Holy Bible

Aionian Edition®

Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa

New Oromo Contemporary Version

Holy Bible Aionian Edition ®
Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa
New Oromo Contemporary Version

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025
Source text: eBible.org
Source version: 5/1/2025
Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0, International
Biblica, Inc., 2009, 2020, 2022
Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Afaan Oromoo at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Afaan Oromoo at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

OLD TESTAMENT

Uumama 1
Ba'uu 35
Lewwota 63
Lakkoobsa 84
Keessa Deebii 113
Iyyaasuu 137
Abbootii Murtii 154
Ruut 171
1 Saamu'eel 174
2 Saamu'eel 196
1 Mootota 215
2 Mootota 238
1 Seenaa 260
2 Seenaa 280
Izraa 305
Nahimiyaa 312
Asteer 322
Iyyoob 328
Faarfannaa 345
Fakkeenya 386
Lallaba 400
Weedduu 405
Isaayyaas 408
Ermiyaas 442
Faaruu 480
Hisqi'eel 484
Daani'el 519
Hoose'aa 530
Yoo'eel 535
Amoos 537
Obaadiyaa 541
Yoonaas 542
Miikiyaas 544
Naahoom 547
Anbaaqoom 549
Sefaaniyaa 551
Haagee 553
Zakkaariyaas 555
Miilkiyaas 561

NEW TESTAMENT

Maatewos 565
Maarqos 588
Luqaas 603
Yohannis 628
Hojii 646
Roomaa 671
1 Qorontos 681
2 Qorontos 691
Galaatiyaa 698
Efesoon 702
Fiiliphisiyuus 706
Qolosaayis 709
1 Tasaloniiqee 712
2 Tasaloniiqee 714
1 Xiimotewos 716
2 Xiimotewos 719
Tiitoo 721
Fiilmoonaa 723
Ibroota 724
Yaaqoob 731
1 Phexros 734
2 Phexros 737
1 Yohannis 739
2 Yohannis 742
3 Yohannis 743
Yihuudaa 744
Mul'ata 745

APPENDIX

Reader's Guide
Glossary
Maps
Destiny
Illustrations, Doré

OLD TESTAMENT

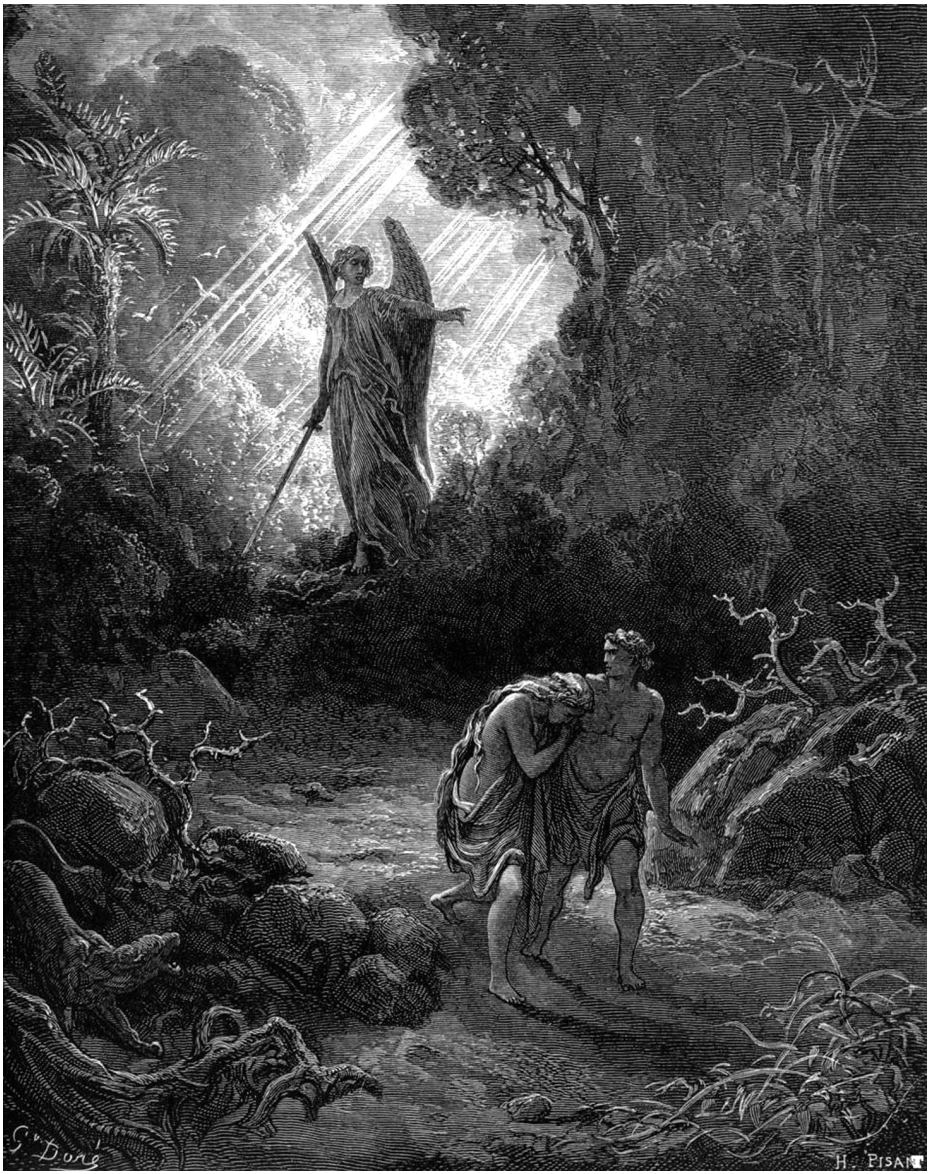

Erga nama achii baasee booddee karaa muka jireenyaatti geessu eegsisuuf jedhee kiirubeelotaa fi goraadee boba'u kan asii fi achi gaggaragalu tokko Iddoo Biqiltuu Eedeniitiin gama ba'a biiftuu kaa'e.

Uumama 3:24

Uumama

1 Jalqabatti Waaqni samiiwwanii fi lafa uume. **2** Lafti
kan bifa hin qabnee fi duwwaa turte; dukkannis
tuujuba irra ture; Hafuurri Waaqaas bishaan irra
sosocho'a ture. **3** Waaqnis, "Ifni haa ta'u" jedhe; ifnis
ni ta'e. **4** Waaqnis akka ifni sun gaarii ta'e arge;
ifaa fi dukkanas gargar baase. **5** Waaqnis ifa sanaan
"Guyyaa" jedhe; dukkana sanaan immoo "Halkan" jedhee
moggaase. Galgalas ta'e; ganamas ta'e; guyyaa tokkoffaa.
6 Waaqnis, "Bishaanii fi bishaan gargar baasuuf bantiin
bishaanota gidduu haa jiraatu" jedhe. **7** Kanaafuu
Waaqni bantii tolchee bishaan bantii jalaatii fi kan
bantiin olii gargar baase. Akkasumas ta'e. **8** Waaqnis
bantii sana "samii" jedhee moggaase. Galgalas ta'e;
ganamas ta'e; guyyaa lammaffaa. **9** Waaqnis, "Bishaan
samiidhaa gad jiru iddoo tokkotti walitti haa qabamu;
lafti gogaanis haa mul'atu" jedhe. Akkasumas ta'e. **10**
Waaqni lafa gogaa sanaan "lafa" jedhe; bishaanicha
walitti qabameen immoo "galaana" jedhee moggaase.
Waaqnis wanni kun akka gaarii ta'e arge. **11** Ammas
Waaqni, "Lafti biqiltuuwwan haa baastu; biqiltuuwwan
akkuma gosa gosa isaaniitti sanyii baasan, mukkeen
ija kennanii iji isaanii immoo sanyii of keessaa qabu
adduma addaan akkuma gosa gosa isaaniitti lafa irratti
haa argaman" jedhe. Akkasumas ta'e. **12** Laftis biqiltuu
akkuma gosa isaatti sanyii baasu, muka ija kennu, kan iji
isaas sanyii of keessaa qabu adduma addaan akkuma
gosa isaatti baaste. Waaqnis wanni kun akka gaarii ta'e
arge. **13** Galgalas ta'e; ganamas ta'e; guyyaa sadaffaa.
14 Waaqnis akkana jedhe; "Guyyaa fi halkan gargar
baasuuf bantii samii irratti ifawwan haa ta'an; isaanis
mallattoowwan waqtiileen, guyyoonnii fi waggoonni
ittiin beekaman haa ta'an; **15** isaanis ifawwan bantii
samii irraa kan lafaaf ifa kennan haa ta'an." Akkasumas
ta'e. **16** Waaqni ifa gurguddaa lama uume; kunis akka ifni
guddaan guyyaa, inni xinnaan immoo halkan mo'uuf.
Akkasuma urjiiwwan illee uume. **17** Waaqnis akka isaan
lafaaf ifa kennaniif bantii samii irra isaan kaa'e; **18** kunis
akka isaan guyyaa fi halkan mo'anii fi akka ifa sana
dukkana irraa gargar baasaniif. Waaqnis wanni kun akka
gaarii ta'e arge. **19** Galgalas ta'e; ganamas ta'e; guyyaa
afuraffaa. **20** Waaqnis, "Bishaan uumamawwan lubbu
qabeeyyii munyuuqaniin haa guutamu; simbirroonnis
lafaa olitti, bantii samii keessa haa barrisan" jedhe. **21**
Kanaafuu Waaqni uumamawwan galaanaa gurguddaa,
lubbu qabeeyyii munyuuqan kanneen galaana keessa
jiraatan hundaa fi simbirroota qoochoo qaban hunda
akkuma gosa isaaniitti uume. Waaqnis wanni kun
akka gaarii ta'e arge. **22** Waaqnis, "Horaa; baay'adhaa;
bishaan galaanotaas guutaa; simbirroonnis lafa irratti
haa baay'atan" jedhee isaan eebbise. **23** Galgalas
ta'e; ganamas ta'e; guyyaa shanaffaa. **24** Waaqnis,
"Lafti akkuma gosa gosa isaaniitti uumamawwan
lubbuu qabeeyyii jechuunis horii, uumamawwan lafa
irra mumunyuuqan, bineensota akkuma gosa gosa
isaaniitti haa kennitu" jedhe. Akkasumas ta'e. **25**
Waaqni bineensota akkuma gosa gosa isaaniitti, horii
akkuma gosa gosa isaaniitti, uumamawwan lafa irra
mumunyuuqanis akkuma gosa gosa isaaniitti uume.
Waaqni wanni kun akka gaarii ta'e arge. **26** Waaqnis,
"Kottaa akka bifa keenyaatti, akka fakkeenya keenyaattis
nama uumnaa; isaanis qurxummii galaanaa irratti,
simbirroo samii irratti, horii irratti, lafa hundumaa fi
uumamawwan lafa irra munyuuqan hundumaa irratti
aangoo haa qabaatan" jedhe. **27** Kanaafuu Waaqni akka
bifa isaatti nama uume; akka bifa Waaqaatti isa uume;
innis dhiiraa fi dubartii taasisee isaan uume. **28** Waaqnis
isaan eebbisee, "Horaa, baay'adhaas; lafa guutaatii harka
keessan jalattis bulfadhaa. Qurxummii galaanaa irratti,
simbirroota samii irratti, uumama lafa irra munyuuqu
hunda irratti aangoo qabaadhaa" jedheen. **29** Ergasii
Waaqni akkana jedhe; "Kunoo ani akka isaan nyaata
isinii ta'aniif biqiltuu lafa hunda irratti sanyii kennu
hundaa fi muka iji isaa sanyii of keessaa qabu gosa
hunda isinii kenneera. **30** Anis bineensa lafaa hundaaf,
simbirroota samii hundaaf, uumama lafa irra munyuuqu
hundaaf jechuunis waan hafuura jireenyaa of keessaa
qabu hundaaf akka nyaata isaanii ta'uuf biqiltuu lalisaa
hunda nan kenna." Akkasumas ta'e. **31** Waaqnis waan
hojjete hunda ilaale; wanni sunis dhugumaan gaarii
ture. Galgalas ta'e; ganamas ta'e; guyyaa ja'affaa.

2 Uumamni samiitii fi lafaa, kan waan isaan keessa jiru
hundaas haala kanaan xumurame. **2** Waaqni hojii
hojjechaa ture hunda guyyaa torbaffaatti fixe; kanaafuu
inni guyyaa torbaffaatti hojii isaa hundumaa irraa
boqote. **3** Waaqni sababii gaafa sana hojii waa uumuu kan
hojjechaa ture hunda irraa boqoteef guyyaa torbaffaa
eebbisee qulqulleesse. **4** Seenaan samiiwwaniitii fi
lafaa kan yeroo isaan uumamanii, yeroo Waaqayyo
Waaqni lafaa fi samiiwwan uumee kanaa dha. **5** Sababii
Waaqayyo Waaqni bokkaa hin roobsiniif, namni lafa
qotus waan hin jiraatiniif margi tokko iyyuu lafa irratti
hin mul'anne; biqiltuunis lafa qotiisaa irratti hin biqille
ture. **6** Garuu bishaan lafa keessaa burqee lafa hunda
obaasa ture. **7** Waaqayyo Waaqni biyyoo lafaa irraa
nama tolche; hafuura jireenyaas funyaan isaatti baafate;
namnis uumama jiraataa ta'e. **8** Waaqayyo Waaqnis
Eeden keessatti gama ba'a biiftuutti iddoo biqiltuu
qopheesse; nama tolche sanas achi keessa kaa'e. **9**
Waaqayyo Waaqni mukkeen gosa hundaa lafa keessaa
biqilche; inni mukkeen ija namaatti tolanii fi nyaataafis
gaarii ta'an biqilche. Iddoo biqiltuu sana keessas muka
jireenyaatii fi muka waan gaarii fi waan hamaa nama
beeksisutu ture. **10** Lagni iddoo biqiltuu sana obaasu
tokkos Eeden keessaa burqa ture; lagni sun Eedenii ka'ee
gargar ba'ee laga afur ta'e. **11** Maqaan laga tokkoffaa
Phiishoon; innis guutummaa biyya Hawiilaa, iddoo
warqeen jirutti naanna'ee yaa'a. **12** Warqeen biyya
sanaa gaarii dha; hapheen urgaa'uu fi sardooniksiin
achitti argamu. **13** Maqaan isa lammaffaa Giihooni;
innis guutummaa lafa Itoophiyaatti naanna'ee yaa'a.
14 Maqaan laga sadaffaa Xegroosi; innis karaa ba'a
biiftuutiin Asoor cina yaa'a. Lagni afuraffaan immoo
Efraaxiis jedhama. **15** Waaqayyo Waaqni akka inni isa
misoomsuu fi akka inni isa eeguuf jedhee nama fuudhee

Iddoo Biqiltuu Eeden keessa kaa'e. **16** Waaqayyo Waaqnis
akkana jedhee nama ajaje; "Muka iddoo biqiltuu kana
keessa jiru hunda irraa nyaachuu ni dandeessa; **17** garuu
muka waan gaarii fi waan hamaa nama beeksisu sana
irraa hin nyaatin; gaafa isa irraa nyaatte dhugumaan ni
duutaatii." **18** Waaqayyo Waaqni, "Namni kophaa isaa
ta'uun gaarii miti; gargaartuu isatti toltu nan tolchaaf"
jedhe. **19** Waaqayyo Waaqnis bineensaa fi simbirroota
samii hundumaa lafa irraa tolche. Maqaa inni isaaniif
baasu ilaaluuf jedhees gara namichaatti isaan fide;
wanni namichi sun tokkoo tokkoo uumamawwan lubbu
qabeeyyii ittiin waame kam iyyuu maqaa ta'eef. **20**
Namichi sunis horii qe'ee hundaaf, simbirroota samii
hundaaf, bineensa hundaaf maqaa baase. Addaamiif
garuu gargaartuun isatti toltu hin argamne. **21** Kanaafis
Waaqayyo Waaqni akka namichi hirribaan of wallaalu
godhe; utuma inni rafaa jiruu lafee cinaacha isaa keessaa
tokko fuudhee iddoo sana fooniin duuche. **22** Waaqayyo
Waaqni lafee cinaachaa kan namicha keessaa fuudhe
sana irraa dubartii tolchee gara namichaatti geesse. **23**
Namichis akkana jedhe; "Egaa lafeen kun lafee lafee
kootii ti; foon kunis foon foon kootii ti; isheen waan
dhiira irraa argamteef 'dubartii' jedhamti." **24** Kanaafuu
namni abbaa fi haadha isaa ni dhiisa; niitii isaatti ni
maxxana; isaanis foon tokko ta'u. **25** Namichii fi niitiin
isaa qullaa isaanii turan; garuu wal hin qaana'an ture.

3 Bineensa Waaqayyo Waaqni uume hunda keessaa
bofti haxxee ture. Dubartittiidhaanis, "Dhuguma
Waaqni, 'Muka iddoo biqiltuu keessa jiru kam irraa iyyuu
hin nyaatinaa' isiniin jedheeraa?" jedhe. **2** Dubartittiinis
deebiftee bofa sanaan akkana jette; "Ija mukkeen iddoo
biqiltuu keessa jiranii nyaachuu ni dandeenya; **3** garuu
Waaqni, 'Muka walakkaa iddoo biqiltuu sanaa keessa
jiru irraa ija hin nyaatinaa; ittis hin bu'inaa; yoo
kanaa achii ni duutuu' jedheera." **4** Bofichis deebisee
dubartittiidhaan akkana jedhe; "Isin dhugumaan hin
duutan. **5** Waaqni akka yommuu isin ija mukichaa
nyaattan iji keessan banamu, akka isin waan gaarii fi waan
hamaa beekuudhaan akka Waaqaa taatan ni beekaatii."
6 Dubartittiinis yommuu akka iji mukichaa nyaataaf
gaarii, kan ija namaatti tolu, ogummaa argachuufis
akka nama gojomaasisu argitetti fudhattee nyaatte.
Dhirsi ishees ishee wajjin ture; isaafis ni laatte; innis ni
nyaate. **7** Iji lachan isaaniis ni baname; qullaa hafuu
isaaniis beekan; kanaafis baala harbuu hodhanii marxoo
tolfatan. **8** Akkuma aduun qabbanoofteenis namichii
fi niitiin isaa utuu Waaqayyo Waaqni iddoo biqiltuu
sana keessa deemuu sagalee isaa dhaga'an; isaanis
mukkeen iddoo biqiltuu keessa Waaqayyo Waaqa duraa
dhokatan. **9** Waaqayyo Waaqni garuu namicha waamee,
"Ati eessa jirta?" jedheen. **10** Namichis deebisee, "Ani
utuu ati iddoo biqiltuu keessa deemtuu nan dhaga'e;
waan qullaa koo tureefis nan sodaadhe; nan dhokadhes"
jedheen. **11** Innis, "Eenyutu akka ati qullaa taate
sitti hime? Muka ani ija isaa hin nyaatin jedhee si
ajaje sana irraa nyaatte moo?" jedheen. **12** Namichis,
"Dubartittii ati akka isheen na wajjin jiraattuuf naa
kennite sanatu ija mukichaa irraa naa kenne; anis nan
nyaadhe" jedhe. **13** Waaqayyo Waaqnis dubartittiidhaan,
"Wanni ati hojjette kun maali?" jedhe. Dubartittiin
immoo, "Bofti na gowwoomsinaanan nyaadhe" jette. **14**
Kanaafuu Waaqayyo Waaqni bofichaan akkana jedhe;
"Ati sababii waan kana gooteef, "Horii hundumaa
keessaa, bineensa hundumaa keessaas kan abaaramte
ni taata! Bara jireenya keetii guutuu garaa keetiin lafa
irra loota; biyyoo illee ni nyaatta. **15** Si'ii fi dubartittii,
sanyii keetii fi sanyii ishee gidduutti diinummaa nan
uuma; inni mataa kee ni tuma; atis koomee isaa ni
iddita." **16** Dubartittiidhaanis akkana jedhe; "Yommuu
ati mucaa deessutti ani dhiphina kee akka malee nan
baay'isa; ciniinsuudhaanis ijoollee ni deessa. Fedhiin kee
garuma dhirsa keetii ta'a; innis sirratti ol aantummaa
qabaata." **17** Addaamiin immoo akkana jedhe; "Waan
ati dubbii niitii keetii dhageessee muka ani ija isaa
irraa, 'hin nyaatin' jedhe irraa nyaatteef, "Lafti sababii
keetiif kan abaaramte taati; atis bara jireenya keetii
guutuu dadhabbiidhaan ishee irraa nyaatta. **18** Isheen
qoraattii fi sokorruu sitti biqilchiti; atis biqiltuu lafaa
ni nyaatta. **19** Ati waan lafa irraa argamteef, hamma
lafatti deebitutti dafqa fuula keetiitiin buddeena nyaatta;
waan biyyoo taateefis, gara biyyootti deebita." **20**
Addaamis sababii isheen haadha jiraatoo hundaa taateef
niitii isaa "Hewaan" jedhee moggaase. **21** Waaqayyo
Waaqni Addaamii fi Hewaaniif gogaa irraa uffata hojjetee
isaanitti uffise. **22** Waaqayyo Waaqnis, "Kunoo namni
waan gaarii fi waan hamaa beekuudhaan nu keessaa akka
isa tokkoo ta'eera. Ammas harka isaa hiixatee, ija muka
jireenyaa ciratee nyaachuun, bara baraanis jiraachuun
isaaf eeyyamamuu hin qabu" jedhe. **23** Kanaafuu
Waaqayyo Waaqni lafa biqiltuu Eeden keessaa namicha
baasee akka inni lafuma irraa argame sana misoomsu
godhe. **24** Erga nama achii baasee booddee karaa muka
jireenyaatti geessu eegsisuuf jedhee kiirubeelotaa fi
goraadee boba'u kan asii fi achi gaggaragalu tokko Iddoo
Biqiltuu Eedeniitiin gama ba'a biiftuu kaa'e.

4 Addaam niitii isaa Hewaan bira ga'e; isheenis
ulfooftee Qaayinin deesse. Isheenis, "Ani gargaarsa
Waaqayyootiin ilma tokko argadheera" jette. **2** Itti
aansitees obboleessa isaa Abeelin deesse. Abeel tiksee
hoolotaa ture; Qaayin immoo lafa qota ture. **3** Yeroo
muraasa keessatti Qaayin waan lafti baafteef keessaa
Waaqayyoof aarsaa dhi'eesse. **4** Abeel immoo hangafoota
hoolota isaa keessaa cooma cooma isaa dhi'eesse.
Waaqayyo faara tolaadhaan gara Abeelii fi gara aarsaa
inni dhi'eesse sanaa ilaale. **5** Gara Qaayinii fi gara aarsaa
isaa garuu hin ilaalle. Kanaafuu Qaayin akka malee
aaree fuulli isaa gurraacha'e. **6** Waaqayyos Qaayiniin
akkana jedhe; "Ati maaliif aarte? Fuulli kees maaliif
gurraacha'e? **7** Utuu waan qajeelaa hojjettee silaa ati
fudhatama argatta mitii? Garuu yoo waan qajeelaa
hojjechuu baatte cubbuun balbala kee duratti riphee si
eeggata; si qabachuu barbaadas; ati garuu isa mo'achuu
qabda." **8** Qaayinis ergasii obboleessa isaa Abeeliin,
"Kottu mee dirreetti baanaa" jedhe. Utuma dirree
irra jiranuus Qaayin obboleessa isaa Abeelitti ka'ee
isa ajjeese. **9** Waaqayyos, "Obboleessi kee Abeel eessa
jira?" jedhee Qaayin gaafate. Qaayin immoo, "Ani hin

beeku; ani eegduu obboleessa kootiitii?" jedhee deebise.
10 Waaqayyo akkana jedhe; "Ati maal goote? Dhiigni
obboleessa keetii lafaa natti iyyaa jira. **11** Ati amma
abaaramaa dha; lafa dhiiga obboleessa keetii si harkaa
fudhachuuf afaan banatte irraas ni ari'amta. **12** Yeroo
ati lafa qotattutti lafti deebitee midhaan siif hin kennitu.
Ati lafa irratti joortuu boqonnaa hin qabne taata." **13**
Qaayin immoo Waaqayyoon akkana jedhe; "Adabamuun
koo waan ani baachuu danda'uun ol. **14** Kunoo ati
har'a biyyaa na ari'aa jirta; anis fuula kee duraa nan
dhokadha; lafa irratti joortuu boqonnaa hin qabne
nan ta'a; namni na argatu kam iyyuus na ajjeesa." **15**
Waaqayyo garuu, "Akkana miti; namni Qaayinin ajjeesu
kam iyyuu dachaa torba haaloo baafama" jedheen.
Waaqayyos akka namni isa argatu tokko iyyuu isa
hin ajjeefneef Qaayinitti mallattoo godhe. **16** Ergasiis
Qaayin fuula Waaqayyoo duraa ba'ee Eeden irraa karaa
ba'a biiftuutiin biyya Noodi keessa jiraate. **17** Qaayin
niitii isaa beeke; isheenis ulfooftee Henookin deesse.
Qaayinis magaalaa tokko hundeesse; magaalaa sanas
Henook jedhee maqaa ilma isaatiin waame. **18** Henook
Iiraadin dhalche; Iiraadi Me'eelin dhalche; Mehuuyaa'eel
Matusaa'elin dhalche; Matusaa'el immoo Laamehin
dhalche. **19** Laameh dubartoota maqaan isaanii Aadaa fi
Xiilaa jedhamu lamaan fuudhe. **20** Aadaan Yaabaalin
deesse; Yaabaalis abbaa warra dunkaana keessa jiraatanii
horii horsiisanii ture. **21** Maqaan obboleessa isaa Yuubaal
ture; inni immoo abbaa warra kiraara rukutaniitii fi
ulullee afuufanii ti. **22** Xiilaan immoo ilma Tuubaal
Qaayin jedhamu kan naasii fi sibiila tumee meeshaawwan
garaa garaa hojjetu deesse; obboleettiin Tuubaal Qaayinis
Na'amaa turte. **23** Laameh niitota isaatiin akkana jedhe;
"Aadaa fi Xiilaan na dhaga'aa; yaa niitota Laamehii
dubbii koo dhaggeeffadhaa. Nama tokko waan inni na
madeesseef, dargaggeessa tokko waan inni na miidheef
ani isa ajjeeseera. **24** Yoo Qaayiniif dachaa torba haaloon
baafame Laamehiif immoo dachaa torbaatamii torba ni
baafama." **25** Addaam ammas niitii isaa beeke; isheenis
ilma deesse; maqaa isaas, "Erga Qaayin Abeelin ajjeesee
as Waaqni iddoo Abeel daa'ima biraa naa kenneera"
jettee "Seeti" jettee moggaafte. **26** Seetiifis ilmi ni
dhalate; innis Enoosh jedhee isa moggaase. Bara sana
namoonni maqaa Waaqayyoo waammachuu jalqaban.

5 Kun galmee sanyii Addaam. Waaqni yeroo nama
uumetti akka fakkeenya Waaqaatti isa tolche. **2**
Innis dhiiraa fi dubartii taasisee isaan uume; isaan
eebbises. Yeroo uumamanis "Nama" jedhee isaan waame.
3 Addaam waggaa 130 jiraate; innis akka fakkaattii
isaatti, akka bifa isaattis ilma dhalchee Seeti jedhee
maqaa baaseef. **4** Addaam erga Seeti dhalatee booddee
waggaa 800 jiraate; innis ilmaanii fi intallan biraa
dhalche. **5** Walumatti Addaam waggaa 930 jiraatee du'e.
6 Seeti waggaa 105 jiraatee Enooshin dhalche. **7** Erga
Enooshin dhalchee booddees Seeti waggaa 807 jiraate;
innis ilmaanii fi intallan biraa dhalche. **8** Walumatti
Seeti waggaa 912 jiraatee du'e. **9** Enoosh waggaa
90 jiraatee Qeenaanin dhalche. **10** Erga Qeenaanin
dhalchee booddees Enoosh waggaa 815 jiraate; innis
ilmaanii fi intallan biraa dhalche. **11** Walumatti Enoosh
waggaa 905 jiraatee du'e. **12** Qeenaan waggaa 70 jiraatee
Mahalaleelin dhalche. **13** Erga Mahalaleeliin dhalchee
booddee Qeenaan waggaa 840 jiraate; innis ilmaanii fi
intallan biraa dhalche. **14** Walumatti Qeenaan waggaa 910
jiraatee du'e. **15** Mahalaleel waggaa 65 jiraatee Yaaredin
dhalche. **16** Erga Yaaredin dhalchee booddee Mahalaleel
waggaa 830 jiraate; innis ilmaanii fi intallan biraa
dhalche. **17** Walumatti Mahalaleel waggaa 895 jiraatee
du'e. **18** Yaared waggaa 162 jiraatee Henookin dhalche.
19 Erga Henookin dhalchee booddee Yaared waggaa 800
jiraate; innis ilmaanii fi intallan biraa qaba ture. **20**
Walumatti Yaared waggaa 962 jiraatee du'e. **21** Henook
waggaa 65 jiraatee Matuuselaa dhalche. **22** Henook erga
Matuuselaa dhalchee booddee waggaa 300 Waaqa wajjin
deddeebi'e; innis ilmaanii fi intallan biraa dhalche.
23 Walumatti Henook waggaa 365 jiraate. **24** Henook
Waaqa wajjin deddeebi'e; waan Waaqni isa fudhateef
inni deebi'ee hin argamne. **25** Matuuselaan waggaa 187
jiraatee Laamehin dhalche. **26** Erga Laamehin dhalchee
booddee Matuuselaan waggaa 782 jiraate; innis ilmaanii
fi intallan biraa dhalche. **27** Walumatti Matuuselaan
waggaa 969 jiraatee du'e. **28** Laameh waggaa 182 jiraatee
ilma dhalche. **29** Innis, "Hojii nu lafa Waaqayyo abaare
kana irratti hojjennuu fi dadhabbii harka keenyaa kana
keessatti nu jajjabeessa" jechuudhaan maqaa isaa Nohi
jedhee moggaase. **30** Laameh erga Nohin dhalchee
booddee waggaa 595 jiraate; innis ilmaanii fi intallan
biraa dhalche. **31** Walumatti Laameh 777 jiraatee du'e.
32 Nohi erga waggaa 500 jiraatee booddee Seem, Haamii
fi Yaafetin dhalche.

6 Yeroo namoonni biyya lafaa irratti baay'achuu
jalqabanii intallan dhalataniifitti, **2** Ilmaan Waaqaa
akka intallan namootaa babbareedoo ta'an argan; isaan
keessaas abbuma filatan fuudhan. **3** Yommus Waaqayyo,
"Namni waan foon ta'eef Hafuurri koo bara baraan isa
keessa hin jiraatu; barri jireenya isaas waggaa dhibba
tokkoo fi digdama ta'a" jedhe. **4** Bara sanaa fi ergasiis
Nefiiliimonni lafa irra turan; ilmaan Waaqaas yommuu
gara intallan namaa dhaqanitti ijoollee dhalchan. Isaanis
gootota durii warra beekamoo turan. **5** Waaqayyos akka
jal'inni namaa lafa irratti baay'atee, wanni namni yeroo
hunda garaa isaatti yaadu hundinuus jal'aa qofa ta'e
arge. **6** Waaqayyos waan lafa irratti nama uumeef ni
gaabbe; garaan isaas ni gadde. **7** Kanaafuu Waaqayyo,
"Ani sanyii namaa kan ofii kootiin uume lafa irraa nan
balleessa. Namaa fi horii, uumama lafa irra munyuuqu,
simbirroota samii nan balleessa; ani isaan uumuu kootti
gaabbeeraatii" jedhe. **8** Nohi garuu fuula Waaqayyoo
duratti surraa argate. **9** Seenaan Nohii fi maatii isaa
kanaa dha. Nohi namoota bara isaa turan gidduutti
nama qajeelaa, nama hir'ina hin qabne kan Waaqa
wajjin deddeebi'u ture. **10** Nohi ilmaan sadii dhalche;
isaanis: Seem, Haamii fi Yaafet. **11** Lafti fuula Waaqaa
duratti faalamtee jeequmsaan guutamte turte. **12** Sababii
namoonni lafa irraa hundinuu karaa isaanii faalaniif,
Waaqni akka lafti faalamte arge. **13** Kanaafuu Waaqni
Nohiin akkana jedhe; "Waan lafti sababii isaaniitiin
jeequmsaan guutamteef, ani nama hunda nan balleessa;

kunoo ani dhugumaan lafaa fi isaan nan barbadeessa. **14** Ati muka Goofar irraa doonii tolfadhu; keessa isaattis kutaa garaa garaa qopheessi; keessaa fi duuba isaas hapheedhaan duuchi. **15** Haalli ati ittiin doonicha tolchitu kanaa dha; dheerina isaa dhundhuma dhibbaa sadii, bal'ina isaa dhundhuma shantama, ol dheerina isaa dhundhuma soddoma godhi. **16** Doonichaaf bantii dhundhuma tokko ol ka'u hojjedhu; cinaacha isaa irrattis balbala baasi; kanas abbaa darbii sadii jechuunis kan gadii, kan gidduutii fi kan gubbaa godhii hojjedhu. **17** Kunoo, ani uumamawwan lubbu qabeeyyii hunda samii jalaa balleessuuf bishaan badiisaa lafatti nan fida; wanni lafa irra jiraatu hundinuus ni bada. **18** Si wajjin garuu kakuu nan gala; atis doonii seenta; atii fi ilmaan kee, niitiin keetii fi niitonni ilmaan keetiis ni seentu. **19** Uumamawwan lubbu qabeeyyii hundumaa keessaa akka isaan si wajjin jiraataniif lama lama, kormaa fi dhalaa doonichatti galchi. **20** Simbirroota keessaa akkuma gosa gosa isaaniitti, horii keessaa akkuma gosa gosa isaaniitti, uumamawwan lafa irra munyuuqan keessaas akkuma gosa gosa isaaniitti, lama lama ta'anii jiraachuuf gara kee dhufu. **21** Waan nyaatamu hunda keessaa waa fuudhii of biratti walitti qabi! Kunis nyaata keetii fi nyaata isaanii ni ta'a." **22** Nohi akkuma Waaqni isa ajajetti waan hunda hojjete.

7 Waaqayyos Nohiin akkana jedhe; "Ani akka ati dhaloota kana keessaa na duratti qajeelaa taate argeeraatii maatii kee hundumaa wajjin doonicha seeni. **2** Bineensa qulqulluu gosa hunda keessaa kormaa fi dhalaa cimdii torba, bineensa qulqulluu hin ta'in gosa hunda keessaa cimdii tokko, **3** gosa simbirrootaa hunda keessaa illee akka sanyiin lafa hunda irratti hafee jiraatuuf kormaa fi dhalaa cimdii torba fudhadhuu seeni. **4** Ani guyyaa torba booddee halkan afurtamaa fi guyyaa afurtama bokkaa nan roobsa; uumama jiraataa ani mataan koo uume hunda lafa irraa nan haxaa'a." **5** Nohis waan Waaqayyo isa ajaje hunda ni hojjete. **6** Yeroo bishaan badiisaa dhufetti Nohi nama waggaa dhibba ja'a ture. **7** Nohii fi ilmaan isaa, niitii isaatii fi niitonni ilmaan isaa bishaan badiisaa jalaa ba'uuf doonii seenan. **8** Bineensonni qulqulluu fi kan qulqulluu hin ta'in, simbirroonnii fi uumamawwan lafa irra munyuuqan hundi, cimdii cimdiidhaan, **9** kormaa fi dhalaan gara Nohi dhufanii akkuma Waaqni Nohiin ajajetti doonicha seenan. **10** Guyyaa torba booddee bishaan badiisaa lola'ee lafa guute. **11** Bara jireenya Nohi waggaa dhibba ja'affaa keessa, ji'a lammaffaatti, ji'a sana keessaas guyyaa kudha torbaffaatti burqaawwan tuujuba gurguddaa hundi ni dho'an; foddaawwan bishaan samiis ni banaman. **12** Bokkaanis guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama lafatti roobe. **13** Guyyuma sana Nohii fi ilmaan isaa, Seem, Haamii fi Yaafet, niitii isaatii fi niitota ilmaan isaa sadanii wajjin doonicha seenan. **14** Isaanis bineensota hunda, akkuma gosa isaaniitti, horii hunda akkuma gosa isaaniitti, uumamawwan lafa irra munyuuqan hundaa fi simbirroota hunda akkuma gosa isaaniitti, waan qoochoo qabu hundas of faana fudhatanii seenan. **15** Uumamawwan hafuura jireenyaa of keessaa qaban hundinuus cimdii cimdiidhaan gara Nohi dhufanii doonicha seenan. **16** Bineensonni akkuma Waaqni Nohin ajajetti dooniitti galan kormaa fi dhalaa uumamawwan lubbu qabeeyyii hundaa turan; ergasii immoo Waaqayyo alaan itti cufe. **17** Bishaan badiisaas ittuma fufee guyyaa afurtamaaf lafa irra ture; bishaan sunis dabalaa deemee doonii sana lafa irraa ol kaase. **18** Bishaanichis ol ka'ee lafa irratti akka malee baay'ate; dooniin sunis bishaanicha irra deeme. **19** Bishaanichis akka malee ol ka'aa deemee tulluuwwan samii jala jiran hunda haguuge. **20** Bishaanichi dhundhuma kudha shan caalaa ol ka'uudhaan tulluuwwan dhokse. **21** Uumamawwan lubbu qabeeyyiin lafa irra jiraatan hundi jechuunis, simbirroonni, horiin, bineensonni, uumamawwan lafa irra munyuuqan hundii fi namoonni hundi ni barbadaa'an. **22** Wanni lafa gogaa irra jiraatu kan funyaan isaatiin hafuura jireenyaa baafatu hundinuu ni du'e. **23** Uumamawwan lubbu qabeeyyiin lafa irra jiraatan hundinuu ni haxaa'aman; namnii fi horiin, uumamawwan lafa irra munyuuqanii fi simbirroonni samii, lafa irraa ni haxaa'aman. Nohii fi warra isa wajjin doonii keessa turan qofattu hafe. **24** Bishaan sunis bultii dhibba tokkoo fi shantama lafa irra lola'e.

8 Waaqni garuu Nohin, bineensotaa fi horii isa wajjin doonii keessa turan hunda yaadate. Innis bubbee lafatti erge; bishaanichis gad gale. **2** Burqaawwan tuujubawwaniitii fi foddaawwan samiiwwanii ni cufaman; bokkaan samii keessaa gad roobus ni caame. **3** Bishaan sunis suutuma suuta lafa irraa hir'achaa deemee dhuma bultii dhibba tokkoo fi shantamaatti gad bu'e. **4** Dooniin sunis guyyaa kudha torbaffaa ji'a torbaffaatti tulluu Araaraati gubbaa qubate. **5** Bishaanichi hamma ji'a kurnaffaatti gaduma galaa deeme. Guyyaa jalqaba ji'a kurnaffaattis mataawwan tulluuwwanii mul'atan. **6** Guyyaa afurtama booddee Nohi foddaa dooniitti baasee ture sana bane; **7** innis arraagessa tokko gad dhiise; arraagessi sunis hamma bishaanichi lafa irraa gogutti asii fi achi deddeebi'aa ture. **8** Ergasii immoo akka bishaanichi lafa irraa hir'ate hubachuuf gugee tokko erge. **9** Garuu sababii bishaan lafa hunda irra guutee jiruuf gugeen sun iddoo qubatu dhabdee gara Nohi dooniitti deebite. Innis harka isaa gad hiixatee gugee sana gara dooniitti iddoo ofii jirutti ol galche. **10** Ammas guyyaa torba turee gugee sana doonii keessaa gad baasee erge. **11** Gugeen sunis galgala yommuu gara isaatti deebitetti kunoo, baala ejersaa kan amma kutame afaanitti qabattee turte. Kanaanis Nohi akka bishaanichi gad hir'ate beeke. **12** Ammas guyyaa biraa torba turee gugee sana deebisee erge; gugeen sun garuu lammata gara isaatti hin deebine. **13** Umurii Nohii waggaa dhibba ja'aa fi tokkoffaatti, guyyaa tokkoffaa ji'a jalqabaatti, bishaanichi lafa irraa goge. Nohis qadaada doonii sanaa irraa fuudhee ilaalee kunoo akka lafti gogde arge. **14** Guyyaa digdamii torbaffaa ji'a lammaffaatti lafti guutummaan guutuutti gogde. **15** Waaqnis Nohiin akkana jedhe; **16** "Atii fi niitiin kee, ilmaan keetii fi niitonni ilmaan keetii kottaa doonii keessaa ba'aa. **17** Akka isaan lafa irratti baay'ataniif, akka isaan horanii lafa irratti baay'ataniif,

gosa uumamawwan lubbu qabeeyyii si wajjin jiran hunda
jechuunis simbirroota, bineensotaa fi uumamawwan
lafa irra munyuuqan hunda gad baasi." **18** Kanaafuu
Nohi ilmaan isaatii fi niitii isaa, niitota ilmaan isaa
wajjin gad ba'e. **19** Bineensonni hundii fi uumamawwan
lafa irra munyuuqan hundinuu, simbirroonni hundi
jechuunis wanni lafa irra jiraatu hundi gosuma gosaan
doonii sana keessaa gad ba'an. **20** Nohis Waaqayyoof
iddoo aarsaa ijaare; horii fi simbirroota qulqulluu
hunda keessaa fuudhee iddoo aarsaa sana irratti aarsaa
gubamu dhi'eesse. **21** Waaqayyos foolii tolaa sana
urgeeffatee garaa isaa keessatti akkana jedhe; "Yoo wanni
namni ijoollummaa isaatii jalqabee garaa isaatti yaadu
hammina ta'e illee ani sababii namaatiif jedhee lammata
lafa hin abaaru. Ani akkan kanaan dura godhe sana
deebi'ee uumamawwan jiraatoo hunda hin balleessu.
22 "Hamma lafti jirtutti, midhaan facaasuu fi walitti
qabuun, dhaamochii fi ho'i, bonnii fi ganni, halkanii fi
guyyaan gonkumaa hin hafan."

9 Waaqni akkana jedhee Nohii fi ilmaan isaa eebbise;
"Horaa, baay'adhaa, lafas guutaa. **2** Sodaachisuu
fi naasisuun keessan bineensota lafaa hundumaa fi
simbirroota samii hundumaa, uumamawwan lafa irra
munyuuqan hundumaa fi qurxummiiwwan galaanaa
hundumaa irra haa bu'u; isaan harka keessanitti
kennamaniiru. **3** Wanni jiraatuu fi wanni munyuuqu
hundi nyaata isiniif ni ta'a. Ani akkuman biqila lalisaa
isinii kenne sana ammas waan hunda isiniif nan
kenna. **4** "Isin garuu foon lubbuu isaa wajjin jechuunis
dhiiga isaa wajjin hin nyaatinaa. **5** Ani dhugumaan
dhiiga keessan kan lubbuun keessan keessa jirtu
nan barbaada. Bineensa hunda irraa nan barbaada.
Obboleessa nama hundaa irraas lubbuu namaa nan
barbaada. **6** "Nama dhiiga namaa dhangalaasu, dhiigni
isaa harka namaatiin dhangalaafama; Waaqni bifa
Waaqaatiin nama uumeetii. **7** Isinis horaa, baay'adhaa;
lafa guutaa, irrattis baay'adhaa." **8** Ergasii Waaqni
Nohii fi ilmaan isaa warra isaa wajjin turaniin akkana
jedhe; **9** "Kunoo ani isinii fi sanyii keessan warra
isin booddee wajjin kakuu koo nan hundeessa. **10**
Akkasumas uumamawwan lubbu qabeeyyii isin wajjin
turan hunda jechuunis simbirroota, horii fi bineensota
lafaa hunda, waan isin wajjin doonii keessaa ba'e hunda,
uumamawwan lafa irra jiraatan hunda wajjinis kakuu
koo nan hundeessa. **11** Akka si'achi wanni lubbuu qabu
hundi deebi'ee bishaan badiisaatiin hin badneef, si'achi
bishaan badiisaa lafa balleessuuf gonkumaa akka hin
dhufneef ani isin wajjin kakuu koo nan hundeessa."
12 Waaqni akkana jedhe; "Mallattoon kakuu kan ani
ofii kootii fi isin gidduutti, uumamawwan lubbuu
qabeeyyii isin bira jiran hunda gidduutti, dhaloota
dhufuuf jiru hundaaf galu kanaa dha. **13** Ani sabbata
koo duumessa keessa dhaabeera; innis kakuu anaa fi
lafa gidduu jiruuf mallattoo ta'a. **14** Yeroo ani lafa
irratti duumessa fidee sabbanni koo duumessa keessaan
mul'atutti, **15** ani kakuu koo kan ofii kootii fi isin
gidduu, uumamawwan lubbu qabeeyyii gosa hundaa
gidduus jiru sana nan yaadadha. Bishaanonnis deebi'anii
lubbuu hunda balleessuuf gonkumaa bishaan badiisaa
hin ta'an. **16** Yeroo sabbanni koo duumessa keessaan
mul'atutti, ani isa ilaalee kakuu bara baraa kan Waaqaa
fi uumamawwan lubbu qabeeyyii gosa hundaa kanneen
lafa irra jiraatan gidduu jiru sana nan yaadadha." **17**
Kanaafuu Waaqni Nohiin, "Kun mallattoo kakuu ani
ofii kootii fi lubbuu lafa irra jiraatu hunda gidduu
dhaabe sanaa ti" jedhe. **18** Ilmaan Nohi warri doonii
keessaa ba'an Seem, Haamii fi Yaafet turan. Haam abbaa
Kana'aanii ti. **19** Ilmaan Nohi jara kana sadan turan;
sanyiin namaa kan lafa hunda irra bittinneeffames
isaanuma irraa argame. **20** Nohi qonnaan bulaa ta'ee
wayinii dhaabuutti nama jalqabaa ture. **21** Innis daadhii
wayinii sanaa dhugee machaa'e; qullaa isaas dunkaana
isaa keessa ciise. **22** Haam abbaan Kana'aan qullaa abbaa
isaa argee obboloota isaa lamaan ala turanitti hime.
23 Seemii fi Yaafeti garuu wayyaa fuudhanii gatiittii
isaanii lamaan irra buufatanii dugda duubaan deemanii
qullaa abbaa isaaniitti uffisan. Waan fuulli isaanii achi
garagalee tureef isaan qullaa abbaa isaanii hin argine.
24 Nohis yeroo machiin isaa irraa galetti waan ilmi isaa
inni xinnaan isatti hojjete beekee **25** akkana jedhe;
"Kana'aan abaaramaa haa ta'u! Inni obboloota isaatiif
garba garbootaa haa ta'u." **26** Akkanas jedhe; "Waaqayyo
Waaqni Seem haa eebbifamu! Kana'aan immoo garbicha
Seem haa ta'u. **27** Waaqni biyya Yaafet haa bal'isu; Yaafet
dunkaanota Seem keessa haa jiraatu; Kana'aan immoo
garbicha isaa haa ta'u." **28** Bishaan badiisaa booddee
Nohi waggaa 350 jiraate. **29** Walumatti Nohi waggaa 950
jiraatee du'e.

10 Seenaan ilmaan Nohi jechuunis kan Seem, kan
Haamii fi kan Yaafet kana; isaanis bishaan badiisaa
booddee ilmaan dhalchan. **2** Ilmaan Yaafet: Goomer,
Maagoog, Meedee, Yaawaan, Tuubaal, Meshekii fi
Tiiraas turan. **3** Ilmaan Goomer: Ashkenas, Riifaatii
fi Toogarmaa turan. **4** Ilmaan Yaawaan: Eliishaa,
Tarshiish, Kitiimii fi Roodaanota turan. **5** Uummanni
qarqara galaanaas tokkoon tokkoon isaanii akkuma
afaan isaaniittii fi akkuma saba isaaniitti gara biyyoota
isaaniitti bibittinnaa'an. **6** Ilmaan Haam: Kuushi,
Misrayim, Fuuxii fi Kana'aan turan. **7** Ilmaan Kuushi:
Saabaa, Hawiilaa, Sabtaa, Ra'imaa fi Sabtekaa turan.
Ilmaan Ra'imaa: Shebaa fi Dedaan turan. **8** Kuushi abbaa
Naamruud; Naamruudis lafa irratti loltuu jabaa ta'e.
9 Innis fuula Waaqayyoo duratti adamsaa jabaa ture;
kanaafuu, "Fuula Waaqayyoo duratti adamsaa jabaa
akka Naamruudi" jedhame. **10** Jalqabni mootummaa
isaa Shine'aar keessatti Baabilon, Ereki, Akaadii fi
Kaalnee ture. **11** Innis biyya sanaa ba'ee Asoor dhaqe;
achittis Nanawwee, Rehoobootii fi Kaalahi ijaare; **12**
akkasumas Resen ishee Nanawwee fi Kaalah gidduutti
argamtu ni ijaare; Resen kunis magaalaa guddoo dha. **13**
Misrayim immoo abbaa Luudiimootaa, Anaamiimotaa,
Lehaabiimotaa, Naftahiimootaa, **14** Fatrusiimotaa,
Kaseluhiimotaa, jechuunis warra Filisxeemonni irraa
dhalatanii fi Kaftooriimotaa ti. **15** Kana'aan abbaa
Siidoon ilma isaa hangaftichaa, akkasumas kan Heetotaa,
16 Yebuusotaa, Amoorotaa, Girgaashotaa, **17** Hiiwotaa,

Arkaawotaa, Siinotaa, **18** Arwaadewotaa, Zemaarotaatii
fi Hamaatotaa ture. Ergasii gosoonni Kana'aan ni
bibittinnaa'an; **19** daariin Kana'aanis Siidoonii ka'ee
karaa Geraaraatiin hamma Gaazaatti bal'ate; karaa
Sodoom, Gomoraa, Adimaatii fi Zeboo'iimiitiinis hamma
Leshaatti bal'ate. **20** Ilmaan Haam akkuma gosaa fi afaan
isaaniitti, akkuma biyyaa fi saba isaaniitti kanneenii
dha. **21** Seemiifis ilmaan ni dhalatan; obboleessi Seem
hangafti Yaafet ture; Seemis abbaa ilmaan Eeber hundaa
ture. **22** Ilmaan Seem Eelaam, Ashuur, Arfaakshad,
Luudii fi Arraam turan. **23** Ilmaan Arraam Uuzi,
Huuli, Geterii fi Meshek turan. **24** Arfaakshad Sheelaa
dhalche; Sheelaan immoo Eeberin dhalche. **25** Eeberiifis
ilmaan lamatu dhalate; sababii bara isaa keessa lafti
gargar qoodamteef maqaan isa tokkoo Felegi jedhamee
moggaafame; maqaan obboleessa isaa immoo Yooqxaan
jedhamee moggaafame. **26** Yooqxaan immoo Almoodaad,
Sheleef, Hazarmaawet, Yaaraa, **27** Hadooraam, Uuzaal,
Diqlaa, **28** Oobaal, Abiimaa'eel, Shebaa, **29** Oofiir,
Hawiilaa fi Yoobaabin dhalche. Warri kunneen hundinuu
ilmaan Yooqxaanii ti. **30** Lafti jireenya isaanii Meeshaa
ka'ee karaa Sefaariitiin hamma gaarran ba'a biiftuutti
bal'ata. **31** Ilmaan Seemi akkuma gosaa fi afaan isaaniitti,
akkuma biyyaa fi saba isaaniitti kanneenii dha. **32**
Warri kun gosoota ilmaan Nohi kanneen akkuma
dhaloota isaaniitti saba isaanii keessa jiranii dha; bishaan
badiisaatiin booddee saboonni warruma kana irraa lafa
irra faffaca'an.

11 Bara sana addunyaan guutuun afaan tokkoo fi
haasaa tokko qaba ture. **2** Namoonni akkuma
gara ba'a biiftuutti godaananiin, Shine'aar keessatti lafa
diriiraa argatanii achi qubatan. **3** Isaanis, "Kottaa mee
xuubii hojjennee ibiddaan gubnaa" waliin jedhan. Isaanis
qooda dhagaa, xuubiitti fayyadaman; hapheedhaaf
immoo leeleetti fayyadaman. **4** Ergasii, "Kottaa mee
akka ofii keenyaa maqaa argannuu fi akka addunyaa
guutuu irra hin bibittinnoofneef magaalaa gamoon isaa
samii qaqqabu tokko ijaarrannaa" jedhan. **5** Waaqayyo
garuu magaalaa fi gamoo isaan ijaaraa turan sana
ilaaluuf gad bu'e. **6** Waaqayyos akkana jedhe; "Erga
isaan akka saba tokko kan afaanuma tokko dubbatuutti
waan kana hojjechuu jalqabanii, yoos amma wanni isaan
hojjechuuf karoorfatan kan isaaniif hin danda'amne
tokko iyyuu hin jiraatu. **7** Kottaa mee gad buunee,
akka isaan wal hin hubanneef afaan isaanii waliin
dhoofnaa!" **8** Kanaafuu Waaqayyo achii isaan baasee lafa
hunda irra isaan bittinneesse; isaanis magaalaa ijaaruu
dhiisan. **9** Waan Waaqayyo achitti afaan addunyaa
hunda waliin makeef iddoon sun Baabilon jedhame;
Waaqayyo iddoo sanaa isaan baasee lafa hunda irra isaan
bittinneesse. **10** Seenaan maatii Seem kana. Bishaan
badiisaa booddee waggaa lamatti Seem yeroo umuriin
isaa waggaa 100 guutetti Arfaakshadin dhalche. **11**
Seem erga Arfaakshadin dhalchee booddee waggaa 500
jiraatee ilmaanii fi intallan biraa dhalche. **12** Arfaakshad
waggaa 35 jiraatee Sheelaa dhalche. **13** Arfaakshad erga
Sheelaa dhalchee booddee waggaa 403 jiraatee ilmaanii
fi intallan biraa dhalche. **14** Sheelaan waggaa 30 jiraatee
Eeberin dhalche. **15** Sheelaan erga Eeberin dhalchee
booddee waggaa 403 jiraatee ilmaanii fi intallan biraa
dhalche. **16** Eeber waggaa 34 jiraatee Felegin dhalche. **17**
Eeber erga Felegin dhalchee booddee waggaa 430 jiraatee
ilmaanii fi intallan biraa dhalche. **18** Felegi waggaa 30
jiraatee Re'uu dhalche. **19** Felegi erga Re'uu dhalchee
booddee waggaa 209 jiraatee ilmaanii fi intallan biraas
dhalche. **20** Re'uun waggaa 32 jiraatee Seruugin dhalche.
21 Re'uun erga Seruugin dhalchee booddee waggaa 207
jiraatee ilmaanii fi intallan biraa dhalche. **22** Seruugi
waggaa 30 jiraatee Naahoorin dhalche. **23** Seruugi
erga Naahoorin dhalchee booddee waggaa 200 jiraatee
ilmaanii fi intallan biraa dhalche. **24** Naahoor waggaa
29 jiraatee Taaraa dhalche. **25** Naahoor erga Taaraa
dhalchee booddee waggaa 119 jiraatee ilmaanii fi intallan
biraa dhalche. **26** Taaraan waggaa 70 jiraatee Abraam,
Naahoorii fi Haaraanin dhalche. **27** Seenaan maatii
Taaraa kana. Taaraan Abraam, Naahoorii fi Haaraanin
dhalche. Haaraan immoo Looxin dhalche. **28** Haaraan
utuma abbaan isaa Taaraan jiruu Uuri biyya Kaldootaa
keessatti lafuma itti dhalatetti du'e. **29** Abraamii fi
Naahoor niitii fuudhan. Maqaan niitii Abraam Saaraa,
maqaan niitii Naahoor immoo Miilkaa ture. Miilkaan
intala Haaraan. Haaraan kun immoo abbaa Miikaatii
fi Yiskaa ture. **30** Saaraan dhabduu turte; ijoollees
hin deenye. **31** Taaraan ilma isaa Abraamin, ilma
ilma isaa jechuunis Loox ilma Haaraanii fi niitii ilma
isaa jechuunis Saaraa niitii Abraam fudhatee Kana'aan
dhaquuf, Uuri biyya Kaldootaatii walii wajjin ba'an;
garuu yeroo Kaaraan ga'anitti achuma qubatan. **32**
Taaraan waggaa 205 jiraatee Kaaraanitti du'e.

12 Waaqayyo Abraamiin akkana jedhe; "Biyya kee,
saba keetii fi mana abbaa keetii dhiisiitii gara
biyya ani si argisiisuu dhaqi. **2** "Ani saba guddaa
sin taasisa; sin eebbisas; maqaa kee illee guddaa nan
taasisa; atis eebba taataa. **3** Ani warra si eebbisan
nan eebbisa; warra si abaaran nan abaara; sabni lafa
irraa hundinuu karaa keetiin eebbifama." **4** Kanaafuu
Abraam akkuma Waaqayyo isatti himetti ka'ee deeme;
Looxis isa wajjin deeme. Abraam yeroo Kaaraanii ba'etti
nama waggaa torbaatamii shan ture. **5** Innis niitii isaa
Saaraa, ilma obboleessa isaa Loox, qabeenya walitti
kuufatan hundumaa fi namoota Kaaraanitti argatan
hundumaa qabatee Kana'aan dhaquuf ka'e; isaanis achi
ga'an. **6** Abraamis hamma qilxuu Mooree kan Sheekem
keessatti argamuutti biyyattii keessa deeme. Yeroo sana
warri Kana'aan biyya sana keessa turan. **7** Waaqayyo
Abraamitti mul'atee, "Ani biyya kana sanyii keetiif
nan kenna" jedheen. Kanaafuu inni achitti Waaqayyo
isatti mul'ate sanaaf iddoo aarsaa ijaare. **8** Achii
ka'ee gara gaarran Beet'eel irraa gara ba'a biiftuutti
argamanii deemee Beet'eelin gara lixa biiftuutti, Aayin
immoo gara ba'a biiftuutti hambisee dunkaana isaa
dhaabbate. Achitti Waaqayyoof iddoo aarsaa ijaaree
maqaa Waaqayyoo waammate. **9** Abraam ergasii ka'ee
gara Negeebitti karaa isaa itti fufe. **10** Bara sana beelli
biyya sanatti bu'ee ture; beelli sun waan hammaateef
Abraam achi jiraachuuf jedhee Gibxitti gad bu'e. **11**
Innis yeroo Gibxi seenuu ga'etti niitii isaa Saaraan

akkana jedhe; “Ani akka ati dubartii bareedduu taate
nan beeka. **12** Warri Gibxi yommuu si argan, ‘Kun
niitii isaa ti’ jedhanii na ajjeesu; si’i immoo ni hambisu.
13 Akka isaan siif jedhanii haala tolaan na ilaalanii fi
akka lubbuun koos sababii keetiin du’a ooltuuf maaloo,
‘Ani obboleettii isaa ti’ jedhi.” **14** Yeroo Abraam Gibxi
seenettis warri Gibxi akka Sooraan dubartii baay’ee
bareedduu taate argan. **15** Qondaaltonni Fara’ooniis
yommuu ishee arganitti ishee jajanii Fara’oonitti himan;
isheenis masaraa mootummaa Fara’ooniitti geeffamte.
16 Fara’oon sababii isheetiif jedhee Abraamin haala
tolaadhaan ilaale; Abraamis hoolotaa fi loon, harroota
korommii fi dhaltuu, tajaajiltoota dhiiraa dubartii,
gaalas argate. **17** Waaqayyo garuu sababii niitii Abraam,
sababii Saaraatiif jedhee Fara’oonii fi warra mana isaa
jiraatan dhukkuba hamaan dha’e. **18** Kanaafuu Fara’oon
Abraamin ofitti waamee akkana jedheen; “Ati maal
natti hojjette? Akka isheen niitii kee taate maaliif natti
hin himin? **19** Ati maaliif, ‘Isheen obboleettii koo ti’
jettee, akka ani niitummaaf ishee fudhadhu na goote?
Ammas niitiin kee kunoo ti; ishee fudhadhuu deemi!”
20 Fara’oonis waa’ee Abraam irratti namoota isaa ajaje;
isaanis Abraamii fi niitii isaa, waan inni qabu hunda
wajjin geggeessan.

13 Abraam niitii isaatii fi waan qabu hunda wajjin
Gibxii ka’ee Negeebitti ol ba’e; Looxis isa wajjin
deeme. **2** Abraamis horiin, meetii fi warqeedhaan akka
malee soorome. **3** Innis Negeebii ka’ee hamma Beet’eel,
iddoo Beet’eelii fi Aayi gidduu, lafa dunkaanni isaa
jalqabatti ture sana ga’utti iddoo tokkoo gara iddoo
biraatti deemsa isaa itti fufe; **4** iddoon sunis lafa inni
yeroo jalqabaatiif iddoo aarsaa itti ijaaree dha. Abraamis
achitti maqaa Waaqayyoo waammate. **5** Loox namichi
Abraam wajjin deemaa ture suni akkasuma bushaayee,
saawwanii fi dunkaanota qaba ture. **6** Yeroo isaan
walii wajjin jiraatanitti lafti isaanitti dhiphatte; sababii
qabeenyi isaanii akka malee guddateefis isaan wal bira
jiraachuu hin dandeenye. **7** Kanaafuu tiksoota Abraamii
fi tiksoota Loox gidduutti lolli uumame. Yeroo sanatti
Kana’aanonnii fi Feerzonnis biyya sana keessa jiraachaa
turan. **8** Abraamis Looxiin akkana jedhe; “Nu waan
obboloota taaneef, si’ii fi ana gidduu yookaan tiksoota
keetii fi tiksoota koo gidduu lolli hin jiraatin. **9** Lafti
hundi fuula kee dura jirti mitii? Kottu gargari godaannaa.
Yoo ati gara bitaatti deemte, ani gara mirgaatti nan
deema; yoo ati gara mirgaatti deemte immoo ani
gara bitaatti nan deema.” **10** Looxis ol jedhee ilaalee
akka hurufni Yordaanos hundi akkuma iddoo biqiltuu
Waaqayyoo akkuma biyya Gibxi kan karaa Zo’aar irra jiru
sanaa bishaan baay’ee qabu arge. Kunis utuu Waaqayyo
Sodoomii fi Gomoraa hin balleessiniin dura ture. **11**
Kanaafuu Loox hurufa Yordaanos guutummaatti ofii
isaatii filatee gara ba’a biiftuutti godaane. Jarri lamaanis
akkasitti gargari ba’an. **12** Abraam biyya Kana’aan keessa
jiraate; Loox immoo magaalaawwan dirree irra jiran
gidduu jiraatee dunkaana isaa Sodoom bira dhaabbate.
13 Warri Sodoom jal’oota fuula Waaqayyoo duratti akka
malee cubbuu hojjetan turan. **14** Erga Loox isa biraa
godaanee booddee Waaqayyo Abraamiin akkana jedhe;
“Iddoo amma jirtu kanaa ija kee ol fudhadhuutii gara
kaabaa fi kibbaa, gara ba’a biiftuutii fi lixa biiftuu ilaali.
15 Anis biyya ati argitu kana hunda bara baraan si’ii
fi sanyii keetiif nan kenna. **16** Ani sanyii kee akkuma
biyyoo lafaa nan baay’isa; yoo namni biyyoo lafaa
lakkaa’uu danda’e, sanyiin kee akkasuma lakkaa’amuu
danda’a. **17** Ka’iitii dheerinaa fi bal’ina lafa kanaa keessa
dedeemi; ani isa siifin kennaatii.” **18** Kanaafuu Abraam
dunkaana isaa buqqifatee qilxuuwwan Mamree kanneen
Kebroonitti argaman bira jiraachuu dhaqe; achittis iddoo
aarsaa Waaqayyoof tolche.

14 Bara sana keessa Amraafel mootiin Shine’aar,
Ariyook mootiin Elaasaar, Kedoorlaa’omer mootiin
Eelaamii fi Tidi’aal mootiin Sabootaa ka’anii, **2** Beraa
mooticha Sodoom, Birishaa mooticha Gomoraa, Shinaab
mooticha Adimaa, Shemeeber mooticha Zeboo’iimii
fi mooticha Belaa ishee Zo’aar jedhamtu sanaa loluu
dhaqan. **3** Mootonni shanan kunneen hundi sulula
Siidiim isa Galaana Soogiddaa jedhamu keessatti wal
ga’anii humna tokkummaa uummatan. **4** Isaanis
waggaa kudha shan Kedoorlaa’omer jalatti bulan;
waggaa kudha sadaffaatti garuu ni fincilan. **5**
Waggaa kudha afuraffaatti Kedoorlaa’omerii fi mootonni
isa wajjin turan ba’anii warra Refaayiim Ashteroot
Qaarnaayimiitti, warra Zuuziim Haamitti, warra Eemiim
Shaawii Kiriyaataayimiitti, **6** warra Hoori immoo
lafa gaara See’iiriitii jalqabanii hamma Eel Phaaraan
kan gammoojjiitti dhi’oo jiru sanaatti mo’atan. **7**
Ergasii of irra deebi’anii Een Mishiphaati jechuunis
Qaadesh dhaqanii biyya warra Amaaleq hundaa fi warra
Amoor kanneen Hazezoon Taamaar keessa jiraatan
humnaan qabatan. **8** Mootichi Sodoom, mootichi
Gomoraa, mootichi Adimaa, mootichi Zeboo’iimii fi
mootichi Belaa jechuunis Zo’aar ba’anii Sulula Siidiim
keessatti loluuf hiriiran. **9** Isaanis Kedoorlaa’omer
mootii Eelaam, Tidi’aal mootii Sabootaa, Amraafel
mootii Shine’aariitii fi Ariyook mootii Elaasaar lolan;
mootonni afran kunneen mootota shananiin morman.
10 Sululli Siidiim boolla leeleetiin guutamee ture;
mootonni Sodoomii fi mootonni Gomoraas baqatanii
namoonni tokko tokko boolla sana keessa bu’an; warri
hafan immoo gara gaarraniitti baqatan. **11** Mootonni
afran sun mi’aa fi nyaata warra Sodoomii fi Gomoraa
hunda saamanii sokkan. **12** Waan Loox ilmi obboleessa
Abraam Sodoom keessa jiraachaa tureef mootonni sun
isa illee qabeenyuma isaa wajjin booji’anii deeman. **13**
Namichi baqatee ba’e tokko dhufee oduu kana Abraam
Ibrichatti hime. Abraamis qilxuuwwan Mamree kan
namicha Amoorii sana bira jiraachaa ture; Mamreen
kun obboleessa Eshkoolii fi Aaneer ture; isaan Abraam
wajjin kakuu galanii turan. **14** Abraam akka firri isaa
booji’ame dhageenyaan namoota mana isaatti dhalatanii
leenjifaman 318 walitti waammatee hidhachiisee hamma
Daaniitti faana bu’e. **15** Abraamis isaan loluuf jedhee
halkaniin namoota isaa gargari qoode; hamma Hoobaa
ishee kaaba Damaasqootti argamtu sanaattis faana bu’ee
isaan dha’e. **16** Innis mi’a hunda deebifate; fira ofii

isaa Looxii fi qabeenya isaa, dubartootaa fi namoota
kaanis deebifate. **17** Abraam Kedoorlaa'omeri fi mootota
isa wajjin turan mo'atee deebinaan mootiin Sodoom
Sulula Shaawii kan Sulula Mootii jedhamu keessatti
isa simachuu ba'e. **18** Malkiiseedeq mootiin Saaleemis
buddeenaa fi daadhii wayinii fideef; innis luba Waaqayyo
Waaqa Waan Hundaa Olii ture; **19** innis akkana jedhee
Abraamin eebbise; "Abraam, Waaqayyo Waaqa Waan
Hundaa Olii, isa samii fi lafa uume sanaan haa eebbifamu.
20 Waaqayyo Waaqni Waan Hundaa Olii, inni diinota
kee dabarsee harka keetti kenne sun haa eebbifamu."
Ergasii Abraam waan hunda irraa kudhan keessaa tokko
isaaf kenne. **21** Mootiin Sodoomis Abraamiin, "Namoota
naa kenniitii qabeenya immoo ofii keetii fudhadhu"
jedhe. **22** Abraam garuu mootii Sodoomiitiin akkana
jedhe; "Ani harka koo gara Waaqayyo, Waaqa Waan
Hundaa Olii, Uumaa samiitii fi lafaatti ol fudhadhee
kakadheen jira; **23** akka ati, 'Anatu Abraamin sooromse'
hin jenneef ani waan kan kee ta'e keessaa tokko iyyuu,
fo'aa yookaan teepha ittiin kophee hidhatan iyyuu hin
fudhadhu. **24** Waan namoonni koo nyaatanii fi qooda
namoota ana wajjin deemanii jechuunis qooda Aaneer,
kan Eshkooliitii fi kan Mamree malee ani ofii koo homaa
hin fudhadhu; isaan qooda isaanii haa fudhatan."

15 Kana booddee dubbiin Waaqayyoo mul'ataan gara
Abraam dhufee akkana jedhe; "Yaa Abraam hin
sodaatin; ani gaachana keetii fi gatii kee guddicha." **2**
Abraam garuu, "Yaa Waaqayyo Gooftaa, waan ani ijoollee
hin qabneef namni qabeenya koo dhaaluuf jiru Elii'ezer
namicha Damaasqoo kana; egaa ati maal naa kennita?"
jedhe. **3** Abraam, "Kunoo ati ijoollee tokko illee naa
hin kennine; hojjetaan mana koo jiraatu tokko kunoo
na dhaaluuf jira" jedhe. **4** Kunoo dubbiin Waaqayyoo
gara isaa dhufee, "Ilma gudeeda keetiitu dhaaltuu kee
ta'a malee namichi kun dhaaltuu kee hin ta'u" jedhe.
5 Innis Abraamin gad baasee, "Samiiwwan ol ilaaliitii
yoo urjiiwwan lakkaa'uu dandeesse lakkaa'i" jedhe.
Itti fufees, "Sanyiin kees akkanuma baay'ata" jedheen.
6 Abraam Waaqayyotti amane; innis qajeelummaatti
lakkaa'eef. **7** Innis, "Ani Waaqayyo isa akka ati ishee
dhaaltuuf biyya kana siif kennuuf jedhee Uuri biyya
Kaldootaa keessaa si baasee dha" jedheen. **8** Abraam
garuu, "Yaa Waaqayyoo Gooftaa, ani biyya kana dhaaluu
koo akkamittin beeka?" jedhe. **9** Kanaafuu Waaqayyo,
"Goromsa tokko, re'ee tokkoo fi korbeessa hoolaa tokko
kanneen tokkoon tokkoon isaanii waggaa sadii sadii
guutan, akkasumas gugee tokkoo fi gugee sookkee tokko
naa fidi" jedheen. **10** Abraamis warra kana hunda
gara isaatti fidee, qixxee lamaanitti kukkute; warra
qixxee lamaanitti kukkutamanis gamaa gamana kaa'e;
simbirroota garuu qixxee lamaanitti hin kukkunne.
11 Ergasii allaattiin foon sanatti gad buute; Abraam
garuu irraa ari'e. **12** Utuma aduun dhi'aa jirtuu hirribni
guddaan Abraamin qabe; kunoo dukkanni guddaanii fi
sodaachisaan isa irra bu'e. **13** Waaqayyos akkana isaan
jedhe; "Akka sanyiin kee biyya kan isaa hin ta'in keessatti
alagaa ta'ee waggaa dhibba afuris achitti garboomfamee
cunqurfamu dhugumaan beeki. **14** Ani garuu saba
isaan akkuma garbootaatti tajaajilan sana nan adaba;
ergasii immoo isaan qabeenya guddaa fudhatanii achii
ba'u. **15** Ati garuu nagaan gara abbootii keetii dhaqxa;
bara dheeraas jiraattee awwaalamta. **16** Sanyiin kee
dhaloota afuraffaatti as deebi'a; cubbuun Amoorotaa
amma iyyuu hin guunneetii." **17** Yommuu aduun lixxee
dukkanaa'ettis kunoo barbadaan ibiddaa aaru guca tokko
wajjin mul'atee foon kukkutame sana gidduu darbe. **18**
Gaafa sanas Waaqayyo akkana jedhee Abraam wajjin
kakuu gale; "Ani biyya laga Gibxii jalqabee hamma laga
Efraaxiis guddichaatti jiru kana sanyii keetiif nan kenna;
19 kunis biyya Qeenotaa, Qeneezotaa, Qadmoonotaas, **20**
kan Heetotaa, Feerzotaa, Refaayimootaa, **21** Amoorotaa,
Kana'aanotaa Girgaashotaatii fi kan Yebuusotaa jechuu
dha."

16 Saaraan niitiin Abraam ijoollee isaaf hin deenye
turte. Garuu isheen garbittii Aggaar jedhamtu
tokko qabdi turte; Aggaaris nama biyya Gibxi turte;
2 Saaraanis Abraamiin, "Kunoo Waaqayyo ijoollee na
dhowwateera. Dhaqiitii garbittii koo wajjin ciisi; tarii
ani karaa isheetiin ijoollee nan argadhan ta'aatii" jette.
Abraamis waan Sooraan jette fudhate. **3** Erga Abraam
waggaa kudhan Kana'aan keessa jiraatee booddee niitiin
isaa Saaraan garbittii ishee Aggaar kan nama biyya
Gibxi turte sana fuutee akka isheen niitii isaa taatuuf
dhirsa isheetiif kennite. **4** Abraamis Aggaar wajjin ciise;
isheenis ni ulfoofte. Yommuu akka ulfoofte of irratti
beektetti giiftii ishee tuffachuu jalqabde. **5** Saaraan
immoo Abraamiin, "Miidhaa na mudate kanatti situ
gaafatama. Garbittii koo anattu bobaa kee jala siif galche;
amma garuu isheen akka ulfoofte of irratti beeknaan
na tuffatte. Egaa Waaqayyo sii fi ana gidduutti murtii
haa kennu" jette. **6** Abraamis, "Garbittiin kee keessa
harkuma kee jirti; waanuma feete ishee godhi" jedheen.
Saaraanis akka malee ishee cunqursite; kanaafuu Aggaar
fuula ishee duraa sokkite. **7** Ergamaan Waaqayyoo
gammoojjii keessatti, burqaa bishaanii tokko biratti
Aggaarin arge; burqaan bishaanii sunis karaa Shuuritti
geessu irra ture. **8** Ergamaan sunis, "Yaa Aggaar, garbittii
Saaraa, ati eessaa dhufte? Eessa dhaquutti jirta?" jedhe.
Isheenis, "Giiftii koo Saaraa baqachuuttin jira" jetteen.
9 Kana irratti ergamaan Waaqayyoo sun, "Gara giiftii
keetiitti deebi'i; gad of qabiitii isheef buli" jedheen. **10**
Ergamaan Waaqayyoo sunis itti dabalee, "Ani sanyii
kee akka malee nan baay'isa; sababii baay'ina isaatiifis
namni tokko iyyuu lakkaa'uu hin danda'u" jedhe. **11**
Ergamaan Waaqayyoo sun amma illee akkana isheen
jedhe; "Kunoo ati ulfoofteerta; ilmas ni deessa. Maqaa
isaas Ishmaa'eel jedhii moggaasi; Waaqayyo dhiphachuu
kee dhaga'eeraatii. **12** Inni nama akka harree diidaa ta'a;
harki isaa nama hunda irratti ka'a; harki nama hundaas
isa irratti ka'a; obboloota isaa hundaanis jibbamaa
jiraata." **13** Isheenis maqaa Waaqayyo isheetti dubbate
sanaa, "Elroo'ii" jettee waamte. Isheen, "Ani dhugumaan
Isa na argu sana argeera" jetteertiitii. **14** Sababiin
boolli bishaanii sun, "Be'eer Lahaayiroo'ii" jedhameefis
kanuma. Innis hamma har'aatti illee Qaadeshii fi Bereed
gidduu jira. **15** Aggaaris Abraamiif ilma deesse; Abraamis
ilma isheen deesse sana Ishmaa'eel jedhee moggaase. **16**

Yeroo Aggaar Ishmaa'eelin isaaf deessetti Abraam nama waggaa saddeettamii ja'aa ture.

17 Yeroo Abraam nama waggaa sagaltamii sagalii turetti Waaqayyo isatti mul'atee akkana jedheen; "Ani Waaqa Waan Hundumaa Danda'uu dha; ati fuula koo dura amanamummaan deddeebi'i; hir'inas hin qabaatin. **2** Ani kakuu koo anaa fi si gidduu nan dhaaba; guddaas sin baay'isa." **3** Abraamis adda isaatiin lafatti gombifame; Waaqnis akkana isaan jedhe; **4** "Kunoo, kakuun ani si wajjin galu kana: ati abbaa saba baay'ee taata. **5** Ati si'achi Abraam jedhamtee hin waamamtu; waan ani abbaa saboota baay'ee si taasiseef maqaan kee Abrahaam ta'a. **6** Ani akka ati guddaa baay'attu nan godha; akka sabni hedduun si keessaa argamu nan godha; mootonnis si keessaa ni argamu. **7** Ani Waaqa keetii fi Waaqa sanyii kee kan si duubaan dhufuu ta'uuf jedhee kakuu koo anaa, sii fi sanyii kee kan si duubaa, dhaloota dhufuuf jiru gidduutti kakuu bara baraa godhee nan dhaaba. **8** Biyya Kana'aan guutuu lafa ati amma orma taatee jiraattu kana ani dhaala bara baraa godhee si'ii fi sanyiiwwan kee warra si booddeetiif nan kenna; anis Waaqa isaanii nan ta'a." **9** Waaqni Abrahaamiin akkana jedhe; "Ati immoo kakuu koo eeguu qabda; ati, sanyiin kee warri si duubaas dhaloota isaanii keessatti kakuu koo eeguu qabdu. **10** Kakuun koo kan isin anaa fi si'i gidduutti, sanyii kee kan si'i duubaan dhufu gidduuttis eeguu qabdan kanaa dha; innis isin keessaa dhiirri hundinuu dhagna haa qabatu. **11** Qola keessan dhagna qabadhaa; kunis kakuu anaa fi isin gidduu jiruuf mallattoo ta'a. **12** Isin keessaa dhiirri guyyaa saddeet guute dhagna haa qabatu; dhaloota keessan hunda keessatti dhiirri mana keetti dhalate yookaan kan nama biyya ormaa irraa maallaqa keetiin bitame hundi kan sanyii kee hin ta'in dhagna haa qabatu. **13** Mana keetti dhalatanis yookaan maallaqa keetiin bitamanis isaan dhagna haa qabatan. Kakuun koo kan foon keessan irratti godhame kun kakuu bara baraa ta'a. **14** Dhiirri dhagna hin qabatin, kan qola foon isaa dhagna hin qabatin kam iyyuu saba ofii isaa keessaa balleeffama; inni kakuu koo cabseeraatii." **15** Waaqni ammas Abrahaamiin akkana jedhe; "Ati si'achi niitii kee Sooraadhaan, Sooraa hin jettu; maqaan ishee Saaraa ta'a. **16** Ani ishee nan eebbisa; ishee irraas ilma siif nan kenna. Akka isheen haadha sabootaa taatuufis ishee nan eebbisa; mootonni sabootaas ishee keessaa argamu." **17** Abrahaamis addaan gombifame; kolfees, "Nama waggaa dhibbaatiif ilmi ni dhalataa? Saaraanis waggaa sagaltamatti mucaa deessii?" jedhee yaade. **18** Abrahaamis Waaqaan, "Maaloo utuu Ishmaa'eel fuula kee dura naa jiraatee!" jedhe. **19** Waaqnis akkana jedhe; "Tole; garuu niitiin kee Saaraan ilma siif deessi; maqaa isaas Yisihaaq jedhii moggaasi. Anis kakuu koo sanyii isaa kan isa duubaan dhufuuf kakuu bara baraa godhee isa wajjin nan dhaaba. **20** Waa'ee Ishmaa'eel immoo ani si dhaga'eera; kunoo ani, isa nan eebbisa; akka inni baay'atu nan godha; guddaa isa nan baay'isa. Inni abbaa bulchitoota kudha lamaa ta'a; anis saba guddaa isa nan godha. **21** Kakuu koo garuu Yisihaaq isa Saaraan waggaa dhufu keessa yeroo kanatti siif deessu wajjin nan dhaaba." **22** Waaqni erga Abrahaam wajjin haasa'ee fixatee booddee isa biraa ol ba'e. **23** Abrahaamis guyyuma sana ilmaan isaa Ishmaa'eelii fi warra mana isaatti dhalatan yookaan warra maallaqa isaatiin bitaman hunda, dhiira mana isaa hundumaas fuudhee akkuma Waaqni isatti himetti dhagna qabe. **24** Abrahaam yeroo dhagna qabatetti nama waggaa sagaltamii sagalii ture. **25** Ilmi isaa Ishmaa'eel immoo yeroo dhagna qabatetti nama waggaa kudha sadii ture. **26** Abrahaamii fi ilmi isaa Ishmaa'eel guyyuma sana dhagna qabatan. **27** Dhiirri mana Abrahaam hundinuu, warri mana isaatti dhalatan yookaan warri orma irraa maallaqaan bitamanis isa wajjin dhagna qabatan.

18 Utuma Abrahaam guyyaa saafaadhaan qilxuu Mamree bira balbala dunkaana isaa dura taa'ee jiruu Waaqayyo isatti mul'ate. **2** Abrahaamis ol ilaalee namoota isa bira dhadhaabatan sadii arge. Innis akkuma isaan argeen balbala dunkaana isaa duraa ka'ee isaan simachuudhaaf itti fiige; hamma lafa ga'uttis gad jedhee harka fuudhe. **3** Innis akkana jedheen; "Gooftaa ko, yoo ani si duratti fudhatama argadhe, garbicha kee bira hin darbin. **4** Bishaan xinnoo isiniif haa fidan; miilla dhiqadhaatii muka kana jala boqodhaa. **5** Erga isin gara garbicha keessanii dhuftanii, ani akka isin dadhabbii baatanii karaa keessan itti fuftaniif waan isin nyaattan isiniifin kenna." Isaanis, "Akkuma jette sana godhi" jedhanii deebisan. **6** Kanaafuu Abrahaam dafee Saaraatti dunkaana seenee, "Dafii daakuu bullaa'aa safartuu sadii sukkuumiitii maxinoo tolchi" jedheen. **7** Innis gara saawwaniitti fiigee jabbii gabbatee itti tole tokko filatee hojjetaa tokkotti kenne; hojjetaan sunis qopheessuuf ariifate. **8** Abrahaamis itittuu fi aannan, foon jabbii qopheeffame sanas geessee isaanii dhi'eesse; yeroo isaan nyaachaa turanittis Abrahaam muka tokko jala isaan bira dhaabachaa ture. **9** Isaanis, "Niitiin kee Saaraan eessa jirti?" jedhanii isa gaafatan. Innis, "Kuunnoo dunkaana keessa jirti" jedheen. **10** Isaan keessaa tokko, "Ani dhugumaan bara dhufu keessa yeroo akkanaatti deebi'ee gara kee nan dhufa; niitiin kee Saaraanis ilma ni deessi" jedhe. Yeroo sana Saaraan balbala dunkaanaa kan isa duubaan jiru keessaan dhaggeeffachaa turte. **11** Abrahaamii fi Saaraan umuriin isaanii dheeratee dulloomanii turan; Saaraanis umurii itti mucaa da'uu dandeessu dabartee turte. **12** Kanaafuu Saaraan, "Ani erga jaaree bututee, gooftaan koos erga dulloomee booddee, gammachuu kana qabaachuu nan danda'aa?" jettee of keessatti kolfite. **13** Kana irratti Waaqayyo Abrahaamiin akkana jedhe; "Saaraan maaliif, 'Ani ergan dulloomee booddee amma dhugumaan mucaa nan da'aa?' jettee kolfite? **14** Wanni Waaqayyoof hin danda'amne tokko iyyuu jiraa? Ani bara dhufu keessa yeroo murteeffametti deebi'ee gara kee nan dhufa; Saaraanis ilma ni deessi." **15** Saaraanis waan sodaatteef sobdee, "Ani hin kolfine" jette. Inni garuu, "Lakkii kolfiteertaa" jedhe. **16** Namoonni sun yommuu deemuuf ka'anitti gara Sodoom gad ilaalan; Abrahaamis isaan geggeessuuf jedhee isaan wajjin ba'e. **17** Ergasii Waaqayyo akkana jedhe; "Ani waanan gochuuf jiru Abrahaamin nan dhoksaa? **18** Abrahaam

dhugumaan saba guddaa fi jabaa ta'a; sabni lafa irraa
hundinuu karaa isaatiin eebbifama. **19** Akka inni ijoollee
isaatii fi sanyii isaa warra isa duubaan dhufan, akka
isaan waan qajeelaa fi sirrii ta'e hojjechuudhaan karaa
Waaqayyoo eegan ajajuuf ani isa filadheeraatii; kunis
akka Waaqayyo waan Abrahaamiif kakate sana isaaf
guutuuf." **20** Waaqayyos akkana jedhe; "Iyyi Sodoomii fi
Gomoraa irratti iyyame guddaa dha; cubbuun isaaniis
waan akka malee hamaa ta'eef **21** ani gad bu'ee akka
wanni isaan hojjetan akkuma iyya na qaqqabe sanaa
hamaa ta'e nan ilaala. Yoo akkas ta'uu baate immoo
natu beeka." **22** Namoonni sunis garagalanii Sodoomitti
qajeelan; Abrahaam garuu Waaqayyo dura dhaabatee
hafe. **23** Abrahaamis isatti dhi'aatee akkana jedhe; "Ati
nama qajeelaa nama jal'aa wajjin ni balleessitaa? **24**
Yoo namoonni qajeeloon shantamni magaalattii keessa
jiraatan hoo? Ati dhugumaan ishee ni balleessitaa?
Sababii qajeelota shantamman ishee keessa jiraatan
sanaatiif jettee ishee hin oolchituu? **25** Qajeelaa fi
hamaa wal qixxee ilaaluudhaan nama qajeelaa nama
hamaa wajjin balleessuun sirraa haa fagaatu. Kun sirraa
haa fagaatu! Abbaan murtii lafa hundaa waan qajeelaa
hin hojjetuu?" **26** Waaqayyos, "Ani yoo magaalaa
Sodoom keessatti qajeeltota shantama argadhe, isaaniif
jedhee iddoo sana guutuu nan oolcha" jedhe. **27**
Abrahaam ammas akkana jedhe; "Kunoo ani utuman
awwaaraa fi daaraa ta'ee jiruu Gooftaatti dubbachuuf
ija jabaadheera; **28** yoo baay'inni qajeeltotaa shantama
irraa shan hir'ate hoo? Ati sababii namoota shanan
sanaatiif jettee magaalaa sana guutuu ni balleessitaa?"
Innis, "Ani yoo nama afurtamii shan achitti argadhe
ishee hin balleessu" jedhe. **29** Abrahaam amma illee,
"Yoo qajeeltonni afurtamni qofti achitti argaman hoo?"
jedhee isatti dubbate. Gooftaanis, "Ani warra afurtama
sanaaf jedhee nan dhiisa" jedhe. **30** Abrahaamis, "Mee
nan dubbadhaatii Gooftaan, hin aarin. Yoo namoonni
soddomni qofti achitti argaman hoo?" jedhe. Gooftaanis,
"Ani yoon nama soddoma achitti argadhe ishee hin
balleessu" jedhee deebise. **31** Abrahaamis, "Kunoo
amma erga ani Gooftaatti dubbachuuf ija jabaadhe, yoo
namoonni digdamni qofti achitti argaman hoo?" jedhe.
Gooftaanis, "Ani sababii namoota digdama sanaatiif
jedhee ishee hin balleessu" jedhe. **32** Abrahaamis, "Yaa
Gooftaa amma illee yeroo tokko waa sin gaafadhaatii
maaloo hin aarin; yoo namni kudhan qofti achitti argame
hoo?" jedhe. Gooftaan immoo, "Ani sababii namoota
kurnan sanaatiif jedhee ishee hin balleessu" jedhe.
33 Waaqayyos erga Abrahaam wajjin dubbatee fixee
booddee achii deeme. Abrahaam immoo iddoo ofii isaatti
deebi'e.

19 Ergamoonni Waaqayyoo sun lamaan galgala sana
Sodoom ga'an; Looxis karra Sodoomii dura taa'aa
ture. Innis yeroo jara argetti, isaan simachuuf ka'ee
isaanitti deeme; gad jedhees adda isaatiin lafatti
gombifame. **2** Innis, "Yaa gooftota ko, maaloo mana
garbicha keessaniitti goraatii miilla dhiqadhaa bulaa;
barii barraaqaan kaatanii karaa keessan itti fufuu
dandeessu" jedhe. Isaan immoo, "Hin ta'u; nu waltajjii
karaa irra bullaa" jedhaniin. **3** Inni garuu akka malee
isaan dirqisiise; kanaafuu goranii mana isaa seenan; innis
maxinoo tolchee nyaata qopheesseef; isaanis ni nyaatan.
4 Utuu isaan hin rafin namoonni kutaalee magaalaa
Sodoom hunda keessaa dhufan hundi dargaggoonnii fi
jaarsoliin mana sana marsan. **5** Isaanis Looxin waamanii,
"Namoonni galgala kana gara kee dhufan eessa jiru?
Akka nu isaan wajjin ciifnuuf gad nuu yaasi" jedhan. **6**
Looxis jara sanatti gad ba'ee balbala of duubaan cufe; **7**
Akkanas jedhe; "Yaa obboloota ko, waan hamaa kana hin
hojjetinaa! **8** Kunoo ani intallan lama kanneen takkumaa
dhiira wajjin hin ciisin qaba. Lamaanuu gad isinii nan
baasa; isinis waan feetan isaan gochuu dandeessu.
Namoota kanneen garuu waan isaan bantii mana koo
jala jiraniif homaa isaan hin godhinaa." **9** Isaanis, "Badi
asii!" jedhaniin. Ittuma fufaniis, "Namichi kun nama
ormaa kan nu keessa jiraachuu dhufee dha; amma
immoo abbaa murtii nutti ta'uu fedha! Nu waan hamaa
jara irratti hojjennu caalaa sirratti hojjenna" jedhaniin.
Isaanis Looxin humnaan dhiibanii balbala sana cabsuu
ga'an. **10** Namoonni sunis hiixatanii Looxin harkisanii
manatti ol deebisan; balbalichas ni cufan. **11** Ergasii
immoo namoota balbala manaa dura turan sana akka
isaan balbalicha hin argineef xinnaa fi guddaa isaanii
dha'ichaan ija jaamsan. **12** Namoonni lamaan sun Looxiin
akkana jedhan; "Ati nama biraa tokko illee jechuunis
soddoota, ilmaan yookaan intallan yookaan nama kan
kee ta'e tokko illee magaalaa kana keessaa qabdaa? Asi
keessa isaan baafadhu; **13** nu iddoo kana balleessuuf
deemnaatii. Sababii iyyi saba ishee irratti iyyame fuula
Waaqayyoo duratti guddaa ta'eef, Waaqni akka nu
ishee balleessinuuf nu ergeera." **14** Kanaafuu Loox
gad ba'ee soddoota isaa warra intallan isaa fuudhuuf
jiraniin, "Sababii Waaqayyo magaalaa kana balleessuuf
ka'eef, dafaatii asii ba'aa!" jedhe. Soddoonni isaa garuu
waan inni qoosu se'an. **15** Yeroo boruun diimatetti
ergamoonni Waaqayyoo sun Looxin jarjarsanii, "Niitii
keetii fi intallan kee lamaan as jiran fudhadhuutii dafii
ba'i! Yoo kanaa achii yeroo magaalattiin adabamtutti atis
ni baddaa" jedhaniin. **16** Inni garuu duubatti harkifate;
waan Waaqayyo isaaniif garaa laafeef namoonni sun
harka isaatii fi harka niitii isaa, intallan isaa lamaanis
harka qabanii magaalattii keessaa isaan baasan. **17**
Akkuma gad isaan baasaniinis ergamoota sana keessaa
inni tokko, "Lubbuu kee oolfachuuf baqadhu! Of duuba
hin mil'atin! Dirree irra iddoo tokko illee hin dhaabatin!
Tulluuwwanitti ol baqadhu; yoo kanaa achii ni baddaa!"
jedhe. **18** Loox garuu akkana isaaniin jedhe; "Yaa gooftota
ko, maaloo akkas miti! **19** Kunoo garbichi kee fuula kee
duratti fudhatama argateera; ati lubbuu koo oolchitee
gara laafina guddaa na argisiifteerta. Ani garuu gara
tulluutti ol baqachuu hin danda'u; balaan kun na argata;
anis nan du'a. **20** Kunoo, magaalaan itti baqachuun
danda'amu tokko as dhi'oo jirti; isheen xinnoo dha. Ani
gara isheetti nan baqadha; isheen baay'ee xinnoo dha
mitii? Akkasitti lubbuun koo ni baraaramti." **21** Ergamaan
sunis akkana jedheen; "Kunoo, ani kadhaa kana siif nan
dhaga'a; magaalaa ati waa'ee ishee dubbattu kana ani
hin balleessu. **22** Garuu sababii ani hamma ati achi
geessutti homaa gochuu hin dandeenyeef dafii achitti

baqadhu!" Wanni magaalaan sun Zo'aar jedhamteefis
kanuma. **23** Yeroo Loox Zo'aar ga'etti aduun baatee
turte. **24** Waaqayyo samiiwwan keessaa Waaqayyo biraa,
dinyii boba'u Sodoomii fi Gomoraa irratti roobse. **25**
Innis akkasiin magaalaawwan kanneenii fi dirreewwan
sana guutuu, warra magaalaawwan sana keessa jiraatan
hundaa fi biqiltuu biyya sanaa balleesse. **26** Niitiin
Looxi garuu of duuba ilaaltee utubaa soogiddaa taatee
hafte. **27** Abrahaamis guyyaa itti aanu ganama obboroon
ka'ee iddoo duraan fuula Waaqayyoo dura dhaabachaa
ture sanatti deebi'e. **28** Innis gara magaalaawwan
Sodoomii fi Gomoraa, gara lafa dirree sanaa hundaas
ilaalee aara akka aara boolla ibiddaa keessaa ba'uu tokko
isaa biyya sana keessaa ol ka'u arge. **29** Waaqni yeroo
magaalaawwan dirree sanaa balleessetti Abrahaamin
yaadate; kanaafuu yommuu magaalaawwan Loox keessa
jiraachaa ture balleessetti Looxin balaa sana keessaa
baase. **30** Loox waan Zo'aar keessa jiraachuu sodaateef
intallan isaa lamaan wajjin Zo'aarii ba'ee gaarran irra
qubate. Innis intallan isaa lamaan wajjin holqa tokko
keessa jiraate. **31** Gaaf tokko intalli isaa isheen hangafti
ishee quxisuudhaan akkana jette; "Abbaan keenya
dulloomeera; akka bartee lafa hunda irra jiruutti dhiirri
nu wajjin ciisu tokko iyyuu naannoo kan hin jiru. **32**
Kottu mee abbaa keenya daadhii wayinii obaasnee
isa wajjin ciifnaa; akkasiin sanyiin abbaa keenyaa lafa
irratti akka hafu goona." **33** Isaanis halkan sana abbaa
isaanii daadhii wayinii obaasan; intalli isheen hangafti
ol seentee isa wajjin ciifte. Inni yeroo isheen ciiste
yookaan yeroo isheen kaate hin beekne. **34** Guyyaa itti
aanutti intalli hangafti ishee quxisuudhaan akkana jette;
"Kunoo ani eda abbaa koo wajjin ciiseera. Kottu edanas
daadhii wayinii isa obaasnaa; atis ol seenii isa wajjin
ciisi; akkasitti sanyiin abbaa keenyaa akka hafu goona."
35 Isaan halkan sanas abbaa isaanii daadhii wayinii
obaasan; intalli quxisuun dhaqxee isa wajjin ciiste.
Inni ammas yeroo isheen ciiste yookaan yeroo isheen
kaate hin beekne. **36** Akkasiin intallan Loox lamaanuu
abbaa isaaniitiif ulfaa'an. **37** Intalli isheen hangafti ilma
deessee maqaa isaa Mo'aab jettee moggaafte. Inni abbaa
Mo'aabota har'aa ti. **38** Intalli isheen quxisuunis ilma
deessee maqaa isaa Ben-Amii jettee moggaafte; inni
immoo abbaa Amoonota har'aa ti.

20 Abrahaam achii ka'ee Negeebitti godaanee
Qaadeshii fi Shuuri gidduu jiraate. Innis yeroodhaaf
Geraaraa keessa ture. **2** Achittis Abrahaam, "Isheen
obboleettii koo ti" jedhee waa'ee niitii isaa, waa'ee Saaraa
dubbate. Abiimelek mootiin Geraaraas nama itti ergee
Saaraa fudhate. **3** Waaqni immoo halkan abjuudhaan
Abiimelekitti dhufee, "Kunoo sababii dubartii sana
fuudhatteef ati nama du'ee dha; isheen dhirsa qabdiitii"
jedheen. **4** Abiimelek garuu isheetti hin dhi'aanne
ture; kanaafuu inni akkana jedhe; "Yaa Gooftaa ati
saba qajeelaa balleessitaa? **5** Inni mataan isaa, 'Isheen
obboleettii koo ti' naan hin jennee? Isheenis akkasuma,
'Inni obboleessa koo ti' hin jennee? Anis sammuu
qulqulluu fi harka qulqulluudhaan waan kana hojjedhe."
6 Waaqni abjuu sana keessa akkana isaan jedhe; "Eeyyee!
Ani akka ati sammuu qulqulluudhaan waan kana hojjette
beeka; kanaafuu ani akka ati cubbuu natti hin hojjenneef
si dhowween jira. Sababiin ani akka ati ishee bira geessu
si hin dhiisiniifis kanuma. **7** Egaa amma niitii namichaa
deebisiif; inni waan raajii ta'eef, Waaqa siif kadhata; atis
ni jiraatta. Garuu yoo ishee deebisuu baatte, ati akka
duutu, warri kan kee ta'an hundis akka du'an dhugumaan
beeki." **8** Abiimelek guyyaa itti aanu ganama obboroon
ka'ee qondaaltota isaa hunda walitti waamee waan ta'e
hunda isaanitti hime; isaanis akka malee sodaatan. **9**
Abiimelekis Abrahaamin ofitti waamee akkana jedheen;
"Ati maaliif akkana nu goote? Ani maal si goonaan ati
cubbuu guddaa akkanaa anaa fi mootummaa kootti
fidde? Ati waan namni hin hojjenne anatti hojjette." **10**
Abiimelekis "Ati maaliif waan kana hojjette?" jedhee
Abrahaamin gaafate. **11** Abrahaam immoo akkana
jedhee deebise; "Ani, 'Biyya kana keessa dhugumaan
Waaqa sodaachuun hin jiru; isaan sababii niitii kootiif
jedhanii na ajjeesu' jedheen yaadee ture. **12** Ta'us isheen
dhugumaan obboleettii koo ti; yoo haadha koo irraa
dhalachuu baatte iyyuu isheen intaluma abbaa koo ti;
isheenis niitii koo taate. **13** Anis yeroo Waaqni mana
abbaa kootii na baase sana isheedhaan, 'Haalli ati ittiin
jaalala naaf qabdu mul'iftu kanaa dha; lafa nu dhaqnu
hundumaatti, "Inni obboleessa koo ti" jedhiitii waa'ee
koo dubbadhun' jedhe." **14** Abiimelek ergasii hoolaa fi
loon, garboota dhiiraa fi nadheenii fidee Abrahaamiif
kenne; niitii isaa Saaraas ni deebiseef. **15** Abiimelekis,
"Kunoo biyyi koo fuula kee dura jira; idduma feete
jiraadhu" jedheen. **16** Saaraadhaanis, "Kunoo ani meetii
saqilii kuma tokko obboleessa keetiifin kenna. Kunis
akka dhugaa qabaachuun kee fuula warra si wajjin jiranii
duratti beekamuuf; ati guutumaan guutuutti dhugaa
argatteerta" jedhe. **17** Abrahaamis Waaqa kadhate;
Waaqni immoo Abiimelek, niitii isaatii fi garboota
isaa dubartoota fayyise; isaanis ijoollee godhatan. **18**
Waaqayyo sababii niitii Abrahaam sababii Saaraatiif
jedhee gadameessa dubartoota mana Abiimelek jiraatanii
hunda cufee tureetii.

21 Waaqayyo akkuma dubbate sana Saaraa yaadate;
Waaqayyo waan waadaa galeef sana ni raawwateef.
2 Saaraan ulfooftee bara dulluma isaa keessa yeruma
Waaqni waadaa isaaf seene sanatti Abrahaamiif ilma
deesse. **3** Abrahaamis ilma Saaraan isaaf deesse sana
Yisihaaq jedhee moggaase. **4** Abrahaam akkuma Waaqni
isa ajaje sanatti Yisihaaq dhalatee guyyaa saddeetitti
dhagna isa qabe. **5** Yeroo ilmi isaa Yisihaaq dhalateefitti
Abrahaam nama waggaa dhibbaa ture. **6** Saaraanis,
"Waaqni kolfa naa kenneera; namni waan kana dhaga'u
hundis na wajjin kolfa" jette. **7** Ittuma fuftees, "Silaa
eenyutu Abrahaamiin, 'Saaraan daa'ima hoosisti' jedha
ture? Garuu ani bara dulluma isaa keessa ilma nan
da'eef" jette. **8** Mucichi guddatee harma guufame;
Abrahaam gaafa Yisihaaq harma guufame sana cidha
guddaa qopheesse. **9** Saaraan garuu yeroo ilmi Aggaar
Gibxittiin Abrahaamiif deesse sun Yisihaaqitti qoosu
argite; **10** isheenis Abrahaamiin, "Garbittii kanaa fi ilma
ishee ari'i; ilmi garbittii kanaa kun ilma koo Yisihaaq
wajjin hin dhaaluutii" jette. **11** Wanni kunis sababii
ilma isaatiif Abrahaamin akka malee rakkise. **12** Waaqni

garuu akkana jedheen; “Waa’ee garbittii keetiitii fi
waa’ee mucichaa hin yaadda’in. Sababii sanyiin kee
Yisihaaqiin siif waamamuuf waan Saaraan siin jettu
hunda dhaga’i. **13** Inni sanyii kee waan ta’eef ani ilma
garbittii sanaa saba nan taasisa.” **14** Abrahaamis guyyaa
itti aanu ganama obboroon ka’ee nyaata muraasaa fi
bishaan qalqala tokko fuudhee Aggaariif kenne. Waan
kanas gatiittii ishee irra kaa’eefii mucaa wajjin ari’e;
isheenis achii baatee Gammoojjii Bersheebaa keessa
joorte. **15** Yommuu bishaan qalqala keessaa dhumetti,
isheen mucaa ishee daggala tokko jala keesse. **16**
Isheenis, “Mucaa kana isaa du’u ani hin ilaalu” jettee
garaa isheetti waan yaaddeef gara darba xiyyaa tokko
xinnoo achi hiiqxee naannoo isaa teesse; achi teessees
sagalee ishee ol fudhattee boosse. **17** Waaqni boo’icha
mucichaa ni dhaga’e; ergamaan Waaqayyoo samii keessaa
Aggaarin waamee akkana jedheen; “Yaa Aggaar ati
maal taate? Hin sodaatin; Waaqni boo’icha mucichaa
iddoo inni ciisee jiruu dhaga’eeraatii. **18** Sababii ani
saba guddaa isa godhuuf ka’iitii harka keetiin mucicha
ol fuudhi; jabeessiitii isa qabi.” **19** Waaqni ija ishee
baneefii jennaan boolla bishaanii tokko argite. Kanaafuu
dhaqxee qalqala sana bishaaniin guuttee, waan inni
dhugu mucichaaf kennite. **20** Waaqnis mucicha wajjin
ture; mucichis ni guddate. Innis gammoojjii keessa
jiraate; xiyya darbachuudhaanis beekamaa ture. **21**
Innis gammoojjii Phaaraan keessa jiraate; haati isaas
biyya Gibxiitii niitii argatteef. **22** Yeroo sana Abiimelekii
fi Fiikool ajajaan loltoota isaa Abrahaamiin akkana
jedhan; “Waan ati hojjettu hunda keessatti Waaqni
si wajjin jira. **23** Ati akka ana yookaan ijoollee koo
yookaan sanyii koo hin gowwoomsine amma as fuula
Waaqaa duratti naa kakadhu. Akkuma ani garaa siif
laafe sana atis anaa fi biyya amma orma taatee keessa
jiraattu kanaaf garaa laafi.” **24** Abrahaamis, “Ani nan
kakadha” jedhe. **25** Ergasii Abrahaam waa’ee boolla
bishaanii garboonni Abiimelek isa irraa fudhatan tokkoo
Abiimelekitti himate. **26** Abiimelek immoo, “Ani nama
waan kana hojjete hin beeku. Atis natti hin himne;
ani waa’ee isaa har’uman dhaga’e” jedhe. **27** Kanaafuu
Abrahaam hoolaa fi loon fidee Abiimelekiif kenne;
jarri lamaanis walii galtee uummatan. **28** Abrahaam
gorommii hoolaa torba bushaayee keessaa kophaatti
baase; **29** Abiimelekis, “Hiikkaan gorommii hoolaa
torban ati kophaa isaanii baafte kanneenii maali?”
jedhee Abrahaamin gaafate. **30** Abrahaamis, “Akka
ani boolla bishaanii kana qotadhe akka ragaa ta’uuf,
gorommii hoolaa torban kanneen na harkaa fudhadhu”
jedhee deebise. **31** Sababii jarri lamaan sun achitti
walii kakataniif iddoon sun Bersheebaa jedhamee
waamame. **32** Erga walii galteen sun Bersheebaatti
ta’ee booddee Abiimelekii fi Fiikool ajajaan loltoota isaa
gara biyya Filisxeemotaatti deebi’an. **33** Abrahaamis
Bersheebaa keessa muka tamirii dhaabe; innis achitti
maqaa Waaqayyo Waaqa Bara Baraa waammate. **34**
Abrahaam biyya Filisxeemotaa keessa bara dheeraa
jiraate.

22 Yeroo muraasa booddee Waaqni Abrahaamin qore.
Innis, “Abrahaam!” jedhee isa waame. Abrahaamis,
“Kunoo asan jira” jedhee deebise. **2** Waaqnis akkana
jedheen; “Ilma kee Yisihaaq, ilma kee tokkicha isa
jaallattu sana fudhiitii biyya Mooriyaa dhaqi. Tulluu ani
sitti himu irratti qalma gubamu godhiitii isa dhi’eessi.”
3 Abrahaamis guyyaa itti aanu ganama barraaqaan
ka’ee harree isaa fe’ate. Innis hojjettoota isaa keessaa
nama lamaa fi ilma isaa Yisihaaqin fudhatee qoraan
qalma gubamuuf ga’u cabsatee gara iddoo Waaqni
isatti hime sanaatti qajeele. **4** Guyyaa sadaffaattis
Abrahaam ol ilaalee iddoo sana fagootti arge. **5** Innis
hojjettoota isaatiin, “Isin harree wajjin asuma turaa. Anii
fi mucichi duuba sana dhaqnaa; achittis waaqeffannee
gara keessanitti deebinaa” jedhe. **6** Abrahaamis qoraan
aarsaa gubamuuf ta’u fuudhee ilma isaa Yisihaaqin
baachise; ofii isaatii immoo ibiddaa fi billaa harkatti
qabate. Isaan lamaan utuu walumaan deemaa jiranuu, **7**
Yisihaaq, “Yaa abbaa koo” jedhee abbaa isaa Abrahaamitti
dubbate. Abrahaamis, “Asan jira ilma koo” jedhee
deebise. Yisihaaqis deebisee, “Ibiddii fi qoraan kunoo ti;
hoolaan qalma gubamuuf ta’u immoo eessa jira?” jedhe.
8 Abrahaamis deebisee, “Yaa ilma ko, Waaqni mataan
isaa hoolaa qalma gubamuuf ta’u ni kenna” jedhe. Isaan
lamaanis walumaan karaa isaanii itti fufan. **9** Yeroo
iddoo Waaqni isatti hime sana ga’anitti, Abrahaam iddoo
aarsaa achitti ijaaree iddoo aarsaa sana irra qoraan naqe;
ilma isaa Yisihaaqin hidhees iddoo aarsaa sana irra
qoraan gubbaa ciibse. **10** Ergasii inni ilma isaa qaluuf
jedhee harka isaa hiixatee billaa fudhate. **11** Ergamaan
Waaqayyoo garuu, “Abrahaam! Abrahaam!” jedhee samii
keessaa isa waame. Abrahaamis, “Kunoo asan jira”
jedhee deebise. **12** Innis, “Ati harka keetiin gurbicha
hin tuqin; waan tokko illee isa hin godhin. Waan ati
ilma kee, ilmuma tokkicha anaaf jettee hin mararfatiniif,
ani akka ati Waaqa sodaattu amma beekeera” jedhe.
13 Abrahaamis ol ilaalee kunoo korbeessa hoolaa kan
gaanfi isaa daggala keessatti qabamee jiru tokko arge;
innis dhaqee hoolaa sana fuudhee qooda ilma isaa
qalma gubamu godhee dhi’eesse. **14** Kanaafuu Abrahaam
iddoo sana “Waaqayyo ni kenna” jedhee moggaase;
hamma har’aatti illee, “Tulluu Waaqayyoo irratti, ni
kennama” jedhama. **15** Ergamaan Waaqayyoo sunis
samii keessaa lammata Abrahaamin waamee **16** akkana
jedheen; “Waaqayyo akkana jedha; sababii ati waan
kana gootee fi ilma kee, ilmuma kee tokkicha illee na
hin dhowwatiniif ani maqaa kootiin nan kakadha; **17**
ani dhugumaan eebba, sin eebbisa; sanyii kees akkuma
urjii samiitii fi akkuma cirracha qarqara galaanaa nan
baay’isa. Sanyiiwwan kees magaalaawwan diina isaanii
ni dhuunfatu. **18** Waan ati naa ajajamteef sabni lafa irraa
hundinuu karaa sanyii keetiin eebbifama.” **19** Ergasii
Abrahaam tajaajiltoota isaatti deebi’e; isaanis walumaan
Bersheebaatti qajeelan; Abrahaamis Bersheebaa keessa
jiraate. **20** Yeroo muraasa booddee akkana jedhamee
Abrahaamitti himame; “Kunoo, Miilkaan obboleessa kee
Naahooriif ilmaan deesseerti; **21** ilmaan isheen deesses
inni hangafni Uuzi, obboleessi isaa Buuz, abbaan Arraam
immoo Qamu’eel, **22** Keseedi, Hazoo, Fiildaas, Yiidlaafii

fi Betuu'eel jedhamu." **23** Betuu'eel Ribqaa dhalche.
24 Naahor saajjatoo Re'uumaa jedhamtu tokko qaba
ture; isheen ilmaan Xebaa, Gaham, Tahaashii fi Ma'akaa
jedhaman deesseef.

23 Saaraan waggaa dhibba tokkoo fi digdamii torba
jiraatte; barri jireenya Saaraas kanuma ture. **2**
Isheenis Kiriyaati Arbaaq jechuunis Kebroon biyya
Kana'aan keessaa sanatti duute; Abrahaamis Saaraadhaaf
gadduu fi boo'uudhaaf jedhee dhaqe. **3** Abrahaam reeffa
niitii isaa biraa ka'ee Heetotaan akkana jedhe; **4** "Ani
gidduu keessanitti ormaa fi keessummaa dha. Akka ani
du'aa koo itti awwaalladhuuf lafa awwaalaaf ta'u natti
gurguraa." **5** Heetonnis akkana jedhanii Abrahaamii fi
deebii kennan; **6** "Gooftaa, nu dhaga'i. Ati nu gidduutti
shuumii jabaa dha. Du'aa kee iddoo awwaala keenyaa
keessaa kan akka malee filatamaa ta'etti awwaalladhu.
Nu keessaa namni iddoo awwaala isaatti du'aa kee
awwaallachuu si dhowwatu tokko iyyuu hin jiru." **7**
Abrahaamis ol ka'ee fuula namoota biyya sanaa fuula
Heetotaa duratti gad jedhee harka fuudhe. **8** Akkanas
isaaniin jedhe; "Ani du'aa koo akkan awwaalladhu fedhii
yoo qabaattan na dhaga'aatii Efroon ilma Zoohar sana
naa kadhadhaa. **9** Innis holqa Makfelaa jedhamu kan
qarqara lafa qotiisaa isaatti argamu sana natti ni gurgura.
Inni iddoo awwaalaa sana gatii guutuudhaan fuula
keessan duratti akka natti gurguruuf naa gaafadhaa." **10**
Efroon Heetichi saba isaa gidduu taa'aa ture; innis utuma
Heetonni gara karra magaalaa isaa dhufan sun hundi
dhaga'anuu akkana jedhee Abrahaamiif deebii kenne; **11**
"Gooftaa ko, akkana miti; mee na dhaggeeffadhu; ani
lafa qotiisaa kana siif nan kenna; holqa achi jirus siif
nan kenna; ani fuula saba koo duratti holqa kana siifin
kenna; du'aa kee itti awwaalladhu." **12** Abrahaam amma
illee fuula saba biyya sanaa duratti gad jedhee harka
fuudhee, **13** utuma isaan dhaga'anuu Efrooniin, "Yoo
fedhii kee ta'e, na dhaga'i. Ani gatii lafa qotiisaa kanaa
nan kaffala. Akka ani du'aa koo achitti awwaalladhuuf
gatii kana na harkaa fudhadhu" jedhe. **14** Efroonis
akkana jedhee Abrahaamiif deebii kenne; **15** "Gooftaa
ko, mee na dhaga'i; gatiin lafa kanaa meetii saqilii
dhibba afur ta'a; garuu kun anaa fi si gidduutti maali?
Du'aa kee itti awwaalladhu." **16** Abrahaamis waan
Efroon dubbate sana fudhatee gatii inni utuma Heetonni
dhaga'anuu himate sana madaaleef; gatiin sunis akka
madaalii daldaltoota yeroo sanaatti meetii saqilii dhibba
afur ture. **17** Akkasitti lafti qotiisaa Efroon kan fuula
Mamree dura, Makfelaa keessa jiru sun jechuunis lafti
qotiisaatii fi holqi isa keessa jiru, mukni daangaa lafa
qotiisaa sana keessa jiru hundi, **18** fuula Heetota gara
karra magaalaa dhufan hundaa duratti akka dhaalaatti
Abrahaamitti dabarfame. **19** Ergasii Abrahaam biyya
Kana'aan keessa, holqa Makfelaa kan Mamree bira
jechuunis Kebroon bira jiru sanatti niitii isaa Saaraa
Awwaallate. **20** Akkasitti lafa qotiisaa sunii fi holqi achi
keessaa akka lafa awwaalaa ta'uuf Heetota irraa akka
dhaalaatti Abrahaamitti dabarfame.

24 Yeroo sana Abrahaam dulloomee, umuriin isaa
akka malee dheeratee ture; Waaqayyos waan
hundumaan isa eebbise. **2** Innis tajaajilaa mana isaa
hangafa kan waan inni qabu hunda irratti itti gaafatamaa
ta'een akkana jedhe; "Mee harka kee gudeeda koo jala
kaa'i. **3** Ani akka ati intallan warra Kana'aan kanneen
ani gidduu isaanii jiraadhuu keessaa ilma kootiif niitii
hin fidneef Waaqayyo Waaqa samiitii fi Waaqa lafaatiin
kakattu nan barbaada; **4** garuu gara biyya kootii fi
gara firoota koo dhaqiitii ilma koo Yisihaaqiif niitii
barbaadi." **5** Tajaajilaan sun immoo, "Yoo dubartiin sun
na wajjin gara biyya kanaa dhufuuf fedhii qabaachuu
baatte hoo? Ani ilma kee gara biyya ati keessaa dhufte
sanaatti deebisee geessuun qabaa?" jedhee isa gaafate.
6 Abrahaamis akkana isaan jedhe; "Ati akka ilma koo
deebiftee biyya sanatti hin geessine of eeggadhu. **7**
Waaqayyo Waaqni samii inni mana abbaa kootii fi biyya
ani itti dhaladhe keessaa na fidee, 'Ani biyya kana
sanyii keetiif nan kenna' jechuudhaan natti dubbatee
kakatee waadaa naa seene sun akka ati achii ilma kootiif
niitii fidduuf ergamaa isaa fuula kee dura ni erga. **8**
Yoo dubartiin sun si wajjin dhufuuf fedhii qabaachuu
baatte immoo ati kakuu koo kana irraa bilisa taata. Ilma
koo garuu gonkumaa achi hin deebisin." **9** Kanaafuu
tajaajilaan sun harka isaa gudeeda gooftaa isaa Abrahaam
jala kaa'ee waa'ee waan kanaa kakateef. **10** Tajaajilaan
sunis gaala gooftaa isaa keessaa kudhan fudhatee gooftaa
isaa biraa immoo kennaawwan filatamoo gosa hundaa
fe'atee qajeele; innis magaalaa Naahoor ishee kaaba
dhi'a Phaadaan Arraam keessatti argamtuu dhaqe. **11**
Innis akka gaalawwan sun magaalattiin alatti boolla
bishaanii cina jijilbeenfatan godhe; yeroon sun gara
galgalaa yeroo itti dubartoonni bishaan waraabbachuu
ba'an ture. **12** Innis akkana jedhee kadhate; "Yaa
Waaqayyo Waaqa gooftaa koo Abrahaam, har'a na
milkeessiitii gooftaa koo Abrahaamiif garaa laafi. **13**
Kunoo, ani burqaa kana bira dhaabadheen jira; intallan
warra magaalaa kanaas bishaan waraabbachuuf as ba'aa
jiru. **14** Intalli ani, 'Maaloo akka ani bishaan dhuguuf
okkotee kee gad qabi' jedheenii isheenis, 'Dhugi; ani
gaalawwan kees siifin obaasaa' naan jettu ishee ati
garbicha kee Yisihaaqiif filatte haa taatu. Anis kanaan
akka ati gooftaa kootiif garaa laafte beeka." **15** Utuu inni
kadhatee hin fixatin Ribqaan okkotee ishee gatiittiitti
baadhattee dhufte. Isheenis intala ilma Miilkaa kan
Betuu'eel jedhamu sanaa turte; Miilkaan immoo niitii
obboleessa Abrahaam kan Naahoor jedhamu sanaa ti.
16 Intalli sunis akka malee bareedduu fi durba turte;
dhiirri tokko iyyuu ishee wajjin hin ciifne. Isheenis gara
burqaatti gad buutee okkotee isheetti bishaan guuttattee
ol deebite. **17** Tajaajilaan sunis ishee simachuuf itti
fiigee, "Maaloo okkotee kee keessaa bishaan xinnoo ishee
naa kenni" jedheen. **18** Isheenis, "Yaa gooftaa ko, dhugi"
jetteenii daftee okkotee ishee harkatti gad buufattee
bishaan dhugaatii kenniteef. **19** Isheenis erga bishaan
isa obaaftee booddee, "Ani gaalawwan keetiifis hamma
isaan dhuganii dheebuu ba'anitti nan waraaba" jette. **20**
Daftees okkotee ishee keessaa bidiruutti garagalchitee
ammas bishaan waraabuudhaaf gara boolla bishaaniitti
fiigde; gaalawwan isaa hundaafis bishaan waraabde. **21**
Namichi sunis akka Waaqayyo karaa isaaf milkeesse

yookaan akka isaaf hin milkeessin baruuf jedhee cal'isee
xiyyeeffatee ishee ilaalaa ture. **22** Erga gaalawwan
bishaan dhuganii booddee namichi amartii funyaanii
kan warqee kan walakkaa saqilii ulfaatuu fi bitawoo
warqee kan saqilii kudhan ulfaatu lama gad baasee, **23**
"Ati intala eenyuu ti? Yoo mana abbaa keetii iddoon
bulan jiraatte maaloo mee natti himi" jedhee gaafate.
24 Isheenis, "Ani intala Betuu'eel; Betuu'eel immoo
ilma Miilkaan Naahooriif deessee dha" isaan jette. **25**
Itti dabaltees, "Cidii fi okaa baay'ee qabna; kutaan
isin bultanis jira" jetteen. **26** Namichis gad jedhee
Waaqayyoof sagade; **27** akkanas jedhe; "Waaqayyo
Waaqni gooftaa koo Abrahaam kan arjummaa isaatii fi
amanamummaa isaa gooftaa koo hin dhowwatin sun haa
eebbifamu. Waaqayyo anas gara mana obboloota gooftaa
kootti karaa irra na qajeelcheera." **28** Intalattiinis
fiigdee dhaqxee warra mana haadha ishee jiranitti
waa'ee waan kanaa himte. **29** Ribqaan obboleessa
Laabaa jedhamu tokko qabdi turte; Laabaanis fiigee
namicha burqaa bishaanii bira jiru sana bira dhaqe. **30**
Innis yommuu obboleettii isaa irratti amartii funyaanii
warqeetii fi bitawoo argetti, yommuu utuu Ribqaan waan
namichi sun isheedhaan jedhe dubbattuu dhaga'etti, gara
namichaatti gad ba'e; namichis burqaa bishaanii cina
gaalawwan bira dhaabatee ture. **31** Namicha sanaanis,
"Yaa namicha Waaqayyo eebbise, kottu; ati maaliif ala
dhaabatta? Ani manicha qopheesseera; gaalawwaniifis
iddoo qopheesseera" jedhe. **32** Kanaafuu namichi
sun gara manaa dhaqe; Laabaanis gaalawwan irraa
fe'iisa buusee cidii fi okaa kenneef; akka miilla isaanii
dhiqataniif immoo namichaa fi warra isa wajjin turaniif
bishaan kenne. **33** Ergasiis nyaanni dhi'aateef; namichi
sun garuu, "Ani hamman dhimma koo himadhutti hin
nyaadhu" jedhe. Laabaanis, "Himadhukaa" jedheen.
34 Innis akkana jedhe; "Ani tajaajilaa Abrahaamii ti.
35 Waaqayyo, gooftaa koo guddaa eebbiseera; innis
sooromeera. Hoolotaa fi loowwan, meetii fi warqee,
garboota dhiiraatii fi dubartii, gaalawwanii fi harroota
isaaf kenneera. **36** Niitiin gooftaa kootii Saaraan bara
dulluma ishee keessa ilma isaaf deesse; innis waan qabu
hunda ilma isaatiif kenneera. **37** Gooftaan koo akkana
jedhee na kakachiise; 'Ati intallan Kana'aan kanneen ani
biyya isaanii keessa jiraadhu keessaa ilma koof niitii hin
fidin; **38** garuu gara mana abbaa kootii fi gara gosa koo
dhaqiitii ilma kootiif niitii fidi.' **39** "Anis, 'Yoo dubartiin
sun na wajjin dhufuuf fedhii qabaachuu baattee hoo?'
jedhee gooftaa koo nan gaafadhe. **40** "Innis akkana
naan jedhe; 'Waaqayyo inni ani fuula isaa dura jiraadhu
ergamaa isaa si wajjin ergee karaa kee siif milkeessa; atis
gosa koo fi mana abbaa koo keessaa ilma kootiif niitii
ni fidda. **41** Ati yommuu gara gosa koo dhaqxu kakuu
koo irraa bilisa taata; yoo isaan intala sana sitti kennuu
didani iyyuu ati kakuu koo irraa bilisa taata.' **42** "Ani
har'a yommuun gara burqaa kanaa dhufetti akkanan
jedhe; 'Yaa Waaqayyo, Waaqa gooftaa koo Abrahaam yoo
fedhii kee ta'e karaa ani deemu naa milkeessi. **43** Kunoo,
ani burqaa kana bira dhaabadheera; yoo durbi tokko
bishaan waraabbachuu dhuftee ani immoo, "Maaloo
okkotee kee keessaa bishaan xinnoo ishee na obaasi"
jedheenii, **44** isheenis, "Dhugi; ani gaalawwan keetiifis
nan waraaba" naan jette, isheen kan Waaqayyo ilma
gooftaa kootiif file haa taatu.' **45** "Utuu ani garaa koo
keessatti kadhadhee hin fixatin Ribqaan okkotee ishee
gatiittiitti baadhattee gad dhufte. Isheenis gara burqaa
sanaatti gad buutee bishaan waraabbatte; anis, 'Maaloo
bishaan na obaasi' nan jedheen. **46** "Isheenis daftee
okkotee ishee gatiittii irraa gad buufattee, 'Dhugi; ani
gaalawwan kees nan obaasaa' jette. Anis nan dhuge;
isheen immoo gaalawwan obaafte. **47** "Anis, 'Ati intala
eenyuu ti?' jedheen ishee gaafadhe. "Ishee immoo,
'Ani intala Betuu'eel; Betuu'eel immoo ilma Miilkaan
Naahooriif deessee dha' jette. "Anis funyaan isheetti
amartii, harka isheetti immoo bitawoo nan kaa'e. **48**
Anis gad jedhee Waaqayyoof nan sagade; Waaqayyo
Waaqa gooftaa koo Abrahaam isa akka ani intala fira
isaa ilma isaatiif geessu karaa qajeelaa irra na buuse
sana nan eebbise. **49** Egaa isin yoo gooftaa kootti
garaa laafummaa fi amanamummaa argisiiftan natti
himaa; yoo ta'uu baate immoo akka ani gara bitaatti
yookaan gara mirgaatti goru natti himaa." **50** Laabaa
fi Betuu'eelis akkana jedhanii deebisan; "Wanni kun
Waaqayyo biraa dhufe; nu waan hamaa yookaan waan
tolaa sitti dubbachuu hin dandeenyu. **51** Kunoo, Ribqaan
fuula kee dura jirti; ishee fudhadhuu deemi; isheenis
akkuma Waaqayyo dubbatetti niitii ilma gooftaa keetii
haa taatu." **52** Tajaajilaan Abrahaamis yommuu waan
isaan jedhan dhaga'etti lafatti gombifamee Waaqayyoof
sagade. **53** Kana booddees tajaajilaan sun faaya meetii fi
warqee, uffata adda addaas baasee Ribqaadhaaf kenne;
obboleessa isheetii fi haadha isheetiifis kennaa gatii
guddaa baasu kenne. **54** Innii fi namoonni isa wajjin
turanis nyaatanii dhuganii achuma bulan. Yommuu isaan
guyyaa itti aanu ganamaan ka'anitti tajaajilaan sun,
"Akka ani gara gooftaa kootti deebi'uuf na geggeessaa"
jedhe. **55** Obboleessi isheetii fi haati ishee garuu,
"Intalattiin guyyuma kudhan illee nu bira haa turtu;
ergasiis isheen deemuu dandeessi" jedhan. **56** Inni
garuu, "Erga Waaqayyo karaa koo naa milkeessee isin na
hin tursinaa; akka ani gara gooftaa kootti deebi'uuf na
geggeessaa" isaaniin jedhe. **57** Isaanis, "Mee intalattii
waamnee waan isheen jettu gaafanna" jedhan. **58** Kana
irratti isaan Ribqaa waamanii, "Namicha kana wajjin
deemuu feetaa?" jedhanii ishee gaafatan. Isheenis,
"Ani nan deema" jette. **59** Kanaafuu isaan obboleettii
isaanii Ribqaa fi guddiftuu ishee, tajaajilaa Abrahaamii
fi namoota isaa wajjin geggeessan. **60** Isaanis akkana
jedhanii Ribqaa eebbisan; "Yaa obboleettii keenya,
kumaa kumaatama ta'i; sanyiin kee karra diinota isaa haa
dhaalu." **61** Ribqaa fi tajaajiltuuwwan ishee qophaa'anii
gaalawwan isaanii yaabbatanii namicha faana bu'an;
namichis Ribqaa fudhatee deeme. **62** Yeroo sana Yisihaaq
boolla bishaanii Be'eer Lahaayiroo'iitii dhufee Negeeb
keessa jiraachaa ture. **63** Innis gaaf tokko gara galgalaa
utuu bakkeetti ba'ee waa yaadaa jiruu oli ilaalee kunoo
gaalawwan dhufaa jiran arge. **64** Ribqaanis ol ilaaltee
Yisihaaqin argite; gaala irraas buutee **65** tajaajilaa
sanaan, "Namichi nu simachuuf bakkee keessa as deemaa
jiru sun eenyu?" jettee gaafatte. Tajaajilaan sunis, "Inni

gooftaa koo ti" jedhee deebiseef. Kanaafuu haguuggii
ishee fudhattee ofitti haguugde. **66** Tajaajilaan sunis
waan hojjete hunda Yisihaaqitti hime. **67** Yisihaaqis
dunkaana haadha isaa Saaraatti ol ishee galfate; Ribqaa
fuudhes. Akkasiin isheen niitii isaa taate; innis ishee
jaallate; Yisihaaqis du'a haadha isaa irraa ni jajjabaate.

25 Abrahaamis niitii biraa kan maqaan ishee Qexuuraa
jedhamu fuudhe. **2** Isheenis Zimraan, Yoqshaan,
Medaan, Midiyaan, Yishbaaqii fi Shuwaa isaaf deesse.
3 Yoqshaan Shebaa fi Dedaan dhalche; ilmaan Dedaan
immoo Ashuurim, Letuushimotaa fi Le'umoota turan. **4**
Ilmaan Midiyaan Eefaa, Eefer, Henook, Abiidaa fi Eldaa'aa
turan. Warri kunneen hundi sanyiiwwan Qexuuraa ti.
5 Abrahaam waan qabu hundumaa Yisihaaqiif kenne.
6 Ilmaan saajjatoowwan isaatiif garuu utuma lubbuun
jiruu kennaa kenneefii ilma isaa Yisihaaq biraa gara
biyya ba'a biiftuutti isaan erge. **7** Abrahaam waggaa
dhibba tokkoo fi torbaatamii shan jiraate. **8** Innis
umurii dheeraa fi jireenya gaarii jiraatee dulloomee
hafuura dhumaa baafatee du'e; saba isaattis dabalame.
9 Ilmaan isaa Yisihaaqii fi Ishmaa'eel lafa qotiisaa
Efroon ilma Zoohar namicha gosa Heeti sanaa keessatti
holqa Makfelaa kan Mamree biratti argamutti isa
awwaalan. **10** Lafti qotiisaa sunis kan Abrahaam
Heetota irraa bitatee dha; Abrahaamis achitti niitii isaa
Saaraa biratti awwaalame. **11** Erga Abrahaam du'ee
booddee Waaqni ilma isaa Yisihaaqin eebbise; Yisihaaqis
Be'eer Lahaayiroo'ii bira jiraate. **12** Seenaan maatii
Ishmaa'eel ilma Abrahaam kan Aggaar garbittiin Saaraa
intalli biyya Gibxi sun Abrahaamiif deesse sanaa kana.
13 Maqaan ilmaan Ishmaa'eel kan akkuma dhaloota
isaaniitti tartiibaan barreeffame kana: Nabaayooti ilma
Ishmaa'eel hangafticha, Qeedaar, Adbi'eel, Mibsaami,
14 Mishmaa, Duumaa, Maasaa, **15** Hadaad, Teemaa,
Yexuur, Naafiishii fi Qeedmaa. **16** Jarri kunneen ilmaan
Ishmaa'eel; maqaawwan kunneenis akkuma gandootaa
fi iddoo qubata isaaniitti maqaawwan bulchitoota
gosoota kudha lamaanii ti. **17** Ishmaa'eel waggaa
dhibba tokkoo fi soddomii torba jiraate; innis hafuura
dhumaa baafatee du'e; saba isaattis dabalame. **18**
Sanyiin isaa immoo daangaa Gibxi bira, karaa Asooritti
geessu irra, lafa Hawiilaa jalqabee hamma Shuuriitti
jiru irra jiraatan. Isaanis obboloota isaanii hundatti
diina ta'anii jiraatan. **19** Seenaan maatii Yisihaaq ilma
Abrahaam kana. Abrahaam Yisihaaqin dhalche; **20**
Yisihaaq yeroo Ribqaa fuudhetti nama waggaa afurtamaa
ture; Ribqaan kunis intala Betuu'eel namicha Arraam
kan kaaba dhi'a Phaadaan Arraamiitii fi obboleettii
Laabaa namicha Arraam sanaa ti. **21** Yisihaaq sababii
niitiin isaa dhabduu turteef Waaqayyo isheef kadhate.
Waaqayyos kadhannaa isaatiif deebii kennee niitiin isaa
Ribqaani ulfoofte. **22** Daa'immanis garaa ishee keessatti
wal dhiibaa turan; isheenis, "Wanni kun maaliif natti
dhufe?" jette; kanaafuu Waaqayyo gaafachuu dhaqxe.
23 Waaqayyo immoo akkana jedheen; "Saboota lamatu
gadameessa kee keessa jira; uummanni lamaan ati
deessus gargari ba'u; sabni tokko saba kaan irra ni
jabaata; inni hangafni isa quxisuu tajaajila." **24** Yeroo
da'umsi ishee ga'etti ilmaan lakkuutu gadameessa ishee
keessa ture. **25** Mucaan jalqabatti dhalate diimaa dha;
dhagni isaa guutuun uffata rifeensa qabu fakkaata
ture; kanaafuu Esaawu jedhanii isa moggaasan. **26**
Kana booddee obboleessi isaa koomee Esaawu harkaan
qabatee gad ba'e; maqaan isaas Yaaqoob jedhame. Yeroo
Ribqaan isaan deessetti, Yisihaaq nama waggaa jaatamaa
ture. **27** Ijoolleen kunis ni guddattan; Esaawu adamsaa
beekamaa fi nama bakkee ooluu ta'e; Yaaqoob garuu
nama cal'isaa dunkaana keessa oolu ta'e. **28** Yisihaaq
waan foon bineensa bosonaa mi'eeffateef Esaawun
jaallate; Ribqaan garuu Yaaqoobin jaallatte. **29** Gaaf
tokko utuu Yaaqoob ittoo qopheessaa jiruu Esaawu akka
malee beela'ee bakkeedhaa dhufe. **30** Innis Yaaqoobiin,
"Ani akka malee beela'eeraatii, mee ittoo diimaa sana
irraa xinnoo naa kenni!" jedhe. Sababiin inni Edoom
jedhameefis kanuma. **31** Yaaqoob immoo deebisee,
"Dura mirga hangafummaa keetii natti gurguri kaa"
jedhe. **32** Esaawus, "Kunoo, ani du'uu ga'eera; yoos mirgi
hangafummaa maal na fayyada ree?" jedhe. **33** Yaaqoob
garuu, "Duraan dursii naa kakadhu" jedheen; akkasiin
inni kakatee mirga hangafummaa isaa Yaaqoobitti
gurgurate. **34** Ergasiis Yaaqoob buddeenaa fi ittoo
misiraa Esaawuuf kenne; innis nyaatee dhugee ka'ee
achii deeme. Esaawus akkasiin mirga hangafummaa isaa
tuffate.

26 Beela isa bara Abrahaam biyyichatti bu'e sana
malee beelli biraa tokko ammas biyya sanatti
bu'e; Yisihaaqis gara Geraaraa gara Abiimelek mooticha
Filisxeem dhaqe. **2** Waaqayyos Yisihaaqitti mul'atee
akkana jedhe; "Biyya ani akka ati keessa jiraattuuf sitti
himu keessa jiraadhu malee Gibxitti gad hin bu'in.
3 Biyyuma kana jiraadhu; ani si wajjin nan ta'a; sin
eebbisas; biyya kana hunda sii fi sanyii keetiif nan
kennaatii. Ani kakuun abbaa kee Abrahaamiif kakadhe
sana nan guuta. **4** Ani akkuma urjiiwwan samii sanyii
kee nan baay'isa; biyya kana hundas isaaniif nan
kenna; saboonni lafa irra jiran hundinuus karaa sanyii
keetiitiin eebbifamu. **5** Kunis waan Abrahaam dubbii
koo dhaga'ee fedhii koo, ajaja koo, labsii kootii fi seera
koo eegeef." **6** Yisihaaqis Geraaraa keessa jiraate. **7**
Innis yommuu namoonni biyya sanaa waa'ee niitii
isaa isa gaafatanitti waan Ribqaan bareedduu taateef,
"Namoonni naannoo kanaa sababii isheetiif na ajjeesu
ta'a" jedhee yaaduudhaan, "Isheen niitii koo ti" jechuu
sodaatee, "Isheen obboleettii koo ti" jedhe. **8** Erga
Yisihaaq yeroo dheeraa achi jiraatee booddee, Abiimelek
mootichi Filisxeemii foddaa keessaan gad ilaale; utuu
Yisihaaq niitii isaa Ribqaa hooqsuu arge. **9** Abiimelekis
Yisihaaqin ofitti waamee, "Isheen dhugumaan niitii kee
ti! Yoos ati maaliif, 'Isheen obboleettii koo ti' jette ree?"
jedheen. Yisihaaqis, "Waan ani sababii isheetiif lubbuu
koo nan dhaba ta'a jedhee yaadeef" jedhee deebiseef.
10 Abiimelek immoo, "Wanni ati nutti hojjette kun
maali? Utuu namoota kanneen keessaa tokko niitii kee
wajjin ciisee jiraatee silaa ati yakka nutti fiddee turte"
jedheen. **11** Kana irratti Abiimelek, "Namni namicha
kana yookaan niitii isaa tuqu kam iyyuu dhugumaan
ajjeefamuu qaba" jedhee nama hundaaf ajaja kenne.

12 Yisihaaqis biyya sanatti midhaan facaafatee waan
Waaqayyo isa eebbiseef baruma sana keessa dachaa
dhibba galfate. 13 Innis ni hore; hamma akka malee
sooromuttis qabeenyi isaa ittuma fufee baay'ate. 14
Innis bushaayee, loowwanii fi hojjettoota hedduu qaba
ture; Filisxeemonnis isatti hinaafan. 15 Kanaafuu
Filisxeemonni boolla bishaanii hojjettoonni abbaa isaa
bara Abrahaam keessa qotan hundatti biyyoo naqanii
duuchan. 16 Abiimelekis Yisihaaqiin, "Ati baay'ee nu
caalaa jabaatteertaatii nurraa deemi" jedhe. 17 Yisihaaq
achii ka'ee sulula Geraaraa keessa qubatee achi jiraate.
18 Yisihaaqis boollawwan bishaanii bara abbaa isaa
bara Abrahaam keessa qotaman kanneen Filisxeemonni
erga Abrahaam du'ee booddee duuchan sana deebisee
bane; innis maquma abbaan isaa kenneefii ture sanaan
isaan waame. 19 Tajaajiltoonni Yisihaaq sulula sana
keessatti lafa qotanii boolla bishaan burquu argatan. 20
Tiksoonni Geraaraa, "Bishaan kun kan keenya!" jedhanii
tiksoota Yisihaaq wajjin wal lolan. Kanaafuu inni sababii
wal falmaniif boolla bishaanii sana, "Eeseeq" jedhee
moggaase. 21 Ergasiis boolla bishaanii biraa qotan;
isaan garuu boolla bishaanii sana irrattis wal lolan;
kana irratti Yisihaaq boolla bishaanii sana "Sixinaa"
jedhee moggaase. 22 Innis achii ka'ee iddoo biraa
dhaqee boolla bishaanii biraa achitti qote; namni tokko
iyyuu isa irratti wal hin lolle. Innis, "Waaqayyo amma
iddoo bal'aa nuu kenneera; nu biyyattii keessatti ni
baay'anna" jechuudhaan Rehooboot jedheen. 23 Innis
achii ka'ee gara Bersheebaatti ol ba'e. 24 Waaqayyos
halkanuma sana isatti mul'atee akkana jedheen; "Ani
Waaqa abbaa kee Abrahaam; ani waan si wajjin jiruuf
hin sodaatin. Garbicha koo Abrahaamiif jedhees ani sin
eebbisa; sanyii kees nan baay'isa." 25 Yisihaaq achitti
iddoo aarsaa ijaaree maqaa Waaqayyoo waammate.
Dunkaana isaas achi dhaabbate; tajaajiltoonni isaas iddoo
sanatti boolla bishaanii qotatan. 26 Ergasiis Abiimelek
gorsaa isaa Ahuzaatii fi ajajaa loltoota isaa Fiikool wajjin
Geraaraadhaa ka'ee gara Yisihaaq dhufe. 27 Yisihaaq
immoo, "Isin erga na jibbitanii of biraa na ariitanii
maaliif gara koo dhuftan?" isaaniin jedhe. 28 Isaanis
akkana jedhanii deebisan; "Nu akka Waaqayyo si wajjin
jiru ifaan ifatti argineerra; kanaafuu nu, 'Kakuun walii
galtee gidduu keenya jechuunis nuu fi si gidduu jiraachuu
qaba' jenne; mee kottu si wajjin walii galtee godhannaa.
29 Kunis akkuma nu utuu waan gaarii malee waan
hamaa sirraan hin ga'in nagaan of irraa si geggeessine
sana akka atis nu hin miineef. Ati amma illee nama
Waaqayyo eebbisee dha." 30 Yisihaaqis nyaata isaaniif
qopheesse; isaanis ni nyaatan; ni dhuganis. 31 Namoonni
sun guyyaa itti aanu ganama barraaqa ka'anii walii
kakatan. Yisihaaqis isaan geggeesse; jarris nagumaan isa
biraa deeman. 32 Guyyuma sana hojjettoonni Yisihaaq
dhufanii waa'ee boolla bishaanii qotan sanaa isaatti
himan. Isaanis, "Nu bishaan arganneerra!" jedhan. 33
Innis boolla bishaanii sana, "Shibe'aa" jedhee moggaase.
Hamma har'aatti maqaan magaalaa sanaa Bersheebaa
jedhama. 34 Esaawu yeroo umuriin isaa waggaa afurtama
guuteetti Yoodiiti intala Bi'eer namicha gosa Heeti
akkasumas Baasmati intala Eeloon namicha gosa Heeti
fuudhe. 35 Isaanis Yisihaaqii fi Ribqaa gaddisiisan.

27 Yisihaaq dulloomee yeroo iji isaa arguu dadhabetti
ilma isaa hangafa Esaawun ofitti waamee, "Yaa ilma
koo" jedheen. Innis, "Kunoo asan jira" jedhee deebise.
2 Yisihaaq akkana jedhe; "Kunoo, ani dulloomeera;
guyyaa du'a koo hin beeku. 3 Kanaafuu maaloo mi'a
adamoo keetii jechuunis korojoo xiyya keetii fi iddaa kee
qabadhuutii gara dirreetti ba'iitii bineensa naa adamsi.
4 Akka ani utuun hin du'iniin dura si eebbisuuf, nyaata
mi'aawaa gosa ani jaalladhu naa qopheessiitii akka ani
nyaadhuuf naa dhi'eessi." 5 Yommuu Yisihaaq ilma isaa
Esaawutti dubbatetti Ribqaan ni dhaggeeffatti turte.
Yeroo Esaawu bineensa adamsee fiduuf gara dirreetti
gad ba'etti, 6 Ribqaan ilma ishee Yaaqoobiin akkana
jette; "Kunoo, ani utuu abbaan kee obboleessa kee
Esaawutti dubbatuu dhaga'eera; 7 innis, 'Akka ani utuun
hin du'in fuula Waaqayyoo duratti si eebbisuuf bineensa
adamsii fidiitii akka ani nyaadhuuf nyaata mi'aawu naa
qopheessi' jedheen. 8 Egaa yaa ilma ko, akkuma ani si
ajajutti dubbii koo dhaga'i. 9 Ani akkan abbaa keetiif
akkuma inni jaallatutti nyaata mi'aawaa qopheessuuf
gara bushaayee dhaqiitii ilmoolee re'ee filatamoo lama
naa fidi. 10 Akka inni nyaatee utuu hin du'in si eebbisuuf
abbaa keetiif nyaata dhi'eessi." 11 Yaaqoobis haadha
isaa Ribqaadhaan akkana jedhe; "Kunoo, obboleessi koo
Esaawu dabbasaa'aa dha; ani garuu rifeensa hin qabu. 12
Yoo abbaan koo na qaqqabatee waan ani isa gowwoomse
se'e, ani qooda eebbaa abaarsa ofitti nan fida." 13 Haati
isaa immoo, "Yaa ilma ko, abaarsi sun naaf haa ta'u; ati
waanuma ani siin jedhe godhi; dhaqiitii re'oota sana
naa fidi" jetteen. 14 Innis dhaqee ilmoolee re'ootaa
sana qabee haadha isaatiif fide; isheen immoo akkuma
abbaan isaa jaallatutti nyaata mi'aawu qopheessiteef. 15
Ergasiis Ribqaan uffata Esaaw ilma ishee hangaftichaa
kan ishee bira ture keessaa kan hunda irra bareedu
fuutee Yaaqoob ilma ishee isa quxisuu sanatti uffifte. 16
Harka isaatii fi morma isaa iddoo rifeensa hin qabnetti
gogaa re'ootaa uffifte. 17 Ergasiis nyaata mi'aawaa fi
buddeena qopheessitee turte sana ilma ishee Yaaqoobitti
kennite. 18 Innis gara abbaa isaa dhaqee, "Yaa abbaa koo"
jedhe. Innis, "Yaa ilma ko, kunoo asan jira; ati eenyu?"
jedhee deebise. 19 Yaaqoobis abbaa isaatiin akkana
jedhe; "Ani Esaawu ilma kee isa hangafticha; akkuma ati
natti himte sana godheera; akka na eebbiftuuf mee ol
jedhiitii waan ani adamsee fide nyaadhu." 20 Yisihaaq
ilma isaatiin, "Yaa ilma ko, akkamitti akkana daftee
argatte?" jedhe. Yaaqoob immoo, "Waaqayyo Waaqa
keetu na milkoomse" jedhee deebise. 21 Yisihaaqis
Yaaqoobiin, "Akka ani si qaqqabadhee ilma koo Esaaw
ta'uu fi ta'uu baachuu kee beekuuf mee as dhi'aadhu"
jedhe. 22 Yaaqoobis abbaa isaa Yisihaaqitti dhi'aate;
abbaan isaas isa qaqqabatee, "Sagaleen kun sagalee
Yaaqoob; harki kun garuu harka Esaawu" jedhe. 23
Waan harki isaa akkuma harka Esaawu rifeensa qabuuf
Yisihaaq gargar baasee isa beekuu hin dandeenye;
kanaafuu isa eebbise. 24 Innis, "Ati dhugumaan ilma
koo Esaawuu?" jedhee gaafate. Inni immoo, "Eeyyee ani

isuma" jedhee deebise. **25** Yisihaaqis, "Yaa ilma ko, akka
ani nyaadhee si eebbisuuf mee waan adamsitee fidde
sana naa kenni" jedhe. Yaaqoob ni dhi'eesseef; innis
ni nyaate; daadhii wayiniis ni fideef; innis ni dhuge.
26 Abbaan isaa Yisihaaqis, "Yaa ilma koo as kottuu na
dhungadhu" jedheen. **27** Innis itti dhi'aatee isa dhungate.
Yisihaaqis foolii wayyaa isaa suufee isa eebbise; akkanas
jedhe; "Ilaa, fooliin ilma koo, akkuma foolii lafa qotiisaa
Waaqayyo eebbisee ti. **28** Waaqni fixeensa samii, lafa
gabbataa, midhaanii fi wayinii akka malee baay'atu siif
haa kennu. **29** Saboonni si haa tajaajilan; uummannis siif
haa sagadan. Obboloota kee irratti gooftaa ta'i; ilmaan
haadha keetiis siif haa sagadan. Warri si abaaran haa
abaaraman; warri si eebbisan immoo haa eebbifaman."
30 Akkuma Yisihaaq Yaaqoobin eebbisee fixee Yaaqoob
immoo fuula abbaa isaa fuula Yisihaaq duraa gad ba'een,
obboleessi isaa Esaawu adamoodhaa dhufee ol gale. **31**
Innis nyaata mi'aawaa qopheessee abbaa isaatiif fide;
abbaa isaatiinis, "Yaa abbaa ko, ati akka na eebbiftuuf
ol jedhiitii waan ani ilmi kee adamsee fide nyaadhu"
jedhe. **32** Abbaan isaa Yisihaaqis, "Ati eenyu?" jedhee isa
gaafate. Innis, "Ani ilma kee Esaawu hangafticha" jedhe.
33 Yommus Yisihaaq akka malee hollachaa, "Yoos namni
waa adamsee naa fide eenyu ree? Ani utuu ati hin dhufin
hunduma isaa nyaadheen isa eebbise; inni dhugumaan ni
eebbifama!" jedhe. **34** Esaawu yommuu waan abbaan isaa
dubbate dhaga'etti, abbaa isaatiin, "Yaa abbaa ko, anas
eebbisi!" jedhee sagalee ol fudhatee hiqqifatee boo'e.
35 Yisihaaq garuu, "Obboleessi kee haxxummaadhaan
dhufee eebba kee fudhateera" jedhe. **36** Esaawus,
"Maqaan isaa iyyuu dhugumaan Yaaqoob jedhama mitii?
Inni kana wajjin yeroo lama na gowwoomsuu isaa ti;
jalqabatti hangafummaa koo narraa fudhate; amma
immoo eebba koo fudhateera" jedhe. Ergasiis inni,
"Ati eebba tokko illee naa hin hambifnee ree?" jedhee
gaafate. **37** Yisihaaq immoo akkana jedhee Esaawuuf
deebise; "Kunoo ani akka inni sirratti gooftaa ta'uu fi
akka firoonni isaa hundi tajaajiltoota isaa ta'an godheera;
akka inni midhaanii fi daadhii wayinii qabaatuufis isa
eebbiseera. Egaa yaa ilma koo ani maal siif gochuun
danda'a?" **38** Esaawus abbaa isaatiin, "Yaa abbaa ko, ati
eebbuma tokko qofa qabdaa? Yaa abbaa ko, anas eebbisi!"
jedhe. Esaawus sagalee ol fudhatee boo'e. **39** Abbaan isaa
Yisihaaqis akkana jedhee deebiseef; "Iddoon jireenya
keetii lafa gabbataa irraa ni fagaata; fixeensa samii
gubbaa irraas ni fagaata. **40** Ati goraadeedhaan jiraatta;
obboleessa kees ni tajaajilta. Yeroo isaan mormitutti
garuu waanjoo isaa cabsitee morma kee irraa buufta."
41 Esaawu sababii abbaan isaa Yaaqoobin eebbiseef
Yaaqoobitti haaloo qabate. Innis garaa isaatti, "Yeroon
itti abbaa kootiif boo'an dhi'aateera; anis yeroo sana
obboleessa koo Yaaqoobin nan ajjeesa" jedhee yaade. **42**
Yommuu wanni Esaawu ilmi ishee hangaftichi jedhe
isheetti himametti Ribqaan Yaaqoob ilma ishee quxisuu
waamsiftee akkana jetteen; "Kunoo, obboleessi kee
Esaawu si ajjeesee garaa isaa qabbaneeffachuu barbaada.
43 Kanaafuu yaa ilma koo na dhaga'i; ka'iitii gara
obboleessa koo Laabaa kan Kaaraan keessa jiraatu
sanaatti baqadhu. **44** Hamma aariin obboleessa keetii
qabbanaa'utti yeroo gabaabaaf isa bira turi. **45** Yommuu
aariin obboleessa keetii qabbanaa'ee innis waan ati
isa goote sana irraanfatutti ani dhaamsa sitti ergee
achii sin fichisiisa. Ani maaliifan guyyaa tokkotti isin
lachuu dhaba?" **46** Ribqaanis Yisihaaqiin akkana jette;
"Ani sababii dubartoota Heetotaa kanneeniif jiraachuu
jibbeera. Yoo Yaaqoob dubartoota biyya kanaa jechuunis
dubartoota Heetotaa kanneen keessaa niitii fuudhe,
jireenyi koo maal anaaf godha ree!"

28 Yisihaaqis Yaaqoobin waamee eebbisee akkana
jedhee isa ajaje: "Intallan warra Kana'aan keessaa
hin fuudhin. **2** Ammuma ka'iitii gara kaaba dhi'a
Phaadaan Arraam mana abbaa haadha keetii mana
Betuu'eel dhaqi. Achiis intallan obboleessa haadha keetii
intallan Laabaa keessaa tokko fuudhi. **3** Waaqni Waan
Hunda Danda'u sun si haa eebbisu; sanyii siif haa kennu;
akka ati saba bal'aa taatuufis si haa baay'isu. **4** Ati
biyya amma alagummaadhaan keessa jiraattu, biyya
Waaqni dhaala godhee Abrahaamiif kenne sana akka
dhaaltuuf inni eebba Abrahaamiif kenne sii fi sanyii
keetiif haa kennu." **5** Yisihaaqis akkasitti Yaaqoobin
erge; Yaaqoobis gara kaaba dhi'a Phaadaan Arraam
gara Laabaa ilma Betuu'eel namicha Arraam sanaa
dhaqe; Laabaan kun immoo obboleessa Ribqaa, haadha
Yaaqoobii fi Esaawu. **6** Esaawu akka Yisihaaq Yaaqoobin
eebbisee akka inni achii niitii fuudhuuf gara kaaba dhi'a
Phaadaan Arraamitti isa ergee fi akka isa eebbisettis
"Intallan warra Kana'aan hin fuudhin" jedhee isa ajaje
yommuu beeketti; **7** Yaaqoob abbaa fi haadha isaatiif
ajajamee gara kaaba dhi'a Phaadaan Arraam dhaqe.
8 Esaawus intallan warra Kana'aan fuula abbaa isaa
Yisihaaq duratti hammam jibbamoo akka ta'an hubate. **9**
Kanaafuu Esaaw gara Ishmaa'eel ilma Abrahaam dhaqee
Maahalaati intala Ishmaa'eel obboleettii Nabaayoti
niitota dur qabu irratti dabalee fuudhe. **10** Yaaqoob
Bersheebaa ba'ee Kaaraan dhaqe. **11** Innis iddoo tokko
ga'ee aduun dhiinaan achi bule; dhagoota achi turan
keessaas tokko fudhatee mataa jala kaa'atee rafuuf
ciise. **12** Innis achitti abjuu abjoote; kunoo yaabbannoo
lafa dhaabatee fiixeen isaa immoo samii ga'u tokko
arge; kunoo ergamoonni Waaqayyoo yaabbannoo sana
irra ol ba'aa fi gad bu'aa turan. **13** Kunoo Waaqayyo
yaabbannoo sana gara irraa dhaabatee akkana jedhe;
"Ani Waaqayyo Waaqa abbaa kee Abrahaamii fi Waaqa
Yisihaaq; ani lafa ati irra ciiftu kana siif fi sanyii keetiif
nan kenna. **14** Sanyiin kee akkuma biyyoo lafaa ni
baay'ata; atis gara dhi'aatti, gara ba'aatti, gara kaabaattii
fi kibbaatti ni babal'atta. Uummanni lafa irraa hundinuu
karaa keetii fi karaa sanyii keetiitiin ni eebbifama. **15**
Kunoo ani si wajjinan jira; lafa ati dhaqxu hundattis
sin eega; gara biyya kanaattis deebisee sin fida. Ani
hamman waanan waadaa siif gale sana siif guututti si
hin dhiisu." **16** Yaaqoobis yommuu hirribaa ka'etti,
"Dhugumaan Waaqayyo iddoo kana jira; ani waan kana
hin hubanne" jedhe. **17** Innis sodaatee, "Iddoon kun
akkam nama sodaachisa! Kun mana Waaqaa ti malee
waan biraa miti; kun karra samiiti" jedhe. **18** Yaaqoobis
guyyaa itti aanu ganama obboroo ka'ee dhagaa mataa
jala kaa'atee ture sana fuudhee akka utubaatti ol dhaabe;

fiixee isaa irrattis zayitii dhangalaase. **19** Innis maqaa
iddoo sanaa Beet'eel jedhee moggaase; duraan garuu
magaalaan sun Luuzi jedhama ture. **20** Ergasiis Yaaqoob
akkana jedhee wareege; "Yoo Waaqni na wajjin ta'e, yoo
inni karaa ani deemu kana irratti na eege, yoo waan ani
nyaadhuu fi waan ani uffadhu naa kenne, **21** yoo ani
nagaan mana abbaa kootti deebi'e, Waaqayyo Waaqa
koo ni ta'a; **22** dhagaan ani utubaa godhee ol dhaabe
kunis mana Waaqaa ta'a; waan ati naa kennitu keessaas
kudhan keessaa tokko siifin kenna."

29 Yaaqoobis karaa isaa itti fufee gara warra biyya
ba'aa dhufe. **2** Innis ilaalee kunoo boolla bishaanii
tokko dirree irratti arge; kunoo karri hoolotaa sadii
sababii achii bishaan dhuganiif boolla bishaanii sana bira
ciciisaa turan. Dhagaan afaan boolla bishaanii sanaa irra
ture guddaa ture. **3** Yeroo karri hoolotaa hundi achitti
walitti qabamanitti tiksoonni afaan boolla bishaanii
irraa dhagaa gangalchanii hoolota bishaan obaasu turan.
Ergasii immoo dhagaa sana iddoo isaatti deebisanii
afaan boolla bishaanii irra kaa'u turan. **4** Yaaqoobis
tiksoota sanaan, "Yaa obboloota ko, isin warra eessaati?"
jedhee gaafate. Isaanis, "Nu warra Kaaraaniiti" jedhanii
deebisan. **5** Innis, "Laabaa ilma Naahoor beektuu?"
jedheen. Jarris, "Eeyyee, beekna" jedhanii deebisan. **6**
Yaaqoob immoo, "Inni fayyumaa?" jedhee isaan gaafate.
Isaanis, "Eeyyee, fayyuma; kunoo intalli isaa Raahel
iyyuu hoolota fiddee dhufaa jirti" jedhaniin. **7** Innis,
"Kunoo, amma lafti guyyaa dha; yeroo itti hoolonni
walitti qabaman miti. Hoolota bishaan obaasaatii dhaqaa
dheechisaa" jedheen. **8** Isaanis, "Nu hamma karri
hoolotaa hundinuu walitti qabamanii dhagaan sun afaan
boolla bishaanii irraa gangalfamutti hin dandeenyu;
ergasii hoolota bishaan obaafna" jedhanii deebisan.
9 Utuma inni jara wajjin haasa'aa jiruu, Raahel waan
tiksee turteef hoolota abbaa ishee ooftee dhufte. **10**
Yaaqoob yommuu Raahel, intala obboleessa haadha
isaa intala Laabaatii fi hoolota Laabaa argetti dhaqee
dhagaa afaan boolla bishaanii irraa gangalchee hoolota
eessuma isaa bishaan obaase. **11** Yaaqoobis Raaheliin
dhungate; sagalee ol fudhatees boo'e. **12** Inni fira abbaa
ishee akka ta'ee fi ilma Ribqaa akka ta'e Raahelitti hime;
isheenis fiigaa dhaqxee abbaa isheetti himte. **13** Laabaan
akkuma waa'ee ilma obboleettii isaa waa'ee Yaaqoob
dhaga'een isa simachuuf ariifatee ba'e. Innis erga
hammatee dhungatee booddee mana isaatti fudhatee
gale; Yaaqoobis waan kana hunda Laabaatti hime. **14**
Laabaan immoo, "Ati dhugumaan foon kootii fi dhiiga
koo ti" jedheen. Yaaqoob erga ji'a tokko guutuu Laabaa
wajjin turee booddee, **15** Laabaan akkana isaan jedhe;
"Ati sababii fira koo taateef tola naa hojjechuu qabdaa?
Mindaan kee akka hammam ta'uu qabu natti himi." **16**
Laabaan intallan lama qaba ture; maqaan ishee hangafaa
Liyaa ture; maqaan ishee quxisuu immoo Raahel jedhama
ture. **17** Iji Liyaa dadhabaa ture; Raahel garuu bareedduu
fi simboo qabeettii turte. **18** Yaaqoob Raahelin jaallatee,
"Ani waa'ee intala kee ishee quxisuu, Raaheliif jedhee
waggaa torba sin tajaajila" jedheen. **19** Laabaan immoo,
"Nama biraaf ishee kennuu irra siif kennuu naa wayya;
asuma na bira turi" jedhe. **20** Kanaafuu Yaaqoob Raahelin
argachuuf jedhee waggaa torba tajaajile. Inni waan
ishee jaallateef waggoonni kunneen guyyoota muraasa
isatti fakkaatan. **21** Yaaqoobis Laabaadhaan, "Waan
yeroon koo xumurameef akka ani ishee bira ga'uuf
niitii koo naa kenni" jedhe. **22** Kanaafuu Laabaan
namoota iddoo sana jiran hunda walitti qabee cidha
qopheesse. **23** Garuu yeroo lafti galgalaa'etti intala isaa
Liyaa fidee Yaaqoobiif kenne; Yaaqoobis ishee bira ga'e.
24 Laabaanis akka isheen hojjettuu ishee taatuuf garbittii
isaa Zilfaa, intala isaa Liyaadhaaf kenne. **25** Yommuu lafti
bari'etti kunoo Liyaa ta'uun ishee beekame! Yaaqoobis
Laabaadhaan, "Wanni ati na goote kun maali? Ani
Raaheliif jedhee si hin tajaajillee? Yoos ati maaliif na
gowwoomsite ree?" jedhe. **26** Laabaanis akkana jedhee
deebise; "Biyya keenya keessatti intala hangafa dura
intala quxisuu heerumsiisuun duudhaa keenya miti. **27**
Torban misirrummaa intala kanaa raawwadhu; ergasii
yoo ati waggaa biraa torba naaf hojjette quxisuu ishees
siif kennina." **28** Yaaqoobis akkasuma godhe. Torban
sanas Liyaa wajjin dabarse; ergasiis Laabaan intala isaa
Raahelin isatti heerumsiise. **29** Laabaan akka isheen
hojjettuu ishee taatuuf xomboree isaa Bilihaa, intala isaa
Raaheliif kenne. **30** Yaaqoobis Raahel bira ga'e; innis
Liyaa caalaatti Raahelin jaallate. Waggoota biraa torbas
Laabaaf hojjete. **31** Waaqayyo yommuu akka Liyaan hin
jaallatamin argetti gadameessa ishee baneef; Raahel
garuu dhabduu turte. **32** Liyaan ulfooftee ilma deesse.
Isheenis waan, "Waaqayyo dhiphina koo argeeraatii
dhugumaan si'achi dhirsi koo na jaallata" jetteef maqaa
isaa Ruubeen jettee moggaafte. **33** Isheen ammas
yommuu ulfooftee ilma deessetti, "Waaqayyo sababii
akka ani hin jaallatamin dhaga'eef ilma kanas naa kenne"
jettee maqaa isaa Simi'oon jettee moggaafte. **34** Ammas
ulfooftee ilma deesse; isheenis, "Sababii ani ilmaan
sadii isaaf da'eef amma dhirsi koo natti maxxana" jette;
kanaafuu mucaan sun Lewwii jedhamee moggaafame.
35 Ammas isheen ulfooftee ilma deesse; isheenis, "Amma
Waaqayyo nan galateeffadha" jette. Kanaafuu maqaa isaa
Yihuudaa jettee moggaafte. Ergasiis da'uu ni dhiifte.

30 Raahel yommuu akka Yaaqoobiif ijoollee tokko
iyyuu hin da'in argitetti obboleettii isheetti
hinaafte. Yaaqoobiinis, "Ijoollee naa kenni, yoo kanaa
achii nan du'a!" jette. **2** Yaaqoobis isheetti aaree, "Anatu
iddoo Waaqa isa ijoollee si dhowwate sanaa jira moo?"
jedheen. **3** Isheenis, "Xomboreen koo Bilihaan kunoo
ti; akka isheen qooda koo ijoollee naaf deessee anis
karaa isheetiin ijoollee argadhuuf dhaqii ishee bira
ga'i" jette. **4** Isheenis xomboree ishee Bilihaa akka
niitii isaa taatuuf kenniteef. Yaaqoobis ishee bira ga'e;
5 isheenis ulfooftee ilma isaaf deesse. **6** Kana irratti
Raahel, "Waaqni naa murteesseera; kadhannaa koos
dhaga'ee ilma naa kenneera" jette. Kanaafuu maqaa isaa
Daan jettee moggaafte. **7** Xomboreen Raahel Bilihaan
ammas ulfooftee Yaaqoobiif ilma lammaffaa deesse.
8 Raahelis, "Ani obboleettii koo wal'aansoo guddaa
qabee mo'adheera" jette. Maqaa isaa Niftaalem jettee
moggaafte. **9** Liyaan akka ijoollee da'uu dhiifte hubatte;
xomboree ishee Zilfaa fuutee akka niitii isaa taatuuf
Yaaqoobiif kennite. **10** Xomboreen Liyaa Zilfaanis

Yaaqoobiif ilma deesse. **11** Liyaan immoo, “Maal milkiin akkanaa!” jettee maqaa isaa Gaad jettee moggaafte. **12** Xomboreen Liyaa Zilfaan Yaaqoobiif ilma lammaffaa deesse. **13** Ergasiis Liyaan, “Ani akkaman gammade! Dubartoonnis, ‘Eebbifamtuu’ naan jedhu” jette. Kanaafuu maqaa isaa Aasheer jettee moggaafte. **14** Yeroo haamaa qamadiitti Ruubeen gara bakkeetti ba’ee ija hudhaa argatee haadha isaa Liyaadhaaf fide. Raahelis Liyaadhaan, “Maaloo ija hudhaa ilma keetii irraa waa naa kenni” jette. **15** Liyaan immoo, “Dhirsa koo narraa fudhachuun kee sitti xinnaatee? Hudhaa ilma koos ni fudhattaa?” jetteen. Raahelis, “Qooda hudhaa ilma keetii inni edana si wajjin haa bulu” jetteen. **16** Gaafa sana galgala yeroo Yaaqoob lafa qotiisaatii galetti Liyaan isa simachuuf gad baatee, “Waan ani hudhaa ilma kootiin si kireeffadheef ati har’a na wajjin bulu qabda” jetteen. Yaaqoobis halkan sana ishee wajjin bule. **17** Waaqnis Liyaa dhaga’e; isheenis ulfooftee Yaaqoobiif ilma shanaffaa deesse. **18** Liyaanis, “Waan ani xomboree koo dhirsa kootiif kenneef Waaqni gatii koo naa baaseera” jette. Kanaafuu Yisaakor jettee isa moggaafte. **19** Liyaan ammas ulfooftee Yaaqoobiif ilma ja’affaa deesse. **20** Liyaanis, “Waaqni kennaa gaarii naaf kenneera; sababii ani ilmaan ja’a isaaf da’eef dhirsi koo si’achi ulfina naa kenna” jette. Kanaafuu maqaa isaa Zebuuloon jettee moggaafte. **21** Ergasiis intala tokko deessee Diinaa jettee moggaafte. **22** Waaqnis Raahelin yaadate; kadhannaa ishees dhaga’ee gadameessa ishee baneef. **23** Isheenis ulfooftee ilma deessee, “Waaqni qaanii koo narraa fuudheera” jette. **24** Isheenis maqaa isaa Yoosef jettee moggaaftee, “Waaqayyo ilma biraa naaf haa dabalu” jette. **25** Erga Raahel Yoosefin deessee booddee Yaaqoob Laabaadhaan akkana jedhe; “Akka ani biyya dhalootaa kootti deebi’uuf, gad na dhiisi. **26** Ani nan deemaatii niitota koo fi ijoollee koo warra ani isaaniif jedhee siif tajaajile naa kenni. Akka ani hojii baay’ee siif hojjedhe ati iyyuu beekta.” **27** Laabaan garuu akkana jedheen; “Maaloo yoo ani fuula kee duratti fudhatama argadhee jiraadhe asuma turi; ani akka Waaqayyo sababii keetiin na eebbise mul’ataan beekeeraatii.” **28** Itti fufees, “Mee mindaa ani siif kaffaluu qabu natti himi; ani siifin kaffalaatii” jedhe. **29** Yaaqoobis akkana jedheen; “Akka ani hammam siif hojjedhe, horiin kees hammam akka harka kootti baay’ate atuu ni beekta. **30** Wanni xinnaan ati utuu ani hin dhufin dura qabdu sun amma akka malee siif baay’ateera; lafa ani ture kamitti iyyuu Waaqayyo si eebbiseera. Garuu yeroon ani itti maatii kootiif yaadu yoomi ree?” **31** Innis, “Wanni ani siif kennu maali ree?” jedhee gaafate. Yaaqoob immoo akkana jedhee deebise; “Homaa naaf hin kennin; garuu yoo ati waan kana naaf goote ani ittuma fufee bushaayee kee nan tiksa; nan eegas; **32** ani har’a bushaayee kee hunda keessa ba’ee hoolota cocorree fi buburree hunda, hoolaa magaalaa fi re’oota cocorree yookaan buburree hunda addaan nan baasa; isaan kunneen mindaa koo ta’u. **33** Yeroo ati mindaa naa kennite sana to’achuu dhuftutti, amanamummaan koo dhugaa naa ba’a. Hoolotaa fi re’oota koo keessatti re’een cocorree yookaan buburree hin ta’in kam iyyuu, hoolaa keessaa immoo kan gurraacha hin ta’in kam iyyuu yoo argame akka waan hatameetti haa ilaalamu.” **34** Laabaanis, “Tole, akkuma ati jette haa ta’u” jedhe. **35** Guyyuma sana Laabaan korbeeyyii re’ee halluu qaxxaamuroo qabanii fi buburree hunda, goromii re’ee cocorree fi buburree kanneen adaadii qaban hunda, akkasumas hoolota gugurraacha hunda fuudhee ilmaan isaatti kenne. **36** Innis ofii isaatii fi Yaaqoob gidduutti lafa adeemsa guyyaa sadii hambise; Yaaqoob immoo bushaayee Laabaa kanneen hafan tiksuu itti fufe. **37** Yaaqoobis damee alaltuu, kan looziitii fi hadheessa jiidhaa isaa darbee darbee naannessee qoola isaa irraa quncisuudhaan dhagna mukichaa isa keessaa adii sana mul’ise. **38** Yaaqoobis yeroo bushaayeen sun bishaan dhuguuf dhufanitti damee qolli irraa quncifame sana fuula isaanii dura bidiruu bishaan itti obaasan keessa kaa’e. Bushaayeen yeroo sun bishaan dhuguu dhufanitti gojoma’anii **39** ulee sana duratti wal hobobsu turan; isaanis ilmoolee halluu qaxxaamuroo qaban, cocorree fi buburree dhalan. **40** Yaaqoobis ilmoolee bushaayee kophaatti baase; bushaayee Laabaa kanneen hafan garuu warra halluu qaxxaamuroo qabanii fi gurraacha dura dhaabe. Akkasitti hoolota isaa addaan baase malee bushaayee Laabaatti hin makne. **41** Yeroo dhaltuuwwan jajjaboon gojoma’an kam iyyuu, Yaaqoob akka isaan ulee sana biratti wal hobobsaniif jedhee ulee sana fuula isaanii dura bidiruu keessa kaa’aa ture; **42** dhaltuuwwan dadhaboo dura garuu ulee sana hin keenye. Kanaafuu warri dadhaboon kan Laabaa, warri jajjaboon immoo kan Yaaqoob ta’an. **43** Namichi kun haala kanaan akka malee soorome; innis bushaayee baay’ee, garboota dubartootaatii fi dhiirotaa, gaalawwanii fi harroota qaba ture.

31 Yaaqoobis akka ilmaan Laabaa, “Yaaqoob waan abbaan keenya qabu hunda fudhateera; qabeenya kana hundas waanuma kan abbaa keenyaa ture irraa argate” jedhan dhaga’e. **2** Yaaqoobis fuula Laabaa ilaale; kunoo fuulli isaa akka duraatti isatti hin tolle. **3** Waaqayyos Yaaqoobiin, “Biyya abbaa keetii fi fira keetti deebi’i; anis si wajjin nan ta’a” jedhe. **4** Kanaafuu Yaaqoob akka isaan bakkeetti lafa bushaayeen isaa jiranitti gad ba’aniif gara Raahelii fi Liyaatti ergaa erge. **5** Innis akkana isaaniin jedhe; “Ani akka abbaan keessan akka kanaan duraa sana fuula natti hin tolle hubadheera; garuu Waaqni abbaa kootii na wajjin jira. **6** Akka ani humna koo guutuudhaan abbaa keessaniif hojjedhe isinuu beektu; **7** ta’us abbaan keessan mindaa koo yeroo kudhan geeddaruudhaan na gowwoomse. Waaqni garuu akka inni na miidhu hin eeyyamneef. **8** Yeroo inni, ‘Bushaayeen cocorreen mindaa kee ta’u’ jedhetti, bushaayeen hundi ilmaan cocorree dhalan; yeroo inni, ‘warri halluu qaxxaamuroo qaban mindaa kee ta’u’ jedhetti immoo bushaayeen hundi ilmaan qaxxaamuroo qaban dhalan. **9** Waaqni karaa kanaan horii abbaa keessanii fuudhee naa kenne. **10** “Anis gaaf tokko waqtii gaana bushaayeetti abjuu keessa ol ilaalee kunoo korbeeyyiin re’ootatti hobobsan akka halluu qaxxaamuroo qaban, cocorree fi buburree ta’an nan arge. **11** Ergamaan Waaqayyoos abjuu keessa, ‘Yaaqoob’ naan jedhe. Ani, ‘Kunoo asan jira’ jedheen deebise.

12 Inni immoo akkana naan jedhe; ‘Akka korbeeyyiin
re’ootaa kanneen bushaayeetti hobobsan hundinuu
halluu qaxxaamuroo qaban, cocorree fi buburree ta’an
ol jedhii ilaali. Ani waan Laabaan sitti hojjete hunda
argeeraatii. **13** Ani Waaqa Beet’eel lafa ati itti utubaa
dibdee wareega naaf wareegde sanaa ti. Amma ka’iitii
biyya kana keessaa ba’iitii gara biyya fira keetiitti
deebi’i.’” **14** Kana irratti Raahelii fi Liyaan akkana
jedhanii deebisan; “Qoodni yookaan dhaalli mana abbaa
keenyaatti nuu hafe jiraa? **15** Inni akkuma ormaatti nu
ilaala mitii? Inni nu gurgurateeraatii maallaqa sababii
keenyaaf kenname nyaatee fixeera. **16** Qabeenyi Waaqni
abbaa keenya irraa fuudhe hundi kan keenyaa fi kan
ijoollee keenyaa ti. Egaa waan Waaqni sitti hime hunda
godhi.” **17** Yaaqoobis ijoollee isaatii fi niitota isaa
gaalawwan irra kaa’ate; **18** horii fi qabeenya kaaba dhi’a
Phaadaan Arraamiitti horatte hunda of dura oofee gara
biyya Kana’aan abbaa isaa Yisihaaq bira dhaquuf ka’e.
19 Laabaan hoolota isaa irraa rifeensa murmuruu dhaqe;
Raahel immoo waaqota abbaa ishee hatte. **20** Yaaqoobis
akka isa dhiisee baqachuu yaade isa dhoksuudhaan
Laabaan namicha Arraam sana gowwoomse. **21** Innis
waan qabu hunda fudhatee baqate; laga Efraaxiis ce’ee
biyya gaara Gili’aaditti qajeele. **22** Akka Yaaqoob baqate
guyyaa sadaffaatti Laabaatti himame. **23** Laabaanis
firoota isaa fudhatee guyyaa torba Yaaqoob duukaa
bu’ee biyya gaara Gili’aaditti isa qaqqabe. **24** Waaqnis
halkan abjuudhaan gara Laabaan namicha biyya Arraam
sanaa dhufee, “Ati waan gaariis ta’u hamaa tokko iyyuu
Yaaqoobitti akka hin dubbanne of eeggadhu” isaan
jedhe. **25** Yaaqoob yeroo Laabaan isa qaqqabetti, biyya
gaaraa Gili’aad keessa dunkaana isaa dhaabbatee ture;
Laabaa fi firoonni isaas achi qubatan. **26** Laabaanis
Yaaqoobiin akkana jedhe; “Ati na gowwoomsitee intallan
koo akka booji’amtoota waraanaatti fudhattee deemuun
kee maal gochuu kee ti? **27** Ati maaliif dhoksaan baqatte?
Maaliifis na gowwoomsite? Akka ani gammachuu fi
faarfannaadhaan, dibbee fi baganaadhaan si geggeessuuf
maaliif natti himuu didde? **28** Ati akka ani ijoollee
ijoollee kootiitii fi intallan koo dhungadhee nagaatti
jedhu naaf hin eeyyamne. Ati hojii gowwummaa hojjete.
29 Ani isin miidhuuf humna qaba; garuu eda Waaqni
abbaa keessanii, ‘Ati waan gaariis ta’u hamaa tokko
illee Yaaqoobitti akka hin dubbanne of eeggadhu’ naan
jedhe. **30** Ati sababii mana abbaa keetiitti deebi’uu akka
malee hawwiteef deemteerta; garuu maaliif waaqota
koo hatte?” **31** Yaaqoobis akkana jedhee Laabaaf deebii
kenne; “Ati intallan kee humnaan narraa fudhatta jedhee
waanan sodaadheef nan deeme. **32** Namni ati waaqota
kee isa biratti argattu jiraachuu hin qabu. Akka wanni
kan kee ta’e na bira jiruu fi akka hin jirre atuu fuula
firoota keenyaa duratti sakatta’i; yoo jiraate immoo
fudhadhu.” Yaaqoob Raahel waaqota sana hattuu ishee
Yaaqoob hin beeku ture. **33** Laabaanis dunkaana Yaaqoob,
dunkaana Liyaatii fi dunkaana xomboreewwan lamaanii
seenee homaa dhabe. Erga dunkaana Liyaatii ba’ee
booddees dunkaana Raahel seene. **34** Raahel immoo
waaqota mana keessaa hatte sana kooraa gaalawwan
ishee jala keessee irra taa’aa turte. Laabaanis waan
dunkaanicha keessa jiru hunda keessa barbaade; garuu
homaa hin arganne. **35** Raahelis abbaa isheetiin, “Yaa
gooftaa ko, sababii ani ka’ee fuula kee dura dhaabachuu
dadhabeef hin aarin; ani xuriin of irraa qabaa” jette.
Innis ni sakatta’e malee waaqota sana hin arganne.
36 Yaaqoobis Laabaatti aaree isatti dheekkame. Innis
akkana jedhee gaafate; “Yakki koo maali? Wanni ati
akkana na adamsituuf ani cubbuu maalii hojjedheeti? **37**
Ati mi’a koo hunda sakattaateerta; egaa mi’a mana keetii
keessaa maal argatte? Yoo jiraate firoota keetii fi firoota
koo duratti dhi’eessiitii isaan nu lamaan gidduutti murtii
haa kennan. **38** “Ani waggoota digdaman kana si wajjin
jiraadheera. Hoolonnii fi re’oonni kee tokko iyyuu hin
gatanne; ani bushaayee kee keessaas korbeeyyii hin
nyaanne. **39** Ani horii bineensi cabse gara keetti hin
fidne; horii bades anatu kaffalaa ture. Waan guyyaas
ta’u halkan hatame hundaaf ati na kaffalchiifatta turte.
40 Haalli ani keessa jiraadhe kana ture; guyyaa ho’a,
halkan immoo dhaamochatu na waxala ture; hirribnis
ija koo irraa bade. **41** Akkasiin ani waggoota digdamman
kana mana kee ture. Ani waggaa kudha afur intallan
kee lamaaniif jedhee, waggaa ja’a immoo bushaayee
keetiif jedhee siif hojjedheera; ati immoo yeroo kudhan
mindaa koo geeddarte. **42** Waaqni abbaa ko, Waaqni
Abrahaam, Sodaan Yisihaaq utuu na wajjin jiraachuu
baate ati silaa harka duwwaa na baasta turte. Waaqni
garuu rakkina koo fi dadhabbii koo argee eda sitti
dheekkame.” **43** Laabaan akkana jedhee Yaaqoobiif
deebise; “Dubartoonni kunneen intallan koo ti; ijoolleen
kunneenis ijoolluma koo ti; bushaayeen kunneenis
bushaayee koo ti. Wanni ati argitu hundi kanuma koo
ti. Yoos ani waa’ee intallan koo kanneeniitii fi waa’ee
ijoollee isaan da’anii har’a maal gochuun danda’a? **44**
Kottu mee anii fi ati amma walii kakannaa; kakuun kunis
anaa fi si gidduutti ragaa haa ta’u.” **45** Yaaqoobis dhagaa
tokko fuudhee akka utubaatti dhaabe. **46** Innis firoota
isaatiin, “Dhagaa walitti qabaa” jedhe. Isaanis dhagaa
walitti qabanii tuulan; jarris tuullaa sana biratti nyaata
nyaatan. **47** Laabaan tuullaa sanaan “Yigaarsahaadutaa”
jedhee moggaase; Yaaqoob immoo “Gili’aad” jedheen.
48 Laabaanis, “Tuullaan kun anaa fi si gidduutti ragaa
dha” jedhe. Gaala’aad jedhamuun isaa kanumaaf. **49**
Akkasumas Miisphaa jedhame; Laabaan akkana jedhee
tureetii; “Yeroo nu gargar baanutti Waaqayyo sii fi
ana gidduutti eegduu haa ta’u. **50** Yoo ati intallan koo
rakkifte yookaan yoo ati intallan koo irratti niitota biraa
fuute, yoo namni tokko iyyuu nu bira hin jirre kunoo
Waaqni anaa fi si’i gidduutti ragaa dha.” **51** Laabaan
ammas Yaaqoobiin akkana jedhe; “Tuullaa kanaa fi
utubaa ani sii fi ana gidduu dhaabe kana ilaali. **52** Akka
ani si miidhuuf jedhee tuullaa kana darbee gara keetti
hin ceene, akka atis na miidhuuf jettee tuullaa kanaa fi
utubaa kana dabartee gara kootti hin ceene tuullaan
kun ragaa dha; utubaan kunis ragaa dha. **53** Waaqni
Abrahaam, Waaqni Naahoor, Waaqni abbootii isaanii nu
gidduutti murtii haa kennu.” Yaaqoobis akkasitti maqaa
Sodaa abbaa isaa Yisihaaqiin kakate. **54** Innis biyya
gaaraa sanatti aarsaa dhi’eessee firoota isaa nyaatatti
waame. Isaanis erga nyaatanii booddee achuma bulan.

55 Laabaanis guyyaa itti aanu ganama bariidhaan ka'ee
ijoollee ijoollee isaatii fi intallan isaa dhungatee isaan
eebbise. Ergasiis achii ka'ee gara iddoo isaatti deebi'e.

32 Yaaqoobis karaa isaa itti fufe; ergamoonni
Waaqayyoos isatti dhufan. 2 Innis yommuu
isaan argetti, "Kun buufata Waaqaa ti" jedhe; iddoo
sanas Mahanayiim jedhee moggaase. 3 Yaaqoobis gara
obboleessa isaa Esaawu kan biyya Edoom lafa See'iir
jedhamu keessa jiraatuutti ergamoota of dura erge.
4 Innis akkana jedhee isaan ajaje: "Isin gooftaa koo
Esaawuun akkana jedhaa: 'Garbichi kee Yaaqoob akkana
jedha; ani Laabaa bira jiraadhee hamma ammaattis isuma
biran ture. 5 Ani loonii fi harroota, hoolotaa fi re'oota,
hojjettoota dhiiraatii fi dubartootas qaba. Ammas ani
fuula kee duratti surraa akkan argadhuuf ergaa kana
gooftaa kootti nan erga.'" 6 Ergamoonni sunis gara
Yaaqoobitti deebi'anii, "Nu obboleessa kee Esaawu bira
dhaqneerra; innis si simachuuf dhufaa jira; namoonni
dhibba afur isa wajjin jiru" jedhaniin. 7 Yaaqoobis akka
malee sodaatee dhiphate; namoota isa wajjin turanis
garee lamatti qoode; bushaayee, loowwanii fi gaalawwan
illee akkasuma garee lamatti qoode. 8 Innis, "Yoo
Esaawu dhufee garee tokko dha'e, gareen kaan jalaa
ba'a" jedhee yaade. 9 Yaaqoob akkana jedhee kadhate;
"Yaa Waaqa abbaa koo Abrahaam, Waaqa abbaa koo
Yisihaaq, yaa Waaqayyo, isa 'Ati gara biyya keetii fi gara
firoota keetiitti deebi'i, ani waan gaarii siifin godhaa'
naan jette sun, 10 ani gaarummaa fi amanamummaa
ati ana garbicha kee argisiifte kana hundaaf hin malu.
Ani yeroo Yordaanos kana ce'etti ulee koo qofa qaban
ture; amma garuu garee lama ta'een jira. 11 Ani akka
ati harka obboleessa koo Esaawu jalaa na baastu sin
kadhadha. Ani, 'Inni dhufee na ajjeesa; haadhotas ijoollee
isaanii wajjin ni ajjeesa' jedhee sodaadheeraatii. 12
Ati garuu, 'Ani dhugumaan waan gaarii siifin godha;
sanyii kees akka cirracha galaanaa kan lakkaa'amuu
hin dandeenye sanaa nan godha' jetteerta." 13 Inni
halkan sana achuma bule; waan of biraa qabu keessaas
kennaa obboleessa isaa Esaawuuf kennu filate; 14
isaanis re'oota dhaltuu dhibba lama, korbeeyyii re'ee
digdama, hoolota dhaltuu dhibba lama, korbeeyyii
hoolaa digdama, 15 gaalawwan dhalaa soddoma ilmaan
isaanii wajjin, saawwan afurtama, jiboota loonii kudhan,
harroota dhaltuu digdama, wadala harrootaa kudhan
turan. 16 Innis karra karraan addaan baasee tajaajiltoota
isaatti kennee, "Na dura darbaa deemaa; karrawwan
horii gidduuttis lafa hambisaa" jedhee tajaajiltoota isaa
ajaje. 17 Namicha fuula duraan jiru sanaanis akkana
jedhe: "Yoo Esaaw obboleessi koo sitti dhufe, 'Ati kan
eenyuu ti? Eessa dhaqxa? Horiin fuula kee dura jiru kun
kan eenyuu ti?' jedhee si gaafate, 18 ati, 'Kan garbicha
kee Yaaqoob. Isaanis kennaa gooftaa koo Esaawuuf
ergamanii dha; kunoo, Yaaqoobis nu duubaan dhufaa
jira' jechuu qabda." 19 Namicha lammaffaa, sadaffaa fi
warra karrawwan sana faana deeman hundas akkana
jedhee ajaje; "Isinis yoo Esaawun argitan waanuma kana
isatti himaa. 20 Akkasumas, 'Kunoo garbichi kee Yaaqoob
nu duubaan dhufaa jira' jedhaa." Inni, "Ani kennaa of
dura ergeef kanaan isa nan araarfadha; ergasii immoo
ani yommuun isa argutti tarii inni na simata ta'a" jedhee
yaadee tureetii. 21 Kennaan Yaaqoobiis isa dura darbe;
Yaaqoob garuu halkan sana qubata sana keessa bule.
22 Halkanuma sana Yaaqoob ka'ee niitota isaa lamaan,
xomboreewwan isaa lamaanii fi ilmaan isaa kudha tokko
fudhatee malkaa Yaaboq ce'e. 23 Innis erga laga isaan
ceesisee booddee qabeenya isaa hunda erge. 24 Yaaqoob
immoo kophaa isaa hafe; namichi tokkos hamma lafti
bariitutti wal'aansoo isa qabe. 25 Namichis yommuu
akka Yaaqoobin mo'achuu hin dandeenye argetti, buusaa
luqqeettuu Yaaqoob tuqe; yeroo inni namicha wajjin
wal'aansoo qabettis luqqeettuun Yaaqoob ni adoode. 26
Namichis, "Waan bari'uu ga'eef gad na dhiisi" jedhe.
Yaaqoob garuu, "Yoo ati na eebbifte malee ani gad
si hin dhiisu" jedhee deebise. 27 Namichis, "Maqaan
kee eenyu" jedhee isa gaafate. Inni immoo, "Yaaqoob"
jedhee deebise. 28 Namichis, "Ati sababii Waaqaa fi
namoota wajjin wal'aansoo qabdee mo'atteef si'achi
Israa'el jedhamta malee Yaaqoob hin jedhamtu" jedhe.
29 Yaaqoobis, "Maaloo maqaa kee natti himi" jedheen.
Inni garuu, "Ati maaliif maqaa koo gaafatta?" jedheen.
Ergasiis inni achumatti isa eebbise. 30 Yaaqoobis,
"Ani ifaan ifatti Waaqa argeeraatii; lubbuun koo garuu
oolfamteerti" jedhee iddoo sana Phenii'eel jedhee
moggaase. 31 Akkuma inni Phenuu'eelin darbeen aduun
isatti baate; innis sababii luqqeettuu isaatiif okkolaa
ture. 32 Kanaafuu Israa'eloonni hamma har'aatti ribuu
tafaa hin nyaatan; inni buusaa luqqeettuu Yaaqoob kan
tafaan wal qabatu tuqee tureetii.

33 Yaaqoobis ol jedhee ilaalee kunoo Esaawu namoota
dhibba afur wajjin utuu dhufaa jiruu arge; innis
Liyaatti, Raahelii fi xomboreewwan lamaanitti ijoollee
gargari hire. 2 Xomboreewwanii fi ijoollee isaanii dura
aanse; Liyaa fi ijoollee ishee itti aansee, Raahelii fi
Yoosefin immoo dugda duuba buuse. 3 Ofii isaatii immoo
isaan dura darbee hamma obboleessa isaa bira ga'utti
yeroo torba lafatti gad jedhee harka fuudhe. 4 Esaawu
garuu Yaaqoobin simachuuf itti fiigee isa hammate;
morma isaattis marmee isa dhungate. Isaan lachanuu
walitti boo'an. 5 Esaawus ol jedhee ilaalee dubartootaa
fi ijoollee argee, "Warri si wajjin jiran kunneen eenyu?"
jedhee gaafate. Yaaqoobis deebise, "Isaan ijoollee Waaqni
arjummaadhaan ana garbicha keetiif kennee dha" jedhe.
6 Xomboreewwanii fi ijoolleen isaanii dhi'aatanii gad
jedhanii harka fuudhan. 7 Itti aansaniis Liyaa fi ijoolleen
ishee dhufanii gad jedhanii harka fuudhan. Dhuma irratti
immoo Yoosefii fi Raahel dhufanii gad jedhani harka
fuudhan. 8 Esaawu, "Bushaayee fi loon ani argu kun
hundi maali?" jedhee gaafate. Yaaqoobis, "Ani fuula kee
fuula gooftaa koo duratti fudhatama argachuuf jedhee ti"
jedhe. 9 Esaawu immoo, "Yaa obboleessa koo ani waan
na ga'u qaba. Ati waan qabdu ofuma keetii hambifadhu"
jedheen. 10 Yaaqoobis akkana jedhe; "Maaloo akkas
miti! Yoo ani fuula kee duratti fudhatama argadhee
jiraadhe, kennaa kana na harkaa fudhadhu. Egaa amma
ati fuula tolaadhaan na simatteerta; fuula kee arguun
anaaf akkuma fuula Waaqaa arguutii. 11 Sababii Waaqni
natti arjoomee anis waan na barbaachisu hunda qabuuf

maaloo kennaa ani siif fide kana fudhadhu.” Esaawus
waan Yaaqoob cimsee isa kadhateef kennaa sana ni
fudhate. **12** Esaawus, “Kottu karaa keenya itti fufnee
haa deemnu; ani si dura nan bu’aa” jedhe. **13** Yaaqoob
garuu akkana isaan jedhe; “Akka ijoolleen dadhaboo
ta’anii fi akka anis hoolotaa fi saawwan hoosisaniif
kunuunsa gochuu qabu ati gooftaan koo ni beekta. Horiin
kunneen yoo guyyuma tokkoon jarjarsuudhaan oofaman
hundi isaanii ni dhumu. **14** Gooftaan koo garbicha isaa
dura darbee haa deemu; ani immoo hamman See’iiritti
gooftaa koo qaqqabutti akkuma humna bushaayee fuula
koo dura jirutii fi akkuma humna ijoolleetti suuta jedhee
nan deema.” **15** Esaawus, “Yoos namoota koo keessaa
muraasa si biratti nan dhiisa” jedhe. Yaaqoob immoo,
“Kun maaliif barbaachisaa? Fuula gooftaa koo duratti
fudhatama argachuun qofti na ga’a” jedhe. **16** Esaawus
guyyuma sana karaa isaa irra See’iiritti deebi’e. **17**
Yaaqoob garuu Sukooti dhaqee achitti ofii isaatiif mana
ijaarrate; horii isaatiif immoo daasii ijaare. Kanaafuu
iddoon sun Suukooti jedhame. **18** Yaaqoob erga kaaba
dhi’a Phaadaan Arraamiitii deebi’ee booddee nagaan
magaalaa Sheekem ishee biyya Kana’aan keessaa sana
ga’ee fuula magaalattii dura qubate. **19** Innis lafa
dunkaana isaa irra dhaabate sana ilmaan Hamoor irraa
meetii dhibbaan bitate; Hamoor immoo abbaa Sheekem.
20 Yaaqoobis achitti iddoo aarsaa ijaaree El Elohee
Israa’el jedhee moggaase.

34 Diinaan intalli Liyaan Yaaqoobiif deesse sun
dubartoota biyyattii ilaaluudhaaf gad baate. **2**
Sheekem ilmi Hamoor namicha gosa Hiiwii kan bulchaa
biyya sanaa ture ishee arge; innis qabee humnaan
ishee gudeede. **3** Qalbiin isaas Diinaa intala Yaaqoobiin
fudhatame; innis ishee jaallatee afaan tolaa itti dubbate.
4 Sheekemis abbaa isaa Hamooriin, “Intala kana na
fuusisi” jedhe. **5** Yaaqoob yommuu intalli isaa Diinaan
akka gudeedamte dhaga’etti, ilmaan isaa dirree irra horii
tiksu turan; kanaafuu Yaaqoob hamma isaan galanitti ni
cal’ise. **6** Hamoor abbaan Sheekemis Yaaqoob wajjin
dubbachuu dhaqe. **7** Ilmaan Yaaqoobis akkuma waan
uumame sana dhaga’aniin dirreedhaa dhufan. Isaanis
sababii Sheekem intala Yaaqoob wajjin ciisuudhaan
Israa’el keessatti waan jibbisiisaa hojjeteef ni gaddan;
akka malees aaran. **8** Hamoor garuu akkana isaaniin
jedhe; “Qalbiin ilma koo Sheekem intala keessan irra
bu’eera. Maaloo isatti ishee heerumsiisaa. **9** Fuudhaa
fi heerumaan walitti firoomnaa; intallan keessan nuu
kennaa; intallan keenyas fuudhaa. **10** Nu wajjin jiraadhaa;
biyyattiin fuula keessan dura jirti; keessa jiraadhaatii
itti daldalaa; qabeenyas itti horadhaa.” **11** Sheekemis
abbaa Diinaatii fi obboloota isheetiin akkana jedhe; “Ani
fuula keessan duratti fudhatama argannaan waanuma
isin naan jettan isiniif nan kenna. **12** Isinis gabbara
misirrittiitii fi kennaa ani fiduu qabu hamma feetan natti
muraa; anis waan isin naan jettan nan baasa. Intalattii
qofa natti heerumsiisaa.” **13** Ilmaan Yaaqoob immoo
waan Sheekem obboleettii isaanii Diinaa gudeedeef yeroo
Sheekemii fi abbaa isaa Hamooriif deebii kennanitti
haxxummaadhaan dubbatan. **14** Isaanis akkana isaaniin
jedhan; “Nu waan akkanaa gochuu hin dandeenyu;
nu nama dhagna hin qabatiniif intala keenya kennuu
hin dandeenyu. Kun nuuf salphina. **15** Nu waan tokko
qofaan tole isiniin jenna; kunis yoo isin dhiira keessan
hunda dhagna qabdanii akkuma keenya taatanii dha. **16**
Ergasii nu intallan keenya isinii kennina; intallan keessan
immoo ni fuuna. Gidduu keessan ni jiraanna; isin wajjinis
saba tokko ni taana. **17** Garuu yoo isin dhagna qabachuu
diddan nu obboleettii keenya fudhannee deemna.” **18**
Dubbiin isaanii Hamoorii fi Sheekem ilma Hamoor ni
gammachiise. **19** Sheekem namoota mana abbaa isaa
jiraatan hunda caalaa kabajamaa ture; inni sababii intala
Yaaqoobitti gammadeef waan kana lafa irra hin harkifne;
20 Hamoorii fi ilmi isaa Sheekem gara karra magaalaa
isaanii dhufanii namoota magaalaa isaaniitiin akkana
jedhan; **21** “Jarri kun nuuf warra nagaa ti; kanaafuu
biyyattii keessa jiraatanii itti haa daldalatan. Biyyattiin
isaaniif lafa bal’aa qabdi; nu intallan isaanii haa fuunu;
isaanis intallan keenya haa fuudhan. **22** Garuu namoonni
kunneen akka saba tokkootti nu wajjin jiraachuuf tole
kan jedhan yoo dhiironni keenya akkuma isaanii dhagna
qabatan qofa. **23** Loon isaanii, qabeenyi isaaniitii fi
horiin isaanii kaan hundinuu kanuma keenya hin ta’anii?
Kanaafuu kottaa tole isaaniin jennaa; isaanis nu wajjin
ni jiraatu.” **24** Namoonni karra magaalaa sanaatiin gad
ba’an hundinuu Hamoorii fi ilma isaa Sheekemiin walii
galan; dhiironni karra magaalaa sanaatiin gad ba’an
hundinuus dhagna qabatan. **25** Guyyaa sadii booddee
utuma isaan dhukkubsachaa jiranuu, ilmaan Yaaqoobii
keessaa namni lama Simi’oonii fi Lewwiin, obboloonni
Diinaa, goraadee isaanii fudhatanii magaalaa homaa
quba hin qabne sana dha’anii dhiira hunda ajjeesan. **26**
Isaanis goraadeedhaan Hamoorii fi ilma isaa Sheekemin
ajjeesanii Diinaa immoo mana Sheekemiitii fudhatanii
qajeelan. **27** Ilmaan Yaaqoobis reeffawwan irra darbanii
magaalaa obboleettiin isaanii itti gudeedamte sana
saaman. **28** Isaanis bushaayee isaanii, loon isaanii,
harroota isaaniitii fi waan isaan magaalaa keessaa
fi alaa qaban hunda fudhatan. **29** Qabeenya isaanii
hunda, dubartootaa fi ijoollee isaanii hunda fudhatanii
deeman; waan mana keessa jiru hundas ni booji’an.
30 Yaaqoobis Simi’oonii fi Lewwiidhaan akkana jedhe;
“Isin akka ani Kana’aanotaa fi Feerzota biyya kana
jiraatanitti xireeffatamu gochuudhaan rakkoo natti
fiddan. Nu baay’inaan xinnoo dha; yoo isaan humna
walitti dabalatanii na lolan anii fi warri mana koo
hundinuu ni dhumna.” **31** Isaan garuu, “Yoos inni
akkuma sagaagaltuu tokkootti obboleettii keenyatti haa
taphatuu ree?” jedhanii deebisan.

35 Waaqni Yaaqoobiin, “Ka’iitii Beet’eelitti ol ba’ii
achi jiraadhu; achittis Waaqa yeroo ati obboleessa
kee Esaawun baqatetti sitti mul’ate sanaaf iddoo aarsaa
tolchi” jedhe. **2** Yaaqoob warra mana isaa jiranii fi
warra isa wajjin turan hundaan akkana jedhe; “Waaqota
ormaa kanneen isin of biraa qabdan irraa fagaadhaa; of
qulqulleessaa; uffata keessanis geeddaradhaa. **3** Kottaa
kaanee Beet’eelitti ol baanaa; anis achitti Waaqa gaafa
rakkina kootii deebii naa kenne isa iddoo ani dhaqe
hundumatti na wajjin ture sanaaf iddoo aarsaa nan
tolcha.” **4** Isaanis waaqota ormaa kanneen isaan of

biraa qaban hundaa fi lootii gurra isaanii Yaaqoobitti kennan; Yaaqoobis fuudhee qilxuu Sheekemii jalatti awwaale. **5** Isaanis ka'anii qajeelan; akka namni tokko iyyuu isaan duukaa hin buuneef naasisuun Waaqaa magaalaawwan naannoo isaanii jiran irra bu'e. **6** Yaaqoobii fi namoonni isa wajjin turan hundi gara Luuzi kan Beet'eel jedhamtuu ishee biyya Kana'aan keessatti argamtu sanaa dhufan. **7** Innis achitti iddoo aarsaa tolchee sababii yeroo inni obboleessa isaa jalaa baqachaa turetti Waaqni achitti isatti of mul'iseef iddoo sana El Beet'eel jedhee waame. **8** Debooraan guddiftuun Ribqaa duutee Beet'eelii gaditti qilxuu jalatti awwaalamte. Maqaan isaas Aloonbaakut jedhame. **9** Erga Yaaqoob kaaba dhi'a Phaadaan Arraamiitii deebi'ee booddee Waaqni ammas isatti mul'atee isa eebbise. **10** Waaqni, "Maqaan kee Yaaqoob; si'achi garuu ati Yaaqoob hin jedhamtu; maqaan kee Israa'el jedhama" jedheen. Maqaan isaas Israa'el jedhame. **11** Waaqni akkana isaan jedhe; "Ani Waaqa Waan Hunda Danda'u dha; hori; baay'adhus. Sabnii fi waldaan sabootaa sirraa argamu; mootonnis mudhii kee keessaa ba'u. **12** Ani biyya Abrahaamii fi Yisihaaqiif kenne siifis nan kenna; ani biyya kana sanyii kee warra si booddeetiifis nan kenna." **13** Waaqnis iddoo itti isa wajjin haasa'aa ture sanatti isa dhiisee ol ba'e. **14** Yaaqoob iddoo itti Waaqni isa wajjin dubbate sana utubaa dhagaa tokko dhaabee kennaa dhugaatii irratti dhangalaase; zayitiis irratti dhangalaase. **15** Yaaqoobis iddoo itti Waaqni isa wajjin dubbate sana Beet'eel jedhee moggaase. **16** Isaanis Beet'eelii ka'anii adeemsa isaanii itti fufan. Akkuma isaan Efraataatti dhi'aataniinis Raahel ciniinsuun qabamtee akka malee muddamte. **17** Utuu isheen da'uuf ciniinsuu jabaa keessa jirtuus deessiftuun, "Ati waan ilma biraa deessuuf hin sodaatin" jetteen. **18** Raahel garuu waan du'uu geesseef utuma lubbuun ishee ba'aa jirtuu Ben-Oonii jettee ilma ishee moggaafte. Abbaan isaa garuu Beniyaam jedhee isa moggaase. **19** Akkasiin Raahel duutee karaa Efraataatti geessu irratti awwaalamte; Efraataan kun immoo Beetlihem. **20** Yaaqoobis awwaala ishee irra soodduu dhaabe; soodduun sunis hamma har'aattuu awwaala Raahel argisiisa. **21** Israa'el ammas achii ka'ee Migdaal Eederiin gamatti dunkaana isaa dhaabbate. **22** Utuu Israa'el biyya sana jiraatuu Ruubeen ol seenee saajjatoo abbaa isaa Bilihaa wajjin ciise; Israa'elis waan kana dhaga'e. **23** Ilmaan Liyaa: Ruubeen jechuunis ilma Yaaqoob isa hangafa, Simi'oon, Lewwii, Yihuudaa, Yisaakorii fi Zebuuloon. **24** Ilmaan Raahel: Yoosefii fi Beniyaam. **25** Ilmaan Bilihaa jechuunis xomboree Raahel: Daanii fi Niftaalem. **26** Ilmaan Zilfaa jechuunis xomboree Liyaa: Gaadii fi Aasheer. **27** Yaaqoobis gara abbaa isaa, gara Yisihaaq, gara magaalaa Mamree ishee Kiriyaati Arbaaq kan Kebroon jedhamtuu, iddoo Abrahaamii fi Yisihaaq alagoota ta'anii jiraachaa turan sanaa dhufe. **28** Yisihaaq waggaa dhibba tokkoo fi saddeettama jiraate. **29** Innis umurii quufee, dulloomee hafuura isaa kan dhumaa baafatee du'e; gara saba isaattis dabalame. Ilmaan isaa Esaawuu fi Yaaqoobis isa awwaalan.

36 Seenaan maatii Esaawu kan Edoom jedhamu sanaa kana. **2** Esaaw niitota isaa dubartootaa Kana'aan keessaa fuudhe; isaanis Aadaa intala Eeloon namicha gosa Heetii fi Oholiibaamaa intala Aannaa ilma Zibe'oon namicha gosa Hiiwii, **3** akkasumas Baasmati intala Ishmaa'eel obboleettii Nabaayoti. **4** Aadaan Eliifaazin Esaawuuf deesse; Baasmati immoo Re'uu'eelin deesse. **5** Oholiibaamaanis Ye'uushi, Ya'ilaamii fi Qooraahi deesse. Isaan kunneen ilmaan Esaawu kanneen Kana'aanitti isaaf dhalatanii dha. **6** Esaawu niitota isaa, ilmaan isaa, intallan isaatii fi warra mana isaa jiraatan hunda, akkasumas karra loon isaa, horii isaa kaan hundaa fi qabeenya biyya Kana'aanitti horate hunda fudhatee obboleessa isaa Yaaqoob biraa ka'ee biyya biraa dhaqe. **7** Waan qabeenyi isaanii akka malee baay'ateef isaan walii wajjin jiraachuu dadhaban; lafti isaan jiraachaa turanis sababii baay'ina horii isaaniitiif isaan ga'uu hin dandeenye. **8** Esaawu biyya gaara See'iir keessa jiraate; Esaawu jechuun Edoomii dha. **9** Seenaan maatii Esaawu abbaa Edoomotaa kan warra biyya gaara See'iir keessa jiraatanii kana. **10** Maqaan ilmaan Esaawu: Eliifaaz, ilma Aadaa niitii Esaawuutii fi Re'uu'eel ilma Baasmati niitii Esaawuu ti. **11** Ilmaan Eliifaaz: Teemaan, Oomaar, Zefoo, Gaataamii fi Qenaz. **12** Eliifaaz ilmi Esaawus saajjatoo Tiimnaa jedhamtu qaba ture; isheenis Amaaleqin Eliifaaziif deesse. Isaan kunneen ilmaan ilmaan Aadaa niitii Esaawu. **13** Ilmaan Re'uu'eel: Nahaati, Zeraa, Shamaa fi Miizaah. Isaan kunneen ilmaan ilmaan Baasmati niitii Esaawu. **14** Oholiibaamaan niitiin Esaawu intalli Aannaa ilma Zibe'oon Esaawuuf: Ye'uushi, Ya'ilaamii fi Qooraahi deesse. **15** Isaan kunneen sanyiiwwan Esaawu keessaa hangafoota turan: Ilmaan Eliifaaz ilma Esaawu isa hangafaa: Teemaan hangafticha, Oomaar hangafticha, Zefoo hangafticha, Qenaz hangafticha, **16** Qooraahi hangafticha, Gaataam hangaftichaa fi Amaaleq hangafticha. Isaan kunneen hangafoota biyya Edoom keessatti Eliifaaz irraa dhalatanii dha; isaanis ilmaan Aadaa ti. **17** Ilmaan Re'uu'eel ilma Esaawu: Nahaati hangafticha, Zeraa hangafticha, Shamaa hangaftichaa fi Miizaah hangafticha. Isaan kunneen hangafoota biyya Edoomitti Raaqu'el irraa dhalatanii dha; isaanis ilmaan Baasmati niitii Esaawu. **18** Ilmaan Oholiibaamaa niitii Esaawu: Ye'uushi hangafticha, Ya'ilaamaa hangaftichaa fi Qooraahi hangafticha. Isaan kunneen hangafoota Ahiliibaamaa niitii Esaawu intala Aannaa irraa dhalatanii dha. **19** Isaan kunneen ilmaan Esaawu Edoom jedhamu sanaa turan; isaan kunneenis hangafoota isaanii turan. **20** Isaan kunneen ilmaan See'iir namicha gosa Hoorii kanneen biyya sana keessa jiraachaa turanii dha; isaanis: Looxaan, Sobaal, Zibe'oon, Aannaa, **21** Diishoon, Eezerii fi Diishaan. Ilmaan See'iir kanneen biyya Edoom keessaa kunneen hangafoota hoorotaa turan. **22** Ilmaan Looxaan: Hoorii fi Hoomaam. Tiimnaa obboleettii Looxaan. **23** Ilmaan Sobaal: Aliwaan, Maanahaat, Eebaal, Shefoo fi Oonaami. **24** Ilmaan Zibe'oon: Ayyaa fi Aannaa. Aannaan kunis namicha utuu harroota abbaa isaa Zibe'oon tiksuu gammoojjii keessatti burqaa bishaan danfaa argatee dha. **25** Ijoollee Aannaa: Diishoonii fi Oholiibaamaa intala Aannaa. **26** Ilmaan Diishoon: Hemdaan, Eshbaan,

Yitraanii fi Keraan. **27** Ilmaan Eezeri: Bilhaan, Zaawaanii
fi Aqaan. **28** Ilmaan Diishaan: Uuzii fi Araan. **29** Isaan
kunneen hangafoota Hoorotaa ti: Looxaan, Sobaali,
Zibe'oon, Aannaa, **30** Diishoon, Eezerii fi Diishaan.
31 Mootonni utuu mootiin Israa'el tokko iyyuu hin
mo'in dura Edoom keessatti mo'an kanneen turan: **32**
Belaa ilmi Be'oor mootii Edoom ta'e. Magaalaan isaa
Diinhaabaa jedhamee moggaafame. **33** Belaa duunaan
Yoobaab ilmi Zeraa namichi Bozraa iddoo isaa bu'ee
mootii ta'e. **34** Yoobaab duunaan Hushaam namichi
biyya Teemaan iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **35** Hushaam
duunaan Hadaad ilmi Bedad inni biyya Mo'aabitti
Midiyaanin mo'ate sun iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.
Maqaan magaalaa isaa Aawiit jedhame. **36** Hadaad
duunaan Samlaan namichi Masreeqaa iddoo isaa bu'ee
mootii ta'e. **37** Samlaan duunaan Shaawul namichi
biyya Rehoobooti ishee laga bira jirtu sanaa iddoo isaa
bu'ee mootii ta'e. **38** Shaawul duunaan Ba'aal-Haanaan
ilmi Akboor iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **39** Ba'aal-
Haanaan ilmi Akboor duunaan immoo Hadaad iddoo
isaa bu'ee mootii ta'e. Magaalaan isaas Faa'uu jedhame.
Maqaan niitii isaa immoo Maheexabi'eel jedhama ture.
Isheenis intala Maxreed intala Mee-Zaahaab turte. **40**
Hangafoonni Esaawu irraa dhalatan akkuma gosa gosa
isaaniittii fi akkuma naannoo jireenya isaaniitti maqaa
maqaan kanneenii dha: Tiimnaa, Aalwaa, Yeteeti, **41**
Oholiibaamaa, Eelaa, Phiinoon, **42** Qenaz, Teemaan,
Mibzaar, **43** Magidii'eelii fi Iiraam.

37 Yaaqoob biyya abbaan isaa ture, Kana'aan keessa
jiraate. **2** Seenaan maatii Yaaqoob kana. Yoosef
yeroo dargaggeessa waggaa kudha torba turetti
obboloota isaa, ilmaan niitota abbaa isaa jechuunis
ilmaan Bilihaatii fi Zilfaa wajjin bushaayee tiksa ture;
innis waa'ee obboloota isaa oduu hamaa abbaa isaatiif
fide. **3** Israa'el waan bara dullumaa keessa isa dhalcheef
ilmaan isaa hunda caalaa Yoosefin jaallata ture; innis
qoloo faayeffame hojjeteef. **4** Obboloonni isaas yommuu
akka abbaan isaanii isaan hunda caalaa isa jaallate
hubatanitti Yoosefin jibban; afaan nagaas itti dubbachuu
hin dandeenye. **5** Yoosef abjuu abjootee obboloota
isaatti hime; isaanis ittuma caalchisanii isa jibban. **6**
Innis akkana isaaniin jedhe; "Mee abjuu ani arge kana
dhaga'aa: **7** Nu lafa qotiisaa keessatti bissii midhaanii
hidhaa ture; kunoo, bissiin koo ol jedhee dhaabate;
bissiiwwan keessan immoo bissii kootti naanna'anii
gad jedhanii sagadaniif." **8** Obboloonni isaas, "Ati
nu irratti mootii ta'uu barbaaddaa? Dhugumaan situ
nu bulchaa?" jedhaniin. Isaanis sababii abjuu isaatii
fi sababii waan inni dubbateetiif ittuma caalchisanii
isa jibban. **9** Ergasiis abjuu biraa abjootee obboloota
isaatti hime. Akkanas jedheen; "Kunoo, ani abjuu biraa
abjoodheera; aduu fi ji'i, urjiiwwan kudha tokkos gad
jedhanii naa sagadu." **10** Yommuu inni waan kana
abbaa isaatii fi obboloota isaatti himetti abbaan isaa,
"Abjuun ati abjootte kun maali? Ani, haati keetii fi
obboloonni kee dhugumaan dhufnee fuula kee duratti
gad jennee siif sagadnaa?" jedhee isatti dheekkame.
11 Obboloonni isaa isatti hinaafan; abbaan isaa garuu
waan kana garaatti qabate. **12** Gaaf tokko obboloonni
isaa bushaayee abbaa isaanii Sheekem bira dheechisuu
dhaqan; **13** Israa'elis Yoosefiin, "Akkuma ati beektu
obboloonni kee Sheekem bira bushaayee dheechisaa jiru.
Mee kottu ani gara isaaniitti si ergaa" jedhe. Yoosefis,
"Kunoo asan jira" jedheen. **14** Israa'el immoo, "Mee
dhaqiitii akka obboloonni kee, bushaayeenis nagaa
ta'anii fi akka hin ta'in ilaaliitii deebi'ii natti himi"
jedheen. Innis akkasiin Sulula Kebrooniitii Sheekemitti
isa erge. Yoosefis Sheekem ga'e; **15** namichi tokko isa
arge; kunoo inni dirree irra jooraa ture; namichi sunis,
"Ati maal barbaadda?" jedhee isa gaafate. **16** Yoosefis
deebisee, "Ani obboloota koon barbaada. Ati iddoo isaan
bushaayee isaanii dheechisan mee natti himi" jedheen.
17 Namichis deebisee, "Isaan asii deemaniiru; ani 'Gara
Dootaan haa dhaqnu' jechuu isaanii dhaga'eera" jedhe.
Yoosefis obboloota isaa duukaa bu'ee Dotaayin biratti
isaan argate. **18** Isaan garuu fagootti isa arganii isa
ajjeesuuf utuu inni isaan bira hin ga'in mari'atan. **19**
Isaanis akkana waliin jedhan; "Kunoo abbaan abjuu
sun dhufaa jira! **20** Kottaa ajjeefnee boollawwan as
jiran keessaa tokkotti isa gannee bineensa hamaatu
isa nyaate jenna. Ergasii immoo abjuun isaa maal akka
ta'u ilaalla." **21** Ruubeen waan kana dhageenyaan isaan
harkaa isa baase. Innis akkana jedhe; "Lakkii isa hin
ajjeefnu; **22** dhiiga hin dhangalaasinaa. Gammoojjii
keessatti boolla kana keessa isa buusaa malee harka
keessaniin isa hin tuqinaa." Ruubeen isaan harkaa isa
baasee gara abbaa isaatti isa deebisuuf akkana jedhe.
23 Yeroo Yoosef obboloota isaa bira ga'etti isaan qoloo
inni uffate, qoloo miidhagaa sana isa irraa baasanii,
24 isa fuudhanii boollatti gad darbatan. Boolli sunis
duwwaa ture; bishaanis hin qabu ture. **25** Obboloonni
isaa buddeena nyaachuuf tataa'an; ol jedhaniis kunoo,
daldaltoota warra Ishmaa'eel kanneen Gili'aadii dhufaa
jiran argan. Isaanis urgooftuu, haphee dibataatii fi
qumbii gaalawwan isaaniitti fe'atanii Gibxitti geessaa
turan. **26** Yihuudaanis obboloota isaatiin akkana jedhe;
"Obboleessa keenya ajjeefnee dhiiga isaa dhoksuun
bu'aa maalii nuu qaba? **27** Kottaa Ishmaa'eelootatti
isa gurgurra malee harka keenyaan isa hin tuqnuu;
inni obboleessa keenyaa fi foon keenya." Obboloonni
isaas yaada kana fudhatan. **28** Yommuu daldaltoonni
Midiyaan achiin darbuuf dhufanittis obboloonni Yoosef
boolla keessaa harkisanii ol isa baasanii meetii saqilii
digdamaatti Ishmaa'eelootatti isa gurguratan; jarris
Gibxitti isa geessan. **29** Ruubeen gara boolla sanaatti
deebi'e; Yoosef boolla sana keessa hin turre; innis
uffata ofii isaa tarsaase. **30** Innis gara obboloota isaa
dhaqee, "Gurbichi achi hin jiru! Egaa ani eessan dhaqa?"
jedheen. **31** Isaanis qoloo Yoosef fuudhanii re'ee tokko
qalanii qoloo sana dhiiga keessa cuuphan. **32** Qoloo
miidhagaa sanas abbaa isaaniitti geessanii, "Nu qoloo
kana arganneerra; mee qoloo ilma keetii ta'uu fi ta'uu
baachuu isaa ilaali" jedhan. **33** Innis qoloo sana beekee,
"Kun qoloo ilma kootii ti! Bineensa hamaatu isa nyaate.
Dhugumaan Yoosef ciccirameera" jedhe. **34** Kana
irratti Yaaqoob uffata ofii isaa tarsaase; wayyaa gaddaa
mudhiitti hidhatee guyyaa baay'ee ilma isaatiif gadde. **35**
Ilmaan isaatii fi intallan isaa hundinuu isa jajjabeessuuf

ka'an; inni garuu jajjabaachuu didee, "Lakkii ani gaddaa
gara ilma koo sii'oolitti gad bu'a" jedhe. Akkasiin abbaan
isaa ni boo'eef. **(Sheol h7585)** **36** Gidduu sana warri
Midiyaan sun Gibxi keessatti Phoxiifaaraa namicha
qondaaltota Fara'oon keessaa tokko ture kan ajajaa
waardiyyaa ta'e tokkotti Yoosefin gurguratan.

38 Yeroo kanatti Yihuudaan obboloota isaa biraa
deemee namicha Adulaam kan Hiiraam jedhamu
tokko bira jiraachuuf gad bu'e. **2** Achittis Yihuudaan
intala namicha Kana'aan kan Shuuwaan jedhamu tokkoo
arge; innis ishee fuudhee ishee bira ga'e; **3** isheenis
ulfooftee ilma deesse; maqaan isaas Eer jedhame. **4**
Ammas ulfooftee ilma deesse; maqaa isaas Oonaan jettee
moggaafte. **5** Ammas ittuma dabaltee ulfooftee ilma
biraa deessee maqaa isaa Sheelaa jettee moggaafte.
Isheenis Kiziibitti isa deesse. **6** Yihuudaanis Eer ilma
isaa hangafticha niitii fuusise; maqaan ishee Taamaar
jedhama ture. **7** Garuu Eer ilmi Yihuudaa hangaftichi sun
fuula Waaqayyoo duratti hamaa ture; kanaafuu Waaqayyo
isa ajjeese. **8** Yihuudaanis Oonaaniin, "Obboleessa keetiif
sanyii dhaabuuf jedhiitii niitii obboleessa keetii bira
ga'iitii dirqama waarsummaa keetii isheef guuti" jedhe.
9 Oonaan garuu akka ijoolleen dhalattu sun kan isaa hin
taane beeke; kanaafuu akka obboleessa isaatiif sanyii
hin dhaabneef jedhee yeroo niitii obboleessa isaa bira
ga'u hunda afeetaa lafatti dhangalaasa ture. **10** Wanni
inni hojjete sun fuula Waaqayyoo duratti hamaa ture;
kanaafuu Waaqayyo isas ni ajjeese. **11** Ergasii Yihuudaan
niitii ilma isaa Taamaariin, "Hamma ilmi koo Sheelaa
guddatutti haadha hiyyeessaa ta'iitii mana abbaa keetii
jiraadhu" jedhe. Inni, "Mucaan kunis akkuma obboloota
isaa du'aa laata" jedhee yaadee tureetii. Kanaafuu
Taamaar mana abbaa ishee jiraachuu dhaqxe. **12** Bara
dheeraa booddees intalli Shuuwaa niitiin Yihuudaa
duute. Yihuudaanis gadda isaa irraa bayyanannaan
gara Tiimnaahitti lafa warra hoolota isaa irraa rifeensa
murmuraniitti ol ba'e; michuun isaa Hiiraam namichi
Adulaam isa wajjin deeme. **13** Taamaaris, "Kunoo abbaan
dhirsa keetii hoolota isaa irraa rifeensa murmuruuf
jedhee Tiimnaahitti ol ba'aa jira" jedhanii yeroo itti
himanitti, **14** wayyaa haadha hiyyeessaa of irraa baaftee
of dhoksuuf haguuggii haguuggatte; ergasiis balbala
Enaayimitti ol galchu kan daandii Tiimnaahitti geessu
irra jiru dura teesse. Sheelaa guddatu iyyuu isheen akka
niitummaadhaan isaaf hin kennamin beektee turteetii.
15 Yihuudaan yommuu ishee argetti sababii isheen fuula
ishee haguuggattee turteef sagaagaltuu ishee se'e. **16**
Innis utuu akka isheen niitii ilma isaa taate hin beekin
karaa cina iddoo isheen jirtu ishee bira dhaqee, "Mee
kottu si wajjin nan ciisaa" jedheen. Isheenis, "Ati na
wajjin ciisuuf maal naa kennita?" jettee isa gaafatte. **17**
Inni immoo, "Ani bushaayee koo keessaa ilmoo re'ee
tokko siifin erga" jedheen. Isheenis, "Hamma ilmoo sana
naa ergitutti waan biraa qabsiisa naa kennitaa?" jetteen.
18 Innis, "Ani qabsiisa maalin siif kenna?" jedheen.
Isheenis deebiftee, "Chaappaa kee hidhaa isaa wajjin,
ulee qabattee deemtus naa kenni" jetteen. Innis wantoota
kanneen kenneefii ishee wajjin ciise; isheenis ni ulfoofte.
19 Erga achii deemtee booddee haguuggii ishee of irraa
baaftee wayyaa dhirsi ishee irraa duunaan uffattee turte
sana deebiftee uffatte. **20** Yihuudaan waan qabsiisa
kenne dubartii sana irraa deebifachuuf jedhee karaa
michuu isaa namicha Adulaam sanaatiin ilmoo re'ee
ergeef; namichi garuu ishee hin argine. **21** Namichis,
"Sagaagaltuun Enaayim bira, daandii irra taa'aa turte
sun eessa jirti?" jedhee warra achi jiraatan gaafate.
Jarri immoo deebisanii, "Sagaagaltuun tokko iyyuu as
hin turre" jedhan. **22** Innis gara Yihuudaatti deebi'ee,
"Ani dubartittii arguu hin dandeenye. Akkasumas warri
iddoo sana jiraatan, 'Sagaagaltuun tokko iyyuu as
hin turre' jedhan" jedheen. **23** Yihuudaanis, "Isheen
waan qabatte sana haa hambifattu; yoo kanaa achii nu
waan kolfaa taanaa. Kunoo ani ilmoo re'ee kana isheef
ergeera; ati garuu ishee dhabde" jedhe. **24** Gara ji'a
sadii booddee, "Taamaar niitiin ilma keetii sagaagaltuu
taateerti; kanaanis isheen amma ulfoofteerti" jedhanii
Yihuudaatti himan. Yihuudaan immoo, "Gadi baasaatii
ibiddaan gubaa ishee ajjeesaa!" jedhe. **25** Isheenis
utuma gad baafamaa jirtuu, "Ani abbaa mi'a kanaa irraa
ulfaa'eera" jettee abbaa dhirsa isheetti ergaa ergite.
Akkasumas, "Chaappaa fi kirriin isaa, uleen kunis kan
eenyuu akka ta'e mee ilaalii addaan baafadhu" jetteen.
26 Yihuudaanis mi'a kana beekee, "Sababii ani ilma
koo Sheelaatti ishee hin heerumsiisiniif, isheen na
caalaa qajeeltuu dha" jedhe. Innis deebi'ee ishee bira
hin geenye. **27** Yommuu yeroon da'umsa ishee ga'etti,
kunoo, ilmaan lakkuutu gadameessa ishee keessa ture.
28 Utuu isheen da'umsa irra jirtuu inni tokko harka
isaa gad baafate; deessiftuunis qabdee, "Isa kanatu dura
lafa ga'e" jettee kirrii diimaa harka isaatti hiite. **29**
Akkuma inni harka isaa ol deebifateen kunoo obboleessi
isaa dhalate; deessiftuunis, "Ati akkamiin ofuma keetiin
cabsitee baate?" jette. Maqaan isaas Faares jedhame. **30**
Obboleessi isaa kan kirrii diimaa harka irraa qabu sunis
ni dhalate; innis Zaaraa jedhamee moggaafame.

39 Yeroo kanatti Yoosef Gibxitti geeffamee ture.
Phoxiifaaraan namichi Gibxi qondaalli Fara'oon
kan ajajaa waardiyyaa ture sun Ishmaa'eeloota achi isa
geessan irraa isa bitate. **2** Yoosefis waan Waaqayyo isa
wajjin tureef nama milkaa'aa ta'e; innis mana gooftaa
isaa namicha biyya Gibxi sanaa jiraate. **3** Gooftaan isaas
akka Waaqayyo isa wajjin jiruu fi akka Waaqayyo waan
inni hojjetu hunda keessatti isa milkoomse arge; **4**
Yoosefis fuula gooftaa isaa duratti fudhatama argatee
hojjetaa isaa amanamaa ta'e. Phoxiifaaraanis mana isaa
irratti isa muude; waan qabu hundumas akka inni eeguuf
imaanaa itti kenne. **5** Gaafa inni mana isaatii fi waan
inni qabu hunda irratti isa muudee jalqabee Waaqayyo
sababii Yoosefiif jedhee mana namicha Gibxi sanaa
eebbise. Eebbi Waaqayyoos waan Phoxiifaaraan manaa
fi alaa qabu hunda irra ture. **6** Kanaafuu Phoxiifaaraan
waan qabu hunda harka Yoosef jala galche; innis waan
nyaatu qofa malee qabeenya isaa tokko illee hin beeku
ture. Yoosef dhaaba toleessaa fi miidhagaa ture; **7** niitiin
gooftaa isaas waan kana booddee ija ishee Yoosef irra
buufattee, "Kottuu na bira ga'i!" jetteen. **8** Inni garuu
didee akkana isheen jedhe; "Kunoo, gooftaan koo waan

mana keessa jiru tokko illee hin beeku; inni waan qabu
hunda natti kenneera. **9** Mana kana keessatti namni na
caalu tokko iyyuu hin jiru. Sababii ati niitii isaa taateef
si'i malee wanni gooftaan koo natti hin kennin tokko
iyyuu hin jiru. Yoos ani akkamittan waan hamaa akkasii
raawwachuudhaan Waaqatti cubbuu hojjedha ree?" **10**
Isheen guyyuma guyyaan Yoosefitti dubbattu iyyuu,
inni ishee bira ga'uu yookaan ishee biratti argamuu illee
ni dide. **11** Gaaf tokko Yoosef hojii isaa hojjechuuf mana
seene; tajaajiltoota warra mana sanaa keessaas namni
tokko iyyuu achi hin turre. **12** Isheenis wayyaa isaa
qabattee, "Kottuutii na bira ga'i!" jetteen. Inni garuu
wayyaa isaa isheetti gad lakkisee fiigee manaa ba'e. **13**
Isheenis yommuu akka inni wayyaa isaa isheetti gad
lakkisee fiigee manaa ba'e argitetti, **14** hojjettoota mana
ishee waamtee akkana jetteen; "Kunoo, inni Ibricha
kana akka nutti taphatuuf fide! Inni na bira ga'uuf
natti ol seennaan ani sagalee guddaan iyye. **15** Innis
gargaarsa barbaachaaf iyyuu koo dhageenyaan wayyaa
isaa na biratti dhiisee fiigee manaa ba'e." **16** Isheen
hamma gooftaan isaa galutti wayyaa isaa of bira keesse.
17 Akkana jettees oduu kana isatti himte: "Garbichi
Ibrichi ati nuu fidde sun natti taphachuuf natti ol seene.
18 Garuu akkuma ani gargaarsa barbaachaaf iyyeen
inni wayyaa isaa na biratti dhiisee fiigee manaa ba'e."
19 Gooftaan isaa yommuu oduu niitiin isaa, "Wanni
garbichi kee na godhe kana" jettee itti himte sana
dhaga'etti aaree gubate. **20** Gooftaan isaas Yoosefin
fuudhee mana hidhaa iddoo hidhamtoonni mootichaa
itti eegaman keessa buuse. Ta'us yeroo Yoosef mana
hidhaa keessa turetti, **21** Waaqayyo isa wajjin ture;
fuula ajajaa mana hidhaa sanaa durattis gaarummaa
isaa itti argisiise; akka fudhatamas argatu godhe. **22**
Ajajaan mana hidhaa sunis namoota mana hidhaa jiran
hunda irratti Yoosefin muude; waan achitti hojjetamu
hunda irrattis itti gaafatamaa isa godhe. **23** Sababii
Waaqayyo isa wajjin turee fi waan inni hojjetu kam
iyyuu isaa milkeesseef ajajaan mana hidhaa sun waan
itti gaafatama Yoosef jala jiru hundaaf yaaddoo tokko
illee hin qabu ture.

40 Kana booddee namichi mootii Gibxiitiif dhugaatii
dhi'eessuu fi namichi buddeena tolchu gooftaa
isaanii mootii Gibxi sana gaddisiisan. **2** Fara'oonis
qondaaltota isaa lamaanitti jechuunis itti gaafatamaa
dhugaatiitii fi itti gaafatamaa tolchaa buddeenaatti aare;
3 innis mana ajajaa waardiyyaa keessa mana hidhaa
iddoo Yoosef itti hidhamee ture keessa isaan buuse.
4 Ajajaan waardiyyaa Yoosefitti isaan kenne; Yoosefis
isaan tajaajilaa ture. Jarris guyyaa baay'ee mana hidhaa
turan; **5** isaan lachanuu jechuunis namichi mootii
Gibxiitiif dhugaatii dhi'eessuu fi namichi buddeena
tolchu tokkoon tokkoon isaanii halkanuma tokko
keessatti abjuu abjootan; tokkoon tokkoon abjuu sanaas
hiikkaa mataa isaa qaba ture. **6** Yoosef guyyaa itti aanu
ganama isaan bira dhaqe; kunoo utuu gaddanii jiranuus
isaan arge. **7** Innis, "Fuulli keessan har'a maaliif akkana
dukkanaa'a?" jedhee qondaaltota Fara'oon warra isa
wajjin mana gooftaa isaa keessa mana hidhaa turan sana
gaafate. **8** Isaanis, "Nu lachuu abjuu abjoonnee nama nuu
hiiku dhabne" jedhaniin. Kana irratti Yoosef, "Hiikkaan
kan Waaqaa ti mitii? Mee abjuu keessan natti himaa"
jedheen. **9** Itti gaafatamaan dhugaatii sun akkana jedhee
abjuu isaa Yoosefitti himate; "Abjuu koo keessatti kunoo
muka wayinii tokkotu fuula koo dura ture; **10** mukti
wayinii sunis damee sadii qaba ture. Innis akkuma lateen
daraare; hurbuun ija isaas ni bilchaatte. **11** Xoofoon
Fara'oon na harka ture; anis ija wayinii fuudhee xoofoo
Fara'oonitti cuunfee xoofoo sana harka Fara'oonitti
kenne." **12** Yoosefis akkana jedheen; "Hiikkaan isaa
kana; dameewwan sadan sun guyyaa sadii. **13** Guyyaa
sadii keessatti Fara'oon mataa kee ol qaba; taayitaa
keettis si deebisa; akkuma yeroo dhugaatii dhi'eessaafii
turte sana atis xoofoo Fara'oon harka isaatti ni kennita.
14 Garuu yeroo sitti tolutti na yaadadhu; waan gaariis
naa godhi. Waa'ee koo Fara'oonitti himiitii mana hidhaa
kanaa na baasi. **15** Ana biyya Ibrootaatii hatanii na
fidaniitii; biyya kana keessattis ani waan boolla kana
keessa na buusisu tokko illee hin hojjenne." **16** Itti
gaafatamaan buddeenaa sunis yommuu akka Yoosef
abjuu sanaaf hiikkaa gaarii kenne argetti Yoosefiin
akkana jedhe; "Anis abjuu tokkon abjoodhe; kunoo
gundoowwan buddeenaa sadii mataa koo irra turan. **17**
Gundoo ol aanu irra buddeena gosa garaa garaa kan
Fara'ooniif qopheeffametu ture; garuu simbirroonni
matuma koo irratti gundoo sana keessaa nyaachaa
turan." **18** Yoosef immoo akkana jedhe; "Hiikkaan isaa
kana; gundoowwan sadan sun guyyaa sadii. **19** Guyyaa
sadii keessatti Fara'oon mataa kee ol qaba; mukatti
si rarraasa. Simbirroonnis foon kee ni nyaatu." **20**
Guyyaan sadaffaan guyyaa itti Fara'oon dhalate ture;
Fara'oonis qondaaltota isaatiif cidha qopheesse. Innis
itti gaafatamaa dhugaatiitii fi itti gaafatamaa buddeenaa
sana fuula qondaaltota isaa duratti dhi'eesse: **21** Itti
gaafatamaa dhugaatii sana hojii isaatti deebise; namichi
xoofoo sana ammas harka Fara'oonitti kenne. **22** Itti
gaafatamaa buddeenaa sana garuu akkuma Yoosef abjuu
isaanii hiikeefitti rarraase. **23** Ta'us itti gaafatamaan
dhugaatii sun Yoosefin ni irraanfate malee isa hin
yaadanne.

41 Erga waggaan lama guutuun darbee booddee
Fara'oon abjuu tokko abjoote. Kunoo inni qarqara
laga Abbayyaa dhaabachaa ture. **2** Kunoo, saawwan
babbareedoo fi gagabbatoon torba laga Abbayyaa keessaa
ol ba'an; isaanis shambaqqoo keessa dheedaa turan.
3 Ammas kunoo, saawwan fofokkisoo fi huhuqqatoon
kanneen biraa torba laga Abbayyaa keessaa ol ba'anii
saawwan ededa lagaa turan sana bira dhadhaabatan.
4 Saawwan fofokkisoo fi huhuqqatoon sunis saawwan
babbareedoo fi gagabbatoo torban sana nyaatan.
Fara'oonis hirribaa dammaqe. **5** Ammas deebi'ee rafee
abjuu lammaffaa abjoote; kunoo mataan midhaanii
torba misee tolee somaa tokko irratti guddachaa ture.
6 Ergasii immoo kunoo mataan midhaan qaqancaroo
hobombolettii ba'aa biiftuutiin gubatanii torba biraa
bibbiqilan. **7** Mataan midhaan qaqancaroo sanaas
mataa misee tole torban sana lilliqimse; Fara'oonis
hirribaa dammaqe; kunoo wanni sunis abjuu ture.
8 Ganama sana yaadni isaa ni jeeqame; inni nama

ergee tolfattootaa fi beektota Gibxi hunda waamsifate.
Fara'oonis abjuu isaa isaanitti hime; garuu namni abjuu
sana isaaf hiikuu danda'u tokko illee hin argamne.
9 Ergasii itti gaafatamaan dhugaatii sun Fara'ooniin
akkana jedhe; "Ani har'a balleessaa koo yaadadheera.
10 Yeroo tokko Fara'oon tajaajiltoota isaatti aaree
anaa fi itti gaafatamaa buddeenaa sana mana ajajaa
waardiyyaa keessatti hidhe. **11** Tokkoon tokkoon keenya
halkanuma tokkoon abjuu abjoonne; tokkoon tokkoon
abjuu sanaas hiikkaa mataa isaa qaba ture. **12** Ibrichi
dargaggeessi tokko nu wajjin achi ture; innis tajaajilaa
ajajaa eegumsaa ture. Nu abjuu keenya itti himannaan
inni tokkoo tokkoo keenyaaf akkuma abjuu keenyaatti
hiikkaa isaa nutti hime. **13** Akkuma inni nuu hiike
sana ta'e; ani iddoo kootti nan deebi'e; namichi kaanis
ni fannifame." **14** Fara'oonis nama ergee Yoosefin
waamsise; boolla hidhaa keessaa baasaniis dafanii isa
fidan. Innis haaddatee uffata isaas geeddarratee fuula
Fara'oon duratti dhi'aate. **15** Fara'oonis Yoosefiin,
"Ani abjuu abjoodheen ture; garuu namni tokko iyyuu
naa hiikuu hin dandeenye. Ani akka ati yeroo abjuu
dhageessu hiikuu dandeessu dhaga'eera" jedhe. **16**
Yoosef immoo, "Ani hiikuu hin danda'u; Waaqni garuu
Fara'ooniif deebii nagaa ni kenna" jedhee Fara'ooniif
deebise. **17** Fara'oonis Yoosefiin akkana jedhe; "Ani
abjuu kootiin qarqara laga Abbayyaa irra dhaabachaan
ture; **18** Kunoo saawwan gagabbatoo fi babbareedoon
torba lagicha keessaa ol ba'anii shambaqqoo keessa
dheedaa turan. **19** Isaan duubaan immoo saawwan
huhuqqatoo, baay'ee fofokkisoo fi qaqalloon biraa torba
ol ba'an; ani takkumaa saawwan fofokkisoo akkanaa
guutummaa biyya Gibxi keessatti hin argine. **20** Saawwan
huhuqqatoo fi fofokkisoon sun saawwan gagabbatoo
duraan ol ba'an torban sana nyaatan. **21** Garuu erga
isaan nyaatanii booddee namni tokko illee akka isaan
saawwan sana nyaatan beekuu hin dandeenye; isaan
akkuma utuu hin nyaatiniin dura turan sana fofokkisoo
turaniitii. Anis hirribaa nan dammaqe. **22** "Akkasumas
ani abjuu kootiin mataa midhaanii torba kan misee fi
gaggaarii somaa tokko irratti guddachaa jiru nan arge. **23**
Isaan duubaanis kunoo mataan midhaanii cocoollagaan,
qaqallaan kan hobombolettii ba'a biiftuutiin gubate
torba ol ba'e. **24** Mataawwan midhaanii qaqal'aan sun
mataa midhaanii gaggaarii torban sana liqimsan; anis
waan kana tolchitootatti nan hime; garuu namni tokko
iyyuu naa ibsuu hin dandeenye." **25** Yoosef immoo
Fara'ooniin akkana jedhe; "Abjuun Fara'oon lamaanuu
tokkuma. Waaqni waan hojjechuuf jiru Fara'oonitti
mul'iseera. **26** Saawwan babbareedoon torba waggaa
torba; mataawwan midhaanii gaggaarii torbas waggaa
torba; abjuun sun tokkuma. **27** Saawwan qaqalloo fi
fofokkisoon torban duubaan ol ba'anis waggaa torba;
mataawwan midhaanii qaqancaroon hobombolettii ba'a
biiftuutiin gubatan torban immoo waggoota beelaa
torba. **28** "Wanni kun akkuma ani Fara'oonitti himee dha.
Waaqni waan hojjechuuf jiru Fara'oonitti argisiiseera.
29 Barri quufaa guddaan isaa torba biyya Gibxi guutuutti
ni dhufa; **30** isaan booddeedhaan garuu waggoonni
beelaa torba ni dhufu. Quufni biyya Gibxi hundi ni
irraanfatama; beelli sunis biyya balleessa. **31** Waan
beelli duubaan dhufu sun baay'ee hamaa ta'uuf quufni
biyyattii hin yaadatamu. **32** Abjuun kun bifa lamaan
Fara'oonitti kennamuun isaa waan dubbichi Waaqaan
murteeffameef dha; Waaqnis waan kana dafee ni
raawwata. **33** "Kanaafuu Fara'oon nama hubataa fi
beekaa tokko filatee biyya Gibxi irratti haa muudu. **34**
Fara'oon akka isaan waggoota quufaa torban keessa
midhaan biyya Gibxiitii galfamu harka shan keessaa
harka tokko walitti qabaniif qondaaltota biyya irratti
haa muudu. **35** Isaanis waggoota gaarii dhufuuf jiran
kana keessa midhaan hunda walitti haa qaban; akka
nyaataaf ta'uufis midhaan kana taayitaa Fara'oon jalatti
magaalaawwan keessatti haa kuusan; haa eeganis. **36**
Midhaan kunis akka biyyattiin beelaan hin badneef
waggoota beelaa torban Gibxitti dhufuuf jiru keessa akka
fayyaduuf biyyattiidhaaf ol haa kaa'amu." **37** Dubbichis
Fara'oonii fi qondaaltota isaa hunda biratti gaarii ture.
38 Fara'oonis, "Nama akka namicha kanaa kan Hafuurri
Waaqaa keessa jiru argachuu dandeenyaa ree?" jedhee
isaan gaafate. **39** Fara'oonis Yoosefiin akkana jedhe;
"Erga Waaqni waan kana hunda sitti mul'ise, namni
akka kee hubataa fi beekaa ta'e tokko iyyuu hin jiru.
40 Ati masaraa koo irratti itti gaafatamaa taata; sabni
koo hundinuus ajaja kee jalatti bula. Ani ulfina teessoo
qofaan si caala." **41** Fara'oonis Yoosefiin, "Ilaa, ani
biyya Gibxi hunda irratti si muudeera" jedhe. **42** Ergasii
Fara'oon qubeelaa chaappaa isaa quba isaa irraa baasee
quba Yoosefitti kaa'e. Uffata quncee talbaa haphii irraa
hojjetame isatti uffise; amartii warqee morma isaatti
kaa'e. **43** Innis gaarii isaa isa lammaffaa irra isa teessise;
namoonnis, "Sagadaa!" jechaa fuula isaa dura deemanii
iyyaa turan; akkanaan Fara'oon biyya Gibxi hunda
irratti isa muude. **44** Ergasiis Fara'oon Yoosefiin, "Ani
Fara'oonii dha; garuu ajaja kee malee namni guutummaa
Gibxi harka isaa yookaan miilla isaa sochoosu tokko
iyyuu hin jiru" jedhe. **45** Fara'oonis Yoosefiif maqaa
Zaafenaat-Phane'aa jedhamu baase; intala Phooxiiferaa
lubicha magaalaa Ooni kan Aasenati jedhamtu illee
itti heerumsiise. Yoosefis biyya Gibxi hunda keessa
naanna'e. **46** Yoosef yeroo tajaajila Fara'oon mooticha
Gibxi jalqabetti nama waggaa soddomaa ture; innis fuula
Fara'oon duraa ba'ee deemee biyya Gibxi hunda keessa
nanaanna'e. **47** Waggoota quufaa torban sana keessa
lafti midhaan akka malee baay'atu kennite. **48** Yoosefis
midhaan waggoota torban sana keessa Gibxii galfame
hunda walitti qabee magaalaawwan keessatti kuuse.
Midhaan lafa qotiisaa naannoo magaalaas tokkoo tokkoo
magaalaa sanaa keessatti kuuse. **49** Yoosefis midhaan
baay'inni isaa guddaa akka cirracha galaanaa ta'e kuuse.
Waan midhaan sun safaramuu hin danda'aminiif inni
safaruu dhiise. **50** Yoosef utuu waggoonni beelaa sun
hin dhufin dura Aasenati intala Phooxiiferaa lubicha
magaalaa Ooni irraa ilmaan lama dhalche. **51** Yoosefis,
"Waaqni rakkina koo hundaa fi mana abbaa koo hunda na
irraanfachiiseera" jedhee maqaa ilma isaa hangaftichaa
Minaasee jedhee moggaase. **52** "Waaqni biyya ani itti
rakkadhe keessatti na baay'iseera" jedhee ilma isaa isa
lammaffaa immoo Efreem jedhee moggaase. **53** Gibxi

keessatti waggoonni quufaa torban sun darbee, **54** akkuma Yoosef dubbate sana waggoonni beelaa torba jalqabe. Biyyoota biraa hunda keessa beelatu ture; biyya Gibxi guutuu keessa garuu midhaanitu ture. **55** Yeroo Gibxi guutuun beela'uu jalqabetti namoonni midhaan barbaadanii Fara'oonitti iyyatan; Fara'oon immoo warra Gibxi hundumaan, "Yoosef bira dhaqaatii waan inni isinitti himu godhaa" jedhe. **56** Beelli guutuummaa biyyattii keessa babal'annaan Yoosef mankuusaalee hundumaa banee namoota Gibxitti midhaan gurgure; beelli Gibxi hunda keessatti hammaatee tureetii. **57** Waan guutuu addunyaa irratti beelli hammaateef biyyoonni hundinuu Yoosef irraa midhaan bitachuuf gara Gibxi dhufaa turan.

42 Yaaqoob yommuu akka Gibxi keessa midhaan jiru dhaga'etti, ilmaan isaatiin, "Isin maaliif wal ilaaltu?" jedhe. **2** Itti fufees, "Kunoo ani akka Gibxi keessa midhaan jiru dhaga'eera. Akka nu du'a jalaa baanee jiraannuuf gad bu'aatii achii midhaan nuu bitaa" jedhe. **3** Obboloota Yoosef keessaa kudhan Gibxi keessaa midhaan bituuf gad bu'an. **4** Yaaqoob garuu balaatu isa irra ga'a jedhee waan sodaateef obboleessa Yoosef Beniyaamin isaan wajjin hin ergine. **5** Beelli biyya Kana'aan keessa waan tureef ilmaan Israa'elis warra midhaan bitachuu dhaqan wajjin deeman. **6** Yoosefis bulchaa biyyattii kan uummata biyyattii hundatti midhaan gurguru ture. Obboloonni Yoosefis yommuu achi ga'anitti fuula isaaniitiin lafatti gombifamanii sagadaniif. **7** Yoosef akkuma obboloota isaa argeen isaan beeke; garuu akkuma nama isaan hin beekneetti afaan hamaa isaanitti dubbatee, "Isin eessaa dhuftan?" jedhee isaan gaafate. Jarris, "Midhaan bitachuuf jennee Kana'aanii dhufne" jedhanii deebisan. **8** Yoo Yoosef obboloota isaa beeke iyyuu jarri isa hin beekne. **9** Innis abjuu waa'ee isaanii abjoote sana yaadatee, "Isin basaastota dadhabbii biyyattii basaasuuf dhuftanii dha!" jedheen. **10** Isaan immoo akkana jedhanii deebisan; "Yaa gooftaa akkas miti; nu garboonni kee midhaan bitachuu dhufne. **11** Nu hundi ilmaan abbaa tokkoo ti; nu garboonni kee namoota amanamoo dha malee basaastota miti." **12** Innis, "Akkas miti; isin dadhabbii biyyattii basaasuu dhuftan" jedheen. **13** Isaan garuu akkana jedhanii deebisan; "Nu garboonni kee obboloota kudha lama, ilmaanuma abbaa tokkoo kan biyya Kana'aan jiraatuu ti. Kunoo quxisuun hunda keenyaa amma abbaa keenya bira jira; inni tokko garuu hin jiru." **14** Yoosef garuu akkana jedheen; "Akkuma ani isiniin jedhe sana isin basaastota! **15** Akki isin ittiin qoramtan kana; ani maqaa Fara'ooniin nan kakadha; yoo obboleessi keessan quxisuun sun as dhufe malee isin asii hin sochootan. **16** Akka inni dhaqee obboleessa keessan fiduuf of keessaa nama tokko ergaa; isin warri haftan immoo mana hidhaatti galfamtu; akkasiinis dubbiin keessan qoratamee akka dhugaa ta'ee fi akka dhugaa hin ta'in ni ilaalama; yoo kanaa achii, ani maqaa Fara'ooniin nan kakadha; isin dhugumaan basaastota!" **17** Innis hunda isaanii guyyaa sadii mana hidhaa keessa turse. **18** Guyyaa sadaffaatti Yoosef akkana isaaniin jedhe; "Isin waan kana godhaa; ni jiraattu; ani Waaqa nan sodaadhaatii. **19** Isin yoo namoota amanamoo taatan obboloota keessan keessaa tokko as mana hidhaa haa turu; warri kaan garuu deemaa; maatii keessan kanneen beela'aniif midhaan geessaa. **20** Garuu obboleessa keessan quxisuu naa fidaa; akkasiin dubbiin keessan ni mirkaneeffama; isinis hin duutan." Isaanis akkasuma godhan. **21** Isaanis akkana waliin jedhan; "Nu dhugumaan sababii obboleessa keenyaatiif adabamaa jirra. Yeroo inni nu kadhatetti lubbuun isaa hammam akka dhiphachaa turte argineerra; nu garuu isa dhaga'uu didne; dhiphinni kun kanaaf nutti dhufe." **22** Ruubeen immoo, "Ani, 'Gurbaa kana hin miidhinaa' jedhee isinitti hin himnee? Isin garuu na dhaga'uu diddan! Kunoo nu dhiiga isaatti ni gaafatamna" jedhe. **23** Sababii Yoosef karaa nama afaan hiikuutiin isaanitti dubbachaa tureef isaan akka inni waan isaan dubbatan hubatu hin beekne. **24** Yoosef achi isaan irraa garagalee boo'uu jalqabe; ergasii immoo isaanitti garagalee isaanitti dubbate. Simi'ooninis isaan keessaa baasisee fuuluma isaanii duratti hiisise. **25** Yoosef akka qalqalloo isaaniitti midhaan guutaniif, akka meetii tokkoo tokkoo isaanii deebisanii qalqalloo isaanii keessa isaaniif kaa'anii fi akka karaa isaaniitiif galaa isaaniif kennan ajaje. Erga wanni kun isaaniif godhamee booddee **26** jarri midhaan isaanii harroota isaaniitti fe'atanii qajeelan. **27** Isaan keessaa inni tokko iddoo bulanitti harree isaatiif nyaata kennuuf jedhee qalqalloo isaa bane; kunoo afaan qalqalloo keessattis meetii isaa argate. **28** Innis obboloota isaatiin, "Meetiin koo naa deebi'eera; kunoo qalqalloo koo keessa jira" jedhe. Kana irratti isaan na'anii walitti garagalanii hollachaa, "Wanni Waaqni nutti hojjete kun maali?" jedhan. **29** Isaanis gara biyya Kana'aan abbaa isaanii Yaaqoob bira dhufanii waan isaan irra ga'e hunda isatti himan; akkanas jedhan; **30** "Namichi gooftaa biyya sanaa ta'e afaan hamaa nutti dubbatee akka waan nu biyyattii basaasuu dhaqneetti nu lakkaa'e. **31** Nu garuu akkana jenneen; 'Nu namoota amanamoo dha malee basaastota miti. **32** Nu obboloota kudha lama ilmaanuma abbaa tokkoo ti; inni tokko hin jiru; quxisuun hunda keenyaa immoo abbaa keenya bira biyya Kana'aan jira.' **33** "Namichi gooftaa biyya sanaa ta'e immoo akkana nuun jedhe; 'Akki ani akka isin namoota amanamoo taatanii fi hin ta'in ittiin beeku kana; obboloota keessan keessaa isa tokko as na biratti dhiisaatii maatii keessan kan beela'aniif midhaan geessaa. **34** Garuu akka ani akka isin namoota amanamoo malee basaastota hin ta'in beekuuf obboleessa keessan isa quxisuu sana naa fidaa. Ergasii ani obboleessa keessan deebisee isinii kenna; isinis biyya kana keessatti daldalachuu ni dandeessu.'" **35** Yommuu isaan qalqalloo isaanii keessaa midhaan garagalchanitti, kunoo meetiin tokkoo tokkoo isaanii hidhaa hidhaan qalqalloo isaanii keessa ture. Isaanii fi abbaan isaanii yeroo meetii hidhame sana arganitti ni rifatan. **36** Abbaan isaanii Yaaqoobis, "Isin ijoollee koo na dhabsiiftan. Yoosef hin jiru; Simi'oonis hin jiru. Amma immoo Beniyaamin fudhachuu barbaaddu. Wanni hundi natti hammaateera!" jedheen. **37** Ruubeen immoo abbaa isaatiin, "Yoo ani deebisee isa siif fiduu baadhe ilmaan koo lamaan ajjeesuu ni dandeessa; isa imaanaa

natti kenni; ani deebisee isa nan fida" jedhe. **38** Yaaqoob
garuu akkana jedhe; "Ilmi koo isin wajjin achi gad hin
bu'u; obboleessi isaa du'eera; isa qofatu hafe. Yoo karaa
keessan irratti balaan isa irra ga'e, isin akka arriin koo
gaddaan awwaala seenu gootu." **(Sheol h7585)**

43 Amma illee beelli biyyattiitti baay'ee hammaatee
ture. **2** Erga isaan midhaan biyya Gibxiitii fidan
sana nyaatanii fixanii booddee abbaan isaanii, "Ammas
dhaqaatii midhaan xinnoo dabalaa nuu bitaa" jedheen.
3 Yihuudaan immoo akkana isaan jedhe; "Namichi sun,
'Yoo obboleessi keessan isin wajjin dhufe malee isin
lammata ija koo hin argitan' jedhee of eeggannoo cimaa
nuu kenne. **4** Yoo ati obboleessa keenya nu wajjin ergite
nu dhaqnee midhaan siif binna. **5** Sababii namichi
sun, 'Yoo obboleessi keessan isin wajjin dhufe malee
isin lammata ija koo hin argitan' nuun jedheef, yoo
ati isa ergite malee nu gad hin buunu." **6** Israa'el
immoo, "Isin maaliif akka obboleessa biraa qabdan
namichatti himuudhaan rakkina natti fiddan?" jedhee
gaafate. **7** Isaanis akkana jedhanii deebisan; "Namichi
waa'ee mataa keenyaatii fi waa'ee maatii keenyaa
jabeessee nu gaafate. Innis, 'Abbaan keessan amma
iyyuu jiraa? Obboleessa biraa qabduu?' jedhee nu
gaafate; nu gaaffiidhuma isaa deebifneef. Yoos akka
inni, 'Obboleessa keessan as fidaa' nuun jedhu akkamiin
beekuu dandeenya ree?" **8** Yihuudaanis abbaa isaa
Israa'eliin akkana jedhe; "Akka nu, atii fi ijoolleen keenya
du'a jalaa baanee jiraannuuf gurbicha na wajjin ergi;
nu kaanee deemnaatii. **9** Ani wabii isaafin ta'a; waa'ee
isaas anuma mataa koo gaafachuu ni dandeessa. Yoo ani
deebisee isa siif fidee fuula kee dura dhaabuu baadhe,
ani bara jireenya koo guutuu fuula kee duratti balleessaa
kanatti nan gaafatama. **10** Utuu turuu baannee silaa
yoona yeroo lama dhaqnee deebineerra ture." **11** Kana
irratti abbaan isaanii Israa'el akkana isaaniin jedhe;
"Erga akkas ta'ee waan kana godhaa; oomisha biyya
kanaa filatamaa keessaa kennaa tokko tokko jechuunis
haphee dibatan xinnoo ishee, damma xinnaa isaa,
urgooftuu fi qumbii xinnoo ishee, ocholoonii fi lawuzii
xinnoo ishee geessaatii namichaaf kennaa. **12** Isin waan
meetii afaan qalqalloo keessanii keessa kaa'amee isinii
deebi'e sana deebisuu qabdaniif meetii sana harka lama
fudhadhaatii deemaa; meetiin sun dogoggoraan dhufe
ta'aatii. **13** Obboleessa keessanis fudhadhaatii dafaa gara
namichaatti deebi'aa. **14** Akka inni obboleessa keessan
kaanii fi Beniyaam illee isin wajjin deebisee erguuf
Waaqni Waan Hunda Danda'u akka namichi garaa isinii
laafu haa godhu. Ani yoo ijoollee dhabe illee ijoollee nan
dhaba." **15** Namoonni sunis kennaawwan sana, meetii
sana harka lamaa fi Beniyaaminis fudhatanii ariitiidhaan
Gibxitti gad bu'anii fuula Yoosef dura dhadhaabatan.
16 Yoosefis yommuu Beniyaamin isaan biratti argetti
hangafa hojjettoota mana isaatiin, "Namoota kana
mana kootti geessi; horii tokko qalii nyaata qopheessi;
isaan sa'aatii ja'atti na wajjin nyaatuutii" jedhe. **17**
Namichi sunis akkuma Yoosef isa ajaje godhe; jara sanas
mana Yoosefitti geesse. **18** Namoonni sun yeroo mana
Yoosefitti geeffamanitti sodaatanii akkana jedhan; "Nu
sababii meetii yeroo jalqabaa deebi'ee afaan qalqalloo
keenyaa keessatti argame sanaatiif as fidamne; inni
nu rukutee, nu mo'atee, akka garbootaatti nu qabatee
harroota keenya fudhachuu barbaada." **19** Kanaafuu
jarri gara hangafa hojjettoota Yoosefitti ol ba'anii
balbala manaa duratti itti dubbatan. **20** Akkanas jedhan;
"Yaa gooftaa, nu yeroo jalqabaa midhaan bitachuuf as
gad buunee turre. **21** Nus yeroo iddoo bullu geenyee
qalqalloo keenya bannetti tokkoon tokkoon keenya
afaan qalqalloo keenyaa keessatti meetii keenya akkuma
jirutti arganne. Kanaafuu meetii sana deebifnee fidnee
dhufneerra. **22** Meetii biraas ittiin midhaan bitachuuf
fidnee dhufneerra. Eenyu akka meetii keenya qalqalloo
keenya keessa nuu kaa'es hin beeknu." **23** Innis deebisee,
"Homaa miti; hin sodaatinaa. Waaqni keessan, Waaqni
abbaa keessanii qalqalloo keessanitti badhaadhummaa
isinii naqeera; meetiin keessan na ga'ee jira" jedheen.
Ergasiis Simi'oonin gara isaaniitti gad baase. **24** Hangafni
hojjettootaa sunis jara sana mana Yoosefitti geessee
akka isaan miilla isaanii dhiqataniif bishaan kenneef;
harroota isaaniitiif immoo okaa kenne. **25** Isaanis
achitti akka nyaatan waan dhaga'aniif dhufaatii Yoosef
kan sa'aatii ja'aatiif kennaa isaanii qopheeffatan. **26**
Yeroo Yoosef manatti galetti isaan kennaa manatti
ol galchanii turan sana kennaniif; fuula isaa durattis
lafatti gombifamanii harka fuudhan. **27** Innis nagaa
isaan gaafatee, "Abbaan keessan jaarsi isin waa'ee isaa
natti himtan sun akkam? Inni amma iyyuu jiraa?"
jedheen. **28** Jarris, "Tajaajilaan kee abbaan keenya amma
iyyuu ni jira; nagumas" jedhanii deebisan. Ulfina isaaf
kennuufis gad jedhan. **29** Innis ol ilaalee obboleessa
isaa, ilma haadha isaa Beniyaamin argee, "Inni kun
obboleessa keessan quxisuu isin waa'ee isaa natti himtan
sanaa?" jedhee gaafate. Itti fufees, "Ilma ko, Waaqni si
haa eebbisu" jedheen. **30** Yoosef yommuu obboleessa
isaa argetti garaan raafamee dafee gad ba'e; boo'uu
barbaadees kutaa mana isaa seenee achitti boo'e. **31**
Ergasiis fuula isaa dhiqatee gad ba'e; of jajjabeessees,
"Nyaanni haa dhi'aatu" jedhe. **32** Jarris sababii warri
Gibxi Ibroota wajjin hin nyaanneef Yoosefiif kophaatti,
obboloota isaatiif kophaatti, warra Gibxi kanneen isa
wajjin nyaataniifis kophaatti dhi'eessan; Ibroota wajjin
nyaachuun warra Gibxi biratti jibbisiisaa tureetii. **33**
Namoonni sunis akkuma umurii isaaniitti hangafaa
jalqabanii hamma quxisuutti fuula isaa dura tataa'anii
dinqifatanii wal ilaalan. **34** Maaddii Yoosef irraas nyaanni
qoodameef; qoodni Beniyaam garuu qooda tokko tokko
isaaniitiif kenname dachaa shan ta'a ture. Jarris akkasiin
Yoosef wajjin dhuganii itti ho'e.

44 Yoosefis akkana jedhee hangafa hojjettoota mana
isaa ajaje; "Qalqalloo jara kanaa hamma baachuu
danda'utti midhaan itti guuti; meetii tokkoo tokkoo
isaaniis afaan qalqalloo isaanii keessa kaa'i. **2** Xoofoo
koo isa meetii irraa hojjetame immoo meetii inni
ittiin midhaan bitachuu dhufe wajjin afaan qalqalloo
isa quxisuu sanaa keessa kaa'i." Namichis akkuma
Yoosef isa ajaje godhe. **3** Namoonni sun akkuma lafti
bariiteen harroota isaanii wajjin geggeeffaman. **4** Utuma
isaan magaalaa sana irraa hin fagaatin Yoosef hangafa
hojjettoota isaatiin akkana jedhe; "Dafii jara kana duukaa

bu'i; yommuu qaqqabdutti immoo akkana jedhiin; 'Isin
maaliif waan gaarii waan hamaadhaan deebiftu? **5**
Xoofoon kun xoofoo gooftaan koo ittiin dhuguu fi ittiin
waa himu mitii? Isin waan kana gochuudhaan waan
hamaa hojjettan.'" **6** Innis yommuu isaan qaqqabetti
waanuma kana isaanitti dubbate. **7** Jarris akkana isaan
jedhan; "Gooftaan koo maaliif dubbii akkanaa dubbata?
Waan akkanaa hojjechuun tajaajiltoota kee irraa haa
fagaatu! **8** Kunoo nu meetii afaan qalqalloo keenyaa
keessatti arganne iyyuu biyya Kana'aaniitii deebifnee
siif fidne. Yoos nu maaliif mana gooftaa keetiitii meetii
yookaan warqee hanna ree? **9** Tajaajiltoota kee keessaa
namni wanni kun biratti argame kam iyyuu haa du'u; nu
warri hafne immoo garboota gooftaa koo ni taana." **10**
Inni immoo jaraan, "Amma akkuma isin jettan haa ta'u;
abbaan wanti kun biratti argame garbicha naaf ta'a; isin
warri kaan immoo gad dhiifamtu" jedhe. **11** Tokkoon
tokkoon isaanii dafanii qalqalloo isaanii lafa keeyyatanii
hiikan. **12** Hangafni hojjettootaa sunis hangafaa jalqabee
hamma quxisuutti sakatta'e. Xoofoon sunis qalqalloo
Beniyaam keessatti argame. **13** Kana irratti isaan uffata
isaanii tarsaasan. Hundi isaanii harroota isaanii fe'atanii
magaalattiitti deebi'an. **14** Yoosef yeroo Yihuudaa
fi obboloonni isaa ol seenanitti amma iyyuu mana
keessa ture; isaanis fuula isaa duratti kukkufan. **15**
Yoosefis, "Wanti isin hojjettan kun maal? Akka namni
akka kootii hooda himuudhaan waa arguu danda'u
isin hin beektanii?" isaaniin jedheen. **16** Yihuudaan
immoo akkana jedhee deebise; "Nu gooftaa kootiin maal
jechuu dandeenya? Nu maal dubbachuu dandeenya?
Nu qulqulluu ta'uu keenya akkamiin mirkaneessuu
dandeenya? Waaqni balleessaa garboota keetii ifatti
baaseera. Kunoo nu garboota gooftaa koo ti; nu hundi
keenya, namni xoofoon sun biratti argames garboota
kee ti." **17** Yoosef garuu, "Waan akkanaa hojjechuun
narraa haa fagaatu! Nama xoofoon biratti argame qofatu
garbicha koo ta'a. Warri haftan garuu nagaadhaan
gara abbaa keessaniitti deebi'aa" jedhe. **18** Yihuudaan
immoo Yoosefitti dhi'aatee akkana jedhe: "Maaloo
gooftaa ko, akka garbichi kee waan tokko gooftaa kootii
dubbatu eeyyamiif. Ati akkuma Fara'oon taatus garbicha
keetti hin aarin. **19** Gooftaan koo, 'Isin abbaa yookaan
obboleessa qabduu?' jedhee garboota isaa gaafatee
ture. **20** Nus, 'Abbaa dulloomaa tokko qabna; ilmi
quxisuun bara dulluma isaa keessa isaaf dhalate tokkos
jira. Obboleessi isaas du'eera; ijoollee haati isaa deesse
keessaa isa qofatu hafe; abbaan isaa isa jaallata' jennee
ture. **21** "Atis garboota keetiin, 'Akka ani ija kootiin isa
arguuf naa fidaa' jette. **22** Nus gooftaa kootiin, 'Mucichi
abbaa isaa dhiisee deemuu hin danda'u; yoo inni isa
dhiisee biraa deeme abbaan isaa ni du'a' jenne. **23** Ati
immoo garboota keetiin, 'Yoo obboleessi keessan inni
quxisuun isin wajjin dhufuu baate, isin lammata fuula
koo hin argitan' jette. **24** Nus yeroo gara garbicha kee
abbaa kootii deebinetti waan gooftaan koo jedhe isatti
himne. **25** "Abbaan keenya, 'Ammas dhaqaatii midhaan
xinnoo dabalaa nuu bitaa' nuun jedhe. **26** Nu garuu,
'Nu dhaquu hin dandeenyu; yoo obboleessi keenya inni
quxisuun nu wajjin jiraate qofa dhaqna. Yoo obboleessi
keenya inni quxisuun nu wajjin dhaquu baate nu fuula
namichaa arguu hin dandeenyu' jenne. **27** "Abbaan koo
garbichi kee immoo akkana nuun jedhe; 'Akka niitiin
koo ilmaan lama naa deesse isin ni beektu. **28** Isaan
keessaas inni tokko na biraa ba'e; anis, "Inni dhugumaan
cicirameera" nan jedhe. Ani ergasii isa hin argine. **29**
Yoo isin isa kanas na duraa fuutanii balaan isa irra ga'e,
isin akka arriin koo gaddaan awwaala seenu gootu.' **(Sheol
h7585)** **30** "Kanaafuu amma yeroo ani gara garbicha kee
abbaa kootii deebi'utti, yoo mucichi nu wajjin jiraachuu
baate abbaan koo kan jireenyi isaa jireenya mucichaatiin
walitti hidhame sun, **31** akka mucichi nu wajjin hin jirre
argee du'a. Nu garboonni kees akka arriin abbaa keenya
garbicha keetii gaddaan awwaala seenu goona. **(Sheol
h7585)** **32** Ani garbichi kee akka mucaan kun nagaadhaan
deebi'u abbaa koo duratti wabii ta'ee, 'Yaa abbaa ko,
yoo ani deebisee isa siif fiduu baadhe, ani bara jireenya
koo guutuu fuula abbaa koo duratti balleessaa kanatti
nan gaafatama!' jedhe. **33** "Egaa amma ani garbichi kee
iddoo mucichaa garbicha gooftaa koo ta'ee asitti nan
hafa; mucichi immoo obboloota isaa wajjin haa deebi'u.
34 Yoo mucichi na wajjin hin jiraatin ani akkamittin gara
abbaa kootii deebi'uu danda'a? Waawuu; akka ani gadda
abbaa kootii dhufu argu na hin godhin."

45 Kana irratti Yoosef namoota hunda duratti of
qabuu dadhabee, "Namoota hunda fuula koo
duraa gad yaasaa!" jedhee iyye. Kanaaf yommuu Yoosef
obboloota isaatti of beeksisetti namni tokko iyyuu isa
bira hin turre. **2** Sababii inni guddisee boo'eef warri
Gibxi ni dhaga'an; warra masaraa Fara'oon birattis
ni dhaga'ame. **3** Yoosefis obboloota isaatiin, "Ani
Yoosef; abbaan koo amma iyyuu jiraa?" jedhee gaafate.
Obboloonni isaa garuu sababii fuula isaa duratti na'anii
turaniif deebii isaaf kennuu hin dandeenye. **4** Yoosefis
obboloota isaatiin, "Mee as natti dhi'aadhaa" jedhe.
Isaan isatti dhi'aannaan inni akkana jedhe; "Ani Yoosef
obboleessa keessan isa isin Gibxitti gurgurtan sanaa dha!
5 Ammas sababii asitti na gurgurtaniif hin gaabbinaa;
ofittis hin aarinaa. Waaqni lubbuu baraaruuf jedhee
isin dura na ergeeraatii. **6** Waggoota lamaan kana
beelatu biyyattii keessa ture; waggoota shanan dhufan
keessas lafa qotachuu fi midhaan galfachuun hin jiru.
7 Waaqni lafa irratti sanyii isiniif hambisuu fi furii
guddaadhaan lubbuu keessan oolchuuf jedhee isin
dura na erge. **8** "Waaqatu as na erge malee isin miti.
Inni Fara'ooniif abbaa na godhe; warra mana isaa
jiran hunda irratti gooftaa, biyya Gibxi hunda irratti
immoo bulchaa na godhe. **9** Ammas dafaa gara abbaa
kootii deebi'aatii akkana isaan jedhaa; 'Ilmi kee Yoosef
akkana jedha: Waaqni Gibxi hunda irratti gooftaa na
godheera. Gara kootii gad bu'i; hin turinis. **10** Ati biyya
Gooshen keessa ni jiraatta; ati, ijoolleen keetii fi ijoolleen
ijoollee keetii, bushaayeen kee, loon keetii fi wanni
ati qabdu hundi natti dhi'aattanii jiraatu. **11** Sababii
amma iyyuu waggaan beelaa shan dhufaa jiruuf ani
achitti sin soora; yoo kanaa achii atii fi warri mana kee
jiraatan, wanni ati qabdu hundinuus ni rakkattu.' **12**
"Akka namni isinitti dubbachaa jiru kun anuma ta'e

kunoo, iji keessan, iji obboleessa koo Beniyaamis ni arga. **13** Ulfina Gibxi keessatti naa kenname hundaa fi waan argitan hunda abbaa kootti himaa. Abbaa koos dafaatii as fidaa.” **14** Ergasiis morma obboleessa isaa Beniyaamitti marmee boo’e; Beniyaamis boo’aa isa hammate. **15** Yoosefis obboloota isaa hunda dhungatee itti boo’e. Ergasii obboloonni isaa isa wajjin haasa’an. **16** Yommuu akka obboloonni Yoosef dhufan masaraa Fara’oonitti dhaga’ametti, Fara’oonii fi qondaaltonni isaa ni gammadan. **17** Fara’oonis Yoosefiin akkana jedhe; “Obboloota keetiin akkana jedhi; ‘Waan kana godhaa: Horii keessan fe’adhaa biyya Kana’aaniitti deebi’aatii **18** abbaan keessanii fi maatiiwwan keessan natti fidaa. Ani lafa biyya Gibxi keessaa lafa hunda caalu isiniif nan kenna. Isin cooma biyyattii ni nyaattu.’ **19** “Akkasumas akkana jedhii isaanitti himi; ‘Waan kana godhaa: Ijoollee keessaniifis, niitota keessaniifis biyya Gibxiitii gaariiwwan fudhadhaa; abbaa keessanis fidaatii kottaa. **20** Waa’ee qabeenya keessanii hin yaadda’inaa; wanni biyya Gibxi guutuu keessaa waan hunda caalu kan keessan ta’aatii.’” **21** Ilmaan Israa’elis akkasuma godhan. Yoosefis akkuma Fara’oon isa ajajetti gaariiwwan kenneefii karaa isaaniitiif illee galaa galaaseef. **22** Tokkoo tokkoo isaaniitiif wayyaa kenne; Beniyaamiif garuu meetii saqilii dhibba sadiitii fi wayyaa irraa jalaa shan kenne. **23** Abbaa isaatiif immoo harroota, wanni biyya Gibxi gaggaariin itti fe’ame kudhan, akkasumas harroota dhaltuu midhaan, buddeenaa fi galaan biraa karaa isaatiif itti fe’ame kudhan erge. **24** Innis akkasitti obboloota isaa erge; innis yeroo isaan qajeelanitti, “Karaatti wal hin lolinaa!” jedheen. **25** Isaanis Gibxi keessaa ol ba’anii gara biyya Kana’aan abbaa isaanii Yaaqoob bira dhaqan. **26** Isaanis, “Yoosef amma iyyuu jira! Biyya Gibxi guutuu iyyuu isumatu bulcha” jedhaniin. Yaaqoob immoo naasuudhaan of wallaale; jara amanuus hin dandeenya. **27** Garuu yeroo jarri waan Yoosef isaaniin jedhe hunda isatti himanii innis gaariiwwan Yoosef isa fichisiisuuf ergeef sana argetti lubbuun abbaa isaanii Yaaqoob ni bayyanatte. **28** Israa’elis, “Na ga’a! Ilmi koo Yoosef amma iyyuu jira. Anis utuun hin du’in dhaqee isa nan arga” jedhe.

46 Israa’el waan qabu hunda fudhatee ka’e; yeroo Bersheebaa ga’ettis Waaqa abbaa isaa Waaqa Yisihaaqiifis aarsaa dhi’eesse. **2** Waaqnis halkan mul’ataan, “Yaaqoob! Yaaqoob!” jedhee Israa’elitti dubbate. Innis, “Kunoo ani as jira” jedhee deebise. **3** Waaqnis akkana jedhe; “Ani Waaqayyo, Waaqa abbaa keetii ti. Gibxitti gad bu’uu hin sodaatin; ani achitti saba guddaa sin taasisaatii. **4** Ani si wajjin Gibxitti gad bu’ee deebisee sin fida. Harkuma Yooseftu ija kee walitti siif qaba.” **5** Yaaqoobis Bersheebaadhaa ka’ee qajeele; ilmaan Israa’elis abbaa isaanii Yaaqoob, ijoollee isaaniitii fi niitota isaanii gaariiwwan Yaaqoobin baachuuf Fara’oon erge sana irra teessisan. **6** Yaaqoobii fi sanyiin isaa hundis horii isaaniitii fi qabeenya Kana’aanitti horatan of faana fudhatanii Gibxitti godaanan. **7** Innis sanyii isaa hunda jechuunis ilmaan isaa, ilmaan ilmaan isaa, intallan isaatii fi intallan ilmaan isaa fudhatee Gibxitti godaane. **8** Maqaawwan ilmaan Israa’el warra Gibxitti godaanan sanaa jechuunis Yaaqoobii fi sanyiiwwan isaa kanneenii dha: Ruubeen jechuunis ilma Yaaqoob hangafticha. **9** Ilmaan Ruubeen: Henook, Faluusoo, Hezroonii fi Karmii. **10** Ilmaan Simi’oon: Yemuu’eel, Yaamiin, Oohad, Yaakiin, Zooharii fi Shaawul ilma dubartii Kana’aan sanaa. **11** Ilmaan Lewwii: Geershoon, Qohaatii fi Meraarii. **12** Ilmaan Yihuudaa: Eeri, Oonaan, Sheelaa, Faaresii fi Zaaraa. Eerii fi Oonaan garuu biyya Kana’aanitti du’an. Ilmaan Faares: Hezroonii fi Hamuul. **13** Ilmaan Yisaakor: Toolaa, Fuwaa, Yoobii fi Shimroon. **14** Ilmaan Zebuuloon: Sered, Eeloonii fi Yahili’eel. **15** Isaan kunneen intala isaa Diinaa dabalatee ilmaan Liyaan kaaba dhi’a Phaadaan Arraamitti Yaaqoobiif deessee dha. Ilmaanii fi intallan isaa kunneen walumaa galatti soddomii sadii turan. **16** Ilmaan Gaad: Ziifiyon, Hagii, Shuunii, Esboon, Eerii, Aroodii fi Ari’eel. **17** Ilmaan Aasheer: Yimnaa, Yishwaa, Yishwii fi Beriiyaa. Obboleettiin isaaniis Seraa dha. Ilmaan Beriiyaa: Hebeerii fi Malkii’eel. **18** Isaan kunneen ijoollee Ziifaan Yaaqoobiif deessee dha. Ziifaan ishee Laabaan intala isaa Liyaadhaaf kenne sanaa dha. Isaan walumaa galatti kudha ja’a turan. **19** Ilmaan Raahel niitii Yaaqoob: Yoosefii fi Beniyaam. **20** Minaasee fi Efreem, Aasenati intala Phooxiiferaa lubicha magaalaa Ooni sanaa irraa Gibxi keessatti Yoosefiif dhalatan. **21** Ilmaan Beniyaam: Belaa, Beker, Ashbeel, Geeraa, Na’amaan, Eehii, Roosh, Muufiim, Hufiimii fi Ardi. **22** Isaan kunneen ilmaan Raahel Yaaqoobiif deessee dha; isaanis walumaa galatti nama kudha afur turan. **23** Ilmi Daan: Hushiimii dha. **24** Ilmaan Niftaalem: Yahizeel, Guunii, Yeexerii fi Shiileem. **25** Isaan kunneen ilmaan Bilihaan Yaaqoobiif deessee dha; Bilihaan ishee Laabaan intala isaa Raaheliif kenne sanaa dha; isaan walumaa galatti nama torba turan. **26** Namoonni Yaaqoob wajjin Gibxitti godaanan utuu niitota ilmaan isaa hin dabalatin sanyiin isaa walumaa galatti jaatamii ja’a turan. **27** Ilmaan Gibxitti Yoosefiif dhalatan lamaan dabalatee miseensonni maatii Yaaqoob warri Gibxitti godaanan walumaa galatti torbaatama turan. **28** Yaaqoobis akka inni dhaqee karaa Gooshenitti nama geessu gaafatuuf Yihuudaa of dura gara Yoosefitti erge. Yommuu isaan Gooshen ga’anitti, **29** Yoosef gaarii isaa qopheeffatee abbaa isaa Israa’el simachuuf Gooshenitti qajeele. Innis akkuma fuula isaa duratti mul’ateen morma isaatti marmee yeroo dheeraa boo’e. **30** Israa’elis Yoosefiin, “Ani sababii akka ati amma iyyuu lubbuun jirtu ofii kootiin argeef si’achi du’u illee hin gaabbu” jedhe. **31** Yoosefis obboloota isaatii fi warra mana abbaa isaa jiraataniin akkana jedhe; “Ani ol ba’ee Fara’oonitti nan dubbadha; akkanas nan jedhaan; ‘Obboloonni koo fi warri mana abbaa koo jiraatan kanneen biyya Kana’aan jiraachaa turan natti dhufaniiru. **32** Namoonni kunneen tiksoota; isaan loon tikfatuutii. Isaan bushaayee isaanii, loonii fi waan qaban hunda fudhatanii dhufan.’ **33** Yoo Fara’oon ofitti isin waamee, ‘Hojiin keessan maal?’ jedhee isin gaafate, **34** ‘Nu garboonni kee akkuma abbootii keenyaa ijoollummaa keenyaa jalqabnee hamma ammaatti horii tikfachaa turre’ jedhaa deebisaa. Yoos inni sababii tiksoonni hundinuu warra Gibxi biratti

jibbamaniif akka isin biyya Gooshen keessa jiraattan isinii eeyyamaa."

47 Yoosefis gara Fara'oon dhaqee, "Abbaan kootii fi obboloonni koo bushaayee isaanii, loon isaaniitii fi waan qaban hunda fudhatanii biyya Kana'aan dhufanii kunoo biyya Gooshen jiru" jedhee itti hime. **2** Innis obboloota isaa keessaa nama shan filatee Fara'oonitti dhi'eesse. **3** Fara'oonis, "Hojiin keessan maali?" jedhee obboloota Yoosef gaafate. Isaanis, "Nu garboonni kee akkuma abbootii keenyaa tiksoota" jedhanii deebisaniif. **4** Akkanas jedhaniin; "Sababii beelli biyya Kana'aanitti cimee bushaayeen garboota keetii waan dheedan dhabaniif nu yeroo gabaabaa as jiraachuu dhufne. Akka nu garboonni kee biyya Gooshen keessa jiraannuuf maaloo nuu eeyyami." **5** Fara'oonis Yoosefiin akkana jedhe; "Abbaan keetii fi obboloonni kee siif dhufaniiru; **6** lafti Gibxi fuuluma kee dura jira; abbaa keetii fi obboloota kee iddoo lafa hundumaa caalu irra qubachiisi. Isaan biyya Gooshen keessa haa jiraatan. Ati yoo namoota isaan keessaa dandeettii qaban beekte loon koo irratti itti gaafatamtoota isaan godhi." **7** Ergasii Yoosef abbaa isaa Yaaqoobin fidee fuula Fara'oon duratti dhi'eesse. Erga Yaaqoob Fara'oonin eebbisee booddee, **8** Fara'oon, "Umuriin kee hammam?" jedhee isa gaafate. **9** Yaaqoobis Fara'ooniin akkana jedhe; "Barri ani keessummummaan jiraadhe waggaa dhibbaa tokkoo fi soddoma. Baroonni koos muraasa; hamaadhas; innis bara abbootiin koo keessummummaan jiraatan sanaan wal qixxee miti." **10** Kana booddee, Yaaqoob Fara'oonin eebbisee fuula isaa duraa gad ba'e. **11** Yoosefis akkuma Fara'oon isa ajajetti abbaa isaatii fi obboloota isaa Gibxi keessa qubachiise; lafa lafa hunda caalu, aanaa Raamsee handhuuraa godhee isaanii kenne. **12** Akkasumas Yoosef abbaa isaatiif, obboloota isaatii fi warra mana abbaa isaa jiran hundaaf akkuma baay'ina ijoollee isaaniitti midhaan kenne. **13** Waan beelli akka malee cimeef biyyattii guutuu keessa wanni nyaatamu hin jiru ture; sababii beela sanaatiinis Gibxii fi Kana'aan akka malee miidhaman. **14** Yoosefis kaffaltii midhaan namoonni bitachaa turan sanaa maallaqa biyya Gibxii fi Kana'aan keessatti argamu hunda walitti qabee masaraa Fara'oonitti galche. **15** Maallaqni warra Gibxii fi warra Kana'aan dhumnaan warri Gibxi hundi gara Yoosef dhufanii, "Midhaan nuu kenni. Nu maaliif fuula kee duratti duuna? Maallaqni keenya dhumeera" jedhan. **16** Yoosef immoo, "Erga maallaqni keessan dhumee horii keessan fidaa; qooda horii keessanii ani midhaan isiniif nan kenna" jedhe. **17** Isaanis horii isaanii Yoosefitti fidan; Yoosefis qooda fardeen isaanii, qooda bushaayee isaanii, qooda loowwan isaaniitii fi qooda harroota isaanii midhaan kenneef. Innis bara sana geeddaraa horii isaanii hundaa midhaan isaan soore. **18** Waggaan sun dhumnaan jarri waggaa itti aanutti gara isaa dhufanii akkana jedhan; "Erga maallaqni keenya dhumee horiin keenya kan kee ta'ee as, yaa gooftaa keenya akka dhagna keenyaa fi lafa keenya malee wanni tokko iyyuu nuuf hin hafin nu gooftaa keenya jalaa hin dhoksinu. **19** Nu maaliif fuula kee duratti duuna? Nuu fi lafti keenyas maaliif badna? Nuu fi lafa keenya fudhadhuutii qooda isaa midhaan nuuf kenni. Nu lafa keenya wajjin Fara'ooniif ni garboomna. Akka nu du'a jalaa baanee jiraannuuf, akka laftis duwwaa hin hafneef sanyii nuuf kenni." **20** Yoosefis lafa biyya Gibxi hundumaa Fara'ooniif bite. Warri Gibxi hundi waan beelli isaanitti cimeef lafa isaanii gurguran; laftis kan Fara'oon ta'e; **21** Yoosefis daangaa biyya Gibxi tokko irraa hamma daangaa kaaniitti saba garbummaa jala galche. **22** Lafti inni hin bitin lafa lubootaa qofa ture; kunis sababii isaan Fara'oon irraa qooda argatanii fi sababii qooda Fara'oon isaaniif kennu sanaan jiraataniif. Kanaafuu isaan lafa isaanii hin gurgurre. **23** Yoosefis saba sanaan akkana jedhe; "Kunoo ani har'a isinii fi lafa keessan Fara'ooniif biteera. Kunoo lafatti sanyii facaafadhaa. **24** Yommuu midhaan galfamutti harka shan keessaa harka tokko Fara'ooniif ni kennitu. Harka afran hafe immoo sanyii facaafattan, nyaata ofii keessanii, nyaata warra mana keessan jiraataniitii fi nyaata ijoollee keessanii godhattu." **25** Jarris, "Ati du'a nu oolchiteerta; nu fuula gooftaa keenyaa duratti fudhatama haa argannuu malee Fara'ooniif garboota ni taana" jedhan. **26** Yoosefis akkasiin akka harka shan keessaa harki tokko kan Fara'oon ta'uuf Gibxi keessatti seera lafaa dhaabe; seerri sun hamma har'aatti illee ittiin hojjetamaa jira. Lafa lubootaa qofattu utuu kan Fara'oon hin ta'in hafe. **27** Israa'eloonnis Gibxi keessa kutaa biyya Gooshen keessa qubatan. Achittis qabeenya argatan; horaniis guddaa baay'atan. **28** Yaaqoob waggaa kudha torba biyya Gibxi keessa jiraate; barri jireenya isaas waggaa dhibba tokkoo afurtamii torba ture. **29** Israa'elis yeroon du'a isaa dhi'aannaan ilma isaa Yoosefin ofitti waamee akkana jedheen; "Yoo ani fuula kee duratti fudhatama argadhe, mee harka kee gudeeda koo jala kaa'iitii akka gaarummaa na argisiiftuu fi akka naaf amanamtu waadaa naaf seeni. Gibxitti na hin awwaalin; **30** yeroo ani abbootii koo wajjin boqodhutti biyya Gibxii na baasii iddoo isaan itti awwaalamanitti na awwaali." Innis, "Akkuma ati jette nan godha" jedhe. **31** Israa'elis, "Naa kakadhu" jedheen. Yoosefis ni kakateef. Israa'el immoo mataa ulee isaatti irkatee sagade.

48 Yeroo muraasa booddee, "Kunoo, abbaan kee dhukkubsateera" jedhanii Yoosefitti himan. Innis ilmaan isaa lamaan Minaasee fi Efreemin fudhatee dhaqe. **2** Yaaqoob yeroo, "Ilmi kee Yoosef gara kee dhufeera" jedhanii itti himanitti, Israa'el of jajjabeessee ka'ee siree irra taa'e. **3** Yaaqoobis Yoosefiin akkana jedhe; "Waaqni Waan Hunda Danda'u biyya Kana'aan keessatti Luuzitti natti mul'atee achitti na eebbise; **4** akkanas naan jedhe; 'Ani akka ati hortuu fi akka ati baay'attu nan godha. Tuuta sabaa sin godha; ani biyya kana dhaala bara baraa godhee sanyiiwwan kee warra si booddeetiif nan kenna.' **5** "Egaa amma ilmaan kee lamaan warri utuu ani as gara kee hin dhufin dura Gibxitti siif dhalatan sun akkuma ilmaan kootti ilaalamu; akkuma Ruubeenii fi Simi'oon kan koo ta'an sana Efreemii fi Minaaseenis kanuma koo ta'u. **6** Ijoolleen isaan booddeen siif dhalatan kan kee ta'u. Dhaala qoodachuu keessatti immoo maqaa obboloota isaanii jalatti lakkaa'amu. **7** Yeroo ani kaaba dhi'a Phaadaaniitii deebi'aa turetti utuma Efraataa

ga'uuf xinnuma nuu hafee jiruu Raahel biyya Kana'aan
keessatti na jalaa duunaan achumatti karaa Efraataa
dhaqu biratti awwaalladhe." Efraataan kunis Beetlihemii
dha. **8** Israa'el yeroo ilmaan Yoosef argetti, "Isaan
kunneen eenyu?" jedhee gaafate. **9** Yoosef immoo abbaa
isaatiin, "Isaan kunneen ilmaan biyya kanatti Waaqni
naaf kennee dha" jedhe. Kana irratti Israa'el, "Akka
ani isaan eebbisuuf natti fidi" jedhe. **10** Yeroo kanatti
Israa'el dulloomee iji isaa dadhabee ture; innis waa
hubachuu hin danda'u ture. Kanaafuu Yoosef ilmaan
isaa Israa'elitti dhi'eesse; Israa'elis isaan dhungate;
isaan hammates. **11** Israa'elis Yoosefiin, "Ani fuuluma
kee iyyuu nan arga jedhee hin yaadne; Waaqni garuu
akka ani ijoollee kee iyyuu argu naa eeyyame" jedhe.
12 Yoosefis jilba Israa'el irraa achi isaan butee fuula
isaatiin lafatti gad gombifame. **13** Innis ergasii lamaan
isaanii iyyuu fuudhee Efreemin karaa mirga isaatiin
gara harka Israa'el isa bitaatti, Minaasee immoo bitaa
isaatiin gara harka Israa'el isa mirgaatti fidee isatti
dhi'eesse. **14** Israa'el garuu utuma Efreem quxisuu
ta'ee jiruu harka isaa mirgaa mataa Efreem irra kaa'e;
Minaaseen immoo utuma hangafa ta'ee jiruu Israa'el
harka isaa wal qaxxaamursee harka isaa bitaa mataa
Minaasee irra kaa'e. **15** Innis akkana jedhee Yoosefin
eebbise; "Waaqni inni abbootiin koo Abrahaamii fi
Yisihaaq fuula isaa dura jiraatan, Waaqni inni bara
jireenya koo guutuu hamma har'aatti tiksee koo ture
sun, **16** Ergamaan Waaqayyoo kan balaa hunda jalaa na
baase sun ilmaan kanneen haa eebbisu. Isaan maqaa
kootiin, maqaa abbootii koo Abrahaamii fi Yisihaaqiin
haa waamaman; isaan lafa irratti guddaa haa baay'atan."
17 Yoosef yommuu akka abbaan isaa harka isaa mirgaa
mataa Efreem irra kaa'e argetti ni gadde; kanaafuu inni
harka abbaa isaa mataa Efreem irraa fuudhee mataa
Minaasee irra kaa'uuf jedhee kaase. **18** Yoosef abbaa
isaatiin, "Yaa abbaa ko, akkas miti; inni kun hangafa;
harka kee mirgaa mataa isaa irra kaa'i" jedhe. **19** Abbaan
isaa garuu didee akkana jedheen; "Ani nan beeka; yaa
ilma koo nan beeka. Innis saba ta'a; saba guddaa isaa ta'a.
Ta'us obboleessi isaa inni quxisuun isa caalaa guddaa
ta'a; sanyiin isaas tuuta saba baay'ee ni ta'a." **20** Innis
gaafa sana akkana jedhee isaan eebbise; "Israa'el maqaa
keetiin eebba kana kenna; 'Waaqni akka Efreemii fi akka
Minaasee isin haa taasisu.'" Yoosefis akkasiin Minaasee
dura Efreemin dabarse. **21** Ergasii Israa'el Yoosefiin
akkana jedhe; "Kunoo ani du'uu ga'eera; Waaqni garuu
isin wajjin ta'ee biyya abbaa keessaniitti isin deebisa.
22 Ani qooda obboloota keetii caalchisee qooda tokko siifin
kenna; kunis lafa ol ka'aa ani Amoorota irraa goraadee
koo fi iddaa kootiin fudhadhe sanaa dha."

49 Yaaqoob ilmaan isaa ofitti waamee akkana jedhe:
"Akka ani waan bara dhumaa keessa isinitti dhufu
isinitti himuuf mee walitti qabamaa. **2** "Yaa ilmaan
Yaaqoob mee walitti qabamaa dhaggeeffadhaa; abbaa
keessan Israa'elin dhaggeeffadhaa. **3** "Yaa Ruubeen,
ati ilma koo hangafa; humna koo, mallattoo jalqabaa
kan jabina kootii ti; ati ulfinaan ni caalta; humnaan
illee ni caalta. **4** Ati akka bishaanii asii fi achi raafamta;
ol aantummaas hin qabaattu; ati siree abbaa keetiitti
ol baatee, afata kootti ol baatee xureessiteertaatii. **5**
"Simi'oonii fi Lewwiin obboloota; goraadeen isaanii
mi'a fincilaa ti. **6** Lubbuun koo marii isaaniitti hin
seenin; ulfinni koos yaa'ii isaaniitti hin dabalamin; isaan
dheekkamsa isaaniitiin nama ajjeesaniiruutii; fedhii ofii
isaaniitiinis qotiyyoo naafachiisaniiru. **7** Aariin isaanii
inni hamaan, dheekkamsi isaanii inni gara jabeessi
abaaramaa haa ta'u! Ani Yaaqoob keessa isaan nan
bittinneessa; Israa'el keessas isaan nan facaasa. **8** "Yaa
Yihuudaa obboloonni kee si leellisu; harki kee morma
diina keetii qaba; ilmaan abbaa keetii siif sagadu. **9**
Yaa Yihuudaa ati saafela leencaa ti; yaa ilma koo ati
adamoodhaa deebita. Inni akka leencaa, akka leenca
dhalaas, riphee ciisa; eenyutu ija jabaatee isa kaasa ree?
10 Hamma bulchaan dhufutti bokkuun harka Yihuudaatii,
uleen bulchiinsaa miilla isaa gidduudhaa hin dhabamu;
saboonnis isaaf ni ajajamu. **11** Inni harree isaa muka
wayiniitti, ilmoo harree isaa immoo damee filatamaatti
hidhata; wayyaa isaa daadhii wayiniitiin, wandaboo isaa
immoo dhiiga gumaa wayiniitiin miiccata. **12** Iji isaa
daadhii wayinii irra diimata; ilkaan isaa immoo aannan
irra addaata. **13** "Zebuuloon qarqara galaanaa jiraata;
buufata dooniiwwaniis ta'a; daangaan isaas hamma
Siidoonaatti bal'ata. **14** "Yisaakor harree jabaa fe'iisa
lama gidduu ciisuu dha. **15** Innis yeroo akka iddoon
boqonnaa isaa hammam gaarii ta'ee fi akka lafti isaa tolaa
ta'e argutti ba'aa baachuuf gatiittii isaa gad qabata; hojii
humnaa hojjechuuf of kenna. **16** "Daan gosoota Israa'el
keessaa akka isa tokkootti, saba isaatiif murtii qajeelaa ni
kenna. **17** Daan bofa qarqara karaa ti; akka buutii daandii
irraa, kan akka namichi farda yaabbatu gara duubaatti
kufuuf kottee fardaa idduu ni ta'a. **18** "Yaa Waaqayyo, ani
fayyisuu kee nan eeggadha. **19** "Gaad weerartootaan ni
dha'ama; inni garuu faana bu'ee isaan dha'a. **20** "Aasheer
buddeenni isaa furdaa dha; inni mootiidhaaf nyaata
tolaa ni kenna. **21** "Niftaalem borofa hiikamtee dha;
dubbii gaariis ni dubbata. **22** "Yoosef muka wayinii ija
qabeessa, muka wayinii ija qabeessa burqaa bishaaniitti
dhi'oo jiruu dha; dameen isaa dallaa irra yaa'a. **23** Warri
iddaa qabatan waraana isatti banan; isatti futtaasan;
isa jibbanis. **24** Garuu iddaan isaa jabaatee hafe; irreen
harka isaa, harka Waaqa Jabaa Yaaqoobiin jabeeffame.
Achiis Tiksee sanaan, Kattaa Israa'eliin, **25** Waaqa abbaa
keetii isa si gargaaruun, Waaqa Waan Hunda Danda'u isa
eebba samii gubbaatiin, eebba gadi fagoo isa jalaatiin,
eebba harmaatii fi gadameessaatiin si eebbisu sanaan ni
eebbifamta. **26** Eebbi abbaa keetii, eebba tulluuwwan
durii, arjummaa gaarran durii caala. Kun hundi mataa
Yoosefiitti, gubbee mataa isa obboloota isaa keessaa
hoogganaa ta'eetti haa qabatu. **27** "Beniyaam yeeyyii
baay'ee beela'ee dha; ganama waan adamse itti gaggabee
nyaata; galgala immoo boojuu hira." **28** Warri kunneen
hundi gosoota Israa'el kudha lamaan; kunis waan abbaan
isaanii yeroo eebba tokkoo tokkoo isaaniif ta'uun isaan
eebbisetti isaanitti dubbatee dha. **29** Ergasiis Yaaqoob
akkana jedhee isaan ajaje; "Ani gara saba kootiitti walitti
qabamuu ga'eera; holqa lafa qotiisaa Efroon namicha
gosa Heeti sanaatti abbootii koo biratti na awwaalaa.
30 Holqi kunis holqa biyya Kana'aan keessatti Mamree

biratti lafa qotiisaa Makfelaa keessatti argamu kan
Abrahaam iddoo awwaalaa godhachuuf Efroon namicha
gosa Heeti sana irraa lafa qotiisaa wajjin bitatee dha. **31**
Abrahaamii fi niitiin isaa Saaraan achitti awwaalaman;
Yisihaaqii fi niitiin isaa Ribqaan achitti awwaalaman;
anis achumattan Liyaa awwaale. **32** Lafti qotiisaatii fi
holqi isa keessa jiru Heetota irraa bitaman." **33** Yaaqoob
akkuma ilmaan isaa ajajuu raawwateen miilla isaa siree
irratti ol deebifatee hafuura dhumaa baafate; gara saba
isaattis walitti qabame.

50 Yoosefis abbaa isaa irratti kufee boo'eef; isa
dhungates. **2** Ergasii immoo Yoosef tajaajiltoota
isaa kanneen ogeessota fayyaa ta'an akka isaan reeffa
abbaa isaa qorichaan sukkuuman ajaje; jarris reeffa
Israa'el qorichaan sukkuuman; **3** waan kana gochuun
bultii afurtama guutuu isaanitti fudhate; yeroon qoricha
reeffa dibuuf barbaachisu kana tureetii. Warri Gibxiis
bultii torbaatama isaaf boo'an. **4** Guyyoonni gaddaa
darbinaan Yoosef warra mana Fara'oon jiraataniin
akkana jedhe; "Yoo ani fuula keessan duratti fudhatama
argadheera ta'e, akkana jedhaatii Fara'oonitti naa himaa:
5 'Abbaan koo akkana jedhee na kakachiiseera; "Kunoo
ani du'uu ga'eera; awwaala ani biyya Kana'aan keessatti
ofii kootiif qotadhetti na awwaalaa." Kanaafuu maaloo
ani amma dhaqee abbaa koo nan awwaalladha; ergasii
immoo nan deebi'a.'" **6** Fara'oonis, "Dhaqiitii akkuma
inni si kakachiise sanatti abbaa kee awwaalladhu"
jedheen. **7** Yoosefis abbaa isaa awwaallachuu dhaqe.
Qondaaltonni Fara'oon hundinuu hangafoonni mana
isaatii fi hangafoonni Gibxi hundi isa wajjin deeman.
8 Akkasumas warri mana Yoosef jiraatan, obboloota
isaatii fi warri mana abbaa isaa jiraatan hundi isa wajjin
deeman. Ijoollee isaanii, bushaayee isaaniitii fi loon
isaanii qofattu, Gooshenitti hafe. **9** Gaariiwwanii fi warri
farda yaabbatanis isa wajjin deeman. Tuunni sunis akka
malee guddaa ture. **10** Isaanis yommuu Yordaanos gama
oobdii Axaad bira ga'anitti sagalee isaanii ol fudhatanii
gadoodanii boo'an. Yoosefis achitti abbaa isaatiif guyyaa
torba boo'e. **11** Namoonni Kana'aan warri achi jiraachaa
turan boo'icha oobdii Axaad biratti boo'ame sana arganii,
"Boo'ichi kun warra Gibxiitiif boo'icha guddaa dha"
jedhan. Kanaafuu iddoon sun Abeel Misraayim jedhamee
moggaafame. Iddoon sunis Yordaanos gamatti argama.
12 Ilmaan Yaaqoob akkuma inni isaan ajaje sana godhan;
13 isaanis biyya Kana'aanitti isa geessanii holqa Mamree
biratti lafa qotiisaa Makfelaa keessatti argamu kan
Abrahaam iddoo awwaalaa godhachuudhaaf Efroon
namicha gosa Heeti sana irra lafa qotiisaa wajjin bitate
sanatti awwaalan. **14** Yoosef erga abbaa isaa awwaallatee
booddee obboloota isaatii fi warra isa wajjin abbaa isaa
awwaaluu dhaqan hunda wajjin Gibxitti deebi'e. **15**
Obboloonni Yoosef erga abbaan isaanii du'ee booddee,
"Yoo Yoosef hamaa nu isatti hojjennee hundaaf haaloo
qabatee haaloo nutti ba'e hoo?" jedhan. **16** Isaanis
akkana jedhanii Yoosefitti dhaammatan; "Abbaan kee
utuu hin du'in dura akkana jedhee ajaje; **17** 'Isin akkana
jedhaa Yoosefitti himaa; ani akka ati cubbuu fi balleessaa
obboloonni kee si miidhuuf jedhanii sitti hojjetan sana
isaanii dhiiftu sin kadhadha.' Maaloo cubbuu tajaajiltoota
Waaqa abbaa keetii dhiisi." Yoosefis yommuu ergaa
isaanii dhaga'etti ni boo'e. **18** Obboloonni isaas dhufanii
fuula isaa duratti lafa dha'anii, "Kunoo nu garboota
kee ti" jedhan. **19** Yoosef garuu akkana isaaniin jedhe;
"Hin sodaatinaa. Anatu iddoo Waaqaa bu'aa? **20** Isin
hamaa natti yaaddan; Waaqni garuu akkuma amma ta'ee
jiru kana lubbuu nama baay'ee baraaruuf jedhee waan
gaariif yaade. **21** Egaa hin sodaatinaa. Ani isinii fi ijoollee
keessan nan sooraatii." Innis waan garaa isaan ciibsu
isaanitti dubbatee isaan jajjabeesse. **22** Yoosef maatii
abbaa isaa wajjin Gibxi keessa ture. Innis waggaa dhibba
tokkoo fi kudhan jiraate. **23** Dhaloota sadaffaa ijoollee
Efreem arge. Akkasumas ilmaan Maakiir ilma Minaasee
jilba Yoosef irratti dhalatan. **24** Yoosefis obboloota
isaatiin akkana jedhe; "Ani du'uu ga'eera. Waaqni garuu
dhugumaan dhufee isin gargaara; biyya kanaa isin
baasees gara biyya Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif
kakuun waadaa gale sanaatti isin geessa." **25** Yoosefis
ijoollee Israa'el kakachiisee akkana jedheen; "Waaqni
dhugumaan dhufee isin gargaara; isinis lafee koo biyya
kanaa ol baasuu qabdu." **26** Yoosefis waggaa dhibba
tokkoo fi kudhanitti du'e. Jarris qorichaan sukkuumanii
Gibxitti sanduuqa reeffaa keessa isa kaa'an.

Ba’uu

1 Maqaan ilmaan Israa’el kanneen maatii isaanii
qabatanii Yaaqoob wajjin Gibxi dhaqanii kanaa dha:
2 Ruubeen, Simi’oon, Lewwii fi Yihuudaa; **3** Yisaakor,
Zebuuloonii fi Beniyaam; **4** Daanii fi Niftaalem; Gaadii fi
Aasheer. **5** Namoonni sanyii Yaaqoob irraa dhalatan
walumaa galatti torbaatama turan; Yoosef durumaanuu
Gibxi ture. **6** Yoosefii fi obboloota isaa hundi, dhaloonni
sun hundinuus, ni du’an. **7** Israa’eloonni garuu horanii
akka malee baay’atan; baay’ataniis akka malee jabaatan;
biyyattii keessas ni guutan. **8** Ergasii mootiin waa’ee
Yoosef hin beekin haaraan tokko bulchaa Gibxi ta’e. **9**
Innis saba isaatiin akkana jedhe; “Kunoo, Israa’eloonni
nu caalaa baay’ataniiru; nu caalaas jabaataniiru. **10**
Kottaa akka isaan kana caalaa hin baay’anneef, yoo
waraanni ka’es diinota keenya gargaaranii akka nu
hin waraannee fi akka biyyattii keessaa baqatanii
hin baaneef haxxummaadhaan isaan qabna.” **11**
Kanaafuu itti gaafatamtoota isaan cunqursanii hojii
humnaa hojjechiisan isaanitti muudan; Israa’eloonnis
Fiitoomii fi Raamsee magaalaawwan waa itti kuusan
godhanii Fara’ooniif ijaaran. **12** Isaan garuu hamma
cunqursaan isaanitti jabaachaa deeme sana baay’atanii
lafa guutan; kana irratti warri Gibxi saba Israa’el
sodaatan. **13** Warri Gibxis Israa’elootatti gara jabinaan
isaan hojjechiifatan. **14** Isaanis suphee fi xuubii
hojjechiisuudhaan, lafa qotiisaa keessas hojii garaa
garaa hunda hojjechiisuudhaan hojii itti cimsanii
jireenya isaanitti hadheessan; warri Gibxi hojii jabaa
jara hojjechiisan hunda keessatti garaa isaaniif hin
laafan ture. **15** Mootiin Gibxi deessistoota Ibrootaa
kanneen Siipaaraa fi Fuuhaa jedhamaniin akkana jedhe;
16 “Isin yommuu dubartoota Ibrootaa da’umsa irratti
gargaartanii fi barcuma da’umsaa irratti isaan argitan,
yoo dhiira ta’e ajjeesaa; yoo durba taate immoo haa
jiraattuu dhiisaa.” **17** Deessistoonni sun garuu waan
Waaqa sodaataniif, waan mootiin Gibxi isaanitti hime
sana hin goone; ijoollee dhiiraas akka isaan jiraataniif
dhiisan. **18** Mootiin Gibxis deessistoota sana ofitti
waamee, “Isin maaliif waan kana gootan? Maaliifis
ijoollee dhiiraa akka isaan jiraataniif dhiiftan?” jedhee
isaan gaafate. **19** Deessistoonni sunis, “Dubartoonni
Ibrootaa akka dubartoota warra Gibxi miti; isaan waan
jajjaboo ta’aniif utuu deessistoonni isaan bira hin
ga’in da’anii nama eegu” jedhanii Fara’ooniif deebisan.
20 Waaqnis deessistoota sanaaf waan gaarii godhe;
Israa’eloonnis baay’atanii akka malee jabaatan. **21**
Sababii isaan Waaqa sodataniif Waaqni deessistoota
sanaaf maatii ofii isaanii kenneef. **22** Kana irratti
Fara’oon, “Ilma dhalatu hunda laga Abbayyaa keessa
buusaa; durbi hundi garuu haa jiraattuu dhiisaa” jedhee
saba isaa hunda ajaje.

2 Sanyii Lewwii keessaa namichi tokko intala Lewwii
tokko fuudhe; **2** isheenis ulfooftee ilma deesse.
Yommuu akka inni bareedaa ta’e argitetti ji’a sadii
isa dhoksite. **3** Kana caalaa isa dhoksuu akka hin
dandeenye yeroo beektetti garuu guuboo dhallaadduu
irraa hojjetame tokko fuutee haphee fi leelee itti
dhoobde; mucaa sana guuboo keessa ciibsitee qarqara
laga Abbayyaa shambaqqoo keessa keesse. **4** Obboleettiin
isaa immoo waan mucicha irra ga’u ilaaluuf jettee
fagoo dhaabachaa turte. **5** Yeroo sana intalli Fara’oon
dhagna dhiqachuuf gara laga Abbayyaatti gad buute;
dubartoonni ishee tajaajilanis qarqara laga sanaa irra
asii fi achi dedeemaa turan. Isheenis guuboo sana
shambaqqoo keessatti argitee akka dhaqxee fidduuf
garbittii ishee ergite. **6** Isheenis guuboo bantee mucaa
sana argite; kunoo mucichis boo’aa ture. Isheenis garaa
laafteefii, “Kun daa’imman Ibrootaa keessaa tokkoo
dha” jette. **7** Obboleettiin mucichaas intala Fara’ooniin,
“Akka isheen hoosiftee siif guddiftuuf dhaqee dubartoota
Ibrootaa keessaa guddiftuu tokko siif waamuu?” jette. **8**
Isheenis, “Eeyyee, dhaqi” jetteen. Intalli sunis dhaqxee
haadha mucaa sanaa waamte. **9** Intalli Fara’oonis
dubartittiidhaan, “Mucaa kana fuudhii naa hoosisi; ani
mindaa kee siifin kennaa” jette. Dubartiin sunis daa’ima
sana fuutee hoosifte. **10** Mucaan sun guddannaan isheen
intala Fara’oonitti fidde. Innis ilma ishee ta’e. Isheenis,
“Ani bishaan keessaa isa nan baase” jechuudhaan maqaa
isaa Musee jettee moggaafte. **11** Museen erga guddatee
booddee gaafa tokko lafa sabni isaa ture dhaqee utuu
isaan hojii dadhabsiisaa hojjetanuu arge; utuu namni
Gibxi tokkos Ibroota saba isaa keessaa nama tokko
rukutuu arge. **12** Innis asii fi achi ilaalee akka namni
tokko iyyuu hin jirre mirkaneeffate; namicha Gibxi
sana ajjeesee cirracha keessa dhokse. **13** Guyyaa itti
aanutti immoo gad ba’ee utuu Ibroonni lama wal
lolanuu arge. Ibricha balleessaa qabuunis, “Ati maaliif
Ibricha akka keetii rukutta?” jedhee gaafate. **14** Namichi
sunis, “Eenyutu nurratti bulchaa fi abbaa murtii si
godhe? Akkuma namicha Gibxi ajjeefte sana ana illee
ajjeesuu barbaaddaa?” jedheen. Kana irratti Museen,
“Dhugumaan wanni ani hojjedhe sun beekameera jechuu
dha” jedhee sodaate. **15** Fara’oon yommuu waan kana
dhaga’etti Musee ajjeesuu yaale; Museen garuu Fara’oon
jalaa gara Midiyaanitti baqate; yommuu achi ga’ettis
boolla tokko bira taa’e. **16** Lubni Midiyaan tokko
intallan torba qaba ture; isaanis dhufanii bushaayee
abbaa isaanii obaasuuf bishaan budduuqsanii bidiruutti
guutaa turan. **17** Tiksoonnis dhufanii isaan ari’an;
Museen garuu ka’ee isaan gargaaree bushaayee isaanii
obaaseef. **18** Yeroo dubarri sun gara abbaa isaanii
Re’uu’eelitti deebi’anitti, inni, “Isin har’a akkamiin
daftanii deebitan?” jedhee isaan gaafate. **19** Isaanis,
“Namicha Gibxi tokkotu tiksoota jalaa nu baase; inni
bishaan iyyuu nuu budduuqsee bushaayee nuuf obaase”
jedhanii deebisan. **20** Inni immoo intallan isaatiin,
“Inni eessa jira? Isin maaliif isa dhiiftanii dhuftan?
Akka inni waa nyaatuufis dhaqaatii waamaa” jedhe. **21**
Museenis namicha bira jiraachuu jaallate; namichis intala
isaa Ziphooraa Museetti heerumsiise. **22** Siipaaraan
ilma deesse; Museenis, “Ani alagaa ta’ee biyya ormaa
jiraadheera” jechuudhaan maqaa isaa Geershoom jedhee
moggaase. **23** Bara dheeraa sana keessa mootiin
Gibxi ni du’e. Namoonni Israa’elis sababii garbummaa
keessa turaniif ni aadan; ni iyyanis; iyyi isaan sababii

garbummaa jala turaniif gargaarsa argachuuf iyyanis
Waaqa bira ga'e. **24** Waaqnis aaduu isaanii dhaga'ee
kakuu isaa kan Abrahaam, Yisihaaqii fi Yaaqoob wajjin
gale sana yaadate. **25** Waaqnis saba Israa'el ilaale;
Waaqni akka isaan itti jiran beeke.

3 Museen bushaayee abbaa niitii isaa Yetroo lubicha
Midiyaan sanaa tiksaa ture; innis gaaf tokko hamma
dhi'a lafa gammoojjiitti bushaayee sana oofee gara
tulluu Waaqaa gara Kooreeb dhufe. **2** Achittis Ergamaan
Waaqayyoo daggala boba'u keessaa arraba ibiddaa
keessaan isatti mul'ate. Museenis daggalli sun boba'u
illee akka hin gubatin arge. **3** Museenis, "Daggalli kun
maaliif hin gubatu laata? Ani itti goree waan dinqisiisaa
kana ilaaluu qaba" jedhe. **4** Waaqayyos yommuu akka
Museen ilaaluuf achi gore argetti, Waaqni daggala
sana keessaa, "Musee! Musee!" jedhee isa waame.
Museenis, "Kunoo ani asan jira" jedhee deebise. **5**
Waaqni immoo, "As hin dhi'aatin; Sababii iddoon ati
dhaabatu kun qulqulluu ta'eef kophee kee baafadhu"
jedheen. **6** Itti fufees, "Ani Waaqa abbaa keetii, Waaqa
Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa Yaaqoob" jedhe.
Kana irratti Museen Waaqa ilaaluu waan sodaateef
fuula isaa dhokfate. **7** Waaqayyo akkana jedhe; "Ani
dhugumaan dhiphina saba koo warra Gibxi keessa
jiraatan irra ga'u argeera. Iyya isaan warra humnaan
isaan hojjechiisan jalaa ba'uuf iyyanis dhaga'eera; ani
rakkina isaaniis nan beeka. **8** Kanaafuu ani harka warra
Gibxiitii isaan baasee gara biyya gaarii fi bal'aatti, biyya
aannanii fi dammi keessaa burquutti jechuunis gara biyya
Kana'aanotaatti, Heetotaatti, Amoorotaatti, Feerzotaatti,
Hiiwotaattii fi Yebuusotaatti ol isaan baasuuf jedhee
gad bu'eera. **9** Amma kunoo iyyi Israa'elootaa na bira
ga'eera. Ani haala itti warri Gibxi isaan cunqursanis
argeera. **10** Kanaafuu ati amma dhaqi. Ani akka ati
saba koo Israa'eloota Gibxi keessaa baaftuuf Fara'oonitti
sin erga." **11** Museen garuu Waaqaan, "Fara'oon bira
dhaqee Gibxii Israa'eloota baasuuf ani eenyu?" jedhe. **12**
Waaqnis akkana jedhe; "Ani si wajjin nan ta'a. Ati saba
sana Gibxii yommuu baaftutti isin tulluu kana irratti
Waaqa waaqeffattu. Si erguu kootiifis kun mallattoo
siif ta'a." **13** Museen immoo Waaqaan, "Kunoo ani
gara Israa'elootaa dhaqee, 'Waaqni abbaa keessanii
na ergeera' yommun jedhutti yoo isaan, 'Maqaan isaa
eenyu?' jedhanii na gaafatan, ani maal jedheen isaanitti
hima?" jedhe. **14** Waaqnis Museedhaan, "ANI ANUMA;
ati saba Israa'eliin, 'Inni ANI ANUMA jedhu sun gara
keessanitti na ergeera' jedhi" jedheen. **15** Waaqni ammas
Museedhaan akkana jedhe; "Israa'elootaan akkana
jedhi; 'Waaqayyo Waaqni abbootii keessanii, Waaqni
Abrahaam, Waaqni Yisihaaq, Waaqni Yaaqoob isinitti na
ergeera.' "Maqaan kun bara baraan maqaa koo ti; maqaa
ani dhalootaa hamma dhalootaatti ittiin yaadatamuu
dha. **16** "Dhaqii maanguddoota Israa'el walitti qabiitii
akkana jedhiin; 'Waaqayyo Waaqni abbootii keessanii,
Waaqni Abrahaam, kan Yisihaaqii fi kan Yaaqoob
natti mul'atee akkana jedhe: "Ani isin ilaaleera; waan
Gibxitti isin irra ga'es argeera. **17** Kanaafuu ani rakkina
Gibxi keessaa isin baasee biyya aannanii fi dammi
keessaa burqu jechuunis biyya Kana'aanotaa, Heetotaa,
Amoorotaa, Feerzotaa, Hiiwotaatii fi biyya Yebuusotaatti
isin geessuuf murteesseera.'" **18** "Maanguddoonni
Israa'el si dhaga'u. Atii fi maanguddoonni Israa'el mootii
Gibxi bira dhaqxanii, 'Waaqayyo Waaqni Ibrootaa nutti
mul'ateera; egaa amma akka nu Waaqayyo Waaqa
keenyaaf aarsaa dhi'eessinuuf gara gammoojjiitti karaa
guyyaa sadii nuu eeyyami' jettuun. **19** Garuu akka
mootiin Gibxi yoo irreen jabaan isa dirqisiise malee
deemuuf isinii hin eeyyamne anuu beeka. **20** Ani
dinqii isaan gidduutti hojjedhu hundaan irree koo
hiixadhee namoota Gibxi nan dha'a. Ergasii inni akka
deemtan isiniif eeyyama. **21** "Anis akka sabni kun fuula
warra Gibxi duratti surraa argatu nan godha; isinis
yommuu Gibxii baatanitti harka duwwaa hin baatan. **22**
Tokkoon tokkoon dubartii mi'a meetii, mi'a warqeetii fi
uffata gaafattee ollaa isheettii fi dubartii mana ishee
jiraattu irraa haa fudhattu; kanaanis ilmaanii fi intallan
keessanitti uffiftu. Akkasiinis qabeenya warra Gibxi
boojitanii baatu."

4 Museen, "Yoo isaan, 'Waaqayyo sitti hin mul'anne'
jedhanii na amanuu yookaan na dhaga'uu didan hoo?"
jedhee deebise. **2** Kana irratti Waaqayyo, "Wanti harka
kee keessa jiru sun maali?" jedheen. Museen immoo,
"Ulee dha" jedhee deebise. **3** Waaqayyos, "Lafa buusi"
jedheen. Museen lafa buufnaan uleen sun bofa ta'e; innis
irraa baqate. **4** Waaqayyo garuu Museedhaan, "Harka kee
hiixadhuutii eegee isaa qabi" jedhe. Museenis hiixatee
bofa sana qabe; bofti sunis harka isaa keessatti deebi'ee
ulee ta'e. **5** Waaqayyos, "kun akka isaan Waaqayyo
Waaqni abbootii isaanii, Waaqni Abrahaam, Waaqni
Yisihaaq, Waaqni Yaaqoob sitti mul'ate akka amananiif"
jedhe. **6** Waaqayyos Museedhaan, "Harka kee bobaa kee
keessa kaa'adhu" jedhe. Museenis harka isaa bobaa isaa
keessa kaa'ate; yommuu inni baafatettis, kunoo harki
isaa lamxii akka cabbii ta'e. **7** Innis Museedhaan, "Harka
kee deebisii bobaa kee keessa kaa'adhu" jedhe; Museenis
deebisee harka isaa bobaa isaa keessa kaa'ate; yommuu
inni baafatettis, kunoo harki isaa deebi'ee akkuma
dhagna isaa isa kaanii ta'e. **8** Waaqayyos akkana jedhe;
"Isaan yoo si amanuu baatanii mallattoo isa jalqabaa
fudhachuu didan mallattoo lammaffaa ni amanu ta'a. **9**
Yoo isaan mallattoo kana lamaan amanuu baatanii si
dhaga'uu didan bishaan laga Abbayyaa budduuqsiitii
lafa gogaa irratti dhangalaasi. Bishaan ati lagicha irraa
budduuqsite sunis lafa gogaa irratti dhiiga ta'a." **10**
Museenis Waaqayyoon, "Yaa Gooftaa, ani duris ta'u
yookaan erga ati garbicha keetti dubbachuu jalqabdee as
nama arraba qajeelu miti. Ani nama afaan isaa hidhamee
arrabni isaas itti ulfaatuu dha" jedhe. **11** Waaqayyos
akkana isaan jedhe; "Kan afaan namaa uume eenyu?
Kan akka namni arrab-didaa ta'u yookaan duudu godhu
eenyu? Kan agartuu ijaa namaaf kennu yookaan jaamsu
eenyu? Anuma Waaqayyoo mitii? **12** Amma dhaqi; ani
afaan kee wajjin nan ta'a; waan ati jettus sin barsiisa."
13 Museen garuu, "Yaa Gooftaa, maaloo nama biraa ergi"
jedhe. **14** Dheekkamsi Waaqayyoos Musee irratti boba'e;
innis akkana jedhe; "Obboleessi kee Aroon Lewwichi jira
mitii? Ani akka inni akka gaariitti dubbatu nan beeka.

Kunoo, inni gara kee dhufuutti jira. Inni yommuu si
argutti ni gammada. **15** Ati isatti dubbatee afaan isaa
keessa dubbii ni keessa; anis afaan keetii fi afaan isaa
wajjin nan ta'a; waan isin hojjettanis isin nan barsiisa.
16 Inni uummatatti siif dubbata; inni afaan siif ta'a; ati
immoo isaaf akka Waaqaa ni taata. **17** Ati ulee ittiin
mallattoo argisiiftu kana harkatti qabadhu." **18** Museen
gara abbaa niitii isaa gara Yetrootti deebi'ee, "Akka ani
gara saba koo warra Gibxi jiraatanitti deebi'ee hamma
ammaatti lubbuun jiraachuu isaanii arguuf maaloo naa
eeyyami" jedheen. Yootooris, "Nagaan dhaqi" jedheen.
19 Waaqayyo Midiyaanitti Museedhaan, "Namoonni si
ajjeesuu barbaadan hundi du'aniiruutii Gibxitti deebi'i"
jedhee ture. **20** Kanaafuu Museen niitii isaatii fi ilmaan
isaa fuudhatee harree irra kaa'ee Gibxitti deebi'e. Innis
ulee Waaqaa harkatti qabatee ture. **21** Waaqayyo
Museedhaan akkana jedhe; "Ati yeroo Gibxitti deebitutti
dinqiiwwan ani akka ati hojjetuuf humna siif kenne
sana hunda fuula Fara'oon duratti hojjedhu. Ani garuu
akka inni saba sana gad hin lakkifne mata jabeessa isa
nan godha. **22** Ati Fara'ooniin akkana jedhi; 'Waaqayyo
akkana jedha: Israa'el ilma koo hangafa; **23** anis, "Akka
ilmi koo na tajaajiluuf gad lakkisi" jedhee sitti himeera.
Ati garuu isa gad lakkisuu didde; kanaafuu, kunoo ani
ilma kee hangafa nan ajjeesa.'" **24** Waaqayyo karaa irratti
iddoo bultiitti Museetti dhufee isa ajjeesuu barbaade.
25 Ziphooraa garuu dhagaa qara qabu fudhattee qola
dhagna ilma ishee kuttee ittiin miilla Musee tuqxe.
Isheenis, "Ati dhugumaan anaaf misirricha dhiigaati"
jette. **26** Waaqayyos isa dhiise. Yeroo sana isheen
waa'ee dhagna qabaatiif, "Misirricha dhiigaa ti" jette.
27 Waaqayyos Arooniin, "Ati Musee simachuuf gara
gammoojjii dhaqi!" jedhe. Innis dhaqee Tulluu Waaqaa
irratti Musee argatee isa dhungate. **28** Yeroo sana
Museen dubbii Waaqayyo akka inni dubbatuuf isa erge
hundaa fi mallattoowwan akka inni hojjetuuf isa ajaje
hunda Aroonitti hime. **29** Musee fi Aroon maanguddoota
Israa'el hunda walitti qaban; **30** Aroonis waan Waaqayyo
Museetti hime hunda jaratti hime. Mallattoowwanis
fuula namootaa duratti hojjete; **31** isaanis ni amanan.
Jarris yommuu akka Waaqayyo saba Israa'el ilaalee fi
akka inni rakkina isaaniis arge dhaga'anitti gad jedhanii
sagadan.

5 Ergasii Musee fi Aroon Fara'oon bira dhaqanii,
"Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana jedha; 'Akka
inni gammoojjiitti ayyaana naa ayyaanessuuf saba
koo gad dhiisi.'" **2** Fara'oon immoo, "Akka ani isaaf
ajajamee Israa'elin gad dhiisuuf Waaqayyo kun eenyu?
Ani Waaqayyo sana hin beeku; Israa'elinis gad hin
dhiisu" jedhe. **3** Isaanis akkana jedhan; "Waaqni Ibrootaa
nutti dhufeera. Akka nu Waaqayyo Waaqa keenyaaf
aarsaa dhi'eessinuuf gara gammoojjiitti karaa guyyaa
sadii nuu eeyyami; akkas ta'uu baannaan inni dha'ichaan
yookaan goraadeedhaan nu dha'a." **4** Mootiin Gibxi
garuu, "Yaa Musee fi Aroon, isin maaliif saba kana
hojii dhowwitu? Hojii keessanitti deebi'aa!" isaaniin
jedhe. **5** Fara'oonis ittuma fufee, "Kunoo sabni biyyattii
amma baay'ateera; isin immoo hojii isaan dhowwaa
jirtu" jedhe. **6** Guyyuma sana Fara'oon akkana jedhee
itti gaafatamtoota hojiitii fi qondaaltota sabaa ajaje; **7**
"Si'achi xuubii hojjechuudhaaf saba kanaaf cidii hin
kenninaa; isaan ofuma isaaniitii dhaqanii cidii haa
barbaaddatan. **8** Garuu akka isaan lakkoobsa xuubii kan
duraan hojjechaa turan sana hojjetan godhaa; hamma
isaanitti ramadame hin hir'isinaa. Isaan dhibaa'oo
dha; kanaafuu, 'Nu dhaqnee Waaqa keenyaaf aarsaa
dhi'eessina' jedhanii iyyaa jiru. **9** Akka isaan hojiidhaan
qabamanii dubbii sobaatiif xiyyeeffannoo hin kennineef
hojii isaanitti cimsaa." **10** Itti gaafatamtoonni hojiitii fi
qondaaltonni sabaa gad yaa'anii saba sanaan akkana
jedhan; "Fara'oon akkana jedha: 'Ani si'achi cidii isinii
hin kennu. **11** Lafa itti argachuu dandeessan dhaqaatii
ofii keessanii cidii barbaaddadhaa; hojiin keessan garuu
gonkumaa hin hir'atu.'" **12** Sabni sun qooda cidii,
haafa walitti qabachuuf jedhee biyya Gibxii guutuu
keessa faffaca'e. **13** Itti gaafatamtoonni sunis, "Isin hojii
keessan kan guyyaa guyyaa akkuma yeroo cidiin ture
sanaatti hojjedhaa raawwadhaa" jedhanii isaan jarjarsaa
turan. **14** Israa'eloonni qondaaltota hojii ta'an kanneen
itti gaafatamtoota garboota Fara'ooniin muudamanis
reebamanii, "Isin kaleessaa fi har'a maaliif qooda xuubii
kan akka hojjettaniif isinii ramadame sana akkuma
duriitti hin guuttanne?" jedhamanii gaafatamaa turan.
15 Israa'eloonni to'attoota hojii ta'anis dhaqanii akkana
jedhanii Fara'oonitti iyyatan; "Ati maaliif tajaajiltoota
kee akkas goota? **16** Cidiin tajaajiltoota keetiif hin
kennamu; ta'us, 'Xuubii hojjedhaa!' nuun jedhan. Kunoo
tajaajiltoonni kee reebamaa jiru; balleessaan garuu
kanuma saba keetii ti." **17** Fara'oonis akkana jedhe;
"Isin dhibaa'oo dha; isin dhibaa'oo dha! Kanaafuu isin,
'Nu dhaqnee Waaqayyoof aarsaa dhi'eessina' jettan. **18**
Amma dhaqaatii hojjedhaa; cidiin isiniif hin kennamu;
garuu xuubii isinitti ramadame hojjetanii guutuu qabdu."
19 Israa'eloonni to'attoota hojii ta'an yommuu, "Isin
lakkoobsa xuubii kan guyyaa guyyaatti akka hojjettaniif
isin irraa eegamu sana hir'isuu hin qabdan" jedhamee
isaanitti himametti akka rakkina keessa seenan hubatan.
20 Yeroo Fara'oon biraa gad ba'anitti utuu Musee fi
Aroon isaan eeganuu argatan; **21** isaanis, "Waan isin
akka Fara'oonii fi qondaaltonni isaa nu xireeffatan
gootanii akka isaan nu ajjeesaniif goraadee harka isaanii
keessa keessaniif Waaqayyo isinitti haa ilaalu; isinitti
haa murus!" jedhan. **22** Museen gara Waaqayyootti
deebi'ee akkana jedhe; "Yaa Gooftaa, ati maaliif saba
kanatti rakkina fidde? Ati kanaaf na ergitee? **23** Gaafa
ani maqaa keetiin dubbachuuf Fara'oon bira dhaqee
jalqabee inni saba keetti rakkinuma fidaa jira; ati garuu
gonkumaa saba kee hin furre."

6 Waaqayyos Museedhaan, "Amma waan ani Fara'oon
irratti hojjedhu ati ni argita: sababii irree koo jabaa
sanaatiif mootichi gad isaan dhiisa; sababii irree koo
jabaa sanaatiifis mootichi biyya isaa keessaa isaan ari'a"
jedhe. **2** Waaqni ammas Museedhaan akkana jedhe; "Ani
Waaqayyo. **3** Ani akka Waaqa Waan Hunda Danda'uuttan
Abrahaamitti, Yisihaaqittii fi Yaaqoobitti mul'adhe;
garuu maqaa koo Waaqayyoon isaanitti of hin beeksifne.
4 Akkasumas ani biyya Kana'aan lafa isaan akka alagaatti
keessa jiraattan sana isaanii kennuuf jedhee isaan wajjin

kakuu galeera. **5** Kana irrattis, ani aaduu saba Israa'el
kanneen warra Gibxiin garboomfaman sanaa dhaga'ee
kakuu koo yaadadheera. **6** "Kanaafuu saba Israa'eliin
akkana jedhi: 'Ani Waaqayyo; waanjoo warra Gibxi jalaa
isin nan baasa; ani garbummaa isaanii jalaa isin nan
baasa; irree diriiraa fi murtii jabaadhaanis isin nan
fura. **7** Ani akka saba ofii kootti isin fudhadha; Waaqa
keessan nan ta'a. Yeroo sana isin akka ani Waaqayyo
Waaqa keessan kan waanjoo warra Gibxi jalaa isin
baase ta'e ni beektu. **8** Ani biyya isan Abrahaamiif,
Yisihaaqii fi Yaaqoobiif kennuuf harka koo ol qabadhee
kakadhe sanatti isin nan galcha. Dhaala godhees isiniif
kenna. Ani Waaqayyo.'" **9** Museenis waan kana saba
Israa'elitti hime; isaan garuu waan abdii kutatanii fi
garbummaa hamaa keessa turaniif isa hin dhageenye.
10 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **11** "Dhaqiitii
akka inni biyya isaa keessaa Israa'eloota gad lakkisuuf
Fara'oon mooticha Gibxitti himi." **12** Museen garuu
Waaqayyoon, "Kunoo Israa'eloonni na hin dhageenye;
yoos Fara'oon akkamitti na dhaga'a ree? Afaan koo
qajeelchee hin dubbatatuutii" jedhe. **13** Waaqayyo garuu
waa'ee Israa'elootaatii fi waa'ee Fara'oon mooticha
Gibxi Musee fi Aroonitti dubbatee akka isaan saba
Israa'el Gibxii baasan isaan ajaje. **14** Hangafoonni
balbalawwan isaanii kanneenii dha: Ilmaan Ruubeen
ilma Israa'el hangaftichaa: Henook, Faluus, Hezroonii fi
Karmii. **15** Ilmaan Simi'oon: Yemuu'eel, Yaamiin, Oohad,
Yaakiin, Zoohar, Shaawul ilma dubartittii Kana'aan.
16 Maqaan ilmaan Lewwiis akkuma dhaloota isaaniitti
kanaa dha: Geershoon, Qohaatii fi Meraarii. **17** Ilmaan
Geershoon akkuma maatii isaaniitti: Loobeenii fi Shime'ii.
18 Ilmaan Qohaati: Amraam, Yizihaar, Kebroonii fi
Uzii'eel. Qohaati waggaa 133 jiraate. **19** Ilmaan Meraarii:
Mahilii fi Muusii. **20** Amraam obboleettii abbaa isaa
Yookebeedin fuudhe; isheenis Aroonii fi Musee deesseef.
21 Ilmaan Yizihaar: Qooraahi, Naafegii fi Zikrii. **22**
Ilmaan Uzii'eel: Miishaa'eel, Elzaafaanii fi Sitrii. **23** Aroon
intala Amiinaadaab obboleettii Nahishoon Eliishebaa
fuudhe; isheenis Naadaab, Abiihuu, Ele'aazaarii fi
Iitaamaarin deesseef. **24** Ilmaan Qooraahi: Asiir, Elqaanaa
fi Abii'aasaaf. **25** Ele'aazaar ilmi Aroon intallan Fuut'eel
keessaa tokko fuudhe; isheenis Fiinehaasin deesseef.
26 Aroonii fi Museen warri Waaqayyo, "Isin akkuma
kutaa kutaa isaaniitti Gibxi keessaa Israa'eloota baasaa"
jedheen sun isaanuma kana. **27** Isaanis warra waa'ee
Gibxi keessaa Israa'eloota baasuu Fara'oon mooticha
Gibxitti dubbatan sanaa dha. Musee fi Aroon isaanuma
kana. **28** Waaqayyo yeroo Gibxi keessatti Museetti
dubbate sana **29** akkana jedheen; "Ani Waaqayyoo dha.
Waan ani sitti himu hunda Fara'oon mooticha Gibxitti
himi." **30** Museen garuu Waaqayyoon, "Kunoo, ani
waan afaan koo qajeelchee dubbachuu hin dandeenyeef
Fara'oon akkamiin na dhaga'a?" jedhe.

7 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; "Ilaa, ani
Fara'ooniif waaqa si godheera; obboleessi kee Aroon
immoo raajii siif ta'a. **2** Ati waan ani si ajaju hunda
ni dubbata; obboleessi kee Aroon immoo akka inni
Israa'eloota biyya isaa keessaa gad dhiisu Fara'oonitti
ni hima. **3** Ani garuu Fara'oonin mata jabeessa nan
godha; yoo ani biyya Gibxi keessatti mallattoowwanii
fi dinqiiwwan koo baay'ise iyyuu, **4** inni isin hin
dhaggeeffatu. Ani harka koo Gibxi irratti ol nan kaasa;
murtii jabaadhaanis raayyaa koo, saba Israa'el biyya
Gibxi keessaa nan baasa. **5** Warri Gibxi yommuu ani
harka koo Gibxi irratti ol kaafadhee saba Israa'el achi
keessaa baasutti akka ani Waaqayyo ta'e ni beeku."
6 Musee fi Aroonis akkuma Waaqayyo isaan ajaje
godhan. **7** Yeroo Fara'oonitti dubbatanitti Museen
nama waggaa saddeettama ture; Aroon immoo nama
waggaa saddeettamii sadii ture. **8** Waaqayyos Musee fi
Arooniin akkana jedhe; **9** "Yommuu Fara'oon, 'Dinqii
hojjedhaa' isiniin jedhutti, ati immoo Arooniin, 'Ulee
kee fuudhiitii fuula Fara'oon duratti lafa buusi' jetta;
uleen sunis bofa ta'a." **10** Musee fi Aroon Fara'oon bira
dhaqanii akkuma Waaqayyo isaan ajaje sana godhan.
Aroon fuula Fara'oonii fi qondaaltota isaa duratti ulee
isaa lafa buuse; uleen sunis bofa taate. **11** Fara'oonis
beektotaa fi falfaltoota ofitti waame; tolfattoonni Gibxi
ogummaa isaanii dhokataa sanaan akkasuma godhan.
12 Tokkoon tokkoon isaanii ulee isaanii lafa buusan;
uleen isaaniis bofa ta'e. Uleen Aroon garuu ulee isaanii
liqimsite. **13** Ta'us Fara'oon akkuma Waaqayyo dubbate
sana mata jabeessa ta'ee isaan dhaggeeffachuu dide.
14 Kana irratti Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe;
"Fara'oon mata jabeessa ta'eera; saba sanas gad dhiisuu
dide. **15** Ganamaan gara Fara'oon dhaqi; kunoo inni
bishaanitti gad ba'a. Ulee bofatti geeddaramte sana
harkatti qabadhuutii qarqara laga Abbayyaatti isa
eegi. **16** Akkanas jedhiin; 'Waaqayyo Waaqni Ibrootaa
akkana jedhee sitti na ergeera: Akka sabni koo dhaqee
gammoojjii keessatti naaf sagaduuf gad lakkisi. Ati garuu
hamma ammaatti ajajamuu diddeerta. **17** Waaqayyo
akkana jedha: Akka ani Waaqayyo ta'e ati kanaan
beekta: Kunoo ani ulee harka koo keessa jiru kanaan
bishaan Abbayyaa nan dha'a; bishaan sunis dhiigatti
geeddarama. **18** Qurxummiiwwan laga Abbayyaa keessaa
ni du'u; lagni sunis ni ajaa'a; warri Gibxis bishaan laga
sanaa dhuguu hin danda'an.'" **19** Waaqayyo immoo
Museedhaan akkana jedhe; "Arooniin akkana jedhi;
'Ulee kee qabadhuutii bishaanota Gibxi irratti, lageen
isaanii irratti, doloolloo isaanii irratti, haroo isaaniitii
fi kuusaa bishaanii hunda irratti harka kee diriirsi.'
Isaanis dhiigatti geeddaramu. Gibxi guutuun dhiigaan
guutama; qodaan mukaatii fi okkoteen dhagaa dhiigaan
guutaman." **20** Musee fi Aroon akkuma Waaqayyo isaan
ajaje sana godhan. Aroon ulee isaa ol fuudhee fuula
Fara'ooniitii fi qondaaltota isaa duratti bishaan Abbayyaa
dha'e; bishaan sun hundis dhiigatti geeddarame. **21**
Qurxummiiwwan Abbayyaa duunaan lagichi ajaa'e;
warri Gibxis bishaan isaa dhuguu hin dandeenye. Gibxi
guutuunis dhiigaan guutame. **22** Garuu tolfattoonni
Gibxi tolcha isaaniitiin akkasuma hojjetan; Fara'oonis
mata jabeessa ta'e. Innis akkuma Waaqayyo jedhe sana
Musee fi Aroon dhaga'uu dide. **23** Fara'oonis deebi'ee
masaraa isaa seene; innis waan kana yaadatti illee hin
qabanne. **24** Warri Gibxi hundi waan bishaan laga sanaa
dhuguu hin danda'iiif bishaan dhugaatii baafachuuf

jedhanii qarqara Abbayyaa qotatan. **25** Erga Waaqayyo
Abbayyaan dha'ee guyyaan torba darbe.

8 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; "Fara'oon bira
dhaqii akkana jedhiin; 'Waaqayyo akkana jedha: Akka
sabni koo na tajaajiluuf gad dhiisi. **2** Yoo ati gad isa
dhiisuu didde immoo kunoo ani biyya kee guutuutti
dha'icha fattee nan erga. **3** Lagni Abbayyaa fatteedhaan
guutuma; isaanis ol ba'anii mana keetti, dinqa keetti,
siree keetti, mana hojjettoota keetiitti, saba keetti,
iddoo ibiddaa keetti, qodaa bukoo keetiittis nam'u. **4**
Fatteewwan kunneen si'ii fi saba kee, qondaaltota kee
hundas ni yaabbatu.'" **5** Waaqayyo Museedhaan akkana
jedhe; "Arooniin akkana jedhi; 'Ulee kee qabadhuutii
harka kee burqaawwan irratti, lageenii fi kuusaa bishaanii
irratti ol kaafadhuutii akka fatteewwan biyya Gibxitti
dhufan godhi.'" **6** Aroon harka isaa bishaanota Gibxitti
ol kaafate; fatteewwanis ol ba'anii biyya sana guutan.
7 Tolfattoonnis falfala isaaniitiin akkasuma godhan;
biyya Gibxittis fatteewwan fidan. **8** Fara'oonis Musee
fi Aroonin ofitti waamee, "Akka inni anaa fi saba koo
irraa fatteewwan fageessuuf Waaqayyo kadhadhaa;
anis akka sabni keessan dhaqee Waaqayyoof aarsaa
dhi'eessuuf gadin dhiisa" jedhe. **9** Museenis Fara'ooniin,
"Akka fatteewwan si'ii fi manneen kee irraa badanii
laga Abbayyaa qofa keessatti hafaniif yeroo ani itti siif,
qondaaltota keetii fi saba keetiif illee Waaqa kadhadhu
ati na beeksisi" jedhe. **10** Fara'oon immoo, "Bor" jedheen.
Museenis akkana jedhee deebise; "Waaqayyo Waaqa
keenyaa fakkaatu kan tokko iyyuu akka hin jirre akka
beektuuf akkuma ati jettu ta'a. **11** Fatteewwan sun si'ii
fi manneen kee irraa, qondaaltota keetii fi saba kee
irraa ni badu; laga Abbayyaa qofa keessattis ni hafu." **12**
Musee fi Aroon erga Fara'oon biraa gad ba'anii booddee
Museen waa'ee fatteewwan Waaqni Fara'oonitti erge
sanaa Waaqayyotti iyye. **13** Waaqayyos akkuma Museen
kadhate godhe. Fatteewwan sunis mana keessatti, oobdii
irratti, dirree irrattis dhuman. **14** Fatteewwan sunis
walitti qabamanii tuulaman; biyyattiinis ni ajoofte. **15**
Fara'oon garuu yommuu akka dha'ichi sun qabbanaa'e
argetti akkuma Waaqayyo dubbatee ture sana mata
jabeessa ta'ee Musee fi Aroonin dhaga'uu dide. **16**
Ergasiis Waaqayyo Museedhaan, "Arooniin, 'Ulee kee
ol kaasiitii awwaara lafaa dha'i' jedhi; awwaarri sunis
biyya Gibxi guutuu keessatti injiraan ta'a" jedhe. **17**
Isaanis akkasuma godhan. Yommuu Aroon harka isaa isa
ulee qabate ol kaafatee awwaara lafaa dha'etti injiraan
namaa fi horiitti duudde. Awwaarri guutuu biyya Gibxi
keessa jiru hundi injiraan ta'e. **18** Tolfattoonni garuu
falfala isaaniitiin injiraan gad yaasuu yaalanii dadhaban.
Injiraanis namaa fi horii irra ture. **19** Tolfattoonnis
Fara'ooniin, "Kun quba Waaqaa ti" jedhan. Fara'oon
garuu akkuma Waaqayyo dubbate sana mata jabeessa
ta'ee dhaga'uu dide. **20** Waaqayyo Museedhaan akkana
jedhe; "Ganama barii ka'iitii fuula Fara'oon duratti
dhi'aadhu; kunoo inni gara bishaanitti gad ba'a; akkanas
jedhiin; 'Waaqayyo akkana jedha: Akka inni na tajaajiluuf
saba koo gad dhiisi. **21** Yoo ati saba koo gad dhiisuu didde
immoo kunoo, ani tuuta tisiisaa sitti, qondaaltota keetti,
saba keetti, manneen keetti nan erga. Manneen warra
Gibxi, lafti isaan jiraatanis tisiisaan guutamu. **22** "'Ani
garuu guyyaa sana iddoo sabni koo jiraatu Gooshenin
haala addaatiin nan ilaala; akka ati akka ani Waaqayyo
biyya kana keessa jiru beektuuf tisiisni tokko iyyuu achi
hin jiraatu. **23** Ani saba kootii fi saba kee gidduutti garaa
garummaa nan uuma. Mallattoon kunis bori ta'a.'" **24**
Waaqayyos akkasuma godhe. Tisiisni baay'een mana
Fara'oonii fi manneen qondaaltota isaatti duude; biyyi
Gibxi guutuunis tisiisaan balleeffame. **25** Fara'oonis
Musee fi Aroonin ofitti waamee, "Dhaqaatii biyyuma kana
keessatti Waaqa keessaniif aarsaa dhi'eessaa" jedheen. **26**
Museen immoo deebisee akkana jedhe; "Akkas gochuun
qajeelaa hin ta'u; aarsaan nu Waaqayyo Waaqa keenyaaf
dhi'eessinu warra Gibxi biratti jibbamaa dha. Kunoo, yoo
nu aarsaa fuula isaanii duratti jibbamu dhi'eessine isaan
dhagaadhaan nu hin tumanii ree? **27** Akkuma inni nu
ajajetti nu Waaqayyo Waaqa keenyaaf aarsaa dhi'eessuuf
gara gammoojjii karaa guyyaa sadii deemuu qabna." **28**
Fara'oonis, "Ani akka isin gammoojjii keessatti Waaqayyo
Waaqa keessaniif aarsaa dhi'eessitaniif gadin isin dhiisa;
garuu baay'ee fagaattani hin deeminaa. Isinis Waaqa naa
kadhadhaa" jedhe. **29** Museenis akkana jedhee deebise;
"Kunoo, ani akkuman si biraa deemeen akka bor tisiisni
Fara'oon irraa, qondaaltota isaatii fi saba isaa irraa ka'u
Waaqayyo nan kadhadha. Yaa Fara'oon ati garuu, akka
sabni kun Waaqayyoof aarsaa dhi'eessuuf gad dhiisuu
diddee ammas nu hin gowwoomsin." **30** Museenis ergasii
Fara'oon biraa ba'ee Waaqayyo kadhate; **31** Waaqayyos
akkuma Museen isa kadhate sana godhe; tisiisni sunis
Fara'oonin, qondaaltota isaatii fi saba isaa gad dhiisee
deeme; tisiisni tokko iyyuu hin hafne. **32** Fara'oon garuu
ammas mata jabeessa ta'e; saba sanas gad dhiisuu dide.

9 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; "Fara'oon bira
dhaqiitii akkana jedhiin; 'Waaqayyo Waaqni Ibrootaa
akkana jedha; "Akka sabni koo na tajaajiluuf gad dhiisi."
2 Yoo ati gad dhiisuu diddee isaan danqite, **3** kunoo
harki Waaqayyoo horii kee kanneen dirree irra oolan
fardeen, harrootaa fi gaalawwan keetti, loon, hoolotaa fi
re'oota keetti dha'icha hamaa ni fida. **4** Waaqayyo garuu
akka horiin saba Israa'el tokko iyyuu hin duuneef horii
Israa'elii fi horii warra Gibxi gidduutti garaa garummaa
ni uuma.'" **5** Waaqayyo yeroo murteessee, "Waaqayyo
bor waan kana biyyattii keessatti ni hojjeta" jedhe.
6 Waaqayyos guyyaa itti aanutti waan kana hojjete:
Horiin warra Gibxi hundi ni dhume; horii warra Israa'el
keessaa garuu tokko iyyuu hin duune. **7** Fara'oonis
namoota qoratan ergee, kunoo akka horii saba Israa'el
keessaa tokko illee hin du'in beeke. Ta'us Fara'oon mata
jabeessa ta'ee saba sana gad dhiisuu dide. **8** Waaqayyo
immoo Musee fi Arooniin akkana jedhe; "Daaraa harka
guutuu iddoo ibiddaatii hammaaraa; Museenis daaraa
sana fuula Fara'oon duratti samiitti ol haa facaasu.
9 Innis biyya Gibxi guutuu keessatti awwaara ta'a;
dhullaan malaa yaasu namaa fi horii guutuu biyyattii
keessa jiranitti yaa'a." **10** Isaan boolla ibiddaa irraa
daaraa hammaarratanii fuula Fara'oon dura dhaabatan.
Museenis daaraa sana samiitti ol facaase; dhullaan malaa
yaasus namaa fi horiitti yaa'e. **11** Tolfattoonnis sababii

dhullaatiif Musee dura dhaabachuu hin dandeenye;
dhullaan tolfattootaa fi warra Gibxi hundatti yaa'ee
tureetii. **12** Garuu Waaqayyo akkuma Museetti hime sana
Waaqayyo Fara'oonin mata jabeessa godhe; innis Musee
fi Aroonin dhaga'uu dide. **13** Waaqayyo Museedhaan
akkana jedhe; "Ganama barii ka'iitii fuula Fara'oon
dura dhaabadhu; akkanas jedhiin; 'Waaqayyo Waaqni
Ibrootaa akkana jedha; akka sabni koo na tajaajiluuf gad
dhiisi; **14** yoo kanaa achii ani amma dha'icha koo hunda
sitti, qondaaltota keetii fi saba keetti nan erga; kunis
akka ati akka Waaqni akka koo lafa hunda irra hin jirre
beektuuf. **15** Silaa amma ani harka koo ol fudhadhee
si'ii fi saba kee dhukkuba hamaan dha'uu nan danda'a
ture; atis lafa irraa badda turte. **16** Ani garuu humna koo
sirratti argisiisuu fi akka maqaan koo lafa hunda irratti
labsamuuf jedheen kaayyoo kanaaf si jiraachise. **17** Ati
amma iyyuu saba koo irratti ol ol of qabda; jaras gad hin
dhiiftu. **18** Kunoo ani bori yeroo akkanaatti cabbii hamaa
erga Gibxi hundeeffamtee jalqabee hamma ammaatti
takkumaa Gibxitti hin bu'in tokko nan buusa. **19** Egaa
amma nama ergiitii horii keetii fi waan alaa qabdu
hunda manatti galchisiisi; cabbiin sunis namaa fi horii
manatti hin galin kanneen alatti hafan hundatti ni bu'a;
isaanis ni dhumu.'" **20** Qondaaltota Fara'oon keessaa
warri dubbii Waaqayyoo sodaatan garboota isaaniitii fi
horii isaanii manatti galfachuuf ariifatanii sokkan. **21**
Warri dubbii Waaqayyootiif xiyyeeffannoo hin kennin
immoo garboota isaaniitii fi horii isaanii alatti dhiisan.
22 Waaqayyo Museedhaan, "Akka cabbiin biyya Gibxi
hundatti namatti, horii fi biqiltuu lafa qotiisaa Gibxi
hunda irratti bu'uuf harka kee gara samiitti diriirsi"
jedhe. **23** Yommuu Museen ulee isaa gara samiitti
diriirsettis Waaqayyo kakawwee fi cabbii erge; ibiddis
gara lafaatti gad bu'e. Waaqayyos biyya Gibxitti cabbii
roobse; **24** cabbiin ni bu'e; ibiddis cabbii wajjin wal
make. Cabbiin hamaan akkanaa erga Gibxi saba taatee
beekamtee as takkumaa guutuu biyyattiitti hin buune.
25 Cabbiin sunis biyya Gibxi keessatti waan ala jiru
hunda namas horiis ni dha'e; biqiltuu lafa qotiisaa
hundas ni balleesse; muka hundas ni barbadeesse.
26 Lafti cabbiin itti hin bu'in biyya Gooshen iddoo
Israa'eloonni jiraatan qofa ture. **27** Fara'oonis Musee
fi Aroonin ofitti waamee akkana jedheen; "Ani amma
cubbuu hojjedheera; Waaqayyo qajeelaa dha; anii fi
sabni koo garuu balleessaa hojjenneerra. **28** Sababii
bakakkaa fi cabbiin nutti baay'ateef isin Waaqayyoon
nuuf kadhadhaa. Anis gad isin nan dhiisa; isin hammana
caalaa as turuu hin qabdan." **29** Museenis akkana jedhee
deebise; "Ani yommuu magaalaa kana keessaa ba'utti
harka koo bal'isee Waaqayyo nan kadhadha. Bakakkaan
ni dhowwama; cabbiinis si'achi hin jiraatu; kanaanis ati
akka lafti kan Waaqayyoo taate ni beekta. **30** Ani garuu
akka atii fi qondaaltonni kee amma iyyuu Waaqayyo
Waaqa hin sodaanne nan beeka." **31** Waan talbaan
daraaree, garbuun immoo bilchaatee tureef talbaa fi
garbuun ni badan. **32** Qamadii fi honboriin garuu waan
turanii bilchaataniif hin badne. **33** Museenis Fara'oon
biraa deemee magaalaa keessaa gad ba'e; innis harka
isaa gara Waaqayyootti bal'ise; bakakkaa fi cabbiin ni
dhowwaman. Bokkaanis deebi'ee biyyattiitti hin roobne.
34 Fara'oonis yommuu akka bokkaan, cabbii fi bakakkaan
dhowwaman argetti ammas cubbuu hojjete; innii fi
qondaaltonni isaa mata jabeeyyii ta'an. **35** Akkuma
Waaqayyo karaa Museetiin dubbate sana, Fara'oon mata
jabeessa ta'e; saba Israa'elis gad dhiisuu dide.

10 Waaqayyos Museedhaan akkana jedhe;
"Fara'oonitti ol seeni; ani akka mallattoowwan koo
kanneen isaan gidduutti hojjedhuuf jedhee Fara'oonii fi
qondaaltota isaa mata jabeeyyii godheera; **2** kunis akka
ati waan ani warra Gibxi godhe, mallattoo ani isaan
gidduutti argisiises ijoollee keetii fi ijoollee ijoollee
keetiitti himtee akka ani Waaqayyo ta'e akka beektaniif
ta'e." **3** Musee fi Aroonis Fara'oon bira dhaqanii akkana
jedhaniin; "Waaqayyo Waaqni Ibrootaa akkana jedha:
'Ati hamma yoomiitti fuula koo duratti gad of qabuu
didda? Akka isaan na tajaajilaniif saba koo gad dhiisi.
4 Yoo ati gad isaan dhiisuu didde, kunoo ani bori
biyya keetti hawwaannisa nan fida. **5** Hawwaannisni
kunis hamma namni tokko iyyuu arguu dadhabutti
lafa haguuga. Innis waanuma cabbii irraa isinii hafe
illee ni fixa; mukkeen alatti isinii guddachaa jiranis
nyaatee fixa. **6** Inni mana kee, mana qondaaltota
keetii hundaa fi mana warra Gibxi hundumaa guuta;
kunis waan abbootiin keetii fi abbootiin abbootii
keetii gaafa biyya kana qubatanii jalqabanii hamma
har'aatti hin arginii dha.'" Kana booddee Museen
garagalee Fara'oon biraa ba'e. **7** Qondaaltonni
Fara'oonis, "Namichi kun hamma yoomiitti kiyyoo nutti
ta'a? Namoonni kun akka Waaqayyo Waaqa isaanii
tajaajilaniif gad dhiisi. Akka Gibxi badde ati amma
illee hin hubannee?" jedhaniin. **8** Musee fi Aroonin
deebisanii Fara'oonitti geessan; Fara'oonis, "Dhaqaatii
Waaqayyo Waaqa keessan waaqeffadhaa! Garuu eenyutu
deema?" jedheen. **9** Museenis, "Nu sababii ayyaana
Waaqayyoo ayyaaneffannuuf dargaggoota keenyaa fi
maanguddoota keenya, ilmaanii fi intallan keenya,
bushaayee fi loon keenya qabannee deemna" jedhee
deebise. **10** Fara'oonis akkana jedhe; "Yoo ani dubartoota
keessanii fi ijoollee keessan isin wajjin gad dhiise,
mee Waaqayyo isin wajjin haa ta'u! Kunoo waan
hamaatu isin dura jira. **11** Kun hin ta'u! Akka warri
dhiiraa qofti dhaqanii Waaqayyo waaqeffatan godhaa;
isin kanuma barbaaddaniitii." Isaanis fuula Fara'oon
duraa gad baafaman. **12** Waaqayyos Museedhaan,
"Akka hawwaannisni biyya Gibxitti bu'ee biqiltuu lafa
qotiisaa hunda, waan cabbii irraa hafe hundas nyaatuuf
harka kee Gibxi irratti diriirsi" jedhe. **13** Museenis
ulee isaa Gibxi irratti diriirsinaan Waaqayyo guyyaa
sana guutuu fi halkan sana guutuu akka bubbeen
ba'a biiftuu biyyattii keessatti bubbisu godhe; ganama
itti aanus bubbeen sun hawwaannisa fidee dhufe; **14**
hawwaannisni sunis Gibxi guutuu weerare; biyya hunda
keessas baay'inaan qubate. Dha'ichi hawwaannisaa kan
akkasii duraan takkumaa bu'ee hin beeku; ergasiis
takkumaa deebi'ee hin buune. **15** Hawwaannisni sunis
hamma lafti gurraacha'utti lafa hunda haguuge; innis
waan cabbii irraa hafe hunda, waan alatti biqile hunda,
ija mukaa illee ni nyaate. Biyya Gibxi hunda keessatti

wanni lalisaan tokko iyyuu muka irratti yookaan
biqiltuu irratti hin hafne. **16** Fara'oonis dafee Musee fi
Aroonin waamee akkana jedheen; "Ani Waaqayyo Waaqa
keessanii fi isinitti cubbuu hojjedheera. **17** Egaa mee
cubbuu koo naa dhiisaa; akka inni dha'icha nama ajjeesu
kana narraa fuudhuufis Waaqayyo Waaqa keessan naa
kadhadhaa." **18** Museenis Fara'oon biraa gad ba'ee
Waaqayyo kadhate. **19** Waaqayyos bubbee sana gara
bubbee lixa biiftuu jabaatti geeddare; bubbeen sunis
hawwaannisa sana fuudhee Galaana Diimaatti naqe.
Gibxi keessatti hawwaannisni tokko iyyuu hin hafne.
20 Waaqayyo garuu Fara'oonin mata jabeessa godhe;
Fara'oonis Israa'eloota gad hin dhiifne. **21** Waaqayyo
immoo Museedhaan, "Akka dukkanni Gibxi irra bu'uuf
harka kee gara samiitti diriirsi" jedhe. **22** Museen harka
isaa gara samiitti diriirse; dukkanni limixiin isaa guyyaa
sadii Gibxi guutuu haguuge. **23** Guyyaa sadan sana
namni wal hin argu ture; lafa jiruus hin socho'u ture.
Israa'eloonni hundi garuu iddoo jiraatanitti ifa qabu
turan. **24** Fara'oonis Musee ofitti waamee, "Dhaqaatii
Waaqayyo waaqeffadhaa. Dubartoonnii fi ijoolleen
keessanis isin wajjin haa deemani; bushaayee fi loon
keessan qofa dhiisaa deemaa" jedheen. **25** Museen garuu
akkana jedhe; "Ati akka nu Waaqayyo Waaqa keenyaaf
aarsaa fi qalma gubamu dhi'eessinuuf nuu eeyyamuu
qabda. **26** Horiin keenyas nu wajjin dhaquu qaba;
kotteen tokko iyyuu hin hafu. Waaqayyo Waaqa keenya
waaqeffachuuf isaan keessaa tokko tokkotti fayyadamna;
hamma achi geenyutti Waaqayyo waaqeffachuuf maalitti
akka fayyadamnu hin beeknu." **27** Waaqayyo garuu
Fara'oonin mata jabeessa godhe; innis gad isaan dhiisuu
dide. **28** Fara'oonis Museedhaan, "Fuula koo duraa badi!
Lammata fuula koo akka hin argine beekkadhu; ati
gaafa fuula koo argite ni duuta!" jedhe. **29** Museenis
deebisee, "Akkuma ati jette, ani lammata fuula keetti
hin mul'adhu" jedhe.

11 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; "Ani amma
illee dha'icha tokko Fara'oonii fi Gibxitti nan fida.
Ergasii inni asii isin baasa; yeroo asii isin baasutti immoo
inni guutumaan guutuutti isin ari'a. **2** Akka tokkoon
tokkoon dhiiraatii fi tokkoon tokkoon dubartii ollaa
isaanii irraa mi'a meetiitii fi mi'a warqee ergifatan saba
kanatti himi." **3** Waaqayyo akka sabni Israa'el fuula warra
Gibxi duratti surraa argatan godhe; kana malees Museen
biyya Gibxi keessatti, fuula qondaaltota Fara'ooniitii
fi fuula saba Gibxi duratti akka malee ulfina qabeessa
ture. **4** Museen akkana jedhe; "Waaqayyo akkana jedha;
'Ani gara halkan walakkaatti Gibxi hunda keessa nan
darba. **5** Ilma Fara'oon namicha teessoo irra taa'u sanaa
hangafaa jalqabee hamma ilma xomboree ishee midhaan
daaktu sanaa hangafaatti ilmi hangafni biyya Gibxi
keessaa hundi ni du'a; akkasumas hangafni horii hundi
ni du'a. **6** Biyya Gibxi guutuu keessattis wawwaachuu
guddaan takkumaa dhaga'amee hin beekin yookaan
deebi'ees hin dhaga'amne tokko ni dhufa. **7** Garuu
saba Israa'el keessaa nama tokkotti iyyuu yookaan horii
tokkotti iyyuu sareen tokko iyyuu hin duttu.' Isinis waan
kanaan akka Waaqayyo Gibxii fi Israa'el gidduutti garaa
garummaa fidu ni beektu. **8** Qondaaltonni kee kunneen
hundinuu gara koo dhufanii naa sagadan; 'Atis, namoonni
si duukaa bu'an hundinuus deemaa!' jedhu; anis ergasii
nan deema." Museenis akka malee aaree Fara'oon biraa
ba'e. **9** Waaqayyo Museedhaan, "Akka dinqiin koo biyya
Gibxitti baay'atuuf Fara'oon isin dhaga'uu dida" jedhe.
10 Musee fi Aroonis dinqiiwwan kanneen hunda fuula
Fara'oon duratti hojjetan; Waaqayyo garuu Fara'oonin
mata jabeessa godhe; innis akka Israa'eloonni biyya isaa
keessaa hin baane dhowwe.

12 Waaqayyos biyya Gibxi keessatti Musee fi Arooniin
akkana jedhe; **2** "Ji'i kun ji'a jalqabaa isinii haa ta'u;
innis waggaa keessaa ji'a jalqabaa isinii haa ta'u. **3** Ji'a
kana keessa bultii kurnaffaatti tokkoon tokkoon namaa
xobbaallaa hoolaa tokko akkuma manneen abbootii
isaaniitti tokkoo tokkoo manaatii fi xobbaallaa hoolaa
tokko akka fudhatu guutummaa hawaasa Israa'elitti
himaa. **4** Yoo warri mana tokko jiraatan muraasa ta'anii
hoolaa tokko guutummaatti fixuu baatan, isaan akkuma
baay'ina namoota achi jiraataniitti ollaa isaanitti aanu
wajjin haa qoodatan. Isinis akkuma waan tokkoon
tokkoon namaa nyaachuu danda'uutti xobbaallaa hoolaa
hammam akka barbaachisu murteessuu qabdu. **5**
Xobbaallaan keessan ilmoo hoolaa waggaa tokkoo kan
mudaa hin qabne ta'uu qaba; xobbaallaa sanas hoolota
keessaa yookaan re'oota keessaa fudhachuu dandeessu.
6 Xobbaallaa sanas hamma bultii kudha afuraffaa ji'a
kanaatti eegaa; yaa'iin waldaa Israa'el guutuunis galgala
sana xobbaallaa sana haa qalatu. **7** Ergasii immoo
dhiiga sana irraa xinnoo fuudhanii michichila balbalaa
lamaanii fi buusaa balbalaa isa ol aanu kan mana
itti xobbaallaa sana nyaatanii haa diban. **8** Isaanis
halkanuma sana foon sana ibiddaan waaddatanii biqiltuu
hadhooftuu fi maxinoon haa nyaatan. **9** Ibiddaan
waaddadhaatii nyaadhaa malee foon dheedhii yookaan
kan bishaaniin affeelame hin nyaatinaa; mataa isaa,
lukaa fi mi'a garaa wajjin waaddadhaatii nyaadhaa. **10**
Hamma lafti bariitutti homaa hin hambisinaa; waan
hamma ganamaatti irraa hafu garuu gubaa. **11** Haalli
isin itti nyaattanis kunoo ti; mudhii keessan hidhadhaa;
kophee keessan miillatti kaa'adhaa; ulee keessan illee
harkatti qabadhaatii jarjarsuun nyaadhaa; inni Faasiikaa
Waaqayyoo ti. **12** "Anis halkanuma sana Gibxi keessa nan
darba; hangafa Gibxis namaa fi horii nan dha'a; waaqota
Gibxi hundattis nan mura; ani Waaqayyo. **13** Dhiigni
sunis manneen isin keessa jiraattan irratti mallattoo
isinii ta'a; ani yommuun dhiiga sana argutti isin irra
nan darba. Yeroo ani biyya Gibxi dha'uttis dha'ichi
badiisaa tokko iyyuu isin hin tuqu. **14** "Guyyaan kun
guyyaa yaadannoo isiniif haa ta'u; akka ayyaanaatti
Waaqayyoof ni ayyaaneffattu; dhaloota keessan hunda
keessattis sirna bara baraa godhattanii ni eegdu. **15**
Isin bultii torba maxinoo nyaachuu qabdu; guyyaa
jalqabaatti mana keessanii raacitii baasaa gataa; namni
kam iyyuu guyyaa jalqabaatii kaasee hamma guyyaa
torbaffaatti yoo buddeena bukaa'e nyaate saba Israa'el
keessaa haa balleeffamu. **16** Guyyaa jalqabaatti wal ga'ii
qulqulluu qabaadhaa; wal ga'ii qulqulluu biraa immoo
guyyaa torbaffaatti qabaadhaa. Waan namni hundi

nyaatu qopheessuu malee guyyoota kanneen hojii tokko
iyyuu hin hojjetinaa; wanni isin hojjechuu dandeessan
kanuma. **17** “Sababii guyyaan ani itti raayyaa keessan
Gibxi keessaa baase guyyuma kana ta’eef Ayyaana
Maxinoo kana ayyaaneffadhaa; guyyaa kanas sirna bara
baraa godhadhaatii dhaloota keessan hunda keessatti
ayyaaneffadhaa. **18** Isin ji’a jalqabaa keessa galgala bultii
kudha afuraffaadhaa hamma galgala guyyaa digdamii
tokkoffaatti maxinoo nyaattu. **19** Bultii torbaaf raacitiin
tokko illee mana keessanitti hin argamin; alagaas ta’u
dhalataan biyyaa, namni waan raacitii qabu nyaatu kam
iyyuu waldaa Israa’el keessaa haa balleeffamu. **20** Waan
raacitii qabu tokko illee hin nyaatinaa; lafa jiraattan
hundatti Maxinoo nyaadhaa.” **21** Museen maanguddoota
Israa’el hunda ofitti waamee akkana jedheen; “Dhaqaatii
maatii keessaniif xobbaallaa filadhaatii Faasiikaa qalaa.
22 Hiisophii qabaa tokkoo fuudhaa; dhiiga waciitii keessa
jiru sana keessa cuuphaatii michichila balbalaa lamaanii
fi buusaa balbalaa isa ol aanu dibaa. Isin keessaa namni
tokko iyyuu hamma lafti bariitutti balbala mana ofii
isaatii gad hin ba’in. **23** Waaqayyo yeroo warra Gibxi
dha’uuf biyyattii keessa darbutti michichila balbalaa
lamaan irrattii fi buusaa balbalaa isa ol aanu irratti
dhiiga sana argee balbala sana bira darba; akka inni
waa balleessu sun mana keessan seenee isin ajjeesus
hin eeyyamuuf. **24** “Isinis qajeelfama kana akka seera
bara baraa kan isinii fi sanyii keessaniif kennameetti
kabajaa. **25** Isinis yeroo biyya Waaqayyo akkuma waadaa
gale sanatti isinii kennu seentanitti sirna kana eegaa.
26 Yommuu ijoolleen keessan, ‘Sirni kun isiniif hiikkaa
maalii qaba?’ jedhanii isin gaafatanitti, **27** akkana jedhaa
isaanitti himaa; ‘Kun qalma Faasiikaa Waaqayyoo ti;
inni yeroo warra Gibxi dha’etti manneen Israa’eloota
Gibxi keessa turan sanaa irra darbee manneen keenya
nuuf oolcheeraatii.’” Kana irratti namoonni gad jedhanii
waaqeffatan. **28** Israa’eloonnis akkuma Waaqayyo Musee
fi Aroonin ajaje sana godhan. **29** Halkan walakkaatti
Waaqayyo ilma Fara’oon namicha teessoo irra taa’u
hangafaa jalqabee hamma ilma namicha boolla mana
hidhaa keessa jiru hangafaatti hangafoota Gibxi hunda
dha’e; hangafoota horiis akkasuma dha’e. **30** Fara’oonii
fi qondaaltonni isaa hundi, warri Gibxi hundis halkaniin
ka’an; sababii manni namni keessaa hin du’in tokko
iyyuu hin turiniif boo’icha guddaatu Gibxi keessa ture.
31 Fara’oonis halkan sanaan Musee fi Aroonin ofitti
waamee akkana jedhe; “Ka’aa! Isinii fi Israa’eloonni saba
koo keessaa ba’aa! Akkuma gaafattan sana dhaqaatii
Waaqayyoon waaqeffadhaa. **32** Akkuma jettan sana
bushaayee fi loon keessan fudhadhaatii deemaa; anas
eebbisaa.” **33** Warri Gibxis akka sabni sun dafee biyya
sanaa ba’u jarjarsan; isaanis, “Yoo kanaa achii nu
hundi ni dhumnaa” jedhan. **34** Kanaafuu sabni sun
bukoo isaanii utuu hin bukaa’in fudhatanii, qodaa
bukoo isaaniis wayyaa isaaniitiin maranii gatiittiitti
baadhatan. **35** Israa’eloonnis akkuma Museen isaanitti
hime sana godhan; isaanis mi’a meetiitii fi warqee,
wayyaas warra Gibxi gaafatan. **36** Sababii Waaqayyo
fuula warra Gibxi duratti Israa’elootaaf surraa kenneef,
warri Gibxi waan isaan gaafatan hunda kennaniif; isaanis
akkasiin qabeenya warra Gibxi booji’anii ba’an. **37**
Israa’eloonnis Raamseedhaa ka’anii Sukootitti qajeelan.
Isaanis nadheenii fi ijoollee malee namoota lafoo gara
kuma dhibba ja’a turan. **38** Uummanni walitti makame
hedduun, akkasumas horiin jechuunis bushaayee fi loon
baay’een isaan wajjin ba’an. **39** Isaanis bukoo Gibxi
fudhatanii dhufan sana irraa Maxinoo tolfatan. Sababii
isaan jarjarsuudhaan Gibxi keessaa baafamanii yeroo
itti nyaata qopheeffatan illee dhabaniif bukoon sun
raacitii hin qabu ture. **40** Barri Israa’eloonni Gibxi keessa
jiraatan waggaa 430 ture. **41** Dhuma waggaa 430 sanaatti
guyyuma sana raayyaan Waaqayyoo hundi biyya Gibxiitii
ba’e. **42** Waaqayyo Gibxi keessaa isaan baasuudhaaf
dammaqee halkan sana waan isaan eegeef, halkan kun
Israa’eloota hundumaaf halkan itti Waaqayyoof ulfina
kennuudhaaf dammaqanii eeganii dha. **43** Waaqayyos
Musee fi Arooniin akkana jedhe; “Seerri Faasiikaa kanaa
dha: “Ormi tokko iyyuu isa irraa hin nyaatin. **44** Garbichi
bitame kam iyyuu erga dhagna qabdanii booddee haa
nyaatu; **45** keessummaan yookaan namni hojjetaan
qacarame garuu hin nyaatin. **46** “Hoolaan sun manuma
tokko keessatti haa nyaatamu; foon isaa tokko iyyuu
manaa gad hin baasinaa. Lafee isaa keessaas tokko
iyyuu hin cabsinaa. **47** Waldaan Israa’el hundis ayyaana
kana haa ayyaaneffatu. **48** “Ormi isin wajjin jiraatu
yoo Faasiikaa Waaqayyoo ayyaanessuu barbaade inni
dhiirota mana isaa jiraatan hunda dhagna haa qabu;
ergasiis akkuma dhalataa biyyaatti ayyaanicha haa
ayyaanessu. Dhiirri dhagna hin qabatin tokko iyyuu
garuu hoolaa sana hin nyaatin. **49** Dhalataa biyyaatiifis
ta’u orma isin gidduu jiraatuuf seerri tokkuma.” **50**
Israa’eloonni hundis akkuma Waaqayyo Musee fi Aroonin
ajaje sana godhan. **51** Waaqayyos gaafuma sana kutaa
kutaa isaaniitiin Israa’eloota biyya Gibxi keessaa baase.

13 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** “Dhiira
hangafa hunda addaan naa baasi; Israa’eloota
keessaa namas ta’u horiin hangafni gadameessa banu
kam iyyuu kan koo ti.” **3** Yommus Museen uummataan
akkana jedhe; “Sababii Waaqayyo irree jabaadhaan achii
isin baaseef guyyaa itti mana garbummaatii Gibxi keessaa
baatan kana yaadadhaa. Waan raacitii qabu tokko illee
hin nyaatinaa. **4** Isin ji’a Abiibii keessa guyyaa har’aa
baatan. **5** Yeroo Waaqayyo gara biyya Kana’aanotaa,
Heetotaa, Amoorotaa, biyya Hiiwotaa fi Yebuusotaatti
jechuunis biyya aannanii fi damma baasu kan inni akka
siif kennu abbootii keetiif kakate sanatti si galchutti
ati ji’a kana keessa ayyaana kana ayyaaneffatta; **6** ati
bultii torba Maxinoo nyaatta; guyyaa torbaffaatti immoo
ayyaana Waaqayyoo ta’a. **7** Guyyaa torban sana Maxinoo
nyaadhu; wanni raacitii qabu tokko iyyuu si biratti hin
argamin; daangaa kee hunda keessattis raacitiin hin
argamin. **8** Gaafas, ‘Ani waan Waaqayyo yeroo ani Gibxi
keessaa ba’etti naa godhe sanaaf jedhee waan kana
godha’ jedhiitii ilma keetti himi. **9** Sirni kunis akka seerri
Waaqayyoo arraba kee irra jiraatuuf harka kee irratti
akka mallattoo, adda kee irratti immoo akka yaadannoo
siif ta’a. Waaqayyo harka isaa jabaa sanaan Gibxii si
baaseetii. **10** Atis sirna kana wagguma waggaan yeroo
isaatti eeguu qabda. **11** “Yommuu Waaqayyo akkuma

si'ii fi abbootii keetiif kakuudhaan waadaa gale sanatti
biyya Kana'aanotaatti si galchee biyyattii siif kennutti,
12 ati hangafa gadameessa banu hunda Waaqayyoof
kennita. Kormi horii keetii hangafni hundinuus kan
Waaqayyoo ti. **13** Harree hangafa kam iyyuu ilmoo
hoolaatiin furi; yoo furuu baatte garuu morma isaa
cabsi. Ilmaan kee keessaas hangafa kam iyyuu furi. **14**
"Bara dhufuuf jiru keessa yoo ilmi kee, 'Kun maal jechuu
dha?' jedhee si gaafate ati akkana jedhiin; 'Waaqayyo
harka jabaadhaan Gibxii, mana garbummaa keessaa nu
baase. **15** Yommuu Fara'oon mataa jabaatee gad nu
dhiisuu didetti, Waaqayyo hangafa Gibxi hunda namaa
fi horii ajjeese. Sababiin ani korma hangafa gadameessa
banu hunda Waaqayyoof aarsaa dhi'eessuu fi sababiin
ani ilmaan koo keessaa hangafa hunda furuuf kanuma.'
16 Waaqayyo irree jabaadhaan Gibxii nu baasuu isaatiif
wanni kun harka kee irratti mallattoo, adda kee irrattis
mallattoo ta'a." **17** Yeroo Fara'oon saba sana gad dhiisetti
karichi gabaabaa ta'u iyyuu Waaqni karaa biyya Filisxeem
irra isaan hin qajeelchine; sababiin isaas Waaqni, "Isaan
yoo waraanni isaan mudate yaada geeddarratanii Gibxitti
deebi'uu danda'an" jedhee ti. **18** Kanaafuu Waaqni karaa
naannoo gammoojjiitiin gara Galaana Diimaatti saba sana
qajeelche. Israa'eloonnis waraanaaf qophaa'anii biyya
Gibxiitii ba'an. **19** Sababii Yoosef, "Waaqni dhugumaan
isin gargaara; isinis gaafas lafee koo asii fuudhaa ba'aa"
jedhee Israa'eloonni kakachiisee tureef Museen lafee
Yoosef fuudhee ba'e. **20** Isaanis Sukootii ka'anii Eetaam
keessa qarqara gammoojjii qubatan. **21** Waaqayyo akka
isaan halkanii guyyaa deemuu danda'aniif guyyaa utubaa
duumessaatiin isaan dura deemee karaa isaan argisiise;
halkan immoo isaaniif ibsuuf jedhee utubaa ibiddaatiin
isaan dura deemaa ture. **22** Utubaan duumessaa guyyaa
guyyaa, utubaan ibiddaa immoo halkan halkan uummata
duraa hin dhabamne ture.

14 Ergasii Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2**
"Akka isaan of irra garagalanii Phii Hahiiroti bira,
Migdoolii fi galaana gidduu qubatan Israa'elootatti himi.
Isaan fuullee Ba'aal Zefoon, galaana cina qubachuu
qabu. **3** Fara'oonis, 'Israa'eloonni burjaaja'anii biyya
keessa jooraa jiru; gammoojjiin isaan marseera' jedhee
yaade. **4** Anis garaa Fara'oon nan jabeessa; inni faana
dha'ee isaan duukaa bu'a. Anis karaa Fara'ooniitii fi
karaa loltoota isaa hundaatiin ofii kootiif ulfina nan
argadha; warri Gibxi akka ani Waaqayyo ta'e ni beeku."
Israa'eloonnis akkasuma godhan. **5** Mootiin Gibxi
akka sabni sun baqatee ba'e yommuu itti himametti
Fara'oonii fi qondaaltonni isaa yaada waa'ee saba sanaa
qaban geeddarratanii, "Akka sabni Israa'el nu tajaajiluu
dhiisee deemuuf gad dhiisuun keenya maal gochuu
keenya?" jedhan. **6** Innis gaarii isaa qopheeffatee,
loltoota isaas fudhatee ka'e. **7** Gaariiwwan filatamoo
dhibba ja'a, gaariiwwan Gibxi biraa hunda kanneen
ajajjuuwwan isaan hunda irra jiran fudhatee ka'e. **8**
Waaqayyos Fara'oon mooticha Gibxi mata jabeessa
godhe; Fara'oonis Israa'eloota warra sodaa malee ba'aa
turan sana duukaa bu'ee ari'e. **9** Warri Gibxis fardeenii
fi gaariiwwan Fara'oon hundi, abbootiin fardaatii fi
loltoonni lafoon Israa'eloota duukaa bu'anii isaanii Phii
Hahiiroti bira fuullee Ba'aal Zefoon qarqara galaanaa
qubatanii jiran qaqqaban. **10** Yeroo Fara'oon itti
dhi'aatettis Israa'eloonni ol ilaalanii kunoo warri Gibxi
dugda duubaan isaan faana dhufan argan. Isaanis
sodaatanii Waaqayyotti iyyatan. **11** Isaanis Museedhaan
akkana jedhan; "Ati waan iddoon awwaalaa Gibxi hin
jirreef akka nu gammoojjii keessatti dhumnuuf as nu
fiddee? Ati Gibxi nu baasuun kee maal nu gochuu kee ti?
12 Nu Gibxi keessatti, 'Akka warra Gibxi tajaajilluuf nu
dhiisi' siin hin jennee? Gammoojjii keessatti dhumuu
irra warra Gibxi tajaajiluu nuu wayya ture!" **13** Museen
akkana jedhee saba sanaaf deebise; "Hin sodaatinaa;
jabaadhaa dhaabadhaa! Fayyisuu Waaqayyoo kan inni
har'a isinii godhu ilaalaa! Warra Gibxi kan har'a argitan
kana lammata deebitanii hin argitan. **14** Waaqayyo isiniif
lola; isin gab jedhaa." **15** Waaqayyos Museedhaan akkana
jedhe; "Ati maaliif natti iyyita? Akka isaan adeemsa
isaanii itti fufaniif Israa'elootatti himi. **16** Ulee kee
ol fuudhiitii harka kee galaana irra diriirfadhu; akka
Israa'eloonni lafa gogaa irra galaana gidduu darbaniif
bishaan gargari qoodi. **17** Ani immoo akka isaan
dugda isaanii duubaan seenaniif garaa warra Gibxi nan
jabeessa. Anis Fara'oonii fi loltoota isaa hunda irratti,
gaariiwwan isaatii fi abbootii fardaa isaa irratti ulfina
nan argadha. **18** Yeroo ani Fara'oon irratti, gaariiwwan
isaatii fi abbootii fardaa isaa irratti ulfina argadhutti
warri Gibxi akka ani Waaqayyo ta'e ni beeku." **19**
Yommus ergamaan Waaqayyoo kan saba Israa'el dura
deemaa ture sun ka'ee gara dugda isaanii duubaatti
darbe. Utubaan duumessaa sunis fuula isaanii duraa
ka'ee isaan duuba dhaabate; **20** utubaan sunis loltoota
Gibxii fi loltoota Israa'el gidduu seene. Duumessi sun
halkan sana gama tokkotti dukkana, gama kaanitti
immoo ifa fide; kanaafuu halkan sana guutuu garee
lamaan keessaa tokko illee garee kaanitti hin dhi'aanne.
21 Museenis harka isaa galaana irra diriirfate; Waaqayyos
halkan sana guutuu bubbee ba'a biiftuu jabaadhaan
galaanicha gara duubaatti deebisee galaanicha lafa gogaa
godhe. Bishaan sunis gargari qoodame; **22** Israa'eloonnis
galaanicha gidduu lafa gogaa irra darban; bishaanichis
karaa mirgaa isaaniitii fi karaa bitaa isaanii keenyan
ta'eef. **23** Warri Gibxi isaan duukaa bu'anii fardeen
Fara'oon, gaariiwwan isaatii fi abbootiin fardaa isaa
galaana seenan. **24** Yommuu lafti bari'etti Waaqayyo
utubaa ibiddaatii fi duumessaa keessaa loltoota Gibxi
sana gad ilaalee gara itti goran isaan wallaalchise. **25**
Akka isaan rakkinaan oofaniifis gommaa gaariiwwan
isaanii irraa baase. Warri Gibxis, "Waan Waaqayyo
gama Israa'elootaa dhaabatee warra Gibxi lolaa jiruuf
kottaa isaan duraa baqannaa" jedhan. **26** Waaqayyos
Museedhaan, "Akka bishaanonni warra Gibxi irra,
gaariiwwanii fi abbootii fardaa isaanii irra garagalaniif
harka kee galaana irratti diriirsi" jedhe. **27** Museenis
harka isaa galaanicha irratti diriirse; yeroo lafti bari'ettis
galaanni sun iddoo isaatti deebi'e. Warri Gibxis bishaan
sana jalaa baqatan; Waaqayyos haxaa'ee galaanatti isaan
naqe. **28** Bishaan sun iddoo isaatti deebi'ee gaariiwwanii
fi abbootii fardaa jechuunis loltoota Fara'oon kanneen

Israa'eloota duukaa bu'anii galaana seenan sana hunda liqimse. Isaan keessaas namni tokko iyyuu hin hafne. **29** Israa'eloonni garuu bishaanichi karaa mirga isaaniitii fi karaa bitaa isaaniitiin keenyan ta'eefii galaanicha keessa lafa gogaa irra darban. **30** Gaafas Waaqayyo harka warra Gibxi jalaa Israa'eloota baase; warri Israa'elis reeffa warra Gibxi qarqara galaanaatti argan. **31** Israa'eloonnis yommuu humna guddaa kan Waaqayyo warra Gibxi irratti mul'ise sana arganitti, Waaqayyoon sodaatan; isaanis Waaqayyoo fi tajaajilaa isaa Musee amanan.

15 Yommus Musee fi Israa'eloonni Faarfannaa kana Waaqayyoof faarfatan: "Ani Waaqayyoof nan faarfadha; inni ol ol jedheeraatii. Inni fardaa fi namicha farda yaabbate galaanatti gad darbateera. **2** "Waaqayyo jabina kootii fi faarfannaa koo ti; inni fayyina koo ta'eera. Inni Waaqa koo ti; anis isa nan jajadha; inni Waaqa abbaa kootii ti; anis isa ol ol nan qaba. **3** Waaqayyo goota waraanaa ti; maqaan isaa Waaqayyo. **4** Inni gaariiwwan Fara'oonii fi loltoota isaa galaanatti gad darbateera. Qondaaltota Fara'oon keessaa filatamtoonni, Galaana Diimaa keessa dhidhimaniiru. **5** Tuujubni isaan irra gara gale; isaanis akkuma dhagaa tuujubatti gad dhidhiman. **6** Yaa Waaqayyo, harki kee mirgaa humnaan ulfina qabeessa. Yaa Waaqayyo, harki kee mirgaa diina ni hurreessa. **7** "Ati guddina ulfina keetiitiin warra siin morman gad darbatte. Aarii kee boba'aa ni ergite; innis akkuma habaqiitti gubee isaan fixe. **8** Hafuura funyaan keetiitiin bishaanonni tuulaman. Bishaan yaa'u akkuma keenyaniitti ol dhaabate; tuujuboonnis walakkaa galaanaatti ititan. **9** Diinni, 'Ani faana bu'ee isaan qaqqaba. Boojuu nan qoodadha; ani isaan irratti fedhii koo nan guutadha. Goraadee koo nan luqqifadha; harki koo isaan barbadeessa' jedhee nan dhaadate. **10** Ati garuu bubbee kee itti bubbifte; galaanni immoo isaan irra gara gale. Isaanis akkuma sibiilaa bishaanota jajjaboodhaan liqimfaman. **11** Yaa Waaqayyo, waaqota keessaa eenyutu si fakkaata? Qulqullinaan simboo qabeessi, ulfinaan sodaachisaan, hojii dinqii hojjechuuttis kan akka keetii eenyu? **12** "Ati harka kee mirgaa diriirfannaan, lafti isaan liqimsite. **13** Ati saba furte sana, jaalala kee hin geeddaramneen geggeessita. Jabina keetiinis gara iddoo jireenya keetii qulqulluutti isaan qajeelchita. **14** Saboonni dhaga'anii hollatu; muddamsuunis saba Filisxeem qabate. **15** Hangafoonni Edoom ni rifatu; bulchitoota Mo'aabis naasuutu qabata; warri Kana'aanis bishaanuma ta'u; **16** sodaa fi abdii kutachuun isaan irra bu'a. Yaa Waaqayyo, hamma sabni kee darbutti, hamma sabni ati bitatte sun darbutti jabina harka keetiitiin isaan akkuma dhagaa cal'isu. **17** Yaa Waaqayyo, ati gara tulluu dhaala keetiitti, gara lafa iddoo jireenya keetii godhachuuf tolfatteetti, yaa Gooftaa ati gara iddoo qulqulluu harki kee hundeesseetti ol galchitee isaan dhaabda. **18** "Waaqayyo, bara baraa hamma bara baraatti mo'a." **19** Yommuu fardeen, gaariiwwanii fi abbootiin fardaa kan Fara'oon galaana seenanitti Waaqayyo bishaanota isaan irra garagalche; Israa'eloonni garuu lafa gogaa irra deemanii galaana keessa darban. **20** Miiriyaam obboleettiin Aroon raajittiin sun dibbee harkatti qabattee kaate; dubartoonni hundinuus dibbee isaanii fudhatanii sirbaa ishee faana bu'an. **21** Miiriyaamis akkana jettee isaaniif faarfatte: "Waaqayyo faarfadhaa; inni ulfinaan mo'ateeraatii. Inni fardaa fi namicha farda yaabbate galaanatti gad darbateera." **22** Museenis saba Israa'el Galaana Diimaa biraa fuudhee qajeelche; isaanis Gammoojjii Shuuri seenan. Israa'eloonnis utuu bishaan hin argatin guyyaa sadii gammoojjii keessa deeman. **23** Isaanis yommuu Maaraa ga'anitti bishaan isaa dhuguu hin dandeenye; bishaan sun hadhaa'aa tureetii. Wanni iddoon sun Maaraa jedhameefis kanuma. **24** Jarri sunis, "Nu maal haa dhugnuu?" jedhanii Museetti guunguman. **25** Yommus Museen Waaqayyotti iyyinaan, Waaqayyo muka tokko isa argisiise. Innis muka sana bishaanitti gad darbate; bishaan sunis ni mi'aawe. Waaqayyos iddoo sanatti sirnaa fi seera isaaniif baase; achittis isaan qore. **26** Innis akkana jedhe; "Ati yoo sagalee Waaqayyo Waaqa keetii garaa tokkoon dhageesse, yoo waan fuula isaa duratti qajeelaa ta'e hojjette, yoo ajaja isaa qalbeeffattee fi yoo seera isaa hunda eegde, ani dhukkuba warra Gibxitti fide sana keessaa tokko iyyuu sitti hin fidu; ani Waaqayyo si fayyisuudhaatii." **27** Isaanis gara Eelim iddoo burqaan kudha lamaa fi mukkeen meexxii torbaatamni turan dhufanii achi bishaan bira qubatan.

16 Waldaan Israa'el hundi biyya Gibxiitii ba'anii ji'a lammaffaatti, ji'a sana keessaas guyyaa kudha shanaffaatti Eeliimii ka'anii gara gammoojjii Siin isa Eelimii fi Siinaa gidduu jiru sanaa dhaqan. **2** Gammoojjii keessattis hawaasni sun guutuun Musee fi Aroonitti guunguman. **3** Israa'eloonnis akkana isaaniin jedhan; "Nu biyya Gibxitti yeroo okkotee foonii bira teenyee hamma quufnutti buddeena nyaachaa turre sana harka Waaqayyootti utuu duuneerra ta'ee! Isin garuu akka waldaan kun guutuun beela'ee dhumu gochuuf achii nu baaftanii gammoojjii kanatti nu fiddaniirtu." **4** Waaqayyo immoo Museedhaan akkana jedhe; "Kunoo, ani samii irraa buddeena gad isinii nan roobsa. Sabni sunis guyyuma guyyaan gad ba'ee waan guyyaa tokkoof isa ga'u walitti haa qabatu. Anis karaa kanaan isaan qoree seera koo eeguu fi eeguu baachuu isaanii nan ilaala. **5** Isaanis guyyaa ja'affaatti waan walitti qabatan sana haa qopheeffatan; wanni kunis waan isaan guyyaa biraa walitti qabatanitti harka lama haa ta'u." **6** Musee fi Aroon Israa'eloota hundaan akkana jedhan; "Kan biyya Gibxiitii isin baase Waaqayyo akka ta'e galgala kana ni beektu. **7** Ganama immoo ulfina Waaqayyoo argitu; inni akka isin isatti guungumtan dhaga'eeraatii. Nu eenyu taanaan isin nutti guungumtu?" **8** Museenis akkana jedhe; "Yeroo inni akka isin nyaattaniif galgala foon, ganama immoo buddeena isin barbaaddan hunda isinii kennutti isin akka inni Waaqayyo ta'e ni beektu; inni guungummii isin isatti guungumtan dhaga'eeraatii. Nu eenyuu dha? Isin Waaqayyotti guungumaa jirtu malee nutti hin guungumne." **9** Yommus Museen, "Waldaa Israa'el hundaan, 'Sababii inni akka isin guungumtan dhaga'eef isin fuula Waaqayyoo duratti dhi'aadhaa' jedhi" jedhee Aroonitti hime. **10** Yeroo Aroon guutummaa waldaa saba Israa'elitti dubbachaa turetti isaan gara gammoojjii ilaalaa turan; kunoo, ulfinni Waaqayyoo duumessa keessaan mul'ate. **11** Waaqayyos Museedhaan akkana

jedhe; **12** “Ani guungummii saba Israa’el dhaga’eera.
Ati immoo, ‘Isin yeroo lafti dimimmisooftutti foon
nyaattu; ganama immoo buddeena nyaattanii quuftu.
Isinis yeroo sana akka ani Waaqayyo Waaqa keessan
ta’e ni beektu’ jedhii isaanitti himi.” **13** Galgaluma sana
dimbiriqqeen dhuftee iddoo qubannaa sana guutte;
guyyaa itti aanu ganama immoo fixeensi naannoo
qubannaa sanaa ture. **14** Yommuu fixeensi bu’ettis,
kunoo wantoonni haphiin akka qorraa lafa irraa addaatan
dirree gammoojjii irra bubbu’an. **15** Israa’eloonnis
yommuu waan kana arganitti, “Wanni kun maali?”
waliin jedhan. Isaan wanni sun maal akka ta’e hin beekne
tureetii. Museenis akkana isaaniin jedhe; “Wanni kun
buddeena akka isin nyaattaniif Waaqayyo isiniif kennee
dha. **16** Waaqayyo akkana jedhee ajajeera: ‘Tokkoon
tokkoon namaa hamma barbaadu walitti haa qabatu.
Akkuma baay’ina nama dunkaana keessan keessaatti
tokkoo tokkoo namaatiif gomoorii tokko fudhadhaa.’”
17 Israa’eloonni akkuma isaanitti himame godhan;
garri tokko baay’ee, warri kaan immoo xinnoo walitti
qabatan. **18** Yommuu isaan gomooriidhaan safaranitti
isa baay’ee walitti qabate irraa hin hafne; isa xinnoo
walitti qabatettis hin hir’anne. Tokkoon tokkoon namaa
hammuma barbaadu walitti qabate. **19** Museenis, “Namni
tokko iyyuu waan walitti qabate keessaa tokko illee
ganamaaf hin bulfatin” jedheen. **20** Ta’us isaan keessaa
namoonni tokko tokko Musee hin dhageenye; waan
walitti qabatan keessaas gartokko ganamaaf bulfatan;
innis raamma’ee ajaa’e. Kanaafuu Museen isaanitti aare.
21 Tokkoon tokkoon namaa ganama ganama hammuma
barbaadu walitti qabate; innis yommuu aduun ho’itetti
baqee bade. **22** Guyyaa ja’affaatti jarri harka lama
jechuunis mata mataatti gomoorii lama walitti qabatan;
hooggantoonni waldichaa hundis dhaqanii Museetti
himan. **23** Innis akkana jedheen; “Waaqayyo akkana
jedhee ajaje: ‘Bor guyyaa sanbata boqonnaa ta’a; innis
sanbata Waaqayyoof qulqullaa’ee dha. Waan tolfachuu
barbaaddan tolfadhaa; waan affeelachuu barbaaddanis
affeeladhaa. Waan irraa hafu hunda immoo hamma
ganamaatti turfadhaa.’” **24** Jarris akkuma Museen isaan
ajajetti hamma ganamaatti turfatan; nyaanni sunis hin
ajoofne yookaan hin raammofne. **25** Museenis akkana
jedhe; “Waan guyyaan har’aa sanbata Waaqayyoo ta’eef
nyaata kana har’a nyaadhaa; isin har’a dirree irratti
isa hin argattan. **26** Isinis nyaata sana guyyaa ja’a
walitti qabadhaa; guyyaa torbaffaatti jechuunis guyyaa
Sanbataatiin garuu tokko iyyuu hin argamu.” **27** Jara
sana keessaa namoonni tokko tokko immoo guyyaa
torbaffaatti walitti qabachuuf gad ba’an; garuu homaa
hin arganne. **28** Kana irratti Waaqayyo Museedhaan
akkana jedhe; “Isin hamma yoomiitti ajaja koo fi
qajeelfama koo eeguu diddu? **29** Waaqayyo Sanbata akka
isinii kenne hubadhaa. Sababiin inni guyyaa ja’affaatti
buddeena guyyaa lamaaf ta’u isinii kennuufis kanuma.
Namni hundinuu guyyaa torbaffaatti idduma jiru haa
turu. Namni tokko iyyuu gad hin ba’in.” **30** Sabni
sunis guyyaa torbaffaatti ni boqote. **31** Sabni Israa’el
buddeena sana “mannaa” jedhee moggaase. Mannaan
kunis sanyii dinbilaalaa fakkaata; adiidhas; mi’aan
isaas akka bixxillee dammaan tolfamee ti. **32** Museen
akkana jedhe; “Waaqayyo akkana jedhee ajaje: ‘Akka
inni dhaloota dhufuuf turfamuuf Mannaa gomoorii
tokko fuudhaa; kunis akka isaan buddeena ani yeroo
biyya Gibxi keessaa isin baasetti akka isin gammoojjii
keessatti nyaattaniif isinii kenne sana arganiif.’” **33**
Museen Arooniin, “Okkotee tokko fuudhiitii mannaa
gomoorii tokko itti naqi; akka mannaan kun dhaloota
dhufuuf turfamuuf fuula Waaqayyoo dura kaa’i” jedhe.
34 Aroonis akkuma Waaqayyo Musee ajaje sanatti akka
mannaan sun turfamuuf fuula Dhugaa Ba’uu dura kaa’e.
35 Sabni Israa’el hamma biyya keessa qubatamu sana
ga’anitti waggaa afurtama mannaa nyaatan; isaanis
hamma daarii biyya Kana’aan ga’anitti mannaa nyaatan.
36 Gomooriin tokko harka kurnaffaa iifii tokkoo ti.

17 Waldaan ijoollee Israa’el hundi akkuma Waaqayyo
ajajetti Gammoojjii Siiniitii ka’anii iddoo tokko
irraa gara iddoo biraatti darbaa dhaqanii Refiidiim
qubatan. Garuu sabni sun bishaan dhugaatii hin arganne.
2 Kanaafuu isaan, “Bishaan dhugnu nuu kenni” jedhanii
Musee lolan. Museen immoo deebisee, “Isin maaliif
na loltu? Waaqayyos maaliif qortu?” jedheen. **3** Jarris
bishaan dheebotanii Museetti guunguman; akkanas
jedhan; “Ati maaliif akka nu, ijoolleen keenyaa fi horiin
keenya dheebuun dhumnuuf biyya Gibxiitii nu baafte?”
4 Kana irratti Museen gara Waaqayyootti iyyee, “Ani
saba kana maal godha? Isaan dhagaan na tumuuf
xinnumatu hafe” jedhe. **5** Waaqayyo immoo akkana
jedhee Museef deebii kenne; “Saba kana dura darbii
deemi. Maanguddoota Israa’el keessaa tokko tokko of
faana fudhadhuutii ulee ittiin laga Abbayyaa dhoofte
sana harkatti qabadhuu deemi. **6** Kunoo ani kattaa
Kooreeb sana bira fuula kee dura achi nan dhaabadha;
akka namoonni bishaan dhuganiif ati kattaa sana dha’i;
bishaanis isa keessaa ni ba’a.” Kanaafuu Museen fuula
maanguddoota Israa’el duratti akkasuma godhe. **7** Sababii
Israa’eloonni lola kaasanii fi sababii isaan, “Waaqayyo
nu wajjin jira moo hin jiru?” jechuudhaan Waaqayyoon
qoraniif Museen iddoo sana Maasaahii fi Mariibaa
jedhee moggaase. **8** Amaaleqoonni dhufanii Refiidiimitti
Israa’eloota lolan. **9** Museenis Iyyaasuudhaan, “Namoota
keenya keessaa muraasa filadhuutii dhaqii Amaaleqoota
loli. Ani bor ulee Waaqaa harka kootti qabadhee fiixee
gaara irra nan dhaabadha” jedhe. **10** Yeroo Museen,
Aroonii fi Huuri fiixee gaaratti ol ba’anitti, Iyyaasuun
akkuma Museen ajajetti Amaaleqoota lola ture. **11**
Yeroo Museen harka isaa ol qabatutti Israa’eloonni
ni mo’atu turan; yeroo inni harka isaa gad buufatu
immoo Amaaleqoonni ni mo’atu turan. **12** Isaanis
yeroo harki Musee dadhabaa deemetti dhagaa tokko
fuudhanii isa jala kaa’an; innis irra taa’e. Aroonii fi
Huuri inni tokko garanaan inni kaan immoo garasiin
goranii akka harki isaa hamma aduun dhiitutti gad
hin deebineef ol qabaniif. **13** Akkasiin Iyyaasuun
loltoota Amaaleqootaa goraadeedhaan mo’ate. **14** Ergasii
Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; “Akka wanni kun
yaadatamuuf kitaabatti barreessi; Iyyaasuun waan kana
dhaga’uu isaa mirkaneessi; ani guutumaan guutuutti
yaadannoo Amaaleqootaa samii jalaa nan balleessaatii.”

15 Museenis iddoo aarsaa ijaaree, “Waaqayyo Faajjii
koo ti” jedhee moggaase. **16** Innis, “Harki gara teessoo
Waaqayyootti ol kaafameera. Waaqayyos dhaloota tokkoo
gara dhaloota kaaniitti Amaaleqoota ni lola” jedhe.

18 Yetroo lubichi Midiyaaniitii fi abbaan niitii Musee
sun waan Waaqni Musee fi saba isaa Israa’eliif
godhe hunda, akkasumas akka Waaqayyo itti Israa’elin
Gibxii baase dhaga’e. **2** Erga Museen niitii isaa Ziphooraa
ergee booddee Yetroo abbaan niitii Musee, ishee fi **3**
ilmaan ishee lamaan simate. Maqaan ilma isaa tokkoo
Geershoom jedhame; Museen, “Ani biyya ormaa keessatti
alagaa ta’eera” jedheeraatii. **4** Kaan immoo, “Waaqni
abbaa kootii gargaaraa kooti; inni goraadee Fara’oon jalaa
na baaseera” jechuudhaan Elii’ezer jedhee moggaase. **5**
Yetroon abbaan niitii Musees niitii Museetii fi ilmaan
Musee wajjin gammoojjii keessatti gara tulluu Waaqaa
iddoo Museen qubatee jirutti isa bira dhufe. **6** Yetroonis,
“Ani abbaan niitii keetii Yootoor niitii keetii fi ilmaan
ishee lamaan wajjin gara kee dhufaa jira” jedhee
dhaamsa itti ergee ture. **7** Museenis abbaa niitii isaa
simachuuf gad ba’e; gad jedhees harka fuudhee isa
dhungate. Isaanis nagaa wal gaafatanii dunkaana seenan.
8 Museen waan Waaqayyo sababii saba Israa’eliif jedhee
Fara’oonii fi warra Gibxi irratti hojjete, rakkina karaa
irratti isaan mudate hundaa fi akka itti Waaqayyo isaan
oolche abbaa niitii isaatti hime. **9** Yetroonis waan gaarii
Waaqayyo harka warra Gibxi keessaa isaan baasuudhaan
saba Israa’eliif godhe hundaaf ni gammade. **10** Innis
akkana jedhe; “Waaqayyo harka warra Gibxii fi harka
Fara’oon keessaa isin baasee fi inni saba sana harka
warra Gibxiitii baase sun haa eebbifamu. **11** Ani amma
akka Waaqayyo waaqota kaan hunda caalaa guddaa ta’e
nan beeka; inni warra of tuulummaadhaan Israa’elin
rakkisan irratti waan kana raawwateeraatii.” **12** Yommus
Yetroon abbaan niitii Musee sun aarsaa gubamuu
fi aarsaa biraa Waaqaaf fide; Aroonis fuula Waaqaa
duratti Musee fi abbaa niitii Musee wajjin buddeena
nyaachuuf maanguddoota Israa’el hunda wajjin dhufe.
13 Guyyaa itti aanutti Museen sabaaf murtii kennuuf
taa’e; sabni sunis ganamaa hamma galgalaatti naannoo
isaa dhaabate. **14** Abbaan niitii isaas yommuu waan
Museen sabaaf hojjetu hunda argetti, “Wanni ati sabaaf
hojjettu kun maali? Ati maaliif kophaa kee teessee sabni
kun immoo ganamaa hamma galgalaatti naannoo kee
dhadhaabata?” jedhe. **15** Museen immoo akkana jedhee
deebiseef; “Sabni kun fedhii Waaqaa barbaacha gara
koo dhufaatii. **16** Isaan yommuu falmii qabaatanitti
dhimma isaanii natti dhi’eeffatu; anis abbootii dhimmaa
gidduutti murtii nan kenna; sirnaa fi seera Waaqaas
isaanitti nan hima.” **17** Abbaan niitii Musee akkana
jedhee deebise; “Wanni ati gootu kun gaarii miti. **18** Atii
fi sabni si bira dhufu kun akkasumaan of dadhabsiiftu.
Hojiin kunis akka malee sitti ulfaata; ati kophaa kee
hojjechuu hin dandeessu. **19** Ani gorsa siif kennaatii
amma na dhaga’i; Waaqni si wajjin haa ta’u. Ati fuula
Waaqaa duratti iddoo bu’aa sabaa taatee dhimma isaanii
Waaqatti fiduu qabda. **20** Sirnaa fi seera isaan barsiisi;
akka isaan itti jiraachuu qabanii fi waan isaan hojjechuu
qaban isaanitti argisiisi. **21** Kana malees ati saba hunda
keessaa namoota dandeetii qaban jechuunis, namoota
Waaqa sodaatan, namoota amanamoo kanneen matta’aa
jibban filadhuutii ajajjuuwwan kumaa, ajajjuuwwan
dhibbaa, ajajjuuwwan shantamaatii fi ajajjuuwwan
kudhanii godhii muudadhu. **22** Isaan yeroo hunda
sabaaf murtii haa kennan; dubbii cimaa hunda garuu
sitti haa fidan; dubbii laayyoo immoo ofumaan haa
murteessan. Kun ba’aa kee siif salphisa; isaan si wajjin
ba’aa ni baatuutii. **23** Yoo ati waan kana goote, yoo
Waaqnis waanuma kana si ajaje ati jabaattee dhaabachuu
dandeessa; sabni kun hundis nagaadhaan mana ofii
isaatti gala.” **24** Museenis abbaa niitii isaa dhaga’ee waan
inni jedhe hunda godhe. **25** Innis Israa’el hunda keessaa
namoota dandeettii qaban filatee hooggantoota sabaa,
ajajjuuwwan kumaa, ajajjuuwwan dhibbaa, ajajjuuwwan
shantamaatii fi ajajjuuwwan kudhanii isaan godhate. **26**
Isaanis abbootii murtii ta’anii yeroo hunda saba sana
tajaajilan; dubbii jabaa Museetti fidan; dubbii laayyoo
ta’e hunda immoo ofumaan murteessan. **27** Ergasiis
Museen abbaa niitii isaa geggeesse; Yootooris deebi’ee
biyya isaatti gale.

19 Israa’eloonni erga Gibxii ba’anii as ji’a sadaffaa
keessa guyyuma itti Gibxii ba’an sana Gammoojjii
Siinaa ga’an. **2** Isaanis erga Refiidiimii ka’anii booddee
Gammoojjii Siinaa seenan; sabni Israa’elis Gammoojjii
sana keessa fuullee tulluu sanaa qubatan. **3** Museenis
gara Waaqaatti ol ba’e; Waaqayyos tulluu irraa isa
waamee akkana jedheen; “Ati mana Yaaqoobiin akkana
jetta; saba Israa’elittis waan kana himi: **4** ‘Waan ani
warra Gibxi godhee fi akka ani itti qoochoo risaa irratti
isin baadhee gara kootti isin fide isin mataan keessan
iyyuu argitaniirtu. **5** Ammas isin yoo naaf ajajamtan, yoo
kakuu koo eegdan isin saboota hunda keessaa qabeenya
addaa naaf taatu. Yoo lafti hundinuu kan koo ta’e
illee, **6** isin mootummaa lubootaatii fi saba qulqulluu
naaf taatu.’ Dubbiin ati saba Israa’elitti himuu qabdus
kanuma.” **7** Museen deebi’ee maanguddoota sabaa
walitti waamee, dubbii akka inni dubbatuuf Waaqayyo
isa ajaje sana hunda fuula isaanii duratti dhi’eesse. **8**
Jarri hundinuus afaan tokkoon, “Nu waan Waaqayyo
jedhe hundumaa ni goona” jedhanii deebisan; Museen
immoo waan jarri jedhan deebisee Waaqayyotti fide.
9 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; “Akka sabni
kun anaa si wajjin dubbatu dhaga’ee yeroo hunda
si amanatuuf kunoo ani duumessa yabbuu keessaan
gara kee nan dhufa.” Ergasiis Museen waan sabni sun
jedhe Waaqayyotti hime. **10** Waaqayyos Museedhaan
akkana jedhe; “Gara sabaa dhaqiitii har’aa fi bori isaan
qulqulleessi. Akka isaan wayyaa isaanii miiccatanii **11**
guyyaa sadaffaaf qophaa’an godhi; gaafa sana utuma
sabni hundi ilaaluu Waaqayyo Tulluu Siinaa irratti gad
ni bu’aatii. **12** Naannoo tullichaatti saba sanaaf daangaa
tolchiitii akkana jedhiin; ‘Isin akka tulluu sanatti ol
hin baane yookaan akka qarqara isaa illee hin tuqne
of eeggadhaa. Namni tulluu sana tuqu kam iyyuu haa
ajjeefamu. **13** Inni dhagaadhaan haa tumamu yookaan
xiyyaan haa waraanamu; harki tokko iyyuu isa hin
tuqin; horiis ta’u namni akka jiraatu hin eeyyamamuuf.’
Isaan yeroo malakanni utuu gargar hin citin afuufamu

qofa tulluutti ol ba'uu danda'u." **14** Museen tulluu
irraa gara sabaatti gad bu'ee saba sana qulqulleesse;
isaanis uffata isaanii miiccatan. **15** Innis saba sanaan,
"Guyyaa sadaffaaf of qopheessaa; dubartii biras hin
ga'inaa" jedhe. **16** Ganama guyyaa sadaffaa sana tulluu
sana irra bakakkaa, balaqqeessaa fi duumessa yabbuu,
akkasumas sagalee malakataa guddaatu dhaga'ame.
Warri iddoo qubataa sana keessa jiraatan hundis ni
hollatan. **17** Museenis saba sana iddoo qubannaatii
baasee gara Waaqaatti fide; jarris miilla tulluu sanaa
jala dhadhaabatan. **18** Tulluun Siinaa hundis sababii
Waaqayyo ibiddaan irratti gad bu'eef aaraan haguugame.
Aarri sunis akkuma aara boolla ibiddaatii ba'uutti ol
ba'e; tulluun sunis guutumaan guutuutti akka malee
raafame; **19** sagaleen malakataa ittuma guddachaa
deeme. Museenis ni dubbate; sagaleen Waaqaas deebii
kenneef. **20** Waaqayyo fiixee Tulluu Siinaa irratti gad
bu'ee Musee gara fiixee tulluu sanaatti ol waame.
Museenis ol ba'e; **21** Waaqayyo immoo akkana isaan
jedhe; "Akka isaan Waaqayyo ilaaluuf jedhanii daarii
hin dabarree fi akka isaan keessaas namni baay'een
hin duuneef gad bu'iitii isaan akeekkachiisi. **22** Akka
Waaqayyo isaan hin balleessineef luboonni Waaqayyotti
dhi'aatan iyyuu of haa qulqulleessan." **23** Museen
immoo Waaqayyoon, "Sababii ati mataan kee, 'Naannoo
Tullichaatti daangaa dhaabiitii isa qulqulleessiitii addaan
baasi' jettee akeekkachiisa nuu kenniteef sabni kun
Tulluu Siinaatti ol ba'uu hin danda'u" jedhe. **24**
Waaqayyos, "Gadi bu'iitii Aroonin fidii kottu. Garuu
luboonnii fi uummanni gara Waaqayyootti ol dhufuuf
jedhanii daangaa hin darbin; yoo kanaa achii inni isaan
balleessa" jedhee deebise. **25** Museenis gad bu'ee waan
kana uummatatti hime.

20 Waaqni akkana jedhee dubbii kana hunda dubbate:
2 "Ani Waaqayyo Waaqa kee kan Gibxii, biyya
garbummaatii si baasee dha. **3** "Ati ana malee waaqota
biraa tokko illee hin qabaatin. **4** Ati bifa waan ol samii
gubbaa yookaan gad lafa irra yookaan bishaan lafa jalaa
keessa jiru kamiitiin iyyuu Waaqa tolfamaa ofii keetiif
hin tolfatin. **5** Isaaniif hin sagadin yookaan isaan hin
waaqeffatin; ani Waaqayyo Waaqni kee Waaqa hinaafu
kan sababii cubbuu abbootiitiif jedhee ijoollee warra
na jibbanii hamma dhaloota sadii fi afuriitti adabee **6**
warra na jaallatanii ajajawwan koo eegan immoo hamma
dhaloota kumaatti jaallatuu dha. **7** Maqaa Waaqayyo
Waaqa keetii akkasumaan hin dha'in; Waaqayyo warra
akkuma argan maqaa isaa dha'an utuu hin adabin
hin dhiisuutii. **8** Guyyaa Sanbataa qulqulleessuudhaan
yaadadhu. **9** Guyyoota ja'a hojjedhu; hojii kee hundas
hojjetadhu; **10** guyyaan torbaffaan garuu sanbata
Waaqayyo Waaqa keetii ti. Gaafas hojii tokko illee hin
hojjetin; ati yookaan ilmi kee yookaan intalli kee yookaan
hojjetaan kee yookaan xomboreen kee yookaan horiin
kee yookaan alagaan magaalaa kee keessa jiraatu tokko
iyyuu homaa hin hojjetin. **11** Waaqayyo guyyaa ja'a
keessatti samii fi lafa, galaanaa fi waan isaan keessa jiru
hunda uumee guyyaa torbaffaatti boqoteetii. Kanaafuu
Waaqayyo Sanbata eebbisee qulqulleesse. **12** Akka biyya
Waaqayyo Waaqni kee siif kennu keessa bara dheeraa
jiraattuuf abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina kenni. **13**
Hin ajjeesin. **14** Hin ejjin. **15** Hin hatin. **16** Ollaa keetti
sobaan dhugaa hin ba'in. **17** Mana namaa hin hawwin.
Niitii namaa yookaan hojjetaa isaa yookaan xomboree
isaa yookaan qotiyyoo isaa yookaan harree isaa yookaan
waan namaa kam iyyuu hin hawwin." **18** Jarri hundinuus
yommuu bakakkaa fi balaqqeessa, sagalee malakataatii
fi tulluu aaru hubatanitti sodaadhaan hollatan. Isaan
fagoo dhaabatanii **19** Museedhaan, "Ati mataan kee
nutti dubbadhu; nu ni dhaggeeffannaa. Garuu Waaqni
nutti hin dubbatin. Yoo kanaa achii nu ni dhumnaa"
jedhan. **20** Museen immoo saba sanaan, "Hin sodaatinaa.
Akka Waaqa sodaachuun isin wajjin jiraatee cubbuu
hojjechuu irraa isin eeguuf jedhee Waaqni isin qoruuf
dhufeera" jedhe. **21** Yeroo Museen dukkana limixii iddoo
Waaqni turetti dhi'aatetti, namoonni fagoo dhaabatan.
22 Ergasii Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; "Saba
Israa'elitti waan kana himi: 'Akka ani samii irraa isinitti
dubbadhe isin mataan keessan argitaniirtu; **23** ana
biratti waaqota kam iyyuu hin tolfatinaa. Waaqota meetii
yookaan waaqota warqee hin tolfatinaa. **24** "'Biyyoo
lafaa irraa iddoo aarsaa naa tolchiitii isa irratti qalma
gubamu, aarsaa nagaa, hoolota kee, re'oota keetii fi loon
kee aarsaa dhi'eessi. Ani iddoo akka maqaan koo itti
yaadatamu godhu hundatti gara kee dhufee sin eebbisa.
25 Yoo dhagaa irraa iddoo aarsaa naa ijaarte immoo
dhagaa soofame irraa hin ijaarin; yoo meeshaadhaan isa
tuqxe ni xureessitaatii. **26** Akka qullaan kee isa irratti
hin mul'anneef gulantaadhaan iddoo aarsaa kootti ol
hin ba'in.'

21 "Seerawwan ati isaan dura keessu kanneenii dha:
2 "Ati yoo Ibroota keessaa garbicha bitatte inni
waggaa ja'a siif haa hojjetu. Waggaa torbaffaatti garuu
inni kaffaltii malee bilisa haa ba'u. **3** Inni yoo kophaa
isaa dhufee jiraate kophaa isaa bilisoomee haa deemu;
yeroo dhufutti inni yoo niitii qabaate isheenis isa wajjin
haa deemtu. **4** Yoo gooftaan isaa niitii isa fuusisee
isheenis ilmaan yookaan intallan deesseefii jiraatte,
ishee fi ijoolleen ishee kan gooftaa ishee ta'u; namichi
qofti bilisa ta'ee haa deemu. **5** "Garuu garbichi sun, 'Ani
gooftaa koo fi niitii koo, ijoollee koos nan jaalladha; ani
bilisa ba'ee deemuu hin barbaadu' yoo jedhe, **6** gooftaan
isaa fuula abbootii murtii duratti isa haa dhi'eessu; gara
balbalaatti yookaan gara michichila balbalaatti geessees
mutaadhaan gurra isaa haa uru. Ergasii inni bara jireenya
isaa guutuu isa tajaajila. **7** "Namni yoo intala isaa akka
garbittiitti gurgurate, isheen akka garbichi tokko itti
bilisa ba'utti bilisa hin ba'in. **8** Yoo isheen goofticha
ofii isaatiif ishee filate sanatti toluu baatte inni akka
isheen furamtuu haa godhu. Inni waan isheef amanamuu
dhabeef dabarsee ormatti ishee gurguruuf mirga hin
qabu. **9** Yoo ilma isaatiif ishee filate immoo mirga
intala ofii isaatiif kennu isheefis haa kennu. **10** Yoo
niitii biraa fuudhe immoo niitii isaa kan jalqabaa sana
nyaata, uffataa fi mirga niitiif malu itti hin hir'isin.
11 Yoo inni wantoota sadan kanneen isheef gochuu
dide garuu isheen kaffaltii maallaqaa tokko malee bilisa
ba'uu qabdi. **12** "Namni nama rukutee ajjeesu innis haa

ajjeefamu. **13** Inni riphee utuu hin eeggatin Waaqatu
harka isaa buuse yoo ta'e garuu iddoo ani ramadutti
haa baqatu. **14** Garuu yoo namni tokko ittuma yaadee
dabaan nama ajjeese iddoo aarsaa koo biraa fuudhaatii
ajjeesaa. **15** "Namni abbaa isaa yookaan haadha isaa
rukutu haa ajjeefamu. **16** "Namni nama hatee yoo
gurgurate yookaan namichi hatame sun harka isaatti
yoo argame hattichi haa ajjeefamu. **17** "Namni abbaa
isaa yookaan haadha isaa arrabsu haa ajjeefamu. **18** "Yoo
namoonni wal lolanii inni tokko isa kaan dhagaadhaan
yookaan abootteedhaan rukutee namichi rukutame
sun du'uu baatee garuu siree irratti hafe, **19** ergasii
immoo yoo inni ka'ee ulee isaa dhadhaabachaa asii fi
achi ala keessa deddeeme namichi isa dha'e sun itti
hin gaafatamu; sababii yeroo namicha miidhame sanaa
jalaa balleesseef garuu gatii haa baasu; hamma inni
guutumaan guutuutti fayyuttis isa haa wal'aanu. **20** "Yoo
namni tokko uleedhaan garbicha isaa yookaan garbittii
isaa dha'ee garbichi sunis harka isaatti du'e namichi
haa adabamu; **21** garuu sababii garbichi sun qabeenya
isaa ta'eef yoo garbichi sun bultii tokko yookaan bultii
lama booddee ka'e, namichi hin adabamu. **22** "Yoo
namoonni wal lolaa jiran dubartii ulfoofte tokkotti
bu'anii ulfii garaadhaa ba'ee garuu miidhamni hamaan
ishee hin qaqqabin, namichi ishee miidhe sun waan
dhirsi dubartittii isa gaafatee fi waan abbootiin murtii
murteessan baasuu qaba. **23** Yoo miidhamni hamaan
jiraate garuu, qooda lubbuu, lubbuu; **24** qooda ijaa,
ija; qooda ilkaanii, ilkaan; qooda harkaa, harka; qooda
miillaa, miilla; **25** qooda gubuu, gubuu; qooda madaa,
madaa; qooda buruqsuu, buruqsuu baafta. **26** "Namni
tokko yoo ija garbicha isaa yookaan ija garbittii isaa
rukutee jaamse, inni qooda ija sanaa garba sana bilisa
haa baasu. **27** Inni yoo ilkaan garbicha isaa yookaan
ilkaan garbittii isaa rukutee cabse, qooda ilkaan sanaa
garba sana bilisa haa baasu. **28** "Qotiyyoon tokko yoo
dhiira yookaan dubartii waraanee ajjeese qotiyyoon
sun dhagaadhaan tumamee haa ajjeefamu; foon isaas
hin nyaatamin. Garuu abbaan qotiyyoo sanaa itti hin
gaafatamu. **29** Yoo qotiyyoon sun durumaanuu amala
nama waraanuu qabaachuun isaa beekamee abbaan
isaas akka isa eeggatu gorfamee garuu waan inni isa
eeggachuu dideef qotiyyoon sun dhiira yookaan dubartii
ajjeese, qotiyyoon sun dhagaadhaan rukutamee haa
ajjeefamu; abbaan qotiyyoo sanaas haa ajjeefamu. **30**
Ta'us inni yoo gumaa gaafatame waan gaafatame hunda
kaffalee lubbuu isaa haa oolfatu. **31** Yoo qotiyyoon sun
ilma yookaan intala tokko waraane illee seeruma kanatu
hojjeta. **32** Yoo qotiyyoon sun garbicha yookaan garbittii
waraane abbaan qotiyyoo sanaa gooftaa garba sanaatiif
meetii saqilii soddoma haa kaffalu; qotiyyoon sunis
dhagaan rukutamee haa ajjeefamu. **33** "Namni tokko yoo
boolla afaan banaa dhiise yookaan yoo boolla qotee utuu
hin duuchin dhiisee sangaan yookaan harreen boolla
sana keessa bu'e, **34** abbaan boolla sanaa abbaa horii
sanaatiif maallaqa haa baasu; horiin du'e sun immoo kan
isaa haa ta'u. **35** "Yoo qotiyyoon nama tokkoo qotiyyoo
nama biraa miidhee du'aan ga'e jarri qotiyyoo fayyaa
sana haa gurgurani; gatii qotiyyoo sanaatii fi qotiyyoo
du'e sana qixxeetti haa qooddatani. **36** Yoo qotiyyoon
sun durumaanuu amala horii waraanuu qabaachuun
isaa beekamee garuu waan abbaan isaa isa eeggachuu
dideef abbaan qotiyyoo sanaa qooda qotiyyoo, qotiyyoo
haa baasu; qotiyyoon du'e sun immoo kan isaa haa ta'u.

22 "Namni tokko yoo sangaa yookaan hoolaa hatee
qalate yookaan gurgurate, qooda qotiyyoo tokkoo
sangaa shan, qooda hoolaa tokkoo immoo hoolaa afur
haa baasu. **2** "Hattuun tokko utuu cabsee seenuu yoo
qabamee tumamee kanumaan du'e, namichi isa ajjeese
sun dhiiga isaatti yakkaan hin gaafatamu; **3** garuu
yoo wanni kun erga aduun baatee ta'e, namichi dhiiga
sanatti yakkaan ni gaafatama. "Hattuun waan hate
haa deebisu; homaa hin qabu yoo ta'e garuu hanna
isaatiif gatii baasuudhaaf haa gurguramu. **4** Horiin
hatame sun sangaa yookaan harree yookaan hoolaa
taanaan yoo utuu lubbuun jiruu harka isaatti argame
hattuun sun dachaa baasuu qaba. **5** "Namni tokko
yoo utuu lafa qotiisaa yookaan dhaabaa wayinii keessa
horii tikfatuu horii isaa gad lakkisee horiin sun dhaqee
kaloo nama biraa dheede, inni lafa qotiisaa ofii isaa
irraa yookaan dhaabaa wayinii ofii isaa irraa kan waan
hunda caalu iddoo haa buusuuf. **6** "Yoo ibiddi ka'ee
daggala seenee akkasiin midhaan tuulame yookaan
midhaan dhaabatu yookaan lafa qotiisaa gube, namichi
ibidda qabsiise sun gatii baasuu qaba. **7** "Namni tokko
yoo maallaqa yookaan mi'a imaanaa namatti kennatee,
wanni sun mana namichaatii hatamee hattuun sun
qabame, hattichi dachaa kaffaluu qaba. **8** Yoo hattuun
sun hin argamin garuu abbaan mana sanaa akka mi'a
nama kaanii tuqee fi akka hin tuqin mirkaneessuuf fuula
abbootii murtii duratti haa dhi'eeffamu. **9** Namni tokko
yoo qotiyyoo, harree, hoolaa, uffata yookaan mi'a bade
tokko miliqsee namni tokko dhufee, 'Kun kan koo ti'
jedhe, falmiin isaanii fuula abbootii murtii duratti haa
dhi'eeffamu. Namichi abbootiin murtii itti muran sunis
ollaa isaatiif harka lama haa baasu. **10** "Yoo namni tokko
ollaa isaatiif harree, qotiyyoo, hoolaa yookaan horii biraa
imaanaa kennatee horiin suni utuu namni hin argin
du'e yookaan miidhame yookaan hatame, **11** namichi
sun akka qabeenya ollaa isaa hin tuqin mirkaneessuuf
fuula Waaqayyoo duratti haa kakatu; abbaan qabeenyaa
sunis kakuu kana fudhachuu qaba; gatiis hin gaafatu. **12**
Yoo horiin sun isa jalaa hatamee jiraate garuu namichi
abbaa horii sanaatiif baasuu qaba. **13** Yoo horii sana
bineensatu nyaate ta'e immoo akka ragaa ta'uuf waan
bineensa irraa hafe haa dhi'eessu malee horii nyaatame
sanaaf gatii hin baasin. **14** "Namni tokko yoo ollaa
isaa irraa horii ergifatee horiin sun iddoo abbaan horii
hin jirretti miidhame yookaan du'e, namichi ergifate
sun gatii haa baasu. **15** Yoo abbaan horii sanaa achi
jiraate garuu namichi ergifate sun gatii baasuu hin qabu.
Yoo horiin sun kireeffamee jiraate immoo maallaqni
baafame sun kiraa horii du'e sanaa haa ta'u. **16** "Namni
tokko yoo durba hin kaadhimatamin gowwoomsee ishee
wajjin ciise, inni gabbara misirrittiif malu baaseefii ishee
haa fuudhu. **17** Yoo abbaan ishee intalattii namichaaf
kennuu dide immoo namichi sun gabbara durbaaf malu
baasuu qaba. **18** "Ati akka dubartiin falfaltuun lubbuun

jiraattu hin eeyyamin. **19** “Namni horii wajjin ciisu kam
iyyuu ajjeefamuu qaba. **20** “Namni Waaqayyo tokkichaaf
malee Waaqa biraatiif aarsaa dhi’eessu galaafatamuu
qaba. **21** “Isinis waan biyya Gibxii keessatti alagoota
turtaniif alagaatti daba hin hojjetinaa; hin cunqursinaas.
22 “Haadha hiyyeessaatii fi ijoollee abbaan irraa du’e hin
hacuucinaa. **23** Yoo isin isaan miitanii isaan immoo natti
boo’an ani dhugumaan boo’icha isaanii nan dhaga’a. **24**
Aariin koo ni boba’a; anis goraadeedhaanan isin fixa;
niitonni keessan haadhota hiyyeessaa ta’u; ijoolleen
keessanis kanneen abbaa hin qabne ta’u. **25** “Ati yoo saba
koo keessaa hiyyeessa si bira jiraatu tokkoof maallaqa
liqeessite, akka nama hiiqii argachuuf kennuu hin ta’in;
dhalas hin gaafatin. **26** Ati yoo wayyaa nama biraa
qabdii qabatte, utuu aduun hin dhi’in deebisiif; **27** wanni
inni dhagna isaatti uffatu wayuma sanaatii. Wanni inni
uffatee rafu biraa maali? Ani waanan gara laafessa ta’eef,
yoo inni natti ol iyyate nan dhaga’a. **28** “Waaqa hin
arrabsin; bulchaa saba keetiis hin abaarin. **29** “Mataa
midhaan keetiitii fi dhangala’aa wayinii keetii irraa
aarsaa dhi’eessuu hin tursin. “Ilmaan kee keessaas
hangafa naa kennuu qabda. **30** Loon keetii fi hoolota kee
akkanuma godhi. Isaanis bultii torba haadha isaanii bira
haa turan; guyyaa saddeettaffaatti garuu naa kenni. **31**
“Isin saba koo qulqulluu ni taatu. Kanaafuu foon horii
bineensi alatti cabsee kam iyyuu hin nyaatinaa; foon
akkanaa saree dura buusaa.

23 “Oduu sobaa hin odeessin; dhuga ba’uu jal’aa
kennuudhaan nama balleessaa hojjete hin
gargaarin. **2** “Waan hamaa hojjechuuf jettee nama
baay’ee faana hin bu’in. Fuula seeraa duratti yommuu
dhugaa baatu, gara nama baay’ee gortee murtii hin
jal’isin; **3** murtii irratti hiyyeessaaf hin loogin. **4** “Yoo
sangaa yookaan harree diina keetii kan baduutti jiru
argite deebisii geessiif. **5** Yoo harree nama si jibbu
tokkoo utuu isheen ba’aa baattee kuftee jirtuu argite
achitti hin dhiisin; isa gargaarii ol kaasi. **6** “Murtii
irratti hiyyeessa saba keetii jalaa murtii hin dabsin.
7 Himata sobaa keessatti hin hirmaatin; waan ani
nama balleessaa hojjete hin qulqulleessineef nama
yakka hin qabne yookaan nama qajeelaa hin ajjeesin.
8 “Ati matta’aa hin fudhatin; matta’aan ogeeyyii ni
jaamsaatii; dubbii qajeeltotaas jal’isa. **9** “Alagaa hin
cunqursin; isin waan biyya Gibxiitti alagaa turtaniif
alagaa ta’uun maal akka ta’e isin mataan keessan ni
beektuutii. **10** “Waggaa ja’a lafa qotiisaa kee facaafadhu;
midhaanis galfadhu; **11** waggaa torbaffaatti garuu lafa
sana boqochiisi malee hin qotin. Akkasiin hiyyeeyyiin
saba keetii laficha irraa nyaata argatu; waan isaan irraa
hafe immoo bineensi haa nyaatu. Muka wayinii keetiitii
fi muka ejersa keetiis akkasuma godhi. **12** “Guyyaa ja’a
hojii kee hojjetadhu; akka sangaan keetii fi harreen
kee boqotaniif, akka garbichi mana keetti dhalatee fi
alagaan aara galfataniif guyyaa torbafaatti hin hojjetin.
13 “Waan ani isinitti hime hunda eegaa; maqaa waaqota
biraa hin waammatinaa; afaan keessanii iyyuu hin ba’in.
14 “Ati waggaatti yeroo sadii ayyaana naa ayyaaneffadhu.
15 “Ayyaana Maxinoo Ayyaaneffadhu; akkuma ani si
ajaje sana bultii torba Maxinoo nyaadhu. Waan kanas ji’a
Abiibii keessa yeroo murtaa’etti godhi; ati ji’a sana keessa
Gibxii baateetii. “Namni tokko iyyuu harka duwwaa
fuula koo duratti hin dhi’aatin. **16** “Mataa midhaan
keetii kan lafa qotiisaa keetti facaafatteen Ayyaana
Galchaa Midhaanii ayyaaneffadhu. “Dhuma waggaatti
yeroo midhaan kee lafa qotiisaa irraa walitti qabattutti
Ayyaana Galchaa Midhaanii ayyaaneffadhu. **17** “Dhiirri
hundi waggaatti yeroo sadii fuula Waaqayyoo Gooftaa
duratti haa dhi’aatu. **18** “Dhiiga aarsaa waan raacitii qabu
wajjin naa hin dhi’eessin. “Coomni aarsaa ayyaana koos
hamma bariitti hin turin. **19** “Mataa midhaan lafa keetii
keessaa filatamaa isaa gara mana Waaqayyo Waaqa keetii
fidi. “Ilmoo re’ee aannan haadha isheetiin hin affeelin.
20 “Akka inni karaa irratti si eegee iddoo ani qopheessetti
si galchuuf kunoo ani fuula kee dura ergamaa koo
tokko nan erga. **21** Xiyyeeffadhuutii waan inni jedhu
dhaggeeffadhu. Isatti hin fincilin; inni waan Maqaa koo
of irraa qabuuf fincila kee siif hin dhiisuutii. **22** Yoo ati
waan inni jedhu akka gaarii dhaggeeffatee waan ani
dubbadhu hunda goote, ani diinota keetti diina nan
ta’a; warra siin mormaniinis nan morma. **23** Ergamaan
koos fuula kee dura deemee biyya Amoorotaatti,
Heetotaatti, Feerzotaatti, Kana’aanotaatti, Hiiwotaattii
fi Yebuusotaatti si galcha; anis jara nan balleessa. **24**
Waaqota isaaniitiif hin sagadin; hin waaqeffatinis; hojii
isaanii faanas hin bu’in. Ati isaan balleessitee soodduu
waaqeffannaa isaanii illee caccabsuu qabda. **25** Waaqayyo
Waaqa kee waaqeffadhu; innis midhaan keetii fi bishaan
kee ni eebbisa. Dhukkubas isin gidduudhaa nan balleessa;
26 biyya kee keessatti dubartiin ulfi irraa ba’u yookaan
dhabduun tokko iyyuu hin argamtu. Jireenya guutuus
siif nan kenna. **27** “Ani sodaachisuu koo si dura ergee
saba ati itti dhuftu hunda nan burjaajessa. Akka diinonni
kee hundinuu dugda sitti galanii baqatanis nan godha.
28 Akka inni Hiiwota, Kana’aanotaa fi Heetota karaa
kee irraa ari’uuf ani si duraan sonsa nan erga. **29** Akka
lafti onee bineensi wal horee sitti hin baay’anneef ani
waggaa tokko keessatti saba kana si duraa ari’ee hin
baasu. **30** Hamma ati baay’attee biyyattii dhaaltutti ani
xinnoo xinnoon fuula kee duraa isaan nan baasa. **31**
“Anis daarii kee Galaana Diimaadhaa jalqabee hamma
Galaana Filisxeemiitti, lafa alootii jalqabee hamma Laga
Efraaxiisiitti siifin dhaaba. Namoota biyya sana jiraatanis
dabarsee harka keetti nan kenna; ati immoo of duraa
ariitee isaan baafta. **32** Ati isaan wajjin yookaan waaqota
isaanii wajjin kakuu tokko illee hin galin. **33** Akka isaan
biyya kee keessa jiraatan hin eeyyamaniif; yoo akkas
ta’e isaan akka ati cubbuu natti hojjettu si godhu; ati
waaqota isaanii waaqeffannaan kun dhugumaan kiyyoo
sitti ta’aatii.”

24 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; “Atii fi
Aroon, Naadaabii fi Abiihuu, maanguddoota
Israa’el keessaas namoonni torbaatamni gara
Waaqayyotti ol ba’aa; alaalatti sagadaa; **2** garuu Museen
qofti Waaqayyotti haa dhi’aatu; warri kaan immoo hin
dhi’aatin. Sabni isa wajjin ol hin ba’in.” **3** Museenis
dhaqee dubbii fi seera Waaqayyoo hunda saba sanatti
hime; sabni sunis, “Nu waan Waaqayyo jedhe hunda ni
goona” jedhee afaan tokkoon deebise. **4** Ergasii Museen

waan Waaqayyo dubbatte hunda barreesse. Guyyaa itti
aanu ganamaanis ka'ee miilla tulluu jalatti iddoo aarsaa
ijaare; utubaa dhagaa kudha lama kanneen gosoota
Israa'el kudha lamaan iddoo bu'anis dhaabe. **5** Innis
dargaggoota Israa'el erge; isaanis aarsaa gubamuu fi
jiboota aarsaa nagaa godhanii Waaqayyoof dhi'eessan.
6 Museenis walakkaa dhiiga sanaa waciitiitti naqe;
walakkaa hafe immoo iddoo aarsaa irratti faffacaase.
7 Innis kitaaba kakuu fuudhee saba sanaaf dubbise.
Isaanis, "Nu waan Waaqayyo jedhe hunda ni goona; ni
ajajamnas" jedhanii deebisan. **8** Yommus Museen dhiiga
sana fuudhee sabatti faffacaasee, "Kunoo kun dhiiga
kakuu kan Waaqayyo akkuma dubbii kana hundaatti
isinii dhaabee dha" jedhe. **9** Musee fi Aroon, Naadaabii
fi Abiihuu, maanguddoonni Israa'el torbaatamnis ol
ba'anii **10** Waaqa Israa'el argan. Miilla isaa jalattis
waan akka afaa dhagaa Sanpeer kan akkuma samiitti
qulqullaa'e tokkotu afamee ture. **11** Waaqni garuu
qondaaltota saba Israa'el kanneenitti harka isaa ol itti
hin kaafne; isaan Waaqa argan; ni nyaatan; ni dhuganis.
12 Waaqayyos Museedhaan, "Gara kootti tulluutti ol
ba'i; asis turi; anis gabateewwan dhagaa kanneen ani
akka qajeelfama isaanii ta'uuf seeraa fi ajajawwan itti
barreesse siif nan kenna" jedhe. **13** Ergasii Museen
gargaaraa isaa Iyyaasuu wajjin ka'ee deeme; Museenis
tulluu Waaqaatti ol ba'e. **14** Innis maanguddoota sanaan
akkana jedhe; "Hamma nu gara keessanitti deebinutti
asitti nu eegaa. Kunoo Aroonii fi Huuri isin bira jiran;
namni falmii qabu isaan bira dhaquu danda'a." **15**
Yeroo Museen tulluutti ol ba'etti duumessi tulluu sana
haguuge; **16** ulfinni Waaqayyoos Tulluu Siinaa irra bu'e.
Duumessi sunis guyyaa ja'a tulluu sana haguuge; guyyaa
torbaffaatti immoo Waaqayyo duumessicha keessaa
Musee waame. **17** Ulfinni Waaqayyoos ibidda waa gubu
fakkaatee fiixee tulluu irraa saba Israa'elitti mul'achaa
ture. **18** Museen tulluutti ol ba'ee duumessa keessa
seene. Innis guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama tulluu
sana irra ture.

25 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Akka
isaan kennaa naa fidaniif saba Israa'elitti himi.
Nama garaa isaa guutuudhaan kennuu fedhu hunda
harkaa kennaa naa fuudhaa. **3** "Kennaan isaan harkaa
fuutanis: "Warqee, meetii fi naasii; **4** kirrii bifa cuquliisaa,
dhiilgee, bildiimaa fi wayyaa haphii quncee talbaa irraa
hojjetame; rifeensa re'ee; **5** gogaa korbeessa hoolaa kan
halluu diimaa cuuphame, gogaa duugame, muka laaftoo,
6 ibsaadhaaf, zayitii ejersaa, urgooftuuwwan immoo
zayitii dibatamuu fi ixaana urgaa'uuf; **7** dhagaawwan
sardooniksii, dooqa gati jabeessa, dirataa fi qomee irratti
kaa'atamuu dha. **8** "Ergasii akka isaan iddoo qulqulluu
naa qopheessan godhi; anis gidduu isaanii nan jiraadha. **9**
Dunkaana qulqulluu kanaa fi mi'a isaa hunda akkuma bifa
ani sitti argisiisuutti hojjedhaa. **10** "Isaan muka laaftoo
irraa taabota haa tolchan; taabonni sunis dhundhuma
lamaa fi walakkaa dheerata; dhundhuma tokkoo fi
walakkaa bal'ata; dhundhuma tokkoo fi walakkaa ol
dheerata ture. **11** Keessaa fi duuba isaatti warqee
qulqulluu uffisi; naannoo isaattis marsaa faaya warqee
naannessii tolchi. **12** Taabota sanaafis qubeelaa warqee
afur tolchiitii miilla isaa afranitti jechuunis lama gama
tokkoon, lama immoo gama kaaniin itti kaa'i. **13** Muka
laaftoo irraa danqaraawwan tolchiitii warqee itti uffisi.
14 Taaboticha ittiin baachuudhaaf danqaraawwan sana
qubeelaawwan keessa loosi. **15** Danqaraawwan kunneen
qubeelaawwan taabotichaa keessa haa turan; keessaa
baafamuus hin qaban. **16** Atis dhuga ba'umsa ani sitti
kennu Taaboticha keessa kaa'i. **17** "Warqee qulqulluu
irraa teessoo araaraa tolchi; dheerinni isaas dhundhuma
lamaa fi walakkaa, bal'inni isaa immoo dhundhuma
tokkoo fi walakkaa haa ta'u. **18** Moggaa lamaan teessoo
araaraa irratti warqee tumame irraa Kiirubeelii lama
tolchi. **19** Kiirubii tokko moggaa tokko irratti, kiirubii
lammaffaa immoo moggaa kaan irratti tolchi; kiirubeelii
sanas teessoo araaraa wajjin kutaa warqee tokkicha
irraa moggaa lamaan irratti tolchi. **20** Kiirubeeliin sun
qoochoo isaanii ol bal'ifatanii teessoo araaraa ittiin
haa gaaddiseessan; Kiirubeeliin kunneen fuula isaanii
walitti garagalfatanii teessoo araaraa haa ilaalan. **21**
Teessoo araaraa sana taaboticha irra kaa'i; dhuga ba'uu
ani sitti kennu immoo taaboticha keessa kaa'i. **22** Ani
achitti si arga; teessoo araaraa irraa, kiirubeelii lamaan
taabota kakuu seeraa irra jiran gidduudhaa waa'ee
ajajawwan ani saba Israa'eliitiif sitti kennu hundaa sittin
hima. **23** "Muka laaftoo irraa minjaala dhundhuma
lama dalga dheeratu, kan dhundhuma tokko bal'atee ol
dheerinni isaa immoo dhundhuma tokkoo fi walakkaa
ta'e tolchi. **24** Warqee qulqulluu itti uffisiitii naannoo
isaatti marsaa warqee tolchi. **25** Naannoo isaa irrattis
hidhii hamma bal'ina harkaa ga'uu fi faaya warqee tolchi.
26 Minjaala kanaafis qubeelaa warqee afur hojjedhuutii
goleewwan afranitti iddoo miilli afran jiranitti kaa'i. **27**
Qubeelaawwan kunneenis akka danqaraa ittiin minjaala
baatan qabataniif xiyyoo sanatti dhi'aachuu qabu. **28**
Muka laaftoo irraa loosawwan tolchi; warqee itti uffisiitii
minjaala sana ittiin baadhu. **29** Dhibaayyuu dhi'eessuufis
caabiiwwan isaa, waciitiiwwan isaa, okkoteewwan isaatii
fi waciitiiwwan isaa warqee qulqulluu irraa tolchi.
30 Buddeena ilaalchaas yeroo hunda fuula koo dura
minjaala kana irra kaa'i. **31** "Baattuu ibsaas warqee
qulqulluu irraa tolchi; baattuun ibsaa kunis tumamee haa
tolfamu; somaa isaa, damee isaa, waciitii isaa, hudhaa
isaatii fi daraaraa isaa warqeedhuma sana irraa tolchi.
32 Bitaa mirga baattuu ibsaa sana keessaas dameewwan
ja'a jechuunis sadii gama tokkoon, sadii immoo gama
kaaniin haa baafaman. **33** Xoofoowwan lawuzii fakkaatan
kanneen tokkoon tokkoon isaanii hudhaa fi daraaraa
qaban sadii damee tokko irratti, waciitiiwwan lawuzii
fakkaatan kanneen tokkoon tokkoon isaanii hudhaa fi
daraaraa qaban sadii immoo damee kaan irratti tolchi;
dameewwan ja'aan baattuu ibsaa irraa babba'an hunda
irrattis akkasuma tolchi. **34** Xoofoowwan hudhaa fi
daraaraa qaban kanneen bifa lawuziitiin hojjetaman afur
baattuu ibsaa sana irra haa jiraatan. **35** Hudhaan tokko
cimdii jalqabaa kan dameewwan baattuu ibsaa irraa
babba'an jala, hudhaan lammaffaan cimdii lammaffaa
jala, hudhaan sadaffaan immoo cimdii sadaffaa jala
ture. Walumaa galatti dameewwan ja'atu ture. **36**
Hudhaawwanii fi dameewwan hundinuu baattuu ibsaa

sana wajjin warqeedhuma qulqulluu tumame tokko irraa haa tolfaman. **37** “Atis ibsaawwan torba tolchiif; akka lafa fuula isaanii dura jiru ibsaniifis baattuu ibsaa irra isaan dhadhaabi. **38** Wanni ittiin daaraa isaa dhadha’anii fi caabiin daaraa sana baattu warqee qulqulluu irraa haa hojjetaman. **39** Baattuun ibsaatii fi mi’i isaa hundi warqee qulqulluu taalaantii tokkootiin haa hojjetamani. **40** Atis akkuma fakkeenya tulluu irratti sitti argisiifame sanaatti hojjechuu kee mirkaneeffadhu.

26 “Golgaawwan kudhan kanneen quncee talbaa gaarii fo’amee fi kan kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi bildiimaa irraa hojjetamaniin dunkaana qulqulluu hojjedhu; golgaawwan sana irrattis ogeessi harka qajeelu tokko kiirubeelii haa hojjetu. **2** Golgaawwan hundinuu wal qixxee haa ta’an; dheerinni tokkoo tokkoo golgaawwanii dhundhuma digdamii saddeeti, bal’inni isaa immoo dhundhuma afur haa ta’u. **3** Golgaawwan shan walitti qabsiisi; golgaawwan hafan shanan kaan illee akkasuma walitti qabsiisi. **4** Golgaawwan walitti qabsiifaman kanneen jalqabaa keessaa handaara isa moggaa irratti huccuu bifa cuquliisaa irraa gurroowwan tolchi; golgaawwan walitti qabsiifaman lammaffaa irrattis akkasuma tolchi. **5** Gurroowwan shantama golgaa tokko irratti tolchi; gurroowwan shantama immoo golgaawwan walitti qabsiifaman lammaffaa keessaa moggaa isa tokkootti tolchi. Gurroowwan sunis gamaa gamanatti haa tolfaman. **6** Akka dunkaanni qulqulluun sun tokko ta’uufis hokkoowwan warqee shantama tolchiitii golgaawwan sana ittiin walitti qabsiisi. **7** “Haguuggii gubbaa dunkaana qulqulluu irra jiru haguuguufis golgaawwan rifeensa re’ootaa kudha tokko hojjedhu. **8** Golgaawwan kudha tokkoon sun hundi wal qixxee haa ta’an; dheerinni isaanii dhundhuma soddoma, bal’inni isaanii immoo dhundhuma afur haa ta’u. **9** Golgaawwan shan iddoo tokkotti walitti qabsiisi; golgaawwan ja’an kaan immoo iddoo tokkotti walitti qabsiisi; golgaa ja’affaa sanas fuula dunkaanichaa duraan iddoo lamatti ol dachaasi. **10** Golgaawwan gama tokkoon walitti qabsiifaman keessaa handaara isa moggaa irratti gurroowwan shantama tolchi; golgaawwan gama kaan irratti walitti qabsiifaman keessaas handaara isa moggaa irratti gurroowwan shantama tolchi. **11** Ergasiis qabduuwwan naasii shantama tolchi; qabduuwwan sanas akka inni tokko ta’uuf ittiin walitti qabsiisuuf gurroowwan keessa galchi. **12** Wanni golgaawwan dunkaanichaa irraa hafe, walakkaan golgaa hafe sanaa dugda dunkaana qulqulluu irraan gad haa rarra’u. **13** Akka dunkaana qulqulluu sana haguuguufis dheerina golgaawwan dunkaanicha irraa hafe keessaa dhundhumni tokko gama tokkoon, dhundhumni tokko immoo gama kaaniin bitaa fi mirgaan dunkaana qulqulluu irraan gad haa rarra’u. **14** Dunkaana sanaafis irra buusaa kaldhee korbeessa hoolaa kan halluu diimaa cuuphame, isa irraan immoo irra buusaa gogaa duugamee hojjedhu. **15** “Dunkaana qulqulluu sanaafis muka laaftoo irraa tuggeewwan qaqqajeeloo hojjedhu. **16** Dheerinni tokkoo tokkoo tuggeewwan sanaas dhundhuma kudhan, bal’inni isaa immoo dhundhuma tokkoo fi walakkaa haa ta’u; **17** tokkoon tokkoon tuggeewwan sanaas akka wal keessa galuu danda’uuf mucha lama lama haa qabaatu; tuggeewwan dunkaana qulqulluu sanaa hunda akkasitti tolchi. **18** Gama kibba dunkaana qulqulluu sanaatiifis tuggeewwan digdama hojjedhu; **19** tuggeewwan digdamman sana jalatti miilla meetii afurtama jechuunis tuggee tokko jalatti miilla lama gurra isaa lamaaniif, tuggee kaan jalattis miilla lama gurra isaa lamaaniif tolchi. **20** Gama dunkaana qulqulluu sanaa kaaniifis karaa kaabaatiin tuggeewwan digdama tolchi; **21** miilla meetiis afurtama jechuunis tuggee tokko jalatti miilla lama, tuggee kaan jalattis miilla lama tolchi. **22** Karaa lixa biiftuutiin, dugda duuba dunkaana qulqulluu sanaatiif tuggee ja’a tolchi; **23** karaa dugda duubaas golee dunkaana qulqulluu sanaatiif utubaa lama tolchi. **24** Tuggeewwan golee kunneen jalaa hamma gubbaatti walitti fayyifamanii bantii irratti qubeelaa tokkoon walitti haa qabsiifaman; tuggeewwan golee lamaaniis akkasuma ta’uu qabu. **25** Kanaafuu tuggeewwan saddeeti kanneen miilla meetii kudha ja’a qabanitu jira; tokkoon tokkoon tuggee sanaas miilla lama lama qaba. **26** “Akkasumas muka laaftoo irraa dagaleewwan tolchi; tuggeewwan dunkaana qulqulluu sana irra gama tokkoon jiraniif dagaleewwan shan, **27** tuggeewwan gama kaaniin jiraniif dagaleewwan shan, shan tuggeewwan dugda duubaan karaa lixa biiftuutiin jiraniif immoo dagaleewwan shan tolchi. **28** Dagalee walakkaa jiru sana akka inni gidduu tuggeewwaniitiin moggaa tokkoo hamma moggaa kaaniitti fulla’u godhi. **29** Tuggeewwan sana irras warqee itti uffisi. Akka dagaleewwan baataniif qubeelaawwan warqee itti tolchi; dagaleewwan sanas akkasuma warqee itti uffisi. **30** “Dunkaana qulqulluu kana akkuma karoora tulluu irratti sitti argisiifame sanaatti dhaabi. **31** “Kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa haphii irraa golgaa tulchi; golgaa kana irrattis ogeessi harka qajeelu tokko fakkii kiirubeelii haa tolchu. **32** Golgaa kana hokkoo warqeetiin utubaawwan muka laaftoo kanneen warqeen itti uffifamee miilla meetii afur irra dhadhaabatan afuritti rarraasi. **33** Golgaa sana hokkoowwanitti rarraasiitii taabota kakuu seeraa immoo dugda isaa duubaan kaa’i. Golgaan sunis Iddoo qulqulluu, Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’e sana irraa addaan baasa. **34** Teessoo araaraas Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’e sana keessa taabota kakuu seeraa irra kaa’i. **35** Minjaala sanas golgaadhaan ala, gama kaaba dunkaana qulqulluutiin dhaabi; baattuu ibsaa immoo fuullee minjaala sanaa gama kibba dunkaanichatiin dhaabi. **36** “Balbala dunkaanichaatiif immoo golgaa kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal’ifamee fo’amee harkaan irratti hodhame tokko faayessii tolchi. **37** Golgaa kanaafis hokkoo warqeetii fi utubaa muka laaftoo kan warqeen itti uffifame shan tolchi. Naasii tumiitii miilla shan tolchiif.

27 “Muka laaftoo irraa iddoo aarsaa dhundhuma sadii ol dheeratu ijaari; iddoon aarsaa kunis dheerina dhundhuma shanii fi bal’ina dhundhuma shanii qabaatee gama afraniinuu wal qixxee haa ta’u. **2** Tokkoo tokkoo goleewwan afraniitti gaanfa tolchi;

gaanfaa fi iddoon aarsaa sun mukuma tokko irraa haa
ta'u; iddoo aarsaa sana irrattis naasii uffisi. **3** Mi'a
isaa hunda jechuunis waan ittiin daaraa haran, waan
ittiin daaraa hammaaran, waciitii, hokkoo fooniitii
fi baattuu ibiddaa naasii irraa tolchi. **4** Naasii wal
keessa xaxameen gingilchaa hojjedhuutii tokkoo tokkoo
rogawwan gingilchaa sanaa afraniif qubeelaawwan naasii
tolchi. **5** Gingilchaa sanas akka inni hamma walakkaa
iddoo aarsaatti ol ka'uuf qarqara iddoo aarsaa jalaan
kaa'i. **6** Iddoo aarsaa sanaafis danqaraawwan muka
laaftoo tolchiitii naasii itti uffisi. **7** Danqaraawwan sunis
akka yeroo iddoon aarsaa baatamutti gama lamaaniin
oolaniif qubeelaawwan keessa haa loofaman. **8** Akkuma
tulluu irratti sitti argisiifame sanatti iddoo aarsaa kan
keessi isaa duwwaa ta'e saanqaa irraa hojjedhu. **9**
"Dunkaana qulqulluu sanaaf oobdii hojjedhu. Oobdichis
gama kibbaatiin dhundhuma dhibba tokko haa dheeratu;
innis golgaa quncee talbaa gaarii fo'ame irraa hojjetamee
10 utubaawwan digdamaa fi miilla naasii digdama
qaban haa qabaatu; hokkoowwanii fi somaawwan
utubaawwan kanneenis meetii irraa haa hojjetaman.
11 Gama kaabaatiinis akkasuma dhundhuma dhibba
tokko dheeratee golgaawwan utubaawwan digdamaa fi
miilla naasii digdama qaban haa qabaatu; hokkoowwanii
fi somaawwan utubaawwan kanaas meetii irraa haa
tolfaman. **12** "Oobdiin kun gama lixaatiin dhundhuma
shantama bal'atee golgaawwan, utubaa kudhanii fi miilla
kudhan qaban haa qabaatu. **13** Oobdiin kun fiixee
ba'aatiin karaa ba'a biiftuutiin akkasuma dhundhuma
shantama haa bal'atu. **14** Golgaawwan dhundhuma kudha
shan dhedheeratanii utubaa sadii fi miilla sadii qabanis
karaa balbala tokkoo irra haa jiraatan. **15** Golgaawwan
dhundhuma kudha shan dhedheeratanii utubaa sadii
fi miilla sadii qabanis gama kaaniin haa jiraatan. **16**
"Balbala oobdii sanaatiifis golgaa dhundhuma digdama
dheeratee utubaa afurii fi miilla afur qabu kan kirrii
bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa
kan qal'ifamee fo'ameen dha'amee irratti faayeffamee
hojjetame tokko tolchi. **17** Utuboonni naannoo oobdii
sanaa hundinuu somaawwanii fi hokkoowwan meetiitii fi
miillawwan naasii haa qabaatan. **18** Oobdiin sun dheerina
dhundhuma dhibba tokkoo fi bal'ina dhundhuma
shantamaa haa qabaatu; golgaa quncee talbaa gaarii
fo'amee dhundhuma shan ol dheeratuu fi miillawwan
naasii irraa hojjetame haa qabaatu. **19** Mi'i tajaajila
dunkaana qulqulluu sanaatiif fayyadu biraa hundi,
tajaajila kam iyyuu taanaan, qofoo dunkaanichaatii fi
qofoo oobdii sanaa hunda dabalatee naasii irraa haa
hojjetamu. **20** "Akka ibsaan ittuma fufee boba'uuf akka
isaan zayitii ejersa cuunfame taliila isaa ibsaadhaaf
siif fidan saba Israa'el ajaji. **21** Aroonii fi ilmaan isaa
dunkaana wal ga'ii keessatti golgaa fuula taabota kakuu
seeraa dura jiruun alatti akka ibsaan sun galgalaa
hamma ganamaatti fuula Waaqayyoo duratti boba'uu
haa godhan. Wanni kunis saba Israa'el keessatti dhaloota
dhufuuf seera bara baraa haa ta'u.

28 "Akka isaan luboota ta'anii na tajaajilaniif
obboleessa kee Aroon, isa wajjinis ilmaan isaa
Naadaab, Abiihuu, Ele'aazaarii fi Iitaamaarin saba
Israa'el keessaa ofitti dhi'eessi. **2** Akka inni ulfinaa fi
miidhagina argatuufis obboleessa kee Arooniif uffata
qulqulluu hodhi. **3** Akka inni luba ta'ee na tajaajiluuf
namoota beekumsa qaban kanneen ani ogummaa
akkanaa kenneef hunda akka isaan akka inni addaan
baafamuuf jedhanii Arooniif uffata hodhan itti himi. **4**
Uffanni isaan hojjetanis: kiisii qomaa, dirata, wandaboo,
kittaa miidhagfamee dhawame, marata mataatii fi
sabbataa dha. Jarris akka isaan luboota ta'anii na
tajaajilaniif obboleessa kee Aroonii fi ilmaan isaatiif
uffata qulqulluu kana haa hojjetan. **5** Ogeeyyiin sunis
warqee fi kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi
quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ametti haa fayyadaman.
6 "Ogeessa harka tolu tokko warqee, kirrii bifa cuquliisaa,
dhiilgee fi bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee
fo'ameen dirata hojjechiisi. **7** Diranni kunis akka walitti
guduunfamuu danda'uuf funyoo gatiittii lama kanneen
fiixee isaa lamaanitti rarraafaman haa qabaatu. **8**
Sabbanni isaa kan ogummaadhaan dha'ames akkuma
isaa dirata wajjin tokko ta'ee warqeedhaan, kirrii bifa
cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan
qal'ifamee fo'ameen haa hojjetamu. **9** "Dhagaawwan
sardooniksii lama fuudhiitii maqaa ilmaan Israa'el isaan
irratti soofii barreessi. **10** Akkuma toora dhaloota
isaaniitti, maqaa ja'a dhagaa tokko irratti, maqaa ja'aan
hafes dhagaa kaan irratti soofii barreessi. **11** Akkuma
ogeessi faayaa tokko chaappaa soofee hojjetu sana atis
dhagaa lamaan sana irratti maqaa ilmaan Israa'el soofii
barreessi; ergasiis faaya warqee itti naannessiitii **12** akka
inni ilmaan Israa'eliif dhagaa yaadannoo ta'uuf funyoo
gatiittii dirata sanatti qabsiisi. Aroonis maqaa sana
yaadannoo godhee fuula Waaqayyoo duratti gatiittii
isaa lamaanitti haa baatu. **13** Ati immoo faaya warqee
itti naannessiitii **14** foncaa warqee qulqulluu kan akka
funyootti fo'ame lama tolchi; foncaa fo'ame sana illee
faaya sanatti qabsiisi. **15** "Ogeessa harka tolu tokko
kiisii qomaa kan murtii hojjechiisi; isas akkuma dirata
sanaatti warqeedhaan, kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee,
bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen
hojjedhu. **16** Kiisiin qomaa kun gama afraniinuu wal
qixxee fi dachaa ta'ee dheerina taakkuu tokkoo fi
bal'ina taakkuu tokko haa qabaatu. **17** Dhagaawwan
gati jabeeyyiis toora afuriin irratti maxxansi. Toora
jalqabaa irratti sardiyoon, tophaaziyoonii fi biiralee; **18**
toora lammaffaa irratti baluur, sanpeerii fi almaaz; **19**
toora sadaffaa irratti yaakinti, kelqedoonii fi yaakinti, **20**
toora afuraffaa irratti biiralee, sardooniksii fi yaasphiidi
maxxansi. Dhagaawwan kanneenittis marsaa faaya
warqee tolchi. **21** Dhagaawwan kudha lama kanneen
tokkoo tokkoo isaanii irratti maqaa gosoota kudha lama
keessaa maqaan tokko akkuma chaappaatti soofame
haa jiraatan; tokkoon tokkoon dhagaawwan sanaas
maqaa ilmaan Israa'el tokko tokkoof dhaabata. **22** "Kiisii
qomaatiifis foncaa warqee qulqulluu akka funyootti
fo'ame tolchi. **23** Kiisii qomaa sanaafis qubeelaa warqee
lama tolchiitii qubeelaa warqee lamaan roga kiisii qomaa
lamaanitti qabsiisi. **24** Foncaa warqee sana lamaanis
qubeelaawwan rogawwan kiisii qomaa sanatti guduunfi.
25 Mataa lamaan foncaa lamaan sanaa kaan immoo

marsaawwan faayaa lamaanitti guduunfiitii karaa fuula
duraatiin foncaa dirataa kan gatiittiitti qabsiisi. **26**
Qubeelaawwan warqee lama tolchiitii rogawwan kiisii
qomaa biraa kanneen karaa moggaa keessaatiin diratatti
aananii jiran lamaanitti kaa'i. **27** Ammas qubeelaawwan
warqee lama biraa tolchiitii sabbata dirataatiin olitti
hodhaatti dhi'eessii funyoo gatiittii lamaan fuula dirataa
duraan jiru sana jalaan itti hidhi. **28** Akka kiisiin
qomaa dirata irraa hin sosochooneef qubeelaawwan
kiisii qomaa sun sabbata mudhiitiin walitti qabsiifamanii
funyoo bifa cuquliisaatiin qubeelaawwan diratatti haa
qabsiifaman. **29** "Aroon yeroo iddoo qulqulluu ol seenu
hunda akka fuula Waaqayyoo duratti yaadannoo bara
baraa ta'uuf laphee isaa irratti kiisii qomaa kan murtiitiin
maqaa ilmaan Israa'el ni baata. **30** Akka isaan yeroo
Aroon fuula Waaqayyoo dura dhufu hunda laphee
isaa irra jiraataniif Uriimii fi Tumiimii akkasuma kiisii
qomaa keessa kaa'i. Akkasiinis Aroon yeroo hunda
mi'a ittiin Israa'elootaaf murtii kennu fuula Waaqayyoo
duratti laphee isaa irratti baata. **31** "Huccuu bifti isaa
guutumaan guutuutti cuquliisa ta'e irraa wandaboo
dirataa tolchi; **32** walakkaa gubbaa isaattis afaan ittiin
mataa seensifatan tolchi. Akka inni hin tarsaaneefis
qarqara afaan isaa irra wanni faayeffamee qopheeffame
haa jiraatu. **33** Naannoo xiyyoo wandaboo sanaatti
immoo kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi bildiimaadhaan
roomaanii hojjedhuutii gidduu isaatti immoo bilbila
warqee tolchi. **34** Bilbilli warqeetii fi roomaaniin sun wal
jala dadarbanii naannoo xiyyoo wandaboo sanaatti haa
hojjetaman. **35** Aroon yeroo tajaajilu wandaboo kana
haa uffatu; akka inni hin duuneef yommuu inni fuula
Waaqayyoo dura iddoo qulqulluu seenuu fi yommuu inni
achii gad ba'utti sagaleen bilbila sanaa ni dhaga'ama. **36**
"Warqee qulqulluu irraa faaya tolchii, Kan Waaqayyoof
Qulqulleeffame, jedhiitii akkuma waan chaappaa irratti
soofamuutti soofii barreessi. **37** Faaya sana marata
mataatiin wal qabsiisuuf funyoo bifa cuquliisaa itti hidhi;
innis marata mataa fuula duraan haa ta'u. **38** Faayi
kunis adda Aroon irra taa'a; Aroonis yakka kennaawwan
qulqulluu ilmaan Israa'el dhi'eessan keessatti argamu
hunda ni baata. Kunis akka isaan fuula Waaqayyoo
duratti fudhatama argataniif adda Aroon irra jiraata.
39 "Quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ame dhoofsisiitii
qomee hojjedhu; marata mataa illee quncee talbaa gaarii
irraa tolchi. Sabbannis ogeessa harka qajeeluun haa
tolfamu. **40** Akka ilmaan Aroonis ulfinaa fi miidhagina
argataniif qomee, sabbataa fi marata mataa tolchiif. **41**
Erga uffata kana obboleessa kee Aroonittii fi ilmaan
isaatti uffiftee booddee dibii isaan muudi. Akka isaan
luboota ta'anii na tajaajilaniifis isaan qulqulleessi. **42**
"Qumxaa wayyaa jalaa kan mudhiidhaa jalqabee hamma
gudeedaatti qullaa namaa dhoksu quncee talbaa irraa
hojjedhuuf. **43** Aroonii fi ilmaan isaa akka balleessaa
hojjetanii hin duuneef yeroo dunkaana wal ga'ii seenan
yookaan Iddoo Qulqulluu sanatti tajaajila kennuuf iddoo
aarsaatti dhi'aatan uffata kana uffachuu qabu. "Kunis
Aroonii fi sanyii isaatiif sirna bara baraa haa ta'u.

29 "Akka isaan luboota ta'anii na tajaajilaniif wanni
ati isaan qulqulleessuuf gootu kanaa dha; dibicha
tokkoo fi korbeeyyii hoolaa kanneen mudaa hin qabne
lama fuudhi. **2** Daakuu qamadii filatamaa irraa Maxinoo,
Maxinoo zayitiidhaan sukkuumamee fi bixxillee zayitiin
irra dibame tolchi. **3** Isaan kanas gundoo keessa
kaa'iitii dibichaa fi korbeeyyii hoolaa wajjin dhi'eessi.
4 Ergasii immoo Aroonii fi ilmaan isaa gara balbala
dunkaana wal ga'iitti fidiitii bishaaniin isaan dhiqi. **5**
Uffatas fuudhiitii qomee, wandaboo dirataa, dirataa
fi kiisii qomaa Aroonitti uffisi. Dirata sanas sabbata
ogummaadhaan dha'ameen hidhi. **6** Mataa isaatti
marata mari; marata sanatti immoo gonfoo qulqulluu
qabsiisi. **7** Zayitii ittiin dibdu fuudhiitii mataa isaa
irratti dhangalaasuudhaan isa dibi. **8** Ilmaan isaa fidii
qomee isaanitti uffisi; **9** mataa isaaniitti marata mari.
Ergasii immoo Aroonii fi ilmaan isaatti sabbata hidhi.
Lubummaanis seera bara baraatiin kan isaanii ti. "Atis
akkasiin Aroonii fi ilmaan isaa muudi. **10** "Dibicha sana
gara fuula dunkaana wal ga'iitti fidi; Aroonii fi ilmaan
isaa immoo harka isaanii mataa isaa irra haa kaa'an.
11 Atis fuula Waaqayyoo duratti, balbala dunkaana wal
ga'ii irratti isa qali. **12** Dhiiga dibicha sanaa irraa xinnoo
fuudhiitii quba keetiin gaanfa iddoo aarsaa dibi; kan
hafe immoo miilla iddoo aarsaa irratti dhangalaasi.
13 Moora mi'a garaatti haguugame hunda, haguuggii
tiruutii fi moora kalee lamaanitti haguugame fuudhiitii
iddoo aarsaa irratti gubi. **14** Foon dibicha sanaa, gogaa
isaatii fi cumaa isaa garuu qubata keessaa gad baasii
gubi. Inni aarsaa cubbuu ti. **15** "Korbeeyyii hoolaa
sana keessaa tokko fidi; Aroonii fi ilmaan isaas harka
isaanii mataa isaa irra haa kaa'an. **16** Korbeessa hoolaa
sana qalii dhiiga isaa fuudhiitii gama hundaan iddoo
aarsaatti facaasi. **17** Korbeessa hoolaa sana gargar
kukkutii mi'a garaatii fi luka isaa miiciitii mataa fi
kutaawwan kaan wajjin kaa'i. **18** Korbeessa hoolaa sana
guutumaan guutuutti iddoo aarsaa irratti gubi. Kunis
qalma Waaqayyoof gubamu, aarsaa urgaa'aa ibiddaan
Waaqayyoof dhi'eeffamuu dha. **19** "Korbeessa hoolaa
kaan illee fidi; Aroonii fi ilmaan isaa harka isaanii mataa
isaa irra haa kaa'an. **20** Korbeessa hoolaa sana qali;
dhiiga isaa irraas fuudhiitii fiixee gurra Aroon mirgaatii
fi fiixee gurra ilmaan isaa mirgaa dibi; quba abbuudduu
harka mirgaa isaaniitii fi quba abbuudduu miilla mirgaa
isaanii illee dibi. Dhiiga hafe immoo gama hundaan
iddoo aarsaatti facaasi. **21** Dhiiga iddoo aarsaa irra jiru
irraa, zayitii ittiin diban irraas fuudhiitii Aroonii fi uffata
isaatti, ilmaan isaatii fi uffata isaaniitti facaasi. Akkasiin
innii fi ilmaan isaa, uffanni isaaniis ni qulqullaa'u. **22**
"Korbeessa hoolaa kana irraas cooma, duboo, moora mi'a
garaa haguugu, haguuggii tiruu, kalee lamaanii fi moora
isaanitti jiru, akkasumas tafa mirgaa fuudhii. Korbeessi
hoolaa kunis hoolaa ittiin lubummaa kennanii dha. **23**
Gundoo Maxinoo baatu kan fuula Waaqayyoo dura jiru
sana irraa maxinoo tokko, maxinoo zayitiidhaan tolfame
tokkoo fi bixxillee tokko fuudhi. **24** Wantoota kanneen
hunda harka Aroonii fi harka ilmaan isaa keessa kaa'iitii
aarsaa sochoofamu godhii fuula Waaqayyoo duratti
sochoosi. **25** Ergasii immoo harka isaaniitii fuudhii

akka urgaa Waaqayyotti tolu ta'uuf aarsaa gubamu
wajjin iddoo aarsaa irratti gubi; kunis aarsaa ibiddaan
Waaqayyoof dhi'eeffamuu dha. **26** Erga handaraafa
hoolaa Aroon ittiin luba ta'e sana fuutee booddee aarsaa
sochoofamu godhiitii fuula Waaqayyoo duratti sochoosi;
kunis qooda kee ti. **27** "Handaraafa aarsaa sochoofamuu,
luka korbeessa hoolaa isa kan Aroonii fi ilmaan isaa
isa yeroo isaan luba ta'an aarsaa ta'ee dhi'aate sana
qulqulleessi. **28** Kunis qooda bara baraa kan sabni
Israa'el yeroo hunda Aroonii fi ilmaan isaatiif kennuu
dha. Innis gumaacha sabni Israa'el aarsaa nagaa irraa
Waaqayyoof kennuu dha. **29** "Akka isaan ittiin dibamanii
luba ta'aniif uffanni Aroon qulqulluun kan ilmaan isaa
haa ta'u. **30** Ilmi iddoo isaa bu'ee luba ta'uudhaan Iddoo
Qulqulluu keessa tajaajiluuf gara dunkaana wal ga'ii
dhufu bultii torba uffata kana haa uffatu. **31** "Korbeessa
hoolaa isa ittiin luba ta'an sana fuudhiitii foon isaa Iddoo
Qulqulluutti affeeli. **32** Aroonii fi ilmaan isaa foon hoolaa
sanaatii fi buddeena gundoo irraa sana balbala dunkaana
wal ga'ii duratti haa nyaatan. **33** Isaanis aarsaa isaan
ittiin luba ta'anii fi qulqulleeffamuu isaaniitiif ittiin
araarri bu'e haa nyaatan. Sababii aarsaan sun qulqulluu
ta'eef garuu namni kaan hin nyaatin. **34** Yoo foon
korbeessa hoolaa ittiin luba ta'an kam iyyuu yookaan
buddeenni kam iyyuu hafee bule ibiddaan gubi; sababii
qulqulluu ta'eef nyaatamuu hin qabu. **35** "Waan ani si
ajaje hunda Aroonii fi ilmaan isaatiif godhi. Bultii torba
guutuu seera lubummaa isaaniif raawwadhu. **36** Akka
araarri bu'uufis guyyuma guyyaan dibicha qalii aarsaa
cubbuu dhi'eessi. Iddoo aarsaa sanaaf aarsaa araaraa
dhi'eessuudhaan qulqulleessi; addaan baasuudhaafis
isa dibi. **37** Iddoo aarsaa sanaafis bultii torba araara
buusiitii isa qulqulleessi. Yoos iddoon aarsaa sun waan
hunda caalaa qulqulluu ta'a; wanni isa tuqu hundinuus
ni qulqulleeffama. **38** "Wanni ati yeroo hunda iddoo
aarsaa irratti guyyaa guyyaan dhi'eessitu kanaa dha:
Xobbaallaawwan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko
tokko ta'e lama; **39** tokko ganama, kaan immoo galgala
dhi'eessi. **40** Xobbaallaa jalqabaa sana wajjinis daakuu
ba'eessa isaa iifii tokko irraa harka kudhan keessaa harki
tokko zayitii ejersaa kan cuunfamee iinii tokko harka
afur keessaa harka tokkoon sukkuumame dhi'eessi;
akkasumas daadhii wayinii iinii harka afur keessaa harka
tokko dhibaayyuu godhii dhi'eessi. **41** Xobbaallaa hoolaa
kaan immoo kennaa midhaaniitii fi kan dhibaayyuu
wajjin akkuma isa ganamaa sanaatti galgala dhi'eessi;
kunis aarsaa urgaa'aa ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamuu
dha. **42** "Qalmi gubamu kun dhaloota dhufu keessattis
yeroo hunda balbala dunkaana wal ga'ii irratti fuula
Waaqayyoo duratti haa dhi'eeffamu. Anis gara keessan
dhufee achitti isinitti nan dubbadha; **43** saba Israa'el
wajjinis achumatti wal argina; iddoon sunis ulfina
kootiin ni qulqulleeffama. **44** "Ani dunkaana wal ga'ii fi
iddoo aarsaa sana nan qulqulleessa; Aroonii fi ilmaan
isaas akka isaan luboota ta'anii na tajaajilaniif nan
qulqulleessa. **45** Anis saba Israa'el keessa nan jiraadha;
Waaqa isaaniis nan ta'a. **46** Isaanis akka ani Waaqayyo
Waaqa isaanii kan gidduu isaanii jiraachuuf jedhee biyya
Gibxiitii keessaa isaan baase ta'e ni beeku; ani Waaqayyo
Waaqa isaanii ti.

30 "Iddoo aarsaa kan ixaanni irratti aarfamu muka
laaftoo irraa tolchi. **2** Iddoon aarsaa kunis
dalga dheerina dhundhuma tokko, bal'ina dhundhuma
tokkootii fi ol dheerina dhundhuma lamaa qabaatee
gama afraniinuu wal qixxee haa ta'u; gaanfawwan isaas
iddoo aarsaa sanaan walitti waanuma tokko irraa haa
tolfaman. **3** Gubbaa isaa irra, cinaacha isaa hundumaa fi
gaanfawwan isaatti warqee qulqulluu uffisiitii naannoo
isaatti marsaa warqee naannessii tolchi. **4** Iddoo
aarsaa sanaafis marsaawwan warqee isaatii gaditti
qubeelaawwan warqee lama tolchi; qubeelaawwan kanas
akka isaan danqaraawwan ittiin iddoo aarsaa baatan
qabataniif gamaa gamanaan cinaacha lamaanitti tolchi.
5 Danqaraawwan muka laaftoo tolchiitii warqee itti
uffisi. **6** Iddoo aarsaa sanas fuula golgaa taabota kakuu
seeraa bira jiru sanaa dura, fuula teessoo araaraa kan
kakuu seeraatiin ol jiruu dura iddoo ani itti si argu
sana dhaabi. **7** "Aroon yommuu ganama ganama ibsaa
qoqopheessutti iddoo aarsaa irratti ixaana urgaa'aa haa
aarsu. **8** Akka ixaanni sun dhaloota dhufu keessatti illee
yeroo hunda fuula Waaqayyoo duratti aaruuf Aroon
yommuu galgala galgala ibsaa qabsiisutti ixaana haa
aarsu. **9** Iddoo aarsaa kana irratti ixaana gosa biraa
yookaan qalma gubamu yookaan kennaa midhaanii
hin dhi'eessin; dhibaayyuus irratti hin dhibaafatin.
10 Aroonis waggaatti yeroo tokko gaanfawwan iddoo
aarsaa irratti aarsaa araara buusu haa dhi'eessu; aarsaan
waggaatti dhi'eeffamu kun dhiiga aarsaa cubbuu kan
araarri ittiin argamu wajjin dhaloota dhufu keessatti
haa dhi'eeffamu. Aarsaan kunis Waaqayyoof waan
hundumaa caalaa qulqulluu dha." **11** Ergasiis Waaqayyo
Museedhaan akkana jedhe; **12** "Yommuu ati baay'ina
saba Israa'el lakkooftutti tokkoon tokkoon namaa yeroo
lakkaa'amutti furii lubbuu isaa Waaqayyoof haa kennu.
Yoos yeroo ati isaan lakkooftutti dha'ichi tokko iyyuu
isaan hin argatu. **13** Namni warra lakkaa'amanitti
dabalamu kam iyyuu akkuma saqilii iddoo qulqulluu
kan geeraa digdamaa ulfaatu sanaatti walakkaa saqilii
haa kennu. Walakkaan saqilii kunis kennaa Waaqayyoof
dhi'eeffamuu dha. **14** Warra lakkaa'aman keessaa
kanneen umuriin isaanii waggaa digdama yookaan isaa
oli ta'e hundinuu Waaqayyoof kennaa haa dhi'eessan. **15**
Yommuu isin lubbuu keessan furuuf jettanii Waaqayyoof
kennaa dhi'eessitanitti sooreyyiin walakkaa saqiliitii
oli hin kennin; hiyyeeyyiinis walakkaa saqiliitii gad hin
kennin. **16** Maallaqa furii sanas Israa'eloota harkaa
fudhiitii tajaajila dunkaana wal ga'ii sanaa irra oolchi;
kunis lubbuu keessaniif furii ta'uuf fuula Waaqayyoo
duratti yaadannoo saba Israa'el ta'a." **17** Ergasiis
Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **18** "Gabatee
naasii kan miilla naasii qabu dhiqannaadhaaf tolchi. Isas
dunkaana wal ga'iitii fi iddoo aarsaa gidduu kaa'iitii
bishaan itti naqi. **19** Aroonii fi ilmaan isaa bishaani
sanaan harka isaaniitii fi miilla isaanii haa dhiqatan.
20 Isaanis akka hin duuneef yeroo dunkaana wal ga'ii
seenan bishaaniin dhiqatu; akkasumas yommuu aarsaa

ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamu gubuudhaaf tajaajiluuf
iddoo aarsaatti dhi'aatanitti, **21** akka hin duuneef harka
isaaniitii fi miilla isaanii haa dhiqatan. Kunis dhaloota
dhufu keessatti Aroonii fi sanyii isaatiif seera dhaabataa
ta'a." **22** Ergasiis Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe;
23 "Urgooftuuwwan urgooftuu hunda caalan jechuunis
qumbii qulqulluu saqilii 500, qarafaa urgaa'aa walakkaa
isaa jechuunis saqilii 250, marga citaa urgaa'aa saqilii
250, **24** burgudii saqilii 500 fudhadhu; hundi isaa iyyuu
akkuma saqilii iddoo qulqulluutti haa ta'u; akkasumas
zayitii ejersaa iinii tokko fudhadhu. **25** Urgooftuuwwan
kanneeniinis zayitii ittiin diban qulqulluu isaa jechuunis
makaa urgaa'aa akkuma ogeessa urgooftuu qopheessu
tokkootti tolchi. Kunis zayitii ittiin diban qulqulluu isaa
ta'a. **26** Zayitii kanaanis dunkaana wal ga'ii, taabota
kakuu seeraa, **27** minjaalaa fi mi'a isaa hunda, baattuu
ibsaa fi mi'a isaa, iddoo aarsaa ixaanaa, **28** iddoo
aarsaa qalma gubamuutii fi mi'a isaa hunda, gabatee
itti dhiqatanii fi miilla isaa dibi. **29** Akka isaan waan
hunda caalaa qulqulluu ta'aniif isaan qulqulleessi; wanni
isaan tuqu kam iyyuus ni qulqullaa'a. **30** "Akka isaan
luboota ta'anii na tajaajilaniif Aroonii fi ilmaan isaa
dibi qulqulleessi. **31** Israa'elootaan akkana jedhi; 'Kun
zayitiin qulqulluu ittiin dhaloota dhufuuf jiru diban
naaf haa ta'u. **32** Zayitii kana dhagna nama biraa irratti
hin dhangalaasin yookaan zayitii kam iyyuu karaa
kanaan hin qopheessin. Zayitiin kun qulqulluu dha;
innis isiniif qulqulluu haa ta'u. **33** Namni shittoo shittoo
sana fakkaatu hojjetu kan nama biraattis dibu saba isaa
keessaa haa balleeffamu.'" **34** Waaqayyos Museedhaan
akkana jedhe; "Urgooftuu jechuunis hamphee urgaa'u,
elellaan urgaa'u, aannan muka urgaa'uu, ixaana makaa
hin qabne kan hundi isaa iyyuu baay'ina wal qixxee qabu
fudhadhuutii, **35** akkuma namni urgooftuu qopheessu
tokko hojjetutti ixaana makamaa urgaa'u tolchi. Ixaana
kanattis soogidda naqiitii qulqulleessi; akka qulqulluu
ta'us godhi. **36** Isa keessaas gartokko daakii bulleessiitii
dunkaana wal ga'ii keessa fuula taabota kakuu seeraa
dura iddoo ani itti si argu sana kaa'i. Innis kan waan
hunda caalaa qulqullaa'uu isiniif haa ta'u. **37** Haala
kanaan ixaana ofii keessaniif hin qopheeffatinaa; akka
inni Waaqayyoof qulqulluu ta'es hubadhu. **38** Namni
urgaa isaatti gammaduuf jedhee waan isa fakkaatu tokko
illee hojjetu saba ofii keessaa haa balleeffamu."

31 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Ilaa,
ani gosa Yihuudaa keessaa Bezali'eel ilma Uuri,
ilma Huuri filadheera; **3** ani Hafuura Waaqaatiin,
ogummaadhaan, dandeettii fi beekumsa hojii harkaa
gosa hundumaan isa guuteera; **4** Kunis akka inni
warqeedhaan, meetii fi naasiidhaan hojii ogummaa
hojjetuuf; **5** akka inni dhagaawwan muree qopheessuuf,
akka muka soofuu fi akka hojii ogummaa harkaa kan gosa
hundaa keessatti hirmaatuuf. **6** Akkasumas ani kunoo
akka inni isa gargaaruuf Oholiiyaab ilma Ahiisaamaak kan
gosa Daan sana muudeera. **7** "Isaanis dunkaana wal ga'ii,
taabota kakuu seeraatii fi teessoo araaraa kan taabota
sana irra jiru, mi'a dunkaana sanaa hunda jechuunis **8**
minjaalaa fi mi'a isaa, baattuu ibsaa kan warqee qulqulluu
irraa tolfamee fi mi'a isaa hunda, iddoo aarsaa ixaanaa,
9 iddoo aarsaa qalma gubamuutii fi mi'a isaa hunda,
gabatee itti dhiqatanii fi miilla isaa, **10** wayyaawwan
miidhagfamanii dha'aman, wayyaawwan Aroon lubichaaf
qulqulleeffamanii fi wayyaawwan ilmaan isaa yeroo
lubummaadhaan tajaajilan uffatan, **11** Iddoo Qulqulluu
sanaaf immoo zayitii dibataatii fi ixaana urgaa'u haa
qopheessan. **12** Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe;
13 "Saba Israa'eliin akkana jedhi; 'Isin Sanbattoota koo
eegaa. Ani Waaqayyo isa isin qulqulleessu akkan ta'e
akka beektaniif kun dhaloota dhufu keessatti anaa fi
isin gidduutti mallattoo ta'a. **14** "'Waan Sanbanni isiniif
qulqulluu ta'eef isa eegaa. Namni Sanbata xureessu
haa ajjeefamu; namni guyyaa sana hojii hojjetu kam
iyyuu saba isaa keessaa haa balleeffamu. **15** Guyyaa ja'a
hojiin haa hojjetamu; guyyaan torbaffaan garuu sanbata
boqonnaa ti; guyyaan kun Waaqayyoof qulqulluu dha.
Namni guyyaa Sanbataa hojii hojjetu kam iyyuu haa
ajjeefamu. **16** Israa'eloonni Sanbata kana kakuu bara
baraa godhatanii dhaloota dhufu keessa haa eegan.
17 Kunis anaa fi Israa'eloota gidduutti mallattoo bara
baraa ta'a; Waaqayyo guyyaa ja'a keessatti samii fi lafa
uumee guyyaa torbaffaatti boqotee aara galfateeraatii.'"
18 Waaqayyo akkuma Gaara Siinaa irratti Museetti
dubbatee raawwateen gabatee dhugaa lamaan jechuunis
gabateewwan dhuga ba'umsaa kanneen qubni Waaqaa
irratti barreesse sana isatti kenne.

32 Sabni sunis yommuu akka Museen tulluu irra
ture argetti Aroonin marsee, "Musee namicha
biyya Gibxiitii baasee nu fide sana waan inni ta'e hin
beeknuutii ka'ii waaqota nu dura deeman nuu tolchi"
jedhe. **2** Aroon immoo, "Warqee gurraa kan niitonni
keessan, ilmaan keessanii fi intallan keessan keeyyatan
irraa baasaatii natti fidaa" jedhee deebiseef. **3** Namoonni
hundinuu warqee gurra isaanii of irraa baasanii Aroonitti
fidan. **4** Innis warqee sana isaan harkaa fuudhee
mi'a ittiin hojjetaniin baqsee Waaqa tolfamaa bifa
jabbiitiin hojjetame tokko tolche; isaanis, "Yaa Israa'el
isaan kunneen waaqota kee warra biyya Gibxiitii si
baasanii dha" jedhan. **5** Aroonis yommuu waan kana
argetti fuula jabbii sanaa duratti iddoo aarsaa ijaaree,
"Bori Waaqayyoof ayyaanni ni ayyaaneffama" jedhee
labse. **6** Isaanis guyyaa itti aanu ganama bariin ka'anii,
aarsaa gubamu dhi'eessanii aarsaa nagaas fidan. Kana
irratti nyaachuu fi dhuguuf tataa'an; sirbuufis ka'an. **7**
Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; "Sabni kee kan ati
biyya Gibxiitii baaftee fidde sun xuraa'eeraatii gad bu'i.
8 Isaan dafanii karaa ani isaan ajaje irraa jal'ataniiru;
Waaqa tolfamaa bifa jabbiitiin baqfamee qopheeffame
illee ofii isaaniitiif tolfatanii aarsaa dhi'eessaniifii,
'Yaa Israa'el isaan kunneen waaqota kee warra biyya
Gibxiitii si baasanii dha' jedhanii isa waaqeffataniiru.
9 "Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; 'Kunoo, ani
akka sabni kun mata jabeessa ta'e argeera. **10** Kanaafuu
akka aariin koo isaanitti boba'uu fi akka ani isaan
balleessuuf na dhiisi. Yommus ani saba guddaa si
taasisa.'" **11** Museen garuu fuula gargaarsa Waaqayyo
Waaqa isaa barbaaddate; akkanas jedhe; "Yaa Waaqayyo,
dheekkamsi kee maaliif saba kee warra ati humna
guddaa fi irree jabaadhaan biyya Gibxiitii baafte sanatti

boba'a? **12** Warri Gibxii maaliif, 'Inni duruma iyyuu yaada hamaadhaan tulluuwwan irratti isaan fixuu fi lafa irraa isaan balleessuuf Gibxii isaan baasee?' jedhu. Aarii kee boba'aa sana irraa deebi'i; obsis; saba keettis badiisa hin fidin. **13** Garboota kee Abrahaam, Yisihaaqii fi Israa'elin warra, 'Ani sanyii kee akka urjiiwwan samii irraa nan baay'isa; lafa ani waadaa isaaniif seene kana hundas sanyii keessaniif nan kenna; isaanis bara baraan lafa sana ni dhaalu' jettee maqaa keetiin kakatteef sana yaadadhu." **14** Kana irratti Waaqayyo yaada geeddaratee badiisa saba isaatti fiduuf ture sana dhiise. **15** Museenis gabateewwan kakuu lamaan sana harkatti qabatee deebi'ee tulluu irraa gad bu'e. Gabatee sana irrattis karaa lachuu, duraa duubaan barreeffamee ture. **16** Gabateewwan sanas Waaqatu hojjete; katabbiin sunis katabbii Waaqaa kan gabateewwan sana irratti soofamee barreeffamee dha. **17** Iyyaasuunis yommuu waca namootaa dhaga'etti Museedhaan, "Iddoo buufataa keessa sagalee waraanaatu jira" jedhe. **18** Museen immoo akkana jedhee deebise: "Sagaleen ani dhaga'u kun sagalee sirbaati malee sagalee moo'uu, yookaan sagalee mo'atamuu miti." **19** Museenis akkuma iddoo qubataatti dhi'aatee jabbii fi shuubbisa sana argeen aaree gubate; gabateewwan sana harka isaa irraa darbatee tulluu sana jalatti caccabse. **20** Innis jabbii jarri tolchan sana fuudhee ibiddaan gube; daakee bulleessees bishaanitti firfirsee Israa'eloota obaase. **21** Museenis Arooniin, "Sabni kun maal si goonaan ati cubbuu guddaa akkasii keessa isaan buufte?" jedhe. **22** Aroon immoo deebisee akkana jedhe; "Yaa gooftaa ko, aartee hin gubatin; akka sabni kun gara hamminaatti jal'atu atuu beekta. **23** Isaan, 'Musee namicha Gibxii baasee nu fide sana waan inni ta'e hin beeknuutii waaqota nu dura deeman nuu tolchi' naan jedhan. **24** Anis, 'Namni warqee qabu of irraa haa baasu' jedheen; isaanis warqee sana natti kennan; anis ibidda keessa nan buuse; inni immoo jabbii ta'ee ba'e!" **25** Museen akka sabni sun gad dhiisiitti jiraate, Aroonis akka isaan to'annaadhaan ala ta'an akka godhee fi akka isaan diinota isaanii birattis waan kolfaa ta'an arge. **26** Kanaafuu Museen karra qubataa dura dhaabatee, "Mee warri gara Waaqayyo gortan hundi gara koo kottaa" jedhe. Lewwonni hundis isa biratti walitti qabaman. **27** Ergasii inni akkana isaaniin jedhe; "Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana jedha; 'Tokkoon tokkoon namaa mudhii isaatti goraadee haa hidhatu; tokkoon tokkoon namaas qubata sana keessa karra tokko irraa gara karra kaaniitti asii fi achi deemee obboloota isaa, michoota isaatii fi ollaa isaa haa ajjeesu.'" **28** Lewwonnis akkuma Museen isaan ajaje godhan; guyyaa sana saba sana keessaa nama gara kuma sadiitu du'e. **29** Museenis, "Isin waan ilmaan keessanii fi obboloota keessanitti kaataniif har'a Waaqayyoof addaan baafamtaniirtu; innis guyyaa har'aa isin eebbiseera" jedhe. **30** Museen guyyaa itti aanutti saba sanaan, "Isin cubbuu guddaa hojjettaniirtu. Garuu ani amma gara Waaqayyootti ol nan ba'a; tarii ani cubbuu keessaniif araara nan buusa ta'a" jedhe. **31** Museenis deebi'ee gara Waaqayyoo dhaqee akkana jedhe; "Wayyoo! Sabni kun cubbuu akkam guddaa hojjete! Isaan ofii isaaniitiif waaqota warqee tolfataniiru. **32** Ta'us maaloo amma cubbuu isaanii dhiisiif; yoo kanaa achi kitaaba barreessite sana keessaa maqaa koo haqi." **33** Waaqayyo immoo Museedhaan akkana jedhe; "Ani nama cubbuu natti hojjete kitaaba koo irraa nan haqa. **34** Amma ka'iitii gara lafa ani sitti hime sanaatti saba kana qajeelchi; kunoo ergamaan koos fuula kee dura ni deema. Garuu gaafa yeroon ani isaan adabu ga'utti ani cubbuu isaaniitiif isaan nan adaba." **35** Sababii balleessaa isaan jabbii Aroon tolche sanaan hojjetaniitiif Waaqayyo balaadhaan saba sana dha'e.

33 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; "Atii fi sabni ati biyya Gibxiitii baaftee fidde kun asii ba'aatii gara biyya ani Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif, 'Ani sanyii keetiif nan kenna' jedhee kakadhe sanaa dhaqaa. **2** Ani ergamaa koo fuula kee duraan ergee Kana'aanota, Amoorota, Heetota, Feerzota, Hiiwotaa fi Yebuusota ari'ee nan baasa. **3** Gara biyya aannanii fi dammi keessaa burquu dhaqi. Garuu waan ati saba mata jabeessa taateef ani akka karaatti si hin balleessineef si wajjin hin deemu." **4** Jarri yommuu oduu hamaa kana dhaga'anitti gadduu jalqaban; isaan keessaas namni tokko iyyuu faaya tokko illee hin kaa'anne. **5** Waaqayyo Museedhaan akkana jedheeraatii; "Saba Israa'eliin akkana jedhi; 'Isin saba mata jabeeyyii dha. Ani utuu yeruma muraasa illee isin wajjin deemee silaa isin balleessa ture; isin amma faayawwan keessan of irraa baasaa; anis waanan isin godhu nan murteessaa.'" **6** Kanaafuu Israa'eloonni Gaara Kooreeb biratti faayawwan isaanii of irraa baasan. **7** Museen dunkaana tokko fuudhee iddoo qubataa sana keessaa baasee achi fageessee dhaaba ture; dunkaana sanas, "dunkaana wal ga'ii" jedhee moggaase. Namni Waaqayyoon barbaadatu hundinuu iddoo qubataa sana keessaa ba'ee gara dunkaana wal ga'ii sanaa dhaqa ture. **8** Yeroo Museen ba'ee gara dunkaana sanaa dhaqu hunda sabni hundinuu ka'ee balbala dunkaana ofii isaa dura dhaabatee hamma inni dunkaanicha seenutti ilaala ture. **9** Yeroo Museen dunkaana sana seenutti utubaan duumessaa gad bu'ee balbala dunkaanichaa dura dhaabata ture; Waaqayyos Musee wajjin dubbata ture. **10** Sabni yeroo utubaa duumessaa kan balbala dunkaanaa dura dhaabatu argutti hundi isaa ol ka'ee tokkoon tokkoon namaa dunkaana ofii isaa duratti sagada ture. **11** Waaqayyos akkuma nama michuu isaa wajjin haasa'u tokkootti ifumaan ifatti Museetti dubbachaa ture. Ergasiis Museen iddoo qubataatti deebi'a ture; gargaaraan isaa, Iyyaasuun ilmi Nuuni dargaggeessi suni garuu dunkaana sana biraa hin deemu ture. **12** Museen Waaqayyoon akkana jedhe; "Ilaa, ati, 'saba kana dura bu'ii baasi' naan jetteerta; garuu ana wajjin eenyun akka ergitu na hin beeksifne. Ati, 'Ani maqaadhaan si beeka; ati na biratti fudhatama argateerta' jette. **13** Ammas ani fuula kee duratti surraa argadhee yoon jiraadhe, akka ani si beekuu fi akka ani fuula kee duratti surraa argadhuuf karaa kee na barsiisi; akka sabni kun saba kee ta'es yaadadhu." **14** Waaqayyos deebisee, "Ani si wajjin nan deema; boqonnaas siifin kenna" jedhe. **15** Museen immoo akkana jedheen; "Yoo ati nu wajjin deemuu baate, asii nu hin baasin. **16** Ati nu wajjin deemuu baannaan namni akkamiin akka ati anaa fi

saba keetti gammaddu beeka? Wanni anaa fi saba kee
saboota lafa irraa kaan hunda irraa addaan baasu biraa
maali ree?" **17** Waaqayyo immoo Museedhaan, "Ani
waan ati amma kadhatte kana nan godha; ati fuula
koo duratti ayyaana argatteertaatii; anis maqaadhaan
si beeka" jedhe. **18** Museenis, "Maaloo ulfina kee na
argisiisi" jedhe. **19** Waaqayyo immoo akkana jedhe; "Ani
gaarummaa koo hundumaa fuula kee dura nan dabarsa;
maqaa Waaqayyoo fuula kee duratti nan labsa. Ani kanan
maaru nan maara; kanan garaa laafuufiis garaa nan
laafa. **20** Garuu waan namni fuula koo argee jiraachuu
hin dandeenyeef ati fuula koo arguu hin dandeessu."
21 Ergasiis Waaqayyo akkana jedhe; "Kunoo as na bira
iddoon ati kattaa irra dhaabachuu dandeessu jira. **22**
Ani yeroo ulfinni koo darbuutti jiru holqa kattaa keessa
si kaa'ee hamma ani darbutti harka kootiin si da'eessa.
23 Ergasiis ani harka koo nan fudhadha; atis dugda koo
ni argita; fuulli koo garuu argamuu hin qabu."

34 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe;
"Gabateewwan dhagaa lama akkuma kanneen
duraa sanaatti soofi; anis dubbii gabateewwan ati
caccabsite sana irra turan isaan irratti nan barreessa.
2 Atis ganamaan qophaayiitii Tulluu Siinaatti ol ba'i.
Achitti, fiixee tulluu sanaa irratti fuula koo duratti of
dhi'eessi. **3** Namni tokko iyyuu si wajjin hin dhufin
yookaan tulluu sana irratti eessumattuu hin mul'atin.
Bushaayee fi loon iyyuu fuula tulluu sanaa duratti
hin bobba'in." **4** Museenis gabateewwan dhagaa lama
akkuma kanneen jalqabaatti soofe; innis gabateewwan
lamaanis harkatti qabatee akkuma Waaqayyo isa ajajetti
ganama bariin Tulluu Siinaatti ol ba'e. **5** Waaqayyo
duumessaan gad bu'ee isa wajjin achi dhaabate; maqaa
Waaqayyoos ni labse. **6** Waaqayyo fuula Musee dura
darbee akkana jedhee labse; "Waaqayyo, Waaqayyo
Waaqa gara laafessaa fi arjaa, kan dafee hin aarre,
kan jaalallii fi amanamummaan isaa guddaa, **7** kan
araara isaa dhaloota kumaatamaaf tursu, kan hammina,
fincilaa fi cubbuu namaaf dhiisuu dha. Ta'u illee inni
nama yakka hojjetu adabu malee hin dhiisu; inni hamma
dhaloota sadaffaa fi afuraffaatti sababii cubbuu abbootii
isaaniitiif jedhee ijoollee isaaniitii fi ijoollee ijoollee
isaanii ni adaba." **8** Museen yommuu suma lafatti gad
jedhee sagade. **9** Innis, "Yaa Gooftaa, yoo ani fuula
kee duratti ayyaana argadhee jiraadhe, Gooftaan nu
wajjin haa deemu. Yoo sabni kun saba mata jabeessa
ta'e illee hammina keenyaa fi cubbuu keenya nuu
dhiisi; dhaala kees nu godhadhu" jedhe. **10** Kana irratti
Waaqayyo akkana jedhe; "Kunoo ani si wajjin kakuu nan
gala. Ani fuula saba kee hundaa duratti dinqiiwwan
kanaan dura saba kam iyyuu keessatti, addunyaa hunda
keessatti takkumaa hin hojjetamin nan hojjedha. Sabni
ati keessa jiraattus akka hojiin ani Waaqayyo siif
hojjedhu hammam sodaachisaa ta'e ni arga. **11** Waan
ani har'a si ajajuuf ajajami. Anis Amoorota, Kana'aanota,
Heetota, Feerzota, Hiiwotaa fi Yebuusota fuula kee
duraa ari'ee nan baasa. **12** Akka warra biyya ati itti
galuuf deemtu sana keessa jiraatan wajjin kakuu hin
galleef of eeggadhu; yoo kanaa achii isaan kiyyoo sitti
ta'u. **13** Iddoowwan aarsaa isaanii diigaa; siidaawwan
waaqeffannaa isaanii caccabsaa; utubaawwan Aasheeraa
isaaniis jijjigsaa. **14** Sababii Waaqayyo maqaan isaa
Hinaafaa jedhamu sun Waaqa hinaafu ta'eef ati Waaqa
biraa hin waaqeffatin. **15** "Ati akka warra biyya sana
keessa jiraatan wajjin kakuu hin galleef of eeggadhu.
Sababiin isaa isaan yommuu waaqota isaanii wajjin
sagaagalanii fi yommuu waaqota isaaniitiif aarsaa
dhi'eessanitti si waamu; atis aarsaa isaanii ni nyaatta. **16**
Yeroo ati ilmaan kee intallan isaanii fuusiftee, intallan
isaanii sun waaqota isaanii wajjin sagaagalanitti isaan
akka ilmaan kees akkuma isaanii sagaagalan godhu. **17**
"Waaqota tolfamoo baqfamanii hojjetaman hin tolfatin.
18 "Ayyaana Maxinoo ayyaaneffadhu. Ati sababii ji'a
Abiibii keessa Gibxii baateef akkuma ani si ajaje sanatti
ji'a Abiibii keessa yeroo murteeffametti bultii torba
Maxinoo nyaadhu. **19** "Kan jalqabatti gadameessa
saaqee ba'u hundi kan koo ti; kormi horii keetii hangafni
jechuunis kormi looniitii fi kormi hoolotaa hangafni
koo ti. **20** Harree hangafa xobbaallaa hoolaatiin furi;
yoo furuu baatte immoo morma isaa cabsi. Ilmaan kee
hangafa hundas furi. "Namni tokko iyyuu harka duwwaa
fuula koo duratti hin dhi'aatin. **21** "Guyyaa ja'a hojii
hojjedhu; guyyaa torbaffaatti garuu boqodhu. Yeroo
qonnaatii fi yeroo midhaan galfamutti boqodhu. **22**
"Mataa qamadii jalqabaa irratti Ayyaana Torbanootaa
ayyaaneffadhu; dhuma waggaa irratti immoo ayyaana
galchaa midhaanii ayyaaneffadhu. **23** Dhiirri kee hundi
waggaatti yeroo sadii fuula Waaqayyo Gooftaa, fuula
Waaqa Israa'el duratti haa dhi'aatan. **24** Ani Namoota
Ormaa si duraa ari'ee nan baasa; daangaa kee nan bal'isa;
yoo ati waggaatti yeroo sadii Waaqayyo Waaqa kee
duratti dhi'aachuu dhaqxus namni tokko iyyuu biyya
kee fudhachuu hin hawwu. **25** "Dhiiga aarsaa waan
raacitii qabu wajjin naa hin dhi'eessin; qalmi Ayyaana
Faasiikaa irraa hafus hamma bariitti hin turin. **26** "Mataa
midhaan lafa keetii keessaa filatamaa isaa gara mana
Waaqayyo Waaqa keetii fidi. "Ilmoo re'ee aannan haadha
isheetiin hin affeelin." **27** Waaqayyos Museedhaan,
"Dubbii kana barreessi; ani akkuma dubbii kanaatti
si'ii fi saba Israa'el wajjin kakuu galeeraatii" jedhe. **28**
Museenis utuu buddeena hin nyaatin yookaan utuu
bishaan hin dhugin guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama
Waaqayyo bira achi ture. Innis dubbii kakuu sana
jechuunis Ajajawwan Kurnan gabateewwan sana irratti
barreesse. **29** Museen gabateewwan Dhuga ba'umsaa
lamaan sana harkatti qabatee Tulluu Siinaa irraa gad
bu'e; innis sababii Waaqayyo wajjin dubbachaa tureef
akka fuulli isaa calaqqisu hin beekne ture. **30** Yommuu
Aroonii fi sabni Israa'el hundi Musee arganitti kunoo,
fuulli isaa calaqqisaa ture; isaanis isatti dhi'aachuu
sodaatan. **31** Museen garuu isaan waame; Aroonii
fi bulchitoonni hawaasichaa hundinuus gara isaatti
deebi'an; innis isaanitti dubbate. **32** Sabni Israa'el hundi
isatti dhi'aate; innis waan Waaqayyo Gaara Siinaa irratti
isatti dubbate hunda isaan ajaje. **33** Museen yommuu
isaanitti dubbatee fixatetti fuula isaa haguuggate. **34**
Yommuu Waaqayyo wajjin dubbachuudhaaf fuula isaa
duratti ol seenu garuu hamma achii ba'utti haguuggii

sana of irraa fuudha ture. Yommuu inni achii ba'ee
waan ajajame sana saba Israa'elitti himutti, **35** isaan
akka fuulli isaa calaqqisu argan. Ergasii Museen hamma
Waaqayyo wajjin dubbachuuf ol galutti fuula isaa
deebisee haguuggata ture.

35 Museen waldaa Israa'el guutuu walitti qabee
akkana jedheen; "Wanni Waaqayyo akka isin
hojjettan isin ajaje kana: **2** Guyyaa ja'a hojiin haa
hojjetamu; guyyaan torbaffaan garuu isiniif guyyaa
qulqulluu dha; Waaqayyoof immoo sanbata boqonnaa
ta'a. Namni guyyaa kana hojii hojjetu kam iyyuu haa
ajjeefamu. **3** Guyyaa Sanbataatiin lafa jiraattan kamitti
iyyuu ibidda hin qabsiisinaa." **4** Museenis waldaa
Israa'el guutuudhaan akkana jedhe; "Wanni Waaqayyo
ajaje kana: **5** Waan qabdan irraa Waaqayyoof kennaa
dhi'eessaa. Namni fedhii qabu hundinuu: "kennaa
warqee, meetii fi naasii Waaqayyoof haa fidu. **6** Kirrii
bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa
gaarii, rifeensa re'ee, **7** gogaa korbeessa hoolaa kan
halluu diimaa cuuphamee fi gogaa duugame, muka
laaftoo, **8** ibsaadhaaf zayitii ejersaa, zayitii ittiin dibanii fi
ixaana urgaa'uuf immoo urgooftuuwwan, **9** dhagaawwan
sardooniksii, dooqa gati jabeessa, dirataa fi qomee
irratti kaa'atamu kan biraa haa fidu. **10** "Isin keessaa
namoonni ogeeyyiin hundi dhufanii waan Waaqayyo
ajaje hunda haa hojjetan: **11** "Kunis dunkaana qulqulluu
dunkaana isaatii fi irra buusaa isaa wajjin, hokkoowwan
isaa, tuggee isaa, dagalee isaa, utubaa isaa, miilla isaa,
12 taabota danqaraa isaa wajjin, teessoo araaraatii fi
golgaa isa dhoksus, **13** minjaala danqaraa isaatii fi
mi'a isaa hunda wajjin, buddeena ilaalchaa; **14** baattuu
ibsaa kan ifaaf ta'u mi'a isaa wajjin, ifa sanaafis ibsaa fi
zayitii, **15** iddoo aarsaa ixaanaa danqaraa isaa wajjin,
zayitii ittiin dibanii fi ixaana urgaa'u, karra ittiin
dunkaana qulqulluu seenaniifis golgaa balbalaa, **16**
iddoo aarsaa kan qalma gubamuu gingilchaa isaa kan
naasii irraa hojjetame wajjin, danqaraawwan isaatii
fi mi'a isaa hunda, caabii naasii miilla isaa wajjin,
17 golgaawwan oobdii utubaawwanii fi miillawwan
isaanii wajjin, golgaa karra oobdii sanaa, **18** dunkaana
qulqulluu fi qofoowwan oobdii dunkaana qulqulluutii
fi funyoowwan isaanii, **19** wayyaawwan fo'amanii
dha'aman kanneen isaan yeroo iddoo qulqulluu keessa
tajaajilan uffataman jechuunis wayyaawwan Aroon
lubichaaf qulqulleeffamanii fi wayyaawwan ilmaan
isaa yeroo lubummaadhaan tajaajilanitti uffatan haa
hojjetan." **20** Ergasiis hawaasni Israa'el guutuun Musee
biraa ba'anii deeman; **21** namni fedhii qabuu fi namni
yaadni isaa isa kakaase hundi dhufee hojii dunkaana wal
ga'ii sanaatiif, tajaajila isaa hundaa fi hojii wayyaawwan
qulqulluu sanaatiif kennaa Waaqayyoof fide. **22** Dhiirrii fi
dubartiin fedhii qaban hundi mi'a warqee irraa hojjetame
kanneen gosa gosaa fidan; bitawoo, lootii, qubeelaa fi
faaya fidan. Hundi isaanii iyyuu warqee isaanii aarsaa
sochoofamu godhanii Waaqayyoof dhi'eessan. **23** Namni
kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee yookaan bildiimaa yookaan
quncee talbaa ba'eessa yookaan rifeensa re'ee, kaldhee
korbeessa hoolaa kan halluu diimaa cuuphamee fi
gogaa duugame qabu hundi ni fide. **24** Warri kennaa
meetii yookaan naasii dhi'eessan kennaa Waaqayyoof
dhi'eeffamu godhanii fidan. Namni muka laaftoo kan
qooda hojii sanaa kamiif iyyuu ta'u qabu hundas ni
fide. **25** Dubartoonni ogeeyyiin hundis harkaan fo'anii
kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa
ba'eessa fo'an sana fidan. **26** Dubartoonni fedhii fi
ogummaa qaban hundinuus rifeensa re'ee fo'an. **27**
Bulchitoonni dhagaawwan sardooniksii fi dhagaawwan
gati jabeeyyii biraa dirataa fi kiisii qomaatti akka
kaa'atamuuf fidan. **28** Akkasumas urgooftuu fi zayitii
ibsaadhaaf, zayitii ittiin dibanii fi ixaana urgaa'us fidan.
29 Dhiironnii fi dubartoonni Israa'el warri fedhii qaban
hundi hojii akka isaan hojjetaniif Waaqayyo karaa
Museetiin isaan ajaje sana hundaaf fedhii isaaniitiin
Waaqayyoof kennaa fidan. **30** Yommus Museen saba
Israa'eliin akkana jedhe; "Ilaa Waaqayyo gosa Yihuudaa
keessaa Bezali'eel ilma Uuri ilma Huuri filateera; **31**
Hafuura Waaqaatiin, ogummaadhaan, dandeettii fi
beekumsa hojii harkaa gosa hundumaan isa guuteera.
32 Kunis akka inni warqeedhaan, meetii fi naasiidhaan
hojii ogummaa hojjetuuf, **33** akka dhagaawwan muree
qopheessuuf, akka muka soofuu fi akka hojii ogummaa
harkaa kan gosa hundaa keessatti hirmaatuuf. **34**
Waaqnis Bezali'eelii fi Oholiiyaab ilma Ahiisaamaak kan
gosa Daan sanaaf dandeettii isaan ittiin warra kaan
barsiisan kenne. **35** Akka isaan ogeeyyii hojii harkaa, bifa
baastotaa fi warra kirrii bifa cuquliisaatiin, dhiilgeen,
bildiimaa fi quncee talbaa ba'eessaan miidhagsanii fi
wayyaa dhooftota hundi isaanii ogeeyyii hojii harkaatii
fi bifa baastota ta'aniif ogummaa hojii gosa hundaa
hojjechuutiin isaan guute.

36 Bezali'eel, Oholiiyaabii fi namni Waaqayyo
ogummaa fi dandeettii isaan ittiin hojii ijaarsa
iddoo qulqulluu sanaa hunda beekan kenneef hundi
akkuma Waaqayyo ajajetti hojii kana haa hojjetan." **2**
Museen Bezali'eel, Oholiiyaabii fi ogeessa Waaqayyo
dandeettii kenneef kan dhufee hojii sana hojjechuuf
fedhii qabu hunda waame. **3** Isaanis kennaawwan
Israa'eloonni ijaarsa iddoo qulqulluu sanaatiif jedhanii
fidan hunda Musee harkaa fuudhan. Namoonni Israa'elis
fedhii isaaniitiin ganama ganama kennaa isaanii fiduu
itti fufan. **4** Ogeeyyiin hojii harkaa kanneen iddoo
qulqulluu sana hojjetan hundi hojii isaanii dhiisanii
dhufanii **5** Museedhaan, "Sabni kun waan hojii Waaqayyo
akka hojjetamuuf ajaje sanaaf barbaachisu caalaa fidaa
jira" jedhan. **6** Museenis ajaja kenne; isaanis, "Dhiirri
yookaan dubartiin tokko iyyuu waan biraa tokko illee
kennaa godhee iddoo qulqulluu sanaaf hin dhi'eessin"
jedhanii iddoo qubataa sana keessatti labsan. Kanaafuu
namoonni itti fufanii waa fiduu dhowwaman. **7** Wanti
isaan duraanuu qaban hojii hunda hojjechuuf ga'aa
fi irraa hafaa tureetii. **8** Hojjettoota sana keessaas
ogeeyyiin hundi golgaawwan kudhan kanneen quncee
talbaa gaarii fo'amee fi kan kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee
fi bildiimaa irraa hojjetamaniin dunkaana qulqulluu
haa hojjetan; golgaawwan sana irrattis ogeeyyiin
harka qajeelan kiirubeelii hojjetan. **9** Golgaawwan sun
hundinuu wal qixxee ta'anii tokkoon tokkoon isaanii
dheerina dhundhuma digdamii saddeetiitii fi bal'ina

dhundhuma afur qabu ture. **10** Isaanis golgaawwan shan
walitti qabsiisan; shanan kaan illee akkasuma walitti
qabsiisan. **11** Isaanis golgaawwan walitti qabsiifaman
kanneen jalqabaa keessaa handaara isa moggaa irratti
huccuu bifa cuquliisaa irraa gurroowwan tolchan;
golgaawwan walitti qabsiifaman lammaffaa irrattis
akkasuma tolfaman. **12** Isaanis golgaa tokko irratti
gurroowwan shantama tolchan; gurroowwan shantama
immoo golgaawwan walitti qabsiifaman lammaffaa
keessaa isa moggaa irratti tolchan; gurroowwan sunis
gamaa gamanaan turan. **13** Akka dunkaanni qulqulluun
sun tokko ta'uufis hokkoowwan warqee shantama
tolchanii golgaawwan sana ittiin walitti qabsiisan. **14**
Isaanis haguuggii gubbaa dunkaana qulqulluu sanaa
irra jiru haguuguuf golgaawwan rifeensa re'ee kudha
tokko hojjetan. **15** Golgaawwan kudha tokkoon sun
hundi wal qixxee turan; dheerinni isaanii dhundhuma
soddoma, bal'inni isaanii immoo dhundhuma afur ture.
16 Isaanis golgaawwan shan iddoo tokkotti walitti
qabsiisan; golgaawwan kaan ja'aan immoo iddoo tokkotti
walitti qabsiisan. **17** Ergasiis golgaawwan gama tokkoon
walitti qabsiifaman keessaa handaara isa moggaa irratti
gurroowwan shantama tolchan; golgaawwan gama
kaan irratti walitti qabsiifaman keessaas handaara
isa moggaa irratti gurroowwan shantama tolchan.
18 Akka dunkaanni sun tokko ta'uuf ittiin walitti
qabsiisuuf qabduuwwan naasii shantama tolchan. **19**
Dunkaana sanaafis irra buusaa kaldhee korbeessa
hoolaa kan halluu diimaa cuuphame, isa irraan immoo
irra buusaa gogaa duugamee hojjetan. **20** Dunkaana
qulqulluu sanaafis muka laaftoo irraa tuggeewwan
qaqqajeeloo hojjetan. **21** Dheerinni tokkoo tokkoo
tuggeewwan sanaas dhundhuma kudhan, bal'inni isaa
immoo dhundhuma tokkoo fi walakkaa ture. **22** Tokkoon
tokkoon tuggeewwan sanaas akka wal keessa galuu
danda'uuf mucha lama lama qaba ture. Tuggeewwan
dunkaana qulqulluu sanaa hunda akkasitti tolchan. **23**
Gama kibba dunkaana qulqulluu sanaatiifis tuggeewwan
digdama hojjetan; **24** tuggeewwan digdamman sana
jalatti miilla meetii afurtama jechuunis tuggee tokko
jalatti miilla lama gurra isaa lamaaniif, tuggee kaan
jalattis miilla lama gurra isaa lamaaniif tolchan.
25 Gama dunkaana qulqulluu sanaa kaaniifis karaa
kaabaatiin tuggeewwan digdama tolchan. **26** Isaaniifis
miilla meetiis afurtama jechuunis tuggee tokko jalatti
miilla lama, tuggee kaan jalattis miilla lama tolchan.
27 Karaa lixa biiftuutiin, dugda duuba dunkaana
qulqulluu sanaatiif tuggee ja'a hojjetan. **28** Karaa dugda
duubaas golee dunkaana qulqulluu sanaatiif utubaa
lama tolchan. **29** Tuggeewwan golee kunneen jalaa
hamma gubbaatti walitti fayyifamanii bantii irratti
qubeelaa tokkoon walitti qabsiifaman; tuggeewwan
golee lamaaniis akkanuma hojjetan. **30** Kanaafuu
tuggeewwan saddeeti kanneen miilla meetii kudha ja'a
qabanitu ture; tokkoon tokkoon tuggee sanaas miilla
lama lama qaba ture. **31** Akkasumas muka laaftoo irraa
dagaleewwan tolchan; tuggeewwan dunkaana qulqulluu
sana irra gama tokkoon jiraniif dagaleewwan shan, **32**
tuggeewwan gama kaaniin jiraniif shan, tuggeewwan
dugda duubaan karaa lixa biiftuutiin jiraniif immoo
dagaleewwan shan tolchan. **33** Dagalee walakkaa jiru
sana akka inni gidduu tuggeewwaniitiin moggaa tokkoo
hamma moggaa kaaniitti fulla'u godhan. **34** Tuggeewwan
sanaattis warqee dibanii akka dagaleewwan baataniif
qubeelaawwan warqee itti tolchan. Dagaleewwan
sanaattis akkasuma warqee uffisan. **35** Isaanis kirrii bifa
cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa haphii
irraa golgaa tolchan; golgaa kana irrattis ogeessi harka
qajeelu tokko fakkii kiirubeelii tolche. **36** Golgaa sanaafis
utubaawwan muka laaftoo afur tolchanii warqee itti
uffisan; utubaa sanaafis hokkoowwan warqee hojjetanii
miilla meetii afur itti tolchan. **37** Isaanis balbala
dunkaanichaatiif golgaa kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee,
bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'amee
harkaan irratti hodhame tokko faayessanii tolchan. **38**
Isaanis utuboota hokkoo qaban shan hojjetanii, fiixee fi
somaawwan utubootaatti warqee uffisan; miilla isaanii
shananis naasii irraa tolchan.

37 Bezali'eel muka laaftoo irraa taabota tolche;
taabonni sunis dhundhuma lamaa fi walakkaa
dheerata; dhundhuma tokkoo fi walakkaa bal'ata;
dhundhuma tokkoo fi walakkaa ol dheerata ture. **2** Innis
keessaa fi duuba isaatti warqee qulqulluu uffise; naannoo
isaattis marsaa faaya warqee naannessee tolche. **3**
Qubeelaa warqee afur tolcheefii miilla isaa afranitti
qabsiise; qubeelaa lama gama tokkoon, qubeelaa kaan
immoo gama kaaniin itti kaa'e. **4** Ergasiis muka laaftoo
irraa danqaraawwan tolchee warqee itti uffise. **5** Innis
taabota sana ittiin baachuudhaaf danqaraawwan sana
qubeelaawwan keessa loose. **6** Innis warqee qulqulluu
irraa teessoo araaraa tolche; teessoon sunis dheerina
dhundhuma lamaa fi walakkaa fi bal'ina dhundhuma
tokkoo fi walakkaa qaba ture. **7** Moggaa lamaan teessoo
araaraa irratti warqee tumame irraa Kiirubeelii lama
tolche. **8** Innis Kiirubii tokko moggaa tokko irratti,
Kiirubii lammaffaa moggaa kaan irratti tolche; kiirubeelii
lamaan sana moggaa teessoo araaraa lamaan irratti
teessoo araaraa wajjin mukuma tokko irraa tolche. **9**
Kiirubeeliin sun qoochoo isaanii ol bal'ifatanii teessoo
araaraa sanatti gaaddiseessu turan. Kiirubeeliin kunneen
fuula isaanii walitti garagalfatanii gara teessoo araaraa
ilaalu turan. **10** Isaanis muka laaftoo irraa minjaala
dalga dheerinni isaa dhundhuma lama, bal'inni isaa
dhundhuma tokko, ol dheerinni isaa dhundhuma tokkoo
fi walakkaa tolchan. **11** Isaanis warqee qulqulluu itti
uffisanii naannoo isaatti marsaa warqee tolchan. **12**
Naannoo isaa irrattis hidhii hamma bal'ina harkaa
ga'uu fi faaya warqee tolchan. **13** Isaanis qubeelaa
warqee afur minjaala sanaaf hojjetanii iddoo miilli afran
turetti goleewwan afranitti qabsiisan. **14** Qubeelaawwan
sunis akka danqaraa minjaalli sun ittiin baatamu
qabaniif xiyyoo sanatti dhi'eeffamanii kaa'aman. **15**
Danqaraawwan minjaalli ittiin baatamu sun muka laaftoo
irraa hojjetamanii warqeen itti uffifamee ture. **16** Mi'oota
minjaala sana irra kaa'aman jechuunis caabiiwwan isaa,
waciitiiwwan isaa, waciitiiwwan isaatii fi okkoteewwan
isaa kanneen ittiin dhibaayyuu dhibaafatan warqee

qulqulluu irraa tolchan. **17** Baattuu ibsaa, somaa isaatii
fi damee isaa wajjin warqee qulqulluu irraa tumanii
tolchan; waciitii isaa, hudhaa isaatii fi daraaraa isaa
illee warqeedhuma tokko irraa tolchan. **18** Bitaa mirga
baattuu ibsaa sana keessaas dameewwan ja'a jechuunis
sadii gama tokkoon sadii immoo gama kaaniin baafaman.
19 Xoofoowwan lawuzii fakkaatan kanneen tokkoon
tokkoon isaanii hudhaa fi daraaraa qaban sadii damee
tokko irratti, waciitiiwwan lawuzii fakkaatan kanneen
tokkoon tokkoon isaanii hudhaa fi daraaraa qaban sadii
immoo damee kaan irratti tolchan. Dameewwan ja'aan
baattuu ibsaa irraa babba'an hunda irrattis akkasuma
tolchan. **20** Xoofoowwan hudhaa fi daraaraa qaban
kanneen bifa lawuziitiin tolfaman afur baattuu ibsaa
sana irra turan. **21** Hudhaan tokko cimdii jalqabaa
kan dameewwan baattuu ibsaa irraa babba'an jala,
hudhaan lammaffaan cimdii lammaffaa jala, hudhaan
sadaffaan immoo cimdii sadaffaa jala ture; walumaa
galatti dameewwan ja'atu ture. **22** Hudhaawwanii
fi dameewwan hundinuu baattuu ibsaa sana wajjin
warqeedhuma qulqulluu tumame tokko irraa tolfaman.
23 Ibsaa torban sana, waan ittiin daaraa isaa dhadha'anii
fi baattuu daaraa sana baattu illee warqee qulqulluu irraa
tolchan. **24** Baattuu ibsaatii fi mi'a isaa hunda warqee
qulqulluu taalaantii tokko irraa tolchan. **25** Isaanis
muka laaftoo irraa iddoo aarsaa ixaanaa tolchan; iddoon
aarsaa kunis dalga dheerina dhundhuma tokko, bal'ina
dhundhuma tokkoo fi ol dheerina dhundhuma lamaa
qabaatee gama afraniinuu wal qixxee ture. Gaanfawwan
isaas iddoo aarsaa sanaan walumatti hojjetaman. **26**
Isaanis gubbaa isaa irra, cinaacha isaa hundumaa fi
gaanfawwan isaatti warqee qulqulluu uffisanii naannoo
isaatti marsaa warqee naannessanii tolchan. **27** Iddoo
aarsaa sanaafis marsaawwan warqee isaatii gaditti
qubeelaawwan warqee lama tolchan; qubeelaawwan
kanas akka isaan danqaraawwan ittiin iddoo aarsaa
baatan qabataniif gamaa gamanaan cinaacha lamaanitti
tolchan. **28** Isaanis danqaraawwan muka laaftoo tolchanii
warqee itti uffisan. **29** Akkasumas akkuma ogeessa
urgooftuu qopheessu tokkootti zayitii ittiin diban
qulqulluu fi ixaana urgaa'aa makaa hin qabne tolchan.

38 Isaanis muka laaftoo irraa iddoo aarsaa qalma
gubamuu kan dhundhuma sadii ol dheeratu
ijaaran; iddoon aarsaa kunis dheerina dhundhuma shanii
fi bal'ina dhundhuma shanii qabaatee gama afraniinuu
wal qixxee ture. **2** Tokkoo tokkoo goleewwan afraniitti
gaanfa tolchan; gaanfaa fi iddoo aarsaa sana mukuma
tokko irraa tolchan; iddoo aarsaa sana irrattis naasii
uffisan. **3** Isaanis mi'a isaa hunda jechuunis waan ittiin
daaraa haran, waan ittiin daaraa hammaaran, waciitii,
hokkoo fooniitii fi baattuu ibiddaa naasii irraa tolchan.
4 Iddoo aarsaa sanaafis naasii wal keessa xaxameen
gingilchaa hojjetanii akka inni hamma walakkaa iddoo
aarsaatti ol ba'ee marsaa isaa jalaan jiraatu godhan.
5 Akka isaan danqaraawwan qabataniifis goleewwan
gingilchaa naasii sanaa afraniif qubeelaawwan naasii
hojjetan. **6** Danqaraawwan muka laaftoos tolchanii
naasii itti uffisan. **7** Iddoo aarsaa sana ittiin baachuufis
danqaraawwan sana qubeelaawwan gamaa gamanaan
iddoo aarsaa irra jiran keessa galchan. Iddoo aarsaa
sanas keessa isaa duwwaa godhanii saanqaa irraa
tolchan. **8** Isaanis gabatee itti dhiqatan kan naasii miilla
isaa kan naasii irraa hojjetame wajjin of ilaaleewwan
dubartoota balbala dunkaana wal ga'ii dura tajaajilanii
irraa tolchan. **9** Kanatti aansanii oobdii tolchan.
Oobdichis gama kibbaatiin dhundhuma dhibba tokko
dheeratee golgaa quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ame
irraa hojjetames qaba ture; **10** utubaawwan digdamaa fi
miilla naasii digdama qaba ture; utubaawwan kunneenis
hokkoowwanii fi somaawwan meetii irraa hojjetaman
qabu ture. **11** Gama kaabaatiinis akkasuma dhundhuma
dhibba tokko dheeratee utubaawwan digdamaa fi
miilla naasii digdama qaba ture; utubaawwan sunis
hokkoowwanii fi somaawwan meetii irraa tolfaman
qabu turan. **12** Gama lixaatiin dhundhuma shantama
bal'atee golgaawwan utubaa kudhanii fi miilla kudhan
qaba ture; hokkoowwanii fi somaawwan utuboota sanaas
meetii irraa hojjetaman. **13** Fiixee ba'aatiin, karaa
ba'a biiftuutiin dhundhuma shantama bal'ata ture. **14**
Golgaawwan dhundhuma kudha shan dhedheeratanii
utubaa sadii fi miilla sadii qabanis karaa balbala tokkoo
irra turan. **15** Golgaawwan dhundhuma kudha shan
dhedheeratanii utubaa sadii fi miilla sadii qabanis
balbala oobdii sana irra gama kaaniin turan. **16**
Golgaawwan naannoo oobdii sanaa hundi quncee
talbaa kan qaldhifamee fo'ame irraa tolfaman. **17**
Miillawwan utuboota sanaa naasii irraa tolfaman.
Hokkoowwanii fi somaawwan utubootaa immoo meetii
irraa tolfamanii fiixee utuboota sanaatti meetii uffisan.
Utuboonni oobdii sanaa hundinuus somaawwan meetii
qabu turan. **18** Golgaan balbala oobdii sanaa kirrii
bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa
kan qal'ifamee fo'ameen dha'amee irratti faayeffamee
hojjetame tolfame. Innis dhundhuma digdama dalga
dheeratee akkuma oobdichaa dhundhuma shan ol
dheerata ture; **19** utubaa afurii fi miilla naasii afuris
qaba ture. Hokkoowwanii fi somaawwan isaanii meetii
irraa tolfamanii fiixee isaaniitti meetiin uffifamee ture.
20 Qofoon dunkaana qulqulluutii fi qofoon naannoo
oobdii sanaa hundi naasii irraa tolfaman. **21** Baay'inni
mi'a dunkaanni qulqulluun jechuunis dunkaanni dhuga
ba'umsaa ittiin hojjetamee kan Lewwonni ajaja Museetiin
qajeelfama Iitaamaar ilma Aroon lubichaatiin galmeessan
kanaa dha. **22** Bezali'eel ilmi Uuri jechuunis ilmi ilma
Huur namichi gosa Yihuudaa sun waan Waaqayyo Musee
ajaje hunda hojjete. **23** Oholiiyaab ilmi Ahiisaamaak
namichi gosa Daan sunis isa wajjin ture; innis ogeessa
hojii harkaa, ogeessa bifa baasuu fi kan kirrii bifa
cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan
qal'ifamee fo'ameen waa faayessu ture. **24** Baay'inni
warqee aarsaa sochoofamuu kan hojii iddoo qulqulluu
sanaa hunda irra oole walumaa galatti akka madaalii
saqilii iddoo qulqulluutti taalaantii 29 fi saqilii 730
ture. **25** Meetiin namoota waldaa keessaa lakkaa'aman
irraa argames akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti
taalaantii 100 fi saqilii 1,775 ture. **26** Namoonni warra
duraan lakkaa'amanii jiranitti dabalaman kanneen

umuriin isaanii waggaa digdama yookaan hammanaa ol ta'e 603,550 turan. Isaan kunneenis akka madaalii iddoo qulqulluutti matuma mataan beekaa tokko tokko jechuun walakkaa saqilii tokko tokkoo baasan. **27** Meetii taalaantii 100 sanaan miillawwan iddoo qulqulluutii fi miillawwan golgaatu hojjetame; taalaantii 100 fi miilla 100 hojjetame; miilla tokkoof taalaantii tokkotu barbaachise jechuu dha. **28** Isaanis saqilii 1,775 sana hokkoo utubaawwanii tolchuuf, fiixee utubaawwaniitti uffisuu fi somaawwan isaanii tolchuuf itti fayyadaman. **29** Naasiin aarsaa sochoofamuus taalaantii 70 fi saqilii 2,400 ture. **30** Isas miilla balbala dunkaana wal ga'ii, iddoo aarsaa kan naasii irraa hojjetame, gingilchaa isaa kan naasii irraa hojjetamee fi mi'a isaa hunda tolchuuf itti fayyadaman; **31** akkasumas miilli naannoo oobdii, miilli balbala oobdii, qofoowwan dunkaana qulqulluu hundii fi qofoowwan naannoo oobdii hundi naasii irraa hojjetaman.

39 Isaanis uffata kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi bildiimaan dha'ame kan iddoo qulqulluu keessa tajaajiluuf fayyadu hojjetan. Akkuma Waaqayyo Musee ajajettis uffata qulqulluu Arooniif hojjetan. **2** Isaanis warqee fi kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen dirata hojjetan. **3** Isaanis kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa qal'aa isaa tolchuuf jedhanii warqee sana ogummaa harkaatiin tumanii akka baalaatti haphisanii fo'aa fo'aatti gargar kukkutan. **4** Isaanis akka inni walitti guduunfamuu danda'uuf funyoo gatiittii kan golee isaa lamaanitti hidhamee ture dirata sanaaf tolchan. **5** Sabbanni isaa kan ogummaadhaan dha'ames akkuma isaa dirata wajjin tokko ta'ee warqeedhaan, kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen akkuma Waaqayyo Musee ajajetti hojjetame. **6** Isaanis dhagaawwan sardooniksii qopheessanii marsaa faaya warqee naannoo isaatti tolchan; maqaa ilmaan Israa'elis akka chaappaatti isaan irratti soofan. **7** Ergasiis akka ilmaan Israa'eliif dhagaa yaadannoo ta'uuf akkuma Waaqayyo Musee ajajetti dhagaawwan sana funyoo gatiittii dirata sanatti qabsiisan. **8** Isaanis akkuma dirata sanaatti warqeedhaan, kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen ogummaadhaan kiisii qomaa tolchan. **9** Kiisiin qomaa kun gama afraniinuu wal qixxee ture; innis walitti dachaa ta'ee dheerina taakkuu tokkoo fi bal'ina taakkuu tokkoo qaba ture. **10** Dhagaawwan gati jabeeyyiis toora afuriin irratti maxxansan. Toora jalqabaa irratti sardiyoon, tophaaziyoonii fi biiralee, **11** toora lammaffaa irratti baluur, sanpeerii fi almaaz, **12** toora sadaffaa irratti yaakinti, kelqedoonii fi yaakinti, **13** toora afuraffaa irratti biiralee, sardooniksii fi yaasphiidi maxxansan. Dhagaawwan kanneenittis marsaa faaya warqee tolchan. **14** Dhagaawwan kudha lama kanneen tokkoo tokkoo isaanii irratti maqaa gosoota kudha lama keessaa maqaan tokko akkuma chaappaatti soofame ni turan; tokkoon tokkoon dhagaawwan sanaas maqaa ilmaan Israa'el tokko tokkoof dhaabate. **15** Kiisii qomaatiifis foncaa warqee qulqulluu akka funyootti fo'anii tolchan. **16** Isaanis marsaa faaya warqee lamaa fi qubeelaa warqee lama tolchanii qubeelaawwan sana rogawwan kiisii qomaa keessaa lamatti guduunfan. **17** Foncaa warqee sana lamaanis qubeelaawwan rogawwan kiisii qomaa sanatti guduunfan. **18** Mataa lamaan foncaa lamaan sanaa kaan immoo marsaawwan faayaa lamaanitti guduunfanii karaa fuula duraatiin foncaa dirataa kan gatiittiitti qabsiisan. **19** Qubeelaawwan warqee lama tolchanii rogawwan kiisii qomaa biraa kanneen karaa moggaa keessaatiin diratatti aananii jiran lamaanitti qabsiisan. **20** Ergasiis qubeelaawwan warqee lama biraa tolchanii sabbata mudhiitii olitti garjalee funyoo gatiittii lamaan, fuula dirataa duraan jiru sanaatti qabsiisan. **21** Isaanis akka kiisiin qomaa dirata irraa hin sosochooneef qubeelaawwan kiisii qomaa sana sabbata mudhiitiin walitti qabsiisanii akkuma Waaqayyo Musee ajajetti funyoo bifa cuquliisaatiin qubeelaawwan diratatti qabsiisan. **22** Isaanis huccuu guutumaan guutuutti bifti isaa cuquliisa ta'e irraa wandaboo dirataa tolchan; **23** walakkaa gubbaa wandaboo sanaattis afaan ittiin mataa seensifatan tolchan; akka inni hin tarsaaneefis qarqara afaan isaa irra waa naannessanii hodhan. **24** Isaanis xiyyoo wandaboo sanaatti kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen roomaanii hojjetan. **25** Warqee qulqulluu irraas bilbila hojjetanii roomaanota gidduudhaan naannoo xiyyoo wandabootti qabsiisan. **26** Bilbillii fi roomaaniin sun akkuma Waaqayyo Musee ajajetti tokko tokkoon wal keessa makamanii naannoo xiyyoo wandaboo tajaajilaaf uffatamu sanaatti qabsiifaman. **27** Aroonii fi ilmaan isaatiif immoo kittaa quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen dhoofsisanii hojjetan; **28** akkasumas quncee talbaa qal'aa isaatiin marata mataa, quncee talbaatiin gonfoo, quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen immoo uffata wayyaa jalaa hojjetaniif. **29** Sabbannis quncee talbaa kan qal'ifamee fo'amee fi kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi bildiimaan faayeffame akkuma Waaqayyo Musee ajajetti hojjetame. **30** Isaanis warqee qulqulluu irraa faaya gonfoo qulqulluu tolchanii akkuma waan chaappaa irratti qirixamuutti: Kan Waaqayyoof Qulqulleeffame, jedhanii irratti barreessan. **31** Ergasiis faaya sana marata mataatiin wal qabsiisuuf jedhanii akkuma Waaqayyo Musee ajajetti funyoo bifa cuquliisaa itti hidhan. **32** Akkasiin hojiin dunkaana qulqulluu kan dunkaana wal ga'ii hundi xumurame. Israa'eloonnis akkuma Waaqayyo Musee ajajetti waan hunda hojjetan. **33** Isaanis dunkaana qulqulluu sana Museetti fidan: dunkaanaa fi mi'a isaa hunda, hokkoowwan isaa, tuggeewwan isaa, dagaleewwan isaa, utuboota isaatii fi miillawwan isaa; **34** irra buusa kal'ee korbeessa hoolaa kan halluu diimaa cuuphame, irra buusa gogaa duugameetii fi golgaa da'eessu; **35** taabota kakuu seeraa, danqaraa isaatii fi teessoo araaraa wajjin; **36** minjaala mi'a isaa hundaa fi buddeena ilaalchaa wajjin; **37** baattuu ibsaa kan warqee qulqulluu irraa hojjetame, ibsaawwan tarree galanii fi mi'a isaa hunda wajjin, zayitii ibsaa; **38** iddoo aarsaa kan warqee irraa hojjetame, zayitii ittiin diban, ixaana urgaa'u, golgaa balbala dunkaanaa; **39** iddoo aarsaa kan naasii irraa

hojjetame, gingilchaa isaa kan naasii irraa hojjetame
wajjin, danqaraawwan isaatii fi mi'a isaa hunda, caabii
miilla isaa wajjin; **40** golgaawwan oobdii utubaawwanii
fi miillawwan isaanii wajjin, golgaa karra oobdii sanaa,
funyoowwanii fi qofoowwan oobdii, mi'a dunkaana
qulqulluu kan dunkaana wal ga'ii hunda; **41** wayyaawwan
fo'amanii dha'aman kanneen yeroo iddoo qulqulluu
keessa tajaajilan uffataman, jechuunis wayyaawwan
Aroon lubichaaf qulqulleeffamanii fi wayyaawwan ilmaan
isaa yeroo lubummaadhaan tajaajilanitti uffatan fe'a. **42**
Israa'eloonnis akkuma Waaqayyo Musee ajajetti hojii
hunda hojjetan. **43** Museenis hojii sana to'atee akkuma
Waaqayyo ajajetti hojjechuu isaanii arge. Museenis isaan
eebbise.

40 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe: **2** "Guyyaa
jalqaba ji'a jalqabaatti dunkaana qulqulluu
jechuunis dunkaana wal ga'ii dhaabi. **3** Taabota kakuu
seeraa isa keessa kaa'iitii taaboticha golgaadhaan
da'eessi. **4** Minjaala ol galchiitii mi'a isaa tottolchi.
Ergasiis baattuu ibsaa ol galchiitii ibsaa isaa irra dhaabi.
5 Iddoo aarsaa ixaanaa kan warqee irraa hojjetame
fuula taabota kakuu seeraa dura dhaabiitii balbala
dunkaana qulqulluutti immoo golgaa fannisi. **6** "Iddoo
aarsaa qalma gubamuu sanas fuula balbala dunkaana
qulqulluu jechuunis dunkaana wal ga'ii dura dhaabi; **7**
gabatee itti dhiqatanis dunkaana wal ga'iitii fi iddoo
aarsaa gidduu dhaabiitii bishaan itti naqi. **8** Naannoo
isaattis oobdii hojjedhuutii balbala isaatti golgaa kaa'i.
9 "Zayitii ittiin diban fuudhiitii dunkaana qulqulluu
fi waan isa keessa jiru hunda dibi; dunkaanichaa fi
mi'a isaa hunda qulqulleessi; innis ni qulqullaa'a.
10 Ergasiis iddoo aarsaa qalma gubamuutii fi mi'a
isaa hunda dibi; iddoo aarsaa sana qulqulleessi; innis
waan hunda caalaa qulqullaa'aa ta'a. **11** Gabatee itti
dhiqatanii fi miilla isaa dibiitii isaan qulqulleessi. **12**
"Aroonii fi ilmaan isaa gara balbala dunkaana wal ga'iitti
fidiitii bishaaniin isaan dhiqi. **13** Ergasii Aroonitti
wayyaa qulqulluu uffisi; akka inni lubummaadhaan na
tajaajiluufis dibiitii isa qulqulleessi. **14** Ilmaan isaas
fidiitii kittaa itti uffisi. **15** Akka isaan lubummaadhaan
na tajaajilaniifis akkuma abbaa isaanii dibde sanatti
isaan dibi; dibamuun isaanii kunis dhaloota dhufu hunda
keessatti lubummaa itti fufu ta'a." **16** Museenis akkuma
Waaqayyo isa ajajetti waan hunda hojjete. **17** Kanaafuu
dunkaanni qulqulluun sun waggaa lamaffaa keessa
guyyaa jalqabaa kan ji'a jalqabaatti dhaabame. **18** Museen
yeroo dunkaana qulqulluu sana dhaabetti miillawwan
dunkaanichaa itti kaa'e; tuggeewwan isaa dhadhaabe;
dagaleewwan isaa loose; utuboota isaa dhadhaabe. **19**
Innis akkuma Waaqayyo isa ajajetti dunkaana qulqulluu
irraan dunkaana diriirsee dunkaana sanatti immoo
irra buusa uffise. **20** Dhuga ba'umsa sana fuudhee
taabota keessa kaa'e; danqaraawwanis taabotatti hidhe;
teessoo araaraa immoo taabota gubbaa kaa'e. **21** Museen
akkuma Waaqayyo isa ajajetti taabota sana dunkaana
qulqulluutti ol galchee golgaa da'eessu fanniseef; taabota
kakuu seeraa sanas da'eesse. **22** Museenis minjaala
sana gama kaaba dunkaana qulqulluutiin dunkaana
wal ga'ii keessa golgaa sanaan ala kaa'e. **23** Akkuma
Waaqayyo isa ajajettis fuula Waaqayyoo duratti buddeena
achi irra kaa'e. **24** Baattuu ibsaa immoo gama kibbaa
dunkaana qulqulluutiin dunkaana wal ga'ii keessa fuullee
minjaalaatiin kaa'e. **25** Akkuma Waaqayyo isa ajajettis
ibsaawwan sana fuula Waaqayyoo dura dhadhaabe. **26**
Museenis iddoo aarsaa kan warqee irraa hojjetame sana
fuula golgaa duraan dunkaana wal ga'ii keessa dhaabe. **27**
Akkuma Waaqayyo isa ajajettis ixaana urgaa'aa isa irratti
aarse. **28** Balbala dunkaana qulqulluu irrattis golgaa
fannise. **29** Inni akkuma Waaqayyo isa ajajetti iddoo
aarsaa qalma gubamuu sana balbala dunkaana qulqulluu
kan dunkaana wal ga'ii bira dhaabee qalma gubamuu
fi kennaa midhaanii isa irratti dhi'eesse. **30** Gabatee
sanas dunkaana wal ga'iitii fi iddoo aarsaa gidduu kaa'ee
bishaan dhiqataa itti naqe; **31** Museen, Aroonii fi ilmaan
Arooniis harka isaaniitii fi miilla isaanii dhiqachuuf
itti fayyadamu turan. **32** Isaanis akkuma Waaqayyo
Musee ajajetti yeroo dunkaana wal ga'ii seenan yookaan
yeroo iddoo aarsaatti dhi'aatan hunda ni dhiqatu
turan. **33** Museenis naannoo dunkaana qulqulluutii
fi iddoo aarsaatti oobdii hojjetee balbala waltajjichaa
irra golgaa dhaabe; akkasiin Museen hojii sana hojjetee
fixe. **34** Ergasiis duumessi dunkaana wal ga'ii haguuge;
ulfinni Waaqayyoos dunkaana qulqulluu sana guute. **35**
Museenis sababii duumessi sun dunkaana wal ga'ii irra
bu'ee fi sababii ulfinni Waaqayyoo dunkaana qulqulluu
guuteef dunkaana wal ga'ii seenuu hin dandeenye. **36**
Israa'eloonni karaa isaanii hunda keessatti yommuu
duumessi dunkaana qulqulluu irraa ka'u hunda ka'anii
deemsa isaanii itti fufu turan. **37** Yoo duumessi irraa
ka'uu baate garuu hamma gaafa duumessi sun irraa
ka'uutti hin deeman ture. **38** Kanaafuu karaa isaanii
hunda keessatti fuula saba Israa'el hundaa duratti guyyaa
guyyaa duumessi Waaqayyoo dunkaana qulqulluu irra
ture; halkan halkan immoo ibiddi duumessa sana keessa
ture.

Lewwota

1 Waaqayyo Musee waamee dunkaana wal ga'ii keessaa
akkana jedhee itti dubbate; **2** "Israa'elootatti
dubbadhu; akkanas jedhiin: 'Isin keessaa namni kam
iyyuu yommuu horii keessaa Waaqayyoof kennaa
dhi'eessutti karra loonii yookaan bushaayee keessaa
haa dhi'eessu. **3** "'Yoo kennaan sun qalma gubamu
kan karra loonii ta'e, namichi sun korma hir'ina hin
qabne haa dhi'eessu. Akka aarsaan sun fuula Waaqayyoo
duratti fudhatama argatuufis balbala dunkaana wal
ga'ii duratti haa dhi'eessu. **4** Namichis mataa horii
aarsaa gubamuuf dhi'eeffamu sanaa irra harka isaa haa
kaa'u; kunis araara isaaf buusuuf qooda isaa fudhatama
argata. **5** Innis fuula Waaqayyoo duratti korma haa
qalu; ilmaan Aroon luboonni dhiiga sana fuudhanii
iddoo aarsaa kan balbala dunkaana wal ga'ii dura jirutti
gama hundaan haa facaasan. **6** Innis aarsaa gubamu
sana irraa gogaa baasee kutaa kutaatti murmura. **7**
Ilmaan Aroon lubichaa immoo iddoo aarsaa irratti ibidda
qabsiisanii qoraan irra haa naqan. **8** Ergasiis ilmaan
Aroon luboonni kutaa murmurame, mataa fi cooma isaas
qoraan iddoo aarsaa irratti boba'u irra tarree haa naqan.
9 Innis mi'a garaatii fi miilla qalma sanaa bishaaniin
haa dhiqu; lubichis hunda isaa iddoo aarsaa irratti haa
gubu. Kunis aarsaa gubamu kan ibiddaan dhi'aatuu
fi kan urgaan isaa Waaqayyotti toluu dha. **10** "'Yoo
aarsaan sun qalma gubamu kan bushaayee jechuunis
hoolaa yookaan re'ee ta'e namichi dhi'eessu sun korma
hir'ina hin qabne haa dhi'eessu. **11** Innis gama kaaba
iddoo aarsaatiin fuula Waaqayyoo duratti haa qalu;
ilmaan Aroon luboonni immoo gama hundaan dhiiga
isaa iddoo aarsaatti haa facaasan. **12** Namichi sunis
kutaa kutaatti haa murmuru; lubichi immoo mataa fi
cooma isaa qoraan iddoo aarsaa irratti boba'aa jiru irra
tarree haa naqu. **13** Innis mi'a garaatii fi miilla qalma
sanaa bishaaniin haa dhiqu; lubichi immoo hunda isaa
fidee iddoo aarsaa irratti haa gubu. Kunis aarsaa gubamu
kan ibiddaan dhi'aatuu fi kan urgaan isaa Waaqayyotti
toluu dha. **14** "'Yoo aarsaan Waaqayyoof dhi'aatu sun
qalma gubamu kan simbirrootaa ta'e namichi sun gugee
yookaan gugee sookkee haa dhi'eessu. **15** Lubichi sun
gara iddoo aarsaatti haa fidu; mataa isaas micciiree irraa
haa kutu; ergasii immoo iddoo aarsaa irratti haa gubu;
dhiigni isaa immoo iddoo aarsaa cinatti haa coccobu.
16 Mi'a garaa isaa baallee isaa wajjin baasee karaa ba'a
biiftuutiin iddoo aarsaa cinatti lafa daaraan jirutti haa
gatu. **17** Karaa qoochoo isaatiin haa baqaqsu; garuu
guutumaan guutuutti gargar hin baasin; ergasii lubichi
iddoo aarsaa irratti qoraan boba'aa jiru irratti haa gubu.
Kunis aarsaa gubamu kan ibiddaan dhi'aatuu fi kan
urgaan isaa Waaqayyotti toluu dha.

2 "'Namni tokko yommuu kennaa midhaanii
Waaqayyoof dhi'eessutti, kennaan isaa daakuu
bullaa'aa haa ta'u. Innis zayitii itti haa naqu; ixaanas itti
dabalee, **2** ilmaan Aroon luboota sanatti haa fidu. Lubichis
daakuu bullaa'aa zayitiin itti naqame sana irraa konyee
tokko ixaana hunda wajjin haa fuudhu; kanas kutaa
yaadannoo aarsaa gubamu kan ibiddaan dhi'eeffamu
kan urgaan isaa Waaqayyotti toluu godhee iddoo aarsaa
irratti haa gubu. **3** Kennaan midhaanii hafe immoo kan
Aroonii fi ilmaan isaa ti; kunis kutaa aarsaawwan hunda
caalaa qulqulluu kan ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamuu
dha. **4** "'Yeroo ati kennaa midhaanii barbadaa ibiddaa
irratti tolfamee dhi'eessitutti, kennaan sun daakuu
bullaa'aa jechuunis maxinoo zayitiin itti makame
yookaan bixxillee raacitii malee tolfamee zayitiin irra
dibame haa ta'u. **5** Kennaan kee kennaa midhaanii kan
eelee irratti qopheeffame taanaan kennaan sun daakuu
bullaa'aa hin bukaa'in kan zayitiin itti makame irraa
haa ta'u. **6** Isa caccabsiitii gubbaa isaatti zayitii naqi;
inni kennaa midhaanii ti. **7** Kennaan midhaan keetii
yoo eelee irratti qopheeffame, kennaan sun daakuu
bullaa'aa fi zayitii irraa haa qopheeffamu. **8** Kennaa
midhaanii kan wantoota kanneen irraa qopheeffame
Waaqayyoof fidi; kanas luba iddoo aarsaatti geessutti
kenni. **9** Innis Kennaa midhaanii sana irraa kutaa
yaadannoo fuudhee kennaa ibiddaan dhi'eeffamu kan
urgaan isaa Waaqayyotti tolu godhee iddoo aarsaa irratti
haa gubu. **10** Kennaan midhaanii hafe immoo kan
Aroonii fi ilmaan isaa ti; kunis kutaa aarsaawwan hunda
caalaa qulqulluu kan ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamuu
dha. **11** "'Kennaan midhaanii kan isin Waaqayyoof
dhi'eessitan hundinuu utuu raacitiin itti hin makamin
qopheeffamuu qaba; isin kennaa ibiddaan Waaqayyoof
dhi'eeffamu tokko keessatti raacitii yookaan damma
tokko illee gubuu hin qabdaniitii. **12** Kennaa kanas akka
mataa midhaaniitti Waaqayyoof dhi'eessu dandeessu;
garuu akka kennaa urgaa'aa tokkootti iddoo aarsaa
irratti dhi'aachuu hin qabu. **13** Kennaa midhaan keetii
hunda soogiddaan mi'eessi; soogidda kakuu Waaqa keetii
kennaa midhaan keetii keessaa hin hambisin; kennaa kee
hundatti soogidda dabali. **14** "'Ati yoo mataa midhaanii
keessaa kennaa midhaanii Waaqayyoof fidde, mataa
midhaan asheetee ibiddaan waadamee sukkuumamee
dhi'eessi. **15** Zayitii itti naqiitii ixaanas itti dabali; kun
kennaa midhaanii ti. **16** Lubni sunis kutaa yaadannoo
midhaan sukkuumamee sanaatii fi zayitii sana ixaana
hunda wajjin kennaa ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamu
godhee haa gubu.

3 "'Kennaan nama tokkoo yoo aarsaa nagaa ta'e,
namichi sunis karra loonii keessaa horii tokko, korma
yookaan dhalaa yoo dhi'eesse, inni horii hir'ina hin
qabne fuula Waaqayyoo duratti haa dhi'eessu. **2** Namichi
sun mataa kennaa isaa irra harka isaa haa kaa'u; balbala
dunkaana wal ga'ii durattis haa qalu. Ergasii immoo
ilmaan Aroon luboonni sun dhiiga horii sana iddoo
aarsaa sanatti gama hundaan haa facaasan. **3** Innis aarsaa
nagaa irraa aarsaa ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamu
haa fidu; kunis moora mi'a garaa haguuguu fi kan itti
maxxanu hunda, **4** kalee lamaanii fi moora isaan irra
jiru kan mudhiitti dhi'aatu, haguuggii tiruu kan namichi
kaleedhaan walitti qabee baasu fa'a. **5** Ergasiis ilmaan
Aroon waan kana aarsaa ibiddaan dhi'eeffamu kan
urgaan isaa Waaqayyotti tolu godhanii iddoo aarsaa
irratti aarsaa gubamu kan qoraan boba'u irra jiru irratti

haa guban. **6** “‘Inni yoo bushaayee keessaa horii tokko
akka aarsaa nagaatti Waaqayyoof dhi’eesse, korma
yookaan dhalaa hir’ina hin qabne haa dhi’eessu. **7**
Inni yoo xobbaallaa hoolaa dhi’eesse, fuula Waaqayyoo
duratti haa dhi’eessu. **8** Namichi sunis mataa kennaa isaa
irra harka isaa kaa’ee balbala dunkaana wal ga’ii duratti
haa qalu. Ergasii immoo ilmaan Aroon dhiiga horii sanaa
iddoo aarsaa irratti gama hundaan haa facaasan. **9** Innis
aarsaa nagaa sana irraa qalma ibiddaan Waaqayyoof
dhi’eeffamu haa fidu; kunis cooma isaa, duboo isaa
kan lafee dugdaatti dhi’eeffamee kutame hunda, moora
mi’a garaa haguuguu fi kan itti maxxanu hunda, **10**
kalee lamaanii fi moora isaan irra jiru kan mudhiitti
dhi’aatu, haguuggii tiruu kan namichi kaleedhaan walitti
qabee baasu fa’i. **11** Lubni sunis waan kana nyaata
godhee iddoo aarsaa irratti haa gubu; nyaanni kunis
aarsaa ibiddaan Waaqayyoof dhi’eeffamuu dha. **12** “‘Yoo
kennaan isaa re’ee ta’e, inni fuula Waaqayyoo duratti
haa dhi’eessu. **13** Namichi sun mataa re’ee sanaa irra
harka isaa kaa’ee fuula dunkaana wal ga’ii duratti haa
qalu. Ergasii immoo ilmaan Aroon dhiiga horii sanaa
iddoo aarsaa irratti gama hundaan haa facaasan. **14** Innis
waan dhi’eessu keessaa kennaa kana kennaa ibiddaan
Waaqayyoof dhi’eeffamu godhee haa dhi’eessu; kunis
moora mi’a garaa haguuguu fi kan itti maxxanu hunda,
15 kalee lamaanii fi moora isaan irra jiru kan mudhiitti
dhi’aatu, haguuggii tiruu kan namichi kaleedhaan walitti
qabee baasu fa’i. **16** Lubni sunis waan kana nyaata
godhee iddoo aarsaa irratti haa gubu; kunis aarsaa
urgaa’aa ibiddaan dhi’eeffamuu dha. Coomni hundinuu
kan Waaqayyoo ti. **17** “‘Isin cooma tokko illee yookaan
dhiiga tokko illee hin sooratinaa; wanni kun lafa isin
jiraattan hundatti dhaloota dhufuuf jiru keessatti seera
hin geeddaramnee dha.’”

4 Waaqayyo akkana jedhee Museetti dubbate; **2**
“Israa’elootaan akkana jedhi; ‘Yoo namni utuu hin
beekin waan Waaqayyo dhowwe cabsuudhaan cubbuu
hojjete. **3** “‘Lubichi dibame yoo cubbuu hojjetee
akkasiin sabatti cubbuu fide, inni cubbuu hojjete sanaaf
dibicha hir’ina hin qabne tokko aarsaa cubbuu godhee
Waaqayyoof haa dhi’eessu. **4** Innis dibicha sana balbala
dunkaana wal ga’ii irratti fuula Waaqayyoo duratti haa
dhi’eessu. Mataa dibicha sanaa irras harka isaa kaa’ee
fuula Waaqayyoo duratti haa qalu. **5** Lubni dibame sun
dhiiga dibicha sanaa irraa fuudhee dunkaana wal ga’iitti
qabatee haa seenu. **6** Lubni sunis quba isaa dhiiga keessa
cuphee dhiiga sana irraa golgaa iddoo qulqulluu duratti
yeroo torba fuula Waaqayyoo duratti haa facaasu. **7**
Ergasiis lubni sun dhiiga sana irraa gaanfawwan iddoo
aarsaa ixaana urgaa’u kan dunkaana wal ga’ii keessa
fuula Waaqayyoo dura jiru sana irratti haa naqu. Dhiiga
dibicha sanaa kan hafe hunda immoo balbala dunkaana
wal ga’ii irratti miilla iddoo aarsaa gubamuu jalatti
haa dhangalaasu. **8** Innis dibicha aarsaa cubbuutiif
dhi’eeffame sana irraa cooma hunda haa baasu; kunis
moora mi’a garaa haguuguu fi kan itti maxxanu hunda,
9 kalee lamaanii fi moora isaan irra jiru kan mudhiitti
dhi’aatu, haguuggii tiruu kan inni kaleedhaan walitti
qabee baasu fa’i; **10** waan kanas akkuma loon aarsaa
nagaatiif dhi’eeffamu irraa moorri baafamu sanatti
haa baasu. Lubnis iddoo aarsaa kan aarsaa gubamuu
irratti haa gubu. **11** Garuu gogaa dibicha sanaatii fi
foon isaa hunda, mataa fi miilla isaa, mi’a garaatii fi
cumaa isaa, **12** jechuunis waan dibicha sanaa kan hafe
hunda qubata keessaa gad baasee gara iddoo seeraan
qulqulluu ta’e kan daaraan itti gatamuutti haa geessu;
daaraa tuulame irrattis ibidda qoraaniitiin haa gubu. **13**
“‘Yoo waldaan Israa’el hundi utuu hin beekin cubbamee
waan ajaja Waaqayyoo keessatti dhowwame hojjete
waldaan sun waa’ee waan sanaa beekuu baatu illee
yakka qabeessa ta’a. **14** Yommuu cubbuun isaan hojjetan
beekamutti waldaan sun dibicha tokko aarsaa cubbuu
godhee dunkaana wal ga’ii duratti fidee haa dhi’eessu. **15**
Maanguddoonni waldaa fuula Waaqayyoo duratti mataa
dibicha sanaa irra harka isaanii haa kaa’an; dibichi sunis
fuula Waaqayyoo duratti haa qalamu. **16** Lubni dibame
sun dhiiga dibicha sanaa irraa fuudhee gara dunkaana
wal ga’iitti haa fidu. **17** Innis quba isaa dhiiga keessa
cuuphee golgaa duratti yeroo torba fuula Waaqayyoo
duratti haa facaasu. **18** Lubni sunis dhiiga sana irraa
gaanfawwan iddoo aarsaa kan dunkaana wal ga’ii keessa
fuula Waaqayyoo dura jiru sana irratti haa naqu. Dhiiga
dibicha sanaa kan hafe hunda immoo balbala dunkaana
wal ga’ii irratti miilla iddoo aarsaa gubamuu jalatti haa
dhangalaasu. **19** Inni cooma hunda irraa baasee iddoo
aarsaa irratti haa gubu; **20** dibicha kanas akkuma dibicha
aarsaa cubbuutiif dhi’eeffame sana godhe haa godhu;
lubnis haaluma kanaan araara isaaniif buusa; isaanis
dhiifama argatu. **21** Innis ergasii dibicha sana qubata
keessaa gad baasee akkuma dibicha jalqabaa gube sana
haa gubu; kunis aarsaa cubbuu waldaa ti. **22** “‘Bulchaan
tokko yoo utuu hin beekin cubbuu hojjetee waan ajaja
Waaqayyo Waaqa isaa keessatti dhowwame hojjete inni
yakka qabeessa ta’a. **23** Inni yommuu cubbuu hojjete sana
beeketti korma re’ee kan hir’ina hin qabne tokko aarsaa
ofii isaatiif haa fidu. **24** Mataa re’ee sanaa irra harka
isaa kaa’ee iddoo aarsaan gubamu itti qalamutti fuula
Waaqayyoo duratti haa qalu; kunis aarsaa cubbuu ti. **25**
Lubni sunis ergasii dhiiga aarsaa cubbuutiif dhi’eeffame
irraa quba isaatiin fuudhee gaanfa iddoo aarsaa kan
aarsaan gubamu irratti dhi’eeffamutti haa naqu; dhiiga
hafe immoo miilla iddoo aarsaa jalatti haa dhangalaasu.
26 Innis akkuma cooma aarsaa nagaatiif dhi’eeffame
gube sana moora hunda iddoo aarsaa irratti haa gubu;
lubichi haala kanaan namichaaf araara cubbuu buusa;
innis dhiifama argata. **27** “‘Saba keessaa namni tokko
yoo utuu hin beekin waan ajaja Waaqayyoo keessatti
dhowwame keessaa tokko illee cabsuudhaan cubbuu
hojjete inni yakka qabeessa ta’a. **28** Inni yommuu akka
cubbuu hojjete beeketti cubbuu hojjete sanaaf re’ee
dhaltuu hir’ina hin qabne tokko aarsaa ofii isaatiif haa
fidu. **29** Mataa re’ee aarsaa cubbuutiif dhi’eeffamte sanaa
irras harka isaa kaa’ee iddoo aarsaa gubamuutti haa qalu.
30 Lubni sunis ergasii dhiiga sana irraa quba isaatiin
fuudhee gaanfa iddoo aarsaa kan aarsaan gubamu irratti
dhi’eeffamutti haa naqu; dhiiga hafe hunda immoo
miilla iddoo aarsaa jalatti haa dhangalaasu. **31** Akkuma
moorri itti aarsaa nagaa irraa baafamutti inni moora

hunda haa baasu; lubni immoo aarsaa urgaan isaa
Waaqayyotti tolu godhee iddoo aarsaa irratti haa gubu.
Akkasiinis lubni araara buusaaf; innis dhiifama argata.
32 "'Inni yoo hoolaa tokko aarsaa cubbuu ofii isaatiif
fide, dhaltuu hir'ina hin qabne haa fidu. **33** Mataa
hoolaa sanaa irras harka isaa kaa'ee iddoo aarsaan
gubamu itti qalamutti aarsaa cubbuutiif haa qalu. **34**
Lubni sunis ergasii dhiiga aarsaa cubbuutiif dhi'eeffame
irraa quba isaatiin fuudhee gaanfa iddoo aarsaa kan
aarsaa gubamuutti haa naqu; dhiiga hafe hunda immoo
miilla iddoo aarsaa jalatti haa dhangalaasu. **35** Akkuma
moorri itti hoolaa aarsaa nagaatiif dhi'eeffamu irraa
baafamutti inni moora hunda haa baasu; lubni immoo
aarsaa ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamu gubbaatti
iddoo aarsaa irratti haa gubu. Lubnis akkasiin cubbuu
namichi hojjeteef araara buusaaf; innis dhiifama argata.

5 "'Namni tokko yoo waan nama kakachiisu dhaga'ee
waa'ee waan arge yookaan beeku sanaa dhugaa
ba'uu diduudhaan cubbuu hojjete inni itti gaafatama. **2**
"'Yookaan namni tokko yoo waan akka seeraatti xuraa'aa
ta'e jechuunis raqa bineensa xuraa'aa yookaan horii
xuraa'aa yookaan uumamawwan xuraa'oo kanneen lafa
irra munyuuqanii utuu hin beekin tuqe inni xuraa'eera;
yakka qabeessas ta'a. **3** Yookaan inni yoo xuraa'ummaa
namaa jechuunis waan isa xureessu kam iyyuu utuu
hin beekin tuqe, yommuu waan sana beeketti yakka
qabeessa ta'a. **4** Yookaan namni yoo utuu itti hin yaadin
waan gaarii yookaan hamaa gochuuf kakate, waa'ee
waan utuu itti hin yaadin kakate sanaa beekuu baatu
illee maalumaafuu yommuu waan sana beeketti inni
yakka qabeessa ta'a. **5** Inni yoo karaa kanneen keessaa
tokkoon iyyuu yakka qabeessa ta'e karaa kamiin akka
hojjete haa himatu; **6** adaba cubbuu hojjete sanaatiifis
akka aarsaa cubbuu isaaf taatuuf bushaayee keessaa
hoolaa yookaan re'ee dhaltuu Waaqayyoof haa fidu;
lubnis cubbuu namichaatiif aarsaa araaraa haa dhi'eessu.
7 "'Namichi sun cubbuu hojjeteef hoolaa dhi'eessuutti
harka qalleessa yoo ta'e adabbii cubbuu isaatiif gugee
lama yookaan gugee sosookkee lama, tokko aarsaa
cubbuutiif tokko immoo aarsaa gubamuuf Waaqayyoof
haa fidu. **8** Lubattis isaan haa fidu; lubni immoo kan
aarsaa cubbuutiif taatu duraan dursee haa dhi'eessu.
Innis mataa ishee micciiree morma ishee haa cabsu;
garuu irraa hin kutin. **9** Dhiiga aarsaa cubbuu sana
irraa fuudhee cinaacha iddoo aarsaatti haa facaasu;
dhiigni hafe immoo miilla iddoo aarsaa jalatti haa
dhangalaafamu; kun aarsaa cubbuu ti. **10** Ergasiis lubichi
akkuma ajajametti kan lammaffaa sana aarsaa gubamu
godhee cubbuu namichi hojjeteef aarsaa araaraa haa
dhi'eessu; innis dhiifama argata. **11** "'Namichi sun yoo
gugee lama yookaan gugee sosookkee lama dhi'eessuutti
harka qalleessa ta'e inni cubbuu hojjete sanaaf daakuu
bullaa'aa iifii tokkoo keessaa harka kurnaffaa aarsaa
cubbuutiif haa dhi'eessu. Sababii wanni kun aarsaa
cubbuu ta'eef namichi zayitii yookaan ixaana itti hin
dabalin. **12** Innis lubatti haa fidu; lubichi immoo konyee
tokko irraa fuudhee akka kutaa yaadannoo tokkootti
aarsaa ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffame gubbaatti
iddoo aarsaa irratti haa gubu; kun aarsaa cubbuu ti.
13 Lubichis haala kanaan cubbuu namichi hojjeteef
araara buusa; innis dhiifama argata. Aarsaan hafe
immoo akkuma aarsaa midhaaniitti kan lubichaa ta'a.'"
14 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **15** "Namni
yoo seera cabsee utuu hin beekin waan Waaqayyoof
qulqulleeffame kam iyyutti cubbuu hojjete inni adabbii
cubbuu isaatiif bushaayee keessaa korbeessa hoolaa
kan hir'ina hin qabne kan gatiin isaa akka saqilii iddoo
qulqulluutti meetiidhaan tilmaamame tokko aarsaa
yakkaa godhee Waaqayyoof haa fidu; kun aarsaa yakkaa
ti. **16** Namichi sunis waan wantoota qulqulluu irraa
hir'ise sana iddoo haa buusu; gatii waan sanaa illee
harka shan keessaa harka tokko itti dabalee hunda isaa
lubatti haa kennu; lubni sunis korbeessa hoolaa aarsaa
yakkaatiif dhi'eeffame sanaan araara buusaaf; innis
dhiifama argata. **17** "Namni yoo cubbuu hojjetee waan
ajajawwan Waaqayyoo keessatti dhowwame hojjete,
inni yoo beekuu baate illee yakka qabeessa ta'eera; itti
gaafatamas. **18** Innis akka tilmaama keetiitti bushaayee
keessaa korbeessa hoolaa hir'ina hin qabne tokko aarsaa
yakkaa godhee lubatti haa fidu. Lubichis haaluma kanaan
yakka namichi utuu hin beekin hojjeteef araara buusa;
innis dhiifama argata. **19** Kun aarsaa yakkaa ti; namichi
sun Waaqayyotti yakka hojjeteera."

6 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Namni yoo
waa'ee waan imaanaa isatti kennamee yookaan waan
isa bira kaa'amee yookaan waan hatame tokkoo ollaa
isaa gowwoomsuudhaan yookaan saamuudhaan cubbuu
hojjetee Waaqayyoof amanamuu baate, **3** yookaan yoo
qabeenya bade argee waa'ee isaa soba dubbate yookaan
yoo sobaan kakate yookaan yoo cubbuu akkasii kan
namoonni hojjetan kam iyyuu hojjete, **4** yoo akkasiin
cubbuu hojjetee yakka qabeessa ta'e inni waan hate
yookaan waan humnaan saame yookaan waan imaanaa
isatti kenname yookaan waan bade kan lafaa arge sana
5 yookaan waan sobaan itti kakate hunda haa deebisu.
Inni waan sana guutummaatti iddoo haa buusu; gatii
waan sanaas harka shan keessaa harka tokko itti dabalee
hunda isaa guyyuma aarsaa yakka ofii isaa dhi'eeffatutti
abbaa qabeenya sanaatiif haa kennu. **6** Ergasiis inni
bushaayee keessaa korbeessa hoolaa hir'ina hin qabne
kan gatiin isaa gatii adabbii yakka tokkootti tilmaamamu
aarsaa yakka ofii isaa kan Waaqayyoof dhi'eeffamu
godhee lubatti haa fidu. **7** Lubichi haaluma kanaan fuula
Waaqayyoo duratti araara isaaf buusa; innis wantoota
kanneen keessaa waan hojjete kan yakka qabeessa isa
godhe kamiif iyyuu dhiifama argata." **8** Waaqayyo
Museedhaan akkana jedhe; **9** "Aroonii fi ilmaan isaatiif
ajaja kana kenni: 'Seerri aarsaa gubamuu kanaa dha;
aarsaan gubamu hamma lafti bariitutti halkan guutuu
ibidda iddoo aarsaa irra jiru gubbaa haa turu; ibiddis
ittuma fufee iddoo aarsaa irratti haa boba'u. **10** Lubni
sunis uffata isaa kan quncee talbaa irraa hojjetamee fi
uffata wayyaa jalaan dhagna isaatti aanu kan quncee
talbaa irraa hojjetame haa uffatu; ergasiis daaraa aarsaa
gubamuu kan ibiddi iddoo aarsaa irratti gubee fixe sana
haree iddoo aarsaa cina haa kaa'u. **11** Ergasiis uffata sana
of irraa baasee kan biraa haa uffatu; daaraa sanas baatee

qubata keessaa gad baasee lafa akka seeraatti qulqulluu
ta'etti haa geessu. 12 Ibiddi iddoo aarsaa irra jiru yeroo
hunda boba'uu qaba; yoom iyyuus hin dhaamin. Lubichi
ganama ganama ibidda sanatti qoraan haa naqu; aarsaa
gubamu ibidda irratti haa qopheessu; kana irrattis
cooma aarsaa nagaa haa gubu. 13 Iddoo aarsaa irratti
ibiddi yeroo hunda haa boba'u; gonkumaas hin dhaamin.
14 "'Seerri kennaa midhaanii kanaa dha: Ilmaan Aroon
waan kana fuullee iddoo aarsaatti fuula Waaqayyoo
duratti haa dhi'eessan. 15 Lubnis daakuu bullaa'aa
konyee tokkoo fi zayitii, ixaana kennaa midhaanii irra
jiru hunda wajjin fuudhee urgaa Waaqayyotti tolu
godhee akka kutaa yaadannootti iddoo aarsaa irratti haa
gubu. 16 Aroonii fi ilmaan isaa immoo waan irraa hafe
haa nyaatan; kun maxinoo iddoo qulqulluutti nyaatamuu
qabuu dha; isaanis oobdii dunkaana wal ga'ii keessatti
haa nyaatan. 17 Wanni kun raacitiidhaan tolfamuu
hin qabu; ani kennaa ibiddaan naa dhi'eeffamu keessaa
akka qooda isaaniitti waan kana isaaniif kenneera.
Kunis akkuma aarsaa cubbuutii fi aarsaa yakkaatti waan
hunda caalaa qulqulluu dha. 18 Sanyiin Aroon kan
dhiira ta'e kam iyyuu waan kana nyaachuu danda'a.
Kunis qooda kennaa ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamu
keessaa dhaloota keessan kan dhufutti bara baraan
Arooniif kennamee dha; namni isa tuqu hundinuus
ni qulqullaa'a.'" 19 Waaqayyo Museedhaan akkana
jedhe; 20 "Kennaan Aroonii fi ilmaan isaa guyyaa inni
dibamutti Waaqayyoof dhi'eessuu qaban kanaa dha:
Daakuu bullaa'aa iifii kudhan keessaa tokkoo jechuunis
walakkaa isaa ganama, walakkaa immoo galgala yeroo
hunda kennaa midhaanii godhanii haa dhi'eessan.
21 Kunis zayitiidhaan eelee irratti haa tolfamu; akka
gaariitti walitti makiitii kennaa midhaan sanaa caccabsii
urgaa Waaqayyotti tolu godhii dhi'eessi. 22 Ilmi isaa
kan luba ta'ee dibamee iddoo isaa bu'u waan kana haa
qopheessu; kennaan kun sababii qooda Waaqayyoo kan
bara baraa ta'eef guutummaatti haa gubamu. 23 Kennaan
midhaanii kan lubichi dhi'eessu hundi guutummaatti
haa gubamu; aarsaan sun nyaatamuu hin qabuutii." 24
Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; 25 "Aroonii fi
ilmaan isaatiin akkana jedhi: 'Seerri aarsaan cubbuu
ittiin dhi'eeffamu kanaa dha: Aarsaan cubbuu iddoo
aarsaan gubamu itti qalamutti fuula Waaqayyoo duratti
haa qalamu; aarsaan kun waan hunda caalaa qulqulluu
dha. 26 Lubni isa dhi'eessu aarsaa kana haa nyaatu; kunis
oobdii dunkaana wal ga'ii keessatti iddoo qulqulluutti
nyaatamuu qaba. 27 Namni foon sana tuqu kam iyyuu
ni qulqullaa'a; yoo dhiigni isaa tokko iyyuu uffatatti
faca'e uffata sana iddoo qulqulluutti miicuu qabda.
28 Okkoteen suphee kan foon sun itti affeelame haa
cabsamu; yoo okkotee naasiitti affeelame garuu haqamee
bishaaniin haa dhiqamu. 29 Dhiirri gosa lubootaa ta'e
kam iyyuu foon kana nyaachuu ni danda'a; kun waan
hunda caalaa qulqulluu dha. 30 Garuu aarsaan cubbuu
kan araara buusuudhaaf dhiigni isaa gara dunkaana wal
ga'ii Iddoo Qulqulluutti fidamu kam iyyuu nyaatamuu
hin qabu; inni gubamuu qaba.

7 "'Seerri aarsaa yakkaa kan waan hunda caalaa
qulqulluu ta'e sanaa kana: 2 Aarsaan yakkaa iddoo
aarsaan gubamu itti qalamutti haa qalamu; dhiigni isaa
immoo gama hundaan iddoo aarsaatti facaafamuu qaba.
3 Moorri isaa hundinuus aarsaa ta'ee dhi'eeffamuu qaba;
kunis duboo fi moora mi'a garaa haguugu, 4 kalee
lamaanii fi moora isaan irra jiru kan mudhiitti dhi'aatu,
haguuggiin tiruu kan kaleewwan wajjin ba'u wal faana
haa dhi'aatu. 5 Lubichis aarsaa ibiddaan Waaqayyoof
dhi'aatu godhee iddoo aarsaa irratti haa gubu; kun
aarsaa yakkaa ti. 6 Dhiirri gosa lubootaa ta'e kam
iyyuu foon kana nyaachuu danda'a; kun garuu iddoo
qulqulluutti nyaatamuu qaba; aarsaan kun waan hunda
caalaa qulqulluu dha. 7 "'Seerri aarsaan cubbuutii fi
aarsaan yakkaa ittiin dhi'eeffamu tokkuma; aarsaawwan
kunneenis kan luba ittiin araara buusuu ta'u. 8 Lubni
namaaf jedhee aarsaa gubamu dhi'eessu tokko gogaa
aarsaa gubamu sanaa ofii isaatiif haa fudhatu. 9 Kennaan
midhaanii kan barbadaa ibiddaa irratti yookaan eelee
irratti yookaan beddee irratti bilchaate kam iyyuu luba
isa dhi'eessuuf haa kennamu; 10 kennaan midhaanii
kam iyyuu jechuunis kan zayitiin itti makame yookaan
goggogaan ilmaan Aroon hundaaf wal qixxee haa
kennamu. 11 "'Seerri aarsaa nagaa kan namni tokko
ittiin Waaqayyoof dhi'eessuu qabu kana. 12 "'Inni yoo
galata galchuuf aarsaa dhi'eeffate, aarsaa galataa kana
wajjin maxinoo zayitiin itti makame, bixxillee raacitii
malee tolfamee zayitiin irra dibamee fi maxinoo daakuu
bullaa'aa kan akka gaarii sukkuumamee zayitiin itti
makame haa dhi'eessu. 13 Aarsaa nagaa kan galataaf
dhi'eeffatu wajjinis kennaa maxinoo raacitii qabu haa
dhi'eessu. 14 Aarsaa hunda keessaa tokko tokko fuudhee
akka kennaa Waaqayyoof dhi'eeffamu tokkootti haa
fidu; kunis luba dhiiga aarsaa nagaa facaasu sanaaf
haa kennamu. 15 Foon aarsaa nagaa kan galataaf
dhi'eeffamu gaafuma dhi'aate sana nyaatamee dhumuu
qaba; wanni tokko iyyuu isa irraa hafee buluu hin qabu.
16 "'Yoo aarsaan isaa wareega guuttachuuf yookaan
aarsaa fedhiidhaan dhi'aatu ta'e, aarsaan sun guyyuma
inni dhi'eesse nyaatamuu qaba; kan hafe garuu guyyaa
itti aanu nyaatamuu danda'a. 17 Foon aarsaa sana irraa
hamma guyyaa sadaffaatti hafe gubamuu qaba. 18 Foon
aarsaa nagaa sana irraa yoo wanni tokko iyyuu guyyaa
sadaffaatti nyaatame aarsaan sun hin fudhatamu. Kun
sababii xuraa'aa ta'eef nama dhi'eesse sanaaf fudhatama
hin qabaatu. Namni foon sana irraa nyaatu itti gaafatama.
19 "'Foon waan akka seeraatti xuraa'aa ta'e kam iyyuu
tuqe hin nyaatamin; foon sun gubamuu qaba. Foon
kaan garuu namni akka seeraatti qulqulluu ta'e kam
iyyuu nyaachuu danda'a. 20 Garuu namni xuraa'aan yoo
foon aarsaa nagaa kan Waaqayyoof dhi'eeffame nyaate,
inni saba ofii keessaa haa balleeffamu. 21 Namni yoo
waan xuraa'aa jechuunis xuraa'ummaa namaa yookaan
horii xuraa'aa yookaan waan xuraa'aa kam iyyuu, waan
jibbisiisaa tuqee ergasii immoo foon aarsaa nagaa kan
Waaqayyoof dhi'aate keessaa nyaate namni sun saba ofii
keessaa haa balleeffamu.'" 22 Waaqayyo Museedhaan
akkana jedhe; 23 "Israa'elootaan akkana jedhi; 'Moora
loonii yookaan kan hoolaa yookaan kan re'ee kamii

iyyuu hin nyaatinaa. **24** Coomni horii du'ee argamee
yookaan bineensi ajjeesee waan biraaf haa oolu; isin
garuu isa nyaachuu hin qabdan. **25** Namni horii ibiddaan
Waaqayyoof dhi'eeffame irraa cooma isaa nyaate kam
iyyuu saba ofii isaa keessaa haa balleeffamu. **26** Isin lafa
jiraattan hundatti dhiiga simbirroo yookaan horii gosa
kamii iyyuu hin nyaatinaa. **27** Namni kam iyyuu yoo
dhiiga nyaate saba ofii isaa keessaa haa balleeffamu.'" **28**
Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **29** "Israa'elootaan
akkana jedhi; 'Namni aarsaa nagaa Waaqayyoof dhi'eessu
kanuma irraa fuudhee aarsaa ofii isaa Waaqayyoof haa
dhi'eessu. **30** Aarsaa ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamus
harkuma isaatiin haa fidu; cooma sana handaraafa wajjin
haa fidu; handaraafas aarsaa sochoofame godhee fuula
Waaqayyoo duratti haa sochoosu. **31** Lubichi cooma sana
iddoo aarsaa irratti haa gubu. Handaraafni isaa garuu
Aroonii fi ilmaan isaatiif haa kennamu. **32** Tafa mirgaa
kan aarsaa nagaa keessanii kennaa godhaatii lubaaf
kennaa. **33** Ilmi Aroon kan dhiigaa fi cooma aarsaa
nagaa dhi'eessu sun tafa mirgaa qooda ofii isaa godhee
haa fudhatu. **34** Ani aarsaa nagaa kan Israa'elootaa
irraa handaraafa sochoofamee fi tafa dhi'aate sana
fudhadheera; kanas akka qooda isaan bara baraan
Israa'eloota irraa argataniitti Aroon lubichaa fi ilmaan
isaatii kenneera.'" **35** Gaafa isaan lubummaadhaan
Waaqayyoon tajaajiluuf dhi'aatanitti aarsaa ibiddaan
Waaqayyoof dhi'aate irraa qoodni Aroonii fi ilmaan
isaatiif ramadame kana. **36** Guyyaa isaan dibamanitti,
akka Israa'eloonni qooda isaanii godhanii bara baraan
dhaloota dhufutti waan kana isaanii kennan Waaqayyo
ajajeera. **37** Egaa seerri dhi'eessuu aarsaa gubamuu,
kennaa midhaanii, aarsaa cubbuu, aarsaa yakkaa, seerri
dibamuu lubummaatii fi aarsaa nagaa kanaa dha; **38** kunis
ajaja Waaqayyo gaafa akka Israa'eloonni Gammoojjii
Siinaatti kennaa isaanii Waaqayyoof dhi'eessan Gaara
Siinaa irratti Museedhaaf kennee dha.

8 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Aroonii fi
ilmaan isaa, uffata isaanii, zayitii ittiin diban, dibicha
aarsaa cubbuutiif dhi'eeffamu, korbeeyyii hoolaa lamaa
fi gundoo maxinoo baatu fidi; **3** waldaa hundas balbala
dunkaana wal ga'ii duratti walitti qabi." **4** Museenis
akkuma Waaqayyo isa ajaje sana godhe; waldaan hundis
balbala dunkaana wal ga'ii duratti walitti qabame.
5 Museenis waldaa sanaan, "Wanni Waaqayyo akka
hojjetamu ajaje kana" jedhe. **6** Ergasiis Museen Aroonii
fi ilmaan isaa gara fuula duraatti fidee bishaaniin isaan
dhiqe. **7** Innis Aroonitti kittaa uffisee sabbataan hidheef;
wandaboos itti uffisee isa irratti dirata dabaleef; dirata
sanas sabbata ogummaadhaan hojjetameen hidheef. **8**
Kiisii qomaa itti kaa'ee kiisii sana keessa immoo Uriimii
fi Tumiimii kaa'e. **9** Museenis akkuma Waaqayyo isa
ajajetti mataa Aroonitti marata mare; marata sana
irrattis karaa fuula duraatiin faaya warqee kan gonfoo
qulqulluu tolche. **10** Ergasii Museen zayitii ittiin diban
fuudhee dunkaana qulqulluu fi waan achi keessa jiru
hunda dibee qulqulleesse. **11** Zayitii sana irraas fuudhee
iddoo aarsaa irratti yeroo torba facaase; akka isaan
qulqulleessuufis iddoo aarsaatii fi mi'a isaa hunda
akkasumas gabatee itti dhiqatan miilla isaa wajjin zayitii
dibe. **12** Zayitii ittiin diban irraas fuudhee mataa Aroon
irratti dhangalaase; isa qulqulleessuufis isa dibe. **13**
Museenis akkuma Waaqayyo isa ajajetti ilmaan Aroon
gara fuula duraatti baasee kittaa itti uffise; sabbata
hidheefii gonfoo mataa isaaniitti kaa'e. **14** Ergasii immoo
aarsaa cubbuutiif dibicha dhi'eesse; Aroonii fi ilmaan
isaas mataa dibicha sanaa irra harka isaanii kaa'an.
15 Museenis dibicha sana qalee dhiiga fuudhee iddoo
aarsaa qulqulleessuuf quba isaatiin gaanfa iddoo aarsaa
hunda dibe; dhiiga hafe immoo miilla iddoo aarsaa
jalatti gad naqe. Araara isaaf buusuufis iddoo aarsaa sana
qulqulleesse. **16** Akkasumas moora naannoo mi'a garaa
jiru, haguuggii tiruu, kalee lamaanii fi moora isaanii
fuudhee iddoo aarsaa irratti gube. **17** Dibicha sana, gogaa
isaa, foon isaatii fi cumaa isaa garuu akkuma Waaqayyo
isa ajajetti qubata keessaa gad baasee gube. **18** Ergasii
immoo aarsaa gubamuuf korbeessa hoolaa dhi'eesse;
Aroonii fi ilmaan isaas mataa hoolaa sanaa irra harka
isaanii kaa'an. **19** Museen immoo korbeessa hoolaa sana
qalee dhiiga isaa iddoo aarsaatti gama hundaan facaase.
20 Korbeessa hoolaa sana gargar kukkutee mataa, bu'aa fi
cooma isaa gube. **21** Innis mi'a garaatii fi luka bishaaniin
dhiqee korbeessa hoolaa sana guutuu iddoo aarsaa irratti
gube. Kunis aarsaa gubamu, foolii namatti tolu, aarsaa
nyaataa akkuma Waaqayyo Musee ajajetti Waaqayyoof
dhi'eeffamee dha. **22** Innis ergasii korbeessa hoolaa
kaan jechuunis hoolaa ittiin muudan sana dhi'eesse;
Aroonii fi ilmaan isaa immoo mataa hoolaa sanaa irra
harka isaanii kaa'an. **23** Museenis hoolaa sana qalee
dhiiga isaa irraa fuudhee fiixee gurra Aroon mirgaa,
quba abbuudduu harka isaa mirgaatii fi quba abbuudduu
miilla isaa mirgaa dibe. **24** Ilmaan Aroonis gara fuula
duraatti baasee dhiiga fuudhee fiixee gurra isaanii
mirgaa, quba abbuudduu harka isaanii mirgaatii fi quba
abbuudduu miilla isaanii mirgaa ittiin tuqe. Ergasiis
dhiiga sana iddoo aarsaatti gama hundaan facaase. **25**
Innis cooma, duboo, moora naannoo mi'a garaa jiru,
haguuggii tiruu, kalee lamaanii fi moora isaanii, tafa
mirgaa fuudhe. **26** Ergasiis gundoo maxinoo baatu kan
fuula Waaqayyoo dura ture sana irraa maxinoo tokko,
maxinoo zayitiidhaan tolfame tokkoo fi bixxillee tokko
fuudhe; waan kanas cooma sanaa fi tafa mirgaa irra
kaa'e. **27** Innis wantoota kanneen hunda harka Aroonii
fi harka ilmaan isaa keessa kaa'ee aarsaa sochoofamu
godhee fuula Waaqayyoo duratti sochoose. **28** Museenis
wantoota kanneen harka isaaniitii fuudhee aarsaa ittiin
luba ta'an kan ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamu, foolii
namatti tolu, aarsaa nyaataa godhee iddoo aarsaa irratti
aarsaa gubamu gubbaatti gube. **29** Museenis handaraafa
fuudhee aarsaa sochoofamu godhee fuula Waaqayyoo
duratti sochoose; kunis akkuma Waaqayyo isa ajajetti
qooda Museen korbeessa hoolaa ittiin luba ta'an irraa
argatuu dha. **30** Ergasiis Museen zayitii ittiin dibanii fi
dhiiga iddoo aarsaa irra jiru irraa fuudhee Aroonii fi
uffata isaatti, ilmaan isaattii fi uffata isaaniitti facaase;
akkasiinis Aroonii fi uffata isaa, ilmaan isaatii fi uffata
isaanii qulqulleesse. **31** Museenis Aroonii fi ilmaan
isaatiin akkana jedhe; "Foon sana balbala dunkaana wal

ga'ii duratti affeellaa; akkuma ani 'Aroonii fi ilmaan
isaa haa nyaatan' jedhee ajajetti foon sana buddeena
gundoo aarsaan ittiin luboota ta'an keessa kaa'amu sana
keessa jiru wajjin achumatti nyaadhaa. **32** Foonii fi
buddeena hafu immoo ibiddaan gubaa. **33** Sababii luba
ta'uun keessan bultii torba fudhatuuf hamma yeroon
luba ta'uu keessanii raawwatutti bultii torba balbala
dunkaana wal ga'ii duraa hin deeminaa. **34** Waan har'a
hojjetame kana Waaqayyotu araara isinii buusuuf akka
hojjetamu ajaje. **35** Isin akka hin duuneef bultii torba
halkanii fi guyyaa balbala dunkaana wal ga'ii dura
turaatii waan Waaqayyo isin irraa barbaadu hojjedhaa;
wanni ani ajajame kanaatii." **36** Aroonii fi ilmaan isaa
waan Waaqayyo karaa Museetiin ajaje hunda hojjetan.

9 Museen bultii saddeettaffaatti Aroon, ilmaan Aroonii
fi maanguddoota Israa'el waame; **2** Arooniinis akkana
jedhe; "Aarsaa cubbuutiif dibicha tokko, aarsaa gubamuuf
immoo korbeessa hoolaa tokko kanneen hir'ina hin
qabne fuudhii fuula Waaqayyoo duratti dhi'eessi. **3**
Ergasiis Israa'elootaan akkana jedhi: 'Aarsaa cubbuutiif
korbeessa re'ee tokko, aarsaa gubamuuf immoo dibicha
tokkoo fi korbeessa hoolaa kanneen umuriin isaanii
waggaa tokko tokko ta'ee fi kanneen hir'ina hin qabne, **4**
aarsaa nagaatiif immoo sangaa tokkoo fi korbeessa hoolaa
tokko, kennaa midhaanii kan zayitiidhaan sukkuumame
wajjin fuula Waaqayyoo duratti aarsaa gochuuf dhi'eessi.
Har'a Waaqayyo isinitti mul'ataatii.'" **5** Isaanis waan
Museen isaan ajaje sana fuula dunkaana wal ga'ii duratti
fidan; waldaan hundinuus dhufee fuula Waaqayyoo dura
dhaabate. **6** Museenis, "Akka ulfinni Waaqayyoo isinitti
mul'atuuf wanni Waaqayyo akka isin gootan isin ajaje
kana" jedhe. **7** Ergasii Museen Arooniin akkana jedhe;
"Gara iddoo aarsaa kottuutii aarsaa cubbuu keetiitii fi
aarsaa kee kan gubamu dhi'eeffadhuutii ofii keetii fi
sabaaf araara buusi; akkuma Waaqayyo ajajettis aarsaa
sabaa dhi'eessiitii araara isaaniif buusi." **8** Aroon gara
iddoo aarsaa dhufee dibicha aarsaa kan sababii cubbuu
isaatiif dhi'aate sana qale. **9** Ilmaan isaas dhiiga isatti
fidan; inni immoo dhiiga sana keessa quba isaa cuuphee
gaanfawwan iddoo aarsaa dibe; dhiiga hafe immoo
miiloo iddoo aarsaa jalatti dhangalaase. **10** Innis akkuma
Waaqayyo Musee ajajetti aarsaa cubbuu sana irraa
moora, kaleewwanii fi haguuggii tiruu iddoo aarsaa
irratti gube; **11** foonii fi gogaa isaa immoo qubata
keessaa baasee gube. **12** Inni ergasii aarsaa gubamu
qale. Ilmaan isaas dhiiga fidanii itti kennan; innis iddoo
aarsaa irratti gama hundaan facaase. **13** Isaanis aarsaa
gubamu bu'aa bu'aadhaan, mataa wajjin isatti kennan;
innis iddoo aarsaa irratti gube. **14** Mi'a garaatii fi luka
qalma sanaas dhiqee iddoo aarsaa irratti, aarsaa gubamu
gubbaatti gube. **15** Itti aansees Aroon aarsaa sabaa
dhi'eesse; re'ee aarsaa cubbuu sabaatiif dhi'eeffamu
sana fuudhee qale; akkuma duraan hojjetettis aarsaa
cubbuu godhee dhi'eesse. **16** Innis aarsaa gubamu fidee
akkuma ajajametti dhi'eesse. **17** Kennaa midhaaniis
fidee konyee tokko irraa fuudhee aarsaa ganama ganama
gubamu irratti dabalee iddoo aarsaa irratti gube. **18**
Aroonis sangaa fi korbeessa hoolaa sana aarsaa nagaa
kan sabaaf jedhamee dhi'eeffamu godhee qale. Ilmaan
isaa immoo dhiiga fidanii isatti kennan; innis dhiiga sana
iddoo aarsaa irratti gama hundaan facaase. **19** Cooma
sangaatii fi korbeessa hoolaa sanaa jechuunis duboo,
moora mi'a garaa haguugu, kaleewwanii fi haguuggii
tiruu, **20** handaraafota irra kaa'an; Aroonis cooma sana
iddoo aarsaa irratti gube. **21** Aroonis akkuma Museen isa
ajajetti handaraafotaa fi tafa mirgaa aarsaa sochoofamu
godhee fuula Waaqayyoo duratti sochoose. **22** Aroon
harka isaa sabatti bal'isee isaan eebbise. Erga aarsaa
cubbuu, aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaa dhi'eessee
booddees gad bu'e. **23** Musee fi Aroonis dunkaana wal
ga'ii seenan; yommuu achii ba'anittis saba eebbisan;
ulfinni Waaqayyoos saba hundatti mul'ate. **24** Ibiddis
Waaqayyo biraa ba'ee aarsaa gubamuu fi cooma iddoo
aarsaa irra ture sana fixe; sabni hundis waan kana argee
ililche; adda isaatiinis gombifamee sagade.

10 Ilmaan Aroon jechuunis Naadaabii fi Abiihuu
girgiraa isaanii fudhatanii ibidda itti naqanii
ixaana irratti firfirsan; isaanis ibidda hin eeyyamamne
kan Inni hin ajajin fuula Waaqayyoo duratti dhi'eessan.
2 Kanaafuu ibiddi Waaqayyo biraa ba'ee gubee isaan fixe;
isaanis fuula Waaqayyoo duratti dhuman. **3** Museenis
Arooniin akkana jedhe; "Wanni Waaqayyo dubbate kanaa
dha: '"Ani warra natti dhi'aatan gidduutti, qulqullina koo
nan argisiisa; saba hunda durattis ani nan ulfaadha.'"
Aroon immoo ni cal'ise. **4** Museenis Miishaa'eelii fi
Elzaafaan ilmaan Uzii'eel obboleessa abbaa Aroon sanaa
ofitti waamee, "Kottaatii durbiiwwan keessan fuula
iddoo qulqulluu duraa fuudhaatii qubata keessaa gad
baasaa" jedhe. **5** Jarris dhufanii akkuma Museen ajajetti
akkuma isaan kittaa isaanii uffatanii jiranitti fuudhanii
qubata keessaa gad isaan baasan. **6** Ergasii Museen
Aroonii fi ilmaan Aroon, Ele'aazaarii fi Iitaamaariin
akkana jedhe; "Mataa keessan filachuu hin dhiisinaa;
wayyaa keessanis hin tarsaasinaa; yoo kanaa achii isin
ni duutu; Waaqayyos saba guutuutti dheekkama. Garuu
firoonni keessan manni Israa'el hundi warra Waaqayyo
ibiddaan balleesse sanaaf boo'uu danda'u. **7** Sababii
zayitiin Waaqayyoo kan ittiin diban isin irra jiruuf isin
balbala dunkaana wal ga'ii duraa hin deeminaa; yoo
kanaa achii ni duutu." Isaanis akkuma Museen isaan ajaje
godhan. **8** Waaqayyos Arooniin akkana jedhe; **9** "Atii fi
ilmaan kee yommuu dunkaana wal ga'ii ol seentanitti
daadhii wayinii yookaan dhugaatii nama macheessu
hin dhuginaa. Yoo kanaa achii ni duutu. Wanni kun
dhaloota dhufuuf seera bara baraa ta'a. **10** Isin waan
qulqulluu fi waan qulqulluu hin ta'in, waan xuraa'aa fi
waan xuraa'aa hin ta'in addaan baaftanii beekuu qabdu;
11 seera Waaqayyo karaa Museetiin isaanii kenne hundas
saba Israa'el barsiisuu qabdu." **12** Museenis Aroonii
fi ilmaan Aroon warra hafan jechuunis Ele'aazaarii
fi Iitaamaariin akkana jedhe; "Kennaa midhaanii kan
aarsaawwan ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffaman sana
irraa hafe fuudhaatii utuu inni hin bukaa'in tolchaatii
iddoo aarsaa biratti nyaadhaa; aarsaan kun waan hunda
caalaa qulqulluudhaatii. **13** Wanni kun aarsaawwan
ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffaman keessaa sababii
qooda keetii fi qooda ilmaan keetii ta'eef lafa qulqulluutti

nyaadhaa; ani akkana ajajameeraatii. **14** Garuu ati,
ilmaan keetii fi intallan kee handaraafa sochoofamee fi
tafa dhi'eeffame sana nyaachuu dandeessu. Waan kanas
iddoo seeraan qulqulluu ta'etti nyaadhaa. Wanni kun
qooda keetii fi qooda ilmaan keetii ta'ee aarsaa nagaa
kan saba Israa'el irraa isiniif kennamee dhaatii. **15** Tafni
dhi'eeffamee fi handaraafni sochoofame sun akka aarsaa
sochoofamu tokkootti akka fuula Waaqayyoo duratti
sochoofamuuf cooma aarsaa ibiddaan dhi'eeffame wajjin
fidamuu qaba; kunis akkuma Waaqayyo ajajetti qooda
keetii fi qooda ilmaan keetii kan bara baraa ti." **16**
Museenis re'ee aarsaa cubbuu sana jabeessee barbaade;
kunoo re'een sun gubamee ture; innis ilmaan Aroon
warra hafanitti jechuunis Ele'aazaarii fi Iitaamaaritti
aaree akkana jedhee isaan gaafate; **17** "Isin maaliif aarsaa
cubbuu sana iddoo qulqulluutti hin nyaatin? Aarsaan sun
waan hunda caalaa qulqulluu dha; innis akka isin fuula
Waaqayyoo duratti araara isaaniif buusuudhaan yakka
sabaa balleessitaniif isiniif kenname. **18** Kunoo, dhiigni
isaa Iddoo Qulqulluutti ol hin galfamne; isin akkuma ani
ajajetti re'ee sana naannoo Iddoo Qulqulluutti nyaachuu
qabdu ture." **19** Aroonis Museedhaan akkana jedhe;
"Kunoo, isaan har'a aarsaa isaanii kan cubbuutii fi
aarsaa isaanii kan gubamu fuula Waaqayyoo duratti
dhi'eessaniiru; garuu wanni akkasii kun na qaqqabeera.
Utuu ani aarsaa cubbuu sana har'a nyaadhee jiraadhee
silaa wanni sun fuula Waaqayyoo duratti ni fudhatama
turee?" **20** Museenis yommuu waan kana dhaga'etti ni
gammade.

11 Waaqayyos Musee fi Arooniin akkana jedhe; **2**
"Israa'elootaan akkana jedhaa: 'Bineensota lafa
irra jiraatan hunda keessaa kanneen isin nyaachuu
dandeessan isaan kanaa dha: **3** Bineensa kotteen isaa
guutumaan guutuutti baqaqaa ta'e kan alala guuru kam
iyyuu nyaachuu dandeessu. **4** "'Kanneen alala qofa
guuran yookaan kotteen isaanii qofti baqaqaa ta'e garuu
nyaachuu hin qabdan. Gaalli yoo alala guure iyyuu
kottee baqaqaa hin qabu; inni isiniif qulqulluu miti.
5 Osoleen yoo alala guurte iyyuu kottee baqaqaa hin
qabdu; isheen isiniif qulqulluu miti. **6** Illeettiin yoo alala
guurte iyyuu kottee baqaqaa hin qabdu; isheen isiniif
qulqulluu miti. **7** Booyyeen yoo kottee baqaqaa qabaate
iyyuu alala hin guuru; inni isiniif qulqulluu miti. **8** Isin
foon isaanii nyaachuu yookaan raqa isaanii tuquu hin
qabdan; isaan isiniif qulqulluu miti. **9** "'Uumamawwan
bishaan galaanotaa fi bishaan lageenii keessa jiraatan
hunda keessaa kanneen qoochoo fi qola qaban kam
iyyuu nyaachuu dandeessu. **10** Garuu uumamawwan
galaanotaa fi lageen keessa jiraatan kanneen qoochoo fi
qola hin qabne hundi, uumamawwan bishaan keessa
munyuuqan hundi yookaan kanneen bishaan keessa
jiraatan hundi isiniif xuraa'oo haa ta'an. **11** Isaan isin
duratti xuraa'oo waan ta'aniif foon isaanii hin nyaatinaa;
raqni isaaniis xuraa'aa haa ta'u. **12** Wanni bishaan keessa
jiraatu kan qoochoo fi qola hin qabne kam iyyuu isiniif
xuraa'aa haa ta'u. **13** "'Isaan kunneen simbirroota isin
jibbuu qabdanii dha; hin nyaataman; isaan xuraa'oo
dha: risaa, rumicha, rumicha gurraacha, **14** culullee,
culullee gurraacha gosa garaa garaa, **15** arraagessa gosa
garaa garaa, **16** guchii, urunguu, allaattii bishaanii,
coroffee gosa garaa garaa, **17** urunguu xinnaa, daakiyyee,
urunguu guddaa, **18** urunguu adii, urunguu gammoojjii,
allaattii raqaa, **19** huummoo, huummoo gosa kamii
iyyuu, haadha gaayyee, simbira halkanii. **20** "'Ilbiisonni
barrisan kanneen miilla afraniinuu deeman hundi
isiniif xuraa'oo haa ta'ani. **21** Ta'us ilbiisonni barrisan
kanneen miilla afraniinuu deeman keessaa tokko tokko
nyaachuu ni dandeessu; isaanis warra ittiin lafa irra
utaaluuf miilla dadacha'u qabanii dha. **22** Isaan keessaas
hawwaannisa gosa garaa garaa, hawwaannisa magariisa
garaa garaa, farda waaqaa garaa garaa fi korophisa garaa
garaa nyaachuu dandeessu. **23** Garuu ilbiisota barrisan
kanneen miilla afur qaban biraa hundi isiniif xuraa'oo
haa ta'an. **24** "'Isin wantoota kanneeniin of xureessitu;
namni raqa isaanii tuqu kam iyyuu hamma galgalaatti
xuraa'aa dha. **25** Namni reeffa isaanii tokko illee lafaa
fuudhu kam iyyuu uffata isaa miiccachuu qaba; inni
hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. **26** "'Bineensi kottee
baqaqaa qabu kan kotteen isaa guutumaan guutuutti
gargar hin qoodamin yookaan alala hin guurre kam
iyyuu isiniif xuraa'aa dha; namni raqa isaanii tuqu
kam iyyuus xuraa'aa ta'a. **27** Bineensota miilla afuriin
deeman hunda keessaa kanneen faanaan ejjetan isiniif
xuraa'oo dha; namni raqa isaanii tuqu kam iyyuus
hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. **28** Namni raqa isaanii
lafaa fuudhu kam iyyuu uffata isaa miiccachuu qaba;
inni hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. Isaanis isiniif
xuraa'oo dha. **29** "'Uumamawwan lafa irra munyuuqan
keessaa isaan kunneen isiniif xuraa'oo dha; isaanis:
tuqaa, hantuuta, loccuu gurguddaa gosa gosaa, **30** loccuu
cirrachaa, naacha, qarcoo, qarcabboo fi gaararraa dha.
31 Uumamawwan lafa irra munyuuqan keessaa isaan
kunneen isiniif xuraa'oo dha; namni raqa isaanii tuqus
hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. **32** Uumamawwan
sana keessaa tokko yoo du'ee mi'a wayii irra bu'e, mi'i
sun faayidaan isaa waan fedhe iyyuu ta'u, inni muka
irraa, huccuu irraa, gogaa irraa yookaan keeshaa irraa
hojjetamu illee mi'i sun xuraa'aa ta'a; mi'a sana bishaan
keessa buusaa. Innis hamma galgalaatti xuraa'aa ta'ee
ergasii immoo qulqulluu ta'a. **33** Isaan keessaa tokko
okkotee keessa yoo bu'e, wanni okkotee sana keessa jiru
hundi xuraa'aa ta'a; isinis okkotee sana cabsuu qabdu. **34**
Nyaanni nyaatamuu danda'u kan garuu bishaan okkotee
akkasii keessaa itti naqame kam iyyuu xuraa'aa dha;
dhugaatiin okkotee sana keessaa dhugamuu danda'u
kam iyyuus xuraa'aa dha. **35** Wanni raqa uumamawwan
kanaa keessaa tokko iyyuu irra bu'u kam iyyuu xuraa'aa
ta'a; eeleen yookaan okkoteen waa itti bilcheessan
cabsamuu qaba. Isaan xuraa'oo dha; isinis akka mi'a
xuraa'aatti isaan ilaalaa. **36** Burqaan yookaan boolli
bishaan itti kuufamu immoo qulqulluu ta'ee tura; garuu
namni raqa kana keessaa tokko illee tuqu xuraa'aa dha.
37 Raqni tokko sanyii facaafamuuf jiru irra yoo bu'e
sanyiin sun qulqulluu ta'ee hafa. **38** Garuu sanyii sana
irratti bishaan naqamee raqni wayii yoo irra bu'e sanyiin
sun isiniif xuraa'aa dha. **39** "'Horiin akka isin nyaattaniif
isiniif eeyyamame tokko yoo du'e, namni raqa isaa tuqe

kam iyyuu hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. **40** Namni
raqa sana irraa waa nyaatu wayyaa isaa miiccachuu
qaba; inni hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. Namni raqa
sana lafaa fuudhe wayyaa isaa miiccadhuu qaba; innis
hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. **41** "'Uumamni lafa irra
munyuuqu kam iyyuu xuraa'aa dha; nyaatamuus hin
qabu. **42** Uumama lafa irra loo'u kan garaadhaan lafa
irra loo'u yookaan miilla afuriin yookaan miilla hedduun
deemu kam iyyuu hin nyaatinaa; inni xuraa'aa dha. **43**
Uumamawwan kanneen keessaa tokkoon iyyuu of hin
xureessinaa. Isin akka xuraa'oo hin taaneef isaaniin
of hin xureessinaa. **44** Ani Waaqayyo Waaqa keessanii
dha; waan ani qulqulluu ta'eef isinis of qulqulleessaatii
qulqulloota ta'aa. Uumama lafa irra munyuuqu kamiin
iyyuu of hin xureessinaa. **45** Ani Waaqayyo kan Waaqa
keessan ta'uuf jedhee biyya Gibxiitii isin baasee dha;
kanaafuu ani qulqulluudhaatii isinis qulqulluu ta'aa.
46 "'Seerri waa'ee horii, simbirroo, lubbuu qabeeyyii
bishaan keessa munyuuqan hundaa fi uumama lafa irra
munyuuqu hundaa kanaa dha. **47** Isin waan xuraa'aa
fi waan qulqulluu, uumama nyaatamuu fi kan hin
nyaatamne addaan baaftanii beekuu qabdu.'"

12 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2**
"Israa'elootaan akkana jedhi: 'Dubartiin ulfooftee
ilma deessee jirtu akka seeraatti akkuma yeroo xurii of
irraa qabdu sanaatti bultii torbaaf xurooftuu taati. **3**
Ilmi sunis guyyaa saddeettaffaatti dhagna haa qabatu. **4**
Ergasiis dubartiin sun dhiiga ishee irraa qulqulleeffamuuf
bultii soddomii sadii eeggachuu qabdi. Ishee hamma
yeroon qulqulleeffamuu ishee raawwatamutti waan
qulqulluu hin tuqin yookaan gara iddoo qulqulluu hin
dhaqin. **5** Isheen yoo durba deessee jiraatte akkuma yeroo
xurii of irraa qabdu sanaatti torban lamaaf xurooftuu
taati; ergasii immoo dhiiga ishee irraa qulqulleeffamuuf
bultii jaatamii ja'a eeggachuu qabdi. **6** "'Isheen gaafa
yeroon qulqulleeffamuu ishee kan sababii ilmaa yookaan
intalaa raawwatamutti, xobbaallaa hoolaa kan waggaa
tokkoo aarsaa gubamuuf, gugee sookkee tokko yookaan
gugee tokko aarsaa cubbuutiif balbala dunkaana wal
ga'ii duratti gara lubaa haa fiddu. **7** Innis isheedhaaf
araara buusuuf jedhee waan kana fuula Waaqayyoo
duratti aarsaa dhi'eessa; isheenis ergasii akka seeraatti
dhangala'aa dhiiga ishee irraa qulqulloofti. "'Seerri
dubartii ilma yookaan durba deessuu kanaa dha. **8**
Isheen yoo xobbaallaa hoolaa fiduu hin dandeenye,
gugee lama yookaan gugee sosookkee lama, tokko aarsaa
gubamuuf kaan immoo aarsaa cubbuutiif haa fiddu.
Haala kanaan lubichi isheedhaaf araara buusa; isheenis
ni qulqulloofti.'"

13 Waaqayyos Musee fi Arooniin akkana jedhe; **2**
"Namni yoo gogaa dhagna isaa irraa iitoo yookaan
finniisa yookaan baarolee qabaatee wanni sun gogaa
dhagna isaa irratti gara lamxiitti geeddarame, namichi
sun gara Aroon lubichaatti yookaan ilmaan isaa luboota
keessaa gara isa tokkootti haa geeffamu. **3** Lubni sun
madaa gogaa dhagna namichaa irra jiru haa qoru; yoo
rifeensi madaa sana irra jiru addaatee madaan sun
gogaa keessa darbee foonitti gad seene, dhukkubni sun
dhukkuba lamxii ti. Lubichis erga isa qoree booddee
akka inni akka seeraatti xuraa'aa ta'e haa labsu. **4** Yoo
baaroleen gogaa namichaa irra jiru addaatee garuu
gogaa keessa darbee foonitti gad hin seenin, yoo rifeensi
madaa sana irra jirus hin addaatin, lubichi namicha
madaa'e sana bultii torba kophaatti baasee haa tursu.
5 Bultii torbaffaatti immoo lubichi isa haa qoru; lubni
yoo akka madaan sun hin geeddaraminii fi akka inni
gogaa namichaa irra hin faffaca'in arge ammas bultii
torba kophaatti baasee isa haa tursu. **6** Amma illee
lubichi bultii torbaffaatti namicha haa qoru; kunoo, yoo
madaan sun qooree gogaa irra hin faffaca'in, lubichi akka
namichi qulqulluu ta'e haa labsu; wanni sun cittoo dha.
Namichi wayyaa isaa haa miiccatu; inni ni qulqullaa'a. **7**
Garuu inni erga qulqulluu ta'uun isaa akka labsamuuf
lubatti of argisiisee booddee yoo cittoon sun gogaa
isaa irra faffaca'e inni amma illee lubatti of argisiisuu
qaba. **8** Lubichis isa haa qoru; yoo cittoon sun gogaa
irra faffaca'ee jiraate lubichi akka inni xuraa'aa ta'e
haa labsu; wanni kun lamxii dha. **9** "Namni yoo lamxii
qabaate inni lubatti fidamuu qaba. **10** Lubichi isa haa
qoru; kunoo yoo iiti adiin kan rifeensa addeesse gogaa
irra jiraatee fi foon iita sanaa diimatee mul'ate, **11** wanni
sun dhukkuba gogaa kan hin fayyinee dha; lubichis akka
namichi xuraa'aa ta'e haa labsu. Waan inni duraanuu
xuraa'aa ta'eef lubichi kophaatti baasee isa tursuun
barbaachisaa miti. **12** "Dhukkubni sun hamma lubni
arguu danda'utti gogaa isaa irra yoo faffaca'ee gogaa
namicha madaa'e sanaa mataadhaa hamma miillaatti
haguuge, **13** lubichi isa haa qoru; kunoo yoo dhukkubni
sun guutumaan guutuutti dhagna namichaa wal ga'e
inni akka namichi qulqulluu ta'e haa labsu. Waan dhagni
isaa guutuun addaateef namichi sun qulqulluu dha.
14 Inni garuu yeroo iita foon isaa keessaan diimatee
mul'atu qabaatu xuraa'aa dha. **15** Lubichi yeroo foon
diimatee mul'atu argutti akka namichi sun xuraa'aa
ta'e haa labsu; foon diimate xuraa'aa dha; namichis
lamxii qaba. **16** Yookaan yoo foon diimaan geeddaramee
addaate namichi lubatti of argisiisuu haa dhaqu. **17**
Lubnis isa haa qoru; yoo madaan sun addaate lubichi
akka namichi madaa'e sun qulqulluu ta'e haa labsu;
namichis ni qulqullaa'a. **18** "Namni gogaa isaa irraa
dhullaa yoo qabaatee dhullaan sun fayyee jiraate, **19** yoo
iddoo dhullaan ture sanatti iiti adiin yookaan baaroleen
diimaan adiin mul'ate inni lubatti of haa argisiisu.
20 Lubnis isa haa qoru; kunoo yoo wanni sun waan
gogaa keessa darbee foon seene fakkaatee rifeensi isa
keessaas addaate lubichi akka inni xuraa'aa ta'e haa
labsu. Wanni kun dhukkuba lamxii iddoo dhullaan
turetti ba'ee dha. **21** Garuu yommuu lubni baarolee sana
qorutti, kunoo yoo rifeensi adiin irra hin jiraatinii fi
yoo baaroleen sun utuu gogaa darbee foon hin seenin
qooree jiraate lubni kophaatti baasee bultii torba isa haa
tursu. **22** Yoo baaroleen sun gogaa irra faffaca'e, lubichi
akka namni sun xuraa'aa ta'e haa labsu; kun dhukkuba
namatti darbuu dha. **23** Garuu baaroleen sun yoo hin
geeddaraminii fi yoo hin faffaca'in, inni godaannisa
dhullaa sanaa ti; lubnis akka namichi qulqulluu ta'e haa
labsu. **24** "Yoo namni gogaa isaa irraa gubaa qabaatee

foon diimaa iddoo gubamaa sanaa irratti baaroleen
diimaan adiin yookaan adiin mul'ate, **25** lubni baarolee
sana haa qoru; kunoo yoo rifeensi achi irra jiru addaatee
baaroleen sunis gogaa keessa darbee foon seene wanni
kun lamxii iddoo gubate sana irratti ba'uu dha. Lubichi
akka namni sun xuraa'aa ta'e haa labsu; dhukkubni kun
dhukkuba lamxii ti. **26** Garuu yoo lubni iddoo gubate
sana qoree rifeensi adiin baarolee sana irra hin jiraatinii
fi yoo baaroleen sun utuu gogaa keessa darbee foon hin
seenin qooree jiraate lubichi namicha sana kophaatti
baasee bultii torba haa tursu. **27** Guyyaa torbaffaatti
lubichi isa haa qoru; yoo baaroleen sun gogaa irra
faffaca'ee jiraate lubni sun akka namichi xuraa'aa ta'e
haa labsu; dhukkubni kun dhukkuba lamxii ti. **28** Ta'us
yoo baaroleen sun hin geeddaraminii fi utuu gogaa
irra hin faffaca'in bade wanni kun iitoo gubaa sana
keessa ba'ee dha. Lubichi akka namichi qulqulluu ta'e
haa labsu; wanni kun godaannisa gubaa sanaa ti. **29**
"Yoo dhiirri yookaan dubartiin mataa irraa yookaan
areeda irraa madaa qabaatan, **30** lubni madaa sana haa
qoru; kunoo yoo madaan sun gogaa keessa darbee foon
seenee rifeensi achi irra jiru keelloo fakkaatee qaqal'ate,
lubichi akka namichi sun xuraa'aa ta'e haa labsu; kun
hooqxoo mataa yookaan areedaa kan namatti darbuu
dha. **31** Garuu yeroo lubni madaa akkanaa qorutti kunoo
yoo madaan sun waan gogaa darbee foon seene hin
fakkaatinii fi yoo rifeensi gurraachi tokko iyyuu madaa
sana irra hin jiraatin lubni sun namicha hooqxoon qabe
sana kophaatti baasee bultii torba haa tursu. **32** Guyyaa
torbaffaatti lubni madaa sana haa qoru; kunoo yoo
hooqxoon sun hin faffaca'in, yoo rifeensi keelloon achi
irra hin jiraatinii fi hooqxoon sun waan gogaa keessa
darbee foon seene hin fakkaatin, **33** namichi sun iddoo
madaa'e sana qofa dhiisee mataa isaa haa haadatu; lubni
sunis ammas namicha sana kophaatti baasee bultii torba
haa tursu. **34** Guyyaa torbaffaattis lubni sun hooqxoo
sana haa qoru; kunoo yoo hooqxoon sun gogaa irra
hin faffaca'inii fi waan gogaa keessa darbee foon seene
hin fakkaatin lubichi akka namichi sun qulqulluu ta'e
haa labsu; namichi wayyaa isaa haa miiccatu; innis
ni qulqullaa'a. **35** Garuu erga akka namichi qulqulluu
ta'e labsamee booddee yoo hooqxoon sun gogaa irra
faffaca'e, **36** lubni isa haa qoru; kunoo yoo hooqxoon
sun gogaa irra faffaca'ee jiraate lubichi rifeensa keelloo
sakatta'uu hin qabu; namichi sun xuraa'aa dha. **37** Garuu
akka hubannaa lubichaatti hooqxoon sun geeddaramuu
baatee rifeensi gurraachi irratti biqillaan hooqxoon
sun fayyeera; namichis qulqulluu dha; lubnis akka inni
qulqulluu ta'e haa labsu. **38** "Yommuu dhiirri yookaan
dubartiin gogaa dhagna isaa irraa baarolee qabaatanitti,
39 lubni isaan haa qoru; kunoo yoo baaroleen sun adii
daalacha ta'e kun cittoo gogaa irratti ba'e kan nama hin
miinee dha; namichis qulqulluu dha. **40** "Namni yoo
rifeensi mataa isaa dhumee molaa'e inni qulqulluu dha.
41 Yoo rifeensi mataa isaa fuula duraan irraa dhumee
molaa'es inni qulqulluu dha. **42** Garuu inni yoo moluu
mataa isaa irraa yookaan moluu adda isaa irraa madaa
adii diimatu qabaate wanni kun lamxii moluu mataa isaa
yookaan moluu adda isaa keessaa ba'uu dha. **43** Lubni
isa haa qoru; kunoo yoo madaan iita'e kan mataa isaa
irraa yookaan adda isaa irraa sun akkuma lamxii gogaa
irratti ba'ee adii diimatu ta'e, **44** namichi dhukkubsataa
fi xuraa'aa dha. Sababii madaa mataa namichaa irra
jiru sanaatiifis akka namichi xuraa'aa ta'e lubni sun haa
labsu. **45** "Namni lamxii akkasii qabu uffata tatarsa'aa
haa uffatu; rifeensa mataa isaatti waa hin maratin; afaan
isaas haguuggatee, 'Ani xuraa'aa dha! Ani xuraa'aa dha!'
jedhee haa iyyu. **46** Inni hamma dhukkubni sun irra
jirutti xuraa'aa dha; kophaa isaa haa jiraatu; qubata
keessaas ba'ee ala haa jiraatu. **47** "Yoo uffanni suufii
irraa yookaan quncee talbaa irraa hojjetame kam iyyuu,
48 uffanni quncee talbaa irraa yookaan suufii irraa
dha'ame yookaan wal keessa loofamee hojjetame kam
iyyuu, gogaan yookaan wanni gogaa irraa hojjetame
kam iyyuu lamxii qabaate, **49** yoo dhukkubni uffata
irra yookaan gogaa irra yookaan uffata dha'ame irra
yookaan wal keessa loofamee hojjetame irra yookaan
mi'a gogaa irra jiru sun magariisa ta'e yookaan diimate
wanni kun waan lamxii ta'eef lubatti haa argisiifamu.
50 Lubnis lamxii sana qoree mi'a dhukkubaan faalame
sana kophaatti baasee bultii torba haa tursu. **51** Guyyaa
torbaffaatti lubichi lamxii sana haa qoru; yoo lamxiin
sun uffata irra yookaan wayyaa dha'ame irra yookaan
uffata wal keessa loofamee hojjetame irra yookaan gogaa
waan kamiif iyyuu fayyadu irra faffaca'e wanni kun
lamxii hamaa dha; mi'i sunis xuraa'aa dha. **52** Sababii
lamxiin sun hamaa ta'eef lubichi uffata yookaan wayyaa
suufii irraa yookaan quncee talbaa irraa hojjetame
yookaan wal keessa loofamee hojjetame yookaan mi'a
gogaa irraa hojjetame kan dhukkuba sanaan faalame
kam iyyuu haa gubu; mi'i sunis gubamuu qaba. **53**
"Garuu yeroo lubni lamxii sana qorutti kunoo yoo
lamxiin sun uffata irra yookaan wayyaa dha'ame irra
yookaan wal keessa loofamee hojjetame irra yookaan
mi'a gogaa irraa hojjetame irra faffaca'uu baate, **54**
lubichi akka mi'i lamxiidhaan faalame sun miiccamu
haa ajaju. Ergasii immoo mi'a sana kophaatti baasee
ammas bultii torba haa tursu. **55** Erga mi'i lamxiidhaan
faalame sun miiccamee booddee lubichi mi'a sana haa
qoru; lamxiin sun yoo faffaca'u baate illee bifti isaa
geeddaramuu baannaan uffanni sun xuraa'aa dha. Yoo
lamxiin sun gama tokkoon yookaan gama kaaniin mi'a
sana faalee jiraate, mi'i sun ibiddaan haa gubamu. **56**
Erga mi'i sun miiccamee booddee yeroo lubni qorutti
yoo lamxiin sun badee jiraate lubichi iddoo lamxiidhaan
faalame sana uffata yookaan gogaa yookaan wayyaa
dha'ame yookaan wal keessa loofamee hojjetame irraa
haa tarsaasu. **57** Garuu yoo lamxiin sun deebi'ee uffata
irratti yookaan wayyaa dha'ame irratti yookaan wal
keessa loofame hojjetame irratti yookaan mi'a gogaa
irraa hojjetame kam iyyuu irratti argame, lamxiin sun
faffaca'aa jira; wanni lamxii qabu ibiddaan haa gubamu.
58 Uffanni yookaan wayyaan dha'ame yookaan wal
keessa loofamee hojjetame yookaan mi'i gogaa irraa
hojjetame kan miiccamee lamxiin irraa bade kam iyyuu
ammas haa miiccamu; innis ni qulqullaa'a." **59** Wanni
kun seera akka uffanni suufii irraa yookaan quncee
talbaa irraa hojjetame, wayyaan dha'ame yookaan wal

keessa loofamee hojjetame yookaan mi'i gogaa irraa hojjetamee lamxiidhaan faalame kam iyyuu xuraa'aa ta'ee fi akka hin ta'in labsuuf kennamee dha.

14 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Kun seera nama lamxii qabu tokkoof guyyaa inni itti qulqulleeffamuuf kennamee dha; namichi lubatti haa fidamu. **3** Lubni sun iddoo qubataa keessaa gad ba'ee namicha haa qoru. Kunoo, yoo namichi lamxii qabu sun fayyee jiraate, **4** lubichi akka sababii namicha qulqulleeffamu sanaatiif simbirroonni lubbuu qaban qulqulluun lamaa fi mukni birbirsaa, kirriin bildiimaa fi hiisophiin fidaman haa ajaju. **5** Lubni sunis ergasii akka simbirroota sana keessaa isheen tokko bishaan yaa'u kan okkotee keessa jiru irratti qalamtu haa ajaju. **6** Innis simbirroo lubbuu qabdu sana fuudhee muka birbirsaa, kirrii bildiimaa fi hiisophii wajjin dhiiga simbirroo bishaan yaa'u irratti qalamte sanaa keessa haa cuuphu. **7** Lubichi namicha lamxii irraa qulqulleeffamu sanatti yeroo torba faffacaasee akka inni qulqulluu ta'e haa labsu; ergasii simbirroo lubbuu qabdu sana dirreetti gad haa dhiisu. **8** "Namichi qulqulleeffamu sun uffata isaa miiccachuu, rifeensa isaa hunda haaddachuu fi dhagna isaa bishaaniin dhiqachuu qaba; akkasiin inni akka seeraatti qulqulluu ta'a. Ergasii iddoo qubataatti ol galuu danda'a; garuu bultii torba dunkaana isaatiin ala turuu qaba. **9** Guyyaa torbaffaattis rifeensa isaa hunda haaddachuu qaba; mataa isaa, areeda isaa, nyaara isaatii fi rifeensa isaa biraa haa haaddatu. Uffata isaas miiccatee dhagna isaa bishaaniin dhiqachuu qaba; innis ni qulqullaa'a. **10** "Guyyaa saddeettaffaattis namichi sun korbeeyyii hoolaa kanneen hir'ina hin qabne lamaa fi hoolaa dhalaa waggaa tokkoo kan hir'ina hin qabne tokko, daakuu bullaa'aa iifii tokkoo kan zayitiidhaan sukkuumame irraa harka kudhan keessaa harka sadii kan kennaa midhaaniitiif ta'uu fi zayitii loogii tokkoo haa fidu. **11** Lubni akka namichi qulqulluu ta'e labsu sun namicha qulqulleefamu sanaa fi kennaawwan isaa balbala dunkaana wal ga'ii irratti fuula Waaqayyoo duratti haa dhi'eessu. **12** "Ergasiis lubichi korbeeyyii hoolaa sana keessaa tokko fuudhee aarsaa yakkaa godhee loogii zayitii tokko wajjin haa dhi'eessu; innis aarsaa sochoofamu godhee fuula Waaqayyoo duratti haa sochoosu. **13** Xobbaallaa hoolaa sanas iddoo aarsaan cubbuutii fi aarsaan gubamu itti qalamanitti haa qalu. Akkuma aarsaa cubbuu sana aarsaan yakkaas kan lubaa ti; aarsaan kun waan hunda caalaa qulqulluu dha. **14** Lubichis dhiiga aarsaa yakkaa sana irraa fuudhee fiixee gurra mirgaa namicha qulqulleeffamu sanaa, quba abbuudduu harka isaa mirgaatii fi quba abbuudduu miilla isaa mirgaa haa dibu. **15** Lubni sun zayitii loogii sana irraa fuudhee barruu harka isaa bitaatti haa naqu; **16** quba harka isaa mirgaas zayitii barruu harka isaa irra jiru keessa cuuphee quba isaatiin yeroo torba fuula Waaqayyoo duratti haa facaasu. **17** Lubni sun zayitii barruu isaa irratti hafe irraa fuudhee fiixee gurra mirgaa namicha qulqulleeffamuu qabu sanaa, quba abbuudduu harka isaa mirgaatii fi quba abbuudduu miilla isaa mirgaa, dhiiga aarsaa yakkaa sana irratti dabalee haa dibu. **18** Lubichi zayitii barruu harka isaa irratti hafe immoo mataa namicha qulqulleeffamuu sanaatti naqee fuula Waaqayyoo duratti araara haa buusuuf. **19** "Ergasiis lubichi aarsaa cubbuu dhi'eessee namicha xuraa'ummaa ofii irraa qulqulleeffamu sanaaf araara haa buusu. Sana booddee lubni sun aarsaa gubamu haa qalu; **20** kanas kennaa midhaanii wajjin iddoo aarsaa irratti dhi'eessee araara isaaf haa buusu; namichis qulqulluu ta'a. **21** "Ta'us namichi sun yoo hiyyeessa ta'ee waan kana dhi'eessuu hin dandeenye, akka sochoofamee araarri isaaf buufamuuf inni xobbaallaa hoolaa tokko aarsaa yakkaa godhee daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumame kan kennaa midhaaniitiif ta'u iifii tokko irraa harka kudhan keessaa harka tokko zayitii loogii tokko wajjin haa fidu; **22** akkasumas waan fiduu danda'u jechuunis gugee lama yookaan gugee sosookkee lama, tokko aarsaa cubbuutiif kaan immoo aarsaa gubamuuf haa fidu. **23** "Guyyaa saddeettaffaatti inni qulqullaa'ummaa isaatiif balbala dunkaana wal ga'ii irratti fuula Waaqayyoo duratti waan kana lubatti haa fidu. **24** Lubni sunis xobbaallaa hoolaa aarsaa yakkaa sana zayitii loogii tokko wajjin fuudhee aarsaa sochoofamu godhee fuula Waaqayyoo duratti haa sochoosu. **25** Xobbaallaa hoolaa sanas aarsaa yakkaatiif qalee dhiiga isaa irraa fuudhee fiixee gurra mirgaa namicha qulqulleeffamu sanaa, quba abbuudduu harka isaa mirgaatii fi quba abbuudduu miilla isaa mirgaa haa dibu. **26** Lubichis zayitii sana irraa fuudhee barruu harka isaa bitaa irratti haa naqu; **27** quba harka isaa mirgaatiinis zayitii barruu isaa irra jiru sana irraa yeroo torba fuula Waaqayyoo duratti haa facaasu. **28** Zayitii barruu isaa irra jiru irraa fuudhee idduma dhiiga aarsaa yakkaa ittiin tuqe sana jechuunis fiixee gurra namicha qulqulleeffamu sanaa mirgaa, quba abbuudduu harka isaa mirgaatii fi quba abbuudduu miilla isaa mirgaa haa dibu. **29** Lubichis fuula Waaqayyoo duratti araara isaaf buusuuf zayitii barruu isaa irratti hafe sana mataa namicha qulqulleeffamu sanaa irratti haa naqu. **30** Lubni sunis gugeewwan yookaan gugee sosookkee namichi dhi'eessuu danda'u haa dhi'eessu; **31** isaan kanneen keessaas tokko aarsaa cubbuutiif, kaan immoo aarsaa gubamuuf, kennaa midhaanii wajjin haa dhi'eessu. Haala kanaanis lubichi namicha qulqulleeffamu sanaaf fuula Waaqayyoo duratti araara ni buusa." **32** Kun seera nama lamxii qabaatee waan ittiin qulqulleeffamu baasuu hin dandeenyeef kennamee dha. **33** Waaqayyos Musee fi Arooniin akkana jedhe; **34** "Yommuu isin biyya Kana'aan kan ani akka dhaalaatti isiniif kennu sana seentanii anis mana biyya sanaa keessaa tokkotti dhukkuba lamxii facaasutti, **35** abbaan mana sanaa deemee, 'Ani mana koo keessatti waan lamxii fakkaatu tokko argeera' jedhee lubatti haa himu. **36** Lubichis akka wanni mana sana keessa jiru tokko iyyuu xuraa'aa dha jedhamee hin labsamneef utuu lamxii sana qoruuf ol hin seenin dura akka mana sana keessaa mi'i gad baafamu haa ajaju. Ergasii lubichi ol seenee manicha haa qoru. **37** Innis lamxii keenyan manaa irra jiru haa qoru; yoo wanni sun dhooqa magariisa yookaan diimatu qabaatee keenyan manaa keessa gad seene, **38** lubichi mana sana keessaa balbalaan gad ba'ee bultii torbaaf mana sana haa cufu.

39 Guyyaa torbaffaatti lubichi mana sana qoruuf haa
deebi'u. Kunoo yoo lamxiin sun keenyan manaa irratti
babal'atee jiraate, **40** lubichi akka dhagaawwan faalaman
achi keessaa baafamanii lafa xuraa'aa magaalaan ala
jirutti gataman haa ajaju. **41** Akka keenyan mana
sanaa karaa keessaatiin guutummaatti soqamee wanni
irraa hooqame sunis lafa xuraa'aa magaalaan ala jirutti
gad gatamu haa godhu. **42** Iddoo dhagaawwan sun
hooqamanii ba'an sanas dhagaawwan haaraa fidanii
iddoo haa buusan; dhoqqee haaraadhaanis manicha haa
maragan. **43** "Yoo lamxiin sun erga dhagaawwan ba'anii
manichi hooqamee maragamee booddee deebi'ee mana
keessatti mul'ate, **44** lubichi dhaqee haa qoru; lamxiin
sun kunoo yoo mana keessa babal'atee jiraate, kun lamxii
hamaa dha; manichis xuraa'aa dha. **45** Manni sun haa
diigamu; dhagaan isaa, mukni isaa akkasumas maraggiin
isaa hundinuu lafa xuraa'aa magaalaan ala jirutti haa
gatamu. **46** "Namni yoo utuu manichi cufamee jiruu ol
seene, namni sun hamma galgalaatti xuraa'aa dha. **47**
Namni mana sana seenee rafe yookaan keessatti waa
nyaate uffata isaa haa miiccatu. **48** "Garuu yoo lubni
lamxii sana qoruudhaaf dhufee erga manichi maragamee
booddee lamxiin sun babal'achuu baate waan lamxiin
sun badeef lubni sun akka manni sun qulqullaa'e
haa labsu. **49** Innis manicha qulqulleessuuf simbirroo
lama, muka birbirsaa, kirrii bildiimaa fi hiisophii haa
dhi'eessu. **50** Innis simbirroo sana keessaa tokko bishaan
yaa'u kan okkotee keessa jiru irratti haa qalu. **51**
Ergasiis birbirsaa, hiisophii, kirrii bildiimaa fi simbirroo
lubbuu qabdu sana fuudhee dhiiga simbirroo qalamtee fi
bishaan yaa'u keessa cuuphee yeroo torba mana sanatti
haa facaasu. **52** Innis dhiiga simbirrootiin, bishaan
yaa'uun, simbirroo jirtuun, birbirsaan, hiisophii fi kirrii
bildiimaadhaan manicha haa qulqulleessu. **53** Simbirroo
jirtuu immoo magaalaan alatti baasee dirreetti gad haa
dhiisu. Haala kanaanis manichaaf araara buusa; manichis
ni qulqullaa'a." **54** Kun seera dhukkuba lamxiitii fi
hooqxoodhaaf, **55** lamxii wayyaa irratti yookaan mana
keessatti mul'atuuf, **56** iitoodhaaf, finniisaaf yookaan
baaroleedhaaf, **57** akka wanni tokko qulqulluu yookaan
xuraa'aa ta'e addaan baasuuf kennamee dha. Kun seera
lamxiidhaaf kennamee dha.

15 Waaqayyo Musee fi Arooniin akkana jedhe; **2**
"Akkana jedhaatii Israa'elootatti himaa; 'Namni
kam iyyuu dhangala'aa saala isaa keessaa ba'u yoo
qabaate, inni sababii dhangala'aa sanaatiifuu xuraa'aa
dha. **3** Dhangala'aan sun ittuma fufee saala isaa keessaa
ba'us dhaabatus namicha inuma xureessa. Akki itti
dhangala'aan saala isaa keessaa ba'u sun isa xureessus
kanaa dha. **4** "'Sireen namni dhangala'aan saala isaa
keessaa ba'u irra ciisu hundinuu xuraa'aa ta'a; wanni
inni irra taa'u hundinuus xuraa'aa ta'a. **5** Namni siree
namicha sanaa tuqu uffata isaa haa miiccatu; dhagna
isaa bishaaniin haa dhiqatu; inni hamma galgalaatti
xuraa'aa ta'a. **6** Namni waan namichi dhangala'aan saala
isaa keessaa ba'u sun irra taa'e irra taa'u kam iyyuu
uffata isaa haa miiccatu; dhagna isaas bishaaniin haa
dhiqatu; inni hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. **7** "'Namni
nama dhangala'aan saala isaa keessaa ba'u sana tuqu
uffata isaa haa miiccatu; dhagna isaas bishaaniin haa
dhiqatu; inni hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. **8** "'Yoo
namni dhangala'aan saala isaa keessaa ba'u sun nama
qulqullaa'aa kamitti iyyuu tufe, namichi itti tufame
sun uffata isaa haa miiccatu; dhagna isaa bishaaniin
haa dhiqatu; inni hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a.
9 "'Kooraan namni dhangala'aan saala isaa keessaa
ba'u sun irra taa'u hundinuu xuraa'aa ta'a. **10** Namni
waan isa jala ture tuqu kam iyyuu hamma galgalaatti
xuraa'aa ta'a. Namni isaan kanneen lafaa fuudhu uffata
isaa haa miiccatu; dhagna isaa bishaaniin haa dhiqatu;
inni hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. **11** "'Namni
namichi dhangala'aan saala isaa keessaa ba'u sun utuu
harka isaa bishaaniin hin dhiqatin tuqu kam iyyuu
uffata isaa haa miiccatu; dhagna isaa bishaaniin haa
dhiqatu; inni hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. **12**
"'Okkoteen suphee kan namni dhangala'aan saala isaa
keessaa ba'u sun tuqu haa caccabsamu; mi'i muka
irraa hojjetame kam iyyuu bishaaniin haa dhiqamu. **13**
"'Namni yommuu dhangala'aan saala isaa keessaa ba'u
irraa qulqulleeffamutti akka seeraatti qulqulleeffamuu
isaatiif bultii torba haa lakkaa'atu; uffata isaa haa
miiccatu; dhagna isaas bishaan yaa'uun haa dhiqatu;
innis ni qulqullaa'a. **14** Innis guyyaa saddeettaffaatti
gugee lama yookaan gugee sosookkee lama qabatee
fuula Waaqayyoo dura dhufee balbala dunkaana wal
ga'ii irratti lubatti haa kennu. **15** Lubichis isa tokko
aarsaa cubbuutiif kaan immoo aarsaa gubamuuf haa
dhi'eessu. Haala kanaanis lubni sun sababii dhangala'aa
nama sanaatiif fuula Waaqayyoo duratti araara buusa.
16 "'Namni tokko yommuu afeetaa dhangalaasutti
dhagna isaa guutuu bishaaniin haa dhiqatu; inni hamma
galgalaatti xuraa'aa ta'a. **17** Uffanni yookaan itilleen
afeetaan tuqu kam iyyuu bishaaniin haa miiccamu; mi'i
sun hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. **18** Namni yoo
niitii tokko wajjin ciisee afeetaa dhangalaase, lamaan
isaanii iyyuu bishaaniin dhagna isaanii haa dhiqatan;
isaan hamma galgalaatti xuraa'oo ta'u. **19** "'Dubartiin
yoo dhangala'aa dhiigaa kan yeroo isaa eeggatee dhagna
ishee keessaa ba'u qabaatte, isheen xuraa'ummaa xurii
ji'aa isheetiin bultii torba turti; namni ishee tuqu kam
iyyuu hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. **20** "'Wanni
isheen yeroo xurii isheetti irra ciiftu xuraa'aa ta'a; wanni
isheen irra teessu kam iyyuus xuraa'aa ta'a. **21** Namni
siree ishee tuqu uffata isaa haa miiccatu; dhagna isaas
bishaaniin haa dhiqatu; inni hamma galgalaatti xuraa'aa
ta'a. **22** Namni waan isheen irra teessu tuqu uffata isaa
haa miiccatu; dhagna isaas bishaaniin haa dhiqatu; inni
hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. **23** Namni yoo sirees
ta'u waan isheen irra taa'aa turte kam iyyuu tuqe inni
hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. **24** "'Namni yoo ishee
wajjin ciisee xuraa'ummaan ishee isa tuqe, inni bultii
torba xuraa'aa ta'a; sireen inni irra ciisu kam iyyuus
xuraa'aa ta'a. **25** "'Dubartiin tokko yoo yeroo xurii ji'aa
ishee malee guyyaa baay'eedhaaf dhangala'a dhiigaa
qabaatte yookaan yoo dhangala'a dhiigaa kan yeroo xurii
ishee booddees ittuma fufu qabaatte isheen akkuma
yeroo xurii ishee sanatti hamma dhangala'aan sun jirutti

xurooftuu taati. **26** Sireen isheen yeroo dhangala'aan
ishee ittuma fufee yaa'utti irra ciiftu akkuma siree
ishee kan yeroo xurii ji'aa ishee sanaatti xuraa'aa ta'a;
wanni isheen irra teessu kam iyyuu akkuma yeroo
xurii isheetti xuraa'aa ta'a. **27** Namni isaan tuqu kam
iyyuu ni xuraa'a; inni uffata isaa haa miiccatu; dhagna
isaas bishaaniin haa dhiqatu; inni hamma galgalaatti
xuraa'aa ta'a. **28** "'Isheen erga dhangala'aa ishee irraa
qulqullooftee booddee guyyaa torba haa lakkaa'attu;
ergasii immoo akka seeraatti ni qulqulloofti. **29** Isheenis
guyyaa saddeettaffaatti gugee lama yookaan gugee
sosookkee lama fuutee, balbala dunkaana wal ga'ii irratti
lubatti haa fiddu. **30** Lubichis isa tokko aarsaa cubbuutiif,
kaan immoo aarsaa gubamuuf haa dhi'eessu. Haala
kanaanis sababii xuraa'ummaa dhangala'aa isheetiif
fuula Waaqayyoo duratti araara buusa. **31** "'Isin akka
Israa'eloonni iddoo bultii koo kan gidduu isaanii jiru sana
xureessuudhaan xuraa'ummaa isaaniitiin hin duuneef
waan isaan xureessu irraa addaan isaan baasuu qabdu.'"
32 Wanni kun seera nama dhangala'aan saala isaa keessaa
ba'uuf, nama afeetaan saala isaa keessaa ba'u xureessuuf,
33 dubartii xurii ji'aa qabduuf, dhiira yookaan dubartii
dhangala'aan saala keessaa ba'uu fi nama dubartii akka
seeraatti qulqulluu hin ta'in tokko wajjin ciisu kamiif
iyyuu kennamee dha.

16 Waaqayyos du'a ilmaan Aroon kanneen yeroo
fuula Waaqayyoo duratti dhi'aatanitti du'an sana
lamaanii booddee Museetti dubbate. **2** Waaqayyo
Museedhaan akkana jedhe; "Sababii ani teessoo araaraa
gararraatti duumessaan mul'adhuuf akka obboleessi
kee Aroon yeruma fedhetti gara Iddoo Iddoo Hunda
Caalaa Qulqulluu kan golgaa keessa fuula teessoo araaraa
dura taabota irra jiru sanaa ol hin seenne itti himi; yoo
kanaa achii inni ni du'a. **3** "Akki Aroon itti Iddoo Iddoo
Hunda Caalaa qulqulluu sana seenu kanaa dha: Aarsaa
cubbuutiif dibicha tokko, aarsaa gubamuuf immoo
korbeessa hoolaa tokko haa fidu. **4** Innis kittaa quncee
talbaa irraa hojjetame qulqulluu isaatii fi uffata dhagna
isaatti aanu kan quncee talbaa irraa hojjetame haa
kaa'atu. Sabbata quncee talbaa irraa hojjetame hidhatee
marata mataa kan quncee talbaa irraa hojjetames haa
maratu; kunneen uffata qulqulluu dha. Kanaafuu inni
utuu uffata sana hin uffatin dhagna isaa bishaaniin haa
dhiqatu. **5** Waldaa saba Israa'el irraas aarsaa cubbuutiif
korommii re'ee lama, aarsaa gubamuuf immoo korbeessa
hoolaa tokko haa fuudhu. **6** "Aroon aarsaa cubbuu ofii
isaatiif dibicha sana dhi'eessee ofii isaatii fi warra mana
isaa jiraniif araara haa buusu. **7** Ergasiis re'oota lamaan
sana fuudhee balbala dunkaana wal ga'ii irratti fuula
Waaqayyoo duratti haa dhi'eessu. **8** Aroonis re'oota sana
lamaanitti ixaa haa buusu; ixaa tokko Waaqayyoof, kaan
immoo re'ee gad lakkifamuuf haa buusu. **9** Aroonis re'ee
ixaan Waaqayyoo irra bu'e sana fidee aarsaa cubbuu
godhee haa dhi'eessu. **10** Garuu re'een akka re'ee gad
lakkifamu ta'uuf ixaadhaan filatame sun akka re'ee gad
lakkifamu tokkootti gammoojjiitti gad ari'amuudhaan
akka araara buusuuf utuu lubbuudhaan jiruu fuula
Waaqayyo duratti haa dhi'eeffamu. **11** "Aroonis aarsaa
cubbuu ofii isaatiif dibicha sana dhi'eessee ofii isaatii fi
warra mana isaa jiraniif araara haa buusu; dibicha sanas
cubbuu ofii isaatiif haa qalu. **12** Innis girgiraa barbadaa
ibiddaa iddoo aarsaa kan fuula Waaqayyoo dura jiru irraa
itti guutame tokko fuudhee ixaana urgaa'aa daakamee
bullaa'es konyee lama fuudhee golgaa sana keessa haa
seenu. **13** Innis akka hin duuneef, akka aarri ixaana sanaa
teessoo araaraa kan dhuga ba'umsaa gubbaa jiru sana
haguuguuf ixaana sana ibidda fuula Waaqayyoo dura
jirutti haa naqu. **14** Dhiiga dibicha sanaa irraa fuudhee
karaa fuulduraatiin teessoo araaraatti quba isaatiin haa
facaasu; ergasii immoo dhiiga isaa fuudhee fuula teessoo
araaraa duratti yeroo torba quba isaatiin haa facaasu.
15 "Re'ee sanas aarsaa cubbuu sabaa godhee haa qalu;
dhiiga isaas fuudhee golgaa keessa seenuudhaan akkuma
dhiiga dibicha sanaa godhe sana haa godhu; dhiiga sanas
teessoo araaraa irrattii fi fuula teessoo araaraa duratti
haa facaasu. **16** Cubbuun isaanii waanuma fedhe ta'u
illee inni sababii xuraa'ummaa fi fincila saba Israa'eliif
Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu sana haala kanaan
araara haa buusu; dunkaana wal ga'ii kan xuraa'ummaa
isaanii keessa isaan gidduu jiruufis akkasuma haa godhu.
17 Yeroo Aroon Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu
sana keessatti araara buusuuf ol seenee jalqabee hamma
inni ofii isaatiif, warra mana isaa jiranii fi waldaa Israa'el
hundaaf araara buusee gad ba'utti namni tokko iyyuu
dunkaana wal ga'ii keessatti hin argamin. **18** "Ergasiis
iddoo aarsaa kan fuula Waaqayyoo dura jiru sanatti
gad ba'ee iddoo aarsaa sanaaf araara haa buusu. Innis
dhiiga dibicha sanaa irraa fuudhee, dhiiga re'ee sanaa
irraas fuudhee gaanfa iddoo aarsaa sanaa hunda irratti
haa naqu. **19** Innis iddoo aarsaa sana xuraa'ummaa
saba Israa'el irraa qulqulleessee addaan baasuuf dhiiga
sana irraa quba isaatiin yeroo torba iddoo aarsaa irratti
haa facaasu. **20** "Aroon erga Iddoo Iddoo Hunda Caalaa
Qulqulluu sana, dunkaana wal ga'iitii fi iddoo aarsaatiif
araara buusee raawwatee booddee re'ee lubbuudhaan
jiru sana gara fuulduraatti haa dhi'eessu. **21** Innis harka
isaa lamaanuu mataa re'ee lubbuudhaan jiru sanaa irra
kaa'ee achi irratti hamminaa fi fincila saba Israa'el
jechuunis cubbuu isaanii hunda hima. Yakka hundas
mataa re'ee sanaa irra kaa'ee re'ee sana nama hojii
kanaaf filatame tokkotti kennee gara gammoojjiitti haa
ari'u. **22** Re'een sunis cubbuu isaanii hunda of irratti
baatee gara lafa namni hin dhaqneetti geessa; namichis
gammoojjii keessatti isa gad dhiisa. **23** "Ergasiis Aroon
dunkaana wal ga'ii seenee uffata quncee talbaa irraa
hojjetame kan utuu Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu
sana hin seenin uffate sana baafatee achumatti haa
dhiisu. **24** Innis lafa qulqulluu tokkotti dhagna isaa
bishaaniin dhiqatee uffata isa haa uffatu; ergasii immoo
gad ba'ee ofii isaatii fi saba sanaaf araara buusuuf, ofii
isaatiif aarsaa gubamu, saba sanaafis aarsaa gubamu haa
dhi'eessu. **25** Cooma aarsaa cubbuu illee iddoo aarsaa
irratti haa gubu. **26** "Namichi re'ee sana akka re'ee
gad lakkifamu tokkootti gad dhiisu sun wayyaa isaa
miiccatee dhagna isaa bishaaniin haa dhiqatu; ergasii
gara qubataatti ol galuu danda'a. **27** Dibichii fi re'een
aarsaa cubbuutiif dhi'eeffaman kanneen dhiigni isaanii

araara buusuuf Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluutti
fidame sun qubata keessaa haa baafaman; gogaan isaanii,
foonii fi mi'i garaa isaanii haa gubamu. **28** Namichi
wantoota kanneen gubus uffata isaa miiccatee dhagna
isaa bishaaniin haa dhiqatu; ergasii gara qubataatti ol
galuu danda'a. **29** "Seerri bara baraan isiniif kenname
kanaa dha: Dhalataa biyyaas ta'u alagaan isin gidduu
jiraatu guyyaa kurnaffaa ji'a torbaffaatti gad of haa
qabu; hojii tokko iyyuus hin hojjetin. **30** Sababiin isaa
isin qulqulleessuuf guyyaan kun guyyaa itti araarri
bu'u dha; ergasiis isin fuula Waaqayyoo duratti cubbuu
keessan hunda irraa ni qulqullooftu. **31** Kun waan
sanbata boqonnaa ta'eef isin gad of deebisuu qabdu;
innis seera bara baraa ti. **32** Lubni iddoo abbaa isaa
bu'ee luba ol aanaa ta'uuf dibamee muudamu araara
buusuu qaba; innis wayyaa qulqulluu kan quncee talbaa
irraa hojjetame uffatee, **33** Iddoo Iddoo Hunda Caalaa
Qulqulluuf, dunkaana wal ga'iitiif, iddoo aarsaatiif,
lubootaa fi miseensota waldaa hundaafis araara haa
buusu. **34** "Seerri bara baraan isiniif kenname kanaa
dha: Kunis akka cubbuu Israa'elootaa hundaaf waggaatti
yeroo tokko araarri buufamuuf." Wanni sunis akkuma
Waaqayyo Musee ajajetti hojjetame.

17 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Aroonii
fi ilmaan isaatti, saba Israa'el hundattis akkana
jedhii himi; 'Wanni Waaqayyo ajaje kunoo kana: **3** Saba
Israa'el keessaa namni kam iyyuu yoo qubata keessatti
yookaan qubataan alatti sangaa yookaan hoolaa yookaan
re'ee qalee **4** dunkaana qulqulluu Waaqayyoo duratti
aarsaa godhee Waaqayyoof dhi'eessuuf balbala dunkaana
wal ga'iitti fiduu baate namichi sun dhiiga dhangalaase
sanatti ni gaafatama; inni dhiiga dhangalaaseeraatii
saba isaa keessaa haa balleeffamu. **5** Kunis akka
Israa'eloonni aarsaawwan amma alatti dhi'eessaa jiran
kana Waaqayyoof fidaniif. Isaanis aarsaawwan kanneen
aarsaa nagaa godhanii Waaqayyoof dhi'eessuuf balbala
dunkaana wal ga'ii irratti lubatti haa fidan. **6** Lubichis
dhiiga sana iddoo aarsaa Waaqayyoo kan balbala
dunkaana wal ga'ii irra jiru sanatti haa facaasu; cooma
isaas urgaa Waaqayyotti tolu godhee haa gubu. **7** Isaanis
si'achi waaqota tolfamoo bifa re'ee kanneen duukaa
bu'anii sagaagalaa turan sanaaf aarsaa isaanii tokko illee
dhi'eessuu hin qaban; kunis isaaniif dhaloota dhufuuf
seera bara baraa ta'a.' **8** "Akkanas isaaniin jedhi; 'Saba
Israa'el keessaa namni kam iyyuu yookaan alagaan isaan
gidduu jiraatu kam iyyuu yoo aarsaa gubamu yookaan
qalma dhi'eessee **9** balbala dunkaana wal ga'ii duratti
Waaqayyoof aarsaa dhi'eessuuf fiduu baate namichi sun
saba isaa keessaa haa balleeffamu. **10** "'Saba Israa'el
keessaa namni kam iyyuu yookaan alagaan gidduu
isaanii jiraatu kam iyyuu dhiiga yoo nyaate, ani nama
dhiiga nyaate sana fuula ittin hammaa dha; saba isaa
keessaas isa nan balleessa. **11** Sababii jireenyi waan
lubbuu qabu tokkoo dhiiga keessa jiruuf ani ittiin araara
lubbuu keessaniif buusuudhaaf dhiiga sana iddoo aarsaa
irratti isinii kenneera; wanni jireenya namaatiif araara
buusus dhiiga. **12** Kanaafuu ani Israa'elootaan, "Isin
keessaa namni tokko iyyuu dhiiga hin nyaatin yookaan
alagaan gidduu keessan jiraatu dhiiga hin nyaatin"
nan jedha. **13** "'Saba Israa'el keessaa namni kam iyyuu
yookaan alagaan gidduu keessan jiraatu kan bineensa
yookaan simbira nyaatamu adamsu kam iyyuu dhiiga
waan sanaa dhangalaasee biyyoo itti haa deebisu; **14**
jireenyi waan lubbuu qabu tokkoo dhiiga isaa ti. Sababiin
ani Israa'elootaan, "Waan jireenyi waan lubbuu qabu
hundaa dhiiga isaa ta'eef isin dhiiga waan lubbuu qabu
tokko illee hin nyaatinaa; namni dhiiga nyaatu kam
iyyuu saba keessaa haa balleeffamuu" jedheefis kanuma.
15 "'Namni kam iyyuu dhalataa biyyaas ta'u alagaan
waan du'ee argame yookaan bineensi ciccire nyaatu
uffata isaa haa miiccatu; dhagna isaas bishaaniin haa
dhiqatu; inni hamma galgalaatti akka seeraatti xuraa'aa
dha; ergasii ni qulqullaa'a. **16** Yoo uffata isaa miiccachuu
fi dhagna isaa dhiqachuu baate garuu inni cubbuu
sanatti ni gaafatama.'"

18 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Akkana
jedhii Israa'elootatti himi; 'Ani Waaqayyo Waaqa
keessan. **3** Isin waan isaan biyya Gibxi, biyya isin keessa
jiraachaa turtan sana keessatti hojjetan hin hojjetinaa;
waan biyya Kana'aan, biyya ani itti isin galchuuf jiru
keessatti hojjetamus hin hojjetinaa. Seera isaanii duukaa
hin bu'inaa. **4** Isin seera kootiif ajajamaa; ajaja koos
sirriitti eegaa; ani Waaqayyo Waaqa keessanii dha. **5**
Ajaja koo fi seera koo eegaa; namni isaaniif ajajamu
isaaniin jiraataatii; ani Waaqayyo. **6** "'Namni kam iyyuu
fira dhiigaa kam iyyuu wajjin wal bira ga'uuf itti hin
dhi'aatin; ani Waaqayyo. **7** "'Haadha kee wajjin wal bira
ga'uudhaan abbaa kee hin salphisin; isheen haadha kee
ti; ishee wajjin wal bira hin ga'in. **8** "'Niitii abbaa keetii
wajjin wal bira hin ga'in; wanni kun abbaa kee salphisa.
9 "'Isheen manuma keettis ta'u yookaan alatti dhalattu
illee obboleettii kee, intala abbaa keetii yookaan haadha
keetii wajjin wal bira hin ga'in. **10** "'Intala ilma keetii
yookaan intala intala keetii wajjin wal bira hin ga'in;
wanni kun si salphisa. **11** "'Intala niitii abbaa keetii kan
abbaa keetiif dhalatte wajjin wal bira hin ga'in; isheen
obboleettii kee ti. **12** "'Obboleettii abbaa keetii wajjin
wal bira hin ga'in; isheen abbaa keetiif fira dhiigaa ti. **13**
"'Obboleettii haadha keetii wajjin wal bira hin ga'in;
isheen haadha keetiif fira dhiigaa ti. **14** "'Wal bira ga'uuf
jettee niitii obboleessa abbaa keetiitti dhi'aattee isa
hin salphisin; isheen niitii obboleessa abbaa keetii ti.
15 "'Niitii ilma keetii wajjin wal bira hin ga'in. Isheen
niitii ilma keetii ti; ishee wajjin wal bira hin ga'in.
16 "'Niitii obboleessa keetii wajjin wal bira hin ga'in;
wanni sun obboleessa kee salphisa. **17** "'Dubartii tokkoo
fi intala ishee wajjin wal bira hin ga'in. Intala ilma
dubartii sanaa yookaan intala intala ishee wajjin wal
bira hin ga'in; isaan isheedhaaf fira dhiigaa ti; wanni
kun jal'ina. **18** "'Utuu niitiin kee lubbuudhaan jirtuu
obboleettii ishee masaanuu ishee gootee hin fuudhin;
ishee wajjinis wal bira hin ga'in. **19** "'Yeroo dubartiin
tokko xuraa'ummaa xurii ji'aa of irraa qabdutti, bira
ga'uudhaaf jettee isheetti hin dhi'aatin. **20** "'Niitii namaa
wajjin wal bira geessee isheedhaan of hin xureessin. **21**
"'Ijoollee kee keessaa tokko illee akka Moolekiif aarsaa
ta'aniif hin kennin; ati maqaa Waaqa keetii hin xureessin.
Ani Waaqayyo. **22** "'Akka namni dubartii wajjin ciisu

ati dhiira wajjin hin ciisin; wanni kun hojii jibbisiisaa
dha. **23** “‘Horii kam iyyuu wajjin wal bira geessee of
hin xureessin; dubartiin horii wajjin wal bira ga’uuf ofii
ishee itti hin kennin; kun waan karaa irraa goree dha.
24 “‘Sababii namoonni ani ari’ee isin duraa baasuuf jiru
kunneen haala kanaan xuraa’aniif isin karaa kanneen
keessaa kamiin iyyuu of hin xureessinaa. **25** Lafti iyyuu
xuroofteerti; kanaafuu ani sababii cubbuu isheetiifan
ishee adabe; laftis jiraattota ishee ni tufti. **26** Isin garuu
ajaja koo fi seera koo eegaa. Dhalataan biyyaatii fi
alagoonni isin gidduu jiraatanis waan jibbisiisaa kana
keessaa kam iyyuu hin hojjetin. **27** Namoonni isiniin
dura biyya sana keessa jiraatanis waan kana hunda
hojjetanii akkasiin biyyattiin xuroofte. **28** Isinis lafa kana
yoo xureessitan, lafti akkuma saboota isin dura turan
tufte sana isiniin illee ni tufti. **29** “‘Namni wantoota
jibbisiisoo kanneen keessaa tokko illee hojjetu kam
iyyuu saba isaa keessaa haa balleeffamu. **30** Ajaja koo
eegaa; barteewwan jibbisiisoo isin dura hojjetamaa turan
sana keessaa tokko illee duukaa buutanii ittiin of hin
xureessinaa; ani Waaqayyo Waaqa keessan.’”

19 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** “Akkana
jedhii waldaa saba Israa’el hundatti himi; ‘Ani
Waaqayyo Waaqni keessan qulqulluudhaatii isinis
qulqulloota ta’aa. **3** “‘Tokkoon tokkoon keessan haadha
keessanii fi abbaa keessaniif ulfina kennaa; Sanbatoota
koos eegaa. Ani Waaqayyo Waaqa keessan. **4** “‘Gara
waaqota tolfamootti hin deebi’inaa yookaan sibiila
baqfame irraa ofii keessaniif waaqota hin tolfatinaa.
Ani Waaqayyo Waaqa keessan. **5** “‘Yommuu aarsaa
nagaa Waaqayyoof dhi’eessitanitti akka aarsaan keessan
fudhatama isiniif argatu godhaatii dhi’eessaa. **6** Aarsaan
isin dhi’eessitanis guyyuma sana yookaan guyyaa itti
aanu haa nyaatamu; garuu wanni hafee hamma guyyaa
sadaffaatti ture haa gubamu. **7** Waan kana keessaa tokko
iyyuu yoo guyyaa sadaffaatti nyaatame xuraa’aa dha;
fudhatamas hin argatu. **8** Namni waan sana nyaatu
sababii waan Waaqayyoon qulqulleeffame xureesseef
itti gaafatama; namichi sun saba isaa keessaa haa
balleeffamu. **9** “‘Yommuu oomisha lafa keessanii walitti
qabattanitti hamma daariitti hin haaminaa; qarmii
isaa illee hin funaannatinaa. **10** Qarmii iddoo dhaabaa
wayinii keetii hin funaanin yookaan ija wayinii keetii
kan harca’e hin funaanin. Hiyyeeyyii fi alagootaaf
dhiisaa. Ani Waaqayyo Waaqa keessan. **11** “‘Hin hatinaa.
“‘Hin sobinaa. “‘Walis hin gowwoomsinaa. **12** “‘Sobaan
maqaa kootiin hin kakatinaa; akkasiinis maqaa Waaqa
keessanii hin xureessinaa. Ani Waaqayyo. **13** “‘Ollaa
kee gowwoomsitee waa irraa hin fudhatin yookaan
hin saamin. “‘Mindaa nama qaxarame tokkoo hamma
bari’utti of bira hin bulchin. **14** “‘Nama gurra duudaa
hin abaarin yookaan nama jaamaa dura gufuu hin
kaa’in; garuu Waaqa kee sodaadhu. Ani Waaqayyo. **15**
“‘Murtii hin jal’isinaa; nama wal caalchisuudhaan gara
hiyyeessaa hin gorinaa; nama guddaafis hin looginaa;
ollaa keetiif garuu murtii qajeelaa kenni. **16** “‘Saba
kee gidduutti hamii hin facaasin. “‘Waan jireenya ollaa
keetii balaa irra buusu hin hojjetin. Ani Waaqayyo. **17**
“‘Garaa keetti obboleessa kee hin jibbin; akka cubbuu
isaa keessatti qooda hin qabaanneef ollaa kee ifaan ifatti
itti dheekkami. **18** “‘Saba kee keessaa nama tokkotti
iyyuu haaloo hin ba’in yookaan haaloo itti hin qabatin;
ollaa kee garuu akkuma ofii keetiitti jaalladhu. Ani
Waaqayyo. **19** “‘Sirna koo eegaa. “‘Horii gosa gosaa
walitti hin diqaalomsinaa. “‘Midhaan gosa lama lafa
qotiisaa keessanitti hin facaasinaa. “‘Wayyaa waan lama
irraa hojjetame hin uffatinaa. **20** “‘Namni garbittii
nama biraaf kaadhimamte kan hin furamin yookaan
bilisummaan ishee hin kennaminiif wajjin yoo wal bira
ga’e isaan adabamuu qabu; ta’us waan dubartiin sun
hin bilisoominiif isaan hin ajjeefamin. **21** Namichi sun
garuu korbeessa hoolaa tokko aarsaa yakkaatiif gara
balbala dunkaana wal ga’iitti Waaqayyoof haa fidu. **22**
Lubichis korbeessa hoolaa aarsaa yakkaa sanaan cubbuu
namichi hojjete sanaaf fuula Waaqayyoo duratti araara
haa buusu; cubbuun namichaas ni dhiifamaaf. **23** “‘Isin
yommuu biyyattiitti galtanii muka ija kennu kan gosa
hundaa dhaabdanitti, akka waan iji isaa dhowwameetti
fudhadhaa. Isin akka waan iji sun hamma waggaa
sadiitti dhowwameetti ilaalaa; iji sun hin nyaatamin.
24 Waggaa afuraffaatti immoo iji isaa hundinuu ni
qulqullaa’a; Waaqayyoofis aarsaa galataa ta’a. **25** Waggaa
shanaffaatti garuu ija isaa nyaachuu dandeessu. Haala
kanaan oomishni keessan ni guddata. Ani Waaqayyo
Waaqa keessan. **26** “‘Utuu dhiigni keessa jiruu foon
kam iyyuu hin nyaatinaa. “‘Tolcha yookaan falfala hin
hojjetinaa. **27** “‘Rifeensa mataa keessanii naannessitanii
hin haaddatinaa yookaan qarqara areeda keessaniis
hin murmuratinaa. **28** “‘Nama du’eef jettanii dhagna
keessan hin mammadeessinaa yookaan mallattoo tumaa
tokko illee of irratti hin tolfatinaa. Ani Waaqayyo. **29**
“‘Akka lafti halalummaatti deebitee hamminaan hin
guutamneef intala kee akka isheen ejjitu gochuudhaan
ishee hin salphisin. **30** “‘Sanbatoota koo eegaa; iddoo
qulqulluu koos kabajaa. Ani Waaqayyo. **31** “‘Isin akka
hin xuroofneef ilaaltota bira hin deeminaa yookaan
warra ekeraa dubbisan hin barbaadinaa. Ani Waaqayyo
Waaqa keessan. **32** “‘Warra dulloomaniif ka’i; jaarsaaf
ulfina kenni; Waaqa kee sodaadhu. Ani Waaqayyo. **33**
“‘Yoo alagaan biyya keessan keessa isin wajjin jiraate
isa hin cunqursinaa. **34** Alagaan isin gidduu jiraatu sun
akka dhalataa biyya keessaniitti haa ilaalamu. Akka ofii
keessaniitti isa jaalladhaa; isinis biyya Gibxitti alagoota
turtaniitii. Ani Waaqayyo Waaqa keessan. **35** “‘Isin
yommuu dheerina, ulfinaa fi baay’ina wayii safartanitti
madaalii gowwoomsaatti hin fayyadaminaa. **36** Safartuu
fi madaalii dhugaatti, iifii fi iinii dhugaatti fayyadamaa.
Ani Waaqayyo Waaqa keessan kan biyya Gibxii baasee
isin fidee dha. **37** “‘Ajajaa fi seera koo hunda eegaatii
duukaa bu’aa. Ani Waaqayyo.’”

20 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2**
“Israa’elootaan akkana jedhi; ‘Namni Israa’el
yookaan alagaan Israa’el keessa jiraatu kan ilmaan isaa
keessaa Moolekiif kennu kam iyyuu haa ajjeefamu;
sabni biyya sanaa dhagaadhaan isa haa tumu. **3** Sababii
namichi sun ilmaan isaa Moolekiif kennuudhaan iddoo
qulqulluu koo xureessee maqaa koo qulqulluu sana
salphiseef, ani fuula itti hammaadhee saba isaa keessaa

isa nan balleessa. **4** Sabni biyya sanaa yeroo namichi
sun ilmaan isaa keessaa tokko Moolekiif kennutti yoo
fuula irraa deebifatee isa ajjeesuu dhiise, **5** ani namicha
sanaa fi maatii isaatti fuula hammaadhee isaa fi warra
isa faana bu'anii sagaagaluudhaan Moolekitti of kennan
hunda saba isaanii keessaa nan balleessa. **6** "'Nama isaan
duukaa bu'uudhaan sagaagaluuf jedhee gara ilaaltotaatii
fi warra ekeraa dubbisaniitti deebi'utti ani fuula ittan
hammaadha; saba isaa keessaa isa nan balleessa. **7**
"'Of qulqulleessaa; qulqullootas ta'aa; ani Waaqayyo
Waaqa keessaniitii. **8** Sirna koo eegaa; duukaa bu'aas.
Ani Waaqayyo isa isin qulqulleessuu dha. **9** "'Namni
abbaa isaa yookaan haadha isaa abaare kam iyyuu
haa ajjeefamu. Inni abbaa isaa yookaan haadha isaa
abaareeraatii dhiigni isaa matuma isaatti deebi'a. **10**
"'Yoo namni niitii nama biraa wajjin jechuunis niitii
ollaa isaa wajjin sagaagale namichi sagaagalee fi niitiin
sagaagalte sun haa ajjeefaman. **11** "'Namni yoo niitii
abbaa isaa wajjin ciise inni abbaa isaa salphiseera.
Namichis, dubartiin sunis haa ajjeefaman; dhiigni
isaanii matuma isaaniitti deebi'a. **12** "'Yoo namni
niitii ilma isaa wajjin ciise lamaan isaanii iyyuu haa
ajjeefaman. Isaan haraamuu dha; dhiigni isaanii matuma
isaaniitti deebi'a. **13** "'Yoo namni akkuma dubartii wajjin
ciisutti dhiira wajjin ciise lamaan isaanii iyyuu waan
jibbisiisaa hojjetaniiru. Isaan haa ajjeefaman; dhiigni
isaanii matuma isaaniitti deebi'a. **14** "'Namni tokko yoo
intalaa fi haadha ishee fuudhe, wanni kun xuraa'ummaa
dha. Akka isin gidduutti xuraa'ummaan akkasii hin
argamneef namichii fi dubartoonni lamaan ibiddaan
haa gubaman. **15** "'Namni tokko yoo horii wajjin wal
bira ga'e haa ajjeefamu; horii sana illee ajjeesaa. **16**
"'Yoo dubartiin horii kamitti iyyuu dhi'aattee horii sana
wajjin wal bira geesse, dubartiin sunii fi horiin sun haa
ajjeefaman; dhiigni isaanii matuma isaaniitti deebi'a.
17 "'Namni tokko yoo obboleettii isaa jechuunis intala
abbaa isaa yookaan intala haadha isaa fuudhee wal bira
ga'an wanni kun salphina. Isaan utuma sabni isaanii
arguu saba isaanii keessaa haa balleeffaman; namichi
kun obboleettii isaa salphiseera; itti gaafatamas. **18**
"'Namni tokko yoo yeroo dubartiin tokko xurii ji'aa of
irraa qabdutti ishee bira ga'e, inni madda dhangala'aa
ishee ifatti baaseera; isheenis madda dhangala'a ishee
mul'ifteerti. Lamaan isaanii iyyuu saba isaanii keessaa
haa balleeffaman. **19** "'Obboleettii haadha keetii yookaan
abbaa keetii wajjin wal bira hin ga'in; wanni sun fira
dhiigaa salphisaatii; isin lamaanuus itti gaafatamtu. **20**
"'Namni tokko yoo niitii eessuma isaa wajjin wal bira ga'e
inni eessuma isaa salphiseera. Isaan itti gaafatamu; utuu
ijoollee hin argatinis du'u. **21** "'Namni tokko yoo niitii
obboleessa isaa fuudhe, wanni kun hojii xuraa'ummaa
ti; innis obboleessa isaa salphiseera. Isaan ijoollee malee
hafu. **22** "'Akka lafti ani akka isin keessa jiraattaniif
itti isin fidu sun isin hin tufneef ajajaa fi seera koo
hunda eegaa; duukaa bu'aas. **23** Isin bartee saboota
ani fuula keessan duraa ari'ee baasuuf jiru kanneenii
duukaa hin bu'inaa; sababii isaan wantoota kanneen
hunda hojjetaniif ani isaan jibbeera. **24** Ani garuu, "Isin
lafa isaanii ni dhaaltu; anis lafa aannanii fi damma baasu
dhaala godhee isiniifin kenna" jedheera. Ani Waaqayyo
Waaqa keessan kan saboota kaan irraa addaan isin
baasee dha. **25** "'Kanaafuu isin bineensa qulqullaa'aa
fi xuraa'aa, simbirroo xuraa'aa fi qulqullaa'aa addaan
baasaa. Bineensa yookaan simbirroo yookaan waan lafa
irra munyuuqu kanneen ani isiniif xuraa'ota jedhee
addaan baase kamiin iyyuu of hin xureessinaa. **26**
Sababii ani Waaqayyo qulqulluu ta'ee fi akka isin kan koo
taataniifis saboota kaan irraa addaan isin baaseef, isin
qulqulloota naaf ta'aa. **27** "'Dhiirri yookaan dubartiin
ilaalan yookaan ekeraa dubbisan haa ajjeefaman. Isaan
dhagaadhaan haa tumaman; dhiigni isaanii matuma
isaaniitti deebi'a.'"

21 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; "Akkana
jedhiitii ilmaan Aroon luboota sanatti dubbadhu:
'Lubni tokko nama fira isaa keessaa du'eef jedhee of hin
xureessin; **2** garuu firoota dhiigaatiif jechuunis haadha
isaa, abbaa isaa, ilma isaa, intala isaa, obboleessa isaa, **3**
yookaan obboleettii isaa kan sababii hin heeruminiif
isa wajjin jiraattuuf jedhee of xureessuu danda'a. **4**
Garuu namoota karaa fuudhaa fi heerumaatiin firoota
isaa ta'aniif jedhee of hin xureessin; akkasiinis xuraa'aa
hin ta'in. **5** "'Luboonni mataa isaanii yookaan qarqara
areeda isaanii hin haadatin yookaan dhagna isaanii
hin madeessin. **6** Isaan Waaqa isaaniitiif qulqulloota
haa ta'an; maqaa Waaqa isaaniis hin xureessin. Isaan
waan aarsaa ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamu, nyaata
Waaqa isaanii sana dhi'eessaniif qulqulloota ta'uu
qabu. **7** "'Luboonni sababii Waaqa isaaniitiif qulqulloota
ta'aniif isaan dubartoota sagaagalummaadhaan xuraa'an
yookaan kanneen dhirsoota isaanii hiikan fuudhuu hin
qaban. **8** Ati isa qulqulleessi; inni nyaata Waaqa keetii
dhi'eessaatii. Inni siif haa qulqullaa'u; ani Waaqayyo
inni isin qulqulleessu qulqulluudhaatii. **9** "'Intalli luba
tokkoo yoo sagaagalummaadhaan of xureessite isheen
abbaa ishee salphifti; isheen ibiddaan haa gubamtu.
10 "'Lubni obbooloota isaa keessaa luba ol aanaa ta'ee
zayitiin ittiin diban mataa isaa irratti naqame kan akka
uffata lubummaa uffatuuf muudame tokko mataa isaa
filachuu hin dhiisin yookaan uffata ofii hin tarsaasin.
11 Inni iddoo reeffi jiru hin seenin. Abbaa isaatiif
yookaan haadha isaatiif iyyuu jedhee of hin xureessin;
12 yookaan sababii zayitiin ittiin diban kan Waaqa isaa
isa irra jiruuf inni iddoo qulqulluu sana keessaa hin ba'in
yookaan iddoo qulqulluu Waaqa isaa hin xureessin. Ani
Waaqayyo. **13** "'Dubartiin inni fuudhu durba ta'uu qabdi.
14 Inni haadha hiyyeessaa, niitii dhirsi hiike yookaan
niitii sagaagalummaadhaan xuroofte hin fuudhin; garuu
gosa isaa keessaa durba haa fuudhu; **15** kunis akka
inni gosa isaa keessatti sanyii isaa hin xureessineef.
Ani Waaqayyo isa qulqulleessuu dha.'" **16** Waaqayyo
Museedhaan akkana jedhe; **17** "Arooniin akkana jedhi:
'Dhaloota itti aanu keessatti sanyii kee keessaa namni
hir'ina qabu kam iyyuu nyaata Waaqa isaa dhi'eessuuf
hin dhi'aatin. **18** Namni hir'ina kam iyyuu qabu tokko
iyyuu jechuunis namni jaamaan yookaan naafni, namni
bifaa fi dhagna hin tolle, **19** namni miilla yookaan harka
cabaa qabu, **20** yookaan namni dugda goophoo yookaan

ooluun yookaan namni dhibee ijaa qabu yookaan namni
madaa mala'u qabu, yookaan namni cittoo qabuu fi
namni kolaafame hin dhi'aatin. **21** Sanyii Aroon lubichaa
keessaa namni hir'ina qabu kam iyyuu aarsaa ibiddaan
Waaqayyoof dhi'eeffamu dhi'eessuuf hin dhi'aatin. Inni
waan hir'ina qabuuf nyaata Waaqa isaa dhi'eessuuf hin
dhi'aatin. **22** Innis nyaata Waaqa isaa kan nyaata hunda
caalaa qulqulluu ta'ee fi nyaata qulqulluu nyaachuu
danda'a. **23** Garuu inni sababii hir'ina qabuuf akka iddoo
qulqulluu koo hin xureessineef golgaa keessa hin seenin
yookaan iddoo aarsaatti hin dhi'aatin. Ani Waaqayyo isa
isaan qulqulleessuu dha.'" **24** Museen Aroonitti, ilmaan
Aroonittii fi Israa'eloota hundatti waan kana hime.

22 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Akka
isaan maqaa koo qulqullicha hin xureessineef, akka
isaan aarsaa qulqulluu Israa'eloonni addaan baasanii
naa fidan sana akka gaariitti eeganiif Aroonii fi ilmaan
isaatti himi. Ani Waaqayyo. **3** "Akkanas Isaaniin jedhi:
'Dhaloota dhufu keessa yoo sanyii kee keessaa namni
tokko illee utuu akka seeraatti hin qulqullaa'in aarsaa
Israa'eloonni Waaqayyoof addaan baasanitti dhi'aate
namni sun fuula koo duraa haa balleeffamu. Ani
Waaqayyo. **4** "'Sanyii Aroon keessaa namni tokko yoo
lamxii yookaan dhangala'aa saala isaa keessaa ba'u
qabaate inni hamma qulqullaa'utti aarsaa qulqulluu
sana hin nyaatin. Akkasumas yoo waan reeffaan xuraa'e
yookaan nama afeetaa saala isaa keessaa dangala'u
tuqe, **5** yookaan yoo waan lafa irra loo'u kan isa
xureessu yookaan nama isa xureessu kam iyyuu tuqe,
xuraa'ummaa kam iyyuu taanaan, **6** namni waan akkasii
kam iyyuu tuqu hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. Inni yoo
dhagna isaa bishaaniin dhiqate malee aarsaa qulqulluu
sana keessaa tokko illee hin nyaatin. **7** Inni yeroo aduun
lixxutti ni qulqullaa'a; ergasii immoo sababii wanni
sun nyaata isaa ta'eef aarsaa qulqulluu sana nyaachuu
danda'a. **8** Inni waan du'ee argame yookaan waan
bineensi ciccire nyaachuudhaan of hin xurreessin. Ani
Waaqayyo. **9** "'Luboonni akka ajaja koo tuffachuudhaan
cubbuu hojjetanii hin duuneef ajaja koo haa eegan. Ani
Waaqayyo isaan qulqulleessuu dha. **10** "'Namni maatii
lubaa hin ta'in yookaan keessummaan lubaa yookaan
namni lubichaaf qaxaramee hojjetu tokko illee aarsaa
qulqulluu sana nyaachuu hin danda'u. **11** Garuu yoo
lubni maallaqaan garbicha bitate, yookaan yoo garbichi
mana isaatti dhalate, garbichi sun nyaata lubichaa
nyaachuu danda'u. **12** Intalli lubaa yoo nama luba hin
ta'initti heerumte, isheen aarsaa qulqulluu sana irraa
nyaachuu hin dandeessu. **13** Ta'us intalli lubaa yoo
haadha hiyyeessaa taate yookaan dhirsaan wal hiiktee
utuu ijoollee hin qabaatin akkuma yeroo ijoollummaa
isheetti mana abbaa ishee jiraachuuf deebite, isheen
nyaata abbaa ishee irraa nyaachuu ni dandeessi. Ormi
garuu nyaachuu hin danda'u. **14** "'Namni yoo utuu hin
beekin aarsaa qulqulluu tokko nyaate, inni waan sana
iddoo buusee gatii waan sanaa harka shan keessaa harka
tokko itti dabalee lubichaaf haa kennu. **15** Luboonnis
aarsaa qulqulluu Israa'eloonni Waaqayyoof dhi'eessan
hin xureessin **16** yookaan akka sabni sun aarsaa qulqulluu
sana nyaatu eeyyamuufiidhaan yakka gatii baasisu
isaanitti hin fidin. Ani Waaqayyo isaan qulqulleessuu
dha.'" **17** Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **18**
"Aroonitti, ilmaan isaattii fi Israa'eloota hundatti akkana
jedhii himi; 'Yeroo saba Israa'el keessaa namni tokko
yookaan alagaan Israa'el keessa jiraatu kam iyyuu
aarsaa gubamu godhee wareega isaa yookaan aarsaa
fedhiidhaan dhi'aatu Waaqayyoof dhi'eessutti, **19** isin
akka wanni sun fudhatama isiniif argatuuf loon, hoolota
yookaan re'oota keessaa korma hir'ina hin qabne tokko
dhi'eessuu qabdu. **20** Sababii inni isinii hin fudhatamneef
waan hir'ina qabu kam iyyuu hin dhi'eessinaa **21**
Yeroo namni loon yookaan bushaayee keessaa wareega
guuttachuuf aarsaa fedhiidhaan dhi'eeffamu godhee
aarsaa nagaa Waaqayyoof dhi'eessutti akka wanni sun
fudhatama argatuuf wanni sun waan fayyaalessa yookaan
waan hir'ina hin qabne haa ta'u. **22** Horii jaamaa
yookaan cabaa yookaan dooluu yookaan kormommuu
yookaan kan dhangala'aan dhagna isaa keessaa ba'u
yookaan kan madaa mala'u qabu Waaqayyoof hin
dhi'eessinaa. Kanneen akkasii keessaa tokko iyyuu aarsaa
ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamu gootanii iddoo aarsaa
irra hin kaa'inaa. **23** Ta'us sangaa yookaan hoolaa
gar malee dheeraa yookaan gar malee gabaabaa ta'e
aarsaa fedhiidhaan dhi'aatu gootanii dhi'eessuu ni
dandeessu; garuu wanni kun wareega keessan guutuuf
fudhatama hin argatu. **24** Horii kolaafame yookaan
kan tumame, kan kolaan isaa baqaqfame yookaan irraa
murame tokko Waaqayyoof hin dhi'eessinaa; isin waan
akkasii biyya keessan keessatti hin godhinaa; **25** horii
akkasii nama ormaa harkaa fuutanii nyaata Waaqa
keessanii gootanii hin dhi'eessinaa. Horiin sun waan
kolaafamee hir'ina qabuuf isiniif hin fudhatamu.'"
26 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **27** "Dibichi
yookaan hoolaan yookaan re'een yommuu dhalatutti
hamma bultii torbaatti haadha isaa wajjin haa turu.
Guyyaa saddeettaffaadhaa jalqabee immoo aarsaa
ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamu ta'ee fudhatama ni
argata. **28** Guyyuma tokkotti, sa'a yookaan hoolaa
ilmoo isaa wajjin hin qalinaa. **29** "Gaafa aarsaa galataa
Waaqayyoof dhi'eessitanitti akka isiniif fudhatamuuf
haala kanaan dhi'eessaa. **30** Aarsaan kunis gaafuma sana
nyaatamuu qaba; waan tokko illee hin bulchinaa. Ani
Waaqayyo. **31** "Ajajawwan koo eegaa; duukaa bu'aas. Ani
Waaqayyo. **32** Maqaa koo qulqullicha hin xureessinaa.
Akka ani qulqulluu ta'e Israa'eloonni haa beeksisan.
Ani Waaqayyo kan isin qulqulleessu **33** kanan Waaqa
keessan ta'uudhaaf biyya Gibxii isin baasee dha. Ani
Waaqayyo."

23 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Akkana
jedhiitii Israa'elootatti dubbadhu; 'Kunneen
ayyaanota koo murtaa'oo, ayyaanota Waaqayyoo
kanneen isin guyyoota wal ga'ii qulqulluu jettanii
labsitanii dha. **3** "'Guyyoonni isin hojii itti hojjettan
ja'atu jira; guyyaan torbaffaan garuu sanbata boqonnaa,
guyyaa wal ga'ii qulqulluu ti. Isin hojii tokko illee
hin hojjetinaa; iddoo isin jiraattan kamitti iyyuu kun
sanbata Waaqayyoo ti. **4** "'Isaan kunneen ayyaanota
Waaqayyoo murteeffamoo, waldaawwan qulqulluu isin

yeroo isaaniitti labsitanii dha; **5** Faasiikaan Waaqayyoo
galgala bultii kudha afuraffaa ji'a jalqabaatti jalqabama.
6 Guyyaa kudha shanaffaa ji'a jalqabaatti Ayyaana
Waaqayyoo kan maxinootu jalqabama; isinis guyyaa
torba buddeena raacitii hin qabne nyaadhaa. **7** Guyyaa
jalqabaatti wal ga'ii qulqulluu qabaadhaa; hojii idilees
hin hojjetinaa. **8** Bultii torba aarsaa ibiddaan Waaqayyoof
dhi'eeffamu dhi'eessaa. Bultii torbaffaatti wal ga'ii
qulqulluu qabaadhaa; hojii idilees hin hojjetinaa.'" **9**
Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **10** "Akkana jedhii
Israa'elootatti dubbadhu; 'Yommuu biyya ani isiniif
kennutti galtanii oomisha walitti qabdanitti bissii mataa
midhaan walitti qabdan sanaa lubatti fidaa. **11** Innis akka
bissiin sun fudhatama isiniif argatuuf fuula Waaqayyoo
duratti haa sochoosu; lubichis guyyaa Sanbata booddee
jirutti haa sochoosu. **12** Guyyaa bissii sana sochooftanitti,
xobbaallaa hoolaa waggaa tokkoo kan hir'ina hin qabne
aarsaa gubamu godhaatii Waaqayyoof dhi'eessaa; **13** kana
wajjinis aarsaa midhaanii daakuu bullaa'aa zayitiidhaan
sukkuumame iifii tokko irraa harka kudhan keessaa harka
lama aarsaa urgaa'aa ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamuu
fi dhibaayyuu daadhii wayinii iinii tokko irraa harka
afur keessaa harka tokko dhi'eessaa. **14** Isin hamma
gaafa kennaa kana Waaqayyoof dhi'eessitanitti buddeena
yookaan akaayii yookaan asheetii hin nyaatinaa. Kunis
iddoo isin jiraattan hundatti dhaloota dhufuuf seera bara
baraa haa ta'u. **15** "'Guyyaa Sanbata booddee jiru, gaafa
bissii aarsaa sochoofamu fiddanii jalqabaatii torbanoota
torba guutuu lakkaa'aa. **16** Hamma guyyaa Sanbata
torbaffaa booddee jiruutti guyyaa shantama lakkaa'aa;
ergasii immoo aarsaa midhaan haaraa Waaqayyoof
dhi'eessaa. **17** Iddoo jiraattan hundatti buddeena lama
kan daakuu bullaa'aa iifii tokkoo irraa harka kudhan
keessaa harka lamaa kan raacitiin itti makamee tolfame
kennaa hangafa kan sochoofamu godhaatii Waaqayyoof
fidaa. **18** Buddeena kana wajjinis xobbaallaawwan
hoolaa torba kanneen hir'ina hin qabnee fi kanneen
waggaa tokko tokkoo, dibicha tokkoo fi korbeeyyii
hoolaa lama dhi'eessaa. Isaanis aarsaa midhaan isaaniitii
fi aarsaa dhibaayyuu isaanii wajjin Waaqayyoof aarsaa
gubamu ta'u; kunis aarsaa ibiddaan dhi'eeffamu kan
urgaan isaa Waaqayyotti toluu dha. **19** Ergasiis aarsaa
cubbuutiif korma re'ee tokko akkasumas xobbaallaa
hoolaa lama kanneen waggaa tokko tokkoo aarsaa
nagaatiif qalaa. **20** Lubni immoo xobbaallaa hoolaa sana
lamaan aarsaa sochoofamu godhee buddeena jalqabaa
wajjin fuula Waaqayyoo duratti haa sochoosu. Isaan
kunneenis kan Waaqayyoof qulqulleeffamanii dha; qooda
lubootaatis. **21** Isin gaafuma sana wal ga'ii qulqulluu
labsaa; hojii idilees hin hojjetinaa. Kunis iddoo isin
jiraattan hundatti dhaloota dhufuuf seera bara baraa
haa ta'u. **22** "'Yommuu oomisha lafa keessanii walitti
qabdanitti hamma qarqaraatti hin haaminaa yookaan
qarmii isaa hin funaaninaa; waan kana hiyyeeyyii fi
alagootaaf hambisaa. Ani Waaqayyo Waaqa keessan.'" **23**
Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **24** "Israa'elootaan
akkana jedhi; 'Isin guyyaa jalqaba ji'a torbaffaatti
sanbata boqonnaa qabaadhaa; yaa'ii qulqulluu sagalee
malakataatiin ayyaaneffamus qabaadhaa. **25** Aarsaa
ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamu dhi'eessaa malee hojii
idilee hin hojjetinaa.'" **26** Waaqayyo Museedhaan akkana
jedhe; **27** "Guyyaan kurnaffaan ji'a torbaffaa guyyaa
araarri bu'uu dha. Wal ga'ii qulqulluu qabaadhaa; gad
ofi deebisaa; Waaqayyoofis aarsaa ibiddaan dhi'eeffamu
dhi'eessaa. **28** Sababii guyyaan sun Guyyaa Araarri
Bu'u, yeroo itti fuula Waaqayyo Waaqa keessanii duratti
araarri isiniif bu'u ta'eef hojii tokko illee hin hojjetinaa.
29 Namni gaafuma sana gad of hin deebifne kam iyyuu
saba isaa keessaa baafamee ni balleeffama. **30** Nama
gaafa sana hojii tokko illee hojjetu kam iyyuus ani
saba isaa gidduudhaa nan balleessa. **31** Isin hojii tokko
iyyuu hin hojjetinaa. Kunis lafa isin jiraattan hundatti
dhaloota dhufuuf seera bara baraa haa ta'u. **32** Kun
isiniif sanbata boqonnaa ti; isinis gad of deebisuu qabdu.
Galgala bultii saglaffaa ji'a sanaatii jalqabaatii hamma
galgala itti aanutti sanbata keessan ayyaaneffadhaa." **33**
Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **34** "Israa'elootaan
akkana jedhi; 'Bultii kudha shanaffaa ji'a torbaffaatti
Ayyaana Dunkaana Qulqulluu Waaqayyootu jalqabama;
kunis bultii torba tura. **35** Guyyaan jalqabaa wal
ga'ii qulqulluu dha; hojii idilees hin hojjetinaa. **36**
Guyyaa torba aarsaa ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamu
dhi'eessaa; guyyaa saddeettaffaatti immoo wal ga'ii
qulqulluu godhadhaatii aarsaa ibiddaan Waaqayyoof
dhi'eeffamu dhi'eessaa; kun guyyaa wal ga'iin qulqulluun
itti xumuramuu dha; hojii idilees hin hojjetinaa. **37**
"'Kunneen ayyaanota Waaqayyoo murtaa'oo isin aarsaa
ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamu, aarsaa gubamu,
aarsaa midhaanii, qalmaa fi dhibaayyuu guyyaa kamiif
iyyuu barbaachisu dhi'eessuuf wal ga'iiwwan qulqulluu
itti labsitanii dha. **38** Aarsaawwan kunneen kennaawwan
isin Sanbata Waaqayyootiif dhi'eessitanii fi kennaawwan
keessan, kennaawwan wareega keessanii fi kennaawwan
isin fedhiidhaan kennitan hunda irratti dabaltanii
Waaqayyoof fiddanii dha. **39** "'Erga oomisha lafa
keessanii walitti qabdanii booddee bultii kudha shanaffaa
ji'a torbaffaatii jalqabaatii bultii torba Waaqayyoof
ayyaana ayyaaneffadhaa; guyyaan jalqabaa sanbata
boqonnaa ti; guyyaan saddeettaffaanis akkasuma sanbata
boqonnaa ti. **40** Guyyaa jalqabaa ija muka gaarii,
damee meexxii, damee muka baala qabuutii fi alaltuu
qabadhaatii guyyaa torba fuula Waaqayyo Waaqa
keessanii duratti gammadaa. **41** Wagguma waggaan
ayyaana Waaqayyoo guyyaa torba ayyaaneffadhaa.
Kunis dhaloota dhufuuf seera bara baraa haa ta'u;
ji'a torbaffaattis isa ayyaaneffadhaa. **42** Bultii torba
daasii keessa turaa; dhalataan Israa'el hundinuu daasii
keessa haa turu; **43** ijoolleen keessanis akkasiin akka
ani yeroo biyya Gibxiitii Israa'eloota baasetti daasii
keessa isaan turse ni beeku. Ani Waaqayyo Waaqa
keessan.'" **44** Museenis ayyaanota Waaqayyoo murtaa'oo
Israa'elootatti labse.

24 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Akka
ibsaan ittuma fufee boba'uuf akka isaan zayitii
ejersaa kan cuunfamee taliila ta'e siif fidaniif ijoollee
Israa'el ajaji. **3** Aroonis ibsaawwan sana golgaa taabota
kakuu seeraa kan dunkaana wal ga'ii keessa jiru

sanaan alatti fuula Waaqayyoo duratti galgalaa hamma
ganamaatti ittuma fufee haa qopheessu. Kunis dhaloota
keessaniif seera bara baraa haa ta'u. **4** Ibsaawwan
baattuu ibsaa kan warqee qulqulluu irraa hojjetaman
irra fuula Waaqayyoo dura jiran sun ittuma fufanii
qopheeffamuu qabu. **5** "Daakuu bullaa'aa fuudhiitii
buddeena kudha lama tolchi; tokkoon tokkoon buddeena
sanaas daakuu iifii tokkoo irraa harka kudhan keessaa
harka lama lamaan haa tolfamu. **6** Buddeena kanas toora
tokko keessa ja'a ja'a godhiitii minjaala warqee qulqulluu
irraa hojjetamee fuula Waaqayyoo dura jiru irra toora
lamaan kaa'i. **7** Akka inni qooda buddeena sanaa kutaa
yaadannootii fi aarsaa ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamu
ta'uuf tokkoo tokkoo toora sanaa irra ixaana qulqulluu
kaa'i. **8** Buddeenni kunis akka kakuu bara baraa ta'ee
saba Israa'el iddoo bu'uuf yeroo hunda Sanbatuma
Sanbataan fuula Waaqayyoo dura haa kaa'amu. **9**
Buddeenni kun qooda Arooniitii fi ilmaan isaa ti; isaanis
sababii buddeenni kun qooda isaanii kan bara baraa kan
aarsaa ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffame keessaa kutaa
waan hunda caalaa qulqullaa'e ta'eef iddoo qulqulluutti
isa haa nyaatan." **10** Namichi haati isaa gosa Israa'elii
fi abbaan isaa immoo nama biyya Gibxii ta'e tokko
Israa'eloota gidduu ba'e; lollis qubata keessatti isaa fi
Israa'elicha tokko gidduutti ka'e. **11** Ilmi dubartii Israa'el
sunis Maqaa Waaqaa arrabse; ni abaares; kanaafuu
Museetti isa fidan. Maqaan haadha namicha sanaas
Sheloomiit jedhama; isheen immoo intala namicha gosa
Daanii kan Dibraayi jedhamuu ti. **12** Isaanis hamma
fedhiin Waaqayyoo isaanii ifutti eegumsa jala isa tursan.
13 Waaqayyos Museedhaan akkana jedhe: **14** "Namicha
Waaqa arrabse sana qubata keessaa gad baasi. Warri
isa dhaga'an hundinuu harka isaanii mataa isaa irra
haa kaa'an; waldaan hundi immoo dhagaadhaan isa
haa tumu. **15** Israa'elootaan akkana jedhi; 'Namni kam
iyyuu yoo Waaqa isaa abaare inni cubbuu hojjeteef
itti gaafatama; **16** namni Maqaa Waaqayyoo arrabsu
haa ajjeefamu. Waldaan hundi dhagaadhaan isa haa
tumu. Alagaas ta'u dhalataan biyyaa yoo Maqaa Waaqaa
arrabse haa ajjeefamu. **17** "'Namni nama ajjeese kam
iyyuu haa ajjeefamu. **18** Namni horii namaa ajjeese
horii sana iddoo haa buusu. **19** Namni tokko yoo ollaa
isaa miidhe, wanni inni nama sana godhe isa irrattis
haa godhamu; **20** kunis qooda cabaa cabaa, qooda ijaa
ija, qooda ilkaanii ilkaan jechuu dha. Innis akkuma
nama miidhe sana isa irrattis haa godhamu. **21** Namni
horii ajjeese horii sana iddoo haa buusu; namni nama
ajjeese garuu haa ajjeefamu. **22** Alagaas ta'u dhalataa
biyyaatiif seera tokkicha qabaadhaa. Ani Waaqayyo
Waaqa keessan.'" **23** Museen waan kana Israa'elootatti
hime; isaanis namicha Waaqa arrabse sana qubata
keessaa gad baasanii dhagaadhaan tuman; Israa'eloonni
akkuma Waaqayyo Musee ajaje godhan.

25 Waaqayyo Gaara Siinaa irratti Museedhaan akkana
jedhe; **2** "Akkana jedhii Israa'elootatti himi:
'Yommuu biyya ani isinii kennutti galtan, biyyattiin
mataan ishee sanbata Waaqayyoo haa kabajju. **3** Waggaa
ja'a lafa qotiisaa kee facaafadhu; waggaa ja'a immoo
wayinii kee irraa qori; ija isaas walitti qabadhu. **4** Waggaa
torbaffaatti garuu lafti sanbata boqonnaa haa qabaatu;
kunis sanbata Waaqayyoof kabajamuu dha. Lafa qotiisaa
kee hin facaafatin yookaan wayinii kee irraa hin qorin.
5 Waan ofiin biqile hin haammatin yookaan wayinii hin
qoramin irraa ija walitti hin qabatin. Lafti boqonnaa
waggaa tokkoo haa argattu. **6** Wanni lafti waggaa
sanbataatti kennitu nyaata kee haa ta'u jechuunis si'i
mataa keetiif, garboota kee dhiiraa fi dubartiidhaaf,
warra qaxaramanii hojjetanii fi alagoota yeroodhaaf si
wajjin jiraataniif nyaata haa ta'u; **7** akkasumas horii
keetii fi bineensa daggalaa kanneen biyya kee keessa
jiraataniif nyaata haa ta'u. Wanni lafti baaftu kam iyyuu
haa nyaatamu. **8** "'Waggoota sanbataa torba jechuunis
waggoota torba yeroo torba lakkaa'i; waggoonni sanbataa
torban waggoota afurtamii sagal ta'u. **9** Guyyaa kurnaffaa
ji'a torbaffaatti immoo guutummaa biyya keessanii
keessatti malakata dhageessisi; Guyyaa Araarri Bu'uttis
guutummaa biyyaa keessatti malakata dhageessisaa.
10 Waggaa shantamaffaa qulqulleessaatii guutummaa
biyyattii keessatti jiraattota hundaaf bilisummaa labsaa.
Kunis iyyoobeeliyyuu isinii ta'a; tokkoon tokkoon namaa
deebi'ee gara qabeenya isaattii fi gara maatii isaatti
haa galu. **11** Waggaan shantamaffaan iyyoobeeliyyuu
isiniif haa ta'u; hin facaafatinaa; waan ofiin biqile
hin haammatinaa; wayinii hin qoramin irraas ija isaa
walitti hin qabatinaa. **12** Kun sababii iyyoobeeliyyuu
ta'eef qulqulluu isiniif haa ta'u; waan lafa qotiisaa
irraa galfamu nyaadhaa. **13** "'Waggaa Iyyoobeeliyyuu
kana keessa tokkoon tokkoon namaa gara qabeenya
isaatti haa deebi'u. **14** "'Yoo nama saba kee ta'etti lafa
gurgurte yookaan waan tokko isa irraa bitte, wal hin
gowwoomsinaa. **15** Ati waggoota waggaa Iyyoobeeliyyuu
booddee jiran irratti hundooftee nama saba keetii irraa
bitadhu. Innis baay'ina waggoota galchaa midhaanii
lakkaa'ee sitti haa gurguru. **16** Yoo waggaan baay'ee
ta'e gatii isaa dabaliif; yoo waggaan isaa gabaabaa ta'e
immoo gatii isaa hir'isi; sababiin isaa wanni inni sitti
gurguru baay'ina midhaanii ti. **17** Wal hin cunqursinaa;
garuu Waaqa sodaadhaa. Ani Waaqayyo Waaqa keessan.
18 "'Ajaja koo duukaa bu'aa; seera koo illee eegaa;
isinis biyyattii keessa nagaan ni jiraattu. **19** Lafti ija ni
kenniti; isinis hamma quuftanitti nyaattu; nagaadhaanis
ni jiraattu. **20** Isinis, "Nu yoo facaafachuu yookaan
midhaan keenya walitti qabachuu baanne waggaa
torbaffaatti maal nyaanna?" jettanii gaafattu ta'a. **21**
Akka lafti midhaan waggaa sadiif ga'u isinii kennituuf
ani waggaa ja'affaatti eebba koo isiniif nan erga. **22**
Yeroo waggaa saddeettaffaatti facaafattanittis waanuma
duraan galfattan irraa nyaattu; hamma midhaan waggaa
saglaffaa walitti qabattanitti midhaanuma kana nyaattu.
23 "'Lafti sababii kanuma koo taateef bara baraan hin
gurguramin; isin anaaf alagaa fi keessummoota. **24** Biyya
akka dhaalaatti qabattan guutuu keessatti waan ittiin
lafa furtan baasaa. **25** "'Obboleessi kee tokko hiyyoomee
lafa isaa yoo gurgure, namni fira isaa kan dhi'oo ta'e
dhufee waan firri isaa gurgure sana haa furuuf. **26** Garuu
yoo namichi sun fira lafa isaa furuuf dhabee inni mataan
isaa waan ittiin lafa isaa furatu argate, **27** waggoota

yeroo inni lafa isaa gurgure sanaa as jiran lakkaa'ee
namicha itti gurgure sanaaf maallaqa isaa haa deebisu;
innis gara lafa ofiitti haa deebi'u. **28** Garuu yoo waan
namicha sanaaf deebisu dhabee, wanni inni gurgure sun
hamma waggaa iyyoobeeliyyuutti harkuma namicha
bite sanaa haa turu. Waggaa Iyyoobeeliyyuu keessa ni
deebi'aaf; innis gara qabeenya isaatti ni deebi'a. **29**
"'Namni yoo magaalaa dallaa qabdu keessatti mana
jireenyaa gurgurate, gaafa gurguratee jalqabee waggaa
tokko keessatti furachuu danda'a. Mirgi furachuu isaas
hamma waggaa tokkootti tura. **30** Yoo utuu waggaan
tokko hin guutin furamuu baate manni magaalaa dallaa
qabdu keessatti argamu sun qabeenya namicha biteetii
fi kan sanyii isaa ta'ee hafa. Waggaa Iyyoobeeliyyuuttis
hin deebi'u. **31** Manneen gandoota dallaan itti hin
ijaaramin keessa jiran garuu waan akka lafa baadiyyaatti
hedamaniif furamuu danda'u. Bara Iyyoobeeliyyuuttis
ni deebifamu. **32** "'Lewwonni garuu manneen isaanii
kanneen magaalaawwan isaanii keessatti argaman
furachuuf yeroo kam iyyuu mirga qabu. **33** Qabeenyi
Lewwotaa furamuu ni danda'a; manneen magaalaa isaan
qabatan keessatti gurguraman bara Iyyoobeeliyyuutti
ni deebifamu; manneen magaalaa Lewwotaa keessatti
argaman Israa'eloota gidduutti qabeenya Lewwotaatii.
34 Lafti dheedaa kan naannoo magaalaa isaaniitti argamu
garuu sababii qabeenya isaanii kan bara baraa ta'eef hin
gurguramin. **35** "'Yoo obboleessi kee tokko hiyyoomee
isin gidduutti of gargaaruu dadhabe, akka inni isin
gidduu jiraachuu danda'uuf akkuma alagaa yookaan
keessummaa tokko gargaartutti isa gargaar. **36** Akka
namni sun si wajjin jiraachuu danda'uuf Waaqa kee
sodaadhu malee dhala tokko iyyuu isa irraa hin fudhatin.
37 Maallaqa kee dhalaan hin liqeessiniif yookaan nyaata
kee bu'aa itti herregattee hin kenniniif. **38** Ani Waaqayyo
Waaqa keessan kan biyya Kana'aan isiniif kennuu fi
Waaqa keessan ta'uuf biyya Gibxii isin baasee dha. **39**
"'Yoo obboleessi kee tokko hiyyoomee sitti of gurgure
akka garbichaatti isa hin hojjechiifatin. **40** Inni akka
hojjetaa qaxaramaa yookaan nama yeroodhaaf isin wajjin
jiraatuu haa ta'u; inni hamma Waggaa Iyyoobeeliyyuutti
siif haa hojjetu. **41** Ergasii inni ijoollee isaa wajjin
gad haa lakkifamu; inni gara maatii isaatii fi qabeenya
abbootii isaatti haa deebi'u. **42** Israa'eloonni sababii
garboota koo warra ani biyya Gibxiitii baasee fide
ta'aniif akka garbootaatti hin gurguramin. **43** Waaqa
kee sodaadhu malee gara jabinaan isaan hin bulchin.
44 "'Garboonni kee dhiironnii fi dubartoonni saboota
naannoo kee jiraatan gidduudhaa haa dhufan; isin isaan
keessaa garboota bitachuu dandeessu. **45** Akkasumas
keessummoota isin gidduu jiraatanii fi maatii isaanii
warra biyya keessanitti dhalatan keessaa garboota
bitachuu dandeessu; isaanis qabeenya keessan haa ta'an.
46 Akka qabeenya dhaalamuutti ijoollee keessanitti
dabarsuu dandeessu; bara jireenya isaanii guutuus
isaan garboomfachuu dandeessu; Israa'eloota obboloota
keessan ta'an garuu gara jabinaan hin bulchinaa. **47**
"'Yoo alagaan yookaan keessummaan si wajjin jiraatu
tokko sooromee obboleessi kee immoo hiyyoomee alagaa
si wajjin jiraatutti yookaan maatii alagaa sanaatti of
gurgure, **48** inni erga of gurguree booddee furamuuf
mirga qaba. Firoota isaa keessaas namni tokko isa
furuu danda'a. **49** Obboleessi abbaa isaa yookaan ilmi
obboleessa abbaa isaa yookaan aantee isaa keessaa
firri dhiigaa isa furuu danda'a. Yookaan inni iyyuu
yoo soorome of furuu danda'a. **50** Innii fi namichi isa
bite sun waggaa inni itti of gurguree jalqabee hamma
waggaa Iyyoobeeliyyuutti haa lakkaa'an. Gatiin furii
isaas baay'ina waggoota sanaa irratti hundaa'a; yeroon
inni namicha isa bitate sana bira ture immoo akka nama
qacaramee hojjete tokkootti herregama. **51** Yoo akka
herrega isaaniitti waggoonni baay'een hafan inni gatii
ittiin bitame sana keessaa harka baay'ee namicha sanaaf
deebisuu qaba. **52** Yoo waggoonni hamma Waggaa
Iyyoobeeliyyuutti hafan muraasa ta'an inni waggoota
hafan sana herregatee gatii furama isaa haa kaffalu. **53**
Inni akkuma nama waggaa waggaatti qaxaramu tokkootti
isa wajjin haa jiraatu; fuula kee durattis inni gara jabinaan
isa hin bulchin. **54** "'Yoo inni karaa kanneeniin furamuu
baates innii fi ijoolleen isaa Waggaa Iyyoobeeliyyuutti
furamuu qabu; **55** Israa'eloonni garboota kootii. Isaan
garboota koo kanneen ani biyya Gibxii baasee fidee dha.
Ani Waaqayyo Waaqa keessan.

26 "'Waaqota tolfamoo hin tolfatinaa; fakkii yookaan
dhagaa waaqeffannaa hin dhaabbatinaa; fuula
isaanii duratti sagaduuf jettaniis biyya keessan keessatti
dhagaa soofame hin dhaabinaa. Ani Waaqayyo Waaqa
keessan. **2** "'Sanbatoota koo eegaa; iddoo qulqulluu
koos kabajaa. Ani Waaqayyo. **3** "'Yoo isin sirna koo
duukaa buutanii ajajawwan koos eegdanii hojii irra
oolchitan, **4** ani yeroo isaatti bokkaa isiniifan kenna;
lafti midhaan ishee, mukkeen dirrees ija isaanii ni
kennu. **5** Midhaan dha'achuun keessan hamma yeroo
ija wayinii cirattaniitti itti fufa; ija wayinii cirachuun
keessan hamma yeroo facaasaatti ittuma fufa; isinis
nyaata keessan hamma quuftanitti nyaattanii lafa
keessan irra nagaadhaan jiraattu. **6** "'Ani biyyattii
keessa nagaa nan buusa; isin ni raftu; wanni tokko
iyyuu isin hin sodaachisu. Biyyattii keessaa bineensota
hamoo nan baasa; goraadeenis biyya keessan keessa hin
darbu. **7** Isin diinota keessan ni ariitu; isaan immoo
goraadeedhaan fuula keessan duratti dhumu. **8** Isin
nama shan taatanii nama dhibba tokko ariitu; dhibba
tokko taatanii immoo kuma kudhan ariitu; diinonni
keessan goraadeedhaan fuula keessan duratti dhumu. **9**
"'Ani fuula tolaadhaan gara keessan ilaalee akka isin
hortanii baay'attan nan godha; kakuu isin wajjin qabus
nan jabeessa. **10** Isin midhaan bara darbee nyaachaa utuu
inni gombisaa keessaa hin dhumin, midhaan haaraadhaaf
iddoo qopheessuuf jettanii midhaan bara darbee sana
gad baaftu. **11** Iddoo jireenya kootii isin gidduu nan
godhadha; lubbuun koos isin hin balfitu. **12** Ani isin
gidduu jiraadhee Waaqa keessan nan ta'a; isinis saba koo
ni taatu. **13** Ani Waaqayyo Waaqa keessan kan akka isin
lammata garboota warra Gibxi hin taaneef biyya Gibxii
baasee isin fidee dha; ani hidhaa waanjoo keessanii
kutee akka isin mataa ol qabattanii deemtan godheera.
14 "'Garuu yoo na dhaga'uu diddanii ajajawwan kanneen
hunda eeguu baattan, **15** yoo sirna koo tuffattanii

seera koo balfitan, yoo ajajawwan kanneen hunda
eeguu baattanii kakuu koo cabsitan, **16** ani wantoota
kanneen isinittin fida: Isaanis naasuu, dhukkuba nama
huqqisu, dhukkuba dhagna nama gubu kan agartuu
namaa balleessee jireenya namaa gogsu isinitti nan fida.
Isin akkasumaan midhaan facaafattu; diinota keessantu
nyaataatii. **17** Akka isin diinota keessaniin mo'amtaniif
ani fuula isinittan hammaadha; warri isin jibban isin
bulchu; isin utuu eenyu iyyuu isin hin ari'in ni baqattu.
18 "'Yoo isin wantoota kanneen hunda booddee naa
ajajamuu diddan ani cubbuu keessaniif dachaa torba isin
adaba. **19** Of tuulummaa humna keessanii nan cabsa;
samii keessan akka sibiilaa, lafa keessan immoo akka
naasii nan godha. **20** Humni keessan akkasumaan bada;
lafti keessan midhaan isaa, mukkeenis ija isaanii hin
kennaniitii. **21** "'Yoo isin naan mormitanii na dhaga'uu
diddan, ani akkuma cubbuu keessaniitti dha'icha dachaa
torba isinitti nan fida. **22** Anis bineensota bosonaa
isinittan erga; isaanis ijoollee keessan isin jalaa ni butatu;
horii keessan ni barbadeessu; baay'inni keessan ni
xinnaata; daandiiwwan keessanis duwwaa hafu. **23** "'Yoo
isin waan kanneeniin deebi'uu diddanii naan mormuu
keessan itti fuftan garuu, **24** ani mataan koo isiniinan
morma; sababii cubbuu keessaniitiifis dachaa torba isin
nan miidha. **25** Kakuu cabsuu keessaniifis goraadee
isinitti fidee haaloo isin nan baafadha. Yommuu isin
gara magaalaawwan keessaniitti baqattanitti ani gidduu
keessanitti dha'icha nan erga; isinis dabarfamtanii harka
diinotaatti kennamtu. **26** Yommuu ani madda buddeena
keessanii gogsutti, dubartoonni kudhan eelee tokkotti
buddeena tolchu, isaanis buddeena sana madaalanii
isinii kennu; isin ni nyaattu; garuu hin quuftan. **27**
"'Yoo isin waan kanaanis na dhaga'uu diddanii garuu
naan mormuutti fuftan, **28** anis aaree isiniin nan
morma; ani mataan koo sababii cubbuu keessaniitiif
dachaa torba isiniinan adaba. **29** Isin foon ilmaan
keessaniitii fi foon intallan keessanii ni nyaattu. **30**
Iddoowwan sagadaa keessan barbadeessee iddoowwan
aarsaa ixaanaa keessan nan caccabsa; reeffa keessanis
waaqota keessan warra lubbuu hin qabne sana irra
nan tuula; isinis nan balfa. **31** Magaalaawwan keessan
nan diiga; iddoowwan qulqulluu keessan nan onsa;
urgaa keessan gammachiisaas hin urgeeffadhu. **32** Ani
akka diinonni keessan kanneen achi jiraatan rifataniif
biyyattii nan onsa; **33** ani saboota gidduu isin nan
bittinneessa; goraadee koo luqqifadhees isin nan ari'a.
Biyyi keessan ni ona; magaalaawwan keessan immoo
ni diigamu. **34** Biyyattiinis yeroo ontee isin biyya
diinota keessanii keessa jiraattanitti sanbata isheetti ni
gammaddi; laftis boqottee sanbata isheetti gammaddi. **35**
Biyyattiin yeroo onte kana hunda boqonnaa sanbatootaa
kan yeroo isin ishee irra jiraattanitti hin argatin ni
argatti. **36** "'Warra isin keessaa hafan, ani utuma isaan
biyya diinota isaanii jiranuu garaa isaaniitti naasuu nan
buusa. Sagaleen baala qilleensi raasuu isaan ari'a; utuma
namni isaan ari'u tokko illee hin jiraatin isaan akkuma
waan goraadee jalaa baqataniitti fiigu; ni kukkufus. **37**
Namni isaan ari'u jiraachuu baatu illee isaan akkuma
waan goraadee jalaa baqataniitti wal gufachiisu. Isin
fuula diinota keessanii dura dhaabachuu hin dandeessan.
38 Isin saboota ormaa gidduutti dhumtu; lafti diinota
keessaniis isin liqimsiti. **39** Warri isin keessaa hafan
immoo sababii cubbuu isaaniitiif lafa diinota isaanii
keessatti badu; sababii cubbuu abbootii isaaniitiinis ni
badu. **40** "'Garuu yoo isaan cubbuu isaaniitii fi cubbuu
abbootii isaanii jechuunis gantummaa fi daba isaan natti
hojjetan **41** kan akka ani isaaniin mormuu fi akka ani
biyya diinota isaaniitti isaan ergu himatan, yoo garaan
isaanii kan dhagna hin qabatin sun gad of deebisee isaan
gatii cubbuu isaaniitiif malu baasan, **42** ani kakuu koo
kanan Yaaqoob wajjin gale, kakuu koo kanan Yisihaaq
wajjin gale, kakuu koo kanan Abrahaam wajjin gale sana
nan yaadadha; biyyattiis nan yaadadha. **43** Lafti isaan
malee hafti; yeroo isaan malee haftuttis sanbatoota
isheetti ni gammaddi. Isaan sababii seera koo tuffatanii
ajaja koos balfaniif gatii cubbuu isaanii ni baasu. **44** Ta'us
utuu isaan biyya diinota isaanii keessa jiranuu ani kakuu
koo kanan isaan wajjin gale sana cabsee guutumaan
guutuutti isaan balleessuuf jedhee isaan hin tuffadhu
yookaan isaan hin balfu. Ani Waaqayyo Waaqa isaanii ti.
45 Garuu ani isaaniif jedhee kakuu ani abbootii isaanii
warra ani Waaqa isaanii ta'uuf utuu saboonni arganuu
biyya Gibxiitii baasee fide sana wajjin gale nan yaadadha.
Ani Waaqayyo.'" **46** Kunneen labsiiwwan, seerawwanii fi
qajeelcha Waaqayyo Gaara Siinaa irratti harka Museetiin
ofii isaatii fi Israa'eloota gidduutti baasee dha.

27 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Akkana
jedhii Israa'elootatti himi: 'Namni yoo gatii wal
madaalu kennuudhaan Waaqayyoof nama kennuuf
wareega addaa godhe, **3** dhiira umuriin isaa waggaa
digdamaa hamma jaatamaa ta'eef, akka safartuu saqilii
iddoo qulqulluutti herregni isaa meetii saqilii shantama
haa ta'u. **4** Yoo dubartii taate immoo herregni ishee
meetii saqilii soddoma haa ta'u. **5** Yoo nama umuriin isaa
waggaa shanii fi digdama gidduu ta'e, herregni dhiiraa
meetii saqilii digdamatti, kan dubartii immoo meetii
saqilii kudhanitti haa herregamu. **6** Nama umuriin
isaa ji'a tokkoo hamma waggaa shanii ta'e immoo
herregni isaa, dhiiraaf meetii saqilii shan, durbaaf
immoo meetii saqilii sadii haa ta'u. **7** Namni umuriin
isaa waggaa jaatama yookaan sanaa ol ta'e dhiirri
meetii saqilii kudha shanitti, dubartiin immoo meetii
saqilii kudhanitti haa herregamu. **8** Namni wareega
wareegu hiyyoomee gatii murtaa'e sana yoo baasuu
dadhabe, Museen nama sana lubatti haa fidu; lubni
immoo akkuma dandeettii namicha wareega wareege
sanaatti gatii isaa haa herreguuf. **9** "'Wanni namichi
sun wareege horii fuula Waaqayyoo duratti aarsaa
fudhatama qabu yoo ta'e horiin Waaqayyoof kenname
kan akkasii hundi ni qulqullaa'a. **10** Namichis horii sana
geeddaruu yookaan horii gaarii horii jibbamaan yookaan
horii jibbamaa horii gaarii iddoo hin buusin; yoo inni
horii tokko horii biraa iddoo buuse horiin lamaanuu
qulqulluu ta'u. **11** Yoo horiin inni wareege sun akka
seeraatti xuraa'aa jechuunis kan Waaqayyoof aarsaa
ta'ee dhi'aachuu hin dandeenye ta'e namichi sun horii
sana gara lubatti haa fidu; **12** lubichis akka horiin sun
gaarii yookaan jibbamaa ta'e haa madaalu. Gatiin lubni

madaale akkasuma haa ta'u. **13** Namichi sun yoo horii
sana furachuu barbaade gatii herregame sanatti harka
shan keessaa harka tokko itti dabaluu qaba. **14** "'Yoo
namni tokko mana ofii Waaqayyoof qulqulleesse, akka
manni sun gaarii yookaan gadhee ta'e lubichi gatii isaa
haa herregu. Gatiin lubni madaale akkasuma haa ta'u. **15**
Namichi mana isaa Waaqaaf qulqulleesse sun yoo mana
ofii furachuu barbaade, gatii herregame sanatti harka
shan keessaa harka tokko itti dabaluu qaba; manni sunis
deebi'ee kan isaa ta'a. **16** "'Yoo namni lafa dhaalaan
argate irraa Waaqayyoof qulqulleesse gatiin lafa sanaa
akkuma baay'ina sanyii lafa sanaaf barbaachisuutti
jechuunis garbuun safartuun homeerii tokko meetii
saqilii shantamatti herregama. **17** Yoo inni lafa qotiisaa
isaa Waggaa Iyyoobeeliyyuu keessa qulqulleesse gatiin
duraan hedame sun hin geeddaramu. **18** Garuu yoo
inni waggaa Iyyoobeeliyyuu booddee lafa qotiisaa isaa
qulqulleesse lubichi akkuma baay'ina waggoota hamma
waggaa Iyyoobeeliyyuu itti aanuutti jiraniitti herrega;
gatiin shallagame gad bu'a. **19** Yoo namichi lafa qotiisaa
isaa Waaqaaf addaan baasu sun lafa qotiisaa isaa furachuu
barbaade, inni gatii hedametti harka shan keessaa harka
tokko haa dabalu; lafti qotiisaa sunis deebi'ee kan isaa
ta'a. **20** Ta'us yoo inni lafa qotiisaa sana furachuu baate,
yookaan dabarsee nama biraatti gurgure, lafti qotiisaa
sun deebi'ee furamuu hin danda'u. **21** Lafti qotiisaa sun
yommuu Waggaa Iyyoobeeliyyuu keessa gad dhiifamutti
akkuma lafa qotiisaa Waaqayyoof kennameetti addaan
baafama; kunis qabeenya lubootaa ta'a. **22** "'Yoo
namni tokko lafa qotiisaa dhaalaan hin argatin kan ofii
isaatii bitate Waaqayyoof qulqulleesse, **23** lubni gatii
lafa qotiisaa sanaa hamma Waggaa Iyyoobeeliyyuutti
herrega; namichis gatii herregame sana gaafuma sana
kan Waaqayyoof qulqulleeffame godhee haa baasu. **24**
Waggaa Iyyoobeeliyyuuttis lafti qotiisaa sun namichuma
irraa bitame kan abbaa lafa qotiisaa sanaa tureef ni
deebi'a. **25** Gatiin hundinuu akka madaalii saqilii
iddoo qulqulluutti jechuunis geeraan digdamni saqilii
tokkootti herregama. **26** "'Ta'us namni tokko iyyuu horii
hangafa qulqulleessuu hin danda'u; hangafti duraanuu
Waaqayyoof qulqulleeffameeraatii; sangaas ta'u hoolaan
hangafni kan Waaqayyoo ti. **27** Yoo horiin sun xuraa'aa
ta'e inni gatii herregame irratti harka shan keessaa
harka tokko dabalee deebisee bitachuu danda'a. Yoo inni
furachuu baate immoo horiin sun gatii isaaf herregametti
gurgurama. **28** "'Garuu wanni namni qabu kan inni
Waaqayyoof qulqulleessu tokko illee jechuunis namas
ta'u horiin yookaan lafti dhaalaan argame hin gurguramu
yookaan hin furamu. Wanni akkasiin qulqulleeffame
hundinuu akka malee Waaqayyoof qulqulluudhaatii. **29**
"'Namni akka ajjeefamuuf murteeffame tokko illee hin
furamu; inni ajjeefamuu qaba. **30** "'Wanni lafti baaftu
kam iyyuu sanyiis ta'u ija mukaa harka kudhan keessaa
harki tokko kan Waaqayyoo ti; kun waan Waaqayyoof
qulqulleeffamee dha. **31** Namni yoo kennaa isaa kan
harka kudhan keessaa harka tokko ta'e sana furachuu
barbaade inni gatii kennaa sanaaf herregame irratti
harka shan keessaa harka tokko dabalee haa baasu. **32**
Kennaan karra loonii fi bushaayee guutuu keessaa harka
kudhan keessaa harka tokko ta'e jechuunis horiin ulee
tiksee jala ba'ee darbu hunda keessaa harka kudhan
keessaa harki tokko Waaqayyoof qulqullaa'a. **33** Inni
horii jibbamaa keessaa horii gaarii hin filatin yookaan
iddoo hin buusin; yoo inni iddoo buuse horiin lamaanuu
qulqulluu ta'u; furamuus hin danda'u.'" **34** Kunneen
ajajawwan Waaqayyo Gaara Siinaa irratti karaa Museetiin
Israa'elootaaf kennee dha.

Lakkoobsa

1 Erga sabni Israa'el biyya Gibxiitii ba'ee booddee
waggaa lammaffaa keessaa, guyyaa jalqaba ji'a
lammaffaatti Waaqayyo dunkaana wal ga'ii keessatti,
Gammoojjii Siinaa keessatti Museetti dubbate. Innis
akkana jedheen; **2** "Waldaa saba Israa'el hunda
lakkaa'aatii balbala balbalaanii fi maatii maatiidhaan
maqaa dhiirotaa tokko tokkoon barreessaa. **3** Namoota
Israa'el keessaa dhiirota umuriin isaanii waggaa
digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola dhaquu
danda'an hunda atii fi Aroon kutaa kutaa isaaniitiin
lakkaa'aa. **4** Tokkoo tokkoo gosaa keessaa namni hangafa
maatii ofii isaa ta'e isin gargaaruu qaba. **5** "Maqaan
namoota isin gargaaruu qabanii kanneenii dha: "Gosa
Ruubeen keessaa Eliizuur ilma Shedee'uur; **6** gosa
Simi'oon keessaa Shilumii'eel ilma Zuriishadaayi; **7**
gosa Yihuudaa keessaa Nahishoon ilma Amiinaadaab;
8 gosa Yisaakor keessaa Naatnaa'el ilma Zuuwaar; **9**
gosa Zebuuloon keessaa Eliiyaab ilma Heeloon; **10**
ilmaan Yoosef keessaa: gosa Efreem keessaa Eliishaamaa
ilma Amiihuud; gosa Minaasee keessaa Gamaali'eel
ilma Phedaasuur; **11** gosa Beniyaam keessaa Abiidaan
ilma Gaadeyoon, **12** gosa Daan keessaa Ahii'ezer
ilma Amiishadaay; **13** gosa Aasheer keessaa Fagi'eel
ilma Okraan; **14** gosa Gaad keessaa Eliyaasaaf ilma
De'uu'eel; **15** gosa Niftaalem keessaa Ahiiraa ilma
Eenaan." **16** Namoonni kunneen warra dura bu'oota
gosoota abbootii isaanii ta'anii waldaa sana keessaa
filatamanii dha. Isaanis hangafoota balbalawwan Israa'el
turan. **17** Musee fi Aroon namoota maqaan isaanii
eerame kanneen fudhatanii, **18** guyyaa jalqaba ji'a
lammaffaatti waldaa hunda walitti waaman. Namoonni
sunis akkuma balbalaa fi maatii isaaniitti hidda dhaloota
isaanii himatan; dhiironni umuriin isaanii waggaa
digdamaatii fi hammasii olii maqaan isaanii tokko
tokkoon galmeeffame; **19** innis akkuma Waaqayyo
Musee ajajetti Gammoojjii Siinaa keessatti saba sana
lakkaa'e. **20** Sanyii Ruubeen ilma Israa'el hangaftichaa
keessaa: Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi
hammasii olii kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu
akkuma galmee balbalaa fi maatii isaaniitti tokko
tokkoon maqaa maqaadhaan barreeffaman. **21** Baay'inni
gosa Ruubeen nama 46,500 ture. **22** Sanyii Simi'oon
keessaa: Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi
hammasii olii kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu
akkuma galmee balbalaa fi maatii isaaniitti tokko
tokkoon maqaa maqaadhaan barreeffaman. **23** Baay'inni
gosa Simi'oon nama 59,300 ture. **24** Sanyii Gaad
keessaa: Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi
hammasii olii kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu
akkuma galmee balbalaa fi maatii isaaniitti maqaa
maqaadhaan barreeffaman. **25** Baay'inni gosa Gaad
nama 45,650 ture. **26** Sanyii Yihuudaa keessaa: Dhiironni
umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii
kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma
galmee balbalaa fi maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan
barreeffaman. **27** Baay'inni gosa Yihuudaa nama 74,600
ture. **28** Sanyii Yisaakor keessaa: Dhiironni umuriin
isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola
dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa
fi maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan barreeffaman.
29 Baay'inni gosa Yisaakor nama 54,400 ture. **30** Sanyii
Zebuuloon keessaa: Dhiironni umuriin isaanii waggaa
digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola dhaquu
danda'an hundinuu akkuma galmeewwan balbalaa fi
maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan barreeffaman.
31 Baay'inni gosa Zebuuloon nama 57,400 ture. **32**
Ilmaan Yoosef keessaa: Sanyii Efreem keessaa: Dhiironni
umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii
kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma
galmee balbalaa fi maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan
barreeffaman. **33** Baay'inni gosa Efreem nama 40,500
ture. **34** Sanyii Minaasee keessaa: Dhiironni umuriin
isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola
dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa fi
maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan barreeffaman. **35**
Baay'inni gosa Minaasee nama 32,200 ture. **36** Sanyii
Beniyaam keessaa: Dhiironni umuriin isaanii waggaa
digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola dhaquu
danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa fi maatii
isaaniitti maqaa maqaadhaan barreeffaman. **37** Baay'inni
gosa Beniyaam nama 35,400 ture. **38** Sanyii Daan
keessaa: Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi
hammasii olii kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu
akkuma galmee balbalaa fi maatii isaaniitti maqaa
maqaadhaan barreeffaman. **39** Baay'inni gosa Daan
nama 62,700 ture. **40** Sanyii Aasheer keessaa: Dhiironni
umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii
kanneen lola dhaquu danda'an hundinuu akkuma
galmee balbalaa fi maatii isaaniitti maqaa maqaadhaan
barreeffaman. **41** Baay'inni gosa Aasheer nama 41,500
ture. **42** Sanyii Niftaalem keessaa: Dhiironni umuriin
isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen lola
dhaquu danda'an hundinuu akkuma galmee balbalaa
fi maatii isaanitti maqaa maqaadhaan barreeffaman.
43 Baay'inni gosa Niftaalem nama 53,400 ture. **44**
Dhiironni kunneen warra Musee fi Aroon hangafoota
Israa'el kudha lamaaniin lakkaa'aman turan; hangafoonni
kunneenis tokkoon tokkoon isaanii iddoo bu'oota
maatii isaanii turan. **45** Israa'eloonni umuriin isaanii
waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen Israa'el
keessatti lolaaf ba'uu danda'an hundinuu akkuma maatii
isaaniitti lakkaa'aman. **46** Walumaa galatti baay'inni
namaa 603,550 ture. **47** Lewwonni garuu akka gosa
abbootii isaaniitti warra kaan wajjin hin lakkaa'amne.
48 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhee ture: **49** "Ati
gosa Lewwii hin lakkaa'in yookaan lakkoobsa saba
Israa'eloota kaaniitti hin dabalin. **50** Qooda kanaa
akka Lewwonni itti gaafatamtoota dunkaana dhuga
ba'umsaa, mi'a isaa hundaa fi waan inni qabu hundaa
ta'aniif isaan muudi. Isaanis dunkaana qulqulluu fi mi'a
isaa hunda haa baatan; dunkaanicha haa tajaajilan;
naannoo isaas haa qubatan. **51** Yeroo dunkaanni
qulqulluun deemuu qabutti Lewwonni dunkaana sana
haa buqqisan; yeroo dunkaanichi dhaabamus Lewwonni
haa dhaaban. Namni dunkaanichatti dhi'aatu biraa haa

ajjeefamu. **52** Israa'eloonnis tokkoon tokkoon namaa qubata isaa keessaa fi faajjii isaa jalatti kutaa kutaadhaan dunkaana isaanii haa dhaabbatan. **53** Ta'us Lewwonni akka dheekkamsi Waaqayyoo waldaa Israa'elitti gad hin buuneef dunkaanota isaanii naannoo dunkaana dhuga ba'umsaa haa dhadhaabatan. Lewwonni eegumsa dunkaana dhuga ba'umsaatti itti gaafatamtoota ta'uu qabu." **54** Israa'eloonni akkuma Waaqayyo Musee ajaje sanatti waan kana hunda hojjetan.

2 Waaqayyo Musee fi Arooniin akkana jedhe: **2** "Israa'eloonnis tokkoon tokkoon namaa faajjii ofii isaanii jalatti faajjii maatii isaa wajjin dunkaana irraa xinnuma fagaatee naannoo dunkaana wal ga'ii haa qubatu." **3** Gama ba'aatiin, karaa ba'a biiftuutiin: kutaawwan qubata Yihuudaa faajjii isaanii jala haa qubatan. Hoogganaan ijoollee Yihuudaa Nahishoon ilma Amiinaadaabii ti. **4** Lakkoobsi kutaa isaas namoota 74,600. **5** Gosti Yisaakor isaanitti aanee haa qubatu. Hoogganaan ijoollee Yisaakor Naatnaa'el ilma Zuuwaar ture. **6** Lakkoobsi kutaa isaas namoota 54,400. **7** Gosti Zebuuloon kanatti haa aanu. Hoogganaan ijoollee Zebuuloon Eliiyaab ilma Heeloonii ti. **8** Lakkoobsi kutaa isaas namoota 57,400. **9** Namoonni qubata Yihuudaatti lakkaa'aman hundis akkuma kutaa kutaa isaaniitti 186,400 turan. Isaanis duraan dursanii qajeelu. **10** Gama kibbaatiin: kutaawwan qubata Ruubeen faajjii isaanii jalaan haa qubatan. Hoogganaan ijoollee Ruubeen Eliizuur ilma Shedee'uurii ti. **11** Lakkoobsi kutaa isaas namoota 46,500. **12** Gosti Simi'oon isaanitti aanee haa qubatu. Hoogganaan gosa Simi'oon Shilumii'eel ilma Zuriishadaayii ti. **13** Lakkoobsi kutaa isaas namoota 59,300. **14** Gosti Gaad isaanitti haa aanu. Hoogganaan gosa Gaad Eliyaasaaf ilma De'uu'eelii ti. **15** Lakkoobsi kutaa isaas namoota 45,650. **16** Namoonni qubata Ruubeenitti lakkaa'aman hundis akkuma kutaa kutaa isaaniitti 151,450 turan. Isaan kunneenis warra duraatti aananii deemu. **17** Ergasiis dunkaanni wal ga'iitii fi qubanni Lewwotaa qubatawwan gidduu haa deeman. Isaanis akkuma toora qubata isaaniitti tokkoon tokkoon isaanii iddoo isaanii eeggatanii faajjii isaanii jala haa deeman. **18** Gama dhi'aatiin gareen qubata Efreem faajjii isaanii jalaan haa qubatan. Hoogganaan ilmaan Efreem Eliishaamaa ilma Amiihuudii ti. **19** Lakkoobsi kutaa isaas namoota 40,500: **20** Gosti Minaasee isaanitti haa aanu. Hoogganaan ijoollee Minaasee Gamaali'eel ilma Phedaasuurii ti. **21** Lakkoobsi kutaa isaas namoota 32,200. **22** Gosti Beniyaam itti haa aanu. Hoogganaan ilmaan Beniyaam Abiidaan ilma Gaadeyoonii ti. **23** Lakkoobsi kutaa isaas namoota 35,400: **24** Namoonni qubata Efreemitti lakkaa'aman hundis kutaa kutaa isaaniitti 108,100 turan. Isaan kunneen immoo kutaa sadaffaa ta'anii deeman. **25** Gama kaabaatiin kutaawwan qubata Daan faajjii isaanii jalaan haa qubatan. Hoogganaan gosa Daan Ahii'ezer ilma Amiishadaayii ti. **26** Lakkoobsi kutaa isaas namoota 62,700. **27** Gosti Aasheer isaanitti aanee haa qubatu. Hoogganaan ijoollee Aseer Fagi'eel ilma Okraanii ti. **28** Lakkoobsi kutaa isaas namoota 41,500: **29** Gosti Niftaalemitti haa aanu. Hoogganaan ijoollee Niftaalem Ahiiraa ilma Eenaanii ti. **30** Lakkoobsi kutaa isaas namoota 53,400: **31** Namoonni qubata Daaniitti lakkaa'aman hundis 157,600 turan. Isaanis dhuma irratti faajjii isaanii jalaan haa deeman. **32** Namoonni kunneen saba Israa'el warra akkuma maatii isaaniitti lakkaa'amanii dha. Lakkoobsi warra qubata keessaa kanneen kutaa kutaa isaaniitiin lakkaa'aman hundaa 603,550. **33** Lewwonni garuu akkuma Waaqayyo Musee ajaje sanatti Israa'eloota kaan wajjin hin lakkaa'amne. **34** Akkasiin Israa'eloonni waan Waaqayyo Musee ajaje hunda hojjetan; isaanis haaluma kanaan faajjii isaanii jala haa qubatan; haaluma kanaanis tokkoon tokkoon isaanii balbalaa fi maatii isaanii wajjin ba'anii haa deeman.

3 Yeroo Waaqayyo Tulluu Siinaa irratti Museetti dubbatetti seenaan sanyii Arooniii fi Musee kanaa dha. **2** Maqaan ilmaan Aroon: Naadaab hangafticha, Abiihuu, Ele'aazaarii fi Iitaamaar. **3** Kunneen maqaawwan ilmaan Aroon jechuunis luboota muudaman kanneen akka luboota ta'anii tajaajilaniif dibaman sanaa ti. **4** Naadaabii fi Abiihuu garuu yeroo Gammoojjii Siinaa keessatti ibidda hin eeyyamamin fuula Waaqayyoo duratti dhi'eessanitti fuuluma isaa duratti du'an. Isaan ilmaan tokko illee hin qaban ture. Kanaafuu Ele'aazaarii fi Iitaamaar bara abbaan isaanii Aroon lubbuun jiraatetti luboota ta'anii tajaajilan. **5** Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **6** "Gosa Lewwii fidiitii akka isaan Aroon lubicha gargaaraniif isa dura dhaabi. **7** Isaanis hojii dunkaana qulqulluu hojjechuudhaan waan isa irraa barbaadamuu fi waan waldaa hunda irraa barbaadamu fuula dunkaana wal ga'ii duratti haa raawwatan. **8** Isaan hojii dunkaana qulqulluu hojjetanii dirqama Israa'elootaa guutuudhaan mi'a dunkaana wal ga'ii hunda haa eegan. **9** Lewwota sana Arooniii fi ilmaan isaatti kenni; isaan warra saba Israa'el keessaa guutumaan guutuutti isatti kennamanii dha. **10** Ati akka isaan luboota ta'anii tajaajilaniif Arooniii fi ilmaan isaa muudi; namni biraa kan iddoo qulqulluu sanatti dhi'aatu garuu ajjeefamuu qaba." **11** Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **12** "Kunoo ani Israa'eloota keessaa qooda dhiira hangafa dubartoota Israa'el hundaa Lewwota fudhadheera. Lewwonni kan koo ti; **13** hangafti hundinuu kan kootii. Ani yeroo biyya Gibxi keessatti hangafa hunda ajjeesetti hangafa Israa'el hunda jechuunis namas ta'u horii ofii kootiif addaan baafadheera. Isaan kan koo ta'an. Ani Waaqayyo." **14** Waaqayyo Gammoojjii Siinaa keessatti Museedhaan akkana jedhe; **15** "Lewwota maatii isaaniitii fi balbala isaaniitiin lakkaa'i. Dhiira ji'a tokkoo yookaan hammasii olii hunda lakkaa'i." **16** Museen akkuma dubbiin Waaqayyoo isa ajajetti isaan lakkaa'e. **17** Kunneen maqaawwan ilmaan Lewwii ti: Geershoon, Qohaatii fi Meraarii. **18** Kunneen maqaawwan ilmaan Geershoonii ti: Loobeenii fi Shime'ii. **19** Balbalawwan Qohaatotaa: Amraam, Yizihaar, Kebroonii fi Uzii'eel. **20** Balbalawwan Meraarotaa: Mahilii fi Muusii. **21** Balbalawwan Liibnii fi Shime'ii kan Geershoon turan; isaanis balbalawwan Geershoonotaa ti. **22** Baay'inni dhiirota umuriin isaanii ji'a tokkoo fi hammasii olii kanneen lakkaa'aman hundaa 7,500 ture. **23** Balbalawwan Geershoonotaa karaa lixa

biiftuutiin dunkaana qulqulluu dugda duubaan qubatan.
24 Hoogganaan balbalawwan Geershoonotaas Eliyaasaaf
ilma Laa'el ture. **25** Itti gaafatamni Geershoononni
dunkaana wal ga'ii keessatti qabanis dunkaana qulqulluu,
dunkaanaa fi irra buusaa isaa, golgaa balbala dunkaana
wal ga'ii irra jiru, **26** golgaawwan oobdii, golgaa
balbala dallaa kan dunkaana qulqulluu fi iddoo aarsaatti
naanna'ee jiru, funyoo fi tajaajila akkanaa kennu hunda
eeguu ture. **27** Balbalawwan Amraamotaa, Yizihaarotaa,
Kebroonotaa fi Uzii'eelotaa balbalawwan Qohaatii ti;
isaanis balbalawwan Qohaatotaa turan. **28** Baay'inni
dhiirota ji'a tokkoo fi hammasii olii hundaa 8,600
ture. Qohaatonni iddoo qulqulluu sana eeguutti itti
gaafatamtoota turan. **29** Balbalawwan Qohaatotaa karaa
kibba dunkaana qulqulluutiin qubatan. **30** Hoogganaan
maatiiwwan balbalawwan Qohaatotaas Eliisaafaan ilma
Uzii'eel ture. **31** Isaanis taabota, minjaala, baattuu
ibsaa, iddoowwan aarsaa, mi'a iddoo qulqulluu ittiin
tajaajilan, golgaa fi wantoota tajaajila akkanaa kennan
hunda eeguutti itti gaafatamtoota turan. **32** Hoogganaan
Lewwotaa hangafti Ele'aazaar ilma Aroon lubichaa ture.
Innis warra itti gaafatamtoota eegumsa iddoo qulqulluu
turan sana irratti dibame. **33** Balbalawwan Maheloota
fi Muusotaa kan Meraarii turan; isaanis balbalawwan
Meraarotaa ti. **34** Baay'inni dhiirota umuriin isaanii
ji'a tokkoo fi hammasii olii kanneen lakkaa'aman
hundaa 6,200 ture. **35** Hoogganaan maatiiwwan
balbalawwan Meraarotaas Zurii'el ilma Abiihaayilii ti;
isaanis karaa kaaba dunkaana qulqullummaatiin qubatan.
36 Meraaronnis tuggeewwan dunkaana qulqulluu,
dagaleewwan isaa, utubaawwan isaa, miillawwan isaa,
mi'a isaa hundaa fi wantoota tajaajila akkanaa kennan
hunda, **37** akkasumas utubaawwan oobdii sanatti
naanna'anii jiran, miillawwan isaanii, qofoo dunkaanaa
fi funyoowwan isaa eeguuf muudaman. **38** Museen,
Aroonii fi ilmaan Aroon dunkaana qulqulluu irraa karaa
ba'aa, qixa ba'a biiftuutiin fuula dunkaana wal ga'ii
dura qubatan. Isaanis iddoo Israa'elootaa bu'anii iddoo
qulqulluu eeguutti itti gaafatamtoota turan. Namni biraa
kan iddoo qulqulluu sanatti dhi'aatu haa ajjeefamu. **39**
Lewwonni lakkaa'aman hundi kanneen Musee fi Aroon
ajaja Waaqayyootiin akkuma balbala balbala isaaniitti
lakkaa'an, dhiironni ji'a tokkoo fi hammasii olii hundi
22,000 turan. **40** Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe;
"Dhiirota Israa'el hangafoota kanneen ji'a tokkootii fi
hammasii olii hunda lakkaa'ii maqaa isaanii barreessi.
41 Qooda ijoollee Israa'el kanneen hangafa ta'an hundaa
Lewwota naa fudhadhu; qooda ilmaan hangafa horii
Israa'elootaa hundaas horii Lewwotaa naa fudhadhu.
Ani Waaqayyo." **42** Museen akkuma Waaqayyo isa
ajajetti hangafoota Israa'el hunda lakkaa'e. **43** Dhiironni
hangafoonni ji'a tokkoo fi hammasii olii kanneen maqaa
maqaan barreeffaman hundii 22,273 turan. **44** Waaqayyo
Museedhaan akkana jedhe; **45** "Qooda ijoollee Israa'el
kanneen hangafa ta'an hundaa Lewwota fudhadhu;
qooda horii Israa'elootaas horii Lewwotaa fudhadhu.
Lewwonni kan koo ti. Ani Waaqayyo. **46** Israa'eloota
hangafoota 273 kanneen baay'ina Lewwotaa caalan
furuuf, **47** tokkoo tokkoo isaaniitiif akkuma madaalii
saqilii iddoo qulqulluutti saqilii shan shan fuudhi;
saqiliin tokko geeraa digdama. **48** Maallaqa Israa'eloota
dabalaman furuuf fuudhame sanas Aroonii fi ilmaan
isaatti kenni." **49** Museen maallaqa sana Israa'eloota
lakkoobsaan warra Lewwotaan furamaniin ol ta'an
sana irraa fuudhe. **50** Innis akka madaalii saqilii iddoo
qulqulluutti meetii saqilii 1,365 ulfaattu Israa'eloota
hangafa irraa fuudhe. **51** Museenis akkuma dubbii
Waaqayyootti, akkuma Waaqni Musee ajajetti maallaqa
furii sana Aroonii fi ilmaan isaatti kenne.

4 Waaqayyo Musee fi Arooniin akkana jedhe: **2**
"Lewwota keessaa gosa Qohaatotaa balbala balbalaa
fi maatii maatii isaaniitiin lakkaa'i. **3** Dhiirota umuriin
isaanii waggaa soddomaa hamma shantamaa kanneen
hojii dunkaana wal ga'ii hojjechuuf dhufan hunda
lakkaa'i. **4** "Hojiin Qohaatonni wantoota waan hunda
caalaa qulqulluu ta'aniin wal qabatee dunkaana wal
ga'ii keessatti hojjetan kanaa dha. **5** Yommuu qubanni
deemuuf ka'utti Aroonii fi ilmaan isaa ol galanii golgaa
da'eessu sana gad haa buusan; golgaa sanaanis taabota
kakuu seeraatti haa haguugan. **6** Waan kanattis gogaa
duugame uffisanii huccuu bifti isaa guutumaan guutuutti
cuquliisa ta'e irraan haa afan. Danqaraawwanis iddoo
iddoo isaanii keessa haa galchan. **7** "Isaanis huccuu bifa
cuquliisaa tokko minjaala Buddeena Ilaalchaatti uffisanii
gabatee, caabii fi waciitii akkasumas okkotee ittiin
dhibaayyuu dhi'eessan isa irra haa kaa'an; buddeenni
yeroo hunda achii hin dhabamne sunis isa irra haa
kaa'amu. **8** Huccuu bildiimaa isaan irra haa diriirsan;
gogaa duugame itti haa uwwisan; danqaraawwan isaas
iddoo isaanii keessa haa galchan. **9** "Huccuu bifti isaa
cuquliisaa fuudhanii baattuu ibsaa kan ibsuuf tolchame
ibsaa isaa wajjin, waan ittiin fo'aa ibsaa kutanii fi baattuu
daaraa, meeshaawwan zayitii kanneen hojii kanaaf
oolan hundas ittiin haa haguugan. **10** Ergasiis waan
kanaa fi mi'a isaa hunda gogaa duugameen maranii
wasaasaa ittiin waa baatan irra haa kaa'an. **11** "Huccuu
biftii isaa cuquliisa ta'es iddoo aarsaa kan warqee irraa
hojjetametti uffisanii gogaa duugame itti haa haguugan;
danqaraawwan isaas iddoo isaanii keessa haa galchan. **12**
"Meeshaawwan ittiin iddoo qulqulluu keessa tajaajilan
hundas fuudhanii huccuu bifa cuquliisaatiin maranii
gogaa duugameen haguuganii wasaasaa ittiin waa baatan
irra haa kaa'an. **13** "Isaanis iddoo aarsaa irraa daaraa
haranii huccuu diimaa dhiilgee itti haa uffisan. **14** Ergasiis
mi'a iddoo aarsaa ittiin tajaajilan hunda, baattuu ibiddaa,
qabduuwwan foonii, meeshaa ittiin daaraa hammaaranii
fi waciitii isa irra haa kaa'an. Gogaa duugamee isa irraan
haa afan; danqaraawwan isaas iddoo isaanii keessa haa
galchan. **15** "Erga Aroonii fi ilmaan isaa meeshaawwan
qulqulluu sanaa fi mi'a qulqulluu hunda haguuganii
fixanii booddee yeroo qubanni sun godaanuuf ka'utti
Qohaatonni mi'a kana baachuudhaaf haa dhufan. Isaan
garuu mi'a qulqulluu sana hin tuqin; yoo tuqan ni
du'uutii. Qohaatonni waan dunkaana wal ga'ii keessa jiru
hunda haa baatan. **16** "Ele'aazaar ilmi Aroon lubichaa
itti gaafatamaa zayitii ibsaa, ixaana urgaa'aa, kennaa
midhaanii kan yeroo baay'ee dhi'eeffamuu fi zayitii
ittiin dibanii haa ta'u. Inni dunkaana qulqulluu hundaa

fi waan isa keessa jiru hundatti, mi'aa fi meeshaawwan
isaa qulqulluuttis itti gaafatamaa haa ta'u." **17** Waaqayyo
Musee fi Arooniin akkana jedhe; **18** "Balbalawwan gosa
Qohaatii Lewwota keessaa hin balleessinaa. **19** Akka
isaan yommuu wantoota waan hunda caalaa qulqulluu
ta'anitti dhi'aatanitti, akka lubbuun jiraatan malee
hin duuneef waan kana isaaniif godhaa: Aroonii fi
ilmaan isaa iddoo qulqulluu seenanii waan tokkoon
tokkoon namaa hojjetuu fi baatu haa qoqqoodan. **20**
Qohaatonni garuu akka hin duuneef yeroo xinnaaf illee
wantoota qulqulluu ilaaluudhaaf ol seenuu hin qaban."
21 Waaqayyo Museen akkana jedhe; **22** "Geershoonotas
maatii maatii isaanii fi balbala balbala isaaniitiin lakkaa'i.
23 Dhiirota umuriin isaanii waggaa soddomaa hamma
shantamaa kanneen hojii dunkaana wal ga'ii hojjechuu
dhufan hunda lakkaa'i. **24** "Tajaajilli balbalawwan
Geershoonotaa hojii hojjechuu fi ba'aa baachuudhaan
tajaajilan kanaa dha: **25** Isaan golgaa dunkaana qulqulluu,
dunkaana wal ga'ii, uffata isaa fi irra buusaa isaa kan
gogaa duugame irraa hojjetame, golgaa balbala dunkaana
wal ga'ii, **26** golgaawwan dallaa dunkaana qulqulluu fi
iddoo aarsaatti naanna'ee jiru sanaa, golgaa balbala isaa,
funyoo fi mi'a tajaajila kanaaf fayyadu hunda baatu.
Geershoononni waan wantoota kanaan hojjetamuu
qabu hunda haa hojjetan. **27** Tajaajilli Geershoonotaa
hundi ba'aa baachuus ta'u hojiin biraa ajaja Aroonii fi
ilmaan isaa kennaniin haa adeemsifamu. Waan isaan
baachuu qaban hundas akkuma itti gaafatama isaaniitti
qoqoodaafii. **28** Tajaajilli balbalawwan Geershoonotaa
dunkaana wal ga'iitti kennan kanaa dha. Hojiin isaaniis
Iitaamaar ilma Aroon lubichaatiin haa qajeelfamu. **29**
"Meraarota balbala balbalaa fi maatii maatii isaaniitiin
lakkaa'i. **30** Dhiirota umuriin isaanii waggaa soddomaa
hamma shantamaa kanneen hojii dunkaana wal ga'ii
hojjechuuf dhufan hunda lakkaa'i. **31** Wanni isaan
yeroo hojii dunkaana wal ga'ii hojjetanitti godhan
kanaa dha: kunis tuggeewwan dunkaana qulqulluu,
dagaleewwan isaa, utubootaa fi miillawwan isaanii,
32 utuboota oobdiitti naanna'anii jiran miillawwan
isaanii wajjin, qofoowwan dunkaanaa, funyoowwan,
mi'a isaanii hundaa fi wantoota hojii kanaaf fayyadan
hunda baachuu dha. Isinis waan tokkoon tokkoon
namaa baatu addaan baasaatii ramadaafii. **33** Tajaajilli
balbalawwan Meraarotaa qajeelfama Iitaamaar ilma
Aroon lubichaa jala dunkaana wal ga'ii keessatti kennan
kanaa dha." **34** Museen, Aroonii fi hooggantoonni
waldaas Qohaatota balbala balbalaa fi maatii maatii
isaaniitiin lakkaa'an. **35** Dhiironni umuriin isaanii
waggaa soddomaa hamma shantamaa kanneen hojii
dunkaana wal ga'ii keessaa sana keessa hojjechuuf
dhufan hundi **36** balbala balbalaan lakkaa'amanii 2,750
turan. **37** Kun lakkoobsa balbalawwan Qohaatota warra
dunkaana wal ga'ii keessa hojjechaa turanii ti. Musee fi
Aroon akkuma ajaja Waaqayyoo kan karaa Museetiin
kennameetiin isaan lakkaa'an. **38** Geershoononni balbala
balbalaa fi maatii maatii isaaniitiin lakkaa'aman. **39**
Dhiironni umuriin isaanii waggaa soddomaa hamma
shantamaa kanneen hojii dunkaana wal ga'ii keessa
hojjechuuf dhufan hundi **40** balbala balbalaa fi
maatii maatii isaaniitiin lakkaa'amanii 2,630 turan. **41**
Balbalawwan Geershoonotaa, warri hojii dunkaana wal
ga'ii keessa hojjetan kanneen Musee fi Aroon akkuma
ajaja Waaqayyootti lakkaa'an hundi kanneenii dha. **42**
Meraaronnis balbala balbalaa fi maatii maatii isaaniitiin
lakkaa'aman. **43** Dhiironni umuriin isaanii waggaa
soddomaa hamma shantamaa kanneen hojii dunkaana
wal ga'ii keessa tajaajiluu dhufan hundi **44** balbala
balbala isaaniitiin lakkaa'amanii 3,200 turan. **45** Warri
balbalawwan Meraarotaa keessaa lakkaa'aman kanneen
Musee fi Aroon akkuma ajaja Waaqayyoo kan karaa
Museetiin kenname sanaatti lakkaa'an kanneenii dha.
46 Museen, Aroonii fi hooggantoonni Israa'el Lewwota
hunda balbala balbalaa fi maatii maatii isaaniitiin
lakkaa'an. **47** Dhiironni umuriin isaanii waggaa soddomaa
hamma shantamaa kanneen hojii tajaajilaa hojjechuu fi
dunkaana wal ga'ii baachuu dhufanii **48** lakkaa'aman
hundi 8,580 turan. **49** Isaanis akkuma ajaja Waaqayyoo
kan karaa Museetiin kennameetiin tokkoon tokkoon
isaanii waan hojjechuu qabanitti ramadaman; wanni
isaan baachuu qabanis isaanitti himame. Akkasiin isaan
akkuma Waaqayyo Musee ajajetti lakkaa'aman.

5 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Nama
dhukkuba gogaa kan namatti darbu qabu yookaan
nama dhangala'aa dhagnaa qabu yookaan nama sababii
waan du'e tokkootiin xuraa'aa ta'e kam iyyuu akka
qubata keessaa baasaniif saba Israa'el ajaji. **3** Dhiiras
dubartiis gad baasaa; akka isaan qubata isaanii iddoo ani
gidduu isaanii jiraadhu sana hin xureessineef qubata
keessaa isaan baasaa." **4** Israa'eloonnis akkanuma
godhanii qubata keessaa isaan baasan. Isaanis akkuma
Waaqayyo Museetti hime sana godhan. **5** Waaqayyo
Museedhaan akkana jedhe; **6** "Warra Israa'eliin akkana
jedhi: 'Yoo dhiirri yookaan dubartiin tokko karaa kamiin
iyyuu nama kaanitti balleessa hojjechuudhaan Waaqayyo
duratti amanamummaa dhabe, namni sun yakkamaa
dha; **7** cubbuu hojjetes himachuu qaba. Yakka isaatiifis
guutumaan guutuutti haa kiisu. Kiisii sana irrattis harka
shan keessaa harka tokko dabalee namicha miidhame
sanaaf haa kennu. **8** Namni yakki isa irratti hojjetame sun
yoo fira aantee kan kiisii sana isaaf fuudhu qabaachuu
baate garuu kiisiin sun kan Waaqayyoo ti; korbeessa
hoolaa ittiin araarri isaaf buufamu wajjin lubaaf haa
kennamu. **9** Buusiiwwan qulqulluun Israa'eloonni lubatti
fidan hundi kan isaa ti. **10** Wantoonni qulqulluun kanuma
abbootii isaanii ti; wanni isaan lubichaaf kennan garuu
kanuma lubichaa ti.'" **11** Ergasii Waaqayyo Museedhaan
akkana jedhe; **12** "Akkana jedhiitii saba Israa'elitti
dubbadhu: 'Yoo niitiin nama kamii iyyuu karaa irraa
baduudhaan isaaf amanamuu baattee **13** dhiira biraa
wajjin ciifte, yoo dhirsi ishees waan kana beekuu baate,
yoo xuraa'ummaan ishee akkuma dhokatetti hafe, yoo
namni ishee irratti dhugaa ba'u hin argamin, isheen
yoo waan kana irratti hin qabamin, **14** yoo dhirsa
ishee hafuurri hinaaffaa qabatee inni niitii isaa shakke,
yoo isheen xurooftuu taate yookaan yoo inni hinaafee
ishee shakkee isheen xurooftuu hin ta'in, **15** inni
niitii isaa lubatti haa geessu. Akkasumas inni kennaa
daakuu garbuu iifii harka kudhan keessaa harka tokko

qooda ishee haa geessu. Kennaan midhaanii kan sababii
hinaaffaatiif dhi'eeffamu kun waan kennaa yaadannoo
kan yakka yaadachiisu ta'eef, inni zayitii fi ixaana
itti naquu hin qabu. **16** "'Lubichis ishee fidee fuula
Waaqayyoo dura ishee haa dhaabu. **17** Ergasii inni
bishaan qulqulluu okkotee supheetti haa naqu; lafa
dunkaana qulqulluu irraa biyyoo fuudhee bishaan sana
keessa haa buusu. **18** Lubichis erga dubartii sana fuula
Waaqayyoo dura dhaabee booddee rifeensa mataa ishee
hiikee kennaa yaadannoo jechuunis kennaa midhaanii
kan hinaaffaaf dhi'eeffamu sana harka ishee keessa kaa'a;
bishaan hadhaa'aa abaarsa fidu sanas harka ofiitti qabata.
19 Lubichis dubartii sana ni kakachiisa; akkanas jedhaan;
"Yoo utuu ati dhirsa qabduu namni biraa si wajjin
hin ciisinii fi yoo ati karaa irraa baddee hin xuraa'in
bishaan hadhaa'aan abaarsa fidu kun si hin miidhin. **20**
Garuu ati yoo karaa irraa baddee utuu dhirsa qabduu
nama dhirsa kee hin ta'in wajjin ciiftee of xureessitee
argamte;" **21** kana irratti lubichi kakaa abaarsaa ishee
kakachiisa; akkanas jedhaan; "Waaqayyo gudeeda kee
tortorsee garaa kee illee bokoksee saba kee gidduutti
kakaa fi abaarsaaf si haa godhu. **22** Akka garaan kee
bokokuu fi akka gudeedni kee tortoruuf bishaan abaarsa
fidu kun dhagna kee haa seenu." "'Dubartiin sunis,
"Ameen, ameen" haa jettu. **23** "'Lubichis abaarsawwan
sana kitaaba maramaa irratti haa barreessu; ergasiis
bishaan hadhaa'aa sanatti irraa haa dhiqu. **24** Innis
akka dubartiin sun bishaan hadhaa'aa abaarsa fidu sana
dhugdu haa godhu; bishaan abaarsaa fi dhiphina hamaa
fidu sunis ishee seena. **25** Lubichis kennaa midhaanii kan
hinaaffaa sana ishee harkaa fuudhee fuula Waaqayyoo
duratti sochoosee gara iddoo aarsaa fida. **26** Lubni
sunis kennaa midhaanii sana irraa konyee tokko kennaa
yaadannootiif fuudhee iddoo aarsaa irratti haa gubu;
ergasiis akka dubartiin sun bishaan sana dhugdu haa
godhu. **27** Yoo isheen of xureessitee dhirsa isheetiif
amanamuu baatte, yommuu isheen bishaan abaarsa
fidu sana dhugdutti bishaan sun ishee seenee dhiphina
hamaa isheetti fida; garaan ishee ni bokoka; gudeedni
ishee ni tortora; isheenis saba ishee biratti abaaramtuu
taati. **28** Garuu yoo dubartiin sun of xureessuu baattee fi
yoo qulqulluu taate isheen yakka irraa bilisa taati; da'uus
ni dandeessi. **29** "'Yoo dubartiin utuma dhirsa qabduu
karaa irraa gortee of xureessite **30** yookaan yoo dhiirri
sababii niitii ofii shakkuuf hafuurri hinaaffaa isa qabate,
seerri hinaaffaaf kenname kanaa dha. Lubichi dubartii
sana fuula Waaqayyoo dura dhaabee seera kana hunda
ishee irratti haa raawwatu. **31** Dhirsi sun balleessaa
irraa bilisa ta'a; dubartiin sun garuu gatii cubbuu ishee
argatti.'"

6 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Akkana
jedhii saba Israa'elitti dubbadhu: 'Dhiirri yookaan
dubartiin tokko yoo Waaqayyoof addaan of baasuuf
wareega addaa yookaan wareega Naazirummaa
wareegan, **3** daadhii wayinii fi dhugaatii nama macheessu
irraa of haa eeggatan; namni sun dhangaggaa'aa
daadhii wayinii irraa hojjetame yookaan dhangaggaa'aa
dhugaatii nama macheessuu biraa hin dhugin. Inni
cuunfaa gumaa wayinii dhuguu yookaan ija wayinii
asheetii yookaan goggogaa isaa nyaachuu hin qabu.
4 Innis bara Naazirummaa isaa hunda keessa waan
gumaa wayinii irraa argamu kam iyyuu sanyii isaas
ta'u qola isaa nyaachuu hin qabu. **5** "'Bara wareega
addaan baafamuu isaa hunda keessa qarabaan tokko
iyyuu mataa isaa hin tuqin. Hamma yeroon inni itti
Waaqayyoof addaan baafame sun xumuramutti inni
qulqulluu haa ta'u; akka rifeensi mataa isaa guddatuufis
gad haa dhiisu. **6** "'Naazirichi bara Waaqayyoof addaan
of baase hunda keessa reeffatti dhi'aachuu hin qabu.
7 Sababii mallattoon inni ittiin Waaqayyoof addaan
baafame mataa isaa irra jiruuf yoo abbaan isaa yookaan
haati isaa, obboleessi isaa yookaan obboleettiin isaa
du'an illee isaaniif jedhee akka seeraatti of hin xureessin.
8 Inni bara itti addaan baafame sana hunda keessa
kan Waaqayyoof qulqulleeffamee dha. **9** "'Yoo namni
tokko iddoo Naazirichi jirutti akka tasaa du'ee akkasiin
rifeensa inni addaan baase sana xureesse, inni guyyaa
itti qulqulleeffamutti jechuunis guyyaa torbaffaatti
mataa isaa haa haaddatu. **10** Ergasiis inni guyyaa
saddeettaffaatti gugee lama yookaan gugee sosookkee
lama balbala dunkaana wal ga'ii irratti lubatti haa
fidu. **11** Sababii inni iddoo reeffi jirutti argamuudhaan
cubbuu hojjeteef lubichi isa tokko aarsaa cubbuu, isa
kaan immoo aarsaa gubamu godhee araara buusuuf haa
dhi'eessuuf. Guyyuma sanas rifeensa mataa isaa addaan
haa baasu. **12** Inni yeroo itti addaan baafame keessa
ammas Waaqayyoof addaan of haa baasu; xobbaallaa
hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'es aarsaa
yakkaa godhee haa fidu. Garuu sababii inni yeroo addaan
ba'iisa isaa keessa xureeffameef guyyoonni darban hin
lakkaa'aman. **13** "'Egaa yeroo addaan ba'umsi isaa
xumuramutti seerri Naazirichaa kanaa dha: Inni gara
karra dunkaana wal ga'iitti haa fidamu. **14** Achitti
aarsaa isaa Waaqayyoof haa dhi'eessu; kunis xobbaallaa
korbeessa hoolaa hir'ina hin qabnee kan umuriin isaa
waggaa tokko ta'e aarsaa gubamuuf, xobbaallaa hoolaa
dhaltuu hir'ina hin qabne kan umuriin ishee waggaa
tokko ta'e aarsaa cubbuutiif, korbeessa hoolaa hir'ina hin
qabne aarsaa nagaatiif, **15** kana wajjinis Maxinoo gundoo
tokko, Maxinoo daakuu bullaa'aa irraa tolfame kan
zayitiidhaan sukkuumame, bixxillee zayitiin irra dibame
akkasumas kennaa midhaanii fi dhibaayyuu isaanii haa
dhi'eessu. **16** "'Lubichis fuula Waaqayyoo duratti isaan
fidee aarsaa cubbuutii fi aarsaa gubamu haa dhi'eessu.
17 Innis korbeessa hoolaa sana Maxinoo gundoo irra
jiru sana wajjin aarsaa nagaa godhee Waaqayyoof haa
dhi'eessu; akkasumas lubichi kennaa midhaaniitii fi
dhibaayyuu isaa haa dhi'eessu. **18** "'Ergasii Naazirichi
balbala dunkaana wal ga'ii duratti rifeensa addaan
baase sana haa haaddatu. Rifeensa sanas fuudhee ibidda
aarsaa nagaa jalaan jiru sana keessa haa buusu. **19**
"'Erga Naazirichi rifeensa ittiin addaan baafame sana
haaddatee booddee lubni sun foon gatiittii korbeessa
hoolaa kan affeelamee fi Maxinoo fi bixxillee hin
bukaa'in gundoo sana irraa fuudhee harka namichaa
irra haa kaa'u. **20** Ergasiis lubichi aarsaa sochoofamu
godhee fuula Waaqayyoo duratti isaan haa sochoosu;
isaanis handaraafa sochoofamee fi tafa dhi'eeffame

sana wajjin lubichaaf kan qulqulleeffamanii dha. Ergasii
Naazirichi daadhii wayinii dhuguu ni danda'a. **21** "'Seerri
Naazericha waan kennuu danda'u kaan dabalatee akkuma
addaan ba'umsa isaatti kennaa isaa Waaqayyoof wareegu
tokkoo kanaa dha. Innis akkuma seera Naazirichaatti
waan wareege sana raawwachuu qaba.'" **22** Waaqayyo
Museedhaan akkana jedhe; **23** "Aroonii fi ilmaan isaatti
akkana jedhii himi; 'Akki isin itti Israa'eloota eebbiftan
kanaa dha. Akkana jedhaanii: **24** '"'"Waaqayyo si haa
eebbisu; si haa eegus; **25** Waaqayyo fuula isaa siif haa
ibsu; garaa siif haa laafu. **26** Waaqayyo fuula isaa gara
keetti haa deebisu; nagaas siif haa kennu.'" **27** "Akkasitti
isaan maqaa koo saba Israa'el irra kaa'u; anis isaan nan
eebbisa."

7 Museen erga dunkaana qulqulluu sana dhaabee
fixatee booddee, dunkaanichaa fi mi'a isaa hunda
dibe; ni qulqulleesses. Akkasumas iddoo aarsaatii
fi mi'a isaa hunda dibee qulqulleesse. **2** Ergasii
hooggantoonni Israa'el, hangafoonni maatiiwwanii
kanneen hooggantoota gosootaa ta'anii warra
lakkaa'aman sana qajeelchanis kennaa dhi'eessan. **3**
Isaanis gaariiwwan haguugaman ja'aa fi sangoota
kudha lama jechuunis tokkoo tokkoo hooggantootaa
irraa sangaa tokko, lama lama ta'anii immoo gaarii
tokko kennaa ofii godhanii fuula Waaqayyoo duratti
fidan. Kennaawwan kanneenis dunkaana qulqulluu
sana duratti dhi'eessan. **4** Waaqayyo Museedhaan
akkana jedhe; **5** "Akka isaan hojii dunkaana wal ga'ii
hojjechuu keessatti fayyadaniif kennaawwan kanneen
isaan harkaa fuudhi. Waan kana akkuma hojiin tokkoo
tokkoo namaa barbaaddutti Lewwotatti kenni." **6**
Museenis gaariiwwanii fi sangoota sana fuudhee
Lewwotatti kenne. **7** Innis akkuma hojii isaaniitiif
malutti gaariiwwan lamaa fi sangoota afur ilmaan
Geershoonitti kenne; **8** gaariiwwan afurii fi sangoota
saddeet akkuma hojii isaaniitiif malutti ilmaan Meraaritti
kenne. Isaan hundinuu qajeelfama Iitaamaar ilma Aroon
lubichaa jala turan. **9** Ilmaan Qohaati garuu sababii mi'a
qulqulluu gatiittiitti baachuun hojii isaanii ta'eef Museen
homaa isaaniitti hin kennine. **10** Yeroo iddoon aarsaa
dibametti hooggantoonni kennaawwan isaanii eebba
iddoo aarsaatiif fidanii iddoo aarsaa duratti dhi'eessan.
11 Waaqayyo Museedhaan, "Dura bu'aan tokko guyyuma
tokko kennaa isaa sirna eebba iddoo aarsaa sanaatiif haa
dhi'eessu" jedhee tureetii. **12** Namni guyyaa jalqabaatti
kennaa ofii fide Nahishoon ilma Amiinaadaab kan
gosa Yihuudaa ture. **13** Kennaan isaas gabatee meetii
kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii
dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokkoo fi waciitii
meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti
saqilii torbaatama ulfaatu kan tokkoon tokkoon isaanii
akka kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan
sukkuumameen guutaman, **14** cilfaa warqee kan saqilii
kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko, **15** aarsaa
gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa
tokkoo fi xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa
tokko ta'e tokko, **16** aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa
re'ee tokko, **17** aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota
lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi
xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii
waggaa tokko tokko ta'e ture. **18** Guyyaa lammaffaattis
Naatnaa'el ilma Zuuwaar dura bu'aa Yisaakoritu kennaa
isaa fide. **19** Kennaan inni fides gabatee meetii kan
akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba
tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka
madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama
ulfaatu tokko kan tokkoon tokkoon isaanii akkuma
kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan
sukkuumameen guutaman, **20** caabii warqee kan saqilii
kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko, **21** aarsaa
gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa
tokkoo fi xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa
tokko ta'e tokko, **22** aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa
re'ee tokko, **23** aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota
lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi
xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii
waggaa tokko tokkoo ture. **24** Guyyaa sadaffaatti Eliiyaab
ilma Heeloon hangafa ijoollee Zebuuloonitu kennaa
isaa fide. **25** Kennaan isaas gabatee meetii kan akka
madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo
fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka
madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama
ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma
kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan
sukkuumameen guutaman, **26** xuwwee warqee kan
saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko, **27**
aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa
hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa umuriin isaa waggaa
tokko ta'e tokko, **28** aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa
re'ee tokko, **29** aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota
lama, korbeeyyii hoolaa shan, korommii re'ee shanii fi
xobbaallaa korbeeyyii hoolaa shan kanneen umuriin
isaanii waggaa tokko tokkoo ture. **30** Guyyaa afuraffaatti
Eliizuur ilma Shedee'uur dura bu'aa ijoollee Ruubeenitu
kennaa isaa fide. **31** Kennaan isaas gabatee meetii kan
akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba
tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka
madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama
ulfaatu tokko kan tokkoo tokkoon isaanii akkuma
kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan
sukkuumameen guutaman, **32** xuwwee warqee kan
saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko, **33**
aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa
hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa umuriin isaa waggaa
tokko ta'e tokko, **34** aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa
re'ee tokko, **35** aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota
lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi
xobbaallaa korbeeyyii hoolaa shan kanneen umuriin
isaanii waggaa tokko tokkoo ture. **36** Guyyaa shanaffaatti
Shilumii'eel ilma Zuriishadaayi hoogganaa ijoollee
Simi'oonitu kennaa isaa fide. **37** Kennaan isaas gabatee
meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti
saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii
meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii
torbaatama ulfaatu tokko, kanneen tokkoon tokkoon
isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa
zayitiidhaan sukkuumameen guutaman, **38** xuwwee

warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko, **39** aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko, **40** aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko, **41** aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokko ture. **42** Guyyaa ja'affaatti Eliyaasaaf ilma De'uu'eel dura bu'aa ijoollee Gaaditu kennaa isaa fide. **43** Kennaan isaas gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kana akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkumameen guutaman, **44** xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko, **45** aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko, **46** aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko, **47** aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korommii re'ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkoo ture. **48** Guyyaa torbaffaatti Eliishaamaa ilma Amiihuud dura bu'aa ijoollee Efreemitu kennaa isaa fide. **49** Kennaan isaas gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkumameen guutaman, **50** xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko, **51** aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko, **52** aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko, **53** aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokko ture. **54** Guyyaa saddeettaffaatti Gamaali'eel ilma Phedaasuur hoogganaa ijoollee Minaaseetu kennaa isaa fide. **55** Kennaan isaas gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumameen guutaman, **56** xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame, **57** aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e, **58** aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko, **59** aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korommii re'ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkoo ture. **60** Guyyaa saglaffaatti Abiidaan ilma Gaadeyoon dura bu'aa ijoollee Beniyaamitu kennaa isaa fide. **61** Kennaan isaas gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumameen guutaman, **62** xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame, **63** aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko, **64** aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko, **65** aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkoo ture. **66** Guyyaa kudhannaffaatti Ahii'ezer ilma Amiishadaay dura bu'aa ijoollee Daanitu kennaa isaa fide. **67** Kennaan isaas gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumameen guutaman, **68** xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame, **69** aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko, **70** aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko, **71** aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi korbeeyyii hoolaa xixinnaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkoo ture. **72** Guyyaa kudha tokkoffaatti Fagi'eel ilma Okraan hoogganaa ijoollee Aasheeritu kennaa isaa fide. **73** Kennaan isaas gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daaku bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumameen guutaman, **74** xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame, **75** aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko, **76** aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko, **77** aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkoo ture. **78** Guyyaa kudha lammaffaatti Ahiiraa ilma Eenaan hoogganaa ijoollee Niftaalemitu kennaa isaa fide. **79** Kennaan isaas gabatee meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii dhibba tokkoo fi soddoma ulfaatu tokko, waciitii meetii kan akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti saqilii torbaatama ulfaatu tokko kanneen tokkoon tokkoon isaanii akkuma kennaa midhaaniitti daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumameen guutaman, **80** xuwwee warqee kan saqilii kudhan ulfaatee ixaanaan guutame tokko, **81** aarsaa gubamuufis dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa kan umuriin isaa waggaa tokko ta'e tokko, **82** aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re'ee tokko, **83** aarsaa nagaatiif qaluufis sangoota lama, korbeeyyii hoolaa shan, korbeeyyii re'ee shanii fi

xobbaallaawwan hoolaa shan kanneen umuriin isaanii
waggaa tokko tokkoo ture. **84** Kennaan hooggantoonni
Israa'el gaafa iddoon aarsaa dibame sana sirna eebbaatiif
dhi'eessan kana ture; isaanis gabatee meetii kudha lama,
waciitii meetii kudha lamaa fi xuwwee warqee kudha
lama: **85** Tokkoon tokkoon isaanii meetii saqilii dhibba
tokkoo fi soddoma ulfaatu ture; tokkoon tokkoon waciitii
meetii saqilii torbaatama ulfaata ture. Mi'i meetii kun
akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti walumaa galatti
saqilii kuma lamaa fi dhibbaa afur ulfaata ture. **86**
Xuwweewwan warqee kudha lamaan kanneen ixaanaan
guutamanis tokkoon tokkoon isaanii akka madaalii
saqilii iddoo qulqulluutti saqilii kudhan ulfaatu turan.
Xuwweewwan warqee walumaa galatti saqilii dhibba
tokkoo fi digdama ulfaatu turan. **87** Baay'inni horii
aarsaa gubamuuf dhi'eeffamanii walumaa galatti jiboota
loonii kudha lama, korbeeyyii hoolaa kudha lama,
xobbaallaawwan hoolaa kanneen umuriin isaanii waggaa
tokko ta'e kudha lama ture; kennaan midhaaniis isaan
wajjin dhi'eeffameera. Korbeeyyiin re'ee kudha lama
aarsaa cubbuutiif dhi'eeffamanii turan. **88** Baay'inni
horii aarsaa nagaatiif dhi'eeffamanii walumaa galatti
sangoota digdamii afur, korbeeyyii hoolaa jaatama,
korbeeyyii re'ee jaatamaa fi xobbaallaawwan hoolaa
kanneen umuriin isaanii waggaa tokko ture. **89** Museen
yommuu Waaqayyo wajjin dubbachuuf dunkaana wal
ga'ii ol seenetti teessoo araaraa kan taabota kakuu seeraa
irra jiruun olitti kiirubeelii lamaan gidduudhaa sagalee
isatti dubbatu dhaga'e. Waaqayyo isa wajjin dubbate.

8 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Aroonitti
akkana jedhii dubbadhu; 'Yeroo ati ibsaawwan torban
qabsiiftutti isaan iddoo baattuu ibsaa fuula dura jiru
haa ibsan.'" **3** Aroonis akkasuma godhe; innis akkuma
Waaqayyo Musee ajajetti akka isaan fuula baattuu ibsaa
duraan ifa kennaniif ibsaawwan sana qabsiise. **4** Akki itti
baattuun ibsaa tolfame akkana: Miilla isaa irraa jalqabee
hamma daraaraa isaatti warqee tumame irraa hojjetame.
Baattuun ibsaa sun akkuma fakkeenya Waaqayyo
Museetti argisiise sanaatti hojjetame. **5** Waaqayyo
Museedhaan akkana jedhe: **6** "Saba Israa'el keessaa
Lewwota fuudhii qulqulleessi. **7** Isaan qulqulleessuufis
waan kana godhi: bishaan qulqullaa'ummaa isaanitti
facaasi; akka isaan dhagna isaanii guutuu haaddatanii
akkasiin uffata ofii miiccatanii of qulqulleessan godhi.
8 Isaanis dibicha loonii tokko kennaa midhaanii kan
daakuu bullaa'aa zayitiidhaan sukkuumame wajjin haa
fuudhan; atis dibicha loonii lammaffaa aarsaa cubbuutiif
fuudhi. **9** Lewwota fuula dunkaana wal ga'ii duratti
dhi'eessiitii waldaa Israa'elootaa guutuu walitti qabi.
10 Lewwotas fuula Waaqayyoo duratti dhi'eessi; sabni
Israa'el harka isaanii Lewwota irra haa kaa'an. **11**
Aroonis akka Lewwonni Waaqayyo tajaajiluu danda'aniif
saba Israa'el keessaa aarsaa sochoofamu godhee fuula
Waaqayyoo duratti isaan haa dhi'eessu. **12** "Erga
Lewwonni harka isaanii mataa jiboota sanaa irra kaa'anii
booddee ati Lewwotaaf araaraa buusuudhaaf dibicha
tokko aarsaa cubbuu, kaan immoo aarsaa gubamu
godhiitii Waaqayyoof dhi'eessi. **13** Akka Lewwonni fuula
Aroonii fi fuula ilmaan isaa dura dhaabatan godhi;
ergasiis aarsaa sochoofamu godhiitii Waaqayyotti isaan
dhi'eessi. **14** Haala kanaan Israa'eloota kaan keessaa
Lewwota addaan baasi; Lewwonnis kan koo haa ta'an.
15 "Erga ati Lewwota qulqulleessitee aarsaa sochoofamu
gootee isaan dhi'eessitee booddees isaan hojii dunkaana
wal ga'ii hojjechuuf haa dhufan. **16** Isaan Israa'eloota
keessaa guutumaan guutuutti naaf kennamuu qabu.
Ani qooda hangafa saba Israa'el kan gadameessa
saaqu hundaa Lewwota ofii kootiif fudhadheera. **17**
Israa'el keessaa dhiirri hangafni hundi namas ta'u
horiin kan koo ti. Ani yeroon biyya Gibxi keessatti
hangafa hunda ajjeese sana ofii kootiifan addaan isaan
baafadhe. **18** Ani qooda ilmaan Israa'el hangafoota
hundaa Lewwota fudhadheera. **19** Yommuu Israa'eloonni
iddoo qulqulluutti dhi'aatanitti akka dha'ichi isaan hin
arganneef, akka isaan Israa'elootaaf araara buusanii
fi akka isaan tajaajila Israa'elootaa dunkaana wal
ga'ii keessatti raawwataniif ani Lewwota saba Israa'el
hunda keessaa Aroonii fi ilmaan isaatiif kennaa godhee
kenneera." **20** Museen, Aroonii fi waldaan Israa'el
guutuun akkuma Waaqayyo Musee ajaje sana Lewwotas
godhan. **21** Lewwonnis of qulqulleessanii wayyaa ofii
miiccatan. Aroonis akkuma aarsaa sochoofamuutti fuula
Waaqayyoo duratti isaan dhi'eesse; isaan qulqulleessuufis
araara isaaniif buuse. **22** Ergasii Lewwonni qajeelcha
Aroonii fi ilmaan isaatiin hojii dunkaana wal ga'ii
hojjechuudhaaf dhufan. Isaanis akkuma Waaqayyo Musee
ajaje sana Lewwotas godhan. **23** Waaqayyo Museedhaan
akkana jedhe; **24** "Kun seera Lewwotaaf kennamee
dha: Dhiironni umuriin isaanii waggaa digdamii shanii
fi hammasii olii hojii dunkaana wal ga'ii keessatti
hirmaachuuf haa dhufan; **25** umurii waggaa shantamaatti
garuu tajaajila isaanii haa dhaaban; deebi'aniis hin
tajaajilin. **26** Hojii dunkaana wal ga'ii irratti obboloota
ofii gargaaruu ni danda'u; ofii isaaniitii garuu hojii
sana hin hojjetin. Egaa kun haala itti ati itti gaafatama
Lewwotaa ramadduu dha."

9 Waaqayyo erga isaan Gibxii ba'anii booddee ji'a
jalqabaa kan waggaa lammaffaatti Gammoojjii
Siinaa keessatti akkana jedhee Museetti dubbate;
2 "Israa'eloonni yeroo murtaa'etti Faasiikaa haa
ayyaaneffatan. **3** Isin akkuma seeraa fi dambii
ayyaana kanaa hundaatti yeroo murtaa'etti ji'a sana
keessa, dimimmisa galgala guyyaa kudha afuraffaatti
ayyaaneffadhaa." **4** Museen akka isaan Faasiikaa
ayyaaneffatan Israa'elootatti hime; **5** isaanis ji'a jalqabaa
keessa dimimmisa galgala guyyaa kudha afuraffaatti
Gammoojjii Siinaa keessatti ayyaaneffatan. Sabni Israa'el
akkuma Waaqayyo Musee ajajetti waan hunda godhe.
6 Isaan keessaa namoonni tokko tokko sababii reeffa
tuqanii xuraa'aniif guyyaa sana Faasiikaa ayyaaneffachuu
hin dandeenye. Isaan guyyuma sana gara Musee fi
Aroonii dhufanii, **7** Museedhaan akkana jedhan; "Nu
sababii reeffa namaa tuqneef xuroofneerra; garuu maaliif
yeroo murtaa'e sanatti Israa'eloota kaan wajjin aarsaa
Waaqayyoo dhi'eessuu dhowwamne?" **8** Museenis,
"Hamma ani waan Waaqayyo waa'ee keessan ajaju
dhaga'utti turaa" jedheen. **9** Waaqayyos Museedhaan

akkana jedhe; **10** “Israa’elootaan akkana jedhi: ‘Isin
keessaa yookaan ilmaan keessan keessaa namni tokko
yoo reeffa tuqee xuraa’e yookaan karaa fagoo deeme,
inni amma iyyuu Faasiikaa Waaqayyoo ayyaaneffachuu
ni danda’a. **11** Isaanis ji’a lammaffaa keessa guyyaa kudha
afuraffaa dimimmisa galgala Faasiikaa haa ayyaaneffatan.
Faasiikaa sanas Maxinoo fi baala hadhaa’aa wajjin haa
nyaatan. **12** Isaanis wantoota kanneen keessaa tokko
iyyuu hamma ganamaatti hambisuu yookaan lafee isaa
keessaa tokko iyyuu cabsuu hin qaban. Isaan yommuu
Faasiikaa ayyaaneffatanitti dambiiwwan hunda duukaa
bu’uu qabu. **13** Garuu namni qulqulluu ta’ee karaa hin
deemin yoo Faasiikaa ayyaaneffachuu baate inni sababii
yeroo murtaa’etti aarsaa Waaqayyoo hin dhi’eessiniif
saba isaa keessaa haa balleeffamu. Namichi sun gatii
cubbuu isaa ni argata. **14** “‘Alagaan isin gidduu jiraatu
kan Faasiikaa Waaqayyoo ayyaaneffachuu fedhu tokko
akkuma seeraa fi dambii Faasiikaatti haa ayyaaneffatu.
Isinis alagaa fi dhalataa biyyaatiif seeruma tokkicha
qabaadhaa.’” **15** Gaafa dunkaanni qulqulluun dhaabame
sana duumessi dunkaana sana jechuunis dunkaana dhuga
ba’umsaa haguuge. Duumessi dunkaana qulqulluudhaan
olii sunis galgalaa hamma ganamaatti ibidda fakkaata
ture. **16** Wanni kunis yeroo hunda akkanuma ture; guyyaa
duumessi isa haguuga ture; halkan immoo duumessi
sun ibidda fakkaata ture. **17** Yeroo duumessi sun
dunkaana irraa ka’u Israa’eloonni ka’anii deemu turan;
lafa duumessi bu’u immoo Israa’eloonni ni qubatu. **18**
Israa’eloonni ajaja Waaqayyootiin ka’anii deemu; ajajuma
isaatiinis qubatu. Yeroo duumessi dunkaana qulqulluun
ol jiru isaanis qubata keessa turan. **19** Yoo duumessi sun
guyyaa hedduu dunkaana gubbaa tures Israa’eloonni
seera Waaqayyootiif waan ajajamaniif iddoo sanaa ka’anii
hin deeman ture. **20** Yeroo tokko tokko duumessi sun
guyyaa xinnaadhaaf dunkaana qulqulluu gubbaa oolee
bula ture; isaanis ajaja Waaqayyootiin qubatu; ajajuma
isaatiinis ka’anii deemu. **21** Yeroo tokko tokko duumessi
sun galgalaa hamma ganamaatti jiraata ture; yommuu
duumessi ganamaan ka’u isaanis ka’anii deemu. Guyyaas
ta’u halkan, yeroo duumessi ka’u isaanis ka’anii deemu.
22 Yeroo duumessi sun guyyaa lamas ta’u ji’a tokko
yookaan waggaa tokko dunkaana qulqulluu irra turutti
Israa’eloonni qubatuma keessa turu malee ka’anii hin
deeman ture; yeroo duumessichi ka’utti garuu ka’anii
deemu. **23** Isaan ajaja Waaqayyootiin qubatu; ajajuma
Waaqayyootiinis ka’anii deemu. Akkuma ajaja Waaqayyo
karaa Museetiin kenne sanaattis seera isaatiif ajajamu.

10 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe: **2** “Meetii
tumame irraa malakata lama tolfadhuutii hawaasa
walitti waamuu fi akka qubanni ka’ee deemu gochuuf
itti fayyadami. **3** Yeroo malakanni lamaan afuufamanitti
hawaasni hundi balbala dunkaana wal ga’iitti fuula
kee duratti walitti haa qabamu. **4** Yoo malakanni
tokko qofti afuufame garuu hooggantoonni jechuunis
abbootiin gosoota Israa’el fuula kee duratti walitti haa
qabaman. **5** Yeroo malakanni afuufamutti gosoonni
gama ba’a biiftuutiin qubatan ka’anii haa deeman. **6**
Yeroo malakanni si’a lammaffaa afuufamutti immoo
gosoonni gama kibbaatiin qubatan ka’anii haa deeman.
Malakanni afuufamu sun mallattoo isaan ittiin qubata
keessaa ba’anii dha. **7** Hawaasa walitti qabuudhaaf
malakata afuufi; garuu mallattoo wal fakkaatuun hin
afuufin. **8** “Ilmaan Aroon luboonni malakatawwan sana
haa afuufan. Kunis isinii fi dhaloota dhufuuf seera
bara baraa haa ta’u. **9** Isin yommuu biyya keessan
keessatti diina isin cunqursu tokkotti duuluuf baatanitti
malakatawwan sana afuufaa. Yoos Waaqayyo Waaqni
keessan isin yaadatee diina keessan jalaa isin baasa.
10 Akkasumas guyyaa gammachuu keessanii jechuunis
gaafa ayyaana beekamaa fi Ayyaana Baatii Haaraatti
aarsaa keessan kan gubamuu fi aarsaa keessan kan nagaa
irratti malakatawwan afuufaa; wanni kunis fuula Waaqa
keessanii duratti yaadannoo isiniif ta’a. Ani Waaqayyo
Waaqa keessan.” **11** Ji’a lammaffaa waggaa lammaffaa
keessa guyyaa digdammaffaatti duumessi sun dunkaana
dhuga Ba’umsaa irraa ka’e. **12** Israa’eloonnis Gammoojjii
Siinaatii ka’anii hamma duumessi sun Gammoojjii
Phaaraanii keessa qubatutti iddoo tokko irraa gara iddoo
biraatti deeman. **13** Isaan yeroo jalqabaa kanatti ajaja
Waaqayyo karaa Museetiin kenneen ka’anii deeman. **14**
Kutaan qubata ijoollee Yihuudaa faajjii isaanii jalaan
jalqabatti deeman. Nahishoon ilmi Amiinaadaab ajajaa
isaanii ture. **15** Naatnaa’el ilmi Zuuwaar ajajaa kutaa
gosa Yisaakor ture; **16** Eliiyaab ilmi Heeloon ajajaa
kutaa gosa Zebuuloon ture. **17** Dunkaanni qulqulluun
sunis achii buqqifame; akkasiin Geershoononnii fi
Meraaronni warri dunkaana baatan ka’anii deeman.
18 Kutaan qubata Ruubeenis faajjii isaanii jalaan itti
aananii deeman. Eliizuur ilmi Shedee’uur ajajaa isaanii
ture. **19** Shilumii’eel ilmi Zuriishadaayi ajajaa kutaa gosa
Simi’oon ture; **20** Eliyaasaaf ilmi De’uu’eel ajajaa kutaa
gosa Gaad ture. **21** Ergasii Qohaatonni mi’a qulqulluu
baatanii ka’anii deeman. Dunkaanni qulqulluun sun
immoo utuu isaan achi hin ga’in dhaabamee ture. **22**
Kutaan qubata Efreemis faajjii isaanii jalaan itti aananii
deeman. Eliishaamaan ilmi Amiihuud ajajaa isaanii
ture. **23** Gamaali’eel ilmi Phedaasuur ajajaa kutaa gosa
Minaasee ture; **24** Abiidaan ilmi Gaadeyoon ajajaa kutaa
gosa Beniyaam ture. **25** Dhuma irratti kutaan qubata
Daan eegduu karaa duubaa kan kutaawwan hundaa
ta’anii faajjii isaanii jalaan ka’anii deeman. Ahii’ezer
ilmi Amiishadaay ajajaa isaanii ture. **26** Fagi’eel ilmi
Okraan ajajaa kutaa gosa Aasheer ture; **27** Ahiiraan
ilmi Eenaan ajajaa kutaa gosa Niftaalem ture. **28** Egaa
kutaawwan saba Israa’el yommuu ka’anii deemanitti
tartiiba kanaan socho’an. **29** Ergasii Museen Hoobaab
ilma Re’uu’eel, namicha Midiyaan abbaa niitii Musee
sanaan akkana jedhe; “Nu biyya Waaqayyo, ‘Ani isinii
kenna’ nuun jedhe sana dhaquuf deemaa jirra. Nu
waan gaarii siif goonaatii kottuu nu wajjin deemi;
Waaqayyo waan gaarii Israa’elootaaf kakateeraatii.”
30 Inni immoo, “Lakki ani hin deemuu; ani biyyuma
kootti gara saba kootti nan deebi’a” jedhee deebise. **31**
Museen garuu akkana jedheen; “Maaloo nu dhiistee hin
deemin. Ati gammoojjii keessatti iddoo nu qubannu ni
beekta; ijas nuu ta’uu dandeessa. **32** Yoo ati nu wajjin
deemte nu waan gaarii Waaqayyo nuu kennu si wajjin

qoodanna.” **33** Isaan tulluu Waaqayyoo irraa ka’anii
guyyaa sadii deeman. Taabonni kakuu Waaqayyoos
iddoo isaan boqotan isaaniif barbaaduuf jedhee guyyaa
sadanuu isaan dura deeme. **34** Duumessi Waaqayyoo sun
yeroo isaan qubata keessaa ba’an guyyaa guyyaa isaan
irra ture. **35** Yeroo taabonni sun ka’ee deemu Museen
akkana jedha ture; “Yaa Waaqayyo, ka’i! Diinonni kee
haa bittinneeffaman; warri si jibbanis fuula kee duraa
haa baqatan.” **36** Yeroo inni boqochuuf dhufu akkana
jedha ture; “Yaa Waaqayyo, gara kumaatama Israa’el
hedduutti deebi’i.”

11 Sabni sun utuma Waaqayyo isa dhaga’uu waa’ee
rakkina isaa guungume; innis yommuu waan
kana dhaga’etti ni aare. Kana irratti ibiddi Waaqayyoo
isaan gidduutti boba’ee qarqara qubata isaanii gube.
2 Sabni Museetti iyye; Museen immoo Waaqayyoon
kadhatee ibiddi sun dhaame. **3** Sababii ibiddi Waaqayyo
biraa gad bu’ee gidduu isaaniitti boba’eef, iddoon sun
“Tabeeraa” jedhamee waamame. **4** Sabni wal makaan
isaan wajjin tures nyaata biraa dharra’e; Israa’eloonni
ammas akkana jedhanii boo’uu jalqaban; “Nu utuu
foon nyaannu argannee! **5** Nu biyya Gibxi keessatti
qurxummii toluma nyaanne; akkasumas dabaaqula,
habaabii, goodarree, qullubbii diimaa fi qullubbii adii
nyaanne sana ni yaadanna. **6** Amma garuu fedhiin
nyaataa nurraa badeera; mannaa kana malees waan tokko
illee hin arginu!” **7** Mannaan sun akka sanyii dinbilaalaa
ta’ee bifti isaa haphee fakkaata ture. **8** Namoonnis
mannaa sana nanaanna’anii walitti qabanii dhagaa
daakuutti daakachaa yookaan mooyyeetti tumachaa
turan. Isaanis mannaa sana okkoteetti affeelu yookaan
maxinoo isaa tolfatu turan. Innis akka waan zayitii
ejersaatiin qopheeffameetti mi’aawa ture. **9** Galgala
yommuu fixeensi qubata irra bu’etti mannaan sunis
gad bu’e. **10** Museen utuu namoonni maatii hundaa
balbala dunkaana ofii isaa duratti boo’anuu dhaga’e.
Waaqayyos akka malee aare; Museen immoo ni dhiphate.
11 Innis akkana jedhee Waaqayyoon gaafate; “Ati maaliif
dhiphina kana garbicha keetti fidde? Ati kan ba’aa
saba kanaa hunda narra keesse ani maal balleessee si
gaddisiiseeti? **12** Saba kana hunda anatu ulfaa’ee? Anatu
isaan da’ee? Ati maaliif akka ani akkuma guddiftuun
daa’ima baattutti gara biyya ati abbootii isaaniitiif
kakuudhaan waadaa galteetti irree kootti baadhee isaan
geessuudhaaf na ajajja? **13** Ani saba kana hundaaf foon
eessaan argadha? Isaan, ‘Foon nyaannu nuu kenni!’
jedhanii natti boo’u. **14** Ani kophaa koo saba kana
hunda baachuu hin danda’u; ba’aan kun akka malee
natti ulfaata. **15** Ati yoo akkana na goota ta’e, yoo ani
fuula kee duratti fudhatama argadhee jiraadhe, maaloo
ammuma na ajjeesi; akka ani gidiraa natti dhufu argus
na hin godhin.” **16** Waaqayyos Museedhaan akkana
jedhe; “Maanguddoota Israa’el keessaa nama torbaatama
kanneen hooggantootaa fi qondaaltota sabaa ta’uu
isaanii beektu naa fidi. Akka isaan gara dunkaana wal
ga’ii dhufanii si wajjin achi dhadhaabatan godhi. **17**
Ani gad bu’ee achitti si wajjin nan dubbadha; Hafuura
sirra jiru irraas fuudhee isaan irra nan kaa’a; isaanis
akka ati kophaa kee ba’aa sana hin baanneef ba’aa saba
sanaa si wajjin baatu. **18** “Saba kanaan akkana jedhi:
‘Isin bori foon nyaattuutii of qulqulleessaa qophaa’aa.
Waaqayyo yeroo isin, “Nu utuu foonuma nyaannu
argannee! Yeroo nu biyya Gibxi keessa jirru nuu wayya
ture!” jettanii boossan dhaga’eeraatii. Waaqayyo amma
foon isinii kenna; isinis ni nyaattu. **19** Isin hamma
guyyaa tokkoo, yookaan lamaa, yookaan shanii, kudhanii,
yookaan digdamaa qofa hin nyaattan; **20** garuu ji’a
tokko guutuu hamma funyaaniin isin ba’utti, hamma
nuffitanittis nyaattu; isin Waaqayyo gidduu keessan jiru
sana diddanii, “Nu maaliif biyya Gibxi keessaa baane?”
jettanii fuula isaa duratti boossanii turtaniitii.’” **21**
Museen garuu akkana jedhe; “Kunoo ani namoota lafoo
kuma dhibba ja’a gidduun jira; ati immoo, ‘Ani foon
isaan ji’a guutuu nyaatan kennaaf!’ jetta. **22** Utuma
bushaayee fi karri loonii isaaniif qalamanii iyyuu ga’aa
laata? Utuma qurxummiin galaana keessaa hundi isaanii
qabamee iyyuu ga’aa laata?” **23** Waaqayyo Museedhaan
akkana jedhe; “Harki Waaqayyoo gabaabaadhaa? Ati
akka wanni ani siin jedhu siif guutamuu fi akka siif
hin guutamne amma ni argita.” **24** Museen dhaqee
waan Waaqayyo jedhe sana sabatti hime. Innis saba
sana keessaa maanguddoota torbaatama walitti qabee
akka isaan naannoo dunkaanaa dhadhaabatan godhe.
25 Ergasiis Waaqayyo duumessaan gad bu’ee isatti
dubbate; Hafuura isa irra jirus fuudhee maanguddoota
torbaatamman sana irra buuse. Isaanis yeroo Hafuurri
sun isaan irra boqotetti raajii dubbatan; ergasii immoo
deebi’anii raajii sana hin dubbanne. **26** Ta’u illee
namoonni lama kanneen maqaan isaanii Eldaadii fi
Meedaad jedhaman qubata keessatti hafanii turan.
Isaanis maanguddoota sana keessatti galmeeffamanii
turan malee gad ba’anii gara dunkaanaa hin dhaqne
ture. Hafuurri immoo isaan irra illee bu’e; isaanis qubata
keessatti raajii dubbatan. **27** Dargaggeessi tokko fiigee
dhaqee, “Eldaadii fi Meedaad raajii dubbachuutti jiru”
jedhee Museetti hime. **28** Iyyaasuun ilmi Nuuni kan
ijoollummaa ofiitii jalqabee gargaartuu Musee ture sun
ka’ee, “Yaa Musee, yaa gooftaa ko, isaan dhowwi!” jedhee
dubbate. **29** Museen garuu akkana jedhee deebise; “Ati
anaaf hinaaftaa? Ani utuu sabni Waaqayyoo hundinuu
raajota ta’anii Waaqayyos Hafuura isaa isaan irra kaa’ee
nan hawwa!” **30** Ergasiis Musee fi maanguddoonni
Israa’el gara qubataatti deebi’an. **31** Bubbeen tokkos
Waaqayyo biraa ba’ee galaana keessaa dimbiriqqee
gara qubataatti oofe. Bubbeen sunis dimbiriqqee sana
naannoo qubata sanaatti gama hundaan hamma deemsa
guyyaa tokkoo fagaatu harcaasee hamma dhundhuma
lamaa oli tuule. **32** Guyyaa sana guutuu fi halkan
sana guutuu, guyyaa itti aanu guutuus sabni sun gad
ba’ee dimbiriqqee sana walitti qabate; isaan keessaas
namni homeerii kudhanii gad walitti qabate hin turre.
Ergasii dimbiriqqee sana naannoo qubata sanaa afatan.
33 Garuu utuma foon sun amma illee gidduu ilkaan
isaanii jiruu, utuu hin alanfatin Waaqayyo isaanitti aaree
dha’icha hamaadhaan isaan dha’e. **34** Sababii isaan
namoota nyaata biraa dharra’an achitti awwaalaniif
maqaan iddoo sanaa, “Qiibrooti Haataa’abaa” jedhame.

35 Sabni sunis Qiibrooti Haataa'abaadhaa ka'ee gara
Haxerooti dhaqee achi jiraate.

12 Miiriyaamii fi Aroon sababii Museen dubartii
Itoophiyaa fuudheef isaan mormuudhaan
dubbachuu jalqaban; inni dubartii Itoophiyaa fuudhee
tureetii. 2 Isaanis, "Waaqayyo karaa Musee qofaan
dubbatee? Inni karaa keenyaanis dubbatee ture mitii?"
jedhan. Waaqayyos dubbii kana dhaga'e. 3 Museen
namoota lafa irra jiraatan hunda caalaa nama akka malee
gad of qabu ture. 4 Waaqayyos yommusuma Museen,
Aroonii fi Miiriyaamiin, "Isin sadanuu gara dunkaana
wal ga'iitti gad ba'aa" jedhe. Isaan sadanuus gad ba'an. 5
Ergasii Waaqayyo utubaa duumessaa keessaan gad bu'ee
balbala dunkaanaa irra dhaabatee Aroonii fi Miiriyaamin
waame. Jarri lachuu isatti dhi'aannaan, 6 inni akkana
jedheen; "Dubbii koo dhaga'aa: "Yoo raajiin Waaqayyoo
gidduu keessan jiraate, ani mul'ata keessa isatti of nan
mul'isa; abjuudhaanis isatti nan dubbadha. 7 Garuu
garbichi koo Museen akkana miti; inni mana koo hunda
keessatti amanamaa dha. 8 Ani utuu dhoksaadhaan
hin ta'in, ifaan ifatti isatti nan dubbadha; inni bifa
Waaqayyoo ni arga. Yoos isin maaliif garbicha koo
Museedhaan mormuudhaan dubbachuu hin sodaanne
ree?" 9 Aariin Waaqayyos isaan irratti boba'e; innis isaan
dhiisee deeme. 10 Yommuu duumessi sun dunkaana
gubbaadhaa ol ka'etti kunoo, Miiriyaam lamxooftee
akkuma cabbii addaattee turte. Aroonis gara isheetti
garagalee akka isheen lamxii qabdu arge; 11 innis
Museedhaan akkana jedhe; "Maaloo yaa gooftaa ko,
cubbuu nu gowwummaadhaan hojjenne sana nutti hin
lakkaa'in. 12 Akka gatata foon isaa gariin nyaatamee
gadameessa haadha isaa keessaa ba'u tokkoo ishee hin
godhin." 13 Museen Waaqayyotti boo'ee, "Yaa Waaqayyo,
maaloo ishee fayyisi!" jedhe. 14 Waaqayyo akkana
jedhee Museedhaaf deebii kenne; "Utuu abbaan ishee
fuula isheetti tufee silaa isheen bultii torba salphina
keessa turti mitii ree? Isheen bultii torba qubataan
ala haa turtu; ergasii deebitee dhufuu dandeessi." 15
Miiriyaam bultii torba qubataan ala turte; sabni sunis
hamma isheen deebitutti deemsa itti hin fufne. 16
Ergasii sabni sun Haxerootii ka'ee Gammoojjii Phaaraan
keessa qubate.

13 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; 2
"Akka isaan dhaqanii biyya Kana'aan ishee ani
Israa'elootaaf kennuuf jiru sana basaasaniif namoota
ergi. Tokkoo tokkoo abbootii gosaa keessaa hoogganaa
tokko ergi." 3 Museen ajaja Waaqayyootiin Gammoojjii
Phaaraan keessaa isaan erge. Hundi isaanii hooggantoota
Israa'elootaa turan. 4 Maqaan isaanii kanneenii dha:
Gosa Ruubeen keessaa Shamuu'aa ilma Zakuur; 5
gosa Simi'oon keessaa Shaafaaxi ilma Hoorii; 6 gosa
Yihuudaa keessaa Kaaleb ilma Yefunee; 7 gosa Yisaakor
keessaa Yigi'aal ilma Yoosef; 8 gosa Efreem keessaa
Hooshee'aa ilma Nuuni; 9 gosa Beniyaam keessaa
Phaaltii ilma Raaphuu; 10 gosa Zebuuloon keessaa
Gadii'eel ilma Soodii; 11 gosa Minaasee jechuunis gosa
Yoosef keessaa Gadii ilma Suus; 12 gosa Daan keessaa
Amii'eel ilma Gemaal; 13 gosa Aasheer keessaa Sexuur
ilma Miikaa'el; 14 gosa Niftaalem keessaa Naahibii ilma
Wofsii; 15 gosa Gaad keessaa Ge'uu'eel ilma Maakii ti.
16 Egaa maqaawwan kunneen maqaawwan namoota
akka isaan biyya sana basaasaniif jedhee Museen ergee
dha. Museenis Hooshee'aa ilma Nuuni sana, "Iyyaasuu"
jedhee moggaase. 17 Museen yommuu akka isaan biyya
Kana'aanii basaasaniif isaan ergetti akkana jedheen;
"Karaa Negeeb darbaatii gara biyya gaaraatti ol ba'aa. 18
Biyyi sun maal akka fakkaattu, namoonni achi jiraatanis
jajjaboo yookaan dadhaboo, muraasa yookaan hedduu
ta'uu isaanii ilaalaa. 19 Isaan biyya akkamii keessa
jiraatu? Gaarii yookaan gadhee? Magaalaawwan akkamii
keessa jiraatu? Dallaa dhagaa hin qaban moo da'oo jabaa
qabu? 20 Lafti isaa gabbataa dha moo gabbataa miti?
Muka qaba moo hin qabu. Jabaadhaatii ija biyyattii
keessaa muraasa fidaa." Waqtiin sun yeroo iji wayinii
kan jalqabaa itti bilchaatu ture. 21 Isaan ol ba'anii
Gammoojjii Siin irraa jalqabanii hamma Rehoobitti
gara Leeboo Hamaatitti biyyattii basaasan. 22 Isaanis
karaa Negeeb ol ba'anii gara Kebroon lafa Ahiiman,
Sheeshaayii fi Talmaayi ilmaan Anaaq sun jiraataniitti
dhufan. Kebroon kunis utuu Zoo'aan isheen biyya Gibxi
sun hin ijaaramin waggaa torbaan dura ijaaramte.
23 Isaanis yommuu Sulula Eshkool ga'anitti hurbuu
ija wayinii tokko kutan. Wayinii sanas roomaanii fi
harbuu wajjin nama lama ta'anii danqaraadhaan baatan.
24 Iddoon sun sababii hurbuu ija wayinii kan warri
Israa'el kutan sanaatiif Sulula Eshkool jedhame. 25
Jarris dhuma bultii afurtamaatti biyya sana basaasanii
deebi'an. 26 Isaanis gara Qaadesh ishee Gammoojjii
Phaaraan keessaa gara Musee fi Aroon, gara waldaa
Israa'el guutuu deebi'anii dhufan. Achittis gabaasa
isaaniif dhi'eessan; ija biyyattiis isaan argisiisan. 27
Isaanis akkana jedhanii Museetti himan: "Nu gara biyya
ati itti nu ergite sanaa dhaqneerra; biyyattiin aannanii fi
damma baafti! Iji ishees kunoo kana. 28 Garuu namoonni
achi jiraatan jajjaboo dha; magaalaawwan ishee dallaa
jabaa qabu; gurguddaa dhas. Nu sanyii Anaaq iyyuu
achitti argineerra. 29 Amaaleqoonni Negeeb keessa
jiraatu; Heetonni, Yebuusonnii fi Amooronni biyya
gaaraa keessa jiraatu; Kana'aanonni immoo galaana
biraa fi qarqara Yordaanos jiraatu." 30 Kaalebis fuula
Musee duratti saba cal'isiisee, "Nu dafnee ol baanee
biyyattii haa dhaallu; mo'achuu ni dandeenyaatii" jedhe.
31 Namoonni isa wajjin ol ba'anii turan garuu, "Nu
warra sana dha'uu hin dandeenyu; isaan nurra jajjaboo
dha" jedhan. 32 Isaanis waa'ee biyya basaasan sanaa
saba Israa'el gidduutti oduu gadhee tamsaasan. Akkanas
jedhan; "Biyyi nu basaasne sun biyya warra ishee keessa
jiraatu iyyuu nyaattuu dha. Namoonni nu achitti argine
hundinuu dhedheeroo dha. 33 Achitti Nefiiliimota
argine; ilmaan Anaaq Nefiiliimota irraa dhufan. Nu
ofuma keenyatti iyyuu korophisa fakkaanne; fuula isaanii
durattis akkasuma taane."

14 Halkan sana namoonni waldaa sanaa hundinuu
sagalee isaanii ol fudhatanii boo'an. 2 Israa'eloonni
hundinuu Musee fi Aroonitti guunguman; waldaan
guutuunis akkana isaaniin jedhe; "Nu utuu biyyuma
Gibxitti dhumnee jiraannee! Yookaan utuu gammoojjii

kana keessatti dhumnee jiraannee! **3** Waaqayyo maaliif
akka nu goraadeedhaan dhumnuuf jedhee biyya kanatti
nu fida? Niitonni keenyaa fi ijoolleen keenya ni
booji'amu. Biyya Gibxitti deebi'uun nuu hin wayyuu?"
4 Isaanis, "Amma hoogganaa filannee biyya Gibxitti
haa deebinu" waliin jedhan. **5** Kana irratti Musee fi
Aroon fuula guutummaa yaa'ii Israa'el kanneen achitti
walitti qabamanii duratti addaan lafatti gombifaman.
6 Jarreen biyyattii keessa deemanii basaasan keessaa
Iyyaasuun ilmi Nuuniitii fi Kaaleb ilmi Yefunee uffata ofii
tarsaasanii, **7** guutummaa yaa'ii Israa'elootaatiin akkana
jedhan; "Biyyi nu keessa deemnee basaasne sun akka
malee gaarii dha. **8** Waaqayyo yoo nutti gammade biyya
sanatti nu galchee biyyattii aannanii fi damma baaftu
sana nuu kenna. **9** Isin garuu Waaqayyotti hin fincilinaa.
Waan nu isaan lilliqimsinuuf namoota biyya sanaa hin
sodaatinaa. Gaaddisni isaan irraa ka'eera; Waaqayyo nu
wajjin jira. Isaan hin sodaatinaa." **10** Waldaan guutuun
garuu dhagaan isaan tumuudhaaf mari'ate. Ulfinni
Waaqayyoos fuula dunkaana wal ga'ii duratti Israa'eloota
hundatti mul'ate. **11** Waaqayyos Museedhaan akkana
jedhe; "Sabni kun hamma yoomiitti akkana na tuffata?
Utuma ani mallattoowwan kanneen hunda gidduu
isaaniitti hojjedhuu isaan hamma yoomiitti na amanuu
didu? **12** Ani golfaadhaan dha'ee isaan nan balleessa; si'i
garuu saba isaan caalaa guddaa fi jabaa sin godha." **13**
Museen Waaqayyoon akkana jedhe; "Warri Gibxi waa'ee
waan kanaa ni dhaga'u! Ati humna keetiin saba kana
gidduu isaaniitii baaftee fiddeertaatii. **14** Isaanis waa'ee
waan kanaa saba biyya sana keessa jiraatutti ni odeessu.
Yaa Waaqayyo, isaan akka ati saba kana gidduu jirtu
dhaga'aniiru; yaa Waaqayyo isaan akka ati fuuluma
isaaniitti mul'atu, akka duumessi kee isaaniin ol jiruu fi
akka ati guyyaa utubaa duumessaatiin, halkan immoo
utubaa ibiddaatiin isaan dura deemtu dhaga'anii jiru.
15 Yoo ati saba kana yeruma tokkotti barbadeessite,
saboonni oduu waa'ee keetii dhaga'an, **16** 'Waaqayyo
biyya kakuudhaan waadaa isaaniif gale sanatti saba
kana galchuu hin dandeenye; inni kanumaaf gammoojjii
keessatti isaan gogorra'e' jedhu. **17** "Egaa akkuma ati
akkana jettee dubbatte sanatti jabinni Gooftaa haa
argisiifamu: **18** 'Waaqayyo dafee hin aaru; jaalalli isaa
immoo guddaa dha; inni cubbuu fi fincila namaaf dhiisa.
Ta'u illee inni nama yakka hojjetu adabu malee hin
dhiisu; inni hamma dhaloota sadaffaa fi afuraffaatti
sababii cubbuu abbootii isaaniitiif jedhee ijoollee ni
adaba.' **19** Akkuma yeroo isaan biyya Gibxii ba'anii
jalqabdee hamma ammaatti dhiifama isaaniif goote sana
akkuma jaalala kee guddaa sanaatti cubbuu saba kanaa
dhiisiif." **20** Waaqayyo akkana jedhee deebiseef; "Ani
akkuma ati kadhatte sana isaaniif dhiiseera. **21** Ta'u
illee akkuma ani dhugumaan jiraataa ta'ee fi akkuma
ulfinni Waaqayyoo dhugumaan lafa hunda guute sana,
22 namoota ulfina koo arganii, mallattoowwan ani biyya
Gibxiitii fi gammoojjii keessatti hojjedhe arganii garuu
naa ajajamuu didanii yeroo kudhan na qoran sana
keessaa namni tokko iyyuu, **23** tokkoon isaanii biyya ani
kakuudhaan abbootii isaaniitiif waadaa gale sana hin
argan. Namni na tuffate tokko biyya sana hin argu. **24**
Garbicha koo Kaaleb garuu sababii inni hafuura addaa
qabuu fi sababii garaa guutuudhaan na duukaa bu'aa
jiruuf, ani biyya inni dhaqe sanatti isa galcha; sanyiin
isaas biyya sana ni dhaala. **25** Sababii Amaaleqoonnii
fi Kana'aanonni Sululoota keessa jiraataniif, isin bor
deebi'aatii karaa Galaana Diimaatiin gammoojjiitti
qajeelaa." **26** Waaqayyo Musee fi Arooniin akkana
jedhe: **27** "Waldaan hamaan kun hamma yoomiitti natti
guunguma? Ani guungummii Israa'eloota guungumtoota
sanaa dhaga'eera. **28** Akkana jedhii isaanitti himi;
'Waaqayyo akkana jedha; ani jiraataadhaatii, akkuma
isin gurra kootti dubbattan sana anis isinitti godha: **29**
Reeffi keessan jechuunis reeffi warra umuriin isaanii
waggaa digdamaa fi digdamaa olii kanneen lakkoobsa
uummataa keessatti lakkaa'amanii natti guunguman
hundaa gammoojjii kana keessatti harca'ee hafa. **30**
Kaaleb ilma Yefuneetii fi Iyyaasuu ilma Nuuni malee
tokkoon keessan iyyuu biyya ani keessa isin qubachiisuuf
kakadhe sanatti hin galtan. **31** Ani garuu ijoollee keessan
warra isin ni booji'amu jettan sana itti nan galcha;
isaanis biyya isin tuffattan sana ni beeku. **32** Isin garuu,
reeffi keessan gammoojjuma kana keessatti harca'a. **33**
Ijoolleen keessan waggaa afurtama gammoojjii kana
keessa ni jooru; hamma isin hundi gammoojjii keessatti
dhumtanitti isaan sababii amanamummaa dhabuu
keessaniitiif achitti rakkatu. **34** Isin akkuma bultii
afurtama biyya sana basaastan, akkasuma bultiin tokko
akka waggaa tokkootti lakkaa'amee waggaa afurtama
cubbuu keessaniif dhiphattu; yeroo sana isin akka ani
isiniin mormu ni beektu.' **35** Ani Waaqayyo waan kana
dubbadheen jira; ani dhugumaan waan kana waldaa
hamaa naan mormuuf walitti gurmaa'e kana guutuutti
nan fida. Isaan gammoojjii kana keessatti dhumu;
asumattis ni du'u." **36** Namoonni Museen akka isaan
biyyattii basaasaniif erge yommuu achii deebi'anitti
waa'ee biyya sanaa gabaasa hamaa waldaatti gabaasanii
akka waldaan Museetti guungumu godhan jechuunis **37**
namoonni waa'ee biyyattii gabaasa hamaa gabaasuutti
gaafataman sun dha'ichaan fuula Waaqayyoo duratti
dhuman. **38** Namoota biyyattii basaasuu dhaqan keessaa
Iyyaasuu ilma Nuunitii fi Kaaleb ilma Yefunee qofatu
du'a oole. **39** Museen waan kana hunda Israa'elootatti
himnaan isaan akka malee boo'an. **40** Isaanis guyyaa itti
aanu ganamaan fiixee biyya gaaraatti ol ba'anii, "Nu
cubbuu hojjenneerra; nu amma gara lafa Waaqayyo
waadaa nuu gale sanaa dhaqna" jedhan. **41** Museen
garuu akkana jedhe; "Isin maaliif ajaja Waaqayyoo
cabsitu? Wanni kun isiniif hin milkaa'u! **42** Akka diinota
keessaniin hin mo'atamneef ol hin ba'inaa; Waaqayyo
isin wajjin hin jiruutii; **43** Amaaleqoonnii fi Kana'aanonni
achitti isinitti dhufuutii. Sababii isin Waaqayyo irraa
garagaltaniif inni isin wajjin hin jiraatu; goraadeedhaan
barbadeeffamtu." **44** Isaan garuu utuu Musee fi taabonni
kakuu Waaqayyoo qubata keessaa gad hin ba'in yaaduma
isaaniitiin ka'anii fiixee biyya gaaraatti ol ba'an. **45**
Yommus Amaaleqoonnii fi Kana'aanonni gaara sana irra
jiraatan gad bu'anii isaan dha'anii hamma Hormaatti
isaan ari'an.

15 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** “Saba
Israa’elitti akkana jedhii dubbadhu: ‘Yommuu
biyya ani akka isin keessa jiraattaniif isiniif kennu
sana seentanii **3** aarsaa ibiddaan dhi’eeffamu kan
urgaan isaa Waaqayyotti tolu, loon keessaa yookaan
bushaayee keessaa fuutanii aarsaa gubamu yookaan
qalma wareega addaatiif yookaan aarsaa fedhii keessanii
yookaan aarsaa ayyaana waggaa Waaqayyoof dhi’eessitu,
4 namni aarsaa dhi’eessu sun daakuu bullaa’aa iifii
harka kudhan keessaa harka tokko kan zayitii iinii
harka afur keessa harka tokkootiin sukkuumame kennaa
midhaanii godhee Waaqayyoof haa dhi’eessu. **5** Tokkoo
tokkoo xobbaallaa hoolaa kan aarsaa gubamuuf yookaan
qalmaaf dhi’eeffamu wajjinis daadhii wayinii iinii harka
afur keessaa harka tokko dhibaayyuudhaaf qopheessi.
6 “‘Korbeessa hoolaa tokko wajjinis daakuu bullaa’aa
iifii harka kudhan keessaa harka lama kan zayitii iinii
harka sadii keessaa harka tokkoon sukkumameen kennaa
midhaanii qopheessi. **7** Daadhii wayinii iinii harka sadii
keessaa harka tokko dhibaayyuu urgaan isaa Waaqayyotti
tolu godhii dhi’eessi. **8** “‘Ati yommuu dibicha loonii
tokko aarsaa gubamu yookaan qalma wareega addaatiif
yookaan aarsaa nagaatiif Waaqayyoof qopheessitutti,
9 dibicha sana wajjin kennaa midhaanii fidi; kennaan
sunis daakuu bullaa’aa iifii harka kudhan keessaa harka
sadii kan zayitii walakkaa iiniitiin sukkuumame haa ta’u.
10 Akkasumas daadhii wayinii iinii walakkaa dhibaayyuu
godhii fidi. Wanni kunis aarsaa ibiddaan dhi’eeffamu
kan urgaan isaa Waaqayyotti tolu ta’a. **11** Tokkoon
tokkoon dibicha loonii yookaan korbeessa hoolaa,
tokkoon tokkoon xobbaallaa hoolaa yookaan korbeessa
re’ee xinnaa haaluma kanaan haa qopheeffaman. **12**
Akkuma baay’ina waan qopheessitan sanaatti akkuma
lakkoobsa isaaniitti, tokkoo tokkoo isaaniitiif akkanuma
godhaa. **13** “‘Namni dhalataa biyya sanaa ta’e hundinuu
yeroo aarsaa ibiddaan dhi’eeffamu kan urgaan isaa
Waaqayyotti tolu fidutti wantoota kanneen haaluma
kanaan haa hojjetu. **14** Dhaloota dhufu keessattis alagaan
yookaan namni gidduu keessan jiraatu yeroo aarsaa
ibiddaan dhi’eeffamu kan urgaan isaa Waaqayyotti tolu
dhi’eessutti akkuma isin gootan kana haa godhu. **15**
Yaa’iin sun isinii fi alagaa isin gidduu jiraatuuf illee
seeruma tokko haa qabaatu; kunis dhaloota dhufuuf
seera bara baraa ti. Atii fi alagaan sun fuula Waaqayyoo
duratti wal qixxee dha. **16** Isiniifis alagaa isin gidduu
jiraatuufis seerrii fi dambiin tokkuma haa ta’u.’” **17**
Waaqayyos Museedhaan akkana jedhe; **18** “Akkana jedhii
Israa’elootatti dubbadhu: ‘Isin yeroo biyya ani itti isin
galchu sana seentanii **19** midhaan ishee nyaattanitti,
nyaata sana irraa Waaqayyoof kennaa dhi’eessaa. **20**
Bukoo keessan kan jalqabaa irraa maxinoo tokko kennaa
dhi’eessaa; isas akka aarsaa oobdii irraa fuudhameetti
dhi’eessaa. **21** Dhaloota dhufu hundumaa keessatti
bukoo keessan kan jalqabaa irraa Waaqayyoof kennaa
kennuu qabdu. **22** “‘Yoo isin utuu hin beekin ajajawwan
Waaqayyo Museetti kenne kanneen keessaa tokko illee **23**
jechuunis yoo isin ajaja Waaqayyoo kan gaafa Waaqayyo
ajaja kana kennee jalqabee dhaloota dhufu keessa illee
ittuma fufuudhaan karaa Museetiin isin ajaje kam
iyyuu cabsitan, **24** yoo wanti kun dogoggoraan utuu
waldaan hin beekin hojjetamee jiraate waldaan sun
hundi dibicha loonii aarsaa gubamu kan urgaan isaa
Waaqayyotti tolu, kennaa midhaaniitii fi dhibaayyuu
ajajame wajjin, aarsaa cubbuutiif immoo korbeessa re’ee
haa dhi’eessan. **25** Lubnis waldaa saba Israa’el hundaaf
araara haa buusu; isaanis waan utuu hin beekin cubbuu
hojjetaniif, balleessaa isaaniitiifis waan aarsaa ibiddaan
dhi’eeffamuu fi aarsaa cubbuu Waaqayyoof fidaniif
dhiifama ni argatu. **26** Sababii sabni hundi balleessaa
dogoggoraan hojjetame sana keessatti hirmaateefis
waldaan saba Israa’el hundii fi alagaawwan isaan gidduu
jiraatan dhiifama ni argatu. **27** “‘Garuu yoo namni tokko
qofti utuu hin beekin cubbuu hojjete inni goromtii re’ee
kan umuriin ishee waggaa tokkoo aarsaa cubbuutiif
haa fidu. **28** Lubni sunis namicha utuu itti hin yaadin
cubbuu hojjete sanaaf fuula Waaqayyoo duratti araara
haa buusu; erga araarri isaaf bu’ee booddee immoo
namichi sun dhiifama ni argata. **29** Dhalataa Israa’eliifis
ta’u yookaan alagaa isin gidduu jiraatuuf, nama utuu
itti hin yaadin cubbuu hojjete hundaaf seerri tokkuma
haa ta’u. **30** “‘Garuu dhalataa biyyaas ta’u yookaan
alagaan, namni beekaa cubbuu hojjetu Waaqayyoon
arrabsuu isaa ti; namichi sun saba isaa keessaa haa
balleeffamu. **31** Namichi sun sababii dubbii Waaqayyoo
tuffatee fi sababii ajaja isaa cabseef inni haa balleeffamu;
balleessaa isaattis isatu gaafatama.’” **32** Yeroo sabni
Israa’el gammoojjii keessa turetti, namni tokko utuu
guyyaa Sanbataatiin qoraan walitti qabatuu argame. **33**
Warri utuu inni qoraan walitti qabatuu arganis Museetti,
Arooniitii fi waldaa guutuutti isa geessan; **34** sababii
wanni isa godhan hin beekaminiif hidhanii isa tursan. **35**
Waaqayyo Museedhaan, “Namichi du’uu qaba. Waldaan
sun guutuun qubataan alatti dhagaadhaan isa haa tumu”
jedhe. **36** Waldaan sun akkuma Waaqayyo Musee ajajetti
namicha sana qubata keessaa gad baasee dhagaadhaan
tumee ajjeese. **37** Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe;
38 “Akkana jedhii Israa’elootatti dubbadhu: ‘Dhaloota
dhufu hunda keessa qarqara wayyaa keessanii irratti
handaara tolfadhaa; tokkoon tokkoon handaara sanaas
fo’aa bifa cuquliisaa haa qabaatu. **39** Isin handaara kana
ilaaltanii ajaja Waaqayyoo hunda yaadattu; kunis akka
ajaja kana eegdanii hawwii garaa keessaniitii fi hawwii
ija keessanii duukaa bu’uudhaan hin sagaagalleef. **40**
Yoos isin ajaja koo hunda yaadattanii ni eegdu; Waaqa
keessaniifis qulqulloota ni taatu. **41** Ani Waaqayyo
Waaqa keessan kan Waaqa isinii ta’uuf jedhee biyya
Gibxii isin baasee dha. Ani Waaqayyo Waaqa keessan.’”

16 Qooraahi ilmi Yizihaar, ilmi Qohaati, ilmi Lewwii,
gosa Ruubeen keessaa immoo ilmaan Eliiyaab,
Daataanii fi Abiiraam akkasumas Ooni ilmi Phelet ka’anii
2 Museedhaan morman. Isaan wajjinis namoota Israa’el
jechuunis hooggantoota waldaa bebeekamoo kanneen
miseensa yaa’ii ta’anii muudamanii turan 250 ga’antu
ture. **3** Isaanis Musee fi Arooniin mormuuf jedhanii
tokkummaadhaan walitti qabamanii dhufanii akkana
isaaniin jedhan; “Isin dubbii baay’iftaniirtu! Waldaan kun
guutummaatti tokkoon tokkoon isaanii iyyuu qulqulluu
dha; Waaqayyos isaan wajjin jira. Yoos isin maaliif

waldaa Waaqayyoo irratti of tuultu ree?" **4** Museen
dubbii kana dhageenyaan addaan lafatti gombifame. **5**
Ergasiis Qooraahii fi warra isa duukaa bu'an hundaan
akkana jedhe: "Bori ganama Waaqayyo nama kan isaa
ta'ee fi nama qulqulluu ta'e ni argisiisa; akka namni
sun gara isaatti dhi'aatu illee ni godha. Inni nama
filate sana akka inni itti dhi'aatu godha. **6** Qooraahi,
atii fi warri si duukaa bu'an hundi waan kana godhaa:
Girgiraawwan fudhadhaatii **7** bori fuula Waaqayyoo
duratti ibiddaa fi ixaana itti naqaa. Namni Waaqayyo
filatu inni nama qulqulluu ta'a. Isin Lewwonni dubbii
baay'iftaniirtu!" **8** Museenis Qooraahiidhaan akkana
jedhe; "Isin Lewwonni mee dhaga'aa! **9** Waaqni Israa'el
waldaa Israa'el kaan keessaa isin filatee akka isin hojii
dunkaana qulqulluu Waaqayyoo hojjettanii fi akka isin
fuula waldaa dura dhaabatanii isaan tajaajiltaniif jedhee
ofitti isin dhi'eessuun isaa isin hin ga'uu? **10** Inni si'ii
fi Lewwota si wajjin jiran hunda ofitti dhi'eesseera;
isin garuu lubummaa illee fudhachuu barbaaddan.
11 Kanaafuu atii fi miiltonni kee hundinuu walitti
qabamtanii Waaqayyoon mormitan. Aroon isin itti
guungumtan kun eenyuu dha?" **12** Museenis ergasii
ilmaan Eliiyaab Daataanii fi Abiiraam waamsise. Isaan
garuu akkana jedhan; "Nu hin dhufnu! **13** Ati gammoojjii
keessatti nu fixuuf jettee biyya aannanii fi damma baasu
keessaa nu baasuun kee si hin ga'uu? Amma immoo
gooftaa nutti ta'uu feetaa? **14** Kana malee iyyuu ati biyya
aannanii fi damma baasutti nu hin galchine yookaan
dhaala lafa qotiisaatii fi iddoo dhaabaa wayinii nuu hin
kennine. Ati ija namoota kanaa ni baaftaa? Lakkii, nu
hin dhufnu!" **15** Museen akka malee aaree Waaqayyoon,
"Aarsaa isaanii hin fudhatin. Ani harree tokko illee
isaan irraa hin fudhanne yookaan isaan keessaa nama
tokko illee hin miine" jedhe. **16** Museen Qooraahiidhaan
akkana jedhe; "Atii fi miiltonni kee hundinuu akkasumas
ati, isaanii fi Aroon bori fuula Waaqayyoo duratti
argamaa. **17** Tokkoon tokkoon namaa girgiraa isaa
fudhatee, ixaana itti naqatee fuula Waaqayyoo duratti
haa dhi'eessu; girgiraawwan kunneenis walumaa galatti
250 ta'u. Akkasumas atii fi Aroon girgiraa keessan
dhi'eessuu qabdu." **18** Tokkoon tokkoon namaa girgiraa
isaa fudhatee, ibiddaa fi ixaana itti naqatee Musee fi
Aroon wajjin balbala dunkaana wal ga'ii dura dhaabate.
19 Yeroo Qooraahi isaaniin mormuuf jedhee duukaa
buutota isaa hunda balbala dunkaana wal ga'ii duratti
walitti qabetti, ulfinni Waaqayyoo waldaa guutuutti
mul'ate. **20** Waaqayyo Musee fi Arooniin akkana jedhe;
21 "Akka ani yeruma tokkoon isaan fixuuf waldaa
kana irraa gargar ba'aa." **22** Musee fi Aroon garuu
addaan lafatti gombifamanii akkana jedhanii iyyan; "Yaa
Waaqayyo Waaqa hafuurota sanyii nama hundaa, ati yoo
namni tokko yakke waldaa guutuutti dheekkamtaa?"
23 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **24** "Waldaa
kanaan, 'Dunkaanota Qooraahi, kan Daataaniitii fi
Abiiraam irraa fagaadhaa' jedhi." **25** Museenis ka'ee gara
Daataanii fi Abiiraam dhaqe; maanguddoonni Israa'elis
isa duukaa bu'an. **26** Innis waldaa sanaan, "Dunkaana
namoota hamoo kanneenii irraa fagaadhaa! Isin akka
sababii cubbuu isaanii hundaan hin barbadeeffamneef
waan kan isaanii ta'e kam iyyuu hin tuqinaa" jedhe.
27 Isaan dunkaanota Qooraahi, kan Daataanii fi kan
Abiiraamiis irraa fagaatan. Daataanii fi Abiiraamiis
gad ba'anii niitota, ijoollee fi daa'imman isaanii wajjin
balbala dunkaanota isaanii dura dhadhaabachaa turan.
28 Ergasii Museen akkana jedhe; "Ani wantoota kanneen
hunda akkan hojjedhuuf Waaqayyo akka na erge, kunis
yaada koo akka hin ta'in isin kanaan ni beektu: **29**
Yoo namoonni kunneen du'uma uumamaan dhufu
du'anii fi wanni nama hundatti dhufu isaanitti dhufe
Waaqayyo na hin ergine. **30** Garuu yoo Waaqayyo
waan guutummaan guutuutti haaraa ta'e tokko isaanitti
fidee lafti afaan bantee waan isaan qaban hunda wajjin
isaan liqimsite, yoo isaanis utuma lubbuun jiranuu
boolla bu'an, isin akka namoonni kunneen Waaqayyoon
tuffatan ni beektan." **(Sheol h7585)** **31** Akkuma inni waan
kana hunda dubbatee fixateen lafti isaan jalaa baqaqxe;
32 lafti sunis afaan bantee warra mana isaanii, namoota
Qooraahi hundaa fi qabeenya isaanii hunda wajjin
isaan liqimsite. **33** Isaanis waan qaban hunda wajjin
jiraatti boolla bu'an; laftis isaan irratti afaan walitti
deebifatte; isaanis akkasiin waldaa keessaa balleeffaman.
(Sheol h7585) **34** Isaan iyyinaan Israa'eloonni naannoo
isaanii turan hundinuu, "Lafti kun nuunis ni liqimsiti!"
jedhanii iyyaa baqatan. **35** Ibiddi Waaqayyo biraa gad
bu'ee namoota 250 kanneen aarsaa ixaanaa dhi'eessaa
turan sana fixe. **36** Waaqayyo Museedhaan akkana
jedhe; **37** "Akka inni girgiraawwan sana lafa jarri
itti gubamanii fuudhee cilee isaanii kan boba'u achi
fageessee keessaa bittinneessuuf Ele'aazaar ilma Aroon
lubichaatti himi; girgiraawwan sun qulqulluudhaatii.
38 Girgiraawwan kunneenis girgiraawwan namoota
lubbuu isaaniitti muruudhaan cubbuu hojjetanii ti.
Girgiraawwan sanas iddoo aarsaatti uffisuudhaaf tumii
haphisi; isaan fuula Waaqayyoo duratti dhi'eeffamanii
qulqulluu ta'aniiruutii. Isaanis Israa'elootaaf mallattoo
haa ta'an." **39** Ele'aazaar lubichi girgiraawwan naasii
kanneen namoonni gubaman sun dhi'eessan sana iddoo
aarsaatti uffisuudhaaf jedhee walitti qabee tume. **40**
Kanas akkuma Waaqayyo karaa Museetiin isa ajajetti
hojjete. Kunis akka sanyii Aroon malee namni tokko
iyyuu ixaana aarsuuf fuula Waaqayyoo duratti hin
dhi'aanne, yoo kanaa achii akka inni akkuma Qooraahiitii
fi miiltota isaa sanaa ta'u Israa'eloota yaadataniif.
41 Guyyaa itti aanutti waldaan Israa'el hundi, "Isin
saba Waaqayyoo fixxan" jedhanii Musee fi Aroonitti
guunguman. **42** Garuu yeroo waldaan sun Musee fi
Arooniin mormuudhaaf walitti qabamee gara dunkaana
wal ga'ii ilaaletti, kunoo duumessi dunkaana sana
haguuge; ulfinni Waaqayyoos ni mul'ate. **43** Musee
fi Aroon gara fuuldura dunkaana wal ga'ii dhaqan;
44 Waaqayyos Museedhaan akkana jedhe; **45** "Akka
ani yommusuma isaan balleessuuf, waldaa kana biraa
fagaadhu." Isaanis addaan lafatti gombifaman. **46**
Ergasii Museen Arooniin akkana jedhe; "Girgiraa kee
fudhadhuutii iddoo aarsaa irraa ixaana ibidda wajjin itti
naqadhuutii araara isaaniif buusuudhaaf gara waldaatti
fiigi. Dheekkamsi Waaqayyo biraa dhufeera; dha'ichi
jalqabeera." **47** Aroon akkuma Museen jedhe sana fiigee

gidduu waldaa seene. Yeroo kanatti dha'ichi gidduu
waldaatti jalqabee ture. Aroon garuu ixaana dhi'eessee
araara isaaniif buuse. **48** Innis warra jiruu fi warra du'e
gidduu ijaajje; dha'ichi sunis ni dhaabate. **49** Garuu
namoota sababii Qooraahiitiif dhuman malee namoota
14,700 ga'antu dha'icha sanaan dhume. **50** Aroon sababii
dha'ichi sun dhaabateef gara balbala dunkaana wal ga'ii
gara Museetti deebi'e.

17 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2**
"Israa'elootatti dubbadhuutii hooggantoota gosa
abbootii isaanii harkaa ulee tokko tokko, walumaa
galatti uleewwan kudha lama fuudhi. Maqaa tokkoo
tokkoo namaas ulee isaa irratti barreessi. **3** Sababii
tokkoo tokkoo hoogganaa gosa abbootiitiif uleen tokko
jiraachuu qabuuf maqaa Aroon ulee Lewwii irratti
barreessi. **4** Uleewwan kanneenis dunkaana wal ga'ii
keessa fuula taabota kakuu seeraa dura iddoo ani itti
isiniin wal argu sana kaa'i. **5** Uleen nama ani filadhuu ni
lata; anis guungummii Israa'eloonni yeroo hunda isinitti
guunguman of irraa nan kuta." **6** Museen Israa'elootatti
dubbate; hooggantoonni isaaniis uleewwan kudha lama
jechuunis hooggantoota tokkoo tokkoo gosa abbootii
isaaniitiif ulee tokko tokko isatti kennan; uleen Aroonis
uleewwan sana keessa ture. **7** Museenis uleewwan sana
dunkaana dhuga ba'umsaa keessa fuula Waaqayyoo dura
kaa'e. **8** Guyyaa itti aanutti Museen dunkaana dhuga
ba'umsaa seenee uleen Aroon kan gosa Lewwii iddoo
bu'u sun isaa latu qofa utuu hin ta'in hudhee daraaree
lawuzii naqate arge. **9** Museen ulee sana hunda fuula
Waaqayyoo duraa alatti gad baasee Israa'eloota hundatti
fide. Isaanis ilaalanii tokkoon tokkoon namaa ulee ofii
isaa fudhate. **10** Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe;
"Ulee Aroon fuudhiitii akka inni finciltootaaf mallattoo
ta'uuf fuula taabota kakuu seeraa dura deebisii kaa'i.
Kun akka isaan hin dhumneef natti guungumuu isaanii
sana dhaabachiisa." **11** Museenis akkuma Waaqayyo isa
ajaje sana godhe. **12** Israa'eloonni Museedhaan akkana
jedhan; "Nu ni duuna! Nu badneerra; nu hundinuu
badneerra! **13** Namni dunkaana qulqulluu Waaqayyootti
dhi'aatu kam iyyuu ni du'a. Nu amma du'uuf jirraa?"

18 Waaqayyo Arooniin akkana jedhe; "Ati, ilmaan
keetii fi maatiin abbaa keetii si wajjin yakka
iddoo qulqulluutti hojjetametti ni gaafatamtu. Yakka
lubummaatti hojjetame si'ii fi ilmaan kee qofatu itti
gaafatama. **2** Akka isaan yeroo atii fi ilmaan kee fuula
dunkaana dhuga ba'umsaa duratti tajaajiltanitti sitti
dabalamanii si gargaaraniif obboloota kee warra gosa
Lewwii, warra gosa abbaa keetii sana fidi. **3** Isaanis ajaja
kee dhaga'uudhaan hojiiwwan dunkaana keessaa hunda
haa hojjetan; garuu mi'a iddoo qulqulluutti yookaan
iddoo aarsaatti dhi'aachuu hin qaban. Yoo akkas ta'e
isaanis, atis ni duutu. **4** Isaanis dunkaana wal ga'ii
eeguudhaaf isinitti dabalamuu qabu; hojii dunkaana
sanaa hundas haa hojjetan. Namni biraa iddoo isin
jirtanitti dhi'aachuu hin qabu. **5** "Isin akka dheekkamsi
ammas Israa'eloota irra hin buuneef eegumsa iddoo
qulqulluutii fi eegumsa iddoo aarsaatti ni gaafatamtu. **6**
Ani mataan koo obboloota keessan Lewwota kennaawwan
isinii kennaman godhee saba Israa'el keessaa filadheera;
isaanis akka hojii dunkaana wal ga'ii keessaa hojjetaniif
Waaqayyoof kennamanii jiru. **7** Garuu hojii iddoo
aarsaatii fi hojii golgaa keessaa hunda si'ii fi ilmaan
kee qofatu hojjeta. Ani hojii lubummaa kennaa godhee
isiniif nan kenna. Namni biraa kan iddoo qulqulluutti
dhi'aatu haa ajjeefamu." **8** Waaqayyo Arooniin akkana
jedhe; "Ani mataan koo itti gaafatamaa aarsaawwan naa
dhi'eeffamanii si godheera; ani aarsaawwan qulqulluu
Israa'eloonni naaf dhi'eessan hunda akka isaan bara
baraan qoodaa fi ga'ee keessan ta'aniif si'ii fi ilmaan
keetiif kenneera. **9** Kunis aarsaawwan waan hunda caalaa
qulqulluu ta'an kanneen ibiddi hin tuqin keessaa qooda
kee ta'a. Kennaawwan isaan aarsaawwan waan hunda
caalaa qulqulluu ta'an godhanii naaf fidan jechuunis
aarsaawwan midhaanii yookaan aarsaawwan cubbuu
yookaan aarsaawwan yakkaa hunda keessaa qoodni sun
kan keetii fi kan ilmaan keetii ti. **10** Isas iddoo iddoo
hunda caalaa qulqulluu ta'etti nyaadhu; dhiirri hundi
haa nyaatu; innis qulqulluu siif haa ta'u. **11** "Wanni kunis
kanuma kee ti; aarsaan sochoofamu kan kennaa saba
Israa'el hunda irraa addaan baafame kanuma kee ti. Anis
waan kana si'ii fi ilmaan keetii fi intallan kee kanneen si
wajjin jiraataniif qooda bara baraa godhee kenneera.
Mana kee keessaa namni akka seeraatti qulqulluu ta'e
kam iyyuu waan kana nyaachuu ni danda'a. **12** "Zayitii
ejersaa filatamaa hunda, daadhii wayinii filatamaa
hundaa fi waan galfatan keessaa mataa midhaanii kan
isaan Waaqayyoof dhi'eessan siif nan kenna. **13** Mataan
midhaanii kan isaan waan biyyattii irraa argatan hunda
keessaa Waaqayyoof fidan kan kee haa ta'u; mana kee
keessaa namni akka seeraatti qulqulluu ta'e kam iyyuu
waan kana nyaachuu ni danda'a. **14** "Israa'el keessatti
wanni qulqulleeffamee Waaqayyoof kenname hundinuu
kee ti. **15** Wanni gadameessa saaqu kam iyyuu namas
ta'u horiin Waaqayyoof dhi'eeffamu hundi kan kee ti.
Ati garuu ilma hangafa, horii qulqulluu hin ta'in keessaa
immoo korma hangafa furuu qabda. **16** Yeroo umuriin
isaanii ji'a tokko ta'utti akka saqilii iddoo qulqulluu kan
geeraa digdama ulfaatu sanaatti gatii furii murtaa'e
meetii saqilii shaniin isaan furi. **17** "Garuu sangaa
hangafa, hoolaa hangafaa fi re'ee hangafa hin furin; isaan
qulqulluu dha. Dhiiga isaanii iddoo aarsaa irratti facaasi;
cooma isaanii immoo aarsaa ibiddaan dhi'eeffamu kan
urgaan isaa Waaqayyotti tolu godhiitii gubi. **18** Akkuma
handaraafni aarsaa sochoofamuutii fi tafni mirgaa kan
kee ta'e sana foon isaaniis kan kee ta'a. **19** Ani waan
aarsaa qulqulluu Israa'eloonni Waaqayyoof dhi'eessan
irraa addaan baafame hunda siif, ilmaan keetii fi intallan
keetiif qooda bara baraa godhee nan kenna. Innis fuula
Waaqayyoo duratti si'ii fi sanyii keetiif kakuu soogiddaa
kan bara baraa ti." **20** Waaqayyo Arooniin akkana jedhe;
"Ati biyya isaanii keessatti dhaala tokko illee yookaan
qooda tokko illee isaan gidduudhaa hin qabaattu; ani
saba Israa'el keessatti qooda keetii fi dhaala kee ti. **21**
"Kunoo ani kennaa Israa'el keessa jiru kudhan keessaa
tokko hunda waan isaan tajaajila dunkaana wal ga'ii
tajaajilaniif dhaala godhee Lewwotaaf kenneera. **22**
Si'achi Israa'eloonni akka cubbuu hin baannee fi akka

hin duuneef dunkaana wal ga'iitti hin dhi'aatin. **23** Kan
hojii dunkaana wal ga'ii hojjetuu fi kan itti gaafatama
yakka achitti hojjetamuu fudhatu Lewwotuma. Kunis
dhaloota dhufuuf seera bara baraa ti. Isaan saba Israa'el
keessatti dhaala tokko illee hin argatan. **24** Qooda kanaa
ani waan Israa'eloonni kudhan keessaa tokko aarsaa
godhanii Waaqayyoof dhi'eessan sana dhaala isaanii
godhee Lewwotaaf kenneera. Sababiin ani, 'Isaan saba
Israa'el keessatti dhaala tokko illee hin qabaatan' jedhee
waa'ee isaanii dubbadheefis kanuma." **25** Waaqayyo
Museedhaan akkana jedhe; **26** "Akkana jedhii Lewwotatti
dubbadhu: 'Yommuu kennaa harka kudhan keessaa harka
tokko kan ani dhaala keessan godhee isiniif kenne sana
Israa'eloota irraa fudhatanitti isin kennaa sana harka
kudhan keessaa harka tokko aarsaa Waaqayyoo godhaa
dhi'eessaa. **27** Aarsaan keessanis akkuma midhaan oobdii
irraa yookaan akkuma cuunfaa iddoo ija wayinii itti
cuunfanii keessaa ba'eetti isiniif herregama. **28** Isinis
haaluma kanaan kennaa harka kudhan keessaa harka
tokko kan Israa'eloota irraa argatan hunda keessaa
Waaqayyoof aarsaa ni dhi'eessitu; kennaawwan kanneen
keessaas waan qooda Waaqayyoo ta'e Aroon lubichaaf
kennaa. **29** Waan isinii kenname hunda keessaa kutaa
waan hunda caalaa gaarii fi qulqulluu ta'e qooda
Waaqayyoo godhaatii dhi'eessaa.' **30** "Lewwotaan akkana
jedhi: 'Yommuu isin kutaa waan hunda caalaa gaarii ta'e
dhi'eessitanitti kutaan sun akka midhaan oobdii irraa
yookaan akka cuunfaa iddoo ija wayinii itti cuunfan
keessaa ba'eetti isinii herregama. **31** Sababii wanni kun
mindaa hojii dunkaana wal ga'ii kan isin hojjettanii
ta'eef isinii fi namoonni mana keessan jiraatan waan
hafe sana iddoo barbaadan kamitti iyyuu nyaachuu
dandeessu. **32** Qooda isaa kan waan hunda caalu sana
dhi'eessuudhaan isin waan kana keessatti yakka hin
qabaattan; yoos isin aarsaa Israa'elootaa qulqulluu sana
hin xureessitan; hin duutanis.'"

19 Waaqayyo Musee fi Arooniin akkana jedhe: **2**
"Seerri Waaqayyo ajaje kana: Akka Israa'eloonni
goromsa diimtuu hir'ina yookaan hanqina hin qabne
kan takkumaa waanjoon morma ishee hin tuqin tokko
siif fidan itti himi. **3** Goromsa sanas Ele'aazaar lubichatti
kennaa; raaddi sunis qubata keessaa gad baafamtee
fuula isaa duratti haa qalamtu. **4** Ele'aazaar lubichi quba
isaatiin dhiiga goromsa sanaa irraa xinnoo fuudhee
dunkaana wal ga'ii duratti yeroo torba haa facaasu. **5**
Utuma inni ilaaluu gogaan, foon, dhiignii fi cumaan
goromsa sanaa haa gubamu. **6** Lubni sun qoraan
birbirsaa, hiisophii fi kirrii bildiimaa goromsa gubamtu
sanatti haa darbatu. **7** Lubni sun ergasii wayyaa ofii isaa
miiccatee dhagna ofii isaa illee bishaaniin dhiqachuu
qaba. Innis qubatatti galuu danda'a; garuu hamma
galgalaatti akka seeraatti xuraa'aa ta'ee tura. **8** Namichi
goromsa sana gubus wayyaa isaa miiccatee dhagna
isaa bishaaniin haa dhiqatu; innis hamma galgalaatti
xuraa'ee tura. **9** "Namni qulqulluun tokko daaraa
goromsa sanaa walitti haree qubata keessaa baasee
iddoo seeraan qulqulluu ta'e tokko haa kaa'u. Daaraa
kanas waldaan Israa'el bishaan ittiin qulqulleessan
wajjin itti fayyadamuudhaaf ol kaa'ata; innis cubbuu
irraa qulqulleeffamuuf fayyada. **10** Namni daaraa
goromsa sanaa walitti haru sunis wayyaa ofii isaa
miiccachuu qaba; innis akkasuma hamma galgalaatti
xuraa'aa ta'a. Kunis Israa'elootaa fi alagoota gidduu
isaanii jiraataniif seera bara baraa ta'a. **11** "Namni reeffa
nama kamii iyyuu tuqu bultii torba xuraa'aa ta'a. **12**
Inni guyyaa sadaffaa fi guyyaa torbaffaatti bishaaniin
of qulqulleessuu qaba; ergasii qulqulluu ta'a. Garuu
yoo guyyaa sadaffaa fi torbaffaatti of qulqulleessuu
baate inni hin qulqullaa'u. **13** Namni reeffa nama
kamii iyyuu tuqee of hin qulqulleessin hundi dunkaana
Waaqayyoo qulqullicha sana xureessa. Namni sun saba
Israa'el keessaa ni balleeffama. Sababii bishaan ittiin
qulqulleessan isatti hin facaafaminiif inni xuraa'aa
dha; xuraa'ummaan isaas isuma irratti hafa. **14** "Yeroo
namni tokko dunkaana keessatti du'utti seerri kana:
Namni dunkaana sana seenu hundii fi namni dunkaana
keessa jiru hundi bultii torbaaf xuraa'aa ta'a; **15**
qodaan afaan banaa kan qadaadni jabeeffamee itti hin
qadaadamin hundi xuraa'aa ta'a. **16** "Namni alatti nama
goraadeedhaan ajjeefame yookaan nama ofumaan du'e
tuqu kam iyyuu yookaan namni lafee namaa yookaan
awwaala tuqu kam iyyuu bultii torbaaf xuraa'aa ta'a. **17**
"Nama xuraa'aaf aarsaa ittiin qulqulleessuuf gubame
sana irraa daaraa xinnaa isaa fuudhii okkotee tokkotti
naqiitii bishaan yaa'u itti dhangalaasi. **18** Ergasiis
namni akka seeraatti qulqulluu ta'e hiisophii xinnaa isaa
fuudhee bishaan sana keessa cuuphee dunkaanaa fi mi'a
isaa hundatti, namoota achi turanittis haa faffacaasu.
Akkasumas nama lafee namaa yookaan awwaala yookaan
nama ajjeefame yookaan nama ofumaan du'e tuqetti haa
faffacaasu. **19** Namichi qulqulluun sun guyyaa sadaffaa
fi torbaffaatti namicha xuraa'aa sanatti haa faffacaasu;
guyyaa torbaffaatti immoo isa qulqulleessuu qaba.
Namichi qulqulleefamu sun wayyaa ofii isaa miiccachuu,
dhagna ofii isaas bishaaniin dhiqachuu qaba; innis
galgala sana qulqulluu ta'a. **20** Garuu namni xuraa'aan
yoo of qulqulleessuu baate, inni sababii iddoo qulqulluu
Waaqayyo xureesseef waldaa keessaa ni balleeffama.
Bishaan ittiin qulqulleessan sun isatti hin facaafamneetii
inni xuraa'aa dha. **21** Kun isaaniif seera bara baraa ti.
"Namichi bishaan ittiin qulqulleessan faffacaasu sun
wayyaa ofii isaa haa miiccatu; namni bishaan ittiin
qulqulleessan tuqu hamma galgalaatti xuraa'aa ta'a. **22**
Wanni namni xuraa'aan tokko tuqu kam iyyuu xuraa'aa
ta'a; namni waan sana tuqu hamma galgalaatti xuraa'aa
ta'a."

20 Ji'a jalqabaatti waldaan Israa'elootaa guutuun
Gammoojjii Siin ga'e; isaanis Qaadesh keessa turan.
Miiriyaamis achitti duutee awwaalamte. **2** Waldaan
sun bishaan hin qabu ture; kanaafuu waldaan sun
Musee fi Arooniin mormuuf walitti qabame. **3** Isaanis
akkana jedhanii Musee fi Arooniin lolan; "Maaloo utuu
nus gaafuma obboloonni keenya fuula Waaqayyoo
duratti du'an sana duunee jiraannee! **4** Isin maaliif
waldaa Waaqayyoo gammoojjii kanatti fiddan? Akka
nuu fi horiin keenya asitti dhumnuufii? **5** Maaliif biyya
Gibxiitii iddoo hamaa kanatti gad nu baaftan? Iddoon

kun midhaan yookaan harbuu yookaan ija wayinii
yookaan roomaanii hin qabu. Bishaan dhugaatiis hin
jiru!" **6** Musee fi Aroon waldaa biraa gara balbala
dunkaana wal ga'ii deemanii addaan lafatti gombifaman;
ulfinni Waaqayyoos isaanitti mul'ate. **7** Waaqayyos
Museedhaan akkana jedhe; **8** "Ulee sana fuudhiitii,
atii fi obboleessi kee Aroonis waldaa walitti qabaa.
Fuuluma isaanii durattis kattaa sanatti dubbadhaa;
kattaan sunis bishaan baasa. Atis kattaa sana keessaa
waldaadhaaf bishaan baafta; akkasiin isaanii fi horiin
isaanii bishaan dhuguu danda'u." **9** Kanaafuu Museen
akkuma inni isa ajaje sanatti ulee fuula Waaqayyoo
dura jiru sana fuudhe. **10** Musee fi Aroon kattaa sana
duratti waldaa walitti qaban; Museenis waldaa sanaan,
"Finciltoota nana, mee dhaga'aa; nu kattaa kana keessaa
bishaan isinii baasuu qabnaa?" jedhe. **11** Museen harka
ol fudhatee ulee isaa sanaan yeroo lama kattaa sana
dha'e. Bishaan achi keessaa lolaanaan waldaa fi horiin
isaanii dhugan. **12** Waaqayyo garuu Musee fi Arooniin
akkana jedhe; "Sababii isin fuula Israa'elootaa duratti
akka qulqullummaa kootiitti na kabajjanii natti amanuu
diddaniif, isin biyya ani isaanii kenne sanatti waldaa
kana hin galchitan." **13** Kun bishaan Mariibaa, lafa
Israa'eloonni itti Waaqayyoon wal dhabanii fi lafa inni
itti akka qulqulluu ta'e gidduu isaaniitti of argisiisee
ti. **14** Museen akkana jedhee Qaadesh irraa mootii
Edoomiitti ergamoota erge: "Obboleessi kee Israa'el
akkana jedha: Ati waa'ee rakkina nutti dhufe hundaa
ni beekta. **15** Abbootiin keenya Gibxitti gad bu'an;
nus waggaa hedduu achi jiraanne. Warri Gibxis nuu fi
abbootii keenya cunqursan; **16** garuu nu Waaqayyotti
iyyaannaan, inni nu dhaga'ee ergamaa isaa ergee biyya
Gibxii nu baase. "Nu amma as Qaadeshitti jechuunis
magaalaa daarii biyya keetii irra jiru tokko keessa jirra.
17 Maaloo mee akka biyya kee keessa baanee dabarru
nuu eeyyami. Nu lafa qotiisaa yookaan iddoo dhaabaa
wayinii tokko keessa iyyuu hin yaanu yookaan bishaan
boolla bishaanii tokkoo iyyuu si duraa hin dhugnu. Nu
karaa mootichaa irra godaanna malee hamma daarii kee
keessaa baanutti bitaa mirgatti hin gorru." **18** Edoom
immoo akkana jedhee deebii kenne: "Isin asiin darbuu
hin dandeessan; yoo darbuu yaaltan immoo nu isinitti
kaanee goraadeedhaan isin dhoofna." **19** Israa'eloonnis
akkana jedhanii deebii kennan: "Nu karuma guddicha
irra yaana; yoo nu yookaan horiin keenya bishaan
keessan kam iyyuu dhuge, nu gatii isiniif kaffalla.
Nu miilla qofaan yaanee darbuu feena; kana malee
waan biraa hin feenu." **20** Isaan amma illee akkana
jedhanii deebisan: "Isin asiin hin dabartan." Edoomis
loltoota baay'ee fi jajjaboo fudhatee isaanitti gad ba'e.
21 Sababii Edoom biyya ofii isaa keessaan darbuu isaan
dhowweef Israa'eloonni isaan irraa deebi'an. **22** Sabni
Israa'el hundinuu Qaadeshii ka'ee Tulluu Hoori ga'e.
23 Waaqayyos Tulluu Hoori cinatti daangaa Edoom
biratti Musee fi Arooniin akkana jedhe; **24** "Aroon
gara abbootii isaatti walitti qabama. Sababii isin lachuu
bishaan Mariibaa biratti ajaja kootti finciltaniif, inni
biyya ani Israa'elootaaf kennutti hin galu. **25** Aroonii fi
ilma isaa Ele'aazaar fuudhiitii Tulluu Hooritti ol baasii.
26 Aroon irraa uffata isaa baasiitii ilma isaa Ele'aazaaritti
uffisi; Aroon gara abbootii isaatti walitti qabamaatii. Inni
achitti du'a." **27** Museen akkuma Waaqayyo isa ajaje sana
godhe: Isaanis utuma waldaan Israa'el guutuun ilaaluu
Tulluu Hooritti ol ba'an. **28** Museenis uffata Aroon irraa
baasee ilma isaa Ele'aazaaritti uffise. Aroonis achuma
tulluu sana gubbaatti du'e. Musee fi Ele'aazaaris tulluu
sana irraa gad bu'an; **29** yommuu waldaan Israa'el hundi
akka Aroon du'e dhaga'etti manni Israa'el guutuun bultii
soddoma boo'eef.

21 Mootiin Aaraad namichi Kana'aan kan Negeeb
keessa jiraatu sun akka Israa'el karaa Ataariim irra
dhufaa jiru dhageenyaan Israa'eloota lolee isaan keessaa
nama tokko tokko booji'e. **2** Israa'eloonnis, "Yoo ati saba
kana dabarsitee harka keenyatti kennite, nu guutumaan
guutuutti magaalaa isaanii barbadeessina" jedhanii
Waaqayyoof wareegan. **3** Waaqayyos iyya Israa'el
dhaga'ee warra Kana'aan dabarsee harka isaaniitti
kenne. Israa'eloonnis isaanii fi magaalaawwan isaanii
illee guutumaan guutuutti barbadeessan; kanaafuu
iddoon sun Hormaa jedhamee waamame. **4** Isaanis
Edoom duubaan darbanii deemuuf jedhanii Gaara Hoorii
ka'anii karaa Galaana Diimaatti geessu irra qajeelan.
Sabni sun garuu karumatti obsa fixate; **5** isaanis
Waaqaa fi Museedhaan mormanii akkana jechuudhaan
dubbatan; "Isin maaliif akka gammoojjii keessatti
dhumnuuf biyya Gibxii nu baaftan? Buddeenni hin
jiru! Bishaan hin jiru! Nus nyaata balfamaa kana
jibbineerra!" **6** Waaqayyos bofawwan hadhaa qaban
gidduu isaaniitti erge; bofawwan sunis isaan iddanii
Israa'eloonni baay'een dhuman. **7** Sabni sunis gara
Musee dhufee akkana jedhe; "Nu yeroo Waaqayyoo fi sitti
afaan dabarre sana cubbuu hojjenne. Akka Waaqayyo
bofawwan kanneen nurraa fageessuuf nuuf kadhadhu."
Museen saba sanaaf kadhate. **8** Waaqayyo Museedhaan
akkana jedhe; "Bofa tokko tolchiitii utubaatti fannisi;
namni bofni idde kam iyyuu bofa ati tolchite sana
ilaalee jiraachuu danda'a." **9** Museen bofa naasii tokko
tolchee utubaatti fannise. Ergasiis namni bofti idde kam
iyyuu yeroo bofa naasii sana ilaalu ni jiraata ture. **10**
Israa'eloonni fuula duratti qajeelanii Oobooti keessa
qubatan. **11** Ergasiis Oobootii ka'anii Iyyee Abaariim
lafa karaa ba'a biiftuutiin fuullee Mo'aabitti gammoojjii
keessatti argamu qubatan. **12** Achiis ka'anii Sulula Zered
keessa qubatan. **13** Achii ka'aniis daarii Arnoon lafa
gammoojjii keessaa kan bulchiinsa Amoorotaa keessa
seentu sana irra qubatan. Arnoon lafa daarii Mo'aab irraa
kan Mo'aabii fi Amoor gidduu jirtuu dha. **14** Sababiin
Kitaabni Waraana Waaqayyoo akkana jedhuuf kana:
"Waaheb Suufaa keessaa fi lageen, Arnoonii fi **15** irraan-
gadee sululaa kan gara Aaritti geessuu fi daarii Mo'aab
irratti argamu." **16** Achii ka'anii gara Bi'eer boolla
bishaanii kan Waaqayyo Museedhaan, "Saba walitti qabi;
ani bishaan kennaafii" jedhe sanaa karaa isaanii itti
fufan. **17** Israa'elis faarfannaa kana faarfate: "Yaa boolla
bishaanii nana, burqi! Isinis waa'ee isaa faarfadhaa; **18**
Boolla bishaanii ilmaan mootii qotan, kan kabajamoonni
sabaa, qajeelcha warra seera kennuutiin ulee isaaniitiin
qotan faarfadhaa." Isaan ergasii gammoojjii sana keessaa

ba'anii Mataanaa dhaqan; **19** Mataanaadhaa ka'anii
Nahaali'eel dhaqan; Nahaali'eelii ka'anii Baamooti
dhaqan; **20** Baamootii immoo ka'anii sulula Mo'aab, iddoo
itti fiixeen Phisgaa gammoojjiitti garagaltu qubatan.
21 Israa'elis Sihoon mooticha Amoorotaatiin akkana
jechuuf ergamoota ergate: **22** "Akka nu biyya kee
keessaan darbinu nuuf eeyyami. Nu lafa qotiisaa yookaan
iddoo dhaabaa wayinii tokkotti iyyuu hin gorru yookaan
bishaan boolla bishaanii tokkoo illee hin dhugnu. Nu
hamma biyya kee keessaa baanutti karaa mootichaa
irra yaana." **23** Sihoon garuu akka Israa'el biyya isaa
keessa ba'ee darbu hin eeyyamne. Innis loltoota ofii
guutuu walitti qabatee Israa'elin loluuf gammoojjiitti
gad ba'e. Yommuu Yaahazi ga'ettis Israa'eliin wal lole.
24 Israa'el garuu goraadeedhaan isa ajjeesee Arnoonii
jalqabee hamma Yaaboq ga'utti biyya isaa qabate; garuu
sababii dallaan daangaa Amoorotaa jabaa tureef inni
hamma daangaa Amoonotaa qofatti deemuu danda'e. **25**
Israa'elis magaalaawwan Amoorotaa hunda, Heshboonii
fi qubatawwan naannoo ishee jiran hunda qabatee
keessa qubate. **26** Heshboon kun magaalaa Sihoon
mootii Amoorotaa isa mooticha Mo'aab kan duraa lolee
biyya isaa hunda hamma Arnoonitti irraa fudhate sanaa
ture. **27** Sababiin weellistoonni akkana jedhaniif kana:
"Gara Heshboon kottaa; isheen deebitee haa ijaaramtu;
Magaalaan Sihoonis haa haaromfamtu. **28** "Heshboon
keessaa ibiddi, magaalaa Sihoon keessaa arrabni ibiddaa
ba'e. Ibiddi sun Aari magaalaa Mo'aab, jiraattota gaara
Arnooniis gubee barbadeesse. **29** Yaa Mo'aab, siif
wayyoo! Yaa warra Kemoosh, isin barbadooftaniirtu!
Inni ilmaan isaa akka baqattootaatti, intallan isaa immoo
akka booji'amtootaatti, Sihoon mootii Amoorotaatti
dabarsee kenneera. **30** "Nu garuu isaan garagalchineerra;
Heshboon hamma Diiboonitti barbadoofteerti. Nus
hamma Noofaa ishee gara Meedebaatti diriirtu sanaatti
isaan barbadeessineerra." **31** Akkasiin Israa'el biyya
Amoor keessa qubate. **32** Museen Ya'izeeritti basaastota
erge; isaanis qubatawwan naannoo ishee qabatanii
Amoorota achi keessa jiraachaa turan ari'anii baasan.
33 Isaanis ergasii deebi'anii karaa Baashaan qabatanii
ol ba'an; Oogi mootichi Baashaaniitii fi loltoonni isaa
guutuun Edreyiitti isaaniin wal loluuf itti gad ba'an.
34 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; "Sababii ani
guutuu loltoota isaatii fi biyya isaa illee dabarsee
harka keetti kenneef isa hin sodaatin. Waanuma Sihoon
mootiin Amoorotaa kan Heshboon bulchaa ture sana
goote isa illee godhi." **35** Isaan isa, ilmaan isaatii fi
loltoota isaa hunda utuu nama tokko illee hin hambisiniif
dha'anii biyya isaa illee irraa fudhatan.

22 Israa'eloonni gara dirree Mo'aabitti qajeelanii
Yerikoon gama qarqara Yordaanos qubatan.
2 Baalaaq ilmi Ziphoori waan Israa'el Amoorotatti
hojjete hunda arge; **3** Mo'aabis waan sabni sun
akka malee baay'ee ta'eef ni sodaate. Mo'aabis
sababii Israa'elootaatiif raafame. **4** Warri Mo'aabis
maanguddoota Midiyaaniin, "Namoonni baay'een
kunneen akkuma qotiyyoon marga bakkee dheedee fixu
sana waan naannoo keenya jiru dheedee fixa" jedhan.
Kana irratti Baalaaq ilmi Ziphoori kan yeroo sana mootii
Mo'aab ture sun, **5** akka isaan Bala'aam ilma Be'oor kan
biyyuma itti dhalate keessa laga Efraaxiis bira Phetoori
keessa jiraachaa ture sana waamaniif ergamoota erge.
Baalaaqis akkana jedhe: "Kunoo, sabni tokko biyya Gibxii
ba'ee dhufeera; kunoo isaan lafa guutanii natti aananii
qubataniiru. **6** Sababii isaan na caalaa humna qabaniif
amma kottuutii isaan abaari. Yoos ani isaan mo'adhee
biyya keessaa ari'ee isaan baasuu nan danda'a ta'a. Ani
akka warri ati eebbiftu eebbifaman, warri ati abaartus
abaaraman nan beekaatii." **7** Maanguddoonni Mo'aabii
fi Midiyaan sun ka'anii kaffaltii mortuu sanaa fudhatanii
deeman. Isaanis yommuu Bala'aam bira ga'anitti waan
Baalaaq jedheen sana itti himan. **8** Bala'aamis, "Halkan
kana asuma bulaa; anis deebii Waaqayyo naaf kennu
isinitti nan hima" jedheen. Qondaaltonni Mo'aab sun
isuma bira turan. **9** Waaqni gara Bala'aam dhufee,
"Namoonni si wajjin jiran kunneen eenyu?" jedhee
gaafate. **10** Bala'aamis akkana jedhee Waaqaaf deebii
kenne; "Baalaaq ilmi Ziphoori, mootichi Mo'aab akkana
jedhee ergaa kana natti erge: **11** 'Kunoo, sabni biyya Gibxii
ba'ee dhufe tokko lafa guuteera; ati amma kottuutii isaan
naaf abaari. Yoos ani isaan lolee ari'ee biyyaa baasuu nan
danda'a ta'aatii.'" **12** Waaqayyo garuu Bala'aamiin, "Isaan
wajjin hin deemin. Sababii isaan eebbifamoo ta'aniif ati
saba sana hin abaarin" jedhe. **13** Bala'aam ganama itti
aanu ka'ee qondaaltota Baalaaqiin, "Sababii Waaqayyo
isin wajjin deemuu na dhowweef, isin amma ka'aa biyya
keessanitti deebi'aa" jedhe. **14** Qondaaltonni Mo'aab
gara Baalaaqitti deebi'anii, "Bala'aam nu wajjin dhufuu
dide" jedhaniin. **15** Baalaaqis qondaaltota warra duraa
sana caalaa baay'ee fi caalaa bebeekamoo kan biraa erge.
16 Isaanis dhufanii Bala'aamiin akkana jedhan: "Wanni
Baalaaq ilmi Ziphoori jedhu kunoo kana: 'Maaloo wanni
tokko iyyuu gara koo dhufuu si hin dhowwin; **17** ani
ulfina guddaa siif nan kennaatii; waan ati jettu hundas
nan guuta. Kottuu saba kana naa abaari.'" **18** Bala'aam
garuu akkana jedhee deebiseef; "Utuu Baalaaq masaraa
isaa kan meetii fi warqeen guutame sana naaf kenne illee,
ani ajaja Waaqayyo Waaqa kootiin alatti waan xinnaa
yookaan guddaa tokko illee hojjechuu hin danda'u. **19**
Akka ani waan Waaqayyo natti himu kan biraa beekuu
danda'uuf isinis akkuma warra kaanii as bulaa." **20**
Halkan sana Waaqayyo gara Bala'aam dhufee, "Sababii
namoonni kunneen si waamuu dhufaniif, isaan wajjin
deemi; garuu waanuma ani sitti himu qofa hojjedhu"
jedheen. **21** Bala'aam ganamaan ka'ee harree isaa irra
kooraa kaa'atee qondaaltota Mo'aab sana wajjin deeme.
22 Waaqni garuu inni deemnaan itti aare; ergamaan
Waaqayyoo tokkos isaan mormuuf jedhee karaa irra
dhaabate. Bala'aamis harree isaa yaabbatee deemaa ture;
tajaajiltoonni isaa lamaan isa wajjin turan. **23** Harreen
sun immoo ergamaa Waaqayyoo kan goraadee luqqifatee
harkatti qabatee karaa irra dhaabatu arginaan of irra gara
galtee karaa irraa gortee lafa qotiisaa seente. Bala'aamis
karaatti ishee deebisuudhaaf harree sana rukute. **24**
Ergamaan Waaqayyoo sun garuu daandii dhiphoo, iddoo
dhaabaa wayinii lama kanneen gama lamaan dallaa
qaban gidduu baatu irra dhaabate. **25** Harreen sun
ergamaa Waaqayyoo arginaan, dallaatti maxxantee

miilla Bala'aam dallaatti buufte. Inni ammas harree sana
rukute. **26** Ergamaan Waaqayyoos fuula duratti hiiqee
daandii dhiphaa iddoo ittiin mirgatti yookaan bitaatti
goran hin qabne tokko irra dhaabate. **27** Harreen sun
ergamaa Waaqayyoo arginaan Bala'aam jalaa gad ciifte;
innis aaree ulee ofiitiin harree sana rukute. **28** Kana
irratti Waaqayyo afaan harree sanaa banee harreen sun
Bala'aamiin, "Ani maal si yakkinaan ati akkas yeroo sadii
na rukutte?" jette. **29** Bala'aamis harree sanaan, "Ati na
gowwoomsite; ani utuu goraadee of harkaa qabaadhee
silaa ammuman si ajjeesa" jedhe. **30** Harreen sun amma
illee Bala'aamiin akkana jette; "Ani harree kee kan ati
hamma har'aatti guyyaa hunda yaabbattu mitii? Ani
takkumaa waan akkasii sitti hojjedhee beekaa?" Innis,
"Lakkii" jedhee deebiseef. **31** Yommus Waaqayyo ija
Bala'aam bane; Bala'aamis ergamaa Waaqayyoo kan
goraadee luqqifatee karaa irra dhaabatu arge. Kana
irratti inni addaan lafatti gombifamee sagade. **32**
Ergamaan Waaqayyoo sun akkana jedhee isa gaafate;
"Ati maaliif yeroo sadan kana harree kee rukutte? Kunoo
ani waan karaan kee fuula koo duratti jal'aa ta'eef siin
mormuudhaafan dhufe. **33** Harreen kun na argitee
yeroo kana sadanuu narraa gorte. Utuu isheen narraa
goruu baattee silaa ani yoona si ajjeesee ishee immoo
hambisa ture." **34** Bala'aamis ergamaa Waaqayyootiin,
"Ani cubbuu hojjedheera. Ani akka ati naan mormuuf
jettee karaa irra dhaabatte hin hubanne. Ammas yoo
sitti hin tolin ani nan deebi'a" jedhe. **35** Ergamaan
Waaqayyoo sunis Bala'aamiin, "Namoota kana wajjin
deemi; garuu waanuma ani sitti himu qofa dubbadhu"
jedhe. Akkasiin Bala'aam qondaaltota Baalaaq sana
wajjin deeme. **36** Baalaaqis akka Bala'aam dhufaa jiru
dhageenyaan, magaalaa Mo'aab kan daarii Arnoon irratti
argamtutti isa simachuudhaaf ka'ee deeme. **37** Baalaaqis
Bala'aamiin akkana jedhe; "Ani dhaamsa ariifachiisaa
sitti hin erginee? Ati maaliif na bira hin dhufne? Ani
dhugumaan ulfina siif kennuu hin danda'uu?" **38**
Bala'aamis, "Kunoo ani si bira dhufeera. Garuu ani
waanuman arge dubbachuu nan danda'aa? Ani waanuma
Waaqni afaan koo keessa kaa'u qofan dubbachuu qaba"
jedhee deebise. **39** Bala'aamis ka'ee Baalaaq wajjin
Qiiriyaati Haxoti dhaqe. **40** Baalaaq loonii fi hoolaa
aarsaa dhi'eessee gara tokko Bala'aamii fi qondaaltota
isa wajjin turaniif kenne. **41** Ganama itti aanus Baalaaq,
Bala'aamin Baamooti Ba'aalitti ol baase; innis achi
dhaabatee saba Israa'el warra daangaa gamaa irra jiran
arge.

23 Bala'aamis Baalaaqiin, "Iddoo aarsaa torba asitti
naaf ijaari; amma illee korommii loonii torbaa
fi korbeeyyii hoolaa torba naa qopheessi" jedhe. **2**
Baalaaqis akkuma Bala'aam jedhe sana godhe; isaan
lamaan tokkoo tokkoo iddoo aarsaa irratti korma looniitii
fi korbeessa hoolaa tokko tokko aarsaa dhi'eessan. **3**
Ergasii Bala'aam Baalaaqiin akkana jedhe; "Ani xinnoo
achi sirraa nan siqa; ati immoo asuma aarsaa kee bira
turi. Tarii Waaqayyo anaa wajjin wal arguuf ni dhufa
ta'a. Waan inni natti mul'isu kam iyyuu ani sittin
hima." Innis gara gaara tokkoo dhaqe. **4** Waaqayyo
isaan wal arginaan Bala'aam, "Ani iddoo aarsaa torba
qopheessee tokkoo tokkoo isaa irratti korma loonii
tokkoo fi korbeessa hoolaa tokko qopheesseera" jedhe.
5 Waaqayyo ergaa tokko afaan Bala'aam keessa kaa'ee,
"Baalaaqitti deebi'iitii ergaa kana itti himi" jedheen. **6**
Bala'aam Baalaaqitti deebi'ee isaa qondaaltota Mo'aab
wajjin aarsaa isaa bira dhaabatu arge. **7** Bala'aam ergaa
isaa akkana jedhee dubbate: "Baalaaq Arraam irraa,
mootichi Mo'aab gaarran ba'aa irraa na fide. Innis,
'Kottuutii Yaaqoobin naa abaari; kottuutii Israa'elin naa
balaaleffadhu' jedhe. **8** Ani akkamittan warra Waaqni
hin abaarin abaaruu danda'a? Ani akkamittan warra
Waaqayyo hin balaaleffatin balaaleffachuu danda'a?
9 Fiixee gaarranii irraa ani isa nan arga; tulluuwwan
irraas isa nan ilaala. Saba kophaa isaa jiraatu, kan saba
kaan keessatti of hin lakkoofne nan arga. **10** Eenyutu
awwaara Yaaqoob lakkaa'uu danda'a? Eenyutu Israa'el
keessaa kurmaana isaa illee lakkaa'a? Ani du'a nama
qajeelaa haa du'u; dhumni koos akkuma dhuma isaa haa
ta'u!" **11** Baalaaqis Bala'aamiin, "Wanni ati na goote kun
maali? Ani akka ati diina koo naa abaartuufin si fide; ati
kunoo isaan eebbifte malee waan tokko iyyuu isaan hin
goone!" jedhe. **12** Innis, "Ani waan Waaqayyo afaan koo
keessa kaa'u hin dubbadhuu?" jedhee deebii kenneef. **13**
Baalaaq, "Mee gara lafa itti isaan arguu dandeessu biraa
na wajjin kottu; ati gara tokko qofa malee hunduma
isaanii arguu hin dandeessu. Achiis isaan naa abaari"
jedheen. **14** Inni gara dirree Xoofiim kan fiixee Phisgaa
irratti argamuutti isa geesse; achittis iddoo aarsaa torba
ijaaree tokkoo tokkoo iddoo aarsaa sanaa irratti korma
loonii tokkoo fi korbeessa hoolaa tokko aarsaa dhi'eesse.
15 Bala'aamis Baalaaqiin, "Ati hamma ani achi siqee
Waaqa wajjin wal argutti asuma aarsaa kee bira turi"
jedhe. **16** Waaqayyo Bala'aam wajjin wal argee ergaa
tokko afaan isaa keessa kaa'ee, "Baalaaqitti deebi'iitii
ergaa kana itti himi" jedheen. **17** Bala'aam Baalaaq
bira dhaqee isaa qondaaltota Mo'aab wajjin aarsaa isaa
bira dhaabatu arge. Baalaaqis, "Waaqayyo maal jedhe?"
jedhee Bala'aamiin gaafate. **18** Bala'aam akkana jedhee
ergaa isaa dubbate: "Yaa Baalaaq, ka'iitii dhaggeeffadhu;
yaa ilma Ziphoori na dhaga'i. **19** Waaqni nama miti;
inni hin sobu; yookaan gaabbuudhaaf inni ilma namaa
miti. Inni waa dubbatee ergasii hin hojjetuu? Inni
waa abdachiisee ergasii hin raawwatuu? **20** Kunoo ani
eebbisuudhaaf ajaja argadheera; inni eebbiseera; anis
geeddaruu hin danda'u. **21** "Inni Yaaqoob keessatti
daba hin argine; rakkina tokko illee Israa'el keessatti
hin argine. Waaqayyo Waaqni isaanii isaan wajjin jira;
ililleen Mootii isaan wajjin jira. **22** Waaqayyo biyya
Gibxiitii isaan baase; inni jabina akka jabina gafarsaa
qaba. **23** Yaaqoob irratti falfalli tokko iyyuu hin hojjetu;
Israa'el irrattis tolchi tokko iyyuu hin hojjetu. Amma
Yaaqoobii fi Israa'eliin, 'Waan Waaqni hojjete ilaalaa!'
jedhama. **24** Kunoo sabni sun akka leenca dhalaatti
ka'a; akkuma leencaattis ol jedha; inni hamma waan
adamsate nyaatee fixutti, hamma dhiiga waan ajjeefate
sanaa dhuguttis hin ciisu." **25** Baalaaq Bala'aamiin, "Ati
gonkumaa isaan hin abaarin yookaan isaan hin eebbisin"
jedhe. **26** Bala'aamis, "Ani akka waan Waaqayyo jedhu

kam iyyuu hojjedhu sitti hin himnee?" jedhee Baalaaqiif
deebise. **27** Ergasii Baalaaq Bala'aamiin, "Mee kottu
amma illee ani iddoo biraa sin geessaa. Tarii achii jara
naaf abaaruun kee Waaqa gammachiisa ta'aatii" jedhe.
28 Baalaaqis Bala'aamin fiixee tulluu Phe'oor kan irra
dhaabatanii gammoojjii sana gad ilaalanitti ol baase.
29 Bala'aamis Baalaaqiin, "Iddoo aarsaa torba asitti
naaf ijaari; ammas korommii loonii torbaa fi korbeeyyii
hoolaa torba naaf qopheessi" jedhe. **30** Baalaaqis akkuma
Bala'aam jedheen sana godhe; tokkoo tokkoo iddoo
aarsaa irrattis korma loonii tokkoo fi korbeessa hoolaa
tokko aarsaa dhi'eesse.

24 Bala'aam yeroo akka Israa'elin eebbisuun
Waaqayyoon gammachiise argetti akka yeroo
kaanii falfala barbaacha hin dhaqne; garuu fuula isaa
gara gammoojjiitti deebifate. **2** Yommuu Bala'aam
ol mil'atee akka Israa'el gosa gosaan qubate argetti
Hafuurri Waaqaa isa irra bu'e; **3** innis akkana jedhee
ergaa isaa dubbate: "Ergaa Bala'aam ilma Be'oor, ergaa
nama iji isaa sirriitti arguu, **4** ergaa nama dubbii Waaqaa
dhaga'uu isa Waaqa Waan Hunda Danda'u irraa mul'ata
argu kan kufee iji isaa banamu sanaa: **5** "Yaa Yaaqoob,
dunkaanonni kee, Yaa Israa'el, iddoon ati jiraattu akkam
miidhaga! **6** "Isaan akkuma sulula diriiraa, akkuma iddoo
biqiltuu kan afaan lagaa, akkuma argeessa Waaqayyo
dhaabee, akkuma birbirsaa qarqara bishaanii ti. **7**
Okolee isaa keessaa bishaantu lola'a; sanyiin isaa bishaan
baay'ee argata. "Mootiin isaa Agaag caala; mootummaan
isaa ni kabajama. **8** "Waaqayyo Gibxii isa baase; inni
jabina akka jabina gafarsaa qaba. Inni saba diinota isaa
ta'e nyaata; lafee isaanii ni caccabsa; xiyya ofii isaatiin
isaan waraana. **9** Inni akkuma leencaa ciiseera; akkuma
leenca dhalaas ciiseera; eenyutu isa dammaqsa? "Warri
si eebbisan haa eebbifaman; warri si abaaranis haa
abaaraman!" **10** Baalaaq Bala'aamitti aare. Innis harka
ofii isaa walitti rurrukutee Bala'aamiin akkana jedhe;
"Ani akka ati diina koo abaartuufan si waammadhe;
ati kunoo yeroo sadan kana isaan eebbifte. **11** Amma
dafii asii deemii mana keetti gali! Ani ulfina guddaa
siif nan kenna jedheen ture; amma garuu Waaqayyo
akka ati ulfina hin arganne si godheera." **12** Bala'aamis
Baalaaqiin akkana jedhe; "Ani ergamoota ati natti ergite
sanatti akkana jedheen hime mitii? **13** 'Utuu Baalaaq
masaraa meetii fi warqeen guutame sana naaf kennee
iyyuu, ani waanuma Waaqayyo jedhe qofan dubbadha
malee ajaja Waaqayyootiin alatti waan yaada koo gaarii
yookaan hamaa tokko iyyuu hojjechuu hin danda'u.' **14**
Kunoo ani amma saba kootti nan deebi'a; garuu mee
kottu ani waan sabni kun bara dhufu keessa saba keetiif
godhu sin beeksisaa." **15** Inni akkana jedhee ergaa isaa
dubbate: Ergaa Bala'aam ilma Be'oor, ergaa nama iji isaa
sirriitti arguu, **16** ergaa nama dubbii Waaqaa dhaga'uu
kan beekumsa Waaqa Waan Hundaa Olii qabu kan Waaqa
Waan Hunda Danda'u irraa mul'ata argu kan kufee
diriiruu, iji isaas kan banamu sanaa: **17** "Ani isa nan arga;
garuu amma miti; ani isa nan ilaala; garuu dhi'ootti miti.
Yaaqoob keessaa urjiin tokko ni ba'a; Israa'el keessaa
bokkuun tokko ol ka'a. Inni adda warra Mo'aab, buqqee
mataa ilmaan Seet hundaas ni caccabsa. **18** Edoom ni
mo'atama; See'iir, diinni isaa ni mo'atama; Israa'el garuu
jabaachaa deema. **19** Yaaqoob keessaa bulchaan tokko
ni ka'a; warra magaalaa sana keessatti lubbuudhaan
hafanis ni barbadeessa." **20** Ergasiis Bala'aam Amaaleqin
argee akkana jedhee ergaa ofii isa dubbate: "Amaaleq
saboota keessaa kan jalqabaa ture; dhumni isaa garuu
barbadaa'uu dha." **21** Ergasii Qeenota argee akkana
jedhee ergaa ofii isaa itti dubbate: "Iddoon ati jiraattu
jabaa dha; manni kees kattaa keessatti ijaarame; **22** ta'us
isin warri Qeenotaa, gaafa Asoor isin booji'u ni baddu."
23 Innis akkana jedhee ergaa isaa itti dubbate: "Wayyoo!
Yeroo Waaqayyo waan kana hojjetu eenyutu jiraachuu
danda'a? **24** Dooniiwwan qarqara Kitiim irraa ni dhufu;
isaanis Asoorii fi Eeberin ni qabatu; garuu isaanis ni
barbadeeffamu." **25** Ergasii Bala'aam ka'ee mana ofii
isaatti deebi'e; Baalaaq immoo karaa ofii isaa qajeele.

25 Israa'eloonni yeroo Shixiim keessa turanitti
dhiironni isaanii dubartoota Mo'aab wajjin
sagaagaluu jalqaban. **2** Dubartoonni kunneenis gara
qalma waaqota isaaniitti saba sana afeerraan, sabni sun
qalma sana nyaatee waaqota sanaaf sagade. **3** Israa'el
Ba'aal Phe'oor duukaa bu'e. Dheekkamsi Waaqayyoos
isaanitti boba'e. **4** Waaqayyo Museedhaan akkana
jedhe; "Akka dheekkamsi Waaqayyoo jabaan sun saba
Israa'el irraa deebi'uuf, hangafoota saba sanaa hunda
fuudhiitii guyyaa adiidhaan fuula Waaqayyoo duratti
isaan fannisi." **5** Museen abbootii murtii Israa'eliin,
"Tokkoon tokkoon keessan namoota keessan kanneen
Ba'aal Phe'oor duukaa bu'an fixaa" jedhe. **6** Kunoo
namichi Israa'el tokko utuma isaan balbala dunkaana
wal ga'ii duratti boo'aa jiranuu fuula Museetii fi fuula
waldaa Israa'el guutuu duratti dubartii Midiyaan tokko
gara maatii ofii isaatti fidate. **7** Fiinehaas ilmi Ele'aazaar
ilma Aroon lubichaa waan kana arginaan waldaa sana
keessaa ba'ee eeboo harkatti qabatee **8** namicha Israa'el
sana duukaa bu'ee dunkaana seene; namicha Israa'elii fi
dubartittiis walitti waraanee dhagna isheetti fullaase.
Akkasiin dha'ichi Israa'elitti dhufe sun ni dhowwame. **9**
Garuu baay'inni namoota dha'icha sanaan dhumanii
24,000 ga'ee ture. **10** Waaqayyos Museedhaan akkana
jedhe; **11** "Fiinehaas ilmi Ele'aazaar ilma Aroon lubicha
sanaa dheekkamsa koo Israa'eloota irraa deebiseera;
inni akka ani hinaaffaa kootiin isaan hin balleessineef,
akkuma ani ulfina kootiif isaan gidduutti hinaafu sana
innis hinaafeeraatii. **12** Kanaafuu kunoo akka ani kakuu
koo kan nagaa isa wajjin godhadhu itti naaf himi. **13**
Sababii inni ulfina Waaqa isaatiif hinaafee Israa'elootaaf
araara buuseef, innii fi sanyiin isaa kakuu lubummaa
kan bara baraa qabaatu." **14** Maqaan namicha Israa'el
kan dubartii Midiyaan wajjin ajjeefame sanaa Zimrii
ilma Saaluu ti; innis hoogganaa maatii Simi'oon. **15**
Maqaan dubartii Midiyaan kan ajjeefamte sanaa Kozbii
intala Zuuri hangafa maatii Midiyaan tokkoo ti. **16**
Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **17** "Midiyaanota
akka diinaatti ilaaliitii ajjeesi; **18** kunis waan isaan
sababii Phe'ooriitii fi obboleettii isaanii Kozbii intala
hoogganaa warra Midiyaan, dubartii guyyaa sababii

Phe'ooriitiin dha'ichi dhufe sana ajjeefamte sanaa irratti isin gowwoomsan sana akka diinaatti isin ilaalaniif."

26 Dha'icha sana booddee Waaqayyo Musee fi Ele'aazaar ilma Aroon lubichaatiin akkana jedhe; **2** "Waldaa saba Israa'el warra umuriin isaanii waggaa digdamaa fi hammasii ol ta'e kanneen loltoota Israa'el keessa tajaajiluu danda'an hunda maatii maatiidhaan lakkaa'aa." **3** Musee fi Ele'aazaar lubichi dirreewwan Mo'aab irratti, Yordaanos biratti, Yerikoo gamatti akkana jedhanii isaan wajjin dubbatan; **4** "Akkuma Waaqayyo Musee ajajetti namoota umuriin isaanii waggaa digdamaatii fi hammasii olii lakkaa'aa." **5** Ilmaan Ruubeen ilma Israa'el hangaftichaa: karaa Henookiitiin, balbala Hanookotaa; karaa Faluutiin, balbala Faluuwotaa; **6** karaa Hezrooniitiin, balbala Asroonotaa; karaa Karmiitiin, balbala Karmootaa. **7** Jarri kunneen balbalawwan Ruubeen; baay'inni isaaniis 43,730 ture. **8** Ilmi Faluus Eliiyaab; **9** ilmaan Eliiyaabis Nemuu'eel, Daataanii fi Aberoon. Daataanii fi Abiiraam kunneen qondaaltota waldaa kanneen Musee fi Aroonitti fincilanii dha; isaan yeroo Qooraahii fi duukaa buutonni isaa Waaqayyotti fincilan sanas achi keessa turan. **10** Laftis afaan banattee Qooraahii fi isaan illee liqimsite; warri garee Qooraahi immoo yeroo ibiddii namoota 250 fixe sana dhuman. Isaanis mallattoo namoonni ittiin of eeggatan ta'an. **11** Ilmaan Qooraahi garuu hin duune. **12** Ilmaan Simi'oon akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha: karaa Nemuu'eel, balbala Nemuu'eelotaa; karaa Yaamiin, balbala Yaamiinotaa; karaa Yaakiin, balbala Yaakiinotaa; **13** karaa Zeraan, balbala Zerootaa; karaa Shaawul, balbala Shaawulootaa ti. **14** Jarri kunneen balbalawwan Simi'oonii ti; isaanis namoota 22,200 turan. **15** Ilmaan Gaad akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha: karaa Zefoon, balbala Zefoonotaa; karaa Hagii, balbala Hagootaa; karaa Shuunii, balbala Shuunotaa; **16** karaa Oznii, balbala Oznootaa; karaa Eerii, balbala Eerotaa; **17** karaa Arood, balbala Aroodotaa; karaa Ari'eel, balbala Ari'eelotaa ti. **18** Jarri kunneen balbalawwan Gaadii ti; baay'inni isaaniis 40,500 ture. **19** Eerii fi Oonaan ilmaan Yihuudaa ti; isaan garuu Kana'aan keessatti du'an. **20** Ilmaan Yihuudaa akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha: karaa Sheelaa, balbala Sheelaanotaa; karaa Faares, balbala Faaresotaa; karaa Zaaraa, balbala Zaarotaa ti. **21** Ilmaan Faaresis kanneenii dha: karaa Hezroon, balbala Hezroonotaa; karaa Hamuul, balbala Hamuulotaa ti. **22** Jarri kunneen balbalawwan Yihuudaa ti; baay'inni isaaniis 76,500 ture. **23** Ilmaan Yisaakor akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha: karaa Toolaa, balbala Toolotaa; karaa Fuwaa, balbala Fuuwotaa; **24** karaa Yaashuub, balbala Yaashuubotaa; karaa Shimroon, balbala Shimroonotaa ti. **25** Jarri kunneen balbalawwan Yisaakor; baay'inni isaaniis 64,300 ture. **26** Ilmaan Zebuuloon akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha: karaa Sered, balbala Seredootaa; karaa Eeloon, balbala Eeloonotaa; karaa Yahili'eel, balbala Yahili'eelotaa ti. **27** Jarri kunneen balbalawwan Zebuuloon; baay'inni isaaniis 60,500 ture. **28** Ilmaan Yoosef akkuma balbala balbala isaaniitti: Minaasee fi Efreem. **29** Ilmaan Minaasee: karaa Maakiir, balbala Maakiirotaa; Maakiir kun abbaa Gili'aad; karaa Gili'aad, balbala Gili'aadotaa ti. **30** Ilmaan Gili'aad isaan kanneenii dha: karaa Ii'ezer, balbala Ii'ezerootaa; karaa Heleq, balbala Heleqootaa; **31** karaa Asri'eel, balbala Asrii'eelotaa, karaa Sheekem, balbala Sheekemotaa; **32** karaa Shemiidaa, balbala Shemiidaa; karaa Heefer, balbala Heeferotaa ti. **33** Zelofehaad ilmi Heefer ilmaan hin qabu ture; inni intallan qofa qaba ture; maqaan isaaniis Mahilaa, Nohii, Hoglaa, Miilkaa fi Tiirzaa dha. **34** Jarri kunneen balbalawwan Minaasee ti; baay'inni isaaniis 52,700 ture. **35** Ilmaan Efreem akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha: karaa Shuutelaa, balbala Shuutelootaa; karaa Beker, balbala Bekerotaa; karaa Taahan, balbala Taahanotaa ti. **36** Ilmaan Shuutelaa isaan kanneenii dha: karaa Eeraan, balbala Eeraanotaa ti. **37** Jarri kunneen balbalawwan Efreem; baay'inni isaaniis 32,500 ture. **38** Ilmaan Beniyaam akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha: karaa Belaa, balbala Belaa'otaa; karaa Ashbeel, balbala Asbeelotaa; karaa Ahiiraam, balbala Ahiiraamotaa; **39** karaa Shefuufaami, balbala Shefuufaamotaa; karaa Huufaam, balbala Huufaamotaa ti. **40** Ilmaan Belaa, karaa Ardii fi Na'amaan: karaa Ardii, balbala Ardootaa; karaa Na'amaan, balbala Na'amaanotaa ti. **41** Jarri kunneen balbalawwan Beniyaam; baay'inni isaaniis 45,600 ture. **42** Ilmaan Daan akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha: karaa Shuuhaam, balbala Shuuhaamotaa ti. **43** Isaan hundinuu balbalawwan Shuuhaamotaa ti; baay'inni isaaniis 64,400 ture. **44** Ilmaan Aasheer akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha: karaa Yimnaa, balbala Yuumnootaa; karaa Yishwii, balbala Yishwiiyotaa; karaa Beriiyaa, balbala Beriiyootaa; **45** karaa ilmaan Beriiyaa immoo: karaa Hebeer, balbala Hebeerotaa; karaa Malkii'eel, balbala Malkii'eelotaa ti. **46** Aasheer intala Seraa jedhamtu tokko qaba ture. **47** Jarri kunneen balbalawwan Aasheer; baay'inni isaaniis 53,400 ture. **48** Ilmaan Niftaalem akkuma balbala balbala isaaniitti kanneenii dha: karaa Yahizeel, balbala Yahizeelotaa, karaa Guunii, balbala Guunotaa; **49** karaa Yeexer, balbala Yeexirotaa; karaa Shiileem, balbala Shiileemotaa ti. **50** Jarri kunneen balbalawwan Niftaalem; baay'inni isaaniis 45,400 ture. **51** Walumaa galatti baay'inni dhiira Israa'el 601,730 ture. **52** Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **53** "Biyyi sun akkuma baay'ina maqaa namaatti dhaala ta'ee isaan kanneeniif haa qoodamu. **54** Balbala guddaadhaaf dhaala guddaa, balbala xinnaadhaaf immoo dhaala xinnaa kenni; tokkoon tokkoon balbalaa akkuma baay'ina namoota galmeeffamaniitti dhaala isaa haa argatu. **55** Garuu biyyi sun ixaadhaan haa qoqoodamtu. Isaanis akkuma maqaawwan gosoota abbootii isaaniitti ni dhaalu. **56** Tokkoon tokkoon dhaala sanaa garee guddaa fi garee xinnaa gidduutti ixaadhaan haa qoodamu." **57** Lewwonni balbala balbalaan lakkaa'aman kanneenii dha: karaa Geershoon, balbala Geershoonotaa; karaa Qohaati, balbala Qohaatotaa; karaa Meraarii, balbala Meraarotaa ti. **58** Jarri kunneenis balbalawwan Lewwotaa ti: balbala Liibnotaa, balbala Kebroonotaa, balbala Mahelootaa, balbala Muusotaa, balbala Qooraahotaa. Qohaati abbaa

Amraam; **59** maqaan niitii Amraam Yookebeed. Isheen intala Lewwii kan biyya Gibxitti Lewwiif dhalattee dha. Amraamiifis Aroon, Musee fi obboleettii isaanii Miiriyaam deesse. **60** Aroon abbaa Naadaab, Abiihuu, Ele'aazaarii fi Iitaamaar. **61** Naadaabii fi Abiihuu garuu yeroo ibidda hin eeyyamamin fuula Waaqayyoo duratti dhi'eessan sana du'an. **62** Dhiironni umuriin isaanii ji'a tokkoo fi hammasii ol ta'e kanneen lakkaa'aman hundi 23,000 turan. Isaanis sababii gidduu isaaniitti dhaala hin argatiniif Israa'eloota kaan wajjin hin lakkaa'amne. **63** Isaan kunneen warra yeroo Musee fi Ele'aazaar lubichi dirreewwan Mo'aab irratti, Yordaanos biratti, Yerikoo gamatti Israa'eloota lakkaa'an sana lakkaa'amanii dha. **64** Namoota karaa Museetii fi Aroon lubichaan Gammoojjii Siinaa keessatti lakkaa'aman keessaa namni tokko iyyuu isaan gidduu hin turre. **65** Sababii Waaqayyo waa'ee isaanii, "Isaan Gammoojjii keessatti ni dhumu" jedhee dubbatee tureef, Kaaleb ilma Yefunee fi Iyyaasuu ilma Nuuni malee isaan keessaa namni tokko iyyuu hin hafne.

27 Balbala Minaasee ilma Yoosef keessaas intallan Zelofehaad ilma Heefer, ilma Gili'aad, ilma Maakiirii fi ilma Minaaseetu dhi'aate. Maqaan intallan sanaas Mahilaa, Nohii, Hoglaa, Miilkaa fi Tiirzaa dha. **2** Isaanis balbala dunkaana wal ga'ii dura, fuula Musee fi Ele'aazaar lubichaa dura, fuula hooggantootaatii fi waldaa hundaa dura dhaabatanii akkana jedhan; **3** "Abbaan keenya Gammoojjii keessatti du'e. Inni hooggantoota Qooraahi kanneen Waaqayyotti fincilan sana keessa hin turre. Garuu inni cubbudhuma ofii isaatiin du'e. Ilmaanis hin qabu ture. **4** Maaliif maqaan abbaa keenyaa sababii inni ilma hin qabneef balbala isaa keessaa bada? Firoota abbaa keenyaa gidduutti dhaala nuu kenni." **5** Museen dubbii isaanii sana fuula Waaqayyoo duratti dhi'eesse; **6** Waaqayyos akkana jedheen; **7** "Wanni intallan Zelofehaad jedhan kun sirrii dha. Atis firoota abbaa isaanii gidduutti dhaala kenniif; dhaala abbaa isaaniis isaaniif dabarsi. **8** "Israa'elootaan akkana jedhi; 'Yoo namni utuu ilma hin dhalchin du'e, dhaala isaa intala isaatiif dabarsaa. **9** Yoo inni intalas qabaachuu baate dhaala isaa obboloota isaatiif kennaa. **10** Yoo inni obboloota qabaachuu baate dhaala isaa obboloota abbaa isaatiif kennaa. **11** Yoo abbaan isaa obboloota qabaachuu baate immoo dhaala isaa balbala isaa keessaa fira aanteef kennaa; firri sun haa dhaalu. Kunis akkuma Waaqayyo Musee ajaje sanatti saba Israa'eliif sirna seera qabeessa haa ta'u.'" **12** Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; "Tulluu Abaariim kanatti ol ba'iitii biyya ani saba Israa'eliif kenne ilaali. **13** Erga biyya sana argitee booddee atis akkuma obboleessa kee Aroon gara saba keetiitti walitti qabamta; **14** yeroo waldaan Gammoojjii Siin keessatti natti finciletti isin lachanuus ajaja kootti finciltanii turtaniitii. Isin bishaanota sana biratti fuula isaanii duratti qulqullina koo hin mul'ifne." Bishaanonni kunneenis bishaanota Mariibaa Qaadesh kan Gammoojjii Siin keessa jiranii dha. **15** Museenis Waaqayyoon akkana jedhe; **16** "Waaqayyo Waaqni hafuurota nama hundaa waldaa kana irratti nama tokko haa muudu; **17** namichi kunis akka sabni Waaqayyoo akkuma hoolota tiksee hin qabnee hin taaneef kan isaan dura gad ba'uu fi ol galu, kan gad isaan baasuu fi ol isaan galchuu dha." **18** Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; "Iyyaasuu ilma Nuuni, namicha hafuurri keessa jiru sana fuudhii harka kee isa irra kaa'i. **19** Akka inni fuula Ele'aazaar lubichaatii fi fuula waldaa Israa'el hundaa dura dhaabatu godhi; fuuluma isaanii durattis isa muudi. **20** Akka sabni Israa'el hundi isaaf ajajamuuf aangoo kee irraa kenniif. **21** Innis fuula Ele'aazaar lubichaa kan fuula Waaqayyoo duratti Uriimiidhaan gaafatee murtii isaaf kennuu dura dhaabachuu qaba. Innii fi waldaan Israa'elootaa hundi ajaja isaatiin ba'u; ajajuma isaatiinis galu." **22** Museen akkuma Waaqayyo isa ajaje sana godhe. Innis Iyyaasuu geessee akka inni fuula Ele'aazaar lubichaatii fi fuula waldaa Israa'el hundaa dura dhaabatu godhe. **23** Ergasiis akkuma Waaqayyo karaa Museetiin ajaje sana harka ofii isaa isa irra kaa'ee isa muude.

28 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Ajaja kana Israa'elootaaf kenni; akkanas jedhiin: 'Aarsaa nyaataa kan ibiddaan anaaf dhi'eeffamu kan fooliin isaa natti tolu sana yeroo murtaa'etti naa dhi'eessuu keessan mirkaneeffadhaa.' **3** Akkana isaaniin jedhi; 'Aarsaan isin ibiddaan Waaqayyoof dhi'eessitan isa kana: xobbaallaawwan hoolaa lama kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokkootii fi kanneen hir'ina hin qabne aarsaa gubamu kan yeroo hunda guyyuma guyyaan dhi'eeffamu godhaa dhi'eessaa. **4** Xobbaallaa hoolaa tokko ganama, kaan immoo galgala dhi'eessi. **5** Kana wajjinis kennaa midhaanii kan daakuu bullaa'aa iifii tokko irraa harka kudhan keessaa harki tokko zayitii ejersaa kan cuunfamee iinii tokko harka afur keessaa harka tokkoon sukkuumame dhi'eessi. **6** Kunis aarsaa yeroo hunda gubamu kan fooliin isaa toluu fi kan ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffamu kan Tulluu Siinaa irratti ajajamee dha. **7** Dhibaayyuun tokkoo tokkoo xobbaallaa hoolaa wajjin dhi'eeffamus dhugaatii cimaa iinii tokko irraa harka afur keessaa harka tokko haa ta'u; dhibaayyuu sanas iddoo qulqulluu keessatti Waaqayyoof dhangalaasi. **8** Xobbaallaa hoolaa kaan immoo akkuma kennaa midhaaniitii fi kan dhibaayyuu wajjin ganama dhi'eessite sanaa galgalas dhi'eessi. Kunis aarsaa ibiddaan dhi'eeffamu kan fooliin isaa Waaqayyotti toluu dha. **9** "'Guyyaa Sanbataa xobbaallaawwan hoolaa lama kanneen umuriin isaanii waggaa tokko ta'ee fi hir'ina hin qabne aarsaa dhibaayyuutii fi kennaa midhaanii akkasumas kennaa midhaanii kan daakuu bullaa'aa iifii tokko irraa harka kudhan keessaa harki lama zayitiidhaan sukkuumame wajjin dhi'eessi. **10** Kunis aarsaa gubamu kan aarsaa yeroo hunda gubamuu fi dhibaayyuu isaatti dabalamee Sanbata Sanbataan dhi'eeffamuu dha. **11** "'Jalqaba ji'oota keessanii hundatti jiboota loonii lama, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaawwan hoolaa torba kanneen umuriin isaanii waggaa tokko ta'ee fi kanneen hir'ina hin qabne aarsaa gubamu godhaatii Waaqayyoof dhi'eessaa. **12** Tokkoo tokkoo jiboota loonii wajjin kennaa midhaanii kan daakuu bullaa'aa iifii tokkoo irraa harka kudhan keessaa harki sadii zayitiidhaan sukkuumame, korbeessa hoolaa sana wajjinis kennaa midhaanii kan daakuu bullaa'aa iifii tokkoo irraa harka kudhan keessaa

harki lama zayitiidhaan sukkuumame dhi'eeffamuu qaba;
13 tokkoo tokkoo xobbaallaa hoolaa wajjinis kennaan
midhaanii kan daakuu bullaa'aa iifii tokkoo irraa harka
kudhan keessaa harki tokko zayitiidhaan sukkuumame
dhi'eeffamuu qaba. Kunis aarsaa gubamu kan ibiddaan
Waaqayyoof dhi'eeffamuu fi fooliin isaa toluu dha. **14**
Tokkoo tokkoo dibicha loonii wajjin dhibaayyuu daadhii
wayinii iinii tokkoo irraa walakkaa isaa, tokkoo tokkoo
xobbaallaa hoolaa wajjin iinii tokko irraa harka sadii
keessaa harka tokko, korbeessa hoolaa sana wajjinis
iinii tokko irraa harka afur keessaa harki tokko haa
dhi'eeffamu. Kunis aarsaa gubamu kan waggaa keessatti
baatii haaraatti dhi'eeffamuu dha. **15** Akkasumas aarsaa
cubbuutiif korbeessa re'ee tokko Waaqayyoof dhi'eessaa;
innis aarsaa yeroo hunda gubamuu fi dhibaayyuu isaatti
dabalamee dhi'eeffama. **16** "'Bultii kudha afuraffaa
ji'a jalqabaatti Faasiikaan Waaqayyoo ayyaaneffamuu
qaba. **17** Bultii kudha shanaffaa ji'a kanaatti ayyaanatu
jira; isinis guyyaa torba Maxinoo nyaattu. **18** Guyyaa
jalqabaatti wal ga'ii qulqulluu qabaadhaa; hojii idilees
hin hojjetinaa. **19** Jiboota loonii lama, korbeessa hoolaa
tokko, xobbaallaawwan hoolaa torba kanneen umuriin
isaanii waggaa tokko tokko ta'ee fi kanneen hundi
isaanii hir'ina hin qabne aarsaa gubamu godhaatii
ibiddaan Waaqayyoof dhi'eessaa. **20** Tokkoo tokkoo
dibicha loonii wajjinis kennaa midhaanii kan daakuu
bullaa'aa iifii tokkoo irraa harka kudhan keessaa harki
sadii zayitiidhaan sukkuumame, korbeessa hoolaa wajjin
iifii tokko irraa harka kudhan keessaa harka lama, **21**
xobbaallaawwan hoolaa torban wajjin tokkoo tokkoo
xobbaallaa hoolaatiif iifii tokko irraa harka kudhan
keessaa harka tokko dhi'eessi. **22** Akkasumas akka araarri
isinii bu'uuf korbeessa re'ee tokko aarsaa cubbuutiif
dhi'eessi. **23** Kanas aarsaa gubamu kan yeroo hunda
ganama ganama dhi'eeffamutti dabalaatii dhi'eessaa. **24**
Haaluma kanaan nyaata aarsaa ibiddaan dhi'eeffamuu
kan fooliin isaa Waaqayyotti tolu sana bultii torbaaf
guyyuma guyyaan dhi'eessaa; innis aarsaa gubamuu
fi dhibaayyuu isaa kan yeroo hunda dhi'eeffamutti
dabalamee haa dhi'eeffamu. **25** Bultii torbaffaatti wal
ga'ii qulqulluu qabaadhaa; hojii idilees hin hojjetinaa.
26 "'Ayyaana Torbanootaa keessa guyyaa ayyaana mataa
midhaaniitti yeroo kennaa midhaan haaraa Waaqayyoof
dhi'eessitan sana wal ga'ii qulqulluu godhadhaa; hojii
idilees hin hojjetinaa. **27** Jiboota loonii lama, korbeessa
hoolaa tokkoo fi xobbaallaawwan hoolaa torba kanneen
umuriin isaanii waggaa tokko tokko ta'e aarsaa gubamu
kan fooliin isaa Waaqayyotti tolu dhi'eessaa. **28** Tokkoo
tokkoo dibicha loonii wajjinis kennaan midhaanii kan
daakuu bullaa'aa iifii tokkoo irraa harka kudhan keessaa
harki sadii zayitiidhaan sukkuumame haa dhi'eeffamu.
Korbeessa hoolaa wajjin iifii tokko irraa harka kudhan
keessaa harki lama, **29** Xobbaallaawwan hoolaa torban
sana wajjinis iifii tokko irraa harka kudhan keessaa harki
tokko haa dhi'eeffamu. **30** Akkasumas akka araarri isinii
bu'uuf korbeessa re'ee tokko itti dabalaa dhi'eessaa.
31 Aarsaawwan kanneen dhibaayyuu isaanii wajjin,
aarsaa gubamu kan yeroo hunda dhi'eeffamuu fi kennaa
midhaan isaatti dabalaatii dhi'eessaa; horiin sunis kan
hir'ina hin qabne ta'uu isaanii mirkaneeffadhaa.

29 "'Guyyaa jalqaba ji'a torbaffaatti wal ga'ii qulqulluu
godhadhaa; gaafas hojii idilee hin hojjetinaa.
Guyyaan kun guyyaa isin itti malakata afuuftanii dha.
2 Dibicha loonii tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi
xobbaallaawwan hoolaa torba kanneen umuriin isaanii
waggaa tokko tokko ta'ee fi kanneen hundi isaanii hir'ina
hin qabne aarsaa gubamu kan fooliin isaa Waaqayyotti
tolu dhi'eessaa. **3** Dibicha sana wajjinis kennaa
midhaanii kan daakuu bullaa'aa iifii tokkoo irraa harka
kudhan keessaa harka sadii zayitiidhaan sukkuumame
dhi'eessaa. Korbeessa hoolaa wajjinis iifii tokko irraa
harka kudhan keessaa harka lama, **4** xobbaallaawwan
hoolaa torban sana wajjinis iifii tokko harka kudhan
keessaa harka tokko dhi'eessaa. **5** Akkasumas akka
araarri isinii buufamuuf korbeessa re'ee tokko itti
dabalaatii aarsaa cubbuutiif dhi'eessaa. **6** Aarsaawwan
kunneen akkuma amala isaaniitti aarsaawwan gubaman
kanneen ji'a ji'attii fi guyyaa guyyaatti dhi'eeffamanii
fi kennaawwan midhaaniittii fi dhibaayyuu isaaniitti
dabalamanii dhi'eeffamanii dha. Isaanis aarsaawwan
ibiddaan Waaqayyoof dhi'eeffaman kanneen fooliin
isaanii toluu dha. **7** "'Bultii kurnaffaa ji'a torbaffaa
kanaatti wal ga'ii qulqulluu godhadhaa; isinis gad of
deebisaa; hojii tokko illees hin hojjetinaa. **8** Dibicha loonii
tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaawwan hoolaa
torba kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokko ta'e
kanneen hundi isaanii hir'ina hin qabne aarsaa gubamu
kan fooliin isaa Waaqayyotti tolu godhaa dhi'eessaa.
9 Dibicha sana wajjinis kennaa midhaanii kan daakuu
bullaa'aa iifii tokko irraa harka kudhan keessaa harki
sadii zayitiidhaan sukkuumamee dhi'eessaa; korbeessa
hoolaa wajjinis iifii tokko irraa harka kudhan keessaa
harka lama, **10** xobbaallaawwan hoolaa torban sana
wajjinis iifii tokko irraa harka kudhan keessa harka
tokko dhi'eessaa. **11** Akkasumas aarsaa cubbuu kan
araaraa buusuuf dhi'eeffamuu fi aarsaa gubamu kan
yeroo hunda dhi'eeffamu, kennaa midhaan isaatii fi
dhibaayyuu isaatti dabalaatii korbeessa re'ee tokko
aarsaa cubbuutiif dhi'eessaa. **12** "'Bultii kudha shanaffaa
ji'a torbaffaatti wal ga'ii qulqulluu godhadhaa; hojii
idilee hin hojjetinaa. Waaqayyoofis bultii torba ayyaana
ayyaaneffadhaa. **13** Jiboota loonii kudha sadii, korbeeyyii
hoolaa lamaa fi xobbaallaawwan hoolaa kudha afur
kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokko ta'ee fi
kanneen hundi isaanii hir'ina hin qabne aarsaa gubamu
kan fooliin isaa Waaqayyotti toluu fi kan ibiddaan
dhi'eeffamu dhi'eessaa. **14** Tokkoo tokkoo jiboota kudha
sadanii wajjinis kennaa midhaanii kan daakuu bullaa'aa
iifii tokkoo irraa harka kudhan keessaa harki sadii
zayitiidhaan sukkuumame dhi'eessaa; tokkoo tokkoo
korbeeyyii hoolaa lamaan sanaa wajjinis iifii tokko irraa
harka kudhan keessaa harka lama, **15** tokkoo tokkoo
xobbaallaawwan hoolaa kudha afran sanaa wajjinis iifii
tokko irraa harka kudhan keessaa harka tokko dhi'eessaa.
16 Akkasumas aarsaa gubamu kan yeroo hunda
dhi'eeffamu kennaa midhaan isaattii fi dhibaayyuu

isaatti dabalaatii korbeessa re'ee tokko aarsaa cubbuutiif
dhi'eessaa. **17** "'Bultii lammaffaatti jiboota loonii kudha
lama, korbeeyyii hoolaa lamaa fi xobbaallaawwan hoolaa
kudha afur kanneen umuriin isaanii waggaa tokko
tokko ta'ee fi kanneen hundi isaanii hir'ina hin qabne
dhi'eessaa. **18** Akka lakkoobsa murtaa'eettii fi akkuma
amala isaaniitti jiboota loonii, korbeeyyii hoolaatii fi
xobbaallaawwan hoolaa sana wajjin kennaa midhaan
isaaniitii fi dhibaayyuu isaanii dhi'eessaa. **19** Akkasumas
aarsaa gubamu kan yeroo hunda dhi'eeffamu, kennaa
midhaan isaattii fi dhibaayyuu isaaniitti dabalaatii
korbeessa re'ee tokko aarsaa cubbuutiif dhi'eessaa. **20**
"'Bultii sadaffaatti jiboota loonii kudha tokko, korbeeyyii
hoolaa lamaa fi xobbaallaawwan hoolaa kudha afur
kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokko ta'ee fi
kanneen hundi isaanii hir'ina hin qabne dhi'eessaa.
21 Akka lakkoobsa murtaa'eettii fi akkuma amala
isaaniitti jiboota loonii, korbeeyyii hoolaa sanaa fi
xobbaallaawwan hoolaa sana wajjinis kennaa midhaan
isaaniitii fi dhibaayyuu isaanii dhi'eessaa. **22** Akkasumas
aarsaa gubamu kan yeroo hunda dhi'eeffamu, kennaa
midhaan isaatii fi dhibaayyuu isaatti dabalaatii korbeessa
re'ee tokko aarsaa cubbuutiif dhi'eessaa. **23** "'Bultii
afuraffaatti jiboota loonii kudhan, korbeeyyii hoolaa
lamaa fi xobbaallaawwan hoolaa kudha afur kanneen
umuriin isaanii waggaa tokko tokko ta'ee fi kanneen
hundi isaanii hir'ina hin qabne dhi'eessaa. **24** Akka
lakkoobsa murtaa'eettii fi akkuma amala isaaniitti jiboota
loonii, korbeeyyii hoolaa sanaa fi xobbaallaawwan
hoolaa sana wajjin kennaa midhaan isaaniitii fi
dhibaayyuu isaanii dhi'eessaa. **25** Akkasumas aarsaa
gubamu kan yeroo hunda dhi'eeffamu, kennaa midhaan
isaattii fi dhibaayyuu isaatti dabalaatii korbeessa
re'ee tokko aarsaa cubbuutiif dhi'eessaa. **26** "'Bultii
shanaffaatti jiboota loonii sagal, korbeeyyii hoolaa lamaa
fi xobbaallaawwan hoolaa kudha afur kanneen umuriin
isaanii waggaa tokko tokko ta'ee fi kanneen hundi
isaanii hir'ina hin qabne dhi'eessaa. **27** Akka lakkoobsa
murtaa'eettii fi akkuma amala isaaniitti jiboota loonii,
korbeeyyii hoolaa sanaa fi xobbaallaawwan hoolaa sana
wajjin kennaa midhaan isaaniitii fi dhibaayyuu isaanii
dhi'eessaa. **28** Akkasumas aarsaa gubamu kan yeroo
hunda dhi'eeffamu, kennaa midhaan isaatii fi dhibaayyuu
isaatti dabalaatii korbeessa re'ee tokko aarsaa cubbuutiif
dhi'eessaa. **29** "'Bultii ja'affaatti jiboota loonii saddeeti,
korbeeyyii hoolaa lamaa fi xobbaallaawwan hoolaa
kudha afur kanneen umuriin isaanii waggaa tokko
tokko ta'ee fi kanneen hundi isaanii hir'ina hin qabne
dhi'eessaa. **30** Akka lakkoobsa murtaa'eettii fi akkuma
amala isaaniitti jiboota loonii, korbeeyyii hoolaa sanaa fi
xobbaallaawwan hoolaa sana wajjin kennaa midhaan
isaaniitii fi dhibaayyuu isaanii dhi'eessaa. **31** Akkasumas
aarsaa gubamu kan yeroo hunda dhi'eeffamu, kennaa
midhaan isaatii fi dhibaayyuu isaatti dabalaatii korbeessa
re'ee tokko aarsaa cubbuutiif dhi'eessaa. **32** "'Bultii
torbaffaatti jiboota loonii torba, korbeeyyii hoolaa lamaa
fi xobbaallaawwan hoolaa kudha afur kanneen umuriin
isaanii waggaa tokko tokko ta'ee fi kanneen hundi
isaanii hir'ina hin qabne dhi'eessaa. **33** Akka lakkoobsa
murtaa'eettii fi akkuma amala isaaniitti jiboota loonii,
korbeeyyii hoolaa sanaa fi xobbaallaawwan hoolaa
sana wajjin kennaa midhaaniitii fi dhibaayyuu isaanii
dhi'eessaa. **34** Akkasumas aarsaa gubamu kan yeroo
hunda dhi'eeffamu, kennaa midhaan isaatii fi dhibaayyuu
isaatti dabalaatii korbeessa re'ee tokko aarsaa cubbuutiif
dhi'eessaa. **35** "'Bultii saddeettaffaatti wal ga'ii qulqulluu
godhadhaa; hojii idilee hin hojjetinaa. **36** Dibicha loonii
tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaawwan hoolaa
torba kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokko ta'ee
fi kanneen hundi isaanii hir'ina hin qabne aarsaa gubamu
kan ibiddaan dhi'eeffamuu fi kan fooliin isaa Waaqayyotti
tolu dhi'eessaa. **37** Akka lakkoobsa murtaa'eettii fi
akkuma amala isaaniitti dibicha loonii, korbeessa hoolaa
sanaa fi xobbaallaawwan hoolaa sana wajjin kennaa
midhaan isaaniitii fi dhibaayyuu isaanii dhi'eessaa. **38**
Akkasumas aarsaa gubamu kan yeroo hunda dhi'eeffamu,
kennaa midhaan isaatii fi dhibaayyuu isaatti dabalaatii
korbeessa re'ee tokko aarsaa cubbuutiif dhi'eessaa. **39**
"'Aarsaa keessan kan gubamu, kennaa midhaan keessanii,
dhibaayyuu keessanii fi aarsaa keessan kan nagaa,
kan wareega keessaniitii fi aarsaa fedhii keessaniin
dhi'eessitanitti dabalaatii ayyaana keessan beekamaa
sana irratti Waaqayyoof dhi'eessaa.'" **40** Museenis waan
Waaqayyo isa ajaje hunda Israa'elootatti hime.

30 Museen abbootii gosoota Israa'eliin akkana jedhe:
"Wanni Waaqayyo ajaje kanaa dha: **2** Namni tokko
yoo Waaqayyoof waa wareege yookaan akka waan tokko
hojjetu ofumaa isaatiin yoo kakate, inni kakuu ofii
sana hin cabsin; qooda kanaa waan dubbate hunda
guutuu qaba. **3** "Yoo intalli tokko utuma mana abbaa
ishee jirtuu Waaqayyoof wareega wareegde yookaan
waan tokko gochuudhaaf dirqama keessa seente, **4** yoo
abbaan ishees waa'ee wareega ishee yookaan dirqama
keessa seenuu ishee dhaga'ee homaa isheen jechuu
baate wareegni isheettii fi dirqamni isheen seente sun
hundi hin geeddaramu. **5** Yoo abbaan ishee waan kana
dhaga'ee ishee dhowwe garuu wareega ishee yookaan
kakuu isheen ittiin dirqama seente keessaa tokko iyyuu
hin guutamu; sababii abbaan ishee ishee dhowweef
Waaqayyo ishee ni bilisoomsa. **6** "Yoo isheen erga
wareega seentee booddee yookaan erga dubbii utuu
itti hin yaadin dubbatteen dirqama seentee booddee
heerumte, **7** dhirsi ishees yoo waan kana dhaga'ee
homaa isheen jechuu baate wareegni ishee yookaan
dirqamni isheen seente sun hin geeddaramu. **8** Garuu
dhirsi ishee yoo yeroo waan kana dhaga'utti ishee
dhowwe, wareega ishee kan dirqama keessa ishee galchu
yookaan waadaa isheen utuu itti hin yaadin dirqama
keessa of galchite sana ishee jalaa diiga; Waaqayyos ishee
bilisoomsa. **9** "Wareegni haadha hiyyeessaa yookaan
dubartii dhirsa jalaa baatee, dirqamni isheen seente
kam iyyuu ishee qabata. **10** "Yoo dubartiin dhirsa ishee
wajjin jiraattu tokko wareega tokko wareegdee yookaan
waan tokko gochuudhaaf kakuudhaan dirqama keessa of
galchite, **11** dhirsi ishees yoo waan kana dhaga'ee homaa
isheedhaan jechuu baate yookaan yoo ishee dhowwuu
baate wareegni ishee yookaan waadaan isheen ittiin

dirqama keessa of galchite sun hundi hin geeddaramu. **12** Garuu yoo dhirsi ishee yeroo waan kana dhaga'utti ishee jalaa diige, wareega ishee yookaan waadaa afaan isheetii ba'e keessaa tokko iyyuu hojii irra hin oolu; sababii dhirsi ishee ishee jalaa diigeef, Waaqayyo ishee bilisoomsa. **13** Dhirsi ishee wareega isheen wareegdu yookaan waadaa isheen gad of qabuuf kakuudhaan seentu kam iyyuu fudhachuu yookaan diiguu ni danda'a. **14** Garuu yoo dhirsi ishee guyyuma guyyaan homaa isheen jechuu baate, inni wareega ishee yookaan dirqama ishee irra jiru hunda fudhateera jechuu dha. Inni sababii gaafa waa'ee waan kanaa dhaga'e sana homaa isheedhaan hin jedhiniif waan sana fudhateera. **15** Ta'us inni yoo erga waa'ee waan kanaa dhaga'ee booddee waadaa sana diige yakka isheetti ni gaafatama." **16** Isaan kunneen seerawwan dhirsaa fi niitii gidduu akkasumas abbaa fi intala isaa kan yeroo ijoollummaa isheetti mana isaa jirtu gidduu jiraachuu qabu kan Waaqayyo Musee ajajee dha.

31 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Saba Israa'eliif jedhiitii warra Midiyaan irratti haaloo ba'i. Ergasii ati gara saba keetiitti walitti qabamta." **3** Kana irratti Museen saba sanaan akkana jedhe; "Akka isaan warra Midiyaanitti duulanii haaloo Waaqayyoo isaan irratti ba'aniif namoota keessan keessaa muraasa hidhachiisaa. **4** Tokkoo tokkoo gosa Israa'el keessaa nama kuma tokko tokkoo duulatti ergaa." **5** Akkasitti tokkoo tokkoo gosa Israa'el keessaa namoonni kumni tokko tokko walitti buufamanii namni kumni kudha lama lolaaf hidhate. **6** Museenis tokkoo tokkoo gosaa keessaa nama kuma tokko tokko Fiinehaas ilma Ele'aazaar lubichaa isa mi'a iddoo qulqulluutii fi malakata afuufamu harkatti qabate sana wajjin gara waraanaatti erge. **7** Isaanis akkuma Waaqayyo Musee ajaje sanatti warra Midiyaan lolanii dhiira hunda ajjeesan. **8** Mootonni Midiyaan shanan jechuunis Eewii, Reqem, Zuuri, Huurii fi Rebaanis warra ajjeefaman keessa turan. Akkasumas Bala'aam ilma Be'oor goraadeedhaan ajjeesan. **9** Israa'eloonni dubartootaa fi ijoollee warra Midiyaan booji'an; loon, bushaayee fi qabeenya isaanii hundas ni saaman. **10** Magaalaawwan Midiyaanonni keessa jiraatan hundaa fi qubatawwan isaanii hunda ibiddaan guban. **11** Isaanis waan booji'anii fi waan saaman hunda namaa fi horii illee fuudhanii **12** warra booji'an, waan qabatanii fi waan saaman gara iddoo qubata isaanii kan fuula Yerikoo dura, Yordaanos cina, dirreewwan Mo'aab keessa jiruutti gara Museetti, gara Ele'aazaar lubichaatii fi gara waldaa Israa'elitti fidan. **13** Museen, Ele'aazaar lubichii fi hooggantoonni waldaa hundi qubataan alatti isaan simachuuf gad ba'an. **14** Museenis ajajjuuwwan loltootaa jechuunis ajajjuuwwan kumaatii fi ajajjuuwwan dhibbaa kanneen lolaa galanitti aare. **15** Innis akkana jedhee isaan gaafate; "Isin maaliif dubartoota hunda hambiftan? **16** Kunoo warri waan Phe'ooritti ta'e sana keessatti gorsa Bala'aam fudhachuudhaan akka dha'ichi saba Waaqayyoo irra bu'uuf Israa'eloota Waaqayyo irraa deebisan isaan turan. **17** Ammas ilmaan dhiiraa hunda fixaa; akkasumas dubartii dhiira wajjin ciifte hunda ajjeesaa. **18** Garuu dubara takkumaa dhiira wajjin hin ciisin ofii keessaniif hambifadhaa. **19** "Isin keessaa namni nama ajjeese kam iyyuu yookaan namni nama ajjeefame tuqe kam iyyuu bultii torba qubataan ala haa turu. Bultii sadaffaa fi bultii torbaffaattis ofii keessanii fi boojuu keessan qulqulleessaa. **20** Uffata hunda akkasumas waan gogaa irraa, rifeensa re'ee irraa yookaan muka irraa hojjetame hunda qulqulleessaa." **21** Ergasiis Ele'aazaar lubichi loltoota duula dhaqanii turan sanaan akkana jedhe; "Qajeelfamni seeraa kan Waaqayyo Museef kenne kanaa dha: **22** Warqee, meetii, naasii, sibiila, qorqorroo, dilaalii fi **23** wanni ibidda irraa hafuu danda'u kam iyyuu ibidda keessa dabarfamee qulqullaa'uu qaba. Garuu wanni sun bishaan qulqullaa'ummaatiinis qulqulleeffamuu qaba. Wanni ibidda irra hafuu hin dandeenye kam iyyuu bishaan sanaan qulqulleeffama. **24** Guyyaa torbaffaatti uffata keessan miiccadhaa; isinis ni qulqulleeffamtu. Ergasii qubatatti galuu dandeessu." **25** Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **26** "Ati, Ele'aazaar lubichii fi abbootiin maatii waldaa sanaa namootaa fi horii booji'aman lakkaa'aa. **27** Boojuu sanas loltoota duula dhaqanii turanii fi waldaa hunda gidduutti iddoo lamatti qoodi. **28** Loltoota duulan irraa namas ta'u loon, harroota, hoolota yookaan re'oota dhibba shan keessaa tokko Waaqayyoof gibira fuudhi. **29** Gibira sanas walakkaa qooda isaanii irraa fuudhii qooda Waaqayyoo godhiitii Ele'aazaar lubichatti kenni. **30** Walakkaa qooda saba Israa'el irraa immoo namas ta'u loon, harroota, hoolota, re'oota yookaan horii biraa shantama keessaa tokko fuudhiitii Lewwota warra itti gaafatamtoota dunkaana Waaqayyoo ta'anitti kenni." **31** Musee fi Ele'aazaar lubichi akkuma Waaqayyo Musee ajaje sana godhan. **32** Wanti boojuu loltoonni fudhatan irraa hafe hoolota 675,000, **33** loon 72,000, **34** harroota 61,000, **35** dubartoonni takkumaa dhiira wajjin hin ciisin 32,000 turan. **36** Qoodni walakkaa kan warra duulaniif qoodame: Hoolota 337,500 **37** keessaa gibirri Waaqayyoo 675 ture; **38** loon 36,000 keessaa gibirri Waaqayyoo 72 ture; **39** harroota 30,500 keessaa gibirri Waaqayyoo 61 ture; **40** nama 16,000 keessaa gibirri Waaqayyoo 32 ture. **41** Museen akkuma Waaqayyo isa ajaje sanatti gibira sana qooda Waaqayyoo godhee Ele'aazaar lubichatti kenne. **42** Qooda walakkaa kan Museen warra duulan irraa Israa'elootaaf qoode: **43** Walakkaan boojuu kan waldaa sanaa hoolota 337,500, **44** loon 36,000, **45** harroota 30,500, **46** nama 16,000 ture. **47** Museen akkuma Waaqayyo isa ajaje sanatti walakkaa saba Israa'el irraa namaa fi horii shantama keessaa tokko fuudhee Lewwota warra itti gaafatamtoota dunkaana Waaqayyoo ta'anitti kenne. **48** Ergasiis ajajjuuwwan loltoota kumaatama irratti aangoo qaban jechuunis ajajjuuwwan kumaatii fi ajajjuuwwan dhibbaa gara Musee dhaqanii **49** akkana jedhaniin; "Nu garboonni kee loltoota ajaja keenya jala jiran lakkoofneerra; namni tokko iyyuu hin hir'anne. **50** Kanaafuu nu waan tokkoon tokkoon keenya arganne jechuunis mi'a warqee, arboora, bitawoo, qubeelaa chaappaa, lootii fi amartii mormaa akka fuula Waaqayyoo duratti aarsaa araara nuu buusuuf kennaa Waaqayyoof dhi'eeffamu goonee fidneerra."

51 Musee fi Ele'aazaar lubichis warqee fi faayawwan harkaan tolfaman hunda isaan harkaa fuudhan. **52** Warqeen ajajjuuwwan kumaatii fi ajajjuuwwan dhibbaa kennan kanneen Musee fi Ele'aazaar akka kennaatti Waaqayyoof dhi'eessan hundi saqilii 16,750 ulfaatu ture. **53** Tokkoon tokkoon loltootaa ofii isaaniitiif boojuu fudhatanii turan. **54** Musee fi Ele'aazaar lubichis warqee sana ajajjuuwwan kumaatii fi ajajjuuwwan dhibbaa harkaa fuudhanii akka Israa'eloonni fuula Waaqayyoo duratti ittiin yaadatamaniif dunkaana wal ga'iitti ol galchan.

32 Ilmaan Ruubeenii fi ilmaan Gaad warri loonii fi bushaayee hedduu qaban akka biyyi Ya'izeerii fi biyyi Gili'aad horii isaaniitiif tolu argan. **2** Isaan gara Musee, gara Ele'aazaar lubichaatii fi gara hooggantoota waldaa dhufanii akkana jedhan; **3** "Axaaroti, Diiboon, Ya'izeer, Niimraa, Heshboon, Ele'aalee, Sebaamaa, Neboo fi Be'oon, **4** biyyi Waaqayyo fuula waldaa Israa'el duratti rukute sun horiif tolaa dha; nu tajaajiltoonni kees horii qabna. **5** Yoo nu fuula kee duratti fudhatama argannee jiraanne biyyi kun nu tajaajiltoota keetiif handhuuraa ta'ee haa kennamu. Akka nu Yordaanos gama ceenus hin godhin." **6** Museenis ilmaan Gaadii fi ilmaan Ruubeeniin akkana jedhe; "Obboloonni keessan duula dhaqanii isin immoo as teessuu? **7** Isin maaliif akka Israa'eloonni biyya Waaqayyo isaanii kenne sanatti ce'anii hin galleef abdii isaan kutachiiftuu? **8** Kun waanuma abbootiin keessan gaafa ani akka isaan biyyattii ilaalaniif jedhee Qaadesh Barnee irraa isaan erge sana hojjetanii dha. **9** Isaanis erga gara Sulula Eshkool dhaqanii biyya sana arganii booddee akka Israa'eloonni biyya Waaqayyo isaaniif kennetti hin galleef abdii isaan kutachiisan. **10** Dheekkamsi Waaqayyoos guyyuma sana boba'e; innis akkana jedhee kakate; **11** 'Waan isaan garaa guutuudhaan na faana deemuu didaniif, namoota waggaa digdamaatii fi hammasii olii kanneen biyya Gibxiitii ba'anii dhufan keessaa namni tokko iyyuu biyya ani Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif waadaa gale sana hin argu. **12** Kaaleb ilma Yefunee kan gosa Qeneezii fi Iyyaasuu ilma Nuuni malee namni tokko iyyuu hin argu; isaan lamaan garaa guutuudhaan Waaqayyo duukaa bu'aniiruutii.' **13** Dheekkamsi Waaqayyoo Israa'el irratti boba'e; innis hamma dhaloonni fuula isaa duratti waan hamaa hojjete sun hundi dhumutti akka isaan waggaa afurtama gammoojjii keessa jooran godhe. **14** "Yaa sanyii cubbamootaa nana, isin kunoo dheekkamsa Waaqayyoo kan Israa'el irratti boba'e sana ittuma caalchisuuf iddoo abbootii keessanii buutaniirtu. **15** Yoo isin isa duukaa bu'uu irraa garagaltan inni ammas gammoojjii kana keessatti saba kana hunda ni dhiisa; isinis uummata kana ni balleessitu." **16** Isaan gara isaa dhufanii akkana jedhaniin; "Nu asitti horii keenyaaf dallaa, dubartootaa fi ijoollee keenyaaf immoo magaalaawwan ijaarra. **17** Nu garuu hamma lafa isaaniitiin isaan geenyutti hidhannee Israa'el dura deemuuf qophaa'oo dha. Yeroo kanatti akka jiraattoonni biyyattii isaan hin tuqneef dubartoonnii fi ijoolleen keenya magaalaawwan dallaa jabaa qaban keessa haa jiraatan. **18** Hamma tokkoon tokkoon Israa'elootaa dhaala ofii isaanii argatanitti nu mana keenyatti hin deebinu. **19** Sababii dhaalli keenya laga Yordaanos irraa gara ba'aatti nuuf kennameef nu Yordaanos irraa gama kaaniin isaan wajjin waan dhaallu hin qabnu." **20** Museenis akkana isaaniin jedhe; "Yoo isin waan kana gootan, yoo isin fuula Waaqayyoo duratti hidhattanii duulaaf kaatan, **21** yoo isin hundinuu hamma inni diinota ofii isaa fuula ofii isaa duraa ari'ee baasutti hidhattanii fuula Waaqayyoo dura Yordaanosin ceetan, **22** yeroo biyyattiin fuula Waaqayyoo duratti mo'atamtutti isin itti gaafatama Waaqayyoo fi saba Israa'eliif qabdan irraa ni bilisoomtu. Biyyi sunis fuula Waaqayyoo duratti dhaala keessan ta'a. **23** "Garuu isin yoo waan kana gochuu baattan, kunoo Waaqayyotti cubbuu hojjechuu keessan; akka cubbuun keessan isin argatu illee beekkadhaa. **24** Dubartootaa fi ijoollee keessaniif magaalaawwan, bushaayee keessaniif immoo dallaa ijaaraa; isin garuu waan waadaa galtan sana guutaa." **25** Ilmaan Gaadii fi ilmaan Ruubeen Museedhaan akkana jedhan; "Nu garboonni kee akkuma gooftaan keenya nu ajaju goona. **26** Ijoolleen keenyaa fi niitonni keenya, bushaayeen keenyaa fi loon keenya, asuma magaalaawwan Gili'aaditti haa hafan. **27** Nu garboonni kee garuu tokkoon tokkoon keenya akkuma gooftaan keenya jedhe sana duulaaf qophoofnee fuula Waaqayyoo duratti duuluuf ni ceena." **28** Ergasiis Museen waa'ee isaanii Ele'aazaar lubichaaf, Iyyaasuu ilma Nuunitii fi abbootii maatii gosoota Israa'eliif ajaja kenne. **29** Innis akkana isaaniin jedhe; "Yoo ilmaan Gaadii fi ilmaan Ruubeen, namni waraanaaf hidhate hundi fuula Waaqayyoo duratti isin wajjin Yordaanos ce'e, yommuu biyyattiin isin harka galtutti biyya Gili'aad sana kennaafii. **30** Garuu isaan yoo duulaaf hidhatanii isin wajjin ce'uu baatan, Kana'aan keessatti isin wajjin lafa haa argatan." **31** Ilmaan Gaadii fi ilmaan Ruubeenis akkana jedhanii deebii kennan; "Nu garboonni kee waan Waaqayyo jedhe ni goona. **32** Nu mi'a lolaa hidhannee fuula Waaqayyoo dura ceenee Kana'aan seenna; garuu qabeenyi nu dhaallu Yordaanosiin gamatti nuuf haa hafu." **33** Museenis mootummaa Sihoon mootii Amoorotaa fi mootummaa Oogi mootii Baashaan jechuunis biyya sana guutuu magaalaawwan isaaniitii fi bulchiinsa naannoo isaanii jiru sana ilmaan Gaadiitiif, ilmaan Ruubeeniitii fi walakkaa gosa Minaasee ilma Yoosefiif kenne. **34** Ilmaan Gaadis magaalaawwan Diiboon, Axaaroti, Aro'eer, **35** Atroot Shoofaan, Ya'izeer, Yogbihaa, **36** Beet Niimraa fi Beet haaraan magaalaawwan jajjaboo godhanii ijaaran. Bushaayee isaaniitiifis dallaa ijaarratan. **37** Ilmaan Ruubeenis magaalaawwan Heshboon, Ele'aaleenii fi Kiriyaataayim, **38** akkasumas Neboo fi Ba'aal Me'oon jechuunis magaalaawwan maqaan isaanii geeddaramee fi Sibimaa deebisanii ijaaran. Isaanis magaalaawwan deebisanii ijaaran sanaaf maqaa baasan. **39** Ijoolleen Maakiir ilma Minaasees gara Gili'aad dhaqanii biyyattii qabatanii Amoorota achi turan ari'anii baasan. **40** Museenis Gili'aadin ijoollee Maakiir sanyii Minaaseetiif kenne; isaanis achi qubatan. **41** Yaa'iir ilmi Minaasees dhaqee gandoota isaanii fudhatee gandoota Yaa'iirootaa jedhee moggaase. **42** Noobaan immoo Qeenaatii fi

gandoota naannoo isaa jiran qabatee Noobaa jedhee maqaa ofii isaatiin waame.

33 Sadarkaaleen adeemsa saba Israa'el kan yeroo isaan kutaa kutaadhaan qajeelfama Museetii fi Aroon jalatti biyya Gibxii ba'anii kana. **2** Museen ajaja Waaqayyootiin sadarkaalee adeemsa isaanii galmeesse. Adeemsi isaaniis sadarkaa sadarkaadhaan kunoo ti: **3** Israa'eloonni ji'a jalqabaa keessa guyyaa kudha shanaffaatti guyyaa Faasiikaatti aanu Raamseedhaa ka'anii qajeelan. Isaanis utuma warri Gibxii hundi isaan arganuu irree jabaadhaan deeman; **4** yeroo kana warri Gibxi ilmaan hangafa isaanii kanneen Waaqayyo isaan gidduudhaa fixe hunda awwaallachaa turan; waaqota warra Gibxitti Waaqayyo muree tureetii. **5** Israa'eloonnis Raamseedhaa ka'anii Sukooti qubatan. **6** Sukootii ka'anii Eetaam ishee qarqara gammoojjiitti argamtu keessa qubatan. **7** Eetaamii ka'anii gara Phii Hahiiroti kan gama ba'a Ba'aal Zefooniitti argamtuutti garagalanii Migdool bira qubatan. **8** Fiihahiirootii ka'anii galaana keessa darbanii gammoojjii seenan; isaanis Gammoojjii Eetaamii keessa bultii sadii deemanii Maaraa qubatan. **9** Maaraadhaa ka'anii Eelim lafa burqaa kudha lamaa fi muka meexxii torbaatama qabu sana dhaqanii achi qubatan. **10** Eelimii ka'anii Galaana Diimaa cina qubatan. **11** Galaana Diimaadhaa ka'anii Gammoojjii Siin keessa qubatan. **12** Gammoojjii Siiniitii ka'anii Dofqaa qubatan. **13** Dofqaadhaa ka'anii Aaluush qubatan. **14** Aaluushii ka'anii Refiidiim lafa bishaan namni dhugu hin jirre qubatan. **15** Refiidiimii ka'anii Gammoojjii Siinaa keessa qubatan. **16** Gammoojjii Siinaatii ka'anii Qiibrooti Hataabaa qubatan. **17** Qiibrooti Hataabaadhaa ka'anii Haxerooti qubatan. **18** Haxerootii ka'anii Riitmaa qubatan. **19** Riitmaadhaa ka'anii Rimoon Phereez qubatan. **20** Rimoon Phereezii ka'anii Libnaa qubatan. **21** Libnaadhaa ka'anii Riisaa qubatan. **22** Riisaadhaa ka'anii Qehelaataa qubatan. **23** Qehelaataadhaa ka'anii Gaara Shaafer bira qubatan. **24** Gaara Shaafer biraa ka'anii Haraadaa qubatan. **25** Haraadaa ka'anii Maqiheelooti qubatan. **26** Maqiheelootii ka'anii Tahaati qubatan. **27** Tahaatii ka'anii Taaraa qubatan. **28** Taaraadhaa ka'anii Miitiqaa qubatan. **29** Miitiqaadhaa ka'anii Hashmoonaa qubatan. **30** Hashmoonaadhaa ka'anii Mooserooti qubatan. **31** Mooserootii ka'anii Benee Yaa'akaan qubatan. **32** Benee Yaa'akaanii ka'anii Hoori Hagidgaad qubatan. **33** Hoori Hagidgaadii ka'anii Yoxbaataa qubatan. **34** Yoxbaataadhaa ka'anii Abroonaa qubatan. **35** Abroonaadhaa ka'anii Eziyoon Geber qubatan. **36** Eziyoon Geberii ka'anii Gammoojjii Siin keessa Qaadesh qubatan. **37** Qaadeshii ka'anii daarii biyya Edoom irra Tulluu Hoori bira qubatan. **38** Aroon lubichis ajaja Waaqayyootiin Tulluu Hooriitti ol ba'e; innis erga Israa'eloonni biyya Gibxiitii ba'anii booddee waggaa afurtamaffaatti guyyaa jalqaba ji'a shanaffaatti achitti du'e. **39** Aroon yommuu Tulluu Hoori irratti du'e sana umuriin isaa waggaa dhibba tokkoo fi digdamii sadii ture. **40** Mootiin Aaraad namichi Kana'aan kan Negeeb keessa jiraachaa ture sun akka sabni Israa'el dhufaa jiru dhaga'e. **41** Isaanis Tulluu Hooriitii ka'anii Zalmoonaa qubatan. **42** Zalmoonaadhaa ka'anii Phuunon qubatan. **43** Phuunoniidhaa ka'anii Oobooti qubatan. **44** Oobootii ka'anii daarii Mo'aab irra Iyyee Abaariim qubatan. **45** Iyyiimii ka'anii Diiboongaad qubatan. **46** Diiboongaadii ka'anii Almoon Diiblaatayim qubatan. **47** Almoon Diiblaatayimii ka'anii Neboo tulluuwwan Abaariim bira qubatan. **48** Tulluuwwan Abaariimiitii ka'anii dirreewwan Mo'aab irra, Yordaanos bira, Yerikoo gama qubatan. **49** Isaanis dirreewwan Mo'aab kan Yordaanos cina Beet Yashiimootii jalqabee hamma Abeel Shixiimiitti jiru sana irra qubatan. **50** Waaqayyos dirreewwan Mo'aab irratti, Yordaanos biratti, Yerikoo gamatti Museedhaan akkana jedhe; **51** "Akkana jedhii saba Israa'elitti dubbadhu; 'Isin yommuu Yordaanos ceetanii Kana'aanitti galtanitti, **52** jiraattota biyya sanaa of duraa ari'aa baasaa. Fakkiiwwan isaanii kanneen soofamanii hojjetamanii fi waaqota isaanii kanneen baqfamanii tolfaman hunda barbadeessaa; gaarran sagadaa isaanii hundas diigaa. **53** Sababii ani biyyattii handhuuraa godhee isinii kenneef, biyyattii dhuunfadhaa keessa jiraadhaa. **54** Biyya sanas maatiiwwan keessaniif dhaala godhaatii ixaadhaan gargari qoodaa; maatii baay'eedhaaf dhaala guddaa, maatii muraasaaf immoo dhaala xinnaa kennaa. Iddoon ixaadhaan isaanii ba'e kan isaanii ta'a. Isinis akkuma gosoota abbootii keessaniitti dhaalaa. **55** "'Garuu yoo isin warra biyya sana jiraatan achii baasuu baattan, warri isin akka isaan achi jiraataniif dhiiftan sun akka huuba ija keessaatii fi akka qoraattii cinaacha keessaa isinitti ta'u. Biyya isin keessa jiraattan keessattis isin rakkisu. **56** Anis waanan isaan gochuu yaade sana isinitti nan fida.'"

34 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **2** "Akkana jedhii Israa'eloota ajaji: 'Yeroo isin Kana'aan seentanitti biyyi akka dhaalaatti isinii kennamtu sun daangaawwan kanneen qabaatti: **3** "'Daangaan keessan kan gama kibbaa Gammoojjii Siin kan qarqara Edoom irra jirtu irraa jalqaba; karaa ba'aatiin daangaan keessan kan kibbaa dhuma Galaana Soogiddaa irraa jalqaba; **4** daangaan keessan kibba irraa gara tabba Aqrabiimitti deebi'ee, gara Siinitti ce'ee hamma kibba Qaadesh Barneetti deema. Ergasiis gara Hazar Adaaritti ittuma fufee gara Azimoonitti darba. **5** Daangaan sunis Azimoon irraa gara laga Gibxitti deebi'ee galaana ga'ee dhuma. **6** Daangaan keessan kan gama dhi'aa immoo qarqara Galaana guddichaa ti. Kunis gama dhi'aatiin daangaa keessan ta'a. **7** Daarii keessan kan kaabaatiif galaana guddaadhaa hamma Tulluu Huuritti, **8** Tulluu Huuriitii hamma Leeboo Hamaatiitti mallattoo tolchaa. Daariin sunis hamma Zedaaditti deemee **9** hamma Ziifronitti itti fufee Hazar Eenaan irratti dhuma. Kunis daarii keessan kan kaabaa ta'a. **10** Daarii keessan kan ba'aatiifis Hazar Eenaanii jalqabaatii hamma Shefaamaatti mallattoo tolchaa. **11** Daariin sunis Shefaamaa jalqabee karaa ba'a Aayiniitiin hamma Riibilaatti gad bu'a; itti fufees hamma ededa gama ba'aa Galaana Kinereetitti argamuutti deema. **12** Daariin kunis Yordaanositti gad bu'ee Galaana Soogiddaa ga'ee dhaabata. **13** Museen akkana jedhee Israa'eloota ajaje: "Biyya kana dhaala godhadhaatii ixaadhaan qoodadhaa;

Waaqayyo akka biyyi kun gosa sagalii fi walakkaadhaaf
kennamu ajajeera; **14** maatiiwwan gosa Ruubeen, kan
gosa Gaadii fi walakkaan gosa Minaasee dhaala ofii
fudhataniiruutii. **15** Gosoonni lamaanii fi walakkaan
gosa tokkoo Yordaanos gamaa, fuullee Yerikootii gara
ba'a biiftuutti karaa ba'aatiin dhaala isaanii argataniiru."
16 Waaqayyo Museedhaan akkana jedhe; **17** "Maqaan
namoota akka dhaalaatti lafa kana isinii qoodaniis
Ele'aazaar lubichaa fi Iyyaasuu ilma Nuunii ti. **18**
Isinis akka isaan lafa dhaalaa qoodaniif tokkoo tokkoo
gosaa keessaa hoogganaa tokko filadhaa. **19** "Maqaan
isaaniis kanneenii dha: "Gosa Yihuudaa keessaa, Kaaleb
ilma Yefunee; **20** gosa Simi'oon keessaa, Shemuu'eel
ilma Amiihuud; **21** gosa Beniyaam keessaa, Eliidaad
ilma Kisloon; **22** gosa Daan keessaa hoogganaan, Bukii
ilma Yoogilii; **23** gosa Minaasee ilma Yoosef keessaa
hoogganaan, Hanii'eel ilma Eefoodi; **24** gosa Efreem ilma
Yoosef keessaa hoogganaan, Qamu'eel ilma Shiifxaan;
25 gosa Zebuuloon keessaa hoogganaan, Eliisaafaan
ilma Phaarnaak; **26** gosa Yisaakor keessaa hoogganaan,
Phaaltii'eel ilma Azaan; **27** gosa Aasheer keessaa
hoogganaan, Ahiihuud ilma Sheloomii; **28** gosa Niftaalem
keessaa hoogganaan, Phedaa'eel ilma Amiihuud." **29**
Namoonni kunneen warra Waaqayyo akka isaan biyya
Kana'aan keessatti Israa'elootaaf dhaala hiraniif isaan
ajajee dha.

35 Waaqayyos dirreewwan Mo'aab irratti, Yordaanos
biratti, Yerikoo gamatti Museedhaan akkana
jedhe; **2** "Israa'eloonni dhaala ofii isaaniitii argachuuf
jiran keessaa magaalaawwan Lewwonni keessa jiraatan
akka isaanii kennan Israa'eloota ajaji. Lafa horii
itti bobbaafatanis naannoo magaalaawwaniitti haa
kennaniif. **3** Isaanis magaalaawwan keessa jiraatanii
fi lafa itti loon isaaniitii fi horii isaanii kaan hunda
bobbaafatan ni qabaatu. **4** "Lafti horiin itti bobba'u kan
isin naannoo magaalaawwaniitti Lewwotaaf kennitan
sun dallaa magaalaa irraa jalqabee gama hundaan
dhundhuma kuma tokko achi bal'ata. **5** Magaalaa sana
gidduutti hambisuudhaan karaa alaatiin gama ba'aatiin
dhundhuma kuma lama, gama kibbaatiin dhundhuma
kuma lama, gama dhi'aatiin dhundhuma kuma lama,
gama kaabaatiin immoo dhundhuma kuma lama safaraa.
Iddoowwan kunneen magaalaawwan sanaaf iddoowwan
itti horii bobbaafatan ta'u. **6** "Magaalaawwan ja'an isin
Lewwotaaf kennitan magaalaawwan itti baqatan kanneen
namni nama ajjeese itti baqatu ta'u. Magaalaawwan
afurtamii lamas kanatti dabalaatii isaanii kennaa. **7**
Walumaa galatti magaalaawwan afurtamii saddeet
kanneen lafa tika ofii isaanii qaban Lewwotaaf kennaa.
8 Magaalaawwan isin lafa Israa'eloonni dhaalan irraa
Lewwotaaf kennitan, akkuma qooda dhaala tokkoo
tokkoo gosaatti haa ta'u; gosa dhaala baay'ee qabu irraa
magaalaawwan baay'ee, gosa dhaala muraasa qabu irraa
immoo magaalaawwan xinnoo fuudhaa." **9** Waaqayyos
Museedhaan akkana jedhe: **10** "Israa'elootatti dubbadhu;
akkanas jedhiin: 'Isin yommuu Yordaanosin ceetanii
Kana'aanitti galtanitti, **11** akka isin magaalaawwan itti
baqatan kanneen namni tasa nama ajjeese itti baqatu
isinii ta'aniif magaalaawwan filadhaa. **12** Magaalaawwan
kunneenis akka namni nama ajjeesuudhaan himatame
utuu murtii argachuuf waldaa duratti hin dhi'aatin
hin duuneef iddoo inni itti nama haaloo isa ba'u jalaa
baqatu ta'u. **13** Magaalaawwan isin kennitan ja'an
kunneenis magaalaawwan itti baqattan isinii ta'u. **14**
Yordaanos gamanaan magaalaawwan sadii, Kana'aan
keessaa immoo magaalaawwan sadii, magaalaawwan
itti baqatan godhaa kennaa. **15** Magaalaawwan ja'an
kunneen akka namni tasa nama ajjeese kam iyyuu itti
baqatuuf Israa'elootaaf, alagootaa fi saba isaan gidduu
jiraatuuf iddoo itti baqatan ta'u. **16** "'Namni tokko yoo
meeshaa sibiilaatiin nama dha'ee namichi sun du'e,
inni ajjeese sun nama gumaa ti; namichi ajjeese sun
ajjeefamuu qaba. **17** Yookaan namni tokko yoo dhagaa
nama ajjeesuu danda'u harkatti qabatee nama dha'ee
ajjeese, inni nama gumaa ti; namichi nama ajjeese sun
ajjeefamuu qaba. **18** Yookaan namni tokko yoo meeshaa
mukaa kan nama ajjeesuu danda'u harkatti qabatee
nama dha'ee namichi sun du'e, inni ajjeese sun nama
gumaa ti; namichi nama ajjeese sun ajjeefamuu qaba.
19 Namichi haaloo dhiigaa ba'u sun namicha nama
ajjeese sana haa ajjeesu; inni yommuu argatutti isa haa
ajjeesu. **20** Namni tokko yoo jibbaan nama darbatee
lafaan dha'ee yookaan beekaa waa itti darbachuudhaan
isa ajjeese, **21** yookaan yoo diinummaadhaan ka'ee
harkaan isa dha'ee namichi sun du'e, inni nama ajjeese
sun ajjeefamuu qaba; inni nama gumaa ti. Namichi
haaloo dhiigaa ba'u sun namicha nama ajjeese sana
yeroo argatutti isa haa ajjeesu. **22** "'Garuu inni yoo
utuu diinummaa hin qabaatin tasa nama darbatee
lafaan dha'e yookaan utuu hin beekin waan tokko isatti
darbatee **23** yookaan utuu isa hin argin dhagaa isa
ajjeesuu danda'u itti gad dhiisee namichi sun du'e, inni
waan diina isaa hin ta'inii fi isa miidhuuf hin yaadiniif
24 waldaan sun akkuma seera kanneeniitti namicha
nama ajjeese sanaa fi isa haaloo dhiigaa ba'u sana
gidduutti murtii haa kennu. **25** Waldaan sun namicha
nama ajjeesuudhaan himatame sana harka namicha
haaloo dhiigaa ba'u sanaa jalaa baasee magaalaa inni itti
baqatee ture sanatti deebisee isa haa ergu. Innis hamma
lubni ol aanaan zayitii qulqulluudhaan dibame sun
du'utti achuma haa turu. **26** "'Ta'us yoo namichi nama
ajjeese sun daarii magaalaa itti baqate sanaa keessaa
ba'ee **27** namichi haaloo dhiigaa ba'u sun magaalaa
sanaan alatti isa argate, namichi haaloo dhiigaa ba'u
sun namicha himatame sana ajjeesuu danda'a; yakka
ajjeechaa sanaattis hin gaafatamu. **28** Namichi nama
ajjeese sun hamma lubni ol aanaan sun du'utti magaalaa
itti baqate keessa turuu qaba; inni erga lubichi ol aanaan
du'ee booddee gara qabeenya isaatti deebi'uu danda'a.
29 "'Isaan kunneenis dhaloota dhufu keessatti lafa isin
jiraattan kamitti iyyuu seeraa fi qajeelfama isiniif haa
ta'an. **30** "'Namni kam iyyuu yoo nama ajjeese namichi
sun ragaa dhugaa baatonni kennaniin ajjeefama. Ta'us
namni kam iyyuu dhuga ba'umsa nama tokkoo qofaan
hin ajjeefamin. **31** "'Namicha nama ajjeesee duuti isaaf
malu tokko irraa gumaa lubbuu hin fudhatinaa. Inni
ajjeefamuu qaba. **32** "'Akka inni utuu lubichi ol aanaan
hin du'in dura biyya ofii isaatti deebi'ee achi jiraatu

eeyyamuuf jettanii nama gara magaalaa itti baqataniitti
baqate kamiif iyyuu gumaa hin fudhatinaa. **33** "'Sababii
dhangalaafamuun dhiigaa biyya xureessuuf, isin biyya
keessa jiraattan sana hin xureessinaa; dhiiguma namicha
dhiiga dhangalaase sanaatiin malees biyya dhiigni itti
dhangalaafame sanaaf araarri hin buufamu. **34** Biyya isin
keessa jirtan iddoo ani jiraadhu sana hin xureessinaa.
Ani Waaqayyo Israa'eloota gidduu nan jiraadhaatii.'"

36 Abbootiin maatii ilmaan Gili'aad ilma Maakiir, ilma
Minaasee kanneen maatiiwwan ilmaan Yoosef
keessaa dhufan sun fuula Museetii fi fuula hooggantoota
abbootii maatiiwwan saba Israa'el duratti dhi'aatanii
dubbatan; **2** akkanas jedhan; "Akka ati biyyattii dhaala
gootee ixaadhaan saba Israa'eliif kennituuf Waaqayyo
Gooftaa koo ajajeera; akkasumas akka ati dhaala
obboleessi keenya Zelofehaad intallan isaatiif kennitu
inni si ajajeera. **3** Garuu yoo isaan ilmaan gosoota
saba Israa'el kaanitti heeruman dhaalli isaanii dhaala
abbootii keenyaa keessaa fuudhamee dhaala gosa isaan
itti heerumaniitti dabalama. Yoos dhaala ixaadhaan nuu
qoodame irraa gariin isaa ni fuudhama. **4** Yommuu
Waggaan Iyyoobeeliyyuu kan saba Israa'el dhufutti
dhaalli isaanii sun dhaala gosa isaan itti heerumaniitti
dabalama; dhaalli isaaniis dhaala gosa abbootii keenyaa
irraa fudhatama." **5** Kana irratti Museen akkuma
Waaqayyo dubbate sana akkana jedhee saba Israa'el
ajaje: "Wanni gosti ilmaan Yoosef jedhu sirrii dha.
6 Wanni Waaqayyo waa'ee intallan Zelofehaad ajaje
kanaa dha: Isaan gosa abbaa isaanii qofa keessaa haa
ta'u malee nama jaallatanitti haa heeruman. **7** Sababii
tokkoon tokkoon ilmaan Israa'el dhaala gosa abbaa
isaa irraa argatu jabeessee qabatuuf, dhaalli ilmaan
Israa'el gosa tokko irraa gosa kaanitti hin darbin. **8**
Akka tokkoon tokkoon ilmaan Israa'el dhaala abbootii
isaa argatuuf, gosa ilmaan Israa'el keessaa intalli dhaala
argattu kam iyyuu gosa abbaa ishee keessaa nama
tokkotti heerumuu qabdi. **9** Sababii tokkoon tokkoon
gosa ilmaan Israa'el dhaala ofii isaa jabeessee qabatuuf,
dhaalli tokko iyyuu gosa tokko irraa gosa kaanitti hin
darbin." **10** Intallan Zelofehaad akkuma Waaqayyo Musee
ajaje sana godhan. **11** Intallan Zelofehaad Mahilaan,
Tiirzaan, Hoglaan, Miilkaa fi Nohi ilmaan obboloota
abbaa isaaniitti heeruman. **12** Isaanis maatiiwwan
ilmaan Minaasee ilma Yoosef keessatti waan heerumaniif
dhaalli isaanii gosa maatii abbaa isaanii harkatti hafe.
13 Ajajawwanii fi murtiiwwan Waaqayyo dirreewwan
Mo'aab irratti, Yordaanos biratti, Yerikoo gamatti karaa
Museetiin ilmaan Israa'eliif kenne kanneenii dha.

Keessa Deebii

1 Dubbiin kun dubbii Museen yeroo isaan gammoojjii gama ba'a Yordaanositti, Arabbaa fuullee Suufitti argamu sana keessa, Phaaraanii fi Toofel, Laabaan, Haxerootii fi Diizaahaab gidduu turanitti Israa'eloota hundatti dubbatee dha. **2** Kooreebii karaa Tulluu See'iiriin Qaadesh Barnee ga'uuf guyyoota kudha tokko fudhata. **3** Museenis waggaa afurtamaffaa keessa guyyaa tokkoffaa ji'a kudha tokkoffaatti waan Waaqayyo waa'ee isaanii isa ajaje hunda Israa'elootatti hime. **4** Kunis erga inni Sihoon mootii Amoorotaa kan Heshboon bulchaa ture mo'atee Oogi mootii Baashaan kan Ashtaaroti bulchaa ture illee Edreyiitti mo'atee booddee dha. **5** Ba'a Yordaanositti biyya Mo'aab keessatti Museen akkana jedhee seera kana ibsuu jalqabe: **6** Waaqayyo Waaqni keenya Kooreebitti akkana nuun jedhe; "Isin tulluu kana bira yeroo dheeraa turtaniirtu. **7** Qubata buqqisaa ka'aatii gara biyya gaaraa Amoorotaatti deemsa keessan itti fufaa; ergasiis saboota naannoo Arabbaatti argaman hunda keessa, biyya tulluuwwanii keessa, biyyoota gama dhi'aatiin cina tulluuwwaniitti argaman keessa, Negeebii fi qarqara galaanaa, biyya Kana'aanotaatii fi Libaanoon keessa hamma laga Efraaxiis guddichaatti argaman keessa deemaa. **8** Kunoo, ani biyya kana isiniif kenneera. Biyya Waaqayyo abbootii keessaniif jechuunis Abrahaamiif, Yisihaaqiif, Yaaqoobii fi sanyii isaanii warra isaaniin duubaatiif kennuuf kakate sanatti galaatii dhaalaa." **9** Ani yeroo sanatti akkanan isiniin jedhe; "Ani kophaa koo isin baachuu hin danda'u. **10** Waaqayyo Waaqni keessan isin baay'iseera; kunoo, isin har'a akkuma urjiiwwan samii baay'attaniirtu. **11** Waaqayyo Waaqni abbootii keessanii yeroo kuma isin haa baay'isu; akkuma abdii kenne sanattis isin haa eebbisu! **12** Ani garuu akkamitti kophaa koo rakkina keessan, ba'aa keessanii fi wal mormii keessan baachuu danda'aa? **13** Tokkoo tokkoo gosoota keessanii keessaa namoota ogeeyyii, hubattootaa fi kabajamoo filadhaa; anis isin irratti bulchitoota isaan nan taasisa." **14** Isinis, "Wanni ati dhi'eessite gaarii dha" jettanii naaf deebiftan. **15** Ani hangafoota gosoota keessanii jechuunis namoota ogeeyyii fi kabajamoo fudhadhee akka isaan ajajjuuwwan kumaa, ajajjuuwwan dhibbaa, ajajjuuwwan shantamaatii fi ajajjuuwwan kudhanii ta'anii isin irratti aangoo qabaatan nan muude. **16** Anis yeroo sanatti akkana jedhee abbootii murtii keessan nan ajaje; "Mormii obboloota keessan gidduutti ka'u dhaga'aa; yoo wal mormiin ka'u sun Israa'eloota obboloota gidduutti yookaan nama Israa'el tokkoo fi alagaa tokko gidduutti ta'e murtii qajeelaa kennaa. **17** Murtii kennuu keessatti nama wal hin caalchisinaa; guddaas xinnaas wal qixxee dhaga'aa. Sababii murtiin kan Waaqaa ta'eef eenyuun iyyuu hin sodaatinaa. Waan humna keessanii ol ta'e natti fidaa; anis nan ilaalaa." **18** Ani yeroo sanatti waan isin gochuu qabdan hunda isin ajajeera. **19** Nus ergasii akkuma Waaqayyo Waaqni keenya nu ajajetti Kooreebii kaanee gammoojjii guddaa fi sodaachisaa isin argitan sana keessa dabarree gara biyya gaaraa Amoorotaa dhaqne; akkasiinis Qaadesh Barnee geenye. **20** Anis akkana isiniin jedhe; "Isin biyya gaaraa Amoorotaa kan Waaqayyo Waaqni keenya nuu kennu geessaniirtu. **21** Kunoo, Waaqayyo Waaqni keessan biyyattii isiniif kenneera. Dhaqaatii akkuma Waaqayyo Waaqni abbootii keessanii isinitti hime sanatti ishee dhaalaa; hin sodaatinaa; abdiis hin kutatinaa." **22** Ergasiis hundi keessan na bira dhuftanii, "Akka isaan biyyattii nuu basaasaniif duraan dursinee namoota erganna; isaanis waa'ee karaa achi nu geessuutii fi magaalaawwan nu itti dhufnuu oduu nuu fidu" jettan. **23** Yaadni sunis gaarii natti fakkaate; ani kudha lamaan keessan jechuunis tokkoo tokkoo gosaa keessaa nama tokko nan filadhe. **24** Isaanis ka'anii biyya gaaraatti ol ba'anii Sulula Eshkool ga'anii biyyattii basaasan. **25** Ija biyyattii keessaas waa fidanii dhufanii, "Biyyi Waaqayyo Waaqni keenya nuuf kennu kun gaarii dha" jedhanii nutti himan. **26** Isin garuu dhaquu diddanii ajaja Waaqayyo Waaqa keessaniitti finciltan. **27** Dunkaana keessan keessattis akkana jettanii guungumtan; "Waaqayyo nu jibba; kanaafuu biyya Gibxiitii nu baasuun isaatuu akka isaan nu balleessaniif harka Amoorotaatti dabarsee nu kennuuf. **28** Egaa nu eessa dhaquu dandeenya? Obboloonni keenya, 'Jarri nu caalaa jajjaboo fi hojjaan isaanii dhedheeraa dha; magaalaawwan isaaniis gurguddaa fi dallaawwan samii ga'aniin marfamaniiru; kana biratti immoo ilmaan Anaaq argineerra' jedhanii nu sodaachisan." **29** Anis akkanan isiniin jedhe; "Hin rifatinaa; isaan hin sodaatinaa. **30** Waaqayyo Waaqni keessan kan fuula keessan dura deemu kun akkuma ija keessan duratti biyya Gibxi keessatti isinii godhe sana isiniif ni lola; **31** gammoojjii keessattis akkasuma. Hamma as geessanittis karaa deemtan hundatti akkamitti akka Waaqayyo Waaqni keessan akkuma abbaan ilma isaa baatutti isin baate argitaniirtu." **32** Ta'us isin Waaqayyo Waaqa keessan **33** isa iddoo isin qubattan barbaaduu fi daandii isin deemuu qabdan isin argisiisuudhaaf jedhee halkan ibiddaan, guyyaa immoo duumessaan isin dura deemee isin qajeelchaa ture hin amananne. **34** Waaqayyos yommuu waan isin jettan dhaga'etti dheekkamee akkana jedhee kakate: **35** "Dhaloota hamaa kana keessaa namni tokko iyyuu biyya gaarii ani akka abbootii keessaniif kennu kakuu gale sana hin argu; **36** Kaaleb ilma Yefunee sana malee kan argu hin jiru. Inni biyya sana ni arga; sababii inni garaa guutuudhaan Waaqayyo duukaa bu'eef ani lafa inni miilla isaa irra dhaabbate sana isaa fi sanyii isaatiif nan kenna." **37** Sababii keessaniif Waaqayyo natti illee dheekkamee akkana jedhe; "Ati iyyuu itti hin galtu. **38** Gargaaraan kee Iyyaasuun ilmi Nuuni garuu itti gala. Inni waan Israa'eloota biyyattii dhaalchisuuf isa jajjabeessi. **39** Daa'imman isin ni booji'aman jettan, ilmaan keessan kanneen waan tolaa fi hamaa gargar baasanii hin beekne biyya sanatti ni galu. Ani isaaniifan kenna; isaanis ni dhaalu. **40** Isin garuu duubatti deebi'aatii daandii gara Galaana Diimaatti geessu qabadhaatii gammoojjiitti qajeelaa." **41** Isinis, "Nu Waaqayyotti cubbuu hojjenneerra. Dhaqnee akkuma Waaqayyo Waaqni keenya nu ajajetti lolla" jettanii deebiftan. Biyya gaaraa dhaquun waan salphaa

isinitti fakkaatee akkasiin tokkoon tokkoon keessan mi'a
lolaa qabattanii kaatan. **42** Waaqayyo garuu, "'Waan
ani isin wajjin hin jirreef lolaaf hin ba'inaa. Isin diinota
keessaniin ni mo'atamtu' jedhii isaanitti himi" naan
jedhe. **43** Anis akkasuman isinitti hime; isin garuu na hin
dhageenye. Ajaja Waaqayyootti finciltanii of tuulummaa
keessaniin biyya gaaraatti duultan. **44** Amooronni
gaarran irra jiraatan isinitti dhufan; isaanis akkuma
tuuta kanniisaatti ba'anii isin gugsan; See'iirii hamma
Hormaatti isin dha'an. **45** Isin deebitanii dhuftanii fuula
Waaqayyoo duratti boossan; inni garuu boo'icha keessan
hin dhageenye; gurra isaas isiniif hin kennine. **46** Akka
yeroo isin achi jiraattaniitti, guyyoonni isin Qaadesh
keessa jiraattan baay'ee dha.

2 Ergasii akkuma Waaqayyo natti himetti, duubatti
deebinee karaa Galaana Diimaatiin gara gammoojjiitti
qajeelle; yeroo dheeraadhaafis naannoo biyya gaaraa
See'iir keessa joorre. **2** Waaqayyos akkana naan jedhe; **3**
"Biyya gaaraa kana naanna'uun isin ga'a; gara kaabaatti
garagalaa. **4** Saba kana akkana jedhii ajaji: 'Isin biyya
obboloota keessan sanyiiwwan Esaawu kanneen See'iir
keessa jiraatanii keessa darbitu. Isaan isin sodaatu;
isin garuu jabeessaa of eeggadhaa. **5** Lolaaf isaan hin
kakaasinaa; ani lafa isaanii irraa iddoo isin miilla keessan
irra dhaabbattan illee isiniif hin kennuutii. Ani biyya
gaaraa See'iir dhaala godhee Esaawuuf kenneera. **6**
Nyaata achii nyaattanii fi bishaan dhugdaniif maallaqa
baaftuuf.'" **7** Waaqayyo Waaqni keessan waan isin
hojjettan hundaan isin eebbiseera. Inni deemsa dheeraa
isin gammoojjii bal'aa kana keessa deemtan irratti
isin eegeera. Waaqayyo Waaqni keessan waggoota
afurtamman kanneen isin wajjin ture; isinis waan
tokko illee hin dhabne. **8** Obboloota keenya ilmaan
Esaawu warra See'iir keessa jiraatan bira dabarree
deemne. Nus daandii Arabbaa kan Eelaatii fi Eziyoon
Geberii dhufu irraa garagallee karaa daandii gammoojjii
Mo'aab deemne. **9** Ergasiis Waaqayyo akkana naan
jedhe; "Waan ani lafa Mo'aab irraa isiniif hin kennineef
akkasumaan isaan hin rakkisinaa; waraanaafis isaan
hin kakaasinaa. Ani Aarin dhaala godhee sanyii Looxiif
kenneeraatii." **10** Eemiimoonni achi jiraachaa turan;
isaanis namoota jajjaboo fi baay'ee dha; akkuma
Anaaqotaas dhedheeroo turan. **11** Isaan kunneenis
akkuma Anaaqotaa, Refaayimoota jedhamanii hedamu
turan; Mo'aabonni garuu Eemiimoota jedhuun. **12**
Huuronni kunneen See'iir keessa jiraachaa turan; ilmaan
Esaawu garuu ari'anii achii isaan baasan. Isaanis akkuma
Israa'eloonni biyya Waaqayyo dhaala isaaniif kenne
sana keessatti godhan sana Hoorota achii balleessanii
ofii isaaniitii biyya jaraa keessa qubatan. **13** Waaqayyo,
"Ammuma ka'aatii Laga Zered ce'aa" nuun jedhe.
Nu laga sana ceene. **14** Yeroo nu Qaadesh Barnee
kaanee jalqabee hamma laga Zered ceenutti waggaa
soddomii saddeet fudhate. Akkuma Waaqayyo isaanitti
kakatetti dhaloonni dhiira waraanaa hundi yeroo sanatti
qubata keessaa dhume. **15** Harki Waaqayyoos qubata
keessaa isaan balleessuudhaaf isaan irra ture. **16** Yeroo
loltoonni hundi saba keessaa dhumanitti, **17** Waaqayyo
akkana naan jedhe; **18** "Ati har'a daarii Mo'aab, Aari
keessa dabarta. **19** Yommuu Amoonotatti dhuftanitti
akkasumaan isaan hin rakkisinaa yookaan waraanaaf
isaan hin kakaasinaa; ani biyya isaanii keessaa tokko illee
dhaala godhee isiniif hin kennuutii. Ani biyya isaanii
sanyii Looxiif handhuuraa godhee kenneera." **20** Kunis
biyya Refaayimoota achi jiraachaa turaniiti jedhamee
hedama; Amoononni garuu Zamzumoota jedhanii isaan
waamu ture. **21** Isaanis namoota jajjaboo fi baay'ee dha;
akkuma Anaaqotaa dhedheeroo turan. Waaqayyos fuula
Amoonota achii isaan baasanii iddoo isaanii qubatan
sanaa duraa isaan barbadeesse. **22** Waaqayyos yommuu
Hoorota fuula isaanii duraa balleessetti ilmaan Esaawu
kanneen See'iir keessa jiraachaa turanis akkasuma
godhe. Isaanis jara achii baasanii hamma har'aatti biyya
isaanii keessa jiraatan. **23** Awoota gandoota hamma
Gaazaatti jiran keessa jiraatan immoo Kaftooronni
Kaftoorii ba'anii dhufan sun balleessanii iddoo isaanii
qubatan. **24** "Ka'aatii Laga Arnoon ce'aa; ani kunoo,
Sihoon Amooricha mootii Heshbooniitii fi biyya isaa
illee dabarsee harka keessanitti isinii kenneeraatii.
Waraana itti banaatii biyya sana qabachuu jalqabaa. **25**
Anis naasisuu fi sodaachisuu keessan saboota samii gad
jiran hundatti buusuu hardhuma nan jalqaba. Isaanis
oduu waa'ee keessanii dhaga'anii sababii keessaniif
hollatu; naasuunis isaan qabata." **26** Anis akkana
jedhee gammoojjii Qidemooti keessaa Sihoon mooticha
Heshbooniitti ergamoota nagaa nan erge; **27** "Akka
nu biyya kee keessaan darbinu nuu eeyyami. Nu karaa
guddicha irraa hin gorru; mirgattis gara bitaattis hin
gorru. **28** Waan nyaannuu fi bishaan dhugnu maallaqaan
nutti gurguri. Akka miilla qofaan achi keessa dabarru
nuuf eeyyami; **29** akkuma ilmaan Esaawu kanneen See'iir
keessa jiraatanii fi Mo'aabonni Aari keessa jiraatan
nuuf godhan sana atis hamma nu gara biyya Waaqayyo
Waaqni keenya nuu kennuutti galuuf laga Yordaanos
ceenutti akkasuma nuuf godhi." **30** Sihoon mootiin
Heshboon garuu akka nu dabarru nuuf eeyyamuu dide.
Waaqayyo Waaqni keessan akkuma amma godhe kana
dabarsee harka keessanitti isa kennuuf mataa fi garaa
isaa jabeessee tureetii. **31** Waaqayyos, "Kunoo, ani
Sihoonii fi biyya isaa dabarsee siif kennuu jalqabeera.
Ati biyya isaa dhaaluuf qabachuu jalqabi" naan jedhe.
32 Yommuu Sihoonii fi guutummaan loltoota isaa nu
waraanuuf Yaahazitti ba'anitti, **33** Waaqayyo Waaqni
keenya dabarsee harka keenyatti isa nuuf kenne; nus isa,
ilmaan isaatii fi loltoota isaa hunda dhoofne. **34** Yeroo
sanattis magaalaawwan isaa hunda qabannee dhiirota,
dubartootaa fi ijoollee, tokkoo tokkoo magaalaawwanii
guutumaan guutuutti barbadeessine. Nama tokko illee
hin hambifne. **35** Garuu horii fi boojuu magaalaawwan
qabanne sana keessaa boojine ofii keenyaaf fudhanne.
36 Magaalaa Aro'eer kan qarqara Sulula Arnoonitti
argamuu fi magaalaa sululicha keessatti argamuu
jalqabee magaalaa hamma Gili'aaditti argamu keessaa
tokko iyyuu nu ittisuu hin dandeenye. Waaqayyo Waaqni
keenya hunda isaanii dabarsee nuuf kenne. **37** Garuu
akkuma ajaja Waaqayyo Waaqni keenya nuuf kenne
sanaatti isin gara biyyoota Amoonotaa tokkootti illee

yookaan gara biyya qarqara laga Yaaboq irratti argamuu yookaan biyyoota naannoo magaalaawwan gaarran irratti argamaniitti hin dabarre.

3 Ergasiis deebinee karaa Baashaan qabannee ol baane; Oogi mootichi Baashaan immoo loltoota isaa guutuu wajjin Edreyiitti nuun wal loluuf gad ba'e. **2** Waaqayyos, "Waan ani isa, guutummaa loltoota isaatii fi biyya isaa illee dabarsee harka keetti kenneef isa hin sodaatin. Akkuma Sihoon mootii Amoorotaa kan Heshboon bulchaa ture sana goote isa illee godhi" naan jedhe. **3** Waaqayyo Waaqni keenya Oogi mootii Baashaanii fi guutummaa loltoota isaa dabarsee harka keenyatti kenne. Nus utuu homaa hin hambisin isaan balleessine. **4** Yeroo sanattis magaalaawwan isaa hunda qabanne. Magaalaawwan jaatama mootummaa Oogi mooticha Baashaan kanneen kutaa biyya Argobbi jala turan keessaa kan nu hin qabatin tokko iyyuu hin jiru. **5** Magaalaawwan kunneen hundi dallaa dhagaa dhedheeroo, karraa fi danqaraa qabu turan; akkasumas magaalaawwan dallaa hin qabne baay'eetu ture. **6** Nus akkuma Sihoon mootii Heshboon goone sana dhiirota, dubartootaa fi ijoollee tokkoo tokkoo magaalaawwanii guutumaan guutuutti barbadeessine. **7** Horii fi boojuu magaalaawwan isaanii keessaa saamne hunda garuu ofii keenyaaf fudhannee galle. **8** Yeroo sanatti mootota Amoorotaa lamaan kana irraa karaa ba'a Yordaanos biyya Sulula Arnooniitii jalqabee hamma Tulluu Hermoonitti jiruu fudhanne. **9** Siidoononnis Hermoon kana Siiriyoon jedhanii waamu; Amooronni immoo Seniiri jedhanii waamu. **10** Nus magaalaawwan dirree irratti argaman hunda, Gili'aad hunda, Baashaanii hamma Salkaa fi Edreyiitti jiru hunda, magaalaawwan mootummaa Oogi kanneen Baashaan keessatti argaman hunda qabanne. **11** Gosa Refaayimootaa keessaa Oogi mootii Baashaan qofatu hafe. Kunoo sireen isaa sibiila irraa hojjetamee dalga dheerinni isaa dhundhuma sagal bal'inni isaa immoo dhundhuma afur ture. Sireen kunis amma iyyuu Rabbaa Amoonotaa keessatti argama. **12** Ani biyya yeroo sanatti qabanne keessaa biyya karaa Kaaba Aro'eeriitiin qarqara Sulula Arnoon jirutti dabalee walakkaa biyya gaaraa Gili'aad magaalaawwan isaa wajjin gosa Ruubeenii fi Gaadiif kenne. **13** Biyya Gili'aad kan hafee fi guutummaa Baashaan jechuunis mootummaa Oogi walakkaa gosa Minaaseetiifan kenne. Guutummaan kutaa Argobbi kan Baashaan keessaa sun biyya Refaayimootaa jedhamee beekama ture. **14** Yaa'iir ilmi Minaasee immoo guutummaa kutaa Argobbi kan hamma daarii Geshuurotaatii fi Ma'akaatotaatti jiru fudhate; biyyi sunis maqaa isaatiin moggaafame; kanaafuu Baashaan hamma har'aatti Haaboot Yaa'iir jedhama. **15** Gili'aad immoo Maakiiriifan kenne. **16** Walakkaa sulula isaa garuu daangaa gochuudhaan Gili'aadii jalqabee hamma Sulula Arnoonitti, achii immoo bulchiinsa daangaa Amoonotaa kan hamma laga Yaaboqitti jiru gosa Ruubeenii fi Gaadiifan kenne. **17** Daangaan isaa karaa lixaatiin Yordaanos isa Arabbaa keessatti argamu sanaa dha; kunis Kinereetii jalqabee hamma Galaana Arabbaa kan Galaana soogiddaa jedhamuutti diriiree tabba Phisgaatii gaditti argama. **18** Anis yeroo sanatti akkana jedheen isin ajaje: "Waaqayyo Waaqni keessan akka dhaaltaniif lafa kana isiniif kenneera. Ta'us namoonni jajjaboon keessan hundi waraanaaf hidhatanii obboloota keessan Israa'eloota dura gamatti ce'uu qabdu. **19** Garuu niitonni keessan, ijoolleen keessanii fi horiin keessan magaalaawwan ani isiniif kenne keessa haa turan; ani akka isin horii baay'ee qabdan beekaatii. **20** Kunis hamma Waaqayyo akkuma isin boqochiise sana obboloota keessan boqochiisee isaaniinis lafa Waaqayyo Waaqni keessan Yordaanosiin gamatti isaaniif kennu sana dhaalanitti. Sana booddee tokkoon tokkoon keessan gara biyya ani dhaala isiniif kenneetti ni deebitu." **21** Anis yeroo sanatti akkana jedhee Iyyaasuu ajaje: "Ati waan Waaqayyo Waaqni kee mootota kanneen lamaan godhe hunda ija keetiin argiteerta. Waaqayyo, mootummoota isin itti yaatan hundas akkasuma ni godha. **22** Isin isaan hin sodaatinaa; Waaqayyo Waaqni keessan mataan isaa isiniif lolaatii." **23** Yeroo sanatti ani akkana jedhee Waaqayyoon nan kadhadhe; **24** "Yaa Waaqayyoo Gooftaa, ati guddina keetii fi harka kee jabaa sana garbicha keetti argisiisuu jalqabdeerta. Silaa kan hojii jabaa akkasii kan ati hojjettu hojjechuu danda'u Waaqa kamtu samii irra yookaan lafa irra jira? **25** Akka ani ce'ee biyyattii gaarii Yordaanos gama jirtu jechuunis biyya gaaraa gaarii sanaa fi Libaanoon argu naa eeyyami." **26** Waaqayyo garuu waan sababii keessaniif natti dheekkameef, na dhaga'uu dide. Waaqayyo akkana naan jedhe; "Kun ni ga'a; lammata waa'ee waan kanaa natti hin dubbatin. **27** Fiixee Phisgaatti ol ba'iitii gara lixaa fi kaabaa, gara kibbaa fi ba'aa ilaali. Ati waan Yordaanos hin ceeneef biyyattii ijuma keetiin ilaali. **28** Garuu akka inni saba kana qajeelchee ceesisee akka isaan biyya ati ilaaltu kana dhaalan godhuuf Iyyaasuu ajaji; isa jajjabeessi; cimsis." **29** Nu sulula Beet Phe'oor bira jiru keessa turre.

4 Yaa Israa'el, ajajawwanii fi seerawwan ani isin barsiisu dhaga'aa. Akka jiraattanii fi dhaqxanii biyya Waaqayyo Waaqni abbootii keessanii isiniif kennu dhaaltaniifis isaan duukaa bu'aa. **2** Ajaja Waaqayyo Waaqa keessanii kan ani isiniif kennu eegaa malee waan tokko illee itti hin dabalinaa yookaan irraa hin hir'isinaa. **3** Isin waan Waaqayyo Ba'aal Phe'ooritti hojjete ijuma keessaniin argitaniirtu. Waaqayyo Waaqni keessan warra isin gidduudhaa Ba'aal Phe'oor duukaa bu'an hunda balleesseera; **4** isin warri Waaqayyo Waaqa keessan qabattan hundi garuu hamma har'aatti lubbuudhaan jiraattan. **5** Kunoo, akka isin biyya dhaaluuf itti galuuf jirtanitti isaan duukaa buutaniif ani akkuma Waaqayyo Waaqni koo na ajajetti ajajawwanii fi seerawwan isin barsiiseera. **6** Kunis akka saboonni waa'ee ajajawwan kanaa hunda dhaga'anii, "Dhugumaan sabni guddaan kun saba ogeessaa fi hubataa dha" jedhaniif ogummaa fi hubannaa keessan sabootatti argisiisaatii akka gaariitti isaan eegaa. **7** Sabni guddaan akka yeroo nu Waaqayyo Waaqa keenya waammannutti nutti dhi'aatu sana waaqonni isaanii itti dhi'aatan kan biraa kami? **8** Sabni guddaan ajajawwanii fi seera qajeelaa akka seera ani har'a fuula keessan dura kaa'u kanaa qabu biraa kami? **9** Akka waan iji kee arge hin daganneef yookaan akka hamma ati lubbuudhaan jirtutti garaa keetii hin

badneef ofuma eeggadhu; jabaadhuu of eeggadhu. Waan
kanas ijoollee keetii fi ijoollee ijoollee ijoollee keetii
barsiisi. **10** Gaafa isin Kooreebitti fuula Waaqayyo
Waaqa keessanii dura dhaabattan, yeroo inni, "Akka
isaan hamma lubbuudhaan lafa irra jiraatan hundatti
na sodaachuu baratanii ijoollee ijoollee isaanii illee
na sodaachuu barsiisaniif dubbii koo haa dhaga'aniitii
namoota walitti qabi" naan jedhe sana yaadadhaa.
11 Isin utumaa tulluun sun boba'aa ibidda hamma
wiirtuu samiitti ol ba'ee duumessa gurraachaa fi dukkana
limixiidhaan haguugamee jiruu itti dhi'aattanii miilla
tulluu sanaa jala dhadhaabattan. **12** Ergasiis Waaqayyo
ibidda keessaa isinitti dubbate. Isinis sagalee dubbii
sanaa malee bifa tokko illee hin argine; sagalee tokko
qofatu ture. **13** Innis kakuu isaa jechuunis Ajajawwan
Kurnan akka isin isaan duukaa buutaniif isin ajaje
sana isiniif labse. Ergasii immoo gabatee dhagaa lama
irratti isaan barreesse. **14** Waaqayyos yeroo sanatti
akka ani ajajawwanii fi seerawwan biyya isin Yordaanos
ceetanii dhaaltan sana keessatti duukaa bu'uu qabdan
isin barsiisu na ajaje. **15** Gaafa Waaqayyo Kooreeb
irratti ibidda keessaa isinitti dubbatetti isin bifa tokko
illee hin argine. Kanaafuu jabeessaa of eeggadhaa; **16**
kunis akka isin hin xuroofne, akka Waaqa tolfamaa bifa
dhiiraatiin yookaan dubartiitiin soofame kam iyyuu
ofii keessaniif hin tolfanne **17** yookaan horii lafa irra
jiraatu yookaan simbira samii keessa barrisu kam iyyuu
18 yookaan uumama lafa irra munyuuqu kam iyyuu
yookaan qurxummii lafa jala bishaan keessa jiraatu kam
iyyuu hin tolfanneef. **19** Ati yommuu samii ol ilaaltee
aduu, ji'a, urjiiwwanii fi raayyaa samii hunda argitutti
gowwoomfamtee fuula waan Waaqayyo Waaqni kee
saboota samiidhaa gadii hundaaf qoodee kennee duratti
gad jettee hin sagadin. **20** Waaqayyo garuu akka isin
akkuma amma jirtan kana dhaala isaa taataniif badaa
sibiila itti baqsan jechuunis biyya Gibxiitii baasee isin
fide. **21** Waaqayyos sababii keessaniif natti dheekkamee
akka ani laga Yordaanos ce'ee biyya gaarii kan Waaqayyo
Waaqni keessan dhaala godhee isiniif kennu sana hin
seenne kakate. **22** Ani biyyuma kanatti nan du'a;
ani Yordaanosin hin ce'u; isin garuu ceetanii biyya
gaarii sana dhaaluuf jirtu. **23** Akka kakuu Waaqayyo
Waaqni keessan isin wajjin gale sana hin daganne
of eeggadhaa; waaqota tolfamoo Waaqayyo Waaqni
keessan isin dhowwe bifa kamiin iyyuu ofii keessaniif
hin tolfatinaa. **24** Waaqayyo Waaqni keessan ibidda
gubee balleessuudhaatii; Waaqa hinaafudhas. **25** Isin
erga ijoollee fi ijoollee ijoollee keessanii hortanii biyya
sana keessa bara dheeraa jiraattanii booddee, yoo
xurooftanii fakkii waaqota tolfamoo bifa kamii iyyuu
tolchitanii fuula Waaqayyo Waaqa keessanii duratti
waan hamaa hojjettanii dheekkamsaaf isa kakaaftan,
26 akka isin biyya Yordaanos ceetanii dhaaltan irraa
ariitiidhaan dhabamtan ani guyyaa har'aa samii fi
lafa dhugaa baatota godhee isinitti nan waama. Iddoo
sana yeroo dheeraa hin jiraattan; isin guutumaan
guutuutti barbadooftu. **27** Waaqayyos saboota keessa
isin faffacaasa; saboota warra Waaqayyo isaan gidduutti
isin faffacaase keessattis muraasa taatanii haftu. **28**
Isinis achitti waaqota harka namaatiin mukaa fi dhagaa
irraa hojjetaman kanneen arguu yookaan dhaga'uu
yookaan nyaachuu yookaan fuunfachuu hin dandeenye
waaqeffattu. **29** Garuu yoo achittis Waaqayyo Waaqa
keessan barbaaddan ni argattu; isin yoo garaa fi yaada
keessan guutuudhaan isa barbaaddan ni argattu. **30**
Yommuu dhiphattee wanni kun hundi sitti dhufutti,
baroota dhufuuf jiran keessa gara Waaqayyo Waaqa
keetiitti ni deebita; isaafis ni ajajamta. **31** Waaqayyo
Waaqni kee Waaqa araaraa ti; inni si hin gatu yookaan si
hin balleessu yookaan kakuu abbootii keetiif kakate sana
hin dagatu. **32** Waa'ee baroota durii kan utuu ati hin
dhalatin dura gaafa Waaqayyo lafa irratti nama uumee
jalqabee ture sana iyyaafadhaa; daarii samii tokko irraa
hamma daarii kaaniitti iyyaafadhaa. Wanni guddaan
akkanaa takkumaa uumamee yookaan wanni akkanaa
takkumaa dhaga'amee beekaa? **33** Sabni akka keessan
sagalee Waaqaa kan ibidda keessaa dubbatu dhaga'ee
lubbuudhaan jiraate kan biraa takkumaa argameeraa?
34 Waaqni kam iyyuu takkumaa akka Waaqayyo Waaqni
keessan utuma iji keessan arguu biyya Gibxitti isinii
godhe sana saba tokko saba biraa keessaa qorumsaan,
mallattoo fi dinqiidhaan, waraanaan, harka jabaa fi irree
diriirfameen, yookaan hojii guddaa fi sodaachisaadhaan
baasee kan ofii isaa godhachuu yaale jira? **35** Isinis
Waaqayyo Waaqa ta'uu isaa akka beektaniif wantoonni
kunneen isinitti argisiifaman; isa malees kan biraa hin
jiru. **36** Inni si adabachuuf jedhee samiidhaa sagalee
isaa si dhageessise. Lafa irratti ibidda isaa guddicha
sitti argisiisee atis ibidda keessaa dubbii isaa dhageesse.
37 Inni waan abbootii kee jaallatee isaan booddees
sanyiiwwan isaanii filateef ofii isaatiin humna isaa
guddaadhaan biyya Gibxiitii baasee isin fide; **38** kanas
akka har'a ta'ee jiru kana saboota si caalaa gurguddaa
fi jajjaboo si duraa ari'ee biyya isaanii dhaala godhee
siif kennuuf itti si fide. **39** Har'a akka Waaqayyo ol
samii gubbaatti, gad lafa irrattis Waaqa ta'e beeki;
garaa keettis qabadhu. Kan biraas hin jiru. **40** Akka
sii fi ijoollee kee warra si'iin duubaatiif toluu fi akka
biyya Waaqayyo Waaqni kee bara baraan siif kennutti
umuriin kee dheeratuuf qajeelchawwanii fi ajajawwan
isaa kanneen ani har'a siif kennu eegi. **41** Yeroo sanatti
Museen magaalaawwan ba'a Yordaanos sadii addaan
baafate; **42** kunis lafa namni nama ajjeese yoo utuu
itti hin yaadin nama ajjeese itti baqatuu dha. Innis
magaalaawwan kanneen keessaa tokkotti baqatee lubbuu
isaa oolfachuu danda'a. **43** Magaalaawwan sunis kanneen
turan: Bezer kan gammoojjii keessa tabba irra jirtu
gosa Ruubeeniif, Raamooti kan Gili'aaditti argamtu gosa
Gaadiif, Goolaan kan Baashaanitti argamtu immoo gosa
Minaaseef. **44** Kun Seera Museen Israa'eloota dura kaa'ee
dha. **45** Qajeelchi, ajajnii fi seerri Museen yommuu
isaan biyya Gibxii ba'anitti Israa'elootaaf kenne kanaa
dha; **46** kunis yeroo isaan Sulula Beet Phe'oor biyya
ba'a Yordaanositti argamtu keessa turanitti ta'e; biyyi
kunis biyya Sihoon mootii Amoorotaa kan Heshboon
keessa jiraachaa turee Musee fi Israa'eloonni yeroo biyya
Gibxii ba'anitti isa mo'atanii ti. **47** Isaanis biyya isaatii
fi biyya Oogi mooticha Baashaan jechuunis biyyoota

mootota Amoorii lamaan ba'a Yordaanositti argaman
dhaala godhanii fudhatan. **48** Biyyi kunis Aro'eer kan
daarii Sulula Arnoonii jalqabee hamma Gaara Sihoonitti
jechuunis hamma Hermooniitti bal'ata; **49** innis Arabbaa
ba'a Yordaanosii hamma galaana Arabbaatti jiru kan
tabba Phisgaatii gaditti argamu hunda dabalata.

5 Museen Israa'eloota hunda walitti qabee akkana
isaaniin jedhe: Yaa Israa'el ajajawwanii fi seerawwan
ani har'a utuma isin dhageessanuu labsu kana dhaga'aa.
Baradhaatii jabeessaa isaan duukaa bu'aa. **2** Waaqayyo
Waaqni keenya Kooreebitti nu wajjin kakuu gale.
3 Waaqayyo kakuu kana nu wajjin, nu warra har'a
lubbuudhaan as jiraannu hunda wajjin gale malee
abbootii keenya wajjin hin galle. **4** Waaqayyo tulluu
irratti ibidda keessaa ifaan ifatti isinitti dubbate. **5**
Yeroo sanatti waan isin ibidda sodaattanii tulluutti
ol hin ba'iniif ani dubbii Waaqayyoo isinitti himuuf
isinii fi Waaqayyo gidduun dhaabadhe. Innis akkana
jedhe: **6** "Ani Waaqayyo Waaqa kee kan Gibxii, biyya
garbummaatii si baasee dha. **7** "Ati ana malee waaqota
biraa tokko illee hin qabaatin. **8** Ati bifa waan ol samii
gubbaa yookaan gad lafa irra yookaan bishaan lafa jalaa
keessa jiru waaqa tolfamaa kamiitiin iyyuu ofii keetiif
hin tolfatin. **9** Isaaniif hin sagadin yookaan isaan hin
waaqeffatin; ani Waaqayyo Waaqni kee, Waaqa hinaafu
kan ijoollee warra na jibbanii sababii cubbuu abbootiitiif
jedhee hamma dhaloota sadii fi afuriitti adabee **10**
warra na jaallatanii ajajawwan koo eegan immoo hamma
dhaloota kumaatti jaallatuu dha. **11** Maqaa Waaqayyo
Waaqa keetii akkasumaan hin dha'in; Waaqayyo warra
akkuma argan maqaa isaa dha'an utuu hin adabin hin
dhiisuutii. **12** Akkuma Waaqayyo Waaqni kee si ajajetti
guyyaa Sanbataa qulqulleessuudhaan eegi. **13** Guyyoota
ja'a hojjedhu; hojii kee hundas hojjetadhu; **14** guyyaan
torbaffaan garuu sanbata Waaqayyo Waaqa keetii ti.
Gaafas hojii tokko illee hin hojjetin; ati yookaan ilmi
kee yookaan intalli kee yookaan hojjetaan kee yookaan
xomboreen kee yookaan qotiyyoon kee yookaan harreen
kee yookaan horiin kee kam iyyuu yookaan alagaan
magaalaa kee keessa jiraatu tokko iyyuu homaa hin
hojjetin. Hojjetaan keetii fi hojjettuun kee akkuma kee
haa boqotan. **15** Akka atis biyya Gibxitti garba turtee
fi ergasii immoo Waaqayyo Waaqni kee harka jabaa fi
irree diriirfameen achii si baase yaadadhu. Kanaafuu
Waaqayyo Waaqni kee akka ati Sanbata eegdu si ajaje. **16**
Akka biyya Waaqayyo Waaqni kee siif kennu keessa bara
dheeraa jiraattuu fi akka sitti toluuf akkuma Waaqayyo
Waaqni kee si ajajetti abbaa keetii fi haadha keetiif
ulfina kenni. **17** Hin ajjeesin. **18** Hin ejjin. **19** Hin
hatin. **20** Ollaa keetti sobaan dhugaa hin ba'in. **21** Niitii
namaa hin hawwin. Mana namaa yookaan lafa qotiisaa
yookaan hojjetaa yookaan xomboree isaa, qotiyyoo
isaa yookaan harree isaa, yookaan waan namaa kam
iyyuu hin hawwin." **22** Ajajawwan Waaqayyo tulluu
gubbaatti, ibidda, duumessaa fi dukkana limixii keessa
waldaa keessan guutuutti sagalee guddaadhaan labse
kanneenii dha; wanni inni itti dabales hin jiru. Ergasiis
inni ajajawwan sana gabateewwan dhagaa lama irratti
barreessee natti kenne. **23** Yeroo isin utuu tulluun
sun ibiddaan boba'uu dukkana keessaa sagalee sana
dhageessanitti, hooggantoonni gosoota keessaniitii fi
maanguddoonni keessan hundi gara koo dhufan. **24**
Isinis akkana jettan; "Kunoo Waaqayyo Waaqni keenya
ulfinaa fi guddina isaa nu argisiiseera; ibidda keessaas
sagalee isaa nu dhageessiseera. Nu har'a akka namni yoo
Waaqni isatti dubbate illee jiraachuu danda'u argineerra.
25 Amma garuu nu maaliif duuna? Nu yoo sagalee
Waaqayyo Waaqa keenyaa deebinee dhageenye ni duuna;
ibiddii guddaan kunis nu barbadeessa. **26** Nama du'aa
hin oolle hunda keessaa eenyutu takkumaa sagalee
Waaqa jiraataa ibidda keessaa dubbatuu dhaga'ee akka
nu dhageenyee jiraanne kana utuu hin du'in hafe?
27 Itti dhi'aadhuutii waan Waaqayyo Waaqni keenya
jedhu hunda dhaga'i. Ergasii immoo waan Waaqayyo
Waaqni keenya sitti himu hunda nutti himi. Nu ni
dhaggeeffannaa; ni ajajamnas." **28** Waaqayyo yommuu
isin natti dubbattanitti isin dhaga'eera; Waaqayyos
akkana naan jedhe; "Ani waan namoonni kunneen
siin jedhan dhaga'eera. Wanni isaan jedhan hundinuu
gaarii dha. **29** Akka hamma bara baraatti isaanii fi
ijoollee isaaniitti toluuf isaan utuu yeroo hunda garaa
na sodaatee ajaja koo hunda eegu qabaatanii akkam
gaarii ture! **30** "Dhaqiitii, 'Dunkaana keessanitti deebi'aa'
jedhiin. **31** Ati garuu asuma na bira turi. Ani ajajawwan,
qajeelfamawwanii fi seerawwan ati akka isaan biyya ani
dhaala godhee isaaniif kennu keessatti eeganiif isaan
barsiiftu hunda sitti nan hima." **32** Kanaafuu waan
Waaqayyo Waaqni keessan isin ajaje of eeggannaadhaan
eegaa; mirgatti yookaan bitaatti hin gorinaa. **33** Akka
biyya dhaaltan keessa jiraachuu dandeessan, akka isinitti
tolee umurii dheeraa illee qabaattaniif karaa Waaqayyo
Waaqni keessan isin ajaje hunda irra deemaa.

6 Ajajawwan, qajeelfamawwanii fi seerri isin yeroo
biyya Yordaanos ceetanii dhaaltanitti eegdan
kanneen akka ani isin barsiisuuf Waaqayyo Waaqni
keessan na ajaje kanneenii dha; **2** kunis akka bara jireenya
keessanii guutuu isin, ijoolleen keessanii fi ijoolleen
ijoollee keessanii qajeelfamawwanii fi ajajawwan ani
isiniif kennu hunda eeguudhaan Waaqayyo Waaqa
keessan sodaattanii umuriin keessan dheeratuuf. **3** Yaa
Israa'el dhaga'i; akka biyya aannanii fi dammi keessaa
burqu sana keessatti akkuma Waaqayyo Waaqni abbootii
keetii si abdachiise sanatti sitti tolee guddaa baay'attuuf
ajajami. **4** Yaa Israa'el dhaga'i; Waaqayyo Waaqni keenya
Waaqayyo tokkicha. **5** Garaa kee guutuudhaan, yaada kee
guutuudhaan, humna kee guutuudhaan Waaqayyo Waaqa
kee jaalladhu. **6** Ajajawwan ani har'a siif kennu kunneen
garaa kee keessa haa jiraatan. **7** Ijoollee kees cimsii
barsiisi. Yeroo mana teessu, yeroo karaa deemtu, yeroo
ciiftuu fi yeroo dammaqxutti waa'ee isaanii odeessi. **8**
Akka mallattootti harkatti hidhadhu; adda kee irrattis
maxxanfadhu. **9** Michichilawwan balbala mana keetiitii
fi karrawwan kee irrattis isaan barreessi. **10** Yeroo
Waaqayyo Waaqni kee biyya magaalaawwan gurguddaa
fi babbareedoo kanneen ati hin ijaarin siif kennuuf gara
biyya abbootii kee jechuunis Abrahaamiif, Yisihaaqii fi
Yaaqoobiif kakate sanatti si galchutti, **11** yeroo manneen
mi'a gosa hundaa kan ati hin guutatiniin guutame,

boolla bishaanii kan ati hin qotin, mukkeen wayiniitii
fi ejersaa kanneen ati hin dhaabin siif kennamanii
atis nyaattee quuftutti, **12** ati akka Waaqayyo biyya
Gibxi, biyya garbummaatii si baase sana hin daganne
of eeggadhu. **13** Waaqayyoon Waaqa kee sodaadhu;
isuma qofa tajaajili; maqaa isaatiinis kakadhu. **14**
Waaqota biraa jechuunis waaqota saboota naannoo
keetii duukaa hin bu'in; **15** sababii Waaqayyo Waaqni
kee inni gidduu kee jiraatu sun Waaqa hinaafu ta'eef,
aariin isaa sirratti boba'ee lafa irraa si balleessa. **16**
Akka Maasaah keessatti gootan sana Waaqayyo Waaqa
keessan hin qorinaa. **17** Ajajawwan Waaqayyo Waaqa
keessanii, qajeelfamawwanii fi seerawwan inni isiniif
kenne akka gaariitti eegaa. **18** Akka sitti toluu fi akka
biyya gaarii Waaqayyo abbootii keetiif kennuuf kakate
sana seentee dhaaltuuf waan fuula Waaqayyoo duratti
qajeelaa fi gaarii ta'e hojjedhu. **19** Ati akkuma Waaqayyo
jedhe sanatti diinota kee hunda fuula kee duraa ni
baafta. **20** Gara fuul-duraatti yoo ilmi kee, "Hiikkaan
qajeelchawwanii, ajajawwaniitii fi seerawwan Waaqayyo
Waaqni keenya isin ajaje kanaa maali?" jedhee si gaafate,
21 akkana jedhii itti himi; "Nu Gibxitti garboota Fara'oon
turre; Waaqayyo garuu harka jabaadhaan Gibxii baasee
nu fide. **22** Waaqayyo fuuluma keenya duratti biyya
Gibxitti, Fara'oonii fi namoota mana isaa keessa jiraatan
hunda irratti mallattoo fi dinqiiwwan sodaachisaa
fi gurguddaa hojjete. **23** Inni garuu biyya abbootii
keenyaaf kakuudhaan waadaa gale sanatti nu galchee nu
dhaalchisuuf jedhee achii baasee nu fide. **24** Waaqayyo
akka nu akkuma amma jirru kanatti yeroo hunda nutti
tolee jiraannuuf akka nu ajajawwan kanneen hunda
eegnuu fi akka Waaqayyo Waaqa keenya sodaannu
nu ajaje. **25** Nu yoo akkuma inni nu ajajetti seera
kana hunda fuula Waaqayyo Waaqa keenyaa duratti of
eeggannaadhaan eegne, sun qajeelummaa keenya ta'a."

7 Yommuu Waaqayyo Waaqni kee biyya ati dhaaluuf itti
galaa jirtu kanatti si fidee saboota hedduu jechuunis
Heetota, Girgaashota, Amoorota, Kana'aanota, Feerzota,
Hiiwotaa fi Yebuusota jechuunis saboota isin caalaa
gurguddaa fi jajjaboo torba fuula kee duraa ari'ee
baasutti, **2** yommuu Waaqayyo Waaqni kee dabarsee
isaan siif kennee atis isaan mo'attutti, guutumaan
guutuutti isaan barbadeessi. Isaan wajjin kakuu tokko
illee hin seenin; garaas isaanii hin laafin. **3** Isaanitti hin
soddoomin; ilmaan isaaniitiif intallan kee hin kennin
yookaan intallan isaanii ilmaan keetiif hin fidin; **4**
sababiin isaas isaan ilmaan kee na duukaa bu'uu irraa
deebisanii akka isaan waaqota biraa tajaajilan godhu;
dheekkamsi Waaqayyoos sitti boba'ee dafee si balleessa.
5 Wanni isin isaan gochuu qabdan kana: iddoowwan
aarsaa isaanii diigaa; siidaawwan waaqeffannaa isaanii
caccabsaa; utubaawwan Aasheeraa isaaniis jijjigsaa;
waaqota isaaniis ibiddaan gubbaa. **6** Ati saba Waaqayyo
Waaqa keetiif qulqulluu taatee dha. Waaqayyo Waaqni
kee akka ati saba isaatii fi qabeenya isaa jaallatamaa
taatuuf jedhee saboota lafa irra jiraatan hunda keessaa
si filate. **7** Wanni Waaqayyo isin jaallatee isin filateef
waan isin saboota kaan caalaa baay'ee taataniif miti;
isin saboota hunda caalaa xinnoo turtan. **8** Garuu
wanni Waaqayyo harka jabaadhaan isin baasee biyya
garbummaatii fi irree Fara'oon mooticha Gibxi jalaa isin
fureef sababii isin jaallatee kakuu abbootii keessan wajjin
gale sana eegeef. **9** Kanaafuu akka Waaqayyo Waaqni
kee Waaqa ta'e beeki; inni Waaqa amanamaa warra isa
jaallatanii ajaja isaas eeganiif kakuu fi araara isaa hamma
dhaloota kumaatti eeguu dha. **10** Warra isa jibban garuu,
balleessuuf gatii isaanii mataa isaaniitti deebisa; nama isa
jibbus gatii isaa mataa isaatti deebisuudhaaf lafa irra hin
harkifatu. **11** Kanaafuu ati ajajawwan, qajeelchawwanii
fi seerawwan ani har'a siif kennu kanneen eegi. **12** Yoo
ati seerawwan kanneeniif xiyyeeffannaa kennitee of
eeggannaadhaan duukaa buute, Waaqayyo Waaqni kee
akkuma abbootii keetiif kakate sana kakuu fi araara
isaa siifis ni eega. **13** Inni si jaallata; si eebbisa; si
baay'isas. Biyya siif kennuuf abbootii keetiif kakuu gale
keessatti ija garaa keetii, oomisha lafa keetii jechuunis
midhaan, wayinii haaraa fi zayitii, jabbiiwwan loon
keetii, xobbaallaawwan bushaayee keetii siif eebbisa.
14 Ati saboota kam iyyuu caalaa ni eebbifamta; dhiira
yookaan dubartii kee keessaa tokko illee ijoollee hin
dhabu yookaan loon kee keessaa tokko illee hin maseenu.
15 Waaqayyo dhukkuba hunda sirraa fuudha. Inni
dhukkuboota suukaneessaa ati biyya Gibxitti argite
sana warra si jibbanitti fida malee sitti hin fidu. **16** Ati
saboota Waaqayyo Waaqni kee dabarsee sitti kennu
hunda balleessuu qabda. Ati isaaniif garaa hin laafin;
kuni kiyyoo sitti ta'aatii waaqota isaanii hin waaqeffatin.
17 Ati, "Saboonni kunneen nu caalaa jajjaboo dha; nu
akkamitti isaan baafna?" jettee yaadda ta'a. **18** Garuu
ati isaan hin sodaatin; waan Waaqayyo Waaqni kee
Fara'oonii fi guutummaa Gibxitti hojjete sana yaadadhu.
19 Ati qormaatawwan gurguddaa, mallattoowwanii
fi dinqiiwwan, harka jabaa fi irree diriirfame kan
Waaqayyo Waaqni kee ittiin si baase sana ijuma keetiin
argiteerta. Waaqayyo Waaqni kee saboota ati amma
sodaattu hundas akkasuma godha. **20** Kana caalaa
iyyuu Waaqayyo Waaqni kee hamma warri lubbuudhaan
hafanii si duraa dhokatan iyyuu barbadaa'anitti gidduu
isaaniitti sonsa ni erga. **21** Sababii Waaqayyo Waaqni kee
inni gidduu kee jiru sun Waaqa guddaa fi sodaachisaa
ta'eef isaan hin sodaatin. **22** Waaqayyo Waaqni kee
saboota sana xinnoo xinnoodhaan fuula kee duraa ni
baasa; akka bineensonni bosonaa naannoo keetti hin
baay'anneef yeruma tokkotti isaan balleesuun siif hin
eeyyamamu. **23** Waaqayyo Waaqni kee garuu hamma
isaan badanitti isaan raatessuudhaan dabarsee harka
keetti isaan kenna. **24** Mootota isaaniis dabarsee sitti
kenna; atis maqaa isaanii samii jalaa ni balleessita.
Hamma ati isaan balleessitutti namni fuula kee dura
dhaabachuu danda'u tokko iyyuu hin jiru. **25** Fakkii
waaqota isaanii ibiddaan gubi; meetii fi warqee isaan irra
jiru hin hawwin; ofii keetiifis hin fudhatin; yoo kanaa
achii inni sababii fuula Waaqayyo Waaqa keetii duratti
jibbisiisaa ta'eef kiyyoo sitti ta'a. **26** Waan jibbisiisaa gara
mana keetiitti hin galchin; yoo kanaa achii atis akkuma
isaa badiisaaf addaan baafamta. Waan inni badiisaaf

addaan baafameef ati guutumaan guutuutti isa jibbi;
balfis.

8 Isin akka lubbuun jiraattan, akka baay'attanii fi
akka biyya Waaqayyo kakuudhaan abbootii keessan
abdachiise sanatti galtanii dhaaltaniif ajaja ani har'a
siif kennu hunda of eeggannaadhaan duukaa bu'aa.
2 Waaqayyo Waaqni kee gad si qabee si qoruudhaan
waan garaa kee keessa jiru jechuunis akka ati ajajawwan
isaa eegduu fi hin eegne beekuuf karaa inni waggoota
afurtamman kanneen guutuu gammoojjii keessa si
qajeelche yaadadhu. **3** Innis gad si deebisee si beelessee
"mannaa" ati yookaan abbootiin kee hin beekin si
soore; kunis akka namni dubbii afaan Waaqayyootii
ba'u hundaan malee buddeena qofaan hin jiraanne si
barsiisuuf. **4** Waggoota afurtamman kanneen keessa
uffanni kee hin dhumne; miilli kees hin iitofne. **5**
Akka Waaqayyo Waaqni kee akkuma abbaan ilma isaa
adabatu akka si adabu beeki. **6** Daandiiwwan isaa irra
deemuu fi isa sodaachuudhaan ajajawwan Waaqayyo
Waaqa keetii eegi. **7** Waaqayyo Waaqni kee biyya gaarii
kan lageen, haroowwanii fi burqaawwan sululootaa
fi gaarran keessaa yaa'aniitti si galchaatii. **8** Biyya
qamadii fi garbuu, wayinii fi harbuu, roomaanii, zayitii
ejersaatii fi damma baasutti, **9** biyya ati hir'ina malee
buddeena nyaattuu fi biyya ati keessaa homaa hin
dhabne, biyya kattaan sibiila ta'e, biyya ati gaarran
keessaa sibiila diimaa baasuu dandeessuu dha. **10**
Yeroo nyaattee quuftutti, sababii Waaqayyo Waaqni
kee biyya gaarii akkasii siif kenneef isa jajadhu. **11**
Ati akka ajajawwan, qajeelfamawwanii fi seerawwan
isaa kanneen ani har'a siif kennu eeguu baachuudhaan
Waaqayyo Waaqa kee hin daganne of eeggadhu. **12** Yoo
kanaa achii yommuu nyaattee quuftutti, yommuu mana
gaarii ijaarrattee keessa jiraattutti, **13** yommuu loonii
fi bushaayeen kee wal horanii meetii fi warqeen kee
dabaluu fi yommuu wanni ati qabdu hundi baay'atutti,
14 ati of tuultee Waaqayyo Waaqa kee isa biyya Gibxi,
biyya garbummaatii baasee si fide sana ni dagatta. **15**
Inni gammoojjii bal'aa fi sodaachisaa, biyya dheebuutii
fi kan bishaan hin qabne, biyya bofa hadhaa qabuu fi
torbaanqabaan keessa guute sana keessa si deemsise.
Kattaa jabaa keessaas bishaan siif burqisiise. **16** Akka
dhuma irratti sitti toluuf jedhee gad si qabuu fi si
qoruudhaaf, waan takkumaa abbootiin kee hin beekin
gammoojjii keessatti "mannaa" ati nyaattu siif kenne. **17**
Ati, "Humna kootii fi jabina harka kootu qabeenya kana
naaf argamsiise jettee" yaadda ta'a. **18** Garuu Waaqayyo
Waaqa kee yaadadhu; kan akkuma har'a jiru kanatti akka
ati qabeenya horattuuf dandeettii siif kennee waadaa
kakuudhaan abbootii keetiif gale sana siif eege isaatii. **19**
Yoo ati Waaqayyo Waaqa kee irraanfattee waaqota biraa
duukaa buute, yoo isaan waaqeffattee fi isaaniif sagadde
akka isin dhugumaan baddan ani har'a dhugaa isinitti
nan ba'a. **20** Akkuma Saboota Waaqayyo fuula keessan
duraa balleesse sanaa Waaqayyo Waaqa keessaniif waan
ajajamuu didaniif akkasuma isinis ni balleeffamtu.

9 Yaa Israa'el dhaga'i. Ati Saboota si caalaa gurguddaa fi
humna qabeeyyii, magaalaawwan dallaa samii ga'uun
marfaman qaban achii baaftee dhaaluuf Yordaanos
ce'uuf jirta. **2** Namoonni sun ilmaan Anaaq warra
jajjaboo fi dhedheeroo dha! Atis waa'ee isaanii ni beekta;
akka, "Eenyutu Anaaqota dura dhaabachuu danda'a?"
jedhamu illee dhageesseerta. **3** Ta'us kan akkuma ibidda
waa gubee fixuu si dura ce'u Waaqayyo Waaqa kee ta'uu
isaa har'a beeki. Inni isaan balleessa; fuula kee durattis
gad isaan deebisa. Atis akkuma Waaqayyo si abdachiise
sanatti ariitee isaan baafta; daftees isaan fixxa. **4** Erga
Waaqayyo Waaqni kee fuula kee duraa ari'ee isaan
baasee booddee ati garaa keetti, "Waaqayyo sababii
qajeelummaa kootiif akka ani biyya kana dhaalu as na
fide" hin jedhin. Waaqayyo sababii hammina isaaniitiif
saboota kanneen fuula kee duraa ari'ee baasa. **5** Ati
biyya isaaniitti galtee kan dhaaltu qajeelummaa keetiin
yookaan gaarummaa garaa keetiitiin utuu hin ta'in
Waaqayyo kakuu abbootii kee Abrahaamiif, Yisihaaqii
fi Yaaqoobiif gale sana guutuudhaaf jedhee Waaqayyo
Waaqni kee saboota kanneen sababii hammina isaaniitiif
fuula kee duraa ari'ee baasa. **6** Egaa Waaqayyo Waaqni
kee kan biyya gaarii kana akka dhaaltuuf siif kennu
sababii qajeelummaa keetiitiif akka hin ta'in hubadhu; ati
saba mata jabeessaatii. **7** Ati akkamitti akka gammoojjii
keessatti Waaqayyo Waaqa kee dheekkamsaaf kakaafte
yaadadhu; hin dagatinis. Ati gaafa biyya Gibxii baatee
jalqabdee hamma as geessutti Waaqayyotti fincilaa turte.
8 Isin Kooreebitti iyyuu Waaqayyoon dheekkamsaaf
kakaasnaan Waaqayyo isin barbadeessuuf isinitti aare. **9**
Ani yeroo gabateewwan dhagaa jechuunis gabateewwan
kakuu Waaqayyo isin wajjin gale sanaa fuudhuuf tulluutti
ol ba'etti guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama tulluu
sana irran ture; ani buddeena tokko illee hin nyaanne;
bishaan illee hin dhugne. **10** Waaqayyos gabateewwan
dhagaa lama kanneen quba Waaqayyootiin irratti
barreeffame natti kenne. Ajajawwan Waaqayyo yeroo isin
walitti qabamtanitti tulluu irratti ibidda keessaa isinitti
labse hundi gabateewwan sana irra turan. **11** Dhuma
guyyaa afurtamaatii fi halkan afurtamaatti Waaqayyo
gabateewwan dhagaa lama jechuunis gabateewwan
kakuu natti kenne. **12** Gaafas Waaqayyo akkana naan
jedhe; "Ka'ii dafii gad bu'i; sabni kee kan ati biyya
Gibxiitii baaftee fidde sun xuraa'eeraatii. Isaan waan ani
isaan ajaje irraa dafanii garagalanii ofii isaaniitiif Waaqa
baqfamee hojjetame tolfataniiruutii." **13** Waaqayyo
ammas akkana naan jedhe; "Ani saba kana argeera; kunoo
inni saba mata jabeessa! **14** Akka ani isaan balleessee
maqaa isaanii illee samii gadii haquuf na dhiisi; si'i
immoo isaan caalaa saba guddaa fi jabaa nan godha."
15 Anis of irra garagalee utuma tulluun sun boba'aa
jiruu tulluu irraa gad nan bu'e. Gabateewwan kakuu
lamaan sunis na harka turan. **16** Anis nan arge; kunoo
isin Waaqayyo Waaqa keessanitti cubbuu hojjettanii
turtan; isin bifa jabbiitiin Waaqa baqfamee hojjetame ofii
keessaniif tolfattanii turtan. Isin daftanii karaa Waaqayyo
isin ajaje irraa jal'attan. **17** Kanaafuu ani gabateewwan
lamaan sana harka koo irraa darbadhee ijuma keessan
duratti nan caccabse. **18** Sababii cubbuu isin hojjettan
hundaa kan isin fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa
hojjechuudhaan dheekkamsaaf isa kakaaftan sanaatiif

ani ammas fuula Waaqayyoo duratti gombifamee utuun
buddeena hin nyaatinii fi bishaan hin dhugin guyyaa
afurtamaa fi halkan afurtaman ture. **19** Sababii inni
isin balleessuuf aaree tureef, ani aarii fi dheekkamsa
Waaqayyoo nan sodaadhe. Waaqayyo garuu amma illee
na dhaga'e. **20** Waaqayyo Aroonin balleessuuf akka
malee itti aaree ture; ani garuu yeroo sana Arooniifis
nan kadhadhe. **21** Akkasumas ani cubbuu keessan
bifa jabbii isin tolfattan sanaa fuudhee ibiddaan nan
gube. Caccabsees hamma inni bullaa'aa akka awwaaraa
ta'utti bulleessee burqaa tulluu irraa gad yaa'uttan
firfirse. **22** Isinis Tabeeraatti, Maasaahii fi Qiibrooti
Hataawaatti Waaqayyo dheekkamsiiftan. **23** Waaqayyo
yommuu Qaadesh Barneetii isin baasetti, "Ol ba'aatii
biyya ani isiniif kenne sana dhaalaa" isiniin jedhe. Isin
garuu ajaja Waaqayyo Waaqa keessaniitti finciltan. Isas
hin amananne; hin ajajamneefis. **24** Isin erga ani isin
beekee jalqabdanii Waaqayyotti finciltaniirtu. **25** Sababii
Waaqayyo akka isin balleessu dubbatee tureef ani guyyaa
afurtamaa fi halkan afurtaman sana fuula Waaqayyoo
duratti lafatti nan gombifame. **26** Anis akkana jedheen
Waaqayyoon kadhadhe; "Yaa Waaqayyo Gooftaa, ati
saba kee, dhaala kee kan humna kee guddichaa fi harka
kee jabaadhaan furtee biyya Gibxii baafte kana hin
balleessin. **27** Garboota kee Abrahaam, Yisihaaqii fi
Yaaqoobin yaadadhu. Mata jabina saba kanaa, hammina
isaatii fi cubbuu isaa hin ilaalin. **28** Yoo kanaa achii biyyi
ati keessaa nu baafte sun, 'Waaqayyo waan biyya waadaa
isaaniif gale sanatti isaan galchuu hin dandeenyee fi
waan isaan jibbeef gammoojjii keessatti isaan fixuuf
isaan baase' jedha. **29** Isaan garuu saba keetii fi dhaala
kee kan ati humna jabaa fi irree diriirfameen baaftee
fiddee dha."

10 Yeroo sanas Waaqayyo akkana naan jedhe;
"Gabateewwan dhagaa kanneen gabateewwan
jalqabaa fakkaatan lama soofiitii tulluutti ol ba'ii na
bira kottu. Taabota mukaas hojjedhu. **2** Anis dubbii
gabateewwan jalqabaa kanneen ati caccabsite sana irra
turan gabateewwan kanneen irratti nan barreessa. Atis
taabota keessa isaan keessa." **3** Ani muka laaftoo irraa
taabota tolchee gabateewwan dhagaa lama akkuma
kanneen jalqabaatti nan soofe; gabateewwan lamaanis
harkatti qabadhee tulluu sanatti ol nan ba'e. **4**
Waaqayyo guyyaa wal ga'ii sana tulluu irraa Ajajawwan
Kurnan ibidda keessaa isinitti dubbate sana akkuma
barreeffama duraatti gabateewwan kanneen irratti
barreesse; Waaqayyos gabateewwan kanneen natti
kenne. **5** Anis tulluu sana irraa gad bu'ee akkuma
Waaqayyo na ajajetti gabateewwan sana taabota isa
ani hojjedhee ture keessa nan kaa'e; isaanis amma
achi jiru. **6** Israa'eloonnis Bi'eerooti Benee Yaa'akaanii
ka'anii gara Mooseraatti qajeelan. Aroonis achitti du'ee
awwaalame; ilmi isaa Ele'aazaar iddoo isaa bu'ee luba
ta'e. **7** Achii ka'anii Gudgodaa dhaqan; ergasiis gara
Yoxbaataa biyya bishaanota yaa'an qabduutti darban. **8**
Yeroo sanatti Waaqayyo gosa Lewwii akka inni taabota
kakuu Waaqayyoo baatuuf, akka fuula Waaqayyoo dura
dhaabatee isa tajaajiluu fi akka maqaa isaatiin eebbisuuf
hamma har'aatti addaan baase. **9** Sababiin gosti Lewwii
akka obboloota isaa gidduutti qooda yookaan dhaala hin
qabaanne godhameefis kanuma. Akkuman Waaqayyo
Waaqni kee isaanitti himetti, Waaqayyo dhaala isaanii ti.
10 Ammas ani akkuma yeroo jalqabaa godhe sana guyyaa
afurtamaa fi halkan afurtama tulluu sana irran ture;
Waaqayyo ammas na dhaga'e. Inni si balleessuudhaaf
fedhii hin qabu. **11** Waaqayyos, "Deemi; akka isaan
biyya ani abbootii isaaniitiif kennuudhaaf kakadhe sana
seenanii dhaalaniif saba kana dura bu'ii deemi" naan
jedhe. **12** Yaa Israa'el, wanni Waaqayyo Waaqni kee sirraa
barbaadu maali? Akka ati Waaqayyo Waaqa kee sodaattu,
akka daandii isaa hunda irra deemtu, akka isa jaallattu,
akka Waaqayyo Waaqa kee garaa kee guutuu fi lubbuu
kee guutuudhaan tajaajiltu, **13** akka siif toluuf, akka
ati ajajawwanii fi qajeelchawwan Waaqayyoo kanneen
ani har'a siif kennu eegduu mitii? **14** Kunoo samiin,
samiin samiiwwanii olii, laftii fi wanni ishee keessa
jiru hundinuu kan Waaqayyo Waaqa keetii ti. **15** Ta'us
akkuma har'a ta'ee jiru kana, Waaqayyo jaalalaan qalbii
isaa abbootii keessan irra buufate; isin warra sanyii
isaanii taatanis saboota hunda caalchisee filate. **16**
Kanaafuu qalbii keessan dhagna qabaa; si'achis mataa
jabeeyyii hin ta'inaa. **17** Waaqayyo Waaqni keessan
Waaqa waaqotaa, Gooftaa gooftotaa, Waaqa guddaa,
jabaa fi sodaachisaa, kan nama wal hin caalchifnee fi kan
matta'aa hin fudhanneedhaatii. **18** Inni ijoollee abbootii
hin qabnee fi niitota dhirsoonni isaanii irraa du'aniif ni
falma; alagootas nyaataa fi uffata isaanii kennuudhaan
jaallata. **19** Alagoota jaalladhaa; isin mataan keessan
biyya Gibxitti alagoota turtaniitii. **20** Waaqayyo Waaqa
kee sodaadhu; isa tajaajilis. Isatti maxxani; maqaa
isaatiinis kakadhu. **21** Inni ulfina kee ti; inni Waaqa
kee kan dinqiiwwan gurguddaa fi sodaachisaa ati ija
keetiin argite sana siif hojjetee dha. **22** Abbootiin kee
warri Gibxitti gad bu'an nama torbaatama turan; amma
garuu Waaqayyo Waaqni kee akka urjii samii keessaa si
baay'iseera.

11 Waaqayyo Waaqa kee jaalladhu; yeroo hundas
fedhii isaa, qajeelchawwan isaa, seerawwan isaatii
fi ajajawwan isaa eegi. **2** Kan adabbii Waaqayyo Waaqa
keessanii, surraa isaa, harka isaa jabaa fi irree isaa
kan diriirfame beeke yookaan arge isinuma malee
akka ijoollee keessan hin ta'in har'a yaadadhaa. **3**
Mallattoowwanii fi wantoota inni Gibxi keessatti Fara'oon
mootii Gibxii fi biyya isaa guutuu irratti hojjete, **4** waan
inni loltoota Gibxi, fardeenii fi gaariiwwanis godhe,
utuma isaan isin duukaa bu'anuu akka inni Galaana
Diimaadhaan isaan haguuge, akka itti Waaqayyo badiisa
bara baraa isaanitti fide yaadadhaa. **5** Waan inni hamma
isin iddoo kana geessanitti lafa gammoojjii keessatti
isiniif godhe kan arge ijoollee keessan miti; **6** isaan waan
inni gaafa lafti afaan ishee banattee guutummaa Israa'el
gidduutti Daataanii fi Abiiraam ilmaan Eliiyaab namicha
gosa Ruubeen sana maatii isaanii wajjin, dunkaanota
isaaniitii fi qabeenya isaanii kan lubbuu qabu hunda
liqimsitetti isaan godhe hin argine. **7** Iji keessan garuu
waan guddaa Waaqayyo godhe kanneen hunda argeera. **8**
Kanaafuu isin akka Yordaanosiin ceetanii biyya dhaaluuf
jirtanitti galuuf jabaattaniif ajajawwan ani har'a isinii

kennu hunda eegaa; **9** kunis akka isin biyya Waaqayyo abbootii keessanii fi sanyii isaaniitiif kennuuf kakate kan aannanii fi damma baasu sana keessatti bara dheeraa jiraattaniif. **10** Biyyi ati dhaaluuf itti galaa jirtu kun akka biyya Gibxi kan ati keessaa baatee dhufte kan ati akkuma lafa biqiltuutti sanyii kee facaaftee miilla keetiin bishaan obaafte sanaa miti. **11** Biyyi ati Yordaanos ceetee dhaaltu kun garuu biyya tulluuwwanii fi sululawwanii kan samiidhaa bokkaa argatuu dha. **12** Biyyi kun biyya Waaqayyo Waaqni kee kunuunsuu dha; jalqaba waggaatii hamma dhuma waggaattis iji Waaqayyo Waaqa keetii ishee irraa hin buqqa'u. **13** Yoo ajajawwan ani har'a isiniif kennu amanamummaadhaan eegdan jechuunis yoo isin Waaqayyo Waaqa keessan jaallattanii garaa keessan guutuu fi lubbuu keessan guutuudhaan isa tajaajiltan, **14** akka ati midhaan kee, wayinii keetii fi zayitii kee galfattuuf ani yeroo isaatti bokkaa birraatii fi bokkaa arfaasaa lafa keetti nan roobsa. **15** Loon keetiif marga bakkee nan kenna; atis nyaattee quufta. **16** Of eeggadhaa! Yoo kanaa achii isin akka garagaltanii waaqota biraa waaqeffattanii fi isaaniifis sagaddan gowwoomfamtu. **17** Ergasii dheekkamsi Waaqayyoo isinitti boba'a; innis akka bokkaan hin roobne, laftis oomisha hin kennineef samiiwwan ni cufa; isinis biyya gaarii Waaqayyo isiniif kennu irraa daftanii ni baddu. **18** Dubbiiwwan koo kanneen garaa fi qalbii keessanitti qabadhaa; akka mallattootti harkatti hidhadhaa; adda keessan irrattis maxxanfadhaa. **19** Ijoollee keessanis barsiisaa; yeroo mana teessu, yeroo karaa deemtu, yeroo ciiftuu fi yeroo dammaqxutti waa'ee isaanii odeessi. **20** Michichilawwan balbala mana keetiitii fi karrawwan kee irrattis isaan barreessi; **21** kunis akka umuriin keessanii fi umuriin ijoollee keessanii biyya Waaqayyo abbootii keessaniif kennuuf kakate keessatti akkuma umurii samiiwwan lafaa oli jiraniitti dheeratuuf. **22** Yoo isin ajajawwan ani isiniif kennu kanneen hunda of eeggannoodhaan duukaa buutan jechuunis yoo isin Waaqayyo Waaqa keessan jaallattan, karaa isaa hunda irra deemtanii fi isatti maxxantan, **23** Waaqayyo saboota hunda fuula keessan duraa ari'ee ni baasa; isinis saboota isin caalaa gurguddaa fi jajjaboo ni dhaaltu. **24** Lafti miilli keessan irra dhaabate hundinuu keessan ta'a; daariin keessanis gammoojjiidhaa hamma Libaanoonitti, laga Efraaxiisii hamma galaana lixaatti ni bal'ata. **25** Namni kam iyyuu fuula keessan dura dhaabachuu hin danda'u. Waaqayyo Waaqni keessan akkuma isin abdachiisetti rifachiisuu fi sodaachisuu keessan lafa isin dhaqxan hunda irra ni buusa. **26** Kunoo, ani har'a eebbaa fi abaarsa fuula keessan dura nan kaa'a; **27** eebbi kunis yoo isin ajajawwan Waaqayyo Waaqa keessanii kanneen ani har'a isiniif kennu eegdanii dha. **28** Abaarsi immoo yoo isin ajajawwan Waaqayyo Waaqa keessanii dhaga'uu diddanii karaa ani har'a isin ajaje irraa garagaltanii waaqota biraa kanneen isin duraan hin beekne duukaa buutanii dha. **29** Yommuu Waaqayyo Waaqni kee biyya ati dhaaluuf itti galtu kanatti si fidutti Tulluu Gerziim irratti eebba, Tulluu Eebaal irratti immoo abaarsa labsita. **30** Tulluuwwan kunneen Yordaanos gamatti, karaa gara lixa biiftuutti geessuun gama lixaatti, muka Mooree guddicha biratti, biyya Kana'aanota Arabbaa keessa jiraatan keessatti fuullee Gilgaalitti argamu mitii? **31** Isin biyya Waaqayyo Waaqni keessan isiniif kennu seentanii dhaaluuf Yordaanosin ce'uudhaaf jirtu; yommuu lafa sana dhaaltanii irra jiraattanitti, **32** ajajawwanii fi seerawwan ani har'a fuula keessan dura kaa'u hunda eegaa.

12 Sirnawwanii fi seerawwan isin bara lafa irra jiraattan guutuu biyya Waaqayyo Waaqni abbootii keessanii akka isin dhaaltaniif isiniif kenne keessatti of eeggannaadhaan eegdan kanneenii dha. **2** Iddoowwan saboonni isin irraa fudhattan waaqota isaanii itti waaqeffatan kanneen tulluuwwan ol dhedheeroo fi gaarran irraa, akkasumas kanneen muka lalisaa kam iyyuu jalaa hunda guutumaan guutuutti balleessaa; **3** iddoowwan aarsaa isaanii diigaa; utubaawwan isaanii kanneen sagadaa caccabsaa; Aasheeraa isaanii ibiddaan gubaa; fakkii waaqota isaanii kukkutaa gataa; maqaa isaanii illee iddoo sanaa balleessaa. **4** Isin haala isaan waaqeffataniin Waaqayyo Waaqa keessan hin waaqeffatinaa. **5** Garuu iddoo Waaqayyo Waaqni keessan Maqaa isaa achi dhaabuuf jedhee iddoo jireenya isaatiif gosoota keessan hunda keessaa filatu barbaadaa. Achis dhaqaa; **6** achittis aarsaa gubamuu fi qalma keessan, kennaa keessan kudhan keessaa tokko, kennaa addaa, waan kennuuf wareegdanii fi kennaa fedhiidhaan kennitan, loonii fi bushaayee keessan keessaa hangafa dhi'eessaa. **7** Achittis atii fi warri mana kee jiraatan fuula Waaqayyo Waaqa keessanii duratti ni nyaattu; sababii Waaqayyo Waaqni keessan hojii harka keessanii hundaan isin eebbiseefis ni gammaddu. **8** Akka nu har'a godhaa jirru kana, akka tokkoon tokkoon namaa waanuma tolaa itti fakkaate godhu kana hin godhinaa; **9** isin amma iyyuu boqonnaa fi dhaala Waaqayyo Waaqni keessan isiniif kennu hin geenyeetii. **10** Garuu Yordaanos ceetanii biyya Waaqayyo Waaqni keessan dhaala godhee isiniif kennu keessa ni qubattu; innis akka isin nagaan jiraattaniif diinota naannoo keessanii hunda jalaa boqonnaa isinii kenna. **11** Ergasiis gara Waaqayyo Waaqni keessan iddoo jireenya Maqaa isaatiif filatuutti waan ani isin ajaje hunda fiduu qabdu; kunis aarsaa gubamuu fi qalma keessan, kennaa keessan kudhan keessaa tokko, kennaa addaa, akkasumas wareega filatamaa Waaqayyoof kennuuf wareegdan hundaa dha. **12** Achittis isin, ilmaanii fi intallan keessan, hojjetaa fi xomboreen keessan, akkasumas Lewwonni magaalaawwan keessan keessa jiraatan kanneen qooda yookaan dhaala mataa isaanii hin qabnes fuula Waaqayyo Waaqa keessanii duratti gammadaa. **13** Akka aarsaa keessan kan gubamu idduma argitan hundatti hin dhi'eessine of eeggadhaa. **14** Iddoo Waaqayyo gosoota kee keessaa filatu tokko qofatti aarsaawwan gubaman dhi'eessi; achittis waan ani si ajaju hunda eegi. **15** Ta'us akkuma eebba Waaqayyo Waaqni kee siif kennuutti, magaalaawwan kee kam iyyuu keessatti kuruphee yookaan gadamsa qaladhuutii hamma feete nyaadhu; warri akka seeraatti hin qulqullaa'inii fi warri qulqullaa'anis foon kana nyaachuu ni danda'u. **16** Isin garuu dhiiga sana hin nyaatinaa; akkuma bishaaniitti

lafatti dhangalaasaa. **17** Ati midhaan kee yookaan daadhii
wayinii keetii yookaan zayitii kee harka kudhan keessaa
harka tokko yookaan kennaa hangafa loon keetii yookaan
kan bushaayee keetii yookaan waan kennuuf wareega
gootu kam iyyuu yookaan kennaa fedhii keetiin kennitu
yookaan kennaa addaa magaalaawwan kee keessatti
hin nyaatin. **18** Qooda kanaa iddoo Waaqayyo Waaqni
kee filatuutti ati, ilmaan kee, intallan kee, hojjettoonni
kee dhiiraa dubartiin, Lewwonni magaalaawwan kee
keessa jiraatan fuula Waaqayyo Waaqa keetii duratti
nyaadhaa; atis waan harki kee hojjetu hundaan fuula
Waaqayyo Waaqa keetii duratti gammadi. **19** Bara biyya
kee keessa jiraattu guutuu akka Lewwota hin daganne of
eeggadhu. **20** Yommuu Waaqayyo Waaqni kee akkuma
si abdachiisetti biyya kee siif bal'isutti, ati yoo foon
dharraatee, "Ani foon nyaachuu fedha" jette, hamma
feete nyaachuu dandeessa. **21** Yoo iddoon Waaqayyo
Waaqni kee Maqaa isaa achi dhaabbachuuf filatu akka
malee sirraa fagoo ta'e, akkuma ani si ajajetti loonii
fi bushaayee Waaqayyo Waaqni kee siif kenne keessaa
qalachuu, magaalaawwan kee keessattis hamma feete
nyaachuu dandeessa. **22** Akkuma kurupheen yookaan
gadamsi nyaatamu sana isaan nyaadhu; warri akka
seeraatti hin qulqullaa'inii fi warri qulqullaa'an hundi
nyaachuu ni danda'u. **23** Garuu akka dhiiga hin nyaanne
of eeggadhu; sababiin isaa dhiigni waan lubbuu ta'eef
ati foon wajjin lubbuu hin nyaatin. **24** Ati dhiiga hin
nyaatin; akkuma bishaanii lafatti dhangalaasi. **25** Akka
si'ii fi ijoollee kee kanneen si duubaan dhalataniif
toluuf ati dhiiga hin nyaatin; ati fuula Waaqayyoo
duratti waan qajeelaa hojjechaa jirtaatii. **26** Garuu
wantoota kee qulqulluu fi waan kennuuf wareegde
fudhadhuu iddoo Waaqayyo filatu dhaqi. **27** Foonii fi
dhiiga aarsaa kee kan gubamuu iddoo aarsaa Waaqayyo
Waaqa keetii irratti dhi'eessi. Dhiigni aarsaa keetii iddoo
aarsaa Waaqayyo Waaqa keetii biratti dhangalaafamuu
qaba; foon isaa garuu nyaachuu dandeessa. **28** Akka
si'ii fi ijoollee kee kanneen si duuba dhalataniif yeroo
hunda toluuf qajeelchawwan ani siif kennu kanneen
hunda of eeggannaadhaan eegi; sababiin isaa ati ija
Waaqayyo Waaqa keetii duratti waan gaarii fi qajeelaa
hojjechaa jirtaatii. **29** Waaqayyo Waaqni kee saboota
ati weerartee biyyaa baasuuf jirtu fuula kee duraa ni
balleessa. Ati garuu yommuu ariitee isaan baaftee lafa
isaanii irra qubattutti, **30** erga isaan fuula kee duraa
balleeffamanii booddees, "Saboonni kunneen akkamitti
waaqota isaanii tajaajilu? Anis akkasuman godha" jettee
waa'ee waaqota isaanii gaafachuudhaan kiyyoo keessa
akka hin galle of eeggadhu. **31** Isaan sababii waaqota
isaanii waaqeffachuudhaan hojii jibbisiisaa Waaqayyo
jibbu hedduu hojjetaniif, ati haala isaaniitiin Waaqayyo
Waaqa kee hin waaqeffatin. Isaan ilmaan isaaniitii fi
intallan isaanii illee waaqota isaaniitiif aarsaa godhanii
ibiddaan gubu. **32** Ati waan ani si ajaju hunda eegi; itti
hin dabalin; irraas hin hir'isin.

13 Yoo raajiin yookaan namni abjuudhaan waan
dhufaa jiru himu tokko gidduu keessanitti argamee
mallattoowwan yookaan dinqii isinitti hime, **2** yoo
mallattoon yookaan dinqii inni isinitti hime sun
raawwatamee innis, "Kottu waaqota biraa kanneen ati
duraan hin beekne duukaa buunee haa waaqeffannu"
siin jedhe, **3** ati dubbii raajii yookaan nama abjootu
sanaa hin dhaggeeffatin; Waaqayyo Waaqni kee akka
isin garaa keessan guutuu fi yaada keessan guutuudhaan
isa jaallattan qoruuf waan kana godhaatii. **4** Waaqayyo
Waaqa keessan duukaa bu'aa; isa sodaadhaa. Ajajawwan
isaa eegaa; isaaf ajajamaa; isa tajaajilaa; isattis maxxanaa.
5 Raajaan yookaan namichi abjuu abjootu sun, sababii
akka isin Waaqayyo Waaqa keessan kan biyya Gibxiitii isin
baasee biyya garbummaa jalaa isin fure sanatti finciltan
dubbateef ajjeefamuu qaba; inni karaa Waaqayyo Waaqni
keessan akka duukaa buutan isin ajaje irraa isin jal'isuuf
yaaleera; hamaa of keessaa balleessi. **6** Yoo obboleessi
kee yookaan ilmi kee yookaan intalli kee yookaan
niitiin kee kan ati jaallattu yookaan michuun kee,
"Kottu waaqota biraa kanneen atis taatu abbootiin
kee hin beekin waaqeffannaa" jedhee dhoksaadhaan
si dogoggorsuu barbaade, **7** yoo inni waaqota saboota
naannoo keetii, kanneen dhi'oo yookaan fagoo jiran,
warra daarii lafaa tokkoo hamma daarii lafaa kaaniitti
jiranii waaqeffanna, siin jedhe, **8** tole hin jedhiniif
yookaan isa hin dhaga'in. Hin na'iniif. Isaaf hin hilin
yookaan harka irra hin qabin. **9** Ati isa ajjeesuu qabda.
Isa ajjeesuufis jalqabatti harki kee, itti aansees harki
saba hundaa haa ka'u. **10** Waan inni akka ati Waaqayyo
Waaqa kee kan Gibxi, biyya garbummaatii si baase sana
irraa garagaltu godheef dhagaadhaan tumii isa ajjeesi.
11 Ergasii Israa'eloonni hundi dhaga'anii ni sodaatu; si
gidduudhaas eenyu iyyuu deebi'ee waan hamaa akkasii
hin hojjetu. **12** Yoo ati magaalaawwan akka ati keessa
jiraattuuf Waaqayyo Waaqni kee siif kennu keessaa
tokkotti iyyuu utuu akkas jedhamuu dhageesse, **13** yoo
namoonni hamoon isin gidduudhaa ka'anii, "Kottaa
waaqota biraa kanneen isin hin beekne waaqeffannaa"
jedhanii saba magaalaa isaanii dogoggorsu ta'e, **14** dubbii
sana iyyaafadhu; qoradhu; sirriitti gaafadhu. Kunoo, yoo
dubbiin sun dhugaa ta'ee wanni jibbisiisaan kun gidduu
keetti hojjetamuun isaa mirkanaa'e, **15** ati namoota
magaalaa sana keessa jiraatan hunda goraadeedhaan fixi;
magaalaa sana illee namoota isheetii fi horii ishee wajjin
guutumaan guutuutti barbadeessi. **16** Mi'a boojuu kan
magaalaa sanaa argame hunda walakkaa oobdii isheetti
walitti qabiitii magaalaa sana guutuu boojuu ishee
wajjin Waaqayyo Waaqa keetiif aarsaa guutummaan
gubamu godhiitii gubi. Isheen bara baraan barbadooftee
haa haftu; deebitees hin ijaaramin. **17** Akka Waaqayyo
dheekkamsa isaa sodaachisaa irraa deebi'uuf wanni
abaarame tokko harka keetti hin argamin; inni siif
araarama; garaa siif laafa; akkuma abbootii keetiif
kakatetti si baay'isa; **18** kunis waan ati ajajawwan isaa
kanneen ani har'a siif kennu hunda eegdee fuula isaa
duratti waan qajeelaa hojjechuudhaan Waaqayyo Waaqa
keetiif ajajamtuuf.

14 Isin ijoollee Waaqayyo Waaqa keessanii ti. Nama
du'eef jettanii of hin murmurinaa yookaan rifeensa
adda keessaniin oli jiru hin haaddatinaa; **2** ati Waaqayyo
Waaqa keetiif saba qulqulluudhaatii. Waaqayyo akka
ati qabeenya isaa jaallatamaa taatuuf jedhee saboota

lafa irra jiraatan hunda keessaa si filateera. **3** Ati waan jibbisiisaa tokko illee hin nyaatin. **4** Horiin isin nyaachuu dandeessan kanneenii dha; sangaa, hoolaa, re'ee, **5** gadamsa, kuruphee, borofa, re'ee diidaa, waaliyaa, saalaa fi hoolaa tulluu. **6** Horii kotteen isaa baqaqee iddoo lamatti gargar qoodame kan halala guuru nyaachuu ni dandeessu. **7** Garuu warra halala guuran yookaan warra kottee baqaqaa qaban keessaa gaala, illeettii, yookaan osolee hin nyaatinaa; isaan kunneen halala guuran iyyuu waan kotteen isaanii duudaa ta'eef isaan akka seeraatti isiniif qulqulluu miti. **8** Booyyeenis qulqulluu miti; kotteen isaa baqaqaa ta'us booyyeen halala hin guuru. Isin foon isaanii hin nyaatinaa yookaan raqa isaanii hin tuqinaa. **9** Uumamawwan bishaan keessa jiraatan hunda keessaa warra qoochoo fi qola qaban kam iyyuu nyaachuu dandeessu. **10** Garuu warra qoochoo fi qola hin qabne kam iyyuu hin nyaatinaa; isaan isiniif qulqulluu miti. **11** Isin simbira qulqulluu kam iyyuu nyaachuu dandeessu. **12** Isaan kanneen garuu hin nyaatinaa; isaanis risaa, rumicha, rumicha gurraacha, **13** culullee, culullee gurraacha, culullee gosa garaa garaa, **14** arraagessa gosa garaa garaa, **15** guchii, urunguu, allaattii bishaanii, coroffee gosa garaa garaa, **16** urunguu xinnaa, urunguu guddaa, urunguu adii, **17** urunguu gammoojjii, abbaa koddaa, urunguu guddaa, **18** huummoo, allaattii gosa kamii iyyuu, haadha gaayyeetii fi simbira halkanii ti. **19** Ilbiisonni barrisan hundinuu isiniif qulqulluu miti; isaan hin nyaatinaa. **20** Uumamawwan qoochoo qaban kanneen qulqulluu ta'an kam iyyuu garuu nyaachuu dandeessu. **21** Waan ofii isaatiin du'e tokko illee hin nyaatin. Akka inni nyaatuuf alagaa magaalaa kee keessa jiraatuuf kenni yookaan nama ormaa tokkotti gurguradhu. Ati garuu saba Waaqayyo Waaqa keetiif qulqulleeffamtee dha. Ilmoo re'ee tokko aannan haadhaa isheetiin hin affeelin. **22** Waan lafti qotiisaa kee waggaatti kennu hunda keessaa kudhan keessaa tokko kophaatti baasii kaa'i. **23** Akka Waaqayyo Waaqa kee sodaachuu barattuuf iddoo inni akka Maqaan isaa achi jiraatuuf filatutti midhaan kee, wayinii kee haaraa fi zayitii kee akkasumas hangafa loonii fi bushaayee kee fuula Waaqayyo Waaqa keetii duratti nyaadhu. **24** Garuu yoo iddoon sun akka malee fagaatee, atis Waaqayyo Waaqa keetiin eebbifamtee sababii iddoon Waaqayyo akka Maqaan isaa achi jiraatuuf filatu sun fagoo ta'eef kennaa kee kudhan keessaa tokko baachuu dadhabde, **25** kennaa kee kan kudhan keessaa tokko sana meetiitti geeddariitii, meetii sana qabadhuutii iddoo Waaqayyo Waaqni kee filatu dhaqi. **26** Meetii sanaanis waanuma feete jechuunis, loon, hoolota, daadhii wayinii yookaan dhugaatii jabaa, yookaan waan barbaadde kam iyyuu biti. Ergasii atii fi warri mana keetii fuula Waaqayyo Waaqa keetii duratti nyaadhaa gammadaa. **27** Lewwonni magaalaa kee keessa jiraatan qooda yookaan dhaala ofii isaanii waan hin qabneef ati isaan hin dagatin. **28** Yeroo hunda dhuma waggaa sadaffaatti waan waggaa sana keessa galfatte kudhan keessaa tokko fuudhiitii magaalaawwan keessatti kuusi. **29** Kunis akka Lewwonni qooda yookaan dhaala ofii isaanii hin qabne, alagoonni, ijoolleen abbaa hin qabnee fi niitonni dhirsoonni isaanii irraa du'an warri magaalaawwan keessa jiraatan nyaatanii quufanii fi akka Waaqayyo Waaqni kee hojii harka keetii hundaan si eebbisuuf.

15 Ati yeroo hunda dhuma waggaa torbaffaatti gatii namaaf dhiisuu qabda. **2** Kunis akkanatti ta'a: namni liqii kennu hundii liqii ollaa isaa nama Israa'eliif liqeesse dhiisuufii qaba. Sababii yeroon Waaqayyoo kan itti gatiin namaaf dhiifamu labsameef inni ollaa isaa yookaan obboleessa isaa Israa'elicha irraa waan isaaf liqeesse hin gaafatin. **3** Ati waan alagaaf liqeessite gaafachuu ni dandeessa; garuu waan obboleessi kee sirraa liqeeffate dhiisuufii qabda. **4** Ta'us waan Waaqayyo Waaqni kee biyya akka ati dhaaltuuf siif kennu irratti akka malee si eebbisuuf hiyyeessi gidduu keetti hin argamu; **5** kunis yoo ati guutumaan guutuutti Waaqayyo Waaqa keetiif ajajamtee fi yoo ati ajajawwan ani har'a siif kennu kanneen hunda eegde qofa ta'a. **6** Waan Waaqayyo Waaqni kee akkuma si abdachiisetti si eebbisuuf ati saboota baay'eedhaaf liqeessita malee tokko irraa iyyuu hin liqeeffattu. Ati saboota baay'ee bulchita malee isaan si hin bulchan. **7** Magaalaawwan Waaqayyo Waaqni kee siif kennu keessatti yoo obboloota kee gidduu hiyyeessi jiraate obboleessa kee sana irratti garaan kee hin jabaatin yookaan isa gargaaruu irraa harka kee hin deebifatin. **8** Qooda kanaa harka kee isaaf diriirsiitii waan isa ga'u liqeessiif. **9** Akka yaadni hamaan, "Waggaan torbaffaan, waggaan itti gatiin namaaf dhiifamu sun dhi'aateera" jedhu si keessatti kuufamee ati akkasiin obboleessa kee rakkataa ija hamaadhaan ilaaltee gargaaruu hin dhiifne of eeggadhu. Inni Waaqayyotti ol iyyata; kunis cubbuu sitti ta'a. **10** Ati arjummaadhaan isaaf kenni; yommuu kennituufis garaan kee hin gaabbin; sababii kanaaf Waaqayyo Waaqni kee hojii kee hundaa fi waan harki kee qabate hundaan si eebbisa. **11** Yoom iyyuu taanaan hiyyeeyyiin lafa irra ni jiraatu. Kanaafuu ani akka ati harka kee obboloota keetiif, hiyyeeyyii fi rakkattoota biyya keetiitiif diriirfattu sin ajaja. **12** Yoo namni gosa Ibrootaa, dhiirri yookaan dubartiin sitti gurguramtee waggaa ja'a siif hojjette, waggaa torbafaatti bilisa baasii gad dhiisi. **13** Yommuu gad dhiiftuttis harka duwwaa hin geggeessin. **14** Bushaayee kee keessaa, oobdii fi iddoo cuunfaa wayinii keetii irraa arjummaadhaan kenniif. Akkuma Waaqayyo Waaqni kee si eebbisetti isaaf kenni. **15** Akka atis biyya Gibxitti garba turtee fi akka Waaqayyo Waaqni kee si fure yaadadhu. Wanni ani har'a ajaja kana siif kennuufis kanuma. **16** Garuu yoo garbichi kee sun sababii si'ii fi maatii kee jaallatuuf si wajjin jiraachuun itti tolee, "Ani si dhiisee hin deemu" siin jedhe, **17** mutaa fuudhii balbala irratti gurra isaa uri; innis bara baraan garbicha kee ta'a. Garbittii kees akkasuma godhi. **18** Garbicha kee bilisoomsuun waan ulfaataa sitti hin fakkaatin; tajaajilli isaa kan waggaa ja'aa sun gatii nama qaxaramee hojjetu tokkootti harka lama tureetii. Waaqayyo Waaqni kee waan ati hojjetu hundaan si eebbisa. **19** Loonii fi bushaayee kee keessaa korma hangafa hunda Waaqayyo Waaqa keetiif addaan baasi; qotiyyoo kee keessaa hangafaan hin hojjetin; hangafa hoolaa keetii irraa rifeensa hin murin. **20**

Waggaa waggaadhaan atii fi maatiin kee iddoo Waaqayyo Waaqni kee filatutti fuula isaa duratti isaan nyaattu. **21** Yoo horiin sun hir'ina qabaate jechuunis yoo inni naafa yookaan jaamaa yookaan mudaa hamaa kam iyyuu qabaate, ati horii sana aarsaa gootee Waaqayyo Waaqa keetiif hin dhi'eessin. **22** Ati magaalaa kee keessatti nyaadhu. Akkuma waan horiin sun kuruphee yookaan gadamsa ta'eetti namni akka seeraatti qulqulluu hin ta'inii fi kan qulqulluu ta'e nyaachuu danda'a. **23** Ati garuu dhiiga sana hin nyaatin; akkuma bishaaniitti lafatti dhangalaasi.

16 Sababii Waaqayyo Waaqni kee ji'a Abiibii keessa halkaniin Gibxii si baaseef ji'a Abiibii kabaji; Faasiikaa Waaqayyo Waaqa keetiis ayyaaneffadhu. **2** Iddoo Waaqayyo Waaqni kee akka Maqaan isaa achi jiraatuuf filatutti bushaayee kee yookaan loon kee keessaa Faasiikaa godhii Waaqayyo Waaqa keetiif qali. **3** Ati akka bara jireenya keetii guutuu guyyaa itti Gibxii baate sana yaadattuuf Faasiikaa sana buddeena raacitii qabu wajjin hin nyaatin; garuu ati sababii ariitiidhaan biyya Gibxiitii baateef bultii torba maxinoo jechuunis buddeena rakkinaa nyaadhu. **4** Guutummaa biyya keetii keessatti bultii torbaaf raacitiin hin argamin. Foon ati galgala guyyaa jalqabaatti aarsaa gootu hamma bariitti hin turin. **5** Ati magaalaa Waaqayyo Waaqni kee siif kennu kamitti iyyuu Faasiikaa hin dhi'eessin; **6** garuu lafa inni iddoo jireenya Maqaa isaatiif filatutti galgala yeroo biiftuun gad buututti yaadannoo guyyaa itti biyya Gibxiitii baateetiif aarsaa Faasiikaa dhi'eessi. **7** Aarsaa Faasiikaa sana waadiitii iddoo Waaqayyo Waaqni kee filatutti nyaadhu. Ergasiis ganama gara dunkaana keetiitti deebi'i. **8** Bultii ja'a maxinoo nyaadhu; bultii torbaffaatti immoo Waaqayyo Waaqa keetiif wal ga'ii qulqulluu godhi; hojii illee hin hojjetin. **9** Gaafa midhaan kee haamuu jalqabdee kaasii torbanoota torba lakkaa'i. **10** Ergasiis akkuma baay'ina eebba Waaqayyo Waaqni kee siif kenneetti kennaa fedhiidhaan kennitu dhi'eessuudhaan Ayyaana Torbanootaa Waaqayyo Waaqa keetiif ayyaaneffadhu. **11** Ati, ilmaanii fi intallan kee, hojjettoonni kee dhiironnii fi dubartiin, Lewwonni magaalaawwan kee keessa jiraatan, alagoonni, ijoolleen abbaa hin qabnee fi niitonni dhirsoonni isaanii irraa du'an kanneen isin gidduu jiraatan achitti, iddoo Waaqayyo Waaqni kee iddoo jireenya Maqaa isaatiif filatutti fuula isaa duratti ni gammaddu. **12** Ati akka Gibxitti garba turte yaadadhu; seera kanas akka gaariitti eegi. **13** Erga oobdii fi iddoo cuunfaa wayinii keetii irraa oomisha kee galfattee booddee guyyaa torbaaf Ayyaana Daasii ayyaaneffadhu. **14** Ati, ilmaanii fi intallan kee, tajaajiltoonni kee dhiironnii fi dubartoonni, Lewwonni, alagoonni, ijoolleen abbootii hin qabnee fi dubartoonni dhirsoonni isaanii irraa du'an kanneen magaalaawwan kee keessa jiraatan ayyaana kee irratti gammadaa. **15** Ayyaana kanas iddoo Waaqayyo filatutti bultii torbaaf Waaqayyo Waaqa keetiif ayyaaneffadhu. Sababii Waaqayyo Waaqni kee oomisha keetii fi hojii harka keetii hundaan si eebbisuuf gammachuun kee guutuu ta'a. **16** Dhiirri kee hundi waggaatti yeroo sadii iddoo inni filatutti fuula Waaqayyo Waaqa keetii duratti dhi'aachuu qabu; kunis yeroo Ayyaana Maxinoo, yeroo Ayyaana Torbanootaatii fi yeroo Ayyaana Daasii ti. Namni tokko iyyuu harka duwwaa fuula Waaqayyoo duratti hin dhi'aatin: **17** Tokkoon tokkoon keessan akkuma baay'ina eebba Waaqayyo Waaqni keessan isiniif kenneetti kennaa fidaa. **18** Magaalaawwan Waaqayyo Waaqni kee siif kennu hundattuu gosoota kee hundaaf abbootii seeraatii fi qondaaltota muudi; isaanis dhugaadhaan namootaaf murtii kennu. **19** Ati murtii hin jal'isin yookaan nama wal hin caalchisin. Matta'aa hin fudhatin; matta'aan ija ogeeyyii jaamsee dubbii qajeeltotaas jal'isa. **20** Ati akka lubbuudhaan jiraattee lafa Waaqayyo Waaqni kee siif kennu dhaaltuuf murtii qajeelaa qofa duukaa bu'i. **21** Iddoo aarsaa kan Waaqayyo Waaqa keetiif dhaabde bira siidaa Aasheeraa hin dhaabin. **22** Soodduu dhagaa kan Waaqayyo Waaqni kee jibbu ofii keetiif hin dhaabbatin.

17 Sangaa yookaan hoolaa fafa yookaan hir'ina kam iyyuu qabu Waaqayyo Waaqa keetiif aarsaa hin dhi'eessin; wanni akkasii isa biratti jibbisiisaa dhaatii. **2** Yoo dhiirri yookaan dubartiin magaalaawwan Waaqayyo Waaqni kee siif kennu keessaa tokko keessa gidduu kee jiraattu tokko kakuu isaa cabsuudhaan fuula Waaqayyo Waaqa keetii duratti waan hamaa hojjetee argame, **3** yoo ajaja koo darbee waaqota ormaa waaqeffate, gad jedhee biiftuuf yookaan ji'aaf yookaan urjiiwwan samiitiif sagadde, **4** yoo wanni kun sitti himamee atis dhageesse, dubbicha gad qabii akka gaariitti qoradhu; yoo wanni jedhame sun dhugaa ta'ee wanni jibbisiisaan akkasii Israa'el keessatti hojjetamuun isaa mirkanaa'e, **5** namicha yookaan dubartii waan hamaa kana hojjette gara balbala magaalaa sanaatti geessiitii dhagaadhaan tumii ajjeesi. **6** Namni duuti isaaf malu tokko dhuga ba'umsa nama lamaa yookaan sadiitiin haa ajjeefamu; garuu dhuga ba'umsa nama tokkoo qofaan namni kam iyyuu ajjeefamuu hin qabu. **7** Yommuu ajjeefamus jalqabatti harki dhuga baatotaa, itti aansee immoo kan sabaa isa irra haa bu'u; ati waan hamaa of keessaa baasuu qabda. **8** Yoo dubbiiwwan murteessuuf rakkisaa ta'an mana murtii keetti dhi'aatan jechuunis kan akka dhiiga dhangalaasuu, wal mormii seera tokkootii fi kan biraa, yookaan miidhaa dhagna irra ga'u kan garaa garaa gidduutti wanni murtii kennuuf rakkisu yoo ka'e, ati lafa Waaqayyo Waaqni kee filatutti geessi. **9** Gara Lewwota warra luboota ta'aniitii fi qondaaltota yeroo sana hojii irra turanii dhaqi. Waa'ee dubbii sanaa isaaniin mari'adhu; isaanis murtii isaa sitti himu. **10** Atis akkuma yaada isaan siif kennan sanaatti iddoo Waaqayyo filatutti murtii kennuu qabda. Waan hunda qajeelfama isaan siif kennaniin hojjedhu. **11** Akka seera isaan si barsiisaniittii fi akka qajeelfama isaan siif kennaniitti hojjedhu. Waan isaan sitti himan irraa mirgatti yookaan bitaatti hin gorin. **12** Namni abbaa seeraa yookaan luba Waaqayyo Waaqa kee tajaajiluuf achi dhaabatu tuffatu haa ajjeefamu. Ati waan hamaa Israa'el keessaa baasuu qabda. **13** Sabni hundis waan kana dhaga'ee ni sodaata; itti deebi'ees hin tuffatu. **14** Ati yommuu biyya Waaqayyo Waaqni kee siif kennutti galtee dhaaltuu fi biyya sana keessa qubattee, "Akkuma saboota naannoo koo jiraataniitti anis mootii of irrattan moosisa" jettutti,

15 mootii Waaqayyo Waaqni kee filatu of irratti moosisi.
Nama obboleessa kee Israa'el ta'e keessaa malee nama
biyya alaa of irratti hin moosisin. **16** Sababii Waaqayyo,
"Lammata garas hin deebitan" jedhee sitti himeef,
mootichi ofii isaatii fardeen hin baay'ifatin yookaan
lakkoobsa fardeenii baay'ifachuuf jedhee gara Gibxitti
saba hin deebisin. **17** Akka yaadni isaa hin badneef
inni niitota baay'ee fuudhuu hin qabu; meetii fi warqee
baay'isees walitti qabachuu hin qabu. **18** Inni yommuu
teessoo mootummaa isaa irra taa'utti garagalchaa seera
kanaa luboota Lewwota ta'an irraa fudhatee kitaaba
maramaa irratti ofii isaatii haa barreeffatu. **19** Inni akka
Waaqayyo Waaqa isaa sodaachuu baratuuf dubbii seera
kanaa hundaa fi ajajawwan kanneen of eeggannaadhaan
duukaa bu'uuf kitaabichi isa wajjin haa turu; innis bara
jireenya isaa guutuu haa dubbisu; **20** kunis akka inni akka
waan obboloota isaa caaluutti of ilaalee seericha irraa
gara mirgaatti yookaan bitaatti hin gorreef. Akkasiinis
innii fi sanyiin isaa mootummaa isaa irratti Israa'el
keessatti bara dheeraadhaaf ni moo'u.

18 Luboonni warri Lewwota ta'an jechuunis gosti
Lewwii hundi Israa'el wajjin qooda lafaa yookaan
dhaala hin argatan. Isaan aarsaa ibiddaan Waaqayyoof
dhi'aatu irraa haa nyaatan; kun qooda isaaniitii. **2**
Isaan obboloota isaanii gidduutti dhaala tokko iyyuu hin
qabaatin; akkuma inni isaan abdachiisetti Waaqayyo
dhaala isaaniitii. **3** Qoodni luboonni saba aarsaa kormaa
yookaan hoolaa dhi'eessu irraa argachuu malan foon
harkaa, kan mangaagaatii fi mi'a garaa ti. **4** Mataa
midhaan keetii, daadhii wayinii haaraa fi zayitii kee
kan jalqabaa akkasumas suufii jalqabaa kan hoolaa
kee irraa haaddu isaanii kennuu qabda; **5** kunis
sababii Waaqayyo Waaqni kee akka isaan yeroo hunda
dhaabatanii maqaa Waaqayyootiin tajaajilaniif gosoota
kee hunda keessaa sanyii isaanii filateef. **6** Lewwichi
tokko yoo magaalaawwan kee kanneen guutummaa
Israa'el keessatti argaman kam iyyuu keessaa iddoo
jiraatuu ba'ee garaa guutuudhaan iddoo Waaqayyo
Waaqni filatu dhufe, **7** innis akkuma Lewwota fuula
Waaqayyoo dura dhaabatanii tajaajilaniitti achitti maqaa
Waaqayyo Waaqa isaatiin haa tajaajilu. **8** Inni qabeenya
maatii isaa kan gurguramu irraa maallaqa argatu illee
Lewwota michoota isaa wajjin faayidaa argamu wal
qixxee hirmaachuu qaba. **9** Ati yommuu biyya Waaqayyo
Waaqni kee siif kennutti galtutti, hojii balfamaa saboonni
achi jiraatan hojjetan sana hojjechuu hin baratin. **10**
Namni ilma isaa yookaan intala isaa ibiddatti aarsaa
godhu, namni waa himu yookaan falfala hojjetu, namni
milkii ilaalu, tolfattuun, **11** yookaan xibaartuun, ilaaltuun
yookaan eker dubbistuun yookaan namni nama du'e
wajjin dubbatu tokko iyyuu gidduu keetti hin argamin. **12**
Namni waan akkasii hojjetu kam iyyuu fuula Waaqayyoo
duratti balfamaa dha; sababii hojii jibbisiisaa kanaatiifis
Waaqayyo Waaqni fuula kee duraa saboota ari'ee ni
baasa. **13** Ati fuula Waaqayyo Waaqa keetii duratti hir'ina
malee jiraachuu qabda. **14** Saboonni ati lafa isaanii irraa
buqqiftu warra falfala hojjetan yookaan warra ilaalanii
dha. Garuu akka ati waan akkasii hojjettu Waaqayyo
Waaqni kee siif hin eeyyamamne. **15** Waaqayyo Waaqni
kee obboloota kee keessaa raajii akka kootii tokko siif
kaasa. Atis isa dhaga'uu qabda. **16** Wanni ati gaafa
waldaan Kooreebitti walitti qabame, "Ani akka hin
duuneef lammata sagalee Waaqayyo Waaqa kootii hin
dhaga'u yookaan ibidda guddaa kana si'achi hin argu"
jettee Waaqayyoon Waaqa kee kadhatte kanaatii. **17**
Waaqayyo akkana naan jedhe: "Wanni isaan jedhan
gaarii dha. **18** Ani raajii akka keetii obboloota isaanii
gidduudhaa isaaniif nan kaasa; dubbii koo afaan isaa
keessa nan kaa'a; innis waan ani isa ajaju hunda isaanitti
hima. **19** Nama dubbii koo kan raajiin maqaa kootiin
dubbatu dhaga'uu didu kam iyyuu, ani mataan koo isa
nan gaafadha. **20** Garuu raajiin waan maqaa kootiin
dubbatu fakkeessee waan ani akka inni dubbatu isa hin
ajajin kam iyyuu dubbatu yookaan kan maqaa waaqota
biraatiin dubbatu haa ajjeefamu." **21** Ati garaa keetti,
"Nu dubbii Waaqayyo nutti hin dubbatin akkamitti
beekuu dandeenya?" jetta ta'a. **22** Yoo wanni raajiin
tokko maqaa Waaqayyootiin dubbate utuu hin guutamin
hafe, dubbiin sun dubbii Waaqayyo hin dubbatinii
dha. Raajiin sun itti fakkeessee dubbateeraatii isa hin
sodaatin.

19 Yommuu Waaqayyo Waaqni kee saboota biyya
isaanii siif kennu balleessutti, yommuu ati ariitee
isaan baaftee magaalaawwanii fi manneen isaanii keessa
qubattutti, **2** walakkaa biyya Waaqayyo Waaqni kee akka
ati dhaaltuuf siif kennutti ofii keetiif magaalaawwan
sadii addaan baafadhu. **3** Akka namni nama ajjeese
kam iyyuu itti baqatuuf daandiiwwan hojjedhuutii biyya
Waaqayyo Waaqni kee akka dhaalaatti siif kennu iddoo
sadiitti qoodi. **4** Seerri waa'ee nama nama ajjeesee
lubbuu isaa baafachuuf achitti baqatuu jechuunis kan
utuu hammina itti hin yaadin akka tasaa nama ollaa
isaa ajjeesuu tokko ilaalu kanaa dha. **5** Namni tokko
yoo muka murachuuf namicha ollaa isaa wajjin bosona
seenee utuu muka muruuf qottoo isaa ol fudhatuu
akkuma tasaa sibiilli irraa buqqa'ee namicha ollaa isaa
sana dha'ee ajjeese, namni sun magaalaawwan kanneen
keessaa isa tokkotti baqatee lubbuu ofii isaa oolfachuu
danda'a. **6** Yoo kanaa achii namni haaloo dhiigaa baasu
tokko waan namichi nama ajjeese sun utuu duraan
dursee hammina itti hin yaadin ollaa isaa ajjeeseef
yoo ajjeefamuu hin qabaatin illee fagoo ta'u iyyuu inni
aariidhaan duukaa bu'ee qaqqabee isa ajjeesuu danda'a.
7 Sababiin ani akka ati magaalaa sadii ofii keetiif addaan
baafattu si ajajeefis kanuma. **8** Yoo Waaqayyo Waaqni
kee akkuma abbootii keetiif kakuudhaan waadaa gale
sanatti biyya kee siif bal'isee biyya waadaa isaaniif
gale sana guutummaatti siif kenne, **9** ati Waaqayyoon
Waaqa kee akka jaallachuu fi yeroo hunda karaa isaa irra
akka deemtuuf ajajawwan ani har'a siif kennu hunda
akka gaariitti yoo eegde, magaalaawwan kanneen irratti
magaalaawwan sadii ni dabalatta. **10** Akka lafa kee
kan Waaqayyo Waaqni kee dhaala godhee siif kennu
keessatti dhiigni nama qulqulluu hin dhangalaanee fi
atis yakka dhiiga dhangalaasuutti akka hin gaafatamneef
waan kana godhi. **11** Garuu yoo namni tokko nama
ollaa isaa jibbee riphee eeggachuudhaan miidhaa irraan
ga'ee isa ajjeesee ergasii immoo magaalaawwan kanneen

keessaa tokkotti baqate, **12** maanguddoonni magaalaa
inni keessa jiraachaa turee nama itti erganii magaalaa
inni itti baqate sanaa isa haa fichisiisan; akka inni
ajjeesuufis nama haaloo dhiigaa ba'utti dabarsanii isa
haa kennan. **13** Garaa hin laafiniif; akka siif toluuf
yakka dhangalaafama dhiiga nama qulqulluu Israa'el
keessaa balleessi. **14** Biyya Waaqayyo Waaqni kee akka
dhaaltuuf siif kennu keessatti dhaala dabarfamee siif
kennamu irratti dhagaa mallattoo daangaa ollaa keetii
kan namoonni durii dhaaban hin hiiqsin. **15** Nama
yakka yookaan seera cabsuu kamiin iyyuu himatame
tokkotti muruuf dhuga ba'umsi nama tokkoo ga'aa
miti. Dubbiin sun dhuga baatota lamaan yookaan sadiin
mirkaneeffamuu qaba. **16** Yoo dhuga baatuun jal'aan
tokko sobaan nama tokkotti dhugaa ba'e, **17** namoonni
wal dhaban lamaan fuula Waaqayyoo duratti lubootaa fi
abbootii murtii kanneen yeroo sanatti hojii irra jiran
dura haa dhaabatan. **18** Abbootiin murtiis dubbicha gad
fageessanii haa qoran; yoo dhuga baatuun sun sobduu
ta'uun isaa mirkanaa'ee obboleessa isaa irratti sobaan
dhugaa ba'e, **19** waanuma inni obboleessa isaa gochuu
yaade sana isa godhaa. Ati hamaa of keessaa baasuu
qabda. **20** Namoonni hafan waan kana dhaga'anii ni
sodaatu; wanni hamaan akkasiis lammata gidduu keetti
hin hojjetamu. **21** Ati gara laafina tokko iyyuu hin
argisiisin; qooda lubbuu lubbuun, qooda ijaa ijji, qooda
ilkaanii ilkaan, qooda harkaa harki, qooda miillaas miilli
baafamuu qaba.

20 Sababii Waaqayyo Waaqni kee inni biyya Gibxiitii
si baase sun si wajjin jiruuf yommuu diinota kee
loluuf baatutti fardeenii fi gaariiwwan akkasumas humna
waraanaa kan humna waraanaa kee caalu argitutti hin
sodaatin. **2** Yommuu ati waraanatti dhi'aattutti lubni
fuula duratti ba'ee loltootatti haa dubbatu. **3** Innis
akkana haa jedhu; "Yaa Israa'el, isin har'a diinota keessan
loluuf waraanatti seenuuf jirtu. Garaan keessan hin
raafamin yookaan hin sodaatinaa; hin na'inaa yookaan
fuula diinota keessanii duratti hin hollatinaa. **4** Kan
mo'annaa isiniif kennuuf jedhee diinota keessan isiniif
loluuf isin wajjin ba'u Waaqayyo Waaqa keessaniitii."
5 Ajajjoonni loltootaa immoo loltootaan akkana haa
jedhan: "Namni mana haaraa ijaaree hin eebbisiisin
tokko iyyuu jiraa? Inni gara mana isaatti haa deebi'u;
yoo kanaa achii inni waraana irratti du'ee namni biraa
mana isaa eebbisa. **6** Namni wayinii dhaabee irraa
hin nyaatin jiraa? Inni gara mana isaa haa deemu;
yoo kanaa achii inni lola keessatti du'ee namni biraa
wayinii sana nyaata. **7** Namni niitii fuudhuuf kadhatee
utuu hin fuudhin dhufe jiraa? Inni gara mana isaa haa
deemu; yoo kanaa achii inni lola irratti du'ee namni
biraa ishee fuudha." **8** Ajajjoonni loltootaa ammas,
"Namni sodaatu yookaan kan garaan isaa raafamu jiraa?
Akka garaan obboloota isaas hin raafamneef inni gara
mana isaatti haa deebi'u" haa jedhan. **9** Ajajjoonni
yommuu loltootatti dubbatanii raawwatanitti loltoota
irratti ajajjoota haa muudan. **10** Ati yommuu magaalaa
tokko dha'uuf baatutti, duraan dursii namoota magaalaa
sana keessa jiraataniif waamicha nagaa godhi. **11** Yoo
isaan tole jedhanii balbala siif banan, namni hundi
siif haa bulu; hojjetaa kees haa ta'u. **12** Yoo isaan
waamicha nagaa fudhachuu didanii waraanaaf sitti ba'an
ati magaalattii marsi. **13** Yommuu Waaqayyo Waaqni
kee dabarsee isaan sitti kennutti dhiirota magaalattii
keessa jiraatan hunda goraadeedhaan fixi. **14** Garuu
nadheenii fi ijoollee, horii fi waan magaalattii keessatti
argamu hunda booji'iitii ofii keetii fudhadhu; ati boojuu
Waaqayyo Waaqni kee diinota kee irratti siif kennetti
fayyadamuu ni dandeessa. **15** Akki ati magaalaawwan
saboota naannoo keetii hin ta'in kanneen akka malee
fagoo ta'an gootus kanuma. **16** Ta'us magaalaawwan
saboota Waaqayyo Waaqni kee akka dhaalaatti siif kennu
keessatti waan hafuura baafatu tokko illee hin hambisin.
17 Akkuma Waaqayyo Waaqni kee si ajajetti guutumaan
guutuutti isaan barbadeessi; isaanis Heetota, Amoorota,
Kana'aanota, Feerzota, Hiiwotaa fi Yebuusota. **18** Yoo
kanaa achii akka ati waan jibbisiisaa isaan waaqota
isaanii waaqeffachuudhaan hojjetan sana duukaa buutu
si barsiisu; atis Waaqayyo Waaqa keetti cubbuu hojjetta.
19 Ati yommuu yeroo dheeraadhaaf magaalaa sana
marsitee qabachuudhaaf ishee waraantutti, mukkeen
ishee qottoodhaan cirtee hin balleessin; ati midhaan
isaanii nyaachuu dandeessaatii isaan hin cirin. Ati kan
isaan marsitu mukkeen bosonaa namoota ta'aniitii? **20**
Garuu hamma magaalaan si wajjin wal loltu sun kuftutti
mukkeen akka isaan gumaa hin naqanne beektu murtee
hojii ijaarsa marsuutiif itti fayyadamuu ni dandeessa.

21 Yoo namni tokko biyya Waaqayyo Waaqni kee
akka dhaaltuuf siif kennu keessatti du'ee argamee
namni isa ajjeese hin beekamin, **2** maanguddoonni keetii
fi abbootiin murtii kee dhaqanii fageenya iddoo inni itti
du'ee fi magaalaawwan itti dhi'aatan gidduu jiru haa
safaran. **3** Ergasiis maanguddoonni magaalaa reeffichatti
aantu keessa jiraatan goromsa takkumaa hin hojjetin
kan waanjoo hin baatin fuudhanii **4** goromsa sana gara
sulula hin qotamin yookaan wanni tokko iyyuu irra hin
facaafamin kan bishaan yaa'u qabuutti haa geessan.
Sulula sana keessattis morma goromsa sanaa haa cabsan.
5 Luboonni jechuunis ilmaan Lewwii sababii akka
tajaajilanii fi akka maqaa Waaqayyootiin eebbisaniif,
akka dubbii wal dhabiisaatii fi miidhaa dhagnaa kami
irratti iyyuu murtii kennaniif Waaqayyo Waaqa keetiin
filatamaniif isaan fuulduraatti haa dhi'aatan. **6** Ergasii
maanguddoonni magaalaa reeffichatti baay'ee dhi'aatuu
hundi goromsa sulula keessatti mormi cabsame sana
irratti harka isaanii haa dhiqatan. **7** Isaanis akkana haa
jedhan: "Harki keenya dhiiga kana hin dhangalaafne
yookaan yommuu wanni kun hojjetame iji keenya hin
argine. **8** Yaa Waaqayyo, aarsaa araaraa kana saba
kee Israa'el kan furte sanaaf fudhadhu; dhiiga nama
qulqulluu kanaas saba keetti hin herregin. Yakkii dhiiga
dhangalaafamees isaanii haa dhiifamu. **9** Atis sababii
waan fuula Waaqayyoo duratti qajeelaa ta'e hojjetteef
yakka dhangalaafamuu dhiiga nama qajeelaa akkasiin
gidduu keetii ni balleessita." **10** Ati yommuu diinota kee
loluuf duultee Waaqayyo Waaqni kee dabarsee harka
keetti isaan siif kennee boojuu fudhattutti, **11** yoo warra
booji'aman keessatti dubartii bareedduu tokko argitee
ishee jaallatte niitii ofii keetii godhattee ishee fuudhuu

dandeessa. **12** Mana keetti ishee galchi; isheenis mataa
ishee haa haaddattu; qeensa ishees haa qorattu; **13** uffata
isheen yeroo booji'amtetti uffachaa turtes irraa baasi.
Erga isheen mana kee keessa jiraattee ji'a tokko guutuu
abbaa fi haadha isheetiif boossee booddee ati ishee wajjin
ciiftee dhirsa ishee ta'uu dandeessa; isheenis niitii kee ni
taati. **14** Ati yoo isheetti gammaduu baatte akka isheen
gara feete deemtu gad dhiisi. Ati waan ishee salphifteef
ishee gurguruu yookaan akka garbittiitti ishee ilaaluu
hin qabdu. **15** Namni tokko yoo niitota lama qabaatee
ishee tokko jaallatee garuu lamaan isaanii iyyuu ilmaan
da'aniif, yoo ilmi hangafni niitii inni hin jaallanne sana
irraa dhalate, **16** namichi yommuu qabeenya isaa ilmaan
isaatiif qoodutti mirga hangafummaa ilma niitii jibbe
sanaa ilma niitii jaallatuutiif dabarsee kennuu hin qabu.
17 Garuu ilma hangafticha niitii hin jaallanne sana
irraa dhalcheef qooda dhaala isaa keessaa harka lama
kennuufiidhaan isa beeksisuu qaba. Ilmi sun mallattoo
jalqabaa kan jabina abbaa isaa ti. Mirgi hangafummaa
kan isaa ti. **18** Namni tokko yoo ilma mata jabeessaa
fi fincilaa abbaa fi haadha isaatiif hin ajajamnee fi
kan yommuu isa adaban hin dhageenye qabaate, **19**
abbaa fi haati isaa qabanii balbala magaalaa isaa duratti
maanguddootatti isa haa fidan. **20** Isaanis, "Gurbaan
keenya kun mata jabeessaa fi fincilaa dha; nuuf hin
ajajamu; inni albaadhessaa fi machooftuu dha" jedhanii
maanguddootatti haa himan. **21** Ergasiis namoonni
magaalaa isaa hundi dhagaadhaan tumanii isa ajjeesu.
Ati hamaa of gidduudhaa baasuu qabda. Israa'eloonni
hundi waan kana dhaga'anii ni sodaatu. **22** Yoo namni
tokko cubbuu adabbii du'a isatti mursiisu hojjetee
ajjeefamee reeffi isaa mukatti fannifame, **23** ati reeffa
isaa muka irra bulchuu hin qabdu. Waan namni muka
irratti fannifamu abaarsa Waaqaa jala jiruuf isa gaafuma
sana awwaali. Ati biyya Waaqayyo Waaqni kee akka
dhaalaatti siif kennu hin xureessin.

22 Utuu sangaan yookaan hoolaan obboleessa keetii
badaa jiruu yoo argite, deebisiitii isatti fidi malee
cal'iftee bira hin darbin. **2** Yoo obboleessi sun sirraa fagoo
jiraate yookaan yoo isa beekuu baatte sangaa yookaan
hoolaa sana fuudhii galiitii hamma inni barbaacha
dhufutti of bira tursi. Ergasii deebisii isaaf kenni. **3**
Yoo harreen yookaan wayyaan yookaan wanni fedhe
iyyuu obboleessa kee jalaa badee argite akkasuma godhi
malee dhiiftee bira hin darbin. **4** Yoo harreen yookaan
sangaan obboleessa keetii karaa irratti kufee argite akka
inni ol kaasee miilla isaatiin dhaabu gargaari malee
bira hin darbin. **5** Dubartiin uffata dhiiraa uffachuu
hin qabdu yookaan dhiirri uffata dubartii uffachuu hin
qabu; Waaqayyo Waaqni kee nama waan akkasii hojjetu
kam iyyuu ni jibbaatii. **6** Ati yoo mana simbiraa kan
muka irra yookaan lafa jiru utuu haati cuucii ishee
yookaan anqaaquu ishee hammattee jirtuu karaa cinatti
argite haadha sana cuucii ishee wajjin hin fudhatin; **7**
ati cuucii ishee fudhachuu ni dandeessa; garuu akka siif
tolee bara dheeraa jiraattuuf akka haadha gad dhiifte
mirkaneeffadhu. **8** Yommuu mana haaraa ijaartutti
akka namni bantii manaa irraa kufee mana keetti yakka
dhangala'uu dhiigaa hin fidneef qarqara bantii isaatti
ittisa tolchi. **9** Iddoo dhaabaa wayinii keetii keessa
sanyii gosa lamaa hin facaasin; yoo ati akkas goote
sanyii ati facaafte sana qofa utuu hin ta'in iji iddoo
dhaabaa wayinii keetiis ni bada. **10** Qotiyyoo fi harree
walitti camaddee ittiin hin qotin. **11** Uffata suufii fi
quncee talbaa kan walitti fo'amee dha'ame hin uffatin.
12 Roga wayyaa uffattuu afran irratti handaara tolchi.
13 Yoo namni tokko niitii fuudhee erga ishee wajjin
ciisee booddee ishee jibbee, **14** ishees qaanessee maqaa
balleessuudhaan, "Ani niitii tana fuudheera; garuu
yommuu ani ishee wajjin ciisetti waan durbummaa ishee
mirkaneessu hin arganne" jedhee, **15** abbaa fi haati
intalattii ragaa durbummaa ishee mirkaneessu balbala
irratti maanguddoota magaalattiitti haa dhi'eessan. **16**
Abbaan intalattiis maanguddootaan akkana haa jedhu;
"Ani intala koo nama kanatti heerumsiiseera; inni garuu
ishee jibbe. **17** Maqaa ishees balleessee, 'Ani intala
kee durbummaa isheetiin hin arganne' jedhe. Garuu
ragaan durbummaa intala kootii mirkaneessu kunoo ti."
Kana irratti abbaa fi haati ishee fuula maanguddoota
magaalattii duratti wayyaa sana haa diriirsan; **18**
maanguddoonni sunis namicha sana qabanii haa adaban.
19 Isaanis sababii namichi kun maqaa durba Israa'el
tokkoo xureesseef meetii saqilii dhibba tokko baasisanii
abbaa intalattiitiif haa kennan; isheen niitii isaa taatee
haa jiraattu; innis hamma lubbuudhaan jirutti ishee
hiikuu hin danda'u. **20** Ta'us yoo himannaan dhi'aate sun
dhugaa ta'ee ragaan durbummaa intalattii mirkaneessu
hin argamin, **21** isheen balbala mana abbaa ishee duratti
fidamtee namoonni magaalaa ishee hamma isheen
duututti dhagaadhaan ishee haa tuman; isheen utuma
mana abbaa ishee jirtuu sagaagaluudhaan gocha Israa'el
keessatti qaanii ta'e hojjetteerti. Ati gidduu keetii waan
hamaa baasuu qabda. **22** Yoo namni tokko utuu niitii
nama biraa wajjin ciisuu argame lamaan isaanii iyyuu,
namichi ishee wajjin ciisee fi dubartiin sun ajjeefamuu
qabu. Ati Israa'el keessaa waan hamaa baasuu qabda. **23**
Yoo namni tokko durba kaadhimamte magaalaatti argee
ishee wajjin ciise, **24** waan isheen utuu magaalaa keessa
jirtuu na oolchaa jettee hin iyyiniif, namichi immoo waan
niitii nama biraa salphiseef, lamaan isaanii iyyuu gara
balbala magaalaatti geessaatii hamma isaan du'anitti
dhagaadhaan tumaa. Waan hamaa gidduu keessanii
balleessaa. **25** Garuu yoo namni tokko durba kadhatamte
tokko baadiyyaatti argee ishee gudeede, namichi waan
kana godhe qofti haa ajjeefamu. **26** Intalattii hin
tuqinaa; isheen cubbuu du'aan ishee ga'u tokko iyyuu
hin hojjenneetii. Dubbiin akkasii nama balaa buusee
namicha ollaa isaa ajjeesuun wal fakkaata; **27** kunis waan
namichi durba kaadhimamte sana baadiyyaatti argatee
yoo iyyite illee namni isheef birmatu hin argamneef. **28**
Namni tokko yoo durba hin kaadhimamin tokko argee
humnaan ishee gudeedee wanni kun beekame, **29** inni
abbaa isheetii fi meetii saqilii shantama haa baasu.
Inni waan gudeedee durbummaa ishee balleesseef ishee
fuudhuu qaba. Hamma lubbuun jiruttis ishee hiikuu hin
danda'u. **30** Namni tokko niitii abbaa isaa fuudhuu hin
qabu; inni siree abbaa isaa hin xureessin.

23 Namni kolaafame yookaan dhagni saala isaa irraa
murame kam iyyuu waldaa Waaqayyoo hin seenin.
2 Namni haraamuudhaan dhalate yookaan sanyiin
isaa kam iyyuu hamma dhaloota kurnaffaatti waldaa
Waaqayyoo hin seenin. **3** Namni gosa Amoon yookaan
gosa Mo'aab yookaan sanyiin isaa kam iyyuu hamma
dhaloota kurnaffaatti waldaa Waaqayyoo hin seenin. **4**
Isaan yeroo ati Gibxii baatetti karaa irratti buddeenaan
yookaan bishaaniin si hin simanne; qooda kanaa akka
inni si abaaruuf Bala'aam ilma Be'oor namicha biyya
Phetoor ishee Phaadaan Arraamitti argamtu sana keessa
jiraatu sitti bitan. **5** Ta'us Waaqayyo Waaqni kee
abaarsa sana eebbatti siif geeddare malee Bala'aamin
hin dhageenye; Waaqayyo Waaqni kee si jaallataatii. **6**
Ati hamma lubbuudhaan jirtutti akka isaan nageenyaa fi
badhaadhummaa qabaatan hin barbaadin. **7** Waan inni
obboleessa kee ta'eef nama gosa Edoom hin tuffatin.
Ati sababii akka alagaatti biyya isaa keessa jiraatteef
nama Gibxi hin tuffatin. **8** Ijoolleen dhaloota sadaffaa
kanneen isaaniif dhalatan waldaa Waaqayyoo seenuu
ni danda'u. **9** Yommuu diinota kee loluuf baatutti
xuraa'ummaa hunda irraa of eegi. **10** Namni tokko yoo
halkan afeetaa dhangalaasuudhaan of xureesse inni
qubata keessaa gad ba'ee ala haa turu. **11** Gara galgalaa
garuu dhiqatee yeroo aduun dhiitutti gara qubataatti
haa deebi'u. **12** Ati qubataan alatti lafa itti gad baatu
qopheeffadhu. **13** Meeshaa kee keessaa waan ittiin
lafa qottu qabaadhu; ati yommuu gad teessee kaatutti
boolla qotiitii biyyoo itti deebisi. **14** Waaqayyo Waaqni
kee si eeguu fi diinota kee dabarsee sitti kennuudhaaf
qubata kee keessa deddeebi'aatii; akka inni gidduu keetti
waan xuraa'aa argee sirraa hin deebineef qubanni kee
qulqulluu ta'uu qaba. **15** Yoo garbichi tokko kooluu
sitti gale, ati dabarsitee gooftaa isaatti isa hin kennin.
16 Inni gidduu kee lafa jaallatee fi magaalaa filate
keessa haa jiraatu. Atis isa hin cunqursin. **17** Dhiirri
yookaan dubartiin Israa'el kam iyyuu sagaagaltuu mana
waaqa tolfamaa hin ta'in. **18** Dubartii yookaan dhiira
sagaagalu tokko irraa akka galchaatti kennaa fuutee
mana Waaqayyo Waaqa keetiitti hin fidin; lachan isaanii
iyyuu fuula Waaqayyo Waaqa keetii duratti jibbisiisoo
dhaatii. **19** Ati maallaqa yookaan nyaata yookaan waan
dhala argamsiisu kam iyyuu dhalaan obboleessa keetiif
hin liqeessin. **20** Ati nama ormaa irraa dhala gaafachuu
ni dandeessa; garuu akka Waaqayyo Waaqni kee biyya
ati dhaaluuf itti galtutti waan harki kee tuqe hundaan si
eebbisuuf obboleessa kee irraa dhala hin fudhatin. **21** Ati
yoo Waaqayyo Waaqa keetiif wareega tokko wareegde,
sababii Waaqayyo Waaqni kee cimsee waan sana sirraa
barbaaduuf akka cubbuu sitti hin taaneef dafiitii of irraa
baasi malee lafa irra hin harkisin. **22** Yoo wareeguu
baatte garuu ati cubbamaa hin taatu. **23** Waan arrabni
kee dubbate gochuuf of eeggadhu; afaanuma keetiin
jaallattee Waaqayyo Waaqa keetiif wareegdeertaatii. **24**
Ati yoo iddoo dhaabaa wayinii ollaa keetii keessa seente,
ija feete hunda nyaadhu; garuu tokko illee guuboo kee
keessa hin kaa'atin. **25** Yoo lafa qotiisaa midhaan ollaa
keetii keessa seente, asheetii cirachuu ni dandeessa;
garuu midhaan isaa kan dhaabatutti haamtuu kee hin
buusin.

24 Namni tokko erga niitii fuudhee booddee yoo
waan fafaa ishee irratti argee ishee jibbe, inni
waraqaa ragaa hiikkaa barreessee itti kennuudhaan
mana isaatii baasee ishee haa geggeessu. **2** Isheen
erga mana isaatii baatee booddee yoo niitii nama biraa
taate, **3** yoo dhirsi ishee lammaffaan ishee jibbee
waraqaa hiikkaa barreessee kenneefii mana isaatii ishee
baase yookaan yoo inni du'e, **4** dhirsi inni jalqabaa
kan ishee hiike sun erga isheen xurooftee booddee
deebi'ee ishee fuudhuun isaaf hin eeyyamamu. Wanni
kun fuula Waaqayyoo duratti balfamaa dha. Ati biyya
Waaqayyo Waaqni kee akka dhaalaatti siif kennutti
cubbuu hin fidin. **5** Namni dhi'eenyatti niitii fuudhe
tokko lafa waraanaatti hin ergamin yookaan akka hojii
biraa hojjetu hin dirqamin; inni waggaa tokkoof mana
ofii isaa haa turu; niitii isaas haa gammachiisu. **6** Ati
dhagaa daakuutii fi majii isaa yookaan majii isaa qofa
illee taanaan akka qabdiitti hin fudhatin; kun lubbuu
namaa qabdii godhanii fudhachuu ta'aatii. **7** Namni
tokko yoo obboleessa isaa kan gosa Israa'el tokko hatee
garbicha godhate yookaan gurgurate inni ajjeefamuu
qaba. Ati waan hamaa gidduu keetii baasi. **8** Waa'ee
nama lamxaa'ee garuu akkuma Lewwonni luboota ta'an
qajeelcha siif kennan sanatti hojjechuu kee qalbeeffadhu.
Ati waan ani isaan ajaje of eeggannaadhaan duukaa bu'uu
qabda. **9** Waan Waaqayyo Waaqni kee erga isin biyya
Gibxiitii baatanii booddee karaa irratti Miiriyaamitti fide
sana yaadadhu. **10** Yommuu ollaa keetiif liqii gosa kamii
iyyuu kennitutti waan inni akka qabdiitti siif kennu
fudhachuudhaaf mana isaa hin seenin. **11** Ati ala turiitii
namichi ati waa liqeessituuf sun qabdii siif kennu sana
siif haa fidu. **12** Yoo namni sun hiyyeessa ta'e qabdii
isaa of bira hin bulchin. **13** Akka inni kootii isaa uffatee
buluuf utuu aduun hin dhi'in deebisiif. Innis si eebbisa;
wanni kun immoo fuula Waaqayyo Waaqa keetii duratti
akka hojii qajeelummaatti siif hedama. **14** Obboleessa
kee nama gosa Israa'el yookaan alagaa magaalaawwan
kee tokko keessa jiraatu illee taanaan hiyyeessa yookaan
rakkataa qaxarame tokko hin saamin. **15** Gatii inni ittiin
hojjete gaafuma sana utuu aduun hin lixin kenniif; waan
hiyyeessa ta'eef inni abdiidhaan eegataatii. Yoo kanaa
achii inni Waaqayyoon sitti waammatee wanni kun
cubbuu sitti ta'a. **16** Abbootiin sababii ijoollee isaaniitiif
ajjeefamuu hin qaban yookaan ijoolleen sababii abbootii
isaaniitiif ajjeefamuu hin qaban; tokkoon tokkoon namaa
sababii cubbuu ofii isaatiif du'a. **17** Ati murtii alagaa
yookaan ijoollee abbaa hin qabnee hin jal'isin yookaan
uffata haadha hiyyeessaa qabdii hin fudhatin. **18** Ati akka
biyya Gibxitti garbicha turtee fi akka Waaqayyo Waaqni
kee achii si fure yaadadhu. Wanni ani akka ati waan kana
hojjettuuf si ajajuufis kanuma. **19** Yommuu midhaan lafa
qotiisaa keetii walitti qabdutti yoo bissiin hafe jiraate
isaaf jettee duubatti hin deebi'in; akka Waaqayyo Waaqni
kee hojii harka keetii hundaan si eebbisuuf alagoota,
ijoollee abbaa hin qabnee fi haadha hiyyeessaatiif dhiisi.
20 Yommuu ija muka ejersa keetii harcaaftuttis kan

hafe funaannachuuf jettee hin deebi'in; waan hafe sana alagaaf, ijoollee abbaa hin qabnee fi haadha hiyyeessaatiif dhiisi. **21** Yommuu ija iddoo dhaabaa wayinii keetii walitti qabduttis waan hafe funaannachuudhaaf hin deebi'in. Waan hafe sana alagaadhaaf, ijoollee abbaa hin qabnee fi haadha hiyyeessaatiif dhiisi. **22** Ati akka Gibxitti garbicha turte yaadadhu. Wanni ani akka ati waan kana gootu si ajajuufis kanuma.

25 Yoo namoonni lama wal dhabanii gara mana murtii dhufan, abbootiin seeraa isa qulqulluu gad dhiisanii isa yakka qabutti muruu qabu. **2** Yoo namicha balleessaa qabu sanaaf garafamuun male abbaan murtii akka inni ciisu godhee fuula namichaa duratti lakkoobsa yakka isaatiif maluun isa haa garafsiisu; **3** ta'us inni afurtama caalaa isa hin garafsiisin. Inni kana caalaa yoo garafame obboleessi kee fuula kee duratti ni qaana'a. **4** Qotiyyoo midhaan siribsiisuutti jiru afaan hin hidhin. **5** Yoo obboloonni wajjin jiraatanii isaan keessaa tokko utuu ilma hin dhalchin du'e, niitiin isaa maatiidhaa alatti heerumuu hin qabdu. Waarsaan ishee ishee fuudhee niitii haa godhatu; waan waarsaan tokko guutuufii qabus isheedhaaf haa guutu. **6** Akka maqaan isaa Israa'el gidduudhaa hin badneef ilmi isheen deessu hangafni maqaa obboleessa du'e sanaatiin haa waamamu. **7** Ta'us yoo namichi sun niitii obboleessa isaa fuudhuu hin barbaanne isheen gara balbala magaalaatti maanguddoota bira dhaqxee, "Waarsaan koo maqaa obboleessa isaa Israa'el keessatti waamsisuu dideera. Inni waan waarsaan tokko guutuu qabu naaf hin guutu" haa jettuun. **8** Ergasii maanguddoonni magaalaa isaatii waamanii isa haa haasofsiisan. Yoo inni yaada isaa geeddarachuu didee, "Ani ishee fuudhuu hin fedhu" jedhe, **9** niitiin obboleessa isaa sun fuula maanguddootaa duratti gara isaa dhaqxee kophee miilla isaa tokko irraa baafti; fuula isaattis tuftee, "Nama obboleessa isaatiif mana hin dhaabne irratti waan akkanaatu raawwatama" haa jettu. **10** Sanyiin nama sanaas Israa'el keessatti, "Maatii kopheen irraa baafame" jedhamee waamama. **11** Yoo utuu namoonni lama wal lolanii, niitiin isa tokkoo dhuftee dhirsa ishee harka namicha isa tumaa jiru sanaatii baasuuf harka ishee hiixattee saala namichaa qabde, **12** ati harka ishee irraa muri. Garaa hin laafiniif. **13** Korojoo kee keessaa madaaliiwwan wal caalan lama jechuun tokko ulfaataa tokko immoo kan hin ulfaanne hin qabaatin. **14** Mana kee keessaa safartuuwwan garaa garaa lama jechuunis tokko guddaa tokko immoo xinnaa hin qabaatin. **15** Ati akka biyya Waaqayyo Waaqni kee siif kennu keessa bara dheeraa jiraattuuf madaalii fi safartuu qajeelaa fi amanamaa ta'e qabaadhu. **16** Waaqayyo Waaqni kee nama waan akkasii hojjetu kam iyyuu, nama jal'ina hojjetu kam iyyuus ni balfaatii. **17** Waan Amaaleqoonni yeroo ati Gibxii baatu karaa irratti si godhan sana yaadadhu. **18** Isaan yeroo ati dadhabdee bututtee turtetti karaa irratti si argatanii warra duubaan tirachaa turan hunda ajjeesan; Waaqas hin sodaanne. **19** Yommuu Waaqayyo Waaqni kee biyya dhaala godhee siif kennu keessatti diinota naannoo keetii irraa boqonnaa siif kennutti, yaadannoo Amaaleq samii jalaa balleessi. Waan kana hin dagatin!

26 Ati yommuu biyya Waaqayyo Waaqni kee dhaala godhee siif kennutti galtee dhaaltee keessa qubattutti, **2** midhaan lafa biyya Waaqayyo Waaqni kee siif kennu irraa argattu hunda irraa mataa isaa fuudhiitii guuboo keessa kaa'i. Ergasiis iddoo Waaqayyo Waaqni kee iddoo jireenya Maqaa isaatiif filatu dhaqi; **3** luba yeroo sanatti hojii irra jiruun, "Ani biyya Waaqayyo akka nuu kennu abbootii keenyaaf waadaa galetti dhufuu koo har'a fuula Waaqayyo Waaqa keetii duratti nan labsa" jedhi. **4** Lubni sunis guuboo sana si harkaa fuudhee iddoo aarsaa Waaqayyo Waaqa keetii dura ni kaa'a. **5** Atis Waaqayyo Waaqa kee duratti akkana jettee ni labsita; "Abbaan koo nama biyya Arraam kan asii fi achi godaanu ture; innis namoota xinnoo fudhatee Gibxitti gad bu'e; achis jiraatee saba guddaa, humna qabeessaa fi akka malee baay'ee ta'e. **6** Warri Gibxi garuu nu hacuucuu fi nu dhiphisuudhaan hojii jabaa nutti fe'an. **7** Nu ergasii gara Waaqayyo Waaqa abbootii keenyaatti iyyanne; Waaqayyos sagalee keenya dhaga'ee rakkina keenya, dadhabbii keenyaa fi hacuucamuu keenya arge. **8** Kanaafuu Waaqayyo harka jabaa fi irree diriirfameen, sodaachisa guddaadhaan, mallattoo fi dinqiidhaan Gibxii nu baase. **9** Iddoo kanattis nu fidee biyya aannanii fi damma baaftu kana nuuf kenne; **10** ammas yaa Waaqayyo kunoo, ani midhaan lafa ati naa kennitee irraa mataa isaa fideera." Guuboo sanas fuula Waaqayyo Waaqa keetii dura kaa'iitii fuula isaa duratti gad jedhii sagadi. **11** Ati, Lewwonnii fi alagoonni gidduu kee jiraatan waan gaarii Waaqayyo Waaqni kee sii fi maatii keetiif kenne hundaan gammadaa. **12** Yommuu waggaa sadaffaatti jechuunis waggaa itti kennaa kudhan keessaa tokko baafamutti midhaan kee irraa erga kennaa kudhan keessaa tokko baaftee raawwatee booddee akka isaan magaalaawwan kee keessatti nyaatanii quufaniif Lewwotaaf, alagootaaf, ijoollee abbaa hin qabnee fi haadhota hiyyeessaatiif kenni. **13** Ergasii Waaqayyo Waaqa keetiin akkana jedhi; "Ani akkuma ajaja kee kan ati na ajajje hundaatti qooda qulqulluu mana kootii baasee Lewwotaaf, alagootaaf, ijoollee abbaa hin qabnee fi haadhota hiyyeessaatiif kenneera. Ani ajajawwan kee irraa hin gorre yookaan tokkoo isaanii illee hin daganne. **14** Ani yeroon gadda irra tures kutaa qulqulluu sana irraa homaa hin nyaanne; yookaan ani yeroon xuraa'etti isa irraa waan tokko illee hin fuune; warra du'aniifis hin dhi'eessine; ani Waaqayyo Waaqa kootiif ajajameera; waan ati na ajajje hundas hojjedheera. **15** Samii irraa, iddoo jireenya keetii qulqulluu irraa gad ilaali; saba kee Israa'elii fi biyya akkuma abbootii keenyaaf waadaa galtetti nuu kennite kan aannanii fi dammi keessaa burqu kana eebbisi." **16** Waaqayyo Waaqni kee akka ati ajajawwanii fi seerawwan kanneen eegdu har'a si ajaja; ati akka garaa kee guutuu fi lubbuu kee guutuudhaan isaan eegdu of eeggadhu. **17** Ati akka Waaqayyo Waaqa kee ta'ee fi akka karaa isaa irra deddeebitu, akka qajeelchawwan isaa, ajajawwanii fi seerawwan isaa eegdee isaaf ajajamtu har'a dubbatteerta. **18** Waaqayyos akkuma abdachiise

sanatti akka ati saba isaatii fi qabeenya isaa taatee
ajajawwan isaa hunda eegdu har'a dubbateera. **19** Inni
akka saboota uume hundaan olitti galataan, maqaa fi
ulfinaan ol si kaasuu fi akkuma waadaa gale sanaatti
akka ati Waaqayyo Waaqa keetiif saba qulqulluu taatu
dubbateera.

27 Musee fi maanguddoonni Israa'el akkana jedhanii
saba ajajan; "Ajajawwan ani har'a isiniif kennu
kanneen hunda eegaa. **2** Erga biyya Waaqayyo Waaqni
kee siif kennutti galuuf Yordaanos ceetanii booddee
dhagoota gurguddaa dhaabiitii nooraa dibi. **3** Yommuu
akkuma Waaqayyo Waaqni abbootii keetii si abdachiisetti
biyya aannanii fi dammi keessaa burqu kan Waaqayyo
Waaqni kee siif kennutti galuuf ceetutti dubbiiwwan
seera kanaa hunda dhagoota irratti barreessi. **4** Ati erga
Yordaanos ceetee booddee akkuma ani har'a si ajajutti
dhagoota kanneen Tulluu Eebaal irra dhaabii nooraa
dibi. **5** Achittis Waaqayyo Waaqa keetiif iddoo aarsaa kan
dhagaa irraa hojjetame dhaabi; mi'a sibiilaa tokko iyyuu
hin fayyadamin. **6** Iddoo aarsaa Waaqayyoo Waaqa keetii
dhagaa hin soofaminiin hojjedhu; achi irrattis Waaqayyo
Waaqa keetiif aarsaa gubamu dhi'eessi. **7** Achittis aarsaa
nagaa qalii nyaadhuutii fuula Waaqayyo Waaqa keetii
duratti gammadi. **8** Dhagoota irratti dubbiiwwan seera
kanaa hunda ibsii barreessi." **9** Musee fi Lewwonni
luboota ta'an Israa'eloota hundaan akkana jedhan;
"Yaa Israa'el, cal'isii dhaga'i! Ati har'a saba Waaqayyo
Waaqa keetii taateerta. **10** Waaqayyo Waaqa keetiif
ajajamiitii ajajawwan isaatii fi qajeelchawwan ani har'a
siif kennu dhaga'i." **11** Museenis gaafasuma akkana
jedhee saba ajaje: **12** Yommuu isin Yordaanosin ceetanitti
gosoonni Simi'oon, Lewwii, Yihuudaa, Yisaakor, Yoosefii
fi kan Beniyaam saba eebbisuuf gaara Gerziim irra
haa dhaabatan. **13** Gosoonni Ruubeen, Gaad, Aasheer,
Zebuuloon, Daanii fi Niftaalem immoo abaaruuf Tulluu
Eebaal irra haa dhaabatan. **14** Lewwonni sagalee isaanii
ol fudhatanii akkana jedhanii saba Israa'el hundatti
haa labsan: **15** "Namni fakkii soofu yookaan baqsee
Waaqa tolfamaa jechuunis waan fuula Waaqayyoo duratti
balfamaa ta'e hojjetu kan waan ogummaa harkaatiin
hojjetame dhoksee ol dhaabu haa abaaramu." Ergasiis
sabni hundi, "Ameen!" haa jedhu. **16** "Namni abbaa
isaa yookaan haadha isaa qaanessu haa abaaramu."
Ergasiis sabni hundi, "Ameen!" haa jedhu. **17** "Namni
dhagaa daarii ollaa isaa dhiibu haa abaaramu." Ergasiis
sabni hundi, "Ameen!" haa jedhu. **18** "Namni nama
jaamaa karaa irraa jal'isu haa abaaramu." Ergasiis
sabni hundi, "Ameen!" haa jedhu. **19** "Namni murtii
alagaa, ijoollee abbaa hin qabneetii fi niitota dhirsoonni
isaanii irraa du'anii jal'isu haa abaaramu." Ergasiis sabni
hundi, "Ameen!" haa jedhu. **20** "Namni niitii abbaa
isaa wajjin ciisu haa abaaramu; inni siree abbaa isaa
xureesseeraatii." Ergasiis sabni hundi, "Ameen!" haa
jedhu. **21** "Namni horii kam iyyuu wajjin wal bira ga'u haa
abaaramu." Ergasiis sabni hundi, "Ameen!" haa jedhu. **22**
"Namni obboleettii isaa intala abbaa isaa yookaan intala
haadha isaa wajjin ciisu haa abaaramu." Ergasiis sabni
hundi, "Ameen!" haa jedhu. **23** "Namni haadha niitii
isaa wajjin ciisu haa abaaramu." Ergasiis sabni hundi,
"Ameen!" haa jedhu. **24** "Namni dhoksaadhaan ollaa isaa
ajjeesu haa abaaramu." Ergasiis sabni hundi, "Ameen!"
haa jedhu. **25** "Namni nama qulqulluu ajjeesuuf jedhee
matta'aa fudhatu haa abaaramu." Ergasiis sabni hundi,
"Ameen!" haa jedhu. **26** "Namni dubbiiwwan seera kanaa
eeguudhaan jabaatee hin dhaabanne haa abaaramu."
Ergasiis sabni hundi, "Ameen!" haa jedhu.

28 Yoo ati guutumaan guutuutti Waaqayyo Waaqa
keetiif ajajamtee ajajawwan isaa kanneen ani
har'a siif kennu of eeggannaadhaan duukaa buute,
Waaqayyo Waaqni kee saboota lafa irra jiraatan hundaa
olitti ol si qaba. **2** Yoo ati Waaqayyo Waaqa keetiif
ajajamte eebbi kun hundi siif ta'a; si faana deemas: **3** Ati
magaalaatti ni eebbifamta; baadiyyaattis ni eebbifamta.
4 Iji gadameessa keetii, iji lafa keetii, iji horii keetii,
jabbiin loon keetiitii fi korbeeyyiin bushaayee keetii
ni eebbifamu. **5** Guuboon keetii fi mi'i bukoo keetii ni
eebbifamu. **6** Ati yommuu galtu ni eebbifamta; yommuu
baatus ni eebbifamta. **7** Waaqayyo akka diinonni kee
kanneen sitti ka'an fuula kee duratti mo'ataman ni godha.
Isaan karaa tokkoon sitti dhufu, garuu karaa torbaan si
baqatu. **8** Waaqayyo gombisaa keetii fi waan harki kee
qabate hundatti eebba isaa ni erga. Waaqayyo Waaqni
kee biyya siif kennu keessatti si eebbisa. **9** Yoo ati ajaja
Waaqayyo Waaqa keetii eegdee karaa isaa irra deddeebite,
Waaqayyo akkuma kakuudhaan si abdachiisetti saba
isaa qulqulluu godhee si dhaaba. **10** Ergasii saboonni
lafa irra jiraatan hundi akka ati maqaa Waaqayyootiin
waamamtu arganii si sodaatu. **11** Waaqayyo biyya siif
kennuuf abbootii keetiif kakate keessatti ijoolleedhaan,
jabbootaa fi midhaan lafaatiin sooruma irra dhangala'aa
siif kenna. **12** Waaqayyo yeroodhaan lafa keetti bokkaa
ergee hojii harka keetii hunda eebbisuuf gombisaa
badhaadhummaa isaa jechuunis samiiwwan ni bana.
Ati saboota hedduudhaaf ni liqeessita malee tokkoo
isaanii irraa iyyuu hin liqeeffattu. **13** Waaqayyo mataa
si godha malee eegee si hin godhu. Ati yoo ajajawwan
Waaqayyo Waaqa keetii kanneen ani har'a siif kennu of
eeggannaadhaan eegdee duukaa buute, yeroo hunda
irra aanta malee jala hin aantu. **14** Ati waaqota biraa
duukaa bu'uu fi tajaajiluudhaan ajajawwan ani har'a
siif kennu kanneen irraa mirgattis bitaattis hin gorin.
15 Garuu yoo ati Waaqayyo Waaqa keetiif ajajamuu
baattee ajajawwan isaatii fi qajeelchawwan isaa kanneen
ani har'a siif kennu hunda of eeggannaadhaan eeguu
didde, abaarsawwan kunneen hundi si qaqqabu; si
liqimsus: **16** Ati magaalaatti ni abaaramta; baadiyyaattis
ni abaaramta. **17** Guuboon kee ni abaarama; mi'i bukoo
keetiis ni abaarama. **18** Iji gadameessa keetii, iji lafa
keetii, jabbiin loon keetiitii fi korbeeyyiin bushaayee
keetii ni abaaramu. **19** Ati yommuu galtu ni abaaramta;
yommuu baatu illee ni abaaramta. **20** Ati sababii isa
dhiiftee waan hamaa hojjetteef Waaqayyo hamma ati
barbadooftee daftees lafa irraa dhabamtutti waan harki
kee hojjetu hundaan abaarsa, joonja'uu fi dheekkamsa
sitti erga. **21** Waaqayyo hamma biyya ati dhaaluuf
itti galtu irraa si balleessutti dhukkubaan si dha'a. **22**
Waaqayyo hamma ati lafa irraa dhabamtutti, dhukkuba

nama huqqisuun, dhagna gubaa fi dhullaadhaan, ho'a aduutii fi bona hamaadhaan, coollaguu fi waagiidhaan si dha'a. **23** Samiin mataa keetii olii naasii, lafti miilla kee jalaa sibiila ta'a. **24** Waaqayyo bokkaa lafa keetii awwaaraa fi daaraatti geeddara; kunis hamma ati baddutti samiidhaa sitti gad harca'a. **25** Waaqayyo akka ati diina kee duratti mo'atamtu godha. Ati karaa tokkoon isaanitti dhufta; garuu karaa torbaan isaan duraa baqatta; mootummoota lafa irra jiran hundaaf waan kolfaa taata. **26** Reeffi kee simbirroota samii hundaa fi bineensota lafaatiif nyaata ta'a; namni sodaachisee isaan ari'us hin jiraatu. **27** Waaqayyos dhukkuba ati hin fayyine jechuunis dhullaa biyya Gibxiitiin, iitaan, madaa mala'uu fi cittoodhaan si dhiphisa. **28** Waaqayyo maraatummaadhaan, jaamummaa fi burjaaja'uu sammuutiin si dhiphisa. **29** Ati guyyaa saafaa akka jaamaa dukkana keessa waa qaqqabatuutti deemta; wanni ati hojjettu hundinuu siif hin milkaa'u; guyyuma guyyaan cunqurfamtee saamamta; kan si oolchus hin jiru. **30** Ati niitii kaadhimatta; garuu nama biraatu ishee wajjin ciisa. Mana ijaarratta; garuu keessa hin jiraattu. Wayinii dhaabbatta, garuu ija isaa hin nyaattu. **31** Sangaan kee fuula kee duratti qalama; garuu ati foon isaa irraa homaa hin nyaattu. Harreen kee humnaan sirraa fudhatama; siif hin deebifamus. Hoolonni kee diinota keetiif kennamu; namni isaan harkaa buusus hin jiru. **32** Ilmaanii fi intallan kee namoota ormaatiif kennamu; iji kees guyyuma guyyaan isaan eeguudhaan fajaja; ati harka ol fudhachuuf humna hin qabaattu. **33** Oomisha lafa keetiitii fi humna keetii hunda namoonni ati hin beekne ni nyaatu; ati bara jireenya keetii guutuu cunqurfamtee jiraachuu malee homaa hin qabaattu. **34** Wanni ati argitu hundi si maraacha. **35** Waaqayyo faana miilla keetiitii jalqabee hamma gubbaa mataa keetii ga'utti madaa hin fayyine kan nama dhiphisuun jilbaa fi miilla kee ni dha'a. **36** Waaqayyo si'ii fi mootii ati of irratti moosifte saboota ati yookaan abbootiin kee hin beekinitti ni kenna. Atis achitti waaqota biraa, waaqota mukaatii fi kan dhagaa ni waaqeffatta. **37** Saboota Waaqayyo itti si geessu hunda keessatti waan qaanii, kan kolfaatii fi kan quba itti qaban ni taata. **38** Lafa qotiisaa kee keessa sanyii baay'ee facaafatta; garuu sababii hawwaannisni nyaatee fixuuf xinnoo walitti qabatta. **39** Atis wayinii dhaabdee kunuunsita; garuu waan raammoon nyaatuuf daadhii isaa hin dhugdu yookaan ija isaa hin cirattu. **40** Biyya kee guutuu keessaa muka ejersaa qabaatta; garuu waan iji isaa lafatti harca'uuf ati zayitii isaatti hin fayyadamtu. **41** Ati ilmaanii fi intallan qabaatta; garuu isaan waan booji'amaniif kan kee hin ta'an. **42** Mukaa fi oomisha lafa qotiisaa keetii hunda tuuta hawwaannisaatu fixa. **43** Alagaan gidduu kee jiraatu si caalaa guddata; ati garuu gad deemta. **44** Isatu siif liqeessa malee ati isaaf hin liqeessitu. Inni mataa ta'a; ati garuu eegee taata. **45** Abaarsi kun hundinuu si qaqqaba. Ati waan Waaqayyo Waaqa keetiif hin ajajamnee fi waan ajajawwanii fi qajeelchawwan inni siif kenne hin eeginiif hamma ati baddutti abaarsi kun si biraa hin hafu; si fudhatas. **46** Isaan bara baraan si'ii fi sanyii keetti mallattoo fi dinqii ta'u. **47** Ati waan yeroo sooromaatti galataa fi gammachuudhaan Waaqayyo Waaqa kee hin tajaajiliniif, **48** beelaa fi dheebuudhaan, daaraa fi hiyyummaa hamaadhaan diinota Waaqayyo sitti kaasu ni tajaajilta. Inni hamma si balleessutti waanjoo sibiilaa morma keetti kaa'a. **49** Waaqayyo biyya akka malee fagoo irraa, daarii lafaatiis saba akka risaa dafee gad bu'u kan ati afaan isaa hin beekne sitti kaasa; **50** innis saba jaarsaaf ulfina hin kennine, kan daa'immaniif garaa hin laafnee fi kan akka malee sodaachisuu dha. **51** Isaanis hamma ati baddutti ija loon keetiitii fi ija lafa keetii ni nyaatu. Hamma ati barbadooftutti midhaan tokko iyyuu, daadhii wayinii haaraa yookaan zayitii, jabboota loon keetiitii fi korbeeyyii bushaayee keetii tokko illee siif hin dhiisan. **52** Isaan magaalaa biyya keetii hunda hamma dallaawwan ittisaa kanneen ati amanattu jijjiganitti ni marsu; magaalaa biyya Waaqayyo Waaqni kee siif kennu keessa jiran hunda iyyuu ni marsu. **53** Ati sababii dhiphina diinonni kee yeroo si marsanitti sitti fidaniitiif ija gudeeda keetii, foon ilmaanii fi intallan keetii kanneen Waaqayyo Waaqni kee siif kennee ni nyaatta. **54** Namni gidduu keetii akka malee gara laafessaa fi garraamii ta'e iyyuu obboleessa isaatiif yookaan niitii isaa kan jaallatuuf yookaan ijoollee isaa warra hafaniif garaa hin laafu; **55** inni foon ijoollee isaa kan nyaachaa jiru irraa xinnoo ishee illee tokkoo isaaniitiif iyyuu hin kennu. Sababii dhiphina diinonni kee yeroo magaalaawwan kee hunda marsanitti sirraan ga'aniitiif wanni isaaf hafe kanuma qofaatii. **56** Niitiin arjaa fi boontuun gidduu kee jiraattu kan sababii akka malee arjaa fi boontuu taateef miilla isheetiin lafa hin tuqne iyyuu dhirsa ishee kan jaallattutti, ilma isheetii fi intala isheetti illee ni hammaatti; **57** isheen hobbaatii garaa isheetii ba'uu fi ijoollee deessu illee ni jibbiti. Sababiin isheen waan kana gootuufis yeroo marfamaa fi rakkinaatti, yommuu diinonni kee magaalaa kee keessatti si dhiphisanitti dhoksitee nyaachuuf jettee ti. **58** Yoo ati of eeggannaadhaan dubbiiwwan seera kanaa kanneen kitaaba kana keessatti barreeffaman hunda duukaa bu'uu dhiiftee maqaa Waaqayyo Waaqa keetii kabajamaa fi sodaachisaa sana sodaachuu baatte, **59** Waaqayyo si'ii fi sanyii keetti dha'icha sodaachisaa, balaa dhiphisaa fi kan yeroo dheeraa turu, dhukkuba akka malee hamaa fi dafee hin fayyine ni erga. **60** Dhukkuboota Gibxi kanneen ati sodaattus sitti fida; isaanis ciniinanii sitti qabatu. **61** Akkasumas hamma ati dhabamtutti Waaqayyo dhukkubootaa fi rakkinnoota biraa kanneen Kitaaba Seeraa kana keessatti hin barreeffamin sitti fida. **62** Isin sababii Waaqayyo Waaqa keessaniif ajajamuu diddaniif isin warra akka urjiiwwan samii baay'attanii turtan keessaa xinnootu hafa. **63** Akkuma isin sooromsuu fi isin baay'isuun Waaqayyo gammachiisu sana isin balleessuu fi isin barbadeessuunis isa gammachiisa. Isin biyya dhaaluuf itti galtan keessaa ni buqqaatu. **64** Ergasiis Waaqayyo daarii lafaa tokko irraa hamma daarii lafaa kaaniitti saboota hunda gidduutti si bittinneessa. Ati achitti waaqota biraa, waaqota mukaatii fi kan dhagaa kanneen atii fi abbootiin kee hin beekin ni waaqeffatta. **65** Ati saboota sana gidduutti boqonnaa hin argattu; lafa

kophee miilla keetii irra keeyyattu illee hin argattu.
Achittis Waaqayyo sammuu dhiphatu, ija hawwiidhaan
fajajuu fi garaa abdii kutatu siif kenna. **66** Ati halkanii
guyyaa sodaadhaan qabamtee utuu lubbuun kee wabii
hin argatin, yeroo hunda yaaddoodhaan jiraatta. **67**
Sababii sodaa garaa kee guutuu sanaatii fi waan ija
keetiin argitu sanaatiif ganama, "Utuu bari'uu baatee!"
galgala immoo, "Utuu dhi'uu baatee!" jetta. **68** Karaa
ani ati lammata as hin deebitu siin jedheenis Waaqayyo
dooniidhaan Gibxitti si deebisa. Achittis akka garboota
dhiiraa dubartiitti diinota keessanitti gurguramuuf of
dhi'eessitu; garuu namni tokko iyyuu isin hin bitatu.

29 Dubbiin kakuu kan Waaqayyo kakuu Kooreebitti
isaan wajjin gale sana irratti dabalee akka inni
Mo'aab keessatti Israa'eloota wajjin galuuf Musee
ajaje kanaa dha. **2** Museen Israa'eloota hunda walitti
waamee akkana jedheen: Waan Waaqayyo Gibxi
keessatti Fara'oon irratti, qondaaltota isaa hundaa
fi guutummaa biyya isaa irratti hojjete hunda iji
keessan argeera. **3** Isin qorumsawwan gurguddaa sana,
mallattoowwanii fi dinqiiwwan gurguddaa sana ijuma
keessaniin argitaniirtu. **4** Waaqayyo garuu hamma
har'aatti qalbii hubatu yookaan ija argitu yookaan
gurra dhaga'u isinii hin kennine. **5** Yeroo waggoota
afurtamman ani gammoojjii keessa isin geggeesse sanatti
uffanni keessan isin irratti hin dhumne yookaan kopheen
miilla keessan irratti hin ciccinne. **6** Isin buddeena
hin nyaanne; daadhii wayinii yookaan dhugaatii nama
macheessu hin dhugne. Ani akka isin akka ani Waaqayyo
Waaqa keessan ta'e beektaniifan waan kana godhe. **7**
Yommuu isin as geessanitti Sihoon mootiin Heshboonii
fi Oogi mootiin Baashaan nu loluuf nutti ba'an; nu
garuu isaan mo'anne. **8** Biyya isaaniis fudhannee gosa
Ruubeeniif, gosa Gaadii fi walakkaa gosa Minaaseetiif
dhaala goonee kennine. **9** Isin akka waan hojjettan
hundaan milkooftaniif dubbiiwwan kakuu kanaa of
eeggannaadhaan duukaa bu'aa. **10** Hundi keessan
jechuunis qajeelchitoonnii fi hooggantoonni keessan,
maanguddoonnii fi qondaaltonni keessan akkasumas
namoonni Israa'el kanneen biraa hundinuu har'a
fuula Waaqayyo Waaqa keessanii dura dhaabattaniirtu;
11 ijoolleen keessanii fi niitonni keessan akkasumas
alagoonni muka kee ciraa, bishaan kees waraabaa qubata
kee keessa jiraatan si wajjin dhaabataniiru. **12** Atis
kakuu Waaqayyo har'a si wajjin galee kakaadhaan siif
mirkaneessu kana Waaqayyo Waaqa kee wajjin galuuf as
dhaabatteerta; **13** innis akkuma si abdachiisee abbootii
kee Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif waadaa gale
sanatti akka ati saba isaa taatee innis Waaqa kee ta'uuf
jabeessee si dhaabuuf waan kana godhe. **14** Anis kakuu
kakaadhaan mirkanaa'e kana isin qofa wajjin utuu hin
ta'in, **15** warra nu wajjin as fuula Waaqayyo Waaqa
keenyaa dura dhaabatan warra har'a as hin jirre wajjinis
nan gala. **16** Akka nu itti Gibxi keessa jiraannee fi
yommuu as dhufnus akka nu itti biyyoota keessa dabarre
isin mataan keessanuu ni beektu. **17** Isinis gidduu
isaaniitti fakkiiwwan isaanii jibbisiisoo, waaqota isaanii
tolfamoo kanneen muka, dhagaa, meetii fi warqee
irraa hojjetaman argitaniirtu. **18** Akka dhiirri yookaan
dubartiin balballi yookaan gosti garaan isaa Waaqayyo
Waaqa keenya irraa garagalee waaqota saboota sanaa
faana bu'e isin gidduu hin jiraanne mirkaneeffadhaa;
akka hiddi summii hadhaa'aa akkasii baasu tokko iyyuu
isin gidduu hin jiraanne qulqulleeffadhaa. **19** Namni
akkasii yommuu dubbii kakuu kanaa dhaga'utti, garaa
isaatti of eebbisee, "Ani yoon akka fedhii kootti deeme
illee nagaa qaba" jedhee yaada. Kun immoo lafa jiidhaa
irrattis ta'u lafa goggogaa irratti badiisa fida. **20**
Waaqayyo nama sanaaf gonkumaa dhiifama hin godhu;
dheekkamsi isaatii fi hinaaffaan isaa namicha sana
irratti boba'a. Abaarsi kitaaba kana keessatti barreeffame
hundi isa qaqqaba; Waaqayyos samii jalaa maqaa isaa
ni dhabamsiisa. **21** Akkuma kakuu abaarsa Kitaaba
Seeraa kana keessatti barreeffame hundaatti, Waaqayyo
gosoota Israa'el hunda keessaa badiisaaf kophaatti isa
baasa. **22** Dhaloonni itti aanu jechuunis ijoolleen keessan
warri isiniin duuba dhufan akkasumas keessummoonni
biyyoota fagootii dhufan dha'icha guddaa biyyattii
irra ga'ee fi dhukkuba Waaqayyo ittiin ishee dha'e ni
argu. **23** Guutummaan biyyattii gammoojjii gubduu kan
soogiddaa fi dinyiin guutamte kan wanni tokko iyyuu
irra hin dhaabamne, kan wanni tokko iyyuu irratti hin
biqille, kan biqiltuun tokko iyyuu irratti hin guddanne
taati. Badiisni ishee irra ga'us akka badiisa Sodoomiitii fi
Gomoraa, Adimaatii fi Zeboo'iim kanneen Waaqayyo
dheekkamsa guddaadhaan isaan barbadeesse sanaa
ni ta'a. **24** Sabni hundinuu, "Waaqayyo maaliif waan
akkasii biyya kanatti fide? Dheekkamsi sodaachisaan
boba'u kunis maaliif dhufe?" jedhanii gaafatu. **25**
Deebiin isaas kana ta'a; "Kun sababii sabni kun kakuu
Waaqayyo Waaqni abbootii isaanii yeroo Gibxii isaan
baasetti isaan wajjin gale sana dhiisaniif. **26** Isaanis
dhaqanii waaqota biraa, kanneen hin beekiniif waaqota
inni isaaniif hin kennin waaqeffatan; gad jedhaniis
sagadaniif. **27** Kanaafuu dheekkamsi Waaqayyoo biyya
kanatti boba'ee akka inni abaarsa kitaaba kana keessatti
barreeffame hunda itti fidu godhe. **28** Waaqayyos aarii
sodaachisaa fi dheekkamsa guddaadhaan biyya isaaniitii
isaan buqqise; akkuma amma jiru kanattis biyya biraatti
isaan darbate." **29** Wanti dhoksaan kan Waaqayyo Waaqa
keenyaa ti; kan mul'ifame garuu akka nu dubbii seera
kanaa hunda eegnuuf bara baraan kan keenyaa fi kan
ijoollee keenyaa ti.

30 Yommuu eebbii fi abaarsi ani fuula kee dura kaa'e
kun hundi si argatee ati saboota Waaqayyo Waaqni
kee keessatti si bittinneessu hunda gidduu jiraatutti
yoo ati waan sana yaadattu, **2** yommuu atii fi ijoolleen
kee gara Waaqayyo Waaqa keetiitti deebitanii akkuma
waan ani har'a isin ajaju hundaatti garaa keessanii
fi lubbuu keessan guutuudhaan isaaf ajajamtan, **3**
Waaqayyo Waaqni kee boojuu kee siif deebisee garaa siif
laafuudhaan saboota gidduu isaaniitti si bittinneesse
hunda keessaa deebisee walitti si qaba. **4** Yoo ati samii
jalatti lafa akka malee fagootti geeffamtee jiraatte illee
Waaqayyo Waaqni kee walitti si qaba; deebisees si fida.
5 Inni biyya abbootii keetiitti si galcha; atis ni dhaalta.
Inni abbootii kee caalaa si sooromsa; akka malee si

baay'isas. **6** Akka ati garaa kee guutuudhaan, lubbuu
kee guutuudhaan isa jaallattee jiraattuuf Waaqayyo
Waaqni kee garaa keetii fi garaa sanyiiwwan keetii
dhagna ni qaba. **7** Waaqayyo Waaqni kee abaarsa kana
hunda warra si jibbanii si rakkisan irra ni kaa'a. **8** Atis
deebitee Waaqayyoof ni ajajamta; ajaja isaa kanneen
ani har'a si ajaju hundas ni eegda. **9** Ergasiis Waaqayyo
Waaqni kee hojii harka keetii hundaa fi ijoollee gudeeda
keetii ba'aniin, jabboota keetii fi midhaan lafa qotiisaa
keetiitiin si sooromsa. Waaqayyo akkuma abbootii keetti
gammade sana sittis gammadee si sooromsa; **10** kunis
yoo ati Waaqayyo Waaqa keetiif ajajamtee ajajawwanii
fi qajeelchawwan isaa kanneen Kitaaba Seeraa kana
keessatti barreeffaman eeguudhaan garaa kee guutuu fi
lubbuu kee guutuudhaan gara Waaqayyo Waaqa keetiitti
deebite ta'a. **11** Wanni ani har'a si ajaju kun rakkisaa
yookaan kan sirraa fagaate miti. **12** Akka ati, "Akka
nu dhageenyee isa eegnuuf eenyutu gara samiitti ol
ba'ee fidee nutti hima?" jettee hin gaafanneef inni ol
samii gubbaa hin jiru. **13** Yookaan akka ati, "Akka nu
dhageenyee isa eegnuuf eenyutu galaana ce'ee fidee
nutti hima?" jettee hin gaafanneef inni galaana gama
hin jiru. **14** Dubbiin sun garuu baay'ee sitti dhi'oo
jira; akka ati isa eegduufis inni afaan keetii fi garaa
kee keessa jira. **15** Kunoo ani har'a jireenyaa fi eebba,
du'aa fi badiisa fuula kee dura kaa'eera. **16** Ani akka
ati Waaqayyo Waaqa kee jaallattu, akka karaa isaa irras
deemtuu fi akka ati ajajawwan isaa, qajeelchawwan
isaatii fi seerawwan isaa eegdu si ajaja; ergasiis ati
lubbuun jiraattee ni baay'atta; Waaqayyo Waaqni kees
biyya ati dhaaluuf itti galtutti si eebbisa. **17** Garuu
yoo yaadni kee karaa irraa jal'atee ati ajajamuu baatte,
yoo ati waaqota kaan waaqeffachuu fi isaan tajaajiluuf
jettee fudhatamte, **18** ani akka isin dhugumaan baddan
har'a isinittin hima. Isin Yordaanosin ceetanii biyya itti
galtanii dhaaltan keessas bara dheeraa hin jiraattan. **19**
Ani akkan jireenyaa fi du'a, eebbaa fi abaarsa fuula kee
dura kaa'ee jiru har'a samii fi lafa ragaan godhee sitti
waama. Egaa atii fi ijoolleen kee akka jiraattaniif jireenya
filadhu; **20** kunis akka ati Waaqayyo Waaqa kee jaallatuuf,
akka dubbii isaa dhageessee isatti maxxantee jiraattuuf.
Waaqayyo sababii jireenya kee ta'eef, biyya abbootii kee
Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif kennuuf kakateef
sana keessatti bara dheeraa siif kenna.

31 Ergasiis Museen dhaqee dubbii kana Israa'el
hundatti dubbate: **2** "Ani amma nama waggaa
dhibbaa fi digdamaa ti; si'achis isin hoogganuu hin
danda'u. Waaqayyo, 'Ati Yordaanos hin ceetu' naan
jedheera. **3** Waaqayyo Waaqni kee mataan isaa si
dura ni ce'a. Inni saboota kanneen fuula kee duraa
ni barbadeessa; atis biyya isaanii ni dhaalta. Akkuma
Waaqayyo jedhetti, Iyyaasuunis si dura ni ce'a. **4**
Waaqayyo akkuma Sihoonii fi Oogi mootota Amoorotaa
sana biyya isaanii wajjin balleesse sana isaan kanneenis
ni balleessa. **5** Waaqayyo dabarsee harka keessanitti
isaan kenna; isinis waan ani isin ajaje hunda isaan
gochuu qabdu. **6** Cimaa; jabaadhaa. Waaqayyo Waaqni
keessan isin wajjin deemaatii isin sababii isaaniitiif
jettanii hin sodaatinaa yookaan hin rifatinaa; inni
gonkumaa isin hin dhiisu yookaan isin hin gatu." **7** Kana
irratti Museen Iyyaasuu ofitti waamee fuula Israa'el
hundaa duratti akkana jedheen; "Ati sababii biyya
Waaqayyo isaaniif kennuuf abbootii isaaniitiif kakatetti
galuuf saba kana wajjin deemtuuf cimi; jabaadhus;
biyyattiis akka dhaalan godhi. **8** Waaqayyo mataan isaa
si dura ni deema; si wajjinis ni jiraata; inni si hin dhiisu
yookaan si hin gatu. Hin sodaatin; abdiis hin kutatin." **9**
Museenis seera kana barreessee ilmaan Lewwii kanneen
luboota ta'anii taabota kakuu Waaqayyoo baatanii fi
maanguddoota Israa'el hundatti kenne. **10** Ergasiis
Museen akkana jedhee isaan ajaje; "Dhuma waggaa
torbaffaatti, yeroo itti gatiin dhiifamutti, yeroo itti
Ayyaanni Daasii ayyaaneffamutti, **11** yommuu Israa'el
hundi fuula Waaqayyo Waaqa keetii duratti mul'achuuf
lafa inni filatu dhufanitti akka isaan dhaga'aniif fuula
isaanii duratti seera kana isaanii dubbifta. **12** Akka isaan
dubbii seera kanaa hunda dhaga'anii Waaqayyo Waaqa
kee sodaachuu baratanii fi of eeggannaadhaan faana
bu'aniif namoota jechuunis dhiirota, dubartoota, ijoollee
fi alagoota magaalaawwan kee keessa jiraatan walitti
qabi. **13** Bara isin biyya Yordaanos ceetanii dhaaltan
keessa jiraattan guutuu ijoolleen isaanii kanneen seera
kana hin beeknes dhaga'uu fi Waaqayyo Waaqa isaanii
sodaachuu barachuu qabu." **14** Waaqayyo Museedhaan,
"Yeroon ati duutu dhi'aateera. Akka ani waan inni
hojjechuu malu itti himuuf Iyyaasuu waamiitii dunkaana
wal ga'ii biratti dhi'aadhaa" jedhe. Musee fi Iyyaasuunis
dhufanii dunkaana wal ga'ii duratti dhi'aatan. **15**
Waaqayyo utubaa duumessaatiin dhufee dunkaanicha
keessatti mul'ate; duumessi sunis balbala dunkaanichaa
dura dhaabate. **16** Waaqayyos Museedhaan akkana jedhe;
"Ati abbootii kee wajjin ni boqotta; sabni kun immoo
yommuu suma biyya dhaaluuf itti galutti waaqota
Namoota Ormaa duukaa bu'ee sagaagaluu jalqaba. Isaan
na dhiisanii kakuu ani isaan wajjin gale ni cabsu. **17**
Gaafas ani isaanitti aaree isaan nan dhiisa; fuula koos
isaan duraa nan dhoksa; isaanis ni barbadeeffamu.
Badiisaa fi rakkoo baay'eetu isaanitti dhufa; isaanis
gaafasi, 'Badiisni kun waan Waaqni keenya nu wajjin
hin jirreef nutti dhufe mitii?' jedhanii gaafatu. **18** Waan
isaan gara waaqota biraatti garagalaniif ani sababii
hammina isaanii hundaatiif guutumaan guutuutti fuula
koo isaan duraa nan dhokfadha. **19** "Akka isaanitti
ragaa naa ta'uuf, faarfannaa kana barreeffadhuutii akka
isaan faarfataniif Israa'eloota barsiisi. **20** Yommuu ani
biyya aannanii fi dammi keessaa burqu kan ani abbootii
isaaniitiif kakuudhaan waadaa galetti isaan fidutti isaan
nyaatanii quufanii narraa garagaluudhaan waaqota
biraa waaqeffatu; na dhiisaniis kakuu koo ni cabsu. **21**
Faarfannaan kunis yommuu badiisnii fi rakkinni isaanitti
dhufuti ragaa isaanitti ta'a; kun sanyii isaanii keessatti
hin irraanfatamuutii. Ani utuu biyya kakuudhaan waadaa
isaanii galetti isaan hin fidin iyyuu waan isaan gochuuf
yaadan nan beekaatii." **22** Kanaafuu Museen gaafas
faarfannaa kana barreessee Israa'eloota barsiise. **23**
Waaqayyos Iyyaasuu ilma Nuunitiif ajaja, "Ati sababii
biyya ani kakuudhaan waadaa isaanii galetti Israa'eloota
galchituuf cimi, jabaadhu; ani mataan koo si wajjin

jiraa" jedhu kenne. **24** Museen erga dubbii seera kanaa
jalqabaa hamma dhumaatti kitaaba irratti barreessee
fixee booddee, **25** Lewwota taabota kakuu Waaqayyoo
baataniif ajaja kana kenne: **26** "Kitaaba Seeraa kana
fudhuutii taabota kakuu Waaqayyo Waaqa keetii bira
kaa'i. Kunis akka inni achuma taa'ee ragaa isinitti ta'uuf.
27 Ani akka isin finciltootaa fi mata jabeeyyii taatan nan
beekaatii. Isin yoo utuma ani jiruu Waaqayyotti finciltan,
erga ani du'ee booddee immoo hammam caalaa haa
finciltan ree! **28** Akka ani akka isaan dhaga'aniif dubbii
kana isaanitti hime akka isaanitti ragaa ta'uuf samii fi
lafa waammachuu danda'uuf maanguddoota gosoota
keessanii hundaa fi qondaaltota keessan hunda fuula
koo duratti walitti qabaa. **29** Ani akka isin erga ani
du'ee booddee guutumaan guutuutti xurooftanii ajaja
ani isinii kenne irraa garagaltan nan beekaatii. Baroota
dhufuuf jiran keessa rakkinni isinitti dhufa; isin fuula
Waaqayyoo duratti waan hamaa hojjettanii hojiidhuma
harka keessaniitiin dheekkamsaaf isa kakaaftuutii." **30**
Museenis jalqabaa hamma dhumaatti dubbii faarfannaa
kanaa guutummaa waldaa Israa'elitti akkana jedhee
dhageessise:

32 Yaa samiiwwan, dhaga'aa; ani nan dubbadha;
yaa lafa, atis dubbii afaan kootii dhaga'i. **2**
Barsiisni koo akka bokkaa haa roobu; dubbiin koos
akka fixeensaa gad haa coccophu; marga irratti akka
tiifuu, biqiltuu corqaa irrattis akka bokkaa guddaa haa
roobu. **3** Ani maqaa Waaqayyoo nan labsa. Guddina
Waaqa keenyaa jajadhaa! **4** Inni Kattaa dha; hojiin isaa
mudaa hin qabu; daandiiwwan isaa hundinuus qajeelaa
dha. Inni Waaqa amanamaa hin dogoggorre, tolaa fi
qajeelaa dha. **5** Isaan hammina isatti hojjetaniiru; si'achi
isaan sababii qaanii isaaniitiif ijoollee isaa miti; isaan
dhaloota jal'aa fi micciiramaa dha. **6** Yaa saba gowwaa,
kan ogummaa hin qabne, ati akkasitti Waaqayyoof
deebii kennitaa? Inni Abbaa kee, Uumaa kee, kan si
hojjetee fi si tolche mitii? **7** Baroota durii yaadadhu;
dhaloota darbe illee qalbeeffadhu. Inni siif ibsaatii
abbaa kee gaafadhu; maanguddoota kees gaafadhu;
isaan sitti himuutii. **8** Waaqni Waan Hundaa Olii
yommuu sabootaaf dhaala isaaniif kennetti, yommuu
sanyii namaas gargar qoqoodetti, akkuma baay'ina
ilmaan Israa'elitti namootaaf daarii dhaabe. **9** Qoodni
Waaqayyoo saba isaa ti; Yaaqoob immoo dhaala dhuunfaa
isaa ti. **10** Inni lafa gammoojjii, lafa onaatii fi gammoojjii
nama gubu keessatti isa argate. Inni gaachana ta'eefii
isa eege; akka qaroo ija isaattis isa eege; **11** akkuma
risaan mana ishee diigdee ilmaan ishee irra qoochoo
qabdu, akkuma qoochoo ishee bal'iftee ol isaan fudhattu,
akkuma qoochoo isheetiinis isaan baattu sana, **12**
Waaqayyo qofatu isa geggeesse; waaqni ormaa tokko
iyyuu isa wajjin hin turre. **13** Inni lafa ol ka'aa irra
isa burraaqsise; midhaan lafa qotiisaa isa soore. Kattaa
keessaa damma isa nyaachise; dhagaa gurraacha keessaa
immoo zayitii kenneef; **14** dhadhaa fi aannan saawaanii
fi bushaayee, xobbaallaawwanii fi re'oota cooman,
korbeeyyii hoolaa filatamoo Baashaan, ija qamadii
gaariis isa soore. Ati cuunfaa dhiiga wayinii qulqulluus
ni dhugde. **15** Yishuruun ni gabbate; ni dhiite; nyaatee
quufe; ni ulfaate; ni cululuqe. Waaqa isa uume ni dhiise;
Kattaa Fayyisaa isaa ta'es ni tuffate. **16** Isaan waaqota
ormaatiin isa hinaafsisan; waaqota jibbisiisoo isaaniitiinis
isa dheekkamsiisan. **17** Isaan hafuurota hamoo Waaqa
hin ta'iniif, waaqota hin beekiniif, waaqota reefuu
dhufaniif, waaqota abbootiin keessan hin sodaatiiniif
aarsaa dhi'eessan. **18** Ati Kattaa si dhalche gante; Waaqa
si uume irraanfatte. **19** Waaqayyo waan kana argee isaan
tuffate; inni ilmaanii fi intallan ofii isaatti aareeraatii.
20 Innis, "Ani fuula koo isaan duraa nan dhokfadha;
dhuma isaaniis nan arga" jedhe; isaan dhaloota jal'aa,
ijoollee hin amanamneedhaatii. **21** Isaan waan Waaqa
hin ta'iniin na hinaafsisan; waaqota tolfamoo isaanii
kanneen faayidaa hin qabneenis na aarsan. Anis warra
saba hin ta'iniin akka isaan hinaafan nan godha; saba
hubannaa hin qabneenis isaan nan aarsa. **22** Dheekkamsa
kootiin ibiddi qabsiifameeraatii; innis hamma sii'oolitti
gad dhidhimee ni boba'a. Lafaa fi waan isheen baaftu ni
nyaata; hundee tulluuwwaniitti illee ibidda qabsiisa.
(Sheol h7585) **23** "Ani waan hamaa isaan irra nan tuula;
xiyya koos isaanitti nan fixadha. **24** Beela hamaa, golfaa
nyaatee nama fixuu fi dha'icha isaanitti nan erga; ilkaan
bineensaa qaramaa isaa, hadhaa buutii lafa irra lootuus
isaanitti nan erga. **25** Karaa guddaa irratti goraadeen
warra ijoollee hin qabne isaan godha; mana isaaniitti
sodaatu mo'a. Dargaggoonnii fi dargaggeettiiwwan,
daa'immanii fi maanguddoonni ni dhumu. **26** Anis
isaan nan bittinneessa; yaadannoo isaaniis sanyii namaa
keessaa nan balleessa. **27** Garuu akka diinonni isaanii
of tuulanii, 'Harka keenyatu mo'ate malee, Waaqayyo
waan kana hunda hin goone' hin jenne, ani dhaadannoo
diinaa sodaadheera." **28** Isaan saba qalbii hin qabne,
kan hubannaa tokko illee hin qabnee dha. **29** Isaan
utuu ogeeyyii ta'anii waan kana hubatanii silaa dhuma
isaanii ni beeku turan! **30** Yoo Kattaan isaanii isaan
gurgure malee, yoo Waaqayyo dabarsee isaan kenne
malee, akkamitti namni tokko nama kuma tokko yookaan
namni lama nama kuma kudhan gugsa? **31** Kattaan
isaanii akka kattaa keenyaa miti; kana immoo diinonni
keenya iyyuu hin ganan. **32** Wayiniin isaanii wayinii
Sodoomiitii fi lafa qotiisaa Gomoraa irraa dhufa. Iji
wayinii isaanii summiidhaan, hurbuun isaaniis waan
hadhaa'uun guutameera. **33** Wayiniin isaanii hadhaa
bofaa, summii bofa hadhaan isaa nama ajjeesuu ti. **34**
"Kun waan na biratti eegame, kan galmee koo keessattis
chaappaadhaan cufame mitii? **35** Haaloo baasuun kan
koo ti; ani gatii nan deebisa. Yeroo isaatti miilli isaanii ni
mucucaata; guyyaan badiisa isaanii dhi'aateera; badiisni
isaaniis isaanitti ariifateera." **36** Waaqayyo yommuu
akka isaan humna dhaban, akka garbichis ta'u namni
birmaduun tokko iyyuu hin hafne argutti, saba isaatiif
ni murteessa; tajaajiltoota isaatiifis garaa laafa. **37** Innis
akkana jedha: "Kattaan isaan itti da'atan, waaqonni
tolfamoon isaanii amma eessa jiru? **38** Waaqonni cooma
qalma isaanii nyaatan, kanneen dhibaayyuu daadhii
wayinii isaanii dhuganis eessa jiru? Mee ka'anii isaan haa
gargaaran! Mee da'annoo haa kennaniif! **39** "Akka ani
mataan koo Isa ta'e beekaa! Ana malee Waaqni biraa hin
jiru. Ani nan ajjeesa; nan jiraachisas; nan madeessa; nan

fayyisas; namni harka kootii baasuu danda'u tokko iyyuu
hin jiru. **40** Ani dhugumaan bara baraan jiraataadhaatii
harka koo samiitti ol qabee nan kakadha; **41** ani
yommuun goraadee koo calaqqisaa qaradhee harki koo
murtiidhaaf isa qabatutti, ani diinota koo haaloo nan
ba'a; warra na jibbaniif illee waan isaaniif malu nan
kenna. **42** Yommuu goraadeen koo foon nyaatutti, ani
akka xiyyi koo dhiigaan machaa'u nan godha; dhiigni
sunis dhiiga warra qalamaniitii fi booji'amanii kan mataa
hooggantoota diinaa ti." **43** Sababii inni haaloo dhiiga
tajaajiltoota isaa ba'uuf, yaa sabootaa, namoota isaa
wajjin gammadaa. Inni diinota isaa haaloo ba'a; biyyaa fi
saba isaatiif araara ni buusa. **44** Museenis Iyyaasuu ilma
Nuuni wajjin dhufee dubbiiwwan faarfannaa kana hunda
namoota dhageessise. **45** Innis yommuu dubbiiwwan
kanneen hunda Israa'eloota hundatti dubbatee fixetti,
46 akkana isaaniin jedhe; "Akka isaan dubbiiwwan
seera kanaa hunda of eeggannaadhaan eeganiif akka
isin ijoollee keessan ajajjan, dubbiiwwan ani har'a ifa
baasee isinitti himu hunda qalbiitti qabadhaa. **47** Isaan
isiniif jireenya malee dubbii faayidaa hin qabne miti.
Dubbiiwwan kanaan biyya laga Yordaanos ceetanii
dhaaltan keessa bara dheeraa ni jiraattu." **48** Gaafasuma
Waaqayyo akkana jedhee Museetti hime; **49** "Biyya
Mo'aab kan fuullee Yerikoo jiru, tulluuwwan Abaariim
keessa tulluu Nebootti ol ba'iitii biyya Kana'aan, biyya
ani Israa'elootaaf dhaala godhee kennu fuulleetti ilaali.
50 Akkuma obboleessi kee Aroon tulluu Hoori irratti
du'ee gara abbootii isaatti walitti qabame sana, atis
tulluu yaabbattu sana irratti ni duuta; gara abbootii
keetiittis walitti qabamta. **51** Kunis waan isin lamaanuu
Gammoojjii Siin, Qaadesh keessatti bishaan Mariibaa
biratti fuula Israa'elootaa duratti na amanuu diddanii fi
sababii Israa'eloota gidduutti qulqullummaa koo hin
eeginiif. **52** Kanaafuu ati fagootti argita malee biyya ani
Israa'elootaaf kennu sanatti hin galtu."

33 Eebbi Museen namni Waaqaa sun utuu hin du'in
dura ittiin Israa'eloota eebbise kana; **2** innis akkana
jedhe: "Waaqayyo tulluu Siinaa irraa dhufe; isaan irrattis
See'iir irraa akka aduu ganamaatti ba'e; Tulluu Phaaraan
irraa isaan eebbise. Inni qulqulloota isaa kumaatama
wajjin dhufe; karaa harka isaa mirgaatiin ibidda boba'utu
ba'e. **3** Dhugumaan situ saba jaallata; qulqulloonni
hundinuu harka kee keessa jiru. Hundi isaanii miilla
kee jalatti kufu; qajeelfamas sirraa argatu; **4** Museen
seera nuu kenneera; kunis dhaala waldaa Yaaqoob.
5 Yeroo hooggantoonni sabaa gosoota Israa'el wajjin
walitti qabamanitti inni Yishuruun irratti mootii ture. **6**
"Ruubeen haa jiraatu malee hin du'in; yookaan baay'inni
namoota isaa hin xinnaatin." **7** Waa'ee Yihuudaas
akkana jedhe: "Yaa Waaqayyo, iyya Yihuudaa dhaga'i;
gara saba isaattis isa fidi. Inni harka ofii isaatiin of
haa eegu. Yommuu inni diinota isaatiin wal lolutti
gargaaraa isaa ta'il!" **8** Inni waa'ee Lewwiis akkana jedhe:
"Tumiimii fi Uriimiin kee tajaajilaa kee amanamaadhaaf
haa ta'u. Ati lafa Maasaah jedhamutti isa qorte; bishaan
Mariibaa irratti isa lolte. **9** Waa'ee abbaa fi haadha
isaas, 'Ani isa hin argine' jedhe. Inni obboloota isaa
addaan hin baafanne; ijoollee isaas hin beekne; isaan
dubbii keetiif ajajamanii kakuu kee eeganiiruutii. **10**
Inni ajaja kee Yaaqoobin, seera kee immoo Israa'elin ni
barsiisa. Fuula kee duratti ixaana, iddoo aarsaa keetii
irratti illee aarsaa gubamu guutuu ni dhi'eessa. **11**
Yaa Waaqayyo, ogummaa isaa hunda eebbisiif; waan
harki isaa hojjetuttis gammadi. Mo'oo warra isatti
ka'anii cabsi; akka isaan lammata hin kaane godhiitii
diinota isaa dha'i." **12** Waa'ee Beniyaam akkana jedhe:
"Namni Waaqayyo isa jaallatu eegumsa isaatiin nagaan
haa jiraatu; inni guyyaa guutuu isa eegaatii; namni
Waaqayyo isa jaallatu gatiittii isaa gidduu boqota." **13**
Waa'ee Yoosef akkana jedhe: "Waaqayyo biyya isaa haa
eebbisu; fixeensa filatamaa samiidhaa buusuudhaan
bishaan boolla gad fagoo keessaatiin, **14** midhaan
filatamaa aduun biqilchituun, waan akka malee gaarii
kan ji'i kennuun, **15** kennaawwan filatamoo tulluuwwan
duriitiin, badhaadhummaa gaarran bara baraatiin, **16**
kennaa filatamaa lafaatii fi guutummaa isaatiin, surraa
isa daggala boba'u keessa ture sanaatiin haa eebbisu.
Isaan kunneen hundi mataa Yoosef kan obboloota
isaa gidduutti bulchaa ta'e sanaa irra haa bu'an. **17**
Inni ulfinaan korma hangafa fakkaata; gaanfawwan
isaa akka gaanfawwan gafarsaa ti. Isaaniinis hamma
daarii lafaatti saboota ni waraana. Isaanis kuma kurnan
Efreem, akkasumas kumaatama Minaasee ti." **18** Waa'ee
Zebuuloonis akkana jedhe: "Zebuuloon ati gad ba'uu
keetiin, Yisaakor atis dunkaanota kee keessatti gammadi.
19 Isaan saboota gara tulluutti ni waamu; achittis
aarsaa qajeelummaa ni dhi'eessu; isaan sooroma irra
dhangala'aa galaana keessaatiin, qabeenya cirracha
keessa dhokfameenis ni gammadu." **20** Waa'ee Gaad
immoo akkana jedhe: "Namni bulchiinsa Gaad bal'isu
eebbifamaa dha! Gaad irree fi mataa caccabsaa akka
leencaatti achi jiraata. **21** Inni ofii isaatiif lafa gabbataa
filate; qoodni hooggantootaa isaaf turfame. Yommuu
hooggantoonni sabaa walitti qabamanitti, inni fedhii
qajeelumma Waaqayyootii fi murtii Israa'elitti mure
sana fiixaan baase." **22** Waa'ee Daanis inni akkana jedhe:
"Daan akka ilmoolee leencaa kan Baashaan keessaa
utaalee ba'uu ti." **23** Waa'ee Niftaalemis akkana jedhe:
"Niftaalem surraa gonfateera; eebba Waaqayyootiinis
guutameera; inni biyya karaa lixaatii fi kibbaatiin
jiru ni dhaala." **24** Waa'ee Aasheer immoo akkana
jedhe: "Aasheer ilmaan hunda caalaa eebbifamaa dha;
inni obboloota isaa duratti fudhatama haa argatu;
miilla isaas zayitii keessa haa cuuphatu. **25** Danqaraan
balbala keetii sibiilaa fi naasii ta'a; jabinni kees akkuma
baroota jireenya keetii ni ta'a. **26** "Waaqni akka Waaqa
Yishuruun, kan si gargaaruuf jedhee samiiwwan irra,
surraa isaatiinis duumessoota irra gulufu tokko illee hin
jiru. **27** Waaqni bara baraa iddoo jireenyaa keetii ti; irreen
bara baraas si jalaan jira. Inni, 'Isaan balleessi!' jedhee
diinota kee fuula kee duraa ni ari'a. **28** Kanaafuu Israa'el
kophaa isaa nagaadhaan jiraata; lafa fixeensi samii
itti coccophutti, biyya midhaanii fi wayinii haaraatti
namni burqaa Yaaqoob tuqu hin jiru. **29** Yaa Israa'el,
ati eebbifamaa dha! Sabni Waaqayyo isa fayyise, kan
akka keetii eenyu? Inni gaachana keetii fi gargaaraa kee

ti; goraadee ulfina keetiitis. Diinonni kee sodaadhaan
fuula kee duraa duubatti deebi'u; ati immoo iddoowwan
waaqeffannaa isaanii irra ejjetta."

34 Museenis dirree Mo'aabii ka'ee fuullee fiixee
Phisgaa kan Yerikootti argamutti, gaara Nebootti
ol ba'e. Achittis Waaqayyo guutummaa biyyattii isatti
argisiise; kunis Gili'aadii hamma Daanitti, **2** guutummaa
Niftaalem, biyya Efreemiitii fi Minaasee, guutummaa
biyya Yihuudaa kan hamma galaana lixaatti bal'atee
jiru, **3** Negeebii fi Magaalaa Meexxii kan sulula
Yerikootii jalqabee hamma Zo'aariitti argamuu dha.
4 Ergasii Waaqayyo, "Kun biyya ani yeroo, 'Sanyii
keetiif nan kenna' jedhetti kakuudhaan Abrahaamiif,
Yisihaaqii fi Yaaqoobiif waadaa galee dha. Ani akka
ati ija keetiin argitu godheera; ati garuu achi hin
ceetu" jedheen. **5** Museen garbichi Waaqayyoos akkuma
Waaqayyo isaan jedhetti achuma Mo'aab keessatti du'e.
6 Innis biyya Mo'aabitti sulula fuullee Beet Phe'ooritti
argamu keessatti isa awwaale; garuu hamma har'aatti
awwaalli isaa eessa akka jiru namni tokko iyyuu hin
beeku. **7** Museen yeroo du'etti nama waggaa dhibba
tokkoo fi digdama ture; ta'us iji isaa hin dadhabne;
humni isaas hin laafne. **8** Israa'eloonni hamma yeroon
gaddaa raawwatutti dirree Mo'aab irratti bultii soddoma
Museedhaaf boo'an. **9** Waan Museen harka isaa isa irra
kaa'ee tureef Iyyaasuun ilmi Nuuni hafuura ogummaatiin
guutame. Kanaafuu Israa'eloonni isa dhaga'anii waan
Waaqayyo Musee ajaje godhan. **10** Ergasii raajiin akka
Musee kan ifaan ifatti Waaqayyoon beeku tokko iyyuu
Israa'el keessatti hin kaane; **11** kan Waaqayyo akka inni
Fara'oon irratti, qondaaltota isaatii fi guutuu biyya isaa
irratti mallattoowwanii fi dinqiiwwan sana hojjetuuf
Gibxitti ergee waan sana hojjete tokko iyyuu hin jiru. **12**
Namni tokko iyyuu takkumaa humna guddaa yookaan
hojii akka malee sodaachisaa Museen fuula Israa'eloota
hundaa duratti argisiise sana hin argisiifneetii.

Iyyaasuu

1 Erga Museen garbichi Waaqayyoo sun du'ee booddee
Waaqayyo akkana jedhee Iyyaasuu ilma Nuuni
gargaaraa Musee sanatti dubbate: **2** "Garbichi koo
Museen du'eera. Egaa amma atii fi sabni kun hundinuu
gara biyya ani isaaniif, Israa'elootaaf kennuuf jiruutti
galuuf Laga Yordaanos ce'uuf qophaa'aa. **3** Anis
akkuma Museef waadaa gale sanatti iddoo miilli keessan
ga'e hunda isiniifan kenna. **4** Daangaan keessanis
gammoojjiidhaa jalqabdee hamma Libaanoonitti, lagicha
guddaa Efraaxiisii jalqabdee biyya Heetotaa hunda
keessa baatee karaa dhi'aatiin hamma Galaana Guddaatti
bal'atti. **5** Bara jireenya keetii guutuu namni si dura
dhaabachuu danda'u tokko iyyuu hin jiru. Ani akkuman
Musee wajjin ture sana si wajjinis nan ta'a; ani gonkumaa
si hin gatu yookaan si hin dhiisu. **6** Ati sababii akka
isaan biyya ani abbootii isaaniitiif kennuuf kakadhe sana
dhaalaniif saba kana hoogganuuf cimi; ija jabaadhus.
7 "Cimi; ija jabaadhus. Seera garbichi koo Museen siif
kenne hundumaaf of eeggannaadhaan ajajami; akka gara
deemtu hundumatti siif milkaa'uufis mirgatti yookaan
bitaatti hin gorin. **8** Kitaabni Seeraa kun afaan keetii hin
bu'in. Waan isa keessatti barreeffame hunda gochuuf
akka of eeggattuufis halkanii guyyaa itti yaadi. Akkasiinis
ati ni badhaata; ni milkooftas. **9** Ani akkana jedhee si hin
ajajnee? Cimi; ija jabaadhus. Waan Waaqayyo Waaqni
kee iddoo ati deemtu hundumatti si wajjin ta'uuf, hin
sodaatin; abdiis hin kutatin." **10** Kanaafuu Iyyaasuun
akkana jedhee qondaaltota sabaa ajaje: **11** "Qubata keessa
dedeemaatii namootaan, 'Galaa keessan qopheeffadhaa.
Isin biyya Waaqayyo Waaqni keessan isinii kennuuf
jiru sana dhaala ofii keessanii gootanii fudhachuuf
bultii sadii keessatti Yordaanos ni ceetu.'" **12** Iyyaasuun
garuu gosa Ruubeeniin, gosa Gaadiitii fi walakkaa gosa
Minaaseetiin akkana jedhe: **13** "Ajaja garbichi Waaqayyo
Museen isinii kenne sana yaadadhaa; 'Waaqayyo Waaqni
keessan boqonnaa isinii kenna; biyya kanas isinii
kenneera.' **14** Niitonni keessan, ijoolleen keessanii fi
horiin keessan biyya Museen gama ba'a Yordaanos isinii
kenne keessa haa turan; garuu namoonni keessan warri
lolaaf qophaa'an hundi obboloota keessan dura gamatti
haa ce'an. Isin obboloota keessan gargaaruu qabdu; **15**
hamma Waaqayyo akkuma isinii godhe sana isaaniifis
boqonnaa kennee isaanis biyya Waaqayyo Waaqni
keessan isaanii kennu dhaalanitti isaan gargaaruu qabdu.
Ergasii deebitanii biyya keessan kan Museen garbichi
Waaqayyo sun gama ba'a Yordaanositti karaa ba'a
biiftuu isinii kenne sana ni dhaaltu." **16** Isaanis akkana
jedhanii Iyyaasuuf deebii kennan; "Nu waan ati nu ajajje
kam iyyuu ni hojjenna; gara ati nu ergitu kam iyyuus
ni deemna. **17** Nu akkuma Museedhaaf guutumaan
guutuutti ajajamne sana siifis akkasuma ni ajajamna.
Waaqayyo Waaqni kee garuu akkuma Musee wajjin ture
sana si wajjinis haa ta'u. **18** Namni ajaja keetti finciluu fi
dubbii ati karaa kamiin iyyuu isa ajajjeef hin ajajamne
hundi haa ajjeefamu. Ati qofti cimi; ija jabaadhus!"

2 Ergasii Iyyaasuun ilmi Nuuni, "Dhaqaatii biyya sana,
keessumattuu Yerikoo basaasaa" jedhee dhoksaan
basaastota lama biyya Shixiimiitii erge. Isaanis deemanii
mana sagaagaltittii Rahaab jedhamtu tokkoo seenanii
achuma turan. **2** Mooticha Yerikoottis, "Kunoo!
Israa'eloota keessaa namoonni tokko tokko biyyattii
basaasuuf galgala kana as dhufaniiru" jedhamee himame.
3 Kanaafuu mootichi Yerikoo, "Sababii isaan guutummaa
biyyattii basaasuuf dhufaniif namoota gara kee dhufanii
mana kee seenan sana gad baasi" jedhee dhaamsa
kana Rahaabitti erge. **4** Dubartittiin garuu namoota
lamaan fuutee dhoksite. Isheenis akkana jette; "Dhuguma
namoonni gara koo dhufaniiru; ani garuu akka isaan
eessaa dhufan hin beekne. **5** Isaanis galgala yommuu
yeroon karri magaalattii cufamu ga'etti ba'anii deeman.
Karaa isaan deemanis ani hin beeku. Isaan qaqqabdu
ta'aatii dafaa isaan duukaa bu'aa." **6** Isheen garuu
gara bantii manaatti ol isaan baaftee cidii talbaa kan
bantii manaa irratti tuultee turte jala isaan dhoksite. **7**
Kanaafuu namoonni basaastota sana duukaa bu'uudhaaf
karaa gara malkaa Yordaanos geessu irra bu'anii qajeelan;
karri sunis akkuma duukaa buutonni sun ba'aniin
cufame. **8** Isheenis utuu basaastonni sun buluuf hin
ciciisin gara bantii manaatti ol baatee **9** akkana isaaniin
jette; "Ani akka Waaqayyo biyya kana isinii kennee fi
akka isin sodaachuun nurra bu'es nan beeka; namni
biyya kana keessa jiraatu hundinuus sababii keessaniif
fuula keessan duratti sodaadhaan hollachaa jira. **10**
Yommuu isin Gibxii baatanitti akka itti Waaqayyo
Galaana Diimaa fuula keessan duratti gogse, waan isinis
Sihoonii fi Oogi mootota Amoorotaa kanneen gama ba'a
Yordaanositti guutumaan guutuutti balleessitan sana
lamaan gootan dhageenyeerra. **11** Nu yommuu waa'ee
waan kanaa dhageenyetti sababii keessaniif onneen
keenya baqxee abdii kutanne. Waaqayyo Waaqni keessan
ol samii gubbaatti, gad lafa irrattis Waaqaatii. **12** "Egaa
amma sababii ani garaa isinii laafeef isinis akkasuma
akka maatii kootiif garaa laaftan maqaa Waaqayyootiin
naa kakadhaa. Mallattoo dhugaas naa kennaa; **13** kunis
akka isin lubbuu abbaa kootii, haadha kootii, obboloota
fi obboleettota kootii, waan kan isaanii ta'e hundaa
fi lubbuu keenya du'a oolchitaniif." **14** Namoonnis,
"Lubbuun keenya sababii lubbuu keessaniitiif haa
badduu! Yoo isin waan nu hojjennu kana namatti
himuu baattan nu yommuu Waaqayyo biyya kana
nuu kennutti gara laafinaa fi amanamummaadhaan
si simanna" jedhanii ishee abdachiisan. **15** Kanaafuu
isheen sababii manni isheen keessa jiraattu sun
dallaa magaalattiitiin wal qabatuuf foddaa keessaan
funyoodhaan gad isaan buufte. **16** Isheenis akkana
isaaniin jette; "Akka warri isin duukaa bu'an sun isin
hin argineef gara gaarraniitti baqadhaa. Hamma isaan
deebi'anitti guyyoota sadii achitti dhokadhaa; ergasii
immoo karaa keessan deemaa." **17** Namoonni sunis
akkana jedhaniin; "Kakuun ati nu kakachiifte kun kan
nu qabachuu danda'u, **18** yoo ati yommuu nu biyyattii
seennutti funyoo bildiimaa kana foddaa ittiin gad
nu buufte kanatti hiitee abbaa keetii fi haadha kee,
obboloota keetii fi maatii kee hunda mana keetti galchite

qofa. **19** Namni tokko iyyuu yoo mana kee keessaa
gara daandii alaatti gad ba'e, dhiigni isaa matuma
isaatti deebi'a; nu itti hin gaafatamnu. Nama si wajjin
mana kee keessa jiru immoo yoo harki tokko iyyuu isa
tuqe, dhiigni isaa mataa keenyatti deebi'a. **20** Garuu
yoo ati waan nu hojjennu kana namatti himte, nu
kakuu ati nu kakachiifte sana jalaa bilisa baana." **21**
Isheenis, "Fudhadheera; akkuma isin jettan haa ta'u"
jettee deebifte. Kanaafuu isheen isaan ergite; isaanis
ka'anii deeman. Isheen funyoo bildiimaa sana foddaa
sanatti hiite. **22** Isaanis yommuu ba'anitti gara gaarranii
deemanii hamma duukaa buutonni sun karaa irra
barbaadanii isaan dhabanii deebi'anitti guyyaa sadii achi
turan. **23** Basaastonni lamaan sunis deebi'anii gaarran
keessaa ba'anii malkaadhaan laga ce'uudhaan gara
Iyyaasuu ilma Nuuni dhufan; waan isaan irra ga'e hundas
isatti himan. **24** Isaanis Iyyaasuudhaan, "Waaqayyo
dhugumaan biyyattii guutuu harka keenyatti kenneera;
namoonni hundinuus sababii keenyaaf sodaadhaan
hollachaa jiru" jedhan.

3 Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundinuu ganama barii
Shixiim keessaa ba'anii gara Laga Yordaanos dhufan.
Utuu gamatti hin ce'in duras achi qubatan. **2** Bultii sadii
booddee ajajjoonni loltootaa qubata keessa dedeemanii,
3 akkana jedhanii namoota ajajan: "Isin yommuu taabota
kakuu Waaqayyo Waaqa keessaniitii fi Lewwota luboota
ta'an isaanii taaboticha baatan argitanitti iddoo keessanii
kaatanii taaboticha faana bu'uu qabdu. **4** Isin sababii
duraan karaa kanaan hin darbiniif, karaa deemuun isinii
malu ni beektu. Garuu isinii fi taaboticha gidduutti
gargari fageenya gara dhundhuma kuma lama hambisaa;
ittis hin dhi'aatinaa." **5** Iyyaasuunis uummataan,
"Of qulqulleessaa; Waaqayyo bor gidduu keessanitti
wantoota dinqisiisaa ni hojjetaatii" jedhe. **6** Iyyaasuunis
lubootaan, "Taabota kakuu fuudhaatii uummata dura
darbaa" jedhe. Kanaafuu isaan taaboticha fuudhanii
uummata dura darban. **7** Waaqayyos Iyyaasuudhaan
akkana jedhe; "Akka isaan akka ani akkuman Musee
wajjin ture sana si wajjin jiru beekaniif, ani har'a
fuula Israa'eloota hundaa duratti nama guddaa si
gochuu nan jalqaba. **8** Atis luboota taabota kakuu
baataniin, 'Isin yommuu qarqara bishaan Yordaanos
geessanitti, dhaqaatii laga keessa dhadhaabadhaa' jedhi."
9 Iyyaasuunis Israa'elootaan akkana jedhe; "As kottaatii
dubbii Waaqayyo Waaqa keessanii dhaga'aa. **10** Akki
isin itti akka Waaqni jiraataan gidduu keessan jiruu fi
akka inni dhugumaan Kana'aanota, Heetota, Hiiwota,
Feerzota, Girgaashota, Amoorotaa fi Yebuusota fuula
keessan duraa ari'ee baasu beektan kanaa dha. **11** Kunoo,
taabonni kakuu Gooftaa lafa hundumaa isin duraan
Yordaanos ni seena. **12** Kanaafuu amma gosoota Israa'el
keessaa nama kudha lama jechuunis tokkoo tokkoo gosaa
keessaa nama tokko tokko filadhaa. **13** Akkuma luboonni
taabota Waaqayyo Gooftaa lafa hundaa baatan miilla
isaanii Yordaanos keessa seensisaniin, bishaan isaa kan
gubbaadhaa gad yaa'u ni cita; tuulamees ol dhaabata."
14 Kanaaf yommuu namoonni laga Yordaanos ce'uuf
qubata isaanii keessaa ba'anitti, luboonni taabota kakuu
baatanii isaan dura darbanii deeman. **15** Yeroo midhaan
galfamu hunda lagni Yordaanos guutee irra dhangala'a.
Ta'us akkuma luboonni taaboticha baatan Yordaanos
ga'anii miilli isaanii qarqara bishaanii tuqeen, **16** bishaan
burqaa oliitii dhufu yaa'uu dhiise. Iddoo magaalaa
Addaam jedhamu kan Zaaretaan biraa sana irraa fagaatee
tuulamee dhaabate; bishaan gara Galaana Arabbaatti
yookaan Galaana soogiddaatti gad yaa'us guutumaan
guutuutti cite. Kanaafuu namoonni fuullee Yerikootiin
gara gamaatti ce'an. **17** Yeroo Israa'eloonni hundi darbaa
turanitti luboonni taabota kakuu Waaqayyoo baatan
sun hamma sabni guutumaan guutuutti lafa goggogaa
irra ce'utti walakkaa Yordaanos keessa qajeelanii lafa
goggogaa irra dhaabatan.

4 Waaqayyos erga sabni guutuun Yordaanosin ce'ee
booddee, Iyyaasuudhaan akkana jedhe; **2** "Saba
keessaa nama kudha lama, tokkoo tokkoo gosaa keessaa
nama tokko tokko filadhuutii **3** akka isaan walakkaa
Yordaanos keessaa iddoo luboonni dhadhaabatan sanaa
dhagoota kudha lama fuudhanii, baatanii isin wajjin
deemanii iddoo isin edana bultanitti lafa kakaa'an itti
himi." **4** Kanaafis Iyyaasuun, namoota kudha lamaan
Israa'eloota keessaa, tokkoo tokkoo gosaa keessaa tokko
tokko filate sana walitti waamee **5** akkana jedheen;
"Taabota Waaqayyo Waaqa keessanii kana dura darbaatii
walakkaa Yordaanos seenaa. Tokkoon tokkoon keessanis
akkuma baay'ina gosoota Israa'elootaatti dhagaa tokko
tokko fudhattanii gatiittii keessanitti baachuu qabdu.
6 Kunis akka wanni kun gidduu keessanitti mallattoo
ta'uuf. Yommuu ijoolleen keessan gara fuulduraatti,
'Dhagoonni kunneen maal argisiisu?' jedhanii isin
gaafatanitti, **7** akka bishaan laga Yordaanos fuula taabota
kakuu Waaqayyoo duratti gargar cite itti himaa. Yommuu
taabonni kun laga Yordaanos ce'etti bishaan Yordaanos
gargar cite. Dhagaawwan kunneenis saba Israa'eliif
yaadannoo bara baraa ta'u." **8** Kanaafuu Israa'eloonni
akkuma Iyyaasuun isaan ajaje godhan. Isaanis akkuma
Waaqayyo Iyyaasuutti hime sana, akkuma baay'ina
gosoota Israa'elootaatti dhagoota kudha lama walakkaa
Yordaanos keessaa fuudhan; hamma iddoo qubata
isaaniittis baatanii achitti lafa kaa'atan. **9** Iyyaasuunis
dhagoota kudha lamaan walakkaa Yordaanos keessa
iddoo luboonni taabota kakuu baatan sun ijaajjaa
turan sana ol dhadhaabe. Isaanis hamma har'aatti
achuma jiru. **10** Luboonni taabota kakuu baatan
sunis hamma wanni Waaqayyo akka inni namootatti
himuuf Iyyaasuu ajaje hundi akkuma Museen Iyyaasuu
ajajetti raawwatamutti walakkaa Yordaanos keessa
dhadhaabachaa turan. Namoonnis dafanii ce'an; **11**
akkuma hundi isaanii ce'aniinis utuma namoonni
arganuu taabonni Waaqayyootii fi luboonni gara gama
kaaniitti ce'an. **12** Ilmaan Ruubeen, ilmaan Gaadii fi
walakkaan gosa Minaasee akkuma Museen isaan ajajetti
mi'a lolaa hidhatanii Israa'eloota dura gara gamaatti
ce'an. **13** Namni gara kuma afurtamaa ta'u warraanaaf
hidhatee fuula Waaqayyoo dura gara dirree Yerikootti
lolaaf ce'e. **14** Waaqayyos guyyaa sana fuula Israa'eloota
hundaa duratti Iyyaasuu nama guddaa godhe; isaanis
akkuma Museef ulfina kennaa turan sana bara jireenya

isaa guutuu Iyyaasuufis ulfina kennan. **15** Ergasiis
Waaqayyo Iyyaasuudhaan akkana jedhe; **16** “Akka isaan
Yordaanos keessaa ol ba’aniif luboota taabota kakuu
seeraa baatan sana ajaji.” **17** Kanaafuu Iyyaasuun,
“Yordaanos keessaa ol ba’aa” jedhee luboota ajaje.
18 Luboonnis taabota kakuu Waaqayyoo baatanii laga
keessaa ol ba’an. Akkuma isaan miilla isaanii lafa gogaa
irra dhaabbataniin bishaan Yordaanos iddoo ofiitti
deebi’ee akkuma duraanii guutee irra dhangala’e. **19**
Guyyaa kurnaffaa ji’a jalqabaatti namoonni Yordaanos
keessaa ol ba’anii Gilgaal isa ba’a daarii Yerikoo keessa
qubatan. **20** Iyyaasuunis dhagoota kudha lamaan
isaan Yordaanos keessaa fuudhan sana Gilgaal keessa
dhadhaabe. **21** Innis Israa’elootaan akkana jedhe; “Gara
fuulduraatti yoo sanyiin keessan, ‘Dhagaawwan kunneen
maal argisiisu?’ jedhanii abbootii isaanii gaafatan, **22**
‘Israa’el lafa gogaa irra Yordaanos ce’e’ jedhaa itti himaa.
23 Waaqayyo Waaqni keessan hamma isin gamatti
ceetanitti fuuluma keessan duratti Yordaanos gogsee
tureetii. Waaqayyo Waaqni keessan akkuma hamma
nu ceenutti Galaana Diimaa fuula keenya duratti gogse
sana Yordaanosiinis gogse. **24** Innis akka sabni lafaa
hundinuu akka harki Waaqayyoo jabaa ta’e argisiisuu
fi akka isinis yeroo hunda Waaqayyo Waaqa keessan
sodaattaniif waan kana hojjete.”

5 Mootonni Amoorotaa kanneen gama dhi’a Yordaanos
jiraatanii fi mootonni Kana’aanotaa kanneen qarqara
galaanaa jiraatan hundi akka Waaqayyo hamma nu
ceenutti fuula saba Israa’el duratti Yordaanos gogse
yommuu dhaga’anitti onneen isaanii ni baqxe; deebi’aniis
fuula Israa’elootaa dura dhaabachuu sodaatan. **2**
Waaqayyo yeroo sana Iyyaasuudhaan, “Haaduu qara
qabu tolchiitii ammas Israa’eloota dhagna qabi” jedhe. **3**
Kanaafuu Iyyaasuun haaduu qara qabu tolchee Gibe’aat
Aaralootitti Israa’eloota dhagna qabe. **4** Sababiin
Iyyaasuun waan kana hojjeteef kana: Warri biyya
Gibxii ba’anii dhufan hundinuu jechuunis dhiironni
lolan hundinuu erga Gibxii ba’anii booddee gammoojjii
keessatti karaatti dhuman. **5** Namoonni Gibxii ba’an
hundi dhagna qabatanii turan; warri yeroo Gibxii ba’anii
gammoojjii keessa deemaa turanitti karaatti dhalatan
garuu dhagna hin qabamne. **6** Israa’eloonni sababii
Waaqayyoof ajajamuu didaniif hamma namoonni yeroo
Gibxii ba’anitti loluu danda’an hundi dhumanitti waggaa
afurtama gammoojjii keessa jooran. Waaqayyo akka
isaan biyya inni nuu kennuuf abbootii isaanii abdachiisee
ture, biyya aannanii fi damma baaftu sana hin argine
isaanitti kakatee tureetii. **7** Kanaafuu inni qooda isaanii
ilmaan isaanii kaase; isaanis warra Iyyaasuun dhagna
qabee dha. Isaan sababii karaatti dhagna hin qabaminiif
hamma har’aatti utuu dhagna hin qabamin jiraatan. **8**
Isaanis erga sabni guutuun dhagna qabamee booddee
hamma fayyanitti lafuma jiran sana qubata keessa turan.
9 Waaqayyos Iyyaasuudhaan, “Ani har’a arrabsoo Gibxi
sana isin irraa gangalcheera” jedhe. Kanaafuu iddoon
sun hamma har’aatti Gilgaal jedhamee waamama. **10**
Galgala bultii kudha afuraffaa ji’a sanaatti sabni Israa’el
utuma dirree Yerikoo irra Gilgaal keessa qubatee jiruu
Faasiikaa ayyaaneffate. **11** Isaanis guyyaa Faasiikaatti
aanee dhufu, gaafuma sana midhaan biyyattii keessaa
waa nyaatan; kunis Maxinoo fi asheetii waadamee dha.
12 Mannaanis guyyuma isaan midhaan biyya sanaa
nyaatanitti aanu gad bu’uu dhiise; ergasii mannaan
tokko iyyuu warra Israa’eliif gad hin buune; garuu
isaan waggaa sana keessa midhaan biyya Kana’aan
nyaatan. **13** Iyyaasuun yommuu Yerikootti dhi’aatetti,
ol mil’atee nama goraadee luqqifame harkatti qabatee
isa dura dhaabatu tokko arge. Iyyaasuun gara isaa
dhaqee, “Ati gara keenya moo gara diinota keenyaa
ti?” jedhee isa gaafate. **14** Innis deebisee, “Ani gara
eenyuu iyyuu miti; garuu ani amma akka ajajaa loltoota
Waaqayyootti dhufeera” jedhe. Iyyaasuunis addaan
lafatti gombifamee sagadee, “Ergaan Gooftaan koo
garbicha isaatiif qabu maali?” jedhee isa gaafate. **15**
Ajajaan loltoota Waaqayyoos Iyyaasuudhaan, “Sababii
iddoon ati dhaabattu kun qulqulluu ta’eef kophee kee of
irraa baasi” jedhe. Iyyaasuunis akkasuma godhe.

6 Yeroo sanatti Yerikoon sababii Israa’elootaatiif
jabeeffamtee cufamtee turte. Namni tokko iyyuu
gad hin ba’u; namni tokko iyyuus ol hin seenu ture. **2**
Waaqayyos Iyyaasuudhaan akkana jedhe; “Kunoo ani
mootii isheetii fi loltoota ishee wajjin Yerikoo dabarsee
harka keetti kenneera. **3** Hidhattoota hunda wajjin
yeroo tokko magaalattii irra naanna’aa; kanas bultii ja’a
hojjedhaa. **4** Luboonni torbas malakata torba kanneen
gaanfa hoolaa irraa hojjetaman qabatanii taabota dura
haa deeman. Isinis guyyaa torbaffaatti yeroo torba
magaalattii irra nanaanna’aa; luboonnis malakata haa
afuufan. **5** Yommuu isaan sagalee malakataa dheeraa isaa
dhageessisanitti namni hundinuu sagalee guddaadhaan
haa iyyu; dallaan magaalaa sanaa yommusuma jiga;
namoonnis ol ba’u; namni hundinuus qajeelee itti seena.”
6 Kanaafuu Iyyaasuun ilmi Nuuni luboota ofitti waamee,
“Taabota kakuu Waaqayyoo fuudhaatii luboonni torba
malakata baatanii isa dura haa deeman” jedheen. **7**
Namootaanis, “Fuula duratti deemaatii magaalaa sana
irra naanna’aa; loltoonni hidhatanis taabota Waaqayyoo
dura haa deeman” jedhe. **8** Erga Iyyaasuun namootatti
dubbatee booddee, luboonni torban fuula Waaqayyoo
duratti malakata torba baatan sun malakata isaanii
afuufaa dura darban; taabonni kakuu Waaqayyoos isaan
duukaa bu’e. **9** Loltoonni mi’a lolaa hidhatanis luboota
malakata afuufaa turan dura deeman; loltoonni dugda
duubaa immoo taaboticha duukaa bu’an. Yeroo kana
hundas malakanni afuufamaa ture. **10** Iyyaasuun garuu
namootaan, “Iyya lolaa hin iyyinaa; sagalee keessan ol
hin fudhatinaa; hamma guyyaa ani iyyaa isiniin jedhuutti
dubbii tokko illee hin dubbatinaa. Gaafas iyyaa!” jedhe.
11 Kanaafuu inni akka taabonni Waaqayyoo baatamee
magaalaa sana irra yeroo tokko naanna’u godhe. Ergasiis
namoonni gara qubataatti deebi’anii achi bulan. **12**
Iyyaasuun guyyaa itti aanu ganama barii ka’e; luboonnis
taabota Waaqayyoo ol fuudhan. **13** Luboonni torban
malakata torba baatanis taabota Waaqayyoo dura deemaa
malakatas afuufaa fuula duratti qajeelan. Loltoonni mi’a
lolaa hidhatan isaan dura bu’an; loltoonni dugda duubaa

immoo taabota Waaqayyoo duukaa bu'an; malakannis
ittuma fufee afuufamaa ture. 14 Kanaafuu guyyaa
lammaffaatti yeroo tokko magaalattii irra naanna'anii
gara qubataatti deebi'an. Kanas bultii ja'a hojjetan.
15 Guyyaa torbaffaatti ganama barii ka'anii haaluma
duraa sanaan yeroo torba magaalattii irra naanna'an;
isaan gaafuma sana qofa yeroo torba magaalattii
irra naanna'an. 16 Marsaa torbaffaatti yommuu
luboonni malakata afuufanitti Iyyaasuun akkana jedhee
namoota ajaje; "Iyyaa! Waaqayyo magaalattii isinii
kenneeraatii! 17 Magaalattii fi wanni ishee keessa jiru
hundinuu Waaqayyoof addaan haa baafaman. Sababii
isheen basaastota nu erganne sana dhoksiteef, Rahaab
sagaagaltittiin qofti warra mana ishee keessa jiran hunda
wajjin haa baraaramtu. 18 Isin garuu akka isaan keessaa
tokko illee fudhattanii akkasiin badiisa ofitti hin fidneef
waan laguu ta'e irraa fagaadhaa. Yoo kanaa achii isin
qubata Israa'eliitti iyyuu badiisa fiddanii rakkina irraan
geessu. 19 Meetii fi warqeen hundi, mi'i naasiitii fi sibiilaa
hundi sababii Waaqayyoof qulqulleeffamaniif mankuusa
isaatti galuu qabu." 20 Yommuu malakanni afuufametti
namoonni ni iyyan; yommuu sagaleen malakata sanaa
dhaga'amee namoonnis sagalee guddaadhaan iyyanitti
dallaan magaalaa sanaa ni kufe. Kanaafuu namni hundi
fuul duratti girrisee seenuudhaan magaalaa sana qabate.
21 Isaanis waan magaalaa sana Waaqayyoof addaan
baasaniif waan isa keessa jiru hunda jechuunis dhiiraa
dubartii, xinnaa guddaa, loon, hoolotaa fi harroota
goraadeedhaan fixan. 22 Iyyaasuunis namoota lamaan
biyya sana basaasanii turaniin, "Mana sagaagaltuu sanaa
ol seenaatii akkuma isin isheef kakattanitti ishee fi
warra kan ishee ta'an hunda gad baasaa fidaa" jedhe.
23 Kanaafuu dargaggoonni basaasuu dhaqanii turan
sun ol seenanii Rahaab, abbaa isheetii fi haadha ishee,
obboloota isheetii fi waan kan ishee ta'e hundumaa
gad baasan. Maatii ishee hundas alatti baasanii qubata
Israa'eliitiin ala isaan tursan. 24 Ergasii guutummaa
magaalaa sanaatii fi waan ishee keessa jiru hunda guban;
garuu meetii fi warqee, mi'a naasiitii fi sibiilaa mankuusa
mana Waaqayyootti galchan. 25 Iyyaasuun garuu sababii
isheen namoota inni akka basaasaniif gara Yerikootti
ergee ture sana dhoksiteef Rahaab sagaagaltuu sana
maatii isheetii fi waan kan ishee ta'e hunda wajjin ni
baraare; isheenis hamma ammaatti Israa'eloota gidduu
jiraatti. 26 Iyyaasuunis yeroo sanatti akkana jedhee
kakate; "Namni magaalaa Yerikoo kana deebisee ijaaru
fuula Waaqayyoo duratti abaaramaa haa ta'u: "Inni
hundee ishee buusnaan, ilmi isaa hangafti haa du'u;
karra ishee ijaaruu jalqabnaan, ilmi isaa quxisuun haa
du'u." 27 Kanaafuu Waaqayyo Iyyaasuu wajjin ture;
maqaan isaas guutummaa biyyatii keessatti beekame.

7 Israa'eloonni garuu waan Waaqayyoof addaan
baafame irratti amanamummaa dhaban; Aakaan ilmi
Karmii, ilmi Zabdii, ilmi Zaaraa kan gosa Yihuudaa waan
Waaqayyoof addaan baafame sana keessaa waan tokko
tokko fudhate. Kanaafis dheekkamsi Waaqayyoo Israa'el
irratti boba'e. 2 Kana irratti Iyyaasuun Yerikoodhaa
gara Aayi kan Beet Aawwen bira gama ba'a Beet'eelitti
argamtu sanaatti nama ergee, "Dhaqaatii naannoo sana
basaasaa" jedhe. Kanaafuu namoonni ol ba'anii Aayin
basaasan. 3 Isaanis gara Iyyaasuutti deebi'anii, "Namni
hundinuu Aayitti ol ba'uu hin qabu. Sababii namni
muraasni qofti achi jiruuf akka isaan dhaqanii biyyattii
fudhataniif nama kuma lama yookaan kuma sadii
ta'u ergi malee namoota hundumaa hin dadhabsiisin"
jedhaniin. 4 Kanaafuu namoonni gara kuma sadii
ta'an ka'anii ol ba'an; isaan garuu namoota Aayi duraa
baqatan; 5 namoonni Aayis gara nama soddomii ja'a
isaan jalaa fixan. Isaanis karra magaalattiitii jalqabanii
hamma Shabaariimiitti Israa'eloota ari'anii ededa irratti
isaan fixan; kanaanis onneen namootaa baqxee akka
bishaanii taate. 6 Iyyaasuunis uffata isaa tarsaasee fuula
taabota Waaqayyoo duratti addaan lafatti gombifamee
hamma galgalaatti achuma ture. Maanguddoonni saba
Israa'elis akkasuma godhanii mataa ofii isaanii irratti
awwaara firfirsan. 7 Iyyaasuunis akkana jedhe; "Yaa
Waaqayyo Gooftaa, ati maaliif akka isaan nu fixaniif
harka Amoorotaatti nu kennuuf jettee saba kana
Yordaanosiin ceesifte? Silaa utuu Yordaanos gamatti
hafnee nuuf wayya ture! 8 Yaa Gooftaa, erga sabni
Israa'el diinota isaa baqatee ani amma maal jechuu
danda'a? 9 Kana'aanonnii fi saboonni biyya kanaa kan
biraa waan kana dhaga'anii nu marsanii maqaa keenya
lafa irraa ni balleessu. Yoos ati maqaa kee guddaa sanaaf
maal goota?" 10 Waaqayyos Iyyaasuudhaan akkana
jedhe; "Ol ka'i! Ati maaliif addaan gombifamte? 11
Israa'el cubbuu hojjeteera; isaan kakuu koo kan ani
akka isaan eeganiif isaan ajaje sana cabsaniiru. Isaan
waan addaan naa baafame keessaa waan tokko tokko
fudhataniiru; hataniiru; sobaniiru; waan sanas qabeenya
isaanii wajjin ol kaa'ataniiru. 12 Wanni Israa'eloonni
diinota isaanii dura dhaabachuu hin dandeenyeefis
kanuma; isaan sababii badiisaaf ramadamaniif dugda
duubatti garagalanii diinota isaanii baqatan. Ani hamma
ati waan badiisaaf ajajame kam iyyuu gidduu keessanii
balleessitutti si'achi isin wajjin hin jiraadhu. 13 "Ka'iitii
saba qulqulleessi. Akkanas isaaniin jedhi; 'Boriif ofi
qulqulleessaa; wanni Waaqayyo Waaqni Israa'el jedhu
isa kanaatii; yaa Israa'el, wanni hirmii ta'e tokko gidduu
keessan jira. Isin hamma waan sana of keessaa baaftanitti
diinota keessan of irraa ittisuu hin dandeessan. 14
"'Kanaafuu ganama gosa gosaan ofi dhi'eessaa. Gosti
Waaqayyo filatu balbala balbalaan gara fuula duraatti
haa ba'u; balballi Waaqayyo filatus maatii maatiidhaan
gara fuula duraatti haa ba'u; maatiin Waaqayyo filatus
nama tokko tokkoon gara fuula duraatti haa ba'u. 15
Namni waan balleeffamuu qabu wajjin qabame, waan
qabu hundumaa wajjin ibiddaan haa gubamu. Inni kakuu
Waaqayyoo cabseera; waan Israa'el keessatti qaanii ta'es
hojjeteera!'" 16 Kanaafuu Iyyaasuun ganama bariin
ka'ee saba Israa'el gosa gosaan gara fuula duraatti baase;
gosti Yihuudaas ni filatame. 17 Balballi Yihuudaa gara
fuula duraatti ba'e; Iyyaasuunis balbala Zaaraa addaan
baase. Balballi Zaaraas maatii maatiin gara fuula duraatti
ba'e; Zabdiinis ni filatame. 18 Iyyaasuunis maatii isaa
nama tokko tokkoon gara fuula duratti baase; Aakaan
ilmi Karmii, ilmi Zabdii, ilmi Zaaraa kan gosa Yihuudaa
ni filatame. 19 Kana irratti Iyyaasuun Aakaaniin akkana

jedhe; “Yaa ilma ko, Waaqayyo Waaqa Israa’eliif ulfina
kenni; cubbuu kees isatti himadhu; mee waan hojjette
natti himi; na hin dhoksin.” **20** Aakaanis akkana jedhee
deebise; “Wanni kun dhugaa dha! Ani Waaqayyo Waaqa
Israa’elitti cubbuu hojjedheera. Wanni ani hojjedhes
kunoo kana: **21** Ani waan Baabilonii booji’ame keessaa
waaroo bareedaa tokko, meetii saqilii dhibba lamaa
fi warqee saqilii shantama ulfaatu arginaan kajeelee
fudhadheera. Mi’i kunis dunkaana koo keessatti meetii
jala lafa keessatti dhokfameera.” **22** Kanaafuu Iyyaasuun
ergamoota erge; isaanis gara dunkaana sanaatti fiigan;
mi’i sunis dunkaanicha keessatti, meetii jala dhokfamee
ture. **23** Isaan mi’a sana dunkaanicha keessaa guuranii
gara Iyyaasuutii fi Israa’eloota hundaatti fidanii fuula
Waaqayyoo duratti diriirsan. **24** Ergasiis Iyyaasuu fi
Israa’eloonni hundi Aakaan ilma Zaaraa, meetii, waaroo,
muraa warqee, ilmaan isaatii fi intallan isaa, loon isaa,
harroota isaa, hoolota isaa, dunkaana isaatii fi waan
inni qabu hunda guuranii Sulula Aakooritti geessan. **25**
Iyyaasuunis, “Ati maaliif rakkina kana hunda nutti fidde?
Waaqayyo har’a rakkina sitti fida” jedheen. Israa’eloonni
hundinuus dhagaadhaan isa tuman; jara kaan illee erga
dhagaadhaan tumanii booddee ibiddaan isaan guban. **26**
Aakaan irratti tuulaa dhagaa guddaa hamma har’aatti
illee jiru tokko tuulan. Waaqayyos dheekkamsa isaa
guddaa sana irraa deebi’e. Kanaafis iddoon sun hamma
har’aatti Sulula Aakoor jedhamee waamama.

8 Ergasiis Waaqayyo Iyyaasuudhaan akkana jedhe;
“Hin sodaatin yookaan abdii hin kutatin. Loltoota
hunda fudhadhuutii ol ba’ii magaalaa Aayi loli. Ani
kunoo mootii Aayi, nama isaa, magaalaa isaatii fi biyya
isaa harka keetti dabarsee kenneeraatii. **2** Akkuma
Yerikoo fi mootii ishee goote sana, Aayii fi mootii
ishee illee goota; yeroo kana garuu boojuu fi horii
ishee ofii keessanii fudhachuu dandeessu. Nama riphee
magaalattii eegu karaa duubaatiin kaa’i.” **3** Iyyaasuu fi
loltoonni hundinuus ka’anii Aayin loluuf ba’an. Innis
loltoota isaa warra jajjaboo keessaa nama kuma soddoma
filatee halkaniin erge; **4** akkanas jedhee isaan ajaje:
“Mee qalbiidhaan na dhaga’aa. Isin boroo magaalaatti
riphxu. Guddiftanii irraa hin fagaatinaa. Hundi keessan
qophaa’aa. **5** Anii fi warri na wajjin jiran hundi magaalaa
sanatti dhi’aanna; yommuu namoonni akkuma duraa
sana fuula duraan nutti dhufan nu isaan duraa baqanna. **6**
Isaanis sababii, ‘Jarri kun akkuma duraa sana nu baqachaa
jiru’ nuun jedhaniif, hamma nu magaalaa sana irraa
isaan fageessinutti nu duukaa bu’u. Kanaafuu yommuu
nu isaan baqannutti, **7** isin immoo iddoo itti riphxanii
kaatanii magaalaa sana qabattu. Waaqayyo Waaqni
keessanis magaalaa sana harka keessanitti dabarsee ni
kenna. **8** Isin yommuu magaalaa sana qabattanitti ibidda
itti qabsiisaa. Waan kanas akkuma Waaqayyo ajajetti
hojjedhaa. Kunoo ani isin ajajeera.” **9** Ergasii Iyyaasuun
isaan erge; isaanis gara iddoo itti riphan kan gama ba’a
Aayitiin Beet’eelii fi Aayi gidduu jiru sanaa dhaqan;
Iyyaasuun garuu halkan sana uummata wajjin bule.
10 Guyyaa itti aanu ganama barii Iyyaasuun namoota
ofii isaa walitti qabatee innii fi maanguddoonni Israa’el
namoota dura Aayitti ol qajeelan. **11** Loltoonni isa wajjin
turan hundinuu ol ba’anii fuula duraan magaalattiitti
dhi’aatanii karaa kaaba Aayitiin qubatan. Sululli tokkos
isaanii fi magaalattii gidduutti argama ture. **12** Iyyaasuun
nama gara kuma shan fudhatee gama lixa magaalattiitiin
Beet’eelii fi Aayi gidduutti riphsiise. **13** Isaanis namoota,
jechuunis loltoota gama kaaba magaalattiitiin turan
hundaa fi warra dugda duubaan gama lixaatiin riphanii
turan iddoo iddoo isaanii qabsiisan. Iyyaasuun garuu gara
sululaatti gad bu’ee halkan sana achi bule. **14** Mootiin
Aayi yommuu waan kana argetti, innii fi namoonni
magaalaa sanaa hundinuu iddoo Arabbaan olii tokkotti
Israa’elootaan wal waraanuuf ganama bariin ariifatanii
ba’an. Inni garuu akka waraanni riphee dugda magaalaa
sanaa duubaan isa eeggatu hin beekne. **15** Iyyaasuu fi
Israa’eloonni hundi waan ari’aman of fakkeessanii dugda
duubatti deebi’anii fuula isaanii dura gara gammoojjiitti
baqatan. **16** Namoonni Aayi hundinuus akka Israa’eloota
ari’aniif walitti waamaman; isaanis Iyyaasuu faana
bu’anii akkasiin magaalattii irraa fageeffaman. **17** Namni
Israa’eloota faana bu’ee ari’uuf hin ba’in tokko iyyuu
Aayi yookaan Beet’eel keessatti hin hafne. Magaalattiis
eegumsa malee hambisanii Israa’eloota ari’uuf ba’an.
18 Waaqayyos Iyyaasuudhaan, “Sababii ani magaalattii
harka keetti dabarsee kennuuf, eeboo harkaa qabdu
gara Aayitti deebifadhu” jedhe. Kanaafuu Iyyaasuun
eeboo isaa gara Aayitti deebifate. **19** Akkuma inni
waan kana godheen warri riphanii eeggachaa turan
sun dafanii iddoo isaaniitii ka’anii fuul duratti fiigan.
Isaanis magaalattii seenanii qabatan; dafaniis ibidda
itti qabsiisan. **20** Namoonni Aayi yommuu garagalanii
of duuba ilaalanitti aara magaalattii kan samiitti ol
ka’u argan; garuu sababii Israa’eloonni duraan gara
gammoojjiitti baqatan sun amma warra isaan ari’aa
jiranitti garagalaniif, jarri eessumattuu baqachuuf carraa
tokko illee hin arganne. **21** Iyyaasuu fi Israa’eloonni
hundinuu yommuu akka warri riphee eeggachaa ture
sun magaalattii qabatee fi akka aarri magaalattii
irraa ka’u arganitti of irra garagalanii namoota Aayi
dha’an. **22** Namoonni riphanii turanis magaalaadhaa
ba’anii isaanitti dhufan; kanaafuu Israa’eloonni gamanaa
gamasiin isaan marsanii jarri Israa’eloota gidduutti
qabaman. Israa’eloonnis akka namni tokko iyyuu hin
hafneef yookaan baqatee hin miliqneef isaan fixan. **23**
Mootii Aayi garuu lubbuudhumaan qabanii Iyyaasuutti
fidan. **24** Israa’eloonni yommuu dhiirota Aayi hunda
dirree fi gammoojjii jarri itti Israa’eloota ari’an sanatti
qalanii isaan fixanitti, Israa’eloonni hundinuu gara
Aayitti dacha’anii warra achitti hafes goraadeedhaan
barbadeessan. **25** Namoonni Aayi kanneen gaafasi
dhuman dhiiraa dubartiin kuma kudha lama turan.
26 Iyyaasuun hamma namoota Aayi keessa jiraatan
hunda fixutti harka isaa kan diriirfatee ittiin eeboo
qabate sana hin dachaafanne tureetii. **27** Israa’el garuu
akkuma Waaqayyo Iyyaasuu ajajetti horii fi boojuu
magaalattii qofa fudhate. **28** Akkasitti Iyyaasuun Aayin
gubee tuulaa daaraa godhe hambise; hamma har’aattis
isheen akkuma barbadooftetti jirti. **29** Innis mootii
Aayi muka irratti fannisee hamma biiftuun lixxutti
achumatti isa dhiise. Iyyaasuun yommuu aduun dhiitetti

akka isaan reeffa isaa muka irraa gad buusanii karra
magaalattii duratti darbatan isaan ajaje. Isaanis tuulaa
dhagaa guddaa hamma har'aattis jiru reeffa sana irratti
tuulan. **30** Ergasii Iyyaasuun Tulluu Eebaal irratti
Waaqayyo Waaqa Israa'eliif iddoo aarsaa ijaare. **31**
Iddoo aarsaa kanas akkuma Museen garbichi Waaqayyoo
Israa'eloota ajaje sanatti hojjete. Innis akkuma Kitaaba
Seera Musee keessatti barreeffametti dhagaa hin
soofamin kan sibiilli hin tuqiniin hojjete; isa irrattis
aarsaa gubamu dhi'eessanii aarsaa nagaas Waaqayyoof
qalan. **32** Iyyaasuunis achumatti fuula Israa'elootaa
duratti, seera Museen barreessee ture sana dhagaa
irratti garagalche. **33** Israa'eloonni hundinuu, alagaa fi
dhalataan biyyaa, maanguddoota isaanii wajjin, ajajjoota
loltootaatii fi abbootii seeraa wajjin, Lewwota luboota
ta'an kanneen taabota kakuu Waaqayyoo baatan sanatti
fuula deebifatanii bitaa mirgaan dhadhaabatan. Akkuma
Museen garbichi Waaqayyoo akka isaan saba Israa'el
eebbisaniif jalqabatti isaan ajaje sanatti walakkaan
isaanii Tulluu Gerziim dura dhadhaabatanii walakkaan
isaanii immoo Tulluu Eebaal dura dhadhaabatan. **34**
Ergasiis Iyyaasuun akkuma Kitaaba Seeraa keessatti
barreeffametti dubbii seeraa hunda kan eebbaatii fi
kan abaarsaa ni dubbise. **35** Dubbii Museen isa ajaje
hunda keessaa wanni Iyyaasuun waldaa Israa'el hundaaf
akkasumas dubartootaaf, daa'immanii fi alagoota gidduu
isaanii jiraataniif utuu hin dubbisin bira darbe tokko
iyyuu hin turre.

9 Mootonni Heetotaa, Amoorotaa, Kana'aanotaa,
Feerzotaa, Hiiwotaatii fi Yebuusotaa kanneen gama
lixa Yordaanos biyya gaaraa, lafa gammoojjiitii fi qarqara
Galaana Guddichaa kan hamma Libaanoonitti jiru keessa
jiraatan yommuu waan kana dhaga'anitti, **2** Iyyaasuu
fi Israa'elitti waraana banuuf walitti qabaman. **3**
Namoonni Gibe'oon garuu yommuu waan Iyyaasuun
Yerikoo fi Aayi godhe dhaga'anitti, **4** isaanis gama
isaaniitiin daba hojjechuuf mari'atan; isaanis nama karaa
deemu fakkaatanii keeshaa moofa'ee fi qalqalloo daadhii
wayinii kan dulloomee tarsa'ee erbame harree isaaniitti
fe'atanii qajeelan. **5** Kophee moofa'ee erbame miillatti
kaa'atanii wayyaa moofa'e uffatan. Buddeenni isaan
fudhatanii deeman hundis goggogaa fi kan arraa'ee ture.
6 Isaanis qubata Gilgaalitti Iyyaasuu bira dhaqanii isaa
fi namoota Israa'eliin, "Nu biyya fagoodhaa dhufne;
kanaafuu kottaa walii galtee godhannaa" jedhan. **7**
Namoonni Israa'el immoo Hiiwotaan, "Tarii isin asuma
nutti dhi'oo jiraattu ta'a; yoos nu akkamiin isin wajjin
walii galtee godhachuu dandeenya ree?" jedhan. **8** Isaan
garuu Iyyaasuudhaan, "Nu garboota kee ti" jedhan.
Iyyaasuunis, "Isin eenyuu dha? Eessaa dhuftani?" jedhee
isaan gaafate. **9** Isaanis akkana jedhanii deebisaniif;
"Nu garboonni kee sababii maqaa Waaqayyo Waaqa
keetii dhageenyeef biyya akka malee fagootii dhufne. Nu
oduu waa'ee isaatii fi waan inni biyya Gibxii keessatti
hojjete hundumaa dhageenyeerraatii; **10** waan inni
mootota Amoorotaa lamaan warra gama ba'a Yordaanos
jiraatan jechuunis Sihoon mootii Heshboonii fi Oogi
mootii Baashaan kan Ashtaaroti bulchaa ture sana
godhe hundumaa dhageenyeerra. **11** Maanguddoonni
keenyaa fi jiraattonni biyya keenyaa hundinuu, 'Karaa
keessaniif waan nyaattan harkatti qabadhaatii isaan
arguu dhaqaa, "Nu garboota keessanii dha; kanaafuu
kottaa walii galtee godhannaa" jedhaanii' nuun jedhan.
12 Buddeenni keenya kun gaafa nu hidhannee gara
keessan dhufuuf manaa baane ho'aa ture. Amma garuu
akka inni goggogee arraa'e argaa. **13** Qalqalloon nu
daadhii wayinii itti guutanne kunis haaraa ture; amma
garuu akka inni tatarsa'e ilaalaa. Uffanni keenyaa fi
kopheen keenyas deemsa karaa dheeraa kanaan nu jalaa
dhumeera." **14** Namoonni Israa'el galaa isaanii irraa
waa fudhatan malee Waaqayyoon gorsa hin gaafanne.
15 Iyyaasuunis akka isaan jiraataniif isaan wajjin walii
galtee nagaa godhe; hooggantoonni waldaas waan
kana kakuudhaan mirkaneessan. **16** Warri Israa'el
immoo erga Gibe'oonota wajjin walii galtee godhatan
guyyaa sadii booddee akka jarri warra naannoo isaanii
kanneen isaanitti dhi'oo jiraatan ta'an dhaga'an. **17**
Kanaafuu Israa'eloonni ka'anii guyyaa sadaffaatti gara
magaalaa isaanii jechuunis gara Gibe'oon, Kefiiraa, gara
Bi'eerootii fi Kiriyaati Ye'aariim dhufan. **18** Israa'eloonni
garuu sababii hooggantoonni waldaa maqaa Waaqayyo
Waaqa Israa'eliitiin isaaniif kakatanii turaniitiif isaan
hin tuqne. Waldaan sun guutuunis hooggantootatti
guungume; **19** hooggantoonni hundi garuu akkana
jedhanii deebisan; "Nu Waaqayyo Waaqa Israa'eliin
isaanii kakanneerra; kanaafuu nu amma isaan tuquu
hin dandeenyu. **20** Wanni nu isaan goonu kana: Akka
kakuu isaanii kakanne sana cabsinee dheekkamsi nurra
hin buuneef akka isaan jiraataniif ittuma dhiifna." **21**
Hooggantoonni sunis ittuma fufanii, "Jarri haa jiraatan;
garuu guutummaa sabaatiif warra muka muranii fi
warra bishaan waraaban haa ta'an" jedhan. Akkasiinis
kakuun hooggantoonni isaaniif galan sun ni eegame. **22**
Iyyaasuunis Gibe'oonota ofitti waamee akkana jedheen;
"Isin maaliif utuma nutti dhi'oo jiraattanuu, 'Nu
biyya isin irraa fagoo ta'e keessa jiraanna' jettanii nu
gowwoomsitan? **23** Isin amma abaarsa jala jirtu; tokkoon
keessan iyyuu mana Waaqa kootiif muka muruu fi
bishaan waraabuu jalaa hin baatan." **24** Isaanis akkana
jedhanii Iyyaasuuf deebii kennan; "Akka Waaqayyo
Waaqni kee akka Museen biyyaattii guutuu isinii kennuu
fi akka inni warra achi jiraatan hunda fuula keessan
duraa balleesuuf garbicha isaa Musee ajaje nu garboota
keetti dhugumaan himameera. Kanaafuu nu sababii
keessaniif jennee lubbuu keenyaaf sodaanne; wanni
nu waan kana gooneefis kanuma. **25** Nu kunoo amma
harka kee keessa jirra. Atis waan gaarii fi qajeelaa seete
hundumaa nurratti raawwadhu." **26** Kanaafuu Iyyaasuun
Israa'eloota duraa isaan baase; Israa'eloonnis isaan hin
ajjeefne. **27** Innis guyyuma sana Gibe'oonota sana saba
hundaaf, akkasumas iddoo Waaqayyo filatutti iddoo
aarsaa Waaqayyootiif warra muka muranii fi warra
bishaan waraaban isaan godhe. Isaanis hamma har'aatti
kanuma hojjetu.

10 Adoonii-Zedeq Mootiin Yerusaalem akka
Iyyaasuun Aayin qabatee guutumaan guutuutti
barbadeesse, akka inni akkuma Yerikoo fi mootii ishee
godhe sana Aayii fi Mootii ishee godhe, akkasumas

akka namoonni Gibe'oon Israa'eloota wajjin walii galtee nagaa godhatanii isaan bira jiraatan dhaga'e. **2** Sababii magaalaan Gibe'oon akkuma magaalaa mototaa tokkootti magaalaa hangafa taateef innii fi namoonni isaa akka malee rifatan; magaalaan Gibe'oon magaalaa Aayi caalaa guddoo turte; namoonni ishees loltoota jajjaboo turan. **3** Kanaafuu Adoonii-Zedeq mootichi Yerusaalem sun Hoohaam mooticha Kebroonitti, Phiraam mooticha Yarmuutitti, Yaafiiyaa mooticha Laakkiishii fi Debiir mooticha Egloonitti ergee, **4** "Sababii isheen Iyyaasuu fi Israa'el wajjin walii galtee nagaa godhatteef ol kottaatii Gibe'oonin waraanuu na gargaaraa" jedheen. **5** Kanaafuu mootonni Amoorotaa shananuu jechuunis mootiin Yerusaalem, mootiin Kebroon, mootiin Yarmuut, mootiin Laakkiishii fi mootiin Egloon humna waraanaa walitti dabalatan. Isaanis loltoota isaanii hunda fudhatanii ol ba'anii Gibe'oonin marsanii waraanan. **6** Namoonni Gibe'oonis qubata Gilgaal gara Iyyaasuutti ergaa erganii akkana jedhaniin; "Ati garboota kee hin dhiisin. Dafii nu qaqqabiitii nu oolchi; sababii mootonni Amoorotaa kanneen biyya gaaraa keessa jiraatan hundi nu waraanuuf loltoota walitti dabalataniif nu gargaari." **7** Kanaafuu Iyyaasuun loltoota isaa hunda wajjin, namoota waraanaa jajjabeeyyii hundas dabalatee Gilgaalii ol ba'e. **8** Waaqayyos Iyyaasuudhaan, "Isaan hin sodaatin; ani harka keetti dabarsee isaan kenneera. Tokkoon isaanii iyyuu fuula kee dura dhaabachuu hin danda'an" jedhe. **9** Kanaafuu Iyyaasuun Gilgaalii ba'ee halkan guutuu deemaa bulee tasuma isaanitti dhufe. **10** Waaqayyos fuula Israa'elootaa duratti isaan burjaajesse; Israa'eloonnis Gibe'oonitti mo'annaa guddaadhaan isaan mo'atan. Karaa Beet Horoonitti geessu irra isaan ari'aa hamma Azeeqaa fi Maqeedaatti isaan gogorra'an. **11** Utuma isaan Israa'eloota duraa karaa Beet Horooniin gara Azeeqaatti gad baqachaa jiranuu Waaqayyo samiidhaa cabbii gurguddaa itti roobse; warra goraadee Israa'elootaatiin dhuman caalaa kanneen cabbii kanaan dhumanitu baay'ata. **12** Gaafa Waaqayyo Amoorota dabarsee Israa'elootatti kenne sana Iyyaasuun fuula Israa'elootaa duratti Waaqayyoon akkana jedhe: "Yaa aduu, Gibe'oon gubbaa dhaabadhu; yaa ji'a, atis Sulula Ayaaloon gubbaa dhaabadhu." **13** Kanaafuu hamma sabni diinota isaa haaloo baafatutti aduun idduma jirtu dhaabatte; ji'is ni dhaabate; wanni kun Kitaaba Yaashaar keessatti barreeffameera mitii? Aduun walakkaa samii keessa dhaabattee guyyaa tokko guutuu utuu hin dhi'in turte. **14** Guyyaan Waaqayyo nama dhaga'e kan akkasii gaafasiin dura yookaan ergasii takkumaa ta'ee hin beeku. Waaqayyo dhugumaan Israa'eliif lolaa ture! **15** Ergasii Iyyaasuun Israa'eloota hunda wajjin qubata Gilgaal jiru sanatti deebi'e. **16** Mootonni shanan sun baqatanii holqa Maqeedaa keessatti dhokatanii turan. **17** Akka mootonni shanan holqa Maqeedaa keessatti dhokatan Iyyaasuutti himame; **18** innis akkana jedhe; "Dhagaa guddaa isaa afaan holqa sanaatti gangalchaatii akka isaan eeganiif namoota achitti ramadaa. **19** Isin diinota keessan ari'aatii karaa dugda duubaatiin rukutaa malee hin dhaabatinaa! Sababii Waaqayyo Waaqni keessan dabarsee harka keessanitti isaan kenneef akka isaan magaalaawwan isaanii seenan hin godhinaa." **20** Kanaafuu Iyyaasuu fi Israa'eloonni hamma namni muraasni hafutti guutumaan guutuutti isaan barbadeessan. Warri hafan immoo magaalaawwan isaanii kanneen jajjabeeffamanii ijaaramanitti galan. **21** Loltoonni hundi nagumaan gara qubata Maqeedaa gara Iyyaasuutti deebi'an; namni tokko iyyuu afaan isaa Israa'elootatti hin bananne. **22** Iyyaasuunis, "Mee afaan holqa sanaa banaatii mootota shanan sana gad naa baasaa" jedhe. **23** Isaanis mootota shanan sana jechuunis mootii Yerusaalem, mootii Kebroon, mootii Yarmuut, mootii Laakkiishii fi mootii Egloon holqa keessaa baasanii fidan. **24** Yommuu isaan mootota kana shanan Iyyaasuutti fidan, inni namoota Israa'el hunda walitti waamee ajajjoota loltootaa kanneen isa wajjin dhufaniin, "Kottaatii miilla keessaniin morma mootota kanneenii irra ejjadhaa" jedhe. Isaanis gara fuula duraatti ba'anii miilla isaaniitiin morma mootota sanaa irra ejjetan. **25** Iyyaasuun, "Hin sodaatinaa; abdiis hin kutatinaa. Jabaadhaa; cimaas. Wanni Waaqayyo diinota isin loluuf deemtan hunda irratti godhuuf jirus kanuma" jedheen. **26** Iyyaasuun ergasii mootota sana dha'ee ajjeesee mukkeen shan irratti isaan fannise; isaanis hamma lafti galgalooftutti akkuma muka irratti fannifamanitti turan. **27** Yeroo aduun dhiitetti Iyyaasuun ajaja kenne; jarris mukkeen irraa gad isaan buusanii holqa isaan keessa dhokatanii turan sanatti isaan daddarbatan. Afaan holqa sanaa irras dhagaa gurguddaa hamma guyyaa har'aatti illee achuma jiru naqan. **28** Iyyaasuunis guyyuma sana Maqeedaa qabate. Innis magaalaa sanaa fi mootii ishee goraadeedhaan dha'ee nama achi keessa jiru hunda fixe. Nama tokko iyyuu hin hambifne. Mootii Maqeedaas akkuma mootii Yerikoo godhe sana godhe. **29** Iyyaasuu fi Israa'eloonni isa wajjin turan hundi Maqeedaadhaa ba'anii dhaqanii Libnaa lolan. **30** Waaqayyos magaalaa sanaa fi mootii ishee dabarsee harka Israa'elootaatti kenne. Iyyaasuun magaalattii fi nama ishee keessa jiru hunda goraadeedhaan fixe. Inni nama tokko illee achitti hin hambifne. Mootii ishee illee akkuma mootii Yerikoo godhe sana godhe. **31** Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundi isa wajjin Libnaadhaa ka'anii Laakkiish dhaqan; isaanis magaalaa sana marsanii waraanan. **32** Waaqayyos Laakkiish dabarsee harka Israa'elootaatti kenne; Iyyaasuunis guyyaa lammaffaatti ishee qabate. Akkuma Libnaa godhe sana magaalaa sanaa fi warra ishee keessa jiraatan hunda goraadeedhaan fixe. **33** Yeroo sanatti Hooraam mootichi Geezir, Laakkiish gargaaruudhaaf dhufee ture; Iyyaasuun garuu isaa fi loltoota isaa ni mo'ate; namni tokko iyyuu hin hafne. **34** Ergasiis Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundi Laakkiishii ka'anii gara Egloon dhaqan; marsaniis ishee waraanan. **35** Guyyuma sana ishee qabatanii akkuma Laakkiish godhan sana ishee fi nama ishee keessa jiru hunda goraadeedhaan fixan. **36** Iyyaasuu fi Israa'eloonni hundis isa wajjin Egloonii ka'anii gara Kebroonitti ol ba'anii ishee waraanan. **37** Isaanis magaalattii qabatanii mootii ishee, gandoota isheetii fi nama ishee keessa jiru hunda goraadeedhaan fixan. Nama tokko iyyuu

hin hambifne. Akkuma Egloon godhan sana ishee fi
nama ishee keessa jiru hunda guutumaan guutuutti
barbadeessan. 38 Ergasiis Iyyaasuu fi Israa'eloonni
hundi isa wajjin of irra deebi'anii Debiirin dha'an. 39
Isaanis magaalattii, mootii isheetii fi gandoota ishee
qabatanii goraadeedhaan fixan. Namoota ishee keessa
jiraatan hundas guutumaan guutuutti fixan. Nama
tokko iyyuu hin hambifne. Akkuma Libnaa, mootii
isheetii fi Kebroon godhan sana Debiirii fi mootii
ishee godhan. 40 Iyyaasuunis akkasiin guutummaa
biyya sanaa, biyya gaaraa, Negeebi, biyya gammoojjii,
tabbawwan tulluutii fi mootota isaanii hundas mo'ate.
Inni akkuma Waaqayyo Waaqni Israa'el ajajetti waan
hafuura baafatu hunda guutumaan guutuutti balleesse
malee nama tokko illee hin hambifne. 41 Iyyaasuun
Qaadesh Barnee irraa jalqabee hamma Gaazaatti,
guutummaa biyya Gooshen hamma Gibe'oonitti qabate.
42 Sababii Waaqayyo Waaqni Israa'el Israa'eliif loleef
Iyyaasuun mootota kanneenii fi lafa isaanii loluma
tokkoon mo'ate. 43 Ergasii Iyyaasuun Israa'eloota hunda
wajjin gara qubata Gilgaalitti deebi'e.

11 Yaabiin mootichi Haazoor waan kana dhageenyaan
Yoobaab mooticha Maadoonitti, mootota
Shimroonii fi Akshaafitti ergaa ergate; 2 akkasumas
mootota kaabaa kanneen tulluuwwan irra jiraatanitti,
kanneen gama kibba Kinereetiin Arabbaa keessa
jiraatanitti, kanneen gama dhi'a biiftuutiin lafa
gammoojjiitii fi Door keessa jiraatanitti ergaa ergate;
3 Kana'aanota gama ba'a biiftuutii fi lixa biiftuutiin
jiraatanitti, Amoorotatti, Heetotatti, Feerzotaatti
Yebuusota biyya gaaraa keessa jiraatanittii fi mootota
Hiiwotaa kanneen Gaara Hermoon jala biyya Miisphaa
keessa jiraatanitti ergaa ergate. 4 Isaanis tuuta
loltoota isaanii hunda, fardeenii fi gaariiwwan lolaa
baay'ee jechuunis humna waraanaa guddaa kan akka
cirracha qarqara galaanaa baay'atu qabatanii dhufan.
5 Mootonni kunneen hundi loltoota isaanii walitti
makatanii Israa'eloota waraanuuf Bishaanota Meeroon
cina qubatan. 6 Waaqayyo Iyyaasuudhaan akkana
jedhe; "Sababii ani bor yeroo kanatti reeffa isaanii
hunda dabarsee Israa'elootatti kennuuf hin sodaatin.
Ati hidda kottee fardeen isaanii kukkutee gaariiwwan
isaaniis gubuu qabda." 7 Kanaafuu Iyyaasuu fi loltoonni
isaa hundi tasuma bishaan Meeroon biratti isaanitti
dhufanii isaan dha'an; 8 Waaqayyos dabarsee harka
Israa'elootaatti isaan kenne. Isaanis jara mo'atanii
hamma Siidoonaa Guddootti, hamma Misrefooti
Maayimiitti, hamma Sulula Miisphaa kan gama ba'a
biiftuutti isaan ari'an; hamma namni hundi dhumuttis
isaan dha'an. 9 Iyyaasuunis akkuma Waaqayyo ajaje sana
isaan godhe; innis hidda kottee fardeen isaanii kukkutee
gaariiwwan isaanii kan lolaa gube. 10 Yeroo sanatti
Iyyaasuun of irra deebi'ee Asoor qabatee mootii ishee
goraadeedhaan ajjeese. Haazooris magaalaa guddittii
mootummoota kanneen hundumaa turte. 11 Isaanis
nama ishee keessa jiru hunda goraadeedhaan fixan.
Waan hafuura baafatu tokko illee utuu hin hambisin
guutumaan guutuutti balleessan; Iyyaasuun Haazoorinis
ni gube. 12 Iyyaasuun magaalaawwan mootota hundaa
fi mootota isaanii illee qabatee goraadeedhaan fixe. Innis
akkuma garbichi Waaqayyoo Museen ajajetti guutumaan
guutuutti isaan balleesse. 13 Ta'us Israa'eloonni
magaalaa Haazoor ishee Iyyaasuun gube sana malee
magaalaawwan tabba irratti ijaaraman tokko illee
hin gubne. 14 Israa'eloonni boojuu fi horii magaalaa
sanaa hunda ofii isaaniitiif fudhatan; namoota hunda
garuu guutumaan guutuutti goraadeedhaan fixan; nama
hafuura baafatu tokko illee hin hambifne. 15 Akkuma
Waaqayyo garbicha isaa Musee ajaje sana Museenis
akkasuma Iyyaasuu ajaje; Iyyaasuunis akkasuma godhe;
inni waan Waaqayyo Musee ajaje keessaa waan tokko
illee utuu hin hojjetin hin hambifne. 16 Iyyaasuun
akkasiin guutummaa biyya sanaa qabate; kunis biyya
gaaraa, Negeeb hunda, guutummaa Gooshen, gammoojjii
gama lixa aduu, Arabbaa fi gaarran Israa'el gammoojjii
isaanii wajjin, 17 Tulluu Halaaq kan gaara See'iiritti
ol ka'uu jalqabanii hamma Ba'aal Gaad kan Tulluu
Hermoon jala hamma sulula Libaanoonitti jiru booji'e.
Innis mootota isaanii hunda gogorra'ee ajjeese. 18
Iyyaasuunis bara dheeraa mootota kanneen hundatti
waraana banaa ture. 19 Hiiwota Gibe'oon keessa
jiraatan malee magaalaan tokko iyyuu Israa'eloota
wajjin walii galtee nagaa hin godhanne; Israa'eloonni
magaalaawwan hunda waraananii qabatan. 20 Akkuma
Waaqayyo Musee ajaje sanatti gara laafina tokko
malee isaan barbadeessuudhaan guutumaan guutuutti
isaan balleessuudhaaf jedhee akka isaan Israa'elootatti
waraana bananiif kan garaa isaanii jabeesse Waaqayyo
mataa isaa ti. 21 Iyyaasuun yeroo sanatti dhaqee biyya
gaaraa keessaa jechuunis Kebroon, Debiirii fi Aanaab,
akkasumas biyya gaaraa Yihuudaatii fi biyya gaaraa
Israa'el hunda keessaa Anaaqota barbadeesse. Iyyaasuun
isaanii fi magaalaawwan isaaniis guutumaan guutuutti
barbadeesse. 22 Gaazaa, Gaatii fi Ashdoodi malee kutaan
biyya Israa'el kan Anaaqonni keessatti hafan tokko iyyuu
hin turre. 23 Kanaafuu Iyyaasuun akkuma Waaqayyo
Musee ajaje sanatti biyya guutuu qabatee akkuma mana
gosa gosa isaaniitti dhaala godhee Israa'elootaaf kenne.
Biyyattiinis akkasiin waraana irraa boqonnaa argatte.

12 Warri Kunneen mootota Israa'eloonni mo'atanii
biyyoota isaanii jechuunis gama ba'a Arabbaa
hunda dabalatee, ba'a Yordaanos, Sulula Arnooniitii
hamma Tulluu Hermoonitti irraa fudhatanii dha: 2
Sihoon mootiin Amoorotaa, Heshboon keessa taa'ee
Aro'eer ishee qarqara sulula Arnoonitti argamtu
sanaa jalqabee hamma Laga Yaaboq kana daarii
Amoonotaatti bulchaa ture; kunis walakkaa Gili'aad
dabalata. 3 Akkasumas ba'a Arabbaa Galaana Kinereetiitii
jalqabee hamma Galaana Arabbaa yookaan Galaana
Soogiddaatti, hamma Beet Yashiimootitti, achii immoo
karaa Kibbaatiin hamma tabba Phisgaatti bulchaa ture.
4 Oogi mootichi Baashaan kan sanyii Refaayim keessaa
isa dhumaa ta'e sun Ashtaarotii fi Edreyii bulchaa
ture. 5 Innis Tulluu Hermoon, Salkaa, guutummaa
Baashaan hamma Geshuurotaattii fi Ma'akaataatti,
walakkaa Gili'aad immoo hamma daangaa Sihoon
mooticha Heshboonitti bulchaa ture. 6 Museen garbichi
Waaqayyootii fi Israa'eloonni isaan mo'atan. Museen

garbichi Waaqayyoo biyya isaanii Ruubeenotaaf, gosa
Gaadiitii fi walakkaa gosa Minaaseetiif dhaala godhee
kenne. **7** Mootonni biyya Iyyaasuu fi Israa'eloonni
Yordaanosiin gama lixa biiftuutti mo'atanii kanneenii
dha: biyyi isaaniis Ba'aal Gaad Sulula Libaanoon keessa
jirtu sanaa jalqabee hamma Tulluu Halaaq kan gara
See'iir lafa Iyyaasuun akkuma gosa gosa isaaniitti
dhaala godhee Israa'elootaaf kenne sanaatti ol ka'uu
dha. **8** Biyyoonni kunneenis biyya gaaraa, biyya karaa
lixaa, Arabbaa, tabba tulluu, lafa alootii fi Negeebi
jechuunis biyyoota Heetotaa, Amoorotaa, Kana'aanotaa,
Feerzotaa, Hiiwotaatii fi Yebuusotaa ti. **9** Mootii Yerikoo,
tokko mootii Aayi kan Beet'eel biraa, tokko **10** mootii
Yerusaalem, tokko mootii Kebroon, tokko **11** mootii
Yarmuut, tokko mootii Laakkiish, tokko **12** mootii
Egloon, tokko mootii Geezir, tokko **13** mooticha Debiir,
tokko mootii Gaadeer, tokko **14** mootii Hormaa, tokko
mootii Aaraad, tokko **15** mootii Libnaa, tokko mootii
Adulaam, tokko **16** mootii Maqeedaa, tokko mootii
Beet'eel, tokko **17** mootii Tafuu'aa, tokko mootii Heefer,
tokko **18** mootii Afeeq, tokko mooticha Lashaaroon,
tokko **19** mootii Maadoon, tokko mootii Haazoor, tokko
20 mootii Shimroon Meroon, tokko mootii Akshaaf, tokko
21 mootii Ta'anaak, tokko mootii Megidoo, tokko **22**
mootii Qaadesh, tokko mootii Yoqeni'aam kan Qarmeloos
jiraatu, tokko **23** mootii Door kan tabba Door irra jiraatu,
tokko mootii Gooyim kan Gilgaal keessaa jiraatu, tokko
24 mootii Tiirzaa, tokko.

13 Waaqayyos yeroo Iyyaasuun bara dheeraa jiraatee
dulloometti akkana jedheen; "Ati amma akka
malee dulloomteerta; garuu amma iyyuu lafti dhaalamuu
qabu baay'eetu jira. **2** "Lafti hafe sunis kanaa dha:
"guutummaa biyya Filisxeemotaatii fi Geshuurotaa, **3**
karaa ba'a Gibxiitiin laga Shihoorii hamma kaaba daarii
Ashqaloonitti jiru hundi akka biyya Kana'aanotaatti
hedama. Kunis biyya Awootaa kan kutaa biyyoota
bulchitoota Filisxeemotaa shanan jechuunis Gaazaa,
Ashdood, Eqroon, Gitii fi Eqroon; **4** karaa kibbaatiin
immoo guutummaa biyya Kana'aanotaa, Me'aaraa
Siidoonaatii hamma Afeeqiitti biyya Amoorotaa **5**
kan biyya Gebaalotaa ti; akkasumas karaa ba'aatiin
guutummaa Libaanoon, Ba'aal Gaad kan Tulluu Hermoon
jalaa hamma Leeboo Hamaatitti. **6** "Ani mataan koo
jiraattota biyya gaaraa kanneen Libaanoonii hamma
Misrefooti Maayimiitti jiraatan jechuunis Siidoonota
hunda fuula Israa'elootaa duraa ari'ee nan baasa. Ati
akkuma ani si ajajetti biyya kana akka dhaalaatti
Israa'elootaaf hiri; **7** kanas gosoota sagallanii fi walakkaa
gosa Minaaseetiif dhaala godhii hiri." **8** Walakkaan
gosa Minaasee kaan, gosti Ruubeenii fi gosti Gaad
biyya Yordaanosiin gama ba'aa kan Museen garbichi
Waaqayyoo isaaniif kennee ture sana akkuma inni isaaniif
qoodetti fudhatan. **9** Biyyi sunis Aro'eer kan qarqara
Sulula Arnooniitti, argamtuu fi magaalaa walakkaa
sulula sanaa keessaatii jalqabee dirree Meedebaan
dabalatee hamma Diibooniitti diriira; **10** akkasumas
magaalaawwan Sihoon mootii Amoorotaa kan Heshboon
bulchaa ture sanaa hunda dabalatee hamma daarii
Amoonotaatti diriira ture. **11** Kana malees Gili'aad,
biyya Geshuurotaatii fi Ma'akaatotaa, guutummaa
Tulluu Hermoonii fi guutummaa Baashaan hamma
Salkaatti **12** jechuunis guutummaa mootummaa Oogi
kan Baashaan keessaa isa Ashtaarotii fi Edreyii bulchaa
ture kan sanyii Refaayimootaa keessaa isa dhumaa ta'e
sanaatti diriira. Museenis isaan mo'atee biyya isaanii
fudhate. **13** Garuu sababii Israa'eloonni ari'anii isaan
hin baasiniif Geshuuronnii fi Ma'akaatonni hamma
ammaatti Israa'eloota gidduu jiraatu. **14** Gosa Lewwiitiif
garuu inni dhaala tokko illee hin kennine; akkuma
inni waadaa isaaniif gale sanatti aarsaan ibiddaan
Waaqayyo Waaqa Israa'eliif dhi'eeffamu dhaala isaaniitii.
15 Wanni Museen gosa Ruubeeniif, balbala balbalaan
kenne kanaa dha: **16** Biyya Aro'eer kan qarqara Sulula
Arnoon, magaalattii walakkaa sululaatii jalqabee dirree
Meedebaa bira jiru hunda **17** hamma Heshboonii fi
magaalaawwan ishee kanneen dirree irra jiran hunda
jechuunis Diiboon, Baamooti Ba'aal, Beet Ba'aal Me'oon,
18 Yaahizaa, Qidemoot, Meefi'aat, **19** Kiriyaataayim,
Sibimaa, Zeret Shahari ishee gaara sululaa irratti
argamtu, **20** Beet Phe'oor, tabba Phisgaatii fi Beet
Yashiimoot **21** jechuunis magaalaawwan dirree irraa
hundumaa fi guutummaa mootummaa Sihoon mooticha
Amoorotaa kan Heshboon keessa jiraatee bulchaa ture
hundaa ti. Museenis Sihoonii fi bulchitoota Midiyaanotaa
kanneen Eewii, Reqem, Zuuri, Huurii fi Rebaa mo'ate;
isaanis Sihooniin walii galanii biyya sana keessa jiraachaa
turan. **22** Israa'eloonni warra lola keessatti ajjeefaman
irratti dabalanii Bala'aam ilma Be'oor falfalticha sanas
goraadeedhaan ajjeesan. **23** Daangaan Ruubeenotaa
qarqara laga Yordaanos ture. Magaalaawwan kanneenii
fi gandoonni isaanii akkuma balbala balbala isaaniitti
dhaala gosa Ruubeen. **24** Wanni Museen gosa Gaadiitiif
balbala balbalaan kenne kanaa dha: **25** Daangaan
isaaniis Ya'izeer, magaalaawwan Gili'aad hundumaa
fi walakkaa biyya Amoonotaa kan hamma Aro'eeritti
diriiree gara ba'a Rabbaatti argamuu dha; **26** akkasuma
Heshboonii jalqabee hamma Raamaatitti Miisphaa fi
Betooniimitti, Mahanayiimii jalqabee hamma daangaa
Debiiritti diriiruu dha; **27** amma illee sulula keessa, Beet
Haaraam, Beet Niimraa, Sukooti, Zaafoonii fi biyya Sihoon
mootichi Heshboon bulchu kan gara ba'a Yordaanos kan
hamma dhuma Galaana Kinereetitti diriiree jiru sanaa
dha. **28** Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii
akkuma balbala balbala isaaniitti dhaala gosa Gaad. **29**
Wanni Museen walakkaa gosa Minaaseetiif jechuunis
walakkaa maatii sanyii Minaaseetiif balbala balbalaan
kenne kanaa dha: **30** Daangaa biyya Mahanayiimiitii
jalqabee biyya Baashaan guutuu dabalatee naannoo
bulchiinsa Oogi mooticha Baashaan jechuunis qubata
Yaa'iir kan Baashaan keessaa magaalaa jaatama, **31**
walakkaa biyya Gili'aad, Ashtaarotii fi Edreyii, magaalaa
Oogi mootichi Baashaan jiraatuutti diriira. **32** Kun
dhaala Museen yeroo Yordaanos gama jechuunis gama
ba'a Yerikoo dirree Mo'aab keessa ture sanatti qoodee
dha. **33** Gosa Lewwiitiif garuu Museen waan tokko illee
hin kennine; akkuma inni waadaa isaaniif gale sanatti
Waaqayyo Waaqni Israa'el dhaala isaanii ti.

14 Lafti Israa'eloonni biyya Kana'aan keessatti
akka dhaalaatti argatan kan Ele'aazaar lubichi,
Iyyaasuun ilmi Nuunitii fi hangafoonni balbala gosoota
Israa'el isaaniif qoodan kanaa dha. **2** Dhaalli isaanii
kunis akkuma Waaqayyo Musee ajajetti ixaadhaan gosa
sagalii fi walakkaa gosa tokkootiif kenname. **3** Museen
karaa ba'a Yordaanosiin gosoota lamaanii fi walakkaaf
dhaala godhee kennee ture; gosa Lewwiitiif garuu warra
kaan gidduutti dhaala tokko illee hin kennine; **4** ilmaan
Yoosef gosa lama ta'anii turaniitii; isaanis Minaasee fi
Efreem. Lewwonni garuu magaalaawwan keessa jiraatan,
bushaayee fi loon isaanii bobbaafatan malee qooda
lafaa tokko illee hin arganne. **5** Kanaafuu Israa'eloonni
akkuma Waaqayyo Musee ajajetti biyya sana hiratan. **6**
Ergasiis namoonni Yihuudaa Gilgaalitti gara Iyyaasuu
dhufan; Kaaleb ilmi Yefunee namichi gosa Qeneez sun
akkana jedheen; "Ati waan Waaqayyo Qaadesh Barnee
keessatti waa'ee keetii fi waa'ee koo Musee nama Waaqaa
sanatti dubbate ni beekta. **7** Yeroo Museen garbichi
Waaqayyoo sun akka ani biyyattii basaasuuf Qaadesh
Barneetii na erge umuriin koo waggaa afurtama ture.
Anis gabaasa waan mirkaneeffadhe sanaa nan fideef; **8**
obboloonni koo warri na wajjin achi dhaqan garuu akka
onneen sabaa sodaadhaan baqxu godhan. Ta'us ani garaa
koo guutuudhaan Waaqayyo Waaqa koo duukaa bu'e.
9 Kanaafuu Museen gaafas akkana jedhee naa kakate;
'Sababii ati garaa kee guutuudhaan Waaqayyo Waaqa
koo duukaa buuteef, lafti miilli kee tuqe sun hamma
bara baraatti dhaala keetii fi dhaala ilmaan keetii ta'a.'
10 "Egaa Waaqayyo akkuma waadaa gale sanatti, gaafa
Museedhaan akkas jedhe kan yeroo Israa'el gammoojjii
keessa asii fi achi jooraa turee jalqabee waggaa afurtamii
shan na jiraachiseera. Kanaafuu ani har'a kunoo waggaa
saddeettamii shan guuteera! **11** Ani har'as akkuma gaafa
Museen na erge sanaa jabaa dha; ani akkuman dur ture
sana amma iyyuu duula dhaquuf jabaa dha. **12** Egaa
amma biyya gaaraa kan Waaqayyo gaafa sana waadaa
naa gale kana naa kenni. Ati mataan kee iyyuu akka
Anaaqonni achi keessa jiraatan, akka magaalaawwan
isaanii gurguddaa ta'anii fi dallaa jabaan marfaman
gaafas dhageesseerta; yoo Waaqayyo na gargaare garuu
ani akkuma Waaqayyo jedhe sanatti ari'ee isaan baasa."
13 Iyyaasuunis Kaaleb ilma Yefunee eebbisee Kebroonin
dhaala godhee kenneef. **14** Kanaafuu sababii inni garaa
isaa guutuudhaan Waaqayyo Waaqa Israa'el duukaa
bu'eef Kebroon hamma har'aatti iyyuu dhaala Kaaleb
ilma Yefunee namicha gosa Qeneez sanaa taatee hafte.
15 Kebroon duraan maqaa namicha Arbaaq jedhamu kan
Anaaqota hunda keessaa nama guddaa ture tokkootiin
Kiriyaati Arbaaq jedhamtee waamamaa turte. Ergasiis
biyyattiin waraana irraa boqotte.

15 Qoodni gosa Yihuudaatiif balbala balbalaan
ramadame hamma daarii Edoomitti, qarqara
kibbaatiin immoo hamma Gammoojjii Siinitti bal'ata. **2**
Daariin isaanii karaa kibbaa galoo galaanaa qarqara kibba
Galaana soogiddaattii jalqabee **3** kibba Malkaa Aqrabiim
qaxxaamuree gara Siin itti fufee hamma kibba Qaadesh
Barneetti deema. Ergasiis Hezroon darbee Adaaritti
ol ba'ee gara Qarqaatti gora. **4** Ergasii immoo achii
ka'ee karaa Azimooniin darbee hamma lafa goggogaa
Gibxiitti dhufee galaana ga'ee dhaabata. Daariin isaanii
kan gara kibbaa kanaa dha. **5** Daariin gara ba'aas
Galaana Soogiddaa ture; innis hamma dhuma laga
Yordaanositti deema. Daariin gara kaabaa immoo galoo
galaanaa kan qarqara Yordaanosii jalqabee **6** gara
Beet Hoglaatti ol ba'ee ergasii immoo karaa kaaba
Beet Arabbaatiin gara Dhagaa Boohan ilma Ruubeenitti
deema. **7** Daariin sunis ergasii Sulula Aakoor keessaa
Debiiritti ol ba'ee gara Gilgaal gama kibba laga sanaatiin
fuullee Malkaa Adumiim sanaa kaabatti gora. Daariin
kun ittuma fufee gara bishaanota Een Shemeshi darbee
Een Roogeelitti gad ba'a. **8** Ergasiis karaa kibba tabba
magaalaa Yebuusotaatiin jechuunis Yerusaalemitiin
ba'ee Sulula Ben Hinoom irraan darba. Achiis ba'ee
qarqara kaaba Sulula Refaayimitti fiixee tulluu gama
lixa Sulula Hinoom jirutti ol ba'e. **9** Daariin sun
ammas fiixee gaaraa irraa ka'ee gara burqaa bishaanota
Neftoo'aatti qajeelee magaalaawwan Tulluu Efrooniin
ba'ee gara Ba'aalaatti jechuunis Kiriyaati Ye'aariimitti
gad bu'e. **10** Ergasii Ba'aalaa irraa Tulluu See'iiritti gara
lixaatti garagalee tabba kaaba Tulluu Yi'aariim jechuunis
Kesaaloon irra ba'ee itti fufuudhaan Beet Shemeshitti
gad bu'ee Tiimnaahitti darba. **11** Gara kaaba tabba
Eqroonitti darbee Shikeroonitti goree Tulluu Ba'aalaa
irra qaxxaamuruudhaan hamma Yabni'eelitti deema.
Daariin sunis galaana ga'ee dhaabate. **12** Daariin gara
lixaa immoo qarqara Galaana Guddaa ti. **13** Iyyaasuun
akkuma Waaqayyo isa ajajetti, qooda Yihuudaa irraa
kutee Kebroon biyya Kiriyaati Arbaaq jedhamtu sana
Kaaleb ilma Yefuneetiif kenne. Arbaaq kunis abbaa
Anaaq. **14** Kaalebis ilmaan Anaaq sadan jechuunis
Sheeshaayiin, Ahiimanii fi Talmaayi sanyii Anaaq ari'ee
achii baase. **15** Achiis namoota biyya Debiir ishee dur
Kiriyaati Seefer jedhamaa turte sana keessa jiraatanitti
duule. **16** Kaalebis, "Ani nama Kiriyaati Seefer lolee
qabatutti intala koo Aaksaa nan heerumsiisa" jedhe.
17 Obboleessi Kaaleb, Otnii'eel ilmi Qenaz magaalattii
qabate; Kaalebis intala isaa Aaksaa isatti heerumsiise.
18 Isheenis yeroo gara Otnii'eel dhuftetti akka inni
abbaa ishee lafa qotiisaa kadhatu isa kakaafte. Kaalebis
yommuu isheen harree ishee irraa buutetti, "Ani maal
siif godhu?" jedhee ishee gaafate. **19** Isheenis deebiftee,
"Waan addaa tokko naa godhi. Akkuma Negeeb keessatti
lafa naa kennite sana burqaawwan bishaaniis naa kenni"
jetteen. Kaalebis burqaawwan oliitii fi gadii kenneef.
20 Dhaalli gosti Yihuudaa balbala balbalaan argate
kunoo kana: **21** Negeeb keessaa magaalaawwan gosa
Yihuudaa kanneen qarqara kibbaatti daarii Edoom irratti
argaman kanneenii dha: Qabzi'eel, Eederi, Yaaguur,
22 Qiinaa, Diimonaa, Adi'aadaa, **23** Qaadesh, Haazoor,
Yitinaan, **24** Ziif, Telem, Ba'aalooti, **25** Haazoor Hadaataa,
Keriiyooti kan Hezroon jedhamtu sana, **26** Amaam,
Shemaa, Molaadaa, **27** Hazar Gadaa, Heshmoon, Beet
Phelexi, **28** Hazar Shuu'aal, Bersheebaa, Biziyootiyaa,
29 Ba'aalaa, Iyyiim, Ezem, **30** Eltolaad, Kisiil, Hormaa,
31 Siiqlaag, Madmaanaa, Saansaanaa, **32** Lebaa'oot,
Shiiliihiim, Aayinii fi Rimoonii dha; magaalaawwanii
fi gandoonni isaanii walumaa galatti digdamii sagal

turan. **33** Karaa sulula lixa biiftuutiin immoo: Eshitaa'ol,
Zoraa, Ashinaa, **34** Zaano'aa, Een Ganiim, Tafuu'aa,
Eenaami, **35** Yarmuuti, Adulaam, Sookoo, Azeeqaa, **36**
Sha'arayiim, Aaditaayim, Gedeeraa fi Gedeerootaayimii
dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii kudha afur
turan. **37** Zenaan, Hadaashaa, Migdaal Gaad, **38** Dili'aan,
Miisphaa, Yoqti'eel, **39** Laakkiish, Boozqaati, Egloon,
40 Kaboon, Lahimaas, Kiitiliish, **41** Gedeerooti, Beet
Daagon, Na'amaa fi Maqeedaa dha; magaalaawwanii fi
gandoonni isaanii kudha ja'a turan. **42** Libnaa, Eteeri,
Ashaan, **43** Yiftaa, Ashinaa, Neziibi, **44** Qeyiilaa, Akziibii
fi Maareeshaa dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii
sagal turan. **45** Eqroon, qubatawwanii fi gandoota
naannoo ishee jiran wajjin, **46** akkasumas karaa lixa
Eqrooniitiin qubatawwanii fi gandoota isaanii kanneen
naannoo Ashdood jiran hunda, **47** Ashdood, magaalaa
isheetii fi gandoota ishee, Gaazaa, magaalaa isheetii fi
gandoota ishee kanneen hamma Laga Gibxii fi hamma
qarqara Galaana Guddichaatti jiranii dha. **48** Biyya
gaaraa keessatti immoo: Shaamiir, Yatiir, Sookoo, **49**
Danaa, Kiriyaati Sanaa jechuunis Debiir, **50** Aanaab,
Eshitmo'aa, Aaniim, **51** Gooshen, hooloonii fi Giiloo
dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii kudha tokko
turan. **52** Araab, Duumaa, Eshi'aan, **53** Yaanuum, Beet
Tafuu'aa, Afeeqaa, **54** Humtaa, Kebroon ishee Kiriyaati
Arbaaq jedhamtuu fi Zii'oorii dha; magaalaawwanii fi
gandoonni isaanii sagal turan. **55** Maa'oon, Qarmeloos,
Ziif, Yutaa, **56** Yizri'eel, Yooqidi'aam, Zaano'aa, **57**
Qaayin, Gibe'aa fi Tiimnaahii dha; magaalaawwanii
fi gandoonni isaanii kudhan turan. **58** Halhuul, Beet
Zuuri, Gedoor, **59** Ma'aaraati, Beet Anootii fi Elteqoonii
dha; magaalaawwanii fi gandoonni isaanii ja'a turan.
60 Kiriyaati Ba'aal kan Kiriyaati Ye'aariim jedhamtuu
fi Raabbaa dha; magaalaawwanii fi gandoonni ishee
lama turan. **61** Gammoojjii keessatti immoo: Beet
Arabbaa, Midiin, Sekaakaa, **62** Niibishaan, Magaalaa
Soogiddaatii fi Een Gaadii dha; magaalaawwanii fi
gandoonni isaanii ja'a turan. **63** Sabni Yihuudaa garuu
Yebuusota Yerusaalem keessa jiraachaa turan sana
ari'anii baasuu hin dandeenye; Yebuusonnis hamma
har'aatti saba Yihuudaa wajjin Yerusaalem keessa jiraatu.

16 Qoodni Yoosef Yordaanos Yerikoo biratti argamtu,
karaa ba'a bishaanota Yerikootii ka'ee gammoojjii
keessa qaxxaamuree biyya gaaraa Beet'eelitti ol ba'a. **2**
Luuzi ishee Beet'eel jedhamtu sanaa ka'ee gara biyya
Arkaawotaa kan Axaaroti keessatti argamtu sanaatti
ce'a. **3** Achii immoo gara lixaa biyya Yafleexotaatti gad
bu'ee Beet Horoon ga'ee gara Geezir itti fufee galaanicha
ga'ee dhaabata. **4** Akkasitti Minaasee fi Efreem, ilmaan
Yoosef dhaala isaanii argatan. **5** Qoodni gosti Efreem
balbala balbalaan argatte kunoo kana: Daariin dhaala
isaanii gara ba'aatiin Axaaroti Adaarii ka'ee hamma Beet
Horoon gara Ol aanuutti deemee **6** hamma galaanaatti
itti fufa. Karaa kaabaatiin Mikmetaatii ka'ee karaa
ba'aatiin gara Taanaat Shiiloo goree achiin darbee ba'a
Yaano'aatti qajeela. **7** Ergasii immoo Yaano'aadhaa ka'ee
Axaarotii fi Na'araatti gad bu'ee Yerikoo irra naanna'ee
Yordaanositti gad ba'a. **8** Daariin sun Tafuu'aadhaa ka'ee
gama Lixaatiin Laga Qaanaatti gad bu'ee galaana ga'ee
dhaabata. Dhaalli gosti Efreem balbala balbalaan argatte
kanaa dha. **9** Daariin kun magaalaawwanii fi olloota
isaanii kanneen dhaala gosa Minaasee keessatti gosa
Efreemiif hambifaman hundas ni dabalata. **10** Isaan
Kana'aanota Geezir keessa jiraachaa turan sana ari'anii
achii hin baafne ture; hamma har'aatti Kana'aanonni
saba Efreem gidduu jiraatu; garuu akka hojii humnaa
hojjetan dirqamu.

17 Gosti Minaasees qooda argatte; inni ilma Yoosef
hangafa tureetii. Maakiir ilmi Minaasee hangaftichi
abbaan Gili'aadotaa sun sababii loltuu jabaa ta'eef
Gili'aadii fi Baashaan isaaf kennaman. **2** Kanaafuu
qoodni kun saba Minaasee warra hafaniif jechuunis
balbala Abii'ezer, Heleq, Asrii'eel, Sheekem, Heeferii
fi Shemiidaaf kenname. Kunneenis balbala balbala
isaaniitiin ilmaan Minaasee ilma Yoosef kanneen biraa
ti. **3** Zelofehaad ilmi Heefer, ilmi Gili'aad, ilma Maakiir,
ilmi Minaasee sun intallan malee ilmaan hin qabu ture.
Maqaan intallan isaas Mahilaa, Nohii, Hoglaa, Miilkaa fi
Tiirzaa. **4** Isaanis gara Ele'aazaar lubichaa, gara Iyyaasuu
ilma Nuunitii fi gara hooggantootaa dhaqanii "Waaqayyo
akka inni obboloota keenya gidduutti dhaala nuu kennuuf
Musee ajajeera" jedhan. Kanaafuu Iyyaasuun akkuma
ajaja Waaqayyootti obboloota abbaa isaanii wajjin dhaala
kenneef. **5** Minaaseen Gili'aadii fi Baashaan keessaa gama
ba'a Yordaanositti lafa iddoo kudhanitti hiramu qaba
ture. **6** Kunis sababii intallan gosa Minaasee sun ilmaan
dhiiraa gidduutti qooda argataniif. Lafti Gili'aad ilmaan
Minaasee kanneen hafaniif kennamte. **7** Daangaan gosa
Minaasee Aasheerii ka'ee hamma Mikmetaati kan karaa
ba'a Sheekem jirtu sanaatti bal'ata. Daangaan sunis achii
ka'ee kibbaan gad bu'ee saba Een Tafuu'aa keessa jiraatus
dabalata. **8** Biyyi Tafuu'aa kan Minaasee turte; Tafuu'aan
mataan ishee garuu karaa daangaa Minaaseetiin kan
ilmaan Efreem turte. **9** Daangaan sun karaa kibbaatiin
ittuma fufee Laga Qaanaa bira ga'a. Magaalaawwan
Efreem kanneen magaalaawwan Minaasee gidduutti
argamanitu ture; daangaan Minaasee garuu Kaaba
lagichaa irra darbee galaana bira ga'ee dhaabata. **10** Biyyi
sun karaa kibbaatiin kan gosa Efreemiiti; karaa kaabaatiin
immoo kan gosa Minaasee ti. Biyyi Minaasee hamma
galaanaatti deemee karaa kaabaatiin Aasheerin, karaa
ba'aatiin immoo Yisaakorin daangeessa. **11** Minaaseenis
Yisaakorii fi Aasheer keessaa Beet She'aan, Yible'aamii fi
saba Door, Eendoor, Ta'anaakii fi Megidoo qubatawwan
naannoo isaanii jiran wajjin qaba ture; sadaffaan
immoo Naafootii dha. **12** Ta'us sababii Kana'aanonni
biyya sana jiraachuuf kutatanii turaniif gosti Minaasee
magaalaawwan kanneen qabachuu hin dandeenye. **13**
Garuu Israa'eloonni yommuu jabina argachaa dhufanitti
akka isaan hojii humnaa hojjetan godhan malee
Kana'aanota achii hin baafne. **14** Namoonni Yoosefis
Iyyaasuudhaan, "Ati maaliif ixaa tokkoo fi qooda tokko
qofa dhaala nuu kennite? Nu saba akka malee baay'ee
fi saba Waaqayyo guddisee eebbisee dha" jedhan. **15**
Iyyaasuunis, "Yoo isin akka malee baay'attanii biyyi
gaaraa Efreem kun isinitti dhiphatte bosona seenaatii
biyya Feerzotaatii fi Refaayimootaa keessatti iddoo

jireenyaa qopheeffadhaa" jedhee deebiseef. **16** Namoonni
Yoosefis, "Biyyi gaaraa kun nu hin ga'u; Kana'aanonni
lafa diriiraa irra jiraatan hundi, warri Beet She'aanii
fi qubatawwan ishee akkasumas warri Sulula Yizri'eel
keessa jiraatan hundi gaariiwwan sibiilaa qaban" jedhanii
deebisan. **17** Iyyaasuun garuu mana Yoosefiin jechuunis
Efreemii fi Minaaseedhaan akkana jedhe; "Isin saba akka
malee baay'ee kan humna guddaa qabuu dha. Ixaa tokko
qofa hin qabaattan. **18** Biyya gaaraa kan bosonaa garuu
ni qabaattu; bosona ciraa; biyyattiinis hamma qarqara
daangaa isheetti kanuma keessan taati; Kana'aanonni
yoo gaariiwwan sibiilaa qabaatanii jajjaboo ta'anis isin
ariitanii isaan baasuu dandeessu."

18 Guutummaan waldaa Israa'el Shiilootti walitti
qabamee dunkaana wal ga'ii achitti dhaabate.
Biyyattiin harka isaanii jala galte; **2** ta'us amma illee
gosoonni Israa'el torba dhaala isaanii hin fudhanne ture.
3 Kanaafuu Iyyaasuun Israa'elootaan akkana jedhe; "Isin
utuu biyya Waaqayyo Waaqni abbootii keessanii isinii
kenne kana hin fudhatin hamma yoomiitti turtu? **4**
Tokkoo tokkoo gosaa keessaa nama sadii sadii kennadhaa.
Anis akka isaan biyya sana ilaalanii akkuma dhaala gosa
hundaatti waa'ee ishee barreessaniif isaan nan erga.
Isaanis ergasii gara kootti deebi'u. **5** Isin biyya sana
iddoo torbatti qoodu qabdu. Yihuudaan biyya karaa
Kibbaa keessatti hafee manni Yoosef immoo biyya karaa
kaabaatti hafuu qaba. **6** Isin erga waa'ee biyya iddoo
torbatti qoodamte sanaa barreessitanii booddee gabaasa
natti fidaa; anis fuula Waaqayyo Waaqa keenyaa duratti
ixaa isinii buusa. **7** Gosti Lewwii garuu gidduu keessanitti
qooda lafaa hin argatu; sababiin isaas tajaajilli lubummaa
kan isaan Waaqayyoof kennan sun dhaala isaanii ti.
Gosti Gaad, kan Ruubeenii fi walakkaan gosa Minaasee
duraanuu karaa ba'a Yordaanosiin qooda isaanii argatanii
jiru. Museen garbichi Waaqayyoo sun isaaniif kennee
ture." **8** Kanaafuu jarri karaa isaanii qabatanii qajeelan;
Iyyaasuunis warra haala biyyattii barreessuu dhaqaniin
akkana jedhe; "Dhaqaatii biyya sana sakatta'aatii waa'ee
ishee galmeessaa. Ergasii immoo gara koo kottaa; anis
asuma Shiilootti fuula Waaqayyoo duratti ixaa isiniif
nan buusa." **9** Kanaafuu namoonni sun ka'anii biyya
sana keessa dedeemanii waa'ee haala ishees magaalaa
magaalaadhaan iddoo torbatti qoodanii kitaaba maramaa
irratti barreessanii qubata Shiilootti gara Iyyaasuutti
deebi'an. **10** Iyyaasuun ergasii Shiiloo keessatti fuula
Waaqayyoo duratti ixaa buuseef; akkuma qooda gosa
isaaniittis Israa'elootaaf biyyattii hire. **11** Ixaan jalqabaa
akkuma balbala balbala isaaniitti gosa Beniyaamiif ba'e.
Biyyi isaan ixaadhaan argatanis gosa Yihuudaatii fi
gosa Yoosef gidduutti argama. **12** Karaa kaabaatiin
daariin isaanii Yordaanosii ka'ee kaaba tabba Yerikoo
irra darbuudhaan karaa lixaatiin biyya gaaraatti gad
bu'ee gammoojjii Beet Aawweniitiin ba'a. **13** Achii ka'ee
kibba tabba Luuzitti jechuunis Beet'eelitti darbee gara
Axaaroti Adaar kan gaara kibba Beet Horoon isa gadii
sanaatti gad bu'a. **14** Daariin sunis karaa kibbaatiin gaara
Beet Horoonitti garagalee jiru sanaa ka'ee karaa lixaatiin
gara kibbaatti goree magaalaa ilmaan Yihuudaa kan
Kiriyaati Ba'aal jechuunis Kiriyaati Ye'aariim ga'a. Kunis
daangaa lixaa ti. **15** Daangaan kibbaa karaa lixaatiin
qarqara Kiriyaati Ye'aariimiitii jalqaba; daangaan isaa
immoo gara bishaan Neftoo'aatti gad bu'a. **16** Daangaan
sunis karaa kaaba Sulula Refaayimiitiin gara gaara Sulula
Ben Hinoomitti garagalutti gad bu'a. Innis tabba kibba
magaalaa Yebuusotaa biraan gara Sulula Hinoomitti
itti fufee gara Een Roogeelitti gad bu'a. **17** Ergasii
gara kaabaatti goree Een Shemeshi dhaqa; achii ka'ees
gara Geliiloot kan Malkaa Adumiimitti gara galtee jirtu
sanaa itti fufee hamma Dhagaa Boohan ilma Ruubeen
sanaatti gad bu'a. **18** Ammas gara tabba kaaba Arabbaatti
itti fufee gara Arabbaatti gad bu'a. **19** Ergasii tabba
kaaba Beet Hoglaatti qajeelee karaa kaaba galoo Galaana
Soogiddaa kan karaa kibbaatiin afaan Yordaanositti
argamtuutiin ba'a. Kun daarii karaa kibbaa ti. **20** Lagni
Yordaanosis karaa ba'aatiin daarii ta'a. **21** Magaalaawwan
gosti Beniyaam akkuma maatii maatii isaaniitti argatan
kanneenii dha: Yerikoo, Beet Hoglaa, Eemeqi Qaziizi,
22 Beet Arabbaa, Zemaaraayim, Beet'eel, **23** Aawiim,
Faaraa, Ofraa, **24** Kefar Aamoonaay, Ofnii fi Gebaa dha;
magaalaawwanii fi gandoonni isaanii kudha lama turan.
25 Gibe'oon, Raamaa, Bi'eerooti, **26** Miisphaa, Kefiiraa,
Moozaa, **27** Reqem, Yirphi'eel, Taraalaa, **28** Zeelaa,
Haa'elef, magaalaa Yebuusotaa jechuunis Yerusaalem,

19 Ixaan lammaffaan gosa Simi'ooniif balbala
balbalaan ba'e. Dhaalli isaaniis dhaala gosa
Yihuudaa keessatti argama. **2** Kunis: Bersheebaa yookaan
Shebaa, Molaadaa, **3** Hazar Shuu'aal, Baalaa, Ezem, **4**
Eltolaad, Betuul, Hormaa, **5** Siiqlaag, Beet Markaabot,
Hazar Suusaa, **6** Beet Lebaa'otii fi Shaaruheen;
magaalaawwanii fi gandoonni isaanii kudha sadii turan;
7 Ayin, Rimoon, Eteerii fi Ashaan, magaalaawwanii
fi gandoota isaanii afran, **8** akkasumas gandoota
naannoo magaalaawwan kanneenii jiran kanneen
hamma **9** Sababii qoodni gosa Yihuudaa hamma
isaan barbaadanii ol ta'eef dhaalli gosa Simi'oon kun
qooda gosa Yihuudaa irraa fudhatame. Kanaafuu gosti
Simi'oon Yihuudaa keessatti dhaala argate. **10** Ixaan
sadaffaan gosa Zebuulooniif balbala balbalaan ba'e;
kunis: Daariin dhaala isaanii hamma Saariiditti deema.
11 Achiis karaa lixaatiin gara Mare'aalaatti gad bu'ee
Dabesheetitti riiqatee hamma laga Yoqeni'aam dura
jiru sanaatti deema. **12** Ergasiis Saariid irraa gara
Kisloti Taaboor biyya ba'a biiftuutti argamtu sanaatti
gara ba'aatti goree Daaberaatitti qajeelee hamma
Yaafiiyaatti deema. **13** Achiis karaa ba'aatiin itti fufee
Gat Heeferii fi Eetqaaxin dhaqa; Rimooniin gad ba'ee
gara Ne'aahitti gora. **14** Daariin sunis karaa kaabaatiin
gara Hanaatoonitti goree Sulula Yiftaa Eelitti dhuma.
15 Kanneen irrattis Qaataat, Naahaalal, Shimroon,
Yidalaa fi Beetlihem dabalamaniiru. Isaaniis gandoota
isaanii wajjin magaalaawwan kudha lama turan. **16**
Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii dhaala
gosti Zebuuloon balbala balbalaan argatee dha. **17**
Ixaan afuraffaan gosa Yisaakoriif balbala balbalaan
ba'e. **18** Biyyi isaaniis: Yizri'eel, Kesuloot, Suunam, **19**
Hafaarayim, Shii'oon, Anaaharat, **20** Rabiit, Kishoon,

Ebezi, **21** Remeet, Een Ganiim, Een Hadaa fi Beet
Phaxeex. **22** Daariin isaanii Taaboor, Shahazumaa fi
Beet Shemeshi tuqee Yordaanos ga'ee dhaabata. Isaanis
gandoota isaanii wajjin magaalaawwan kudha ja'a
turan. **23** Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii
dhaala gosti Yisaakor balbala balbalaan argatee dha.
24 Ixaan shanaffaan gosa Aasheeriif balbala balbalaan
ba'e. **25** Biyyi isaaniis: Helqaat, Halii, Beten, Akshaaf,
26 Alaamelek, Amaadii fi Mishi'aal. Daangaan sunis
karaa lixaatiin Qarmeloosii fi Shiihoor Libnaat tuqa. **27**
Ergasii karaa ba'a biiftuutiin gara Beet Daagonitti goree
Zebuuloonii fi Sulula Yiftaa Eelitti qabatee Kaabuulin
gara bitaatti dhiisee karaa kaabaatiin Beet Emeeqii
fi Ne'ii'eelitti qajeela. **28** Achiis ka'ee gara Eebroon,
Rehoob, gara Hamoonii fi Qaanaatti ol ba'ee hamma
Siidoonaa Guddichaatti deema. **29** Daangaan sunis
ergasii gara Raamaatti goree magaalaa Xiiroos kan dallaa
jabaa qabu sanaa dhaqee gara Hoosaatti goree karaa
Akziibiitiin galaana ga'ee dhaabata; **30** kunis biyya Umaa,
biyya Afeeqiitii fi Rehoob dabalata. Isaanis gandoota
isaanii wajjin magaalaawwan digdamii lama turan. **31**
Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii dhaala
gosti Aasheer balbala balbalaan argatee dha. **32** Ixaan
ja'affaan gosa Niftaalemiif balbala balbalaan ba'e; kunis:
33 Daariin isaanii Heelefii fi muka guddaa Za'aanaaniim
keessa jiru sanaa ka'ee Adaamii Neqebii fi Yabni'eel irraan
gara Laquumiitti qajeelee Yordaanos ga'ee dhaabata. **34**
Daariin sun Aznoot Taabooritti qajeelee gara lixaatti
goruudhaan Huuqooqi ga'ee dhaabata. Innis karaa
kibbaatiin Zebuuloon, karaa lixatiin Aasheer, karaa
ba'aatiin immoo Yordaanos tuqa. **35** Magaalaawwan
dallaa jabaa qaban kanneenii dha: Zidiimi, Zeeri, Hamaati,
Raqaati; Kinereeti, **36** Adaamaa, Raamaa, Haazoor,
37 Qaadesh, Edreyii, Een Haxoor, **38** Yiroon, Migdaal
Eel, Horeem, Beet Anaatii fi Beet Shemesh. Isaanis
gandoota isaanii wajjin magaalaawwan kudha sagal
turan. **39** Magaalaawwan kunneenii fi gandoonni isaanii
dhaala gosti Niftaalem balbala balbalaan argatee dha.
40 Ixaan torbaffaan gosa Daaniif balbala balbalaan
ba'e. **41** Biyyi isaan Dhaalanis: Zoraa, Eshitaa'ol, Iir
Shemeshi, **42** Sha'alabiin, Ayaaloon, Yitlaa, **43** Eeloon,
Tiimnaahi, Eqroon, **44** Elteqee, Gibetoon, Baa'ilaati, **45**
Yihuud, Benee Beraaq, Gat Rimoon, **46** Meyaarqoonii
fi Raqoon Yoopheetti garagalee argamu sanaa dha. **47**
Ijoolleen Daan garuu sababii lafti dhaalan sun isaanitti
dhiphatteef ol ba'anii Lesheemin waraananii qabatan;
erga goraadeedhaan dha'anii booddee ishee dhuunfatan.
Isaanis Lesheem keessa qubatanii Daan jedhanii maqaa
abbaa isaaniitiin ishee moggaasan. **48** Magaalaawwan
kunneenii fi gandoonni isaanii dhaala gosti Daan balbala
balbalaan argatee dha. **49** Israa'eloonnis erga biyyattii
ixaadhaan qoodamte sana hiranii fixanii booddee gidduu
isaaniitti Iyyaasuu ilma Nuunitiif dhaala kennan; **50**
dhaala kanas akkuma Waaqayyo ajajetti kennan. Isaanis
magaalaa inni gaafatee kennaniif; magaalaan sunis
Timnaat Seeraa kan biyya gaaraa Efreemitti argamtuu
dha. Innis magaalaa sana ijaaree keessa jiraate. **51**
Kunneen biyyoota Ele'aazaar lubichi, Iyyaasuun ilmi
Nuunitii fi hangafoonni gosoota Israa'el Shiilootti fuula
Waaqayyoo duratti balbala dunkaana wal ga'ii irratti
ixaadhaan kennanii dha. Isaanis akkasiin biyyattii
qooduu xumuran.

20 Ergasii Waaqayyo Iyyaasuudhaan akkana jedhe: **2**
"Akkuma ani karaa Museetiin isin ajaje sanatti akka
Israa'eloonni magaalaawwan itti kooluu galan filatan itti
himi; **3** kunis akka namni tasuma yookaan utuu itti hin
yaadin nama ajjeese kam iyyuu itti kooluu galee nama
haaloo dhiigaa baasu duraa ba'uuf. **4** Inni yommuu
magaalaawwan sana keessaa tokkotti kooluu galutti
karra magaalattii irra dhaabatee fuula maanguddoota
magaalaa sanaa duratti dhimma isaa himachuu qaba.
Isaanis ergasii magaalaa isaaniitti isa simatanii akka
inni isaan wajjin jiraatuuf iddoo kennuufii qabu. **5**
Yoo namni haaloo dhiigaa baasu isa duukaa bu'e illee,
sababii inni utuu itti hin yaadinii fi utuu duraan jibba
wal irraa hin qabaatin nama ollaa isaa ajjeeseef, isaan
namicha sana dabarsanii kennuu hin qaban. **6** Inni
hamma fuula waldaa dura qorumsaaf dhaabatuttii fi
hamma lubni ol aanaan yeroo sanatti tajaajilaa ture
du'utti magaalaadhuma sana keessa jiraachuu qaba.
Ergasii inni mana isaatti, gara magaalaa keessaa baqate
sanaatti deebi'uu danda'a." **7** Kanaafuu isaan biyya
gaaraa Niftaalem keessaa Qaadesh ishee Galiilaa keessaa
sana, biyya gaaraa Efreem keessaa Sheekem, biyya
gaaraa Yihuudaa keessaa immoo Kiriyaati Arbaaq kan
Kebroon jedhamtu sana filatan. **8** Yordaanos gamaa
karaa lixa Yerikootiin, biyya gosa Ruubeen keessaa Bezer
ishee gammoojjii diriiraa keessaa sana, biyya gosa Gaad
keessaa Raamooti ishee Gili'aad keessatti argamtu, biyya
gosa Minaasee keessaa immoo Goolaan ishee Baashaan
keessatti argamtu sana filatan. **9** Magaalaawwan akka
namni tasa nama ajjeese kam iyyuu itti baqatuuf
Israa'eloota hundaa fi alagoota gidduu isaanii jiraataniif
filataman kanneenii dha; kunis akka inni hamma harka
waldaa jirutti namicha haaloo dhiigaa baasu sanaan hin
ajjeefamneef.

21 Hangafoonni maatii Lewwotaa Ele'aazaar
lubichatti, Iyyaasuu ilma Nuunittii fi hangafoota
maatiiwwan gosoota Israa'el kaanitti dhi'aatanii **2**
Shiiloo Kana'aan keessatti argamtu sana keessatti,
"Waaqayyo akka isin magaalaa nu keessa jiraannu
lafa tikaa kan horii keenyaaf ta'u wajjin nuu kennitan
karaa Museetiin ajajee ture" jedhaniin. **3** Kanaafuu
Israa'eloonni akkuma Waaqayyo ajajetti dhaala ofii
isaanii keessaa magaalaawwan kanneenii fi lafa
tikaa Lewwotaaf kennan. **4** Ixaan jalqabaa gosa
Qohaatiif balbala balbalaan ba'e. Lewwota sanyii Aroon
lubichaatiifis gosa Yihuudaa, gosa Simi'oonii fi gosa
Beniyaam keessaa magaalaawwan kudha sadii ixaadhaan
argatan. **5** Sanyii Qohaati warra hafaniif immoo balbala
gosa Efreem, gosa Daanii fi walakkaa gosa Minaasee
keessaa magaalaawwan kudhan ixaadhaan argatan. **6**
Sanyiiwwan Geershooniif balbala gosa Yisaakor, gosa
Aasheer, gosa Niftaalemii fi walakkaa gosa Minaasee kan
Baashaan keessaa sana irraa magaalaawwan kudha sadii
ixaadhaan argatan. **7** Sanyiiwwan Meraariis balbala
balbalaan gosa Ruubeen, gosa Gaadii fi gosa Zebuuloon

keessaa magaalaawwan kudha lama ixaadhaan argatan.
8 Kanaafuu Israa'eloonni akkuma Waaqayyo karaa
Museetiin ajaje sanatti magaalaawwan kanneenii fi lafa
tikaa ixaadhaan Lewwotaaf kennan. **9** Gosa Yihuudaa fi
gosa Simi'oon irraa magaalaawwan kanneen maqaa
maqaadhaan qoodan; **10** sababii ixaan jalqabaa isaaniif
ba'eef magaalaawwan kunneen sanyiiwwan Aroon warra
Lewwotaa keessaa balbala Qohaati ta'aniif kennaman:
11 Isaanis Kiriyaati Arbaaq jechuunis Kebroon ishee
biyya gaaraa Yihuudaa keessaa sana lafa tikaa naannoo
ishee wajjin kennaniif. Arbaaq abbaa Anaaq ture. **12**
Lafa qotiisaa fi gandoota naannoo magaalattii jiran
garuu Kaaleb ilma Yefuneetiif handhuuraa godhanii
kennan. **13** Kanaafuu sanyiiwwan Aroon lubichaatiif
Kebroon jechuunis magaalaa namni nama ajjeesee
himatamu tokko itti baqatuu fi Libnaa, **14** Yatiir,
Eshtimo'aa, **15** Hooloon, Debiir, **16** Aayin, Yutaanii
fi Beet Shemeshi lafa tikaa wajjin kennameef; isaan
kunneen magaalaawwan sagallan gosoota lamaan
irraa qoodamaniifii dha. **17** Gosa Beniyaam irraas
Gibe'oon, Gebaa'i, **18** Anaatootii fi Almoon lafa tikaa
wajjin kennaniif; isaanis magaalaawwan afurii dha. **19**
Magaalaawwan lafa tikaa wajjin sanyiiwwan Aroon
kanneen luboota ta'aniif kennaman hundi kudha sadii
turan. **20** Qohaatota balbala Lewwii warra hafaniif
gosa Efreem irraa magaalaawwan kanneentu ixaadhaan
argatan: **21** Isaanis biyya gaaraa Efreem keessaa
Sheekem jechuunis magaalaa namni nama ajjeesee
himatamu itti baqatu sanaa fi Geezir, **22** Qibxaayimii
fi Beet Horoon, walumatti magaalaawwan afur lafa
tikaa wajjin fudhatan. **23** Akkasumas gosa Daan keessaa
Elteqee, Gibetoon, **24** Ayaaloonii fi Gat Rimoon, walumaa
galatti magaalaawwan afur lafa tikaa wajjin fudhatan. **25**
Walakkaa gosa Minaasee keessaa immoo Ta'anaakii fi Gat
Rimoon, magaalaawwan lama lafa tikaa wajjin fudhatan.
26 Magaalaawwan kurnan kunneen hundii fi lafti tikaa
isaanii balbala gosa Qohaati warra hafaniif kennaman.
27 Geershoonota balbala Lewwiitiif immoo: Walakkaa
gosa Minaasee keessaa, Goolaan ishee Baashaan keessaa
jechuunis magaalaa namni nama ajjeesee himatamu
tokko itti baqatu sanaa fi Be'eshitiraa, magaalaawwan
lamaa fi lafa tikaa isaaniitu kennameef; **28** gosa Yisaakor
keessaa Kishoon, Daaberaati, **29** Yarmuutii fi Een
Ganiim, magaalaawwan afurii fi lafa tikaa isaaniitu
kennameef; **30** gosa Aasheer keessaa Mishi'aal, Abdoon,
31 Helqaatii fi Rehoob, magaalaawwan afurii fi lafa tikaa
isaaniitu kennameef; **32** gosa Niftaalem keessaa Qaadesh
ishee Galiilaa keessaa, magaalaan namni nama ajjeesee
himatamu tokko itti kooluu galuu akkasumas Hamoot
Doorii fi Qartaan, magaalaawwan sadii lafa tikaa isaanii
wajjin kennameef. **33** Gosoota Geershoonotaatiif immoo
magaalaawwan kudha sadiitu lafa tikaa wajjin kenname.
34 Lewwota hafan warra balbala Meraarii ta'aniif: gosa
Zebuuloon keessaa, Yoqeni'aam, Qartaa, **35** Dimnaa
fi Naahaalal, magaalaawwan afurtu lafa tikaa wajjin
kenname; **36** gosa Ruubeen keessaa Bezer, Yaahizaa,
37 Qidemootii fi Meefi'aat, magaalaawwan afur lafa
tikaa wajjin kennameef; **38** gosa Gaad keessaa immoo,
Raamooti ishee Gili'aad keessaa jechuunis magaalaa
namni nama ajjeesee himatamu tokko itti kooluu galu,
Mahanayiim, **39** Heshboonii fi Ya'izeer, walumaa galatti
magaalaawwan afurtu lafa tikaa wajjin kennameef.
40 Lewwota hafan warra balbala Meraarii ta'aniif
walumaa galatti magaalaawwan kudha lamatu ixaadhaan
kenname. **41** Magaalaawwan Lewwotaa kanneen biyya
Israa'eloonni dhuunfatan keessatti argaman lafa tikaa
wajjin walumaa galatti afurtamii saddeet turan. **42**
Tokkoon tokkoon magaalaawwan kanneenii naannoo
isaaniitii lafa tikaa qabu turan; magaalaawwan hundinuu
akkanuma. **43** Kanaafuu Waaqayyo biyya abbootii
isaaniitiif kennuuf kakate hunda saba Israa'eliif kenne;
isaanis biyya sana qabatanii achi jiraatan. **44** Waaqayyo
akkuma abbootii isaaniitiif kakate sana karaa hundaan
boqonnaa isaanii kenne. Diinni isaanii tokko iyyuu fuula
isaanii dura dhaabachuu hin dandeenye; Waaqayyo
diinota isaanii hunda dabarsee harka isaaniitti kenne.
45 Waadaa gaarii Waaqayyo mana Israa'eliif gale keessaa
tokko iyyuu hin hafne; hundinuu guutameera.

22 Ergasii Iyyaasuun gosa Ruubeen, gosa Gaadii fi
walakkaa gosa Minaasee walitti waamee **2** akkana
jedheen; "Isin waan Museen garbichi Waaqayyoo ajaje
hundumaa hojjettaniirtu; waan ani isin ajaje hundas naa
ajajamtaniirtu. **3** Isin bara dheeraaf, hamma har'aatti
illee obboloota keessan hin daganne; ajaja Waaqayyo
Waaqni keessan isinii kennes eegdaniirtu. **4** Waaqayyo
Waaqni keessan akkuma waadaa gale sanatti obboloota
keessan boqochiiseera; isin biyya Museen garbichi
Waaqayyoo Yordaanos gamaa isinii kenne sanatti gara
mana keessaniitti deebi'aa. **5** Garuu akka Waaqayyo
Waaqa keessan jaallattaniif, akka karaa isaa hunda irra
deemtaniif, akka ajajawwan isaa eegdaniif, akka isatti
maxxantanii fi akka garaa keessan guutuu fi lubbuu
keessan guutuudhaan isa tajaajiltaniif ajajaa fi seera
Museen garbichi Waaqayyoo isinii kenne sana jabeessaa
eegaa." **6** Ergasiis Iyyaasuun eebbisee gad isaan dhiise;
isaanis gara mana isaaniitti deebi'an. **7** Museen walakkaa
gosa Minaaseetiif Baashaan keessaa lafa kennee ture;
Iyyaasuun immoo walakkaa kaaniif Yordaanosiin gama
lixaatti obboloota isaanii cinatti lafa kenne. Iyyaasuun
yommuu gara mana isaaniitti isaan ergetti isaan
eebbise; **8** akkanas jedheen; "Qabeenya keessan guddaa
jechuunis horii baay'ee, meetii, warqee, naasii fi sibiila
akkasumas uffata baay'ee fudhadhaa galaatii boojuu
diinota keessan irraa boojitan sana obboloota keessan
wajjin qooddadhaa." **9** Kanaafuu gosti Ruubeen, gosti
Gaadii fi walakkaan gosa Minaasee gara biyya ofii isaanii
gara Gili'aad ishee akkuma Waaqayyo karaa Museetiin
ajajetti argatan sanaatti deebi'uuf jedhanii Shiiloo ishee
Kana'aan keessaa sanatti Israa'eloota dhiisanii deeman.
10 Gosti Ruubeen, gostii Gaadii fi walakkaan gosa
Minaasee yommuu Galiilooti biyya Kana'aan keessaa kan
Yordaanos biraa sana ga'anitti, iddoo aarsaa guddaa isaa
Yordaanos biratti tolchan. **11** Israa'eloonni yommuu
akka isaan gama Israa'elootaatiin daarii Kana'aan
irratti Galiilooti ishee Yordaanos cinaa sanatti iddoo
aarsaa tolchan dhaga'anitti, **12** guutummaan waldaa
Israa'el isaanitti duuluuf Shiilootti walitti qabaman.

13 Kanaafuu Israa'eloonni Fiinehaas ilma Ele'aazaar
lubichaa sana gara gosa Ruubeen, gosa Gaadii fi gara
walakkaa gosa Minaasee warra Gili'aad keessa jiraatanitti
ergan. **14** Isa wajjinis hangafoota kudhan, tokkoo tokkoo
gosa Israa'eliif nama tokko ergan; tokkoon tokkoon
isaaniis hangafa balbala maatii Israa'el. **15** Isaanis
Gili'aaditti gosa Ruubeen, gosa Gaadii fi walakkaa gosa
Minaasee bira dhufanii akkana isaaniin jedhan: **16**
"Guutummaan waldaa Waaqayyoo akkana jedha: 'Isin
akkamitti akkanaan amanamummaa Waaqa Israa'el
wajjin qabdan sana cabsitu? Isin akkamitti Waaqayyo
irraa garagaltanii isatti finciluudhaan ofii keessaniif
iddoo aarsaa tolfattu? **17** Cubbuun Phe'oor keessatti
hojjetame sun nu hin ga'uu? Dha'ichi saba Waaqayyoo
irra bu'u iyyuu, nu hamma har'aatti cubbuu sana
irraa of hin qulqulleessine. **18** Isin ammas Waaqayyo
irraa garagaluu keessanii? "'Yoo isin har'a Waaqayyotti
finciltan inni immoo bori hawaasa Israa'el hundatti ni
dheekkama. **19** Yoo lafti isin qabattan sun xuroofte, gara
lafa Waaqayyo iddoo dunkaanni Waaqayyoo dhaabatuu
kottaatii nu wajjin lafa qoodadhaa. Garuu iddoo aarsaa
Waaqayyo Waaqa keenyaa malee iddoo aarsaa biraa
ofii keessanii tolfattanii Waaqayyotti yookaan nutti
hin fincilinaa. **20** Yeroo Aakaan ilmi Zaaraa waan
dhowwamaa ta'e fudhachuudhaan cubbuu hojjetetti
waldaa Israa'el hundatti dheekkamsi hin dhufnee?
Namni sababii cubbuu isaatiin du'e isa qofa miti.'" **21**
Kana irratti gosti Ruubeen, gosti Gaadii fi walakkaan
gosa Minaasee akkana jedhanii hangafoota maatiiwwan
Israa'eliif deebisan; **22** "Waaqayyo Waaqni waaqotaa,
Waaqayyo Waaqni waaqotaa ni beeka! Israa'elis haa
beeku! Yoo wanni kun Waaqayyotti finciluuf yookaan
isaa ajajamuu diduuf ta'e har'a nu hin hambisin. **23** Yoo
nu Waaqayyo irraa deebi'uuf jennee, aarsaa gubamuu fi
kennaa midhaanii, yookaan aarsaa nagaa achi irratti
dhi'eessuuf iddoo aarsaa ofii keenyaa tolfannee jiraanne,
Waaqayyo mataan isaa itti nu haa gaafatu. **24** "Sababiin
nu waan kana gooneef ijoolleen keessan gara fuula
duraatti ijoollee keenyaan akkana jedhu ta'a jennee
sodaannee ti; 'Isin Waaqayyo Waaqa Israa'el irraa maali
qabdu? **25** Waaqayyo nuu fi isin jechuunis isin gosa
Ruubeenii fi gosa Gaad gidduu Yordaanos daarii godhee
dhaabeera! Isin Waaqayyo irraa qooda tokko illee hin
qabdan.' Kanaafuu ijoolleen keessan akka ijoolleen
keenya Waaqayyoon sodaachuu dhiisan godhu ta'a. **26**
"Sababiin nu, 'Kottaa qophoofnee iddoo aarsaa tokko
tolfannaa; garuu iddoon aarsaa kun kan aarsaan gubamu
yookaan qalmi irratti dhi'eeffamuu miti' jenneefis
kanuma. **27** Karaa biraa immoo akka iddoon aarsaa kun
akka nu aarsaa keenya kan gubamu, qalma keenyaa fi
aarsaa nagaatiin iddoo qulqulluu isaatti Waaqayyoon
waaqeffannuuf nu, isinii fi dhaloota dhufu gidduutti
dhugaa baatuu ta'uuf. Kana booddee ijoolleen keessan
ijoollee keenyaan, 'Isin Waaqayyo irraa qooda tokko illee
hin qabdan' jechuu hin danda'an. **28** "Nus akkana jenne;
'Yoo isaan baroota dhufuuf jiran keessa nuun yookaan
dhaloota keenyaan akkas jedhan, mee fakkii iddoo
aarsaa Waaqayyoo kan abbootiin keenya aarsaa gubamu
yookaan qalma irratti dhi'eessuuf utuu hin ta'in akka
inni nuu fi isin gidduutti dhuga baatuu ta'uuf tolchan
kana ilaalaa jennaan.' **29** "Iddoo aarsaa Waaqayyo Waaqa
keenyaa kan dunkaana isaa qulqulluu dura dhaabatu
sana malee har'a iddoo aarsaa kan aarsaan gubamu,
kennaan midhaaniitii fi qalmi irratti dhi'eeffamu kan
biraa tolchuudhaan Waaqayyotti fincillee isa irraa
garagaluun nurraa haa fagaatu." **30** Fiinehaas lubichi,
qajeelchitoonni sabaatii fi hangafoonni maatiiwwan
Israa'el yommuu waan gosti Ruubeen, gosti Gaadii fi
gosti Minaasee jedhan dhaga'anitti ni gammadan. **31**
Fiinehaas ilmi Ele'aazaar lubichaas ijoollee Ruubeeniin,
ijoollee Gaadii fi ilmaan Minaaseetiin, "Nu har'a sababii
isin waan kana keessatti Waaqayyoof amanamummaa hin
dhiisiniif akka Waaqayyo nu wajjin jiru beekneerra. Isin
amma Israa'eloota harka Waaqayyoo jalaa baaftaniirtu"
jedhe. **32** Ergasiis Fiinehaas ilmi Ele'aazaar lubichaa fi
qajeelchitoonni sun ijoollee Ruubeenii fi ijoollee Gaad
wajjin Gili'aaditti wal ga'ii godhatanii gara Kana'aanitti
deebi'anii oduu achii fidan Israa'elootatti himan. **33**
Isaanis oduu kana dhaga'anii gammadanii Waaqa
galateeffatan. Lammatas itti deebi'anii waa'ee isaanitti
duuluu fi biyya gosti Ruubeenii fi gosti Gaad keessa jiraatu
sana balleessuu hin dubbanne. **34** Gosti Ruubeenii fi gosti
Gaadis maqaa kanaan iddoo aarsaa sana moggaasan:
Iddoon Aarsaa kun akka Waaqayyo Waaqa ta'e Nu
Gidduutti Dhugaa Baatuu dha.

23 Erga barri dheeraan darbee Waaqayyos diinota
isaan marsan hunda irraa Israa'eloota boqochiisee
booddee Iyyaasuun bara dheeraa jiraatee dulloome;
2 innis Israa'eloota hunda jechuunis maanguddoota
isaanii, hooggantoota isaanii, abbootii murtii isaaniitii
fi qondaaltota isaanii ofitti waamee akkana jedheen:
"Kunoo ani bara dheeraa jiraadhee dulloomeera. **3** Isin
mataan keessanuu waan Waaqayyo Waaqni keessan
isiniif jedhee saboota kana godhe hundumaa argitaniirtu;
Waaqayyo Waaqa keessantu isiniif lole. **4** Akka ani
itti biyya saboota hafanii jechuunis biyya saboota ani
Yordaanosii jalqabee hamma lixa Galaana Guddichaatti
mo'adhe sanaa hunda gosoota keessaniif dhaala godhee
kenne mee yaadadhaa. **5** Waaqayyo Waaqni keessan
mataan isaa iyyuu fuula keessan duraa ari'ee isaan baasa.
Inni fuula keessan duraa dhiibee isaan baasa; isin immoo
akkuma Waaqayyo Waaqni keessan isin abdachiise
sanatti biyya isaanii qabattu. **6** "Jabaadhaa dhaabadhaa;
akka waan Kitaaba Seera Musee keessatti barreeffame
hunda, utuu gara mirgaatti yookaan bitaatti hin jal'atin
jabeessaa eegaa. **7** Saboota gidduu keessanitti hafan
kanneenitti hin makaminaa; maqaa waaqota isaanii
hin dha'inaa yookaan ittiin hin kakatinaa. Waaqota
sana hin tajaajilinaa yookaan isaaniif hin sagadinaa.
8 Garuu akkuma hamma har'aatti gochaa turtan sana
jabaadhaa Waaqayyo Waaqa keessanitti maxxanaa. **9**
"Waaqayyo saboota gurguddaa fi humna qabeeyyii fuula
keessan duraa ari'ee baaseera; hamma ammaatti namni
tokko iyyuu isin dura dhaabachuu hin dandeenye. **10**
Sababii Waaqayyo Waaqni keessan akkuma waadaa gale
sana isinii loluuf namni keessan tokkichi nama kuma
tokko ari'a. **11** Kanaafuu Waaqayyo Waaqa keessan
cimsaa jaalladhaa. **12** "Garuu yoo isin karaa irraa

jal'attanii hambaa saboota gidduu keessan jiraatan
kanneeniitti maxxantan, yoo isin isaaniin walfuutanii
isaanitti makamtan, **13** akka Waaqayyo Waaqni keessan
si'achi saboota kanneen isin duraa ari'ee hin baafne
beekkadhaa. Qooda kanaa isaan hamma isin biyya
gaarii Waaqayyo Waaqni keessan isiniif kenne kana
keessaa dhumtanitti iddaa fi kiyyoo isinitti ta'u; dugda
keessanitti qaccee, ija keessanittis qoraattii ta'u. **14**
"Kunoo ani karaa lafa hundaa deemuufin jira. Akka
waadaa gaarii Waaqayyo Waaqni keessan isiniif gale
hunda keessaa tokko iyyuu utuu hin guutamin hafee
hin jirre isin garaa keessan guutuu fi lubbuu keessan
guutuudhaan ni beektu. Waadaan hundi guutameera;
tokko iyyuu hin hir'anne. **15** Garuu akkuma waadaan
gaariin Waaqayyo Waaqa keessanii hundi guutame sana,
Waaqayyo akkasuma waan hamaa ittiin isin sodaachise
sana hunda hamma biyya gaarii isinii kenne kana irraa
isin fixutti isinitti fida. **16** Yoo isin kakuu Waaqayyo
Waaqni keessan isin ajaje cabsitanii dhaqxanii waaqota
biraa tajaajiltanii fi isaaniif sagaddan dheekkamsi
Waaqayyoo isinitti boba'a; isinis biyya gaarii inni isinii
kenne sana irraa daftanii ni baddu."

24 Iyyaasuunis ergasii gosoota Israa'el hunda
Sheekemitti walitti qabe. Innis maanguddoota,
hooggantoota, abbootii murtii fi qondaaltota Israa'el
walitti waame; isaanis fuula Waaqaa duratti dhi'aatan.
2 Iyyaasuun saba hundaan akkana jedhe; "Waaqayyo
Waaqni Israa'el akkana jedha: 'Abbootiin keessan bara
durii, Taaraa abbaa Abrahaamii fi Naahoor dabalatanii
Laga gama jiraatanii waaqota biraa waaqeffatan. **3** Ani
garuu abbaa keessan Abrahaam biyya Laga gamaatii
fuudhee biyya Kana'aan keessa isa dabarsee sanyii
baay'ee kenneef. Ani Yisihaaqin isaafan kenne; **4**
Yisihaaqiif immoo Yaaqoobii fi Esaawun kenne. Biyyaa
gaaraa See'iir Esaawufin kenne; Yaaqoobii fi ilmaan isaa
garuu Gibxitti gad bu'an. **5** "'Anis Musee fi Aroon ergee
waanan achitti hojjedheen namoota Gibxi dha'ichaan
dha'ee achii isin baase. **6** Yeroo ani abbootii keessan
biyya Gibxi keessaa baasetti, isin gara galaanaa dhuftan;
warri Gibxi immoo gaariiwwan lolaatii fi warra fardeen
yaabbataniin hamma Galaana Diimaatti isaan hordofan.
7 Isaan gargaarsa barbaaduuf Waaqayyotti iyyatan; innis
isaanii fi warra Gibxi gidduu dukkana buuse; warra
Gibxitti galaana fidee isaan ukkaamse. Isin waan ani
warra Gibxi godhe ijuma keessaniin argitan. Ergasiis
isin bara dheeraa gammoojjii keessa jiraattan. **8** "'Anis
biyya Amoorota gama ba'a Yordaanos jiraachaa turan
sanaatti isin nan fide. Isaanis isin lolan; ani garuu
dabarsee harka keessanitti isaan kenne. Ani fuula
keessan duraa isaan nan barbadeesse; isinis biyya
isaanii qabattan. **9** Baalaaq ilmi Ziphoori mootichi
Mo'aab sun yeroo Israa'elitti duuluuf qophaa'etti akka
inni isin abaaruuf Bala'aam ilma Be'ooritti dhaamsa
ergate. **10** Ani garuu Bala'aamin hin dhaggeeffanne;
kanaafuu inni irra deddeebi'ee isin eebbise; anis harka
isaa keessaa isin nan baase. **11** "'Isinis ergasii laga
Yordaanos ceetanii Yerikoo dhuftan. Jiraattonni Yerikoos
akkuma Amooronni, Feerzonni, Kana'aanonni, Heetonni,
Girgaashonni, Hiiwonnii fi Yebuusonni godhan sana isin
lolan; ani garuu dabarseen harka keessanitti isaan kenne.
12 Ani sonsa isaanii fi mootota Amoorotaa lamaan fuula
keessan duraa ari'ee baasu isin dura nan erge. Isin
goraadee keessanii fi iddaa keessaniin isaan hin ariine.
13 Ani akkasiin biyya isin itti hin dadhabinii fi magaalaa
isin hin ijaarin isiniifan kenne; isinis isaan keessa
jiraattanii iddoo dhaabaa wayiniitii fi muka ejersaa kan
ofii keessanii hin dhaabin irraa nyaattan.' **14** "Egaa
Waaqayyoon sodaadhaatii amanamummaa guutuudhaan
isa tajaajilaa. Waaqota abbootiin keessan Laga gamaa fi
biyya Gibxitti waaqeffatan sana gataatii Waaqayyoon
tajaajilaa. **15** Isin garuu yoo Waaqayyoon tajaajiluu hin
barbaanne, waaqota abbootiin keessan Laga gamatti
tajaajilaa turan sana yookaan waaqota Amoorotaa biyya
isaanii keessa jiraattan kanneenii keessaa har'a filadhaa.
Anii fi manni koo garuu Waaqayyoon waaqeffanna."
16 Sabnis akkana jedhee deebiseef; "Waaqota biraa
tajaajiluudhaaf jennee Waaqayyoon dhiisuun nurraa
haa fagaatu! **17** Kan biyya Gibxi, biyya garbummaa
sana keessaa nuu fi abbootii keenya baasee waan
mallattoowwan gurguddaa sana ija keenya duratti
hojjete Waaqayyo Waaqa keenyaa dha. Inni karaa
keenya hunda irrattii fi saboota nu gidduu isaanii tarre
sana hunda gidduutti nu eege. **18** Waaqayyo saboota
hunda, Amoorota biyya sana keessa jiraachaa turanis
fuula keenya duraa ari'ee baase. Sababii inni Waaqa
keenya ta'eef nu Waaqayyoon tajaajilla." **19** Iyyaasuunis
sabaan akkana jedhe; "Isin Waaqayyoon tajaajiluu hin
dandeessan. Inni Waaqa qulqulluu dha. Inni Waaqa
hinaafuu dha. Inni fincila keessanii fi cubbuu keessan
isinii hin dhiisu. **20** Yoo isin Waaqayyoon dhiiftanii
waaqota ormaa tajaajiltan, inni erguma waan gaarii
isinii godhee booddee garagalee balaa isinitti buusee isin
balleessa." **21** Namoonni garuu Iyyaasuudhaan, "Lakki!
Nu Waaqayyoon tajaajilla" jedhan. **22** Iyyaasuunis
deebisee, "Isin akka Waaqayyoon tajaajiluu filattan ofii
keessanitti dhugaa baatota taataniirtu" jedheen. Isaanis
deebisanii, "Eeyyee, nu dhugaa baatota" jedhan. **23**
Kana irratti Iyyaasuun, "Yoos amma waaqota ormaa
kanneen isin gidduu jiran sana baasaa gataatii garaa
keessan Waaqayyo Waaqa Israa'elitti kennaa" jedheen.
24 Sabnis Iyyaasuudhaan, "Nu Waaqayyo Waaqa keenya
tajaajilla; ni ajajamnaafis" jedhe. **25** Iyyaasuun guyyaa
sana sabaaf kakuu galee Sheekemitti ajajaa fi seera
baase. **26** Innis waan kana Kitaaba Seera Waaqaa
keessatti barreesse. Dhagaa guddaa tokkos fuudhee iddoo
qulqulluu Waaqayyoo biratti qilxuu tokko jala dhaabe.
27 Inni nama hundaan akkana jedhe; "Kunoo! Dhagaan
kun dhugaa nutti ba'aa. Inni dubbii Waaqayyo nutti
dubbate hunda dhaga'eera. Yoo isin Waaqa keessaniif
hin amanamin dhagaan kun dhugaa isinitti ba'a." **28**
Kanaafuu Iyyaasuun tokkoo tokkoo namaa gara dhaala
mataa mataa isaatti erge. **29** Sana booddee Iyyaasuun
ilmi Nuuni, garbichi Waaqayyoo sun, waggaa dhibba
tokkoo fi kudhanitti du'e. **30** Isaanis lafa dhaala isaa,
Timnaat Seeraa kan biyya gaaraa Efreem keessatti
karaa kaaba Tulluu Ga'aashitti argamtu sanatti isa
awwaalan. **31** Sabni Israa'el bara jireenya Iyyaasuu
guutuu fi bara maanguddoota erga inni du'ee as hafanii

jiraatanii waan Waaqayyo Israa'eliif godhe hunda arganii keessa Waaqayyoon tajaajileera. **32** Lafeen Yoosef kan Israa'eloonni biyya Gibxii baasanii fidanis Sheekemitti lafa Yaaqoob meetii dhibba tokkoon ilmaan Hamoor, abbaa Sheekem irraa bitee sanatti awwaalame. Lafti kunis dhaala sanyii Yoosef ta'e. **33** Ele'aazaar ilmi Aroonis du'ee Gibe'aa lafa biyya gaaraa Efreem kan ilma isaa Fiinehaasiif ixaadhaan kenname keessatti awwaalame.

Abbootii Murtii

1 Erga Iyyaasuun du'ee booddee Israa'eloonni,
"Kana'aanota loluudhaaf eenyu dursee nuuf haa
ba'u?" jedhanii Waaqayyoon gaafatan. **2** Waaqayyos,
"Yihuudaan dursee haa ba'u; kunoo, ani biyyattii
dabarsee harka isaatti kenneera" jedhee deebiseef.
3 Namoonni Yihuudaas obboloota isaanii ilmaan
Simi'ooniin, "Kottaa gara lafa qooda keenyaatti
Kana'aanota loluuf wajjin baanaa; nus gama keenyaan
gara lafa qooda keessaniitti isin wajjin ni baanaa"
jedhan. Kanaafuu namoonni Simi'oon isaan wajjin
ba'an. **4** Yommuu Yihuudaan ba'ettis Waaqayyo
Kana'aanotaa fi Feerzota dabarsee harka isaaniitti
kenne; isaanis iddoo Bezeq jedhamutti nama kuma
kudhan fixan. **5** Achittis Adoonii-Bezeq arganii isa
lolan; Kana'aanotaa fi Feerzotas mo'atan. **6** Adoonii-
Bezeq achii baqate; isaan garuu ari'anii isa qaban; quba
abbuudduu harkaatii fi quba abbuudduu miilla isaa
irraa kutan. **7** Ergasiis Adoonii-Bezeq, "Mootonni qubni
abbuudduun harka isaaniitii fi qubni abbuudduun miilla
isaanii irraa cirame torbaatamni waan maaddii koo
jalatti harca'e funaannachaa turan. Amma garuu Waaqni
waanuma ani isaanitti hojjedhe naa deebise" jedhe.
Isaanis Yerusaalemitti isa fidan; innis achitti du'e. **8**
Namoonni Yihuudaa Yerusaalemiinis akkasuma dha'anii
qabatan. Magaalattiis goraadeedhaan dha'anii ibidda itti
qabsiisan. **9** Ergasiis namoonni Yihuudaa Kana'aanota
biyya gaaraa, Negeebii fi gammoojjii karaa lixa biiftuu
keessa jiraatan loluudhaaf gad bu'an. **10** Namoota
Kana'aan kanneen Kebroon ishee dur Kiriyaati Arbaaq
jedhamtu keessa jiraatanittis duulanii Sheeshaayiin,
Ahiimanii fi Talmaayin mo'atan. **11** Achiis namoota
biyya Debiir ishee dur Kiriyaati Seefer jedhamaa turte
sana keessa jiraatanitti duulan. **12** Kaalebis, "Ani nama
Kiriyaati Seefer lolee qabatutti intala koo Aaksaa nan
heerumsiisa" jedhe. **13** Obboleessi Kaaleb quxisuun,
Otnii'eel ilmi Qenaz magaalattii qabate; Kaalebis intala
isaa Aaksaa isatti heerumsiise. **14** Isheenis yeroo
gara Otnii'eel dhuftetti, akka inni abbaa ishee lafa
qotiisaa kadhatu isa kakaafte. Kaalebis yommuu isheen
harree ishee irraa buutetti, "Ani maal siif godhu?"
jedhee ishee gaafate. **15** Isheenis deebiftee, "Waan
addaa tokko naa godhi. Akkuma Negeeb keessatti lafa
naa kennite sana burqaawwan bishaaniis naa kenni"
jetteen. Kaalebis burqaawwan oliitii fi gadii kenneef. **16**
Sanyiiwwan Qeenii namicha abbaa niitii Musee sanaa
namoota gammoojjii Yihuudaa keessa Negeeb ishee
Aaraad biratti argamtu keessa jiraatan gidduu jiraachuuf
jedhanii namoota Yihuudaa wajjin Magaalaa Meexxiitii
ol ba'an. **17** Namoonni Yihuudaa obboloota isaanii ilmaan
Simi'oon wajjin dhaqanii Kana'aanota Zefaati keessa
jiraatan waraanan; magaalattiis guutumaan guutuutti
barbadeessan. Kanaafuu magaalattiin Hormaa jedhamtee
waamamte. **18** Akkasumas namoonni Yihuudaa Gaazaa
gandoota naannoo ishee wajjin, Ashqaloon gandoota
naannoo ishee wajjin, Eqroon naannoo ishee wajjin
qabatan. **19** Waaqayyo namoota Yihuudaa wajjin ture.
Kanaafuu isaan biyya gaaraa sana qabatan; garuu
sababii namoonni dirree irra jiraatan gaariiwwan sibiilaa
qabaniif achii isaan baasuu hin dandeenye. **20** Akkuma
Museen abdachiisee turetti Kebroon Kaalebiif kennamte;
innis ilmaan Anaaq sadan achii ari'ee baase. **21** Ijoolleen
Beniyaam garuu Yebuusota Yerusaalem keessa jiraachaa
turan sana achii baasuu hin dandeenye; hamma ammaatti
Yebuusonni Beniyaamota wajjin iddoo sana jiraatan. **22**
Gosti Yoosef immoo Beet'eel waraanan; Waaqayyos isaan
wajjin ture. **23** Yommuu isaan gara Beet'eel ishee dur
Luuzi jedhamtutti basaastota erganitti, **24** basaastonni
sun namicha magaalaadhaa ba'ee dhufu tokko arganii,
"Karaa ittiin magaalaa seenan nu argisiisi; nus waan
gaarii siif goona" jedhaniin. **25** Innis itti argisiise; isaanis
namicha sanaa fi maatii isaa guutuu dhiisanii magaalaa
sana goraadeedhaan dha'an. **26** Namichis gara Heetotaa
deemee magaalaa Loozaa jedhamtu hundeesse; isheenis
hamma ammaatti Luuzi jedhamtee waamamti. **27**
Minaaseen garuu namoota Beet She'aaniitii fi gandoota
naannoo ishee yookaan Ta'anaakii fi gandoota naannoo
ishee yookaan Doorii fi gandoota naannoo ishee yookaan
Yible'aamii fi gandoota naannoo ishee yookaan Megidoo
fi gandoota naannoo ishee jiraatan achii hin baafne;
kanaafuu Kana'aanonni ittuma fufanii achi jiraachuuf
murteeffatan. **28** Israa'eloonni yommuu jabaachaa
dhufanitti akka isaan hojii humnaa hojjetan isaan
dirqisiisan malee Kana'aanota guutumaan guutuutti
achii hin baafne. **29** Efreemis Kana'aanota Geezir keessa
jiraatan achii hin baafne; Kana'aanonni garuu ittuma
fufanii achuma isaan gidduu jiraatan. **30** Zebuuloonis
Kana'aanota Qixroon yookaan Nahalol keessa jiraatan
kanneen gidduu isaaniitti hafan hin baafne; garuu akka
isaan hojii humnaa hojjetan godhan. **31** Aasheeris warra
Akoo yookaan Siidoon yookaan Ahilaab yookaan Akziib
yookaan Helbaa yookaan Afiiqii fi Rehoob keessa jiraatan
hin baafne; **32** namoonni Aasheer sababii isaan jara
ari'anii hin baasiniif Kana'aanota biyya sana jiran gidduu
jiraatan. **33** Niftaalem warra Beet Shemeshii fi Beet
Anaati keessa jiraatan hin baafne; namoonni Niftaalem
garuu Kana'aanota biyya sana turan gidduu jiraatan;
warri Beet Shemeshii fi Beet Anaati dirqamsiifamanii
hojii humnaa hojjechaafii turan. **34** Amooronni immoo
warra Daan gara biyya gaaraatti dhiiban malee akka
isaan sululatti gad bu'an hin eeyyamneef ture. **35**
Amooronnis itti fufanii Tulluu Herees irra, Ayaaloonii
fi Sha'albiim keessa jiraatan; garuu yommuu humni
mana Yoosef jabaachaa dhufetti isaanis hojii humnaa
isaanii hojjechuuf dirqisiifaman. **36** Daariin Amoorotaa
Aqrabiimii jalqabee karaa Seelaatiin ol ba'a ture.

2 Ergamaan Waaqayyoo Gilgaalii Bookiimitti ol ba'ee
akkana jedhe; "Ani Gibxii isin baasee biyya ani
abbootii keessaniif kennuuf kakadhe sanatti isin fideera.
Akkanas nan jedhe; 'Ani kakuu isin wajjin gale sana
gonkumaa hin diigu; **2** isinis warra lafa kana irra
jiraatan wajjin kakuu hin galinaa; iddoo aarsaa isaanii
garuu caccabsaa.' Ta'us isin naaf hin ajajamne. Isin
maaliif waan kana gootan? **3** Kanaafuu ani amma akka
fuula keessan duraa ari'ee isaan hin baafne isinitti nan
hima; isaan iddaa isinitti ta'u; waaqonni isaanii immoo

kiyyoo isinitti ta'u." **4** Yeroo ergamaan Waaqayyoo
waan kana Israa'eloota hundatti dubbatetti namoonni
sagalee isaanii ol fudhatanii boo'an; **5** isaanis iddoo sana
Bookiim jedhanii waaman. Achittis Waaqayyoof aarsaa
dhi'eessan. **6** Erga Iyyaasuun Israa'eloota gad dhiisee
booddee tokkoon tokkoon isaanii biyyattii dhaaluuf gara
dhaala ofii isaanii deeman. **7** Uummanni bara jireenya
Iyyaasuu guutuu fi bara maanguddoota erga inni du'ee
as hafanii jiraatanii waan guddaa Waaqayyo Israa'eliif
godhe argan sunis Waaqayyoon tajaajilan. **8** Iyyaasuun
ilmi Nuuni garbichi Waaqayyoo waggaa dhibba tokkoo
fi kudhanitti du'e. **9** Isaanis lafa dhaala isaa Timnaat
Herees kan biyya gaaraa Efreemitti karaa kaaba Tulluu
Ga'aashitti argamtu sanatti isa awwaalan. **10** Erga
dhaloonni sun guutuun gara abbootii isaaniitti walitti
qabamanii booddee dhaloonni Waaqayyoon hin beekin
yookaan waan inni saba Israa'eliif godhe hin beekin kan
biraa ka'e. **11** Israa'eloonnis fuula Waaqayyoo duratti
waan hamaa hojjetan; Ba'aaliinis ni tajaajilan. **12** Isaan
Waaqayyo Waaqa abbootii isaanii kan Gibxii isaan baase
sana ni dhiisan. Waaqota adda addaa kanneen saboota
naannoo isaanii jiraatanii duukaa bu'an; ni waaqeffatanis.
Waaqayyonis dheekkamsaaf kakaasan; **13** isaan isa
dhiisanii Ba'aalii fi Ashtooretin waaqeffataniiruutii.
14 Waaqayyos Israa'elootatti dheekkamee saamtota
isaan saamanitti dabarsee isaan kenne. Diinota naannoo
isaanii kanneen isaan of irraa ittisuu hin dandeenye
hundatti isaan gurgure. **15** Yommuu Israa'eloonni
lolaaf ba'anitti akkuma inni duraan kakate sanatti harki
Waaqayyoo isaanitti hammaatee akka isaan mo'ataman
godha ture. Isaanis rakkina guddaa keessa bu'an. **16**
Waaqayyos abbootii murtii kanneen saamtota jalaa isaan
baasan isaaniif kaase. **17** Isaan garuu waaqota biraa
wajjin sagaagalanii isaan waaqeffatan malee abbootii
murtii sana hin dhaggeeffanne. Karaa abbootiin isaanii
Waaqayyoof ajajamuudhaan irra deemaa turan sana irraa
dafanii jal'atan; isaan waan abbootiin isaanii godhan hin
goone. **18** Waaqayyo yeroo abbaa murtii tokko isaanii
kaasetti hamma abbaan murtii sun jirutti isa wajjin
jiraatee harka diinota isaanii jalaa isaan baasa ture;
Waaqayyo yeroo isaan sababii warra isaan cunqursanii fi
warra isaan miidhaniitiin wawwaatanitti garaa laafaaf
tureetii. **19** Yommuu abbaan murtii sun du'u garuu
isaan waaqota biraa duukaa bu'uudhaan, tajaajiluu fi
isaan waaqeffachuudhaan abbootii isaanii iyyuu caalaa
gara hamminaatti deebi'an. Hojii hamminaatii fi mataa
jabina isaanii irraas hin deebi'an ture. **20** Kanaafuu
Waaqayyo Israa'elitti akka malee dheekkamee akkana
jedhe; "Waan sabni kun kakuu ani abbootii isaatiif gale
sana cabsee anas dhaga'uu dideef, **21** ani si'achi saboota
Iyyaasuun yeroo du'etti isaan gidduutti dhiise sana isaan
duraa ari'ee hin baasu. **22** Karaa saboota kanaatiinis
akka isaan akkuma abbootii isaanii karaa Waaqayyoo
eeganii irra deddeebi'anii fi akka isaan hin eegne ilaaluuf
jedhee Israa'elin nan qora." **23** Kanaafuu Waaqayyo akka
saboonni kunneen achumatti hafan eeyyame; harka
Iyyaasuuttis dabarsee isaan kennuudhaan dafee achii
isaan hin baafne.

3 Saboonni Waaqayyo Israa'eloota waraana Kana'aan
keessatti deemsifame kam iyyuu irratti hirmaatanii
hin beekin hunda qoruuf jedhee idduma isaan turanitti
hambise kanneenii dha; **2** innis akka Israa'eloonni
kanaan dura waraana keessatti hirmaatanii hin beekin
muuxannoo argataniif waan kana godhe; **3** kanneen utuu
hin ba'in achumatti hafanis: bulchitoota Filisxeemotaa
shanan, Kana'aanota hunda, Siidoonotaa fi Hiiwota
Tulluu Ba'aal Hermoonii jalqabanii hamma balbala
Hamaatitti gaarran Libaanoon gubbaa jiraatanii dha.
4 Isaan kunneen warra Israa'eloonni ajaja Waaqayyoo
kan inni karaa Museetiin abbootii isaaniif kennee ture
sana eeguu fi eeguu baachuu isaanii ittiin qoramanii
ilaalamaniif hambifamanii dha. **5** Kanaafuu Israa'eloonni
Kana'aanota, Heetota, Amoorota, Feerzota, Hiiwotaa
fi Yebuusota gidduu jiraatan. **6** Isaanis intallan jaraa
fuudhan; intallan ofii isaanii immoo ilmaan isaaniitti
heerumsiisan; waaqota isaaniis ni waaqeffatan. **7**
Israa'eloonni fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa
hojjetan; Waaqayyo Waaqa isaanii irraanfatanii Ba'aalii fi
Asheeraa waaqeffatan. **8** Aariin Waaqayyo Israa'elootatti
boba'e; kanaafuu mootii Phaadaan Arraam Kuushan-
Rishaataayimitti dabarsee isaan gurgure; Israa'eloonnis
waggaa saddeeti isa jalatti bulan. **9** Waaqayyo garuu
yeroo isaan gara isaatti iyyatanitti nama isaan furu tokko
jechuunis obboleessa Kaaleb quxisuu, Otnii'eel ilma
Qenaz sana akka inni isaan furuuf kaaseef. **10** Hafuurri
Waaqayyoo isa irra bu'e; kanaafuu inni abbaa murtii
Israa'elootaa ta'ee duulaaf ba'e. Waaqayyos Kuushan-
Rishaataayim mooticha Phaadaan Arraam sana dabarsee
harka Onnii'elitti kenne; innis isa mo'ate. **11** Kanaafuu
biyyi sun hamma Otnii'eel ilmi Qenaz du'utti waggaa
afurtama nagaa argate. **12** Ammas Israa'eloonni fuula
Waaqayyoo duratti waan hamaa hojjetan; sababii isaan
waan hamaa kana hojjetaniif Waaqayyo akka Egloon
mootiin Mo'aab harka isaa isaanitti cimsuuf dabarsee
isaan kenne. **13** Innis Amoonotaa fi Amaaleqoota walitti
qabatee Israa'eloota waraane; isaanis Magaalaa Meexxii
qabatan. **14** Israa'eloonni waggaa kudha saddeet Egloon
mootii Mo'aab jalatti bulan. **15** Israa'eloonni ammas
gara Waaqayyootti iyyatan; innis nama isaan furu tokko
jechuunis Eehuud nama harka bitaachaa, ilma Geeraa
sana gosa Beniyaam keessaa isaanii kaase. Israa'eloonnis
akka inni Egloon mootii Mo'aab sanaaf gibira geessu
Naa'odin ergan. **16** Eehuudis goraadee gama lamaan
qara qabu kan meetira walakkaa dheeratu tolfatee
uffata isaa jalaan tafa mirgaatti hidhate. **17** Gibira
sana Egloon mooticha Mo'aab namicha akka malee
furdaa ture sanaaf dhi'eesse. **18** Naa'od erga gibira
sana dhi'eessee booddee namoota baataniifii dhufan
geggeesse. **19** Inni garuu iddoo dhagaan baafamu kan
Gilgaal biratti argamu bira ga'ee duubatti deebi'uudhaan,
"Yaa mootii ani waan dhoksaatti sitti himu tokko qaba"
jedhe. Mootichis, "Cal'isaa!" jedhe; warri isa bira turan
hundinuus isa dhiisanii ba'an. **20** Utuu mootichi kutaa
mana isaa iddoo qabbanaa'aa tokko kophaa isaa taa'ee
jiruu Eehuud itti dhi'aatee, "Ani ergaa Waaqa biraa siif
ergame qaba" jedheen. Egloonis teessoo isaa irraa ol ka'e;
21 Eehuud harka isaa bitaa diriirsee tafa mirga isaa irraa

goraadee luqqifatee garaa mootichaa keessa fullaase. **22** Qabannoon isaas utuu hin hafin garaa seenee sibiilli isaa duubaan ba'e. Naa'od goraadicha garaa mootichaa keessaa hin buqqifne; moorris goraadee sana haguugee ture. **23** Ergasiis Eehuud Egloonitti balbala cufee karaa borootiin ba'ee qajeele. **24** Erga Eehuud deemee booddee tajaajiltoonni mootichaa dhufan; balbala kutaa mana ol aanuus akkuma inni cufamee jirutti argan. Isaanis, "Tarii inni mana boolii gad taa'ee jira ta'a" jedhan. **25** Hamma dadhabanittis eegan; garuu waan inni utuu balbala hin banin tureef furtuu fudhatanii balbala banan. Kunoo gooftaan isaanii du'ee lafa irra diriiree ture. **26** Utuma isaan dhaabatanii eegaa jiranuu Eehuud fagaatee deeme. Karaa lafa dhagaan itti soofamuutiin darbee gara Se'iiraatti baqate. **27** Innis yommuu achi ga'etti biyya gaaraa Efreem keessatti malakata afuufe; Israa'eloonnis hooggantummaa isaatiin biyya gaaraa sana irraa isa wajjin gad bu'an. **28** Eehuudis, "Diina keessan Mo'aabin Waaqayyo dabarsee harka keessanitti isinii kenneeraatii na duukaa bu'aa!" jedheen. Isaanis malkaa Yordaanos kan gara Mo'aabitti geessu sana qabatanii nama tokko illee achiin darbuu dhowwan. **29** Yeroo sanatti Mo'aabota hundi isaanii jajjaboo fi humna qabeeyyii ta'an kuma kudhan fixan; namni tokko iyyuu isaan jalaa hin baane. **30** Gaafa sana Mo'aab harka Israa'elitti galfamte; biyyattiinis waggaa saddeettamaaf nagaa argatte. **31** Eehuuditti aanee Shamgaar ilmi Anaat ka'e; innis ulee ittiin qotiyyoo tuttuqaniin Filisxeemota dhibba ja'a fixe. Akkasiinis Israa'eloota baraare.

4 Erga Eehuud du'ee booddee Israa'eloonni ammas fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa hojjetan. **2** Kanaafuu Waaqayyo Yaabiin mootii Kana'aan kan Haazoor taa'ee bulchaa turetti dabarsee isaan gurgure. Ajajaan loltoota isaa Siisaaraa jedhama ture; innis Harooshet Hagooyim keessa jiraata ture. **3** Inni sababii gaariiwwan sibiilaa dhibba sagal qabuuf waggaa digdama akka malee Israa'eloota hacuuce; isaanis gargaarsa barbaacha Waaqayyotti iyyatan. **4** Yeroo sanatti niitiin Lafiidoot Debooraan raajittiin Israa'elin bulchaa turte. **5** Isheenis biyya gaaraa Efreemitti Muka Meexxii Debooraa kan Raamaa fi Beet'eel gidduutti argamu sana jala teessee murtii kennaa turte. Sabni Israa'elis murtii argachuuf gara ishee dhufaa ture. **6** Isheenis Baaraaqi ilma Abiinoo'am biyya Niftaalem magaalaa Qaadeshiitii waamsifatee akkana jetteen; "Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana jedhee si ajaja; 'Ka'i; gosa Niftaalemii fi gosa Zebuuloon keessaa nama kuma kudhan fudhadhuutii Tulluu Taabooriitti ol ba'i. **7** Anis Siisaaraa, ajajaa loltoota Yaabiin sana gaariiwwan lolaatii fi loltoota isaa wajjin akka inni gara Laga Qiishoonitti ba'u nan kakaasa; isas harka keetti dabarsee nan kenna.'" **8** Baaraaqis, "Yoo ati na wajjin deemte, ani nan deema; yoo ati na wajjin hin deemin garuu anis hin deemu" jedheen. **9** Debooraanis, "Ani dhugumaan si faana nan deema. Yoo ati haala kanaan deemte garuu ulfinni si'iif hin ta'u; Waaqayyo dabarsee Siisaaraa harka dubartiitti kennaatii" jetteen. Kanaafuu Debooraan Baaraaqi faana gara Qaadesh deemte; **10** Baaraaqis achitti namoota gosa Zebuuloonii fi gosa Niftaalem walitti waame. Namoonni kuma kudhan isa duukaa bu'an; Debooraanis isa faana deemte. **11** Yeroo sanatti Hebeer namichi gosa Qeen abbaan niitii Musee sun Qeenota ilmaan Hoobaab kaan irraa citee Qaadesh biratti lafa Za'aanaaniim jedhamutti qilxuu guddaa jala dunkaana isaa dhaabbatee ture. **12** Siisaaraan yommuu akka Baaraaqi ilmi Abiinoo'am sun gara Tulluu Taabooritti ol ba'ee dhaga'etti, **13** gaariiwwan sibiilaa dhibba sagalii fi loltoota isaa kanneen Harooshet Hagooyimii hamma Laga Qiishoonitti argaman hundumaa walitti qabate. **14** Kana irratti Debooraan Baaraaqiin, "Ka'i! Guyyaan Waaqayyo Siisaaraa dabarsee harka keetti kenne har'a. Kunoo Waaqayyo si dura ba'eera" jette. Kanaafuu Baaraaqi namoota kuma kudhan fudhatee Tulluu Taaboor irraa gad bu'e. **15** Waaqayyos akka Siisaaraan, gaariiwwan isaatii fi loltoonni isaa hundinuu goraadeedhaan fuula Baaraaqi duratti mo'atamanii duubatti deebi'an godhe; Siisaaraan gaarii isaa irraa bu'ee miillaan baqate. **16** Baaraaqi garuu gaariiwwanii fi loltoota Siisaaraa hamma Harooshet Hagooyimiitti ari'e; loltoonni Siisaaraa hundinuu goraadeedhaan dhuman. Namni tokko iyyuu hin hafne. **17** Siisaaraan garuu sababii Yaabiin mooticha Haazoorii fi Hebeer namicha balbala Qeen sana gidduu hariiroon gaariin tureef gara dunkaana Yaa'eel niitii Hebeer sanaatti miillaan baqate. **18** Yaa'eelis Siisaaraa simachuuf gad baatee, "Kottu yaa gooftaa koo; kottu ol seeni; hin sodaatin" isaan jette. Innis dunkaana ishee seene; isheenis wayyaa isa irra buuftee dhoksite. **19** Innis, "Ani dheebodheera; maaloo bishaan naa kenni" jedheen. Isheenis qabee aannanii bantee waan inni dhugu kenniteefii isa dhoksite. **20** Innis, "Balbala dunkaanaa dura dhaabadhu; yoo eenyu iyyuu dhufee, 'Namni as jiraa?' siin jedhe, 'hin jiru' jedhi" isheen jedhe. **21** Yaa'eel niitiin Hebeer garuu utuu Siisaaraan hirriba cimaa keessa jiruu qofoo dunkaanaa fi burruusa fudhattee suuta jettee bira geesse. Qofoo sanaanis isa waraantee lafatti hodhite; innis ni du'e. **22** Yommuu Baaraaqi Siisaaraa duukaa bu'ee dhufettis, Yaa'eel isa simachuudhaaf gad baatee, "Kottu nama ati barbaaddu sittan argisiisaa" jetteen. Kanaafuu inni ishee wajjin gara dunkaanichaatti ol seenee Siisaaraa akkuma illeen isaa qofoodhaan waraanametti reeffa isaa arge. **23** Waaqnis gaafa sana akka Yaabiin mootiin Kana'aanotaa fuula Israa'elootaa duratti mo'atamu godhe. **24** Harki Israa'elootaas hamma isaan Yaabiin mooticha Kana'aanotaa galaafatanitti jajjabaachaa deeme.

5 Gaafas Debooraa fi Baaraaqi ilmi Abiinoo'am akkana jedhanii faarfatan: **2** "Yommuu ilmaan moototaa Israa'elin hoogganan, yommuu sabni Israa'elis jaallatee of kennutti Waaqayyoon galateeffadhaa! **3** "Yaa mootota, waan kana dhaga'aa! Bulchitoonnis dhaggeeffadhaa! Waaqayyoon nan faarfadha; amma illee nan faarfadha; Waaqayyo Waaqa Israa'eliif nan weeddisa. **4** "Yaa Waaqayyo, yeroo ati biyya See'iirii baate, yeroo ati biyya Edoomii kaate, lafti ni sochoote; samiiwwanis bokkaa, duumessoonnis bishaan gad roobsan. **5** Tulluuwwan fuula Waaqayyo Waaqa Siinaa duratti, fuula Waaqayyo

Waaqa Israa'el duratti ni raafaman. **6** "Bara Ilma Anaat,
jabana Shamgaar, bara Yaa'eel keessa daandiiwwan ni
onan; karaa deemtonnis daandii jajal'aa irra deeman. **7**
Hamma ani Debooraan, haadha ta'ee Israa'eliif ka'utti,
gandoonni Israa'el duwwaa hafu. **8** Yommuu isaan
waaqota haaraa filatanitti, waraanni hamma karra
magaalaatti dhufe; gaachanni yookaan eeboon tokko,
Israa'eloota kuma afurtama gidduutti hin argamne. **9**
Garaan koo bulchitoota Israa'el kanneen fedhiidhaan
saba gidduutti argaman wajjin jira. Waaqayyoon leellisaa!
10 "Isin warri harroota adaadii yaabbatan, warri kooraa
baladii qabu irra teessan, warri karaa irra deemtan
hubadhaa; **11** sagalee faarfattootaa dhaga'aa. Isaan hojii
qajeelummaa Waaqayyoo, hojii qajeelummaa loltoonni
isaa Israa'el keessatti godhan odeessu. "Ergasii saboonni
Waaqayyoo, gara karra magaalattiitti gad bu'an. **12** 'Yaa
Debooraa! Dammaqi; dammaqi; dammaqi; dammaqi;
faarfannaas faarfadhu! Yaa Baaraaqi! Dammaqi; yaa ilma
Abiinoo'am booji'amtoota kee booji'ii fudhadhu.' **13**
"Namoonni hafanis, gara warra gurguddaatti gad bu'an;
sabni Waaqayyoos, akka loltuu jabaatti gara koo dhufe.
14 Warri hiddi isaanii Amaaleq keessa jiru tokko tokkos
Efreem dhufan; Beniyaamis namoota si duukaa bu'an
wajjin ture. Ajajjoonni loltoota Maakiir, warri bokkuu
ajajjuu qabatanis Zebuuloonii gad bu'an. **15** Hangafoonni
Yisaakor Debooraa wajjin turan; Yisaakoris Baaraaqi
wajjin ture; innis Baaraaqi wajjin gara sululaatti gad bu'e.
Gosa Ruubeen gidduu, qorannoo yaadaa guddaatu ture.
16 Ati maaliif mar'achuu isaanii dhaga'uuf jettee gola
bushaayee keessa turte? Gosa Ruubeen gidduu, qorannoo
yaadaa guddaa isaatu ture. **17** Gili'aad Yordaanos gama
taa'e; Daan maaliif dooniiwwan keessatti hafe? Aasheer
qarqara galaanaatti hafe; buufata isaa keessas ture. **18**
Sabni Zebuuloon du'aaf of saaxile; Niftaalemis gaarran
biyya isaa irratti akkasuma godhe. **19** "Mootonni dhufanii
lolan; mootonni Kana'aanis Ta'anaakitti bishaanota
Megidoo biratti lolan; boojuu meetii tokko illee hin
fudhanne. **20** Samii keessaa urjiiwwan ni lolan; adeemsa
isaanii irrattis Siisaaraadhaan lolan. **21** Lagni durii, lagni
Qiishoon, lagni Qiishoon sun haxaa'ee isaan fudhate. Yaa
lubbuu ko, jabaadhuu fuul duratti deemi! **22** Kotteen
fardeenii guddisee didiche; ni gulufan; jabeessaniis
gulufan. **23** Ergamaan Waaqayyoos, 'Meerozin abaaraa.
Saba ishees jabeessaatii abaaraa; akka Waaqayyo warra
jajjabootti ka'u gargaaruudhaaf, isaan Waaqayyoon
gargaaruudhaaf hin dhufneetii' jedhe. **24** "Yaa'eel niitiin
Hebeer Qeenichaa sun dubartoota hunda keessaa haa
eebbifamtu; isheen dubartoota dunkaana keessa jiraatan
hunda keessaa haa eebbifamtu. **25** Inni bishaan kadhate;
isheen immoo aannan kenniteef; qabee ulfinaatti itittuu
dhi'eessiteef. **26** Harka ishee gara qofoo dunkaanaatti
hiixatte; harka ishee mirgaatiin burruusa fudhatte;
isheenis Siisaaraa dhooftee mataa isaa buruqsite;
waraantees illee isaa keessa fullaafte. **27** Innis miilla
ishee jalatti gombifame; kufee diriires. Miilla ishee jalatti
gombifame; ni kufe; iddoo gombifamettis kufee du'e. **28**
"Haati Siisaaraa foddaa keessaan gad ilaalte; qaawwa
keessaanis iyyitee, 'Gaariin isaa maaliif dhufuuf lafa
irra harkifate? Didichuun gaariiwwan isaa maaliif ture?'
jette. **29** Dubartoota ishee keessaa isheen ogeettiin
deebii kenniteef; ta'us isheen ofuma isheetiin deebiftee,
30 'Isaan boojuu argatanii addaan qoodachuutti jiru
mitii? Tokkoon tokkoon namaa dubartii tokko tokko
yookaan lama lama argata mitii? Siisaaraadhaaf uffanni
boojuu kan halluudhaan faayeffame, uffanni halluudhaan
miidhagfamee hodhame, morma kootiif immoo uffata
akka malee miidhagfamee hodhame qoodu mitii? Kun
hundi boojuu dha.' **31** "Kanaafuu yaa Waaqayyo, diinonni
kee hundi haa barbadaa'ani! Warri si jaallatan garuu akka
biiftuu, ishee humna guutuun baatu sanaa haa ta'an."
Ergasii biyyattiin waggaa afurtama nagaa argatte.

6 Israa'eloonni fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa
hojjetan; innis dabarsee waggaa torbaaf harka
Midiyaanotaatti isaan kenne. **2** Israa'eloonni sababii
harki Midiyaanotaa isaanitti jabaateef tulluuwwan
irratti, holqaa fi da'annoo jabaa keessatti ofii isaaniitiif
iddoo jiraatanii fi iddoo itti da'atan qopheeffatan. **3** Yeroo
Israa'eloonni midhaan facaafatan hunda Midiyaanonni,
Amaaleqoonnii fi namoonni ba'a biiftuu kaan dhufanii
isaan weeraru turan. **4** Achis qubatanii midhaan
hamma Gaazaatti jiru hundumaa balleessan; isaan waan
lubbuu qabu hoolota, loon yookaan harroota tokko
illee Israa'elootaaf hin hambifne. **5** Akkuma tuuta
hawwaannisaattis horii fi dunkaana isaanii fudhatanii
isaan irra yaa'an. Namootaa fi gaalawwan isaanii
lakkaa'uun hin danda'amu ture; isaanis biyya sana
barbadeessuudhaaf weeraran. **6** Sababii Midiyaanonni
akka malee isaan hiyyoomsaniif Israa'eloonni gargaarsa
barbaacha gara Waaqayyootti iyyatan. **7** Yeroo
Israa'eloonni sababii Midiyaanotaatiif gara Waaqayyootti
iyyatanitti, **8** inni raajii akkana jedhee dubbatu tokko
isaaniif erge; "Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana jedha:
Ani biyya Gibxi, biyya garbummaatii baaseen isin fide. **9**
Ani humna warra Gibxii fi harka cunqursitootaa jalaa
isin furee fuula keessan duraas ari'ee isaan baasee
biyya isaanii isinii kenneera. **10** Isiniinis, 'Ani Waaqayyo
Waaqa keessan; waaqota Amoorotaa kanneen isin
biyya isaanii keessa jiraattan sanaa hin waaqeffatinaa'
jedheera. Isin garuu sagalee koo hin dhageenye." **11**
Ergamaan Waaqayyoos ganda Ofraa jedhamu dhufee
qilxuu Yoo'aash namicha sanyii Abii'ezer sanaa jala
taa'e; Gidewoon ilmi Yoo'aash immoo akka Midiyaanonni
hin argineef iddoo wayiniin itti cuunfamutti dhoksee
qamadii dha'ata ture. **12** Ergamaan Waaqayyoos isatti
mul'atee, "Yaa loltuu goota nana, Waaqayyo si wajjin
jira" jedheen. **13** Gidewoon garuu akkana jedhee deebise;
"Garuu yaa gooftaa, utuu Waaqayyo nu wajjin jiraatee
wanni kun hundi maaliif nurra ga'a? Dinqiiwwan isaa
kanneen abbootiin keenya, 'Waaqayyo biyya Gibxiitii
nu baaseera' jedhanii nutti himan sun hundi eessa
jiru ree? Amma garuu Waaqayyo nu dhiisee harka
Midiyaanotaatti dabarsee nu kenneera." **14** Waaqayyo
gara Gidewoonitti garagalee, "Humna qabdu kanaan
dhaqiitii harka Midiyaanotaa jalaa Israa'eloota bilisa
baasi. Anatu si ergaa jira mitii?" jedheen. **15** Gidewoon
garuu, "Yaa Gooftaa, gosti koo sanyii Minaasee keessaa
baay'ee dadhabaa dha; anis maatii koo keessaa nama gad

aanaa dha. Egaa ani akkamittin saba Israa'el bilisoomsuu
danda'a ree?" jedhee gaafate. **16** Waaqayyos, "Ani
si wajjin jira; atis Midiyaanota hunda walitti qabdee
dhoofta" jedhee deebiseef. **17** Gidewoonis akkana jedhee
deebise; "Yoo ani fuula kee duratti surraa argadhee
jiraadhe, kan natti dubbachaa jiru dhugumaan si'i ta'uu
mallattoo na argisiisi. **18** Maaloo hamma ani deebi'ee
aarsaa koo fidee fuula kee duratti dhi'eessutti hin
deemin." Waaqayyos, "Ani hamma ati deebitutti sin
eega" jedheen. **19** Gidewoon gara mana isaa deemee
ilmoo re'ee tokko qalee qopheessee daakuu iifii tokkoo
fuudhee buddeena raacitii hin qabne tolche. Foon
sanas gundoo irra kaa'ee bishaan foon sanaa immoo
okkoteetti naqee fiduudhaan qilxuu jalatti aarsaa isaaf
dhi'eesse. **20** Ergamaan Waaqaas, "Foonii fi Maxinoo
kana fuudhiitii kattaa kana irra kaa'i; bishaan isaa
immoo dhangalaasi" jedhe. Gidewoonis akkasuma godhe.
21 Ergamaan Waaqayyoo sunis fiixee ulee harka isaa
tureetiin foonii fi Maxinoo sana tuqe. Ibiddi kattaa
keessaa ba'ee foonii fi Maxinoo sana nyaate. Ergamaan
Waaqayyoos fuula isaa duraa dhabame. **22** Gidewoon
yommuu akka ergamaa Waaqayyoo arge beeketti,
"Wayyoo, yaa Waaqayyo Gooftaa! Ani ifaan ifatti ergamaa
Waaqayyoo argeeraatii!" jedhe. **23** Waaqayyo garuu,
"Nagaan siif haa ta'u! Hin sodaatin, ati hin duutuutii"
jedheen. **24** Kanaafuu Gidewoon Waaqayyoof achitti
iddoo aarsaa ijaaree, "Waaqayyo Nagaa dha" jedhee
moggaase. Iddoon aarsaa kun hamma har'aatti lafa
Abii'ezerootaa irra iddoo Ofraa jedhamu dhaabateera. **25**
Waaqayyo halkanuma sana akkana isaan jedhe; "Karra
loon abbaa keetii keessaa korma lammaffaa kan waggaa
torba guute tokko fuudhi. Iddoo aarsaa kan abbaan
kee Ba'aaliif tolche diigi; utubaa Aasheeraa kan isa
bira dhaabames jigsi. **26** Fiixee gaara kanaa irrattis
Waaqayyo Waaqa keetiif iddoo aarsaa bareedaa isaa
tolchi. Qoraan utubaa Aasheeraa kan jigsite sanattis
fayyadamii korma lammaffaa sana aarsaa gubamu
godhiitii dhi'eessi." **27** Gidewoonis hojjettoota isaa
keessaa nama kudhan fudhatee akkuma Waaqayyo isatti
hime sana godhe. Garuu waan maatii isaatii fi namoota
magaalaa sana jiraatan sodaateef guyyaa adiin gochuu
irra halkan filate. **28** Ganama barii yommuu namoonni
magaalaa sanaa hirribaa ka'anitti iddoon aarsaa Ba'aal
diigamee, utubaan Aasheeraas kufee kormi lammaffaan
iddoo aarsaa haaraa tolfame sana irratti qalamee ture!
29 Isaanis, "Eenyutu waan kana hojjete?" jedhanii
wal gaafatan. Yommuu gad fageenyaan qoratanittis,
"Gidewoon ilma Yoo'aashitu waan kana godhe" jedhan.
30 Namoonni magaalaa sanaas Yoo'aashiin, "Ilma kee
gad baasi. Inni sababii iddoo aarsaa Ba'aal diigee utubaa
Aasheeraas jigseef ajjeefamuu qaba" jedhan. **31** Yoo'aash
garuu saba aariidhaan guutamee isa marse sanaan
akkana jedhe; "Isin Ba'aaliif falmuu barbaaddu? Isas
oolchuu feetuu? Namni isaaf falmu yoo jiraate inni
ganama haa du'u! Ba'aal utuu dhugumaan Waaqa ta'ee
yommuu namni tokko iddoo aarsaa isaa diigu inni of
irraa dhowwuu danda'a ture." **32** Kanaafuu isaan sababii
inni iddoo aarsaa isaa jalaa diigeef, "Ba'aal mataan
isaa haa falmatu" jechuudhaan Gidewooniin, "Yerub-
Ba'aal" jedhanii waaman. **33** Ergasiis Midiyaanonni
hundi, Amaaleqoonnii fi namoonni karaa ba'a biiftuu
humna isaanii walitti dabalatanii Yordaanos ce'uudhaan
Sulula Yizri'eel keessa qubatan. **34** Hafuurri Waaqayyoos
dhufee Gidewoon irra bu'e; innis akka Abii'ezeroonni
isa duukaa bu'aniif waamuuf malakata afuufe. **35**
Guutummaa Minaasee keessas ergamoota ergate; isaanis
isa duukaa bu'uuf walitti qabaman; akkasumas gara
Aasheer, Zebuuloonii fi Niftaalemitti ergate; isaanis
jara simachuuf gad yaa'an. **36** Gidewoonis Waaqaan
akkana jedhe; "Yoo ati akkuma waadaa galtetti harka
kootiin Israa'el furte, **37** kunoo, ani wayyaa rifeensa
hoolaa irraa hojjetame tokko oobdii irra nan diriirsa.
Yoo rifeensa hoolaa sana qofa irra fixeensi bu'ee lafti
immoo goggogaa ta'e, ani akka ati akkuma jette sana
harka kootiin Israa'el furtu nan beeka." **38** Wanni sunis
akkasuma ta'e. Gidewoonis guyyaa itti aanu ganamaan
ka'e; yeroo inni wayyaa rifeensa hoolaa irraa hojjetame
sana micciirettis bishaan waciitii guutuutu keessaa
cuunfame. **39** Kana irratti Gidewoon Waaqaan, "Natti
hin dheekkamin. Amma illee waan tokkon si gaafadha.
Akka ani rifeensa hoolaa sana irratti yaalii biraa godhuuf
naa eeyyami. Amma immoo rifeensa sana goggogsiitii
fixeensa lafatti uffisi." **40** Waaqnis halkan sana akkasuma
godhe. Rifeensa hoolaa sana qofatu goggogaa ture; lafti
guutuun fixeensaan haguugamee ture.

7 Yerub-Ba'aal namichi Gidewoon jedhamu sunii fi
namoonni isaa hundi ganama ka'anii burqaa Harood
bira qubatan. Qubanni Midiyaanotaa iddoo namoonni
Gidewoon qubatan sanaan karaa kaabaatiin gaara Mooree
bira sulula keessa ture. **2** Waaqayyos Gidewooniin akkana
jedhe; "Akka ani Midiyaanota dabarsee harka isaaniitti
hin kennineef Israa'eloonni si wajjin jiran akka male
baay'ee dha. Akka sabni Israa'el, 'Jabina kootu na oolche'
jedhee natti hin koorreef, **3** 'Namni sodaatee hollate
kam iyyuu Tulluu Gili'aad dhiisee gara mana isaatti
haa deebi'u' jedhiitii amma sabatti himi." Kanaafuu
namoonni kuma digdamii lama deebi'anii kuma kudhan
achitti hafan. **4** Waaqayyo garuu Gidewooniin akkana
jedhe; "Amma iyyuu namoota baay'eetu jira. Isaan
fudhadhuutii gara bishaaniitti gad bu'i; ani achitti
isaan gargari siif fo'a. Yoo ani, 'Inni kun si wajjin ni
deema' jedhe, inni ni deema; yoo ani, 'Inni kun si
wajjin hin deemu' jedhe garuu inni hin deemu." **5**
Kanaafuu Gidewoon namoota gara bishaaniitti gad
buuse. Waaqayyos achitti, "Warra akkuma sareetti
arrabaan bishaan dhugan, warra jilbeenfatanii dhugan
irraa gargari baasi" isaan jedhe. **6** Namoonni dhibba
sadii konyee isaaniitiin waraabbatanii dhugan. Warri
hafan hundi garuu dhuguuf jilbeenfatan. **7** Waaqayyo
Gidewooniin, "Ani namoota harka isaaniitiin dhugan
dhibba sadan kanaan si furee Midiyaanota dabarsee
harka keetti nan kenna. Warri kaan hundi gara qe'ee
isaaniitti haa deebi'an" jedheen. **8** Kanaafuu Gidewoon
akka Israa'eloonni hafan hundi gara dunkaana isaaniitti
deebi'an godhee namoota dhibba sadan garuu turfate;
isaanis warra kaan irraa galaa fi malakata fudhatan.
Qubanni Midiyaanotaas Gidewooniin gad sulula keessa
ture. **9** Halkanuma sana Waaqayyo Gidewooniin akkana

jedhe; “Ka’iitii qubata sanatti gad bu’i; ani dabarsee
harka keetti siifin kennaatii. **10** Ati yoo gad bu’uu
sodaatte garuu tajaajilaa kee Fuuraa wajjin gara qubata
sanaatti gad bu’iitii **11** waan isaan dubbachaa jiran
dhaga’i. Sana booddee qubata sana rukutuudhaaf jabina
ni argatta.” Kanaafuu innii fi tajaajilaan isaa Fuuraan
gara moggaa qubata sanaatti gad bu’an. **12** Midiyaanonni,
Amaaleqoonnii fi namoonni ba’a biiftuutii dhufan
hundi akkuma hoomaa hawwaannisaa walitti gobbatanii
sululicha keessa qubatanii turan. Baay’inni gaalawwan
isaaniis akkuma cirracha qarqara galaanaa lakkoobsa
hin qabu ture. **13** Gidewoonis utuu namichi tokko
waa’ee abjuu isaa michuu ofii isaatti himuu achi ga’e.
Namichi sunis akkana jedhe; “Ani abjuu tokko nan
abjoodhe; kunoo maxinoon garbuu tokko gangalachaa
dhufee qubata Midiyaanotaa irra bu’e. Innis dhufee
akka dunkaanni jiguuf humnaan dha’e; dunkaanni sunis
ni kufe.” **14** Michuun isaas deebisee, “Kun goraadee
Gidewoon ilma Yoo’aash Israa’elichaati malee waan
biraa miti. Waaqnis Midiyaanotaa fi guutummaa qubata
sanaa dabarsee harka Gidewoonitti kenneera” jedhe. **15**
Gidewoon yommuu abjuu sanaa fi hiikkaa isaa dhaga’etti
Waaqaaf sagade. Gara qubata Israa’elootaattis deebi’ee,
“Ka’aa! Waaqayyo qubata Midiyaanotaa dabarsee harka
keessanitti kenneeraa” jedhe. **16** Innis namoota dhibba
sadan garee sadiitti qooduudhaan, harka hunda isaaniitti
malakataa fi okkotee guci keessa jiru qabachiise. **17**
Gidewoonis akkana isaaniin jedhe; “Na ilaalaa; waan ani
hojjedhus hojjedhaa; yommuu ani qarqara qubatichaatti
dhi’aadhutti qalbeeffadhaatii waanuma ani godhu
godhaa. **18** Yeroo anii fi warri na wajjin jiran hundii
malakata keenya afuufnutti, isinis naannoo qubatichaa
hundatti afuufaatii, ‘Waaqayyoof, Gidewooniifis’ jedhaa
iyyaa.” **19** Gidewoonii fi namoonni isa wajjin turan
dhibbi sun akkuma waardiyyoonni wal geeddaraniin
jalqaba eegumsa walakkaa halkaniitti qarqara qubata
sanaa bira ga’an. Isaanis malakata isaanii afuufanii
okkotee harka isaanii jiru caccabsan. **20** Gareen sadanuu
malakata isaanii afuufanii okkotee harka isaanii jiru
caccabsan. Harka bitaatti guca, harka mirgaatti immoo
malakata afuufan qabatanii, “Goraadee Waaqayyootii
fi Gidewoon!” jedhanii iyyan. **21** Tokkoon tokkoon
namaas naannoo qubatichaatti iddoo kennameef qabate;
Midiyaanonni hundis iyyaa baqatan. **22** Yeroo malakanni
dhibbi sadan sun afuufametti Waaqayyo akka namni
qubata sana keessa ture tokko tokkoon goraadee isaa
walitti luqqifatu godhe; raayyaan waraanaas karaa
Zereeraatiin gara Beet Shiixaatti, isa biras darbanii
hamma daarii Abeel Mehoolaa ishee Xabaati bira
jirtu sanaatti baqatanii deeman. **23** Israa’eloonnis
Niftaalem, Aasheerii fi Minaasee hundumaa keessaa
waamanii Midiyaanota of dura ari’an. **24** Gidewoonis
guutummaa biyya gaaraa Efreemitti ergamoota ergee,
“Kottaa Midiyaanotatti duulaatii bishaanota hamma
Beet Baaraatti jiranii fi laga Yordaanos isaan dursaatii
qabadhaa” jedhe. Kanaafuu namoonni Efreem hundi
ba’anii bishaanota hamma Beet Baaraatti jiranii fi
laga Yordaanos qabatan. **25** Akkasumas hooggantoota
Midiyaanotaa lamaan jechuunis Hereebii fi Ze’eebin
qabatan. Hereeb kattaa Hereeb biratti Ze’eeb immoo
iddoo wayinii itti cuunfan kan Ze’eebiitti ajjeesan.
Isaanis Midiyaanota ari’anii mataa Hereebii fi mataa
Ze’eeb gara gama laga Yordaanos Gidewoonitti fidan.

8 Namoonni Efreem, “Ati maaliif akkana nu goote?
Yeroo Midiyaanin dha’uuf duultetti maaliif nu hin
waamin?” jedhanii Gidewoon gaafatan. Akka malees isatti
dheekkaman. **2** Inni immoo akkana jedhee deebiseef;
“Wanni ani hojjedhe yoo waan isin hojjettaniin wal
bira qabame gatii maalii qaba? Qarmiin wayinii Efreem
oomisha wayinii Abii’ezer sana hunda hin caaluu? **3**
Waaqni hooggantoota Midiyaanotaa jechuunis Hereebii
fi Ze’eebin dabarsee harka keessanitti kenneera. Egaa
ani waan isin hojjettaniin wajjin kan wal qixxaatu maal
hojjechuun danda’a ture?” Yommuu inni waan kana
jedhettis aariin isaan isatti aaran ni qabbanaa’e. **4**
Gidewoonii fi namoonni isa wajjin turan dhibbi sadan
dhufanii Yordaanos ce’an; isaan akka malee dadhaban
iyyuu ittuma fufanii jara ari’an. **5** Innis namoota
Sukootiitiin, “Loltoota kootiif buddeena kennaa; isaan
baay’ee na duraa dadhabaniiruutii; ani amma iyyuu
mootota Midiyaanotaa jechuunis Zebaa fi Zalmunaa
ari’aa jira” jedhe. **6** Qondaaltonni Sukoot garuu,
“Loltoota keetiif nu buddeena kan kenninu ati Zebaa
fi Zalmunaa harka keetti galfatteertaa?” jedhaniin. **7**
Gidewoonis deebisee, “Tole kaa, yommuu Waaqayyo
dabarsee Zebaa fi Zalmunaa harka kootti kennutti ani
qoraattii gammoojjiitii fi arangamaadhaan foon keessan
ciccira” jedheen. **8** Achiis gara namoota Phenuu’eel
dhaqee akkuma warra duraa sana kadhatetti isaanis
gaafate; isaan garuu akkuma warri Sukoot deebisanitti
deebii kennan. **9** Kanaafuu inni namoota Phenuu’eeliin,
“Ani yeroo mo’adhee deebi’utti gamoo kana nan jigsa”
jedhe. **10** Yeroo sanatti Zebaa fi Zalmunaan loltoota
isaanii kanneen kuma kudha shanitti hedaman wajjin
iddoo Qarqari jedhamu turan; isaan kunneenis loltoota
namoota ba’a biiftuutii walitti qabaman keessaa hafan
hundaa dha; warri goraadee hidhatan kumni kudha
lama dhumanii turaniitii. **11** Gidewoonis karaa warra
ba’a Noobaahiitii fi Yogbihaatiin dunkaana keessa
jiraatanii ba’ee loltoota homaa hin bir’atin dha’e;
raayyaan waraanaa sun of dagatee tureetii. **12** Mootonni
Midiyaan lamaan jechuunis Zebaa fi Zalmunaan ni
baqatan; Gidewoon garuu ari’ee isaan qabate; loltoota
isaaniis gargari bittinneesse. **13** Ergasii Gidewoon ilmi
Yoo’aash karaa Malkaa Herees ba’ee duulaa gale. **14** Innis
dargaggeessa Sukoot tokko qabee qorate; dargaggeessi
sunis maqaa qondaaltota Sukootii fi maanguddoota
magaalattii walumatti maqaa nama torbaatamii torba
barreessee kenneef. **15** Gidewoonis dhufee namoota
Sukootiin, “Zebaa fi Zalmunaan isin, ‘Nu namoota
kee warra dadhabaniif buddeena kan kenninu ati
Zaabiheelii fi Zalmunaa harka keetti galfatteertaa?’
jettanii waa’ee isaanii natti qoostan sun kunoo ti” jedhe.
16 Innis maanguddoota magaalaa sanaa fuudhee qoraattii
fi arangamaa gammoojjiitiin adabuudhaan namoota
Sukootiitiif barumsa kenne. **17** Gamoo Phenuu’eelis
jigsee namoota magaalattii fixe. **18** Ergasiis inni,
“Namoonni isin Taabooritti fixxan warra akkamiitii?”

jedhee Zebaa fi Zalmunaa gaafate. Isaanis, “Namootuma
akka keessanii kanneen hundi isaanii ilmaan mootii
fafakkaatanii dha” jedhaniin. **19** Gidewoonis deebisee,
“Isaan obboloota koo ilmaanuma haadha kootii turan.
Dhugaa Waaqayyo jiraataa, utuu isin isaan ajjeesuu
baattanii ani isin hin ajjeesu ture” jedhe. **20** Innis
gara Yeteer ilma isaa hangaftichaatti garagalee, “Ka’iitii
isaan fixi!” jedheen. Yeeteer garuu sababii ijoollee
ta’eef sodaatee goraadee isaa hin luqqifanne. **21**
Ergasiis Zebaa fi Zalmunaan, “Ka’iitii atumti nu ajjeesi;
‘Jabinni namaa akkuma dhagna isaatii’” jedhaniin.
Gidewoonis ka’ee isaan ajjeese; faaya morma gaalawwan
isaaniis fudhate. **22** Namoonni Israa’elis Gidewooniin,
“Ati waan harka Midiyaanotaa jalaa nu baafteef ati,
ilmi keetii fi ilmi ilma keetii nu bulchaa” jedhan.
23 Gidewoon garuu, “Ani isin hin bulchu; ilmi koos
isin hin bulchu. Waaqayyotu isin bulcha” isaaniin
jedhe. **24** Innis, “Ani waa tokko isin kadhadha; kunis
akka tokkoon tokkoon keessan qooda boojuu keessanii
irraa lootii naa kennitanii dha” jedhe. Lootii warqee
kaa’achuun bartee Ishmaa’eelootaa tureetii. **25** Isaanis,
“Nu gammachuudhaan kennina” jedhanii deebisan.
Kanaafuu wayyaa lafa irra diriirsanii tokkoon tokkoon
namaa boojuu isaa irraa lootii itti darbate. **26** Amartiin
warqee kan inni kadhate saqilii kuma tokkoo fi dhibba
torba yookaan kiiloo giraamii kudha sagalii fi walakkaa
ulfaata ture; kunis waan mormatti hidhatan, uffata
diimaa dhiilgee kan mootonni Midiyaan uffatanii fi
foncaa morma gaalawwan isaanii irra ture hin dabalatu.
27 Gidewoonis warqee sanaan dirata tolchee magaalaa
itti dhalate Ofraa keessa kaa’e. Israa’eloonni hundis
achitti efuudicha waaqeffachuudhaan sagaagalan. Kunis
Gidewooniif maatii isaatti kiyyoo ta’e. **28** Midiyaanonnis
akkasiin fuula Israa’elootaa duratti mo’ataman; lammatas
mataa isaanii ol hin qabanne. Biyyattiinis bara Gidewoon
keessa waggaa afurtama nagaa argatte. **29** Yerub-
Ba’aal ilmi Yoo’aash achi jiraachuuf gara mana ofii
isaatti deebi’e. **30** Inni sababii niitota baay’ee fuudheef
ilmaan torbaatama qaba ture. **31** Saajjatoon isaa kan
Sheekem keessa jiraachaa turtes ilma deesseefii turte;
innis Abiimelek jedhee isa moggaase. **32** Gidewoon
ilmi Yoo’aash bara dheeraa jiraatee du’e. Innis Ofraa
biyya Abii’ezerootaa keessatti, lafa awwaala abbaa isaa
Yoo’aashitti awwaalame. **33** Akkuma Gidewoon du’een
Israa’eloonni amma illee Ba’aal wajjin sagaagalan. Ba’aal
Beriitinis Waaqa isaanii godhatanii **34** Waaqayyo Waaqa
isaanii kan harka diinota isaanii hundumaa jalaa isaan
baase sana dagatan. **35** Isaanis maatii Yerub-Ba’aaliif
jechuunis Gidewooniif waan gaarii inni isaaniif godhe
hunda yaadatanii arjummaa hin gooneef.

9 Abiimelek ilmi Yerub-Ba’aal gara obboloota haadha
isaa kanneen Sheekem keessa jiraatanii dhaqee
isaanii fi gosa haadha isaa hundaan akkana jedhe; **2**
“Jiraattota Sheekem hundumaan, ‘Kam isinii wayya?
Yoo ilmaan Yerub-Ba’aal torbaatamni isin bulchan
moo yoo namni tokko isin bulche wayya?’ jedhaa
gaafadhaa. Akka ani foonii fi dhiiga keessan ta’e immoo
yaadadhaa.” **3** Obboloonni haadha isaas dubbii kana
gurra Sheekemotaatiin ga’an; garaan isaaniis gara
Abiimelek goruu kajeele; isaan, “Inni obboleessa keenya”
jedhaniiruutii. **4** Isaanis mana sagadaa Ba’aal Beriit
keessaa meetii gara giraamii dhibba saddeet ulfaatu
kennaniif; Abiimelekis meetii sanaan kashlabboota
isa faana bu’an qaxarate. **5** Gara mana abbaa isaa
kan Ofraatti argamuu dhaqee obboloota isaa ilmaan
Yerub-Ba’aal torbaatama dhagaa tokko irratti qale.
Yootaam ilmi Yiruuba’aal quxisuun garuu dhokatee
isa jalaa miliqe. **6** Namoonni Sheekemii fi Beet Miiloo
hundi Abiimelekin moosisuuf jedhanii Sheekemitti
utubaa mukaa guddaa tokko biratti walitti qabaman.
7 Yootaam yommuu wanni kun itti himametti fiixee
Gaara Gerziimitti ol ba’ee sagalee guddaadhaan akkana
isaaniin jedhe; “Yaa jiraattota Sheekem, akka Waaqni
isin dhaga’uuf na dhaggeeffadhaa. **8** Gaaf tokko mukkeen
mootii moosifachuuf ba’an; isaanis muka ejersaatiin,
‘Mootii nuu ta’i’ jedhan. **9** “Mukni ejersaa garuu, ‘Ani
mukkeen hundaa olitti raafamuudhaaf jedhee zayitii koo
kan Waaqnii fi namni ittiin kabajaman dhowwadhuu
ree?’ jedhee deebise. **10** “Itti aansaniis mukkeen muka
harbuutiin, ‘Kottuutii mootii nuu ta’i’ jedhan. **11** “Mukni
harbuu garuu deebisee, ‘Ani mukkeen hundaa olitti
ba’ee raafamuuf jedhee ija koo mi’aawaa fi gaarii sana
kennuu dhiisuu ree?’ jedhe. **12** “Mukkeenis muka
wayiniitiin, ‘Kottuutii mootii nuu ta’i’ jedhan. **13** “Mukni
wayinii garuu deebisee, ‘Ani mukkeen hundaa olitti ba’ee
raafamuuf jedhe daadhii wayinii kootii kan Waaqaa fi
nama gammachiisu sana kennuu dhiisuu?’ jedhe. **14**
“Dhuma irrattis mukkeen hundi muka qoraattiitiin,
‘Kottuutii mootii nuu ta’i’ jedhan. **15** “Mukni qoraattiis
mukkeeniin, ‘Isin yoo dhugumaan na moosifachuu
feetan, kottaatii gaaddisa koo jalatti da’eeffadhaa; yoo
akkas ta’uu baate garuu ibiddi muka qoraattii keessaa
ba’ee birbirsa Libaanoon haa barbadeessu!’ jedhe. **16**
“Egaa isin Abiimelekin moosisuun keessan yoo karaa
dhugaatii fi amanamummaan ta’e, yoo Yerub-Ba’aalii
fi maatii isaatiif waan gaarii gochuuf ta’e, yoo waan
isaaf malu isaaf gochuuf ta’e, **17** abbaan koo lubbuu isaa
du’aaf saaxilee harka Midiyaanotaa jalaa isin baasuuf
isinii loleeraatii; **18** isin garuu har’a maatii abbaa
kootti kaatanii ilmaan isaa jechuunis nama torbaatama
dhagaa tokko irratti qaltan; sababii inni fira keessan
ta’eef Abiimelek ilma garbittii sana namoota Sheekem
irratti moosiftan; **19** egaa yoo isin har’a dhugaa fi
amanamummaadhaan Yerub-Ba’aalii fi maatii isaatiif
waan gaarii gootan, isin Abiimelekitti gammadaa; innis
isinitti haa gammadu! **20** Akkas ta’uu baannaan garuu
ibiddi mana Abiimelekii ba’ee namoota Sheekemii fi Beet
Miiloo haa fixu; akkasumas ibiddi namoota Sheekemii
fi Beet Miiloo biraa ba’ee Abiimelekin haa balleessu!”
21 Yootaamis Bi’eeritti baqatee sababii obboleessa isaa
Abiimelekin sodaateef achuma jiraate. **22** Erga Abiimelek
waggaa sadii Israa’el bulchee booddee, **23** Waaqnis
Abiimelekii fi namoota Sheekem gidduutti hafuura
hamaa erge; Sheekemonnis Abiimelekitti daba hojjetan.
24 Waaqnis yakka ilmaan Yerub-Ba’aal torbaataman
sanatti hojjetamee fi dhiiga isaanii kan dhangalaafame
sanaaf, Abiimelek obboleessa isaanii kan isaan qale
sanaa fi namoota Sheekem kanneen akka inni obboloota

isaa fixuuf isa gargaaran sana haaloo ba'uuf waan kana
godhe. **25** Namoonni Sheekemis akka isaan riphanii
isa eegataniif fiixee gaaraa irra namoota kaa'atan;
isaanis nama achiin darbu hunda saamaan; wanni
kunis Abiimelekitti odeeffame. **26** Yeroo kanatti Ga'aal
ilmi Ebeed obboloota isaa wajjin gara Sheekem dhufe;
Sheekemonnis isa abdatan. **27** Isaanis erga gara lafa
qotiisaa wayiniitti ba'anii wayinii walitti qabatanii
booddee cuunfanii galma waaqa tolfamaa isaaniitti
ayyaana ayyaaneffatan. Nyaatanii dhuganiis Abiimelekin
abaaran. **28** Ga'aal ilmi Ebeedis akkana jedhe; "Akka nu
isaaf bulluuf Abiimelekii fi Sheekem eenyu? Abiimelek
ilma Yerub-Ba'aal mitii? Zebulis itti aanaa isaa mitii? Isin
namoota Hamoor abbaa Sheekem tajaajilaa! Nu maaliif
Abiimelekin tajaajillaa? **29** Utuu sabni kun ajaja koo jala
jiraatee silaa ani Abiimelekin lafa irraa nan balleessa
ture; 'Waraana kee dabaladhuutii gad ba'i!' isaan nan
jedhas ture." **30** Zebul bulchaan magaalattii yeroo waan
Ga'aal ilmi Ebeed jedhe dhaga'etti akka malee aare.
31 Akkana jedhees dhoksaadhaan gara Abiimelekitti
ergamoota erge; "Ga'aal ilmi Ebeedii fi obboloonni isaa
gara Sheekem dhufanii saba magaalaa sitti kakaasaa
jiru. **32** Kanaafuu atii fi namoonni kee halkaniin baatanii
lafa qotiisaa keessa riphuu qabdu. **33** Ganama akkuma
aduun baateenis magaalaa sana cabsaa seenaa. Yommuu
Gala'aalii fi namoonni isaa sitti dhufanittis waan harki
kee hojjechuu malu kam iyyuu hojjedhu." **34** Abiimelekis
namoota isa wajjin turan hunda wajjin halkaniin ka'ee
garee afuritti qoodamuudhaan Sheekemitti dhi'aatee
riphe. **35** Akkuma Ga'aal ilmi Ebeed ba'ee karra
magaalaa sanaa irra dhaabateen, Abiimelek namoota
isaa wajjin iddoo riphee ture sanaa itti gad ba'e.
36 Ga'aal yommuu isaan argetti Zebuliin, "Kunoo
namoonni fiixee gaarranii irraa gad dhufaa jiru!" jedhe.
Zebulis deebisee, "Gaaddisa tulluuwwaniitu namoota
sitti fakkaate" jedheen. **37** Ga'aal garuu ammas deebisee,
"Ilaali; namoonni handhuura lafaatii dhufaa jiru; gareen
tokkos karaa muka abdaariitiin dhufaa jira" jedhe. **38**
Zebulis, "Ati kan, 'Akka nu isaaf bulluuf Abiimelek kun
eenyu?' jette, oduun kee sun amma meerre? Namoonni
ati tuffatte isaan kana mitii? Mee ba'iitii jara loli
kaa!" jedheen. **39** Kanaafuu Ga'aal namoota Sheekem
hoogganee Abiimelekin loluuf ba'e. **40** Abiimelekis
isa ari'e; innis duraa baqate; namoonni baay'eenis
madaa'anii hamma karra magaalattiitti harca'an. **41**
Abiimelek Aruumaa keessa ture; Zebul immoo Ga'aalii fi
obboloota isaa ari'ee Sheekem keessaa baase. **42** Guyyaa
itti aanu namoonni Sheekem dirreetti ba'an; wanni kunis
Abiimelekitti himame. **43** Innis namoota isaa fudhatee
garee sadiitti qoodee dirree irratti riphee eeggate. Yeroo
namoota magaalaa ka'anii dhufaa jiran argettis isaan
loluudhaaf ka'e. **44** Abiimelekii fi gareen isa wajjin turan
gara karra magaalattiitti gugatan. Gareen hafan lamaan
immoo gara warra dirree irratti ba'anii turaniitti fiiganii
isaan fixan. **45** Abiimelek gaafas guyyaa guutuu lolee
magaalattii qabate; jiraattota ishees fixee magaalattii
illee barbadeessee soogidda itti facaase. **46** Namoonni
gamoo Sheekem keessa jiraatan yommuu waan kana
dhaga'anitti gara da'annoo mana sagadaa Elbiriititti
ol galan. **47** Abiimelekis yommuu akka namoonni
Sheekem achitti walitti qabaman dhaga'etti, **48** namoota
isaa hundumaa wajjin Tulluu Zalmoonitti ol ba'e.
Abiimelekis qottoo harkatti qabatee dameewwan mukaa
mummuree ol fuudhee gatiittii isaatti baate. Namoota
isa wajjin jiraniinis, "Dafaa! Waanuma anaa godhu
argitan sana godhaa!" jedhe. **49** Namoonni hundinuus
dameewwan mukaa mummuratanii Abiimelekin duukaa
bu'an. Dameewwan sanas da'annoo Sheekemonni itti
baqatan sanatti irkisanii ibidda itti qabsiisan. Kanaafuu
namoonni gamoo Sheekem keessa turan hundinuu
dhiironnii fi dubartoonni gara kuma tokko ta'an dhuman.
50 Ergasiis Abiimelek gara Tebez dhaqee magaalaa sana
marsee qabate. **51** Ta'us waan gamoon jabaan tokko
magaalaa sana keessa tureef jiraattonni magaalaa sanaa
dhiiraa dubartiin utuu hin hafin itti baqatan. Keessaanis
ofitti cufanii bantii isaatti ol ba'an. **52** Abiimelekis dhufee
gamoo sana dha'e; yommuu inni ibiddaan gubuudhaaf
balbala gamoo sanaatti dhi'aatetti garuu, **53** dubartiin
tokko gubbaadhaa majii dhagaa itti gad dhiiftee buqqee
mataa isaa cabsite. **54** Innis dafee dargaggeessa mi'a
lolaa baatuuf tokko waamee, "Akka isaan, 'dubartiitu
isa ajjeese' jechuu hin dandeenyeef goraadee kee
luqqifadhuu na ajjeesi" jedheen. Kanaafuu dargaggeessi
sun isa waraane; innis ni du'e. **55** Israa'eloonnis yommuu
akka Abiimelek du'e arganitti gara mana isaaniitti
deebi'an. **56** Akkasiin Waaqni hammina Abiimelek
obboloota isaa torbaatama qaluudhaan abbaa ofiitti
hojjeteef gatii hojii isaa kenneef. **57** Akkasumas Waaqni
hammina namoonni Sheekem hojjetan hunda matuma
isaaniitti deebise. Abaarsi Yootaam ilma Yerub-Ba'aalis
isaan irra ga'e.

10 Erga Abiimelek du'ee booddee namichi gosa
Yisaakor, Toolaan ilmi Phuwaa ilmi Doodoo Israa'el
baraaruuf ka'e. Innis biyya gaaraa Efreem keessa
Shaamiir jiraate. **2** Tolaan waggaa digdamii sadii
Israa'elin bulche; ergasiis du'ee Shaamiiritti awwaalame.
3 Isatti aanee Yaa'iir namichi gosa Gili'aad ka'ee
waggaa kudha lama Israa'elin bulche; **4** innis ilmaan
soddoma kanneen harroota soddoma yaabbatan qaba
ture. Isaanis magaalaawwan hamma har'aatti gandoota
Yaa'iir jedhaman soddoma Gili'aad keessaa qabu turan.
5 Yaa'iiris du'ee Qaamonitti awwaalame. **6** Ammas
Israa'eloonni fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa
hojjetan. Ba'aalii fi Ashtooreti akkasumas waaqota
Sooriyaa, Siidoonaa, Mo'aab, Amoonii fi kan Filisxeem
waaqeffatan. Waan Israa'eloonni Waaqayyoon dhiisanii
isa waaqeffachuu didaniif, **7** inni isaanitti dheekkame.
Dabarsees harka Filisxeemotaatii fi Amoonotaatti isaan
gurgure; **8** isaanis bara sana ijoollee Israa'el gad cabsanii
cunqursan. Israa'eloota biyya Amoorotaa kan Gili'aad
keessa karaa ba'aatiin laga Yordaanos bira jiraatan
hundumaa waggaa kudha saddeet akka malee cunqursan.
9 Amoononnis gosa Yihuudaa, gosa Beniyaamii fi
mana Efreem waraanuudhaaf laga Yordaanos ce'an.
Israa'eloonnis akka malee raafaman. **10** Kanaafuu
Israa'eloonni, "Nu si Waaqa keenya dhiifnee Ba'aal
waaqeffachuudhaan yakka sitti hojjenneerra" jedhanii
Waaqayyotti iyyatan. **11** Waaqayyos akkana jedhee

deebiseef; “Yeroo warri Gibxi, Amooronni, Amononni,
Filisxeemonni, 12 Siidoononni, Amaaleqoonnii fi
Maa’oononni isin cunqursinaan isin natti iyyattanitti
ani harka isaanii jalaa isin hin baafnee? 13 Isin garuu
na dhiiftanii waaqota biraa waaqeffattan; kanaafuu ani
si’achi isin hin baasu. 14 Deemaatii waaqota filattan
sanatti iyyadhaa. Yommuu isin rakkattan isaanumti
isin haa oolchan!” 15 Israa’eloonnis Waaqayyoon, “Nu
cubbuu hojjenneera. Ati waan feete nu godhi; amma
garuu maaloo nu baasi” jedhan. 16 Isaanis waaqota ormaa
gidduu isaaniitii balleessanii Waaqayyoon waaqeffatan.
Innis ergasii dhiphina Israa’el cal’isee ilaaluu hin
dandeenye. 17 Yeroo Amononni Gili’aaditti wal
ga’anitti Israa’eloonnis wal ga’anii Miisphaa qubatan. 18
Hooggantoonni namoota Gili’aadis, “Namni jalqabatti
Amoonotatti waraana banu inni jiraattota Gili’aad
hundaaf hoogganaa ta’a” waliin jedhan.

11 Yiftaan namichi gosa Gili’aad sun goota ture.
Abbaan isaa Gili’aad jedhama; haati isaa immoo
sagaagaltuu turte. 2 Niitiin Gili’aadis Gili’aadiif ilmaan
deesse; isaanis yommuu guddatanitti Yiftaadhaan, “Ati
waan dubartii biraa irraa dhalatteef dhaala tokko illee
maatii keenya irraa hin argattu” jedhanii isa ari’an. 3
Kanaafuu Yiftaan obboloota isaa duraa baqatee biyya
Xoob jedhamu keessa jiraate; gareen kashlabbootaa
naannoo isaatti walitti qabamanii isa duukaa bu’an.
4 Yeroo xinnoo booddee, yommuu Amononni saba
Israa’elitti waraana kaasanitti, 5 maanguddoonni Gili’aad
Yiftaa barbaacha gara Xoob deeman. 6 Isaanis, “Akka
nu Amoonota waraanuu dandeenyuuf kottuu ajajaa
nuu ta’i” jedhaniin. 7 Yiftaanis, “Isin na jibbitanii
mana abbaa kootii na hin ariinee? Amma yommuu
rakkattan maaliif na bira dhuftu?” isaaniin jedhe. 8
Maanguddoonni Gili’aadis, “Nu sababii kanaaf gara
kee dhufneerra; Amoonota waraanuudhaaf nu faana
kottu; nu warra Gili’aad keessa jiraannu hunda irrattis
hoogganaa ni taataa” jedhaniin. 9 Yiftaanis, “Yoo
isin akka ani Amoonota waraanuuf biyya kootti na
deebiftanii Waaqayyos dabarsee harka kootti isaan
kenne, dhugumaan ani hoogganaa keessan nan ta’aa?”
jedheen. 10 Maanguddoonni Gili’aadis deebisanii,
“Waaqayyo dhuga ba’aa keenya; dhugumaan nu akkuma
ati jette goona” jedhaniin. 11 Kanaafuu Yiftaan
maanguddoota Gili’aad wajjin qajeele; sabni Gili’aadis
hoogganaa fi abbaa duulaa isa godhate. Innis iddoo
Miisphaa jedhamutti waan duraan dubbate hundumaa
irra deebi’ee fuula Waaqayyoo duratti dubbate. 12
Yiftaan gara mootii Amoonotaatti ergamoota ergee,
“Ati kan biyya keenya waraantuuf rakkina maalii nurraa
qabda?” jedheen. 13 Mootiin Amoonotaas ergamoota
Yiftaatiin, “Sababii Israa’eloonni yeroo Gibxii ba’anitti
biyya koo kan Arnoonii fi Yaaboq gidduu jiruu fi biyya
koo kan hamma Yordaanositti jiru fudhataniif ani waan
kana godheera; kanaafuu amma karaa nagaan naa
deebisaa” jedhe. 14 Yiftaanis gara mootii Amoonotaatti
deebisee ergamoota isaa erge; 15 akkanas jedhe: “Yiftaan
akkana jedha: Israa’el biyya Mo’aab yookaan biyya
Amoonota hin fudhanne. 16 Garuu yeroo Gibxii ba’anitti
Israa’eloonni gammoojjii keessa gara Galaana Diimaa,
achii immoo gara Qaadesh dhufan. 17 Israa’elis gara
mootii Edoomitti, ‘Akka ani biyya kee keessaan darbu
naa eeyyami’ jedhee ergamoota erge; mootiin Edoom
garuu hin dhageenye. Gara mootii Mo’aabittis akkasuma
ergan; inni illee ni dide. Kanaafuu Israa’el Qaadesh
keessa ture. 18 “Itti aansees gammoojjii keessa darbee
biyya Edoomii fi biyya Mo’aab irra naanna’ee karaa
ba’a biyya Mo’aabiin darbee gama kaaniin Arnoon cina
qubate. Garuu sababii Arnoon daarii Mo’aab turteef
isaan biyya Mo’aab hin seenne ture. 19 “Ergasiis Israa’el
Sihoon mooticha Amoorotaa kan Heshboon bulchaa
ture sanatti ergamoota ergee, ‘Akka nu biyya kee keessa
gara biyya keenyaatti dabarru nuu eeyyami’ jedheen.
20 Sihoon garuu akka inni karaa biyya isaatiin darbu
Israa’elin hin amanne. Kanaafuu inni namoota isaa
walitti qabatee Yaahizaa keessa qubatee Israa’elin lole.
21 “Waaqayyo Waaqni Israa’elis Sihoonii fi namoota isaa
hunda dabarsee harka Israa’elitti kenne; Israa’eloonnis
jara mo’atan; kanaafuu Israa’eloonni biyya Amoorota
achi jiraatan hundaa fudhatan; 22 qabeenya biyya
Amoor kan Arnoonii hamma Yaaboqitti akkasumas kan
gammoojjii hamma Yordaanositti jiru hunda fudhatan.
23 “Yoos erga Waaqayyo Waaqni Israa’el fuula saba
Israa’el duraa Amoorota ari’ee baasee ati fudhachuudhaaf
mirga maalii qabdaa? 24 Ati waan Kemoosh Waaqni kee
siif kennu hin fudhattuu? Nus akkasuma waan Waaqayyo
Waaqni keenya nuu kenne kam iyyuu ni fudhanna.
25 Ati Baalaaq mootii Mo’aab ilma Ziphoori sana ni
caaltaa? Inni takkumaa Israa’el waraaneeraa? Yookaan
loleeraa? 26 Israa’eloonni waggaa dhibba sadii Heshboon,
Aro’eer, qubatawwan naannoo sanaatii fi magaalaawwan
naannoo Arnoon qabatanii turaniiru. Ati yeroo sanatti
maaliif deebiftee hin fudhatin? 27 Ani yakka sitti hin
hojjenne; ati garuu waraana natti kaasuudhaan na
miiteerta. Kanas Waaqayyo, abbaan murtii ammuma
kana ka’ee Israa’elootaa fi Amoonota gidduutti murtii
haa kennu.” 28 Mootiin Amoonotaa garuu ergaa
Yiftaan isatti ergeef gurra hin kennine. 29 Kana irratti
Hafuurri Waaqayyoo Yiftaa irra bu’e. Innis Gili’aadii
fi Minaasee keessa darbee Miisphaa ishee Gili’aad
keessa jirtu sana keessa qaxxaamuree Amoonotatti
duule. 30 Yiftaan akkana jedhee Waaqayyoof wareege;
“Yoo ati Amoonota dabarsitee harka kootti kennite,
31 yommuu ani mo’adhee deebi’utti wanni mana
kootii na simachuudhaaf jalqabatti ba’uu kam iyyuu
kan Waaqayyoo ti; anis qalma gubamu godhee
isa nan dhi’eessa.” 32 Ergasiis Yiftaan Amoonota
waraanuuf ba’e; Waaqayyos isaan dabarsee harka isaatti
kenne. 33 Innis Aro’eerii jalqabee magaalaawwan
digdama hamma naannoo Miiniititti akkasumas hamma
Abeel Keraamiimitti argaman guutumaan guutuutti
barbadeesse. Amoononnis akkasiin Israa’elootaaf bulan.
34 Yeroo Yiftaan gara Miisphaatti mana isaatti deebi’etti,
intalli isaa dibbee rukutaa sirbaa isa simachuuf baate!
Isheen intala tokkittii inni qabu turte. Inni ishee
malee ilmas ta’u intala biraa hin qabu ture. 35 Innis
yommuu ishee argetti wayyaa isaa tarsaasee, “Wayyoo!
Yaa mucattii koo! Na balleessite; dhiphina keessa na
galchite; ani wareega cabsuu hin dandeenye Waaqayyoof

wareegeeraatii" jedhee boo'e. **36** Isheenis akkana jette;
"Yaa abbaa ko, ati Waaqayyoof kakatteerta; sababii
Waaqayyo diinota kee Amoonota haaloo siif ba'eef, ati
waan waadaa galte sana anaan guutadhu. **37** Garuu waan
tokko naa eeyyami; sababii ani si'achi hin heerumneef
akka ani michoota koo wajjin gaarran irra naanna'ee
durbummaa kootiif boo'uuf ji'a lama naa kenni." **38** Innis,
"Dhaquu dandeessa" jedheen. Akka isheen ji'a lamaaf
deemtus eeyyameef. Isheenis waan si'achi heerumuu hin
dandeenyeef dubarran michoota ishee wajjin gaarranitti
ol baatee boosse. **39** Ji'a lamaa booddees gara abbaa
isheetti deebite; innis akkuma wareege sana godhe.
Isheen durba turte. Yeroo sanaa jalqabee wanni kun
Israa'eloota biratti bartee ta'ee **40** durboonni Israa'el
wagguma waggaan ba'anii guyyaa afur intala Yiftaa
namicha Gili'aad sanaa gaddaan yaadatu.

12 Namoonni Efreem walitti qabamanii Daafoon
ce'uudhaan Yiftaan, "Ati yeroo Amoonota loluuf
baatetti maaliif akka nu si faana deemnuuf nu hin
waamne? Nu mana kee sirratti gubna" jedhaniin. **2**
Yiftaanis akkana jedhee deebiseef; "Anii fi namoonni
koo Amoonota loluuf waraana guddaa keessa gallee
turre; yommuu ani isin waametti isin harka isaaniitii
na hin baafne. **3** Ani yeroo akka isin na hin baafne
argetti lubbuu kootti muree Amoonota waraanuuf nan
ce'e; Waaqayyos isaan irratti mo'annaa naa kenne.
Yoos isin har'a maaliif na loluuf dhuftan ree?" **4**
Yiftaanis ergasii namoota Gili'aad walitti waammatee
Efreemitti lola kaase. Sababii namoonni Efreem warra
Gili'aadiin, "Isin Gili'aadonni warra Efreemii fi Minaasee
gantanii dha" jedhaniif Gili'aadonni isaan dha'an. **5**
Gili'aadonni malkaawwan Yordaanos kanneen gara
Efraataatti geessan qabatan; yeroo baqataan Efraataa
tokko, "Ani gamattin ce'a" jedhutti, namoonni Gili'aad,
"Ati nama Efreem mitii?" jedhanii isa gaafatu. Yoo
inni, "Waawuu" jedhee deebise, **6** isaan, "Gaarii dha;
ati, 'Shiiboleeti' jedhi" jedhaniin. Yoo inni, "Siiboleeti"
jedhe, sababii inni qajeelatti "Shiiboleeti" jechuu hin
dandeenyeef qabanii malkaawwan Yordaanos irratti isa
ajjeesu. Yeroo sanatti namoota Efreem kuma afurtamii
lamatu ajjeefame. **7** Yiftaan waggaa ja'a Israa'elin bulche.
Ergasii Yiftaan namni Gili'aad sun du'ee magaalaa
Gili'aad keessaa tokkotti awwaalame. **8** Isaan duubas
Ibzaan namichi Beetlihem sun Israa'elin bulche. **9**
Innis ilmaan soddomaa fi intallan soddoma qaba ture;
intallan isaas warra gosa isaa hin ta'initti heerumsiise;
ilmaan isaatiifis akka isaan niitota ta'aniif gosa biraa
keessaa durboota soddoma fide. Ibxaan waggaa torba
Israa'el bulche. **10** Ibzaanis du'ee Beetlihem keessatti
awwaalame. **11** Isa booddee Eeloon namichi gosa
Zebuuloon sun waggaa kudhan Israa'elin bulche. **12**
Eeloonis du'ee biyya Zebuuloon keessatti Ayaalooniti
awwaalame. **13** Isatti aanee immoo Abdoon ilmi Hileel
namichi Phiraatoon sun Israa'elin bulche. **14** Innis
ilmaan afurtamaa fi ilmaan ilmaanii soddoma kanneen
harroota torbaatama yaabbatan qaba ture. Inni waggaa
saddeeti Israa'elin bulche. **15** Ergasiis Abdoon ilmi Hileel
du'ee biyya gaaraa Amaaleqootaatti Efreem keessatti
Phiraatoonitti awwaalame.

13 Israa'eloonni ammas fuula Waaqayyoo duratti
waan hamaa hojjetan; kanaafuu Waaqayyo waggaa
afurtama dabarsee harka Filisxeemotaatti isaan kenne.
2 Namicha gosa Daan keessaa dhalatee Zoraa jiraatu kan
Maano'aa jedhamu tokkotu ture; niitiin isaas dhabduu
ijoollee tokko illee hin qabne turte. **3** Ergamaan
Waaqayyoos isheetti mul'atee akkana jedheen; "Kunoo
ati dhabduu ijoollee hin qabnee dha; garuu ulfooftee
ilma deessa. **4** Egaa ati akka daadhii wayinii yookaan
dhugaatii nama macheessu hin dhugne yookaan waan
xuraa'aa tokko illee hin nyaanne of eeggadhu; **5** ati
ulfoofte ilma da'uuf jirtaatii. Qarabaan tokko iyyuu
mataa isaa hin tuqin; inni gaafa dhalatee jalqabee
Naaziricha ta'uudhaan kan Waaqaaf addaan baafame
ta'aatii; inni harka Filisxeemotaatii Israa'eloota furuu
jalqaba." **6** Dubartiin sunis gara dhirsa ishee dhaqxee
akkana jettee itti himte; "Nama Waaqaa tokkotu gara
koo dhufe. Innis ergamaa Waaqayyoo fakkaatee akka
malee nama sodaachisa. Ani akka inni eessaa dhufe
isa hin gaafanne; innis maqaa isaa natti hin himne.
7 Garuu inni, 'Ati ulfooftee ilma deessa. Egaa si'achi
daadhii wayinii yookaan dhugaatii nama macheessu
hin dhugin; waan xuraa'aas hin nyaatin; sababiin isaas
inni gaafa dhalatee jalqabee hamma du'utti Naaziricha
Waaqaa ta'aatii' naan jedhe." **8** Maano'aanis, "Yaa
Gooftaa, akka namichi Waaqaa kan ati gara keenyatti
ergite sun ammas dhufee akka nu itti mucaa dhalatu
sana guddisuu qabnu nu barsiisuuf akka nuuf ergitu
sin kadhadha" jedhee Waaqayyoon kadhate. **9** Waaqnis
Maano'aa dhaga'e; ergamaan Waaqayyoo sunis utuu
isheen lafa qotiisaa keessa teessuu gara dubartii sanaa
deebi'ee dhufe; dhirsi ishee Maano'aan garuu ishee
wajjin hin turre. **10** Dubartittiinis dhirsa isheetti himuuf
ariifattee, "Kunoo! Namichi guyyaa kaan natti mul'ate
sun as jira!" jette. **11** Maano'aanis ka'ee niitii isaa
duukaa bu'e. Innis yommuu namicha bira ga'etti, "Namni
niitii kootti dubbate si'ii?" jedheen. Innis, "Anuma"
jedhe. **12** Kanaafuu Maano'aan, "Yeroo dubbiin kee
raawwatamutti seerri mucichi ittiin jiraatuu fi hojiin
inni hojjetu maali?" jedhee isa gaafate. **13** Ergamaan
Waaqayyoos akkana jedhee deebise; "Niitiin kee waan
ani itti hime hunda gochuu qabdi. **14** Isheen waan muka
wayinii irraa argamu tokko illee nyaachuu hin qabdu;
daadhii wayinii yookaan dhugaatii nama macheessu
dhuguu yookaan waan xuraa'aa kam iyyuu nyaachuu hin
qabdu. Isheen waan ani ishee ajaje hunda gochuu qabdi."
15 Maano'aanis ergamaa Waaqayyootiin, "Hamma nu
korbeessa re'ee xinnaa isaa siif qopheessinutti nuu turi"
jedhe. **16** Ergamaan Waaqayyoo, "Ati na tursitu illee, ani
nyaata kee kam iyyuu hin nyaadhu. Garuu yoo aarsaa
gubamu qopheessuu feete, isa Waaqayyoof dhi'eessi"
jedheen. Maano'aan akka inni ergamaa Waaqayyoo ta'e
hin beekne ture. **17** Sana booddee Maano'aan ergamaa
Waaqayyootiin, "Akka nu yeroo dubbiin ati dubbatte
fiixaan ba'utti ulfina siif kenninuuf maqaan kee eenyu?"
jedhee gaafate. **18** Innis, "Ati maaliif maqaa koo gaafatta?
Inni akka malee dinqii dha" jedheen. **19** Maano'aanis
korbeessa re'ee xinnaa isaa kennaa midhaanii wajjin
geessee kattaa irratti Waaqayyoof aarsaa godhe. Utuma

Maano'aa fi niitiin isaa ilaalanuus Waaqayyo waan
dinqii godhe. **20** Yeroo arrabni ibiddaa iddoo aarsaa
irraa samiitti ol ba'etti ergamaan Waaqayyoo arraba
ibiddaa keessaan ol ba'e. Maano'aa fi niitiin isaa waan
kana arganii adda isaaniitiin lafatti gombifaman. **21**
Ergamaan Waaqayyoo garuu deebi'ee Maano'aa fi niitii
isaatti hin mul'anne. Maano'aanis akka inni ergamaa
Waaqayyoo ta'e beeke. **22** Innis niitii isaatiin, "Nu
Waaqa argineerraatii dhugumaan ni duuna!" jedhe. **23**
Niitiin isaa garuu deebiftee akkana jetteen; "Waaqayyo
utuu nu ajjeesuu barbaadee silaa aarsaa gubamuu fi
kennaa midhaanii nu harkaa hin fudhatu ture; waan
kana hundumas nutti hin argisiisu yookaan waan kana
amma nutti hin himu ture." **24** Dubartiin sun ilma
deesse; Saamsoon jettees isa moggaafte. Innis ni guddate;
Waaqayyos isa eebbise. **25** Hafuurri Waaqayyoos yeroo
inni Zoraa fi Eshitaa'ol gidduu qubata Daan keessa turetti
isa kakaasu jalqabe.

14 Saamsoon gara Tiimnaahitti gad bu'ee durba
Filisxeem tokko achitti arge. **2** Yommuu achii
deebi'ettis abbaa fi haadha isaatiin, "Ani Tiimnaahitti
intala Filisxeem tokko argeeraatii na fuusisaa" jedhe.
3 Abbaa fi haatii isaa deebisanii, "Wanni akka ati
Filisxeemota dhagna hin qabanne keessaa niitii fuutu si
godhu firoota kee keessaa yookaan saba keenya hunda
keessaa dubartiin dhabamteetii?" jedhaniin. Saamsoon
garuu abbaa isaatiin, "Isheetu naa ta'aatii ishuma naa
fidi" jedhe. **4** Abbaa fi haatii isaa akka wanni kun
Waaqayyo biraa dhufe hin beekne; Waaqayyo karaa ittiin
Filisxeemota dha'u barbaadaa tureetii. Yeroo sanatti
Filisxeemonni Israa'eloota gad qabanii bulchaa turan.
5 Saamsoon abbaa isaatii fi haadha isaa wajjin gara
Tiimnaahitti gad bu'e. Akkuma isaan iddoo dhaabaa
wayinii Tiimnaahi bira ga'aniinis leenci saafelli tokko
ittanaa isatti dhufe. **6** Hafuurri Waaqayyoos jabinaan
Saamsoon irra bu'e; innis homaa of harkaa qabaachuu
baatu illee akkuma nama ilmoo re'ee tokko cicciruutti
leenca saafela sana ciccire. Garuu waan hojjete sana
abbaa fi haadha isaatti hin himne. **7** Ergasii gad bu'ee
dubartittii wajjin haasa'e; isheenis ija isaatti tolte. **8**
Innis yeroo gabaabaa booddee yommuu ishee fuudhuuf
achi deebi'etti raqa leenca sanaa ilaaluuf of irra gara
gale. Raqa leencichaa keessas tuunni kanniisaa guutee
damma dammeessee ture; **9** dammichas harka isaatti
fudhatee nyaachaa karaa isaa itti fufe. Yommuu gara
abbaa fi haadha isaa dhufettis damma sana irraa isaaniif
kenne; isaanis ni nyaatan. Inni garuu akka damma sana
raqa leencaa keessaa fuudhe isaanitti hin himne. **10**
Ergasii abbaan isaa intalattii ilaaluuf gad bu'e; Saamsoon
akkuma dargaggoonni yeroo fuudhanitti cidha godhatan
sana achitti cidha qopheesse. **11** Yommuu inni achi
dhi'aatettis isa arganii amaamota soddoma isaaf kennan.
12 Saamsoonis akkana isaaniin jedhe; "Ani hibboo
tokko isinitti nan hima; yoo isin guyyoota cidhichaa
torban keessatti hiikkaa isaa argattan, ani wayyaa
quncee talbaa irraa hojjetame soddomaa fi uffata kittii
soddoma isiniifin kenna. **13** Isin yoo hiikkaa isaa natti
himuu dadhabdan wayyaa quncee talbaa irraa hojjetame
soddomaa fi uffata kittii soddoma naa kennitu." Isaanis,
"Hibboo kee ni dhageenyaa nutti hima" jedhan. **14**
Innis deebisee, "Kan nyaatu keessaa wanni nyaatamu,
jabaa keessaa immoo wanni mi'aawu ba'e" isaaniin
jedhe. Isaanis hamma guyyaa sadiitti hibboo sana hiikuu
hin dandeenye ture. **15** Isaanis guyyaa afuraffaatti
niitii Saamsooniin, "Akka dhirsi kee hiikkaa hibboo
kanaa nutti himuuf mee nuu kadhadhu; yoo kanaa
achii nu si'ii fi mana abbaa keetii ibiddaan gubnaa.
Ati nu saamuuf asitti nu waamtee?" jedhaniin. **16**
Niitiin Saamsoonis fuula isaa duratti boo'aa "Ati na
jibbiteerta! Ati dhugumaan na hin jaallattu. Ati saba koo
hibboo gaafatteerta; garuu hiikkaa isaa natti hin himne"
jetteen. Innis deebisee, "Ani abbaa koottii fi haadha
kootti iyyuu hin himne; egaa ani sitti himuu qabaa?"
jedheen. **17** Isheenis guyyaa cidha sanaa torbanuu
boottee isa rakkifte; innis sababii isheen ittuma fuftee
boqonnaa isa dhowwiteef guyyaa torbaffaatti hiikkaa
isaa isheetti hime. Isheen immoo hiikkaa hibboo sanaa
saba isheetti himte. **18** Namoonni magaalaa sanaas
guyyaa torbaffaatti utuu biiftuun hin lixin, "Wanni
damma caalaa mi'aawu maali? Jabaan leenca caalu
maali?" jedhaniin. Saamsoonis, "Utuu raada kootiin
qotachuu baattanii, isin silaa hibboo koo hin hiiktan
ture" jedheen. **19** Kana irratti Hafuurri Waaqayyoo
jabinaan isa irra bu'e. Innis gara Ashqaloonitti gad bu'ee
namoota magaalaa keessaa soddoma ajjeese; waan isaan
qabanis irraa fudhatee namoota hibboo sana hiikaniif
uffata kittii kenne. Aariidhaanis gubachaa gara mana
abbaa isaatti deebi'e. **20** Niitii Saamsoonis miinjee isaatti
heerumsiisan.

15 Ergasii yeroo qamadiin walitti qabamutti
Saamsoon korma re'ee xinnaa isaa fudhatee
niitii isaa ilaaluu dhaqe. Innis, "Ani daree niitii
koo nan seena" jedhe. Abbaan niitii isaa garuu
eeyyamuufii dide. **2** Innis, "Ani waan ati ishee jibbiteerta
jedhee dhugumaan amaneef miinjee keetti ishee
heerumsiiseera; obboleettiin ishee quxisuun, ishee
caalaa bareedduu mitii? Qooda sanaa ishee fudhadhu"
jedheen. **3** Saamsoon deebisee, "Ani yeroo kanatti yoo
miidhaa kam iyyuu Filisxeemota irraan ga'e itti hin
gaafatamu" isaaniin jedhe. **4** Kanaafuu inni achii ba'ee
waangota dhibba sadii qabee lama lamaan eegee isaanii
walitti hidhe. Eegee lamaan lamaan isaanii irrattis guca
guduunfe; **5** ibiddas itti qabsiisee qamadii Filisxeemotaa
keessatti waangota sana gad lakkise. Midhaan haamamee
fi kan hin haamaminitti akkasumas iddoo dhaabaa
wayiniitii fi ejersaa guggube. **6** Yeroo Filisxeemonni,
"Eenyutu waan kana godhe?" jedhanii gaafatanitti,
"Saamsoon dhirsa intala namicha Tiimnaahi sanaatu
sababii niitiin isaa miinjee isaatti jalaa heerumsiifamteef
waan kana godhe" jedhamee isaanitti himame. Kanaafuu
Filisxeemonni ol ba'anii niitii Saamsoonii fi abbaa ishee
gubanii ajjeesan. **7** Saamsoonis, "Erga isin akkas gootanii
ani hamma haaloo koo baafadhutti isin hin dhiisu"
isaaniin jedhe. **8** Akka malees isaan dha'ee hedduu isaanii
galaafate. Ergasii gad bu'ee holqa kattaa Eexaam keessa
jiraate. **9** Filisxeemonnis ol ba'anii naannoo Lehiitti
faffaca'anii Yihuudaa keessa qubatan. **10** Namoonni

Yihuudaas, “Isin maaliif nu waraanuuf dhuftan?” jedhanii
isaan gaafatan. Isaanis deebisanii, “Nu Saamsoon hiinee
waan inni nu godhe sana isa godhuuf dhufne” jedhan.
11 Ergasiis namoonni kuma sadii Yihuudaadhaa gara
holqa Eexaamitti gad bu’anii Saamsooniin, “Ati maali nu
goote? Akka Filisxeemonni nu bulchan hin beektuu?”
jedhan. Innis, “Ani waanuma isaan na godhan sana isaan
irratti nan godhe” jedhee deebise. **12** Isaanis, “Nu si
hiinee dabarsinee Filisxeemotatti si kennuuf dhufne”
jedhaniin. Saamsoon immoo, “Isin mataan keessan akka
na hin ajjeefne naa kakadhaa” jedhe. **13** Isaanis, “Tole, nu
si hiinee dabarsinee harka isaaniitti si kennina malee ofii
keenyaan si’i hin ajjeefnu” jedhaniin. Kanaafuu funyoo
haaraa lamaan isa hidhanii holqa keessaa isa baasan. **14**
Yeroo inni Lehiitti dhi’aatettis Filisxeemonni iyyaa gara
isaa dhufan. Hafuurri Waaqayyoos jabinaan isa irra bu’e.
Funyoon harki isaa ittiin hidhamee ture sun akka quncee
talbaa kan ibidda keessa bu’ee ta’e; hidhaan isaas harka
isaa irraa ciccite. **15** Innis lafee ha’oo harree haaraa
isaa argatee hiixatee fudhate; ittiinis dha’ee nama kuma
tokko fixe. **16** Kana irrattis Saamsoon, “Ani lafee ha’oo
harree tokkoon, wal irra isaan nan tuule; lafee ha’oo
harree tokkootiin, namoota kuma tokko nan ajjeese”
jedhe. **17** Innis erga waan kana dubbatee fixatee booddee
lafee ha’oo harree sana achi darbate; iddoon sunis
Raamaat Leehii jedhame. **18** Innis sababii akka malee
dheeboteef, “Ati mo’annaa guddaa akkanaa garbicha
keetiif kenniteerta. Egaa ani amma dheebuudhaan du’ee
harka warra dhagna hin qabatinii keessan bu’aa?”
jechuudhaan Waaqayyoon waammate. **19** Waaqnis boolla
Lehii keessa jiru dhoosee bishaan baase. Saamsoonis
yommuu bishaan sana dhugetti humni isaa deebi’eefii
jabaate. Kanaafuu burqaan suni Een Haqoree jedhamee
moggaafame. Innis hamma har’aatti achuma Leehiitti
argama. **20** Saamsoon bara Filisxeemotaa keessa waggaa
digdama Israa’eloota bulche.

16 Gaaf tokko Saamsoon gara Gaazaa iddoo itti
sagaagaltuu tokko arge dhaqe. Ishee wajjin buluufis
ol seene. **2** Namoota Gaazaattis, “Saamsoon as jira!”
jedhamee himame. Kanaafuu isaan naannoo sana
marsanii halkan guutuu riphanii karra magaalattii
irratti isa eeggatan. Isaanis, “Ganama barii isa ajjeefna”
jedhanii halkan sana utuu hin socho’in bulan. **3**
Saamsoon garuu hamma walakkaa halkaniitti achi rafe.
Ergasii ka’ee cufaawwan karra magaalattii michichila
lama wajjin, danqaraa isaatii fi waan hunda buqqise.
Ol fuudhees gatiittii isatti baachuudhaan gara fiixee
gaara fuullee Kebroonitti ol ba’e. **4** Yeroo muraasa
booddee Saamsoon jaalala dubartii sulula Sooreeq
keessa jiraattu tokkootiin qabame; maqaan ishees
Daliilaa jedhama ture. **5** Bulchitoonni Filisxeemotaas
gara ishee dhaqanii, “Akka nu hiinee isa miidhuu
dandeenyuuf, akka inni icciitii jabina isaa guddaa
kanaatii fi akka nu itti isa mo’achuu dandeenyu sitti
himuuf isa sossobi. Tokkoon tokkoon keenyas meetii
kuma tokkoo fi dhibba tokko siif kenninaa” jedhaniin.
6 Daliilaanis Saamsooniin, “Icciitii jabina kee guddaa
sanaatii fi akka ati itti qabamtee hidhamuu dandeessu
natti himi” jette. **7** Saamsoon immoo deebisee, “Yoo
namni kam iyyuu teepha haaraa hin gogin torbaan na
hidhe, ani akkuma nama biraa kam iyyuu dadhabaa nan
ta’a” jedheen. **8** Bulchitoonni Filisxeemotaas ergasii
teepha haaraa hin gogin torba fidanii isheetti kennan;
isheenis ittiin isa hiite. **9** Isheen gola keessatti namoota
dhoksitee, “Saamsoon, Filisxeemonni sitti dhufan!”
jetteen. Inni garuu teephawwan sana akkuma ribuun
yommuu ibidda bira ga’u baqutti rakkina malee of irraa
kukkute. Kanaafuu icciitiin jabina isaa hin beekamne.
10 Daliilaan Saamsooniin, “Ati na gowwoomsite; na
sobdes. Amma kottuu akka itti hidhamuu dandeessu
natti himi” jette. **11** Innis, “Yoo namni kam iyyuu
funyoo haaraa namni itti hin fayyadaminiin na hidhe,
ani akkuma nama biraa kamii iyyuu dadhabaa nan ta’a”
jedheen. **12** Kanaafuu Daliilaan funyoo haaraa fuutee
ittiin isa hiite. Namootas golla keessatti dhoksitee,
“Saamsoon, Filisxeemonni sitti dhufan!” jetteen. Inni
garuu funyoowwan sana akkuma kirriitti harka ofii
irraa kukkute. **13** Daliilaanis Saamsooniin, “Ati hamma
ammaatti na gowwoomsiteerta; na sobdeertas. Akka itti
hidhamu dandeessu natti himi” jette. Innis, “Yoo ati
guduruu mataa koo torban walitti footee qofootti na hiite,
ani akkuma nama biraa kamii iyyuu dadhabaa nan ta’a”
isheen jedhe. Daliilaanis utuu inni rafuu guduruu mataa
isaa torban walitti footee, **14** qofootti isa hiite. Ammas
isa waamtee, “Saamsoon, Filisxeemonni sitti dhufan!”
jette. Inni garuu hirribaa ka’ee qofoo sana guduruu
mataa isaa wajjin buqqise. **15** Isheenis, “Ati utuu na hin
amanin akkamitti, ‘Ani si jaalladha’ naan jetta? Utuu
icciitii jabina kee guddaa sanaa natti hin himin, ati na
sobuun kee kun yeroo sadaffaa dha” jetteen. **16** Guyyuma
guyyaanis hamma lubbuun isaa jireenya jibbitutti dubbii
isheetiin afaan isa gogsite. **17** Kanaafuu inni waan hunda
isheetti hime. Akkanas jedheen; “Sababii ani gaafuma
dhaladhee jalqabee Naaziricha ta’ee Waaqaaf addaan
baafameef qarabaan takkumaa mataa koo tuqee hin
beeku. Yoo mataan koo haadame garuu jabinni koo
narraa badee anis akkuma nama biraa kamii iyyuu
dadhabaa nan ta’a.” **18** Daliilaanis yommuu akka inni
waan hunda isheetti hime hubattetti, “Inni waan hunda
natti himeeraatii mee deebi’aa kottaa” jettee bulchitoota
Filisxeemotaatti ergaa ergite. Kanaafuu bulchitoonni
Filisxeemotaa harka isaaniitti meetii qabatanii gara ishee
dhufan. **19** Akka inni gudeeda ishee irra ciisu gootee
nama tokko waamtee guduruu mataa isaa torban irraa
haadchisiifte. Isheenis akka malee isa rakkisuu jalqabde.
Jabinni isaas isa irraa bade. **20** Isheenis, “Saamsoon,
Filisxeemonni sitti dhufan!” jetteen. Innis hirribaa
ka’ee, “Ani akkuma yeroo kaanii gad ba’ee of irraa
harcaasa” jedhe. Garuu akka Waaqayyo isa dhiisee deeme
hin beekne ture. **21** Ergasii Filisxeemonni isa qabanii
ija isaa keessaa baasanii gara Gaazaatti isa geessan.
Foncaa naasiitiin isa hidhaniis mana hidhaa keessatti
daaktuu midhaanii isa godhan. **22** Rifeensi mataa isaa
garuu erga haadamee booddee deebi’ee guddachuu
jalqabe. **23** Bulchitoonni Filisxeemotaa, “Waaqni keenya,
Saamsoon diina keenya sana dabarsee harka keenyatti
nuu kenneera” jedhanii gammaduudhaan Daagon Waaqa

isaaniitiif aarsaa guddaa dhi'eessuuf walitti qabamanii
turan. **24** Namoonnis yeroo isa arganitti Waaqa isaanii
galateeffachaa, "Waaqni keenya, diina keenya kan
biyya keenya balleesse, kan nama baay'ee nu duraa
ajjeese sana dabarsee nuu kenneera" jedhan. **25**
Isaanis utuma garaan isaanii gammadaa jiruu, "Akka
inni nu bashannansiisuuf mee Saamsoonin waamaa"
jedhan. Kanaafuu Saamsoonin mana hidhaatii waamanii
fidan; innis isaan bashannansiise. Yommuu isaan
utubaawwan gurguddaa gidduu isa dhaabachiisanitti,
26 Saamsoon tajaajilaa harka isaa qabee ture sanaan,
"Akka ani itti irkadhuuf gara utubaawwan mana sagadaa
kana qabanii dhaabaniitti na dhi'eessi" jedhe. **27**
Manni sagadaa sun dhiiraa dubartiin guutamee ture;
bulchitoonni Filisxeemotaa hundinuus achi turan;
Saamsoonii tapha argisiisu ilaaluuf jedhanii namoonni
kuma sadii bantii manichaa irra turan. **28** Saamsoonis
akkana jedhee Waaqayyoon kadhate; "Yaa Waaqayyo
Gooftaa, na yaadadhu. Yaa Waaqi, akka ani ija koo
lamaaniif Filisxeemota haaloo baafadhuuf yeroo tokko
jabina naa kenni." **29** Saamsoonis ergasii utubaawwan
gurguddaa lamaan kanneen walakkaa mana sagadaa
sanaa dhaabatanii mana sana baatanitti hiixatee tokko
harka isaa mirgaatiin, kaan immoo harka isaa bitaatiin
qabatee, **30** "Ani Filisxeemota wajjin du'a!" jedhee humna
qabu hundaan dhiibe; manichi sagadaas bulchitootaa fi
namoota achi keessa turan hunda irratti jige. Kanaafuu
namoonni inni yeroo du'a isaatti ajjeese kanneen inni
yeroo jireenya isaatti ajjeese caalaa baay'ee turan.
31 Obboloonni isaatii fi maatiin abbaa isaa hundinuu
reeffa isaa fuudhuu gad bu'an. Isaanis isa fidanii Zoraa
fi Eshitaa'ol gidduutti iddoo awwaala abbaa isaa kan
Maano'aa keessatti isa awwaalan. Inni waggaa digdama
Israa'elin bulche.

17 Namicha biyya gaara Efreem keessa jiraatu kan
maqaan isaa Miikaayaa jedhamu tokkotu ture; **2**
innis haadha isaatiin, "Meetiin kuma tokkoo fi dhibba
tokko ulfaatu kan si duraa badee ani utuu ati nama
si jalaa fudhate abaartuu dhaga'e sun na bira jira;
kan fudhates anuma" jedhe. Haati isaas, "Yaa ilma ko,
Waaqayyo si haa eebbisu" jetteen. **3** Yommuu inni
meetii kuma tokkoo fi dhibba tokko sana deebisee
haadha isaatti kennettis, haati isaa, "Akka ilmi koo
fakkii meetiin itti uffifame ittiin hojjetuuf ani meetii
koo Waaqayyoof addaan baaseera. Ani ammas deebisee
sittin kenna" jetteen. **4** Kanaafuu inni meetii sana
deebisee haadha isaatiif kenne; isheenis meetii dhibba
lama fuutee tumtuu meetiitti kennite; tumtuun sunis
fakkii fi Waaqa tolfamaa ittiin hojjete. Fakkii fi Waaqni
tolfamaan sunis mana Miikaayaa keessa kaa'aman. **5**
Namichi Miikaa jedhamu kunis galma Waaqa tolfamaa
qaba ture; innis dirataa fi waaqota tolfamoo tokko tokko
tolchee ilmaan isaa keessaa nama tokko luba godhate. **6**
Bara sana Israa'el keessa mootiin hin jiru ture; tokkoon
tokkoon namaa waanuma isatti tole hojjeta ture. **7**
Yeroo sanatti biyya Yihuudaa keessa dargaggeessa gosa
Lewwii kan Beetlihem keessa gosa Yihuudaa gidduu
jiraatu tokkotu ture. **8** Innis iddoo jireenyaa kan biraa
barbaaduuf jedhee magaalaa sana dhiisee deeme. Utuma
deemuus gara biyya gaaraa Efreem mana Miikaa dhufe. **9**
Miikaanis, "Ati eessaa dhufte?" jedhee isa gaafate. Innis,
"Ani nama Lewwii kan Beetlihem biyya Yihuudaatii
dhufee iddoo jireenyaa barbaaduu dha" jedheen. **10**
Miikaanis, "Na wajjin jiraadhuutii abbaa fi luba naa
ta'i; anis waggaatti meetii kudhan siif kenna; uffata
keetii fi nyaata kees nan danda'a" isaan jedhe. **11**
Kanaafuu Lewwichi sun isa wajjin jiraachuuf walii gale;
dargaggeessi sunis Miikaadhaaf ilmaan isaa keessaa
akkuma nama tokkoo ta'e. **12** Miikaanis dargaggeessa
Lewwii sana muudate; innis luba isaa ta'ee mana isaa
jiraate. **13** Miikaanis, "Erga Lewwichi kun luba koo ta'e,
ani akka Waaqayyo waan gaarii naa godhu nan beeka"
jedhe.

18 Yeroo sanatti Israa'el keessa mootiin hin jiru ture.
Sababii hamma yeroo sanaatti gosoota Israa'el
gidduutti dhaalli isaaniif hin kennaminiif gosti Daan
iddoo qubatan barbaaddachaa turan. **2** Kanaafuu warri
Daan akka isaan biyya sana basaasanii fi magaalaa
Zoraatii fi Eshitaa'ol keessaa namoota jajjaboo shan
ergan. Namoonni kunneenis gosoota isaanii hunda iddoo
bu'an. Warra erganiinis, "Dhaqaatii biyyattii sakatta'aa"
jedhan. Ergamoonni sunis biyya gaaraa Efreemiitti ol
ba'anii mana Miikaa dhufan; halkan sanas achi bulan.
3 Isaanis yommuu mana Miikaa bira ga'anitti sagalee
dargaggeessa Lewwicha sanaa hubatan; kanaafuu itti
goranii, "Eenyutu as si fide? Ati maal asii goota? Maaliifis
as dhufte?" jedhanii isa gaafatan. **4** Innis, "Miikaatu
na qaxarate; anis luba isaa ti" jedhee waan inni isaaf
godhe isaanitti hime. **5** Isaanis, "Maaloo mee akka
karaan keenya milkaa'uu fi akka hin milkoofne Waaqa
nuu gaafadhu" jedhaniin. **6** Lubichis, "Nagaan deemaa;
Waaqayyo karaa keessan isinii mijeesseera" isaaniin
jedhe. **7** Kanaafuu namoonni shanan sun ka'anii Laayish
dhaqan; akka namoonni achi jiraatan, akkuma warra
Siidoonaa sodaa tokko malee nagaadhaan jiraatanis
argan. Isaanis sababii lafti isaanii waan hunda qabduuf
jireenya badhaadhaa jiraatan. Akkasumas sababii warra
Siidoonaa irraa fagaatanii jiraachaa turaniif isaan
eenyuma wajjinuu walitti dhufeenya tokko illee hin
qaban ture. **8** Yommuu isaan Zoraa fi Eshitaa'olitti
deebi'anitti obboloonni isaanii, "Oduu maalii qabattanii
deebitan?" jedhanii isaan gaafatan. **9** Isaanis deebisanii
akkana jedhaniin; "Ka'aa dhaqnee isaan lollaa! Nu akka
biyyattiin gabbattuu taate argineerra. Isin waan kana
ittuma dhiiftuu? Dhaqxanii qabachuu hin maminaa. **10**
Isinis yommuu achi geessanitti saba yaaddoo tokko malee
jiraatuu fi biyya bal'aa Waaqni dabarsee harka keessanitti
isinii kennu kan wanni tokko iyyuu itti hin hir'atin
argattu." **11** Kana irratti gosa Daan keessaa namoonni
dhibba ja'a mi'a lolaa hidhatanii Zoraa fi Eshitaa'olii
ka'an. **12** Ol ba'aniis Yihuudaa keessa iddoo Kiriyaati
Ye'aariim jedhamu bira qubatan. Sababii kanaaf iddoon
sun hamma har'aatti qubata Daan jedhamee waamama;
qubanni sunis gama lixa Kiriyaati Ye'aariimitti argama.
13 Isaanis achii itti fufanii gara biyya gaaraa Efreemitti ol
ba'anii mana Miikaa dhufan. **14** Namoonni Shanan biyya
Laayish basaasanii turan sunis, obboloota isaaniitiin,

"Isin akka manneen kana keessaa tokko dirata, fakkii waaqota tolfamoo mana keessaa, fakkii soofamee fi fakkii meetiin itti uffifame qabu beektuu? Amma waan gochuu qabdan beekaa" jedhan. **15** Kanaafuu isaan achi goranii mana Miikaa iddoo Lewwichi dargaggeessi sun jiraatu dhufanii nagaa isa gaafatan. **16** Namoonni Daan warri mi'a lolaa hidhatan dhibbi ja'aan balbala ittiin karra seenan irra dhaabatanii turan. **17** Namoonni biyyattii basaasan shanan ol galanii fakkii soofame, dirata, waaqota tolfamoo mana keessaatii fi Waaqa tolfamaa baqfamee hojjetame fudhatan. Yeroo kanatti lubni sunii fi namoonni mi'a lolaa hidhatan dhibbi ja'aan balbala ittiin karra seenan irra dhaabachaa turan. **18** Yommuu namoonni kunneen mana Miikaa seenanii fakkii soofame, dirata, waaqota tolfamoo mana keessaa biraatii fi Waaqa baqfamee hojjetame fudhatanitti lubichi, "Isin maal hojjechaa jirtu?" Isaaniin jedhe. **19** Isaanis, "Cal'isi! Afaan kee qabadhu; nu faana kottuutii abbaa fi luba nuu ta'i. Mana nama tokkoo keessa tajaajiluu irra sanyii fi gosa Israa'eliif luba taatee tajaajiluu siif hin wayyuu?" jedhaniin. **20** Lubni sun ni gammade. Innis dirata, waaqota tolfamoo mana keessaa biraatii fi fakkii soofame sana fudhatee isaan wajjin deeme. **21** Isaanis, ijoollee isaanii xixinnoo, horii isaaniitii fi qabeenya isaanii of dura buusanii of irra garagalanii qajeelan. **22** Yeroo isaan mana Miikaa irraa xinnoo fagaatanii deemanittis, namoonni ollaa mana Miikaa wal waamanii namoota Daan duukaa bu'anii qaqqaban. **23** Isaan itti iyyinaan warri Daan of irra garagalanii Miikaadhaan, "Ati maal barbaaddee namoota kee waammattee nu loluuf dhufte?" jedhan. **24** Innis deebisee, "Isin waaqota ani tolfadhee fi luba koo fudhattaniirtu. Wanni naa hafe maaltu jira? Yoos isin akkamitti, 'Maali taate?' naan jettu ree?" **25** Namoonni Daanis, "Afaan kee nutti hin banin; yoo kanaa achii namoonni obsa hin qabne tokko tokko si dha'u; atii fi maatiin kees lubbuu keessan dhabdu" jedhaniin. **26** Ergasii namoonni Daan karaa isaanii itti fufan; Miikaan akka isaan humna isaatii ol ta'an hubatee of irra garagalee gara mana ofii isaatti qajeele. **27** Isaan waan Miikaan tolfatee fi luba isaa fudhatanii Laayishitti qajeelanii saba yaaddoo tokko malee nagaan jiraatutti duulan. Goraadeedhaan isaan fixanii magaalaa isaaniis guban. **28** Sababii isaan Siidoon irraa fagaatanii jiraatanii fi eenyuma wajjin walitti dhufeenya hin qabneef kan isaan baraaru tokko iyyuu hin jiru ture. Magaalaan sun sulula keessa Beet Rehooboot biratti argamti turte. Namoonni Daan magaalaa sana deebisanii ijaaruudhaan achi jiraatan. **29** Magaalaan sun duraan Laayish jedhamti turte; isaan garuu Daan jedhanii maqaa abbaa isaanii Daan namicha Israa'eliif dhalate sanaatiin moggaasan. **30** Achittis namoonni Daan ofii isaaniitiif waaqota tolfamoo dhaabbatan; Yoonaataan ilmi Geershoom, ilmi Musee sunii fi ilmaan isaa hamma biyyattiin booji'amtetti luboota gosa Daan turan. **31** Kanaafuu isaan ittuma fufanii bara manni Waaqaa Shiiloo ture guutuu waaqota Miikaan tolfatetti fayyadamaa turan.

19 Yeroo sanatti Israa'el mootii hin qabdu ture. Lewwichi lafa gammoojjii biyya gaaraa Efreem keessa jiraatu tokko Beetlihem Yihuudaa keessaa dubartii tokko saajjatoo godhatee fudhate. **2** Isheen garuu isaaf amanamtuu hin taane. Isa dhiiftees gara mana abbaa ishee Beetlihem Yihuudaatti deebite. Erga ji'a afur achi turtee booddee, **3** dhirsi ishee araarfatee deebisee galfachuudhaaf gara ishee dhaqe. Innis hojjetaa isaatii fi harroota lama fudhatee deeme. Isheenis mana abbaa isheetti ol isa galchite; abbaan ishees yommuu isa argetti gammachuudhaan isa simate. **4** Abbaan niitii isaa jechuunis, abbaan intalattii akka inni achi turuuf jabeessee isa kadhate; kanaafuu isaan nyaachaa, dhugaas bultii sadii isa bira bubbulan. **5** Guyyaa afuraffaatti ganamaan ka'anii deemuuf qophaa'an; abbaan intalattii garuu dhirsa intala isaatiin, "Akka jabaatuuf waa nyaadhu; ergasii ni deemtaa" jedhe. **6** Kanaafuu lachan isaanii wajjin nyaatanii dhuguuf tataa'an. Ergasiis abbaan intalattii, "Maaloo har'a asuma buliitii aara galfadhu" jedheen. **7** Yommuu inni deemuuf ka'ettis abbaan niitii isaa jabeessee isa kadhate; kanaafuu inni halkan sana achi bule. **8** Guyyaa shanaffaatti yommuu inni ganamaan deemuuf ka'etti abbaan intalattii, "Aara galfadhu. Hamma waaree booddeettis asuma turi!" isaan jedhe. Kanaafuu lachan isaanii iyyuu wajjin nyaatan. **9** Yeroo namichi saajjatoo isaatii fi tajaajilaa isaa wajjin deemuuf ka'etti abbaan intalattii, "Ilaali! Aduun dhi'uutti jirti. Asuma bulaa; guyyaan galgalaa'eera. Asuma bulaatii aara galfadhaa. Bori ganamaan kaatanii karaa keessan deemuu dandeessu" jedheen. **10** Namichi garuu gaafa sana achi buluu didee harroota isaa lamaan fe'atee saajjatoo isaa fudhatee qajeele. Gara fuullee Yerusaalem ishee Yebuus jedhamtu sanaa dhufe. **11** Yommuu isaan Yebuus bira ga'anitti sababii aduun dhiiteef tajaajilaan sun gooftaa isaatiin, "Maaloo kottaa magaalaa Yebuusotaa kanatti gorree haa bullu" jedhe. **12** Gooftaan isaas deebisee, "Lakkii. Nu magaalaa Namoota Ormaa warra Israa'eloota hin ta'inii hin seennu. Gara Gibe'aatti dabarra" isaan jedhe. **13** Itti fufees, "Kottu Gibe'aa yookaan Raamaa geenyee tokkoo isaanii keessa bullaa" jedheen. **14** Kanaafuu deemsa isaanii itti fufanii yeroo isaan Gibe'aa ishee Beniyaam keessatti argamtutti dhi'aatanitti aduun dhiite. **15** Isaanis achi buluuf itti goran. Oobdii magaalaa keessas qubatan; garuu namni tokko iyyuu isaan bulchuuf mana isaatti ol isaan hin galchine. **16** Galgaluma sana jaarsi biyya gaaraa Efreemiitii dhufee Gibe'aa jiraatu tokko hojii qonnaatii gale. Namoonni biyyattii garuu gosa Beniyaam turan. **17** Jaarsi sun yommuu ol jedhee oobdii magaalaa keessatti kara deemaa sana argetti, "Ati garam deemta? Eessaa dhufte?" jedhee gaafate. **18** Lewwichis akkana jedhe; "Nu Beetlihem Yihuudaatii dhufnee gara lafa moggaa biyya gaaraa Efreem iddoo ani jiraadhuu dhaquuf deemna. Ani achi dhaqee ture. Ani amma gara mana Waaqayyoo dhaqaan jira. Namni mana isaatti na simate tokko iyyuu hin jiru. **19** Nu tajaajiltoonni kee harroota keenyaaf cidii fi okaa qabna; anaa fi tajaajiltuu keetiif, dargaggeessa nu wajjin jiruufis buddeenaa fi daadhii wayinii qabna. Nu waan tokko illee hin barbaannu." **20** Jaarsichis, "Nagaan siif haa ta'u; ani waan isin barbaachisu hundumaa isiniif nan dhi'eessa; isin garuu oobdii keessa hin bulinaa" jedheen. **21** Kanaafuu inni gara mana isaatti ol isa galchee harroota

isaatiif waan nyaatan kenne. Isaanis erga miilla isaanii
dhiqatanii booddee nyaatanii dhugan. 22 Utuu isaan
gammadaa jiranuu kashlabboonni magaalaa sanaa tokko
tokko mana jaarsichaa marsan. Balbalas dhadha'anii
iyyuudhaan, "Akka nu isatti sagaagalluuf namicha mana
kee seene sana gad nuu baasi" jedhaniin. 23 Abbaan
manichaas gad ba'ee akkana isaaniin jedhe; "Lakkisaa
yaa firoota ko, hammina akkasii hin hojjetinaa; namichi
kun waan keessummaa koo ta'eef waan jibbisiisaa kana
hin hojjetinaa. 24 Kunoo intalli koo durbi qulqulluunii
fi saajjatoon namichaa as jiru. Ani isaan gad isinii
baasaatii waan feetan isaan godhaa. Namicha kanatti
garuu waan jibbisiisaa akkasii hin hojjetinaa." 25 Ta'us
isaan isa hin dhageenye. Kanaafuu Lewwichi saajjatoo
isaa gad isaanii baase; isaanis halkan guutuu isheetti
taphatanii ganama barii gad ishee dhiisan. 26 Akkuma
lafti bariiteenis dubartiin sun gara mana gooftaan
ishee ture sanaa dhaqxee balbala duratti kuftee hamma
biiftuun baatutti achumatti diriirtee hafte. 27 Yommuu
gooftaan ishee ganama barii ka'ee deemuuf balbala
banee gad ba'etti, kunoo saajjatoon isaa kuftee harka
ishee gulantaa balbalaa irratti diriirsitee arge. 28 Innis,
"Ka'i ni deemnaa" isheen jedhe. Garuu deebiin tokko
illee hin turre. Kana irratti namichi sun harree irra ishee
kaa'ee gara mana isaatti qajeele. 29 Innis yommuu mana
isaa ga'etti haaduu fudhatee saajjatoo isaa sana buusaa
buusaatti iddoo kudha lamatti kukkutee guutummaa
biyya Israa'elitti erge. 30 Namni waan kana arge hundi,
"Erga Israa'eloonni Gibxii ba'anii jalqabee wanni akkasii
takkumaa argamee yookaan hojjetamee hin beeku.
Waa'ee isaa yaadaa! Hubadhaas! Waan gochuu qabnus
nutti himaa!" jedhe.

20 Israa'eloonni Daanii hamma Bersheebaatti
argaman akkasumas kanneen biyya Gili'aad keessa
jiraatan hundi akka nama tokkootti ba'anii iddoo
Miisphaa jedhamutti fuula Waaqayyoo duratti walitti
qabaman. 2 Hooggantoonni namoota gosoota Israa'el
hundi wal ga'ii saba Waaqaa irratti argaman; loltoonni
kuma dhibba afur goraadee hidhatanii turan. 3
Namoonni gosa Beniyaam akka Israa'eloonni gara
Miisphaatti ol ba'an dhaga'an. Namoonni Israa'elis, "Mee
akka wanni hamaan kun itti hojjetame nutti himaa"
jedhan. 4 Lewwichi dhirsi dubartii ajjeefamte sanaas
akkana jedhee deebise; "Anii fi saajjatoon koo achi buluuf
biyya Beniyaam Gibe'aa dhufne. 5 Namoonni Gibe'aas
na ajjeesuuf halkan mana ani bule sana marsan. Isaanis
saajjatoo koo humnaan gudeedan; isheenis ni duute.
6 Anis reeffa saajjatoo koo fuudhee gargari kukkutee
gara biyyoota dhaala gosoota Israa'el hundaatti erge;
isaan Israa'el keessatti waan jibbisiisaa fi salphisaa
akkasii hojjetaniiruutii. 7 Ammas isin Israa'eloonni
hundinuu irratti mari'adhaatii murtii keessan kennaa." 8
Namoonni hundi akkuma nama tokkootti ka'anii akkana
jedhan; "Nu keessaa namni tokko iyyuu gara mana isaatti
hin galu. Nu keessaa namni tokko iyyuu mana isaatti hin
deebi'u. 9 Wanni nu Gibe'aa goonu garuu kana: Akkuma
ixaan nuu ba'etti itti duuluu dha. 10 Akka isaan warra
duulaniif waan isaan nyaatan fidaniif, gosoota Israa'el
hunda keessaa nama dhibba tokko keessaa nama kudhan,
nama kuma tokko keessaa nama dhibba tokko, nama
kuma kudhan keessaa nama kuma tokko ni fudhanna.
Duulli kunis yeroo Gibe'aa ishee Beniyaam keessa jirtu
sana qaqqabutti waan isaan Israa'el irratti hojjetan
sanaaf adabbii barbaachisaa ni kenna." 11 Kanaafuu
namoonni Israa'el hundi walitti qabamanii akkuma nama
tokkootti magaalattiitti duulan. 12 Gosoonni Israa'el
gara gosa Beniyaam hundaatti akkana jedhanii nama
ergan; "Yakki hamaan gidduu keessanitti hojjetame
kun maali? 13 Ammas akka nu isaan barbadeessinee
Israa'el keessaa hammina balleessinuuf namoota Gibe'aa
hamoo sana dabarsaa nutti kennaa." Beniyaamonni
garuu Israa'eloota firoota isaanii dhaga'uu didan. 14
Isaanis Israa'eloota waraanuudhaaf magaalaawwan
isaaniitii tokkummaadhaan gara Gibe'aa dhufan. 15
Beniyaamonni yeruma tokkotti loltoota filatamoo
Gibe'aa keessa jiraatan dhibba torba irratti namoota
goraadee hidhatan kuma digdamii ja'a magaalaawwan
isaaniitii hiriirsan. 16 Loltoota filatamoo kanneen
hunda keessaa dhibba torba bitaachota tokkoon tokkoon
isaanii rifeensatti dhagaa furrisanii hin dhabne turan.
17 Israa'eloonni Beniyaamota malee iyyuu namoota
goraadee hidhatan kuma dhibba afur qabu turan;
kunneen hundinuu gootota turan. 18 Israa'eloonni
Beet'eelitti ol ba'anii, "Beniyaamota waraanuudhaaf nu
keessaa jalqabatti eenyu haa ba'uu?" jedhanii Waaqa
gaafatan. Waaqayyos, "Yihuudaan jalqabatti haa ba'u"
jedhee deebise. 19 Ijoolleen Israa'elis ganamaan ka'anii
Gibe'aa marsan. 20 Namoonni Israa'el Beniyaamota
waraanuuf ba'anii Gibe'aatti iddoo iddoo isaanii qabatan.
21 Beniyaamonnis Gibe'aadhaa ba'anii gaafuma sana
dirree waraanaa irratti Israa'eloota kuma digdamii lama
fixan. 22 Namoonni Israa'el garuu wal jajjabeessanii
iddoodhuma gaafa duraa itti hiriiran sanatti iddoo
iddoo isaanii qabatan. 23 Israa'eloonni ol ba'anii
hamma galgalaatti fuula Waaqayyoo duratti boo'an.
Isaanis, "Nu obboloota keenya Beniyaamota waraanuuf
amma illee ol baanuu?" jedhanii Waaqayyoon gaafatan.
Waaqayyos, "Itti ol ba'aa" jedhee deebise. 24 Israa'eloonni
guyyaa lammaffaatti gara Beniyaamotaatti dhi'aatan. 25
Yeroo kanatti, Beniyaamonni Gibe'aadhaa itti ba'anii
Israa'eloota goraadee hidhatan kuma kudha saddeet
galaafatan. 26 Ergasii ijoolleen Israa'el, sabni hundinuu
Beet'eelitti ol ba'anii achitti boo'aa fuula Waaqayyoo dura
tataa'an. Hamma galgalaattis soomanii aarsaa gubamuu
fi aarsaa nagaa fuula Waaqayyoo duratti dhi'eessan. 27
Israa'eloonnis gorsa Waaqayyoo gaafatan. Bara sana
taabonni kakuu Waaqaa achuma ture; 28 Fiinehaas ilmi
Ele'aazaar, ilmi Aroon fuula isaa dura tajaajilaa ture.
Isaanis, "Nu amma illee obboloota keenya Beniyaamota
waraanuuf haa baanu moo haa dhiifnu?" jedhanii
gaafatan. Waaqayyos, "Ba'aa; ani bori isaan dabarsee
harka keessanitti kennaatii" jedheen. 29 Kanaafuu
Israa'eloonni naannoo Gibe'aatti riphan. 30 Isaanis
guyyaa sadaffaatti Beniyaamotatti duulanii akkuma
duraan godhan sana Gibe'aa waraanuudhaaf iddoo iddoo
isaanii qabatan. 31 Beniyaamonnis isaan waraanuuf
ba'anii magaalaa sana irraa fagaatan. Akkuma kanaan
duraas Israa'eloota dha'uu jalqaban; daandiiwwan

Beet'eeliitii fi Gibe'aa irrattis namoota Israa'el gara
soddoma ajjeesan. **32** Beniyaamonnis, "Kunoo nu akkuma
kanaan duraa isaan mo'achaa jirra" jedhan; Israa'eloonni
immoo, "Kottaa nu gara dugda duubaatti deebinee
akka isaan magaalaa keessaa ba'an goonaa" jedhan.
33 Namoonni Israa'el hundinuu iddoo turanii ka'anii
Ba'aal Taamaaritti iddoo iddoo isaanii qabatan; waraanni
Israa'el kan riphee eegaa tures karaa lixa Gibe'aatiin itti
ba'e. **34** Sana booddees namoonni Israa'el filatamoon
kuma kudhan Gibe'aa irratti waraana banan. Waraanni
sunis akka malee cimaa ture; Beniyaamonni garuu
akka badiin isaanitti dhi'aatee jiru hin beekne ture.
35 Waaqayyo fuula Israa'elootaa duratti Beniyaamota
dha'e; Israa'eloonni gaafas Beniyaamota 25,100 kanneen
hundi isaanii goraadee hidhatan fixan. **36** Kanaafuu
Beniyaamonni akka mo'ataman hubatan. Yeroo kanatti
Israa'eloonni waraana isaanii kan naannoo Gibe'aatti
riphee jiru sana abdatanii waan mo'ataman fakkeessanii
Beniyaamotaaf iddoo gad dhiisan. **37** Waraanni
Israa'el riphee ture sunis yeruma tokkoon cabsee
Gibe'aa seenee magaalattii goraadeedhaan dha'e. **38**
Namoonni Israa'elis akka waraanni riphee ture sun
magaalaa keessaa mallattoo duumessa aaraa guddaa isaa
argisiisu walii galanii turan; **39** akkasiinis namoonni
Israa'el gara lolaatti dacha'an. Beniyaamonni waraana
jalqabanii Israa'eloota soddoma ajjeesan; kanaafuu,
"Nu akkuma yeroo jalqabaa sana isaan mo'achaa jirra"
jedhan. **40** Garuu yommuu magaalattii keessaa aarri ol
ba'uu jalqabetti Beniyaamonni of irra garagalanii aara
guutummaa magaalattii keessaa samiitti ol ba'aa jiru
argan. **41** Kana irratti namoonni Israa'el Beniyaamotatti
garagalan; Beniyaamonni akka balaan isaanitti dhufe
beekanii akka malee sodaataniitii. **42** Kanaafuu isaan
gara gammoojjiitti fuula deeffatanii Israa'eloota duraa
baqatan. Garuu jalaa ba'uu hin dandeenye. Namoonni
Israa'el kanneen magaalaa sanaa ba'anii dhufan achitti
isaan fixan. **43** Isaanis jara marsanii ari'uudhaan fuullee
ba'a Gibe'aatti isaan mo'atan. **44** Loltoonni Beniyaam
jajjaboon kuma kudha saddeet ni galaafataman. **45** Utuu
isaan garagalanii gara gammoojjii kattaa Rimoonitti
baqachaa jiranuu namoonni kuma shan karaa irratti
jalaa dhuman. Israa'eloonni ammas hamma Gidoomitti
warra hafan duukaa bu'anii nama kuma lama ajjeesan. **46**
Gaafas Beniyaamota goraadee hidhatan kuma digdamii
shanitu ajjeefame; hundi isaaniis loltoota bebeekamoo
turan. **47** Namoonni dhibba ja'a garuu garagalanii gara
gammoojjiitti kattaa Rimoonitti baqatan; ji'a afuris achi
turan. **48** Namoonni Israa'el immoo gara Beniyaamotaatti
dacha'anii guutummaa magaalaa sanaa, horii fi waan
achitti argan hunda goraadeen fixan. Magaalaa itti
dhufan hundas ibiddaan guban.

21 Israa'eloonni, "Nu keessaa namni tokko illee
Beniyaamotatti intala isaa heerumsiisuu hin qabu"
jedhanii Miisphaatti wal kakachiisanii turan. **2** Sabnis
gara Beet'eel dhaqanii hamma galgalaatti fuula Waaqaa
dura taa'uudhaan sagalee isaanii ol fuudhanii hiqqifatanii
boo'an. **3** Isaanis, "Yaa Waaqayyo, Waaqa Israa'el,
wanni kun maaliif Israa'el irra ga'e? Har'a gosti tokko
maaliif Israa'el keessaa dhabamaa?" jedhanii iyyan. **4**
Namoonnis guyyaa itti aanutti ganamaan iddoo aarsaa
tolchanii aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaa dhi'eessan.
5 Ergasiis Israa'eloonni, "Gosoota Israa'el hundumaa
keessaa gosti fuula Waaqayyoo duratti wal ga'ii irratti
hin argamin kami?" jedhanii gaafatan. Namni fuula
Waaqayyoo duratti wal ga'ii irratti hin argamin haa
ajjeefamu jedhanii Miisphaatti walii kakatanii turaniitii.
6 Israa'eloonni garuu obboloota isaanii Beniyaamotaaf
garaa laafanii akkana jedhan; "Har'a gosti tokko Israa'el
irraa citeera. **7** Egaa warra hafaniif akkamitti niitota
argachuu dandeenya? Nu akka intallan keenya isaanitti
hin heerumsiifne Waaqayyoon kakanneerraatii." **8**
Ergasiis, "Gosti Miisphaatti fuula Waaqayyoo duratti wal
ga'ii irratti hin argamin kami?" jedhan. Isaanis akka
namni tokko iyyuu Yaabeesh Gili'aadii gara qubataa
wal ga'iidhaaf hin dhufin beekan. **9** Yeroo namoota
lakkaa'anittis akka namni Yaabeesh Gili'aad tokko
iyyuu achi hin jirre hubatan. **10** Kanaafuu waldaan
sun loltoota kuma kudha lama gara Yaabeesh Gili'aad
ergee akka isaan warra achi jiraatan, dubartootaa
fi daa'imman dabalanii goraadeedhaan fixan ajaje.
11 Isaanis, "Wanni isin gochuu qabdan kanaa dha;
dhiira hundaa fi dubartoota durbummaa hin qabne
hunda ajjeesaa" jedhan. **12** Isaanis namoota Yaabeesh
Gili'aad keessa jiraatan keessaa dubarran takkumaa
dhiirri bira hin ga'in dhibba afur argatan; gara biyya
Kana'aan kan qubata Shiilootti argamu sanaattis isaan
fidan. **13** Ergasiis waldaan guutuun Beniyaamota kattaa
Rimoon bira jiraatanitti waamicha nagaa ergan. **14**
Beniyaamonnis yeroo sanatti ni dacha'an; dubartoonni
Yaabeesh Gili'aad kanneen du'a jalaa baraaraman akka
niitota isaaniif ta'aniif kennamaniif; garuu hunda isaanii
wal hin geenye. **15** Namoonnis sababii Waaqayyo gosoota
Israa'el gidduutti gargari ba'umsa uumeef Beniyaamiif
gaddan. **16** Maanguddoonni waldaas akkana jedhan;
"Dubartoonni Beniyaam dhumaniiru; egaa dhiirota
hafaniif akkamitti niitota argachuu dandeenya? **17** Akka
gosti tokko Israa'el keessaa hin badneef Beniyaamonni
hafan dhaaltota argachuu qabu. **18** Nu Israa'eloonni
sababii, 'Namni intala isaa Beniyaamotatti heerumsiisu
haa abaaramu' jennee kakanneef, intallan keenya
niitummaadhaan isaanii kennuu hin dandeenyu. **19**
Kunoo ayyaanni Waaqayyoo tokko wagguma waggaan
Shiilootti ni ayyaaneffama; Shiiloon kunis Beet'eel
irraa gara kaabaatti, karaa Beet'eelii ba'ee Sheekemitti
geessu irraa gara ba'aatti akkasumas Leboonaa irraa
gara kibbaatti argamti." **20** Kanaafuu isaan akkana
jedhanii Beniyaamota gorsan; "Dhaqaa iddoo dhaabaa
wayinii keessa riphaa eeggadhaa. **21** Ilaalaa; yommuu
dubarri Shiiloo sirbaaf ba'anitti iddoo dhaabaa wayinii
keessaa ba'aatii tokkoo tokkoo keessaniif niitii tokko
tokko qabaadhaatii gara Beniyaamitti deebi'aa. **22**
Yommuu abbootiin isaanii yookaan obboloonni isaanii
nutti himatanitti, 'Sababii nu yeroo waraanaatti tokkoo
tokkoo isaaniitiif niitii arguu hin danda'iniif isin isaan
gargaaruudhaan dhiifama nuu godhaa; isinis sababii
jaallattanii dubara keessan hin kenniniif balleessaa hin
qabdan' jennaan." **23** Beniyaamonnis akkuma isaanitti
himame sana godhan; utuma dubarran sirbaa jiranuus

tokkoon tokkoon namaa tokko tokko butee akka niitii isaa taatuuf fudhatee qajeele. Ergasiis gara dhaala isaaniitti deebi'anii magaalaa isaanii haaromfatanii achi jiraatan. **24** Yeroo sanattis ijoolleen Israa'el iddoo sanaa ka'anii gara mana isaanii, gara gosa isaanii, gara lammii isaaniitii fi gara dhaala isaaniitti deebi'an. **25** Bara sana Israa'el keessa mootiin hin jiru ture; tokkoon tokkoon namaa waanuma isatti tole hojjeta ture.

Ruut

1 Bara abbootiin murtii bulchaa turanitti beelli biyyatti
bu'e; namichi Beetlihem Yihuudaa keessa jiraatu
tokko niitii isaatii fi ilmaan isaa lamaan fudhatee
biyya Mo'aab jiraachuu dhaqe. **2** Maqaan namichaa
Eliimelek, maqaan niitii isaa Naa'omiin, maqaan ilmaan
isaa lamaanii immoo Mahiloonii fi Kiliiyoon jedhama
ture. Isaanis namoota Efraataa kan biyya Yihuudaa
Beetlihem keessa jiraatan turan. Jarris biyya Mo'aab
dhaqanii achi jiraatan. **3** Eliimelek dhirsi Naa'omiin
ni du'e; isheenis ilmaan ishee lamaan wajjin hafte.
4 Isaanis dubartoota Mo'aab fuudhan; isheen tokko
Orphaa kaan immoo Ruut jedhamti. Erga isaan waggaa
kudhan achi jiraatanii booddee, **5** Mahiloonii fi Kiliiyoon
ni du'an. Naa'omiinis ilmaan ishee lamaanii fi dhirsa
ishee dhabdee kophaa hafte. **6** Isheenis utuu Mo'aab
jirtuu akka Waaqayyo saba isaa yaadatee nyaata kenneef
dhageesse; Naa'omiinii fi Niitonni ilmaan ishees gara
biyya isheetti deebi'uuf qophaa'an. **7** Isheenis iddoo
jiraachaa turtee kaatee niitota ilmaan ishee wajjin
gara biyya Yihuudaatti deebi'uuf karaa qabatte. **8**
Ergasiis Naa'omiin niitota ilmaan ishee lamaaniin akkana
jette; "Tokkoon tokkoon keessan gara mana haadhota
keessaniitti deebi'aa. Akkuma dhirsoota keessan kanneen
du'anii fi anaafis arjoomtan sana Waaqayyo isiniif
haa arjoomu. **9** Waaqayyo tokkoo tokkoo keessaniifis
mana dhirsa itti heerumtaniitti boqonnaa isinii haa
kennu." Isheenis ergasii isaan dhungate; isaanis sagalee
ol fudhatanii boo'anii **10** "Waawuu, nu si wajjin gara saba
keetiitti deebina" jedhaniin. **11** Naa'omiin garuu akkana
jette; "Yaa intallan ko, gara mana keessaniitti deebi'aa.
Maaliif na wajjin deemtu? Ani si'achi ilmaan dhirsa isiniif
ta'uu danda'an da'aa? **12** Yaa intallan koo gara mana
keessaniitti deebi'aa; ani dhirsa biraatti heerumuudhaaf
dulloomeera. Yoo ani abdii qaba jedhee halkanuma
kana heerumee ilmaan da'e illee, **13** isin hamma isaan
guddatanitti ni eeggattuu? Isaan eeggachuuf jettanii
utuu hin heerumin haftuu ree? Lakkii yaa intallan koo.
Kun isin caalaa natti ulfaata; harki Waaqayyoo natti
garagaleeraatii!" **14** Isaan amma illee sagalee isaanii
ol fudhatanii boo'an. Kana irratti Orphaan haadha
dhirsa ishee dhungattee nagaatti jetteen; Ruut garuu
isheetti marmite. **15** Naa'omiinis, "Kunoo, waarsaan
kee gara saba isheetii fi waaqota isheetti deebi'aa jirti.
Atis ishee wajjin deebi'i" jetteen. **16** Ruut garuu akkana
jettee deebifte; "Akka ani si dhiisu yookaan si biraa
deebi'u na hin dirqisiisin. Iddoo ati deemtu nan deema;
iddoo ati jiraattus nan jiraadha. Sabni kee saba koo
ni ta'a; Waaqni kees Waaqa koo ni ta'a. **17** Iddoo ati
itti duututti anis nan du'a; achittis nan awwaalama.
Si'achi yoo duuti gargari nu baase malee yoo ani si
dhiisee deeme Waaqayyo na haa adabu; adabbiin sunis
akka malee haa cimu." **18** Naa'omiinis yeroo akka
Ruut ishee wajjin deemuuf murteessite hubattetti ishee
dirqisiisuu dhiifte. **19** Kanaafuu dubartoonni lachuu
hamma Beetlihemitti deeman. Yommuu isaan Beetlihem
ga'anittis sababii isaaniitiif guutummaan magaalattii
raafamte; dubartoonnis, "Isheen kun Naa'omiinii?"
jedhan. **20** Isheenis akkana isaaniin jette; "Naa'omiin
jettanii na hin waaminaa! Sababii Waaqni Waan Hunda
Danda'u jireenya koo hadheesseef Maaraa jedhaatii na
waamaa. **21** Ani harka guutuudhaan ba'e; Waaqayyo
garuu harka duwwaa na deebise. Isin maaliif Naa'omiin
naan jettu? Waaqayyo na dhiphiseera; Waaqni Waan
Hunda Danda'u rakkina natti fideeraatii." **22** Kanaafuu
Naa'omiin, niitii ilma ishee Ruut Mo'aabittii wajjin
yeroo garbuun haamamuu jalqabutti Mo'aabii gara
Beetlihemitti deebite.

2 Naa'omiin balbala Eliimelek keessaa fira dhirsa
ishee namicha sooressa Bo'eez jedhamu tokko qabdi
turte. **2** Ruut Mo'aabittiinis Naa'omiiniin, "Ani nama
fuula isaa duratti fudhatama argadhu duubaan qarmii
funaannachuuf gara lafa qotiisaatti achi nan ba'a" jette.
Naa'omiinis, "Yaa intala koo dhaqi" jetteen. **3** Kanaafuu
isheen gara lafa qotiisaa dhaqxee warra midhaan haaman
duubaan qarmii funaannachuu jalqabde. Isheen utuma
qarmii funaannachaa jirtuu akka lafti qotiisaa isheen
keessa jirtu sun kan Bo'eez ta'e hubatte; Bo'eez kunis
sanyii Eliimelek ture. **4** Yeruma sanatti Bo'eez Beetlihemii
dhufee warra midhaan haamaniin, "Waaqayyo isin wajjin
haa ta'u!" jedhee nagaa isaan gaafate. Isaanis deebisanii,
"Waaqayyo si haa eebbisu!" jedhaniin. **5** Bo'eezis dura
bu'aa hojjettoota isaatiin, "Intalli kun kan eenyuu ti?"
jedhee gaafate. **6** Dura bu'aan sunis akkana jedhee
deebise; "Isheen nama Mo'aab; Naa'omiin wajjin biyya
Mo'aabii dhufte. **7** Isheenis, 'Maaloo akka ani hojjettoota
duubaan bissii gidduudhaan qarmii funaannadhu naa
eeyyami' jette. Isheen yeroo xinnoof gaaddisa jala
boqotte malee ganamaa jalqabdee hamma ammaatti
jabaattee hojjechaa turte." **8** Kana irratti Bo'eez Ruutiin
akkana jedhe; "Yaa intala koo na dhaga'i. Gara lafa
qotiisaa biraa dhaqxee qarmii hin funaanin; iddoo
kanaas hin deemin. Asuma hojjettoota koo dubarran
wajjin turi. **9** Lafa qotiisaa warri dhiiraa keessaa haaman
ilaaliitii dubarran duukaa bu'i. Akka isaan si'i hin tuqne
ani warra dhiiraatti himeera. Yeroo dheebottus qodaa
bishaanii dhiironni guutan keessaa budduuqsii dhugi."
10 Kana irrattis isheen addaan lafatti gombifamtee, "Ani
utuu nama biyya ormaa ta'ee jiruu fuula kee duratti
surraa argadhee ati na arguun kee kun maaliifi?" jettee
isa gaafatte. **11** Bo'eez immoo akkana jedhee deebiseef;
"Waan ati erga dhirsi kee du'ee jalqabee haadha dhirsa
keetiitiif goote hundumaa, akka ati itti abbaa kee, haadha
keetii fi biyya kee dhiiftee saba kanaan dura hin beekin
wajjin jiraachuudhaaf dhuftes dhaga'eera. **12** Waaqayyo
waan ati goote hundaaf gatii kee siif haa deebisu.
Waaqayyo Waaqni Israa'el kan ati qoochoo isaa jalatti
baqachuudhaaf dhufte sun baay'isee siif haa deebisu."
13 Isheenis akkana jette; "Yaa gooftaa ko, ani yoo akka
hojjettoota kee dubarran keessaa akka ishee tokkootti
madaalamuu baadhe illee sababii ati na jajjabeessitee
gara laafinaan ana garbittii keetti dubbatteef ani fuula
kee duratti surraa argadheera." **14** Bo'eezis yeroo
laaqanaatti, "As kottu. Buddeenas fudhadhuutii wayinii
dhangaggaa'aatti cuuphadhu" jedheen. Yeroo isheen
hojjettoota wajjin teessettis asheetii waadame kenneef.

Isheenis nyaattee quuftee xinnoon irraa hafeef. **15**
Akkuma isheen qarmii funaannachuuf ol kaateenis
Bo'eez akkana jedhee hojjettoota isaa ajaje; "Yoo isheen
bissii gidduudhaa illee qarmii funaannatte ishee hin
rifachiisinaa. **16** Qooda kanaa bissii keessaa tokko tokko
luqqisaatii akka isheen funaannatuuf lafa bubuusaafii
malee isheetti hin dheekkaminaa." **17** Kanaafuu Ruut
hamma galgalaatti lafa qotiisaa keessaa funaannatte.
Garbuu funaannatte sanas ni sukkuumatte; innis gara
safartuu iifii tokkoo ta'e. **18** Isheenis garbuu sana
baadhattee magaalaatti deebite; haati dhirsa ishees
wanni isheen funaannatte hammam akka ta'e argite.
Akkasumas Ruut waan guyyaa nyaattee quuftee ishee
irraa hafe sana gad baaftee kenniteef. **19** Haati dhirsa
ishees, "Ati har'a eessaa funaannatte? Eessa hojjechaa
oolte? Namni xiyyeeffannoo kana siif kenne sun haa
eebbifamu!" jette. Ergasiis Ruut waa'ee namicha lafa
qotiisaa isaa keessaa funaannachaa oolte sanaa haadha
dhirsa isheetti himte. Isheenis, "Maqaan namicha ani
har'a bira hojjechaa oole sanaa Bo'eez jedhama" jette.
20 Naa'omiinis, "Waaqayyo inni warra jiraniifis warra
du'aniifis gara laafina gochuu hin dhiifne sun isa haa
eebbisu!" jette. Itti dabaluudhaanis, "Inni fira keenya
kan dhi'oo ti; warra nu dhaaluun irra jiru keessaas
isa tokkoo dha" isheedhaan jette. **21** Ergasiis Ruut
Mo'aabittiin, "Inni, 'Hamma isaan midhaan koo hunda
walitti qabanii fixanitti iyyuu hojjettoota koo wajjin turi'
naan jedheera" jetteen. **22** Naa'omiinis niitii ilma ishee
Ruutiin, "Yaa intala ko, dubarran isaa wajjin ooluun siif
gaarii dha; ati yoo gara lafa qotiisaa nama biraa deemte,
miidhaan sirra ga'uu danda'aatii" jette. **23** Kanaafuu
Ruut hamma garbuu fi qamadiin haamamee dhumutti
tajaajiltoota Bo'eez dubarran wajjin turte. Haadha dhirsa
ishee wajjinis jiraatte.

3 Gaaf tokko Naa'omiin haati dhirsa ishee akkana
isheedhaan jette; "Yaa intala ko, ani akka ati itti
boqottuuf mana mijaa'aa siif barbaaduu hin qabuu?
2 Bo'eez namichi ati tajaajiltoota isaa dubarran sana
wajjin turte sun fira keenya mitii? Inni edana oobdiitti
garbuu qulleeffata. **3** Kanaafuu dhidhiqadhuutii shittoo
dibadhu; uffata kee isa bareedaa illee uffadhu. Ergasiis
gara oobdichaa dhaqi; inni garuu hamma nyaatee dhugee
raawwatutti akka ati achi jirtu hin beekin. **4** Yeroo inni
rafutti iddoo inni rafe hubadhu. Ergasii dhaqiitii wayyaa
miilla isaa irraa saaqii ciisi. Innis waan ati gochuu qabdu
sitti hima." **5** Ruutis, "Ani waan ati jettu hunda nan
godha" jettee deebifte. **6** Kanaafuu Ruut gara oobdii
sanaatti gad buutee waan haati dhirsa ishee godhi
jetteen hundumaa goote. **7** Bo'eezis erga nyaatee dhugee
gammadee booddee achi fagaatee tuulaa midhaanii
bira rafuu dhaqe. Ruutis suuta jettee dhaqxee miilla
isaa irraa wayyaa saaqxee rafte. **8** Halkan walakkaatti
wanni tokko namicha rifachiise; innis yommuu of irra
garagalee ilaaletti dubartii miilla isaa jala ciiftu tokko
arge. **9** Innis, "Ati eenyu?" jedhee gaafate. Isheenis, "Ana
Ruut tajaajiltuu kee ti. Ati sababii na dhaaluuf fira dhi'oo
taateef handaara wayyaa keetii narra buusi" jetteen.
10 Innis deebisee akkana jedheen; "Yaa intala too,
Waaqayyo si haa eebbisu; arjummaan kun arjummaa ati
kanaan dura goote sana caala; ati dargaggeessa yookaan
sooressa yookaan hiyyeessa faana hin deemneetii. **11**
Ammas yaa intala koo hin sodaatin. Ani waan ati gaafattu
hunda siif nan godha. Sabni magaalaa koo keessa jiraatu
hundi akka ati dubartii amala gaarii qabdu taate ni
beeka. **12** Akka ani fira dhi'oo ta'e beekamaa dha; ta'us
namni dhaaluudhaaf ana caalaa fira dhi'oo ta'e jira.
13 Asuma buli; bori ganama namichi yoo si dhaaluu
barbaade gaarii dha; inni si haa dhaalu. Yoo inni si
dhaaluu hin barbaanne garuu dhugaa Waaqayyo jiraataa,
ani sin dhaala. Hamma lafti bariitutti asuma ciisi." **14**
Kanaafuu isheen hamma lafti bariitutti miilla isaa jala
ciifte; garuu utuu namni tokko iyyuu hin beekin dursitee
kaate; Bo'eez, "Dubartiin gara oobdii kanaa dhufuun
ishee beekamuu hin qabu" jedheeraatii. **15** Akkasumas,
"Wayyaa irraan uffatte ofi irraa fuudhii diriirsii qabi"
jedheen. Isheenis ni diriirsite; inni garbuu safartuu ja'a
safaree ishee baachise. Ergasiis gara magaalaatti deebite.
16 Yommuu Ruut gara haadha dhirsa isheetti deebitetti
Naa'omiin, "Yaa intala ko, wanni sun akkam ta'e?" jettee
ishee gaafatte. Isheenis waan Bo'eez isheef godhe hunda
itti himte; **17** itti dabaltees, "'Gara haadha dhirsa keetti
harka duwwaa hin deebi'in' jedhee garbuu safartuu ja'aa
kana naa kenne" jetteen. **18** Naa'omiin immoo, "Yaa
intala ko, hamma waan dhufu argitutti obsi. Namichi
hamma dubbiin kun har'a fala argatutti hin boqotu"
isheedhaan jette.

4 Bo'eez gara karra magaalaatti ba'ee achi taa'e.
Innis yommuu namichi dhaaluuf isa caalaa fira
dhi'oo ta'e sun dhufetti, "Yaa michuu ko, as kottuutii
na bira taa'i" jedheen. Kanaafuu inni dhaqee taa'e.
2 Bo'eezis maanguddoota magaalaa keessaa kudhan
waamee, "As taa'aa" jedheen; isaanis ni tataa'an. **3**
Kana irratti namicha dhaaluuf aantummaa qabu sanaan
akkana jedhe; "Naa'omiin isheen Mo'aabii deebite sun
lafa obboleessa keenya Eliimelek gurguruuf jirti. **4**
Kanaafuu akka ati fuula warra as tataa'aniitii fi fuula
maanguddoota saba kootii duratti lafa kana bittuuf ani
waan kana sitti himuu yaade. Yoo ofii keetiif dhaaluu
barbaadde dhaali. Yoo dhaaluu baatte garuu akka ani
beekuuf natti himi. Waan kana gochuuf si malee namni
mirga qabu tokko iyyuu hin jiruutii; namni sitti aanee
aantummaa qabu ana." Namichis, "Ani nan dhaala"
jedhe. **5** Bo'eezis, "Egaa gaafa Naa'omiinii fi Ruuti
Mo'aabittii irraa lafa bittutti ati maqaa namicha du'e
sanaa qabeenya isaatiin waamsisuudhaaf niitii isaa
illee fudhachuu qabda" jedheen. **6** Kana irratti firri
dhi'oo sun, "Yoos ani qabeenya mataa kootti rakkina
fiduu danda'aatii dhaaluu hin danda'u. Ati mataan
kee mirga dhaaluu kootii fudhadhuutii dhaali. Ani
waan kana gochuu hin danda'u" jedheen. **7** Bara durii
biyya Israa'eliitti dhaalaa fi qabeenya walitti dabarsuun
gareen tokko kophee isaa of irraa baasee garee kaaniif
kennuudhaan mirkaneeffama ture. Israa'el keessatti
bituu fi gurguruun haaluma kanaan mirkaneeffama
ture. **8** Kanaafuu namichi dhaaluuf fira dhi'oo ture sun
Bo'eeziin, "Ati mataan kee bitadhu" jedhee kophee of
irraa baase. **9** Bo'eezis maanguddootaa fi saba hundaan
akkana jedhe; "Akka ani qabeenya Eliimelek, qabeenya

Kiliiyooniitii fi qabeenya Mahiloon hunda Naa'omiin
irraa bite isin har'a dhugaa baatota. **10** Akkasumas
akka maqaan isaa maatii isaa keessaa yookaan biyya
isaa keessaa hin badneef ani qabeenya isaatiin maqaa
isaa waamsisuudhaaf Ruuti Mo'aabittii niitii Mahiloon
kana niitii godhadhee fuudhuu kootiif isin har'a dhugaa
baatota!" **11** Maanguddoonnii fi namoonni karra sana
dura turan hundinuu akkana jedhan; "Nu dhugaa
baatota. Waaqayyo dubartii mana kee dhufaa jirtu kana
akka Raahelii fi Liyaa warra tokkummaadhaan mana
Israa'el ijaaran sanaa haa godhu. Ati Efraataa keessatti
nama jabaa, Beetlihem keessatti immoo beekamaa ta'i.
12 Karaa sanyii Waaqayyo dubartii dargaggeettii kana
irraa siif kennuutiin maatiin kee akkuma maatii Faares
isa Taamaar Yihuudaadhaaf deesse sanaa haa ta'u." **13**
Kanaafuu Bo'eez Ruutin fudhatee niitii godhate. Ishee
wajjinis ciise; Waaqayyos akka isheen ulfooftee ilma
deessu ishee gargaare. **14** Dubartoonnis Naa'omiiniin
akkana jedhan; "Waaqayyo inni nama si dhaalu si hin
dhabsiisin sun haa eebbifamu. Guutummaa Israa'el
keessattis inni maqaa haa qabaatu! **15** Innis jireenya kee
ni haaromsa; bara dulluma keetiittis si soora. Niitiin
ilma keetii isheen si jaallattu kan ilmaan torba siif caaltu
sun isa deesseertiitii." **16** Naa'omiinis mucicha fuutee
hammatte; guddiftuu isaa illee taate. **17** Dubartoonni
ollaas, "Naa'omiin mucaa argatte" jedhan. Maqaa isaas
Oobeedi jedhan. Inni akaakayyuu Daawit, abbaa Isseey.
18 Egaa hiddi dhaloota Faares kanaa dha: Faares abbaa
Hezroon; **19** Hezroon immoo abbaa Raam; Raam abbaa
Amiinaadaab; **20** Amiinaadaab immoo abbaa Nahishoon;
Nahishoon abbaa Salmoon; **21** Salmoon immoo abbaa
Bo'eez; Bo'eez immoo abbaa Oobeedi; **22** Oobeedi immoo
abbaa Isseey; Isseey immoo abbaa Daawit.

1 Saamu'eel

1 Namicha biyya gaara Efreem keessa Raamaatayiim
Zoofiim jiraatu kan maqaan isaa Elqaanaa jedhamu
tokkotu ture; innis ilma Yeroohaam, ilma Eliihuu, ilma
Toohuu, ilma Zuufi, ilma Naasiib ture. **2** Innis niitii lama
qaba ture; maqaan ishee tokko Haannaa, kaan immoo
Pheniinaa jedhama ture. Pheniinaan ijoollee qabdi;
Haannaan garuu ijoollee tokko illee hin qabdu ture. **3**
Elqaanaan wagguma waggaadhaan Waaqayyoo Waan
Hunda Danda'uuf aarsaa dhi'eessuu fi sagaduudhaaf
magaalaa jiraatuu ka'ee gara Shiilootti ol ba'a ture.
Achittis ilmaan Eelii lamaan Hofniinii fi Fiinehaas luboota
Waaqayyoo turan. **4** Yommuu guyyaan itti Elqaanaan
aarsaa dhi'eessu ga'utti inni niitii isaa Pheniinaa,
ilmaan isaatii fi intallan isaa hundaaf foon sana irraa
qooda isaanii ni kenna ture. **5** Inni sababii Haannaa
jaallatuuf qooda harka lama isheedhaaf kenna ture;
Waaqayyo garuu gadameessa ishee cufee ture. **6** Sababii
Waaqayyo gadameessa Haannaa cufeef masaanuun ishee
akka isheen aartuuf ishee tuttuqaa turte. **7** Kunis
wagguma waggaadhaan itti fufe. Yeroo Haannaan gara
mana Waaqayyootti ol baatutti masaanuun ishee, ishee
tuttuqaa turte; kanaafuu Haannaan ni boossi, nyaatas hin
nyaattu turte. **8** Dhirsi ishee Elqaanaanis, "Haannaa ati
maaliif boossa? Maaliif hin nyaattu? Garaan kee maaliif
gaddaa? Ani ilmaan kudhan siif hin caaluu?" Isheen
jedha ture. **9** Gaafa tokko isaan Shiilootti erga nyaatanii
dhuganii booddee Haannaan ol kaatee dhaabate. Eeliin
lubichi dhaaba balbala mana qulqullummaa Waaqayyoo
bira barcuma irra taa'aa ture. **10** Haannaanis guddaa
gadditee hiqqifatee boo'uudhaan Waaqayyoon kadhatte.
11 Akkanas jettee wareegde; "Yaa Waaqayyoo Waan
Hunda Dandeessu, yoo ati dhiphina garbittii keetii
ilaaltee na yaadatte, yoo ati garbittii kee dagachuu
baattee ilma naa kennite ani bara jireenya isaa guutuu
isa Waaqayyoof nan kenna; qarabaan tokko iyyuu mataa
isaa hin tuqu." **12** Yeroo Haannaan ittuma fuftee fuula
Waaqayyoo duratti kadhachaa turtettis Eeliin afaan ishee
ilaalaa ture. **13** Haannaanis garaa isheetti kadhachaa
turte; hidhii isheetu socho'a malees sagaleen ishee hin
dhaga'amu ture. Kanaafuu Eeliin waan isheen machoofte
se'ee, **14** "Ati hamma yoomiitti machoofta? Daadhii
wayinii kee of irraa fageessi" jedheen. **15** Haannaanis
akkana jettee deebifte; "Lakki akkas miti; yaa gooftaa
ko, ani dubartii akka malee dhiphatee dha. Ani lubbuu
koo fuula Waaqayyoo duratti dhangalaase malee daadhii
wayinii yookaan dhugaatii nama macheessu hin dhugne.
16 Ati garbittii kee akka dubartii faayidaa hin qabne
tokkootti hin ilaalin. Ani sababii dhiphinaa fi gadda
koo guddaa sanaatiif hamma ammaatti kadhachaara."
17 Eeliinis, "Nagaan deemi; Waaqni Israa'el waan ati
kadhatte siif haa kennu" jedhee deebiseef. **18** Isheenis,
"Garbittiin kee fuula kee duratti surraa haa argattu"
jette. Ergasiis deemsa ishee itti fufte; nyaata ni nyaatte;
gaddis fuula ishee irratti hin mul'anne. **19** Isaanis
guyyaa itti aanu ganama barii ka'anii fuula Waaqayyoo
duratti sagadanii gara mana isaanii Raamaatti deebi'an.
Elqaanaan niitii isaa Haannaa bira ga'e; Waaqayyos ishee
yaadate. **20** Haannaan ulfooftee yeroon isaa geenyaan
ilma deesse. Maqaa isaas, "Ani Waaqayyo irraa isa
kadhadheeraatii" jettee Saamu'eel jettee moggaafte.
21 Elqaanaan warra mana isaa jiraatan hunda wajjin
Waaqayyoof aarsaa waggaa dhi'eessuu fi wareega isaa
galchuuf ol ba'e; **22** Haannaan garuu hin dhaqne.
Isheenis dhirsa isheetiin, "Erga mucaan kun harma gu'ee
booddee ani isa geesseen fuula Waaqayyoo duratti isa
dhi'eessa; innis jireenya isaa guutuu achuma jiraata"
jette. **23** Dhirsi ishee Elqaanaanis, "Waanuma jaallatte
godhi; ati hamma harma isa guusiftutti asuma turi;
Waaqayyo garuu dubbii isaa fiixaan haa baasu" jedheen.
Kanaafuu dubartittiin mana turtee hamma harma isa
guusiftutti ilma ishee hoosifte. **24** Ishee erga mucicha
harma guusiftee booddee mucichaa fi dibicha loonii kan
umuriin isaa waggaa sadii ta'e, daakuu iifii tokkoo fi
daadhii wayinii qalqalloo tokko fudhattee gara Shiiloo
gara mana Waaqayyootti fidde. Mucichis daa'ima ture.
25 Isaanis dibicha sana qalanii mucicha gara Eeliitti
fidan; **26** isheenis akkana jetteen; "Yaa gooftaa ko,
du'a lubbuu keetii ti; dubartiin as si bira dhaabattee
Waaqayyoon kadhachaa turte sun anuma. **27** Ani mucaa
kana argachuuf kadhadheera; Waaqayyos waan ani
isa kadhadhe naaf kenneera. **28** Kanaafuu ani amma
Waaqayyoofan isa kenna. Bara jireenya isaa guutuu
Waaqayyoof ni kennama." Isaanis achitti Waaqayyoof
sagadan.

2 Haannaanis akkana jettee kadhatte: "Garaan koo
Waaqayyotti ni gammada; gaanfi koos Waaqayyoon
ol kaafama. Afaan koos diinota koo irratti of jaja; ani
fayyisuu keetti nan gammadaatii. **2** "Qulqulluun akka
Waaqayyoo tokko iyyuu hin jiru; si malees eenyu iyyuu
hin jiru; kattaan akka Waaqa keenyaa tokko iyyuu hin
jiru. **3** "Of jajuudhaan hin dubbatinaa; yookaan dubbiin of
tuulummaa akkasii afaan keessanii hin ba'in; Waaqayyo
Waaqa beekaadhaatii; hojiiwwanis isaan madaalamu. **4**
"Iddaawwan namoota jajjaboo caccabaniiru; namoonni
dadhaboon garuu humna hidhataniiru. **5** Warri quufanii
turan buddeenatti of gurguraniiru; warri beela'anii
turan garuu si'achi hin beela'an. Isheen dhabduu turte
ijoollee torba deesse; isheen ijoollee baay'ee qabdu
immoo ni dhabde. **6** "Waaqayyo ni ajjeesa; ni fayyisas;
sii'oolitti gad ni buusa; olis ni baasa. **(Sheol h7585)** **7**
Waaqayyo ni hiyyoomsa; ni sooromsas; ni salphisa;
ni ulfeessas. **8** Inni hiyyeeyyii awwaara keessaa ni
kaasa; rakkattootas tuulaa daaraa keessaa ol fuudha; inni
ilmaan mootii wajjin isaan ni teessisa; barcuma ulfinaas
isaan dhaalchisa. "Hundeewwan lafaa kan Waaqayyoo ti;
inni hundeewwan sana irra addunyaa kaa'eera. **9** Inni
miilla qulqulloota isaa ni eega; namoonni hamoon garuu
dukkana keessatti cal'isu. "Namni jabina isaatiin hin
mo'atu; **10** warri Waaqayyoon morman ni caccabsamu.
Inni samiidhaa isaanitti qaqawweessa'a. Waaqayyo daarii
lafaatti ni murteessa. "Inni mootii isaatiif jabina ni
kenna; gaanfa dibamaa isaa illee ol ni kaasa." **11** Ergasii
Elqaanaan gara mana isaa Raamaatti gale; mucichi garuu
Eelii lubicha jalatti fuula Waaqayyoo dura tajaajilaa ture.
12 Ilmaan Eelii namoota hamoo turan; Waaqayyonis hin

sodaatan ture. **13** Akka bartee luboonni saba wajjin
qabaniitti yeroo namni kam iyyuu aarsaa dhi'eessutti
utuma foon affeelamaa jiruu tajaajilaan lubichaa hokkoo
quba sadii qabu tokko harkatti qabatee dhufee **14** beddee
yookaan huuroo yookaan okkotee yookaan xuwwee
keessa galcha ture; lubichis waanuma qabduun sun ol
baase ofii isaatii fudhata ture. Israa'eloota gara Shiiloo
dhufan hundas haaluma kanaan keessumsiisu turan. **15**
Garuu utuma coomni isaa hin gubamin dura tajaajilaan
lubichaa dhufee nama aarsaa qalmaa dhi'eessuun, "Waan
lubichi foon dheedhii malee affeelamaa si harkaa hin
fudhanneef waan isaaf waadamu naa kenni" jedha
ture. **16** Yoo namichi sun, "Jalqaba coomni isaa haa
gubamu; ergasii kan barbaadde fudhadhu" jedheenis,
tajaajilaan sun deebisee, "Hin ta'uu ammuma naa kenni;
yoo ati didde immoo ani humnaan nan fudhadha"
isaan jedha ture. **17** Cubbuun dargaggootaa kun fuula
Waaqayyoo duratti akka malee guddaa ture; isaan
aarsaa Waaqayyoof dhi'eeffamu ni tuffatu tureetii. **18**
Saamu'eel garuu dirata quncee talbaa irraa hojjetame
uffatee fuula Waaqayyoo dura ni tajaajila ture. **19**
Haati isaa yommuu wagguma waggaan aarsaa waggaa
dhi'eessuuf dhirsa ishee wajjin ol baatutti wandaboo
xinnoo ishee hojjettee ni geessitiif turte. **20** Eeliinis,
"Dubartii kana irraa qooda ilma isheen Waaqayyoof
kennite sanaa Waaqayyo ijoollee isheef haa kennuu"
jedhee Elqaanaa fi niitii isaa eebbise. Isaanis deebi'anii
mana isaaniitti galan. **21** Waaqayyos Haannaa ni yaadate;
isheenis ulfooftee ilmaan sadii fi intallan lama ni deesse.
Saamu'eel mucichis fuula Waaqayyoo duratti ni guddate.
22 Yeroo kanatti Eeliin akka malee dulloomee ture; innis
waan ilmaan isaa saba Israa'el hundatti hojjetan hunda
akkasumas akka isaan dubartoota balbala dunkaana wal
ga'ii irra tajaajilan wajjin ciisan dhaga'e. **23** Kanaafuu
inni akkana isaaniin jedhe; "Hammina isin gootan ani
saba hundumaa irraa dhaga'eera; isin maaliif waan
akkasii gootu? **24** Lakkisaa yaa ilmaan koo; oduun
saba Waaqayyoo keessa faca'ee ani dhaga'u kun gaarii
miti. **25** Namni tokko yoo nama biraatti cubbuu hojjete
Waaqayyotu gidduu galaaf; garuu yoo namni tokko
Waaqayyotti cubbuu hojjete eenyutu gidduu galaaf?"
Ta'us sababii Waaqayyo isaan ajjeesuu barbaadeef ilmaan
Eelii gorsa abbaa isaanii hin dhageenye. **26** Saamu'eel
mucichis guddachaa deemee fuula Waaqayyootii fi
fuula namaa duratti surraa argate. **27** Namni Waaqaa
tokko gara Eelii dhufee akkana jedheen; "Waaqayyo
akkana jedha: 'Yeroo manni abbaa keetii biyya Gibxi
keessa garbummaa Fara'oon jala turetti ani isatti of
mul'ifnee? **28** Akka inni luba koo ta'uuf, akka inni gara
iddoo aarsaa kootti ol ba'uuf, akka inni ixaana aarsuu
fi akka fuula koo duratti dirata uffatuuf, ani gosoota
Israa'el hunda keessa abbaa kee filadheera; akkasumas
aarsaa Israa'eloonni ibiddaan dhi'eessan hunda maatii
abbaa keetiitiif kenneera. **29** Egaa isin maaliif qalmaa
fi aarsaa ani ajaje sana tuffatu? Ati maaliif aarsaa
saba koo Israa'eliin dhi'eeffamu keessaa filatamaa isaa
nyaatanii of gabbisuudhaan ana caalaatti ijoollee keetiif
ulfina kennita?' **30** "Kanaafuu Waaqayyo Waaqni Israa'el
akkana jedha: 'Manni keetii fi manni abbaa keetii bara
baraan fuula koo dura akka tajaajilaniif ani waadaa galee
ture.' Amma garuu Waaqayyo akkana jedha: 'Kun ana
irraa haa fagaatu! Warra ulfina naa kennan nan ulfeessa;
warri na tuffatan immoo ni tuffatamu. **31** Akka maatii
kee keessatti jaarsi hin argamneef, yeroon ani itti jabina
keetii fi jabina maatii abbaa keetii cabsu tokko ni dhufa;
32 iddoo jireenya koo keessattis rakkina argita. Israa'eliif
wanni gaariin yoo godhamu iyyuu, toora maatii keetii
keessatti jaarsi hin argamu. **33** Namni ani iddoo aarsaa
koo biraa hin balleessin hundi ija kee imimmaaniin
jaamsuu fi garaa kee gaddisiisuuf hambifama; ijoolleen
kee hundinuus umurii ijoollummaatti du'u. **34** "'Wanni
ilmaan kee lamaan Hofniinii fi Fiinehaasitti dhufu siif
mallattoo ta'a; isaan lachanuu guyyuma tokkotti dhumu.
35 Ani luba amanamaa kan akka waan garaa koo keessa
jiruu fi akka waan yaada koo keessa jiruutti hojjetu tokko
ofii kootiif nan kaafadha; ani isaaf mana bara baraa
nan ijaara; innis fuula dibamaa kootii dura bara baraan
tajaajila. **36** Namni sanyii kee keessaa hafe hundis,
"Akka ani muraa buddeena tokkoo illee nyaadhuuf hojii
lubummaa keessaa tokko irratti na ramadi" jedhe dhufee
meetii tokkoo fi buddeena tokkoof fuula isaa duratti
kufee sagadaaf.'"

3 Saamu'eel mucichi fuula Eelii duratti Waaqayyoon
tajaajilaa ture. Bara sana keessa dubbiin Waaqayyoo
yeroo tokko tokko malee hin dhufu ture; mul'anni
baay'eenis hin jiru ture. **2** Eeliin inni iji isaa arguu
dadhabe sun halkan tokko idduma isaa kan durii rafaa
ture. **3** Saamu'eelis mana qulqullummaa Waaqayyoo
keessa iddoo taabonni Waaqaa ture sana ture; ibsaan
Waaqaa amma illee hin dhaamne ture. **4** Waaqayyos
Saamu'eelin ni waame. Saamu'eelis, "Ani asin jira"
jedhee deebise. **5** Fiigees gara Eelii dhaqee, "Ati waan
na waamteef ani kunoo dhufeera" jedheen. Eeliin
garuu, "Ani si hin waamne; deebi'ii ciisi" jedheen;
innis deebi'ee ciise. **6** Ammas Waaqayyo, "Saamu'eel!"
jedhee waame; Saamu'eelis ka'ee Eelii bira dhaqee,
"Ati waan na waamteef ani kunoo dhufeera" jedhe.
Eeliinis, "Yaa ilma koo ani si hin waamne; dhaqii
ciisi" jedheen. **7** Yeroo sana Saamu'eel Waaqayyoon
hin beeku ture; dubbiin Waaqayyos isaaf hin ibsamne
ture. **8** Waaqayyo yeroo sadaffaadhaaf Saamu'eelin ni
waame; Saamu'eelis ka'ee gara Eelii dhaqe, "Ati waan
na waamteef ani kunoo dhufeera" jedhe. Eliin yeroo
kana akka Waaqayyo mucicha waamaa ture hubate. **9**
Kanaafuu Eeliin Saamu'eeliin, "Dhaqii ciisi; yoo inni si
waame, 'Garbichi kee dhaga'aa jiraatii yaa Waaqayyo
dubbadhu' jedhi" jedheen. Kanaafuu Saamu'eel dhaqee
iddoo ofii isaa ciise. **10** Waaqayyos dhufee achi dhaabatee
akkuma duraan waametti, "Saamu'eel! Saamu'eel!"
jedhee waame. Saamu'eelis, "Garbichi kee dhaga'aa
jiraatii dubbadhu" jedhe. **11** Waaqayyos Saamu'eeliin
akkana jedhe: "Kunoo ani waan gurra namaatti hin tolle
tokko Israa'elitti fiduufin jira. **12** Gaafas ani waanan
maatii Eelii irratti dubbadhe hundumaa jalqabaa hamma
dhumaatti Eeliitti nan fida. **13** Sababii waa'ee cubbuu
inni iyyuu beeku tokkootiif ani maatii isaa akkan adabu
isatti himeeraatii. Ilmaan isaa waan jibbisiisaa hojjetan;
inni garuu isaan hin dhowwine. **14** Kanaaf ani, 'Cubbuun

mana Eelii aarsaadhaan yookaan qalmaan hin haqamu'
jedhee kakadheera." **15** Saamu'eel hamma bari'utti
ni rafe; ergasii balbala mana Waaqayyoo bane. Innis
mul'ata sana Eeliitti himuu sodaatee ture. **16** Eeliin
garuu ofitti isa waamee, "Saamu'eel, yaa ilma koo"
jedhe. Saamu'eelis deebisee, "Ani asin jira" jedheen. **17**
Eeliinis, "Inni maal jedhee sitti dubbate? Na hin dhoksin;
yoo ati waan inni sitti hime tokko illee na dhoksite
Waaqni waan hamaa sitti haa fidu; sittis haa cimsu"
isaan jedhe. **18** Kanaaf Saamu'eel waan tokko illee utuu
hin dhoksin waan hundumaa isatti hime. Eeliinis, "Inni
Waaqayyoo dha; waan isatti tole haa godhu" jedhe. **19**
Saamu'eel guddachaa deeme; Waaqayyos isa wajjin ture;
dubbii isaa keessaas tokko iyyuu lafa hin bu'u ture. **20**
Israa'eloonni Daanii hamma Bersheebaatti argaman
hundi akka Saamu'eel raajii Waaqayyoo ta'ee fudhatame
beekan. **21** Waaqayyo ammas Shiilootti mul'ate; inni
karaa dubbii isaatiin Saamu'eelitti of mul'iseeraatii.

4 Dubbiin Saamu'eel Israa'el hunda bira ga'e.
Israa'eloonni Filisxeemota waraanuudhaaf ba'an.
Israa'eloonnis Ebeenezer bira, Filisxeemonni immoo
Afeeq keessa qubatan. **2** Filisxeemonni Israa'eloota
waraanuudhaaf loltoota isaanii hiriirsan; akkuma
waraanni ho'eenis Israa'eloonni Filisxeemotaan
mo'atamanii namoonni kumni afur dirree waraanaa
irratti ajjeefaman. **3** Yommuu loltoonni Israa'el qubatatti
deebi'anitti maanguddoonni Israa'el, "Har'a Waaqayyo
maaliif fuula Filisxeemotaa duratti akka nu mo'atamnu
godhe? Akka inni nu wajjin deemee harka diinota
keenyaa jalaa nu baasuuf taabota kakuu Waaqayyoo
Shiiloodhaa haa fidnu" jedhan. **4** Kanaafuu sabni sun
gara Shiilootti namoota erguudhaan taabota kakuu
Waaqayyoo Waan Hunda Danda'u isa kiirubeel gidduu
taa'u sanaa fidan. Ilmaan Eelii lamaan Hofniinii fi
Fiinehaasis taabota kakuu Waaqaa wajjin achi turan. **5**
Yommuu taabonni kakuu Waaqayyoo gara qubataatti
galetti Israa'eloonni hundinuu iyya gammachuu guddaa
isaa iyyanii lafa sochoosan. **6** Filisxeemonnis yommuu
iyya guddaa sana dhaga'anitti, "Iyyi guddaan qubata
Ibrootaa keessaa dhaga'amu kun maali?" jedhanii
gaafatan. Yommuu akka taabonni kakuu Waaqayyoo achi
gale hubatanittis, **7** Filisxeemonni sodaatanii akkana
jedhan; "Waaqni tokko gara qubata Ibrootaa dhufeera;
nuuf wayyoo! Wanni akkasii ta'ee hin beeku. **8** Nuuf
wayyoo! Eenyutu waaqota jajjaboo kanneen harkaa nu
baasa? Isaan waaqota gammoojjii keessatti dha'icha garaa
garaatiin warra Gibxi dha'anii dha. **9** Yaa Filisxeemotaa
jabaadhaa! Dhiirummaa keessanis argisiisaa. Yoo kanaa
achii akkuma isin jara garboomfattan sana Ibroonni
garba isin godhatu. Dhiirummaa keessan argisiisaatii
lolaa!" **10** Kanaafuu Filisxeemonni ni lolan; Israa'eloonnis
mo'atamanii tokkoon tokkoon namaa gara dunkaana ofii
isaatti baqate. Nama baay'eetu dhume; Israa'elis loltoota
lafoo kuma soddoma dhabde. **11** Taabonni Waaqaa ni
booji'ame; ilmaan Eelii lamaanuu Hofniinii fi Fiinehaas
ni du'an. **12** Gaafuma sana namichi Beniyaam tokko
wayyaa isaa tarsaasee, mataa isaatti daaraa firfirsee
fiigaa gara Shiiloo dhaqe. **13** Eeliinis yeroo namichi achi
ga'etti sababii waa'ee taabota Waaqaatiif garaan isaa
raafameef waa dhaga'uuf jedhee karaa cina barcuma irra
taa'ee eegaa ture. Yeroo namichi sun magaalaa seenee
waan ta'e hundumaa odeessetti warri magaalaa sanaa
hundi ni iyyan. **14** Eeliinis yommuu iyya sana dhaga'etti,
"Kun iyya maaliitii?" jedhee gaafate. Namichi sunis dafee
dhufee Eeliitti hime; **15** yeroo kana Eeliin nama waggaa
sagaltamii saddeet waan tureef iji isaa arguu dadhabee
ture. **16** Namichis, "Ani ammuma adda waraanaatii
dhufuu koo ti; waraana keessaa miliqee ba'uun koos
har'uma" jedhee Eeliitti hime. Eeliinis, "Yaa ilma ko,
maaltu ta'e ree?" jedhee gaafate. **17** Namichi oduu fide
sun deebisee, "Israa'eloonni Filisxeemota duraa baqatan;
loltoota irras dhumiisa guddaatu ga'e; ilmaan kee
lamaanis Hofniinii fi Fiinehaas ajjeefamaniiru; taabonni
Waaqaas booji'ameera" jedheen. **18** Yommuu inni waa'ee
taabota Waaqaa dubbatettis, Eeliin barcuma isaa kan
balbala cina ture sana irraa dugda duubatti kufe. Nama
dulloomaa dhagni isaa ulfaatu waan tureefis mormi isaa
cabee du'e. Innis waggaa afurtamaaf bulchaa Israa'el
ture. **19** Niitiin ilma isaa Fiinehaas ulfa da'a geesse turte.
Isheenis yommuu akka taabonni Waaqaa booji'amee
fi akka abbaan dhirsa isheetii fi dhirsi ishee du'an
dhageessetti ciniinsuun itti hammaatee jilbeenfattee
deesse. **20** Yeroo isheen du'uu geessettis dubartoonni
ishee gargaaraa turan, "Dhiira deesseertaa jabaadhu"
jedhaniin. Isheen garuu homaa hin deebifne yookaan
yaadatti hin qabanne. **21** Sababii taabonni Waaqaa
booji'amee fi sababii abbaan dhirsa isheetii fi dhirsi ishee
du'aniif, "Ulfinni Israa'el irraa fagaateera" jechuudhaan
maqaa mucaa ishee Iikaabood jettee moggaafte. **22**
Isheenis, "Taabonni Waaqaa waan booji'ameef ulfinni
Israa'el irraa fagaateera" jette.

5 Filisxeemonni erga taabota Waaqaa booji'anii
booddee Ebeenezerii fuudhanii Ashdooditti geessan.
2 Ergasiis taabota sana gara galma Daagonitti geessanii
Daagon bira kaa'an. **3** Namoonni Ashdood yommuu
guyyaa itti aanu ganamaan ka'anitti Daagon taabota
Waaqayyoo duratti addaan lafatti gombifamee argan!
Isaanis lafaa kaasanii iddoo isaatti isa deebisan. **4** Garuu
yommuu isaan guyyaa itti aanu ganama ka'anitti Daagon
taabota Waaqayyoo duratti addaan lafatti gombifamee
ture! Mataa fi harki isaas irraa caccabee gulantaa
balbalaa irra bubbu'ee ture; dhagna isaa qofatu hafe. **5**
Wanni luboonni Daagon yookaan namni galma Daagon
kan Ashdood jiru sana ol seenu kam iyyuu hamma
har'aatti gulantaa balbalaa irra hin ejjenneef kanuma.
6 Harki Waaqayyoo saba Ashdoodii fi naannoo ishee
irratti jabaate; badiisa isaanitti fide; iitoos isaanitti naqe.
7 Namoonni Ashdoodis yeroo waan ta'aa ture arganitti,
"Sababii harki isaa nuu fi Waaqa keenya Daagon irratti
jabaateef taabonni Waaqa Israa'el as turuu hin qabu"
jedhan. **8** Kanaaf bulchitoota Filisxeem hunda walitti
waamanii, "Taabota Waaqa Israa'el maal gochuu qabna?"
jedhanii isaan gaafatan. Isaanis, "Taabota Waaqa Israa'el
gara Gaati geessaa!" jedhanii deebisan. Kanaaf taabota
Waaqa Israa'el achii baasan. **9** Erga taabota sana achii
baasanii booddee harki Waaqayyoo magaalaa sanatti
jabaatee badiisa guddaa fide. Namoota magaalaa sana

jiraatanis xinnaadhaa hamma guddaatti dha'e; akka
dhiitoon isaanitti yaa'us godhe. **10** Kanaafuu taabota
Waaqaa gara Eqroonitti ergan. Akkuma taabonni Waaqaa
Eqroon seeneenis namoonni Eqroon, "Isin nuu fi namoota
keenya fixuudhaaf taabota Waaqaa nutti fiddan" jedhanii
iyyan. **11** Kanaafuu bulchitoota Filisxeem hunda walitti
waamanii, "Taabota Waaqa Israa'el asii fageessaa; iddoo
isaatti haa deebi'u; yoo kanaa achii inni nuu fi saba
keenya fixa" jedhaniin. Sodaan du'aa magaalaa sana
guutee tureetii; harki Waaqaas akka malee itti jabaatee
ture. **12** Warri hin du'inis waan dhiitoon isaanitti yaa'eef
iyyi isaanii samiitti ol ba'e.

6 Taabonni Waaqayyoos Filisxeem keessa ji'a torba
ture. **2** Filisxeemonnis lubootaa fi ilaaltota waamanii,
"Taabota Waaqayyoo maal haa goonu? Iddoo isaatti
haala akkamiitiin akka deebifnu nutti himaa" jedhaniin.
3 Isaanis deebisanii, "Yoo taabota Waaqa Israa'el
deebiftan, kennaa yakkaa wajjin malee duwwaa isaa hin
deebisinaa; ergasii isin ni fayyitu; harki isaas maaliif
akka isin irraa hin kaafamin ni beektu" jedhaniin. **4**
Filisxeemonnis, "Kennaan yakkaa kan nu erginuuf maal
ta'uu qaba?" jedhanii gaafatan. Isaanis akkana jedhanii
deebisan; "Sababii dha'ichi isinii fi bulchitoota keessan
rukute tokkuma ta'eef akkuma baay'ina bulchitoota
Filisxeemotaatti dhiitoo warqee shananii fi hantuuta
warqee shan ergaa. **5** Fakkii dhiitoo fi fakkii hantuutaa
kanneen biyya balleessaa jiranii hojjedhaa; Waaqa
Israa'eliif immoo ulfina kennaa. Yoos inni harka isaa
isin irraa, waaqota keessanii fi biyya keessan irraa ni
kaasa ta'a. **6** Isin maaliif akka namoota Gibxiitii fi akka
Fara'oon mataa jabeeyyii taatu? Yeroo Waaqayyo adaba
cimaadhaan isaan adabetti, isaan akka Israa'eloonni gara
barbaadan deemaniif hin eeyyamneefii? **7** "Kanaafuu
gaarii haaraa fi saawwan hoosisan kan waanjoon
takkumaa irra hin kaa'amin lama qopheessaa. Saawwan
sanas gaarii sanatti camadaa; jabboota isaanii garuu
gara manaatti biraa deebisaatii itti cufaa. **8** Taabota
Waaqayyoo sanas fuudhaatii gaarii irra kaa'aa; mi'a
warqee aarsaa yakkaatiif ergitan sanas sanduuqa taabota
Waaqayyoo bira jiru keessa kaa'aa. Akka inni karaa
barbaade deemuufis gad dhiisaa; **9** garuu ija isa irraa
hin buqqifatinaa. Yoo inni gara biyya isaa gara Beet
Shemeshitti qajeele rakkina guddaa kana Waaqayyotu
nutti fide. Yoo gara sanatti qajeeluu baate garuu dha'ichi
kun akkuma tasaa nutti dhufe malee Waaqayyo nutti hin
fidne." **10** Isaanis akkasuma godhan. Saawwan lamaan
fuudhanii gaariitti camadan; jabboota isaanii manatti
deebisanii itti cufan. **11** Isaanis taabota Waaqayyoo sana
gaariitti fe'an. Sanduuqa hantuuta warqeetii fi fakkii
iitoo baatu sanas isa wajjin fe'an. **12** Saawwan sunis karaa
qabatanii utuu bitaa mirgatti hin gorin mar'achaa gara
Beet Shemeshitti qajeelan. Bulchitoonni Filisxeemotaas
hamma daarii Beet Shemeshitti isaan faana bu'an. **13**
Yeroo sanattis namoonni Beet Shemeshi sulula keessaa
qamadii haamaa turan; isaanis yommuu ol jedhanii
taabota sana arganitti akka malee gammadan. **14** Gaariin
sunis lafa qotiisaa Iyyaasuu nama Beet Shemeshi bira
ga'ee kattaa guddaa tokko cina dhaabate. Namoonnis
muka gaarii sanaa falaxanii saawwan sana aarsaa gubamu
godhanii Waaqayyoof dhi'eessan. **15** Warri Lewwotaas
taabota Waaqayyoo sanduuqicha mi'a warqee baatu
sana wajjin gad buusanii kattaa guddaa irra kaa'an;
gaafuma sanas namoonni Beet Shemeshi aarsaa gubamuu
fi qalma Waaqayyoof dhi'eessan. **16** Bulchitoonni
Filisxeemotaa shanan erga waan kana hunda arganii
booddee gaafuma sana Eqroonitti deebi'an. **17** Iiti warqee
kan Filisxeemonni aarsaa yakkaa godhanii Waaqayyoof
ergan kanaa dha; isaanis tokko Ashdoodiif, tokko
Gaazaaf, tokko Eqrooniif, tokko Gaatiif, tokko immoo
Ashqalooniif ergan. **18** Baay'inni hantuutota warqees
akkuma baay'ina magaalaawwan Filisxeemotaa kanneen
bulchitoota shananiif kennamaniitti ture. Magaalaawwan
dallaa jajjaboo qaban kunneenis gandoota of jalaa qabu
ture. Kattaan guddichi isaan taabota Waaqayyoo isa
irra kaa'an sunis lafa qotiisaa Iyyaasuu namicha Beet
Shemeshi keessatti hamma har'aatti dhugaa baatuu dha.
19 Waaqnis sababii isaan taabota Waaqayyoo keessa
ilaalaniif namoota Beet Shemeshi dha'ee isaan keessaa
nama torbaatama ajjeese. Sababii Waaqayyo akka malee
isaan dha'eef namoonni sun ni boo'an; **20** namoonni Beet
Shemeshis, "Eenyutu fuula Waaqayyoo, fuula Waaqa
qulqulluu kanaa dura dhaabachuu danda'a? Taabonni
kun asii ba'ee eenyu bira haa dhaqu?" jedhanii gaafatan.
21 Ergasii gara Kiriyaati Ye'aariimitti ergamoota erganii,
"Filisxeemonni taabota Waaqayyoo deebisaniiru; gad
kottaatii taabota sana gara keessanitti fudhadhaa"
jedhaniin.

7 Kanaafuu namoonni Kiriyaati Ye'aariim dhufanii
taabota Waaqayyoo fudhatanii ol ba'an. Isaanis gara
mana Abiinaadaab kan gaara irra jiruutti geessan; akka
inni taabota Waaqayyoo eeguufis ilma isaa Ele'aazaarin
qulqulleessan. **2** Taabonni sun erga gara Kiriyaati
Ye'aariim geeffamee yeroo dheeraa dha; walumaa
galatti waggaa digdama taa'e. Sabni Israa'el hundinuus
boo'ichaan Waaqayyotti deebi'e. **3** Saamu'eelis
guutummaa mana Israa'eliin akkana jedhe; "Yoo isin
garaa keessan guutuudhaan Waaqayyotti deebitanii,
waaqota ormaatii fi Ashtooretin waaqeffachuu
dhiisuudhaan Waaqayyotti of kennitanii isa qofaaf
tajaajiltan, inni harka Filisxeemotaa jalaa isin ni baasa."
4 Kanaaf Israa'eloonni Ba'aalii fi Ashtooretin calaasanii
Waaqayyoon qofa tajaajilan. **5** Kana irrattis Saamu'eel,
"Isin Israa'eloota hundumaa Miisphaatti walitti qabaa;
anis Waaqayyoon isiniif nan kadhadhaa" jedhe. **6**
Isaanis yommuu Miisphaatti walitti qabamanitti bishaan
waraabanii fuula Waaqayyoo duratti dhangalaasan.
Gaafas soomanii, "Nu Waaqayyotti cubbuu hojjenneerra"
jedhan. Saamu'eelis Miisphaatti saba Israa'el irratti
murtii kenna ture. **7** Yommuu Filisxeemonni akka Israa'el
Miisphaatti walitti qabame dhaga'anitti bulchitoonni
Filisxeem isaan waraanuudhaaf ol ba'an. Ijoolleen
Israa'elis yommuu waan kana dhaga'anitti Filisxeemota
ni sodaatan. **8** Isaanis Saamu'eeliin, "Akka inni
harka Filisxeemotaa jalaa nu baasuuf gara Waaqayyo
Waaqa keenyaatti nuu iyyuu hin dhiisin" jedhan. **9**
Saamu'eelis ilmoo hoolaa kan hodhu tokko fuudhee

jiraa isaa aarsaa gubamu godhee Waaqayyoof dhi'eesse.
Qooda Israa'elis gara Waaqayyootti iyye; Waaqayyos
deebii kenneef. **10** Utuu Saamu'eel aarsaa gubamu
dhi'eessaa jiruu Filisxeemonni Israa'elin loluuf dhi'aatan.
Gaafas garuu Waaqayyo sagalee qaqawwee guddaa isaa
isaan irratti qaqawweessa'ee waan isaan joonjesseef
Filisxeemonni fuula Israa'elootaa duratti ni mo'ataman.
11 Israa'eloonnis Miisphaadhaa ba'anii Filisxeemota
karaa irratti gorra'aa hamma Beet Kaari jalaatti
isaan ari'an. **12** Ergasii Saamu'eel dhagaa tokko
fuudhee Miisphaa fi Sheen gidduu dhaabe. Maqaa
isaas, "Waaqayyo hamma har'aatti nu gargaareera"
jedhee, "Ebeenezer" jedhee moggaase. **13** Kanaafuu
Filisxeemonni waan mo'atamaniif lammata deebi'anii
biyya Israa'elootaa hin weerarre. Bara jireenya Saamu'eel
guutuu harki Waaqayyoo Filisxeemota irratti ni jabaate.
14 Magaalaawwan Filisxeemonni Israa'el irraa fudhatanii
turan kanneen Eqroonii jalqabanii hamma Gaatitti jiran
hundinuu Israa'elootaaf ni deebi'an. Israa'elis daangaa
ishee Filisxeemota harkaa baafate. Israa'elii fi Amoorota
gidduuttis nageenyi bu'ee ture. **15** Saamu'eelis bara
jireenya isaa guutuu abbaa murtii saba Israa'el ture. **16**
Innis wagguma waggaan Beet'eel, Gilgaalii fi Miisphaa
keessa naanna'ee iddoo hundatti abbaa murtii saba
Israa'el ture. **17** Ergasiis gara Raamaa iddoo jireenya
isaatti deebi'ee achittis saba Israa'el irratti murtii kenna
ture. Achittis Waaqayyoof iddoo aarsaa ijaare.

8 Saamu'eel yeroo dulloometti ilmaan isaa abbootii
murtii godhee Israa'eliif muude. **2** Maqaan ilma
isaa hangaftichaa Yoo'eel, kan isa lammaffaa immoo
Abiyaa jedhama; isaanis Bersheebaa keessatti abbootii
murtii turan. **3** Ilmaan isaa garuu fakkeenya abbaa
isaanii duukaa hin buune. Bu'aa hin malle argachuuf
jedhanii matta'aa fudhatan; murtiis jal'isan. **4** Kanaafuu
maanguddoonni Israa'el wal ga'anii Saamu'eel bira gara
Raamaa dhufan; **5** isaanis, "Ati dulloomteerta; ilmaan
kee immoo fakkeenya kee duukaa hin buune; akkuma
saboonni kaan hundi mootii qaban sana mootii nu bulchu
nuu muudi" jedhaniin. **6** Garuu, "Mootii nu bulchu
nuuf muudi" jechuun isaanii waan Saamu'eelin hin
gammachiisiniif inni Waaqayyoon kadhate. **7** Waaqayyos
akkana isaan jedhe; "Waan sabni sun siin jedhu hunda
dhaga'i; isaan akka ani mootii isaanii hin taaneef na
tuffatan malee si hin tuffanne. **8** Isaan waanuma gaafa ani
Gibxii isaan baasee jalqabee hamma har'aatti na dhiisanii
waaqota gara biraa tajaajiluudhaan natti hojjetan sana
sittis hojjechaa jiru. **9** Egaa amma waan isaan jedhan
dhaga'i; garuu sirriitti isaan akeekkachiisiitii haala
mootii isaan irratti moo'u sanaa isaanitti himi." **10**
Saamu'eelis dubbii Waaqayyoo hunda namoota akka
mootiin isaaniif moosifamuuf gaafatan sanatti hime.
11 Akkanas isaaniin jedhe; "Wanni mootiin isin irratti
moo'u sun godhu kana: Inni ilmaan keessan fudhatee
akka isaan gaariiwwan isaa irra tajaajilan godha; abbootii
fardaas isaan godhata; isaanis gaariiwwan isaa dura
fiigu. **12** Gariin isaanii ajajjuuwwan kumaa, gariin isaanii
immoo ajajjuuwwan shantamaa, kaan immoo akka isaan
lafa isaa qotanii midhaan isaa walitti qaban godha;
warra hafanis akka isaan mi'a lolaatii fi mi'a gaariiwwan
isaa hojjetan godha. **13** Intallan keessan fudhatee
qopheessitoota dibata urgaa'aa, qopheessitoota ittoo fi
tolchitoota buddeenaa godhata. **14** Lafa qotiisaa keessan
isa filatamaa, iddoo dhaabaa wayiniitii fi iddoo itti ejersa
cuunfan isin irraa fudhatee hojjettoota isaatiif kenna. **15**
Midhaanii fi ija wayinii keessanii harka kudhan keessaa
harka tokko fuudhee qondaaltota isaatii fi hojjettoota
isaatiif kenna. **16** Garboota dhiiraatii fi garboota dubartii,
horii gagaarii fi harroota keessan fudhatee hojii ofii
irratti bobbaafata. **17** Bushaayee keessan keessaa harka
kudhan keessaa harka tokko ni fudhata; isin mataan
keessanuu garboota isaa taatu. **18** Gaafas isin mootii
keessan isa ofii keessaniif filattan sana jalaa furamuuf ni
iyyitu; garuu guyyaa sana Waaqayyo deebii isinii hin
kennu." **19** Namoonni sun garuu Saamu'eelin dhaga'uu
didanii akkana jedhan; "Hin ta'u! Nu mootii nu bulchu
feena. **20** Ergasiis akkuma saboota kaanii taana; mootiin
keenyas nu hooggana; nu dura ba'ees lola keenya nuu
lola." **21** Saamu'eel yeroo waan namoonni sun jedhan
hunda dhaga'etti fuula Waaqayyoo duratti waanuma
sana deebisee dubbate. **22** Waaqayyos Saamu'eeliin,
"Waan isaan jedhan dhaga'iitii mootii moosisiif" jedhe.
Saamu'eelis namoota Israa'eliin, "Tokkoon tokkoon
keessan magaalaa keessanitti deebi'aa" jedhe.

9 Gosa Beniyaam keessaa namicha jabaa maqaan isaa
Qiish jedhamu tokkotu ture; innis ilma Abii'eel, ilma
Xiroor, ilma Bekooraat, ilma namicha gosa Beniyaam
sanaa ilma Afiiyaa ture. **2** Innis dargaggeessa miidhagaa
Saa'ol jedhamu tokko qaba ture; namoota Israa'el keessaa
namni isa caalaa miidhagu tokko iyyuu hin turre; inni
gatiittii isaatii olitti nama hunda caalaa dheeraa ture. **3**
Yeroo sanas Qiish abbaa Saa'ol jalaa harroonni badnaan,
Qiish ilma isaa Saa'oliin, "Tajaajiltoota keessaa nama
tokko fudhadhuutii dhaqii harroota sana barbaadi"
jedhe. **4** Kanaafuu inni biyya gaaraa Efreemii fi naannoo
Shaaliishaa jedhamu keessa naanna'e; garuu harroota
hin arganne. Isaanis biyya Sha'aliim keessa darban;
ta'us harroonni sun achi hin turre. Ergasiis biyya
Beniyaamotaa keessa naanna'an; garuu harroota sana
hin arganne. **5** Yommuu biyya Zuufi ga'anittis Saa'ol
tajaajilaa isa wajjin ture sanaan, "Sababii abbaan koo
yoona waa'ee harrootaa yaaduu dhiisee waa'ee keenya
yaadda'uuf kottu ni deebinaa!" jedhe. **6** Tajaajilaan
sun garuu deebisee, "Kunoo! Magaalaa kana keessa
namni Waaqaa tokko jira; innis guddaa kabajamaa
dha; wanni inni jedhu tokko iyyuus lafa hin bu'u. Inni
karaa deemuu qabnu nutti hima ta'aatii kottu isa bira
dhaqnaa" jedhe. **7** Saa'olis tajaajilaa isaatiin, "Nu yoo
dhaqne namichaaf maal kennina? Nyaanni korojoo
keenya keessaa dhumeera. Kennaa nama Waaqaatiif
geessinu tokko illee hin qabnu. Egaa maal qabna ree?"
jedhe. **8** Tajaajilaan sun ammas deebisee, "Kunoo ani
meetii saqilii tokko irraa harka afur keessaa harka tokko
qaba. Akka inni karaa deemuu qabnu nutti himuuf waan
kana nama Waaqaatiif nan kenna" jedheen. **9** Bara durii
Israa'el keessatti namni Waaqa kadhachuu dhaqu tokko,
"Kottaa gara nama mul'ata arguu dhaqnaa" jedha ture;
sababiin isaa namni har'a raajii jedhamu bara durii nama

mul'ata argu jedhama tureetii. **10** Saa'olis tajaajilaa
isaatiin, "Gaarii dha; kottu ni deemnaa" jedhe. Kanaafuu
ka'anii gara magaalaa namni Waaqaa sun turee dhaqan.
11 Utuu isaan gara magaalaatti gaara ol ba'aa jiranuu
dubarran bishaan waraabuuf deeman arganii, "Namichi
mul'ata argu sun as jiraa?" jedhanii gaafatan. **12** Isaanis
deebisanii akkana jedhan; "Eeyyee ni jira; inni fuula
keessan dura jira. Namoonni waan gaara sagadaa irratti
aarsaa dhi'eessaniif inni amma gara magaalaa keenyaa
dhufeeraatii dafaa. **13** Akkuma magaalaa seentaniin
utuu inni nyaataaf gaaratti ol hin ba'in isa ni argattu.
Inni waan qalma sana eebbisuu qabuuf utuu inni hin
dhufin namoonni nyaachuu hin jalqaban; sana booddee
warri waamaman ni nyaatu. Ammuma ol ba'aa; daftanii
isa ni argattu." **14** Isaanis gara magaalaatti ol ba'an;
utuma isaan magaalaa sana seenaa jiranuus Saamu'eel
gaara sagadaatti ol ba'uuf jedhee karaatti isaanitti
dhufe. **15** Utuu Saa'ol hin dhufin guyyaa tokko dura
Waaqayyo waan kana Saamu'eelitti mul'isee ture: **16**
"Bori yeroo kanatti biyya Beniyaam irraa nama tokko
sitti nan erga. Saba koo Israa'el irratti bulchaa godhiitii
isa dibi; innis saba koo harka Filisxeemotaa jalaa ni
baasa. Sababii iyyi isaa na bira ga'eef, ani saba koo
ilaaleeraatii." **17** Saamu'eel yommuu Saa'olin argetti,
Waaqayyo, "Namichi ani waa'ee isaa sitti dubbadhe
sun isa kana; inni saba koo ni bulcha" jedheen. **18**
Saa'ol karaa irratti Saamu'eelitti dhi'aatee, "Maaloo
manni namicha mul'ata argu sanaa eessa akka ta'e
natti himtaa?" jedhee gaafate. **19** Saamu'eelis akkana
jedhee deebise; "Namichi mul'ata argu sun anuma. Isin
har'a waan na wajjin nyaata nyaachuu qabdaniif na
dura gaara sagadaatti ol ba'aa. Ani immoo bori ganama
sin geggeessa; waan garaa kee jiru hundas sitti nan
hima. **20** Waa'ee harroota guyyaa sadiin dura badan
sanaa hin yaadda'in; isaan argamaniiru. Hawwiin Israa'el
hundi eenyuufii? Si'ii fi mana abbaa keetiitiif mitii?"
21 Saa'olis deebisee, "Ani nama gosa Beniyaam kan
gosoota Israa'el hunda keessaa gad aanaa ta'e sana mitii?
Maatiin koo immoo maatiiwwan gosa Beniyaam hunda
keessaa gad aana mitii? Yoos ati maaliif waan akkanaa
natti dubbatta ree?" jedhe. **22** Saamu'eelis Saa'olii fi
tajaajilaa Saa'ol galmatti ol galchee warra nyaataaf
waamaman kanneen soddoma ta'aniin gara olii isaan
teessise. **23** Saamu'eel namicha nyaata qopheessuun,
"Gumaa foonii isa ani kophaa kaa'i siin jedhe sana
fidi" jedhe. **24** Namichi nyaata qopheessu sunis foon
lukaa guutummaatti fuudhee fuula Saa'ol dura kaa'e.
Saamu'eelis, "Kun waan siif kaa'amee dha. Kunis yeroo
ani, 'Ani keessummoota waameera' jedhee jalqabee yeroo
murtaa'aa kanaaf kophaatti siif kaa'ameeraatii nyaadhu"
jedheen. Saa'olis gaafa sana Saamu'eel wajjin nyaate. **25**
Erga gaara sagadaa irraa gara magaalaatti gad bu'anii
booddee Saamu'eel bantii mana isaa irratti Saa'ol wajjin
haasa'e. **26** Isaanis ganama barii ka'an; Saamu'eelis
bantii manaa irraa Saa'olin waamee, "Qophaa'i ani sin
geggeessa" jedheen. Yeroo Saa'ol qophaa'ettis innii fi
Saamu'eel walii wajjin gad ba'an. **27** Utuu gara daarii
magaalaatti gad bu'aa jiranuus Saamu'eel Saa'oliin,
"Akka tajaajilaan kee nu dursee deemuuf itti himi"
jedhe. Tajaajilaan sunis akkuma itti himame godhe;
ergasii Saamu'eel, "Akka ani ergaa Waaqaa sitti himuuf
ati xinnoo as turi" jedhe.

10 Ergasii Saamu'eel zayitii bilillee tokko fuudhee
mataa Saa'ol irratti dhangalaasee isa dhungatee
akkana jedhe; "Akka ati dhaala isaa irratti mootuuf
Waaqayyo si hin dibnee? **2** Har'a ati yeroo na biraa
deemtutti biyya Beniyaam keessatti awwaala Raahel
biratti iddoo Zelzaa jedhamutti namoota lama ni argita.
Isaanis, 'Harroonni ati barbaadaa turte sun argamaniiru.
Amma abbaan kee waa'ee harrootaa yaaduu dhiisee
waa'ee kee, "Waa'ee ilma koo ani maal godhu laata?"
jedhee yaadda'aa jira' siin jedhu. **3** "Ergasiis achii kaatee
hamma qilxuu Taaboor guddichaatti ni deemta. Achittis
namoonni sadii kanneen gara Waaqaa, gara Beet'eelitti ol
ba'aa jiran, inni tokko ilmoolee re'ee sadii, tokko immoo
daabboo sadii, inni kaanis daadhii wayinii qalqalloo
tokko baatanii sitti dhufu. **4** Isaanis nagaa si gaafatanii
daabboo lama siif kennu; atis isaan harkaa ni fudhatta.
5 "Sana booddees iddoo hoomaan waraana Filisxeem
jiru gara Gibe'aa gara tulluu Waaqaa ni dhaqxa. Atis
akkuma magaalaatti dhi'aatteen gareen raajotaa tokko
masiinqoo, dibbee, ulullee fi baganaa qabatee gaara
gubbaadhaa gad sitti dhufa; isaanis raajii ni dubbatu. **6**
Hafuurri Waaqayyoo humnaan sirra ni bu'a; atis isaan
wajjin raajii dubbatta; geeddaramtees nama biraa taata.
7 Yeroo mallattoowwan kunneen fiixaan ba'anitti waan
harka keetti dhufe hunda hojjedhu; Waaqni si wajjin
jiraatii. **8** "Ati na dura gara Gilgaalitti gad bu'i. Anis
aarsaa gubamuu fi qalma nagaa dhi'eessuuf gara kee
nan dhufa; ati garuu hamma ani dhufee waan ati gootu
sitti himutti guyyaa torba turuu qabda." **9** Yeroo Saa'ol
Saamu'eelin dhiisee deemuuf fuula isaa garagalfatetti,
Waaqni Saa'oliif qalbii haaraa kenne. Mallattoowwan
kunneen hundinuus gaafas raawwataman. **10** Yeroo
isaan Gibe'aa ga'anittis gareen raajotaa tokko isatti
dhufe; Hafuurri Waaqaas isa irra bu'e; innis isaan wajjin
raajii dubbate. **11** Warri duraan isa beekan hundi yeroo
raajota wajjin raajii dubbachuu isaa arganitti, "Ilma
Qiishiitti maaltu dhufe? Saa'olis garee raajotaa keessaa
tokkoo?" jedhanii wal gagaafatan. **12** Namichi achi
jiraatu tokkos, "Abbaan isaanii eenyu?" jedhee gaafate.
Kanaafuu jechi, "Saa'olis garee raajotaa keessaa tokkoo?"
jedhu sun mammaaksa ta'e. **13** Saa'olis erga raajii
dubbachuu raawwatee booddee gaara sagadaatti ol ba'e.
14 Obboleessi abbaa Saa'olis tajaajilaa isaatiin, "Isin
eessa dhaqxan?" jedhee gaafate. Saa'olis, "Harroota
barbaacha deemne; garuu yommuu deebinetti Saamu'eel
bira dhaqne" jedhee deebise. **15** Obboleessi abbaa Saa'ol
immoo, "Waan Saamu'eel siin jedhe natti himi" jedhe.
16 Saa'olis deebisee, "Inni akka harroonni argaman
nutti himeera" jedhe; garuu waan akka inni mootii ta'u
Saamu'eel itti hime sana obboleessa abbaa isaatti hin
himne. **17** Saamu'eelis namoota Israa'el gara Miisphaatti
fuula Waaqayyoo duratti walitti waamee **18** akkana
isaaniin jedhe; "Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana jedha:
'Ani Israa'elin biyya Gibxiitii baaseera; harka warra
Gibxii fi harka mootummoota isaan cunqursaa turan
hundaa jalaas isin fureera.' **19** Isin garuu amma Waaqa

keessan isa dhiphina keessanii fi rakkina keessan hunda
jalaa isin baase sana dhiiftaniirtu. Isin, ‘waawuu; mootii
nu bulchu nuu muudi’ jettaniirtu. Kanaafuu gosa gosaa
fi balbala balbala keessaniin fuula Waaqayyoo duratti
of dhi’eessaa.” **20** Yommuu Saamu’eel gosoota Israa’el
hunda fidettis gosti Beniyaam ni filatame. **21** Ergasiis inni
gosa Beniyaam balbala balbalaan fuula duratti dhi’eessee
balballi Maxriit filatame. Dhuma irrattis Saa’ol ilmi Qiish
ni filatame. Inni garuu yommuu isa barbaadanitti hin
argamne. **22** Kanaaf namoonni, “Namichi dhufee jiraa?”
jedhanii ammas Waaqayyoon gaafatan. Waaqayyos,
“Eeyyee; garuu inni mi’a keessa dhokatee jira” jedhe.
23 Isaanis fiiganii achii isa fidan. Innis yeroo dhufee
isaan gidduu dhaabatetti gatiittii isaatii olitti nama
hunda caalaa dheeraa ture. **24** Saamu’eelis saba sana
hundaan, “Namicha Waaqayyo isa filate argituu? Saba
hunda keessaa kan akka isaa tokko iyyuu hin jiru”
jedhe. Namoonnis, “Mootichi bara baraan haa jiraatu!”
jedhanii iyyan. **25** Saamu’eelis seera mootummaan sun
ittiin bulu namootaaf ibse. Kitaaba keessattis barreessee
fuula Waaqayyoo dura kaa’e. Ergasii Saamu’eel namoota
hunda gara mana isaaniitti of irraa geggeesse. **26**
Saa’ol garuu Gibe’aatti deebi’ee mana ofii isaatti gale;
namoonni jajjaboon Waaqni yaada isaanii kakaases isa
wajjin deeman. **27** Garuu namoonni kashlabboonni tokko
tokko, “Namni kun akkamitti nu oolchuu danda’a?”
jedhan. Isas ni tuffatan. Kennaa tokko illees hin fidneef.
Saa’ol garuu ni cal’ise.

11 Naahaash namichi Amoon sun ol ba’ee Yaabeesh
Gili’aadin marse. Namoonni Yaabeesh hundinuus
Naa’aashiin, “Kottu walii galtee godhannaa; nus siif
hojjennaa” jedhan. **2** Naahaash namichi Amoon garuu,
“Ani kanan isin wajjin walii galtee godhadhu yoo ija
mirgaa tokkoo tokkoo keessanii isin keessaa baasee
akkasiin Israa’el hunda salphise qofa” jedhee deebiseef. **3**
Maanguddoonni Yaabeesh immoo, “Akka nu guutummaa
Israa’el keessa ergamoota ergannuuf guyyaa torba nuuf
obsi; yoo namni nu oolchu tokko iyyuu jiraachuu baate
nu siif bulla” isaan jedhan. **4** Ergamoonni kunneenis
yommuu gara Gibe’aa iddoo Saa’ol jiraatu dhufanii
waan kana namootatti himanitti, namoonni hundi
sagalee ol fudhatanii ni boo’an. **5** Yeroo sanatti Saa’ol
sangoota isaa oofaa iddoo qonnaatii gala ture; innis,
“Sabni kun maal ta’ee boo’a?” jedhee gaafate. Isaanis
waan namoonni Yaabeesh jedhan sana isatti himan. **6**
Yeroo Saa’ol dubbii kana dhaga’ettis Hafuurri Waaqaa
humnaan isa irra bu’e; innis aaree boba’e. **7** Innis
sangoota cimdii tokko fuudhee kukkutee foon isaanii
harka ergamootaatti erguudhaan, “Sangoonni nama
Saa’olii fi Saamu’eelin duukaa hin buune kamii iyyuu
akkas ta’u” jedhee guutummaa Israa’el keessa labse.
Sodaachifni Waaqayyoos waan nama hunda qabateef
namni hundinuu akkuma nama tokkootti ba’e. **8** Saa’ol
iddoo Bezeq jedhamutti walitti isaan qabe; baay’inni
Israa’elootaa kuma dhibba sadii, kan warra Yihuudaa
immoo kuma soddoma ture. **9** Isaanis ergamoota
dhufan sanaan, “Namoota Yaabeesh Gili’aadiin, ‘Bor
yeroo aduun ho’utti bilisa baatu’ jedhaatii itti himaa”
jedhaniin. Yommuu ergamoonni sun dhaqanii waan
kana isaanitti odeessanitti warri Yaabeesh akka malee
gammadan. **10** Isaanis namoota Amooniin, “Nu bor
harka keenya isinitti kennanna; isin waan isinitti gaarii
fakkaate hunda nu gochuu ni dandeessu” jedhan. **11**
Guyyaa itti aanutti Saa’ol namoota isaa garee sadiitti
qoode; gara barii halkaniittis dallaa Amoonotaa cabsanii
seenuudhaan hamma lafti ho’utti isaan qalan. Kanneen
hafan immoo gargar faffaca’an; isaan keessaas namni
lama iyyuu wal biratti hin hafne. **12** Ergasiis namoonni
Saamu’eeliin, “Warri, ‘Saa’ol nurratti mootii ta’uu hin
qabu’ jedhan eenyu fa’i? Namoota kanneen nuu fidi
ni ajjeefnaatii” jedhan. **13** Saa’ol garuu, “Guyyaan kun
gaafa itti Waaqayyo Israa’elin baraare waan ta’eef namni
tokko iyyuu har’a hin ajjeefamu” jedhe. **14** Saamu’eel
immoo namootaan, “Kottaa Gilgaal dhaqnee mootii
ta’uu isaa achitti mirkaneessinaa” jedhe. **15** Kanaafuu
namoonni hundinuu gara Gilgaal dhaqanii Saa’ol mootii
ta’uu isaa fuula Waaqayyoo duratti mirkaneessan. Aarsaa
nagaas fuula Waaqayyoo duratti dhi’eessan; Saa’olii fi
sabni Israa’el hundis guddaa gammadan.

12 Saamu’eel Israa’eloota hundaan akkana jedhe;
“Kunoo ani waan isin naan jettan hunda
dhaga’eera; mootii isin irratti moosiseera. **2** Nama
mootii ta’ee isin hoogganus argattaniirtu. Ani dulloomee
arrii baaseera; ilmaan koo kunoo isin wajjin jiru.
Ani ijoollummaa kootii jalqabee hamma har’aatti isin
hoogganeera. **3** Ani asan jira; isinis fuula Waaqayyootii
fi fuula mooticha inni dibee duratti dhugaa natti
ba’aa. Ani sangaa eenyuun fudhadhe? Ani harree
eenyuun fudhadhe? Ani eenyun gowwoomse? Ani
eenyun cunqurse? Ittiin ija koo jaamsuuf ani eenyu
harkaan matta’aa fudhadhe? Ani yoon fudhadhee
jiraadhe isiniif nan deebisa.” **4** Isaanis deebisanii, “Ati
nu hin gowwoomsine yookaan nu hin cunqursine. Nama
tokko harkaa iyyuu waan tokko illee hin fudhanne”
jedhan. **5** Saamu’eel immoo, “Akka isin waan tokko
illee harka kootti hin argatin Waaqayyo isinitti dhugaa
ba’a; dibamaan isaas har’a dhugaa ba’a” isaaniin jedhe.
Isaanis, “Inni dhuga ba’aa dha” jedhan. **6** Ergasiis
Saamu’eel namootaan akkana jedhe; “Kan Musee fi
Aroonin dibee abbootii keessan biyya Gibxii baase
Waaqayyoo dha. **7** Egaa waa’ee hojii qajeelaa kan
Waaqayyo isinii fi abbootii keessaniif hojjete hunda
akka ani fuula Waaqayyoo duratti isinitti falmuuf as
dhaabadhaa. **8** “Yeroo Yaaqoob biyya Gibxi seenetti
abbootiin keessan Waaqayyootti iyyatan; Waaqayyos
Musee fi Aroon warra abbootii keessan biyya Gibxii
baasanii iddoo kana qubachiisan erge. **9** “Isaan garuu
Waaqayyo Waaqa isaanii irraanfatan; kanaaf inni
dabarsee harka Siisaaraa ajajaa waraana Haazooriitti,
Filisxeemotaa fi mootii Mo’aabitti isaan gurgure; jarris
waraana itti banan. **10** Isaanis Waaqayyotti iyyatanii,
‘Nu cubbuu hojjenneerra; Waaqayyoon dhiifnee Ba’aalii
fi Ashtooretin tajaajilleerra. Amma garuu harka diinota
keenyaatii nu baasi; nus si tajaajilla’ jedhan. **11** Waaqayyo
Yerub-Ba’aalin, Bedaanin, Yiftaa fi Saamu’eelin ergee
akka isin nagaan jiraattaniif karaa hundaan harka diinota
keessaniitii isin baase. **12** “Yommuu akka Naahaash
mootiin Amoonotaa isinitti dhufe argitanitti garuu,

Waaqayyo Waaqni keessan mootii keessan ta'u iyyuu
isin, 'Lakki; nu mootii nu bulchu barbaannaa' jettan.
13 Ammas mootiin isin gaafattanii fi filattan kunoo ti!
Waaqayyo mootii isin irratti moosiseera. 14 Yoo isin
Waaqayyoon sodaattan, yoo isa tajaajiltan, yoo isaaf
ajajamtanii fi yoo ajaja isaatti finciluu baattan, yoo hundi
keessanii fi mootiin isin irratti moosifame sun Waaqayyo
Waaqa keessan faana buutan gaarii dha! 15 Yoo isin
Waaqayyoof ajajamuu baattanii ajaja isaatti finciltan
akkuma abbootii keessanitti ka'e sana harki isaa isinittis
ni ka'a. 16 "Egaa jabaadhaa dhaabadhaatii waan guddaa
Waaqayyo fuula keessan duratti godhu kana ilaalaa! 17
Amma yeroo itti qamadiin haamamuu mitii? Ani akka
inni qaqawweessaa fi bokkaa erguuf Waaqayyoon nan
kadhadha. Isin yeroo mootii isin bulchu gaafattanitti
akka waan hamaa fuula Waaqayyoo duratti hojjettan
ni hubattu." 18 Kana irratti Saamu'eel Waaqayyoon
waammate; Waaqayyos yeruma sana qaqawweessaa
fi bokkaa erge. Namoonni hundinuus Waaqayyoo
fi Saamu'eelin akka malee sodaatan. 19 Namoonni
hundinuus Saamu'eeliin, "Akka nu tajaajiltoonni kee hin
dhumneef Waaqayyoon Waaqa kee nuuf kadhadhu; nu
cubbuu keenya hunda irratti daballee mootiin nurratti
akka mo'u gaafachuudhaan daba hojjenneerraatii"
jedhan. 20 Saamu'eelis deebisee akkana jedhe; "Hin
sodaatinaa; isin hammina kana hunda raawwattaniirtu;
ta'us garaa guutuudhaan Waaqayyoon tajaajilaa malee
Waaqayyo irraa hin deebi'inaa. 21 Garagaltanii wantoota
faayidaa hin qabne kanneen isin fayyaduu yookaan
isin oolchuu hin dandeenye duukaa hin bu'inaa;
isaan faayidaa hin qabaniitii. 22 Waaqayyo sababii
maqaa isaa guddaa sanaatiif jedhee saba isaa hin gatu;
Waaqayyo kan ofii isaa isin godhachuu jaallateeraatii.
23 Akka yaada kootti ani isinii kadhachuu dhiisee
Waaqayyotti yakka hojjechuun narraa haa fagaatu.
Ani karaa gaarii fi qajeelaa ta'e isin nan barsiisa. 24
Garuu Waaqayyoon sodaadhaa; garaa keessan guutuunis
amanamuudhaan isaaf hojjedhaa; waan guddaa inni
isinii godhes yaadadhaa. 25 Yoo hammina hojjechuu itti
fuftan garuu, isinis mootiin keessanis ni baddu."

13 Saa'ol yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa
soddoma ture; innis waggaa afurtamii lama
Israa'elin bulche. 2 Saa'ol namoota kuma sadii Israa'el
keessaa filate; kumni lama Mikmaasii fi biyya gaaraa
Beet'eelitti Saa'ol wajjin, kumni tokko immoo biyya
Beniyaam keessatti Gibe'aatti Yoonaataan wajjin turan.
Namoota kaan garuu gara mana mana isaaniitti
deebise. 3 Yoonaataan qubata waraana Filisxeemotaa
kan Gibe'aa keessa ture sana dha'e; Filisxeemonnis
waa'ee kanaa dhaga'an. Kana irratti Saa'ol, "Ibroonni
hundinuu haa dhaga'ani!" jedhee biyyattii guutuu
keessatti malakata afuufsise. 4 Israa'el hundinuus oduu,
"Saa'ol qubata waraana Filisxeemotaa dha'eera; Israa'elis
Filisxeemota biratti balfameera" jedhu dhaga'an.
Namoonnis Saa'ol duukaa bu'uuf Gilgaalitti walitti
qabaman. 5 Filisxeemonnis Israa'eloota waraanuuf
gaariiwwan kuma soddoma, namoota gaarii oofan kuma
ja'aa fi loltoota akka cirracha galaanaa baay'ataniin
hiriiran. Ol ba'aniis karaa ba'a Beet Aawwen iddoo
Mikmaas jedhamu qubatan. 6 Namoonni Israa'el
yommuu akka haalli isaan keessa jiran sodaachisaa ta'ee
fi akka loltoonni isaanii sardamaa jiran arganitti holqa
keessa, qoraattii keessa, kattaa keessa, bowwaa keessaa
fi boolla keessa dhokatan. 7 Ibroonni tokko tokko
immoo Yordaanos ce'anii biyya Gaadii fi Gili'aad dhaqan.
Saa'ol garuu Gilgaalitti hafe; loltoonni isa wajjin turan
hundinuus sodaadhaan hollachaa turan. 8 Innis akkuma
yeroo Saamu'eel murteesse sanaatti bultii torba eege;
Saamu'eel garuu gara Gilgaal hin dhufne; namoonni
Saa'olis bibittinnaa'uu jalqaban. 9 Saa'olis, "Aarsaa
gubamuu fi aarsaa nagaa as naa fidaa" jedhe. Innis aarsaa
gubamu ni dhi'eesse. 10 Akkuma Saa'ol aarsaa dhi'eessee
xumureen Saamu'eel dhufe. Saa'olis isa simachuuf gad
ba'e. 11 Saamu'eel, "Ati maal gochuu kee ti?" jedhee
gaafate. Saa'olis deebisee akkana jedhe; "Ani yeroon
akka sabni bibittinnaa'e, akka ati yeroo murteeffametti
hin dhufinii fi akka Filisxeemonni Mikmaasitti walitti
qabaman argetti, 12 'Filisxeemonni Gilgaalitti natti
dhufan; anis surraa Waaqayyoo hin kadhanne' jedheen
yaade. Kanaafuu aarsaa gubamu dhi'eessuun dirqama
natti ta'e." 13 Saamu'eelis akkana jedhe; "Ati waan
siif hin malle hojjete; ajaja Waaqayyo Waaqni kee siif
kenne hin eegne; utuu ajaja isaa eegdee jiraattee inni
mootummaa kee Israa'el irratti jabeessee bara baraan ni
dhaaba ture. 14 Amma garuu mootummaan kee jabaatee
hin dhaabatu; Waaqayyo nama akka fedhii garaa isaa ta'e
argateera; sababii ati ajaja Waaqayyoo hin eeginiif inni
dura deemaa saba isaa godhatee isa muudateera." 15
Ergasii Saamu'eel Gilgaal dhiisee gara Gibe'aa ishee biyya
Beniyaam keessatti argamtuutti ol ba'e; Saa'olis namoota
isa wajjin turan ni lakkaa'e. Baay'inni isaaniis gara
nama dhibba ja'a ture. 16 Yeroo Filisxeemonni Mikmaas
keessa qubatanii turanitti Saa'ol, ilmi isaa Yoonaataanii
fi namoonni isaan wajjin turan biyya Beniyaam Gibe'aa
keessa turan. 17 Gareen weerartootaa iddoo sadiitti
qoodamanii qubata Filisxeemotaatii ba'an. Gareen tokko
gara Ofraa kan biyya Shuu'aali keessa jiru sanaatti
qajeele; 18 gareen lammaffaan karaa Beet Horoonitti,
gareen sadaffaan immoo karaa daarii irraangadee Sulula
Zeboo'iim kan fuullee gammoojjiitti geessu irra bu'e.
19 Sababii Filisxeemonni, "Ibroonni goraadee yookaan
eeboo ofii isaaniitiif hin tumsiifatin!" jedhanii turaniif
Israa'el hunda keessatti namni sibiila tumu tokko
iyyuu hin argamne. 20 Kanaafuu Israa'eloonni hundi
maarashaa isaanii, gasoo isaanii, dhagaraa fi haamtuu
isaanii qarsiifachuuf gara Filisxeemotaatti gad bu'an. 21
Gatiin ittiin maarashaa fi gasoo qarsiifatan saqilii tokko
irraa harka sadii keessaa harka lama; qorbii, dhagaraa fi
meeshaa ittiin qotiyyoo tuttuqan qarsiifachuuf immoo
saqilii tokko irraa harka sadii keessaa harka tokko
kaffalu turan. 22 Kanaafuu guyyaa waraanaa Saa'olii
fi Yoonaataan malee loltuun tokko iyyuu goraadee
yookaan eeboo hin qabu ture. 23 Gaafuma sana gareen
Filisxeemotaa tokko gara malkaa Mikmaasitti gad bu'e.

14 Gaafa tokko Yoonaataan ilmi Saa'ol dargaggeessa
mi'a lolaa isaaf baatuun, "Kottu gara qubata
Filisxeemotaa kan gama kaaniin jiru sanaatti ceenaa"
jedhe. Inni garuu abbaa isaatti hin himne. 2 Saa'olis

Migroon keessa daarii Gibe'aa muka Roomaanii jala
taa'aa ture. Namoonni isa wajjin turanis gara dhibba
ja'aa ti; **3** Ahiiyaan inni dirata uffatus isaan keessaa tokko
ture. Innis ilma Ahiixuub obboleessa Iikaabood, ilma
Fiinehaas ilma Eelii kan Shiiloo keessatti luba Waaqayyoo
ture sanaa ti. Akka Yoonaataan deemes namni tokko
iyyuu quba hin qabu ture. **4** Malkaan ittiin Yoonaataan
gara qubata waraana Filisxeemotaatti ce'uu barbaade
sun bitaa fi mirgaan kattaawwan qara qaban lama qaba
ture; inni tokko Bozeezi, kaan immoo Seenee jedhama.
5 Kattaan tokko karaa kaabaa fuullee Mikmaasiin, kaan
immoo karaa kibbaa fuullee Gibe'aa dhaabata ture. **6**
Yoonaataanis dargaggeessa mi'a lolaa isaaf baatuun,
"Kottu gara qubata warra dhagna hin qabatin sanaatti
ceenaa. Maaltu beeka Waaqayyo nu gargaara ta'aatii.
Baay'eedhaanis ta'u xinnoodhaan wanni fayyisuu irraa
Waaqayyoon dhowwu tokko iyyuu hin jiru" jedhe. **7**
Dargaggeessichi mi'a lolaa isaaf baatu sunis, "Waan
qalbiitti yaadde hunda godhi; duubattis hin deebi'in;
anis akkuma yaada keetiitti si wajjinan jira" jedhe. **8**
Yoonaataanis akkana jedhe; "Egaa kottu gara isaaniitti
ceenaa; isaan nu hin argan. **9** Yoo isaan, 'Hamma nu
gara keessan dhufnuttu nu eegaa' jedhan, asumatti isaan
eegna; garuu isaanitti ol hin baanu. **10** Yoo isaan, 'Gara
keenyatti ol kottaa' jedhan garuu kun akka Waaqayyo
dabarsee harka keenyatti isaan kenne mallattoo waan
nuu ta'uuf itti ol baana." **11** Lamaan isaanii iyyuu qubata
loltoota Filisxeemotaatti of argisiisan. Filisxeemonnis,
"Kunoo! Ibroonni boolla itti dhokatan keessaa ba'aa jiru"
jedhan. **12** Namoonni qubata Filisxeemotaa keessa jiranis,
"Ol kottaa; waan tokko isinitti argisiisnaa!" jedhanii
Yoonaataanii fi dargaggeessa mi'a lolaa isaaf baatu
sanatti iyyan. Kanaaf Yoonaataan dargaggeessa mi'a
lolaa isaaf baatuun, "Waaqayyo harka Israa'elootaatti
dabarsee isaan kenneeraatii na faana kottu" jedhe. **13**
Yoonaataan harkaa fi miilla isaatiin daa'imee ol ba'e;
dargaggeessi mi'a lolaa isaaf baatus isa faana ol ba'e.
Filisxeemonnis harka Yoonaataaniitiin barbadeeffaman;
dargaggeessichi Yoonaataan wajjin tures isa duukaa
bu'ee isaan fixe. **14** Yoonaataanii fi namichi mi'a lolaa
isaaf baatu sun rukuttaa jalqabaa sana keessatti lafa
qotiyyoo cimdii tokko oolchuu irratti Filisxeemota
gara digdamaa ta'an ajjeesan. **15** Qubata keessatti,
lafa qotiisaa keessattii fi saba gidduutti naasuutu ta'e;
loltoonni qubata keessa turanii fi warri balaa buusan
ni hollatan; laftis ni raafamte. Naasuun sunis naasuu
Waaqa biraa ergame ture. **16** Yeroo sana waardiyyoonni
Saa'ol kanneen biyya Beniyaam keessa Gibe'aa turan
utuu loltoonni sun karaa hundaan bittinnaa'anii ni
argan. **17** Saa'ol namoota isa wajjin turaniin, "Mee
loltoota lakkaa'aatii nama nu keessaa deeme ilaalaa"
jedhe. Yommuu lakkaa'anittis Yoonaataanii fi namichi
mi'a lolaa isaaf baatu sun achi hin turre. **18** Saa'olis
Ahiiyaadhaan, "Mee taabota Waaqaa as fidi" jedhe.
Yeroo sana taabonni sun Israa'eloota harka ture. **19** Utuu
Saa'ol lubatti dubbachaa jiruu qubata Filisxeemotaa
keessatti wacni guddachaa dhufe. Kanaafuu Saa'ol
lubichaan, "Harka kee gad deebifadhu" jedhe. **20** Saa'olii
fi namoonni isaa wal ga'anii gara waraanaa deeman.
Isaanis utuu Filisxeemonni burjaaja'anii goraadee ofii
isaaniitiin wal cicciranuu argan. **21** Ibroonni duraan
Filisxeemota wajjin turanii fi isaan wajjin gara qubata
isaaniitti ol ba'an sun gara Israa'eloota warra Saa'olii fi
Yoonaataan wajjin turaniitti deebi'an. **22** Israa'eloonni
biyya gaaraa Efreem keessatti dhokatanii turan yommuu
akka Filisxeemonni baqachaa jiran dhaga'anitti, lolatti
makamanii isaan ari'an. **23** Gaafas Waaqayyo Israa'elin
ni baraare; lolli sunis Beet Aawwen darbee itti fufe.
24 Saa'ol, "Hamma galgalaatti, hamma ani diinota
koo haaloo baafadhutti namni waa nyaatu kam iyyuu
abaaramaa haa ta'u!" jedhee waan saba kakachiisee
tureef gaafas namoonni Israa'el akka malee dhiphatanii
turan. Kanaafuu loltoota keessaa namni tokko iyyuu
waa afaaniin hin qabne. **25** Hoomaan waraanaa hundi
bosona seene; dammis lafa ture. **26** Isaanis yeroo
bosona seenanitti damma yaa'u argan; ta'us isaan waan
kakaa sana sodaataniif namni tokko iyyuu harka isaa
afaanitti hin geeffanne. **27** Yoonaataan garuu akka
abbaan isaa namoota kakaadhaan qabe hin dhageenye
ture; kanaafuu inni fiixee ulee qabatee ture sanaatiin
dhaaba dammaa waraanee afaaniin muuxate; iji isaas
ni ifeef. **28** Ergasiis loltoota keessaa tokko, "Abbaan
kee, 'Namni har'a waa nyaatu kam iyyuu abaaramaa
haa ta'u!' jedhee cimsee hoomaa waraanaa kakaadhaan
qabeera; namoonnis kanaaf gaggaban" jedhee isatti
hime. **29** Yoonaataan immoo akkana jedhe; "Abbaan koo
biyyatti rakkina uumeera. Yommuu ani damma kana
irraa xinnoo afaaniin qabetti iji koo akkamitti akka naaf
ifee baname mee ilaalaa. **30** Namoonni utuu boojuu
diinota isaanii irraa fudhatan keessaa waa nyaatanii
akkam gaarii ture. Silaa Filisxeemonni ajjeefaman kana
caalaa baay'atu ture mitii?" **31** Israa'eloonni gaafa
sana erga Mikmaasii hamma Ayaaloonitti Filisxeemota
dha'anii booddee akka malee dadhabanii turan. **32**
Isaanis itti gaggabanii waan booji'an irratti lafa dha'anii
hoolota, sangootaa fi jabboota lafatti qalatan; dhiiguma
wajjinis nyaatan. **33** Isaan keessaas namichi tokko,
"Kunoo namoonni foon dhiiga wajjin nyaachuudhaan
Waaqayyotti cubbuu hojjechaa jiru" jedhee Saa'olitti
hime. Innis, "Isin seera cabsitaniirtu! Dhagaa guddaa
isaa gangalchaatii as naa fidaa" jedhe. **34** Ergasiis, "Isin
namoota gidduu faffaca'aatii, 'Tokkoon tokkoon keessan
sangaa fi hoolaa keessan fidaatii qalaa nyaadhaa; isin
foon dhiiga isaa wajjin nyaachuudhaan Waaqayyotti
cubbuu hin hojjetinaa' isaaniin jedhaa" jedhe. Kanaafuu
namni hundi halkan gaafasii sangaa isaa fidee achitti
qale. **35** Saa'olis iddoo aarsaa Waaqayyoof ijaare; waan
kanas yeroo jalqabaatiif godhe. **36** Saa'ol, "Kottaa
Filisxeemota duukaa buunee hamma lafti bari'utti isaan
saamnaa; nama tokko illee lubbuun hin hambifnu" jedhe.
Isaanis, "Waan gaarii sitti fakkaate hunda godhi" jedhanii
deebisan. Lubichi garuu, "Asumatti Waaqa gaafanna"
jedhe. **37** Saa'olis, "Ani Filisxeemota duukaa bu'uu?
Ati dabarsitee harka Israa'elitti isaan ni kennitaa?"
jedhee Waaqa gaafate. Waaqni garuu gaafa sana deebii
hin kennineef. **38** Kanaafuu Saa'ol akkana jedhe;
"Hooggantoonni loltootaa hundi as kottaa; cubbuu
har'a hojjetame ifatti baafnaa. **39** Dhugaa Waaqayyo

jiraataa isa Israa'elin baraaru sanaa, yoo namni cubbuu
kana hojjete ilma koo Yoonaataan illee ta'e inni du'uu
qaba." Garuu isaan keessaa namni tokko iyyuu deebii
isaaf hin kennine. **40** Saa'olis Israa'eloota hundaan,
"Isin achi dhaabadhaa; anii fi ilmi koo Yoonaataan
immoo as dhaabanna" jedhe. Namoonnis, "Waan gaarii
sitti fakkaate godhi" jedhaniin. **41** Ergasii Saa'ol,
"Deebii qajeelaa naa kenni" jedhee Waaqayyoon Waaqa
Israa'el kadhate. Ixaanis Yoonaataanii fi Saa'olitti ba'e;
namoonnis bilisa ba'an. **42** Saa'olis, "Anaa fi ilma koo
Yoonaataan gidduutti immoo ixaa buusaa" jedhe. Ixaan
sunis Yoonaataanitti ba'e. **43** Saa'olis Yoonaataaniin,
"Ati waan goote natti himi" jedhe. Yoonaataanis, "Ani
dhugumaan fiixee ulee kootiin damma xinnoo ishee
muuxadheera. Egaa ani du'uun qabaa?" jedhee isatti
hime. **44** Saa'olis Yoonaataaniin, "Yoonaataan, yoo ati
dhugumaan du'uu baatte Waaqni waan kanaa fi kan caalu
iyyuu natti haa fidu" jedhe. **45** Namoonni garuu Saa'oliin
akkana jedhan; "Yonaataan namni mo'annoo guddaa
kana Israa'eliif fide du'uu qabaa? Kun gonkumaa hin ta'u!
Dhugaa Waaqayyo jiraataa, rifeensi mataa isaa tokko
illee lafa hin bu'u; inni gargaarsa Waaqaatiin har'a waan
kana godheeraatii." Namoonni akkasiin Yoonaataanin
baraaran; innis hin ajjeefamne. **46** Saa'olis Filisxeemota
ari'uu ni dhiise; isaanis gara biyya isaaniitti dacha'an.
47 Saa'ol erga Israa'el irratti mootii ta'ee booddee
diinota isaanii kanneen gama hundaan turan hunda
jechuunis Mo'aabota, Amoonota, Edoomota, Mootota
Zoobaa fi Filisxeemota lole. Lafa dhaqu hundattis isaan
barbadeessa ture. **48** Gootummaadhaanis Amaaleqoota
lolee mo'ate; Israa'elootas harka warra isaan saamanii
jalaa baase. **49** Ilmaan Saa'ol Yoonaataan, Yishwii fi
Malkii-Shuwaa turan. Maqaan intallan isaa immoo isheen
hangafni Meerab, quxisuun immoo Miikaal jedhama
ture. **50** Maqaan niitii isaa Ahiinoo'am jedhama ture;
isheenis intala Ahiima'az turte. Maqaan ajajaa waraana
Saa'ol Abneer ilma Neeriti; Neer immoo obboleessa
abbaa Saa'ol. **51** Qiish abbaan Saa'olii fi Neer abbaan
Abneer ilmaan Abii'eel. **52** Bara jireenya Saa'ol guutuu
waraana cimaatu Filisxeemota irratti adeemsifamaa
ture; Saa'olis yommuu nama jabaa yookaan goota tokko
argutti ofitti fudhatee akka isa tajaajilu godhata ture.

15 Saamu'eelis Saa'oliin akkana jedhe; "Akka ati saba
isaa Israa'el irratti mootii taatuuf akka ani si
dibuuf Waaqayyo na ergeera; kanaafuu ati amma dubbii
Waaqayyoo dhaga'i. **2** Waaqayyo Waan Hundumaa
Danda'u akkana jedha: 'Waan isaan yeroo Israa'el
Gibxii ba'etti karaa irratti isaaniin mormuudhaan
godhan sanaaf ani Amaaleqoota nan adaba. **3** Amma
dhaqii Amaaleqoota dha'iitii waan kan isaanii ta'e
hunda barbadeessi. Isaan hin hambisin; dhiirotaa fi
dubartoonni, ijoollee fi daa'imman, loonii fi hoolota,
gaalawwanii fi harroota fixi.'" **4** Kanaafuu Saa'ol
iddoo Xilaa'iim jedhamutti namoota walitti qabee
lakkaa'e; isaanis loltoota lafoo kuma dhibba lamaa fi
namoota Yihuudaa kuma kudhan turan. **5** Saa'olis
gara magaalaa Amaaleqootaa dhaqee sulula tokko
keessa riphee taa'e. **6** Innis Qeenotaan, "Akka ani
Amaaleqoota wajjin isin hin balleessineef achi hiiqaa;
isaan irraas fagaadhaa; isin yeroo Israa'eloonni hundi
Gibxii ba'anitti waan gaarii isaaniif gootaniirtuutii"
jedhe. Kanaafuu Qeenonni Amaaleqoota irraa fagaatan.
7 Ergasii Saa'ol Hawiilaa hamma Shuuri kan ba'a Gibxiitti
argamuutti Amaaleqoota dha'e. **8** Innis Agaag mooticha
Amaaleqootaa utuma lubbuun jiruu booji'e; namoota isaa
hundas guutumaan guutuutti goraadeen fixe. **9** Saa'olii fi
loltoonni isaa garuu Agaagin, hoolotaa fi loon, jabboota
coccoomoo fi xobbaallaawwan hoolaa, waan gaarii
hundas ni hambisan. Isaan kana guutumaan guutuutti
fixuun fedhii isaanii hin turre; garuu waan tuffatamaa fi
dadhabaa hunda guutumaan guutuutti barbadeessan.
10 Kana irratti dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
Saamu'eel dhufe; **11** "Ani Saa'olin mootii gochuu kootti
gaabbeera; inni sababii narraa garagaleef ajaja koo hin
eegne." Saamu'eelis akka malee dhiphatee halkan sana
guutuu Waaqayyotti boo'aa bule. **12** Saamu'eelis ganama
bariin ka'ee Saa'olin arguu deeme; ta'us, "Saa'ol gara
Qarmeloos deemeera. Achittis erga soodduu yaadannoo
isaa dhaabbatee booddee gara Gilgaalitti gad bu'eera"
jedhamee itti himame. **13** Yeroo Saamu'eel Saa'ol bira
dhaqettis Saa'ol, "Waaqayyo si haa eebbisu! Ani ajaja
Waaqayyoo eegeera" jedhe. **14** Saamu'eel garuu, "Yoos
mar'achuun hoolotaatii fi barooduun sangootaa kan ani
dhaga'u kun maali ree?" jedhe. **15** Saa'olis, "Loltootatu
Amaaleqoota irraa booji'ee isaan fide; hoolotaa fi loon
keessaa kanneen filatamoo ta'an Waaqayyo Waaqa
keetiif aarsaa gochuuf hambisaniiru; nu garuu kanneen
hafan guutumaan guutuutti barbadeessineerra" jedhee
deebise. **16** Saamu'eelis Saa'oliin, "Afachu! Ani waan
Waaqayyo eda halkan natti hime sittin himaa" jedhe.
Saa'olis deebisee, "Natti himi" jedhe. **17** Saamu'eelis
akkana isaan jedhe; "Ati ija ofii keetii duratti xinnaa kan
taatu iyyuu bulchaa gosa Israa'el hin taanee? Waaqayyos
Israa'el irratti mootii godhee si dibeera. **18** Inni, 'Dhaqiitii
Amaaleqoota cubbamoota sana guutumaan guutuutti
barbadeessi; hamma isaan fixxuttis isaan waraani'
jedhee si ergee ture. **19** Ati maaliif Waaqayyoof hin
ajajamne ree? Maaliif gaggabdee boojuu irratti lafa
dhooftee fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa hojjette?"
20 Saa'olis akkana jedhee deebise; "Ani Waaqayyoof
ajajameera; gara Waaqayyo itti na erges dhaqeera.
Ani Amaaleqoota guutumaan guutuutti barbadeessee
mootii isaanii Agaagin fideera. **21** Loltoonni garuu
Gilgaalitti Waaqayyo Waaqa keetiif aarsaa dhi'eessuuf
jedhanii boojuu sana keessaa waan filatamaa Waaqaaf
qulqulleeffame keessaa hoolotaa fi loon fudhatan." **22**
Saamu'eelis deebisee akkana jedhe: "Waaqayyo akka
yeroo sagalee isaatiif ajajamanitti gammadu sana, aarsaa
gubamuu fi qalmatti ni gammadaa? Ajajamuutu aarsaa
caala; dhaga'uunis cooma korbeessa hoolaa caala. **23**
Fincilli akka cubbuu falfala hojjechuu ti; mata jabinnis
akka hammina Waaqa tolfamaa waaqeffachuu ti. Waan
ati dubbii Waaqayyoo tuffatteef, anis akka ati mootii hin
taane si tuffadheera." **24** Saa'olis Saamu'eeliin akkana
jedhe; "Ani cubbuu hojjedheera. Ani ajaja Waaqayyootii
fi dubbii kee fudhachuu dideera. Ani waanan namoota
sodaadheef isaanii ajajameera. **25** Ammas cubbuu koo

naa dhiisiitii akka ani Waaqayyoof sagaduuf na wajjin
deebi'i." 26 Saamu'eel immoo, "Ani si wajjin hin deebi'u.
Ati dubbii Waaqayyoo tuffatteerta; Waaqayyos saba
Israa'el irratti mootii ta'uu kee tuffateera!" jedheen.
27 Akkuma Saamu'eel deemuuf of irra garagaleenis
Saa'ol handaara uffata isaa qabe; uffanni isaas ni tarsa'e.
28 Saamu'eelis akkana isaan jedhe; "Waaqayyo har'a
mootummaa Israa'el sirraa tarsaasee ollaa kee kan si
caalu tokkoof kenneera. 29 Inni ulfina Israa'el ta'e sun
takkumaa hin sobu yookaan yaada isaa hin geeddaru;
akka yaada isaa hin geeddarreef inni nama miti." 30
Saa'ol immoo deebisee, "Ani cubbuu hojjedheera. Garuu
fuula maanguddoota saba kootiitii fi fuula Israa'el duratti
ulfina naa kenni; akka ani Waaqayyo Waaqa keetiif
sagaduufis kottuu na wajjin deebi'i" jedhe. 31 Saamu'eel
akkasiin Saa'ol wajjin deebi'e; Saa'olis Waaqayyoof
sagade. 32 Saamu'eelis, "Agaag mootii Amaaleqootaa
sana as naa fidaa" jedhe. Agaagis, "Hadhaan du'aa
dhugumaan narraa fagaateera" jedhee gammadaa gara
isaa dhufe. 33 Saamu'eel garuu, "Akkuma goraadeen
kee dubartoota ilmoo malee hambise sana, haati kees
dubartoota keessaa ilmoo malee hafti" jedhe. Saamu'eelis
Gilgaalitti fuula Waaqayyoo duratti Agaagin ciccire. 34
Ergasiis Saamu'eel gara Raamaa deeme; Saa'ol garuu
gara mana ofii isaa, gara Gibe'aa Saa'olitti qajeele. 35
Saamu'eel hamma gaafa du'eetti deebi'ee Saa'olin hin
argine; Saamu'eel garuu Saa'oliif boo'aa ture. Waaqayyos
Israa'el irratti Saa'olin mootii gochuu isaatti ni gaabbe.

16 Waaqayyos Saamu'eeliin akkana jedhe; "Saa'ol isa
ani akka inni Israa'el irratti mootii hin taaneef
tuffadhe sanaaf hamma yoomiitti boossa? Gaanfa keetti
zayitii guuttadhuutii deemi; ani gara Isseeyi nama
Beetlihemitti sin erga. Ani ilmaan isaa keessaa isa
tokko akka mootii ta'uuf filadheeraatii." 2 Saamu'eel
garuu, "Ani akkamittin deemuu danda'a? Saa'ol yoo
waan kana dhaga'e na ajjeesa" jedhe. Waaqayyo
immoo akkana jedhe; "Goromsa tokko fudhadhuu
dhaqiitii, 'Ani Waaqayyoof aarsaa dhi'eessuufin dhufe'
jedhi. 3 Isseeyinis gara aarsaatti waami; ani waan ati
gootu sitti argisiisa. Atis nama ani sitti argisiisu sana
naa dibda." 4 Saamu'eelis waan Waaqayyo isa ajaje
godhe. Yommuu inni Beetlihem ga'etti maanguddoonni
magaalaa sanaa hollachaa isa simachuu dhufanii, "Ati
naguma dhuftee?" jedhanii isa gaafatan. 5 Saamu'eelis
deebisee, "Eeyyee naguma; ani Waaqayyoof aarsaa
dhi'eessuun dhufe. Isinis of qulqulleessaatii na wajjin
gara aarsaa kottaa" jedhe. Ergasiis inni Isseeyii fi
ilmaan isaa qulqulleessee gara aarsaatti isaan waame. 6
Yeroo isaan achi ga'anittis Saamu'eel Eliiyaabin argee,
"Dhugumaan namni Waaqayyo dibe as fuula Waaqayyoo
dura dhaabateera" jedhee garaatti yaade. 7 Waaqayyo
garuu Saamu'eeliin, "Ani isa tuffadheeraatii bifa isaa
yookaan hojjaa isaa hin ilaalin. Waaqayyo waan namni
ilaalu hin ilaalu. Namni bifa ilaala; Waaqayyo garuu
waan garaa keessa jiru ilaala" jedhe. 8 Isseeyis ergasii
Abiinaadaabin waamee akka inni fuula Saamu'eel dura
darbu godhe. Saamu'eel garuu, "Waaqayyo isa kana
hin filanne" jedhe. 9 Isseey akka Shamaan darbu
godhe; Saamu'eel garuu, "Waaqayyo isa kanas hin
filanne" jedhe. 10 Isseey akka ilmaan isaa torbanuu
fuula Saamu'eel dura darban godhe; Saamu'eel garuu,
"Waaqayyo isaan kanneen hin filanne" jedhe. 11 Innis,
"Ilmaan kee hundi kanneenumaa?" jedhee Isseeyin
gaafate. Isseeyis, "Quxxisuun hunda isaanii tokko jira;
inni garuu hoolota tiksaa jira" jedhe. Saamu'eelis, "Nama
itti ergiitii isa fichisiisi; nu hamma inni dhufutti hin
teenyuutii" jedhe. 12 Kanaaf Isseeyi nama itti ergee
isa fichisiise. Innis diimaa, nama iji isaa miidhaguu fi
nama dhaaba tolu ture. Waaqayyos, "Ka'ii isa dibi; inni
ani filadhe isa kanaatii" jedhe. 13 Kanaafuu Saamu'eel
gaanfa zayitii fuudhee fuula obboloota isaa duratti
isa dibe; guyyaa sanaa jalqabee Hafuurri Waaqayyoo
humnaan Daawit irra bu'e. Saamu'eelis gara Raamaa
deeme. 14 Hafuurri Waaqayyoos Saa'ol irraa fagaate;
hafuurri hamaan Waaqayyo biraa ergame immoo Saa'olin
dhiphise. 15 Tajaajiltoonni Saa'ol akkana isaan jedhan;
"Kunoo hafuurri hamaan Waaqa biraa ergamee si
dhiphisaa jira. 16 Egaa gooftaan keenya akka isaan nama
baganaa taphachuu danda'u barbaadaniif tajaajiltoota
isaa warra fuula isaa dura jiran haa ajaju. Innis yommuu
hafuurri hamaan sun Waaqa biraa sitti dhufu baganaa
siif taphata; sittis ni wayyaa'a." 17 Kanaafuu Saa'ol
tajaajiltoota isaatiin, "Nama akka gaariitti baganaa
taphachuu danda'u tokko barbaadaatii naa fidaa" jedhe.
18 Tajaajiltoota sana keessaa tokko, "Kunoo ilma Isseey
nama Beetlihem kan baganaa taphachuu beeku tokko ani
argeera. Innis jagnaa fi loltuu dha. Nama dubbii beekuu
fi miidhagaa dha. Waaqayyos isa wajjin jira" jedhee
deebise. 19 Saa'olis Isseeyitti ergamoota ergee, "Ilma
kee Daawit isa hoolota bira jiru sana naa ergi" jedhe. 20
Isseeyis harree tokko fidee buddeenaa fi daadhii wayinii
qalqalloo tokko itti fe'ee, ilmoo re'ee tokko wajjin ilma
isaa Daawitin Saa'oliif erge. 21 Daawit gara Saa'ol dhufee
tajaajila isaa jalqabe. Saa'ol akka malee isa jaallate;
Daawitis nama mi'a lolaa isaaf baatu ta'e. 22 Saa'olis,
"Akka inni na wajjin turee na tajaajiluuf Daawitiif
eeyyami; ani isatti gammadeeraatii" jedhee Isseeyitti
dhaame. 23 Yommuu hafuurri hamaan Waaqa biraa
Saa'olitti dhufu hunda, Daawit baganaa isaa fudhatee
taphata ture; Saa'olis boqonnaa argata; itti wayyaa'as
ture. Hafuurri hamaan sunis isa dhiisee deema ture.

17 Yeroo sana Filisxeemonni lolaaf humna isaanii
walitti qabatanii Yihuudaa keessatti Sookootitti
wal ga'an. Isaanis Sakootii fi Azeeqaa gidduu Efes
Damiim keessa qubatan. 2 Saa'olii fi namoonni
Israa'el immoo wal ga'anii Sulula Elaa keessa qubatan;
Filisxeemota waraanuufis hiriiran. 3 Filisxeemonni
gaara tokko qabatan; Israa'eloonni immoo tulluu kaan
qabatan; gidduu isaanii immoo sululatu ture. 4 Namichi
beekamaan Gaatii dhufe kan maqaan isaa Gooliyaad
jedhamu tokko qubata Filisxeemotaa keessaa gad ba'e.
Hojjaan isaas dhundhuma ja'aa fi taakkuu tokko ture.
5 Innis gonfoo naasii mataatti kaa'atee qomee naasii
kan saqilii kuma shan ulfaatu uffata ture; 6 miilla
isaattis gambaallee naasii hidhatee gatiittii isaatti eeboo
baadhata ture. 7 Somaan eeboo isaa furdaa akka muka
wayya dhooftuun wayyaa itti martuu ture; sibiilli eeboo

isaas saqilii dhibba ja'a ulfaata ture. Baattuun gaachana
isaas fuula isaa dura deema ture. **8** Gooliyaadis loltoota
Israa'el kanneen waraanaaf hiriiranitti iyyee akkana
jedhe; "Isin waraanaaf hiriirtanii ba'uun keessan maaliif?
Ani nama Filisxeem, isin immoo tajaajiltoota Saa'ol
mitii? Ofii keessanii nama tokko filadhaatii inni gara
kootti gad haa bu'u. **9** Yoo inni na lolee na ajjeesuu
danda'e, nu isin jalatti bulla; yoo ani isa mo'adhee isa
ajjeese garuu isin nu jalatti bultanii tajaajiltoota keenya
taatu." **10** Filisxeemichis, "Ani har'a Israa'eliin nan
morkadha! Akka wal lolluuf nama tokko naa kennaa"
jedhe. **11** Saa'olii fi Israa'eloonni hundi yommuu dubbii
kana dhaga'anitti akka malee raafaman; ni sodaatanis.
12 Daawit ilma Isseeyi namicha Efraataa kan Beetlihem
Yihuudaa sanaa ti. Isseeyis ilmaan saddeeti qaba ture;
innis bara Saa'ol keessa nama dulloomee jaare ture.
13 Ilmaan Isseey hangafoonni sadan Saa'olin duukaa
bu'anii lafa waraanaa dhaqanii turan; maqaan isaaniis
inni hangafni Eliiyaab, inni lammaffaan Abiinaadaab,
inni sadaffaan immoo Shamaa jedhama ture. **14** Daawit
quxisuu hunda isaanii ture. Isaan hangafoonni sadan
Saa'olin duukaa bu'anii deeman; **15** Daawit garuu hoolota
abbaa isaa tiksuuf jedhee Saa'ol biraa Beetlihemitti
deddeebi'aa ture. **16** Namichi Filisxeem sunis guyyaa
afurtama ganama ganamaa fi galgala galgala dhufee
isaanitti of mul'isa ture. **17** Isseey immoo ilma isaa
Daawitiin akkana jedhe; "Akaayii kana irraa iifii tokkoo fi
buddeena kurnan kana fuudhiitii ariitiidhaan obboloota
keetiif iddoo qubata isaaniitti geessi. **18** Baaduu kurnan
kana immoo ajajaa kumaa isaaniitiif geessi. Haala
obboloonni kee keessa jiran ilaaliitii oduu isaanii fidii
kottu. **19** Isaan Saa'olii fi namoota Israa'el wajjin Sulula
Elaa keessatti Filisxeemota lolaa jiru." **20** Daawitis
tiksee biratti bushaayee dhiisee ganama barii ka'ee
nyaata sana qabatee akkuma Isseey isa ajajetti ka'ee
qajeele. Innis utuu loltoonni dhaadachaa hiriiraan
adda waraanaatti yaa'aa jiranuu lafa qubataa ga'e. **21**
Israa'elii fi Filisxeemonni tarree tarreedhaan fuula
walitti garagalfatan. **22** Daawitis mi'a isaa eegduu mi'aa
biratti dhiisee gara adda waraanaatti fiigee obboloota
isaa nagaa gaafate. **23** Utuma inni isaan wajjin haasa'aa
jiruu, Gooliyaad jagnichi Filisxeem namichi Gaati sun
hiriira Filisxeemotaa keessaa dubbiidhuma kanaan dura
dubbachaa ture sana dubbate; Daawitis isa dhaga'e.
24 Israa'eloonni hundinuu yommuu namicha arganitti
sodaa guddaadhaan isa biraa baqatan. **25** Israa'eloonnis,
"Isin akka namichi kun as deddeebi'aa jiru argituu?
Inni dhugumaan Israa'eliin morkachuuf dhufe. Mootiin
nama isa ajjeesuuf qabeenya guddaa kenna. Intala isaa
illee itti heerumsiisa; maatii abbaa isaas akka Israa'el
keessatti gibira hin gabbarre godha" waliin jechaa
turan. **26** Daawit namoota isa bira dhadhaabachaa
turaniin, "Nama namicha Filisxeem kana ajjeesee
Israa'el irraa salphina kana fuudhuuf maaltu godhama?
Filisxeemichi dhagna hin qabatin kun akka loltoota
Waaqa jiraataa doorsisuuf inni eenyuu?" jedhee gaafate.
27 Namoonnis, "Wanni nama isa ajjeesuuf godhamu
kanuma" jedhanii dubbiidhuma duraan dubbachaa turan
sana irra deebi'anii itti himan. **28** Eliiyaab hangafni
Daawit inni jalqabaa Daawit namoota wajjin dubbachaa
akka jiru yommuu argetti aaree gubatee akkana jedhe;
"Ati maal gochuu as gad buute? Hoolota muraasa sana
gammoojjii keessatti eenyutti dhiiftee dhufte? Ani of
tuulummaa keetii fi hammina garaa keetii nan beeka;
ati waraana ilaaluu dhufteetii." **29** Daawit immoo, "Ani
amma maalin godhe? Ani dubbachuu illee hin danda'uu?"
jedhe. **30** Ergasiis gara nama biraatti garagalee waanuma
duraa sana gaafate; namoonnis akkuma jalqabaatti
deebisaniif. **31** Wanni Daawit jechaa tures dhaga'amee
Saa'ol qaqqabe; Saa'olis isa waamsise. **32** Daawitis
Saa'oliin, "Sababii namicha Filisxeem kanaatiif namni
tokko iyyuu abdii hin kutatin; ani garbichi kee dhaqee isa
nan waraana" jedhe. **33** Saa'olis Daawitiin, "Ati dhaqxee
Filisxeemicha kana waraanuu hin dandeessu; ati ijoollee
dha; inni immoo ijoollummaa isaatii jalqabee loltuu
ture" jedhe. **34** Daawit garuu Saa'oliin akkana jedhe;
"Garbichi kee hoolota abbaa isaa tiksaa ture. Yeroo
leenci yookaan amaakenni dhufee bushaayee keessaa
tokko fudhatutti, **35** ani isa faana fiigee dha'ee hoolaa
sana afaan isaatii nan buusisan ture. Yoo inni natti
gara gale immoo kokkee isaa qabee dha'ee isa ajjeesa
ture. **36** Ani garbichi kee leencaa fi amaaketa ajjeeseera;
Filisxeemichi dhagna hin qabatin kunis akkuma tokkoo
isaanii ta'a; inni loltoota Waaqa jiraataa doorsiseeraatii.
37 Waaqayyo inni irree leencaatii fi irree amaaketaa
jalaa na baase sun harka Filisxeemicha kanaa jalaas na
baasa." Saa'olis Daawitiin, "Dhaqi, Waaqayyo si wajjin
haa ta'u" jedhe. **38** Ergasiis Saa'ol uffata lolaa kan ofii isaa
Daawititti uffise. Qomee sibiilaa itti uffisee gonfoo naasii
mataa isaatti kaa'eef. **39** Daawitis sababii duraan itti
fayyadamee hin beekneef uffata Saa'ol irratti goraadee
hidhatee asii fi achi deemuu yaale. Innis Saa'oliin, "Ani
waanan duraan itti fayyadamee hin beekneef hidhadhee
deemuu hin danda'u" jedhe. Kanaafuu of irraa baase. **40**
Ergasii ulee isaa harkatti qabatee dhagaa soofamaa shan
lagaa filatee kiisii korojoo tikseetti naqate; furrisa isaas
harkatti qabatee gara Filisxeemichaatti dhi'aate. **41**
Namichi Filisxeem sunis namicha mi'a lolaa isaaf baatu
of dura qajeelchee Daawititti dhi'aate. **42** Innis Daawitin
ilaalee akka inni mucaa diimaa miidhagaa ta'e hubatee
isa tuffate. **43** Filisxeemichis, "Kan ati ulee qabattee
natti dhuftu ani sareedhaa?" jedhee waaqota ofii isaatiin
Daawitin abaare. **44** Akkasumas, "As kottu; ani foon kee
allaattii samiitii fi bineensota bosonaatiif nan kennaa!"
jedheen. **45** Kana irratti Daawit Filisxeemichaan akkana
jedhe; "Ati kunoo goraadee, eeboo fi bodee qabatee
natti dhufta; ani garuu maqaa Waaqayyoo Waan Hunda
Danda'uu, Waaqa loltoota Israa'el kan ati doorsifte
sanaatiin sittin dhufa. **46** Har'a Waaqayyo dabarsee
harka kootti si kenna; anis si ajjeesee mataa kee sirraan
kuta. Ani har'a reeffa Filisxeemotaa allaattii samiitii
fi bineensota lafaatiif nan kenna; addunyaan hundis
akka Israa'el keessa Waaqni jiru ni beeka. **47** Namoonni
asitti walitti qabaman hundi akka Waaqayyo goraadee fi
eeboodhaan nama hin baafne ni baru; sababii lolli kun
kan Waaqayyoo ta'eef inni dabarsee harka keenyatti isin
kenna." **48** Yommuu Filisxeemichi isa dha'uuf dhufettis
Daawit isa loluuf fiigee adda waraanaa seene. **49** Harka

isaas korojoo isaa keessa kaa'ee dhagaa tokko fudhatee
furrisaan darbatee adda Filisxeemichaa dha'e. Dhagaan
sunis adda isaa keessa bade; Filisxeemichis addaan lafatti
gombifame. **50** Daawit akkasiin furrisaa fi dhagaadhaan
Filisxeemicha mo'ate; Daawit utuma goraadee of harkaa
hin qabaatin Filisxeemicha dha'ee ajjeese. **51** Daawit
fiigee Filisxeemicha irra ejjete. Goraadee Filisxeemichaas
man'ee keessaa luqqisee baafate. Erga isa ajjeesee
booddees goraadee sanaan mataa isaa irraa kute.
Filisxeemonni yommuu akka goonni isaanii du'e arganitti
of irra garagalanii baqatan. **52** Ergasii namoonni
Israa'elii fi namoonni Yihuudaa ka'anii dhaadachaa
hamma balbala Gaatii fi karra Eqroonitti Filisxeemota
ari'an. Reeffi Filisxeemotaas karaa Sha'arayiimitti
geessu irratti hamma Gaatii fi Eqroonitti harca'e.
53 Israa'eloonni yommuu Filisxeemota ari'uu irraa
deebi'anitti qubata isaanii saaman. **54** Daawitis mataa
Filisxeemichaa fudhatee gara Yerusaalemitti fide; mi'a
lolaa Filisxeemichaas dunkaana ofii isaatti galfate. **55**
Saa'ol yommuu akka Daawit Filisxeemicha loluuf deemu
argetti, Abneer ajajaa waraana Israa'eliin, "Abneer,
gurbaan kun ilma eenyuu ti?" jedhe. Abneeris, "Yaa
Mootii, du'a kee ti ani hin beeku" jedhee deebise. **56**
Mootichis, "Egaa akka gurbaan kun ilma eenyuu ta'e
iyyaafadhuuttii bira ga'i" jedheen. **57** Akkuma Daawit
Filisxeemicha ajjeesee deebi'een, Abneer Daawitii mataa
Filisxeemichaa harkatti qabatee jiru fuula Saa'ol duratti
dhi'eesse. **58** Saa'olis, "Gurbayyoo ati ilma eenyuu
ti?" jedhee gaafate. Daawit immoo, "Ani ilma garbicha
keetii ilma Isseeyi namicha Beetlihem sanaa ti" jedhee
deebise.

18 Erga Daawit Saa'ol wajjin haasa'ee fixatee booddee,
lubbuun Yoonaataan lubbuu Daawititti maxxante;
Yoonaataanis akkuma lubbuu ofii isaatti isa jaallate. **2**
Saa'olis gaafa sanaa jalqabee Daawitin ofitti fudhate; akka
inni gara mana abbaa isaatti deebi'us hin eeyyamneef.
3 Yoonaataan sababii akka mataa isaatti isa jaallateef
Daawit wajjin kakuu seene. **4** Yoonaataanis qoloo uffatee
ture of irraa baasee kittaa isaa, goraadee isaa, iddaa
isaatii fi sabbata isaa dabalee Daawitiif kenne. **5** Daawit
iddoo Saa'ol itti isa erge hunda dhaqee ni milkaa'a
ture. Saa'olis namoota waraanaa irratti isa sadarkaa ol
aanaa kenneef. Wanni kunis saba hundaa fi tajaajiltoota
Saa'ol hunda gammachiise. **6** Dubartoonnis erga Daawit
Filisxeemicha ajjeesee booddee yommuu namoonni
gara mana ofii isaaniitti deebi'anitti magaalaawwan
Israa'el hunda keessaa masiinqoo fi dibbee qabatanii
faarfannaa gammachuutiin faarfachaa fi shuubbisaa
Saa'ol mooticha simachuuf ba'an. **7** Dubartoonni sunis
wal jalaa qabanii: "Saa'ol kumaatama ajjeese; Daawit
immoo kuma kumaatamaa ajjeese" jedhanii faarfatan. **8**
Saa'ol akka malee aare; jechi kunis isa hin gammachiifne.
Innis, "Isaan Daawitiif kuma kumaatama kennan; anaaf
garuu kumaatama qofa kennan. Mootummaa fudhachuu
malee maaltu isa hafe?" jedhee yaade. **9** Gaafasii jalqabee
Saa'ol ija hinaaffaatiin Daawitin ilaala ture. **10** Guyyaa itti
aanutti hafuurri hamaan Waaqa biraa humnaan Saa'olitti
dhufe. Innis mana isaa keessatti raajii dubbachaa ture;
Daawit immoo akkuma duraan godhu sana baganaa
taphachaa ture. Saa'olis eeboo harkatti qabatee ture; **11**
innis, "Ani Daawitin keenyanittan hodha" jedhee waan
yaadeef eeboo itti darbate. Daawit garuu yeroo lama isa
duraa miliqe. **12** Saa'olis Daawitin sodaate; Waaqayyo
Saa'olin dhiisee Daawit wajjin tureetii. **13** Kanaafuu
Saa'ol Daawitin fuula ofii isaa duraa fageessee ajajaa
kumaa isa godhe; Daawitis loltoota hoogganee ni ba'a; ni
galas ture. **14** Sababii Waaqayyo isa wajjin tureef inni
waan hojjetu hundumaan ni milkaa'a ture. **15** Saa'olis
yeroo akka inni milkaa'e argetti isa ni sodaate. **16**
Israa'elii fi Yihuudaan hundi garuu Daawitin ni jaallatan;
inni fuula isaanii dura ni ba'a; ni galas tureetii. **17**
Saa'olis Daawitiin, "Meerab intalli koo hangafti kunoo ti;
ati jagnummaan lola Waaqayyoo loli malee ani ishee sitti
nan heerumsiisa" jedhe. Saa'ol, "Harki Filisxeemotaa
isa irratti haa ka'u malee ani harka koo isa irratti
hin kaasu" jedhee yaadaa tureetii. **18** Daawit garuu
Saa'oliin, "Soddaa mootii ta'uuf ani eenyu? Maatiin
koo yookaan gosti abbaa koo Israa'el keessatti maali?"
jedhe. **19** Kanaafuu yommuu yeroon itti Meerab intalli
Saa'ol Daawititti heerumtu dhi'aatetti isheen Adrii'eel
nama biyya Mehoolaatitti heerumte. **20** Miikaal intalli
Saa'olis Daawitin jaallattee turte; Saa'olis yeroo waa'ee
kanaa dhaga'etti ni gammade. **21** Innis, "Akka isheen
kiyyoo isatti taatuu fi akka harki Filisxeemotaa isa
argatuuf ani ishee isatti nan heerumsiisa" jedhee yaade.
Kanaafuu Saa'ol Daawitiin, "Ati amma soddaa koo ta'uuf
carraa lammaffaa qabda" jedhe. **22** Ergasiis Saa'ol,
"'Kunoo mootiin sitti gammada; tajaajiltoonni isaa
hundinuus si jaallatu; ati amma soddaa isaa ta'i' jedhaatii
dhoksaadhaan Daawititti himaa" jedhee tajaajiltoota
isaa ajaje. **23** Isaanis irra deebi'anii waan kana Daawititti
himan; Daawit garuu, "Soddaa mootii ta'uun waanuma
salphaa seetanii? Ani hiyyeessa; nama hamma kanatti
beekamus miti" jedhe. **24** Tajaajiltoonni Saa'ol waan
Daawit jedhe isatti himan; **25** Saa'ol immoo, "'Mootichi
diinota isaa haaloo ba'uuf misaa Filisxeemotaa dhibba
tokko malee gabbara biraa tokko illee sirraa hin barbaadu'
jedhaatii Daawititti himaa" jedhe. Karoorri Saa'ol akka
Daawit harka Filisxeemotaatti kufu ture. **26** Yommuu
tajaajiltoonni sun waan kana Daawititti himanitti, Daawit
soddaa mootii ta'uuf ni gammade. Kanaafuu utuu yeroon
isaa hin ga'in, **27** Daawitii fi namoonni isaa dhaqanii
Filisxeemota dhibba lama ajjeesan. Daawitis soddaa
mootii ta'uuf jedhee misaa Filisxeemota ajjeefamanii
hunda fidee mootichatti kenne. Kana irratti Saa'ol intala
isaa Miikaalin isatti heerumsiise. **28** Saa'ol yommuu
akka Waaqayyo Daawit wajjin jiruu fi akka Miikaal isa
jaallate hubatetti, **29** ammas akka malee isa sodaate;
bara jireenya isaa kan hafe hundas diina isaa ta'ee
jiraate. **30** Ajajjoonni waraana Filisxeemotaas yeroo
hedduu waraanaaf ni ba'u turan; yeroo isaan waraanaaf
ba'an hundas Daawit qondaaltota Saa'ol kaan caalaa
mo'annaa argata ture; maqaan isaas baay'ee beekame.

19 Saa'ol ilma isaa Yoonaataanii fi tajaajiltoota hunda
akka isaan Daawitin ajjeesan ajaje. Yoonaataan
garuu akka malee Daawitin jaallata ture; **2** akkana
jedhees isa akeekkachiise; "Saa'ol abbaan koo karaa ittiin
si ajjeesu barbaadachaa jira. Bori ganama of eeggadhu;

dhokadhuutii achuma turi. **3** Anis gad ba'ee abbaa
koo wajjin dirree ati jirtu irra nan dhaabadha. Waa'ee
kees isa wajjin haasa'ee waan inni jedhe sitti hima." **4**
Yoonaataanis akkana jedhee abbaa isaa Saa'olitti waa'ee
Daawit waan gaarii dubbate; "Mootichi tajaajilaa isaa
Daawititti yakka hin hojjetin; inni homaa si hin goone;
wanni inni hojjetes faayidaa guddaa siif argamsiiseera. **5**
Daawit lubbuu ofii isaatiif yaaduu dhiisee Filisxeemicha
ajjeese. Waaqayyos Israa'el hundaaf mo'annaa guddaa
kenne; atis waan kana argitee gammaddeerta. Yoos
ati maaliif sababii malee isa ajjeesuudhaan nama
yakka hin qabne kan akka Daawititti yakka hojjetta
ree?" **6** Saa'olis Yoonaataanin dhaggeeffatee, "Dhugaa
Waaqayyo jiraataa, Daawit hin ajjeefamu" jedhee kakate.
7 Kanaafuu Yoonaataan Daawitin waamee waan kana
hunda itti hime. Saa'olittis isa fide; Daawitis akkuma
duriitti Saa'ol dura dhaabate. **8** Ammas lolli ni ka'e;
Daawitis dhaqee Filisxeemota lole. Innis humna guddaan
isaan dha'e; isaanis isa duraa baqatan. **9** Garuu utuu
Saa'ol eeboo harkatti qabatee mana isaa taa'uu hafuuri
hamaan Waaqayyo biraa isatti dhufe. Utuu Daawit
baganaa taphachaa jiruu, **10** Saa'ol eeboodhaan Daawitin
keenyanitti hodhuu yaale; Daawit garuu duraa miliqe;
Saa'olis eeboo sana keenyanitti fixe. Daawitis halkan sana
baqatee jalaa ba'e. **11** Saa'ol akka isaan eeganii ganamaan
isa ajjeesaniif mana Daawititti namoota erge. Miikaal
niitiin Daawit garuu, "Ati yoo halkan kana baqachuu
baatte bori ni ajjeefamta" jettee akeekkachiifte. **12**
Kanaafuu Miikaal foddaa keessaan Daawitin gad buufte;
innis baqatee miliqe. **13** Ergasii Miikaal fakkii Waaqa
tolfamaa tokko fuutee wayyaa itti uffiftee siree irra
ciibsite; boraatii rifeensa re'ees mataa jala keesseef.
14 Yeroo Saa'ol Daawitin qabsiisuuf namoota ergetti
Miikaal, "Inni dhukkubsateera" jette. **15** Saa'ol akka isaan
Daawitin ilaalaniif deebisee namoota ergee, "Akka ani isa
ajjeesuuf siree isaatiin naa fidaa" isaaniin jedhe. **16** Yeroo
namoonni sun ol seenanitti fakkiin Waaqa tolfamaa
sun siree irra ciibsamee, rifeensi re'ees mataa jala
kaa'ameefii argame. **17** Saa'olis Miikaaliin, "Ati maaliif
akka diinni koo miliquuf akkas na gowwoomsite?" jedhe.
Miikaalis, 'Jalaa na miliqsi; yoo kanaa achii ani sin
ajjeesaa' naan jedhe" jetteen. **18** Daawitis yeroo baqatee
miliqetti Saamu'eel bira Raamaa dhaqee waan Saa'ol isa
godhe hunda itti hime. Ergasiis innii fi Saamu'eel gara
Naayot dhaqanii achuma turan. **19** Saa'olittis, "Kunoo
Daawit Naayot ishee Raamaa keessatti argamtu keessa
jira" jedhanii himan. **20** Kanaafuu inni akka isa qabaniif
namoota itti erge. Isaan garuu yeroo garee raajota
raajii dubbatanii kan Saamu'eel hoogganaa isaanii
ta'ee achi dhaabachaa ture tokko arganitti Hafuurri
Waaqaa namoota Saa'ol irra bu'ee isaanis akkasuma
raajii dubbatan. **21** Saa'ol yommuu waan kana dhaga'etti
namoota biraa erge; isaanis akkasuma raajii dubbatan.
Saa'ol ammas yeroo sadaffaaf namoota erge; isaanis
akkasuma raajii dubbatan. **22** Dhuma irratti inni ofuma
isaatii ka'ee Raamaa dhaqe; boolla bishaanii guddaa
Seekuutti argamu bira ga'ee, "Saamu'eelii fi Daawit
eessa jiru?" jedhee gaafate. Namni tokkos, "Isaan Naayot
ishee Raamaa keessa jirtu keessa jiru" jedheen. **23**
Kanaafuu Saa'ol gara Naayot ishee Raamaa keessa jirtu
sanaa dhaqe. Garuu Hafuurri Waaqaa isaa irra bu'e;
innis hamma Nawaat ga'utti raajii dubbachaa deeme. **24**
Wayyaa isaas of irraa baasee fuula Saamu'eel duratti
raajii dubbate. Innis halkanii fi guyyaa sana guutuu
qullaa isaa ciise. Sababiin namoonni, "Saa'olis raajota
keessaa tokkoodhaa?" jedhaniif kanuma.

20 Daawitis Naayot ishee Raamaa keessatti argamtuu
baqatee Yoonaataan bira deemee, "Ani maalin
godhe? Yakki koos maali? Cubbuun ani fuula abbaa
keetii duratti hojjedhee inni na ajjeesuu barbaaduuf
kami?" jedhee gaafate. **2** Yoonaataanis deebisee, "Kun
gonkumaa hin ta'u; ati hin ajjeefamtu! Abbaan koo waan
xinnaas ta'u waan guddaa utuu na wajjin hin mari'atin
hin hojjetu. Yoos abbaan koo akkam waan kana na
dhoksa ree? Wanni kun akkas miti!" jedhe. **3** Daawit
garuu akkana jedhee kakate; "Akka ani fuula kee duratti
fudhatama argadhe abbaan kee sirriitti beeka; kanaafuu
inni, 'Yoonaataan waan gadduuf akka waan kana beeku
hin godhinaa' jedheera. Garuu dhugaa Waaqayyo jiraataa
ti; du'a kee ti; anaa fi du'a giddu tarkaanfii tokko qofatu
jira." **4** Yoonaataanis Daawitiin, "Waan ati akka ani
siif godhu barbaaddu hunda siifin godha" jedhe. **5**
Kanaafuu Daawit akkana jedhe; "Bor Ayyaana Baatii ti;
anis mootii wajjin maaddiitti dhi'aachuun qaba; garuu
akka ani dhaqee hamma galgala iftaaniitti ala dhokadhu
naa eeyyami. **6** Yoo abbaan kee na barbaadee na
dhabe, 'Daawit waan aarsaan waggaa sababii maatii isaa
guutuutiif achitti dhi'eeffamaa jiruuf akka ariitiidhaan
gara Beetlihem magaalaa ofii isaa dhaquuf cimsee
eeyyama na gaafatee jira' jedhiin. **7** Yoo inni, 'Haa ta'u'
jedhe, garbichi kee ooleera; yoo inni aare garuu akka inni
hammina natti yaade hubachuu dandeessa. **8** Ati garuu
garbicha keetiif garaa laafi. Atii fi garbichi kee fuula
Waaqayyoo duratti kakuu galtaniirtuutii. Yoo ani yakka
qabaadhe atuu na ajjeesi! Maaliif dabarsitee abbaa keetti
na kennita?" **9** Yoonaataanis, "Wanni kun sirraa haa
fagaatu! Ani utuu akka abbaan koo si miidhuu barbaade
beekee silaa sitti hin himun turee?" jedhe. **10** Daawitis,
"Yoo abbaan kee dheekkamsaan siif deebise eenyutu
natti hima?" jedhee gaafate. **11** Yoonaataan, "Kottu
alatti baanaa" jedhe. Kanaafuu isaan lamaanuu walii
wajjin deeman. **12** Kana irratti Yoonaataan Daawitiin
akkana jedhe; "Ani Waaqayyo Waaqa Israa'eliin nan
kakadha; dhugumaan iftaan yoona yaada abbaa koo nan
ilaala! Yoo inni yaada tolaa siif qabaate ani dhaamsa
sitti ergeen si beeksisa. **13** Garuu yoo abbaan koo si
miidhuu barbaadee ani immoo si beeksisee nagaadhaan
si erguu baadhe, Waaqayyo Yoonaataanin haa adabu;
waan caalus itti haa fidu. Waaqayyo akkuma abbaa koo
wajjin ta'e sana si wajjinis haa ta'u. **14** Akka ani hin
ajjeefamneef ati gara laafina hin geeddaramne kan akka
gara laafina Waaqayyoo sana bara jireenya kootii keessa
na argisiisi. **15** Yeroo Waaqayyo diinota Daawit lafa
irraa barbadeessutti illee gara laafinni kee maatii koo
irraa hin citin." **16** Kanaafuu Yoonaataan, "Waaqayyo
diinota Daawit itti gaafatamtoota haa godhu" jedhee
mana Daawit wajjin kakuu seene. **17** Yoonaataan sababii

akkuma lubbuu ofii isaatti Daawitin jaallateef akka
inni amma illee isaaf kakatu godhe. **18** Yoonaataanis
Daawitiin akkana jedhe: “Bori Guyyaa Ayyaana Baatii ti.
Sababii iddoon ati teessu sun duwwaa ta’uuf akka ati hin
jirre ni beekama. **19** Iftaan galgala iddoo yeroo rakkinni
kun jalqabetti itti dhokatte sana dhaqiitii dhagaa Ezeel
bira turi. **20** Ani akka nama waan tokkotti xiyyeeffatee
darbatuutti xiyya sadii naannoo dhagaa sanaatti nan
darbadha. **21** Ergasiis gurbaa tokko ergee, ‘Dhaqiitii xiyya
barbaadi’ nan jedha. Yoo ani, ‘Ilaa, xiyyi siin garana jira;
as fidi’ jedheen, dhugaa Waaqayyo jiraataa, ati homaa
hin taatuutii kottu; balaan tokko iyyuu hin jiru. **22** Yoo
ani gurbichaan, ‘Ilaa, xiyyi siin garas jira’ jedhe garuu
waan Waaqayyo akka ati deemtu barbaadeef deemuu
qabda. **23** Waa’ee waan anaa fi ati mari’anne sanaa akka
Waaqayyo bara baraan anaa fi si gidduutti dhuga ba’aa
ta’e yaadadhu.” **24** Kanaafuu Daawit ala dhokate; yeroo
Guyyaan Ayyaana Baatii ga’ettis mootichi waa nyaachuuf
taa’e. **25** Innis akkuma amala isaa keenyan manaa bira
taa’e; Yoonaataan fuullee isaa, Abneer immoo Saa’ol
cina taa’e; iddoon Daawit garuu duwwaa ture. **26** Saa’ol
gaafas homaa hin dubbanne; inni, “Wanni akka seeraatti
isa xureessu tokko Daawititti dhufuu hin oolu; inni
dhugumaanuu xuraa’aa dha” jedhee yaadaa tureetii.
27 Garuu guyyaa itti aanu jechuunis ji’a sana keessaa
guyyaa lammaffaatti iddoon Daawit ammas duwwaa
ture. Kana irratti Saa’ol ilma isaa Yoonaataaniin, “Ilmi
Isseey sun maaliif kaleessas har’as nyaataaf hin dhufin?”
jedhe. **28** Yoonaataanis akkana jedhee deebise; “Daawit
gara Beetlihem deemuuf jedhee jabeessee eeyyama na
gaafate. **29** Innis, ‘Sababii maatiin keenya magaalaa sana
keessatti aarsaa dhi’eessaa jiruu fi sababii obboleessi koo
akka ani achitti argamuuf na ajajeef nan dhaqa. Yoo ani
fuula kee duratti fudhatama argadhee jiraadhe akka ani
obboloota koo ilaaluu dhaquuf naa eeyyami’ jedhe. Wanni
inni utuu maaddii mootichaatti hin dhi’aatin hafeefis
kanuma.” **30** Saa’olis akka malee Yoonaataanitti aaree
akkana jedheen; “Ati yaa ilma dubartii micciiramtuu fi
finciltuu sanaa! Akka ati ilma Isseey kan si’ii fi haadha si
deesseef qaanii ta’e sanaaf tumsite ani hin beekuu? **31**
Hamma ilmi Isseey lafa irra jirutti atis mootummaan
kees jabaattanii hin dhaabattan. Kanaafuu amma nama
itti ergiitii gara koo fichisiisi; inni du’uu qabaatii!” **32**
Yoonaataanis, “Inni maaliif ajjeefama? Maali godhe?”
jedhee abbaa isaa Saa’olin gaafate. **33** Saa’ol garuu isa
ajjeesuudhaaf eeboo itti darbate. Kanaafuu Yoonaataan
akka abbaan isaa Daawitin ajjeesuuf kutate beeke. **34**
Yoonaataanis akka malee aaree maaddii irraa ka’e; innis
sababii hojii qaanii kan abbaan isaa Daawititti hojjete
sanaan gaddeef bultii lammaffaa ji’a sanaatti homaa hin
nyaanne. **35** Yoonaataan ganama barii Daawitin wal
arguuf gad ba’e. Gurbaan xinnaan tokkos isa wajjin ture.
36 Innis gurbaa sanaan, “Fiigiitii xiyya ani darbadhu
sana barbaadi” jedhe. Akkuma gurbaan sun fiigeen
Yoonaataan isa duubaan xiyya darbate. **37** Yeroo gurbichi
iddoo xiyyi Yoonaataan bu’e sana ga’etti, Yoonaataan isa
waamee, “Xiyyi siin achi jira mitii?” jedhe. **38** Ergasiis,
“Ariifadhu! Dafiitii deemi! Hin dhaabatin!” jedhee itti
iyye; gurbichis xiyya sana fuudhee gara gooftaa isaatti
deebi’e. **39** Gurbaan sun waa’ee waan kana hundaa waan
tokko illee hin beekne; Yoonaataanii fi Daawit qofatu
beeka ture. **40** Ergasiis Yoonaataan mi’a isaa kan lolaa
gurbichatti kennee, “Fuudhiitii gara magaalaatti deebi’i”
jedheen. **41** Erga gurbichi deemee booddee Daawit karaa
kibba dhagaa sanaatii ka’ee yeroo sadii gad jedhee fuula
Yoonaataan duratti addaan lafatti gombifame. Ergasiis
isaan wal dhungatanii walitti boo’an; Daawit garuu caalaa
boo’e. **42** Yoonaataanis Daawitiin, “‘Anaa fi si gidduutti,
sanyii koo fi sanyii kee gidduutti Waaqayyo bara baraan
dhugaa baatuu dha’ waliin jennee akka firummaan
keenya jabaatee dhaabatuuf maqaa Waaqayyootiin walii
kakanneerraatii nagaan deemi” jedhe. Ergasii Daawit
ka’ee qajeele. Yoonaataanis gara magaalaatti deebi’e.

21 Daawit gara magaalaa Noob Abiimelek lubicha bira
dhaqe. Ahiimelekis yeroo isa argetti hollatee, “Ati
maaliif kophaa kee deemta? Maaliif namni tokko illee si
wajjin hin jirru?” jedhee gaafate. **2** Daawitis Ahiimelek
lubichaan akkana jedhe; “Mootichi, ‘Namni tokko iyyuu
waa’ee ergama keetiitii fi qajeelfama keetii beekuu hin
qabu’ jedhee na ajajeera. Namoota koo immoo akka isaan
iddoo tokkotti na eegan itti himeera. **3** Egaa isin maal
of harkaa qabdu? Buddeena shan yookaan waanuma
argachuu dandeessan naa kennaa.” **4** Lubichi garuu
Daawitiin, “Ani buddeena namni kam iyyuu nyaachuu
danda’u asii hin qabu; ta’us buddeenni qulqullaa’aan
namoonni dubartii bira hin ga’in qofti nyaachuu
danda’an as jira” jedhe. **5** Daawitis, “Dhugumaan akkuma
yeroo ani ba’u hunda ta’aa ture sana dubartoonni nurraa
dhowwamaniiru. Ergama qulqulluu hin ta’in irratti
iyyuu mi’i dargaggootaa qulqulluu dha. Har’a immoo
hammam caalaatti haa qulqullaa’uu ree!” jedhee deebise.
6 Kanaafuu lubichi buddeena qulqulleeffame sana
isaaf kenne; buddeena ilaalchaa kan gaafas buddeena
ho’aadhaan iddoo buufamuuf fuula Waaqayyoo duraa
fuudhame sana malee buddeenni biraa achi hin turreetii.
7 Gaafasis tajaajiltoota Saa’ol keessaa tokko akka fuula
Waaqayyoo dura turu dirqisiifamee ture; innis Doo’eeg
namicha Edoom, itti gaafatamaa tiksee Saa’ol ture. **8**
Daawitis, “Ati eeboo yookaan goraadee asii hin qabduu?
Ani sababii hojiin mootichaa ariifachiisaa ta’eef goraadee
yookaan mi’a lolaa tokko illee hin fidannee?” jedhee
Ahiimelekin gaafate. **9** Lubichis deebisee akkana jedhe;
“Goraadeen Gooliyaad Filisxeemichaa kan ati Sulula
Eelaa keessatti ajjeefte sanaa as jira; innis huccuudhaan
maramee diraataan duuba jira. Yoo barbaadde fudhadhu;
isa malee goraadeen biraa as hin jiru” jedheen. Daawitis,
“Kan akka isaa hin jiruutii naa kenni” jedhe. **10** Daawit
gaafas Saa’ol duraa baqatee gara Aakiish mooticha
Gaati dhaqe. **11** Tajaajiltoonni Aakiish garuu, “Daawit
kun mooticha biyyattii mitii?” Inni kan isaan: “‘Saa’ol
kumaatama ajjeese; Daawit immoo kuma kumaatama
ajjeese’ jedhanii faarfatanii sirbaniif sana mitii?” **12**
Daawitis waan kana garaatti qabatee Aakiish mooticha
Gaati akka malee sodaate. **13** Kanaafuu fuula isaanii
duratti akka waan maraatee ta’e; utuma harka isaanii
keessa jiruus cufaa karraa hooqee areeda isaa irra gorora
yaasee akka nama maraatee of godhe. **14** Aakiishis

tajaajiltoota isaatiin akkana jedhe; “Mee namicha kana
ilaalaa! Inni maraatuu dha! Maaliif gara koo isa fiddan?
15 Akka inni fuula koo duratti akkana ta’uuf isa as fiduun
keessan ani nama maraate dhabeetii? Namichi kun mana
koo dhufuu qabaa?”

22 Daawit Gaatii ka’ee gara holqa Adulaamitti baqate.
Obboloonni isaatii fi maatiin abbaa isaa hundi
yeroo waan kana dhaga’anitti gara isaa dhaqan. 2
Namoonni rakkatan hundi yookaan kanneen gatiin
irra jiru hundii fi warri of jibban hundi isa biratti
wal ga’an; innis hoogganaa isaanii ta’e. Namoonni isa
wajjin turanis gara dhibba afurii ti. 3 Daawit achii
ka’ee Miisphaa ishee biyya Mo’aabitti argamtuu dhaqee
mooticha Mo’aabiin, “Hamma ani waan Waaqni naaf
godhu beekutti akka abbaan koo fi haati koo dhufanii
si bira jiraatan ni eeyyamtaa?” jedhe. 4 Innis mootii
Mo’aab biratti isaan dhiise; isaanis yeroo Daawit iddoo
da’annoo keessa turetti mooticha bira jiraatan. 5 Ta’us
Gaad raajichi Daawitiin, “Da’annoo keessa hin turin.
Biyya Yihuudaatti gali” jedhe. Kanaafuu Daawit achii
ba’ee bosona Hereeti seene. 6 Saa’ol akka Daawitii fi
namoonni isaa argaman dhaga’e. Saa’olis eeboo harkatti
qabatee gaara Gibe’aa irra muka tamirii jala taa’aa ture.
Qondaaltonni isaa hundinuus isa bira dhaabachaa turan.
7 Saa’olis akkana isaaniin jedhe; “Yaa namoota Beniyaam
dhaga’aa! Dhugumaan ilmi Isseey lafa qotiisaatii fi iddoo
dhaabaa wayinii hunda keessaniif ni kennaa? Hunda
keessanis ajajjuuwwan kumaatii fi ajajjuuwwan dhibbaa
ni godhaa? 8 Sababiin isin hundi natti malattaniif kanaa?
Yeroo ilmi koo ilma Isseey wajjin kakuu galutti namni
tokko iyyuu natti hin himu. Isin keessaa namni tokko
iyyuu dhimma koo hin qabu yookaan akka ilmi koo akka
inni akkuma har’a gochaa jiru kana akka tajaajilaan koo
riphee na eeggatuuf isa natti kakaasu isin keessaa namni
tokko iyyuu natti hin himu.” 9 Garuu Doo’eeg Edoomichi
kan qondaaltota Saa’ol wajjin dhaabachaa ture sun
akkana jedhee deebise; “Ani ilma Isseey isaa gara Noob
Ahiimelek ilma Ahiixuub bira dhufuu nan arge. 10
Abiimelekis Waaqayyoon isaaf kadhate; akkasumas galaa
fi goraadee Gooliyaad Filisxeemichaa kenneef.” 11 Kana
irratti mootichi Ahiimelek lubicha ilma Ahiixuubitti
nama ergee isaa fi maatii abbaa isaa kanneen Noobitti
luboota turan hunda waamsise; isaanis gara mootichaa
dhufan. 12 Saa’olis, “Yaa ilma Ahiixuub dhaga’i” jedhe.
Innis, “Yaa gooftaa, ani kunoo ti” jedhee deebise. 13
Saa’olis akkana isaan jedhe; “Ati maaliif buddeenaa fi
goraadee kenniteefii Waaqa kadhachuufiidhaan akka inni
natti fincilee akkuma har’a gochaa jiru kana riphee na
eeggatu isa gootee ilma Isseey wajjin natti malatte?” 14
Ahiimelekis deebisee mootichaan akkana jedhe; “Dhirsi
intala mootichaa, ajajaa loltoota si eeganiitii fi namni
mana kee keessatti akka malee kabajamu tajaajiltoota
kee hunda keessaa amanamaan akka Daawit eenyu? 15
Waaqa isaaf kadhachuun koo har’a guyyaa jalqabaatii?
Miti! Mootichi garbicha kee yookaan maatii abbaa isaa
keessaa nama tokko illee yakkamaa hin godhin; garbichi
kee waa’ee waan kana hundaa homaa hin beekuutii.”
16 Mootichi garuu, “Yaa Ahiimelek, dhugumaan ati
ni duuta; atis, maatiin abbaa keetii hundinuus ni
duutu” jedhe. 17 Ergasiis mootichi waardiyyoota isa
bira turaniin, “Sababii luboonni Waaqayyoo kunneen
Daawitiif tumsaniif, itti garagalaatii isaan fixaa. Isaan
akka inni baqachaa ture ni beeku; ta’us natti hin
himne” jedhe. Qondaaltonni mootichaa garuu luboota
Waaqayyoo dha’uudhaaf harka isaanii ol fudhachuu hin
feene. 18 Mootichis, “Itti garagaliitii luboota fixi” jedhee
Doo’eeg Edoomicha ajaje. Kanaafuu Doo’eeg Edoomichi
itti garagalee isaan dha’e. Inni gaafas luboota dirata
quncee talbaa irraa hojjetame uffatan saddeettamii
shan fixe. 19 Noob magaalaa lubootaas, dhiirotaa fi
dubartoota ishee, ijoollee fi daa’imman ishee, loon,
harrootaa fi hoolota ishee goraadeedhaan barbadeesse.
20 Garuu Abiyaataar ilmi Ahiimelek ilma Ahiixuub sun
miliqee gara Daawititti baqate. 21 Innis akka Saa’ol
luboota Waaqayyoo fixe Daawititti hime. 22 Daawitis
Abiyaataariin akkana jedhe; “Ani gaafas yeroo Doo’eeg
Edoomichi achi turetti akka inni dhugumaan Saa’olitti
odeessu beekeera. Badiisa maatii abbaa keetii hundaaf
anatu gaafatama. 23 Ana wajjin turi; hin sodaatin; namni
lubbuu kee barbaadu, lubbuu koos ni barbaada. Ati na
wajjin nagumaan jiraatta.”

23 Daawit yommuu, “Kunoo, Filisxeemonni Qeyiilaatti
waraana bananii oobdii saamaa jiru” jedhanii
itti himanitti, 2 “Ani dhaqee Filisxeemota kanneen
waraanuu?” jedhee Waaqayyoon gaafate. Waaqayyos,
“Dhaqii Filisxeemota waraaniitii Qeyiilaa baraar”
jedhee deebiseef. 3 Namoonni Daawit garuu, “Nu
as Yihuudaa keessatti iyyuu sodaachaa jirra. Yoo
loltoota Filisxeemotaa waraanuuf Qeyiilaa dhaqne
immoo hammam haa sodaannu!” jedhaniin. 4 Daawit
ammas deebi’ee Waaqayyoon gaafate; Waaqayyos,
“Qeyiilaatti gad bu’i; ani Filisxeemota dabarsee harka
keetti nan kennaatii” jedhee deebiseef. 5 Kanaafuu
Daawitii fi namoonni isaa Qeyiilaa dhaqanii Filisxeemota
waraananii horii isaanii booji’an. Daawitis miidhaa
guddaa Filisxeemotatti fidee akkasiin saba Qeyiilaa
baraare. 6 Abiyaataar ilmi Ahiimelek sunis yeroo gara
Qeyiilaa gara Daawititti baqatetti dirata fudhatee dhufe.
7 Akka Daawit Qeyiilaa dhaqe Saa’olitti himan; innis,
“Waan Daawit magaalaa karraa fi danqaraa qabdu
keessa seenuudhaan ofitti cufeef Waaqni isa dabarsee
natti kenneera” jedhe. 8 Saa’olis akka isaan Qeyiilaatti
gad bu’anii Daawitii fi namoota isaa marsaniif jedhee
loltoota isaa hunda duulaaf walitti waammate. 9
Daawitis yeroo akka Saa’ol hammina isatti yaade beeketti
Abiyaataar lubichaan, “Dirata sana as fidi” jedhe. 10
Ergasiis Daawit akkana jedhe; “Yaa Waaqayyo, Waaqa
Israa’el akka Saa’ol gara Qeyiilaa dhufee sababii kootiif
jedhee magaalattii barbadeessuuf karoorfate garbichi
kee dhugumaan dhaga’eera. 11 Jiraattonni Qeyiilaa
isatti dabarsanii na kennuu? Akkuma garbichi kee
dhaga’e sana Saa’ol ni dhufaa? Yaa Waaqayyo Waaqa
Israa’el mee garbicha keetti himi.” Waaqayyos, “Eeyyee
inni ni dhufa” jedhe. 12 Daawit ammas, “Jiraattonni
Qeyiilaa anaa fi namoota koo dabarsanii Saa’olitti ni
kennuu?” jedhee gaafate. Waaqayyos, “Eeyyee isin
kennu” jedhe. 13 Kanaafuu Daawitii fi namoonni isaa
kanneen gara dhibba ja’a ta’an Qeyiilaadhaa ka’anii

gara dhaquu danda'an hunda dhaqan. Saa'olis yommuu
akka Daawit Qeyiilaa keessaa baqate dhaga'etti achi
hin dhaqne. **14** Daawitis da'annoowwan gammoojjii
keessaatii fi gaarran Gammoojjii Ziif keessa ture. Saa'olis
guyyuma guyyaan isa barbaadaa ture; Waaqni garuu
dabarsee harka isaatti Daawitin hin kennine. **15** Daawit
utuu Gammoojjii Ziif keessa iddoo Hooreshaa jedhamu
tokko jiruu akka Saa'ol isa ajjeesuuf dhufe beeke. **16**
Yoonaataan ilmi Saa'olis Daawit bira Hooreshaa dhaqe;
maqaa Waaqaatiinis isa jajjabeesse. **17** Innis, "Hin
sodaatin; abbaan koo Saa'ol harkumaanuu si hin tuqu.
Ati mootii Israa'el taata; ani immoo itti aanaa kee nan
ta'a. Abbaan koo Saa'ol iyyuu waan kana ni beeka"
jedheen. **18** Isaan lamaanuu fuula Waaqayyoo duratti
kakuu walii galan. Ergasii Yoonaataan mana ofii isaatti
gale; Daawit immoo Hooreshaatti hafe. **19** Namoonni Ziif
gara Gibe'aa gara Saa'ol dhaqanii akkana jedhan; "Daawit
kibba Yasemooniin gaara Hakiilaa irra da'annoowwan
Hooreshaa keessa dhokatee gidduu keenya jira mitii? **20**
Yaa mootii, ati gaafa dhufuu feete kottu; nu isa dabarsinee
sitti ni kennina." **21** Saa'olis deebisee akkana jedhe;
"Waan isin naa yaaddaniif Waaqayyo isin haa eebbisu.
22 Dhaqaatii ittuma fufaa qophaa'aa. Iddoo Daawit yeroo
baay'ee dhaquu fi nama achitti isa argu illee hubadhaa.
Akka inni nama daba hojjetu ta'e natti himaniiru. **23**
Iddoo inni itti dhokatu hundumaa barbaadaatii oduu
mirkanaa'aa fidaa kottaa. Ergasii ani isin wajjin nan
deema; yoo inni naannoo sana jiraate ani kumaatama
Yihuudaa hunda keessaa barbaadee isa nan arga." **24**
Kanaafuu isaan ka'anii Saa'ol dursanii Ziif dhaqan.
Daawitii fi namoonni isaa gama kibba Yasemooniin
Gammoojjii Maa'oon kan Arabbaatti argamtu keessa
turan. **25** Saa'olii fi namoonni isaa Daawitin barbaaduu
jalqaban; Daawitis yommuu waan kana itti himanitti
gara kattaatti gad bu'ee Gammoojjii Maa'oon keessa ture.
Saa'olis yeroo waan kana dhaga'etti Daawitin ari'uuf
Gammoojjii Maa'oon seene. **26** Saa'ol gaara gubbaa karaa
tokkoon deemaa ture; Daawitii fi namoonni isaa immoo
Saa'ol duraa baqachuuf jedhanii ariifachaa tulluu sana
irra karaa kaaniin deeman. Yeroo Saa'olii fi namoonni
isaa itti dhi'aatanii Daawitii fi namoota isaa qabachuu
ga'anitti, **27** ergamaan tokko gara Saa'ol dhufee, "Dafiitii
kottu! Filisxeemonni biyyattii weeraranii jiruutii" jedhe.
28 Saa'olis Daawitin ari'uu dhiisee Filisxeemotatti gara
gale. Kanaafuu iddoon sun, "Kattaa gargar ba'umsaa"
jedhame. **29** Daawitis achii deemee da'annoowwan Een
Gaadii keessa jiraate.

24 Erga Saa'ol Filisxeemota ari'uu irraa deebi'ee
booddee, "Daawit Gammoojjii Een Gaad keessa jira"
jedhanii isatti himan. **2** Kana irratti Saa'ol guutummaa
Israa'el keessaa namoota filatamoo kuma sadii fudhatee
Daawitii fi namoota isaa barbaacha gara Kattaa Re'oota
diidaa dhaqe. **3** Saa'olis gara dallaa hoolotaa kan karaa
cinaa sanaa dhufe; holqa tokkotu achi ture; Saa'olis gad
taa'uuf achi seene. Daawitii fi namoonni isaas holquma
sana keessa achi fagaatanii turan. **4** Namoonni Daawitis,
"Guyyaan Waaqayyo, 'Ani akka ati akkuma feete isa
gootuuf diina kee dabarsee harka keetti nan kenna'
jedhee waa'ee isaa sitti hime sun har'a" isaan jedhan.
Daawitis lafa irra loo'ee utuu hin beekamin fiixee wayyaa
Saa'ol irraa kute. **5** Kana booddee Daawit waan fiixee
wayyaa Saa'ol kuteef ni gaabbe. **6** Namoota isaatiinis,
"Gooftaa koo kan Waaqayyo dibetti waan akkasii gochuu
yookaan harka koo isatti ol kaafachuu irraa Waaqayyo
na haa oolchu; inni dibamaa Waaqayyootii" jedhe. **7**
Daawitis dubbii kanaan namoota isaa ifatee akka isaan
Saa'olin hin tuqne godhe. Saa'olis holqa sana keessaa
ba'ee qajeele. **8** Ergasii Daawit holqa sana keessaa ba'ee,
"Yaa gooftaa koo mootii!" jedhee Saa'olin waame. Yeroo
Saa'ol of irra garagalee ilaaletti Daawit gad jedhee,
addaan lafatti gombifamee sagade. **9** Innis Saa'oliin
akkana jedhe; "Ati maaliif dubbii namoonni, 'Daawit si
miidhuu barbaada' jedhan dhageessa? **10** Akka Waaqayyo
holqa kana keessatti dabarsee harka kootti si kenne
har'a ijuma keetiin argiteerta. Namoonni tokko tokko
akka ani si ajjeesu na gorsan; ani garuu si ajjeesuu
nan dide; anis, 'Sababii inni dibamaa Waaqayyoo ta'eef,
ani gooftaa kootti harka koo ol hin fudhadhun' jedhe.
11 Yaa abbaa ko, kunoo fiixee wayyaa keetii harka
koo keessatti ilaali! Ani fiixee wayyaa keetii nan kute;
garuu si hin ajjeefne. Egaa akka ani yakka hin qabnee
fi fincilaa hin ta'in hubadhu. Ani homaa si hin goone;
ati garuu na ajjeesuuf na adamsaa jirta. **12** Waaqayyo
si'ii fi ana gidduutti murtii haa kennu. Yakka ati natti
hojjette Waaqayyo haaloo haa baasu; ani garuu harka
kootiinuu si hin tuqu. **13** Akkuma mammaaksi durii,
'Namoota hamoo irraa waan hamaatu dhufa' jedhu
sana harki koo si hin tuqu. **14** "Mootiin Israa'el eenyun
adamsuuf gad ba'ee? Ati eenyuun ari'aa jirta? Saree
duutee? Tafkiidhaa? **15** Waaqayyo abbaa murtii nuuf
ta'ee gidduu keenyatti haa murteessu. Inni dubbii koo
ilaalee naaf haa falmu; harka kee jalaas na haa baasu."
16 Yeroo Daawit waan kana dubbatee xumuretti Saa'ol,
"Daawit yaa ilma ko, kun sagalee keetii?" jedhee gaafate;
sagalee ol fudhatees boo'e. **17** Innis akkana jedhe; "Ati
na caalaa nama qajeelaa dha; yeroo ani waan hamaa
sitti yaadetti ati immoo waan gaarii naa goote. **18** Ati
waan gaarii naaf goote amma natti himteerta; Waaqayyo
dabarsee harka keetti na kennee ture; ati garuu na hin
ajjeefne. **19** Namni tokko yeroo diina isaa argutti utuu
hin miidhin gad dhiisaa? Waan ati har'a naa goote kanaaf
Waaqayyo gatii siif haa kennu. **20** Akka ati dhugumaan
mootii taatuu fi akka mootummaan Israa'el harka keetti
jabaatee dhaabatu anuu beeka. **21** Ati akka sanyii koo
hin balleessine yookaan akka maqaa koos maatii abbaa
koo keessaa hin balleessine amma maqaa Waaqayyootiin
naaf kakadhu." **22** Kana irratti Daawit Saa'oliif kakate.
Ergasii Saa'ol manatti gale; Daawitii fi namoonni isaa
garuu da'annootti deebi'an.

25 Saamu'eel ni du'e; sabni Israa'el hundi wal
ga'ee isaaf boo'e; mana isaa kan Raamaa jirutti
isa awwaalan. Kana irratti Daawit achii ka'ee gara
Gammoojjii Phaaraanitti gad bu'e. **2** Namni Maa'oon kan
Qarmeloos keessaa qabeenya qabu tokko akka malee
sooressa ture. Innis re'oota kuma tokkoo fi hoolota kuma
sadii kanneen Qarmeloositti rifeensa irraa haadatu qaba
ture. **3** Maqaan isaa Naabaal, kan niitii isaa immoo

Abiigayiilii dha. Isheen dubartii beektuu fi bareedduu
turte; dhirsi ishee garuu addaggee fi hamaa ture; gosti
isaas gosa Kaaleb. **4** Daawit akka Naabaal Gammoojjii
keessatti hoolota isaa irraa rifeensa haaddachaa jiruu
ni dhaga'e. **5** Kanaafuu akkana jedhee dargaggoota
kudhan erge; "Naabaal bira gara Qarmeloos dhaqaatii
maqaa kootiin nagaa isa gaafadhaa. **6** Akkanas jedhaanii:
'Bara dheeraa jiraadhu! Nagaan siif haa ta'u; nagaan
maatii keetiifis haa ta'u! Waan ati qabdu hundaafis
haa ta'u! **7** "'Ani amma akka yeroon kun yeroo itti
hoolota irraa rifeensa haadan ta'e dhaga'eera. Yeroo
tiksoonni kee nu wajjin turanitti nu isaan hin miine;
yeroo isaan Qarmeloos keessa turan guutuus wanni
isaan qaban tokko iyyuu jalaa hin badne. **8** Hojjettoota
kee gaafadhu; isaan sitti himuutii. Kanaafuu waan nu
yeroo gaarii dhufneef dargaggoota kootiif arjoomi.
Maaloo tajaajiltoota keetii fi ilma kee Daawitiif waanuma
amma harkaa qabdu kenni.'" **9** Namoonni Daawitis
yeroo achi ga'anitti maqaa Daawitiin dhaamsa kana
Naabaalitti himanii deebii isaa eeggatan. **10** Naabaalis
tajaajiltoota Daawitiif akkana jedhee deebise; "Daawit
kun eenyu? Ilmi Isseey kun eenyu? Yeroo ammaa
tajaajiltoonni hedduun gooftota isaanii jalaa badaa jiru.
11 Egaa ani maaliifan buddeena koo, bishaan koo fi
foon namoota hoolota koo irraa rifeensa haadaniif qale
namoota eessaa akka dhufan hin beekamneef kenna?"
12 Namoonni Daawitis of irra garagalanii deebi'an. Yeroo
deebi'anittis waan hunda isatti himan. **13** Daawitis
namoota isaatiin, "Goraadee keessan hidhadhaa!" jedhe.
Kanaafuu isaan goraadee isaanii hidhatan; Daawitis
goraadee isaa hidhate. Namoonni gara dhibba afur
ta'an Daawit wajjin deeman; namoonni dhibbi lama
immoo mi'a biratti hafan. **14** Tajaajiltoota keessaa inni
tokko akkana jedhee Abiigayiil niitii Naabaalitti hime:
"Daawit akka isaan gooftaa keenyaaf nagaa dhi'eessaniif
gammoojjiidhaa ergamoota ergee ture; inni garuu akka
malee isaan arrabse. **15** Ta'us namoonni kunneen nuuf
baay'ee gaarii turan. Isaan nu hin miine; yeroo isaan
wajjin bosona turre hundas wanti tokko iyyuu nu jalaa
hin badne. **16** Yeroo nu hoolota keenya isaan bira
tiksaa turre hunda isaan halkanii fi guyyaa dallaa nuu
ta'anii turan. **17** Sababii gooftaa keenyaa fi guutummaa
mana isaa balaan marseef ati amma waan gochuu
dandeessu yaadi. Sababii inni nama hamaa akkanaa
ta'eef namni tokko iyyuu isatti dubbachuu hin danda'u."
18 Abiigayiil yeroo hin balleessine. Isheen buddeena
dhibba lama, daadhii wayinii qalqalloo lama; hoolota
qalmaaf qopheeffaman shan, akaayii safartuu shan,
maxinoo ija wayinii dhibba tokkoo fi maxinoo ija harbuu
dhibba lama fudhattee harreetti fe'atte. **19** Ergasii
tajaajiltoota isheetiin, "Na dursaatii deemaa; ani isinan
qaqqaba" jette. Garuu dhirsa ishee Naabaalitti hin
himne. **20** Utuma isheen harree yaabbattee tulluudhaan
da'attee gad bu'aa jirtuu Daawitii fi namoonni isaa
isheetti dhufan; isheenis isaan simatte. **21** Daawit
akkana jedhee ture; "Ani akka wanni inni qabu tokko
illee jalaa hin badneef gammoojjiitti qabeenya namicha
kanaa eeguun koo gatii dhabeera. Inni waan gaarii ani
isaaf godheef waan hamaa naaf deebiseera. **22** Yoo ani
bori ganama waan kan isaa ta'e keessaa dhiira tokko
illee lubbuun hambise, Waaqni Daawitin haa adabu;
adabbiin sunis akka malee haa cimu!" **23** Abiigayiil
yeroo Daawitin argitetti daftee harree ishee irraa buutee
adda isheetiin fuula Daawit duratti lafatti gombifamtee
sagadde. **24** Isheenis miilla isaa irratti kuftee akkana
jette: "Yaa gooftaa ko, balleessaan hundi ana qofa irra
haa jiraatu. Maaloo akka garbittiin kee sitti dubbattu
eeyyamiif; waan garbittiin kee dubbachuu barbaaddus
dhaga'i. **25** Gooftaan koo waa'ee namicha hamaa sanaa
waa'ee Naabaal homaattuu hin hedin. Inni akkuma
maqaa isaa ti; hiikkaan maqaa isaas gowwaa jechuu dha.
Gowwummaanis isa wajjin jira. Ani garbittiin kee garuu
namoota gooftaan koo erge sana hin argine. **26** Akka ati
dhiiga hin dhangalaafnee fi akka harka keetiin haaloo
hin baafne Waaqayyo si eegeera; dhugaa Waaqayyo
jiraataa; du'a kee ti; diinonni keetii fi warri gooftaa
koo miidhuu barbaadan hundi akkuma Naabaal haa
ta'an. **27** Kennaan garbittiin kee gooftaa kootiif fidde
kunis namoota si duukaa bu'aniif haa kennamu. **28**
"Waan gooftaan koo lola Waaqayyoo loluuf Waaqayyo
gooftaa kootiif dhugumaan mootummaa bara baraa ni
dhaabaatii. Maaloo balleessaa garbittii keetii dhiisiif.
Bara jireenya keetii keessas yakki tokko iyyuu sirratti hin
argamin. **29** Eenyu iyyuu lubbuu kee balleessuuf jedhee
si ari'u illee, lubbuun gooftaa koo waldaa jiraattotaa
keessatti Waaqayyo Waaqa keetiin ni eegamti. Inni garuu
akkuma waan wiirtuu furrisa keessaa furrifamuutti
lubbuu diina keetii furrisee ni darbata. **30** Yeroo
Waaqayyo akkuma gooftaa kootiif waadaa gale sanatti
waan gaarii hunda godheefii Israa'el irratti hoogganaa
godhee isa muudutti, **31** gooftaan koo sababii yakka
malee dhiiga dhangalaasuutiin yookaan sababii haaloo
baafachuutiin waan isa gaabbisiisu yookaan waan qalbii
isaa tuqu tokko illee hin qabaatin. Yeroo Waaqayyo
Waaqni kee gooftaa kootiif waan gaarii godhutti garbittii
kee yaadadhu." **32** Daawitis Abiigayiiliin akkana jedhe;
"Waaqayyo Waaqni Israa'el inni akka ati har'a na argituuf
natti si erge haa eebbifamu. **33** Ati sababii har'a gorsa
gaarii naa kennitee dhiiga dhangalaasuu fi harkuma
kootiin haaloo baafachuu irraa na deebifteef eebbifami.
34 Dhugaa Waaqayyo Waaqa Israa'el kan isin miidhuu na
dhowwe jiraataa sanaa, utuu ati daftee na arguuf dhufuu
baattee silaa ilmaan Naabaal keessaa dhiirri tokko iyyuu
hamma lafti bariitutti hin hambifamu ture." **35** Daawitis
ergasii waan isheen isaaf fidde sana harka ishee irraa
fuudhatee, "Nagaan gali. Ani waan ati jette dhaga'eera;
gaaffii kees fudhadheera" jedhe. **36** Yeroo Abiigayiil gara
Naabaal dhaqxetti, inni mana isaatti cidha akkuma cidha
mootii tokkoo qopheessee ture. Innis gammachuudhaan
guutamee akka malee machaa'ee ture. Kanaafuu isheen
hamma lafti bariitutti waan tokko illee isatti hin himne.
37 Ganama sanas yeroo machiin Naabaal irraa galetti
niitiin isaa waan kana hunda itti himte; onneen isaas ni
dhaabatte; innis akkuma dhagaa ta'e. **38** Bultii kudhan
booddee Waaqayyo Naabaalin dha'e; innis ni du'e. **39**
Daawitis yeroo akka Naabaal du'e dhaga'etti, "Waaqayyo
isa arrabsoo Naabaal haaloo naaf baaseef galanni haa
ga'u. Inni garbicha isaa yakka hojjechuu dhowwee yakka

Naabaal matuma isaatti deebiseeraatii” jedhe. Daawitis
akka isheen niitii isaaf taatu gaafachuuf Abiigayiilitti
ergaa erge. **40** Tajaajiltoonni isaas Qarmeloos dhaqanii
Abiigayiiliin, “Daawit akka ati isaaf niitii taatuuf akka nu
isatti si geessinuuf sitti nu erge” jedhan. **41** Isheenis adda
isheetiin lafatti gombifamtee, “Garbittiin kee kunoo
ti; ani si tajaajiluu fi miilla tajaajiltoota gooftaa koo
dhiquuf qophaa’eera” jette. **42** Abiigayiilis daftee harree
yaabbattee tajaajiltoota ishee dubara shan qabattee
ergamoota Daawit wajjin deebitee dhaqxee Daawitiif
niitii taate. **43** Akkasumas Daawit biyya Yizri’eel keessaa
Ahiinoo’amin fuudhe; lamaan isaanii iyyuu niitota
ta’aniif. **44** Saa’ol garuu Miikaal intala isaa kan niitii
Daawit turte sana Phaltii’eel ilma Laayish kan lammii
Galiim ture sanatti heerumsiise.

26 Namoonni Ziif gara Gibe’aa Saa’ol bira dhaqanii,
“Kunoo Daawit gaara Hakiilaa kan Yasemoonitti
garagaltu irra dhokatee jira mitii?” jedhan. **2** Kanaafuu
Saa’ol namoota Israa’el keessaa filataman kuma sadii
wajjin Daawitin barbaacha Gammoojjii Ziifitti gad
bu’e. **3** Saa’ol qubata isaa daandii gaara Hakiilaa kan
Yasemoonitti garagalu sana cina dhaabbate; Daawit
garuu gammoojjii keessa ture. Innis yeroo akka Saa’ol isa
duukaa bu’aa jiru beeketti, **4** basaastota ergee akka Saa’ol
dhugumaan achi ga’e mirkaneeffate. **5** Daawitis achii
ba’ee iddoo Saa’ol qubate dhaqe. Innis iddoo Saa’olii fi
Abneer ilmi Neer ajajaan loltootaa ciciisan arge. Saa’ol
qubata keessa rafe; loltoonnis isa marsanii turan. **6**
Daawitis Ahiimelek namicha Heetii fi Abiishaayi ilma
Zeruuyaa obboleessa Yoo’aabiin, “Eenyutu na wajjin
gara qubata kanaa Saa’olitti seena?” jedhee gaafate.
Abiishaayis, “Anatu si wajjin seena” jedhe. **7** Kanaafuu
Daawitii fi Abiishaayi halkaniin gara loltootaa dhaqan;
Saa’ol eeboo isaa mataa isaa bira lafatti dhaabee qubata
keessa rafaa ture. Abneerii fi loltoonni immoo isa
marsanii ciciisaa turan. **8** Abiishaayis Daawitiin, “Har’a
Waaqni diinota kee dabarsee harka keetti kenneera. Mee
akka ani utuu itti hin deebi’in yeruma tokkoon eeboo
kootiin waraanee lafatti isa hodhu naa eeyyami; irra
deebi’ee dha’uus na hin barbaachisu” jedhe. **9** Daawit
garuu Abiishaayiin akkana jedhe; “Isa hin ajjeesin! Namni
nama Waaqayyo dibetti harka ol fudhatee yakka malee
hafu jiraa? **10** Dhugaa Waaqayyo jiraataa, Waaqayyo
mataan isaa iyyuu isa ni galaafata yookaan inni yeroon
isaa ga’ee ni du’a yookaan duula dhaqee achitti ni du’a.
11 Garuu akka ani dibamaa Waaqayyootti harka koo ol
hin kaafanne Waaqayyo na haa eegu; amma garuu eeboo
fi cuggee bishaanii kan mataa isaa bira jiru fuudhiitii
haa deemnu.” **12** Kanaafuu Daawit eeboo fi cuggee
bishaanii kan mataa Saa’ol bira ture sana fudhatee
ka’anii deeman. Namni waan kana arge yookaan beeke
tokko iyyuu hin turre yookaan namni tokko iyyuu hin
dammaqne. Sababii Waaqayyo hirriba cimaa isaanitti
gad dhiiseef hundi isaanii rafanii turan. **13** Ergasii
Daawit gamatti ce’ee fagaatee fiixee gaara irra dhaabate;
gidduu isaaniis lafa bal’aatu ture. **14** Daawitis loltootaa fi
Abneer ilma Neeriitiin, “Yaa Abneer, ati deebii naaf hin
kennituu?” jedhee lallabe. Abneeris deebisee, “Ati kan
mootiitti iyyitu eenyu?” jedhe. **15** Daawit akkana jedhe;
“Abneer, ati jagna mitii? Israa’el keessatti namni siin
qixxaatu eenyu? Ati maaliif gooftaa kee mooticha sirriitti
hin eegne? Kunoo namni tokko gooftaa kee mooticha
ajjeesuuf dhufee tureetii. **16** Wanni ati goote gaarii miti.
Dhugaa Waaqayyo jiraataa, atii fi namoonni kee du’uu
qabdu; isin gooftaa keessan dibamaa Waaqayyoo sana
hin eegneetii. Mee naannoo kee ilaali. Eeboo fi cuggeen
bishaanii kan mataa mootichaa bira ture sun meerre?”
17 Saa’ol sagalee Daawit beekee, “Yaa ilma koo Daawit,
kun sagalee keetii?” jedhe. Daawitis, “Eeyyee; sagalee
koo ti; yaa gooftaa koo mootii” jedhee deebise. **18** Itti
fufees akkana jedhe; “Gooftaan koo maaliif tajaajilaa
isaa ari’a? Ani maalin godhe? Ani yakka maalin qaba?
19 Egaa mee gooftaan koo mootichi dubbii tajaajilaa isaa
haa dhaga’u. Yoo Waaqayyo natti si kakaasee jiraate
inni aarsaa haa fudhatu. Garuu namoonni yoo waan
kana godhanii jiraatan fuula Waaqayyoo duratti haa
abaaraman! Isaan akka ani dhaala Waaqayyoo keessaa
qooda hin qabaanneef na ari’anii, ‘Dhaqiitii waaqota
biraa tajaajili’ jedhan. **20** Dhiigni koo fuula Waaqayyoo
duraa fagaatee akka lafatti dhangala’u hin godhin.
Akkuma namni tokko gaara gubbaatti gogorrii adamsu
sana mootiin Israa’el tafkii barbaaduu ba’eera.” **21**
Saa’olis, “Ani yakka hojjedheera. Yaa ilma koo Daawit
kottuu deebi’i. Sababii har’a lubbuun koo fuula kee
duratti ulfina argatteef ani lammata si miidhuu hin
yaalu. Ani dhugumaan hojii gowwummaa hojjedheera;
guddaas dogoggoreera jedhe.” **22** Daawitis akkana jedhee
deebise; “Eeboon mootichaa kunoo ti; dargaggoota kee
keessaa namni tokko dhufee haa fuudhu. **23** Waaqayyo
nama hundaaf qajeelummaa isaatii fi amanamummaa
isaatiif gatii ni kenna. Waaqayyo har’a dabarsee harka
kootti si kennee ture; ani garuu dibamaa Waaqayyootti
harka ol hin fudhadhu. **24** Akkuma ani har’a lubbuu
kee ulfeesse kana, Waaqayyos lubbuu koo ulfeessee
rakkina hunda jalaa na haa baasu.” **25** Kana irratti
Saa’ol Daawitiin, “Yaa ilma koo Daawit eebbifami; ati
waan guddaa hojjetta; dhugumaanis ni mo’atta” jedhe.
Kanaafuu Daawit karaa isaa itti fufe; Saa’olis gara
manaatti deebi’e.

27 Daawit garuu akkana jedhee yaade; “Guyyoota
kanneen keessaa gaafa tokko ani harka Saa’oliin
nan ajjeefama. Wanni ani gochuu qabu guddaan gara
biyya Filisxeemotaatti baqachuu dha. Ergasiis Saa’ol
guutummaa biyya Israa’el keessa na barbaaduu ni dhiisa;
anis harka isaa jalaa nan ba’a.” **2** Kanaafuu Daawit
namoota dhibba ja’aan isa wajjin turan wajjin ka’ee
Aakiish mooticha Gaati, ilma Maa’ooki bira dhaqe. **3**
Daawitii fi namoonni isaa Gaati keessa Aakiish bira
turan. Tokkoon tokkoon namaas maatii isaa wajjin
ture; Daawitis niitota isaa lamaan jechuunis Ahiinoo’am
kan lammii Yizri’eelii fi Abiigayiil lammii Qarmeloos
kan niitii Naabaal turte sana wajjin ture. **4** Saa’olis
yommuu akka Daawit gara Gaatitti baqate dhaga’etti
isa barbaaduu dhiise. **5** Daawitis Aakiishiin, “Yoo
ani fuula kee duratti surraa argadhee jiraadhe, akka
ani achi jiraadhuuf magaalaawwan biyyattii keessaa
magaalaa tokko keessatti iddoon naaf haa kennamu.
Garbichi kee maaliif si wajjin magaalaa mootii keessa

jiraata?" jedhe. **6** Akkasiin Aakiish gaafuma sana
Siiqlaagin isaaf kenne; magaalattiinis gaafasii jalqabdee
kan mootota Yihuudaa taate. **7** Daawitis waggaa tokkoo
fi ji'a afur biyya Filisxeemotaa jiraate. **8** Yeroo sanattis
Daawitii fi namoonni isaa ka'anii Geshuurota, Girzootaa
fi Amaaleqoota weeraran. Namoonni kunneen bara
duriitii jalqabanii biyya Shuuri kan hamma Gibxitti
bal'atu keessa jiraachaa turan. **9** Daawit yeroo biyya
sana lole hunda dhiira yookaan dubartii tokko illee
lubbuun hin hambifne; garuu hoolotaa fi loon, harrootaa
fi gaalawwan akkasumas uffata fudhatee gara Aakiishitti
deebi'e. **10** Yeroo Aakiish, "Har'a eenyun weerartan?"
jedhee gaafatetti, Daawit, "Negeeb Yihuudaa" yookaan
"Negeeb Yerami'eelotaa" yookaan "Negeeb Qeenotaa"
jedhe. **11** Daawitis, "Waan isaan, 'Wanni Daawit godhe
kana dha' jedhanii nurratti odeessan" jedhee yaadeef
akka dhiirri yookaan dubartiin tokko iyyuu Gaatitti
geeffamaniif lubbuun hin hambifne. Wanni inni yeroo
biyya Filisxeem keessa jiraate hunda hojjetes kanuma
ture. **12** Aakiishis waan, "Inni saba isaa Israa'el biratti
jibbamaa of godheera; kanaafuu bara baraan garbicha
koo ta'a" jedhee yaadeef Daawitin ni amane.

28 Bara sana keessa Filisxeemonni Israa'eloota loluuf
humna isaanii walitti qabatan. Aakiishis Daawitiin,
"Akka atii fi namoonni kee na wajjin duuluu qabdan
beeki" jedhe. **2** Daawitis, "Waan garbichi kee hojjechuu
danda'u ati iyyuu yeroo sana ni argita" jedhe. Aakiish
deebisee, "Baay'ee gaarii dha; ani bara jireenya koo
guutuu waardiyyaa koo sin godhadha" jedhe. **3** Bara
sana Saamu'eel du'ee Israa'eloonni hundi boo'aniifii
magaalaa isaa Raamaatti isa awwaalan. Saa'olis ilaaltotaa
fi eker dubbiftoota biyyaa baasee ture. **4** Filisxeemonni
wal ga'anii Suunamin qubatan; Saa'ol immoo Israa'eloota
hunda walitti qabee Gilbo'aa keessa qubate. **5** Saa'ol
yeroo qubata Filisxeemotaa argetti ni na'e; garaan
isaas sodaan raafame. **6** Innis Waaqayyoon gaafate;
Waaqayyo garuu abjuudhaan yookaan Uriimiidhaan
yookaan raajotaan deebii hin kennineef. **7** Kana irratti
Saa'ol tajaajiltoota isaatiin, "Akka ani dhaqee ishee
gaafadhuuf dubartii eker dubbiftuu naaf barbaadaa"
jedhe. Isaanis, "Kunoo dubartiin ekeraa dubbiftu tokko
Eendoor jirti" jedhan. **8** Kanaafuu Saa'ol wayyaa biraa
uffatee bifa geeddarachuudhaan tajaajiltoota isaa lama
wajjin halkaniin gara dubartii ekeraa dubbiftuu sanaa
dhaqe. Innis, "Ekeraa naaf dubbisiitii nama ani maqaa
isaa sitti himu ol naaf baasi" jedhe. **9** Dubartiin sun
garuu, "Ati waan Saa'ol hojjete dhugumaan beekta.
Inni ilaaltotaa fi eker dubbiftoota lafa irraa fixeera.
Egaa maaliif lubbuu koo kiyyoo du'aa keessa galchita
ree?" jetteen. **10** Saa'olis maqaa Waaqayyootiin isheef
kakatee, "Dhugaa Waaqayyo jiraataa, ati waan kanaaf
hin adabamtu" jedhe. **11** Dubartittiin sunis, "Ani eenyun
ol siif baasu ree?" jettee gaafatte. Innis, "Saamu'eelin
ol naaf baasi" jedhe. **12** Dubartiin sunis yommuu
Saamu'eelin argitetti guddiftee iyyite. Saa'oliin, "Maaliif
na gowwoomsite? Ati Saa'olii dha!" jette. **13** Mootichis,
"Hin sodaatin. Ati maal argaa jirta?" isheen jedhe.
Dubartiin sunis, "Ani hafuura lafa keessaa ol ba'aa
jiru tokko nan arga" jette. **14** Saa'olis, "Inni maal
fakkaata?" jedhee gaafate. Isheenis, "Jaarsi wayyaa
dheeraa uffate tokko ol ba'aa jira" jette. Saa'olis akka
namni sun Saamu'eel ta'e beeke; gad jedhees addaan
lafatti gombifamee sagade. **15** Saamu'eelis Saa'oliin,
"Ati maaliif ol na baasuudhaan na jeeqxa?" jedhe.
Saa'olis akkana jedheen, "Ani baay'ee dhiphadheera;
Filisxeemonni na lolaa jiru; Waaqnis narraa garagaleera.
Inni raajotaan yookaan abjuudhaan deebii naa hin kennu.
Kanaafuu akka ati waan ani gochuu qabu natti himtuufan
si waammadhe." **16** Saamu'eelis akkana jedhe; "Ati
erga Waaqayyo sirraa garagalee diina sitti ta'ee maaliif
na waamta? **17** Waaqayyo waanuma duraan dursee
karaa kootiin dubbate sana fiixaan baase. Waaqayyo
mootummaa harka kee keessaa butee ollaa kee keessaa
nama tokkoof jechuunis Daawitiif kenneera. **18** Sababii
ati Waaqayyoof hin ajajaminiif yookaan dheekkamsa isaa
sodaachisaa sana Amaaleqoota irratti hin raawwatiniif
Waaqayyo har'a waan kana sitti fideera. **19** Israa'elii fi
si'i illee Waaqayyo dabarsee harka Filisxeemotaatti ni
kenna; atii fi ilmaan kee bori gara koo dhuftu. Waaqayyos
loltoota Israa'el dabarsee Filisxeemotatti ni kenna." **20**
Saa'ol waan dubbii Saamu'eeliin akka malee sodaateef
yeruma sana hojjaa isaa guutuudhaan kufe. Inni waan
halkanii fi guyyaa sana guutuu homaa hin nyaatiniif
humna dhabee ture. **21** Dubartittiinis yommuu gara
Saa'ol dhuftee akka inni akka malee sodaate argitetti
akkana jette; "Kunoo tajaajiltuun kee siif ajajamteerti.
Ani lubbuu kootti murteessee waan ati jette godheera.
22 Ammas maaloo tajaajiltuu kee dhaga'i; ani nyaata
xinnoo siifan kenna; atis nyaattee jabaattee karaa kee
qajeelta." **23** Inni immoo, "Hin nyaadhu" jedhee dide.
Ta'us namoonni isaa dubartittii wajjin isa jajjabeessinaan
inni isaan dhaga'e. Lafaa ka'ees siree irra taa'e. **24**
Dubartiin sunis dibicha gabbifame tokko manaa qabdi
turte; isheenis yeroodhuma sana qalte. Daakuu xinnoo
fuutee sukkuumtee buddeena raacitii hin qabne tolchite.
25 Isheenis Saa'olii fi namoota isaatiif dhi'eessite; isaanis
ni nyaatan. Halkanuma sanas achii ka'anii deeman.

29 Filisxeemonni loltoota isaanii hunda Afeeqitti
walitti qabatan; Israa'eloonni immoo burqaa
Yizri'eel keessa jiru bira qubatan. **2** Yommuu
bulchitoonni Filisxeem dhibba dhibbaa fi kuma kumaan
qoodamanii duulanitti Daawitii fi namoonni isaa Aakiish
wajjin dugda duuba deemaa turan. **3** Ajajjoonni loltoota
Filisxeemis, "Ibroonni kunneen maali asii hojjetu?"
jedhanii gaafatan. Aakiishis deebisee, "Kun Daawit
qondaalticha Saa'ol mooticha Israa'el sanaa mitii? Inni
waggaa tokko caalaa na wajjin ture; gaafa inni Saa'olin
dhiisee jalqabee hamma ammaatti ani yakka tokko
illee isa irratti hin argine" jedhe. **4** Ajajjoonni loltoota
Filisxeem garuu isatti aaranii akkana jedhan; "Akka inni
iddoo ati isa itti ramadde sanatti deebi'uuf namicha
kana deebisii ergi. Inni nu wajjin duuluu hin qabu;
yoo kanaa achii inni lola keessatti nutti garagala.
Inni yoo mataa namoota keenyaa kukkutuudhaan ta'e
malee akkamitti gooftaa isaatti araaramuu danda'a?
5 Daawit kun namichuma isaan, "'Saa'ol kumaatama
ajjeese; Daawit immoo kuma kumaatama ajjeese' jedhanii
sirbanii shubbisaniif sana mitii?" **6** Kanaafuu Aakiish

Daawitin waamee akkana jedheen; “Dhugaa Waaqayyo
jiraataa, ati nama amanamaa turte; ani utuu ati na
wajjin loltoota keessa tajaajiltee nan gammada. Gaafa
ati na bira dhuftee jalqabee hamma har’aatti ani yakka
tokko illee sirratti hin argine; garuu bulchitoonni si hin
fudhanne. 7 Deebi’ii nagaan deemi; waan bulchitoota
Filisxeemotaa gaddisiisu tokko illee hin hojjetin.” 8
Daawit, “Garuu ani maalin godhe? Erga ani gara kee
dhufee jalqabee hamma ammaatti yakki ati tajaajilaa
kee irratti argite maali? Ani maaliifin dhaqee diinota
gooftaa koo mootichaa waraanuu hin danda’u?” jedhee
gaafate. 9 Aakiish akkana jedhee deebiseef; “Ani akka ati
fuula koo duratti akkuma ergamaa Waaqayyoo namatti
toltu beeka; ta’us ajajjoonni Filisxeemotaa, ‘Inni nu
wajjin duuluu hin qabu’ jedhaniiru. 10 Egaa amma
ka’iitii tajaajiltoota gooftaa keetii kanneen si wajjin
dhufan wajjin ganamaan akkuma lafti ifeen deemaa.”
11 Kanaafuu Daawitii fi namoonni isaa ganama bariin
ka’anii gara biyya Filisxeemotaa dhaquuf qajeelan;
Filisxeemonni immoo gara Yizri’eelitti ol ba’an.

30 Daawitii fi namoonni isaa guyyaa sadaffaatti
Xiiqlaag ga’an. Yeroo sanattis Amaaleqoonni
Negeebii fi Siiqlaagin weeraranii turan. Isaanis Xiiqlaagin
dha’anii ibiddaan guban; 2 dubartootaa fi warra achi
keessa turan hunda, dargaggeeyyii fi jaarsolii booji’an.
Hunda isaanii fudhatanii deeman malee nama tokko
illee hin ajjeefne. 3 Yommuu Daawitii fi namoonni
isaa Siiqlaag dhufanitti magaalattiin ibiddaan gubamtee
niitonni isaanii, ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii
hundinuu booji’amanii turan. 4 Kana irratti Daawitii fi
namoonni isa wajjin turan hamma boo’uu dadhabanitti
iyyanii boo’an. 5 Niitonni Daawit lamaanuu jechuunis
Ahiinoo’am Yizri’eelittiinii fi Abiigayiil niitiin Naabaal
namichi Qarmeloos sun irraa du’e qabamanii turan.
6 Daawit waan namoonni dhagaadhaan isa tumuuf
mari’achaa turaniif akka malee yaadda’e; tokkoon
tokkoon namaa sababii ilmaanii fi intallan isaatiif garaan
isaa gubatee ture. Daawit garuu Waaqayyo Waaqa
isaatiin jabina argate. 7 Daawitis Abiyaataar lubicha ilma
Ahiimelekiin, “Dirata sana naa fidi” jedhe. Abiyaataaris
ni fideef; 8 Daawitis, “Ani garee weerartootaa kana
duukaa bu’uu? Ani isaan qaqqabuu nan danda’aa?”
jedhee Waaqayyoon gaafate. Innis deebisee, “Isaan
duukaa bu’aa; ni qaqqabdaatii; boojuu illee dhugumaan
irraa buufatta” jedheen. 9 Daawitii fi namoonni isa
wajjin turan dhibbi ja’an gara Laga Besoor dhufan;
gartokkeen isaaniis achitti hafan. 10 Namoonni dhibba
lama waan akka malee dadhabaniif laga Besoor ce’uu
hin dandeenye. Daawitii fi namoonni dhibba afur garuu
ittuma fufanii duukaa bu’an. 11 Isaanis namicha Gibxi
tokko dirree irratti arganii Daawititti fidanii bishaan inni
dhuguu fi waan inni nyaatu kennaniif. 12 Akkasumas
bixxillee harbuu cabaa tokkoo fi bixxillee ija wayinii lama
kennaniif. Innis nyaatee lubbuun itti deebite; inni guyyaa
sadii fi halkan sadii homaa hin nyaanne, bishaanis hin
dhugne tureetii. 13 Daawitis, “Ati kan eenyuu ti? Eessaa
dhufte?” jedhee isa gaafate. Namichis akkana jedhe;
“Ani nama biyya Gibxi; garbicha Amaaleqicha tokkoo ti.
Gooftaan koo guyyaa sadiin dura ani fayyaa dhabnaan
na gatee deeme. 14 Nus Negeeb kan Kereetotaa, kutaa
Yihuudaatii fi Negeeb Kaaleb weerarree Siiqlaagin
ibiddaan gubne.” 15 Daawitis, “Iddoo gareen weerartuu
kanaa jirutti na geessuu ni dandeessaa?” jedheen. Innis
deebisee, “Akka na hin ajjeefne yookaan akka dabarsitee
gooftaa kootti na hin kennine fuula Waaqaa duratti naa
kakadhu; anis iddoo isaan jiranitti sin geessaa” jedhe.
16 Yommuu namichi sun iddoo isaan jiranitti Daawitin
geessetti, Amaaleqoonni sababii boojuu guddaa biyya
Filisxeemii fi Yihuudaatii fudhatan sanaatiif baadiyyaa
keessa faffaca’anii nyaachaa, dhugaa, sirbaas turan. 17
Daawitis galgala sanaa jalqabee hamma galgala guyyaa
itti aanuutti isaan waraane; dargaggeeyyii dhibba afur
kanneen gaalawwan yaabbatanii baqatan malee isaan
keessaa namni tokko iyyuu hin miliqne. 18 Daawit waan
Amaaleqoonni booji’an hunda harkaa buufate; niitota
isaa lamaanis ni deebifate. 19 Wanni tokko iyyuu hin
hir’anne; jechuunis dargaggeessi yookaan jaarsi, dhiirri
yookaan durbi, wanni saamame yookaan wanni isaan
fudhatan tokko iyyuu hin hir’anne. Daawit waan hunda
harkaa buufatee fide. 20 Innis bushaayee fi loon isaanii
hunda fudhate; namoonni isaas, “Kun boojuu Daawit”
jechaa fuula horii kaanii dura isaan oofan. 21 Daawit
gara namoota dhibba lamaan akka malee dadhabanii isa
duukaa bu’uu hin danda’in kanneen Laga Besoor biratti
duubatti hafan sanaa dhufe. Isaanis Daawitii fi namoota
isaa simachuu gad bu’an. Daawitis yeroo namoota sanatti
dhi’aatetti nagaa isaan gaafate. 22 Garuu namoonni
hamoonii fi warri rakkina uuman kanneen duukaa
buutota Daawit wajjin turan hundi, “Waan isaan nu
wajjin hin duuliniif nu boojuu deebifanne kana isaan
wajjin hin qooddannu. Ta’us tokkoon tokkoon isaanii
niitii fi ijoollee isaanii fudhatanii haa deeman” jedhan.
23 Daawit immoo akkana jedhee deebise; “Lakkisaa, yaa
obboloota ko, isin waan Waaqayyo nuuf kenne irratti
waan akkanaa gochuu hin qabdan. Inni nu eegee waraana
nutti dhufe illee dabarsee harka keenyatti kenneera.
24 Eenyutu waan isin jettan kana dhaga’a? Qoodni
namicha mi’a eeguu, qooda namicha duula dhaqeetiin
tokkuma. Isaan hundi haaluma tokkoon qooddatu.”
25 Daawitis gaafasii jalqabee hamma har’aatti waan
kana seeraa fi sirna godhee saba Israa’eliif dhaabe. 26
Daawit yommuu Siiqlaag ga’etti, “Kun kennaa boojuu
diinota Waaqayyoo keessaa isinii kennamee dha” jedhee
maanguddoota Yihuudaa kanneen michoota isaa turaniif
boojuu sana irraa erge. 27 Boojuu sanas warra Beet’eelitti
argamaniif, warra Raamoot Negeebii fi Yatiir turaniif,
28 warra Aro’eer, warra Siifmoot, Eshtimo’aa, 29 warra
Raakaal akkasumas warra magaalaa Yerami’eelotaatii fi
magaalaa Qeenotaa keessa jiraataniif, 30 warra Hormaa,
warra Boor Aashaan, warra Ataak, 31 warra Kebroon
akkasumas iddoowwan Daawitii fi namoonni isaa keessa
nanaanna’an hunda jiraataniif erge.

31 Filisxeemonni yeroo kanatti Israa’elitti waraana
kaasan; Israa’eloonnis isaan duraa baqatan;
hedduun isaaniis Tulluu Gilbo’aa irratti dhuman. 2
Filisxeemonni ittuma jabeessanii Saa’olii fi ilmaan
isaa ari’an; isaanis ilmaan isaa jechuunis Yoonaataan,

Abiinaadaabii fi Malkii-Shuwaa ajjeesan. **3** Lollis
naannoo Saa'olitti baay'ee cime; warri xiyyaan lolanis isa
qaqqabanii akka malee isa madeessan. **4** Saa'olis namicha
mi'a lolaa isaa baatuun, "Goraadee kee luqqifadhuutii na
waraani; yoo kanaa achii namoonni dhagna hin qabamin
kunneen dhufanii na waraananii natti taphatuu" jedhe.
Namichi mi'a lolaa baatuuf sun garuu waan akka malee
sodaateef isa hin waraanne; kanaafuu Saa'ol goraadee ofii
isaa luqqifatee irratti kufe. **5** Namichi mi'a lolaa baatu
sun yommuu akka Saa'ol du'e argetti innis goraadee
ofii isaa irratti kufee Saa'ol wajjin du'e. **6** Kanaafuu
Saa'olii fi ilmaan isaa sadan, namichi mi'a lolaa baatuu fi
namoonni isaa hundinuu gaafasuma walumaan dhuman.
7 Israa'eloonni qarqara sululaatii fi gama Yordaanos jiran
yommuu akka loltoonni Israa'el baqatanii fi akka Saa'olii
fi ilmaan isaas dhuman arganitti magaalaawwan isaanii
dhiisanii baqatan. Filisxeemonni immoo dhufanii keessa
qubatan. **8** Filisxeemonnis guyyaa itti aanutti yommuu
warra dhuman irraa hidhannaa hiikkachuu dhufanitti,
akka Saa'olii fi ilmaan isaa sadan Tulluu Gilbo'aa irratti
kukkufanii jiran argan. **9** Isaanis mataa Saa'ol irraa
kutanii, mi'a lolaa isa irraa fudhatanii akka isaan mana
waaqota tolfamoo isaanii keessattii fi saba isaaniitiif
oduu kana labsaniif guutummaa biyya Filisxeemotaa
keessa ergamoota ergan. **10** Isaanis mi'a lolaa isaa mana
Ashtooreti waaqicha tolfamaa keessa kaa'an; reeffa isaa
immoo dallaa Beet Shaanitti hodhan. **11** Namoonni
Yaabeesh Gili'aad yommuu waan Filisxeemonni Saa'olin
godhan dhaga'anitti, **12** namoonni jajjaboon isaanii
hundi halkaniin ka'anii dhaqanii reeffa Saa'olii fi reeffa
ilmaan isaa dallaa Beet Shaan irraa buusanii gara
Yaabeeshitti fidanii achitti guban. **13** Ergasii lafee isaanii
fuudhanii Yaabeeshitti muka tamirii jalatti awwaalan;
bultii torbas ni sooman.

2 Saamu'eel

1 Saa'ol erga du'ee booddee, Daawit Amaaleqoota
rukutuu irraa deebi'ee Siiqlaag keessa guyyaa lama
ture. **2** Guyyaa sadaffaatti namichi tokko qubata Saa'olii
dhufe; innis wayyaa isaa tarsaasee mataa isaatti awwaara
firfirfatee ture. Yommuu Daawit bira ga'ettis ulfina isaaf
kennuuf jedhee addaan lafatti gombifame. **3** Daawitis,
"Ati eessaa dhufte?" jedhee isa gaafate. Namichi immoo,
"Ani qubata Israa'elootaa keessaan baqadhee dhufe"
jedhe. **4** Daawitis, "Maaltu dhalate? Mee natti himi"
jedhee gaafate. Innis, "Namoonni adda waraanaatii
ni baqatan. Baay'een isaanii harca'aniiru; du'aniirus.
Saa'olii fi ilmi isaa Yoonaataanis du'aniiru" jedheen.
5 Kana irratti Daawit dargaggeessa oduu kana fideen,
"Akka Saa'olii fi ilmi isaa Yoonaataan du'an ati akkamitti
beekte?" jedhe. **6** Dargaggeessi sunis akkana jedhee
deebise; "Akkuma tasaa ani Tulluu Gilbo'aatti ol ba'een
ture; Saa'olis eeboo isaatti irkatee achi ture; gaariiwwan
lolaatii fi abbootiin fardaa isa bira ga'an. **7** Innis yommuu
garagalee na argetti na waame; anis, 'Maal siif ajajamu?'
jedhee isa gaafadhe. **8** "Innis, 'Ati eenyu?' jedhee
na gaafate. "Ani immoo, 'Ani nama Amaaleq' jedheen
deebise. **9** "Ergasiis inni, 'Narra dhaabadhuu na ajjeesi!
Waan lubbuun na keessaa hin ba'iniif ani akka malee
dhiphachaan jiraatii' naan jedhe. **10** "Kanaafuu ani
sababiin akka inni erga kufee hin fayyine beekeef isa irra
dhaabadheen isa ajjeese. Gonfoo mataa isaatii fi bitawoo
harka isaa fuudhee gooftaa kootiif fideera." **11** Daawitii fi
namoonni isa wajjin turan hundi wayyaa of irraa baasanii
tatarsaasan. **12** Isaanis Saa'olii fi Yoonaataaniif, loltoota
Waaqayyootii fi mana Israa'el hundaaf gaddanii ni boo'an;
hamma galgalaatti ni sooman; isaan goraadeedhaan
dhumaniiruutii. **13** Daawitis, "Ati eessaa dhufte?" jedhee
dargaggeessicha oduu fide sana gaafate. Innis, "Ani
ilma Amaaleq, namicha galtuu ta'e tokkoo ti" jedhee
deebise. **14** Daawit immoo, "Yoos ati dibamaa Waaqayyoo
tokko galaafachuuf harka kee ol fudhachuu maaliif
hin sodaatin ree?" jedhee gaafate. **15** Ergasii Daawit
namoota isaa keessaa tokko waamee, "Dhaqiitii dha'ii
isa ajjeesi!" jedhe. Innis isa dha'e; namichis ni du'e. **16**
Daawitis, "Sababii afaanumti kee, 'Ani nama Waaqayyo
isa dibe ajjeeseera' jedhee dhugaa sitti ba'eef dhiigni
kee matuma keetti deebi'a" jedheen. **17** Daawit faaruu
kanaan Saa'olii fi ilma Saa'ol Yoonaataaniif boo'e; **18**
akkasumas faaruu iddaa jedhamu kana akka namoonni
Yihuudaa barsiisfaman ajaje; kunis kitaaba Yaashaar
keessatti barreeffameera. Innis: **19** "Yaa Israa'el, ulfinni
kee gaarran kee irratti ajjeefameera. Namoonni jajjaboon
akkamitti akkas kukkufan! **20** "Waan kana Gaati keessatti
hin dubbatinaa; daandiiwwan Ashqaloon irrattis hin
labsinaa; yoo kanaa achii intallan Filisxeemotaa ni
gammadu; intallan warra dhagna hin qabatiniis ni
ililchu. **21** "Yaa tulluuwwan Gilbo'aa, fixeensi isin irra
hin bu'in yookaan bokkaan isinitti hin roobin; yookaan
lafti qotiisaa midhaan aarsaaf dhi'eeffamu biqilchu
isin keessatti hin argamin. Gaachanni nama jabaa
achitti xuraa'eeraatii; gaachanni Saa'ol si'achi zayitii hin
dibamu. **22** "Dhiiga namoota dhumanii keessaa, foon
namoota jajjaboo irraa, iddaan Yoonaataan duubatti hin
deebine; goraadeen Saa'olis akkasumaan hin deebine. **23**
Saa'olii fi Yoonaataan yeroo lubbuun jiraachaa turanitti,
jaallatamoo namni isaanitti gammadu turan; isaan yeroo
du'aattis gargari hin baane. Isaan risaa caalaa ariifatu,
leenca caalaas jabaatu turan. **24** "Yaa intallan Israa'el,
Saa'ol isa wayyaa bildiimaa fi uffata haphii isinitti uffise,
kan wayyaa keessan warqeedhaan miidhagse, sanaaf
boo'aa. **25** "Namoonni jajjaboon akkamitti waraana
keessatti kufu! Yoonaataan gaarran keessan irratti
ajjeefameera. **26** Yaa Yoonaataan obboleessa ko, ani
siif gaddeera; ati anaaf nama akka malee jaallatamaa
turte. Jaalalli ati naaf qabdu dinqisiisaa ture; jaalala
dubartii caalaa dinqisiisaa ture. **27** "Namoonni jajjaboon
akkamitti kufan! Mi'oonni lolaa balleeffamaniiru!"

2 Kana booddee Daawit, "Magaalaawwan Yihuudaa
keessaa gara isa tokkootti ol ba'uu?" jedhee
Waaqayyoon gaafate. Waaqayyos, "Ba'i" jedheen.
Daawit immoo, "Gara isa kamiittin ol ba'a?" jedhee
gaafate. Waaqayyos, "Gara Kebroonitti" jedhee deebiseef.
2 Kanaafuu Daawit niitota isaa lamaan jechuunis
Ahiinoo'am Yizri'eelittii sanaa fi Abiigayiil kan Naabaal
namichi Qarmeloos sun irraa du'e wajjin ol ba'e. **3**
Daawit namoota isa wajjin turan tokkoo tokkoo isaanii
maatii isaanii wajjin fudhate; isaanis magaalaawwan
Kebroon keessa qubatan. **4** Ergasiis namoonni Yihuudaa
gara Kebroon dhufanii mana Yihuudaa irratti Daawitin
mootii godhanii diban. Yeroo akka namoonni Yaabeesh
Gili'aad Saa'olin awwaalan Daawititti himametti, **5**
inni akkana jedhee gara namoota Yaabeesh Gili'aaditti
ergamoota erge; "Sababii isin isa awwaaluudhaan Saa'ol
gooftaa keessaniif arjummaa akkasii gootaniif Waaqayyo
isin haa eebbisu. **6** Ammas Waaqayyo jaalala isaa kan
hin geeddaramnee fi amanamummaa isaa isiniif haa
kennu; ani waan isin akkas gootaniif akkasuma waan
gaarii isiniif nan godha. **7** Egaa amma jabaadhaa; cimaa;
Saa'ol gooftaan keessan du'eeraatii; namoonni Yihuudaa
immoo mootii godhatanii of irratti na dibaniiru." **8**
Yeroo sanatti Abneer ilmi Neer ajajaan waraanaa Saa'ol
Iish-Booshet ilma Saa'ol fuudhee gara Mahanayiimitti
dabarse. **9** Innis Gili'aad, Ashuur, Yizri'eel, Efreemii
fi Beniyaam, akkasumas guutummaa Israa'el irratti
isa moosise. **10** Iish-Booshet ilmi Saa'ol yeroo Israa'el
irratti mootii ta'etti umuriin isaa waggaa afurtama
ture; innis waggaa lama mo'e. Ta'us manni Yihuudaa
Daawit duukaa bu'e. **11** Daawitis Kebroonitti mana
Yihuudaa irratti waggaa torbaa fi ji'a ja'a mootii ta'e.
12 Abneer ilmi Neer namoota Iish-Booshet ilma Saa'ol
sana wajjin Mahanayiimii ka'anii gara Gibe'oon dhaqan.
13 Yoo'aab ilmi Zeruuyaa fi namoonni Daawit isaan
simachuuf ba'anii haroo Gibe'oon biratti itti dhufan.
Gareen tokko gama tokkoon, gareen kaan immoo gama
kaaniin haroo sana bira tataa'an. **14** Abneeris Yoo'aabiin,
"Mee dargaggoonni ka'anii fuula keenya duratti wal haa
tuman" jedhe. Yoo'aabis, "Haa ta'u; wal haa tuman"
jedhe. **15** Kanaafuu Beniyaam irraa namoonni kudha
lama Iish-Booshet ilma Saa'oliif, namoonni kudha lama
immoo ka'anii Daawitiif lakkaa'aman. **16** Tokkoon

tokkoon namaas mormituu isaa mataa qabee cinaacha
isaatti goraadee diree wal qabatanii kukkufan. Kanaafuu
iddoon sun Gibe'oon keessatti lafa goraadee jedhamee
waamame. **17** Lolli gaafa sanaa akka malee jabaa ture;
Abneerii fi namoonni Israa'elis namoota Daawitiin
mo'ataman. **18** Ilmaan Zeruuyaa sadan jechuunis
Yoo'aab, Abiishaayii fi Asaaheel achi turan. Asaaheel
akkuma kuruphee bosonaa fiigichatti nama jabaa ture.
19 Innis utuu mirgatti yookaan bitaatti hin gorin faana
bu'ee Abneerin ari'e. **20** Abneeris of irra garagalee,
"Ati Asaaheelii?" jedhee gaafate. Innis, "Eeyyee anuma"
jedhee deebise. **21** Ergasiis Abneer, "Gara mirgaatti
yookaan bitaatti garagaliitii dargaggeessa tokko qabii
mi'a lolaa isaa irraa fudhadhu" jedheen. Asaaheel garuu
isa ari'uu hin dhiifne. **22** Abneer ammas Asaaheelin, "Na
hin ari'in! Ani maaliifan si galaafadha? Ani akkamittin
fuula koo ol fudhadhee obboleessa kee Yoo'aabin ilaala?"
jedhe. **23** Asaaheel garuu isa ari'uu hin dhiifne; kanaafuu
Abneer qara eeboo isaatiin garaa isaa waraane; eeboon
sunis keessa fulla'ee dugda isaatiin ba'e. Asaaheelis
achitti kufee yommuu suma du'e. Namni hundis iddoo
Asaaheel itti kufee du'e sana ga'ee dhaabata ture. **24**
Yoo'aabii fi Abiishaayi garuu Abneerin ari'an; isaanis
yeroo aduun dhi'etti gaara Amaa kan karaa gammoojjii
Gibe'oonitti geessu irra Giiyaatti garagalee argamu sana
ga'an. **25** Namoonni Beniyaamis Abneer biratti walitti
qabaman. Isaanis gareedhaan walgurmeessanii gaara
Amaa gubbaatti hiriiran. **26** Abneeris iyyee Yoo'aabin
waamee, "Goraadeen kun bara baraan waa galaafachuu
qabaa? Akka dhumni waan kanaa hadhaa'aa ta'e ati
wallaalteetii? Ati hamma yoomiitti akka namoonni kee
obboloota isaanii ari'uu dhiisan itti hin himtu?" jedhe.
27 Yoo'aab immoo deebisee, "Dhugaa Waaqa jiraataa,
utuu ati waan kana jechuu baattee silaa namoonni
hamma lafti bari'utti obboloota isaanii ari'uu irraa hin
deebi'an ture" jedhe. **28** Kanaafuu Yoo'aab malakata
afuufe; namoonni hundis Israa'eloota ari'uu dhiisan;
lammatas waraanni isaan gidduutti hin kaane. **29**
Abneerii fi namoonni isaa halkan sana guutuu Arabbaa
keessa yaa'anii darban. Isaanis Laga Yordaanos ce'anii
guutummaa Biitroon keessa darbanii gara Mahanayiim
dhufan. **30** Ergasiis Yoo'aab Abneerin ari'uu dhiisee
namoota isaa hunda walitti qabe. Yeroo sanattis akka
namoota Daawit keessaa Asaaheelin malee namoonni
kudha sagal badan beekame. **31** Namoonni Daawit
garuu namoota Beniyaam keessaa warra Abneer wajjin
turan dhibba sadii fi jaatama ajjeesan. **32** Isaanis reeffa
Asaaheel fudhatanii Beetlihemitti iddoo awwaala abbaa
isaatti awwaalan. Yoo'aabii fi namoonni isaa halkan
guutuu deemaa bulanii barii obboroo Kebroon ga'an.

3 Mana Saa'olii fi mana Daawit gidduu waraana bara
dheeraatu ture. Yeroo Daawit jabaachaa deemetti
manni Saa'ol immoo dadhabaa deeme. **2** Daawit
Kebroonitti ijoollee dhalche; isaanis: Inni hangafni
Amnoon isa Ahiinoo'am Yizri'eelittiin deessee dha; **3**
inni lammaffaan Kili'aab ilma Abiigayiil isheen Naabaal
namichi biyya Qarmeloos irraa du'e sun deessee dha;
sadaffaan Abesaaloom ilma Ma'akaa kan intalli Talmaayi
mooticha Geshuur sun deessee dha; **4** afuraffaan
Adooniyaa ilma Hagiit; shanaffaan Shefaaxiyaa ilma
Abiixaal; **5** ja'affaan Yitre'aam ilma Eglaa niitiin Daawit
deessee dha. **6** Yeroo mana Saa'olii fi mana Daawit
gidduu waraanni turetti Abneer mana Saa'ol irratti
humna isaa jabeeffachaa ture. **7** Saa'olis intala Ayyaa
kan Riixiphaa jedhamtu saajjatoo godhatee ture. Iish-
Booshetis Abneeriin, "Ati maaliif saajjatoo abbaa kootii
wajjin rafte?" jedhe. **8** Abneer immoo waan Iish-Booshet
akkas jedheef akka malee aaree akkana jedhe; "Ani
mataa saree Yihuudaatii? Ani hamma har'aatti mana
abbaa kee Saa'oliif, mana maatii isaatii fi mana firoota
isaatiif amanamaa dha. Si'i illee dabarsee Daawititti
hin kennine. Ati garuu amma waa'ee dubartii kanaatiif
na himatta! **9** Yoo ani akka abdiin Waaqni Daawitiif
kenne sun raawwatamu gochuu baadhe Waaqayyo
Abneer irratti waan hamaa haa godhu; sana caalaa
iyyuu isatti haa fidu; **10** wanni Waaqni kakuudhaan
isa abdachiise sunis mana Saa'ol irraa mootummaa
fuudhee Daanii jalqabee hamma Bersheebaatti Israa'elii
fi Yihuudaa irratti teessoo Daawit jabeessee dhaabuu
dha." **11** Iish-Booshet waan isa sodaateef Abneeritti
waan tokko illee dubbachuu hin dandeenye. **12** Ergasii
Abneer, "Biyyattiin kan eenyuu ti? Na wajjin walii galtee
godhadhu; anis akka Israa'el guutumaan guutuutti gara
kee goru sin gargaaraa" jedhee Daawititti ergamoota
erge. **13** Daawitis, "Gaarii dha; ani si wajjin walii galtee
nan godhadha. Garuu waan tokko sin gaafadha; kunis ati
yommuu gara koo dhuftutti jalqabatti Miikaal intala
Saa'ol naa fidi; yoo kanaa achii gara koo hin dhufin"
jedhe. **14** Ergasiis Daawit, "Niitii koo ishee ani misaa
Filisxeemota dhibba tokkootiin kaadhimadhe Miikaalin
naa ergi" jedhee Iish-Booshet ilma Saa'olitti ergamoota
erge. **15** Kanaafuu Iish-Booshet nama ergee dhirsa ishee
Phaltii'eel ilma Laayish irraa ishee fudhate. **16** Dhirsi
ishees hamma magaalaa Bahuuriimitti boo'aa ishee
duukaa bu'e. Abneeris, "Mana keetti deebi'i!" jedheen.
Kanaafuu inni ni deebi'e. **17** Abneer maanguddoota
Israa'el wajjin mari'atee akkana jedhe; "Isin kanaan
dura akka Daawit mootii keessan ta'u hawwaa turtan.
18 Waaqayyo, 'Ani garbicha koo Daawitiin saba Israa'el
harka Filisxeemotaatii akkasumas harka diinota isaanii
hundaa keessaa nan baasa' jedhee abdachiiseeraatii
isin waan kana galmaan ga'aa!" **19** Abneer namoota
Beniyaam birattis ni dubbate. Ergasiis Kebroon dhaqee
waan Israa'eloonnii fi manni Beniyaam hundi gochuu
barbaadan Daawititti hime. **20** Yommuu Abneer namoota
isaa digdama wajjin Kebroon dhufetti, Daawit isaa fi
namoota isaatiif cidha qopheesse. **21** Abneeris Daawitiin,
"Ani ka'ee deemee akka isaan gooftaa koo mootii
wajjin kakuu galanii fi akka ati warra garaan kee fedhe
hunda irratti mootii taatuuf Israa'eloota hunda walitti
nan qaba" jedhe. Kanaaf Daawit isa geggeesse; innis
nagaadhaan deeme. **22** Namoonni Daawitii fi Yoo'aab
yommuu suma boojuu hedduu fudhatanii duulaa galan.
Abneer garuu Daawit wajjin Kebroon hin turre; Daawit
isa geggeessee inni nagaan deemeeraatii. **23** Yoo'aabii fi
loltoonni isa wajjin turan hundi yommuu achi ga'anitti
akka Abneer ilmi Neer mooticha bira dhufee mootichi
nagaan isa geggeesse isatti himame. **24** Kanaafuu

Yoo'aab gara mootichaa dhaqee akkana jedhe; "Maali gochuu kee ti? Kunoo Abneer gara kee dhufee ture. Ati Maaliif isa geggeessite? Inni amma deemeera! **25** Ati Abneer ilma Neer ni beekta; inni si gowwoomsee sochii keetii fi waan ati gochaa jirtu hunda basaasuudhaaf dhufe." **26** Yoo'aabis Daawit biraa ba'ee Abneer duubaan ergamoota erge; isaanis boolla bishaanii kan Siiraa biraa isa deebisan. Daawit garuu waan kana hin beekne. **27** Yeroo Abneer Kebroonitti deebi'ettis Yoo'aab waan kophaatti isa wajjin haasa'uu barbaade fakkeessee gara karraatti isa baase. Achittis haaloo dhiiga obboleessa isaa Asaaheel baasuuf garaa keessa isa waraane; innis ni du'e. **28** Ergasii Daawit yommuu waan kana dhaga'etti akkana jedhe; "Anii fi mootummaan koo bara baraan dhiiga Abneer ilma Neer irraa fuula Waaqayyoo duratti qulqulluu dha. **29** Cubbuun dhiiga isaa mataa Yoo'aabii fi mana abbaa isaa hundaa irra haa ga'u! Namni madaa malaa yaasu yookaan lamxii qabu yookaan namni uleetti rarra'ee deemu yookaan namni goraadeen ajjeefamu yookaan namni waan nyaatu dhabu mana Yoo'aabii hin dhabamin." **30** Sababii inni lola Gibe'oon irratti obboleessa isaanii Asaaheelin ajjeeseef Yoo'aabii fi obboleessi isaa Abiishaayi Abneerin ajjeesan. **31** Daawitis Yoo'aabii fi namoota isa wajjin turan hundaan, "Uffata keessan tarsaasaatii uffata gaddaa uffadhaa; fuula Abneer durattis boo'aa" jedhe. Daawit mootichis reeffa Abneer geggeesse. **32** Isaanis Abneerin Kebroonitti awwaalan; mootichis awwaala Abneer irratti iyyee boo'e; namoonni hundinuus ni boo'an. **33** Mootichis faaruu gaddaa kana akkana jedhee Abneeriif faarse: "Abneer akka du'a nama yaraa tokkootti du'uu qabaa? **34** Harki kee hin hidhamne; miilli kee foncaadhaan hin gaadi'amne. Ati akkuma nama fuula hamootaa duratti kufu tokkootti kufte." Namoonni hundinuu amma illee ni boo'aniif. **35** Gara saafaattis namoonni hundi dhufanii akka inni waa nyaatuuf Daawitin kadhatan; inni garuu, "Yoo ani hamma biiftuun lixxutti buddeena yookaan waan biraa afaan kootiin qabe Waaqni waan hamaa natti haa fidu; kana caalaa iyyuu natti haa fidu!" jedhee kakate. **36** Namoonni hundinuu waan kana arganii gammadan; dhugumaan wanni mootichi godhe hundi isaan gammachiise. **37** Kanaafuu gaafa sana namoonni hundii fi Israa'el hundi akka ajjeefamuu Abneer ilma Neer keessatti mootichi qooda hin qabne beekan. **38** Mootichis namoota isaatiin akkana jedhe; "Isin akka guyyaa har'aa ilmi mootiitii fi namni guddaan tokko Israa'el keessaa kufe hin beeknee? **39** Ani mootii dibame ta'u illee har'a nama dadhabaa dha; ilmaan Zeruuyaa kunneen natti jabaataniiru. Waaqayyo nama waan hamaa hojjetuuf akkuma hammina hojii isaatti isaaf haa kennu!"

4 Iish-Booshet ilmi Saa'ol yommuu akka Abneer Kebroonitti ajjeefame dhaga'etti humni isaa ni bu'e; Israa'el hundis sodaan guutame. **2** Yeroo sanatti Iish-Booshet ilmi Saa'ol dura buutota garee duultotaa lama qaba ture. Inni tokko Ba'anaa, kaan immoo Rekaab jedhama ture; isaanis ilmaan Rimoon namicha Bi'eeroot kan gosa Beniyaam sanaa ti; Bi'eeroot kun akka kutaa Beniyaamitti lakkaa'ama; **3** namoonni Bi'eeroot kunneen gara Gitayimitti baqatanii hamma har'aatti alagummaan achi jiraatuutii. **4** Yoonaataan ilmi Saa'ol mucaa miilli isaa lachuu naafate tokko qaba ture. Yeroo oduun waa'ee Saa'olii fi Yoonaataan Yizri'eel irraa dhufetti inni nama waggaa shanii ture. Guddiftuun isaas isa fudhattee baqatte; garuu utuu isheen baqachuuf ariifattuu mucichi ishee irraa kufee naafate. Maqaan isaas Mefiibooshet jedhama ture. **5** Rekaabii fi Ba'anaan ilmaan Rimoon namicha gosa Bi'eeroot ka'anii gara mana Iish-Boosheti qajeelan; yeroon isaan itti achi ga'anis guyyaa saafaa yeroo inni itti aara galfatu ture. **6** Isaanis akka nama qamadii barbaaduutti kutaa manaa isa gara keessaatti ol seenanii garaa isaa waraanan. Ergasiis Rekaabii fi obboleessi isaa Ba'anaan miliqanii ba'an. **7** Isaanis utuu inni kutaa ciisichaa keessa siree isaa irra rafee jiruu ol seenan. Erga garaa isaa waraananii isa ajjeesanii booddees mataa isaa irraa kutan. Mataa sanas fuudhanii halkan guutuu daandii Arabbaa irra deemaa bulan. **8** Isaanis Kebroonitti mataa Iish-Booshet gara Daawit mootichaa fidanii, "Kunoo mataa Iish-Booshet ilma diina kee Saa'ol kan ilma namicha si ajjeesuu barbaadu sanaa. Har'a Waaqayyo Saa'olii fi sanyii isaa illee gooftaa koo mootichaaf haaloo baaseera" jedhaniin. **9** Daawit immoo Rekaabii fi obboleessa isaa Ba'anaa, ilmaan Rimoonii namicha gosa Bi'eerootaa sanaan akkana jedhe; "Dhugaa Waaqayyo jiraataa isa rakkina hunda jalaa na baase sanaa, **10** kunoo ani namicha waan oduu gaarii naa fide se'ee, 'Saa'ol du'eera' jedhee natti hime sana qabee Siiqlaagitti ajjeeseera. Egaa wanni ani namicha oduu sana fide badhaase kana dha! **11** Yoos yeroo namoonni hamooni nama balleessaa hin qabne tokko mana isaa keessatti, siree isaa irratti ajjeesanitti ani dhiiga isaa harka keessan irraa hin barbaaduu ree? Lafa irraas hin balleessuu ree?" **12** Kanaafuu Daawit namoota isaa ajaje; isaanis jara ajjeesan. Harkaa fi miilla isaanii irraa kukkutanii haroo Kebroon biratti reeffa isaanii fannisan. Mataa Iish-Booshet garuu fuudhanii Kebroonitti awwaala Abneer biratti awwaalan.

5 Gosoonni Israa'el hundi Kebroonitti Daawit bira dhufanii akkana jedhan; "Nu foonii fi dhiiga kee ti. **2** Duraan yeroo Saa'ol mootii keenya turetti, namni duula loltoota Israa'el hoogganu si'i ture. Waaqayyos, 'Situ saba koo Israa'elin tiksa; bulchaa isaaniis ni taata' siin jedhee ture." **3** Yommuu maanguddoonni Israa'el hundi Kebroonitti Daawit mootichaa bira dhufanitti mootichi Kebroonitti fuula Waaqayyoo duratti isaan wajjin kakuu gale; isaanis Daawitin dibanii Israa'el irratti mootii isa godhan. **4** Daawit yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa soddoma ture; innis waggaa afurtama bulche. **5** Kebroon keessatti waggaa torbaa fi ji'a ja'a Yihuudaa irratti mootii ture; Yerusaalem keessatti immoo waggaa soddomii sadii guutummaa Israa'elii fi Yihuudaa irratti mootii ta'e. **6** Mootichii fi namoonni isaa Yebuusota achi jiraatan loluuf gara Yerusaalemitti ni qajeelan. Yebuusonnis Daawitiin, "Ati as hin seentu; jaamaa fi naafni iyyuu of irraa si deebisu" jedhan. Isaan, "Daawit as seenuu hin danda'u" jedhanii yaadan. **7** Ta'us Daawit da'annoo Xiyoon Magaalaa Daawit ni qabate. **8** Daawitis gaafas, "Namni Yebuusota dha'uuf ba'u kam iyyuu, 'naafotaa fi jaamota' lubbuu Daawitiin jibbaman bira

ga'uuf karaa bo'oo bishaaniitiin darbuu qaba" jedhe.
Sababiin isaan, "'Jaamonnii fi naafonni' masaraa mootii
hin seenan" jedhaniif kanuma. **9** Daawitis iddoo jireenya
isaa da'annoo sana godhatee Magaalaa Daawit jedhee
moggaase. Inni Miiloodhaa jalqabee naannoo ishee
marsee ijaare. **10** Innis sababii Waaqayyo Waaqni
Waan Hunda Danda'u isa wajjin tureef yeruma yeroon
jabaachaa dhufe. **11** Yeroo kanatti Hiiraam mootiin
Xiiroos ergamoota wajjin muka birbirsaa, namoota muka
soofanii fi warra dhagaa soofan gara Daawit erge; isaanis
Daawitiif masaraa ijaaran. **12** Daawitis akka Waaqayyo
saba Israa'el irratti mootii godhee jabeessee isa dhaabee
fi akka saba Israa'eliif jedhee mootummaa isaa guddiseef
ni beeke. **13** Daawitis erga Kebroonii ba'ee booddee
saajjatoowwanii fi niitota biraa Yerusaalem keessatti
fuudhe; ilmaanii fi intallan dabalataa dhalataniif. **14**
Maqaan ijoollee isaa kanneen achitti isaaf dhalataniis
Shamuu'aa, Shobaab, Naataan, Solomoon, **15** Yibehaar,
Eliishuuwaa, Nefeg, Yaafiiyaa, **16** Eliishaamaa, Eliyaadaa
fi Eliiphelexi jedhamu. **17** Filisxeemonni yommuu akka
Daawit dibamee Israa'el irratti mootii ta'e dhaga'anitti,
humna guutuudhaan isa barbaacha ol ba'an; Daawit
garuu waan kana dhaga'ee gara da'annoo jabaatti
gad bu'e. **18** Yeroo kanatti Filisxeemonni dhufanii
Sulula Refaayim keessa faffaca'an; **19** kanaafuu Daawit,
"Ani ba'ee Filisxeemota dha'uu? Ati dabarsitee harka
kootti isaan kennitaa?" jedhee Waaqayyoon gaafate.
Waaqayyos, "Ba'i; ani dhugumaan Filisxeemota dabarsee
harka keetti nan kennaatii" jedhee deebiseef. **20**
Kanaafuu Daawit gara Ba'aal Pheraaziim dhaqe; achittis
isaan mo'ate. Innis, "Akkuma bishaan mana isaa cabsee
yaa'u sana Waaqayyo fuula koo duratti diinota koo cabsee
ba'eera" jedhe. Kanaafuu iddoon sun Ba'aal Pheraaziim
jedhamee waamame. **21** Filisxeemonni waaqota isaanii
tolfamoo achitti dhiisanii baqatan; Daawitii fi namoonni
isaa immoo isaan fuudhanii deeman. **22** Filisxeemonni
amma illee dhufanii Sulula Refaayim keessa faffaca'an;
23 kanaafuu Daawit Waaqayyoon gaafate; Waaqayyos
akkana jedheen; "Kallattiidhaan itti hin ba'in; garuu
duubaan isaan marsiitii muka qilxuu duratti isaan
waraani. **24** Akkuma fiixee muka qilxuu irraan sagalee
duulaa dhageesseen dafiitii ba'i; Waaqayyo loltoota
Filisxeem dha'uudhaaf si dura ba'eera jechuudhaatii."
25 Kanaafuu Daawit akkuma Waaqayyo isa ajaje sana
Gibe'oon jalqabee hamma Geeziritti Filisxeemota dha'e.

6 Daawit ammas namoota Israa'el keessaa filataman
kuma soddoma walitti qabate. **2** Innii fi namoonni
isa wajjin turan hundi taabota Waaqaa kan Maqaa,
maqaa Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uu kan taabota
gubbaa, kiirubeelii teessoo irra jiran gidduu jiru sanaatiin
waamamu sana achii fiduuf gara Ba'aalaa ishee Yihuudaa
keessaa sanaa ni dhaqan. **3** Isaanis taabota Waaqaa
gaarii haaraa irra kaa'anii mana Abiinaadaab kan gaara
irra jiru sanaa baasanii fidan. Ilmaan Abiinaadaabii,
Uzaa fi Ahiiyoon gaarii haaraa sana oofaa turan; **4**
taabonni Waaqaas gaarii irra kaa'amee Ahiiyoon dura
dura deema ture. **5** Daawitii fi Israa'el hundinuu humna
isaanii guutuudhaan faarfannaadhaan, masiinqoodhaan,
baganaadhaan, dibbeedhaan, bilbilaan, Kililleedhaanis
fuula Waaqayyoo duratti gammadanii shuubbisaa turan.
6 Yommuu isaan oobdii Naakoon bira ga'anitti waan
sangoonni gufataniif Uzaan harka isaa hiixatee taabota
Waaqaa qabe. **7** Sababii hojii isaa kan ulfina hin qabneetiif
dheekkamsi Waaqayyoo Uzaatti boba'e; kanaafuu Waaqni
isa rukute; innis achumatti taabota Waaqaa biratti
du'e. **8** Daawitis sababii Waaqayyo akka malee Uzaatti
dheekkameef ni aare; iddoon sun hamma har'aatti
Phereez Uzaa jedhamee waamama. **9** Daawitis gaafa
sana Waaqayyoon sodaatee, "Taabonni Waaqayyoo
akkamitti gara koo dhufa?" jedhe. **10** Innis akka taabonni
Waaqayyoo isa wajjin Magaalaa Daawit keessa jiraatuuf
ofitti fudhachuu hin barbaanne. Qooda kanaa gara
mana Oobeed Edoom namicha Gitii sanaatti geesse. **11**
Taabonni Waaqayyoos ji'a sadii mana namicha Gitii kan
Oobeed Edoom jedhamu sanaa ture; Waaqayyos isaa fi
warra mana isaa jiraatan hunda ni eebbise. **12** Yeroo
kanatti, "Waaqayyo sababii taabota Waaqaatiif jedhee
warra mana Oobeed Edoom jiraatanii fi waan inni qabu
hunda ni eebbise" jedhanii Daawit Mootichatti himan.
Kanaafuu Daawit gad bu'ee taabota Waaqaa sana mana
Abiidaaraatii gammachuudhaan gara Magaalaa Daawititti
fide. **13** Innis akkuma namoonni taabota Waaqayyoo
baatan sun tarkaanfii ja'a achi hiiqaniin sangaa tokkoo fi
jabbii coomaa tokko aarsaa dhi'eesse. **14** Daawitis Dirata
quncee talbaa irraa hojjetame uffatee qondaaltota isaa
wajjin fuula Waaqayyoo duratti humna isaa guutuun
shuubbisa ture; **15** innii fi Israa'el hundi "hoo" jechaa
sagalee malakataatiin taabota Waaqayyoo fidan. **16** Yeroo
taabonni Waaqayyoo Magaalaa Daawit seenutti Miikaal
intalli Saa'ol foddaa keessaan ilaalaa turte. Isheenis
akka Daawit Mootichi fuula Waaqayyoo duratti utaalee
shuubbisu yommuu argitetti garaa ishee keessatti isa
tuffatte. **17** Isaanis taabota Waaqayyoo fidanii dunkaana
Daawit dhaabeef keessa ni kaa'an; Daawitis aarsaa
gubamuu fi aarsaa nagaa fuula Waaqayyoo duratti
dhi'eesse. **18** Innis erga aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaa
dhi'eessee booddee maqaa Waaqayyoo Waan Hunda
Danda'uutiin namoota ni eebbise. **19** Ergasiis inni tokkoo
tokkoo nama tuuta Israa'elootaa guutuu keessa jiruutiif
jechuunis dhiirotaafis dubartootaafis buddeena tokko
tokko, gumaa foonii tokko tokkoo fi bixxillee ija wayinii
tokko tokko ni kenne. Namoonni hundinuus gara mana
mana isaanii deeman. **20** Yommuu Daawit maatii ofii isaa
eebbisuuf deebi'ettis Miikaal intalli Saa'ol isa simachuuf
baatee, "Har'a mootiin Israa'el akka nama gatii hin
qabne tokkootti fuula xomboreewwan hojjettoota isaa
duratti qullaa argamuun isaa ulfina ta'eeti moo!" jette.
21 Daawit immoo Miikaaliin akkana jedhe; "Ani fuula
Waaqayyo isa abbaa keetii fi warra mana isaa jiran
caalchisee na filatee saba Waaqayyoo, Israa'el irratti na
muude sanaaf fuula Waaqayyoo duratti nan shuubbisa.
22 Ani kana caalaa iyyuu ofin xinneessa; ija kee durattis
of nan salphisa. Xomboreewwan ati jette kanneeniin
garuu nan kabajama." **23** Miikaal intalli Saa'ol utuu
ijoollee hin argatin duute.

7 Mootichi erga masaraa isaa keessa jiraachuu jalqabee
Waaqayyo diinota isaa kanneen naannoo isaa jiran
hunda jalaa isa boqochiisee booddee, **2** Naataan

raajichaan, “Ani kunoo mana birbirsaan ijaarame keessan
jiraadha; taabonni Waaqaa garuu dunkaana keessa
jiraata” jedhe. **3** Naataan immoo mootichaan, “Waaqayyo
si wajjin jiraatii waan garaa keetti yaadde kam iyyuu
godhi” jedhe. **4** Halkan sana garuu dubbiin Waaqayyoo
akkana jedhee gara Naataan dhufe: **5** “Dhaqiitii akkana
jedhii garbicha koo Daawititti himi; ‘Waaqayyo akkana
jedha: Kan mana ani keessa jiraadhu naaf ijaaru si’ii? **6**
Ani gaafan Israa’eloota Gibxii baasee jalqabee hamma
har’aatti mana keessa hin jiraanne. Ani iddoo jireenya
koo dunkaana godhadhee iddoo tokkoo gara iddoo biraa
naanna’aan ture. **7** Ani iddoon Israa’eloota hunda wajjin
naanna’aa ture kamitti iyyuu bulchitoota akka isaan
saba koo Israa’elin eeganiif ajaje keessaa nama tokkoon
iyyuu, “Isin maaliif mana birbirsaa naaf hin ijaarre?”
jedhee beekaa?’ **8** “Egaa amma akkana jedhii garbicha
koo Daawititti himi; ‘Waaqayyoon Waan Hunda Danda’u
akkana jedha: Ani akka ati bulchaa saba koo Israa’el
taatuuf lafa tikaatii fi bushaayee faana deemuu keessaan
si fudhadhe. **9** Ani lafa ati dhaqxe hundatti si wajjinin
ture; diinota kee hundas fuula kee duraa balleesseera.
Ammas ani maqaa kee akkuma maqaa namoota addunyaa
irratti akka malee gurguddaa ta’anii guddaa nan godha.
10 Ani akka isaan mana ofii isaanii qabaatanii fi si’achi
hin raafamneef saba koo Israa’eliif lafa kennee isaan
nan dhaaba. Namoonni hamoon akka jalqabatti godhan
sana deebi’anii isaan hin cunqursan; **11** isaan si’achi
waan gaafa ani saba koo Israa’el irratti abbootii murtii
muudee as godhan sana illee hin godhan. Ani diinota kee
hunda jalaas sin boqochiisa. ‘“Akka Waaqayyo mataan
isaa mana siif ijaaru Waaqayyo sittin hima; **12** yommuu
barri jireenya keetii dhumee ati abbootii kee wajjin
boqottutti ani akka inni iddoo kee bu’uuf sanyii kee
kan gudeeda keetii ba’u nan kaasa; mootummaa isaa
illee jabeessee nan dhaaba. **13** Kan maqaa kootiif mana
ijaaru isa; anis teessoo mootummaa isaa bara baraan
jabeessee nan dhaaba. **14** Ani isaaf abbaa nan ta’a; innis
ilma naa ta’a. Yommuu inni balleessaa hojjetuttis ulee
namootaatiin isa nan adaba; alangee ilmaan namaa ittiin
garafamaniinis nan garafa. **15** Jaalalli koo garuu akka
jaalala ani Saa’ol isa ani fuula kee duraa balleesse sana
irraa fudhadhe isa irraa hin fudhatamu. **16** Mannii fi
mootummaan kee bara baraan fuula koo dura ni jiraata;
teessoon kees bara baraan jabaatee ni dhaabata.’” **17**
Naataanis dubbii mul’ata kanaa hunda Daawititti hime.
18 Ergasii Daawit mootichi ol seenee fuula Waaqayyoo
dura taa’ee akkana jedhe: “Yaa Waaqayyo Gooftaa, kan
ati asiin na geesse ani eenyu? Maatiin koos maali? **19**
Yaa Waaqayyo Gooftaa, akka waan wanni kun fuula kee
duratti ga’aa hin ta’iniitti ati waa’ee mana garbicha
keetii kan fuul duratti ta’us dubbatte. Yaa Waaqayyo
Gooftaa, edaa walitti dhufeenyi ati namoota wajjin qabdu
kanaa? **20** “Daawit kana caalaa maal jechuu danda’a?
Yaa Waaqayyo Gooftaa, ati garbicha kee ni beektaatii.
21 Ati sababii dubbii keetiitii fi akkuma fedhii keetiitti
waan guddaa kana hojjettee akka garbichi kee beeku
goote. **22** “Yaa Waaqayyo Gooftaa, ati akkam guddaa
dha! Kan akka keetii tokko iyyuu hin jiru; akka nu
gurruma keenyaan dhageenyetti si malee Waaqni biraa
hin jiru. **23** Sabni akka saba kee Israa’el, kan Waaqni
akka inni saba isaa ta’uuf maqaa ofii isaa dhaabbachuuf
jedhee isa furuuf saboota ormaatii fi waaqota isaanii
illee fuula isaa duraa ari’uudhaan dinqiiwwan gurguddaa
fi sodaachisaa argisiisuudhaan ba’ee biyya Gibxii furee
baase kan biraa lafa irraa kamii dha? **24** Ati saba kee
Israa’elin kan ofii keetii gootee bara baraan dhaabdeerta;
yaa Waaqayyo ati Waaqa isaanii taateerta. **25** “Ammas
yaa Waaqayyo, yaa Waaqi, ati waadaa garbicha keetii
fi mana isaatiif galte sana bara baraan eegi. Kanas
akkuma waadaa galte sana raawwadhu; **26** kunis akka
maqaan kee bara baraan guddaa ta’uuf. Kana irratti
namoonni, ‘Waaqayyoon Waan Hunda Danda’u Israa’el
irratti Waaqa!’ ni jedhu. Manni garbicha kee Daawitis
fuula kee duratti jabaatee ni dhaabata. **27** “Yaa Waaqayyo
Waan Hunda Dandeessu, Waaqa Israa’el ati, ‘Ani mana siif
nan ijaara’ jettee garbicha keetti waan kana mul’ifteerta;
kanaafuu garbichi kee kadhannaa kana sitti dhi’eessuuf
ija jabina argateera. **28** Yaa Waaqayyo Gooftaa, ati
Waaqa! Dubbiin kee amanamaa dha; atis waan gaarii
kana garbicha keetiif waadaa galteerta. **29** Akka manni
isaa bara baraan jabaattee fuula kee dura dhaabatuuf
ammas mana garbicha keetii eebbisuun fedhii kee
haa ta’u; yaa Waaqayyo Gooftaa, ati dubbatteertaatii;
eebba keetiinis manni garbicha keetii bara baraan ni
eebbifama.”

8 Ergasii Daawit Filisxeemota mo’atee of jala isaan
galfate; magaalaa Meeteeg Amaa jedhamtus harka
Filisxeemotaatii baasee fudhate. **2** Daawit Mo’aabotas
ni mo’ate. Lafa irra tarree ciibsees funyoon isaan
safare. Kanneen tarree galan keessaas funyoo lama
lama safaree ajjeese; kanneen funyoo tokko tokko
safare immoo akka isaan jiraatan eeyyameef. Kanaafuu
Mo’aabonni Daawit jalatti bulanii gibira fidaniif. **3** Kana
irrattis Daawit yeroo Laga Efraaxiis bira yaadannoo
ofii deebisee dhaabbachuu dhaqetti mooticha Zoobaa,
Hadaadezer ilma Rehoob mo’ate. **4** Daawitis gaariiwwan
waraanaa isaa kuma tokko, abbootii fardaa kuma
torbaa fi loltoota lafoo kuma digdama isa irraa
fudhate. Innis fardeen gaariiwwanii dhibba tokko qofa
hambisee kanneen hafan hunda mogolee kukkute. **5**
Yeroo warri Sooriyaa kanneen Damaasqoo jiraatan
Hadaadezer mooticha Zoobaa gargaaruuf dhufanittis
Daawit isaan keessaa nama kuma digdamii lama fixe. **6**
Ergasiis kutaa bulchiinsa Damaasqoo kan biyya Sooriyaa
keessa qubata loltootaa dhaabbate. Warri Sooriyaas
isa jalatti bulanii gibira fidaniif. Waaqayyos Daawitiif
lafa inni dhaqe hundatti moo’icha kenne. **7** Daawitis
gaachana warqee kan ajajjoonni loltoota Hadaadezer
qabatan fudhatee gara Yerusaalem fide. **8** Daawit
Mootichi magaalaawwan Hadaadezer jechuunis Bexaatii
fi Beerootaay keessaa sibiila naasii akka malee baay’ee
fudhate. **9** Too’iin mootiin Hamaati yommuu akka Daawit
guutummaa loltoota Hadaadezer mo’ate dhaga’etti, **10**
akka inni sababii mo’annaa Daawit Mootichi Too’iin
wal lolaa ture sun waraana keessatti Hadaadezer irratti
argateetiif harka isa fuudhee dhaamsa gammachuu
isaaf dabarsuuf ilma ofii isaa Yooraamin gara isaatti
erge. Yooraamis kennaawwan meetii irraa, warqee

fi naasii irraa hojjetaman fide. **11** Daawit Mootichis
akkuma meetii fi warqee saboota biraa kanneen of
jala galfatu hunda irraa booji'ee ture godhe sana
mi'oota kanneen illee Waaqayyoof addaan baase. **12**
Warri inni of jala galfates Edoom, Mo'aab, Amoonota,
Filisxeemotaa fi Amaaleq turan. Boojuu Hadaadezer ilma
Rehoob mooticha Zoobaa irraa booji'es akkasuma addaan
baase. **13** Daawitis erga Sulula Soogiddaa keessatti
Edoomota kuma kudha saddeet fixee deebi'ee booddee
beekamaa ta'e. **14** Innis guutummaa Edoom keessa
qubata loltootaa dhaabbate; Edoomonni hundinuus
Daawitiif ni garbooman. Waaqayyos lafa inni dhaqe
hundatti Daawitiif mo'annaa ni kenne. **15** Daawit
guutummaa Israa'el irratti mootii ta'ee saba isaa hundaaf
murtii qajeelaa fi qajeelummaadhaan hojjete. **16** Yoo'aab
ilmi Zeruuyaa hoogganaa loltootaa ture; Yehooshaafaax
ilmi Ahiiluud immoo galmeessaa ture. **17** Akkasumas
Zaadoq ilmi Ahiixuubii fi Abiimelek ilmi Abiyaataar
luboota turan; Seraayaan immoo barreessaa ture. **18**
Benaayaa ilmi Yehooyaadaa hoogganaa Kereetotaa fi
Pheletotaa ture; ilmaan Daawit immoo luboota turan.

9 Daawitis, "Akka ani Yoonaataaniif jedhee arjummaa
isaaf godhu namni maatii Saa'ol keessaa hafe amma
jiraa?" jedhee gaafate. **2** Yeroo sanatti namicha Ziibaa
jedhamu tajaajilaa mana Saa'ol tokkotu ture. Innis akka
fuula Daawit duratti dhi'aatuuf waamame; mootichis, "Ati
Ziibaadhaa?" jedheen. Innis, "Eeyyee, ana garbicha kee
ti" jedhe. **3** Mootichis, "Akka ani arjummaa Waaqaa isaaf
godhuuf namni maatii Saa'ol keessaa hafe tokko iyyuu
hin jiruu?" jedhee gaafate. Ziibaa, "Ilmi Yoonaataan tokko
jira; miilli isaa lachuus naafa" jedhee mootichaaf deebise.
4 Mootichis, "Inni eessa jira?" jedhee gaafate. Ziibaan
deebisee, "Inni iddoo Lodebaar jedhamu mana Maakiir
ilma Amii'eel jira" jedhe. **5** Kanaafuu Daawit mootichi
nama ergee Lodebaar mana Maakiir ilma Amii'eeliitii isa
fichisiise. **6** Mefiibooshet ilmi Yoonaataan, ilmi Saa'ol
yeroo Daawit bira dhufetti ulfina isaaf kennuuf gad jedhe
sagadeef. Daawit immoo, "Mefiiboostee!" jedheen. Innis,
"Garbichi kee kunoo ti" jedhee deebiseef. **7** Daawitis,
"Ani abbaa kee Yoonaataaniif jedhee arjummaa siifin
godhaatii hin sodaatin. Ani lafa akaakayyuu keetii, lafa
Saa'ol hunda siifin deebisa; atis yeroo hunda maaddii
koo irraa nyaatta" jedheen. **8** Mefiibooshetis harka
fuudhee, "Ana garbicha kee nama akka saree du'eetti
ilaalamuuf waan kana gochuun kee maaliif?" jedheen. **9**
Mootichis Ziibaa garbicha Saa'ol ofitti waamee akkana
jedheen; "Ani ilma ilma gooftaa keetiitiif, waan kan
Saa'olii fi kan maatii isaa ta'e hunda kenneera. **10**
Ati, Ilmaan keetii fi tajaajiltoonni kee akka ilmi ilma
gooftaa keetii waan nyaatu argatuuf lafa isaaf qotuu
qabdu. Mefiibooshet ilmi ilma gooftaa keetiis yeroo
hunda maaddii koo irraa nyaata." Ziibaan ilmaan kudha
shanii fi tajaajiltoota digdama qaba ture. **11** Ziibaanis
mootichaan, "Ani garbichi kee waan gooftaan koo
mootichi akka ani hojjedhuuf na ajaju hunda nan
godha" jedhe. Kanaafuu Mefiibooshet akkuma ilmaan
mootii keessaa nama tokkootti maaddii Daawit irraa
nyaata ture. **12** Mefiibooshet ilma dargaggeessa Miikaa
jedhamu tokko qaba ture; warri mana Ziibaa jiraatan
hundi hojjettoota Mefiiboostee turan. **13** Mefiibooshetis
sababii yeroo hunda maaddii mootii irraa nyaachaa
tureef Yerusaalem keessa jiraata ture; miilli isaa lachuu
naafa ture.

10 Ergasiis mootiin Amoonotaa ni du'e; ilmi isaa
Haanuunis iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **2** Daawitis,
"Akkuma abbaan isaa naa arjoome sana anis Haanuun
ilma Naahaashiif nan arjooma" jedhee yaade. Kanaafuu
Daawit gadda waa'ee abbaa isaatiif itti dhaga'ame
isaa ibsuuf Haanuunitti ergamoota ni erge. Yommuu
namoonni Daawit gara biyya Amoonotaa dhaqanitti, **3**
qondaaltonni Amoonotaa Haanuun gooftaa isaaniitiin,
"Ati sababii Daawit akka isaan dhaamsa gaddaa sitti
himaniif namoota sitti ergeef inni waan abbaa keetiif
ulfina kenne seetaa? Daawit akka isaan magaalattii
qoratanii, basaasanii fi qabataniif gara kee isaan erge
mitii?" jedhan. **4** Kanaafuu Haanuun namoota Daawit
sana qaqqabee tokkoo tokkoo isaanii irraa hareeda
gama tokkoo haadee wayyaa isaanii illee teessuma
irratti cicciree of irraa isaan erge. **5** Daawit yommuu
wanni kun isatti himametti sababii isaan akka malee
qaana'aniif namoota sanatti ergamoota erge. Mootichis,
"Isin hamma areedni keessan isinii guddatutti Yerikoo
turaatii ergasii deebi'aa kottaa" jedheen. **6** Amoononni
yommuu akka Daawit isaan xireeffate hubatanitti, Beet
Rehoobii fi Suubaadhaa loltoota lafoo kan Sooriyaa
kuma digdama, mootii Ma'akaa namoota kuma tokko
wajjin akkasumas Xoob irraa namoota kuma kudha lama
qaxaratan. **7** Daawit yommuu waan kana dhaga'etti
Yoo'aabii fi guutummaa loltootaa ni erge. **8** Amoononni
immoo ba'anii karra magaalaa sanaa irratti waraanaaf
hiriiran; namoonni Sooriyaa warri Suubaa fi Rehoob,
akkasumas namoonni Xoobiitii fi Ma'akaa immoo
kophaa isaanii dirree irra turan. **9** Yoo'aabis akka
fuula isaa duraa fi dugda isaa duubaan waraanni jiru
ni arge; kanaafuu loltoota Israa'el keessaa namoota
bebeekamoo filatee adda loltoonni Sooriyaa jiranitti
bobbaase. **10** Namoota hafan immoo ajaja obboleessa
isaa Abiishaayi jalatti hiriirsee Amoonotatti isaan
duulchise. **11** Yoo'aabis akkana jedhe; "Yoo warri
Sooriyaa natti jabaatan ati dhuftee na gargaarta; yoo
Amoononni sitti jabaatan immoo ani dhufee sin gargaara.
12 Jabaadhu; saba keenyaa fi magaalaawwan Waaqa
keenyaatiif garaa kutannaadhaan haa lollu. Waaqayyos
waan fuula isaa duratti gaarii ta'e ni godha." **13**
Ergasii Yoo'aabii fi loltoonni isa wajjin turan warra
Sooriyaa waraanuuf fuul duratti ni qajeelan; jarris
fuula isaa duraa baqatan. **14** Amoononni yommuu akka
namoonni Sooriyaa baqatan arganitti isaanis Abiishaayi
duraa baqatanii magaalaa seenan. Akkasiin Yoo'aab
Amoonota waraanuu dhiisee Yerusaalemitti deebi'e.
15 Namoonni Sooriyaa yommuu akka Israa'eloonni
isaan mo'atan arganitti lammata walitti qabaman.
16 Hadaadezeris ergamoota ergee namoota Sooriyaa
kanneen Laga Efraaxiisiitiin gamaa fichisiise; isaanis
hoogganummaa ajajaa waraana Hadaadezer kan Shoobak
jedhamuun gara Heelaam deeman. **17** Daawitis yommuu
wanni kun isatti himametti, Israa'eloota hunda walitti
qabatee Yordaanos ce'ee Heelaam dhaqe. Warri Sooriyaas

waraanaaf Daawititti hiriiranii isa lolan. **18** Isaan
garuu Israa'eloota duraa baqatan; Daawitis namoota
gaarii waraanaa oofan dhibba torbaa fi loltoota lafoo
kuma afurtama fixe. Ajajaa loltoota isaanii Shoobak
illee madeesse; innis achumatti du'e. **19** Mootonni
Hadaadezerin tajaajilaa turan hundi yommuu akka
Israa'elootaan mo'ataman arganitti, Israa'eloota wajjin
nagaa uumanii isa jalatti bulan. Kanaafuu namoonni
Sooriyaa ergasii Amoonota gargaaruu sodaatan.

11 Birraa keessa yeroo mootonni waraanaaf ba'anitti,
Daawit tajaajiltoota isaatii fi loltoota Israa'el hunda
wajjin Yoo'aabin erge. Isaanis Amoonota barbadeessanii
magaalaa Rabbaa jedhamtu marsan. Daawit garuu
Yerusaalemitti hafe. **2** Gaaf tokko galgala Daawit siree
isaa irraa ka'ee bantii masaraa mootummaa irra asii fi
achi deddeebi'aa ture. Innis bantii gubbaa dhaabatee
dubartii dhagna ishee dhiqattu tokko arge. Dubartiin sun
baay'ee bareedduu turte; **3** Daawitis waa'ee ishee beekuuf
nama itti erge. Namichi sunis, "Isheen Batisheebaa
intala Eli'aam, niitii Uuriyaa namicha gosa Heet sanaatii
mitii?" jedhe. **4** Daawitis nama itti ergee ishee fichisiise.
Isheenis gara isaa dhufte; innis ishee wajjin ciise.
Isheen xuraa'ummaa ishee irraa qulqullooftee turte.
Ergasii gara mana isheetti deebite. **5** Dubartiin sun
ulfooftee, "Ani ulfaa'eera" jettee Daawititti ergaa ergite.
6 Kanaafuu Daawit, "Uuriyaa namicha gosa Heet sana
naa ergi" jedhee Yoo'aabitti dhaamsa erge. Yoo'aabis
gara Daawititti isa erge. **7** Daawitis yommuu Uuriyaan
gara isaa dhufetti waa'ee Yoo'aab, waa'ee loltootaatii
fi haala waraanni keessa jiru isa gaafate. **8** Ergasii
immoo Daawit Uuriyaan, "Gara mana keetiitti gad bu'iitii
miilla kee dhiqadhu" jedhe. Kanaafuu Uuriyaan masaraa
mootiitii ba'ee deeme; kennaan mootichaas isa faana
ergame. **9** Uuriyaan garuu tajaajiltoota gooftaa isaa
hunda wajjin karra masaraa mootii dura ciise malee
gara mana ofii isaatti gad hin buune. **10** Daawitis
yommuu akka Uuriyaan gara mana isaa hin deemin
itti himametti, "Ati reefuu karaadhaa dhufte mitii?
Maaliif gara mana keetii hin deemne?" jedhee isa
gaafate. **11** Uuriyaan immoo Daawitiin, "Taabonnii fi
Israa'el, Yihuudaanis dunkaana keessa jiru; gooftaan
koo Yoo'aabii fi namoonni gooftaa koo dirree irra bulu.
Egaa ani akkamitti nyaachuu fi dhuguuf, niitii koo
wajjinis rafuuf jedhee gara mana koo deema? Du'a kee
ti; ani waan akkasii hin godhu!" **12** Daawit, "Ati har'as
as buliitii ani bor sin geggeessaa" jedheen. Kanaafuu
Uuriyaan gaafa sanaa fi guyyaa itti aanu Yerusaalem
keessa ture. **13** Daawitis isa affeere; innis fuula isaa
duratti nyaatee dhuge; Daawitis isa macheesse. Uuriyaan
garuu halkan sana afata isaa irra tajaajiltoota gooftaa
isaa gidduu ciisuuf gad ba'e malee gara mana ofii isaa hin
deemne. **14** Daawitis lafti bariinaan xalayaa barreessee
harkuma Uuriyaatiin Yoo'aabitti erge. **15** Xalayicha
keessattis, "Iddoo waraanni itti cimetti Uuriyaa ramadi.
Akka inni achitti dha'amee du'uufis isa dhiisaa duubatti
deebi'aa" jedhee barreesse. **16** Kanaafuu Yoo'aab utuu
magaalattii marsaa jiruu iddoo akka loltoonni ciccimoon
jiran beeketti Uuriyaa ramade. **17** Yommuu namoonni
magaalaa sanaa itti gad ba'anii Yoo'aabin lolanitti,
loltoota Daawit keessaa namoonni tokko tokko du'an;
Uuriyaan namichi gosa Heet sunis ni ajjeefame. **18**
Yoo'aabis guutummaa oduu waa'ee lola sanaa Daawitiif
erge. **19** Akkana jedhees ergamaa sana ajaje; "Yommuu
ati waa'ee waraana kanaa mootichatti himtee fixxutti,
20 aariin mootichaa ni boba'a; innis akkana jedhee si
gaafachuu danda'a; 'Isin maaliif loluuf akkas magaalaa
sanatti dhi'aattan? Isin akka isaan dallaa irraa xiyya
isinitti darbatan hin beeknee? **21** Eenyutu Abiimelek
ilma Yirubesheet sana ajjeese? Dubartiin tokko dallaa
irraa majii dhagaa daakuu itti gad dhiiftee Tebeesitti
isa hin ajjeefnee? Isin maaliif akkas dallaa sanatti
dhi'aattan?' Yoo inni waan kana si gaafate, 'Tajaajilaan
kee Uuriyaan namichi gosa Heet sunis du'eera' jedhii
itti himi." **22** Ergamaan sunis ka'ee deemee yommuu
achi ga'etti waan Yoo'aab akka inni itti himu isa ajaje
hunda Daawititti hime. **23** Ergamaan sun Daawitiin
akkana jedhe; "Namoonni nutti jabaatanii dirreetti gad
nutti ba'an; nus ariinee gara karra magaalattiitti isaan
deebifne. **24** Ergasiis warri xiyya darbatan dallaa irraa
tajaajiltoota keetti darbatan; namoonni mootii tokko
tokkos ni du'an. Tajaajilaan kee Uuriyaan namichi Heet
sunis ni du'e." **25** Daawitis ergamaa sanaan, "Egaa
akkana jedhii Yoo'aabitti himi; 'Wanni kun abdii si hin
kutachiisin; goraadeen yeroo tokko isa tokko, yeroo kaan
immoo kan biraa nyaata. Cimsii magaalattii dha'iitii
balleessi.' Waan kanas Yoo'aabin jajjabeessuuf jedhi"
jedhe. **26** Niitiin Uuriyaa yommuu akka dhirsi ishee
du'e dhageessetti ni boosseef. **27** Erga yeroon boo'ichaa
darbee booddee Daawit mana ofii isaatti ishee fudhate;
isheenis niitii isaa taatee ilma deesseef. Garuu wanni
Daawit hojjete sun Waaqayyo hin gammachiisne.

12 Waaqayyos Naataanin gara Daawititti erge. Innis
gara Daawit dhufee akkana jedhe; "Namoota
lamatu magaalaa tokko keessa jiraata ture; inni tokko
sooressa, kaan immoo hiyyeessa ture. **2** Namichi sooressi
sun hoolotaa fi loon akka malee baay'ee qaba ture; **3**
namichi hiyyeessi sun garuu goromtii hoolaa kan bitate
xinnoo tokko malee homaa hin qabu ture; innis goromtii
hoolaa sana ni kunuunse; hoolaan sunis isaa fi ijoollee
isaa biratti guddatte. Isheen nyaata isaa irraa nyaachaa,
dhugaatii isaa irraa dhugaa, bobaa isaa jala ciisaa turte.
Goromtiin hoolaa kun isaaf akkuma intala isaa turte. **4**
"Gaaf tokko keessummaan tokko mana namicha sooressa
sanaa dhufe; namichi sooressi sunis hoolota yookaan
loon ofii isaa keessaa tokko fuudhee keessummichaaf
nyaata qopheessuu mararsiifate. Qooda kanaa ilmoo
hoolaa namicha hiyyeessa sanaa fuudhee keessummaa
mana isaa dhufe sanaaf qopheesse." **5** Daawitis namicha
sanatti akka malee aaree Naataaniin akkana jedhe;
"Dhugaa Waaqayyo jiraataa, namichi waan kana godhe
sun du'uu qaba! **6** Namichi sun qooda hoolaa sanaa
harka afur baasuu qaba; inni gara laafina malee waan
kana godheeraatii." **7** Naataanis Daawitiin akkana jedhe;
"Namichi sun suma! Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana
jedha: 'Ani Israa'el irratti mootii godhee si dibeera; harka
Saa'ol jalaas si baaseera. **8** Ani mana gooftaa keetii
siif kenneera; niitota gooftaa keetii illee bobaa keetti
siif kenneera. Ani mana Israa'elii fi mana Yihuudaa

siif kenneera. Utuu kunneen hundi sitti xinnaatanii
silaa kana caalaa iyyuu siifin kenna ture. **9** Ati maaliif
waan ija isaa duratti hamaa ta'e hojjechuudhaan dubbii
Waaqayyoo tuffatte? Ati Uuriyaa namicha Heet sana
goraadeen ajjeeftee niitii isaa fudhatteerta. Ati goraadee
Amoonotaatiin isa ajjeefte. **10** Kanaafuu amma sababii
ati na tuffattee niitii Uuriyaa namicha Heet sana ofii
keetiif fudhatteef goraadeen mana kee irraa hin fagaatu.'
11 "Waaqayyo akkana jedha: 'Kunoo, ani manuma kee
keessaa waan hamaa sitti nan kaasa; utuma iji kee
arguu niitota kee fuudhee fira sitti aanuuf nan kenna;
innis guyyuma saafaadhaan isaan wajjin ni ciisa. **12** Ati
dhoksaatti akkas goote; ani garuu Israa'eloota hunda
duratti guyyuma saafaadhaan waan kana nan godha.'"
13 Kana irratti Daawit Naataaniin, "Ani Waaqayyotti
cubbuu hojjedheera" jedhe. Naataan immoo deebisee
akkana jedhe; "Waaqayyo cubbuu kee sirraa haqeera; atis
hin duutu. **14** Ta'us sababii ati waan kana gochuudhaan
Waaqayyoon tuffatteef daa'imni siif dhalate sun ni du'a."
15 Erga Naataan gara mana ofii isaa deemee booddee
Waaqayyo daa'ima niitiin Uuriyaa Daawitiif deesse ni
dha'e; mucichis ni dhibame. **16** Daawitis daa'ima sanaaf
Waaqa kadhate. Innis soomee mana isaatti galee halkan
hunda lafa rafaa ture. **17** Maanguddoonni mana isaas
lafaa isa kaasuuf isa bira dhadhaabatan; inni garuu ni
dide; isaan wajjinis homaa hin nyaanne. **18** Daa'imni
sunis guyyaa torbaffaatti ni du'e. Tajaajiltoonni Daawit
akka daa'imni sun du'e isatti himuu sodaatan; isaan, "Nu
yeroo daa'imni sun lubbuun jirutti Daawititti dubbannee
ture; inni garuu nu dhaga'uu dide. Amma akkamiin
daa'imni sun du'eera jennee itti himna? Yoo nu itti
himne inni of miidha ta'a" jedhanii yaadanii turaniitii.
19 Daawit akka tajaajiltoonni isaa walitti asaasaa jiran
hubatee daa'imni sun du'uu isaa beeke. Innis, "Mucichi
ni du'ee?" jedhee gaafate. Isaanis, "Eeyyee du'eera"
jedhanii deebisan. **20** Daawitis lafaa ka'e. Erga dhagna
isaa dhiqatee dibatee booddees uffata isaa geeddaratee
mana Waaqayyoo seenee waaqeffate. Ergasii immoo gara
mana ofii isaatti galee nyaata gaafannaan dhi'eessaniif;
innis ni nyaate. **21** Tajaajiltoonni isaas, "Ati maaliif
akkana goota? Yeroo mucichi lubbuun jirutti ni soomte;
ni boosses. Amma garuu mucichi du'eera; ati immoo
kaatee nyaatta!" jedhanii isa gaafatan. **22** Innis akkana
jedhee deebise; "Ani yeroo mucichi lubbuun turetti nan
soome; nan boo'es. Ani, 'Eenyutu beeka? Waaqayyo garaa
naa laafee mucichi ni fayya' jedhee yaadeen ture. **23**
Amma garuu inni du'eera; yoos ani maaliifin sooma? Ani
isa deebisuu nan danda'aa? Anatu gara isaa dhaqa malee
inni gara koo hin dhufu!" **24** Ergasiis Daawit niitii isaa
Batisheebaa ni jajjabeesse; dhaqees ishee wajjin ciise.
Isheenis ilma deesseef; maqaa isaas Solomoon jedhanii
moggaasan. Waaqayyos isa ni jaallate; **25** Waaqayyo waan
isa jaallateef akka inni Yidiidiyaa jedhamee waamamuuf
karaa Naataan raajichaatiin dubbii erge. **26** Yeroo
sanattis Yoo'aab magaalaa Amoonotaa kan Rabbaa
jedhamu waraanee da'annoo masaraa mootummaa
qabate. **27** Yoo'aabis akkana jedhee Daawititti ergamoota
erge; "Ani magaalaa Rabbaa waraanee madda bishaan
ishee qabadheera. **28** Egaa ati loltoota hafan walitti
qabadhuutii magaalattii marsii qabadhu. Yoo kanaa achii
ani magaalattii nan fudhadha; isheenis maqaa kootiin
moggaafamti." **29** Kanaafuu Daawit loltoota hunda walitti
qabatee dhaqee Rabbaa waraanee qabate. **30** Daawitis
mataa mootii isaanii irraa gonfoo fudhate; Gonfichis
mataa Daawit irra kaa'ame. Gonfoon sun hamma warqee
taalaantii tokkoo ulfaatee dhagaawwan gati jabeeyyiis of
irraa qaba ture. Daawitis magaalaa sana keessaa boojuu
akka malee baay'ee fudhatee **31** namoota achi keessa
turanis gad yaasee akka isaan magaaziidhaan, gasoo
sibiilaatii fi qottoodhaan hojii hojjetan godhe; suphees
isaan dhoofsise. Daawit magaalaawwan Amoonotaa
hunda keessattis akkasuma godhe. Ergasii Daawitii fi
loltoonni isaa hundinuu Yerusaalemitti ni deebi'an.

13 Yeroo tokko Amnoon ilmi Daawit Taamaarin
jaallate; isheen akka malee bareedduu, obboleettii
Abesaaloom ilma Daawit sanaa turte. **2** Amnoon
sababii jaalala obboleettii isaa Taamaariitiif akka malee
dhiphatee dhibame; sababii isheen durba turteef
Amnoon waan waanuma tokko illee ishee gochuu
danda'u hin seene. **3** Amnoon michuu akka malee jal'aa
kan Yoonaadaab jedhamu tokko qaba ture; Yoonaadaab
ilma Shime'aa obboleessa Daawit. **4** Yoonaadaabis
Amnooniin, "Yaa ilma mootii, dhagni kee maaliif
guyyuma guyyaan huqqachaa deema? Ati natti hin
himtuu?" jedhee gaafate. Amnoon immoo, "Ani Taamaar
obboleettii Abesaaloom obboleessa kootii jaalladheera"
isaan jedhe. **5** Yehoonaadaabis, "Sobiitii akka nama
dhukkubsateetti siree irra ciisi; yommuu abbaan kee si
gaafachuu dhufutti, 'Akka ani harka isheetii nyaadhuuf
akka obboleettiin koo Taamaar dhuftee fuula koo duratti
nyaata naa qopheessitu nan barbaada' jedhiin" jedhe.
6 Kanaafuu Amnoon sobee akka nama dhukkubsate
tokkootti ciise. Yommuu mootichi isa gaafachuu dhufettis
Amnoon, "Akka obboleettiin koo Taamaar dhuftee fuula
koo duratti nyaata addaa naaf qopheessitee nyaadhu
nan barbaada" jedheen. **7** Daawitis gara manaatti
Taamaaritti nama ergee, "Gara mana obboleessa kee
Amnoon dhaqiitii waan inni nyaatu qopheessiif" jedhe.
8 Kanaafuu Taamaar kaatee gara mana obboleessa ishee
Amnoon kan ciisee ture sanaa dhaqxe. Daakuu xinnoo
ishee fuutee bukeessitee fuula isaa duratti tolchite.
9 Ergasiis buddeena tolchite sana eelee irraa fuutee
dhi'eessiteef; inni garuu nyaachuu dide. Amnoon, "Nama
hunda narraa baasaa" jedhe. Kanaafuu namni hundi
isa biraa ba'e. **10** Ergasiis Amnoon Taamaariin, "Akka
ani harka kee irraa nyaadhuuf buddeenicha kutaa ani
ciisutti naa fidi" jedhe. Taamaaris buddeena qopheessite
sana fuutee Amnoon obboleessa isheetiif lafa inni
ciisetti geessite. **11** Inni garuu yommuu isheen nyaata
dhi'eessiteefitti humnaan ishee qabatee, "Yaa obboleettii
ko, kottuu na wajjin ciisi" jedheen. **12** Isheen immoo
deebiftee akkana jetteen; "Yaa obboleessa ko, waan
kana hin godhin! Na hin dirqisiisin. Wanni fokkisaan
akkasii Israa'el keessatti hojjetamuu hin qabu! Ati waan
hamaa kana hin godhin. **13** Ani maalan ta'a? Salphina
koos baadhee eessan dhaqa? Ati hoo? Atis Israa'el
keessatti akka gowwaa hamaa tokkootti ilaalamuu kee ti

mitii? Maaloo mootichatti himadhu; inni sitti heerumuu
na hin dhowwuutii." **14** Inni garuu ishee dhaga'uu
dide; waan ishee caalaa jabaa ta'eefis humnaan ishee
gudeede. **15** Ergasii Amnoon jibba guddaa ishee jibbe;
dhugumaan hamma dur ishee jaallate caalaa ishee jibbe.
Amnoonis, "Ka'iitii ba'ii deemi!" isheen jedhe. **16** Isheen
immoo, "Hin ta'u! Na ari'uun kee yakka ati duraan natti
hojjette caalaa hammaata" jetteen. Inni garuu ishee
dhaga'uu dide. **17** Tajaajilaa ofii isaas waamee, "Dubartii
kana narraa baasiitii balbala itti cufi" jedheen. **18**
Tajaajilaan isaa sunis gad ishee baasee balbala itti cufe.
Isheen uffata faaya adda addaatiin miidhagfame uffattee
turte; intallan mootii kanneen dubarran qulqulluu
ta'an uffata akkasii uffatu tureetii. **19** Taamaaris mataa
isheetti daaraa firfirfattee wandaboo ishee dheeraa
faayawwaniin miidhagfame sana tarsaafte. Harka ishees
mataa irra kaa'attee sagalee ol fudhattee boo'aa deemte.
20 Abesaaloom obboleessi ishee, "Amnoon obboleessi
kee si wajjin turee? Yaa obboleettii ko, cal'isi; inni
obboleessuma kee ti. Waan kana garaatti hin qabatin"
jedheen. Taamaaris kophaa ishee mana obboleessa ishee
mana Abesaaloom jiraatte. **21** Daawit mootichi yommuu
waan kana hunda dhaga'etti baay'ee aare. **22** Abesaaloom
dubbii tolaa yookaan hamaa tokko illee Amnoonitti
hin dubbanne; Abesaaloom sababii inni obboleettii isaa
Taamaarin salphiseef akka malee Amnoonin jibbee ture.
23 Waggaa lamaa booddee warri hoolota Abesaaloom
irraa rifeensa haadan magaalaa Ba'aal Hasoor kan Efreem
biratti argamu sana keessa turan; innis akka isaan achi
dhaqaniif ilmaan mootii hunda waame. **24** Abesaaloomis
gara mootichaa dhaqee, "Namoonni hoolota garbicha
keetii irraa rifeensa haadan dhufaniiru. Maaloo mootichii
fi qondaaltonni isaa garbicha kee wajjin haa deeman"
jedhee kadhate. **25** Mootichi immoo deebisee, "Lakki yaa
ilma ko, nu hundinuu deemuu hin qabnu; nu ba'aa qofa
sitti taanaa" jedheen. Abesaaloom jabeessee isa kadhatu
iyyuu inni isa eebbise malee isa faana hin deemne.
26 Abesaaloomis, "Yoo ta'uu baate, maaloo obboleessi
koo Amnoon nu wajjin haa deemu" jedhe. Mootichi
immoo, "Inni maaliif si wajjin deema?" jedhee gaafate.
27 Abesaaloom garuu jabeessee isa kadhate; kanaafuu
inni Amnoonii fi ilmaan mootichaa kaan isa wajjin
erge. **28** Abesaaloom akkana jedhee namoota isaa ajaje;
"Dhaga'aa! Yommuu Amnoon daadhii wayinii dhugee
machaa'utti ani, 'Amnoonin dha'aa' isiniin jedha; isinis
yommuu suma isa ajjeesaa. Hin sodaatinaa. Anatu ajaja
kana isinii kenne mitii? Jabaadhaa; jagnoomaas." **29**
Kanaafuu namoonni Abesaaloom waanuma Abesaaloom
isaan ajaje sana Amnoonitti hojjetan. Ilmaan mootichaa
hundinuus ka'anii gaangolii isaanii yaabbatanii baqatan.
30 Utuu isaan karaa irra jiranuu oduun, "Abesaaloom
ilmaan mootichaa hunda fixeera; tokkoon isaanii iyyuu
hin hafne" jedhu Daawit qaqqabe. **31** Mootichis ol
ka'ee uffata isaa tarsaasee lafa ciise; tajaajiltoonni isaa
kanneen isa bira dhadhaabatanii turan hundinuus uffata
isaanii tatarsaasan. **32** Yoonaadaab ilmi Shime'aa ilmi
obboleessa Daawit sun garuu akkana jedhe; "Gooftaan
koo waan isaan ilmaan mootichaa hunda fixan hin
se'in; Amnoon qofatu du'e. Kunis waan Abesaaloom
erga Amnoon obboleettii isaa Taamaarin humnaan
gudeedee jalqabee itti yaadaa turee dha. **33** Gooftaan
koo mootichi waa'ee oduu ilmaan mootichaa hundi
ajjeefamaniiru jedhu sanaa hin yaadda'in; Amnoon
qofatu du'e." **34** Yeroo kanatti Abesaaloom baqateera.
Namichi eegumsaaf dhaabatee tures ol jedhee ilaalee
namoota baay'ee daandii Horonaayim kan gaara cina ba'u
irra dhufaa jiran arge. Namichi sunis dhaqee, "Ani karaa
Horonaayim, cina gaaraatti namoota nan arga" jedhee
mootichatti hime. **35** Yoonaadaabis mootichaan, "Kunoo,
ilmaan mootichaa dhufanii jiru; wanni kun akkuma
garbichi kee jedhe ta'e" jedhe. **36** Akkuma inni dubbatee
fixateen ilmaan mootichaa sagalee guddaadhaan boo'aa
ol galan. Mootichii fi tajaajiltoonni isaa hundinuus
hiqqifatanii boo'an. **37** Abesaaloom garuu baqatee gara
ilma Amiihuud, gara Talmaay mootichaa Geshuur sanaa
dhaqe. Daawit immoo guyyaa hunda ilma isaatiif ni
boo'a ture. **38** Abesaaloom erga baqatee Geshuur dhaqee
booddee waggaa sadii achi ture. **39** Mootichis du'a
Amnoon irraa jajjabaannaan gara Abesaaloom dhaquuf
garaan isaa kaka'e.

14 Yoo'aab ilmi Zeruuyaa akka garaan mootichaa
Abesaaloom itti deebi'e beeke. **2** Kanaafuu Yoo'aab
gara Teqoo'aatti nama ergee dubartii ogeettii tokko
fichisiise. Innis akkana isheedhaan jedhe; "Sobiitii akka
nama gadda keessa jiruu ta'i. Wayyaa gaddaa uffadhu;
dibata kam iyyuu hin dibatin. Akka dubartii nama du'e
tokkoof guyyaa hedduu gaddite tokkoos ta'i. **3** Mootichaa
bira dhaqiitii waan kana itti himi." Yoo'aabis waan
isheen dubbattu isheetti hime. **4** Dubartiin sun yommuu
Teqoo'aadhaa gara mootichaa dhuftetti ulfina isaaf
kennuuf addaan lafatti gombifamtee, "Yaa mootii, na
gargaari!" jette. **5** Mootichis, "Ati maal rakkatte?" jedhee
ishee gaafate. Isheenis akkana jette; "Sababii dhirsi koo
du'eef ani dhugumaan niitii dhirsa hin qabnee dha.
6 Ani garbittiin kee ilmaan lama qaban ture. Isaanis
alatti wal lolan; sababii namni wal irraa isaan dhowwu
tokko iyyuu achi hin turiniif inni tokko isa kaan dha'ee
ajjeese. **7** Kunoo, gosti hundi ana garbittii keetti ka'eera;
isaanis, 'Waan inni obboleessa ofii isaa ajjeeseef akka nu
sababii lubbuu obboleessa isaa kan inni ajjeese sanaa isa
ajjeefnuuf dabarsii nutti kenni; ergasii dhaaltuu isaa illee
ni galaafanna' jedhu. Isaanis akkasiin akka dhirsi koo
maqaa yookaan sanyii lafa irraa hin qabaanneef ibsaa
koo tokkicha hafe kana dhaamsu." **8** Mootichis dubartii
sanaan, "Ani waa'ee keetiif ajaja nan dabarsaatii ati
mana keetti gali" jedhe. **9** Dubartiin Teqoo'aa sun garuu,
"Yaa gooftaa ko, yaa mootichaa, yakki sun anaa fi maatii
abbaa koo irra haa bu'u; mootichii fi teessoon isaa yakka
irraa haa qulqullaa'an" jette. **10** Mootichis deebisee,
"Yoo namni kam iyyuu waan tokko illee sitti dubbate isa
natti fidi; innis deebi'ee si hin rakkisu" jedhe. **11** Ishee
immoo, "Kanaafuu akka namni haaloo dhiigaa baasu
sun ittuma fufee nama biraa ajjeesee akkasiin ilmi koo
hin ajjeefamneef mootichi Waaqayyoon Waaqa isaa haa
waammatu" jette. Innis, "Dhugaa Waaqayyo jiraataa,
rifeensi tokkittiin mataa ilma keetii irraa lafa hin bu'u"
jedhe. **12** Ergasiis dubartittiin, "Akka ani garbittiin kee
gooftaa koo mootichatti dubbii tokkittii dubbadhu naa

eeyyami" jette. Innis, "Dubbadhu" jedhee deebise. **13**
Dubartittiin immoo akkana jette; "Yoos ati maaliif waan
akkasii saba Waaqaatti yaadde? Mootichi ilma isaa kan
biyyaa baqate sana hin deebifneetii; akkana jechuun isaa
ofitti muruu isaa mitii? **14** Nus akkuma bishaan lafatti
dhangala'ee deebi'ee hin waraabamneetti ni duuna.
Waaqni garuu karaa namni biyyaa baqate sun ittiin
deebi'u barbaada malee akka inni isa irraa fagaatee
hafu hin fedhu. **15** "Kanaafuu sababii namoonni na
sodaachisaniif ani dubbii kana gooftaa koo mootichatti
himuuf dhufeera. Garbittiin kees waan kana yaadde;
'Ani mooticha nan gaafadha; innis waan garbittiin isaa
gaafatte tole jedha ta'a. **16** Mootichi waan kana dhaga'ee
harka namicha anaa fi ilma koo dhaala Waaqni nuu kenne
nu dhabsiisuu yaaluu jalaa garbittii isaa ni baasaatii.' **17**
"Ammas garbittiin kee akkana jetti; 'Sababii gooftaan koo
mootichi waan gaarii fi hamaa gargari baasee beekuutti
akkuma ergamaa Waaqayyoo ta'eef dubbiin gooftaa
koo mootichaa boqonnaa naaf haa kennu. Waaqayyo
Waaqni kee si wajjin haa ta'u.'" **18** Kana irratti mootichi
dubartittiidhaan, "Ati waan ani si gaafadhu kam iyyuu
na hin dhoksin" jedhe. Dubartittiinis, "Gooftaan koo
mootichi haa dubbatu" jette. **19** Mootichi, "Waan kana
hunda keessatti harki Yoo'aab si wajjin jiraa?" jedhee
gaafate. Dubartiin sun immoo akkana jettee deebifte;
"Yaa gooftaa koo mooticha, du'a kee ti; dubbii gooftaan
koo mootichi dubbatu irraa namni gara mirgaatti
yookaan gara bitaatti goruu danda'u tokko illee hin
jiru. Dhuguma namni akka ani waan kana dubbadhu
na ajajee fi kan dubbii kana hundas afaan garbittii
keetii keessa kaa'e Yoo'aabuma garbicha kee ti. **20**
Yoo'aab garbichi kee waan kana gochuun isaa haala
yeroo ammaa jiru geeddaruuf. Gooftaan koo ogummaa
akkuma ogummaa ergamaa Waaqayyoo qaba; inni waan
lafa irratti ta'u hunda ni beeka." **21** Mootichis Yoo'aabiin,
"Tole; ani waan kana nan godha. Ati dhaqii Abesaaloom
dargaggeessicha fidi" jedhe. **22** Yoo'aabis ulfina isaaf
kennuuf addaan gombifamee mooticha eebbise. Yoo'aab,
"Sababii mootichi kadhannaa garbicha isaa dhaga'eef
inni akka fuula gooftaa isaa mootichaa duratti fudhatama
argate har'a ni beeka" jedhe. **23** Ergasii Yoo'aab Geshuur
dhaqee Abesaaloomin deebisee Yerusaalemitti fide. **24**
Mootichi garuu, "Inni gara mana isaa deemuu qaba; inni
fuula koo arguu hin qabu" jedhe. Kanaafuu Abesaaloom
gara mana isaatti gale; fuula mootichaas hin argine. **25**
Guutummaa Israa'el keessa namni akka Abesaaloom
miidhaguma isaatiin baay'ee jajame tokko iyyuu hin
turre. Inni mataa isaatii jalqabee hamma faana miilla
isaatti hir'ina tokko iyyuu hin qabu ture. **26** Yommuu
rifeensi mataa isaa itti ulfaatutti waggaatti yeroo tokko
of irraa mura ture; yeroo inni rifeensa mataa isaa kana
madaalli mootiitiin madaaluttis rifeensi isaa saqilii
dhibba lama ulfaata ture. **27** Abesaaloom ilmaan sadii
fi intala tokko dhalche. Maqaan intala sanaa Taamaar
jedhama; isheenis dubartii akka malee bareeddu turte.
28 Abesaaloom utuu fuula mootichaa hin argin waggaa
lama Yerusaalem keessa jiraate. **29** Ergasii Abesaaloom
Yoo'aabin gara mootichaatti erguuf jedhee nama itti
erge; Yoo'aab garuu isa bira dhufuu dide. Kanaafuu
yeroo lammaffaa nama itti erge; inni garuu dhufuu
dide. **30** Ergasiis Abesaaloom hojjettoota isaatiin, "Ilaa,
lafti qotiisaa Yoo'aab lafa qotiisaa kootti aana; innis
garbuu achii qaba. Dhaqaatii ibidda itti qabsiisaa" jedhe.
Kanaafuu hojjettoonni Abesaaloom dhaqanii lafa qotiisaa
sanatti ibidda qabsiisan. **31** Kana irratti Yoo'aab gara
mana Abesaaloom dhaqee, "Hojjettoonni kee maaliif
lafa qotiisaa kootti ibidda qabsiisan?" jedheen. **32**
Abesaaloomis deebisee Yoo'aabiin akkana jedhe; "Kunoo
ani akka ati, 'Inni, "Ani maaliifin Geshuurii dhufe? Utuun
hamma ammaatti achuma jiraadhee naaf wayya ture!"
jedha' jettee mootichatti naaf himtuuf gara mootichaatti
si ergachuuf, na bira kottu jedhee sitti dhaammadheen
ture. Ani amma illee fuula mootichaa arguun fedha; yoo
ani yakka tokko illee hojjedhee jiraadhe inni na haa
ajjeesu." **33** Kanaafuu Yoo'aab gara mootichaa dhaqee
waan kana itti hime. Mootichis Abesaaloomin waamsise;
innis dhufee fuula mootichaa duratti addaan lafatti
gombifame. Mootichis Abesaaloomin dhungate.

15 Kana irratti Abesaaloom gaarii lolaatii fi fardeen
akkasumas namoota fuula isaa dura fiigan
shantama ofii isaatiif qopheeffate. **2** Innis ganamaan
ka'ee daandii gara karra magaalaatti nama geessu irra
dhaabata ture. Yeroo namni kam iyyuu iyyata isaa
mootii duratti dhi'eeffatee murtii argachuuf dhufutti,
Abesaaloom ofitti isa waamee, "Ati magaalaa kamii
dhufte?" jedhee gaafata. Namni sunis, "Garbichi kee
gosoota Israa'el keessaa gosa tokko keessaa dhufa"
jedhee deebisaaf. **3** Ergasiis Abesaaloom, "Kunoo
iyyanni kee dhugaa fi qajeelaa dha; garuu akka inni si
dhaga'uuf namni mootiin iddoo buufate tokko iyyuu
hin jiru" jedhaan. **4** Abesaaloomis itti dabalee, "Maal
qaba, utuu ani biyya kanatti abbaa murtii ta'ee! Silaa
namni iyyata yookaan himata qabu kam iyyuu na bira
dhufee anis murtii qajeelaa isaaf nan kennan ture"
jedha. **5** Akkasumas yeroo namni tokko fuula isaa
duratti jilbeenfachuuf gara isaa dhufutti Abesaaloom
harka diriirfatee ol isa qabuudhaan isa dhungata.
6 Abesaaloom akkasiin Israa'eloota murtii qajeelaa
argachuuf gara mootii dhufan hunda simachuudhaan
garaa namoota Israa'el hate. **7** Abesaaloomis gara dhuma
waggaa afuraffaatti mootichaan akkana jedhe; "Akka
ani Kebroon dhaqee wareega Waaqayyoof wareegee
ture tokko dhi'eessuuf naaf eeyyami. **8** Ani garbichi
kee yeroon biyya Sooriyaa keessa Geshuur jiraachaa
turetti, 'Yoo Waaqayyo gara Yerusaalemitti na deebise,
ani Kebroonitti Waaqayyoof nan sagada' jedhee wareega
kana wareegeen ture." **9** Mootichis, "Nagaan deemi"
jedheen. Kanaafuu Abesaaloom gara Kebroon deeme.
10 Abesaaloom garuu akka isaan, "Isin akkuma sagalee
malakataa dhageessaniin, 'Abesaaloom Kebroonitti
mootii ta'eera' jedhaa" jedhaniif guutummaa gosoota
Israa'el keessa dhoksaadhaan ergamoota bobbaase. **11**
Namoonni dhibbi lama Yerusaalemii ba'anii Abesaaloom
faana bu'an. Isaan akka keessummaatti affeeramanii
cal'isaniituma deeman malee waa'ee dhimma sanaa waan
tokko illee quba hin qaban ture. **12** Abesaaloom yeroo
aarsaa dhi'eessutti namichi gosa Giiloo kan Ahiitofel

jedhamu, gorsaan Daawit akka magaalaa isaa Giiloodhaa
dhufuuf waamsise. Kanaafuu fincilli sun jabaatee duukaa
buutonni Abesaaloomis baay'achaa dhufan. **13** Ergamaan
tokkos Daawit bira dhufee, "Garaan namoota Israa'el gara
Abesaaloom itti deebi'ee jira" jedhee itti hime. **14** Ergasiis
Daawit qondaaltota isaa warra isa wajjin Yerusaalem
keessa turaniin akkana jedhe; "Ka'aa ni baqannaa! Yoo
kanaa achii tokkoon keenya iyyuu Abesaaloom jalaa
hin baanu. Dafnee asii deemuu qabna; yoo kanaa achii
inni ariitiidhaan dhufee nu qaqqabee nu balleessaatii;
magaalattii illee goraadeedhaan dha'a." **15** Qondaaltonni
mootichaas, "Nu tajaajiltoonni kee waan gooftaan keenya
mootichi murteesse kam iyyuu gochuuf qophaa'oo dha"
isaan jedhan. **16** Kanaafuu mootichi warra mana isaa
jiraatan hunda of faana fudhatee qajeele; saajjatoowwan
isaa kudha garuu akka isaan masaraa mootii eeganiif
achumatti dhiise. **17** Mootichis akkasiin namoota hunda
of faana fudhatee ba'e; isaanis xinnoo achi fagaatanii
iddoo tokko dhadhaabatan. **18** Namoonni isaa hundinuu
Kereetotaa fi Pheletota hunda wajjin mooticha dura
qajeelan; akkasumas Gaatonni dhibba ja'a kanneen Gitii
isa faana ba'anis fuula mootichaa dura darban. **19**
Mootichis Itaayi namicha Gitii sanaan akkana jedhe; "Ati
maaliif nu faana dhufta? Deebi'iitii Abesaaloom mooticha
wajjin turi. Ati keessummaa biyya keetii booji'amtee
dhuftee dha. **20** Ati kaleessuma dhufte. Egaa ani utuun
ofii kootiifuu garan dhaqu hin beekin akka ati nu faana
joortun si godhaa? Amma beenuu namoota biyya keetii
fudhadhuutii deebi'i. Gara laafinnii fi amanamummaan si
wajjin haa ta'an." **21** Itaayi garuu deebisee mootichaan,
"Dhugaa Waaqayyo jiraataatii fi du'a gooftaa koo
mootichaa, jireenyas ta'u du'a taanaan ani tajaajilaan
kee gara gooftaan koo mootichi deemu kam iyyuu nan
deema" jedhe. **22** Daawit immoo Itaayiin, "Yoos darbii
fuula duratti deemi" jedhe. Kanaafuu Itaayi namichi
Gitii sun namoota isaatii fi maatii isaa kanneen isa wajjin
turan hunda fudhatee deeme. **23** Yeroo namoonni sun
hundi darbanittis warri baadiyyaa jiraatan hundi sagalee
ol fudhatanii boo'an. Mootichis Sulula Qeedroon ce'ee
deeme; namoonni hundinuus ce'anii gara gammoojjiitti
qajeelan. **24** Zaadoqis achi ture; Lewwonni isa wajjin
turan hundinuu taabota kakuu Waaqaa baatanii turan;
isaanis taabota Waaqaa lafa kaa'an; Abiyaataar immoo
hamma namoonni hundi magaalaa keessaa ba'anitti
aarsaa dhi'eesse. **25** Ergasii mootichi Zaadoqiin akkana
jedhe; "Ati taabota Waaqaa fuudhiitii gara magaalaatti
deebi'i. Yoo ani fuula Waaqayyoo duratti surraa argadhee
jiraadhe, inni deebisee na fidee taabota sanaa fi lafa ofii
jiraatu na argisiisa. **26** Garuu yoo inni, 'Ani sitti hin
gammanne' naan jedhe, ani qophaa'aa dha; inni waan
fedhe na haa godhu." **27** Mootichis Zaadoq lubichaan,
"Ati nama mul'ataan waa argu mitii? Egaa ilma kee
Ahiima'azin akkasumas Yoonaataan ilma Abiyaataar
fudhadhuutii nagaan gara magaalaatti deebi'i. Atii
fi Abiyaataar ilmaan keessan lamaan fudhadhaatii
deemaa. **28** Ani immoo hamman dhaamsa kee dhaga'utti
malkaa gammoojjii keessaa bira nan tura." **29** Kanaafuu
Zaadoqii fi Abiyaataar taabota Waaqaa sana fuudhanii
Yerusaalemitti deebi'anii achuma turan. **30** Daawit garuu
Gaara Ejersaatti ol ba'e; yeroo ol ba'uttis boo'aa deemaa
ture; innis mataa isaa haguuggatee kophee malee deema
ture. Namoonni isa wajjin turan hundinuus mataa isaanii
haguuggatanii boo'aa deemu turan. **31** Yeroo kanatti,
"Ahiitofelis warra Abesaaloom wajjin fincilan keessaa
tokkoo dha" jedhamee Daawititti himame. Kanaafuu
Daawit, "Yaa Waaqayyo, gorsa Ahiitofel sana jalaa
busheessii" jedhee Waaqa kadhate. **32** Yeroo Daawit
iddoo wal ga'ii iddoo itti namoonni Waaqa waaqeffatan
ga'ettis Huushaayi namichi gosa Arkii sun wandaboo ofii
tarsaasee daaraa mataatti firfirfatee isa simachuuf ba'e.
33 Daawitis akkana jedheen, "Ati yoo na wajjin deemte
ba'aa natti taata. **34** Garuu yoo gara magaalaatti deebitee
Abesaaloomiin, 'Yaa mootii, ani duraan garbicha abbaa
keetiin ture; amma garuu garbicha kee nan ta'a' jettee
gorsa Ahiitofel busheessite na gargaaruu dandeessa.
35 Zaadoqii fi Abiyaataar luboonni suma wajjin achi
jiraatu mitii? Ati waan masaraa mootiitii dhageessu
hunda isaanitti himi. **36** Ilmaan isaanii lamaan Ahiima'az
ilmi Zaadoqii fi Yoonaataan ilmi Abiyaataar isaanuma
wajjin achi jiraatan. Ati waan dhageessu hunda harka
isaaniitiin naa ergi." **37** Kanaafuu Huushaayi michuun
Daawit utuma Abesaaloom Yerusaalem seenaa jiruu achi
ga'e.

16 Daawit fiixee gaarichaa darbee xinnoo erga deemee
booddee Ziibaan tajaajilaan Mefiibooshet harroota
lamatti buddeena dhibba lama, bixxillee ija wayinii
dhibba tokko, bixxillee ija harbuu dhibba tokkoo fi
daadhii wayinii qalqalloo tokko fe'ee isa simachuuf
itti dhufe. **2** Mootichis, "Kana hunda maaliif fidde?"
jedhee Siibaa gaafate. Ziibaan immoo, "Harroota akka
maatiin mootichaa Yaabbataniif, buddeenaa fi bixxillee
ija wayinii akka namoonni nyaataniif, daadhii wayinii
immoo akka warri gammoojjii keessatti dadhaban ittiin
bayyanataniif" jedhee deebise. **3** Mootichis, "Ilmi
ilma gooftaa keetii eessa jira?" jedhee gaafate. Ziibaan
immoo deebisee, "Inni waan, 'Manni Israa'el har'a
mootummaa akaakayyuu kootii naa deebisa' jedhee
yaaduuf Yerusaalem keessa jiraata" jedhe. **4** Mootichis
Ziibaadhaan, "Wanni kan Mefiibooshet ta'e hundinuu
amma kan kee ti" jedhe. Ziibaanis, "Ani akkan fuula
gooftaa kootii, fuula mootichaa duratti surraa argadhuuf
ofi qabeen si kadhadha" jedhe. **5** Akkuma Daawit
mootichi Bahuuriim ga'een namichi balbala maatii Saa'ol
tokko itti dhufe. Maqaan isaas Shime'ii ilma Geeraa ti;
namichi kunis Daawitin abaaraa gad ba'e. **6** Innis utuma
qondaaltonnii fi waardiyyoonni Daawit hundinuu mirgaa
fi bitaan Daawitin marsanii jiranuu hunda isaaniitti
dhagaa darbachaa ture. **7** Shime'iinis akkana jedhee
isa abaaraa ture; "Asii ba'i; asii ba'i; ati nama dhiigaa
ti; namicha hamaa nana! **8** Waaqayyo dhiiga mana
Saa'ol kan ati iddoo isaa buutee moote sanaa hundaaf
gatii kee siif kenneera. Waaqayyo mootummaa kee
sirraa fuudhee ilma kee Abesaaloomiif kenneera. Ati
sababii nama dhiigaa taateef ni badda!" **9** Abiishaayi
ilmi Zeruuyaa mootichaan, "Sareen du'aan kun maaliif
gooftaa koo mooticha abaara? Ani dhaqeen mataa isaa
irraa kuta" jedhe. **10** Mootichi garuu akkana jedhe;

“Yaa ilmaan Zeruuyaa, anii fi isin maal wal irraa qabna?
Yoo inni sababii Waaqayyo, ‘Ati Daawitin abaari’ isaan
jedheef na abaare eenyutu, ‘Ati maaliif waan kana
goota?’ jedhee isa gaafachuu danda’a?” **11** Ergasii
Daawit Abiishaayii fi qondaaltota isaa hundaan akkana
jedhe; “Ilmi koo kan gudeeda kootii ba’e iyyuu lubbuu
koo balleessuu barbaada. Yoos namichi gosa Beniyaam
kun hammam kana caalaa hin goone ree! Isa dhiisaa;
waan Waaqayyo isa ajajeef inni na haa abaaru. **12**
Tarii Waaqayyo dhiphina koo argee abaarsa ani har’a
abaaramaa jiru kana waan gaariitti naa geeddara ta’aa.”
13 Kanaafuu Daawitii fi namoonni isaa karaa isaanii
itti fufan; Shime’iin immoo isa abaaraa, dhagaa itti
darbachaa, awwaaras itti bittinneessaa fuullee isaatiin
gaara cina deemaa ture. **14** Mootichii fi namoonni isa
wajjin turan hundi dadhabbii guddaadhaan dhufanii
achitti aara galfatan. **15** Yeroo kanattis Abesaaloomii
fi namoonni Israa’el hundi gara Yerusaalem dhufan;
Ahiitofelis isa wajjin ture. **16** Huushaayi namichi gosa
Arkii michuun Daawit sun Abesaaloom bira dhaqee, “Yaa
mootii bara baraan jiraadhu! Yaa mootii bara baraan
jiraadhu!” jedheen. **17** Abesaaloomis, “Jaalalli ati michuu
keetiif qabdu kanaa? Ati maaliif michuu kee wajjin hin
deemne?” jedhee Huushaayin gaafate. **18** Huushaayi
immoo Abesaaloomiin akkana jedhe; “Lakki; ani kan
nama Waaqayyo, sabni kunii fi namoonni Israa’el hundi
filatanii nan ta’a; isa wajjinis nan jiraadha. **19** Kanaa achi
ani eenyun tajaajila? Ani Ilma tajaajiluu hin qabuu? Ani
akkuman abbaa kee tajaajile sana si’i illee nan tajaajila.”
20 Abesaaloomis Ahiitofeliin, “Mee nu gorsi. Nu maal
gochuu qabna?” jedhe. **21** Ahiitofelis deebisee, “Ol
seeniitii saajjatoowwan abbaa keetii kanneen inni akka
isaan masaraa mootii eeganiif dhiisee biraa deeme wajjin
ciisi. Ergasii Israa’eloonni hundi akka ati abbaa kee
jibbite dhaga’anii, harki warra si wajjin jiran hundaas
ni jabaataa” jedheen. **22** Kanaafuu bantii manaa irra
Abesaaloomiif dunkaana dhaaban; innis Israa’eloota
hunda duratti saajjatoowwan abbaa isaa wajjin ciise. **23**
Bara sanatti gorsi Ahiitofel kennaa ture akkuma waan
namni tokko Waaqa gaafatuutti ilaalama ture. Akki
itti Daawitis ta’u Abesaaloom gorsa Ahiitofel hunda
dhaga’aa turan kanaa dha.

17 Ahiitofelis Abesaaloomiin akkana jedhe; “Ani
namoota kuma kudha lama filadhee halkanuma
kana Daawitin nan ari’a. **2** Anis yeroo inni dadhabee
laafutti isa nan dha’a. Sodaa itti buusee akka namoonni
isa wajjin jiran hundis baqatan nan godha. Ani mooticha
qofa dha’ee **3** namoota isaa hundas deebisee sittin
fida. Duuti namicha ati barbaaddu sanaa deebi’uu nama
hundaa ti jechuu dha; ergasii namoonni hundinuu
nagaan jiraatu.” **4** Karoorri kunis Abesaaloomii fi
maanguddoota Israa’el hundatti waan gaarii fakkaate.
5 Abesaaloom garuu, “Mee Huushaayi namicha gosa
Arkii sanas waamaatii waan inni jedhu haa dhageenyu”
jedhe. **6** Abesaaloom yeroo Huushaayi isa bira dhufetti,
“Ahiitofel gorsa kana nuu kenneera. Waan inni jedhe
kana haa goonuu? Yoo ta’uu baate immoo yaada kee nuu
kenni” jedheen. **7** Huushaayis deebisee Abesaaloomiin
akkana jedhe; “Gorsi Ahiitofel kenne yeroo kanatti
gaarii miti. **8** Ati abbaa keetii fi namoota isaa ni
beekta; isaan loltootaa fi warra akkuma amaaketa
ilmaan ishee jalaa fudhatamteetti nama sodaachisanii
dha. Kana irratti abbaan kee muuxannoo waraanaa
guddaa qaba; inni halkan halkan loltoota bira hin bulu.
9 Amma illee inni holqa keessa yookaan lafa biraa
dhokatee jira ta’a. Yoo inni duraan dursee loltoota
kee dha’e, namni waa’ee kanaa dhaga’u kam iyyuu,
‘Loltoonni Abesaaloom duuka bu’an ni dhuman’ jedhee
odeessa. **10** Ergasii immoo sababii Israa’eloonni hundinuu
akka abbaan kee nama waraanaa ta’ee fi akka warri
isa wajjin jiranis jajjaboo ta’an beekaniif loltoonni
ciccimoon warri onneen isaanii akka onnee leencaa ta’e
sodaadhaan dhuman. **11** “Egaa wanni ani si gorsu kana:
Israa’eloonni lakkoobsi isaanii akka cirracha qarqara
galaanaa baay’atu kanneen Daanii hamma Bersheebaatti
argaman hundi si biratti walitti haa qabamaniitii ati
isaan dura bu’ii lolatti seeni. **12** Akkasiin lafa inni jirutti
isa dhoofna; akkuma Fixeensi ganamaa lafa irra bu’uttis
isa irra buuna. Innis ta’u namoonni isaa tokko iyyuu
lubbuun hin hafan. **13** Yoo inni gara magaalaa sanaatti
baqates, Israa’eloonni hundinuu funyoo fidanii hamma
dhagaan xinnaan tokko hin hafnetti magaalaa sana gara
sululaatti harkifna.” **14** Abesaaloomii fi Israa’eloonni
hundinuu, “Gorsa Ahiitofel caalaa gorsa Huushaayi
namicha gosa Arkii sanaatu wayya” jedhan. Waaqayyo
Abesaaloomitti badiisa fiduuf jedhee gorsa Ahiitofel
gaarii sana faayidaa dhabsiiseeraatii. **15** Huushaayiis
akkana jedhee Zaadoqii fi Abiyaataar lubootatti hime;
“Ahiitofel, ‘Akkasii fi akkas godhaa’ jedhee Abesaaloomii
fi maanguddoota Israa’el gorsee ture; ani garuu, ‘Akkanaa
fi akkana godhaa’ jedheen isaan gorse. **16** Amma
gara Daawititti ergamoota ergaatii, ‘Ati halkan kana
holqawwan gammoojjii keessa hin bulin; utuu hin turin
ce’ii deemi; yoo kanaa achii mootichii fi namoonni
isa wajjin jiran hundinuu ni liqimfamtu’ jedhaa itti
himaa.” **17** Yeroo sanattis Yoonaataanii fi Ahiima’az
iddoo Een Roogeel jedhamu turan. Intalli xomboreen
tokko dhaqxee isaanitti himti turte; isaan immoo
dhaqanii Daawit mootichatti himu turan; isaan akka
yeroo magaalaa seenanitti hin argamneef of eeggachaa
turaniitii. **18** Garuu dargaggeessi tokko isaan argee
Abesaaloom itti hime. Kanaafuu lamaan isaanii iyyuu
dafanii achii ba’anii mana namicha Bahuuriim keessa
jiraatu tokkoo seenan. Namichi kunis dallaa isaa keessaa
boolla qaba ture; isaanis boolla sana keessa lixan. **19**
Niitiin namicha sanaas afaan boollichaa gubbaa waa
diriirsitee midhaan achi irra afte. Namni tokko iyyuu
waan kana hin beekne. **20** Namoonni Abesaaloom
yommuu dubartittii bira mana dhufanitti, “Ahiima’azii fi
Yoonaataan meerre?” jedhanii gaafatan. Dubartittiinis,
“Isaan laga ce’anii deemaniiru” jettee isaaniif deebifte.
Jarris barbaadanii isaan dhaban; kanaafuu Yerusaalemitti
deebi’an. **21** Erga namoonni Abesaaloom deemanii
booddee Ahiima’azii fi Yoonaataan boolla keessaa ol
ba’anii Daawit mootichatti himuu dhaqan. Isaanis,
“Ammuma kana ka’iitii laga ce’i; Ahiitofel, ‘Akkasii fi
akkas godhaa’ jedhee sirratti isaan gorseeraa” jedhaniin.

22 Kanaafuu Daawitii fi namoonni isaa hundi ka'anii
Yordaanosin ce'an. Yeroo lafti bariitetti namni utuu
Yordaanosin hin ce'in hafe tokko iyyuu hin turre. **23**
Ahiitofelis yommuu akka gorsi isaa fudhatama dhabe
beeketti harree isaa fe'atee gara magaalaa iddoo mana
jireenya isaatti qajeele. Innis erga mana isaa tottolfatee
booddee of fannise. Akkasiinis du'ee awwaala abbaa
isaa keessatti awwaalame. **24** Daawit gara Mahanayiim
deeme; Abesaaloom immoo namoota Israa'el hunda
wajjin Yordaanosin ce'e. **25** Abesaaloomis Amaasaa
qooda Yoo'aab ajajaa loltootaa godhee muude; Amaasaan
kun ilma namicha gosa Israa'el kan Yitraa jedhamu
isa Abiigayiil haadha Yoo'aab, obboleettii Zeruuyaa,
intala Naa'aash sana fuudhee ture. **26** Israa'eloonnii fi
Abesaaloom biyya Gili'aad keessa qubatan. **27** Yommuu
Daawit Mahanayiim ga'ettis, Shoobiin ilmi Naahaash
namichi gosa Amoon kan Rabbaadhaa dhufe, Maakiir ilmi
Amii'eel kan Lodebaarii dhufee fi Barzilaayiin namichi
gosa Gili'aad kan Rogeliimii dhufe **28** afata, waciitii fi
mi'oota suphee irraa hojjetaman fidan. Akkasumas akka
isaan nyaataniif qamadii fi garbuu, daakuu fi akaayii,
baaqelaa fi misira, **29** dammaa fi itittuu, hoolotaa fi
baaduu aannan loon Daawitii fi namoota isaatiif fidan.
Isaanis, "Namoonni lafa gammoojjiitti beela'aniiru,
dadhabaniiru, dheebotaniirus" jedhanii turaniitii.

18 Daawit namoota isa wajjin turan lakkaa'ee
ajajjuuwwan kumaatii fi ajajjuuwwan dhibbaa
muudeef. **2** Daawitis harka sadii keessaa harka tokko ajaja
Yoo'aab jalatti, harka tokko ajaja Abiishaayi obboleessa
Yoo'aab ilma Zeruuyaa jalatti, harka tokko immoo
ajaja Itaayii namicha Gitii jalatti hiriirsee bobbaase.
Mootichis loltootaan, "Ani mataan koo dhugumaan isin
wajjin nan ba'a" jedhe. **3** Namoonni garuu akkana
jedhaniin; "Ati deemuu hin qabdu; yoo nu baqachuuf
dirqamne isaan waa'ee keenya dhimma hin qaban;
yoo walakkaan keenyas dhumne isaaniif homaa miti;
ati garuu nama akka keenyaa kuma kudhan caalta.
Kanaafuu ati yoo magaalaa keessa turtee nu gargaarte
wayya." **4** Mootichis, "Ani waan gaarii isinitti fakkaate
kam iyyuu nan godha" jedhee deebise. Kanaafuu
mootichi yeroo loltoonni hundi garee dhibbaatii fi
garee kumaatiin qajeelanitti karra bira dhaabachaa
ture. **5** Mootichis Yoo'aab, Abiishaayii fi Itaayiin, "Anaaf
jedhaatii Abesaaloom dargaggeessichaaf garaa laafaa"
jedhee ajaje. Loltoonni hundinuus ajaja Daawit waa'ee
Abesaaloom ajajjootaaf kenne dhaga'an. **6** Loltoonnis
Israa'elin waraanuuf dirree waraanaatti ba'an; lollis
bosona Efreem keessatti ka'e. **7** Achittis loltoonni
Israa'el loltoota Daawitiin dha'aman; hubaatiin gaafasiis
akka malee guddaa ture; namoota kuma digdamatu
dhume. **8** Lolli sunis guutummaa baadiyyaatti babal'ate;
namoota goraadeen fixe caalaa kan bosonni liqimsee
hambisetu baay'ata. **9** Abesaaloom yeroo kanatti akka
tasaa namoota Daawititti dhufe. Innis gaangoo isaa
yaabbatee deemaa ture; utuma gaangoon isaa dameelee
gobbuu qilxuu guddaa tokkoo jala darbaa jirtuu mataan
Abesaaloom muka keessatti qabame. Innis qilleensa
irratti rarra'ee hafe; gaangoon inni yaabbatee ture sun
garuu deemsa ishee ittuma fufte. **10** Namichi tokko
yommuu waan kana argetti, "Ani akka Abesaaloom
muka qilxuutti rarra'ee jiru ammuma argeera" jedhee
Yoo'aabitti hime. **11** Yoo'aabis namicha waan kana
isatti himeen, "Maal jetta! Ati isa argiteertaa? Maaliif
achumatti rukuttee lafaan isa dha'uu dhiifte? Silaa
ani meetii saqilii kudhanii fi sabbata jagnummaa sin
badhaasa turee" jedhe. **12** Namichi sun garuu, akkana
jedhee deebise; "Utuu saqiliin kuma tokko harka kootti
naaf safaramee iyyuu ani ilma mootiitti harka koo ol hin
fudhadhu. Mootichi utuu nu dhageenyuu si'i, Abiishaayii
fi Itaayiin, 'Anaaf jedhaatii Abesaaloom dargaggeessicha
eegaa' jedhee ajajeera. **13** Karaa biraa immoo utuu ani
kutadhee lubbuu isaa balleessee, sababii wanti mooticha
duraa dhokatu tokko iyyuu hin jirreef ati mataan kee
iyyuu natti hin dhi'aattu ture." **14** Yoo'aabis, "Kana
booddee ani haala kanaan si wajjin yeroo balleessuu hin
qabu" jedhe. Kanaafuu ankaasee sadii harkatti qabatee
utuma Abesaaloom muka qilxuutti rarra'ee lubbuun
jiruu garaa isaatti dire. **15** Warri Yoo'aabiif mi'a lolaa
baatan kurnanis itti naanna'anii Abesaaloomin dha'anii
ajjeesan. **16** Kana irratti Yoo'aab malakata afuufe;
loltoonnis sababii inni isaan dhowweef Israa'elin ari'uu ni
dhiisan. **17** Isaanis reeffa Abesaaloom fuudhanii bosona
keessatti boolla guddaa tokkotti darbatanii dhagaa
gurguddaa isa irra tuulan. Yeroo kanatti Israa'eloonni
hundi gara mana isaaniitti baqatan. **18** Abesaaloom yeroo
lubbuun turetti, "Ani ilma maqaa koo waamsisu hin
qabu" jedhee iddoo Sulula Mootii jedhamutti yaadannoo
ofiitiif soodduu dhaabbate. Soodduu sanas maqaa ofii
isaatiin moggaase. Hamma har'aatti illee soodduun sun
Soodduu Abesaaloom jedhamee waamama. **19** Ahiima'az
ilmi Zaadoq, "Ani dhaqee akka Waaqayyo harka diinota
isaa jalaa isa baase mootichatti nan hima" jedhe. **20**
Yoo'aab immoo, "Namni har'a dhaqee himu si'ii miti;
sababii ilmi mootichaa du'eef ati yeroo biraa dhaqxee
itti himta; garuu har'a waan kana gochuu hin qabdu"
jedheen. **21** Ergasiis Yoo'aab Kuushiidhaan, "Dhaqiitii
waan argite mootichatti himi" jedhe. Kuushiinis fuula
Yoo'aab duratti gad jedhee harka fuudhee fiigaa qajeele.
22 Ahiima'az ilmi Zaadoq ammas Yoo'aabiin, "Wanni
fedhe haa dhufu; maaloo anis Kuushii faana nan fiiga"
jedhe. Yoo'aab garuu, "Yaa ilma ko, ati maaliif dhaquu
barbaadda? Ati oduu badhaasa siif kennisiisu tokko
iyyuu hin qabdu" jedheen. **23** Inni immoo, "Wanni
fedhe haa dhufu; ani fiiguu nan barbaada" jedhe.
Kanaafuu Yoo'aab, "Fiigi!" jedheen. Ergasii Ahiima'az
karaa dirreetiin fiigee Kuushii bira darbe. **24** Adoo
Daawit karra alaatii fi kan keessaa gidduu taa'ee jiruu
eegduun karaa dhaaba gubbaa manaatiin karaatti ol ba'e.
Innis achi ilaalee nama kophaa isaa fiigu tokko arge. **25**
Eegduun sunis mooticha waamee waan kana itti hime.
Mootichis, "Inni yoo kophaa isaa ta'e, oduu gaarii fiduu
qaba" jedhe. Namichi sunis dhi'aachaa dhufe. **26** Ergasiis
eegduun sun utuu namni biraa fiiguu argee eegduu
karraa waamee, "Kunoo namni biraa tokko kophaa isaa
fiigaa jira!" jedheen. Mootichis, "Innis oduu gaarii fiduu
qaba" jedhe. **27** Eegduun sunis, "Inni jalqabaa waan akka
Ahiima'az ilma Zaadoqitti fiigu natti fakkaata" jedhe.

Mootichi immoo, “Inni nama gaarii dha; oduu gaarii
fidee dhufa” jedhe. **28** Ahiima’az mooticha waamee,
“Wanni hundinuu gaarii dha” jedhe; fuula mootichaa
durattis addaan lafatti gombifamee, “Waaqayyo Waaqni
kee galata haa argatu; inni warra gooftaa koo mootichatti
harka isaanii ol fudhatan dabarsee kenneeraatii” jedhe.
29 Mootichi immoo, “Abesaaloom dargaggeessichi jalaa
ba’eeraa?” jedhee gaafate. Ahiima’azis, “Yeroo Yoo’aab
garbicha mootichaatii fi ana garbicha kee erguuf ka’etti
raafama guddaatu ture. Garuu wanni sun maal akka
ta’e ani hin beeku” jedhee deebise. **30** Mootichis, “As
hiiqii dhaabadhu” jedhe. Kanaafuu inni achi hiiqee
dhaabate. **31** Ergasiis Kuushiin dhufee, “Gooftaa koo yaa
mootii, oduu gammachiisaa dhaga’i! Waaqayyo har’a
warra sitti ka’an hunda jalaa si baaseera” jedhe. **32**
Mootichis Kuushiidhaan, “Abesaaloom dargaggeessichi
jalaa ba’eeraa?” jedhee gaafate. Kuushiinis, “Diinonni
gooftaa koo mootichaatii fi warri si miidhuuf sitti ka’an
hundi akkuma dargaggeessa sanaa haa ta’an” jedhee
deebise. **33** Mootichi ni hollate. Kutaa manaa kan karra
duraa gubbaattis ol ba’ee boo’e. Yommuu ol ba’uttis, “Yaa
ilma koo Abesaaloom! Ilma ko, ilma koo Abesaaloom!
Utuu qooda kee ani du’ee jiraadhee; yaa Abesaaloom
ilma ko, yaa ilma ko!” jedhe.

19 Yoo’aabittis, “Daawit mootichi Abesaaloomiif
boo’uu fi gadduutti jira” jedhamee himame. **2**
Sababii guutummaan loltootaa oduu, “Mootichi ilma
isaatiif gaddaa jira” jedhu dhaga’eef mo’ichi gaafa sanaa
gaddatti geeddarame. **3** Gaafa sana sabni hundis akkuma
loltoota mo’atamanii qaana’uudhaan baqatanii magaalaa
seenaniitti qaana’ee magaalaa seene. **4** Mootichis fuula
isaa haguuggatee, “Yaa ilma koo Abesaaloom! Yaa
Abesaaloom ilma ko, yaa ilma koo!” jedhee sagalee ol
fudhatee boo’e. **5** Yoo’aab gara mootichaa mana ol seenee
akkana jedhe; “Ati har’a fuula namoota kee kanneen
lubbuu kee, lubbuu ilmaan keetiitii fi intallan keetii,
lubbuu niitota keetiitii fi saajjatoowwan keetii oolchan
sana hundaa qaaniidhaan haguugdeerta. **6** Ati warra si
jibban jaallattee warra si jaallatan immoo jibbiteerta.
Ati akka ajajjoota loltoota keetiitii fi namoota isaanii
wayittuu hin hedne har’a mirkaneessiteerta. Har’a utuu
hundi keenya duunee Abesaaloom jiraatee ati akka
gammaddu ani nan arga. **7** Amma gad ba’iitii namoota
kee jajjabeessi. Yoo ati gad ba’uu baatte akka edana namni
tokko iyyuu si biratti hin hafne ani maqaa Waaqayyootiin
nan kakadha. Kun immoo rakkina ati ijoollummaa keetii
jalqabdee hamma ammaatti keessa dabarte hunda caalaa
hammaata.” **8** Kanaafuu mootichi ka’ee karra dura taa’e.
Namoonni hundinuus yommuu, “Mootichi karra dura
taa’ee jira” jedhamee itti himametti isa bira dhufan.
Yeroo sanatti Israa’eloonni hundi gara mana isaaniitti
baqatanii turan. **9** Guutummaa gosoota Israa’el keessatti
namoonni hundinuu akkana jedhanii wal falmaa turan;
“Mootichi harka diinota keenyaa jalaa nu baaseera;
namni harka Filisxeemotaa jalaa nu baases isuma. Amma
garuu inni sababii Abesaaloomiitiif biyyaa baqateera; **10**
Abesaaloom inni nu akka inni bulchaa keenya ta’uuf
jennee dibne sun immoo lola irratti du’eera. Kanaafuu
waa’ee mooticha as deebisuu irratti isin maaliif waan
tokko hin mari’anne?” **11** Daawit mootichis akkana
jedhee ergaa kana Zaadoqii fi Abiyaataar lubootatti erge;
“Akkana jedhaatii maanguddoota Yihuudaa gaafadhaa;
‘Wanni guutummaa Israa’el keessatti odeeffamaa jiru
gurra mootichaa qaqqabeeraatii isin maaliif mooticha
mana mootummaa isaatti deebisuu irratti duubatti
haftani? **12** Isin obboloota koo, foon kootii fi dhiiga
koo ti; yoos mooticha fiduu irratti maaliif duubatti
harkifattan ree?’ **13** Amaasaanis, ‘Ati foonii fi dhiiga
koo mitii? Yoo ani ammaa jalqabee iddoo Yoo’aab
ajajaa loltoota koo si gochuu baadhe, Waaqni waan
hamaa natti haa fidu; waan caalu illee natti haa fidu.’”
14 Mootichis akkuma garaa nama tokkootti garaa
namoota Yihuudaa hundaa booji’e. Isaanis, “Namoota
kee hunda wajjin deebi’i” jedhanii mootichatti ergan. **15**
Mootichis biyyatti deebi’ee hamma Yordaanositti dhufe.
Namoonni Yihuudaas mooticha simatanii Yordaanosin
ceesisanii fiduuf hamma Gilgaalitti dhufan. **16** Shime’iin
namichi Bahuuriim ilmi Geeraa kan gosa Beniyaam
sunis mooticha simachuuf namoota Yihuudaa wajjin
dafee gad bu’e. **17** Isa wajjinis Beniyaamota kuma
tokko akkasumas Ziibaa tajaajilaa maatii Saa’ol, ilmaan
isaa kudha shananii fi hojjettoota isaa digdamatu ture.
Isaanis mooticha dursanii Yordaanosin ce’an. **18** Isaanis
maatii mootichaa simachuu fi waan inni barbaadu isaaf
gochuuf malkaa ce’an. Shime’iin ilmi Geeraa yommuu
Yordaanosin ce’etti mooticha duratti kufee **19** akkana
isaan jedhe; “Gooftaan koo balleessaa natti hin herregin.
Balleessaa garbichi kee yeroo ati gooftaan koo mootichi
Yerusaalemii baatetti hojjete garaatti hin qabatin.
Mootichi waan sana yaada isaa keessaa haa baasu. **20**
Ani garbichi kee cubbuu hojjechuu koo beekaatii; har’a
garuu ani mana Yoosef hunda keessaa gooftaa koo
mooticha simachuuf nama jalqabaa ta’ee dhufeera.”
21 Abiishaayi ilmi Zeruuyaas, “Shime’iin sababii nama
Waaqayyo dibe abaareef amma du’uun isaaf hin maluu?”
jedhe. **22** Daawit immoo deebisee, “Yaa ilmaan Zeruuyaa
anii fi isin maal wal irraa qabna? Isin yeroo ammaa
diinota natti taataniirtu! Har’a namni tokko iyyuu
Israa’el keessatti ajjeefamuu qabaa? Ani guyyaa har’aa
Israa’el irratti mootii ta’uu koo hin beekuu?” jedhe.
23 Kanaafuu mootichi Shime’iidhaan, “Ati du’uu hin
qabdu” jedhe. Kanas kakaadhaan mirkaneesseef. **24**
Mefiibooshet akaakayyuun Saa’olis mooticha simachuuf
gad bu’e. Inni gaafa mootichi Yerusaalemii ba’ee jalqabee
hamma mootichi deebi’utti miilla isaatiif eegumsa
barbaachisaa hin goone yookaan areeda hin haaddanne
yookaan uffata isaa hin miiccanne ture. **25** Yeroo inni
mooticha simachuuf Yerusaalemii dhufettis mootichi,
“Mefiibooshet, ati maaliif na wajjin hin deemne?” jedhee
isa gaafate. **26** Innis akkana jedhee deebise; “Yaa gooftaa
koo mooticha, ani garbichi kee waanan naafa ta’eef,
‘Akka ani yaabbadhee mooticha faana deemuu danda’uuf
harreen koo naaf haa fe’amu’ jedheen ture. Ziibaan
tajaajilaan koo garuu na gowwoomse. **27** Inni gooftaa
koo mooticha durattis garbicha kee maqaa balleesseera;
gooftaan koo mootichi akkuma ergamaa Waaqayyoo
ti; kanaafuu waan barbaadde hunda godhi. **28** Silaa

wanni maatiin abbaa kootii hundinuu mooticha irraa
argachuu malan du'a qofa ture. Ati garuu ana garbicha
kee warra maaddii kee irraa nyaatan wajjin teessifte.
Kana caalaa wanni ani akka naa godhamuuf mooticha
gaafachuuf mirga qabu maalii?" **29** Mootichis, "Maaliif
dubbii dheeressita? Ani akka atii fi Ziibaan lafa hunda
gargar qooddattan ajajeera" jedheen. **30** Mefiibooshet
immoo mootichaan, "Amma erga gooftaan koo mootichi
nagaan deebi'ee inni waan hunda haa fudhatu" jedhe.
31 Namichi gosa Gili'aad kan Barzilaay jedhamu tokkos
Rogeliimii gad bu'e; innis mooticha geggeessuuf isa
wajjin Yordaanos ce'e. **32** Barzilaayiin jaarsa dulloomaa
waggaa saddeettama ture. Innis waan nama sooressa
tureef yeroo mootichi Mahanayiim jiraatetti waan inni
nyaatu dhi'eessaafii ture. **33** Mootichis Barzilaayiin,
"Gamatti na wajjin ce'iitii na wajjin Yerusaalem jiraadhu;
anis sin sooraa" jedhe. **34** Barzilaayiin garuu mootichaan
akkana jedhe; "Ani si'achi waggaa hammam jiraachuufan
mooticha wajjin Yerusaalem dhaqa? **35** Ani yeroo ammaa
waggaa saddeettama guuteera. Ani waan gaarii fi waan
hamaa addaan baasuu nan danda'aa? Garbichi kee mi'aa
nyaataa fi dhugaatii beekaa? Ammas sagalee dhiirotaatii
fi dubartoota sirbanii dhaga'uu danda'aa? Yoos garbichi
kee maaliif gooftaa koo mootichatti ba'aa dabalamaa
ta'a ree? **36** Garbichi kee mooticha wajjin Yordaanos
ce'ee xinnoo ishee ni deema; mootichi garuu maaliif
haala kanaan galata naaf deebisa? **37** Akka ani yoon
du'e magaaluma kootti awwaala abbaa fi haadha koo
biratti awwaalamuuf garbicha kee dhiisi haa deebi'u.
Garbichi kee Kimhaam garuu kunoo ti. Inni gooftaa
koo mooticha wajjin haa ce'u. Atis waan jaallattu kam
iyyuu isaaf godhi." **38** Mootichis, "Kimhaam na wajjin ni
ce'a; anis waan ati jaallattu kam iyyuu isaaf nan godha;
waan ati narraa barbaaddu kam iyyuus siif nan godha"
jedhe. **39** Akkasiin namoonni hundinuu Yordaanosin
ce'an; mootichis ni ce'e. Mootichis Barzilaayii dhungatee
eebbise; Barzilaayiinis gara mana isaatti deebi'e. **40**
Yommuu mootichi gara Gilgaalitti darbetti Kimhaam isa
wajjin deeme. Loltoonni Yihuudaa hundinuu fi walakkaan
loltoota Israa'el mooticha ceesisan. **41** Yommuu suma
namoonni Israa'el hundinuu gara mootichaa dhufanii,
"Obboloonni keenya warri Yihuudaa maaliif nu dhoksanii
mootichaa fi maatii isaa, duukaa buutota isa wajjin
Yordaanosin ceesisanii fidani?" jedhaniin. **42** Namoonni
Yihuudaa hundis deebisanii namoota Israa'eliin, "Nu
waan mootichi fira dhiigaa nuuf ta'eef waan kana
goone. Isin waa'ee waan kanaa maaliif aartu? Nu waan
mootichaa keessaa tokko illee nyaanneerraa? Waan
tokko illees ofii keenyaaf fudhanneerraa?" jedhan. **43**
Kana irratti namoonni Israa'el namoota Yihuudaatiin,
"Nu mooticha irraa qooda harka kudhan qabna; kana
malees nu isin caalaa Daawit irraa mirga qabna. Yoos
isin maaliif akkas nu tuffattu ree? Akka mootiin keenya
nuuf deebi'uuf kan duraan dursinee gaafanne nu mitii?"
jedhanii deebisan. Garuu deebiin namoonni Yihuudaa
deebisan kan Israa'elootaa irra jabaa ture.

20 Yeroo kanatti namichi dabaan Shebaa jedhamu,
ilmi Biikrii namicha gosa Beniyaam tokko achi
ture. Innis malakata afuufee sagalee guddaan akkana
jedhee iyye; "Nu Daawit irraa qooda hin qabnu; ilma
Isseey irraa dhaala tokko illee hin qabnu! Yaa Israa'el,
tokkoon tokkoon namaa gara dunkaana isaatti!" **2**
Kanaafuu namoonni Israa'el hundinuu Shebaa ilma
Biikrii sana duukaa bu'uuf jedhanii Daawit irraa
garagalan. Namoonni Yihuudaa garuu Yordaanosii
hamma Yerusaalemitti mootii isaanii wajjin deeman.
3 Daawitis yommuu masaraa isaa kan Yerusaalem
keessaatti deebi'etti, saajjatoowwan isaa kurnan akka
isaan masaraa eeganiif dhiisee biraa deeme sana fuudhee
mana tokkotti galchee akka isaan eegaman godhe.
Inni waan isaan nyaatan kenneef malee isaan wajjin
hin ciifne. Isaanis hamma gaafa du'aniitti akka niitota
dhirsoonni irraa du'aniitti kophaa jiraatan. **4** Ergasiis
mootichi Amaasaadhaan, "Namoota Yihuudaa guyyaa
sadii keessatti walitti naa qabi; atis asitti argami"
jedhe. **5** Amaasaan garuu yommuu namoota Yihuudaa
waamuu deemetti yeroo mootichi isaaf kenne caalaa
ture. **6** Daawitis Abiishaayidhaan, "Shebaan ilmi Biikrii
miidhaa Abesaaloom nu miidhe sana caalaa nu miidha.
Ati namoota gooftaa keetii fudhadhuutii isa ari'i; yoo
kanaa achii inni magaalaa da'annoo qabu argatee nu
jalaa miliqa" jedhe. **7** Kanaafuu namoonni Yoo'aabii fi
Kereetonni, Pheletonnii fi namoonni waraanaa jajjaboon
hundi ajaja Abiishaayi jalatti hiriiranii qajeelan. Isaanis
Yerusaalemii ka'anii Shebaa ilma Biikrii sana ari'uuf
qajeelan. **8** Utuma isaan Gibe'oon keessa kattaa guddaa
bira jiranuu Amaasaan isaan simachuuf dhufe. Yoo'aab
uffata isaa kan waraanaa uffate; qalqalli goraadeen
isaa keessa jirus sabbataan mudhii isaatti hidhamee
ture. Akkuma inni gara fuula duraatti tarkaanfateenis
goraadichi qalqala isaa keessaa lafa bu'e. **9** Yoo'aabis
Amaasaan, "Yaa obboleessoo, akkam jirta?" jedhe. Kana
irratti Yoo'aab isa dhungachuuf harka isaa mirgaatiin
hareeda Amesaay qabate. **10** Amesaay akka Yoo'aab
goraadee harkaa qabu hin hubanne ture; kanaafuu
Yoo'aab goraadee sana garaa isaatti dire; mar'umaan isaas
lafatti jige. Amaasaanis utuu lammata hin waraanamin
du'e. Ergasii immoo Yoo'aabii fi obboleessi isaa Abiishaayi
Shebaa ilma Biikrii sana ari'an. **11** Namoota Yoo'aab
keessaa inni tokko Amesaay bira dhaabatee, "Namni
Yoo'aabin jaallatu, kan garee Daawit ta'e hundi Yoo'aabin
duukaa haa bu'u!" jedhe. **12** Yeroo kanatti reeffi
Amaasaa dhiigaan faalamee karaa irra ciisa ture; namichi
tokkos akka loltoonni hundi achi dhadhaabatan arge.
Innis yommuu akka warri gara Amesaay dhufan hundi
dhadhaabatan argetti karaa irraa gara lafa qotiisaatti
isa harkisee wayyaa irra buuse. **13** Erga reeffi Amesaay
karaa irraa kaafamee booddee namoonni hundinuu
Shebaa ilma Biikrii sana ari'uuf Yoo'aab faana qajeelan.
14 Saabe'eenis gosoota Israa'el hunda keessa darbee
gara Abeel Beet Ma'aakaatii fi gara biyya Beeriit hundaa
dhaqe; namoonni Beeriitis walitti qabamanii isa duukaa
bu'an. **15** Loltoonni Yoo'aab wajjin turan hundinuus
dhufanii Abeel Beet Ma'aakaatti Saabe'ee marsan. Isaanis
hamma karra magaalaa sanaatti naannessanii biyyoo
tuulan; yommuu dallaa magaalaa sanaa jigsuuf tumaa
turanittis, **16** dubartiin ogeettiin tokko magaalattiidhaa
isaan waamtee, "Dhaga'aa! Dhaga'aa! Akka ani waa isatti

himuu danda'uuf Yoo'aab as haa dhufu itti himaa"
jette. **17** Inni gara ishee dhaqe; isheenis, "Ati Yoo'aabii?"
jettee gaafatte. Innis, "Ani isuma" jedhee deebise. Isheen
immoo, "Waan tajaajiltuun kee dubbattu dhaga'i" jette.
Innis, "Ani dhaga'aan jira." **18** Isheenis itti fuftee akkana
jette; "Bara durii namoonni, 'Gara Abeel dhaqaa gorsa
gaafadhaa' jedhu ture; akkasiinis dubbiin ni dhuma ture.
19 Ani warra Israa'el keessa nagaa fi amanamummaan
jiraatan keessaa tokkoo dha. Ati magaalaa Israa'el
keessatti haadha taate tokko balleessuuf yaadaa jirta.
Ati maaliif dhaala Waaqayyoo liqimsuu barbaadda?"
20 Yoo'aab immoo akkana jedhee deebise; "Wanni kun
narraa haa fagaatu! Magaalattii balleessuun yookaan
liqimsuun narraa haa fagaatu! **21** Wanni kun akkana
miti. Namichi Shebaa jedhamu ilmi Biikrii kan biyya
gaaraa Efreem sun mootiitti, Daawititti harka isaa ol
fudhateera. Namicha tokkicha kana dabarsaa kennaa;
anis magaalaa kana gad dhiisee nan ba'a." Dubartiin
sunis Yoo'aabiin, "Mataan namicha sanaa dallaa irraan
gad siif darbatama" jette. **22** Ergasii dubartiin sun
gorsa ishee kan ogummaan guutame sanaan namoota
hunda bira dhaqxe; isaanis mataa Shebaa ilma Biikrii
sanaa kutanii Yoo'aabiif gad darbatan. Kanaafuu inni
malakata afuufe; namoonni isaa magaalattii dhiisanii
tokkoon tokkoon namaa mana ofii isaatti gale. Yoo'aab
immoo gara Yerusaalem mooticha biratti deebi'e. **23**
Yoo'aab loltoota Israa'el hunda irratti, Benaayaa ilmi
Yehooyaadaa immoo Kereetotaa fi Pheletota irratti
ajajaa ta'e; **24** Adooraam namoota hojii humnaa hojjetan
irratti muudame; Yehooshaafaax ilmi Ahiiluud immoo
galmeessaa ta'e; **25** Shewwaan barreessaa, Zaadoqii fi
Abiyaataar immoo luboota turan; **26** akkasumas Iiraas
namichi gosa Yaa'iri sun luba Daawit ture.

21 Jabana Daawit keessa beelli waggaa sadii walitti
aansee bu'e; kanaafuu Daawit fuula Waaqayyoo
barbaade. Waaqayyos, "Sababii Saa'ol Gibe'oonota
ajjeeseef isaa fi mana isaa irra yakka dhiigaatu jira"
jedhe. **2** Mootichis Gibe'oonota walitti qabee isaan
wajjin haasa'e. Gibe'oononni hambaa Amoorotaa turan
malee ilmaan Israa'elootaa miti; Israa'eloonni akka
isaan eegan kakuu seenaniif; Saa'ol garuu hinaaffaa
Israa'elii fi Yihuudaaf qabuun Gibe'oonota balleessuu
barbaadee ture. **3** Daawitis, "Ani maalin isiniif godha?
Akka isin dhaala Waaqayyoo eebbiftaniif ani akkamittin
araara buusuu danda'a?" jedhee Gibe'oonota gaafate. **4**
Gibe'oononni immoo, "Nu Saa'ol irraa meetii yookaan
warqee gaafachuuf mirga hin qabnu; yookaan akka
namni tokko iyyuu Israa'el keessatti du'u gochuuf nu
mirga qabnaa?" jedhanii deebisaniif. Daawitis, "Akka ani
maal isiniif godhu barbaaddu?" jedhee gaafate. **5** Isaanis
akkana jedhanii mootichaaf deebii kennan; "Nama akka
nu diigamnuu fi akka nu Israa'el keessattis iddoo tokko
illee hin arganne nu godhe sana, **6** sanyii isaa keessaa
dhiirri torba nuuf haa kennaman; nus dhaqnee biyya
Saa'ol namicha Waaqayyo filate sanaa, Gibe'aatti fuula
Waaqayyoo duratti isaan fannifnaa." Kanaafuu mootichi,
"Tole isiniifin kenna" jedhe. **7** Mootichi garuu sababii
kakuu Waaqayyoo kan Daawitii fi Yoonaataan ilma Saa'ol
gidduutti godhame sanaatiif jedhee Mefiibooshet ilma
Yoonaataan ilma Saa'ol du'a jalaa baase. **8** Mootichis
Armoonii fi Mefiibooshet ilmaan Riixiphaan intalli Ayyaa
Saa'oliif deesse lamaanii fi ilmaan Meerob intalli Saa'ol
Adrii'eel ilma Barzilaay namicha gosa Mehoolaatiif
deesse shanan geesse. **9** Innis dabarsee Gibe'oonotatti
isaan kenne. Jarris isaan ajjeesanii gaara gubbaatti
fuula Waaqayyoo duratti isaan fannisan. Torbaan isaanii
iyyuu walumaan dhuman; isaanis akkuma garbuun
haamamuu jalqabeen yeroo midhaan haamamutti
guyyoota jalqabaatti ajjeefaman. **10** Riixiphaan intalli
Ayyaa sun wayyaa gaddaa fudhattee kattaa irra afatte.
Isheenis yeroo midhaan itti haamamuu jalqabdee hamma
bokkaan reeffa jara ajjeefamanii sanatti samiidhaa
roobutti akka guyyaa guyyaa allaattiin samii halkan
immoo bineensonni bosonaa reeffa sana tuqan hin
eeyyamne. **11** Wanni Riixiphaan intalli Ayyaa saajjatoon
Saa'ol sun hojjette Daawititti himame; **12** innis dhaqee
lafee Saa'olii fi lafee ilma isaa Yoonaataan namoota
Yaabeesh Gili'aad biraa fide. Isaan oobdii Beet Shaan
iddoo Filisxeemonni gaafa Gilbo'aatti Saa'olin ajjeesan itti
jara fannisan sanaa isaan hatanii turaniitii. **13** Daawitis
lafee Saa'olii fi lafee Yoonaataan ilma Saa'ol achii fide;
lafeen warra ajjeefamanii fannifamaniis walitti qabame.
14 Isaanis lafee Saa'olii fi lafee ilma isaa Yoonaataan
biyya Beniyaam keessatti, iddoo Zeelaa jedhamutti
awwaala Qiish abbaa Saa'ol keessatti awwaalanii waan
mootichi ajaje hunda godhan. Sana booddee Waaqni
kadhannaa waa'ee biyyattiif dhi'aate ni dhaga'e. **15**
Ammas Filisxeemotaa fi Israa'el gidduutti waraanni
ni ka'e. Daawitis namoota isaa wajjin Filisxeemota
waraanuuf duule; innis akka malee dadhabe. **16** Namichi
gosa Raafaa kan Yishbii-Benoob jedhamu tokko eeboo
naasii kan kiiloo giraamii sadii fi walakkaa ulfaatuu fi
goraadee haaraa hidhatee ture; innis Daawitin ajjeesuu
barbaade. **17** Abiishaayi ilmi Zeruuyaa garuu Daawitin
baraaruu dhufe; namicha Filisxeem sanas dha'ee ajjeese.
Namoonni Daawitis, "Akka ibsaan Israa'el hin dhaamneef
ati si'achi nu wajjin waraana hin dhaqxu" jedhanii
kakataniif. **18** Ergasii immoo lafa Goob jedhamutti
Filisxeemota wajjin waraanni biraa ka'e. Yeroo sanattis
Siibekaay namichi biyya Hushaa namicha Saaf jedhamu
tokko sanyii Raafaa keessaa ajjeese. **19** Waraana biraa
kan Filisxeemota wajjin Goobitti godhame keessatti
immoo Elhaanaan ilmi Ya'iree Oregiim namichi biyya
Beetlihem Gooliyaad namicha Gitii kan somaan eeboo
isaa loosaa wayya dhooftuu ga'u sana ni ajjeese. **20**
Ammas waraana Gaatitti godhame kan biraa keessatti
namicha hamma wayii ga'u kan tokkoo tokkoo harka
isaa irraa quboota ja'a ja'a akkasumas tokkoo tokkoo
miilla isaa irraa quboota ja'a ja'a walumatti quboota
digdamii afur qabu tokkotu ture; innis sanyii Raafaa
keessaa dhalate. **21** Yommuu inni Israa'elin tuttuqettis,
Yoonaataan ilmi Shime'ii obboleessi Daawit isa ajjeese.
22 Jarri afran kunneen sanyiiwwan Raafaa warra Gaati
keessa turanii dha. Isaanis harka Daawitii fi harka
namoota isaatiin dhuman.

22 Daawit yommuu Waaqayyo harka diinota isaa
hundaa fi harka Saa'ol jalaa isa baasetti dubbii
Faarfannaa kana Waaqayyoof faarfate. **2** Innis akkana

jedhe: “Waaqayyo kattaa koo ti; da’annoo kootii fi
oolchaa koo ti; 3 Waaqni koo kattaa koo kan ani kooluu
itti galuu dha; inni gaachana kootii fi gaanfa fayyina koo
ti. Inni da’annoo koo cimaa, kooluu kootii fi fayyisaa
koo ti; ati namoota humnaan namatti ka’an jalaas
na baasta. 4 “Ani Waaqayyo galanni isaaf malu sana
nan waammadha; diinota koo jalaas nan baraarama.
5 Dambaliin du’aa na marseera; lolaan badiisaas na
liqimseera. 6 Funyoon sii’ool natti marame; kiyyoon
du’aas natti dhufe. (Sheol h7585) 7 “Ani dhiphina koo
keessatti Waaqayyoon nan waammadhe; Waaqa kootti
nan iyyadhe. Innis mana qulqullummaa isaatii sagalee
koo dhaga’e; iyyi koos gurra isaa seene. 8 Lafti ni
hollatte; ni sochootes; hundeewwan samiiwwanii ni
raafaman; sababii inni dheekkameefis isaan ni hollatan.
9 Aarri funyaan isaatii ol ba’e; ibiddi waa barbadeessu
afaan isaatii ba’e; cileen boba’us afaan isaatii ba’e.
10 Inni samiiwwan tarsaasee gad bu’e; duumessoonni
gurraachis miilla isaa jala turan. 11 Inni kiirubeelin
yaabbatee barrise; qoochoo qilleensaatiinis ol ba’e.
12 Inni dukkana, duumessa samii kan bokkaadhaan
dukkanaa’e immoo godoo isaa godhate. 13 Ifa fuula
isaa keessaas bakakkaan balaqqisee ba’e. 14 Waaqayyo
samiidhaa ni qaqawweessa’e; sagaleen Waaqa Waan
Hundaa Oliis ni dhaga’ame. 15 Inni xiyya isaa darbatee
diinota bittinneesse; bakakkaas gad dhiisee isaan fixe.
16 Dheekkamsa, Waaqayyootiin humna hafuura funyaan
isaatii ba’uutiinis sululawwan galaanaa ifatti baafaman;
hundeewwan lafaas qullaa hafan. 17 “Inni ol gubbaadhaa
gad hiixatee na qabe; bishaanota gad fagoo keessaas na
baase. 18 Inni diina koo isa jabaa jalaa, amajaajota koo
warra akka malee natti ciman jalaas na baase. 19 Isaan
guyyaa rakkina kootti natti dhufan; Waaqayyo garuu
gargaarsa koo ture. 20 Inni iddoo bal’aatti na baase; waan
natti gammadeefis na oolche. 21 “Waaqayyo akkuma
qajeelummaa kootiitti naa kenneera; akkuma qulqullina
harka koottis na badhaase. 22 Ani karaa Waaqayyoo
eegeeraatii; Waaqa koo irraa garagalee hammina hin
hojjenne. 23 Seerri isaa hundinuu fuula koo dura jira;
anis ajaja isaa irraa hin jal’anne. 24 Ani fuula isaa duratti
mudaa hin qabu ture; cubbuu irraas of eeggadheera. 25
Waaqayyo akkuma qajeelumma kootti, akkuma ani fuula
isaa duratti qulqulluu ta’ettis na badhaaseera. 26 “Ati
nama amanamaatti amanamummaa kee argisiifta; nama
mudaa hin qabnettis kan mudaa hin qabne taata; 27
nama qulqulluutti qulqulluu taata; nama jal’aatti immoo
jal’aa taata. 28 Ati warra gad of qaban ni oolchita;
warra of tuulan immoo gad deebisuuf iji kee isaan
ilaala. 29 Yaa Waaqayyo, ati ibsaa koo ti; Waaqayyo
dukkana koo ifatti ni geeddara. 30 Ani gargaarsa keetiin
loltoota dhiibbadhee nan deema; Waaqa kootiinis dallaa
utaaluu nan danda’a. 31 “Waaqa kana, karaan isaa
mudaa hin qabu; dubbiin Waaqayyoo hir’ina hin qabu.
Warra isatti kooluu galan hundaaf inni gaachana ta’a. 32
Waaqayyo malee Waaqni eenyu? Waaqa keenya malees
Kattaan eenyu? 33 Kan humna na hidhachiisu, kan
akka karaan koos nagaa ta’u godhu Waaqa. 34 Inni
miilla koo akka miilla borofaa godha; iddoo ol dheeraa
irras na dhaabachiisa. 35 Inni harka koo waraanaaf
leenjisa; irreen koos iddaa naasii dabsuu ni danda’a.
36 Ati gargaarsa kee kan nama fayyisu gaachana naaf
goota; gargaarsi kees nama guddaa na godhe. 37 Akka
koomeen koo hin mucucaanneef, miilla kootiif daandii
bal’ifteerta. 38 “Ani diinota koo ari’ee nan balleesse;
hamma isaan barbadaa’anittis ani duubatti hin deebine.
39 Ani guutumaan guutuutti isaan nan barbadeesse; isaan
deebi’anii ka’uu hin danda’an; isaanis miilla koo jalatti ni
kufan. 40 Ati lolaaf humna na hidhachiifte; amajaajota
koos fuula koo duratti gad deebifte. 41 Akka diinonni
koo dugda duubatti deebi’anii baqatan gooteerta; anis
amajaajota koo barbadeesseera. 42 Isaan gargaarsaaf
iyyan; garuu kan isaan oolchu tokko iyyuu hin turre;
gara Waaqayyoottis ni iyyatan; inni garuu deebii hin
kennineef. 43 Anis akkuma awwaara lafaatti isaan nan
daake; bulleessees akkuma dhoqqee daandii irraatti
isaan dhidhiite. 44 “Ati lola namootaa jalaa na baafteerta;
mataa sabootaa gootee na jiraachifteerta. Sabni ani hin
beekne na tajaajila; 45 namoonni ormaa na sossobatan;
isaan akkuma waa’ee koo dhaga’aniin naaf ajajaman. 46
Isaan hundi abdii kutatan; hollachaas da’annoo isaanii
jabaa keessaa ba’an. 47 “Waaqayyo jiraataa dha! Kattaan
koo haa eebbifamu! Waaqni koo, Kattaan, Fayyisaan
koo ol ol haa jedhu! 48 Inni Waaqa haaloo naa baasu,
kan sabootas na jala galchu, 49 kan diinota koo jalaas
bilisa na baasuu dha. Ati amajaajota kootii ol na goota;
gooltota jalaas na baafte. 50 Kanaafuu yaa Waaqayyo,
ani saboota gidduutti sin leellisa; faarfannaa galataa illee
maqaa keetiif nan faarfadha. 51 “Inni mo’annaawwan
gurguddaa mootii isaatiif ni kenna; dibamaa isaa Daawitii
fi sanyii isaatiif, araara bara baraa ni argisiisa.”

23 Dubbiin Daawit dhuma irratti dubbate kanaa
dha: “Himanni Daawit ilmi Isseey, himanni nama
Waaqni Waan Hundaa Olii, ol ol isa qabe, nama Waaqni
Yaaqoob isa dibe faarfataan Israa’el jaallatamaan sun
akkana jedhe: 2 “Hafuurri Waaqayyoo karaa kootiin
dubbateera; dubbiin isaas arraba koo irra ture. 3
Waaqni Israa’el dubbateera; Kattaan Israa’el akkana naan
jedhe: ‘Namni qajeelummaan saba bulchu, kan sodaa
Waaqaatiin bulchu, 4 inni akka ifa biiftuu ganamaa
kan iddoo duumessi hin jirretti ba’uu, akkuma ifa aduu
kan erga bokkaan caamee booddee marga biqilchuu
ti.’ 5 “Manni koo Waaqa duratti qajeelaa mitii? Inni
kakuu bara baraa na wajjin seenee isas qajeelchee karaa
hundaan ni eega mitii? Isatu fayyina koo fiixaan baasee
fedhii koo hundas naaf guuta mitii? 6 Namoonni hamoon
hundinuu garuu akkuma qoraattii harkaan walitti hin
qabamneetti gatamu. 7 Namni qoraattii tuqu kam iyyuu
mi’a sibiilaa yookaan somaa eeboo qabata; qoraattiin
sunis lafuma jirutti gubama.” 8 Maqaan namoota
Daawit warra jajjaboo kanaa dha: Yosheeb-Bashebet
namichi Tahikmooni hoogganaa sadanii ture; innis lola
tokko irratti eeboo mirmirsee namoota dhibba saddeet
fixe. 9 Kan isatti aanu immoo Ele’aazaar ilma Doodoo
namicha gosa Ahoo’aa ture; innis yeroo Filisxeemota
lolaaf achitti walitti qabamanii turan sana waraanuuf
kutatanitti, namoota jajjaboo Daawit wajjin turan sadan
keessaa tokko ture. Ergasii namoonni Israa’el booddeetti
deebi’an; 10 inni garuu utuu lafa dhaabatee turee

hin socho'in hamma harki isaa dadhabee goraadee
isaatti gogutti Filisxeemota ni rukute. Waaqayyo gaafas
mo'annoo guddaa kenne. Loltoonnis warra du'an irraa
hiikachuu qofaaf gara Ele'aazaaritti deebi'an. **11** Isatti
aanees Saamaa ilma Aagee namicha gosa Haraaraatu
ture. Yommuu Filisxeemonni iddoo Leehi jedhamutti
lafa qotiisaa kan misiraan guutame tokko biratti walitti
qabamanitti loltoonni Israa'el isaan duraa baqatan.
12 Saamaan garuu lafa qotiisaa walakkaatti iddoo
qabatee ture. Innis irraa ittisuudhaan Filisxeemota fixe;
Waaqayyos mo'annaa guddaa kenne. **13** Yeroo midhaan
haammamutti utuu loltoonni Filisxeemotaa Sulula
Refaayim keessatti walitti qabamanii jiranuu, hangafoota
soddomman sana keessaa namoonni sadii gara holqa
Adulaamitti gara Daawit gad bu'an. **14** Yeroo sanatti
Daawit da'annoo cimaa keessa ture; loltoonni Filisxeem
immoo Beetlihem turan. **15** Daawitis Dheebotee, "Utuu
namni tokko boolla bishaanii kan karra Beetlihem bira
jiru keessaa bishaan dhugaatii naa fidee hoo!" jedhe.
16 Kanaafuu namoonni jajjaboon sadan sun qubata
Filisxeemotaa keessaan darbanii boolla bishaanii kan
karra Beetlihem bira jiru keessaa bishaan waraabanii
Daawitiif fidan. Inni garuu dhuguu ni dide; qooda kanaa
bishaan sana fuula Waaqayyoo duratti dhangalaase.
17 Innis, "Yaa Waaqayyoo, waan kana gochuun narraa
haa fagaatu! Bishaan kun dhiiga namoota lubbuu ofii
isaaniitti kutatanii deemanii mitii?" jedhe. Kanaafuu
Daawit bishaan sana hin dhugne. Egaa wanni namoonni
jajjaboon sadan sun hojjetan kana ture. **18** Abiishaayi
ilmi Zeruuyaa obboleessi Yoo'aab hoogganaa sadan
isaanii ture. Innis namoota dhibba sadiitti eeboo isaa
ol kaafatee isaan fixe; akkasiin innis akkuma namoota
sadan sanaa beekamaa ta'e. **19** Abiishaayin warra
sadan caalaa ulfina hin argannee ree? Inni yoo isaan
keessaa tokko ta'uu baate iyyuu ajajaa isaanii ta'e.
20 Benaayaa ilmi Yehooyaadaa loltuun cimaan biyya
Qabzi'eel sunis loltuu mo'annaa gurguddaa argamsiise
ture. Innis loltoota Mo'aab kanneen akka malee jajjaboo
ta'an lama ajjeese. Gaafa cabbiin roobe tokkos boolla
keessa seenee leenca ajjeese. **21** Inni namicha biyya
Gibxi guddicha tokko illee ni ajjeese. Namichi Gibxi sun
eeboo harkaa qabaatu iyyuu Benaayaa bokkuudhaan
isatti ba'e; innis harka namicha Gibxi sanaatii eeboo
butatee eeboodhuma isaatiin isa ajjeese. **22** Hojiiwwan
gootummaa kanneen Benaayaa ilmi Yehooyaadaa hojjete
kana fa'i; innis akkuma namoota jajjaboo sadan sanaa
nama beekamaa ture. **23** Inni namoota soddomman sana
keessaa nama kam iyyuu caalaa ulfina guddaa argate;
garuu namoota Sadan sanatti hin dabalamne. Daawitis
ajajaa eegdota ofii isaa isa godhate. **24** Jara soddomman
sana keessattis: Asaaheel obboleessa Yoo'aab, Elhaanaan
ilma Doodoo namicha Beetlihem, **25** Shamaa namicha
gosa Haroodaa, Eliiqaa namicha gosa Haroodaa, **26** Heleez
namicha Phaaltii, Iiraa ilma Iqeesh nama Teqoo'aa,
27 Abii'ezer nama Anaatoot, Mebunaay nama biyya
Hushaa, **28** Zalmoon nama Ahoo'aa, Maharaayi nama
Netoofaa, **29** Heeled ilma Ba'anaa nama Netoofaa,
gosa Beniyaam keessaa Iitaayi ilma Riibaay namicha
Gibe'aa, **30** Benaayaa nama Phiraatoon Hidaay namicha
sululoota Ga'aash, **31** Abii-Alboon namicha biyya Arbaa,
Azmaawet nama Barhuum, **32** Eliiyaabaa namicha
Sha'alboon, ilmaan Yaasheen, Yoonaataan, **33** ilma
Shamaa namicha Haraaraa sanaa, Ahii'aam ilma Shaaraar
namicha Aroodaa sanaa, **34** Eliiphelexi ilma Ahasbaayi
nama Ma'akaat, Eli'aam ilma Ahiitofel nama Giiloon, **35**
Hezroo nama Qarmeloos, Fa'araay nama biyya Arbii, **36**
Yigi'aal ilma Naataan namicha Zoobaa, Baanii gosa Gaad,
37 Zeleq namicha gosa Amoon, Nahaaraay namicha
gosa Bi'eeroot kan Yoo'aab ilma Zeruuyaatiif mi'a lolaa
baatu sana ture; **38** Iiraas namicha gosa Yitraa, Gaareeb
namicha gosa Yitraa, **39** akkasumas Uuriyaa namicha
Heet.

24 Aariin Waaqayyoo ammas Israa'elitti ka'ee
Daawitiin, "Dhaqiitii Israa'elii fi Yihuudaa lakkaa'i"
jedhee isaanitti kakaase. **2** Kanaafuu mootichi Yoo'aabii
fi ajajjoota waraanaa kanneen isa bira turaniin, "Akka ani
akka isaan hammam akka baay'atan beekuu danda'uuf
gosoota Israa'el kanneen Daanii hamma Bersheebaatti
jiraatan hunda keessa deemaatii namoota loluu danda'an
galmeessaa" jedhe. **3** Yoo'aab garuu deebisee, "Waaqayyo
Waaqni kee loltoota kee dachaa dhibba caalaa haa
baay'isu; iji gooftaa koo mootichaas waan kana haa
argu. Garuu gooftaan koo mootichi maaliif waan kana
gochuu barbaade?" jedhe. **4** Ta'us dubbiin mootichaa
Yoo'aabii fi ajajjoota loltootaa yaada geeddarachiise;
kanaafuu isaan fuula mootichaa duraa ba'anii namoota
Israa'el kanneen loluu danda'an galmeessuu deeman.
5 Isaanis erga Yordaanos ce'anii booddee gara kibba
magaalaa sulula keessatti argamuutiin Aro'eer bira
qubatan; achii immoo Gaad keessa darbanii Ya'izeeritti
qajeelan. **6** Isaanis gara Gili'aadii fi Tabaason Adasaay,
itti aansanii gara Daan yaa'anii achii immoo naanna'anii
Siidoonaa dhaqan. **7** Ergasii immoo gara Da'annoo
Xiiroos, gara magaalaawwan Hiiwotaatii fi Kana'aanotaa
hundaa dhaqan. Dhuma irratti immoo gara Bersheebaa
kan kibba Yihuudaatti argamtu sanaa dhaqan. **8**
Isaanis erga guutummaa biyyattii keessa naanna'anii
booddee ji'a sagalii fi bultii digdamaatti Yerusaalemitti
deebi'an. **9** Yoo'aabis lakkoobsa namoota loluu danda'anii
mootichatti hime; Israa'el keessa namoota lolaaf ga'umsa
qaban kanneen goraadee qabachuu danda'an kuma
dhibba saddeeti, Yihuudaa keessa immoo namoota
kuma dhibba shanitu ture. **10** Daawit waan erga
loltoota lakkaa'ee booddee balleessaan itti dhaga'ameef
Waaqayyoon, "Ani waan hojjedhe keessatti cubbuu
guddaa hojjedheera. Yaa Waaqayyo, ani akka ati
balleessaa garbicha keetii dhiiftuuf sin kadhadha. Ani
hojii gowwummaa guddaa hojjedheeraa" jedhe. **11**
Guyyaa itti aanutti utuu Daawit hirribaa hin ka'in ergaan
Waaqayyoo gara waa himaa Daawit gara Gaad raajichaa
dhufe; ergaan sunis, **12** "Dhaqiitii Daawitiin, 'Waaqayyo
akkana siin jedha: Ani filannoo sadii siifin kenna; akka
ani isa sitti fiduuf isaan keessaa tokko filadhu' jedhi"
jedha. **13** Kanaafuu Gaad gara Daawit dhaqee, "Waggaa
torba biyya kee irra beelli haa bu'uu? Yookaan diinonni
kee ji'a sadiif si haa ari'anii? Yookaan dha'ichi guyyaa
sadii biyya kee haa dha'uu? Egaa amma itti yaadiitii waan

ani isa na erge sanaaf deebisu murteessi” jedheen. **14**
Daawit immoo Gaadiin, “Ani akka malee dhiphadheera.
Waan araarri isaa guddaa ta’eef nu harka Waaqayyoo
haa seennu; garuu akka ani harka namaa seenu hin
godhin” jedhe. **15** Kanaafuu Waaqayyo guyyaa itti aanu
ganamaa jalqabee hamma guyyaan murtaa’e raawwatutti
Israa’elitti dha’icha fide; Daanii hamma Bersheebaatti
namoonni kumni torbaatamni ni dhuman. **16** Yeroo
ergamaan Waaqayyoo Yerusaalemin balleessuuf harka
isaa diriirfatetti Waaqayyo sababii hubaatiin sun isa
gaddisiiseef ergamaa isaa kan saba balleessuuf ture
sanaan, “Ni ga’a! Harka kee deebifadhu” jedhe. Yeroo
sana ergamaan Waaqayyoo oobdii Arawunaa namicha
gosa Yebuus sanaa bira ture. **17** Daawit yommuu
ergamaa Waaqayyoo kan namoota ajjeesaa ture sana
argetti, Waaqayyoon, “Namni cubbuu fi balleessaa
hojjete anuma. Isaan kunneen garuu hoolotaa dha. Isaan
maal godhan? Harki kee anaa fi maatii koo irra haa bu’u”
jedhe. **18** Gaafas Gaad gara Daawit dhaqee, “Ol ba’iitii
oobdii Arawunaa namicha gosa Yebuus sanaa keessatti
iddoo aarsaa Waaqayyoof ijaari” jedheen. **19** Kanaafuu
Daawit akkuma Waaqayyo karaa Gaadiin isa ajajetti ol
ba’e. **20** Arawunaan yommuu mil’atee mootichaa fi
namoota isaa kanneen gara isaa dhufaa jiran argetti, gad
ba’ee fuula mootichaa duratti addaan lafatti gombifamee
sagade. **21** Arawunaanis, “Gooftaan koo mootichi maaliif
gara garbicha isaa dhufe?” jedhe. Daawit immoo, “Ani
akka dha’ichi saba irra bu’e kun dhaabatuuf, oobdii kee
bitee isa irratti iddoo aarsaa Waaqayyoof tolchuufin
dhufe” jedhee deebise. **22** Arawunaanis Daawitiin
akkana jedhe; “Gooftaan koo mootichi waan isatti tolu
kam iyyuu fudhatee haa dhi’eessu. Aarsaa gubamuuf
sangoonni kunoo ti; qoraaniif immoo mi’i ittiin midhaan
dha’amuu fi waanjoon sangaa as jira. **23** Yaa mootii,
Arawunaan waan kana hunda mootichaaf ni kenna.”
Akkasumas Arawunaan, “Waaqayyo Waaqni kee siif
haa fudhatu” isaan jedhe. **24** Mootichi garuu, “Akkas
miti; ani gatiidhaan sirraa bituu na barbaachisa. Ani
waan gatii itti hin baasin Waaqayyo Waaqa kootiif
aarsaa gubamu godhee hin dhi’eessu” jedhee Arawunaaf
deebise. Kanaafuu Daawit oobdichaa fi sangoota sana
meetii saqilii shantamaan bite. **25** Daawitis achitti
iddoo aarsaa Waaqayyoof tolchee aarsaa gubamuu fi
aarsaa nagaa dhi’eesse. Waaqayyos kadhannaa waa’ee
biyyattiif dhi’aateef deebii kenne; dha’ichis Israa’el irraa
ni deebi’e.

1 Mootota

1 Daawit Mootichi yeroo jaaree dulloometti yoo
uffata itti tuulan illee dhagni isaa hin ho'uuf
ture. **2** Kanaafuu tajaajiltoonni isaa akkana jedhaniin;
"Durba qulqulluu mooticha tajaajiltuu fi kunuunsitu
haa barbaannu. Isheenis gooftaa keenya mootichatti
bira ciiftee isa haa ho'iftu." **3** Isaanis biyya Israa'el
guutuu keessa durba miidhagduu barbaadanii intala
Abiishagi jedhamtu kan gosa Suunam tokko argatanii
mootichatti fidan. **4** Intalattiin akka malee miidhagduu
turte; isheenis mooticha kunuunsite; ni tajaajiltes;
mootichi garuu ishee bira hin ga'u ture. **5** Yeroo sanatti
Adooniyaan ilmi Hagiit kan isheen Daawitiif deesse,
"Ani mootii nan ta'a" jedhee ol ol of qabe. Kanaafuu
inni gaariiwwanii fi fardeen akkasumas namoota fuula
isaa dura fiigan shantama qopheeffate. **6** Abbaan isaa
immoo, "Ati maaliif waan akkanaa goota?" jedhee
gonkumaa isa ifatee hin beeku. Inni gurbaa akka malee
miidhagaa kan Abesaaloomitti aanee dhalatee dha. **7**
Adooniyaanis Yoo'aab ilma Zeruuyaatii fi Abiyaataar
lubichaan mari'ate; isaanis isa deeggaran. **8** Garuu
Zaadoq lubichi, Benaayaa ilmi Yehooyaadaa, Naataan
raajichi, Shime'iin, Ree'ii fi eegdonni Daawit filatamoon
Adooniyaa wajjin hin turre. **9** Adooniyaanis dhagaa
Zoohelet isa naannoo Een Roogeelitti argamu biratti
hoolaa, korma looniitii fi jabboota coccoomoo aarsaa
dhi'eesse. Innis obboloota isaa ilmaan mootichaa hunda,
namoota Yihuudaa kanneen qondaaltota mootichaa
ta'an hunda ni waame; **10** garuu Naataan raajicha
yookaan Benaayaa yookaan eegdota filatamoo yookaan
obboleessa isaa Solomoonin hin waamne. **11** Ergasii
Naataan akkana jedhee Batisheebaa haadha Solomoon
gaafate; "Ati akka Adooniyaan ilmi Hagiitii, utuu gooftaan
keenya Daawit quba hin qabaatin mootii ta'e hin
dhageenyee? **12** Mee amma kottu akka ati itti lubbuu
keetii fi lubbuu ilma kee Solomoon oolchuu dandeessu
si gorsaa. **13** Amma gara Daawit mootichaa dhaqiitii,
'Yaa gooftaa koo mootii, ati, "Ilmi kee Solomoon anatti
aanee dhugumaan mootii ni ta'a; teessoo koo irras ni
taa'a" jettee ana garbittii keetiif hin kakannee? Yoos
Adooniyaan maaliif mootii ta'e?' jedhiin. **14** Anis utuma
ati achitti mooticha wajjin dubbachaa jirtuu dhufee
waan ati jettu sana siif mirkaneessa." **15** Kanaafuu
Batisheebaan kaatee mootii dulloome sana arguuf
gara kutaa Abiishagi intalli gosa Suunam sun itti isa
kunuunsaa turteetti ol seente. **16** Batisheebaan gad
jettee fuula mootichaa duratti jilbeenfatte. Mootichis,
"Ati maal barbaadda?" jedhee gaafate. **17** Isheenis
akkana jettee deebifteef; "Yaa gooftaa ko, ati mataan
kee, 'Ilmi kee Solomoon natti aanee mootii ni ta'a;
teessoo koo irras ni taa'a' jettee maqaa Waaqayyo Waaqa
keetiitiin ana garbittii keetiif kakattee turte. **18** Amma
garuu Adooniyaan mootii ta'eera; ati gooftaan koo
mootichis waan kana quba hin qabdu. **19** Inni kunoo
sangoota, jabboota coccoomoo fi hoolota baay'ee aarsaa
dhi'eessee ilmaan mootii hunda, Abiyaataar lubichaa
fi Yoo'aab ajajaa loltootaa waameera; garuu garbicha
kee Solomoonin hin waamne. **20** Yaa gooftaa koo
mooticha, si booddeedhaan eenyu teessoo gooftaa koo
mootichaa irra akka taa'u sirraa beekuudhaaf iji Israa'el
hundi sirra jira. **21** Yoo kanaa achii yeroo gooftaan koo
mootichi abbootii isaa wajjin boqotutti anii fi ilmi koo
Solomoon akka nama balleessaa qabuutti ilaalamna." **22**
Utuma isheen amma illee mooticha wajjin dubbachaa
jirtuu Naataan raajichi ni dhufe. **23** Isaanis, "Naataan
raajichi as jira" jedhanii mootichatti himan. Kanaafuu
Naataan dhufee fuula mootichaa duratti gad jedhee
harka fuudhe. **24** Naataanis akkana jedhe; "Yaa gooftaa
koo mootii, ati, 'Adooniyaan natti aanee mootii ta'a;
teessoo koo irras ni taa'a' jetteertaa? **25** Inni har'a gad
bu'ee sangoota, jabboota coccoomoo fi hoolota baay'ee
aarsaa dhi'eesseera. Ilmaan mootichaa hunda, ajajjoota
loltootaatii fi Abiyaataar lubicha waameera. Isaan
amma iyyuu isa wajjin nyaachaa dhugaa, 'Adooniyaan
mootichi bara dheeraa haa jiraatu!' jechaa jiru. **26**
Garuu ana garbicha kee, Zaadoq lubicha, Benaayaa
ilma Yehooyaadaatii fi garbicha kee Solomoonin hin
waamne. **27** Egaa kun waan gooftaan koo mootichi
utuu isa booddeedhaan eenyu akka teessoo gooftaa
koo mootichaa irra taa'u garbicha isaa hin beeksisin
hojjeteedhaa?" **28** Daawit mootichi, "Mee Batisheebaa
ol waamaa" jedhe. Kanaafuu isheen gara mootichaatti
ol seentee fuula isaa dura dhaabatte. **29** Mootichis
akkana jedhee kakateef; "Dhugaa Waaqayyo jiraataa
isa rakkina hundumaa keessaa na baase sanaa, **30**
ani waan duraan maqaa Waaqayyo Waaqa Israa'eliin
siif kakadhe sana har'a dhugumaan siif guuta. Ilmi
kee Solomoon na booddeedhaan mootii ta'a; iddoo
koos teessoo koo irra ni taa'a." **31** Batisheebaanis
addaan gad jettee harka fuutee fuula mootichaa duratti
jilbeenfattee, "Gooftaan ko, Daawit mootichi bara baraan
haa jiraatu!" jette. **32** Daawit mootichis, "Mee Zaadoq
lubicha, Naataan raajichaa fi Benaayaa ilma Yehooyaadaa
as waamaa" jedhe. Yommuu isaan fuula mootichaa
duratti dhi'aatanitti, **33** inni akkana isaaniin jedhe:
"Garboota gooftaa keessanii of faana fudhadhaatii ilma
koo Solomoonin gaangoo koo irra teessisaatii Giihoonitti
gad buusaa. **34** Achittis Zaadoq lubichii fi Naataan
raajichi Israa'eloota irratti mootii godhanii isa haa
diban. Malakata afuufaatii, 'Solomoon mootichi bara
dheeraa haa jiraatu!' jedhaa iyyaa. **35** Isinis ergasii isa
wajjin ol ba'uu qabdu; innis dhufee teessoo koo irra
taa'ee iddoo koo bu'ee mootii ta'uu qaba. Ani akka
inni bulchaa ta'uuf Israa'elii fi Yihuudaa irratti isa
muudeera." **36** Benaayaa ilmi Yehooyaadaa akkana
jedhee mootichaaf deebise; "Ameen! Waaqayyo Waaqni
gooftaa koo mootichaa akkasuma haa jedhu. **37** Waaqayyo
akkuma gooftaa koo mooticha wajjin ture Solomoon
wajjin haa ta'u; teessoo isaas teessoo gooftaa koo Daawit
mootichaa caalaa haa jabeessu!" **38** Kanaafuu Zaadoq
lubichi, Naataan raajichi, Benaayaa ilmi Yehooyaadaa,
Kereetonnii fi Pheletonni gad bu'anii gaangoo Daawit
mootichaa irra Solomoon teessisanii Giihoonitti geessan.
39 Zaadoq lubichi dunkaana qulqulluu keessaa gaanfa
zayitii fuudhee Solomooniin dibe. Isaanis malakata
afuufanii namoonni hundi, "Solomoon mootichi bara

dheeraa haa jiraatu!” jedhanii iyyan. **40** Namoonni
hundi hamma sagalee sanaan lafti sochootutti faaggaa
afuufaa gammachuu guddaadhaan isa faana ol ba’an. **41**
Adooniyaa fi keessummoonni isa wajjin turan akkuma
nyaata isaanii fixataniin waan kana dhaga’an. Yoo’aabis
sagalee malakataa dhageenyaan, “Iyyi magaalaa keessaa
kun hundi maalii?” jedhee gaafate. **42** Utuma inni
dubbachuutti jiruu, Yonaataan ilmi Abiyaataar lubichaa
ni dhufe. Adooniyaanis, “Ol seeni. Jabaan akka keetii
kun oduu gaarii fiduu qabaa” jedhe. **43** Yonaataanis
akkana jedhee deebise; “Akkas miti! Gooftaan keenya
Daawit mootichi, Solomoonin mootii godheera. **44**
Mootichis Zaadoq lubicha, Naataan raajicha, Benaayaa
ilma Yehooyaadaa, Kereetotaa fi Pheletota isa wajjin
erge; isaanis gaangoo mootichaa irra isa teessisan; **45**
Zaadoq lubichii fi Naataan raajichi Giihoonitti mootii
godhanii isa dibaniiru. Isaan gammachuudhaan achii
ol ba’an; magaalattiinis iyya isaaniitiin sochoofamte;
wacni isin dhageessan kunis kanaa dha. **46** Kana caalaa
iyyuu Solomoon teessoo mootummaa irra taa’eera.
47 Qondaaltonni mootiis, ‘Waaqni kee maqaa kee
caalaa maqaa Solomoon beekamaa godhee teessoo
isaa illee teessoo kee caalaa haa guddisu!’ jedhanii
gooftaa keenya Daawit mootichaa eebbisuuf dhufaniiru.
Mootichis siree isaa irratti gad jedhee sagade; **48**
innis, ‘Waaqayyo, Waaqni Israa’el kan akka iji koo
har’a nama iddoo koo bu’ee teessoo koo irra taa’u
argitu naa eeyyame sun haa eebbifamu’ jedhe.” **49**
Kana irrati keessummoonni Adooniyaa hundi rifatanii
ka’anii bibittinnaa’an. **50** Adooniyaan garuu Solomoonin
sodaatee dhaqee gaanfa iddoo aarsaa qabate. **51**
Solomoonittis akkana jedhamee himame; “Adooniyaan
Solomoon mootichaa sodaatee gaanfa iddoo aarsaa
qabatee itti cicheera. Innis, ‘Solomoon mootichi akka
goraadeedhaan garbicha isaa hin ajjeefne har’a naaf haa
kakatu’ jedhe.” **52** Solomoonis, “Yoo inni amanamaa
ta’uu isaa mirkaneesse rifeensa mataa isaa keessaa tokko
iyyuu lafa hin bu’u; garuu yoo hamminni isa keessatti
argame inni ni du’a” jedhee deebise. **53** Solomoon
mootichis nama itti erge; isaanis iddoo aarsaa biraa
gad isa fidan. Adooniyaanis dhufee fuula Solomoon
mootichaa duratti gad jedhee harka fuudhe; Solomoonis,
“Deemi, mana keetti gali” jedheen.

2 Daawit Yeroon du’a isaa dhi’aannaan ilma isaa
Solomoonin ajaje. **2** Innis akkana jedhe; “Ani
karaa lafa hundumaa deemuufan jira. Kanaafuu ati
jabaadhu; namas ta’i; **3** waan Waaqayyo Waaqni kee
barbaadu eegi; akka waan hojjettu hundaa fi lafa
deemtu hundatti milkooftuuf akkuma seera Musee
keessatti barreeffametti karaa isaa irra deemi; sirnaa
fi ajaja isaa, seeraa fi dambii isaa eegi; **4** yoo ati akkas
goote, Waaqayyo waan, ‘Yoo ilmaan kee karaa isaanii
eeggatan, yoo isaan garaa isaanii guutuu fi lubbuu
isaanii guutuudhaan amanamummaadhaan fuula koo
dura jiraatan, ati teessoo Israa’el irraa nama hin dhabdu’
jedhee na abdachiise sana fiixaan naa baasa. **5** “Ati
mataan kee iyyuu waan Yoo’aab ilmi Zeruuyaa natti
hojjete, waan inni ajajjoota loltoota Israa’el lamaan
jechuunis Abneer ilma Neerii fi Amaasaa ilma Yeteer
godhe ni beekta. Inni bara nagaa keessa akka waan
waraana keessatti ta’eetti isaan ajjeesee dhiiga isaanii
dhangalaase; dhiiga sanas sabbata mudhii isaatii fi
kophee faana isaatti faale. **6** Ogummaa keetiin isa
adabi malee akka inni arrii isaatiin nagaan awwaalamu
hin godhin. **(Sheol h7585)** **7** “Garuu sababii isaan yeroo
ani obboleessa kee Abesaaloom duraa baqadhetti na
gargaaraniif ilmaan Barzilaayii namicha gosa Gili’aad
sanaatiif arjoomi; isaanis warra maaddii kee irraa
nyaatan gidduu haa jiraatan. **8** “Shime’iin ilmi Geeraa
namichi gosa Beniyaam kan biyya Bahuuriim inni gaafa
ani Mahanayiim dhaqetti akka malee na abaare sun
kunoo si wajjin jira. Ani garuu yeroo inni na simachuuf
Yordaanos dhufetti, ‘Ani goraadeedhaan si hin ajjeesu’
jedhee maqaa Waaqayyootiin nan kakadheef. **9** Ati
garuu sababii nama ogeessa taateef amma akka waan
inni balleessaa hin qabaatiniitti isa hin ilaalin. Atuu
waan isa gootu ni beekta. Ati mataa isaa kan arraa’e
sana dhiigaan awwaala keessa buusi.” **(Sheol h7585)** **10**
Daawitis ergasii abbootii isaa wajjin boqotee Magaalaa
Daawit keessatti awwaalame. **11** Innis waggaa afurtama
Israa’el irratti jechuunis waggaa torba Kebroonitti,
waggaa soddomii sadii immoo Yerusaalemitti mootii
ta’e. **12** Kanaafuu Solomoon teessoo abbaa isaa Daawit
irra ni taa’e; mootummaan isaas jabaatee dhaabate. **13**
Yeroo kanatti Adooniyaan ilmi Hagiit gara Batisheebaa
gara haadha Solomoon dhaqe. Batisheebaanis, “Ati
nagumaaf dhuftee?” jettee isa gaafatte. Innis, “Eeyyee
ani nagumaafan dhufe” jedhee deebiseef; **14** itti
dabalees, “Ani waanan siin jechuu fedhu tokkon qaba”
jedheen. Isheenis, “Mee jedhi” jettee deebifteef. **15**
Innis akkana jedheen; “Akkuma ati beektu mootummaan
kan koo ture. Warri Israa’el hundinuus akka ani mootii
isaanii ta’u na abdatan. Garuu wanni sun geeddaramee
mootummaan gara obboleessa kootiitti deebi’eera; wanni
kun Waaqayyo biraa isaaf dhufeeraatii. **16** Ani amma
waanan si kadhadhu tokkon qaba; maaloo na hin didin.”
Isheenis, “Kadhadhu” jetteen. **17** Innis itti fufee, “Akka
inni Abiishagi intala gosa Suunam sana akka niitiitti naaf
kennuuf maaloo Solomoon mootichaa naa kadhadhu; inni
si hin diduutii” jedheen. **18** Batisheebaanis, “Kun waan
gaarii dha! Ani dhaqeen mootichatti siif dubbadha”
jettee deebifteef. **19** Kanaafuu Batisheebaan Adooniyaaf
jettee isatti dubbachuuf gara Solomoon Mootichaa
dhaqxe; Mootichis ishee simachuuf ol ka’ee harka
ishee fuudhee teessoo isaa irra taa’e. Inni teessoo
haadha mootiitiif fidame tokko of biraa qaba ture;
isheenis gama mirga isaatiin teesse. **20** Isheenis, “Ani
waanan si kadhadhu xinnoo tokko qaba; maaloo na hin
didin” jetteen. Mootichis, “Yaa haadha koo kadhadhu;
ani si hin diduutii” jedhee deebiseef. **21** Isheenis,
“Obboleessi kee Adooniyaan intala gosa Suunam kan
Abiishagi jedhamtu sana haa fuudhu” jetteen. **22**
Solomoon mootichis akkana jedhee haadha isaatiif deebii
kenne; “Ati maaliif Abiishagi intala gosa Suunam kana
Adooniyaaf kadhatta? Ati mootummaa illee akkasuma
isaaf kadhadhu; inni obboleessa koo hangafaatii;
Abiyaataar lubichaa fi Yoo’aab ilma Zeruuyaatiif illee
gaafadhu!” **23** Solomoon mootichis akkana jedhee

maqaa Waaqayyootiin kakate; “Yoo Adooniyaan gatii
kadhaa kanaa lubbuu ofii isaatiin baasuu baate, Waaqni
natti haa muru; waan caalu iyyuu natti haa fidu! **24**
Kanaafuu dhugaa Waaqayyo jiraataa isa jabeessee na
dhaabee teessoo abbaa koo teessoo Daawit irra na
kaa’ee fi isa akkuma waadaa gale sanatti mootummaa
naaf hundeesse sanaa Adooniyaan dhugumaan har’a
ni ajjeefama!” **25** Solomoon mootichi Benaayaa ilma
Yehooyaadaa ajaje; innis dhaqee Adooniyaa dha’ee
ajjeese. **26** Mootichis Abiyaataar lubichaan akkana jedhe;
“Ati gara lafa qotiisaa kee kan Anaatoot jirtu sanaa deemi.
Ati silaa du’uu qabda turte; ani garuu sababii ati fuula
abbaa koo Daawit duratti taabota Waaqayyo Gooftaa
baattee rakkina abbaa kootii hunda illee qooddatteef
amma si hin ajjeesu.” **27** Kanaafuu Solomoon dubbii
Waaqayyo Shiilootti waa’ee mana Eelii dubbate sana
guutuudhaan Abiyaataarin lubummaa mana Waaqayyoo
irraa buuse. **28** Yommuu oduun kun Yoo’aab namicha
Abesaaloomiif tumsuu dhiisee Adooniyaaf tumse sana
bira ga’etti, inni gara dunkaana Waaqayyootti baqatee
gaanfa iddoo aarsaa sana qabate. **29** Akka Yoo’aab gara
dunkaana Waaqayyootti baqatee iddoo aarsaa bira jiru
Solomoon Mootichatti ni himame. Solomoonis, “Dhaqiitii
isa ajjeesi!” jedhee Benaayaa ilma Yehooyaadaa sana
ajaje. **30** Kanaafuu Benaayaa dunkaana Waaqayyoo ol
seenee Yoo’aabiin, “Mootichi, ‘Kottu ba’i!’ siin jedha”
jedhe. Inni garuu, “Ani asumattin du’a malee hin ba’u”
jedhee deebise. Benaayaa immoo, “Yo’aab akkana jedhee
naaf deebise” jedhee mootichatti hime. **31** Mootichi
akkana jedhee Benaayaa ajaje; “Akkuma inni jedhe sana
godhi; ajjeesiitii isa awwaali; kanaanis yakka dhiiga nama
qulqulluu kan Yoo’aab dhangalaase sanaa irraa anaa
fi mana abbaa koo qulqulleessi. **32** Sababii inni utuu
abbaan koo Daawit hin beekin namoota lama goraadeen
ajjeeseef Waaqayyo gatii dhiiga inni dhangalaase sanaa
isa baasisa. Namoonni inni ajjeese sun lamaan jechuunis
Abneer ilmi Neer ajajaan loltoota Israa’elii fi Amaasaan
ilmi Yeteer ajajaan loltoota Yihuudaa namoota isa caalaa
jajjaboo fi qajeeltota turan. **33** Yakki dhiiga isaanii mataa
Yoo’aabii fi sanyii isaa irra bara baraan haa jiraatu.
Garuu Daawitii fi sanyii isaa irra, mana isaatii fi teessoo
isaa irra nagaan Waaqayyoo bara baraan haa jiraatu.”
34 Kanaafuu Benaayaa ilmi Yehooyaadaa achi dhaqee
Yoo’aabin ajjeese; innis biyya ofii isaatti gammoojjii
keessatti awwaalame. **35** Mootichis Benaayaa ilma
Yehooyaadaa sana ajajaa loltootaa godhee iddoo Yoo’aab
buuse; Zaadoq lubicha immoo iddoo Abiyaataar buuse.
36 Ergasiis mootichi gara Shime’iitti nama ergee akkana
jedheen; “Ati Yerusaalem keessatti mana ijaarradhuutii
achuma jiraadhu; achii baatee gara tokko illee hin
deemin. **37** Gaafa achii baatee Sulula Qeedroon ceetutti
akka duutu dhugumaan beeki; dhiigni kees matuma
keetti deebi’a.” **38** Shime’iinis, “Wanni ati jette gaarii dha.
Garbichi kee akkuma gooftaan koo mootichi jedhe sana
ni godha” jedhee mootichaaf deebise. Shime’iinis bara
dheeraa Yerusaalem keessa jiraate. **39** Garuu waggoota
sadii booddee garboota Saamii keessaa namoonni lama
gara Aakiish ilma Ma’akaa mooticha Gaatitti baqatan;
Shime’iittis, “Garboonni kee Gaati keessa jiru” jedhamee
himame. **40** Innis waan kana dhageenyaan ka’ee harree
isaa irra kooraa kaa’atee garboota isaa barbaadachuu
Aakiish bira Gaati dhaqe. Kanaafuu Shime’iin dhaqee
Gaatii garboota isaa fidate. **41** Yommuu akka Shime’iin
Yerusaalemii ba’ee Gaati dhaqee deebi’e Solomoonitti
himametti, **42** mootichi Shime’ii waamsisee akkana
jedheen; “Ani maqaa Waaqayyootiin si kakachiisee, ‘Ati
guyyaa kaatee iddoo biraa dhaquuf baate akka duutu
beekkadhu’ jedhee si hin seerree? Atis gaafas, ‘Wanni
ati jettu gaarii dha. Ani nan ajajama’ naan jette. **43**
Yoos ati Maaliif kakuu Waaqayyoon kakatte sana eeguu
diddee ajaja ani siif kenneefis ajajamuu didde ree?”
44 Mootichi amma illee Shime’iidhaan akkana jedhe;
“Ati cubbuu abbaa koo Daawititti hojjette hunda garaa
kee keessatti ni beekta. Waaqayyo amma jal’ina kee
sana matuma keetti deebisa. **45** Solomoon mootichi
garuu ni eebbifama; teessoon Daawitis bara baraan
jabaatee fuula Waaqayyoo dura ni jiraata.” **46** Mootichis
Benaayaa ilma Yehooyaadaa ni ajaje; innis dhaqee Saamii
dha’ee ajjeese. Mootummaanis yeroo kanatti harka
Solomoonitti jabaatee dhaabate.

3 Solomoonis Fara’oon mooticha Gibxi wajjin walii
galtee uummatee intala isaa fuudhe. Innis hamma
masaraa mootummaa ofii isaatii fi mana qulqullummaa
Waaqayyoo ijaaree, naannoo Yerusaalemittis dallaa
ijaaruu fixutti magaalaa Daawititti ishee fide. **2** Ta’us
sababii hamma gaafasiitti manni qulqullummaa Maqaa
Waaqayyootiif hin ijaaraminiif namoonni iddoo ol ka’aa
irratti aarsaa dhi’eessaa turan. **3** Solomoon akkuma
ajaja abbaan isaa Daawit isaaf kenneetti jiraachaa
jaalala Waaqayyoof qabu argisiise; garuu aarsaa fi
ixaana aarfamu iddoo ol ka’aa irratti dhi’eessaa ture.
4 Mootichi aarsaa dhi’eessuuf gara Gibe’oon dhaqe;
iddoon sunis iddoo sagadaa kan gaara irraa isa baay’ee
jaalatamaa isa Solomoon aarsaa gubamu kuma tokko
irratti dhi’eesse tureetii. **5** Waaqayyos Gibe’oonitti
halkan abjuu keessa Solomoonitti mul’ate; Waaqnis,
“Waan akka ani siif kennu feetu kam iyyuu na kadhadhu”
jedhe. **6** Solomoon immoo akkana jedhee deebise; “Ati
sababii inni amanamummaa fi qajeelummaadhaan fuula
kee dura jiraatee gara tolina siif qabaateef garbicha kee,
abbaa koo Daawitiif arjummaa guddaa goote. Arjummaa
guddaa kanas ittuma fufteefii har’a ilma teessoo isaa
irra taa’u kenniteefii jirta. **7** “Egaa yaa Waaqayyo
Waaqa ko, ati iddoo abbaa koo Daawit, garbicha kee
mootii gooteerta. Ani garuu daa’ima xinnaa dha; hojii
koos akkan itti hojjedhu hin beeku. **8** Garbichi kee
kunoo saba ati filatte saba guddaa, kan lakkaa’amuu
hin dandeenye yookaan herregamuudhaaf akka malee
baay’atu keessa jira. **9** Kanaafuu hubannaa ani ittiin
saba kee bulchuu fi waan gaarii fi waan hamaa ittiin
gargar baasee beeku garbicha keetiif kenni. Yoo akkas
ta’uu baate eenyutu saba kee guddaa kana bulchuu
danda’a?” **10** Solomoon waan kana kadhachuun isaa
fuula Gooftaa duratti gammachiisaa ture. **11** Kanaafuu
Waaqni akkana jedheen; “Ati waan kana kadhatte malee
ofii keetiif bara dheeraa yookaan sooroma yookaan
lubbuu diinota keetii hin kadhanne; garuu waan murtii
qajeelaa kennuuf hubannaa kadhatteef, **12** ani waan ati

kadhatte kana siifin kenna. Qalbii ogeessa waa hubatu
kan namoonni si dura turan hin qabaatin, kan warri si
duubaan dhufanis hin qabaanne siifin kenna. **13** Kana
malee iyyuu akka bara jireenya keetii keessa mootota
gidduudhaa tokko illee siin hin qixxaanneef ani waan
ati hin kadhatin sooromaa fi ulfina siifin kenna. **14** Yoo
ati karaa koo irra deemtee akkuma abbaan kee Daawit
hojjete sana seeraa fi ajaja koo eegde, ani umurii kee nan
dheeressa." **15** Solomoon ergasii dammaqee akka wanni
sun abjuu ta'e hubate. Innis gara Yerusaalemitti deebi'ee
taabota kakuu Gooftaa dura dhaabatee aarsaa gubamuu
fi aarsaa nagaa dhi'eesse. Ergasiis garboota isaa hundaaf
cidha qopheesse. **16** Yeroo kanatti sagaagaltoonni lama
dhufanii fuula mootichaa dura dhaabatan. **17** Isheen
tokko akkana jette; "Yaa Gooftaa ko, anii fi dubartiin
kun manuma tokko keessa jiraanna. Utuma isheen na
wajjin jirtuu ani mucaan da'e. **18** Erga ani da'ee guyyaa
sadii booddee dubartiin kunis mucaa deesse. Nu kophaa
keenya turre; nu lamaan malee namni tokko iyyuu
mana sana keessa hin turre. **19** "Ilmi dubartii kanaa
sababii isheen halkan irra ciifteef jalaa du'e. **20** Kanaafuu
isheen utuu ani garbittiin kee rafuu halkan walakkaa
kaatee mucaa koo na biraa fudhatte. Isheenis laphee
ishee jala isa kaa'attee ilma ishee kan du'e sana laphee
koo jala keesse. **21** Ganama itti aanutti ani ilma koo
hoosifachuufan ka'e; kunoo inni du'ee jira! Ani garuu
yommuun ifa ganamaatiin itti dhi'aadhee ilaaletti akka
inni ilma ani da'e sana hin ta'in nan hubadhe." **22**
Dubartiin kaanis, "Akkas miti! Inni jiru kun ilma koo ti;
kan du'e sun immoo kan kee ti" jette. Isheen jalqabaa
sun garuu ittuma cimsitee, "Akkas miti! Kan du'e sun kan
kee ti; kan jiru kun immoo koo ti" jette. Isaanis akkasiin
fuula mootichaa duratti wal falman. **23** Mootichis,
"Isheen kun, 'Ilmi koo ni jira; kan kee immoo du'eera'
jetti; isheen kaanis, 'Akkas miti! Ilmi kee du'eera; kan koo
immoo ni jira' jetti" jedhe. **24** Kana irratti mootichis,
"Goraadee naa fidaa" jedhe. Isaanis mootichaaf goraadee
fidan. **25** Mootichis, "Mucaa jiru kana iddoo lamatti wal
qixxeetti kutaatii walakkaa isaa ishee tokkoof kennaa;
walakkaa immoo ishee kaaniif kennaa" jedhee ajaje. **26**
Dubartiin ilmi ishee lubbuun jiru sun mucaa isheetiif
akka malee garaa laaftee mootichaan, "Maaloo yaa
Gooftaa ko, mucaa lubbuun jiru kana isheef kenni malee
hin ajjeesin" jette. Isheen kaan immoo, "Inni iddoo
lamatti haa muramuu malee anaafis siifis hin ta'u!"
jette. **27** Kana irratti mootichi, "Mucaa lubbuun jiru
kana dubartii duraa sanaaf kennaa malee hin ajjeesinaa;
haati isaa isheedhaatii" jedhee ajaje. **28** Israa'el hundi
murtii mootichi kenne ni dhaga'an; isaanis sababii akka
inni murtii qajeelaa kennuuf Waaqa irraa ogummaa
argate hubataniif mootichaa ni sodaatan.

4 Solomoon Mootichis akkasiin Israa'el hunda bulche.
2 Jarri kunneenis qondaaltota isaa ol aantota turan:
Azaariyaa ilmi Zaadoq luba ture; **3** Eliihoorefii fi
Ahiiyaan, ilmaan Shiishaa'aa barreessitoota turan;
Yehooshaafaax ilmi Ahiiluud galmeessaa ture; **4**
Benaayaa ilmi Yehooyaadaa ajajaa loltootaa ol aanaa
ture; Zaadoqii fi Abiyaataar immoo luboota turan; **5**
Azaariyaa ilmi Naataan itti gaafatamaa bulchitoota
aanaalee biyyaa ture; Zaabuud ilmi Naataan lubaa fi
gorsituu mootichaa kan dhuunfaa ture; **6** Ahiishaar, itti
gaafatamaa masaraa mootummaa ture; Adooniiraam
ilmi Abdaa itti gaafatamaa warra hojii humnaa hojjetanii
ture. **7** Solomoonis Israa'el hunda irratti bulchitoota
aanaalee kudha lama kanneen mootichaa fi warra
mana mootichaa jiraataniif nyaata dhi'eessan qaba
ture. Tokkoon tokkoon isaaniis waggaa keessatti ji'a
tokko tokko nyaata dhi'eessu ture. **8** Maqaan isaaniis
kanaa dha: Ben-Huur, biyya gaaraa Efreemitti; **9** Ben-
Deqeer Maqaazitti, Sha'albiimitti, Beet Shemeshittii
fi Eeloon Beet Haanaanitti; **10** Ben-Heseed Aruboot
keessaa, Sookootii fi biyyi Heefer guutuun kan isaa
ture; **11** Ben-Abiinaadaab, Naafoot Dooritti Xaafati intala
Solomoon fuudhee ture; **12** Ba'anaan ilma Ahiiluud,
biyya Ta'anaakii fi Megidootti akkasumas Beet She'aan
Zaaretaanitti aanee Yizri'eel gad jiru guutuutti, Beet
She'aanii jalqabee hamma Yoqemi'aam ishee Abeel
Mehoolaa gamatti; **13** Ben-Geeber Raamoot Gili'aad
keessatti qubatawwan Yaa'iir ilma Minaasee kanneen
Gili'aad keessaa, akkasumas biyyi Argobbi kan Baashaan
keessatti argamuu fi magaalaawwan gurguddaan dallaan
itti ijaaramee danqaraawwan balbalaa kanneen naasii
irraa hojjetaman qaban jaatamni kan isaa turan.
14 Ahiinaadaab ilma Iddoo, Mahanayiim keessatti;
15 Ahiima'az, Niftaalemitti; innis Baasmati intala
Solomoon fuudhee ture; **16** Ba'anaan ilmi Huushaayi,
Aasheerii fi Ba'aalooti keessatti; **17** Yehooshaafaax
ilmi Faaruuwaa, Yisaakor keessatti; **18** Shime'iin ilmi
Eelaa, Beniyaam keessatti, **19** Geber ilmi Uuri biyya
Gili'aad jechuunis biyya Sihoon mooticha Amoorotaatii
fi biyya Oogi mooticha Baashaan keessatti; isa qofatu
biyya sana bulchaa ture. **20** Namoonni Yihuudaatii
fi Israa'el akkuma cirracha qarqara galaanaa baay'ee
turan; isaanis nyaatanii dhuganii gammadan. **21**
Solomoonis mootummoota Laga Efraaxiisii hamma
biyya Filisxeemotaatti, hamma daarii Gibxitti jiran
hunda bulchaa ture. Biyyoonni kunneenis gibira isaaf
fidanii bara jireenya isaa guutuu Solomooniif bulan. **22**
Nyaanni guyyuma guyyaatti Solomooniif galu daakuu
qulqulluu Koorii soddoma, midhaan koorii jaatama,
23 sangoota coccoomoo kudhan, loon kaloo dheedan
digdama, hoolotaa fi re'oota dhibba tokko, akkasumas
borofa, kuruphee, gadamsaa fi indaanqoo dha. **24** Inni
mootummoota Laga Efraaxiisiin gama dhi'a biiftuu jiran
hunda, Tifsaadhaa hamma Gaazaatti bulchaa tureetii;
karaa hundaanis nagaa qaba ture. **25** Bara Solomoon
keessa Yihuudaa fi Israa'el Daanii jalqabanii hamma
Bersheebaatti nagaan jiraatan; tokkoon tokkoon namaas
muka wayiniitii fi muka harbuu ofii isaa jala boqote. **26**
Solomoonis gola fardeen gaarii harkisan keessa bulan
kuma afurii fi fardeen kuma kudha lama qaba ture. **27**
Bulchitoonni aanaalee sunis yeroo ji'i isaanii ga'utti
tokkoon tokkoon isaanii mootichaa fi warra maaddii
Solomoon mootichaa irraa nyaatan hundaaf nyaata
dhi'eessu ture. Akka wanni tokko iyyuu hin hanqanneefis
ni to'atu turan. **28** Akkasumas fardeen gaarii harkisanii
fi fardeen kaaniif iddoo barbaadameefitti garbuu fi cidii
dhi'eessu turan. **29** Waaqnis ogummaa fi hubannaa

guddaa akkasumas garaa bal'aa akka cirracha qarqara
galaanaa Solomooniif kenne. **30** Ogummaan Solomoon
ogummaa namoota ba'a biiftuu jiraatanii hunda caala;
ogummaa Gibxi hundas ni caala. **31** Inni nama kam
iyyuu caalaa ogeessa; Eetaan namicha gosa Izraahi sana
caalaa, Heemaan, Kalqoolii fi Dardaa ilmaan Maahool
caalaa ogeessa. Maqaan isaas saboota naannoo sana
jiraatan hunda biratti beekame. **32** Inni fakkeenya
kuma sadii dubbate; baay'inni faarfannaa isaas kuma
tokkoo fi shan ture. **33** Inni birbirsa Libaanoon jalqabee
hamma hiisophii dallaa irratti guddatuutti jireenya
biqiltuuwwanii ibse. Waa'ee bineensotaatii fi waa'ee
simbirroo, waa'ee uumamawwan lafa irra loo'aniitii
fi waa'ee qurxummii illee dubbateera. **34** Namoonni
biyyoota hundaa ogummaa Solomoon dhaga'uuf mootota
addunyaa kanneen waa'ee ogummaa isaa dhaga'an
hunda biraa dhufaa turan.

5 Hiiraam mootichi Xiiroos yommuu akka Solomoon
abbaa isaa Daawitin iddoo bu'uuf dibame dhaga'etti
ergamoota isaa gara Solomoonitti erge; Hiiraam yeroo
kam iyyuu michuu Daawit tureetii. **2** Solomoonis
akkana jedhee Hiiraamiif ergaa kana deebisee erge:
3 "Akka Abbaan koo Daawit sababii waraana karaa
hundaan isa marsee ture sanaatiif hamma Waaqayyo
diinota isaa miilla isaa jala galchuufitti Maqaa Waaqayyo
Waaqa isaatiif mana qulqullummaa ijaaruu hin danda'in
atuu beekta. **4** Amma garuu Waaqayyo Waaqni koo
karaa hundaan boqonnaa naa kenneera; diinni yookaan
balaan tokko iyyuu hin jiru. **5** Kanaafuu ani amma
akkuma Waaqayyo abbaa koo Daawitiin, 'Ilmi kee kan
ani iddoo kee teessoo kee irra teessisu Maqaa kootiif
mana qulqullummaa ni ijaara' jedhe sanatti Maqaa
Waaqayyo Waaqa kootiif mana qulqullummaa ijaaruu
yaadeera. **6** "Kanaafuu akka birbirsi Libaanoon naaf
muramu ajaji. Namoonni koo namoota kee wajjin hojjetu;
anis mindaa ati hojjettoota keetiif murteessitu kam
iyyuu siifin kaffala. Akka nu muka baqaqsuu irratti akka
Siidoonotaa ogeeyyii hin ta'in atuu beekta." **7** Hiiraamis
yommuu dhaamsa Solomoon sana dhaga'etti akka malee
gammadee, "Har'a Waaqayyo haa eebbifamu; inni akka
Solomoon saba guddaa kana bulchuuf ilma ogeessa
kana Daawitiif kenneeraatii" jedhe. **8** Kanaafuu Hiiraam
akkana jedhee Solomoonitti ergaa erge: "Ani ergaa
ati naa ergite argadheera; birbirsaa fi jirma birbirsaa
dhi'eessuudhaan waan ati barbaaddu hunda siifan
godha. **9** Namoonni koo Libaanoon irraa gara galaanaatti
gad fidu; anis walitti hidhee lafa ati filattutti galaana
irra siifan erga; achittis gargari nan hiika. Atis muka
sana ni fudhatta; warra mana koo jiraataniif immoo
nyaata dhi'eessuudhaan fedhii koo guutta." **10** Hiiroomis
akkasiin birbirsaa fi jirma birbirsaa kan Solomooniif
barbaachisu dhi'eessaafii ture. **11** Solomoonis akka warra
mana Hiiraam jiraataniif nyaata ta'uuf qamadii safartuu
qoroosii kuma digdamaa fi zayitii ejersaa kan cuunfame
koorii kuma digdama kenne. Solomoon ittuma fufee
wagguma waggaan waan kana Hiiraamiif kennaa ture.
12 Waaqayyos akkuma isa abdachiisetti Solomooniif
ogummaa ni kenne. Hiiraamii fi Solomoon gidduu
walitti dhufeenya nagaatu ture; isaan lamaanuu walii
galtee godhatan. **13** Solomoon mootichis Israa'el hunda
keessaa namoota dirqiidhaan hojii humnaa hojjetan
kuma soddoma walitti qabe. **14** Innis akka isaan ji'a tokko
Libaanoon keessa, ji'a lamaa immoo mana isaanii turaniif
jedhee, ji'a tokko tokkoof nama kuma kudhan qoodee
Libaanoonitti erge. Adooniiraam immoo itti gaafatamaa
namoota dirqiidhaan hojii humnaa hojjetanii ture. **15**
Solomoon namoota ba'aa baatan kuma torbaatamaa fi
warra dhagaa cabsan kuma saddeettama gaarran keessaa
qaba ture; **16** akkasumas namoota hojii hojjechiisanii
hojjettoota illee to'atan kuma sadii fi dhibba sadii qaba
ture. **17** Isaanis mootichi ajaja kenninaan dhagoota
soofamaniin hundee mana qulqullummaa buusuudhaaf
dhagoota gurguddaa fi dhagoota gatii guddaa fidan. **18**
Ogeeyyiin hojii harkaa Solomoonii fi Hiiroom akkasumas
namoonni Gebaal mana qulqullummaa ijaaruuf mukaa fi
dhagaa cabsanii qopheessan.

6 Innis erga Israa'eloonni Gibxi keessaa ba'anii
waggaa dhibba afurii fi saddeettammaffaatti, erga
Solomoon Israa'el irratti mootii ta'ee immoo waggaa
afuraffaa keessa ji'a Ziif jechuunis ji'a lammaffaa
keessa mana qulqullummaa Waaqayyoo ijaaruu jalqabe.
2 Manni qulqullummaa kan Solomoon mootichi
Waaqayyoof ijaare sun dhundhuma jaatama lafa irra
dheerata ture; dhundhuma digdama bal'atee dhundhuma
soddoma ol dheerata ture. **3** Gardaafoon fuula galma
mana qulqullummaa sana dura jiru akkuma mana
qulqullummaa sanaa dhundhuma digdama lafa irra
dheeratee fuula manichaa duraan dhundhuma kudhan
achi ba'a ture. **4** Innis akka manichi ifa argatuuf
foddaawwan faayeffaman itti tolche. **5** Naannoo keenyan
mana guddichaatii fi naannoo keenyan iddoo qulqulluu
manicha keessaattis bifa itti baasee kutaalee ni tolche. **6**
Kutaan manichaa kan jalaa dhundhuma shan, kan gidduu
dhundhuma ja'a, sadaffaan immoo dhundhuma torba
bal'ata ture. Innis akka wanni tokko iyyuu keenyan mana
qulqullummaa keessa hin suuqamneef alaan manichatti
naannessee ittisa hojjete. **7** Yeroo mana qulqullummaa
sana ijaaranitti dhagaa boolla itti dhagaa cabsanitti
soofame qofatti fayyadaman; yeroo manni qulqullummaa
sun ijaaramaa turetti iyyi burruusaa, kan qottootii fi
kan mi'a sibiilaa kamii iyyuu achitti hin dhaga'amne.
8 Balballi kutaa manichaa kan jalaa karaa kibba mana
qulqullummaatiin ture; gulantaan tokkos gara kutaa
manichaa gidduutii fi gara kutaa manichaa sadaffaatti
ol baasa. **9** Inni akkasiin mana qulqullummaa sana
ijaaree saanqaa birbirsaatii fi dareeraadhaan gubbaa isaa
duuchee fixe. **10** Innis kutaalee alaa sana naannoo mana
qulqullummaatti marsee ijaare. Ol dheerinni tokkoo
tokkoo isaaniis dhundhuma shan shan ture. Isaanis
muka birbirsaatiin mana qulqullummaatti qabsiifaman.
11 Dubbiin Waaqayyoos akkana jedhee gara Solomoon
dhufe: **12** "Waa'ee mana qulqullummaa ati ijaaraa jirtu
kanaa, ati sirna koo duukaa buutee seera kootii fi ajaja koo
hundas yoo eegde, ani waadaan abbaa kee Daawitiif gale
sana karaa keetiin nan raawwadha. **13** Anis Israa'eloota
gidduu nan jiraadha; saba koo Israa'elinis hin gatu." **14**
Akkasiin Solomoon mana qulqullummaa sana ijaaree fixe.
15 Innis hundee mana qulqullummaatii jalqabee hamma

gubbaa isaatti mamaxxansuudhaan keenyan manichaa
karaa keessaatiin saanqaa birbirsaatiin uffise; lafa
manichaas saanqaa birbirsaatiin uffise. **16** Karaa boroo
mana qulqullummaatiinis iddoo qulqulluu kan keessaa
jechuunis Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e
hojjechuuf hundee manichaatii jalqabee hamma gubbaa
isaatti saanqaa birbirsaatiin kutaa dhundhuma digdama
bal'atu tokko qoode. **17** Galmi guddichi fuula kutaa
kanaa duraan jirus dhundhuma afurtama dheerata ture.
18 Keessi mana qulqullummaa sanaas birbirsa fakkiin
buqqeetii fi daraaraa irratti soofameen faayeffamee ture.
Wanni hundinuu birbirsaan hojjetame; dhagaan tokko
iyyuu hin mul'atu ture. **19** Inni taabota kakuu Waaqayyoo
achi keessa kaa'uuf jedhee mana qulqullummaa keessatti
iddoo qulqulluu qopheesse. **20** Iddoon qulqulluun
manicha keessaa sun dhundhuma digdama lafa irra
dheeratee, dhundhuma digdama bal'atee dhundhuma
digdama immoo ol dheerata ture. Innis keessa manichaa
warqee qulqulluu itti uffise; iddoo aarsaa kan birbirsaa
irraa hojjetame sana illee warqee qulqulluu itti uffise.
21 Solomoonis keessa mana qulqullummaa sanaa warqee
qulqulluu itti uffisee fuula iddoo qulqulluu manicha
keessaa kan warqeen itti uffifame sana duraan foncaa
warqee diriirse. **22** Innis akkasiin keessa manichaa hunda
warqee itti uffise. Iddoo aarsaa kan iddoo qulqulluu
gara keessaa cina jiru sana illee warqee itti uffise. **23**
Innis iddoo qulqulluu gara keessaa jiru sana keessatti
kiirubeelii muka ejersaa irraa hojjetaman kanneen
tokkoon tokkoon isaanii dhundhuma kudhan kudhan
ol dheeratan tolche. **24** Qoochoon kiirubeelii jalqabaa
tokkichi dhundhuma shan dalga dheerata; qoochoon
kaanis dhundhuma shan dalga dheerata; walumatti
fiixee qoochoo tokkootii hamma fiixee qoochoo kaaniitti
dhundhuma kudhan dalga dheerata ture. **25** Sababii
kiirubeeliin lachuu guddinaan wal qixxee ta'anii bifa
tokko qabaataniif kiirubiin lammaffaanis dhundhuma
kudhan dalga dheerata ture. **26** Ol dheerinni tokkoo
tokkoo kiirubeeliis dhundhuma kudhan kudhan ture.
27 Solomoon kiirubeelii sana mana qulqullummaa
keessa kutaa Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu
ta'e keessa kaa'e; qoochoon isaaniis babal'ifamee ture.
Qoochoon kiirubeelii tokkoo keenyan manaa tokko
tuqee qoochoon kiirubeelii kaanii immoo keenyan
manaa kaan tuqe; qoochoon isaaniis dhufee walakkaa
kutaa manichaatti wal tuqa ture. **28** Inni kiirubeelii
sanas warqee itti uffise. **29** Solomoonis keenyan mana
qulqullummaa sanaa hunda irratti, keessaa fi duubaan itti
naannessee fakkiiwwan kiirubeelii, mukkeen meexxiitii
fi daraarawwanii miidhagse. **30** Lafa kutaalee mana
qulqullummaa sanaa lachuuttis keessaa fi alaan warqee
uffise. **31** Balbala iddoo qulqulluu kan gara keessaatiifis
muka ejersaatiin cufaawwan tolche; cufaawwan sunis
bal'ina keenyaniitti harka shan keessaa harka tokko ture.
32 Cufaa muka ejersaa sana lamaan irrattis fakkiiwwan
kiirubeelii, kan muka meexxiitii fi daraarawwanii
miidhagsee fakkiiwwan kiirubeelii fi kan muka meexxii
sanatti warqee uffise. **33** Haaluma kanaanis michichila
balbalaa kan muka ejersaa irraa hojjetamee roga afur
qabu tokko balbala galma guddichaatiif tolche. **34**
Akkasumas balbala muka birbirsaa lama kanneen
tokkoon tokkoon isaanii saanqaa walitti deebi'ee cufamu
lama lama qaban tolche. **35** Achi irrattis kiirubeelii,
mukkeen meexxiitii fi daraarawwan miidhagsee warqee
tumame wal qixxeessee itti uffise. **36** Innis dhagaa
soofamaa toora sadii fi dareeraa birbirsaa, toora tokkoon
oobdii manicha keessaa ijaare. **37** Hundeen mana
qulqullummaa Waaqayyoos waggaa afuraffaatti ji'a Ziif
jedhamu keessa buufame. **38** Manni qulqullummaa
sunis waggaa kudha tokkoffaatti, ji'a Buul jechuunis ji'a
saddeettaffaa keessa akkuma karoorfametti guutumaan
guutuutti hojjetamee dhume. Solomoonis mana sana
ijaaree fixuuf waggaa torba itti fudhate.

7 Solomoon masaraa mootummaa isaa ijaaree fixachuuf
waggaa kudha sadii itti fudhate. **2** Innis Masaraa
Bosona Libaanoon jedhamu ijaarrate; masaraan sunis
dhundhuma dhibba tokko dalga dheeratee bal'ina
dhundhuma shantamaa fi ol dheerina dhundhuma
soddoma qaba ture; innis toora afuriin utubaawwan
birbirsaa kanneen dareeraawwan birbirsaa baatan qaba
ture. **3** Manni sunis dareeraawwan utubaawwan irra
naqaman sanaan olitti bantii birbirsi hojjetame qaba ture;
innis toorawwan tokkoon tokkoon isaanii utubaawwan
kudha shan qabatan walumaa galatti utubaawwan
afurtamii shan qaba ture. **4** Foddaawwan isaas ol
kaafamanii toora sadii sadiin walitti garagalfamanii
hojjetaman. **5** Balballii fi michichilli balbalaa hundinuu
roga afur afur qabu turan; isaanis karaa fuula duraatiin
sadii sadiin walitti garagalfamanii turan. **6** Innis galma
utubaawwan hedduu qabu kan dhundhuma shantama
lafa irra dheeratee dhundhuma soddoma bal'atu ijaare.
Fuula galma sanaa duraanis gardaafoo tokkotu ture;
gardaafoo sana duraan immoo utubaawwanii fi bantii
utubaawwan sana irratti diriirfame tokkotu ture. **7**
Innis galma teessoo, iddoo itti murtii kennu galma
laaftoo ijaaree lafa isaatii jalqabee hamma bantii isaatti
muka birbirsaa itti uffise. **8** Masaraan mootummaa
kan akka inni keessa jiraatuuf ijaarame sunis gara
dugda duubaatti hiiqee karooruma wal fakkaatuun
hojjetame. Solomoon intala Fara'oon kan fuudhe sanaaf
illee masaraa mootummaa kan akkuma galma kanaa
ijaare. **9** Ijaarsi sun hundinuu alaa jalqabee hamma
oobdii guddichaatti, hundee irraa jalqabee hamma
mataa keenyan manaatti dhagaa gatii guddaa kan
safaramee muramee fi kan keessii fi duubni isaa
magaaziidhaan miidhagfameen hojjetame. **10** Hundeen
isaas dhagoota gurguddaa gatii guddaa qaban kanneen
gariin isaanii dhundhuma kudhan gariin isaanii immoo
dhundhuma saddeeti ta'aniin buufame. **11** Hundee kana
irraanis dhagoota gatii guddaa kanneen safaramanii
murmuramanii fi birbirsatu ture. **12** Oobdiin guddichis
akkuma oobdii mana qulqullummaa Waaqayyoo kan
keessaatii fi gardaafoo isaa sanaa keenyan manaa
kan toora dhagaa soofamee ijaarame sadii fi toora
saanqaa birbirsaa kan miidhagfamee hojjetame tokkoon
marfame. **13** Solomoon mootichi Xiiroositti nama
ergee Huuraamin fichisiise; **14** haati Huuraam haadha
hiyyeessaa kan gosa Niftaalem turte; abbaan isaa immoo

nama gosa Xiiroos kan ogummaa hojii naasii qabu ture.
Huuraam kun nama ogummaa guddaa qabu kan hojii
naasii hunda keessatti muuxannoo qabu ture. Innis
gara Solomoon mootichaa dhufee hojii isatti kenname
hunda hojjete. **15** Hiiraam utubaa naasii lama kanneen
tokkoon tokkoon isaanii dhundhuma kudha saddeet ol
dheeratanii dhundhuma kudha lama furdatan hojjete.
16 Fiixee utubaawwan sanaa irra kaa'uudhaafis naasii
baqfame irraa guutuu lama tolche; tokkoon tokkoon
guutuu sanaas dhundhuma shan shan ol dheerata ture.
17 Ergasiis guutuuwwan fiixee utubaawwan irraa sanaaf
foncaa wal keessa loofame akka gingilchaatti hojjetame
lama tolche; tokkoo tokkoo guutuu sanaatiifis gingilchaa
torba torbatu qoodame. **18** Innis guutuuwwan fiixee
utubaawwanii irra jiran sana miidhagsuuf jedhee tokkoo
tokkoo gingilchaa sanaatti naannessee toora lamaan
roomaanota tolche. Tokkoo tokkoo guutuwwaniitiifis
akkasuma tolche. **19** Guutuuwwan gardaafoo keessa
fiixee utubaawwanii irra jiranis daraaraa fakkaatanii
dhundhuma afur afur ol dheeratu ture. **20** Guutuuwwan
fiixee utubaawwan lamaanii irra kutaa waciitii fakkaatu
kan gingilchaawwanitti aanuun gara irraa roomaanoota
dhibba lamatu tooraan itti naanna'ee ture. **21** Innis
utubaawwan sana gardaafoo mana qulqullummaa dura
dhadhaabe. Utubaa karaa kibbaatiin "Yaakiin" kan karaa
kaabaatiin immoo "Bo'eez" jedhe. **22** Guutuuwwan
fiixee sana irra jiran daraaraa fakkaatu turan. Hojiin
utubaawwan irraas akkasiin dhume. **23** Innis sibiila
baqfame irraa Gaanii geengoo afaan isaa qarqara tokkoo
hamma qarqara kaaniitti dhundhuma kudhan bal'atee
dhundhuma shan ol dheeratu tolche. Naannoon isaas
funyoodhaan safaramee dhundhuma soddoma ta'e. **24**
Hidhii isaa jalaanis dhundhuma tokko tokko irratti wiillee
kudhan kudhanitu naanneffamee ture. Willeewwan sunis
Gaanii sana wajjin tarree lamaan walumatti baqfamanii
hojjetaman. **25** Gaanichis korommii kudha lama kanneen
isaan keessaa sadii gara kaabaatti, sadii gara dhi'aatti,
sadii gara kibbaatti, sadii immoo gara ba'aatti garagalan
irra dhaabate. Gaaniin sun dugda isaanii irra dhaabatee
eegeen hunda isaanii gara walakkaatti garagalee ture. **26**
Gaaniin sun hamma barruu harkaa yabbata ture; hidhiin
isaas akkuma hidhii kubbaayyaa yookaan daraaraa hadaa
fakkaata ture. Innis baadoosii kuma lama qabata ture. **27**
Akkasumas baattuuwwan naasii kanneen iddoo tokkoo
socho'uu danda'an kudhan tolche; tokkoon tokkoon
isaanii dhundhuma afur afur lafa irra dheeratanii bal'ina
dhundhuma afur afuriitii fi ol dheerina dhundhuma sadii
sadii qabu turan. **28** Haalli itti baattuuwwan kunneen
hojjetamanis kana: Isaanis sibiila babal'aa michichilaan
marfame qabu ture. **29** Sibiilawwan michichilaan
marfaman sana irras fakkii leencawwanii, kan jibootaatii
fi kan kiirubeeliitu ture; michichilawwan sana irras
akkasuma ture. Fakkii leencawwaniitii fi jiboota sana
jalaa fi gubbaanis fakkii daraaraa fo'amaa kan sibiila
tumameen tolfame tokkotu ture. **30** Tokkoon tokkoon
baattuu sanaa goommaa naasii afur afurii fi somaa
naasii qaba ture; goleewwan afraniinis utubaawwanitu
ture; utubaawwan kunneenis baqfamanii daraaraa
fo'amaadhaan miidhagfamanii tolfaman. **31** Gara keessa
baattuu sanaatiin uraa geengoo kan dhundhuma tokko
gad fagaatutu ture. Uraan kunis geengoo ta'ee jalli isaa
dhundhuma tokkoo fi walakkaa bal'ata ture. Naannoo
uraa isaatti waan soofamee faayeffame tokkotu ture.
Sibiilli baattuu sanaa bal'aan roga afuriin wal qixxee
ture malee geengoo hin turre. **32** Goommaawwan afran
sun sibiila babal'aa jala turan; somaan goommaawwaniis
baattuu sanaan walitti qabsiifamee ture. Bal'inni tokkoo
tokkoo goommaa sanaas dhundhuma tokkoo fi walakkaa
ture. **33** Goommaawwan sunis akkuma goommaawwan
gaariitti hojjetaman. Somaan isaanii, hidhiin isaanii,
hokkoon isaaniitii fi handhuurri isaanii hundinuu
sibiila baqfame irraa hojjetame. **34** Tokkoo tokkoo
goleewwan baattuu sanaa afran irra michichilawwan
afurtu ture; michichilawwan isaas baattuudhuma sanaan
walitti hojjetaman. **35** Fiixee baattuu sanaa irra
geengoo maramaa dhundhuma walakkaa dheeratu
tokkotu ture. Michichilawwanii fi sibiilli babal'aan sun
fiixee baattuu sanaatti qabsiifamanii turan. **36** Innis
michichilawwanii fi sibiila babal'aa irratti iddoo hundatti
fakkii kiirubeelii, kan leencotaatii fi kan mukkeen
meexxii soofee fakkii daraaraa fo'amees naannoo isaanii
guutuutti marse. **37** Haalli inni ittiin baattuuwwan
kurnan sana hojjetes kanaa dha. Isaan hundinuu haaluma
tokkoon baqfamanii hojjetaman; wal qixxaataniis bifa
tokko qabaatan. **38** Ergasiis caabiiwwan naasii kudhan
kanneen tokkoon tokkoon isaanii safartuu baadoos
afurtama qabaatee bal'inni isaas dhundhuma afur ta'u
hojjete; tokkoo tokkoo baattuuwwan kurnan sanaa
irras caabii tokko tokkotu ture. **39** Innis baattuuwwan
sana keessaa shan karaa kibba mana qulqullummaatiin,
shan immoo karaa kaaba mana qulqullummaatiin
dhaabe. Gaanii sana immoo karaa kibbaatiin, kibba
ba'a golee mana qulqullummaatiin dhaabe. **40** Inni
okkoteewwan, waan daaraan ittiin hammaaramuu fi
caabiiwwan ittiin dhiiga facaasanis ni tolche. Hiiroomis
akkasiin hojii mana qulqullummaa Waaqayyoo keessatti
Solomoon mootichaaf hojjechaa ture hunda fixe; hojiin
kunis: **41** Utubaawwan lamaan; guutuuwwan waciitii
fakkaatan kanneen fiixee utubaawwanii irra jiran lamaan;
wantoota akka gingilchaa wal keessa loofaman lamaan
guutuuwwan waciitii fakkaatanii fiixee utubaawwanii
irra jiran sana lamaan miidhagsan; **42** wantoota
akka gingilchaa wal keessa loofaman lamaan sanaafis
roomaanota dhibba afur, tokkoo tokkoo wantoota
sanaatiif roomaanota tarree lamaa waciitiiwwan lamaan
guutuuwwanii kanneen fiixee utubaawwanii irraa sana
ni miidhagsan; **43** baattuuwwan kurnan, caabii isaanii
kurnan wajjin; **44** gaanii fi korommii loonii kudha
lamaan isa jalaan jiru; **45** okkoteewwan, waan ittiin
daaraa hammaaranii fi caabiiwwan. Mi'i Huuraam
mana qulqullummaa Waaqayyootiif jedhee Solomoon
mootichaaf hojjete sun hundinuu naasii cululuqaa
irraa tolfame. **46** Mootichis mi'oota kanneen dirree
Yordaanositti iddoo suphee kan Sukootii fi Zaaretaan
gidduu jirutti baqsiisee hojjechiise. **47** Solomoon waan
isaan akka malee baay'ee ta'aniif mi'oota kanneen
hunda hin madaalle; ulfinni naasiis hammam akka
ta'e hin beekamne. **48** Akkasumas Solomoon mi'oota

mana qulqullummaa Waaqayyoo keessa jiran hunda
ni hojjechiise: Isaanis iddoo aarsaa kan warqee irraa
hojjetame; minjaala warqee kan buddeenni ilaalchaa irra
ture; **49** baattuuwwan ibsaa kanneen warqee qulqulluu
irraa hojjetaman shan karaa mirgaatiin, shan immoo
karaa bitaatiin fuula iddoo qulqulluu manicha keessaa
dura dhaabaman sana, daraarawwan, ibsaawwanii fi
qabduuwwan warqee irraa hojjetaman; **50** caabiiwwan,
waan ittiin ibsaa irraa daaraa dhadha'an, waciitiiwwan
ittiin dhiiga facaasan, caabiiwwanii fi qodaa ixaanaa
kanneen warqee qulqulluu irraa hojjetaman; cufaawwan
kutaa manichaa kanneen gara keessaatiif jechuunis
Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e sanaaf,
akkasumas cufaawwan galma guddichaa kanneen mana
qulqullummaatiif aguuraawwan warqee. **51** Solomoon
mootichi yommuu hojiin inni mana qulqullummaa
Waaqayyootiif hojjete hundi raawwatametti mi'oota
abbaan isaa Daawit Waaqaaf addaan baase jechuunis
meetii, warqee fi mi'oota fidee mankuusa mana
qulqullummaa Waaqayyoo keessa kaa'e.

8 Ergasii Solomoon Mootichi Xiyoon Magaalaa Daawit
irraa taabota kakuu Waaqayyoo ol fichisiisuudhaaf
jedhee maanguddoota Israa'el, abbootii gosootaa hundaa
fi hangafoota maatiiwwan Israa'el Yerusaalemitti fuula
ofii isaa duratti walitti waame. **2** Israa'eloonni hundinuus
ji'a Eetaaniim, ji'a torbaffaa keessa yeroo ayyaanaatti
Solomoon Mooticha biratti walitti qabaman. **3** Yommuu
maanguddoonni Israa'el hundi achi ga'anitti luboonni
taaboticha ol fuudhan; **4** isaanis taabota Waaqayyoo
sana, dunkaana wal ga'iitii fi mi'oota qulqulleeffaman
dunkaanicha keessa turan hunda ni fidan. Luboonnii
fi Lewwonnis baatanii ol isaan fidan; **5** Solomoon
Mootichii fi waldaan Israa'el kan isa biratti walitti
qabaman guutuun hoolotaa fi loon akka malee baay'atanii
galmeessuu fi lakkaa'uun hin danda'amne aarsaa
dhi'eessaa isa wajjin fuula taabotaa dura turan. **6**
Luboonnis ergasii taabota kakuu Waaqayyoo sana iddoo
isaa gara kutaa qulqullicha mana qulqullummaa keessaa
jechuunis Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e
sanatti ol galchanii qoochoo kiirubeelii jala kaa'an. **7**
Kiirubeeliinis iddoo taabotichaa irratti qoochoowwan
isaanii babal'isanii taabotichaa fi danqaraawwan ittiin
taabota baatan gaaddiseessan. **8** Danqaraawwan kunneen
waan akka malee dhedheerataniif fiixeen isaanii Iddoo
Qulqulluu fuula iddoo qulqulluu gara keessaa jiru sanaa
duraa ni mul'atu ture; garuu Iddoo Qulqulluu sanaa alatti
hin mul'atan ture; danqaraawwan kunneen hamma
har'aatti illee achuma jiru. **9** Taabota sana keessa
gabateewwan dhagaa kanneen Museen Kooreebitti iddoo
Waaqayyo erga Israa'eloonni Gibxii ba'anii booddee
itti isaan wajjin kakuu seene sanatti isa keessa kaa'e
lamaan malee wanni tokko iyyuu hin turre. **10** Akkuma
luboonni Iddoo Qulqulluu sana keessaa ba'aniin duumessi
mana qulqullummaa Waaqayyoo guute. **11** Luboonnis
sababii duumessa sanaatiif hojii isaanii hojjechuu hin
dandeenye; ulfinni Waaqayyoo mana qulqullummaa
isaa guutee tureetii. **12** Ergasii Solomoon akkana jedhe;
"Waaqayyo akka duumessa dukkanaa'aa keessa jiraatu
dubbateera; **13** ani dhugumaan mana qulqullummaa
guddaa, iddoo ati bara baraan jiraattu siif ijaareera."
14 Utuma waldaan Israa'el guutuun achi dhaabatuu
mootichi of irra garagalee isaan eebbise. **15** Akkanas
jedhe: "Waaqayyo Waaqni Israa'el inni waan afaan ofii
isaatiin abbaa koo Daawitiif waadaa gale sana harkuma
ofii isaatiin guute sun haa eebbifamu. Innis akkana
jedhee tureetii; **16** 'Ani gaafan saba koo Israa'elin Gibxii
baasee jalqabee akka Maqaan koo achi jiraatuuf jedhee
mana qulqullummaa itti ijaarsifachuuf gosoota Israa'el
kam iyyuu keessatti magaalaa tokko illee hin filanne;
garuu akka inni saba koo Israa'elin bulchuuf Daawitin
filadheera.' **17** "Daawit abbaan koo Maqaa Waaqayyo
Waaqa Israa'eliif mana qulqullummaa ijaaruuf garaa
isaatii yaada qaba ture. **18** Waaqayyo garuu abbaa koo
Daawitiin akkana jedhe; 'Waan mana qulqullummaa
Maqaa kootiif ijaaruun yaada kee keessa jiruuf, ati yaada
kana garaadhaa qabaachuun kee gaarii dha. **19** Ta'us
namni mana qulqullummaa naaf ijaaru si'i miti; garuu
ilma kee isuma foon keetii fi dhiiga kee ta'etu ijaara;
namni mana qulqullummaa Maqaa kootiif ijaaru isa.' **20**
"Waaqayyo waadaa gale sana eegeera; akkuma Waaqayyo
waadaa gale sana ani amma iddoo abbaa koo Daawit
bu'ee teessoo Israa'el irra taa'een jira; Maqaa Waaqayyo
Waaqa Israa'eliifis mana qulqullummaa ijaareera. **21** Anis
achi keessatti taabotaaf iddoo qopheesseera; taabota
sana keessa immoo kakuu Waaqayyoo kan inni yeroo
Gibxii isaan baasetti abbootii keenya wajjin gale sanatu
jira." **22** Solomoon iddoo aarsaa Waaqayyoo duratti
fuula guutummaa waldaa Israa'el dura dhaabatee harka
isaa gara samiitti ol bal'isee **23** akkanas jedhe: "Yaa
Waaqayyo Waaqa Israa'el, Waaqni akka keetii ol samii
keessa yookaan gad lafa irra hin jiru; ati garboota kee
warra garaa guutuudhaan karaa kee irra deemaniif
kakuu fi jaalala kee kan hin geeddaramne sana ni eegda.
24 Ati waadaa garbicha kee abbaa koo Daawitiif galte sana
eegdeerta; ati afaanuma keetiin waadaa galtee akkuma
har'a ta'ee jiru kana harka keetiin fiixaan baafteerta. **25**
"Ammas yaa Waaqayyo Waaqa Israa'el, ati waan garbicha
kee abbaa koo Daawitiin, 'Yoo ilmaan kee akkuma ati
goote sana waan hojjetan hunda keessatti of eeggachaa,
amanamummaan fuula koo dura deddeebi'an, ati nama
fuula koo dura teessoo Israa'el irra taa'u gonkumaa hin
dhabdu' jettee abdachiifte sana eegiif. **26** Kanaafuu
amma yaa Waaqa Israa'el dubbiin ati garbicha kee
abbaa koo Daawitiif waadaa galte sun haa mirkanaa'u.
27 "Garuu dhugumaan Waaqni lafa irra ni jiraataa?
Samiiwwan, samiiwwan samii olii iyyuu si baachuu hin
danda'an. Yoos manni qulqullummaa kan ani ijaare kun
hammam haa xinnaatu ree! **28** Ta'us yaa Waaqayyo
Waaqa ko, kadhannaa fi waammata garbichi kee araara
barbaaduuf dhi'eessuuf gurra kenni. Iyyaa fi kadhannaa
garbichi kee har'a fuula kee duratti dhi'eessu illee
dhaga'i. **29** Akka ati kadhannaa garbichi kee fuula
isaa garanatti deebifatee kadhatuuf iji kee halkanii fi
guyyaa gara mana qulqullummaa kanaa, gara iddoo
ati, 'Maqaan koo achi jiraata' jette kanaa haa ilaalu. **30**
Yommuu isaan gara iddoo kanaatti fuula deebifatanii
kadhatanitti waammata garbicha keetii fi kan saba kee
Israa'el dhaga'i. Samii keessaa, iddoo jireenya keetiitii

dhaga'i; yommuu dhageessuttis dhiifama godhi. **31** "Yoo namni tokko ollaa ofii isaatti daba hojjetee akka kakatu gaafatamee, innis dhufee mana qulqullummaa kana keessatti fuula iddoo aarsaa keetii duratti kakate, **32** ati samii irraa dhaga'iitii tarkaanfii fudhadhu. Nama yakka qabu, yakka isaa matuma isaatti deebistee gatii isaa kennuufiidhaan, nama qajeelaa immoo akkuma qajeelummaa isaatti isaaf falmuudhaan garboota kee gidduutti murtii kenni. **33** "Yoo sabni kee Israa'el sababii cubbuu sitti hojjeteef diinaan mo'atamutti, yoo inni gara keetti deebi'ee maqaa keetiif ulfina kennee mana qulqullummaa kana keessatti kadhatee si waammatutti, **34** samii irraa dhaga'iitii cubbuu saba kee Israa'el dhiisiif; biyya abbootii isaaniitiif kennite sanattis deebisii isaan galchi. **35** "Yoo sababii sabni kee cubbuu sitti hojjeteef samiiwwan cufamanii bokkaan dhabame, yoo isaan sababii ati isaan adabdeef iddoo kanatti fuula deebifatanii maqaa kee ulfeessanii cubbuu isaanii irraa deebi'an, **36** ati samii irraa dhaga'iitii cubbuu garboota kee saba kee Israa'el dhiisiif. Karaa qajeelaa isaan jiraachuu qaban isaan barsiisi; biyya dhaala gootee saba keetiif kennite irrattis bokkaa roobsi. **37** "Yommuu beelli yookaan dha'ichi yookaan waagiin yookaan awwaaroon yookaan hawwaannisni yookaan korophisni biyyatti dhufutti, yookaan yommuu magaalaawwan biyya isaanii kam iyyuu keessatti diinni isaan marsutti, yookaan yommuu balaan yookaan dhukkubni kam iyyuu dhufutti, **38** yoo sabni kee Israa'el rakkina garaa ofii isaa beekee isaan keessaa eenyu iyyuu gara mana qulqullummaa kanaatti harka isaa bal'isee kadhannaa yookaan waammata dhi'eesse, **39** ati samii irraa, iddoo jireenya keetiitii dhaga'i. Dhiifama godhiif; gargaaris. Si qofatu garaa namaa beekaatii, ati sababii garaa isaa beektuuf tokkoo tokkoo namaatiif akkuma hojii isaa hundaatti waan isaaf malu kenni; **40** yoo akkasii isaan bara biyya ati abbootii keenyaaf kennite keessa jiraatan hunda si sodaataniif. **41** "Akkasumas nama ormaa kan saba kee Israa'el hin ta'in kan maqaa keetiif jedhee, **42** sababii isaan waa'ee maqaa kee guddichaa, harka kee jabaa fi irree kee kan diriirfame sanaa dhaga'aniif biyya fagootii dhufe, yoo inni dhufee fuula isaa gara mana qulqullummaa kanaatti deebifatee kadhate, **43** ati samii irraa, iddoo jireenya keetiitii dhaga'i. Akka saboonni addunyaa hundinuu akkuma saba kee Israa'el sana maqaa kee beekanii si sodaatanii fi akka isaan akka manni ani ijaare kun maqaa keetiin waamamu illee beekaniif jedhii waan namni ormaa sun si kadhatu hunda godhiif. **44** "Yommuu sabni kee diinota isaa loluuf jedhee gara ati itti isa ergitu kam iyyuu duulutti, yoo inni gara magaalaa ati filattee fi gara mana qulqullummaa kan ani Maqaa keetiif ijaare kanaatti fuula deebifatee Waaqayyoon kadhate, **45** ati samii irraa kadhannaa isaatii fi waammata isaa dhaga'iitii dhimma isaa isaaf raawwadhu. **46** "Sababii namni cubbuu hin hojjenne tokko iyyuu hin jirreef, yommuu isaan cubbuu sitti hojjetanitti ati isaanitti aartee diina isaan booji'ee biyya isaa kan fagoo yookaan dhi'ootti isaan geessutti dabarsitee isaan kennita; **47** yoo isaan biyya boojuudhaan itti geeffamanitti gaabbanii qalbii geeddaratanii, 'Nu cubbuu hojjenneerra; balleessineerra; waan hamaas hojjenneerra' jedhanii biyya boojitoota isaanii keessatti si kadhatan, **48** yoo isaan biyya diinota isaanii kanneen booji'anii isaan fudhatan sanaa keessatti garaa fi lubbuu isaanii guutuudhaan gara keetti deebi'anii gara biyya ati abbootii isaaniitiif kenniteetti, gara magaalaa ati filattee fi gara mana qulqullummaa kan ani Maqaa keetiif ijaare sanaatti fuula deebifatanii si kadhatan, **49** ati samii irraa, iddoo jireenya keetiitii kadhannaa fi waammata isaanii dhaga'iitii dhimma isaanii isaaniif raawwadhu. **50** Saba kee kan cubbuu sitti hojjeteefis dhiifama godhi; yakka isaan sitti hojjetan hundas isaaniif dhiisiitii akka boojitoonni isaanii garaa isaaniif laafan godhi; **51** isaan saba keetii fi dhaala kee kan ati Gibxii boolla ibiddaa kan sibiila itti baqsan keessaa baafteedhaatii. **52** "Iji kee waammata garbicha keetiitii fi waammata saba kee Israa'el haa argu; atis yeroo isaan sitti iyyatan hunda isaan dhaga'i. **53** Yaa Waaqayyo Gooftaa, ati akkuma gaafa Gibxi keessaa abbootii keenya baafte sana karaa garbicha kee Museetiin dubbattetti, akka isaan dhaala kee ta'aniif jettee saboota addunyaa kanaa hunda keessaa isaan filatteetii." **54** Solomoonis kadhannaa fi waammata Waaqayyotti dhi'eeffachaa ture sana hunda fixannaan fuula iddoo aarsaa Waaqayyoo duraa, iddoo itti harka isaa samiitti ol bal'ifatee jilbeenfatee ture sanaa ka'e. **55** Innis dhaabatee akkana jedhee sagalee guddaadhaan waldaa Israa'el hunda eebbise: **56** "Waaqayyo akkuma abdachiisee ture sanatti saba isaa Israa'eliif boqonnaa kenne sanaaf galanni haa ta'u. Abdii gaarii inni karaa garbicha isaa Museetiin kenne sana hunda keessaa jechi tokko iyyuu lafa hin buune. **57** Waaqayyo Waaqni keenya akkuma abbootii keenya wajjin ture sana nu wajjin haa jiraatu; inni yoom iyyuu nu hin dhiisin yookaan nu hin gatin. **58** Akka nu karaa isaa hunda irra deemnee ajajawwan, seerawwanii fi qajeelchawwan inni abbootii keenyaaf kennee ture sana eegnuuf inni garaa keenya gara ofii isaatti haa deebisu. **59** Akka Waaqayyo akkuma guyyaa guyyaan barbaachisaa ta'etti garbicha isaatii fi saba isaa Israa'el hunda gargaaruuf kadhannaan koo kan ani fuula Waaqayyoo duratti dhi'eessu kun halkanii fi guyyaa Waaqayyo Waaqa keenya bira haa ga'u; **60** kunis akka sabni lafa irra jiraatu hundi akka Waaqayyo Waaqa ta'ee fi akka isa malee Waaqni biraa hin jirre beekuuf. **61** Kanaafuu isin akkuma har'aa kana seerawwan isaatiin buluu fi ajajawwan isaa eeguudhaaf guutumaan guutuutti Waaqayyo Waaqa keenyaaf of kennuu qabdu." **62** Ergasii mootichii fi sabni Israa'el kanneen isa wajjin turan hundi fuula Waaqayyoo duratti aarsaa dhi'eessan. **63** Solomoonis aarsaa nagaa Waaqayyoof dhi'eesse; aarsaan dhi'eeffames loon kuma digdamii lama, hoolotaa fi re'oota kuma dhibba tokkoo fi digdama ture. Akkasiin mootichii fi sabni Israa'el hundi mana qulqullummaa Waaqayyoo eebbisan. **64** Mootichis guyyuma sana iddoo walakkaa oobdii fuula mana qulqullummaa Waaqayyoo dura jiru sanaa Waaqaaf addaan ni baasee aarsaa gubamu, kennaa midhaanii fi aarsaa nagaa achitti dhi'eesse; kunis sababii iddoon aarsaa kan naasii irraa hojjetamee fuula Waaqayyoo dura jiru sun aarsaa gubamu, kennaa midhaanii fi cooma aarsaa nagaa baachuu hin dandeenyeef. **65**

Kanaafuu Solomoon yeroo sanatti Israa'eloota isa wajjin
turan hunda wajjin jechuunis waldaa guddicha Malkaa
Leeboo Hamaatii jalqabee hamma laga Gibxitti walitti
qabame wajjin ayyaana ayyaaneffate. Isaanis ayyaana
kana bultii torbaa fi bultii biraa torba walumaa galatti
bultii kudha afur fuula Waaqayyo Waaqa keenyaa duratti
ayyaaneffatan. **66** Innis guyyaa itti aanutti namoota of
irraa geggeesse. Isaanis waan gaarii Waaqayyo garbicha
ofii isaa Daawitii fi saba ofii isaa Israa'eliif hojjete
hundaaf mooticha eebbisanii ililchaa garaa isaanii
keessatti gammadaa mana isaaniitti galan.

9 Yommuu Solomoon mana qulqullummaa
Waaqayyootii fi masaraa mootummaa ijaaree
waan hojjechuu barbaade hunda fixetti, **2** Waaqayyo
akkuma Gibe'oonitti isatti mul'ate sana ammas yeroo
lammaffaa isatti mul'ate. **3** Waaqayyo akkana isaan
jedhe: "Ani kadhannaa fi waammata ati fuula koo duratti
dhi'eessite dhaga'eera; ani mana qulqullummaa kan
ati ijaarte kana maqaa koo bara baraan achi keessa
kaa'uudhaan eebbiseera. Iji koo fi garaan koo yeroo
hunda achuma jira. **4** "Yoo ati akkuma Daawit abbaan
kee godhe sana garaa qulqulluu fi qajeelummaan fuula
koo dura deemtee waan ani ajaje hunda hojjette,
yoo qajeelchawwanii fi seerawwan koo eegde, **5** ani
akkuman yeroo, 'Ati nama teessoo Israa'el irra taa'u hin
dhabdu' jedhee abbaa kee Daawitiif waadaa gale sana
teessoo mootummaa keetii Israa'el irratti jabeessee bara
baraan nan dhaaba. **6** "Garuu yoo ati yookaan ilmaan
kee narraa gortanii ajajawwanii fi qajeelchawwan ani
isinii kenne sana irraa gara waaqota biraa tajaajiluu
fi isaan waaqeffachuu dhaqxan, **7** ani biyya isaaniif
kenne keessaa Israa'elin nan ari'a; mana qulqullummaa
kan Maqaa kootiif qulqulleesse kana illee nan balfa.
Ergasiis Israa'el saboota hunda biratti waan kolfaatii
fi waan qoosaa taati. **8** Manni qulqullummaa kunis
tuullaa waan diigamee ta'a; namni achiin darbu hundis
dinqisiifatee, 'Waaqayyo maaliif biyya kanaa fi mana
qulqullummaa kanatti waan akkasii hojjete?' jedhee itti
qoosa. **9** Namoonnis, 'Sababiin inni balaa kana hunda
isaanitti fideef waan isaan Waaqayyo Waaqa isaanii
kan abbootii isaanii Gibxii isaan baase sana dhiisanii,
waaqota biraa hammatanii, isaanin waaqeffatanii
tajaajilaniif' jedhanii ni deebisu." **10** Dhuma waggaa
digdamaatti, yeroo itti Solomoon manneen lamaan
jechuunis mana qulqullummaa Waaqayyootii fi masaraa
mootummaa ijaare sanatti, **11** Hiiraam mootichi
Xiiroos akkuma Solomoon Mootichi barbaadetti muka
birbirsaatii fi gaattiraa akkasuma warqee kenneef;
Solomoon immoo magaalaawwan Galiilaa keessa jiran
digdama Hiiraam mooticha Xiiroosiif kenne. **12** Hiiraam
garuu yommuu Xiiroos irraa ka'ee magaalaawwan
Solomoon isaaf kenne ilaaluu dhaqetti magaalaawwan
sanatti hin gammanne. **13** Innis, "Yaa obboleessoo,
magaalaawwan ati naa kennite kunneen magaalaawwan
akkamii ti?" jedhee isa gaafate. Kanaafuu biyya Kaabuul
jedhee maqaa hamma har'aatti ittiin waamaman tokko
baaseef. **14** Hiiraamis warqee taalaantii 120 mootichaaf
ergee ture. **15** Seenaan itti Solomoon Mootichi mana
qulqullummaa Waaqayyoo, masaraa mootummaa kan
ofii isaa Miiloo, dallaa Yerusaalem, Haazoor, Megidoo fi
Geezirin ijaaruuf hojjettoota dirqamanii hojii humnaa
hojjetanitti fayyadame kanaa dha. **16** Fara'oon mootichi
Gibxi Geezirin lolee qabatee ture. Innis ibidda itti
qabsiise; Kana'aanota achi keessa jiraatan fixee intala
ofii isaa, niitii Solomoon sanaaf magaalattii gabbara
godhee kenne. **17** Solomoonis deebisee Geezirin ijaare.
Innis Beet Horoon gad aanu, **18** Baa'ilaati, Tadmoor
kan gammoojjii biyya Yihuudaa keessatti argamtu
sana, **19** akkasumas magaalaawwan kuusaawwan isaa
hunda, magaalaawwan gaariiwwanii fi kan fardeen
isaa, waanuma Yerusaalemitti, Libaanoonittii fi biyya
bulchu hunda keessatti ijaaruu barbaade hundumas
ni ijaare. **20** Ammas namoota Israa'eloota hin ta'in
kanneen Amoorota, Heetota, Feerzota, Hiiwotaa fi
Yebuusota jalaa hafanitu jira. **21** Solomoonis sanyiiwwan
namoota kanneen hundaa warra biyyattii keessatti hafan
kanneen Israa'eloonni balleessuu hin danda'in sana
akkuma hamma har'aatti illee jiru kana akka isaan hojii
garbummaa hojjetaniif dirqisiise. **22** Solomoon garuu
Israa'eloota keessaa nama tokko illee hin garboomsine;
isaan loltoota isaa, qondaaltota mootummaa isaa,
ajajjuuwwan loltoota isaa, abbootii duulaa, ajajjuuwwan
gaariiwwanii fi ajajjuuwwan abbootii fardaa isaa turan.
23 Isaan akkasumas hojii Solomoon hojjechiisaa ture
keessatti qondaaltota hangafoota turan; qondaaltonni
550 hojjettoota hojii hojjetan kana to'achaa turan. **24**
Solomoonis erga intalli Fara'oon sun Magaalaa Daawit
keessaa gara masaraa mootummaa kan Solomoon
isheef ijaare sana dhuftee booddee Miiloo ijaare. **25**
Solomoon waggaatti yeroo sadii aarsaa gubamuu fi
aarsaa nagaa iddoo aarsaa kan Waaqayyoof ijaare sana
irratti dhi'eessa ni ture; sana wajjinis, fuula Waaqayyoo
duratti ixaana aarsee akkasiin hojii ijaarsa mana
qulqullummaa fixe. **26** Solomoon mootichi amma illee
Eziyoon Geber ishee biyya Edoom keessa, Eelooti bira
jirtu keessatti qarqara Galaana Diimaatti dooniiwwan
hojjete. **27** Hiiraamis akka isaan namoota Solomoon
wajjin dooniiwwan irra hojjetaniif namoota isaa warra
doonii oofan kanneen galaanicha beekan erge. **28**
Isaanis dooniidhaan Oofiir dhaqanii warqee taalaantii
420 fidanii Solomoon mootichatti kennan.

10 Mootittiin Shebaa waa'ee maqaa Solomooniitii
fi ulfina inni maqaa Waaqayyootiif qabuu
dhageenyaan gaaffiiwwan jajjaboodhaan qortee isa
ilaaluuf gara Solomoon dhufte. **2** Isheenis miiltoo
akka malee baay'ee wajjin gaalawwan urgooftuu,
warqee hedduu fi dhagaawwan gati jabeeyyii baatan
fudhattee Yerusaalem dhufte; Solomoon bira geenyaanis
waan garaa ishee jiru hunda isa wajjin haasofte. **3**
Solomoonis gaaffii ishee hundaaf deebii kenne; wanni
mootichi isheef ibsuu dadhabe tokko iyyuu hin turre.
4 Mootittiin Shebaa yommuu ogummaa Solomoon,
masaraa mootummaa kan inni ijaare, **5** nyaata maaddii
isaa irratti dhi'aatu, haala itti qondaaltonni isaa tataa'an,
hojjettoota uffata hojii uffatanii hojjetan, warra daadhii
isaaf dhi'eessanii fi aarsaa gubamu kan inni mana
qulqullummaa Waaqayyoo keessatti dhi'eesse argitetti

akka malee dinqisiifatte. **6** Isheenis mootichaan akkana
jette; “Oduun ani waa’ee waan ati hojjetteetii fi waa’ee
ogummaa keetii biyyuma kootti dhaga’e sun dhugaa
dha. **7** Ani garuu hamman dhufee ijuma kootiin
argutti wantoota kanneen hin amanne. Dhugumaan
walakkaan isaa iyyuu natti hin himamne; ati ogummaa
fi badhaadhummaadhaan oduu ani dhaga’e sana akka
malee caalta. **8** Namoonni kee hammam haa gammadan!
Qondaaltonni kee warri yeroo hunda fuula kee dura
dhadhaabatanii ogummaa kee dhaga’an hammam haa
gammadan! **9** Waaqayyo Waaqni kee inni sitti gammadee
teessoo Israa’el irra si teessise sun haa galateeffamu.
Waaqayyo sababii Israa’eliif jaalala bara baraa qabuuf
akka ati murtii qajeelaa fi qajeelummaa eegduuf
mootii si godheera.” **10** Isheenis warqee taalaantii
120, urgooftuu akka malee baay’ee fi dhagaawwan
gati jabeeyyii mootichaaf kennite. Urgooftuun akka
urgooftuu mootittiin Shebaa Solomoon Mootichaaf
kennite sanaa baay’atu gonkumaa ergasii hin fidamne.
11 Dooniiwwan Hiiraam biyya Oofiir irraa warqee fidan;
isaanis fe’iisa muka sandaliitii fi dhagaawwan gati
jabeeyyii baay’ee achii ni fidan. **12** Mootichis muka
sandalii sana utubaa mana qulqullummaa Waaqayyootii
fi kan masaraa mootummaa akkasumas baganaa fi
kiraara faarfattootaa tolchuuf itti fayyadame. Mukni
sandalii kan akkas baay’atu ergasii hamma har’aatti
takkumaa alaa hin fidamne yookaan hin argamne.
13 Solomoon Mootichis waan qabeenya mootummaa
ofii isaa keessaa kenneef irratti dabalee waan isheen
barbaaddee fi waan isheen kadhatte hunda mootittii
Shebaatiif ni kenne. Isheenis ergasii kaatee miiltota
ishee wajjin biyya ofii isheetti deebite. **14** Ulfinni warqee
kan wagguma waggaan Solomooniif galu taalaantii 666
ture; **15** kunis gibira daldaltoota qabeenya gurguddaatii
fi xixinnaa irraa argamuu fi galii inni mootota biyya
Arabaa hundaa fi bulchitoota biyya keessaa irraa
argatu hin dabalatu. **16** Solomoon Mootichis warqee
tumame irraa gaachanawwan gurguddaa dhibba lama
ni tolche; tokkoon tokkoon gaachanawwan sanaas
warqee saqilii dhibba ja’a fixe. **17** Akkasumas warqee
tumame irraa gaachana xixinnaa dhibba sadii ni tolche;
tokkoon tokkoon gaachana sanaas warqee minnaanii
dhibba sadii fixe. Mootichis gaachanawwan kanneen
masaraa mootummaa kan Bosona Libaanoon keessa
ni kaa’e. **18** Mootichis teessoo guddaa tokko ilka
arbaa irraa hojjetee warqee qulqulluu itti uffise. **19**
Teessoon sun gulantaawwan ja’a qaba ture; karaa
dugda duubaatiin fiixee geengoo tokko qaba. Karaa
teessoo sanaa lamaaniinis waan harka irra kaa’atanitu
ture; tokkoo tokkoo waan harka irra kaa’atan sanaa
biras fakkii leencaa tokko tokkotu dhaabatee ture.
20 Gulantaawwan ja’aan sana irras leenconni kudha
lama tokko fiixee tokkoon, fakkiin kaan immoo fiixee
kaaniin dhadhaabachaa turan. Wanni akkasii takkumaa
mootummaa biraa kamiif iyyuu hin tolfamne. **21** Mi’i
Solomoon Mootichi ittiin dhugu hundinuu warqee
irraa hojjetame; mi’i masaraa mootummaa kan Bosona
Libaanoon jedhamu sanaa hundi immoo warqee
qulqulluu irraa hojjetame. Sababii bara Solomoon keessa
meetiin akka waan gatii hin qabne tokkootti ilaalamaa
tureef wanni tokko iyyuu meetii irraa hin hojjetamne. **22**
Mootichis dooniiwwan Hiiraam gidduudhaa dooniiwwan
daldalaa galaana irraa qaba ture. Isaanis waggaa sadii
sadiitti yeroo tokko warqee, meetii fi ilka arbaa, qamalee
fi jaldeessa fidanii ni dhufu ture. **23** Solomoon Mootichi
badhaadhummaa fi ogummaadhaan mootota addunyaa
hunda ni caala ture. **24** Addunyaan hundinuu ogummaa
Waaqni garaa isaa keessa kaa’e dhaga’uuf Solomoon bira
dhufuu barbaada ture. **25** Namni waggaa waggaatti isa
bira dhufu hundinuu kennaa mi’a meetii fi kan warqee,
uffata, mi’a lolaa, urgooftuu, fardeenii fi gaangolii fidaafii
ture. **26** Solomoonis gaariiwwanii fi fardeen walitti ni
kuufate; innis gaariiwwan kuma tokkoo fi dhibba afurii
fi fardeen kuma kudha lama qaba ture; isaan kanneenis
magaalaawwan gaariiwwanii keessaa fi Yerusaalem
keessa of bira ni kaa’ate. **27** Mootichi akka meetiin
Yerusaalem keessatti akkuma dhagaa baay’atu, akka
mukni birbirsaas akkuma mukkeen harbuu kanneen
gaarran jalaatti baay’atu godhe. **28** Fardeen Solomoon
Gibxii fi Qaweedhaa fidaman; daldaltoota mootummaatu
Qaweedhaa gatii yerootiin isaan bite. **29** Isaanis gaarii
tokko meetii saqilii dhibba ja’aan, farda immoo meetii
saqilii dhibba tokkoo fi shantamaan Gibxii bitanii fidan.
Akkasumas gaariiwwanii fi fardeen kanneen erganii
mootota Heetotaatii fi mootota Sooriyaa hundatti
gurguru turan.

11 Solomoon Mootichi garuu intala Fara’oon irratti
dubartoota biyya ormaa hedduu jaallate; isaanis
Mo’aabota, Amoonota, Edoomota, Siidoonotaa fi Heetota
turan. **2** Jarri kunneen saboota Waaqayyo, “Sababii
isaan dhugumaan garaa keessan gara waaqota ofii
isaaniitti garagalchaniif isin fuudhaa fi heerumaan jaratti
hin makaminaa” jedhee waa’ee isaanii Israa’elootatti
dubbatee turee dha. Ta’us Solomoon jaalalaan isaanitti
hidhame. **3** Innis niitota maatii moototaa keessaa
dhalatan dhibba torbaa fi saajjatoowwan dhibba sadii
qaba ture; niitonni isaa kunneenis karaa irraa isa
balleessan. **4** Akkuma Solomoon umuriidhaan dulloomaa
deemeen niitonni garaa isaa gara waaqota biraatti
garagalchan; garaan isaas akka garaan abbaa isaa Daawit
ture sana guutumaan guutuutti Waaqayyo Waaqa isaatiif
hin kennamne. **5** Innis Ashtooreti waaqittii Siidoonotaatii
fi Moolek waaqicha Amoonotaa jibbisiisaa sana duukaa
bu’e. **6** Solomoonis akkasiin fuula Waaqayyoo duratti
waan hamaa hojjete; inni akka Daawit abbaan isaa hojjete
sana guutumaan guutuutti Waaqayyo duukaa hin buune.
7 Solomoonis gaara Yerusaalemiin gara ba’a biiftuu jirtu
tokko irratti Kemoosh Waaqa Mo’aab jibbisiisaa fi Moolek
Waaqa Amoon jibbisiisaa sanaaf iddoo sagadaa ijaare.
8 Inni akka isaan ixaana aarsanii waaqota isaaniitiif
aarsaa dhi’eessaniifis niitota isaa kanneen biyya ormaatii
fuudhe hundumaaf iyyuu akkasuma godhe. **9** Waaqayyos
sababii garaan Solomoon Waaqayyo Waaqa Israa’el kan
yeroo lama isatti mul’ate sana irraa goreef isatti aare.
10 Waaqni akka Solomoon waaqota biraa duukaa hin
buune isa dhowwu iyyuu, Solomoon ajaja Waaqayyoo
hin eegne. **11** Kanaafuu Waaqayyo Solomooniin akkana
jedhe; “Sababii yaadni kee akkana ta’ee, atis kakuu fi

seera ani siif kenne sana hin eeginiif, ani dhugumaan
mootummaa sirraa baqaqsee tajaajilaa keetiif nan kenna.
12 Ta'us ani sababii abbaa kee Daawitiif jedhee waan
kana bara jireenya keetii keessa hin godhu. Harka ilma
keetii keessaa mootummaa kana nan baqaqsa. **13** Ta'us
ani mootummaa sana guutumaan guutuutti isa irraa
hin baqaqsu; garuu ani sababii garbicha koo Daawitii fi
sababii Yerusaalem ishee ani filadhe sanaatiif jedhee
gosa tokko ilma keetiif nan kenna." **14** Waaqayyo
diina tokko namicha Hadaad jedhamu kan gosa Edoom
namicha sanyii moototaa tokko Solomoonitti kaase.
15 Duraan yeroo Daawit Edoomiin wal lolaa turetti,
Yoo'aab ajajaan loltootaa kan warra du'e awwaaluu
dhaqe sun namoota Edoom hunda barbadeesse. **16**
Yoo'aabii fi Israa'eloonni hundinuu hamma namoota
Edoom keessa jiraatan hunda fixanitti ji'a ja'a achi
turan. **17** Hadaad garuu yeroo sana mucaa xinnaa ture;
innis qondaaltota Edoom kanneen abbaa isaa tajaajilaa
turan wajjin Gibxitti baqate. **18** Isaanis Midiyaanii
ka'anii Phaaraan dhaqan. Phaaraan keessaas namoota
fudhatanii gara mooticha Gibxi, gara Fara'oon dhaqan;
Fara'oonis mana, lafa inni qubatuu fi nyaata Hadaadiif
kenne. **19** Fara'oon akka malee Hadaaditti gammadee
obboleettii niitii isaa, obboleettii Tahifenees Mootittii
isatti heerumsiise. **20** Obboleettiin Tahifenees sunis ilma
Geenbaat jedhamu tokko deesseef; Taahefenee mucaa
sana fuutee masaraa mootummaa keessatti guddifte.
Genubatis ijoollee Fara'oon wajjin achi jiraate. **21** Hadaad
utuu biyya Gibxi keessa jiruu akka Daawit abbootii ofii
isaa wajjin boqotee fi akka Yoo'aab ajajaan loltootaa
sunis du'e ni dhaga'e. Hadaadis Fara'ooniin, "Akka ani
biyya kootti deebi'uuf naa eeyyami" jedhe. **22** Fara'oon
immoo, "Ati maal asii dhabdee biyya keetti deebi'uu
feeta?" jedhee isa gaafate. Hadaadis deebisee, "Homaa
hin dhabne; garuu akka ani dhaqu naa eeyyami!"
jedheen. **23** Waaqni amma illee diina biraa Rezoon ilma
Eliyaadaa namicha gooftaa isaa Hadaadezer mootichaa
Zoobaa jalaa baqate sana Solomoonitti kaase. **24** Innis
yeroo Daawit loltoota Suubaa barbadeessetti namoota of
biratti walitti qabatee hoogganaa tuuta finciltootaa ta'e;
finciltoonni sunis Damaasqoo dhaqanii achi jiraatan; isas
achitti mootii godhatan. **25** Reezoon rakkina Hadaad
fide sanatti dabalee bara jireenya Solomoon hunda
diina Israa'el ture. Reezoon bulchaa Sooriyaa ture;
Israa'elinis akka malee jibbaa ture. **26** Yerobi'aam
ilmi Nebaat mootichatti fincile. Innis qondaaltota
Solomoon keessaa nama tokko ture; inni nama gosa
Efraataa kan Zereedaadhaa dhufe ture; haati isaa immoo
niitii dhirsa hin qabne kan Zeruwaa jedhamtu turte.
27 Sababiin inni ittiin mootichatti ka'es kanaa dha:
Solomoonis Miiloo ijaaree dallaa magaalaa abbaa isaa
Daawit deebisee haaromse. **28** Yerobi'aam goota cimaa
ture; Solomoonis akka dargaggeessi sun jabaatee hojii
isaa hojjetu arginaan itti gaafatamaa hojjettoota hojii
humnaa kan mana Yoosef hundaa isa godhe. **29** Gaaf
tokko utuu Yerobi'aam Yerusaalem keessaa ba'aa jiruu
Ahiiyaan raajichi Shiiloo kaabbaa haaraa uffatee isatti
dhufe. Isaan lachuu kophuma isaanii ala turan; **30**
Ahiiyaan kaabbaa haaraa uffate sana fuudhee iddoo
kudha lamatti gargari tarsaase. **31** Ergasiis Yerobi'aamiin
akkana jedhe; "Qooda kudhan ofii keetii fudhadhu;
Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana jedhaatii; 'Kunoo
ani harka Solomooniitii mootummaa baqaqsee gosa
kudhan siifin kenna. **32** Garuu sababii garbicha koo
Daawitii fi sababii magaalaa Yerusaalem kan ani gosa
Israa'el hunda keessaa filadhe sanaatiif inni gosa tokko
ni argata. **33** Ani sababii isaan na dhiisanii Ashtooreti
waaqittii Siidoonotaa, Kemoosh waaqicha Mo'aabotaatii
fi Moolek waaqicha Amoonotaa waaqeffatanii fi sababii
isaan karaa koo irra hin deeminiif yookaan sababii
waan fuula koo duratti qajeelaa ta'e hin hojjetiniif
yookaan sababii isaan akka Daawit abbaan Solomoon
hojjete sana sirnaa fi seera koo hin eeginiif waan kana
hojjedhe. **34** "'Ani garuu mootummaa sana guutumaan
guutuutti harka Solomoonii hin fuudhu; ani sababii
Daawit garbicha koo kan ani filadhe, kan ajaja koo fi
sirna koo eege sanaatiif jedhee Solomoonin bara jireenya
isaa guutuu bulchaa godheera. **35** Ani harka ilma isaatii
mootummaa sana fuudhee gosa kudhan siifin kenna. **36**
Ani akka garbichi koo Daawit yeroo hunda Yerusaalem
magaalaa ani Maqaa koo achi kaa'achuuf filadhe sana
keessatti fuula koo duratti ibsaa qabaatuuf jedhee gosa
tokko ilma isaatiif nan kenna. **37** Si'i garuu ani nan
fudhadha; atis waan garaan kee fedhu hunda ni bulchita;
Israa'el irratti mootii ni taata. **38** Yoo ati akkuma
garbichi koo Daawit hojjete sana, waan ani si ajaju hunda
hojjettee karaa koo irra deemte, yoo ati sirnaa fi ajaja
koo eeguudhaan waan fuula koo duratti qajeelaa ta'e
hojjete, ani si wajjin nan ta'a. Anis mootummaa bulu
kan akkan Daawitiif dhaabe sanaa siifis nan dhaaba;
akkasumas Israa'elin sitti nan kenna. **39** Ani waan kanaaf
jedhee sanyii Daawit nan dhiphisa; garuu bara baraanii
miti.'" **40** Solomoonis Yerobi'aamin ajjeesuu yaale;
Yerobi'aam garuu gara Shiishaaq mooticha Gibxitti
baqatee hamma Solomoon du'utti achuma ture. **41**
Wanni bara mootummaa Solomoon keessa hojjetaman
kan biraa, wanni inni hojjetee fi ogummaan isaa hundi
kitaaba seenaa Solomoon keessatti barreeffamanii jiru
mitii? **42** Solomoon Yerusaalem keessatti mootii ta'ee
waggaa afurtama saba Israa'el hunda ni bulche. **43** Innis
ergasii abbootii isaa wajjin boqotee magaalaa abbaa isaa,
magaalaa Daawit keessatti ni awwaalame. Rehoobo'aam
ilmi isaa iddoo isaa bu'ee mootii ni ta'e.

12 Rehoobo'aamis sababii Israa'eloonni hundinuu
mootii isa gochuudhaaf achi yaa'aniif ka'ee
Sheekem dhaqe. **2** Yerobi'aam ilmi Nebaat yommuu
oduu kana dhaga'etti deebi'ee dhufe; inni yeroo sanatti
Solomoon Mooticha jalaa baqatee Gibxi jiraachaa tureetii.
3 Kanaafuu Yerobi'aamitti nama erganii waamanii,
innii fi waldaan Israa'el guutuun gara Rehoobo'aam
dhaqanii akkana jedhaniin: **4** "Abbaan kee waanjoo
ulfaatu nurra kaa'ee ture; ati immoo amma hojii inni
humnaan nu hojjechiise sanaa fi waanjoo ulfaataa inni
nurra kaa'e sana nuuf salphisi; nus si tajaajillaa." **5**
Rehoobo'aam immoo deebisee, "Bultii sadiif deemaatii
ergasii deebi'aa gara koo kottaa" jedheen. Kanaafuu
namoonni sun ba'anii deeman. **6** Ergasiis Rehoobo'aam
Mootichi maanguddoota bara jireenya isaa keessa abbaa

isaa Solomoonin tajaajilaniin mari'ate. Innis, "Isin akka
ani namoota kanaaf maal deebisu na gorsitu?" jedhee
gaafate. **7** Isaanis, "Yoo ati har'a tajaajilaa saba kanaaf
taatee isaan tajaajiltee deebii gaarii kenniteef, isaan yeroo
hunda tajaajiltoota kee ni ta'u" jedhanii deebisaniif. **8**
Rehoobo'aam garuu gorsa maanguddoonni kennaniif
didee dargaggoota isa wajjin guddatan kanneen isa
tajaajilan wajjin mari'ate. **9** Innis, "Gorsi keessan maal?
Namoota, 'Waanjoo abbaan kee nurra kaa'e kana nuuf
salphisi' naan jedhan kanaaf akkamitti haa deebisnu?"
jedhee isaan gaafate. **10** Dargaggoonni isa wajjin
guddatan sunis akkana jedhanii deebisaniif; "Namoonni
kunneen, 'Abbaan kee waanjoo ulfaataa nurra kaa'e;
ati garuu waanjoo keenya nuu salphisi' siin jedhan; ati
amma akkana jedhiin; 'Qubni koo xinnaan mudhii abbaa
kootii irra furdaa dha. **11** Abbaan koo waanjoo ulfaataa
isin irra kaa'e; ani immoo hammas caalaa iyyuu isinittan
ulfaachisa. Abbaan koo qacceedhaan isin garafe; ani
immoo torbaanqabaadhaanan isin garafa.'" **12** Bultii
sadii booddee Yerobi'aamii fi namoonni hundi akkuma
mootichi, "Guyyaa sadii keessatti deebi'aa gara koo
kottaa" jedhe sana gara Rehoobo'aamitti deebi'an. **13**
Mootichi immoo afaan hamaadhaan namoota sanaaf
deebii kenne. Gorsa maanguddoonni kennaniif sana didee
14 gorsa dargaggootaa fudhatee, "Abbaan koo waanjoo
keessan isinitti ulfaachise; ani immoo hammas iyyuu
caalaa isinittan ulfaachisa. Abbaan koo qacceedhaan
isin garafe; ani immoo torbaanqabaadhaanan isin
garafa" jedhe. **15** Kanaafuu mootichi namoota sana hin
dhaggeeffanne; wanni kun akka dubbiin Waaqayyo karaa
Ahiiyaa namicha biyya Shiiloo sanaatiin Yerobi'aam ilma
Nebaatitti dubbate sun raawwatamuuf Waaqayyo biraa
dhufeetii. **16** Israa'el hundi yommuu akka mootichi
isaan dhaggeeffachuu dide arganitti akkana jedhanii
mootichaaf deebii kennan: "Nu Daawit irraa qooda
maalii qabna? Ilma Isseey irraas maal qabna? Yaa Israa'el
gara dunkaana keetii! Yaa Daawit mana kee eeggadhu!"
Kanaafuu Israa'eloonni gara mana ofii isaaniitti deebi'an.
17 Israa'eloota magaalaawwan Yihuudaa keessa jiraatan
garuu Rehoobo'aamtu bulchaa ture. **18** Rehoobo'aam
Mootichis, Adooraam itti gaafatamaa hojjettoota hojii
humnaa ni erge; Israa'el hundi immoo dhagaadhaan
tumanii isa ajjeese. Rehoobo'aam Mootichi garuu
ariitiidhaan gaarii ofii isaa yaabbatee jalaa miliqee
Yerusaalemitti baqate. **19** Kanaafuu Israa'eloonni hamma
har'aatti mana Daawititti fincilaniiru. **20** Israa'eloonni
hundinuu akka Yerobi'aam deebi'e dhageenyaan nama
itti erganii gara waldaatti isa waamanii Israa'el hunda
irratti mootii isa godhan. Gosa Yihuudaa qofatu mana
Daawitiif amanamaa ta'ee hafe. **21** Rehoobo'aam
yommuu Yerusaalem ga'etti akka isaan Israa'elitti
duulanii Rehoobo'aam ilma Solomooniif mootummaa
deebisaniif jedhee mana Yihuudaa hundaa fi gosa
Beniyaam keessaa namoota loluu danda'an kuma dhibba
tokkoo fi saddeettama walitti qabe. **22** Garuu dubbiin
Waaqaa kun akkana jedhee gara nama Waaqaa, gara
Shemaa'iyaa ni dhufe; **23** "Rehoobo'aam ilma Solomoon
mooticha Yihuudaatiin, Yihuudaa fi Beniyaam hundaan,
saba hafeenis akkana jedhi; **24** 'Waaqayyo akkana jedha;
obboloota keessan Israa'eloota loluudhaaf jettanii ol hin
ba'inaa. Sababii wanni kun ana biraa dhufeef tokkoon
tokkoon keessan gara mana keessaniitti galaa.'" Kanaafuu
isaan dubbii Waaqayyoo dhaga'anii akkuma Waaqayyo
ajaje sanatti mana ofii isaaniitti dacha'an. **25** Yerobi'aamis
ergasii biyya gaaraa Efreem keessatti Sheekemin
jabeessee ijaaree achi jiraate. Achiis ba'ee Phenuu'eelin
ijaare. **26** Yerobi'aam akkana jedhee garaa isaatti yaade;
"Amma mootummaan mana Daawitiif ni deebi'a. **27**
Namoonni kunneen yoo mana qulqullummaa Waaqayyoo
kan Yerusaalem jiru sanatti aarsaa dhi'eessuuf ol
ba'an amma illee gara gooftaa isaanii Rehoobo'aam
mooticha Yihuudaatti garagalu. Isaan na ajjeesanii
gara Rehoobo'aam Mootichaatti deebi'u." **28** Kanaafuu
mootichi mari'atee jabbiiwwan lama warqee irraa tolche.
Namoota sanaanis, "Yerusaalemitti ol ba'uun akka malee
isinitti ulfaata. Yaa Israa'el waaqonni keessan kanneen
Gibxii baasanii isin fidan kunoo ti" jedhe. **29** Innis jabbii
tokko Beet'eel keessa, kaan immoo Daan keessa dhaabe.
30 Wanni kunis cubbuu itti ta'e; namoonnis jabbii achi
jiru sana waaqeffachuuf hamma Daanitti deeman. **31**
Yerobi'aamis gaara irratti iddoo sagadaa ijaaree saboota
Lewwota hin ta'in keessaa luboota muude. **32** Innis
bultii kudha shanaffaa ji'a saddeettaffaa keessa ayyaana
akkuma ayyaana Yihuudaa keessatti ayyaaneffame sanaa
tokko hundeessee iddoo aarsaa irratti qalma dhi'eesse.
Kanas fakkiiwwan jabbii kanneen tolchee ture sanaatiif
aarsaa dhi'eessuudhaan Beet'eelitti hojjete. Akkasumas
Beet'eelitti iddoo sagadaa kan gaara irratti ijaaree ture
sanatti luboota ramade. **33** Innis bultii kudha shanaffaa
ji'a saddeettaffaatti ji'uma ofii filate keessa gara iddoo
aarsaa kan Beet'eelitti ijaare sanaatti ol ba'e. Saba
Israa'eliifis guyyaa ayyaanaa hundeessee ixaana aarsuuf
gara iddoo aarsaatti ol ba'e.

13 Utuma Yerobi'aam aarsaa dhi'eessuuf iddoo aarsaa
bira dhaabachaa jiruu namni Waaqaa tokko ajaja
Waaqayyootiin Yihuudaadhaa ba'ee Beet'eel dhufe.
2 Innis ajaja Waaqayyootiin iddoo aarsaa sanaan
mormuudhaan iyyee akkana jedhe; "Yaa iddoo aarsaa,
yaa iddoo aarsaa! Waaqayyo akkana jedha; 'Kunoo ilmi
Yosiyaas jedhamu tokko mana Daawit keessaa ni dhalata.
Innis luboota iddoo sagadaa kan gaarran irraa warra
amma asitti aarsaa dhi'eessaa jiran kanneen aarsaa
godhee sirratti ni dhi'eessa; lafeen namaas sirratti ni
gubama.'" **3** Namni Waaqaa sunis gaafasuma akkana
jedhee mallattoo kenne; "Mallattoon Waaqayyo dubbate
kanaa dha; kunoo iddoon aarsaa gargar baqaqa; daaraan
isa irra jirus gad jiga." **4** Yerobi'aam mootichi yommuu
waan namni Waaqaa sun iyyee iddoo aarsaa kan Beet'eel
sanaan mormuudhaan dubbate dhaga'etti iddoo aarsaa
biraa namichatti harka qabee, "Isa qabaa!" jedhe. Harki
inni namichatti qabe sun garuu gogee hafe; innis harka
isaa deebifachuu hin dandeenye. **5** Iddoon aarsaa
sunis akkuma mallattoo namni Waaqaa sun dubbii
Waaqayyootiin kenne sanaatti gargari baqaqee daaraan
isa irra tures lafatti gad jige. **6** Mootichi nama Waaqaa
sanaan, "Maaloo akka harki koo deebi'ee naa fayyuuf
Waaqayyo Waaqa kee jabeessii naa kadhadhu." Kanaafuu
namni Waaqaa sun Waaqayyoon jabeessee kadhateef;

harki mootichaas fayyee akkuma duraatti deebi'eef. **7** Mootichi nama Waaqaa sanaan, "Kottu na wajjin mana kootti galiitii waa nyaadhu; anis kennaa siifin kennaa" jedhe. **8** Namni Waaqaa sun garuu akkana jedhee mootichaaf deebii kenne; "Yoo ati walakkaa qabeenya keetii illee naa kennite ani si wajjin hin deemu yookaan asitti buddeena hin nyaadhu yookaan bishaan hin dhugu. **9** Ani, 'Buddeena hin nyaatin yookaan bishaan hin dhugin yookaan karaa dhufte kanaan hin deebi'in' jedhamee dubbii Waaqayyootiin ajajameeraatii." **10** Kanaafuu inni karaa biraa qabatee deeme malee karaa gara Beet'eel dhufe sanaan hin deebine. **11** Jaarsa raajii tokkotu Beet'eel keessa jiraachaa ture; ilmaan isaas gara isaa dhufanii waan namni Waaqaa sun guyyaa sana achitti hojjete hunda isatti himan. Isaan waan inni mootichaan jedhes abbaa isaaniitti himan. **12** Abbaan isaaniis, "Inni karaa kamiin deeme?" jedhee isaan gaafate. Ilmaan isaa immoo karaa namni Waaqaa kan Yihuudaadhaa dhufe sun qabatee deeme isatti argisiisan. **13** Kana irratti inni ilmaan isaatiin, "Harree irra kooraa naaf kaa'aa" jedhe. Isaanis harree irra kooraa keenyaaniif inni harree sana yaabbatee **14** gulufee nama Waaqaa sana duukaa bu'e. Utuu inni muka qilxuu tokko jala taa'uus argee, "Namni Waaqaa kan Yihuudaadhaa dhufe sun si'ii?" jedhee isa gaafate. Namichis, "Eeyyee ana" jedhee deebise. **15** Raajiin sunis, "Kottuu na wajjin mana kootti galiitii waa nyaadhu" jedheen. **16** Namni Waaqaa sun garuu akkana jedhee deebiseef; "Ani deebi'ee si wajjin deemuu yookaan asitti si wajjin buddeena nyaachuu yookaan bishaan dhuguu hin danda'u. **17** Ani, 'Ati achitti buddeena hin nyaatin yookaan bishaan hin dhugin yookaan karaa dhufte sanaan hin deebi'in' jedhamee dubbii Waaqayyootiin ajajameeraatii." **18** Jaarsi raajiin sunis akkana jedhee deebii kenneef; "Ani iyyuu akkuma kee raajii dha. Ergamaan Waaqayyoo tokkos dubbii Waaqayyootiin akkana naan jedhe; 'Akka inni buddeena nyaatee bishaan dhuguuf deebisii gara mana keetii isa fidi.'" Jaarsi sun garuu isa sobe. **19** Kanaafuu namni Waaqaa sun isa wajjin deebi'ee mana isaatti nyaatee dhuge. **20** Utuma isaan maaddiitti dhi'aatanii jiranuu dubbiin Waaqayyoo jaarsa raajii isa deebisee fide sanatti dhufe. **21** Innis nama Waaqaa kan Yihuudaadhaa dhufe sanatti iyyee akkana jedhe; "Waaqayyo akkana jedha, 'Ati dubbii Waaqayyoo xureessiteerta; ajaja Waaqayyo Waaqni kee siif kennes hin eegne. **22** Ati dugda duuba deebitee lafa inni itti hin nyaatin yookaan hin dhugin siin jedhe sanatti buddeena nyaattee bishaan illee dhugdeerta. Kanaafuu reeffi kee awwaala abbootii keetii keessatti hin awwaalamu.'" **23** Yommuu namni Waaqaa sun nyaatee dhugee raawwatetti, raajiin deebisee isa fide sun harree isaa irra kooraa kaa'eef. **24** Akkuma inni karaa ofii qabateen leenci tokko karaa irratti itti dhufee isa ajjeese; reeffi isaas karaa irratti gatamee harree fi leenci sun reeffa sana bira dhadhaabatanii turan. **25** Namoonni achiin darban tokko tokko reeffa karaa irratti gatamee leenci bira dhaabate sana arganii gara magaalaa jaarsi raajiin sun jiraatuu dhaqanii odeessan. **26** Raajichi karaadhaa deebisee isa fide sun yommuu waan kana dhaga'etti akkana jedhe; "Inni nama Waaqaa kan dubbii Waaqayyootiif ajajamuu dide sanaa dha. Akkuma dubbiin Waaqayyoo isatti dubbatee ture sanatti Waaqayyo leenca cicciree isa ajjeesutti dabarsee isa kenne." **27** Raajiin sunis ilmaan ofii isaatiin, "Harree irra kooraa naaf kaa'aa" jedhe; isaanis akkasuma godhan. **28** Innis ka'ee deemee reeffa namichaa kan karaa irratti gatamee harree fi leenci sun bira dhadhaabatan arge. Leenci sun immoo reeffa sana hin nyaanne yookaan harree sana hin ciccirre. **29** Kanaafuu raajiin sun boo'eefii isa awwaaluuf jedhee reeffa nama Waaqaa sana harree irra kaa'ee fudhatee magaalaa ofii isaatti gale. **30** Innis reeffa sana awwaala ofii isaa keessa ciibse; isaanis, "Wayyoo, yaa obboleessa koo!" jedhanii boo'aniif. **31** Innis erga isa awwaalee booddee ilmaan ofii isaatiin akkana jedhe; "Yoo ani du'e awwaala namni Waaqaa kun itti awwaalame keessatti na awwaalaa; lafee koos lafee isaa bira kaa'aa. **32** Ergaan inni iddoo aarsaa kan Beet'eel keessaatii fi iddoowwan sagadaa kanneen magaalaawwan Samaariyaa keessa gaarran irra jiran sana hundaan mormuudhaan dubbii Waaqayyootiin labse sun dhugumaan ni guutamaatii." **33** Kana booddees Yerobi'aam karaa isaa hamaa sana irraa hin deebine; garuu amma illee iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa sanaaf saba hunda keessaa luboota muude. Innis nama luba ta'uu fedhu kam iyyuu iddoo sagadaa sanaaf addaan baase. **34** Cubbuun mana Yerobi'aam kan kufaatii isaatii fi lafa irraa badiisa isaa fide sun kana ture.

14 Yeroo sana Abiyaan ilmi Yerobi'aam dhukkubsannaan **2** Yerobi'aam niitii ofii isaatiin akkana jedhe; "Ati niitii Yerobi'aam ta'uun kee akka hin beekneef eenyummaa kee dhoksiitii ka'ii Shiiloo dhaqi. Ahiiyaan raajichi akka ani saba kana irratti mootii ta'u natti hime sun achi jiraatii. **3** Buddeena kudhan, maxinoo muraasaa fi damma okkotee tokko harkatti qabadhuu gara isaa dhaqi. Inni waan gurbaan kun ta'u sitti hima." **4** Kanaafuu niitiin Yerobi'aam waan inni jedheen sana gootee gara mana Ahiiyaa Shiiloo dhaqxe. Yeroo sana Ahiiyaan homaa hin argu ture; inni waan dulloomeef agartuun isaa dadhabee tureetii. **5** Waaqayyo garuu Ahiiyaadhaan akkana jedhe; "Niitiin Yerobi'aam sababii ilmi ishee dhibameef waa'ee isaa si gaafachuuf dhufuutti jirti; ati akkanaa fi akkana jedhii deebisiif. Isheen yommuu dhuftu nama biraa of fakkeessitee dhufti." **6** Ahiiyaan sagalee faana ishee dhageenyaan balbala irratti akkana jedheen; "Yaa niitii Yerobi'aam ol seeni. Dubartii biraa of fakkeessuu yaaluun kee kun maaliif? Ani ergaa hamaa sitti himuuf ergameera. **7** Dhaqiitii Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana jedha jedhiitii Yerobi'aamitti himi: 'Ani saba keessaa si kaafadheen bulchaa saba koo Israa'el si godhe. **8** Ani mana Daawit irraa mootummaa tarsaaseen siif kenne; ati garuu akka garbicha koo Daawit kan ajajawwan koo eegee garaa isaa guutuun na duukaa bu'ee waan fuula koo duratti qajeelaa ta'e qofa hojjete sanaa hin taane. **9** Ati warra siin dura jiraatan hunda caalaa waan hamaa hojjetteerta. Ati ofii keetiif waaqota biraa fakkiiwwan baqfamanii hojjetaman tolfattee dheekkamsaaf na kakaafte; dugda kee duubattis na gatte. **10** "'Sababii kanaaf ani amma mana Yerobi'aam

irratti badiisa nan fida. Ani mana Yerobi'aamii dhiira
hunda, garbicha yookaan birmaduu Israa'el keessaa
nan balleessa. Ani akkuma namni tokko kosii gubee
barbadeessutti mana Yerobi'aam gubeen barbadeessa.
11 Nama maatii Yerobi'aam ta'e kam iyyuu kan magaalaa
keessatti du'e sareetu nyaata; kan baadiyyaatti du'e
kam iyyuu immoo allaattii samiitu nyaata. Waaqayyo
waan kana dubbateeraatii!' **12** "Ati garuu mana keetti
gali. Yeroo miilli kee magaalaa seenutti mucaan sun
ni du'a. **13** Warri Israa'el hundinuu boo'aniifii isa
ni awwaalu. Waan Waaqayyo Waaqni Israa'el mana
Yerobi'aam keessaa isa qofa irratti waan gaarii argeef,
mana Yerobi'aam keessaa namni awwaala argatu isa
qofa ta'a. **14** "Waaqayyo Israa'el irratti mootii tokko
ofii isaatiif ni kaafata; mootiin sunis maatii Yerobi'aam
kutee balleessa. Guyyaan isaas har'a! Kunis ammuma
ta'a. **15** Waaqayyo Israa'elin dha'ee akkuma shambaqqoo
bishaan keessaatti ni raasa. Sababii isaan utubaawwan
Aasheeraa dhadhaabanii Waaqayyoon dheekkamsiisaniif
inni biyya abbootii isaaniitiif kenne gaarii sana keessaa
Israa'elin buqqisee Laga Efraaxiisiin gamatti isaan
ni bittinneessa. **16** Innis sababii cubbuu Yerobi'aam
hojjetee akka Israa'elis hojjetu godhe sanaatiif saba
Israa'el ni gata." **17** Niitiin Yerobi'aam kaatee Tiirzaa
dhaqxe. Akkuma isheen gulantaa balbalaa geesseen
mucaan sun ni du'e. **18** Jarris isa awwaalan; Israa'el
hundinuus akkuma Waaqayyo karaa garbicha isaa
Ahiiyaa raajichaatiin dubbate sana ni boo'aniif. **19**
Wanni Yerobi'aam hojjete kan biraa, akki inni itti lolaa
turee fi akki inni itti biyya bulchaa ture kitaaba seenaa
mootota Israa'el keessatti barreeffameera. **20** Innis
waggaa digdamii lama bulchee ergasii abbootii isaa
wajjin boqote. Ilmi isaa Naadaab mootii ta'ee iddoo isaa
bu'e. **21** Rehoobo'aam ilmi Solomoon biyya Yihuudaa
keessatti mootii ture. Yeroo inni mootii ta'etti umuriin
isaa waggaa afurtamii tokko ture; innis waggaa kudha
torba Yerusaalem magaalaa Waaqayyo Maqaa ofii isaa
achi kaa'achuuf jedhee gosoota Israa'el hunda keessaa
filate sana keessatti mootii ta'ee bulche. Maqaan haadha
isaa Na'amaa ture; isheenis gosa Amoon turte. **22**
Yihuudaan fuula Waaqayyoo duratti hammina hojjete.
Isaanis cubbuu hojjetaniin hamma abbootiin isaanii
hojjetan sana caalaa dheekkamsa isaa kakaasan. **23**
Akkasumas iddoo ol ka'aa hunda irrattii fi mukkeen
babal'aa hunda jalatti iddoowwan sagadaa kanneen
gaarran irraa, soodduuwwan dhagaatii fi siidaawwan
Aasheeraa ofii isaaniitiif tolfatan. **24** Manni sagadaa
dhiirota sagaagalaniis biyya sana keessa ture; namoonni
sun gochawwan jibbisiisoo kan saboota Waaqayyo fuula
Israa'elootaa duraa ari'ee baase sanaa hunda keessatti
hirmaatan. **25** Waggaa shanaffaa Rehoobo'aam mootii
ta'etti Shiishaaq mootiin Gibxi Yerusaalemin waraane.
26 Innis qabeenya mana qulqullummaa Waaqayyootii
fi qabeenya masaraa mootummaa guurratee deeme.
Gaachanawwan warqee kanneen Solomoon hojjete
dabalatee waan hunda guurratee gale. **27** Kanaafuu
Rehoobo'aam mootichi iddoo isaanii buusuuf jedhee
gaachana naasii hojjetee ajajjuuwwan eegdota dabaree
eegumsa balbala masaraa mootummaatti kenne. **28**
Yeroo mootichi gara mana qulqullummaa Waaqayyoo
dhaqu hunda eegdonni sun gaachana sana baatanii
ergasii immoo kutaa eegdotaatti deebisu ture. **29**
Wantoonni Rehoobo'aam bara mootummaa keessa
ta'anii fi wanni inni hojjete hundinuu kitaaba seenaa
mootota Yihuudaa keessatti barreeffamaniiru mitii? **30**
Rehoobo'aamii fi Yerobi'aam gidduu waraana gargari
hin cinnetu ture. **31** Rehoobo'aamis abbootii ofii
wajjin boqotee Magaalaa Daawit keessatti isaan biratti
awwaalame. Maqaan haadha isaa Na'amaa ture; isheenis
gosa Amoon turte. Ilmi isaa Abiyaan iddoo isaa bu'ee
mootii ta'e.

15 Bara mootummaa Yerobi'aam ilma Nebaat keessa,
waggaa kudha saddeettaffaatti Abiyaan mootii
Yihuudaa ta'e; **2** innis Yerusaalem keessa jiraatee
waggaa sadii ni bulche. Maqaan haadha isaa Ma'akaa
ture; isheen intala Abiishaaloom turte. **3** Innis cubbuu
abbaan isaa isaan dura hojjete hunda hojjete; garaan
isaa akka garaan abbaa isaa Daawit ture sana guutumaan
guutuutti Waaqayyo Waaqa isaatiif hin kennamne.
4 Ta'u illee Waaqayyo Waaqni isaa Daawitiif jedhee
akka inni isa dhaaluuf ilma isaaf kaasuu fi Yerusaalem
jajjabeessuudhaan Yerusaalem keessatti ibsaa kenneef.
5 Daawit yakka Uuriyaa namicha Heet sana irratti
hojjete malee fuula Waaqayyoo duratti waan qajeelaa
hojjechuudhaan bara jireenya isaa guutuu ajajawwan
Waaqayyoo eege. **6** Bara jireenya Abiyaa hunda keessa
Rehoobo'aamii fi Yerobi'aam gidduu waraanatu ture. **7**
Wanni bara bulchiinsa Abiyaan keessa ta'e kan biraa
fi wanni inni hojjete hundi kitaaba seenaa mootota
Yihuudaa keessatti barreeffamee jira mitii? Abiiyaa
fi Yerobi'aam gidduu waraanatu ture. **8** Abiyaanis
Abbootii ofii isaa wajjin boqotee Magaalaa Daawit
keessatti awwaalame. Ilmi isaa Aasaan iddoo isaa
bu'ee mootii ta'e. **9** Bara mootummaa Yerobi'aam
mooticha Israa'el keessa waggaa digdammaffaatti Aasaan
mootii Yihuudaa ta'e; **10** innis waggaa afurtamii tokko
Yerusaalemin bulche. Maqaan akkoo isaa Ma'akaa ture;
isheen intala Abiishaaloom turte. **11** Aasaan akkuma
Daawit Abbaan isaa hojjete sana waan fuula Waaqayyoo
duratti qajeelaa ta'e hojjete. **12** Inni mana sagadaa kan
dhiirota sagaagalanii biyya sanaa balleessee waaqota
tolfamoo abbootiin isaa hojjetan hundas barbadeesse. **13**
Akkoo isaa Ma'akaa iyyuu waan isheen fakkii Asheeraa
jibbisiisaa tokko tolfatteef iddoo ulfinaa kan isheen
akka haadha mootiitti qabaatte sana irra ishee buuse.
Aasaan fakkii sana diigee Sulula Qeedroon keessatti ni
gube. **14** Yoo inni iddoowwan sagadaa kanneen gaarran
irraa guutumaan guutuutti balleessuu baate iyyuu
bara jireenya isaa guutuu garaan Aasaa Waaqayyoof
kennamee ture. **15** Innis meetii fi warqee akkasumas
mi'oota innii fi abbaan isaa Waaqaaf addaan baasan gara
mana qulqullummaa Waaqayyootti ni galche. **16** Aasaa
fi Ba'ishaan mooticha Israa'el gidduu bara mootummaa
isaanii guutuu waraanatu ture. **17** Ba'ishaan mootichi
Israa'el biyya Yihuudaatti duulee akka namni tokko
iyyuu daangaa biyya Aasaa mooticha Yihuudaa keessaa
hin baane yookaan akka achi hin seenne gochuudhaaf

jedhee Raamaa jabeessee ijaare. **18** Aasaanis meetii fi
warqee mankuusa mana qulqullummaa Waaqayyootii
fi masaraa mootummaa ofii isaa keessatti hafe hunda
fudhate. Innis waan kana qondaaltota isaatti imaanaa
kennee gara Ben-Hadaad ilma Xabrimoon ilma Heziyoon
mooticha Sooriyaa kan Damaasqoo taa'ee bulchaa ture
sanaatti isaan erge. **19** Innis, "Akkuma walii galtee
kanaan dura abbaa koo fi abbaa kee gidduu ture sanaatti
ammas anaa fi si gidduu walii galteen haa jiraatu.
Kunoo ani kennaa meetii fi warqee siif ergeera. Akka
inni narraa deebi'uuf dhaqiitii walii galtee Ba'ishaan
mooticha Israa'el wajjin qabdu sana diigi" jedheen.
20 Ben-Hadaadis yaada Aasaa Mootichaa fudhatee
ajajjuuwwan loltoota isaa magaalaawwan Israa'elitti
duulchise. Innis Iiyoon, Daan, Abeel Beet Ma'aakaa fi
Kinereeti hunda Niftaalemin dabalee of jala galfate.
21 Ba'ishaanis yommuu waan kana dhaga'etti Raamaa
ijaaruu dhiisee Tiirzaatti gale. **22** Aasaan mootichis
guutummaa Yihuudaatti ajaja baase; namni tokkos hin
hambifamne; isaanis dhagaawwanii fi muka Ba'ishaan
achitti ittiin hojjechaa ture Raamaadhaa fudhatanii
deeman. Aasaa mootichis Beniyaam keessatti Gebaa,
akkasumas Miisphaa ittiin ijaarrate. **23** Wantoonni
bara mootummaa Aasaa keessa hojjetaman kanneen
biraa hundi, jabinni isaa hundi, wanni inni hojjete
hundii fi magaalaawwan inni ijaare kitaaba seenaa
mootota Yihuudaa keessatti barreeffamaniiru mitii? Bara
dulluma isaa keessa garuu miilli isaa ni dhukkubsate. **24**
Ergasii Aasaan abbootii ofii wajjin boqotee magaalaa
abbaa isaa magaalaa Daawit keessatti abbootii isaa
biratti awwaalame. Yehooshaafaax ilmi isaas iddoo isaa
bu'ee mootii ta'e. **25** Naadaab ilmi Yerobi'aamis bara
Aasaan mootichi Yihuudaa mootii ta'e keessa waggaa
lammaffaatti mootii Israa'el ta'ee waggaa lama Israa'elin
bulche. **26** Innis karuma abbaa isaa irra deemee cubbuu
abbaan isaa hojjetee saba Israa'elinis hojjechiise sana
hojjechuudhaan fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa
hojjete. **27** Utuma Naadaabii fi sabni Israa'el hundi
magaalaa Filisxeemotaa kan Gibetoon jedhamtu marsaa
jiranuu Ba'ishaan ilmi Ahiiyaa namichi biyya Yisaakor
sun Naadaabitti fincilee Gibetoon keessatti dha'ee isa
ajjeese. **28** Ba'ishaanis bara Aasaan mootichi Yihuudaa
mootii ta'e keessa waggaa sadaffaatti Naadaabin ajjeesee
iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **29** Inni akkuma mootii ta'een
maatii Yerobi'aam hunda fixe. Akkuma dubbii Waaqayyo
karaa garbicha isaa Ahiiyaa namicha Shiilootiin dubbatee
ture sanaatti hunda isaanii fixe malee nama hafuura
baafatu tokko illee Yerobi'aamiif hin hambifne. **30**
Kunis sababii cubbuu Yerobi'aam hojjetee saba Israa'elis
cubbuu hojjechiisuudhaan Waaqayyo Waaqa Israa'el
dheekkamsaaf kakaaseefii dha. **31** Wantoonni biraa
kanneen bara mootummaa Naadaab keessa hojjetamanii
fi wanni inni hojjete hundi kitaaba seenaa mootota
Israa'el keessatti barreeffamaniiru mitii? **32** Aasaa fi
Ba'ishaan mooticha Israa'el gidduu bara mootummaa
isaanii guutuu waraanatu ture. **33** Bara Aasaa mooticha
Yihuudaa keessa waggaa sadaffaatti Ba'ishaan ilmi
Ahiiyaa Tiirzaa keessatti Israa'el hunda irratti mootii
ta'ee waggaa digdamii afur bulche. **34** Innis karuma
Yerobi'aam irra deemee cubbuu Yerobi'aam hojjetee
saba Israa'elis hojjechiise sana hojjechuudhaan fuula
Waaqayyoo duratti waan hamaa hojjete.

16 Ergasiis dubbiin Waaqayyoo Ba'ishaaniin
mormuudhaan akkana jedhee gara Yehuu gara
ilma Hanaanii dhufe: **2** "Ani awwaara keessaa si
kaaseen bulchaa saba koo Israa'el si godhe; ati garuu
karaa Yerobi'aam deemtee saba koo Israa'elin cubbuu
hojjechiiftee akka isaan cubbuu isaaniitiin dheekkamsaaf
na kakaasan goote. **3** Kanaafuu ani Ba'ishaanii fi mana
isaa nan barbadeessa; mana kee illee akkuma mana
Yerobi'aam ilma Nebaat sanaa nan godha. **4** Namoota
Ba'ishaan kanneen magaalaa keessatti dhuman sareetu
nyaata; kanneen baadiyyaatti dhuman immoo allaattii
samiitu nyaata." **5** Wantoonni biraa kanneen bara
mootummaa Ba'ishaan keessa hojjetaman, wanni inni
hojjetee fi jabinni isaa kitaaba seenaa mootota Israa'el
keessatti barreeffamaniiru mitii? **6** Ba'ishaan abbootii
ofii wajjin boqotee Tiirzaa keessatti awwaalame. Ilmi
isaa Eelaan iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **7** Sababii
inni akkuma mana Yerobi'aam ta'uudhaan hojii harka
isaatiin Waaqa dheekkamsaaf kakaasee Yerobi'aaminis
ajjeesuudhaan hammina fuula Waaqayyoo duratti
hojjete hundaaf dubbiin Waaqayyoo karaa Yehuu
raajichaa ilma Hanaaniin gara Ba'ishaanii fi mana isaa
dhufe. **8** Bara Aasaan mootichi Yihuudaa mootii ta'e
keessa waggaa digdamii ja'affaatti Eelaan ilmi Ba'ishaan
Tiirzaa keessatti mootii Israa'el ta'ee waggaa lama
bulche. **9** Garuu qondaaltota isaa keessaa namichi Zimrii
jedhamu kan gaariiwwan isaa keessaa walakkaa ajaju
tokko isatti malate. Yeroo sanatti Eelaan Tiirzaa keessatti
mana Arzaa namicha bulchaa masaraa mootummaa kan
Tiirzaa keessaa sanaatti dhugee machaa'aa ture. **10**
Zimriinis bara mootummaa Aasaa mooticha Yihuudaa
keessaa waggaa digdamii torbaffaatti ol seenee Eelaa
dha'ee ajjeese. Iddoo isaas bu'ee mootii ta'e. **11**
Innis akkuma mootii ta'ee teessoo irra taa'een maatii
Ba'ishaan hunda fixe. Fira isaa yookaan michuu isaa
keessaa dhiira tokko illee hin hambifneef. **12** Akkasiin
Zimriin akkuma dubbii Waaqayyoo kan Ba'ishaaniin
mormuudhaan karaa Yehuu raajichaatiin dubbatame
sanaatti maatii Ba'ishaan hunda barbadeesse; **13**
kunis sababii cubbuu Ba'ishaanii fi ilmi isaa Eelaan
hojjetanii akka Israa'eloonnis hojjetan gochuudhaan
waaqota isaanii tolfamoo kanneen faayidaa hin qabneen
Waaqayyo Waaqa Israa'el dheekkamsaaf kakaasaniif ta'e.
14 Wantoonni bara mootummaa Eelaa keessa hojjetaman
kanneen biraatii fi wanni inni hojjete hundi kitaaba
seenaa mootota Israa'el keessatti barreeffamaniiru
mitii? **15** Zimriin bara mootummaa Aasaa mooticha
Yihuudaa keessa waggaa digdamii torbaffaatti Tiirzaa
keessatti mootii ta'ee bultii torba bulche. Loltoonnis
Gibetoon magaalaa Filisxeemotaa bira qubatan. **16**
Israa'eloonni qubata keessa turanis yommuu akka
Zimriin mootichatti ka'ee isa ajjeese dhaga'anitti
gaafasuma qubata sana keessatti Omrii ajajaa loltootaa
sana mootii Israa'el taasisan. **17** Omrii fi Israa'eloonni
isa wajjin turan hundi Gibetoon keessaa ba'anii Tiirzaa
marsan. **18** Zimriinis yommuu akka magaalaan sun

qabame argetti dallaa masaraa mootummaa seenee
masaraa mootummaa of irratti gubee du'e. **19** Wanni
kunis sababii inni fuula Waaqayyoo duratti hammina
hojjechuu fi karaa Yerobi'aam irra deemuudhaan cubbuu
Yerobi'aam hojjetee Israa'elootas hojjechiise sana
hojjeteef ta'e. **20** Wantoonni Zimriin bara mootummaa
isaa keessa hojjete biraatii fi fincilli inni kaase kitaaba
seenaa mootota Israa'el keessatti barreeffamaniiru
mitii? **21** Ergasii sabni Israa'el garee lamatti qoodame;
gareen tokko Tiibnii ilma Giinat mootii godhachuuf
isa duukaa bu'e; gareen kaan immoo Omrii duukaa
bu'e. **22** Garuu duukaa buutonni Omrii duuka buutota
Tiibnii ilma Giinat sana caalaa jabaatan. Kanaafuu
Taamniin du'ee Omriin mootii ta'e. **23** Omriinis bara
mootummaa Aasaa mooticha Yihuudaa keessa waggaa
soddomii tokkoffaatti mootii Israa'el ta'ee waggaa
kudha lama bulche; waggoota kanneen keessaa waggaa
ja'a Tiirzaa keessa taa'ee bulche. **24** Innis namicha
Shemeer jedhamu irraa meetii taalaantii lamaan gaara
Samaariyaa bitee magaalaa tokko gaara sana irratti
ijaare; magaalaa sanas Samaariyaa jedhee maqaa Saamir
abbaa gaara sanaa kan duriitiin moggaase. **25** Omriin
garuu fuula Waaqayyoo duratti hammina hojjetee
namoota isa duraan turan hunda caalaa cubbame. **26**
Innis karaa Yerobi'aam ilma Nebaat hunda irra deemee
cubbuu Yerobi'aam hojjetee saba Israa'elis hojjechiisee
akka isaan waaqota isaanii tolfamoo kanneen faayidaa
hin qabneen Waaqayyoon Waaqa Israa'el aariif kakaasan
godhe. **27** Wantoonni bara mootummaa Omrii keessa
hojjetaman kaan, wanni inni hojjetee fi jabinni inni
argisiise kitaaba seenaa mootota Israa'el keessatti
barreeffamaniiru mitii? **28** Omriin abbootii ofii isaa
wajjin boqotee Samaariyaatti awwaalame. Ahaab ilmi
isaa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **29** Ahaab ilmi Omrii
bara mootummaa Aasaa mooticha Yihuudaa keessa
waggaa soddomii saddeettaffaatti mootii Israa'el ta'ee
Samaariyaa taa'ee waggaa digdamii lama bulche. **30**
Ahaab ilmi Omrii warra isa duraan turan kam iyyuu
caalaa fuula Waaqayyoo duratti hammina hojjete. **31**
Innis cubbuu Yerobi'aam ilmi Nebaat hojjete sana
hojjechuu akka waan salphaa tokkootti ilaaluu bira
darbee Iizaabel intala Eteba'aal mooticha Siidoonotaa
fuudhe; dhaqees Ba'aalin tajaajiluu fi waaqeffachuu
jalqabe. **32** Innis mana Ba'aal itti waaqeffatamu tokko
Samaariyaatti ijaaree iddoo aarsaa tokko achi keessa
dhaabe. **33** Ahaab ammas siidaa Aasheeraa dhaabee
waan mootonni Israa'el kanneen isa duraan turan
hundi hojjetan caalaa hojjetee Waaqayyoon Waaqa
Israa'el aariif kakaase. **34** Bara Ahaab keessa Hii'eel
namichi Beet'eel tokko Yerikoo deebisee ijaare. Akkuma
dubbii Waaqayyoo kan karaa Iyyaasuu ilma Nuunitiin
dubbatame sanaatti gaafa inni hundeewwan Yerikoo
buusetti Abiiraam ilma isaa hangafatu du'e; gaafa inni
karrawwan isaa dhaabetti immoo Seguub ilma isaa
quxisuu hundaatu du'e.

17 Eeliyaas namichi Tishbii kan biyya Gili'aad keessaa
magaalaa Tishbiitii dhufe tokko Ahaabiin akkana
jedhe; "Dhugaa Waaqa Israa'el, Waaqayyo jiraataa
ani isa tajaajilu sanaa! Yoo ani dubbadhe malee
waggoota muraasa dhufan keessa fixeensi yookaan
bokkaan hin jiraatu." **2** Dubbiin Waaqayyoos akkana
jedhee gara Eeliyaas dhufe; **3** "Asii deemiitii gara ba'a
biiftuutti qajeelii Laga Keriit kan gama ba'a Yordaanositti
argamu keessa dhokadhu. **4** Ati Laga sana keessaa
bishaan ni dhugda; anis akka isaan achitti si sooraniif
arraageyyii ajajeera." **5** Kanaafuu inni dhaqee waan
Waaqayyo isa ajaje sana godhe. Gara Laga Keriit kan
gara ba'a Yordaanositti argamu sanaas deemee achi
jiraate. **6** Arraageyyiinis ganama ganama buddeenaa
fi foon, galgala galgalas buddeenaa fi foon fidaafii
turan; innis bishaan Laga sanaa dhuga ture. **7** Yeroo
gabaabaa booddee sababii biyya sana keessa roobni
hin jiraatiniif lagichis ni goge. **8** Kana irratti dubbiin
Waaqayyoo akkana jedhee gara isaa dhufe; **9** "Dafii gara
Saraaphtaa Siidoonaa keessatti argamtu sanaa dhaqiitii
achi jiraadhu. Ani akka isheen waan ati nyaattu siif
kennituuf haadha hiyyeessaa tokko achitti ajajeeraa."
10 Kanaafuu inni ka'ee Saraaphtaa dhaqe. Yommuu
inni karra magaalaa sanaa bira ga'etti haati hiyyeessaa
tokko qoraan funaannachaa turte. Innis ishee waamee,
"Maaloo akka ani dhuguuf bishaan xinnoo naa fidi"
jedheen. **11** Akkuma isheen bishaan fiduuf deemuu
jalqabdeenis ishee waamee, "Maaloo buddeena xinnaa
isaa illee naa fidi" jedheen. **12** Isheen immoo akkana
jettee deebifte; "Dhugaa Waaqayyo Waaqa kee jiraataa
sanaa, ani daakuu konyee tokkittii okkotee keessa jirtuu
fi zayitii xinnoo kubbaayyaa keessa jirtu tokko malee
buddeena tokko illee hin qabu. Ani akka nu nyaannee
duunuuf manatti galee ofii kootii fi ilma kootiif nyaata
qopheessuuf jedhee qoraan funaannachaan jira." **13**
Eeliyaasis akkana jedhee deebiseef; "Hin sodaatin. Galiitii
akkuma jette sana godhi. Jalqabatti garuu waanuma
qabdu sana irraa Maxinoo xinnaa isaa tolchii naa fidi;
ergasii immoo ofii keetii fi mucaa keetiif qopheessi. **14**
Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana jedhaatii; 'Hamma
guyyaa Waaqayyo lafa irratti bokkaa roobsuutti daakuun
okkotee keessaa hin dhumu; zayitiinis cuggee keessaa
hin dhumu.'" **15** Isheenis dhaqxee akkuma Eeliyaas
jedheen sana goote. Kanaafuu Eeliyaas, dubartiin sunii
fi maatiin ishee guyyaa baay'ee nyaatan. **16** Akkuma
dubbii Waaqayyoo kan inni karaa Eeliyaasiin dubbate
sanaatti daakuun okkotee keessaa hin dhumne; zayitiinis
cuggee keessaa hin dhumne. **17** Ergasiis ilmi haadha
mana sanaa ni dhukkubsate. Dhukkubni isaas ittuma
jabaachaa deemee dhuma irratti hafuura baafachuu
dadhabe. **18** Isheenis Eeliyaasiin, "Yaa nama Waaqaa, ati
hammina maalii narraa qabda? Ati waa'ee cubbuu koo
na yaadachiiftee ilma koo ajjeesuuf dhuftee?" jette. **19**
Eeliyaas immoo, "Mee ilma kee natti kenni" jedheen.
Innis harka isheetii fuudhee baatee kutaa manaa kan
ol aanu iddoo ofii jiraatutti geessee siree isaa irra isa
ciibse. **20** Ergasii inni, "Yaa Waaqayyo Waaqa ko, ati akka
mucaan ishee du'u gochuudhaan haadha hiyyeessaa
kan ani gargaarsa isheetiin jiraadhu kanatti illee rakkoo
fiddee?" jedhee gara Waaqayyootti iyye. **21** Innis yeroo
sadii mucaa sana irratti diriiree, "Yaa Waaqayyo Waaqa
ko, mucaa kana lubbuun isaa itti haa deebitu" jedhee
gara Waaqayyootti iyye. **22** Waaqayyos iyya Eeliyaas

ni dhaga'e; lubbuun mucaa sanaas itti deebite; innis
ni jiraate. **23** Eeliyaasis mucaa sana baatee kutaa ol
aanu sana keessaa gad buusee gara manaatti isa geesse.
Haadha isaattis isa kennee, "Kunoo mucaan kee jira!"
jedheen. **24** Kana irratti dubartiin sun Eeliyaasiin, "Ani
amma akka ati nama Waaqaa taatee fi akka dubbiin
Waaqayyoo kan afaan keetii ba'u dhugaa ta'e beekeera"
jette.

18 Yeroo dheeraa booddee, waggaa sadaffaatti dubbiin
Waaqayyoo, "Dhaqiitii Ahaabitti of mul'isi; anis
lafa irratti bokkaa nan roobsaa" jedhee gara Eeliyaas
dhufe. **2** Kanaafuu Eeliyaas Ahaabitti of mul'isuu dhaqe.
Yeroo kanatti Samaariyaa keessatti beelli hammaatee
ture. **3** Ahaabis Obaadiyaa itti gaafatama masaraa
mootummaa isaa waamee ture. Obaadiyaan nama akka
malee Waaqayyoon sodaatu ture. **4** Yeroo Iizaabel
raajota Waaqayyoo ajjeesaa turtetti Obaadiyaan raajota
dhibba tokko fuudhee shantama shantamaan holqa lama
keessa dhoksee nyaataa fi bishaan dhi'eessaafii ture. **5**
Ahaabis Obaadiyaadhaan akkana jedhe; "Biyyattii keessa
deemiitii gara burqaawwanii fi sululawwan hundaa
dhaqi. Akka horii keenya keessaa tokko iyyuu nu jalaa
hin duuneef fardeenii fi gaangolii keenya jiraachifachuuf
marga muraasa arganna ta'aatii." **6** Kanaafuu isaan
biyya keessa deemanii waliin ga'uu barbaadan sana
gargari qooddatan; Ahaab karaa tokko, Obaadiyaan
immoo karaa kaan qajeele. **7** Utuma Obaadiyaan karaa
deemuu Eeliyaas isatti dhufe. Obaadiyaan isa beekee
gad jedhee harka fuudhee, "Eeliyaas gooftaan koo
dhugumaan si'ii?" jedheen. **8** Innis deebisee, "Eeyyee,
anuma. Dhaqiitii, 'Eeliyaas as jira' jedhii gooftaa keetti
himi" jedheen. **9** Obaadiyaanis akkana jedhee gaafate;
"Ati akka inni na ajjeesuuf garbicha kee dabarsitee
Ahaabitti kennuun kee ani maal balleesseeti? **10** Dhugaa
Waaqayyo Waaqa kee jiraataa sanaa, sabni yookaan
mootummaan gooftaan koo si barbaaduuf jedhee nama
itti hin ergin tokko iyyuu hin jiru. Yeroo sabni yookaan
mootummaan tokko, 'Nu isa hin argine' jedhutti, inni
akka isaan akka si hin argin kakatan godha ture. **11**
Amma garuu ati, 'Dhaqiitii, "Kunoo Eeliyaas as jira"
jedhiitii gooftaa keetti himi' naan jetta. **12** Ani gara
Hafuurri Waaqayyoo erga ani si biraa deeme itti si
geessu hin beeku. Yoo ani dhaqee Ahaabitti himee
inni immoo si arguu baate inni na ajjeesa. Garuu ani
garbichi kee dargaggummaa kootii jalqabee Waaqayyoon
waaqeffachaan jira. **13** Yaa gooftaa ko, ati waan ani yeroo
Iizaabel raajota Waaqayyoo ajjeesaa turtetti hojjedhe
hin dhageenyee? Ani raajota Waaqayyoo dhibba tokko
shantama shantamaan holqa lama keessa dhokseen
nyaataa fi bishaan dhi'eesseef. **14** Amma immoo ati,
'Dhaqiitii, "Kunoo Eeliyaas as jira" jedhii gooftaa keetti
himi' naan jetta. Inni dhugumaan na ajjeesa!" **15**
Eeliyaasis deebisee, "Dhugaa Waaqayyoo Waan Hunda
Danda'u kan ani isa tajaajilu sanaa, ani har'a Ahaabitti
ofan mul'isa" jedhe. **16** Kanaafuu Obaadiyaan gara Ahaab
dhaqee itti hime; Ahaabis Eeliyaasin Simachuu dhaqe.
17 Innis Eeliyaasin argee, "Kan Israa'elin jeequ sun si'ii?"
jedheen. **18** Eeliyaas immoo deebisee akkana jedheen;
"Si'ii fi mana abbaa keetiitu jeeqe malee ani Israa'elin
hin jeeqne. Isin ajaja Waaqayyoo diddaniirtu; atis Ba'aal
duukaa buuteerta. **19** Egaa amma akka isaan Tulluu
Qarmeloos irratti na arganiif saba Israa'el hunda walitti
naaf waami. Raajota Ba'aal dhibba afurii fi shantamaa fi
raajota Asheeraa dhibba afran maaddii Iizaabel irraa
nyaatan sanas naaf fidi." **20** Kanaafis Ahaab guutuu
Israa'el keessa ergaa ergee Tulluu Qarmeloos irratti
raajota sana walitti qabe. **21** Eeliyaasis fuula sabaa
duratti gad ba'ee, "Isin hamma yoomiitti yaada lama
gidduu deddeebitu? Yoo Waaqayyo Waaqa ta'e, isa faana
deemaa; yoo Ba'aal Waaqa ta'e immoo isa faana deemaa"
jedhe. Sabni garuu waan tokko illee hin jenne. **22**
Eeliyaasis akkana isaaniin jedhe; "Raajota Waaqayyoo
keessaa ana qofatu hafe; Ba'aal garuu raajota dhibba
afurii fi shantama qaba. **23** Mee jiboota lama nuuf
fidaa. Isaan dibicha tokko ofii isaaniitiif filatanii qalanii
gargar ciranii qoraan irra haa naqan; garuu ibidda
itti hin qabsiisin. Anis dibicha isa kaan qopheessee
qoraan irra nan kaa'a; garuu ibidda itti hin qabsiisu. **24**
Ergasii isin maqaa Waaqa keessanii waamaa; anis maqaa
Waaqayyo nan waama. Kan ibiddaan deebii kennu inni
Waaqa dhugaa ti." Kana irratti namoonni hundinuu,
"Wanni ati jettu kun gaarii dha" jedhan. **25** Eeliyaasis
raajota Ba'aaliin akkana jedhe; "Jiboota keessaa isa tokko
filadhaatii sababii isin nama hedduu taataniif jalqabatti
qalaa qopheessaa. Maqaa Waaqa keessanii waammadhaa;
garuu ibidda hin bobeessinaa." **26** Kanaafuu isaan
dibicha isaaniif kenname fudhatanii qalanii qopheessan.
Ergasii immoo ganamaa jalqabanii hamma saafaatti
maqaa Ba'aal waammachaa oolan. "Yaa Ba'aal deebii
nuuf kenni!" jedhanii iyyaa oolan. Garuu deebiin tokko
illee hin argamne; kan deebii kennuuf tokko iyyuus hin
turre. Iddoo aarsaa kan tolchan sanattis naanna'anii
shubbisan. **27** Gara saafaattis Eeliyaas, "Mee sagalee ol
fudhadhaatii iyyaa! Inni dhugumaan Waaqa! Yaadni itti
baay'ateera ta'a yookaan hojiin qabamee yookaan karaa
deemee jira ta'aatii. Inni rafuutti jira ta'aatii dammaquu
qaba" jedhee isaanitti qoosuu jalqabe. **28** Kanaafuu
isaan akkuma amala isaanii sagalee ol fudhatanii iyyaa,
goraadee fi eeboodhaan of ciranii dhiiga ofii isaanii
dhangalaasan. **29** Erga saafaan darbees isaan hamma
yeroon aarsaa galgalaa ga'utti raajii dubbachaa turan.
Garuu sagaleen tokko iyyuu hin dhaga'amne; kan deebii
kenneef tokko iyyuu hin turre; kan wayittuu isaan hedes
hin jiru. **30** Eeliyaas immoo ergasii saba hundaan, "Mee
as gara koo kottaa" jedhe. Isaan gara isaa dhufnaan
inni iddoo aarsaa Waaqayyoo kan caccabee ture sana
deebisee tolche. **31** Eeliyaasis akkuma baay'ina gosoota
ilmaan Yaaqoob namicha dubbiin Waaqayyoo gara isaa
dhufee, "Maqaan kee Israa'el ni ta'a" jedheen sanaatti
dhagaa kudha lama walitti qabe. **32** Dhagaawwan
sanaanis maqaa Waaqayyootiin iddoo aarsaa tolche;
naannoo isaattis bo'oo bishaan gara liitira kudha shan
qabatu baqaqse. **33** Innis qoraan qopheessee, dibicha
kaan qalee gargar ciree qoraan sana irra foon naqe.
Ergasii immoo, "Mee okkotee gurguddaa afur fidaa
bishaaniin guutaatii aarsaa fi qoraan irratti naqaa"
jedheen. **34** Innis, "Amma illee akkasuma godhaa"

jedheen; isaanis amma illee akkasuma godhan. Innis,
"Yeroo sadaffaaf godhaa" jedhee ajaje; isaanis yeroo
sadaffaa illee akkasuma godhan. **35** Bishaan sunis
naannoo iddoo aarsaa sanaa lola'ee bo'oo guute. **36** Yeroo
aarsaan dhi'aatutti, Eeliyaas raajichi gad ba'ee akkana
jedhee kadhate; "Yaa Waaqayyo, yaa Waaqa Abrahaam,
Waaqa Yisihaaq, Waaqa Israa'el, akka ati Israa'el keessatti
Waaqa taatee fi akka anis garbicha kee ta'ee amma
illee waan kana hunda ajajuma keetiin akkan hojjedhe
har'a haa beekamu. **37** Yaa Waaqayyo deebii naa kenni;
yaa Waaqayyo akka sabni kun akka ati Waaqa taatee fi
akka ati garaa isaa illee gara keetti deebiftu beekuuf
deebii naaf kenni." **38** Kana irratti ibiddi Waaqayyoo
gad bu'ee aarsaa, qoraan, dhagaa fi biyyoo gubee
bishaan bo'oo keessaa sanas xuuxee fixe. **39** Namoonni
hundinuu yommuu waan kana arganitti addaan lafatti
gombifamanii, "Waaqayyo inni Waaqa! Waaqayyo inni
Waaqa!" jedhanii iyyan. **40** Eeliyaasis, "Raajota Ba'aal
kanneen qabaa. Tokkoon isaanii iyyuu hin miliqin!"
jedhee isaan ajaje. Isaanis jara ni qaban; Eeliyaasis gara
Sulula Qiishoonitti geessee achitti isaan gogorra'e. **41**
Eeliyaasis Ahaabiin, "Deemi; nyaadhuu dhugi; huursaa
bokkaa guddaa isaatu dhaga'amaa jiraatii" jedhe. **42**
Kanaafuu Ahaab nyaachuu fi dhuguuf deeme; Eeliyaas
garuu fiixee Qarmeloos ol ba'ee gad jedhee fuula isaa jilba
isaa gidduu kaa'ate. **43** Innis hojjetaa isaatiin, "Dhaqiitii
gara galaanaa ilaali" jedhe. Hojjetaan sunis ol ba'ee
ilaale. Innis, "Wanni tokko iyyuu achi hin jiru" jedhe.
Eeliyaasis, "Yeroo torba, deddeebi'ii ilaali" jedheen. **44**
Hojjetaan sun yeroo torbaffaatti, "Duumessa xinnaa
hamma konyee namaa ga'u tokkotu galaana irraa ol
ka'aa jira" jedhee itti hime. Kanaafuu Eeliyaas, "Dhaqiitii
Ahaabiin, 'Gaarii kee yaabbadhuutii utuu bokkaan si
hin qabatin gad bu'i' jedhii itti himi" jedheen. **45**
Yeruma sana samiin duumessaan gurraacha'ee bubbeen
bubbise; bokkaan guddaan isaa dhufnaan Ahaab gulufee
Yizri'eelitti baqate. **46** Humni Waaqayyoos Eeliyaas
irra bu'e; innis mudhii isaa hidhatee hamma karra
Yizri'eelitti Ahaab dura darbee fiige.

19 Ahaab waan Eeliyaas hojjete hundaa fi akka inni itti
raajota sana hunda goraadeedhaan fixe Iizaabelitti
hime. **2** Kanaafuu Iizaabel nama tokko Eeliyaasitti
ergitee, "Yoo ani bori yoona lubbuu kee akkuma lubbuu
jara sanaa keessaa akka isa tokkoo gochuu baadhe
waaqonni na haa adaban; adabbiin sunis akka malee
natti haa cimu" jetteen. **3** Eeliyaas sodaatee lubbuu ofii
isaa oolfachuuf ka'ee baqate. Innis yommuu Bersheebaa
Yihuudaa keessaa sana ga'etti hojjetaa ofii achitti dhiisee
4 ofii isaatii immoo karaa guyyaa tokkoo gammoojjii
keessa deeme. Innis muka ittachaa tokkotti dhufee jala
taa'ee akka du'uuf, "Yaa Waaqayyo na dhaga'i; lubbuu
koo fudhadhu; ani abbootii koo hin caaluutii" jedhe.
5 Ergasiis muka sana jala ciisee hirribni isa fudhate.
Kunoo ergamaan Waaqayyoo tokko isa tuqee, "Ka'ii waa
nyaadhu" jedheen. **6** Innis of irra mil'atee Maxinoo
cilee irratti bilcheeffame tokkoo fi okkotee bishaanii
mataa ofii biratti arge. Nyaatee dhugees amma illee
deebi'ee ciise. **7** Ergamaan Waaqayyoo amma illee yeroo
lammaffaa dhufee isa tuqee, "Ka'ii nyaadhu; karaan
ati deemtu dheeraadhaatii" jedheen. **8** Kanaafuu inni
ka'ee nyaatee dhuge. Innis nyaata sanaan jabaatee
hamma tulluu Waaqaa kan Kooreeb jedhamu ga'utti
halkan afurtamaa fi guyyaa afurtama miillaan deeme.
9 Achittis holqa tokko seenee keessa bule. Dubbiin
Waaqayyoos gara isaa dhufee, "Eeliyaas, ati maal asii
hojjetta?" jedheen. **10** Innis akkana jedhee deebise;
"Waaqayyo Waaqa Waan Hunda Danda'u sanaaf ani
akka malee hinaaffaa qaba. Sabni Israa'el immoo kakuu
kee didee iddoowwan aarsaa keetii diigee raajota kees
goraadeedhaan fixe. Ana qofatu hafe; isaan amma anas
ajjeesuu barbaadu." **11** Waaqayyos, "Gadi ba'iitii fuula
Waaqayyoo dura tulluu irra dhaabadhu; Waaqayyo achiin
darbuuf jiraatii" jedheen. Bubbeen guddaa fi jabaan
tokko fuula Waaqayyoo duratti tulluuwwan gargari
dayyaasee kattaawwanis hurreesse; Waaqayyo garuu
bubbee sana keessa hin turre. Bubbee sana booddee
sochii lafaa guddaa isaatu ture; Waaqayyo garuu sochii
lafaa sana keessa hin turre. **12** Sochii lafaa booddee ibiddi
ni dhufe; Waaqayyo garuu ibidda sana keessa hin turre.
Ibidda sana booddee immoo hasaasa xinnaa tokkotu
ture. **13** Eeliyaas yommuu waan kana dhaga'etti uffata
ofii isaa fuulatti haguuggatee gara afaan holqa sanaatti
hiiqee dhaabate. Sagaleen tokkos, "Eeliyaas ati maal
asii hojjetta?" jedheen. **14** Innis akkana jedhee deebise;
"Waaqayyo Waaqa Waan Hunda Danda'u sanaaf ani
akka malee hinaaffaa qaba. Sabni Israa'el immoo kakuu
kee didee, iddoowwan aarsaa keetii diigee raajota kees
goraadeedhaan fixe. Ana qofatu hafe; isaan amma anas
ajjeesuu barbaadu." **15** Waaqayyo garuu akkana jedhee
deebiseef; "Karuma dhufte sanaan deebi'iitii Gammoojjii
Damaasqoo dhaqi. Yommuu achi geessutti Hazaa'eelin
dibiitii Sooriyaa irratti mootii godhi. **16** Yehuu ilma
Nimshiis akkasuma dibiitii mootii Israa'el godhi; Elsaa'i
ilma Shaafaaxi kan warra Abeel Mehoolaa sana immoo
akka inni raajii ta'ee iddoo kee bu'uuf muudi. **17** Yehuun
nama baqatee goraadee Hazaa'eel jalaa ba'u hunda ni
ajjeesa; Elsaa'is nama baqatee goraadee Yehuu jalaa
ba'u hunda ni ajjeesa. **18** Ta'us ani nama kuma torba
kanneen Israa'el keessatti hambifadhe, warra jilbi isaanii
Ba'aliif hin jilbeenfatin, warra afaan isaaniis isa hin
dhungatin qaba." **19** Kanaafuu Eeliyaas achii ba'ee Elsaa'i
ilma Shaafaaxi argate. Elsaa'i yeroo sanatti qotiyyoo
cimdii kudha lamaatiin lafa qotiisaa qotaa ture; inni
mataan isaa immoo cimdii kudha lammaffaa qabatee
ture. Eeliyaas gara isaa dhaqee kaabbaa ofii isaa isa irra
buuse. **20** Elsaa'is qotiyyoo ofii isaa dhiisee Eeliyaas
duukaa fiigee, "Mee takkaa dhaqee abbaa koo fi haadha
koo dhungadhee, 'Nagaatti' jedheen si duukaa bu'aa"
jedhe. Eeliyaas immoo, "Deebi'i; ani maalin si godhee
jira?" jedhee deebiseef. **21** Kanaafuu Elsaa'i isa dhiisee
deebi'e. Qotiyyoo cimdii tokkoo fuudhee qale. Mi'a ittiin
lafa qotiisaa qotu sanas bobeessee foon sana bilcheessee
namootaaf kenne; isaanis ni nyaatan. Ergasiis ka'ee
Eeliyaas duukaa bu'e; tajaajilaa isaas ta'e.

20 Yeroo kanatti Ben-Hadaad mootichi Sooriyaa
loltoota ofii isaa guutuu walitti qabate. Mootonni
soddomii lama kanneen fardeenii fi gaariiwwan qabanis
isa wajjin turan. Innis dhaqee Samaariyaa marsee lole.

2 Innis akkana jedhee gara magaalaa Ahaab mooticha
Israa'elitti ergamoota erge; "Wanni Ben-Hadaad jedhu
kanaa dha; **3** 'Meetiin keetii fi warqeen kee kanuma koo
ti; niitonni keetii fi ijoolleen kee babbareedoonis kanuma
koo ti.'" **4** Mootiin Israa'el immoo, "Yaa gooftaa koo
mooticha, akkuma ati jette sana anii fi wanni ani qabu
hundi keetuma" jedhee deebiseef. **5** Ergamoonni sun
ammas dhufanii akkana jedhaniin; "Wanni Ben-Hadaad
jedhu kanaa dha; 'Ani akka ati meetii fi warqee kee,
niitotaa fi ijoollee kee naaf kennituuf ergaa sitti ergeera.
6 Garuu ani bor yoona masaraa mootummaa keetiitii fi
manneen qondaaltota keetii soquuf qondaaltota koo
nan erga. Isaanis waan ati jaallattu hunda fudhatanii
deemu.'" **7** Mootichi Israa'el immoo maanguddoota
biyya sanaa hunda walitti waamee akkana jedheen;
"Akka namichi kun rakkina uumuu barbaadu mee isinuu
ilaalaa! Yeroo inni niitotaa fi ijoollee koo, meetii fi warqee
koo fudhachuuf nama ergetti ani hin dhowwanne." **8**
Maanguddoonnii fi namoonni hundinuu, "Ati dubbii
isaa hin dhaga'in yookaan waan inni barbaadu tole hin
jedhin" jedhaniin. **9** Kanaafuu inni, "'Garbichi kee waan
ati jalqabatti ajajje hunda ni guuta; ani garuu waan
ati amma gaafatte kana gochuu hin danda'u' jedhaatii
gooftaa koo mootichatti himaa" jedhee ergamoota
Ben-Hadaadiif deebii kenne. Isaanis ka'anii deebii sana
fuudhanii Ben-Hadaaditti geessan. **10** Ben-Hadaad
immoo, "Yoo biyyoon Samaariyaa namoota koo warra
na duukaa bu'an konyee tokko tokko illee wal ga'e,
waaqonni na haa adaban; adabbiin sunis akka malee
natti haa cimu" jedhee ergaa biraa Ahaabitti erge. **11**
Mootiin Israa'elis, "'Namni mi'a lolaa hidhachaa jiru
tokko akka nama mi'a lolaa of irraa hiikaa jiru tokkootti
of jajuu hin qabu' jedhaatii itti hima" jedhee deebise. **12**
Ben-Hadaadis utuma mootota wajjin dunkaana keessatti
waa dhugaa jiruu ergaa kana dhaga'ee, "Isin lolaaf
qophaa'aa" jedhee namoota ofii isaa ajaje. Kanaafuu
isaan magaalaa sana dha'uuf qophaa'an. **13** Yeroo
kanatti raajiin tokko gara Ahaab mooticha Israa'el
dhufee, "Waaqayyo akkana jedha: 'Ati loltoota akka
malee baay'atan kana argitaa? Ani har'a dabarsee harka
keetti isaan nan kenna; atis ergasii akka ani Waaqayyo
ta'e ni beekta'" jedhe. **14** Ahaab garuu, "Eenyutu
waan kana hojjeta?" jedhee gaafate. Raajiin sunis,
"Waaqayyo akkana jedha; 'Tajaajiltoota bulchitoota
kutaalee biyyaa kanneen dargaggoo ta'anitu waan
kana hojjeta'" jedhee deebiseef. Innis, "Eenyutu lola
jalqaba?" jedhee gaafate. Raajiin sunis, "Situ jalqaba"
jedhee deebiseef. **15** Kanaafuu Ahaab tajaajiltoota
bulchitoota kutaalee biyyaa kanneen dargaggoo ta'an
dhibba lamaa fi soddomii lama walitti waame. Ergasiis
Israa'eloota hafan keessaa walumaa galatti namoota
kuma torba walitti qabe. **16** Isaanis utuma Ben-
Hadaadii fi mootonni soddomii lama kanneen isa tumsan
dunkaana keessatti dhuganii machaa'aa jiranuu guyyaa
saafaadhaan itti qajeelan. **17** Tajaajiltoonni bulchitoota
kutaalee biyyaa kanneen dargaggoo ta'anis jalqabatti
gad ba'an. Ben-Hadaadis gaaddota ergee ture; isaanis
deebi'anii, "Namoonni muraasni Samaariyaadhaa ba'anii
dhufuutti jiru" jedhanii isatti himan. **18** Inni immoo,
"Yoo isaan nagaaf dhufan utuma isaan lubbuun jiranuu
isaan qabaa; yoo isaan lolaaf dhufanis akkasuma utuma
isaan lubbuun jiranuu qabaa" jedhe. **19** Tajaajiltoonni
bulchitoota kutaalee biyyaa kanneen dargaggoo ta'an
sunis loltoota dura bu'anii magaalaa sanaa ba'an; **20**
tokkoon tokkoon isaaniis diina isaanii dha'anii ajjeesan.
Kana irratti warri Sooriyaa ni baqatan; Israa'eloonni
immoo isaan ari'an. Ben-Hadaad mootichi Sooriyaa garuu
farda yaabbatee abbootii fardaa wajjin baqatee jalaa
ba'e. **21** Mootiin Israa'el ittuma fufee abbootii fardaatii
fi gaariiwwanii lolee mo'achuudhaan warra Sooriyaa
akka malee miidhe. **22** Ergasii raajiin sun gara mooticha
Israa'el dhufee, "Of jabeessi; waan gochuu qabdus sirriitti
hubadhu; mootiin Sooriyaa bara dhufu keessa deebi'ee
si lolaatii" jedhe. **23** Yeroo kanatti qondaaltonni mootii
Sooriyaa akkana jedhanii isa gorsan; "Waaqonni isaanii
waaqota gaarranii ti. Sababiin isaan akka malee nutti
jabaataniif kana. Nu yoo lafa diriiraa irratti isaan lolle
garuu dhugumaan isaan caalaa jabaanna. **24** Ati amma
waan kana godhi: Mootota hunda aangoo isaanii irraa
ari'iitii iddoo isaanii ajajjoota kaan buusi. **25** Akkasumas
loltoota akka loltoota kee kanneen dhuman sanaa
jechuunis qooda fardaa farda, qooda gaarii immoo gaarii
qopheessi. Akkasiin nu dirree irratti Israa'elin loluu
dandeenya; isaan caalaas ni jabaanna." Innis dubbii
isaanii fudhatee akkuma isaan jedhan sana godhe. **26**
Bara itti aanu keessa Ben-Hadaad namoota Sooriyaa
walitti qabatee Israa'elin loluuf Afeeqitti ol ba'e. **27**
Israa'eloonnis walitti qabamanii waan nyaatan qabatanii
jaratti duulan. Israa'eloonni akkuma bushaayee karra
xixinnaa lamaatti fuullee isaanii qubatan; warri Sooriyaa
garuu baadiyyaa keessa guutan. **28** Namni Waaqaa
sunis dhufee mootii Israa'eliin akkana jedhe; "Waaqayyo
akkana jedha; 'Sababii warri Sooriyaa Waaqayyo Waaqa
gaarraniiti malee Waaqa sululootaa miti jedhaniif, ani
tuuta akka malee guddaa kana hunda dabarsee harka
keetti nan kenna; isinis akka ani Waaqayyo ta'e ni
beektu.'" **29** Isaanis bultii torbaaf fuullee walii qubatanii,
bultii torbaffaatti waraanni jalqabame. Israa'eloonnis
guyyuma tokkotti warra Sooriyaa keessaa loltoota
lafoo kuma dhibba tokko ajjeesan. **30** Warri hafan
kaan magaalaa Afeeqitti baqatanii achittis nama kuma
digdamii torba irratti dallaan dhagaa jige. Ben-Hadaad
immoo magaalaa sanatti baqatee kutaa mana tokkoo
kan gara keessaa keessatti dhokate. **31** Qondaaltonni
isaas akkana jedhaniin; "Ilaa, nu akka mootonni mana
Israa'el mootota nama maaran ta'an dhageenyeerra. Mee
kottaa nu mudhii keenyatti uffata gaddaa hidhannee,
mataa keenyatti immoo funyoo marannee mootii Israa'el
bira haa dhaqnu. Inni lubbuu kee ni oolcha ta'aatii."
32 Kanaafuu isaan mudhii isaaniitti uffata gaddaa
hidhatanii, mataa isaaniitti funyoo maratanii mootii
Israa'el bira dhaqanii, "Garbichi kee Ben-Hadaad, 'Maaloo
lubbuu koo naa oolchi' siin jedha" jedhaniin. Mootichi
immoo, "Inni hamma ammaattuu lubbuun jiraa? Inni
obboleessa koo ti" jedhee deebise. **33** Namoonni sunis
waan kana akka mallattoo gaariitti fudhatanii dubbii
isaa dafanii qabatanii "Eeyyee, Ben-Hadaad obboleessa
kee ti!" jedhan. Mootichis, "Dhaqaatii isa fidaa" jedhe.

Yommuu Ben-Hadaad dhufettis Ahaab akka inni ol
ba'ee gaarii isaa keessa seenu godhe. **34** Ben-Hadaadis
akkana jedheen; "Ani magaalaawwan abbaan koo abbaa
kee irraa fudhate sana siifin deebisa. Akkuma abbaan
koo Samaariyaa keessatti hojjete sana, ati Damaasqoo
keessatti lafa gabaa ofii keetii dhaabbachuu dandeessa."
Ahaab immoo, "Ani walii galteedhaan gad si dhiisa"
jedheen. Kanaafuu isa wajjin walii galtee godhatee
gad isa dhiise. **35** Ilmaan raajotaa keessaa tokko
ajaja Waaqayyootiin michuu isaa tokkoon, "Maaloo na
dha'i" jedhe. Namichi sun garuu isa dha'uu dide. **36**
Kanaafuu raajiin sun, "Waan ati dubbii Waaqayyootiif
hin ajajamniif akkuma ati na biraa deemtuun leenci si
ajjeesa" jedheen. Erga namichi ka'ee deemee booddee
leenci dhufee isa argate isa ajjeese. **37** Raajiin sun
nama biraa argee, "Maaloo na dha'i" jedheen. Kanaafuu
namichi sun dha'ee isa madeesse. **38** Ergasii raajiin
sun ija haguuggatee eenyummaa isaa dhokfatee dhaqee
qarqara karaa dhaabatee mooticha eegaa ture. **39** Utuma
mootichi karaa sana darbaa jiruu raajiin sun isa waamee
akkana jedheen; "Garbichi kee lola walakkaa seenee
jennaan namni tokko nama booji'ame tokko fidee,
'Namicha kana eegi. Yoo inni bade lubbuun kee qooda
lubbuu isaa baafamti yookaan meetii taalaantii tokkoo
baafta' jedhe. **40** Namichi sunis utuu garbichi kee hojiin
qabamee asii fi achi fiigaa jiruu bade." Mootichi Israa'elis
deebisee, "Wanni sitti murtaa'u sanuma; ati mataan
kee iyyuu murteerta" jedheen. **41** Raajiin sunis dafee
ija isaa irraa haguuggii gad buufate; mootichi Israa'elis
akka inni raajota keessaa isa tokko ta'e hubate. **42** Innis
mootichaan akkana jedhe; "Waaqayyo akkana jedha: 'Ati
namicha ani akka inni du'u itti mure gad lakkifteerta.
Kanaafuu lubbuun kee qooda lubbuu isaa, sabni kees
qooda saba isaa galaafatama.'" **43** Mootichi Israa'el
sunis akka malee aaree dheekkamaa gara masaraa
mootummaa isaa kan Samaariyaa keessa jiru sanaa
dhaqe.

21 Naabot namichi Yizri'eel tokko Yizri'eel keessaa,
masaraa mootummaa Ahaab mooticha Samaariyaa
biraa iddoo dhaabaa wayinii qaba ture. **2** Ahaabis
Naabotiin akkana jedhe; "Sababii inni masaraa
mootummaa kootti dhi'aatuuf akka ani achi irra biqiltuu
dhaabbadhuuf iddoo dhaabaa wayinii keetii naaf kenni.
Qooda isaa ani iddoo dhaabaa wayinii kan isa caalu
yookaan yoo ati feete gatii isaa maallaqa siifin kennaa."
3 Naabot garuu, "Dhaala abbootii koo siif kennuu irraa
Waaqayyo na haa eegu" jedhee deebise. **4** Kanaafuu
sababii Naabot namichi Yizri'eel sun "Ani dhaala abbootii
koo siif hin kennu" jedheef Ahaab akka malee aaree
dheekkamaa gara mana isaatti gale. Innis fuula isaa
garagalfatee siree isaa irra ciise; waa nyaachuus ni dide.
5 Iizaabel niitiin isaas ol seentee, "Ati maaliif akkana
aarta? Maaliif waa hin nyaanne?" jettee isa gaafatte. **6**
Innis akkana jedhee deebiseef; "Sababii Naabot namichi
Yizri'eel sun, ani, 'Iddoo dhaabaa wayinii keetii natti
gurguri, yookaan yoo ati feete qooda isaa iddoo dhaabaa
wayinii biraa siifin kenna' jennaaniin inni immoo,
'Ani iddoo dhaabaa wayinii koo siif hin kennu' naan
jedheef." **7** Niitiin isaa Iizaabelis, "Ati amma mootii
Israa'elii? Ka'ii buddeena nyaadhu! Gammadis. Ani iddoo
dhaabaa wayinii Naabot namicha Yizri'eel sanaa siifin
kennaa" jetteen. **8** Kanaafuu isheen maqaa Ahaabiin
xalayoota barreessitee chaappaa isaatiin chaappeessitee
maanguddootaa fi namoota bebeekamoo magaalaa
Naabot keessa isa wajjin jiraatanitti ergite. **9** Xalayoota
sana keessattis akkana jettee barreessite: "Guyyaa
soomaa tokko labsaatii akka Naabot waldaa keessa iddoo
ol aanu taa'u godhaa. **10** Namoota kashlabboota lama
fuula isaa dura teessisaatii akka isaan akka inni Waaqaa
fi mooticha abaare itti rageessan godhaa. Ergasiis gad
baasaatii dhagaadhaan tumaa isa ajjeesaa." **11** Kanaafuu
maanguddoonnii fi namoonni bebbeekamoon magaalaa
Naabot keessa jiraatan akkuma Iizaabel xalayoota
barreessiteef keessatti isaan ajajje sana godhan. **12**
Isaanis sooma labsanii akka Naabot waldaa keessa iddoo
ol aanu taa'u godhan. **13** Ergasii Kashlabboonni lama
dhufanii fuula isaa dura tataa'anii, "Naabot Waaqaa
fi mooticha abaareera" jedhanii namoota duratti itti
rageessan. Kanaafis magaalaa keessaa gad baasanii
dhagaadhaan tumanii isa ajjeesan. **14** Ergasii isaan,
"Naabot dhagaan tumamee du'eera" jedhanii Iizaabelitti
ergaa ergan. **15** Iizaabelis akkuma akka Naabot dhagaan
tumamee du'e dhageesseen Ahaabiin, "Ka'iitii iddoo
dhaabaa wayinii Naabot namichi Yizri'eel sitti gurguruu
dide sana dhaali. Inni lubbuun hin jiru; du'eeraa"
jette. **16** Ahaabis akka Naabot du'e dhageenyaan iddoo
dhaabaa wayinii Naabot sana dhaaluuf ka'ee gad bu'e.
17 Dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara Eeliyaas
namicha Tishbii sanaa dhufe; **18** "Ahaab mooticha
Israa'el kan Samaariyaa keessa taa'ee bulchu sana arguuf
gad bu'i. Inni amma lafa qotiisaa sana dhaaluuf gad
bu'ee iddoo dhaabaa wayinii Naabot keessa jira. **19** Atis
akkana jedhiin: 'Waaqayyo akkana jedha; ati nama tokko
ajjeeftee qabeenya isaa hin dhaallee?' Ergasiis akkana
jedhiin; 'Waaqayyo akkana jedha: Iddoo sareen dhiiga
Naabot arraabde sanatti sareen dhiiga kees ni arraabdi;
eeyyee dhugumaan dhiiga kees ni arraabdi!'" **20** Ahaabis
Eeliyaasiin, "Yaa diina ko, ati na argatteerta!" jedhe. Innis
deebisee akkana jedheen; "Sababii ati fuula Waaqayyoo
duratti waan hamaa hojjechuuf of gurgurteef ani si
argadheera. **21** 'Ani badiisa sitti nan fida. Sanyii kee illee
nan balleessa; dhiira mana Ahaab, garbas ta'u birmaduu
hunda Israa'el keessaa nan balleessa. **22** Sababii ati aariif
na kakaaftee fi akka Israa'el cubbuu hojjetu gooteef
ani mana kee akkuma mana Yerobi'aam ilma Nebaat
sanaatii fi akkuma mana Ba'ishaan ilma Ahiiyaa sanaa
nan godha.' **23** "Waa'ee Iizaabelis Waaqayyo akkana
jedha: 'Dallaa dhagaa Yizri'eel biratti saroonni Iizaabelin
ni nyaatu.' **24** "Nama Ahaab kan magaalaa keessatti du'u
kam iyyuu sareetu nyaata; kan baadiyyaatti du'u immoo
allaattii samiitu nyaata." **25** Namni akka Ahaab isa niitii
ofii isaa Iizaabeliin kakaafamee fuula Waaqayyoo duratti
waan hamaa hojjechuudhaaf of gurgure sanaa gonkumaa
hin jiru. **26** Inni akkuma Amoorota kanneen Waaqayyo
saba Israa'el duraa ari'ee baase sanaa waaqota tolfamoo
duukaa bu'uudhaan waan akka malee jibbisiisaa ta'e
hojjete. **27** Ahaab yommuu dubbii kana dhaga'etti uffata
isaa tarsaasee, wayyaa gaddaa uffatee soome. Innis

wayyaa gaddaatiin ciisaa, mataa buusees deemaa ture.
28 Dubbiin Waaqayyoos akkana jedhee gara Eeliyaas
namicha Tishbii sanaa dhufe: 29 “Ati akka Ahaab fuula
koo duratti gad of qabe argitee? Sababii inni gad of
qabeef ani balaa kana bara isaa keessa hin fidu; garuu
bara ilma isaa keessa mana isaatti nan fida.”

22 Waggaa sadiif Sooriyaa fi Israa’el gidduu waraanni
tokko iyyuu hin turre. 2 Waggaa sadaffaa keessa
garuu Yehooshaafaax mootiin Yihuudaa mooticha
Israa’el arguuf gad bu’e. 3 Mootiin Israa’el qondaaltota
isaatiin, “Isin akka Raamooti Gili’aad biyya keenya taatee
nu garuu mootii Sooriyaa irraa ishee deebifachuuf
waan tokko illee hojjechuutti hin jirre hin beektanii?”
jedhe. 4 Kanaafuu inni, “Ati Raamooti Gili’aadin
loluuf na wajjin ni baataa?” jedhee Yehooshaafaaxin
gaafate. Yehooshaafaaxis, “Ani akkuma kee ti; sabni
koo akkuma saba keetii ti; fardeen koos akkuma
fardeen keetii ti” jedhee mooticha Israa’eliif deebise. 5
Yehooshaafaax garuu mootii Israa’eliin, “Duraan dursii
gorsa Waaqayyoo gaafadhu” jedhe. 6 Kanaafuu Mootichi
Israa’el raajota gara dhibba afur walitti qabee, “Ani
Raamooti Gili’aadin loluudhaaf ba’u moo dhiisu?” jedhee
ni gaafate. Isaanis, “Dhaqi; Gooftaan dabarsee harka
mootichaatti ishee kennaatii” jedhanii deebisaniif. 7
Yehooshaafaax immoo, “Akka nu waa isa gaafannuuf
raajiin Waaqayyoo tokko iyyuu as hin jiruu?” jedhee
gaafate. 8 Mootiin Israa’el immoo Yehooshaafaaxiin,
“Amma illee namichi nu karaa isaatiin Waaqayyoon
waa gaafachuu dandeenyu tokko jira; garuu sababii inni
yeroo hunda waa’ee koo waan hamaa malee waan gaarii
raajii hin dubbanneef ani isa nan jibba. Innis Miikaayaa
ilma Yimlaa ti” jedhe. Yehooshaafaax immoo deebisee,
“Mootichi akkas jechuu hin qabu” jedheen. 9 Kanaafuu
mootiin Israa’el qondaaltota isaa keessaa nama tokko
waamee, “Dhaqiitii Miikaayaa ilma Yimlaa sana dafii fidi”
jedheen. 10 Mootichi Israa’elii fi Yehooshaafaax mootiin
Yihuudaa uffata isaanii kan mootummaa uffatanii balbala
Samaariyaa seensisu bira oobdii keessa teessoo isaanii
irra tataa’anii raajonni hundi immoo fuula isaanii duratti
raajii dubbachaa turan. 11 Kana irratti Zedeqiyaan ilmi
Keni’aanaa gaanfawwan sibiilaa tolchee, “Waaqayyo,
‘Ati hamma isaan dhumanitti gaanfawwan kanneeniin
warra Sooriyaa ni wawwaraanta’ jedha” jedhee labse. 12
Raajonni kaan hundinuus waanuma kana raajan. Isaanis,
“Waaqayyo dabarsee harka mootichaatti ishee kennaatii,
Raamooti Gili’aadin lolii mo’adhu” jedhan. 13 Ergamaan
Miikaayaa waamuu dhaqe sunis, “Kunoo raajonni kaan
utuu gargar hin gorin milkaa’uu mootichaaf himaa jiru.
Maaloo dubbiin kees dubbii isaaniitiin tokko akka ta’uuf
atis waan tolaa dubbadhu” jedheen. 14 Miikaayaan garuu
deebisee, “Dhugaa Waaqayyo jiraataa, ani waanuma
Waaqni natti himu qofan isatti hima” jedhe. 15 Yommuu
inni achi ga’ettis mootichi, “Yaa Miikaayaa, nu Raamooti
Gili’aaditti duullu moo dhiisnu?” jedhee isa gaafate.
Miikiyaasis, “Waaqayyo dabarsee harka mootichaatti
ishee ni kennaatii waraanii mo’adhu” jedhee deebise.
16 Mootichi immoo, “Ani yeroo hammamin akka ati
dhugaa malee waan tokko illee natti hin himne maqaa
Waaqayyootiin si kakachiisa?” jedheen. 17 Kana irratti
Miikaayaan akkana jedhee deebise; “Ani Israa’eloota
hunda akkuma hoolota tiksee hin qabneetti gaara
irratti bittinnaa’an nan arge. Waaqayyos, ‘Sabni kun
gooftaa hin qabu. Tokkoon tokkoon isaanii nagaadhaan
mana isaaniitti haa deebi’an.’” 18 Mootiin Israa’elis
Yehooshaafaaxiin, “Ani akka inni waa’ee koo waan
hamaa malee waan gaarii tokko iyyuu hin raajne sitti
hin himnee?” jedhe. 19 Miikiyaas ittuma fufee akkana
jedhe; “Kanaafuu ati dubbii Waaqayyoo dhaga’i: Ani
utuu Waaqayyo teessoo isaa irra taa’ee ergamoonni
samii hundis mirgaa fi bitaa isaatiin naannoo isaa
dhadhaabatanuu nan arge. 20 Waaqayyos, ‘Eenyutu
akka inni dhaqee Raamooti Gili’aadin lolee achitti
du’uuf Ahaabin gowwoomsa?’ jedhe. “Inni tokko waan
tokko jedha; inni kaan immoo waan biraa jedha. 21
Dhuma irratti hafuurri tokko dhufee fuula Waaqayyoo
dura dhaabatee, ‘Anatu isa gowwoomsa’ jedhe. 22
“Waaqayyos, ‘Karaa kamiin isa gowwoomsita?’ jedhee
gaafate. “Innis, ‘Ani dhaqee afaan raajota isaa hunda
keessatti hafuura sobaa nan ta’a’ jedhe. “Waaqayyos,
‘Dhaqiitii isa dogoggorsi; ni milkooftaatii’ isaan jedheen.
23 “Kanaafuu Waaqayyo amma afaan raajota kee kanneen
hundaa keessa hafuura sobaa kaa’eera. Waaqayyo badiisa
sitti ajajeera.” 24 Kana irratti Zedeqiyaan ilmi Keni’aanaa
ol ba’ee Miikaayaa fuula keessa kabalee, “Hafuurri
Waaqayyoo yommuu sitti dubbachuuf na biraa ba’etti
karaa kam deeme?” jedhee gaafate. 25 Miikaayaanis,
“Ati gaafa dhokachuuf jettee gara kutaa manaa kan
gara keessaatti ol galtutti argita” jedhee deebiseef.
26 Kana irratti mootiin Israa’el akkana jedhee ajaje;
“Miikaayaa fuudhaatii gara Aamoon bulchaa magaalaa fi
gara Yoo’aash ilma mootichaatti geessaatii, 27 ‘Mootichi
akkana jedha: Hamma ani nagaan deebi’utti namicha
kana mana hidhaa keessa buusaa; buddeenaa fi bishaan
malees homaa hin kenninaafii’ jedhaan.” 28 Miikaayaan
immoo, “Yoo ati nagaan deebite, Waaqayyo karaa kootiin
hin dubbanne” jedheen. Ittuma fufees, “Yaa saboota,
isin hundi dubbii koo akeekkadhaa!” jedhe. 29 Kanaafuu
mootiin Israa’elii fi Yehooshaafaax mootiin Yihuudaa
Raamooti Gili’aaditti ol ba’an. 30 Mootiin Israa’el
Yehooshaafaaxiin, “Ani eenyummaa koo dhokfadheen
lola seena; ati garuu uffata mootummaa uffadhu” jedhe.
Kanaafuu mootiin Israa’el eenyummaa ofii isaa dhokfatee
lola seene. 31 Yeroo kanatti mootiin Sooriyaa ajajjoota
gaariiwwan isaa soddomii lamaaniin, “Mootii Israa’elitti
malee xinnaas ta’u guddaatti, nama tokkottuu lola
hin kaasinaa” jedhee ajaje. 32 Ajajjoonni gaariiwwanii
yommuu Yehooshaafaaxin arganitti, “Dhugumaan kun
mootii Israa’el” jedhanii yaadan. Kanaafuu isa rukutuuf
itti garagalan; garuu yommuu Yehooshaafaax guddisee
iyyetti, 33 ajajjoonni gaariiwwaniis akka inni mootii
Israa’el hin ta’in arganii isa ari’uu dhiisan. 34 Garuu
namichi tokko xiyya ofii isaa darbatee akkuma tasaa
uffata isaa kan sibiilaa gidduudhaan mooticha Israa’el
ni waraane. Mootichis ooftuu gaarii isaatiin, “Gaarii
naannessiitii lola keessaa na baasi; ani madaa’eeraatii”
jedhe. 35 Lolli sunis guyyaa guutuu ittuma cimee oole;
mootichis ol qabamee fuula isaa gara warra Sooriyaatti
deebifatee gaarii isaa keessa oole. Madaa isaa keessaas

dhiigni yaa'ee gaarii keessa lola'e; innis galgaluma sana
du'e. **36** Akkuma aduun dhiiteen iyyi, "Tokkoon tokkoon
namaa gara magaalaa ofii isaatti; tokkoon tokkoon
namaa gara biyya ofii isaatti!" jedhu tokko dhaga'ame.
37 Kanaafuu mootichi duunaan Samaariyaatti geeffame;
isaanis achitti isa awwaalan. **38** Isaanis haroo Samaariyaa
keessaa kan sagaagaltoonni itti dhiqachaa turan tokko
keessatti gaarii sana dhiqan; akkuma dubbiin Waaqayyoo
jedhee ture sana saroonni dhiiga isaa arraaban. **39**
Wantoonni bara mootummaa Ahaab keessa hojjetaman
biraa, wantoota inni hojjete hunda dabalatee, masaraa
mootummaa inni ijaaree ilka arbaatiin bareeche sun,
magaalaawwan inni dallaa dhagaa itti ijaare kitaaba
seenaa mootota Israa'el keessatti barreeffamaniiru
mitii? **40** Ahaabis abbootii isaa wajjin boqote. Ilmi isaa
Ahaaziyaa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **41** Yehooshaafaax
ilmi Aasaa, bara mootummaa Ahaab mooticha Israa'el
keessa waggaa afuraffaatti mootii Yihuudaa ta'e. **42**
Yehooshaafaax yeroo mootii ta'etti nama umuriin isaa
waggaa soddomii shan ture; innis Yerusaalem keessa
taa'ee waggaa digdamii shan ni bulche. Maqaan haadha
isaa Azuubaa ture; isheenis intala Shilhii turte. **43** Innis
waan hundumaan karuma abbaa isaa Aasaa irra deeme
malee isa irraa hin jal'anne; fuula Waaqayyoo durattis
waan qajeelaa hojjete. Ta'us iddoowwan sagadaa kanneen
gaarran irraa hin diigamne ture; namoonnis ittuma
fufanii achitti aarsaa dhi'eessaa, ixaanas aarsaa turan.
44 Yehooshaafaaxis mootii Israa'el wajjin nagaan jiraata
ture. **45** Wantoonni bara mootummaa Yehooshaafaax
keessa hojjetaman kaan, jabinni inni argisiisee fi haalli
inni itti lolaa ture kitaaba seenaa mootota Yihuudaa
keessatti barreeffamaniiru mitii? **46** Inni manneen
sagadaa dhiirota sagaagalanii kanneen bara mootummaa
abbaa isaa Aasaa keessa turan iyyuu biyyattii keessaa
ni balleesse. **47** Yeroo sanatti Edoom keessa mootiin
tokko iyyuu hin jiru ture; itti aanaa mootiitu biyya
bulchaa ture. **48** Yehooshaafaaxis warqee barbaacha
Oofiir dhaquuf jedhee dooniiwwan tolfate; dooniiwwan
sun garuu sababii Eziyoon Geberitti caccabaniif achi
dhaquu hin dandeenye. **49** Yeroo sana Ahaaziyaa ilmi
Ahaab Yehooshaafaaxiin, "Mee namoonni koo namoota
kee wajjin dooniin haa deeman" jedhe; Yehooshaafaax
garuu ni dide. **50** Ergasii Yehooshaafaax abbootii isaa
wajjin boqotee isaanuma biratti magaalaa abbaa isaa
magaalaa Daawit keessatti awwaalame. Yehooraam ilmi
isaas iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **51** Ahaaziyaan ilmi
Ahaab bara Yehooshaafaax mooticha Yihuudaa keessa
waggaa kudha torbaffaatti Samaariyaa keessatti mootii
Israa'el ta'e; innis waggaa lama Israa'elin bulche. **52**
Inni karaa abbaa isaatii fi haadha isaa irra akkasumas
karaa Yerobi'aam ilma Nebaat kan Israa'elin cubbuu
hojjechiise sanaa irra deemuudhaan fuula Waaqayyoo
duratti waan hamaa hojjete. **53** Innis akkuma abbaan
isaa godhe sana Ba'aalin tajaajiluu fi waaqeffachuudhaan
Waaqayyo Waaqa Israa'el dheekkamsaaf kakaase.

2 Mootota

1 Erga Ahaab du'ee booddee Mo'aab Israa'elitti fincile.
2 Ahaaziyaanis qaawwa darbii mana isaa kan
Samaariyaa keessaan kufee miidhamee ture. Kanaafuu
inni, "Akka ani miidhaa kana irraa fayyuu fi fayyuu
baachuu koo beekuuf dhaqaatii Ba'aal Zebuul waaqicha
Eqroon sana naaf gaafadhaa" jedhee ergamoota erge.
3 Ergamaan Waaqayyoo garuu Eeliyaas namicha gosa
Tishbii sanaan akkana jedhe; "Ka'iitii gara ergamoota
mooticha Samaariyaa sanaatti ol ba'iitii akkana jedhii
isaan gaafadhu; 'Wanni isin Ba'aal Zebuul waaqicha
Eqroon sana gorsa gaafachuu dhaqxaniif Israa'el keessaa
Waaqni dhabameetii?' **4** Kanaafuu Waaqayyo, 'Ati siree
amma irra ciiftu kana irraa hin kaatu. Ati dhugumaan
ni duuta!' jedha." Kana irratti Eeliyaas ka'ee deeme. **5**
Mootichis yommuu ergamoonni gara isaatti deebi'anitti,
"Isin maaliif deebitan?" jedhee isaan gaafate. **6** Isaanis
akkana jedhanii deebisan; "Namicha tokkotu karaatti
nutti dhufee, 'Gara mooticha isin erge sanaatti deebi'aatii
akkana jedhaanii' nuun jedhe; 'Waaqayyo akkana jedha:
Wanni ati Ba'aal Zebuul waaqicha Eqroon sana gorsa
gaafachuuf namoota ergituuf Israa'el keessaa Waaqni
dhabameetii? Kanaafuu ati siree irra ciiftu kana irraa hin
kaatu. Ati dhugumaan ni duuta!'" **7** Mootichi, "Namichi
karaatti isinitti dhufee waan kana isinitti hime sun nama
akkamii ti?" jedhee isaan gaafate. **8** Isaanis, "Inni nama
uffata rifeensa irraa hojjetame uffatee sabbata gogaa
mudhii isaatti hidhatu tokkoo dha" jedhanii deebisaniif.
Mootichis, "Inni Eeliyaas namicha Tishbii sanaa dha"
jedhe. **9** Kana irratti mootichi ajajaa waraanaa tokko
namoota shantama wajjin Eeliyaasitti erge. Ajajaan sunis
fiixee gaara inni irra taa'aa ture tokkootti Eeliyaasitti
ol ba'ee, "Yaa nama Waaqaa, mootichi 'Gad kottu!' siin
jedha" jedheen. **10** Eeliyaas immoo ajajaa sanaan, "Yoo
ani nama Waaqaa ta'e, ibiddi samii irraa gad bu'ee si'ii
fi namoota kee shantamman haa fixu!" jedhe. Ergasii
ibiddi samii irraa gad bu'ee ajajaa sanaa fi namoota
isaa hunda fixe. **11** Kana irratti mootichi amma illee
ajajaa biraa namoota shantama wajjin Eeliyaasitti erge.
Ajajaan sunis, "Yaa nama Waaqaa, mootichi, 'Dafii gad
bu'iitii kottu!' siin jedha" jedheen. **12** Eeliyaas garuu,
"Yoo ani nama Waaqaa ta'e, ibiddi samii irraa gad bu'ee
si'ii fi namoota kee shantammanuu haa fixu!" jedhee
deebiseef. Ibiddi Waaqaas samii irraa gad bu'ee isaa
fi namoota isaa shantammanuu ni fixe. **13** Kanaafuu
mootichi ammas ajajaa sadaffaa namoota shantama
wajjin ni erge. Ajajaan sadaffaan kun ol ba'ee jilba ofii
isaatiin Eeliyaas duratti jilbeenfatee akkana jedhee isa
ni kadhate; "Yaa nama Waaqaa, maaloo lubbuun koo
fi lubbuun garboota kee shantamman kanneenii gatii
hin dhabin! **14** Kunoo, ibiddi samii irraa gad bu'ee
ajajjuuwwan duraa lamaanii fi namoota isaanii hunda
fixeera. Amma garuu lubbuun koo fuula kee duratti gatii
haa qabaattu!" **15** Ergamaan Waaqayyoos Eeliyaasiin, "Isa
wajjin gad bu'i; isa hin sodaatin" jedhe. Kanaafuu Eeliyaas
ka'ee isa wajjin gara mootichaatti gad bu'e. **16** Innis
akkana jedhee mootichatti hime; "Waaqayyo akkana
jedha: Wanni ati Ba'aal Zebuul waaqicha Eqroon gorsa
gaafachuudhaaf ergamoota ergiteef Israa'el keessaa
Waaqni gorsa gaafatamu dhabameetii? Ati sababii waan
kana hojjetteef siree irra ciiftu kana irraa hin kaatu.
Ati dhugumaan ni duuta!" **17** Kanaafuu inni akkuma
dubbii Waaqayyoo kan Eeliyaas dubbate sanaatti du'e.
Sababii Ahaaziyaan ilma hin qabneef obboleessi isaa
Yehooraam iddoo isaa bu'ee mootii ta'e; kunis bara
Yehooraam ilmi Yehooshaafaax mootii Yihuudaa ture
keessa waggaa lammaffaatti ta'e. **18** Wantoonni bara
mootummaa Ahaaziyaa keessa hojjetaman kan biraa
hundii fi wanti inni hojjete kitaaba seenaa mootota
Israa'el keessatti barreeffamaniiru mitii?

2 Yeroo Waaqayyo bubbeedhaan Eeliyaasin gara
Samiitti ol fudhachuu ga'etti Eeliyaasii fi Elsaa'i
Gilgaalii ka'anii karaa deemaa turan. **2** Eeliyaasis
Elsaa'iin, "Ati asuma turi; Waaqayyo Beet'eelitti na
ergeeraatii" jedhe. Elsaa'i garuu, "Dhugaa Waaqayyo
jiraataa, ani lubbuu keetiin nan kakadha; ani gad si hin
dhiisu" jedheen. Kanaafuu isaan Beet'eelitti gad bu'an.
3 Ergasiis waldaan raajotaa kanneen Beet'eel turan gara
Elsaa'i dhufanii, "Ati akka Waaqayyo har'a gooftaa kee si
biraa fudhachuuf jiru beektaa?" jedhanii ni gaafatan.
Elsaa'i immoo, "Eeyyee, ani nan beeka; garuu isin waa'ee
isaa hin dubbatinaa" jedheen. **4** Eeliyaasis "Yaa Elsaa'i,
ati asuma turi; Waaqayyo gara Yerikootti na ergeeraatii"
jedheen. Innis, "Dhugaa Waaqayyo jiraataa, ani lubbuu
keetiin nan kakadha; ani gad si hin dhiisu" jedheen.
Kanaafuu isaan gara Yerikoo deeman. **5** Waldaan raajotaa
kanneen Yerikoo turan sun gara Elsaa'i dhufanii, "Ati
akka Waaqayyo har'a gooftaa kee si biraa fudhachuuf
jiru beektaa?" jedhanii gaafatan. Innis, "Eeyyee nan
beeka; isin garuu waa'ee isaa hin dubbatinaa" jedheen.
6 Eeliyaasis, "Ati asuma turi; Waaqayyo Yordaanositti na
ergeeraatii" jedheen. Innis, "Dhugaa Waaqayyo jiraataa,
ani lubbuu keetiin nan kakadha; ani gad si hin dhiisu"
jedheen. Kanaafuu isaan lamaanuu ka'anii deeman.
7 Isaanis Yordaanos bira dhaabatan; waldaa raajotaa
keessaa namoonni shantamni dhaqanii irraa fagaatanii
fuula isaanii dura dhadhaabatan. **8** Eeliyaasis kaabbaa
isaa of irraa baasee dadachaasee ittiin bishaan dha'e.
Bishaan sunis mirgaa fi bitaatti gargar qoodame; isaan
lamaanuu lafa gogaa irra ce'an. **9** Eeliyaasis erga ce'anii
booddee Elsaa'iin, "Mee waan ani utuu si biraa hin
fudhatamin siif gochuu danda'u natti himi" jedhe. Elsaa'i
immoo, "Hafuurri kee dachaadhaan narra haa bu'u"
jedhee deebiseef. **10** Eeliyaas immoo, "Ati waan rakkisaa
kadhatte; ta'us yoo ati yeroo ani si biraa fudhatamutti na
argite, hafuurri kun kan kee ta'a; yoo kanaa achi kan kee
hin ta'u" jedheen. **11** Utuma isaan haasa'aa deemanuu
gaariin ibiddaa tokkoo fi fardeen ibiddaa akkuma tasaa
mul'atanii isaan lamaan gargari baasan; Eeliyaasis
bubbeedhaan samiitti ol fudhatame. **12** Elsaa'i waan kana
argee, "Yaa abbaa koo! Yaa abbaa koo! Gaariiwwanii fi
abbootii farda Israa'el!" jedhee sagalee ol fudhatee iyye.
Elsaa'i ergasii deebi'ee isa hin argine. Innis uffata isaa
qabee iddoo lamatti gargar tarsaase. **13** Innis kaabbaa
Eeliyaas irraa bu'e sana fuudhee deebi'ee qarqara laga

Yordaanos dhaabate. **14** Ergasii kaabbaa Eeliyaas irraa
bu'e sana fudhatee ittiin bishaan dha'ee, "Waaqayyo
Waaqni Eeliyaas sun amma eessa jira?" jedhee gaafate.
Yommuu inni dha'etti bishaan sun mirgaa fi bitaatti
gargari qoodame; Elsaa'is ni ce'e. **15** Waldaan raajotaa
kanneen Yerikoodhaa dhufanii waan kana ilaalaa turan,
"Hafuurri Eeliyaas Elsaa'i irra bu'uutti jira" jedhan.
Isaanis isa simachuudhaaf dhaqanii fuula isaa duratti
lafatti gombifaman. **16** Akkanas jedhaniin; "Kunoo,
nu tajaajiltoonni kee namoota ciccimoo shantama of
biraa qabna. Isaan dhaqanii gooftaa kee haa barbaadan.
Hafuurri Waaqayyoo ol isa fuudhee tulluu wayii irra
yookaan sulula wayii keessa isa buuse ta'aatii." Elsaa'i
immoo, "Akkas miti; isaan hin erginaa" jedhee deebise. **17**
Isaan garuu hamma inni isaan jalaa diduu qaana'utti isa
dirqisiisan. Kana irratti inni, "Isaan ergaa" jedhe. Isaanis
nama shantama ni ergan; namoonni sunis bultii sadii
barbaadanii isa dhaban. **18** Isaanis utuma inni Yerikoo
jiruu deebi'anii gara isaa dhufan; innis, "Ani hin deeminaa
isiniin hin jennee?" jedheen. **19** Namoonni magaalaa
sanaa Elsaa'iin, "Kunoo yaa gooftaa keenya, akkuma
ati argitu kana haalli magaalaa kanaa namatti tola;
garuu bishaan ishee faalamaa dha; lafti ishees midhaan
hin baaftu" jedhan. **20** Innis, "Mee waciitii haaraa naa
fidaatii soogidda itti naqaa" jedheen. Kanaafuu isaan
waciitii sana itti fidan. **21** Innis gara burqaatti gad
bu'ee, soogidda sana itti naqee akkana jedhe; "Waaqayyo
akkana jedha; 'Ani bishaan kana fayyiseera. Bishaan kun
lammata du'a hin fidu yookaan maseenummaa biyyatti
hin fidu.'" **22** Bishaan sunis akkuma dubbii Elsaa'i
dubbate sanaatti hamma ammaatti fayyeera. **23** Ergasii
Elsaa'i ka'ee Beet'eel dhaqe. Utuma inni karaa deemuu
ijoolleen tokko magaalaa keessaa yaatee, "Namicha
mataa moluu nana deemi asii! Namicha mataa moluu
nana deemi asii!" jedhanii itti qoosan. **24** Inni of irra
garagalee isaan mil'atee maqaa Waaqayyootiin isaan
abaare. Yommus amaakenni lama bosona keessaa ba'anii
ijoollee sana keessaa afurtamii lama cicciranii fixan. **25**
Elsaa'is ittuma fufee gara Tulluu Qarmeloos dhaqe; achii
ka'ees Samaariyaatti deebi'e.

3 Yehooraam ilmi Ahaab bara Yehooshaafaax mooticha
Yihuudaa keessa waggaa kudha saddeettaffaatti
Samaariyaa keessatti mootii Israa'el ta'ee waggaa kudha
lama bulche. **2** Yehooraam fuula Waaqayyoo duratti waan
hamaa hojjete; garuu akka abbaa fi haati isaa hojjetan
sana miti. Inni siidaa Ba'aal kan abbaan isaa hojjechiise
sana balleesseeraatii. **3** Ta'us cubbuu Yerobi'aam ilma
Nebaat kan inni saba Israa'el hojjechiise sana cimsee
qabate malee irraa hin deebine. **4** Yeroo kanatti
Meeshaan mootichi Mo'aab hoolota horsiisa ture; inni
waggaa waggaatti xobbaallaa hoolaa kuma dhibba tokkoo
fi rifeensa korbeeyyii hoolaa kuma dhibba tokko mootii
Israa'eliif gibira kenna ture. **5** Erga Ahaab du'ee garuu
mootichi Mo'aab mootii Israa'elitti ni fincile. **6** Kanaafuu
yeroo sanatti Yehooraam mootichi Samaariyaadhaa
ka'ee saba Israa'el hunda duulaaf hiriirse. **7** Innis,
"Mootiin Mo'aab natti fincileera; Mo'aabin loluudhaaf
ati na wajjin ni baataa?" jedhee Yehooshaafaax mooticha
Yihuudaatti ergaa ergate. Yehooshaafaaxis, "Ani si wajjin
nan ba'a; ani akkuma kee ti; sabni koos akkuma saba
keetii ti; fardeen koos akkuma fardeen keetii ti" jedhee
deebiseef. **8** Innis, "Karaa kamiin yaana?" jedhee gaafate.
Yehooraam immoo, "Karaa Gammoojjii Edoomiitiin"
jedhee deebiseef. **9** Kanaafuu mootiin Israa'el mootii
Yihuudaatii fi mootii Edoom wajjin ka'ee qajeele. Erga
guyyaa torba irra nanaanna'anii booddee loltoonni sun
ofii isaaniitiif yookaan horii isaaniitiif bishaan tokko illee
hin qaban ture. **10** Kana irratti mootiin Israa'el, "Wayyoo
kaa! Waaqayyo nu mootota sadanuu dabarsee mootii
Mo'aabitti kennuudhaaf walitti nu waamee?" jedhee
iyye. **11** Yehooshaafaax garuu, "Raajiin Waaqayyoo
kan nu karaa isaatiin Waaqayyoon waa gaafannu tokko
iyyuu as hin jiruu?" jedhee gaafate. Qondaalli mootii
Israa'el tokkos, "Elsaa'i ilmi Shaafaax as jira. Inni
Eeliyaasiif bishaan harkaa buusa ture" jedhee deebise.
12 Yehooshaafaaxis, "Dubbiin Waaqayyoo isa bira jira"
jedhe. Kanaafuu mootiin Israa'el, Yehooshaafaaxii fi
mootiin Edoom gara Elsaa'itti gad bu'an. **13** Elsaa'i
mootii Israa'eliin, "Nu maal wal irraa qabna? Ati gara
raajota abbaa keetiitii fi gara raajota haadha keetii
dhaqi" jedhe. Mootiin Israa'el, "Akkas miti; Waaqayyo
nu mootota sadanuu dabarsee Mo'aabitti kennuudhaaf
walitti nu waameeraatii" jedhee deebise. **14** Elsaa'i
immoo akkana jedhee deebise; "Dhugaa Waaqayyoo
Waan Hunda Danda'u kan ani isa tajaajilu sanaa; ani utuu
Yehooshaafaax mooticha Yihuudaatiif ulfina kennuu
baadhee silaa garagalee si hin ilaalu yookaan wayittuu si
hin hedun ture. **15** Amma garuu nama baganaa taphatu
tokko naa fidaa." Utuma namichi sun baganaa taphachaa
jiruu harki Waaqayyoo Elsaa'i irra bu'e; **16** innis akkana
jedhe; "Waaqayyo akkana jedha: Sulula kana keessatti
boolla hedduu qotaa. **17** Waaqayyo akkana jedhaatii:
Isin bubbee yookaan bokkaa hin argitan; ta'us sululli
kun bishaaniin guutama; isin, loon keessanii fi horiin
keessan kaan ni dhugdu. **18** Wanni kun fuula Waaqayyoo
duratti waan salphaa dha; inni Mo'aabinis dabarsee
harka keessanitti ni kenna. **19** Isin magaalaa dallaan itti
ijaarame hundaa fi magaalaawwan hunda ni mo'attu.
Muka gaarii hunda ni murtu; burqaa hunda gogsitanii
lafa qotiisaa gaarii hunda dhagaan balleessitu." **20**
Guyyaa itti aanu ganama gara sa'aatii aarsaan itti
dhi'eeffamuutti kunoo karaa Edoomiin bishaan gad ni
dhangala'e! Biyyi sunis bishaaniin guutamte. **21** Yeroo
kanatti Mo'aabonni hundi akka mootonni sun isaan loluu
dhufan dhaga'an; kanaafuu dargaggeessas ta'u jaarsi mi'a
lolaa baachuu danda'u hundi walitti waamamee daangaa
irratti walitti qabame. **22** Yommuu isaan ganama barii
ka'anitti biiftuun bishaan sana irratti ba'aa turte. Bishaan
sunis Mo'aabota gama jiranitti akkuma dhiigaa diimatee
mul'ate. **23** Isaanis, "Wanni sun dhiiga! Mootonni sun
wal lolanii wal fixuun isaanii hin oolu. Kanaafuu yaa
Mo'aab boojuudhaaf ka'i!" jedhan. **24** Garuu yeroo
Mo'aabonni qubata Israa'el ga'anitti, Israa'eloonni itti
ka'anii lolan; jarri sunis ni baqatan. Israa'eloonnis
biyya sana weeraranii Mo'aabota gogorra'an. **25** Isaanis
akkasiin magaalaawwan balleessan; tokkoon tokkoon
namaas lafa qotiisaa gaggaarii hunda irratti dhagaa
darbatee lafti qotiisaa sun dhagaadhaan guutame. Isaan

burqaawwan hunda gogsanii muka gaggaarii hunda
ciran. Qiir Hareesheti qofatu dhagaa ishee wajjin hafe;
ta'us namoonni furrisaa qaban marsanii ishee dha'an. **26**
Mootiin Mo'aab yommuu akka lolli isatti jabaate argetti
mooticha Edoomitti cabsee seenuuf namoota goraadee
hidhatan dhibba torba fudhatee qajeele; jarri garuu hin
dandeenye. **27** Innis ilma isaa hangafa kan iddoo isaa
bu'ee mootii ta'uuf jiru fudhatee dallaa magaalaa sanaa
irratti aarsaa gubamu godhee dhi'eesse. Dheekkamsi
guddaanis Israa'elitti dhufe. Isaanis dugda duubatti
deebi'anii biyya isaaniitti ni galan.

4 Niitiin namicha ilmaan raajotaa keessaa tokko ta'e
tokkoo sagalee ol fudhattee Elsaa'iin akkana jette;
"Dhirsi koo garbichi kee du'eera; akka inni Waaqayyoon
sodaachaa ture atuu ni beekta. Namichi liqii isa irraa
qabu tokko garuu amma ilmaan koo lamaan fudhatee
garboomfachuuf dhufaa jira." **2** Elsaa'is, "Ani akkamittin
si gargaaruu danda'a? Mee natti himi; mana kee keessaa
maal qabdaa?" jedheen. Isheenis, "Garbittiin kee zayitii
xinnoo tokko malee homaa manaa hin qabdu" jettee
deebifte. **3** Elsaa'i akkana jedheen; "Dhaqiitii warra
ollaa keetii hunda okkotee duwwaa hedduu kadhadhu.
Muraasa hin kadhatin. **4** Ergasii ol galiitii ofii keetii
fi ilmaan keetti balbala cufi. Okkotee hundatti zayitii
naqiitii yommuu tokkoon tokkoon isaa guutamutti jalaa
hiiqsi." **5** Isheenis isa biraa deemtee ofii isheettii fi
ilmaan isheetti balbala cufte. Ilmaan ishee okkotee gara
isheetti fidan; isheen immoo zayitii itti naqaa turte.
6 Okkoteen hundi guutamnaan isheen ilma isheetiin,
"kan biraa naaf fidi" jette. Inni immoo, "Okkoteen tokko
iyyuu hin hafne" jedhee deebiseef. Kana irratti zayitiin
sun yaa'uu dhiise. **7** Isheen dhaqxee nama Waaqaa
sanatti himte; innis, "Dhaqii zayitii sana gurguriitii liqii
kee baafadhu. Atii fi ilmaan kee waan hafeen jiraachuu
ni dandeessu" jedhe. **8** Gaaf tokko Elsaa'i ka'ee Suunam
dhaqe. Dubartiin soorettiin tokko achi jiraatti turte;
isheenis akka inni goree waa nyaatuuf Elsaa'i kadhatte.
Kanaafuu inni yeroo karaa sanaan darbu hunda goree
waa nyaata ture. **9** Isheenis dhirsa isheetiin akkana jette;
"Ani namichi yeroo hunda karaa keenyaan darbu kun
qulqulluu nama Waaqaa akka ta'e nan beeka. **10** Kottu
mee bantii manaa irratti kutaa xinnaa tokko ijaarree
siree fi minjaala, barcumaa fi ibsaa achi keessa haa
keenyuuf. Ergasiis inni yeroo nu bira dhufu hunda achi
jiraachuu danda'a." **11** Elsaa'is gaaf tokko dhufee ol
ba'ee kutaa isaa sana keessa ciise. **12** Innis tajaajilaa isaa
Gehaaziin, "Mee dubartii Suunam sana as waami" jedhe.
Gehaaz ishee waamnaan isheen dhuftee fuula Elsaa'i
dura dhaabatte. **13** Elsaa'i immoo akkana isaan jedhe;
"'Ati nuuf jettee baay'ee dadhabdeerta. Amma maal
siif haa godhu? Iddoo kee buunee mootichatti yookaan
ajajaa loltootaatti siif dubbannuu?' jedhii isheetti himi."
Ishee immoo, "Ani saba koo gidduun jiraadha" jettee
deebifte. **14** Elsaa'is, "Maaltu isheef godhamuu danda'a?"
jedhee gaafate. Gehaaz immoo, "Isheen ilma hin qabdu;
dhirsi ishees dulloomee jira" jedheen. **15** Elsaa'is, "Ishee
waami" jedheen. Kanaafuu inni ishee waame; isheenis
balbala dura dhaabatte. **16** Elsaa'i, "Ati waggaa dhufu
keessa yeroo kanatti ilma ni hammatta" jedheen. Isheen
immoo, "Akkas miti yaa gooftaa koo; yaa nama Waaqaa,
ati garbittii kee hin gowwoomsin!" jette. **17** Dubartiin
sun garuu ni ulfoofte; akkuma Elsaa'i isheetti hime
sanatti waggaa itti aanu keessa yeruma sanatti ilma
deesse. **18** Mucaan sunis ni guddate; innis gaaf tokko
gara warra midhaan haamanii abbaa isaa bira dhaqe.
19 Innis abbaa isaatiin, "Mataa koo! Mataa koo!" jedhe.
Abbaan isaa immoo hojjetaa tokkoon, "Baadhuutii gara
haadha isaatti isa geessi" jedhe. **20** Erga hojjetaan sun
fuudhee gara haadha isaati isa geessee booddee mucaan
sun hamma saafaatti gudeeda haadha isaa irra taa'ee
ergasii immoo ni du'e. **21** Isheen ol baatee siree nama
Waaqaa sanaa irra isa ciibsite; mana itti cuftees kaatee
biraa deemte. **22** Isheen dhirsa ishee waamtee, "Mee
akka ani dafee gara nama Waaqaa dhaqee deebi'uuf
hojjetaa tokkoo fi harree tokko naaf ergi" jetteen. **23** Inni
immoo, "Har'a ayyaana baatii miti yookaan Sanbata miti.
Ati maaliif har'a gara isaa dhaqxa ree?" jedheen. Isheen,
"Nagumaafin dhaqa" jette. **24** Isheenis harree ishee irra
kooraa kaa'attee hojjetaa isheetiin, "Karaa qabadhu; yoo
ani sitti hime malee anaaf jettee suuta hin deemsisin"
jette. **25** Kanaafuu isheen kaatee gara Tulluu Qarmeloos
nama Waaqaa sana bira dhaqxe. Namni Waaqaa sun
fagootti ishee arginaan tajaajilaa isaa Gehaaziin akkana
jedhe; "Ilaa! Dubartiin Suunam sun kuunnoo ti! **26** Fiigii
ishee simadhuutii, 'Ati fayyumaa? Dhirsi kee fayyumaa?
Mucaan kee fayyumaa?' jedhii gaafadhu." Isheenis,
"Wanni hundinuu naguma" jettee deebifte. **27** Isheen
yommuu tulluu sana irratti nama Waaqaa sana bira
geessetti, jabeessitee miilla isaa qabatte. Gehaaz immoo
gad dhiisisuuf dhufe; namni Waaqaa sun garuu, "Ishee
hin tuqin! Isheen gadda guddaa keessa jirti; Waaqayyo
garuu waan kana na dhokse; nattis hin himne" jedhe. **28**
Isheenis, "Yaa gooftaa koo ani ilma si kadhadheeraa?
Ani, 'Na hin gowwoomsin' siin hin jennee?" jetteen. **29**
Kana irratti Elsaa'i Gehaaziin akkana jedhe; "Sabbataan
mudhii kee hidhadhuutii, ulee koo harkatti qabadhuutii
fiigi. Nama karaatti argite tokko illee hin dubbisin; yoo
namni kam iyyuu si dubbise deebii hin kenniniif; ulee
koos fuula mucaa sanaa irra kaa'i." **30** Haati daa'ima
sanaa garuu, "Dhugaa Waaqayyo jiraataa, ani lubbuu
keetiin nan kakadha; ani si dhiisee hin deemu" jette.
Kanaafuu inni ka'ee ishee duukaa bu'e. **31** Gehaaz
isaan dura darbee ulee sana fuula mucaa irra kaa'e;
garuu sagaleen yookaan mallattoon tokko iyyuu hin
turre. Kanaaf Gehaaz gara Elsaa'itti deebi'ee, "Mucaan
hin dammaqne" jedhee itti hime. **32** Yommuu Elsaa'i
mana ga'etti mucaan sun du'ee siree isaa irra ciisaa
ture. **33** Elsaa'is ol seenee, ofii fi mucaatti balbala cufee
Waaqayyoon kadhate. **34** Ergasiis siree yaabbatee, afaan
isaa afaan mucaa irra, ija isaa ija mucaa irra, harka isaa
harka mucaa irra kaa'ee mucicha irra ciise. Akkuma
inni mucaa sana irratti diriireen dhagni mucaa ho'uu
jalqabe. **35** Elsaa'i achi garagalee mana keessa asii fi
achi nanaanna'ee amma illee siree yaabbatee mucaa
irratti diriire. Mucaan sunis yeroo torba haxxifatee
ija banate. **36** Elsaa'is Gehaazin waamee, "Dubartii
Suunam sana as waami" jedhe. Innis ishee waame. Elsaa'i
yommuu isheen gara isaa dhuftetti, "Kunoo mucaa kee

fudhadhu" jedheen. **37** Isheen ol seentee, miilla isaa
irratti kuftee addaan lafatti gombifamte. Ergasiis mucaa
ishee fudhattee gad baate. **38** Elsaa'is ka'ee Gilgaalitti
deebi'e; yeroo sanatti biyya sana keessa beelatu ture.
Innis utuu waldaan raajotaa fuula isaa dura taa'aa
jiranii tajaajilaa isaatiin, "Okkotee guddicha ibiddaa
irra kaa'iitii namoota kanaaf ittoo bilcheessi" jedhe. **39**
Isaan keessaa namni tokko raafuu funaannachuuf gad
ba'ee wayinii bosonaa tokko arge. Wayinii bosonaa sana
irraa wiillee ciree dachaa uffata isaa guuttate. Yeroo
deebi'ettis buqqee sana murmuree okkotee ittoo sanatti
naqe. Namni tokko iyyuu waan sana hin beeku tureetii.
40 Ittoon sunis jaraaf dhi'eeffame; isaan garuu akkuma
nyaachuu jalqabaniin, "Yaa nama Waaqaa, okkotee kana
keessa du'atu jira!" jedhanii iyyan. Isaanis ittoo sana
nyaachuu hin dandeenye. **41** Elsaa'i, "Daakuu wayii
naa fidaa" jedhe. Daakuu sanas okkoteetti naqee, "Akka
nyaataniif namootaaf dhi'eessaa" jedhe. Ergasii wanni
nama miidhu tokko iyyuu okkotee sana keessatti hin
argamne. **42** Namichi tokko buddeena garbuu kan
mataa midhaan bilchaatee irraa tolfame digdamaa fi
asheetii midhaanii nama Waaqaa sanaaf fidee Ba'aal
Shaaliishaadhaa dhufe. Elsaa'is, "Akka isaan nyaataniif
namootaaf kenni" jedhe. **43** Tajaajilaan isaa immoo,
"Ani akkamiinan waan kana nama dhibba tokko duratti
dhi'eessuu danda'a?" jedhee gaafate. Elsaa'i garuu, "Akka
isaan nyaataniif namootaaf kenni. Waaqayyo akkana
jedhaatii; 'Isaan nyaatanii hambaa illee ni qabaatu'"
jedhee deebise. **44** Innis fuudhee isaan duratti dhi'eesse;
isaanis akkuma dubbii Waaqayyoo sanaatti nyaatanii
hambaa hambisan.

5 Na'amaan ajajaa loltoota mooticha Sooriyaa ture.
Sababii Waaqayyo karaa isaatiin warra Sooriyaatiif
moo'icha kenneef inni fuula gooftaa isaa duratti nama
guddaa akka malee ulfina qabu ture. Inni loltuu jagna;
garuu lamxii qaba ture. **2** Bara sana keessa tuunni loltoota
Sooriyaa dhaqee intala dargaggeettii gosa Israa'el tokko
booji'e; isheenis niitii Na'amaan tajaajilaa turte. **3**
Isheenis giiftii isheetiin, "Gooftaan koo utuu raajicha
Samaariyaa jiru sana bira dhaqee silaa inni lamxii sana
irraa isa fayyisa ture!" jette. **4** Na'amaan dhaqee waan
intalli Israa'el jetteen sana gooftaa isaatti ni hime. **5**
Mootiin Sooriyaas, "Waan fedhe illee taanaan ati dhaqi;
ani mootii Israa'elitti xalayaa nan barreessaatii" jedhee
deebiseef. Kanaafuu Na'amaan meetii taalaantii kudhan,
warqee saqilii kuma ja'aa fi uffata irraa jalaa kudhan
fudhatee qajeele. **6** Xalayaan inni mootii Israa'elitti
geesse sun akkana jedha; "Ani akka ati lamxii irraa isa
fayyiftuuf xalayaa kana wajjin tajaajilaa koo Na'amaanin
sitti ergeera." **7** Mootiin Israa'elis akkuma xalayaa
sana dubbiseen uffata ofii tarsaasee akkana jedhe; "Ani
Waaqaa? Ani nama ajjeesuu fi deebisee jiraachisuu
nan danda'aa? Namichi kun maaliif akka lamxiin isaa
fayyuuf nama natti erga? Mee akka inni lola natti kaasuu
barbaadu ilaalaa!" **8** Elsaa'i namni Waaqaa sun akka
mootiin Israa'el uffata isaa tarsaase dhageenyaan ergaa
itti ergee, "Ati maaliif uffata kee tarsaafte? Namicha
sana natti ergi; innis akka Israa'el keessa raajiin jiru ni
beekaatii" jedheen. **9** Kanaafuu Na'amaan fardeen isaatii
fi gaariiwwan isaa fudhatee dhaqee balbala mana Elsaa'i
dura dhaabate. **10** Elsaa'i immoo, "Dhaqii Yordaanos
keessatti yeroo torba dhiqadhu; foon kee fayyee akka
duraatti siif deebi'a; atis ni qulqullooftaa" jedhee nama
itti erge. **11** Na'amaan garuu aariidhaan ka'ee biraa
deemee akkana jedhe; "Ani waan inni dhugumaan gara
koo dhufee dhaabatee maqaa Waaqayyo Waaqa isaa
waamee iddoo sana irra harka isaa qabee lamxii koo
fayyisun se'e. **12** Abaanaa fi Faarfaan lageen Damaasqoo
sun bishaanota Israa'el keessaa kam iyyuu hin caalanii?
Ani isaan keessatti dhiqadhee fayyuu hin danda'u
turee?" Kanaafuu inni akka malee aaree of irra garagalee
deeme. **13** Tajaajiltoonni Na'amaanis gara isaa dhaqanii,
"Yaa abbaa ko, ati utuu raajiin kun waan guddaa
tokko hojjedhu siin jedhee ni hojjetta mitii? Yoo inni,
'Dhiqadhuutii qulqullaa'i' siin jedhe immoo hammam
caalchiftee hin hojjettu ree?" jedhaniin. **14** Kanaafuu inni
dhaqee akkuma namni Waaqaa sun jedheenitti yeroo
torba Yordaanos keessa seenee ba'e; dhagni isaas fayyee
akkuma duraatti deebi'eefii akkuma dhagna mucaa
xinnaa tokkootti qulqullaa'eef. **15** Ergasii Na'amaanii fi
tajaajiltoonni isaa hundi gara nama Waaqaa sanaatti
deebi'an. Ni'imaanis fuula isaa dura dhaabatee, "Ani akka
Israa'el keessa malee addunyaa guutuu keessa Waaqni
hin jirre amma beekeera. Kanaafuu maaloo garbicha
kee irraa kennaa tokko fudhadhu" jedhe. **16** Raajiin sun
immoo, "Dhugaa Waaqayyo jiraataa ani isa tajaajiluu
sanaa, ani waan tokko illee sirraa hin fudhadhu" jedhee
deebise. Yoo Na'amaan cimsee isa kadhate iyyuu inni
fudhachuu dide. **17** Kana irratti Na'amaan akkana
jedheen; "Yoo fudhachuu baatte immoo, maaloo akka
biyyoon gaangoo lamaa ana garbicha keetiif kennamu
ajaji; garbichi kee si'achi deebi'ee Waaqayyoof malee
waaqota tolfamoo biraatiif aarsaa gubamuu fi qalma
hin dhi'eessuutii. **18** Garuu Waaqayyo waan tokkicha
kana garbicha keetiif haa dhiisu: Gooftaan koo yommuu
achitti sagaduuf mana qulqullummaa Rimoon seenutti
natti irkata; anis yommuu inni sagadutti nan sagada;
Waaqayyo waan kana ana garbicha keetiif haa dhiisu."
19 Eelisaa'is, "Nagaan deemi" jedheen. Erga Na'amaan
xinnoo achi fagaatee booddee, **20** Gehaaz tajaajilaan
Elsaa'i nama Waaqaa sanaa akkana ofiin jedhe; "Gooftaan
koo utuu kennaa inni fide sana irraa hin fudhatin
Na'amaan namicha warra Arraam kana akkasumatti
gad lakkise. Dhugaa Waaqayyo jiraataa, ani isa faana
fiigeen waa irraa fudhadha." **21** Kanaafuu Gehaaz dafee
Ni'imaan duukaa bu'e. Na'amaanis yommuu akka inni
gara isaatti fiigaa jiru argetti isa simachuudhaaf gaarii
irraa bu'ee, "Wanni hundi nagumaa?" jedhee isa gaafate.
22 Gehaazis akkana jedhee deebiseef; "Wanni hundinuu
naguma. Gooftaan koo, 'Kunoo ammuma waldaa raajotaa
keessaa dargaggoonni lama biyya gaaraa Efreem irraa
natti dhufaniiru. Maaloo meetii taalaantii tokkoo fi
uffata irraa jalaa lama kenniif' akkan siin jedhuuf
na erge." **23** Na'amaan immoo Gehaaziin, "Akkuma
fedhe illee ta'u taalaantii lama fudhadhu" jedhe. Innis
akka Gehaaz waan sana fudhatuuf cimsee isa kadhate;
ergasiis meetii taalaantii lama borsaa lamatti hidhee
uffata irraa jalaa lama wajjin tajaajiltoota isaatti kenne.

Isaanis baatanii Gehaaz dura qajeelan. **24** Gehaazis yommuu gaara bira ga'etti waan sana hojjettoota sana harkaa fuudhee mana keessa ol kaa'e. Namoota sanas of irraa geggeesse; isaanis ka'anii deeman. **25** Innis ergasii dhaqee fuula gooftaa isaa Elsaa'i dura dhaabate. Elsaa'is, "Gehaaz, ati eessa turte?" jedhee gaafate. Gehaaz immoo, "Ani garbichi kee eessa iyyuu hin deemne" jedhee deebise. **26** Elsaa'i garuu akkana jedheen; "Yeroo namichi sun si'i simachuuf gaarii isaa irraa bu'e sanatti hafuurri koo si wajjin hin turree? Yeroon kun yeroo itti maallaqa yookaan wayyaa, lafa qotiisaa ejersaa, iddoo dhaabaa wayinii, bushaayee, karra loonii yookaan garboota dhiiraa fi garboota nadheenii fudhataniidhaa? **27** Lamxiin Na'amaan sun hamma bara baraatti si'ii fi sanyii keetiitti qabatee hafa." Innis lamxaa'ee akkuma cabbii addaatee fuula Elsaa'i duraa ba'ee deeme.

6 Ilmaan raajotaa sun Elsaa'iin akkana jedhan; "Kunoo, iddoon nu si wajjin wal geenyu nutti dhiphateera. **2** Akka nu Yordaanos dhaqnee tokkoon tokkoon keenya muka cirannee iddoo jiraannu achitti ijaarrannuuf nuu eeyyami." Innis, "Dhaqaa" jedheen. **3** Isaan keessaa namni tokko, "Maaloo ati nu garboota kee wajjin hin deemtuu?" jedhee gaafate. Elsaa'i immoo, "Nan deema" jedhee deebise. **4** Innis isaan wajjin deeme. Isaan Yordaanos dhaqanii muka cirachuu jalqaban. **5** Isaan keessaa tokko utuu muka muruutti jiruu qottoon muka isaa irraa buqqa'ee bishaan keessa bu'e. Namichi sunis, "Wayyoo kaa, yaa gooftaa koo; wanni kun waan ergifatamee dha!" jedhee iyye. **6** Namni Waaqaa sunis "Qottoon eessa bu'e?" jedhee gaafate. Yommuu inni iddoo qottoon sun bu'e isa argisiisetti Elsaa'i muka xinnaa tokko kutee achi keessa buusee akka sibiilli sun bishaan gubbaa deemu godhe. **7** Innis, "Ol fudhadhu" jedheen. Namichi sunis harka diriirfatee qottoo isaa fudhate. **8** Yeroo sanatti mootiin Sooriyaa Israa'eliin wal lolaa ture. Innis erga ajajjoota loltoota isaatiin mari'atee booddee, "Ani lafa akkasiitii fi lafa akkasii keessa qubata koo nan dhaabbadha" jedhe. **9** Namni Waaqaa sunis, "Sababii namoonni Sooriyaa achitti gad bu'aa jiraniif ati akka karaa sanaan hin dabarre of eeggadhu" jedhee mootii Israa'elitti ergaa erge. **10** Kanaafuu mootiin Israa'el gara iddoo namni Waaqaa sun waa'ee isaa dubbate sanaatti nama ergee ni to'ate. Elsaa'is akka mootichi iddoowwan akkasii irraa of eeggatu ammumaa amma isa akeekkachiise. **11** Wanni kun akka malee mootii Sooriyaa aarse. Innis ajajjoota loltoota isaa walitti waamee, "Isin amma nama nu keessaa mootii Israa'eliif hojjechaa jiru natti hin himtanii?" jedhee gaafate. **12** Ajajjoota sana keessaa namni tokko akkana jedhe; "Yaa gooftaa koo mooticha, nu keessaa namni akkasii hin jiru; garuu Elsaa'i raajicha Israa'el keessa jiru sanatu dubbii ati diinqa kee keessatti dubbattu hunda mootii Israa'elitti hima." **13** Mootichi Sooriyaas, "Akka ani nama itti ergee isa qabsiisuu danda'uuf dhaqaatii lafa inni jiru ilaalaa" jedhee ajaje. Oduun, "Inni Dootaan keessa jira" jedhu tokkos isatti himame. **14** Innis ergasii fardeen, gaariiwwanii fi waraana jabaa achitti ni erge. Isaanis halkaniin dhaqanii magaalaa sana marsan. **15** Yommuu tajaajilaan nama Waaqaa sanaa guyyaa itti aanu ganama bariin gad ba'etti humni waraanaa tokko fardeenii fi gaariiwwaniin magaalaa sana marsee ture. Tajaajilaan sunis, "Wayyoo kaa, yaa gooftaa ko, maal goonu?" jedhee gaafate. **16** Raajiin sun immoo, "Hin sodaatin; warri nu wajjin jiran warra isaan wajjin jiran caalaniitii" jedhee deebise. **17** Elsaa'is, "Yaa Waaqayyo, akka inni arguu danda'uuf ija isaa baniif" jedhee kadhate. Waaqayyos ija tajaajilaa sanaa ni bane; innis mil'atee akka gaarran sun naannoo Elsaa'itti fardeenii fi gaariiwwan ibiddaatiin guutamanii jiran ni arge. **18** Diinni sun gara isaatti gad buunaan Elsaa'i, "Jara kana jaamsi" jedhee Waaqayyoon kadhate. Kanaafuu Waaqni akkuma Elsaa'i isa kadhate sana isaan jaamse. **19** Elsaa'is, "Karaan sun kana miti; magaalaan sunis kana miti. Amma na duukaa bu'aa; anis nama isin barbaaddanitti isinan geessa" jedheen. Innis akkasiin Samaariyaatti isaan ni geesse. **20** Erga isaan magaalaa sana seenanii booddee Elsaa'i, "Yaa Waaqayyo akka isaan arguu danda'aniif ija jara kanaa baniif" jedhe. Waaqayyos ija isaanii ni baneef; isaanis akka Samaariyaa keessa jiran ni argan. **21** Mootiin Israa'elis isaan arginaan, "Yaa abbaa ko, ani isaan fixuu? Ani isaan fixuu?" jedhee Elsaa'in ni gaafate. **22** Innis akkana jedhee deebise; "Isaan hin fixin; ati namoota boojite goraadee keetiin yookaan xiyya keetiin ni ajjeeftaa? Akka isaan nyaatanii dhuganii gara gooftaa isaaniitti deebi'aniif nyaataa fi dhugaatii dhi'eessiif." **23** Kanaafuu inni cidha guddaa qopheesseefii erga isaan nyaatanii dhuganii booddee of irraa isaan geggeesse; isaanis gara gooftaa isaaniitti deebi'an. Namoonni Sooriyaas ergasii deebi'anii biyya Israa'el hin weerarre. **24** Yeroo gabaabaa booddee, Ben-Hadaad mootichi Sooriyaa loltoota isaa hunda walitti qabatee dhaqee Samaariyaa marse. **25** Beela akka malee hamaatu magaalaa sana keessa ture; waan magaalaan sun yeroo dheeraadhaaf marfamteef, mataan harree tokko meetii saqilii saddeettamatti, udaan gugee kiiloon tokko harka afur keessaa harki tokko meetii saqilii shanitti gurgurame. **26** Utuu mootiin Israa'el dallaa dhagaa irraan darbuu dubartiin tokko, "Yaa gooftaa koo mooticha, na gargaari" jettee itti iyyite. **27** Mootichi immoo akkana jedhee deebiseef; "Yoo Waaqayyo si hin gargaarin ani eessaan gargaarsa siif arga? Oobdii midhaanii irraa moo? Iddoo wayinii itti cuunfan irraa?" **28** Ergasii, "Rakkoon kee maal?" jedhee ishee gaafate. Isheenis akkana jettee deebifteef; "Dubartiin kun, 'Akka nu har'a isa nyaannuuf mucaa kee nuu kenni; bor immoo mucaa koo nyaannaatii' naan jette. **29** Kanaaf nu mucaa koo bilcheeffannee nyaanne. Guyyaa itti aanutti immoo ani, 'Akka nu isa nyaannuuf mucaa kee nuuf kenni' jedheen. Isheen garuu mucaa ishee ni dhokfatte." **30** Mootichi yommuu dubbii dubartii sanaa dhaga'etti uffata isaa tarsaase. Utuu inni dallaa dhagaa irraan darbaa jiruu namoonni akka inni dhagna isaatti aansee wayyaa gaddaa uffatee jiru argan. **31** Innis, "Yoo mataan Elsaa'i ilma Shaafaax, edana isa irra bule, Waaqni na haa adabu; adabbiin sunis akka malee natti haa cimuu!" jedhe. **32** Yeroo kanatti Elsaa'i mana isaa keessa taa'aa ture; maanguddoonnis isa wajjin tataa'aa turan. Mootichi ergamaa tokko of dura erge; garuu utuu ergamaan sun hin dhufinuu Elsaa'i maanguddootaan

akkana jedhe; “Isin akka namichi nama ajjeesu kun
mataa narraa kutuuf nama erge argituu? Kunoo yoo
ergamaan sun dhufe balbala cufaatii ol seenuu dhowwaa.
Kotteen gooftaa isaa isa duubaan dhaga’amaa jira mitii?”
33 Utuma inni amma iyyuu isaan wajjin haasa’aa jiruu,
ergamaan sun gara isaa dhufe. Mootichis, “Balaan kun
Waaqayyo biraa dhufe. Ani si’achi maaliifin Waaqayyoon
eega?” jedhe.

7 Elsaa’i, “Dubbii Waaqayyoo dhaga’aa. Waaqayyo
akkana jedha: Bor yoona karra Samaariyaa duratti
daakuun safartuun tokko saqilii tokkotti, garbuun
safartuun lama immoo saqilii tokkotti gurgurama”
jedhe. **2** Ajajaan loltootaa kan mootichi irree isaatti
irkate sun nama Waaqaa sanaan, “Utuma Waaqayyo
karra burqaa Samiiwwanii banee iyyuu wanni kun ta’uu
danda’aa?” jedhe. Elsaa’i immoo, “Ati ijuma keetiin
argita; garuu tokkoo isaa illee hin nyaattu!” jedhe. **3**
Yeroo kanatti namoota lamxii qaban afurtu balbala ittiin
magaalattii seenan dura ture. Isaanis akkana waliin
jedhan; “Nu maaliif hamma duunutti as teenya? **4** Yoo
nu, ‘Kottaa magaalaa seennaa’ jenne, beelli achi jira; nus
ni duuna. Yoo as turre ni duuna. Kanaafuu kottaa gara
qubata warra Sooriyaa dhaqnaa. Yoo isaan nu maaran ni
jiraanna; yoo isaan nu fixan immoo ni dhumna.” **5** Isaan
galgala dimimmisaan ka’anii gara qubata warra Sooriyaa
ni dhaqan. Yommuu isaan qubata sana bira ga’anitti
namni tokko iyyuu achi hin turre; **6** Kunis sababii
Gooftaan akka warri Sooriyaa didichuu gaariiwwanii,
fardeeniitii fi kan waraana guddaa dhaga’anii, “Kunoo,
mootiin Israa’el nu dha’uuf jedhee mootii Heetotaatii
fi mootii warra Gibxi nutti bitateera!” waliin jedhan
godheef. **7** Kanaafuu isaan dunkaana isaanii, fardeenii
fi harroota isaanii dhiisanii dimimmisaan baqatan.
Qubata isaaniis akkuma jirutti dhiisanii lubbuu isaanii
oolfachuudhaaf ni baqatan. **8** Namoonni lamxii qaban
sun daarii qubata sanaa bira ga’anii dunkaana tokko
seenan. Isaanis waa nyaatanii dhuganii meetii, warqee
fi wayyaa guurratanii dhaqanii dhokfatan. Amma
illee deebi’anii dunkaana biraa seenanii waa keessaa
guurratanii akkasuma dhokfatan. **9** Kana irratti isaan
akkana waliin jedhan; “Nu waan qajeelaa hojjechuutti
hin jirru; guyyaan kun guyyaa oduu gaarii ti; nu garuu
inuma cal’ifne. Yoo nu hamma bari’utti cal’ifne adabbiitu
nu eeggata. Kanaafuu kottaa dafnee dhaqnee oduu kana
mana mootummaatti himnaa.” **10** Isaanis dhaqanii
namoota karra magaalaa eegan waamanii, “Nu gara
qubata warra Sooriyaa ni dhaqne; namni tokko illee achi
hin turre; sagaleen nama tokkoo iyyuu hin dhaga’amne.
Fardeenii fi harroota hidhamanii fi dunkaana akkuma
dhaabametti dhiifame qofatu ture” jedhan. **11** Warri
karra eegan sunis oduu kana ni labsan; oduun sunis
masaraa mootummaa keessatti ni dhaga’ame. **12**
Mootichis halkaniin ka’ee ajajjoota loltoota isaatiin
akkana jedhe; “Ani waan warri Sooriyaa nutti hojjetan
isinittin hima; isaan akka nu beelaan miidhamaa
jirru beeku; kanaafuu isaan, ‘Dhugumaan isaan gad ni
ba’u; ergasiis nu utuma lubbuun jiranuu isaan qabnee
magaalattii seenna’ jedhanii yaaduudhaan baadiyyaa
keessa dhokachuudhaaf qubata dhiisanii ba’an.” **13**
Ajajjoota loltoota isaa keessaa tokko akkana jedhee
deebise; “Namoonni tokko tokko fardeen magaalaa
keessatti hafan keessaa shan fudhatanii haa deeman.
Rakkinni isaanii akkuma Israa’eloota asitti hafan hundaa
ti; dhugumaan isaan akkuma Israa’eloota dhuman sana
hundaa ni ta’u. Kanaafuu kottaa waan ta’e beekuudhaaf
isaan erginaa.” **14** Kanaafuu isaan gaariiwwan lama
fardeen isaanii wajjin ni filan; mootichis, “Dhaqaatii
ilaalaa” jedhee loltoota Sooriyaa duubaan isaan erge.
15 Isaanis hamma Yordaanositti isaan duukaa bu’an;
kunoo karaan hundi uffataa fi mi’a warri Sooriyaa yeroo
ariitiidhaan baqatanitti daddarbataniin guutamee ture.
Ergamoonni sunis deebi’anii mootichatti himan. **16**
Ergasiis namoonni gad yaa’anii qubata warra Sooriyaa
ni saaman. Kanaafuu akkuma Waaqayyo dubbate sana
daakuun safartuun tokko saqilii tokkotti, garbuun
safartuun lama immoo saqilii tokkotti gurgurame. **17**
Mootichis yeroo kanatti ajajaa loltootaa kan irree isaatti
irkatee ture sana itti gaafatamaa karraa godhee muude;
namoonnis karra duratti isa irra yaa’an; innis akkuma
namni Waaqaa yeroo mootichi mana isaa dhufetti
dubbate sana ni du’e. **18** Kunis akkuma namni Waaqaa
sun, “Bori yoona karra Samaariyaa duratti daakuun
safartuun tokko saqilii tokkotti, garbuun safartuun lama
immoo saqilii tokkotti ni gurgurama” jedhee mootichatti
hime sana ta’e. **19** Ajajaan loltootaa sunis nama Waaqaa
sanaan “Utuma Waaqayyo karra burqaa samiiwwanii
bane illee wanni kun ta’uu danda’aa?” jedhe. Namni
Waaqaa sun immoo, “Ati ijuma keetiin argita; garuu
tokkicha isaa illee hin nyaattu!” jedhe. **20** Wanni isa irra
ga’es dhugumaan kanaa dha; inni waan namoonni karra
duratti isa irra yaa’aniif du’eetii.

8 Yeroo kanatti Elsaa’i dubartii ilma ishee du’aa kaaseef
sanaan, “Sababii Waaqayyo beela waggaa torba
turu tokko biyya kanatti ajajeef, maatii kee wajjin
asii deemiitii iddoo jiraachuu dandeessu kam iyyuu
jiraadhu” jedhe. **2** Dubartiin sunis kaatee akkuma
namni Waaqaa sun jedheen goote. Ishee fi maatiin
ishee dhaqanii biyya Filisxeemotaa keessa waggaa torba
jiraatan. **3** Isheenis dhuma waggaa torbaatti biyya
Filisxeemotaatii deebitee manaa fi lafa ishee kadhachuuf
gara mootichaa ni dhaqxe. **4** Mootichis, “Mee waan
Elsaa’i hojjete gurguddaa natti himi” jedhee Gehaaz
tajaajilaa nama Waaqaa sana wajjin haasa’aa ture. **5**
Utuma Gehaaz akka Elsaa’i nama du’e illee du’aa kaase
isatti himuutti jiruu dubartiin Elsaa’i ilma ishee du’aa
kaaseef sun manaa fi lafa ishee kadhachuudhaaf gara
mootichaa dhufte. Gehaazis, “Yaa gooftaa koo mooticha,
dubartiin Elsaa’i mucaa ishee du’aa kaaseef sun kunoo ti”
jedhe. **6** Mootichi waa’ee waan sanaa dubartittii gaafate;
isheenis itti himte. Innis ergasii qondaala tokko dubbii
isheetti ramadee, “Galii guyyaa isheen biyyaa baatee
jalqabee lafa qotiisaa ishee irraa argame hunda itti
dabaliitii waan kan ishee ture hunda deebisiif” jedheen.
7 Elsaa’i Damaasqoo dhaqe; Ben-Hadaad mootichi
Sooriyaa immoo dhukkubsatee ture. Mootiin sunis
yommuu, “Namni Waaqaa sun as dhufee jira” jedhanii itti
himanitti, **8** Hazaa’eeliin akkana jedhe; “Kennaa wayii

fudhadhuutii dhaqii nama Waaqaa sana simadhu. Karaa
isaatiinis, ‘Ani dhukkuba kana irraa nan hafaa?’ jedhii
Waaqayyoon gaafadhu.” **9** Hazaa’eelis waan Damaasqoo
keessaa akka malee gaggaarii ta’e fudhatee kennaa
fe’iisa gaala afurtamaatiin Elsaa’in simachuu dhaqe.
Ol seenees fuula isaa dura dhaabatee, “Ilma kee Ben-
Hadaad mooticha Sooriyaatu, ‘Ani dhukkuba kana irraa
hafaa?’ jedhee sitti na erge” jedheen. **10** Elsaa’i immoo,
“Dhaqiitii, ‘Ati dhugumaan irraa hafta’ jedhiin; garuu
Waaqayyo akka inni dhugumaan du’u na argisiiseera”
jedhee deebiseef. **11** Elsaa’i hamma Hazaa’eel qaana’utti
utuu ija irraa hin buqqifatin isa ilaale. Ergasii namni
Waaqaa sun boo’uu jalqabe. **12** Hazaa’eelis, “Gooftaan
koo maaliif boo’a?” jedhee gaafate. Inni immoo akkana
jedhee deebise; “Sababii ani miidhaa ati Israa’elitti
fiddu beekuuf; ati da’annoo isaaniitti ibidda naqxa;
dargaggoota isaanii goraadeedhaan fixxa; daa’imman
isaanii lafaan dhooftee mimmiciriqsita; dubartoota
isaanii kanneen ulfaa’an garaa baqaqsita.” **13** Hazaa’eel,
“Ani garbichi kee sareen kun akkamiin waan hamtuu
akkanaa hojjedha?” jedhe. Elsaa’i immoo, “Waaqayyo
akka ati mootii Sooriyaa taatu na argisiiseera” jedhee
deebiseef. **14** Hazaa’eel ergasii Elsaa’i biraa ba’ee gara
gooftaa isaatti deebi’e. Yommuu Ben-Hadaad, “Elsaa’i
maal siin jedhe?” jedhee gaafatettis, Hazaa’eel, “Inni
akka ati dhugumaan irraa haftu natti hime” jedhee
deebise. **15** Inni garuu guyyaa itti aanu wayyaa furdaa
tokko fuudhee bishaan keessa cuuphee fuula mootichaa
haguuge; akkasiin mootichi du’e. Ergasii Hazaa’eel iddoo
isaa bu’ee mootii ta’e. **16** Bara Yehooraam ilma Ahaab
mooticha Israa’el keessa waggaa shanaffaatti Yooraam
ilmi Yehooshaafaax mooticha Yihuudaa sun mootii ta’ee
bulchuu jalqabe. **17** Yeroo sanatti umuriin isaa waggaa
soddomii lama ture; innis Yerusaalem keessa taa’ee
waggaa saddeet ni bulche. **18** Innis akkuma manni
Ahaab godhee ture sana karaa mootota Israa’el duukaa
bu’e; intala Ahaab fuudhee tureetii. Fuula Waaqayyoo
durattis waan hamaa hojjete. **19** Ta’us Waaqayyo sababii
garbicha isaa Daawitiif jedhee Yihuudaa balleessuun
fedhii Waaqayyoo hin turre. Inni Daawitii fi sanyii
isaatiif ibsaa bara baraa dhaabuuf kakuu galee ture. **20**
Bara Yooraam keessa Edoom Yihuudaatti fincilee mootii
ofii isaa moosifate. **21** Kanaafuu Yooraam gaariiwwan
isaa hunda wajjin Zaa’iiri dhaqe. Warri Edoomis isaa fi
ajajjoota gaariiwwan isaa marsan; inni garuu halkaniin
ka’ee isaan ni dha’e; loltoonni isaa garuu gara biyya
isaaniitti baqatan. **22** Edoom hamma har’aatti illee
akkuma Yihuudaatti finciletti jira. Libnaanis yeruma
sanatti fincile. **23** Wantoonni bara mootummaa Yooraam
keessa hojjetaman kan biraatii fi wanni inni hojjete
hundi kitaaba seenaa mootota Yihuudaa keessatti
barreeffamaniiru mitii? **24** Yooraam abbootii ofii wajjin
boqotee Magaalaa Daawit keessatti isaan biratti ni
awwaalame. Ahaaziyaan ilmi isaa iddoo isaa bu’ee mootii
ta’e. **25** Bara Yehooraam ilma Ahaab mooticha Israa’el
keessa waggaa kudha lammaffaatti Ahaaziyaan ilmi
Yooraam mootii Yihuudaa ta’ee bulchuu jalqabe. **26**
Ahaaziyaan yeroo mootii ta’etti umuriin isaa waggaa
digdamii lama ture; innis Yerusaalem keessa taa’ee
waggaa tokko ni bulche. Maqaan haadha isaa Ataaliyaa
dha; isheenis intala ilma Omrii mooticha Israa’el sanaa
turte. **27** Innis karaa mana Ahaab duukaa bu’ee, akkuma
manni Ahaab godhe sana fuula Waaqayyoo duratti
waan hamaa hojjete; inni karaa fuudhaatiin maatii
Ahaabitti firoomee tureetii. **28** Ahaaziyaanis Yooraam
ilma Ahaab wajjin Hazaa’eel mooticha Arraam loluudhaaf
Raamoot Gili’aaditti duule. Warri Arraamis Yooraamin
ni madeessan; **29** kanaafuu Yehooraam mootichi madaa
warri Arraam yeroo inni Raamaat keessatti Hazaa’eel
mooticha Arraam wajjin wal loletti isa madeessan
sana fayyuuf jedhee Yizri’eelitti deebi’e. Kana irratti
Ahaaziyaan ilmi Yooraam mootichi Yihuudaa sababii
inni madaa’ee tureef Yooraam ilma Ahaab arguuf gara
Yizri’eelitti gad bu’e.

9 Elsaa’i raajichi ilmaan raajotaa keessaa nama tokko
waamee akkana jedheen; “Mudhii kee hidhadhuutii
bilqaaxxii zayitii kana fuudhii Raamooti Gili’aad dhaqi.
2 Yeroo achi geessutti Yehuu ilma Yehooshaafaax ilma
Nimshii sana barbaadi. Gara isaa dhaqiitii miiltota
isaa biraa isa fuudhiitii diinqatti isa galchi. **3** Ergasii
bilqaaxxii sana fuudhii zayitii sana mataa isaatti naqiitii,
‘Waaqayyo akkana jedha: Ani Israa’el irratti mootii
godhee si dibeera.’ Ergasii balbala banadhuutii fiigi
malee hin turin!” **4** Kanaafuu raajichi dargaggeessi sun
ka’ee Raamooti Gili’aad dhaqe. **5** Yommuu achi ga’ettis
ajajjoota loltootaa kanneen walitti qabamanii tataa’an
arge. Innis, “Yaa ajajaa, ani ergaa siif qaba” jedhe.
Yehuun immoo, “Nu keessaa, ati eenyuuf ergaa qabda?”
jedhee gaafate. Innis, “Yaa ajajaa, si’iif” jedhee deebise.
6 Yehuun ka’ee mana ol seene. Raajichi sun mataa
Yehuutti zayitii naqee akkana jedheen; “Waaqayyo
Waaqni Israa’el akkana jedha; ‘Ani saba Waaqayyoo,
Israa’el irratti mootii godhee sin diba. **7** Ati mana
gooftaa keetii mana Ahaab balleessuu qabda; anis dhiiga
garboota koo raajotaatii fi dhiiga garboota Waaqayyoo
kanneen Iizaabel dhangalaafte hunda haaloo nan baasa.
8 Manni Ahaab guutumaan guutuutti ni bada. Ani
dhiira maatii Ahaab kanneen Israa’el keessatti hafan
hunda garbas ta’u birmaduu nan balleessa. **9** Ani
mana Ahaab akkuma mana Yerobi’aam ilma Nebaatii
fi akkuma mana Ba’ishaan ilma Ahiiyaa sanaa nan
godha. **10** Iizaabelin immoo sarootatu biyya Yizri’eel
keessatti nyaata; namni tokko iyyuu ishee hin awwaalu.’”
Innis ergasii balbala banatee fiige. **11** Yehuun gara
ajajjuuwwan isa wajjin turan sanaatti gad baanaan isaan
keessaa namni tokko, “Wanni hundi nagumaa? Namichi
maraatuun kun maaliif si bira dhufe?” jedhee isa gaafate.
Yehuunis, “Ati namichaa fi waan inni dubbate ni beekta”
jedhee deebiseef. **12** Isaanis, “Kun dhugaa miti! Nutti
himi” jedhaniin. Yehuun, “Wanni inni natti hime kanaa
dha; ‘Waaqayyo akkana jedha: Ani Israa’el irratti mootii
godhee si dibeera’” jedhee deebiseef. **13** Isaan dafanii
wayyaa isaanii of irraa fuudhanii gulantaawwan duwwaa
irra isa jala afan. Ergasii immoo malakata afuufanii,
“Yehuun mootii dha!” jedhan. **14** Kanaafuu Yehuun ilmi
Yehooshaafaax ilmi Nimshii Yooraamitti malate. Yeroo
sanatti Yooraamii fi Israa’el hundi Raamooti Gili’aad irraa
Hazaa’eel mooticha Sooriyaa eegaa turan; **15** Yehooraam

mootichi garuu madaa warri Arraam yeroo inni Hazaa'eel
mooticha Arraamiitiin wal loletti isa madeessan sanaaf
wal'aansa argachuuf jedhee Yizri'eelitti deebi'ee ture.
Yehuun, "Yoo yaadni kee kana ta'e, akka namni tokko
iyyuu magaalaa keessaa gad ba'ee dhaqee oduu kana
Yizri'eel keessatti odeessu hin eeyyamin" jedhe. **16**
Innis ergasii gaarii isaa seenee sababii Yooraam achitti
boqochaa jiruu fi sababii Ahaaziyaa mootichi Yihuudaa
isa arguuf gad bu'eef Yizri'eelitti qajeele. **17** Eegduun
gamoo eegumsaa kan Yizri'eel keessaa irra dhaabachaa
ture sun yommuu loltoota Yehuu kanneen dhufaa jiran
argetti, "Ani loltoota dhufaa jiran tokkon arga" jedhee
iyye. Yehooraamis, "Abbaa fardaa tokko waamiitii akka
inni isaanitti gad ba'ee, 'Isin naguma dhuftanii?' jedhee
isaan gaafatuuf itti ergi" jedhee ajaje. **18** Abbaan fardaa
sunis Yehuu arguuf gulufee dhaqee, "Mootichi, 'Isin
naguma dhuftanii?' jedha" jedheen. Yehuun immoo,
"Ati nagaa irraa maal qabda? Garagaliitii na duukaa
bu'i" jedhee deebise. Eegduun sunis, "Ergamaan isaan
bira ga'eera; garuu as hin deebine" jedhee hime. **19**
Kanaafuu mootichi abbaa fardaa lammaffaa erge. Innis
gara isaanii dhaqee, "Mootichi, 'Isin naguma dhuftanii?'
jedha" jedheen. Yehuun immoo, "Ati nagaa irraa maal
qabda? Garagaliitii na duukaa bu'i" jedhee deebise.
20 Eegduun sunis, "Inni isaan bira ga'eera; garuu as
hin deebine. Oofichi isaa akkuma ooficha Yehuu ilma
Nimshii sanaa ti; inni akkuma nama maraate tokkootti
oofaatii" jedhee hime. **21** Kana irrati Yehooraam,
"Gaarii koo naa qopheessaa" jedhee ajaje. Erga gaariin
qopheeffamee booddee Yehooraam mootichi Israa'elii fi
Ahaaziyaan mootichi Yihuudaa, tokkoon tokkoon isaanii
gaarii isaanii yaabbatanii Yehuu simachuu dhaqan.
Isaanis lafa qotiisaa Naabot namicha Yizri'eel sanaa
keessatti isa argatan. **22** Yehooraam yommuu Yehuu
argetti, "Iyyuu, ati naguma dhuftee?" jedhee gaafate.
Yehuun immoo, "Hamma sagaagalummaa fi falfalli
haadha kee Iizaabel biyya guutee jirutti nagaa maaltu
jiraachuu danda'a?" jedhee deebise. **23** Yehooraam of
irra garagalee Ahaaziyaadhaan, "Yaa Ahaaziyaa, wanni
kun maltummaa dha!" jedhee baqate. **24** Yehuun xiyya
isaa darbatee gatiittii Yehooraam gidduu waraane; xiyyi
sunis onnee isaa keessa fulla'e; innis gaarii isaa keessatti
kufe. **25** Yehuunis ajajaa gaarii isaa Bidqaariin akkana
jedhe; "Isa fuudhiitii lafa qotiisaa Naabot namicha
Yizri'eel sanaa keessatti gati. Akka Waaqayyo gaafa anii
fi ati gaariidhaan Ahaab abbaa isaa duubaan gulufaa
turre sana akkana jedhee waa'ee isaa raajii dubbate
yaadadhu: **26** 'Ani kaleessa dhiiga Naabotiitii fi dhiiga
ilmaan isaa argeera, jedha Waaqayyo; ani dhugumaan
akka ati gatii dhiiga sanaa lafa qotiisaa sana irratti baaftu
nan godha' jedha Waaqayyo. Egaa amma isa fuudhiitii
akkuma dubbii Waaqayyootti lafa qotiisaa sana keessatti
isa gati." **27** Ahaaziyaa mootichi Yihuudaa yommuu
waan kana argetti karaa Beet Hagaanitti geessuun
baqate. Yehuun, "Isas ajjeesaa!" jedhee iyyaa isa ari'e.
Isaanis karaa Guuritti geessu irratti Yible'aam biratti isa
madeessan; inni garuu Megidootti baqatee achitti du'e.
28 Tajaajiltoonni isaa gaariidhaan Yerusaalemitti isa
geessanii awwaala isaa kan Magaalaa Daawit keessaatti
abbootii isaa biratti isa awwaalan. **29** Bara Yooraam ilma
Ahaab keessa waggaa kudha tokkoffaatti Ahaaziyaan
mootii Yihuudaa ta'e. **30** Ergasii Yehuun ka'ee Yizri'eel
dhaqe. Iizaabel yommuu waan kana dhageessetti ija ishee
kuulattee mataa dha'attee foddaa keessaan ala ilaalte. **31**
Akkuma Yehuun karraan ol seeneen Iizaabel, "Zimrii, ati
namichi gooftaa kee ajjeefte naguma dhuftee?" jetteen.
32 Innis foddaa sana keessaan ol ilaalee, "Eenyutu na
bira jira? Eenyuu dha?" jedhe. Xu'aashiiwwan lama
yookaan sadii ta'an gara isaa gad ilaalan. **33** Yehuun,
"Ishee gad darbadhaa!" jedheen. Kanaafuu isaan gad
ishee darbatan; akkasiin dhiigni ishee keenyan manaatii
fi fardeen kotteedhaan ishee irra yaa'an sanatti faffaca'e.
34 Yehuun ol seenee waa nyaatee dhuge. Innis, "Dubartii
abaaramtuu kana fuudhaatii awwaalaa; isheen intala
mootii turteetii" jedhe. **35** Isaan garuu yeroo ishee
awwaaluuf gad ba'anitti buqqee mataa ishee, harkaa
fi miilla ishee malee waan tokko illee hin argine. **36**
Isaanis deebi'anii Yehuutti himan; innis akkana jedhe;
"Kun dubbii Waaqayyo karaa garbicha isaa Eeliyaas
namicha Tishbii sanaatiin akkana jedhee dubbatee dha:
Lafa qotiisaa Yizri'eel keessaa tokko irratti saroonni
foon Iizaabel ni nyaatu. **37** Reeffi Iizaabelis akka namni
tokko iyyuu, 'Kun Iizaabel' jechuu hin dandeenyeef lafa
qotiisaa Yizri'eel keessaa tokko irratti akkuma kosii
ta'a."

10 Yeroo sanatti Ahaab ilmaan torbaatama
Samaariyaa keessaa qaba ture. Kanaafuu
Yehuun xalayoota barreessee qondaaltota Yizri'eelitti,
maanguddootattii fi guddiftoota ilmaan Ahaabitti gara
Samaariyaatti erge. Inni akkana jedhe; **2** "Akkuma
xalayaan kun isin ga'een, waan ilmaan gooftaa keessanii
isin bira jiranii fi waan isinis gaariiwwanii fi fardeen,
magaalaa jabeeffamee ijaaramee fi mi'a lolaa qabdaniif, **3**
ilmaan gooftaa keessanii keessaa kan warra kaan caaluu fi
kan ni mala jettanii yaaddan filadhaatii teessoo abbaa isaa
irra teessisaa. Ergasiis mana abbaa keessaniitiif lolaa." **4**
Isaan garuu akka malee sodaatanii, "Yoo mootonni lama
isa hin danda'in nu akkamiin isa dandeenya?" waliin
jedhan. **5** Kanaafuu bulchaan masaraa mootummaatii fi
shuumiin magaalattii, maanguddoonnii fi guddiftoonni,
"Nu garboota kee ti; waan ati jettu hunda ni hojjenna.
Nu nama tokko illee mootii goonee hin filannu; ati
mataan kee waanuma jaallatte godhi" jedhanii ergaa
kana Yehuutti ergan. **6** Yehuun immoo, "Isin yoo garee
koo taatanii fi yoo naa ajajamtan, mataa ilmaan gooftaa
keessanii kukkutaatii bori yeroo kanatti Yizri'eelitti
naa fidaa" jedhee xalayaa lammaffaa barreesse. Yeroo
kanatti ilmaan mootii torbaatamanuu namoota magaalaa
sanaa bebeekamoo kanneen isaan guddisan bira turan.
7 Yommuu xalayaan sun isaan ga'etti namoonni
kunneen ilmaan mootii torbaatamman sana hundumaa
ni gogorra'an. Mataa isaaniis guubootti naqanii gara
Yizri'eelitti Yehuudhaaf ni ergan. **8** Ergamtichi yommuu
deebi'etti, "Isaan mataa ilmaan mootii fidaniiru" jedhee
Yehuutti hime. Yehuun immoo, "Mee balbala ittiin
magaalattii seenan duratti iddoo lamatti tuulaatii hamma
lafti bariitutti tursaa" jedhee ajaje. **9** Yehuun guyyaa
itti aanu ganamaan ka'ee gad ba'e. Fuula namoota

hundaa dura dhaabatees akkana jedhe; “Isin yakka
hin qabdan. Namni gooftaa kootti malatee isa ajjeese
anuma; garuu warra kana hunda eenyutu fixe? **10**
Kanaafuu akka dubbiin Waaqayyo mana Ahaab irratti
dubbate tokko iyyuu lafa hin buune beekaa. Waaqayyo
waan karaa garbicha isaa Eeliyaasiin dubbate sana
guuteera.” **11** Yehuunis akkasiin nama mana Ahaab
keessaa Yizri’eel keessatti hafe kam iyyuu, namoota
isaa gurguddaa, michoota isaa kanneen itti dhi’aatanii
fi luboota isaa, utuu nama tokko illee hin hambisin
hunda isaanii fixe. **12** Yehuun ergasii ka’ee Samaariyaa
dhaqe. Innis yommuu Beet Eekad ga’etti, **13** firoota
Ahaaziyaa mootii Yihuudaa keessaa namoota tokko tokko
argee, “Isin eenyu?” jedhee gaafate. Isaanis, “Nu firoota
Ahaaziyaa; nu maatii mootichaatii fi ilmaan haadha
mootichaa dubbisuu dhufne” jedhanii deebisan. **14** Innis,
“Utuma lubbuudhaan jiranuu isaan qabaa!” jedhee ajaje.
Kanaafuu utuma isaan lubbuun jiranuu qabanii boolla
bishaanii Beet Eekad biratti afurtamii lamaan isaanii
gogorra’an. Inni isaan keessaa nama tokko illee hin
hambifne. **15** Erga achii deemee immoo Yehoonaadaab
ilma Rekaab utuu inni gara isaa dhufuutti jiruu arge.
Yehuunis isa dubbisee, “Akkuma ani gara kee jiru ati
gara koo jirta moo?” jedhee isa gaafate. Yehoonaadaabis,
“Ani gara kee jira” jedhee deebise. Yehuunis, “Yoo
akkas ta’e harka kee natti kenni” jedheen. Innis harka
isaa itti kenne. Yehuunis isa gargaaree gaariitti ol isa
baase. **16** Yehuun, “Na wajjin kottuutii hinaaffaa ani
Waaqayyoof qabu ilaali” jedheen. Ergasiis gaarii isaatiin
isa fudhatee deeme. **17** Yehuun yommuu Samaariyaa
ga’etti maatii Ahaab keessaa kanneen achitti hafan
hunda fixe; innis akkuma dubbii Waaqayyo Eeliyaasitti
dubbate sanaatti isaan balleesse. **18** Ergasii Yehuun saba
hunda walitti waamee akkana jedheen; “Ahaab xinnuma
Ba’aalin tajaajile. Yehuun garuu guddisee isa tajaajila.
19 Kanaafuu amma raajota Ba’aal hunda, tajaajiltoota
isaa hundaa fi luboota isaa hunda walitti waamaa. Waan
ani qalma guddaa isaa Ba’aaliif dhi’eessuuf tokkoon
isaanii iyyuu hin hafin. Namni hafu kam iyyuu si’achi
lubbuudhaan hin jiraatu.” Yehuun garuu tajaajiltoota
Ba’aal barbadeesuudhaaf sobee akkas jedhe. **20** Yehuun,
“Ulfina Ba’aaliif jedhaatii yaa’ii waamaa” jedhe. Kanaafuu
isaan ni labsan. **21** Kana irratti inni Israa’el guutuu keessa
ergaa ergee akkasiin tajaajiltoonni Ba’aal hundinuu
ni dhufan; tokkoon isaanii iyyuu hin hafne. Isaanis
mana waaqeffannaa Ba’aalitti ol galan; manni sunis
gama tokkoo hamma gama kaaniitti guutame. **22**
Yehuunis namicha uffata eeguun, “Tajaajiltoota Ba’aal
hundaaf uffata fidi” jedhe. Kanaafuu namichi sun wayyaa
fideef. **23** Yehuu fi Yehoonaadaab ilmi Rekaab sun mana
waaqeffannaa Ba’aal ol seenan. Yehuunis tajaajiltoota
Ba’aaliin, “Mee asii fi achi ilaalaatii akka tajaajiltoota
Ba’aal malee tajaajiltoonni Waaqayyoo tokko iyyuu isin
wajjin as hin jirre hubadhaa” jedhe. **24** Kanaafuu isaan
qalmaa fi aarsaa gubamu dhi’eessuuf ol galan. Yehuun
yeroo sanatti nama saddeettama ala dhaabee, “Namni
warra ani harka keessanitti kennu kanneen keessaa akka
tokko iyyuu miliqu godhu kam iyyuu qooda lubbuu
namicha sanaa lubbuu isaa dhaba” jedhee akeekkachiisee
ture. **25** Yehuun akkuma aarsaa gubamu sana dhi’eessee
raawwateen, “Ol seenaatii isaan fixaa; akka namni
tokko iyyuu miliqu hin godhinaa” jedhee eegdotaa fi
ajajjoota sana ajaje. Kanaafuu isaan goraadeedhaan
warra sana cicciran. Eegdotaa fi ajajjoonni sun reeffa
isaanii alatti gad dadarbatanii kutaa mana waaqeffannaa
Ba’aal kan gara keessaatti ol galan. **26** Isaanis mana
Ba’aal keessaa fakkiiwwan gad baasanii guban. **27**
Isaan fakkii Ba’aal caccabsanii mana Ba’aalis diigan.
Namoonnis hamma guyyaa har’aatti lafa itti bobbaa
ba’an godhatanii itti fayyadamu. **28** Akkasiin Yehuun
Israa’el keessaa waaqeffannaa Ba’aal balleesse. **29**
Ta’us inni iyyuu cubbuu Yerobi’aam ilma Nebaat kan
inni akka sabni Israa’el hojjetu godhe sana irraa hin
deebine; cubbuun kunis fakkii jabbii warqee irraa
hojjetamee Beet’eelii fi Daanitti waaqeffachuu isaanii
ti. **30** Waaqayyos Yehuudhaan akkana jedhe; “Sababii
ati waan fuula koo duratti qajeelaa ta’e fiixaan baasuu
keessatti waan gaarii hojjettee fi waan ani mana Ahaab
irratti hojjechuuf garaadhaa qabu hunda hojjetteef
sanyiiwwan kee hamma dhaloota afuraffaatti teessoo
Israa’el irra ni taa’u.” **31** Ta’us Yehuun seera Waaqayyo
Waaqa Israa’el garaa guutuudhaan eeguuf of eeggannoo
hin goone. Inni cubbuu Yerobi’aam kan inni akka
sabni Israa’el hojjetu godhe sana irraa hin deebine. **32**
Bara sana keessa Waaqayyo lafa Israa’el irraa kukkutee
xinneessuu jalqabe. Hazaa’eelis guutummaa bulchiinsa
isaanii keessatti Israa’eloota mo’ate; **33** kunis gama ba’a
Yordaanosiin biyya Gili’aad hunda jechuunis biyya Gaad,
biyya Ruubeenii fi biyya Minaasee kan Aro’eer laga
Arnoon biratti argamtu sanaa jalqabee Gili’aadii hamma
Baashaaniitti jiruu dha. **34** Wantoonni bara mootummaa
Yehuu keessa hojjetaman biraa, wanni inni hojjete
hundii fi jabinni isaa hundi kitaaba seenaa mootota
Israa’el keessatti barreeffamaniiru mitii? **35** Yehuun
abbootii isaa wajjin boqotee Samaariyaa keessatti ni
awwaalame. Ilmi isaa Yehoo’aahaaz iddoo isaa bu’ee
mootii ta’e. **36** Yehuun Samaariyaa keessa taa’ee waggaa
digdamii saddeet Israa’elin bulche.

11 Ataaliyaan haati Ahaaziyaa yommuu akka ilmi ishee
du’e argitetti kaatee maatii mootii guutumaan
guutuutti balleessite. **2** Yehooshebaati intalli Yooraam
mootichaa obboleettiin Ahaaziyaa sun garuu ilmaan
mootota kanneen ajjeefamuuf turan keessaa Yoo’aash
ilma Ahaaziyaa hattee fudhatte. Isheenis Ataaliyaa
jalaa isa dhoksuuf jettee isaa fi guddiftuu isaa kutaa
hirribaa keessa teessifte. Kanaafuu inni hin ajjeefamne.
3 Innis bara Ataaliyaan biyya bulchaa turte hunda
guddiftuu isaa wajjin mana qulqullummaa Waaqayyoo
keessatti dhokfamee waggaa ja’a jiraate. **4** Yehooyaadaan
waggaa torbaffaatti ajajjuuwwan dhibbaa, namoota
Kaariittii fi eegdotatti nama ergee akka isaan mana
qulqullummaa Waaqayyootii gara isaa dhufan godhe.
Innis mana qulqullummaa Waaqayyoo keessatti isaan
wajjin kakuu seene. Ergasiis ilma mootii isaanitti
argisiise. **5** Akkana jedhees isaan ajaje; “Wanni isin
gochuu qabdan isa kana: Isin warri garee sadii keessa
jirtan kanneen guyyaa Sanbataatiin hojiitti bobbaatan
harka sadii keessaa harki tokko mana mootii, **6**

harka sadii keessaa harkii tokko Karra Suur, harka
sadii keessaa harkii tokko immoo karra eegdota
dabaree dabareedhaan mana qulqullummaa eegan dugda
duubaan jiru haa eegu; 7 isin warri garee lamaan
kaan keessa jirtan kanneen guyyaa Sanbataatiin hojii
irraa boqottan hundinuu immoo mana qulqullummaa
mootiidhaaf eeguu qabdu. 8 Tokkoon tokkoon keessan
mi'a lolaa harkatti qabadhaatii mootichatti naanna'aa
dhadhaabadhaa. Namni naannoo isin jirtanitti dhi'aatu
kam iyyuu haa ajjeefamu. Lafa inni dhaqu hundatti
mootichatti dhi'oo jiraadhaa." 9 Ajajjuuwwan dhibbaa
sunis akkuma Yehooyaadaan lubichi ajaje sana ni godhan.
Tokkoon tokkoon isaaniis namoota isaanii warra guyyaa
Sanbataatiin hojiitti bobba'anii fi warra hojii irraa
boqotan fudhatanii Yehooyaadaa lubicha bira dhufan. 10
Innis eeboowwanii fi gaachanawwan Daawit Mootichaa
kanneen mana qulqullummaa Waaqayyoo keessa turan
ajajjoota sanaaf ni kenne. 11 Eegdonni sunis, tokkoon
tokkoon isaanii mi'a lolaa harkatti qabatanii karaa
kibbaatii fi karaa kaaba mana qulqullummaatiin iddoo
aarsaatii fi mana qulqullummaa biratti mootichatti
naanna'anii ni dhadhaabatan. 12 Yehooyaadaanis ilma
mootichaa fidee mataa isaa irra gonfoo kaa'e; inni
garagalcha kakuu itti kennee, "Inni mootii dha" jedhee
labse. Isaanis isa diban; harka dha'aniis, "Mootichi
bara baraan haa jiraatu!" jedhanii iyyan. 13 Ataaliyaan
yommuu waca eegdotaatii fi namootaa dhageessetti gara
namoota sanaa mana qulqullummaa Waaqayyoo dhaqxe.
14 Yeroo isheen ilaaltetti mootichi akkuma baratame
sanatti utubaa bira dhaabatee ture. Qondaaltonnii fi
warri malakata afuufan mooticha bira turan; namoonni
biyya sanaa hundinuus gammadanii malakata afuufaa
turan. Kana irratti Ataaliyaan uffata ishee tarsaaftee,
"Kun maltummaa dha! Kun maltummaa dha!" jettee
iyyite. 15 Yehooyaadaan lubichis, "Hiriira gidduudhaa
baasaatii ishee fidaa; nama ishee irra dhufu kam iyyuu
goraadeedhaan ajjeesaa" jedhee ajajjuuwwan dhibbaa
kanneen kutaawwan loltootaa sana irratti ramadaman
ajaje. Lubichi, "Isheen mana qulqullummaa Waaqayyoo
keessatti ajjeefamuu hin qabdu" jedhee tureetii. 16
Kanaafuu isaan akkuma isheen balbala fardeen ittiin
masaraa mootii seenan geesseen ishee qabanii achumatti
ishee ni ajjeesan. 17 Ergasiis Yehooyaadaan akka
isaan saba Waaqayyoo ta'aniif jedhee Waaqayyoo fi
mootii fi saba gidduutti kakuu dhaabe. Akkasumas
mootichaa fi saba gidduutti kakuu ni dhaabe. 18
Sabni biyyattii hundinuu gara galma Ba'aal dhaqee
diige. Isaanis iddoowwan aarsaatii fi waaqota tolfamoo
caccabsanii hurreessanii Mataan lubicha Ba'aal sana
illee iddoowwan aarsaa duratti ni ajjeesan. Ergasii
Yehooyaadaan lubichi mana qulqullummaa Waaqayyotti
eegdota ni ramade. 19 Innis ajajjuuwwan dhibbaa,
warra Kaarii, eegdotaa fi namoota biyyattii hunda
fudhatee dhaqee isaan wajjinis mana qulqullummaa
Waaqayyootii mooticha gad baasanii fidanii karaa karra
eegdotaatiin masaraa mootummaa seenan. Mootichis
teessoo mootii irra taa'e. 20 Saboonni biyyattii hundi
ni ililchan. Sababii Ataaliyaan masaraa mootummaa
keessatti goraadeedhaan ajjeefamteef magaalaan sun
nagaa argatte. 21 Yoo'aash yeroo mootii ta'ee bulchuu
jalqabetti nama umuriin isaa waggaa torbaa ture.

12 Bara mootummaa Yehuu keessa waggaa
torbaffaatti Yoo'aash mootii ta'e; inni Yerusaalem
keessa taa'ee waggaa afurtama bulche. Maqaan haadha
isaa Saabiyaa ture; isheenis nama Bersheebaa turte.
2 Yoo'aashis bara Yehooyaadaan lubichi isa gorsaa
ture hunda waan fuula Waaqayyoo duratti qajeelaa
ta'e hojjechaa ture. 3 Ta'us iddoowwan sagadaa
kanneen gaarran irraa hin diigamne ture; namoonnis
ittuma fufanii aarsaa dhi'eessaa, ixaanas achitti aarsaa
turan. 4 Yoo'aashis lubootaan akkana jedhe; "Maallaqa
kennaa qulqulluu godhamee mana qulqullummaa
Waaqayyootti fidame hunda jechuunis maallaqa yeroo
uummanni lakkaa'ametti walitti qabame, maallaqa
wareega namootaa irraa walitti qabamee fi maallaqa
namoonni fedhiidhaan mana qulqullummaatti fidan
walitti qabaa. 5 Tokkoon tokkoon lubaa qabduu horii
irraa maallaqa haa fuudhu; maallaqni kunis waan mana
qulqullummaa keessaa caccabe kam iyyuu deebisanii
haaromsuudhaaf hojii irra haa oolu." 6 Garuu bara
Yoo'aash Mootichaa keessa waggaa digdamii sadaffaatti
luboonni sun amma illee mana qulqullummaa sana
hin haaromsine ture. 7 Kanaafuu Yoo'aash mootichi
Yehooyaadaa lubichaa fi luboota kaan walitti waamee,
"Isin maaliif kutaa mana qulqullummaa kan diigamaa
jiru sana deebiftanii hin haaromsine? Isin si'achi
maallaqa namoota irraa guurtan of harka hin tursinaa;
garuu akka manni qulqullummaa ittiin haaromfamuuf
dabarsaa kennaa." 8 Luboonni sunis akka lammata
maallaqa waldaa irraa walitti hin qabnee fi akka mana
qulqullummaa sana illee ofii isaaniitiin hin haaromsine
walii galan. 9 Yehooyaadaan lubichi sanduuqa tokko
fuudhee qadaada isaa ure. Sanduuqa sanas karra namni
ittiin mana qulqullummaa Waaqayyoo seenuun karaa
mirgaatiin iddoo aarsaa bira kaa'e. Luboonni balbala sana
eeganis maallaqa mana qulqullummaa Waaqayyootiif
fidamu hunda sanduuqa sana keessa buusu ture.
10 Yommuu sanduuqni sun guututtis barreessaan
mootiitii fi lubni ol aanaan dhufanii maallaqa mana
qulqullummaa Waaqayyootti galfame sana lakkaa'anii
korojootti naqan. 11 Erga baay'inni maallaqa sanaa
beekamee booddee isaan warra hojii mana qulqullummaa
sana to'achuuf filatamanitti kennan. Jarris namoota
hojii mana qulqullummaa Waaqayyoo irratti bobba'an
jechuunis warra muka soofanii fi warra mana ijaaraniif,
12 warra dhagaadhaan ijaaranii fi warra dhagaa cabsaniif
kaffalan. Akkasumas mana qulqullummaa Waaqayyoo
haaromsuudhaaf jedhanii mukaa fi dhagaa soofame
bitanii baasii ittiin mana qulqullummaa haaromsan
hunda baasan. 13 Maallaqni mana qulqullummaatti
fidame sun mi'a meetii irraa hojjetame kan akka
caabii, waan ittiin ibsaa irraa daaraa dhadha'an,
waciitii ittiin waa faffacaasan, malakata yookaan mi'a
warqee yookaan meetii irraa mana qulqullummaa
Waaqayyootiif hojjetaman biraa kamiin iyyuu tolchuuf
hojii irra hin oolle; 14 maallaqni sunis namoota
mana qulqullummaa sana haaromsaniif baafame. 15

Isaan sababii jarri amanamummaa guutuudhaan waan
kana hojjetaniif namoota akka isaan warra mana
qulqullummaa haaromsaniif kaffalaniif maallaqni itti
kenname sana irraa herrega to'achuu hin barbaanne. **16**
Maallaqni aarsaa yakkaatii fi aarsaa cubbuutiif galfame
tokko iyyuu mana qulqullummaa Waaqayyootti hin
fidamne; kun qooda lubootaatii. **17** Yeruma kana keessa
Hazaa'eel mootiin Sooriyaa Gaatitti ol ba'ee lolee ishee
qabate. Ergasii immoo Yerusaaleminis loluuf itti gara
gale. **18** Yoo'aash mootichi Yihuudaa garuu mi'oota
abbootiin isaa mootonni Yihuudaa Yehooshaafaax,
Yehooraamii fi Ahaaziyaan Waaqaaf addaan baasanii fi
kan inni mataan isaa Waaqaaf addaan baase, warqee
kuusaa qabeenya mana qulqullummaa Waaqayyootii
fi kan masaraa mootummaa hunda walitti qabee
Hazaa'eel mooticha Sooriyaatiif kenne; Hazaa'eelis
ergasii Yerusaalemii ba'ee deeme. **19** Wantoonni bara
mootummaa Yoo'aash keessa hojjetaman kanneen
biraatii fi wanni inni hojjete hundinuu kitaaba seenaa
mootota Yihuudaa keessatti barreeffamaniiru mitii? **20**
Qondaaltonni isaa isatti malatanii karaa Siilaatti gad bu'u
irratti Beet Miilootti isa ajjeesan. **21** Qondaaltonni isa
ajjeesanis Yozaakaar ilma Shime'aatii fi Yehoozaabaad
ilma Shoomeer turan. Innis du'ee abbootii isaa biratti
Magaalaa Daawit keessatti awwaalame. Amasiyaa ilmi
isaa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

13 Bara mootummaa Yoo'aash ilma Ahaaziyaa
mooticha Yihuudaa keessa waggaa digdamii
sadaffaatti Yehoo'aahaaz ilmi Yehuu Samaariyaa
keessatti mootii Israa'el ta'ee waggaa kudha torba bulche.
2 Inni cubbuu Yerobi'aam ilma Nebaat kan inni akka sabni
Israa'el hojjetu godhe sana duukaa bu'uudhaan fuula
Waaqayyoo duratti waan hamaa hojjete; cubbuu sana
irraas hin deebine. **3** Kanaafuu dheekkamsi Waaqayyoo
Waaqaa Israa'elitti ni boba'e; innis yeroo dheeraadhaaf
dabarsee harka Hazaa'eel mooticha Sooriyaattii fi harka
ilma isaa Ben-Hadaadiitti isaan kenne. **4** Yehoo'aahaaz
fuula Waaqayyoo barbaaddate; Waaqayyos akka mootiin
Sooriyaa sun akka malee Israa'elin cunqurse argee
kadhaa isaa dhaga'eef. **5** Waaqayyos nama isaan baraaru
tokko Israa'eliif kenne; akkasiin isaan harka warra
Sooriyaa jalaa ni ba'an. Kanaafuu Israa'eloonni akkuma
duraatti dunkaana isaanii keessa jiraatan. **6** Isaan
garuu cubbuu mana Yerobi'aam kan inni akka Israa'el
hojjetu godhe sana irraa hin deebine; ittuma fufanii
keessa jiraatan. Siidaan Aasheeraas Samaariyaa keessa
dhaabatee hafe. **7** Loltoota Yehoo'aahaaz keessaa loltoota
fardaa shantama, gaariiwwan kudhanii fi loltoota lafoo
kuma kudhan malee tokko iyyuu hin hafne; mootiin
Sooriyaa warra kaan hunda balleessee akkuma awwaara
yeroo midhaan dha'anii isaan godhee tureetii. **8** Wanni
bara mootummaa Yehoo'aahaaz keessa hojjetame biraa,
wanni inni hojjete hundii fi jabinni isaa kitaaba seenaa
mootota Israa'el keessatti barreeffameera mitii? **9**
Yehoo'aahaaz abbootii isaa wajjin boqotee Samaariyaa
keessatti ni awwaalame. Yoo'aash ilmi isaa iddoo isaa
bu'ee mootii ta'e. **10** Bara Yoo'aash mooticha Yihuudaa
keessa waggaa soddomii torbaffaatti Yoo'aash ilmi
Yehoo'aahaaz Samaariyaa keessatti mootii Israa'el ta'ee
waggaa kudha ja'a isaan bulche. **11** Inni fuula Waaqayyoo
duratti cubbuu hojjetee cubbuu Yerobi'aam ilma Nebaat
kan inni akka sabni Israa'el hojjetu godhe sana keessaa
tokko irraa iyyuu hin deebine; innis ittuma fufee
cubbuu keessa jiraate. **12** Wantoonni bara mootummaa
Yoo'aash keessa hojjetaman biraa, wanni inni hojjete
hundii fi jabinni isaa, waraanni inni Amasiyaa mooticha
Yihuudaa irratti deemsises kitaaba seenaa mootota
Israa'el keessatti barreeffamaniiru mitii? **13** Yoo'aash
abbootii isaa wajjin boqotee Yerobi'aam iddoo isaa bu'ee
teessoo irra taa'e. Yoo'aash Samaariyaa keessatti mootota
Israa'el biratti ni awwaalame. **14** Yeroo kanatti Elsaa'i
dhukkuba du'aan isa ga'uun dhiphachaa ture. Yoo'aash
mootichi Israa'el isa ilaaluu gad bu'ee isatti boo'e. Innis,
"Yaa abbaa koo! Yaa abbaa koo! Yaa gaariiwwanii fi yaa
abbootii fardaa Israa'el!" jedhee iyye. **15** Elsaa'i, "Iddaa
fi xiyya wayii fudhadhu" jedheen; innis ni fudhate.
16 Elsaa'i immoo mooticha Israa'eliin, "Iddaa harkatti
qabadhu" jedhe; inni fuunaan Elsaa'i harka ofii isaa
fuudhee harka mootichaa irra kaa'e. **17** Elsaa'i, "Foddaa
karaa ba'a biiftuu bani" jedheen; innis ni bane. Elsaa'i,
"Xiyya darbadhu!" jedhe; mootichis ni darbate. Elsaa'is,
"Xiyya mo'annoo Waaqayyoo, xiyya warra Sooriyaa
mo'atu!" jedhe. Elsaa'is, "Ati Afeeqitti warra Sooriyaa
guutumaan guutuutti ni barbadeessita" jedhee labse.
18 Innis ergasii, "Xiyya fudhadhu" jedheen; mootichis
ni fudhate. Elsaa'is "Lafa rukuti" jedheen; mootichis
yeroo sadii lafa rukute. **19** Namni Waaqaa sunis isatti
aaree akkana jedhe; "Ati yeroo shan yookaan ja'a lafa
rukutuu qabda; silaa warra Sooriyaa mo'attee guutumaan
guutuutti isaan balleessita turte. Amma garuu yeroo
sadii qofa isaan mo'atta." **20** Elsaa'i du'ee awwaalame.
Yeroo sana Mo'aabonni saamtonni birraa birraa dhufanii
biyyattii saamu ture. **21** Gaaf tokko warri Israa'el utuu
namicha du'e tokko awwaaluutti jiranuu garee saamtotaa
tokko argan; kanaafuu reeffa namichaa awwaala Elsaa'itti
darbatan. Reeffi sun lafee Elsaa'i tuqnaan namichi sun
du'aa ka'ee miiluma ofii isaatiin dhaabate. **22** Hazaa'eel
mootichi Sooriyaa bara mootummaa Yehoo'aahaaz
guutuu Israa'elin cunqurse. **23** Waaqayyo garuu sababii
kakuu Abrahaam, Yisihaaqii fi Yaaqoob wajjin galee ture
sanaatiif jedhee isaanii arjoome; garaas isaaniif laafee
fuula isaa gara isaaniitti deebifate. Hamma har'aattis
fuula ofii isaa duraa isaan barbadeessuu yookaan gatuu
hin feene. **24** Hazaa'eel mootichi Sooriyaa du'ee Ben-
Hadaad ilmi isaa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **25** Yoo'aash
ilmi Yehoo'aahaaz magaalaawwan inni waraana keessatti
abbaa isaa Yehoo'aahaaz irraa fudhatee ture hunda Ben-
Hadaad ilma Hazaa'eel irraa deebisee fudhate. Yahoo'asis
yeroo sadii isa mo'atee akkasiin magaalaawwan Israa'el
deebise.

14 Bara mootummaa Yoo'aash ilma Yoo'aahaaz
mooticha Israa'el keessa waggaa lammaffaatti
Amasiyaa ilmi Iyoo'as mootii Yihuudaa ta'ee bulchuu
jalqabe. **2** Inni yeroo mootii ta'etti nama waggaa
digdamii shan ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee
waggaa digdamii sagal ni bulche. Maqaan haadha isaa
Yo'aadaan ture; isheenis nama Yerusaalem turte. **3**
Innis waan fuula Waaqayyoo duratti qajeelaa ta'e ni

hojjete. Garuu akka abbaa isaa Daawititti miti. Inni waan
hunda keessatti fakkeenya abbaa isaa Yoo'aash duukaa
bu'e. **4** Ta'us iddoowwan sagadaa kanneen gaarran
irraa hin diigamne ture; namoonni ittuma fufanii aarsaa
dhi'eessaa, ixaanas achitti aarsaa turan. **5** Inni erga
jabeessee harka isaatti mootummaa qabatee booddee
qondaaltota abbaa isaa mooticha ajjeesan sana fixe. **6**
Ta'us inni akka waan Kitaaba Seera Musee keessatti
barreeffame kan Waaqayyo, "Abbootiin sababii ijoollee
isaaniitiif ajjeefamuu hin qaban yookaan ijoolleen
sababii abbootii isaaniitiif ajjeefamuu hin qaban; tokkoon
tokkoon namaa sababii cubbuu ofii isaatiif du'a" jedhee
ajaje sanaatti ilmaan warra nama ajjeesan sanaa hin
fixne. **7** Namni Sulula Soogiddaa keessatti Edoomota
kuma kudhan mo'atee waraanaan Seelaa qabate kan
maqaa isheen hamma har'aatti ittiin waamamtu,
Yoqti'eel jedhee moggaases isuma. **8** Amasiyaanis, "Kottu
mee waraana keessatti wal ilaallaa" jedhee qoosee gara
Yoo'aash ilma Yehoo'aahaaz, ilma Yehuu, mooticha
Israa'elitti ergamoota erge. **9** Yoo'aash mootichi Israa'el
garuu akkana jedhee Amasiyaa mooticha Yihuudaatiif
deebii kenne; "Sokorruun Libaanoon keessaa tokko ergaa
ergee birbirsaa Libaanooniin, 'Intala kee ilma kootti
heerumsiisi' jedhe. Ergasii bineensi bosona Libaanoon
keessaa tokko dhufee sokorruu sana irra miilaan deeme.
10 Ati dhugumaan Edoomin mo'attee amma of tuulaa
jirta. Mo'annoo keetiin gammadi; amma garuu mana
kee taa'i! Ati maaliif rakkina barbaaddee ofii keetii
fi Yihuudaattis kufaatii fidda?" **11** Amasiyaa garuu
dhaga'uu dide; kanaafuu Yoo'aash mootichi Israa'el ka'ee
lola bane. Innii fi Amasiyaa mootichi Yihuudaa keessatti
Beet Shemeshitti walitti ba'an. **12** Warri Yihuudaas
warra Israa'eliin mo'atamanii tokkoon tokkoon namaas
gara mana ofii isaatti baqate. **13** Yoo'aash mootichi
Israa'el, Amasiyaa mooticha Yihuudaa ilma Iyoo'as
ilma Ahaaziyaa sana Beet Shemeshitti qabe. Iyoo'asis
gara Yerusaalem dhaqee Karra Efreemiitii jalqabee
hamma Karra Goleetti dallaa Yerusaalem kan dhagaa
sana diige; kutaan diigame kun dhundhuma dhibba
afur lafa irra dheerata ture. **14** Innis warqee fi meetii
hunda akkasumas mi'a mana qulqullummaa Waaqayyoo
keessatti argamuu fi kan kuusaa qabeenya masaraa
mootummaa keessaa jiru hunda fudhate; namoota booji'e
illee fudhatee gara Samaariyaatti deebi'e. **15** Wantoonni
bara mootummaa Yoo'aash keessa hojjetaman kanneen
biraa, wanni inni hojjetee fi jabinni isaa, waraana inni
Amasiyaa mooticha Yihuudaatiin loles dabalatee kitaaba
seenaa mootota Israa'el keessatti barreeffamaniiru mitii?
16 Yoo'aashis abbootii isaa wajjin boqotee mootota
Israa'el biratti Samaariyaa keessatti awwaalame. Ilmi
isaa Yerobi'aam iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **17** Amasiyaa
ilmi Yoo'aash mootichi Yihuudaa erga Yoo'aash ilmi
Yehoo'aahaaz mootichi Israa'el du'ee booddee waggaa
kudha shan jiraate. **18** Wantoonni bara mootummaa
Amasiyaa keessa hojjetaman kanneen biraa kitaaba
seenaa mootota Yihuudaa keessatti barreeffamaniiru
mitii? **19** Isaan Yerusaalem keessatti isatti malatan; innis
gara Laakkiishitti baqate; isaan immoo faanuma isaa
Laakkiishitti namoota erganii achitti isa ajjeesan. **20**
Reeffi isaas fardatti fe'amee dhufee abbootii isaa biratti
Yerusaalem keessatti Magaalaa Daawititti awwaalame.
21 Ergasii warri Yihuudaa hundinuu Azaariyaa mucaa
waggaa kudha ja'aa fuudhanii iddoo abbaa Amasiyaa sana
mootii godhatan. **22** Namni erga Amasiyaa abbootii isaa
wajjin boqotee booddee Eelaatin deebisee ijaaree warra
Yihuudaatti kenne isa. **23** Bara Amasiyaa ilma Yoo'aash
mooticha Yihuudaa keessa waggaa kudha shanaffaatti
Yerobi'aam ilmi Iyoo'as mooticha Israa'el Samaariyaa
keessatti mootii ta'e; innis waggaa afurtamii tokko
bulche. **24** Inni fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa
hojjete; cubbuu Yerobi'aam ilma Nebaat kan inni akka
warri Israa'el hojjetan godhe sana irraas hin deebine.
25 Namni akkuma dubbii Waaqayyo Waaqa Israa'el
kan inni karaa garbicha isaa Yoonaas ilma Amitaayi,
raajicha Gat Heeferii dhufee sanaatiin dubbateetti daarii
biyya Israa'el Leeboo Hamaatii jalqabee hamma Galaana
Arabbaatti iddootti deebise isa ture. **26** Waaqayyo akka
tokkoon tokkoon nama Israa'el keessa jiraatuu, garbas
ta'u birmaduun akka malee rakkachaa jiru arge; namni
isaan gargaaru tokko iyyuu hin turre. **27** Waaqayyos
waan maqaa Israa'el samii jalaa nan balleessa hin
jedhiniif harka Yerobi'aam ilma Yoo'aashiitiin isaan
baase. **28** Wantoonni bara mootummaa Yerobi'aam
keessa hojjetaman biraa, wanni inni hojjete hundi,
jabinni loltummaa isaa, akka inni itti Damaasqoo fi
Hamaati kanneen duraan Yihuudaa jala turan sana
Israa'eliif deebisee dabalatee kitaaba seenaa mootota
Israa'el keessatti barreeffamaniiru mitii? **29** Yerobi'aam
abbootii isaa mootota Israa'el wajjin boqote; ilmi isaa
Zakkaariyaas iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

15 Bara mootummaa Yerobi'aam mooticha Israa'el
keessa waggaa digdamii torbaffaatti, Azaariyaa
ilmi Amasiyaa mooticha Yihuudaa sanaa mootii ta'e. **2**
Inni yeroo mootii ta'etti nama waggaa kudha ja'a ture;
innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa shantamii lama
ni bulche. Maqaan haadha isaa Yekooliyaa ture; isheenis
nama Yerusaalem turte. **3** Innis akkuma abbaa isaa
Amasiyaa sana fuula Waaqayyoo duratti waan qajeelaa
ni hojjete. **4** Ta'us iddoowwan sagadaa kanneen gaarran
irraa hin diigamne ture; namoonni ittuma fufanii aarsaa
dhi'eessaa, ixaanas achitti aarsaa turan. **5** Waaqayyos
hamma gaafa inni du'eetti mooticha lamxiidhaan dha'e;
innis mana kophaa keessa ni jiraate. Yootaam ilmi
mootichaa itti gaafatama masaraa mootummaa fudhatee
saba biyyattii bulche. **6** Wantoonni bara mootummaa
Azaariyaa keessa hojjetaman kan biraatii fi wanni inni
hojjete hundi kitaaba seenaa mootota Yihuudaa keessatti
barreeffamaniiru mitii? **7** Azaariyaa abbootii isaa wajjin
boqotee isaanuma biratti Magaalaa Daawit keessatti
ni awwaalame. Ilmi isaa Yootaam iddoo isaa bu'ee
mootii ta'e. **8** Bara mootummaa Azaariyaa mooticha
Yihuudaa keessa waggaa soddomii saddeettaffaatti
Zakkaariyaas ilmi Yerobi'aam Samaariyaa keessatti
mootii Israa'el ta'ee ji'a ja'a bulche. **9** Innis akkuma
abbaan isaa hojjete sana fuula Waaqayyoo duratti waan
hamaa hojjete. Inni cubbuu Yerobi'aam ilma Nebaat kan
inni akka warri Israa'el hojjetan godhe sana irraa hin
deebine. **10** Shaluum ilmi Yaabeesh sun Zakkaariyaasitti

ka'ee fuuluma sabaa duratti isa ajjeesee iddoo isaa
qabatee mootii ta'e. **11** Wantoonni bara mootummaa
Zakkaariyaas keessa hojjetaman kanneen biraa kitaaba
seenaa mootota Israa'el keessatti barreeffamaniiru mitii?
12 Akkasiinis dubbiin Waaqayyoo kan inni "Sanyiiwwan
kee hamma dhaloota Afuraffaatti teessoo Israa'el irra
ni taa'u" jedhee Yehuutti dubbate sun ni raawwatame.
13 Shaluum ilmi Yaabeesh bara mootummaa Uziyaan
mooticha Yihuudaa keessa waggaa soddomii saglaffaatti
Samaariyaa keessatti mootii Israa'el ta'ee ji'a tokko
bulche. **14** Menaaheem ilmi Gaadiis Tiirzaadhaa ka'ee
Samaariyaa dhaqe. Innis Shaluum ilma Yaabeesh sana
lolee Samaariyaa keessatti ajjeesee iddoo isaa bu'ee
mootii ta'e. **15** Wantoonni bara mootummaa Shaluum
keessa hojjetaman biraatii fi fincilli inni hojjete kitaaba
seenaa mootota Israa'el keessatti barreeffamaniiru. **16**
Yeroo sanatti, Menaaheem Tiirzaa ka'ee Tiifsaa fi warra
magaalaa sana keessaa fi naannoo ishee jiraatu hunda
dha'e; kunis sababii isaan karra banuufii didaniif. Innis
Tiifsaa saamee dubartoota ulfa qaban hunda garaa
baqaqse. **17** Bara Azaariyaa mooticha Yihuudaa keessa
waggaa soddomii saglaffaatti Menaaheem ilmi Gaadii
mootii Israa'el ta'e; innis Samaariyaa keessa jiraatee
waggaa kudhan bulche. **18** Innis fuula Waaqayyoo
duratti waan hamaa hojjete. Bara biyya bulchaa ture
guutuus cubbuu Yerobi'aam ilma Nebaat kan inni akka
Israa'el hojjetu godhe sana irraa hin deebine. **19** Ergasiis
Phuuli mootichi Asoor biyyattiitti ni duule; Menaaheem
immoo akka gargaarsa isaa argate aangoo ofii isaa
jalatti mootummaa turfatuuf meetii taalaantii kuma
tokko kenneef. **20** Menaaheem maallaqa kana warruma
Israa'el baasise. Akka mootii Asooriif kennamuuf namni
sooressi kam iyyuu meetii saqilii shantama baasuu qaba.
Kanaafuu mootiin Asoor duubatti deebi'ee malee ergasii
biyyattii keessa hin turre. **21** Wanni bara mootummaa
Menaaheem keessa hojjetame kan biraa, wanni inni
hojjete hundis kitaaba seenaa mootota Israa'el keessatti
barreeffameera mitii? **22** Menaaheemis abbootii isaa
wajjin boqote. Ilmi isaa Pheqaayaan iddoo isaa bu'ee
mootii ta'e. **23** Bara Azaariyaa mooticha Yihuudaa
keessa waggaa shantammaffaatti Pheqaayaan ilmi
Menaaheem Samaariyaa keessatti mootii Israa'el ta'ee
waggaa lama bulche. **24** Pheqaayaan fuula Waaqayyoo
duratti waan hamaa hojjete. Inni cubbuu Yerobi'aam
ilma Nebaat kan inni akka Israa'el hojjetu godhe
sana irraa hin deebine. **25** Ajajjoota isaa ol aantota
keessaa Pheqaan ilmi Remaaliyaa isatti malate. Innis
namoota Gili'aad keessaa nama shantama fudhatee
fiixee masaraa mootummaa kan Samaariyaa keessaa
irratti Pheqaayaa, Argobbii fi Ariyyee ajjeese. Pheqaanis
akkasiin Pheqaayaa ajjeesee iddoo isaa mootii ta'e. **26**
Wanni bara mootummaa Pheqaayaa keessa hojjetame
kan biraatii fi wanni inni hojjete hundi kitaaba seenaa
mootota Israa'el keessatti barreeffameera mitii? **27** Bara
Azaariyaa mooticha Yihuudaa keessaa waggaa shantamii
lammaffaatti, Pheqaan ilmi Remaaliyaa Samaariyaa
keessatti mootii Israa'el ta'ee waggaa digdama bulche.
28 Innis fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa hojjete.
Cubbuu Yerobi'aam ilma Nebaat kan inni akka Israa'el
hojjetu godhe sana irraa hin deebine. **29** Bara Pheqaa
mooticha Israa'el keessa Tiiglaat Phileeser mootichi
Asoor dhufee Iiyoon, Abeel Beet Ma'aakaa, Yaano'aa,
Qaadeshii fi Haazoor, Gili'aadii fi Galiilaa, biyya Niftaalem
hundas walumatti qabatee namootas guuree Asooritti
geesse. **30** Ergasiis Hooshee'aa ilmi Eelaa, Pheqaa
ilma Remaaliyaatti malate. Innis lolee isa ajjeesee bara
mootummaa Yootaam ilma Uziyaan keessaa waggaa
digdammaffaatti iddoo isaa mootii ta'e. **31** Wanni bara
mootummaa Pheqaa keessa hojjetame biraa fi wanni inni
hojjete hundi kitaaba seenaa mootota Israa'el keessatti
barreeffameera mitii? **32** Bara Pheqaa ilma Remaaliyaa
mooticha Israa'el keessa waggaa lammaffaatti Yootaam
ilmi Uziyaan mooticha Yihuudaa mootii ta'ee bulchuu
jalqabe. **33** Inni yeroo mootii ta'etti nama waggaa
digdamii shan ture; Yerusaalem keessa taa'ee waggaa
kudha ja'a ni bulche. Maqaan haadha isaa Yaruusaa
ture; isheenis intala Zaadoq turte. **34** Innis akkuma
abbaan isaa Uziyaan godhe sana fuula Waaqayyoo
duratti waan qajeelaa ni hojjete. **35** Ta'us iddoowwan
sagadaa kanneen gaarran irraa hin diigamne ture.
Namoonnis ittuma fufanii aarsaa dhi'eessaa ixaanas
achitti aarsaa turan. Yootaam Karra mana qulqullummaa
Waaqayyoo kan Ol aanu deebisee ijaare. **36** Wantoonni
bara mootummaa Yootaam keessaa hojjetaman kanneen
biraatii fi wantoonni inni hojjete kitaaba seenaa mootota
Yihuudaa keessatti barreeffameera mitii? **37** Bara
sana keessa Waaqayyo Reziin mooticha Sooriyaatii fi
Pheqaa ilma Remaaliyaa Yihuudaatti kakaasuu jalqabe.
38 Yootaam abbootii isaa wajjin boqotee Magaalaa
Daawit, magaalaa abbaa isaa keessatti isaanuma biratti
ni awwaalame. Ilmi isaa Aahaaz iddoo isaa bu'ee mootii
ta'e.

16 Bara mootummaa Pheqaa ilma Remaaliyaa keessa
waggaa kudha torbaffaatti Aahaaz ilmi Yootaam
mooticha Yihuudaa mootii ta'ee bulchuu jalqabe. **2**
Aahaaz yeroo mootii ta'etti nama waggaa digdamaa
ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa kudha
ja'a ni bulche. Inni akka abbaa isaa akka Daawit
fuula Waaqayyoo Waaqa isaa duratti waan qajeelaa
hin hojjenne. **3** Inni karaa mootota Israa'el duukaa
bu'ee gochawwan jibbisiisoo saboota Waaqayyo fuula
Israa'elootaa duraa ari'ee baase sanaa hojjechuudhaan
ilma isaa illee aarsaa godhee ibiddaan gube. **4** Innis
iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraatti, fiixee
gaarranii irrattii fi muka lalisaa hunda jalatti qalma
dhi'eessee, ixaanas aarse. **5** Reziin mootichi Sooriyaatii fi
Pheqaan ilmi Remaaliyaa mootichi Israa'el Yerusaalemin
loluuf ol ba'anii Aahaazin marsan; garuu isa mo'achuu
hin dandeenye. **6** Yeroo sanatti Reziin mootichi Sooriyaa
namoota Yihuudaa ari'ee baasuudhaan Eelaatin warra
Sooriyaatiif deebise. Ergasiis Edoomonni Eelaatitti
godaananii hamma har'aatti achuma jiraatu. **7** Aahaazis
akkana jedhee gara Tiiglaat Phileeser mooticha Asooritti
nama erge; "Ani garbichaa fi ilma kee ti. Kottuutii harka
mootii Sooriyaatii fi harka mootii Israa'el kanneen
natti duulaniitii na baasi." **8** Kana irratti Aahaaz
meetii fi warqee mana qulqullummaa Waaqayyoo
keessa jiruu fi kan mankuusaa qabeenya masaraa

mootummaa keessatti argamu baasee kennaa godhee
mootii Asooritiif ni erge. 9 Mootiin Asoor sunis kadhaa
isaa tole jedhee Damaasqoo lolee qabate. Jiraattota
ishees booji'ee Qiiritti geesse; Reziinin immoo ni ajjeese.
10 Aahaaz mootichi Tiiglaat Phileeser mooticha Asoor
arguuf Damaasqoo dhaqe. Innis iddoo aarsaa tokko
Damaasqoo keessatti argee fakkeenya isaatii fi karoora
ittiin ijaaran hunda barreessee Uuriyaa lubichatti erge.
11 Kanaafuu Uuriyaa lubichi akkuma karoora Aahaaz
mootichi Damaasqoodhaa ergeef sana hundaatti utuu
Aahaaz mootichi Damaasqoodhaa hin deebi'in dura
iddoo aarsaa sana ijaaree fixe. 12 Mootichis yommuu
Damaasqoodhaa deebi'ee iddoo aarsaa sana argetti
itti dhi'aatee irratti aarsaa dhi'eesse. 13 Innis aarsaa
gubamuu fi kennaa midhaanii dhi'eessee dhibaayyuu
illee dhibaafatee dhiiga aarsaa nagaa kan ofii isaas iddoo
aarsaa sana irratti ni facaase. 14 Iddoo aarsaa naasii
irraa hojjetamee fuula Waaqayyoo dura dhaabatee ture
sanas mana qulqullummaa duraa iddoo aarsaa haaraa
fi mana qulqullummaa Waaqayyoo gidduudhaa fidee
gama kaabaatiin iddoo aarsaa haaraa bira kaa'e. 15
Ergasii Aahaaz mootichi akkana jedhee Uuriyaa lubicha
ajaje; "Iddoo aarsaa guddicha irratti aarsaa gubamu kan
ganamaatii fi kennaa midhaanii kan galgalaa, aarsaa
mootichaa kan gubamuu fi kennaa midhaanii, aarsaa
namoota biyyattii hundaa kan gubamu, kennaa isaanii
kan midhaaniitii fi dhibaayyuu isaanii dhi'eessi. Iddoo
aarsaa irratti dhiiga aarsaa gubamuutii fi dhiiga qalmaa
hunda facaasi. Iddoo aarsaa kan naasii irraa hojjetame
garuu anatu ittiin gorsa gaafata." 16 Uuriyaan lubichis
akkuma Aahaaz mootichi ajaje sana godhe. 17 Aahaaz
mootichi baattuuwwan asii fi achi sochoofaman sana
irraa marsaawwan buqqisee caabiiwwan dhiqannaa
illee irraa baase. Gaanii sana baattuuwwan fakkii
jibootaa kanneen naasii irraa hojjetaman irraa fuudhee
dhagaa afamaa irra kaa'e. 18 Innis mootii Asooriif
jedhee oobdii guyyaa Sanbataatiif hojjetame iddoo
isaatii fuudhee karra alaa kan mootonni ittiin mana
qulqullummaa Waaqayyoo seenanis ni buqqise. 19 Wanni
bara mootummaa Aahaaz keessa hojjetame biraatii fi
wanni inni hojjete kitaaba seenaa mootota Yihuudaa
keessatti barreeffameera mitii? 20 Aahaazis abbootii
isaa wajjin boqotee isaanuma biratti Magaalaa Daawit
keessatti ni awwaalame. Ilmi isaa Hisqiyaas iddoo isaa
bu'ee mootii ta'e.

17 Bara Aahaaz mooticha Yihuudaa keessa waggaa
kudha lammaffaatti Hooshee'aa ilmi Eelaa
Samaariyaa keessatti mootii Israa'el ta'ee waggaa sagal
bulche. 2 Innis fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa
hojjete; garuu akka mootota Israa'el kanneen isaan
dura turan sanaa miti. 3 Shalmaneseer mootichi Asoor
Hooshee'aa loluuf ol ba'e; Hoose'aas garboomeefii
gibira baaseef. 4 Mootiin Asoor garuu akka Hooshee'aa
gantuu ta'e hubate; Hoose'aa Siigoor mooticha Gibxitti
jaarsa araaraa ergatee ergasii akka duraan wagguma
waggaan baasaa ture sana mootii Asooriif gibira baasuu
dhiise. Kanaafuu Silminaasoor isa qabee mana hidhaa
keessa buuse. 5 Ergasiis mootichi Asoor guutummaa
biyyattii weerare; Samaariyaattis duulee waggaa sadii
marsee ishee qabate. 6 Bara mootummaa Hooshee'aa
keessa waggaa saglaffaatti mootiin Asoor Samaariyaa
qabatee Israa'eloota booji'ee Asooritti geesse. Innis
Halaa keessa, Goozaan keessa, cina Laga Haaboorii fi
magaalaawwan Midiyaan keessa isaan qubachiise. 7
Wanni kun hundinuu sababii Israa'eloonni Waaqayyo
Waaqa isaanii isa Gibxii humna Fara'oon mooticha Gibxi
jalaa isaan baase sanatti cubbuu hojjetaniif ta'e; isaan
waaqota biraa waaqeffatanii 8 waan saboonni Waaqayyo
isaan duraa ari'ee baase sun hojjetan duukaa bu'anii
barteewwan hamaa mootonni Israa'el fidanii isaan
barsiisan illee fudhatan. 9 Israa'eloonni dhoksaadhaan
waan qajeelaa hin ta'in Waaqayyo Waaqa isaaniitti
hojjetan. Isaan magaalaawwan isaanii hunda keessatti
gamoo eegumsaatii jalqabanii hamma magaalaawwan
dallaa jabaa qabaniitti iddoowwan sagadaa kanneen
gaarran irraa ijaarratan. 10 Gaarran ol dhedheeroo hunda
gubbaattii fi muka lalisaa hunda jalatti fakkiiwwanii
fi siidaa Aasheeraa dhaabbatan. 11 Isaan akkuma
saboonni Waaqayyo fuula isaanii duraa ari'ee baase
godhan sana iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa
hunda irratti ixaana aarsan. Waan hamaa aariidhaaf
Waaqayyoon kakaasu illee ni hojjetan. 12 Waaqayyos,
"Isin waan kana hin hojjetinaa" jedhu illee isaan
waaqota tolfamoo waaqeffatan. 13 Waaqayyo akkana
jedhee karaa raajotaatii fi ilaaltota isaa hundaatiin
Israa'elii fi Yihuudaa akeekkachiise; "Karaa keessan
hamaa kana irraa deebi'aa. Akkuma ajajawwan ani
abbootii keessan ajaje hundaattii fi akkuma seera ani
karaa garboota koo raajotaatiin isiniif erge sanaatti ajajaa
fi seera koo eegaa." 14 Isaan immoo dhaggeeffachuu
didanii akkuma abbootii isaanii kanneen Waaqayyo
Waaqa isaanii amanuu didan sanaa mataa jabaatan.
15 Isaan seeraa fi kakuu inni abbootii isaanii wajjin
gale akkasumas akeekkachiisa inni isaaniif kenne illee
fudhachuu didan. Isaan waaqota tolfamoo faayidaa hin
qabne duukaa bu'anii isaanis faayidaa dhaban. Isaan
utuma Waaqayyo, "Waan jarri hojjetan hin hojjetinaa"
jedhee isaan ajajuu saboota ollaa isaanii duukaa bu'anii
waan Waaqayyo hojjechuu isaan dhowwe ni hojjetan.
16 Isaan ajaja Waaqayyo Waaqa isaanii hunda dhiisanii
waaqota tolfamoo baqfamanii bifa jabbiitiin hojjetaman
lamaa fi siidaa Aasheeraa tolfatan. Raayyaawwan samii
hundaaf sagadanii Ba'aalin illee waaqeffatan. 17 Ilmaan
isaaniitii fi intallan isaanii aarsaa godhanii ibiddaan
guban. Warra waa himu gorsa gaafatan; falfalas hojjetanii
fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa hojjechuutti
dabarsanii of kennanii dheekkamsaaf isa kakaasan. 18
Kanaafuu Waaqayyo akka malee Israa'elitti dheekkamee
fuula isaa duraa isaan buqqise. Gosa Yihuudaa qofatu
hafe; 19 Yihuudaan iyyuu ajaja Waaqayyo Waaqa
isaanii hin eegne. Isaanis bartee Israa'eloonni itti
fidan duukaa bu'an; 20 kanaafuu Waaqayyo saba
Israa'el hunda ni gate; inni isaan miidhee hamma
fuula isaa duraa isaan dhabamsiisutti dabarsee harka
saamtotaatti isaan kenne. 21 Gaafa inni mana Daawit
irraa Israa'el baqaqsetti isaan Yerobi'aam ilma Nebaat
sana mootii godhatan. Yerobi'aamis akka Israa'eloonni
Waaqayyo irraa garagalanii cubbuu guddaa hojjetan

godhe. **22** Israa'eloonni cubbuu Yerobi'aam hunda keessa
jiraatan malee **23** hamma Waaqayyo akkuma karaa
garboota isaa raajotaatiin akeekkachiise sanatti fuula
isaa duraa isaan buqqisutti irraa hin deebine. Kanaafuu
sabni Israa'el biyya isaatii boojuudhaan fudhatamee
Asooritti geeffame; hamma har'aattis achuma jiraata. **24**
Mootiin Asoor biyya Baabilonii, Kuutaadhaa, Awaadhaa,
biyya Hamaatii fi Seefarwaayimii namoota fidee iddoo
Israa'elootaa buusuuf jedhee magaalaawwan Samaariyaa
keessa qubachiise. Isaanis Samaariyaa fudhatanii
magaalaawwan ishee keessa ni jiraatan. **25** Isaan yeroo
achi jiraachuu jalqabanitti Waaqayyoon hin waaqeffanne;
kanaafuu inni gidduu isaaniitti leencota erge; leenconnis
isaan keessaa namoota muraasa galaafatan. **26** Mooticha
Asoorittis akkana jedhanii himan; "Namoonni ati
boojitee magaalaawwan Samaariyaa keessa qubachiifte
sun waan Waaqni biyya sanaa fedhu hin beekan. Inni
gidduu isaaniitti leencota erge; leenconnis sababii
namoonni waan Waaqni sun fedhu hin beekiniif
isaan fixan." **27** Kana irratti mootiin Asoor, "Luboota
boojitanii Samaariyaadhaa fiddan keessaa tokko akka
inni deebi'ee achi jiraatee waan Waaqni biyya sanaa
fedhu namoota barsiisuuf achi deebisaa" jedhee ajaja
kenne. **28** Kanaafuu luboota Samaariyaadhaa booji'aman
keessaa tokko Beet'eel keessa jiraatee akka isaan itti
Waaqayyoon waaqeffatan barsiisuu dhufe. **29** Ta'us
tokkoon tokkoon gosaa magaalaa keessa jiraatutti
waaqota ofii isaa tolfatee iddoowwan sagadaa kanneen
warri Samaariyaa gaarran irratti hojjetanii turan sana
irra dhaabe. **30** Warri Baabilonii dhufan Waaqa tolfamaa
Sukooti Banooti, warri Kuutaadhaa dhufan Waaqa
tolfamaa Nergaal, warri Hamaatii dhufan immoo Waaqa
tolfamaa Ashiimaa jedhamu ni tolfatan. **31** Awwiimonni
waaqota tolfamoo Nibhaazii fi Tartaaq jedhaman
tolfatan; Seefarwaayimoonni immoo waaqota tolfamoo
Seefarwaayim kanneen Adramelekii fi Anaamelek
jedhamaniif ijoollee isaanii aarsaa godhanii ibiddaan
guban. **32** Isaan Waaqayyoon waaqeffatan; garuu akka
isaan iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraatti
luboota ta'anii tajaajilaniif ofuma gidduudhaa namoota
ni filatan. **33** Isaan Waaqayyoon waaqeffatan; garuu
akkuma bartee saboota keessaa fidaman sanaatti waaqota
ofii isaanii tajaajilan. **34** Isaan hamma har'aatti illee
ittuma cichanii bartee isaanii kan qaraa sana keessa
jiraatu. Isaan Waaqayyoon hin waaqeffatan yookaan
labsii fi qajeelfama, seeraa fi ajaja Waaqayyo sanyiiwwan
Yaaqoob kan Israa'el jedhee moggaase sanaaf kennes
duukaa hin bu'an. **35** Waaqayyo gaafa Israa'eloota
wajjin kakuu galetti akkana jedhee isaan ajaje: "Isin
Waaqa biraa tokko illee hin waaqeffatinaa yookaan hin
sagadinaafii; isaan hin tajaajilinaa yookaan aarsaa isaaniif
hin dhi'eessinaa. **36** Garuu Waaqayyo isin waaqeffachuu
qabdan, isa humna jabaa fi irree diriirfameen Gibxii
baasee isin fide sanaa dha. Isin isaaf sagaddanii aarsaa
dhi'eessuufii qabdu. **37** Isin yeroo hunda labsii fi
qajeelfama, seeraa fi ajaja inni isinii barreesse sana
of eeggannaadhaan eeguu qabdu. Waaqota biraa hin
waaqeffatinaa. **38** Kakuu ani isin wajjin gale sana hin
irraanfatinaa; waaqota biraa hin waaqeffatinaa. **39** Qooda
kanaa Waaqayyo Waaqa keessan waaqeffadhaa; kan
harka diina keessan hundaa keessaa isin baasu isumaa."
40 Ta'us isaan ittuma cichanii waanuma qaraa sana
hojjetan malee isa hin dhageenye. **41** Yeroo namoonni
kunneen Waaqayyoon waaqeffachaa jiranitti illee isaan
waaqota tolfamoo isaanii tajaajilaa turan. Hamma guyyaa
har'aatti illee ijoolleen isaaniitii fi ijoolleen ijoollee
isaanii ittuma fufanii akkuma abbootiin isaanii hojjetan
sana hojjechaa jiru.

18 Bara Hooshee'aa ilma Eelaa mooticha Israa'el
keessa waggaa sadaffaatti Hisqiyaas ilmi Aahaaz
mooticha Yihuudaa mootii ta'ee bulchuu jalqabe. **2**
Inni Yeroo mootii ta'etti nama waggaa digdamii shan
ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa digdamii
sagal bulche. Maqaan haadha isaa Abiiyaa ture; isheenis
intala Zakkaariyaas. **3** Innis akkuma Daawit abbaan
isaa godhe sana fuula Waaqayyoo duratti waan qajeelaa
hojjete. **4** Inni iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa
diige; dhagaawwan waaqeffannaa caccabsee siidaawwan
Aasheeraa illee burkuteesse. Sababii Israa'eloonni
hamma bara sanaatti ixaana aarsaafii turaniif inni
fakkii bofaa kan Museen naasii irraa hojjete sana illee
ni caccabse. Fakkiin bofaa sun Nehushtaan jedhamee
waamama ture. **5** Hisqiyaas Waaqayyo Waaqa Israa'el
amanate. Mootota Yihuudaa hunda keessaa namni akka
isaa tokko iyyuu isa duraan yookaan isa duubaan hin
turre. **6** Inni jabaatee Waaqayyotti hiiqe malee isa
duukaa bu'uu hin dhiisne; seera Waaqayyo Museef kenne
sanas ni eege. **7** Waaqayyos isa wajjin ture; inni waan
hojjete hunda keessatti ni milkaa'e. Inni mootii Asooritti
fincile malee isa hin tajaajille. **8** Inni gamoo eegumsaatii
jalqabee hamma magaalaa dallaa jabaa qabuutti, hamma
Gaazaattii fi daangaa isheetti Filisxeemota ni mo'ate.
9 Waggaa afuraffaa bara Hisqiyaas mootichaa keessa
jechuunis waggaa torbaffaa bara Hooshee'aa ilma Eelaa
mooticha Israa'el keessa Shalmaneseer mootichi Asoor
Samaariyaatti duulee marsee ishee qabate. **10** Dhuma
waggaa sadaffaatti Asooronni ishee fudhatan. Akkasiinis
Samaariyaan waggaa ja'affaa bara mootummaa Hisqiyaas
keessa, waggaa saglaffaa bara Hooshee'aa mooticha
Israa'el keessa ni fudhatamte. **11** Mootiin Asooris
Israa'eloota booji'ee Asooritti geessee Halaa keessa,
Goozaan keessa, Laga Haaboor biraa fi magaalaawwan
Midiyaan keessa ni qubachiise. **12** Wanni kun sababii
isaan Waaqayyo Waaqa isaaniitiif ajajamuu didanii kakuu
isaa, ajaja Museen garbichi Waaqayyoo isaaniif kenne
hunda cabsaniif isaanitti dhufe. Isaan ajaja sana hin
dhaggeeffanne yookaan hojii irra hin oolchine. **13** Bara
mootummaa Hisqiyaas mootichaa keessa waggaa kudha
afuraffaatti, Senaaheriib mootichi Asoor magaalaawwan
Yihuudaa kanneen dallaa jabaa qaban hunda lolee ni
qabate. **14** Kanaafuu Hisqiyaas mootichi Yihuudaa, "Ani
balleessaa hojjedheera. Biyya koo keessaa naa ba'i; ani
waan ati na gaafattu kam iyyuu siifin kennaa" jedhee
gara Laakkiishitti mooticha Asooritti ergaa ergate.
Mootichi Asooris, "Meetii taalaantii dhibba sadii fi
warqee taalaantii soddoma naa kenni" jedhee Hisqiyaas
mooticha Yihuudaa ni gaafate. **15** Kanaafuu Hisqiyaas
meetii mana qulqullummaa Waaqayyoo keessattii fi

kan mankuusaa masaraa mootummaa keessatti argamu
hunda guuree kenneef. 16 Yeroo kanatti Hisqiyaas
mootichi Yihuudaa warqee balbalaa fi dhaaba balbala
mana qulqullummaa Waaqayyootti uffisee ture irraa
baasee mootii Asooriif kenne. 17 Ergasii Mootichi Asoor
ajajaa waraanaa isaa ol aanaa, ajajaa hangafaa fi ajajaa
waraana isaa loltoota hedduu wajjin Laakkiishii gara
Yerusaalemitti Hisqiyaas mootichatti ni erge. Isaanis
Yerusaalem dhufanii bo'oo haroo ol aanuu bira karaa
lafa qotiisaa namicha wayyaa miicuutti geessu irra
dhadhaabatan. 18 Isaan mooticha ni waamsifatan;
Eliiyaaqiim ilmi Hilqiyaa bulchaan masaraa mootummaa,
Shebnaa barreessaanii fi Yoo'aa ilmi Asaaf galmeessaan
isaanitti gad ba'an. 19 Ajajaan waraanaa sunis akkana
isaaniin jedhe; "Akkana jedhaa Hisqiyaasitti himaa:
"'Mootiin guddaan, mootichi Asoor akkana jedha: Of
amanachuu kee kana maal irratti hundeeffatte? 20 Ati,
"Ani tooftaa fi jabina waraanaa qaba" jetta; garuu dubbii
faayidaa hin qabne dubbatta. Ati eenyun abdattee natti
fincilta? 21 Kunoo ati Gibxin jechuunis ulee shambaqqoo
caccabaa harka nama isatti irkatu kamii iyyuu waraanee
madeessu sana abdatteerta! Fara'oon mootichi Gibxis
nama isa abdatu hundaaf akkasuma. 22 Yoo isin, "Nu
Waaqayyo Waaqa keenya abdanna" naan jettan, inni
isuma Hisqiyaas iddoowwan sagadaa isaatii fi iddoowwan
aarsaa isaa diigee Yihuudaa fi Yerusaalemiin, "Isin
fuula iddoo aarsaa kan Yerusaalem keessaa kana duratti
waaqeffachuu qabdu" jedhe sana mitii? 23 "'Amma
kottuutii gooftaa koo mooticha Asoor wajjin dubbadhu;
anis yoo ati namoota farda yaabbatan qopheeffachuu
dandeesse fardeen kuma lama siifin kenna! 24 Ati yoo
gaariiwwanii fi abbootii fardaatiif jettee Gibxin abdatte
iyyuu akkamiin qondaaltota gooftaa kootii keessaa ajajaa
gad aanaa isaa illee of irraa deebisuu dandeessa? 25
Ati waan ani dubbii Waaqayyoo malee iddoo kana lolee
barbadeessuuf dhufe seetaa? Waaqayyo mataan isaa
akka ani biyya kanatti duulee ishee barbadeessu natti
dubbateera.'" 26 Kana irratti Eliiyaaqiim ilma Hilqiyaa,
Shebnaa fi Yoo'aa ajajaa waraanaa sanaan, "Maaloo
waan nu dhageenyuuf afaan warra Araamaayikiitiin
garboota keetti dubbadhu. Utuma namoonni dallaa irra
jiran dhaga'anii afaan Ibrootaatiin nutti hin dubbatin"
jedhan. 27 Ajajaan waraanaa sun garuu akkana jedhee
deebise; "Namni gooftaan koo akka ani waan kana itti
himuuf itti na erge gooftaa keessanii fi isin qofaa?
Namoota dallaa irra tataa'an warra akkuma keessan
udaan ofii isaanii nyaatanii fincaan ofii isaanii dhuguu
qabaniifis mitii?" 28 Ergasii ajajaan waraanaa sun ol
ka'ee afaan Ibrootaatiin akkana jedhe; "Dubbii mooticha
guddaa, dubbii mootii Asoor dhaga'aa! 29 Mootichi
akkana jedha: Hisqiyaas isin hin gowwoomsin. Inni harka
kootii isin baasuu hin danda'u. 30 Hisqiyaas, 'Waaqayyo
dhugumaan nu baasa; magaalaan kunis dabarfamtee
harka mooticha Asooritti hin kennamtu' jechuudhaan
akka isin Waaqayyoon amanattaniif isin hin sossobin. 31
"Hisqiyaasin hin dhaggeeffatinaa. Mootiin Asoor akkana
jedha: Ana wajjin walii galtee nagaa dhaabbadhaatii
natti gad ba'aa. Ergasii tokkoon tokkoon keessan muka
wayiniitii fi muka harbuu keessan irraa ni nyaattu; boolla
bishaan keessanii keessaas ni dhugdu; 32 kunis hamma
ani dhufee gara biyya akkuma biyya keessanii jirtuu, gara
biyya midhaanii fi daadhii wayinii haaraatti, gara biyya
buddeenaa fi iddoo dhaabaa wayiniitti, gara biyya muka
ejersaatii fi dammaatti isin geessutti ta'a. Isin jireenya
filadhaa malee du'a hin filatinaa! "Waan inni, 'Waaqayyo
nu baraara' jedhee isin dogoggorsuuf Hisqiyaasin hin
dhaga'inaa. 33 Waaqni saboota kamii iyyuu takkumaa
harka mooticha Asoor keessaa biyya ofii baafatee
beekaa? 34 Waaqonni Hamaatii fi waaqonni Arfaad eessa
jiru? Waaqonni Seefarwaayim, waaqonni Heenaatii fi
Iwaa eessa jiru? Isaan harka koo keessaa Samaariyaa
baasaniiruu? 35 Waaqota biyyoota kanneenii hunda
keessaa kamtu harka koo keessaa biyya isaa baasuu
danda'e? Yoos Waaqayyo akkamiin harka koo keessaa
Yerusaalemin baasuu danda'a ree?" 36 Namoonni garuu
sababii mootichi, "Deebii hin kenninaafii" jedhee ajajeef
inuma cal'isan malee deebii tokko iyyuu hin kennine. 37
Kana irratti Eliiyaaqiim ilmi Hilqiyaa bulchaan masaraa
mootummaa, Shebnaa barreessaanii fi Yoo'aa ilmi Asaaf
galmeessaan uffata isaanii tatarsaasanii gara Hisqiyaas
dhaqanii waan ajajaan waraanaa sun jedhe itti ni himan.

19 Hisqiyaas mootichi yommuu waan kana dhaga'etti
uffata isaa tarsaasee wayyaa gaddaas uffatee mana
qulqullummaa Waaqayyoo seene. 2 Innis Eliiyaaqiim
bulchaa masaraa mootummaa, Shebnaa barreessaa fi
luboota dura bu'oota hundi isaanii wayyaa gaddaa uffatan
Isaayyaas raajicha ilma Amoos sanatti erge. 3 Isaanis
akkana jedhanii isatti himan; "Hisqiyaas akkana jedha;
Guyyaan kun akkuma yeroo daa'imni tokko dhalachuu
ga'ee garuu dubartiin humna ittiin ciniinsifattee deessu
dhabduutti guyyaa lubbamuu, kan dheekkamsaatii fi
kan salphinaa ti. 4 Waaqayyo Waaqni kee dubbii ajajaa
waraanaa kan gooftaan isaa mootichi Asoor akka inni
Waaqa jiraataatti qoosuuf erge sanaa hunda dhaga'ee
dubbii Waaqayyo Waaqni kee dhaga'e sanaaf jedhee isatti
dheekkama ta'a. Kanaafuu ati hambaawwan hamma
ammaatti jiraniif kadhadhu." 5 Yommuu qondaaltonni
Hisqiyaas mootichaa gara Isaayyaas dhufanitti, 6
Isaayyaas akkana isaaniin jedhe; "Akkana jedhaa gooftaa
keessanitti himaa; 'Waaqayyo akkana jedha: Ati waan
dhageesse jechuunis dubbii garboonni mootii Asoor
ittiin na arrabsan sana hin sodaatin. 7 Dhaggeeffadhaa!
Ani akka inni oduu wayii dhaga'ee gara biyya ofii isaatti
deebi'uuf hafuura tokko isa keessa nan kaa'a; achittis akka
inni goraadeedhaan ajjeefamu nan godha.'" 8 Ajajaan
waraanaas yommuu akka mootiin Asoor Laakkiishii
ba'ee deeme dhaga'etti, duubatti deebi'ee utuu mootichi
Libnaa lolaa jiruu argate. 9 Senaaheriibis akka Tiirhaaq
mootichi Itoophiyaa sun isa loluuf dhufaa jiru dhaga'e.
Kanaafuu inni akkana jedhee amma illee Hisqiyaasitti
ergamoota erge; 10 "Hisqiyaas mooticha Yihuudaatiin
akkana jedhaa: Waaqni ati abdattu sun, 'Yerusaalem
dabarfamtee harka mootii Asooritti hin kennamtu'
jedhee si hin gowwoomsin. 11 Ati waan mootonni Asoor
guutumaan guutuutti isaan balleessuudhaan biyyoota
hunda godhan dhageesseerta. Ati immoo ni haftaa
ree? 12 Waaqonni saboota abbootiin koo barbadeessan
sanaa jechuunis waaqonni Goozaan, waaqonni Kaaraan,

waaqonni Rezefii fi waaqonni namoota Eden kanneen
Telaasaar keessa turan sanaa isaan oolchaniiruu? **13**
Mootiin Hamaati, mootiin Arfaad, mootiin magaalaa
Seefarwaayim yookaan mootiin Heenaa yookaan mootiin
Iwaa eessa jira?" **14** Hisqiyaasis ergamoota sana
harkaa xalayaa fuudhee dubbifate. Ergasiis gara mana
qulqullummaa Waaqayyootti ol ba'ee xalayaa sana
fuula Waaqayyoo duratti diriirse. **15** Hisqiyaas akkana
jedhee Waaqayyoon kadhate; "Yaa Waaqayyo, Waaqa
Israa'el, kan kiirubeel gidduu teessoo irra jirtu, si qofatu
mootummoota lafaa hunda irratti Waaqa. Ati samii fi
lafa uumteerta. **16** Yaa Waaqayyo, gurra kee as qabiitii
dhaga'i; yaa Waaqayyo ija kees banadhuu ilaali; dubbii
Senaaheriib kan inni Waaqa jiraataa arrabsuuf erge
kana dhaggeeffadhu. **17** "Yaa Waaqayyo mootonni
Asoor saboota kanaa fi biyyoota isaanii balleessuun
dhugaa dha. **18** Isaan waaqota jaraa ibiddatti naqanii
barbadeessaniiru; waaqonni sun mukaa fi dhagaa
harka namaatiin soofaman turan malee waaqota hin
turreetii. **19** Kanaafuu yaa Waaqayyo Waaqa keenya,
akka mootummoonni lafaa hundinuu yaa Waaqayyo,
akka ati qofti Waaqa taate beekaniif harka isaatii nu
baasi." **20** Sana booddee Isaayyaas ilmi Amoos akkana
jedhee Hisqiyaasitti ergaa erge: "Waaqayyo Waaqni
Israa'el akkana jedha: Ani kadhaa kee kan ati waa'ee
Senaaheriib mooticha Asoor kadhatte sana dhaga'eera.
21 Dubbiin Waaqayyo isaan mormuudhaan dubbate
kunoo kanaa dha: "'Intalli Xiyoon Durbi Qulqullittiin
si tuffattee sitti qoosti. Intalli Yerusaalem yeroo ati
baqattutti mataa ishee sitti raafti. **22** Kan ati itti
qoostee arrabsite sun eenyu? Ati eenyutti sagalee
kee ol fudhattee of tuulummaadhaan ija ol qabatte?
Qulqullichuma Israa'el sanatti mitii! **23** Ati karaa
ergamoota keetiitiin Gooftaatti qoosteerta. Ati akkanas
jetteerta; "Ani gaariiwwan koo hedduudhaan fiixee
tulluuwwaniitti, fiixee Libaanoon kan akka malee ol
dheeratuttis ol ba'eera. Ani birbirsawwan isaa kanneen
akka malee dhedheeroo, gaattiraawwan isaa filatamoo
sanas ciccireera. Ani iddoowwan isaa kanneen akka
malee ol fagoo, bosonoota isaa keessaa, mimmiidhagoo
qaqqabeera. **24** Ani biyya ormaatti boolla bishaanii
qotadhee achitti bishaan dhugeera. Ani faana miilla
kootiin lageen biyya Gibxi hunda gogseera." **25** "'Ati
waan kana hin dhageenyee? Bara dheeraan dura anatu
waan kana hojjete. Ani bara durii keessa waan kana
nan karoorfadhe; amma immoo hojii irra oolfadheera;
kunis akka ati magaalaawwan dallaa jabaa qaban
diigdee tuullaa dhagaa geeddartuu dha. **26** Namoonni
isaanii humna dhabanii abdii kutataniis qaana'an. Isaan
akkuma biqiltuu diidaa, akkuma biqiltuu kichuu tokkoo,
akkuma marga mana gubbaatti biqilu kan utuu hin
guddatin gubatee ti. **27** "'Ani garuu lafa ati jirtu,
yoom akka dhuftuu fi yoom akka deemtu, akka ati
akka malee natti aartu illee nan beeka. **28** Waan ati
akka malee natti aartee guggubattee of tuulummaan
kee gurra koo ga'eef, ani hokkoo koo funyaan kee
keessa, luugama koo afaan kee keessa kaa'een akka
ati karuma dhufte sana deebitu sin godha.' **29** "Yaa
Hisqiyaas kun mallattoo siif ta'a: "Isin waggaa kana
waan ofumaan biqilu, waggaa lammaffaatti immoo
waanuma isa irraa latu nyaattu. Waggaa sadaffaatti garuu
facaafadhaa galfadhaa; muka wayiniis dhaabbadhaatii
ija isaa nyaadhaa. **30** Ammas hambaan mootummaa
Yihuudaa tokko jalaan hidda baafatee gubbaan immoo
ija naqata. **31** Yerusaalem keessaa hambaan tokko,
Tulluu Xiyooniitii immoo gareen warra badiisa jalaa
ba'e tokkoo ni dhufa. Hinaaffaan Waaqayyoo Waan
Hunda Danda'uu waan kana ni raawwata: **32** "Kanaafuu
Waaqayyo waa'ee mooticha Asoor akkana jedha: "'Inni
magaalaa kana hin seenu yookaan xiyya tokko illee asitti
hin darbatu. Inni gaachana qabatee fuula isaa duratti
hin dhi'aatu yookaan tuullaa biyyoo itti hin marsu. **33**
Inni karuma dhufe sanaan ni deebi'a; magaalaa kanas
hin seenu, jedha Waaqayyo. **34** Anis sababii ofii kootii fi
sababii garbicha koo Daawitiif jedhee, magaalaa kana
nan eega; nan oolchas.'" **35** Halkanuma sana ergamaan
Waaqayyoo gad ba'ee qubata warra Asoor keessatti nama
kuma dhibba tokkoo fi saddeettamii shan fixe. Yommuu
namoonni guyyaa itti aanu ganama bariin ka'anitti
kunoo reeffi namaa lafa guutee ture! **36** Kanaafuu
Senaaheriib mootichi Asoor qubata sana keessaa ba'ee
baqate; Nanawweetti deebi'ees achi jiraate. **37** Gaaf tokko
utuu inni mana sagadaa waaqa isaa Nisrook jedhamuu
keessatti waaqeffachaa jiruu ilmaan isaa Adramelekii fi
Sharezer goraadeedhaan isa ajjeesanii biyya Araaraatitti
baqatan. Ilmi isaa Eesarhadoonis iddoo isaa bu'ee mootii
ta'e.

20 Bara sana keessa Hisqiyaas dhukkubsatee du'uu
ga'ee ture. Isaayyaas ilmi Amoos raajichi gara isaa
dhaqee, "Waaqayyo akkana jedha; 'Mana kee tottolfadhu;
ati ni duuta malee hin fayyituutii'" jedheen. **2** Hisqiyaasis
fuula isaa gara keenyan manaatti garagalfatee akkana
jedhee Waaqayyoon kadhate; **3** "Yaa Waaqayyo, akka
ani amanamummaa fi garaa tokkoon fuula kee dura
jiraadhee waan fuula kee duratti gaarii ta'es hojjedhe
yaadadhu." Hisqiyaasis hiqqifatee ni boo'e. **4** Utuu
Isaayyaas oobdii gara gidduu jiru sana keessaa hin
ba'in dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara isaa
dhufe; **5** "Deebi'ii dhaqiitii akkana jedhii Hisqiyaas
hoogganaa saba kootiitti himi; 'Waaqayyo Waaqni abbaa
kee Daawit akkana jedha: Ani kadhannaa kee dhaga'eera;
imimmaan kees argeera; ani sin fayyisa. Ati ammaa
jalqabdee guyyaa sadaffaatti gara mana qulqullummaa
Waaqayyootti ol baata. **6** Ani umurii kee irratti waggaa
kudha shan siifan dabala. Ani si'ii fi magaalaa kana
harka mooticha Asooriitii nan baasa. Ani sababii kootii
fi sababii garbicha koo Daawitiif jedhee magaalaa kana
nan eega.'" **7** Kana irratti Isaayyaas, "Maxinoo harbuu
tolchaa" jedhe. Isaanis qopheessanii dhullaa isaa irra
kaa'aniif; innis ni fayye. **8** Hisqiyaasis, "Akka Waaqayyo
na fayyisuu fi akka ani guyyaa sadaffaatti gara mana
qulqullummaa Waaqayyootti ol ba'uuf maaltu mallattoo
ta'a?" jedhee Isaayyaasin gaafate. **9** Isaayyaasis akkana
jedhee deebise; "Akka Waaqayyo waan waadaa gale sana
hojjetuuf mallattoon Waaqayyo siif kennu kunoo kanaa
dha; gaaddidduun tokko tarkaanfii kudhan gara fuula
duraatti haa deemuu moo yookaan tarkaanfii kudhan
gara dugda duubaatti haa deebi'uu?" **10** Hisqiyaas

immoo, “Tarkaanfii kudhan gara fuula duraatti deemuun
gaaddidduu tokkoof waan salphaa dha; qooda kanaa
akka gaaddidduun sun tarkaanfii kudhan gara dugda
duubaatti deebi’u godhi” jedhe. **11** Kana irratti Isaayyaas
raajichi iyyee Waaqayyoon ni kadhate; Waaqayyos
akka gaaddidduun sun tarkaanfii kudhan gulantaa
Aahaaz irra gara fuula duraatti deemee ture sana irraa
tarkaanfii kudhan gara dugda duubaatti deebi’u godhe.
12 Yeroo sanatti Meroodak Baladaan ilmi Baladaan
mootiin Baabilon sababii akka Hisqiyaas dhukkubsate
dhaga’eef xalayootaa fi kennaa ergeef. **13** Hisqiyaasis
ergamoota sana simatee waan mankuusa isaa keessa
ture hunda jechuunis meetii, warqee, urgooftuu fi zayitii
qulqulluu akkasumas kuusaa mi’a lolaa isaa fi waan
mankuusa isaa keessatti argamu hunda isaanitti argisiise.
Wanni Hisqiyaas masaraa mootummaa isaa keessaa
yookaan mootummaa isaa hunda keessaa isaanitti
hin argisiisin tokko iyyuu hin turre. **14** Kana irratti
Isaayyaas raajichi gara Hisqiyaas mootichaa dhaqee,
“Namoonni sun maal jedhan? Isaan eessaa dhufan?”
jedhee gaafate. Hisqiyaasis, “Isaan Baabilonii biyya
fagoodhaa dhufan” jedhee deebise. **15** Raajichi, “Jarri
masaraa mootummaa keetii keessatti maal argan?”
jedhee gaafate. Hisqiyaas immoo, “Isaan waan masaraa
mootummaa koo keessa jiru hunda argan. Wanni ani
mankuusa koo keessaa isaanitti hin argisiisin tokko iyyuu
hin jiru” jedheen. **16** Isaayyaasis kana irratti Hisqiyaasiin
akkana jedhe; “Dubbii Waaqayyoo dhaga’i: **17** Yeroon itti
wanni masaraa mootummaa keetii keessa jiru hundii fi
wanni abbootiin kee hamma har’aatti kuusan hundinuu
saamamee gara Baabilonitti geeffamu tokko dhugumaan
ni dhufa. Wanni tokko iyyuu hin hafu, jedha Waaqayyo.
18 Sanyii kee keessaa namoonni tokko tokko, foonii fi
dhiigni kee kanneen siif dhalatan booji’amanii masaraa
mootummaa mooticha Baabilon keessatti xu’aashiiwwan
ta’u.” **19** Hisqiyaasis, “Dubbiin Waaqayyoo kan ati
dubbatte kun gaarii dha” jedhee deebise. Inni, “Bara
jireenya koo keessa nagaa fi tasgabbiin hin jiraatuu?”
jedhee yaadee tureetii. **20** Wantoonni bara mootummaa
Hisqiyaas keessa hojjetaman kanneen biraa, jabinni isaa
hundii fi akki inni itti haroo fi ujummoo ittiin bishaan
harkisanii gara magaalaatti fidan hojjetes kitaaba seenaa
mootota Yihuudaa keessatti barreeffamaniiru mitii?
21 Hisqiyaasis abbootii isaa wajjin boqote. Ilmi isaa
Minaaseen iddoo isaa bu’ee mootii ta’e.

21 Minaaseen yeroo mootii ta’etti nama waggaa
kudha lama ture; innis Yerusaalem keessa taa’ee
waggaa shantamii shan bulche. Maqaan haadha isaa
Hefziibaa ture. **2** Innis waan jibbisiisaa saboota
Waaqayyo fuula Israa’elootaa duraa ari’ee baase sanaa
duukaa bu’uudhaan fuula Waaqayyoo duratti waan
hamaa hojjete. **3** Inni iddoowwan sagadaa kanneen
abbaan isaa Hisqiyaas diigee ture sana illee deebisee
ni ijaare; akkasumas akkuma Ahaab mootichi Israa’el
godhe sana Ba’aaliif iddoowwan aarsaa tolchee siidaa
Aasheeraas ni dhaabe. Raayyaawwan samii hundaafis ni
sagade; isaan waaqeffates. **4** Innis mana qulqullummaa
Waaqayyoo kan Waaqayyo, “Ani Maqaa koo Yerusaalem
keessa nan dhaaba” jedhee waa’ee isaa dubbate sana
keessatti iddoowwan aarsaa tolche. **5** Oobdiiwwan
mana qulqullummaa Waaqayyoo lamaanuu keessattis
raayyaawwan samii hundaaf iddoowwan aarsaa ni tolche.
6 Inni ilma ofii isaa ibiddaan aarsaa godhee dhi’eesse;
tolcha hojjetee, milkii ilaallatee, ilaaltotaa fi eker
dubbistoota gorsa gaafate. Inni fuula Waaqayyoo duratti
hammina guddaa ni hojjetee akkasiin dheekkamsaaf isa
kakaase. **7** Innis fakkii Asheeraa kan soofee hojjete sana
fuudhee mana qulqullummaa kan Waaqayyo akkana
jedhee waa’ee isaa Daawitii fi ilma isaa Solomoonii
dubbatee ture sana keessa kaa’e; “Mana qulqullummaa
kana keessaa fi Yerusaalem ishee ani gosoota Israa’el
hunda keessaa filadhe sana keessa Maqaa koo bara
baraan nan dhaaba. **8** Yoo isaan waan ani isaan ajaje
hunda hojjetanii Seera garbichi koo Museen isaaniif
kenne guutuu eegan, ani si’achi akka miilli Israa’elootaa
biyya ani abbootii isaaniitiif kenne keessaa ba’ee jooru
hin godhu.” **9** Namoonni garuu hin dhaggeeffanne.
Minaaseen karaa irraa isaan jal’ise; kanaafuu isaan
saboota Waaqayyo fuula Israa’elootaa duraa balleesse
sana caalaa hammina hojjetan. **10** Waaqayyo karaa
garboota isaa raajotaatiin akkana jedhee dubbate;
11 “Minaaseen mootichi Yihuudaa cubbuu jibbisiisaa
kanneen hojjeteera. Innis Amoorota isaan dura jiraatan
caalaa waan hamaa hojjete; waaqota tolfamoo isaatiinis
Yihuudaa cubbuu hojjechiise. **12** Kanaafuu Waaqayyo
Waaqni Israa’el akkana jedha: Ani waan hamaa nama
isa dhaga’u hunda suukaneessu tokko Yerusaalemii fi
Yihuudaatti nan fida. **13** Ani funyoo Samaariyaatii fi
tumbii mana Ahaab sana Yerusaalem irratti nan diriirsa.
Akkuma namni caabii haxaa’ee gad gombisutti ani
Yerusaalemin haxaa’ee nan gombisa. **14** Ani hambaa
dhaala koo dhiisee harka diinota isaaniitti dabarsee nan
kenna. Isaanis diinota isaanii hundaan ni saamamu; ni
booji’amus. **15** Isaan gaafa abbootiin isaanii Gibxii ba’anii
jalqabee hamma har’aatti fuula koo duratti waan hamaa
hojjechuudhaan dheekkamsaaf na kakaasaniiruutii.”
16 Kana caalaas Minaaseen akka warri Yihuudaa fuula
Waaqayyoo duratti waan hamaa hojjetan godhee cubbuu
isaan hojjechiisuu isaa irra iyyuu dhiiga namoota
balleessaa hin qabnee baay’ee dhangalaasee akka
Yerusaalem daangaa tokkoo hamma daangaa kaaniitti
dhiigaan guutamtu godheera. **17** Wantoonni bara
mootummaa Minaasee keessa hojjetaman kanneen biraa,
wanni inni hojjete hundi, cubbuu inni hojjete dabalatee
seenaa mootota Yihuudaa keessatti barreeffamaniiru
mitii? **18** Minaaseen abbootii isaa wajjin boqotee iddoo
biqiltuu masaraa mootummaa isaa keessatti, iddoo
biqiltuu Uzaa keessatti ni awwaalame. Ilmi isaa Aamoonis
iddoo isaa bu’ee mootii ta’e. **19** Aamoon yeroo mootii
ta’etti umuriin isaa waggaa digdamii lama ture; innis
Yerusaalem keessa taa’ee waggaa lama bulche. Maqaan
haadha isaa Meshulemet ture; isheenis intala Haaruus
nama biyya Yoxbaa turte. **20** Innis akkuma abbaan isaa
Minaaseen hojjetee ture sana fuula Waaqayyoo duratti
waan hamaa hojjete. **21** Innis karaa abbaa isaa hunda
irra deeme; waaqota tolfamoo abbaan isaa waaqeffate
illee waaqeffatee isaaniifis sagade. **22** Inni Waaqayyo
Waaqa abbootii isaa dhiise; karaa Waaqayyoo irras hin

deemne. **23** Qondaaltonni Aamoon isatti mari'atanii
masaruma mootummaa isaa keessatti mooticha ni
ajjeesan. **24** Kana irratti namoonni biyya sanaa warra
Aamoon mootichatti malatan hunda fixanii ilma isaa
Yosiyaasin immoo iddoo isaa mootii godhatan. **25** Wanni
bara mootummaa Aamoon keessa hojjetame kan biraa,
wanni inni hojjetes kitaaba seenaa mootota Yihuudaa
keessatti barreeffameera mitii? **26** Innis awwaala isaa
kan iddoo biqiltuu Uzaa keessatti ni awwaalame. Ilmi
isaa Yosiyaasis iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

22 Yosiyaas yeroo mootii ta'etti nama waggaa
saddeetii ture; Yerusaalem keessa taa'ees waggaa
soddomii tokko bulche. Maqaan haadha isaa Yediidaa
dha; isheenis intala Adaayaa nama biyya Boozqaatii
ti. **2** Inni fuula Waaqayyoo duratti waan qajeelaa ni
hojjete; utuu mirgatti yookaan bitaatti hin gorinis karaa
abbaa isaa Daawit irra deeme. **3** Yosiyaas mootichi bara
mootummaa isaa keessa waggaa kudha saddeettaffaatti
akkana jedhee Shaafaan ilma Azaliyaa ilma Meshulaam
barreessaa sana gara mana qulqullummaa Waaqayyootti
erge: **4** "Gara Hilqiyaa lubicha ol aanaatti ol ba'iitii akka
inni maallaqa gara mana qulqullummaa Waaqayyootti
fidame kan warri balbala eegan namoota irraa walitti
qaban sana lakkaa'u godhi. **5** Maallaqni kunis namoota
akka hojii mana qulqullummaa to'ataniif muudamanitti
imaanaa haa kennamu. Namoonni kunneen immoo
warra mana qulqullummaa Waaqayyoo haaromsaniif
jechuunis, **6** warra muka soofaniif, warra mana
ijaaranii fi warra dhagaa soofaniif haa kaffalan.
Akkasumas mana qulqullummaa haaromsuuf mukaa
fi dhagaa soofame ittiin haa bitan. **7** Isaan garuu
sababii amanamummaadhaan hojjetaniif, maallaqa
imaanaa isaanitti kenname sana to'achuun hin
barbaachisu." **8** Hilqiyaa lubichi ol aanaan sunis,
Shaafaan barreessaa sanaan, "Ani mana qulqullummaa
Waaqayyoo keessatti Kitaaba Seeraa argeen jira"
jedhe. Kitaabichas Shaafaanitti kenne; Shaafaan immoo
kitaaba sana ni dubbise. **9** Ergasiis Shaafaan gara
mootichaa dhaqee, "Qondaaltonni kee maallaqa
mana qulqullummaa Waaqayyoo keessa ture baasanii
hojjettootaa fi namoota hojii mana qulqullummaa
to'atanitti imaanaa kennaniiru" jedhee hime. **10** Shaafaan
barreessaan sun, "Hilqiyaa lubichi kitaaba tokko natti
kenneera" jedhee mootichatti hime. Shaafaanis fuula
mootichaa duratti kitaaba sana dubbise. **11** Mootichis
dubbii Kitaaba Seeraa sana dhageenyaan uffata isaa
ni tarsaase. **12** Innis ajaja kana Hilqiyaa lubichatti,
Ahiiqaam ilma Shaafaanitti, Akboor ilma Miikaayaatti,
Shaafaan barreessichaa fi Asaayaa tajaajilaa mootichaatti
ni kenne; **13** "Dhaqaatii waa'ee waan kitaaba argame kana
keessatti barreeffamee anaaf, sabaa fi Yihuudaa hundaaf
Waaqayyoon gaafadhaa. Sababii warri nuun duraa dubbii
kitaabaa kanaatiif hin ajajaminiif dheekkamsi Waaqayyoo
guddaan nutti boba'eera; isaan akka waan waa'ee keenya
barreeffame sana hundaatti hin jiraanneetii." **14** Hilqiyaa
lubichi, Ahiiqaam, Akboor, Shaafaanii fi Asaayaan
Huldaanaa raajittii gaafachuu dhaqan. Huldaanaan kun
niitii Shaluum ilma Tiqwaa, ilma Harhaas kan eegduu
uffataa ture sanaa ti. Isheenis Yerusaalem keessa Aanaa
Lammaffaa keessa jiraatti turte. **15** Isheenis akkana
isaaniin jette; "Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana jedha:
Namicha natti isin erge sanatti akkana jedhaa himaa.
16 'Waaqayyo akkana jedha: Ani akkuma waan kitaaba
mootichi Yihuudaa dubbise sana keessatti barreeffame
hundaatti iddoo kanaa fi saba isaatti badiisa nan fida.
17 Sababii isaan na dhiisanii waaqota biraatiif ixaana
aarsuudhaan waaqota tolfamoo harki isaanii tolche
hundaan dheekkamsaaf na kakaasaniif, dheekkamsi koo
iddoo kana irratti ni boba'a; hin dhaamus.' **18** Mootii
Yihuudaa kan akka isin Waaqayyoon gaafattaniif isin
erge sanatti akkana jedhaatii himaa; 'Waa'ee dubbii
ati dhageesse sanaa, Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana
jedha; **19** "Sababii ati yeroo waan ani waa'ee iddoo
kanaatii fi waa'ee saba isaa akka isaan abaaramanii
barbadeeffaman waan hamaa dubbadhe dhageessetti
garaan kee tuqamee fuula Waaqayyoo duratti gad
of qabdeef, sababii uffata kee tarsaaftee fuula koo
duratti boosseef, ani si dhaga'eera" jedha Waaqayyo. **20**
Kanaafuu ani abbootii kee biratti walittin si qaba; atis
nagumaan awwaalamta. Waan hamaa ani iddoo kana
irratti fiduuf jiru hunda iji kee hin argu.'" Isaanis deebii
ishee fudhatanii gara mootichaatti deebi'an.

23 Ergasiis mootichi maanguddoota Yihuudaa fi
Yerusaalem hunda walitti ni waame. **2** Innis
namoota Yihuudaa, jiraattota Yerusaalem, lubootaa
fi raajota wajjin jechuunis nama xinnaa fi guddaa
hunda wajjin gara mana qulqullummaa Waaqayyootti ol
ba'e. Dubbii Kitaaba Kakuu kan mana qulqullummaa
Waaqayyoo keessatti argame sanaa hundas akka isaan
dhaga'anitti dubbiseef. **3** Mootichis utubaa bira
dhaabatee akka Waaqayyoon duukaa bu'u, akka garaa
isaa guutuu fi lubbuu isaa guutuudhaan ajaja isaa,
dambiiwwan isaatii fi labsiiwwan isaa eegee akkasiin
dubbiiwwan kakuu kanneen kitaaba kana keessatti
barreeffaman hojii irra oolchu fuula Waaqayyoo duratti
kakuu ni haaromse; ergasiis sabni hundi kakuu ni
haaromse. **4** Mootichis akka isaan mi'oota Ba'aaliif,
Asheeraadhaa fi raayyaawwan samiitiif hojjetaman
hunda mana qulqullummaa Waaqayyoo keessaa baasaniif
Hilqiyaa lubicha ol aanaa, luboota sadarkaan isatti
aananii fi eegdota balbalaa ajaje. Innis mi'oota sana
Yerusaalem keessaa baasee dirree Sulula Qeedroon irratti
gube; daaraa isaas fuudhee Beet'eelitti geesse. **5** Luboota
waaqota tolfamoo kanneen akka isaan iddoowwan
sagadaa kanneen magaalaawwan Yihuudaatii fi naannoo
Yerusaalem kanneen gaarran irraatiif ixaana aarsaniif
mootonni Yihuudaa muudan sana jechuunis warra
Ba'aaliif, aduu fi ji'aaf, tuuta urjiitii fi raayyaawwan
samii hundaaf ixaana aarsaa turanis ni barbadeesse. **6**
Siidaa Aasheeraas mana qulqullummaa Waaqayyootii
fuudhee Yerusaalem keessaa baasee Sulula Qeedroonitti
geessee achitti ni gube. Isas daakee bulleessee daaraa
isaa awwaala namootaa irratti firfirse. **7** Innis mana
dhiirota mana sagadaa keessatti sagaagalanii kan
mana qulqullummaa Waaqayyoo keessa jiru, iddoo itti
dubartoonni Asheeraadhaaf golgaa hojjetan sana ni diige.
8 Yosiyaasis luboota hunda magaalaawwan Yihuudaatii
ni fide; innis iddoowwan sagadaa kanneen Gebaadhaa

hamma Bersheebaatti turan kanneen luboonni ixaana itti
aarsaa turan sana ni xureesse. Akkasumas galmawwan
waaqeffannaa karrawwan cinaa kanneen balbala Karra
Iyyaasuu bulchaa magaalaa sanaa dura karaa gama bitaa
magaalattiin turan sana ni diige. **9** Luboonni iddoowwan
sagadaa kunneen yoo iddoo aarsaa Waaqayyoo kan
Yerusaalem keessaa irra tajaajiluu baatan illee isaan
luboota akka isaanii wajjin Maxinoo nyaatan ture. **10**
Innis akka namni tokko iyyuu ilma isaa yookaan intala
isaa aarsaa godhee ibiddaan Moolekiif hin dhi'eessineef
Toofeti kan Sulula Ben Hinoom keessatti argamu sana ni
xureesse. **11** Akkasumas fardeen mootonni Yihuudaa
aduudhaaf kennan sana balbala mana qulqullummaa
Waaqayyootti geessu irraa fuudhee ni balleesse. Fardeen
sun oobdii kutaa mana Naataan-Meelek qondaaltichaa
biraa keessa turan. Ergasiis Yosiyaas gaariiwwan aduu
sana ibiddaan ni gube. **12** Mootichis iddoowwan aarsaa
mootonni Yihuudaa bantii manaa irra, kutaa mana
Aahaaz kan ol aanu bira dhaabanii fi iddoowwan aarsaa
Minaaseen mana qulqullummaa Waaqayyoo keessa
oobdiiwwan lamaan keessa dhaabe sana ni buqqise.
Iddoowwan aarsaa sanas achii fuudhee ni caccabsee,
caccabaa isaanii Sulula Qeedroon keessatti ni gate. **13**
Akkasumas mootichi iddoowwan sagadaa kanneen gama
ba'a Yerusaalemitti karaa kibba Gaara Faalamuutiin
turan kanneen Solomoon mootichi Israa'el Ashtooreti
waaqittii xurooftuu Siidoonotaa, Kemoosh waaqicha
xuraa'aa Mo'aabii fi Moolek waaqicha xuraa'aa ijoollee
Amooniitiif hojjete sana ni xureesse. **14** Yosiyaas
soodduuwwan dhagaa caccabsee siidaawwan Aasheeraas
diigee iddoo sana lafee namaatiin guute. **15** Akkasumas
iddoo aarsaa Beet'eel keessa ture sanaa fi iddoo sagadaa
kan Yerobi'aam ilmi Nebaat inni Israa'elin cubbuu
hojjechiise sun ijaare iddoo aarsaa sanaa fi iddoo
sagadaa ni diige. Iddoo sagadaa sanas caccabsee, daakee
bulleesse; siidaa Aasheeraas ni gube. **16** Yosiyaasis of irra
garagalee awwaalawwan tulluu irra jiran achitti arge;
nama ergees awwaalawwan sana keessaa lafeewwan
fichisiisee akkuma dubbii Waaqayyoo kan namni Waaqaa
inni duraan dursee waan kana dubbate sun labsetti
iddoo aarsaa irratti gubee isa xureesse. **17** Mootichi,
"Dhagaan awwaalaa kan ani arguutti jiru kun maal?"
jedhee ni gaafate. Namoonni magaalaa sanaa immoo,
"Inni awwaala nama Waaqaa kan Yihuudaadhaa dhufee
waanuma ati iddoo aarsaa Beet'eel goote kana duraan
dursee labse sanaa ti" jedhan. **18** Innis, "Isa dhiisaa;
namni tokko iyyuu lafee isaa hin tuqin" jedhe. Kanaafuu
isaan lafee isaattii fi lafee raajicha Samaariyaadhaa dhufe
sanaa illee ni dhiisan. **19** Yosiyaas akkuma Beet'eelitti
godhe sana iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa
kanneen mootonni Israa'el magaalaawwan Samaariyaa
keessatti ijaaranii Waaqayyoon dheekkamsaaf kakaasan
sana hunda ni diige. **20** Innis luboota iddoowwan sagadaa
kanneen gaarran irraa hunda iddoowwan aarsaa irratti
qalee lafee namaas achuma irratti ni gube. Ergasiis gara
Yerusaalemitti ni deebi'e. **21** Mootichis, "Akkuma Kitaaba
Kakuu kana keessatti barreeffame sanatti Waaqayyo
Waaqa keessaniif Faasiikaa ayyaaneffadhaa" jedhee
saba hunda ajaje. **22** Bara abbootii murtii kanneen
Israa'elin bulchaa turaniitii jalqabee yookaan bara
mootota Israa'el hunda keessa yookaan Yihuudaa keessa
Faasiikaan akkasii takkumaa ayyaaneffamee hin beeku.
23 Garuu bara Yosiyaas mootichaa keessa waggaa
kudha saddeettaffaatti Faasiikaan kun Yerusaalemitti
Waaqayyoof ayyaaneffamaa ture. **24** Kana malees
Yosiyaas ilaaltotaa fi eker dubbistoota, taraafimii,
waaqota tolfamoo fi wantoota jibbisiisoo kanneen
Yihuudaa fi Yerusaalem keessatti argaman biraa hunda
balleesse. Innis seera kitaaba Hilqiyaa lubichi mana
qulqullummaa Waaqayyoo keessatti arge sana irratti
barreeffame hojii irra oolchuudhaaf waan kana godhe. **25**
Mootiin akka Yosiyaas kan akka Seera Musee hundaatti
garaa isaa guutuudhaan, lubbuu isaa guutuu fi humna
isaa guutuudhaan gara Waaqayyootti deebi'e tokko
iyyuu isaan duras isaan duubas hin argamne. **26** Ta'us
sababii Minaaseen waan hojjete hundaan dheekkamsaaf
isa kakaaseef Waaqayyo dheekkamsa isaa guddaa fi
sodaachisaa Yihuudaa irratti boba'e sana irraa hin
deebine. **27** Kanaafuu Waaqayyo, "Ani akkuma Israa'elin
balleesse sana Yihuudaas fuula koo duraa nan balleessa;
Yerusaalem magaalaa ani filadheef mana qulqullummaa
kan ani, 'Maqaan koo achi jiraata' jedhee waa'ee isaa
dubbadhe kana nan dhiisa" jedhe. **28** Wanni bara
mootummaa Yosiyaas keessa hojjetame kan biraatii
fi wanni inni hojjete hundi kitaaba seenaa mootota
Yihuudaa keessatti barreeffameera mitii? **29** Bara
Yosiyaas mootii turetti, Fara'oon Nekkoon mootichi Gibxi
mootii Asoor gargaaruuf jedhee gara Laga Efraaxiisitti ol
ba'e. Yosiyaas mootichis of irraa isa ittisuudhaaf itti gad
ba'e. Nekkoon garuu isatti dhufee Megidootti isa ajjeese.
30 Garboonni Yosiyaasis gaariidhaan Megidoodhaa gara
Yerusaalemitti reeffa isaa fidanii awwaala isaa keessatti
isa awwaalan. Ergasiis sabni biyya sanaa Yehoo'aahaaz
ilma Yosiyaas fuudhanii dibanii iddoo abbaa isaa buusanii
mootii isa godhan. **31** Yehoo'aahaazis yeroo mootii
ta'etti umuriin isaa waggaa digdamii sadii ture; innis
Yerusaalem keessa taa'ee ji'a sadii bulche. Maqaan
haadha isaa Hamuutaal ture; isheenis intala Ermiyaas
kan Libnaadhaa dhuftee turte. **32** Innis akkuma abbootiin
isaa hojjetan sana fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa
hojjete. **33** Akka inni Yerusaalem keessa taa'ee hin
bulchineef Fara'oon Nekkoon Hamaati keessatti Riiblaati
foncaan isa hidhee Yihuudaa irrattis gibira meetii
taalaantii dhibba tokkoo fi warqee taalaantii tokko
mure. **34** Fara'oon Nekkoon Eliiyaaqiim ilma Yosiyaas
mootichaa iddoo Yosiyaas iddoo abbaa isaa buusee mootii
godhe; maqaa Eliiyaaqiimis geeddaree Yehooyaaqiim
jedheen. Yehoo'aahaazin garuu fuudhee Gibxitti geesse;
innis achitti du'e. **35** Yehooyaaqiimis meetii fi warqee
Fara'oon Nekkoon gaafate sana ni baase. Waan kana
baasuufis gibira biyyatti muree namoota biyyattii irraa
akkuma galii isaaniitti meetii fi warqee walitti qabe.
36 Yehooyaaqiim yeroo mootii ta'etti umuriin isaa
waggaa digdamii shan ture; innis Yerusaalem keessa
taa'ee waggaa kudha tokko bulche. Maqaan haadha isaa
Zebuudaa ture; isheenis intala Phedaayaa kan magaalaa
Ruumaatii dhufte turte. **37** Innis akkuma abbootiin isaa

hojjetan sana fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa hojjete.

24 Bara mootummaa Yehooyaaqiim keessa Nebukadnezar mootichi Baabilon biyya sana ni weerare; Yehooyaaqiimis waggaa sadii isaaf garboome. Ergasii garuu yaada geeddaratee Nebukadnezaritti fincile. **2** Waaqayyos saamtota Baabilon, saamtota Sooriyaa, saamtota Mo'aabii fi saamtota Amoon isatti erge. Innis akkuma dubbii Waaqayyoo kan garboonni isaa raajonni dubbatan sanaatti Yihuudaa balleessuudhaaf isaan erge. **3** Dhugumaan wanni kun sababii cubbuu Minaaseetii fi waan inni hojjete hundaatiif fuula isaa duraa isaan balleessuudhaaf akkuma ajaja Waaqayyootti Yihuudaatti dhufe; **4** akkasumas sababii inni dhiiga namoota yakka hin qabnee dhangalaasee fi sababii inni dhiiga namoota yakka hin qabneetiin Yerusaalemin guuteef Waaqayyo dhiisuufii hin barbaanne. **5** Wantoonni bara mootummaa Yehooyaaqiim keessa hojjetaman kanneen biraatii fi wanni inni hojjete hundi kitaaba seenaa mootota Yihuudaa keessatti barreeffamaniiru mitii? **6** Yehooyaaqiim abbootii isaa wajjin ni boqote. Ilmi isaa Yehooyaakiin iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **7** Sababii mootichi Baabilon biyya isaa hunda, Malkaa Gibxii jalqabee hamma Laga Efraaxiisitti qabateef mootiin Gibxi lammata duulaaf biyya isaatii hin baane. **8** Yehooyaakiin yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa kudha saddeet ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee ji'a sadii bulche. Maqaan haadha isaa Nehushtaa ture; isheenis intala Elnaataan namicha Yerusaalem sanaa ti. **9** Innis akkuma abbaan isaa hojjete sana fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa hojjete. **10** Yeruma sanatti loltoonni Nebukadnezar mooticha Baabilon Yerusaalemitti duulanii ishee ni marsan; **11** utuma ajajjoonni loltoota isaa ishee marsaa jiranuu Nebukadnezar mataan isaa gara magaalattii ni dhufe. **12** Yehooyaakiin mootichi Yihuudaa, haati isaa, garboonni isaa, namoonni isaa bebeekamoonii fi qondaaltonni isaa hundinuu mootii Baabilonitti harka kennatan. Mootiin Baabilonis moo'ee waggaa saddeettaffaatti Yehooyaakiinin booji'ee ni fudhate. **13** Nebukadnezaris akkuma Waaqayyo dubbatee ture sanatti qabeenya mana qulqullummaa Waaqayyootii fi kan masaraa mootummaa keessa ture hunda ni fudhate; mi'a warqee kan Solomoon mootichi Israa'el mana qulqullummaa Waaqayyootiif tolche hunda isaa immoo caccabse. **14** Inni warra Yerusaalem keessa jiraatan hunda ajajjoota waraanaatii fi loltoota hunda, warra ogummaa hojii harkaa qabanii fi warra sibiila tuman hunda walumatti nama kuma kudhan booji'ee ni fudhate. Namoota akka malee hiyyeeyyii qofatu biyya sanatti hafe. **15** Nebukadnezar Yehooyaakiinin booji'ee Baabilonitti ni geesse. Akkasumas haadha mootichaa, niitota isaa, qondaaltota isaatii fi namoota biyya sanaa bebbeekamoo booji'ee Yerusaalemii gara Baabilonitti ni geesse. **16** Kana malees mootichi Baabilon humna waraanaa guutuu kan nama kuma torba of keessaa qabu, warra ogummaa hojii harkaa qabanii fi warra sibiila tuman kuma tokko booji'ee Baabilonitti ni geesse; isaan kunneen hundi jajjaboo fi warra lola danda'an turan. **17** Innis Mataaniyaa eessuma Yehooyaakiin sana iddoo isaa mootii godhe; maqaa isaas Zedeqiyaatti ni geeddare. **18** Zedeqiyaa yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa digdamii tokkoo ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa kudha tokko bulche. Maqaan haadha isaa Hamuutaal ture; isheenis intala Ermiyaas kan magaalaa Libnaatii dhufte turte. **19** Innis akkuma Yehooyaaqiim hojjete sana fuula Waaqayyoo duratti waan hamaa ni hojjete. **20** Wanni kun hundi sababii dheekkamsa Waaqayyootiif Yerusaalemii fi Yihuudaa irra ga'e; dhuma irrattis inni fuula isaa duraa isaan balleesse. Zedeqiyaa mooticha Baabilonitti fincile.

25 Kanaafuu bara mootummaa Zedeqiyaa keessa waggaa saglaffaatti, bultii kurnaffaa ji'a kurnaffaatti, Nebukadnezar mootiin Baabilon guutummaa loltoota isaa wajjin Yerusaalemitti duule. Innis magaalattiin ala qubatee naannoo ishee hundatti tuullaa biyyoo marse. **2** Magaalaan sunis hamma waggaa kudha tokkoffaa bara Zedeqiyaa Mootichaatti akkuma marfamtetti turte. **3** Bultii saglaffaa ji'a afuraffaatti, magaalattii keessatti beelli akka malee hammaatee namni waan nyaatu tokko illee dhabe. **4** Ergasii dallaan magaalattii cabsamee loltoonni hundinuus utuma Baabilononni magaalaa sana marsanii jiranuu karaa karra dallaa iddoo biqiltuu mootichaa bira jiru lamaan gidduu baasu sanaatiin halkaniin ba'anii baqatan. Isaanis Arabbaatti baqatan; **5** loltoonni Baabilon garuu mooticha ari'anii dirree Yerikoo irratti isa qaqqaban. Loltoonni isaa hundis isa irraa gargar ba'anii bibittinnaa'anii turan; **6** innis ni qabame. Gara mootii Baabilonitti Riiblaatti geeffamee achittis itti murame. **7** Isaanis ijuma isaa duratti ilmaan Zedeqiyaa fixan; isaanis ija isaa keessaa baasanii foncaa naasiitiin hidhanii Baabilonitti isa geessan. **8** Bara mootummaa Nebukadnezar mooticha Baabilon keessa waggaa kudha saglaffaatti, bultii torbaffaa ji'a shanaffaatti, Nebuzaradaan ajajaan eegumsa mootummaa, qondaalli mootii Baabilon sun gara Yerusaalem dhufe. **9** Innis mana qulqullummaa Waaqayyootti, masaraa mootummaattii fi manneen Yerusaalem hundatti ibidda qabsiise. Manneen gurguddaa hundas ni gube. **10** Loltoonni Baabilon kanneen ajajaa eegumsa mootummaa jala turan hundi dallaawwan naannoo Yerusaalem turan diigan. **11** Nebuzaradaan ajajaan eegumsaa sun namoota magaalaa keessatti hafanii fi warra baqatanii mootii Baabilonitti kooluu galan booji'ee fudhate. **12** Ajajaan sun garuu hiyyeeyyii biyyattii keessaa gariin akka wayinii kunuunsanii fi lafa qotaniif achitti dhiise. **13** Baabilononni sun utubaawwan naasii, baattuuwwan iddoodhaa socho'anii fi Gaanii naasii irraa hojjetamee mana qulqullummaa Waaqayyoo keessa ture caccabsanii naasii sana immoo Baabilonitti geessan. **14** Akkasumas okkoteewwan, waan ittiin daaraa hammaaran, waan ittiin ibsaa irraa daaraa dhadha'an, caabiiwwanii fi mi'oota naasii irraa hojjetaman kanneen tajaajila mana qulqullummaatiif oolan hunda fudhatan. **15** Ajajaan eegumsaa sunis girgiraawwanii fi waciitiiwwan ittiin

dhiiga facaasan kanneen hundi isaanii warqee qulqulluu
irraa yookaan meetii irraa hojjetaman fudhatee deeme.
16 Ulfinni naasii kan Solomoon ittiin utubaawwan
lamaan, Gaanii fi baattuuwwan iddoodhaa socho'aniin
mana qulqullummaa Waaqayyootiif hojjetee ture waan
madaalliin madaaluu danda'uu oli turan. **17** Tokkoon
tokkoon utubaa sanaa dhundhuma kudha saddeet ol
dheerata ture. Guutuun naasii kan utubaa tokko irraas
dhundhuma sadii ol dheeratee naannoon isaa guutuun
sibiila wal keessa loofamee tolfamee fi roomaanii
naasiitiin miidhagfamee ture. Utubaan kaanis sibiila
isaa kan wal keessa loofamee tolfame wajjin kanuma
fakkaata ture. **18** Ajajaan eegumsaa sun, Seraayaa
lubicha hangafa, Sefaaniyaa lubicha Sadarkaan isatti
aanuu fi eegdota balbalaa sadan hidhee fuudhee deeme.
19 Warra amma illee magaalaa keessatti hafan keessaa
ajajaa loltootaatii fi gorsitoota mootii shan fudhate.
Akkasumas barreessaa qondaala ol aanaa ture kan saba
keessaa loltummaaf namoota filatu sanaa fi namoota
isaa kanneen magaalaa keessatti argaman jaatama
fudhate. **20** Nebuzaradaan ajajaan sun hunda isaanii
guuree Riiblaatti gara mooticha Baabilonitti geesse.
21 Mootichis achuma Riiblaat biyya Hamaati keessatti
isaan ni fixe. Yihuudaanis akkasiin booji'amtee biyya
isheetii baate. **22** Nebukadnezar mootichi Baabilon
akka inni namoota Yihuudaatti hambise sana bulchuuf
Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam ilma Shaafaan sana muude.
23 Ajajjoonni loltootaa hundii fi namoonni isaanii yeroo
akka mootichi Baabilon Gedaaliyaasin bulchaa kutaa
biyyaa godhee muude dhaga'anitti Gedaaliyaas bira
Miisphaa dhufan; isaanis Ishmaa'eel ilma Naataaniyaa,
Yoohaanaan ilma Qaareyaa, Seraayaa ilma Tanhumeeti
namicha Netoof sanaa, Yaazaniyaa ilma namicha
Ma'akaatii fi namoota isaanii turan. **24** Gedaaliyaasis,
"Qondaaltota Baabilon hin sodaatinaa; biyyattii keessa
qubadhaatii mooticha Baabilon tajaajilaa; waan gaariitu
isinii ta'aatii" jedhee isaanii fi namoota isaaniitiif
kakate. **25** Garuu ji'a torbaffaa keessa Ishmaa'eel ilmi
Naataaniyaa ilma Eliishaamaa kan sanyii mootota
irraa dhalate sun namoota kudhan wajjin dhufee
Gedaaliyaas, namoota Yihuudaatii fi namoota Baabilon
kanneen isa wajjin Miisphaa turan fixe. **26** Kana irratti
namni hundi xinnaa fi guddaan, Baabilonota sodaatee
ajajjoota waraanaa wajjin gara Gibxitti baqate. **27**
Yehooyaakiin mootiin Yihuudaa booji'amee waggaa
soddomii torbaffaa isaatti, Eewiil Marodaak mootii
Baabilon ta'e; innis wagguma sana keessa bultii digdamii
torbaffaa ji'a kudha lammaffaatti Yehooyaakiin mootii
Yihuudaa sana mana hidhaatii gad dhiise. **28** Afaan
tolaadhaanis isatti dubbatee barcuma ulfinaa kan
barcuma mootota isa wajjin Baabilon keessa turan
kaanii caalu kenneef. **29** Kanaafuu Yehooyaakiin uffata
isaa kan mana hidhaatti uffachaa ture sana of irraa
baasee bara jireenya isaa guutuu yeroo hunda maaddii
mootichaa irraa nyaate. **30** Mootichis hamma inni
lubbuudhaan jiraatetti guyyuma guyyaadhaan waan
isaaf barbaachisu Yehooyaakiiniif kennaa ture.

1 Seenaa

1 Addaam, Seeti, Enoosh, **2** Qeenaan, Mahalaleel,
Yaared, **3** Henook, Matuuselaa, Laameh, Noh. **4**
Ilmaan Noh: Seem, Haam, Yaafet: **5** Ilmaan Yaafet:
Goomer, Maagoog, Meedee, Yaawaan, Tuubaal, Meshekii
fi Tiiraas turan. **6** Ilmaan Goomer: Ashkenas, Riifaatii fi
Toogarmaa turan. **7** Ilmaan Yaawaan: Eliishaa, Tarshiish,
Kitiimii fi Roodaanota turan. **8** Ilmaan Haam: Kuushi,
Misrayim, Fuuxii fi Kana'aan turan. **9** Ilmaan Kuushi:
Saabaa, Hawiilaa, Sabtaa, Ra'imaa fi Sabtekaa turan.
Ilmaan Ra'imaa: Shebaa fi Dedaan turan. **10** Kuushi abbaa
Naamruud; Naamruudis lafa irratti loltuu jabaa ta'e. **11**
Misrayim immoo abbaa Luudiimootaa, Anaamiimotaa,
Lehaabiimotaa, Naftahiimootaa, **12** Fatrusiimotaa,
Kaseluhiimotaa jechuunis warra Filisxeemonni irraa
dhalatanii fi Kaftooriimotaa ti. **13** Kana'aan abbaa
Siidoon ilma isaa hangaftichaa akkasumas kan Heetotaa,
14 Yebuusotaa, Amoorotaa, Girgaashotaa, **15** Hiiwotaa,
Arkaawotaa, Siinotaa, **16** Arwaadewotaa, Zemaarotaatii
fi Hamaatotaa ture. **17** Ilmaan Seem: Eelaam, Ashuur,
Arfaakshad, Luudii fi Arraam turan. Ilmaan Arraam:
Uuzi, Huuli, Geterii fi Meshek turan. **18** Arfaakshad
Sheelaa dhalche; Sheelaan immoo Eeberin dhalche.
19 Eeberiifis ilmaan lamatu dhalate: Sababii bara isaa
keessa lafti gargar qoodamteef, maqaan isa tokkoo
Felegi jedhamee moggaafame; maqaan obboleessa isaa
immoo Yooqxaan jedhamee moggaafame. **20** Yooqxaan
immoo Almoodaad, Sheleef, Hazarmaawet, Yaaraa, **21**
Hadooraam, Uuzaal, Diqlaa, **22** Eebaal, Abiimaa'eel,
Shebaa, **23** Oofiir, Hawiilaa fi Yoobaabin dhalche. Warri
kunneen hundinuu ilmaan Yooqxaanii ti. **24** Seem,
Arfaakshadi, Sheelaa, **25** Eeberi, Felegi, Re'uu, **26** Seruugi,
Naahoor, Taaraa, **27** akkasumas Abraam kan Abrahaam
jedhame sanaa dha. **28** Ilmaan Abrahaam: Yisihaaqii
fi Ishmaa'eel. **29** Sanyiiwwan isaanii warra kanneenii
dha: Nabaayooti ilma Ishmaa'eel hangafticha, Qeedaar,
Adbi'eel, Mibsaami, **30** Mishmaa, Duumaa, Maasaa,
Hadaad, Teemaa, **31** Yexuur, Naafiishii fi Qeedmaa. **32**
Ilmaan Qexuuraan saajjatoon Abrahaam sun deesse:
Zimraan, Yoqshaan, Medaan, Midiyaan, Yishbaaqii fi
Shuwaa. Ilmaan Yokshaan: Shebaa fi Dedaan. **33** Ilmaan
Midiyaan: Eefaa, Eefer, Henook, Abiidaa fi Eldaa'aa. **34**
Abrahaam abbaa Yisihaaq. Ilmaan Yisihaaq: Esaawuu fi
Israa'el. **35** Ilmaan Esaawu: Eliifaaz, Re'uu'eel, Ye'uushi,
Ya'ilaamii fi Qooraahi. **36** Ilmaan Eliifaaz: Teemaan,
Oomaar, Zefoo, Gaataamii fi Qenaz; karaa Tiimnaatiin:
Amaaleq. **37** Ilmaan Re'uu'eel: Nahaati, Zeraa, Shamaa fi
Miizaah. **38** Ilmaan See'iir: Looxaan, Sobaal, Zibe'oon,
Aannaa, Diishoon, Eezerii fi Diishaan. **39** Ilmaan Looxaan:
Hoorii fi Hoomaam, Tiimnaa obboleettii Looxaan. **40**
Ilmaan Sobaal: Aliwaan, Maanahaat, Eebaal, Shefoo fi
Oonaami. Ilmaan Zibe'oon: Ayyaa fi Aannaa. **41** Ilmi
Aannaa: Diishoon. Ilmaan Diishoon: Hemdaan, Eshbaan,
Yitraanii fi Keraan. **42** Ilmaan Eezeri: Bilhaan, Zaawaanii
fi Aqaan. Ilmaan Diishaan: Uuzii fi Araan. **43** Mootonni
utuu mootiin Israa'el tokko iyyuu hin mo'in dura Edoom
keessatti mo'an kanneen turan: Belaa ilma Be'oor kan
magaalaan isaa Diinhaabaa jedhamee moggaafame sana.
44 Belaa duunaan Yoobaab ilmi Zeraa namichi Bozraa
iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **45** Yoobaab duunaan
Hushaam namichi biyya Teemaan iddoo isaa bu'ee
mootii ta'e. **46** Hushaam duunaan Hadaad ilmi Bedad
inni biyya Mo'aabitti Midiyaanin mo'ate sun iddoo isaa
bu'ee mootii ta'e. Maqaan magaalaa isaa Aawiit jedhame.
47 Hadaad duunaan Samlaan namichi Masreeqaa iddoo
isaa bu'ee mootii ta'e. **48** Samlaan duunaan Shaawul
namichi biyya Rehoobooti ishee laga bira jirtu sanaa
iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **49** Shaawul duunaan Ba'aal-
Haanaan ilmi Akboor iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **50**
Ba'aal-Haanaan duunaan immoo Hadaad iddoo isaa
bu'ee mootii ta'e. Magaalaan isaas Faa'uu jedhame.
Maqaan niitii isaa immoo Maheexabi'eel jedhama ture;
isheenis intala Maxreed, intala Mee-Zaahaab turte. **51**
Hadaadis ni du'e. Hangafoota saba Edoom: Tiimnaa,
Aalwaa, Yeteeti, **52** Oholiibaamaa, Eelaa, Phiinoon, **53**
Qenaz, Teemaan, Mibzaar, **54** Magidii'eelii fi Iiraam.

2 Ilmaan Israa'el warra kanneenii dha: Ruubeen,
Simi'oon, Lewwii, Yihuudaa, Yisaakor, Zebuuloon, **2**
Daan, Yoosef, Beniyaam, Niftaalem, Gaadii fi Aasheer.
3 Ilmaan Yihuudaa: Eeri, Oonaanii fi Sheelaa. Isaan
kanneen sadanuu intala Shuuwaa, dubartii Kana'aan
sanatu isaaf da'e. Eer ilmi Yihuudaa hangaftichi fuula
Waaqayyoo duratti hamaa ture. Kanaafuu Waaqayyo
isa ajjeese. **4** Taamaar niitiin ilma Yihuudaa Faaresii fi
Zaaraa Yihuudaaf deesse. **5** Ilmaan Faares: Hezroonii
fi Hamuul. **6** Ilmaan Zaaraa: Zimrii, Eetaan, Heemaan,
Kalkoolii fi Daardaa. Isaan walumaa galatti dhiirota shan
turan. **7** Ilma Karmii: Aakaar isa waan balleeffamuu qabu
fudhachuudhaan Israa'elitti rakkina fide. **8** Ilma Eetaan:
Azaariyaa. **9** Ilmaan Hezroon: Yerami'eel, Raamii fi
Keluubaa. **10** Raam abbaa Abiinaadaab ture; Amiinaadaab
immoo abbaa Nahishoon hoogganaa saba Yihuudaa
ture. **11** Nahishoon abbaa Salmaan; Salmaan immoo
abbaa Bo'eez; **12** Bo'eez abbaa Oobeedi; Yoobeed immoo
abbaa Isseey. **13** Ilmaan Isseey: Ilmi isaa hangafni
Eliiyaab, lammaffaan Abiinaadaab, sadaffaan Shime'aa,
14 Afuraffaan Naatnaa'el, shanaffaan Raadaayi, **15**
ja'affaan Oozem, torbaffaan Daawit. **16** Obboleettonni
isaanii immoo Zeruuyaa fi Abiigayiil turan. Ilmaan
Zeruuyaa sadan Abiishaayi, Yoo'aabii fi Asaaheel turan.
17 Abiigayiil haadha Amaasaa kan abbaan isaa Yeteer
nama gosa Ishmaa'eel sanaa ti. **18** Kaaleb ilmi Hezroon
niitii isaa Azuubaa fi Yeri'ooti irraa ijoollee dhalche.
Ilmaan Aazubaa kanneen turan: Yeeser, Sobaabii fi
Ardoon. **19** Kaalebis Azuubaan duunaan Efraataa fuudhe.
Isheenis Huurin isaaf deesse. **20** Huuri abbaa Uuri; Uuri
immoo abbaa Bezali'eel. **21** Ergasii Hezroon yommuu
umuriin isaa waggaa jaatama guutetti intala abbaa
Gili'aad intala Maakiir fuudhe; isheenis Seguubin isaaf
deesse. **22** Seguub immoo abbaa Yaa'iir ture; innis
biyya Gili'aad keessaa magaalaawwan digdamii sadii
qaba ture. **23** Geshuurii fi Arraam, magaalaa Yaa'iir
akkasumas Qeenaatii fi gandoota naannoo ishee jiraniin
walitti magaalaawwan jaatama irraa fudhatan. **24**
Hezroon erga Kaaleb Efraataatti du'ee booddee, niitiin

isaa Abiyaan Ashihuur abbaa Teqoo'aa deesseef. **25** Ilmaan Yerami'eel ilma Hezroon hangafticha sanaa: Raam ilma isaa hangafticha, Buunaah, Ooren, Oozemii fi Ahiiyaa. **26** Yerami'eel niitii biraa kan Aaxaaraa jedhamtu qaba ture; isheenis haadha Oonaam turte. **27** Ilmaan Raam ilma Yerami'eel hangafticha sanaa: Ma'aaz, Yaamiinii fi Eeqeer. **28** Ilmaan Oonaam: Shamaayii fi Yaadaa. Ilmaan Shamaayi: Naadaabii fi Abiishur. **29** Niitiin Abiishur Abiihaayil jedhamti; isheenis Ahibaanii fi Mooliid isaaf deesse. **30** Ilmaan Naadaab: Seleedii fi Afayiim. Seleed utuu ijoollee hin dhalchin du'e. **31** Ilma Afayiim: Yishe'ii; Yishe'iin abbaa Sheeshaan. Sheeshaan immoo abbaa Ahilayi. **32** Ilmaan Yaadaa kan obboleessa Shamaayi: Yeteerii fi Yoonaataan. Yeteer utuu ijoollee hin dhalchin du'e. **33** Ilmaan Yoonaataan: Pheletii fi Zaazaa. **34** Sheeshaan intallan malee ilmaan hin qabu ture. Innis tajaajilaa lammii Gibxi kan Yarihaa jedhamu tokko qaba ture. **35** Sheeshaan tajaajilaa isaa Yarihaatti intala isaa ni heerumsiise; isheenis Ataayin deesseef. **36** Ataayi abbaa Naataan; Naataan immoo abbaa Zaabaadin; **37** Zaabaad abbaa Eflaal; Efelaal immoo abbaa Oobeedi; **38** Oobeedi abbaa Yehuu; Yehuun abbaa Azaariyaa; **39** Azaariyaa abbaa Heleez; Helees immoo abbaa Ele'aasaa ti; **40** Ele'aasaan abbaa Sismaayi; Sismaayi abbaa Shaluum; **41** Shaluum abbaa Yeqameyaa ti; Yeqameyaan immoo abbaa Eliishaamaa ti. **42** Ilmaan Kaaleb obboleessa Yerami'eel: Meeshaan ilmi isaa hangaftichi abbaa Ziif; Ziif abbaa Maareeshaa ti; Maareeshaan immoo abbaa Kebroon. **43** Ilmaan Kebroon: Qooraahi, Tafuu'aa, Reqemii fi Shemaa. **44** Shemaan abbaa Raham; Raham immoo abbaa Yorqe'aam. Reqem abbaa Shamaayi. **45** Shamaayi abbaa Maa'oon; Maa'oon immoo abbaa Beet Zuuri. **46** Eefaan saajjatoon Kaaleb sun haadha Haaraan, Moozaa fi Gaazeez. Haaraan immoo abbaa Gaazer. **47** Ilmaan Yaahidaay: Reegeem, Yootaam, Geeshaan, Phelet, Eefaa fi Sha'aaf. **48** Ma'akaan saajjatoon Kaaleb sun haadha Shebeerii fi Tirhaanaa ti. **49** Isheen akkasumas Sha'aaf abbaa Madmaanaa, Shewwaa abbaa Makbeenaa fi abbaa Gibe'aa deesse. Kaaleb intala Aaksaa jedhamtu qaba ture. **50** Isaan kunneen sanyiiwwan Kaaleb turan. Ilmaan Huuri ilma Efraataa hangaftichaa: Sobaal abbaa Kiriyaati Ye'aariim, **51** Salmaan abbaa Beetlihem, Haareef abbaa Beet Gaadeer. **52** Sanyiiwwan Sobaal kan abbaa Kiriyaati Ye'aariim: Walakkaan Menuhootaa, Haaroo'ee, **53** akkasumas gosti Kiriyaati Ye'aariim, Yitraawonni, Fuutonni, Shumaatonni, Mishiraawonni, Zoraatotaa fi Eshitaa'oloonni gosoota isaan kanneen keessaa dhalatanii dha. **54** Sanyiiwwan Salmaan: Beetlihem, Netoofota, Atroot Beet Yoo'aab, walakkaa Maanaheetotaa, Zoraatota fa'i; **55** balbala barreessitootaa kanneen Yaabeex keessa jiraatan: Tiraatota, Shime'aatotaa fi Sukaatota. Isaan kunneen Qeenota mana abbaa Rekaab Hamaati keessaa dhalatanii dha.

3 Isaan kunneen ilmaan Daawit Kebroonitti dhalchee dha: Ilmi isaa hangafni Amnoon kan Ahiinoo'am dubartiin Yizri'eel deessee dha; inni lammaffaan immoo Daani'el kan Abiigayiil dubartiin Qarmeloos deessee dha; **2** sadaffaan Abesaaloom isa Ma'akaan intalli Talmaay mooticha Geshuur deessee dha; afuraffaan Adooniyaa ilma Hagiit; **3** shanaffaan Shefaaxiyaa ilma Abiixaal; ja'affaan Yitre'aam kan inni niitii isaa Eglaa irraa dhalchee dha. **4** Isaan ja'aan kunneen warra yeroo Daawit Kebroonitti waggaa torbaa fi walakkaa mootii turetti isaaf dhalatanii dha. **5** ijoolleen achitti isaaf dhalatanis kanneenii dha: Shime'aa, Shobaab, Naataanii fi Solomoon. Ilmaan afran kunneen Batisheebaa intala Amii'eel irraa dhalatan. **6** Akkasumas ilmaan biraa qaba ture; isaanis: Yibehaar, Eliishuuwaa, Eliiphelexi, **7** Noogaa, Nefeg, Yaafiiyaa, **8** Eliishaamaa, Eliyaadaa fi Eliiphelexi; isaanis walumatti ilmaan sagal turan. **9** Ilmaan saajjatoowwan isaa irraa dhalataniin alatti isaan kunneen ilmaan Daawit turan. Taamaar immoo obboleettii isaanii turte. **10** Ilmi Solomoon Rehoobo'aam; ilmi Rehoobo'aam Abiyaa dha; ilmi Abiyaa Aasaa dha; ilmi Aasaa Yehooshaafaax; **11** ilmi Yehooshaafaax Yehooraam; ilmi Yooraam Ahaaziyaa; ilmi Ahaaziyaa Yoo'aash; **12** ilmi Yoo'aash Amasiyaa; ilmi Amasiyaa Azaariyaa; ilmi Azaariyaa Yootaam; **13** ilmi Yootaam Aahaaz; ilmi Aahaaz Hisqiyaas; ilmi Hisqiyaas Minaasee dha; **14** ilmi Minaasee Aamoon; ilmi isaa immoo Yosiyaas. **15** Ilmaan Yosiyaas: Inni hangafni Yoohaanaan, lammaffaan Yehooyaaqiim, sadaffaan Zedeqiyaa, afuraffaan immoo Shaluum. **16** Ilmaan Yehooyaaqiim: Ilma isaa Yehooyaakiinii fi ilma isaa Zedeqiyaa. **17** Ilmaan Yehooyaakiin isa booji'ame sanaa: Ilma isaa She'altii'eel, **18** Malkiiraam, Phedaayaa, Shenaaxaar, Yeqameyaa, Hooshaamaa fi Nedaabiyaa. **19** Ilmaan Phedaayaa: Zarubaabelii fi Shime'ii. Ilmaan Zarubaabel: Meshulaamii fi Hanaaniyaa. Obboleettiin isaanii immoo Sheloomiit jedhamti. **20** Akkasumas ijoollee gara biraa shanitu ture; isaanis: Hashubaa, Oohel, Berekiyaa, Hasadiyaa fi Yooshab-Heseed. **21** Ilmaan Hanaaniyaa: Phelaatiyaa fi Yeshaayaa; akkasumas ilmaan Refaayaa, ilmaan Arnaan, ilmaan Obaadiyaatii fi ilmaan Shekaaniyaa. **22** Ilmaan Shekaaniyaa: Shemaa'iyaa fi ilmaan isaa: Haxuush, Yigi'aal, Baariiyaah, Na'aariyaa fi Shaafaax; isaan walumatti ja'a turan. **23** Ilmaan Na'aariyaa: Eliiyoo'eenayi, Hisqiyaasii fi Azriiqaam; isaan walumatti sadii turan. **24** Ilmaan Eliiyoo'eenayi: Hoodayiwaa, Eliyaashiib, Phelaayaa, Aquub, Yoohaanaan, Delaayaa fi Anaanii; isaan walumatti torba turan.

4 Ilmaan Yihuudaa: Faares, Hezroon, Karmii, Huurii fi Sobaal. **2** Re'aayaan ilmi Sobaal abbaa Yahaatiiti; Yahaati immoo abbaa Ahuumaayii fi Laahadii ti. Isaan kunneen balbalawwan Zoraatotaa ti. **3** Ilmaan Eexaam kanneenii dha: Yizri'eel, Yishmaa fi Yidbaashi. Obboleettiin isaanii immoo Hazelelphoonii jedhamti. **4** Phenuu'eel abbaa Gedoor; Eezer immoo abbaa Huushaam. Isaan kunneen sanyii Huuri ilma Efraataa hangaftichaatii fi abbaa Beetlihem sanaa ti. **5** Ashihuur abbaan Teqoo'aa niitota lama kanneen Heelaa fi Na'araa jedhaman qaba ture. **6** Na'araan ilmaan Ahuzaam, Heefer, Teemenii fi Haa'ahashitaar jedhaman deesseef. Ilmaan Na'araa isaan kanneen turan. **7** Ilmaan Heelaa: Zeret, Zooharii fi Etnaan; **8** Qoosi abbaa Anuub, abbaa Hazobeebaa fi abbaa balbalawwan Ahariheel ilma Haaruumiti. **9** Yaabeex nama obboloota isaa caalaa

ulfina qabu ture; haatii isaa, “Ani dhiphinaanan isa da’e”
jettee Yaabeex jettee isa moggaafte. **10** Yaabeex immoo
akkana jedhee Waaqa Israa’elitti iyyate; “Ati na eebbisi;
biyya koos naaf bal’isi! Akka ani hin miidhamnee fi
akka ani dhiphina jalaa ba’uuf harki kee na wajjin haa
jiraatu.” Waaqnis waan inni kadhate sana ni kenneef.
11 Kiluub obboleessi Shuhaa abbaa Mihiirii ti; Mehiir
immoo abbaa Eshitooniti. **12** Eshitoonis abbaa Beet
Raafaan, abbaa Faasehaa fi Tehiinaa ti; Tahiinaan immoo
abbaa Iir Naahaashii ti. Isaan kunneen namoota Reekaa
ti. **13** Ilmaan Qenaz: Otnii’eelii fi Seraayaa. Ilmaan
Otnii’eel: Hataatii fi Ma’oonotaayi. **14** Me’oonotaayi
abbaa Ofraa ti. Seraayaan abbaa Yoo’aabii ti; Yoo’aab
immoo abbaa Gee Haraashiimii ti. Maqaan kun sababii
isaan ogummaa hojii harkaa qabaniif kennameef. **15**
Ilmaan Kaaleb ilma Yefunee: Iiruu, Eelaa fi Na’aam.
Ilmi Eelaa: Qenaz. **16** Ilmaan Yehaleli’eel: Ziifii, Ziifaa,
Tiiriyaa fi Asareel. **17** Ilmaan Izraa: Yeteer, Mered,
Eeferii fi Yaaloon. Niitota Mered keessaa isheen tokko
Miiriyaam, Shamaayii fi Yishibaa abbaa Eshtimo’aa sana
deesse. **18** Niitiin isaa dubartiin Yihuudaa sunis Yaared
abbaa Gedoor, Hebeer abbaa Sookooniitii fi Yequutii’eel
abbaa Zaano’aa deesse. Isaan kunneen ijoollee Bitiyaa
intala Fara’oon kan Mered fuudhe sanaa ti. **19** Ilmaan
niitiin Hoodiyaa obboleettiin Naham sun deesse: Abbaa
Qeyiilaa namicha Garmii sanaatii fi Eshtimo’aa namicha
Ma’akaa ti. **20** Ilmaan Simi’oon: Amnoon, Riinaa, Ben-
Haanaanii fi Tiiloon. Ilmaan Yishi’ii: Zoheetii fi Ben-
Zoheetii ti. **21** Ilmaan Sheelaa ilma Yihuudaa: Eer abbaa
Leekaa, La’adaa abbaa Maareeshaatii fi balbalawwan
Beet Ashibee’aatti warra wayyaa quncee talbaa haphii
hojjetanii. **22** Yooqiim, namoota Koozeebaa, Yoo’aashii
fi Saaraaf isa Mo’aabii fi Yaashubiileheem bulchu.
Barreeffamni kunneenis kan bara durii ti. **23** Isaanis
suphee dhooftuu Nexaayiimii fi Gedeeraa keessa jiraatan
turan; jarri kun mootichaaf hojjechaa achi jiraatu ture.
24 Ilmaan Simi’oon: Nemuu’eel, Yaamiin, Yaariib, Zeraa
fi Shaawul; **25** Shaluum ilma Saa’uul ture; Mibsaam
ilma Shaluumiti; Mishmaa immoo ilma Mabsaamiti. **26**
Ilmaan Mishmaa: Ilma isaa Hamuu’eel, ilma isaa Zakuurii
fi ilma isaa Shime’ii. **27** Shime’iin ilmaan kudha ja’aa fi
intallan ja’a qaba ture; obboloonni isaa garuu ijoollee
hedduu hin qaban ture; sababii kanaaf balbalawwan
isaanii hundinuu akka gosa Yihuudaa baay’ee hin turre.
28 Isaanis Bersheebaa, Molaadaa, Hazar Shuu’aal, **29**
Bilihaa, Ezem, Toolaad, **30** Betuu’eel, Hormaa, Siiqlaag, **31**
Beet Markaabot, Hazar Susiim, Beet Biirii fi Sha’arayiim
keessa jiraatan. Magaalaawwan kunneen hamma bara
mootummaa Daawitiitti magaalaawwan isaanii turan.
32 Akkasumas gandoota Eexaam, Ayin, Reemoon,
Tookkenii fi Ashaan jechuunis magaalaa shananii
fi **33** gandoota naannoo isaaniitti argaman hunda
keessa hamma Ba’aaliitti jiraatu ture. **34** Meshoobaab,
Yamleek, Yooshaa ilma Amasiyaa, **35** Yoo’eel, Yehuu
ilma Yooshibiyaa, ilma Seraayaa, ilma Asii’eel, **36**
akkasumas Eliiyoo’eenayi, Yaa’iqoobaa, Yashoohayaa,
Asaayaa, Aadii’eel, Yesiimi’eel, Benaayaa, **37** Ziizaa
ilma Shiifii, ilma Aloon, ilma Yedaayaa, ilma Shimrii,
ilma Shemaa’iyaa. **38** Namoonni maqaan isaanii kanaa
olitti himame kunneen hooggantoota balbala isaanii
turan. Baay’inni maatii isaaniis akka malee dabalaa
dhufe; **39** isaanis bushaayee isaaniitiif lafa dheedaa
barbaacha hamma moggaa Gedoor kan gama ba’a sululaa
jiru sanaatti deeman. **40** Isaanis naannoo sanatti lafa
dheedaa gabbataa fi gaarii argatan; lafni sunis bal’aa,
kan nagaa fi tasgabbii qabu ture. Bara durii gosoonni
Haamii naannoo sana jiraachaa turan. **41** Namoonni
maqaan isaanii dha’ame kunneen bara Hisqiyaas mootii
Yihuudaa ture keessa dhufan. Isaan akkuma hamma
har’aatti illee mul’atu qubata Kaamotaatii fi Me’uunoota
achi jiraachaa turanii dha’anii guutumaan guutuutti
isaan barbadeessan. Ergasiis sababii lafa dheedaa bal’aa
bushaayee isaaniitiif argataniif lafa jaraa irra ni qubatan.
42 Simi’oonota kanneen keessaa namoonni dhibba shan
ilmaan Yishi’ii Phelaatiyaa, Na’aariyaa, Refaayaa fi
Uzii’eel hoogganamanii biyya gaaraa See’iir weeraran.
43 Isaanis Amaaleqoota miliqanii hafan balleessanii
hamma har’aatti achuma jiraatan.

5 Ruubeen Israa’eliif ilma hangafa ture; ta’us sababii
inni siree abbaa isaa xureesseef mirgi hangafummaa
isaa ilmaan Yoosef ilma Israa’el sanaatiif kenname.
Kanaafuu inni akka mirga isaa kan dhalootaan
argamuutti hidda dhalootaa keessatti hin galmeeffamne;
2 Yihuudaan obboloota isaa keessa nama jabaa fi
kan mootummaan isa keessaa ba’e ta’u illee mirgi
hangafummaa kan Yoosefii ti. **3** Ilmaan Ruubeen ilma
Israa’el hangaftichaa: Henooki, Faluusoo, Hezroonii
fi Karmii. **4** Ilmaan Yoo’eel: Shemaa’iyaa ilma isaa,
Googi ilma isaa, Shime’ii ilma isaa, **5** Miikaa ilma isaa,
Re’aayaa ilma isaa, Ba’aal ilma isaatii fi **6** Bi’eeraa ilma
isaa kan mootiin Asoor Tiiglaat-Philneeser booji’ee
fudhatee dha. Be’eeraan hoogganaa gosa Ruubeen ture.
7 Firoonni isaanii warri akkuma hidda dhaloota isaaniitti
balbala balbalaan galmeeffaman kanneenii dha: Ye’ii’eel
hangafticha, Zakkaariyaas, **8** Beelaa ilma Aazaazi, ilma
Shemaa, ilma Yoo’eel. Isaanis naannoo Aro’eeri jalqabee
hamma Neboo fi Ba’aal Me’ooniitti jiru keessa qubatan. **9**
Isaanis sababii horiin isaanii Gili’aadi keessatti baay’ateef
karaa ba’a biiftuutiin hamma daarii gammoojjii kan gara
laga Efraaxiisitti bal’atu sanaatti biyyattii qabatan. **10**
Isaan jabana Saa’ol keessa Aggaariitti waraana kaasan;
jarris harka isaaniitti mo’ataman; isaanis iddoo jireenyaa
warra Aggaar kan Gili’aadiin gama ba’a biiftuu jiru
guutumaan guutuutti qabatan. **11** Gosoonni Gaad
isaanitti aananii Baashaan keessa lafa hamma Salkaatti
argamu irra jiraatan; isaanis: **12** Yoo’eel hangaftichi,
Shaafaam itti aanaan isaa, Ya’inayii fi Shaafaax Baashaan
keessa jiraatan. **13** Firoonni isaanii maatii maatiidhaan
kanneenii dha: Miikaa’el, Meshulaam, Shebaa, Yooraay,
Yaakaan, Zii’aa fi Eeber; walumaa galatti torba turan. **14**
Isaan kunneen immoo ilmaan Abiihaayil ilma Huuri, ilma
Yaarokaa, ilma Gili’aad, ilma Miikaa’el, ilma Yeshiishaayi,
ilma Yakedoo, ilma Buuzii ti. **15** Ahiin ilmi Abdi’eel,
hangafa maatii isaanii ture; Abdi’eel immoo ilma Guunii
ti. **16** Warri Gaad Gili’aad keessa, Baashaanii fi gandoota
daarii isheetti argaman, akkasumas lafa tikaa kan
Shaaroon keessatti argaman hundaa fi qarqara isaa

jiraatan. **17** Isaan kunneen hundi jabana Yootaam
mootii Yihuudaa turee fi jabana Yerobi'aam mootii
Israa'el ture keessa galmee hidda dhalootaa keessatti
galmeeffaman. **18** Ruubeenonni, Gaadonnii fi walakkaan
gosa Minaasee namoota dandeettii lolaa qaban 44,760
qaban ture; isaanis namoota jajjaboo warra gaachanaa fi
goraadee qabachuu danda'an, warra xiyya darbachuu
danda'anii fi warra waraanaaf leenjifaman turan. **19** Jarri
kunis warra Aggaariitti, warra Yexuuritti, Naafiishiittii
fi Noodaabiitti waraana ni banan. **20** Sababii isaan
waraana sana irratti gara Waaqaatti iyyatanii turaniif
Waaqni isaan gargaaree warra Aggaariitii fi garee isaanii
hunda dabarsee harka isaaniitti kenne. Innis sababii
isaan isa amanataniif kadhannaa isaaniitiif deebii kenne.
21 Isaanis horii warra Aggaar gaala kuma shan, hoolaa
kuma dhibba lamaa fi shantamaa fi harree kuma lama
saaman. Akkasumas nama kuma dhibba tokkoo booji'an;
22 sababii lolli sun kan Waaqaa tureef namoonni biraa
baay'een ni ajjeefaman. Isaanis hamma bara boojuutti
biyya sana keessa ni jiraatan. **23** Walakkaan gosa
Minaasee baay'ee turan; isaanis Baashaanii jalqabanii
hamma Ba'aal Hermooniitti, hamma Seniir Tulluu
Hermoonitti biyya sana keessa qubatan. **24** Isaan
kunneen hangafoota maatii isaanii ti: Eefer, Yishi'ii,
Elii'eel, Azrii'eel, Ermiyaas, Hoodayiwaa fi Yadii'eel.
Isaan kunneen loltoota gootota, namoota bebbeekamoo
fi hangafoota maatii isaanii ti. **25** Isaan garuu Waaqa
abbootii isaaniitiif amanamuu didanii waaqota saboota
biyyattii wajjin sagaagalan; saboonni kunneenis warra
Waaqni fuula isaanii duraa balleessee dha. **26** Kanaafuu
Waaqni Israa'el hafuura Fohaa mooticha Asoor jechuunis
hafuura Phuuli kakaasee akka inni gosoota Ruubeen,
kan Gaadiitii fi walakkaa gosa Minaasee booji'u godhe.
Innis warra kanneen gara Halaa, Haaboor, Haaraatii fi
gara qarqara laga Goozaaniitti geesse; isaanis hamma
har'aatti achuma jiraatan.

6 Ilmaan Lewwii: Geershoon, Qohaatii fi Meraar. **2**
Ilmaan Qohaati: Amraam, Yizihaar, Kebroonii fi
Uzii'eel. **3** Ijoolleen Amraam: Aroon, Musee fi Miiriyaam.
Ilmaan Aroon: Naadaab, Abiihuu, Ele'aazaarii fi Iitaamaar.
4 Ele'aazaar abbaa Fiinehaas; Fiinehaas immoo abbaa
Abiishuuwaa ti; **5** Abiishuuwaan abbaa Buukii ti; Bukiin
immoo abbaa Uzii ti; **6** Uzii abbaa Zeraayaa ti; Zaraa'iyaan
abbaa Meraayootii ti; **7** Meraayoot abbaa Amariyaa
ti; Amariyaan abbaa Ahiixuubii ti; **8** Ahiixuub abbaa
Zaadoqii ti; Zaadoq abbaa Ahiima'azii ti; **9** Ahiima'az
abbaa Azaariyaa ti; Azaariyaa abbaa Yoohaanaanii ti; **10**
Yoohaanaan abbaa Azaariyaa ti; inni luba ta'ee mana
qulqullummaa kan Solomoon Yerusaalemitti ijaare
keessa tajaajilaa ture. **11** Azaariyaa abbaa Amariyaa
ti; Amariyaan abbaa Ahiixuubii ti; **12** Ahiixuub abbaa
Zaadoqii ti; Zaadoq abbaa Shaluumii ti; **13** Shaluum abbaa
Hilqiyaa ti; Hilqiyaa abbaa Azaariyaa ti; **14** Azaariyaa
abbaa Seraayaa ti; Seraayaan abbaa Yehoozaadaaqii ti.
15 Yeroo Waaqayyo akka sabni Yihuudaatii fi Yerusaalem
Nebukadnezariin booji'amu godhetti Yehoozaadaaqis
booji'amee fudhatame. **16** Ilmaan Lewwii: Geershoom,
Qohaatii fi Meraarii. **17** Maqaan Ilmaan Geershoom
kanaa dha: Loobeenii fi Shime'ii. **18** Ilmaan Qohaati:
Amraam, Yizihaar, Kebroonii fi Uzii'eel. **19** Ilmaan
Meraarii: Mahilii fi Muusii. **20** Balbala Geershoom
keessaa: Ilma isaa Loobeen, ilma isaa Yahaati, ilma isaa
Zimaati, **21** ilma isaa Yoo'aa, ilma isaa Iddoo, ilma isaa
Zeraa fi ilma isaa Ye'aateraayi. **22** Ilmaan Qohaati: Ilma
isaa Amiinaadaab, ilma isaa Qooraahi, ilma isaa Asiir,
23 ilma isaa Elqaanaa, ilma isaa Ebiyaasaaf, ilma isaa
Asiir, **24** ilma isaa Tahaat, ilma isaa Uurii'eel, ilma
isaa Uziyaa fi ilma isaa Shaawul. **25** Ilmaan Elqaanaa:
Amaasaayi, Ahiimooti, **26** ilma isaa Elqaanaa, ilma isaa
Zoofayi, ilma isaa Naahat, **27** ilma isaa Eliiyaab, ilma isaa
Yeroohaam, ilma isaa Elqaanaa fi ilma isaa Saamu'eel.
28 Ilmaan Saamu'eel: Ilma isaa Yoo'eel hangaftichaa
fi ilma isaa lammaffaa Abiyaa. **29** Ilmaan Meraarii:
Mahilii, ilma isaa Loobeen, ilma isaa Shime'ii, ilma isaa
Uzaa, **30** ilma isaa Shime'aa, ilma isaa Hagiyaa fi ilma
isaa Asaayaa. **31** Namoonni erga taabonni dhufee achi
boqotee booddee Daawit akka isaan faarfannaadhaan
mana Waaqayyoo keessa tajaajilaniif muude kanneenii
dha. **32** Isaanis hamma Solomoon Yerusaalem keessatti
mana qulqullummaa Waaqayyoo ijaaretti dunkaana
qulqulluu, dunkaana wal ga'ii duratti faarfannaadhaan
tajaajilaa turan. Isaanis akkuma seera isaaniif kenname
sanaatti hojii isaanii hojjechaa turan. **33** Maqaan
namoota ilmaan isaanii wajjin tajaajilanii kanneenii
dha: Ilmaan Qohaatotaa keessaa: Heemaan Faarfataa,
ilma Yoo'eel, ilma Saamu'eel, **34** ilma Elqaanaa, ilma
Yeroohaam, ilma Elii'eel, ilma Too'aa, **35** ilma Zuufi, ilma
Elqaanaa, ilma Mahat, ilma Amaasaayi, **36** ilma Elqaanaa,
ilma Yoo'eel, ilma Azaariyaa, ilma Sefaaniyaa, **37** ilma
Tahaat, ilma Asiir, ilma Ebiyaasaaf, ilma Qooraahi, **38**
ilma Yizihaar, ilma Qohaati, ilma Lewwii, ilma Israa'el; **39**
akkasumas Asaaf obboleessi Heemaan karaa mirgaatiin
dhaabata ture: Asaaf ilma Berekiyaa, ilma Shime'aa, **40**
ilma Miikaa'el, ilma Ba'aseeyaa, ilma Malkiyaa, **41** ilma
Etnii, ilma Zeraa, ilma Adaayaa, **42** ilma Eetaan, ilma
Zimaa, ilma Shime'ii, **43** ilma Yahaati, ilma Geershoom,
ilma Lewwii; **44** karaa bitaa isaatiin immoo warri
isaan wajjin turan gosa Meraarii keessaa: Eetaan ilma
Qiisaa, ilma Abdii, ilma Maluuk, **45** ilma Hashabiyaa,
ilma Amasiyaa, ilma Hilqiyaa, **46** ilma Amzii, ilma
Baanii, ilma Shemeer, **47** ilma Mahilii, ilma Muusii, ilma
Meraarii, ilma Lewwii. **48** Obboloonni isaanii Lewwonni
akka hojii dunkaana qulqulluu mana Waaqaa hunda
hojjetaniif ramadamanii turan. **49** Aroonii fi ilmaan
isaa garuu akkuma waan Museen garbichi Waaqaa sun
ajajee ture hundaatti hojii Iddoo Iddoo Hunda Caalaa
Qulqulluu ta'e sanaatiif, sababii Israa'eliitiifis araara
buusuudhaaf iddoo aarsaa kan aarsaa gubamuutii fi
iddoo aarsaa ixaanaa irratti aarsaawwan dhi'eessaa
turan. **50** Ilmaan Aroon kanneenii dha: Ilma isaa
Ele'aazaar, ilma isaa Fiinehaas, ilma isaa Abiishuuwaa, **51**
ilma isaa Bukii, ilma isaa Uzii, ilma isaa Zeraayaa, **52** ilma
isaa Meraayoot, ilma isaa Amariyaa, ilma isaa Ahiixuub,
53 ilma isaa Zaadoqii fi ilma isaa Ahiima'az. **54** Sababii
ixaan jalqabaa isaaniif ba'eef iddoowwan kunneen
Aroonii fi ilmaan isaa kanneen balbala Qohaati keessaa
dhufaniif ni kennaman; iddoowwan qubata isaanii

kanneen akka biyya isaanii ta'aniif isaaniif ramadamanii dha: **55** Kebroon isheen biyya Yihuudaa keessaatii fi lafti dheedaa kan naannoo isheetti argamtu isaaniif ni kennaman. **56** Lafti qotiisaatii fi gandoonni naannoo Kebrooniitti argaman garuu Kaaleb ilma Yefuneetiif ni kennaman. **57** Ilmaan Arooniif immoo magaalaawwan itti baqatan Kebroon, Libnaa, Yatiir, Eshtimo'aa, **58** Hiileen, Debiir, **59** Ashaan, Yootaa fi Beet Shemeshitu lafa dheeda isaanii wajjin kenname. **60** Qooda gosa Beniyaam keessaa immoo Gibe'oon, Gebaa, Alemetii fi Anaatootittu lafa dheeda isaanii wajjin ni kennameef. **61** Ilmaan Qohaati kanneen hafaniif immoo balbala walakkaa gosa Minaasee irraa magaalaawwan kudhanitu ixaadhaan kennameef. **62** Ilmaan Geershoomiitiif immoo qooda Yisaakor irraa, qooda Aasheer irraa, qooda Niftaalemiitii fi qooda Minaasee kan Baashaanitti argamu irraa magaalaawwan kudha sadii akkuma gosa gosa isaaniitti kennaman. **63** Ilmaan Meraariitiif qooda gosa Ruubeen irraa, qooda gosa Gaadiitii fi qooda gosa Zebuuloon irraa magaalaawwan kudha lama akkuma balbala balbala isaaniitti ni kennaman. **64** Akkasiin Israa'eloonni magaalaawwan kanneen lafa dheeda isaanii wajjin Lewwotaaf ni kennan. **65** Gosa Yihuudaa irraa, gosa Simi'ooniitii fi gosa Beniyaam irraa magaalaawwan maqaan isaanii armaan olitti dha'ame sana ixaadhaan ni kennaniif. **66** Maatiiwwan Qohaati tokko tokkos qooda gosa Efreem keessaa magaalaawwan jireenyaa argatanii turan. **67** Biyya gaaraa Efreem keessatti magaalaawwan itti baqatan Sheekem, Geezir, **68** Yoqemi'aam, Beet Horoon, **69** Ayaalooniii fi Gat Rimoon lafa dheeda isaanii wajjin kennaniif. **70** Akkasumas Israa'eloonni walakkaa qooda gosa Minaasee irraa Aanerii fi Bile'aam lafa dheeda isaanii wajjin balbalawwan Qohaati kanneen hafaniif ni kennan. **71** Ilmaan Geershoom immoo: Balbala walakkaa gosa Minaasee irraa Goolaan ishee Baashaan keessaa sanaa fi Ashtaaroti lafa dheeda isaanii wajjin ni argatan; **72** gosa Yisaakor irraa Qaadesh, Daaberaati, **73** Raamootii fi Aanem lafa dheeda isaanii wajjin ni argatan; **74** gosa Aasheer irraa Maashaal, Abdoon, **75** Huuqooqii fi Rehoob lafa dheeda isaanii wajjin ni argatan; **76** gosa Niftaalem irraa immoo Qaadesh ishee Galiilaatti argamtu, Hamoonii fi Kiriyaataayimin lafa dheeda isaanii wajjin ni argatan. **77** Namoonni gosa Meraarii jechuunis warri Lewwotaa kanneen hafan qooda kanaa gadii argatan: Gosa Zebuuloon irraa Yooqni'aam, Qartaa, Rimoonii fi Taaboorin lafa dheeda isaanii wajjin argatan; **78** gosa Ruubeen kan ba'a Yerikootti Yordaanosiin gama jiru irraa Bezer ishee gammoojjii keessatti argamtu, Yaahizaa, **79** Qidemootii fi Meefi'aati lafa dheeda isaanii wajjin ni argatan. **80** Gosa Gaad irraa Raamooti ishee Gili'aad keessaa, Mahanayiim, **81** Heshboonii fi Ya'izeer lafa dheeda isaanii wajjin ni argatan.

7 Ilmaan Yisaakor: Toolaa, Phuwaa, Yaashuubii fi Shimroon; walumatti nama afur turan. **2** Ilmaan Toolaa: Uzii, Refaayaa, Yirii'eel, Yaahimaayi, Yibsaamii fi Shemuu'eel; isaan kunneen hangafoota maatii isaanii ti. Bara mootummaa Daawit keessa ilmaan Toolaa warri hidda dhaloota isaaniitiin akka loltoota jajjabootti galmeeffaman nama 22,600 turan. **3** Ilma Uzii: Yizrahiyaa. Ilmaan Yizrahiyaa: Miikaa'el, Obaadiyaa, Yoo'eelii fi Yishiyaa. Shanan isaanii iyyuu hangafoota turan. **4** Isaanis waan niitotaa fi ijoollee hedduu qabaataniif akka hidda dhaloota maatii isaaniitti namoota lolaaf qophaa'an 36,000 qabu ture. **5** Firoonni loltoota jajjaboo turan kanneen balbalawwan Yisaakorii keessaa dhalatan warri akkuma hidda dhaloota isaaniitti galmeeffaman walumatti nama 87,000: **6** Ilmaan Beniyaam sadan: Belaa, Bekerii fi Yedii'eel. **7** Ilmaan Belaa: Esboon, Uzii, Uzii'eel, Yeriimootii fi Iirii walumatti shan turan; hangafoonni mana abbootii isaaniis gootota jajjaboo turan; galmeen hidda dhaloota isaanii namoota 22,034 argisiisa. **8** Ilmaan Beker: Zemiiraa, Yoo'aash, Elii'ezer, Eliiyoo'eenayi, Omrii, Yereemooti, Abiyaa, Anaatootii fi Alaameti. Isaan kunneen hundi ilmaan Beker turan. **9** Hangafoota mana abbootii isaanii kanneen akka dhaloota isaaniitti hidda dhaloota isaaniitiin lakkaa'aman gootota jajjaboo 20,200 turan. **10** Ilmi Yedii'eel: Bilihaan. Ilmaan Bilhaanii: Ye'uushi, Beniyaam, Eehuud, Keni'aanaa, Zeetaan, Tarshiishii fi Ahiishahar. **11** Ilmaan Yedii'eel kunneen hundi hangafoota maatiiwwanii turan. Isaanis namoota waraana dhaquuf qophaa'an 17,200 qaban ture. **12** Gosti Shufiimiitii fi Hufiim ilmaan Iiri turan; Hushiim immoo ilma Aheerii ti. **13** Ilmaan Niftaalemii: Yahizii'eel, Guunii, Yeexerii fi Shaluum; isaan kunneen sanyii Bilihaa ti. **14** Ilmaan Minaasee: Asrii'eel kan saajjatoon isaa isheen Arraamii dhufte sun deesseef. Isheenis Maakiir abbaa Gili'aad deesse. **15** Maakiir immoo gosoota Hufiimiitii fi Shufiim keessaa niitii fuudhe. Maqaan obboleettii isaas Ma'akaa ture. Sanyiin isaa kan biraa immoo Salpha'aad jedhama; Zelofehaad intallan qofa qaba ture. **16** Ma'akaan niitiin Maakiirii ilma deessee maqaa isaa Phereesh jettee moggaafte. Obboleessi isaa Sheresh jedhama; ilmaan isaa immoo Uulaamii fi Reqem jedhaman. **17** Ilmi Uulaam: Bedaan. Isaan kunneen ilmaan Gili'aadii ilma Maakiirii, ilma Minaasee sanaa ti. **18** Hamolekeeti obboleettiin isaa Iisihood, Abii'ezerii fi Mahilaa deesse. **19** Ilmaan Shemiidaa immoo: Ahiiyaan, Sheekem, Likihii fi Aniyaam turan. **20** Ilmaan Efreem: Shuutelaa, ilma isaa Bereed, ilma isaa Tahaat, ilma isaa Ele'aadaa, ilma isaa Tahaat, **21** ilma isaa Zaabaadii, ilma isaa Shuutelaa. Eezerii fi Eli'aad yeroo loon warra Gaati kanneen achi jiraatan sanaa booji'uuf gad bu'anitti harka jaraatiin ni ajjeefaman. **22** Efreem abbaan isaanii guyyaa hedduu boo'eef; firoonni isaas isa jajjabeessuu dhufan. **23** Sana booddees dhaqee niitii isaa wajjin ciise; isheenis ulfooftee ilma deesse. Innis sababii maatii isaa keessa rakkinni tureef Beriiyaa jedhee maqaa baaseef. **24** Intalli isaa immoo Sheeraa jedhamti; namni magaalaawwan Beet Horoonii kan gad aanuu fi kan ol aanu, akkasumas magaalaa Uzeen Sheeraa hundeesse ishee dha. **25** Refaa ilma isaa, Resheef ilma isaa, Teelaa ilma isaa, Taahan ilma isaa, **26** La'adaan ilma isaa, Amiihuud ilma isaa, Eliishaamaa ilma isaa, **27** Nuuni ilma isaatii fi Iyyaasuu ilma isaa. **28** Biyyoonnii fi ardaan qubata isaaniis Beet'eelii fi gandoota naannoo ishee, karaa ba'a biiftuutiin Na'araan, karaa lixa biiftuutiin immoo Geezirii fi gandoota ishee akkasumas Sheekemii

fi gandoota ishee kanneen hamma Ayyaa fi gandoota isheetti jiran qabata ture. **29** Daariiwwan Minaasee irra Beet She'aan, Ta'anaak, Megidoo fi Dooritu gandoota isaanii wajjin ture. Sanyiiwwan Yoosef ilma Israa'el sanaas magaalaawwan kanneen keessa jiraatan. **30** Ilmaan Aasheer: Yimnaa, Yishwaa, Yishwii fi Beriiyaa. Obboleettiin isaanii immoo Seraa jedhamti. **31** Ilmaan Beriiyaa: Hebeerii fi Malkii'eel abbaa Birzaawitii. **32** Hebeer immoo abbaa Yaafleexii, Shomeerii, Hootaamiitii fi obboleettii isaanii Shuu'aa ti. **33** Ilmaan Yaafleex: Phaasaak, Biimihaalii fi Ashwaati. **34** Ilmaan Shemeer: Ahii, Rohigaa, Yehubaa fi Arraam. **35** Ilmaan obboleessa isaa Heelem: Zoofaa, Yimnaa, Sheleeshii fi Aamaal. **36** Ilmaan Zoofaa: Suuwaa, Harnefer, Shuu'aali, Beerii, Yimraa, **37** Bezer, Hoodi, Shamaa, Shilshaa, Yitraanii fi Bi'eeraa. **38** Ilmaan Yeteer: Yefunee, Fiisiphaa fi Eraa. **39** Ilmaan Ulaa: Aaraa, Hanii'eelii fi Riiziyaa. **40** Isaan kunneen hundi gosoota Aasheerii turan; isaanis hangafoota maatiiwwanii, namoota filatamoo, loltoota jajjaboo fi bulchitoota bebbeekamoo turan. Akka galmee hidda dhaloota isaanii keessatti galmeeffametti namoonni isaanii kanneen dandeettii waraanaa qaban 26,000 turan.

8 Beniyaam ilma isaa hangafa Belaa, ilma isaa lammaffaa Ashbeel, ilma isaa sadaffaa Aharaa, **2** ilma isaa afuraffaa Nohaa fi ilma isaa shanaffaa Raafaa dhalche. **3** Ilmaan Belaa: Adaar, Geeraa, Abiihuud, **4** Abiishuuwaa, Na'amaan, Ahoo'aa, **5** Geeraa, Shefuufaanii fi Huuraam. **6** Isaan kun ilmaan Eehuudii kanneen hangafoota maatiiwwan warra Gebaa keessa jiraatanii boojuudhaan Maanahatitti geeffamaniiti: **7** Na'amaan, Ahiiyaa fi Geeraa; Geeraan kun abbaa Uzaa fi Ahiihudii ti; namni boojuudhaan fuudhee isaan geesses isa ture. **8** Shaharaayim erga niitota isaa Hushiimii fi Ba'araa of jalaa ari'ee booddee Mo'aab keessatti ilmaan dhalche. **9** Niitii isaa Hoodesh irraa Yoobaab, Zibiyaa, Meeshaa, Maalkaam, **10** Ye'uuxi, Saakiyaa fi Miirmaa dhalche; isaan kunneen ilmaan isaa warra hangafoota maatii turanii dha. **11** Niitii isaa Hushiim irraa immoo Abiituubii fi Elpha'al dhalche. **12** Ilmaan Elpha'alii: Eeber, Mishaam, shemedi isa magaalaawwan Oonooniitii fi Lood gandoota naannoo ishee jiran wajjin ijaare; **13** Beriiyaa fi Shemaa kanneen hangafoota maatiiwwan warra Ayaaloon keessa jiraatan sanaa ta'anii jiraattota Gaatii ari'anii biyyaa baasanii dha. **14** Ahiiyoon, Shaashaaq, Yereemooti, **15** Zebaadiyaan, Aaraad, Ederi, **16** Miikaa'el, Yishiphaa fi Yoohaan ilmaan Beriiyaa turan. **17** Zebaadiyaan, Meshulaam, Hizqii, Hebeer, **18** Yishimraay, Yizliyaa fi Yoobaab ilmaan Elpha'alii turan. **19** Yaaqiim, Zikriin, Zabdiin, **20** Elii'eenaayi, Ziletaayi, Elii'eel, **21** Adaayaa, Beraayaa fi Shiimraat ilmaan Shime'ii turan. **22** Yishiphaan, Eeber, Elii'eel, **23** Abdoon, Zikriin Haanaan, **24** Hanaaniyaa, Eelaam, Antootiiyaa, **25** Yifdeyaa fi Phenuu'eel ilmaan Shaashaaq turan. **26** Shamisheraayi, Shehaariyaa, Ataaliyaa, **27** Ya'ireshiyaa, Eeliyaasii fi Zikriin ilmaan Yiroohamii turan. **28** Isaan kunneen hundi akkuma hidda dhaloota isaanii keessatti galmeeffametti abbootii maatiitii fi hangafoota turan; isaanis Yerusaalem keessa jiraatu ture. **29** Ye'ii'eel abbaan Gibe'oonis Gibe'oon keessa jiraata ture; maqaan niitii isaa Ma'akaa dha. **30** Ilmi isaa hangafni Abdoon jedhama; kanneen isa booddee dhalatan immoo Zuuri, Qiish, Ba'aal, Neer, Naadaab, **31** Gedoor, Ahiiyoo, Zekeerii fi **32** Miiqlooti abbaa Shime'aa turan; isaanis firoota isaanii wajjin Yerusaalem keessa jiraatan. **33** Neer abbaa Qiishii ti; Qiish abbaa Saa'olii ti; Saa'ol immoo abbaa Yoonaataan, Malkii-Shuwaa, Abiinaadaabiitii fi Eshba'alii ti. **34** Ilmi Yoonaataan: Meriiba'aal abbaa Miikaa ti. **35** Ilmaan Miikaa: Phiitoon, Meleek, Taare'aa fi Aahaaz. **36** Aahaaz abbaa Yiho'aadaa ti; Yihoo'adaan abbaa Aalemeti, Azmaawetiitii fi Zimrii ti; Zimriin immoo abbaa Moozaa ti. **37** Moozaan abbaa Biine'aa ti; Raafaan ilma isaa ti; Ele'aasaan ilma isaa ti; Aazeelis ilma isaa ti. **38** Aazeel ilmaan ja'a qaba ture; maqaan isaaniis: Azriiqaam, Bookeruu, Ishmaa'eel, She'ariyaa, Obaadiyaa fi Haanaan. Isaan kunneen hundi ilmaan Aazeelii ti. **39** Ilmaan obboleessa isaa Eseeqii: Ilmi isaa hangafni Uulaam, ilmi isaa lammaffaan Ye'uushi, ilmi isaa sadaffaan Eliiphelexi. **40** Ilmaan Uulaam loltoota jajjaboo xiyyaan loluu danda'an turan. Isaanis ilmaanii fi ilmaan ilmaanii hedduu walumatti nama 150 qabu turan. Isaan kunneen hundi ilmaan Beniyaam turan.

9 Israa'eloonni hundinuu akkuma hidda dhaloota isaaniitti kitaaba mootota Israa'el keessatti galmeeffaman. Sabni Yihuudaa sababii cubbuu isaatiif booji'amee Baabilonitti geeffame. **2** Warri jalqabatti deebi'anii lafaa fi magaalaawwan ofii isaanii keessa qubatan Israa'eloota tokko tokko, luboota, Lewwotaa fi tajaajiltoota mana qulqullummaa ti. **3** Saboonni Yihuudaa, kan Beniyaamii, kan Efreemii fi kan Minaasee warri Yerusaalem keessa jiraachaa turan: **4** Uutaayi ilma Amiihuud, ilma Omrii, ilma Imrii, ilma Baanii ilmaan Faares ilma Yihuudaa. **5** Shelaanota keessaa: Asaayaa ilma isaa hangaftichaa fi ilmaan isaa. **6** Zaaraahota keessaa: Ye'uu'eel. **7** Beniyaamota keessaa: Sa'aaluu ilma Meshulaam, ilma Hoodayiwaa, ilma Hasenuu'aa; **8** Bineeyaa ilma Yirooham; Eelaa ilma Uzii, ilma Mikrii; Meshulaam ilma Shefaaxiyaa, ilmaa Re'uu'eel, ilma Yibniyaa. **9** Sabni Beniyaam akka galmee hidda dhaloota isaanii irratti galmeeffametti nama 956 ture. Namoonni kunneen hundi hangafoota maatii isaanii turan. **10** Luboota keessaa: Yedaa'iyaa; Yehooyaariib; Yaakiin; **11** Azaariyaa ilma Hilqiyaa, ilma Meshulaam, ilma Zaadoq, ilma Meraayoot, ilma Ahiixuub qondaalticha itti gaafatamaa mana Waaqaa ta'e sanaa. **12** Adaayaa ilma Yerooham, ilma Phaashihuur, ilma Malkiyaa; Ma'asaayi ilma Aadii'eel, ilma Yahizeeraa, ilma Meshulaam, ilma Meshileemiit, ilma Imeer. **13** Baay'inni luboota abbootii maatii turaniis 1,760 ture. Isaan kunneen namoota dandeettii qaban kanneen tajaajila mana Waaqaa keessatti itti gaafatamtoota ta'anii dha. **14** Lewwota keessaa: Shemaa'iyaa ilma Hashuubii, ilma Azriiqaamii, ilma Hashabiyaa namicha gosa Meraarii sanaa; **15** Baqbaqar, Hereesh, Gaalaalii fi Mataaniyaa ilma Miikaa, ilma Zikrii, ilma Asaafi; **16** Obaadiyaa ilma Shemaa'iyaa, ilma Gaalaal, ilma Yeduutuun; Berekiyaa ilma Aasaa, ilma Elqaanaa kan gandoota Netoofotaa keessa jiraachaa ture sana. **17** Eegdota balbalaa: Shaluum, Aquub, Talmoon,

Ahiimanii fi obboloota isaanii; Shaluum hangafa gosa
isaanii ture; **18** innis hamma ammaatti Karra Mootii
kan gama ba'aa biiftuutti ramadameera. Isaan kunneen
eegdota balbala qubata Lewwotaa turan. **19** Shaluum ilmi
Qooraahi ilma Ebiyaasaaf, ilma Qoraahiitii fi maatiin isaa
jechuunis gosti Qoraahii kanneen isa wajjin karra eegan
sun akkuma abbootiin isaanii dur itti gaafatamtoota
balbala mana bultii Waaqayyoo turan sana isaanis
itti gaafatamtoota balbala dunkaanaa ta'an. **20** Bara
durii keessa Fiinehaas ilmi Ele'aazaar sun dura bu'aa
eegdota balbalaa ture; Waaqayyos isa wajjin ture. **21**
Zakkaariyaas ilmi Mesheleemiyaa immoo eegduu balbala
dunkaana wal ga'ii ture. **22** Namoonni akka balbala
eeganiif filataman walumatti 212 turan. Isaanis akkuma
hidda dhaloota isaaniitti gandoota isaanii keessatti
galmeeffaman. Eegdota balbalaa kanneenis Daawitii
fi Saamu'eel raajichatu hojii isaaniitti isaan ramade.
23 Isaanii fi sanyiiwwan isaanii itti gaafatamtoota
eegumsa karra mana Waaqayyoo jechuunis manicha
Dunkaana jedhamu sanaa turan. **24** Eegdonni balbalaa
kunneen qixa afraniin jechuunis karaa ba'a biiftuu,
karaa lixa biiftuu, karaa kaabaatii fi kibbaatiin turan.
25 Obboloonni isaaniis yeroo yerootti gandoota isaanii
keessaa dhufanii bultii torba torba hojii isaan gargaaraa
turan. **26** Dura buutota eegdota balbalaa kanneen
Lewwota turan afran garuu itti gaafatamummaa kutaalee
fi qabeenya mana Waaqaa keessaatu itti kenname. **27**
Isaanis sababii manicha eeguu qabaniif halkan halkan
naannoo mana Waaqaa dhaabatanii bulu turan; ganama
ganamas manicha banuuf itti gaafatamummaa qabu
turan. **28** Isaan keessaa namoonni tokko tokko to'attoota
mi'a mana qulqullummaa keessatti fayyaduu turan;
isaanis mi'a kana yeroo inni gad baafamuu fi yeroo
inni ol galfamu ni lakkaa'u ture. **29** Warri kaan immoo
akka mi'oota mana qulqullummaa, daakuu isaa, daadhii
wayinii isaa, zayitii isaa, ixaana isaatii fi urgooftuuwwan
eeganiif ramadaman. **30** Luboota keessaa tokko tokko
immoo urgooftuuwwan walitti makanii qopheessu
ture. **31** Lewwicha Matiitiyaa jedhamu, ilma Shaluum
namicha gosa Qooraahi hangaftichatti immoo itti
gaafatamummaa buddeena aarsaa tolchuutu kenname.
32 Obboloota isaanii Qohaatota tokko tokkotti immoo
itti gaafatamummaa buddeena guyyaa Sanbataa hunda
minjaala irra kaa'amu qopheessuutu kenname. **33**
Faarfattoonni abbootii maatiiwwani Lewwotaa turan
immoo waan halkanii fi guyyaa itti gaafatamummaa
hojii qabaniif kutaa mana qulqullummaa keessaa hin
ba'an; hojii biraattis hin waamaman ture. **34** Isaan
kunneen hundinuu abbootii maatiiwwan Lewwotaa
hangafoota gosaa kanneen akkuma hidda dhaloota
isaaniitti galmeeffamanii dha; isaanis Yerusaalem keessa
jiraatan. **35** Ye'ii'eel abbaan Gibe'oonis Gibe'oon keessa
jiraata ture. Maqaan niitii isaa Ma'akaa dha; **36** ilmi
isaa hangafni Abdoon jedhama; kanneen isa booddee
dhalatan immoo Zuuri, Qiish, Ba'aal, Neer, Naadaab,
37 Gedoor, Ahiiyoo, Zakkaariyaas fi Miiqlooti. **38**
Miiqlooti abbaa Shime'aam. Isaanis firoota isaanii wajjin
Yerusaalem keessa jiraatan. **39** Neer abbaa Qiishii ti;
Qiish abbaa Saa'olii ti; Saa'ol immoo abbaa Yoonaataan,
Malkii-Shuwaa, Abiinaadaabiitii fi Eshba'alii ti. **40** Ilmi
Yoonaataan: Meriiba'aal abbaa Miikaa ti. **41** Ilmaan
Miikaa: Phiitoon, Meleek, Tahiree'aa fi Aahaaz. **42**
Aahaaz abbaa Ya'iraa ti; Ya'iraan immoo abbaa Aalemeti,
Azmaawetiitii fi Zimrii ti; Zimriin immoo abbaa Moozaa
ti. **43** Moozaan abbaa Biine'aa ti; Refaayaan ilma isaa
ti; Ele'aasaan ilma isaa ti; Aazeelis ilma isaa ti. **44**
Aazeel ilmaan ja'a qaba ture; maqaan isaaniis: Azriiqaam,
Bookeruu, Ishmaa'eel, She'ariyaa, Obaadiyaa fi Haanaan.
Isaan kunneen ilmaan Aazeelii ti.

10 Filisxeemonni yeroo kanatti Israa'elitti waraana
kaasan; Israa'eloonnis isaan duraa baqatan;
hedduun isaaniis Tulluu Gilbo'aa irratti dhuman. **2**
Filisxeemonni ittuma jabeessanii Saa'olii fi ilmaan
isaa ari'an; isaanis ilmaan isaa jechuunis Yoonaataan,
Abiinaadaabii fi Malkii-Shuwaa ajjeesan. **3** Lollis
naannoo Saa'olitti baay'ee cime; warri xiyyaan lolanis
isa qaqqabanii isa madeessan. **4** Saa'olis namicha mi'a
lolaa isaa baatuun, "Goraadee kee luqqifadhuutii na
waraani; yoo kanaa achii namoonni dhagna hin qabamin
kunneen dhufanii natti taphatuu" jedhe. Namichi mi'a
lolaa baatuuf sun garuu waan akka malee sodaateef
isa hin waraanne; kanaafuu Saa'ol goraadee ofii isaa
luqqifatee irratti kufe. **5** Namichi mi'a lolaa baatu sun
yommuu akka Saa'ol du'e argetti innis goraadee ofii isaa
irratti kufee du'e. **6** Kanaafuu Saa'olii fi ilmaan isaa
sadan ni du'an; warri mana isaa hundinuus walumaan
dhuman. **7** Israa'eloonni sulula keessa turan hundi
yommuu akka loltoonni baqatan, akka Saa'olii fi ilmaan
isaas dhuman arganitti magaalaawwan isaanii dhiisanii
baqatan. Filisxeemonni immoo dhufanii keessa qubatan.
8 Filisxeemonnis guyyaa itti aanutti yommuu warra
dhuman irraa hidhannaa hiikkachuu dhufanitti akka
Saa'olii fi ilmaan isaa Tulluu Gilbo'aa irratti kukkufanii
jiran argan. **9** Isaanis erga hidhata Saa'olii hiikkatanii
mataa isaan irraa kutanii booddee akka isaan waaqota
tolfamoo fi namoota isaaniitti oduu gaarii labsaniif
guutummaa Filisxeemiitti ergamoota ni ergan. **10**
Ergasii immoo mi'a lolaa isaa mana waaqota tolfamoo
isaanii keessa, mataa isaa immoo mana Daagon waaqicha
tolfamaa sanaa keessatti ni fannisan. **11** Jiraattonni
Yaabeesh Gili'aad hundi yommuu waan Filisxeemonni
Saa'olin godhan dhaga'anitti, **12** namoonni jajjaboon
isaanii hundi dhaqanii reeffa Saa'olii fi reeffa ilmaan isaa
guuranii gara Yaabeeshitti ni fidan. Ergasii immoo reeffa
isaanii muka guddaa Yaabeesh keessaa tokko jalatti
awwaalan; guyyaa torbas ni sooman. **13** Saa'ol sababii
Waaqayyoof amanamaa hin ta'iniif du'e; inni dubbii
Waaqayyootiif hin ajajamne; qooda kanaa ilaaltuu gorsa
gaafate; **14** Waaqayyoon gorsa hin gaafanne. Kanaaf
Waaqayyo isa ajjeese; mootummaa isaas dabarsee Daawit
ilma Isseeyiitiif kenne.

11 Israa'eloonni hundinuu Kebroonitti Daawit biratti
walitti dhufanii akkana jedhan; "Nu foonii fi
dhiiga kee ti. **2** Duraan, yeroo Saa'ol mootii turetti
iyyuu namni duula loltoota Israa'el hoogganu si'i ture.
Waaqayyoo Waaqni kees, 'Situ saba koo Israa'elin
tiksa; bulchaa isaaniis ni taata' siin jedhee ture." **3**

Yommuu maanguddoonni Israa'el hundi Kebroonitti
Daawit Mooticha bira dhufanitti, inni Kebroonitti fuula
Waaqayyoo duratti isaan wajjin kakuu gale. Isaanis
akkuma Waaqayyo karaa Saamu'eeliin abdachiise sanatti
dibanii Israa'el irratti mootii isa godhan. **4** Daawitii fi
Israa'eloonni hundinuu gara Yerusaalemitti jechuunis
Yebuusiitti ni qajeelan. Yebuusonni achi jiraatan garuu
5 Daawitiin, "Ati as hin seentu" jedhan. Ta'us Daawit
da'annoo Xiyoon jechuunis Magaalaa Daawit ni qabate.
6 Daawitis, "Namni duraan dursee dhaqee Yebuusota
lolu ajajaa loltootaa ta'a" jedhee ture. Yoo'aab ilmi
Zeruuyaa jalqabatti ba'e; kanaafuu inni ajajaa waraanaa
ta'e. **7** Daawitis iddoo jireenya isaa da'annoo sana
keessa godhate; kanaafuu da'annoon sun Magaalaa
Daawit jedhamee waamame. **8** Innis Miiloodhaa jalqabee
naannoo isheetti dallaa dhagaa ni ijaare; Yoo'aab immoo
kutaa Magaalaa sanaa kan hafe deebisee ijaare. **9** Daawitis
sababii Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u isa wajjin
tureef yeruma yeroon jabaachaa dhufe. **10** Namoota
Daawit warra jajjaboo keessaa hangafoonni kanneenii
dha; isaanis akkuma Waaqayyo waa'ee Israa'el dubbate
sanatti mootii isa gochuuf jedhanii saba Israa'el hunda
wajjin mootummaa isaa keessatti gargaarsa guddaa
godhaniif. **11** Maqaan namoota Daawit warra jajjaboo
kanaa dha: Yaashobi'aam namichi gosa Hakmooni
hangafa ajajjoota sanaa ture; innis lola tokko irratti
eeboo mirmirsee namoota dhibba sadii fixe. **12** Kan isatti
aanu immoo Ele'aazaar namicha gosa Ahoo'aa, ilma
Doodoo ture; innis namoota jajjaboo sadan sana keessaa
tokko ture. **13** Ele'aazaar yeroo Filisxeemonni waraanaaf
walitti qabamanii turanitti Daawit wajjin Phaas Damiim
ture. Loltoonnis lafa qotiisaa kan garbuudhaan guutame
tokko biratti Filisxeemota duraa baqatan. **14** Innii fi
Daawit garuu lafa qotiisaa walakkaatti iddoo qabatan.
Isaanis irraa ittisuudhaan Filisxeemota fixan; Waaqayyos
mo'annaa guddaa isaaniif kenne. **15** Utuma gareen
Filisxeemotaa Sulula Refaayim keessa qubatee jiruu
hangafoota soddomman sana keessaa namoonni sadii
gara kattaa holqa Adulaamitti gara Daawit gad bu'an.
16 Yeroo sanatti Daawit da'annoo cimaa keessa ture;
loltoonni Filisxeem immoo Beetlihem turan. **17** Daawitis
dheebotee, "Utuu namni tokko boolla bishaanii kan
karra Beetlihem bira jiru keessaa bishaan dhugaatii
naa fidee hoo!" jedhe. **18** Kanaafuu namoonni Sadan
sun qubata Filisxeemotaa keessaan darbanii boolla
bishaanii kan karra Beetlihem bira jiru keessaa bishaan
waraabanii Daawitiif fidan. Inni garuu dhuguu ni dide;
qooda kanaa bishaan sana fuula Waaqayyoo duratti
dhangalaase. **19** Innis, "Akka ani waan kana hin goone
Waaqni narraa haa fageessu! Ani dhiiga namoota lubbuu
ofii isaaniitti muranii dhaqan kanaa nan dhugaa?" jedhe.
Sababii isaan lubbuu ofii isaaniitti muranii dhaqanii
fidaniif Daawit bishaan sana hin dhugne. Egaa wanni
namoonni jajjaboon sadan sun hojjetan kana ture. **20**
Abiishaayi obboleessi Yoo'aab hoogganaa Sadan isaanii
ture. Innis namoota dhibba sadiitti eeboo isaa ol kaafatee
isaan fixe; akkasiin innis akkuma namoota Sadan sanaa
beekamaa ta'e. **21** Inni yoo isaan keessaa tokko ta'uu
baate iyyuu warra Sadan caalaa ulfina argatee ajajaa
isaanii ta'e. **22** Benaayaa ilmi Yehooyaadaa loltuun
cimaan biyya Qabzi'eel sunis loltuu mo'annaa gurguddaa
argamsiise ture. Innis loltoota Mo'aab kanneen akka
malee jajjaboo ta'an lama ajjeese. Gaafa cabbiin roobe
tokkos boolla keessa seenee leenca ajjeese. **23** Namicha
biyya Gibxi kan dhundhuma shan dheeratu tokko illee ni
ajjeese. Namichi Gibxi sun eeboo akka danqaraa wayya
dhooftuu harkaa qabaatu iyyuu Benaayaa bokkuudhaan
isatti ba'e. Innis harka namicha Gibxi sanaatii eeboo
butatee eeboodhuma isaatiin isa ajjeese. **24** Hojiiwwan
gootummaa kanneen Benaayaa ilmi Yehooyaadaa hojjete
kana fa'i; innis akkuma namoota jajjaboo sadan sanaa
nama beekamaa ture. **25** Inni namoota Soddomman sana
keessaa nama kam iyyuu caalaa ulfina guddaa argate;
garuu namoota Sadan sanatti hin dabalamne. Daawitis
ajajaa eegdota ofii isaa isa godhate. **26** Namoonni
jajjaboon sunis kanneenii dha: Asaaheel obboleessa
Yoo'aab, Elhaanaan namicha Beetlihem ilma Doodoo, **27**
Shamoot namicha gosa Haroor, Heleez namicha gosa
Pheloonaa, **28** Iiraa ilma Iqeesh nama Teqoo'aa, Abii'ezer
nama Anaatoot, **29** Siibekaay nama biyya Hushaa,
Iilaayi nama Ahoo'aa, **30** Maharaayi nama Netoofaa,
Heeled ilma Ba'anaa nama Netoofaa, **31** gosa Beniyaam
keessaa Iitaayi ilma Riibaay, namicha Gibe'aa, Benaayaa
nama Phiraatoon, **32** Huuraayi namicha sululoota
Ga'aash, Abii'eel namicha biyya Arbaa, **33** Azmaawet
namicha Baharuum, Eliiyaabaa namicha Sha'alboon, **34**
ilmaan Haasheem namicha Gizoon, Yoonaataan ilma
Shaagee namicha Haraaraa, **35** Ahii'aam ilma Saakaar
namicha Haraaraa, Eliifaal ilma Uuri, **36** Heefer namicha
Mekeeraataa, Ahiiyaa namicha Pheloonaa, **37** Hezroo
nama Qarmeloos, Na'araayi ilma Ezbayi, **38** Yoo'eel
obboleessa Naataanii, Mibehaar ilma Hagrii, **39** Zeleq
namicha gosa Amoon, Nahaaraay namicha Bi'eeroot kan
Yoo'aab ilma Zeruuyaatiif mi'a lolaa baatu sana, **40** Iiraas
namicha gosa Yitraa, Gaareeb namicha gosa Yitraa, **41**
Uuriyaa namicha Heet, Zaabaad ilma Ahilayi, **42** Aadiinaa
ilma Shiizaa namicha gosa Ruubeen, inni hoogganaa
Ruubeenotaatii fi kan namoota Soddomman isa wajjin
turanii ti; **43** Haanaan ilma Ma'akaa, Yooshaafaaxi
namicha Miitinaa, **44** Uziyaa namicha Ashteraati,
Shaamaa'ii fi Ye'ii'eel ilmaan Hootaam namicha Aro'eer,
45 Yedi'yaa'eel ilma Shimrii, obboleessa isaa Yoohaa
namicha Tiizii, **46** Elii'eel namicha Mahawaa, Yeriibaayii
fi Yooshabiyaa ilmaan Elna'am, Yitmaa namicha Mo'aab,
47 Elii'eel, Oobeedii fi Ya'isii'el namicha Mezoobaa.

12 Namoonni kunneen warra yeroo inni sababii Saa'ol
ilma Qiish sanaatiif asii fi achi socho'uu dadhabetti
Siiqlaagitti gara Daawit dhufanii dha. Isaanis loltoota
jajjaboo kanneen lola irratti isa gargaaran keessaa tokkoo
dha; **2** isaan warra iddaa qabatanii harka mirgaatiin
yookaan harka bitaatiin xiyya darbachuu yookaan
dhagaa furrisuu danda'anii dha; isaanis gosa Beniyaam
keessaa warra Saa'oliif firootaa dhiigaa ta'anii dha. **3**
Ahii'ezer hangafa isaanii ture; sana booddee immoo
Yoo'aashitu ture; lamaan isaanii iyyuu ilmaan Shemaa'aa
namicha Gibe'aa sanaa turan. Ilmaan Azmaawet Yizii'eelii
fi Phelet, Beraakiyaa, Yehuu namicha Anaatoot, **4**

Yishma'iyaa namichi Gibe'oonii sun jara Soddomman keessaa nama jabaa fi hoogganaa Soddomman isaanii ture; Ermiyaas, Yahizii'eel, Yoohaanaan, Yoozaabaad namicha Gedeeraa, **5** El'uuzay, Yeriimooti, Be'aaliyaa, Shemaariyaa, Shefaaxiyaa namicha Haruufaa, **6** Elqaanaa, Yishiyaa, Azari'eel, Yoozerii fi Yaashobi'aam jarreen gosa Qooraahi, **7** Yoo'elaa fi Zebaadiyaa ilmaan Yeroohaam namicha Gedoor. **8** Yeroo Daawit gammoojjiitti da'oo keessa turetti namoonni gosa Gaad tokko tokko dhufanii isaatti ni dabalaman. Isaanis loltoota ciccimoo gaachanaa fi eeboo qabachuu danda'an kanneen waraanaaf qophaa'an turan. Fuulli isaanii fuula leencaa fakkaata ture; isaan akkuma kuruphee tulluu gubbaa saffistoota turan. **9** Eezer hoogganaa isaanii ture; Obaadiyaan lamaffaa, Eliiyaab sadaffaa, **10** Mishmanaan afuraffaa, Ermiyaas shanaffaa, **11** Ataayi ja'affaa, Elii'eel torbaffaa, **12** Yoohaanaan saddeettaffaa, Elzaabaad saglaffaa, **13** Ermiyaas kurnaffaa, Makibanaayi kudha tokkoffaa ture. **14** Jarreen gosa Gaad kunneen ajajjoota loltootaa turan; isaan keessaa inni xinnaan akka ajajaa nama dhibbaatti, inni guddaan immoo akka ajajaa nama kumaatti hedama ture. **15** Warri ji'a jalqabaatti yeroo lagni Yordaanos guutee ededa isaa hunda irra dhangala'utti ce'anii akka namoonni sululicha keessa jiraachaa turan gara ba'a biiftuutii fi gara lixa biiftuutti baqatan godhan namootuma kanneen turan. **16** Namoonni Beniyaamiitii fi Yihuudaa tokko tokkos Daawit bira gara da'annoo isaa ni dhufan. **17** Daawitis isaan simachuudhaaf gad ba'ee akkana jedheen; "Isin yoo na gargaaruudhaaf jettanii nagaadhaan dhuftanii jiraattan, ani ofitti isin dabalachuudhaaf qophaa'aa dha. Garuu yoo isin utuu harki koo yakka hin hojjetin diinota kootti dabarsitanii na kennuudhaaf dhuftanii jiraattan, Waaqni abbootii keenyaa ilaalee murtii haa kennu." **18** Ergasiis Hafuurri Qulqulluun Amaasaayi hoogganaa namoota Soddomman sanaa irra bu'e; innis akkana jedhe: "Yaa Daawit, nu kan kee ti! Yaa ilma Isseey, nu suma wajjin jirra! Milkaa'i, milkaa'i; warri si gargaaranis haa milkaa'an; Waaqni kee si gargaaraatii." Kanaafuu Daawit isaan simatee dura deemtota loltoota isaa isaan godhate. **19** Yeroo Daawit Saa'olin loluuf jedhee Filisxeemota wajjin duuletti namoonni Minaasee tokko tokko fottoqanii gara Daawititti ni goran. Inni garuu sababii bulchitoonni Filisxeem mari'atanii of irraa isa ari'aniif innii fi namoonni isaa Filisxeemota hin gargaarre. Isaanis, "Yoo inni nu dhiisee gara gooftaa isaa gara Saa'ol deebi'e wanni kun nu ficcisiisa" jedhanii turaniitii. **20** Yeroo Daawit gara Siiqlaag deemetti namoonni Minaasee warri fottoqanii gara isaa goran kanneenii dha: Adinaahi, Yoozaabaad, Yedii'eel, Miikaa'el, Yoozaabaad, Eliihuu fi Ziletaayi; isaan kunneen gosa Minaasee keessatti ajajjuuwwan kumaa turan. **21** Isaanis balaa buuftota dha'uu irratti Daawitin ni gargaaran; hundi isaanii loltoota jajjaboo fi ajajjoota loltoota isaa turaniitii. **22** Hamma inni loltoota guddaa akka loltoota Waaqaa qabaatutti, namoonni Daawitin gargaaruudhaaf guyyaa guyyaadhaan gara isaa dhufaa ture. **23** Baay'inni namoota lolaaf hidhatanii akkuma Waaqayyo dubbatee turetti mootummaa Saa'ol gara Daawitiitti dabarsuudhaaf jedhanii Daawit bira gara Kebroonii dhufanii kanneenii dha: **24** Namoonni Yihuudaa kanneen gaachanaa fi eeboo qabatanii lolaaf qophaa'an 6,800; **25** namoonni Simi'oonii loltoonni waraanaaf qophaa'an 7,100; **26** namoonni Lewwii 4,600; **27** Yehooyaadaan hoogganaa maatii Aroon ture; namoonni 3,700 isa wajjin turan; **28** Zaadoq dargaggeessa loltuu jagnaa sanaa fi maatii isaa keessaa ajajjoota waraanaa 22; **29** namoonni Beniyaam kanneen firoota Saa'olii ta'an 3,000; isaan keessaas hedduun isaanii hamma yeroo sanaatti mana Saa'oliitiif amanamoo turan; **30** namoonni Efreem warri lolatti ciccimoo fi balbala isaanii keessatti bebeekamoo ta'an 20,800; **31** walakkaa gosa Minaasee keessaa namoonni Daawitin mootii gochuudhaaf maqaan isaanii galmaa'ee dhufan 18,000; **32** namoota Yisaakor keessaa warra haala yeroo hubatanii waan Israa'eloonni gochuu qaban beekan hangafoota 200, firoota isaanii kanneen isaan jalatti bulan hunda wajjin; **33** namoota Zebuuloon keessaa loltoonni muuxannoo qaban warri meeshaa lolaa kamiin iyyuu loluuf qophaa'an kanneen Daawitin gargaaruuf garaan isaanii tokko ta'e 50,000; **34** namoota Niftaalem keessaa ajajjoota 1,000; namoota gaachanaa fi eeboo qabatan 37,000 wajjin; **35** namoota Daan kanneen lolaaf qophaa'an 28,600; **36** namoota Aasheer keessaa loltoonni muuxannoo qaban kanneen lolaaf qophaa'an 40,000; **37** gama ba'a Yordaanosiitii namoota Ruubeen, namoota Gaadiitii fi walakkaa gosa Minaasee keessaa namoota mi'a lolaa kan gosa hundaa hidhatan 120,000. **38** Isaan kunneen hundinuu loltoota waraana keessa tajaajiluudhaaf of kennanii dha. Isaanis Israa'el hunda irratti Daawitin mootii gochuuf kutatanii gara Kebroon ni dhufan. Israa'eloonni hafan hundinuus Daawitin mootii gochuuf yaaduma tokko qabu turan. **39** Namoonnis sababii maatiin isaanii waan hunda isaaniif qopheessaniif nyaachaa dhugaa guyyaa sadii Daawit wajjin achi turan. **40** Akkasumas olloonni isaanii kanneen hamma Yisaakoriitti, Zebuuloonittii fi Niftaalemiitti jiran harrootatti, gaalawwanitti, gaangolii fi sangootatti nyaata fe'anii fidanii ni dhufan. Sababii Israa'el keessa gammachuun guddaan tureefis daakuun, bixxilleen ija harbuutii fi bixxilleen ija wayinii, daadhiin wayinii, zayitiin, loonii fi hoolonni akka malee baay'een dhi'eeffamanii turan.

13 Daawit ajajjoota isaa hunda ajajjoota kumaatii fi ajajjoota dhibbaa wajjin ni mari'ate. **2** Ergasii inni yaa'ii Israa'el guutuudhaan akkana jedhe; "Yoo wanni kun waan gaarii isinitti fakkaatee fi yoo fedhii Waaqayyo Waaqa keenyaa ta'e, kottaa mee akka isaan dhufanii nutti dabalamaniif obboloota keenya kanneen guutummaa biyya Israa'el keessatti hafanitti akkasumas lubootaa fi Lewwota isaan wajjin magaalaawwanii fi lafa dheeda isaanii keessa jiraatanitti ergaa haa erginu. **3** Taabota Waaqa keenyaa deebifnee haa fidannu; nu bara mootummaa Saa'ol keessa isa hin barbaaneetii." **4** Sababii wanni kun saba hundatti waan qajeelaa fakkaateef guutummaan yaa'ii sanaa waan kana gochuudhaaf walii gale. **5** Kanaafuu Daawit taabota Waaqaa Kiriyaati Ye'aariimii fiduudhaaf Israa'eloota Laga Shihoorii kan biyya Gibxiitti argamuu jalqabee

hamma karra Hamaatiitti jiran hunda walitti qabe.
6 Daawitii fi Israa'eloonni isa wajjin turan hundi
taabota Waaqa kiirubeelii gidduu teessoo irra jiru sanaa
jechuunis taabota Maqaa Waaqayyootiin waamamu
sana achii fiduuf jedhanii gara Ba'aalaa jechuunis
gara Kiriyaati Ye'aariim ishee Yihuudaa keessaa sanaa
ni dhaqan. **7** Isaanis taabota Waaqaa sana gaarii
haaraatti fe'anii mana Abiinaadaabiitii ni baasan; Uzaa
fi Ahiiyoon gaarii sana oofaa turan. **8** Daawitii fi
Israa'eloonni hundinuu humna isaanii guutuudhaan
faarfannaa fi baganaadhaan, kiraaraa fi dibbeedhaan,
kilillee fi malakataan fuula Waaqaa duratti gammadanii
shuubbisaa. **9** Yommuu isaan oobdii Kiidoon bira
ga'anitti waan sangoonni gufataniif Uzaan taabota sana
qabuuf harka isaa hiixate. **10** Sababii Uzaan taabota
irra harka isaa kaa'eef dheekkamsi Waaqayyoo Uzaatti
boba'e; innis isa rukute; kanaafuu inni achumatti fuula
Waaqaa duratti ni du'e. **11** Daawitis sababii Waaqayyo
akka malee Uzaatti dheekkameef ni aare; iddoon sun
hamma har'aatti Phereez Uzaa jedhamee waamama. **12**
Daawitis gaafa sana Waaqa sodaatee, "Ani akkamittan
taabota Waaqaa gara mana kootti fiduu danda'a?" jedhee
gaafate. **13** Innis akka taabonni isa wajjin Magaalaa
Daawit keessa jiraatuuf ofitti hin fudhanne. Qooda kanaa
gara mana Oobeed Edoom namicha Gitii sanaatti geesse.
14 Taabonni Waaqaas ji'a sadii maatii Oobeed Edoom
wajjin mana isaa keessa ture; Waaqayyos warra mana
isaa jiraatanii fi waan inni qabu hunda ni eebbise.

14 Yeroo kanatti Huuraam mootiin Xiiroos akka
isaan Daawitiif masaraa mootummaa ijaaraniif
ergamoota wajjin muka birbirsaa, warra dhagaa
soofanii fi warra ogummaa hojii mukaa qaban gara
Daawititti erge. **2** Daawitis akka Waaqayyo saba Israa'el
irratti mootii godhee jabeessee isa dhaabee fi akka
mootummaan isaas sababii saba Israa'eliif akka malee
guddate ni beeke. **3** Daawitis Yerusaalem keessatti
niitota dabalee fuudhee ilmaanii fi intallan dabalataa
dhalche. **4** Maqaan ijoollee isaa kanneen achitti isaaf
dhalataniis: Shamuu'aa, Shobaab, Naataan, Solomoon,
5 Yibehaar, Eliishuuwaa, Eliiphelexi, **6** Noogaa, Nefeg,
Yaafiiyaa, **7** Eliishaamaa, Beeliyaadaa fi Eliiphelexi
jedhamu. **8** Filisxeemonni yommuu akka Daawit dibamee
guutummaa Israa'el irratti mootii ta'e dhaga'anitti
humna guutuudhaan isa barbaacha ol ba'an; Daawit
garuu waan kana dhaga'ee isaanitti ba'e. **9** Yeroo kanatti
Filisxeemonni dhufanii Sulula Refaayim weeraran; **10**
kanaafuu Daawit, "Ani ba'ee Filisxeemota dha'uu? Ati
dabarsitee harka kootti isaan kennitaa?" jedhee Waaqa ni
gaafate. Waaqayyos, "Ba'i; ani dhugumaan Filisxeemota
dabarsee harka keetti nan kennaatii" jedhee deebiseef.
11 Kanaafuu Daawitii fi namoonni isaa gara Ba'aal
Pheraaziim ol ba'an; achittis isaan mo'ate. Innis, "Akkuma
bishaan mana isaa cabsee yaa'u sana Waaqni harka
kootiin diinota koo cabsee ba'eera" jedhe. Kanaafuu
iddoon sun Ba'aal Pheraaziim jedhamee waamame.
12 Filisxeemonni waaqota isaanii tolfamoo achitti ni
dhiisan; Daawit immoo akka waaqonni sun ibiddaan
gubaman ni ajaje. **13** Filisxeemonni amma illee deebi'anii
sulula sana weeraran; **14** kanaafuu Daawit ammas Waaqa
gaafate; Waaqnis akkana jedhee deebiseef; "Qajeelumatti
itti ol hin ba'in; garuu isaan marsiitii muka qilxuu duratti
isaan waraani. **15** Akkuma fiixee muka qilxuu irraan
sagalee duulaa dhageesseen loluuf ba'i; Waaqni loltoota
Filisxeem dha'uudhaaf si dura ba'eera jechuudhaatii." **16**
Kanaafuu Daawit akkuma Waaqni isa ajaje sana ni godhe;
isaanis Gibe'oonii jalqabanii hamma Geeziritti loltoota
Filisxeem ni dha'an. **17** Akkasiin maqaan Daawit biyya
hunda keessatti beekame; Waaqayyos akka saboonni
hundinuu isa sodaatan godhe.

15 Daawit erga ofii isaatiif Magaalaa Daawit keessatti
mana ijaarratee booddee taabota Waaqaatiif lafa
qopheessee dunkaana dhaabe. **2** Ergasiis Daawit, "Waan
Waaqayyo akka isaan taabota Waaqaa baatanii bara
baraan fuula isaa dura tajaajilaniif isaan filateef, Lewwota
malee namni biraa taabota Waaqayyoo hin baatin" jedhee
ajaje. **3** Daawitis taabota Waaqayyoo iddoo qopheesseef
sanatti fiduuf Israa'eloota hunda Yerusaalemitti walitti
qabe. **4** Innis sanyiiwwan Aroonii fi Lewwota walitti
waame; isaanis: **5** Ilmaan Qohaati keessaa, Uurii'eel
hoogganaa sanaa fi firoota isaa nama 120; **6** ilmaan
Meraarii keessaa, Asaayaa hoogganaa sanaa fi firoota isaa
220; **7** ilmaan Geershoom keessaa, Yoo'eel hoogganaa
sanaa fi firoota isaa 130; **8** ilmaan Eliisaafaan keessaa,
Shemaa'iyaa hoogganaa sanaa fi firoota isaa 200; **9** ilmaan
Kebroon keessaa, Elii'eel hoogganaa sanaa fi firoota isaa
80; **10** ilmaan Uzii'eel keessaa, Amiinaadaab hoogganaa
sanaa fi firoota isaa nama 112. **11** Ergasiis Daawit luboota
jechuunis Saadoqii fi Abiyaataar akkasumas Lewwota
jechuunis Uurii'eel, Asaayaa, Yoo'eel, Shemaa'iyaa,
Elii'eelii fi Amiinaadaabin ni waame; **12** akkanas
isaaniin jedhe; "Isin hangafoota maatiiwwan Lewwotaa
ti; isinii fi Lewwonni akka keessanii of qulqulleessaa;
ergasiis taabota Waaqayyo Waaqa Israa'el gara iddoo
ani qopheesseefitti fidaa. **13** Sababii isin Lewwonni
yeroo jalqabaatti taabota sana hin fidiniif Waaqayyo
Waaqni keenya nutti dheekkame. Nu akka seerri ajajutti
isa hin barbaaddanneetii." **14** Kanaafuu luboonnii fi
Lewwonni taabota Waaqayyo Waaqa Israa'el sana fiduuf
of qulqulleessan. **15** Lewwonni akkuma kan Museen
dubbii Waaqayyootiin ajajetti taabota Waaqaa sana
danqaraadhaan gatiittii isaaniitti ni baatan. **16** Daawitis
akka isaan meeshaa muuziiqaatiin jechuunis kiraaraan,
baganaa fi kililleedhaan faarfannaa gammachuu
faarfataniif akka isaan obboloota isaanii muudaniif
Lewwota dura deemtotatti ni hime. **17** Kanaafuu
Lewwonni Heemaan ilma Yoo'eel muudatan; obboloota
isaa keessaa immoo Asaaf ilma Berekiyaa, obboloota
isaanii gosa Meraarii keessaa Eetaan ilma Qushaayaa
ni muuddatan; **18** isaan wajjinis obboloota isaanii
kanneen isaanitti aannan: Zakkaariyaas, Ya'azii'eel,
Shemiiraamoot, Yehii'eel, Unnii, Eliiyaab, Benaayaa,
Ma'aseyaa, Matiitiyaa, Eliipheleehuu, Miiqneyaa, Oobeed
Edoomii fi Ye'ii'eel eegdota balbalaa turan. **19**
Faarfattoonni Heemaan, Asaafii fi Eetaan jedhaman akka
kililleе naasiitiin sagalee isaanii ol fudhatanii faarfannaa
dhageessisaniif ni muudaman; **20** Zakkaariyaas, Azii'eel
Shemiiraamoot, Yehii'eel, Unnii, Eliiyaabi, Ma'aseyaanii
fi Benaayaa immoo akka seera alamootiitti kiraaraan

faarfatu ture; **21** akkasumas Matiitiyaan, Eliipheleehuu,
Miiqneyaan, Oobeed Edoom, Ye'ii'eel, Azaaziyaan
akka seera shiimiiniitiitti baganaa taphatu ture. **22**
Kenaaniyaan hangaftichi Lewwotaa itti gaafatamaa
faarfannaa ture; innis itti gaafatamummaa kana sababii
ogummaa isaa qabuuf fudhate. **23** Berekiyaa fi Elqaanaan
eegdota balbala taabotaa turan. **24** Luboonni jechuunis,
Shebaniyaan, Yooshaafaaxi, Naatnaa'el, Amaasaayi,
Zakkaariyaas, Benaayaanii fi Elii'ezer fuula taabota
Waaqaa duratti malakata afuufu ture. Oobeed Edoomii fi
Yehiyaan immoo eegdota balbala taabotaa turan. **25**
Kanaafuu Daawitii fi maanguddoonni Israa'el akkasumas
ajajjuuwwan kumaa gammachuudhaan taabota kakuu
Waaqayyoo sana mana Oobeed Edoomiitii fiduu dhaqan.
26 Isaanis sababii Waaqni Lewwota taabota kakuu
Waaqayyoo baatan gargaareef korommii loonii torbaa
fi korbeeyyii hoolaa torba aarsaa godhan. **27** Daawitis
wandaboo haphii quncee talbaa irraa hojjetame kan
akka uffata Lewwonni taabota sana baatan, kan akka
faarfattoonnii fi Kenaaniyaan qajeelchaan faarfannaa
faarfattootaa uffatan sanaa uffatee ture. Daawitis dirata
quncee talbaa irraa hojjetames uffatee ture. **28** Akkasiinis
Israa'el hundi gaanfa korbeessa hoolaatii fi malakata
afuufaa, kilillee dhageessisaa, kiraaraa fi baganaadhaan
sirbaa taabota kakuu Waaqayyoo sana ni fidan. **29** Yeroo
taabonni kakuu Waaqayyoo Magaalaa Daawit seenutti
Miikaal intalli Saa'ol foddaa keessaan ilaalaa turte.
Isheenis akka Daawit Mootichi shuubbisee gammadu
yommuu argitetti garaa ishee keessatti isa tuffatte.

16 Isaanis taabota Waaqaa fidanii dunkaana Daawit
dhaabeef keessa ni kaa'an; aarsaa gubamuu fi
aarsaa nagaa fuula Waaqaa duratti ni dhi'eessan. **2**
Daawitis erga aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaa dhi'eessee
booddee maqaa Waaqayyootiin namoota ni eebbise. **3**
Ergasiis inni tokkoo tokkoo nama Israa'eliitiif, dhiiraa
fi dubartiif buddeena tokko tokko, gumaa foonii
tokko tokkoo fi bixxillee ija wayinii tokko tokko ni
kenne. **4** Innis akka isaan fuula taabota Waaqayyoo
duratti tajaajilaniif, akka isaan Waaqayyo Waaqa Israa'el
waammataniif, akka isa galateeffatanii fi akka isa
jajataniif Lewwota tokko tokko ni muuddate; **5** isaanis
Asaaf hangafticha, Zakkaariyaas itti aanaa isaa, itti
fufees Ye'ii'eel, Shemiiraamoot, Yehii'eel, Matiitiyaa,
Eliiyaab, Benaayaa, Oobeed Edoomii fi Ye'ii'eel fa'i
turan. Jarri kunneen kiraaraa fi baganaa taphatu ture;
Asaaf immoo kilillee dhageessisa ture; **6** Benaayaa fi
Yahizii'eel luboonni yeroo hunda fuula taabota kakuu
Waaqaa duratti malakata afuufu turan. **7** Daawitis gaafa
sana akka Asaafii fi michoota isaa faarfannaa galataa
kana Waaqayyoof faarfataniif jalqabatti ajaja kenne: **8**
Waaqayyoof galata galchaa; maqaa isaas waammadhaa;
waan inni hojjetes saboota gidduutti beeksisaa. **9** Isaaf
faarfadhaa; faarfannaadhaan isa galateeffadhaa; waa'ee
hojii isaa isa dinqisiisaa hundaas odeessaa. **10** Maqaa isaa
qulqulluu sanaan boonaa; garaan warra Waaqayyoon
barbaadanii haa gammadu. **11** Waaqayyoo fi humna
isaa barbaaddadhaa; yeroo hunda fuula isaa barbaadaa.
12 Dinqii inni hojjete, hojii isaa dinqii sanaa fi murtii
inni labse yaadadhaa; **13** isin tajaajiltoonni isaa, warri
sanyii Israa'el taatan, isin filatamtoonni isaa, ilmaan
Yaaqoobis kana yaadadhaa. **14** Inni Waaqayyo Waaqa
keenya; murtiin isaas lafa hunda irra jira. **15** Inni kakuu
isaa bara baraan, waadaa gale sanas dhaloota kumaaf ni
yaadata; **16** inni kakuu Abrahaam wajjin gale, kakuu
Yisihaaqiif kakates ni yaadata. **17** Kanas Yaaqoobiif
seera, Israa'eliif immoo kakuu bara baraa godhee akkana
jedhee mirkaneesseera; innis: **18** "Ani biyya Kana'aan
qooda ati dhaaltu godhee, siif nan kenna" jedhe. **19**
Isaan yeroo lakkoobsaan xinnoo turanitti, dhugumaanuu
xinnoo fi biyyattii keessattis keessummoota turanitti,
20 sabaa gara sabaatti, mootummaa tokkoo gara
mootummaa biraatti jooran. **21** Inni akka namni
tokko iyyuu isaan cunqursu hin eeyyamne; sababii
isaaniitiifis akkana jedhee mootota ifate: **22** "Dibamtoota
koo hin tuqinaa; raajota koos hin miidhinaa." **23**
Lafti hundinuu Waaqayyoon faarfadhaa; fayyisuu isaas
guyyuma guyyaan labsaa. **24** Ulfina isaa saboota
gidduutti, hojii isaa dinqisiisaa sana immoo namoota
hunda keessatti labsaa. **25** Waaqayyo guddaadhaatii
galanni baay'een isaaf ni mala; inni waaqota hundaa
olittis sodaatamuu qaba. **26** Waaqonni saboota ormaa
hundinuu waaqota tolfamoodhaatii; Waaqayyo garuu
samiiwwan uume. **27** Miidhaginnii fi surraan fuula
isaa dura jiru; jabinnii fi gammachuunis iddoo jireenya
isaa jiru. **28** Yaa maatiiwwan sabootaa, Waaqayyoof
kennaa; ulfinaa fi jabina Waaqayyoof kennaa. **29** Ulfina
maqaa isaatiif malu Waaqayyoof kennaa. Aarsaa fidaatii
fuula isaa duratti dhi'aadhaa. bareedina qulqullummaa
isaatiin Waaqayyoon waaqeffadhaa. **30** Isin lafti
hundinuu fuula isaa duratti holladhaa! Addunyaan
jabaattee dhaabatteerti; sochoofamuus hin dandeessu.
31 Samiiwwan haa ililchan; laftis haa gammaddu; isaan
saboota gidduutti, "Waaqayyo mo'eera!" haa jedhan.
32 Galaannii fi wanni isa keessa jiru hundinuu haa
huursu; dirreewwanii fi wanni isaan irra jiran hundinuu
haa gammadani! **33** Mukkeen bosonaa haa faarfatan;
isaan gammachuudhaan fuula Waaqayyoo duratti haa
faarfatan; inni lafatti muruudhaaf ni dhufaatii. **34**
Waaqayyoof galata galchaa; inni gaariidhaatii; jaalalli
isaa bara baraan jiraata. **35** Akkana jedhaatii iyyaa;
"Yaa Waaqayyo, Fayyisaa keenya, ati nu baasi; akka
nu maqaa kee qulqulluu sana galateeffannuuf, akka
galata keetiin of jajnuufis, walitti nu qabiitii saboota
ormaa jalaa nu oolchi." **36** Waaqayyo Waaqa Israa'eliitiif
bara baraa hamma bara baraatti galanni haa ga'u.
Kana irratti namni hundinuu, "Ameen; Waaqayyo haa
galatoomu" jedhe. **37** Daawitis akka isaan fuula taabotaa
dura yeroo hunda tajaajilaniif, Asaafii fi obboloota
isaa achuma fuula taabota kakuu Waaqayyoo duratti
isaan dhiise. **38** Akkasumas Oobeed Edoomii fi warra
isaan wajjin hojjetan jaatamii saddeettan akka isaan
wajjin tajaajilaniif achitti dhiise. Oobeed Edoom ilmi
Yeduutuuniitii fi Hoosaan eegdota balbalaa turan. **39**
Daawit Zaadoq lubichaa fi luboota isa wajjin hojjetan
kaan dunkaana Waaqayyoo qulqulluu kan Gibe'oon
keessatti gaara sagadaa irratti argamu biratti dhiise; **40**
kunis isaan akkuma waan Seera Waaqayyoo kan inni

Israa'eliif kenne hunda keessatti barreeffame sanaatti
yeroo hunda galgalaa fi ganama iddoo aarsaa gubamuu
irratti aarsaa gubamu Waaqayyoof akka dhi'eessaniif.
41 Isaan wajjinis Heemaanii fi Yeduutuun akkasumas
warra akka, "Jaalalli isaa bara baraan jiraata" jedhanii
Waaqayyoof galata galchaniif filatamanii maqaan isaanii
beekame biraatu ture. 42 Heemaanii fi Yeduutuun
sagalee malakataatiif kililllee dhageessisuu fi akkasumas
meeshaa muuziiqaa kan Waaqaa irratti itti gaafatamtoota
turan. Ilmaan Yeduutuun immoo karra eegan. 43 Ergasii
namoonni hundinuu achii ka'anii tokkoon tokkoon
isaanii gara mana ofii isaatti galan; Daawit immoo maatii
ofii eebbisuuf gara manaatti ni deebi'e.

17 Daawit erga masaraa isaa keessa jiraachuu jalqabee
booddee Naataan raajichaan, "Ani kunoo mana
birbirsaan ijaarame keessan jiraadha; taabonni kakuu
Waaqayyoo garuu dunkaana keessa jiraata" jedhe. 2
Naataan immoo deebisee Daawitiin, "Waaqni si wajjin
jiraatii waan garaa keetti yaadde kam iyyuu godhi"
jedhe. 3 Halkan sana garuu dubbiin Waaqayyoo akkana
jedhee gara Naataan dhufe: 4 "Dhaqiitii akkana jedhii
garbicha koo Daawititti himi; 'Waaqayyo akkana jedha:
Kan mana ani keessa jiraadhu naaf ijaaru si'i miti. 5
Ani gaafan Israa'elin Gibxii baasee jalqabee hamma
har'aatti mana keessa hin jiraanne. Ani dunkaana tokkoo
irraa gara isa kaaniitti, iddoo bultii tokkoo irraa gara
iddoo bultii isa kaaniitti darbaan ture. 6 Ani iddoon
Israa'eloota hunda wajjin naanna'aa ture kamitti iyyuu
hooggantoota akka isaan saba koo eeganiif ajaje keessaa
nama tokkoon iyyuu, "Isin maaliif mana birbirsaa naaf
hin ijaarre?" jedhee beekaa?' 7 "Egaa amma akkana
jedhii garbicha koo Daawititti himi; 'Waaqayyoon Waan
Hunda Danda'u akkana jedha: Ani akka ati bulchaa saba
koo Israa'el taatuuf, lafa tikaatii fi bushaayee faana
deemuu keessaan si fudhadhe. 8 Ani lafa ati dhaqxe
hundatti si wajjinin ture; diinota kee hundas fuula kee
duraa balleesseera. Ammas ani maqaa kee akkuma maqaa
namoota addunyaa irratti akka malee gurguddaa ta'anii
nan godha. 9 Ani akka isaan mana ofii isaanii qabaatanii
fi akka isaan si'achi hin raafamneef saba koo Israa'eliif
lafa kennee isaan nan dhaaba. Namoonni hamoon akka
jalqabatti godhan sana deebi'anii isaan hin cunqursan;
10 akka yeroo ani saba koo Israa'el irratti abbootii murtii
muudee as godhan sana illee hin godhan; ani diinota
kee hundas siifin garboomsa. '"Ani akka Waaqayyo mana
siif ijaaru sittin hima: 11 Yommuu barri jireenya keetii
dhumee ati abbootii keetti dabalamuuf dhaqxutti ani
akka inni iddoo kee bu'uuf sanyii kee keessaa, ilmaan
kee keessaa tokko nan kaasa; mootummaa isaa illee
jabeessee nan dhaaba. 12 Kan mana naaf ijaaru isa;
anis teessoo isaa bara baraan jabeessee nan dhaaba. 13
Ani isaaf abbaa nan ta'a; innis ilma naa ta'a. Ani akka
namicha si dura ture sana irraa fudhadhe, jaalala koo
gonkumaa isa irraa hin fudhadhu. 14 Ani mana koo fi
mootummaa koo irratti bara baraan isa nan muuda;
teessoon isaas bara baraan jabaatee ni dhaabata.'" 15
Naataanis dubbii mul'ata kanaa hunda Daawititti hime.
16 Ergasii Daawit mootichi ol seenee fuula Waaqayyoo
dura taa'ee akkana jedhe: "Yaa Waaqayyo, yaa Waaqi,
kan ati asiin na geesse, ani eenyu? Maatiin koos maali?
17 Yaa Waaqi, ati akka waan wanni kun fuula kee duratti
quubsaa hin ta'iniitti ilaaltee waa'ee mana garbicha
keetii kan fuul duraa illee dubbatte. Yaa Waaqayyo,
yaa Waaqi, ati akka waan ani nama hunda caalaa
kabajamaa ta'eetti na ilaalte. 18 "Waan ati garbicha kee
ulfeessiteef Daawit kana caalaa maal jechuu danda'a?
Ati garbicha kee ni beektaatii. 19 Yaa Waaqayyo, ati
sababii garbicha keetiitii fi akkuma fedhii keetiitti waan
guddaa kana goote; akka waadaawwan gurguddaan
kunneenis beekaman gooteerta. 20 "Yaa Waaqayyo,
kan akka keetii tokko iyyuu hin jiru; akka nu gurruma
keenyaan dhageenyetti si malee Waaqni biraa hin jiru.
21 Sabni akka saba kee Israa'el kan Waaqni saba lafa irra
jiraatu keessaa saba tokkicha ofii isaatiif furachuu fi
ofii keetiitiifis maqaa tolfachuuf jettee fuula saba keetii
duraa saboota ari'uudhaan dinqiiwwan gurguddaa fi
sodaachisaa hojjechuudhaaf ba'e, kan ati Gibxii baafte
sanaa tokko iyyuu jiraa? 22 Ati saba kee Israa'elin
bara baraan kan ofii keetii goote; Yaa Waaqayyo, ati
Waaqa isaanii taateerta. 23 "Ammas yaa Waaqayyo,
waadaan ati garbicha keetii fi mana isaatiif galte sun bara
baraan jabaatee haa dhaabatu. Ati akkuma waadaa galte
sana raawwadhu; 24 kunis akka maqaan kee jabaatee
dhaabatee, bara baraanis guddaa ta'uuf. Kana irratti
namoonni, 'Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u, Israa'el
irratti Waaqa; inni Waaqa Israa'el!' ni jedhu. Manni
garbicha kee Daawitis fuula kee duratti jabaatee ni
dhaabata. 25 "Yaa Waaqa ko, ati akka mana isaaf ijaartu
garbicha keetti mul'ifteerta. Kanaafuu garbichi kee si
kadhachuudhaaf ija jabina argateera. 26 Yaa Waaqayyo,
ati Waaqa! Ati waan gaarii kana garbicha keetiif waadaa
galteerta. 27 Akka manni isaa bara baraan jabaattee
fuula kee dura dhaabatuuf ammas mana garbicha keetii
eebbisuun fedhii kee ta'eera; yaa Waaqayyo sababii ati
isa eebbifteef, inni bara baraan ni eebbifama."

18 Ergasii Daawit Filisxeemota mo'atee of jala isaan
galfate; Gaatii fi gandoota naannoo ishee jiranis
harka Filisxeemotaatii baase. 2 Daawit Mo'aabotas ni
mo'ate; isaanis isa jalatti bulanii gibira fidaniif. 3 Kana
irrattis Daawit yeroo Laga Efraaxiis bira yaadannoo
ofii dhaabbachuu dhaqetti, hamma Hamaatiitti deemee
Hadaadezer mooticha Zoobaa mo'ate. 4 Daawitis
gaariiwwan waraanaa isaa kuma tokko, abbootii fardaa
kuma torbaa fi loltoota lafoo kuma digdama isa irraa
fudhate. Innis fardeen gaariiwwanii dhibba tokko qofa
hambisee kanneen hafan hunda mogolee kukkute. 5
Yeroo warri Sooriyaa kanneen Damaasqoo jiraatan
Hadaadezer mooticha Zoobaa gargaaruuf dhufanittis,
Daawit isaan keessaa nama kuma digdamii lama fixe. 6
Ergasiis kutaa bulchiinsa Damaasqoo kan biyya Sooriyaa
keessa qubata loltootaa dhaabbate; warri Sooriyaas
isa jalatti bulanii gibira fidaniif. Waaqayyos Daawitiif
lafa inni dhaqe hundatti moo'icha kenne. 7 Daawitis
gaachana warqee kan ajajjoonni loltoota Hadaadezer
harkatti qabatan fudhatee gara Yerusaalem fide. 8
Daawit magaalaawwan Hadaadezer jechuunis Xibihaatii
fi Kuuni naasii akka malee baay'ee fudhate; Solomoon

immoo Gaanii naasii, utubaawwanii fi mi'oota naasii
garaa garaa naasii sana irraa hojjete. **9** Too'uun mootiin
Hamaati yommuu akka Daawit guutummaa loltoota
Hadaadezer mooticha Zoobaa mo'ate dhaga'etti, **10**
akka inni sababii ol aantummaa Daawit Mootichi
waraana keessatti Hadaadezer irratti argateetiif harka
isa fuudhee dhaamsa gammachuu isaaf dabarsuuf ilma
ofii Hadooraamin gara isaatti erge; Hadaadezer Too'uu
wajjin wal waraanaa tureetii. Adooraamis kennaa gosa
hundaa warqee irraa, meetii fi naasii irraa hojjetaman
fideef. **11** Daawit Mootichis akkuma meetii fi warqee
saboota Edoom, Mo'aab, Amoonota, Filisxeemotaa fi
Amaaleq hunda irraa booji'ee ture godhe sana mi'oota
kanneen illee Waaqayyoof addaan baase. **12** Abiishaayi
ilmi Zeruuyaa Sulula Soogiddaa keessatti Edoomota
kuma kudha saddeet fixe. **13** Innis Edoom keessa qubata
loltootaa dhaabbate; Edoomonni hundinuus Daawitiif
ni garbooman. Waaqayyos lafa inni dhaqe hundatti
Daawitiif mo'annaa ni kenne. **14** Daawit guutummaa
Israa'el irratti mootii ta'ee saba isaa hundaaf murtii
qajeelaa fi qajeelummaadhaan hojjete. **15** Yoo'aab ilmi
Zeruuyaa hoogganaa loltootaa ture; Yehooshaafaax
ilmi Ahiiluud immoo galmeessaa ture; **16** Zaadoq ilmi
Ahiixuubii fi Abiimelek ilmi Abiyaataar luboota turan;
Shaafisaan immoo barreessaa ture; **17** Benaayaa ilmi
Yehooyaadaa hoogganaa Kereetotaa fi Pheletotaa ture;
ilmaan Daawit immoo mootichatti aananii qondaaltota
hangafoota turan.

19 Ergasiis Naahaash mootiin Amoonotaa ni du'e;
ilmi isaa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **2** Daawitis,
"Sababii abbaan isaa naa arjoomeef anis Haanuun ilma
Naahaashiif nan arjooma" jedhee yaade. Kanaafuu
Daawit gadda waa'ee abbaa isaatiif itti dhaga'ame
isaa ibsuuf Haanuunitti ergamoota ni erge. Yommuu
namoonni Daawit dhaamsa gaddaa itti himuuf Haanuun
bira biyya Amoonotaa dhaqanitti, **3** qondaaltonni
Amoonotaa Haanuuniin, "Ati sababii Daawit akka isaan
dhaamsa gaddaa sitti himaniif namoota sitti ergeef inni
waan abbaa keetiif ulfina kenne seetaa? Ergamoonni
isaa biyyattii qorachuu, basaasanii qabachuuf gara kee
dhufan mitii?" jedhan. **4** Kanaafuu Haanuun namoota
Daawit sana qaqqabee rifeensa irraa haadee wayyaa
isaanii illee teessuma irratti cicciree of irraa isaan erge.
5 Daawit yommuu namni tokko dhufee waa'ee namoota
sanaa isatti himetti, sababii isaan akka malee qaana'aniif
ergamoota gara isaaniitti erge. Mootichis "Isin hamma
areedni keessan isinii guddatutti Yerikoo turaatii ergasii
deebi'aa kottaa" jedheen. **6** Amoononni yommuu
akka Daawit isaan xireeffate hubatanitti Haanuunii
fi Amoononni Phaadaan Arraamii, Araama'aakaa fi
Zoobaadhaa gaariiwwan kireeffachuuf meetii taalaantii
kuma tokko ni ergan. **7** Isaanis gaariiwwan kuma
soddomii lamaa fi ooftota gaariiwwanii, akkasumas
mootii Ma'akaatii fi loltoota isaa kanneen dhufanii
Meedebaa bira qubatan sana kireeffatan; Amoononni
immoo magaalaawwan isaaniitii walitti qabamanii
waraanatti ni qajeelan. **8** Daawit yommuu waan kana
dhaga'etti Yoo'aabii fi guutummaa loltootaa ni erge.
9 Amoononni immoo ba'anii karra magaalaa isaanii
irratti waraanaaf hiriiran; mootonni dhufan sun immoo
kophaa isaanii dirree irra turan. **10** Yoo'aabis akka
fuula isaa duraa fi dugda isaa duubaan waraanni jiru
ni arge; kanaafuu loltoota Israa'el keessaa namoota
bebeekamoo filatee adda loltoonni Sooriyaa jiranitti
bobbaase. **11** Namoota hafan immoo ajaja obboleessa isaa
Abiishaayi jalatti ni hiriirse; isaanis Amoonotatti duulan.
12 Yoo'aabis akkana jedhe; "Yoo warri Sooriyaa natti
jabaatan ati na gargaarta; yoo Amoononni sitti jabaatan
immoo ani sin gargaara. **13** Jabaadhaa saba keenyaa fi
magaalaawwan Waaqa keenyaatiif garaa kutannaadhaan
haa lollu. Waaqayyos waan fuula isaa duratti gaarii ta'e
ni godha." **14** Ergasii Yoo'aabii fi loltoonni isa wajjin
turan warra Sooriyaa waraanuuf fuul duratti ni qajeelan;
jarris fuula isaa duraa baqatan. **15** Amoononni yommuu
akka namoonni Sooriyaa baqatan arganitti isaanis fuula
obboleessa isaa Abiishaayi duraa baqatanii magaalaa
seenan. Akkasiin Yoo'aab Yerusaalemitti deebi'e. **16**
Namoonni Sooriyaa yommuu akka Israa'eloonni isaan
mo'atan arganitti ergamoota erganii namoota Sooriyaa
kanneen Laga Efraaxiisiitiin gamaa fichisiisan; Shoofaki
ajajaan loltoota Hadaadezer sun isaan hoogganaa ture.
17 Daawitis yommuu wanni kun isatti himametti,
Israa'eloota hunda walitti qabee Yordaanos ce'e; innis
dursee dhaqee fuula isaanii duraan toora lolaa ni
qabate. Daawitis warra Sooriyaa waraanuuf loltoota isaa
hiriirse; namoonni Sooriyaas ni lolaniin. **18** Isaan garuu
Israa'eloota duraa baqatan; Daawitis namoota gaarii
waraanaa oofan kuma torbaa fi loltoota lafoo kuma
afurtama fixe. Ajajaa loltoota isaanii Shoofaki illee ni
ajjeese. **19** Tajaajiltoonni Hadaadezeriis yommuu akka
Israa'elootaan mo'ataman arganitti Daawit wajjin nagaa
uumanii isa jalatti bulan. Kanaafuu namoonni Sooriyaa
ergasii Amoonota gargaaruu hin feene.

20 Birraa keessa yeroo mootonni waraanaaf ba'anitti
Yoo'aab humnoota waraanaa qajeelchee biyya
Amoonotaa barbadeesse; ergasiis dhaqee Rabbaa marse;
Daawit garuu Yerusaalemitti hafe. Yoo'aabis Raabbaa
waraanee daaraa ishee godhe. **2** Daawitis mataa mootii
isaanii irraa gonfoo fudhate; gonfoon sun hamma warqee
taalaantii tokkoo ulfaatee dhagaawwan gati jabeeyyiis
of irraa qaba ture; gonfichis mataa Daawit irra kaa'ame.
Innis magaalaa sana keessaa boojuu akka malee baay'ee
fudhatee **3** namoota achi keessa turanis gad yaasee akka
isaan magaaziidhaan, gasoo sibiilaatii fi qottoodhaan
hojii hojjetan godhe. Daawit magaalaawwan Amoonotaa
hunda keessattis akkasuma godhe. Ergasii Daawitii fi
loltoonni isaa hundinuu Yerusaalemitti ni deebi'an. **4**
Ergasii immoo lafa Geezir jedhamutti Filisxeemota wajjin
waraanni baname. Yeroo sanattis Siibekaay namichi
biyya Hushaa sun Siifaay namicha gosa tokko Refaayin
ajjeese; Filisxeemonnis ni bulaniif. **5** Waraana biraa
kan Filisxeemota wajjin godhame keessatti immoo
Elhaanaan ilmi Yaa'iir sun Lahemii obboleessa Gooliyaad
namicha Gitii kan somaan eeboo isaa loosaa wayya
dhooftuu ga'u qabu sanaa ni ajjeese. **6** Ammas waraana
Gaatitti godhame kan biraa keessatti namicha hamma
wayii ga'u kan tokkoo tokkoo harka isaa irraa quboota
ja'a ja'a akkasumas tokkoo tokkoo miilla isaa irraa

quboota ja'a ja'a walumatti quboota digdamii afur qabu
tokkotu ture. Innis sanyii Raafaa keessaa dhalate. **7**
Yommuu inni Israa'elin tuttuqettis Yoonaataan ilmi
Shime'aa obboleessi Daawit isa ajjeese. **8** Isaan kunneen
sanyiiwwan Raafaa warra Gaati keessa turanii dha;
isaanis harka Daawitii fi harka namoota isaatiin dhuman.

21 Seexanni Israa'elitti ka'ee akka Daawit saba
Israa'el lakkaa'uuf isa kakaase. **2** Kanaafuu
Daawit Yoo'aabii fi ajajjoota loltootaatiin, "Dhaqaatii
Bersheebaadhaa hamma Daaniitti Israa'eloota lakkaa'aa.
Ergasii immoo akka ani akka isaan hammam akka
baay'atan beekuu danda'uuf deebi'aatii natti himaa"
jedhe. **3** Yoo'aab garuu deebisee, "Waaqayyo loltoota
isaa dachaa dhibba caalaa haa baay'isu. Yaa gooftaa koo
mooticha, isaan hundi garboota gooftaa kootiif bulan
mitii? Gooftaan koo maaliif waan kana gochuu barbaade?
Inni maaliif Israa'elitti yakka fida?" jedhe. **4** Ta'us
dubbiin mootichaa Yoo'aabin yaada geeddarachiise;
kanaafuu Yoo'aab achii ba'ee guutummaa Israa'el
keessa naanna'ee Yerusaalemitti deebi'e. **5** Yoo'aabis
lakkoobsa namoota loluu danda'anii Daawititti hime;
namoota Yihuudaa keessa jiraatan kuma dhibba afurii
fi torbaatama dabalatee namoota goraadee qabachuu
danda'an miliyoona tokkoo fi kuma dhibba tokkootu
guutummaa Israa'el keessa ture. **6** Sababii ajajni
mootichaa Yoo'aabin jibbisiiseef inni gosoota Lewwiitii
fi Beniyaam itti dabalee hin lakkoofne. **7** Ajajni kun
fuula Waaqaa durattis waan hamaa ture; kanaafuu
inni Israa'elin rukute. **8** Kana irratti Daawit Waaqaan,
"Ani waan kana gochuudhaan akka malee cubbuu
hojjedheera. Amma garuu akka ati balleessaa garbicha
keetii dhiiftuuf sin kadhadha. Ani hojii gowwummaa
guddaa hojjedheeraa" jedhe. **9** Waaqayyos Gaad raajii
Daawit sanaan akkana jedhe; **10** "Dhaqiitii Daawitiin,
'Waaqayyo akkana siin jedha: Ani filannoo sadii siifin
kenna. Akka ani isa sitti fiduuf, isaan keessaa tokko
filadhu' jedhi." **11** Kanaafuu Gaad gara Daawit dhaqee
akkana jedheen; "Waaqayyo akkana jedha: 'Filannoo kee
addaan baafadhu: **12** Beela waggaa sadii yookaan ji'a sadii
fuula diinota keetii dura ari'amuu fi goraadee isaaniitiin
balleeffamuu yookaan guyyaa goraadee Waaqayyoo
sadii jechuunis guyyoota dha'ichi biyyattiitti bu'ee
ergamaan Waaqayyoo kutaa Israa'el hunda balleessu.'
Egaa amma waan ani isa na erge sanaaf deebisu
murteeffadhu." **13** Daawit immoo Gaadiin, "Ani akka
malee dhiphadheera. Waan araarri isaa akka malee
guddaa ta'eef ani harka Waaqayyoo seenuu naaf wayya;
garuu akka ani harka namaa seenu na hin godhin"
jedhe. **14** Kanaafuu Waaqayyo Israa'elitti dha'icha ergee
namoonni Israa'el kuma torbaatama ni dhuman. **15**
Waaqni akka inni Yerusaalem balleessuuf ergamaa isaa
tokko erge. Garuu utuma ergamaan Waaqayyoo sun
Yerusaalemin balleessuuf qophaa'aa jiruu Waaqayyo
balaa sana argee gaabbee ergamaa isaa kan saba
balleessuuf ture sanaan, "Ni ga'a! Harka kee deebifadhu"
jedhe. Yeroo sana ergamaan Waaqayyoo sun oobdii
Ornaa namicha gosa Yebuus sanaa bira dhaabachaa
ture. **16** Daawitis ol ilaalee ergamaa Waaqayyoo kan
goraadee luqqifamee Yerusaalemitti diriirfame harka
isaatti qabatee samii fi lafa gidduu dhaabachaa jiru
tokko ni arge. Daawitii fi maanguddoonni wayyaa
gaddaa uffatanii fuula isaa duratti addaan lafatti ni
gombifaman. **17** Daawit immoo Waaqaan, "Namni akka
loltoonni lakkaa'aman godhe ana mitii? Namni cubbuu fi
balleessaa hojjete anuma. Isaan kunneen garuu hoolotaa
dha. Isaan maal godhan? Yaa Waaqayyo Waaqa koo
harki kee anaa fi maatii koo irra haa bu'u; garuu akka
dha'ichi kun saba kee irra turu hin godhin" jedhe.
18 Ergasii ergamaan Waaqayyoo akka Daawit ol ba'ee
oobdii Ornaa namicha gosa Yebuus sanaa keessatti
iddoo aarsaa Waaqayyoof ijaaru akka inni Daawititti
himu Gaadin ajaje. **19** Kanaafuu Daawit dubbii Gaad
maqaa Waaqayyootiin isatti hime sanaaf ajajamee ol
ba'e. **20** Ornaan utuu qamadii dha'uutti jiruu ol jedhee
ergamaa Waaqayyoo sana arge; ilmaan isaa warri isa
wajjin turan afranis ni dhokatan. **21** Ergasii Daawit
achi ga'e; Ornaanis yommuu mil'atee isa argetti oobdii
sana keessaa ba'ee fuula Daawit duratti addaan lafatti
gombifamee sagade. **22** Daawitis, "Ani akka isa irratti
iddoo aarsaa Waaqayyoof tolchee akkasiin dha'ichi saba
irra bu'e kun dhaabatuuf oobdii kee naaf kenni. Gatii isaa
guutuutti natti gurguri" jedheen. **23** Ornaanis Daawitiin,
"Fudhadhu! Gooftaan koo mootichi waan isatti tolu kam
iyyuu haa godhu. Kunoo ani aarsaa gubamuuf sangoota,
qoraaniif ulee ittiin midhaan dha'an, kennaa midhaan
dhi'eeffamuufis qamadii nan kenna; ani waan kana
hunda nan kenna" jedhe. **24** Daawit Mootichi garuu
Ornaadhaan, "Kun hin ta'u; ani gatii isaa guutuu siifin
kenna. Ani waan kan kee ta'e Waaqayyoof hin fudhadhu
yookaan waan gatii na hin baasisin aarsaa gubamuuf
hin dhi'eessu" jedhe. **25** Kanaafuu Daawit gatii lafa
sanaa Ornaadhaaf warqee saqilii dhibbaa ja'a kafale.
26 Daawitis achitti iddoo aarsaa Waaqayyoof tolchee aarsaa
gubamuu fi aarsaa nagaa dhi'eesse. Innis Waaqayyoon
ni waammate; Waaqayyos samiidhaa ibiddaan iddoo
aarsaa gubamuu irratti isaaf deebii kenne. **27** Sana
booddee Waaqayyo ergamaa isaa sanatti dubbate; innis
goraadee isaa man'ee isaatti ni deebise. **28** Daawit
yeroo sanatti akka Waaqayyo oobdii Ornaa namicha
gosa Yebuus sanaa irratti deebii isaa kenne ni hubate;
achittis aarsaa ni dhi'eesse. **29** Dunkaanni Waaqayyoo
kan Museen gammoojjiitti hojjetee fi iddoon aarsaa
gubamuu Gibe'oon keessa gaara sagadaa irra ture. **30**
Daawit garuu sababii goraadee ergamaa Waaqayyoo
sodaateef achi dhaqee fuula iddoo aarsaa sanaa duratti
Waaqa kadhachuu hin dandeenye.

22 Ergasii Daawit, "Kun mana Waaqayyo Waaqaa
ti; kun immoo iddoo aarsaa, aarsaan gubamu
Israa'eliif itti dhi'eeffamuu dha" jedhe. **2** Kanaafuu
Daawit akka alagoonni Israa'el keessa jiraatan walitti
qabaman ajaje; isaan keessaas akka isaan ijaarsa mana
qulqullummaa Waaqaatiif dhagaa soofame qopheessaniif
warra dhagaa cabsan ni filate. **3** Inni mismaara ittiin
hundaa balbalaa hojjetanii fi mi'a ittiin walitti qabsiisan
hojjechuudhaaf sibiila akka malee baay'ee fi naasii
madaalliin isaa hamma hin qabne ni kenne. **4** Daawitis
sababii warri Siidoonaatii fi warri Xiiroos birbirsa akka

malee baay'ee isaaf fidaniif birbirsa baay'inni isaa
lakkaa'amuu hin dandeenye ni kenne. 5 Daawit akkana
jedhe; "Ilmi koo Solomoon ijoollee dha; muuxannoo illee
hin qabu. Manni Waaqayyoof ijaaramu kun immoo ulfina
qabeessa, kan gurra qabuu fi kan fuula saboota hundaa
duratti akka malee miidhagu ta'uu qaba. Kanaafuu
ani isaaf qophii nan godha." Akkasiin Daawit utuu
hin du'in qophii guddaa godhe. 6 Ergasii Daawit ilma
isaa Solomoonin waamee akka inni Waaqayyo Waaqa
Israa'eliif mana ijaaru isa ajaje. 7 Daawitis Solomooniin
akkana jedhe: "Yaa ilma ko, ani Maqaa Waaqayyo Waaqa
kootiif mana ijaaruu yaadee ture. 8 Garuu dubbiin
Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe: 'Ati dhiiga
baay'ee dhangalaafteerta; lola hedduus lolteerta. Ati
sababii fuula koo duratti dhiiga baay'ee lafa irratti
dhangalaafteef Maqaa kootiif mana hin ijaartu. 9 Kunoo
ilmi tokko siif ni dhalata; innis nama boqonnaa ni ta'a;
anis diinota isaa kanneen naannoo isaa jiran hunda
irraa boqonnaa nan kennaaf. Maqaan isaas Solomoon
jedhama; ani bara mootummaa isaa keessa Israa'eliif
nagaa fi tasgabbii nan kenna. 10 Namni Maqaa kootiif
mana ijaaru isa. Inni ilma naaf ta'a; anis abbaa nan ta'aaf.
Teessoo mootummaa isaas Israa'el irratti bara baraan
jabeessee nan dhaaba.' 11 "Egaa yaa ilma ko, akkuma
inni waa'ee kee dubbate sanatti akka mana Waaqayyo
Waaqa keetii ijaaruun siif milkaa'uuf Waaqayyo si
wajjin haa ta'u. 12 Akka ati yommuu inni Israa'el
irratti aangoo siif kennutti seera Waaqayyo Waaqa
keetii eegduuf Waaqayyo ogummaa fi hubannaa siif haa
kennu. 13 Akkasiin ati yoo ajajaa fi seera Waaqayyo
karaa Museetiin Israa'eliif kenne sana akka gaariitti
eegde ni milkoofta. Jabaadhu; onnoomis. Hin sodaatin
yookaan abdii hin kutatin. 14 "Kunoo, ani ijaarsa
mana Waaqayyootiif warqee taalaantii kuma dhibba
tokko, meetii taalaantii miliyoona tokko, naasii fi sibiila
akka malee baay'ee kan madaalamuu hin dandeenye,
mukaa fi dhagaa illee qopheessuu irratti akka malee
dadhabeera. Atis itti dabaluu ni dandeessa. 15 Ati
hojjettoota hedduu qabda; isaanis: warra dhagaa cabsan,
warra mana dhagaa ijaaranii fi warra ogummaa hojii
mukaa qaban, akkasumas namoota ogummaa hojii gosa
gosaa, 16 kan hojii warqeetii fi meetii, kan naasiitii fi
sibiilaa, ogeeyyii hojii harkaa warra lakkoobsi isaanii hin
beekamne qabda. Egaa amma hojii jalqabi; Waaqayyos
si wajjin haa ta'u." 17 Ergasii Daawit akka isaan
ilma isaa Solomoon gargaaraniif dura buutota Israa'el
hunda ni ajaje. 18 Akkanas isaaniin jedhe; "Waaqayyo
Waaqni keessan isin wajjin jira mitii? Inni gama
hundaan boqonnaa isiniif kenneera mitii? Inni jiraattota
biyya kanaa dabarsee natti kenneeraatii; biyyattiinis
Waaqayyoo fi saba isaatiif garboomteerti. 19 Amma
Waaqayyo Waaqa keessan barbaaduuf garaa fi lubbuu
keessan guutuudhaan kutadhaa ka'aa. Akka taabota
kakuu Waaqayyootii fi mi'oota qulqulluu kan Waaqaa
fiddanii mana qulqullummaa kan Maqaa Waaqayyootiif
ijaaramuuf jiru sanatti galchitaniif mana Waaqayyo
Gooftaa ijaaruu jalqabaa."

23 Daawit erga waggaa hedduu jiraatee dulloomee
booddee ilma isaa Solomoonin Israa'el irratti
mootii godhe. 2 Akkasumas Daawit dura buutota
Israa'el hunda, lubootaa fi Lewwota illee walitti qabe.
3 Lewwonni umuriin isaanii waggaa soddomaa fi
hammasii olii ni lakkaa'aman; baay'inni dhiirotaa
kuma soddomii saddeet ta'e. 4 Daawitis akkana jedhe;
"Isaan kanneen keessaa kuma digdamii afur hojii
mana qulqullummaa Waaqayyoo haa to'atan; namoonni
kuma ja'a qondaaltotaa fi abbootii murtii haa ta'an.
5 Kumni afur eegdota balbalaa haa ta'an; kumni afur
immoo mi'oota faarfannaa kanneen ani kaayyoo kanaaf
kenneen Waaqayyoon haa galateeffatan." 6 Daawitis
Lewwota akkuma gosoota Lewwiitti garee gareen gargar
ni qoode; isaanis: Geershoon, Qohaatii fi Meraarii.
7 Gosa Geershoon keessaa: La'adaanii fi Shime'ii. 8
Ilmaan La'adaanii: Yehii'eel hangafticha, Zeetaamii fi
Yoo'eel; walumatti nama sadii turan. 9 Ilmaan Shime'ii:
Sheloomot, Hazii'eelii fi Haaraan; walumatti nama sadii
turan. Isaan kunneen hangafoota Maatii La'adaan turan.
10 Ilmaan Shime'ii: Yahaati, Ziinaa, Ye'uushii fi Beriiyaa.
Isaan kunneen ilmaan Shime'ii ti; walumatti nama
afur turan. 11 Yahaati hangafa; Ziinaan lammaffaa;
Ye'uushii fi Beriiyaan garuu ilmaan baay'ee hin qaban;
kanaafuu isaan akkuma maatii tokkootti lakkaa'aman. 12
Ilmaan Qohaatii: Amraam, Yizihaar, Kebroonii fi Uzii'eel;
walumatti nama afur turan. 13 Ilmaan Amraam: Aroonii
fi Musee. Aroon akka innii fi sanyiin isaa wantoota waan
hunda caalaa qulqulluu ta'an Waaqaaf qulqulleessaniif,
akka fuula Waaqayyoo duratti aarsaa dhi'eessaniif, akka
fuula isaa dura tajaajilanii fi akka maqaa isaatiin eebba
labsaniif bara baraan addaan baafaman. 14 Ilmaan
Musee nama Waaqaa immoo gosa Lewwiitti dabalamanii
lakkaa'aman. 15 Ilmaan Musee: Geershoomii fi Elii'ezer.
16 Ilmaan Geershoomii: Shebuu'eel hangafa. 17 Ilmaan
Elii'ezerii keessaa: Rehaabiyaa hangafa. Ele'aazaar ilmaan
biraa hin qabu ture; ilmaan Rehaabiyaa garuu akka
malee hedduu turan. 18 Ilmaan Yizihaar keessaa:
Sheloomiit hangafta. 19 Ilmaan Kebroon; hangaftichi
Yeriyaa, lammaffaan Amariyaa, sadaffaan Yahizii'eel,
afuraffaan Yeqame'aam. 20 Ilmaan Uzii'eel: hangaftichi
Miikaa, lammaffaan Yishiyaa. 21 Ilmaan Meraarii:
Mahilii fi Muusii. Ilmaan Mahilii: Ele'aazaarii fi Qiish. 22
Ele'aazaar utuu ilmaan hin dhalchin du'e; inni intallan
qofa qaba ture. Durbiiwwan isaanii ilmaan Qiishitu
isaan fuudhe. 23 Ilmaan Muusii: Mahelii, Eederii fi
Yereemooti; walumatti nama sadii turan. 24 Isaan
kunneen ilmaan Lewwii kanneen akkuma mana abbootii
isaaniitti hangafoonni abbootii warri maqaa maqaadhaan
galmeeffamanii tokko tokkoon lakkaa'aman, hojjettoota
umuriin isaanii waggaa digdamaa fi sanaa ol ta'e warra
mana qulqullummaa Waaqayyoo keessa tajaajilanii dha.
25 Daawit akkana jedhee tureetii; "Waaqayyoo Waaqni
Israa'el saba isaatiif boqonnaa kenneera; bara baraanis
Yerusaalem keessa ni jiraata; 26 si'achi Lewwonni
dunkaana yookaan mi'oota achi keessatti itti fayyadaman
hin baatan." 27 Akkuma qajeelcha Daawit dhuma irratti
kenneetti, Lewwonni waggaa digdamaa fi sanaa olii
hedamaniiruutii. 28 Hojiin Lewwotaas tajaajila mana

qulqullummaa Waaqaa keessatti sanyiiwwan Aroonii gargaaruu dha; kunis oobdiiwwanii fi kutaawwan mana qulqullummaa eeguu, mi'oota qulqulluu qulqulleessuu fi hojiiwwan biraas mana Waaqayyoo keessatti hojjechuu dha. **29** Akkasumas buddeena minjaala irra kaa'uu, daakuu kennaa midhaanii, buddeena utuu hin bukaa'in tolfame, tolchuu fi waliin makuu, safartuu fi madaalii hunda irratti itti gaafatamtoota turan. **30** Isaan guyyaa guyyaadhaan Waaqayyoon galateeffachuu fi jajachuuf ganama ganama fuula isaa dura ni dhaabatu; galgala galgalas akkasuma ni godhu; **31** yeroo aarsaan gubamu guyyaa Sanbataa Waaqayyoof dhi'eeffamutti yeroo Ayyaana Baatii Haaraa fi gaafa ayyaana yeroon isaa murtaa'e kamii iyyuu akkanuma ni godhu. Isaan yeroo hunda akkuma lakkoobsaa fi qajeelfama isaanii kennameetti fuula Waaqayyoo dura tajaajilu ture. **32** Lewwonni akkasiin itti gaafatama dunkaana wal ga'ii fi Iddoo Qulqulluu eeguuf qaban raawwatan; akkasumas ajaja obboloota isaanii sanyiiwwan Aroon jalatti itti gaafatamummaa mana qulqullummaa Waaqayyoo keessatti qaban raawwachaa turan.

24 Ilmaan Aroon akka armaan gadiitti ramadaman: Ilmaan Aroon Naadaab, Abiihuu, Ele'aazaarii fi Iitaamaar turan. **2** Naadaabii fi Abiihuu garuu utuu ijoollee hin dhalchin abbaa isaanii dursanii du'an; kanaafuu Ele'aazaarii fi Iitaamaar luboota ta'anii tajaajilan. **3** Daawitis gargaarsa Zaadoq sanyii Ele'aazaar sanaatii fi Ahiimelek sanyii Iitaamaariin akkuma tajaajila isaaniitti garee gareen isaan ramade. **4** Sanyiiwwan Iitaamaarii caalaa sanyiiwwan Ele'aazaar keessaa hooggantoonni hedduun ni argaman; isaanis akkanatti ramadaman: sanyiiwwan Ele'aazaar keessaa abbootii maatii kudha ja'a, sanyiiwwan Iitaamaar keessaa immoo abbootii maatii saddeet. **5** Isaan sababii sanyiiwwan Ele'aazaarii fi sanyiiwwan Iitaamaar keessa qondaaltonni mana qulqullummaatii fi qondaaltonni Waaqaa turaniif loogii malee ixaadhaan isaan ramadan. **6** Shemaa'iyaan ilmi Naatnaa'el namicha gosa Lewwii barreessaan sun fuula mootichaatii fi qondaaltotaa duratti maqaa isaanii Zaadoq lubicha, Ahiimelek ilma Abiyaataar, abbootii maatiiwwan lubootaatii fi Lewwotaa, innis gosa Ele'aazaar keessaa maatii tokko, gosa Iitaamaar keessaa immoo maatii tokko fuudhee barreesse. **7** Ixaan jalqabaa Yehooyaariibiif, lammaffaan Yedaa'iyaaf, **8** sadaffaan Haariimiif, afuraffaan Se'ooriimiif, **9** shanaffaan Malkiyaaf, ja'affaan Miyaamiiniif, **10** torbaffaan Haqoosiif, saddeettaffaan Abiyaaf, **11** saglaffaan Yeeshuu'aaf, kurnaffaan Shekaaniyaaf, **12** kudhan tokkoffaan Eliyaashiibiif, kudha lammaffaan Yaaqiimiif, **13** kudha sadaffaan Huphaaf, kudha afuraffaan Yeshebe'aabiif, **14** kudhan shanaffaan Bilgaaf, kudha ja'affaan Imeeriif, **15** kudha torbaffaan Heeziiriif, kudha saddeettaffaan Haphizeeziif, **16** kudha saglaffaan Phetaayaaf, digdammaffaan Hisqi'eeliif, **17** digdamii tokkoffaan Yaakiiniif, digdamii lammaffaan Gaamuuliif, **18** digdamii sadaffaan Delaayaaf, digdamii afuraffaan Ma'aaziyaaf ba'e. **19** Kun seera isaan yeroo mana qulqullummaa Waaqayyoo seenanitti ittiin tajaajilanii dha; seera kanas abbaa isaanii Aroonitu akkuma Waaqayyo Waaqni Israa'el isa ajajetti isaaniif kenne. **20** Ilmaan Lewwii warra hafan: Ilmaan Amraamii keessaa: Shuubaa'eel; ilmaan Shuubaa'eel keessaa: Yehideyaa. **21** Ilmaan Rehaabiyaa keessaa: Yishiyaa hangafticha. **22** Yizihaarota keessaa: Sheloomiit; ilmaan Sheloomiit keessaa immoo: Yahaati. **23** Ilmaan Kebroon: Inni jalqabaa Yeriyaa, lammaffaan Amariyaa, sadaffaan Yahizii'eel, afuraffaan Yeqame'aam. **24** Ilma Uzii'eel: Miikaa. Ilmaan Miikaa keessaa: Shaamiir. **25** Obboleessa Miikaa: Yishiyaa; Ilmaan Yishiyaa keessaa: Zakkaariyaas. **26** Ilmaan Meraarii: Mahilii fi Muusii. Ilma Ya'aziyaa: Banoo. **27** Ilmaan Meraarii: Ya'aziyaa irraa: Banoo, Shohaam, Zakuurii fi Ibrii. **28** Mahilii irra: Ele'aazaar; namichi kun ilmaan hin qabu ture. **29** Qiish irraa: Yerami'eel ilma Qiish. **30** Ilmaan Muusii: Mahelii, Eederii fi Yeriimooti. **31** Isaanis akkuma obboloota isaanii ilmaan Aroon sana fuula Daawit Mootichaa duratti, fuula Zaadoq, Ahiimelek, fuula hangafoota maatii lubootaatii fi Lewwotaa duratti ixaa buufatan. Maatii obboleessa hangaftichaatiifis akkuma maatii obboleessa quxisuutti ixaan bu'e.

25 Daawit ajajjoota loltootaa wajjin akka isaan kiraaraan, baganaa fi kililleetti fayyadamanii raajii dubbataniif maatii Asaaf, Heemaanii fi Yeduutuun keessaa namoota addaan baafate. Maqaan namoota tajaajila kana kennaa turaniis: **2** Ilmaan Asaaf keessaa: Zakuur, Yoosef, Naataaniyaa fi Asareelaa. Ilmaan Asaaf qajeelcha Asaaf jala turan. Asaaf immoo qajeelcha mootichaa jalatti raajii dubbachaa ture. **3** Ilmaan Yeduutuun keessaa: Gedaaliyaas, Zerii, Isaayyaas, Samee'i, Hashabiyaa fi Matiitiyaa. Isaan kunneen ja'an qajeelcha abbaa isaanii Yeduutuun isa kiraaraan Waaqayyo galateeffachaa fi jajachaa raajii dubbachaa ture sanaa jala turan. **4** Ilmaan Heemaan keessaa: Bukiyaa, Mataaniyaa, Uzii'eel, Shebuu'eelii fi Yeriimooti; Hanaaniyaa, Hanaanii, Elii'aataa, Gidaltii fi Roomaamti-Ezer; Yoshibqaashaa, Malootii, Hootiirii fi Mahaaziyoo ti. **5** Isaan kunneen hundi ilmaan Heemaan namicha mootichaaf mul'ata argu sanaa turan. Isaan akka isa kabajaniif akkuma Waaqni abdachiise sanatti isaa ni kennaman. Waaqnis ilmaan kudha afurii fi intallan sadii Heemaaniif ni kenne. **6** Namoonni kunneen hundi tajaajila mana Waaqaa keessatti faarfannaa kililleedhaan, kiraaraa fi baganaadhaan mana qulqullummaa Waaqayyoo keessatti faarfatamu sanaaf qajeelcha abbootii isaanii jala turan. Asaaf, Yeduutuunii fi Heemaan immoo qajeelcha mootichaa jala turan. **7** Isaanii fi firoonni isaanii kanneen hundi isaanii faarfannaa Waaqayyoof faarfatamuun leenjifamanii ogummaa qaban walumaa galatti 288 turan. **8** Jarris ramaddii isaanii beekuudhaaf xinnaa fi guddaan, barsiisaa fi barataan haaluma wal fakkaatuun ixaa buufatan. **9** Ixaan jalqabatti Asaafiif bu'e sun Yoosefiif, ilmaan Yoosefiitii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaaniis kudha lama turan lammaffaan Gedaaliyaasiif, isaaf, firoota isaatii fi ilmaan isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **10** sadaffaan Zakuuriif, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **11** afuraffaan Izriif, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni

isaanii kudha lama turan **12** shanaffaan Naataaniyaaf, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **13** ja'affaan Bukiyaaf, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **14** torbaffaan Yishiri'eeliif, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **15** saddeettaffaan Yashaayaaf, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **16** saglaffaan Mataaniyaaf, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **17** kurnaffaan Shime'iif, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **18** kudha tokkoffaan Azari'eeliif, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **19** kudha lammaffaan Hashabiyaaf, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **20** kudha sadaffaan Shuubaa'eeliif, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **21** kudha afuraffaan Matiitiyaaf, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **22** kudha shanaffaan Yereemootiif, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii nama kudha lama turan **23** kudha ja'affaan Hanaaniyaaf, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **24** kudha torbaffaan Yoshibqaashaaf, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **25** kudha saddeettaffaan Hanaaniif, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii nama kudha lama turan **26** kudha saglaffaan Malootiif, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **27** digdammaffaan Eliyaataaf, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **28** digdamii tokkoffaan Hootiiriif, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **29** digdamii lammaffaan Gidaltiif, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **30** digdamii sadaffaan Mahaaziyootiif, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan **31** digdamii afuraffaan Roomaamti-Ezeriif, ilmaan isaatii fi firoota isaatiif ba'e; baay'inni isaanii kudha lama turan.

26 Akka itti eegdonni karraa qoodaman: Gosa qoree keessaa: Ilmaan Asaaf keessaa Mesheleemiyaa ilma Qooraahi. **2** Mesheleemiyaa ilmaan qaba ture; isaanis: Inni hangafti Zakkaariyaas, lammaffaan Yedii'eel, sadaffaan Zabaadiyaa, Afuraffaan Yatnii'eel, **3** inni shanaffaan Eelaam, ja'affaan Yehohaanaan, torbaffaan Eliihoo'eenayi. **4** Oobeed Edoomis akkasuma ilmaan qaba ture; isaanis: Inni hangafti Shemaa'iyaa, lammaffaan Yehoozaabaad, sadaffaan Yoo'aa, afuraffaan Saakaar, shanaffaan Naatnaa'el, **5** ja'affaan Amii'eel, torbaffaan Yisaakor, saddeettaffaan Phe'uletii; Waaqni Oobeed Edoomin eebbiseeraatii. **6** Shemaa'iyaan ilmi isaas ilmaan qaba ture; isaanis waan dandeettii guddaa qabaniif qajeelchitoota maatii abbaa isaanii turan. **7** Ilmaan Shemaa'iyaa: Otnii, Raafaa'eel, Oobeedii fi Elzaabaad; firoonni isaa Eliihuu fi Samaakiyaanis dandeettii guddaa qabu ture. **8** Isaan kunneen hundi ilmaan Oobeed Edoom; isaan, ilmaan isaaniitii fi firoonni isaanii namoota jajjaboo dandeettii hojii qaban turan; ilmaan Oobeed Edoom; walumatti nama 62 turan. **9** Mesheleemiyaa fi firoota dandeettii guddaa qaban qaba ture; isaanis walumatti nama 18 turan. **10** Hoosaan inni gosa Meraarii sun ilmaan qaba ture; isaanis: Shimriin dura bu'aa ture; inni hangafa ta'uu baatu iyyuu abbaan isaa dura bu'aa isa godhee ture; **11** inni lammaffaan Hilqiyaa, inni sadaffaan Xibaliyaa, inni afuraffaan Zakkaariyaas. **12** Garee eegdota karraa kana keessaa hangafoota isaaniitiif hojiin akkuma firoonni isaanii hojjetan sanaa mana Waaqayyoo keessa tajaajiluu ni kennameef. **13** Tokkoo tokkoo balbalaatiifis akkuma maatii maatii isaaniitti xinnaa guddaaf ixaan bu'e. **14** Ixaan Karra Ba'a Biiftuu Shelemiyaaf ba'e. Ergasii immoo Zakkaariyaas ilma isaa gorsituu ogeessa sanaaf ixaan bu'e; ixaan balbala kaabaa isaaf ba'e. **15** Ixaan Karra gama kibbaa Oobeed Edoomiif, kan mankuusaa immoo ilmaan isaatiif ba'e. **16** Ixaan Karra Lixa biiftuutii fi Karra Shaleekeet kan daandii olii irratti argamu Shufiimii fi Hoosaaf ba'e. **17** Karaa ba'a biiftuutiin guyyaa guyyaatti Lewwota ja'a, karaa kaabaatiin guyyaa guyyaatti afur, karaa kibbaatiin guyyaa guyyaatti afur karaa mankuusaa immoo yeroo tokkotti lamatu ture. **18** Oobdii gama lixa biiftuutiin jiruuf daandii irra afur, waltajjicha gubbaa immoo lamatu ture. **19** Isaan kunneen garee eegdota karraa kanneen ilmaan Qooraahiitii fi Meraarii keessaa dhufanii dha. **20** Lewwota keessaa Ahiiyaan itti gaafatamaa qabeenya mana Waaqaatii fi itti gaafatamaa mi'oota qulqulleeffamanii ture. **21** Sanyiiwwan La'adaan kanneen karaa La'adaaniitiin Geershoonota ta'an warri hangafoota maatii La'adaan namicha gosa Geershoon sanaa turan: Yehii'eelii, **22** ilmaan Yehii'eelii, Zeetaamii fi obboleessa isaa Yoo'eel. Isaan kunis itti gaafatamtoota qabeenya mana qulqullummaa Waaqayyoo turan. **23** Amraamota keessaa, Yizihaarota keessaa, Kebroonota keessaa, Uzii'eel keessaa: **24** Shebuu'eel ilmi Geershoom ilma Musee sanaa itti gaafatamaa qabeenyaa hangafa ture. **25** Namoonni karaa Elii'ezeriitiin firoota isaa ta'an immoo: ilma isaa Rehaabiyaa, ilma isaa Isaayyaas, ilma isaa Yooraam, ilma isaa Zikrii fi ilma isaa Sheloomiit. **26** Sheloomiitii fi firoonni isaa mankuusaa mi'oota Daawit mootichi, hangafoonni maatiiwwanii kanneen ajajjuuwwan kumaatii fi ajajjuuwwan dhibbaa turan, akkasumas ajajjoonni loltootaa biraa Waaqaaf addaan baasan irratti itti gaafatamtoota turan. **27** Isaan boojuu waraanaan argame keessaa gara tokko haaromsuu mana qulqullummaa Waaqayyootiif addaan baasanii kennan. **28** Waan Saamu'eel namichi mul'ata argu sun, Saa'ol ilmi Qiish, Abneer ilmi Neerii fi Yoo'aab ilmi Zeruuyaa dhi'eessanii fi waan Waaqaaf addaan baafame hunda Sheloomiitii fi firoota isaatu eega ture. **29** Yizihaarota keessaa: Kenaaniyaa fi ilmaan isaa hojii mana qulqullummaatiin ala ta'etti Israa'eloota irratti qondaaltotaa fi abbootii murtii ta'anii ramadaman. **30** Kebroonota keessaa: Hashabiyaa fi firoonni isaa kanneen dandeettii qaban kuma tokkoo fi dhibba torba biyya Israa'el kan Yordaanosiin gama lixa biiftuu jirutti hojii Waaqayyoo hundaa fi tajaajila mootichaa irratti itti gaafatamtoota turan. **31** Kebroonota keessaa akkuma galmee hiddaa dhaloota maatii isaaniitti Yeriyaan

hangafa isaanii ture. Bara mootummaa Daawit keessa waggaa afurtamaffaatti galmeewwan ilaalamanii gosa Kebroon keessaa namoonni dandeettii qaban Ya'izeer biyya Gili'aadi keessaa sanatti argaman. **32** Yiriiyaan firoota dandeettii qaban kanneen hangafoota maatii turan kuma lamaa fi dhibba torba qaba ture; Daawit mootichis waan kan Waaqaa ta'eef dhimma mootichaa hunda irratti gosa Ruubeen gosa Gaadii fi walakkaa gosa Minaasee to'attoota godhe.

27 Lakkoobsi ijoollee Israa'el hangafoonni maatii isaanii, ajajjuuwwan kumaa, ajajjuuwwan dhibbaatii fi qondaaltonni isaanii warri waan kutaawwan loltootaa kanneen waggaa guutuu ji'a ji'aan hojiitti ramadaman sanaa ilaalu hunda irratti mooticha tajaajilan kanaa dha. Tokkoon tokkoon kutaawwan loltootaa kunis nama 24,000 of keessaa qaba ture. **2** Ji'a jalqabaatiif ajajaan kutaa loltootaa kan duraa Yaashobi'aam ilma Zabdii'eel ture. Kutaa loltoota isaa keessas loltoota 24,000 ture. **3** Innis sanyii Faaresii fi hangafa ajajjoota kutaa loltoota hundaa kan ji'a jalqabaa ture. **4** Doodaayi namichi Ahoo'aa ajaja kutaa waraanaa kan ji'a lammaffaaf ture; Miiqlooti hoogganaa kutaa waraana isaa ture. Kutaan waraana isaas namoota 24,000 of keessaa qaba ture. **5** Ajajaan kutaa waraanaa sadaffaan kan ji'a sadaffaa immoo Benaayaa ilma Yehooyaadaa lubichaa ture. Innis hangafa; kutaan waraana isaa namoota 24,000 of keessaa qaba ture. **6** Benaayaa kun isuma warra soddoma keessaa nama jabaa fi ajajaa warra soddoma sanaa ture sanaa dha. Amiizaabaad ilmi isaa immoo ajajaa kutaa waraana isaa ture. **7** Ji'a afuraffaaf ajajaan kuta afuraffaa Asaaheel obboleessa Yoo'aab ture; kan iddoo isaa bu'e immoo ilma isaa Zebaadiyaa dha. Kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan. **8** Ji'a shanaffaaf ajajaan kutaa shanaffaa Shamhuuti namicha Yizraa ture. Kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan. **9** Ji'a ja'affaaf Iiraa ilmi Iqeesh namicha Teqoo'aa sanaa ajajaa ja'affaa ture. Kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan. **10** Ji'a torbaffaaf Heleez namichi Pheloonaa kan gosa Efreem sun ajajaa torbaffaa ture. Kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan. **11** Ji'a saddeettaffaaf Siibekaay namichi biyya Hushaa kan gosa Zaarotaa ajajaa saddeettaffaa ture; kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan. **12** Ji'a saglaffaaf Abii'ezer namicha Anaatootii kan gosa Beniyaam sanattu ajajaa saglaffaa ture; kutaa isaa keessaa namoota 24,000 turan. **13** Ji'a kurnaffaaf Maharaayi namicha Netoof kan gosa Zaaraa sanatu ajajaa kurnaffaa ture. Kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan. **14** Ji'a kudha tokkoffaaf ajajaan kudha tokkoffaan Benaayaa namicha Phiraatoon kan gosa Efreem sana ture. Kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan. **15** Ji'a kudha lammaffaaf ajajaan kudha lammaffaan Heldaayi namicha Netoof kan gosa Otnii'eel sana ture. Kutaa isaa keessa namoota 24,000 turan. **16** Hangafoonni gosoota Israa'el: Gosa Ruubeen irratti: Elii'ezer ilma Zikrii; gosa Simi'oon irratti: Shefaaxiyaa ilma Ma'akaa; **17** gosa Lewwii irratti: Hashabiyaa ilma Qemuu'eel; gosa Aroon irratti: Zaadoq; **18** gosa Yihuudaa irratti: Eliihuu obboleessa Daawit; gosa Yisaakor irratti: Omrii ilma Miikaa'el; **19** gosa Zebuuloon irratti: Yishma'iyaa'uu ilma Obaadiyaa; gosa Niftaalem irratti: Yeriimooti ilma Azrii'eel; **20** gosa Efreem irratti: Hooshee'aa ilma Azaziyaa; walakkaa gosa Minaasee irratti: Yoo'eel ilma Phedaayaa; **21** walakkaa gosa Minaasee kan Gili'aad keessa jiraatuu irratti: Iddoo ilma Zakkaariyaas; gosa Beniyaam irratti: Ya'isii'el ilma Abneer; **22** gosa Daan irratti: Azari'eel ilma Yirooham. **23** Daawit sababii Waaqayyo saba Israa'el akkuma urjiiwwan samiitti baay'isuuf waadaa galeef dhiira waggaa digdamaatii fi digdamaa gad ta'e hin lakkoofne. **24** Yoo'aab ilmi Zeruuyaa dhiirota lakkaa'uu jalqabe malee lakkaa'ee hin fixne; sababii lakkoobsa kanaatiifis dheekkamsi Waaqaa Israa'elitti dhufe; kanaafuu warri hedaman iyyuu galmee Daawit mootichaa keessatti hin galmeeffamne. **25** Azmaawet ilmi Aadii'eel shuumii mankuusaa qabeenya mootii ture. Yoonaataan ilmi Uziyaa immoo shuumii mi'oota aanaalee, magaalaawwan, kan gandootaatii fi gamoowwan eegumsaa ture. **26** Ezeriin ilmi Kiluub shuumii qonnaan bultootaa ture. **27** Shime'iin namichi Raamaatii sun itti gaafatamaa iddoo dhaabaa wayinii ture. Zabdiin namichi Shifaamii sun itti gaafatamaa mana cuunfaa wayinii iddoo dhaabaa wayinii keessaa ture. **28** Ba'aal-Haanaan namichi Gedeeraa sun shuumii mukkeen ejersaatii fi harbuu tabbawwan gaarran gama lixa biiftuutti argamanii ture. Yoo'aash immoo shuumii mana zayitii ejersaa ture. **29** Shitraayi namichi Shaaroon shuumii karra loonii kan Shaaroonitti bobba'uu ture. Shaafaax ilmi Aadilaay shuumii karra loowwan sulula keessa jiranii ture. **30** Oobiil namichi gosa Ishmaa'eel sun shuumii gaalawwanii ture. Yehideyaan namichi gosa Meeroonotaa shuumii harrootaa ture. **31** Yaaziiz namichi gosa Aggaar itti gaafatamaa bushaayee ture. **32** Yoonaataan eessumni Daawit namichi beekaan barreessaan sun gorsituu ture; Yehii'eel ilmi Hakmoonii immoo eegduu ilmaan mootichaa ture. **33** Ahiitofel gorsaa mootichaa ture. Huushaayi namichi gosa Arki immoo michuu mootichaa ture. **34** Yehooyaadaan ilmi Benaayaatii fi Abiyaataar iddoo Ahiitofel bu'an. Yoo'aab immoo ajajaa eegdota mootummaa ture.

28 Daawit akka isaan Yerusaalemitti walitti qabamaniif hangafoota Israa'el hunda ni waame; isaanis: Geggeessitoota gosootaa, tajaajila mootummaa keessatti ajajjoota kutaawwan loltootaa, ajajjoota kumaatii fi ajajjoota dhibbaa, warra qabeenyaa fi horii mootichaatii fi kan ilmaan isaa irratti itti gaafatamtoota ta'an, qondaaltota masaraa mootummaa, namoota jajjaboo fi gootota waraanaa hunda. **2** Ergasii Daawit Mootichi ka'ee dhaabatee akkana jedhe: "Yaa obboloota koo fi yaa saba ko, mee na dhaga'aa. Ani taabota kakuu Waaqayyootiif iddoo inni boqotu, Waaqa keenyaaf immoo iddoo inni miilla dhaabatu ijaaruu yaadee qophaa'eera. **3** Waaqni garuu, 'Ati sababii lola hedduu loltee dhiiga baay'ee dhangalaafteef maqaa kootiif mana hin ijaartu' naan jedhe. **4** "Ta'us Waaqayyo, Waaqni Israa'el akka ani bara baraan Israa'el irratti mootii ta'uuf mana abbaa koo keessaa na filate. Akka inni dura bu'aa ta'uufis Yihuudaa filate; mana Yihuudaa keessaa maatii koo filate; ilmaan abbaa kootii keessaa immoo akka ani guutummaa Israa'el irratti mootii ta'u jaallate. **5** Waaqayyo ilmaan baay'ee

naa kenneera; ilmaan koo hunda keessaa immoo akka
inni teessoo mootummaa Waaqayyoo irra taa'ee saba
Israa'el bulchuuf ilma koo Solomoonin filate. 6 Akkanas
naan jedhe; 'Kan mana koo fi oobdiiwwan koo naaf
ijaaru ilma kee Solomoonii dha; ani akka inni ilma naa
ta'uuf isa filadheeraatii; anis abbaa isaa nan ta'a. 7
Yoo inni akkuma ammaa kanatti ittuma fufee ajaja koo
fi seera koo eege ani bara baraan mootummaa isaa
jabeessee nan dhaaba.' 8 "Kanaafuu akka isin lafa gaarii
kana dhaaltanii ilmaan keessaniif dhaala bara baraa
dabarsitaniif, akka isin ajaja Waaqayyo Waaqa keessanii
hunda eegdanii fi isa duukaa buutaniif ani amma fuula
Israa'eloota hundaa duratti, waldaa Waaqayyoo duratti,
akkasumas utuu Waaqni keenya dhaga'uu isinin ajaja. 9
"Yaa ilma koo Solomoon atis Waaqayyo Waaqa abbaa
keetii beekii garaa tokkoo fi qalbii fedhii qabuun isa
tajaajili; Waaqayyo waan garaa namaa keessa jiru hunda
qoree karooraa fi yaada hunda hubataatii. Yoo ati isa
barbaadde inni siif argama; yoo ati isa dhiifte garuu inni
bara baraan si dhiisa. 10 Amma qalbeeffadhu; Waaqayyo
akka ati mana iddoo qulqulluu ta'u tokko ijaartuuf si
filateeraatii. Jajjabaadhuu hojjedhu." 11 Ergasii Daawit
karoora gardaafoo mana qulqullummaa, kan ijaarsa
isaa, kutaawwan mi'i keessa kaa'amu, kan kutaawwan
ol aananiitii fi kutaawwan keessaa, akkasumas karoora
iddoo teessoo araaraa ilma isaa Solomoonitti kenne.
12 Akkasumas karoora waan Hafuurri qulqulluun isa
yaachisee kan oobdii mana qulqullummaa Waaqayyoo,
kan kutaawwan naannoo isaa jiranii, kutaawwan mana
mi'a mana qulqullummaa Waaqaatii fi kan mankuusaa
mi'oota Waaqaatiif addaan baafamanii hunda itti kenne.
13 Karoora ramaddii hojii lubootaatii fi Lewwotaa,
tajaajila mana qulqullummaa Waaqayyoo keessatti
kennamuu maluu hunda, mi'oota mana qulqullummaa
keessatti tajaajilaaf oolan irrattis qajeelfama ni kenneef.
14 Ulfina warqee mi'oota warqee irraa hojjetamanii
tajaajila garaa garaatiif oolan hundaatii fi ulfina meetii
mi'oota meetii irraa hojjetamanii tajaajila garaa garaatiif
oolan hundaas isa beeksise: 15 Kunis ulfina baattuuwwan
ibsaa kanneen warqee irraa hojjetamaniitii fi ibsaawwan
isaanii, ulfina warqee tokkoo tokkoo baattuu ibsaatii
fi ibsaa isaanii wajjin, akkasumas akkuma hojii tokkoo
tokkoo baattuu ibsaa sanaatti ulfina meetii tokkoo
tokkoo baattuu ibsaatii fi ibsaawwan isaa, 16 ulfina
warqee tokkoo tokkoo minjaala buddeenni qulqulluun
irra kaa'amuu, ulfina meetii minjaalli irraa hojjetame, 17
ulfina warqee qulqulluu fal'aana, waciitii fi kubbaayyaa,
ulfina warqee tokkoo tokkoo caabii warqee irraa
hojjetame; ulfina meetii tokkoo tokkoo caabii meetii irraa
hojjetame; 18 akkasumas ulfina warqee qulqulleeffame
kan iddoo aarsaa ixaanaatiif qopheeffame. Karoora
gaarii jechuunis kiirubeelii warqee irraa hojjetaman
kanneen qoochoo isaanii babal'isanii taabota kakuu
Waaqayyoo haguugan itti kenne. 19 Daawitis, "Ani waan
kana hunda harka Waaqayyoo kan narra jiru sanaan
barreeffamaan argadhe; innis karoora hojii kanaa hunda
irratti hubannaa naaf kenne" jedhe. 20 Daawit ilma
isaa Solomooniin akkana jedhe; "Cimi; jajjabaadhus;
hojii sanas hojjedhu. Hin sodaatin; abdiis hin kutatin;
Waaqayyo Gooftaan Waaqni koo si wajjin jiraatii. Inni
hamma hojiin tajaajila mana qulqullummaa Waaqayyoo
dhumutti si hin dhiisu yookaan si hin gatu. 21 Gareen
lubootaatii fi Lewwotaa ijaarsa mana qulqullummaa
Waaqaatiif qophaa'oo dha. Namni fedhii qabu kan
ogummaa hojii gosa kamii iyyuu qabu hundii hojii hunda
si gargaara. Qondaaltonnii fi namoonni hundii ajaja kee
hunda ni fudhatu."

29 Ergasii Daawit mootichi yaa'ii guutuudhaan akkana
jedhe; "Ilmi koo Solomoon inni Waaqni filate
ijoollee fi nama muuxannoo hin qabnee dha. Manni
qulqullummaa kun kan Waaqayyo Gooftaati malee waan
kan namaa hin ta'iniif hojiin isaa guddaa dha. 2 Anis
waanan kennuu danda'u hunda mana qulqullummaa
Waaqa kootiif, hojii warqeetiif warqee, kan meetiitiif
meetii, kan naasiitiif naasii, kan sibiilaatiif sibiila, kan
mukaatiif muka akkasumas waan bareedina duuba
isaatiif oolu sardooniksii, keelqedoon, dhagaawwan
babbareedoo fi dhagaa adii baay'inaan qopheesseera. 3
Kana malees ani jaalalan mana Waaqa kootiif qabuun
waanan duraan kennee turetti dabalee qabeenya ofii koo
irraa warqee fi meetii mana qulqullummaa Waaqa kootiif
nan kenna; 4 kunis keenyan manichaatti uffisuuf warqee
qulqulluu warqee, Oofiirii taalaantii kuma sadii fi meetii
qulqulleeffame taalaantii kuma torba, 5 akka hojiin
hundi ogeeyyii hojii harkaatiin hojjetamuuf warqee
hojii warqeetiif, meetii illee hojii meetiif kenneera. Egaa
har'a eenyutu fedhii isaatiin Waaqayyoof addaan of
baasa?" 6 Ergasii qajeelchitoonni maatii, ajajjoonni
gosoota Israa'el, ajajjuuwwan kumaa, ajajjuuwwan
dhibbaatii fi qondaaltonni hojii mootii to'atan kennaa
isaanii fedhiidhaan kennan. 7 Isaanis hojii ijaarsa mana
qulqullummaa Waaqaatiif warqee taalaantii kuma shan,
warqee daariikii kuma kudhan, meetii taalaantii kuma
kudhan, naasii taalaantii kuma kudha saddeetii fi sibiila
taalaantii kuma dhibba tokko ni kennan. 8 Namni
dhagaawwan gati jabeeyyii qabu hundinuus harka
Yehii'eel namicha gosa Geershoonitti mankuusaa mana
qulqullummaa Waaqayyootti ni galche. 9 Kana irratti
waan dura deemtonni isaa fedhii fi garaa guutuudhaan
Waaqayyoof kennaniif sabni sun ni gammade. Daawit
mootichis akka malee ni gammade. 10 Daawit yaa'ii
guutuu duratti akkana jedhee Waaqayyo galateeffate;
"Yaa Waaqayyo, Waaqa abbaa keenya Israa'el bara baraa
hamma bara baraatti galanni siif haa ta'u. 11 Yaa
Waaqayyo sababii wanni samii fi lafa irra jiru hundi
kan kee ta'eef guddinnii fi humni, ulfinni, surraa fi
simboon kan kee ti. Yaa Waaqayyo mootummaan kan
kee ti; ati waan hunda irratti mataa ol ol jettee dha. 12
Badhaadhummaa fi kabajamuun si biraa argama; ati
bulchaa waan hundaa ti. Ol ol guddisuu fi waan hundaaf
jabina kennuuf, jabinnii fi humni si harka jira. 13 Ammas
yaa Waaqa keenya, si galateeffanna; maqaa kee ulfina
qabeessa sanas ni jajanna. 14 "Garuu arjummaa akkasii
gochuuf ani eenyu? Sabni koos eenyu? Wanni hundi si
biraa dhufe; nu waanuma harka keetii dhufe sana qofa
siif kennine. 15 Nu akkuma abbootiin keenya hundi
turan sana fuula kee duratti alagootaa fi keessummoota;

barri jireenya keenyaas lafa irratti akkuma gaaddidduu
ti; abdii illee hin qabnu. **16** Yaa Waaqayyo Waaqa keenya,
wanni nu Maqaa kee Qulqullichaaf mana qulqullummaa
siif ijaaruuf kennine kun hundinuu harka keetii dhufe;
hundi isaas keetuma. **17** Yaa Waaqa koo akka ati garaa
qortuu fi qajeelummaa jaallattu ani beeka. Anis waan
kana hunda amanamummaa fi fedhiidhaanan kenne.
Ammas akka sabni kee kan as jiru kun fedhiidhaan siif
kenne ani argee gammadeera. **18** Yaa Waaqayyo Waaqa
abbootii keenyaa, Waaqa Abrahaam, Waaqa Yisihaaq,
Waaqa Israa'el fedhii kana bara baraan garaa saba keetii
keessa tursi; akka garaan isaaniis amanamaa siif ta'u
godhi. **19** Ilma koo Solomooniifis akka inni ajaja kee,
qajeelchaa fi labsii kee eegu, akka inni waan kana hunda
hojjetee mana qulqullummaa kan ani gumaata godheef
kana illee ijaaruuf fedhii garaa guutuu kenniif." **20**
Sana booddees Daawit yaa'ii guutuudhaan, "Waaqayyo
Waaqa keessan galateeffadhaa" jedhe. Kanaafuu hundi
isaanii Waaqayyo Waaqa abbootii isaanii ni galateeffatan;
fuula Waaqayyootii fi fuula mootichaa duratti addaan
gombifamanii ni sagadan. **21** Isaanis guyyaa itti aanutti
Waaqayyoof qalma qalanii aarsaa gubamu dhi'eessan;
aarsaan maqaa Israa'elootaatiin dhi'aates: korommii
loonii kuma tokko, korbeeyyii hoolaa kuma tokko,
korbeeyyii hoolaa xixinnaa kuma tokko, dhibaayyuu fi
aarsaawwan biraa baay'ee dha. **22** Isaanis gaafa sana fuula
Waaqayyoo duratti gammachuu guddaadhaan nyaatanii
dhugan. Ergasii immoo Solomoon ilma Daawit mootii
godhanii akka inni bulchaa ta'uuf fuula Waaqayyoo
duratti yeroo lammaffaa diban; Zaadoqiin immoo luba
godhan. **23** Kanaafuu Solomoon iddoo abbaa isaa Daawit
mootii ta'ee teessoo Waaqayyoo irra taa'e. Ni milkaa'es;
Israa'eloonni hundis isaaf ajajaman. **24** Ajajjoonni
waraanaatii fi namoonni jajjaboon hundi akkasumas
ilmaan Daawit mootichaa hundi amanamummaa isaanii
Solomoon Mootichaaf mirkaneessan. **25** Waaqayyos
Israa'eloota duratti Solomoonin ol ol kaase; ulfina
mootummaa kan mootonni isa dura turan tokko iyyuu
Israa'el keessatti hin qabaatin ni kenneef. **26** Daawit
ilmi Isseey guutummaa Israa'el irratti mootii ture.
27 Innis waggaa afurtama Israa'elin bulche; waggaa
torba Kebroon taa'ee, waggaa soddomii sadii immoo
Yerusaalem taa'ee ni bulche. **28** Daawit bara dheeraa
jiraatee, badhaadhummaa fi ulfina argatee dulloomee
du'e. Ilmi isaa Solomoon mootii ta'ee iddoo isaa
bu'e. **29** Hojiin bara mootummaa Daawit Mootichaa
keessa jalqabaa hamma dhumaatti hojjetame kitaaba
Seenaa Saamu'eel namicha mul'ata argu sanaa keessatti,
kitaaba seenaa Naataan raajichaa keessattii fi kitaaba
seenaa Gaad namicha mul'ata argu sanaa keessatti,
30 bulchiinsi isaa hundii fi humni isaa, barri inni,
Israa'elii fi mootummoonni biyyoota hundaa keessa
darban barreeffameera.

2 Seenaa

1 Sababii Waaqayyo Waaqni isaa isa wajjin turee fi
sababii inni akka malee guddaa isa godheef Solomoon
ilmi Daawit jabaatee mootummaa isaa irra bule. **2** Ergasiis
Solomoon Israa'eloota hundatti, ajajjoota kumaatti,
ajajjoota dhibbaatti, abbootii murtiitti, hooggantoota
Israa'el hundattii fi hangafoota abbootiitti dubbate; **3**
sababii dunkaanni wal ga'ii kan Waaqaa inni Museen
garbichi Waaqayyoo sun gammoojjii keessatti hojjete
achi tureef Solomoonii fi yaa'iin guutuun gara iddoo
sagadaa kan gaara irraa kan Gibe'oon jiru sanaa ni
dhaqan. **4** Daawitis taabota Waaqaa Kiriyaati Ye'aariimii
gara iddoo qopheesseef sanaatti ni fide; inni Yerusaalem
keessatti dunkaana dhaabeefii tureetii. **5** Garuu iddoon
aarsaa kan Bezali'eel ilmi Uuri, ilmi Huuri naasii irraa
hojjete sun fuula dunkaana qulqulluu Waaqayyoo sanaa
dura ture; kanaafuu Solomoonii fi yaa'iin sun achitti
Waaqa kadhatan. **6** Solomoonis gara iddoo aarsaa kan
naasii irraa hojjetamee dunkaana wal ga'ii keessa fuula
Waaqayyoo dura jiru sanaatti ol ba'ee aarsaa gubamu
1,000 achi irratti ni dhi'eesse. **7** Waaqnis halkan sana
Solomoonitti mul'atee, "Waan akka ani siif kennu feetu
kam iyyuu na kadhadhu" jedheen. **8** Solomoon immoo
akkana jedhee Waaqaaf deebise; "Ati abbaa koo Daawitiif
arjummaa guddaa goote; anas iddoo isaa buuftee mootii
gooteerta. **9** Egaa yaa Waaqayyo, yaa Waaqi, abdiin ati
abbaa koo Daawitiif kennite sun fiixaan haa ba'u; ati saba
akka biyyoo lafaa baay'atu irratti mootii na gooteertaatii.
10 Akka ani saba kana hoogganuuf ogummaa fi beekumsa
naaf kenni. Yoo akkas ta'uu baate eenyutu saba kee
guddaa kana bulchuu danda'a?" **11** Waaqnis Solomooniin
akkana jedhe; "Sababii wanni kun fedhii garaa keetii ta'ee
atis qabeenya, badhaadhummaa yookaan ulfina yookaan
akka diinonni kee dhuman hin kadhatinii fi sababii ati
bara dheeraa jiraachuuf utuu hin ta'in saba koo kan
ani irratti mootii si godhe bulchuuf jettee ogummaa
fi beekumsa kadhatteef, **12** ogummaa fi beekumsi siif
ni kennama. Ani qabeenya, badhaadhummaa fi ulfina
mootonni si duraan turan tokko iyyuu takkumaa hin
qabaatin yookaan kan mootonni siin duubaa tokko iyyuu
hin qabaanne siifin kenna." **13** Solomoon ergasii iddoo
sagadaa kan Gibe'oon keessaa sanaa, fuula dunkaana wal
ga'ii duraa ka'ee Yerusaalem dhaqe. Innis Israa'el irratti
mootii ta'e. **14** Solomoonis gaariiwwanii fi fardeen walitti
ni kuufate; innis gaariiwwan kuma tokkoo fi dhibba afurii
fi fardeen kuma kudha lama qaba ture; isaan kanneenis
magaalaawwan gaariiwwanii keessaa fi Yerusaalem
keessa of bira ni kaa'ate. **15** Mootichi akka meetii fi
warqeen Yerusaalem keessatti akkuma dhagaa baay'atu,
akka mukni birbirsaas akkuma mukkeen harbuu kanneen
gaarran jalaatti baay'atu ni godhe. **16** Fardeen Solomoon
Gibxii fi Qaweedhaa fidaman; daldaltoota mootummaatu
Qaweedhaa gatii yerootiin isaan bite. **17** Isaanis gaarii
tokko meetii saqilii dhibba ja'aan, farda immoo meetii
saqilii dhibba tokkoo fi shantamaan Gibxii bitanii fidan.
Akkasumas gaariiwwanii fi fardeen kanneen erganii
mootota Heetotaatii fi mootota Sooriyaa hundatti
gurguru turan.

2 Solomoonis akka Maqaa Waaqayyootiif manni
qulqullummaa ofii isaaf immoo masaraan
mootummaa ijaaramu ni ajaje. **2** Innis namoota ba'aa
baatan 70,000 warra gaarran irratti dhagaa cabsan 80,000
fi warra isaan to'atan 3,600 gurmeesse. **3** Solomoon
akkana jedhee Huuraam mooticha Xiiroositti ergaa
kana erge: "Akkuma yeroo akka Daawit abbaan koo
mana keessa jiraatu ittiin ijaarratuuf muka birbirsaa
ergiteef sana anaafis muka birbirsaa ergi. **4** Kunoo ani
Maqaa Waaqayyo Waaqa kootiif mana qulqullummaa
ijaaree akka isa keessatti ixaanni urgaa'aan fuula isaa
duratti aarfamuuf, akka buddeenni qulqulleeffame
yeroo yerootti dhi'eeffamuu fi akka ganama hundaa
fi galgala hunda, guyyoota Sanbataa, guyyaa Baatii
Haaraatii fi guyyaa ayyaana Waaqayyo Waaqa keenyaa
kan murtaa'etti aarsaan gubamu dhi'eeffamuuf addaan
baasee isaa kennuuf yaadeera. Kunis Israa'eliitiif seera
bara baraa ti. **5** "Sababii Waaqni keenya waaqota kaan
hunda irra guddaa ta'eef, manni qulqullummaa kan ani
ijaaruuf jiru guddaa ni ta'a. **6** Garuu waan samiiwwanii fi
samiiwwan samii olii iyyuu isa baachuu hin dandeenyeef
eenyutu mana qulqullummaa isaaf ijaaruu danda'a?
Yoos iddoo aarsaan itti fuula isaa duratti gubamu
malee mana qulqullummaa isaaf ijaaruuf ani eenyu? **7**
"Kanaafuu akka inni ogeeyyii koo kanneen dandeettii
hojii harkaa qaban warra abbaan koo Daawit qopheesse
wajjin Yihuudaa fi Yerusaalem keessaa hojjetuuf
nama hojii warqeetii fi meetiitti, hojii naasiitii fi hojii
sibiilaatti hojii kirrii diimaa dhiilgeetiin, diimaa akka
dhiigaatii fi cuquliisaatti ogummaa qabaatee ogummaa
waa soofuutiin leenjifame tokko naaf ergi. **8** "Akkasumas
muka gaattiraa, muka birbirsaatii fi muka sandalii
Libaanoon keessaa naaf ergi; ani akka namoonni kee
ogummaa muka muruu qaban beekaatii. Namoonni
koos namoota kee wajjin ni hojjetu; **9** sababii manni
qulqullummaa kan ani ijaaruuf jiru guddaa fi akka
malee miidhagaa ta'uu qabuuf isaan muka hedduu
naa qopheessuutii. **10** Anis garboota kee warra muka
muraniif daakuu qamadii qoroosii kuma digdama,
garbuu qoroosii kuma digdama, daadhii wayinii
baadoosii kuma digdamaa fi zayitii ejersaa baadoosii
kuma digdama nan kenna." **11** Huuraam mootichi
Xiiroos akkana jedhee xalayaadhaan Solomooniif
deebise: "Waaqayyo waan saba isaa jaallatuuf mootii
isaanii si godhe." **12** Huuraamis ittuma fufee akkana
jedhe: "Waaqayyo Waaqni Israa'el inni samii fi lafa
uume sun haa eebbifamu! Inni Daawit mootichaaf
ilma beekaa ogummaa fi hubannaan guutame kan
Waaqayyoof mana qulqullummaa, ofii isaatiif immoo
masaraa mootummaa ijaaru tokko kenneera. **13** "Ani
kunoo Huuraamabii namicha ogummaa guddaa qabu
tokko siif ergeera; **14** haati isaa nama biyya Daanii
ti; abbaan isaa immoo nama biyya Xiiroosii ti. Innis
ogummaa hojii warqeetii fi meetii, kan naasiitii fi
sibiilaa, kan dhagaatii fi mukaa, akkasumas kirrii diimaa
dhiilgee, cuquliisaa, diimaa akka dhiigaatii fi quncee

talbaa haphiitiin leenjifameera. Inni nama hojii waa
soofuu gosa hundaatiin ogummaa kuufate kan karoora
itti kenname kam iyyuu raawwachuu danda'uu dha.
Innis ogeeyyii keetii fi ogeeyyii gooftaa koo, abbaa kee
Daawit wajjin ni hojjeta. **15** "Kanaafuu amma gooftaan
koo qamadii fi garbuu, zayitii ejersaatii fi daadhii
wayinii kan abdachiise sana garboota isaatiif haa ergu;
16 nus muka si barbaachisu hunda Libaanoonii murree
walitti hiinee hamma Yoopheetti galaana irra gad siif
ergina. Ati immoo Yerusaalemitti ni geeffatta." **17**
Solomoon erga Daawit abbaan isaa saba lakkaa'een
duubatti alagoota Israa'el keessa jiraatan hunda ni
lakkaa'e; baay'inni isaaniis 153,600 ta'e. **18** Innis isaan
keessaa nama 70,000 ba'aa baachuutti, nama 80,000
gaarran irratti dhagaa cabsuutti ramade; nama 3,600
immoo akka isaan namoota hojii hojjechiisaniif isaan
irratti muude.

3 Solomoonis Yerusaalem keessatti iddoo Waaqayyo
abbaa isaa Daawititti mul'atetti Tulluu Mooriyaa
irratti mana qulqullummaa Waaqayyoo ijaaruu jalqabe.
Iddoon kunis iddoo Daawit oobdii Ornaa namicha
gosa Yebuus sanaa irratti qopheessee dha. **2** Innis
bara mootummaa isaa keessa waggaa afuraffaatti,
bultii lammaffaa ji'a lammaffaatti ijaaruu jalqabe. **3**
Solomoonis mana qulqullummaa Waaqaa ijaaruudhaaf
jedhee hundee dheerinni isaa akka safartuu duriitti
dhundhuma jaatama ta'ee dhundhuma digdama bal'atu
ni buuse. **4** Gardaafoon fuula mana qulqullummaa
dura tures lafa irra dheerinni isa akkuma bal'ina mana
qulqullummaatti dhundhuma digdama, ol dheerinni
isaa immoo dhundhuma dhibba tokkoo fi digdama
ture. Innis keessa manichaatti warqee qulqulluu
uffise. **5** Kutaa guddaa mana sanaattis muka birbirsaa
maxxansee warqee qulqulluu itti uffise; fakkii meexxiitii
fi foncaatiinis ni miidhagse. **6** Mana qulqullummaa
sanas dhagaawwan gati jabeeyyiitiin ni bareeche.
Warqeen inni itti fayyadames warqee Farwaayim ture. **7**
Innis dareeraawwan, michichilawwan balbalaa, dhaaba
manaatii fi cufaawwan mana qulqullummaatti warqee
uffise; keenyan manaa sana irrattis fakkii Kiirubeelii
soofe. **8** Innis Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu
ta'e ijaare; lafa irra dheerinni iddoo sanaas bal'ina
mana qulqullummaatiin wal qixxee ta'ee dheerinni isaa
dhundhuma digdama, bal'inni isaa immoo dhundhuma
digdama ture. Keessa isaa illee warqee qulqulluu
taalaantii dhibba ja'a itti uffise. **9** Mismaaronni
warqees saqilii shantama ulfaatu ture. Kutaawwan ol
aananittis akkasumas warqee uffise. **10** Iddoo Iddoo
Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e keessatti kiirubeelii lama
hojjechiisee warqee itti uffise. **11** Qoochoon kiirubeelii
lamaanii walumatti dhundhuma digdama ture. Qoochoon
kiirubii jalqabaa tokkichi dhundhuma shan dheeratee
keenyan mana qulqullummaa tuqa; qoochoon isaa kaan
immoo dhundhuma shan dheeratee Qoochoon kiirubii
lammaffaa tuqa. **12** Akkasumas qoochoon kiirubii
lammaffaa inni tokko dhundhuma shan dheeratee gama
kaaniin keenyan mana qulqullummaa tuqa; qoochoon
isaa kaan immoo dhundhuma shan dheeratee qoochoo
kiirubii jalqabaa sanaa tuqa. **13** Qoochoowwan kiirubeelii
kanneenii dhundhuma digdamii shan diriirfaman.
Kiirubeeliin kunneenis fuula isaanii gara galma
guddichaatti deebifatanii miilla isaaniitiin dhaabatan. **14**
Innis kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee
talbaa haphii irraa golgaa hojjetee fakkii kiirubeelii isa
irratti tolche. **15** Innis fuula mana qulqullummaa duratti
utubaawwan lama kanneen walumatti dhundhuma
soddomii shan dheeratan tolche; tokkoon tokkoon
isaaniis guutuu dhundhuma shan dheeratu mataa irraa
qabu turan. **16** Foncaa wal keessa loofames hojjetee
mataa utubaawwanii irra kaa'e. Akkasumas roomaanoota
dhibba tokko hojjetee foncaa sanatti qabsiise. **17**
Innis utubaawwan sana tokko karaa kibbaatiin kaan
immoo karaa kaabaatiin fuula mana qulqullummaa dura
dhadhaabe. Utubaa karaa kibbaatiin Yaakiin kan karaa
kaabaatiin immoo Bo'eez jedhee moggaase.

4 Iddoo aarsaa kan naasii irraa hojjetamee dheerinni
isaa dhundhuma digdama, bal'inni isaa dhundhuma
digdama, ol dheerinni isaa immoo dhundhuma kudhan
ta'e ni tolche. **2** Innis sibiila baqfame irraa Gaanii
geengoo afaan isaa qarqara tokkoo hamma qarqara
kaaniitti dhundhuma kudhan bal'atee dhundhuma
shan ol dheeratu tolche; naannoon isaas funyoodhaan
safaramee dhundhuma soddoma ta'e. **3** Hidhii isaa
jalaanis dhundhuma tokko tokko irratti fakkii korommii
kudhan kudhanitu naanneffamee ture. Korommiin sunis
tarree lamaan Gaanii sana wajjin walumatti baqfamanii
hojjetaman. **4** Gaanichis korommii kudha lama kanneen
isaan keessaa sadii gara kaabaatti, sadii gara dhi'aatti,
sadii gara kibbaatti, sadii immoo gara ba'aatti garagalan
irra dhaabate. Gaaniin sun dugda isaanii irra dhaabatee
eegeen hunda isaanii gara walakkaatti garagalee ture.
5 Gaaniin sun hamma barruu harkaa yabbata ture;
hidhiin isaas akkuma hidhii kubbaayyaa yookaan
daraaraa hadaa fakkaata ture. Innis baadoosii kuma
sadii qabata ture. **6** Innis caabii dhiqannaa kudhan
tolchee shan gama kibbaatiin, shan immoo gama
kaabaatiin ni kaa'e. Mi'oonni aarsaa gubamuuf fayyadanis
caabiiwwan kanneen keessatti miiccamu ture; Gaanicha
garuu lubootatu dhiqannaadhaaf itti fayyadama ture.
7 Innis akkuma seerri ajajutti baattuuwwan ibsaa
kanneen warqee irraa hojjetaman kudhan tolchee
shan karaa kibbaatiin, shan immoo karaa kaabaatiin
mana qulqullummaa keessa ni kaa'e. **8** Minjaala
kudhan hojjetee shan karaa kibbaatiin, shan immoo
karaa kaabaatiin mana qulqullummaa keessa ni kaa'e.
Akkasumas waciitii warqee kan ittiin dhiiga facaasan
dhibba tokko ni tolche. **9** Innis oobdii lubootaa,
oobdii guddichaa fi cufaawwan oobdii ni hojjete;
cufaawwan sanas naasii itti uffise. **10** Gaanichas karaa
kibbaatiin golee kibba ba'aa keessa ni kaa'e. **11** Huuraam
okkoteewwan, waan daaraan ittiin hammaaramuu fi
caabiiwwan ittiin dhiiga facaasanis ni tolche. Huuraamis
akkasiin hojii mana qulqullummaa Waaqayyoo keessatti
Solomoon Mootichaaf hojjechaa ture fixe; hojiin
kunis: **12** Utubaawwan lamaan; guutuuwwan waciitii
fakkaatan kanneen fiixee utubaawwanii irra jiran lamaan;
wantoota akka gingilchaa wal keessa loofaman lamaan
guutuuwwan waciitii fakkaatanii fiixee utubaawwanii

irra jiran sana lamaan miidhagsan; **13** wantoota
akka gingilchaa wal keessa loofaman lamaan sanaafis
roomaanota dhibba afur, tokkoo tokkoo wantoota
sanaatiif roomaanota tarree lamaa waciitiiwwan lamaan
guutuuwwanii kanneen fiixee utubaawwanii irraa sana
ni miidhagsan; **14** baattuuwwan caabii isaanii wajjin; **15**
gaanichii fi korommiin loonii kudha lamaan isa jalaan
jiru; **16** okkotee, waan ittiin daaraa hammaaran, qabduu
fooniitii fi mi'oota akkanaa hunda. Mi'i Huuraam-Abiin
mana qulqullummaa Waaqayyootiif jedhee Solomoon
Mootichaaf hojjete hundinuu naasii cululuqfame irraa
hojjetame. **17** Mootichis mi'oota kanneen dirree
Yordaanositti iddoo suphee kan Sukootii fi Zaaretaan
gidduu jirutti baqsiisee hojjechiise. **18** Solomoonis
mi'oota kanneen hunda baay'inaan hojjechiise; ulfinni
naasiis hammam akka ta'e hin beekamne. **19** Akkasumas
Solomoon mi'oota mana qulqullummaa Waaqayyoo
keessa jiran hunda ni hojjechiise; isaanis: iddoo aarsaa
kan warqee irraa hojjetame; minjaala buddeenni
Ilaalchaa irra ture; **20** baattuuwwan ibsaa kanneen
warqee qulqulluu irraa hojjetamanii fi ibsaawwan isaanii;
ibsaawwan kunneenis akka akkuma seeraatti fuula iddoo
qulqulluu duratti ibsaniif tolfaman; **21** daraarawwan,
ibsaawwanii fi qabduuwwan warqee qulqulluu irraa
hojjetaman; **22** waan ittiin ibsaa irraa daaraa dhadha'an,
waciitiiwwan ittiin dhiiga facaasan, caabiiwwanii fi qodaa
ixaanaa warqee qulqulluu irraa hojjetaman; akkasumas
cufaawwan mana qulqullummaa cufaawwan gara keessaa
kanneen Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluutii fi
cufaawwan galma guddichaa kanneen warqee irraa
hojjetaman.

5 Solomoon yommuu hojiin inni mana qulqullummaa
Waaqayyootiif hojjete hundi raawwatametti mi'oota
abbaan isaa Daawit Waaqaaf addaan baase jechuunis
meetii, warqee fi mi'oota hunda fidee mankuusa mana
qulqullummaa Waaqayyoo keessa kaa'e. **2** Ergasii
Solomoon Xiyoon magaalaa Daawit irraa taabota kakuu
Waaqayyoo ol fichisiisuudhaaf jedhee maanguddoota
Israa'el, abbootii gosootaa hundaa fi hangafoota
maatiiwwan Israa'el Yerusaalemitti walitti waame. **3**
Israa'eloonni hundinuus ji'a torbaffaa keessa yeroo
ayyaanaatti mooticha biratti walitti qabaman. **4**
Yommuu maanguddoonni Israa'el hundi achi ga'anitti
Lewwonni taaboticha ol fuudhan; **5** isaanis taabota
sana, dunkaana wal ga'iitii fi mi'oota qulqulleeffaman
kanneen dunkaanicha keessa turan hunda ni fidan.
Lewwonni luboota ta'anis baatanii ol isaan fidan; **6**
Solomoon Mootichii fi waldaan Israa'el kan isa biratti
walitti qabaman guutuun hoolotaa fi loon akka malee
baay'atanii galmeessuu fi lakkaa'uun hin danda'amne
aarsaa dhi'eessaa isa wajjin fuula taabotaa dura turan. **7**
Luboonnis ergasii taabota kakuu Waaqayyoo sana iddoo
isaa gara kutaa qulqullicha mana qulqullummaa keessaa
jechuunis Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e
sanatti ol galchanii qoochoo kiirubeelii jala kaa'an. **8**
Kiirubeeliinis iddoo taabotichaa irratti qoochoowwan
isaanii babal'isanii taabotichaa fi danqaraawwan ittiin
taabota baatan ni haguugan. **9** Danqaraawwan kunneen
waan akka malee dhedheerataniif fiixeen isaanii
taaboticha biraa dhedheerattee fuula Iddoo Qulqulluu
gara keessaa jiru sanaa duraa ni mul'atu ture; garuu iddoo
qulqulluu sanaa alatti hin mul'atan ture; danqaraawwan
kunneen hamma har'aatti illee achuma jiru. **10** Taabota
sana keessa gabateewwan kanneen Museen Kooreebitti,
iddoo Waaqayyo erga Israa'eloonni Gibxii ba'anii booddee
itti isaan wajjin kakuu seene sanatti isa keessa kaa'e
lamaan malee wanni tokko iyyuu hin turre. **11** Luboonnis
Iddoo Qulqulluu sanaa ni ba'an. Luboonni achi turan
hundinuu yoo dabareen kan isaanii ta'uu baate iyyuu
of qulqulleessanii turan. **12** Lewwonni faarfattoota
turan jechuunis Asaaf, Heemaan, Yeduutuun, ilmaan
isaaniitii fi firoonni isaanii wayyaa haphii quncee
talbaa irraa hojjetame uffatanii iddoo aarsaa bira
karaa ba'a biiftuutiin dhaabatanii kilillee kililchaa,
baganaa fi kiraara taphachaa turan. Luboonni 120
kanneen malakata afuufan isaan wajjin turan. **13**
Warri malakata afuufanii fi faarfattoonni Waaqayyoon
leellisuu fi galateeffachuudhaaf jedhanii akkuma nama
tokkootti walii galanii sagalee isaanii tokko godhatan.
Isaanis malakatatti, kilillee fi mi'oota faarfannaa biraatti
fayyadamanii sagalee isaanii ol fudhatanii Waaqayyoon
galateeffachuudhaan: "Inni gaarii dha; jaalalli isaas bara
baraan ni jiraata" jedhanii faarfatan. Ergasiis manni
qulqullummaa Waaqayyoo duumessaan ni guutame;
14 luboonnis sababii duumessa sanaatiif hojii isaanii
hojjechuu hin dandeenye; ulfinni Waaqayyoo mana
qulqullummaa Waaqaa guutee tureetii.

6 Ergasii Solomoon akkana jedhe; "Waaqayyo akka
duumessa dukkanaa'aa keessa jiraatu dubbateera; **2**
ani mana qulqullummaa guddaa, iddoo ati bara baraan
jiraattu siif ijaareera." **3** Utuma waldaan Israa'el guutuun
achi dhaabatuu mootichi of irra garagalee isaan eebbise.
4 Innis akkana jedhe: "Waaqayyo Waaqni Israa'el inni
waan afaan ofii isaatiin abbaa koo Daawitiif waadaa gale
sana harkuma ofii isaatiin guute sun haa eebbifamu.
Innis akkana jedhee tureetii; **5** 'Ani gaafan saba koo Gibxii
baasee jalqabee akka Maqaan koo achi jiraatuuf jedhee
mana qulqullummaa itti ijaarsifachuuf gosoota Israa'el
kam iyyuu keessatti magaalaa tokko illee hin filanne,
yookaan akka inni bulchaa saba koo Israa'el ta'uuf nama
tokko illee hin filanne. **6** Amma garuu akka maqaan koo
achi jiraatuuf Yerusaalemin filadheera; akka inni saba
koo Israa'elin bulchuufis Daawitin filadheera.' **7** "Daawit
abbaan koo Maqaa Waaqayyo Waaqa Israa'eliif mana
qulqullummaa ijaaruuf garaa isaatii yaada qaba ture.
8 Waaqayyo garuu abbaa koo Daawitiin akkana jedhe;
'Waan mana qulqullummaa maqaa kootiif ijaaruun yaada
kee keessa jiruuf, ati yaada kana garaadhaa qabaachuun
kee gaarii dha. **9** Ta'us namni mana qulqullummaa
naaf ijaaru si'i miti; garuu ilma kee, isuma foon keetii
fi dhiiga kee ta'etu ijaara; namni mana qulqullummaa
Maqaa kootiif ijaaru isa.' **10** "Waaqayyo waadaa gale
sana eegeera; akkuma Waaqayyo waadaa gale sana ani
amma iddoo abbaa koo Daawit bu'ee teessoo Israa'el
irra taa'een jira; Maqaa Waaqayyo Waaqa Israa'eliifis
mana qulqullummaa ijaareera. **11** Anis achi keessa
taabota kaa'eera; taabota sana keessa immoo kakuu
Waaqayyoo kan inni saba Israa'el wajjin galetu jira."

12 Solomoon iddoo aarsaa Waaqayyoo duratti fuula
guutummaa waldaa Israa'el dura dhaabatee harka isaa ni
bal'ise. 13 Waltajjii dhundhuma shan lafa irra dheeratu,
kan dhundhuma shan bal'atee dhundhuma sadii ol
dheeratu tokkos naasii irraa hojjetee walakkaa oobdii
ni dhaabe; innis waltajjii sana irra dhaabatee fuula
guutummaa waldaa Israa'el duratti jilbeenfatee harka
isaa gara samiitti ol ni bal'ise. 14 Akkanas jedhe: "Yaa
Waaqayyo Waaqa Israa'el, Waaqni akka keetii ol samii
keessa yookaan gad lafa irra hin jiru; ati garboota kee
warra garaa guutuudhaan karaa kee irra deemaniif
kakuu fi jaalala kee kan hin geeddaramne sana ni eegda.
15 Ati waadaa garbicha kee abbaa koo Daawitiif galte sana
eegdeerta; ati afaanuma keetiin waadaa galtee akkuma
har'a ta'ee jiru kana harka keetiin fiixaan baafteerta. 16
"Ammas yaa Waaqayyo Waaqa Israa'el, ati waan garbicha
kee abbaa koo Daawitiin, 'Yoo ilmaan kee akkuma ati
goote sana waan hojjetan hunda keessatti of eeggachaa,
akkuma seera kootti fuula koo dura deddeebi'an, ati
nama fuula koo dura teessoo Israa'el irra taa'u gonkumaa
hin dhabdu' jettee abdachiifte sana eegiif. 17 Kanaafuu
amma yaa Waaqayyo Waaqa Israa'el, dubbiin ati garbicha
kee Daawitiif waadaa galte sun haa mirkanaa'u. 18
"Garuu dhugumaan Waaqni nama wajjin lafa irra ni
jiraataa? Samiiwwan, samiiwwan samii olii iyyuu si
baachuu hin danda'an. Yoos manni qulqullummaa kan
ani ijaare kun hammam haa xinnaatuu ree! 19 Ta'us yaa
Waaqayyo Waaqa ko, kadhannaa fi waammata garbichi
kee araara barbaaduuf dhi'eessuuf gurra kenni. Iyyaa
fi kadhannaa garbichi kee fuula kee duratti dhi'eessu
illee dhaga'i. 20 Iji kees halkanii fi guyyaa gara mana
qulqullummaa kanaa gara iddoo ati akka Maqaa kee
achi kaa'attu dubbatte sanaa haa ilaalu. Kadhannaa
garbichi kee gara iddoo kanaatti fuula deebifatee kadhatu
illee dhaga'i. 21 Yommuu isaan gara iddoo kanaatti
fuula deebifatanii kadhatanitti waammata garbicha
keetii fi kan saba kee Israa'el dhaga'i. Samii keessaa,
iddoo jireenya keetiitii dhaga'i; yommuu dhageessuttis
dhiifama godhi. 22 "Yoo namni tokko ollaa ofii isaatti
daba hojjetee akka kakatu gaafatamee, innis dhufee
mana qulqullummaa kana keessatti, fuula iddoo aarsaa
keetii duratti kakate, 23 ati samii irraa dhaga'iitii
garboota kee gidduutti tarkaanfii fudhadhu. Nama
yakka qabu, yakka isaa matuma isaatti deebistee gatii
isaa kennuufiidhaan, nama qajeelaa immoo akkuma
qajeelummaa isaatti isaaf falmuudhaan garboota kee
gidduutti murtii kenni. 24 "Yoo sabni kee Israa'el sababii
cubbuu sitti hojjeteef diinaan mo'atamutti, yoo inni
deebi'ee maqaa keetiif ulfina kennee mana qulqullummaa
kana keessatti si duratti kadhatee si waammatutti, 25
samii irraa dhaga'iitii cubbuu saba kee Israa'el dhiisiif;
biyya isaanii fi abbootii isaaniitiif kennite sanattis
deebisii isaan galchi. 26 "Yoo sababii sabni kee cubbuu
sitti hojjeteef samiiwwan cufamanii bokkaan dhabame,
yoo isaan sababii ati isaan adabdeef iddoo kanatti fuula
deebifatanii maqaa kee ulfeessanii cubbuu isaanii irraa
deebi'an, 27 ati samii irraa dhaga'iitii cubbuu garboota
kee, saba kee Israa'el dhiisiif. Karaa qajeelaa isaan
jiraachuu qaban isaan barsiisi; biyya dhaala gootee saba
keetiif kennite irrattis bokkaa roobsi. 28 "Yommuu beelli
yookaan dha'ichi yookaan waagiin yookaan awwaaroon
yookaan hawwaannisni yookaan korophisni biyyatti
dhufutti, yookaan yommuu magaalaawwan biyya isaanii
kam iyyuu keessatti diinonni isaan marsanitti, yookaan
yommuu balaan yookaan dhukkubni kam iyyuu dhufutti,
29 yoo sabni kee Israa'el rakkinaa fi dhukkubbii ofii
isaa beekee isaan keessaa eenyu iyyuu gara mana
qulqullummaa kanaatti harka isaa bal'isee kadhannaa
yookaan waammata dhi'eesse, 30 ati samii irraa, iddoo
jireenya keetiitii dhaga'i. Dhiifama godhiif; si qofatu
garaa namaa beekaatii, ati sababii garaa isaa beektuuf
tokkoo tokkoo namaatiif akkuma hojii isaa hundaatti
waan isaaf malu kenni; 31 yoo akkasii isaan bara biyya
ati abbootii keenyaaf kennite keessa jiraatan hunda si
sodaatanii karaa kee irra ni deemu. 32 "Akkasumas nama
ormaa kan saba kee Israa'el hin ta'in kan maqaa kee
guddichaaf, harka kee jabaa fi irree kee kan diriirfame
sanaatiif jedhee biyya fagootii dhufe, yoo inni dhufee
fuula isaa gara mana qulqullummaa kanaatti deebifatee
kadhate, 33 ati samii irraa, iddoo jireenya keetiitii
dhaga'i. Akka saboonni addunyaa hundinuu akkuma
saba kee Israa'el sana maqaa kee beekanii si sodaatanii
fi akka isaan akka manni ani ijaare kun maqaa keetiin
waamamu illee beekaniif jedhii waan namni ormaa
sun si kadhatu hunda godhiif. 34 "Yommuu sabni
kee diinota isaa loluuf jedhee gara ati itti isa ergitu
kam iyyuu duulutti, yoo inni gara magaalaa ati filattee
fi gara mana qulqullummaa kan ani Maqaa keetiif
ijaare kanaatti fuula deebifatee si kadhate, 35 ati samii
irraa kadhannaa isaatii fi waammata isaa dhaga'iitii
dhimma isaa isaaf raawwadhu. 36 "Waan namni cubbuu
hin hojjenne tokko iyyuu hin jirreef yommuu isaan
cubbuu sitti hojjetanitti ati isaanitti aartee diina isaan
booji'ee biyya fagootti yookaan dhi'ootti isaan geessutti
dabarsitee isaan kennita; 37 yoo isaan biyya boojuudhaan
itti geeffamanitti gaabbanii qalbii geeddaratanii, 'Nu
cubbuu hojjenneerra; balleessineerra; waan hamaas
hojjenneerra' jedhanii biyya boojuu isaanii keessatti si
kadhatan, 38 yoo isaan biyya boojuudhaan itti geeffaman
sana keessatti garaa fi lubbuu isaanii guutuudhaan
gara keetti deebi'anii, gara biyya ati abbootii isaaniitiif
kenniteetti, gara magaalaa ati filattee fi gara mana
qulqullummaa kan ani Maqaa keetiif ijaare sanaatti
fuula deebifatanii si kadhatan, 39 ati samii irraa,
iddoo jireenya keetiitii kadhannaa fi waammata isaanii
dhaga'iitii dhimma isaanii isaaniif raawwadhu. Saba kee
kan cubbuu sitti hojjeteefis dhiifama godhi. 40 "Ammas
yaa Waaqa koo kadhannaa iddoo kanatti dhi'aatu iji kee
haa argu; gurri kees haa dhaga'u. 41 "Kanaafuu yaa
Waaqayyo, yaa Waaqi, 42 Yaa Waaqayyo, Gooftaa, ati
dibamaa kee hin gatin;

7 Yommuu Solomoon kadhannaa isaa fixatetti
ibiddi samiidhaa gad bu'ee aarsaa gubamuu fi
aarsaawwan biraa nyaatee fixe; ulfinni Waaqayyoos mana
qulqullummaa guute. 2 Sababii ulfinni Waaqayyoo mana
qulqullummaa guuteef luboonni mana qulqullummaa
Waaqayyoo seenuu hin dandeenye. 3 Israa'eloonni hundi

yommuu ibidda samiidhaa gad bu'uu fi ulfina Waaqayyoo
mana qulqullummaa irratti arganitti qarqara karaa
irratti jilbeenfatanii addaan lafatti gombifamuudhaan
sagadan; akkana jedhaniis Waaqayyoon galateeffatan:
"Inni gaarii dha; jaalalli isaas bara baraan jiraata."
4 Ergasii mootichii fi sabni hundi fuula Waaqayyoo
duratti aarsaa dhi'eessan. **5** Solomoon Mootichis loon
kuma digdamii lama, hoolotaa fi re'oota kuma dhibba
tokkoo fi digdama aarsaa dhi'eesse; akkasiin mootichii fi
namoonni hundi mana qulqullummaa Waaqaa eebbisan.
6 Luboonni akkuma Lewwonni mi'oota faarfannaa
Waaqayyo kanneen Daawit Mootichi ittiin Waaqayyoon
jajachuudhaaf tolche kanneen yeroo inni, "Jaalalli
isaa bara baraan ni jiraata" jedhee galateeffatutti
fayyadan sana harkatti qabatanii dhaaban. Luboonnis
fuullee Lewwotaa dhaabatanii malakata isaanii afuufan;
Israa'eloonni hundis dhadhaabachaa turan. **7** Solomoonis
iddoo walakkaa oobdii fuula mana qulqullummaa
Waaqayyoo dura jiru sanaa Waaqaaf addaan ni baase;
inni sababii iddoon aarsaa kan inni naasii irraa hojjetee
ture sun aarsaa gubamu, kennaa midhaanii fi cooma
baachuu hin danda'iniif aarsaa gubamuu fi cooma aarsaa
nagaa sana achumatti ni dhi'eesse. **8** Kanaafuu Solomoon
yeroo sanatti bultii torbaaf Israa'eloota isa wajjin turan
hunda wajjin jechuunis waldaa guddicha Malkaa Leeboo
Hamaatii jalqabee hamma laga Gibxitti walitti qabame
wajjin ayyaana ayyaaneffate. **9** Isaanis sababii bultii torba
ayyaana eebba iddoo aarsaa ayyaaneffatanii bultii torba
immoo ittuma fufanii ayyaana daasii ayyaaneffataniif
bultii saddeettaffaatti wal ga'ii guddaa tokko ni godhatan.
10 Solomoonis guyyaa digdamii sadaffaa ji'a torbaffaatti
akka isaan mana isaaniitti galaniif namoota gad dhiise;
isaanis sababii Waaqayyo Daawitiif, Solomoonii fi saba
isaa Israa'eliif waan gaarii godheef garaa isaaniitti
gammadanii ni ililchan. **11** Yommuu Solomoon mana
qulqullummaa Waaqayyootii fi masaraa mootummaa
fixee waan mana qulqullummaa Waaqayyootii fi masaraa
ofii isaa keessatti hojjechuu barbaade hunda raawwatetti,
12 Waaqayyos halkaniin isatti mul'atee akkana jedheen:
"Ani kadhannaa kee dhaga'eera; iddoo kana illee mana
qulqullummaa kan aarsaan itti dhi'eeffamu godhee ofii
kootiif filadheera. **13** "Ani yommuun akka bokkaan hin
roobneef samii cufutti yookaan akka inni lafa balleessuuf
hawwaannisa ergutti yookaan ani yommuun saba kootti
dha'icha ergutti, **14** yoo sabni koo kan maqaa kootiin
waamamu gad of qabee na kadhate, yoo inni fuula
koo barbaadee karaa isaa hamaa sana irraa deebi'e,
ani samii irraa dhaga'ee cubbuu isaa dhiiseefii biyya
isaa nan fayyisa. **15** Ammas kadhannaa iddoo kanatti
dhi'aatuuf iji koo ni banama; gurri koos ni dhaga'a. **16**
Ani akka Maqaan koo bara baraan achi jiraatuuf mana
qulqullummaa kana filadhee eebbiseera. Iji koo fi garaan
koo yeroo hunda achuma jira. **17** "Yoo ati akkuma
Daawit abbaan kee godhe sana fuula koo dura deemtee
waan ani ajaje hunda hojjette, yoo qajeelchawwanii
fi seerawwan koo eegde, **18** ani akkuman yeroo, 'Ati
nama Israa'elin bulchu hin dhabdu' jedhee abbaa kee
Daawit wajjin kakuu gale sana teessoo mootummaa
keetii jabeessee nan dhaaba. **19** "Garuu yoo isin duubatti
garagaltanii seeraa fi ajaja ani isinii kenne sana irraa
gara waaqota biraa tajaajiluu fi isaan waaqeffachuu
dhaqxan, **20** ani biyya koo kanan isaaniif kenne keessaa
Israa'elin nan buqqisa; mana qulqullummaa kanan
Maqaa kootiif qulqulleesse kana illee nan balfa; saboota
hunda birattis waan kolfaatii fi waan qoosaa isa nan
godha. **21** Manni qulqullummaa kunis tuullaa waan
diigamee ta'a. Namni achiin darbu hundis, 'Waaqayyo
maaliif biyya kanaa fi mana qulqullummaa kanatti
waan akkasii hojjete?' jedhee itti qoosa. **22** Namoonnis,
'Sababiin inni balaa kana hunda isaanitti fideef waan
isaan Waaqayyo Waaqa abbootii isaanii kan Gibxii isaan
baase sana dhiisanii, waaqota biraa hammatanii, isaanin
waaqeffatanii tajaajilaniif' jedhanii ni deebisu."

8 Dhuma waggaa digdamaatti yeroo itti Solomoon
mana qulqullummaa Waaqayyootii fi mana ofii
isaa ijaaretti, **2** Solomoon gandoota Huuraam isaaf
kennee ture sana haaromsee ijaaree Israa'eloota achi
keessa ni qubachiise. **3** Ergasii immoo Solomoon
Hamaati Zoobaatti duulee ishee ni qabate. **4** Akkasumas
gammoojjii keessatti Tadmoorii fi magaalaawwan waa
itti kuusan kanneen duraan Hamaatitti ijaaree ture
hunda ni ijaare. **5** Beet Horoon oliitii fi Beet Horoon
gadii magaalaawwan da'annoo godhee dallaa dhagaa,
balbalawwanii fi danqaraawwan ittiin cufan itti tolche;
6 kana malees Baa'ilaatii fi magaalaawwan isaa kanneen
waa itti kuusan hunda, magaalaawwan gaariiwwan
isaatii fi magaalaawwan fardeen isaa hunda, waanuma
Yerusaalemitti, Libaanoonittii fi biyya bulchu hunda
keessatti ijaaruu barbaade hundumaa ni ijaare. **7**
Ammas namoota Israa'eloota hin ta'in jechuunis Heetota,
Amoorota, Feerzota, Hiiwotaa fi Yebuusota jalaa hafanitu
jira. **8** Solomoonis sanyiiwwan namoota kanneen hundaa
warra biyyattii keessatti hafan kanneen Israa'eloonni
hin barbadeessin sana akkuma hamma har'aatti illee jiru
kana akka isaan hojii garbummaa hojjetaniif dirqisiise.
9 Solomoon garuu hojii isaatiif jedhee Israa'eloota
hin garboomsine; isaan loltoota isaa, abbootii duulaa,
ajajjuuwwan gaariiwwanii fi abbootii fardaa isaa turan.
10 Isaan akkasumas qondaaltota Solomoon Mootichaa
kanneen nama hojjechiisan dhibba lamaa fi shantaman
keessaa qondaaltota hangafoota turan. **11** Solomoonis,
"Sababii iddoon taabonni Waaqayyoo seene hundi
qulqulluu ta'eef, niitiin koo masaraa mootummaa Daawit
Mooticha Israa'el keessa jiraachuu hin qabdu" jedhee
intala Fara'oon sana magaalaa Daawit keessaa baasee gara
mana isheef ijaare sanaatti ni fide. **12** Solomoon iddoo
aarsaa kan gardaafoo mana qulqullummaa Waaqayyoo
duratti ijaare sana irratti aarsaa gubamu Waaqayyoof ni
dhi'eesse; **13** kanas akkuma seera waa'ee aarsaa kan
guyyaa guyyaa kan Museen Sanbataaf, Ayyaana Baatii
Haaraa fi ayyaanota waggaa keessaa sadaniif jechuunis
Ayyaana Maxinoo, Ayyaana Torbanootaa fi Ayyaana
Daasiif kenne sanaatti ni dhi'eesse. **14** Innis akkuma seera
abbaa isaa Daawititti gareewwan lubootaa hojii isaaniitti,
Lewwota immoo akka isaan akkuma seera guyyaa
guyyaatti tajaajila galataa kennanii fi akka isaan hojii
lubootaa gargaaraniif filate. Akkasumas tokkoo tokkoo

karraatti garee eegdota karraa ni ramade; Daawit namni
Waaqaa sun waan kana ajajeetii. **15** Isaanis waan mootichi
waa'ee mankuusaa fi waa'ee waan biraa irratti lubootaa
fi Lewwota ajaje irraa hin jal'anne. **16** Hojiin Solomoon
hundi gaafa hundeen mana qulqullummaa Waaqayyoo
buufamee jalqabee hamma dhuma manichaatti haala
tolaadhaan hojjetame. Akkasiinis manni qulqullummaa
Waaqayyoo ni xumurame. **17** Ergasii Solomoon gara
magaalaawwan Eziyoon Geberii fi Eelooti kanneen biyya
Edoom keessa qarqara galaanaatti argaman sanaa dhaqe.
18 Huuraamis dooniiwwan ajajjoonni ofii isaa kanneen
galaanicha beekan ajajan ergeef. Isaanis namoota
Solomoon wajjin dooniidhaan Oofiir dhaqanii warqee
taalaantii dhibba afurii fi shantama fidanii Solomoon
Mootichatti kennan.

9 Mootittiin Shebaa waa'ee maqaa Solomoon
dhageenyaan gaaffiiwwan jajjaboodhaan qortee isa
ilaaluuf gara Yerusaalem dhufte. Isheenis miiltoo akka
malee baay'ee wajjin gaalawwan urgooftuu, warqee
hedduu fi dhagaawwan gati jabeeyyii baatan fudhattee
dhufte; Solomoon bira geenyaanis waan garaa ishee jiru
hunda isa wajjin haasofte. **2** Solomoonis gaaffii ishee
hundaaf deebii kenne; wanni inni isheef ibsuu dadhabe
tokko iyyuu hin turre. **3** Mootittiin Shebaa yommuu
ogummaa Solomoon, masaraa mootummaa kan inni
ijaare, **4** nyaata maaddii isaa irratti dhi'aatu, haala
itti qondaaltonni isaa tataa'an, hojjettoota uffata hojii
uffatanii hojjetan, warra daadhii isaaf dhi'eessanii fi
aarsaa gubamu kan inni mana qulqullummaa Waaqayyoo
keessatti dhi'eesse argitetti akka malee dinqisiifatte. **5**
Isheenis mootichaan akkana jette; "Oduun ani waa'ee
waan ati hojjetteetii fi waa'ee ogummaa keetii biyyuma
kootti dhaga'e sun dhugaa dha. **6** Ani garuu hamman
dhufee ijuma kootiin argutti waan isaan jedhan sana
hin amanne. Dhugumaan guddina ogummaa keetii
keessaa walakkaan isaa iyyuu natti hin himamne;
ati oduu ani dhaga'e sana akka malee caalta. **7**
Namoonni kee hammam haa gammadan! Qondaaltonni
kee warri yeroo hunda fuula kee dura dhadhaabatanii
ogummaa kee dhaga'an hammam haa gammadan!
8 Waaqayyo Waaqni kee inni sitti gammadee akka
ati mootii taatee Waaqayyo Waaqa keetiif bulchituuf
teessoo isaa irra si teessise sun haa galateeffamu.
Waaqni kee sababii Israa'eliif jaalala qabuu fi sababii
bara baraan jabeessee isaan dhaabuuf fedhii qabuuf
akka ati murtii qajeelaa fi qajeelummaa eegduuf isaan
irratti mootii si godheera." **9** Isheenis warqee taalaantii
120, urgooftuu akka malee baay'ee fi dhagaawwan
gati jabeeyyii mootichaaf kennite. Urgooftuun akka
urgooftuu mootittiin Shebaa Solomoon Mootichaaf
kennite sanaa gonkumaa hin argamne. **10** Namoonni
Hiiraamii fi namoonni Solomoon biyya Oofiir irraa
warqee fidan; akkasumas muka sandaliitii fi dhagaawwan
gati jabeeyyii ni fidan. **11** Mootichis muka sandalii sana
gulantaawwan mana qulqullummaa Waaqayyootii fi kan
masaraa mootummaa, akkasumas baganaa fi kiraara
faarfattootaa tolchuuf itti fayyadame. Wanni akkasiis
takkumaa Yihuudaa keessatti hin argamne. **12** Solomoon
Mootichis waan isheen barbaaddee fi waan isheen
kadhatte hunda mootittii Shebaatiif ni kenne; inni waan
isheen isaaf geessite caalaa kenneef. Isheenis ergasii
kaatee miiltoota ishee wajjin biyya ofii isheetti deebite.
13 Ulfinni warqee kan wagguma waggaan Solomooniif
galu taalaantii 666 ture; **14** kunis gibira daldaltoota
qabeenya gurguddaatii fi kan warra qabeenya xixinnaa
irraa argamuu hin dabalatu. Akkasumas mootonni
Arabaa fi bulchitoonni biyyaa hundi Solomooniif warqee
fi meetii ni fidan. **15** Solomoon Mootichis warqee
tumame irraa gaachanawwan gurguddaa dhibba lama
ni tolche; tokkoon tokkoon gaachanawwan sanaas
warqee saqilii dhibba ja'a fixe. **16** Akkasumas warqee
tumame irraa gaachana xixinnaa dhibba sadii ni tolche.
Tokkoon tokkoon gaachana sanaas warqee saqilii dhibba
sadii fixe. Mootichis gaachanawwan kanneen Masaraa
mootummaa kan Bosona Libaanoon keessa ni kaa'e.
17 Mootichis teessoo guddaa tokko ilka arbaa irraa
hojjetee warqee qulqulluu itti uffise. **18** Teessoon
sun gulantaawwan ja'a qaba ture; ejjenni miillaa kan
warqee irraa hojjetame tokkos itti qabsiifamee ture.
Karaa teessoo sanaa lamaaniinis waan harka irra
kaa'atanitu ture; tokkoo tokkoo waan harka irra kaa'atan
sanaa biras fakkii leencaa tokko tokkotu dhaabatee
ture. **19** Gulantaawwan ja'aan sana irras leenconni
kudha lama tokko fiixee tokkoon, fakkiin kaan immoo
fiixee kaaniin dhadhaabachaa turan. Wanni akkasii
takkumaa mootummaa biraa kamiif iyyuu hin tolfamne.
20 Mi'i Solomoon Mootichi ittiin dhugu hundinuu
warqee irraa hojjetame; mi'i Masaraa mootummaa kan
Bosona Libaanoon jedhamu sanaa hundi immoo warqee
qulqulluu irraa hojjetame. Sababii bara Solomoon keessa
meetiin akka waan gatii hin qabne tokkootti ilaalamaa
tureef wanni tokko iyyuu meetii irraa hin hojjetamne.
21 Mootichis dooniiwwan daldalaa kanneen namoonni
Huuraam oofan qaba ture. Isaanis waggaa sadii sadiitti
yeroo tokko warqee, meetii fi ilka arbaa, qamalee fi
jaldeessa fidanii ni dhufu ture. **22** Solomoon Mootichi
badhaadhummaa fi ogummaadhaan mootota addunyaa
hunda ni caala ture. **23** Mootonni addunyaa hundi
ogummaa Waaqni garaa isaa keessa kaa'e dhaga'uuf
Solomoon bira dhufuu barbaadu ture. **24** Namni waggaa
waggaatti isa bira dhufu hundinuu kennaa mi'a meetii
fi kan warqee, uffata, mi'a lolaa, urgooftuu, fardeenii
fi gaangolii fidaafii ture. **25** Solomoon gola fardeenii
fi gaariiwwanii kuma afur akkasumas fardeen kuma
kudha lama kanneen magaalaawwan gaariiwwanii
keessaa fi of bira Yerusaalem keessa kaa'ate qaba
ture. **26** Innis mootota Laga Efraaxiisiitii hamma biyya
Filisxeemotaattii fi hamma daarii Gibxitti jiran hunda ni
bulche. **27** Mootichi akka meetiin Yerusaalem keessatti
akkuma dhagaa baay'atu, akka mukni birbirsaas akkuma
mukkeen harbuu kanneen gaarran jalaatti baay'atu
ni godhe. **28** Fardeen Solomoon Gibxii fi biyyoota
biraa hunda irraa bitamanii dhufan. **29** Wanni bara
mootummaa Solomoon keessa hojjetaman kan biraa,
jalqabaa hamma dhumaatti kitaaba seenaa Naataan
raajichaa keessatti, raajii Ahiiyaa namicha Shiiloo sanaa
keessattii fi mul'ata Iddoon namichi waa himu sun waa'ee
Yerobi'aam ilma Nebaat arge keessatti barreeffamanii

jiru mitii? **30** Solomoon Yerusaalem keessatti mootii
ta'ee waggaa afurtama saba Israa'el hunda ni bulche.
31 Innis ergasii abbootii isaa wajjin boqotee magaalaa
abbaa isaa, magaalaa Daawit keessatti ni awwaalame.
Rehoobo'aam ilmi isaa iddoo isaa bu'ee mootii ni ta'e.

10 Rehoobo'aamis sababii Israa'eloonni hundinuu
mootii isa gochuudhaaf achi yaa'aniif ka'ee
Sheekem dhaqe. **2** Yerobi'aam ilmi Nebaat yommuu oduu
kana dhaga'etti deebi'ee dhufe; inni Solomoon Mooticha
jalaa baqatee Gibxi jiraachaa tureetii. **3** Kanaafuu
Yerobi'aamitti nama erganii waamanii, innii fi Israa'el
hundinuu gara Rehoobo'aam dhaqanii akkana jedhaniin:
4 "Abbaan kee waanjoo ulfaatu nurra kaa'ee ture; ati
immoo amma hojii inni humnaan nu hojjechiise sanaa fi
waanjoo ulfaataa inni nurra kaa'e sana nuuf salphisi;
nus si tajaajillaa." **5** Rehoobo'aam immoo deebisee,
"Bultii sadii keessatti deebi'aa gara koo kottaa" jedheen.
Kanaafuu namoonni sun ba'anii deeman. **6** Ergasiis
Rehoobo'aam Mootichi maanguddoota bara jireenya
isaa keessa abbaa isaa Solomoonin tajaajilaniin mari'ate.
Innis, "Isin akka ani namoota kanaaf maal deebisu na
gorsitu?" jedhee gaafate. **7** Isaanis, "Yoo ati saba kanaaf
garaa laaftee isaan gammachiiftee deebii gaarii kenniteef,
isaan yeroo hunda tajaajiltoota kee ni ta'u" jedhanii
deebisaniif. **8** Rehoobo'aam garuu gorsa maanguddoonni
kennaniif didee dargaggoota isa wajjin guddatan kanneen
isa tajaajilan wajjin mari'ate. **9** Innis, "Gorsi keessan
maal? Namoota, 'Waanjoo abbaan kee nurra kaa'e
kana nuuf salphisi' naan jedhan kanaaf akkamitti haa
deebisnu?" jedhee isaan gaafate. **10** Dargaggoonni
isa wajjin guddatan sunis akkana jedhanii deebisaniif;
"Namoonni, 'Abbaan kee waanjoo ulfaataa nurra kaa'e;
ati garuu waanjoo keenya nuu salphisi' siin jedhan;
ati amma akkana jedhiin; 'Qubni koo xinnaan mudhii
abbaa kootii irra furdaa dha. **11** Abbaan koo waanjoo
ulfaataa isin irra kaa'e; ani immoo hammas caalaa
iyyuu isinittan ulfaachisa. Abbaan koo qacceedhaan isin
garafe; ani immoo torbaanqabaadhaanan isin garafa.'"
12 Bultii sadii booddee akkuma mootichi, "Guyyaa
sadii keessatti deebi'aa gara koo kottaa" jedhe sana
Yerobi'aamii fi namoonni hundi gara Rehoobo'aamitti
deebi'an. **13** Mootichi immoo afaan hamaadhaan
deebii kenneef. Gorsa maanguddootaas didee, **14**
gorsa dargaggootaa fudhatee, "Abbaan koo waanjoo
keessan isinitti ulfaachise; ani immoo hammas iyyuu
caalaa isinittan ulfaachisa. Abbaan koo qacceedhaan
isin garafe; ani immoo torbaanqabaadhaanan isin
garafa" jedhe. **15** Kanaafuu mootichi namoota
sana hin dhaggeeffanne; wanni kun akka dubbiin
Waaqayyo karaa Ahiiyaa namicha biyya Shiiloo
sanaatiin Yerobi'aam ilma Nebaatitti dubbate sun
raawwatamuuf Waaqayyo biraa dhufeetii. **16** Israa'el
hundi yommuu akka mootichi isaan dhaggeeffachuu
dide arganitti, akkana jedhanii mootichaaf deebii
kennan: "Nu Daawit irraa qooda maalii qabna? Ilma
Isseey irraas maal qabna? Yaa Israa'el gara dunkaana
keetii! Yaa Daawit atis mana kee eeggadhu!" Kanaafuu
Israa'eloonni hundi gara mana ofii isaaniitti deebi'an.
17 Israa'eloota magaalaawwan Yihuudaa keessa jiraatan
garuu Rehoobo'aamtu bulchaa ture. **18** Rehoobo'aam
mootichis Hadooraam itti gaafatamaa hojjettoota hojii
humnaa ni erge; Israa'eloonni immoo dhagaadhaan
tumanii isa ajjeesan. Rehoobo'aam mootichi garuu
ariitiidhaan gaarii ofii isaa yaabbatee jalaa miliqee
Yerusaalemitti baqate. **19** Kanaafuu Israa'eloonni hamma
har'aatti mana Daawititti fincilaniiru.

11 Rehoobo'aam yommuu Yerusaalem ga'etti
akka isaan Israa'elitti duulanii Rehoobo'aamiif
mootummaa deebisaniif jedhee mana Yihuudaa fi
Beniyaam keessaa namoota loluu danda'an kuma
dhibba tokkoo fi saddeettama walitti qabe. **2** Garuu
dubbiin Waaqayyoo kun akkana jedhee gara nama
Waaqaa gara Shemaa'iyaa ni dhufe; **3** "Rehoobo'aam
ilma Solomoon mooticha Yihuudaatii fi Israa'eloota
Yihuudaa fi Beniyaam keessa jiraatan hundaan akkana
jedhi; **4** 'Waaqayyo akkana jedha: Obboloota keessan
Israa'eloota loluudhaaf jettanii ol hin ba'inaa. Sababii
wanni kun ana biraa dhufeef tokkoon tokkoon keessan
gara mana keessaniitti galaa.'" Kanaafuu isaan dubbii
Waaqayyootiif ajajamanii Yerobi'aamitti duuluu dhiisanii
deebi'an. **5** Rehoobo'aam Yerusaalem keessa jiraatee
Yihuudaa keessatti immoo magaalaawwan ittisaa ni
ijaarrate; isaanis: **6** Beetlihem, Eexaam, Teqoo'aa, **7** Beet
Zuuri, Sookoo, Adulaam, **8** Gaati, Maareeshaa, Ziif, **9**
Adooraayim, Laakkiish, Azeeqaa, **10** Zoraa, Ayaaloonii
fi Kebrooni. Isaan kunneen magaalaawwan Yihuudaa
fi Beniyaam keessatti jabeeffamanii ijaaramanii dha.
11 Innis ittisa isaanii jajjabeessee ajajjoota itti galche;
nyaata, zayitii ejersaatii fi daadhii wayiniis achitti ni
kuuse. **12** Magaalaawwan hunda keessas gaachanaa fi
eeboo kaa'ee akka isaan jabaatan ni godhe. Akkasiinis
Yihuudaa fi Beniyaamin kan ofii isaa godhate. **13**
Luboonnii fi Lewwonni aanaalee Israa'el hunda keessa
jiraatan gara isaa goran. **14** Sababii Yerobi'aamii fi ilmaan
isaa akka luboota Waaqayyootti isaan ilaaluu didaniif,
Lewwonni lafa dheeda isaanii fi qabeenya isaanii dhiisanii
gara Yihuudaa fi Yerusaalem dhufan. **15** Innis iddoowwan
sagadaa kanneen gaarran irraatii fi fakkii waaqota
tolfamoo bifa re'ee fi bifa jabbiitiin hojjete sanaaf
luboota ofii isaa ni muuddate. **16** Warri gosoota Israa'el
hunda keessaa garaan isaanii Waaqayyo Waaqa Israa'el
bira jiru Waaqayyo Waaqa abbootii isaaniitiif aarsaa
dhi'eessuudhaaf Lewwota duukaa bu'anii Yerusaalem
dhaqan. **17** Isaanis mootummaa Yihuudaa jajjabeessaa
waggaa sadii Rehoobo'aam ilma Solomoon ni gargaaran;
isaan waggoota sadan kana keessa karaa Daawitii fi
Solomoon duukaa bu'aa turaniitii. **18** Rehoobo'aamis
Maahalaati intala Yeriimooti ilma Daawitii fi Abiihaayil
fuudhe; Abiihaayil kun immoo intala Eliiyaab ilma Isseey.
19 Isheenis: Ye'uushi, Shemaariyaa fi Zahaam deesseef.
20 Ergasii immoo Ma'akaa intala Abesaaloom ni fuudhe;
isheenis Abiyaa, Ataayi, Ziizaa fi Sheloomiit deesseef.
21 Rehoobo'aamis niitotaa isaa kaanii fi saajjatoowwan
isaa caalaa Ma'akaa intala Abesaaloom ni jaallate.
Innis walumatti niitota kudha saddeet, saajjatoowwan
jaatama, ilmaan digdamii saddeetii fi intallan jaatama
qaba ture. **22** Rehoobo'aamis mootii isa gochuuf jedhee

Abiyaa ilma Ma'akaa sana obboloota isaa ilmaan mootii
keessaa hoogganaa godhee muude. 23 Innis ogummaan
ilmaan isaa keessaa tokko tokko aanaalee Yihuudaa fi
Beniyaam keessa, gara magaalaawwan jabeeffamanii
ijaaraman hundaatti ni erge. Ilmaan isaaf nyaata isaan
ga'u kennee niitota baay'ee illee isaan ni fuusise.

12 Rehoobo'aam erga mootii ta'ee mootummaa isaa
cimsatee booddee innii fi Israa'eloonni isa wajjin
jiraatan hundi seera Waaqayyoo eeguu didan. 2 Sababii
isaan Waaqayyoof amanamuu didaniif waggaa shanaffaa
Rehoobo'aam mootii ta'etti Shiishaaq mootiin Gibxi
Yerusaalemin waraane. 3 Innis gaariiwwan kuma
tokkoo fi dhibba lama, abbootii fardaa kuma jaatamaa
fi loltoota Liibiyaa, kan Sukkiimiitii fi kan Itoophiyaa
warra baay'inni isaanii hin beekamne kanneen isa wajjin
Gibxii dhufan fudhatee, 4 magaalaawwan Yihuudaa
kanneen jajjabeeffamanii ijaaraman qabatee hamma
Yerusaalemiitti ni dhufe. 5 Ergasii Shemaa'iyaan
raajichi gara Rehoobo'aamii fi bulchitoota Yihuudaa
kanneen Shiishaaq sodaatanii Yerusaalem keessatti
walitti qabamanii dhufee, "Waaqayyo akkana jedha; 'Isin
na dhiiftan; anis harka Shiishaaqitti isin kenneera'"
jedhe. 6 Bulchitoonni Israa'elii fi Rehoobo'aam
mootichi gad of deebisanii, "Waaqayyo qajeelaa
dha" jedhan. 7 Yommuu Waaqayyo akka isaan
gad of deebisan argetti, dubbiin Waaqayyoo akkana
jedhee gara Shemaa'iyaa dhufe; "Waan isaan gad
of deebisaniif, ani dafeen isaan fura malee isaan
hin balleessu. Dheekkamsi koos karaa Shiishaaqiin
Yerusaalemitti hin dhangalaasu. 8 Ta'us isaan akka
garaa garummaa ana tajaajiluu fi mootota biyya biraa
tajaajiluu gidduu jiru beekaniif isaaf ni garboomu." 9
Shiishaaq mootiin Gibxi yeroo Yerusaalem qabatetti
qabeenya mana qulqullummaa Waaqayyootii fi qabeenya
masaraa mootummaa guurratee deeme. Gaachanawwan
warqee kanneen Solomoon hojjete dabalatee waan
guurratee gale. 10 Kanaafuu Rehoobo'aam mootichi
iddoo isaanii buusuuf jedhee gaachana naasii hojjetee
ajajjuuwwan eegdota dabaree eegumsa balbala masaraa
mootummaatti kenne. 11 Yeroo mootichi gara mana
qulqullummaa Waaqayyoo dhaqu hunda eegdonni sun
gaachana sana baachaa isa wajjin deemanii ergasii immoo
kutaa eegdotaatti deebisu ture. 12 Sababii Rehoobo'aam
gad of deebiseef dheekkamsi Waaqayyoo isa irraa ni
deebi'e; kanaafuu inni guutummaatti hin balleeffamne;
dhugumaan Yihuudaa keessa haala gaariitu ture. 13
Rehoobo'aam mootichis Yerusaalem keessatti of cimsee
mootii ta'ee ni jiraate. Yeroo inni mootii ta'etti umuriin
isaa waggaa afurtamii tokko ture. Innis waggaa kudha
torba Yerusaalem magaalaa Waaqayyo Maqaa ofii isaa
achi kaa'achuuf jedhee gosoota Israa'el hunda keessaa
filate sana keessatti mootii ta'ee bulche. Maqaan haadha
isaa Na'amaa ture; isheenis gosa Amoon turte. 14
Inni sababii Waaqayyoon barbaaduuf garaa isaa hin
qopheessiniif waan hamaa hojjete. 15 Wantoonni bara
mootummaa Rehoobo'aam keessa jalqabaa hamma
dhumaatti hojjetaman galmee seenaa kan Shemaa'iyaa
raajichaa fi seenaa dhalootaa kan Iddoon namichi
ilaalaan sun barreesse keessatti barreeffamaniiru mitii?
Rehoobo'aamii fi Yerobi'aam gidduu waraana gargari
hin cinnetu ture. 16 Rehoobo'aam abbootii ofii wajjin
boqotee Magaalaa Daawit keessatti ni awwaalame. Ilmi
isaa Abiyaan iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

13 Bara mootummaa Yerobi'aam keessa waggaa
kudha saddeettaffaatti Abiyaan mootii Yihuudaa
ta'e; 2 innis Yerusaalem keessa jiraatee waggaa sadii
ni bulche. Maqaan haadha isaa Miikaayaa ture; isheen
intala Uurii'eel namicha Gibe'aa sanaa turte. Abiyaa fi
Yerobi'aam gidduu waraanatu ture. 3 Abiyaan humna
waraanaa kan namoota lola danda'an kuma dhibba afur
of keessaa qabuun duule; Yerobi'aam immoo loltoota
ciccimoo kuma dhibba saddeetiin ba'ee isa eegate. 4
Abiyaan Gaara Zemaaraayim kan biyya gaaraa Efreem
irra dhaabatee akkana jedhe; "Yerobi'aamii fi Israa'el
hundi mee na dhaggeeffadhaa! 5 Isin akka Waaqayyo
Waaqni Israa'el sun mootummaa Israa'el Daawitii fi
sanyiiwwan isaatiif kakuu soogiddaan bara baraan
kenne hin beektanii? 6 Ta'us Yerobi'aam ilmi Nebaat
tajaajilaan Solomoon ilma Daawit sun gooftaa isaatti ni
fincile. 7 Yeroo Rehoobo'aam ilmi Solomoon ijoollee
waa murteeffachuu fi isaaniin mormuufis dandeettii hin
qabneetti kashlabboonni faayidaa hin qabne tokko tokko
naannoo isaatti walitti qabamanii isaan morman. 8 "Isin
amma mootummaa Waaqayyoo kan sanyii Daawit harka
jiruun mormuuf yaadaa jirtan. Isin dhugumaan tuuta
guddaa dha; fakkiiwwan jabbiiwwan warqee kanneen
akka isaan waaqota keessan isinii ta'aniif Yerobi'aam
isiniif tolche sanas of biraa qabdu. 9 Isin garuu luboota
Waaqayyoo, ilmaan Arooniitii fi Lewwota of keessaa
baaftanii akkuma namoota biyyoota kaanii luboota ofii
keessanii hin muudannee? Namni dibicha loonii tokkoo
fi korbeeyyii hoolaa torba qabatee of qulqulleessuu
dhufu kam iyyuu waan waaqota hin ta'in sanaaf luba
ta'a. 10 "Nuuf garuu Waaqayyo Waaquma keenya; nu isa
hin dhiifne. Luboonni Waaqayyoon tajaajilanis ilmaan
Aroon; Lewwonni immoo isaan ni gargaaru. 11 Isaan
ganamaa fi galgala hunda aarsaa gubamuu fi ixaana
urgaa'u Waaqayyoof ni dhi'eessu. Minjaala akka seeraatti
qulqullaa'e irra buddeena kaa'anii galgala galgala immoo
ibsaa baattuu ibsaa kan warqee irraa hojjetame irra
jiru ni qabsiisu. Nu ajaja Waaqayyo Waaqa keenyaa ni
eegna; isin garuu isa dhiiftaniirtu. 12 Waaqni nu wajjin
jira; inni qajeelchaa keenya. Luboonni isaas malakata
isaanii afuufanii waraana isinitti ni waamu. Yaa namoota
Israa'el isin hin milkooftaniitii, Waaqayyo Waaqa abbootii
keessanii hin lolinaa." 13 Yerobi'aam yeroo kanatti
akka isaan utuma inni fuula Yihuudaa duraan jiruu
karaa dugda duubaatiin isaan marsaniif loltoota isaa
jaratti ni erge. 14 Namoonni Yihuudaa garagalanii
akka duraa fi duubaan marfaman ni argan. Isaanis gara
Waaqayyootti ni iyyatan; luboonni immoo malakata
isaanii ni afuufan; 15 namoonni Yihuudaas iyya waraanaa
ni dhageessisan. Waaqnis iyya isaaniitiin Yerobi'aamii fi
Israa'eloota hunda fuula Abiyaa fi Yihuudaa duraa ni
barbadeesse. 16 Israa'eloonni fuula Yihuudaa duraa ni
baqatan; Waaqnis dabarsee harka Yihuudootaatti isaan
kenne. 17 Abiyaa fi namoonni isaa akka malee isaan
miidhan; kanaafuu loltoota Israa'el ciccimoo keessaa

namni kuma dhibba shan ni dhume. **18** Lola sana
irrattis namoonni Israa'el akka malee ni dha'aman;
namoonni Yihuudaa garuu sababii Waaqayyo Waaqa
abbootii isaanii abdataniif ni mo'atan. **19** Abiyaanis
Yerobi'aamin ari'ee magaalaawwan Beet'eel, Yishaanaa
fi Efroon, gandoota naannoo isaanii jiran wajjin irraa
ni fudhate. **20** Yerobi'aam bara mootummaa Abiyaa
keessa deebi'ee bayyanachuu hin dandeenye. Waaqayyo
isa dha'e; innis ni du'e. **21** Abiyaan garuu jabaachaa
ni deeme. Innis niitota kudha afur fuudhee ilmaan
digdamii lamaa fi dubara kudha ja'a ni dhalche. **22**
Wanni Abiyaan bara mootummaa isaa keessa hojjete
biraa, waan inni hojjetee fi wanni inni dubbate galmee
seenaa raajicha Iddoo keessatti barreeffameera.

14 Abiyaanis abbootii ofii isaa wajjin boqotee
Magaalaa Daawit keessatti awwaalame. Ilmi isaa
Aasaan iddoo isaa bu'ee mootii ta'e; bara isaa keessas
biyyattiin waggaa kudhan nagaadhaan jiraatte. **2** Aasaan
waan fuula Waaqayyo Waaqa isaa duratti gaarii fi
qajeelaa ta'e hojjete. **3** Innis iddoowwan aarsaa waaqota
ormaa fi iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa ni
diige; soodduuwwan dhagaa fi siidaawwan Aasheeraa
ni caccabse. **4** Akka sabni Yihuudaa Waaqayyo Waaqa
abbootii isaa barbaadu, akka seera isaa fi ajaja isaaf bulu
ni ajaje. **5** Magaalaawwan Yihuudaa hunda keessaas
iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa fi iddoowwan
aarsaa ixaanaa balleesse; mootummaanis isa jalatti
nagaadhaan ni jiraate. **6** Innis waan biyyattiin nagaa
argatteef Yihuudaa keessatti magaalaawwan dallaa
jabaa qaban ni ijaare. Sababii Waaqayyo boqonnaa
isaaf kenneef waggoota sana keessa namni tokko iyyuu
lola isatti hin kaafne. **7** Innis namoota Yihuudaan
akkana jedhe; "Kottaa nu magaalaawwan kanneen haa
ijaarru; dallaa gamoo, cufaa fi danqaraawwan qabu
itti naannessinee haa ijaarru; sababii nu Waaqayyo
Waaqa keenya barbaanneef lafti kun ammas keenyuma;
nu isa barbaanne; innis karaa hundaan boqonnaa
nuuf kenne." Isaan ni ijaaran; hojiin isaaniis ni
milkaa'eef. **8** Aasaan namoota Yihuudaa kanneen
gaachana gurguddaa fi eeboo qabatan kuma dhibba
sadii, namoota Beniyaam kanneen gaachana xixinnaa fi
xiyyawwan qabatan kuma dhibba lamaa fi saddeettama
qaba ture. Isaan kunneen hundi loltoota ciccimoo
turan. **9** Zeraan namichi Itoophiyaa tokko immoo
loltoota miliyoona tokkoo fi gaariiwwan dhibba sadii
fudhatee hamma Maareeshaatti isaanitti ni duule. **10**
Aasaanis isatti ba'e; isaanis Sulula Zefaataa keessatti
Maareeshaa iddoo lolaa qabatan. **11** Kana irratti Aasaan
Waaqayyo Waaqa isaa waammatee akkana jedhe; "Yaa
Waaqayyo, kan akka kee namoota humna hin qabne
gargaaree namoota jajjaboo jalaa baasu tokko iyyuu
hin jiru. Yaa Waaqayyo Waaqa keenya, nu sitti of
kennineerraatii nu gargaari; maqaa keetiinis waraana
akka malee guddaa kanatti duulleerra. Yaa Waaqayyo
ati Waaqa keenya; akka namni sitti cimuuf ofitti hin
dhiisin." **12** Waaqayyos fuula Aasaatii fi Yihuudaa
duraa namoota Itoophiyoota ni dha'e; namoonni
Itoophiyaas ni baqatan. **13** Aasaa fi loltoonni isaas hamma
Geraaraatti isaan ari'an. Waan Baay'een isaanii dhumaniif
namoonni Itoophiyaa deebi'anii bayyanachuu hin
dandeenye; isaan fuula Waaqayyoo fi fuula loltoota isaa
duratti barbadeeffamaniiruutii. Namoonni Yihuudaas
boojuu baay'ee fudhatanii deebi'an. **14** Isaan sababii
sodaachisni guddaan Waaqayyo biraa jaratti dhufeef
gandoota naannoo Geraaraa jiran hunda barbadeessan.
Isaanis sababii wantoonni booji'aman hedduun achi
turaniif gandoota kanneen ni saaman. **15** Akkasumas
qubatawwan tiksootaa dha'anii karra hoolotaa fi re'oota
akka malee hedduu fi gaalawwan illee booji'anii fudhatan.
Ergasiis Yerusaalemitti dacha'an.

15 Hafuurri Waaqaa Azaariyaa ilma Oodeed irra ni
bu'e. **2** Innis Asaatti gad ba'ee akkana jedheen;
"Aasaa fi Yihuudaan hundi, Beniyaamis na dhaga'aa. Yoo
isin isa wajjin jiraattan Waaqayyo isin wajjin ni jiraata.
Yoo isin isa barbaaddan inni isiniif ni argama; yoo isin isa
dhiiftan immoo innis isin dhiisa. **3** Yeroo dheeraadhaaf
Israa'eloonni Waaqa dhugaa malee luba isaan barsiisuu
fi seera malee jiraachaa turan. **4** Yeroo rakkina isaaniitti
garuu gara Waaqayyo Waaqa Israa'elitti deebi'anii isa
barbaadan; innis isaaniif ni argame. **5** Sababii bara sana
keessa jiraattonni biyyattii hundi raafama keessa turaniif
ba'uu fi deebi'anii galuun amansiisaa hin turre. **6** Sababii
Waaqni rakkina gosa hundaatiin isaan dhiphisaa tureef
sabni tokko saba biraatiin, magaalaan tokko magaalaa
biraatiin barbadeeffamaa ture. **7** Isin garuu jabaadhaa;
harki keessanis hin laafin; hojiin keessan badhaasa
argataatii." **8** Aasaan yommuu dubbii kanaa fi raajii
Azaariyaa ilma Oodeed dhaga'etti ni jajjabaate. Innis
waaqota jibbisiisoo harka namaatiin hojjetaman biyya
Yihuudaa, Beniyaamii fi magaalaawwan biyya gaaraa
Efreem keessatti qabate hunda keessaa balleesse. Iddoo
aarsaa Waaqayyoo kan gardaafoo mana qulqullummaa
Waaqayyoo dura jiru illee ni haaromse. **9** Innis Yihuudaa
fi Beniyaam akkasumas warra biyya Efreem, Minaasee
fi Simi'oonii dhufanii alagummaadhaan isaan gidduu
jiraachaa turan hunda walitti qabe; namoonni akka
malee baay'een akka Waaqayyo Waaqni isaa isa wajjin
jiru arganii Israa'el keessaa gara isaa dhufaniitii. **10**
Isaanis waggaa kudha shanaffaa Aasaan mootii ta'etti
ji'a sadaffaa keessa Yerusaalemitti walitti qabaman. **11**
Yeroo sanattis waan booji'anii fidan keessaa sangoota
dhibba torbaa fi hoolota kuma torba Waaqayyoof aarsaa
godhan. **12** Isaanis garaa fi lubbuu isaanii guutuudhaan
Waaqayyo Waaqa abbootii isaanii barbaaduudhaaf
kakuu ni galan. **13** Namni Waaqayyo Waaqa Israa'el
hin barbaanne hundi xinnaas ta'u guddaan, dhiiras
ta'u dubartiin ni ajjeefama ture. **14** Isaanis sagalee
guddaa fi iyyaan, malakataa fi gaanfa afuufuudhaan
Waaqayyoof ni kakatan. **15** Yihuudoonni hundinuu
waan garaa guutuudhaan kakataniif kakuu kanatti
akka malee gammadan. Isaan fedhiidhaan Waaqa ni
barbaadan; innis isaaniif argame. Kanaafuu Waaqayyo
karaa hundaan boqonnaa isaaniif ni kenne. **16** Aasaan
Mootichi akkoo isaa Ma'akaa iyyuu waan isheen fakkii
Asheeraa jibbisiisaa tokko tolfatteef iddoo ulfinaa kan
isheen akka haadha mootiitti qabaatte sana irra ishee

buuse. Aasaan fakkii sana caccabsee Sulula Qeedroon
keessatti ni gube. 17 Yoo inni iddoowwan sagadaa
kanneen gaarran irraa guutumaan guutuutti Israa'el
keessaa balleessuu baate iyyuu garaan Aasaa bara
jireenya isaa guutuu Waaqayyoof kennamee ture. 18
Innis meetii fi warqee akkasumas mi'oota innii fi abbaan
isaa Waaqaaf addaan baasan gara mana qulqullummaa
Waaqayyootti ni galche. 19 Hamma bara mootummaa
Aasaa waggaa soddomii shanaffaatti lolli tokko iyyuu
hin kaane.

16 Bara mootummaa Aasaa keessa waggaa soddomii
ja'affaatti Ba'ishaan mootichi Israa'el biyya
Yihuudaatti duulee akka namni tokko iyyuu daangaa
biyya Aasaa mooticha Yihuudaa keessaa hin baane
yookaan akka achi hin seenne gochuudhaaf jedhee
Raamaa jabeessee ijaare. 2 Aasaanis meetii fi warqee
mankuusa mana qulqullummaa Waaqayyootii fi masaraa
mootummaa isaa keessaa baasee Ben-Hadaad mooticha
Sooriyaa kan Damaasqoo taa'ee bulchaa ture sanaaf ni
erge. 3 Innis, "Akkuma walii galtee kanaan dura abbaa
koo fi abbaa kee gidduu ture sanaatti ammas anaa fi si
gidduu walii galteen haa jiraatu. Kunoo ani meetii fi
warqee siif ergeera. Akka inni narraa deebi'uuf dhaqiitii
walii galtee Ba'ishaan mooticha Israa'el wajjin qabdu sana
diigi" jedheen. 4 Ben-Hadaadis yaada Aasaa mootichaa
fudhatee ajajjuuwwan loltoota isaa magaalaawwan
Israa'elitti duulchise. Isaanis magaalaawwan Iiyoon,
Daan, Abeel Maayimii fi magaalaawwan mankuusa
Niftaalem hunda rukutan. 5 Ba'ishaanis yommuu waan
kana dhaga'etti Raamaa ijaaruu dhiisee hojii ofii isaa
dhaabe. 6 Aasaan Mootichis namoota Yihuudaa hunda
ni fide; isaanis dhagaawwanii fi muka Ba'ishaan ittiin
hojjechaa ture Raamaadhaa fudhatanii deeman. Aasaanis
Gebaa fi Miisphaa ittiin ijaarrate. 7 Yeroo sanattis
Hanaaniin ilaalaan sun Aasaa mooticha Yihuudaa bira
dhufee akkana jedheen; "Waan ati Waaqayyo Waaqa
kee dhiiftee mootii Sooriyaa amanatteef loltoonni
Sooriyaa si harkaa ba'aniiru. 8 Namoonni Itoophiyaa fi
Liibiyaa gaariiwwanii fi abbootii fardaa kanneen akka
malee baay'ee qaban sun loltoota jajjaboo hin turree?
Ta'us waan ati Waaqayyoon abdatteef inni dabarsee
harka keetti isaan siif kenne. 9 Iji Waaqayyoo warra
garaa guutuun isa amanatan jajjabeessuuf guutummaa
addunyaa ni ilaalaatii. Sababii ati hojii gowwummaa
hojjetteef kana booddee waraanni sirraa hin caamu."
10 Aasaan sababii kanaaf ilaaltuu sanatti ni aare; akka
malee dheekkamees mana hidhaa keessa isa buuse.
Yeruma sanatti Aasaan namoota tokko tokko gara
jabinaan ni cunqurse. 11 Wanni bara mootummaa Aasaa
keessa jalqabaa hamma dhumaatti hojjetame kitaaba
mootota Yihuudaa fi Israa'el keessatti barreeffameera.
12 Aasaanis bara mootummaa isaa keessa waggaa
soddomii saglaffaatti dhukkuba miillaatiin akka malee
ni dhiphate. Ta'us inni dhukkuba akka malee hamaa
kana keessatti illee ogeeyyii fayyaa malee gargaarsa
Waaqayyoo hin barbaanne. 13 Ergasii Aasaan bara
mootummaa isaa keessa waggaa afurtamii tokkoffaatti
du'ee abbootii ofii isaa wajjin boqote. 14 Isaanis
awwaala inni Magaalaa Daawit keessatti dhagaa cabsee
ofii isaatii qopheeffatetti isa ni awwaalan. Wasaasaa
urgooftuuwwanii fi shittoodhaan guutame irra isa ni
ciibsan; ulfina isaatiifis ibidda guddaa bobeessan.

17 Yehooshaafaax ilmi Aasaa iddoo abbaa isaa mootii
ta'e; Israa'elittis ni cime. 2 Innis magaalaawwan
Yihuudaa kanneen jabeeffamanii ijaaraman hunda
keessa loltoota ni qubachiise; Yihuudaa fi magaalaawwan
Efreem kanneen abbaan isaa Aasaan qabatee ture
keessas loltoota magaalaa eegan ni kaa'e. 3 Sababii
Yehooshaafaax bara dargaggummaa isaa keessa karaa
abbaan isaa Daawit jiraachaa ture irra deddeebi'eef
Waaqayyo isa wajjin ture. Inni Ba'aal duukaa hin buune; 4
waan Israa'eloonni hojjetan duukaa bu'uu dhiisee Waaqa
abbootii isaa duukaa bu'uudhaan ajaja isaa ni eege. 5
Waaqayyos harka isaa jalatti mootummaa cimsee ni
dhaabe; akka inni qabeenyaa fi ulfina guddaa qabaatuufis
Yihuudoonni hundi Yehooshaafaaxiif kennaa fidaa
turan. 6 Garaan isaas karaa Waaqayyootiif banamaa
ture; kana malees iddoowwan sagadaa kanneen gaarran
irraatii fi siidaawwan Aasheeraa Yihuudaa keessaa ni
balleesse. 7 Bara mootummaa isaa keessaa waggaa
sadaffaatti akka isaan magaalaawwan Yihuudaa keessatti
barsiisaniif qondaaltota isaa jechuunis Ben-Haayil,
Obaadiyaa, Zakkaariyaas, Naatnaa'elii fi Miikaayaasin
ni erge. 8 Lewwonni tokko tokko isaan wajjin turan;
jarris: Shemaa'iyaa, Netaaniyaa, Zebaadiyaa, Asaaheel,
Shemiiraamoot, Yoonaataan, Adooniyaa, Xoobbiyyahuu
fi Xoob-Adooniyaa fe'a. Luboonni immoo Eliishaamaa fi
Yehooraam turan. 9 Isaanis Kitaaba Seera Waaqayyoo
fuudhanii deemanii guutummaa Yihuudaa keessatti
ni barsiisan; magaalaawwan Yihuudaa hunda keessas
deemanii saba ni barsiisan. 10 Sababii sodaachisni
Waaqayyoo mootummoota biyyoota naannoo Yihuudaa
jiran irra bu'eef isaan Yehooshaafaax wajjin wal hin
lolle. 11 Filisxeemonni tokko tokko kennaawwanii
fi meetii akka gibiraatti fidanii Yehooshaafaaxiif
ni kennan; Araboonni immoo bushaayee jechuunis
korbeeyyii hoolaa kuma torbaa fi dhibba torbaa fi
korbeeyyii re'ee kuma torbaa fi dhibba torba fidaniif. 12
Yehooshaafaaxis ittuma caalchisee jabaachaa ni deeme;
Yihuudaa keessattis da'annoowwanii fi magaalaawwan
mi'a itti kuusan ni ijaare; 13 inni mankuusaalee baay'ee
magaalaawwan Yihuudaa keessaa qaba ture. Loltoota
muuxannoo qabanis Yerusaalem keessa turse. 14 Haalli
isaan itti maatii maatiidhaan hiriiranis kana: Yihuudaa
keessaa ajajjoota gareewwanii 1,000: Adinaahi ajajjichi
loltoota 300,000 wajjin; 15 isatti aanee Yehohaanaan
ajajjichi loltoota 280,000 wajjin; 16 isatti aanee immoo
Amaasiyaa ilma Zikrii kan tajaajila Waaqayyootiif jedhee
of kenne loltoota 200,000 wajjin. 17 Gosa Beniyaam
keessaa: Eliyaadaan loltuun jabaan sun loltoota xiyyaa fi
gaachana qabatan 200,000 wajjin; 18 isatti aanee immoo
Yehoozaabaad namoota lolaaf qophaa'an 180,000 wajjin
hiriire. 19 Isaan kunneen namoota inni magaalaawwan
guutummaa Yihuudaa keessatti jabeeffamanii ijaaraman
keessa qubachiiseen alatti warra mooticha tajaajilaa
turanii dha.

18 Yehooshaafaax yeroo kanatti qabeenyaa fi ulfina
guddaa qaba ture; innis karaa fuudhaatiin Ahaabitti
ni firoome. **2** Innis waggoota muraasa booddee Ahaabin
arguuf gara Samaariyaatti gad bu'e. Ahaabis isaa fi
namoota isa wajjin turaniif hoolotaa fi sangoota baay'ee
qalee akka inni Raamooti Gili'aad lolu isa sossobate. **3**
Ahaab mootichi Israa'el, "Ati Raamooti Gili'aadin loluuf
na wajjin ni baataa?" jedhee Yehooshaafaax mooticha
Yihuudaa gaafate. Yehooshaafaaxis, "Ani akkuma kee
ti; sabni koos akkuma saba keetii ti; nu waraana
kana irratti isin wajjin dhaabanna" jedhee deebise.
4 Yehooshaafaax garuu mootii Israa'eliin, "Duraan
dursii gorsa Waaqayyoo gaafadhu" jedhe. **5** Kanaafuu
mootichi Israa'el raajota dhibba afur walitti qabee, "Nu
Raamooti Gili'aadin loluudhaaf baanu moo dhiisnu?"
jedhee ni gaafate. Isaanis, "Dhaqi; Waaqni dabarsee
harka mootichaatti ishee kennaatii" jedhanii deebisaniif.
6 Yehooshaafaax immoo, "Akka nu waa isa gaafannuuf
raajiin Waaqayyoo tokko iyyuu as hin jiruu?" jedhee
gaafate. **7** Mootiin Israa'el immoo Yehooshaafaaxiin,
"Amma illee namichi nu karaa isaatiin Waaqayyoon
waa gaafachuu dandeenyu tokko jira; garuu sababii inni
yeroo hunda waa'ee koo waan hamaa malee waan gaarii
raajii hin dubbanneef ani isa nan jibba. Innis Miikaayaa
ilma Yimlaa ti" jedhe. Yehooshaafaax immoo deebisee,
"Mootichi akkas jechuu hin qabu" jedheen. **8** Kanaafuu
mootiin Israa'el qondaaltota isaa keessaa nama tokko
waamee, "Dhaqiitii Miikaayaa ilma Yimlaa sana dafii fidi"
jedheen. **9** Mootichi Israa'elii fi Yehooshaafaax mootiin
Yihuudaa uffata isaanii kan mootummaa uffatanii balbala
Samaariyaa seensisu bira oobdii keessa teessoo isaanii
irra tataa'anii raajonni hundi immoo fuula isaanii duratti
raajii dubbachaa turan. **10** Kana irratti Zedeqiyaan ilmi
Keni'aanaa gaanfawwan sibiilaa tolchee, "Waaqayyo,
'Ati hamma isaan dhumanitti gaanfawwan kanneeniin
warra Sooriyaa ni wawwaraanta' jedha" jedhee labse. **11**
Raajonni kaan hundinuus waanuma kana raajan. Isaanis,
"Waaqayyo dabarsee harka mootichaatti ishee kennaatii,
Raamooti Gili'aadin lolii mo'adhu" jedhan. **12** Ergamaan
Miikaayaa waamuu dhaqe sunis, "Kunoo raajonni kaan
utuu gargar hin gorin milkaa'uu mootichaaf himaa
jiru. Maaloo dubbiin kees dubbii isaaniitiin tokko
akka ta'uuf atis waan tolaa dubbadhu" jedheen. **13**
Miikaayaan garuu deebisee, "Dhugaa Waaqayyo jiraataa,
ani waanuma Waaqni koo jedhu qofan isatti hima" jedhe.
14 Yommuu inni achi ga'ettis mootichi, "Yaa Miikaayaa,
nu Raamooti Gili'aaditti duullu moo ani dhiisu?" jedhee
isa gaafate. Miikaayaanis, "Isaan dabarfamanii harka
keetti kennamuutii waraanii mo'adhu" jedhee deebise.
15 Mootichi immoo, "Ani yeroo hammamin akka ati
dhugaa malee waan tokko illee natti hin himne maqaa
Waaqayyootiin si kakachiisa?" jedheen. **16** Kana irratti
Miikaayaan akkana jedhee deebise; "Ani Israa'eloota
hunda akkuma hoolota tiksee hin qabneetti gaara
irratti bittinnaa'an nan arge. Waaqayyos, 'Sabni kun
gooftaa hin qabu. Tokkoon tokkoon isaanii nagaadhaan
mana isaaniitti haa deebi'an.'" **17** Mootiin Israa'elis
Yehooshaafaaxiin, "Ani akka inni waa'ee koo waan
hamaa malee waan gaarii tokko iyyuu hin raajne sitti
hin himnee?" jedhe. **18** Miikiyaas ittuma fufee akkana
jedhe; "Kanaafuu ati dubbii Waaqayyoo dhaga'i; ani utuu
Waaqayyo teessoo isaa irra taa'ee, ergamoonni samii
hundis mirgaa fi bitaa isaatiin dhadhaabatanuu nan arge.
19 Waaqayyos, 'Eenyutu akka inni dhaqee Raamooti
Gili'aadin lolee achitti du'uuf Ahaab mooticha Israa'el
gowwoomsa?' jedhe. "Inni tokko waan tokko jedha;
inni kaan immoo waan biraa jedha. **20** Dhuma irratti
hafuurri tokko dhufee fuula Waaqayyoo dura dhaabatee,
'Anatu isa gowwoomsa' jedhe. "Waaqayyos, 'Ati maaliin
isa dogoggorsita?' jedhee isa gaafate. **21** "Innis, 'Ani
dhaqee afaan raajota isaa hunda keessatti hafuura sobaa
nan ta'a' jedhe. "Waaqayyos, 'Dhaqiitii isa dogoggorsi; ni
milkooftaatii' isaan jedheen. **22** "Kanaafuu Waaqayyo
amma afaan raajota kee kanneenii keessa hafuura sobaa
kaa'eera. Waaqayyo badiisa sitti ajajeera." **23** Kana
irratti Zedeqiyaan ilmi Keni'aanaa ol ba'ee Miikaayaa
fuula keessa kabalee, "Hafuurri Waaqayyoo yommuu
sitti dubbachuuf na biraa ba'etti karaa kam deeme?"
jedhee gaafate. **24** Miikaayaanis, "Ati gaafa dhokachuuf
jettee gara kutaa manaa kan gara keessaatti ol galtutti
argita" jedhee deebiseef. **25** Kana irratti mootiin Israa'el
akkana jedhee ajaje; "Miikaayaa fuudhaatii gara Aamoon
bulchaa magaalaa fi gara Yoo'aash ilma mootichaatti
geessaatii, **26** 'Mootichi akkana jedha: Hamma ani nagaan
deebi'utti namicha kana mana hidhaa keessa buusaa;
buddeenaa fi bishaan malees homaa hin kenninaafii'
jedhaan." **27** Miikaayaan immoo, "Yoo ati nagaan
deebite, Waaqayyo karaa kootiin hin dubbanne" jedheen.
Ittuma fufees, "Yaa saboota, isin hundi dubbii koo
akeekkadhaa!" jedhe. **28** Kanaafuu mootiin Israa'elii fi
Yehooshaafaax mootiin Yihuudaa Raamooti Gili'aaditti
ol ba'an. **29** Mootiin Israa'el Yehooshaafaaxiin, "Ani
eenyummaa koo dhokfadheen lola seena; ati garuu uffata
mootummaa uffadhu" jedhe. Kanaafuu mootiin Israa'el
eenyummaa ofii isaa dhokfatee lola seene. **30** Yeroo
kanatti mootiin Sooriyaa ajajjoota gaariiwwan isaatiin,
"Mootii Israa'elitti malee xinnaas ta'u guddaatti, nama
tokkottuu lola hin kaasinaa" jedhee ajaje. **31** Ajajjoonni
gaariiwwanii yommuu Yehooshaafaaxin arganitti, "Kun
mootii Israa'el" jedhanii yaadan. Kanaafuu isa rukutuuf
itti garagalan; Yehooshaafaax garuu guddisee iyye;
Waaqayyos isa gargaare. Waaqnis isa irraa isaan deebise;
32 ajajjoonni gaariiwwaniis yommuu akka inni mootii
Israa'el hin ta'in arganitti isa ari'uu dhiisan. **33**
Garuu namichi tokko xiyya ofii isaa darbatee akkuma
tasaa qomee sibiilaa gidduudhaan mooticha Israa'el
ni waraane. Mootichis ooftuu gaarii isaatiin, "Gaarii
naannessiitii lola keessaa na baasi. Ani madaa'eeraatii"
jedhe. **34** Lolli sunis guyyaa guutuu ittuma cimee oole;
mootiin Israa'elis ol jedhee hamma aduun dhiitutti gara
warra Sooriyaatti garagalee irkatee gaarii isaa keessa
oole. Yommuu biiftuun lixxettis ni du'e.

19 Yeroo Yehooshaafaax mootiin Yihuudaa
nagaadhaan gara masaraa isaa Yerusaalemitti
deebi'etti, **2** Yehuun raajichi ilmi Hanaanii sun isa
simachuuf ba'ee akkana isaan jedhe; "Ati nama hamaa
gargaaruu fi warra Waaqayyoon jibban jaallachuu

qabdaa? Kanaafuu dheekkamsi Waaqayyoo sitti dhufeera.
3 Ta'us waan ati siidaawwan Aasheeraa barbadeessitee fi
sababii garaan kee Waaqa barbaaduudhaaf qophaa'aa
ta'eef wanni gaariin si biratti argameera." 4
Yehooshaafaax Yerusaalem keessa jiraate; innis
Bersheebaadhaa hamma biyya gaaraa Efreemitti saba
gidduu deemee akka isaan gara Waaqayyo Waaqa
abbootii isaaniitti deebi'an godhe. 5 Innis biyya sana
keessatti magaalaawwan Yihuudaa kanneen dallaa jabaa
qaban hundatti abbootii murtii muude. 6 Akkanas
jedheen; "Waan hojjettan qalbeeffadhaa; Waaqayyo
isa yeroo isin murtii kennitanitti isin wajjin jiru
sanaaf jettaniiti malee namaaf jettanii murtii hin
kennitaniitii. 7 Waaqayyoon sodaachuun isin keessa
haa jiraatu. Sababii Waaqayyo Waaqa keenya bira
dabni yookaan wal caalchisuun yookaan matta'aa
fudhachuun hin jirreef of eeggannaadhaan murtii
kennaa." 8 Yehooshaafaax akkasumas Yerusaalem
keessatti akka isaan seera Waaqayyoo eegsisanii dubbii
wal dhabiisaatiif illee araara buusaniif Lewwota,
lubootaa fi hangafoota maatiiwwan Israa'el tokko
tokko muude. Isaanis Yerusaalem keessa jiraatan. 9
Innis akkana jedhee isaan ajaje; "Isin amanamummaa
fi garaa guutuun Waaqayyoon sodaachaa tajaajiluu
qabdu. 10 Himatawwan namoota biyya keessanii
kanneen magaalaa keessa jiraatan irraa waa'ee
dhiiga dhangalaasuu yookaan waa'ee seeraa, waa'ee
ajajawwanii, waa'ee labsii yookaan qajeelcha diduu
irratti gara keessan dhufan, akka isaan Waaqayyotti
cubbuu hin hojjenneef akeekkachiisaa. Yoo kanaa achii
dheekkamsi isaa isinii fi obboloota keessanitti ni dhufaa.
Waan kana godhaa; isinis cubbuu hin hojjettan. 11
"Waan kan Waaqayyoo ta'e kam irratti iyyuu Amariyaan
lubichi hangafti, waan kan mootii ta'e kam irratti
iyyuu Zebaadiyaan ilmi Ishmaa'eel hoogganaan gosa
Yihuudaa isin irratti muudamaniiru; Lewwonni immoo
qondaaltota ta'anii fuula keessan dura ni tajaajilu.
Jabaadhaa hojjedhaa; Waaqayyo warra waan gaarii
hojjettan wajjin haa jiraatu."

20 Kana booddee Mo'aabonnii fi Amoononni
Mi'uunota tokko tokko wajjin Yehooshaafaaxin
loluuf dhufan. 2 Namoonni tokko tokkos dhufanii,
"Waraanni akka malee guddaan isaa Edoom gama
Galaanaatii sitti dhufaa jira. Duulli kunis kunoo Een
Gaadii lafa Hazezoon Taamaar jedhamu ga'ee jira"
jedhanii Yehooshaafaaxitti himan. 3 Yehooshaafaaxis
waan akka malee sodaateef Waaqayyoon waammachuuf
murteeffate; guutummaa Yihuudaa keessattis sooma
labse. 4 Namoonni Yihuudaas gargaarsa Waaqayyoo
barbaacha walitti ni qabaman; isaan dhugumaan isa
barbaacha magaalaawwan Yihuudaa hunda keessaa
ni dhufan. 5 Yehooshaafaaxis mana qulqullummaa
Waaqayyoo keessa oobdii haaraa dura waldaa Yihuudaa
fi Yerusaalem gidduu dhaabatee 6 akkana jedhe:
"Yaa Waaqayyo, Waaqa abbootii keenyaa, ati Waaqa
samii keessa jiraattu mitii? Ati mootummoota sabootaa
hunda bulchita; humnii fi jabinni si harka jiru; namni
siin mormuu danda'u tokko iyyuu hin jiru. 7 Yaa
Waaqa keenya, ati jiraattota biyya kanaa fuula saba kee
Israa'el duraa baaftee biyyattii bara baraan sanyiiwwan
Abrahaam michuu kee sanaaf hin kenninee? 8 Isaanis
biyya sana keessa jiraatanii Maqaa keetiif mana
qulqullummaa ni ijaaran; akkanas jedhan: 9 'Yoo wanni
hamaan nutti dhufe, yoo goraadeen, murtiin yookaan
dha'ichi yookaan beelli nutti dhufe, nu fuula kee dura
mana qulqullummaa kan Maqaa keetiin waamamu
kana dura dhaabannee dhiphina keenya keessatti sitti
iyyanna; atis nu dhageessee nu oolchitta.' 10 "Amma
garuu namoonni Amoon, kan Mo'aabii fi kan Gaara
See'iir kanneen ati akka Israa'eloonni yeroo Gibxii
dhufanitti isaan hin tuqne gootee akkasiin badiisa oolan
sun as jiru. 11 Kunoo akka isaan biyya ati dhaala gootee
nuu kennite keessaa nu baasuudhaan galata keenya
nuu deebisuuf dhufan ilaali. 12 Yaa Waaqa keenya ati
isaanitti hin murtuu? Nu waraana guddaa nutti dhufe
kana of irraa deebisuudhaaf humna hin qabnu. Nu
waan goonu hin beeknu; iji keenya garuu sirra jira."
13 Namoonni Yihuudaa hundinuu niitota isaanii, ijoollee
fi daa'imman isaanii wajjin fuula Waaqayyoo dura
dhadhaabatanii turan. 14 Yahizii'eel ilma Zakkaariyaas
ilma Benaayaa, ilma Ye'ii'eel ilma Mataan Lewwicha
sanyii Asaaf sana utuma inni waldaa keessa dhabatuu
Hafuurri Waaqayyoo isa irra bu'e. 15 Innis akkana
jedhe; "Yehooshaafaax yaa mootii, warri Yihuudaa
fi Yerusaalem keessa jiraattan hundinuu dhaga'aa!
Waaqayyo akkana isiniin jedha: 'Isin sababii waraana
guddaa kanaatiif jettanii hin sodaatinaa yookaan abdii
hin kutatinaa. Lolli kun kan Waaqaa ti malee kan
keessan miti. 16 Bor isaanitti gad bu'aa. Isaan karaa
malkaa Ziizi ol ba'u; isin immoo gammoojjii Yiruu'eel
keessatti qarqara sululichaa irratti isaan argattu. 17
Lola kana loluu isin hin barbaachisu. Isin iddoo iddoo
keessan qabadhaa; yaa Yihuudaa fi Yerusaalem jabaadhaa
dhaabadhaatii mo'annoo Waaqayyo isiniif kennu ilaalaa.
Hin sodaatinaa; abdiis hin kutatinaa. Bor isaanitti ba'aa;
Waaqayyo isin wajjin dhaabata.'" 18 Yehooshaafaax
adda isaatiin lafatti gombifame; namoonni Yihuudaa fi
Yerusaalem hundinuus fuula Waaqayyoo duratti addaan
lafatti gombifamanii ni sagadan. 19 Ergasii immoo
garee Qohaatii fi Qooraahi keessaa Lewwonni tokko
tokko dhaabatanii, sagalee guddaadhaan Waaqayyo
Waaqa Israa'el ni galateeffatan. 20 Isaanis guyyaa
itti aanu ganamaan ka'anii gammoojjii Teqoo'aatti
ni qajeelan. Yehooshaafaaxis akkuma isaan ba'aniin
dhaabatee, "Namoonni Yihuudaa fi Yerusaalem na
dhaggeeffadhaa! Isin ni jabaattuutii Waaqayyo Waaqa
keessan amanadhaa; raajota isaa illee amanaa isin ni
milkooftuutii" jedhe. 21 Yehooshaafaax erga namoota
wajjin mari'atee booddee akka isaan loltoota dura
deemanii, "Waaqayyoon galateeffadhaa; jaalalli isaa
bara baraan jiraatatii" jechaa Waaqayyoon faarfatanii
sababii ulfina qulqullummaa isaatiif isa leellisaniif
faarfattoota muude. 22 Akkuma isaan faarfachuu
fi galateeffachuu jalqabaniinis Waaqayyo namoota
Amoon kan Mo'aabii fi kan Gaara See'iir kanneen
Yihuudaatti duulan sana dura waraana riphee eeggatu
tokko ni kaa'e; isaanis ni mo'ataman. 23 Namoonni
Amoonii fi Mo'aab namoota Tulluu See'iir irraa dhufan

guutumaan guutuutti barbadeessuudhaaf itti ka'an.
Isaanis erga namoota See'iir dhufan sana fixanii
booddee deebi'anii wal fixan. **24** Namoonni Yihuudaas
yommuu iddoo gara gammoojjiitti garagalee jiru ga'anii
waraana guddaa sana ilaalanitti reeffa lafatti kufe
qofa argan; namni tokko iyyuu hin miliqne. **25**
Kanaafuu Yehooshaafaaxii fi namoonni isaa boojuu
isaanii guurrachuu dhaqan; isaanis mi'a lolaa hedduu
fi uffata akkasumas mi'oota gatii guddaa baasan kan
guurratanii fixuu hin dandeenye achitti ni argatan.
Boojuun argames waan akka malee baay'ee tureef walitti
qabuuf bultii sadii fudhate. **26** Bultii afuraffaatti lafa
itti Waaqayyoof galata dhi'eessan sana Sulula Beraakaa
keessatti walitti qabaman. Kanaafuu iddoon suni hamma
har'aatti Sulula Beraakaa jedhamee waamama. **27**
Namoonni Yihuudaa fi Yerusaalem sababii Waaqayyo
waan isaan ittiin diinota isaanii irratti gammadan
isaaniif kenneef Yehooshaafaaxiin hoogganamanii
gammachuudhaan Yerusaalemitti deebi'an. **28** Isaanis
Yerusaalem seenanii baganaa, kiraaraa fi malakata
qabatanii gara mana qulqullummaa Waaqayyoo ni
dhaqan. **29** Mootummoonni biyyoota hundaas yommuu
akka itti Waaqayyo diinota Israa'el lole dhaga'anitti
Waaqa sodaachuun isaan qabate. **30** Mootummaan
Yehooshaafaaxis waan Waaqni isaa karaa hundaan
boqonnaa isaaf kenneef nagaadhaan ni jiraate. **31**
Akkasiin Yehooshaafaax mootii ta'ee Yihuudaa ni bulche.
Inni yeroo mootii Yihuudaa ta'etti nama umuriin isaa
waggaa soddomii shan ture; innis Yerusaalem keessa
taa'ee waggaa digdamii shan ni bulche. Maqaan haadha
isaa Azuubaa ture; isheenis intala Shilhii turte. **32** Innis
karuma abbaa isaa Aasaa irra deeme malee isa irraa hin
jal'anne; fuula Waaqayyoo durattis waan qajeelaa hojjete.
33 Ta'us iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa hin
diigamne ture; namoonnis qalbii isaanii gara Waaqa
abbootii isaaniitti hin deebine ture. **34** Wantoonni bara
mootummaa Yehooshaafaax keessa jalqabaa hamma
dhumaatti hojjetaman kanneen biraa seenaa Yehuu
ilma Hanaanii kan kitaaba mootota Israa'el keessatti
galmeeffame sana keessatti barreeffamaniiru. **35** Ergasii
Yehooshaafaax mootichi Yihuudaa, Ahaaziyaa mootii
Israa'el kan hojiin isaa jibbisiisaa ta'e sana wajjin walii
galtee godhate. **36** Innis dooniiwwan daldalaa hojjechuuf
isaan walii gale; isaanis Eziyoon Geberitti dooniiwwan ni
hojjechiisan. **37** Elii'ezer raajichi ilmi Doodaawaahuu
namichi Maareeshaa sun, "Sababii ati Ahaaziyaa wajjin
walii galtee godhatteef Waaqayyo hojii kee ni diiga"
jedhee Yehooshaafaaxiin mormee raajii ni dubbate.
Dooniiwwanis ni caccaban; gara Tarshiishis dhaquu hin
dandeenye.

21 Ergasii Yehooshaafaax abbootii isaa wajjin boqotee
isaanuma biratti magaalaa abbaa isaa magaalaa
Daawit keessatti awwaalame. Yehooraam ilmi isaas
iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **2** Obboloonni Yehooraam
ilmaan Yehooshaafaax Azaariyaa, Yehii'eel, Zakkaariyaas,
Ezaariyaas, Miikaa'elii fi Shefaaxiyaa jedhaman ture.
Isaan kunneen hundi ilmaan Yehooshaafaax mooticha
Israa'el sanaa turan. **3** Abbaan isaaniis kennaa meetii,
kan warqeetii fi mi'oota gatii guddaa baasanii akkasumas
magaalaawwan Yihuudaa keessaa kanneen dallaa jabaa
qaban isaanii kenne; garuu sababii inni hangafa ta'eef
mootummaa isaa Yehooraamiif kenne. **4** Yehooraam
erga mootummaa abbaa isaa irratti jabaatee dhaabatee
booddee obboloota isaa hundaa fi qondaaltota Israa'el
tokko tokko goraadeedhaan ni fixe. **5** Yehooraam
yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa soddomii lama
ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa saddeet
ni bulche. **6** Innis akkuma manni Ahaab godhee ture
sana karaa mootota Israa'el duukaa bu'e; intala Ahaab
fuudhee tureetii. Fuula Waaqayyoo durattis waan hamaa
hojjete. **7** Ta'us Waaqayyo sababii Daawit wajjin kakuu
galeef mana Daawit balleessuun fedhii Waaqayyoo
hin turre. Inni isaa fi sanyii isaatiif ibsaa bara baraa
dhaabuuf kakuu galee ture. **8** Bara Yehooraam keessa
Edoom Yihuudaatti fincilee mootii ofii isaa moosifate. **9**
Kanaafuu Yehooraam qondaaltota isaatii fi gaariiwwan
isaa hunda wajjin achi dhaqe. Warri Edoomis isaa fi
ajajjoota gaariiwwan isaa marsan; inni garuu halkaniin
ka'ee isaan ni dha'e. **10** Edoom hamma har'aatti illee
akkuma Yihuudaatti finciletti jira. Libnaanis sababii
Yehooraam Waaqayyo Waaqa abbootii isaa dhiiseef
yeruma sanatti fincile. **11** Tulluuwwan Yihuudaa irrattis
iddoowwan sagadaa ijaaree akka namoonni Yerusaalem
sagaagalan gochuudhaan Yihuudaa karaa irraa jal'ise.
12 Yehooraamis xalayaa Eeliyaas raajicha biraa ergame
tokko ni argate; xalayaan sunis akkana jedha: "Waaqayyo
Waaqni abbaa kee Daawit akkana jedha: 'Ati karaa abbaa
kee Yehooshaafaax irra yookaan karaa Aasaa mooticha
Yihuudaatti hin adeemne. **13** Ati garuu karaa mootota
Israa'el irra deemuudhaan akkuma manni Ahaab godhe
sana Yihuudaa fi saba Yerusaalem sagaagalchiifte.
Obboloota kee miseensota mana abbaa keetii kanneen
sirra wayyan sana illee ni fixxe. **14** Kanaafuu Waaqayyo
amma saba kee, ilmaan kee, niitota kee fi waan ati
qabdu hunda dha'icha hamaadhaan dha'uuf jira. **15** Ati
mataan kee iyyuu dhukkuba mar'umaanii kan guyyaa
guyyaadhaan hammaachaa deemuun qabamta; dhuma
irrattis dhukkubichi mar'umaan kee alatti yaasa.'" **16**
Waaqayyos Filisxeemotaa fi Araboota saba Itoophiyaatti
dhi'oo jiraatan Yehooraamitti ni kaase. **17** Isaanis
Yihuudaa dha'anii qabatan; mi'a masaraa mootii keessatti
argamu hunda, ilmaanii fi niitota isaa wajjin booji'anii
ni fudhatan. Ilma isaa Ahaaziyaa isa quxisuu sana
malee ilmi tokko iyyuu hin hafneef. **18** Waan kana
hundaa booddee Waaqayyo dhukkuba mar'umaanii kan
hin fayyineen Yehooraamin ni dha'e. **19** Innis oolee
bulee dhuma waggaa lammaffaatti sababii dhukkuba
hamaa sanaatiif mar'umaan isaa keessaa ni kufe; akka
malees dhiphatee ni du'e. Namoonni isaa akka abbootii
isaatiif godhan sana ulfina isaatiif jedhanii ibidda hin
bobeessine. **20** Yehooraam yeroo mootii ta'etti nama
waggaa soddomii lamaa ture. Innis Yerusaalem keessa
taa'ee waggaa saddeet ni bulche. Yeroo inni du'etti
namni tokko iyyuu isaaf hin gaddine; innis Magaalaa
Daawit keessatti awwaalame malee lafa mootonni itti
awwaalamanitti hin awwaalamne.

22 Sababii Saamtonni Araboota wajjin qubata
loltootaa seenan sun ilmaan isaa hangafoota
hunda fixaniif namoonni Yerusaalem Ahaaziyaa ilma
Yehooraam sana iddoo isaa buusanii mootii godhan.
Kanaafuu Ahaaziyaa ilmi Yehooraam mooticha Yihuudaa
sun mootii ta'ee bulchuu ni jalqabe. **2** Ahaaziyaa
yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa digdamii lama
ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa tokko ni
bulche. Maqaan haadha isaa Ataaliyaa dha; isheenis
intala ilma Omrii turte. **3** Innis sababii haati isaa akka
inni dogoggora hojjetu isa jajjabeessaa turteef karaa
mana Ahaab duukaa bu'e. **4** Sababii manni Ahaab erga
abbaan isaa du'ee booddee gorsitoota isaa ta'uudhaan
gara yakka hojjechuutti isa oofaniif, innis akkuma
manni Ahaab godhe sana fuula Waaqayyoo duratti
waan hamaa hojjete. **5** Inni yeroo Yehooraam ilma
Ahaab mooticha Israa'el wajjin Raamooti Gili'aaditti
Hazaa'eel mooticha Arraam loluudhaaf duuletti gorsuma
isaanii duukaa bu'e. Warri Arraamis Yooraamin ni
madeessan; **6** kanaafuu inni madaa isaan yeroo inni
Raamaat keessatti Hazaa'eel mooticha Arraam wajjin wal
loletti isa madeessan sana fayyuuf jedhee Yizri'eelitti
deebi'e. Kana irratti Ahaaziyaan ilmi Yooraam mootichi
Yihuudaa sababii inni madaa'ee tureef Yehooraam ilma
Ahaab arguuf gara Yizri'eelitti gad bu'e. **7** Sababii inni
Yehooraamin gaafachuu dhaqeef Waaqni Ahaaziyaatti
badiisa fide. Ahaaziyaan yommuu achi ga'etti Yehuu
ilma Nimshii sana simachuuf Yooraam wajjin gad ba'e.
Yehuun immoo nama Waaqayyo akka inni mana Ahaab
balleessuuf dibee dha. **8** Yehuun utuu mana Ahaabitti
muraa jiruu qondaaltota Yihuudaa fi ilmaan firoota
Ahaaziyaa kanneen Ahaaziyaa tajaajilaa turan argee
isaan ni galaafate. **9** Ergasii immoo inni Ahaaziyaa
barbaacha ni deeme; namoonni Yehuus Samaariyaadhaa
iddoo inni itti dhokatee turee qabanii Yehuutti fidanii isa
ni ajjeesan. Isaanis, "Inni ilma Yehooshaafaax namicha
garaa guutuudhaan Waaqayyoon barbaade sanaa ti"
jedhanii isa ni awwaalan. Kanaafuu mana Ahaaziyaa
keessaa namni aangoo mootummaa qabachuu danda'u
tokko illee hin turre. **10** Ataaliyaan haati Ahaaziyaa
yommuu akka ilmi ishee du'e argitetti kaatee maatii
mana mootii Yihuudaa guutumaan guutuutti balleessite.
11 Yehooshebaati intalli Yehooraam Mootichaa garuu
ilmaan moototaa kanneen ajjeefamuuf turan keessaa
Yoo'aash ilma Ahaaziyaa hattee fudhachuudhaan
guddiftuu isaa wajjin dinqatti ni dhoksite. Yoshabeti
intalli Iyyooraam Mootichaa, niitiin Yehooyaadaa
lubichaa sun obboleettii Ahaaziyaa turte; isheenis akka
Ataaliyaan isa hin ajjeefneef mucaa sana dhoksite. **12**
Innis bara Ataaliyaan biyya bulchaa turte hunda isaan
wajjin mana qulqullummaa Waaqaa keessatti dhokfamee
waggaa ja'a jiraate.

23 Yehooyaadaan waggaa torbaffaatti jabina ofii
isaa ni argisiise. Innis ajajjuuwwan dhibbaa
jechuunis Azaariyaa ilma Yirooham, Ishmaa'eel ilma
Yehohaanaan, Azaariyaa ilma Oobeed, Ma'aseyaa ilma
Adaayaa fi Eliishaafaax ilma Zikrii wajjin kakuu
seene. **2** Isaanis guutummaa Yihuudaa keessa deemanii
magaalaawwan hunda keessaa Lewwotaa fi hangafoota
maatiiwwan Israa'el walitti ni qaban. Yommuu isaan
Yerusaalem ga'anittis, **3** waldaan guutuun mana
qulqullummaa Waaqaa keessatti mooticha wajjin kakuu
seene. Yehooyaadaanis akkana isaaniin jedhe; "Akkuma
Waaqayyo waa'ee sanyii Daawit waadaa gale sanatti,
ilmi mootichaa mootii ni ta'a. **4** Wanni isin gochuu
qabdan isa kana: Isin lubootaa fi Lewwota guyyaa
Sanbataa hojiitti ramadamtan keessaa harka sadii
keessaa harki tokko karra, **5** harka sadii keessaa
harki tokko masaraa mootummaa, harka sadii keessaa
harki tokko immoo karra 'Karra Hundee' jedhamu
sana eegaa; namoonni kaan hundi immoo oobdii
mana qulqullummaa Waaqayyoo keessatti argamuu
qabu. **6** Lubootaa fi Lewwota hojii irra jiran malee
namni tokko iyyuu mana qulqullummaa Waaqayyoo hin
seenin; isaan sababii qulqullaa'aniif seenuu ni danda'u;
warri kaan hundi garuu waan Waaqayyo isaan ajaje
eeguu qabu. **7** Lewwonni tokkoon tokkoon isaanii
mi'a lolaa harkatti qabatanii mootichatti naanna'anii
dhadhaabachuu qabu. Namni mana qulqullummaa seenu
kan biraa kam iyyuu haa ajjeefamu. Lafa inni dhaqu
hundatti mootichatti dhi'oo jiraadhaa." **8** Lewwonnii fi
namoonni Yihuudaa hundinuu akkuma Yehooyaadaan
lubichi ajaje sana ni godhan. Sababii Yehooyaadaan
lubichi gareewwan eegumsaa keessaa tokko illee gad hin
dhiisiniif tokkoon tokkoon isaaniis namoota isaanii warra
guyyaa Sanbataatiin hojiitti bobba'anii fi warra hojii irraa
boqotan ni fudhatan. **9** Innis eeboowwan, gaachanawwan
gurguddaa fi xixinnaa Daawit Mootichaa kanneen
mana qulqullummaa Waaqaa keessa turan ajajjuuwwan
dhibbaatiif ni kenne. **10** Akka namoonni hundi mi'a lolaa
harkatti qabatanii karaa kibba mana qulqullummaatii
hamma karaa kaaba mana qulqullummaatti iddoo
aarsaatii fi mana qulqullummaa biratti mootichatti
naanna'anii dhaabatan ni godhe. **11** Yehooyaadaa fi
ilmaan isaa ilma mootichaa fidanii mataa isaa irra gonfoo
kaa'an; isaanis garagalcha kakuu itti kennanii akka inni
mootii ta'e ni labsan. Isa dibaniis, "Mootichi bara baraan
haa jiraatu!" jedhanii ni iyyan. **12** Ataaliyaan yommuu
waca namoota fiiganii mooticha leellisanii dhageessetti,
isaan bira gara mana qulqullummaa Waaqayyoo dhaqxe.
13 Yeroo isheen ilaaltetti mootichi balbala irra utubaa
isaa bira dhaabatuu ni argite. Qondaaltonnii fi warri
malakata afuufan mooticha bira turan; namoonni biyya
sanaa hundinuus gammadanii malakata afuufaa turan;
faarfattoonni immoo meeshaa muuziiqaatiin faarfannaa
qajeelchaa turan. Kana irratti Ataaliyaan uffata ishee
tarsaaftee, "Kun maltummaa dha! Kun maltummaa
dha!" jettee iyyite. **14** Yehooyaadaan lubichis, "Hiriira
gidduudhaa baasaatii ishee fidaa; nama ishee irra
dhufu kam iyyuu goraadeedhaan ajjeesaa" jedhee
ajajjuuwwan dhibbaa kanneen kutaawwan loltootaa sana
irratti ramadaman erge. Lubichi, "Mana qulqullummaa
Waaqayyoo keessatti ishee hin ajjeesinaa" jedhee tureetii.
15 Kanaafuu isaan akkuma isheen karra "Karra Fardaa"
jedhamu kan masaraa mootii duraa geesseen qabanii
achumatti ishee ni ajjeesan. **16** Yehooyaadaan akka
inni, sabnii fi mootichis saba Waaqayyoo ta'aniif kakuu

ni dhaabe. **17** Sabni hundinuu gara galma Ba'aal
dhaqee diige. Isaanis iddoowwan aarsaatii fi waaqota
tolfamoo caccabsanii Mataan lubicha Ba'aal sana illee
iddoowwan aarsaa duratti ni ajjeesan. **18** Ergasii
Yehooyaadaan luboota Lewwota turan kanneen Daawit
mana qulqullummaa Waaqayyoo keessatti ramadee ture
sanatti itti gaafatamummaa mana qulqullummaa ni
kenne; isaan akkuma Seera Musee keessatti barreeffame
sanatti aarsaa gubamu Waaqayyoof dhi'eessuu qabu;
Daawit akka isaan gammachuu fi faarfannaadhaan aarsaa
kana dhi'eessan ajajee tureetii. **19** Akkasumas inni
akka namni karaa kamiin iyyuu xuraa'e tokko iyyuu ol
hin seenneef balbala mana qulqullummaa Waaqayyoo
dura eegdota ni dhaabe. **20** Innis ajajjuuwwan dhibbaa,
namoota bebeekamoo, bulchitoota sabaa fi namoota
biyyattii hunda fudhatee dhaqee mana qulqullummaa
Waaqayyootii mooticha gad baasee fide. Isaanis karaa,
"Karra Ol aanu" jedhamuutiin masaraa mootummaa
seenanii mooticha teessoo mootummaa irra teessisan. **21**
Saboonni biyyattii hundi ni ililchan; sababii Ataaliyaan
goraadeedhaan ajjeefamteef magaalaan sun nagaa
argatte.

24 Yoo'aash yeroo mootii ta'etti nama umuriin isaa
waggaa torbaa ture; innis Yerusaalem keessa
taa'ee waggaa afurtama ni bulche. Maqaan haadha
isaa Ziibiyaa ture; isheenis nama Bersheebaa turte.
2 Yoo'aash bara Yehooyaadaa lubichaa hunda keessa
waan fuula Waaqayyoo duratti qajeelaa ta'e hojjete.
3 Yehooyaadaan niitota lama isaaf file; innis ilmaanii
fi intallan ni dhalche. **4** Yeroo xinnoo booddees
Yoo'aash mana qulqullummaa Waaqayyoo haaromsuuf
murteesse. **5** Innis lubootaa fi Lewwota walitti waamee,
"Gara magaalaawwan Yihuudaa dhaqaatii maallaqa
waggaa waggaadhaan mana qulqullummaa Waaqa
keessanii haaromsuuf oolu Israa'eloota hunda irraa
walitti qabaa. Kanas ammuma godhaa" isaaniin jedhe.
Lewwonni garuu dafanii hin goone. **6** Kanaafuu
mootichi Yehooyaadaa lubicha hangafticha waamee,
"Ati maaliif akka Lewwonni gibira Museen garbichi
Waaqayyoo fi yaa'iin Israa'el akka dunkaana dhuga
ba'umsaatiif baafamu murteessan sana Yihuudaa fi
Yerusaalem irraa walitti qaban hin godhin?" jedheen.
7 Yeroo sana ilmaan Ataaliyaa dubartittii hamtuu
sanaa mana qulqullummaa Waaqaa cabsanii seenanii
mi'oota qulqulleeffaman illee Ba'aalin tajaajiluuf itti ni
fayyadaman. **8** Kanaafuu mootichi akka isaan sanduuqa
maallaqni itti walitti qabamu hojjetanii karaa alaatiin
balbala mana qulqullummaa Waaqayyoo bira kaa'an ni
ajaje. **9** Akka isaan qaraxa Museen garbichi Waaqaa
sun yeroo gammoojjii keessa turanitti Israa'eloota
ajaje sana Waaqayyoof fidaniif Yihuudaa fi Yerusaalem
keessatti labsiin tokko ni ba'e. **10** Qondaaltonni hundii
fi sabni hundi buusii isaanii gammachuudhaan fidanii
hamma inni guututti sanduuqicha keessa ni buusan.
11 Yommuu sanduuqichi Lewwotaan gara qondaaltota
mootiitti fidamee qondaaltonni sun akka maallaqni
baay'een isa keessa jiru arganitti barreessaan mootichaa
fi ajajaan lubicha hangafaa dhufanii maallaqa sana
sanduuqa keessaa garagalchanii sanduuqicha iddoo
isaatti deebisu ture. Isaanis guyyuma guyyaan akkas
godhanii maallaqa akka malee baay'ee walitti ni qaban.
12 Mootichii fi Yehooyaadaanis maallaqa sana warra
mana qulqullummaa Waaqayyoo hojjechiisuuf itti
gaafatamummaa fudhatanitti ni kennan. Isaanis mana
qulqullummaa Waaqayyoo haaromsuudhaaf namoota
dhagaa cabsanii fi ogeeyyii hojii mukaa, akkasumas
mana qulqullummaa haaromsuudhaaf hojjettoota
sibiilaa fi naasii ittiin ni qaxaran. **13** Hojjettoonni
qaxaraman waan jabaatanii hojjetaniif hojiin sun
isaaniif ni milkaa'e. Mana qulqullummaa Waaqaas
akkuma duraan turetti deebisanii ni haaromsan; ni
jabeessanis. **14** Erga fixanii booddees maallaqa hafe
fidanii mootichaa fi Yehooyaadaatti ni kennan; maallaqa
sanaanis mi'oota mana qulqullummaa Waaqayyoo
jechuunis mi'oota tajaajilaa fi kan aarsaan gubamu
ittiin dhi'eeffamu akkasumas caabiiwwan, mi'oota
warqee fi meetii ittiin ni hojjetan. Isaanis bara
Yehooyaadaa keessa utuu gargar hin kutin mana
qulqullummaa Waaqayyoo keessatti aarsaa gubamu
dhi'eessaa turan. **15** Yehooyaadaanis bara dheeraa
jiraatee dulloomee waggaa dhibba tokkoo fi soddomatti
ni du'e. **16** Innis sababii Israa'el keessatti Waaqaa
fi mana qulqullummaa isaatiif waan gaarii hojjeteef
Magaalaa Daawit keessatti mootota biratti ni awwaalame.
17 Erga Yehooyaadaan du'ee booddee qondaaltonni
Yihuudaa dhufanii amanamummaa mootichaaf qaban
ni ibsan; innis isaan dhaggeeffate. **18** Isaanis mana
qulqullummaa Waaqayyoo Waaqa abbootii isaanii
dhiisanii siidaawwan Aasheeraa fi waaqota tolfamoo ni
waaqeffatan. Sababii balleessaa isaaniifis dheekkamsi
Waaqaa Yihuudaa fi Yerusaalemitti ni dhufe. **19** Akka
isaan gara isaatti saba deebisaniif Waaqayyo raajota
isaanitti erge; raajonnis isaanitti rageessan; isaan garuu
dhaga'uu hin barbaanne. **20** Ergasiis Hafuurri Waaqaa
Zakkaariyaas ilma Yehooyaadaa lubichaa irra ni bu'e.
Innis ka'ee fuula uummataa dura dhaabatee, "Waaqni
akkana jedha: 'Isin maaliif ajaja Waaqayyoo eeguu
diddani? Isin hin milkooftan. Sababii isin Waaqayyoon
dhiiftaniif innis isin dhiiseera'" jedheen. **21** Isaan
garuu isatti mari'atanii ajaja mootichaatiin oobdii
mana qulqullummaa Waaqayyoo keessatti dhagaadhaan
tumanii isa ni ajjeesan. **22** Yoo'aash mootichi arjummaa
Yehooyaadaan abbaan Zakkaariyaas isaaf godhe sana
hin yaadanne; qooda kanaa inni ilma isaa ni ajjeese;
innis yeroo du'utti, "Waaqayyo waan kana haa argu;
haaloos haa ba'u" jedhe. **23** Dhuma waggaa sanaattis
loltoonni Sooriyaa Yoo'aashitti ni duulan; Yihuudaa fi
Yerusaalem qabatanii hooggantoota sabaa hunda ni
fixan. Isaanis waan booji'an hunda gara Damaasqootti
mootii isaaniitti ni ergan. **24** Loltoonni Sooriyaa namoota
xinnoo qabatanii dhufan illee Waaqayyo loltoota akka
malee baay'ee harka isaaniitti dabarsee ni kenne. Sababii
Yihuudoonni Waaqayyo Waaqa abbootii isaanii dhiisaniif
Yoo'aashitti murtiin murame. **25** Warri Sooriyaa yommuu
ba'anitti Yoo'aashin akka malee madeessanii ni deeman.
Qondaaltonni isaas sababii inni ilma Yehooyaadaa
lubichaa ajjeeseef isatti mari'atanii siree isaa irratti isa
ajjeesan. Kanaafuu inni du'ee Magaalaa Daawit keessatti

ni awwaalame; garuu iddoo awwaala moototaatti hin
awwaalamne. 26 Warri isatti mari'atanis Zaabaad ilma
Shime'aati dubartii Amoon sanaa fi Yehoozaabaad ilma
Shimriiti dubartii Mo'aab sanaa turan. 27 Seenaan ilmaan
isaa, raajiiwwan waa'ee isaa dubbataman hedduunii fi
seenaan haaromfamuu mana qulqullummaa Waaqaa
kitaaba seenaa moototaa keessatti barreeffameera.
Amasiyaa ilmi isaa iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

25 Amasiyaa yeroo mootii ta'etti nama waggaa
digdamii shan ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee
waggaa digdamii sagal ni bulche. Maqaan haadha isaa,
Yo'aadaan ture; isheenis nama Yerusaalem turte. 2
Innis waan fuula Waaqayyoo duratti qajeelaa ta'e ni
hojjete; garuu garaa guutuudhaan miti. 3 Inni erga
jabeessee to'annaa isaa jalatti mootummaa qabatee
booddee qondaaltota abbaa isaa mooticha ajjeesan
sana fixe. 4 Ta'us inni akka waan Seera keessatti,
Kitaaba Musee keessatti kan Waaqayyo, "Abbootiin
sababii ijoollee isaaniitiif ajjeefamuu hin qaban yookaan
ijoolleen sababii abbootii isaaniitiif ajjeefamuu hin
qaban; tokkoon tokkoon namaa sababii cubbuu ofii
isaatiif du'a" jedhee ajaje sanaatti tarkaanfii fudhate
malee ilmaan warra abbaa isaa ajjeesan sanaa hin fixne.
5 Amasiyaa saba Yihuudaa walitti waamee akkuma
maatii isaaniitti ajajjuuwwan kumaatii fi ajajjuuwwan
dhibbaa guutummaa Yihuudaa fi Beniyaam keessatti
ramade. Sana booddees warra umuriin isaanii waggaa
digdamaa fi sanaa ol ta'e walitti qabee akka namoonni
duulaaf qophaa'an kanneen eeboo fi gaachana qabachuu
danda'an kuma dhibba sadii ta'an argate. 6 Akkasumas
Israa'el keessaa loltoota jajjaboo kuma dhibba tokko
meetii taalaantii dhibba tokkoon ni qaxarate. 7 Garuu
namni Waaqaa tokko isa bira dhufee akkana jedheen;
"Yaa mootii, sababii Waaqayyo Israa'el wajjinis ta'u
namoota Efreem kam iyyuu wajjin hin jirreef loltoonni
Israa'el kunneen si wajjin hin duulin. 8 Yoo ati sodaa
malee lola dhaqxe illee Waaqni fuula diinota keetii
duratti si kuffisa; Waaqni gargaaruufis kuffisuufis humna
qabaatii." 9 Amasiyaa immoo, "Garuu taalaantiin dhibbi
ani loltoota Israa'eliif baase sun maal haa ta'u ree?"
jedhee nama Waaqaa sana ni gaafate. Namni Waaqaa
sun immoo deebisee, "Waaqayyo waan sana caalu
iyyuu siif kennuu ni danda'a" jedheen. 10 Kanaafuu
Amasiyaa loltoota biyya Efreemii isa bira dhufan
sana akka isaan biyya isaaniitti deebi'aniif gad dhiise.
Isaanis Yihuudaatti aaranii akka malee dheekkamaa
gara biyya isaaniitti deebi'an. 11 Amasiyaa humna
isaa jabeeffatee loltoota isaa gara Sulula Soogiddaatti
erge; achittis namoota See'iir kuma kudhan ni fixe.
12 Loltoonni Yihuudaas namoota kuma kudhan biraa
booji'an; fiixee kattaa tokkoottis ol baasanii achi
irraa gad isaan dadarbatan; hundi isaaniis caccabanii
hurraa'an. 13 Loltoonni Amasiyaa akka isaan isa wajjin
hin duulleef gara biyya isaaniitti deebisee erge sun garuu
magaalaawwan Yihuudaa kanneen Samaariyaadhaa
hamma Beet Horoonitti jiran ni dha'an. Isaanis namoota
kuma sadii ajjeesanii boojuu baay'ee fudhatanii deeman.
14 Amasiyaa yommuu namoota Edoom fixee deebi'etti
waaqota saba See'iir fudhatee gale. Innis akkuma waaqota
isaatti dhaabbatee sagadeefii aarsaa gubamu isaaniif
ni dhi'eesse. 15 Waaqayyos akka malee Amasiyaatti
aaree raajii tokko itti erge; raajiin sunis, "Ati maaliif
waaqota saba kanaa kanneen saba ofii isaa iyyuu harka
keetii baasuu hin dandeenye gorsa gaafatta?" jedheen.
16 Mootichis utuma inni dubbachaa jiruu, "Nu akka
ati mootii gorsituuf si muudneerraa? Cal'isi! Maaliif
rukutamta?" jedheen. Raajiin sunis ni cal'ise; garuu,
"Sababii ati gorsa koo dhaga'uu diddee waan kana
gooteef, ani akka Waaqni si balleessuuf murteesse
nan beeka" jedheen. 17 Amasiyaa mootichi Yihuudaa
erga gorsitoota isaatiin mari'atee booddee, "Kottu mee
waraana keessatti wal ilaallaa" jedhee qoosaa kana gara
Yoo'aash ilma Yehoo'aahaaz, ilma Yehuu, mooticha
Israa'elitti ni erge. 18 Yoo'aash mootichi Israa'el garuu
akkana jedhee Amasiyaa mooticha Yihuudaatiif deebii
kenne; "Sokorruun Libaanoon keessaa tokko ergaa
ergee birbirsaa Libaanooniin, 'Intala kee ilma kootti
heerumsiisi' jedhe. Ergasii bineensi bosona Libaanoon
keessaa tokko dhufee sokorruu sana irra miilaan deeme.
19 Ati, 'Kunoo ati dhugumaan Edoomin mo'atteerta' ofiin
jettee amma of tuulaa jirta. Amma garuu mana kee taa'i!
Ati maaliif rakkina barbaaddee ofii keetii fi Yihuudaattis
kufaatii fidda?" 20 Amasiyaa garuu dhaga'uu dide; sababii
isaan waaqota Edoom duukaa bu'aniif Waaqni harka
Yoo'aashitti dabarsee isaan kennuuf murteesseeraatii. 21
Kanaafuu Yoo'aash mootichi Israa'el ka'ee lola bane. Innii
fi Amasiyaa mootichi Yihuudaa biyya Yihuudaa keessatti
Beet Shemeshitti walitti ba'an. 22 Warri Yihuudaas
warra Israa'eliin mo'atamanii tokkoon tokkoon namaas
gara mana ofii isaatti baqate. 23 Yoo'aash mootichi
Israa'el, Amasiyaa mooticha Yihuudaa ilma Iyoo'as
ilma Ahaaziyaa sana Beet Shemeshitti qabe. Iyoo'asis
gara Yerusaalemitti isa fidee Karra Efreemiitii jalqabee
hamma Karra Goleetti dallaa Yerusaalem kan dhagaa
sana diige; kutaan diigame kun dhundhuma dhibba afur
lafa irra dheerata ture. 24 Innis warqee fi meetii hunda,
akkasumas mi'a mana qulqullummaa Waaqaa keessatti
argamu kan Oobeed Edoom eegaa ture hunda, qabeenya
masaraa mootummaa fi namoota booji'e illee fudhatee
gara Samaariyaatti deebi'e. 25 Amasiyaa ilmi Yoo'aash
mootichi Yihuudaa erga Yoo'aash ilmi Yehoo'aahaaz
mootichi Israa'el du'ee booddee waggaa kudha shan
jiraate. 26 Wantoonni bara mootummaa Amasiyaa
keessa jalqabaa hamma dhumaatti hojjetaman kanneen
biraa kitaaba mootota Yihuudaa fi Israa'el keessatti
barreeffamaniiru mitii? 27 Yeroo Amasiyaa Waaqayyoon
duukaa bu'uu irraa garagalee jalqabee isaan Yerusaalem
keessatti isatti malatan; innis gara Laakkiishitti baqate;
isaan immoo faanuma isaa Laakkiishitti namoota erganii
achitti isa ajjeesan. 28 Isaanis fardaan isa fidanii Magaalaa
Yihuudaatti abbootii isaa biratti isa ni awwaalan.

26 Ergasii namoonni Yihuudaa hundi Uziyaan nama
waggaa kudha ja'a sana fuudhanii iddoo abbaa
isaa iddoo Amasiyaa buusanii mootii ni godhan. 2
Erga Amasiyaa abbootii isaa wajjin boqotee booddee
namni Eelootin deebisee ijaaree gara Yihuudaatti

deebisee Uziyaan ture. **3** Uziyaan yeroo mootii ta'etti
nama waggaa kudha ja'a ture; innis Yerusaalem keessa
taa'ee waggaa shantamii lama ni bulche; maqaan
haadha isaa Yekooliyaa ture; isheenis nama Yerusaalem
turte. **4** Innis akkuma abbaa isaa Amasiyaa sana fuula
Waaqayyoo duratti waan qajeelaa ni hojjete. **5** Inni bara
Zakkaariyaas isa akka inni Waaqa sodaatu isa barsiise
sanaa keessa Waaqa barbaade. Yeroo inni Waaqayyoon
barbaade hundas Waaqni isa ni milkoomse. **6** Innis
Filisxeemotatti duulee dallaawwan Gaati, kan Yabinee
fi kan Ashdood ni diige. Ergasii Ashdood birattii fi
bulchiinsota Filisxeemotaa kaan keessatti magaalaawwan
deebisee ni ijaare. **7** Yeroo inni Filisxiyaatti, Araboota
Guur Ba'aalittii fi Me'uunootatti ka'etti Waaqni isa
gargaare. **8** Warri Amoonis Uziyaaniif gibira ni fidan;
sababii inni baay'ee jabaateef gurri isaa hamma daangaa
Gibxitti beekame. **9** Uziyaanis Yerusaalem keessatti
Karra Golee irratti, Karra sululaa irrattii fi golee dallaa
irratti gamoowwan eegumsaa ni ijaare. **10** Akkasumas
inni sababii gaarran jalaa fi dirree irraa horii akka
malee baay'ee qabuuf gammoojjii keessatti gamoowwan
eegumsaa ijaaree boolla bishaanii hedduus ni qote;
inni waan hojii qotiisaa jaallatuuf qottoota gaarranii
fi lafa gabbataa qotanii wayiniis dhaaban qaba ture.
11 Kana malees Uziyaan hoomaa waraanaa kan akka
gaarii leenjifamee waraanaaf qophaa'e qaba ture;
hoomaan waraanaa kunis dura bu'ummaa Hanaaniyaa
isa qondaaltota mootichaa keessaa tokko ta'e sanaan
akkuma baay'ina isaaniitti garee gareedhaan Ye'ii'eel
barreessaa sanaa fi Ma'aseyaa ajajjichaan gurmeeffame.
12 Baay'inni hooggantota maatii kanneen loltoota irratti
muudamanii walumatti 2,600 ture. **13** Ajaja isaanii jalattis
hoomaa waraanaa kan namoota lolaaf leenjifaman
307,500 of keessaa qabu tokkotu ture; hoomaan kunis
humna guddaa kan yeroo mootichi diinota isaatti
duulutti isa gargaaruu dha. **14** Uziyaan loltoota hundaaf
gaachana, eeboo, gonfoo sibiilaa, qomee sibiilaa, xiyyaa
fi furrisa dhagaa kenne. **15** Innis Yerusaalem keessatti
meeshaawwan namoota ogeeyyiidhaan hojjetaman
kanneen gamoowwan eegumsaatii fi goleewwan ittisaa
gubbaatti xiyya darbachuu fi dhagaa furuursuuf
fayyadan ijaare. Innis hamma jabaatutti waan gargaarsa
argateef maqaan isaa fagootti illee bal'inaan ni
beekame. **16** Garuu Uziyaan erga jabaatee booddee,
of tuulummaan isaa kufaatii isatti fide. Innis iddoo
aarsaa ixaanaatti ixaana aarsuuf mana qulqullummaa
Waaqayyoo seenuudhaan amanamummaa Waaqayyo
Waaqa isaatiif qabu irraa duubatti ni deebi'e. **17**
Azaariyaa lubichis luboota Waaqayyoo warra waa hin
sodaanne kan biraa saddeettama wajjin isa duukaa
ni seene. **18** Isaanis Uziyaan mootichaan mormanii,
"Yaa Uziyaan Waaqayyoof ixaana aarsuun luboota
sanyii Aroon warra ixaana aarsuuf filataman sanaaf
malee siif hin malu. Ati sababii amanamaa hin ta'iniif
Waaqayyo Waaqa biraa ulfina hin argattuutii iddoo
qulqulluu kanaa ba'i" jedhaniin. **19** Uziyaanis utuu
ixaana aarsuuf girgiraa harkatti qabatee qophaa'ee jiruu
ni aare. Innis utuma mana qulqullummaa Waaqayyoo
keessatti iddoo aarsaa ixaana duratti lubootatti aaraa
jiruu ijuma isaanii duratti lamxiin adda isaatti ni ba'e. **20**
Azaariyaa lubichi hangafnii fi luboonni biraa hundinuu
yeroo isa ilaalanitti akka lamxiin adda isaa irra jiru ni
argan; kanaafuu isaan dafanii gad isa baasan. Sababii
dheekkamsi Waaqayyoo isa dha'eef dhugumaan inni
iyyuu ba'uuf ariifatee ture. **21** Uziyaan mootichi hamma
gaafa du'uutti lamxaa'ee ture. Innis waan lamxaa'ee
tureef mana qulqullummaa Waaqayyoo irraa citee mana
kophaa keessa ni jiraate. Ilmi isaa Yootaam ilmi isaa itti
gaafatama masaraa mootummaa fudhatee saba biyyattii
bulche. **22** Wantoonni bara mootummaa Uziyaan keessa
jalqabaa hamma dhumaatti hojjetaman biraan Isaayyaas
raajicha ilma Amoosiin galmeeffamaniiru. **23** Uziyaanis
abbootii isaa wajjin boqotee sababii namoonni, "Inni
lamxii qaba" jedhaniif inni lafa awwaala mootota
keessatti isaanuma biratti ni awwaalame. Ilmi isaa
Yootaam iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

27 Yootaam yeroo mootii ta'etti nama waggaa
digdamii shan ture; innis Yerusaalem keessa
taa'ee waggaa kudha ja'a ni bulche. Maqaan haadha
isaa Yaruusaa ture; isheenis intala Zaadoq turte. **2**
Innis akkuma abbaan isaa Uziyaan godhe sana fuula
Waaqayyoo duratti waan qajeelaa ni hojjete; inni garuu
akka abbaa isaa mana qulqullummaa Waaqayyoo hin
seenne. Ta'us namoonni cubbuu hojjechuu ittuma
fufan. **3** Yootaam Karra mana qulqullummaa Waaqayyoo
kan Ol aanu deebisee ijaare; dallaa dhagaa kan gaara
Oofeel irrattis hojiiwwan ijaarsaa baay'ee ni hojjete.
4 Gaarran Yihuudaa irratti magaalaawwan, bosona
keessatti immoo da'annoowwanii fi gamoowwan ni
ijaare. **5** Yootaamis mootii Amoonotaa waraanee isaan ni
mo'ate. Waggaa sana keessa Amoononni meetii taalaantii
dhibba tokko, qamadii qoroosii kuma kudhanii fi garbuu
safartuu qoroosii kuma kudhan ni kennaniif. Amoononni
waggaa lammaffaa fi waggaa sadaffaattis hammasuma ni
kaffalaniif. **6** Yootaam sababii fuula Waaqayyo Waaqa isaa
dura amanamummaan deddeebi'eef jabaachaa deeme. **7**
Wantoonni bara Yootaam keessa hojjetaman biraa, lola
inni lolee fi wantoonni inni hojjete biraa kitaaba mootota
Israa'elii fi Yihuudaa keessatti barreeffamaniiru. **8** Inni
yeroo mootii ta'etti nama waggaa digdamii shan ture.
Innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa kudha ja'a ni
bulche. **9** Yootaam abbootii isaa wajjin boqotee Magaalaa
Daawit keessatti ni awwaalame. Ilmi isaa Aahaaz iddoo
isaa bu'ee mootii ta'e.

28 Aahaaz yeroo mootii ta'etti nama waggaa digdama
ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee waggaa
kudha ja'a ni bulche. Inni akka abbaa isaa akka
Daawit fuula Waaqayyoo duratti waan qajeelaa hin
hojjenne. **2** Inni karaa mootota Israa'el duukaa bu'ee
Ba'aalin waaqeffachuuf jedhees waaqota tolfamoo
baqsee ni tolche. **3** Inni gochawwan jibbisiisoo saboota
Waaqayyo fuula Israa'elootaa duraa ari'ee baase sanaa
hojjechuudhaan Sulula Ben Hinoom keessatti ixaana ni
aarse; ilmaan isaa illee aarsaa godhee ibiddaan gube.
4 Innis iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraatti,
fiixee gaarranii irrattii fi muka lalisaa hunda jalatti
qalma dhi'eessee, ixaanas aarse. **5** Kanaafuu Waaqayyo

Waaqni isaa dabarsee harka mootii Sooriyaatti isa
kenne. Warri Sooriyaas isa mo'atanii namoota isaa
hedduus booji'anii Damaasqootti geessan. Achii immoo
inni harka mootii Israa'elitti dabarfamee ni kenname;
mootichis miidhaa guddaa isa irraan ni ga'e. **6** Sababii
sabni Yihuudaa Waaqayyo Waaqa abbootii isaa dhiiseef
Pheqaan ilmi Remaaliyaa guyyaa tokkotti loltoota
Yihuudaa kuma dhibba tokkoo fi digdama ni fixe. **7**
Zikriin loltuun jabaan gosa Efreem sun immoo Ma'aseyaa
ilma mootichaa, Azriiqaam ajajaa masaraa mootummaa fi
Elqaanaa itti aanaa mootichaa ni ajjeese. **8** Israa'eloonni
firootuma isaanii irraa niitota, ilmaanii fi intallan kuma
dhibba lama ni booji'an. Akkasumas boojuu akka malee
baay'ee fudhatanii Samaariyaatti ni deebi'an. **9** Garuu
raajiin Waaqayyoo kan Oodeed jedhamu tokko achi
ture; innis yeroo loltoonni Samaariyaadhaa deebi'anitti
isaan simachuuf ni ba'e. Innis akkana isaaniin jedhe;
"Waaqayyo Waaqni abbootii keessanii waan Yihuudaatti
aareef dabarsee harka keessanitti isaan kenne. Isin
garuu dheekkamsa hamma samiitti ol fagaatuun isaan
ni fixxan. **10** Ammas dhiirotaa fi dubartoota Yihuudaa fi
Yerusaalem garboota keessan gochuu ni yaaddan. Isin
mataan keessan iyyuu fuula Waaqayyo Waaqa keessanii
duratti cubbuu hin hojjennee ree? **11** Mee na dhaga'aa!
Sababii dheekkamsi Waaqayyoo isinitti boba'eef namoota
biyya keessanii kanneen boojitanii fiddan sana deebisaa."
12 Ergasiis hangafoota namoota Efreem keessaa tokko
tokko jechuunis Azaariyaa ilmi Yehohaanaan, Berekiyaan
ilmi Meshileemoot, Yehiizqiiyaa ilmi Shaluumii fi
Amaasaayi ilmi Hadilaay warra duulaa galaa jiran
mormuudhaan **13** akkana jedhan; "Isin booji'amtoota
kanneen as fiduu hin qabdan; yoo kanaa achii nu fuula
Waaqayyoo duratti cubbamoota ni taana. Isin amma
illee cubbuu fi balleessaa keenya ittuma dabaluu feetuu?
Yakki keenya duraanuu baay'ateera; dheekkamsi isaa
Israa'elitti boba'eeraatii." **14** Kanaafuu loltoonni fuula
qondaaltotaatii fi yaa'ii guutuu duratti booji'amtootaa
fi boojuu gad dhiisan. **15** Namoonni maqaan isaanii
eerames loltoota harka booji'amtoota ni fuudhan; waan
booji'ame irraas warra qullaa jiran hundatti wayyaa
ni uffisan. Isaanis uffataa fi kophee, waan nyaatamuu
fi waan dhugamu illee ni kennaniif; dibatas isaan
diban. Warra dadhaban hunda immoo harree irra
teessisanii biyya firoonni isaanii jiran Magaalaa Meexxii
sanatti gara Yerikootti isaan deebisanii ofii immoo
Samaariyaatti ni dacha'an. **16** Yeroo sanatti Aahaaz
Mootichi gargaaraa argachuuf gara mootii Asooritti nama
ergate. **17** Edoomonni ammas dhufanii Yihuudaatti balaa
buusanii booji'amtoota fudhatanii deemanii turaniitii;
18 Filisxeemonni immoo magaalaawwan gaarran jalaa fi
kanneen gama kibba Yihuudaatti argaman weeraranii
Beet Shemeshi, Ayaaloon, Gedeerooti, Sookoo, Tiimnaahi,
Gimzoo fi gandoota naannoo isaanitti argaman qabatanii
keessa ni qubatan. **19** Sababii Aahaaz mootichi Israa'el
saba Yihuudaa cubbuuf kakaasee ofii immoo Waaqayyoof
amanamuu dideef Waaqayyo Yihuudaa ni salphise. **20**
Tiiglaat-Philneeser mootichi Asoor gara isaa dhufee ture;
ta'us inni qooda isa gargaaru rakkina isatti fide. **21** Aahaaz
mana qulqullummaa Waaqayyoo keessaa, masaraa mootii
fi mana ilmaan mootiitii waan tokko tokko fuudhee
mootii Asooriif kennaa godhee ni dhi'eesse; ta'us kunis
isa hin gargaarre. **22** Aahaaz Mootichi yeroo rakkina isaa
keessa illee ittuma caalchisee Waaqayyoof amanamuu
ni dide. **23** Innis waaqota Damaasqoo kanneen isa
mo'ataniif aarsaa ni dhi'eesse; "Waaqonni mootota
Sooriyaa sababii isaan gargaaraniif akka isaan ana
illee gargaaraniif ani aarsaa nan dhi'eessaaf" jedhee
yaadee tureetii. Isaan garuu kufaatii isaa fi kufaatii
Israa'el hundaa ni fidan. **24** Aahaaz mi'oota mana
qulqullummaa Waaqaa walitti qabee fudhatee deeme.
Balbalawwan mana qulqullummaa Waaqayyoos cufee
golee daandiiwwan Yerusaalem hunda irratti iddoowwan
aarsaa ni dhaabe. **25** Magaalaa Yihuudaa hunda keessattis
waaqota biraaf ixaana aarsuuf iddoowwan sagadaa
kanneen gaarran irraa ijaaree Waaqayyo Waaqa abbootii
isaa dheekkamsaaf ni kakaase. **26** Wantoonni bara
mootummaa isaa keessa jalqabaa hamma dhumaatti
hojjetaman kanneen biraa fi akki inni itti jiraate
hundi kitaaba mootota Yihuudaa fi Israa'el keessatti
barreeffamaniiru. **27** Aahaazis abbootii isaa wajjin
boqotee magaalaa Yerusaalem keessatti ni awwaalame;
garuu iddoo awwaala mootota Israa'el keessa hin
kaa'amne. Ilmi isaa Hisqiyaas iddoo isaa bu'ee mootii
ta'e.

29 Hisqiyaas yeroo mootii ta'etti nama waggaa
digdamii shan ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee
waggaa digdamii sagal bulche. Maqaan haadha isaa
Abiyaa ture; isheenis intala Zakkaariyaas. **2** Innis akkuma
Daawit abbaan isaa godhe sana fuula Waaqayyoo duratti
waan qajeelaa hojjete. **3** Inni bara mootummaa isaa
keessa ji'a jalqaba waggaa tokkoffaatti balbalawwan
mana qulqullummaa Waaqayyoo ni bane; ni haaromses.
4 Lubootaa fi Lewwota waamsisee oobdii karaa ba'a
biiftuutiin jiru irratti walitti isaan qabee **5** akkana
jedheen; "Yaa Lewwota, mee na dhaga'aa! Amma of
qulqulleessaatii mana qulqullummaa Waaqayyo Waaqa
abbootii keessanii illee qulqulleessaa. Waan xuraa'aa
hunda iddoo qulqulluu keessaa baasaa. **6** Abbootiin
keenya sababii amanamoo hin turiniif fuula Waaqayyo
Waaqa keenyaa duratti waan hamaa hojjetanii isa
irraa garagalan. Isaanis iddoo jireenya Waaqayyoo
irraa fuula isaanii deebifatanii dugda isaanii isatti
garagalchan. **7** Akkasumas balbala gardaafoo cufanii
ibsaawwan ni dhaamsan. Isaan Waaqa Israa'eliif iddoo
qulqulluutti ixaana hin aarsine yookaan aarsaa gubamu
hin dhi'eessine. **8** Kanaafuu dheekkamsi Waaqayyoo
Yihuudaa fi Yerusaalem irra bu'e; inni akkuma isin ija
keessaniin arguu dandeessan kana nama qaanii, nama
qoosaa fi nama kolfaa isaan godhe. **9** Sababiin abbootiin
keenya goraadeedhaan dhumaniif, sababiin ilmaan
keenya, intallanii fi niitonni keenya illee booji'amaniif
kanuma. **10** Ani amma akka dheekkamsi isaa inni
sodaachisaan sun nurraa deebi'uuf Waaqayyo Waaqa
Israa'el wajjin kakuu galuu yaadeera. **11** Yaa ilmaan
ko, egaa hin dagatinaa; Waaqayyo akka isin fuula isaa
dura dhaabattaniif, akka isa tajaajiltaniif, akka fuula
isaa duratti hojjettoota isaa taatanii ixaana aarsitaniif

isin filateeraatii.” **12** Ergasii Lewwonni kunneen hojiitti
bobba’an; isaanis: Ilmaan Qohaatotaa keessaa, Mahat
ilma Amaasaayii fi Yoo’eel ilma Azaariyaa; ilmaan
Meraarotaa keessaa, Qiish ilma Abdii fi Azaariyaa ilma
Yehaleli’eel; ilmaan Geershoonotaa keessaa, Yoo’ak ilma
Zimaa fi Eeden ilma Yoo’aa; **13** ilmaan Eliisaafaanotaa
keessaa, Shimrii fi Ye’ii’eel; ilmaan Asaaf keessaa,
Zakkaariyaasii fi Mataaniyaa; **14** ilmaan Heemaan
keessaa, Yehii’eelii fi Shime’ii; ilmaan Yeduutuun keessaa,
Shemaa’iyaa fi Uzii’eel. **15** Isaan erga obboloota isaanii
walitti qabanii of qulqulleessanii booddee akkuma
mootichi akka dubbii Waaqayyootti isaan ajajetti mana
qulqullummaa Waaqayyoo qulqulleessuuf ol ni seenan.
16 Luboonnis mana Waaqayyoo qulqulleessuuf ol ni
seenan. Isaanis waan mana qulqullummaa Waaqayyoo
keessatti argan kan qulqulluu hin ta’in hunda gara
oobdii mana qulqullummaa Waaqayyootti gad baasan.
Lewwonnis achii guuranii Sulula Qeedroonitti geessan.
17 Isaanis hojii qulqulleessuu kana guyyaa jalqaba ji’a
duraatii jalqabanii bultii saddeettaffaatti gardaafoo
Waaqayyoo bira ni ga’an. Guyyaa saddeet itti dabalanii
mana qulqullummaa Waaqayyoo qulqulleessanii ji’a
tokkoffaa guyyaa kudha ja’affaatti fixan. **18** Isaanis
gara Hisqiyaas Mootichaa dhaqanii akkana jedhaniin;
“Nu guutummaa mana qulqullummaa Waaqayyoo,
iddoo aarsaan gubamu itti dhi’eeffamu mi’a isaa
hunda wajjin, minjaala buddeenni qulqulleeffame irra
kaa’amu mi’a isaa hunda wajjin qulqulleessineerra.
19 Mi’oota Aahaaz mootichi yeroo mootii turetti
amanamummaa dhabee iddoo isaaniitii fuudhe hunda
qulqulleessineerra; mi’oonni sunis fuula iddoo aarsaa
Waaqayyoo dura jiru.” **20** Hisqiyaas Mootichi guyyaa
itti aanu ganama bariidhaan qondaaltota magaalaa
walitti qabee gara mana qulqullummaa Waaqayyootti
ol ba’e. **21** Isaanis mootummaaf, mana qulqullummaa
fi Yihuudaaf korommii loonii torba, korbeeyyii hoolaa
torba, xobbaallaawwan torbaa fi korbeeyyii re’ee torba
aarsaa cubbuu godhanii ni dhi’eessan. Mootichis akka
isaan horii kanneen iddoo aarsaa Waaqayyoo irratti
aarsaa dhi’eessaniif luboota sanyii Aroon sana ni ajaje.
22 Luboonnis korommii loonii sana qalanii dhiiga
isaanii iddoo aarsaa irratti faffacaasan; itti aansaniis
korbeeyyii hoolaa qalanii dhiiga isaanii iddoo aarsaa
irratti faffacaasan; ergasii immoo xobbaallaawwan
qalanii dhiiga isaanii iddoo aarsaa irratti faffacaasan. **23**
Re’oonni aarsaa cubbuutiif fidamanis fuula mootichaa
fi fuula waldaa duratti dhi’eeffaman; jarris isaan irra
harka isaanii kaa’an. **24** Sababii mootichi aarsaa
gubamuu fi aarsaa cubbuu Israa’el hundaaf ajajeef
luboonni re’oota qalanii Israa’el hundaaf araara buusuuf
dhiiga isaanii iddoo aarsaa irratti dhi’eessan. **25** Innis
akkuma Daawitii fi Gaad ilaaltuu mootichaa fi Naataan
raajichaan ajajametti Lewwota kililee, baganaa fi kiraara
qabachiisee mana qulqullummaa Waaqayyootti ramade;
kunis ajaja Waaqayyo karaa raajota isaatiin kennee
dha. **26** Kanaafuu Lewwonni mi’a faarfannaa kan
Daawit, luboonni immoo malakata isaanii qabatanii
qophaa’anii dhaabatan. **27** Hisqiyaas akka aarsaan
gubamu iddoo aarsaa irratti dhi’eeffamuuf ajaje. Akkuma
aarsaan dhi’eeffamuu jalqabeen faarfannaan malakataa
fi mi’a faarfannaa kan Daawit mooticha Israa’eliin
Waaqayyoof faarfatamus ni jalqabame. **28** Waldaan
guutuun gad jedhee sagade; faarfattoonni ni faarfatan;
warri malakata afuufanis ni afuufan. Wanni kun hundi
hamma aarsaan gubamu dhi’eeffamee xumuramutti
itti fufe. **29** Yommuu aarsaa dhi’eessuun xumuramutti
mootichii fi warri isa wajjin turan hundinuu jilbeenfatanii
sagadan. **30** Hisqiyaas Mootichii fi qondaaltonni isaa
akka Lewwonni dubbii Daawitii fi dubbii Asaaf ilaaltuu
sanaatiin Waaqayyoon galateeffatan ajajan. Kanaafuu
isaan gammachuudhaan faarfannaa galataa faarfatanii
gad jedhanii sagadan. **31** Ergasiis Hisqiyaas, “Isin amma
Waaqayyoof of qulqulleessitaniirtu. Kottaatii qalmaa
fi aarsaa galataa mana qulqullummaa Waaqayyootti
galchaa” jedhe. Kanaafuu waldaan sun qalmaa fi aarsaa
galataa dhi’eesse; warri garaan isaanii jaallate hundis
aarsaa gubamu dhi’eessan. **32** Aarsaan gubamu kan
waldaan sun dhi’eesses korommii loonii torbaatama,
korbeeyyii hoolaa dhibba tokkoo fi xobbaallaawwan
hoolaa dhibba lama ture; kunneen hundi aarsaa
gubamu ta’anii Waaqayyoof dhi’eeffaman. **33** Horiin
qulqulleeffamee qalmaaf dhi’eeffame walumaa galatti
korommii loonii dhibba ja’aa fi hoolaa fi re’ee kuma
sadii ture. **34** Haa ta’u malee horii aarsaaf dhi’eeffaman
irraa gogaa baasuuf lakkoobsi lubootaa ga’aa hin turre;
kanaafuu firoonni isaanii Lewwonni hamma hojiin sun
dhumuttii fi hamma luboonni biraa qulqulleeffamanitti
isaan gargaaran; Lewwonni ofii isaanii qulqulleessuutti
luboota caalaa gara toloota turaniitii. **35** Cooma aarsaa
nagaa fi dhibaayyuu aarsaa gubamu wajjin dhi’eeffamu
dabalatee aarsaan gubamu akka malee hedduutu ture.
Akkasiin tajaajilli mana qulqullummaa Waaqayyoo akka
duriitti deebi’e. **36** Hisqiyaasii fi namoonni hundi sababii
waan Waaqni saba isaaf godheef ni gammadan; wanni
kun dafee ta’eetii.

30 Hisqiyaas akka isaan Waaqayyo Waaqa Israa’eliif
Faasiikaa ayyaaneffachuuf jedhanii gara
Yerusaalem, gara mana qulqullummaa Waaqayyoo
dhufaniif Israa’elii fi Yihuudaa hundatti ergaa erge;
Efreemii fi Minaaseetti immoo xalayaa barreesse. **2**
Mootichii fi qondaaltonni isaa akkasumas waldaan
Yerusaalem keessa jiru hundi ji’a lammaffaatti Faasiikaa
ayyaaneffachuuf murteessan. **3** Isaan sababii luboonni
of qulqulleessan lakkoobsaan ga’oo hin ta’inii fi sababii
namoonni Yerusaalemitti walitti hin qabaminiif yeroo
barbaachisaa ta’etti Faasiikaa ayyaaneffachuu hin
dandeenye. **4** Karoorri sunis mootichaa fi waldaa sana
guutuu ni gammachiise. **5** Isaanis akka namoonni
Waaqayyo Waaqa Israa’eliif Faasiikaa ayyaaneffachuuf
jedhanii gara Yerusaalem dhufaniif Bersheebaa hamma
Daanitti Israa’el hunda keessa labsii labsuuf murteessan.
Ayyaanni Faasiikaa akka barreeffametti iddoo namoonni
hedduun jiranitti ayyaaneffamee hin beekuutii. **6**
Ergamoonnis ajaja mootichaatiin xalayaa mootichaa fi
qondaaltota isaa biraa ergame fuudhanii guutummaa
Israa’elii fi Yihuudaa keessa qajeelan; xalayaan sunis
akkana jedha: “Yaa saba Israa’el, akka inni gara keessan

gara warra haftanii harka mootota Asoor jalaa baatan
sanaatti deebi'uuf gara Waaqayyo Waaqa Abrahaam,
Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa Israa'elitti deebi'aa. **7** Akka
abbootii keessanii fi akka obboloota keessan kanneen
inni sababii isaan Waaqayyo Waaqa abbootii isaaniif
amanamuu didaniif akkuma isin argitan kana waan
fafaa isaan godhe sanaa hin ta'inaa. **8** Isin akka abbootii
keessanii mata jabeeyyii hin ta'inaa; Waaqayyootti harka
kennadhaa. Gara iddoo qulqullummaa isaa kan inni bara
baraan qulqulleesse sanaa kottaa. Akka dheekkamsi
isaa sodaachisaan sun isin irraa deebi'uuf Waaqayyo
Waaqa keessan tajaajilaa. **9** Sababii Waaqayyo Waaqni
keessan arjaa fi gara laafessa ta'eef isin yoo gara
Waaqayyootti deebitan obboloonni keessanii fi ijoolleen
keessan warra isaan booji'an biratti gara laafina ni
argatu; biyya kanattis ni deebi'u. Isin yoo gara isaatti
deebitan inni fuula isaa isin irraa hin garagalfatu." **10**
Ergamoonnis Efreemii fi Minaasee keessa magaalaa
tokkoo gara magaalaa kaaniitti naanna'aa hamma
Zebuuloonitti deeman; namoonni garuu isaan tuffatan;
itti qoosanis. **11** Namoonni Aasheer, kan Minaasee
fi kan Zebuuloon tokko tokko garuu gad of qabanii
Yerusaalem dhaqan. **12** Akka isaan waan mootichii
fi qondaaltonni isaa akkuma dubbii Waaqayyootti
ajajanii turan sana hojjetaniif harki Waaqaa yaada
tokko isaanii kennuuf akkasuma Yihuudaa irra ture. **13**
Tuunni akka malee guddaan tokko ji'a lammaffaatti
Ayyaana Maxinoo ayyaanessuuf Yerusaalem keessatti
walitti qabame. **14** Isaanis iddoowwan aarsaa kanneen
Yerusaalem keessa turan bubuqqisanii, iddoowwan
aarsaa ixaanaas diiganii geessanii Sulula Qeedroonitti ni
gatan. **15** Guyyaa kudha afuraffaa ji'a lammaffaattis
hoolaa Faasiikaa qalan. Luboonnii fi Lewwonnis
qaana'anii of qulqulleessuudhaan aarsaa gubamu
gara mana qulqullummaa Waaqayyoo fidan. **16**
Ergasiis akkuma Seera Musee nama Waaqaa sanaa
keessatti ajajametti iddoo isaaniif ramadame ni qabatan.
Luboonnis dhiiga Lewwonni isaanitti kennan sana ni
faffacaasan. **17** Sababii waldaa sana keessaa namoonni
hedduun of hin qulqulleessiniif Lewwonni namoota
akka seeraatti hin qulqullaa'inii fi namoota hoolota
isaanii Waaqayyoof qulqulleessuu hin danda'in hundaaf
jedhanii hoolota Faasiikaa ni qalu turan. **18** Namoota
biyya Efreem, Minaasee, Yisaakorii fi Zebuuloonii
dhufan hedduu keessaa garri caalu of qulqulleessuu
baatan iyyuu isaan waan barreeffameen alatti Faasiikaa
nyaatan; Hisqiyaas garuu akkana jedhee Waaqa
kadhateef; "Yaa Waaqayyoo tolaa, **19** nama garaa
isaatiin si'i Waaqayyo Waaqa abbootii isaa barbaaduuf
kutate hunda yoo inni akka seera iddoo qulqulluutti
qulqullaa'aa ta'uu baate illee ati araaramiif." **20**
Waaqayyos kadhannaa Hisqiyaas dhaga'ee saba sana
ni fayyise. **21** Israa'eloonni Yerusaalem keessatti
argamanii turan gammachuu guddaadhaan bultii
torba Ayyaana Maxinoo ayyaaneffatan; Lewwonnii fi
luboonni immoo meeshaalee faarfannaa Waaqayyootiin
guyyaa guyyaadhaan Waaqayyoon galateeffachaa turan.
22 Hisqiyaasis Lewwota waa'ee tajaajila Waaqayyoo
irratti hubannaa gaarii qaban jajjabeessuudhaan
itti dubbate. Isaanis bultii torbanuu waan isaaniif
qoodame nyaachaa, aarsaa nagaas dhi'eessaa Waaqayyo
Waaqa abbootii isaaniitiif galata galchan. **23** Waldaan
sun guutuun bultii torba itti dabalee ayyaana sana
ayyaaneffachuuf walii gale; kanaafuu isaan bultii torba
itti dabalanii gammachuudhaan ayyaaneffatan. **24**
Hisqiyaas mootichi Yihuudaas korommii loonii kuma
tokko, hoolotaa fi re'oota kuma torba waldaa sanaaf ni
kenne; qondaaltonni isaa immoo korommii loonii kuma
tokko, hoolotaa fi re'oota kuma kudhan ni kennan.
Luboonni akka malee baay'eenis of qulqulleessan. **25**
Waldaan Yihuudaa hundi, luboota, Lewwotaa fi namoota
Israa'el keessaa walitti qabaman hunda, akkasumas
alagoota Israa'el keessaa dhufanii fi kanneen Yihuudaa
keessa jiraatan hunda wajjin ni gammadan. **26** Bara
Solomoon ilma Daawit mooticha Israa'el jalqabee waan
wanni akkasii Yerusaalem keessatti takkumaa hin ta'iniif
Yerusaalem keessatti gammachuu guddaatu ta'e. **27**
Ergasiis luboonnii fi Lewwonni ka'anii saba eebbisan;
Waaqnis isaan dhaga'e; kadhannaan isaanii gara samii,
iddoo inni jiraatu qulqulluu sana ga'eeraatii.

31 Yommuu wanni kun hundi xumurametti
Israa'eloonni achi turan gara magaalaawwan
Yihuudaa dhaqanii dhagaawwan waaqeffannaa
caccabsan; siidaawwan Aasheeraa ni kukkutan.
Iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraa fi
iddoowwan aarsaa kanneen Yihuudaa, Beniyaam,
Efreemii fi Minaasee keessa turan hunda ni balleessan.
Israa'eloonnis erga waan kana hunda balleessanii
booddee gara magaalaawwanii fi qabeenya isaaniitti
deebi'an. **2** Hisqiyaasis tokkoo tokkoo isaanii akka isaan
akkuma hojii lubummaa isaaniitti yookaan akkuma
hojii Lewwummaa isaaniitti aarsaa gubamuu fi aarsaa
nagaa dhi'eessaniif, akka isaan karra iddoo Waaqayyo
jiraatuu duratti tajaajilaniif, akka isaan galata galchanii
fi akka isaan faarfannaa galataa faarfataniif lubootaa fi
Lewwota garee gareedhaan ramade. **3** Mootichis akkuma
Seera Waaqayyoo keessatti barreeffame sanatti, aarsaa
gubamu kan ganamaa fi galgalaa akkasumas aarsaa
gubamu kan Sanbatootaa, Ayyaana Baatiiwwan Haaraa
fi guyyaa ayyaana murteeffameetiif qabeenya ofii isaa
irraa ni kenne. **4** Innis akka luboonnii fi Lewwonni
Seera Waaqayyootiif of kennuu danda'aniif namoota
Yerusaalem keessa jiraatan akka isaan qooda jaraaf
malu kennaniif ni ajaje. **5** Akkuma ajajni sun ba'eenis
Israa'eloonni mataa midhaan isaanii kan jalqabaa irraa,
daadhii wayinii haaraa irraa, zayitii fi damma irraa
akkasumas waan lafa qotiisaa irraa argamu hunda
irraa arjummaadhaan kennan. Waan hunda irraa harka
kudhan keessaa harka tokko guddisanii ni fidan. **6**
Namoonni Israa'elii fi Yihuudaa warri magaalaawwan
Yihuudaa keessa jiraatanis loonii fi bushaayee isaanii
irraa harka kudhan keessaa harka tokko, akkasumas
waan Waaqayyo Waaqa isaaniitiif qulqulleeffame
irraa harka kudhan keessaa harka tokko ni fidan; ni
tuulanis. **7** Isaanis hojii kana ji'a sadaffaatti jalqabanii
ji'a torbaffaatti fixan. **8** Hisqiyaasii fi qondaaltonni
isaa yommuu dhufanii tuullaawwan sana arganitti
Waaqayyoon ni galateeffatan; saba isaa Israa'elinis

ni eebbisan. **9** Hisqiyaasis waa'ee tuullaa sanaa
lubootaa fi Lewwota gaafate; **10** maatii Zaadoq keessaa
Azaariyaa lubichi hangafni akkana jedhee deebise; "Erga
namoonni kennaa isaanii gara mana qulqullummaa
Waaqayyootti fidduu jalqabanii as nu nyaata ga'aa
fi irraa hafaa arganneerra; sababii Waaqayyo saba
isaa eebbiseef hambaan akka malee guddaan kun
hafeera." **11** Hisqiyaasis akka isaan mana qulqullummaa
Waaqayyoo keessatti mankuusaalee qopheessan ajaje;
isaanis ni qopheessan. **12** Isaanis ergasii buusii, kennaa
harka kudhan keessaa harka tokkoo fi kennaawwan
qulqulleeffaman amanamummaadhaan fidan. Wantoota
kanneen irrattis Konaneyaan Lewwichi itti gaafatamaa
ture; obboleessi isaa Shime'iin immoo sadarkaadhaan
itti aanaa isaa ture. **13** Yehii'eel, Azaziyaa, Nahaati,
Asaaheel, Yeriimooti, Yoozaabaad, Elii'eel, Yismakiyaa,
Mahatii fi Benaayaa, Konaneyaa fi obboleessa isaa
Shime'ii jalatti to'attoota ta'anii Hisqiyaas mootichaa
fi Azaariyaa itti gaafatamaa mana qulqullummaa
Waaqaatiin muudaman. **14** Qooraahi ilmi Yimnaa
Lewwichi, eegduun Karra Ba'aa sun kennaa fedhiidhaan
Waaqaaf kenname irratti, akkasumas buusii Waaqayyoof
godhamee fi kennaawwan qulqulleeffaman qooduu
irratti itti gaafatamummaa qaba ture. **15** Eeden,
Miiniyaamiin, Yeeshuu'aan, Shemaa'iyaan, Amariyaa
fi Shekaaniyaan magaalaawwan lubootaa keessatti
luboota michoota isaaniitiif guddaa fi xinnaa akkuma
tokkotti garee garee isaaniitti isaaniif qooduudhaan
amanamummaadhaan isa gargaaran. **16** Kana malees
dhiirota umuriin isaanii waggaa sadii fi sanaa ol ta'e
kanneen maqaan isaanii galmee hidda dhalootaa
keessa jiru warra akkuma itti gaafatamummaa isaanii
fi ramaddii isaaniitti qooda hojii isaanii kan guyyaa
guyyaa hojjetamu hojjechuuf mana qulqullummaa
Waaqayyoo seenuu danda'an hundaaf akkasuma
ni qoodan. **17** Luboota maatii isaaniitiin galmee
hidda dhalootaa keessatti galmeeffamanii fi Lewwota
umuriin isaanii waggaa digdamaa fi sanaa ol ta'eefis
akkuma itti gaafatamummaa fi qooda hojii isaaniitti
ni ramadaniif. **18** Luboonni kunneen ijoollee isaanii
xixinnoo, niitota isaanii, ilmaan isaaniitii fi intallan
isaanii kanneen waldaa guutuu keessa jiran hunda
wajjin ni galmeeffaman; isaan of qulqulleessuudhaan
amanamoo turaniitii. **19** Luboota sanyiiwwan Aroon
kanneen lafa qotiisaa naannoo magaalaawwan isaanii
yookaan magaalaawwan biraa keessa jiraataniif, dhiirota
garee isaanii kanneen galmee hidda dhaloota Lewwotaa
keessatti galmeeffaman hundaaf akka qoodaniif
namoonni filatamanii turan. **20** Hisqiyaas waan kana
guutummaa Yihuudaa keessatti ni hojjete; innis waan
fuula Waaqayyo Waaqa isaa duratti gaarii, qajeelaa fi
amanamaa ta'e ni hojjete. **21** Innis mana qulqullummaa
Waaqaa keessa hojjechuunis ta'u, seeraa fi ajajawwaniif
ajajamuudhaan waan hojjete hunda keessatti Waaqa
isaa barbaaduudhaaf garaa isaa guutuudhaan ni hojjete;
kanaafuu inni ni milkaa'e.

32 Erga Hisqiyaas waan kana hunda
amanamummaadhaan hojjetee booddee
Senaaheriib mootichi Asoor dhufee Yihuudaa weerare.
Mo'atee isaan qabachuudhaafis magaalaawwan dallaa
dhagaa qaban marse. **2** Hisqiyaasis yommuu akka
Senaaheriib dhufee Yerusaalemin loluu barbaade
argetti, **3** burqaa bishaanii kan magaalaan ala jiru cufuuf
qondaaltota isaa fi loltoota isaa wajjin mari'ate; isaanis
isa gargaaran. **4** Namoonni akka malee hedduun walitti
qabamanii, "Mootonni Asoor maaliif dhufanii bishaan
baay'ee argatan?" jedhanii burqaawwanii fi lageen biyya
sana keessa yaa'an hunda ni cufan. **5** Ergasii mootichi
jabaatee hojjechuudhaan dallaawwan dhagaa kanneen
jijjigan hunda dhaabuudhaan gamoowwan eegumsaa
achi irratti ijaare. Isaan alatti immoo dallaawwan biraa
ijaaree daangaa Magaalaa Daawit cimse. Akkasumas
mi'oota lolaa fi gaachanawwan baay'ee hojjete. **6** Innis
ajajjoota loltootaa uummata irratti muudee oobdii
karra magaalaa irratti fuula isaa duratti walitti qabee
akkana jedhee isaan jajjabeesse; **7** "Jabaadhaa; cimaa.
Isin sababii mooticha Asoorii fi sababii loltoota akka
malee baay'ee kanneen isa wajjin jiran sanaatiif jettanii
hin sodaatinaa; humni nu wajjin jiru kan isa wajjin
jiru caalaatii. **8** Kan isa wajjin jiru humna foonii qofaa
dha; kan nu wajjin jiru garuu Waaqayyo Waaqa keenya
isa nu gargaaruu fi isa lola keenya nuuf loluu dha."
Uummanni dubbii Hisqiyaas mooticha Yihuudaatiin
jajjabaate. **9** Kana booddees Senaaheriib mootichi
Asoor utuma loltoota isaa hunda wajjin Laakkiish
marsee jiruu, harka ajajjoota loltoota isaatti akkana
jedhee gara Yerusaalemitti Hisqiyaasii fi namoota
Yihuudaa kanneen achi jiran hundatti ergaa kana
erge: **10** "Senaaheriib mootichi Asoor akkana jedha:
Yerusaalem ishee marfamte kana keessa turuun keessan
of amanachuu kee maal irratti hundeeffatte? **11**
Hisqiyaas, 'Waaqayyo Waaqni keenya harka mootii
Asoor jalaa nu baasa' jechuun isaa akka isin beelaa fi
dheebuudhaan dhumtaniif mitii? **12** Namni Yihuudaa fi
Yerusaalemiin, 'Isin iddoo aarsaa tokko duratti sagaduu
fi isuma irratti aarsaa gubamu dhi'eessuu qabdu' jedhee
iddoowwan sagadaa fi iddoowwan aarsaa Waaqa kanaa
balleesse Hisqiyaasuma mataa isaa mitii? **13** "Isin waan
anii fi abbootiin koo saboota biyyoota biraa hunda
goone hin beektanii? Waaqonni saboota sanaa biyya
isaanii harka koo jalaa takkumaa baasuu danda'aniiruu?
14 Waaqota abbootiin koo balleessan kanneen hunda
keessaa isa kamtu saba isaa harka koo keessaa baasuu
danda'e? Yoos Waaqni keessan akkamitti harka koo
keessaa isin baasuu danda'a ree? **15** Ammas Hisqiyaas
akkasitti isin gowwoomsee karaa irraa isin hin jal'isin.
Waaqni saba yookaan mootummaa kamii iyyuu saba
isaa harka koo yookaan harka abbootii koo jalaa baasuu
hin dandeenyeetii isa hin amaninaa. Waaqni keessan
immoo harka kootii isin baasuuf hammam haa yaratu
ree!" **16** Qondaaltonni Senaaheriibis waan kana caalaa
hedduu Waaqayyo Waaqaa fi Hisqiyaas garbicha isaa
irratti ni dubbatan. **17** Mootichis akkasuma Waaqayyo
Waaqa Israa'el arrabsuudhaan, waan hamaa illee isatti
dubbachuudhaan, "Akkuma waaqonni biyyoota biraa
saba isaanii harka koo jalaa baasuu hin danda'in sana
Waaqni Hisqiyaasis saba isaa harka koo jalaa oolchuu
hin danda'u" jedhee xalayaa barreesse. **18** Kana irratti

isaan naasisuu fi sodaachisuudhaan magaalaa sana
qabachuudhaaf saba Yerusaalem kan dallaa dhagaa irra
tureetti afaan Ibraayisxiitiin sagalee isaanii ol fudhatanii
iyyan. **19** Isaan akkuma waa'ee waaqota saboota
addunyaa biraa kanneen harka namaatiin hojjetaman
sanaa dubbatan sana waa'ee Waaqa Yerusaalem
dubbatan. **20** Hisqiyaas Mootichii fi Isaayyaas raajichi
ilmi Amoos waa'ee waan kanaatiif kadhannaadhaan
gara samiitti ol iyyan. **21** Waaqayyos ergamaa isaa tokko
itti erge; ergamaan sunis qubata loltoota mooticha
Asoor keessatti loltoota, hooggantootaa fi ajajjoota
loltootaa ni balleesse. Kanaafuu mootichi salphinaan
gara biyya isaatti deebi'e. Yeroo inni galma Waaqa isaa
seenettis ilmaan isaa achumatti goraadeedhaan isa
cicciran. **22** Waaqayyo akkasiin Hisqiyaasii fi namoota
Yerusaalem harka Senaaheriib mooticha Asoorii fi
harka diinota isaa hundaa jalaa ni baase. Inni karaa
hundaan isaan eege. **23** Namoonni baay'eenis gara
Yerusaalemitti Waaqayyoof aarsaa fidan; Hisqiyaas
mooticha Yihuudaatiif immoo kennaa gatii guddaa
fidan. Innis yeroo sanaa jalqabee fuula saboota hundaa
duratti ulfina argate. **24** Bara sana keessa Hisqiyaas
dhukkubsatee du'uu ga'e. Innis Waaqayyoon ni kadhate;
Waaqayyos deebii kennee fi mallattoo dinqisiisaa isa
argisiise. **25** Hisqiyaas garuu garaa isaatti of tuule malee
waan gaarii isaaf godhameef deebii malu hin kennine;
kanaafuu dheekkamsi Waaqayyoo isatti, Yihuudaa
fi Yerusaalemitti dhufe. **26** Kana irratti Hisqiyaas
akkuma namoota Yerusaalem sanaa of tuulummaa
garaa isaa irraa ni deebi'e; kanaafuu bara Hisqiyaas
keessa dheekkamsi Waaqayyoo isaanitti hin dhufne.
27 Hisqiyaas qabeenya akka malee baay'ee fi ulfina
guddaa qaba ture; innis meetii isaaf, warqee isaaf,
dhagaawwan isaa gati jabeeyyiif, urgooftuuwwan isaaf,
gaachanawwan isaa fi mi'oota garaa garaa kanneen
gatii guddaa qaban hundaaf mankuusa ni ijaare. **28**
Akkasumas midhaaniif gombisaa ijaare; daadhii wayinii
haaraa fi zayitiidhaaf qodaa itti kuusan qopheesse;
loon gosa hundaaf dallaa, bushaayeef immoo gola ni
ijaare. **29** Innis sababii Waaqni badhaadhummaa guddaa
isaaf kenneef bushaayee baay'ee, karra loonii hedduus
horatee magaalaawwanis ni ijaarrate. **30** Namni afaan
burqaa Giihoon kan olii cufee bishaan isaa gara lixa
Magaalaa Daawititti jal'ise Hisqiyaasuma kana. Hojiin
isaa hundis ni milkaa'eef. **31** Garuu yeroo bulchitoonni
Baabilon waa'ee hojii dinqii kan biyya sanatti hojjetamee
isa gaafachuuf ergamoota erganitti Waaqni isa qoruu
fi waan garaa isaa keessa jiru ilaaluudhaaf isa dhiise.
32 Wantoonni bara mootummaa Hisqiyaas keessa
hojjetaman kanneen biraa fi gaarummaan isaa mul'ata
Isaayyaas raajicha ilma Amoos, kitaaba mootota
Yihuudaa fi Israa'el keessatti barreeffamaniiru. **33**
Hisqiyaasis abbootii isaa wajjin boqotee lafa awwaala
sanyiiwwan Daawititti gaara irratti awwaalame. Yeroo
inni du'ettis Yihuudaa fi sabni Yerusaalem hundinuu isa
kabajan. Ilmi isaa Minaaseen iddoo isaa bu'ee mootii
ta'e.

33 Minaaseen yeroo mootii ta'etti nama waggaa
kudha lama ture; innis Yerusaalem keessa taa'ee
waggaa shantamii shan bulche. **2** Innis waan jibbisiisaa
saboota Waaqayyo fuula Israa'elootaa duraa ari'ee
baase sanaa duukaa bu'uudhaan fuula Waaqayyoo
duratti waan hamaa hojjete. **3** Inni iddoowwan
sagadaa kanneen abbaan isaa Hisqiyaas barbadeessee
ture sana illee deebisee ni ijaare; akkasumas Ba'aaliif
iddoowwan aarsaa tolchee siidaawwan Aasheeraas ni
dhaabe. Raayyaawwan samii hundaafis ni sagade; isaan
waaqeffates. **4** Innis mana qulqullummaa Waaqayyoo
kan Waaqayyo, "Maqaan koo bara baraan Yerusaalem
keessa ni jiraata" jedhee waa'ee isaa dubbate sana
keessatti iddoowwan aarsaa tolche. **5** Oobdiiwwan
mana qulqullummaa Waaqayyoo lamaanuu keessattis
raayyaawwan samii hundaaf iddoowwan aarsaa ni
tolche. **6** Sulula Ben Hinoomittis ilmaan isaa ibiddaan
aarsaa godhee dhi'eesse; tolchaa fi falfala hojjetee,
milkii ilaallatee, ilaaltotaa fi eker dubbistoota gorsa
gaafate. Inni fuula Waaqayyoo duratti hammina guddaa
ni hojjetee akkasiin dheekkamsaaf isa kakaase. **7**
Innis fakkii Waaqa tolfamaa kan hojjetee ture sana
geessee mana qulqullummaa Waaqaa kan Waaqni akkana
jedhee waa'ee isaa Daawitii fi ilma isaa Solomoonitti
dubbatee ture sana keessa kaa'e; "Mana qulqullummaa
kana keessaa fi Yerusaalem ishee ani gosoota Israa'el
hunda keessaa filadhe keessa Maqaa koo bara baraan
nan dhaaba. **8** Yoo isaan waan ani waa'ee seera,
labsii fi qajeelcha karaa Museetiin kenname sanaa
isaan ajaje hunda hojjetanii ani si'achi akka miilli
Israa'elootaa biyya ani abbootii keessaniif kenne keessaa
ba'u hin godhu." **9** Minaaseen Yihuudaa fi namoota
Yerusaalem karaa irraa jal'ise; kanaafuu isaan saboota
Waaqayyo fuula Israa'elootaa duraa balleesse sana caalaa
hammina hojjetan. **10** Waaqayyos Minaasee fi saba isaatti
dubbateera; isaan garuu dhaga'uu hin feene. **11** Kanaafuu
Waaqayyo ajajjoota loltoota mootii Asoor isaanitti
kaase; isaanis Minaasee qabanii hokkoo funyaanitti
ka'aanii foncaadhaan hidhanii Baabilonitti isa geessan.
12 Innis lubbamee Waaqayyo Waaqa isaa barbaadee
fuula Waaqa abbootii isaa duratti akka malee gad of
qabe. **13** Waaqayyos yeroo inni isa kadhatetti na'eefii
waammata isaa dhaga'eef; deebisees gara Yerusaalem
mootummaa isaatti isa fide. Minaaseenis ergasii akka
Waaqayyo Waaqa ta'e ni beeke. **14** Ergasii dallaa
Magaalaa Daawit isa alaa, karaa lixa burqaa Giihoon
kan sulula keessaa gaara Oofeelitti naannessee hamma
Karra Qurxummiitti ni haaromse; dallaa kanas akka
malee ol dheeresse. Magaalaawwan Yihuudaa kanneen
dallaa jabaa qaban hunda keessas ajajjoota waraanaa
ni qubachiise. **15** Innis waaqota ormaa fi fakkiiwwan
mana qulqullummaa Waaqayyoo keessaa ni balleesse;
akkasumas iddoowwan aarsaa kanneen inni gaarran
mana qulqullummaa irraa fi Yerusaalem keessatti
tolche hundas ni diige; magaalaa keessaas baasee ni
gate. **16** Iddoo aarsaa Waaqayyoo deebisee dhaabee
aarsaa nagaa fi aarsaa galataa irratti ni dhi'eesse; akka
isaan Waaqayyo Waaqa Israa'el tajaajilaniif namoota
Yihuudaa ni ajaje. **17** Ta'us sabni ittuma fufee iddoowwan

sagadaa kanneen gaarran irraa keessatti aarsaa dhi'eesse;
garuu uummanni sun Waaqayyo Waaqa isaa qofaaf
aarsaa dhi'eessaa ture. **18** Wantoonni bara mootummaa
Minaasee keessa hojjetaman kanneen biraa, kadhannaan
inni Waaqa isaa kadhatee fi dubbii inni namoota waa
arganii himan maqaa Waaqayyo Waaqa Israa'eliin isatti
himan dabalatee seenaa mootota Israa'el keessatti
barreeffameera. **19** Kadhannaan isaa fi akki Waaqni
itti garaa laafeefii kadhannaa isaa dhaga'eef, cubbuun
inni hojjete hundii fi amanamummaa dhabuun isaa,
akkasumas utuu gad of hin qabin dura iddoowwan
sagadaa kanneen gaarran irraa ijaaruun isaa, siidaawwan
Aasheeraa fi waaqota tolfamoo dhaabuun isaa hundi
galmeewwan namoota waa arganii himanii keessatti
barreeffamaniiru. **20** Minaaseenis abbootii isaa wajjin
boqotee masaraa mootummaa isaa keessatti awwaalame.
Ilmi isaa Aamoonis iddoo isaa bu'ee mootii ta'e. **21**
Aamoon yeroo mootii ta'etti umuriin isaa waggaa
digdamii lama ture. Innis Yerusaalem keessa taa'ee
waggaa lama bulche. **22** Innis akkuma abbaan isaa
Minaaseen hojjetee ture sana fuula Waaqayyoo duratti
waan hamaa hojjete. Aamoon waaqota Minaaseen tolche
waaqeffate; hunda isaaniitifis aarsaa dhi'eesse. **23**
Inni garuu akka abbaa isaa Minaasee fuula Waaqayyoo
duratti gad of hin qabne; Aamoon ittuma caalchisee
yakka hojjete. **24** Qondaaltonni Amoon isatti mari'atanii
masaruma mootummaa isaa keessatti isa ajjeesan. **25**
Kana irratti namoonni biyya sanaa warra Aamoon
Mootichatti malatan hunda fixanii ilma isaa Yosiyaasin
immoo iddoo isaa mootii godhatan.

34 Yosiyaas yeroo mootii ta'etti nama waggaa
saddeetii ture; Yerusaalem keessa taa'ees waggaa
soddomii tokko bulche. **2** Inni fuula Waaqayyoo
duratti waan qajeelaa ni hojjete; utuu mirgatti yookaan
bitaatti hin gorinis karaa abbaa isaa Daawit irra deeme.
3 Inni mootii ta'ee waggaa saddeettaffaatti utuma
umurii dargaggummaa keessa jiruu Waaqa abbaa isaa
Daawit barbaaduu jalqabe. Waggaa kudha lammaffaatti
immoo Yihuudaa fi Yerusaalem keessaa iddoowwan
sagadaa kanneen gaarran irraa, siidaawwan Aasheeraa,
waaqota tolfamoo fi fakkiiwwan baqfamanii tolfaman
ni balleesse. **4** Qajeelfama isaatiinis iddoowwan aarsaa
Ba'aal diigaman; iddoowwan aarsaa ixaanaa kanneen
achi irra turan caccabsee siidaawwan Aasheeraa,
waaqota tolfamoo fi fakkiiwwan hurreesse. Wantoota
kanneenis daakee bulleessee awwaala warra isaaniif
aarsaa dhi'eessaa turanii irratti bittinneesse. **5** Lafee
lubootaas iddoowwan aarsaa isaanii irratti guggube.
Haala kanaanis Yihuudaa fi Yerusaalemin qulqulleesse.
6 Magaalaawwan Minaasee, kan Efreemii fi Simi'oon
kanneen hamma Niftaalemitti jiranii fi akkasumas
diigamaa naannoowwan isaanii keessatti **7** iddoowwan
aarsaa fi siidaawwan Aasheeraa ni jijjigse; waaqota
tolfamoo daaraa godhe; iddoowwan aarsaa ixaanaa
kanneen guutummaa Israa'el keessa jiran hundas ni
caccabse. Ergasiis Yerusaalemitti deebi'e. **8** Yosiyaas
mootii ta'ee waggaa kudha saddeettaffaatti erga biyyattii
fi mana qulqullummaa qulqulleessee booddee mana
Waaqayyo Waaqa isaa haaromsuuf Shaafaan ilma
Azaliyaa, Ma'aseyaa bulchaa magaalaa fi Yoo'aa ilma
Yoo'aahaaz galmeessaa sana erge. **9** Isaanis gara Hilqiyaa
lubicha ol aanaa dhaqanii maallaqa mana qulqullummaa
Waaqaatiif fidame sana itti kennan; maallaqa kanas
Lewwota balbala eegantu saboota Minaasee irraa, kan
Efreem irraa, hambaawwan Israa'el hunda irraa, saba
Yihuudaa fi kan Beniyaam hunda irraa akkasumas
jiraattota Yerusaalem irraa walitti qabe. **10** Isaanis
maallaqa sana namoota akka hojii mana qulqullummaa
Waaqayyoo to'ataniif muudamanitti imaanaa kennan.
Namoonni kunneenis hojjettoota mana qulqullummaa
haaromsanii akka duriitti deebisaniif ni kaffalu. **11**
Akkasumas akka isaan ijaarsa mootonni Yihuudaa akka
diigamu godhan sanaaf dhagaa soofame, laaxaawwan,
mukkeen sutaa fi dareeraawwan bitaniif ogeeyyii mukaa
fi ijaartotatti maallaqa kennan. **12** Namoonni sunis
amanamummaadhaan hojicha hojjetan. Lewwota sanyii
Meraarii keessaa Yahaatii fi Obaadiyaan akkasumas
sanyii Qohaati keessaa Zakkaariyaasii fi Meshulaam
akka jara sana hojjechiisaniif isaan irratti muudaman.
Lewwonni meeshaa faarfannaa taphachuu beekan
hundis **13** itti gaafatamtoota hojjettoota hojii humnaa
ta'anii hojjettoota hojii garaa garaa illee to'achaa turan.
Lewwonni tokko tokkos barreessitoota, qondaaltotaa fi
eegdota balbalaa turan. **14** Utuma isaan maallaqa mana
qulqullummaa Waaqayyootti galfame sana baasaa jiranuu
Hilqiyaa lubichi Kitaaba Seera Waaqayyoo kan karaa
Museetiin kenname sana arge. **15** Hilqiyaanis Shaafaan
barreessaa sanaan, "Ani mana qulqullummaa Waaqayyoo
keessatti Kitaaba Seeraa argeen jira" jedhe; kitaabichas
Shaafaanitti kenne. **16** Shaafaanis kitaabicha fuudhee
mootichatti geessee akkana jedhe; "Qondaaltonni kee
waan ajajaman hunda hojjechaa jiru. **17** Maallaqa mana
qulqullummaa Waaqayyoo keessa tures baasanii namoota
hojii to'atanii fi hojjettootatti imaanaa kennaniiru."
18 Kana irrattis Shaafaan barreessaan sun, "Hilqiyaa
lubichi kitaaba tokko natti kenneera" jedhee mootichatti
hime. Shaafaanis fuula mootichaa duratti kitaaba sana
dubbise. **19** Mootichis yommuu dubbii Seeraa sana
dhaga'etti uffata isaa tarsaase. **20** Innis ajaja kana
Hilqiyaatti, Ahiiqaam ilma Shaafaanitti, Abdoon ilma
Miikaatti, Shaafaan barreessichaa fi Asaayaa tajaajilaa
mootichaatti ni kenne: **21** "Dhaqaatii waa'ee waan kitaaba
argame kana keessatti barreeffamee anaaf, hambaawwan
Israa'el keessaatii fi Yihuudaatiif Waaqayyoon gaafadhaa.
Sababii warri nuun duraa dubbii Waaqayyoo hin eeginiif
dheekkamsi Waaqayyoo guddaan nutti dhangala'eera;
isaan akka waan kitaaba kana keessatti barreeffame sana
hundaatti hin jiraanneetii." **22** Hilqiyaa fi warri mootichi
isa wajjin erge sun gara Huldaanaa raajittii jechuunis
niitii Shaluum ilma Toqe'aati, ilma Hasraat kan eegduu
mana uffataa turte sanatti himuu dhaqan. Isheenis
Yerusaalem keessa aanaa lammaffaa keessa jiraatti
turte. **23** Isheenis akkana isaaniin jette; "Waaqayyo
Waaqni Israa'el akkana jedha: Namicha natti isin erge
sanatti akkana jedhaa himaa; **24** 'Waaqayyo akkana
jedha: Ani iddoo kanaa fi saba isaatti badiisa jechuunis
abaarsa kitaaba fuula mootii Yihuudaa duratti dubbifame

sana keessatti barreeffame hunda nan fida. **25** Sababii
isaan na dhiisanii waaqota biraatiif ixaana aarsuudhaan
waan harki isaanii tolche hundaan dheekkamsaaf na
kakaasaniif dheekkamsi koo iddoo kana irratti ni
dhangala'a; hin dhaamus.' **26** Mootii Yihuudaa kan akka
isin Waaqayyoon gaafattaniif isin erge sanatti akkana
jedhaatii himaa; 'Waaqayyo Waaqni Israa'el waa'ee
dubbii ati dhageesse sanaa akkana jedha: **27** Sababii
ati yeroo waan inni waa'ee iddoo kanaatii fi waa'ee
saba isaa waan hamaa dubbate dhageessetti garaan
kee tuqamee fuula Waaqaa duratti gad of qabdeef,
sababii ati fuula koo duratti gad of qabdee, uffata kee
tarsaaftee boosseef ani si dhaga'eera, jedha Waaqayyo.
28 Ani amma abbootii kee biratti walittin si qaba; atis
nagumaan awwaalamta. Waan hamaa ani iddoo kanaa
fi warra as jiraatanitti fiduuf jiru hunda iji kee hin
argu.'" Isaanis deebii ishee fudhatanii gara mootichaatti
deebi'an. **29** Ergasiis mootichi maanguddoota Yihuudaa
fi Yerusaalem hunda walitti ni waame. **30** Innis namoota
Yihuudaa, jiraattota Yerusaalem, lubootaa fi Lewwota
wajjin jechuunis nama xinnaa fi guddaa hunda wajjin
gara mana qulqullummaa Waaqayyootti ol ba'e. Dubbii
Kitaaba Kakuu kan mana qulqullummaa Waaqayyoo
keessatti argame sanaa hundas akka isaan dhaga'anitti
dubbiseef. **31** Mootichis utubaa isaa bira dhaabatee
akka Waaqayyoon duukaa bu'u, akka garaa isaa guutuu
fi lubbuu isaa guutuudhaan ajaja isaa, dambiiwwan
isaatii fi labsiiwwan isaa eegee, dubbiiwwan kakuu
kanneen kitaaba kana keessatti barreeffamaniifis akka
ajajamu fuula Waaqayyoo duratti kakuu ni haaromse.
32 Ergasiis akka namni Yerusaalemii fi Beniyaam
keessa jiraatu hundi kakuu galu ni godhe; namoonni
Yerusaalemis akkuma kakuu Waaqaa jechuunis Waaqa
abbootii isaaniitti waan kana ni godhan. **33** Yosiyaasis
guutummaa biyya Israa'el keessaa waaqota jibbisiisoo ni
balleesse; akka warri Israa'el keessa jiran hundinuus
Waaqayyo Waaqa isaanii waaqeffatan ni godhe. Isaan
hamma inni lubbuun jiraatetti Waaqayyo Waaqa abbootii
isaanii duukaa bu'uu irraa duubatti hin deebine.

35 Yosiyaas Yerusaalemitti Waaqayyoof Faasiikaa
ayyaanesse; hoolaan Faasiikaas guyyaa kudha
afuraffaa ji'a jalqabaatti qalame. **2** Innis luboota hojii
isaanii irratti muudee akka isaan mana qulqullummaa
Waaqayyoo keessa tajaajilan isaan jajjabeesse. **3**
Lewwota Israa'eloota hunda barsiisanii fi Waaqayyoof
qulqullaa'aniinis akkana jedhe; "Taabota qulqullaa'aa
sana mana qulqullummaa kan Solomoon ilmi Daawit
mooticha Israa'el ijaare keessa kaa'aa. Taabonni kun
gatiittii keessanitti hin baatamin. Isin amma Waaqayyo
Waaqa keessanii fi saba isaa Israa'elin tajaajilaa.
4 Akkuma qajeelfama Daawit mooticha Israa'elii fi
ilma isaa Solomooniin barreeffame sanaatti isin
akkuma maatiiwwan keessaniitti garee gareedhaan
of qopheessaa. **5** "Kutaa maatiiwwan obboloota
keessanii kanneen Lewwota hin ta'iniitiif gareen
Lewwotaa tokko kutaa maatii tokkoo iddoo bu'aatii iddoo
qulqulluu dhaabadhaa. **6** Hoolaa Faasiikaa qalaa; of
qulqulleessaatii obboloota keessaniifis xobbaallaawwan
hoolaa qopheessaa; waan kanas akkuma Waaqayyo
karaa Museetiin ajaje sanatti godhaa." **7** Yosiyaasis
hoolotaa fi re'oota kuma soddomaa fi loon kuma
sadii akka aarsaa Faasiikaa ta'aniif namoota achi
turan hundaaf qabeenyuma isaa irraa ni kenne. **8**
Qondaaltonni isaas uummataaf, lubootaa fi Lewwotaaf
fedhiidhaan buusii kennan. Hilqiyaa, Zakkaariyaasii fi
Yehii'eel bulchitoonni mana qulqullummaa Waaqaa
aarsaa Faasiikaatiif hoolotaa fi re'oota kuma lamaa
dhibba ja'aa fi loon dhibba sadii lubootatti kennan. **9**
Konaneyaanis obboloota isaa Shemaa'iyaa fi Naatnaa'el
wajjin, akkasumas Hashabiyaan, Ye'ii'eelii fi Yoozaabaad
dura buutonni Lewwotaa sun hoolotaa fi re'oota kuma
shanii fi loon dhibba shan akka isaan aarsaa Faasiikaa
ta'aniif Lewwotatti ni kennan. **10** Wanni hundinuu
qopheeffamnaan akkuma mootichi ajaje sanatti luboonni
iddoo isaanii ijaajjan; Lewwonnis toora isaaniitiin
ijaajjan. **11** Hoolonni Faasiikaa ni qalaman; luboonnis
dhiiga itti kenname ni faffacaasan; Lewwonni immoo
hoolota irraa gogaa ni baasan. **12** Isaanis akka jarri
akkuma Kitaaba Musee keessatti barreeffame sanatti
Waaqayyoof dhi'eessaniif kutaa maatiiwwan sabaatiif
kennuudhaaf aarsaa gubamu kophaatti baasan. Loon illee
akkasuma godhan. **13** Akkuma ajajame sanattis hoolaa
Faasiikaa ibiddaan waadan; aarsaa qulqulleeffame immoo
okkoteetti, hubboo fi xuwweetti affeelanii yoosuma
namoota hundaaf qoqqoodan. **14** Isaanis ergasii sababii
luboonni sanyiin Aroon hamma halkan walakkaatti
aarsaa gubamuu fi cooma aarsaa dhi'eessaa turaniif
ofii isaaniitii fi lubootaaf qophii godhan. Akkasiin
Lewwonni ofii isaaniitii fi luboota sanyii Aroon ta'aniif
qopheessan. **15** Ilmaan Asaaf faarfattoonni akkuma
Daawit, Asaaf, Heemaanii fi Yeduutuun waa himaan
mootichaa ajajan sana iddoodhuma isaaniif ramadame
turan. Eegdonni karraa kanneen tokkoo tokkoo karraa
irra turan immoo waan obboloota isaanii Lewwonni
qophii isaaniif godhaniif iddoo isaaniitii deemuun
hin barbaachifne. **16** Kanaafuu tajaajilli Waaqayyoo
hundinuu akkuma Yosiyaas Mootichi ajajetti ayyaana
Faasiikaa ayyaanessuu fi iddoo aarsaa Waaqayyoo irratti
aarsaa gubamu dhi'eessuun guyyuma sana fiixaan ba'e.
17 Israa'eloonni achi turanis yeruma sana Ayyaana
Faasiikaa ayyaaneffatanii Ayyaana Maxinoo guyyaa
torba ayyaaneffatan. **18** Bara Saamu'eel raajichaatii
as Israa'el keessatti Faasiikaan takkumaa akkanatti
hin ayyaaneffamne; mootota Israa'el keessaas namni
tokko iyyuu takkumaa akka Yosiyaas namicha luboota,
Lewwotaa fi namoota Yihuudaa fi Israa'el kanneen
saba Yerusaalem wajjin turan sana hunda wajjin
godhe sanaatti Faasiikaa akkasii hin ayyaaneffanne.
19 Faasiikaan kun bara mootummaa Yosiyaas keessaa
waggaa kudha saddeettaffaatti ayyaaneffame. **20** Waan
kana hunda booddee yeroo Yosiyaas mana qulqullummaa
qopheessetti Nekkoon mootichi Gibxi Karkemiishi ishee
Efraaxiis biraa sanatti lolaaf ol ba'e; Yosiyaasis of irraa
isa deebisuudhaaf itti gad ba'e. **21** Nekkoon garuu, "Yaa
mootii Yihuudaa, wanni anaa fi si'i wal lolchiisu maali?
Ani yeroo kanatti mana na lolu sana loluufin dhufe
malee si loluuf hin dhufne. Waaqni akka ani ariifadhu
na ajajeera; kanaafuu ati Waaqa na wajjin jiru kanaan

mormuu dhiisi; yoo kanaa achii inni si balleessaatii”
jedhee namoota itti erge. 22 Ta’us Yosiyaas eenyumaa
ofii isaa wallaalchifatee lola keessa seene malee isa irraa
hin deebine. Inni waan Nekkoon Waaqaan ajajamee isatti
hime sana dhaga’uu didee dirree Megidoo irratti isa
waraanuudhaaf ba’e. 23 Warri xiyya darbatan Yosiyaas
Mootichatti ni darbatan; innis ajajjoota loltoota isaatiin,
“Na fuudhaatii deemaa; ani akka malee madaa’eeraatii”
jedhe. 24 Kanaafuu isaan gaarii isaa keessaa isa fuudhanii
gaarii biraa irra kaa’anii gara Yerusaalemitti isa geessan;
innis achitti du’e. Innis awwaala abbootii isaa keessatti
awwaalame; Yihuudaa fi Yerusaalem hundi isaaf ni
boo’an. 25 Ermiyaasis faaruu boo’ichaa Yosiyaasiif baase;
hamma har’aattis dhiironnii fi dubartoonni faarfattoonni
hundi faaruu boo’ichaa kanaan Yosiyaasin yaadatu. Kunis
Israa’el keessatti bartee ta’ee Faaruu Boo’ichaa keessatti
barreeffame. 26 Wanni bara mootummaa Yosiyaas keessa
hojjetame biraa fi gaarummaan isaa akkuma waan Seera
Waaqayyoo keessatti barreeffame sanaatti, 27 seenaan
isaa hundi jalqabaa hamma dhumaatti kitaaba mootota
Israa’elii fi Yihuudaa keessatti barreeffameera.

36 Ergasiis sabni biyya sanaa Yehoo’aahaaz ilma
Yosiyaas fuudhanii Yerusaalem keessatti iddoo
abbaa isaa buusanii mootii isa godhan. 2 Yehoo’aahaaz
yeroo mootii ta’etti umuriin isaa waggaa digdamii
sadii ture; innis Yerusaalem keessa taa’ee ji’a sadii
bulche. 3 Mootiin Gibxi immoo Yerusaalem keessatti
teessoo isaa irraa isa buuse; Yihuudaa irrattis gibira
meetii taalaantii dhibba tokkoo fi warqee taalaantii
tokko mure. 4 Mootiin Gibxis Eliiyaaqiim obboleessa
Yehoo’aahaaz Yihuudaa fi Yerusaalem irratti mootii
godhe; innis maqaa Eliiyaaqiim geeddaree Yehooyaaqiim
jedheen. Nekkoonis Yo’ahaz obboleessa Eliiyaaqiim
fuudhee Gibxitti geesse. 5 Yehooyaaqiim yeroo mootii
ta’etti umuriin isaa waggaa digdamii shan ture; innis
Yerusaalem keessa taa’ee waggaa kudha tokko bulche.
Inni fuula Waaqayyo Waaqa isaa duratti waan hamaa
hojjete. 6 Nebukadnezar mootichi Baabilon isatti
duule; gara Baabilonittis isa geessuudhaaf foncaa
naasiitiin isa hidhe. 7 Nebukadnezar mi’oota mana
qulqullummaa Waaqayyoo guuree Baabilonitti geessee
mana waaqeffannaa isaa keessa ni kaa’e. 8 Wantoonni
bara mootummaa Yehooyaaqiim keessa hojjetaman
kanneen biraa, wanni jibbisiisaan inni hojjetee fi
balleessaan isa irratti argame hundi kitaaba seenaa
mootota Israa’elii fi Yihuudaa keessatti barreeffamaniiru.
Ilmi isaa Yehooyaakiin iddoo isaa bu’ee mootii ta’e. 9
Yehooyaakiin yeroo mootii ta’etti umuriin isaa waggaa
kudha saddeet ture; innis Yerusaalem keessa taa’ee ji’a
sadii fi bultii kudhan bulche. Fuula Waaqayyoo durattis
waan hamaa hojjete. 10 Birraa keessas Nebukadnezar
Mootichi nama itti ergee mi’oota mana qulqullummaa
Waaqayyoo kanneen gatii guddaa qaban wajjin gara
Baabilon isa fichisiise; Zedeqiyaa obboleessa abbaa
Yehooyaakiin sana immoo Yihuudaa fi Yerusaalem
irratti mootii godhe. 11 Zedeqiyaa yeroo mootii ta’etti
nama waggaa digdamii tokkoo ture; innis Yerusaalem
keessa taa’ee waggaa kudha tokko bulche. 12 Inni
fuula Waaqayyo Waaqa isaa duratti waan hamaa ni
hojjete; fuula Ermiyaas raajicha dubbii Waaqayyoo
isatti dubbate sanaa durattis gad of hin qabne. 13
Akkasumas Nebukadnezar Mooticha maqaa Waaqaatiin
isa kakachiisee turetti illee ni fincile. Inni mataa jabaatee
gara Waaqayyo Waaqa Israa’elitti deebi’uu ni dide. 14
Kana malees dura buutonni lubootaa hundii fi uummanni
wantoota jibbisiisoo saboota kaanii hunda duukaa bu’uu
fi mana qulqullummaa Waaqayyoo kan inni Yerusaalem
keessatti qulqulleesse sana xureessuudhaan ittuma
caalchisanii amanamummaa dhaban. 15 Waaqayyo
Waaqni abbootii isaanii waan saba isaa fi iddoo jireenya
isaaf garaa laafeef karaa ergamoota isaatiin ammumaa
amma ergaa itti erge. 16 Isaan garuu ergamoota
Waaqaatti qoosan; dubbii isaas tuffatanii raajota isaa
xinneessan. Kanaanis dheekkamsi Waaqayyoo saba
isaatti ni bu’e; wanni isa qabbaneessus hin argamne.
17 Kanaafuu inni mootii warra Baabilon isaanitti fide;
mootichis mana qulqullummaa keessatti dargaggoota
isaanii goraadeedhaan fixe; dargaggoota yookaan
dubara, jaarsolii yookaan warra dullooman tokko illee
hin hambifne. Waaqni hunda isaanii dabarsee harka
Nebukadnezaritti kenne. 18 Innis mana qulqullummaa
Waaqaatii mi’oota hunda xinnaa fi guddaa, qabeenya
mana qulqullummaa Waaqayyoo, qabeenya mootichaa
fi kan qondaaltota isaa saamee Baabilonitti geesse. 19
Isaan mana qulqullummaa Waaqaatti ibidda qabsiisanii
dallaa Yerusaalem diigan; masaraawwan mootummaa
hunda gubanii waan gatii qabu hundas barbadeessan.
20 Inni hambaa goraadee irraa hafe booji’ee Baabilonitti
geesse; isaanis hamma mootummaan Faares aangoo
qabatetti tajaajiltoota isaa fi tajaajiltoota ilmaan
isaa ta’an. 21 Biyyattiin boqonnaa sanbata ishee ni
argatte; akka dubbiin Waaqayyoo kan afaan Ermiyaasiin
dubbatame raawwatamuuf hamma waggaan torbaatamni
dhumutti biyyattiin yeroo ontee turte guutuu ni boqotte.
22 Waaqayyo akka dubbiin Waaqayyoo kan afaan
Ermiyaasiin dubbatame sun raawwatamuuf jedhee bara
Qiiros mooticha Faares keessa waggaa jalqabaatti akka
inni mootummaa isaa hunda keessa labsii tokko dabarsuu
fi akka labsiin sunis barreeffamuuf hafuura Qiiros
mooticha Faares ni kakaase; labsiin sunis akkana jedha:
23 “Qiiros mootichi Faares akkana jedha: “‘Waaqayyo
Waaqni samii mootummoota lafa irraa hunda naaf
kenneera; akka ani Yihuudaa keessatti Yerusaalemitti
mana qulqullummaa isaaf ijaaruufis na muudeera. Saba
isaa keessaa nama gidduu keessanitti argamu kam iyyuu
Waaqayyo Waaqni isaa isa wajjin haa ta’u; innis ol haa
ba’u.’”

Izraa

1 Waaqayyo akka dubbiin Waaqayyoo kan afaan
Ermiyaasiin dubbatame sun raawwatamuuf jedhee
bara Qiiros mooticha Faares keessa waggaa jalqabaatti
akka inni mootummaa isaa hunda keessa labsii tokko
dabarsuu fi akka labsiin sunis barreeffamuuf hafuura
Qiiros mooticha Faares ni kakaase; labsiin sunis
akkana jedha: **2** "Qiiros mootichi Faares akkana jedha:
"'Waaqayyo Waaqni samii mootummoota lafa irraa
hunda naaf kenneera; akka ani Yihuudaa keessatti
Yerusaalemitti mana qulqullummaa isaaf ijaaruufis na
muudeera. **3** Saba isaa keessaa nama gidduu keessanitti
argamu kam iyyuu Waaqni isaa isa wajjin haa ta'u;
innis gara Yerusaalem ishee Yihuudaa keessaa sanaa ol
ba'ee mana qulqullummaa Waaqayyo Waaqa Israa'el,
Waaqa Yerusaalem keessa jiraatu sanaa haa ijaaru. **4**
Warra hafanii iddoo kam iyyuu jiraatan hundaaf sabni
biyya isaan keessa jiraatan sanaa kennaa fedhiidhaan
mana qulqullummaa Waaqaa kan Yerusaalem keessa
jiru sanaaf kennuu irratti dabalee meetii fi warqee,
mi'aa fi horii gumaachuudhaan isa haa gargaaran.'"
5 Ergasii hangafoonni maatii Yihuudaa fi Beniyaam,
luboonnii fi Lewwonni jechuunis namoonni Waaqni garaa
isaanii kakaase hundi dhaqanii mana Waaqayyoo kan
Yerusaalem keessaa sana ijaaruuf qophaa'an. **6** Olloonni
isaanii hundinuus kennaa fedhiidhaan kennan irratti
dabalanii mi'a meetii fi warqee, qodaa fi horii akkasumas
kennaawwan gatii guddaa baasan gumaachuudhaan
isaan gargaaran. **7** Kana malees Qiiros Mootichi mi'oota
mana qulqullummaa Waaqayyoo kanneen Nebukadnezar
Yerusaalemii guurratee mana Waaqa isaa keessa kaa'atee
ture sana gad ni baase. **8** Qiiros mootichi Faares
akka Mitredaat itti gaafatamaan qabeenyaa sun mi'a
sana fidee Sheeshbazaar bulchaa Yihuudaatiif lakkaa'u
godhe. **9** Mi'oonni sunis: saanii warqee 30, saanii meetii
1,000, distii meetii 29, **10** waciitii warqee 30, waciitii
meetii kan qadaada qabu 410, mi'a gosa biraa 1,000.
11 Walumaa galatti mi'a warqeetii fi kan meetii 5,400
ture. Sheeshbazaaris mi'oota kanneen hunda yeroo
booji'amtoota Baabilonii baasee Yerusaalemitti geessetti
guuree deeme.

2 Egaa isaan kunneen namoota kutaa biyya sanaa
warra boojuu Nebukadnezar mootichi Baabilon sun
booji'ee Baabilonitti isaan geessee ture sanaa deebi'anii
dha; isaanis Yerusaalemii fi Yihuudaatti deebi'anii
tokkoon tokkoon isaanii magaalaa ofii isaaniitti galan; **2**
isaanis: Zarubaabel, Yeeshuu'aa, Nahimiyaa, Seraayaa,
Re'elaayaa, Mordekaayi, Bilshaan, Misphaar, Baguwaayi,
Rehuumii fi Ba'anaa wajjin dhufan. **3** sanyiin Phaarosh
2,172, **4** sanyiin Shefaaxiyaa 372, **5** sanyiin Aaraa
775, **6** sanyiin Fahat Mo'aab warri karaa Yeeshu'aa
fi Yoo'aab dhalatan 2,812, **7** sanyiin Eelaam 1,254, **8**
sanyiin Zaatuu 945, **9** sanyiin Zakaayi 760, **10** sanyiin
Baanii 642, **11** sanyiin Beebay 623, **12** sanyiin Azgaad
1,222, **13** sanyiin Adooniiqaam 666, **14** sanyiin Baguwaay
2,056, **15** sanyiin Aadiin 454, **16** sanyiin Ateer warri
karaa Hisqiyaas 98, **17** sanyiin Beesaay 323, **18** sanyiin
Yooraa 112, **19** sanyiin Haashum 223, **20** sanyiin
Gibaar 95, **21** namoonni Beetlihem 123, **22** namoonni
Netoofaa 56, **23** namoonni Anaatoot 128, **24** namoonni
Azmaawet 42, **25** namoonni Kiriyaati Ye'aariim, kan
Kefiiraatii fi Bi'eeroot 743, **26** namoonni Raamaa fi
Gebaa 621, **27** namoonni Mikmaas 122, **28** Namoonni
Beet'eelii fi Aayi 223, **29** namoonni Neboo 52, **30**
namoonni Magbiish 156, **31** namoonni Eelaam kaan
1,254, **32** namoonni Haariim 320, **33** namoonni Lood,
kan Haadiidii fi Oonoom 725, **34** namoonni Yerikoo
345, **35** namoonni Senaa'aa 3,630. **36** Luboota: Sanyiin
Yedaa'iyaa warri karaa maatii Yeeshuu'aan dhufan
973, **37** sanyiin Imeer 1,052, **38** sanyiin Phaashihuur
1,247, **39** sanyiin Haariim 1,017. **40** Lewwota: Sanyiin
Yeeshuu'aa fi Qadmii'eel, karaa Hoodayiwaa dhufan 74.
41 Faarfattoota: sanyiin Asaaf 128. **42** Eegdota karra mana
qulqullummaa: sanyiin Shaluum, sanyiin Ateer, sanyiin
Talmoon, sanyiin Aquub, sanyiin Haxiixaa fi sanyiin
Soobaay 139. **43** Tajaajiltoota mana qulqullummaa:
sanyii Ziihaa, sanyii Hasuufaa fi sanyii Xabaa'oot, **44**
sanyii Keeroos, sanyii Sii'aa, sanyii Faadon; **45** sanyii
Lebaanaa, sanyii Hagaabaa fi sanyii Aquub; **46** sanyii
Haagaab, sanyii Shalmaayi, sanyii Haanaan; **47** sanyii
Gideel, sanyii Gahar, sanyii Re'aayaa; **48** sanyii Reziin,
sanyii Neqoodaa, sanyii Gazaam; **49** sanyii Uzaa, sanyii
Faasehaa, sanyii Beesaay; **50** sanyii Asinaa, sanyii
Me'uunimii fi sanyii Nefuusiim; **51** sanyii Baqbuuq,
sanyii Haquufaa, sanyii Harhuur, **52** sanyii Bazluut,
sanyii Mihiidaa fi sanyii Harshaa; **53** sanyii Barqoos,
sanyii Siisaaraa fi sanyii Teemahi; **54** sanyii Neziiyaa
fi sanyii Haxiifaa **55** Sanyii tajaajiltoota Solomoon:
Sanyii Soxaayi, sanyii Sofereetii fi sanyii Firuudaa; **56**
sanyii Ya'ilaa, sanyii Darqoonii fi sanyii Gideel; **57** sanyii
Shefaaxiyaa, sanyii Haxiil, sanyii Fookeret-Hazbaayimii
fi sanyii Aamii; **58** tajaajiltoota mana qulqullummaatii fi
sanyiin tajaajiltoota Solomoon 392. **59** Warri armaan
gadiis magaalaawwan Teel Melaa, Teel Hareshaa, Kiruub,
Adaanii fi Imeeriitii dhufan; isaan garuu akka maatiin
isaanii sanyii Israa'el ta'an mirkaneessuu hin dandeenye;
isaanis: **60** sanyiin Delaayaa, sanyiin Xoobbiyaa fi
sanyiin Neqoodaa 652. **61** Luboota keessaa immoo:
Sanyii Habayaa, sanyii Haqoosii fi kan Barzilaay;
Barzilaayiin kun sababii intala Barzilaay namicha Gili'aad
sanaa fuudheef maqaa kanaan waamame. **62** Isaan
kunneen sababii galmee hidda dhalootaa keessaa maqaa
maatii isaanii barbaadanii dhabaniif akka xuraa'otaatti
ilaalamanii tajaajila lubummaa dhowwaman. **63** Bulchaan
biyyattiis hamma lubni Uriimii fi Tumiimiidhaan tajaajilu
tokko argamutti akka isaan nyaata nyaata hunda caalaa
qulqulluu ta'e kam iyyuu hin nyaanneef isaan ajaje. **64**
Warri boojuudhaa deebi'an walumaa galatti namoota
42,360 turan; **65** kana malees tajaajiltoonni isaanii dhiiraa
fi dubartiin 7,337 turan; akkasumas isaan faarfattoota
dhiiraa fi dubartii 200 qabu ture. **66** Isaan farda 736,
gaangolii 245, **67** gaala 435 fi harree 6,720 qabu ture.
68 Yommuu isaan mana Waaqayyoo kan Yerusaalem
keessa jiru sana ga'anitti hangafoonni maatiiwwanii
tokko tokko akka manni Waaqaa iddoo isaatti deebi'ee
ijaaramuuf kennaa fedhiidhaan kennamu ni gumaachan.

69 Isaanis akkuma dandeettii isaaniitti warqee daariikii
61,000, meetii minnaanii 5,000 fi uffata lubootaa 100
horii hojii kanaaf walitti qabametti ni dabalan. 70
Luboonni, Lewwonni, faarfattoonni, eegdonni karraa
fi tajaajiltoonni mana qulqullummaa namoota tokko
tokko wajjin magaalaawwan ofii isaanii keessa qubatan;
Israa'eloonni kaan magaalaawwan ofii isaanii keessa
qubatan.

3 Yeroo ji'i torbaffaan dhufee Israa'eloonni
magaalaawwan isaanii keessa qubatanitti uummanni
akkuma nama tokkootti Yerusaalem keessatti walitti
qabame. 2 Ergasiis Yeeshuu'aan ilmi Yoozaadaaq firoota
isaa luboota wajjin, Zarubaabel ilmi She'altii'eel firoota
isaa wajjin akkuma Seera Musee nama Waaqaa sanaa
keessatti barreeffametti aarsaa gubamu achi irratti
dhi'eessuudhaaf iddoo aarsaa Waaqa Israa'el ijaaran. 3
Isaanis sababii namoota naannoo isaanii sodaataniif
iddoo aarsaa sana hundee isaa irratti ijaaranii achi
irratti aarsaa gubamu Waaqayyoof dhi'eessan; aarsaa
kanas ganamaa fi galgala dhi'eessan. 4 Ergasii akkuma
barreeffametti Ayyaana Daasii ni ayyaaneffatan;
akkuma baay'ina aarsaa guyyaa guyyaaf ramadameettis
aarsaa gubamu ni dhi'eessan. 5 Kana booddees isaan
aarsaa gubamu kan yeroo yerootti dhi'eeffamu, aarsaa
Baatii Haaraa fi aarsaawwan ayyaanota Waaqayyoof
qulqulleeffaman hundaaf, akkasumas kanneen
fedhiidhaan Waaqayyoof dhi'eeffaman ni kennan.
6 Guyyaa jalqaba ji'a torbaffaattis aarsaa gubamu
Waaqayyoof dhi'eessuu jalqaban; garuu hundeen mana
qulqullummaa Waaqayyoo amma illee hin buufamne
ture. 7 Ergasii isaan warra dhagaa cabsanii fi ogeeyyii
hojii mukaatiif maallaqa kennan; warra Siidoonaa fi
Xiiroosiif immoo akka isaan akkuma Qiiros mootichi
Faares ajaje sanatti Libaanoonii gara Yoopheetti galaana
irra birbirsa gad erganiif nyaata, dhugaatii fi zayitii
kennan. 8 Isaanis erga mana Waaqaa kan Yerusaalem
keessaa sana ga'anii booddee ji'a lammaffaa waggaa
lammaffaatti Zarubaabel ilmi She'altii'eel, Yeeshuu'aan
ilmi Yoozaadaaqii fi obboloonni isaanii kaan jechuunis
luboonni, Lewwonnii fi warri boojuudhaa Yerusaalemitti
deebi'an hundinuu akka isaan ijaarsa mana Waaqayyoo
to'ataniif Lewwota umuriin isaanii Waggaa digdamaa
fi hammasii olii muudanii hojii sana jalqaban. 9
Yeeshuu'aan ilmaan isaa fi obboloota isaa wajjin,
Qadmii'eelii fi ilmaan isaa, ilmaan Yihuudaa, ilmaan
Heenaadaadii fi Lewwota, ilmaan isaanii fi firoota
isaanii wajjin warra mana Waaqaa ijaaran to'achuuf
tokko ta'an. 10 Yommuu ijaartonni sun hundee mana
qulqullummaa Waaqayyoo buusanitti luboonni uffata
isaanii uffatanii malakata qabatan; Lewwonni immoo
jechuunis ilmaan Asaaf kilillee qabatanii akkuma
Daawit Mootichi Israa'el ajajetti Waaqayyoon jajachuuf
iddoo ofii isaanii qabatan. 11 Isaanis, "Inni gaarii
dha; jaalalli inni Israa'eliif qabu bara baraan jiraata"
jedhanii leellisuu fi galateeffachuudhaan Waaqayyoon
faarfatan. Sabni hundinuu sababii hundeen mana
qulqullummaa Waaqayyoo buufameef iyyee sagalee
guddaadhaan Waaqayyoon galateeffate. 12 Garuu
luboonni, Lewwonnii fi hangafoonni maatii warri durii
kanneen mana qulqullummaa isa duraa sana argan
hedduun yeroo hundeen mana qulqullummaa kanaa
buufamu arganitti sagalee ol fudhatanii boo'an; warri
kaan hedduun immoo gammachuudhaan iyyan. 13
Sababii namoonni akka malee wacaniif namni tokko
iyyuu iyya gammachuu fi iyya boo'ichaa gargar baasuu
hin dandeenye; sagaleen sunis fagootti dhaga'ama ture.

4 Diinonni Yihuudaa fi Beniyaam yeroo akka warri
boojuudhaa deebi'an sun Waaqayyo Waaqa Israa'eliif
mana qulqullummaa ijaaraa jiran dhaga'anitti, 2 gara
Zarubaabelii fi gara hangafoonni maatiiwwanii dhufanii
akkana jedhaniin; "Sababii nus akkuma keessan Waaqa
keessan barbaannee bara Eesarhadoon mooticha Asoor
kan as nu fide sanaatii jalqabnee aarsaa dhi'eessafii
turreef nus isin wajjin haa ijaarru." 3 Zarubaabel,
Yeeshuu'aa fi hangafoonni maatii Israa'el kaan garuu,
"Isin mana Waaqa keenyaa nu wajjin ijaaruuf qooda
hin qabdan. Numa qofatu akkuma Qiiros Mootichi
Faares nu ajaje sanatti Waaqayyo Waaqa Israa'eliif mana
qulqullummaa ijaara" jedhanii deebisan. 4 Namoonni
naannoo isaanii akka isaan itti fufanii ijaaruu sodaataniif
namoota Yihuudaa abdii kutachiisuuf ka'an. 5 Isaanis
bara Qiiros mooticha Faaresiitii jalqabee hamma bara
Daariyoos mooticha Faaresitti jiru hunda kaayyoo isaanii
gufachiisuudhaaf qondaaltota isaaniin morman itti bitan.
6 Isaanis jalqaba bara mootummaa Ahashweroositti
saba Yihuudaa fi kan Yerusaalem himatan. 7
Bara Arxeksis mooticha Faares keessa Biishlaam,
Mitredaat, Xaabi'eelii fi michoota isaa biraa xalayaa
tokko Arxeksisitti barreessan. Xalayaan sunis qubee
Araamaayikii fi afaan Araamaayikiin barreeffame. 8
Rehuum ajajaan qondaaltichii fi Shiimshaayi barreessaan
sun Yerusaalemiin mormuudhaan akkana jedhanii
xalayaa tokko Arxeksis mootichatti barreessan: 9
Rehuum ajajaan qondaaltichi, Shiimshaayi barreessaa fi
michoota isaanii kaan wajjin jechuunis abbootii murtii
fi qondaaltota namoota Tiripooliis, Faaresi, Arkii fi
Baabilon dhufan, akkasumas warra Elaamota Suusaa
dhufan bulchanii fi 10 namoota Osnaapher guddichii fi
kabajamaan sun biyyaa baasee magaalaa Samaariyaa
keessaa fi Laga Efraaxiis gama qubachiise kaan wajjin
barreessan. 11 Kun garagalcha xalayaa jarri isaaf erganii
ti. Gara Arxeksis Mootichaa, tajaajiltoota kee warra Laga
Efraaxiisiin Gamaa irraa: 12 Mootichi akka Yihuudoonni
si biraa gara keenya dhufan sun Yerusaalem dhaqanii
magaalaa finciltuu fi hamtuu sana deebisanii ijaaraa
jiran beekuu qaba. Isaan dallaa dhagaa deebisanii
ijaaruudhaan hundeewwan ishee jajjabeessaa jiru. 13
Kana malee iyyuu mootichi akka yoo magaalaan kun
ijaaramtee dallaan ishee jajjabeeffame akka si'achi
qaraxni, gibirri yookaan ashuuraan hin argamnee fi
akka galiin mootummaas gad bu'u beekuu qaba. 14 Nu
amma waan itti gaafatamummaa masaraa mootummaa
qabnuu fi waan akka mootichi ulfina dhabu arguu hin
feeneef akka mootichi beekuuf jennee ergaa kana itti
ergineerra; 15 kunis akka manneen galmee abbootii keetii
sakatta'amaniif. Atis galmeewwan kana keessatti akka

magaalaan kun durumaa jalqabdee magaalaa finciltuu,
kan mootota fi kutaalee biyyaa rakkiftu, iddoo finciltuu
taate ni argita. Wanni magaalaan kun barbadeeffamteefis
kanuma. **16** Yaa mooticha, yoo magaalaan kun ijaaramee
dallaan isaas jajjabeeffame, akka ati Laga Efraaxiis
Gamaa waan tokko illee hin qabaanne nu sitti himna. **17**
Mootichis akkana jedhee deebii kana erge: Gara Rehuum
ajajaa qondaaltichaa, Shiimshaayi barreessaa fi michoota
isaanii kanneen Samaariyaa keessaa fi Efraaxiisiin gama
jiraatan kaaniitti: Nagaan keenya isin haa ga'u. **18**
Xalayaan isin nuuf ergitan sun dubbifamee fuuluma
koo duratti hiikameera. **19** Anis ajaja kennee galmeen
qoratameera; magaalaan kunis akka durumaa jalqabee
mootottatti fincilaa turte, akka isheen holqa finciltootaa fi
mormitootaa taates beekameera. **20** Yerusaalem mootota
ciccimoo guutummaa Gama Laga Efraaxiis bulchan qabdi
turte; qaraxni, gibirrii fi ashuuraan isaaniif kennama
ture. **21** Akka magaalaan kun deebifamtee hin ijaaramne
hamma ani labsii baasutti akka isaan hojii dhaabaniif
isin amma namoota kanneenitti ajaja dabarsaa. **22** Akka
waan kana hin tuffanneef of eeggadhaa. Maaliif hamma
rakkoon kun guddatee fedhii mootummaatti gufuu
ta'utti ittuma dhiiftuu? **23** Akkuma garagalchi xalayaa
Arxeksis Mootichaa sun fuula Rehuum, Shiimshaayi
barreessaa fi michoota isaanii duratti dubbifameen isaan
yoosuma gara Yihuudoota Yerusaalem keessa jiraatanii
dhaqanii humnaan hojii isaan dhaabsisan. **24** Akkasiin
hojiin mana Waaqaa kan Yerusaalem keessaa sun hamma
waggaa lammaffaa bara Daariyoos mooticha Faaresitti ni
dhaabatte.

5 Yeroo kanatti Haageen raajichii fi Zakkaariyaas
ilmi Iddoo raajichi, maqaa Waaqa Israa'el kan isaan
wajjin jiraatu sanaan Yihuudoota warra Yihuudaa
fi Yerusaalem keessa jiranitti raajii dubbatan. **2**
Kana irratti Zarubaabel ilmi She'altii'eelii fi Iyyaasuun
ilmi Yoosaadaaq Yerusaalem keessatti mana Waaqaa
deebisanii ijaaruu jalqaban. Raajonni Waaqaas isaan
gargaaruuf isaanuma wajjin turan. **3** Yeroo sanatti
Taatenaayi bulchaan Gama Laga Efraaxiis, Satarbuznaayii
fi deeggartoonni isaanii gara isaanii dhaqanii, "Akka isin
mana qulqullummaa kana deebiftanii ijaartanii fi akka
isin dallaa dhagaa kanas akka duriitti deebiftan eenyutu
isiniif eeyyame?" jedhanii gaafatan. **4** Akkasumas,
"Maqaan warra mana kana ijaaruu eenyu fa'i?" jedhanii
gaafatan. **5** Garuu iji Waaqa isaanii maanguddoota
Yihuudaa irra turte; isaanis hamma gabaasni sun
Daariyoos bira ga'ee deebiin isaa barreeffamaan dhufutti
hojii hin dhaabne. **6** Kunis garagalchaa xalayaa
Taatenaayi bulchaan Gama Laga Efraaxiis, Satarbuznaayi,
deeggartoonni isaanii fi qondaaltonni Gama Laga
Efraaxiis jiraatan Daariyoos Mootichatti erganii ti.
7 Gabaasni isaan erganiif sunis akkana jedha: Gara
Daariyoos Mootichaa: Nagaa ulfinaan guutame siif ergina.
8 Mootichi akka nu gara aanaa Yihuudaa gara mana
qulqullummaa Waaqa guddichaa dhaqnee turre haa
beeku. Namoonni dhagaa gurguddaadhaan mana sana
ijaaraa, laaxaas keenyan manaa keessa kaa'aa jiru. Hojiin
kunis ciminaan hojjetamaa harka isaanii jalatti guddina
argisiisaa jira. **9** Nu maanguddoota sana dubbifnee,
"Eenyutu akka isin mana qulqullummaa kana deebiftanii
ijaartanii fi akka isin ijaarsa isaa akka duriitti deebiftan
isiniif eeyyame?" jennee isaan gaafanne. **10** Akkasumas
akka maqaa hooggantoota isaanii barreessinee si
beeksifnuuf maqaa isaanii illee gaafannee ture. **11** Isaanis
deebii kana nuu kennan: "Nu garboota Waaqa samii fi
lafaa ti; nu mana qulqullummaa kan bara dheeraan dura
ijaarame, kan mootiin Israa'el guddichi ijaaree fixe sana
deebifnee ijaaraa jirra. **12** Garuu sababii abbootiin keenya
Waaqa samii aarsaniif inni dabarsee harka Nebukadnezar
namicha biyya Kaldootaa, mootii Baabilonitti isaan
kenne; innis mana qulqullummaa kana barbadeessee
uummatas biyyaa baasee Baabilonitti geesse. **13** "Ta'u
illee waggaa tokkoffaa bara mootummaa Qiiros mooticha
Baabilon keessa Qiiros Mootichi akka manni Waaqaa kun
deebifame ijaaramuuf labsii tokko labse. **14** Innis mi'a
warqee fi meetii mana Waaqaa kan Nebukadnezar mana
qulqullummaa Yerusaalem keessaa guuree Baabilonitti
geesse sana masaraa mootummaa Baabilon keessaa ni
baase. Qiiros Mootichi namicha Sheeshbasaar jedhamu
kan inni bulchaa godhee muude sanatti mi'a kana kennee
15 akkana jedheen; 'Mi'a kana fuudhii dhaqiitii mana
qulqullummaa kan Yerusaalem keessa jiru sanatti galchi.
Mana Waaqaas iddoo isaatti deebisii ijaari.' **16** "Ergasiis
Sheeshbasaar kun dhufee hundee mana Waaqaa kan
Yerusaalem keessaa buuse. Yeroo sanaa jalqabee hamma
ammaatti manni sun ijaaramaa jira; garuu amma illee
hin dhumne." **17** Egaa amma yoo fedhii mootichaa
ta'e, Qiiros Mootichi dhugumaan akka manni Waaqaa
kun Yerusaalem keessatti deebifamee ijaaramuuf labsii
baasuu fi baasuu baachuu isaa beekuuf galmeen masaraa
mootummaa Baabilon haa qoratamu. Ergasiis mootichi
yaada waan kana irratti qabu nuuf haa ergu.

6 Kana irratti Daariyoos Mootichi ajaja kenne; isaanis
galmeewwan mana galmee Baabilon keessatti
kuufaman sana ni sakatta'an. **2** Kitaabni maramaan
tokkos Ahimetaa magaalaa guddaa kutaa biyyaa Meedee
keessatti argame; kitaaba sana irrattis akkana jedhamee
barreeffamee ture: Yaadachiisa: **3** Waggaa tokkoffaa
bara mootummaa Qiiros Mootichaa keessa mootichi
waa'ee mana qulqullummaa Waaqaa kan Yerusaalem
keessa jiru sanaa akkana jedhee labsii baase: Manni
qulqullummaa kun iddoo aarsaan itti dhi'eeffamu ta'ee
deebifamee haa ijaaramu; hundeen isaas haa buufamu.
Manni kunis ol dheerina dhundhuma jaatamaa fi bal'ina
dhundhuma jaatama qabaatee **4** dhagaa gurguddaa
toora sadii sadii fi muka toora tokko tokkoon haa
ijaaramu. Baasiin hundinuus qabeenya mootummaa
keessaa baafamuu qaba. **5** Akkasumas mi'i warqee
fi meetii mana Waaqaa kan Nebukadnezar mana
qulqullummaa kan Yerusaalem keessaatii Baabilonitti
fide sun iddoo isaanitti jechuunis mana qulqullummaa
kan Yerusaalemitti deebifamanii mana Waaqaa keessa
kuufamu qabu. **6** Egaa ati Taatenaayi bulchaan Gama
Laga Efraaxiis, Satarbuznaayii fi isin michoota isaanii
qondaaltonni kutaa biyya sanaa achii fagaadhaa. **7**
Isin hojii mana qulqullummaa Waaqaa kana keessa hin
seeninaa. Bulchaan Yihuudootaa fi maanguddoonni

Yihuudootaa mana Waaqaa kana iddoo isaatti deebisanii
haa ijaaran. **8** Kana irratti ani waan isin ijaarsa mana
Waaqaa kana keessatti maanguddoota Yihuudootaa
kanneeniif gochuu qabdan kunoo nan labsa: Akka hojiin
hin dhaabanneef baasiin namoota kanaa guutumaan
guutuutti qabeenya mootummaa irraa jechuunis gibira
Gama Laga Efraaxiisii walitti qabamu keessaa haa
baafamu. **9** Wanni barbaachisu kam iyyuu jechuunis
jiboonni, korbeeyyiinii fi xobbaallaawwan hoolaa Waaqa
samiitiif aarsaa gubamu ta'anii dhi'eeffaman, akkasumas
qamadiin, soogiddi, daadhiin wayinii fi zayitiin akkuma
luboonni Yerusaalem keessa jiraatan barbaadanitti utuu
gargar hin citin guyyaa guyyaadhaan isaaniif kennamuu
qabu; **10** kunis akka isaan aarsaa Waaqa samiitti tolu
dhi'eessanii fi akka isaan jireenya mootichaa fi ilmaan
isaatiif Waaqa kadhataniifii dha. **11** Kana caalaa iyyuu
yoo namni kam iyyuu ajaja kana dide, ani akka utubaan
mana isaa keessaa buqqifamee inni irratti fannifamu
labsii kana labseera. Sababii yakka kanaatiif manni
isaa tuulaa kosii ni ta'a. **12** Waaqni inni akka Maqaan
isaa achi jiraatu godhe sun mootii yookaan saba labsii
kana geeddaruuf yookaan mana qulqullummaa kan
Yerusaalem keessaa barbadeessuuf harka ol fudhatu
kam iyyuu haa balleessu. Ani Daariyoos labsii kana
labseera. Wanni kunis ariitiidhaan hojii irra haa oolu. **13**
Ergasii Taatenaayi bulchaan biyya Gama Laga Efraaxiis,
Satarbuznaayii fi michoonni isaanii akkuma Daariyoos
Mootichi labsetti labsii sana ariitiidhaan hojii irra ni
oolchan. **14** Kanaafuu maanguddoonni Yihuudootaa
lallaba Haagee raajichaatii fi Zakkaariyaas ilma Iddootiin
ijaarsa itti fufan; hojiinis ni milkaa'eef. Isaanis akkuma
ajaja Waaqa Israa'elii fi akkuma labsiiwwan Qiiros,
Daariyoosii fi Arxeksis mootota Faaresitti ijaarsa mana
qulqullummaa sana ni xumuran. **15** Manni qulqullummaa
sunis waggaa ja'affaa bara Daariyoos Mootichaa keessa,
bultii sadaffaa ji'a Adaaritti ijaaramee dhume. **16**
Ergasii sabni Israa'el jechuunis luboonni, Lewwonnii
fi booji'amtoonni hafan ayyaana eebba mana Waaqaa
gammachuudhaan ayyaaneffatan. **17** Eebba mana
Waaqaa kanaafis jiboota dhibba tokko, korbeeyyii hoolaa
dhibba lamaa fi xobbaallaa hoolaa dhibba afur kennan;
sababii cubbuu Israa'el hundaaf immoo korbeeyyii re'ee
kudha lama jechuunis tokkoo tokkoo gosa Israa'eliif
re'ee tokko tokko dhi'eessan. **18** Ergasii immoo akkuma
Kitaaba Musee keessatti barreeffametti tajaajila mana
Waaqaa kan Yerusaalem keessaa sanaaf luboota kutaa
kutaa isaanitti, Lewwota immoo garee garee isaaniitti
ramadan. **19** Booji'amtoonnis guyyaa kudha afuraffaa ji'a
jalqabaatti Faasiikaa ni ayyaaneffatan. **20** Luboonnii fi
Lewwonni of qulqulleessanii hundi isaanii akka seeraatti
ni qulqullaa'an. Lewwonni warra booji'aman hundaaf,
obboloota isaanii lubootaa fi ofii isaaniif hoolaa Faasiikaa
qalan. **21** Kanaafuu Israa'eloonni boojuudhaa deebi'an
namoota Waaqayyo Waaqa Israa'el barbaaduudhaaf
hojii xuraa'ummaa kan Namoota Ormaa kanneen ollaa
isaanii jiraatan sanaa lagatan hunda wajjin Faasiikaa
sana ni nyaatan. **22** Sababii Waaqayyo akka inni hojii
ijaarsa mana Waaqayyo Waaqa Israa'el keessatti isaan
gargaaruudhaaf yaada mootii Asoor geeddaruudhaan
gammachuudhaan isaan guuteef isaan bultii torba
guutuu Ayyaana Maxinoo Buddeena gammachuudhaan
ayyaaneffatan.

7 Wantoota kanneen booddee bara Arxeksis mooticha
Faares keessa Izraan ilmi Seraayaa, ilmi Azaariyaa
ilmi Hilqiyaa, **2** ilmi Shaluum, ilmi Zaadoq, ilmi Ahiixuub,
3 ilmi Amariyaa, ilmi Azaariyaa, ilmi Meraayoot, **4** ilmi
Zeraayaa, ilmi Uzii, ilmi Bukii, **5** ilmi Abiishuuwaa,
ilmi Fiinehaas, ilmi Ele'aazaar, ilmi Aroon lubicha ol
aanaa **6** Izraan kun Baabilonii dhufe. Innis barsiisaa
Seera Musee kan Waaqayyo Waaqni Israa'el kenne sana
sirriitti beekuu dha. Sababii harki Waaqayyo Waaqa isaa
isa irra tureef mootichi waan inni kadhate hunda ni
kenneef. **7** Akkasumas waggaa torbaffaa bara Arxeksis
Mootichaa keessa Israa'eloonni tokko tokko jechuunis
luboonni, Lewwonni, faarfattoonni, eegdonni karraa fi
tajaajiltoonni mana qulqullummaa gara Yerusaalemitti
ol ba'an. **8** Izraanis waggaa torbaffaa bara mootii
sanaa keessa ji'a shanaffaatti Yerusaalem ga'e. **9** Innis
bultii tokkoffaa ji'a jalqabaatti karaa isaa Baabilonii
jalqabee bultii tokkoffaa ji'a shanaffaatti Yerusaalem
ga'e; harki Waaqa isaa tolaan sun isa irra tureetii.
10 Izraan Seera Waaqayyoo qu'achuu fi eeguudhaaf
akkasumas labsii fi ajaja seerichaa Israa'el keessatti
barsiisuudhaaf of kennee tureetii. **11** Kun garagalcha
xalayaa Arxeksis Mootichi Izraa lubichaa fi barsiisaa,
namicha waa'ee ajajaa fi labsiiwwan Waaqayyo Israa'eliif
kenne sanaa baratetti ergee ti: **12** Arxeksis mootii
mootota irraa; Gara Izraa lubicha, barsiisaa Seera
Waaqa samiitti: Nagaan siif haa ta'u. **13** Ani amma
akka namni Israa'el kan mootummaa koo keessa jiraatu
kam iyyuu luboonnii fi Lewwonni illee abbaan si wajjin
Yerusaalem dhaquu barbaadu dhaquu danda'u labseera.
14 Ati akka akkuma Seera Waaqa keetii kan harka kee
jiru sanaatti waa'ee Yihuudaa fi Yerusaalem qorattuuf
mootichaa fi gorsitoota isaa torbaan ergamteerta. **15**
Kana irrattis meetii fi warqee mootichii fi gorsitoonni
isaa Waaqa Israa'el kan Yerusaalem keessa jiraatuuf
toluma kennan sana fuudhii deemi; **16** waan kanas meetii
fi warqee kutaa biyya Baabiloniitii walitti qabde hundaa
fi kennaa sabnii fi luboonni mana qulqullummaa Waaqa
isaanii kan Yerusaalem keessaaf fedhiidhaan kennan
wajjin fuudhii dhaqi. **17** Maallaqa kanaanis jiboota,
korbeeyyii hoolaa fi xobbaallaa hoolaa, kennaa midhaanii
fi dhibaayyuu isaanii wajjin bitaatii iddoo aarsaa mana
qulqullummaa Waaqa keessanii kan Yerusaalem sana
irratti dhi'eessaa. **18** Ergasii atii fi obboloonni kee
Yihuudoonni meetii fi warqee hafe akkuma fedhii
Waaqa keessaniitti waanuma gaarii isinitti fakkaate irra
oolchaa. **19** Mi'a waaqeffannaa mana qulqullummaa
Waaqa keetii keessaaf imaanaa sitti kenname hunda
Waaqa Yerusaalem duratti dhi'eessi. **20** Waan mana
qulqullummaa Waaqa keetiif barbaadamu kan kennuu
feetu hunda mankuusa mootii keessaa fuudhii kenni. **21**
Egaa ani Arxeksis Mootichi akka qabdoonni maallaqaa
kanneen Gama Laga Efraaxiis jiran waan Izraan lubichi,
barsiisaan Seera Waaqa samii kun isin gaafatu hunda
arjummaadhaan isaaf kennan ajajeera; **22** kunis hamma
meetii taalaantii dhibba tokko, qamadii qoroosii dhibba

tokko, daadhii wayinii baadoosii dhibba tokko, zayitii
ejersaa baadoosii dhibba tokkoo fi soogidda hamma hin
qabne haa ta'u. **23** Wanni Waaqni samii ajaje kam iyyuu
mana qulqullummaa Waaqa samiitiif of eeggannaadhaan
haa godhamu. Maaliif dheekkamsi mootichaa fi ilmaan
mootichaatti dhufa? **24** Amma illee isin akka luboota,
Lewwota, faarfattoota, eegdota karraa, tajaajiltoota
mana qulqullummaa yookaan hojjettoota mana Waaqaa
kana keessa hojjetan kamitti iyyuu gibira, qaraxaa fi
ashuuraa murteessuuf aangoo hin qabne beekaa. **25**
Egaa Izraa, ati akkuma ogummaa Waaqa keetii kan
harka kee jiru sanaatti akka isaan warra Gama Laga
Efraaxiis jiraatan bulchaniif abbootii seeraa fi abbootii
murtii kanneen hundi isaanii seera Waaqa keetii beekan
muudi. Nama seera Waaqaa hin beekne kam iyyuus
barsiisi. **26** Namni seera Waaqa keetiitiif yookaan seera
mootichaatiif hin ajajamne kam iyyuu dhugumaan
ajjeechaadhaan, biyya keessaa ari'amuudhaan, qabeenyi
isaa irraa dhaalamuudhaan yookaan hidhaadhaan
adabamuu qaba. **27** Waaqayyo Waaqni abbootii keenyaa
kan akka inni karaa kanaan mana Waaqayyoo kan
Yerusaalem keessa jiruuf ulfina kennuuf garaa mootichaa
keessa yaada kana kaa'e sun haa galateeffamu; **28**
Waaqa fuula mootichaa, fuula gorsitoota mootichaa fi
fuula qondaaltota mootichaa ciccimoo hundaa duratti
gaarummaa ofii isaa na argisiiseef galanni haa ga'u.
Sababii harki Waaqayyo Waaqa koo anarra tureef ani
jajjabaadheen akka isaan na wajjin deemaniif Israa'el
keessaa namoota bebeekamoo walitti nan qabadhe.

8 Warri kunneen hangafoota maatii fi warra isaan
wajjin galmaa'an kanneen bara mootummaa Arxeksis
Mootichaa keessa na wajjin Baabilonii dhufanii dha: **2**
Sanyii Fiinehaas keessaa Geershoom; sanyii Iitaamaar
keessaa Daani'el; sanyii Daawit keessaa Haxuush **3** sanyii
Shekaaniyaa; sanyii Phaarosh keessaa Zakkaariyaas;
warri isa wajjin galmeeffamanis namoota 150 turan;
4 sanyii Fahat Mo'aab keessaa Eliihoo'eenayi ilma
Zaraayaa; warri isa wajjin turanis namoota 200 turan; **5**
sanyii Zaatu'i keessaa Shekaaniyaa ilma Yahizii'eel; warri
isa wajjin turanis namoota 300 turan; **6** sanyii Aadiin
keessaa Ebeed ilma Yoonaataan; warri isa wajjin turanis
namoota 50 turan; **7** sanyii Eelaam keessaa Yeshaayaa
ilma Ataaliyaa; warri isa wajjin turanis namoota 70
turan; **8** sanyii Shefaaxiyaa keessa Zebaadiyaa ilma
Miikaa'el; warri isa wajjin turanis namoota 80 turan;
9 sanyii Yoo'aab keessaa Obaadiyaa ilma Yehii'eel;
warri isa wajjin turanis namoota 218 turan; **10** sanyii
Baanii keessaa Sheloomiit ilma Yoosifiyaa; warri isa
wajjin turanis namoota 160 turan; **11** sanyii Beebay
keessaa Zakkaariyaas ilma Beebay; warri isa wajjin
turanis namoota 28 turan; **12** sanyii Azgaad keessaa
Yoohaanaan ilma Haqaaxaan; warri isa wajjin turanis
namoota 110 turan; **13** sanyii Adooniiqaam keessaa
warra gara dhumaa kanneen maqaan isaanii Eliiphelex,
Ye'ii'eelii fi Shemaa'iyaa jedhamuu dha; warri isaan
wajjin turanis namoota 60 turan; **14** sanyii Baguwaay
keessaa Uutaayii fi Zakuur; warri isaan wajjin turanis
namoota 70 turan. **15** Anis laga gara Ahawaatti yaa'u
biratti walitti isaan nan qabe; nus guyyaa sadii achi turre.
Anis yeroon uummataa fi luboota to'adhetti Lewwota
tokko illee isaan keessaa nan dhabe. **16** Kanaafuu
ani Elii'ezer, Arii'eel, Shemaa'iyaa, Elnaataan, Yaariib,
Elnaataan, Naataan, Zakkaariyaasii fi Meshulaam warra
hooggantoota turanii fi Yooyaariibii fi Elnaataan warra
hayyoota ta'an sana nan waamsise; **17** ergasiis gara
Iddoo namicha Kaasiifiyaa bulchuutti isaan nan erge.
Anis akka isaan namoota mana Waaqa keenyaa keessa
tajaajilan nuuf fidaniif waan isaan Iddoo fi firoota
isaa kanneen mana qulqullummaa Kaasifiyaa keessa
tajaajilaniin jechuu qaban isaanitti nan hime. **18** Isaanis
sababii harki Waaqaa tolaan sun nurra tureef sanyii
Mahilii keessaa Sheereebiyaa ilma Lewwii, ilma Israa'el,
namicha hubataa tokko ilmaan isaa fi obboloota isaa
wajjin walumatti nama 18 nuuf fidan; **19** akkasumas
Hashabiyaa fi ilmaan Meraarii keessaa immoo Yeshaayaa,
obboloota isaatii fi ilmaan obboloota isaa walumatti
nama 20 nuuf fidan. **20** Amma illee tajaajiltoota mana
qulqullummaa kanneen Daawitii fi qondaaltonni isaa
akka isaan Lewwota gargaaraniif ramadan keessaa nama
220 nuuf fidan. Isaan kunneen hundi maqaa maqaadhaan
ni galmeeffaman. **21** Anis akka nu, ijoolleen keenyaa
fi qabeenyi keenya hundi karaa nagaa deemnuuf akka
fuula Waaqa keenyaa duratti gad of qabnee kadhannuuf
achuma Laga Ahawaa biratti sooman nan labse. **22** Ani
sababii nu, "Harki Waaqa keenyaa inni tolaan nama
isa abdatu hunda irra jira; warra isa dhiisu hunda irra
garuu dheekkamsi isaa ni bu'a" jennee mootichatti
himnee turreef akka isaan karaa keenya irratti diinota
nurraa dhowwaniif loltootaa fi abbootii fardaa mooticha
kadhachuu nan qaana'e. **23** Kanaafuu nu soomnee waan
kana irratti Waaqa kadhanne; innis kadhaa keenyaaf
deebii kenne. **24** Anis luboota hangafoota keessaa kudha
lama jechuunis Sheereebiyaa, Hashabiyaa fi obboloota
isaanii keessaa nama kudhan kophaatti nan baase;
25 anis kennaa meetii, warqee fi mi'aa kan mootichi,
gorsitoonni isaa, qondaaltonni isaa fi Israa'eloonni achi
turan hundi mana Waaqa keenyaatiif kennan irraa
madaalee isaaniif nan qoode. **26** Ani meetii taalaantii
650, mi'a meetii kana taalaantii 100 ulfaatu, warqee
taalaantii 100, **27** waciitii warqee 20 kan daariikii 1,000
baasuu fi mi'a naasii cululuqaa akkuma warqee gatiin
isaa guddaa ta'e lama madaaleen qoodeef. **28** Anis
akkanan isaaniin jedhe; "Isinii fi mi'i kun Waaqayyoof
qulqulleeffamtaniirtu. Meetii fi warqeen kun kennaa
fedhiidhaan Waaqayyo Waaqa abbootii keessaniitiif
kennamanii dha. **29** Hamma kutaalee mana Waaqayyoo
kan Yerusaalem keessaa sana keessatti fuula luboota
hangafootaa, fuula Lewwotaa fi hangafoota maatii
Israa'el duratti madaaltanii qooddanitti mi'a kana
jabeessaa eegaa." **30** Kanaafuu luboonnii fi Lewwonni
meetii, warqee fi mi'a qulqulluu madaalame sana mana
Waaqa keenyaa kan Yerusaalem keessaatti geessuuf ni
fuudhan. **31** Nus bultii kudha lammaffaa ji'a tokkoffaatti
Yerusaalem dhaquudhaaf Laga Ahawaa biraa kaane. Harki
Waaqa keenyaa nurra ture; innis diinotaa fi namoota
riphanii karaa irratti nama eegatan jalaa nu baase. **32**
Akkasiinis Yerusaalem geenyee bultii sadii achi boqonne.

33 Nus bultii afuraffaatti mana Waaqa keenyaa keessatti
meetii, warqee fi mi'a qulqulluu sana madaallee harka
Mereemooti lubicha ilma Uuriyaa sanaatti ni kennine.
Ele'aazaar ilmi Fiinehaas akkasumas Lewwonni jechuunis
Yoozaabaad ilmi Yeeshuu'aa fi Noo'adiyaan ilmi Binuuyii
isa wajjin turan. 34 Wanni hundinuus lakkaa'amee
madaalame; ulfinni waan madaalame hundaas yeruma
sana ni galmeeffame. 35 Ergasiis booji'amtoonni
boojuudhaa deebi'an sun Israa'el hundaaf jiboota kudha
lama, korbeeyyii hoolaa sagaltamii ja'aa fi xobbaallaa
torbaatamii torban aarsaa gubamu, korbeeyyii re'ee
kudha lama aarsaa cubbuu godhanii Waaqa Israa'eliif
dhi'eessan; kun hundi aarsaa gubamu kan Waaqayyoof
dhi'eeffamee dha. 36 Isaan ajaja mootichaa illee ajajjoota
mootummaa fi bulchitoota Gama Laga Efraaxiisitti
dabarsan. Jarris sabaa fi mana Waaqaa gargaaran.

9 Erga wanni kun hojjetamee booddee hooggantoonni
gara koo dhufanii akkana jedhan; "Sabni Israa'el
lubootaa fi Lewwota illee dabalatee saboota ollaa
isaanii kanneen hojii jibbisiisaa hojjetan jechuunis
Kana'aanota, Heetota, Feerzota, Yebuusota, Amoonota,
Mo'aabota, warra Gibxii fi Amoorota irraa addaan ba'anii
hin jiraanne. 2 Isaanis intallan jaraa ofii isaaniitiif
fuudhanii ilmaan isaaniis fuusisanii sanyii qulqulluu
sana saboota naannoo isaaniitti makan. Hooggantoonnii
fi qondaaltonnis balleessaa kana hojjechuu keessatti
dura aantota turan." 3 Ani yeroon waan kana dhaga'etti
qomee koo fi uffata koo nan tarsaasee, rifeensa mataa
koo fi areeda koo of irraa buqqisee akka malee rifadheen
taa'e. 4 Kana irratti namoonni dubbii Waaqa Israa'eliin
hollatan hundi sababii balleessaa warra boojuudhaa
deebi'an kanaaf naannoo kootti walitti qabaman. Anis
akka malee rifadhee hamma aarsaa galgalaatti achuman
taa'e. 5 Anis yeroo aarsaa galgalaatti akkuma qomee fi
uffanni koo tarsa'ee jirutti lafan gaddee taa'aa turee
ka'ee jilbeenfadhee harka koo gara Waaqayyo Waaqa
kootti bal'isee 6 akkana jedheen kadhadhe: "Yaa Waaqa
ko, sababii cubbuun keenya mataa keenya bira ol
darbee yakki keenyas samii ga'eef, yaa Waaqa koo
ani fuula koo gara keetti deebiffachuu akka malee
qaana'eera; saalfadheeras. 7 Bara abbootii keenyaatii
jalqabee hamma ammaatti balleessaan keenya guddaa
dha. Sababii cubbuu keenyaaf nu, mootonni keenyaa fi
luboonni keenya akkuma har'aa kana harka mootota
ormaa jalatti goraadee fi boojuutti, saamichaa fi
salphinatti dabarfamnee kennamneerra. 8 "Amma
garuu Waaqayyo Waaqni keenya hambaa nuu hambisee
iddoo isaa qulqulluu sana keessatti iddoo amansiisaa
nuuf kennuudhaan yeroo gabaabaadhaaf garaa nuuf
laafeera; akkasiinis Waaqni keenya ija keenyaaf ifa
kenneera; garbummaa keenya keessattis xinnoo nu
boqochiiseera. 9 Nu garboota taanu illee Waaqni keenya
garbummaa keessatti nu hin ganne. Inni fuula mootota
Faares duratti jaalala isaa kan hin geeddaramne sana
nu argisiiseera. Inni akka nu mana Waaqa keenyaa
deebifnee ijaarruu fi akka diigamaa isaa illee iddootti
deebifnuuf jireenya haaraa nuuf kenneera; Yihuudaa fi
Yerusaalem keessattis dallaa da'annoo nuu kenneera.
10 "Amma garuu yaa Waaqa keenya nu kana booddee
maal jechuu dandeenya? Nu ajaja 11 ati karaa garboota
kee raajotaan kennite sanaaf hin ajajamneetii; innis
akkana jedha: 'Biyyi isin dhaaluudhaaf seenuutti jirtan
xuraa'ummaa saba biyya sanaan xuroofteerti. Isaan
hojii jibbisiisaa isaaniitiin handaara tokkoo hamma
handaara kaanitti xuraa'ummaa isaaniitiin biyyattii
guutaniiru. 12 Kanaafuu intallan keessan ilmaan isaanitti
hin heerumsiisinaa yookaan ilmaan keessan intallan
isaanii hin fuusisinaa. Akka jabaattaniif, akka waan gaarii
biyya sanaa nyaattanii biyyatti illee dhaala bara baraa
gootanii ijoollee keessanitti dabarsitaniif yoom iyyuu
isaan wajjin walii galtee michummaa hin barbaadinaa.'
13 "Wanni nurra ga'e kun gatii gochawwan hammina
keenyaa fi yakka keenya guddaa sanaa ti; haa ta'uutii ati
Waaqni keenya adaba cubbuu keenyaaf maluun gad nu
adabdee hambaa akkanaa nuu kenniteerta. 14 Nu amma
illee ajaja kee cabsinee saba hojiiwwan jibbisiisoo hojjetu
kanaan wal haa fuunuu? Yoos ati akka malee nutti
dheekkamtee hamma hambaan tokko iyyuu hin hafnetti
nu hin balleessituu ree? 15 Yaa Waaqayyo Waaqa Israa'el,
ati qajeelaa dha! Nu har'a hambaa taanee jiraanneerra.
Tokkoon keenya iyyuu sababii yakka keenyaaf fuula kee
dura dhaabachuu dadhabnu illee nu kunoo yakkuma
keenya wajjin fuula kee dura jirra."

10 Utuma Izraan mana Waaqaa duratti lafaan of
dha'ee boo'aa, cubbuu himachaa, kadhachaa
jiruu Israa'eloonni akka malee hedduun dhiironni,
dubartoonnii fi ijoolleen naannoo isaatti walitti ni
qabaman. Isaanis hiqqifatanii boo'an. 2 Ergasiis sanyii
Eelaam keessaa Shekaaniyaan ilmi Yehii'eel Izraadhaan
akkana jedhe; "Nu waan saboota naannoo keenya jiraatan
keessaa dubartoota ormaa fuuneef Waaqa keenyaaf hin
amanamne. Wanni kun ta'u illee amma iyyuu Israa'eliif
abdiin jira. 3 Kanaafuu kottaa akkuma gorsa gooftaa
koo fi kan warra ajaja Waaqa keenyaa sodaatanitti
dubartoota kanneenii fi ijoollee isaanii hunda of irraa
geggeessuuf fuula Waaqa keenyaa duratti kakuu ni
galla. Kunis akkuma Seeraatti haa raawwatamu. 4
Ka'i; wanni kun suma harka jira. Nu si deeggarra; egaa
jabaadhuu hojjedhu." 5 Kanaafuu Izraan ka'ee akka isaan
waan jedhame sana raawwataniif luboota hangafoota,
Lewwotaa fi Israa'el hunda ni kakachiise; isaanis ni
kakatan. 6 Ergasii Izraan fuula mana Waaqaa duraa ka'ee
kutaa manaa kan Yehohaanaan ilma Eliyaashiib seene.
Inni yeroo achi turetti nyaata tokko illee hin nyaanne;
bishaanis hin dhugne; sababii amanamummaa dhabiisa
warra boojuudhaa deebi'aniif gaddaa tureetii. 7 Ergasii
akka warri boojuudhaa deebi'an hundi Yerusaalem
keessatti walitti qabamaniif Yihuudaa fi Yerusaalem
guutuu keessatti labsiin ni labsame. 8 Namni kam
iyyuu bultii sadii keessatti yoo dhi'aachuu baate akkuma
murtii qondaaltotaa fi maanguddootaatti qabeenyi isaa
hundi irraa ni fudhatama; inni mataan isaas waldaa
warra boojuudhaa deebi'ee keessaa ni ari'ama. 9 Bultii
sadan sana keessatti namoonni Yihuudaa fi Beniyaam
hundi Yerusaalem keessatti walitti qabaman. Bultii
digdammaffaa ji'a saglaffaatti namoonni hundi sababii
waan kanaa fi sababii rooba guddaatiif akka malee

raafamanii oobdii mana Waaqaa dura jiru irra ni
tataa'an. **10** Izraan lubichi ol ka'ee akkana isaaniin
jedhe; "Isin amanamoo hin turre; dubartoota ormaa
fuudhuudhaanis Israa'el irratti yakka dabaltaniirtu. **11**
Egaa amma cubbuu keessan Waaqayyo Waaqa abbootii
keessanitti himadhaatii fedhii isaa guutaa. Saboota
naannoo keessan jiraatanii fi niitota warra ormaa keessaa
fuutaniin gargar ba'aa." **12** Guutummaan waldaa sanaa
akkana jedhee sagalee guddaadhaan deebise: "Ati sirrii
dha! Nu akkuma ati jette gochuu qabna. **13** Garuu
nama hedduutu as jira; yeroon kunis yeroo roobaa ti;
kanaafuu nu ala dhaabachuu hin dandeenyu. Sababii
nu waan kana keessatti cubbuu guddaa hojjenneef
wanni kun guyyaa tokkotti yookaan guyyaa lamatti fala
argachuu hin danda'u. **14** Qondaaltonni keenya iddoo
waldaa guutuu haa bu'an. Ergasii namni magaalaawwan
keenyaa kan dubartii ormaa fuudhe kam iyyuu hamma
dheekkamsi Waaqa keenyaa sodaachisaan sababii waan
kanaatiif dhufe sun nurraa deebi'utti maanguddootaa
fi abbootii murtii tokkoo tokkoo magaalaa wajjin
yeroo murteeffametti haa dhufu." **15** Yoonaataan
ilma Asaaheelii fi Yahizeyaa ilma Tiqwaa qofatu waan
kana morme; Meshulaamii fi Shaabetaayi Lewwichi
immoo isaan deeggaran. **16** Warri boojuudhaa deebi'an
sunis akkasuma godhan. Izraan lubichis namoota
hangafoota maatii ta'an tokkoo tokkoo garee maatii
keessaa nama tokko filatee hunduma isaanii maqaa
maqaan ramade. Isaanis bultii tokkoffaa ji'a kurnaffaatti
dhimma sana qorachuudhaaf tataa'anii **17** guyyaa
tokkoffaa ji'a jalqabaatti waa'ee namoota dubartoota
ormaa fuudhan hundaa qoratanii fixan. **18** Sanyii
lubootaa keessaa namoonni dubartoonni ormaa fuudhan
kanneenii dha: Sanyii Iyyaasuu ilma Yoozaadaaqii fi
obboloota isaa keessaa: Ma'aseyaa, Elii'ezer, Yaariibii
fi Gedaaliyaas. **19** Isaan hundinuu niitota isaanii
hiikuudhaaf waadaa ni galan; tokkoon tokkoon isaanii
balleessaa ofii isaaniitiif bushaayee keessaa korbeessa
hoolaa tokko aarsaa yakkaatiif ni dhi'eessan. **20** Sanyii
Imeer keessaa: Hanaanii fi Zebaadiyaa. **21** Sanyii Haariim
keessaa: Ma'aseyaa, Eeliyaas, Shemaa'iyaa, Yehii'eelii fi
Uziyaa. **22** Sanyii Phaashihuur keessaa: Eliiyoo'eenayi,
Ma'aseyaa, Ishmaa'eel, Naatnaa'el, Yoozaabaadii fi
Ele'aasaa. **23** Lewwota keessaa immoo: Yoozaabaad,
Shime'ii, Qeelaayaa isa Qeliixaa jedhamu sana, Phetaayaa,
Yihuudaa fi Elii'ezer. **24** Faarfattoota keessaa: Eliyaashiib.
Warra karra eegan keessaa: Shaluum, Telemii fi Uuri.
25 Israa'eloota kaan keessaa: Sanyii Phaarosh keessaa:
Raamiyaa, Yeziyaa, Malkiyaa, Miyaamiin, Ele'aazaar,
Malkiyaa fi Benaayaa. **26** Sanyii Eelaam keessaa:
Mataaniyaa, Zakkaariyaas, Yehii'eel, Abdii, Yireemootii
fi Eeliyaas. **27** Sanyii Zaatuu keessaa: Eliiyoo'eenayi,
Eliyaashiib, Mataaniyaa, Yireemooti, Zaabaadii fi Aziizaa.
28 Sanyii Beebay keessaa: Yehohaanaan, Hanaaniyaa,
Zaabayii fi Aatilaayi. **29** Sanyii Baanii keessaa:
Meshulaam, Maluuk, Adaayaa, Yaasuub, She'aalii fi
Raamoot. **30** Sanyii Fahat Mo'aab keessaa: Adinaa, Kelaal,
Benaayaa, Ma'aseyaa, Mataaniyaa, Bezali'eel, Binuuyii fi
Minaasee. **31** Sanyii Haariim keessaa: Elii'ezer, Yishiyaa,
Malkiyaa, Shemaa'iyaa, Simi'oon, **32** Beniyaam, Maluukii
fi Shemaariyaa. **33** Sanyii Haashum keessaa: Matenaayi,
Matataa, Zaabaadii, Eliiphelexi, Yereemaayi, Minaasee fi
Shime'ii. **34** Sanyii Baanii keessaa: Ma'adaay, Amraam,
Uu'eel, **35** Benaayaa, Beediyaa, Keluuhii, **36** Waaneyaa,
Mereemooti, Eliyaashiib, **37** Mataaniyaa, Matenaayii fi
Ya'asaawuu, **38** Baanii, Binuuyii, Shime'ii, **39** Shelemiyaa,
Naataan, Adaayaa, **40** Maknaadebaayi, Shaashaayi,
Shaaraayi, **41** Azari'eel, Shelemiyaa, Shemaariyaa, **42**
Shaluum, Amariyaa fi Yoosef. **43** Sanyii Neboo keessaa:
Ye'ii'eel, Matiitiyaa, Zaabaadii, Zebiinaa, Yaadaayi,
Yoo'eelii fi Benaayaa. **44** Warri kunneen hundinuu
dubartoota ormaa ni fuudhan; isaan keessaas tokko
tokko niitota kanneen irraa ijoollee ni dhalchan.

Nahimiyaa

1 Dubbii Nahimiyaa ilma Hakaaliyaa: Waggaa digdammaffaatti ji'a Kaaseluu jedhamu keessa utuu ani gamoo Suusaa keessa jiruu, **2** obboloota koo keessaa Hanaaniin namoota biraa wajjin Yihuudaadhaa dhufe; anis waa'ee hambaa Yihuudoota boojuu jalaa ba'anii fi waa'ee Yerusaalem isaan nan gaafadhe. **3** Isaanis akkana naan jedhan; "Warri boojuudhaa deebi'anii kutaa biyyaa kana keessa jiraatan rakkinaa fi salphina guddaa keessa jiru. Dallaan Yerusaalem diigamee karraawwan ishees ibiddaan gubamaniiru." **4** Anis waan kana dhageenyaan gad taa'ee boo'ee guyyoota muraasaaf nan gadde; soomees fuula Waaqa samii durattin kadhadhe. **5** Akkanas nan jedhe: "Yaa Waaqayyo Waaqa samii, Waaqa guddichaa fi sodaachisaa, kan warra si jaallatanii ajaja kee eeganiif kakuu jaalala keetii eegdu, **6** akka kadhannaa ani garbichi kee halkanii fi guyyaa fuula kee duratti waa'ee garboota kee saba Israa'el kadhadhu dhageessuuf gurri kee haa banamu; iji kees haa ilaalu. Ani cubbuu nu Israa'eloonni, ani mataan koo fi manni abbaa koo sitti hojjenne nan hima. **7** Nu akka malee hammina sitti hojjenneerra. Nu ajaja, labsii fi seera ati garbicha kee Museetti kennite sana hin eegne. **8** "Qajeelfama garbicha kee Museetti kennite sana yaadadhu; innis akkana jedha; 'Yoo isin amanamuu baattan ani saboota keessa isin nan bittinneessa; **9** garuu yoo isin gara kootti deebitanii ajaja koo eegdan, yoo namoonni keessan kanneen booji'aman daarii lafaa jiraatan illee ani achii walitti isaanin qabee gara iddoo ani akka Maqaan koo achi jiraatuuf filadhe sanaatti isaan nan fida.' **10** "Isaan garboota kee fi saba kee warra ati humna kee guddaa fi harka kee jabaa sanaan furtee dha. **11** Yaa Gooftaa, gurri kee kadhannaa garbicha kee kanaa fi kadhannaa garboota kee warra maqaa kee sodaachuutti gammadanii sirriitti haa dhaga'u. Fuula namicha kanaa duratti surraa isaaf kennuudhaan har'a garbicha kee milkeessi." Ani nama mootichaaf daadhii buusun ture.

2 Waggaa digdammaffaa bara Arxeksis Mootichaatti ji'a Niisaan keessa yeroo daadhiin wayinii isaaf dhi'eeffametti ani daadhii wayinii sana fuudhee mootichaaf nan kenne. Ani fuula isaa duratti gaddee hin beeku; **2** kanaafuu mootichi, "Ati utuu hin dhukkubsatin fuulli kee maaliif waan gadde fakkaata? Kun gadda garaa keessaati malee waan biraa miti" naan jedhe. Anis akka maleen sodaadhe; **3** mootichaanis, "Yaa mootii bara baraan jiraadhu! Utuu magaalaan abbootiin koo keessatti awwaalaman barbadooftee jirtuu, utuu karrawwan ishees ibiddaan barbadeeffamanii jiranuu fuulli koo maaliif hin gaddu?" nan jedhe. **4** Mootichis, "Akka ani maal siif godhu barbaadda?" naan jedhe. Kanaafuu ani Waaqa samii kadhadheen **5** akkana jedhee mootichaaf nan deebise; "Yoo wanni kun mooticha gammachiisee garbichi kee fuula kee duratti surraa argate, akka ani magaalattii deebisee ijaaruuf gara Yihuudaa, gara magaalaa abbootiin koo itti awwaalamanitti na ergi." **6** Kana irratti mootichi utuma mootittiin isa bira teessuu, "Karaan kee yeroo hammamii fudhata? Atis yoomi deebita?" jedhee na gaafate. Na erguun fedhii mootichaa ta'e; anis yeroo nan murteeffadhe. **7** Ammas ani akkanan isaan jedhe; "Yoo wanni kun mooticha gammachiise, akka isaan hamma ani Yihuudaa ga'utti nagaadhaan na dabarsaniif bulchitoota Laga Efraaxiis Gamaatiif xalayaan anaaf haa kennamu. **8** Akkasumas akka inni laaxaa ani ittiin dareeraa karra da'annoo mana qulqullummaa, dallaa magaalaa sanaa fi kan mana ani itti galuuf jiruu tolfadhu naaf kennuuf Aasaaf eegduu bosona mootichaaf xalayaan naaf haa barreeffamu." Sababii harki Waaqa koo tolaan sun narra tureef mootichi waan ani kadhadhe naa kenne. **9** Kanaafuu ani gara bulchitoota Gama Laga Efraaxiis dhaqee xalayoota mootichaa isaanitti nan kenne. Mootichi ajajjoota waraanaa fi abbootii fardeenii na wajjin ergee ture. **10** Sanbalaax Hooroonichii fi Xoobbiyaan qondaaltichi Amoon sun yeroo waan kana dhaga'anitti sababii namni Israa'eliif waan tolaa yaadu tokko dhufeef akka malee ni raafaman. **11** Ani ergan Yerusaalem dhaqee bultii sadii achi bubbulee booddee **12** halkaniin ka'ee namoota muraasa wajjin nan ba'e. Ani waan Waaqni koo akka ani Yerusaalemiif godhu garaa koo keessa kaa'e nama tokkotti iyyuu hin himne. Horii tokkicha ani yaabbadhe sana malee horiin tokko illee na bira hin turre. **13** Ani halkaniin Karra Sululaatiin gad ba'ee gara Boolla Bishaan Jawweetii fi gara Karra Dikee dhaqee dallaa Yerusaalem kan diigamee fi karrawwan ishee kanneen ibiddaan barbadeeffaman sana irra naanna'een ilaale. **14** Ergasiis ani ittuma fufee gara Karra Burqaa fi gara Haroo mootichaa nan dhaqe; garuu karaan horii ani yaabbadhe dabarsu tokko illee hin turre; **15** kanaafuu ani halkaniin karaa sululaatiin ol ba'ee dallaa sana nan ilaale. Dhuma irrattis dugda duubatti deebi'ee Karra Sululaatiin ol nan seene. **16** Sababii ani hamma gaafasitti Yihuudootatti yookaan lubootatti yookaan namoota bebeekamootti yookaan qondaaltotatti yookaan namoota hojii sana hojjechuuf jiran biraa kamitti iyyuu homaa hin himiniif qondaaltonni sun gara ani dhaqe yookaan waan ani hojjechaa ture hin beekne. **17** Anis akkana isaaniin nan jedhe; "Isin rakkoo nu keessa jirru ni argitu; Yerusaalem diigamteerti; karrawwan ishees ibiddaan gubamaniiru. Kottaa nu akka si'achi nama kolfaa hin taaneef dallaa Yerusaalem deebifnee ni ijaarraa." **18** Ani waa'ee harka Waaqa koo kan narra jiru tolaa sanaa fi waan mootichi naan jedhe illee isaanitti nan hime. Isaanis, "Kottaa kaanee deebisnee haa ijaarru" jedhanii deebisan. Kanaafuu isaan hojii gaarii kana jalqaban. **19** Garuu Sanbalaaxi Hooroonichi, Xoobbiyaan qondaaltichi Amoonii fi Gesheem namni Arabaa sun waan kana dhageenyaan nutti qoosanii nutti kolfan. Isaanis, "Wanni isin hojjettan kun maali? Isin mootichatti fincilaa jirtu moo?" jedhanii gaafatan. **20** Ani immoo akkana jedheen deebii kenneef; "Waaqni samii fiixaan nuuf baasa. Nu garboonni isaa immoo kaanee ni ijaarra; isin garuu Yerusaalem keessaa qooda yookaan mirga yookaan yaadannoo tokko illee hin qabdan."

3 Eliyaashiib lubichi ol aanaanii fi luboonni akka isaa ka'anii Karra Hoolotaa ijaaran. Isaan karra sana qulqulleessanii cufaawwan isaa iddootti deebisan; dallaa

sanas hamma Gamoo Dhibbaa kan isaan qulqulleessan
sanaattii fi hamma Gamoo Hanaani'eelitti ijaaran. **2**
Namoonni Yerikoo kutaa itti aanu ijaaran; Zakuur ilmi
Imrii immoo isaanitti aansee ijaare. **3** Ilmaan Hasenaa'aa
Karra Qurxummii deebisanii ijaaran. Isaan demdemoo
kaa'anii cufaawwan, loosaa fi danqaraawwan isaa iddootti
deebisan. **4** Mereemooti ilmi Uuriyaa, ilmi Haqoosi
kutaa itti aanu haaromse. Isatti aanee Meshulaam ilma
Berekiyaa ilma Meseezebeelitu haaromse; isaanitti aanee
immoo Zaadoq ilma Ba'anaatu haaromse. **5** Kutaa itti
aanu namoota Teqoo'aatu haaromse; namoonni isaanii
bebeekamoon garuu hojii Gooftaa isaaniitiif boquu
gad hin qabanne. **6** Yooyaadaan ilmi Faasehaatii fi
Meshulaam ilmi Besoodeyaa Karra Moofaa haaromsan.
Isaanis demdemoo kaa'anii cufaawwan, loosaa fi
danqaraawwan isaa iddootti deebisan. **7** Isaanitti
aansee immoo Melaaxiyaan namichi Gibe'oon, Yaadoon
namichi Meeroonot akkasumas namoonni Gibe'ooniitii
fi Miisphaa kutaawwan bulchiinsa bulchaa Gama Laga
Efraaxiis jala jiran sana haaromsan. **8** Tumtuu warqee
keessaa Uzii'eel ilmi Harhayaa kutaa itti aanu haaromse.
Warra Shittoo hojjetan keessaa Hanaaniyaan kutaa
kutaa sanatti aanu haaromse. Isaanis hamma Dallaa
Bal'aatti Yerusaalemin akka duriitti deebisanii ijaaran.
9 Refaayaan ilmi Huuri, bulchaan gartokkee aanaa
Yerusaalem kutaa itti aanu haaromse. **10** Isaanitti
aansee Yedaayaa ilmi Haruumaaf kutaa fuullee mana
ofii isaa haaromse; Haxuush ilmi Hashabniyaa isatti
aansee haaromse. **11** Malkiyaan ilmi Haariimiitii fi
Hashuub ilmi Fahat Mo'aab kutaa biraatii fi Gamoo
Badaa Ibiddaa haaromsan. **12** Shaluum ilmi Haloheesh
bulchaan gartokkee aanaa Yerusaalemiitii fi intallan isaa
kutaa itti aanu haaromsan. **13** Haanuunii fi jiraattonni
Zaano'aa Karra Sululaa haaromsan. Isaanis karra sana
deebisanii ijaaranii cufaawwan, loosaa fi danqaraawwan
isaa iddootti deebisan. Akkasumas hamma Karra Dikeetti
dallaa dhundhuma kuma tokko lafa irra dheeratu
haaromsan. **14** Malkiyaan ilmi Rekaab bulchaan aanaa
Beet Hakerem Karra Dikee haaromse. Innis karra sana
deebisee ijaaree cufaawwan, loosaa fi danqaraawwan isaa
iddootti deebise. **15** Shelaa ilmi Kol-Hoozee bulchaan
aanaa Miisphaa sun Karra Burqaa haaromse. Innis
karra sana haaromsee gubbaa isaa haguugee cufaawwan
isaa, loosaa fi danqaraawwan isaa iddootti deebise.
Dallaa Haroo Sheelaanii kan Iddoo Biqiltuu Mootichaa
biraa sanas hamma waltajjii Magaalaa Daawit irraa
gad bu'uutti haaromse. **16** Isa duubaan Nahimiyaan
ilmi Azbuuq bulchaan gartokkee aanaa Beet Zuuri sun
hamma iddoo fuullee awwaala Daawititti, hamma haroo
kuufamee fi hamma Mana Goototaatti haaromse. **17** Isatti
aanee Lewwonni Rehuum ilma Baaniitiin qajeelfaman ni
haaromsan. Isatti aansee immoo Hashabiyaan bulchaan
gartokkee aanaa Qeyiilaa sun aanaa ofii isaatiif haaromse.
18 Isatti aansee namoonni biyya isaanii qajeelcha Bawaayi
ilma Heenaadaad bulchaa gartokkee aanaa Qeyiilaa jala
turan ni haaromsan. **19** Isatti aansee Eezer ilmi Yeeshu'aa
bulchaan Miisphaa iddoo karaa mankuusa mi'a lolaatti
geessu fuul duraa sana hamma roga isaatti kutaa biraa
haaromse. **20** Isatti aansees Baaruk ilmi Zabaayi roga
sanaa jalqabee hamma balbala mana Eliyaashiib lubicha
ol aanaatti kutaa biraa hinaaffaadhaan haaromse. **21**
Isatti aansee Mereemooti ilmi Uuriyaa, ilmi Haqoosi
balbala mana Eliyaashiibiitii jalqabee hamma dhuma
isaatti kutaa biraa haaromse. **22** Isatti aansee immoo
luboota naannoo sana jiranittu haaromse. **23** Isaaniin
achittis Beniyaamii fi Hashuubittu fuula mana isaanii
dura haaromse; isaanitti aansee immoo Azaariyaa ilma
Ma'aseyaa ilma Anaaniyaatu mana isaa bira haaromse.
24 Isatti aansee Binuuyiin ilmi Heenaadaad mana
Azaariyaatii jalqabee hamma rogaa fi golee isaatti
kutaa biraa haaromse; **25** Phaalaal ilmi Uuzaay immoo
golee sanaa fi gamoo masaraa mootummaa kan ol
aanu gubbaatti ijaarame fuullee oobdii eegdotaa bira
haaromse. Isatti aansees Phedaayaan ilmi Phaaroshii fi
26 tajaajiltoonni mana qulqullummaa kanneen tulluu
Oofeel irra jiraatan hamma iddoo Karra Bishaanii
kan gama ba'aatii fi gamoo ol ka'aa sana duraatti
haaromsan. **27** Isaanitti aansanii immoo namoonni
Teqoo'aa gamoo ol ka'aa guddichaa jalqabanii hamma
dallaa Oofeelitti kutaa biraa haaromsan. **28** Karra
Fardaatiin olitti tokkoon tokkoon lubootaa fuula mana
ofii isaanii dura haaromsan. **29** Isaanitti aansee Zaadoq
ilmi Imeer fuullee mana isaa haaromse. Isatti aansee
Shemaa'iyaan ilmi Shekaaniyaa eegduun Karra gama
Ba'aa sun akkasuma ni haaromse. **30** Isatti aansaniis
Hanaaniyaan ilmi Shelemiyaatii fi Haanuun ilmi Zaalaaf
ja'affaan sun kutaa biraa haaromsan. Isaanitti aansee
immoo Meshulaam ilmi Berekiyaa fuullee mana ofii isaa
keessa jiraatuu haaromse. **31** Isatti aansee immoo tumtuu
warqee keessaa Malkiyaan hamma mana tajaajiltoota
mana qulqullummaatii fi daldaltootaa kan fuullee Karra
To'annaatti, hamma kutaa manaa kan golee irraattis
haaromse; **32** tumtuun warqeetii fi daldaltoonni immoo
kutaa manaa kan golee irraa sanaa fi Karra Hoolotaa
gidduu jiru haaromsan.

4 Sanbalaaxi akka nu dallaa kana deebifnee ijaaraa
jirru dhageenyaan aariin gubatee dheekkame. Innis
Yihuudootatti qoosee **2** fuula obboloota isaa fi fuula
loltoota Samaariyaa duratti akkana jedhe; "Yihuudoonni
dadhaboonni kunneen maal hojjechaa jiru? Isaan dallaa
isaanii deebisanii ijaaruu? Aarsaa illee ni dhi'eessuu?
Guyyaa tokko keessatti ni fixuu? Isaan waan akkas
gubamee tuulame keessaa dhagaa fuudhanii akka duriitti
deebisuu danda'uu?" **3** Xoobbiyaan namichi Amoon
kan isa bira dhaabate sunis, "Waan isaan ijaaraa jiran
kana, dallaa isaanii kan dhagaa kana waangoon iyyuu
yoo yaabde ni jigsiti!" jedhe. **4** Yaa Waaqa keenya
nu dhaga'i; nu tuffatamneerraatii. Arraba isaan nu
arrabsan matuma isaaniitti deebisi. Boojuudhaaf dabarsii
biyya ormaatti isaan kenni. **5** Sababii isaan fuula
ijaartotaa duratti dheekkamsaaf si kakaasaniif yakka
isaanii hin dhoksiniif yookaan cubbuu isaanii fuula
kee duraa hin haqiniif. **6** Nu akkasiin dallaa sana
hamma inni walakkaa dheerina isaa ga'utti deebifnee
ijaarre; namoonni garaa tokkoon hojjechaa turaniitii. **7**
Garuu Sanbalaaxi, Xoobbiyaan, Araboonni, Amoononnii
fi namoonni Ashdood yommuu akka haaromfamuun

dallaa Yerusaalem ittuma fufaa jiruu fi akka qaawwi
isaa duuchamaa jiru dhaga'anitti akka malee aaran. **8**
Isaan hundinuu dhufanii Yerusaalemin loluu fi rakkina
itti fiduudhaaf tokkummaadhaan malatan. **9** Nu garuu
Waaqa keenya kadhannee doorsisa kana of irraa ittisuuf
jennee waardiyyaa halkanii fi guyyaa eegu tokko
kaa'anne. **10** Sabni Yihuudaas, "Humni hojjettootaa
laafeera; sababii diigamni isaa akka malee guddaa
ta'eef nu dallaa kana deebifnee ijaaruu hin dandeenyu"
jedhe. **11** Diinonni keenyas, "Utuu isaan hin beekin
yookaan nu hin argin isaan gidduu seennee isaan fixnee
hojii sana dhaabbachiifna" jedhan. **12** Yihuudoonni
isaanitti dhi'oo jiraatan dhufanii, "Yoo isin eessa illee
dhaqxan isaan inuma nu lolu" jedhanii yeroo kudhan
nutti himan. **13** Kanaafuu ani namoota sana keessaa
tokko tokko dachaa dallaa duubaan jiru keessa, iddoo
ol ka'aa irratti ramadee akka isaan goraadee, eeboo
fi iddaa qabatanii dhaabatan nan godhe. **14** Anis
ergan asii fi achi ilaalee booddee ol ka'ee namoota
bebeekamoodhaan, qondaaltotaa fi uummata kaaniin
akkana nan jedhe; "Isin jara hin sodaatinaa. Gooftaa
guddichaa fi sodaachisaa sana yaadadhaatii obboloota
keessaniif, ilmaan keessaniif, intallan keessaniif, niitota
keessanii fi manneen keessaniif lolaa." **15** Yeroo diinonni
keenya akka nu mala isaaniitti dammaqne, akka Waaqnis
mala isaanii sana jalaa diige dhaga'anitti nu hundi
gara dallaatti, tokkoon tokkoon keenyas hojii keenyatti
deebine. **16** Gaafasii jalqabee namoota koo keessaa
walakkaan isaanii hojii hojjetanii walakkaan kaan immoo
eeboo, gaachana, iddaa fi mi'a lolaa hidhatan. Ajajjoonnis
saba Yihuudaa hunda duubaan dhaabachaa turan; **17**
warri dallaa ijaaranii fi ba'aa baatanis harka tokkoon
ni hojjetu, harka tokkoon immoo mi'a lolaa qabatu
turan; **18** tokkoon tokkoon ijaartota sanaa goraadee
ofii isaanii mudhiitti hidhatanii hojii hojjetan. Namichi
malakata afuufu garuu na wajjin ture. **19** Anis namoota
bebeekamoodhaan, qondaaltotaa fi uummata kaaniin
akkana nan jedhe; "Hojiin kun guddaa fi bal'aa dha;
tokkoon tokkoon keenyas gargar fagaannee dallaa irra
jirra. **20** Iddoo itti sagalee malakataa dhageessan kamitti
iyyuu nutti makamaa. Waaqni keenya nuuf lolaa!" **21**
Kanaafuu nu barii barraaqaa jalqabnee hamma urjiiwwan
ba'anitti akkuma namoota keenya keessaa gariin eeboo
qabatanii jiranitti hojii itti fufne. **22** Anis yeroo sanatti
namootaan akkanan jedhe; "Akka isaan halkan akka
eegdotaatti, guyyaa immoo akka hojjettootaatti nu
tajaajiluu danda'aniif nama kam iyyuu gargaaraa isaa
wajjin halkan Yerusaalem keessa tursaa." **23** Anis,
obboloonni koos, namoonni koos, eegdonni na wajjin
turanis uffata keenya hin baafanne; tokkoon tokkoon
namaa yeroo bishaan barbaacha deemu illee mi'a isaa
kan waraanaa harkatti qabata ture.

5 Yeroo kanatti namoonnii fi niitonni isaanii obboloota
isaanii Yihuudootatti guddisanii iyyan. **2** Isaan
keessaa namoonni tokko tokko, "Nu, ilmaan keenyaa
fi intallan keenya baay'ee hedduu dha; nu akka
nyaannee jiraannuuf midhaan argachuu qabna" jechaa
turan. **3** Warri kaan immoo, "Nu yeroo beelaatti
midhaan argachuudhaaf jennee lafa qotiisaa keenya,
iddoo dhaabaa wayinii keenyaa fi manneen keenya
qabsiisaa jirra" jechaa turan. **4** Ammas namoonni
biraa akkana jedhan; "Nu lafa qotiisaa keenyaa fi
iddoo dhaabaa wayinii keenyaatiif gibira mootichaa
baasuudhaaf maallaqa liqeeffachuu qabna turre. **5**
Nu namoota biyya keenyaatiin foonii fi dhiiga tokko
taanee ilmaan keenyas akkuma ilmaan isaanii gaarii
ta'an illee, nu ilmaan keenyaa fi intallan keenya
dabarsinee garbummaaf kennineerra. Intallan keenya
keessaa tokko tokko amma iyyuu garboomfamanii jiru;
garuu lafti qotiisaa keenyaa fi iddoon dhaabaa wayinii
keenyaa kan namoota biraa waan ta'aniif nu humna hin
qabnu." **6** Anis yommuun iyya isaaniitii fi dubbii kana
dhaga'etti baay'ee nan aare. **7** Anis ofiin mari'adhee
namoota bebeekamoo fi qondaaltota sana nan ifadhe;
akkanas nan jedheen; "Isin hiiqiidhaan liqeessuudhaan
namootuma biyya keessanii saamaa jirtu!" Kanaafuu
ani yaa'ii guddaa isaanitti waameen **8** akkana isaaniin
jedhe; "Nu hamma nuu danda'ametti obboloota keenya
Yihuudoota saba ormaatti gurguramanii turan sana
deebifnee bitanneerra. Isin amma illee akka isaan
deebifamanii nutti gurguramaniif jettanii obboloota
keessaan gurguraa jirtu!" Isaan immoo waan jedhan
dhabanii cal'isan. **9** Kanaafuu ani ittuma fufeen akkana
jedheen; "Wanni isin hojjechuutti jirtan kun sirrii miti.
Isin tuffii diinota keenya Namoota Ormaa jalaa ba'uuf,
Waaqa keenya sodaachuudhaan jiraachuu hin qabdanii?
10 Ani, obboloota koo fi namoonni koos maallaqaa fi
midhaan saba kanaaf liqeessaa jirra. Garuu hiiqiidhaan
liqeessuudhaan nama saamuu dhiisaa! **11** Amma dafaatii
lafa qotiisaa isaanii, iddoo dhaabaa wayinii isaanii,
mukkeen ejersaatii fi manneen isaanii akkasumas waan
hiiqiidhaan liqeessitanii dhibbantaan saamtan kanneen
akka maallaqaa, midhaanii, daadhii wayinii haaraatii
fi zayitii sana deebisaafii." **12** Isaanis, "Nu waan sana
deebifnee ni kennina; deebinee waan tokko illee isaan
irraa hin barbaannu. Akkuma ati jette goona" jedhan.
Kana irratti ani luboota ofitti waamee akka namoonni
bebeekamoonii fi qondaaltonni waan waadaa galan
sana raawwatan nan kakachiise. **13** Ammas ani dachaa
uffata koo hurgufeen akkana jedhe; "Waaqayyo nama
waadaa kana hin eegne kamiin iyyuu mana isaatii
fi qabeenya isaa irraa akkana haa hurgufu. Namni
akkanaa kun akkasuma hurgufamee harka duwwaa haa
hafu!" Kana irratti waldaan hundi, "Ameen" jedhee
Waaqayyoon galateeffate. Uummannis akkuma waadaa
gale sana godhe. **14** Kana caalaas yeroo ani bara Arxeksis
mootichaa keessa waggaa digdammaffaatti bulchaa biyya
Yihuudaa ta'ee muudamee jalqabee hamma waggaa
soddomii lammaffaa mootummaa isaatti jechuunis
waggaa kudha lamaaf, anis obboloonni koos nyaata
bulchaaf ramadame hin nyaanne. **15** Garuu bulchitoonni
durii kanneen anaan dura turan ba'aa guddaa saba
baachisanii nyaataa fi daadhii wayinii malee iyyuu
meetii saqilii afurtama isaan irraa fudhachaa turan.
Gargaartonni isaaniis akkasuma saba cunqursan. Ani
garuu waanan Waaqa sodaadhuuf akkas hin goone.
16 Qooda kanaa ani hojii dallaa ijaaruu kanaaf of nan

kenne. Namoonni koo hundinuu achitti hojiidhaaf
walitti qabaman; nu lafa tokko illee hin arganne. **17**
Amma illee namoota saba naannoo keenya jiraatan
keessaa dhufan malee Yihuudoonni dhibba tokkoo
shantamnii fi qondaaltonni maaddii koo irraa nyaachaa
turan. **18** Guyyaa guyyaadhaan sangaan tokko, hoolonni
gagabbatoon ja'aa fi indaanqoowwan muraasni, guyyaa
kudhan kudhaniin immoo daadhiin wayinii kan gosa
hundaa baay'inaan naa qopheeffama ture. Kana hunda
malees ani takkumaa nyaata bulchaaf ramadamuu qabu
hin gaafanne; gaaffiin kun saboota kanneenitti ba'aa
guddaa tureetii. **19** Yaa Waaqa koo waan ani saba kanaaf
godhe hunda tolaatti naa lakkaa'i.

6 Ani hamma yeroo sanaatti cuftuu balbalaa itti galchuu
baadhu illee Sanbalaax, Xoobbiyaan, Gesheem
namicha Arabaa sanaa fi diinonni keenya biraan akka
ani dallaa sana deebisee ijaaree iddoon hin ijaaramin
tokko iyyuu hin hafin dhageenyaan **2** Sanbalaaxii fi
Gesheem, "Kottu mee gandoota dirree Oonoo irra jiran
keessaa isa tokko keessatti wal arginaa" jedhanii ergaa
kana natti ergan. Isaan garuu na miidhuuf malachaa
turan; **3** kanaafuu ani akkana jedhee ergamoota
isaanittin erge; "Ani waan hojii guddaa hojjechaa jiruuf
gad bu'uu hin danda'u. Yeroo ani hojii dhiisee gara
keessanitti gad bu'uutti hojiin maaliif dhaabata?" **4**
Isaan ergaadhuma tokko si'a afur natti ergan; anis si'a
afranuu deebiidhuma tokkon kenneef. **5** Sanbalaaxis
ergaadhuma sana garbicha isaa tokkoon yeroo shanaffaa
natti erge; garbichi sunis xalayaa hin cufamin tokko
harkaa qaba ture. **6** Xalayichis akkana jedha: "Akka atii
fi Yihuudoonni finciluu barbaaddan uummata keessatti
odeeffameera; Gesheemis kanuma mirkaneessa. Wanni
isin dallaa ijaartaniifis kanuma; akka oduu kanaatti
ati mootii isaanii ta'uu barbaadda; **7** ati akka isaan,
'Yihuudaa keessa mootii tokkotu jira!' jedhanii waa'ee
kee Yerusaalem keessatti labsaniif raajota muudatteerta.
Oduun kun gara mootichaatti ni deebi'a; kanaafuu kottu
wajjin ni mari'annaa." **8** Kana irratti ani, "Wanni akka
waan ati dubbattu kanaa tokko illee hin hojjetamne;
ati matuma kee keessaa fuutee dubbattaa" jedheen
deebiseef. **9** Isaan hundi, "Harki jara kanaa hojii
hojjechuu ni dadhaba; hojiin kunis hin dhumu" jedhanii
yaaduudhaan nu sodaachisuu yaalaa turan. Ani garuu,
"Amma harka koo naa jajjabeessi" jedheen Waaqa
kadhadhe. **10** Anis gaaf tokko mana Shemaa'iyaa ilma
Delaayaa, ilma Maheexabi'eel kan manuma ofii isaa
keessatti itti cufame sanaa nan dhaqe. Innis akkana
jedhe; "Sababii namoonni si ajjeesuuf dhufaa jiraniif,
sababii isaan si ajjeesuuf halkaniin dhufaa jiraniif kottu
mana Waaqaatti, mana qulqullummaa keessatti wal
arginee balbalawwan mana qulqullummaa haa cufannu."
11 Ani immoo, "Namni akka kootii kun baqachuu qabaa?
Yookaan namni na fakkaatu tokko lubbuu ofii isaa
oolfachuudhaaf jedhee mana qulqullummaa seenuu
qabaa? Ani hin deemu!" jedheen. **12** Ani akka Waaqni
isa natti hin ergin beekkadheera; inni garuu sababii
Xoobbiyaa fi Sanbalaaxi isa bitataniif waa'ee koo waan
hamaa raaje. **13** Inni na sodaachisee akka ani waan kana
hojjechuudhaan cubbuu hojjedhuuf, akka isaanis akkasiin
maqaa hamaa naa kennanii maqaa na balleessaniif
bitame. **14** Yaa Waaqa ko, sababii waan isaan hojjetan
sanaaf jedhiitii Xoobbiyaa fi Sanbalaaxin yaadadhu;
raajjuu Noo'adiyaa jedhamtuu fi raajota na sodaachisuu
yaalan kaanis yaadadhu. **15** Akkasiinis dallaan sun bultii
shantamii lamatti, ji'a Eeluuli jedhamu keessa bultii
digdamii shanaffaatti ijaaramee dhume. **16** Yommuu
diinonni keenya hundi oduu kana dhaga'anitti, saboonni
naannoo keenyaa hundi sodaatanii abdii kutatan; isaan
akka hojiin kun gargaarsa Waaqa keenyaan hojjetame
hubataniiruutii. **17** Bara sana keessa namoonni Yihuudaa
bebeekamoon xalayoota hedduu gara Xoobbiyaatti ergaa
turan; Xoobbiyaanis deebii isaaniif ni erga ture. **18**
Sababii inni soddaa Shekaaniyaa ilma Aaraa tureef
namoonni Yihuudaa keessa jiraatan hedduun isaaf
kakatan; akkasumas ilmi isaa Yehohaanaan intala
Meshulaam ilma Berekiyaa fuudhee ture. **19** Kana malees
isaan hojii isaa gaarii natti odeessaa, waan ani jedhe illee
isatti himaa turan. Xoobbiyaan immoo na sodaachisuuf
jedhee xalayoota natti ergaa ture.

7 Erga dallaan sun ijaaramee anis cufaawwan iddootti
deebisee booddee karra eegdonni, faarfattoonnii
fi Lewwonni ni ramadaman. **2** Anis Yerusaalem
irratti Anaanii obboleessa koo fi Hanaaniyaa ajajaa
masaraa mootummaa sana nan muude; Hanaaniyaan
kun nama hunda caalaa amanamaa fi kan Waaqa sodaatu
tureetii. **3** Ani akkanan isaaniinan jedhe; "Karrawwan
Yerusaalem hamma aduun ho'itutti banamuu hin qaban.
Yeroo karra eegdonni hojii irra jiranittis cufaawwan
cufamanii danqaraan keessa haa loofamu. Akkasumas
jiraattota Yerusaalem keessaa eegdota tokko tokko iddoo
isaaniitti, kaan immoo mana isaanii biratti ramadaa."
4 Magaalattiin guddoo fi bal'oo turte; garuu saba
muraasatu ishee keessa jiraata ture. Manneenis amma
iyyuu deebifamanii hin ijaaramne. **5** Waaqni koos
akka isaan maatii maatiidhaan galmeeffamaniif akka
ani namoota bebeekamoo, qondaaltotaa fi uummata
walitti qabuuf garaa koo keessa kaa'e. Anis galmee
hidda dhalootaa kan warra jalqabatti deebi'anii nan
argadhe. Wanni barreeffamee ani achitti argadhe kanaa
dha: **6** Isaan kunneen namoota kutaa biyya sanaa
warra boojuu Nebukadnezar mootichi Baabilon sun
booji'ee isaan geessee ture sanaa deebi'anii dha; isaanis
Yerusaalemii fi Yihuudaatti deebi'anii tokkoon tokkoon
isaanii magaalaa ofii isaaniitti galan; **7** isaanis Zarubaabel,
Iyyaasuu, Nahimiyaa, Azaariyaa, Ra'aamiyaa, Nahamaan,
Mordekaayi, Bilshaan, Misiphereti, Baguwaayi, Nehuumii
fi Ba'anaa wajjin dhufan. **8** Sanyiin Phaarosh 2,172
9 sanyiin Shefaaxiyaa 372 **10** sanyiin Aaraa 652 **11**
sanyiin Fahat Mo'aab warri karaa Yeeshu'aa fi Yoo'aab
dhalatan 2,818 **12** sanyiin Eelaam 1,254 **13** sanyiin
Zaatuu 845 **14** sanyiin Zakaayi 760 **15** sanyiin Binuuyii
648 **16** sanyiin Beebay 628 **17** sanyiin Azgaad 2,322 **18**
sanyiin Adooniiqaam 667 **19** sanyiin Baguwaay 2,067
20 sanyiin Aadiin 655 **21** sanyiin Ateer warri karaa
Hisqiyaas 98 **22** sanyiin Haashum 328 **23** sanyiin Beesaay
324 **24** sanyiin Haariif 112 **25** sanyiin Gibe'oon 95 **26**
namoonni Beetlihemii fi namoonni Netoofaa 188 **27**

namoonni Anaatoot 128 **28** namoonni Beet Azmaawet 42 **29** namoonni Kiriyaati Ye'aariim, kan Kefiiraatii fi Bi'eeroot 743 **30** namoonni Raamaa fi Gebaa 621 **31** namoonni Mikmaas 122 **32** namoonni Beet'eelii fi Aayi 123 **33** namoonni Neboo kaan 52 **34** namoonni Eelaam kaan 1,254 **35** namoonni Haariim 320 **36** namoonni Yerikoo 345 **37** namoonni Lood, kan Haadiidii fi Oonoom 721 **38** namoonni Senaa'aa 3,930. **39** Luboota: Sanyiin Yedaa'iyaa warri karaa maatii Yeeshuu'aa dhufan 973 **40** sanyiin Imeer 1,052 **41** sanyiin Phaashihuur 1,247 **42** sanyiin Haariim 1,017. **43** Lewwota: Sanyiin Yeeshuu'aa warri karaa Qadmii'eel, karaa Hoodayiwaa dhufan 74. **44** Faarfattoota: Sanyiin Asaaf 148. **45** Eegdota karra mana qulqullummaa: Sanyiin Shaluum, sanyiin Ateer, sanyiin Talmoon, sanyiin Aquub, sanyiin Haxiixaa fi sanyiin Soobaay 138. **46** Tajaajiltoota mana qulqullummaa: Sanyii Ziihaa, sanyii Hasuufaa, sanyii Xabaa'oot, **47** sanyii Keeroos, sanyii Sii'aa, sanyii Faadon, **48** sanyii Lebaanaa, sanyii Hagaabaa, sanyii Shalmaayi, **49** sanyii Haanaan, sanyii Gideel, sanyii Gahar, **50** sanyii Re'aayaa, sanyii Reziin, sanyii Neqoodaa, **51** sanyii Gazaam, sanyii Uzaa, sanyii Faasehaa, **52** sanyii Beesaay, sanyii Me'uuniim, sanyii Nefuushesiim, **53** sanyii Baqbuuq, sanyii Haquufaa, sanyii Harhuur, **54** sanyii Bazliit, sanyii Mihiidaa, sanyii Harshaa, **55** sanyii Barqoos, sanyii Siisaaraa, sanyii Teemahi, **56** sanyii Neziiyaa fi sanyii Haxiifaa. **57** Sanyii Tajaajiltoota Solomoon: Sanyii Soxaayi, sanyii Sofereeti, sanyii Feriidaa, **58** sanyii Ya'ilaa, sanyii Darqoon, sanyii Gideel, **59** sanyii Shefaaxiyaa, sanyii Haxiil, sanyii Fookeret-Hazbaayimii fi sanyii Aamoon. **60** Tajaajiltoota mana qulqullummaatii fi sanyiin tajaajiltoota Solomoon 392. **61** Warri armaan gadiis magaalaawwan Teel Melaa, Teel Hareshaa, Kiruub, Adoonii fi Imeeriitii dhufan; isaan garuu akka maatiin isaanii sanyii Israa'el ta'an mirkaneessuu hin dandeenye; isaanis: **62** Sanyiin Delaayaa, sanyiin Xoobbiyaa fi sanyiin Neqoodaa 642. **63** Luboota keessaa immoo: Sanyii Habayaa, sanyii Haqoosii fi kan Barzilaay; Barzilaayiin kun sababii intala Barzilaay namicha Gili'aad sanaa fuudheef maqaa kanaan waamame. **64** Isaan kunneen sababii galmee hidda dhalootaa keessaa maqaa maatii isaanii barbaadanii dhabaniif akka xuraa'otaatti ilaalamanii tajaajila lubummaa dhowwaman. **65** Bulchaan biyyattiis hamma lubni Uriimii fi Tumiimiidhaan tajaajilu tokko ka'utti akka isaan nyaata nyaata hunda caalaa qulqulluu ta'e kam iyyuu hin nyaanneef isaan ajaje. **66** Warri boojuudhaa deebi'an walumaa galatti namoota 42,360 turan; **67** kana malees tajaajiltoonni isaanii dhiiraa fi dubartiin 7,337 turan; akkasumas isaan faarfattoota dhiiraa fi dubartii 245 qabu ture. **68** Isaan farda 736, gaangolii 245, **69** gaala 435 fi harree 6,720 qaban ture. **70** Hangafoonni maatiiwwanii tokko tokko hojii sanaaf buusii buusan. Bulchaan biyyaa immoo warqee daariikii 1,000, waciitii 50 fi uffata lubootaa 530 mankuusaatti galii godhe. **71** Abbootiin maatiiwwanii tokko tokko immoo hojii sanaaf warqee daariikii 20,000 fi meetii minnaanii 2,200 mankuusatti galii godhan. **72** Uummanni kaan immoo walumaa galatti warqee daariikii 20,000, meetii minnaanii 2,000 fi uffata lubootaa 67 kennan. **73** Luboonni, Lewwonni, eegdonni karraa, faarfattoonnii fi tajaajiltoonni mana qulqullummaa namoota tokko tokkoo fi Israa'eloota kaan wajjin magaalaawwan ofii isaanii keessa qubatan.

8 Yeroo ji'i torbaffaan ga'ee Israa'eloonni magaalaawwan ofii isaanii keessa qubatanitti, uummanni hundinuu akkuma nama tokkootti oobdii Karra Bishaanii duratti walitti qabame. Isaanis akka inni Kitaaba Seera Musee kan Waaqayyo Israa'eliif ajaje sana fiduuf Izraa barsiisaa seeraa sanatti himan. **2** Kanaafuu Izraan lubichi guyyaa jalqaba ji'a torbaffaatti fuula waldaa dhiiraa fi dubartii warra waa hubachuu danda'an hundaa duratti Seera sana fide. **3** Innis barii ganamaa jalqabee hamma saafaatti gara oobdii Karra Bishaaniin duratti garagalee fuula dhiirotaa, dubartootaa fi namoota waa hubachuu danda'an kaanii duratti sagalee isaa ol fudhatee seera sana dubbise. Uummanni hundis kitaaba Seeraa sana qalbeeffatee dhaggeeffate. **4** Izraan barsiisaan seeraa sun waltajjii mukaa kan kaayyoo kanaaf hojjetame irra dhaabate. Isa biras karaa mirga isaa Matiitiyaa, Shemaa, Anaayaa, Uuriyaa, Hilqiyaa fi Ma'aseyaatu dhaabate; karaa bitaa isaa immoo Phedaayaa, Miishaa'eel, Malkiyaa, Haashum, Hashbadaanaa, Zakkaariyaasii fi Meshulaamitu dhaabatee ture. **5** Izraan Kitaabicha bane. Sababii inni isaanii ol dhaabachaa tureef namoonni hundi isa arguu danda'an; akkuma inni kitaabicha baneenis sabni hundi ka'ee dhaabate. **6** Izraanis Waaqayyo Waaqa guddicha galateeffate; namoonni hundinuus harka ol qabatanii, "Ameen! Ameen!" jedhanii jalaa qaban. Ergasiis gad jedhanii addaan lafatti gombifamanii Waaqayyoof sagadan. **7** Lewwonni jechuunis Yeeshuu'aan, Baaniin, Sheereebiyaan, Yaamiin, Aquub, Shaabetaayi, Hoodiyaa, Ma'aseyaan, Qeliixaa, Azaariyaa, Yoozaabaad, Haanaanii fi Phelaayaan utuma waldaan achi dhaabatee jiruu seera sana ibsaniif. **8** Isaanis akka sabni waan dubbifame sana hubatuuf Kitaaba Seera Waaqaa keessaa dubbisanii ibsuudhaan hiikkaa isaa kennaa turan. **9** Achii immoo Nahimiyaan bulchaan biyyaa, Izraan lubichi barsiisaan seeraa sunii fi Lewwonni uummataaf ibsa kennaa turan sun hunda isaaniitiin, "Guyyaan kun guyyaa Waaqayyo Waaqa keessaniif qulqulleeffamee dha. Hin gaddinaa yookaan hin boo'inaa" jedhan. Sabni hundi yeroo dubbii seera sanaa dhaga'etti boo'aa tureetii. **10** Kana irratti Nahimiyaan akkana jedhe; "Dhaqaatii nyaata filatamaa nyaadhaa; dhugaatii mi'aawaas dhugaa; warra waan qophaa'e tokko illee hin qabneefis waa ergaa. Guyyaan kun guyyaa Gooftaa keenyaaf qulqulleeffamee dha. Sababii gammachuun Waaqayyoo jabina keessan ta'eef hin gaddinaa." **11** Lewwonnis, "Cal'isaa; guyyaan kun guyyaa qulqulluudhaatii hin gaddinaa" jedhanii uummata hunda ni tasgabbeessan. **12** Ergasiis sabni hundi sababii dubbii itti himame sana hubateef nyaatee dhuguuf, nyaata isaa irraa qoodee warra kaaniif illee erguu fi gammachuu guddaan ayyaaneffachuudhaaf ka'ee deeme. **13** Bultii lammaffaa ji'a sanaatti abbootiin maatiiwwanii hundinuu dubbii Seera sanaa qalbeeffachuuf lubootaa fi Lewwota wajjin Izraa barsiisaa sana biratti walitti qabaman. **14**

Isaanis akka ajajni Waaqayyo karaa Museen kenne
kan, Israa'eloonni yeroo ayyaana ji'a torbaffaatti
daasii keessa turuu qabu jedhu sun seera keessatti
barreeffamee jiru argatan; **15** akkasumas akka isaan
akkuma barreeffamee jirutti, "Daasii ijaaruudhaaf biyya
gaaraatti ol ba'aatii damee ejersaa fi damee ejersa
bosonaa, damee kusaayee, damee meexxii fi damee
mukkeen baala qabanii fidaa" jedhanii magaalaawwan
isaanii fi Yerusaalem keessatti labsuu qaban ni argatan.
16 Kanaafuu uummanni sun gad ba'ee dameelee fidee
tokkoon tokkoon isaanii bantii mana ofii isaanii irratti,
oobdii ofii isaanii irratti, oobdii mana Waaqaa irratti,
oobdii Karra Bishaanii fi oobdii Karra Efreem bira jiru
irratti daasii ijaarratan. **17** Waldaan boojuudhaa deebi'e
hundi daasii ijaarratee keessa jiraate. Bara Iyyaasuu
ilma Nuuniitii jalqabee hamma gaafasitti Israa'eloonni
akkasitti hin ayyaaneffanne. Gammachuun isaaniis
akka malee guddaa ture. **18** Izraanis guyyaa jalqabaatii
hamma guyyaa dhumaatti guyyuma guyyaan Kitaaba
Seera Waaqaa keessaa dubbise. Isaanis guyyaa torba
ayyaana sana ayyaaneffatanii guyyaa saddeettaffaatti
immoo akkuma seeraatti yaa'ii guddaa godhatan.

9 Bultii digdamii afuraffaa ji'a sanaatti Israa'eloonni
wayyaa gaddaa uffatanii, daaraa mataatti firfirfatanii
soomaaf walitti qabaman. **2** Warri sanyii Israa'el
ta'anis namoota ormaa hunda irraa kophaa of baasan.
Isaanis ka'anii cubbuu ofii isaaniitii fi hammina
abbootii isaanii himatan. **3** Isaanis idduma turan
sana dhaabatanii kurmaana guyyaatiif Kitaaba Seera
Waaqayyo Waaqa isaanii keessaa dubbifatan; kurmaana
biraa immoo cubbuu isaanii himachaa Waaqayyo
Waaqa isaanii waaqeffatan. **4** Lewwonni jechuunis
Yeeshuu'aan, Baaniin, Qadmii'eel, Shebaniyaan, Buniin,
Sheereebiyaan, Baanii fi Kenaan waltajjiiwwan irra
dhaabatanii sagalee ol fudhatanii Waaqayyo isaanii
waammatan. **5** Lewwonni jechuunis Yeeshuu'aan,
Qadmii'eel, Baaniin, Hashabniyaan, Sheereebiyaan,
Hoodiyaa, Shebaniyaanii fi Phetaayaadhaan, "Ka'aatii
Waaqayyo Waaqa keessan isa bara baraa hamma bara
baraatti jiraatu sana galateeffadhaa" jedhan. "Maqaan
kee inni ulfina qabeessi haa eebbifamu; eebbaa fi galata
hundaa olittis ol ol haa jedhu. **6** Suma qofatu Waaqayyo.
Ati samiiwwan, samiiwwan oliitii fi tuuta urjiiwwan
isaanii hunda, lafaa fi waan lafa irra jiru hunda, galaanaa
fi waan isaan keessa jiru hunda uumte. Ati waan hundaaf
lubbuu kennita; raayyaawwan samiis si waaqeffatu. **7**
"Ati Waaqayyo Waaqa Abraamin filattee biyya Kaldootaa
Uuri keessa isa baaftee Abrahaam jettee isa moggaaftee
dha. **8** Ati akka ati yaadni isaa amanamaa siif ta'e argitee
biyya Kana'aanotaa, Heetotaa, Amoorotaa, Feerzotaa,
Yebuusotaatii fi biyya Girgaashotaa sanyiiwwan isaatiif
kennuuf kakuu isaaf galte. Ati waan qajeelaa taateef
waadaa kee eegdeef. **9** "Ati rakkina abbootiin keenya
biyya Gibxi keessatti rakkatan argite; boo'icha isaan
Galaana Diimaa biratti boo'an illee ni dhageesse. **10**
Ati sababii warri Gibxi of tuulummadhaan hammam
akka isaan dhiphisan beekteef Fara'oonitti, qondaaltota
isaa hundattii fi saba biyya isaa hundatti mallattoo fi
dinqiiwwan argisiifte. Ati maqaa hamma har'aatti illee
jiru ofii keetiif baafatte. **11** Ati akka isaan lafa gogaa
irra darbaniif fuuluma isaanii duratti galaana gargar
qoodde; warra isaan ari'u garuu akkuma dhagaa bishaan
guddaatti gad darbatamuu tokkootti tuujubatti gad isaan
darbatte. **12** Guyyaa guyyaa utubaa duumessaatiin isaan
qajeelchite; halkan halkan immoo karaa isaan deeman
irratti ifa isaaniif kennuuf jettee utubaa ibiddaatiin
isaan qajeelchite. **13** "Ati Tulluu Siinaa irratti gad buute;
samii irraas isaanitti dubbate. Ajajawwanii fi seerawwan
dhugaa fi qajeelaa, labsiiwwanii fi ajajawwan gaariis
isaaniif kennite. **14** Sanbata kee qulqulluu sana isaan
beeksiftee karaa garbicha kee Museetiin ajajawwan,
labsiiwwanii fi seerawwan isaaniif kennite. **15** Yeroo
isaan beela'anitti samiidhaa buddeena kenniteefii yeroo
isaan dheebotanitti immoo kattaa keessaa bishaan
baafteef; akka isaan biyya ati isaaniif kennuuf kakatte
sanatti galanii dhaalanis isaanitti himte. **16** "Abbootiin
keenya garuu of tuulan; mataa jabaataniis ajaja kee eeguu
didan. **17** Jarris ajajamuu didan; dinqii ati isaan gidduutti
hojjette hin yaadanne. Garbummaa isaaniitti deebi'uuf
jedhaniis mataa jabaatanii fincila isaaniitiin hoogganaa
muuddatan. Ati garuu Waaqa namaaf araaramu, arjaa fi
gara laafessa, kan dafee hin aarree fi kan jaalalli isaa
dhuma hin qabnee dha. Kanaafuu ati isaan hin ganne;
18 yeroo isaan ofii isaaniitiif fakkii jabbii tolfatanii,
'Kun Waaqa keessan kan biyya Gibxii isin baasee dha'
jedhanii Waaqa arrabsanitti illee ati isaan hin ganne. **19**
"Sababii gara laafina kee guddaa sanaatiif ati gammoojjii
keessatti isaan hin ganne. Utubaan duumessaa guyyaa
guyyaa karaa isaanii irratti isaan geggeessuu hin dhiifne;
utubaan ibiddaa immoo halkan halkan karaa isaanii
irratti isaaniif ibsuu hin dhiifne. **20** Isaan barsiisuuf
jettee Hafuura kee gaarii sana kennite. Ati mannaa afaan
isaaniitii hin dhabamsiifne; dheebuu isaaniitiifis bishaan
kenniteef. **21** Waggaa afurtama gammoojjii keessatti
isaan soorte; isaan waan tokko illee hin dhabne; wayyaan
isaanii hin dhumne; miilli isaaniis hin iitofne. **22** "Ati
daangaa hunda qooddeefii mootummootaa fi saboota
isaaniif kennite. Isaanis akkasiin biyya Sihoon mooticha
Heshboonii fi biyya Oogi mooticha Baashaanii fudhatan.
23 Ati ilmaan isaanii akkuma urjiiwwan samii baay'ifte;
biyya akka isaan seenanii dhaalaniif abbootii isaaniitti
himte sanatti isaan galchite. **24** Ilmaan isaanii itti
galanii biyya sana dhaalan. Atis Kana'aanota biyya sana
turan isaan jala galchite; akka jarri waanuma fedhan
isaan godhaniif Kana'aanota mootota isaaniitii fi saba
biyya sanaatiin walitti qabdee dabarsitee harka isaaniitti
kennite. **25** Isaanis magaalaawwan da'annoo qabanii fi
lafa gabbataa qabatan; manneen mi'a gaggaarii gosa
hundaatiin guutaman, boollawwan bishaanii qotaman,
iddoo dhaabaa wayinii, lafa qotiisaa mukkeen ejersaatii
fi mukkeen ija baasan hedduu dhaalan. Isaan nyaatanii
quufanii gabbatan; arjummaa kee guddaa sanaanis ni
gammadan. **26** "Isaan garuu ajajamuu didanii sitti
fincilan; seera kees of duubatti gatan. Raajota kee
kanneen gara keetti isaan deebisuuf jedhanii isaan
seeran illee ni fixan; Waaqas ni arrabsan. **27** Kanaafuu
ati diinota isaanii warra isaan cunqursanitti dabarsitee
isaan kennite. Isaan garuu yeroo cunqurfamanitti sitti

iyyatan. Atis samiidhaa isaan dhageessee gara laafina kee
guddaa sanaan namoota harka diinota isaanii jalaa isaan
baasan kenniteef. **28** "Isaan garuu akkuma boqonnaa
argataniin amma illee fuula kee duratti waan hamaa
hojjetan. Kana irratti ati akka warri sun isaan bulchaniif
jettee harka diinota isaaniitti dabarsitee isaan kennite.
Yommuu isaan amma illee gara keetti ol iyyatanitti
ati samii irraa dhageessee gara laafina keetiin yeroo
hedduu isaan furte. **29** "Ati akka isaan gara seera keetiitti
deebi'aniif isaan akeekkachiifte; isaan immoo of tuulanii
ajaja kee eeguu didan. Ajajawwan kee kanneen 'namni
tokko yoo ajajameef ittiin jireenya argachuu danda'utti
illee' cubbuu hojjetan. Finciluudhaan dugda isaanii sitti
garagalchan; mataa jabaataniis si dhaga'u didan. **30**
Ati bara hedduu isaaniif obsite. Karaa raajota keetiitiin
Hafuura keetiin isaan akeekkachiifte. Ta'us isaan gurra
hin kennine; kanaafuu ati dabarsitee saba biyya sanaatti
isaan kennite. **31** Ati garuu sababii Waaqa arjaa fi
araara qabeessa taateef, araara kee guddicha sanaaf
jettee isaan hin balleessine yookaan isaan hin ganne. **32**
"Kanaafuu amma yaa Waaqa keenya, Waaqa guddicha,
jabaa fi sodaachisaa, kan kakuu jaalala keetii eegdu,
ati rakkina nutti dhufe kana hunda jechuunis rakkina
bara mootota Asoorii jalqabee hamma har'aatti nutti,
mootota keenyaa fi hooggantoota keenyatti, luboota
keenyaa fi raajota keenyatti, abbootii keenyaa fi saba kee
hundatti dhufe kana akka waan salphaatti hin ilaalin. **33**
Waan nurra ga'e hunda keessatti ati qajeelaa dha; nu
yoo hamaa hojjenne iyyuu ati waan qajeelaa hojjette.
34 Mootonni keenya, hooggantoonni keenya, luboonni
keenyaa fi abbootiin keenya seera kee duukaa hin buune;
isaan ajaja keetiif yookaan akeekkachiisa ati isaaniif
kenniteef xiyyeeffannoo hin kennine. **35** Isaan yeroo
ati biyya bal'aa fi lafa gabbataa keessatti waan gaarii
isaaniif kennite sana keessatti gammadaa, mootummaa
ofii isaanii keessa turanitti illee si hin tajaajille yookaan
karaa isaanii hamaa sana irraa hin deebine. **36** "Kunoo
nu har'a garboota; biyyuma ati akka isaan midhaan
isheetii fi waan gaggaarii isheen baaftu nyaataniif jettee
abbootii keenyaaf kennite keessatti garboomneerra. **37**
Sababii cubbuu keenyaatiif midhaan ishee baay'een sun
gara mootota ati nutti muudde sanaa dhaqa. Isaan nuu
fi loon keenya illee akkuma fedhan godhu. Nu rakkina
guddaa keessa jirra. **38** "Sababii waan kana hundaatiif
nu walii galtee walitti nu hidhu tokko barreeffamaan
qopheessine. Hooggantoonni keenya, Lewwonni keenyaa
fi luboonni keenya chaappaawwan isaanii itti rukutan."

10 Warri chaappaan rukutanis kanneenii dha: Bulchaa
biyyaa jechuunis Nahimiyaa ilma Hakaaliyaa.
Zedeqiyaa, **2** Seraayaa, Azaariyaa, Ermiyaas, **3**
Phaashihuur, Amariyaa, Malkiyaa, **4** Haxuush,
Shebaniyaa, Maluuk, **5** Haariim, Mereemooti, Obaadiyaa,
6 Daani'el, Ginetoon, Baaruk, **7** Meshulaam, Abiyaa,
Miyaamiin, **8** Ma'aaziyaa, Bilgaayii fi Shemaa'iyaa.
Warri kunneen luboota turan. **9** Lewwonni: Yeeshuu'aa
ilma Azaniyaa, ilmaan Heenaadaad keessaa Binuuyii,
Qadmii'eelii fi **10** obboloota isaanii: Shebaniyaa,
Hoodiyaa, Qeliixaa, Phelaayaa, Haanaan, **11** Miikaa,
Rehoob, Hashabiyaa, **12** Zakuur, Sheereebiyaa,
Shebaniyaa, **13** Hoodiyaa, Baanii fi Beniinuu. **14**
Bulchitoota sabaa: Phaarosh, Fahat Mo'aab, Eelaam,
Zaatuu, Baanii, **15** Bunii, Azgaad, Beebay, **16** Adooniyaa,
Baguwaay, Aadiin, **17** Ateer, Hisqiyaas, Azuri, **18**
Hoodiyaa, Haashum, Beesaay, **19** Haariif, Anaatoot,
Nebaayi, **20** Magiphii'aash, Meshulaam, Heeziir, **21**
Mesheezabeel, Zaadoq, Yaadu'aa, **22** Phelaatiyaa,
Haanaan, Anaayaa, **23** Hooshee'aa, Hanaaniyaa, Hashuub,
24 Haloheesh, Philihaa, Soobeq, **25** Rehuum, Hashabnaa,
Ma'aseyaa, **26** Ahiiyaa, Haanaan, Aanaan, **27** Maluuk,
Haariimii fi Ba'anaa. **28** "Namoonni hafan kaan jechuunis
luboonni, Lewwonni, eegdonni karraa, faarfattoonni,
tajaajiltoonni mana qulqullummaatii fi warri Seera
Waaqaatiif jedhanii saboota ollaa irraa kophaa of baasan
hundinuu niitota isaanii, ilmaanii fi intallan isaanii
kanneen waa hubachuu danda'an hunda wajjin **29**
obboloota isaanii bebeekamootti dabalamanii akka
Seera Waaqaa kan karaa Musee garbicha Waaqaa
sanaatiin kenname sana eeganiif ajaja, seeraa fi
labsii Waaqayyo Gooftaa keenyaa hundaaf ajajamaniif
abaarsaa fi kakuudhaan waadaa galan. **30** "Nu akka
warra naannoo keenya jiraatanitti intallan keenya
hin heerumsiifne yookaan akka ilmaan keenya illee
intallan isaanii hin fuusifne waadaa galla. **31** "Yoo
saboonni ollaa keenya jiraatan mi'a daldalaa yookaan
midhaan gurguraa guyyaa Sanbataatiin fidan nu guyyaa
Sanbataatiin yookaan guyyaa qulqulluu kamiin iyyuu
isaan irraa hin bitannu. Waggaa torbaffaa kam iyyuu
lafa qotiisaa boqochiifnee idaa hunda namaaf ni
dhiifna. **32** "Akka waggaa hunda tajaajila mana Waaqa
keenyaatiif jennee saqilii argannu harka sadii keessaa
harka tokko kenninu itti gaafatamummaa ni fudhanna;
33 kunis buddeena minjaala irratti dhi'eeffamuuf,
kennaa midhaaniitii fi aarsaa gubamu kan yeroo
yerootti dhi'eeffamuuf, aarsaa guyyaa Sanbataatiif, kan
ayyaana Baatii Haaraatii fi kan ayyaanota bebeekamoo,
aarsaawwan qulqullaa'oodhaaf, aarsaawwan cubbuu
kanneen Israa'eliif araara buusuuf dhi'eeffamaniif,
akkasumas hojiiwwan mana Waaqa keenyaa keessaa
hundaafii dha. **34** "Nu, luboonni, Lewwonnii fi sabni
yeroo itti tokkoon tokkoon maatiiwwan keenyaa akkuma
Seera keessatti barreeffametti waggaa hunda keessaa
yeroo murteeffametti iddoo aarsaa Waaqayyo Waaqa
keenyaa irratti bobeessuuf kennaa qoraanii gara mana
Waaqa keenyaa fiduu qabnu beekuuf ixaa buufanneerra.
35 "Akkasumas nu mataa midhaan keenyaatii fi mataa
muka ija kennuu hunda waggaa waggaadhaan gara
mana Waaqayyoo fiduuf itti gaafatama fudhanneerra.
36 "Akkuma Seera keessatti barreeffametti hangafa
ilmaan keenyaatii fi hangafa loon keenyaa, hangafa
horii keenyaatii fi hangafa bushaayee keenyaa gara
mana Waaqa keenyaa, luboota achi keessa tajaajilanitti
ni geessina. **37** "Kana malees nu daakuu keenya kan
bukeeffame irraa, kennaawwan midhaan keenyaa irraa,
ija mukkeen keenyaa hunda irraa, daadhii wayinii
keenyaa haaraa fi zayitii irraa mataa fuunee gara
mankuusaalee mana Waaqa keenyaa lubootatti geessina.
Amma illee sababii warri harka kudhan keessaa harka

tokko walitti qaban Lewwota ta'aniif magaalaawwan
keessa hojjennu hunda keessaa oomisha midhaan
keenyaa harka kudhan keessaa harka tokko Lewwotatti
geessina. **38** Yeroo Lewwonni kennaa harka kudhan
keessaa tokko walitti qabanitti lubni sanyii Aroon
keessaa dhalate tokko isaan wajjin jiraachuu qaba;
ergasii Lewwonni kennaa walitti qaban sana keessaa
harka kudhan keessaa tokko gara mana Waaqa keenyaa,
gara mankuusaa qabeenyaatti fiduu qabu. **39** Sabni
Israa'elii fi ilmaan Lewwii kennaa midhaanii, kan daadhii
wayinii haaraa fi kan zayitii gara mankuusaalee mi'i
mana qulqullummaa kaa'amu, iddoo luboonni tajaajilan,
eegdonni karraa fi faarfattoonni taa'anitti fiduu qabu.
"Nus mana Waaqa keenyaa hin dagannu."

11 Yeroo sanatti hooggantoonni sabaa Yerusaalem
keessa qubatan; warri kaan immoo akka inni
Yerusaalem magaalaa qulqulluu sana keessa jiraatuuf
nama kudhan keessaa tokko fidachuuf ixaa buufatan;
warri hafan sagallan immoo magaalaadhuma ofii
isaanii keessatti hafan. **2** Sabnis namoota Yerusaalem
keessa jiraachuuf fedhiin of kennan hunda eebbise. **3**
Warri kunneen hooggantoota kutaa biyyaa kanneen
Yerusaalem keessa qubatanii dha; magaalaawwan
Yihuudaa keessa garuu tokkoon tokkoon isaanii qabeenya
ofii isaaniitiin magaalaawwan ofii isaanii keessa jiraatan;
isaanis: Israa'eloota, luboota, Lewwota, tajaajiltoota mana
qulqullummaa fi sanyiiwwan tajaajiltoota Solomoon;
4 ilmaan Yihuudaa fi ilmaan Beniyaam tokko tokko
immoo Yerusaalem keessa jiraatan. Sanyii Yihuudaa
Keessaa: Ataayaa ilma Uziyaa, ilma Zakkaariyaas, ilma
Amariyaa, ilma Shefaaxiyaa, ilma Mahalaleel, sanyii
Faares; akkasumas **5** Ma'aseyaa ilma Baaruk, ilma Kol-
Hoozee, ilma Hazaayaa, ilma Adaayaa, ilma Yooyaariib,
ilma Zakkaariyaas, sanyii Shelaa. **6** Sanyiin Faares warri
Yerusaalem keessa jiraatan walumaa galatti namoota
jajjaboo 468 turan. **7** Sanyii Beniyaam keessaa: Sa'aaluu
ilma Meshulaam, ilma Yoo'eed, ilma Phedaayaa, ilma
Qolaayaa, ilma Ma'aseyaa, ilma Iitii'eel, ilma Yeshaayaa,
8 duukaa buutota isaa Gabayii fi Salaayi; isaan walumatti
nama 928 turan. **9** Yoo'eel ilmi Zikrii to'ataa isaanii
ture; Yihuudaan ilmi Hasenuu'aa bulchaa itti aanaa
ture. **10** Luboota keessaa: Yedaa'iyaa, ilma Yooyaariib,
Yaakiin; **11** Seraayaa ilma Hilqiyaa, ilma Meshulaam,
ilma Zaadoq, ilma Meraayoot, ilma Ahiixuub, bulchaa
mana Waaqaa, **12** obboloota isaanii kanneen mana
qulqullummaa keessa hojjetan; walumatti dhiira 822
turan. Adaayaa ilma Yerooham, ilma Phelaaliyaa, ilma
Amzii, ilma Zakkaariyaas, ilma Phaashihuur, ilma
Malkiyaatii fi **13** obboloota isaa warra abbootii maatii
turan; walumatti dhiira 242 turan. Amashisaay ilma
Azari'eel, ilma Ahazaayi, ilma Mashileemoot, ilma
Imeeriitii fi **14** obboloota isaa namoota jajjaboo;
walumatti dhiira 128 turan. To'ataan isaanii Zabdii'eel
ilma Hagdoolim ture. **15** Lewwota Keessaa: Shemaa'iyaa
ilma Hashuub, ilma Azriiqaam, ilma Hashabiyaa, ilma
Buunii; **16** hangafoota Lewwotaa keessaa Shaabetaayii
fi Yoozaabaad warra hojii mana Waaqaatiin alaatti
itti gaafatamoo turan. **17** Mataaniyaa ilma Miikaa,
ilma Zabdii, ilma Asaaf, namicha yeroo galataatii fi
kadhannaatti sagantaa qajeelchu sana; Baqbuqiyaa isa
obboloota ofii isaa keessaa lammaffaa ture sana; Abdaa
ilma Shamuu'aa, ilma Gaalaal, ilma Yeduutuun. **18**
Lewwonni magaalaa qulqullittii walumatti 284 turan. **19**
Eegdota karraa: Aquub, Talmoonii fi obboloota isaanii
kanneen karra eegan; isaanis walumatti dhiira 172
turan. **20** Israa'eloonni kaan immoo lubootaa fi Lewwota
wajjin magaalaawwan Yihuudaa keessa tokkoon tokkoon
isaanii dhaala ofii isaaniitiin jiraatan. **21** Tajaajiltoonni
mana qulqullummaa garuu tulluu Oofeel irra jiraatan;
Ziihaa fi Gishiphaan immoo ajajjoota isaanii turan. **22**
Uuziin ilmi Baanii, ilmi Hashabiyaa, ilmi Mataaniyaa,
ilmi Miikaa sun Lewwota Yerusaalem keessa jiraatan
irratti qondaala hangafa ture. Uuziin kun sanyiiwwan
Asaaf warra faarfattoota itti gaafatamtoota hojii mana
Waaqaa turan keessaa tokko ture. **23** Faarfattoonni
sun ajaja mootichaa kan guyyaa guyyaan hojii isaanii
qajeelchu jala turan. **24** Phetaayaan ilmi Mesheezabeel
inni sanyiiwwan Zaaraa ilma Yihuudaa keessaa tokko
ta'e sun dhimma saba ilaalu hunda keessatti iddoo
bu'aa mootichaa ture. **25** Gama gandoota lafa qotiisaa
qabaniitiin immoo sabni Yihuudaa tokko tokko Kiriyaati
Arbaaqii fi gandoota ishee keessa, Diiboonii fi gandoota
ishee keessa, Yeqabzi'eelii fi gandoota ishee keessa, **26**
Yeeshu'aa keessa, Molaadaa keessa, Beet Phelexi keessa,
27 Hazar Shuu'aal keessa, Bersheebaa fi gandoota ishee
keessa, **28** Siiqlaagi keessa, Mekoonaa fi gandoota ishee
keessa, **29** Een Rimoon keessa, Zoraa keessa, Yarmuut
keessa, **30** Zaano'aa keessa, Adulaamii fi gandoota ishee
keessa, Laakkiishii fi lafa qotiisaawwan ishee keessa,
Azeeqaa fi gandoota ishee keessa qubatan. Kanaafuu
isaan Bersheebaa jalqabanii hamma Sulula Hinoomitti
jiraatan. **31** Sanyiiwwan Beniyaam Gebaadhaa jalqabanii
Mikmaas keessa, Ayyaa keessa, Beet'eelii fi gandoota
ishee keessa, **32** Anaatoot keessa, Noobii fi Hanaaniyaa
keessa, **33** Haazoor keessa, Raamaa fi Gitayim keessa,
34 Haadiid keessa, Zeboo'iimii fi Nebalaax keessa, **35**
Lood, Oonoo fi Gehaaraashim keessa jiraatan. **36** Garee
Lewwota Yihuudaa keessaa tokko tokko immoo gosoota
Beniyaam gidduu qubatan.

12 Isaan kunneen lubootaa fi Lewwota warra
Zarubaabel ilma She'altii'eelii fi Iyyaasuu wajjin
deebi'anii dha: Seraayaa, Ermiyaas, Izraa, **2** Amariyaa,
Maluuk, Haxuush, **3** Shekaaniyaa, Rehuum, Mereemooti,
4 Iddoo, Ginetoon, Abiyaa, **5** Miyaamiin, Ma'aadiyaa,
Bilgaa, **6** Shemaa'iyaa, Yooyaariib, Yedaa'iyaa, **7**
Sa'aaluu, Aamoq, Hilqiyaa fi Yedaa'iyaa. **8** Lewwonni
immoo Yeeshuu'aa, Binuuyii, Qadmii'eel, Sheereebiyaa,
Yihuudaa akkasumas Mataaniyaa isa obboloota isaa
wajjin faarfannaa galataatti itti gaafatamaa ture
sana turan. **9** Obboleeyyan isaanii Baqbuqiyaa fi
Unniin yeroo tajaajilaatti fuullee isaanii dhadhaabachaa
turan. **10** Iyyaasuun abbaa Yooyaaqiim; Yooyaaqiim
abbaa Eliyaashiib; Eliyaashiib abbaa Yooyaadaa ti; **11**
Yooyaadaan abbaa Yoonaataan; Yoonaataan abbaa
Yaadu'aa ti. **12** Isaan kunneen bara Yooyaaqiim keessa
abbootii maatiiwwan lubootaa turan: Maatii Seraayaa

keessaa Meraayaa; maatii Ermiyaas keessaa Hanaaniyaa;
13 maatii Izraa keessaa Meshulaam; maatii Amariyaa
keessaa Yehohaanaan; **14** maatii Maliikii keessaa
Yoonaataan; maatii Shebaniyaa keessaa Yoosef; **15** maatii
Haariim keessaa Adinaa; maatii Meraayoot keessaa
Helqaayi; **16** maatii Iddoo keessaa Zakkaariyaas; maatii
Ginetoon keessaa Meshulaam; **17** maatii Abiyaa keessaa
Zikrii; maatii Miniyaamiinii fi kan Mo'aadiyaa keessaa
Philxaayi; **18** maatii Bilgaa keessaa Shamuu'aa; maatii
Shemaa'iyaa keessaa Yoonaataan; **19** maatii Yooyaariib
keessaa Matenaayi; maatii Yedaa'iyaa keessaa Uzii; **20**
maatii Sheelaay keessaa Qaalaayi; maatii Aamoq keessaa
Eeber; **21** maatii Hilqiyaa keessaa Hashabiyaa; maatii
Yedaa'iyaa keessaa Naatnaa'el. **22** Abbootiin maatii
Lewwotaa bara Eliyaashiib, Yooyaadaa, Yoohaanaanii
fi bara Yaadu'aa keessa akkasumas abbootiin maatii
lubootaa bara mootummaa Daariyoos namicha Faares
sanaa keessa galmeeffaman. **23** Lewwonni warri abbootii
maatii turan hamma bara Yoohaanaan ilma Eliyaashiibitti
kitaaba seenaa keessatti galmeeffaman. **24** Hangafoonni
Lewwotaas Hashabiyaa, Sheereebiyaa, Yeeshu'aa ilma
Qadmii'eel akkasumas obboloota isaanii warra akkuma
Daawit namni Waaqaa sun ajajetti faarfannaa fi galata
dhi'eessuudhaaf fuullee isaanii dhaabatanii gareen tokko
garee kaan jalaa qabu sana turan. **25** Mataaniyaan,
Baqbuqiyaan, Obaadiyaan, Meshulaam, Talmoonii fi
Aquub mankuusaalee karrawwan bira jiran eegu
turan. **26** Isaanis bara Yooyaaqiim ilma Iyyaasuu,
ilma Yoozaadaaq keessa, bara Nahimiyaa bulchaa
biyyaatii fi bara Izraa lubicha barreessaa sanaa keessa
tajaajilaa turan. **27** Yeroo eebba dallaa Yerusaalemitti
Lewwonni akka faarfannaa galataatiin, kililleedhaan,
baganaa fi kiraaraan ayyaana eebbaa sana gammachuun
ayyaaneffataniif iddoo jiraatan hundaa barbaadamanii
gara Yerusaalem fidaman. **28** Faarfattoonnis biyya
naannoo Yerusaalem jechuunis gandoota Netoofotaatii,
29 Beet Gilgaalii, naannoo Gebaatii fi Azmaawetitti
walitti fidaman; faarfattoonni naannoo Yerusaalemitti
gandoota ofii isaanii ijaarratanii turaniitii. **30** Luboonnii
fi Lewwonnis erga akka seeraatti of qulqulleessanii
booddee saba, karrawwanii fi dallaa sana qulqulleessan.
31 Anis akka hooggantoonni Yihuudaa dallaatti ol ba'an
nan godhe. Akkasumas akka isaan galata dhi'eessaniif
tuuta faarfattootaa lama nan ramade. Tuunni tokko
karaa mirgaatiin dallaa irraan gara Karra Dikee dhaqe.
32 Hoosha'iyaa fi hooggantoota Yihuudaa keessaa
walakkaan, **33** Azaariyaa, Izraa, Meshulaam, **34** Yihuudaa,
Beniyaam, Shemaa'iyaa fi Ermiyaas wajjin isaan duukaa
bu'an; **35** akkasumas luboonni malakata qabatan
tokko tokkoo fi Zakkaariyaas ilmi Yoonaataan, ilmi
Shemaa'iyaa, ilmi Mataaniyaa, Miikaayaa, ilmi Zakuur,
ilmi Asaaf isaan duukaa bu'an; **36** amma illee obboloota
isaa jechuunis Shemaa'iyaan, Azari'eel, Miilaalaayi,
Gilaalayi, Maa'ayi, Naatnaa'el, Yihuudaa fi Hanaaniim
akkuma Daawit namni Waaqaa sun ajajetti meeshaa
faarfannaa fudhatanii dhaqan. Izraan barreessaan sun
immoo isaan hoogganaa ture. **37** Isaanis Karra Burqaa
biraa ka'anii gulantaawwan Magaalaa Daawit iddoo
dallaan ittiin ol ka'u sanaan mana Daawit irraan
qajeelanii gara Karra Bishaanii kan gama ba'a biiftuutti
ol ba'an. **38** Tuunni faarfattootaa lammaffaan immoo
gara bitaatti qajeele. Anis gartokkee sabaa wajjin dallaa
gubbaadhaan gara Gamoo ol dheeraa Iddoo Ibiddaatii
fi Dallaa Bal'aatti isaan duukaa bu'e; **39** akkasumas
ani Karra Efreem irraan, karaa Karra Moofaa, karaa
Karra Qurxummii, karaa Gamoo ol dheeraa Hanaani'eelii
fi Karaa Gamoo ol dheeraa Dhibbaatiin hamma Karra
Hoolotaatti isaan duukaa nan bu'e. Isaanis Karra Eegdotaa
bira ga'anii dhaabatan. **40** Tuunni faarfattootaa kan
galata dhi'eesse sun lachuu mana Waaqaa keessatti
iddoo isaa qabate; anis qondaaltota gartokko wajjin
iddoo nan qabadhe; **41** amma illee luboonni jechuunis
Eliiyaaqiim, Ma'aseyaan, Miiniyaamiin, Miikaayaan,
Eliiyoo'eenayin, Zakkaariyaasii fi Hanaaniyaan malakata
isaanii qabatanii **42** Ma'aseyaan, Shemaa'iyaan,
Ele'aazaar, Ooziin, Yehohaanaaniin, Malkiyaan, Eelaamii
fi Eezer iddoo iddoo isaanii qabatan. Faarfattoonni
immoo Yizrahiyaadhaan qajeelfamanii faarfatan. **43**
Isaanis sababii Waaqni gammachuu guddaa isaaniif
kenneef gaafas gammadaa aarsaa guddaa dhi'eessan.
Dubartoonnii fi ijoolleenis ni gammadan. Sagaleen
gammachuu Yerusaalem keessaas fagootti dhaga'ame.
44 Yeroo sanatti namoonni mankuusaalee gumaachi,
mataan midhaaniitii fi kennaan harka kudhan
keessaa tokkoo itti galfamu irratti itti gaafatamtoota
ta'anii muudaman. Isaanis lafa qotiisaa naannoo
magaalaawwanitti argaman irraa qooda Seerri lubootaa
fi Lewwotaaf ajaju sana fidanii mankuusaaleetti galchan;
Yihuudaan lubootaa fi Lewwota tajaajilanitti gammadee
tureetii. **45** Isaanis tajaajila Waaqa isaaniitii fi tajaajila
sirna qulqullessuu sana akkuma faarfattoonnii fi
eegdonni karraa godhan sana akkuma Daawitii fi
ilmi isaa Solomoon ajajanitti raawwatan. **46** Jabana
durii bara Daawitii fi Asaaf keessa qajeelchitoota
faarfattootaa, kan faarfannaa Waaqa leellisuutii fi kan
Waaqa galateeffachuutu tureetii. **47** Kanaafuu bara
Zarubaabelii fi bara Nahimiyaa keessa Israa'eloonni
hundi qooda guyyuma guyyaadhaan faarfattootaa
fi karra eegdotaaf barbaachisu kennan. Akkasumas
Lewwota kaaniif qooda isaanii kophaatti baasan;
Lewwonnis qooda sanyiiwwan Aroon kophaatti baasan.

13 Guyyaa sana Kitaabni Musee fuuluma sabaa duratti
dubbifame; achi keessattis akka namni Amoon
yookaan namni Mo'aab tokko yoom iyyuu waldaa
Waaqaatti dabalamuu hin qabne barreeffamee argame;
2 isaan akka inni saba Israa'el abaaruuf Bala'aamin
qaxaratan malee midhaanii fi bishaaniin Israa'eloota hin
simanne. Ta'us Waaqni keenya abaarsa sana eebbatti
geeddare. **3** Sabnis seera kana dhageenyaan nama sanyii
ormaa hunda Israa'el keessaa kophaatti baase. **4** Kanaan
dura Eliyaashiib lubichi itti gaafatamaa mankuusaalee
mana Waaqaa ture. Innis Xoobbiyaa wajjin walitti
dhufeenya cimaa qaba ture; **5** innis kutaa manaa
bal'aa isaan duraan kennaa midhaanii, ixaana mi'a
mana qulqullummaa, akkasumas kennaa midhaanii, kan
daadhii wayinii haaraa fi zayitii Lewwotaaf, faarfattootaa
fi eegdota karraatiif ajajame harka kudhan keessaa

tokkoo fi buusii lubootaaf kennamu itti kuusan tokko
Xoobbiyaadhaaf kennee ture. **6** Ani garuu sababii bara
Arxeksis mooticha Baabilon keessa waggaa soddomii
lammaffaatti gara mootichaa dhaqee tureef yeroo wanni
kun hundi ta'etti Yerusaalem keessa hin turre. Anis
yeroo gabaabaa booddee isa irraa eeyyama fudhadhee
7 Yerusaalemitti nan deebi'e. Akka Eliyaashiib oobdii
mana Waaqaa keessatti Xoobbiyaadhaaf kutaa tokko
kennuun waan hamaa hojjete nan beeke. **8** Anis akka
malee aareen mi'a manaa kan Xoobbiyaa hunda kutaa
sana keessaa gad nan dadarbadhe. **9** Ani ergasii akka
kutaawwan sun qulqulleeffaman nan ajaje; isaanis ni
qulqulleessan; ani immoo mi'a mana Waaqaa, kennaa
midhaaniitii fi ixaana wajjin deebisee itti galche. **10**
Ani akka qoodni Lewwotaaf ramadame sun isaaniif hin
kennaminis nan hubadhe; akkasumas akka Lewwonnii fi
faarfattoonni tajaajila sanatti itti gaafatamtoota turan
hundi gara lafa qotiisaa ofii isaaniitti deebi'an nan
beeke. **11** Kanaafuu ani qondaaltota ifadheen, "Manni
Waaqaa maaliif dagatama?" jedheen isaan gaafadhe.
Ergasiis ani walitti isaan qabee iddoo isaaniitti isaan nan
deebise. **12** Yihuudaan hundi midhaan, daadhii wayinii
haaraa fi zayitii harka kudhan keessaa tokko fidanii
mankuusaaleetti galchan. **13** Anis Shelemiyaa lubicha,
Zaadoq barreessichaa fi Lewwicha Phedaayaa jedhamu
tokko itti gaafatamtoota mankuusaalee godheen muude;
akkasumas sababii isaan amanamoo ta'aniif Haanaan
ilma Zakuur, ilma Mataaniyaa sana gargaaraa isaanii nan
godhe. Hojiin isaaniis obboloota isaaniitiif nyaata hiruu
ture. **14** Yaa Waaqa ko, waan kanaaf jedhii na yaadadhu;
hojii gaarii ani mana Waaqa kootii fi tajaajila isaatiif
hojjedhes na duraa hin balleessin. **15** Ani bara sana
Yihuudaa keessatti namoota guyyaa Sanbataatiin iddoo
wayiniin itti cuunfamutti wayinii dhidhiitanii midhaan
fidanii, daadhii wayinii, ija wayinii, ija harbuutii fi
fe'iisa gosa biraa hunda wajjin harrootatti fe'an nan
arge. Isaanis waan kana hunda guyyaa Sanbataatiin
Yerusaalemitti fidan. Kanaafuu ani akka isaan guyyaa
sana nyaata hin gurgurre isaan nan seere. **16** Namoonni
Xiiroos warri Yerusaalem keessa jiraatan qurxummii fi
mi'a daldalaa kanneen gosa hundaa itti fidanii guyyaa
Sanbataatiin Yerusaalem keessatti warra Yihuudaatti
gurguraa turan. **17** Ani immoo akkana jedheen namoota
Yihuudaa bebeekamoo nan ifadhe; "Wanni hamaan
isin guyyaa Sanbataa xureessuudhaan hojjettan kun
maal? **18** Abbootiin keessan iyyuu waanuma kana
hojjetanii akkasiin Waaqni badiisa kana hunda nuttii fi
magaalaa kanatti fide mitii? Isin amma kunoo Sanbata
xureessuudhaan dheekkamsa hammas iyyuu caalu
Israa'elitti fidaa jirtu." **19** Anis yeroo gaaddisni galgalaa
Sanbataan dura karrawwan Yerusaalem irra bu'etti akka
balbalawwan cufamanii hamma Sanbanni darbutti hin
banamne nan ajaje. Akka fe'iisni tokko illee guyyaa
Sanbataatiin ol hin galfamneefis namoota koo tokko
tokko karrawwan irra nan dhaabe. **20** Daldaltoonnii
fi gurgurtoonni mi'oota gosa hundaa yeroo tokko
yookaan yeroo lama Yerusaalemiin ala bulaniiru. **21**
Ani garuu, "Isin maaliif dallaa jala bultu? Yoo isin
itti deebitanii akkas gootan ani humnaan isinitti nan
dhufa" jedheen isaan nan seere. Gaafasii jalqabanii
isaan lammata guyyaa Sanbataatiin hin dhufne. **22** Ani
akka Lewwonni of qulqulleessanii qulqullummaa guyyaa
Sanbataa eeguuf dhaqanii karrawwan eegan nan ajaje.
Yaa Waaqa koo waan kanaaf jedhii na yaadadhu; akkuma
jaalala kee guddaa sanaattis naa araarami. **23** Kana caalaa
iyyuu ani bara sana keessa namoota Yihuudaa kanneen
dubartoonni Ashdood, kan Amooniitii fi kan Mo'aab
fuudhan nan arge. **24** Ilmaan isaanii keessaa walakkaan
afaan Ashdood yookaan afaan saboota biraa dubbatan
malee afaan Yihuudaa dubbachuu hin dandeenye. **25**
Ani isaan ifadheen isaan nan abaare. Ani namoota tokko
tokko rukutee rifeensa isaanii irraa nan bubuqqise. Ani
akkana jedheen maqaa Waaqaatiin isaan nan kakachiise:
"Isin intallan keessan ilmaan isaaniitti heerumsiisuu
yookaan intallan isaanii ilmaan keessan fuusisuu yookaan
ofii keessaniis fuudhuu hin qabdan. **26** Solomoon
mootichi Israa'el fuudha akkasiitiin cubbuu hojjete mitii?
Saboota baay'ee keessa mootiin akka isaa tokko iyyuu
hin turre. Waaqni isa jaallatee Israa'el hunda irratti
mootii isa godhe; ta'us dubartoonni ormaa cubbuu isa
hojjechiisan. **27** Nu amma akka isinis dubartoota ormaa
fuudhuudhaan waan akka malee hamaa kana hunda
hojjettanii Waaqa keenyaaf amanamuu diddan dhaga'uu
qabnaa?" **28** Ilmaan Yooyaadaa ilma Eliyaashiib lubicha
ol aanaa sanaa keessaa tokko dhirsa intala Sanbalaax
namicha Hooroon ture. Anis of biraa isa nan ari'e. **29** Yaa
Waaqa koo ati isaan yaadadhu; isaan lubummaa, kakuu
lubummaatii fi Lewwotaa xureessaniiruutii. **30** Kanaafuu
ani waan alaa dhufe hunda irraa lubootaa fi Lewwota
qulqulleessee akka tokkoon tokkoon namaa hojii ofii
isaa hojjetuuf hojiitti isaan nan ramade. **31** Akkasumas
kennaa qoraaniitii fi kennaa mataa midhaanii kan yeroo
murtaa'etti dhi'eeffamuuf haala nan mijeesse. Yaa Waaqa
koo ati arjummaadhaan na yaadadhu.

Asteer

1 Wanni bara mootummaa Ahashweroos keessa ta'e
kanaa dha: Ahashweroos kun Hindiidhaa jalqabee
hamma Itoophiyaatti kutaalee biyyaa 127 bulchaa ture;
2 yeroo sanatti Ahashweroos Mootichi, Suusaa magaalaa
guddoo sana keessa teessoo mootummaa isaa irra
taa'ee bulchaa ture; **3** innis bara mootummaa isaa
keessaa waggaa sadaffaatti namoota isaa bebeekamoo
fi qondaaltota isaa hundumaaf cidha guddaa tokko
qopheesse. Hooggantoonni waraana Faaresii fi Meedee,
ilmaan moototaa fi namoonni bebeekamoon kutaa
biyyaa achi turan. **4** Innis bultii 180 guutuu qabeenya
mootummaa isaa guddaa, miidhagummaa fi ulfina
jabina isaa gad baasee argisiisaa ture. **5** Yeroo
guyyoonni kunneen darbanitti mootichi saba gamoo
Suusaa keessa jiraatu xinnaa fi guddaa hundaaf oobdii
iddoo biqiltuu masaraa mootii keessatti cidha guyyaa
torba turu qopheesse. **6** Iddoon biqiltuu sunis golgaa
quncee talbaa irraa hojjetame adii fi cuquliisa, kirrii
adii fi diimaa dhiilgeedhaan qubeelaa meetii kan
utubaawwan dhagaa akka cabbiitti hidhame tokko
qaba ture. Sireewwan dinkiin kanneen warqee fi
meetii irraa hojjetamanis lafa dhagaa diimaadhaan,
dhagaa akka cabbiitiin, lula bifa adda addaa qabuu fi
dhagaawwan gati jabeeyyiidhaan miidhagfamee hafame
irra ture. **7** Dhugaatiinis xoofoo warqeetiin namaaf
dhi'eeffame. Tokkoon tokkoon xoofoo sanaas gosa
adda addaa ture; daadhiin wayiniis akkuma arjummaa
mootichaatti akka malee baay'ee ture. **8** Akka tokkoon
tokkoon keessummaa akkuma fedhetti dhuguuf mootichi
eeyyamee ture; akka tokkoo tokkoo namaatiif waan inni
barbaade dhi'eessaniifis mootichi warra daadhii wayinii
dhi'eessan hunda ajajee tureetii. **9** Waashtiin Mootittiinis
masaraa mootummaa Ahashweroos Mootichaa keessatti
dubartootaaf cidha qopheessite. **10** Guyyaa torbaffaatti
Ahashweroos Mootichi yeroo daadhii wayinii dhugee
gammadetti xu'aashiiwwan isa tajaajilan torban
jechuunis Mihuumaan, Biztaa'aa, Harboonaa, Bigtaa'a,
Abaagtaa, Zeetaarinii fi Karkas **11** akka isaan Waashtiin
mootittii akka isheen namootaa fi qondaaltotatti
bareedina ishee argisiiftuuf gonfoo mootummaa isheetti
kaa'anii fuula isaa duratti dhi'eessan ajaje; isheen akka
malee bareedduu turteetii. **12** Garuu yeroo ergamoonni
sun ergaa mootichaa itti himanitti Waashtiin Mootittiin
dhufuu didde. Kana irratti mootichi akka malee
dheekkamee aariidhaan gubate. **13** Sababii waan seeraatii
fi murtii qajeelaa irratti hayyootaan mari'achuun bartee
mootichaa ta'eef inni namoota ogeeyyii waan baraa
beekan **14** kanneen mootichatti aananiin mari'ate;
isaanis Karshenaa, Sheetaar, Adimaataa, Tarshiish,
Meres, Marseenaa fi Memuukaa qondaaltota Faaresii
fi Meedee torban mootichaan walitti dhi'eenya qaban
kanneen mootummaa sana keessatti iddoo ol aanaa
qabanii dha. **15** Innis, "Akka seeraatti wanti nu Waashtiin
mootittii gochuu qabnu maali? Isheen ajaja Ahashweroos
Mootichaa kan xu'aashiiwwan isheetti geessan sanaaf
hin ajajamneetii" jedhee isaan gaafate. **16** Memuukaan
akkana jedhee fuula mootichaatii fi fuula namoota
bebeekamoo duratti deebii kenne; "Waashtiin mootittiin
Mooticha qofatti utuu hin ta'in qondaaltota hundattii
fi namoota kutaalee biyyaa Ahashweroos Mootichaa
hundatti balleessaa hojjette. **17** Wanni mootittiin
goote kun dubartii hunda biratti beekamee isaan,
'Ahashweroos Mootichi akka Waashtiin Mootittiin fuula
isaa duratti dhi'eeffamtu ajajee ture; isheen garuu
dhaquu didde' jedhanii dhirsoota isaanii tuffatuutii.
18 Guyyuma har'aa kana iyyuu dubartoonni Faaresii
fi Meedee bebeekamoon warri gocha mootittii kana
dhaga'an qondaaltota mootichaa hundaaf waanuma
akkasii deebisu. Tuffii fi lola dhuma hin qabnetu uumama.
19 "Kanaafuu yoo wanni kun mooticha gammachiise
akka Waashtiin lammata fuula Ahashweroos Mootichaa
duratti hin dhi'eeffamneef inni labsii mootummaa haa
labsu; labsiin sunis seera Faaresii fi Meedee kan diigamuu
hin dandeenye sana keessatti haa barreeffamu. Mootichi
amma illee sadarkaa ulfinaa kan isheen mootummaa
keessatti qabdu dubartii biraa kan ishee caaltuuf haa
kennu. **20** Yoos yommuu labsiin mootichaa guutummaa
mootummaa isaa keessatti labsamutti dubartoonni
hundinuu xinnoo fi guddoon dhirsoota isaaniitiif ulfina
kennu." **21** Mootichii fi qondaaltonni isaa gorsa kanatti
ni gammadan; kanaafuu mootichi yaada Memuukaan
dhi'eesse sana hojii irra oolche. **22** Innis biyyoota
mootummaa hundatti, tokkoo tokkoo kutaalee biyyaatiif
qubeedhuma isaaniitiin, akkasumas tokkoo tokkoo
sabaatiif afaanuma isaaniitiin xalayoota ergee akka
dhiirri hundi bulchaa mana ofii isaa ta'u afaan gosa
hundaatiin labse.

2 Ahashweroos Mootichi erga aariin isaa qabbanaa'ee
booddee waan Waashtiin gootee fi labsii inni waa'ee
ishee labse ni yaadate. **2** Kana irrattis tajaajiltoonni
mootichaa akkana jedhanii yaada dhi'eessan; "Dubarran
babbareedoon mootichaaf haa barbaadaman. **3** Akka
isaan kutaalee biyyaa mootichaa hunda keessaa dubarran
babbareedoo hunda gara Suusaa magaalaa guddoo
iddoo dubartoonni jiraatanitti fidaniif mootichi itti
gaafatamtoota haa muudu; isaanis Heegaayi xu'aashii
mootichaa itti gaafatamaa dubartoota sana jalatti haa
ajajaman; dubarran sanaafis kunuunsi miidhaginaa haa
godhamu. **4** Ergasiis durbi mooticha gammachiiftu iddoo
Waashtiin buutee niitii mootii haa taatu." Gorsi kunis
mooticha ni gammachiise; innis akkuma jedhame sana
godhe. **5** Yeroo sanatti gosa Beniyaam keessaa namichi
Yihuudaa ilmi Yaa'iir, ilmi Shime'ii, ilmi Qiish kan
Mordekaayi jedhamu tokko Suusaa magaalaa muummittii
keessa jiraata ture; **6** innis warra Yehooyaakiin mooticha
Yihuudaa wajjin Yerusaalemii Nebukadnezar mooticha
Baabiloniin booji'amanii fudhataman keessaa tokko
ture. **7** Mordekaayis, durbii Hadasaa jedhamtu kan
sababii isheen abbaa fi haadha hin qabneef ofitti fudhate
tokko qaba ture. Durbi Asteer jedhamtee beekamtu kun
dhaabaa fi bifaan jaallatamtuu turte; yeroo abbaa fi haati
ishee du'anitti Mordekaayi ofitti fudhatee akkuma intala
ofii isaatti guddifate. **8** Yeroo ajajnii fi labsiin mootichaa
dhaga'ametti dubarran hedduun gara Suusaa magaalaa
gudditiitti fidamanii harka Hegeetti kennaman. Asteeris

gara masaraa mootichaatti geeffamtee Heegaayi itti
gaafatamaa dubartootaa sanatti imaanaa kennamte.
9 Durbi sunis isa gammachiiftee fuula isaa duratti
fudhatama argatte. Innis yommusuma dibata miidhagina
isheetiif ta'uu fi nyaata addaa kenneef. Dubartoota ishee
tajaajilan kanneen masaraa mootichaa keessaa filataman
torbas isheedhaaf ramade; ishee fi tajaajiltoota ishee sana
gara mana dubartootaa kan mana hunda caalaa filatamaa
ta'eetti geesse. 10 Waan Mordekaayi akka isheen hin
himne ishee dhowweef Asteer saba isheetii fi maalummaa
maatii ishee hin himne. 11 Mordekaayis haala Asteer
keessa jirtuu fi waan ishee irra ga'e beekuudhaaf
guyyuma guyyaadhaan fuula oobdii mana dubartootaa
dura jiru sana irra deddeebi'aa ture. 12 Durbi tokko
utuu dabareen isheen itti fuula Ahashweroos Mootichaa
duratti dhi'eeffamtu hin ga'in dura akkuma seera
dubartootaaf kaa'ame sanaatti kunuunsa miidhaginaa
kan ji'a kudha lamaa fixuu qabdi ture; isheenis ji'a
ja'a zayitii qumbiitiin, ji'a ja'a immoo shittoo fi dibata
garaa garaatiin miidhagfamuu qabdi ture. 13 Haalli itti
durbi tokko mooticha bira dhaqxu akkana ture: Wanni
isheen mana dubartootaatii fudhattee gara masaraa
mootichaa dhaquu feetu kam iyyuu ni kennamaaf ture.
14 Isheenis galgala achi dhaqxee ganama immoo gara
kutaa mana dubartootaa kan harka Sha'asgaazi xu'aashii
itti gaafatamaa saajjatoowwan sana jala jiru kaaniitti
deebiti turte; yoo mootichi itti gammadee maqaadhaan
waame malee isheen gara mootichaatti hin deebitu
turte. 15 Yommuu dabareen Asteer intalli Abiihaayil
obboleessa abbaa Mordekaayi kan Mordekaayi akkuma
intala ofii isaatti guddifate sun itti mooticha bira dhaqxu
ga'etti isheen waan Heegaayi xu'aashiin mootichaa
inni itti gaafatamaa mana dubartootaa ture sun gorse
malee waan tokko illee hin gaafanne. Asteeris fuula
nama ishee argu hundaa duratti fudhatama argatte. 16
Isheenis bara mootichaa keessa waggaa torbaffaa ji'a
kurnaffaa Teebeeti jedhamu keessa gara mana jireenyaa
Ahashweroos Mootichaatti dhi'eeffamte. 17 Mootichis
dubartoota kaan hunda caalaa Asteerin jaallate; isheenis
dubarran qulqulluu kaan hunda caalaa fuula isaa duratti
surraa fi fudhatama argatte. Kanaafuu inni gonfoo
mootummaa mataa ishee irra kaa'eefii qooda Waashtiin
ishee mootittii taasise. 18 Ergasiis mootichi ulfina
Asteeriitiif jedhee qondaaltota isaatii fi tajaajiltoota
isaatiif cidha guddaa qopheesse. Innis ayyaana kana
guutummaa kutaalee biyyaa keessatti labse; akkuma
arjooma mootiitti kennaas kenne. 19 Yommuu dubarran
qulqulloonni sun yeroo lammaffaa walitti qabamanitti
Mordekaayi karra mootichaa dura taa'aa ture. 20
Asteer garuu akkuma Mordekaayi ishee gorse sanatti
maalummaa maatii isheetii fi saba ishee hin himne;
Asteer akkuma yeroo inni ishee guddise sanaatti ajaja
Mordekaayi eegaa turteetii. 21 Yeroo Mordekaayi
karra mootichaa dura taa'aa turetti qondaaltonni
mootichaa warri balbala eegaa turan lamaan jechuunis
Bigtaanaa fi Tereshi aaranii Ahashweroos Mooticha
ajeessuuf malatan. 22 Mordekaayi garuu waa'ee mala
kanaa beekee Asteer Mootittiitti hime; Asteer immoo
maqaa Mordekaayiin waan kana mootichatti himte. 23
Yeroo wanni sun qoratamee dhugaa ta'ee argametti
qondaaltonni sun lamaanuu muka irratti fannifaman.
Wanni kun hundinuu fuula mootichaa duratti kitaaba
seenaa keessatti barreeffame.

3 Waan kanneen booddee Ahashweroos Mootichi
Haamaan ilma Hamedaataa namicha biyya Agaag
ol ol qabuudhaan teessoo qondaaltota kaanii hunda
caalu kenneefii isa kabaje. 2 Qondaaltonni mootichaa
warri karra eegan hundi jilbeenfatanii Haamaaniif ulfina
kennan; mootichi waa'ee isaa waan kana ajajee tureetii.
Mordekaayi garuu hin jilbeenfanne yookaan ulfina isaaf
hin kennine. 3 Qondaaltonni mootichaa warri karra
mootichaa dura turan, "Ati maaliif ajaja mootichaa
eeguu didda?" jedhanii Mordekaayiin gaafatan. 4 Isaan
guyyuma guyyaadhaan isatti himaa turan; inni garuu
isaan dhaga'uu dide. Kanaafuu isaan sababii Mordekaayi
akka nama gosa Yihuudaa ta'e isaanitti hime tureef
dubbiin isaa kun akka maal ta'uu qabu beekuudhaaf waan
kana Haamaanitti himan. 5 Haamaan akka Mordekaayi
isaaf hin jilbeenfatin yookaan ulfina hin kenniniif
arginaan akka malee aare. 6 Haamaanis eenyummaa
saba Mordekaayi beeknaan Mordekaayiin qofa ajjeesuu
ni tuffate. Qooda kanaa Haamaan saba Mordekaayi
hunda jechuunis Yihuudoota mootummaa Ahashweroos
guutuu keessa jiraatan fixuuf karaa barbaadaa ture. 7
Isaanis waggaa kudha lammaffaa bara Ahashweroos
Mootichaa keessa ji'a jalqabaa ji'a Niisaan jedhamu keessa
guyyaa fi ji'a filachuudhaaf fuula Haamaan duratti Fuur
jechuunis ixaa buusan. Ixaan sun ji'a kudha lammaffaa
jechuunis ji'a Adaar irra bu'e. 8 Haamaanis Ahashweroos
Mootichaan akkana jedhe; "Uummanni tokko saba
kutaalee biyyaa mootummaa keetii keessa jiran hunda
gidduu faffaca'eera; duudhaan uummata kanaa duudhaa
saba kaanii hundaan adda; isaan seera mootichaa hin
kabajan; kanaafuu mootichi uummata kanaaf obsa
qabaachuun hin malu. 9 Yoo wanni kun mooticha
gammachiise saba kana balleessuudhaaf labsiin tokko haa
ba'u; anis warra waan kana hojjetaniif meetii taalaantii
kuma kudhan mankuusa qabeenya mootichaatti nan
galcha." 10 Kanaafuu mootichi qubeelaa chaappaa
isaa quba ofii irraa baasee Haamaan ilma Hamedaataa
namicha biyya Agaag, diina Yihuudootaa sanatti
kenne. 11 Mootichis Haamaaniin, "Maallaqnis, sabni
sunis sitti kennameeraatii akkuma feete godhi"
jedhe. 12 Guyyaa kudha sadaffaa ji'a jalqabaatti
barreessitoonni mootichaa walitti waamaman. Isaanis
waan Haamaan ajaje sana hunda arfii tokkoo tokkoo
kutaa biyyaatiin, afaan saba hundaatiinis gara biyya
bulchitoota mootichaatti, bulchitoota tokkoo tokkoo
kutaalee biyyaatii fi gara gurguddoota saba adda
addaatti barreessan. Wanni kunis maqaa Ahashweroos
Mootichaatiin barreeffamee, qubeelaa chaappaa isaatiin
mallatteeffame. 13 Xalayoonni akka Yihuudoonni
hundi dargaggoonnii fi maanguddoonni, dubartoonnii
fi ijoolleen xixinnoon guyyuma tokkotti jechuunis
guyyaa kudha sadaffaa ji'a kudha lammaffaatti, ji'a Adaar
jedhamu keessa ajjeefaman, akka barbadeeffamanii fi
lafa irraa balleeffaman, akka qabeenyi isaaniis saamamu
gara kutaalee biyya mootichaa hundaatti ajajaan

ergamootaan ergaman. **14** Akka sabni hundi beekee
guyyaa sanaaf qophaa'uufis garagalchi barreeffama
sanaas akka seeraatti kutaalee biyyaa hunda keessatti
saba hundatti labsamuu qaba ture. **15** Ergamoonni sun
ajaja mootichaatiin ariitiidhaan deeman; labsiin sunis
Suusaa magaalaa guddittii keessatti labsame. Mootichi fi
Haamaan waa dhuguudhaaf taa'an; magaalaan Suusaa
garuu ni jeeqamte.

4 Mordekaayi yeroo waan hojjetame sana hunda
beeketti uffata isaa tarsaasee, wayyaa gaddaa uffatee,
daaraa ofitti firfirsee, sagalee guddaadhaan wawwaachaa
hiqqifatees boo'aa gara walakkaa magaalaatti gad ba'e.
2 Inni garuu sababii namni uffata gaddaa uffate tokko
iyyuu akka ol seenu hin eeyyamamneef hamma karra
mootichaa qofatti deeme. **3** Kutaalee biyyaa hunda
iddoo ajajnii fi labsiin mootichaa ga'etti gaddi guddaan,
soomni boo'ichii fi wawwaannaan Yihuudoota gidduu
ture; baay'een isaanii uffata gaddaa uffatanii daaraa
keessa ciisan. **4** Yeroo dubartoonni tajaajiltoonni
Asteerii fi xu'aashiiwwan dhufanii waa'ee Mordekaayi
isheetti himanitti Asteer akka malee gaddite. Isheenis
qooda uffata gaddaa wayyaa inni uffatu ergiteef;
inni garuu isaan harkaa fudhachuu dide. **5** Kana
irratti Asteer xu'aashiiwwan mootichaa keessaa Hataak
isa ishee tajaajiluuf ramadame sana waamtee akka
inni Mordekaayi bira deemee, rakkoo uumamee fi
rakkoon sun maaliif akka uumame beekuuf ajajje. **6**
Kanaafuu Hataak gara oobdii magaalattii kan karra
mootichaa duraa sanaatti Mordekaayiitti ba'e. **7**
Mordekaayi waan isa irra ga'e hunda, maallaqa Haamaan
Yihuudoota balleessuudhaaf mankuusa qabeenya
mootichaatti galchuuf waadaa gale isatti hima. **8**
Akkasumas Mordekaayi akka inni Asteeritti argisiisee
isheedhaaf ibsuuf garagalcha barreeffama labsii kan
isaan balleessuudhaaf Suusaa keessatti labsame sana
isatti kenne; akka inni akka isheen mooticha bira
dhaqxee itti boossee saba isheetiif araara kadhattu itti
himuufis isa ajaje. **9** Hataak deebi'ee waan Mordekaayi
jedhe Asteeritti hime. **10** Asteer immoo akka inni akkana
jedhee Mordekaayiitti himu isa ajajje; **11** "Qondaaltonni
mootichaa hundii fi sabni kutaalee biyyaa mootichaa
akka mootichi yoo namni kam iyyuu dhiiras ta'u
dubartiin utuu hin waamamin kutaa manaa isa gara
keessaa ol seenee fuula mootichaa duratti dhi'aate
akka mootichi seera tokko qofa qabu jechuunis akka
ajjeefamu ni beeku. Namni tokko yoo mootichi bokkuu
mootummaa kan warqee sana diriirseef qofa ajjeefamuu
oola. Ani mataan koo iyyuu guyyoota soddomman kana
keessaa akkan fuula mootichaa duratti dhi'aadhuuf
waamamee hin beeku." **12** Yommuu dubbiin Asteer
Mordekaayiitti himametti, **13** inni akkana jedhee deebii
kana erge: "Ati sababii mana mootichaa keessa jirtuuf
Yihuudoota hunda keessaa waan ati qofti baraaramtu
hin se'in. **14** Yoo ati yeroo kanatti cal'ifte gargaarsaa
fi furamni Yihuudootaa iddoo biraatii ni dhufa; atii fi
manni abbaa keetii garuu ni baddu. Maaltu beeka? Ati
taayitaa mootummaa qabachuun kee yeroo akkanaatiif
ta'aatii." **15** Kana irratti Asteer akkana jettee deebii kana
Mordekaayiitti ergite: **16** "Dhaqiitii Yihuudoota Suusaa
keessa jiran hunda walitti qabiitii naa soomaa. Bultii
sadii, guyyaa yookaan halkan illee homaa hin nyaatinaa
yookaan homaa hin dhuginaa. Anii fi dubartoonni
tajaajiltoonni koo iyyuu akkuma keessan ni soomna.
Yoo akkas ta'e wanni kun seeraan ala ta'u illee ani gara
mootichaa nan dhaqa. Ani yoon bades nan bada." **17**
Kanaafuu Mordekaayi deemee waan Asteer isa ajajje
hunda hojii irra oolche.

5 Guyyaa sadaffaatti Asteer uffata ishee kan
mootummaa uffatee dhaqxee oobdii masaraa
mootichaa kan gara keessaa irra fuula galma mootichaa
dura dhaabatte. Mootichi immoo galma sana keessa
gara balbalaatti garagalee teessoo mootummaa isaa irra
taa'ee ture. **2** Mootichis utuu Asteer Mootittiin oobdii
keessa dhaabachaa jirtuu argee isheetti gammadee
bokkuu warqee kan harkatti qabatee ture sana isheef
diriirse. Kanaafuu Asteer itti dhi'aattee fiixee bokkuu
sanaa tuqxe. **3** Mootichi, "Yaa Asteer Mootittii maal
siif godhu? Maal barbaadda? Walakkaa mootummaa
koo illee taanaan siif ni kennama" jedheen. **4** Asteeris,
"Yoo wanni kun mooticha gammachiise, mootichi gara
cidha ani isaaf qopheesse sanaa Haamaan wajjin har'a
haa dhufu" jettee deebifteef. **5** Mootichis, "Akka waan
Asteer jette sana goonuuf dafaatii Hamaa fidaa" jedhe.
Kanaafuu mootichii fi Haamaan gara cidha Asteer
qopheessite sanaa dhaqan. **6** Utuma daadhii wayinii
dhuganuu mootichi amma illee akkana jedhee Asteerin
gaafate; "Mee wanni ati kadhattu maal? Wanni sun siif
kennama. Gaaffiin kee maali? Walakkaa mootummaa
koo illee taanaan siif kennama." **7** Asteeris akkana
jettee deebifteef; "Wanni ani kadhadhuu fi gaaffiin
koo kanaa dha: **8** Yoo ani fuula mootichaa duratti
surraa argadhee mootichis kadhannaa koo fudhatee
waan ani isa gaafadhe naaf guutuun isa gammachiise,
mootichii fi Haamaan cidha ani isaaniif qopheessu irratti
bor haa argaman. Ani ergasii gaaffii mootichaa nan
deebisa." **9** Gaafas Haamaan gammadee itti tolee gad
ba'e. Inni garuu karra mootichaa duratti Mordekaayiin
argee yommuu akka inni isaaf hin ka'in yookaan isa hin
sodaatin hubatetti Mordekaayiitti akka malee aare. **10**
Ta'u illee Haamaan of qabee mana isaatti gale. Ergasiis
michoota isaatii fi niitii isaa Zeresh walitti qabe; **11**
Haamaanis qabeenya isaa guddaa sanaan, ilmaan isaa
hedduu sanaan akkasumas ulfina mootichi isaaf kenne
hundaa fi akkaataa itti mootichi qondaaltota isaatii fi
tajaajiltoota isaa kaanii olitti isa guddiseen isaanitti of
jaje. **12** Haamaan itti fufee akkana jedhe; "Kana qofa
miti; namni Asteer Mootittiin akka mooticha wajjin
gara cidha qopheessite sanaa dhufu waamte anuma
qofa. Boris akkasuma mooticha wajjin na affeerteerti.
13 Ta'us wanni kun hundinuu utuu ani Mordekaayi
Yihuudicha isaa karra mootichaa dura taa'u arguu na hin
gammachiisu." **14** Niitiin isaa Zeresh fi michoonni isaa
hundinuu, "Muka itti nama fannisan kan dhundhuma
shantama ol dheeratu dhaabiitii akka Mordekaayi bor
ganama irratti fannifamu mooticha gaafadhu. Ergasiis
mooticha wajjin gara cidha sanaa dhaqii gammadi"

jedhaniin. Yaadni kun Haamaanin gammachiise; innis
muka sana dhaabe.

6 Halkan sana mootichi rafuu hin dandeenye;
kanaafuu inni akka isaan kitaaba seenaa kan
waa'ee mootummaa isaa barreeffame isaaf dubbisan
ni ajaje. **2** Kitaaba sana keessattis Mordekaayi akka
Bigtaanaa fi Tereshi xu'aashiiwwan balbala eegan
kanneen Ahashweroos Mooticha ajjeesuuf mari'atan
sana lamaan saaxilee ture barreeffamee argame. **3**
Mootichis, "Yoos Mordekaayi sababii waan kanaatiif
ulfina yookaan kabaja maalii argate ree?" jedhee gaafate.
Tajaajiltoonni isaa immoo, "Wanni tokko iyyuu hin
godhamneef" jedhanii deebisan. **4** Mootichis, "Eenyutu
oobdii kana keessa jira?" jedhee gaafate. Yeroo sana
Haamaan waa'ee Mordekaayiin muka dhaabe sana
irratti fannisuu mootichatti himuuf jedhee oobdii
masaraa mootummaa isa gara alaa seenee ture. **5**
Tajaajiltoonni mootichaa, "Haamaanitu oobdii keessa
dhaabatee jira" jedhanii deebisan. Mootichis, "Isa ol
galchaa" jedhee ajaje. **6** Mootichis yeroo Haamaan ol
galetti, "Nama mootichi kabajuu barbaaduuf maaltu
godhamuufii qaba?" jedhee isa gaafate. Haamaanis,
"Namni mootichi na caalchisee kabaju eenyu?" jedhee
ofi keessatti yaade. **7** Kanaafuu Haamaan akkana jedhee
mootichaaf deebise; "Nama mootichi kabajuu jaallatuuf,
8 uffata mootummaa kan mootichi uffatuu fi farda
mootummaa kan mootichi yaabbatu haa fidan; fardi
gonfoon mootii mataatti kaa'ameef haa dhufuuf. **9**
Ergasii uffannii fi fardi sun qondaaltota mootichaa
kanneen qondaaltota hunda caalaa beekamoo ta'an
keessaa isa tokkotti imaanaan haa kennamuuf; isaan
immoo nama mootichi ulfina kennuufii barbaadu sanatti
uffata sana haa uffisan; farda yaabbachiisaniis, 'Wanni
nama mootichi ulfina kennuufii barbaaduuf godhamu
kana!' jedhanii labsaa daandiiwwan magaalattii irra
fuula isaa dura haa deeman." **10** Mootichis akkana jedhee
Haamaanin ajaje; "Dafii dhaqii uffataa fi farda sana
fuudhiitii akkuma jette sana Mordekaayi Yihuudicha
karra mootii dura taa'u sanaaf godhi. Waan jette sana
keessaa tokko illee hin hambisin." **11** Kanaafuu Haamaan
dhaqee uffataa fi farda sana fuudhe. Innis uffata sana
Mordekaayiitti uffisee fardas yaabbachiisee, "Wanni
nama mootichi ulfina kennuufii barbaaduuf godhamu
kanaa dha!" jedhee labsaa daandii magaalaa irra fuula
isaa dura deeme. **12** Ergasii Mordekaayi gara karra
mootichaatti deebi'e. Haamaan garuu gaddaan mataa
haguuggatee ariitiidhaan manatti gale; **13** waan isa irra
ga'e hundas niitii isaa Zeresh fi michoota isaa hundatti
hime. Gorsitoonni isaatii fi niitiin isaa Zosaaraan,
"Sababii Mordekaayi inni kufaatiin kee fuula isaa duratti
jalqabe sun sanyii Yihuudaa ta'eef ati isaan mormuu
hin dandeessu; ati dhugumaan ni badda!" jedhaniin. **14**
Utuma isaan isa wajjin dubbachaa jiranuu xu'aashiiwwan
mootichaa dhufanii gara cidha Asteer qopheessitee turte
sanaatti Haamaan ariifachiisan.

7 Mootichii fi Haamaan gara cidha Asteer Mootittiin
qopheessite sanaa dhaqan; **2** utuma guyyaa
lammaffaa sanatti daadhii wayinii dhugaa jiranuu,
mootichi akkana jedhee gaafate; "Yaa Asteer Mootittii
wanni ati kadhattu maal? Wanni sun siif kennama.
Gaaffiin kee maal? Walakkaa mootummaa koo illee
taanaan wanni ati gaafattu siif kennama." **3** Asteer
Mootittiin akkana jettee deebifte; "Yaa mooticha, yoo
ani fuula kee duratti fudhatama argadhee jiraadhe,
yoo wanni kunis mooticha gammachiise, lubbuu
koo naaf oolchi; kadhaan koo kanuma. Saba koo
illee naaf baraar; gaaffiin koos kanuma. **4** Anii fi
sabni koo ajjeefamuutti, barbadeeffamuu fi lafa irraa
balleeffamuutti gurguramneerraatii. Nu utuu dhiiraa
fi dubartiin garbummaa qofatti gurguramne ta'ee, ani
silaa nan cal'isan ture; rakkinni akkasii mooticha jeequuf
sababii ga'aa mitiitii." **5** Ahashweroos Mootichis, "Inni
eenyuu? Namni waan akkasii gochuuf ija jabaate sun
eessa jira?" jedhee Asteer Mootittii gaafate. **6** Asteer
immoo, "Amajaajii fi diinni sun Haamaan namichuma
jal'aa kanaa dha" jette. Kana irratti Hamaan fuula
mootichaatii fi mootittii duratti akka malee rifate.
7 Mootichis aaree ka'ee daadhii wayinii isaa dhiisee
gad ba'ee iddoo biqiltuu masaraa mootummaa seene.
Haamaan garuu akka mootichi isa balleessuudhaaf
kutate beekkatee lubbuu ofii oolfachuudhaaf Asteer
Mootittii kadhachuudhaaf duubatti hafe. **8** Yeroo
mootichi iddoo biqiltuu masaraa mootummaatii gara
galma cidhaatti deebi'etti Haamaan siree Asteer itti
irkattee turte irratti gombifamee ture. Mootichis,
"Inni inumaa iyyuu manuma koo keessatti utuma
isheen na wajjin jirtuu ishee qabataa?" jedhee dubbate.
Akkuma dubbiin kun afaan mootichaatii ba'een isaan
fuula Haamaan haguugan. **9** Ergasiis xu'aashiiwwan
mooticha tajaajilan keessaa Harboonaan akkana jedhe;
"Mukni dhundhuma shantama ol dheeratu tokko mana
Haamaa bira dhaabameera. Muka kanas Haamaanitu
Mordekaayi isa mooticha gargaaruudhaaf dubbate
sana itti fannisuudhaaf dhaabe." Mootichis, "Achi
irratti isa fannisaa!" jedhe. **10** Kanaafuu isaan muka
inni Mordekaayiif qopheesse sana irratti Haamaanin
fannisan. Ergasiis aariin mootichaa ni qabbanaa'e.

8 Gaafuma sana Ahashweroos Mootichi qabeenya
Haamaan isa diina Yihuudootaa ture sanaa Asteer
Mootittiif kenne. Asteer akka inni fira ishee ta'e waan
mootichatti himtee turteef Mordekaayi fuula mootichaa
duratti dhi'aate. **2** Mootichis qubeelaa chaappaa isaa kan
Haamaan irraa deebisee fudhate sana ofi irraa baasee
Mordekaayiif kenne. Asteeris qabeenya Haamaan irratti
Mordekaayiin muudde. **3** Asteer miilla isaa irratti kuftee
boo'aa ammas mooticha kadhatte. Isheenis akka inni
karoora jal'aa kan Haamaan namichi biyya Agaag sun
Yihuudootatti baase sana fashaleessuuf isa kadhatte. **4**
Mootichis bokkuu warqee Asteeriif diriirsinaan isheen
kaatee fuula isaa dura dhaabatte. **5** Isheen akkana
jette; "Yoo wanni kun mooticha gammachiise, yoo ani
fuula mootichaa duratti surraa argadhee jiraadhe, yoo
wanni kun qajeelaa isatti fakkaatee fi yoo inni natti
gammade, xalayaa Haamaan ilmi Hamedaataa namichi
biyya Agaag sun Yihuudoota kutaalee biyyaa mootichaa
hunda keessa jiraatan balleessuudhaaf barreesse sana
fashaleessuuf ajajni haa barreeffamu. **6** Ani utuun balaa

saba koo irra ga'u arguu akkamittin obsuu danda'a?
Akkamittis badiisa maatii koo argee obsuu danda'a?" 7
Ahashweroos Mootichis akkana jedhee Asteer Mootittii
fi Mordekaayi Yihuudichaaf deebii kenne; "Sababii
Haamaan Yihuudoota miidheef ani qabeenya isaa
Asteeriif kenneera; isaanis muka irratti isa fannisaniiru.
8 Sababii labsiin maqaa mootichaatiin barreeffamee
chaappaan qubeelaa mootichaa itti godhame diigamuu
hin dandeenyeef isin akkuma jaallattanitti waan
Yihuudoota ilaalu maqaa mootichaatiin barreessaatii
chaappaa qubeelaa mootichaa itti chaappessaa." 9
Barreessitoonni mootichaas yommusuma bultii digdamii
sadaffaa ji'a sadaffaatti ji'a Siiwaan jedhamu keessa
walitti waamaman. Isaanis ajaja Mordekaayi hunda
gara Yihuudoota, ergamoota, bulchitootaa fi namoota
bebeekamoo kutaalee biyyaa 127 kanneen biyya Hindiitii
hamma Itoophiyaatti jiraatanitti barreessanii ergan.
Ajajni kunis arfii tokkoo tokkoo kutaalee biyyaatiin, afaan
tokkoo tokkoo sabaatiin akkasumas Yihuudootatti arfii
fi afaanuma ofii isaaniitiin barreeffame. 10 Mordekaayis
maqaa Ahashweroos Mootichaatiin xalayoota barreessee
chaappaa qubeelaa mootichaa itti chaappesse; xalayoota
sanas abbootii fardaa kanneen fardeen mootichaaf
leenjifaman keessaa collee ta'an yaabbatanitti erge. 11
Labsiin mootichaa akka Yihuudoonni magaalaawwan
hunda keessa jiraatan walitti qabaman, akka of eeganii
fi akka isaan humna waraana saba kamii iyyuu yookaan
biyya kamii iyyuu kan isaan, dubartoota isaaniitii fi
ijoollee isaanii miidhu akka ajjeesan, akka barbadeessanii
fi lafa irraa balleessan akkasumas akka qabeenya
diinota isaanii saaman mirga kenneef. 12 Guyyaan akka
Yihuudoonni kutaalee biyya Ahashweroos Mootichaa
hunda keessatti waan kana godhan murtaa'eefis bultii
kudha sadaffaa ji'a kudha lammaffaa, ji'a Adaar jedhamu
keessa ture. 13 Garagalchi labsii sanaas kutaalee
biyyaa hunda keessatti akka seeraatti raabsamee sabni
hundi beekuu qaba ture; kunis akka Yihuudoonnis
diinota isaanii haaloo ba'uuf gaafasitti qophaa'aniif.
14 Ergamoonni fardeen mootichaa yaabbatan sunis
ajaja mootichaatiin ariifatanii gulufaa deeman. Labsiin
sunis gamoo Suusaa keessatti labsame. 15 Mordekaayis
uffata mootii kan bifa cuquliisaatii fi adii uffatee, gonfoo
warqee guddaa isaa kaa'atee wayyaa quncee talbaa
irraa hojjetame dhiilgee irraan uffatee fuula mootichaa
duraa ba'e. Magaalaan Suusaas gammaddee ililchite. 16
Yeroon sun Yihuudootaaf ifa, gammachuu, ilillee fi yeroo
ulfinaa ture. 17 Kutaalee biyyaatii fi magaalaawwan
hunda keessatti, lafa labsiin mootichaa ga'e hundatti
Yihuudoonni ilillee fi gammachuudhaan, nyaataa fi
dhugaatiidhaan ni ayyaaneffatan. Namoonni gosa kaanii
hedduun sababii Yihuudoota sodaataniif Yihuudoota
ta'an.

9 Bultii kudha sadaffaa ji'a kudha lammaffaatti, ji'a
Adaar keessa labsiin mootichi ajaje sun hojii irra
ooluu qaba ture. Guyyaa kanatti diinonni Yihuudootaa
isaan mo'achuu abdatanii turan; amma garuu dubbiin
garagalee Yihuudoonni warra isaan jibban sana
irratti ol aantummaa argatan. 2 Yihuudoonnis warra
badiisa isaanii hawwaa turan sana balleessuudhaaf
magaalaawwan ofii isaanii kanneen kutaa biyyaa
Ahashweroos Mootichaa hunda keessatti argamanitti
walitti qabaman. Sababii namoonni saba kaanii hundinuu
Yihuudoota sodaataniif namni tokko iyyuu fuula
isaanii dura dhaabachuu hin dandeenye. 3 Namoonni
bebeekamoon kutaalee biyyaa hundi, ergamoonni,
bulchitoonnii fi qondaaltonni mootichaa sababii
Mordekaayiin sodaataniif Yihuudoota gargaaran. 4
Mordekaayi masaraa mootummaa keessatti beekamaa
ture; waa'een isaa kutaalee biyyaa guutuu ga'e; innis
akka malee jabaachaa deeme. 5 Yihuudoonni diinota
isaanii hunda goraadeedhaan cicciranii ajjeesuudhaan
barbadeessanii warra isaan jibbanis akkuma barbaadan
godhan. 6 Gamoo Suusaa keessattis Yihuudoonni nama
dhibba shan qalanii fixan. 7 Amma illee Paarshandaataa,
Dalfoon, Asfaataa, 8 Phooraataa, Adaliyaa, Ariidaataa, 9
Paarmaashitaa, Ariisayi, Ariidayii fi Wayizaataa ajjeesan;
10 isaan kunneen ilmaan Haamaan ilma Hamedaataa
namicha diina Yihuudootaa ture sanaa kurnanii dha.
Yihuudoonni garuu boojuu tokko illee hin tuqne. 11
Baay'inni namoota gamoo Suusaa keessatti ajjeefamaniis
guyyuma sana mootichatti himame. 12 Mootichis
Asteer Mootittiidhaan akkana jedhe; "Yihuudoonni
namoota dhibba shanii fi ilmaan Haamaan kurnan gamoo
Suusaa keessatti ajjeesanii balleessaniiru. Kutaalee
biyyaa mootichaa kanneen hafan keessatti maal godhan
laata? Amma wanni ati kadhattu maali? Wanni sun
siif kennama. Gaaffiin kee maali? Wanni sunis siif
guutama." 13 Asteeris akkana jettee deebifte; "Yoo
wanni kun mooticha gammachiise akka Yihuudoonni
Suusaa keessa jiran labsii har'aa kana bori illee hojii
irra oolchaniif eeyyama kennaniif; ilmaan Haamaan
kurnanis muka irratti haa fannifaman." 14 Kanaafuu
mootichi akka wanni kun raawwatamu ajaje. Labsiin
tokko Suusaa keessatti labsame; isaanis ilmaan Haamaan
kurnan fannisan. 15 Yihuudoonni Suusaa keessa jiraatan
bultii kudha afuraffaa ji'a Adaaritti walitti qabamanii
nama dhibba sadii Suusaa keessatti fixan; garuu boojuu
tokko illee hin tuqne. 16 Yeroo kanatti Yihuudoonni
kutaalee biyya mootichaa keessatti hafan kaanis mataa
isaanii eeguu fi diinota isaanii irraa boqochuuf jedhanii
walitti qabaman. Isaanis jara keessaa nama kuma
torbaatamii shan fixan; garuu boojuu tokko illee hin
tuqne. 17 Wanni kunis bultii kudha sadaffaa ji'a
Adaar keessa ta'e; guyyaa kudha afuraffaatti immoo
boqotanii guyyaa sana guyyaa cidhaa fi gammachuu
godhatan. 18 Ta'us Yihuudoonni Suusaa keessa jiraatan
guyyaa kudha sadaffaa fi kudha afuraffaatti walitti
qabaman; ergasii immoo guyyaa kudha shanaffaatti
boqotanii guyyaa sana guyyaa cidhaa fi gammachuu
godhatan. 19 Sababiin Yihuudoonni baadiyyaa kanneen
gandoota keessa jiraatan guyyaa kudha afuraffaa ji'a
Adaar akka guyyaa cidhaa fi gammachuutti, akka
guyyaa itti kennaa waliif kennaniittis ayyaaneffataniif
kanuma. 20 Mordekaayis wantoota kanneen galmeessee
Yihuudoota kutaalee biyya Ahashweroos Mootichaa
keessa dhi'oo fi fagoo jiraatan hundatti xalayoota
erge; 21 kunis akka isaan waggaa waggaadhaan guyyaa

kudha afuraffaa fi kudha shanaffaa ji'a Adaar **22** akkuma yeroo itti Yihuudoonni diinota isaanii irraa boqonnaa argataniittii fi akka ji'a itti gaddi isaanii gara gammachuutti, boo'ichi isaanii immoo gara kolfaatti geeddarameetti ayyaaneffataniif. Innis akka isaan guyyoota sana akka guyyoota cidhaa fi gammachuutti, akka guyyoota itti nyaata waliif kennanii hiyyeeyyiifis kennaa kennaniitti ayyaaneffatanitti isaaniif barreesse. **23** Akkasiin Yihuudoonni akkuma Mordekaayi isaaniif barreessetti ayyaana ayyaaneffachuu jalqaban sana itti fufuuf walii galan. **24** Haamaan ilmi Hamedaataa namichi biyya Agaag diinni Yihuudoota hundaa sun Yihuudoota balleessuudhaaf isaanitti yaadee akka isaan badanii fi barbadeeffamaniif ixaa Fuur jedhamu buusee tureetii. **25** Yeroo yaadni sun gurra mootichaa bu'etti mootichi akka yaadni jal'aan kan Hamaan Yihuudootatti yaade sun matuma isaatti deebi'ee innii fi ilmaan isaa muka irratti fannifamaniif barreeffamaan ajaja dabarse. **26** Kanaafuu guyyoonni sun jecha Fuur jedhamu irraa Furiim jedhamanii moggaafaman. Sababii waan xalayaa kana keessatti barreeffame hundaatii fi sababii waan arganiitii fi waan isaan irra ga'ee tureetiif, **27** Yihuudoonni akka guyyoonni lamaan kunneen akkuma barreeffamettii fi yeroo murteeffametti utuu addaan hin citin waggaa waggaadhaan ayyaaneffamaniif bartee ofii isaanii, kan sanyiiwwan isaaniitii fi warra isaanitti dabalaman hundaa godhanii dhaabbatan. **28** Guyyoonni kunneen dhaloota hunda keessatti, maatii hundaan, kutaalee biyyaa hundaa fi magaalaa hunda keessatti yaadatamuu fi kabajamuu qabu; guyyoonni Furiim kunneen Yihuudootaan kabajamuunis hafuu hin qabu; yaadannoon guyyoota kanneeniis sanyii isaanii keessaa baduu hin qabu. **29** Kanaafuu Asteer Mootittiin intalli Abiihaayil sun Mordekaayi Yihuudicha wajjin ta'anii xalayaa lammaffaa waa'ee Furiim dubbatu kana mirkaneessuudhaaf aangoo guutuudhaan barreessan. **30** Mordekaayis Yihuudoota kutaalee biyyaa 127 kanneen mootummaa Ahashweroos keessa jiraatan hundatti dubbii hawwii nagaatii fi qabbanaa barreessee erge. **31** Kunis akka guyyoonni Furiim kunneen akkuma Mordekaayi Yihuudichii fi Asteer Mootittiin isaaniif labsanitti, akkuma isaanis ofii isaaniitii fi sanyiiwwan isaaniitiif waa'ee soomaatii fi yeroo boo'icha isaanii ilaalchisee dhaabbatanitti yeroo murtaa'etti ayyaaneffamuuf. **32** Labsiin Asteeris seera waa'ee Furiim kana mirkaneesse; wanni kunis galmee keessatti barreeffame.

10 Ahashweroos Mootichi hamma qarqara galaanaatti bulchiinsa isaa guutuu irratti gibira buuse. **2** Hojiin humnaa fi jabina isaa hundinuu, seenaa guddina Mordekaayi kan mootichi itti ol isa guddise guutuu wajjin kitaaba seenaa mootota Meedee fi Faares keessatti barreeffameera mitii? **3** Mordekaayi Yihuudichi sadarkaadhaan nama Ahashweroos Mootichatti aanu ture; inni sababii uummata isaatiif waan gaarii hojjetee fi sababii nageenya Yihuudoota hundaatiif falmeef obboloota isaa Yihuudoota hedduu biratti ulfina guddaa qaba ture.

Iyyoob

1 Biyya Uuzi jedhamu keessa nama Iyyoob jedhamu
tokkotu ture. Namichi kunis nama hir'ina hin qabnee
fi qajeelaa, nama Waaqa sodaatuu fi hammina irraa
fagaate ture. **2** Innis ilmaan torbaa fi intallan sadii
qaba ture; **3** akkasumas hoolota kuma torba, gaala
kuma sadii, qotiyyoo cimdii dhibba shanii fi harroota
dhibba shan, tajaajiltoota hedduus qaba ture; innis
namoota biyya Ba'a Biiftuu jiraatan hunda keessaa nama
guddaa ture. **4** Ilmaan isaas mana isaaniitti dabaree
dabareedhaan cidha qopheessanii akka isaan wajjin
nyaatanii dhuganiif obboleettota isaanii sadan affeeru
ture. **5** Erga yeroon cidha sanaa raawwatamee booddee
Iyyoob itti ergee ijoollee isaa waamsisuudhaan, "Tarii
ijoolleen koo cubbuu hojjetanii garaa isaaniittis Waaqa
abaaraniiru ta'a" jedhee ganama barii waa'ee tokkoo
tokkoo isaaniitiif aarsaa gubamu dhi'eessuudhaan isaan
qulqulleessa ture. Iyyoob yeroo hunda waan kana godha
ture. **6** Gaaf tokko yeroo ergamoonni Waaqayyoo fuula
Waaqayyoo duratti dhi'aachuuf dhufanitti Seexannis
isaan wajjin dhufe. **7** Waaqayyos seexanaan, "Ati
Eessaa dhufte?" jedhe. Seexannis, "Ani lafa hunda irra
jooraa, asii fi achis deddeebi'aa tureen dhufe" jedhee
Waaqayyoof deebise. **8** Waaqayyos Seexanaan, "Ati
tajaajilaa koo Iyyoobin qalbeeffatteertaa? Namni isa
fakkaatu tokko illee lafa irra hin jiru; inni nama hir'ina
hin qabnee fi qajeelaa, nama Waaqa sodaatuu fi hammina
irraa fagaatee dha" jedhe. **9** Seexanni immoo deebisee
akkana jedhe, "Iyyoob akkasumaan Waaqa sodaataa? **10**
Ati naannoo isaatti, warra mana isaa jiraatanii fi waan
kan isaa ta'e hundatti dallaa ijaarteerta mitii? Ati akka
bushaayee fi loon isaa biyyicha guutaniif hojii harka isaa
eebbifteertaaf. **11** Garuu ati mee harka kee diriirsiitii
waan inni qabu hunda dha'i; inni dhugumaan ifaan ifatti
si abaara." **12** Waaqayyos Seexanaan, "Kunoo, wanti
inni qabu hundi si harka jira; isa garuu qubaanuu hin
tuqin" jedhe. Sana booddee Seexanni fuula Waaqayyoo
duraa ba'ee deeme. **13** Gaaf tokko utuu ilmaanii fi
intallan Iyyoob mana obboleessa isaanii isa hangafaatti
nyaachaa, daadhii wayinii dhugaa jiranuu, **14** ergamaan
tokko gara Iyyoob dhufee akkana jedhe; "Utuu qotiyyoon
qotaa, harroonni immoo naannuma sana dheedaa
jiranuu, **15** namoonni Shebaa balaa buusanii isaan
fudhatanii deeman. Tajaajiltootas goraadeedhaan fixan;
ana qofatu miliqee sitti himuuf dhufe!" **16** Utuma
inni dubbachaa jiruu ergamaan biraa dhufee, "Ibiddi
Waaqaa samiidhaa bu'ee hoolotaa fi tajaajiltoota gubee
fixe; ana qofatu miliqee sitti himuuf dhufe!" jedhe.
17 Utuu inni dubbachaa jiruu ammas ergamaan biraa
dhufee, "Kaldoonni garee sadiitti qoodamanii gaalawwan
kee irra yaa'anii isaan oofatanii deeman; tajaajiltootas
goraadeedhaan fixan; ana qofatu miliqee sitti himuuf
dhufe!" jedhe. **18** Utuma inni dubbachaa jiruu ergamaan
biraa dhufee akkana jedheen; "Ilmaanii fi intallan
kee mana obboleessa isaanii isa hangafaatti nyaachaa,
daadhii wayinii dhugaa turan; **19** yeroo kanattis bubbee
hamaan akka tasaa gammoojjiidhaa ka'ee golee mana
sanaa afran dha'e; manni sunis isaan irratti jigee
dhuman; ana qofatu miliqee sitti himuuf dhufe!" **20** Kana
irratti Iyyoob uffata isaa tarsaasee mataa isaa haaddate.
Lafatti gombifamee sagadee **21** akkana jedhe: "Ani qullaa
koon gadameessa haadha kootiitii ba'e; qullaa koos
nan deema. Waaqayyotu kenne; Waaqayyotu fudhate;
maqaan Waaqayyoo haa eebbifamu." **22** Wantoota
kanneen hunda keessatti Iyyoob hojii dogoggoraatiin
Waaqa himachuudhaan cubbuu hin hojjenne.

2 Guyyaa biraas ergamoonni Waaqayyoo fuula
Waaqayyoo duratti dhi'aachuuf dhufan; Seexannis
isaan wajjin fuula Waaqayyoo duratti dhi'aachuuf dhufe.
2 Waaqayyos Seexanaan, "Ati eessaa dhufte?" jedhe.
Seexannis, "Ani lafa hunda irra jooree asii fi achis
deddeebi'aa tureen dhufe" jedhee Waaqayyoof deebise.
3 Waaqayyos Seexanaan akkana jedhe; "Tajaajilaa koo
Iyyoobin qalbeeffatteertaa? Namni isa fakkaatu tokko
illee lafa irra hin jiru; inni nama hir'ina hin qabnee
fi qajeelaa, nama Waaqa sodaatuu fi hammina irraa
fagaate dha. Ati akka ani sababii tokko malee isa
balleessuuf na kakaaftu iyyuu inni hamma ammaatti
qajeelummaa isaa cichee qabateera." **4** Seexannis
deebisee akkana jedhe; "Gogaan gogaadhaaf! Namni
lubbuu isaa oolfachuuf jedhee waan qabu hunda ni
kenna. **5** Garuu ati mee harka kee diriirfadhuutii foonii
fi lafee isaa rukuti; inni dhugumaan ifumaan ifatti si
abaara." **6** Waaqayyos Seexanaan, "Kunoo inni si harka
jira; lubbuu isaa garuu hin tuqin" jedhe. **7** Kanaafuu
Seexanni fuula Waaqayyoo duraa ba'ee Iyyoobin faana
miilla isaatii jalqabee hamma gubbee mataa isaatti madaa
hamaadhaan rukute. **8** Iyyoobis ittiin of hooquuf jedhee
qiraacii fudhatee daaraa keessa taa'e. **9** Niitiin isaa,
"Ati amma illee qajeelummaa kee cichitee qabatteertaa?
Waaqa abaariitii du'i!" isaan jette. **10** Inni immoo
deebisee, "Ati akka dubartii gowwaa tokkootti dubbatte.
Nu harka Waaqaatii waan gaarii fudhanneerra; waan
hamaa immoo fudhachuu hin qabnuu?" jedhe. Wantoota
kanneen hunda keessatti Iyyoob waan dubbateen cubbuu
hin hojjenne. **11** Michoonni Iyyoob sadan jechuunis
Eliifaaz namni Teemaan, Bildaad namni Shuhaatii fi
Zoofaari namni Naa'imaataa yommuu waan Iyyoob
irra ga'e hunda dhaga'anitti rakkina isaa qoodachuu fi
isa jajjabeessuudhaaf tokkummaan walii galanii mana
isaaniitii ba'an. **12** Yommuu fagootti isa arganitti isa
beekuu hin dandeenye; isaanis sagalee ol fudhatanii
boo'an; uffata isaaniis tarsaasanii mataa isaaniitti daaraa
firfirfatan. **13** Ergasiis guyyaa torbaa fi halkan torba
isa wajjin lafa tataa'an. Isaan sababii dhiphinni isaa
akka malee cimaa ta'uu isaa arganiif, namni tokko iyyuu
homaa isatti hin dubbanne.

3 Kana irratti Iyyoob afaan isaa banatee guyyaa itti
dhalate abaare. **2** Innis akkana jedhe: **3** "Guyyaan ani
itti dhaladhe haa badu; halkan, 'Ilmi dhalate!' jedhame
sunis haa badu. **4** Guyyaan sun haa dukkanaa'u; Waaqni ol
gubbaadhaa isa hin ilaalin; ifnis itti hin ifin. **5** Dukkannii
fi gaaddidduun guddaan isa haa dhaalan; duumessi isa
irra haa bu'u; ifa isaa dukkanni haa liqimsu. **6** Halkan
sana dukkanni limixiin haa qabatu; guyyoota waggaa

keessa jiranittis hin dabalamin yookaan ji'oota kam iyyuu
keessatti hin lakkaa'amin. **7** Halkan sun haa maseenu;
ililleenis keessatti hin dhaga'amin. **8** Warri Lewaataanin
kakaasuuf qophaa'an, kanneen guyyoota abaaran guyyaa
sana haa abaaran. **9** Bakkalchi barii kan guyyaa sanaa
haa dukkanaa'u; ifa eeggatee haa dhabu; boruu baqaqus
hin argin. **10** Inni ija koo duraa rakkina dhoksuuf, balbala
gadameessa haadha kootii natti hin cufneetii. **11** "Ani
maaliif gadameessa haadha kootii keessatti hin badin?
Maaliifis yeruman garaa keessaa ba'etti hin du'in? **12**
Jilbawwan na simatan, harmawwan ani hodhus maaliif
achitti argaman? **13** Ani silaa yoona nagaan nan ciisa;
rafees nan boqodhan tureetii; **14** moototaa fi gorsitoota
addunyaa warra iddoowwan amma diigamanii jiran ofii
isaaniitiif qopheeffatan wajjin, **15** bulchitoota warqee
qaban, kanneen manneen isaanii meetiidhaan guutatan
wajjin nan boqodhan ture. **16** Yookaan ani maaliifin
akkuma mucaa du'ee garaa ba'ee, akkuma daa'ima ifa
guyyaa hin arginiitti hin awwaalamin? **17** Achittis
namoonni hamoonni jeequu ni dhiisu; dadhaboonnis
achitti ni boqotu. **18** Booji'amtoonni nagaadhaan walii
wajjin jiraatu; waca cunqursitoota isaaniis hin dhaga'an.
19 Xinnaa fi guddaan achi jira; garbichis gooftaa isaa
jalaa bilisoomeera. **20** "Maaliif warra gadadoo keessa
jiraniif ifni warra lubbuun isaanii gadditeef immoo
jireenyi kennama? **21** Warra du'a hawwanii dhabaniif
warra qabeenya dhokfame caalaa du'a barbaadaniif **22**
warra yommuu awwaalamuu ga'anitti gammachuun
guutamanii ililchaniif jireenyi maaliif kennama? **23**
Nama karaan isaa duraa dhokateef nama Waaqni dallaa
itti marse jireenyi maaliif kennama? **24** Gaddi buddeena
naa ta'eera; aaduun koos akka bishaanii dhangala'a. **25**
Wanni ani sodaadhe natti dhufeera; wanni na naasisus
narra ga'eera. **26** Ani nagaa hin qabu; tasgabbiis hin
qabu; jeequmsa malee boqonnaa hin qabu."

4 Eliifaaz namichi Teemaan sun akkana jedhee deebise:
2 "Yoo namni tokko sitti dubbachuu yaale, ati ni
komattaa? Garuu eenyutu dubbachuu dhiisa? **3** Ati
akka nama baay'ee barsiifte, akka harka dadhabaa illee
jajjabeessite yaadadhu. **4** Dubbiin kee warra gatantaran
gargaaree dhaabeera; atis jilba laafe jabeessiteerta. **5**
Amma garuu rakkinni sirra ga'e; atis abdii kutatteerta;
rakkinni si miidheera; atis rifatteerta; **6** Waaqa
sodaachuun kee irkoo kee, qajeelinni karaa keetiis abdii
kee mitii? **7** "Ammas yaadadhu; namni qulqulluun
takkumaa badee beekaa? Qajeelonni eessatti badanii
beeku? **8** Akka ani hubadhetti warri waan hamaa qotatan,
kanneen waan hamaa facaasanis isuma haammatu.
9 Isaanis hafuura Waaqni isaanitti baafatuun badu;
hafuuraa dheekkamsa isaaniitiinis ni barbadeeffamu. **10**
Leenci ni aada; ni gururi'as; ilkaan leenca saafelaa garuu
ni caccaba. **11** Leenci jabaan waan adamsu dhabee ni
du'a; ilmaan leenca dhaltuus ni bittinnaa'u. **12** "Dubbiin
tokko icciitiidhaan naa fidame; gurri koos asaasa isaa
dhaga'e. **13** Abjuu halkanii sodaachisaa keessa, yommuu
hirribni cimaan nama qabatutti, **14** sodaa fi hollachuun
na qabatee lafee koo hunda raase. **15** Hafuurri luffi
jedhee fuula koo dura darbe; rifeensi dhagna koos ka'ee
dhaabate. **16** Innis ni dhaabate; ani garuu inni maal
akka ta'e hubachuu hin dandeenye. Fakkiin tokko ija koo
dura dhaabate; anis sagalee tasgabbii kan akkana jedhu
tokkon dhaga'e: **17** 'Namni du'a hin oolle, Waaqa caalaa
qajeelaa ta'uu danda'aa? Namni Uumaa isaa caalaa
qulqulluu ta'uu danda'aa? **18** Waaqni tajaajiltoota isaa
hin amanatu; ergamoota isaas balleessaa isaaniitiin ni
gaafata; **19** yoos warri manneen suphee keessa jiraatan,
warri hundeen isaanii biyyoo ta'e, warri bilii caalaa
burkutaa'an immoo akkam haa ta'an ree? **20** Isaan
ganamaa fi galgala gidduutti burkutaa'u; tasumas bara
baraan ni badu. **21** Akka isaan ogummaa malee du'aniif
funyoon dunkaana isaanii hin luqqifamnee?'

5 "Mee waami, namni deebii siif kennu jiraa?
Qulqulloota keessaas ati gara isa kamiitti gorta?
2 Nama gowwaa aariitu ajjeesa; raatuus hinaaffaatu
galaafata. **3** Namni gowwaan hidda isaa gad fageeffatee
nan arge; manni isaa garuu yoosuma abaarame. **4**
Ijoolleen isaa nagaa hin qaban; isaan karra duratti
burkutaa'an; namni isaan oolchus hin jiru. **5** Namni
beela'e midhaan isaa qoraattii keessaa iyyuu fuudhee
nyaata; inni dheebotes qabeenya isaa hawwa. **6** Rakkinni
biyyoo keessaa hin burquutii; dhiphinnis lafa keessaa
hin biqilu. **7** Akkuma qaanqeen ibiddaa ol faca'u namni
rakkinaaf dhalata. **8** "Garuu utuu ana ta'ee Waaqa nan
barbaaddadha; dhimma koos fuula isaa duratti nan
dhi'eeffadhan ture. **9** Inni dinqiiwwan qoranii bira ga'uu
hin dandeenye, hojiiwwan dinqisiisoo lakkaa'amuu hin
dandeenye hojjeta. **10** Inni bokkaadhaan lafa ni quubsa;
lafa qotiisaas bishaan ni obaasa. **11** Warra gad qabaman
ol baasa; warra gaddanis iddoo nagaatti ol kaasa. **12**
Akka hojiin harka isaanii hin milkoofneef, inni karoora
jal'ootaa ni fashaleessa. **13** Inni ogeeyyii haxxummaa
isaaniitiin qaba; malli jal'ootaa immoo dafee ni bada.
14 Guyyaan dukkana isaanitti ta'a; guyyaa saafaas akka
nama dukkana keessa jiruu qaqqabannaadhaan deemu.
15 Inni nama rakkataa goraadee afaan isaanii jalaa,
harka nama jabaa jalaas ni baasa. **16** Kanaafuu hiyyeessi
abdii qaba; jal'innis afaan isaa ni cufata. **17** "Namni
Waaqni adabu eebbifamaa dha; kanaafuu ati adabbii
Waaqa Waan Hunda Danda'uu hin tuffatin. **18** Inni ni
madeessa; ni fayyisas; inni ni cabsa; harka isaatiinis
deebisee ni fayyisa. **19** Balaa ja'a jalaa si baasa; torba
keessattis hin miidhamtu. **20** Bara beelaa du'a jalaa,
lola keessattis rukuttaa goraadee jalaa si baasa. **21** Ati
garaffii arrabaa jalaa ni dhokfamta; yommuu badiisni
dhufuttis hin sodaattu. **22** Badiisaa fi beelatti ni kolfita;
bineensota lafaas hin sodaattu. **23** Dhagoota bakkee
wajjin kakuu galta; bineensonni bosonaas nagaadhaan si
wajjin jiraatu. **24** Dunkaanni kee nagaan akka jiru ni
beekta; qabeenya kee ni to'atta; wanni tokko illee si jalaa
hin badu. **25** Ijoolleen kee akka baay'atan, sanyiiwwan
kees akkuma marga lafaa akka ta'an ni beekta. **26**
Akkuma bissiin midhaanii yeroo isaatti walitti qabamu
sana, atis bara dheeraa jiraattee awwaala seenta. **27** "Nu
waan kana qoranneerra; innis dhugaa dha. Kanaafuu
qalbeeffadhu; ofii keetiifis beeki."

6 Iyyoobis akkana jedhee deebise: **2** "Utuu gaddi
koo safaramee dhiphinni koo hundis madaalii irra
kaa'amee jiraatee! **3** Waan inni cirracha galaanaa caalaa
ulfaatuuf, ariitiin dubbachuun koo nama hin dinqisiisu
ture. **4** Xiyyawwan Waaqa Waan Hunda Danda'uu
na keessa jiru; hafuurri koo summii isaanii dhuga;
sodaachisuun Waaqaa natti hiriireera. **5** Harreen diidaa
utuu marga qabuu halaakaa? Yookaan qotiyyoon utuu
okaa qabuu baroodaa? **6** Nyaanni hin mi'oofne soogidda
malee nyaatamaa? Yookaan bishaan hanqaaquu ni
mi'aawaa? **7** Ani isa tuquu hin fedhu; nyaanni akkasii na
dhukkubsa. **8** "Utuu kadhannaan koo deebii argatee,
Waaqnis waan ani hawwu naa kennee jiraatee, **9** utuu na
caccabsuun fedhii Waaqaa ta'ee, utuu harki isaa hiikamee
na galaafatee! **10** Silaa kun jajjabina naa ta'a ture;
dhukkuba hamaa keessatti iyyuu nan gammada ture;
ani dubbii Qulqullicha sanaa hin ganneetii. **11** "Ammas
akkan abdadhuuf jabinni koo maali? Akkan obsuufis
humni koo maali? **12** Ani jabina dhagaa qabaa? Foon
koos naasiidhaa? **13** Ani of gargaaruuf humna tokko illee
qabaa? Ogummaan na keessaa badeera mitii? **14** "Namni
michuu isaatiif garaa hin laafne Waaqa Waan Hunda
Danda'u iyyuu sodaachuu dhiiseera. **15** Obboloonni
koo garuu akka doloolloo, akkuma laga yeroof guutee
darbuu gowwoomsitoota; **16** isaan laga cabbiidhaan
boora'ee yommuu cabbiin sun baqutti immoo guutee
irra yaa'uu ti. **17** Lageen yeroo bonni cimutti ni goggogu;
yeroo ho'aatti immoo iddoo isaaniitii badu. **18** Warri
gaalaan daldalan karaa isaanii irraa jal'atu; gammoojjiitti
nam'anii dhumu. **19** Daldaltoonni Teemaa kanneen
gaalaan daldalan bishaan barbaadu; karaa adeemtonni
Shebaa immoo isaan abdatu. **20** Isaan waan abdatanii
turaniif ni qaana'an; achi ga'aniis waan jedhan wallaalan.
21 Ammas isin akka waan faayidaa hin qabnee taatan;
gidiraa koo argitanii sodaattan. **22** Ani takkumaa, 'Waa
naaf kennaa' yookaan 'Qabeenya keessan furii naaf
godhaa' jedheeraa? **23** Yookaan, 'Harka diinaa jalaa na
baasaa' yookaan, 'Harka cunqursitootaa jalaa na furaa'
jedheeraa? **24** "Na barsiisaa; ani nan cal'isa; iddoo ani itti
dogoggores na argisiisaa. **25** Dubbiin qajeelaan akkam
ulfaataa dha! Falmiin keessan garuu maal mirkaneessa?
26 Isin waan ani jedhu qajeelchuu, dubbii nama abdii
kutatees akka bubbeetti heduu barbaadduu? **27** Isin
ijoollee abbaa hin qabnetti ixaa buufattu; michoota
keessaniifis boolla qottu. **28** "Amma garuu yoo fedhii
keessan ta'e na ilaalaa. Ani fuula keessan duratti nan
sobaa? **29** Deebi'aa; murtiis hin jal'isinaa; hubadhaa; ani
nama qajeelaadhaatii. **30** Jal'inni arraba koo irra jiraa?
Afaan koo daba addaan baasuu hin danda'uu?

7 "Jireenyi namaa lafa irratti qabsoo cimaa mitii?
Barri isaas akkuma bara nama qacaramaa tokkootii
mitii? **2** Akkuma garbicha gaaddisa galgalaa hawwuu,
yookaan akkuma hojjetaa mindaa isaa eegatu tokkoo, **3**
ji'oonni faayidaa hin qabne naa qoodaman; halkanoonni
dhiphinaas naa ramadaman. **4** Yommuun ciisutti, 'Ani
yoomin ka'a?' jedheen yaada. Halkan natti dheerata; anis
hamma bari'utti nan gaggaragala. **5** Nafni koo raammoo
fi qonyanyaa uffateera; gogaan koo babbaqaqee mala'aa
jira. **6** "Barri koo kolloo wayya dhooftuu caalaa ariifata;
innis abdii malee dhuma. **7** Egaa yaa Waaqayyo, akka
jireenyi koo akkuma qilleensaa ta'e yaadadhu; iji koo
lammata waan gaarii hin argu. **8** Iji amma na argu
si'achi na hin argu; ati na barbaadda; garuu ani hin
jiru. **9** Akkuma duumessi bittinnaa'ee badus namni
awwaalame hin deebi'u. **(Sheol h7585)** **10** Inni lammata
mana isaatti hin deebi'u; iddoon isaas si'achi isa hin
beeku. **11** "Kanaafuu ani cal hin jedhu; ani hafuura koo
dhiphate sanaan nan dubbadha; hadhaa'ummaa lubbuu
kootiinis nan guunguma. **12** Ati eegduu natti ramaduun
kee, ani galaana moo yookaan bineensa galaanaa ti? **13**
Yommuu ani, 'Sireen koo na jajjabeessa; wanni ani irra
ciisu guungummii koo naa xinneessa' jedhutti, **14** ati
abjuu keessa na sodaachifta; mul'ataanis na rifachiifta.
15 Kanaafuu ani akkasitti jiraachuu irra of hudhee du'uu
nan filadha. **16** Jireenya koo nan jibba; ani bara baraan
hin jiraadhu. Na dhiisi; jiraachuun koo faayidaa hin
qabuutii. **17** "Akka ati isa leelliftuuf, akka qalbii kee isa
irra keessuufis namni maali? **18** Ati ganama ganama
isa xiinxaltee yeroo yerootti isa qorta. **19** Ati ija kee
narraa hin buqqiftuu? Hamma ani hancufa liqimsutti
kophaa koo na hin dhiiftuu? **20** Yaa isa nama eegdu,
yoon cubbuu hojjedhe iyyuu ani maalan si godha? Ati
maaliif waan itti akeekkattu na godhatte? Ani ba'aa sitti
ta'eeraa? **21** Ati maaliif balleessaa koo irra dabartee
cubbuu koo illee naaf hin dhiifne? Yeroon ani itti biyyoo
keessa ciisu ga'eeraatii; ati na barbaadda; garuu ani hin
argamu."

8 Bildaad Shuhaahichi akkana jedhee deebise: **2** "Ati
hamma yoomiitti waan akkasii dubbatta? Dubbiin kee
bubbee jabaa dha. **3** Waaqni murtii qajeelaa jal'isaa ree?
Waaqni Waan Hunda Danda'u waan qajeelaa jal'isaa?
4 Yommuu ijoolleen kee cubbuu isatti hojjetanitti,
inni adabbii cubbuu isaaniitti dabarsee isaan kenne.
5 Ati garuu yoo Waaqa barbaadatte, Waaqa Waan
Hunda Danda'u yoo waammatte, **6** yoo ati qulqulluu fi
qajeelaa taate, inni waa'ee keetiif ammuma ka'a; jireenya
qajeelummaa kees siif deebisa. **7** Jalqabni kee xinnaa
ta'u illee, dhumni kee baay'ee guddaa ta'a. **8** "Dhaloota
darbe gaafadhu; waan abbootiin isaanii qoratanii bira
ga'anis hubadhu; **9** nu waan kaleessa dhalanneef waa
tokko illee hin beeknuutii; baroonni keenyas lafa irratti
akkuma gaaddidduu ti. **10** Isaan si hin barsiisanii?
Sittis hin himanii? Dubbii garaa isaanii keessa jirus hin
dubbatanii? **11** Dhallaadduun lafa caffee hin ta'initti
guddataa? Shambaqqoonis bishaan malee lalisaa? **12**
Isaan utuma guddachaa jiranuu, utuu hin muramin,
biqiltuuwwan kaan dura dafanii gogu. **13** Dhumni warra
Waaqa irraanfataniis akkasuma ta'a; abdiin warra Waaqa
hin beeknees ni bada. **14** Abdiin isaa akkuma salphaatti
cita; ofitti amanachuun isaas man'ee sariitii ti. **15** Inni
man'ee isaatti irkata; man'een sun garuu hin dhaabatu;
itti maxxanas; man'een sun garuu danda'ee isa hin
baatu. **16** Inni akka biqiltuu aduu keessatti bishaan
obaafamee lalisuutti, dameewwan isaa lafa biqiltuu irra
diriirfatuu ti. **17** Hidda isaa tuullaa dhagaatti marata;
kattaa gidduus iddoo jiraatu ni barbaaddata. **18** Yommuu
inni iddoo isaatii badutti garuu, iddoon sun, 'Ani si argee
hin beeku' jedhee isa gana. **19** Kunis dhuma jireenya isaa

ti; biqiltuuwwan biraas lafaa ni biqilu. **20** "Waaqni nama
hir'ina hin qabne hin gatu; yookaan harka jal'ootaa hin
jabeessu. **21** Inni afaan kee kolfaan, arraba kee immoo
ililleedhaan ni guuta. **22** Warri si jibban salphina uffatu.
Dunkaanni jal'ootaas si'achi hin jiraatu."

9 Iyyoob akkana jedhee deebise: **2** "Ani akka wanni
kun dhugaa ta'e beeka. Namni garuu akkamitti fuula
Waaqaa duratti qajeelaa ta'uu danda'a? **3** Namni tokko
yoo isa wajjin falmuu barbaade kuma keessaa si'a tokko
illee isaaf deebisuu hin danda'u. **4** Ogummaan isaa gad
fagoo dha; humni isaas guddaa dha. Namni isaan mormee
utuu hin miidhamin hafu jiraa? **5** Inni utuu isaan hin
beekin tulluuwwan iddoo isaaniitii buqqisa; dheekkamsa
isaatiinis isaan gaggaragalcha. **6** Lafa iddoo isheetii ni
sochoosa; utubaawwan ishees ni raasa. **7** Inni biiftuu ni
ajaja; isheenis hin baatu; urjiiwwanis chaappaadhaan ni
cufa. **8** Isa qofatu samiiwwan diriirsa; dambalii galaanaa
irras ni deema. **9** Urjiiwwan Amaaketaa fi urjii sadee,
Urjii torbii fi tuuta 'Urjiiwwan Kibbaa' jedhaman isatu
uume. **10** Inni wantoota gurguddaa qoratanii bira ga'uun
hin danda'amne, dinqiiwwan hin lakkaa'amne hojjeta.
11 Yommuu inni na bira darbu ani isa arguu hin danda'u;
yommuu inni na cina deemus ani isa hubachuu hin
danda'u. **12** Yoo inni butee deeme eenyutu isa dhowwuu
danda'a? Eenyutus, 'Ati maal hojjettaa?' isaan jechuu
danda'a? **13** Waaqni dheekkamsa isaa hin deebisu;
warri Ra'aabin gargaaran iyyuu gad deebi'u. **14** "Yoos
ani akkamittan isatti falmuu danda'a? Isatti falmuufis
akkamittan dubbii filachuu danda'a? **15** Ani nama
balleessaa hin qabne utuun ta'e iyyuu, isaaf deebisuu hin
danda'u; abbaa Murtii koo araara kadhachuu qofa nan
danda'a. **16** Yoo ani isa waammadhee inni naa deebise
illee, akka inni na dhaga'u ani hin amanu. **17** Inni bubbee
hamaadhaan na caccabsa; madaa koos sababii malee
natti baay'isa. **18** Inni waan hadhaa'aadhaan na guute
malee akka ani hafuura fudhadhuuf illee yeroo naaf
hin kennine. **19** Waa'ee jabinaa taanaan inni jabaa dha!
Waa'ee murtii qajeelaas taanaan eenyutu isa waamuu
danda'a? **20** Utuu ani nama balleessaa hin qabne ta'e
iyyuu afaan koo natti mura; utuma ani hir'ina hin
qabaannes yakkamaa ta'uu koo hima. **21** "Ani hir'ina
qabaachuu baadhu iyyuu, waa'ee ofii kootii hin yaadda'u;
jireenya koos nan tuffadha. **22** Wanni hundinuu tokkuma;
kanaafuu ani, 'Inni isa hir'ina hin qabnes, isa hamaas ni
balleessa' nan jedha. **23** Yommuu dha'ichi bu'ee du'a
tasaa fidutti, inni badiisa warra yakka hin qabneetti ni
qoosa. **24** Yommuu lafti harka hamootaa jala galtutti,
inni ija abbootii murtii ishee ni jaamsa; kun yoo isa
ta'uu baate, egaa eenyu ree? **25** "Barri jireenya koo
nama fiigu caalaa ariifata; utuu gammachuu tokko illee
hin argin darba. **26** Inni akkuma bidiruu dhallaadduu
irraa hojjetamee, akkuma risaa waa butachuuf gad
barrisuu ariifata. **27** Yoo ani, 'Guungummii koo nan
dhiisa; nyaara guuruus dhiisee nan seeqa' jedhe, **28** ani
amma iyyuu dhiphina koo hunda nan sodaadha; akka
ati akka nama balleessaa hin qabneetti na hin hedne
nan beekaatii. **29** Erga yakkamaa ta'uun koo beekamee,
ani maaliifin akkasumaan dadhaba ree? **30** Utuma ani
saamunaadhaan dhiqadhee handoodeedhaanis harka
koo qulqulleeffadhe iyyuu, **31** ati hamma uffanni koos
na balfutti, boolla keessa na dhidhimsita. **32** "Akka ani
isaa deebisuu fi mana murtiittis wal falminuuf, inni
akka koo nama foonii miti. **33** Utuu namni nu lamaan
irra harka kaa'u, kan gidduu keenyattis araara buusu
tokko jiraatee, **34** utuu Waaqni ulee isaa narraa kaasee
silaa naasisuun isaa na hin sodaachisu ture. **35** Silaa
ani utuun isa hin sodaatin nan dubbadhan ture; haalan
amma keessa jiruun garuu hin danda'u.

10 "Ani jireenya koo akka malee jibbeera; kanaafuu
caalchisee nan guunguma; hadhaa'ummaa lubbuu
kootiinis nan dubbadha. **2** Waaqaanis akkana nan jedha:
Ati maaliin akka na himattu natti himi malee natti hin
murin. **3** Hojii jal'ootaa gammachuudhaan fudhattee
ana immoo yommuu cunqursitu, hojii harka keetiis
yommuu tuffattu sitti tolaa? **4** Ati ija foonii qabdaa?
Akka namni ilaaluttis ni ilaaltaa? **5** Barri kee akka
bara namaatii? Yookaan waggoonni kee akka waggoota
namaatii? **6** Yoos ati maaliif balleessaa koo barbaaddee
cubbuu koo qoratta? **7** Ta'us ati akka ani yakka hin
qabnee fi akka namni harka keetii na baasu tokko iyyuu
hin jirre ni beekta. **8** "Harki kee tolchee na uume.
Ati amma deebitee na balleessitaa? **9** Akka supheetti
na tolchuu kee yaadadhu. Ati amma gara biyyootti na
deebiftaa? **10** Ati akka aannanii na hin dhangalaafnee?
Akka baaduus na hin itichinee? **11** Ati gogaa fi foon
natti uffifte; lafee fi ribuudhaanis walitti hodhitee na
tolchite. **12** Ati jireenya naa kennitee gaarummaa natti
argisiifte; kunuunsi kees hafuura koo naa eege. **13** "Ati
garuu waan kana hunda garaatti qabatte; anis akka
wanni kun yaada kee keessa jiru nan beeka. **14** Ati yoo
ani cubbuu hojjedhe na argita; balleessaa koos utuu hin
adabin bira hin dabartu. **15** Yoo ani yakka hojjedhe,
anaaf wayyoo! Ani yoo nama balleessaa hin qabne ta'e
illee, mataa koo ol qabachuu hin danda'u; ani salphina
uffadhee dhiphina keessa seeneeraatii. **16** Yoo ani mataa
ol qabadhe ati akka leenca waa adamsuu na adamsita;
humna kee sodaachisaa sanas ammumaa amma natti
argisiifta. **17** Ati dhuga baatota haaraa natti fiddee
dheekkamsa kee natti dabalta; loltuus natti fidda. **18**
"Egaa ati maaliif gadameessa keessaa na baafte? Utuu iji
tokko iyyuu na hin argin utuun du'ee. **19** Ani utuun
dhalachuu baadhee yookaan utuun akkuman dhaladheen
awwaalamee jiraadhee! **20** Barri koo gabaabaan dhumaa
jira mitii? Akka ani yeroo xinnoof gammaduuf narraa
deebi'i; **21** utuu ani lafa dhaqanii hin deebine, biyya
dimimmisaa fi dukkana limixii hin dhaqin dura, **22** gara
biyya dimimmisaa'aa akka dukkanaa, biyya gaaddidduu
du'aatiin guutame, kan ifni iyyuu akkuma dukkanaa
ta'ee hin dhaqin, narraa deebi'i."

11 Zoofaari Naa'imaatichi akkana jedhee deebise: **2**
"Dubbiiwwan kunneen hundi deebii argachuu hin
qabanii? Dubbii baay'isuun qajeelaa nama godhaa? **3** Of
jajuun kee afaan nama qabachiisaa? Yommuu ati qoostu
namni si ifatu hin jiruu? **4** Ati Waaqaan, 'Barsiisni
koo qulqulluu dha; ani fuula kee duratti hir'ina hin
qabu' jetta. **5** Maaloo utuu Waaqni sitti dubbatee, utuu
afaan isaas sitti saaqqatee **6** icciitii ogummaa siif ibsee

ani akkamin hawwa! Ogummaan dhugaan bifa lama
qabaatii. Kanaafuu Waaqni cubbuu kee muraasa akka siif
irraanfate beeki. 7 “Icciitii Waaqaa qorattee bira ga’uu
yookaan yaada Waaqa Waan Hunda Danda’uu qorattee
bira ga’uu dandeessaa? 8 Isaan samiiwwan caalaa ol
fagaatu; ati maal gochuu dandeessa? Qilee awwaalaa
caalaas gad fagaatu; ati maal beekuu dandeessa? **(Sheol
h7585)** 9 Safarri isaa lafa caalaa dheerata; galaana caalaa
bal’ata. 10 “Yoo inni dhufee mana hidhaatti si galche,
yoo waldaa murtiis walitti qabe eenyutu isa dhowwuu
danda’a? 11 Dhugumaan inni sobdoota ni beeka; inni
yommuu jal’ina argutti hin qalbeeffatuu? 12 Yoo harreen
diidaa nama ta’ee dhalate malee gowwaan ogeessa
ta’uu hin danda’u. 13 “Ta’us yoo ati yaada kee gara
isaatti deebiftee harka kees gara isaatti diriirsite, 14
cubbuu harka kee keessa jiru yoo of irraa fageessite, akka
wanni hamaanis dunkaana kee keessa hin jiraanne yoo
goote, 15 ati qaanii tokko malee fuula kee ol qabachuu
dandeessa; sodaa tokko malees jabaattee dhaabatta. 16
Ati dhugumaan rakkina kee ni irraanfatta; akkuma lolaa
darbeettis ni lakkoofta. 17 Jireenyi kee aduu saafaa
caalaa ifa; dukkanni isaas akkuma barii ganamaa ta’a.
18 Waan abdiin jiruuf ati hin sodaattu; naannoo kee ni
ilaalta; nagaadhaanis ni boqotta. 19 Ati ni rafta; namni
tokko iyyuu si hin sodaachisu; namoonni baay’eenis
fuula kee barbaadu. 20 Iji hamootaa ni dadhaba; karaan
ittiin baqatanis isaan jalaa bada; abdiin isaaniis du’a
qofa.”

12 Iyyoob akkana jedhee deebise: 2 “Nama jechuun
dhugumaan isin; ogummaanis isin wajjin duuti! 3
Garuu anis akkuma keessan sammuun qaba; ani isinii
gad miti. Namni waan akkanaa hin beekne eenyu? 4
“Ani nama Waaqa waammatee deebii argate ta’u illee,
michoota koo biratti nama kolfaa ta’eera. Ani utuun
nama qajeelaa hir’ina hin qabne ta’ee jiruu nama kolfaa
ta’eera. 5 Warri itti tole rakkinatti qoosu; nama kufuuf
miilli isaa mucucaateenis kun hiree isaati jedhu. 6
Dunkaanni saamtotaa hin jeeqamu; warri Waaqa isaanii
harkatti baatanii jooran, warri Waaqa dheekkamsiisan
nagaan jiraatu. 7 “Mee horii gaafadhu; isaan si barsiisu;
yookaan simbirroota samii gaafadhu; isaan sitti himu;
8 yookaan lafatti dubbadhu; inni si barsiisa; yookaan
qurxummiiwwan galaanaa sitti haa himan. 9 Akka harki
Waaqayyoo waan kana hojjete, isaan kanneen hunda
keessaa eenyutu hin beekne? 10 Lubbuun uumama
hundaa, hafuurri nama hundaas harka isaa keessa jira.
11 Akkuma arrabni nyaata afaaniin qabu, gurris dubbii
dhaga’ee addaan hin baasuu? 12 Ogummaan jaarsolii
biratti, hubannaanis warra umuriin dheerate biratti
argama mitii? 13 “Ogummaa fi humni kan Waaqaa ti;
gorsii fi hubannaanis kan isaa ti. 14 Waan inni diigu
eenyu iyyuu deebisee ijaaruu hin danda’u; nama inni
hidhe eenyu iyyuu hiikuu hin danda’u. 15 Yoo inni
bishaan dhowwate, hongeetu bu’a; yoo inni gad dhiise
immoo biyya balleessa. 16 Jabinnii fi ogummaan kan
isaa ti; namni gowwoomfamuu fi inni gowwoomsus
kanuma isaa ti. 17 Inni gorsitoota qullaa deemsisa;
abbootii murtiis gowwoota godha. 18 Inni mootota
irraa hidhaa hiikee, mudhii isaaniitti sabbata hidha. 19
Luboota qullaa deemsisa; jajjabeeyyiis ni gaggaragalcha.
20 Gorsitoota amanamoo afaan qabachiisa; hubannaa
jaarsoliis irraa fuudha. 21 Warra kabajamootti salphina
fida; warra jajjaboo immoo hidhata hiikachiisa. 22 Inni
icciitii dukkanaa keessaa ifatti baasa; dukkana limixiis
ifatti geeddara. 23 Inni saboota ni guddisa; ni balleessas;
saboota ni baay’isa; ni bittinneessas. 24 Bulchitoota
addunyaa hubannaa malee hambisa; gammoojjii daandii
hin qabne keessas isaan joorsa. 25 Isaan dukkana ifa hin
qabne keessa qaqqabannaadhaan deemu; inni akka isaan
akkuma nama machaa’eetti gatantaranis ni godha.

13 “Waan kana hunda iji koo argeera; gurri koos
dhaga’ee hubateera. 2 Waan isin beektan anis
beeka; ani isinii gad miti. 3 Ani garuu Waaqa Waan
Hunda Danda’utti nan dubbadha; waa’ee dhimma koos
Waaqatti falmuu nan barbaada. 4 Isin garuu sobaan
nama faaltu; hundi keessan abbootii qorichaa kanneen
faayidaa hin qabnee dha! 5 Isin yoo cal jettan maal qaba!
Wanni sun ogummaa isiniif ta’a. 6 Amma falmii koo
dhaga’aa; kadhannaa afaan kootiis dhaggeeffadhaa. 7
Isin jal’inaan Waaqaaf dubbattuu? Gowwoomsaadhaanis
isaaf odeessituu? 8 Isaaf ni loogduu? Waaqaafis ni
falmituu? 9 Yoo inni isin qore wanni gaariin isin
irraa argamaa? Isin akka nama gowwoomsitan, isa
gowwoomsuu dandeessuu? 10 Yoo isin dhoksaadhaan
loogii hojjettan, inni dhugumaan isinitti dheekkama.
11 Surraan isaa isin hin sodaachisuu? Sodaachisuun
isaa isinitti hin dhaga’amuu? 12 Fakkeenyi keessan
fakkeenya daaraa ti; da’oon keessanis da’oo suphee ti.
13 “Akka ani dubbadhuuf isin cal jedhaa; ergasii wanni
barbaade natti haa dhufu. 14 Ani maaliifin foon koo
ilkaan kootiin, lubbuu koos harka kootiin qabadha? 15
Yoo inni na ajjeese iyyuu ani isa nan abdadha; waa’ee
dhimma kootii illee fuula isaa duratti nan falmadha.
16 Kun fayyina koo ni ta’a; warri Waaqatti hin bulle
fuula isaa duratti dhi’aachuu hin danda’aniitii! 17 Dubbii
koo qalbeeffadhaa dhaggeeffadhaa; waan ani jedhus
gurri keessan haa dhaga’u. 18 Kunoo ani himata koo
qopheeffadheera; akka inni murtii qajeelaa naa kennus
nan beeka. 19 Namni na himatu jiraa? Yoo jiraate, ani
nan cal’isa; nan du’as. 20 “Yaa Waaqayyo, ati wantoota
kanneen lamaan naa kenni malee ani fuula kee duraa
hin dhokadhu. 21 Harka kee narraa fageessi; sodaachisni
kees na hin rifachiisin. 22 Ergasii na waami; anis nan
owwaadha; yookaan nan dubbadha; ati immoo deebii
naa kennita. 23 Ani balleessaa fi cubbuu hammamin
hojjedhe? Yakka kootii fi cubbuu koo na beeksisi. 24
Ati maaliif fuula kee dhokfattee akka diinaatti na
ilaalta? 25 Baala qilleensi harcaase ni ciccirtaa? Habaqii
gogaa ni ariitaa? 26 Ati waan ittiin na hadheessitu
natti barreessitaatii; cubbuu dargaggummaa kootiis
na dhaalchifta. 27 Miilla koo jirma gidduu galchita;
faana miilla kootiitti mallattoo gootee karaa koo hunda
xiyyeeffattee duukaa buuta. 28 “Namnis akkuma waan
bososeetti, akkuma wayyaa biliin nyaateetti ni dhuma.

14 “Nama dubartoota irraa dhalate, barri isaa
gabaabaa fi kan rakkinaan guutamee dha. 2
Inni akkuma daraaraa ni biqila; ni coollagas; akkuma

gaaddidduu ariifatee darba malee hin turu. **3** Iji kee
nama akkasii xiyyeeffatee ilaalaa? Ati murtiif fuula kee
duratti isa fiddaa? **4** Eenyutu waan xuraa'aa keessaa
waan qulqullaa'aa baasuu danda'a? Namni tokko iyyuu
hin danda'u! **5** Barri jireenya namaa murtaa'aa dha;
baay'inni ji'oota isaas si bira jira; daangaa inni darbuu
hin dandeenye daangessiteefii jirta. **6** Hamma inni akka
hojjetaa tokkootti bara isaa raawwatutti, fuula kee isa
irraa deebifadhu; isas dhiisi. **7** "Mukni illee abdii qaba:
Yoo murame deebi'ee ni lata; dameen isaa haaraanis hin
gogu. **8** Yoo gufuun isaa lafa keessatti dulloomee gufuun
isaa biyyoo keessatti tortore iyyuu, **9** foolii bishaaniitiin
lata; akka biqiltuuttis damee ni baafata. **10** Namni garuu
du'ee awwaalama; lubbuun isaa keessaa baati; innis hin
jiraatu. **11** Akkuma bishaan galaanaa gogu yookaan
lagnis dhumee gogu sana, **12** namnis akkasuma ni ciisa;
hin ka'us; hamma samiiwwan darbanittis hin dammaqu
yookaan hirribaa hin ka'u. **13** "Maaloo utuu awwaala
keessa na dhoksitee hamma dheekkamsi kee darbutti na
haguugdee! Maaloo utuu beellama naa kennitee ergasii
immoo na yaadattee! **(Sheol h7585)** **14** Namni tokko yoo
du'e deebi'ee ni jiraataa? Ani hamma haaromfamni koo
dhufutti, bara rakkoo koo hunda obsaan nan eeggadha.
15 Ati na waamta; anis si jalaa nan owwaadha; hojii
harka keetiis ni hawwita. **16** Yeroo sana ati tarkaanfii
koo ni lakkoofta; cubbuu koo garuu hin to'attu. **17** Yakki
koo korojootti naqamee chaappeffama; ati cubbuu koo
ni haguugda. **18** "Garuu akkuma tulluun lolaadhaan
dhiqamee jigu, kattaanis iddoo isaatii buqqa'u sana,
19 akkuma bishaan dhagaa nyaatee haphisu, akkuma
lolaan biyyoo dhiqu sana, atis akkasuma abdii namaa ni
balleessita. **20** Ati bara baraan isa ni moota; innis ni
bada; bifa isaa ni geeddarta; of irraas isa fageessita. **21**
Yoo ilmaan isaa ulfina argatan inni hin beeku; yoo isaan
salphatanis hin argu. **22** Dhukkuba dhagna isaa qofatu
isatti dhaga'ama; inni mataa isaa qofaaf boo'a."

15 Eliifaaz Teemaanichi akkana jedhee deebise: **2**
"Namni ogeessi tokko dubbii faayidaa hin qabneen
deebii kennaa? Yookaan bubbee ba'a biiftuutiin garaa
isaa guutataa? **3** Inni dubbii faayidaa hin qabneen,
haasaa bu'aa hin qabneenis ni falmaa? **4** Ati garuu Waaqa
sodaachuu ni tuffatta; Waaqa kadhachuu illee nama
dhowwita. **5** Cubbuun kee afaan kee ni barsiifti; atis
afaan jal'ootaa filatta. **6** Afaanuma keetu sitti mura malee
afaan koo miti; arrabuma keetu ragaa sitti ta'a. **7** "Situ
nama hunda dura dhalatee? Yookaan situ tulluuwwan
dura argamee? **8** Ati dhoksaa Waaqaa dhageesseertaa?
Ogummaas ofuma keetiif dhuunfattaa? **9** Wanni ati
beektu kan nu hin beekne maali? Hubannaan ati qabdu
kan nu hin qabne maali? **10** Namoonni arrii baasanii fi
kanneen jaaran, warri abbaa kee iyyuu caalaa dullooman
nu gidduu jiru. **11** Gorsi Waaqaa kan nama jajjabeessu,
dubbiin suutaan sitti himame sun si hanqatee? **12** Yaadni
kee maaliif si fudhatee bada? Ijas maaliif babaafta? **13**
Wanni akka ati Waaqatti aartu, akka dubbiin akkasiis
afaan keetii ba'u godhe maali? **14** "Akka qulqulluu
ta'uuf namni maali? Yookaan akka qajeeltota ta'aniif
warri dubartoota irraa dhalatan maali? **15** Yoo Waaqni
qulqulloota isaa illee amanuu baatee samiiwwan iyyuu
fuula isaa duratti qulqulluu ta'uu baatan, **16** yoos sanyiin
namaa inni hamaa fi xuraa'aan, kan akkuma bishaaniitti
cubbuu dhugu sun hammam hammasii gad haa ta'u
ree! **17** "Na dhaggeeffadhu; ani siifan ibsaa; waanan
arges sitti nan hima; **18** waan namoonni ogeeyyiin waan
abbootii isaanii irraa dhaga'an keessaa tokko illee utuu
hin dhoksin odeessan sana nan dubbadha; **19** biyyattiin
abbootii isaanii qofaaf kennamte; alagaan tokko iyyuu
isaan gidduu hin jiraanne. **20** Namni dabaan bara
jireenya isaa guutuu, gara jabeessis bara isaaf qoodame
guutuu ni rakkata. **21** Sagaleen sodaachisaan gurra
isaatti ni iyya; utuma inni nagaan jiraatuus saamtonni
tasuma itti dhufu. **22** Inni akka deebi'ee dukkana keessaa
ba'u hin amanu; goraadeetu isa eeggata. **23** Inni waan
nyaatamu barbaacha asii fi achi joora; akka guyyaan
dukkanaa dhi'aates ni beeka. **24** Dhiphinaa fi gaddi isa
sodaachisu; akkuma mootii lolaaf qophaa'eettis isatti
cimu; **25** inni harka isaa Waaqatti ol fudhatee Waaqa
Waan Hunda Danda'us tuffateera; **26** gaachana yabbuu fi
jabaa qabatee isaan mormuuf mata jabinaan ba'eera. **27**
"Yoo fuulli isaa coomaan haguugamee mudhiin isaa foon
baasee iita'e iyyuu, **28** inni magaalaawwan barbadaa'an
keessa, manneen namni tokko iyyuu keessa hin jiraanne,
kanneen diigamanii tuulamuu ga'an keessa jiraata. **29**
Inni si'achi hin sooromu; qabeenyi isaas hin jiraatu;
yookaan qabeenyi isaa lafa irra hin turu. **30** Inni dukkana
jalaa hin ba'u; arrabni ibiddaa damee isaa ni gogsa;
hafuurri afaan Waaqaatii ba'us isa fudhata. **31** Inni
sababii beenyaa tokko illee hin arganneef, waan faayidaa
hin qabne amanachuudhaan of hin gowwoomsin. **32**
Inni utuu yeroon isaa hin ga'in ni coollaga; dameen isaas
hin lalisu. **33** Inni akka muka wayinii iji isaa utuu hin
bilchaatin irraa funaanamee, akka ejersa daraaraa isaa
of irraa harcaasee ni ta'a. **34** Gareen warra Waaqaaf hin
bullee ni maseena; ibiddis dunkaana warra matta'aa
jaallatanii ni guba. **35** Isaan rakkina ulfaa'anii hammina
dhalan; garaan isaaniis jal'ina yaada."

16 Iyyoobis akkana jedhee deebise: **2** "Ani waan
akkanaa baay'ee dhaga'eera; hundi keessan
jajjabeessitoota nama dhiphistanii dha! **3** Haasaan
faayidaa hin qabne kun hin dhumuu? Wanni akka
ati oduu dheeressituuf si tuttuqu maali? **4** Utuu isin
iddoo koo jiraattanii silaa ani akkuma keessan kana nan
dubbadha ture; dubbii mi'ooftuu dubbachuudhaanis
mataa koo isinitti nan raasan ture. **5** Ani afaan kootiin
isin jajjabeessee gorsi arraba kootiis qabbana isinii
kenna ture. **6** "Yoo ani dubbadhe dhukkubni koo natti
hin wayyaa'u; cal jedhus na hin dhiisu. **7** Yaa Waaqi,
ati dhugumaan na dadhabsiifteerta; warra mana koo
jiru hundas balleessiteerta. **8** Ati na kokotteessite;
kunis ragaa natti ta'e; akka malee huqqachuun koos
ifatti ba'ee na saaxile. **9** Waaqni dheekkamsa isaatiin
rukutee na ciccire; ilkaan isaa natti qarate; diinni koo
ija isaa natti babaase. **10** Namoonni natti qoosuuf
afaan banatan; tuffiidhaan maddii koo kabalan; tokko
ta'anii natti ka'an. **11** Waaqnis dabarsee hamootatti na
kenne; harka jal'ootaa keessas na buuse. **12** Ani nagaan
jiraachaan ture; inni garuu na burkuteesse; morma na

qabee na caccabse. Xiyyeeffannaa isaas na godhate;
13 loltoonni isaa warri xiyyaan lolan na marsu. Inni
gara laafina malee kalee koo waraanee hadhooftuu
koo illee lafatti gad jigse. 14 Inni ammumaa amma na
caccabsa; akkuma loltuu tokkootti natti fiiga. 15 "Ani
gogaa kootti uffata gaddaa hodhadheera; gaanfa koos
biyyoo keessatti awwaaleera. 16 Fuulli koo boo'ichaan
diimateera; dukkanni limixiinis ija koo irra bu'eera.
17 Ta'us harki koo yakka tokko illee hin hojjenne;
kadhannaan koos qulqulluu dha. 18 "Yaa lafa, ati dhiiga
koo hin dhoksin; akka iyyi koo iddoo boqonnaa argatus
hin godhin! 19 Amma iyyuu dhuga ba'aan koo samii irra
jira; abukaattoon koos ol gubbaa jira. 20 Michoonni koo
na tuffatu; iji koos imimmaan gara Waaqaatti facaasa;
21 akkuma namni michuu isaatiif kadhatu sana utuu
namni Waaqa kadhatu namaaf jiraatee! 22 "Waggoota
xinnoo booddee, ani gara deemanii deebi'uun hin jirre
nan deema.

17 Hafuurri koo dadhabeera; barri koo gabaabbateera;
awwaallis naa qopheeffameera. 2 Dhugumaan
qoostonni na marsaniiru; iji koos hojii isaanii isa
hamaa sana hubatee ilaala. 3 "Yaa Waaqi, qabsiisa
naa ta'i; si malee eenyutu wabii naa ta'a? 4 Akka
isaan waa hin hubanneef ati sammuu isaanii cufteerta;
kanaafuu ati akka isaan mo'atan hin gootu. 5 Yoo
namni tokko faayidaa argachuuf michuu isaa maqaa
balleesse, iji ijoollee isaa ni jaama. 6 "Waaqni nama
hunda biratti nama kolfaa, nama namni fuula isaatti
tufu na godheera. 7 Iji koo sababii gaddaatiif arguu
dhabe; dhagni koo guutuunis akkuma gaaddidduu ti. 8
Qajeeltonni waan kanaan ni rifatu; namni balleessaa hin
qabnes warra Waaqatti hin bulle irratti ka'a. 9 Qajeelaan
garuu karaa isaatti cima; warri harki isaanii qulqulluu
ta'es jabaachaa deemu. 10 "Hundi keessan garuu mee
deebi'aa yaalaa! Ani isin keessaa nama ogeessa tokko
illee hin argadhu. 11 Barri koo darbeera; karoorri koo
fashalaa'eera; hawwiin garaa koos akkasuma ta'eera. 12
Namoonni kunneen halkan guyyaatti geeddaraniiru;
utuma dukkana arganuus, 'Ifni dhi'aateera' jedhu. 13
Yoo manni ani abdadhu awwaala qofa ta'e, yoo ani
dukkana keessatti siree koo afadhe, (Sheol h7585) 14 yoo
ani boolla qileetiin, 'Ati abbaa koo ti;' raammoodhaan
immoo, 'Ati haadha koo ti;' yookaan 'Obboleettii koo
ti' jedhe, 15 egaa abdiin koo eessa jira? Eenyutus abdii
tokko illee naa arga? 16 Inni na wajjin awwaala bu'aa?
Nus walumaan biyyoo seennaa?" (Sheol h7585)

18 Bildaad Shuhaahichi akkana jedhee deebise: 2
"Isin haasaa kana yoom fixxu? Mee qalbeeffadhaa;
ergasii dubbachuu dandeenya. 3 Nu maaliif akka looniitti
hedamna? Maaliifis fuula kee duratti akka gowwaatti
ilaalamna? 4 Ati kan aariidhaan of ciccirtu, lafti sababii
keetiif duwwaatti haftii? Yookaan kattaan iddoo isaatii
ni buqqifamaa? 5 "Ibsaan nama hamaa ni dhaama;
arrabni ibidda isaa ifa hin kennu. 6 Ifni dunkaana
isaa keessaa ni dukkanaa'a; ibsaan isa bira jirus ni
dhaama. 7 Jabinni tarkaanfii isaa ni dadhaba; malli isaas
isuma kuffisa. 8 Miilli isaa kiyyoo keessa isa buusa;
inni boolla kiyyeeffame irra ni joora. 9 Kiyyoon kottee
isaa qaba; futtaasaanis jabeessee isa qaba. 10 Lafa irra
funyoon isaaf dhokfameera; karaa isaa irras kiyyoon
kaa'ameera. 11 Naasuun karaa hundaan isa sodaachisa;
faana isaa bu'ees isa ari'a. 12 Badiisni afaan itti banateera;
balaanis qophaa'ee jiguu isaa eeggata. 13 Gogaan isaa
dhukkubaan nyaatamee dhuma; ilmi du'aa hangaftichi
harkaa fi miilla isaa nyaata. 14 Inni dunkaana abdate
keessaa buqqifamee gara mootii sodaatti geeffama. 15
Waan kan isaa hin ta'inis dunkaana isaa keessa jiraata;
dinyiin boba'us iddoo inni jiraatu irra faffaca'a. 16
Jalaan hiddi isaa ni goga; irraan immoo dameen isaa ni
coollaga. 17 Yaadannoon isaa lafa irraa ni bada; maqaan
isaas lafa irraa ni dhabama. 18 Inni ifa keessaa gara
dukkanaatti darbatama; addunyaa irraas ni dhabama.
19 Inni saba isaa gidduutti ijoollee yookaan sanyii,
biyya duraan jiraate keessatti hambaa hin qabaatu. 20
Namoonni dhi'aa waa'ee isaa dhaga'anii rifatu; warri
ba'aas sodaadhaan guutamu. 21 Iddoon jireenya nama
hamaa, dhugumaan akkana ta'a; iddoon nama Waaqa
hin beeknees kanuma ta'a."

19 Iyyoobis akkana jedhee deebise: 2 "Isin hamma
yoomiitti na dhiphistanii dubbiin na cabsitu? 3
Amma si'a kudhan na arrabsitaniirtu; qaanii malees na
miitaniirtu. 4 Yoo ani dhugumaan karaa irraa goree
jiraadhe, dogoggorri koo anuma wajjin jiraata. 5 Yoo
isin dhugumaan anaa olitti of guddiftanii na miidhuuf
salphina kootti fayyadamtan, 6 akka Waaqni na miidhee
kiyyoo isaa illee natti xaxe beekaa. 7 "'Ani miidhameera!'
jedhee iyyadhu illee deebii hin argadhu; sagalee ol
fudhadhee gargaarsaaf iyyus murtiin qajeelaan hin
jiru. 8 Akka ani hin dabarreef inni karaa koo cufeera;
daandii koottis dukkana haguugeera. 9 Ulfina koo narraa
mulqeera; mataa koo irraas gonfoo fuudheera. 10 Inni
hamma ani badutti gama hundaan na diiga; abdii koo
illee akkuma mukaa buqqisa. 11 Dheekkamsi isaa natti
boba'a; akkuma diina isaattis na heda. 12 Loltoonni isaa
humnaan dhufanii naannoo kootti da'annaa ijaarratan;
dunkaana koos ni marsan. 13 "Inni obboloota koo
narraa fageesseera; michoonni koos keessummaa natti
ta'an. 14 Firoonni koo na dhiisaniiru; michuuwwan
koos na dagataniiru. 15 Keessumoonni mana koo jiranii
fi xomboreewwan koo akka alagaatti na ilaalan; akka
nama ormaattis na hedan. 16 Hojjetaa koo nan waama;
afaan kootiinis isa nan kadhadha; inni garuu na jalaa hin
owwaatu. 17 Hafuurri koo niitii kootti illee jibbisiisaa
dha; ani obboloota koottis xiraa'aa dha. 18 Ijoolleen
xixinnoon iyyuu na tuffatu; yommuu ani ka'us natti
qoosu. 19 Michoonni koo kanneen walitti dhi'aannu
hundi na balfan; warri ani jaalladhus natti garagalan.
20 Ani gogaa fi lafeedha malee homaa miti; gogaan
ilkaanii qofti naaf hafeen jalaa ba'e. 21 "Garaa naa
laafaa, yaa michoota koo garaa naa laafaa; harki Waaqaa
na dha'eeraatii. 22 Isin maaliif akkuma Waaqni na ari'u
sana na ariitu? Amma illee foon koo isin hin geenyee? 23
"Maaloo utuu dubbiin koo barreeffamee jiraatee! Utuu
kitaaba keessatti barreeffamee! 24 Utuu sibiilaan kattaa
irratti barreeffamee yookaan bara baraan dhagaa irratti
qirixamee jiraatee! 25 Ani akka furiin koo jiraataa ta'e,
akka inni dhuma irratti lafa irra dhaabatus nan beeka.

26 Erga gogaan koo badee booddee, ani amma iyyuu
foon kootiin Waaqa nan arga; 27 ani mataan koo isa
nan arga; utuu nama biraa hin ta'in anuu ija kootiin isa
nan arga. Onneen koo akkam na keessatti gaggabdi! 28
"Yoo isin, 'Sababii hiddi rakkina sanaa isa keessa jiruuf
nu akkamitti isa ariina?' jettan, 29 sababii dheekkamsi
goraadeedhaan adabamuu fiduuf isin mataan keessan
goraadee sodaachuu qabdu; kunis akka isin akka murtiin
jiru beektaniif."

20 Zoofaari Naa'imaatichi akkana jedhee deebise: 2
"Waan ani akka malee jeeqameef, yaadni koo akka
ani deebii kennu na kakaasa. 3 Ani dheekkamsa na
qaanessu dhaga'aan jira; qalbiin koos akka ani deebii
kennu na kakaasa. 4 "Ati erga namni lafa irra kaa'amee
bara duriitii jalqabee wanni kun akkam akka ture ni
beekta mitii? 5 Burraaquun jal'ootaa yeroo gabaabaaf
tura; gammachuun warra Waaqaaf hin bullees akkuma
liphsuu ijaa ti. 6 Of tuulummaan isaa samiiwwan ga'ee
mataan isaa duumessawwan tuqus, 7 inni akkuma
awwaaraa bara baraan bada; warri duraan isa arganis,
'Inni eessa jira?' jedhu. 8 Inni akkuma abjuu fiigee
bada; deebi'ees hin argamu; akkuma mul'ata halkaniis
dafee dhabama. 9 Iji isaa argee ture deebi'ee isa hin
argu; iddoon isaas si'achi isa hin ilaalu. 10 Ijoolleen isaa
hiyyeeyyiif beenyaa baasu; harki isaas qabeenya inni
saame deebisee kennuu qaba. 11 Jabinni dargaggummaa
kan lafee isaa keessa guute sun, isa wajjin biyyoo keessa
ciisa. 12 "Hamminni afaan isaa keessatti mi'aawee
inni arraba isaa jala dhokfatu iyyuu, 13 inni afaanii
baafatee gatuu jibbee afaanuma ofii isaa keessa turfatu
iyyuu, 14 nyaanni isaa garaa isaa keessatti dhangaggaa'a;
isa keessattis hadhaa bofaa ta'a. 15 Inni qabeenya
liqimse sana ni tufa; Waaqnis akka garaan isaa waan
sana diddigu ni godha. 16 Inni summii bofaa xuuxa;
arrabni buutiis isa ajjeesa. 17 Inni laga yaa'u, burqaa
dammaatii fi dhadhaa hin argu. 18 Inni waan itti dadhabe
utuu hin nyaatin deebisa; bu'aa daldala isaa irraa
argatettis hin gammadu. 19 Inni hiyyeeyyii hacuucee
harka duwwaa hambiseeraatii; mana ofii hin ijaarinis
humnaan fudhateera. 20 "Hawwii isaa hamaa sana irraa
boqonnaa hin argatu; inni qabeenya isaatiin of oolchuu
hin danda'u. 21 Wanni inni nyaatu tokko iyyuu hin
hafuuf; badhaadhummaan isaas itti fufee hin jiraatu. 22
Utuma inni waan hunda qabuu rakkinni isatti dhufa;
dhiphinni cimaanis isa qabata. 23 Yeroo inni garaa isaa
guutatutti, Waaqni dheekkamsa isaa sodaachisaa sana
itti erga; dha'icha isaa illee itti roobsa. 24 Inni mi'a
lolaa sibiilaa baqatu illee, xiyya naasiitu isa waraana.
25 Dudga isaa keessaa xiyya, tiruu isaa keessaa immoo
fiixee calaqqisu buqqisa. Sodaan guddaan isa qabata;
26 dukkanni limixiinis riphee qabeenya isaa eeggata.
Ibiddi namni tokko iyyuu hin afarsin gubee isa fixa;
waan dunkaana isaa keessatti hafes ni barbadeessa. 27
Samiiwwan balleessaa isaa saaxilu; laftis isatti kaati.
28 Guyyaa dheekkamsa Waaqaatti lolaan mana isaa,
bishaan yaa'us mi'a isaa fudhatee deema. 29 Carraan
Waaqni cubbamootaaf kennu, dhaalli Waaqni isaaniif
qoodes kanuma."

21 Iyyoob akkana jedhee deebise: 2 "Dubbii koo
qalbeeffadhaa dhaggeeffadhaa; kun waan isin
ittiin na jajjabeessitan haa ta'u. 3 Yeroo ani dubbadhu
naa obsaa; erga ani dubbadhee booddee isin natti
qoosuu dandeessu. 4 "Dhugumaan kan ani komadhu
namaa? Ani maaliif obsa hin dhabne ree? 5 Na ilaalaatii
dinqisiifadhaa; harka keessanis afaan keessan irra
kaa'adhaa. 6 Ani yommuu waan kana yaadu nan
sodaadha; hollannaanis na qabata. 7 Hamoonni maaliif
itti fufanii lubbuun jiraatu? Maaliif dulloomanii humnas
argachaa deemu? 8 Ijoolleen isaanii naannoo isaaniitti,
sanyiin isaaniis fuula isaanii duratti jabaatanii dhaabatu.
9 Manni isaanii nagaa dha; waan sodaatu illee hin
qabu; uleen Waaqaas isaan hin tuqxu. 10 Kormi isaanii
dhalchuu hin dadhabu; saawwan isaanii ni dhalu; hin
gatatanis. 11 Isaan ijoollee isaanii akkuma bushaayeetti
bobbaasu; daa'imman isaanii immoo ni burraaqu.
12 Dibbee fi kiraaraan sirbu; sagalee ululleetiinis ni
gammadu. 13 Isaan bara isaanii badhaadhummaadhaan
fixatu; nagaadhaanis ni awwaalamu. (Sheol h7585) 14
Ta'u illee isaan Waaqaan akkana jedhu; 'Nu dhiisi! Nu
karaa kee beekuuf fedhii hin qabnu. 15 Akka nu isa
tajaajilluuf Waaqni waan Hunda Danda'u eenyu? Nu isa
kadhannee maal arganna?' 16 Badhaadhummaan isaanii
garuu isaan harka hin jiru; kanaafuu ani gorsa hamootaa
irraa nan fagaadha. 17 "Garuu ibsaan hamootaa yoom
iyyuu ni dhaamaa? Balaan yoom iyyuu isaanitti dhufaa?
Waaqnis dheekkamsa isaatiin badiisa isaanitti fidaa? 18
Isaan akkuma cidii fuula qilleensaa duraa ti; akkuma
habaqii bubbeen hamaan fudhatee deemuu ti. 19 Isin,
'Waaqni balleessaa nama tokkoo ilmaan isaatiif kuusa'
jettu. Akka inni waan kana beekuuf Waaqni namichuma
mataa isaatiif gatii isaa haa kennu! 20 Iji isaa badiisa
isaa haa argu; inni xoofoo dheekkamsa Waaqa Waan
Hunda Danda'uu haa dhugu. 21 Inni yeroo ji'i isaaf
qoodame dhumutti, waa'ee maatii isaa kan dhiisee biraa
deemu sanaa dhimma maalii qabaata? 22 "Namni tokko
iyyuu Waaqa beekumsa barsiisuu danda'aa? Waaqni ol
aantotatti iyyuu ni muraatii. 23 Namni tokko utuma
itti tolee nagaan jiraatuu, utuma humna guutuu qabuu,
24 utuma dhagni isaa gabbatee jiruu, utuma lafeen
isaa dhukaan guutamee jiruu ni du'a. 25 Namni biraa
immoo utuu gammachuu tokko illee hin argin, jireenya
hadhaa'aa jiraachaa du'a. 26 Isaan biyyoo keessa wal
bira ciciisu; lachan isaaniittuu raammoon ni tuuta'a.
27 "Ani yaada keessanii fi mala isin ittiin na miidhuu
barbaaddan nan beeka. 28 Isin, 'Manni namicha guddaa,
dunkaanni namoonni hamoon keessa jiraatan amma
eessa jira?' jettu. 29 Isin namoota karaa deeman hin
gaafannee? Waan isaan jedhanis hin qalbeeffannee? 30
Akka namni hamaan guyyaa balaa oolfamu, akka inni
guyyaa dheekkamsaa illee baraaramu hin qalbeeffannee?
31 Namni fuuluma isaa dura dhaabatee hojii isaa itti
himu eenyu? Namni gatii waan inni hojjetee baasuuf
eenyu? 32 Inni gara awwaalaatti geeffama; awwaalli isaas
ni eegama. 33 Biyyoon sulula keessaa isatti mi'aawa;
namoonni hundi isa duukaa bu'u; namoonni akka malee
baay'eenis fuula isaa dura deemu. 34 "Yoos isin akkamiin

waan faayidaa hin qabneen na jajjabeessuu dandeessu
ree? Deebiin keessanis soba qofa!”

22 Eliifaaz Teemaanichi akkana jedhee deebise: **2**
“Namni Waaqa fayyaduu danda’aa? Namni ogeessi
iyyuu maal isa fayyada? **3** Yoo ati nama qajeelaa taate
wanni kun Waaqa Waan Hunda Danda’uuf gammachuu
maalii kenna? Yoo karaan kee hir’ina qabaachuu
baates inni bu’aa maalii argata? **4** “Wanni Waaqni
sitti dheekkamee murtiitti si dhi’eessuuf waan ati
isa sodaattuufii? **5** Hamminni kee guddaa dha mitii?
Cubbuun kees dhuma hin qabu mitii? **6** Ati sababii
malee obboloota kee irraa qabdii fudhatteerta; namoota
irraa uffata baaftee qullaa isaan hambifteerta. **7** Warra
dadhaban bishaan hin obaafne; kanneen beela’anis
nyaata dhowwatteerta; **8** namni humna qabu biyya
qabaata; kan ulfina qabus keessa jiraata. **9** Ati dubartoota
dhirsoonni irraa du’an harka duwwaa gad dhiifte; irree
ijoollee abbaa hin qabnees ni cabsite. **10** Kanaafuu
kiyyoon si marseera; sodaan tasaas si qabateera. **11**
Akka ati hin argineef ifni kee dukkanaa’eera; lolaan
bishaaniis sirra garagala. **12** “Waaqni samii keessa ol
fagoo jiraata mitii? Inni urjiiwwan ol fagoo jiran illee
hammam akka ol fagaatan of jalatti gad ilaala! **13** Ati
garuu akkana jetta; ‘Waaqni maal beeka? Inni dukkana
akkasii keessatti murtii kennaa? **14** Yommuu inni bantii
samii irra deemu, akka inni nu hin argineef duumessi
gobbuun isa haguuga.’ **15** Ati daandii durii kan namoonni
hamoon irra deeman duukaa buutaa? **16** Isaan utuu
yeroon isaanii hin ga’in fudhataman; hundeen isaanis
lolaadhaan haxaa’ame. **17** Isaanis Waaqaan, ‘Nu dhiisi!
Waaqni Waan Hunda Danda’u maal nu gochuu danda’a?’
jedhan. **18** Garuu kan mana isaanii waan gaariin guute
isuma; kanaafuu ani gorsa hamootaa irraa nan fagaadha.
19 Qajeelonnis badiisa isaanii arganii ni gammadu; warri
balleessaa hin qabnes akkana jedhanii isaanitti qoosu;
20 ‘Dhugumaan amajaajonni keenya balleeffamaniiru;
qabeenya isaaniis ibiddi barbadeesseera.’ **21** “Waaqaan
walii gali; isa wajjinis nagaan jiraadhu; haala kanaanis
wanni gaariin siif dhufa. **22** Afaan isaatii qajeelfama
fudhadhu; dubbii isaa illee garaatti qabadhu. **23** Yoo
gara Waaqa Waan Hunda Danda’uutti deebite, ati ni
haaromfamta; yoo dunkaana kee keessaa hammina
balleessitee **24** warqee kee biyyoo keessa buufte, yoo
warqee Oofiirii immoo dhagaa keessatti gatte, **25** yoos
Waaqni Waan Hunda Danda’u warqee, meetii filatamaas
siif ta’a. **26** Ati yeroo sanatti Waaqa Waan Hunda
Danda’utti ni gammadda; fuula kees gara Waaqaatti ol
qabatta. **27** Ati isa kadhatta; inni si dhaga’a; ati immoo
wareega kee ni baafatta. **28** Wanni ati murteessite ni
ta’a; ifnis karaa kee irratti ni ifa. **29** Yeroo namoonni
gad qabamanitti ati immoo, ‘Ol isaan qabi!’ jetta; innis
warra gad qabaman ni baraara. **30** Inni nama balleessaa
qabu illee ni oolcha; ati qulqullummaa harka keetiitiin
furamta.”

23 Iyyoob akkana jedhee deebise: **2** “Har’a iyyuu
guungummiin koo hadhaa’aa dha; yoo ani akkam
aade iyyuu harki isaa natti ulfaateera. **3** Ani utuun
iddoo itti isa argadhu beekee, utuu iddoo inni jiraatu
illee dhaquu danda’ee! **4** Silaa dhimma koo fuula isaa
duratti dhi’eeffadhee afaan koo falmiin guuttadha ture.
5 Waan inni naa deebisu nan beekan ture; waan inni
naan jedhus nan hubadhan ture. **6** Inni humna isaa
guddaa sanaan anaan mormaa? Lakki, na dhaggeeffata
malee. **7** Namni qajeelaan achuma fuula isaa duratti
dhimma isaa ni dhi’eeffata; anis isa natti muru jalaa
bara baraan nan ba’a. **8** “Garuu yoo ani gara ba’a biiftuu
deeme, inni achi hin jiru; ani yoo gara dhi’aa dhaqes
achitti isa hin argadhu. **9** Yommuu inni kaabatti hojii
irra jirutti ani isa hin argu; yommuu inni gara kibbaatti
deebi’uttis ani hamma libsuu ijaa isa arguu hin danda’u.
10 Inni garuu karaa ani ba’u ni beeka; yommuu inni
na qoruttis ani akka warqee ta’ee nan mul’adha. **11**
Miilli koo tarkaanfii isaatti dhi’aatee duukaa bu’eera; ani
utuun irraa hin gorin karaa isaa eegeera. **12** Ani ajaja
afaan isaa irraa hin fagaanne; nyaata guyyaa guyyaa
caalaas dubbii afaan isaa nan jaalladha. **13** “Inni garuu
of danda’ee kophaa isaa dhaabata; kan isaan mormuu
danda’u eenyu? Inni waanuma jaallatu hojjeta. **14**
Inni waan natti mure ni raawwata; amma illee karoora
akkanaa hedduu yaada isaa keessaa qaba. **15** Wanni
ani fuula isaa duratti na’uufis kanuma; ani yommuun
waan kana hunda yaadutti isa nan sodaadha. **16** Waaqni
garaa koo ni raase; Waaqni Waan Hunda Danda’u na
sodaachise. **17** Haa ta’u malee dukkanni, dukkanni
limixiin fuula koo haguugu iyyuu na hin barbadeessine.

24 “Waaqni Waan Hunda Danda’u sun maaliif yeroo
murtii hin murteessine? Warri isa beekan maaliif
akkasumaan guyyoota isaa hin argine? **2** Namoonni
dhagaa daarii ni dhiibu; bushaayee hataniis ni bobbaasu.
3 Isaan harree ijoollee abbaa hin qabnee ooffatanii
deemu; sangaa haadha hiyyeessaa qabdii fudhatu. **4**
Rakkataa karaa irraa balleessu; hiyyeeyyiin biyyaa hundis
isaan jalaa dhokatu. **5** Hiyyeeyyiin akkuma harree diidaa
kan gammoojjii keessaa nyaata barbaacha asii fi achi
jooru; gammoojjii sana keessaas ijoollee isaaniitiif nyaata
kenna. **6** Isaan dirree irratti okaa walitti qabatu; iddoo
dhaabaa wayinii nama hamaa irraas qarmii funaannatu.
7 Uffata dhabanii halkan qullaa bulu; waan dhaamocha
keessatti uffatan tokko illee hin qaban. **8** Isaan bokkaa
tulluutiin tortoraniiru; waan itti da’atan illee dhabanii
kattaa hammatu. **9** Mucaan abbaa hin qabne harma irraa
butameera; daa’imni hiyyeessaa qabdii kennameera. **10**
Isaan uffata dhabanii qullaa deemu; bissii baatu; garuu
ni beela’u. **11** Isaan dhagaa gidduutti zayitii ejersaa
baasu; wayinii cuunfu; garuu ni dheebotu. **12** Aaduun
warra du’uutti jiranii magaalaa keessaa ni dhaga’ama;
lubbuun warra madaa’aniis gargaarsa barbaacha iyyiti.
Waaqni garuu balleessaa tokko iyyuu isaanitti hin
lakkaa’u. **13** “Warri ifatti fincilan kanneen daandii isaa
hin beekne yookaan daandii ifaa irra hin jiraanne jiru.
14 Yommuu aduun dhiitu, namni nama ajjeesu ni ka’a;
innis hiyyeeyyii fi rakkattoota ni ajjeesa; halkan immoo
akkuma hattuu ta’a. **15** Iji ejjaan dimimmisa eeggata;
innis, ‘Iji na argu hin jirtu’ jedha; fuula isaas ni dhokfata.
16 Namoonni dukkana keessa mana cabsanii seenu;
guyyaa garuu ofitti cufanii oolu; isaan ifa hin beekan.
17 Hunda isaaniitiif, dukkanni guddaan barii isaanii ti;

isaan sodaa dukkana guddaatti michoomu. **18** "Ta'us
isaan hoomacha bishaan gubbaa ti; akka namni tokko
iyyuu gara iddoo dhaabaa wayinii hin dhaqneef, qoodni
lafa isaanii abaarameera. **19** Akkuma ho'ii fi hoongeen
cabbii baqee xuuxee fixu, awwaalli namoota cubbuu
hojjetan ni butata. **(Sheol h7585)** **20** Gadameessi isaan
irraanfata; raammoonnis itti duuddee isaan nyaatti;
namoonni hamoon akkuma mukaa ni caccabu; si'achis
hin yaadataman. **21** Isaan dubartii dhabduu ni saamu;
haadha hiyyeessaatiif illee garaa hin laafan. **22** Waaqni
garuu humna isaatiin jajjaboota alatti harkisa; isaan ol
ka'u; garuu wabii jireenyaa hin qaban. **23** Inni akka isaan
waan nagaan jiraatan se'aniif ittuma dhiisuu danda'a;
iji isaa garuu karaa isaanii ni to'ata. **24** Isaan yeroo
xinnoof mataa ol qabatu; ergasii immoo ni badu; gad
deebifamaniis akkuma warra kaanii walitti qabamu;
akkuma mataa midhaaniis ni muramu. **25** "Yoo kun
akkas ta'uu baate eenyutu sobduu na godhee dubbii koo
busheessa?"

25 Bildaad Shuhaahichi akkana jedhee deebise: **2**
"Mootummaa fi sodaatamuun kan Waaqaa ti; inni
samiiwwan ol fagoo keessatti nagaa buusa. **3** Loltoonni
isaa lakkaa'amuu danda'uu? Ifni isaa eenyu irratti utuu
hin ba'in hafa? **4** Yoos namni akkamitti fuula Waaqaa
duratti qajeelaa ta'uu danda'a ree? Namni dubartii irraa
dhalate akkamitti qulqulluu ta'uu danda'a? **5** Yoo ji'i
illee fuula isaa duratti hin ifne, yoo urjiiwwanis ija isaa
duratti qulqulluu ta'uu baatan, **6** namni raammoo foonii
ta'e, ilmi namaa kan raammoo ta'e sun hammam kanaa
gad haa ta'u ree!"

26 Iyyoob akkana jedhee deebise: **2** "Ati nama
humna hin qabne hammam gargaarte! Irree laafes
hammam jajjabeessite! **3** Nama ogummaa hin qabneef
gorsa akkamii kennite! Beekumsa guddaa akkamiis
argisiifte! **4** Akka ati dubbii kana dubbattuuf eenyutu si
gargaare? Hafuura eenyuutu afaan kee keessaa dubbate?
5 "Warri du'an, warri bishaanii gadiitii fi kanneen
bishaan keessa jiraatan hundii ni hollatu. **6** Duuti
fuula Waaqaa duratti qullaa jira; badiisnis waan isa
dhoksu hin qabu. **(Sheol h7585)** **7** Waaqni iddoo duwwaa
irra samii kaabaa diriirsa; lafas iddoo duwwaa irratti
rarraasa. **8** Inni duumessa isaatiin bishaanota hidhee
qaba; duumessi sunis bishaanota jalatti hin dho'u. **9**
Inni duumessoota isaa itti uffisuudhaan fuula ji'aa
ni haguuga. **10** Inni fuula bishaanotaa irratti, ifaa fi
dukkana gidduu daarii dhaabe. **11** Utubaawwan samii ni
hollatu; dheekkamsa isaatiinis ni rifatu. **12** Inni humna
isaatiin galaana ni raasa; ogummaa isaatiinis Ra'aabin ni
ciccira. **13** Hafuura baafatuun samiiwwan qulqulleesse;
harki isaas bofa shawwisaa waraane. **14** Wantoonni
kunneen hojii isaa keessaa qarqaruma qofa; hasaasni
nu waa'ee isaa dhageenyu hammam xinnaa dha! Yoos
kakawwee humna isaa eenyutu hubachuu danda'a ree?"

27 Iyyoob haasaa isaa itti fufee akkana jedhe:
2 "Dhugaa Waaqa jiraataa murtii qajeelaa na
dhowwate, Waaqa Waan Hunda Danda'u kan lubbuu
koo hadheesse sanaa, **3** hamma lubbuun na keessa
jirtutti, hamma hafuurri Waaqaa funyaan koo keessa
jirutti, **4** afaan koo hammina hin dubbatu; arrabni
koos nama hin gowwoomsu. **5** Isin qajeeltota jechuu,
Waaqni ana irraa haa fagaatu; ani hamman du'utti
amanamummaa koo hin dhiisu. **6** Qajeelummaa koo
jabeessee nan qabadha; gadis hin dhiisu; bara jireenya
kootii guutuu qalbiin koo na hin komattu. **7** "Diinni koo
akka nama hamaa, mormituun koo akka nama jal'aa haa
ta'u! **8** Yommuu Waaqni lubbuu isaa isa irraa fudhatee
isa balleessutti, namni Waaqaaf hin bulle abdii maalii
qaba? **9** Yeroo rakkinni isatti dhufutti, Waaqni iyya isaa
ni dhaga'aa? **10** Inni Waaqa Waan Hunda Danda'utti ni
gammadaa? Yeroo hundas Waaqa waammataa? **11** "Ani
waa'ee harka Waaqaa isin nan barsiisa; waan Waaqa
Waan Hunda Danda'u bira jirus isin hin dhoksu. **12**
Hundi keessan waan kana argitaniirtu; yoos haasaan
faayidaa hin qabne kun maali? **13** "Carraan Waaqni
nama hamaaf qoode, dhaalli namni jal'aan Waaqa Waan
Hunda Danda'u irraa argatu kana: **14** Ijoolleen isaa akka
malee baay'atan iyyuu goraadeetu isaan eeggata; sanyiin
isaas waan nyaatee quufu hin qabaatu. **15** Hambaa isaa
dha'ichatu awwaala; niitonni isaaniis hin boo'aniif. **16**
Inni meetii akkuma biyyootti tuullatee uffata immoo
akkuma supheetti kuufatu illee, **17** waan inni kuufate
nama qajeelaatu uffata; meetii isaa illee nama balleessaa
hin qabnetu qooddata. **18** Manni inni ijaaru akkuma
mana dholdholee ti; akkuma daasii eegduun ijaaruu
ti. **19** Inni utuma qabeenya qabuu dhaqee ciisa; garuu
itti hin deebi'u; yeroo inni ija banatutti, qabeenyi isaa
hundi hin jiru. **20** Sodaan akkuma lolaa isa irra garagala;
bubbeen hamaan immoo halkaniin isa fudhatee sokka.
21 Bubbeen ba'a biiftuu isa fudhata; innis hin argamu;
bubbeen sunis lafa inni jiru irraa isa haxaa'a. **22** Inni
humna bubbee jalaa ba'uuf jedhee baqata; bubbeen
sunis gara laafina tokko malee itti of darbata. **23** Harka
isaa dhadha'ee itti qoosa; afuufees iddoo isaatii isa
balleessa."

28 Dhugumaan iddoon meetiin keessaa qotamu, lafti
warqeen itti baafamee qulqulleeffamu jira. **2**
Sibiilli lafa keessaa baafama; sibiilli diimaan immoo
dhagaa albuudaa irraa baqfama. **3** Namni hamma dhuma
dukkanaatti deema; moggaa akka malee fagoo dhaqees,
dukkana hamaa keessa dhagaa albuudaa barbaada. **4**
Inni lafa namoonni jiraatan irraa fagaatee iddoo miilli
namaa ejjetee hin beeknetti boolla qota; namoota irraa
fagaatee ni rarra'a; asii fi achis ni raafama. **5** Lafa irraa
garuu nyaatatu argama; jala isheetiin immoo akka waan
ibidda taateetti geeddaramti; **6** dhagaan isaa burqaa
sanpeerii ti; biyyoon isaas warqee qaba. **7** Allaattiin
tokko iyyuu karaa dhokfame sana hin beeku; iji culullees
karaa sana hin argine. **8** Bineensonni sodaachisoon
irra hin ejjenne; leencis karaa sana hin darbine. **9**
Harki namaa dhagaa jabaa cabsa; hundee tulluuwwanii
immoo ni gaggaragalcha. **10** Inni kattaa keessaan karaa
baasa; iji isaas waan gatii guddaa hunda arga. **11** Madda
lageenii ni sakatta'a; waan dhokfames ifatti ni baasa. **12**
Ogummaan garuu eessaa argamti? Hubannaanis eessa
jiraata? **13** Namni gatii isaa hin beeku; inni biyya
jiraattotaa keessatti hin argamu. **14** Tujubni, "Inni na

keessa hin jiru” jedha; galaannis, “Inni na bira hin jiru”
jedha. **15** Warqeen qulqulluun isa bituu hin danda’u;
gatiin isaas meetiidhaan hin madaalamu. **16** Warqee
Oofiiriitti, dhagaa gatii guddaa sardooniksiitti yookaan
sanpeeriitti hin tilmaamamu. **17** Warqee fi dhagaan akka
bilillee calaqqisu ittiin hin qixxaatu; inni faaya warqee
qulqulluutiin hin geeddaramu. **18** Elellaanii fi dooqni
akka waan gatii qabaniitti hin hedaman; gatiin ogummaa
lula diimaa caala. **19** Tophaaziyooniin Itoophiyaa itti
qixxaatu; warqee qulqulluudhaanis bitamuu hin danda’u.
20 Yoos ogummaan eessaa dhufti ree? Hubannaanis eessa
jiraatti? **21** Isheen ija uumama hundaa jalaa dhokatteerti;
simbirroota samii jalaas baddeerti. **22** Badiisnii fi Duuti,
“Nu oduu ishee qofa gurra keenyaan dhageenye” jedhu.
23 Waaqa qofatu daandii gara ishee geessu hubatee, lafa
inni jiraatus beeka; **24** inni handaara lafaa ni ilaala;
waan samii jala jiru hunda ni argaatii. **25** Inni yommuu
bubbeedhaaf humna kennee bishaanota safaretti, **26**
yommuu bokkaadhaaf seera dhaabee bakakkaaf immoo
daandii baasetti, **27** inni ogummaa ilaalee madaale;
jabeessee dhaabee ishee qorate. **28** Ergasii ilmaan
namaatiin, “Gooftaa sodaachuun ogummaa; waan hamaa
irraa fagaachuunis hubannaa dha” jedhe.

29 Iyyoob haasaa isaa itti fufee akkana jedhe: **2**
“Ani ji’oota darban, bara Waaqni na eege sana
akkamin hawwa ture, **3** yeroo ibsaan isaa mataa koo
irratti ife, anis ifa isaatiin dukkana keessa darbee yeroon
deeme, **4** yeroo ani nama jabaa ture, yeroo michummaan
Waaqaa mana koo eebbise, **5** yeroo Waaqni Waan Hunda
Danda’u na wajjin ture, yeroo ijoolleen koo naannoo
koo turan, **6** yeroo daandiin koo dhadhaadhaan jiifame,
yeroo kattaanis laga zayitii ejersaa naaf yaase. **7** “Yeroo
ani gara karra magaalaatti gad ba’ee oobdii sabaa keessa
barcuma koo irra taa’e, **8** dargaggeeyyiin na arganii
karaa irraa goru; maanguddoonnis ka’anii dhaabatu
ture; **9** hangafoonni sabaa dubbii afaanitti qabatanii
harka isaanii afaan irra kaa’atu ture; **10** sagaleen
namoota bebeekamoo hin dhaga’amu ture; arrabni
isaaniis laagaa isaaniitti ni maxxana ture. **11** Namni
na dhaga’u kam iyyuu na jaja; kanneen na arganis na
galateeffatu ture; **12** ani hiyyeessa gargaarsa barbaachaaf
boo’u, nama abbaa hin qabne kan namni isa gargaaru
tokko iyyuu hin jirre fureeraatii. **13** Namni du’uu
ga’e na eebbiseera; ani akka garaan haadha hiyyeessaa
gammachuun ililchus godheera. **14** Qajeelummaa akka
uffata kootti uffadheera; murtiin qajeelaan immoo uffata
koo fi marata mataa koo ture. **15** Ani nama jaameef ija,
okkolaaf immoo miilla ta’een ture. **16** Ani rakkataadhaaf
abbaan ture; nama ormaatiif illee nan falman ture. **17**
Qarriffaa nama hamaa nan cabse; waan inni qabates
afaan isaatii buuseera. **18** “Ani akkana jedheen yaadee
ture; ‘Manuma koo keessattin du’a; barri jireenya kootiis
akkuma cirrachaa baay’ata. **19** Hiddi koo gad fagaatee
bishaan qaqqaba; fixeensis halkan guutuu dameewwan
koo irra bula. **20** Ulfinni koo na keessatti haaraa ta’ee
jiraata; iddaanis harka koo keessatti haaromfama.’ **21**
“Namoonni cal’isanii gorsa koo eeggachaa abdiidhaan
na dhaggeeffatu. **22** Erga ani dubbadhee booddee isaan
deebi’anii hin dubbanne; dubbiin koos akka gaariitti
gurra isaanii seena ture. **23** Isaan akkuma nama bokkaa
eeggatuutti na eeggatan; dubbii koos akkuma bokkaa
arfaasaa dhugan. **24** Yeroo ani isaaniif seequtti isaan
hin amanne; ifni fuula koos isaaniif waan guddaa ture.
25 Ani karaa isaaniif filee akka hangafa isaaniitti nan
taa’e; akka mootii loltoota isaa gidduu jiraatuutti nan
jiraadhe; ani akka nama warra boo’an jajjabeessuus ta’e.

30 “Amma garuu warri umuriidhaan naa gadii,
kanneen ani abbootii isaanii saroota hoolota koo
tiksitu wajjin iyyuu madaaluu tuffadhe, kunoo natti
qoosu. **2** Warra humna dhaban, jabinni irree isaanii
maal na fayyada? **3** Isaan rakkinaa fi beelaan laafan; lafa
gogaa keessa, gammoojjii namni keessa hin jiraanne
keessa halkaniin jooran. **4** Daggala keessaa biqiltuu
soogiddaa funaannatan; nyaanni isaaniis hidda mukaa
kan hin mi’oofne ture. **5** Isaan namoota gidduudhaa
ari’aman; namoonnis akkuma waan hattuutti iyyaniitti
itti iyyan. **6** Isaan akka laga gogaa keessa, kattaa
gidduu fi boolla lafaa keessa jiraataniif dirqamaman. **7**
Bosona keessatti ni halaaku; daggala keessattis walitti
tuuta’u. **8** Isaan gowwoota maqaa hin qabne, kanneen
biyyaa ari’aman turan. **9** “Amma ilmaan isaanii sirba
natti baafatan; ani isaan gidduutti waan kolfaa ta’eera.
10 Isaan xireeffatanii narraa fagaatan; fuula kootti
tufuu irraas duubatti hin deebi’an. **11** Sababii Waaqni
iddaa koo laafisee gad na deebiseef, isaan fuula koo
duratti luugama baafatan. **12** Karaa mirga kootiin
addaggeewwan ka’aniiru; miilla kootiif kiyyoo kaa’aniiru;
biyyoos akka dallaa natti naannessan. **13** Isaan karaa koo
natti cufu; na galaafachuufis ni milkaa’u; namni isaan
dhowwu tokko iyyuu hin jiru. **14** Akkuma nama qaawwa
bal’aan dhufuutti, ona diigamaa keessa gangalachaa natti
dhufu. **15** Sodaan na liqimseera; ulfinni koo akkuma
waan bubbeedhaan fudhatamuutti narraa fudhatameera;
badhaadhummaan koos akkuma duumessaa bada. **16**
“Amma lubbuun koo na keessatti dhumteerti; barri
rakkinaas na qabateera. **17** Halkan keessa lafeen koo ni
waraanama; dhukkubbiin na nyaatus natti hin furu. **18**
Waaqni humna jabaadhaan uffata koo qabeera; akkuma
morma wayyaa kootti hudhee na qabeera. **19** Inni
darbatee dhoqqee keessa na buusa; anis akkuma biyyoo
fi daaraa ta’eera. **20** “Yaa Waaqi, ani sitti nan iyyadha;
ati garuu deebii naa hin kennitu; ani nan dhaabadha;
ati garuu cal’istee na ilaalta. **21** Ati gara jabinaan
natti garagalta; irree kee jabaadhaanis na dhoofta.
22 Ol na buttee fuula bubbee dura na oofta; bubbee
hamaa keessas asii fi achi na aata. **23** Ani akka ati gara
du’aatti, gara mana warra lubbuun jiraatan hundaaf
ramadameetti na geessitu nan beeka. **24** “Dhuguma
iyyuu yeroo inni rakkatee gargaarsa barbaachaaf iyyutti,
namni harka isaa isa irra kaa’u tokko iyyuu hin jiru. **25**
Ani warra rakkina keessa jiraniif hin boonyee? Lubbuun
koos hiyyeeyyiif hin gaddinee? **26** Garuu utuu ani
waan gaarii abdadhuu, wanni hamaan natti dhufe; utuu
ani ifa eeggadhuus, dukkanni natti dhufe. **27** Keessi
koo jeeqamaa jira; gonkumaa hin qabbanoofne; barri
gidiraas natti dhufeera. **28** Ani jajjabina dhabee asii
fi achi deemee nan boo’a; waldaa keessa dhaabadhees

gargaarsaaf nan iyya. **29** Ani obboleessa waangoo,
michuu urunguus ta'eera. **30** Gogaan koo gurraacha'ee
qolli irraa ka'eera; dhagni koos ho'aan boba'eera. **31**
Baganaan koo boo'ichaaf, ululleen koo immoo sagalee
iyyaatiif qopheeffameera.

31 "Ani ija koo wajjin kakuu galeera; yoos ani akkamiin
hawwiidhaan gara durbaa ilaala ree? **2** Carraan
namni Waaqa samii biraa qabu, dhaalli inni Waaqa
Waan Hunda Danda'u irraa argatu maali? **3** Hamootaaf
badiisa, warra jal'ina hojjetaniif immoo dha'icha mitii?
4 Inni karaa koo hin arguu? Tarkaanfii koo hundas
hin lakkaa'uu? **5** "Yoo ani karaa sobaa irra deemee
yookaan miilli koo gara gowwoomsaatti ariifatee jiraate,
6 Waaqni madaalii dhugaatiin na haa madaalu; akka ani
hir'ina hin qabne illee haa beeku; **7** yoo tarkaanfiin
koo karaa irraa goree, garaan koo waan iji koo argu
duukaa bu'ee jiraate yookaan yoo harki koo xuraa'ee
jiraate, **8** waan ani facaafadhe namni biraa haa nyaatu;
midhaan koos haa buqqifamu. **9** "Yoo garaan koo
dubartiidhaan gowwoomfamee jiraate, yookaan yoo
ani balbala ollaa koo jalatti riphee eeggadhe, **10** niitiin
koo midhaan nama biraa haa daaktu; namoonni biraas
ishee wajjin haa ciisan. **11** Kun hammina; kan abbaa
murtiitiinis adabamuu qabuu dha. **12** Kun ibidda hamma
Barbadeessutti waa gubuu dha; midhaan ani qabu
hundas gubee balleessa ture. **13** "Yoo ani yeroo isaan
na himatanitti, tajaajiltoota koo dhiiraa fi dubartii
murtii qajeelaa dhowwadhee jiraadhe, **14** yeroo Waaqni
ka'utti ani maalan godha? Yoo inni na gaafates ani
maalan deebisa? **15** Isuma gadameessa keessatti na
uume sanatu isaan uume mitii? Kan hunda keenya
gadameessa keessatti tolches isuma mitii? **16** "Yoo ani
waan hiyyeessaaf barbaachisu dhowwadhee jiraadhe,
yookaan yoo ani akka iji haadha hiyyeessaa dadhabu
godhee jiraadhe, **17** yoo ani buddeena koo utuu ilma
abbaa hin qabneef hin qoodin kophaa koo nyaadhee
jiraadhe, **18** ani garuu dargaggummaa kootii jalqabee
akkuma abbaattin isa guddise; dhaloota kootii jalqabees
haadha hiyyeessaa karaa argisiise. **19** Ani yoon utuu
namni tokko wayyaa dhabee akka malee miidhamuu,
yookaan rakkataa uffata of irraa hin qabne tokko argee
20 sababii ani rifeensa hoolota kootiin isa ho'iseef, yoo
garaan isaa na hin eebbisin, **21** yoo ani mana murtiitti
fudhatama qaba jedhee ijoollee abbaa hin qabnetti
harka koo ol kaasee jiraadhe, **22** irreen koo gatiittii
koo irraa haa buqqa'u; irreen koo buusaa isaatti haa
cabu. **23** Ani sababiin dha'icha Waaqaa sodaadhee fi
sababiin surraa isaa kabajeef waan akkanaa hojjechuu
hin dandeenye. **24** "Yoo ani warqee abdadhee yookaan
warqee qulqulluudhaan, 'Ati irkoo koo ti' jedhee jiraadhe,
25 yoo ani qabeenya koo guddaatti, milkaa'ina harki koo
argatetti gammadee jiraadhe, **26** yoo ani aduu iftu argee
yookaan ji'a miidhaginaan deemu ilaalee kabajee, **27**
akkasiinis garaan koo dhoksaan gowwoomfamee afaan
koo harka koo dhungatee jiraate, **28** wanni kun cubbuu
adabamuu qabuu dha; ani Waaqa samiitiif hin amanamne
tureetii. **29** "Yoo ani badiisa diina kootiitti gammadee
yookaan rakkina isa irra ga'eef ililchee jiraadhe, **30**
ani jireenya isaa abaaruudhaan akka afaan koo cubbuu
hojjetu hin eeyyamne. **31** Yoo namoonni mana koo
jiraatan, takkumaa, 'Eenyutu buddeena mana Iyyoob
nyaatee hin quufin?' hin jedhin, **32** sababii manni koo
karaa deemtuuf banaa tureef, keessummaan kam iyyuu
ala hin bulu ture. **33** Yoo ani akkuma namoonni godhan
sana balleessaa koo garaatti qabadhee cubbuu koos
dhokfadhee jiraadhe, **34** ani waldaa guddaa sodaadhee
yookaan tuffiin gosaa na naasisee, cal'isee gad ba'uu
dhiiseeraa? **35** "Maaloo ani utuu nama na dhaga'u
argadhee! Ani mallattoo falmii koo nan mallatteessa;
Waaqni Waan Hunda Danda'u deebii naaf haa kennu;
himataan koo dubbii isaa barreeffamaan haa dhi'eeffatu.
36 Dhugumaan ani gatiittii koo irratti waan kana nan
baadha; akka gonfoottis mataa irra nan kaa'adhan
ture. **37** Tokkoo tokkoo tarkaanfii koo isatti nan hima;
akkuma ilma mootiittis isatti nan dhi'aadhan ture.
38 "Yoo lafti koo natti iyyitee bo'oon ishee hundinuu
imimmaaniin jiidhe, **39** yoo ani kaffaltii malee midhaan
ishee nyaadhe, yookaan akka hojjettoonni isaa lubbuu
isaanii dhaban godhee jiraadhe, **40** qooda qamadii
qoraattiin, qooda garbuus aramaan itti haa biqilu."
Dubbiin Iyyoob xumurame.

32 Sababii Iyyoob nama qajeelaa of se'eef namoonni
sadan kunneen deebii kennuufii dhiisan. **2** Eliihuun
ilmi Barakeel Buuzichi maatiin Raamii sun garuu sababii
Iyyoob qooda Waaqaa qajeelaa of godheef akka malee
itti aare. **3** Akkasumas sababii isaan Iyyoobitti muruu
malee deebii hin qabaatiniif Eeliihuun michoota Iyyoob
sadanitti akka malee aare. **4** Eliihuun waan namoonni
sun umuriidhaan isa caalaniif utuu dursee Iyyoobitti
hin dubbatin ture. **5** Garuu yeroo akka namoonni sun
sadan waan dubbatan dhaban argetti aariin isaa ittuma
caale. **6** Kanaafuu Eliihuun ilmi Barakeel Buuzichaa
sun akkana jedhe: "Ani umuriidhaan xinnaa dha; isin
garuu jaarsolii dha; kanaafuu ani yaada koo isinitti
himuu nan saalfadhe; nan sodaadhes. **7** Ani, 'Umuriin ni
dubbata; barri dheeraanis ogummaa barsiisa' jedhee
yaadeen ture. **8** Garuu hafuura nama keessa jiru, hafuura
Waaqni Waan Hunda Danda'u itti baafatutu hubannaa
kennaaf. **9** Ogeessi jaarsa qofa miti; kan waan qajeelaa
hubatus, nama umurii dheeraa qofa miti. **10** "Kanaafuu
ani akkana nan jedhaa na dhaggeeffadhaa; anis waanan
beeku isinitti nan hima. **11** Ani yeroo isin dubbattan
nan obse; yeroo isin jechoota filattanitti illee ani dubbii
ogummaa kan isin dubbattan nan dhaggeeffadhe; **12**
ani qalbeeffadheen isin dhaga'e. Garuu isin keessaa
namni tokko iyyuu akka inni dogoggore Iyyoobin hin
amansiifne; namni tokko iyyuu falmii isaatiif deebii
hin kennine. **13** Isin, 'Nu ogummaa arganneerra; nama
utuu hin ta'in, Waaqni isa irra haa aanu' hin jedhinaa.
14 Iyyoob garuu dubbii isaatiin na hin tuqne; anis
falmii keessaniin deebii isaaf hin kennu. **15** "Isaan abdii
kutatanii waan jedhan dhaban; dubbiinis isaan harkaa
badde. **16** Erga isaan cal'isanii, erga isaan deebii kennan
tokko illee dhabanii achi dhadhaabatanii, ani eeguun
qabaa? **17** Ani deebii koo nan kenna; waanan beeku nan
hima. **18** Dubbiin na keessa guuteeraatii; hafuurri na
keessa jirus na kakaasa; **19** garaan koo akkuma daadhii
wayinii kan qadaadamee, akkuma qalqalloo daadhii

wayinii haaraa dho'uun ga'eetii. **20** Ani dubbadhee
qabbaneeffachuun qaba; afaan koo banadhees deebii
kennuun qaba. **21** Ani nama wal hin caalchisu; yookaan
nama tokko iyyuu hin saadu. **22** Utuu ani nama saaduu
beekee, Uumaan koo silaa dafee lafa irraa na balleessa
ture.

33 "Yaa Iyyoob amma garuu ati dubbii koo
dhaggeeffadhu; waan ani jedhu hundas dhaga'i.
2 Kunoo ani afaan koo nan banadha; dubbiin koos
fiixee arraba kootii irra jira. **3** Dubbiin koo garaa
qajeelaa keessaa ba'a; hidhiin koos waan ani beeku
ifatti baasee dubbata. **4** Hafuura Waaqaatu na uume;
hafuurri Waaqni Waan Hunda Danda'u baafatus jireenya
naa kenna. **5** Egaa yoo dandeesse deebii naa kenni;
qophaa'iitii fuula koo dura dhaabadhu. **6** Ani fuula
Waaqaa duratti namuma akka keetii ti; anis biyyoo
irraan hojjetame. **7** Ati na sodaattee hin raafamin;
harki koos sitti hin ulfaatin. **8** "Dhugumaan ati utuma
ani dhaga'uu dubbatteerta; anis dubbii kee dhaga'eera.
9 Ati akkana jetta: 'Ani qulqulluu dha; cubbuu illee
hin qabu; ani balleessaa hin qabu; yakka illee hin
hojjenne. **10** Waaqni garuu balleessaa narratti argeera;
akka diina isaattis na ilaaleera. **11** Miilla koo gudeelcha
gidduu galchee hidha; karaa koo hundas ni eega.' **12**
"Garuu ani sitti nan hima; kana irratti ati qajeelaa miti;
Waaqni nama caalaa guddaadhaatii. **13** Ati maaliif akka
waan inni dubbii namaatiif deebii hin kennineetti isatti
guungumta? **14** Namni hubachuu baattu iyyuu, Waaqni
karaa tokkoonis, karaa biraatiinis ni dubbata. **15** Inni
utuma isaan siree isaanii irra ciisanuu, yeroo hirribni
cimaan isaan qabutti, abjuudhaan, mul'ata halkaniitiinis,
16 gurra isaaniitti ni dubbata; of eeggachiisaanis isaan
rifachiisa; **17** jal'ina irraa nama deebisuuf, of jajuu irraas
isa dhowwuuf, **18** lubbuu isaa boolla irraa, jireenya
isaas goraadeedhaan baduu irraa oolchuudhaaf. **19**
"Namni tokko dhiphina lafee isaa keessaa kan gargar
hin cinneen, siree dhiphinaa irratti ni adabama ta'a;
20 kanaafuu jireenyi isaa nyaata jibba; lubbuun isaas
nyaata filatamaa balfiti. **21** Foon isaa nyaatamee dhuma;
lafeen isaa kan duraan dhokatee ture sun alatti yaa'a. **22**
Lubbuun isaa gara boollaatti, jireenyi isaas ergamoota
du'aatti dhi'aata. **23** Ta'us yoo kuma keessaa ergamaan
Waaqayyoo tokko akka itti qajeelaa ta'an isaanitti
himuuf, ergamaan Waaqaa isaanii dhaabatee jiraate,
24 yoo namichaaf garaa laafee 'Boolla bu'uu irraa isa
oolche; ani furii isaaf argeen jira' jedhe, **25** dhagni isaa
akkuma dhagna daa'imaatti haaromfama; akka bara
dargaggummaa isaattis ni deebi'a. **26** Inni Waaqa ni
kadhata; isa birattis fudhatama argata; fuula Waaqaa ni
arga; ni ililchas; Waaqnis gara qajeelummaa isaa kan
duriitti isa ni deebisa. **27** Ergasiis gara namootaa dhufee
akkana jedha; 'Ani cubbuu hojjedheera; waan qajeelaas
jal'iseera; garuu waan naa malu hin arganne. **28** Inni
akka isheen boolla hin buuneef lubbuu koo fureera; anis
jiraadhee ifa nan arga.' **29** "Waaqni waan kana hunda
yeroo lama, yeroo sadii iyyuu namaaf ni godha. **30**
Kanas akka ifni jireenyaa isaaf ifuuf, lubbuu isaas boolla
irraa deebisuuf godha. **31** "Yaa Iyyoob qalbeeffadhuutii
na dhaggeeffadhu; ati cal'isi; ani nan dubbadhaa. **32**
Yoo waan jettu tokko illee qabaatte deebii naa kenni;
dubbadhu, ani akka ati qajeelaa taate mirkaneessuu
nan barbaadaatii. **33** Yoo akkas ta'uu baate garuu na
dhaggeeffadhu; cal'isi, anis ogummaa sin barsiisaa."

34 Eliihuun akkana jedhe: **2** "Yaa ogeeyyii, dubbii
koo dhaga'aa; beektonnis na dhaggeeffadhaa. **3**
Akkuma arrabni nyaata afaaniin qabu, gurris dubbii
calalaatii. **4** Waan qajeelaa ta'e ofii keenyaaf haa filannu;
waan gaariis tokkummaadhaan haa barannu. **5** "Iyyoob
akkana jedha; 'Ani qajeelaa dha; Waaqni garuu murtii
qajeelaa narraa fudhate. **6** Ani utuman nama dhugaa
ta'ee jiruu, akka sobduuttin herregame; ani yakka
qabaachuu baadhu illee xiyyi isaa madaa hin fayyineen
na madeesseera.' **7** Namni akka bishaaniitti tuffii dhugu,
kan akka Iyyoob eenyu? **8** Inni warra hammina hojjetu
wajjin walii gala; jal'oota wajjinis tokkummaa qabaata. **9**
Inni, 'Waaqa gammachiisuu yaaluun, namaaf faayidaa
tokko iyyuu hin qabu' jedhaatii. **10** "Kanaafuu isin yaa
hubattoota, na dhaga'aa. Waan hamaa hojjechuun Waaqa
irraa, dogoggoruunis Waaqa Waan Hunda Danda'u irraa
haa fagaatu. **11** Inni namaaf akkuma hojii isaatti gatii ni
kenna; waan karaa isaatiif malus itti fida. **12** Dhugumaan
Waaqni hammina hin hojjetu; Waaqni Waan Hunda
Danda'u murtii qajeelaa hin jal'isu. **13** Eenyutu lafa
irratti isa muude? Eenyutus addunyaa guutuu isatti
kenne? **14** Utuu inni hafuura isaa deebisee fudhatee,
hafuura baafatu illee gara ofii isaatti deebifatee, **15**
silaa sanyiin namaa hundi walumaan bada; namnis
biyyootti deebi'a ture. **16** "Ati yoo hubannaa qabaatte
waan kana dhaga'i; waan ani jedhus dhaggeeffadhu.
17 Namni murtii qajeelaa jibbu bulchuu danda'aa?
Atis isa qajeelaa fi humna qabeessa sanatti murtaa?
18 Kan moototaan, 'Isin faayidaa hin qabdan;' jedhee
qondaaltotaanis, 'Isin hamoo dha' jedhu isa mitii? **19**
Inni ilmaan moototaatiif illee hin looguu; sooreyyii fi
hiyyeeyyii wal hin caalchisu; hundi isaanii hojii harka
isaatii. **20** Isaan halkan walakkaa tasa du'u; namoonni
hollatanii dhumu; jajjaboonnis utuma harki namaa isaan
hin tuqin ni badu. **21** "Iji isaa karaa namootaa irra jira;
inni tarkaanfii isaanii hunda ni arga. **22** Iddoon warri
waan hamaa hojjetan itti dhokatan, dukkanni yookaan
gaaddisni guddaan hin jiru. **23** Akka inni murtiidhaaf
fuula isaa duratti dhi'aatuuf, Waaqni nama kam iyyuu
hin beellamu. **24** Inni gaaffii tokko malee namoota
jajjaboo ni burkuteessa; warra biraa immoo iddoo isaanii
ni kaa'a. **25** Inni sababii hojii isaanii beekuuf, halkan
keessa isaan garagalcha; isaanis ni barbadaa'u. **26** Sababii
jal'ina isaaniitiifis inni iddoo namni hundi argutti isaan
adaba; **27** kunis waan isaan isa duukaa bu'uu irraa
garagalanii karaa isaa hunda dhiisaniif. **28** Isaan akka
inni iyya rakkattootaa dhaga'uuf, akka iyyi hiyyeeyyii
fuula isaa duratti dhaga'amu godhaniiru. **29** Yoo inni
cal'ise garuu, eenyutu isatti muruu danda'a? Yoo inni
fuula isaa dhokfates eenyutu isa arguu danda'a? Ta'us
inni namaa fi saba illee ni to'ata; **30** kunis akka namni
Waaqaaf hin bulle mootii hin taanee fi akka isaan sabaaf
kiyyoo hin keenyeefii dha. **31** "Namni tokko Waaqaan
akkana jedha haa jennu; 'Ani yakka hojjedheera; garuu
itti hin deebi'u. **32** Waan ani arguu hin dandeenye

na barsiisi; ani yoon dogoggora hojjedhee jiraadhe,
lammata itti hin deebi'u.' **33** Waaqni sababii ati qalbii
jijjiirrachuu didduuf akkuma yaada keetiitti gatii siif
baasaa? Situ murteessuu qaba malee ana miti; kanaafuu
ati waan beektu natti himi. **34** "Namoonni hubannaa
qaban ni dubbatu; namoonni ogeeyyiin na dhaga'anis
akkana jedhu; **35** 'Iyyoob beekumsa malee dubbata;
dubbiin isaas hubannaa cimaa hin qabu.' **36** Iyyoob
sababii akka nama hamaatti deebii kenneef maaloo utuu
hamma dhumaatti qoramee jiraatee! **37** Inni cubbuu
isaa irratti fincila dabala; tuffiidhaan gidduu keenyatti
harka dha'a; Waaqa irrattis waan baay'ee dubbata."

35 Eliihuunis itti fufee akkana jedhe: **2** "Ati waan kana
qajeelaa seetaa? Ati, 'Ani fuula Waaqaa duratti
qajeelaa dha' jetta. **3** Ati, 'Wanni kun faayidaa maalii
naa qaba? Ani cubbuu hojjechuu dhiisuudhaan maalin
argadha?' jettee gaafatta. **4** "Ani si'ii fi michoota kee
kanneen si wajjin jiraniif deebii kennuu nan barbaada. **5**
Ol jedhiitii samiiwwan ilaali; duumessoota siin ol jiranis
argi. **6** Ati yoo cubbuu hojjette maal isa miita? Cubbuun
kees yoo baay'ate maal isa godha? **7** Ati yoo qajeelaa
taate, maal isaaf kennita? Yookaan inni harka kee irraa
maal argata? **8** Hamminni kee nama akka keetii qofa
miidha; qajeelummaan kees ilmaan namaa qofa fayyada.
9 "Waan cunqursaan itti hammaatteef namoonni ni
iyyu; irree humna qabeessaa jalaa ba'uufis gargaarsaaf
wawwaatu. **10** Garuu namni tokko iyyuu akkana hin
jedhu; 'Waaqni Uumaan koo, inni halkaniin faarfannaa
namaa kennu, **11** kan bineensota lafa irraa caalaa
beektota, simbirroo samii caalaas ogeeyyii nu godhu
eessa jira?' **12** Inni sababii of tuulummaa jal'ootaatiif
yommuu namoonni iyyanitti deebii hin kennu. **13**
Dhugumaan Waaqni iyya isaanii kan gatii hin qabne sana
hin dhaggeeffatu; Waaqni Waan Hunda Danda'u iyya
sanaaf gurra hin kennu. **14** Yoo ati, 'Dubbiin koo fuula
isaa dura jira; ani isa eeggachaan jira; garuu isa arguu hin
danda'u' jette, inni hammam kanaa gad iyyuu xinneessee
haa dhaga'u ree! **15** Amma illee sababii dheekkamsi isaa
nama hin adabneef, sababii inni balleessaa namaa akka
waan guddaa tokkootti hin fudhanneef, **16** Iyyoob oduu
faayidaa hin qabneen afaan bana; beekumsa malees
dubbii baay'isa."

36 Eliihuun ittuma fufee akkana jedhe: **2** "Ani akka
qooda Waaqaa wanni jedhamu hedduun jiru
sitti nan argisiisaatii mee xinnoo naa obsi. **3** Ani
beekumsa koo fagoodhaa nan fida; qajeelummaa Uumaa
kootiis nan labsa. **4** Akka dubbiin koo soba hin ta'in
mirkaneeffadhu; kan beekumsaan hir'ina hin qabne
tokko si wajjin jira. **5** "Waaqni jabaa dha; garuu eenyun
iyyuu hin tuffatu; inni jabaa dha; kaayyoo isaattis
cimee dhaabata. **6** Inni hamoota hin jiraachisu; warra
rakkataniif garuu murtii qajeelaa ni kenna. **7** Ija isaa
qajeeltota irraa hin buqqifatu; mootota wajjin teessoo
irra isaan teessisa; bara baraanis ol isaan guddisa.
8 Garuu yoo namoonni foncaadhaan hidhaman, yoo
funyoo rakkinaatiinis hidhaman, **9** inni hojii isaanii, daba
isaan of tuulummaan hojjetanis isaanitti ni hima. **10** Inni
gurra isaanii sirreeffama dhaggeeffachuuf ni bana; akka
isaan waan hamaa irraa qalbii jijjiirratanis ni ajaja. **11**
Isaan yoo ajajamanii isa tajaajilan, bara jireenya isaanii
badhaadhummaan, umurii isaaniis gammachuudhaan
fixatu. **12** Yoo ajajamuu baatan garuu, goraadeedhaan
badu; beekumsa malees ni du'u. **13** "Warri garaan isaanii
Waaqa irraa fagaate, aarii of keessatti kuufatu; yommuu
inni foncaan isaan hidhutti illee gargaarsa barbaachaaf
hin iyyan. **14** Isaan dargaggummaa isaanii keessa du'u;
jireenyi isaaniis xuraa'ota gidduutti bada. **15** Inni garuu
warra dhiphatan dhiphina isaanii keessaa baasa; rakkoo
isaanii keessattis isaanitti dubbata. **16** "Inni dhiphina
keessaa si baasee gara lafa bal'aa dhiphina hin qabneetti,
maaddii coomaan guutametti si geessa. **17** Amma garuu
murtiin hamootaaf malu sirra tuulameera; murtii fi
haqni si qabataniiru. **18** Akka badhaadhummaan si hin
gowwoomsine of eeggadhu; akka baay'inni matta'aas
karaa irraa si jal'isu hin godhin. **19** Badhaadhummaan kee
yookaan tattaaffiin kee guddaan sun hundi rakkoo irraa si
eeguu danda'aa? **20** Halkan itti namoonni mana isaaniitii
buqqifaman hin hawwin. **21** Ati akka hamminatti
hin deebine of eeggadhu; qooda rakkinaa waan kana
filatteertaatii. **22** "Kunoo Waaqni humna isaatiin ol ol
jedheera; barsiisaan akka isaa eenyu? **23** Namni karaa
isatti himu, yookaan kan, 'Ati dogoggorteerta' isaan jedhu
eenyu? **24** Hojii isaa kan namoonni faarfannaadhaan
jajan sana, leellisuu hin dagatin. **25** Namni hundinuu
argeera; tokkoon tokkoon namaas fagootti xiyyeeffatee
ilaala. **26** Dhugumaan Waaqni guddaa dha; nus isa
hin beeknu; baay'ina bara isaas namni beekuu hin
danda'u. **27** "Inni copha bishaanii ol baasa; hurrii
isaas walitti qabee bokkaatti geeddara. **28** Duumessis
jiidha isaa gad coccobsa; bokkaan guddaanis namatti
rooba. **29** Eenyutu akka inni itti duumessoota diriirsu,
akka inni itti dunkaana isaa keessaa qaqawweessa'us
hubachuu danda'a? **30** Akka inni itti bakakkaa naannoo
isaatti bittinneessu, akka inni itti tuujuba galaanaa illee
haguugu ilaali. **31** Kun haala inni ittiin saboota bulchuu
fi nyaata baay'inaan isaaniif kennuu dha. **32** Inni harka
isaa bakakkaadhaan ni guuta; akka bakakkaan sun iddoo
akeeka isaa dha'us ni ajaja. **33** Kakawween isaa akka
bakakkaan dhufu labsa; looni iyyuu akka inni dhi'aate
beeksisu.

37 "Kana irratti onneen koo ni dhikkifata; iddoo
isaatiis ni u'utaala. **2** Dhaggeeffadhaa! Iyya
sagalee isaa, guungummii afaan isaatii ba'u illee
dhaga'aa. **3** Inni bakakkaa isaa samii hunda jalatti
gad dhiisa; gara handaara lafaattis ni erga. **4** Ergasii
sagaleen guungummii isaa ni dhufa; inni sagalee isaa
ulfina qabeessa sanaan ni qaqawweessa'a. Yommuu
sagaleen isaa dhaga'amutti, inni waan tokko illee hin
qusatu. **5** Sagaleen Waaqaa haala dinqisiisaadhaan ni
qaqawweessa'a; inni waan guddaa hubannaa keenyaa
ol ta'e godha. **6** Inni cabbiidhaan, 'Lafa irra bu'i;'
tiifuudhaanis, 'Bokkaa jabaa ta'i' jedha. **7** Akka namni
inni uume hundi hojii isaa beekuuf, inni harka tokkoo
tokkoo namaa chaappessa. **8** Bineensonni holqa isaaniitti
galu; da'annoo isaanii keessas ni turu. **9** Bubbeen
hamaan iddoo isaatii ni ba'a; dhaamochis bubbee

bittinneessu keessaa ni ba'a. **10** Hafuurri Waaqni
baafatu cabbii uuma; bishaanonni babal'aanis ni ititu.
11 Inni duumessoota bishaan baachisa; bakakkaa isaas
isaan keessa facaasa. **12** Isaan waan inni ajaju hunda
hojjechuuf, qajeelfama inni kennuun addunyaa hunda
irra naanna'u. **13** Inni namoota adabuuf, yookaan lafa
isaa obaasee jaalala isaa argisiisuuf jedhee duumessa fida.
14 "Yaa Iyyoob waan kana dhaggeeffadhu; mee of qabiitii
hojii Waaqaa isa dinqisiisaa sana hubadhu. **15** Waaqni
akkamitti duumessoota akka ajajuu fi akkamitti akka
balaqqeessisu ati ni beektaa? **16** Akka itti duumessoonni
wal qixxaatanii rarra'an, hojii dinqisiisaa Waaqaa isa
beekumsaan mudaa hin qabne sanaa beektaa? **17**
Ati kan yeroo lafti bubbee kibbaatiin cal'istutti ho'a
wayyaa keetiitiin waxalamtu, **18** samii akkuma of-
ilaalee naasii baqfamee jabaatu sana diriirsuu keessatti
isa gargaaruu ni dandeessaa? **19** "Waan nu isaan
jennu nutti himi; nu sababii dukkana keenyaatiifuu
dubbii keenya qajeelfachuu hin dandeenyu. **20** Akka
ani dubbachuu fedhu isatti himamuu qabaa? Namni
kam iyyuu liqimfamuuf ni gaafataa? **21** Erga qilleensi
samiiwwan qulqulleessee booddee, namni aduu humna
guutuun iftu ilaaluu danda'u tokko iyyuu hin jiru. **22**
Waaqni bareedina warqeetiin kaabaa ni dhufa; inni ulfina
isaa isa sodaachisaa sanaan ni dhufa. **23** Waaqni Waan
Hunda Danda'u hubannaa keenyaa oli; inni humnaa fi
murtii qajeelaadhaan guddaa dha; qajeelummaan isaa
baay'ee dha; inni nama hin cunqursu. **24** Kanaafuu,
namoonni isa sodaatu; inni warra ogeeyyii of se'an
hunda wa'ittuu hin hedu."

38 Kana irratti Waaqayyo bubbee jabaa keessaa
Iyyoobitti dubbate. Akkana jedhes: **2** "Namni
dubbii beekumsa malee dubbatamuun karoora koo
dukkanneessu kun eenyu? **3** Mee akka gootaa mudhii
kee hidhadhu; ani sin gaafadha; ati immoo deebii naa
kenni. **4** "Yeroo ani hundee lafaa kaa'etti ati eessa turte?
Yoo hubatte mee natti himi. **5** Eenyutu bal'ina ishee
murteesse? Dhugumaan ni beektaa? Eenyutu ulee safaraa
ishee irra harkise? **6** Hundeen ishee maal irra dhaabame?
Yookaan eenyutu dhagaa golee ishee dhaabe? **7** Kunis
yeroo bakkalchoonni barii walii wajjin faarfatanitti,
yeroo ilmaan Waaqayyoos ililchanitti ture. **8** "Yeroo
galaanni cabsee garaa lafaa keessaa ba'etti eenyutu
balbala itti cufee ittise? **9** Yeroo ani duumessoota uffata
isaa godhee dukkana guddaan maretti, **10** yeroo ani
daangaa isaa dhaabee balbalaa fi danqaraa hojjedheefitti,
11 anis, 'Ati hamma asiitti dhufta; garuu darbuu hin
dandeessu; dambaliin of jajuu keetii illee asumatti
dhaabata!' jedheen. **12** "Ati bara jireenya keetii barraaqa
ajajjee yookaan barii obboroottii iddoo isaa argisiiftee
beektaa? **13** Akka inni handaara lafaa qabatee namoota
hamoo achi keessaa hurgufu gooteertaa? **14** Lafti akka
suphee chaappaa jala jiruutti bifa geeddaratti; bifti
ishees akka bifa uffataatti mul'ata. **15** Hamoonni ifa
isaanii dhowwatamaniiru; irreen isaanii inni ol ka'es
cabeera. **16** "Ati gara burqaa galaanaa gad buutee
yookaan tuujuba bishaanii seentee hundee isaa irra
deemtee beektaa? **17** Karri du'aa sitti mul'ifameeraa?
Karra gaaddidduu du'aas argiteertaa? **18** Bal'ina lafaa
guddaa sana hubatteertaa? Yoo kana hunda beekte
dubbadhu. **19** "Karaan iddoo ifni jirutti nama geessu
kami? Dukkannis eessa jiraata? **20** Iddoo isaaniitti isaan
geessuu dandeessaa? Daandii lafa jireenya isaaniitti
geessu beektaa? **21** Ati dhugumaan ni beekta; yeroo
sana dhalatteertaatii! Ati bara hedduu jiraatteerta! **22**
"Mankuusa cabbii seentee yookaan mankuusa dhagaa
cabbii argiteertaa? **23** Kan ani yeroo rakkinaatiif, guyyaa
waraanaa fi lolaatiif ol kaa'adhe argiteertaa? **24** Karaan
iddoo ifni itti bittinnaa'utti yookaan gara iddoo bubbeen
ba'aa itti lafa irra faffaca'uutti nama geessu kami?
25 Eenyutu lolaadhaaf bo'oo, bakakkaadhaaf immoo
daandii baasee, **26** lafa namni tokko iyyuu keessa hin
jiraanne, gammoojjii namni tokko iyyuu keessa hin jirre
bishaan obaasuuf, **27** lafa namni keessa hin jiraannee
fi lafa onaa quubsee margas itti biqilchu eenyu? **28**
Roobni abbaa qabaa? Copha fixeensaa eenyutu dhalche?
29 Cabbiin garaa eenyuutii ba'a? Qorra samii eenyutu
dhala? **30** Bishaanonni akka dhagaa jabaatu, fuulli
tuujubaas akka cabbii ta'a. **31** "Urjiiwwan babbareedoo
Torbii jedhaman hidhuu ni dandeessaa? Yookaan hidhaa
Urjii Sadee jedhamuu hiikuu ni dandeessaa? **32** Tuuta
urjiiwwanii waqtiilee isaaniitti fiduu yookaan urjii
Amaaketa jedhamu ilmaan isaa wajjin bobbaasuu ni
dandeessaa? **33** Seera samiiwwanii beektaa? Bulchiinsa
isaanii lafa irratti hundeessuu ni dandeessaa? **34**
"Ati sagalee kee gara duumessaatti ol fudhattee, lolaa
bishaaniitiin of haguuguu ni dandeessaa? **35** Ati bakakkaa
daandii isaa irra erguu ni dandeessaa? Innis, 'Kunoo
ani asan jira' siin jedhaa? **36** Eenyutu yaada garaatiif
ogummaa yookaan sammuudhaaf hubannaa kenne?
37 Eenyutu duumessoota lakkaa'uuf ogummaa qaba?
Eenyutu okkotee bishaan samii **38** yeroo biyyoon
jabaattutti, yeroo supheen wal qabattutti jal'isuu
danda'a? **39** "Ati leenca dhalaadhaaf nyaata adamsitee
saafela leencaas beela baaftee **40** yeroo isaan man'ee
isaanii keessatti riphanitti yookaan yeroo isaan daggala
keessatti riphanii waa eeggatanitti beela ni baaftaa? **41**
Eenyutu yeroo ilmaan ishee gara Waaqaatti iyyan, yeroo
isaan nyaata dhabanii jooranitti, arraagessaaf nyaata
kenna?

39 "Yeroo itti qellejjeen dhaltu beektaa? Yeroo itti
borofni ilmoo ishee dhaltu argiteertaa? **2** Ji'a
isaan garaatti ilmaan baatan ni lakkooftaa? Yeroo isaan
itti dhalan ni beektaa? **3** Isaan jilbeenfatanii ilmaan
isaanii dhalu; foolachuu isaaniis ni hobbaafatu. **4**
Ilmaan isaanii ni jabaatu; alattis ni guddatu; ba'anii ni
deemu; hin deebi'anis. **5** "Eenyutu harree diidaa gad
dhiise? Funyoo isaas eenyutu hiike? **6** Ani gammoojjii
mana isaa, lafa soogiddaas iddoo jireenya isaa godheen
kenneef. **7** Inni waca magaalaa keessaatti ni kolfa;
iyya konkolaachisaas hin dhaga'u. **8** Waan dheedu
argachuuf tulluuwwan irra laba; waan lalisaa hundas ni
barbaada. **9** "Gafarsi si tajaajiluuf siif ajajamaa? Dallaa
kee keessas ni bulaa? **10** Akka inni lafa siif qotuuf
funyoodhaan isa hidhuu ni dandeessaa? Yookaan inni
si duubaan bo'oo ni baasaa? **11** Ati waan inni humna

guddaa qabuuf isa ni amanattaa? Hojii kee jabaa illee
isatti ni dhiiftaa? 12 Akka inni midhaan kee walitti
qabee oobdii kee irratti siif tuuluuf isa ni abdattaa?
13 "Guchiin gammachuudhaan qoochoo ishee afarsiti;
garuu qoochoo fi baallee huummootiin wal bira hin
qabamu. 14 Hanqaaquu ishee lafa irratti buufti; akka itti
ho'uufis cirracha keessatti dhiifti; 15 garuu akka miilli
wayii caccabsu, akka bineensi irra ejjetu hin yaadattu. 16
Cuucii isheettis akka waan isaan kan ishee hin ta'iniitti
garaa jabaatti; yoo dadhabbiin ishee akkasumaan bade
illee isheef homaa miti; 17 Waaqni ogummaadhaan
ishee hin badhaafneetii; yookaan hubannaa isheef hin
qoodne. 18 Yeroo fiiguuf qoochoo ishee bal'ifattutti,
isheen fardaa fi namicha gulufutti kofalti. 19 "Ati fardaaf
jabina ni kennitaa? Yookaan morma isaatti gama uffisuu
dandeessaa? 20 Akka inni akkuma hawwaannisaatti
utaalu ni gootaa? Ulfinni korrisa isaas sodaachisaa dha.
21 Inni humna isaatti gammadee akka malee guulee lafa
dhidhiita; ba'ees mi'a lolaatti qajeela. 22 Inni sodaatti
ni kolfa; waan tokko illee hin sodaatu; goraadee irraas
duubatti hin deebi'u. 23 Man'een xiyyaa, eeboo fi
ankaaseen calaqqisus cinaacha isaatti bubbu'ee kililcha.
24 Si'aa'ee rommuudhaan lafa haadha; yeroo malakanni
afuufamutti illee obsee dhaabachuu hin danda'u. 25 Inni
yommuu malakanni afuufamutti 'Uffee' jedhee imimsa;
waca ajajjootaatii fi iyya waraanaa, foolii waraanaa illee
fagoottu suufa. 26 "Culullеen ogummaa keetiin barriftee
qoochoo ishees gara kibbaatti bal'iftii? 27 Risaan ajaja
keetiin ol ba'ee ol fagootti mana isaa ijaarrataa? 28 Inni
qarqara hallayyaa irra jiraata; halkanis achuma bula;
kattaan fofottoqaanis da'oo isaa ti. 29 Achi taa'ees waan
nyaatu adamsa; iji isaas fagootti waan sana arga. 30
Cuucoliin isaa dhiiga dhugu; innis lafa raqni jiruu hin
dhabamu."

40 Waaqayyos Iyyoobiin akkana jedhe: 2 "Namni
Waaqa Waan Hunda Danda'uun falmu tokko isa ni
qajeelchaa? Namni Waaqa himatu deebii haa kennuuf!"
3 Iyyoobis akkana jedhee Waaqayyoof deebise: 4 "Ani
nama faayidaa hin qabnee dha; akkamittin deebii siif
kenna? Harka koo afaan koo irra nan kaa'adha. 5 Ani
yeroo tokko dubbadheera; garuu ani waanan deebisu
hin qabu; si'a lama dubbadheera; kana caalaa garuu
homaa hin jedhu." 6 Kana irratti Waaqayyo bubbee jabaa
keessaa Iyyoobitti dubbate: 7 "Akka dhiiraatti mudhii
kee hidhadhu; ani sin gaafadha; ati immoo deebii naa
kennita. 8 "Ati murtii koo qajeelaa sana gatii dhabsiistaa?
Ofii keetii qajeelaa ta'uuf na himattaa? 9 Irree akka
irree Waaqaa qabdaa? Sagaleen kees akka sagalee isaa
qaqawweessa'uu danda'aa? 10 Ulfinaa fi guddinaan of
miidhagsi; kabajaa fi barreedina uffadhu. 11 Dheekkamsa
kee kan guutee irra yaa'u sana dhangalaasi; nama of
tuulu kam iyyuu ilaalii qaanessi. 12 Nama of tuulu hunda
ilaalii gad deebisi; hamoota illee iddoodhuma isaan
dhaabatanitti caccabsi. 13 Isaan hunda walitti qabii
biyyoo keessatti awwaali; fuula isaaniis awwaala keessa
dhoksi. 14 Yoos ani mataan koo, akka harki kee mirgaa si
oolchuu danda'u siifin mirkaneessa. 15 "Bihemootin ani
akkuman si uumettin uume, kan akkuma qotiyyoo marga
dheedu sana mee ilaali. 16 Jabinni isaa dugda isaa keessa,
humni isaa immoo ribuu garaa isaa keessa jira! 17 Eegeen
isaa akkuma muka birbirsaa raafama; ribuun tafa isaa wal
keessa xaxamaa dha. 18 Lafeen isaa akka ujummoo naasii
ti; harkii fi miilli isaa immoo akka ulee sibiilaa ti. 19 Inni
uumamawwan Waaqaa keessaa hangafa; garuu inni isa
uume goraadee isaatiin isatti dhi'aachuu danda'a. 20
Gaarran marga ni kennuuf; bineensonni hundi naannoo
isaa ni burraaqu. 21 Inni huuxxii qoraattii qabu jala
ciisa; shambaqqoo lafa dhaqdhaqii keessa dhokata. 22
Gaaddisni huuxxii qoraattii qabuu isa haguuga; alaltuun
lagaas isa marsa. 23 Yommuu lagni cabsee yaa'utti iyyuu
kunoo, inni hin rifatu. Lagni Yordaanos afaan isaa irra
garagalu iyyuu inni hin shishu. 24 Namni utuma inni
arguu isa qabuu yookaan kiyyoodhaan isa qabee funyaan
isaa uruu danda'u tokko iyyuu jiraa?

41 "Ati hokkoo qurxummiitiin Lewaataan harkiftee
baasuu yookaan arraba isaa funyoodhaan hidhuu
ni dandeessaa? 2 Funyaan isaa keessa funyoo baasuu
yookaan lafee mangaagaa isaa hokkoodhaan uruu ni
dandeessaa? 3 Inni akka ati isaaf araaramtuuf guddisee
si kadhataa? Afaan nagaatiinis sitti ni dubbataa? 4 Akka
ati bara baraan garbicha godhattuuf inni si wajjin kakuu
ni galaa? 5 Ati akka simbirroota wajjin taphattu isa
wajjin ni taphattaa? Yookaan shamarran keetiif isa ni
hiitaa? 6 Daldaltoonni isa irratti gatii wal dubbatuu?
Warra bitee gurguruufis isa ni qooduu? 7 Ati gogaa isaa
xiyyaan, yookaan mataa isaa hokkoo ittiin qurxummii
qabaniin wawwaraanuu ni dandeessaa? 8 Yoo harka
keetiin isa tuqxe, wal'aansoo sana ni yaadatta; deebitees
waan sana hin gootu! 9 Isa mo'anna jedhanii abdachuun
soba; ijumaan isa ilaaluunuu nama hollachiisa. 10 Namni
isa dammaqsuuf garaa qabaatu tokko iyyuu hin jiru.
Egaa namni na dura dhaabachuu danda'u eenyu? 11
Namni waa natti kennatee ani deebisuufii qabu eenyu?
Wanni samii jala jiru hundinuu kanuma koo ti. 12 "Ani
waa'ee harkaa fi miilla isaa, waa'ee jabinaa fi dhaaba
toluu isaa dubbachuu hin dhiisu. 13 Eenyutu uffata inni
irraan uffatu irraa baasa? Eenyutu luugama qabatee
isatti dhi'aata? 14 Eenyutu balbala afaan isaa isa ilkaan
isaa sodaachisaa sanaan marfame banuu danda'a? 15
Dugdi isaa gaachanawwan tarree galan, kanneen akka
malee walitti maxxanfaman qaba; 16 tokkoon tokkoon
gaachanawwan sanaa akka qilleensi gidduu isaanii hin
baaneef baay'ee walitti maxxanu. 17 Isaan jabeeffamanii
walitti qabsiifaman; waan walitti fayyaniif gargar hin
baafaman. 18 Haxxissoon isaa balaqqeessa ifaa baasa; iji
isaa immoo akkuma ifa biiftuu reefuu baatuu ti. 19 Afaan
isaa keessaa arraba ibiddaatu ba'a; qaanqeenis afaan
isaa keessaa ni faffaca'a. 20 Akkuma aara xuwwee ibidda
shambaqqoo irratti dafqu keessaa ba'uu funyaan isaatii
aarri ni ba'a. 21 Hafuurri afaan isaatii ba'u cilee ibiddaa
qabsiisa; afaan isaa keessaas arrabni ibiddaa ni ba'a. 22
Morma isaa keessa jabinatu jira; sodaachisuunis fuula
isaa dura ni utaala. 23 Dachaan foon isaa wal qabateera;
dachaan sunis walitti fayyeera; hin socho'us. 24 Lapheen
isaa akka kattaa jabaata; akka dhagaa daakuus jabaa dha.
25 Yeroo inni ol ka'utti, jajjaboonni ni sodaatu; yommuu
inni lafa sochoosaa dhufutti isaan of irra garagalanii
baqatu. 26 Goraadeen itti bu'u illee homaa isa hin godhu;

eeboon yookaan xiyyi yookaan ankaaseenis homaa isa
hin godhu. **27** Inni sibiila akka cidiitti, naasii immoo
akka muka tortoreetti heda. **28** Xiyyi isa hin baqachiisu;
dhagaan furrisaa isaaf akkuma habaqii ti. **29** Bokkuun
isaaf akkuma cidii ti; inni mirmirfamuu eebootti ni
kolfa. **30** Garaan isaa jalli akka cabaa okkotee kan qara
qabuu ti; akka muka ittiin midhaan dha'aniittis dhoqqee
baqaqsa. **31** Inni tuujuba akka okkotee dafquutti koqsiisa;
galaanas akkuma bilqaaxxii dibataa raasa. **32** Inni duuba
isaatiin akka karaan ifu ni godha; namni waan tuujubni
sun rifeensa adii qabu se'a. **33** Uumamni homaa hin
sodaanne, kan isaan qixxaatu tokko iyyuu lafa irra hin
jiru. **34** Inni warra of tuulu ni tuffata; warra of jaju
hunda irratti mootii dha."

42 Iyyoobis akkana jedhee Waaqayyoof deebii kenne:
2 "Ani akka ati waan hunda hojjechuu dandeessu
nan beeka; karoorri kee tokko iyyuu karaatti hin hafu.
3 Ati, 'Namni beekumsa malee gorsa koo dhoksu kun
eenyu?' jettee gaafatte. Ani dhugumaan waan naaf
hin galin, waan dinqii natti ta'e kan ani hin beekin
dubbadheera. **4** "Ati akkana jetteerta; 'Ani nan dubbadhaa
mee dhaggeeffadhu; ani sin gaafadhaa, ati immoo naaf
deebisi.' **5** Gurri koo waa'ee kee dhaga'ee ture; amma
garuu iji koo si argeera. **6** Kanaafuu ani of tuffadhee
biyyoo fi daaraa keessa taa'ee qalbii nan jijjiirradha." **7**
Waaqayyo erga waan kana Iyyoobitti dubbatee booddee
Eliifaaz Teemaanichaan akkana jedhe; "Sababii isin
akka Iyyoob garbichi koo dubbate sana waa'ee koo
waan qajeelaa hin dubbatiniif dheekkamsi koo si'ii
fi michoota kee lamaanitti boba'eera. **8** Kanaafuu
isin amma jiboota torbaa fi korbeeyyii hoolaa torba
fuudhaatii gara garbicha koo Iyyoob dhaqaatii waa'ee ofii
keessaniitiif aarsaa gubamu dhi'eessaa. Iyyoob garbichi
koo isinii kadhata; ani kadhannaa isaa nan dhaga'a; akka
balleessaa keessaniittis isinitti hin muru. Isin akka Iyyoob
garbichi koo dubbate sana waa'ee koo waan qajeelaa hin
dubbanneetii." **9** Kanaafuu Eliifaaz Teemaanichi, Bildaad
Shuhaahichii fi Zoofaari Naa'imaatichi waan Waaqayyo
isaanitti hime sana godhan; Waaqayyos kadhannaa
Iyyoob dhaga'e. **10** Erga Iyyoob michoota isaatiif
kadhatee booddee Waaqayyo deebisee isa sooromsee
qabeenya inni duraan qabu sana harka lama kenneef.
11 Obboloonni isaa, obboleettonni isaa hundinuu fi
warri dur isa beekan hundi dhufanii mana isaatti isa
wajjin nyaatan. Isaanis sababii rakkina Waaqayyo isatti
fide hundaatiif isaaf gaddanii isa jajjabeessan; tokkoon
tokkoon isaaniis meetii fi qubeelaa warqee kennaniif.
12 Waaqayyos kan duraa caalaa jireenya Iyyoob kan
fuul duraa eebbise. Iyyoobis hoolaa kuma kudha afur,
gaala kuma ja'a, qotiyyoo kuma lamaa fi harree dhaltuu
kuma tokko qaba ture. **13** Akkasumas ilmaan torbaa
fi intallan sadii qaba ture. **14** Intala isaa jalqabaa
Yemiimaa, ishee lammaffaa Keziiyaa, ishee sadaffaa
immoo Qeren-Haphuuk jedhee moggaase. **15** Biyya
sana hunda keessatti dubartoonni akka intallan Iyyoob
babbareedan eessattuu hin argamne. Abbaan isaaniis
obboloota isaanii gidduutti dhaala kenneef. **16** Iyyoobis
ergasii waggaa dhibba tokkoo fi afurtama jiraate; innis
hamma dhaloota afuriitti ijoollee fi ijoollee ijoollee isaa
arge. **17** Innis akkasiin bara dheeraa jiraatee dulloomee
du'e.

Faarfannaa

1 Namni gorsa hamootaatiin hin deddeebine, yookaan
karaa cubbamootaa irra hin dhaabanne, yookaan
barcuma qoostotaa irra hin teenye, eebbifamaa dha. **2**
Garuu inni seera Waaqayyootti gammada; seera isaas
halkanii guyyaa irra deddeebi'ee itti yaada. **3** Inni
akkuma muka qarqara bishaan yaa'uu dhaabamee yeroo
isaatti ija isaa kennu, kan baalli isaas hin coollagnee ti;
wanni inni hojjetu hundinuus ni tolaaf. **4** Hamoonni
garuu akkana miti; isaan akka habaqii qilleensi fudhatee
balleessuu ti. **5** Kanaafuu hamoonni murtii dura,
yookaan cubbamoonni waldaa qajeeltotaa keessa hin
dhaabatan. **6** Waaqayyo karaa qajeeltotaa ni beekaatii;
karaan hamootaa garuu gara badiitti geessa.

2 Namoonni maaliif akkanumaan malatu? Saboonnis
maaliif waan akkanumaan mari'atu? **2** Mootonni lafaa
ka'anii, bulchitoonnis Waaqayyoo fi Masiihii isaatiin
mormuuf walitti qabaman; **3** isaanis, "Kottaa foncaa
isaanii of irraa kukkunnaa; hidhaa isaaniis of irraa
hiiknee gannaa" jedhu. **4** Inni samii keessa, teessoo
irra taa'ee jiru ni kolfa; Gooftaanis isaanitti qoosa. **5**
Innis aarii isaatiin isaan ifata; dheekkamsa isaatiinis
isaan naasisa; **6** innis, "Ani tulluu koo qulqulluu irra,
Xiyoon irra, mootii koo teessifadheera" jedha. **7** Ani
seera Waaqayyoo nan labsa: innis akkana anaan jedhe;
"Ati ilma koo ti; ani har'a si dhalcheera. **8** Na kadhadhu;
ani saboota dhaala kee, handaara lafaas qabeenya kee
godhee siifan kenna. **9** Ati ulee sibiilaatiin isaan cabsita;
akka qodaa supheettis isaan hurreessita." **10** Kanaafuu
yaa mootota, qalbeeffadhaa; bulchitoonni lafaas of
eeggadhaa. **11** Sodaadhaan Waaqayyoon tajaajilaa;
hollachaas gammadaa. **12** Akka inni hin aarreef, isinis
akka karaa irratti hin badneef ilma isaa dhungadhaa;
dheekkamsi isaa dafee boba'aatii. Warri isatti kooluu
galan hundi eebbifamoo dha.

3 Faarfannaa Daawit yeroo ilma isaa Abesaaloom
jalaa baqatetti faarfate. Yaa Waaqayyo, diinonni koo
akkam baay'atu! Namoonni baay'een natti ka'aniiru! **2**
Namoonni baay'een, "Waaqni isa hin baraaru" jedhanii
waa'ee koo dubbatu. **3** Yaa Waaqayyo, ati garuu naannoo
kootti gaachana koo ti; ulfina kootis; mataa koos kan ol
qabdu suma. **4** Ani guddisee Waaqayyotti nan iyyadha;
innis tulluu isaa qulqulluu irraa deebii naa kenna. **5** Ani
nan ciisa; nan rafas; waan Waaqayyo ol na qabuuf nan
dammaqa. **6** Saba kumaatama qixa hundaan ka'ee na
marse ani hin sodaadhu. **7** Yaa Waaqayyo ka'i! Yaa Waaqa
koo na baraari! Mangaagaa diinota kootii hundumaa
rukuti; ilkaan hamootaa illee caccabsi. **8** Fayyinni kan
Waaqayyoo ti. Eebbi kee saba kee irra haa jiraatu.

4 Dura bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit kan
Baganaadhaan Faarfatamu. Yaa Waaqa qajeelumma
kootii, yommuu ani si waammadhutti deebii naa kenni.
Ati yeroo rakkina kootti na boqochiisi; araara kee naa
buusi; kadhaa koos dhaga'i. **2** Yaa ilmaan namootaa,
isin hamma yoomiitti ulfina koo gara salphinaatti
deebiftu? Isin hamma yoomiitti waan faayidaa hin qabne
jaallattanii soba barbaaddu? **3** Isin akka Waaqayyo
warra isaaf bulan ofii isaatiif addaan baafate beekaa;
Waaqayyo yommuu ani isa waammadhutti na dhaga'a. **4**
Yeroo aartanitti cubbuu hin hojjetinaa; yommuu siree
keessan irra jirtanitti, garaa keessan keessatti yaadaa;
cal'isaas. **5** Aarsaa qajeelummaa dhi'eessaa; Waaqayyonis
amanadhaa. **6** Namoonni, "Eenyutu waan gaarii nu
argi argisiisa?" jedhan baay'ee dha; yaa Waaqayyo,
ifni fuula keetii nurratti haa ifu. **7** Gammachuu isaan
yeroo midhaanii fi daadhiin wayinii isaanii baay'atutti
argatan caalaa, ati garaa koo gammachuu guddaadhaan
guutteerta. **8** Ani nagaadhaan nan ciisa; nan rafas; yaa
Waaqayyo si qofatu, sodaa malee na jiraachisaatii.

5 Faarfannaa Daawitii kan ululleedhaan faarfatamu.
Yaa Waaqayyo, gurra kee dubbii kootti qabi; aaduu
koo illee naa hubadhu. **2** Yaa mootii koo fi Waaqa ko,
iyya ani gargaarsaaf iyyadhu dhaggeeffadhu; ani sin
kadhadhaatii. **3** Yaa Waaqayyo, ganamaan sagalee koo
ni dhageessa; anis ganamaan kadhata koo fuula kee
duratti nan dhi'eessa; abdiidhaanis nan eeggadha. **4** Ati
Waaqa hamminatti gammadu miti; hamaanis si wajjin
hin jiraatu. **5** Of tuultonni fuula kee dura dhaabachuu
hin danda'an. Atis warra jal'ina hojjetan hunda ni jibbita;
6 Ati warra soba dubbatan ni balleessita. Waaqayyo
warra dhiiga dheebotanii fi warra nama gowwoomsan ni
xireeffata. **7** Ani garuu araara kee baay'ee sanaan mana
keetti ol nan gala; si sodaachuudhaanis gad jedhee gara
mana qulqullummaa kee qulqulluu sanaatti garagalee
nan sagada. **8** Yaa Waaqayyo, sababii diinota kootiif
jedhiitii qajeelummaa keetiin na dura bu'i; karaa kees
fuula koo duratti naa qajeelchi. **9** Dubbiin afaan isaaniitii
ba'u tokko iyyuu hin amanamu; garaan isaanii badiisaan
guutameera. Laagaan isaanii awwaala banamaa dha;
arraba isaaniitiin ni sobu. **10** Yaa Waaqayyo, yakkitoota
ta'uu isaanii isaanitti beeksisi! Daba isaaniitiinis haa
kufan. Baay'ina cubbuu isaaniitiin isaan balleessi; isaan
sitti fincilaniiruutii. **11** Warri kooluu sitti galan hundinuu
garuu haa gammadan; bara baraanis gammachuudhaan
haa faarfatan. Akka warri maqaa kee jaallatan sitti
gammadaniif ati eegumsa kee isaan irra diriirsi. **12**
Yaa Waaqayyo, ati qajeeltota ni eebbiftaatii; akka
gaachanaattis surraa keetiin isaan marsita.

6 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa
Baganaadhaan faarfatamu. Faarfannaa Daawit kan
akka sirna Shamiiniitiitti faarfatamu. Yaa Waaqayyo
aarii keetiin na hin hifatin; yookaan dheekkamsa keetiin
na hin adabin. **2** Naa gameeraatii yaa Waaqayyo naaf
araarami; lafeen koos jeeqameeraatii yaa Waaqayyo na
fayyisi. **3** Lubbuun koo akka malee jeeqameera; kun
hamma yoomiitti? Yaa Waaqayyo, hamma yoomiitti?
4 Yaa Waaqayyo, deebi'iitii lubbuu koo oolchi; araara
keetiif jedhiitii na fayyisi. **5** Namni du'e si hin yaadatu.
Sii'ool keessatti eenyutu si galateeffata? **(Sheol h7585)** **6**
Ani aaduu kootiin bututeera. Halkan hunda boo'ichaan
siree koo nan dhiqa; imimmaaniinis iddoo ciisichaa
koo nan tortorsa. **7** Iji koo gaddaan fajajeera; sababii
diinota koo hundaatiifis dadhabeera. **8** Warri hamaa

hojjettan hundinuu narraa fagaadhaa; Waaqayyo sagalee
boo'icha koo dhaga'eeraatii. **9** Waaqayyo waammata koo
dhaga'eera; Waaqayyo kadhannaa koo ni fudhata. **10**
Diinonni koo hundinuu haa qaana'an; akka malees haa
rifatan; qaanii tasaatiinis of irra haa garagalan.

7 Shiigaayoonni Daawit kan inni waa'ee Kuushi
namicha gosa Beniyaamiif jedhee Waaqayyoof
faarfate. Yaa Waaqayyo Waaqa ko, ani kooluu sitti nan
gala; warra na ari'atan hunda jalaa na baasi; na oolchis; **2**
yoo kanaa achii isaan yeroo namni na oolchu hin jirretti,
akka leencaa na cicciratu; na kukkutatus. **3** Yaa Waaqayyo
Waaqa ko, yoo ani waan kana godhee jiraadhe yoo harka
koo keessa yakki jiraate, **4** yoo ani nama nagaadhaan na
wajjin jiraatutti hamaa hojjedhee jiraadhe, yookaan yoo
ani sababii malee diina koo saamee jiraadhe, **5** diinni koo
ari'ee na haa qabatu; jireenya koo lafatti haa dhidhiitu;
ulfina koos awwaara keessa haa buusu. **6** Yaa Waaqayyo
aarii keetiin ka'i; dheekkamsa diinota kootti ka'i. Yaa
Waaqa koo anaaf dammaqi; murtii qajeelaa labsi. **7**
Yaa'iin namootaa naannoo keetti walitti haa qabamu;
atis ol gubbaadhaa isaan bulchi. **8** Waaqayyo sabootaaf
murtii haa kennu. Yaa Waaqayyo, akka qajeelummaa
kootiitti, akka amanamummaa kootiittis naa murteessi.
9 Yaa Waaqa qajeelaa, kan yaadaa fi garaa namaa qortu,
fincila hamootaa balleessi; qajeeltota immoo jabeessii
dhaabi. **10** Gaachanni koo Waaqa; inni gara toleeyyii
ni oolcha. **11** Waaqni abbaa murtii qajeelaa dha; inni
Waaqa guyyaa hunda dheekkamsa isaa mul'isuu dha.
12 Yoo namni qalbii jijjiirrachuu baate, inni goraadee
isaa ni qarata; iddaa isaas dabsee qopheeffata. **13** Inni
meeshaa nama ajjeesu qopheeffateera; xiyya boba'us
ni qopheeffata. **14** Kunoo, namni hamaan hammina
ulfaa'a; jal'ina garaatti baata; soba dhala. **15** Inni gad
fageessee boolla qota; boolla qopheesse sana keessas ni
bu'a. **16** Dabni isaa matuma isaatti deebi'a; jal'inni isaas
gubbee mataa isaa irra bu'a. **17** Qajeelummaa isaatiif
Waaqayyoon nan galateeffadha; maqaa Waaqayyoo
Waaqa Waan Hundaa Oliis faarfannaadhaan nan jajadha.

8 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit kan
Gitiitiidhaan faarfatamu. Yaa Waaqayyo Gooftaa
keenya, maqaan kee lafa hundatti akkam ulfina qabeessa!
Ati ulfina kee samiiwwan irratti diriirsiteerta. **2** Sababii
diinota keetiitiif, amajaajii fi nama haaloo baafatu afaan
qabachiisuuf jettee, afaan daa'immaniitii fi mucoolii
harma hodhanii irraa galata qopheessiteerta. **3** Yommuu
ani hojii quba keetii, samiiwwan kee, ji'aa fi urjiiwwan ati
hundeessitee ilaalutti, **4** akka ati isaaf yaadduuf namni
maali? Akka isaaf dhimmituuf ilmi namaa maali? **5** Ati
xinnoo ishee ofii keetii gad isa goote; ulfinaa fi kabajaan
isa gonfite. **6** Hojii harka keetii irratti bulchaa isa goote;
waan hundas miilla isaa jala galchite; **7** bushaayee fi loon
hunda, bineensota bosonaas, **8** simbirroota samii irraa,
qurxummii galaanaa, waan daandii galaanaatiin darbu
hundas miilla isaa jala galchite. **9** Yaa Waaqayyo Gooftaa
keenya, maqaan kee lafa hundumaa irratti akkam ulfina
qabeessa!

9 Dura bu'aa faarfattootaatiif; Yeedaloo, "Du'a ilmaa"
jedhamu. Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqayyo, ani
garaa koo guutuudhaan sin galateeffadha; waa'ee dinqii
kee hundumaas nan odeessa. **2** Ani sittin gammada; nan
ililchas; yaa Waaqa Waan Hundaa Olii, faarfannaadhaan
maqaa kee nan jajadha. **3** Diinonni koo dugda duubatti
ni deebi'u; ni gufatu; fuula kee duraas ni badu. **4**
Mirga koo fi dhimma koo qabatteerta; atis murtii
qajeelaa kennaa teessoo kee irra teesseerta. **5** Saboota
ifattee hamootas balleessiteerta; maqaa isaaniis baraa
hamma bara baraatti haqxeerta. **6** Diinonni badiisa
bara baraatiin balleeffamu; ati magaalaawwan isaanii
bubuqqifteerta; seenaan isaaniis barbadeeffameera. **7**
Waaqayyo garuu bara baraan ni mo'a; teessoo isaas
murtiidhaaf dhaabbateera. **8** Inni qajeelummaadhaan
addunyaadhaaf murtii ni kenna; sabootas murtii
qajeelaadhaan bulcha. **9** Waaqayyo warra cunqurfamaniif
irkoo dha; yeroo rakkinaattis da'oo dha. **10** Warri maqaa
kee beekan si amanatu; yaa Waaqayyo, ati warra si
barbaadan gattee hin beektuutii. **11** Waaqayyo isa Xiyoon
irra jiraatu faarfannaadhaan jajadhaa; hojii isaa illee
saboota keessatti labsaa. **12** Inni haaloo dhiigaa baasu
sunis isaan yaadataatii; iyya warra dhiphataniis hin
irraanfatu. **13** Yaa Waaqayyo, hammam akka diinonni
koo na ari'atan ilaali! Naaf araaramiitii afaan boolla
du'aa keessaa na baasi; **14** kunis ani karra Intala Xiyoon
irratti akka galata kee labsuu fi fayyisuu keettis baay'isee
gammaduuf. **15** Saboonni boolla qotan keessa bu'an;
miilli isaaniis kiyyoodhuma isaan dhoksaniin qabame.
16 Waaqayyo murtii qajeelaa kennuudhaan beekama;
hamoonni garuu hojii harka isaaniitiin kiyyoo seenu. **17**
Namoonni hamoon, warri Waaqa irraanfatan hundinuus
sii'oolitti gad bu'u. **(Sheol h7585)** **18** Rakkattoonni garuu
yoom iyyuu hin irraanfataman; abdiin hiyyeeyyiis bara
baraan hin badu. **19** Yaa Waaqayyo ka'i; jabinni namaa
hin mul'atin; fuula kee duratti sabootatti haa muramu.
20 Yaa Waaqayyo, sodaa isaanitti buusi; saboonnis akka
namuma ta'an haa beekan.

10 Yaa Waaqayyo, ati maaliif achi fagaattee
dhaabatta? Yeroo rakkinaattis maaliif of dhoksita?
2 Namni hamaan of tuulummaa isaatiin hiyyeessa
adamsa; inni maluma malatuun haa qabamu. **3** Namni
hamaan hawwii isaatiin of jaja; ofittoo ni eebbisa;
Waaqayyoon immoo ni arrabsa. **4** Namni hamaan sababii
of tuuluuf Waaqa hin barbaadu; yaada isaa hundumaa
keessas Waaqni hin jiru. **5** Karaan isaa yeroo hunda ni
milkaa'aaf; inni of tuula; seerri kees isa irraa fagoo dha;
diinota isaa hundattis tuffiidhaan qummaada. **6** Innis,
"Wanni na sochoosu hin jiru; rakkinnis gonkumaa na
hin argatu" ofiin jedha. **7** Afaan isaa abaarsaan, sobaa
fi doorsisaan guutameera; dabaa fi hamminni arraba
isaa jala jiru. **8** Inni gandoota keessatti riphee eeggata;
iddoo dhokataattis warra yakka hin qabne ajjeesa. Ija
isaatiinis hiyyeeyyii gaada. **9** Akka leenca daggala isaa
keessaatti riphee eeggata. Hiyyeessa qabachuudhaaf
dhokatee eeggata; hiyyeessas qabatee kiyyoo isaatiin
harkifata. **10** Hiyyeessi sunis ni caccaba; gad of qabas;
humna nama hamaa jalattis ni kufa. **11** Innis, "Waaqa
irraanfateera; fuula isaas dhokfateera; gonkumaa hin

argu” ofiin jedha. **12** Yaa Waaqayyo ka’i! Yaa Waaqi
harka kee ol kaafadhu. Rakkataas hin dagatin. **13** Namni
hamaan maaliif Waaqa arrabsa? Maaliifis garaa isaatti,
“Inni waan kanatti na hin gaafatu” jedha? **14** Yaa Waaqi,
ati garuu rakkinaa fi gadda warra miidhamanii ni argita;
harka keetiinis gatii baasifta. Deegaan dabarsee sitti of
kenna; ati ijoollee abbaa hin qabneef gargaaraa dha. **15**
Irree nama hamaatii fi jal’aa cabsi; hamma hamminni
isaa dhumee dhabamutti, hammina isaatti isa gaafadhu.
16 Waaqayyo bara baraa hamma bara baraatti Mootii dha;
ormoonni lafa isaa irraa ni barbadaa’u. **17** Yaa Waaqayyo,
ati hawwii rakkattootaa ni dhageessa; isaan jajjabeessita;
iyya isaanii illee ni dhaggeeffatta; **18** kunis akka namni
biyyoo irraa uumame si’achi isaan hin cunqursineef
ati ijoollee abbaa hin qabnee fi cunqurfamtootaaf akka
dhaabattuuf.

11 Dura bu’aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
Ani Waaqayyotti kooluu galeera. Yoos isin
akkamitti lubbuu kootiin akkana jechuu dandeessu:
“Ati akkuma simbirroo tulluu keetti barrisi. **2** Kunoo
namoonni hamoon iddaa isaanii dabsataniiru; isaan
warra toloota ta’an, dukkana keessa waraanuuf jedhanii,
xiyya isaanii ribuutti dhaabbataniiru. **3** Yoo hundeewwan
diigaman, namni qajeelaan maal gochuu danda’a?” **4**
Waaqayyo mana qulqullummaa isaa qulqulluu sana
keessa jira; teessoon Waaqayyoo samii irra jira. Inni
ilmaan namootaa ni ilaala; iji isaas namoota ni qora. **5**
Waaqayyo qajeeltotaa fi jal’oota ni qora; lubbuun isaa
garuu nama goolii jaallatu ni jibbiti. **6** Inni hamoota
irratti, barbadaa ibiddaatii fi dinyii boba’u ni roobsa;
qoodni isaaniis bubbee finiinaa dha. **7** Waaqayyo waan
qajeelaa ta’eef, murtii qajeelaa jaallata; toloonnis fuula
isaa ni argu.

12 Dura bu’aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit
kan akka sirna Shamiiniitiitti faarfatamu. Yaa
Waaqayyo, namni Waaqa sodaatu hin jiruutii ati na
gargaar; ilmaan namaa keessaas namni amanamu
dhabameeraatii. **2** Namni hundinuu ollaa isaatti soba
dubbata; isaan nama saadanii garaa lamaan dubbatu.
3 Waaqayyo afaan nama saadu hunda, arraba of
tuulu hundas haa kukkutu; **4** isaanis, “Nu arraba
keenyaan ni moona; hidhiin keenyas keenyuma; eenyutu
nurratti gooftummaa qaba?” jedhu. **5** Waaqayyo,
“Ani sababii hacuucamuu hiyyeeyyiitiif, sababii aaduu
rakkattootaatiifis amma nan ka’a. Nagaa isaan hawwan
keessas isaan nan jiraachisa” jedha. **6** Dubbiin Waaqayyoo
hir’ina hin qabu; innis akka meetii boolla ibiddaa
keessatti baqfamee yeroo torba qulqulleeffamee ti. **7**
Yaa Waaqayyo ati nu eegda; dhaloota akkanaa irraas
bara baraan nu oolchita. **8** Yeroo wanni faayidaa hin
qabne ilmaan namaa gidduutti kabajamutti hamoonni
of dhiibuudhaan kallattii hundaan asii fi achi naanna’u.

13 Dura bu’aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
Yaa Waaqayyo, hamma yoomiitti? Ati hamma bara
baraatti na irraanfattaa? Hamma yoomiittis fuula kee
na duraa dhoksita? **2** Ani hamma yoomiittin rakkina
obsee guyyaa guutuu garaa koo keessatti gadda? Hamma
yoomiitti diinni koo narra aana? **3** Yaa Waaqayyo Waaqa
ko, na ilaali; deebii illee naa kenni. Akka ani hirriba du’aa
hin rafneefis ija kootiif ifa kenni; **4** diinni koo, “Ani isa
mo’adheera” jedha; amajaajiiwwan koos kufaatii kootti
gammadu. **5** Ani garuu araara kee nan amanadha; garaan
koos fayyisuu keetti ni gammada. **6** Ani Waaqayyoof
nan faarfadha; arjummaan isaa naa baay’ateeraatii.

14 Dura bu’aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
Gowwaan garaa isaatti, “Waaqni hin jiru” jedha.
Isaan xuraa’aniiru; hojiin isaaniis jibbisiisaa dha;
namni waan gaarii hojjetu tokko iyyuu hin jiru. **2**
Waaqayyo yoo namni waa hubatu, kan Waaqas barbaadu,
tokko iyyuu jiraate arguuf jedhee, samii irraa ilmaan
namootaa gad ilaala. **3** Hundinuu dogoggoraniiru;
hundi isaaniis xuraa’aniiru; namni waan gaarii hojjetu
tokko hin jiru; tokkumti iyyuu hin jiru. **4** Warri
hammina hojjetan kanneen akkuma waan buddeena
nyaataniitti saba koo nyaatan, warri Waaqayyoon
hin waammanne hundinuu homaa hin beekanii? **5**
Isaan sodaadhaan liqimfamaniiru; Waaqni dhaloota
qajeeltotaa wajjin jiraatii. **6** Isin jal’oonni karoora
hiyyeeyyii jalaa fashaleessitu; Waaqayyo garuu da’oo
isaanii ti. **7** Maaloo utuu Xiyoon keessaa fayyinni
Israa’eliif dhufee! Yommuu Waaqayyo saba isaa warra
booji’aman deebisutti, Yaaqoob haa ililchu; Israa’elis haa
gammadu!

15 Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqayyo, eenyutu
dunkaana kee keessa jiraata? Eenyutu tulluu
kee qulqulluu sana irra jiraachuu danda’a? **2** Nama
adeemsi isaa mudaa hin qabnee fi nama waan qajeelaa
hojjetu, nama garaa isaatii dhugaa dubbatuu fi **3** kan
arraba isaatiin nama hin hamanne, nama ollaa isaatti
waan hamaa hin hojjennee fi nama ollaa isaa maqaa
hin balleessine, **4** kan nama hamaa tuffatee warra
Waaqayyoon sodaatan garuu kabaju, yoo waan isa
miidhu ta’e illee nama kakuu isaa eegu, **5** nama maallaqa
isaa hiiqiidhaan hin liqeessinee fi kan nama yakka
hin qabne miidhuuf jedhee matta’aa hin fudhannee
dha. Namni wantoota kanneen hojjetu, gonkumaa hin
raafamu.

16 Miiktaamii Daawit. Yaa Waaqi, ani kooluu sitti
galeeraatii, ati na eegi. **2** Anis Waaqayyoon, “Ati
Gooftaa koo ti; ani si malee gaarummaa hin qabu” nan
jedha. **3** Qulqulloonni lafa irraa garuu ulfina qabeeyyii
dha; anis isaanitti baay’ee nan gammada. **4** Warra
waaqota tolfamoo duukaa bu’an, gaddi isaanii ni guddata.
Dhibaayyuu dhiigaa ani isaaniif hin dhibaafadhu;
yookaan afaan kootiin maqaa isaanii hin dha’u. **5**
Waaqayyo qooda dhaala kootii fi qooda xoofoo koo
ti; ixaa koos situ naa jiraachisa. **6** Funyoon daangaa
iddoo gaarii naa bu’eera; dhugumaan ani dhaala nama
gammachiisu qaba. **7** Waaqayyo isa na gorsu sana
ani nan jajadha; halkanis yaadni koo na qajeelcha. **8**
Ani yeroo hunda fuula koo duraa Waaqayyoon qaba.
Waan inni mirga koo jiruuf ani hin raafamu. **9** Kanaaf
garaan koo ni gammada; arrabni koos ni ililcha; foon
koos nagaadhaan jiraata; **10** ati sii’ool keessatti na hin

dhiiftuutii, yookaan amanamaan kee akka tortoru hin
gootu. **(Sheol h7585)** **11** Ati karaa jireenyaa na barsiifta;
fuula kee durattis gammachuudhaan na guutta; gara
mirga keetii gammachuu bara baraatu jira.

17 Kadhannaa Daawit. Yaa Waaqayyo, iyyata ani
murtii qajeelaaf iyyadhu dhaga'i; boo'icha koos
dhaggeeffadhu. Kadhannaa koo kan afaan nama hin
gowwoomsine keessaa ba'uufis gurra kenni. **2** Murtiin
koo si biraa haa dhufu; iji kees waan qajeelaa haa argu.
3 Ati yoo garaa koo qorte, halkaniinis yoo na ilaalte,
yoo na sakattaates, homaa narratti hin argattu; ani
akka afaan koo cubbuu hin hojjenneef kutadheeraatii. **4**
Waa'ee hojii namootaa immoo ani dubbii afaan keetiitiin
karaa gooltotaa irraa of eeggadheera. **5** Tarkaanfiin koo
karaa kee irratti cimeera; miilli koos hin mucucaanne.
6 Yaa Waaqi, waan ati deebii naa kennituuf ani sin
waammadha; gurra kee gara kootti qabiitii kadhannaa
koo dhaga'i. **7** Yaa isa warra diinota isaanii jalaa
sitti baqatan harka kee mirgaatiin oolchitu, ati jaalala
kee isa hin geeddaramne sana haala dinqisiisaadhaan
argisiisi. **8** Akka agartuu ija keetiitti na eegi; gaaddidduu
qoochoo keetiitiinis na dhoksi; **9** hamoota na dhiphisan
jalaa, diinota na ajjeesuuf na marsan jalaa na baasi.
10 Isaan garaa isaanii kan namaa hin naane sana ni
guduunfu; afaan isaaniis of tuulummaadhaan dubbata.
11 Isaan faana na dha'u; ammas na marsaniiru; lafaan na
dha'uudhaafis ija babaasu. **12** Isaan akka leenca waa
kukkutachuu kajeeluu ti; akka leenca guddaa riphee
waa gaaduu ti. **13** Yaa Waaqayyo ka'i; itti ba'iitii isaan
kuffisi; goraadee keetiinis hamoota jalaa na baasi. **14** Yaa
Waaqayyo, namoota akkanaa jalaa, namoota addunyaa
kanaa warra qoodni isaanii jireenyuma ammaa ta'e
jalaa harka keetiin na baraari. Garaan isaanii waan ati
isaaniif kuufte haa quufu; ijoolleen isaaniis akka malee
haa quufan; isaanis waan isaan irraa hafe daa'imman
isaaniitiif haa kaa'an. **15** Ani garuu qajeelummaadhaan
fuula kee nan arga; yommuun dammaquttis ani ulfina
kee arguudhaan nan quufa.

18 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit
garbicha Waaqayyoo; innis yommuu Waaqayyo
harka diinota isaa hundaa fi harka Saa'ol jalaa isa
baasetti dubbii faarfannaa kana Waaqayyoof faarfate.
Innis akkana jedhe: Yaa Waaqayyo jabina ko, ani sin
jaalladha. **2** Waaqayyo kattaa koo, da'annoo kootii fi
oolchaa koo ti; Waaqni koo kattaa koo kan ani kooluu
itti galuu dha; inni gaachana kootii fi gaanfa fayyina
koo ti; da'annoo koo cimaa dha. **3** Ani Waaqayyo
galanni isaaf malu sana nan waammadha; diinota
koo jalaas nan baraarama. **4** Funyoon du'aa na xaxe;
lolaan badiisaas na liqimseera. **5** Funyoon sii'ool natti
marame; kiyyoon du'aas natti dhufe. **(Sheol h7585)** **6** Ani
dhiphina koo keessatti Waaqayyoon nan waammadhe;
gargaarsaafis Waaqa kootti nan iyyadhe. Innis mana
qulqullummaa isaatii sagalee koo dhaga'e; iyyi koos
gurra isaa seene. **7** Lafti ni hollatte; ni sochootes;
hundeewwan tulluuwwaniis ni raafaman; sababii inni
dheekkameefis isaan ni hollatan. **8** Aarri funyaan isaatii
ol ba'e; ibiddi waa barbadeessu afaan isaatii ba'e; cileen
boba'us afaan isaatii ba'e. **9** Inni samiiwwan tarsaasee
gad bu'e; duumessoonni gurraachis miilla isaa jala
turan. **10** Inni kiirubeelin yaabbatee barrise; qoochoo
qilleensaatiinis ol ba'e. **11** Inni dukkana haguuggii isaa,
duumessa samii kan bokkaadhaan dukkanaa'e immoo
godoo isaa godhate. **12** Ifa fuula isaa keessaas duumessi
dhagaa cabbiitii fi bakakkaadhaan tarsaasee ba'e. **13**
Waaqayyo samiidhaa ni qaqawweessa'e; sagaleen Waaqa
Waan Hundaa Oliis ni dhaga'ame. **14** Inni xiyya isaa
darbatee diinota bittinneesse; bakakkaas gad dhiisee
isaan fixe. **15** Yaa Waaqayyo, dheekkamsa keetiin, humna
hafuura funyaan keetii ba'uutiinis, sululawwan galaanaa
ifatti baafaman; hundeewwan lafaas qullaa hafan. **16**
Inni ol gubbaadhaa gad hiixatee na qabe; bishaanota gad
fagoo keessaas na baase. **17** Inni diina koo isa jabaa jalaa,
amajaajota koo warra akka malee natti ciman jalaas
na baase. **18** Isaan guyyaa rakkina kootti natti dhufan;
Waaqayyo garuu gargaarsa koo ture. **19** Inni iddoo
bal'aatti na baase; waan natti gammadeefis na oolche. **20**
Waaqayyo akkuma qajeelummaa kootiitti naa kenneera;
akkuma qulqullina harka koottis na badhaase. **21** Ani
karaa Waaqayyoo eegeeraatii; Waaqa koo irraa garagalee
hammina hin hojjenne. **22** Seerri isaa hundinuu fuula
koo dura jira; anis labsii isaa irraa hin gorre. **23** Ani
fuula isaa duratti mudaa hin qabu ture; cubbuu irraas of
eeggadheera. **24** Waaqayyo akkuma qajeelumma kootti,
akkuma harki koo fuula isaa duratti qulqulluu ta'ettis na
badhaaseera. **25** Ati nama amanamaatti amanamummaa
kee argisiifta; nama mudaa hin qabnettis kan mudaa
hin qabne taata. **26** Nama qulqulluutti qulqulluu taata;
nama jal'aatti immoo jal'aa taata. **27** Ati warra gad
of qaban ni oolchita; ija of tuulu garuu gad deebifta.
28 Yaa Waaqayyo ati ibsaa koo jabeessitee ni ibsita;
Waaqni koo dukkana koo ifatti ni geeddara. **29** Ani
gargaarsa keetiin loltoota dhiibbadhee nan deema;
Waaqa kootiinis dallaa utaaluu nan danda'a. **30** Waaqa
kana karaan isaa mudaa hin qabu; dubbiin Waaqayyoo
hir'ina hin qabu; warra isatti kooluu galan hundaaf
Waaqayyo gaachana ta'a. **31** Waaqayyo malee Waaqni
eenyu? Waaqa keenya malees kattaan eenyu? **32** Kan
humna na hidhachiisu, kan akka karaan koos nagaa ta'u
godhu Waaqa. **33** Inni miilla koo akka miilla borofaa
godha; iddoo ol dheeraa irras na dhaabachiisa. **34** Inni
harka koo waraanaaf leenjisa; irreen koos iddaa naasii
dabsuu ni danda'a. **35** Ati gargaarsa kee kan nama
fayyisu gaachana naaf goota; harki kee mirgaa ol na
qabeera; gargaarsi kees nama guddaa na godhe. **36**
Akka koomeen koo hin mucucaanneef, miilla kootiif
daandii bal'ifteerta. **37** Ani diinota koo ari'ee nan
qaqqabadhe; hamma isaan barbadaa'anittis ani duubatti
hin deebine. **38** Ani akka isaan deebi'anii ka'uu hin
dandeenyeef isaan nan barbadeesse; isaanis miilla koo
jalatti ni kufan. **39** Ati lolaaf humna na hidhachiifte;
amajaajota koos fuula koo duratti gad deebifte. **40**
Akka diinonni koo dugda duubatti deebi'anii baqatan
gooteerta; anis amajaajota koo barbadeesseera. **41** Isaan
gargaarsaaf iyyan; garuu kan isaan oolchu tokko iyyuu
hin turre; gara Waaqayyoottis ni iyyatan; inni garuu
deebii hin kennineef. **42** Anis akkuma awwaara bubbeen

fudhatuutti isaan nan daake; akkuma dhoqqee daandii
irraatti isaan nan dhidhiite. **43** Ati lola namootaa jalaa na
baafteerta; mataa sabootaa na gooteerta; sabni ani hin
beekne na tajaajila. **44** Namoonni ormaa na sossobatan;
isaan akkuma waa'ee koo dhaga'aniin naaf ajajaman. **45**
Isaan hundi abdii kutatan; hollachaas da'annoo isaanii
jabaa keessaa ba'an. **46** Waaqayyo jiraataa dha! Kattaan
koo haa eebbifamu! Waaqni Fayyisaan koo ol ol haa
jedhu! **47** Inni Waaqa haaloo naa baasu, kan sabootas
na jalatti bulchuu dha; **48** diinota koo jalaas na baasa.
Ati amajaajota kootii ol na goota; gooltota jalaas na
baafte. **49** Kanaafuu yaa Waaqayyo, ani saboota gidduutti
sin leellisa; faarfannaa galataa illee maqaa keetiif nan
faarfadha. **50** Inni mo'annaawwan gurguddaa mootii
isaatiif ni kenna; dibamaa isaa Daawitii fi sanyii isaatiif,
jaalala bara baraa ni argisiisa.

19 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
Samiiwwan ulfina Waaqaa odeessu; bantiin samiis
hojii harka isaa labsa. **2** Guyyaan tokko guyyaa kaanitti
odeessa, halkan tokkos halkan kaanitti beekumsa mul'isa.
3 Haasaan yookaan dubbiin hin jiru; sagaleen isaaniis
hin dhaga'amu. **4** Ta'us sagaleen isaanii lafa hundumaa,
dubbiin isaaniis handaara addunyaa ga'e. Inni samiiwwan
keessatti biiftuudhaaf dunkaana dhaabe; **5** biiftuunis
akkuma misirricha dinqa isaatii ba'uutii fi akkuma
mo'ataa fiigicha dorgomutti gammadu tokkoo ti. **6**
Isheenis handaara samiiwwanii tokkoo baatee gara
handaara kaaniitti naannofti; wanni ho'a ishee jalaa
dhokatu tokko iyyuu hin jiru. **7** Seerri Waaqayyoo mudaa
hin qabu; lubbuu namatti deebisa. Ajajni Waaqayyoo
amanamaa dha; nama wallaalaa beekaa godha. **8** Seerri
Waaqayyoo qajeelaa dha; garaadhaaf gammachuu kenna.
Ajajni Waaqayyoo qulqulluu dha; ijaafis ifa kenna. **9**
Waaqayyoon sodaachuun qulqulluu dha; bara baraan
jiraata. Murtiin Waaqayyoo dhugaa dha; walumaa galattis
qajeelaa dha. **10** Inni warqee caalaa, warqee akka malee
qulqulleeffame caalaa iyyuu gatii qabeessa; inni damma
caalaa, nadhii dammaa caalaa mi'aawaa dha. **11** Murtii
kanaanis tajaajilaan kee ni gorfama; isa eeguunis gatii
guddaa qaba. **12** Eenyutu dogoggora isaa hubachuu
danda'a? Yakka koo isa dhokfamaa irraa na qulqulleessi.
13 Tajaajilaa kee cubbuu ija jabinaan hojjetamu irraa
eegi; cubbuun kunis na hin mo'atin. Yoos ani hir'ina
malee nan jiraadha; dogoggora guddaa irraas qulqulluu
nan ta'a. **14** Yaa Waaqayyo, Kattaa koo fi Furii ko,
dubbiin afaan kootii fi yaadni garaa koo fuula kee duratti
fudhatamaa haa ta'u.

20 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
Guyyaa rakkinaatti Waaqayyo deebii siif haa
kennu; maqaan Waaqa Yaaqoobis si haa eegu. **2** Inni
iddoo qulqulluudhaa gargaarsa siif haa ergu; Xiyoon
irraas jabina siif haa kennu. **3** Aarsaa kee hunda siif
haa yaadatu; qalma kee kan gubamus siif haa fudhatu.
4 Hawwii garaa keetii siif haa kennu; karoora kee
hundas fiixaan siif haa baasu. **5** Yommuu ati mo'attutti
ililchinee maqaa Waaqa keenyaatiin faajjii keenya ol
fudhanna. Waaqayyo waan ati kadhattu hundumaa siif
haa kennu. **6** Ani akka Waaqayyo dibamaa isaa fayyisu
amma beeka; Waaqayyo humna nama fayyisu kan harka
isaa mirgaa keessa jiru sanaan samii isaa qulqulluu
keessaa deebii ni kennaaf. **7** Namoonni tokko tokko
gaariiwwan amanatu; kaan immoo fardeen amanatu; nu
garuu maqaa Waaqayyo Waaqa keenyaa amananna. **8**
Isaan gufatanii kufu; nu garuu ol kaana; jabaannees ni
dhaabanna. **9** Yaa Waaqayyo, ati mootiidhaaf mo'annaa
kenni! Yommuu nu si waammannuttis deebii nuu kenni!

21 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
Yaa Waaqayyo, mootiin jabina keetti baay'ee
gammada. Gargaarsa keettis gammachuun isaa hammam
guddaa dha! **2** Ati hawwii garaa isaa kenniteefii jirta;
kadhannaa afaan isaas isa hin dhowwanne. **3** Ati eebba
guddaadhaan isa simatte; gonfoo warqee qulqulluus
mataa isaa irra keesse. **4** Inni jireenya si kadhate;
atis ni kenniteef; bara dheeraas bara baraa hamma
bara baraatti kenniteef. **5** Ulfinni isaa mo'annaa ati
isaaf kenniteen guddaa ta'e; atis ulfinaa fi surraa isatti
uwwifte. **6** Ati eebba bara baraa kenniteef; akka inni
gammachuu argama keetiitiin gammadus goote. **7**
Mootichi Waaqayyoon amanataatii; sababii jaalala Waaqa
Waan Hundaa Olii kan hin geeddaramne sanaatiifis
inni hin raafamu. **8** Harki kee diinota kee hunda ni
qabata; harki kee mirgaas warra si jibban ni qaba. **9**
Yeroo mul'achuu keetiitti, akka boolla ibiddi keessaa
boba'uu isaan goota. Waaqayyo dheekkamsa isaatiin
isaan liqimsa; ibiddis isaan fixa. **10** Ati sanyii isaanii
lafa irraa, ijoollee isaaniis ilmaan namaa gidduudhaa ni
balleessita. **11** Isaan yoo waan hamaa sitti yaadan, yoo
daba sitti mari'atanis hin milkaa'an. **12** Ati yommuu
iddaa kee isaanitti qabdutti, akka isaan baqatan gootaatii.
13 Yaa Waaqayyo, jabina keetiin ol ol jedhi; nu humna
kee ni jajanna; ni faarfannas.

22 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Yeedaloo "Borofa
Ganamaa" jedhu. Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqa
ko, yaa Waaqa ko, ati maaliif na dhiifte? Ati na gargaaruu
irraa, iyya koo irraas maaliif akkas fagaatta? **2** Yaa
Waaqa ko, ani guyyaa guyyaa sittin iyyadha; ati garuu
deebii naaf hin deebiftu; halkan halkanis afaan hin
qabadhu. **3** Ati garuu Qulqullicha teessoo irra taa'uu dha;
ati galata Israa'el. **4** Abbootiin keenya si amanatan; isaan
si amanatan; atis isaan oolchite. **5** Isaan sitti iyyatan; ni
fayyifamanis; si amanatan; hin qaanofnes. **6** Ani garuu
raammoodha malee nama miti; ani nama namni itti
qoosuu fi sabnis tuffatuu dha. **7** Warri na argan hundinuu
natti kolfu; mataa isaanii raasanii na arrabsu. **8** Akkanas
jedhu; "Inni Waaqayyoon amanata; mee Waaqayyo isa
haa oolchu kaa. Inni waan isatti gammaduuf, isa haa
oolchu." **9** Ati garuu gadameessa keessaa na baafte;
harma haadha koo irrattis, situ nagaan na eege. **10** Ani
gaafan dhaladhee jalqabee sirratti nan gatame; erga
haati koo na deessee jalqabdee ati Waaqa koo ti. **11** Ati
narraa hin fagaatin; rakkinni dhi'aateeraatii; namni na
gargaarus hin jiru. **12** Korommiin baay'een na marsu;
korommiin Baashaan jajjaboonis karaa hundumaan na
marsu. **13** Isaanis akka leenca beela'ee aaduu afaan isaanii
bal'isanii natti banatu. **14** Ani akkuma bishaaniitti nan
dhangalaafame; lafeen koo hundinuus wal gad dhiise.

Onneen koo gara gagaatti geeddarame; na keessattis
baqe. **15** Jabinni koo akka qiraacii goge; arrabni koo
laagaatti na maxxane; awwaara du'aa keessas na ciibsite.
16 Saroonni na marsaniiru; gareen namoota hamoo
na marseera; isaanis harkaa fi miilla koo waraananii
fullaasaniiru. **17** Ani lafee koo hunda lakkaa'uu nan
danda'a; isaanis ija babaasanii na ilaalu; akkas ta'uu
koottis ni gammadu. **18** Isaan wayyaa koo hiratan;
uffata koottis ixaa buufatan. **19** Yaa Waaqayyo, ati
garuu narraa hin fagaatin; yaa Jabina koo na gargaaruuf
ariifadhu. **20** Lubbuu koo goraadee jalaa, jireenya koo
immoo humna sarootaa jalaa baasi. **21** Afaan leencaa
jalaa na miliqsi; gaanfa gafarsaa jalaas na baasi. **22**
Maqaa kee obboloota kootti nan labsa; waldaa keessattis
sin jajadha. **23** Isin warri Waaqayyoon sodaattan isa
jajadhaa! Isin sanyiin Yaaqoob hundinuu isa ulfeessaa!
Sanyiin Israa'el hundinuus isa sodaadhaa! **24** Inni
dhiphina nama dhiphatee hin tuffanne yookaan hin
balfineetii; yommuu inni gargaarsaaf isatti iyyatettis, ni
dhaga'eef malee fuula isaa hin dhokfanne. **25** Galanni
ani yaa'ii guddaa irratti siif galchu si biraa dhufa; warra
si sodaatan durattis wareega koo of irraa nan baasa.
26 Hiyyeeyyiin nyaatanii quufu; warri Waaqayyoon
barbaaddatanis isa ni jajatu; garaan keessan bara baraan
haa jiraatu! **27** Handaarri lafaa hundinuu ni yaadata;
gara Waaqayyoottis ni deebi'a; maatiiwwan sabootaa
hundinuus fuula isaa duratti ni sagadu; **28** mootummaan
kan Waaqayyootii; innis saboota hunda ni bulcha. **29**
Sooreyyiin lafaa hundinuu ni nyaatu; ni waaqeffatus;
warri of jiraachisuu hin dandeenye kanneen biyyoo
seenan hundi fuula isaa duratti ni jilbeenfatu. **30**
Dhaloonni dhufu isa tajaajila; dhaloota boriittis waa'een
Gooftaa ni himama. **31** Sababii inni waan kana hojjeteef,
isaan saba dhalachuuf jirutti qajeelummaa isaa ni labsu.

23 Faarfannaa Daawit. Waaqayyo tiksee koo ti; ani
homaa hin dhabu. **2** Inni marga lalisaa keessa na
boqochiisa; gara bishaan tasgabbaa'aattis na geessa; **3**
inni lubbuu natti deebisa. Maqaa isaatiif jedhees karaa
qajeelaa irra na deemsisa. **4** Ani yoon sulula gaaddisa
du'aa keessa deeme illee ati waan na wajjin jirtuuf,
homaa hin sodaadhu; uleen keetii fi bokkuun kee na
jajjabeessu. **5** Ati utuma diinonni koo ilaalanuu fuula
koo duratti maaddii naa qopheessita. Mataa koo zayitii
dibda; xoofoon koos guutuu irraan dhangala'aa dha.
6 Dhugumaan gaarummaan keetii fi araarri kee, bara
jireenya kootii hunda na duukaa bu'u; anis bara baraan,
mana Waaqayyoo keessa nan jiraadha.

24 Faarfannaa Daawit. Laftii fi wanni lafa irra jiru
hundinuu, addunyaa fi wanni ishee keessa jiraatu
hundinuus kan Waaqayyoo ti; **2** inni galaanota irratti
ishee hundeesseeraatii; bishaan irras ishee dhaabeera.
3 Eenyutu tulluu Waaqayyootti ol ba'a? Iddoo isaa
qulqulluu sanas eenyutu dhaabata? **4** Nama harka
qulqulluu fi garaa qulqulluu qabu, nama lubbuu isaa gara
waaqa tolfamaatti ol hin kaafne yookaan nama sobaan
hin kakannee dha. **5** Inni Waaqayyo biraa eebba, Waaqa
Fayyisaa isaa biraa immoo qajeelummaa ni argata. **6**
Dhaloonni kun dhaloota warra isa barbaadanii ti; kan
dhaloota warra fuula Waaqa Yaaqoob barbaadanii ti. **7**
Yaa karroota nana, mataa keessan ol qabadhaa; isinis
balbalawwan durii, akka mootiin ulfinaa ol galuuf ol
qabamaa. **8** Mootiin ulfinaa kun eenyu? Waaqayyo jabaa
fi humna qabeessa, Waaqayyo isa waraana keessattis
humna qabu sanaa dha. **9** Yaa karroota nana, mataa
keessan ol qabadhaa; isinis balbalawwan durii akka
mootiin ulfinaa ol galuuf mataa keessan ol qabadhaa. **10**
Mootiin ulfinaa kun eenyu? Waaqayyoon Waan Hunda
Danda'u sun, inni Mootii ulfinaa ti.

25 Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqayyo, ani lubbuu
koo gara keetti ol nan qaba. **2** Yaa Waaqa koo ani
sin amanadha. Ati na hin qaanessin; akka diinonni koo
na mo'atanis hin godhin. **3** Namni si eeggatu tokko
iyyuu yoom iyyuu hin qaaneffamu; warri sababii malee
yakka hojjetan garuu ni qaaneffamu. **4** Yaa Waaqayyo,
karaa kee na argisiisi; daandii kees na barsiisi; **5** ati
Waaqa Fayyisaa koo waan taateef, dhugaa keetiin na
dura bu'i; na barsiisi; anis guyyaa guutuu sin eeggadha.
6 Yaa Waaqayyo, araara keetii fi jaalala kee yaadadhu;
isaan durumaa jalqabanii jiruutii. **7** Cubbuu afaan kootii
yookaan dogoggora koo hin yaadatin; yaa Waaqayyo,
gaarummaa keetiif jedhiitii akkuma araara keetiitti na
yaadadhu. **8** Waaqayyo gaarii dha; tolaadhas; kanaafuu
inni daandii isaa cubbamootatti argisiisa. **9** Warra gad of
qaban waan qajeelaa ta'een geggeessa; karaa isaas isaan
barsiisa. **10** Karaan Waaqayyoo hundinuu warra kakuu
isaatii fi seera isaa eeganiif araaraa fi dhugaa dha. **11** Yaa
Waaqayyo, cubbuun koo guddaa ta'u iyyuu maqaa keetiif
jedhiitii dhiifama naa godhi. **12** Namni Waaqayyoon
sodaatu eenyu? Waaqayyo karaa inni filachuu qabu
isa argisiisa. **13** Lubbuun isaa badhaadhummaadhaan
jiraatti; sanyiin isaas lafa dhaala. **14** Waaqayyo icciitii
isaa warra isa sodaatan duraa hin dhoksu; kakuu isaa illee
isaan beeksisa. **15** Iji koo yeroo hunda gara Waaqayyoo
ilaala; inni miilla koo kiyyoo keessaa ni baasaatii. **16** Gara
kootti garagali; garaas naa laafi; ani kophaa koon jiraatii;
rakkataadhas. **17** Yaaddoon garaa kootii baay'ateera;
dhiphina koo keessaas na baasi. **18** Dhiphina kootii fi
rakkina koo ilaali; cubbuu koo hunda naa dhiisi. **19** Akka
diinonni koo baay'atan, hammam akka cimsanii na jibban
argi! **20** Lubbuu koo eegi; na oolchis; sababii ani kooluu
sitti galeef, akka ani qaana'u na hin godhin. **21** Waan ani
si eeggadhuuf, amanamummaa fi qajeelummaan ana
haa eegan. **22** Yaa Waaqayyo, rakkina isaa hundumaa
keessaa Israa'elin furi!

26 Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqayyo, sababii ani
jireenya hir'ina hin qabne jiraadheef, ati naa
murteessi; anis utuu asii fi achi hin raafamin,
Waaqayyoon amanadheera. **2** Yaa Waaqayyo, qoriitii
na ilaali; garaa koo fi qalbii koo qori; **3** jaalalli kee
kan hin geeddaramne sun ija koo dura jiraatii; anis
dhugaa keetiin nan deddeebi'a. **4** Ani warra nama
gowwoomsan wajjin hin taa'u, yookaan fakkeessitoota
wajjin tokkummaa hin qabaadhu; **5** ani waldaa warra
hammina hojjetanii nan jibba; hamoota wajjinis hin taa'u.
6 Yaa Waaqayyo, ani harka koo qulqullummaadhaan
nan dhiqadha; iddoo aarsaa keetii irras nan naanna'a. **7**

Faarfannaa galataa guddisee nan faarfadha; dinqii hojii
keetii hunda nan odeessa. 8 Yaa Waaqayyo, mana ati
keessa jiraattu, iddoo ulfinni kee jirus nan jaalladha. 9
Lubbuu koo cubbamoota wajjin, jireenya koos warra
dhiiga dhangalaasan wajjin hin balleessin; 10 warra
harka isaanii keessa karoorri jal'inaa jiru kanneen harki
isaanii mirgaa matta'aadhaan guutame wajjin na hin
balleessin. 11 Ani garuu jireenya hir'ina hin qabne nan
jiraadha; ati na furi; araaras naa buusi. 12 Miilli koo
lafa wal qixxee irra dhaabata; waldaa guddaa keessattis
Waaqayyoon nan jajadha.

27 Faarfannaa Daawit. Waaqayyo ibsaa kootii fi
fayyina koo ti; ani eenyunan sodaadha? Waaqayyo
da'oo jireenya kootii ti; eenyutu na sodaachisa? 2
Namoonni hamoon yommuu foon koo nyaachuudhaaf
natti dhufan, diinonni koo fi amajaajonni koo yommuu
na miidhuuf natti ka'an, gufatanii kufu. 3 Yoo duulli
na marse illee, garaan koo hin sodaatu; yoo waraanni
natti baname illee ani hin raafamu. 4 Ani waan tokko
Waaqayyoon nan kadhadha; waan kanas nan barbaada:
Kunis bara jireenya kootii guutuu mana Waaqayyoo
keessa jiraachuu, miidhagina Waaqayyoo ilaaluu fi mana
qulqullummaa isaa keessatti isa kadhachuu dha. 5 Inni
guyyaa rakkinaa iddoo ofii jiraatu na kaa'ataatii; da'oo
dunkaana isaa jala na dhoksa; kattaa gubbaattis ol na
baasa. 6 Yommus diinota na marsanii olitti mataan
koo ol jedha; dunkaana isaa keessatti illee ililleedhaan
aarsaa nan dhi'eessa; Waaqayyoof nan faarfadha; nan
weeddisas. 7 Yaa Waaqayyo, yommuu ani si waammadhu,
sagalee koo dhaga'i; naaf araarami; deebiis naaf kenni. 8
Yommuu ati, "Fuula koo barbaadaa!" jettetti, garaan koo,
"Yaa Waaqayyo, ani fuula kee nan barbaada" siin jedha.
9 Fuula kee na duraa hin dhoksin; aartee tajaajilaa kee
of irraa hin deebisin; ati gargaaraa koo taateerta. Yaa
Waaqayyo, Fayyisaa ko, na hin gatin; na hin dhiisinis. 10
Yoo abbaan kootii fi haati koo na dhiisan illee, Waaqayyo
na simata. 11 Yaa Waaqayyo, karaa kee na barsiisi;
sababii ani diinota baay'ee qabuuf daandii qajeelaa irra
na buusi. 12 Fedhii diinota kootiitti dabarsitee na hin
kennin; dhuga baatonni sobduun narratti ka'aniiruutii;
isaanis hafuura jal'inaa baafatu. 13 Anis biyya jiraattotaa
keessatti gaarummaa Waaqayyoo akkan argu amma
iyyuu nan amana. 14 Waaqayyoon eeggadhu; cimi;
jabaadhus; Waaqayyoon eeggadhu.

28 Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqayyo, Kattaa ko, ani
sin waammadha; ati na jalaa hin didin. Yoo ati na
jalaa didde, ani akka warra boolla bu'anii nan ta'a. 2
Yommuu ani gargaarsaaf si waammadhee harka koo
illee gara Iddoo Qulqullummaa kee kan Waan Hundumaa
Caalaa Qulqulluu ta'e sanaatti ol kaafadhu, sagalee
kadhannaa koo naa dhaga'i. 3 Namoota hamoo warra
jal'ina hojjetan wajjin, warra garaa isaaniitti hammina
qabatanii olloota isaanii wajjin garuu nagaa dubbatan
wajjin na hin balleessin. 4 Akka hojii isaaniitti, akkuma
hojii isaanii hamaa sanaattis deebisiif; akkuma hojii
harka isaaniitti kenniif; gatii isaaniif malu isaanumatti
deebisi. 5 Sababii isaan hojii Waaqayyoo, yookaan waan
harki isaa hojjete hin kabajneef inni isaan diiga; deebisees
isaan hin ijaaru. 6 Waaqayyo haa eebbifamu! Inni iyya
kadhannaa kootii naa dhaga'eeraatii. 7 Waaqayyo jabina
koo fi gaachana koo ti; garaan koo isa amanata; anis
gargaarsa argadheera. Garaan koo baay'ee gammada;
anis faarfannaadhaan isa nan galateeffadha. 8 Waaqayyo
jabina saba isaa ti; dibamaa isaatiifis da'oo fayyinaa ti. 9
Saba kee fayyisi; dhaala kees eebbisi; tiksee isaanii ta'ii
bara baraan isaan baadhu.

29 Faarfannaa Daawit. Isin jajjabeeyyiin, Waaqayyoof
fidaa; ulfinaa fi jabina Waaqayyoof fidaa. 2
Ulfina maqaa isaatiif malu Waaqayyoof kennaa; iddoo
qulqullummaa isaatti Waaqayyoon waaqeffadhaa. 3
Sagaleen Waaqayyoo bishaanota irra jira; Waaqni
ulfinaa ni qaqawweessa'a; Waaqayyo bishaanota baay'ee
irratti ni qaqawweessa'a. 4 Sagaleen Waaqayyoo
humna qaba; sagaleen Waaqayyoo surra qabeessa. 5
Sagaleen Waaqayyoo birbirsa ni cabsa; Waaqayyo birbirsa
Libaanoon ni caccabsa. 6 Inni Libaanoonin akka jabbiitti,
Siiriyoonin immoo akka dibicha gafarsaatti ni utaalchisa.
7 Sagaleen Waaqayyoo balaqqeessa bakakkaatiin rukuta.
8 Sagaleen Waaqayyoo gammoojjii sochoosa; Waaqayyo
Gammoojjii Qaadesh sochoosa. 9 Sagaleen Waaqayyoo
qilxuu micciira; bosonas qullaatti hambisa. Hundinuus
mana qulqullummaa isaa keessatti, "Ulfina!" jedhee
iyya. 10 Waaqayyo lolaa badiisaatiin olitti teessoo isaa
irra taa'a; Waaqayyo Mootii ta'ee bara baraan teessoo
isaa irra taa'a. 11 Waaqayyo saba isaatiif jabina kenna;
Waaqayyo saba isaa nagaadhaan eebbisa.

30 Faarfannaa eebba mana qulqullummaatiif
Faarfatame. Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqayyo,
sababii ati ol na fuutee akka diinonni koo natti hin
gammanne gooteef, ani sin jajadha. 2 Yaa Waaqayyo
Waaqa ko, ani gargaarsaaf sin waammadhe; atis na
fayyifte. 3 Yaa Waaqayyo, ati lubbuu koo sii'oolii
baafte; akka ani boolla hin buune gootees na jiraachifte.
(Sheol h7585) 4 Isin qulqulloonni isaa, faarfannaadhaan
Waaqayyoon jajadhaa; maqaa isaa qulqulluu sanaafis
galata galchaa. 5 Dheekkamsi isaa hamma liphsuu ijaa
ti; gaarummaan isaa immoo bara jireenyaa guutuudhaaf
tura; boo'ichi galgala tokko qofaaf tura; ganama garuu
ililleetu ta'a. 6 Anis yommuun nagaa argadhetti, "Ani
gonkumaa hin raafamu" nan jedhe. 7 Yaa Waaqayyo, ati
jaalala keetiin akka tulluu jabaatti na dhaabde; yeroo
ati fuula kee na duraa dhoksitetti garuu naasuutu na
qabate. 8 Yaa Waaqayyo, ani sin waammadha; ani gara
Gooftaatti akkana jedhee araaraaf nan iyyadha: 9 "Du'uu
koo keessaa, boolla bu'uu koo keessaas faayidaa maaliitu
argama? Biyyoon si galateeffataa? Amanamummaa kees
ni odeessaa? 10 Yaa Waaqayyo na dhaga'i; na maaris;
Yaa Waaqayyo, gargaarsa naa ta'i." 11 Ati boo'icha koo
shuubbisuutti geeddarte; wayyaa gaddaa narraa baaftee
gammachuu natti uwwifte; 12 kunis akka lubbuun koo
faarfannaadhaan si jajattuu fi akka isheen hin cal'isneefii
dha. Yaa Waaqayyo Waaqa ko, ani bara baraan sin
galateeffadha.

31 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
Yaa Waaqayyo, ani kooluu sitti galeera; ati

gonkumaa na hin qaanessin; qajeelummaa keetiin na
oolchi. **2** Gurra kee gara kootti qabi; dafiitii na oolchi;
kattaa ani itti kooluu galu naa ta'i; na oolchuudhaafis
da'oo jabaa naa ta'i. **3** Ati waan kattaa koo fi da'oo koo
taateef, maqaa keetiif jedhiitii na qajeelchi; karaa irras na
buusi. **4** Ati iddoo ani itti baqadhu waan taateef, kiyyoo
diinonni koo naa kaa'an keessaa na baasi. **5** Ani hafuura
koo dabarsee harka keettin kennadha; yaa Waaqayyo
Waaqa dhugaa, ati na furi. **6** Ani warra waaqota faayidaa
hin qabne abdatan nan jibba; Waaqayyoon garuu nan
amanadha. **7** Ani jaalala kee kan hin geeddaramne
sanatti nan gammada; nan ililchas; ati dhiphina koo
argiteertaatii; rakkina lubbuu kootii illee beekteerta. **8**
Ati dabarsitee diinatti na hin kennine; miilla koos iddoo
bal'aa irra dhaabdeerta. **9** Yaa Waaqayyo, ani dhiphina
keessan jiraatii na baasi; iji koo gaddaan, lubbuun koo
fi dhagni koo gaddaan dadhabaniiru. **10** Jireenyi koo
gaddaan, umuriin koo aaduudhaan dhumeera; jabinni
koo sababii dhiphina kootiitiif laafeera; lafeen koos
xuuxameera. **11** Sababii diinota koo hundaatiif, ani
olloota koo biratti waan sodaachisaa, michoota koo
biratti immoo waan jibbisiisaa ta'eera; warri karaa
irratti na arganis na baqatu. **12** Ani akkuma nama
du'eetti irraanfatameera; akkuma qodaa cabaas nan ta'e.
13 Asaasa namoota baay'ee nan dhaga'aatii; kallattii
hundaan sodaatu jira! Isaan natti malatanii lubbuu koo
balleessuuf mari'atan. **14** Yaa Waaqayyo, ani garuu
sin amanadha; "Ati Waaqa koo ti" nan jedha. **15** Barri
koo si harka jira; diinota koo jalaa, warra na ari'atan
harkaas na baasi. **16** Fuulli kee tajaajilaa kee irratti
haa ifu; jaalala kee kan hin geeddaramne sanaanis
na baraari. **17** Yaa Waaqayyo, ani hin qaaneffamin;
ani si waammadheeraatii; warri hamoon garuu haa
qaaneffaman; cal'isaniis sii'ool keessa haa bu'an. **(Sheol
h7585)** **18** Afaan soba dubbatu, kan of tuulummaa fi
tuffiidhaan, nama qajeelaatti kooree dubbatu haa duudu.
19 Gaarummaan kee kan ati warra si sodaataniif ol
keesse, kan ati fuula namootaa duratti warra kooluu
sitti galaniif kennite akkam guddaa dha! **20** Da'oo fuula
keetiitiin, waan namoonni isaanitti malatan jalaa isaan
dhoksita; dunkaana kee keessattis dubbiin tuttuquu
jalaa isaan da'eessita. **21** Waaqayyo haa eebbifamu;
inni yeroo ani magaalaa marfamte keessa turetti,
jaalala isaa dinqisiisaa sana na argisiiseeraatii. **22** Ani
yeroon akka malee dhiphadhetti, "Ani fuula kee duraa
badeera!" jedheen ture. Ati garuu yeroo ani gargaarsaaf
sitti iyyadhetti, kadhannaa koo naa dhageesse. **23**
Qulqulloonni isaa hundinuu, Waaqayyoon jaalladhaa!
Waaqayyo amanamoota ni eega; of tuultotaaf garuu
akkuma hojii isaaniitti irra dabarsee deebisaaf. **24** Warri
Waaqayyoon abdattan hundinuu jabaadhaa; garaan
keessan hin sodaatin.

32 Faarfannaa Daawit. Maskiil. Namni yakki isaa
dhiifameef, kan cubbuun isaas haguugameef,
eebbifamaa dha. **2** Namni Waaqayyo cubbuu itti hin
lakkoofne, kan hafuura isaa keessas gowwoomsaan
hin jirre, eebbifamaa dha. **3** Yeroo ani cubbuu koo
himachuu dhiisetti, guyyaa guutuu aaduu kootiin, lafeen
koo ni bosose. **4** Harki kee halkanii fi guyyaa natti
ulfaateeraatii; jabinni koos akkuma waan ho'a bonaatiin
ta'uutti xuuxame. **5** Ergasiis cubbuu koo sitti nan
himadhe; balleessaa koos si hin dhokfanne. Anis, "Irra
daddarba koo, Waaqayyootti nan himadha" nan jedhe;
atis yakka cubbuu kootii, naa dhiifteerta. **6** Kanaafuu
namni amanamaan kam iyyuu, yeroo ati itti argamtutti
si haa kadhatu; lolaan bishaan guddaas isa bira hin ga'u.
7 Ati iddoo ani itti dhokadhuu dha; rakkina irraa na
eegda; faarfannaa mo'annaatiinis na marsita. **8** Ani karaa
ati irra deemtu irratti sin qajeelcha; sin barsiisas; ani ija
koo jaalalaatiin sin ilaala; sin gorsa. **9** Isin akka farda
yookaan gaangoo hubannaa hin qabnee hin ta'inaa; isaan
yoo luugamaa fi fuuloodhaan qabaman malee gara kee
hin dhufan. **10** Dhiphinni namoota hamoo baay'ee dha;
araarri Waaqayyoo garuu nama isa amanatu ni marsa.
11 Yaa qajeeltota, isin Waaqayyotti gammadaa; ililchaas;
warri garaa qulqulluu qabdan hundinuu ililchaa.

33 Yaa qajeeltota, isin Waaqayyotti gammadaa; isa
jajuun tolootaaf ni mala. **2** Kiraaraan Waaqayyoon
galateeffadhaa; baganaa ribuu kudhan qabuun isaaf
faarfadhaa. **3** Faarfannaa haaraa isaaf faarfadhaa; ribuu
haalaan rukutaa; sirriitti rukutaa; gammachuudhaanis
ililchaa. **4** Dubbiin Waaqayyoo qajeelaadhaatii; inni
waan hojjetu hundumaatti amanamaa dha. **5** Waaqayyo
qajeelummaa fi murtii qajeelaa jaallata; laftis jaalala isaa
kan hin geeddaramneen guutamteerti. **6** Samiiwwan
dubbii Waaqayyootiin hojjetaman; tuunni urjiiwwanii
hundinuus hafuura afaan isaatii ba'uun uumaman. **7** Inni
bishaan galaanaa akka tuullaatti walitti qaba; bishaan
tuujubaas kuusaa keessa kaa'a. **8** Lafti hundi Waaqayyoon
haa sodaatu; sabni addunyaa irra jiraatu hundinuus,
guddisee isa haa sodaatu. **9** Inni dubbateeraatii, wanni
inni dubbate ni ta'e; inni ni ajaje; wanni inni ajajes ni
raawwate. **10** Waaqayyo marii sabootaa ni fashaleessa;
akka karoorri namootaa hojii irra hin oolles ni godha.
11 Karoorri Waaqayyoo garuu bara baraan, yaadni garaa
isaas dhaloota hundumaa keessatti cimee ni dhaabata.
12 Sabni Waaqayyo Waaqa isaaf ta'e, namoonni inni akka
dhaala ofii isaatti filate eebbifamoo dha. **13** Waaqayyo
samii irraa gad ni ilaala; ilmaan namootaa hundas ni arga;
14 inni teessoo isaa irra taa'ee, warra lafa irra jiraatan
hunda gad ilaala; **15** inni garaa nama hundumaa uumu
sun, hojii isaanii hunda ni hubata. **16** Mootiin baay'ina
loltoota isaatiin du'a hin oolu; jagnis guddina humna
isaatiin du'a jalaa hin ba'u. **17** Fardi mo'annaadhaaf
abdii gatii hin qabnee dha; guddinni humna isaas nama
hin oolchu. **18** Garuu iji Waaqayyoo warra isa sodaatan
irra, warra araara isaa abdatan irras jira; **19** inni lubbuu
isaanii du'a jalaa ni baasa; bara beelaas isaan ni jiraachisa.
20 Lubbuun keenya abdiidhaan Waaqayyoon eeggatti;
innis gargaarsa keenyaa fi gaachana keenya. **21** Garaan
keenya isatti ni gammadaatii; nu maqaa isaa qulqulluu
ni amanannaatii. **22** Yaa Waaqayyo, akkuma nu abdii
keenya sirra kaa'annutti, araarri kee nurra haa bu'u.

34 Faarfannaa Daawit. Innis fuula Abiimelek duratti
maraatuu of fakkeesseef Abiimelek isa ariinaan
yeroo achii deemetti faarfate. Ani yeroo hunda

Waaqayyoon nan eebbisa; galanni isaas yeroo hunda afaanii na hin bu'u. **2** Lubbuun koo Waaqayyoon boonti; cunqurfamtoonni dhaga'anii haa gammadan. **3** Na wajjin Waaqayyoof ulfina kennaa; kottaa walii wajjin maqaa isaa ol kaafnaa. **4** Waaqayyoon nan barbaaddadhe; innis deebii naa kenne; sodaa koo hunda keessaas na baase. **5** Warri gara isaa ilaalan ni ifu; fuulli isaaniis yoom iyyuu hin qaana'u. **6** Hiyyeessi kun ni iyye; Waaqayyos isa dhaga'e; rakkina isaa hundumaa keessaas isa baase. **7** Ergamaan Waaqayyoo naannoo warra Waaqa sodaatanii ni qubata; isaan ni oolchas. **8** Akka Waaqayyo gaarii ta'e mee mi'eeffadhaa ilaalaa; namni isatti kooluu galu eebbifamaa dha. **9** Isin qulqulloonni isaa Waaqayyoon sodaadhaa; warri isa sodaatan homaa hin dhabaniitii. **10** Leenci saafelli iyyuu waa ni dhaba; ni beela'as; namni Waaqayyoon barbaaddatu garuu waan gaarii tokko illee hin dhabu. **11** Yaa ijoollee ko, kottaa na dhaga'aa; anis Waaqayyoon sodaachuu isinan barsiisa. **12** Namni jireenya jaallatu, kan bara gaarii arguudhaafis bara baay'ee hawwu eenyu? **13** Arraba kee waan hamaa irraa, afaan kees soba dubbachuu irraa eeggadhu. **14** Hammina irraa deebi'i; gaarii hojjedhu; nagaa barbaadi; duukaa bu'is. **15** Iji Waaqayyoo qajeeltota irra jira; gurri isaas iyya isaaniitiif banamaa dha; **16** yaadannoo isaanii lafa irraa balleessuudhaaf, fuulli Waaqayyoo warra hamaa hojjetanitti ni hammaata. **17** Qajeeltonni gargaarsaaf iyyatu; Waaqayyos isaan dhaga'a. Rakkina isaanii hunda keessaas isaan baasa. **18** Waaqayyo warra garaan isaanii cabetti dhi'oo dha; warra abdii kutatanis ni fayyisa. **19** Rakkinni nama qajeelaa baay'ee dha; Waaqayyo garuu hunda isaa jalaa isa baasa; **20** lafee isaa hunda ni eega; isaan keessaas tokko illee hin cabu. **21** Hamoota hamminatu ajjeesa; warra nama qajeelaa jibbanitti ni murteeffama. **22** Waaqayyo lubbuu tajaajiltoota isaa ni fura; warra isatti kooluu galan keessaa tokkotti illee hin murteeffamu.

35 Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqayyo, warra anaan mormaniin mormi; warra na lolanis loli. **2** Gaachanaa fi mi'a lolaa qabadhu; na gargaaruudhaafis ka'i. **3** Warra na ari'anitti eeboo fi bodee luqqifadhu. Lubbuu kootiinis, "Fayyinni kee ana" jedhi. **4** Warri lubbuu koo barbaadan, haa qaana'an; haa salphatanis; warri na balleessuuf mari'atanis, abdii kutatanii duubatti haa deebi'an. **5** Akka habaqii qilleensaan fudhatamee haa ta'an; ergamaan Waaqayyoos isaan haa ari'u. **6** Karaan isaanii dukkanaa'aa fi mucucaataa haa ta'u; ergamaan Waaqayyoos isaan haa ari'u. **7** Isaan sababii malee kiyyoo isaanii dhoksanii na dura kaa'aniiruutii; sababii malees boolla naa qotaniiru; **8** utuu inni hin beekin badiisni isatti haa dhufu; kiyyoon inni dhokse sunis isuma haa qabu; boolluma qote sanattis haa kufu. **9** Yoos lubbuun ko, Waaqayyotti gammaddi; fayyisuu isaattis ni ililchiti. **10** Lafeen koo hundi akkana siin jedha: "Yaa Waaqayyo, kan akka keetii eenyu? Ati dadhabdoota warra isaan caalaa jabaatan jalaa baafta; hiyyeeyyii fi rakkattoota illee saamtota jalaa baafta." **11** Dhuga baatonni sobaa natti ka'an; waan ani waa'ee isaa hin beeknes na gaafatu. **12** Isaan qooda waan gaarii waan hamaa naa deebisu; lubbuu koos kophaatti hambisu. **13** Ani garuu yeroo isaan dhibamanitti, wayyaa gaddaa nan uffadhe; lubbuu koos soomaan nan miidhe. Yeroo kadhannaan koo deebii malee hafettis **14** ani akkuma waan michuu kootiif yookaan obboleessa kootiif gadduutti, gaddaan asii fi achi deddeebi'e. Akkuma waan haadha kootiif boo'uuttis, gaddaan mataa koo nan buuse. **15** Isaan garuu yeroo ani gufadhetti gammadanii walitti qabaman; utuu ani hin beekin na marsan; utuu wal irraa hin kutinis na cicciratan. **16** Isaan akkuma warra Waaqatti hin bulleetti hamminaan natti qoosan; ilkaan isaanii illee natti qaratan. **17** Yaa Gooftaa, ati hamma yoomiitti cal'istee ilaalta? Lubbuu koo badiisa isaan fidan jalaa, jireenya koos leenca jalaa baasi. **18** Ani wal ga'ii guddaa keessatti sin galateeffadha; tuuta guddaa keessatti sin jajadha. **19** Warri akkasumaan diina natti ta'an natti hin gammadin; warri sababii malee na jibban sunis ija natti hin qisin. **20** Isaan nagaa hin dubbatan; warra qabbanaan biyya keessa jiraatanittis, mala sobaa malatu. **21** Isaanis, "Baga! Baga! Ijuma keenyaan isa argine" jedhanii afaan natti banatu. **22** Yaa Waaqayyo, ati waan kana argiteerta; hin cal'isin. Yaa gooftaa, narraa hin fagaatin. **23** Yaa Waaqa koo fi Gooftaa ko, ati mirga kootiif, dhimma kootiifis dammaqi; ka'i! **24** Yaa Waaqayyo Waaqa ko, akkuma qajeelummaa keetiitti naa murteessi; akka isaan natti gammadanis hin godhin. **25** Akka isaan, "Baga! Akkuma nu barbaanne ta'eera!" jedhan, yookaan akka isaan, "Nu isa liqimsineerra" jedhan hin godhin. **26** Warri dhiphina kootti gammadan hundinuu haa qaana'an; haa burjaaja'anis; warri natti kooran hundinuus, qaanii fi salphina haa uffatan. **27** Warri qajeelumma koo jaallatan, sagalee guddaadhaan haa ililchan; haa gammadanis. Isaan yeroo hunda, "Waaqayyo inni nagaa garbicha isaatti gammadu guddaa dha" haa jedhan. **28** Arrabni koo qajeelummaa kee, guyyaa guutuus galata kee odeessa.

36 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit Garbicha Waaqayyoo. Ani waa'ee cubbamootaa, ergaa Waaqa bira dhufe garaa koo keessaa qaba: Waaqa sodaachuun ija isaanii dura hin jiru. **2** Akka cubbuun isaanii ifatti ba'ee hin jibbamneefis, isaan ijuma ofii isaanii duratti akka malee of saadu. **3** Dubbiin afaan isaanii jal'inaa fi gowwoomsaa dha; isaan ogummaadhaan hojjechuu fi waan gaarii gochuu dhiisaniiru. **4** Siree isaanii irratti iyyuu isaan hammina xaxu; karaa cubbuutti of kennu; waan hamaas hin lagatan. **5** Yaa Waaqayyo, araarri kee samiiwwan bira, amanamummaan kees duumessa bira ga'a. **6** Qajeelummaan kee akka tulluuwwan gurguddaa ti; murtiin kees akkuma tuujuba guddaa ti. Yaa Waaqayyo, ati namaa fi bineensa ni jiraachifta. **7** Yaa Waaqi, jaalalli kee inni hin geeddaramne sun akkam ulfina qabeessa! Ilmaan namootaa, gaaddisa qoochoo keetii jalatti kooluu galu. **8** Isaan badhaadhummaa mana keetii nyaatanii quufu; atis laga gammachuu keetii irraa isaan obaafta. **9** Burqaan jireenyaa si bira jiraatii; nu ifa keetiin ifa argina. **10** Jaalala kee warra si beekaniif, qajeelummaa kees gara toleeyyiidhaaf ittuma fufi. **11** Miilli of tuultotaa natti hin

dhufin; harki hamootaas dhiibee na hin fageessin. **12** Warri waan hamaa hojjetan kunoo kufanii diriiraniiru; gad darbatamaniiru; ka'uus hin danda'an!

37 Faarfannaa Daawit. Ati sababii namoota hamootiif jettee hin aarin yookaan warra jal'ina hojjetanitti hin hinaafin. **2** Isaan akkuma margaa dafanii coollagu; akkuma biqiltuu misee dafanii gogu. **3** Waaqayyoon amanadhu; waan gaariis hojjedhu; biyyattii keessa jiraadhu; nagaas qabaadhu. **4** Waaqayyotti gammadi; innis hawwii garaa keetii siif guuta. **5** Karaa kee Waaqayyotti kennadhu; isa amanadhu; inni siif milkeessa. **6** Inni qajeelummaa kee akka aduu ganamaatti, murtii kee immoo akka aduu saafaatti ibsa. **7** Waaqayyo duratti cal'isi; obsaanis isa eeggadhu; nama karaan isaa qajeeleefitti, kan hammina hojjetuttis hin hinaafin. **8** Aarii irraa of eegi; dheekkamsa irraas deebi'i; hin aarin; aariin hammina qofatti nama geessaatii. **9** Namoonni hamoon ni balleeffamuutii; warri Waaqayyoon abdatan garuu lafa dhaalu. **10** Namoonni hamoon yeroo xinnoodhaaf malee si'achi hin jiraatan; yoo ati isaan barbaadde illee hin argaman. **11** Garraamonni garuu lafa ni dhaalu; nagaa guddaadhaanis ni gammadu. **12** Namoonni hamoon nama qajeelaatti mari'atu; ilkaan isaaniis isatti qaratu; **13** Gooftaan hamootatti ni kolfa; inni akka guyyaan isaanii dhi'aate ni beekaatii. **14** Namoonni hamoon hiyyeeyyii fi rakkattoota lafaan dha'uudhaaf, warra karaan isaanii qajeelaa ta'e immoo gorra'uudhaaf, goraadee isaanii luqqifatu; iddaa isaaniis ni dabsatu. **15** Goraadeen isaanii garuu garaadhuma isaanii waraana; iddaan isaaniis ni caccaba. **16** Badhaadhummaa hamoonni baay'een qaban irra, waan xinnoo namni qajeelaan qabu wayya; **17** humni hamootaa ni cabaatii; Waaqayyo garuu qajeeltota jabeessee ni dhaaba. **18** Waaqayyo bara tolootaa ni beeka; dhaalli isaaniis bara baraan jiraata. **19** Isaan bara hamaa keessa hin qaana'an; bara beelaa keessas ni quufu. **20** Namoonni hamoon garuu ni barbadaa'u; diinonni Waaqayyoos akkuma miidhagina daraaraa dirree ti; isaan ni badu; akkuma aaraa ni badu. **21** Namoonni hamoon ni liqeeffatu; garuu deebisanii of irraa hin baasan; qajeeltonni garuu arjummaadhaan kennu; **22** warri Waaqayyo eebbisu lafa ni dhaalu; warri inni abaaru garuu ni balleeffamu. **23** Adeemsi nama Waaqayyo biraa ajajama; inni karaa namicha sanaatti ni gammada. **24** Inni yoo gufate illee lafa hin ga'u; Waaqayyo harka isaatiin qabee isa dhaabaatii. **25** Ani dargaggeessan ture; amma immoo dulloomeera; garuu qajeeltonni gatamuu isaanii yookaan ijoolleen isaaniis buddeena kadhachuu isaanii hin argine. **26** Qajeeltonni yeroo hundumaa ni arjoomu; ni liqeessus; ijoolleen isaaniis ni eebbifamu. **27** Waan hamaa irraa deebi'iitii waan gaarii hojjedhu; yoos ati bara baraan ni jiraatta. **28** Waaqayyo murtii qajeelaa jaallataatii; warra isaaf amanamanis hin gatu. Isaanis bara baraan ni eegamu; sanyiin hamootaa garuu ni balleeffama. **29** Qajeeltonni lafa ni dhaalu; bara baraanis ishee irra ni jiraatu. **30** Afaan nama qajeelaa ogummaa dubbata; arrabni isaas murtii qajeelaa labsa. **31** Seerri Waaqa isaa garaa isaa keessa jira; miilli isaas hin mucucaatu. **32** Namoonni hamoon qajeeltota gaadu; isaan ajjeesuus ni barbaadu; **33** Waaqayyo garuu harka isaaniitti jara hin dhiisu yookaan yommuu isaan murtiitti dhi'eeffamanitti, akka isaanitti murteeffamu hin eeyyamu. **34** Waaqayyoon eeggadhu; karaa isaas eegi. Inni akka ati lafa dhaaltuuf ulfina siif kenna; atis badiisa hamootaa ni argita. **35** Nama hamaa fi gara jabeessa, isaa akkuma muka iddoon isaa itti tolee jiru nan arge. **36** Ergasiis achiin nan darbe; inni garuu achi hin turre; ani cimsee isa nan barbaade; inni garuu hin argamne. **37** Nama mudaa hin qabne yaadatti qabadhu; tolootas ilaali; sanyiin nama nagaa hin baduutii. **38** Cubbamoonni hundinuu garuu ni barbadeeffamu; galgalli nama hamaas hin tolu. **39** Fayyinni qajeeltotaa Waaqayyo biraa dhufa; inni yeroo rakkinaatti da'oo isaanii ti. **40** Waaqayyo isaan gargaara; isaan oolchas; harka namoota hamoo jalaa isaan baasa; isaan baraaras; isaan isatti kooluu galaniiruutii.

38 Faarfannaa Daawit. Yaadannoodhaaf. Yaa Waaqayyo, aarii keetiin na hin ifatin yookaan dheekkamsa keetiin na hin adabin. **2** Xiyyooliin kee na waraananiiru; harki kees akka malee natti ulfaateera. **3** Sababii dheekkamsa keetiitiif dhagni koo fayyaa dhabeera; sababii cubbuu kootiifis lafeen koo nagaa dhabeera. **4** Cubbuun koo na liqimseeraatii; akkuma ba'aa baatamuu hin danda'amne tokkoottis natti ulfaateera. **5** Sababii gowwummaa kootiitiif, madaan koo malaa naqate; ni ajaa'es. **6** Ani gad nan qabame; gadis nan cabe; guyyaa guutuus gaddaan oola. **7** Dugdi koo na boba'a; dhagni koos fayyaa hin qabu. **8** Ani laafeera; akka malees bututeera; garaan koo dhiphatee ani aadaan jira. **9** Yaa Gooftaa, hawwiin koo hundinuu fuula kee duratti beekamaa dha; argansuun koo si duraa hin dhokatu. **10** Lapheen koo ni dha'atti; jilbis na laafeera; ifni ija kootiis badeera. **11** Michoonni koo fi miiltoon koo sababii madaa kootiitiif narraa hiiqan; firoonni koos narraa fagaatanii dhadhaabatu. **12** Warri lubbuu koo galaafachuu barbaadan kiyyoo naa kaa'aniiru; warri na miidhuu barbaadanis waa'ee badiisa kootii dubbatu; guyyaa guutuus hammina natti yaadu. **13** Ani garuu akkuma duudaa dhaga'uu hin dandeenyee, akkuma arrab-didaa dubbachuu hin dandeenyeetii. **14** Ani akka nama dhaga'uu hin dandeenyee, akkuma nama afaan isaa deebii kennuu hin dandeenyees ta'eera. **15** Yaa Waaqayyo, ani sin eeggadha; yaa Waaqayyo Gooftaa ko, ati deebii naa kennita. **16** Ani, "Akka diinonni koo natti gammadan yookaan akka isaan yeroo miilli koo mucucaatutti natti of jajan hin eeyyamin" jedheeraatii. **17** Ani kufuu ga'eeraatii; dhukkubbiin koos takkumaa na hin dhiifne. **18** Ani balleessaa koo nan himadha; sababii cubbuu kootiitiifis nan gadda. **19** Warri akkasumaan diinota koo ta'an jajjaboo dha; warri sababii malee na jibbanis hedduu dha. **20** Warri qooda waan gaarii waan hamaa naa deebisan diinota koo ti; ani waan gaarii duukaa nan bu'aatii. **21** Yaa Waaqayyo, ati na hin gatin; yaa Waaqa ko, narraa hin fagaatin. **22** Yaa Gooftaa, yaa fayyisaa ko, na gargaaruudhaaf ariifadhu!

39 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeduutuuniif. Faarfannaa Daawit. Ani akkana nan jedhe; "Ani

karaa koo nan eeggadha; arraba koos cubbuu irraa nan
ittisa; hamma namni hamaan na bira jiruttis, afaan
kootti luugama nan kaa'adha." **2** Ani cal'isee akkuma
duudaa nan ta'e; waan gaarii dubbachuu irraas of
nan qusadhe; dhiphinni koo garuu ittuma caale; **3**
onneen koo na keessatti bulluqaa deeme; yeroo ani irra
deddeebi'ee yaadettis ibiddi sun ni boba'e; anis arraba
kootiin akkana jedheen dubbadhe: **4** Yaa Waaqayyo,
ati dhuma jireenya kootii na argisiisi; dheerina umurii
kootiis na barsiisi; jireenyi koo akkam dafee akka darbus
na beeksisi. **5** Kunoo, ati bara koo taakkuu tokkittii
gooteerta; umuriin koos fuula kee duratti homaattuu hin
hedamu; jireenyi nama hundumaas akkuma qilleensa
shuf jedhee darbuu ti. **6** Dhuguma iyyuu namni akkuma
gaaddidduu deddeebi'a; dhugumaan inni akkasumaan
goolama; namni qabeenya ni kuusa; garuu eenyuuf akka
walitti qabu hin beeku. **7** "Egaa amma yaa Gooftaa,
ani maalin eeggadha? Abdiin koo suma irra jira. **8**
Dogoggora koo hunda irraa na oolchi; nama gowwoonni
itti kolfan na hin godhin. **9** Ani duudaa dha; afaan koos
hin saaqqadhu; kan waan kana godhe sumaatii. **10** Ani
rukuttaa harka keetiitiin dhumeeraatii; dha'icha kee
narraa fuudhi. **11** Ati sababii cubbuu isaaniitiif namoota
ifatta; ni adabdas; akkuma biliis qabeenya isaanii ni
balleessita; dhugumaan namni hundinuu qilleensuma
shuf jedhee darbuu dha. **12** "Yaa Waaqayyo, kadhannaa
koo naa dhaga'i; iyya ani gargaarsa barbaachaaf iyyus
dhaggeeffadhu; boo'icha koos cal'istee hin ilaalin. Ani
akka alagaatti si bira nan jiraadhaatii; akkuma abbootii
koo hundumaattis ani nama biyya ormaa ti. **13** Utuun
godaanee lafa irraa hin dhabamin dura akkan deebi'ee
gammaduuf, ija kee narraa deebifadhu."

40 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
Ani obsaan Waaqayyoon nan eeggadhe; innis gara
kootti garagalee iyya koo naa dhaga'e. **2** Inni boolla
sodaachisaa keessaa, dhoqqee nama liqimsu keessaas
na baase; miilla koo kattaa irra dhaabe; ejjeta koos naa
jabeesse. **3** Innis faarfannaa haaraa, faarfannaa galataas
afaan koo keessa Waaqa keenyaaf kaa'e. Namoonni
baay'een arganii Waaqayyo sodaatu; isas ni amanatu. **4**
Namni Waaqayyoon abdatu, kan gara of tuultotaa hin
ilaalle, namni warra karaa irraa jal'atanii waaqota sobaa
duukaa bu'initti hin gara galle eebbifamaa dha. **5** Yaa
Waaqayyo Waaqa ko, dinqiin ati hojjette baay'ee dha;
waan ati nuuf yaadde, namni tokko tokkoon sitti himuu
danda'u tokko iyyuu hin jiru; yoo ani waa'ee isaanii
labsee dubbadhe illee, baay'inni isaanii hamma hin
qabu. **6** Ati aarsaa fi kennaa hin feene; gurra koo garuu
naa banteerta; aarsaa gubamuu fi aarsaa cubbuu ati hin
barbaanne. **7** Yeroo sana ani akkana nan jedhe; "Ani
kunoo ti; ani dhufeera; waa'een koo kitaaba maramaa
keessatti barreeffameera. **8** Yaa Waaqa ko, ani fedhii
kee raawwachuutti nan gammada; seerri kee garaa koo
keessa jira." **9** Ani yaa'ii guddaa keessatti qajeelummaa
nan labsa; Yaa Waaqayyo, akkuma ati beektu, ani afaan
koo hin qabadhu. **10** Ani qajeelummaa kee garaa koo
keessa hin dhoksu; waa'ee amanamummaa keetiitii
fi waa'ee fayyisuu keetii nan odeessa; jaalala keetii
fi dhugaa kees yaa'ii guddaa duraa hin dhoksu. **11**
Yaa Waaqayyo araara kee na hin dhowwatin; jaalalli
keetii fi dhugaan kee yeroo hunda ana haa eegan. **12**
Rakkinni hamma hin qabne na marseeraatii; cubbuun
koos na liqimseera; arguus dadhabeera; cubbuun koo
rifeensa mataa koo caalaa baay'ata; onneen koos na
keessatti laafteerti. **13** Yaa Waaqayyo, na fayyisuutti
gammadi; yaa Waaqayyo, na gargaaruudhaaf dafii kottu.
14 Warri lubbuu koo galaafachuu barbaadan hundinuu,
haa qaana'an; haa burjaaja'anis. Warri badii koo hawwan
hundi, qaana'anii duubatti haa deebi'an. **15** Warri, "Baga!
Baga!" anaan jedhan, qaanii isaaniitiin haa rifatan. **16**
Warri si barbaadan hundinuu garuu sitti gammadanii
haa ililchan. Warri fayyisuu kee jaallatan yeroo hunda,
"Waaqayyo guddaa dha!" haa jedhan. **17** Ani garuu
hiyyeessaa fi rakkataa dha; ta'us Gooftaan naaf yaada.
Ati gargaarsa koo fi fayyisaa koo ti; yaa Waaqa ko, hin
turin.

41 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
Namni hiyyeessaaf yaadu eebbifamaa dha; guyyaa
rakkinaatti Waaqayyo isa ni oolcha. **2** Waaqayyo isa ni
eega; bara jireenya isaas ni dheeressa; lafa irratti isa
eebbisa; hawwii diinota isaattis dabarsee isa hin kennu.
3 Waaqayyo siree inni dhukkubsatee irra ciisu irratti
isa kunuunsa; fayyisees siree dhukkubaa irraa isa ni
kaasa. **4** Anis, "Yaa Waaqayyo na maari; ani cubbuu
sitti hojjedheeraatii na fayyisi" nan jedhe. **5** Diinonni
koo hamminaan, "Inni yoom du'ee maqaan isaa lafa
irraa bada?" jedhanii waa'ee koo dubbatu. **6** Namni
tokko yeroo na gaafachuu dhufutti, utuma garaa isaatti
hammina kuufatee qabuu, sobee dubbata; gad ba'ees
iddoo hundumatti odeessa. **7** Warri na jibban hundinuu
waa'ee koo walitti hasaasu; waan akka malee hamaa
ta'es natti mari'atu. **8** Isaanis, "Dhukkubni hamaan isa
qabateera; inni si'achi iddoo ciisu sanaa hin ka'u" jedhu.
9 Michuun koo inni natti dhi'aatu, inni ani amanadhe,
inni buddeena koo nyaate koomee isaa natti ol fudhate.
10 Ati garuu yaa Waaqayyo na baasi; akka ani haaloo
baafadhuufis ol na kaasi. **11** Akka ati natti gammaddu
ani beeka; diinni koo narra hin aanuutii. **12** Ati sababii
amanamummaa kootiitiif utubdee na qabda; baruma
baraanis fuula kee dura na dhaabda. **13** Waaqayyo
Waaqni Israa'el, bara baraa hamma bara baraatti haa
eebbifamu.

42 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Maskiilii Ilmaan
Qooraahi. Akkuma gadamsi bishaan yaa'utti
gaggabu sana, yaa Waaqa ko, lubbuun koo sitti gaggabdi.
2 Lubbuun koo Waaqayyoon Waaqa jiraataa dheebotti.
Ani yoomin dhaqee fuula Waaqaa arga? **3** Imimmaan
koo halkanii guyyaa soora naa ta'eera; namoonni guyyaa
guutuu "Waaqni kee eessa jira?" anaan jedhuutii. **4**
Ani yommuun waan kana yaadadhutti, lubbuu koo of
keessatti nan dhangalaasa: ilillee fi faarfannaa galataatiin
tuuta ayyaana ayyaaneffatu tokko, hiriiraan gara mana
Waaqaatti geggeessaa tuuticha wajjin akkamitti akka
ani deemaa ture yaadadha. **5** Yaa lubbuu ko, ati maaliif
gaddita? Na keessattis maaliif raafamta? Abdii kee Waaqa
irra keeyyadhu; ani amma iyyuu isa nan jajadha. Fayyisaa
koo fi Waaqa koo nan jajadha. **6** Lubbuun koo na keessatti

gadditeerti; kanaafuu ani biyya Yordaanos irraa, fiixee
Hermoonii fi Gaara Miizaarii irraa si yaadadha. **7** Huursaa
fincaa'aa keetiitiin, tuujubni tuujuba waama; dambalii
fi dha'aan kee hundinuu, narra yaa'an. **8** Waaqayyo
guyyaadhaan jaalala isaa kan hin geeddaramne ni ajaja;
halkan immoo faarfannaan isaa na wajjin jira; kunis
kadhannaa ani Waaqa jireenya kootii kadhadhuu dha.
9 Anis Waaqa Kattaa kootiin akkana nan jedha; "Ati
maaliif na dagatte? Maaliif ani diinaan cunqurfamee
gaddaan jiraadha?" **10** Amajaajonni koo guyyaa guutuu,
"Waaqni kee eessa jira?" jedhanii natti qoosudhaan,
akkuma goraadee lafee koo keessaatti na dhiphisu. **11**
Yaa lubbuu ko, ati maaliif gaddita? Na keessattis maaliif
raafamta? Abdii kee Waaqa irra kaa'adhu; ani amma
iyyuu isa nan galateeffadha; Fayyisaa koo fi Waaqa koo
nan jajadha.

43 Yaa Waaqi, naa murteessi; saba hin amanametti
dubbii koo naa falmi; gowwoomsitootaa fi jal'oota
jalaas na baasi. **2** Ati Waaqa jabina kootii ti. Maaliif
na gatte? Ani maaliifin diinaan cunqurfamee gaddaan
jiraadha? **3** Ifa keetii fi dhugaa kee ergi; isaan na haa
qajeelchan; gara tulluu kee qulqulluutti, gara iddoo ati
jiraattu sanaatti ana haa fiddan. **4** Yoos ani gara iddoo
aarsaa Waaqaa, gara Waaqa gammachuu fi ilillee koo
nan dhaqa. Yaa Waaqayyo, Waaqa ko, ani baganaadhaan
sin galateeffadha. **5** Yaa lubbuu ko, ati maaliif gaddita?
Na keessattis maaliif raafamta? Abdii kee Waaqa irra
kaa'adhu; ani amma iyyuu isa nan galateeffadha; Fayyisaa
koo fi Waaqa koo nan jajadha.

44 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Maskiilii Ilmaan
Qooraahi. Yaa Waaqi, waan ati bara durii, jabana
isaanii keessa hojjette sana, abbootiin keenya nutti
himaniiru; nuus gurra keenyaan dhageenyeerra. **2** Ati
harka keetiin saboota ariitee baafte; abbootii keenya
immoo ni dhaabde; namoota ni balleessite; abbootii
keenya garuu bilisa baafte. **3** Harka kee mirgaatiin, irree
keetii fi ifa fuula keetiitiin dhaalan malee isaan goraadee
isaaniitiin lafa sana hin dhaalle; yookaan irreen isaanii
mo'annoo isaaniif hin fidne; ati isaan jaallatteertaatii.
4 Ati Mootii koo fi Waaqa koo kan Yaaqoobiif mo'icha
ajajjuu dha. **5** Nu siin diinota keenya duubatti deebifna;
maqaa keetiinis amajaajota keenya gad dhidhiinna. **6**
Ani iddaa koo hin amanadhu; goraadeen koos mo'annaa
naa hin fidu; **7** ati garuu diinota keenya jalaa nu
oolchita; warra nu jibban immoo ni qaanessita. **8** Nu
yeroo hundumaa Waaqaan dhaadanna; maqaa kees
bara baraan ni galateeffanna. **9** Amma garuu ati nu
gatteerta; gadis nu deebifteerta; ati loltoota keenya
wajjin hin baane. **10** Akka nu diinota keenya baqannu
nu gooteerta; warri nu jibbanis nu saamaniiru. **11** Ati
akka hoolota qalamuuf qopheeffamanii nu gooteerta;
ormoota keessas nu bittinneessiteerta. **12** Saba kee gatii
xinnaatti gurgurteerta; gurgurtaa isaanii irraas bu'aa
hin arganne. **13** Ollaa keenya duratti nama kolfaa, warra
naannoo keenyaa birattis waan qoosaatii fi nama tuffii
nu gooteerta. **14** Ormoota keessatti waan mammaaksaa
nu goote; namoonnis mataa nutti raasan. **15** Salphinni
koo guyyaa guutuu fuula koo dura jira; fuulli koos
qaaniidhaan haguugameera. **16** Kunis sababii dubbii
warra na tuffataniitii fi warra na arrabsaniitiif, sababii
diinaatii fi sababii nama haaloo baafatuutiif ta'e. **17** Kun
hundi nutti dhufeera; ta'us nu si hin daganne; yookaan
kakuu kee keessatti amanamummaa hin dhabne. **18**
Garaan keenya dugda duubatti hin deebine; tarkaanfiin
keenyas karaa kee irraa hin jal'anne. **19** Ati garuu
iddoo waangoonni jiraatanitti nu caccabsite; dukkana
hamaadhaan nu haguugde. **20** Utuu nu maqaa Waaqa
keenyaa irraanfannee, yookaan utuu harka keenya gara
waaqa ormaatti bal'ifannee jiraannee, **21** silaa Waaqni
waan kana bira hin ga'u turee? Inni icciitii garaa namaa
beekaatii. **22** Nu siif jennee guyyaa guutuu ni ajjeefamna;
akka hoolota qalamuuf jiraniittis lakkaa'amneerra. **23**
Yaa Gooftaa dammaqi! Ati maaliif rafta? Ka'i! Bara
baraanis nu hin gatin. **24** Ati maaliif fuula kee dhokfatta?
Maaliifis dhiphinaa fi hacuucamuu keenya irraanfatta?
25 Lubbuun keenya biyyootti dabalamteertii; garaan
keenyas lafatti maxxaneera. **26** Ka'iitii nu gargaar;
sababii jaalala kee kan hin geeddaramneetiifis nu furi.

45 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo ilmaan
Qooraahi kan "Daraaraa" jedhamu. Maskiil.
Faarfannaa cidhaa. Yommuu ani mootiidhaaf
faarfadhutti, yaadni gaariin garaa koo guutee irra
dhangala'a; arrabni koos akkuma biirii barreessaa
ogeessa tokkoo ti. **2** Ati nama hundumaa caalaa
miidhagaa dha; hidhii kee irra surraatu dhangala'a;
kanaafuu Waaqni bara baraan si eebbiseera. **3** Yaa
gooticha, goraadee kee luqqeettuutti hidhadhu; ulfinaa
fi surraa uffadhu. **4** Sababii dubbii dhugaatiif, gad
of qabiisaa fi qajeelummaatiif, miidhagina keetiin
mo'annaadhaan fuula duratti gulufi; harki kee mirgaas
hojii sodaachisaa haa hojjetu. **5** Xiyyawwan kee qara
qabeeyyiin sun onnee diinota mootii haa waraanan;
saboonnis miilla kee jalatti haa jijjiganii. **6** Yaa
Waaqayyo, teessoon kee bara baraa hamma bara baraatti
ni jiraata; bokkuun qajeelummaas bokkuu mootummaa
keetii ni ta'a. **7** Ati qajeelummaa jaallatta; jal'ina immoo
ni jibbita; kanaafuu Waaqayyo, Waaqni kee hiriyoota
kee caalaatti, zayitiidhaan gammachuu si dibeera.
8 Uffanni kee hundinuu qumbiidhaan, argeessaa fi
qundhiidhaan ni urgaa'a; masaraawwan ilka arbaatiin
miidhagfaman keessattis muuziiqaan mi'a ribuu si
gammachiisa. **9** Intallan mootota dubartoota kee warra
kabajamoo keessa jiru; mootittiinis warqee Oofiiriitiin
miidhagfamtee karaa harka mirga keetii dhaabatti. **10**
Yaa intalaa dhaga'i; hubadhu; gurra kees as qabi; saba
keetii fi mana abbaa keetii irraanfadhu. **11** Mootiin
miidhagina kee hawwa; waan inni gooftaa kee ta'eef
isa kabaji. **12** Intalli Xiiroos kennaa fiddee dhufti;
sooreyyiinis garaa si laafifachuu barbaadu. **13** Intalli
mootii ulfina guddaadhaan diinqa ishee jirti; uffanni
ishees warqeedhaan dha'ame. **14** Isheenis uffata halluu
garaa garaa qabu uffattee gara mootiitti geeffamti;
durboonni waa'elli ishees ishee duukaa bu'anii gara
keetti fidamu. **15** Isaanis gammachuu fi ililleedhaan ol
galfamu; masaraa mootichaas ni seenu. **16** Ilmaan kee
iddoo abbootii keetii bu'an; atis lafa hunda irratti isaan
ni moosifta. **17** Ani akka maqaan kee dhaloota hunda

keessatti yaadatamu nan godha; kanaafuu saboonni bara
baraa hamma bara baraatti si jajatu.

46 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan
Qooraahi. Haala Alaamootiitiin. Waaqni da'oo fi
jabina keenya; inni gargaarsa yeroo hunda rakkina
keessatti nu wajjin jiruu dha. **2** Kanaafuu yoo lafti
raafamtee tulluuwwanis garaa galaanaa keessa gadi
bu'an iyyuu nu hin sodaannu. **3** Utuu bishaan isaas
huursee hoomachaa'ee tulluuwwanis raafama isaatiin
socho'an iyyuu nu hin sodaannu. **4** Lagni yaa'aan isaa
magaalaa Waaqaa gammachiisu kan iddoo qulqulluu
Waaqni Waan Hundaa Olii jiraatuuf gammachuu kennu
tokko jira. **5** Waaqni magaalattii keessa jira; isheenis
hin raafamtu; ganama barii Waaqni ishee gargaara. **6**
Saboonni ni raafaman; mootummoonnis ni kufan; inni
sagalee isaa dhageessise; laftis ni baqxe. **7** Waaqayyoon
Waan Hunda Danda'u nu wajjin jira; Waaqni Yaaqoob
da'oo keenya. **8** Kottaa, hojii Waaqayyoo ilaalaa; badiisa
inni lafa irratti fides argaa. **9** Inni hamma handaara
lafaatti waraana ni balleessa; iddaa ni cabsa; eeboo ni
burkuteessa; gaachanas ibiddaan guba. **10** "Cal'isaa;
akka ani Waaqa ta'es beekaa; ani saboota gidduutti ol ol
nan jedha; lafa irrattis ol ol nan jedha." **11** Waaqayyoon
Waan Hunda Danda'u nu wajjin jira; Waaqni Yaaqoob
da'oo keenya.

47 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan
Qooraahi. Isin saboonni hundinuu harka keessan
rukutaa; sagalee ol fudhadhaatii gammachuudhaan
Waaqaaf ililchaa. **2** Waaqayyo Waaqa Waan Hundaa Olii,
Mootichi guddaan lafa hundumaa, sodaachisaadhaatii!
3 Inni saboota nu jala, namootas miilla keenya
jala galcheera. **4** Innis nu warra Yaaqoob isa inni
jaallate sanaaf ulfina taaneef, dhaala keenya nuu
fileera. **5** Waaqni ililleedhaan, Waaqayyo sagalee
malakataatiin ol ba'e. **6** Faarfannaa galataa Waaqaaf
faarfadhaa; faarfannaa galataa faarfadhaa; faarfannaa
galataa Mootii keenyaaf faarfadhaa; faarfannaa galataa
faarfadhaa. **7** Waaqni Mootii lafa hundaa ti; faarfannaa
galataa hubannaadhaan faarfadhaa. **8** Waaqni saboota
irratti Mootii dha; Waaqni teessoo isaa qulqulluu irra
taa'eera. **9** Qondaaltonni sabootaa, akkuma saba Waaqa
Abrahaamitti walitti qabamu; mootonni lafa irraa kan
Waaqaatii; innis guddisee ol ol jedheera.

48 Weedduu. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi. Magaalaa
Waaqa keenyaa keessatti, tulluu isaa qulqulluu
irrattis, Waaqayyo guddaa dha; waan hundaa olittis
galanni isaaf mala. **2** Tulluun Xiyoon gara kaabaatti
argama; dheerina isaatiinis ni bareeda. Innis gammachuu
addunyaa hundaa ti; magaalaa Mooticha Guddaatis.
3 Waaqni da'annoo ishee keessa jira; inni da'annoo
ishee ta'uu isaa argisiiseera. **4** Mootonni humna walitti
daratanii tokkummaadhaan itti qajeelan. **5** Isaanis
ishee arganii dinqifatan; sodaataniis baqatan. **6** Achittis
akkuma muddama dubartii ciniinsifattuutti, hollannaan
isaan qabate. **7** Atis bubbee ba'a biiftuutiin dooniiwwan
Tarshiish caccabsite. **8** Akkuma dhageenye sana,
magaalaa Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uu keessatti,
magaalaa Waaqa keenyaa keessatti, akkasuma argineerra;
Waaqni bara baraan jabeessee ishee dhaaba. **9** Yaa
Waaqayyo, nu mana qulqullummaa kee keessatti, jaalala
kee kan hin geeddaramne sana irra deddeebinee yaadna.
10 Yaa Waaqayyo, galanni kee akkuma maqaa keetii
handaara lafaa ga'a; harki kee mirgaas qajeelummaan
guutameera. **11** Sababii murtii keetiitiif, Tulluun Xiyoon
haa gammaddu; intallan Yihuudaas haa ililchan. **12**
Xiyoon irra naanna'aa; naannoo ishee irras adeemaa;
gamoowwan ishees lakkaa'aa. **13** Dhaloota itti aanutti
akka himtaniif, dallaa eegumsa ishee sirriitti hubadhaa;
galma ishees ilaalaa. **14** Waaqni kun bara baraa hamma
bara baraatti Waaqa keenyaatii; inni hamma dhumaatti
illee nu qajeelcha.

49 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan
Qooraahi. Yaa namoota, isin hundi waan kana
dhaga'aa; warri addunyaa kana irra jiraattan hundinuu
dhaggeeffadhaa; **2** xinnaa fi guddaan, sooressii fi
hiyyeessi walumaan dhaggeeffadhaa; kunis: **3** Afaan
koo dubbii ogummaa dubbata; wanti ani garaatti yaadus
hubannaa kenna. **4** Gurra koo gara mammaaksaatti
nan qabadha; hibboo koos baganaadhaan nan ibsadha.
5 Bara rakkinaa, yeroo gowwoomsitoonni hamoon na
marsanitti, ani maaliifan sodaadha? **6** Isaan qabeenya
isaanii amanatu; guddina sooruma isaaniitiinis boonu. **7**
Namni lubbuu nama gara biraa furu, yookaan gatii furii
nama sanaa Waaqaaf baasu tokko iyyuu hin jiru; **8** furiin
lubbuu namaa gatii guddaa qabaatii; gatiin quufsaanis
yoom iyyuu hin argamu; **9** silaa inni bara baraan ni
jiraata; hin tortorus ture. **10** Akka ogeeyyiin du'an namni
hundinuu ni arga; gowwoonnii fi raatuwwanis akkasuma
ni badu; qabeenya isaaniis warra kaaniif dhiisu. **11** Isaan
yoo lafa maqaa isaaniitiin waamamtu qabaatan illee,
awwaalli isaanii bara baraan mana isaanii, dhalootaa
hamma dhalootaattis iddoo boqonnaa isaanii ta'ee hafa.
12 Namni garuu qabeenya qabaatu illee bara dheeraa hin
jiraatu; inni akkuma bineensa du'ee baduu ti. **13** Wanni
namoota ofitti amanatanii fi warra isaan duukaa bu'anii
dubbii isaanii ho'isan eeggatu kanuma. **14** Isaan akkuma
hoolaa du'aaf ramadamaniiru; duuti tiksee isaanii ti;
toloonni ganamaan isaan irratti aangoo qabaatu; dhagni
isaanii mana isaanii irraa fagaatee awwaala keessatti
ni tortora; awwaallis mana jireenya isaanii ti. **(Sheol
h7585)** **15** Waaqni garuu lubbuu koo humna sii'ool jalaa
baasa; inni dhugumaan ofitti na fudhata. **(Sheol h7585)**
16 Yommuu namni tokko sooromu, yommuu ulfinni
mana isaas guddatu hin sodaatin. **17** Inni yommuu
du'utti waanuma tokko illee fudhatee hin deemuutii;
ulfinni isaas isa wajjin hin dhaqu. **18** Inni bara jireenya
isaa lubbuu isaa eebbisu iyyuu, yoo namoonni yeroo
ati waan gaarii ofii keetii godhattutti si jajan illee, **19**
inni gara dhaloota abbootii isaa, gara warra gonkumaa
deebi'anii ifa jireenyaa hin arginee ni dhaqa. **20** Namni
badhaadhaan hubannaa hin qabne, akkuma bineensaa
du'ee bada.

50 Faarfannaa Asaaf. Waaqayyo, Humna Qabeessi
dubbatee ba'a biiftuutii jalqabee hamma lixa
biiftuutti lafa waameera. **2** Xiyoon ishee miidhaginni

ishee hir'ina hin qabne irraa Waaqni ni ibsa. **3** Waaqni
keenya ni dhufa; hin cal'isus; ibiddi hamaan fuula isaa
dura, bubbeen jabaanis naannoo isaa jira. **4** Inni saba
isaatti muruuf jedhee, samiiwwan oliitii fi lafa akkana
jedhee ni waama: **5** "Qulqulloota koo warra aarsaadhaan
na wajjin kakuu galan, gara kootti walitti naa qabaa." **6**
Samiiwwan qajeelummaa isaa ni labsu; Waaqni mataan
isaa abbaa murtiitii. **7** "Yaa saba ko, nan dubbadhaatii
dhaga'i; yaa Israa'el, ani dhugaa sitti nan ba'a: Ani
Waaqni Waaqa kee ti. **8** Ani aarsaa keetiif sitti hin
dheekkamu; aarsaan kee inni gubamu yeroo hunda fuula
koo dura jira. **9** Ani dallaa kee keessaa korma, yookaan
karra kee keessaa korbeessa re'ee hin barbaadu. **10**
Bineensi bosonaa hundinuu, horiin tulluu kuma irratti
bobba'us kan kootii. **11** Ani simbirroota tulluuwwan
irraa hunda beeka; wanni lafa irra sosocho'u hundinuus
kan koo ti. **12** Ani utuun beela'ee iyyuu sitti hin himadhu
ture; addunyaa fi wanni ishee keessa jiru hundi kanuma
kootii. **13** Ani foon korommii nan nyaadhaa? Yookaan
dhiiga re'ootaa nan dhugaa? **14** "Aarsaa galataa Waaqaaf
dhi'eessi; wareega kee illee Waaqa Waan Hundaa Oliitiif
galchi; **15** guyyaa rakkinaa na waammadhu; ani sin
oolchaa; atis ulfina naa kennita." **16** Waaqni garuu nama
hamaadhaan akkana jedha: "Ati seera koo labsuudhaaf,
kakuu koos afaan keetiin dubbachuudhaaf mirga maalii
qabda? **17** Ati adaba koo ni jibbita; dubbii koos of
duubatti gatta. **18** Ati yoo hattuu argite isa michuu
godhatta; ejjitoota wajjinis qooda qabaatta. **19** Ati
afaan kee waan hamaa dubbachuuf itti fayyadamta;
arraba kees gowwoomsaadhaaf dheereffatta. **20** Ati
teessee obboleessa kee hamatta; ilma haadha kee maqaa
balleessita. **21** Ati waan kana hunda hojjetteerta; ani
immoo inuma cal'ise; ati akkuma ofii keetii na seete.
Amma garuu ani sin ifadha; ifatti baasees sin himadha.
22 "Isin warri Waaqa irraanfattan waan kana hubadhaa;
yoo kanaa achii ani isin nan ciccira; namni isin oolchu
tokko iyyuu hin jiru. **23** Namni aarsaa galataa dhi'eessu
ulfina naa kenna; anis warra hir'ina hin qabnetti fayyisuu
Waaqaa nan argisiisa."

51 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
Faarfannaa kanas inni erga Batisheebaa bira ga'ee
booddee yeroo Naataan raajichi gara isaa dhufetti
faarfate. Yaa Waaqayyo, akkuma jaalala kee kan hin
geeddaramne sanaatti na maari; akkuma baay'ina
araara keetiitti, yakka koo narraa haqi. **2** Yakka
koo hundumaa narraa dhiqi; cubbuu koo irraas na
qulqulleessi. **3** Ani yakka koo beekaatii; cubbuun koos
yeroo hunda fuula koo dura jira. **4** Ani sitti, suma qofatti
cubbuu hojjedheera; waan fuula kee duratti hamaa
ta'es hojjedheera; kanaafuu ati murtii keetiin qajeelaa
dha; yommuu murtii kennituttis hin dogoggortu. **5**
Dhuguma iyyuu ani cubbuudhaanan dhaladhe; yeroo
haati koo na ulfooftee jalqabees cubbamaan ture. **6**
Ati keessa namaatti dhugaa hawwita; kanaafuu keessa
kootti ogummaa na barsiisi. **7** Hiisophiidhaan cubbuu
irraa na qulqulleessi; anis nan qulqullaa'a; na dhiqi; anis
cabbii caalaatti nan addaadha. **8** Gammachuu fi ililleе na
dhageessisi; lafeen ati caccabsites haa ililchu. **9** Fuula kee
cubbuu koo irraa deebifadhu; yakka koo hundas narraa
haqi. **10** Yaa Waaqayyo, garaa qulqulluu na keessatti
uumi; Hafuura qajeelaas na keessatti haaromsi. **11** Fuula
kee duraa na hin balleessin; Hafuura kee Qulqulluus
narraa hin fudhatin. **12** Gammachuu fayyina keetii naa
deebisi; na jiraachisuudhaafis hafuura sarmu naa kenni.
13 Anis warra karaa kee irraa jal'atan nan barsiisa;
cubbamoonnis gara kee ni deebi'u. **14** Yaa Waaqi, Waaqa
na Fayyiftu, ati dhiiga dhangalaasuu irraa na oolchi;
arrabni koos qajeelummaa kee ni faarfata. **15** Yaa
Gooftaa, hidhii koo naa bani; afaan koos galata kee labsa.
16 Ati aarsaatti hin gammaddu malee silaa nan dhi'eessa
ture; aarsaa gubamuttis hin gammaddu. **17** Aarsaan
Waaqni fudhatu hafuura cabaa dha; Yaa Waaqi, ati
garaa cabaa fi kan gaabbu hin tuffatu. **18** Jaalala keetiin
Xiyooniif waan gaarii godhi; dallaa Yerusaalem ijaari.
19 Yoos ati aarsaa qajeelaatti, qalma gubamuu fi qalma
akkuma jirutti gubamutti ni gammadda; korommiinis
iddoo aarsaa kee irratti ni dhi'eeffaman.

52 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Maskiilii Daawit.
Doo'eeg namni biyya Edoomii yeroo gara Saa'olii
dhaqee, "Daawit gara mana Ahiimelekii dhufeera"
jedhee itti himetti faarfatame. Yaa nama jabaa nana, ati
maaliif hamminaan koorta? Ati namni fuula Waaqaa
duratti tuffatamtu, maaliif guyyaa guutuu koorta? **2**
Ati namni nama gowwoomsitu, arrabni kee badiisa
qopheessa; arrabni kee akkuma qarabaa qaramee ti.
3 Ati waan gaarii irra waan hamaa jaallatta; dhugaa
dubbachuu irra immoo soba dubbachuu jaallatta. **4** Yaa
arraba gowwoomsituu nana, ati dubbii nama miidhu
hunda jaallatta. **5** Kanaafuu Waaqni bara baraan si
balleessa: Inni dunkaana kee keessaa butee si ciccira;
biyya jiraattotaa keessaas si buqqisa. **6** Qajeeltonni
waan kana arganii sodaatan; isaanis akkana jedhanii
isatti kolfan; **7** "Kunoo, namicha Waaqa da'oo isaa hin
godhatin, qooda kanaa immoo baay'ina qabeenya isaa
amanatee jal'ina ofiitti ciche!" **8** Ani garuu akkuma
ejersa mana Waaqaa keessatti lalisuu ti; baraa hamma
bara baraattis, jaalala Waaqaa kan hin geeddaramne
sana nan amanadha. **9** Sababii ati waan kana gooteef ani
bara baraan sin galateeffadha; sababii maqaan kee gaarii
ta'eef ani maqaa kee nan abdadha. Fuula qulqulloota kee
durattis sin leellisa.

53 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Gosa Muuziiqaa
maahilaati jedhamuun faarfatame. Maskiilii
Daawiti. Gowwaan garaa isaatti, "Waaqni hin jiru" jedha.
Isaan xuraa'aniiru; karaan isaaniis jibbisiisaa dha; namni
waan gaarii hojjetu tokko iyyuu hin jiru. **2** Waaqni
yoo namni waa hubatu, kan Waaqas barbaadu tokko
iyyuu jiraate arguuf jedhee, samii irraa ilmaan namootaa
gad ilaala. **3** Hundinuu dogoggoraniiru; hundi isaaniis
xuraa'aniiru; namni waan gaarii hojjetu tokko iyyuu hin
jiru; tokkumti iyyuu hin jiru. **4** Warri hammina hojjetan,
kanneen akkuma waan buddeena nyaataniitti saba
koo nyaatan, warri Waaqa hin waammanne hundinuu
homaa hin beekanii? **5** Isaan iddoo wanni sodaatamu
hin jirretti, sodaadhaan liqimfamaniiru. Waaqni lafee
warra si marsanii ni bittinneessa; sababii Waaqni isaan
tuffateef, ati isaan qaanessite. **6** Maaloo utuu Xiyoon

keessaa fayyinni Israa'eliif dhufee! Yommuu Waaqni
saba isaa warra booji'aman deebisutti, Yaaqoob haa
ililchu; Israa'elis haa gammadu!

54 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Mi'a ribuutiin.
Maskiilii Daawit. Yeroo warri Ziif Saa'ol bira
dhaqanii, "Daawit nu gidduu dhokatee jira" jedhanitti
faarfatame. Yaa Waaqi, maqaa keetiin na fayyisi; humna
keetiinis naa murteessi. **2** Yaa Waaqi, kadhannaa koo
naa dhaga'i, dubbii afaan kootiis dhaggeeffadhu. **3**
Keessumoonni natti ka'aniiruutii; warri garaa namaa hin
laafne lubbuu koo galaafachuu barbaadu; Isaanis warra
Waaqaaf ulfina hin kenninee dha. **4** Kunoo, Waaqni
gargaaraa koo ti; Gooftaan jiraachisaa lubbuu koo ti. **5**
Hamminni warra maqaa na balleessanii isaanumatti haa
deebi'u; atis amanamummaa keetiin isaan balleessi. **6**
Ani fedhii kootiin aarsaa siif dhi'eessa; yaa Waaqayyo,
ani maqaa kee nan galateeffadha; inni gaariidhaatii. **7**
Inni dhiphina koo hundumaa keessaa na baaseeraatii; iji
koos ol aantummaadhaan diinota koo of jalatti ilaaleera.

55 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Mi'a ribuutiin.
Maskiilii Daawit. Yaa Waaqi, kadhannaa koo
dhaga'i; waammata koo jalaas hin didin. **2** Na dhaga'iitii
deebii naa kenni; komiin koo na dhiphisa; anis nagaa
dhabeera. **3** Sagalee diinaatiin, cunqursa namoota
hamoos dhufe; isaan dhiphina natti fiduutii; aariidhaanis
na jibbu. **4** Lapheen koo na keessatti dhiphatte; sodaan
du'aas na qabate. **5** Sodaa fi hollannaan natti dhufeera;
naasuunis na fudhateera. **6** Anis akkana nan jedhe;
"Utuu ani akkuma gugee qoochoo qabaadhee! Silaa asii
barrisee nan boqodhan ture. **7** Silaa fagootti baqadhee
gammoojjii keessa nan bubbula ture; **8** silaa bubbee
hamaa fi qilleensa jabaa irraa fagaadhee gara iddoo
boqonnaa kootti nan ariifadhan ture." **9** Yaa Gooftaa,
namoota hamoo burjaajessi; dubbii isaaniis waliin dha'i;
ani magaalaa keessatti goolii fi lola argeeraatii. **10** Isaan
halkanii guyyaa ol ba'anii dallaa ishee irra naanna'u;
jal'innii fi rakkinni ishee keessa jira. **11** Ishee keessa
badiisatu jira; nama cunqursuu fi gowwoomsuun daandii
ishee irraa hin dhabamu. **12** Utuu diinni na arrabsee,
silaa obsuu nan danda'a ture; utuu amajaajiin natti
ka'ee, silaa jalaa dhokachuu nan danda'a ture. **13** Garuu
si'i namuma akka kootii, hiriyaa koo, michuu koo kan
natti dhi'aatutu waan kana godhe. **14** Tokkummaadhaan
mana Waaqaa walii wajjin deemne; haasaa mi'aawaas
walii wajjin haasofne. **15** Duuti tasa isaanitti haa dhufu;
utuma lubbuudhaan jiranuu sii'ool keessa haa bu'an;
hamminni mana isaaniitii fi garaa isaanii keessa jiraattii.
(Sheol h7585) **16** Ani garuu Waaqa nan waammadha;
Waaqayyos jalaa na baasa. **17** Ani galgala, ganamaa fi
waareetti dhiphinaan nan iyya; innis sagalee koo ni
dhaga'a. **18** Yoo namni baay'een anaan morme illee,
inni waraana natti ka'e jalaa miidhaa malee na baasa.
19 Waaqni inni durumaa jalqabee teessoo irra jiru sun,
Namoota karaa isaanii hin geeddaranne, kanneen Waaqa
hin sodaanne ni dhaga'a; isaan qaanessas. **20** Hiriyaan
koo michoota isaatti harka isaa ol fudhate; kakuu isaa
illee ni cabse. **21** Dubbiin isaa akkuma dhadhaa ti; nama
hin quuqu; garaa isaa keessa garuu lolatu jira; dubbiin
isaa zayitii caalaa lallaafa; garuu goraadee luqqifamee
dha. **22** Yaaddoo kee Waaqayyotti kennadhu; inni si
jiraachisa; namni qajeelaan akka jeqamus hin godhu.
23 Yaa Waaqayyo, ati garuu namoota hamoo boolla
badiisaa keessa ni buufta; warri dhiiga dhangalaasanii fi
gowwoomsitoonni, walakkaa bara jireenya isaanii iyyuu
hin jiraatan. Ani garuu sin amanadha.

56 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo "Gugee
Qilxuu Fagoo irraa" jedhuun faarfatame.
Miiktaamii Faarfannaa Daawit. Innis yeroo Filisxeemonni
Gaati keessatti isa qaban faarfate. Yaa Waaqi na maari;
diinonni koo akka malee na ari'u; guyyaa guutuus na
cunqursu. **2** Diinonni koo guyyaa guutuu na gaadu;
namoonni baay'een of tuulummaadhaan na lolu. **3**
Ani yommuun sodaadhutti sin amanadha. **4** Waaqa
ani dubbii isaa jajadhu, Waaqa nan amanadha; homaa
hin sodaadhu. Namni du'a hin oolle maal na gochuu
danda'a? **5** Isaan guyyaa guutuu dubbii koo micciiru; na
miidhuudhaafis yeroo hunda natti malatu. **6** Isaan ni
mari'atu; ni riphus; lubbuu koo galaafachuuf jedhanii
tarkaanfii koo eeggatu. **7** Sababii hammina isaaniitiif
akka isaan miliqan hin godhin; yaa Waaqi, dheekkamsa
keetiin saboota gad deebisi. **8** Gadadamu koo galmeessi;
imimmaan koos kitaaba kee keessatti barreessi; isaan
galmee kee keessa jiru mitii? **9** Yommuu ani gargaarsaaf
si waammadhutti, diinonni koo dugda duuba deebi'u.
Anis kanaan akka Waaqni na wajjin jiru beeka. **10**
Waaqa ani dubbii isaa jajadhu, Waaqayyo ani dubbii
isaa jajadhu, **11** Waaqa nan amanadha; ani homaa hin
sodaadhu. Namni maal na gochuu danda'a? **12** Yaa
Waaqi wareegni kee narra jira; aarsaa galataas siif nan
dhi'eessa. **13** Akka ani fuula Waaqaa dura, ifa jireenyaa
keessa deddeebi'uuf, ati lubbuu koo du'a jalaa, miilla
koos gufachuu oolchiteertaatii.

57 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo "Hin
balleessin" jedhuun faarfatame. Faarfannaa
Daawit. Miiktaamii. Innis yeroo Saa'ol jalaa baqatee
holqatti galee faarfate. Na maari; yaa Waaqa na maari;
lubbuun koo sitti kooluu galtiitii. Anis hamma balaan
darbutti, gaaddisa qoochoo keetii jalatti kooluu nan
gala. **2** Ani gara Waaqa Waan Hundaa Oliitti, gara
Waaqa haaloo naa baasuutti nan iyya. **3** Inni samii
irraa ergee na oolcha; warra akka malee na ari'an
ni ifata; Waaqni jaalala isaatii fi amanamummaa isaa
ni erga. **4** Ani leencota gidduun jira; ani bineensota
nama nyaatan, namoota ilkaan isaanii eeboo fi xiyyaa
kanneen arrabni isaanii akka goraadee qaramaa gidduu
ciiseera. **5** Yaa Waaqi, ati samiiwwaniin olitti ol ol
jedhi; ulfinni kees lafa hunda irra haa jiraatu. **6** Isaanis
kiyyoo miilla kootiif kaa'an; lubbuun koos dhiphinaan
gad gogdeerti. Isaan karaa koo irratti boolla qotan;
garuu isaanumattu keessatti kufe. **7** Yaa Waaqi, garaan
koo hin raafamu; garaan koo hin raafamu; ani nan
faarfadha; nan weeddisas. **8** Yaa lubbuu ko, dammaqi!
Yaa kiraaraa fi baganaa dammaqaa! Anis ganamaan
nan dammaqa. **9** Yaa Gooftaa, ani saboota gidduutti
galata siif nan galcha; namoota gidduuttis waa'ee kee
nan faarfadha. **10** Jaalalli kee guddaa dha; samiiwwanis

ga'aatii; amanamummaan kees samiiwwan qaqqaba. **11** Yaa Waaqi, ati samiiwwaniin olitti ol ol jedhi; ulfinni kees lafa hunda irra haa jiraatu.

58 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo "Hin balleessin" jedhuun faarfatame. Faarfannaa Daawiti. Miiktaamii. Yaa bulchitoota, isin dhugumaan waan qajeelaa dubbattanii? Nama gidduuttis murtii qajeelaa kennitanii? **2** Akkas miti; isin garaa keessan keessatti hammina yaaddu; harki keessanis lafa irratti goolii kaasa. **3** Namoonni hamoon dhalootumaa kaasanii karaa irraa jal'atu; gadameessa haadha isaaniitii jalqabniis karaa irraa goranii soba dubbatu. **4** Hadhaan isaanii akkuma hadhaa bofaa ti; isaan akkuma buutii duudaa gurra isaa cuqqaalatee **5** sagalee nama isa raatessuu yookaan nama waan ittiin isa raatessu hojjetu tokkoo dhaga'uu diduu ti. **6** Yaa Waaqi ati ilkaan isaanii afaan isaanii keessatti caccabsi; qarriffaa leencotaas daaki, yaa Waaqayyo! **7** Isaan akkuma bishaan dhangala'ee baduutti haa badan; yeroo iddaa futtaasanitti xiyyi isaanii haa doomu. **8** Akkuma ciilalluu yommuu deemu baquutti, akkuma daa'ima utuu yeroon hin ga'in dhalatuuttis aduu hin argin. **9** Utuu okkoteen keessan ibidda qoraattiitiin hin ho'in, jiidhaas ta'u gogaan isaanii haxaa'amanii balleeffamu. **10** Namni qajeelaan yommuu haaloo ba'uu kana argutti ni gammada; miilla isaas dhiiga namoota hamootiin ni dhiqata. **11** Yommus namoonni akkana ni jedhu; "Dhugumaan nama qajeelaadhaaf badhaasni jira; dhugumaan Waaqni lafa irratti murtii kennu jira."

59 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo Daawit kan "Hin balleessin" jedhuun faarfatame. Miiktaamii. Daawitis yeroo Saa'ol isa ajjeesuudhaaf jedhee namoota ergee mana isaa eegsisetti faarfate. Yaa Waaqi, diinota koo jalaa na baasi; warra natti ka'an jalaas na furi. **2** Warra hammina hojjetan jalaa na baasi; namoota dhiiga dhangalaasan jalaas na baraari. **3** Ilaa, isaan riphanii na eeggachaa jiruu! Yaa Waaqayyo, namoonni hamoon, utuu ani balleessaa fi cubbuu hin qabaatin lola natti kaasu. **4** Ani balleessaa tokko illee hin hojjennee; isaan garuu na loluuf qophaa'aniiru. Na gargaaruudhaaf ka'i; rakkina koos ilaali! **5** Yaa Waaqayyo, Waaqa Waan Hunda Danda'u, yaa Waaqa Israa'el, saboota hunda adabuudhaaf ka'i; warra hammina isaaniitiin yakka hojjetan tokko illee hin maarin. **6** Isaanis galgala galgala deebi'anii, akka saree gururi'aa magaalattii irra naanna'u. **7** Waan isaan afaan isaaniitii baasan ilaali; hidhii isaanii irra goraadeetu jira; isaanis, "Eenyutu nu dhaga'uu danda'a?" jedhu. **8** Yaa Waaqayyo, ati garuu isaanitti kolfita; saboota sana hundumattis ni qoosta. **9** Yaa Jabina ko, ani sin eeggadha; yaa Waaqi ati da'oo koo, **10** Waaqa na jaallatuu dha. Waaqni fuula koo dura deema; akka ani diinota koo mo'annoodhaan of jalatti ilaalu godha. **11** Yaa Gooftaa, yaa gaachana keenya, ati garuu isaan hin ajjeesin; yoo kanaa achii sabni koo ni irraanfata. Humna keetiin akka isaan jooran godhi; gad isaan deebisis. **12** Sababii cubbuu afaan isaaniitiif, sababii dubbii hidhii isaaniitiif, isaan of tuulummaa isaaniitiin haa qabaman. Sababii abaarsaa fi soba isaan dubbataniitiif, **13** dheekkamsaan isaan balleessi; akka isaan deebi'anii hin argamneef isaan balleessi. Kanaanis akka Waaqni Yaaqoob irratti mootii ta'e, hamma handaara lafaatti ni beekama. **14** Isaanis galgala galgala deebi'anii, akka saree gururi'aa, magaalattii irra naanna'u. **15** Isaan waan nyaatan barbaacha asii fi achi jooru; yoo quufuu baatan immoo ni iyyu. **16** Ani garuu waa'ee jabina keetii nan faarfadha; ganamaanis waa'ee jaalala keetii nan faarfadha; ati da'oo kootii; yeroo rakkina koottis ati iddoo ani itti kooluu galuu dha. **17** Yaa Jabina ko, ani faarfannaa galataa siifin faarfadha; yaa Waaqi, ati da'oo koo ti; ati Waaqa ani abdadhuu dha.

60 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo "Daraaraa kakuu" jedhamuun faarfatame. Miiktaamii Daawit. Barsiisuuf. Yeroo inni Arraam Nahaaraayimii fi Arraam Zoobaa lolee fi yeroo Yoo'aabin deebisee warra Edoomii keessaa namoota kuma kudha lama Sulula soogiddaa keessatti fixetti faarfatame. Yaa Waaqi, ati nu gatteerta; nu caccabsiteertas; nutti aarteerta; amma garuu iddootti nu deebisi! **2** Ati lafa sochoofteerta; tarsaaftees afaan bansiifteerta; caccabaa ishees walitti suphi; isheen raafamteertii. **3** Ati akka sabni kee waan hamaadhaan dhiphatu gooteerta; daadhii wayinii nu gatantarsus nuu kenniteerta. **4** Akka isaan iddaa jalaa gara isaatti baqataniif, ati warra si sodaataniif mallattoo kenniteerta. **5** Akka warri ati jaallattu furamaniif, harka kee mirgaatiin nu oolchi; nu gargaaris. **6** Waaqni iddoo qulqullummaa isaatii akkana jedhee dubbateera; "Ani gammachuudhaan Sheekemin gargar nan qooda; Sulula Sukootis nan safara. **7** Gili'aad kan koo ti; Minaaseenis kan koo ti. Efreem gonfoo sibiilaa koo ti; Yihuudaanis bokkuu mootummaa koo ti. **8** Mo'aab caabii dhiqannaa koo ti; Edoom irra kophee koo darbadhee nan buusa; Filisxeem irrattis mo'annaadhaan nan geerara." **9** Eenyutu magaalaa jabeeffamtee ijaaramtetti na fida? Eenyutu Edoomitti na geessa? **10** Yaa Waaqi, kan nu gatte suma mitii? Yaa Waaqi, kan loltoota keenya wajjin ba'uu diddes suma mitii? **11** Diina keenya of irraa dhowwuu nu gargaar; gargaarsi namaa faayidaa hin qabuutii. **12** Nu Waaqa wajjin ni mo'anna; innis diinota keenya gad dhidhiita.

61 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit kan mi'a ribuutiin faarfatame. Yaa Waaqi, iyyata koo dhaga'i; kadhannaa koos dhaggeeffadhu. **2** Yeroo garaan koo citetti, ani handaara lafaatii sin waammadha; ati gara kattaa na caalaa ol dheeratuutti na geessi. **3** Ati iddoo ani itti kooluu galuudhaatii; fuula diina koo durattis gamoo jabaa dha. **4** Ani bara baraan dunkaana kee keessa jiraachuu, gaaddisa qoochoo keetii jalattis kooluu galuu nan hawwa. **5** Yaa Waaqi, ati wareega koo dhageesseertaatii; dhaala warri maqaa kee sodaatan argatanis naa kenniteerta. **6** Bara jireenya mootii, umurii isaa illee dhalootaa gara dhalootaatti dheeressi. **7** Innis fuula Waaqaa duratti bara baraan haa mo'u; akka jaalalli keetii fi amanamummaan kee isa eeganis godhi. **8** Anis faarfannaa galataa maqaa keetiif nan faarfadha; guyyuma guyyaanis wareega koo nan guuttadha.

62 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeduutuuniif. Faarfannaa Daawit. Lubbuun koo Waaqa qofa eeggatti; fayyinni koos isa biraa naa dhufa. **2** Kattaan kootii fi fayyinni koo isa qofa; inni da'oo koo ti; ani gonkumaa hin raafamu. **3** Isin hamma yoomiitti nama miitu? Hamma yoomiitti akka keenyan manaa kan duufeetti, akka dallaa raafameettis lafaan isa dha'uu barbaaddu? **4** Isaan aangoo isaa guddaa sana irraa, guutummaatti gad isa deebisuu barbaadu; isaan sobatti ni gammadu. Afaan isaaniitiin ni eebbisu; garaa isaaniitiin garuu ni abaaru. **5** Lubbuun koo Waaqa qofa obsaan eeggatti; abdiin koo isa biraa dhufaatii. **6** Kattaan kootii fi fayyinni koo isa qofa; inni da'oo koo ti; ani hin raafamu. **7** Fayyinni kootii fi ulfinni koo harka Waaqaa keessa jira; kattaan koo jabaan, iddoon ani itti kooluu galu Waaqa. **8** Yaa namoota, yeroo hunda isa amanadhaa; garaa keessanis fuula isaa duratti dhangalaasaa; Waaqni iddoo nu itti kooluu galluudhaatii. **9** Gosa tuffatamaa irraa dhalachuun homaa miti; gosa kabajamaa irraa dhalachuunis sobuma; yoo madaaliidhaan madaalaman lachanuu qilleensa caalaa salphatu. **10** Waan saamichaan argattan hin amanatinaa; waan hatameenis hin koorinaa. Yoo qabeenyi keessan guddate illee, qalbii keessan isa irra hin kaa'atinaa. **11** Waaqni yeroo tokko dubbate; ani immoo yeroo lama nan dhaga'e; kunis akka humni kan Waaqaa ta'ee dha. **12** Yaa Gooftaa araarri kan kee ti. Ati dhugumaan tokkoo tokkoo namaa akkuma hojii isaatti gatii isaa ni kennitaaf.

63 Faarfannaa Daawit. Yeroo inni Gammoojjii Yihuudaa keessa turetti. Yaa Waaqi, ati Waaqa koo ti; ani dhugumaan sin barbaadadha; lafa gogaa fi gammoojjii, lafa bishaan hin jirretti, lubbuun koo si dheebotti; foon koos sitti gaggaba. **2** Kanaafuu ani iddoo qulqulluu keessattin si arge; humna keetii fi ulfina kees nan ilaale. **3** Waan jaalalli kee jireenya caaluuf, hidhiin koo si jajatti. **4** Ani hamman jirutti sin eebbisa; maqaa keetiinis harka koo ol nan qabadha. **5** Lubbuun koo akka nama dhukaa fi cooma quufeetti quufti; afaan koos hidhii ililleetiin si jajata. **6** Ani siree koo irratti sin yaadadha; halkan guutuus waa'ee kee nan yaada. **7** Waan ati gargaarsa koo taateef, ani gaaddisa qoochoo keetii jalatti gammachuudhaan nan faarfadha. **8** Lubbuun koo sitti maxxanti; harki kee mirgaa ol na qaba. **9** Warri lubbuu koo galaafachuu barbaadan garuu boolla lafaa isa gad fagoo keessa bu'u. **10** Isaan dabarfamanii goraadeetti kennamu; nyaata waangoos ni ta'u. **11** Mootiin garuu Waaqaatti ni gammada; namni Waaqaan kakatu hundinuu ulfina argata; afaan warra soba dubbatuu immoo ni cufama.

64 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqi, yommuu ani iyyadhu sagalee koo dhaga'i; lubbuu koos doorsisuu diinaa duraa baasi. **2** Marii jal'ootaa duraa, mala namoota hamoo duraas na dhoksi. **3** Isaan arraba isaanii akka goraadee qaratan; dubbii hadhaa'aas akkuma xiyyaatti qopheeffatu. **4** Isaan riphanii nama yakka hin qabnetti futtaasu; akkuma tasaas sodaa malee itti gad dhiisu. **5** Kaayyoo jal'inaa irratti wal jajjabeessu; waa'ee dhoksanii kiyyoo kaa'uus ni mari'atu; "Eenyutu isa arguu danda'a?" jedhaniis ni yaadu. **6** Isaanis jal'ina yaaduudhaan, "Nu mala hir'ina hin qabne malanneerra!" jedhu; yaadnii fi keessi garaa namaa gad fagoodhaatii. **7** Waaqni garuu xiyya isaa isaanitti futtaasa; isaanis akkuma tasaa madaa'u. **8** Innis arrabuma isaaniin isaan balleessa; warri isaan argan hundinuu tuffiidhaan mataa raasu. **9** Namoonni hundinuu ni sodaatu; isaan hojii Waaqaa ni labsu; waan inni hojjete illee ni qalbeeffatu. **10** Namni qajeelaan Waaqayyotti gammada; isattis kooluu gala; gara toleeyyiin hundinuu isaan ulfina argatu.

65 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqi, Xiyoon keessatti galatatu si eeggata; wareegni keenyas siif galfama. **2** Yaa isa kadhannaa namaa dhageessu, namni hundinuu gara kee ni dhufa. **3** Yeroo cubbuun na mo'attetti, ati yakka keenya nuu dhiifteerta. **4** Warri ati filattee akka isaan qe'ee kee jiraataniif ofitti dhi'eessite eebbifamoo dha! Nus waan gaarii mana keetiitiin, kan mana qulqullummaa keetiitiinis ni quufna. **5** Yaa Waaqi Fayyisaa keenya, ati hojii qajeelummaa sodaachisaadhaan deebii nuu kennita; daarii lafaa hundumaaf, galaana fagootti argamuufis ati abdii dha; **6** ati humna uffatteerta; jabina keetiinis tulluuwwan hundeessite; **7** ati huursaa galaanaa, huursaa dha'aa bishaanii, raafama uummataas ni cal'isiifte. **8** Warri fagoo jiraatan dinqiiwwan kee ni sodaatu; ati yeroo bari'uu fi yeroo dhi'utti, akka faarfannaan gammachuu faarfatamu ni goota. **9** Ati lafa ni eegda; bishaanis ni obaafta; akka malees ni gabbifta; akka namootaaf midhaan kennaniifis lageen Waaqaa bishaaniin guutamaniiru; ati kanumaaf qopheessiteertaatii. **10** Bo'oo isaa bishaan quubsita; biyyoo isaas wal qixxeessita; tiifuu bokkaatiinis ni jiifta; biqila isaas ni eebbifta. **11** Gaarummaa keetiin bara ni gonfita; daandiiwwan kees cooma coccobsu. **12** Lafti margaa kan gammoojjii akka malee misa; gaarranis gammachuudhaan guutamu. **13** Dirreewwan bushaayeedhaan guutamu; sululoonni midhaaniin haguugamu; isaanis ililleedhaan iyyanii faarfatu.

66 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa. Isin lafti hundinuu ililleedhaan gara Waaqaatti iyyaa! **2** Ulfina maqaa isaa faarfadhaa; galata isaatiifis ulfina kennaa! **3** Waaqaan akkana jedhaa; "Hojiin kee akkam sodaachisaa dha! Sababii humni kee guddaa ta'eef, diinonni kee fuula kee duratti hollatu. **4** Lafti hundinuu siif sagadu; faarfannaa galataa siif faarfatu; maqaa keetiifis faarfatu." **5** Kottaatii waan Waaqni hojjete, hojii sodaachiisaa inni namaaf hojjete ilaalaa! **6** Inni galaana lafa gogaatti geeddare; isaanis miilla isaaniitiin laga ce'an; kottaa isatti haa gammannu! **7** Inni bara baraan humna isaatiin bulcha; iji isaas saboota ilaala; finciltoonni ol ol of hin qabin. **8** Yaa saboota, Waaqa keenya eebbisaa; sagaleen isa galateeffatus haa dhaga'amu; **9** inni lubbuu keenya jiraachiseera; miilla keenyas mucucaachuu oolcheera. **10** Yaa Waaqayyo, ati nu qorteertaatii; akkuma meetiis nu qulqulleessiteerta. **11** Ati kiyyootti nu galchiteerta; dugda keenya irras ba'aa keesseerta. **12** Akka namoonni mataa keenya yaabbatan

gooteerta; nu ibiddaa fi bishaan keessa dabarre; ati
garuu iddoo badhaadhummaatti nu fidde. **13** Anis qalma
gubamu qabadhee mana qulqullummaa kee nan seena;
wareega koos siif nan galcha; **14** kunis wareega yeroo
ani rakkina keessa turetti arrabni koo waadaa galee
afaan koos dubbatee dha. **15** Anis horii coccoomoo,
qalma gubamu, korbeeyyii hoolaa immoo aarsaa godhee
siif nan dhi'eessa; jibootaa fi re'oota illee aarsaa siifin
dhi'eessa. **16** Isin warri Waaqa sodaattan hundi kottaa
dhaggeeffadhaa; anis waan inni naaf godhe isinitti nan
hima. **17** Ani afaan kootiin isatti nan iyye; galanni
isaas arraba koo irra ture. **18** Utuu ani garaa koo
keessa cubbuu kaa'adhee jiraadhee, silaa Gooftaan naaf
hin dhaga'u ture; **19** Waaqni garuu dhugumaan na
dhaggeeffateera; sagalee kadhannaa kootiis dhaga'eera.
20 Waaqni kadhannaa koo hin didin yookaan jaalala isaa
na hin dhowwatin haa eebbifamu!

67 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Mi'a ribuutiin.
Faarfannaa. Waaqni garaa nuuf laafu; nu haa
eebbisus; fuula isaas nurratti haa ibsu; **2** kunis akka
karaan kee lafa irratti, fayyisuun kee immoo saboota
hundumaa biratti beekamuuf. **3** Yaa Waaqayyo, saboonni
si haa jajatan; saboonni hundii si haa jajatan. **4** Ati waan
qajeelummaadhaan namoota bulchituuf, saboota lafa
irraas waan geggeessituuf, saboonni haa gammadanis;
ililchaniis haa faarfatan. **5** Yaa Waaqayyo, saboonni
si haa jajatan; saboonni hundii si haa jajatan. **6** Lafti
midhaan kenniteerti; Waaqayyo Waaqni keenyas nu
eebbiseera. **7** Waaqni nu eebbiseera; handaarri lafaa
hundi isa haa sodaatu.

68 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
Waaqni haa ka'u; diinonni isaas haa bittinnaa'an;
warri isa jibbanis fuula isaa duraa haa baqatan. **2** Akkuma
aarri bittinnaa'u, ati isaan bittinneessi; akkuma gagaan
ibidda duratti baqu, hamoonni fuula Waaqaa duraa haa
badan. **3** Qajeelonni garuu haa gammadan; fuula Waaqaa
durattis baay'ee haa gammadan; isaan gammachuudhaan
haa ililchan. **4** Waaqaaf faarfadhaa; faarfannaa galataa
maqaa isaatiif faarfadhaa; isa duumessaan gulufu sana
jajadhaa; maqaan isaa Waaqayyoo dha; fuula isaa durattis
baay'ee gammadaa. **5** Waaqni warra abbaa hin qabneef
abbaa, niitota dhirsoonni irraa du'aniifis falmaa ta'e sun
iddoo jireenya isaa qulqulluu keessa jira. **6** Waaqni warra
kophaa ta'an maatii keessa jiraachisa; warra hidhamanis
mana hidhaatii baasa; finciltoonni garuu lafa gogaa
irra jiraatu. **7** Yaa Waaqayyo, gaafa ati saba kee dura
baate, gaafa ati gammoojjii keessa dabarte, **8** fuula
Waaqaa, Waaqa Siinaa duratti, fuula Waaqaa, Waaqa
Israa'el duratti, lafti ni raafamte; samiiwwanis bokkaa
roobsan. **9** Yaa Waaqayyo, ati bokkaa baay'ee roobsite;
dhaala kee kan dadhabe illee ni quubsite. **10** Sabni
kee achi qubate; yaa Waaqayyo, ati badhaadhummaa
kee keessaa hiyyeeyyii soorte. **11** Gooftaan dubbii isaa
kenne; dubartoonni dubbii sana labsanis baay'ee dha: **12**
"Mootonnii fi loltoonni ariitiin baqatan; dubartoonni
qe'ee oolan boojuu qooddatan. **13** Yoo gola hoolotaa
gidduutti argamtan illee, isin akka gugee qoochoon
ishee meetiidhaan uffifamee baalleen ishee immoo
warqee calaqqisuun uffifamee ti." **14** Yommuu Waaqni
Waan Hunda Danda'u mootota achitti bittinneessetti,
Zalmoon irratti cabbiin bu'e. **15** Yaa tulluu Baashaan,
yaa tulluu surra qabeessa, yaa Tulluu Baashaan, yaa
tulluu fiixee baay'ee qabu, **16** yaa tulluu fiixee baay'ee
qabdu, ati maaliif tulluu Waaqni bulchuuf filate, iddoo
Waaqayyo bara baraan jiraatu sana hinaaffaadhaan
ilaalta? **17** Gaariiwwan Waaqaa kuma hedduu dha;
isaan kumaatama yeroo kumaatamaa ti; Gooftaanis
Siinaadhaa gara iddoo qulqulluu dhufeera. **18** Ati
yommuu ol gubbaa baatetti boojuu baay'ee fudhate;
yaa Waaqayyo, yaa Waaqi, ati achi jiraachuuf jettee,
namoota irraa, finciltoota irraas kennaa fudhatte.
19 Gooftaan guyyuma guyyaan ba'aa keenya baatu,
Waaqni Fayyissaa keenya ta'e sun haa eebbifamu. **20**
Waaqni keenya Waaqa fayyinaa ti; du'a jalaa ba'uunis
Waaqayyo Goofticha biraa dhufa. **21** Waaqni dhugumaan
mataa diina isaa, gubbee mataa warra cubbuu isaaniitti
fufanii kan rifeensa qabu ni caccabsa. **22** Gooftaan
akkana jedha; "Ani deebisee Baashaanii isaan nan fida;
tuujuba galaanaa keessaas deebisee isaan nan fida;
23 kunis akka ati dhiiga diinota keetii miilla keetiin
borcituuf; arrabni saroota keetiis akka qooda isaanii
qabaatuuf." **24** Yaa Waaqayyo, hiriirri kee mul'ateera;
hiriirri Waaqa kootiitii fi mootii kootii iddoo qulqulluutti
ol galeera. **25** Fuula duraan faarfattoota, dugda duubaan
immoo warra muuziiqaa taphatantu ture; dubartoonni
dibbee rukutanis gidduu isaanii turan. **26** Waldaa
guddaa keessatti Waaqa jajadhaa; yaa'ii Israa'el keessattis
Waaqayyoon jajadhaa. **27** Beniyaam gosti xinnichi
isaan dura deema; tuunni ilmaan mootota Yihuudaas
achi turan; ilmaan mootota Zebuuloonii fi Niftaalemis
achi turan. **28** Yaa Waaqayyo, humna kee ajaji; yaa
Waaqa keenya, akkuma duraan goote sana jabina kee
nu argisiisi. **29** Sababii mana qulqullummaa keetii
kan Yerusaalem keessaatiif mootonni kennaa siif fidu.
30 Bineensota shambaqqoo keessaa, karra korommii
jabboota sabootaa keessaas ifadhu. Warra meetii fidan
gad deebisi. Warra waraanatti gammadanis bittinneessi.
31 Ergamoonni Gibxi ni dhufu; Itoophiyaanis daftee harka
ishee Waaqatti bal'ifatti. **32** Yaa mootummoota lafaa,
Waaqa faarfadhaa; faarfannaa galataas Gooftaadhaaf
faarfadhaa; **33** isa samiiwwan durii keessa gulufu, isa
sagalee jabaadhaan qaqawweessa'u sana faarfadhaa. **34**
Waaqa ulfinni isaa Israa'el irra jiru, isa miidhaginni isaa
samiiwwan keessa jiru sana humna isaa labsaa. **35** Yaa
Waaqayyo, ati iddoo qulqullummaa keetiitti sodaachisaa
dha; Waaqni Israa'el saba isaatiif humnaa fi jabina ni
kenna. Waaqni haa eebbifamu!

69 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo
"Daraaraatiin." Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqi, ati
na baasi; bishaan ol dhufee morma na ga'eeraatii. **2**
Ani raaree keessa, lafa iddoon miilla dhaabatan hin
jirre keessa seeneera. Ani tuujuba bishaanii keessa
seeneera; lolaanis narra garagaleera. **3** Ani iyyuudhaan
dadhabeera; laagaan koo babbaqaqeera; iji koo, Waaqa
koo eeggachuudhaan dadhabeera. **4** Warri lafumaa
ka'anii na jibban rifeensa mataa kootii caalaa baay'atu;
warri na ajjeesuu barbaadan, warri akkasumaan diina

koo ta'an baay'ee dha. Ani akkan waan hin hatin deebisu
dirqameera. **5** Yaa Waaqi, ati gowwummaa koo ni
beekta; yakki koos si duraa hin dhokatu. **6** Yaa Gooftaa,
Waaqayyo Waan Hunda Dandeessu, warri abdii sirra
kaa'atan, sababii kootiif hin qaana'in; yaa Waaqa Israa'el,
warri si barbaadan, sababii kootiif hin qaaneffamin. **7**
Ani siif jedhee tuffii obseeraatii; qaaniinis fuula koo
haguugeera. **8** Ani obboloota kootti keessummaa, ilmaan
haadha kootiittis alagaa dha; **9** Hinaaffaan mana keetii
na guggubeeraatii; arrabsoon warra si arrabsaniis narra
bu'eera. **10** Boo'uu fi soomuun koo, arrabsoo natti ta'e.
11 Yommuu ani wayyaa gaddaa uffadhetti, namoonni
natti qoosu. **12** Warri karra dura tataa'an natti qoosu;
machooftonnis waa'ee kootiin sirbu. **13** Ani garuu yaa
Waaqayyo, yeroo ati filattutti sin kadhadha; yaa Waaqi,
jaalala kee guddichaan fayyina kee kan dhugaatiinis
deebii naaf kenni. **14** Akka ani hin liqimfamneef, raaree
keessaa na baasi; warra na jibban jalaa, bishaanota
gad fagoo keessaas na baasi. **15** Ati akka lolaan na hin
fudhanne, akka tuujubni na hin liqimsine, akka boollis
afaan isaa natti hin cufanne godhi. **16** Yaa Waaqayyo,
gaarummaa jaalala keetiitiin deebii naaf kenni; araara
kee guddichaanis natti garagali. **17** Fuula kee tajaajilaa
kee duraa hin dhokfatin; waan ani rakkina keessa
jiruuf dafiitii deebii naaf kenni. **18** Natti dhi'aadhuutii
na furi; xiiqii diinota kootiif jedhii na baasi. **19** Ati
akka ani hammam tuffatamee, salphifamee fi akka
ani qaaneffame ni beekta; diinonni koo hundinuus
fuula koo dura jiru. **20** Arrabsoon garaa koo cabse;
anis abdii kutadheera. Ani nama garaa naaf laafu nan
barbaade; garuu nan dhabe; nama na jajjabeessus nan
barbaade; garuu tokko illee hin arganne. **21** Nyaata
kootti hadhooftuu makan; akka ani dhuguuf immoo
waan dhangaggaa'aa naa kennan. **22** Maaddiin isaanii
iddaa isaanitti haa ta'u; adabaa fi kiyyoo isaanitti haa
ta'u. **23** Akka arguu hin dandeenyeef iji isaanii haa
haguuggamu; dugdi isaaniis bara baraan haa goophatu.
24 Dheekkamsa kee isaan irratti dhangalaasi; aariin kee
boba'aan sunis isaan irra haa bu'u. **25** Qe'een isaanii
haa onu; namni dunkaana isaanii keessa jiraatu tokko
iyyuu hin hafin. **26** Isaan warra ati madeessite sana ni
ari'atuutii; waa'ee dhukkubbii warra ati miite sanaas
ni odeessu. **27** Yakka irratti yakka isaanitti dabali;
isaan gara qajeelumma keetii hin dhufin. **28** Maqaan
isaanii kitaaba jireenyaa keessaa haa haqamu; qajeeltota
wajjinis hin galmeeffamin. **29** Ani garuu dhiphinaa fi
rakkina keessan jira; yaa Waaqi, fayyinni kee ol na
haa qabu. **30** Ani faarfannaadhaan maqaa Waaqaa
nan galateeffadha; galataanis ulfina nan kennaaf. **31**
Kunis sangaa caalaa, korma gaanfaa fi kottee qabu
dhi'eessuu caalaa Waaqayyoon gammachiisa. **32**
Hiyyeeyyiin waan kana arganii ni gammadu; isin warri
Waaqa barbaaddan garaan keessan jiraata haa ta'u! **33**
Waaqayyo rakkattoota ni dhaga'a; namoota isaa warra
hidhamanis hin tuffatu. **34** Samii fi lafti, galaanonnii fi
wanni isaan keessa jiraatan hundinuu isa haa leellissan.
35 Waaqni Xiyoonin ni fayyisaatii; magaalaawwan
Yihuudaas deebisee ni ijaara. Sabni isaas achi qubata;
ni dhaalas. **36** Sanyiin tajaajiltoota isaa magaalattii ni
dhaalu; warri maqaa isaa jaallatanis achi jiraatu.

70 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawiti.
Yaa Waaqi, na fayyisuuf ariifadhu; yaa Waaqayyo,
na gargaaruuf dafii kottu. **2** Warri lubbuu koo galaafachuu
barbaadan hundinuu, haa qaana'an; haa burjaaja'anis;
warri badii koo hawwan hundi qaana'anii duubatti haa
deebi'an. **3** Warri, "Baga! Baga!" anaan jedhan qaana'anii
duubatti haa deebi'an. **4** Warri si barbaadan hundinuu
garuu sitti gammadanii haa ililchan; warri fayyisuu
kee jaallatan, yeroo hunda, "Waaqni guddaa dha!" haa
jedhan. **5** Ani garuu hiyyeessaa fi rakkataa dha; yaa
Waaqi, dafii na qaqqabi. Ati gargaaraa koo fi fayyisaa
koo ti; yaa Waaqayyo hin turin.

71 Yaa Waaqayyo, ani kooluu sitti galeera; ati
gonkumaa na hin qaanessin. **2** Qajeelummaa
keetiin na baasi; na oolchis; gurra kee gara kootti qabi;
na fayyisis. **3** Ati kattaa ani kooluu itti galu, iddoo ani
yeroo hunda itti baqadhu naa ta'i; ati waan kattaa koo fi
da'oo koo taateef, na baraaruuf ajaja kenni. **4** Yaa Waaqa
ko, harka nama hamaa, qabaa nama jal'aatii fi gara
jabeessaa keessaa na baasi. **5** Yaa Waaqayyo Gooftaa,
ati abdii kootii; ijoollummaa kootii kaaftees ati Waaqa
ani amanadhuu dha. **6** Ani gaafan dhaladhee jalqabee
sitti irkadheera; gadameessa haadha koo keessaas situ
na baase. Ani yeroo hunda sin galateeffadha. **7** Ani
namoota baay'eedhaaf mallattoo ta'eera; ati garuu da'oo
koo isa jabaa dha. **8** Afaan koo guyyaa guutuu, galataa fi
ulfina keetiin guutama. **9** Yeroo ani dulloomutti ati na
hin gatin; yeroo humni koo dhumuttis na hin dhiisin.
10 Diinonni koo natti mari'atuutii; warri na ajjeesuuf
riphanii eeggatanis walii wajjin natti mari'atu. **11** Isaanis,
"Waaqni isa dhiiseera; namni isa oolchu tokko iyyuu hin
jiruutii faana bu'aatii qabaa" jedhu. **12** Yaa Waaqi, narraa
hin fagaatin; yaa Waaqa ko, na gargaaruuf dafii kottu.
13 Warri na himatan qaana'anii haa badan; warri na
miidhuu barbaadanis tuffii fi salphina haa uffatan. **14** Ani
garuu yeroo hundumaa abdii qaba; ittuma caalchisees
sin galateeffadha. **15** Ani yoo hammam akka inni ga'u
beekuu baadhe illee, afaan koo waa'ee qajeelummaa
keetiitii fi waa'ee fayyisuu keetii guyyaa guutuu ni
odeessa. **16** Yaa Waaqayyo Gooftaa, ani dhufee hojii kee
humna qabeessa sana nan odeessa; ani qajeelummaa
kee qofa labsa. **17** Yaa Waaqi, ati ijoollummaa kootii
jalqabdee na barsiifteerta; anis hamma har'aatti hojii
kee dinqisiisaa sana nan labsa. **18** Yaa Waaqayyo, yeroo
ani dulloomee mataan koo arrii ta'utti illee, hamma
ani humna kee dhaloota kanatti, jabina kees dhaloota
dhufuuf jiru hundatti labsuutti, ati na hin dhiisin. **19**
Yaa Waaqi, qajeelummaan kee samiiwwan bira ga'a;
ati waan gurguddaa hojjetteerta; yaa Waaqi, kan akka
keetii eenyu? **20** Ati rakkinaa fi dhiphina baay'ee na
argisiifteerta; ta'us jireenya koo deebiftee ni haaromsita,
qilee lafaa keessaas deebiftee ol na baafta. **21** Ulfina koo
ni guddifta; amma illee na jajjabeessita. **22** Yaa Waaqa
ko, ani amanamummaa keetiif, kiraaraan sin faarfadha;
Yaa Qulqullicha Israa'el ani kiraaraan faarfannaa galataa
siif faarfadha. **23** Yommuu ani faarfannaa galataa siif

faarfadhutti, hidhiin koo, lubbuun koo kan ati furtes
guddisanii ni ililchu. **24** Warri na miidhuu barbaadan,
waan qaana'anii burjaaja'aniif arrabni koo guyyaa guutuu
qajeelummaa kee odeessa.

72 Faarfannaa Solomoon. Yaa Waaqi, murtii kee
mootiidhaaf, qajeelumma kee immoo ilma
mootiitiif kenni. **2** Innis saba keetiif qajeelummaadhaan
murteessa; hiyyeeyyiifis murtii qajeelaa kenna. **3**
Tulluuwwan badhaadhummaa, gaarran immoo ija
qajeelummaa sabaaf haa fidan. **4** Inni hiyyeeyyii saba
keessa jiraataniif ni falma; ijoollee rakkattootaa ni
oolcha; cunqursituu immoo ni barbadeessa. **5** Namoonni
hamma aduun jiraattuu fi hamma ji'i jiraatutti, dhalootaa
hamma dhalootaatti si sodaatu. **6** Inni akkuma bokkaa
marga haamame irratti roobuu, akkuma tiifuu lafa
jiisuuttis ni dhufa. **7** Bara isaa keessa qajeelummaan ni
daraara; nageenyis hamma ji'i dhabamutti ni baay'ata.
8 Innis galaanaa hamma galaanaatti, Laga Efraaxiisii
hamma moggaa lafaatti ni bulcha. **9** Warri gammoojjii
keessa jiraatan fuula isaa duratti ni sagadu; diinonni isaas
biyyoo arraabu. **10** Mootonni Tarshiishii fi mootonni
biyyoota qarqarawwan galaana fagoo gibira isaaf ni
fidu; mootonni Shebaatii fi mootonni Saabaa kennaa ni
fiduuf. **11** Mootonni hundinuus isaaf ni sagadu; saboonni
hundinuus isa ni tajaajilu. **12** Inni nama rakkatee gara
isaatti iyyu, hiyyeessaa fi nama gargaarsa hin qabne ni
baraaraatii. **13** Nama dadhabaa fi rakkataaf garaa lafa;
nama rakkataas du'a jalaa baasa. **14** Lubbuu isaaniis
hacuuccaa fi cunqursaa jalaa ni fura; dhiigni isaanii
fuula isaa duratti gatii guddaa qabaatii. **15** Umuriin
isaa haa dheeratu; warqeen Shebaa isaaf haa kennamu.
Yeroo hunda Waaqa isaaf haa kadhatan; guyyaa guutuus
isa haa eebbisan. **16** Lafa irratti midhaan akka malee
haa baay'atu; fiixee tulluuwwanii irras asii fi achi haa
raafamu. Iji isaa akka Libaanoon haa tolu; akka marga
lafaas haa misu. **17** Maqaan isaa bara baraan haa jiraatu;
Akkuma aduus itti fufee haa jiraatu. Saboonni hundinuu
isaan ni eebbifamu; jarris eebbifamaa jedhaanii isa
waamu. **18** Inni kophaa isaa waan dinqii hojjetu,
Waaqayyo Waaqni, Waaqni Israa'el haa eebbifamu. **19**
Maqaa isaa ulfaataa sanaaf bara baraan galanni haa
ta'u; lafti hundinuu ulfina isaatiin haa guutamu. **20**
Kadhannaan Daawit ilma Isseey as irratti xumurame.

73 Faarfannaa Asaaf. Dhugumaan Waaqni Israa'eliif,
warra garaan isaanii qulqulluu ta'eef gaarii
dha. **2** Ani garuu miilli koo gufachuu ga'ee, faanni
koos mucucaachuu ga'ee ture. **3** Ani yommuun
badhaadhummaa hamootaa argetti, of tuultotatti
hinaafeen tureetii. **4** Isaan hin dhiphatan; dhagni isaaniis
fayyaa dha; cimaa dhas. **5** Rakkinni nama biraatti
dhufu isaanitti hin dhufu; isaan akka namoota kaanii
dhukkubaan hin dha'aman. **6** Kanaafuu of tuulummaan
faaya morma isaanii ti; fincilas akka wayyaatti uffatu.
7 Iji isaanii coomee alatti dhiibama; hamminni isaan
garaatti yaadan dhuma hin qabu. **8** Isaan ni qoosu;
hamminas ni dubbatu; of tuulaa cunqursaadhaan nama
doorsisu. **9** Afaan isaanii samii falmata; arrabni isaaniis
lafa dhaala. **10** Kanaafuu sabni gara isaaniitti dacha'ee
bishaan baay'ee dhuga. **11** Isaanis, "Waaqni akkamitti
beekuu danda'aa? Waaqni Waan Hundaa Olii beekumsa
qabaa?" jedhu. **12** Egaa namoonni hamoon akkana; isaan
yeroo hunda yaaddoo malee jiraatu; badhaadhummaanis
guddachaa deemu. **13** Yoos ani akkasumaan garaa
koo qulqullinaan eeggadhee harka koos akkasumaan
dhiqadhe kaa! **14** Ani guyyaa guutuu dha'ameera;
ganama ganamas adabameera. **15** Ani utuu, "Akkana
nan dubbadha" jedhee jiraadhee silaa ijoollee kee nan
yakkan ture. **16** Garuu yommuu ani waan kana hunda
hubachuu yaaletti, wanni kun hojii dadhabsiisaa natti
ta'e. **17** Kunis hamma ani iddoo qulqullummaa Waaqaa
seenutti ture; ergasiis ani galgala isaanii nan hubadhe.
18 Dhugumaan ati iddoo mucucaataa irra isaan dhaabde;
akka isaan kufanii caccabaniifis gad isaan darbatte.
19 Isaan akkamiin guutumaan guutuutti sodaadhaan
fudhatamanii akkuma tasaa barbadaa'an! **20** Akkuma
abjuun yeroo namni hirribaa dammaqutti ta'u sana,
atis yaa Gooftaa, akkasuma yommuu ol kaatu, hawwii
garaa isaanii ni busheessita. **21** Yommuu lubbuun koo
gadditee onneen koos waraanamtetti, **22** ani gowwaa
fi wallaalaan ture; fuula kee durattis akka horii nan
ta'e. **23** Ta'us ani yeroo hunda si wajjinan jira; atis
harka koo mirgaa ni qabda. **24** Ati gorsa keetiin na
qajeelchita; ergasii immoo ulfinatti na galchita. **25**
Ani samii keessaa eenyunan qaba? Lafa irraas si malee
homaa hin fedhu. **26** Foon koo fi onneen koo dadhabuu
danda'u; Waaqni garuu jabina garaa koo ti; bara baraanis
inni qooda koo. **27** Warri sirraa fagoo jiran ni badu; atis
warra siif hin amanamne hunda ni balleessita. **28** Akka
ani yaadutti garuu Waaqatti dhi'aachuun gaarii dha;
Waaqayyo Gooftaa da'oo koo godhadheera; ani hojii kee
hunda nan labsa.

74 Maskiilii Asaaf. Yaa Waaqi, ati maaliif bara baraan
nu gatte? Aariin kee maaliif hoolota ati bobbaafte
irratti akka malee boba'a? **2** Saba ati dur filatte, gosa
dhaala keetii, warra ati furte, Tulluu Xiyoon iddoo
ati jiraattes yaadadhu. **3** Tarkaanfii kee gara waan
bara baraan diigameetti qajeelfadhu; diinni waan mana
qulqullummaa keessa jiru hunda barbadeesseera. **4**
Diinonni kee iddoo qulqulluu kee keessatti bookkisan;
mallattoo isaaniis mallattoo godhanii dhaabbatan. **5**
Isaan nama bosona keessatti muka muruuf qottoo ol
fudhatu fakkaatu. **6** Isaanis waan soofame hunda, qottoo
fi burrusaan caccabsan. **7** Isaan mana qulqullummaa
kee guban; lafa jireenya Maqaa keetiis ni xureessan.
8 Garaa isaanii keessatti, "Nu guutumaan guutuutti
isaan barbadeessina!" jedhan. Iddoo Waaqni biyyattii
keessatti itti waaqeffamaa ture hundumas ni guban.
9 Mallattoon dinqii nuu hin kennamne; si'achi raajiin
tokko illee hin jiru; wanni kun hamma yoomiitti akka
turu nu keessaa namni beeku hin jiru. **10** Yaa Waaqi,
hamma yoomiitti diinni sitti qoosa? Amajaajiinis bara
baraan maqaa kee xureessaa? **11** Ati maaliif harka
kee, harka kee mirgaa dachaafatta? Harka kee bobaa
jalaa baafadhuutii isaan barbadeessi! **12** Yaa Waaqi,
ati durumaa jalqabdee mootii koo ti; lafa irrattis hojii
fayyinaa hojjetta. **13** Situ humna keetiin galaana gargar
qoode; ati bishaan keessattis mataa bineensa jawwee

fakkaatuu caccabsite. **14** Situ mataa Lewaataan caccabsee
nyaata godhee uumamawwan gammoojjii jiraataniif
kenne. **15** Situ burqaawwanii fi bishaan yaa'uuf karaa
bane; ati laga yeroo hunda yaa'u illee gogsiteerta. **16**
Guyyaan kan kee ti; halkanis keetuma; ati aduu fi ji'a
uumteerta. **17** Situ daarii lafaa hunda dhaabe; ati bonaa
fi ganna uumteerta. **18** Yaa Waaqayyo, akkamitti akka
diinni sitti qoosu, akkamitti akka namoonni gowwoonnis
maqaa kee xureessan yaadadhu. **19** Lubbuu gugee keetii
dabarsitee bineensa bosonaatti hin kennin; jireenya saba
kee hiyyoomee bara baraan hin irraanfatin. **20** Kakuu kee
eegi; iddoon lafaa dukkanaa'aan hundinuu gooliidhaan
guutameeraatii. **21** Warri cunqurfaman qaana'anii
duubatti hin deebi'in; hiyyeeyyii fi rakkattoonni maqaa
kee haa galateeffatan. **22** Yaa Waaqi ka'i; dubbii kees
falmadhu; akka gowwoonni guyyaa guutuu sitti qoosan
yaadadhu. **23** Dhaadachuu diinota keetii, bookkisuu
diina keetii kan gargar hin cinne sana hin dagatin.

75 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Yeedaloo,
"Hin balleessin" jedhuun faarfatame. Faarfannaa
Asaaf. Yaa Waaqi, nu si galateeffanna; sababii Maqaan
kee dhi'oo ta'eef galata siif galchina; namoonni waa'ee
dinqii hojii keetii odeessu. **2** Ati akkana jetta; "Ani
yeroo murteeffame nan filadha; kan qajeelummaadhaan
muru ana. **3** Yommuu laftii fi sabni ishee hundi
raafamanitti, kan utubaa ishee jabeessee qabu ana. **4**
Ani of tuultotaan akkana nan jedha; 'Of hin jajinaa.'
Hamootaanis, 'Gaanfa keessan ol hin qabatinaa. **5**
Gaanfa keessan samiitti hin kaasinaa; morma keessan
dheereffattanii hin dubbatinaa.'" **6** Ulfinni ba'a biiftuutii
yookaan lixa biiftuutii yookaan lafa onaatii hin dhufuutii.
7 Garuu kan murtii kennu Waaqa; inni nama tokko gad
buusa; kaan immoo ol baasa. **8** Harka Waaqayyoo keessa,
xoofoo wayinii urgooftuudhaan walitti makame kan
hoomachaan guutame tokkotu jira; inni wayinii sana
gad naqa; hamoonni lafaa hundinuu utuu siicoo isaa
illee hin hambisin xuruurfatanii dhugu. **9** Ani garuu
bara baraan waan kana nan labsa; Waaqa Yaaqoobis nan
faarfadha. **10** Gaanfa hamoota hundaa nan caccabsa;
gaanfi qajeeltotaa garuu ol ol jedha.

76 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Mi'a Ribuutiin.
Faarfannaa Asaaf. Yihuudaa keessatti Waaqni
beekamaa dha; maqaan isaas Israa'el keessatti guddaa
dha. **2** Dunkaanni isaa Saalem keessa, iddoon jireenya
isaa Xiyoon keessa jira. **3** Innis achitti xiyya boba'uu fi
gaachana, goraadee fi meeshaawwan waraanaa caccabse.
4 Ati ifa uffattee miidhagdeerta; ati tulluuwwan bara
baraa caalaa Surra qabeessa. **5** Gootonni booji'amaniiru;
hirribaanis fudhatamaniiru; duultota keessaas namni
tokko iyyuu harka sochoofachuu hin dandeenye. **6**
Yaa Waaqa Yaaqoob, ifannaa keetiin fardeenii fi warri
fardeen yaabbatan of wallaalaniiru. **7** Si'i qofatu
sodaatamuu qaba. Yommuu ati aartu eenyutu fuula kee
dura dhaabachuu danda'aa? **8** Ati samii irraa murtii
kennite; laftis ni sodaatte; ni cal'iftes; **9** yaa Waaqi, wanni
kunis yommuu ati murtii kennuudhaaf, rakkattoota
biyyattii fayyisuuf kaatetti ta'e. **10** Dheekkamsi ati
namatti dheekkamtu dhugumaan ulfina siif fida;
warra dheekkamsa kee irraa hafanis ni hidhatta. **11**
Waaqayyo Waaqa keessaniif wareegaa; wareegichas
guuttadhaa; warri naannoo isaa jiraatan hundinuus
Waaqa sodaatamuu qabu sanaaf kennaawwan haa fidan.
12 Inni hafuura bulchitootaa ni cabsa; mootonni lafaas
isa sodaatu.

77 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Yeduutuuniif.
Faarfannaa Asaaf. Ani gargaarsaaf gara Waaqaatti
nan iyyadhe; ani akka Waaqni na dhaga'uuf nan iyyadhe.
2 Yeroo rakkina kootiitti Gooftaa nan barbaaddadhe;
halkanis utuu hin dadhabin harka koo nan diriirfadhe;
lubbuun koos jajjabaachuu didde. **3** Yaa Waaqi, ani
yommuun si yaadadhu nan aada; ani irra deddeebi'ee
nan yaade; hafuurri koos ni laafe. **4** Ati akka iji koo
hin dunuunfanne goote; ani akka malee lubbamee
dubbachuu iyyuu dadhabe. **5** Ani waa'ee bara durii,
waa'ee waggoota durii duriis nan yaade; **6** ani halkaniin
faarfannaa koo nan yaadadhe. Ani irra deddeebi'ee
na yaade; hafuurri koos akkana jedhee qorate: **7**
"Gooftaan bara baraan nama gataa? Inni deebi'ee
garaa hin laafuu? **8** Araarri isaa bara baraan badee?
Waadaan isaa bara baraan guutamuu dhabee? **9** Waaqni
arjoomuu irraanfateeraa? Inni aariidhaan gara laafina
isaa dhiiseeraa?" **10** Anis, "Harki mirgaa kan Waaqa Waan
Hundaa Olii jijjiirameera jedhee yaaduun koo, dadhabbii
koo ti" nan jedhe. **11** Ani hojii Waaqayyoo nan yaadadha;
dhugumaan dinqii kee kan durii nan yaadadhaa. **12** Ani
waan ati hojjette hunda irra deddeebi'ee nan yaada;
waa'ee hojii keetii illee nan dubbadha. **13** Yaa Waaqi,
karaan kee qulqulluu dha. Waaqni guddaan akka Waaqa
keenyaa eessa jira? **14** Ati Waaqa hojii dinqii hojjettuu
dha; saboota gidduuttis humna kee ni argisiifta. **15**
Irree kee cimaadhaan saba kee, sanyii Yaaqoobii fi
sanyii Yoosef furteerta. **16** Yaa Waaqi, bishaanonni si
argan; bishaanonni si arganii sodaatan; tuujubawwan
ni hollatan. **17** Duumessi bishaan gad dhangalaase;
samiiwwan ni qaqawweessa'an; xiyyi kees qixa hundaan
balaqqise. **18** Bakakkaan kee bubbee hamaa keessaa
dhaga'ame; balaqqeesi kee addunyaa ibse; laftis hollattee
sochoote. **19** Daandiin kee galaana keessa, karaan kee
immoo bishaanota gurguddaa keessa ba'a; garuu faanni
kee hin argamne. **20** Ati harka Museetii fi harka Arooniin,
saba kee akka bushaayeetti geggeessite.

78 Maskiilii Asaaf. Yaa saba ko, barsiisa koo
dhaga'aa; dubbii afaan koo dhaggeeffadhaa. **2** Ani
fakkeenyaan afaan koo nan banadha; waan durumaa
jalqabee dhokfames nan dubbadha. **3** Kunis waanuma
nu dhageenyee fi waanuma nu beeknu, waan abbootiin
keenya nutti himanii dha. **4** Nus waan kana ijoollee
isaanii duraa hin dhoksinu; hojii Waaqayyoo ulfina
qabeessa sana, humna isaatii fi dinqii inni hojjete,
dhaloota itti aanutti ni himna. **5** Inni Yaaqoobiif sirna
dhaabe; Israa'eliif immoo seera kenne; waan kana illee
akka isaan ijoollee isaanii barsiisaniif, abbootii keenya
ajaje; **6** kunis akka dhaloonni itti aanu beeku, akka
ijoolleen amma iyyuu hin dhalatin beekan, isaanis akka
ijoollee isaaniitti dabarsanii himaniif. **7** Yoos isaan
Waaqa amanatu; ajaja isaas ni eegu malee hojii isaa

hin irraanfatan. **8** Isaan akka abbootii isaanii, akka
dhaloota mata jabeessaa fi fincilaa, warra garaan isaanii
Waaqaaf hin ajajamnee, akka warra hafuurri isaanii
isaaf hin amanamin sanaa hin ta'an. **9** Namoonni
Efreem xiyya qabatanii turan; ta'us gaafa lolaa duubatti
deebi'an. **10** Isaan kakuu Waaqaa hin eegne; seera
isaattis buluu didan. **11** Isaan hojii inni hojjete, dinqii
inni isaanitti argisiises ni irraanfatan. **12** Inni fuula
abbootii isaanii duratti, biyya Gibxi kutaa Zoo'aanitti
waan nama dinqisiisu hojjete. **13** Inni galaana gargar
qoodee gidduun isaan dabarse; bishaan sanas akkuma
keenyan manaa dhaabachiise. **14** Guyyaa duumessaan,
halkan guutuu immoo ifa ibiddaatiin isaan geggeesse. **15**
Inni gammoojjii keessatti kattaa dayyaasee bishaan akka
galaanaa baay'atu isaanii kenne. **16** Kattaa keessaa burqaa
burqisiisee akka bishaan akkuma lagaatti yaa'u godhe.
17 Isaan garuu gammoojjii keessatti Waaqa Waan Hundaa
Oliitti fincilan; ittuma fufaniis isatti cubbuu hojjetan. **18**
Isaan nyaata dharra'anii, "Fidi" jechuudhaan beekumsa
Waaqaa qoran. **19** Akkana jedhanii Waaqa hamatan;
"Waaqni gammoojjii keessatti maaddii qopheessuu
danda'aa? **20** Inni kattaa rukunnaan bishaan humnaan
keessaa burqe; burqaan guutee irraan dhangala'e. Garuu
inni nyaata nuu kennuu danda'aa? Saba isaatiifis foon
kennuu danda'aa?" **21** Waaqayyo yommuu waan kana
dhaga'etti baay'ee aare; Yaaqoob irratti ibiddi isaa ni
qabsiifame; dheekkamsi isaas Israa'elitti dhufe; **22** isaan
Waaqa hin amananneetii; fayyisuu isaattis hin amanne.
23 Inni garuu samii gubbaatiif ajaja kenne; balbala
samiis ni bane; **24** akka isaan nyaataniif mannaa gad
roobseef; midhaan samiis isaaniif kenne. **25** Namoonni
buddeena ergamoota Waaqayyoo nyaatan; inni waan
isaan nyaatanii quufan ergeef. **26** Inni akka bubbeen ba'a
biiftuu samii keessaa bubbisu godhe; bubbee kibbaas
humna ofii isaatiin oofe. **27** Foon akkuma awwaaraatti,
simbirroota barrisanis akkuma cirracha galaanaatti
gad isaaniif roobse. **28** Innis akka isaan qubata isaanii
keessatti naannoo dunkaanota isaaniitti gad harca'an
godhe. **29** Isaanis nyaatanii quufan; inni waan isaan
dharra'an isaaniif kenneeraatii. **30** Garuu utuu isaan
nyaata dharra'an sana hin quufin, utuma nyaanni sun
afaan isaanii keessa jiruu, **31** dheekkamsi Waaqaa
isaanitti dhufe; innis isaan keessaa warra jajjabeeyyii
galaafate; dargaggeeyyii Israa'elis ni fixe. **32** Isaan waan
kana hunda irra darbanii cubbuu hojjechuutti fufan;
dinqii isaattis hin amanne. **33** Kanaafuu inni akka
barri isaanii faayidaa malee darbu, akka waggoonni
isaaniis sodaadhaan dhuman godhe. **34** Yeroo Waaqni
isaan ajjeese kamitti iyyuu, isaan isa barbaaddatan;
isaan ammas fedhiidhaan gara isaatti deebi'an. **35** Akka
Waaqni Kattaa isaanii ta'e, akka Waaqni Waan Hundaa
Olii Furii isaanii ta'e yaadatan. **36** Isaan garuu afaan
isaaniitiin isa saadan; arraba isaaniitiinis isa soban; **37**
garaan isaanii isaaf amanamaa hin turre; isaan kakuu
isaatiif hin amanamne. **38** Inni garuu araara qabeessa
waan ta'eef, cubbuu isaanii ni dhiiseef malee isaan hin
fixne. Inni yeroo yerootti aarii isaa ittifate; dheekkamsa
isaa hundaas hin kakaafne. **39** Innis akka isaan nama du'a
hin oolle, qilleensuma darbu kan deebi'ee hin dhufne
ta'an yaadate. **40** Isaan hammam gammoojjii keessatti
isatti fincilanii gammoojjii keessattis isa gaddisiisan
41 Isaan ammumaa amma Waaqa qoran; Qulqullicha
Israa'el sanas ni aarsan. **42** Isaan humna isaa yookaan
guyyaa inni itti diinota isaanii jalaa isaan baase hin
yaadanne. **43** Guyyaa inni itti biyya Gibxi keessatti
mallattoo isaa, kutaa Zoo'aan keessatti immoo dinqii
isaa argisiise isaan hin yaadanne. **44** Inni lageen
isaanii dhiigatti geeddare; isaanis burqaawwan isaanii
dhuguu hin dandeenye. **45** Innis tuuta tisiisaa kan
isaan balleessu, fattee isaan barbadeessu itti erge.
46 Midhaan isaanii ilmaan hawwaannisaatiif, bu'aa
dadhabbii isaanii immoo hawwaannisaaf kenne. **47**
Muka wayinii isaanii cabbiidhaan, harbuu isaanii immoo
dhaamocha hamaan dha'e. **48** Loon isaanii cabbiif,
horii isaanii immoo bakakkaaf dabarsee kenne. **49**
Inni ergamoota badiisa fidan isaanitti erguudhaan aarii
isaa sodaachisaa, dheekkamsa isaa, dallansuu isaatii
fi rakkoo isaanitti gad lakkise. **50** Inni aarii isaatiif
daandii qopheesse; lubbuu isaanii dabarsee dha'ichatti
kenne malee du'a isaan hin oolchine. **51** Hangafoota
Gibxi hunda, ilmaan jalqabatti dhalatanis dunkaana
Haam keessatti dha'e. **52** Saba isaa garuu akkuma
nama bushaayee bobbaasuutti achii baase; akkuma
hoolaas gammoojjii keessa isaan geggeesse. **53** Inni
nagaadhaan isaan geggeesse; kanaafuu isaan homaa
hin sodaanne; diinota isaanii garuu galaanatu liqimse.
54 Innis gara daarii biyya isaa qulqulluutti, gara biyya
gaaraa kan harki isaa mirgaa fudhateetti isaan galche.
55 Inni ormoota isaan duraa ari'e; lafa jaraas dhaala
godhee isaanii qoode; gosa Israa'elis dunkaana isaanii
keessa qubachiise. **56** Isaan garuu Waaqa qoran; Waaqa
Waan Hundaa Oliitti fincilan; ajaja isaas hin eegne. **57**
Akkuma abbootii isaanii duubatti deebi'an; amanamuus
ni didan; akka iddaa micciiramaattis jajal'atan. **58**
Isaan iddoowwan sagadaa isaanii kanneen gaarran
irraatiin isa aarsan; waaqota isaanii tolfamoodhaanis
hinaaffaadhaaf isa kakaasan. **59** Waaqnis yeroo isaan
dhaga'etti akka malee dheekkame; guutumaan guutuuttis
Israa'elin gate. **60** Innis iddoo jireenya isaa kan Shiiloo
keessaa, dunkaana inni namoota gidduu dhaabbate
sanas ni dhiise. **61** Humna isaa boojuutti, ulfina isaa
immoo harka diinaatti dabarsee kenne. **62** Saba isaa
dabarsee goraadeef kenne; handhuuraa isaattis akka
malee dheekkame. **63** Dargaggoota isaanii ibiddatu
fixe; durboota isaaniitiifis sirbi heerumaa hin sirbamne;
64 luboonni isaanii goraadeedhaan dhuman; niitonni
dhirsoonni irraa du'an immoo boo'uu hin dandeenye.
65 Gooftaanis akkuma waan hirribaa dammaquutti,
akkuma goota sababii wayiniitiin iyyuuttis dammaqe.
66 Inni diinota isaa rukutee duubatti deebise; qaanii
bara baraa keessas isaan buuse. **67** Dunkaanota Yoosef
ni tuffate; gosa Efreemis hin filanne; **68** inni garuu gosa
Yihuudaa, Tulluu Xiyoon kan jaallatu sana ni filate.
69 Mana qulqullummaa isaa akka samii ol dheeraatti,
akka lafa bara baraan hundeesseettis ijaare. **70** Inni
Daawit garbicha isaa ni filate; dallaa hoolotaa keessaas
isa waammate; **71** akka inni saba isaa Yaaqoobin,
handhuuraa isaa Israa'elin tiksuuf jedhee hoolota tiksuu

irraa isa fide. **72** Daawitis garaa qajeelaadhaan isaan
tikse; ogummaa harka isaatiinis isaan dura bu'e.

79 Faarfannaa Asaaf. Yaa Waaqi, namoonni ormaa
handhuuraa kee qabataniiru; mana qulqullummaa
kee qulqullicha xureessaniiru; Yerusaaleminis
barbadeessaniiru. **2** Akka isaan nyaata isaaniif ta'aniif,
reeffa garboota keetii allaattii samiitiif, foon qulqulloota
keetii immoo bineensota lafaatiif kennaniiru. **3** Dhiiga
isaaniis naannoo Yerusaalemitti akkuma bishaanii
dhangalaasan; namni isaan awwaalu tokko illee hin
argamne. **4** Ollaa keenya biratti maqaan nu badeera;
warra naannoo keenya jiran birattis nama tuffii fi kolfaa
taane. **5** Yaa Waaqayyo, kun hamma yoomiitti? Ati
hamma bara baraatti aartaa? Hinaaffaan kees hamma
yoomiitti akka ibiddaa boba'a? **6** Dheekkamsa kee
sana saboota si hin beekne irratti, mootummoota
maqaa kee hin waammanne irratti gad dhangalaasi; **7**
isaan Yaaqoobin liqimsaniiruutii; iddoo jireenya isaas
balleessaniiru. **8** Cubbuu abbootii keenyaa nutti hin
herregin; waan nu baay'ee gad deebifamneef, araarri
kee dafee nu bira haa ga'u. **9** Yaa Waaqi Fayyisaa keenya,
ulfina maqaa keetiitiif jedhii nu gargaari; maqaa keetiif
jedhiitii nu oolchi; cubbuu keenya illee nuu dhiisi. **10**
Ormoonni maaliif, "Waaqni isaanii eessa jira?" jedhu
ree? Dhiiga tajaajiltoota keetii kan dhangalaafame
sanaaf, akka haaloo baaftu ija keenya duratti saboota
gidduutti beeksisi. **11** Aaduun hidhamtootaa fuula kee
dura haa ga'u; jabina irree keetiitiin warra duuti itti
murame oolchi. **12** Yaa Gooftaa, arraba isaan ittiin si
arrabsan, dachaa torba godhiitii ollaa keenyatti deebisi.
13 Yoos nu sabni kee, hoolonni tika keetii, bara baraan si
jajanna; dhalootaa hamma dhalootaattis, galata kee ni
odeessina.

80 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Yeedaloo, "Daraaraa
Kakuutiin" Faarfatame. Faarfannaa Asaaf. Yaa
tiksee saba Israa'el, kan akkuma bushaayeetti Yoosefin
geggeessitu nu dhaga'i; ati kan kiirubeel gidduu
teessoo irra teessu, ifiitii mul'adhu. **2** Fuula Efreem,
Beniyaamii fi Minaasee duratti humna kee sochoosi;
kottuutii nu fayyisi. **3** Yaa Waaqi, iddoo keenyatti
nu deebisi; akka fayyinuufis fuula kee nurratti ibsi.
4 Yaa Waaqayyo, Waaqa Waan Hunda Dandeessu, ati
hamma yoomiitti kadhannaa saba keetiitti aarta? **5**
Ati buddeena imimmaanii isaan nyaachifte; imimmaan
waciitii guutuus isaan obaafte. **6** Ati akka olloonni
keenya nu tuffatan goote; diinonni keenyas nutti qoosu.
7 Yaa Waaqa Waan Hunda Dandeessu, iddoo keenyatti
nu deebisi; akka nu fayyinuufis fuula kee nurratti
ibsi. **8** Ati muka wayinii biyya Gibxii buqqiftee fidde;
ormootas ariitee muka sana dhaabde. **9** Mukichaafis lafa
qopheessite; mukni sunis hidda gad fageeffatee biyyattii
guute. **10** Tulluuwwan gaaddisa isaatiin, birbirsawwan
gurguddaanis dameewwan isaatiin haguugaman. **11** Innis
dameewwan isaa gara Galaanaatti, lata isaas hamma
Lagaatti diriirfate. **12** Yoos ati maaliif akka namni achiin
darbu hundinuu ija isaa ciratu gochuuf jettee dallaa isaa
diigde ree? **13** Kormi booyyee bosona keessaa ba'ee isa
ni balleessa; bineensi dirrees isa ni nyaata. **14** Yaa Waaqa
Waan Hunda Dandeessu, si kadhannaa gara keenyatti
deebi'i! Samii irraa gad ilaalii argi! Muka wayinii kana
eegi; **15** mukni kun muka wayinii kan harki kee mirgaa
dhaabee dha; biqiltuu ati ofii keetiif guddifattee dha.
16 Wayiniin kee ciramee ibiddaan gubameera; sabni
kees dheekkamsa keetiin bada. **17** Harki kee namicha
karaa harka kee mirgaa jiru irra, ilma namaa kan ati
ofii keetiif guddifatte irra haa boqotu. **18** Yoos nu
sirraa hin garagallu; jireenya nuu kenni; nus maqaa
kee ni waammannaa. **19** Yaa Waaqayyo, Waaqa Waan
Hunda Dandeessu iddoo keenyatti nu deebisi; akka nu
fayyinuufis fuula kee nurratti ibsi.

81 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Asaaf
Kan Gitiitiidhaan Faarfatamu. Waaqa jabina nuu
ta'eef gammachuudhaan faarfadhaa; Waaqa Yaaqoobiitiif
gammachuudhaan ililchaa! **2** Faarfachuu jalqabaa;
dibbees rukutaa; baganaa fi kiraara sagalee gaarii
qabu rukutaa. **3** Yeroo Baatiin dhalattu, yommuu ji'i
goobanutti, guyyaa ayyaana keenyaa malakata afuufaa;
4 kun seera Israa'eliif kenname, ajaja Waaqa Yaaqoob.
5 Inni yeroo biyya Gibxi dha'uuf ba'etti, waan kana
Yoosefiif seera godhee dhaabe. Anis afaan duraan hin
beekin tokko dhaga'e. **6** Innis akkana jedhe; "Ani
gatiittii isaanii irraa ba'aa buuseera; harki isaanis guuboo
baachuu jalaa ba'e. **7** Ati dhiphina kee keessatti na
waammatte; anis sin oolche; anis lafa bakakkaan itti
dhokatu keessaa deebii siifin kenne; bishaan Mariibaa
birattis sin qore. **8** "Yaa saba koo dhaga'i; ani siin
akeekkachiisa; yaa Israa'el ati utuu na dhaggeeffate! **9**
Waaqni ormaa tokko iyyuu isin gidduu hin jiraatin; ana
malee waaqa biraa hin waaqeffatin. **10** Ani Waaqayyo
Waaqa kee, kan Gibxii baasee isin fidee dha. Afaan
kee bal'isii banadhu; ani nan guutaa. **11** "Sabni koo
garuu na hin dhaggeeffanne; Israa'el anaaf hin bulle. **12**
Kanaafuu ani akka isaan karaa fedhii isaanii deemaniif
dabarsee mata jabina isaaniitti isaan kenne. **13** "Utuu
sabni koo na dhaggeeffatee, utuu Israa'el karaa koo
irra deemee jiraatee, **14** ani silaa akkam dafee diinota
isaanii jilbeenfachiisee harka koos amajaajota isaaniitti
nan kaasa ture! **15** Warri Waaqayyoon jibban fuula isaa
duratti ni gugguufu; adabbiin isaaniis bara baraan itti
fufa. **16** Ani garuu qamadii qulqulluu isin soora; damma
kattaa keessaa baafames isinan quubsa."

82 Faarfannaa Asaaf. Waaqni, waldaa waaqotaa
gidduu dhaabata; "waaqota" gidduuttis murtii
kenna; akkanas jedha: **2** "Isin hamma yoomiitti seera
jal'iftu? Hamma yoomiittis jal'ootaaf dhaabattu? **3**
Dadhabdootaa fi ijoollee abbaa hin qabneef murtii
qajeelaa kennaa; mirga hiyyeeyyiitii fi cunqurfamtootaas
eegsisaa. **4** Warra dadhabaa fi rakkattoota baraaraa;
harka jal'ootaatiis isaan baasaa. **5** "Isaan homaa hin
beekan; homaa illee hin hubatan. Isaan dukkana keessa
jiraatu; hundeen lafaa hundinuu ni raafame. **6** "Anis,
'Isin, "waaqota;" hundi keessan ilmaan Waaqa Waan
Hundaa Olii ti' jedheera. **7** Ta'us isin akkuma namatti ni
duutu; akkuma bulchitoota kamii iyyuu ni kuftu." **8** Yaa
Waaqi ka'i; lafatti muri; sabni hundinuu kan keetiitii.

83 Faarfannaa Asaaf. Yaa Waaqi gab hin jedhin; yaa
Waaqi, hin cal'isin; akkasumattis hin dhiisin. **2**
Diinonni kee akkam akka kaka'an, warri si jibbanis
akkam akka mataa ol qabatan ilaali. **3** Isaan saba keetti
daba karoorfatu; warra ati eegdutti mari'atu. **4** Isaanis,
"Kottaa akka maqaan Israa'el lammata hin yaadatamneef,
akka isaan saba hin taaneef isaan barbadeessinaa"
jedhu. **5** Isaan yaada tokkoon walii galu; sittis ni
gurmaa'u; **6** isaanis dunkaanota Edoom, Ishmaa'eeloota,
Mo'aabii fi gosa Aggaar, **7** Gebaal, Amoonii fi Amaaleq,
Filisxeemii fi namoota biyya Xiiroos wajjin turan. **8**
Warri Asooriis, ilmaan Looxiitiif irree jabaa ta'uudhaaf
isaanitti makaman. **9** Ati akkuma Midiyaanin goote,
akkuma laga Qiishooniitti Siisaaraa fi Yaabiinin goote
sana isaan godhi; **10** isaan Eendooritti dhumanii akkuma
kosii lafaa ta'an. **11** Gurguddoota isaanii akka Hereebiitii
fi Ze'eeb, ilmaan mootota isaanii immoo akka Zebaa
fi Zalmunaa godhi; **12** isaan warra, "Kottaa, lafa tika
Waaqaa fudhannee kan dhuunfaa keenyaa godhannaa"
jedhanii dha. **13** Yaa Waaqa ko, akka awwaara bubbeen
fudhatuu, akka habaqii qilleensi bittinneessuu isaan
godhi. **14** Akkuma ibiddi bosona balleessu, yookaan
akkuma arrabni ibiddaa tulluuwwan gubu, **15** atis
akkasuma aarii keetiin isaan gugsi; bubbee keetiin isaan
sodaachisi. **16** Yaa Waaqayyo, akka isaan maqaa kee
barbaaddataniif, fuula isaanii qaaniin haguugi. **17** Isaan
yeroo hunda qaana'anii haa dhiphatan; salphinaanis haa
badan. **18** Isaan akka ati kan maqaan kee Waaqayyo ta'e
sun qofti, lafa hundumaa irratti Waaqa Waan Hundaa
Olii taate haa beekan.

84 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Kan Gitiitiidhaan
Faarfatamu. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi. Yaa
Waaqayyoo Waan Hunda Dandeessu, iddoon ati jiraattu
akkam namatti tola! **2** Lubbuun koo oobdiiwwan
Waaqayyoo hawwiti; akka malees itti gaggabdi; onneen
koo fi foon koo Waaqa jiraataadhaaf ililleedhaan ni
faarfatu. **3** Yaa Waaqayyoo Waan Hunda Dandeessu,
Mootii koo fi Waaqa ko, iddoo aarsaa keetii biratti,
dimbiitiin iddoo jireenyaa, girrisnis ofii isheetiif man'ee
cuucii ishee keessa kaa'attu argatti. **4** Warri mana kee
keessa jiraatan eebbifamoo dha; isaan yeroo hundumaa
si jajatuutii. **5** Warri sirraa jabina argatan, kanneen
garaa isaaniitiin karaa kee yaadan eebbifamoo dha. **6**
Isaan yommuu Sulula Baakaa keessa darbanitti, iddoo
sana lafa bishaan keessaa burqu godhatu; bokkaan
jalqabaas eebba itti dhangalaasa. **7** Isaan hamma Xiyoon
keessatti fuula Waaqaa duratti mul'atanitti, jabina irraa
gara jabinaatti ni darbu. **8** Yaa Waaqayyo, Waaqa Waan
Hunda Dandeessu, kadhannaa koo dhaga'i; yaa Waaqa
Yaaqoob na dhaggeeffadhu. **9** Yaa Waaqayyo, gara
gaachana keenyaa ilaali; fuula dibamaa kee sanaas
ilaali. **10** Guyyaa kuma tokko iddoo biraa jiraachuu irra,
guyyaa tokko oobdii keetii irra ooluu wayya; dunkaana
hamootaa keessa jiraachuu irra, eegduu balbala mana
Waaqa koo ta'uu naa wayya. **11** Waaqayyo Waaqni aduu
fi gaachanaatii; Waaqayyo surraa fi ulfina ni kenna; inni
toloota waan gaarii hin dhowwatu. **12** Yaa Waaqayyoo
Waan Hunda Dandeessu, namni si amanatu eebbifamaa
dha.

85 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan
Qooraahi. Yaa Waaqayyo, ati lafa keetiif
arjoomteerta; boojuu Yaaqoobis deebifteerta. **2** Ati
balleessaa uummata keetii dhiifteertaaf; cubbuu isaanii
hundumaas dhoksiteerta. **3** Dheekkamsa kee hunda
fageessiteerta; aarii kee sodaachisaa sana irraas
deebiteerta. **4** Yaa Waaqa Fayyisaa keenya, iddoo
keenyatti nu deebisi; dheekkamsa kees nurraa qabi. **5**
Ati bara baraan nutti aartaa? Dheekkamsa kee dhaloota
tokko irraa dhaloota kaanitti dabarsitaa? **6** Akka sabni
kee sitti gammaduuf, ati lubbuu nutti hin deebiftuu?
7 Yaa Waaqayyo, araara kee nutti mul'isi; fayyina
kees nuu kenni. **8** Ani waan Waaqayyo Waaqni jedhu
nan dhaggeeffadha; inni saba isaa qulqullootaaf nagaa
abdachiisa; isaan garuu gara gowwummaatti hin deebi'in.
9 Akka ulfinni isaa lafa keenya irra jiraatuuf, fayyisuun
isaa dhugumaan warra isa sodaatanitti dhi'oo jira. **10**
Jaalallii fi amanamummaan wal ga'an; qajeelummaa fi
nagaan wal dhungatan. **11** Amanamummaan lafa keessaa
burqa; qajeelummaan immoo samii irraa gad ilaala.
12 Waaqayyo dhugumaan waan gaarii ni kenna; lafti
keenyas midhaan ishee ni kenniti. **13** Qajeelummaan
fuula isaa dura deema; miilla isaatiifis karaa qopheessa.

86 Kadhannaa Daawit. Yaa Waaqayyo, waan ani
hiyyeessaa fi rakkataa ta'eef, na dhaga'iitii deebii
naa kenni. **2** Ani sitti of kenneeraatii lubbuu koo eegi. Ati
Waaqa koo ti; garbicha kee kan si amanatu oolchi. **3** Yaa
Gooftaa na maari; ani guyyaa guutuu sin waammadhaatii.
4 Lubbuu garbicha keetii gammachiisi; yaa Gooftaa,
ani lubbuu koo gara keetti oli nan fuudhaatii. **5** Yaa
Gooftaa ati gaarii dha; dhiifamas namaa goota; warra
si waammatan hundaafis jaalalli kee guddaa dha. **6**
Yaa Waaqayyo, kadhannaa koo dhaga'i; iyya waammata
koos dhaggeeffadhu. **7** Ani guyyaa rakkina kootiitti sin
waammadha; ati deebii naa kennitaatii. **8** Yaa Gooftaa,
waaqota keessaa kan akka keetii hin jiru; hojiin hojii
keetiin wal qixxaatu tokko iyyuu hin jiru. **9** Yaa Gooftaa,
saboonni ati uumte hundinuu dhufanii, fuula kee duratti
ni sagadu; maqaa keetiifis ulfina fidu. **10** Ati guddaa fi
kan hojii dinqisiisaa hojjettuu dha; Waaqni suma qofa.
11 Yaa Waaqayyo, karaa kee na barsiisi; anis dhugaa
keetiin nan bula; akka ani maqaa kee sodaadhuuf, garaa
gargar hin qoodamne naa kenni. **12** Yaa Waaqa koo
Gooftaa, ani garaa koo guutuudhaan sin galateeffadha;
maqaa kee illee bara baraan nan ulfeessa. **13** Jaalalli
ati naa qabdu guddaadhaatii; lubbuu koo dhidhima
sii'ool keessaa baafteerta. **(Sheol h7585)** **14** Yaa Waaqi, of
tuultonni natti ka'aniiru; tuunni finciltootaa, namoonni
si hin sodaanne lubbuu koo galaafachuu barbaadu. **15**
Yaa Gooftaa, ati garuu Waaqa garaa laafessaa fi arjaa dha;
daftee hin aartu; jaalallii fi amanamummaan kee dhuma
hin qabu. **16** Gara kootti deebi'iitii na maari; jabina
kee tajaajilaa keetii kenni; ilma garbittii keetiis oolchi.
17 Akka diinonni koo arganii qaana'aniif, mallattoo
gaarummaa keetii naa kenni; yaa Waaqayyo, ati na
gargaartee na jajjabeessiteertaatii.

87 Faarfannaa Ilmaan Qooraahi. Hundeen magaalaa
isaa tulluu qulqulluu irra jira. **2** Waaqayyo iddoo
jireenya Yaaqoob hunda caalaa, karrawwan Xiyoon
jaallata. **3** Yaa magaalaa Waaqaa, waa'ee keetiif wanni
kabajamaan akkana jedhamee ni dubbatama: **4** "Ani
Ra'aabii fi Baabilonin warra na beekan gidduutti maqaa
nan dha'a; kunoo, Filisxeemii fi Xiiroos Itoophiyaa wajjin,
'Namichi kun achitti dhalate' jedhu." **5** Dhugumaan
waa'ee Xiyoon, "Inni kunii fi inni sun ishee keessatti
dhalatan; Waaqni Waan Hunda Olii mataan isaa iyyuu
ishee dhaaba" jedhama. **6** Waaqayyo yeroo saboota
galmeessutti, "Namichi kun achitti dhalate" jedhee
barreessa. **7** Warri faarfatanii fi warri meeshaa muuziiqaa
taphatan, "Burqaan koo hundi si keessatti argama"
jedhu.

88 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan
Qooraahi kan maahilaati liinootiin Faarfatame.
Maskiilii Heemaan Izraahichaa. Yaa Waaqayyo, Waaqa
na fayyiftu, ani halkanii fi guyyaa fuula kee duratti
nan iyyadha. **2** Kadhannaan koo fuula kee duratti haa
dhi'aatu; atis gurra kee gara iyyannaa kootiitti qabi. **3**
Lubbuun koo rakkinaan guutamteertii; jireenyi koos
awwaalatti dhi'aateera. **(Sheol h7585)** **4** Ani warra boolla
keessa bu'anitti nan lakkaa'ame; akka nama humna
hin qabnees nan ta'e. **5** Ani akka nama gorra'amee
awwaala keessa ciisuutti, akka nama ati deebitee hin
yaadanneetti, akka warra eegumsa kee jalaa ba'aniitti,
warra du'an wajjin gatameera. **6** Ati boolla gad fagoo
keessa, dukkana hamaa keessas na buufteerta. **7**
Dheekkamsi kee ulfaatee narra ciiseera; dambalii kee
hundas narra garagalchiteerta. **8** Michoota koo narraa
fageessiteerta; isaan biratti jibbamaa na gooteerta; akka
ani jalaa hin baanettis balballi natti cufameera. **9** Iji
koo gaddaan dadhabeera. Yaa Waaqayyo, ani guyyuma
guyyaan sin waammadha; harka koo illee gara keetti
nan bal'ifadha. **10** Ati dinqii kee warra du'anitti ni
argisiiftaa? Warri du'anis ka'anii si galateeffatuu? **11**
Jaalalli kee awwaala keessatti, amanamummaan kee
immoo Qilee keessatti ni labsamaa? **12** Dinqiiwwan kee
dukkana keessatti, yookaan qajeelummaan kee biyya
irraanfannaa keessatti ni beekamaa? **13** Yaa Waaqayyo,
ani garuu akka ati na gargaartuuf gara keetti nan
iyyadha; ganamaanis kadhannaan koo fuula kee duratti
ni dhi'aata. **14** Yaa Waaqayyo, ati maaliif na gatta? Fuula
kees maaliif na duraa dhokfatta? **15** Ani ijoollummaa
kootii jalqabee rakkadhee du'uu ga'een ture; naasisuun
kee na dhiphiseera; abdiis kutadheera. **16** Dheekkamsi
kee narra yaa'e; naasisuun kees na balleesseera. **17**
Isaan guyyaa guutuu akkuma lolaa bishaanii na marsu;
guutumaan guutuuttis na liqimsaniiru. **18** Michoota
koo fi warra na jaallatan narraa fudhatteerta; dukkana
qofatu michuu naa ta'e.

89 Maskiilii Eetaan Izraahichaa. Ani waa'ee araara
Waaqayyoo bara baraan nan faarfadha; afaan
kootiinis amanamummaa kee dhaloota hundumatti nan
labsa. **2** Akka araarri kee bara baraan jiraatu, akka ati
amanamummaa kee samii keessatti jabeessitee dhaabde
nan labsa. **3** Ati akkana jetteerta; "Ani filatamaa koo
wajjin kakuu galeera; Daawit tajaajilaa kootiif illee
akkana jedhee kakadheera; **4** 'Ani bara baraan sanyii
kee nan dhaaba; teessoo kees dhaloota hundaaf nan
cimsa.'" **5** Yaa Waaqayyo, samiiwwan dinqii kee jaju;
yaa'ii qulqullootaa keessattis amanamummaa kee jaju.
6 Samii keessatti eenyutu Waaqayyoon qixxaachuu
danda'a? Uumamawwan samii keessaa kan Waaqayyoon
fakkaatu eenyu? **7** Waaqni waldaa qulqullootaa keessatti
baay'ee sodaatama; warra naannoo isaa jiran hunda
keessaas isatu sodaachisaa dha. **8** Yaa Waaqayyo, Waaqa
Waan Hunda Dandeessu, kan akka keetii eenyu? Yaa
Waaqayyo, ati jabaa dha; amanamummaan kees si marsa.
9 Ati raafama galaanaa ni moota; yommuu dha'aan isaa
jabaatus ni tasgabbeessita. **10** Akka warra qalamaniitti
Ra'aabin bulleessite; irree kee jabaa sanaanis diinota
kee ni bittinneessite. **11** Samiiwwan kan kee ti; laftis
akkasuma kan kee ti; ati addunyaa fi waan ishee keessa
jiru hunda hundeessiteerta. **12** Kaabaa fi kibba situ
uume; Taaboorii fi Hermoon gammachuudhaan maqaa
kee galateeffatu. **13** Ati irree jabaa qabda; harki kee
jabaa dha; harki kee mirgaas ol ka'eera. **14** Qajeelummaa
fi murtiin qajeelaan hundee teessoo keetii ti; araarrii
fi amanamummaan fuula kee dura deemu. **15** Yaa
Waaqayyo, warri siif ililchuu beekan, warri ifa iddoo
ati jirtuu keessa jiraatan eebbifamoo dha. **16** Isaan
guyyaa guutuu maqaa keetiin gammadu; qajeelummaa
keetiinis si jajatu. **17** Ati ulfina jabina isaanii ti; jaalala
keetiinis gaanfa keenya ol qabdeerta. **18** Dhugumaan
gaachanni keenya kan Waaqayyoo ti; kan mootii keenya
Qulqullicha Israa'elii ti. **19** Ati dur akkana jettee saba
kee amanamaatti mul'ataan dubbatteerta: "Ani loltuu
tokkoof humna kenneera; dargaggeessa saba keessaa
filatame tokkos ani ol guddiseera. **20** Ani garbicha
koo Daawitin argadheera; zayitii koo qulqulluunis isa
dibeera. **21** Harki koo isa wajjin jira; irreen koos isa
jajjabeessa. **22** Diinni tokko iyyuu isa hin mo'atu; namni
hamaanis isa hin hacuucu. **23** Amajaajota isaa fuula isaa
duratti nan barbadeessa; warra isa jibbanis nan dha'a. **24**
Amanamummaa fi araarri koo isa wajjin jiraata; gaanfi
isaas maqaa kootiin ol jedha. **25** Ani harka isaa galaana
irra, harka isaa mirgaas lageen irra nan kaa'a. **26** Innis,
'Ati Abbaa koo ti; Waaqa koo ti, Kattaa Fayyina koo ti'
jedhee na waammata. **27** Anis ilma koo hangafa, kan
mootota lafaa hundaa olii isa nan godha. **28** Jaalala koos
bara baraan isaaf nan tursa; kakuun ani isa wajjin qabus
hin cabu. **29** Hidda sanyii isaa bara baraan, teessoo
isaa illee hamma samiiwwan jiraatanitti nan dhaaba.
30 "Yoo ilmaan isaa seera koo eeguu didan, yoo isaan
ajaja koo faana bu'uu baatan, **31** yoo isaan sirna koo
cabsanii ajaja koo illee eeguu baatan, **32** ani cubbuu
isaanii uleedhaan, yakka isaanii immoo qacceedhaan nan
adaba; **33** ani garuu jaalala koo isa irraa hin fudhadhu;
yookaan amanamummaa koo sobatti hin geeddaru. **34**
Ani kakuu koo hin cabsu; yookaan waan afaan koo
dubbates hin geeddaru. **35** Si'a tokko yeroo hundaaf,
qulqullina kootiin kakadheera; ani Daawitin hin sobu. **36**
Sanyiin isaa bara baraan itti fufa; teessoon isaas akkuma
aduu fuula koo dura jiraata; **37** akkuma ji'aas bara baraan
ni jiraata; hamma samiiwwan jiranittis cimee dhaabata."

38 Ati amma garuu isa dhiifteerta; tuffatteertas; isa dibde
sanatti baay'ee aarteerta. 39 Kakuu tajaajilaa kee wajjin
galte cabsiteerta; gonfoo isaas awwaara keessa buuftee
xureessiteerta. 40 Dallaa isaa hunda caccabsiteerta;
da'oo isaa jajjabaas barbadeessiteerta. 41 Warri achiin
darban hundi isa saamu; olloonni isaas itti qoosu. 42 Ati
harka amajaajii isaa mirgaa ol qabdeerta; akka diinonni
isaa hundi gammadan gooteerta. 43 Arfii goraadee
isaa duubatti deebifteerta; waraana keessattis isa hin
gargaarre. 44 Surraa isaa isa irraa balleessiteerta; teessoo
isaas lafatti gatteerta. 45 Umurii dargaggummaa isaa
gabaabsiteerta; qaaniidhaanis isa haguugdeerta. 46
Yaa Waaqayyo, kun hamma yoomiitti? Ati bara baraan
of dhoksitaa? Dheekkamsi kee hamma yoomiitti akka
ibiddaa boba'a? 47 Umuriin koo hammam akka gabaabaa
ta'e yaadadhu. Ati badiisa akkamiitiif ilmaan namaa
hunda uumte! 48 Utuu du'a hin argin jiraachuu kan
danda'u yookaan humna sii'ool jalaa of baasuu kan
danda'u nama akkamii ti? (Sheol h7585) 49 Yaa Gooftaa,
jaalalli kee guddaan durii kan ati amanamummaa
keetiin Daawitiif kakatte sun eessa jira? 50 Yaa Gooftaa,
akkamitti akka tajaajilaan kee tuffatame, akkamitti akka
ani arrabsoo saboota hundaa bobaatti baadhe yaadadhu;
51 yaa Waaqayyo, qoosaa diinonni kee natti qoosan, kan
isaan ittiin tarkaanfii dibamaa keetii hundatti qoosan
yaadadhu. 52 Galanni bara baraan Waaqayyoof haa ta'u!

90 Kadhannaa Musee Nama Waaqaa Sanaa. Yaa
Gooftaa, ati dhaloota hunda keessatti iddoo
jireenyaa nuu taateerta. 2 Utuu tulluuwwan hin dhalatin
yookaan utuu ati lafaa fi addunyaa hin uumin, baraa
baraa hamma bara baraatti ati Waaqa. 3 Atis, "Yaa
ilmaan namootaa, biyyootti deebi'aa" jettee namoota
biyyootti deebista. 4 Fuula kee duratti waggaan kumni
tokko, akkuma guyyaa kaleessa darbee ti; yookaan
akkuma dabaree eegumsa halkanii tokkoo ti. 5 Ati
hirriba du'aatiin namoota haxooftee balleessita; isaan
akkuma marga ganama bayyanatuu ti; 6 margi sun
ganama ganama bayyanatu illee galgala galgala garuu
coollagee goga. 7 Aariin kee nu fixeera; dheekkamsi
kees nu naasiseera. 8 Yakka keenya fuula kee dura,
cubbuu keenya dhokataa sanas ifa fuula keetii dura
keesseerta. 9 Barri keenya hundinuu dheekkamsa keetiin
dhumeeraatii; umurii keenyas aaduudhaan fixanna.
10 Dheerinni bara keenyaa waggaa torbaatama, yoo
jabaanne immoo waggaa saddeettama ta'a; kuni iyyuu
garri caalaan isaa dadhabbii fi rakkinaan guutameera;
inni dafee darbaatii; nus barrifnee ni sokkina. 11 Humna
aarii keetii eenyutu beeka? Dheekkamsi kee akkuma
sodaa nu siif qabaachuu qabnu sanaa guddaadhaatii. 12
Akka nu garaa ogummaadhaan guutame qabaannuuf,
bara keenya lakkaa'uu nu barsiisi. 13 Yaa Waaqayyo,
deebi'i! Kun hamma yoomiitti ta'a? Tajaajiltoota keetiifis
garaa laafi. 14 Akka nu bara keenya guutuu gammannee
ililchinuuf, ganama ganama araara keetiin nu quufsi. 15
Hamma baay'ina guyyoota ati nu miite sanaa, hamma
baay'ina waggoota nu rakkanne sanaas nu gammachiisi.
16 Hojiin kee tajaajiltoota keetti, ulfinni kees ijoollee
isaaniitti haa mul'ifamu. 17 Eebbi Waaqa keenya
Gooftichaa nurra haa bu'u; hojii harka keenyaas jabeessii
nuu dhaabi; eeyyee, hojii harka keenyaa jabeessii nuu
dhaabi.

91 Namni da'oo Waaqa Waan Hundaa Olii keessa
jiraatu, gaaddisa Waaqa Waan Hunda Danda'u
sanaa jala boqota. 2 Anis Waaqayyoon, "Inni iddoo ani
itti kooluu galuu fi da'annoo koo ti; Waaqa koo kan
ani amanadhuu dha" nan jedha. 3 Inni dhugumaan
kiyyoo adamsaa jalaa, dhukkuba nama fixu jalaas si
baasa. 4 Inni baallee isaatiin si dhoksa; atis qoochoo isaa
jalatti kooluu ni galta; amanamummaan isaa gaachanaa
fi dallaa eegumsaa siif ta'a. 5 Atis naasuu halkanii,
yookaan xiyya guyyaan futtaafamu hin sodaattu; 6
golfaa dukkana keessa deemu, yookaan dha'icha guyyaa
saafaan nama balleessu hin sodaannu. 7 Kumni tokko si
cinatti, kumni kudhan immoo mirga keetti ni kufa; garuu
sitti hin dhi'aatu. 8 Ati ijuma kee qofaan ilaalta; adaba
hamootatti dhufus ni argita. 9 Ati waan Waaqayyoon
iddoo kooluu itti galtu, Waaqa Waan Hundaa Olii iddoo
jireenya keetii godhatteef, 10 wanni hamaan si hin tuqu;
dha'ichis dunkaana keetti hin dhi'aatu. 11 Inni akka
isaan karaa kee hunda irratti si eeganiif, ergamoota isaa
siif ni ajaja; 12 isaanis akka miilla keetiin dhagaatti hin
buuneef harka isaaniitiin ol si fuudhu. 13 Ati leencaa fi
buutii irra ejjetta; leenca saafelaa fi jawwee ni dhidhiitta.
14 Waaqayyos akkana jedha; "Sababii inni na jaallatuuf,
ani isa nan oolcha; waan inni maqaa koo beekuuf isa nan
eega. 15 Inni na waammata; anis nan deebisaaf; rakkina
keessatti ani isa wajjin nan ta'a; isa nan oolcha; ulfinas
nan kennaaf. 16 Ani umurii dheeraa isa nan quufsa;
fayyisuu koos isatti argisiisa."

92 Faarfannaa Guyyaa Sanbataa Faarfatamu.
Waaqayyoon, galateeffachuun, yaa Waaqa
Waan Hundaa Olii, maqaa keetiif faarfachuun gaarii
dha. 2 Jaalala kee ganamaan, amanamummaa kees
halkaniin labsuun, 3 kiraara ribuu kudhaniitiin, sagalee
baganaatiinis labsuun gaarii dha. 4 Yaa Waaqayyo,
ati hojii keetiin na gammachiiftaatii; ani sababii hojii
harka keetiitiif gammachuudhaan nan faarfadha. 5 Yaa
Waaqayyo, hojiin kee akkam guddaa dha; yaadni kees
akkam gad fagoo dha! 6 Namni qalbii hin qabne waan
kana beekuu hin danda'u; gowwaanis hin hubatu; 7
hamoonni yoo akkuma margaa biqilan iyyuu, jal'oonni
hundinuus yoo daraaran iyyuu, isaan bara baraan ni
barbadaa'u. 8 Yaa Waaqayyo, ati garuu bara baraan ol
ol jetta. 9 Yaa Waaqayyo, kunoo diinota kee, kunoo
diinonni kee ni badu; warri jal'ina hojjetan hundinuus
ni bittinneeffamu. 10 Ati gaanfa koo akka gaanfa
gafarsaa ol ol qabde; zayitii haaraa natti dhangalaafte.
11 Iji koo mo'atamuu diinota koo argeera; gurri koos
badiisa jal'oota natti ka'anii dhaga'eera. 12 Qajeeltonni
akkuma muka meexxii ni dagaagu; akkuma birbirsa
Libaanoonitti ni guddatu; 13 isaan mana Waaqayyoo
keessa dhaabamanii jiru; oobdii Waaqa keenyaa
keessattis itti tolee misanii jiran. 14 Isaan amma iyyuu
bara dullumaa keessa ija naqatu; gabbataniis dagaaganii
jiraatu. 15 Isaanis, "Waaqayyo tolaa dha; inni Kattaa koo
ti; hamminni isa keessa hin jiru" jedhanii labsu.

93 Waaqayyo ni mo'a; surraas ni uffata; Waaqayyo
surra ni uffata; jabinas hidhata. Addunyaan
cimtee dhaabamteerti; hin sochoofamtus. **2** Teessoon
kee durumaa jalqabee cimee dhaabateera; ati durii
duriitii jalqabdee jirta. **3** Yaa Waaqayyo, galaanonni ol
kaasaniiru; galaanonni sagalee isaanii ol kaafataniiru;
galaanonni huursuu isaanii ol kaafataniiru. **4** Sagalee
bishaan baay'ee caalaa, jabina dha'aa galaanaa caalaas,
Waaqayyo ol gubbaa jiru sun humna qabeessa. **5** Seerri
kee jabaatee ni dhaabata; Yaa Waaqayyo, qulqullummaan
bara baraan faaya mana keetii ti.

94 Yaa Waaqayyo, Waaqa haaloo baaftu, Yaa Waaqa
haaloo baaftu, ifii mul'adhu. **2** Yaa Abbaa Murtii
lafa kanaa ka'i; of tuultotaaf illee waan isaanii malu
kenni. **3** Yaa Waaqayyo, hamma yoomiitti warri hamoon,
warri hamoon hamma yoomiitti burraaqu? **4** Isaan
dubbii of tuulummaa gad roobsu; jal'oonni hundinuu of
dhiibuudhaan guutaman. **5** Yaa Waaqayyo, isaan saba
kee miidhu; handhuuraa kees ni hacuucu. **6** Haadha
hiyyeessaatii fi keessummaa ni gorra'u; ijoollee abbaa
hin qabnes ni ajjeesu. **7** Isaan, "Waaqayyo hin argu;
Waaqni Yaaqoob hin qalbeeffatu" jedhu. **8** Warri saba
keessaa raatoftan mee hubadhaa; isin warri gowwoonni
yoom ogeeyyii taatu? **9** Inni gurra uume sun hin
dhaga'uu? Inni ija uume hin argu? **10** Inni saboota
sirreessu sun hin adabuu? Inni nama barsiisu sun
beekumsa hin qabuu? **11** Waaqayyo yaada namaa beeka;
akka yaadni namaa faayidaa hin qabnes ni beeka. **12**
Yaa Waaqayyo, namni ati adabdu, namni ati seera kee
irraa barsiiftu eebbifamaa dha; **13** hamma hamootaaf
boolli qotamutti, guyyaa rakkinaatti ati boqonnaa
kennitaaf. **14** Waaqayyo saba isaa hin gatuutii; inni
akkana illee jedhee handhuuraa ofii isaa hin dhiisu.
15 Murtiin qajeelummaa irratti hundeeffama; toloonni
hundinuus isa faana bu'u. **16** Eenyutu hamootatti
naa ka'a? Eenyutu na cina dhaabatee warra jal'ina
hojjetaniin morma? **17** Utuu Waaqayyo na gargaaruu
baatee, silaa yoona lubbuun koo boolla du'aa keessa jirti.
18 Yaa Waaqayyo yeroo ani, "Miilli koo mucucaateera"
jedhetti, araarri kee ol qabee na dhaabe. **19** Yommuu
yaaddoon natti baay'atetti, jajjabeessuun kee lubbuu koo
gammachiise. **20** Bulchitoonni hamoon, warri seeratti
fayyadamanii jal'ina hojjetan si wajjin tokkummaa
qabaachuu danda'uu? **21** Isaan tokkummaadhaan
nama qajeelaatti ka'anii nama yakka hin qabnetti du'a
muru. **22** Waaqayyo garuu da'oo, Waaqni koos, kattaa
ani itti baqadhu naa ta'eera. **23** Inni gatii cubbuu
isaanii isaanumatti deebisa; sababii hammina isaaniitiif
illee isaan balleessa; Waaqayyo Waaqni keenya isaan
barbadeessa.

95 Kottaa Waaqayyoof faarfannaa; Kattaa fayyina
keenyaatiifis ni ililchinaa. **2** Galataan fuula
isaa duratti haa dhi'aannu; faarfannaadhaanis isa haa
leellifnu. **3** Waaqayyo Waaqa guddaadhaatii; inni waaqota
hundaa olitti Mootii guddaa dha. **4** Qileewwan lafaa
harka isaa keessa jiru; fiixeewwan tulluus kan isaa ti. **5**
Galaanni kan isaa ti; isatu hojjeteetii; lafa gogaa illee
harka isaatu uume. **6** Kottaa gad jennee sagadnaa;
Uumaa keenya Waaqayyo duratti ni jilbeenfannaa; **7**
inni Waaqa keenyaatii; nu immoo saba eegumsa isaa jala
jirruu dha; bushaayee harka isaa keessa jiruudhas. Isin
har'a yoo sagalee isaa dhageessan, **8** akka Mariibaatti
gootan sana, akka gaafa gammoojjii keessatti Maasaatti
gootan sanaa mataa hin jabaatinaa; **9** abbootiin keessan
utuma hojii koo arganuu, achitti qoranii na ilaalan. **10**
Dhaloota sanatti ani waggaa afurtama nan dheekkame;
anis, "Isaan saba garaan isaanii karaa irraa jal'atee dha;
isaan karaa koo hin beekne" nan jedheen. **11** Kanaafuu
ani dheekkamsa kootiin, "Isaan boqonnaa kootti hin
galan" jedhee kakadhe.

96 Faarfannaa haaraa Waaqayyoof faarfadhaa; lafti
hundinuu Waaqayyoon faarfadhaa. **2** Waaqayyoon
faarfadhaa; maqaa isaa eebbisaa; fayyisuu isaas guyyuma
guyyaan labsaa. **3** Ulfina isaa saboota gidduutti,
hojii isaa dinqisiisaa sana immoo namoota hunda
keessatti labsaa. **4** Waaqayyo guddaadhaatii galanni
baay'een isaaf ni mala; inni waaqota hundaa olittis
sodaatamuu qaba. **5** Waaqonni saboota ormaa hundinuu
waaqota tolfamoodhaatii; Waaqayyo garuu samiiwwan
uume. **6** Miidhaginnii fi surraan fuula isaa dura jiru;
jabinnii fi ulfinni iddoo qulqullummaa isaa keessa
jiru. **7** Yaa maatiiwwan sabootaa Waaqayyoof kennaa;
ulfinaa fi jabina Waaqayyoof kennaa. **8** Ulfina maqaa
isaatiif malu Waaqayyoof kennaa; aarsaa fidaatii oobdii
isaa seenaa. **9** Bareedina qulqullummaa isaatiin
Waaqayyoon waaqeffadhaa; isin lafti hundinuu fuula
isaa duratti holladhaa. **10** Saboota gidduutti, "Waaqayyo
mootii dha" jedhaa; addunyaan jabaattee dhaabatteerti;
sochoofamuus hin dandeessu. Inni qajeelummaadhaan
sabootaaf murtii kenna. **11** Samiiwwan haa ililchan;
laftis haa gammaddu; galaannii fi wanni isa keessa
jiru hundinuu haa huursu. **12** Dirreewwanii fi wanni
isaan irra jiran hundinuu haa gammadan. Mukkeen
bosonaa hundinuus gammachuudhaan haa faarfatan. **13**
Uumamni hundi fuula Waaqayyoo duratti haa faarfatu;
inni ni dhufaatii; inni lafatti murteessuuf ni dhufa.
Addunyaatti qajeelummaadhaan, sabootatti immoo
dhugaa isaatiin ni mura.

97 Waaqayyo mo'eera; lafti haa gammaddu; biyyoonni
qarqara galaanaa hedduunis haa ililchan. **2**
Duumessaa fi dukkanni limixiin isa marsaniiru;
qajeelummaa fi murtii qajeelaan hundee teessoo isaa ti.
3 Ibiddi fuula isaa dura deemee diinota isaa naannoo
isaatii fixa. **4** Balaqqeen isaa addunyaa ibsa; laftis argitee
hollatti. **5** Tulluuwwan fuula Waaqayyoo duratti, fuula
Gooftaa lafa hundumaa durattis akkuma gagaa baqu. **6**
Samiiwwan qajeelummaa isaa labsu; saboonni hundinuus
ulfina isaa argu. **7** Warri fakkii waaqeffatan, kanneen
waaqota tolfamoon of jajan hundi haa qaaneffaman;
isin waaqonni hundinuus isa waaqeffadhaa! **8** Yaa
Waaqayyo, sababii murtii keetiitiif, Xiyoon dhageessee
ililchiti; gandoonni Yihuudaas ni gammadu. **9** Yaa
Waaqayyo, ati lafa hundumaa irratti Waaqa Waan
Hundaa Olii ti; ati waaqota hundumaa irra akka malee
ol ol jetteerta. **10** Sababii inni lubbuu amanamoota
isaa eegee, harka hamootaa jalaa isaan baasuuf, warri

Waaqayyoon jaallatan hammina haa jibban. **11** Qajeeltota
irratti ifni ni ifa; gara tolootaafis gammachuun ni dhufa.
12 Isin qajeeltonni Waaqayyotti gammadaa; maqaa isaa
qulqulluus galateeffadhaa.

98 Faarfannaa. Waaqayyoof faarfannaa haaraa
faarfadhaa; inni dinqii hojjeteeratii; harki isaa
inni mirgaatii fi irreen isaa qulqulluun, akka inni
mo'annaa argatu godhaniiru. **2** Waaqayyo akka fayyisuun
isaa beekamu godheera; qajeelummaa isaas sabootatti
mul'iseera. **3** Inni jaalala isaatii fi amanamummaa isaa
mana Israa'eliif yaadateera; daariin lafaa hundinuu,
fayyisuu Waaqa keenyaa arganiiru. **4** Lafti hundinuu
Waaqayyoof ililchaa; faarfannaa gammachuutiin iyyaa;
weedduu galataas weeddisaa; **5** baganaadhaan faarfannaa
galataa, baganaa fi sagalee weedduutiin Waaqayyoof
faarfadhaa; **6** malakataa fi sagalee gaanfaatiin, fuula
Waaqayyo mootichaa duratti ililchaa. **7** Galaannii fi
wanni isa keessa jiru hundinuu, addunyaa fi wanti ishee
keessa jiraatu hundinuu haa huursan. **8** Lageen harka
isaanii haa rurrukutan; tulluuwwanis tokkummaadhaan
haa ililchan; **9** isaan fuula Waaqayyoo duratti haa
faarfatan; inni lafatti murteessuu ni dhufaatii. Inni
addunyaaf qajeelummaadhaan, namootaaf immoo utuu
wal hin caalchisin murtii kenna.

99 Waaqayyo mo'eera; saboonni haa hollatan; inni
kiirubeel gidduu, teessoo isaa irra taa'a; lafti
haa raafamtu. **2** Waaqayyo Xiyoon keessatti guddaa
dha; inni saboota hunda irra ol ol jedheera. **3** Isaan
maqaa kee guddichaa fi sodaachisaa sana haa jajan;
inni qulqulluu dha. **4** Mootichi humna qabeessa;
inni murtii qajeelaa jaallata; ati tola hundeessiteerta;
Yaaqoob keessattis haqaa fi qajeelummaa hojjetteerta.
5 Waaqayyo Waaqa keenya leellisaa; ejjeta miilla isaa
jalatti sagadaa; inni qulqulluu dha. **6** Musee fi Aroon
luboota isaa keessa turan; Saamu'eelis warra maqaa isaa
waammatan keessa ture; isaan Waaqayyoon waammatan;
innis deebii kenneef. **7** Inni utubaa duumessaa keessaa
isaanitti dubbate; isaanis sirna isaatii fi seera inni
isaaniif kenne eegan. **8** Yaa Waaqayyo Waaqa keenya,
ati deebii isaanii kennite; ati balleessaa isaanii adabdu
illee, Israa'eliif Waaqa dhiifama gootu turte. **9** Waaqa
keenya Waaqayyoon leellisaa; tulluu isaa qulqulluu
irrattis waaqeffadhaa; Waaqayyo Waaqni keenya Waaqa
qulqulluudhaatii.

100 Faarfannaa Galataa. Lafti hundinuu Waaqayyoof
ililchaa. **2** Gammachuudhaan Waaqayyoon
waaqeffadhaa; faarfannaa gammachuutiinis fuula isaa
duratti dhi'aadhaa. **3** Akka Waaqayyo Waaqa ta'e
beekaa; isattu nu uume; nu kan isaa ti; nu saba isaa ti;
hoolota tika isaa jala jirruu dha. **4** Galateeffachuudhaan
karrawwan isaa, jajachuudhaanis oobdii isaa seenaa;
isa galateeffadhaa; maqaa isaa illee eebbisaa. **5**
Waaqayyo gaariidhaatii; araarri isaa kan bara baraa ti;
amanamummaan isaas dhalootaa gara dhalootaatti itti
fufa.

101 Faarfannaa Daawit. Ani jaalala keetii fi murtii
kee qajeelaa sanaaf nan faarfadha; Yaa
Waaqayyo ani siif nan faarfadha. **2** Ani jireenya hir'ina
hin qabne jiraachuuf of nan eeggadha; ati yoom gara
koo dhufta? Ani garaa qulqulluudhaan, mana koo nan
jiraadha. **3** Ani ija koo dura, waan hamaa hin kaa'u.
Hojii jal'ootaa nan jibba; nattis hin qabatu. **4** Namoonni
yaada micciiramaa qaban narraa haa fagaatan; ani jal'ina
wajjin tokkummaa hin qabaadhu. **5** Nama dhoksaan
ollaa isaa hamatu kam iyyuu, ani afaan nan qabachiisa;
nama tuffiin nama ilaaluu fi kan garaa of tuulu qabuuf,
ani obsa hin qabaadhu. **6** Akka isaan na wajjin jiraataniif,
iji koo amanamoota biyyattii irra jiraatti; namni karaa
qajeelaa irra deemu, inni na tajaajila. **7** Namni nama
gowwoomsu tokko iyyuu mana koo keessa hin jiraatu;
namni soba dubbatu tokko iyyuu fuula koo dura hin
dhaabatu. **8** Ani jal'oota biyyattii hunda, ganama ganama
nan barbadeessa; warra waan hamaa hojjetan magaalaa
Waaqayyoo keessaa nan balleessa.

102 Kadhannaa Namni Dhiphate Tokko Faaruu
Boo'ichaa Faarsee Fuula Waaqayyoo Duratti
Dhi'eeffatu. Yaa Waaqayyo, kadhannaa koo naa dhaga'i;
iyyi ani gargaarsaaf iyyadhus si bira haa ga'u. **2** Yeroo ani
dhiphadhetti, fuula kee na duraa hin dhoksin. Gurra kee
gara kootti deebisi; yommuu ani si waammadhu dafiitii
deebii naa kenni. **3** Barri koo akkuma aaraatti ni badaatii;
lafeen koos akkuma barbadaa ibiddaa boba'aa jira. **4**
Garaan koo dhukkubsatee akkuma margaa coollageera;
ani nyaata koo nyaachuu irraanfadheera. **5** Sababii ani
guddisee aaduuf, lafeen koo gogaa kootti maxxaneera.
6 Ani akka urunguu gammoojjii, akka urunguu lafa
barbadaa'e keessaa nan ta'e. **7** Ani hirriba malee nan
bula; akka simbirroo kophaa ishee guutuu manaa irra
jirtuus ta'eera. **8** Diinonni koo guyyaa guutuu na arrabsu;
warri natti qoosanis abaarsaaf maqaa kootti fayyadamu.
9 Ani akkuma buddeenaatti daaraa nyaadheeraattii;
dhugaatii koottis imimmaan makadheera; **10** kunis
sababii aarii fi dheekkamsa keetiitiif natti dhufe; ati
ol na fuutee gad na darbatteertaatii. **11** Barri koo
akkuma gaaddidduu galgalaa ti; anis akkuma margaa
gogeera. **12** Yaa Waaqayyo, ati bara baraan teessoo
irra jirta; yaadannoon kees dhaloota hundatti darba.
13 Ati kaatee Xiyooniif garaa ni laafta; yeroon itti
isheen fudhatama argachuu qabdu ammumaatii; yeroon
murteeffame sun ga'eeraa. **14** Garboonni kee dhagaa
isheetti gammaduutii; biyyoo ishees ni mararfatu. **15**
Saboonni maqaa Waaqayyoo ni sodaatu; mootonni lafaa
hundinuus ulfina kee ni kabaju. **16** Waaqayyo deebisee
Xiyoonin ijaaraatii; ulfina isaatiinis ni mul'ata. **17**
Inni kadhannaa gadadamtootaa ni dhaga'a; waammata
isaaniis hin tuffatu. **18** Akka sabni hamma ammaatti
hin dhalatin Waaqayyoon galateeffatuuf, wanni kun
akkana jedhamee dhaloota dhufuuf haa barreeffamu:
19 "Waaqayyo iddoo qulqullummaa isaa gubbaa irraa
gad ilaale; samii irraas gara lafaa gad mil'ate; **20** kanas
aaduu warra hidhamanii dhaga'uu fi warra duuti itti
murame baasuudhaaf hojjete." **21** Akkasiin maqaan
Waaqayyoo Xiyoon keessatti, galanni isaas Yerusaalem
keessatti ni labsama; **22** kunis yommuu saboonnii fi
mootummoonni, Waaqayyoon waaqeffachuuf walitti
qabamanitti ta'a. **23** Inni jabina koo karaatti hambise;

umurii koos ni gabaabse. **24** Anis akkanan jedhe: "Yaa
Waaqa ko, walakkaa umurii kootti na hin fudhatin;
waggoonni kee dhalootaa hamma dhaloota hundaatti
itti fufu. **25** Ati jalqabatti lafa hundeessite; samiiwwanis
hojii harka keetii ti. **26** Isaan ni badu; ati garuu ni
jiraatta; hundumti isaanii akkuma wayyaa ni dhumu.
Ati akkuma uffataa isaan geeddarta; isaanis ni badu. **27**
Ati garuu sanuma; umuriin kees gonkumaa dhuma hin
qabu. **28** Ijoolleen garboota keetii sodaa malee jiraatu;
sanyiin isaaniis fuula kee dura jiraata."

103 Faarfannaa Daawit. Yaa lubbuu ko, Waaqayyoon
eebbisi; keessi namummaa koo hundi maqaa isaa
qulqulluu sana eebbisaa. **2** Yaa lubbuu koo Waaqayyoon
eebbisi; tola isaa hundas hin irraanfatin. **3** Inni cubbuu
kee hundumaa siif dhiisa; dhukkuba kee hundumaa ni
fayyisa; **4** jireenya kee boolla irraa ni baraara; jaalalaa fi
gara laafinaan si gonfa; **5** akka dargaggummaan kee
akkuma risaa haaromfamuufis, inni fedhii kee waan
gaariidhaan ni guuta. **6** Waaqayyo warra cunqurfaman
hundaaf qajeelummaa fi murtii qajeelaa kenna. **7** Inni
karaa isaa Museetti, hojii isaa immoo saba Israa'elitti
beeksise. **8** Waaqayyo gara laafessaa fi arjaa dha;
inni aaruuf hin ariifatu; jaalalli isaas baay'ee dha. **9**
Inni yeroo hunda hin dheekkamu; aarii isaa illee bara
baraan hin kuufatu; **10** inni akka cubbuu keenyaatti
nu hin adabne; yookaan akka balleessaa keenyaatti
nuuf hin deebifne. **11** Akkuma samiiwwan lafa irraa ol
fagaatan sana, jaalalli inni warra isa sodaataniif qabu
akkasuma guddaa dha; **12** akkuma ba'i biiftuu lixa
biiftuu irraa fagaatu, akkasuma inni balleessaa keenya
nurraa haqeera. **13** Akkuma abbaan ijoollee isaatiif
garaa laafu, Waaqayyo warra isa sodaataniif garaa ni
laafa; **14** inni akka nu itti uumamne ni beekaatii; akka
nu biyyoo taanes ni yaadata. **15** Barri namaa akkuma
margaa ti; akka abaaboo dirrees ni misa; **16** inni yeroo
bubbeen itti bubbisutti ni bada; iddoon isaas deebi'ee isa
hin yaadatu. **17** Jaalalli Waaqayyoo garuu bara baraa
hamma bara baraatti warra isa sodaatan wajjin ni jiraata;
qajeelummaan isaa immoo ijoollee ijoollee isaaniitti
darba; **18** warra kakuu isaa eeganitti, warra ajaja isaatti
buluu yaadatanittis ni darba. **19** Waaqayyo teessoo isaa
samii keessa dhaabbateera; mootummaan isaas waan
hunda bulcha. **20** Isin ergamoonni isaa, warri ajaja
isaa eegdan jajjaboon, warri dubbii isaatiif ajajamtanis
Waaqayyoon eebbisaa. **21** Raayyaan isaa hundinuu, isin
tajaajiltoonni isaa warri fedhii isaa guuttan Waaqayyoon
eebbisaa. **22** Uumamawwan bulchiinsa isaa jala lafa
hunda jirtan hundi Waaqayyoon eebbisaa. Yaa lubbuu
ko, Waaqayyoon eebbisi.

104 Yaa lubbuu ko, Waaqayyoon eebbisi. Yaa
Waaqayyo, Waaqa ko, ati akka malee guddaa
dha; miidhaginaa fi surraa uffatteerta. **2** Ati akkuma
wayyaa ifa uffatta; samiiwwanis akkuma dunkaanaa
diriirsita. **3** Dareeraa diinqa isaa bishaanota irra buufta.
Duumessoota gaarii isaa godhata; qoochoo bubbee
yaabbattee deema. **4** Inni ergamoota isaa hafuurota,
tajaajiltoota isaa immoo arraba ibiddaa godha. **5** Inni
lafa hundee ishee irra dhaabeera; isheenis gonkumaa
hin sochootu. **6** Ati akkuma wayyaatti tuujubaan ishee
haguugde; bishaanonnis tulluuwwanii ol dhaabatan. **7**
Ati ifannaan bishaanonni baqatan; sagalee qaqawwee
keetii dhageenyaan gugatan. **8** Isaan tulluuwwan irraan
dhangala'an; gara iddoo ati isaanii qopheessitee, gara
sululootaatti gad yaa'an. **9** Akka isaan deebi'anii lafa hin
haguugneef ati daarii isaan darbuu hin dandeenye isaan
dura dhaabde. **10** Akka burqaawwan sululoota keessa
yaa'an goota; isaanis tulluuwwan gidduu yaa'u. **11** Isaan
bineensota bakkee hundaaf bishaan kennu; harroonni
diidaas dheebuu ba'u. **12** Simbirroonni samii bishaanota
biratti mandhee ijaarratan; dameewwan gidduutti ni
faarfatan. **13** Inni mana isaa kan olii irraa tulluuwwan
bishaan obaafta; laftis ija hojii keetiitiin quufti. **14** Inni
lafa irraa nyaata kennuuf jedhee looniif marga, faayidaa
namaatiif immoo biqiltuuwwan biqilcha; **15** akka
daadhiin wayinii garaa nama gammachiisu, akka zayitiin
fuula nama cululuqsuu fi akka midhaan nama jajjabeessu
ni goota. **16** Mukkeen Waaqayyoo, birbirsi Libaanoon kan
inni dhaabe sun bishaan quufaniiru. **17** Simbirroonni
achitti mandhee isaanii ijaarratu; huummoonis birbirsa
irraa mana qabdi. **18** Tulluuwwan dhedheeroon da'oo
re'ee diidaa ti; holqi kattaawwanii immoo da'oo osolee ti.
19 Inni akka ji'i waqtiilee gargar qoodu godha; biiftuunis
yeroo itti lixxu ni beekti. **20** Ati dukkana uumta; halkanis
ni ta'a; bineensonni bosonaa hundis gad yaa'u. **21**
Leenci saafelli waan nyaatu barbaadee aada; nyaata
isaas Waaqa bira barbaada. **22** Isaan yommuu biiftuun
baatutti walitti qabamu; dacha'aniis goda isaanii keessa
ciciisu. **23** Namni gara hojii isaatti, hamma galgalaattis
gara jiruu isaatti ni ba'a. **24** Yaa Waaqayyo, hojiin kee
akkam baay'ee dha! Ati hunda isaanii ogummaadhaan
hojjette; laftis uumamawwan keetiin guutamte. **25**
Galaanni guddaa fi bal'aan kun, uumamawwan hamma
hin qabneen guutame; kan lubbuu qabeeyyiin gurguddaa
fi xixinnoon keessa jiraatan kuunnoo jira. **26** Dooniiwwan
as irra deddeebi'u; lewaataan kan akka inni achi keessa
taphatuuf ati uumtes achi jira. **27** Akka ati nyaata isaanii
yeroo barbaachisuutti isaaniif kennituuf, isaan hundi si
eeggatu. **28** Yeroo ati isaaniif kennitutti, isaan walitti
qabatu; yeroo ati harka kee bal'iftutti, isaan waan gaarii
quufu. **29** Yeroo ati fuula kee dhokfattutti, isaan ni
na'u; yeroo ati hafuura isaanii fudhattutti, isaan du'anii
biyyootti deebi'u. **30** Yeroo ati Hafuura kee ergitutti
isaan ni uumamu; atis fuula lafaa ni haaromsita. **31**
Ulfinni Waaqayyoo bara baraan haa jiraatu; Waaqayyo
hojii isaatti haa gammadu; **32** inni ilaallaan lafti hollatte;
inni tuqnaan tulluuwwan keessaa aarrii ba'e. **33** Bara
jireenya koo guutuu ani Waaqayyoof nan faarfadha;
hamma lubbuun koo jirtuttis faarfannaadhaan Waaqa
koo nan galateeffadha. **34** Irra deddeebi'ee yaaduun koo
isa haa gammachiisu; ani Waaqayyotti nan gammadaatii.
35 Cubbamoonni lafa irraa haa badan; hamoonnis
si'achi hin jiraatin. Yaa lubbuu koo Waaqayyoon eebbisi.
Haalleluuyaa.

105 Waaqayyoof galata galchaa; maqaa isaas
waammadhaa; waan inni hojjetes saboota
gidduutti beeksisaa. **2** Isaaf faarfadhaa; faarfannaadhaan
isa galateeffadhaa; waa'ee hojii isaa isa dinqisiisaa

hundaas odeessaa. **3** Maqaa isaa qulqulluu sanaan
boonaa; garaan warra Waaqayyoon barbaadanii haa
gammadu. **4** Waaqayyoo fi humna isaa barbaaddadhaa;
yeroo hunda fuula isaa barbaadaa. **5** Dinqii inni
hojjete, hojii isaa dinqii sanaa fi murtii inni labse
yaadadhaa; **6** isin tajaajiltoonni isaa, warri sanyii
Abrahaam taatan, isin filatamtoonni isaa, ilmaan
Yaaqoobis kana yaadadhaa. **7** Inni Waaqayyo Waaqa
keenya; murtiin isaas lafa hunda irra jira. **8** Inni kakuu
isaa bara baraan, waadaa gale sanas dhaloota kumaaf
ni yaadata; **9** inni kakuu Abrahaam wajjin gale, kakuu
Yisihaaqiif kakates ni yaadata. **10** Kanas Yaaqoobiif
seera, Israa'eliif immoo kakuu bara baraa godhee akkana
jedhee mirkaneesseera: **11** "Ani biyya Kana'aan qooda
ati dhaaltu godhee siif nan kenna." **12** Isaan yeroo
lakkoobsaan xinnoo turanitti, dhugumaanuu xinnoo fi
biyyattii keessattis keessummoota turanitti, **13** sabaa
gara sabaatti, mootummaa tokkoo gara mootummaa
biraatti jooran. **14** Inni akka namni tokko iyyuu isaan
cunqursu hin eeyyamne; sababii isaaniitiifis akkana
jedhee mootota ifate: **15** "Dibamtoota koo hin tuqinaa;
raajota koos hin miidhinaa." **16** Inni beela biyyattiitti
waame; midhaan nyaataa hundas ni balleesse; **17**
innis Yoosef namicha akka garbaatti gurgurame tokko
isaan dura erge. **18** Isaan foncaadhaan miilla isaa
luqqisan; mormi isaas sibiila keessa galfame; **19** hamma
wanni inni duraan dursee dubbate guutamutti dubbiin
Waaqayyoo isa qore. **20** Mootiin nama ergee gad isa
dhiisise; bulchaan sabaa isa hiiksise. **21** Mootichis mana
isaa irratti ajajaa, qabeenya isaa hunda irratti immoo
bulchaa isa godhate; **22** kanas akka inni akkuma fedhetti
qondaaltota isaa gorsuuf, akka inni maanguddoota isaa
ogummaa barsiisuuf godhe. **23** Israa'el biyya Gibxi
dhaqe; Yaaqoobis akka alagaatti biyya Haam keessa
jiraate. **24** Waaqayyo saba isaa akka malee baay'ise;
akka isaan amajaajota isaanii caalaa jabaatanis godhe;
25 innis akka isaan saba isaa jibbanii fi akka isaan
tajaajiltoota isaatti mari'ataniif yaada isaanii geeddare.
26 Waaqnis Musee tajaajilaa isaatii fi Aroon filatamaa
isaa erge. **27** Isaanis jara gidduutti mallattoo isaa, biyya
Haam keessatti immoo dinqii isaa argisiisan. **28** Inni
dukkana ergee biyyattii dukkaneesse; isaan dubbii isaatti
fincilaniiruutii. **29** Inni bishaanota isaanii dhiigatti
geeddaree akka qurxummiiwwan isaanii dhuman godhe.
30 Fatteen biyya isaanii guutee diinqa mootota isaanii
keessa yaa'e. **31** Inni dubbannaan tuunni tisiisaatii fi
bookeen biyya isaanii hunda keessa guutte. **32** Inni
qooda bokkaa cabbii isaaniif roobse; bakakkaas biyya
isaaniitti erge; **33** wayinii isaaniitii fi muka harbuu
isaanii balleesse; mukkeen biyya isaaniis ni caccabse. **34**
Inni dubbannaan hawwaannisnii fi korophisni hedduun
dhufan; **35** isaanis biqiltuu biyya jaraa hunda nyaatan;
waan lafti isaanii baases ni fixan. **36** Ergasii inni
hangafa biyya isaanii hunda, jabina isaanii jalqabaas ni
dha'e. **37** Akka sabni Israa'el meetii fi warqee baadhatee
ba'u godhe; gosa isaanii keessaa namni tokko iyyuu
hin gufanne. **38** Israa'eloonni baanaan warri Gibxi
gammadan; isaan Israa'elin sodaatanii turaniitii. **39**
Inni akka gaaddisaatti duumessa isaan irra qabe; akka
halkaniin isaaniif ibsuuf immoo ibidda qabsiiseef. **40**
Isaan kadhannaan inni dimbiriqqee kenneef; buddeena
samiitiinis isaan quufse. **41** Innis kattaa bane; bishaanis
keessaa gad dhangala'e; akkuma bishaan lagaattis
gammoojjii keessaa yaa'e. **42** Inni waadaa isaa qulqulluu,
kan garbicha isaa Abrahaamiif gale sana yaadateeraatii.
43 Inni saba isaa gammachuun, warra isaaf filataman
immoo ililleedhaan baaseera; **44** inni biyya ormootaa
isaaniif kenne; isaanis waan saboonni sun itti dadhaban
dhaalan; **45** kanas akka isaan sirna isaa eeganii seera
isaatiif bulaniif godhe. Haalleluuyaa.

106 Haalleluuyaa. Waaqayyoof galata galchaa; inni
gaariidhaatii; jaalalli isaa bara baraan jiraata. **2**
Eenyutu hojii Waaqayyoo jabaa sana labsuu, yookaan
galata isaa guutummaatti odeessuu danda'aa? **3**
Warri jabeessanii murtii qajeelaa eegan, warri yeroo
hunda waan qajeelaa hojjetan eebbifamoo dha. **4**
Yaa Waaqayyo, yommuu saba keetti faara toltutti na
yaadadhu; yommuu isaan oolchituttis na gargaari; **5** akka
ani badhaadhummaa filatamtoota keetii arguuf, akka
ani gammachuu saba keetii keessatti hirmaadhee dhaala
kee wajjin boonuuf na yaadadhu. **6** Nu akkuma abbootii
keenyaa cubbuu hojjenneerra; yakka hojjenneerra;
hamminas hojjenneerra. **7** Abbootiin keenya yeroo
biyya Gibxi keessa turanitti, dinqii kee hin hubanne;
baay'ina araara keetiis hin yaadanne; isaan galaana
biratti, Galaana Diimaa biratti sitti fincilan. **8** Ta'us
inni akka humni isaa guddaan sun beekamuuf, maqaa
isaatiif jedhee isaan oolche. **9** Inni Galaana Diimaa ifate;
galaanichis ni goge; akkuma waan gammoojjii keessa
dabarsuutti lafa gogaa irra isaan dabarse. **10** Harka
amajaajii isaanii keessaa isaan baase; humna diinaa
jalaas isaan fure. **11** Bishaanonni diinota isaanii liqimsan;
tokkoon isaanii iyyuu hin hafne. **12** Ergasii isaan
dubbii isaa amananii faarfannaadhaan isa galateeffatan.
13 Isaan garuu yommusuma waan inni hojjetee ture
dagatan; gorsa isaas obsaan hin eegganne. **14** Gammoojjii
keessatti dharraa hamaadhaan guutaman; lafa onaa
keessattis Waaqa qoran. **15** Kanaafuu inni waan isaan
kadhatan kenneef; garuu dhukkuba nama huqqisu
isaanitti erge. **16** Isaan qubata keessatti Musee fi
Aroon qulqullicha Waaqayyootti hinaafan. **17** Lafti
afaan banattee Daataanin liqimsite; garee Abiiraamis
gad fudhatte. **18** Duuka buutoota isaanii gidduutti
ibiddi boba'e; arrabni ibiddaas hamoota fixe. **19** Isaan
Kooreebitti jabbii tolfatan; fakkii baqfamee tolfames
waaqeffatan. **20** Isa Ulfina isaanii ta'e sana, fakkii
sangaa marga dheeduutti geeddaran. **21** Waaqa isaan
fayyise, isa biyya Gibxitti waan gurguddaa hojjete sana
irraanfatan. **22** Dinqii inni biyya Haam keessatti hojjete,
hojii sodaachisaa inni Galaana Diimaa irratti hojjetes ni
irraanfatan. **23** Kanaafuu utuu filatamaan isaa Museen
akka dheekkamsi Waaqaa isaan hin balleessineef gidduu
galee fuula isaa dura dhaabachuu baatee silaa Waaqni
akka isaan balleessu dubbatee ture. **24** Isaanis biyya
namatti tolu sana tuffatan; waadaa Waaqni gales hin
amanne. **25** Dunkaanota isaanii keessatti ni guunguman;
Waaqayyoofis hin ajajamne. **26** Kanaafuu inni akka
gammoojjii keessatti isaan gatu harka isaa ol qabatee

kakate; **27** sanyii isaanii akka saboota gidduutti gatu,
biyyoota hunda keessas akka isaan bittinneessu kakate.
28 Isaan Ba'aal Phe'ooritti of kennanii aarsaa waaqota
lubbuu hin qabneef dhi'eeffame nyaatan. **29** Hojii isaanii
hamaa sanaan Waaqayyoon dheekkamsaaf kakaasan;
dha'ichis isaan irra bu'e. **30** Garuu Fiinehaas ka'ee
gidduu seennaan dha'ichi sun dhaabate. **31** Kunis
dhalootaa hamma dhalootaatti, akka qajeelummaatti
isaaf herregame. **32** Isaan bishaan Mariibaa biratti akka
Waaqayyo aaru godhan. Museenis sababii isaaniitiif
rakkate; **33** sababii isaan Hafuura Waaqaatti fincilaniif
Museen utuu itti hin yaadin dubbate. **34** Isaan akka
Waaqayyo isaan ajajetti, saboota hin balleessine; **35** isaan
garuu ormootatti makamanii duudhaa isaanii baratan. **36**
Waaqota isaanii tolfamoo, kanneen kiyyoo isaanitti ta'an
waaqeffatan. **37** Ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii aarsaa
godhanii hafuurota hamoof dhi'eessan. **38** Isaanis dhiiga
warra balleessaa hin qabnee, dhiiga ilmaan isaaniitii fi
intallan isaanii, kan waaqota tolfamoo Kana'aaniif aarsaa
godhanii dhi'eessan sana dhangalaasan; biyyattiinis
dhiiga isaaniitiin faalamte. **39** Isaan waanuma hojjetaniin
of xureessan; hojii isaaniitiin sagaagaltoota of taasisan.
40 Kanaafuu Waaqayyo saba isaatti aare; handhuuraa
isaas ni balfe. **41** Inni dabarsee ormootatti isaan kenne;
amajaajonni isaaniis of jalatti isaan bulchan. **42** Diinonni
isaanii isaan cunqursan; humna isaanii jalas isaan
galfatan. **43** Inni yeroo baay'ee isaan baraare; isaan garuu
ittuma fufanii fincilan; ittuma caalchisaniis cubbuu
hojjetan. **44** Inni garuu yommuu iyya isaanii dhaga'etti,
rakkina isaanii hubate; **45** isaaniif jedhee kakuu isaa
yaadate; sababii jaalala isaa guddaa sanaatiif garaa
laafeef. **46** Inni akka warri isaan booji'an hundinuu
garaa isaaniif laafaniif godhe. **47** Yaa Waaqayyo, Waaqa
keenya nu oolchi; akka nu maqaa kee qulqulluu sana
galateeffannuuf, akka galata keetiin of jajnuufis, ormoota
keessaa walitti nu qabi. **48** Waaqayyo, Waaqa Israa'eliitiif,
bara baraa hamma bara baraatti galanni haa ga'u. Namni
hundinuu "Ameen!" haa jedhu. Haalleluuyaa!

107 Waaqayyoof galata galchaa; inni gaariidhaatii;
jaalalli isaa bara baraan jiraata. **2** Warri
Waaqayyo isaan fure, warri inni harka diinaatii baase,
3 warri inni biyya gara garaatii, ba'aa fi lixa biiftuutii,
kaabaa fi kibbaa walitti qabe waan kana haa dubbatan.
4 Isaan keessaa tokko tokko gammoojjii goggogaa
keessa jooran; magaalaa keessa jiraachuu danda'anis
hin arganne. **5** Isaan ni beela'an; ni dheebotanis;
lubbuun isaaniis isaan keessatti gaggabde. **6** Isaan
rakkina isaanii keessatti Waaqayyotti iyyatan; innis
dhiphina isaanii keessaa isaan baase. **7** Inni hamma
isaan magaalaa keessa jiraachuu danda'an ga'anitti karaa
qajeelaa irra isaan qajeelche. **8** Isaan sababii jaalala
isaa kan hin geeddaramne sanaatii fi hojii dinqii kan
inni ilmaan namaatiif hojjete sanaatiif Waaqayyoon
haa galateeffatan; **9** inni warra dheebotan dheebuu
baasee warra beela'an illee waan gaariidhaan quufsaatii.
10 Isaan keessaas tokko tokko sibiilaan hidhamanii
rakkachaa, dukkanaa fi dimimmisa keessa jiraatan; **11**
isaan dubbii Waaqaatti fincilanii gorsa Waaqa Waan
Hundaa Oliis tuffataniiruutii. **12** Kanaafuu inni dabarsee
hojii dadhabsiisaatti isaan kenne; isaanis ni gufatan;
namni isaan gargaaru tokko iyyuu hin argamne. **13**
Isaan rakkina isaanii keessatti Waaqayyotti iyyatan;
innis dhiphina isaanii keessaa isaan baase. **14** Inni
dukkanaa fi dimimmisa keessaa isaan baase; foncaa
isaanis gargar kukkute. **15** Isaan sababii jaalala isaa
kan hin geeddaramne sanaatii fi hojii dinqii kan inni
ilmaan namaatiif hojjete sanaatiif Waaqayyoon haa
galateeffatan; **16** inni balbalawwan naasii caccabsee
danqaraawwan sibiilaa illee kukkutaatii. **17** Isaan keessaa
tokko tokko cubbuu mataa isaaniitiin gowwooman;
sababii balleessaa isaaniitiifis gadadoo keessa seenan. **18**
Isaan nyaata gosa kamii iyyuu balfanii afaan boolla du'aa
ga'an. **19** Rakkina isaanii keessatti Waaqayyotti iyyatan;
innis dhiphina isaanii keessaa isaan baase. **20** Inni dubbii
isaa ergee isaan fayyise; awwaala keessaas isaan baase. **21**
Isaan sababii jaalala isaa kan hin geeddaramne sanaatii
fi hojii dinqii kan inni ilmaan namaatiif hojjete sanaatiif,
Waaqayyoon haa galateeffatan! **22** Aarsaa galataa haa
dhi'eessan; faarfannaa gammachuutiinis hojii isaa haa
himan. **23** Isaan keessaa tokko tokko dooniidhaan
galaana irra deemanii bishaanota gurguddaa irratti
daldalan. **24** Isaanis hojii Waaqayyootii fi hojii isaa
dinqisiisaa sana tuujuba keessatti argan. **25** Inni
dubbatee bubbee jabaa dambalii galaanaa ol fuudhu
tokko kaaseeraatii. **26** Isaan samiitti ol ba'anii tuujubatti
gad bu'an; rakkina isaanii keessattis abdii kutatan. **27**
Akka nama machaa'ee daddarbatamanii gatantaran
ogummaan isaanis faayidaa dhabe. **28** Isaan rakkina
isaanii keessatti Waaqayyotti iyyatan; innis dhiphina
isaanii keessaa isaan baase. **29** Inni akka dambaliin sun
qabbanaa'uuf dha'aa galaanaa cal'isiise. **30** Isaan waan
dambalii fi dha'aan galaanaa sun cal'isaniif ni gammadan;
haala kanaanis gara qubata doonii barbaadaniitti isaan
geesse. **31** Isaan sababii jaalala isaa kan hin geeddaramne
sanaatii fi hojii dinqii kan inni ilmaan namaatiif
hojjete sanaatiif Waaqayyoon haa galateeffatan. **32**
Waldaa namootaa keessatti isa haa leellisan; wal ga'ii
maanguddootaa keessattis isa haa jajan. **33** Innis lagoota
gammoojjii taasisee burqaawwan bishaanis gara lafa
goggogaatti geeddare; **34** sababii hammina warra
achi jiraataniitiif, biyya midhaan baasu lafa soogiddaa
taasise. **35** Gammoojjii kuusaa bishaaniitti, lafa goggogaa
immoo burqaa bishaaniitti geeddare; **36** inni akka warri
beela'an achi jiraatan godhe; isaanis magaalaa keessa
jiraatan ijaarratan. **37** Lafa qotiisaa isaanii facaafatanii
wayiniis ni dhaabbatan; midhaan gaariis argatan. **38**
Inni isaan eebbise; baay'ina isaaniis akka malee dabale;
akka loon isaanii lakkoobsaan yarachaa deeman hin
goone. **39** Yeroo isaan cunqursaadhaan, rakkinaa fi
gaddaan xinnaatanii gad deebi'anitti, **40** inni namoota
bebeekamoo irratti tuffii roobsee akka isaan gammoojjii
karaa hin qabne keessa jooran godhe. **41** Inni garuu
rakkattoota dhiphina isaanii keessaa baase; maatii
isaanis akkuma bushaayee baay'ise. **42** Qajeeltonni waan
kana arganii ililchu; hamoonni hundinuu garuu afaan
qabatu. **43** Ogeessi kam iyyuu waan kana yaadatti haa
qabatu; jaalala Waaqayyoo kan dhuma hin qabne sana
illee haa hubatu.

108 Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqi, garaan koo
hin raafamu; ani nan faarfadha; lubbuu koo
guutuudhaanis sin galateeffadha. **2** Yaa kiraaraa fi
baganaa dammaqaa! Anis ganamaan nan dammaqa. **3** Yaa
Waaqayyo, ani saboota gidduutti galata siif nan galcha;
namoota gidduuttis waa'ee kee nan faarfadha. **4** Jaalalli
kee guddaa dha; samiiwwanis caalaa ol dheeraadhaatii;
amanamummaan kees samiiwwan qaqqaba. **5** Yaa
Waaqi, ati samiiwwaniin olitti ol ol jedhi; ulfinni kees
lafa hunda irra haa jiraatu. **6** Akka warri ati jaallattu
furamaniif, harka kee mirgaatiin nu oolchi; nu gargaaris;
7 Waaqni iddoo qulqullummaa isaatii akkana jedhee
dubbateera: "Ani gammachuudhaan Sheekemin gargar
nan qooda; Sulula Sukootis nan safara. **8** Gili'aad kan koo
ti; Minaaseenis kan koo ti; Efreem gonfoo sibiilaa koo ti;
Yihuudaanis bokkuu mootummaa koo ti. **9** Mo'aab caabii
dhiqannaa koo ti; Edoom irra kophee koo darbadhee nan
buusa; Filisxeem irrattis mo'annaadhaan nan geerara."
10 Eenyutu magaalaa jabeeffamtee ijaaramtetti na fida?
Eenyutu Edoomitti na geessa? **11** Yaa Waaqi kan nu
gatte, kan loltoota keenya wajjin ba'uu diddes suma
mitii? **12** Diina keenya of irraa dhowwuu nu gargaar,
gargaarsi namaa faayidaa hin qabuutii. **13** Nu Waaqa
wajjin ni mo'anna; innis diinota keenya gad dhidhiita.

109 Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
Yaa Waaqa ani galateeffadhu ati hin cal'isin; **2**
namoonni hamoonnii fi gowwoomsitoonni, afaan isaanii
natti banatanii jiruutii; isaan arraba sobaatiin maqaa
na balleessaniiru. **3** Isaan dubbii jibbaatiin na marsan;
sababii tokko malees na lolan. **4** Utuma ani isaan
jaalladhuu na himatan; ani garuu nan kadhadha. **5** Qooda
waan gaarii hammina, qooda jaalala koo immoo jibba
naa deebisan. **6** Akka inni isa mormuuf nama itti ramadi;
seexannis karaa mirga isaa haa dhaabatu. **7** Yommuu
qoratamutti isatti haa muramu; kadhannaan isaas
cubbuu isatti haa ta'u. **8** Umuriin isaa haa gabaabbatu,
aangoo isaa namni biraa haa fudhatu. **9** Ijoolleen isaa
abbaa malee haa hafan; niitiin isaas haadha hiyyeessaa
haa taatu. **10** Ijoolleen isaa kadhattoota asii fi achi
jooran haa ta'an; mana isaanii diigamaa keessaa illee
haa ari'aman. **11** Waan inni qabu hunda namni isa irraa
liqii qabu haa fudhatu; bu'aa dadhabbii isaa illee karaa
adeemtonni haa saaman. **12** Namni tokko iyyuu isaaf hin
na'in, yookaan ijoollee isaa kanneen abbaa hin qabneef
garaa hin laafin. **13** Sanyiin isaa haa dhumu; maqaan
isaanii dhaloota itti aanu keessaa haa balleeffamu. **14**
Balleessaan abbootii isaa fuula Waaqayyoo duratti haa
yaadatamu; cubbuun haadha isaas hin haqamin. **15**
Akka inni seenaa isaanii lafa irraa balleessuuf, cubbuun
isaanii yeroo hunda fuula Waaqayyoo dura haa jiraatu.
16 Inni hiyyeeyyii fi rakkattoota, warra garaan isaanii
madaa'es hamma du'aatti gugse malee garaa isaaniif
laafuu hin yaadneetii. **17** Inni abaaruu jaallate; abaarsi
sun isumatti haa deebi'u; inni eebbisuu hin jaallanne;
eebbis isa irraa haa fagaatu. **18** Inni akkuma uffata
isaatti abaarsa uffata; abaarsis akkuma bishaanii dhagna
isaa seena; akkuma zayitiis lafee isaa lixa. **19** Abaarsi
sun akkuma uffata inni ittiin of haguuguu, sabbata inni
yeroo hunda hidhatuus isatti haa ta'u. **20** Kaffaltiin
Waaqayyo warra na himatanii fi warra jireenya koo
irratti waan hamaa dubbataniif kaffalu kanuma haa ta'u.
21 Yaa Waaqayyo Gooftaa, ati garuu maqaa keetiif jedhii
na gargaar; gaarummaa jaalala keetiitiif jedhiitii na
oolchi. **22** Ani hiyyeessaa fi rakkataadhaatii; garaan koos
na keessatti madaa'eera. **23** Ani akkuma gaadidduu
galgalaa badeera; akkuma hawwaannisaas olii gad
oofameera. **24** Jilbi koo soomuudhaan dadhabeera;
dhagni koos huqqatee lafeetti ba'eera. **25** Ani warra na
himatan biratti waan tuffii ta'eera; isaan yommuu na
argan mataa isaanii raasu. **26** Yaa Waaqayyo Waaqa ko,
na gargaari; akkuma jaalala keetiittis na oolchi. **27** Yaa
Waaqayyo, akka wanni kun harka kee ta'e, akka ati waan
kana hojjette isaan haa beekan. **28** Isaan ni abaaru; ati
garuu ni eebbifta; yommuu natti ka'an isaan ni qaana'u;
tajaajilaan kee garuu ni gammada. **29** Himattoonni koo
salphina haa uffatan; akkuma nama waaroo uffatuutti
qaaniidhaan haa haguugaman. **30** Ani afaan kootiin
guddisee Waaqayyoon nan galateeffadha; waldaa guddaa
gidduuttis isa nan jajadha. **31** Innis warra lubbuu isaatti
muran jalaa isa baasuuf jedhee, karaa harka mirga
rakkataatiin dhaabataatii.

110 Faarfannaa Daawit. Waaqayyo, gooftaa kootiin:
"Hamma ani diinota kee ejjeta miilla keetii
godhutti, karaa mirga koo taa'i" jedhe. **2** Waaqayyo,
"Diinota kee gidduutti mo'i" jedhee bokkuu aangoo keetii
Xiyoonii siif erga. **3** Gaafa ati waraanaaf baatu, loltoonni
kee fedhee isaaniitiin si faana qajeelu. Ati gadameessa
ganamaa keessaa, surraa qulqulluu gonfattee fixeensa
dargaggummaa keetii qabaatta. **4** Waaqayyo, "Akka sirna
Malkiiseedeqitti, ati luba bara baraa ti" jedhee kakateera.
Inni yaada isaa hin geeddaru. **5** Gooftaan karaa harka
kee mirgaa jira; inni guyyaa dheekkamsa isaatti mootota
ni burkuteessa. **6** Inni reeffa tuuluudhaan, bulchitoota
guutummaa lafaa barbadeessuudhaan sabootatti mura.
7 Innis laga karaa cina jiru keessaa ni dhuga; kanaafuu
mataa ol qabata.

111 Haalleluuyaa. Ani waldaa tolootaatii fi wal ga'ii
keessatti, garaa koo guutuudhaan Waaqayyoon
nan galateeffadha. **2** Hojiin Waaqayyoo guddaa dha;
warri itti gammadan hundinuus irra deddeebi'anii
yaadan. **3** Hojiin isaa surra qabeessaa fi kabajamaa dha;
qajeelummaan isaas bara baraan jiraata. **4** Inni akka
dinqiin isaa yaadatamu godheera; Waaqayyo arjaa fi
gara laafessa. **5** Inni warra isa sodaataniif nyaata kenna;
kakuu isaas bara baraan ni yaadata. **6** Lafa saboota
kaanii isaaniif kennuudhaan humna hojii isaa saba isaatti
mul'iseera. **7** Hojiin harka isaa amanamaa fi qajeelaa
dha; ajajni isaa hundinuus amanamaa dha. **8** Isaanis
bara baraa hamma bara baraatti jabaatanii dhaabatu;
amanamummaa fi qajeelummaadhaanis hojjetamu. **9**
Inni saba isaatiif furii ergeera; kakuu isaas bara baraan
ajajeera; maqaan isaa qulqulluu fi sodaachisaa dha. **10**
Waaqayyoon sodaachuun jalqaba ogummaa ti; warri
sirna isaa faana bu'an hundinuu hubannaa gaarii qabu.
Galanni isaa bara baraan jiraata.

112 Haalleluuyaa. Namni Waaqayyoon sodaatu,
kan ajaja isaatti baay'ee gammadu eebbifamaa
dha. **2** Sanyiin isaa lafa irratti jabaa ta'a; dhaloonni
tolootaa ni eebbifama. **3** Qabeenyii fi badhaadhummaan
mana isaa keessa jira; qajeelummaan isaas bara baraan
jiraata. **4** Nama tolaa fi arjaadhaaf, gara laafessaa
fi qajeelaaf, dukkana keessatti iyyuu ifni ni ba'a. **5**
Nama arjaa fi nama waa namaa liqeessuuf, nama hojii
isaa qajeelummaadhaan adeemsifatuuf waan gaariitu
ta'a. **6** Dhugumaan inni gonkumaa hin raafamu; namni
qajeelaan bara baraan yaadatama. **7** Inni oduu hamaa
hin sodaatu; garaan isaas Waaqayyoon amanachuudhaan
jabaatee dhaabata. **8** Garaan isaa hin raafamu; hin
sodaatus; dhuma irrattis diinota isaa mo'ata. **9** Inni ni
bittinneesse; hiyyeeyyiifis ni kenne; qajeelummaan isaa
bara baraan ni jiraata; gaanfi isaas ulfinaan ol qabama.
10 Namni hamaan waan kana argee aara; ilkaan isaa
qara; baqees ni bada; hawwiin hamootaa faayidaa malee
hafa.

113 Haalleluuyaa. Yaa tajaajiltoota Waaqayyoo,
galata galchaa; maqaa Waaqayyoo jajadhaa.
2 Ammaa hamma bara baraatti maqaan Waaqayyoo
haa eebbifamu. **3** Ba'a biiftuutii hamma lixa biiftuutti,
maqaan Waaqayyoo haa jajamu. **4** Waaqayyo saba
hundaa ol jira; ulfinni isaas samiiwwanii ol. **5** Kan
akka Waaqayyo Waaqa keenya isa gubbaa teessoo isaa
irra taa'u sanaa eenyu? **6** Kan gad jedhee samii fi lafa
ilaalu eenyu? **7** Inni hiyyeessa awwaara keessaa ni
kaasa; rakkataas tuulaa daaraa keessaa ol fuudha; **8**
inni bulchitoota gidduu, bulchitoota saba isaa gidduus
isaan teessisa. **9** Inni akkuma haadha ijoollee kan
gammachuudhaan jiraattuutti, dubartii maseena mana
ishee keessa ni jiraachisa. Haalleluuyaa.

114 Yeroo sabni Israa'el biyya Gibxii, manni
Yaaqoobis saba afaan ormaa dubbatu keessaa
ba'etti, **2** Yihuudaan mana qulqullummaa Waaqaa,
Israa'el immoo bulchiinsa isaa ta'e. **3** Galaanni argee
baqate; Yordaanosis duubatti deebi'e; **4** tulluuwwan akka
korbeeyyii hoolaa, gaarranis akkuma xobbaallaawwan
hoolaa burraaqan. **5** Yaa galaana, ati maaliif baqatte?
Yaa Yordaanos, atis maaliif duubatti deebite? **6** Yaa
tulluuwwan, isin maaliif akka korbeeyyii hoolaa, yaa
gaarran isinis maaliif akka xobbaallaawwan hoolaa
burraaqxu? **7** Yaa lafa, fuula Gooftaa duratti, fuula
Waaqa Yaaqoob duratti holladhu; **8** inni kattaa gara
harootti, kattaa jabaa immoo gara burqaa bishaaniitti
geeddare.

115 Nuuf miti; yaa Waaqayyo, nuuf miti; garuu
jaalalaa fi amanamummaa keetiif jedhiitii maqaa
keetiif ulfina kenni. **2** Saboonni maaliif, "Waaqni isaanii
eessa jira?" jedhu? **3** Waaqni keenya samii keessa jira;
inni waan isa gammachiisu kam iyyuu ni hojjeta. **4**
Waaqonni isaanii tolfamoon garuu meetii fi warqee harka
namaatiin hojjetamanii dha. **5** Isaan afaan qabu; garuu
dubbachuu hin danda'an; ijas qabu; garuu arguu hin
danda'an; **6** gurra qabu; garuu dhaga'uu hin danda'an;
funyaan qabu; garuu fuunfachuu hin danda'an; **7** harka
qabu; garuu qaqqabachuu hin danda'an; miilla qabu;
garuu deemuu hin danda'an; laagaa isaanii keessattis
sagalee tokko illee hin uuman. **8** Warri isaan tolchan
kanneen isaan amanatan hundi akkuma isaanii ta'u. **9** Yaa
mana Israa'el, Waaqayyoon amanadhu; inni gargaarsaa
fi gaachana isaanii ti. **10** Yaa mana Aroon, Waaqayyoon
amanadhu; inni gargaarsaa fi gaachana isaanii ti. **11**
Isin warri isa sodaattan, Waaqayyoon amanadhaa; inni
gargaarsaa fi gaachana isaanii ti. **12** Waaqayyo nu
yaadata; nu eebbisas; inni mana Israa'el ni eebbisa;
mana Aroonis ni eebbisa; **13** inni warra Waaqayyoon
sodaatan, xinnaas guddaas ni eebbisa. **14** Waaqayyo,
isinii fi ijoollee keessan haa baay'isu. **15** Waaqayyo samii
fi lafa Uume sun isin haa eebbisu. **16** Samiin samiiwwanii
oliis kan Waaqayyoo ti; lafa garuu inni namaaf kenneera.
17 Warri du'an yookaan warri gara iddoo cal'isanitti gad
bu'an Waaqayyoon galateeffachuu hin danda'an; **18** nu
garuu ammaa jalqabnee bara baraan Waaqayyoon ni
eebbifna. Haalleluuyaa.

116 Ani Waaqayyoon nan jaalladha; inni sagalee
waammata kootii naa dhaga'eeraatii. **2** Sababii
inni gurra isaa gara kootti deebiseef, ani hamman
lubbuun jiraadhutti isa nan waammadha. **3** Kiyyoon
du'aa na marse; dhiphinni Sii'oolis na qabate; ani
rakkinaa fi gaddaan nan mo'ame. **(Sheol h7585)** **4** Anis,
"Yaa Waaqayyo na oolchi!" jedhee maqaa Waaqayyoo
nan waammadhe. **5** Waaqayyo arjaa fi qajeelaa dha;
Waaqni keenya gara laaffessa. **6** Waaqayyo garraamota
ni eega; yeroo ani baay'ee rakkadhetti isatu na gargaare.
7 Yaa lubbuu ko, boqonnaa keetti deebi'i; Waaqayyo
waan gaarii siif godheeraatii. **8** Ati yaa Waaqayyo
lubbuu koo du'a irraa, ija koo imimmaan irraa, miilla
koo gufachuu irraa waan oolchiteef, **9** ani biyya warra
jiraatoo keessa, fuula Waaqayyoo dura nan jiraadha. **10**
Ani yeroo, "Ani baay'ee dhiphadheera" jedhetti, amantii
koo eeggadheera. **11** Ani yommuun burjaaja'etti, "Namni
hundinuu sobduu dha" nan jedhe. **12** Waan gaarii inni
naa godhe hundaaf, ani Waaqayyoof maalan deebisa? **13**
Ani xoofoo fayyinaa ol kaasee maqaa Waaqayyoo nan
waammadha. **14** Fuula saba isaa hundumaa duratti,
ani wareega koo Waaqayyoof nan galcha. **15** Duuti
qulqulloota isaa, fuula Waaqayyoo duratti ulfina qaba.
16 Yaa Waaqayyo, ani dhugumaan tajaajilaa kee ti; ani
tajaajilaa kee ilma tajaajiltuu keetii ti; ati foncaa koo
narraa hiikteerta. **17** Ani aarsaa galataa siif nan dhi'eessa;
maqaa Waaqayyoos nan waammadha. **18** Iddoo sabni
isaa hundi jirutti, ani wareega koo Waaqayyoof nan
galcha; **19** yaa Yerusaalem si keessatti, oobdii mana
Waaqayyoo irrattis nan galcha. Haalleluuyaa.

117 Saboonni hundi Waaqayyoon jajadhaa; isin
namoonni hundinuu isa leellisaa. **2** Jaalalli inni
nuuf qabu guddaadhaatii; amanamummaan Waaqayyoo
bara baraan jiraata. Haalleluuyaa.

118 Waaqayyoof galata galchaa; inni gaariidhaatii;
jaalalli isaa bara baraan jiraata. **2** Sabni Israa'el,
"Jaalalli isaa bara baraan jiraata" haa jedhu. **3** Manni
Aroonis, "Jaalalli isaa bara baraan jiraata" haa jedhu. **4**

Warri Waaqayyoon sodaatan, “Jaalalli isaa bara baraan
jiraata” haa jedhan. **5** Dhiphina koo keessatti ani
Waaqayyotti nan iyyadhe; innis deebii naa kenne; iddoo
bal’aas na qubachiise. **6** Waaqayyo na wajjin jira; ani hin
sodaadhu; namni maal na gochuu danda’a? **7** Waaqayyo
na wajjin jira; inni gargaaraa koo ti. Anis diinota koo
nan mo’adha. **8** Nama amanachuu irra, Waaqayyotti
kooluu galuu wayya. **9** Qondaaltota amanachuu irra,
Waaqayyotti kooluu galuu wayya. **10** Saboonni hundinuu
na marsan; ani garuu maqaa Waaqayyootiin isaan nan
barbadeesse. **11** Isaan karaa hundaan na marsan; ani
garuu maqaa Waaqayyootiin isaan nan barbadeesse. **12**
Akkuma tuuta kanniisaa na marsan; garuu akka qoraattii
gubatuutti barbadaa’an; anis maqaa Waaqayyootiin
isaan nan barbadeesse. **13** Ani dhiibamee kufuu ga’een
ture; Waaqayyo garuu na gargaare. **14** Waaqayyo jabina
kootii fi faarfannaa koo ti; inni fayyina koo ta’eera.
15 Sagaleen gammachuutii fi mo’annaa dunkaanota
qajeeltotaa keessaa ni dhaga’ama; “Harki Waaqayyoo
kan mirgaa waan jabaa hojjeteera! **16** Harki Waaqayyo
mirgaa ol qabameera; harki Waaqayyoo mirgaa waan
jabaa hojjeteera!” **17** Ani nan jiraadha malee hin
du’u; waan Waaqayyo hojjetes nan labsa. **18** Waaqayyo
jabeessee na adabeera; garuu dabarsee du’atti na hin
kennine. **19** Karra qajeelummaa naa banaa; anis ol galee
Waaqayyoof galata nan galcha. **20** Kun karra Waaqayyoo,
kan qajeeltonni ittiin ol galanii dha. **21** Ati deebii naa
kenniteertaatii, ani sin galateeffadha; ati fayyina naa
taateerta. **22** Dhagaan ijaartonni tuffatan, dhagaa golee
ta’eera; **23** Waaqayyo waan kana hojjeteera; kunis ija
keenyatti dinqii dha. **24** Guyyaan kun guyyaa Waaqayyo
uumee dha; kottaa ni ililchina; itti gammannas. **25** Yaa
Waaqayyo, si kadhannaa nu oolchi; Yaa Waaqayyo, si
kadhannaa nu milkoomsi. **26** Kan maqaa Waaqayyootiin
dhufu eebbifamaa dha. Nu mana Waaqayyoo keessaa
isin eebbifna. **27** Waaqayyo Waaqa; ifa isaas nuu
irratti ibseera. Dameewwan harkatti qabadhaatii warra
ayyaaneffachuu dhaqanitti makamaa; gara gaanfawwan
iddoo aarsaas dhaqaa. **28** Ati Waaqa koo ti; ani sin
galateeffadha; ati Waaqa koo ti; anis sin leellisa. **29**
Waaqayyoof galata galchaa; inni gaariidhaatii; jaalalli
isaa bara baraan jiraata.

119 Warri jireenyi isaanii mudaa hin qabne, kanneen
akka seera Waaqayyootti jiraattan eebbifamoo
dha. **2** Warri ajajawwan isaa eegan, kanneen garaa
guutuun isa barbaadan eebbifamoo dha. **3** Isaan
balleessaa hin hojjetan; karaa isaa irras ni deemu. **4**
Akka Seerri kee amanamummaadhaan eegamuuf ati
ajajjeerta. **5** Akka ani ajaja kee eeguuf utuu karaan
koo naa qajeelee jiraatee! **6** Ani utuun ajajawwan kee
hunda xiyyeeffadhee ilaalee silaa hin qaana’un ture.
7 Ani yommuun seera kee qajeelaa sana baradhutti,
garaa tolaadhaan sin galateeffadha. **8** Ani sirna keetiif
nan bula; ati gonkumaa na hin dhiisin. **9** Dargaggeessi
akkamitti jireenya qulqulluu jiraachuu danda’a? Akka
dubbii keetiitti jiraachuudhaan. **10** Ani garaa koo
guutuudhaan sin barbaada; akka ani ajajawwan kee irraa
jal’adhu na hin godhin. **11** Ani akkan cubbuu sitti hin
hojjenneef, dubbii kee garaa koo keessa dhokfadheera.
12 Yaa Waaqayyo, galanni siif haa ta’u; sirna kee na
barsiisi. **13** Ani seera afaan keetii ba’u hundumaa,
afaan kootiin nan dubbadha. **14** Akkuma namni tokko
badhaadhummaa guddaatti gammadu, ani ajaja kee
faana bu’uutti nan gammada. **15** Ajajawwan kee irra
deddeebi’ee nan yaada; karaa kee irraas ija koo hin
buqqifadhu. **16** Ani sirna keetti nan gammada; dubbii
kees hin dagadhu. **17** Akka ani jiraadhuu fi dubbii kee
eeguuf, garbicha keetiif waan gaarii godhi. **18** Akka ani
seera kee keessatti waan dinqisiisaa arguuf, ija koo naa
bani. **19** Ani lafa irratti keessummaa dha; ajajawwan kee
na duraa hin dhoksin. **20** Lubbuun koo yeroo hunda
seera kee hawwuudhaan, laafaa jirti. **21** Ati of tuultota
warra abaaramoo, kanneen ajajawwan kee irraa jal’atan
ni ifatta. **22** Waan ani seera kee eeguuf, arrabsoo fi tuffii
isaanii narraa fageessi. **23** Bulchitoonni walii wajjin
taa’anii yoo maqaa na balleessan iyyuu, tajaajilaan
kee irra deddeebi’ee labsii kee ni yaada. **24** Ajajni kee
gammachuu koo ti; gorsituu kootis. **25** Lubbuun koo
biyyootti maxxante; ati akkuma dubbii keetiitti na
oolchi. **26** Yeroo ani waa’ee karaa koo sitti himetti, ati
deebii naa kennite; sirna kees na barsiisi. **27** Barsiisa
seera keetii na hubachiisi; anis irra deddeebi’ee dinqii
kee nan yaada. **28** Lubbuun koo gaddaan laafteerti; ati
akkuma dubbii keetiitti na jabeessi. **29** Karaa sobaa irraa
na fageessi; arjumaadhaanis seera kee na barsiisi. **30** Ani
karaa dhugaa filadheera; seera kees of dura kaa’adheera.
31 Yaa Waaqayyo, ani ajaja kee jabeessee qabadheera;
ati na hin qaanessin. **32** Sababii ati hubannaa koo naa
bal’ifteef ani daandii ajajawwan keetii irra nan fiiga.
33 Yaa Waaqayyo, akka ani sirna kee duukaa bu’u na
barsiisi; anis hamma dhumaatti isa nan eega. **34** Akka
ani seera kee eegee garaa koo guutuun isaaf ajajamuuf
hubannaa naa kenni. **35** Daandii ajajawwan keetii irra na
deemsisi; anis achitti gammachuu nan argadhaatii. **36**
Garaa koo gara ofittummaadhaan faayidaa argachuutti
utuu hin ta’in, gara sirna keetiitti naa deebisi. **37** Ija
koo waan faayidaa hin qabne irraa deebisi; akkuma
dubbii keetiittis na jiraachisi. **38** Ati akka sodaatamtuuf,
waadaa kee garbicha keetiif guuti. **39** Salphina ani
sodaadhu narraa fageessi; seerri kee gaariidhaatii.
40 Kunoo, ani sirna kee nan hawwa; qajeelummaa
keetiin na jiraachisi. **41** Yaa Waaqayyo, jaalalli kee kan
hin geeddaramne sun, fayyisuun kees akkuma dubbii
keetiitti gara koo haa dhufu; **42** yoos ani sababii dubbii
kee amanadhuuf, warra na arrabsaniif deebii kenna.
43 Waan ani seera kee abdadheef, ati dubbii dhugaa
afaan koo keessaa hin balleessin. **44** Bara baraa hamma
bara baraatti, ani yeroo hunda seera kee nan eega. **45**
Ani ajaja kee waanan barbaaduuf, bilisummaadhaan
nan deddeebi’a. **46** Ani waa’ee ajaja keetii mootota
duratti nan dubbadha; hin qaaneffamus; **47** waan ani
ajajawwan kee jaalladhuuf, isaanitti nan gammada. **48**
Ani gara ajajawwan kee kanneen ani jaalladhu sanaatti
harka koo ol nan fudhadha; labsii kees irra deddeebi’ee
nan yaada. **49** Waadaa tajaajilaa keetiif seente sana
yaadadhu; ati isumaan abdii naa kenniteertaatii. **50**
Rakkina koo keessatti jajjabinni koo kana: Waadaan kee

na jiraachisa. **51** Of tuultonni akkuma barbaadanitti natti qoosu; ani garuu seera kee irraa hin jal'adhu. **52** Yaa Waaqayyo, ani seera kee durii sana nan yaadadha; isa keessattis jajjabina nan argadha. **53** Sababii hamoota warra seera kee dhiisaniitiif, aariin na gugguba. **54** Iddoo keessummummaa koo hundatti seerri kee faarfannaa koo ti. **55** Yaa Waaqayyo, ani halkan keessa maqaa kee nan yaadadha; seera kees nan eega. **56** Waan ani ajaja kee eegeef, kun naaf ta'eera. **57** Yaa Waaqayyo, ati qooda koo ti; anis dubbii keetiif ajajamuuf waadaa galeera. **58** Ani garaa koo guutuun fuula kee barbaaddadheera; ati akkuma waadaa keetiitti naa araarami. **59** Ani karaa koo itti deddeebi'ee yaadeera; tarkaanfii koo gara sirna keetiitti deebiseera. **60** Ani ajajawwan kee eeguuf, nan ariifadha; hin barfadhus. **61** Hamoonni yoo funyoodhaan na hidhan iyyuu, ani seera kee hin irraanfadhu. **62** Sababii seera kee qajeelaa sanaatiif, ani si galateeffachuuf jedhee halkan walakkaa nan ka'a. **63** Ani warra si sodaatan hundaaf, warra ajaja kee eegan hundaafis michuu dha. **64** Yaa Waaqayyo, lafti jaalala keetiin guutamteerti; sirna kee na barsiisi. **65** Yaa Waaqayyo, ati akkuma dubbii keetiitti, tajaajilaa keetiif waan gaarii gooteerta. **66** Murtii gaarii fi beekumsa na barsiisi; ani ajajawwan keetti nan amanaatii. **67** Ani utuun hin rakkatin karaa irraa badee ture; amma garuu dubbii kee nan eega. **68** Ati gaarii dha; wanni ati hojjettus gaarii dha; sirna kee na barsiisi. **69** Of tuultonni yoo sobaan maqaa na balleessan iyyuu, ani garaa koo guutuudhaan seera kee nan eega. **70** Onneen isaanii mooraan haguugamteerti; ani garuu seera keetti nan gammada. **71** Akka ani sirna kee baradhuuf, rakkachuun koo anaaf gaarii ture. **72** Meetii fi warqee kumaatama irra, seeri afaan keetii ba'u anaaf gaariidha. **73** Harki kee na uume; na tolches; akka ani ajaja kee baradhuuf ati hubannaa naa kenni. **74** Sababii ani dubbii kee abdadheef, warri si sodaatan yommuu na arganitti haa gammadan. **75** Yaa Waaqayyo, ani akka murtiin kee qajeelaa ta'e, akka atis amanamummaadhaan na dhiphiste beeka. **76** Akkuma ati tajaajilaa keetiif waadaa galte sanatti, jaalalli kee kan hin geeddaramne sun na haa jajjabeessu. **77** Akka ani lubbuun jiraadhuuf gara laafinni kee gara koo haa dhufu; seerri kee gammachuu kootii. **78** Of tuultonni waan sababii malee na yakkaniif haa qaana'an; ani garuu irra deddeebi'ee seera kee nan yaada. **79** Warri si sodaatan, kanneen seera kee hubatan gara kootti haa deebi'an. **80** Akka ani hin qaanofneef garaan koo seera kee duratti hanqina hin qabaatin. **81** Lubbuun koo fayyisuu kee hawwuudhaan gaggabdi; ani garuu dubbii kee nan abdadha. **82** Iji koo waadaa kee eeggachuudhaan dadhabe; anis, "Ati yoom na jajjabeessita?" nan jedha. **83** Qalqalloo wayinii kan aara keessa ture fakkaadhus ani ajaja kee hin irraanfadhu. **84** Tajaajilaan kee hamma yoomiitti obsuu qaba? Ati warra na ari'atanitti yoom murta? **85** Of tuultonni warri akka seera keetiitti hin bulle, boolla naa qotaniiru. **86** Ajajawwan kee hundinuu amanamoo dha; namoonni sababii malee waan na ari'ataniif ati na gargaari. **87** Isaan lafa irraa na balleessuu ga'anii turan; ani garuu sirna kee hin dhiifne. **88** Ati akkuma jaalala keetiitti lubbuu koo baraari; anis seera afaan keetii ba'u nan eega. **89** Yaa Waaqayyo, dubbiin kee bara baraan jiraata; samii keessas jabaatee ni dhaabata. **90** Amanamummaan kee dhaloota hundaaf itti fufa; ati lafa hundeessite; isheenis ni jiraatti. **91** Sababii wanni hundinuu si tajaajiluuf, seerri kee hamma har'aatti jiraateera. **92** Utuu seerri kee gammachuu naa ta'uu baatee, ani silaa rakkina kootiin badeen ture. **93** Sababii ati isaan na jiraachifteef, ani gonkumaa ajaja kee hin irraanfadhu. **94** Sababii ani kan kee ta'eef na fayyisi; anis sirna kee barbaadeera. **95** Hamoonni na balleessuuf na eeggachaa jiru; ani garuu irra deddeebi'ee seera kee nan yaada. **96** Ani akka wanni mudaa hin qabnee hundinuu daangaa qabu argeera; ajajni kee garuu baay'ee bal'aa dha. **97** Ani seera kee akkaman jaalladha! Guyyaa guutuu irra deddeebi'ee waa'ee isaa nan yaada. **98** Ajajawwan kee waan yeroo hunda na wajjin jiraniif, diinota koo caalaa ogeessa na godhan. **99** Ani sababiin irra deddeebi'ee seera kee yaaduuf, barsiisota koo hundumaa caalaa hubannaa qaba. **100** Ani sababiin ajaja kee eeguuf, maanguddoota caalaa hubannaa guddaan qaba. **101** Ani akkan dubbii kee eeguuf, karaa hamaa hunda irraa miilla koo adabadheera. **102** Waan ati mataan kee na barsiifteef, ani seera kee irraa hin fagaanne. **103** Dubbiin kee akkam arraba kootti mi'aawa; nadhii dammaa caalaa afaan kootti mi'aawa! **104** Ani qajeelfama kee irraa hubannaa argadheera; kanaafuu daandii sobaa hunda nan jibba. **105** Dubbiin kee miilla kootiif ibsaa dha; daandii kootiif immoo ifa. **106** Ani akkan seera kee qajeelaa sana eeguuf, kakadheera; kanas mirkaneesseera. **107** Ani akka malee dhiphadheen jira; yaa Waaqayyo, ati akkuma dubbii keetiitti lubbuu koo baraari. **108** Yaa Waaqayyo, galata fedhiidhaan afaan kootii ba'u fudhadhu; seera kees na barsiisi. **109** Jireenyi koo yeroo hunda harka koo keessa jiraatu iyyuu, ani seera kee hin irraanfadhu. **110** Hamoonni kiyyoo naa kaa'aniiru; ani garuu ajaja kee irraa hin jal'anne. **111** Seerri kee dhaala koo kan bara baraa ti; gammachuu garaa kootiitis. **112** Garaan koo hamma dhumaatti ajaja kee eeguuf kutateera. **113** Ani nama yaada lamaa nan jibba; seera kee garuu nan jaalladha. **114** Ati iddoo ani itti baqadhuu fi gaachana koo ti; ani dubbii kee abdadheera. **115** Akka ani ajajawwan Waaqa koo eeguuf, isin warri waan hamaa hojjettan narraa fagaadhaa! **116** Ati akkuma waadaa keetiitti na deeggari; anis nan jiraadha; akka ani abdii kootti qaana'u na hin godhin. **117** Akka ani nagaadhaan jiraadhuuf na deeggari; yeroo hunda seera kee nan kabaja. **118** Sababii gowwoomsaan isaanii faayidaa hin qabneef; ati warra seera kee irraa jal'atan hunda tuffattee gatta. **119** Ati hamoota lafa irraa hunda akka kosiitti gatta; kanaafuu ani seera kee nan jaalladha. **120** Foon koo si sodaachuudhaan hollata; anis murtii kee nan sodaadha. **121** Ani waan qajeelaa fi tolaa hojjedheera; ati warra na hacuucanitti dabarsitee na hin kennin. **122** Nagaan jiraachuu tajaajilaa keetii mirkaneessi; akka of tuultonni na cunqursanis hin eeyyamin. **123** Iji koo fayyisuu kee eeguudhaan, waadaa kee qajeelaas eeguudhaanis dadhabeera. **124** Akkuma jaalala keetiitti tajaajilaa kee yaadadhu; seera kees na barsiisi. **125** Ani tajaajilaa kee

ti; akka ani ajaja kee beekuuf hubannaa naa kenni. **126** Yaa Waaqayyo, kun yeroo ati itti hojjettuu dha; seerri kee cabsamaa jiraatii. **127** Kanaafuu ani warqee caalaa, warqee qulqulluu caalaa, ajajawwan kee nan jaalladha; **128** ani akka seerri kee hundi qajeelaa ta'e nan amana; daandii sobaa hundas nan jibba. **129** Sirni kee dinqisiisaa dha; kanaafuu ani isa nan eega. **130** Ibsamuun dubbii keetii ifa kenna; wallaalotaafis hubannaa kenna. **131** Ani ajajawwan kee hawwuudhaan afaan koo banee nan hargana. **132** Ati akkuma yeroo hunda warra maqaa kee jaalataniif gootu sana, gara kootti garagalii na maari. **133** Akkuma dubbii keetiitti tarkaanfii miilla kootii naa qajeelchi; cubbuun tokko iyyuu narratti hin mo'in. **134** Akka ani ajaja kee eeguuf hacuuccaa namootaa jalaa na furi. **135** Akka fuulli kee tajaajilaa kee irratti ifu godhi; sirna kees na barsiisi. **136** Sababii namoonni seerra kee hin eegneef, iji koo imimmaan lolaasa. **137** Yaa Waaqayyo, ati qajeelaa dha; murtiin kees qajeelaa dha. **138** Seerri ati kennite qajeelaa dha; guutummaattis amanamaa dha. **139** Sababii diinonni koo dubbii kee dagataniif, hinaaffaan ani qabu na guggubeera. **140** Waadaan kee sirriitti qoramee ilaalameera; tajaajilaan kees isa jaallata. **141** Xinnaadhee tuffatamu iyyuu, ani ajaja kee hin irraanfadhu. **142** Qajeelummaan kee bara baraan jiraata; seerri kees dhugaa dha. **143** Rakkinnii fi dhiphinni natti dhufeera; ajajawwan kee garuu gammachuu koo ti. **144** Seerri kee bara baraan qajeelaa dha; akka ani jiraadhuuf hubannaa naa kenni. **145** Yaa Waaqayyo, ani garaa koo guutuudhaan sin waammadha; deebii naa kenni; anis sirna keetiif nan ajajama. **146** Ani sittin iyyadha; ati na fayyisi; seera kees nan eega. **147** Ani utuu lafti hin bari'in ka'ee gargaarsaaf nan iyyadha; ani dubbii kee abdadheera. **148** Akka ani irra deddeebi'ee waadaa kee yaaduuf, iji koo halkan guutuu banamee bula. **149** Akkuma jaalala keetiitti sagalee koo dhaga'i; Yaa Waaqayyo, akkuma seera keetiitti lubbuu koo baraari. **150** Warri daba mari'atan as dhi'oo jiru; seera kee irraa garuu fagoo jiru. **151** Yaa Waaqayyo, ati garuu dhi'oo jirta; ajajawwan kee hundis dhugaa dha. **152** Akka ati ajajawwan kee bara baraan hundeessite, ani seera kee irraa dur baradheera. **153** Dhiphina koo argiitii na oolchi; ani seera kee hin daganneetii. **154** Dubbii koo naa falmi; na furis; akkuma waadaa keetiitti lubbuu koo baraari. **155** Sababii isaan sirna kee hin barbaanneef, fayyinni hamoota irraa fagaateera. **156** Yaa Waaqayyo, gara laafinni kee guddaa dha; akkuma seera keetiitti lubbuu koo baraari. **157** Diinonni koo warri na ari'atan baay'ee dha; ani garuu seera kee irraa hin jal'anne. **158** Sababii isaan dubbii keetiif hin ajajamneef, ani warra amantii hin qabne ija jibbaatiin nan ilaala. **159** Akkam akka ani qajeelfama kee jaalladhu mee ilaali; Yaa Waaqayyo, akkuma jaalala keetiitti lubbuu koo baraari. **160** Dubbiin kee hundinuu dhugaa dha; seerri kee qajeelaan hundinuus bara baraan jiraata. **161** Bulchitoonni sababii malee na ari'atan; garaan koo garuu dubbii kee sodaachuudhaan hollata. **162** Ani akka nama boojuu guddaa argate tokkootti, dubbii keetti nan gammada. **163** Ani soba nan jibba; nan xireeffadhas; seera kee garuu nan jaalladha. **164** Sababii seera kee qajeelaa sanaatiif, ani guyyaatti yeroo torba sin galateeffadha. **165** Warri seera kee jaallatan nagaa guddaa qabu; wanni isaan gufachiisu tokko iyyuu hin jiru. **166** Yaa Waaqayyo, ani fayyisuu kee nan abdadha; ajaja kee duukaas nan bu'a. **167** Ani waanan guddaa isa jaalladhuuf, ajaja kee nan eega. **168** Ati karaa koo hunda waan beektuuf, ani sirna keetii fi seera kee nan eega. **169** Yaa Waaqayyo, iyyi koo fuula kee dura haa ga'u; ati akkuma dubbii keetiitti hubannaa naa kenni. **170** Waammanni koo fuula kee dura haa ga'u; akkuma waadaa keetiitti na baasi. **171** Sababii ati qajeelfama kee na barsiiftuuf, hidhiin koo galata haa dhangalaasu. **172** Arrabni koo dubbii kee haa faarfatu; ajajni kee hundi qajeelaadhaatii. **173** Waan ani sirna kee filadheef, harki kee na gargaaruuf haa qophaa'u. **174** Yaa Waaqayyo, ani fayyisuu kee nan hawwa; seerri kees gammachuu koo ti. **175** Lubbuun koo si galateeffachuuf haa jiraattu; seerri kees na haa gargaaru. **176** Ani akkuma hoolaa badee karaa irraa jal'adheera. Ani ajajawwan kee hin irraanfanneetii, tajaajilaa kee barbaadi.

120 Faarfannaa Ol ba'uu. Ani rakkina koo keessatti Waaqayyotti nan iyyadha; innis deebii naa kenna. **2** Yaa Waaqayyo, afaan sobuu fi arraba nama gowwoomsu jalaa na baasi. **3** Yaa arraba gowwoomsituu nana, maaltu siif kennama? Kana caalaas maal godhamta? **4** Inni xiyya loltootaa kan qarameen, barbadaa ibiddaa qacamaatiin si adaba. **5** Ani waanan Meshek keessa taa'ee dunkaanota Qeedaar gidduu jiraadhuuf, anaaf wayyoo! **6** Warra nagaa jibban gidduu, ani yeroo dheeraa jiraadheera. **7** Ani nama nagaa barbaadu dha; isaan garuu yeroo ani dubbadhu lolaaf kaka'an.

121 Faarfannaa Ol ba'uu. Ani ija koo gara tulluuwwaniitti ol nan qabadha; gargaarsi koo eessaa dhufa? **2** Gargaarsi koo Waaqayyo samii fi lafa uume biraa dhufa. **3** Inni akka miilli kee mucucaatu hin godhu; kan si eegu hin mugu; **4** dhugumaan inni Israa'elin eegu hin mugu; hin rafus. **5** Waaqayyo si eega; Waaqayyo karaa mirga keetiitiin gaaddisa siif ta'a; **6** guyyaa aduun si hin gubu; halkanis ji'i si hin miidhu. **7** Waaqayyo miidhaa hunda irraa si eega; inni lubbuu kee ni eega; **8** Waaqayyo ammaa jalqabee hamma bara baraatti, ba'uu fi galuu kee ni eega.

122 Faarfannaa Ol ba'uu. Faarfannaa Daawit. Yommuu isaan, "Kottu gara mana Waaqayyoo dhaqnaa" naan jedhanitti, ani nan gammade. **2** Yaa Yerusaalem, miilli keenya karrawwan kee irra dhaabata. **3** Yerusaalem akka magaalaa walitti maxxantee gobbatte tokkootti ijaaramte. **4** Kunis iddoo gosoonni, gosoonni Waaqayyo, akka sirna Israa'eliif kenname sanaatti, maqaa Waaqayyoo galateeffachuuf itti ol ba'anii dha. **5** Teessoowwan murtii, teessoowwan mana Daawit achi dhaabatu. **6** Akkana jedhaa nagaa Yerusaalemiif kadhadhaa: "Warri si jaallatan nagaan haa jiraatan. **7** Dallaa kee keessa nagaan, masaraa mootummaa keetii keessa immoo tasgabbiin haa jiraatu." **8** Ani obboloota kootii fi michoota kootiif jedhee, "Nagaan si keessa haa jiraatu" nan jedha. **9** Mana Waaqayyo Waaqa keenyaatiif jedhee, ani akka wanni gaariin siif ta'u nan hawwa.

123 Faarfannaa ol ba'uu. Yaa isa teessoon kee samii
irra jiru, ani ija koo gara keetti ol nan qabadha.
2 Akkuma iji garbootaa harka gooftaa isaanii, iji garbittii
immoo harka giiftii ishee ilaalu sana, hamma inni araara
nuu buusutti, iji keenyas gara Waaqayyo Waaqa keenyaa
ni ilaala. **3** Nuu araarami; yaa Waaqayyo, nuu araarami;
tuffatamuun nutti baay'ateeraatii. **4** Arrabni warra of
jajaniitii fi tuffiin warra of tuulanii nutti baay'ateera.

124 Faarfannaa ol ba'uu. Faarfannaa Daawit. Israa'el
akkana haa jedhu: Utuu Waaqayyo garee keenya
ta'uu baatee, **2** utuu Waaqayyo garee keenya ta'uu baatee,
yommuu namoonni nutti ka'anitti, **3** yommuu aariin
isaanii nutti boba'etti, silaa isaan utuu nu lubbuun jirruu
nu liqimsu turan; **4** lolaan nu liqimsee dha'aan bishaanii
nurra yaa'a ture; **5** bishaan hamaan nu fudhatee bada
ture. **6** Waaqayyo akka nu ilkaan isaaniitiin cicciramnuuf
dabarsee itti nu hin kennin sun haa eebbifamu. **7**
Akkuma simbirri kiyyoo adamsituu jalaa baatu, nu isaan
jalaa baaneerra; kiyyoon ni ciccite; nus jalaa baane. **8**
Gargaarsi keenya maqaa Waaqayyoo, Uumaa samii fi
lafa sanaa ti.

125 Faarfannaa ol ba'uu. Warri Waaqayyoon
amanatan akka Tulluu Xiyoon kan hin raafamne,
kan bara baraan jiraatu sanaa ti. **2** Akkuma tulluuwwan
Yerusaalemin marsan sana, Waaqayyo ammaa jalqabee
hamma bara baraatti, saba isaa ni marsa. **3** Akka
qajeeltonni jal'ina hojjechuuf harka isaanii ol hin
diriirfanneef, bokkuun hamootaa lafa qajeeltotaaf
ixaadhaan qoodame irra hin jiraatu. **4** Yaa Waaqayyo,
warra gaariif, warra garaa isaaniitiin toloota ta'aniifis
waan gaarii godhi. **5** Warra karaa micciiramaatti
garagalan garuu, Waaqayyo akkuma warra hammina
hojjetan balleessu jaras ni balleessa. Nagaan Israa'eliif
haa ta'u.

126 Faarfannaa ol ba'uu. Yeroo Waaqayyo warra
booji'amanii turan gara Xiyoonitti deebisetti,
nu akka warra abjuu abjootanii taane. **2** Afaan
keenya kolfaan, arrabni keenya immoo faarfannaa
gammachuutiin guutame. Kana irratti saboota gidduutti,
"Waaqayyo waan guddaa isaaniif godheera" jedhame. **3**
Waaqayyo waan guddaa nuuf godhe; nus ni gammanne.
4 Yaa Waaqayyo, akkuma lagoota Negeeb, boojuu
keenya nuu deebisi. **5** Warri imimmaaniin facaasan,
faarfannaa gammachuutiin ni haammatu. **6** Namni
sanyii facaafamu baadhatee boo'aa gad ba'u, bissii isaa
baadhatee faarfannaa gammachuu faarfachaa deebi'a.

127 Faarfannaa Ol ba'uu. Faarfannaa Solomoon.
Waaqayyo mana ijaaruu baannaan, warri ijaaran
akkasumaan dadhabu. Waaqayyo magaalaa eeguu
baannaan, warri eegan akkasumaan dhaabachaa bulu. **2**
Isin buddeena dadhabbii guddaan argame nyaachuuf
jettanii, barii barraaqaan ka'uun keessan, turtanii rafuun
keessan faayidaa hin qabu; inni warra jaallatuuf utuma
isaan rafanii iyyuu waan isaan barbaachisu ni kennaaf. **3**
Kunoo, ijoolleen kennaa Waaqayyoo ti; iji gadameessaas
badhaasa isaa ti. **4** Ijoolleen dargaggummaa keessa
dhalchan, akkuma xiyya harka goota tokkoo keessa jiruu
ti. **5** Namni korojoon isaa xiyyaan guutame eebbifamaa
dha. Inni yommuu karra duratti diinota isaatiin falmutti
hin qaana'u.

128 Faarfannaa Ol Ba'uu. Warri Waaqayyoon
sodaatan, kanneen karaa isaa irra deeman
eebbifamoo dha. **2** Ati bu'aa dadhabbii keetii ni nyaatta;
ni eebbifamta; jireenyis sitti tola. **3** Niitiin kee mana
kee keessatti, akka muka wayinii kan ija naqatee ni
taati; ijoolleen kees naannoo maaddii keetiitti, akka
lataa muka ejersaa ni ta'u. **4** Namni Waaqayyoon
sodaatu akkasitti eebbifama. **5** Bara jireenya keetii
guutuu, Waaqayyo Xiyoon irraa si haa eebbisu; atis
badhaadhummaa Yerusaalem argi. **6** ijoollee ijoollee
keetii ni argi; nagaan Israa'eliif haa ta'u.

129 Faarfannaa ol ba'uu. Israa'el akkana haa jedhu;
"Isaan dargaggummaa kootii jalqabanii akka
malee na cunqursaniiru; **2** isaan dargaggummaa kootii
jalqabanii akka malee na cunqursaniiru; garuu na hin
mo'anne. **3** Warri qootiisa qotan dugda koo qotan; bo'oo
isaaniis ni dheeressan. **4** Waaqayyo garuu qajeelaa dha;
funyoo jal'ootaa gargar kukkuteera." **5** Warri Xiyoonin
jibban hundinuu, qaaniidhaan duubatti haa deebi'an.
6 Isaan akka marga bantii manaa irraa kan utuu hin
guddatin goguu haa ta'an; **7** namichi haamu qabaa isaa
guuttachuu, yookaan namichi walitti qabu bissii isaa
guuttachuu hin danda'u. **8** Warri achiin darban, "Eebbi
Waaqayyoo isiniif haa ta'u; maqaa Waaqayyootiin isin
eebbifna" isaaniin hin jedhin.

130 Faarfannaa ol ba'uu. Yaa Waaqayyo, ani boolla
gad fagoo keessaa sitti nan iyyadha; **2** yaa
Gooftaa, sagalee koo dhaga'i. Gurri kees sagalee
waammata koo xiyyeeffatee haa dhaga'u. **3** Yaa
Waaqayyo, utuu ati cubbuu lakkooftee, yaa gooftaa silaa
eenyutu dhaabachuu danda'a? **4** Garuu dhiifamni si
bira jira; kanaaf ati ni sodaatamta. **5** Ani Waaqayyoon
nan eeggadha; lubbuun koos isa eeggatti; dubbii isaas
nan abdadha. **6** Eegdota barii lafaa eeggatan caalaa,
dhugumaan eegdota barii lafaa eeggatan caalaa lubbuun
koo Gooftaa eeggatti. **7** Yaa Israa'el, ati Waaqayyoon
abdadhu; Waaqayyo bira jaalalli dhuma hin qabne, furiin
guutuunis ni jiraatii. **8** Inni mataan isaa cubbuu isaanii
hundumaa irraa Israa'elin ni fura.

131 Faarfannaa ol ba'uu. Faarfannaa Daawit. Yaa
Waaqayyo, garaan koo of hin jaju; iji koos of
hin tuulu; ani waan guddaa fi waan humna kootii ol
ta'e keessa hin seenu. **2** Ani garuu lubbuu koo afaan
qabachiiseera; cal'isiiseeras; akkuma daa'imni harma
haadha isaa guusan tokko haadhatti irkatee boqotu sana,
akkuma daa'ima harma haadha isaa guusanii lubbuun
koo na keessatti cal'iste. **3** Yaa Israa'el, ammaa fi bara
baraaf, Waaqayyoon abdadhu.

132 Faarfannaa ol ba'uu. Yaa Waaqayyo, Daawitii
fi rakkina inni obse hundumaa yaadadhu. **2**
Inni kakuu tokko Waaqayyoof kakatee Waaqa Yaaqoob
Jabaa sanaaf akkana jedhee wareege: **3** "Ani mana koo ol

hin seenu; yookaan siree kootti ol hin ba'u. **4** Ani ija
kootiif hirriba, baallee ija kootiitiif immoo mugaatii hin
eeyyamu; **5** kunis hamma ani Waaqayyoof iddoo argutti,
Waaqa Yaaqoob Jabaa sanaaf iddoo jireenyaa argutti." **6**
Kunoo, Efraataatti waa'ee isaa dhageenye; Yaa'aarittis isa
arganne: **7** "Kottaa iddoo jireenya isaa dhaqnaa; ejjeta
miilla isaa jalattis kufnee waaqeffannaa. **8** 'Yaa Waaqayyo
ka'iitii, gara iddoo boqonnaa keetii kottu; atii fi taabonni
jabina keetiis kottaa. **9** Luboonni kee qajeelummaa
haa uffatan; qulqulloonni kees gammachuudhaan haa
faarfatan.'" **10** Sababii garbicha kee Daawitiif jedhiitii,
dibamaa kee hin gatin. **11** Waaqayyo akkana jedhee
kakuu dhugaa tokko Daawitiif kakateera; inni kakuu
kana irraa duubatti hin deebi'u: "Ani ilmaan kee keessaa
isa tokko teessoo kee irra nan teessisa; **12** yoo ilmaan
kee kakuu koo fi seera ani isaan barsiisu eegan, ilmaan
isaaniis akkasuma bara baraa hamma bara baraatti
teessoo kee irra ni taa'u." **13** Waaqayyo Xiyoonin
filateeraatii; akka isheen iddoo jireenya isaa taatus
fedhee akkana jedheera: **14** "Kun bara baraa hamma
bara baraatti iddoo jireenyaa koo ti; kanas ani waanan
fedheef, as nan jiraadha. **15** Ani waan hundaan ishee nan
eebbisa; hiyyeeyyii ishee illee buddeena nan quubsa.
16 Luboota isheetti fayyina nan uffisa; qulqulloonni
ishees gammachuudhaan ni faarfatu. **17** "Ani achitti
akka gaanfi tokko Daawitiif biqilu nan godha; dibamaa
koofis ibsaa qopheesseera. **18** Diinota isaatti qaanii nan
uffisa; gonfoon mataa isaa irraa garuu ni ifa."

133 Faarfannaa ol ba'uu. Faarfannaa Daawit.
Obboloonni tokkummaadhaan walii wajjin
jiraachuun, akkam gaarii dha! Akkam namatti tolas!
2 Kun akka zayitii gatii guddaa kan mataa irratti
dhangalaafamee, akka isa areeda irra gad yaa'uu, areeda
Aroon irra, morma uffata isaa irras gad yaa'a ti. **3** Innis
akkuma fixeensa Hermoon, kan Tulluu Xiyoon irra gad
yaa'uu ti. Achi irratti Waaqayyo hamma bara baraatti
eebba isaa, jireenyas ajajeeraatii.

134 Faarfannaa ol ba'uu. Isin tajaajiltoonni
Waaqayyoo, warri halkan mana Waaqayyoo
keessa tajaajiltan hundinuu, Waaqayyoon galateeffadhaa.
2 Mana qulqullummaa keessatti harka keessan ol qabaatii
Waaqayyoon galateeffadhaa. **3** Waaqayyo samii fi lafa
uume sun Xiyoon irraa isin haa eebbisu.

135 Haalleluuyaa. Maqaa Waaqayyoo jajadhaa; isin
garboonni Waaqayyoo isa galateeffadhaa. **2**
Isin warri mana Waaqayyoo keessa, oobdii mana
Waaqa keenyaa keessa tajaajiltan, isa galateeffadhaa. **3**
Waaqayyo gaariidhaatii, Waaqayyoon galateeffadhaa;
inni arjaadhaatii maqaa isaatiif faarfadhaa. **4** Waaqayyo
Yaaqoobin ofii isaatiif, Israa'elin immoo dhaala dhuunfaa
isaa godhee filateeraatii. **5** Ani akka Waaqayyo guddaa
ta'e, akka Gooftaan keenya waaqota hunda caalaa guddaa
ta'e beeka. **6** Waaqayyo samiiwwan keessattii fi lafa
irratti, galaanotaa fi tuujuba isaanii hunda keessatti,
waan isa gammachiisu kam iyyuu ni hojjeta. **7** Inni akka
duumessoonni daarii lafaatii ka'an ni godha; bokkaa
wajjin balaqqee erga; gombisaa isaa keessaas bubbee
gad baasa. **8** Inni hangafoota Gibxi, kan namaatii fi
kan horii ni dha'e. **9** Yaa Gibxi, inni gidduu keetti,
Fara'oonii fi tajaajiltoota isaa hundatti mallattoo fi dinqii
isaa ergeera. **10** Inni saboota baay'ee dha'ee mootota
jajjaboo ajjeese; **11** Sihoon mootii warra Amoorotaa,
Oogi mootii Baashaanii fi mootota Kana'aan hunda ni
ajjeese; **12** lafa isaanii dhaala godhee akka dhaala isaanii
ta'uufis saba isaa Israa'eliif kenne. **13** Yaa Waaqayyo,
maqaan kee bara baraan jiraata; yaa Waaqayyo, ati
dhaloota hunda keessatti ni yaadatamta. **14** Waaqayyo
saba isaatiif ni falma; tajaajiltoota isaatiifis garaa laafa.
15 Waaqonni tolfamoon namoota ormaa meetii fi warqee
harka namaatiin hojjetamanii dha. **16** Isaan afaan
qabu; garuu dubbachuu hin danda'an; ijas qabu; garuu
arguu hin danda'an; **17** gurra qabu; garuu dhaga'uu hin
danda'an; yookaan hafuurri tokko iyyuu afaan isaanii
keessa hin jiru. **18** Warri isaan tolchan kanneen isaan
amanatan hundi akkuma isaanii ta'u. **19** Yaa mana Israa'el
Waaqayyoon eebbisaa; yaa mana Aroon Waaqayyoon
eebbisaa; **20** yaa mana Lewwii Waaqayyoon eebbisaa;
isin warri isa sodaattanis, Waaqayyoon eebbisaa. **21**
Waaqayyo inni Yerusaalem keessa jiraatu sun, Xiyoon
irraa haa eebbifamu. Haalleluuyaa!

136 Waaqayyoof galata galchaa; inni gaariidhaatii.
2 Waaqa waaqotaatiif galata galchaa. **3** Gooftaa
Gooftotaatiif galata galchaa: **4** inni kophaa isaa dinqii
gurguddaa hojjeta; **5** inni ogummaa isaatiin samiiwwan
uume; **6** inni bishaanota irratti lafa diriirse; **7** inni ifa
gurguddaa hojjete; **8** inni akka biiftuun guyyaa mootu
godhe; **9** inni akka ji'ii fi urjiiwwan halkan mo'an godhe;
10 inni hangafa Gibxi dha'e; **11** inni isaan gidduudhaa
Israa'elin baase; **12** harka jabaa fi irree diriiraadhaan
Israa'elin baase; **13** inni Galaana Diimaa iddoo lamatti
gargarii qoode; **14** inni galaana gidduudhaan Israa'elin
dabarse; **15** Fara'oonii fi loltoota isaa garuu Galaana
Diimaatti naqe; **16** inni saba ofii isaa gammoojjii keessa
geggeesse; **17** inni mootota gurguddaa dha'e; **18** inni
mootota jajjaboo fixe; **19** inni Sihoon mootii Amoorotaa
ajjeese; **20** inni Oogi mootii Baashaan ajjeese; **21** inni
biyya isaanii dhaala godhee kenne; **22** dhaala godhee
garbicha isaa Israa'eliif kenne; **23** Inni yeroo nu gad
deebinetti nu yaadate; **24** inni harka diinota keenyaatii
nu baase, **25** inni uumama hundaaf soora kenna; **26**
Waaqa samiitiif galata galchaa.

137 Nu yeroo Xiyoonin yaadannetti, lageen Baabilon
bira teenyee boonye. **2** Achittis kiraara keenya
muka alaltuutti fannifne; **3** achitti warri nu booji'an
faarfannaa, warri nu dhiphisanis, "Faarfannaawwan
Xiyoon keessaa tokko nuu faarfadhaa!" jedhanii akka nu
faarfannaa gammachuu isaaniif faarfannu nu gaafatan.
4 Nu utuu biyya ormaa jirruu, akkamitti faarfannaa
Waaqayyoo faarfachuu dandeenya? **5** Yaa Yerusaalem,
yoo ani si irraanfadhe, harki koo mirgaa ogummaa
isaa haa irraanfatu. **6** Yoo ani si yaadachuu baadhe,
yoo ani gammachuu koo guddichaa olitti Yerusaalemin
ilaaluu baadhe, arrabni koo laagaa kootti haa maxxanu.
7 Yaa Waaqayyo, waan warri Edoom gaafa Yerusaalem
diigamte jedhan sana yaadadhu; isaanis, "Ishee diigaa!
Hamma hundee isheetti ishee diigaa!" jedhanii iyyan. **8**

Yaa intala Baabilon, kan baduudhaaf qophoofte, inni
waan ati nu goote sanaaf, gatii kee siif kennu eebbifamaa
dha. 9 Inni daa'imman kee qabee dhagaa irratti caccabsu
sun eebbifamaa dha.

138 Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqayyo, ani garaa
koo guutuudhaan sin galateeffadha; fuula
"waaqotaa" durattis galata kee nan faarfadha. 2
Sababii ati maqaa keetii fi dubbii kee waan hundaa
olitti guddifteef, ani sababii jaalalaa fi amanamummaa
keetiitiif gara mana qulqullummaa kee qulqullichaatti
gad jedhee, maqaa kee nan leellisa. 3 Yeroo ani si
waammadhetti ati deebii naa kennite; irree keetiinis na
jabeessite. 4 Yaa Waaqayyo, mootonni lafaa hundinuu,
yeroo dubbii afaan keetii dhaga'anitti si haa leellisan. 5
Ulfinni Waaqayyoo, guddaadhaatii, isaan waa'ee karaa
Waaqayyoo haa faarfatan. 6 Waaqayyo yoo ol fagoo
jiraate iyyuu, nama gad qabame ni ilaala; nama of tuulu
immoo fagootti beeka. 7 Ani rakkina keessa jiraadhu
iyyuu, ati lubbuu koo ni eegda; aarii diina kootti harka
kee ni diriirsita; harka kee mirgaatiinis na oolchita. 8
Waaqayyo kaayyoo isaa fiixaan naa baasa; yaa Waaqayyo,
jaalalli kee bara baraan jiraata; hojii harka keetii hin
gatin.

139 Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
Yaa Waaqayyo, ati na qorteerta; na beekteertas.
2 Ati yeroo ani gad taa'uu fi yeroo ani ol ka'u ni beekta;
yaada koos fagootti hubatta. 3 Deemuu koo fi ciisuu
koo addaan baaftee beekta; karaa koo hundas beekta. 4
Yaa Waaqayyo, akka dubbiin tokko iyyuu arraba koo
hin jirre, ati guutumaan guutuutti ni beekta. 5 Ati
duraa fi duubaan na marsiteerta; harka kees narra
keesseerta. 6 Beekumsi akkanaa anaaf akka malee
dinqii dha; hubachuufis akka malee narraa fagoo dha. 7
Hafuura kee biraa ani eessa dhaquun danda'a? Fuula
kee duraas ani eessatti baqachuun danda'a? 8 Yoo
ani samiiwwanitti ol ba'e, ati achi jirta; yoo ani siree
koo sii'ool keessa dhaabbadhes, achis ni jirta. **(Sheol
h7585)** 9 Yoo ani qoochoo ganamaatiin barrisee qarqara
galaanaa fagoo irra qubadhe, 10 achittis harki kee
karaa na argisiisa; harki kee mirgaas jabeessee na
qaba. 11 Yoo ani, "Dhugumaan dukkanni na dhoksa;
ifnis naannoo kootti halkan ta'a" jedhe, 12 dukkanni
iyyuu siif dukkana hin ta'u; halkanis akkuma guyyaa
ifa; dukkanni siif akkuma ifaatii. 13 Ati namummaa
koo isa keessaa uumteertaatii; gadameessa haadha koo
keessattis na tolchite. 14 Ani sababii haala sodaachisaa
fi dinqisiisaadhaan uumameef sin galateeffadha; hojiin
kee dinqisiisaa dha; kanas ani akka gaariittan beeka.
15 Yeroo ani iddoo dhoksaatti uumame, lafeen koo si
duraa hin dhokanne. Yeroo ani dhidhima lafaa keessatti
tolfame, 16 iji kee dhagna koo kan hin tolfamin arge.
Guyyoonni duraan dursanii naaf murteeffaman hundi
utuu hin jiraatin, kitaaba kee keessatti barreeffamaniiru.
17 Yaa Waaqi, yaada kee hubachuun akkam ulfaata!
Baay'inni isaas akkam guddaa dha! 18 Utuu ani isaan
lakkaa'ee jiraadhee, silaa lakkoobsi isaanii cirracha
irra baay'ata. Ani yeroon dammaqutti, amma iyyuu
suma wajjinan jira. 19 Maaloo yaa Waaqi, ati utuu
hamoota fixxee! Warri dhiiga namaa dhangalaaftan,
narraa fagaadhaa! 20 Isaan yaada hamaadhaan waa'ee
kee dubbatu; diinonni kee akkasumaan maqaa kee dha'u.
21 Yaa Waaqayyo, ani warra si jibban hin jibbuu? Warra
sitti ka'anis hin xireeffadhuu? 22 Ani hamma dhumaatti
isaan jibbeera; akka diina koottis isaan nan heda. 23 Yaa
Waaqi, na sakatta'i; garaa koos beeki; qoriitii na ilaali;
yaada koos beeki. 24 Yoo karaan hamminaa na keessa
jiraate mee ilaali; karaa bara baraa irras na adeemsisi.

140 Dura Bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
Yaa Waaqayyo, namoota hamoo jalaa na baasi;
namoota finciltoota 2 warra garaa isaanii keessatti
hammina yaadanii guyyaa hunda waraana kaasan narraa
eegi. 3 Isaan arraba isaanii akkuma bofaa qaratu;
hadhaan buutii hidhii isaanii jala jira. 4 Yaa Waaqayyo,
harka hamootaa narraa eegi; namoota finciltoota warra
miilla koo kiyyootti galchuu yaadan jalaa na baasi. 5 Of
tuultonni dhoksanii kiyyoo na dura kaa'aniiru; ribuu
kiyyoo isaanii diriirsaniiru; karaa koo irras kiyyoo isaanii
kaa'aniiru. 6 Yaa Waaqayyo, ani, "Ati Waaqa koo ti" siin
nan jedha. Yaa Waaqayyo, waammata koo dhaga'i. 7
Yaa Waaqayyo Gooftaa, fayyisaa koo jabaa, ati guyyaa
waraanaatti gaachana mataa naa taate. 8 Yaa Waaqayyo,
akka fedhiin hamootaa fiixaan ba'u hin godhin; akka
isaan of hin tuulleef, akka karoorri isaanii milkaa'u
hin godhin. 9 Mataan warra na marsanii, hammina
afaan isaaniitii ba'uun haa haguugamu. 10 Barbadaan
ibiddaa isaan irra haa bu'u; isaan ibiddatti illee haa
darbataman; akka lammata hin kaaneefis boolla qileetti
haa darbataman. 11 Maqa balleessitoonni lafa irra hin
jiraatin; namni jal'aan waan hamaadhaan haa badu. 12
Waaqayyo rakkattootaaf falmee hiyyeeyyiif illee murtii
qajeelaa akka kennu ani beeka. 13 Dhugumaan namni
qajeelaan maqaa kee ni galateeffata; namni tolaanis
fuula kee dura ni jiraata.

141 Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqayyo, ani sin
waammadha; dafii na qaqqabi. Yommuu ani si
waammadhus sagalee koo dhaga'i. 2 Kadhannaan koo
fuula kee duratti akka ixaanaatti anaaf haa fudhatamu;
harka koo ol qabachuun koos akka aarsaa galgalaa anaaf
haa ta'u. 3 Yaa Waaqayyo, afaan kootiif eegduu naa
dhaabi; balbala afaan kootiis naa eegi. 4 Garaan koo
namoota waan hamaa hojjetan wajjin, hojii hamminaa
keessatti hirmaachuuf, gara jal'ina kamiitti iyyuu hin
harkifamin; akka ani nyaata isaanii mi'aawaa nyaadhus
anaaf hin eeyyamin. 5 Namni qajeelaan na haa rukutu;
kun gara laafinaatii; inni ana haa ifatu; kunis zayitii
mataa koo irraatti. Mataan koo waan kana hin didu.
Ta'us kadhannaan koo yoom iyyuu hojii hamootaatiin
mormuu dha. 6 Bulchitoonni isaanii ededa boollaa
irraa gad ni darbatamu; isaan dubbii koo ni dhaga'u;
dubbiin koo ni mi'aawaatii. 7 Isaanis, "Akkuma namni
lafa qotu biyyoo bulleessu sana, lafeen keenya afaan
sii'ool irratti bittinneeffamee jira" jedhu. **(Sheol h7585)**
8 Yaa Waaqayyo Gooftaa, ani garuu ija koo sirraa hin
buqqifadhu; ani kooluu sitti galeera; dabarsitee du'atti
na hin kennin. 9 Kiyyoo isaan naaf kaa'an irraa, kiyyoo
warri jal'ina hojjetan naaf qopheessan irraas na eegi. 10

Warri hamoon kiyyoo ofii isaaniitiin haa qabaman; ani garuu nagumaan nan ba'a.

142 Maaskiilii Daawit Ani gara Waaqayyotti nan iyya; sagalee kootiinis fuula Waaqayyoo duratti waammata koo nan dhi'eeffadha. **2** Ani guungummii koo fuula isaa duratti nan dhangalaasa; dhibee koos fuula isaa duratti nan himadha. **3** Yeroof hafuurri koo na keessatti laafu, situ karaa koo beeka. Namoonni daandii ani deemu irra, kiyyoo naa kaa'aniiru. **4** Gara mirga koo ilaali; argis; namni naa yaadu tokko iyyuu hin jiru; ani iddoon itti kooluu galu tokko illee hin qabu; namni jireenya kootiif yaadus hin jiru. **5** Yaa Waaqayyo, sitti nan iyyadha; "Ati iddoo ani itti kooluu galuu dha; biyya warra jiraatoo keessattis ati qooda koo ti" nan jedha. **6** Ani abdii kutadheeraatii, kadhannaa koo naa dhaga'i; warra na ari'atan jalaa na baasi; isaan akka malee natti cimaniiruutii. **7** Akka ani maqaa kee galateeffadhuuf, lubbuu koo mana hidhaatii naa baasi. Sababii ati waan gaarii naa gooteef, qajeeltonni naannoo kootti walitti qabamu.

143 Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqayyo, kadhannaa koo naa dhaga'i; gurra kees gara waammata kootiitti deebisi; amanamummaa fi qajeelummaa keetiin, na gargaari. **2** Ati garbicha kee murtiitti hin dhi'eessin; namni lubbuun jiraatu kam iyyuu fuula kee duratti qajeelaa mitiitii. **3** Diinni lubbuu koo ari'achaa jiraatii; jireenya koos butuchee biyyootti make. Akkuma warra dur du'aniittis dukkana keessa na jiraachiseera. **4** Kanaafuu hafuurri koo na keessatti gaggabeera; onneen koos na keessatti rifatteerti. **5** Ani guyyoota durii nan yaadadha; waan ati hojjette hundas irra deddeebi'ee nan yaada; waan harki kee hojjete illee nan heda. **6** Harka koo gara keetti nan diriirfadha; lubbuun koos akkuma lafa gogaa si dheebotti. **7** Yaa Waaqayyo, dafii deebii naa kenni; hafuurri koo dadhabeera. Fuula kee na duraa hin dhoksin yookaan ani akka warra boolla bu'anii nan ta'a. **8** Ani waanan si amanadheef, akka ani ganama ganama oduu jaalala keetii dhaga'u godhi. Ani lubbuu koo gara keetti ol nan kaasaatii, karaa ani irra deemuu qabu natti argisiisi. **9** Yaa Waaqayyo, ani akka ati na dhoksituuf sitti nan baqadhaatii, diinota koo jalaa na baasi. **10** Ati sababii Waaqa koo taateef, akka ani fedhii kee guutu na barsiisi; hafuurri kee gaariin sun karaa wal qixxee irra na haa qajeelchu. **11** Yaa Waaqayyo, maqaa keetii jedhiitii lubbuu koo jiraachisi; qajeelummaa keetiinis rakkina keessaa na baasi. **12** Ati sababii na jaallattuuf diinota koo fixi; waan ani garbicha kee ta'eef, warra na cunqursan hunda barbadeessi.

144 Faarfannaa Daawit. Waaqayyo kattaa koo, isa harka koo waraanaaf, quba koos lolaaf leenjisu sanaaf galanni haa ga'u. **2** Inni Waaqa na jaallatuu fi da'oo koo ti; iddoo ani itti da'adhuu fi fayyisaa koo ti. Gaachana koo, iddoo ani itti kooluu galu, kan na jalatti saba naaf bulchuu dha. **3** Yaa Waaqayyo, akka ati waa'ee isaa yaadduuf, namni maali? Akka ati isaaf yaadduuf ilmi namaa maali? **4** Namni akkuma qilleensa shuf jedhee darbuuti, barri isaas akkuma gaaddisa darbuu ti. **5** Yaa Waaqayyo, samiiwwan kee tarsaasii gad bu'i; akka aarri isaan keessaa yaa'uufis tulluuwwan tuqi. **6** Bakakkaa ergiitii diina bittinneessi; xiyya kee darbadhuutii isaan balleessi. **7** Ol gubbaadhaa harka kee gad hiixadhuutii bishaan jabaa jalaa, harka alagaa duraas, na baasi; na oolchis; **8** warra afaan isaanii sobaan guutame, warra harki isaanii mirgaa nama dogoggorsu duraa na baasi. **9** Yaa Waaqi, ani faarfannaa haaraa siif nan faarfadha; kiraara ribuu kudhaniitiinis siifin weeddisa; **10** isa moototaaf mo'annoo kennuuf, isa garbicha isaa Daawitin goraadee nama ajjeesu jalaa baasuuf nan faarfadha. **11** Harka Ormootaa duraa, warra afaan isaanii sobaan guutame, warra harki isaanii mirgaa nama dogoggorsu jalaa na baasi; na oolchis. **12** Ilmaan keenya dargaggummaa isaanii keessatti, akka biqiltuu tolee guddatee haa ta'an; intallan keenyas akka utubaa golee, kan masaraa mootummaa miidhagsuuf soofamee haa ta'an. **13** Gombisaawwan keenya, midhaan gosa garaa garaatiin haa guutaman. Hoolonni keenya kumaatama haa dhalan; dirree keenya irrattis kumaatama kudhaniin haa baay'atan; **14** loon keenya haa dorroban hin gatatin yookaan yeroo malee hin dhalin; booji'amuunis hin jiraatin; wawwaachuunis karaa keenya irratti hin dhaga'amin. **15** Warri eebbi kun ta'eef haa gammadan; warri Waaqayyo Waaqa isaanii ta'eef eebbifamoo dha.

145 Faarfannaa Daawit. Yaa Waaqa koo Mooticha, ani sin leellisa; bara baraa hamma bara baraattis maqaa kee nan galateeffadha. **2** Ani guyyuma guyyaan sin galateeffadha; bara baraa hamma bara baraattis maqaa kee nan leellisa. **3** Waaqayyo guddaa dha; galateeffamuunis baay'ee malaaf; guddina isaa qoratanii itti ba'uun hin danda'amu. **4** Dhaloonni tokko dhaloota biraatti hojii kee ni hima; hojiiwwan kee jajjaboos ni labsa. **5** Isaanis waa'ee miidhagina ulfina qabeessa surraa kee sanaa ni dubbatu; anis waa'ee hojii kee dinqisiisaa sanaa irra deddeebi'ee itti nan yaada. **6** Isaan waa'ee hojii kee sodaachisaa sanaa ni odeessu; anis guddina kee nan labsa. **7** Isaan yaadannoo gaarummaa keetii baay'isanii odeessu; waa'ee qajeelummaa keetiis ililchanii faarfatu. **8** Waaqayyo arjaa fi gara laafessa; inni aaruuf hin ariifatu; jaalalli isaas baay'ee dha. **9** Waaqayyo, nama hundaaf gaarii dha; inni waan uume hundaaf garaa ni laafa. **10** Yaa Waaqayyo, hojiin kee hundinuu si galateeffata; qulqulloonni kees si leellisu. **11** Isaan waa'ee ulfina mootummaa keetii ni odeessu; waa'ee humna keetiis ni dubbatu; **12** kunis akka namoonni hundi hojii kee humna qabeessa, surraa ulfina qabeessa mootummaa kee sanaas beekaniif. **13** Mootummaan kee mootummaa bara baraa ti; bulchiinsi kees dhalootaa gara dhalootaatti darba. Waaqayyo dubbii isaa hundaan amanamaa dha; hojii isaa hundaanis arjaa dha. **14** Waaqayyo warra kufan hunda ol qaba; warra gad qabaman hundas ni kaasa. **15** Iji nama hundaa si eeggata; atis yeroo barbaachisutti nyaata isaaniif ni kennita. **16** Ati harka kee bal'iftee fedhii warra lubbuu qaban hundaa ni guutta. **17** Waaqayyo karaa isaa hundaan qajeelaa dha; hojii isaa hundaanis arjaa dha. **18** Waaqayyo warra isa waammatan hundatti, warra dhugaadhaan isa

waammatan hundatti dhi'oo dha. **19** Inni fedhii warra
isa sodaatanii ni guuta; kadhannaa isaanis dhaga'ee
isaan oolcha. **20** Waaqayyo warra isa jaallatan hunda ni
eega; jal'oota hunda garuu ni balleessa. **21** Afaan koo
Waaqayyoon galateeffachuudhaan ni dubbata. Uumamni
hundinuu maqaa isaa qulqulluu sana bara baraa hamma
bara baraatti haa eebbisu.

146 Haalleluuyaa. Yaa lubbuu ko, Waaqayyoon
galateeffadhu. **2** Ani bara jireenya koo guutuu
Waaqayyoon nan galateeffadha; ani hamman jirutti
Waaqaaf nan faarfadha. **3** Abdii keessan bulchitoota
irra, namoota du'a hin oolle warra isin gargaaruu hin
dandeenye irra hin kaa'atinaa. **4** Isaan yeruma lubbuun
isaan keessaa baatu gara lafaatti deebi'u; guyyuma
sanas karoorri isaanii bada. **5** Namni gargaarsi isaa
Waaqa Yaaqoob ta'e, kan abdiin isaas Waaqayyo Waaqa
isaa ta'e eebbifamaa dha. **6** Waaqayyo Uumaa samii
fi lafaa, galaanaa fi waan isaan keessa jiru hundaa
ti; inni bara baraan amanamaa ta'e jiraata. **7** Inni
warra cunqurfamaniif ni mura; warra beela'aniif nyaata
kenna. Waaqayyo warra hidhaman illee ni hiika; **8**
Waaqayyo jaamotaaf agartuu ni kenna; Waaqayyo warra
gad deebi'an ol qaba; Waaqayyo qajeeltota ni jaallata.
9 Waaqayyo alagaadhaaf eegumsa ni godha; ijoollee
haadhaa fi abbaa hin qabnee fi dubartoota dhirsoonni
irraa du'an ni jiraachisa; karaa jal'ootaa garuu ni
balleessa. **10** Waaqayyo bara baraan ni mo'a; Yaa Xiyoon,
Waaqni kee dhaloota hundaaf mootii ta'a. Haalleluuyaa.

147 Haalleluuyaa. Faarfannaadhaan Waaqa
galateeffachuun akkam gaarii dha; isa
galateeffachuun akkam gammachiisaa fi kan maluu
dha! **2** Waaqayyo Yerusaalemin ni ijaara; Israa'eloota
booji'amanis walitti qaba. **3** Warra garaan cabe ni
fayyisa; madaa isaaniis walitti hodha. **4** Inni baay'ina
urjiiwwanii ni beeka; tokkoo tokkoo isaaniis maqaa
maqaadhaan waama. **5** Gooftaan keenya guddaa dha;
humni isaas jabaa dha; hubannaan isaas dhuma hin qabu.
6 Waaqayyo warra gad qabaman ni jiraachisa; hamoota
garuu lafatti darbata. **7** Galata galchaa Waaqayyoon
faarfadhaa; baganaadhaanis Waaqa keenyaaf weeddisaa.
8 Inni samiiwwani duumessaan haguuga; lafaafis bokkaa
kenna; tulluuwwan irrattis marga biqilcha. **9** Horiidhaaf
waan isaan dheedan, yommuu ilmaan arraagessaa
iyyanitti nyaata isaaniif ni kenna. **10** Inni jabina
fardaatti hin gammadu; yookaan miilli namaa isa hin
gammachiisu; **11** Waaqayyo warra isa sodaatanitti,
warra araara isaa abdatanitti ni gammada. **12** Yaa
Yerusaalem, Waaqayyoon galateeffadhu; Yaa Xiyoon
Waaqa kee galateeffadhu. **13** Inni danqaraa karra keetii
ni jabeessaatii; ijoollee kees si keessatti eebbisa. **14**
Daarii keetiif nagaa kenna; qamadii qulqulluudhaanis si
quubsa. **15** Inni ajaja isaa gara lafaatti ni erga; dubbiin
isaas ni ariifata. **16** Inni cabbii akkuma suufiitti diriirsa;
qorras akkuma daaraatti bittinneessa. **17** Dhagaa cabbii
akkuma cirrachaa gad darbata. Dhaamocha isaa dura
eenyutu dhaabachuu danda'a? **18** Inni dubbii isaa ergee
isaan baqsa; bubbee isaa ni kaasa; bishaanonnis ni yaa'u.
19 Inni dubbii isaa Yaaqoobitti, seeraa fi sirna isaa
immoo Israa'elitti mul'iseera. **20** Waan kana saba biraa
tokkoof iyyuu hin goone; isaan seera isaa hin beekan.
Haalleluuyaa.

148 Haalleluuyaa. Samiiwwan irraa Waaqayyoon
galateeffadhaa; ol gubbaatti isa galateeffadhaa.
2 Ergamoonni isaa hundinuu isa galateeffadhaa; raayyaan
isaa hundinuus isa galateeffadhaa. **3** Aduu fi ji'i
isa galateeffadhaa; urjiiwwan ibsitan hundinuus isa
galateeffadhaa. **4** Samiiwwan samii isa galateeffadhaa;
bishaanonni samiin ol jirtanis isa galateeffadhaa. **5** Isaan
maqaa Waaqayyoo haa galateeffatan; inni ajajnaan, isaan
uumamaniitii. **6** Inni bara baraa hamma bara baraatti
isaan dhaabeera; seera hin geeddaramnes isaaniif
kenneera. **7** Uumamawwan galaanaatii fi tuujubawwan
hundi, lafa irraa Waaqayyoon galateeffadhaa; **8** bakakkaa
fi dhagaan cabbii, cabbii fi duumessi, bubbeen jabaan
ajaja isaa raawwatan, **9** tulluuwwanii fi gaarran
hundinuu, mukkeen ija naqatanii fi birbirsi hundinuu, **10**
bineensonnii fi loon hundinuu, uumamawwan xixinnoo
fi simbirroonni barrisan, **11** mootonni lafaatii fi saboonni
hundinuu, ilmaan mootootaatii fi bulchitoonni lafaa
hundinuu, **12** dargaggoonnii fi shamarran, jaarsolii fi
daa'imman isa galateeffadhaa. **13** Maqaan isaa qofti ol ol
jedheeraatii, isaan maqaa Waaqayyoo haa galateeffatan;
ulfinni isaas lafaa fi samiiwwanii ol jira. **14** Inni
saba isaatiif gaanfa ol kaaseera; kunis qulqulloota isaa
hundaaf, saba Israa'el warra isatti dhi'oo jiran hundaaf
ulfina. Haalleluuyaa.

149 Haalleluuyaa. Faarfannaa haaraa Waaqayyoof
faarfadhaa; waldaa qulqullootaa keessatti illee
isa jajadhaa. **2** Israa'el Uumaa isaatti haa gammadu;
sabni Xiyoon Mootii isaatti haa gammadu. **3** Maqaa isaas
shuubbisuudhaan haa jajatu; dibbee fi baganaadhaan
isaaf haa faarfatu. **4** Waaqayyo saba isaatti ni
gammadaatii; warra gad of qabanis fayyina gonfachiisa. **5**
Qulqulloonni ulfina kanatti haa gammadan; siree isaanii
irrattis gammachuudhaan haa faarfatan. **6** Galanni
Waaqaa afaan isaanii keessa haa jiraatu; goraadeen
afaan lamaas harka isaanii keessa haa jiraattu; **7** kunis
sabootatti haaloo ba'uu fi namoota adabuudhaaf; **8**
mootota isaanii foncaan, hangafoota isaaniis funyoo
sibiilaatiin hidhuudhaaf, **9** murtii barreeffame sana
isaan irratti dhugaa ba'uudhaaf. Kunis amanamtoota
isaa hundaaf ulfina. Haalleluuyaa.

150 Haalleluuyaa. Mana qulqullummaa isaa keessatti
Waaqa galateeffadhaa; samiiwwan isaa humna
qabeeyyii keessattis isa galateeffadhaa. **2** Hojiiwwan isaa
jajjaboo sanaaf isa leellisaa; guddina isaa hamma hin
qabne sanaaf isa leellisaa. **3** Malakata afuufuudhaan isa
galateeffadhaa; baganaa fi kiraaraan isa galateeffadhaa;
4 dibbeedhaan shuubbisaatii isa jajadhaa; mi'a ribuutii
fi ululleedhaan isa jajadhaa. **5** Kilillee sagalee qabuun
isa jajadhaa; kilillee sagalee guddaatiin isa jajadhaa.
6 Wanni hafuura baafatu hundinuu Waaqayyoon haa
jajatu. Haalleluuyaa.

Fakkeenya

1 Fakkeenya Solomoon Ilma Daawit, mootii Israa'el:
2 Ogummaa fi qajeelfama qabaachuudhaaf, dubbii
beekumsa guddaa hubachuudhaaf; **3** ogummaadhaan
jiraachuudhaan, qajeelummaadhaan, murtii qajeelaa
kennuu fi nama wal qixxeessuudhaan qajeelfama
argachuudhaaf; **4** warra waa hin beekneef of eeggannoo
kennuudhaaf, dargaggootaaf immoo beekumsaa fi
hubannaa kennuudhaaf, **5** ogeeyyiin dhaggeeffatanii
barumsa isaanii irratti waa haa dabalatan; warri qalbii
qabanis qajeelfama haa argatan; **6** kunis fakkeenyaa
fi hiikkaa, jechaa fi hibboo ogeeyyii hubachuudhaaf.
7 Waaqayyoon sodaachuun jalqaba ogummaa ti;
gowwoonni garuu ogummaa fi adabamuu tuffatu.
8 Yaa ilma ko, gorsa abbaa keetii dhaggeeffadhu;
barsiisa haadha keetii illee hin gatin. **9** Wanni
kun mataa kee miidhagsuudhaaf gonfoo, morma kee
bareechuudhaaf immoo faaya siif ta'a. **10** Yaa ilma ko,
yoo cubbamoonni sossobanii ofitti si harkisan, tole
hin jedhiniif. **11** Yoo isaan, "Nu wajjin kottu; riphnee
dhiiga namaa dhangalaasnaa; nama balleessaa hin qabne
galaafachuudhaafis dhokannee eeggannaa; **12** kottu
akkuma awwaalaa jiraatti isaan liqimsinaa; akkuma
warra boolla keessa buufamaniis guutumaan guutuutti
isaan liqimsinaa; **(Sheol h7585)** **13** nu waan gatii qabu
kan gosa hundaa ni arganna; manneen keenya illee
boojuudhaan guuttanna; **14** ixaa kee nu wajjin buufadhu;
nus korojoo tokko si wajjin qooddannaa" siin jedhan,
15 yaa ilma ko, ati isaan wajjin hin deemin; miilla
keetiin karaa isaanii irra illee hin ejjetin; **16** miilli
isaanii cubbuutti ariifataatii; isaan dhiiga dhangalaasuuf
jarjaru. **17** Utuma simbirroonni hundi arganuu, kiyyoo
buusuun waan gatii hin qabnee dha! **18** Namoonni
kunneen dhiiguma ofii isaanii riphanii eeggatu; lubbuma
ofii isaanii gaadu! **19** Kun dhuma warra qabeenya
karaa hamaadhaan argamu duukaa bu'an hundaa ti;
wanni akkasii jireenya warra isa argatanii balleessa.
20 Ogummaan karaa irratti guddiftee iyyiti; iddoo wal ga'ii
uummataattis sagalee ishee ol fudhatti. **21** Isheen fiixee
daandii irraa iyyiti; karra magaalaa duraas akkana jettee
dubbatti: **22** "Isin warri homaa hin beekne kun hamma
yoomiitti karaa keessan kan faayidaa hin qabne sana
jaallattu? Warri namatti qoosan hamma yoomiitti qoosaa
sanatti gammadanii gowwoonnis beekumsa jibbu? **23**
Mormii koo qalbeeffadhaa; ani yaada koo isinii nan
dhangalaasa; dubbii koos isiniifin ibsa. **24** Garuu sababii
isin yeroo ani isin waametti diddanii yeroo ani harka
bal'ifadhetti namni tokko iyyuu na hin dhaggeeffatiniif,
25 waan isin gorsa koo hunda tuffattanii dheekkamsa
koo dhaga'uu diddaniif, **26** anis badiisa keessanitti nan
kolfa, yeroo balaan isinitti dhufuttis nan qoosa; **27**
yeroo balaan akkuma bubbeetti isin fudhatutti, yeroo
badiisni akkuma bubbee hamaatti isin haxaa'utti, yeroo
dhiphinaa fi rakkinni isinitti dhufutti ani isinittan qoosa.
28 "Yeroo sana isaan na waammatu; ani garuu isaan
jalaa hin owwaadhu; isaan na barbaadu; garuu na hin
argatan. **29** Isaan waan beekumsa jibbanii Waaqayyoon
sodaachuu illee filachuu didaniif, **30** waan gorsa koo
fudhachuu didanii dheekkamsa koos tuffataniif, **31** isaan
gatii karaa isaanii ni nyaatu; bu'aa jal'ina isaaniis ni
quufu. **32** Gowwoota waa dagachuutu isaan balleessaatii;
quufni gowwootaa isaanuma balleessa; **33** namni na
dhaggeeffatu kam iyyuu garuu nagaadhaan jiraata; inni
qabbanaan jiraata; wanni hamaanis isa hin sodaachisu."

2 Yaa ilma ko, yoo ati dubbii koo fudhattee ajaja koos
of keessatti kuufatte, **2** yoo ati gurra kee ogummaatti
garagalfattee yaada kee hubannaatti deebifatte, **3** yoo ati
jabaattee qalbeeffannaa barbaaddee hubannaa argachuuf
jettee iyyitee kadhatte, **4** yoo ati akkuma meetiitti
isa barbaaddattee akkuma qabeenya dhokfameetti isa
barbaadde, **5** ati Waaqayyoon sodaachuu ni hubatta;
Waaqa beekuus ni argatta. **6** Waaqayyo ogummaa
namaa kennaatii; afaan isaa keessaa illee beekumsaa
fi hubannaatu ba'a. **7** Inni qajeeltotaaf ogummaa
dhugaa kuusa; warra adeemsi isaanii mudaa hin qabneef
gaachana; **8** inni daandii tolootaa ni eega; karaa
qulqulloota isaa illee ni tiksa. **9** Ergasii ati qajeelummaa
fi murtii qajeelaa, nama wal qixxeessuu, karaa qajeelaa
hundas ni hubatta. **10** Ogummaan garaa kee seena;
beekumsis lubbuu kee gammachiisa. **11** Qalbeeffannaan
si eega; hubannaanis si tiksa. **12** Ogummaan karaa
hamootaa irraa, namoota daba dubbatan jalaas si
baraara; **13** warra karaa dukkanaa irra deemuudhaaf
jedhanii daandii qajeelaa dhiisan, **14** warra waan hamaa
hojjechuutti gammadan, warra jal'ina hojjechuun itti
tolu, **15** warra daandiin isaanii jal'ate, warra karaan
isaanii dabe jalaa si baraara. **16** Ogummaatu dubartii
ganda labee, niitii dubbiidhaan sossobdee ofitti nama
harkiftu jalaa si baraara; **17** niitii dhirsa ishee kan
jalqabaa dhiiftee kakuu fuula Waaqaa duratti galte sana
dagatte jalaa si baraara. **18** Manni ishee gara du'aatti,
karaan ishee immoo gara hafuurota warra du'aniitti
nama geessaatii. **19** Namni gara ishee dhaqu tokko
iyyuu hin deebi'u yookaan karaa jireenyaa hin argatu.
20 Kanaafuu ati karaa namoota gaggaarii irra ni deemta;
daandii qajeeltotaa irraas hin jal'attu. **21** Toloonni
biyyattii keessa ni jiraatuutii; warri mudaa hin qabnes
achi keessa jiraatu; **22** hamoonni garuu biyyattii keessaa
ni balleeffamu; warri hin amanamnes ishee keessaa
buqqifamu.

3 Yaa ilma ko, barumsa ani siif kennu hin dagatin; ajaja
koos garaatti qabadhu; **2** isaan bara baay'ee fi umurii
dheeraa, nagaa fi badhaadhummaa siif dabaluutii. **3**
Jaalallii fi amanamummaan yoom iyyuu sirraa hin
fagaatin; morma keetti hidhadhu; gabatee garaa kee
irrattis barreeffadhu. **4** Ati karaa kanaan fuula Waaqaatii
fi fuula namaa duratti surraa fi maqaa gaarii ni argatta.
5 Garaa kee guutuun Waaqayyoon amanadhu; hubannaa
kees hin abdatin; **6** karaa kee hunda keessatti isa dursi;
innis daandii kee siif qajeelcha. **7** Ani ogeessa ofiin
hin jedhin; Waaqayyoon sodaadhu; waan hamaa irraas
fagaadhu. **8** Wanni kun dhagna keetiif fayyaa kenna;
lafee kee illee ni haaromsa. **9** Qabeenya keetiin, mataa
midhaan keetii hundaanis Waaqayyoon kabaji; **10** yoos
gombisaan kee hamma irraan dhangala'utti guutama;

iddoon cuunfaa wayinii keetiis daadhiidhaan guutamee
irraan dhangala'a. **11** Yaa ilma ko, adabbii Waaqayyoo
hin tuffatin; dheekkamsa isaas hin jibbin. **12** Waaqayyo
akkuma abbaa ilma ofii isaa jaallatu tokkootti warra
jaallatu ni adabaatii. **13** Namni ogummaa argatu kan
hubannaas argatu eebbifamaa dha; **14** ogummaan meetii
caalaa faayidaa qabaatii; warqee caalaas bu'aa namaaf
buusa. **15** Gatiin ishee gatii lula diimaa caala; wanni
ati akka malee hawwitu kam iyyuu isheedhaan wal
qixxaachuu hin danda'u. **16** Jireenyi dheeraan harka
ishee mirgaa keessa jira; badhaadhummaa fi ulfinni
harka ishee bitaa keessa jiru. **17** Karaan ishee karaa
nama gammachiisuu dha; daandiin ishee hundis nagaa
dha. **18** Isheen warra jabeessanii ishee qabataniif muka
jireenyaa ti; warri itti cichanii ishee qabatan immoo ni
eebbifamu. **19** Waaqayyo ogummaadhaan hundee lafaa
buuse; hubannaadhaanis samiiwwan iddoo isaanii kaa'e;
20 beekumsa isaatiin tuujubawwan gargar qoodaman;
duumessoonnis fixeensa coccobsan. **21** Yaa ilma ko
ogummaa fi hubannaa dhugaa eeggadhu; isaanis fuula
kee duraa hin dhabamin; **22** isaan jireenya siif ta'u;
morma kee miidhagsuufis faaya mormaa siif ta'u. **23**
Yoos ati karaa kee nagumaan deemta; miilli kees hin
gufatu; **24** ati yoo raftu hin sodaattu; hirribni kees
yoo ati raftu sitti mi'aawa. **25** Balaa akkuma tasaa
sitti dhufu yookaan badiisa hamoota galaafatu hin
sodaatin; **26** Waaqayyo irkoo siif ta'aatii; akka miilli
kee kiyyoodhaan hin qabamnes si eega. **27** Ati yeroo
waan tokko gochuudhaaf aangoo qabdutti, warra wanni
gaariin isaaniif malu irraa waan sana hin hanqisin. **28**
Utuu amma waa qabduu, ollaa keetiin, "Yeroo biraa
deebi'ii kottu; ani bori siifin kennaatii" hin jedhin. **29**
Ollaa kee kan si amanee si cina jiraatu miidhuuf jettee
waan hamaa itti hin yaadin. **30** Nama tokko utuu inni
homaa si hin godhin akkasumaan hin miidhin. **31** Nama
dabaatti hin hinaafin; yookaan karaa isaa tokko illee
hin filatin. **32** Waaqayyo nama jal'aa ni jibbaatii; nama
qajeelaa garuu ofitti aanfata. **33** Abaarsi Waaqayyoo
mana nama hamaa irra bu'a; inni garuu mana nama
qajeelaa ni eebbisa. **34** Inni qoostota of tuultotatti ni
qoosa; warra gad of qabaniif immoo ayyaana kenna.
35 Ogeeyyiin ulfina dhaalu; gowwoota garuu inni ni
qaanessa.

4 Yaa ilmaan ko, mee gorsa abbaan namaaf kennu
dhaga'aa; qalbeeffadhaatii hubannaa argadhaa. **2**
Ani barumsa gaarii isinii nan kenna; kanaafuu barsiisa
koo hin dhiisinaa. **3** Yeroo ani mucaa xinnaa ta'ee
mana abbaa koo turetti, yeroo ani daa'ima dhiiga ta'ee
haadha kootiif ilma tokkicha turetti, **4** inni akkana
jedhee na barsiise; "Garaa kee guutuudhaan dubbii koo
jabeessii qabadhu; seera koo eegi; ati ni jiraattaatii. **5**
Ogummaa argadhu; hubannaas argadhu; dubbii koo
hin dagatin yookaan irraa hin jal'atin. **6** Ogummaa
hin dhiisin; isheen si eegdii; ishee jaalladhu; isheenis
si tiksitii. **7** Ogummaan waan hunda caalti; kanaafuu
ogummaa argadhu. Yoo isheen waan ati qabdu hunda si
baasifte illee hubannaa argadhu. **8** Ogummaa kabaji;
inni ol si guddisaatii; isa hammadhu; innis si kabajaatii.
9 Isheen kallacha bareedaa mataa kee irra siif keessi;
gonfoo miidhagaa illee siif kenniti." **10** Yaa ilma ko
dhaga'i; waan ani jedhu illee fudhadhu; barri jireenya
keetiis ni baay'ataa. **11** Ani karaa ogummaa irra sin
qajeelcha; daandii qajeelaa irras sin buusa. **12** Yeroo
ati deemtu, tarkaanfiin kee hin ittifamu; yoo fiigdu
illee ati hin gufattu. **13** Qajeelfama jabeessii qabadhu;
gad hin dhiisin; waan inni jireenya kee ta'eef jabeessii
eeggadhu. **14** Daandii hamootaa irra miilla kee hin
dhaabin yookaan karaa jal'ootaa irra hin deemin. **15**
Irraa fagaadhu; irras hin deemin; irraa goriitii karaa kee
irra qajeeli. **16** Isaan waan hamaa hojjetan malee rafuu
hin danda'aniitii; isaan hamma nama gufachiisanitti
hirriba hin argatan. **17** Isaan buddeena hamminaa
nyaatu; daadhii wayinii kan dabaan argame dhugu.
18 Karaan qajeeltotaa akkuma ifa barii barraaqaa kan
hamma saafaatti ittuma fufee ifaa deemuu ti. **19** Karaan
hamootaa garuu akkuma dukkana guddaa ti; isaan waan
isaan gufachiisu hin beekan. **20** Yaa ilma ko, waan ani
jedhu qalbeeffadhu; dubbii kootiifis gurra kenni. **21** Akka
inni fuula kee duraa dhabamu hin godhin; garaa kee
keessa ol kaa'adhu; **22** inni warra isa argatuuf jireenya,
dhagna namaa guutuufis fayyinaatii. **23** Waan hunda
caalaa qalbii kee eeggadhu; burqaan jireenyaa achii
ba'aatii. **24** Dubbii jal'inaa afaan kee keessaa balleessi;
haasaa hamaas arraba kee irraa fageessi. **25** Iji kee
kallattiidhaan qajeelchee haa ilaalu; atis xiyyeeffadhuu
fuula kee dura ilaali. **26** Miilla keetiif daandii wal
qixxeeffadhu; karaan kee hundinuu haa jabaatu. **27** Gara
mirgaatti yookaan gara bitaatti hin gorin; miilla kee
hammina irraa eeggadhu.

5 Yaa ilma ko, ogummaa koo qalbeeffadhu; hubannaa
kootiif illee gurra kenni; **2** kunis akka ati hubannaa
turfattee arrabni kees beekumsa kuufattuuf. **3** Hidhiin
ejjituu damma coccobsa; haasaan ishee zayitii caalaa
lallaafa; **4** dhuma irratti garuu isheen akkuma
hadhooftuu hadhoofti; akkuma goraadee afaan lamaas
qara qabeettii dha. **5** Miilli ishee gara du'aatti gad
bu'a; tarkaanfiin ishee awwaalatti nama geessa. **(Sheol
h7585)** **6** Isheen waa'ee karaa jireenyaa dhimma hin
qabdu; daandiin ishee jal'aa dha; isheen garuu kana
hin beektu. **7** Egaa yaa ilmaan ko, mee na dhaga'aa;
waan ani jedhu irraa gara kamitti iyyuu hin gorinaa. **8**
Karaa keessan ishee irraa fageeffadhaa; balbala mana
isheetti hin dhi'aatinaa; **9** kunis akka ati ulfina kee nama
biraatiif, umurii kees nama namaaf hin naaneef hin
kennineef; **10** akkasumas qabeenya kee ormatu nyaata;
dadhabbiin kees mana alagaa badhaasa. **11** Dhuma
jireenya keetiitti, yeroo foonii fi dhagni kee dhumutti
ati ni aadda. **12** Atis akkana jetta; "Ani akkamittin
adabamuu jibbee! Garaan koos akkam sirreeffamuu
tuffate! **13** Ani barsiistota kootiif hin ajajamne yookaan
qajeelchitoota koo hin dhaggeeffanne. **14** Ani waldaa
guutuu gidduutti qarqara badiisaa ga'een ture." **15** Eela
kee keessaa bishaan, boolla bishaanii kee keessaa immoo
bishaan qulqulluu dhugi. **16** Burqaan kee guutee daandii
irra, bishaan kee kan yaa'us oobdii keessa dhangala'uu
qabaa? **17** Isaan kan kee haa ta'an; ormi si wajjin
qooddachuu hin qabu. **18** Burqaan kee haa eebbifamu;

niitii dargaggummaa keetiitti gammadi. **19** Isheen
miidhagduu akka borofaa, bareedduu akka gadamsaa ti;
harmi ishee yeroo hunda sitti haa tolu; yeroo hunda
jaalalli ishee si haa booji'u. **20** Yaa ilma ko, ati maaliif
ejjituudhaan booji'amta? Maaliif bobaa niitii nama biraa
hammatta? **21** Karaan namaa guutumaan guutuutti
fuula Waaqayyoo dura jiraatii; innis daandii namaa
hunda ni to'ata. **22** Balleessaan nama hamaa isuma
qabaata; funyoon cubbuu isaa jabeessee isa qaba. **23** Inni
sababii adabamuu dhabeef du'a; guddinni gowwummaa
isaas karaa irraa isa balleessa.

6 Yaa ilma ko, ati yoo ollaa keetiif wabii taatee harka
dhooftee nama ormaatiif kakatte, **2** yoo waanuma
dubbatteen qabamtee dubbuma afaan keetiitiin kiyyoo
seente, **3** yoos yaa ilma ko, ati sababii harka ollaa keetii
seentee jirtuuf ati of baasuudhaaf dafii dhaqiitii gad of
qabii jabeessiitii ollaa kee kadhadhu! **4** Ija keetiif hirriba,
baallee ija keetiitiif immoo mugaatii hin eeyyamin. **5** Ati
akkuma kuruphee harka adamsituutii baatuutti, akkuma
simbirroo kiyyoo nama ishee qabuu jalaa baatuutti of
oolchi. **6** Yaa dhibaa'aa nana mee gara goondaa dhaqi;
karaa ishee qalbeeffadhuutii ogeessa ta'i! **7** Inni ajajaa
hin qabu; to'ataa yookaan bulchaa hin qabu; **8** ta'u illee
inni bona keessa nyaata isaa kuufata; yeroo midhaan
galfamutti immoo nyaata isaa walitti qabata. **9** Yaa
dhibaa'aa nana, ati hamma yoomiitti ciifta? Ati yoomi
hirriba keetii kaata? **10** Hirriba xinnaa, mugaatii xinnaa,
xinnoo harka walitti marachuu, **11** hiyyummaanis
akkuma hattuutti sitti dhufa; deegummaanis akkuma
loltuu hidhateetti sitti dhufa. **12** Namni rakkisaan,
namni hamaan, dubbii sobaatiin asii fi achi naanna'a;
13 inni ijaan dha'a; miilla isaatiinis mallattoo kenna;
quba isaatiin argisiisa; **14** inni garaa isaa isa sobaadhaan
hammina yaada; yeroo hundas lola kakaasa. **15** Kanaafuu
badiisni yommusuma isatti dhufa; inni akkuma tasaa
caba; deebi'ees hin fayyu. **16** Waaqayyo waan ja'a jibba;
waan torba immoo ni xireeffata; isaanis: **17** Ija of tuulu,
arraba sobu, harka dhiiga nama balleessaa hin qabnee
dhangalaasu, **18** garaa mala hamaa malu, miilla gara
jal'inaatti ariifatu, **19** dhuga baatuu sobaa kan soba
dhangalaasu, nama obboloota gidduutti lola kakaasuu
dha. **20** Yaa ilma ko, ajaja abbaa keetii eegi; barsiisa
haadha keetii illee hin gatin. **21** Bara baraan garaa
keetti qabadhu; morma keettis hidhadhu. **22** Yeroo ati
deemtu isaan si qajeelchu; yeroo ati raftu si eegu; yeroo
ati hirribaa kaatu illee si haasofsiisu. **23** Ajajni kun
ibsaadhaatii; barsiisni kunis ifa; sirreeffamni amalaa
immoo karaa jireenyaa ti; **24** isaan dubartii hamtuu
irraa, niitii kashlabbee afaan dammaa irraa si eegu.
25 Garaa kee keessatti bareedina ishee hin dharra'in;
yookaan akka isheen ija isheetiin si boojitu hin godhin.
26 Sagaagaltuun buddeena tokkoon bitamtiitii; ejjituunis
jireenyuma kee adamsiti. **27** Namni bobaa jalatti ibidda
baadhatee wayyaan isaa hin gubanne jiraa? **28** Namni
ibidda cilee irra ejjetee miilli isaa hin gubanne jiraa? **29**
Namni niitii nama biraa wajjin ciisus akkasuma ta'a;
namni ishee tuqu kam iyyuu utuu hin adabamin hin
hafu. **30** Yoo hattuun tokko beela ba'uuf jedhee hate,
namoonni hin tuffatan. **31** Garuu inni yoo qabame
dachaa torba baasa; mi'a mana isaa hundas ni kenna. **32**
Namni sagaagalu qalbii hin qabu; namni waan akkasii
hojjetu ofuma galaafata. **33** Qoodni isaa dhaanamuu fi
salphachuu dha; qaaniin isaa yoom iyyuu isa irraa hin
haqamu. **34** Hinaaffaan aarii dhirsaa kakaasaatii; inni
yeroo haaloo ba'utti dhiifama tokko iyyuu hin godhu. **35**
Inni beenyaa tokko illee hin fudhatu; hammam baay'atu
iyyuu inni matta'aa ni dida.

7 Yaa ilma ko, dubbii koo eegiitii ajaja koos of keessatti
kuufadhu. **2** Ajaja koo eegi, ati ni jiraataatii; barsiisa
koos akkuma qaroo ija keetiitti eegi. **3** Quba keetti isaan
hidhadhu; gabatee garaa keetii irrattis barreeffadhu.
4 Ogummaan, "Ati obboleettii koo ti" jedhi; hubannaa
immoo, fira koo jedhii waami; **5** isaan sagaagaltuu
irraa, niitii kashlabbee dubbii isheetiin nama harkiftu
irraa si eegu. **6** Ani foddaa mana koo biraa keessaan,
karaa qaawwaatiin ala ilaale. **7** Ani warra homaa hin
dandeenye keessatti, dargaggoota keessatti hubadhee
dargaggeessa qalbii hin qabne tokko arge. **8** Innis karaa
mana ishee dhaqu qabatee daandii golee mana ishee bira
jiruutiin gad bu'aa ture. **9** Kunis yeroo aduun dhiitee
lafti dimimmisaa'aa turetti, yeroo halkan dukkanaa'uu
jalqabetti ture. **10** Dubartiin tokko akka sagaagaltuutti
uffattee yaada haxxummaatiin isa simachuuf gad baate.
11 Isheen iyyituu fi kashlabbee dha; miilli ishee mana hin
dhaabatu; **12** takka daandii irratti, takka oobdii irratti,
golee hundatti riphxee nama eeggatti. **13** Isheen qabdee
isa dhungatti; fuula qaanii hin qabneen akkana jettiin:
14 "Ani aarsaa nagaa dhi'eessuun qaba; har'a wareega
koo guuttadheera. **15** Kanaafuu ani si simachuufin
gad ba'e; ani barbaadee si argadheera! **16** Ani wayyaa
bareedduu quncee talbaa irraa hojjetame kan Gibxii
dhufeen, siree koo afee miidhagseera. **17** Ani qumbiin,
argeessaa fi qarafaan siree koo urgeesseera. **18** Kottu
mee hamma bariitti gad fageenya jaalalaa walii wajjin
dhugnaa; kottu jaalalaan of gammachiifnaa! **19** Dhirsi
koo mana hin jiru; inni karaa dheeraa deemeera. **20**
Inni boorsaa isaa maallaqaan guuttatee deeme; hamma
ji'i goobanutti manatti hin deebi'u." **21** Isheen dubbii
mi'ooftuudhaan karaa irraa isa jal'ifte; haasaa nama
sossobuunis isa dirqisiifte. **22** Innis akkuma sangaa
qalamuuf deemuutti, akkuma gadamsa kiyyoo keessa
seenuuttis yommusuma ka'ee ishee duukaa bu'e; **23**
akkuma simbira kiyyootti ariifattuutti, inni hamma
xiyyi tiruu isaa waraanutti akka wanni kun lubbuu
isaa galaafatu hin beeku. **24** Egaa yaa ilmaan ko, na
dhaggeeffadhaa; waan ani jedhus qalbeeffadhaa. **25** Akka
garaan kee karaa isheetti garagalu hin godhin; karaa kee
irraas baddee daandii ishee irra hin bu'in. **26** Namoonni
hedduun warra isheen lafaan dhooftee dha; namoonni
jajjaboon baay'eenis harka isheetti dhumaniiru. **27**
Manni ishee karaa qileetti nama geessu, kan gola du'aatti
gad nama buusuu dha. **(Sheol h7585)**

8 Ogummaan hin iyyuu? Hubannaanis sagalee isaa ol
hin fudhatuu? **2** Isheen qarqara karaa, lafa ol ka'aa
irra, iddoo daandiin itti wal ga'u dhaabatti; **3** karra
magaalaatti nama galchu bira, balbala dura dhaabattee
akkana jettee iyyiti: **4** "Yaa namoota, ani iyyeen isin

waama; ani ilmaan namaa hundatti sagalee koo ol
nan fudhadha. **5** Isin warri homaa hin beekne, qalbii
horadhaa; isin warri gowwaan hubannaa argadhaa. **6** Ani
waan faayidaa qabu nan dubbadhaatii, dhaga'aa; waan
qajeelaa dubbachuufis afaan koo nan banadha. **7** Afaan
koo dhugaa dubbata; arrabni koo hammina jibbaatii.
8 Dubbiin afaan koo hundinuu qajeelaa dha; dubbii
koo keessaa tokko iyyuu jal'aa yookaan micciiramaa
miti. **9** Nama waa hubatuuf dubbiin koo hundinuu
qajeelaa dha; warra beekumsa qabuufis hir'ina hin qabu.
10 Qooda meetii gorsa koo, warqee qulqulluu caalaas
beekumsa filadhu; **11** ogummaan lula diimaa caalaa
gatii guddaa qabdii; wanni ati hawwitu tokko iyyuu
isheedhaan wal hin madaalu. **12** "Ani ogummaan, qalbii
wajjin nan jiraadha; ani beekumsaa fi hubannaa qaba.
13 Waaqayyoon sodaachuun jibbuu dha; hammina ani
of tuulummaa fi of guddisuu, amala hamaa fi haasaa
jal'aa nan jibba. **14** Gorsaa fi murtiin dhugaa kan koo
ti; ani hubannaa fi humna qaba. **15** Mootonni anaan
mo'u; bulchitoonnis anaan seera qajeelaa baasu. **16**
Ilmaan moototaa anaan bulchu; namoonni bebeekamoon
hundis anaan biyya bulchu. **17** Ani warra na jaallatan
nan jaalladha; warri na barbaadanis na argatu. **18**
Soorumnii fi ulfinni, qabeenyii fi badhaadhummaan
dhuma hin qabne harkuma koo jiru. **19** Iji koo warqee
qulqulluu caala; bu'aan narraa argamus meetii filatamaa
caala. **20** Ani karaa qajeelummaa irra, daandii qajeelaa
irras nan deema; **21** warra na jaallatutti qabeenya
nan dhangalaasa; mankuusa qabeenya isaanii illee nan
guuta. **22** "Waaqayyo waan bara durii hojjeteen dura,
hojii isaa kan jalqabaatiin dura na aanfate; **23** ani
utuu addunyaan hin uumamin dura, jalqabumatti, bara
hamma hin qabneen dura nan muudame. **24** Ani utuu
tuujubni hin jiraatin, utuu burqaawwan bishaaniin hin
guutamin dhaladhe; **25** utuu tulluuwwan iddoo isaanii
hin dhaabamin dura, ani gaarraniin dura nan dhaladhe;
26 utuu inni lafa yookaan dirree ishee yookaan biyyoo
addunyaa tokko iyyuu hin uumin dura nan dhaladhe. **27**
Yeroo inni samiiwwan hundeessetti, yeroo inni dhidhima
irra muummee kaa'etti ani achin ture; **28** yeroo inni
gubbaatti duumessa jabeessee dhaabee madda tuujubaa
illee hundeessetti ani achin ture; **29** yeroo inni akka
bishaanonni ajaja isaa hin cabsineef jedhee, galaanaaf
daangaa dhaabetti, yeroo inni lafa hundeessetti ani
achin ture. **30** Yeroo sanatti ani ogeessa hojii harkaa
ta'ee isa biran ture. Ani yeroo hunda fuula isaa dura
burraaqaa, guyyuma guyyaadhaan gammachuudhaan
guutamaan ture; **31** ani guutummaa addunyaa isaa
keessatti ililchaa, ilmaan namaatti illee gammadaan
ture. **32** "Eegaa yaa ilmaan ko, mee na dhaga'aa;
warri karaa koo eegan eebbifamoo dha. **33** Gorsa koo
dhaggeeffadhaatii ogeeyyii ta'aa; isa hin tuffatinaa. **34**
Namni na dhaga'u, kan guyyaa hunda balbala koo eegu,
kan karra koo dura turu eebbifamaa dha. **35** Namni
na argatu kam iyyuu jireenya argata; Waaqayyo biratti
illee fudhatama argata. **36** Namni na hin arganne garuu
ofuma miidha; namni na jibbu hundinuu du'a jaallata."

9 Ogummaan mana ishee ijaarratte; utubaa ishee
torbanis dhagaa irraa qopheeffate. **2** Isheen horii
qalattee daadhii wayinii ishee bulbulatte; maaddii
ishee illee qopheeffatte. **3** Tajaajiltoota ishee dubarran
ergattee fiixee magaalaa irraa lallabde. **4** Isheen warra
qalbii hin qabneen akkana jetti; "Isin warri homaa
hin beekne hundi as kottaa! **5** Kottaatii nyaata koo
nyaadhaa; daadhii wayinii ani bulbuladhe illee dhugaa.
6 Karaa gowwummaa keessanii sana dhiisaatii jiraadhaa;
karaa hubannaa irra deemaa. **7** "Namni nama namatti
qoosu gorsu kam iyyuu ni arrabsama; namni nama
hamaa ifatu kam iyyuu ni salphata. **8** Ati nama namatti
qoosu hin ifatin; inni si jibbaatii; nama ogeessa ifadhu;
inni si jaallataatii. **9** Nama ogeessa gorsi; inni ittuma
caalchisee ogeessa ta'aa; nama qajeelaaf barumsa kenni;
inni beekumsa isaatti dabalaatii. **10** "Waaqayyoon
sodaachuun jalqaba ogummaa ti; isa Qulqulluu Sana
beekuun hubannaa dha. **11** Karaa kootiin barii jireenya
keetii ni dheerata; jireenya kee irrattis waggoonni ni
dabalamuutii. **12** Yoo ati nama ogeessa taate, ogummaan
kee si badhaasa; yoo ati kan namatti qoostu taate suma
qofatu gidirama." **13** Dubartiin gowwaan oduu baay'ifti;
isheen raatuu homaa hin beeknee dha. **14** Isheen balbala
mana ishee dura, fiixee magaalaa gubbaa barcuma irra
teessee **15** warra achiin darban, kanneen qajeelanii
daandii isaanii irra deeman waamti. **16** Isheen warra
qalbii hin qabneen akkana jetti. "Isin warri homaa
hin beekne hundi as kottaa! **17** Bishaan hatan ni
mi'aawa; nyaanni dhoksaan nyaatanis guddoo namatti
tola!" **18** Isaan garuu akka warri du'an achi jiran, akka
keessumoonni ishee dhidhima awwaalaa keessa jiran
illee xinnuma beeku. **(Sheol h7585)**

10 Fakkeenyawwan Solomoon: Ilmi ogeessi abbaa
isaa gammachiisa; ilmi gowwaan garuu haadha
isaa gaddisiisa. **2** Qabeenyi karaa hamaadhaan horatan
gatii hin qabu; qajeelummaan garuu du'a jalaa nama
baasa. **3** Waaqayyo akka warri qajeelaan beela'an hin
eeyyamu; hawwii jal'ootaa garuu ni busheessa. **4** Harki
hojii hin hojjenne nama hiyyoomsa; harki jabaatee
hojii hojjetu garuu nama sooromsa. **5** Namni yeroo
bonaa midhaan walitti qabatu ilma ogeessa; kan yeroo
midhaan galfamutti rafu immoo ilma nama qaanessuu
dha. **6** Eebbi mataa qajeeltotaatti gonfoo kaa'a; afaan
hamootaa irra garuu jeequmsatu lola'a. **7** Yaadannoon
nama qajeelaa eebba ta'a; maqaan nama hamaa garuu
lafa irraa bada. **8** Namni garaa isaatti ogeessa ta'e ajaja
fudhata; gowwaan oduu baay'isu garuu ni bada. **9** Namni
amanamaan sodaa malee deema; kan karaa isaa jal'isu
garuu ni saaxilama. **10** Namni ija hamminaatiin waa
namaan jedhu rakkoo uuma; gowwaan oduu baay'isu
garuu ni bada. **11** Afaan nama qajeelaa burqaa jireenyaa
ti; afaan hamootaa irra garuu jeequmsatu lola'a. **12** Jibbi
lola kakaasa; jaalalli garuu balleessaa hunda haguuga.
13 Ogummaan hidhii nama waa hubatuu irratti argamti;
uleen immoo dirra nama hubannaa hin qabnee irra bu'a.
14 Namoonni ogeeyyiin beekumsa kuufatu; afaan gowwaa
garuu badiisa waama. **15** Qabeenyi sooreyyii isaaniif
magaalaa da'oo qabduu dha; hiyyummaan garuu badiisa
hiyyeeyyii ti. **16** Mindaan qajeeltotaa jireenya; galiin

hamootaa garuu cubbuu fi du'a. **17** Namni gorsa fudhatu
karaa jireenyaa irra deema; namni adaba didu kam iyyuu
garuu warra kaan karaa irraa jal'isa. **18** Namni hidhii
sobuun jibba dhokfatu, kan maqaa namaa balleessus
gowwaa dha. **19** Yoo dubbiin baay'atu, cubbuun keessaa
hin dhabamu; namni arraba isaa eeggatu garuu ogeessa.
20 Arrabni nama qajeelaa meetii filatamaa dha; garaan
nama hamaa garuu faayidaa xinnoo qaba. **21** Arrabni
nama qajeelaa nama hedduu soora; gowwoonni garuu
hubannaa dhabiisaan du'u. **22** Eebbi Waaqayyoo nama
sooromsa; inni rakkina tokko illee itti hin dabalu.
23 Gowwaan amala hamaadhaan gammachuu argata;
namni waa hubatu garuu ogummaatti gammada. **24**
Wanni namni hamaan sodaatu isumatti dhufa; hawwiin
nama qajeelaa immoo ni guutamaaf. **25** Yeroo bubbeen
hamaan bubbisu namoonni hamoon ni badu; qajeeltonni
garuu bara baraan jabaatanii jiraatu. **26** Akkuma
wanni dhangaggaa'aan ilkaan miidhee, aarris ija miidhu
sana namni dhibaa'aan warra isa ergatu miidha. **27**
Waaqayyoon sodaachuun bara jireenya namaa dheeressa;
umuriin nama hamaa garuu ni gabaabbata. **28** Abdiin
nama qajeelaa gammachuu ta'a; wanni namni hamaan
eeggatu garuu ni bada. **29** Karaan Waaqayyoo nama
qajeelaaf da'oo dha; nama jal'aaf garuu badiisa. **30**
Qajeeltonni yoom iyyuu hin fonqolfaman; hamoonni
garuu lafa irratti hin hafan. **31** Afaan nama qajeelaa
ogummaa dubbata; arrabni jal'aan garuu ni kutama. **32**
Arrabni nama qajeelaa waan fudhatama qabu dubbata;
afaan nama hamaa garuu waan jal'aa qofa dubbata.

11 Waaqayyo madaalii hin amanamne ni balfa;
madaalii dhugaatti immoo ni gammada. **2** Gaafa
of tuuluun dhufu, salphinatu dhufa; gad of qabiisa
wajjin immoo ogummaatu dhufa. **3** Amanamummaan
tolootaa isaan dura deema; warri hin amanamne garuu
dabuma isaaniitiin badu. **4** Guyyaa dheekkamsaatti
qabeenyi faayidaa hin qabu; qajeelummaan garuu du'a
jalaa nama baasa. **5** Qajeelummaan warra mudaa
hin qabnee karaa qajeelaa baasaaf; hamoonni garuu
hamminuma isaaniitiin badu. **6** Qajeelummaan tolootaa
isaan oolcha; warri hin amanamne garuu hawwii
hamaadhaan qabamu. **7** Yeroo namni hamaan du'u,
abdiin isaas ni bada; wanni namni hamaan eeggatus
ni barbadeeffama. **8** Namni qajeelaan rakkoo jalaa ni
baafama; rakkoon sunis qooda isaa nama hamaa irra ga'a.
9 Namni Waaqatti hin bulle dubbii afaan isaatiin ollaa isaa
balleessa; namni qajeelaan immoo beekumsaan miliqa.
10 Yommuu namni qajeelaan badhaadhu magaalaan ni
gammada; yommuu namni hamaan barbadaa'u immoo
iyya gammachuutu dhaga'ama. **11** Eebba nama tolaatiin
magaalaan ulfina argata; afaan nama hamaatiin garuu
ni barbadeeffama. **12** Namni sammuu hin qabne ollaa
isaa tuffata; kan hubannaa qabu garuu ni cal'isa. **13**
Namni odeessu dhoksaa gad baasa; kan amanamu garuu
icciitii eega. **14** Qajeelfama dhabiisaan sabni ni kufa;
baay'ina gorsitootaatiin garuu nagaatu argama. **15**
Namni nama hin beekneef wabii ta'u ni rakkata; namni
namaaf kakachuuf jedhee harka dha'uu didu immoo
nagaan jiraata. **16** Dubartiin gara laafettiin ulfina
argatti; namoonni garaa dhagaa immoo qabeenya qofa
argatu. **17** Namni gaariin of fayyada; gara jabeessi garuu
rakkina ofitti fida. **18** Namni hamaan mindaa sobaa
argata; kan qajeelummaa facaafatu immoo badhaasa
dhugaa argata. **19** Namni qajeelaan dhugumaan jireenya
argata; kan waan hamaa duukaa bu'u garuu gara du'aa
argata. **20** Waaqayyo warra yaada jal'aa qaban balfa;
warra karaan isaanii mudaa hin qabnetti immoo ni
gammada. **21** Waan kana hubadhu: Namni hamaan utuu
hin adabamin hin hafu; qajeeltonni garuu bilisa ba'u.
22 Dubartiin miidhagduun qalbii hin qabne akkuma
qubeelaa warqee kan funyaan booyyeetti jirtuu ti. **23**
Wanni qajeeltonni hawwan gaarii ta'aaf; abdiin hamootaa
garuu dheekkamsa qofa ta'a. **24** Namni tokko toluma
waa namaa kenna; ta'us ittuma caalchisee sooroma;
kaan immoo waan kennuu malu dhowwata; ta'us inuma
hiyyooma. **25** Namni arjaan ni badhaadha; namni warra
kaan dheebuu baasu ofii isaatii illee dheebuu ba'a. **26**
Nama dhoksee midhaan kuufatu sabni ni abaara; kan
gurguruuf fedhii qabu immoo eebbatu gonfoo ta'aaf.
27 Namni waan gaarii barbaadu carraa gaarii argata;
hamminni garuu nama hammina barbaadutti dhufa.
28 Namni sooruma ofii isaa abdatu kam iyyuu ni kufa;
qajeelaan garuu akkuma baala magariisaatti lalisa. **29**
Namni maatii isaatti rakkoo fidu bubbee qofa dhaala;
gowwaan immoo garbicha nama ogeessaa ta'a. **30** Iji
nama qajeelaa muka jireenyaa ti; namni lubbuu namaa
baraaru immoo ogeessa. **31** Erga qajeeltonni lafa irratti
gatii isaanii argatanii, namni Waaqatti hin bullee fi
cubbamaan hammam caalaa haa argatanii ree!

12 Namni adabamuu jaallatu kam iyyuu beekumsa
jaallata; kan sirreeffamuu jibbu garuu gowwaa
dha. **2** Namni gaariin Waaqayyo biratti fudhatama
argata; Waaqayyo garuu nama hammina malatutti
ni mura. **3** Namni tokko hamminaan jabaatee hin
dhaabatu; qajeelaan garuu hin buqqifamu. **4** Niitiin
amala gaarii dhirsa isheetiif gonfoo dha; niitiin
qaanessitu garuu akkuma tortora lafee isaa keessaa
ti. **5** Karoorri qajeeltotaa qajeelaa dha; gorsi jal'ootaa
garuu gowwoomsaa dha. **6** Dubbiin hamootaa dhiiga
dhangalaasuuf riphee nama eeggata; haasaan tolootaa
garuu du'a jalaa nama baasa. **7** Namoonni hamoon ni
garagalfamu; deebi'aniis hin argaman; manni qajeeltotaa
garuu jabaatee dhaabata. **8** Namni tokko akkuma
ogummaa isaatti jajama; namni yaada jal'aa qabu immoo
ni tuffatama. **9** Namni tuffatamaan hojjetaa qabu tokko,
nama of kabaju kan waan nyaatu iyyuu hin qabne caala.
10 Namni qajeelaan lubbuu horii isaatiif yaada; hojiin
jal'ootaa garuu tolaan isaa iyyuu hammina. **11** Namni
lafa isaa qotatu nyaata guddaa argata; kan yaada faayidaa
hin qabne duukaa bu'u garuu hubannaa hin qabu. **12**
Hamoonni boojuu jal'ootaa hawwu; hiddi qajeeltotaa
garuu ni lalisa. **13** Namni hamaan cubbuu afaan isaatiin
qabama; namni qajeelaan garuu rakkoo jalaa miliqa. **14**
Namni waan afaan isaatii ba'uun waan gaariin guutama;
hojiin harka namaas isumaaf deebi'a. **15** Nama gowwaa
karaan isaa qajeelaa itti fakkaata; namni ogeessi garuu
gorsa dhaga'a. **16** Aariin gowwaa yommusuma isa irraa

beekama; namni hubataan garuu arrabsoo tuffata. **17** Namnii dhugaa dubbatu ragaa amanamaa kenna; dhuga baatuun sobaa garuu soba dubbatti. **18** Dubbiin of eeggannaa hin qabne akkuma goraadee nama waraana; arrabni nama ogeessaa garuu nama fayyisa. **19** Afaan dhugaa dubbatu bara baraan jiraata; arrabni soba dubbatu garuu yeroo gabaabaa qofa jiraata. **20** Garaa warra waan hamaa malatanii keessa gowwoomsaatu jira; warri nagaa buusan garuu gammachuu qabu. **21** Qajeeltotatti miidhaan tokko iyyuu hin dhufu; hamoonni rakkinaan guutamu. **22** Waaqayyo arraba sobu ni jibba; warra dhugaa dubbatutti garuu ni gammada. **23** Namni hubataan beekaa ta'uu isaa dhokfata; gowwoonni garuu gowwummaa isaanii labsu. **24** Harki nama jabaatee hojjetuu ni mo'a; dhibaa'ummaan garuu garbummaatti nama geessa. **25** Garaan yaadda'u gad nama deebisa; dubbiin tolaan immoo nama gammachiisa. **26** Namni qajeelaan ollaa isaa karaa argisiisa; karaan hamootaa garuu karaa irraa nama jal'isa. **27** Namni dhibaa'aan waan adamsee ajjeese hin waaddatu; kan jabaatee hojjetu immoo qabeenya gatii guddaa argata. **28** Karaa qajeelummaa irra jireenyatu jira; daandii sana irra duuti hin jiru.

13 Ilmi ogeessi gorsa abbaa isaa dhaga'a; qoostuun namaa immoo dheekkamsa hin dhaggeeffatu. **2** Namni waan afaan isaatii ba'uun waan gaariin gammada; namni hin amanamne garuu jeequmsaaf ariifata. **3** Namni arraba isaa eeggatu, jireenya isaa eeggata; kan of eeggachuu malee dubbatu immoo baduuf ariifata. **4** Fedhiin dhibaa'aa yoom iyyuu hin guutamu; fedhiin nama jabaatee hojjetuu immoo guutumaan ni milkaa'a. **5** Namni qajeelaan soba jibba; namni hamaan garuu qaanii fi salphina fida. **6** Qajeelummaatu nama tolaa tiksa; hamminni garuu cubbamaa galaafata. **7** Namni tokko sooressa of fakkeessa; garuu homaa hin qabu; tokko immoo hiyyeessa of fakkeessa; garuu qabeenya guddaa qaba. **8** Soorumni nama tokkoo furii jireenya isaa ta'uu danda'a; hiyyeessi garuu ifannaa hin dhaga'u. **9** Ifni nama qajeelaa akka gaarii ifa; ibsaan nama hamaa garuu ni dhaama. **10** Of tuulummaan lola qofa baay'isa; ogummaan garuu warra gorsa dhaga'an biratti argamti. **11** Maallaqni karaa sobaatiin dhufu dafee bada; namni xinnoo xinnoon maallaqa walitti qabatu garuu ni kuufata. **12** Abdiin lafa irra harkifatu garaa nama dhukkubsa; hawwiin guutamu garuu muka jireenyaa ti. **13** Namni gorsa tuffatu badiisa ofitti fida; kan ajaja ulfeessu immoo badhaasa argata. **14** Barsiisni nama ogeessaa burqaa jireenyaa ti; kiyyoo du'aa irraas nama deebisa. **15** Hubannaan gaariin surraa argamsiisa; karaan warra hin amanamnee garuu badiisatti isaan geessa. **16** Namni qalbii qabu kam iyyuu beekumsaan hojjeta; gowwaan immoo gowwummaa isaa mul'isa. **17** Ergamaan hamaan rakkoo keessa seena; ergamaan amanamaan garuu fayyina fida. **18** Namni adabamuu jibbu ni hiyyooma; ni qaana'as; kan sirreeffama kabaju immoo ulfina argata. **19** Hawwiin guutame namatti mi'aawa; gowwoonni garuu waan hamaa irraa deebi'uu balfu. **20** Namni nama ogeessa wajjin deemu ogeessa ta'a, michuun gowwootaa garuu ni miidhama. **21** Wanni hamaan cubbamoota ari'ata; badhaadhummaan immoo badhaasa qajeelotaa ti. **22** Namni gaariin ilmaan ilmaan isaatiif dhaala dabarsa; qabeenyi nama cubbamaa garuu qajeeltotaaf kuufama. **23** Qonnaan hiyyeessaa midhaan guddaa baasa; murtiin jal'aan garuu haxaa'ee duraa balleessa. **24** Namni harcummee qusatu ilma isaa jibba; kan ilma ofii jaallatu immoo ilaallachaa isa adaba. **25** Namni qajeelaan hamma quufutti nyaata; garaan nama hamaa garuu ni beela'a.

14 Dubartiin ogeettiin mana ishee ijaarratti; gowwaan immoo harkuma isheetiin mana ofii diigdi. **2** Namni qajeelummaan jiraatu Waaqayyoon sodaata; kan karaan isaa jal'aa ta'e garuu isa tuffata. **3** Afaan nama gowwaa dugda isaatti ulee of tuulummaa fida; arrabni ogeeyyii garuu isaan eega. **4** Yoo qotiyyoon hin jirre, dallaan duwwaa ta'a; garuu humna qotiyyoo tokkootiin midhaan baay'een argama. **5** Dhuga baatuun amanamaan hin sobu; dhuga baatuun sobaa immoo dhara of keessaa gad naqa. **6** Qoostuun namaa ogummaa barbaadee hin argatu; nama waa hubatuuf garuu beekumsi dadhabbii malee dhufa. **7** Ati nama gowwaa irraa fagaadhu; arraba isaa irraa beekumsa hin argattuutii. **8** Ogummaan hubattootaa akka isaan karaa isaanii beekan isaan godha; gowwummaan gowwootaa garuu karaa irraa isaan balleessa. **9** Gowwoonni cubbuutti qoosu; qajeeltota gidduutti garuu hawwii gaariitu argama. **10** Garaan gadda ofii isaa ni beeka; namni biraa tokko iyyuu gammachuu isaa irraa hin qooddatu. **11** Manni nama hamaa ni bada; dunkaanni nama qajeelaa immoo ni daraara. **12** Karaan qajeelaa namatti fakkaatu tokko jira; dhuma irratti garuu du'atti nama geessa. **13** Kolfa keessatti iyyuu garaan nama dhukkubuu danda'a; gammachuunis gaddaan dhumuu danda'a. **14** Namni hin amanamne gatii karaa isaa, namni gaariin immoo gatii hojii isaa argata. **15** Namni homaa hin beekne waan hunda amana; namni qalbii qabu garuu tarkaanfii isaa ilaallata. **16** Namni ogeessi of eeggata; waan hamaa irraas ni deebi'a; gowwaan garuu waan hundatti jarjara; of illee hin eeggatu. **17** Namni dafee aaru gowwummaa hojjeta; namni daba hojjetu garuu ni jibbama. **18** Namni homaa hin beekne gowwummaa dhaala; qalbeeffataan garuu beekumsa gonfata. **19** Namoonni hamoon fuula namoota gaarii duratti, jal'oonnis karra qajeeltotaa duratti sagadu. **20** Hiyyeeyyii olloonni isaanii iyyuu ni jibbu; sooreyyiin immoo michoota hedduu qabu. **21** Namni ollaa isaa tuffatu cubbuu hojjeta; kan rakkataaf garaa laafu garuu eebbifamaa dha. **22** Namni hammina yaadu karaa irraa hin baduu? Warri waan gaarii karoorsan garuu jaalalaa fi amanamummaa argatu. **23** Jabaatanii hojjechuun hundi bu'aa buusa; oduun faayidaa hin qabne garuu hiyyummaa qofa fida. **24** Gonfoon ogeeyyii qabeenya isaanii ti; gowwummaan gowwootaa garuu gowwummaa dhala. **25** Dhuga baatuun dhugaa lubbuu baraara; dhuga baatuun sobaa immoo soba dubbata. **26** Namni Waaqayyoon sodaatu da'annoo jabaa qaba; ijoolleen isaas da'oo argatu. **27** Waaqayyoon sodaachuun burqaa jireenyaa ti; kiyyoo du'aa irraas nama deebisa. **28** Ulfinni mootii tokkoo baay'ina uummata isaa ti; yoo uummanni hin jirre garuu ilmi mootiis ni bada. **29** Namni obsa

qabu hubannaa guddaa qaba; kan dafee aaru garuu
gowwummaa mul'isa. **30** Garaan nagaa qabu dhagnaaf
jireenya kenna; hinaaffaan garuu lafee tortorsa. **31**
Namni hiyyeessa cunqursu kan isa Uume tuffata; namni
hiyyeessaaf garaa laafu immoo Waaqa kabaja. **32**
Hamoonni jal'inuma isaaniitiin badu; qajeeltonni garuu
du'a keessatti illee amanamummaa isaaniitiin da'annoo
argatu. **33** Ogummaan qalbii nama waa hubatuu keessa
jirti; garaa gowwootaa keessatti garuu hin beekamtu. **34**
Qajeelummaan saba ol guddisa; cubbuun garuu saba
kamiif iyyuu salphina. **35** Mootiin tajaajilaa ogeessatti
ni gammada; kan isa qaanessutti garuu ni dheekkama.

15 Deebiin laafaan dheekkamsa qabbaneessa; jechi
hamaan garuu aarii kakaasa. **2** Arrabni nama
ogeessaa beekumsa jaja; afaan nama gowwaa garuu
gowwummaa dhangalaasa. **3** Iji Waaqayyoo idduma
hunda jira; nama hamaa fi gaariis ni to'ata. **4** Arrabni
fayyina fidu muka jireenyaa ti; arrabni sobu garuu
hafuura cabsa. **5** Gowwaan adabbii abbaa isaa tuffata;
namni sirreeffama fudhatu kam iyyuu garuu qalbii
qabeessa. **6** Manni nama qajeelaa badhaadhummaa
guddaa qaba; galiin nama hamaa garuu rakkoo isatti fida.
7 Arrabni nama ogeessaa beekumsa facaasa; garaan nama
gowwaa garuu akkas miti. **8** Waaqayyo aarsaa hamootaa
ni balfa; kadhannaan tolootaa garuu isa gammachiisa. **9**
Waaqayyo karaa hamootaa ni balfa; warra qajeelummaa
duukaa bu'an garuu ni jaallata. **10** Nama daandii irraa
jal'atu adabbii hamaatu isa eeggata; kan sirreeffama jibbu
ni du'a. **11** Du'aa fi Badiisni fuula Waaqayyoo duratti
beekamoo dha; yoos garaan namaa hammam caalaa haa
beekamu ree! **(Sheol h7585)** **12** Namni qoosu sirreeffama
hin jaallatu; nama ogeessaanis hin mari'atu. **13** Garaan
gammadu akka fuulli ifu godha; gaddi garaa garuu
hafuura cabsa. **14** Garaan waa qalbeeffatu beekumsa
barbaada; afaan gowwaa garuu gowwummaa nyaata. **15**
Barri nama hacuucamee guutumaan guutuutti gadadoo
dha; garaa gammaduuf garuu guyyaan hundinuu cidha.
16 Qabeenya guddaa rakkina of keessaa qabuu mannaa,
Waaqayyoon sodaachaa waan xinnaa qabaachuu wayya.
17 Jibbaan cooma sangaa nyaachuu mannaa, jaalalaan
raafuu nyaachuu wayya. **18** Namni dafee aaru lola
kakaasa; namni obsa qabu garuu lola qabbaneessa. **19**
Karaan nama dhibaa'aa qoraattiidhaan cufama; daandiin
tolootaa garuu karaa diriiraa dha. **20** Ilmi ogeessi abbaa
isaa gammachiisa; namni gowwaan garuu haadha isaa
tuffata. **21** Nama qalbii hin qabne gowwummaatu isa
gammachiisa; namni hubataan garuu daandii qajeelaa
irra deema. **22** Karoorri gorsa hin qabne fiixaan hin
ba'u; garuu gorsitoota hedduudhaan ni milkaa'a. **23**
Namni tokko deebii malu kennuudhaan gammachuu
argata; dubbiin yeroo isaatti dubbatamu akkam gaarii
dha! **24** Daandiin nama hubataa akka inni sii'oolitti gad
hin buuneef gara jireenyaatti ol isa baasa. **(Sheol h7585)**
25 Waaqayyo mana nama of tuuluu ni diiga; daangaa
haadha hiyyeessaa garuu ni dhaaba. **26** Waaqayyo yaada
nama hamaa ni balfa; yaadni nama qulqulluu garuu isa
gammachiisa. **27** Namni doqni maatii isaatti rakkina
fida; kan matta'aa jibbu garuu ni jiraata. **28** Garaan nama
qajeelaa haala ittiin deebii kennu yaada; afaan nama
hamaa garuu hammina dhangalaasa. **29** Waaqayyo nama
hamaa irraa fagoo jira; kadhannaa nama qajeelaa garuu
ni dhaga'a. **30** Fuulli ifaan garaa gammachiisa; oduun
gaariinis lafee haaromsa. **31** Namni adabbii jireenya
kennu dhaggeeffatu, ogeeyyii gidduu jiraata. **32** Namni
adabbii tuffatu ofuma tuffata; kan sirreeffama fudhatu
garuu hubannaa argata. **33** Waaqayyoon sodaachuun
ogummaa nama barsiisa; gad of qabuunis ulfina dura
dhufa.

16 Karoorri garaa kan namaa ti; deebiin arrabaa
garuu Waaqayyo biraa dhufa. **2** Nama tokko
karaan isaa hundi qulqulluu itti fakkaata; yaada namaa
garuu Waaqayyotu madaala. **3** Waan hojjettu hunda
Waaqayyotti kennadhu; karoorri kees siif milkaa'a. **4**
Waaqayyo waan hunda kaayyoo ofii isaatiif hojjeta;
hamoota iyyuu guyyaa badiisaatiif qopheessa. **5** Namni
of tuulu kam iyyuu fuula Waaqayyoo duratti balfamaa
dha; dhugumaan inni utuu hin adabamin hin hafu. **6**
Namni jaalalaa fi amanamummaadhaan araara cubbuu
argata; Waaqayyoon sodaachuudhaanis hammina irraa
cita. **7** Yoo karaan namaa Waaqayyoon gammachiise,
inni akka diinonni isaas nagaan isa wajjin jiraatan ni
godha. **8** Galii guddaa jal'inaan argatan mannaa waan
xinnoo qajeelummaan argatan wayya. **9** Namni garaa
isaa keessatti karaa isaa karoorfata; Waaqayyo garuu
tarkaanfii isaa illee ni murteessa. **10** Hidhiin mootii hooda
dubbata; afaan isaa illee murtii hin jal'isu. **11** Madaallii
fi safartuun qajeelaan kan Waaqayyoo ti; ulfinni korojoo
keessa jiru hundinuu hojii isaa ti. **12** Sababii teessoon
qajeelummaadhaan jabaatee dhaabatuuf mootonni waan
hamaa hojjechuu ni balfu. **13** Mootonni afaan dhugaa
dubbatutti ni gammadu; isaan nama dhugaa dubbatu
ni jaallatu. **14** Dheekkamsi mootii ergamaa du'aa ti;
namni ogeessi garuu ni qabbaneessa. **15** Jireenyi ifa
fuula mootii keessa jira; surraan isaa akkuma duumessa
bokkaa arfaasaa ti. **16** Ogummaa argachuun warqee
caala; hubannaa argachuunis meetii caala! **17** Daandiin
nama tolaa hammina irraa fagoo dha; namni karaa isaa
eegus jireenya isaa eeggata. **18** Of tuuluun badiisaan
dura, of bokoksuunis kufaatiin dura deema. **19** Warra of
tuulu wajjin boojuu qooddachuu mannaa, hafuuraan gad
of qabanii warra cunqurfame wajjin jiraachuu wayya.
20 Namni gorsa fudhatu kam iyyuu ni milkaa'a; kan
Waaqayyoon amanatus eebbifamaa dha. **21** Namni
garaadhaan ogeessa ta'e qalbeeffataa jedhama; dubbiin
mi'aawu immoo gorsa dabala. **22** Hubannaan nama
isa qabuuf madda jireenyaa ti; gowwummaan garuu
gowwootatti adabbii fida. **23** Garaan nama ogeessaa
arraba isaa qajeelcha; afaan isaas gorsa dabala. **24**
Dubbiin nama gammachiisu dhaaba dammaa ti; inni
lubbuutti ni mi'aawa; lafees ni fayyisa. **25** Karaan
qajeelaa namatti fakkaatu tokko jira; dhuma irratti garuu
du'atti nama geessa. **26** Fedhiin hojjetaan tokko nyaataaf
qabu hojiif isa kakaasa; beela'uun isaas ittuma cima. **27**
Namni faayidaa hin qabne hammina malata; haasaan
isaas akkuma ibidda waa gubuu ti. **28** Namni jal'aan lola
kakaasa; hamattuun immoo michoota walitti dhi'aatan
gargar baafti. **29** Namni jeequmsaan deemu ollaa isaa

gowwoomsee karaa jal'aatti isa geessa. **30** Namni ija
qisu jal'ina karoorfata; kan hidhii ciniinnatu immoo
hammina fida. **31** Arriin gonfoo ulfinaa ti; innis karaa
qajeelaadhaan argama. **32** Goota waraanaa irra nama
obsa qabu, nama magaalaa tokko booji'ee fudhatu irra
kan of qabu wayya. **33** Ixaan gudeeda irratti buufama;
murtoon isaa garuu guutumaan guutuutti Waaqayyo
biraa dhufa.

17 Mana nyaataa dhugaatiin guutame kan lola
qabuu mannaa, iddoo nagaan jirutti hurraa'aa
buddeena goggogaa wayya. **2** Garbichi hubataan ilma
salphaa bulcha; obboloota gidduuttis dhaala qooddata.
3 Okkoteen waa itti baqsan meetiif, boolli ibiddaa
immoo warqeef; Waaqayyo garuu garaa namaa qora.
4 Namni hamaan dubbii gowwoomsaa dhaggeeffata;
sobaanis arraba bala'amaadhaaf gurra kenna. **5** Namni
hiyyeeyyiitti qoosu kan isaan Uume sana tuffata; kan
badiisa namaatti gammadu utuu hin adabamin hin
hafu. **6** Nama jaare tokkoof ilmaan ilmaan isaa gonfoo
dha; haadhaa fi abbaanis ijoollee isaaniitiif ulfina. **7**
Dubbiin ba'eessi nama gowwaatti hin tolu; hidhiin sobu
immoo hammam bulchaa tokkotti haa hammaatu ree! **8**
Matta'aan namicha kennuuf mi'a falfalaa ti; inni lafa
dhaqu kamitti iyyuu ni milkaa'a. **9** Namni balleessaa
namaaf dhiisu jaalala guddisa; namni waan tokko irra
deddeebi'u, garuu michoota walitti dhi'aatan gargar
baasa. **10** Hamma gowwaan yeroo dhibba garafamee
itti dhaga'amu caalaa ifannaan nama waa hubatutti
dhaga'ama. **11** Namni hamaan fincila qofa barbaada;
ergamaan namaa hin naane isatti ni ergama. **12** Gowwaa
gowwummaa isa keessa jiruun walitti dhufuu mannaa
amaaketa dhaltuu ilmaan ishee jalaa fudhatamaniin
walitti dhufuu wayya. **13** Nama qooda gaarii hamaa
deebisu, hamminni mana isaa keessaa hin ba'u. **14** Lola
jalqabuun akkuma bishaan cabsanii yaasuu ti; kanaafuu
utuu lolli hin ho'in dubbii dhiisi. **15** Waaqayyo waan
kana lachuu ni balfa; kunis nama yakka qabu qulqulluu
gochuu fi nama balleessaa hin qabnetti muruu dha. **16**
Sababii inni ogummaa argachuuf fedhii hin qabneef,
maallaqni harka gowwaa jiru faayidaa maalii qaba?
17 Michuun yeroo hunda nama jaallata; obboleessi
immoo guyyaa rakkootiif dhalata. **18** Namni qalbii hin
qabne harka dha'ee waa namaaf kakata; fuula ollaa
ofii isaa durattis wabii ta'a. **19** Namni lola jaallatu
cubbuu jaallata; namni karra ol dheeraa ijaarus badiisa
waama. **20** Namni yaada hamaa qabu hin milkaa'u;
kan arrabni isaa nama gowwoomsus rakkoo keessa
seena. **21** Ilmi gowwaan abbaa isaatti gadda fida; abbaan
ilma gowwaas hin gammadu. **22** Garaan gammadu
qoricha gaarii dha; hafuurri cabe immoo lafee gogsa. **23**
Namni hamaan karaa murtii qajeelaa jal'isuuf jedhee
dhoksaadhaan matta'aa fudhata. **24** Namni hubataan
fuula isaa gara ogummaatti deebifata; iji gowwaa garuu
hamma handaara lafaatti joora. **25** Ilmi gowwaan
abbaa isaatti gadda fida; haadha isa deessettis jireenya
hadheessa. **26** Nama balleessaa hin qabne tokko adabuun
gaarii miti; qondaaltota amanamoo rukutuunis sirrii
miti. **27** Namni beekaan of qusachaa dubbata; namni
hubataanis hafuura qabanaa'aa qaba. **28** Gowwaan iyyuu
yommuu cal'isu ogeessa fakkaata; yommuu arraba isaa
to'atus hubataa fakkaata.

18 Namni addaan of baasu ofittummaa duukaa bu'a;
murtii dhugaa hundaanis ni morma. **2** Namni
gowwaan hubannaa argachuutti hin gammadu; garuu
yaaduma isaa ibsuutti gammada. **3** Yeroo hamminni
dhufu tuffiin dhufa; salphinnis qaanii wajjin dhufa. **4**
Dubbiin afaan namaa bishaan gad fagoo dha; burqaan
ogummaa garuu bishaan yaa'uu dha. **5** Gara nama
hamaa goruun yookaan nama balleessaa hin qabne
murtii qajeelaa dhowwachuun gaarii miti. **6** Hidhiin
gowwaa lola fida; afaan isaas rukutamuu itti waama. **7**
Afaan gowwaa badiisa isaa ti; hidhiin isaas kiyyoo lubbuu
isaa ti. **8** Dubbiin hamattuu akkuma gurshaa mi'aawuu
ti; gara kutaa garaattis gad bu'a. **9** Namni hojii isaa
irratti dhibaa'u, obboleessa nama waa balleessuu ti. **10**
Maqaan Waaqayyoo gamoo jabaa dha; namni qajeelaan
itti baqatee badiisa oola. **11** Qabeenyi sooreyyii isaaniif
magaalaa da'oo qabduu dha; isaanis akka dallaa ol
dheeraatti hedu. **12** Kufaatiidhaan dura garaan namaa of
tuula; gad of qabuun garuu ulfinaan dura dhufa. **13** Utuu
hin dhaggeeffatin deebii kennuun, gowwummaa fi qaanii
dha. **14** Hafuurri namaa dhukkuba ni obsa; hafuura cabe
garuu eenyutu obsuu danda'a? **15** Garaan nama hubataa
beekumsa argata; gurri ogeessaas waan kana barbaada.
16 Kennaan abbicha kennuuf karaa bana; fuula namoota
gurguddaa durattis isa dhi'eessa. **17** Hamma namni
biraa dhufee isaan mormutti, namni jalqabatti himata
isaa dhi'eeffatu tokko dhugaa qabeessa fakkaata. **18**
Ixaa buusuun wal falmii qabbaneessa; namoota wal
lolan jajjaboos addaan galcha. **19** Obboleessa yakkame
tokko deebisuun magaalaa da'oo qabdu irra ulfaata;
wal falmiinis akkuma danqaraa karra dallaa dhagaa
ti. **20** Ija afaan isaatiin garaan namaa quufa; dubbii
arraba isaatiinis ni guuta. **21** Arrabni humna jireenyaatii
fi du'aa qaba; warri isa jaallatanis ija isaa nyaatu. **22**
Namni niitii argatu waan gaarii argata; fuula Waaqayyoo
durattis surraa argata. **23** Hiyyeessi arraba laafaadhaan
dubbata; sooressi garuu sagalee jabaadhaan deebii
kenna. **24** Namni michoota baay'isu ni bada; garuu
michuun obboleessa caalaa namatti aanu ni jira.

19 Gowwaa daba dubbatuu mannaa hiyyeessa
amanamummaadhaan jiraatu wayya. **2** Namni
beekumsa hin qabne gaarii miti; miilli jarjarus karaa irraa
jal'ata. **3** Gowwummaan namaa karaa isaa jal'isa; garaan
isaa immoo Waaqayyotti aara. **4** Badhaadhummaan
michoota hedduu nama argachiisa; hiyyeessi garuu
michoota isaa irraa gargar ba'a. **5** Namni sobaan dhugaa
ba'u utuu hin adabamin hin hafu; namni soba odeessuus
jalaa hin ba'u. **6** Namni hedduun bulchaa biratti surraa
argachuu barbaada; namni hundis michuu nama waa
namaa kennuu ti. **7** Obboloonni hiyyeessaa hundinuu
isa jibbu; yoos michoonni isaa hammam caalaa isa
irraa haa fagaatan ree! Inni kadhachaa isaan duukaa
bu'u iyyuu isaan eessattuu hin argaman. **8** Namni
qalbii qabu ofii isaa jaallata; namni hubannaa jaallatu
ni milkaa'a. **9** Namni sobaan dhugaa ba'u utuu hin

adabamin hin hafu; namni soba odeessus ni bada. **10** Jireenya qananii jiraachuun gowwaaf hin malu; yoos ilmaan mootii bulchuun garbichaaf hammam caalaa haa hammaatu ree? **11** Ogummaan nama tokkoo obsa kennaaf; balleessaa namaa irra darbuunis isaaf ulfina. **12** Dheekkamsi mootii akkuma aaduu leencaa ti, surraan isaa immoo akkuma fixeensa marga irratti. **13** Ilmi gowwaan abbaa isaatiif badiisa; niitiin nyakkiftunis akka mana yeroo hundumaa dhimmisuu ti. **14** Manaa fi qabeenyi warra ofii irraa dhaalamu; niitii qalbii qabdu garuu Waaqayyotu namaaf kenna. **15** Dhibaa'ummaan hirriba guddaa namatti buusa; namni hojii malee taa'us ni beela'a. **16** Namni ajaja eegu lubbuu isaa eeggata; kan karaa isaa tuffatu immoo ni du'a. **17** Namni hiyyeessaaf garaa laafu Waaqayyoof liqeessa; Waaqnis waan inni hojjete sanaaf isa badhaasa. **18** Yeroo abdiin jirutti ilma kee adabadhu; akka inni du'uufis cal'istee hin ilaalin. **19** Namni dafee aaru adabamuu qaba; ati yoo isa oolchite, amma illee akkasuma gochuu qabda. **20** Gorsa namaa dhaggeeffadhu; sirreeffamas fudhadhu; dhuma irratti ati nama ogeessa taata. **21** Garaa namaa keessa karoora baay'eetu jira; garuu wanni fiixaan ba'u kaayyoo Waaqayyoo ti. **22** Wanni namni hawwu jaalala dhuma hin qabnee dha; sobduu ta'uu mannaa hiyyeessa ta'uu wayya. **23** Waaqayyoon sodaachuun jireenyatti nama geessa; yoos namni boqonnaadhaan jiraata; rakkinnis isa hin argatu. **24** Dhibaa'aan harka isaa waciitii keessa kaa'a; gara afaan isaattis hin deebifatu! **25** Qoostuu garafi; wallaalaan hubannaa argataa; nama qalbii qabu ifadhu; inni beekumsa argataatii. **26** Namni abbaa isaa saamu, haadha isaas kan manaa ari'u, ilma qaanii fi salphina fiduu dha. **27** Yaa ilma ko, mee qajeelfama dhaggeeffachuu dhiisi; ati dubbii beekumsaa irraa ni baddaa. **28** Dhuga ba'aan faayidaa hin qabne murtii qajeelaa tuffata; afaan hamootaa immoo hammina liqimsa. **29** Qoostotaaf adabbii, dugda gowwootaatiif immoo rukuttaatu qopheeffama.

20 Daadhiin wayinii nama qoostuu, dhugaatiin cimaan immoo waccuu nama godha; namni isaaniin fudhatamus ogeessa miti. **2** Dheekkamsi mootii akkuma aaduu leencaa ti; namni isa aarsus lubbuu ofii isaa dhaba. **3** Lola irraa fagaachuun ulfina; gowwaan hundi garuu lolatti ariifata. **4** Dhibaa'aan yeroodhaan hin qotatu; kanaafuu inni yeroo haamaatti ni ilaala malee homaa hin argatu. **5** Yaadni qalbii namaa akkuma bishaan gad fagoo ti; hubataan namaa garuu ni waraabbata. **6** Namni hedduun akka jaalala hin dhumne qabu dubbata; nama amanamaa garuu eenyutu argachuu danda'a? **7** Namni qajeelaan amanamummaadhaan jiraata; ijoolleen isaa warri booddee dhalatanis ni eebbifamu. **8** Mootiin tokko yeroo murtii kennuuf teessoo isaa irra taa'utti, waan hamaa hunda ijuma isaatiin gingilchee addaan baasa. **9** Eenyutu, "Ani garaa koo qulqulleeffadheera; ani qulqulluu dha; cubbuus hin qabu" jechuu danda'a? **10** Madaalii jal'aa fi safartuu jal'aa lamaanuu Waaqayyo ni balfa. **11** Mucaan xinnaan iyyuu amalli isaa qulqulluu fi qajeelaa ta'uun isaa hojii isaatiin beekama. **12** Gurra dhaga'uu fi ija argu, lachanuu Waaqayyotu uume. **13** Akka hin hiyyoomneef, hirriba hin jaallatin; midhaan akka quuftuuf, dammaqii jiraadhu. **14** Namni waa bitatu, "Wanni kun gaarii miti; wanni kun gaarii miti!" jedha; ergasii immoo dhaqee waa'ee waan bitate sanaa boona. **15** Warqeen ni jira; lulli diimaanis baay'inaan jira; arrabni beekumsa dubbatu garuu faaya gatii guddaa ti. **16** Nama nama ormaatiif wabii ta'e irraa uffata isaa fudhadhu; yoo inni dubartii ormaatiif wabii ta'es uffata sana qabdii qabadhu. **17** Nyaanni gowwoomsaadhaan argame namatti mi'aawa; dhuma irratti garuu afaan nama sanaa cirrachatu guuta. **18** Gorsaan karoora baafadhu; qajeelfama ogummaatiin waraana bani. **19** Hamattuun icciitii baafti; kanaafuu odeessituu wajjin tokkummaa hin qabaatin. **20** Namni tokko yoo abbaa isaa yookaan haadha isaa abaare, ibsaan isaa dukkana hamaa keessatti dhaama. **21** Dhaalli jalqabumatti dafee argame dhumni isaa eebba hin qabaatu. **22** Ati, "Yakka ati hojjette kanaaf ani gatii kee siifin kenna!" hin jedhin; Waaqayyoon eeggadhu; inni si baasa. **23** Waaqayyo madaalii jal'aa ni balfa; safartuu sobaattis hin gammadu. **24** Adeemsi namaa Waaqayyoon qajeelfama. Yoos namni kam iyyuu akkamiin karaa ofii isaa hubachuu danda'a ree? **25** Namni utuu itti hin yaadin, "Wanni kun Waaqaaf qulqulleeffameera" jedhee ergasii immoo waan wareege sana gaabbe kiyyoo isatti ta'a. **26** Mootiin ogeessi hamoota gingilchee addaan baasa; geengoo ittiin midhaan dha'an illee isaan irra oofa. **27** Ibsaan Waaqayyoo hafuura namaa sakatta'a; inni keessa namaa illee isumaan qora. **28** Jaalallii fi amanamummaan mootii tokko nagaan jiraachisu; teessoon mootummaa isaas jaalalaan eegama. **29** Ulfinni dargaggootaa jabina isaanii ti; arriin mataa kabaja nama umuriin dheeratee ti. **30** Abootteen nama madeessu hammina nama irraa qulqulleessa; garaffiin immoo keessa namaa geeddara.

21 Yaadni mootii akkuma yaa'aa bishaanii harka Waaqayyoo keessa jira; innis garuma fedhetti qajeelcha. **2** Karaan namaa hundinuu ija ofii isaa duratti qajeelaa itti fakkaata; Waaqayyo garuu yaada namaa madaala. **3** Fuula Waaqayyoo duratti aarsaa caalaa, waan qajeelaa fi sirrii ta'e hojjechuutu fudhatama qaba. **4** Iji of jajuu fi garaan of tuuluu maasii hamootaa kan hin qotaminii dha; innis cubbuu dhala. **5** Karoorri nama tattaaffatuu bu'aa argamsiisa; namni ariifatu garuu ni hiyyooma. **6** Qabeenyi arraba sobuun argamu, urrii bittinnaa'ee baduu fi kiyyoo du'aa ti. **7** Sababii isaan waan qajeelaa hojjechuu didaniif, fincilli hamootaa isaanuma balleessa. **8** Karaan nama balleessaa qabuu jal'aa dha; amalli nama qulqulluu garuu qajeelaa dha. **9** Niitii nyakkiftuu wajjin mana tokko keessa jiraachuu mannaa, golee bantii manaa irra jiraachuu wayya. **10** Namni hamaan jal'ina dharra'a; ollaan isaa gara laafina tokko iyyuu isa irraa hin argatu. **11** Yeroo namni qoosu tokko adabamutti, wallaalaan ogummaa argata; namni ogeessi yeroo gorfamutti beekumsa argata. **12** Namni qajeelaan mana hamootaa qalbeeffatee ilaala; hamootas ni balleessa. **13** Namni tokko yoo iyya hiyyeessaatiif gurra kennuu dide, innis ni iyya; deebiis hin argatu. **14** Wanni dhoksaadhaan namaaf kennan aarii qabbaneessa; matta'aan harka bobaa jalaatiin kennanis dheekkamsa guddaa gab godha. **15** Murtii qajeelaa

kennuun qajeeltotaaf gammachuu kenna; hamootatti
immoo raafama fida. **16** Namni karaa hubannaa irraa
badu kam iyyuu waldaa warra du'aniitti dabalama. **17**
Namni qananii jaallatu ni deega; kan daadhii wayiniitii
fi zayitii jaallatu immoo hin sooromu. **18** Namni
hamaan nama qajeelaadhaaf, kan hin amanamne immoo
nama tolaadhaaf furii ta'a. **19** Niitii nyakkiftuu fi
kan daftee aartu wajjin jiraachuu mannaa, gammoojjii
keessa jiraachuu wayya. **20** Mana nama ogeessaa keessa
qabeenya gatii guddaatii fi zayitiitu jira; gowwaan garuu
waan qabu hunda nyaatee fixa. **21** Namni qajeelummaa fi
jaalala duukaa bu'u, jireenya, badhaadhummaa fi ulfina
argata. **22** Namni ogeessi magaalaa nama jabaatti ba'ee
da'oo jabaa inni amanatu jalaa diiga. **23** Namni afaan
isaatii fi arraba isaa eeggatu, balaa irraa of eega. **24** Nama
of jajuu fi of tuulu maqaan isaa, "Qoostuu dha;" inni
akka malee koora. **25** Sababii harki isaa hojii hojjechuu
hin jaallanneef, hawwiin nama dhibaa'aa du'a isatti
fida. **26** Inni guyyaa guutuu kajeela; namni qajeelaan
garuu utuu hin qusatin kenna. **27** Aarsaan nama hamaa
balfamaa dha; yoos yoo inni yaada hamaadhaan dhi'eesse
hammam sana caalaa haa balfamu ree! **28** Dhuga baatuun
sobaa ni bada; namni isa dhaga'u kam iyyuus bara
baraan bada. **29** Namni hamaan ija jabaata; namni tolaan
garuu karaa isaa qajeelfata. **30** Ogummaan, hubannaanii
fi karoorri Waaqayyoon mormee milkaa'uu hin jiru. **31**
Fardi guyyaa waraanaatiif qopheeffama; mo'ichi garuu
kan Waaqayyoo ti.

22 Maqaan gaariin badhaadhummaa guddaa caalaa
filatamaa dha; kabajamuunis meetii fi warqee
caala. **2** Wanni sooressaa fi hiyyeessa wal fakkeessu
kanaa dha: Uumaan hunda isaanii Waaqayyoo dha. **3**
Namni hubataan balaa argee jalaa dhokata; wallaalaan
immoo ittuma deemee adabama. **4** Gad of qabiisnii fi
Waaqayyoon sodaachuun, qabeenya, ulfinaa fi jireenya
namaa kennu. **5** Karaa hamootaa irra qoraattii fi
kiyyootu jira; namni lubbuu isaa eeggatu garuu waan
kana irraa fagaatee jiraata. **6** Daa'ima tokko karaa
inni irra deemuu qabu barsiisi; inni gaafa dulloome
iyyuu karaa sana irraa hin jal'atu. **7** Sooressi hiyyeessa
bulcha; liqeeffataan garbicha liqeessituu ti. **8** Namni
hammina facaasu rakkina haammata; uleen aarii isaas ni
hurraa'aa. **9** Namni arjaan waan nyaata isaa hiyyeeyyiif
qooduuf ofii isaatii ni eebbifama. **10** Qoostuu of biraa
ari'i; lolli ni qabbanaa'aa; wal diddaa fi arrabsoonis hin
jiraatu. **11** Nama qulqullina garaa jaallatuu fi dubbiin isaa
namatti tolu mootiin michuu isaaf ta'a. **12** Iji Waaqayyoo
xiyyeeffatee beekumsa ilaala; inni garuu dubbii nama
hin amanamnee ni busheessa. **13** Dhibaa'aan, "Leenci
ala jira! Ani karaa gubbaatti nan ajjeefama!" jedha. **14**
Afaan ejjituu boolla gad fagoo dha; namni dheekkamsa
Waaqayyoo jala jiru achi keessa bu'a. **15** Gowwummaan
yaada daa'imaa keessatti hidhameera; uleen ittiin
adaban garuu irraa fageessa. **16** Namni qabeenya
isaa guddifachuuf jedhee hiyyeessa hacuucuu fi kan
sooressaaf kennaa kennu ni deega. **17** Qalbeeffadhuutii
waan namni ogeessi jedhu dhaggeeffadhu; yaada kees
gara waan ani barsiisuutti deebifadhu; **18** yoo ati qalbiitti
qabattee hunduma isaa hidhii kee irratti qopheeffatte
wanni kun nama gammachiisaatii. **19** Akka abdiin
kee Waaqayyo ta'uuf ani har'a suma mataa kee iyyuu
nan barsiisa. **20** Ani jecha soddoma, jecha gorsaatii fi
beekumsaa siif hin barreessinee? **21** Kanas ani akka
ati warra si erganiif deebii dhugaa kennituuf waan
qajeelaa fi dhugaa si argisiisuufin barreesse mitii? **22**
Ati sababii inni hiyyeessa ta'eef jettee hiyyeessa hin
saamin; rakkataas mana murtiitti hin cunqursin; **23**
Waaqayyo dubbii isaanii ni ilaalaaf; jireenya warra isaan
saamaniis ni saamaatii. **24** Nama dafee aaru michuu
hin godhatin; nama akka salphaatti dheekkamu wajjinis
tokkummaa hin qabaatin; **25** yoo kana goote karaa isaa
baratta; ofii kees kiyyootti galchita. **26** Nama harka
dha'ee waadaa galu yookaan nama liqii namaatiif wabii
ta'u hin ta'in; **27** yoo ati waan baaftu dhabde, sireen kee
iyyuu si jalaa fudhatama. **28** Dhagaa daarii durii, kan
abbootiin kee dhaaban hin dhiibin. **29** Nama hojii isaa
keessatti ogummaa qabu argitee? Inni fuula mootota
dura dhaabata; fuula namoota kaanii dura garuu hin
dhaabatu.

23 Ati yeroo waa nyaachuuf bulchaa tokko wajjin
teessutti, waan fuula kee dura jiru hubadhuu
ilaali; **2** ati yoo nyaataaf fedhii guddaa qabaatte,
qoonqoo kee irra billaa kaa'i. **3** Waan nyaanni sun
nama gowwoomsuuf, mi'aa isaatti hin gaggabin. **4**
Sooromuuf jettee of hin dadhabsiisin; of qabuufis
ogummaa qabaadhu. **5** Sooromni yommuu ati ija irra
buufattutti ni bada; inni dhugumaan Baallee baafatee
akkuma risaa gara samiitti ol barrisaatii. **6** Buddeena
doqnaa hin nyaatin; cidha isaas hin kajeelin; **7** inni
yeroo hunda waa'ee gatii yaadaatii. Inni, "Nyaadhuu
dhugi" siin jedha; garaan isaa garuu si wajjin hin jiru. **8**
Ati waanuma xinnoo nyaatte sana ni diddigda; dubbii
kee gaarii sana illee ni dhabda. **9** Sababii inni ogummaa
dubbii keetii tuffatuuf ati nama gowwaatti hin dubbatin.
10 Dhagaa daangaa durii hin dhiibin yookaan lafa qotiisaa
ijoollee abbaa hin qabneetti hin darbin. **11** Furiin isaanii
jabaadhaatii; inni gara isaanii goree sitti falma. **12**
Qalbii kee gara gorsaatti, gurra kee immoo gara dubbii
beekumsaatti deebifadhu. **13** Ijoollee kee adabachuu
hin dhiisin; yoo ati arcummeedhaan adabde isaan hin
du'an. **14** Arcummeedhaan isaan adabiitii lubbuu isaanii
du'a oolchi. **(Sheol h7585)** **15** Yaa ilma ko, yoo garaan kee
ogeessa ta'e, garaan koo ni gammada; **16** yoo arrabni kee
waan qajeelaa dubbate, keessi koo baay'ee gammada. **17**
Garaan kee cubbamootatti hin hinaafin; garuu yeroo
hunda Waaqayyoon sodaadhu. **18** Ati dhugumaan gara
fuulduraatti abdii qabda; abdiin kees hin citu. **19** Yaa
ilma ko, dhaggeeffadhu; ogeessa ta'i; qalbii kee daandii
qajeelaa irra buufadhu. **20** Warra daadhii wayinii baay'ee
dhuganitti yookaan warra foonitti gaggabanitti hin
makamin; **21** machooftuu fi albaadheyyiin ni hiyyoomu;
hirriba baay'isuunis moofaa nama uffachiisa. **22** Abbaa
kee kan si dhalche dhaga'i; haadha kees yeroo isheen
jaartu hin tuffatin. **23** Dhugaa bitadhu malee hin
gurgurin; ogummaa, qajeelfamaa fi hubannaas bitadhu.
24 Abbaan nama qajeelaa gammachuu guddaa qaba;
namni ilma ogeessa qabu isatti gammada. **25** Abbaan
keetii fi haati kee haa gammadan; isheen si deesse sun

haa ililchitu! **26** Yaa ilma ko, garaa kee naa kenni; iji
kees karaa koo haa ilaalu; **27** sagaagaltuun boolla gad
fagoodhaatii, niitiin ganda labeenis boolla bishaanii
dhiphaa dha. **28** Isheen akkuma saamtuutti riphxee
nama eeggatti; namoota gidduuttis warra hin amanamne
baay'ifti. **29** Eenyutu, "Anaaf wayyoo!" jedha? Eenyutu
gadda qaba? Eenyutu lola qaba? Eenyutu komii qaba?
Eenyutu sababii malee madaa'a? Kan iji isaa diimatu
eenyu? **30** Warra daadhii wayinii dhuguu irra akka
malee turan, warra daadhii wayinii walmakaa afaaniin
qabuu dhaqanii dha. **31** Yeroo inni diimatutti, yeroo inni
billillee keessa ol xixinniqutti, yeroo inni suuta jedhee
gad bu'utti daadhii wayinii ija itti qabdee hin ilaalin. **32**
Dhuma irratti akkuma bofaa nama idda; akkuma buutiis
nama ciniina. **33** Iji kee waan haaraa arga; qalbiin kees
jal'ina yaada. **34** Ati akkuma nama walakkaa galaana
guddaa ciisuu ti; akkuma nama fiixee utubaa doonii
irra ciisuu taata. **35** Ati akkana jetta; "Isaan na dha'an;
ani garuu hin miidhamne! Isaan na tuman; garuu natti
hin dhaga'amne! Ani dhugaatii biraa barbaaddachuuf
yooman dammaqa?"

24 Hamootatti hin hinaafin; garee isaanii ta'uus
hin hawwin; **2** garaan isaanii hammina
malataatii; hidhiin isaaniis rakkina odeessa. **3** Manni
ogummaadhaan ijaarama; hubannaadhaanis jabeeffamee
dhaabama; **4** kutaawwan isaas, beekumsaan, qabeenya
gatii guddaatii fi miidhagaadhaan guutamu. **5** Ogeessi
humna guddaa qaba; beekaan namaa immoo jabina
itti dabalata; **6** waraana banuuf qajeelfama, mo'annaa
argachuudhaaf immoo gorsitoota hedduu si barbaachisa.
7 Gowwaa irraa ogummaan akka malee ol fagoo dha;
inni karra duratti afaan isaa hin saaqqatu. **8** Namni
hammina malu, "Maltee" jedhama. **9** Malli gowwummaa
cubbuu dha; namoonnis qoostuu ni balfu. **10** Ati yoo
gaafa rakkinaa laafte, jabinni kee dhugumaanuu xinnaa
dha! **11** Warra gara du'aatti geeffamaa jiran du'a jalaa
baasi; warra ajjeefamuuf qopheeffamanis oolchi. **12** Yoo
ati, "Nu waan kana homaa hin beekne" jette, inni yaada
namaa madaalu sun hin hubatuu? Kan lubbuu kee eegu
sun waan kana hin beekuu? Inni nama hundaaf akkuma
hojii isaatti gatii hin kennuu? **13** Yaa ilma ko, dammi
waan gaarii ta'eef nyaadhu; nadhiin dammaa sitti ni
mi'aawa. **14** Akka ogummaan lubbuu keetti mi'aawu illee
beeki; ati yoo isa argatte fuul duratti abdii qabda; abdiin
kees hin citu. **15** Akka nama seeraan hin bulleetti mana
nama qajeelaa riphxee hin eeggatin; mana jireenya
isaas hin saamin. **16** Namni qajeelaan yeroo torba
kufu iyyuu, deebi'ee ni ka'aatii; namni hamaan garuu
yeroo balaan itti dhufutti ni gufata. **17** Yeroo diinni kee
kufutti hin ililchin; yeroo inni gufatuttis garaan kee hin
gammadin; **18** yoo kanaa achii Waaqayyo waan kanatti
ni gaddaatii; dheekkamsa isaas isa irraa deebisa. **19** Ati
sababii jal'ootaatiif aariidhaan hin gubatin; hamootattis
hin hinaafin. **20** Namni jal'aan fuul duratti abdii hin
qabuutii; ibsaan hamootaas ni dhaama. **21** Yaa ilma
ko, Waaqayyoo fi mootii sodaadhu; finciltootattis hin
makamin; **22** badiisni akkuma tasaa isaanitti dhufaatii;
balaa isaan lachuu fidan eenyutu beeka? **23** Kunneenis
jechoota ogeessaa ti: Murtii kennuu irratti nama wal
caalchisuun gaarii miti: **24** Kan nama yakka qabuun, "Ati
balleessaa hin qabdu" jedhu kam iyyuu namni isa abaara;
sabnis isa balaaleffata. **25** Warri nama yakka hojjetu
ifatan garuu ni gammadu; eebbi guddaanis ni dhufaaf.
26 Deebiin qajeelaan, akkuma hidhii dhungachuu ti. **27**
Hojii kee kan diidaa raawwadhuutii lafa qotiisaa kees
qopheeffadhu; ergasii mana kee ijaarradhu. **28** Sababii
tokko malee ollaa keetti dhugaa hin ba'in yookaan
hidhii keetiin hin gowwoomsin. **29** Ati, "Waanuma inni
na godhe anis isa nan godha; waan inni hojjeteefis
gatii isaa nan deebisa" hin jedhin. **30** Ani lafa qotiisaa
nama dhibaa'aa keessa ba'ee, iddoo dhaabaa wayinii
nama qalbii hin qabnee keessas darbe; **31** qoraattiin
lafa hunda guuteera; laftis aramaadhaan fudhatameera;
dallaan dhagaas diigameera. **32** Ani argeen waan sana
qalbeeffadhe; waanan arge sana irraas barumsa nan
argadhe: **33** hirriba xinnaa; mugaatii xinnaa; xinnoo
harka walitti marachuu; **34** hiyyummaanis akkuma
hattuutti, deegummaanis akkuma loltuu hidhateetti sitti
dhufa.

25 Fakkeenyawwan kunneen fakkeenyawwan
Solomoon kanneen namoonni Hisqiyaas, mooticha
Yihuudaa garagalchanii dha: **2** Waa dhoksuun Waaqaaf
ulfina isaa ti; waa sakatta'anii bira ga'uun immoo ulfina
moototaa ti. **3** Akkuma samiiwwan ol dheeratanii laftis
gad fagaatu sana, yaadni moototaa qoratamee bira hin
ga'amu. **4** Meetii irraa xurii baasi; ergasii tumtuun
qodaa tolchuu danda'a. **5** Nama hamaa fuula mootii
duraa balleessi; ergasii teessoon isaa qajeelummaadhaan
ni jabaata. **6** Fuula mootii duratti ol of hin qabin;
iddoo namoota gurguddaas hin dhaabatin; **7** inni
fuula namoota bebeekamoo duratti si salphisuu irra,
yoo inni, "As ol kottu" siin jedhe wayyaa. Ati waan
ija keetiin argite, **8** daftee mana murtiitti hin fidin;
yoo ollaan kee si qaanesse, dhuma irratti ati maal
gochuu dandeessa? **9** Dhimma kee ollaa kee wajjin
falmadhu; iccitii nama kaanii immoo hin baasin; **10**
yoo kanaa achii namni waan sana dhaga'ee si qaanessa;
maqaan hamaan siif kenname sunis sirraa hin ba'u.
11 Dubbiin yeroo isaatti dubbatame, akkuma hudhaa
warqee kan meetii irratti hojjetamee ti. **12** Ifanni nama
ogeessaa gurra dhaggeeffatuuf, lootii warqee yookaan
faaya warqee qulqulluu ti. **13** Ergamaan amanamaan
tokko warra isa ergataniif akkuma qabbana cabbii kan
yeroo midhaan haamanii ti; inni hafuura gooftota isaa
haaromsaatii. **14** Namni kennaa namaaf hin kennineen
boonu tokko akkuma duumessaa fi bubbee bokkaa hin
qabnee ti. **15** Obsaan bulchaa tokko garaa laafifachuun
ni danda'ama; dubbiin malaan dubbatame lafee ni cabsa.
16 Damma yoo argatte hamma si ga'u nyaadhu; yoo
baay'iftee nyaatte ni diddigda. **17** Mana ollaa keetii
dhaquu hin baay'isin; yoo ati miilla itti baay'ifte inni
si jibba. **18** Namni sobaan ollaa isaatti dhugaa ba'u,
akkuma bokkuu yookaan goraadee yookaan xiyya qara
qabuu ti. **19** Nama hin amanamne tokko yeroo rakkootti
abdachuun akkuma ilkaan cabee yookaan miilla okkoluu
ti. **20** Nama garaan isaa gaddeef sirba sirbuun akkuma
nama guyyaa dhaamochaa wayyaa of irraa baasuu,
yookaan madaa irratti dhangaggaa'aa dhangalaasuu ti.

21 Yoo diinni kee beela'e waan inni nyaatu kenniif; yoo
inni dheebotes bishaan inni dhugu kenniif. 22 Kana
gochuu keetiin barbadaa ibiddaa mataa isaa irra tuulta;
Waaqayyos si badhaasa. 23 Akkuma bubbeen kaabaa
bokkaa fidu, arrabni hamatus fuula dheekkamu fida. 24
Niitii nyakkiftuu wajjin mana tokko keessa jiraachuu
mannaa, golee bantii manaa irra jiraachuu wayya. 25
Oduun gaariin biyya fagootii dhufu, akkuma bishaan
qabbanaa'aa lubbuu dheebotteef ta'uu ti. 26 Namni
qajeelaan fuula hamootaa duratti kufu, akkuma burqaa
dhoqqaa'ee yookaan boolla bishaanii faalame tokkoo ti.
27 Damma baay'ee nyaachuun gaarii miti; ulfina mataa
ofii barbaaduunis ulfina miti. 28 Namni of hin qabne,
akkuma magaalaa dallaan isaa diigamee ti.

26 Akkuma cabbii yeroo bonaa yookaan bokkaa yeroo
haamaa, nama gowwaaf ulfinni hin malu. 2
Akkuma simbirri barriftu yookaan daaloteen barriftu
abaarsi sababii malee dhufu nama irra hin bu'u. 3
Alangaan fardaaf, luugamni harreef, uleen immoo dugda
gowwaatiif mala! 4 Gowwaadhaaf akka gowwummaa
isaatti hin deebisin; yoo akkas goote ati mataan kee iyyuu
akkuma isaa taata. 5 Gowwaadhaaf deebii gowwummaa
isaatiif malu kenni; yoo kanaa achii inni ogeessa of se'aa.
6 Harka nama gowwaatti ergaa ergachuun, akkuma
miilla ofii irraa muruu yookaan summii dhuguu ti. 7
Afaan nama gowwaa keessatti, fakkeenyi akkuma miilla
naafaa ti. 8 Namni gowwaadhaaf ulfina kennu, akkuma
nama furrisaatti dhagaa guduunfuu ti. 9 Fakkeenyi
afaan gowwaa keessatti akkuma qoraattii harka nama
machaa'ee keessaa ti. 10 Namni gowwaa yookaan kara
deemaa qaxaratu akkuma adamsaa nama hunda xiyyaan
madeessuu ti. 11 Akkuma sareen diddiga isheetti deebitu
sana, gowwaan gowwummaa isaa irra deddeebi'a. 12
Ati nama akka ilaalcha ofii isaatti ogeessa ta'e argitaa?
Isa irra gowwaatu abdii caalu qaba. 13 Dhibaa'aan,
"Leenci karaa irra jira; leenci sodaachisaan daandii
irra jira!" jedha. 14 Akkuma saanqaan muchoo isaa
irra naanna'u, dhibaa'aan siree ofii irra gaggaragala
15 Dhibaa'aan harka isaa waciitii keessa kaa'a; gara
afaan isaatti deebifachuuf ni dhibaa'a. 16 Dhibaa'aan
namoota hubannaadhaan deebii kennan torba caalaa
ogeessa of se'a. 17 Namni lola nama biraa keessa seenu,
akkuma nama harkaan gurra saree qabuu ti. 18 Akkuma
maraatuu ibidda yookaan xiyya namatti gad dhiisu
tokkoo 19 namni, "Ani nan qoose!" jedhee ollaa isaa
gowwoomsus akkasuma. 20 Ibiddi yoo qoraan dhabe ni
dhaama; hamiin yoo hin jiraanne, lolli ni qabbanaa'a.
21 Akkuma cileen barbadaa ibiddaa bobeessee qoraan
ibidda qabsiisu sana namni lola jaallatu lola kakaasa. 22
Dubbiin hamattuu akkuma gurshaa mi'aawuu ti; gara
kutaa garaattis gad bu'a. 23 Dubbiin gaariin garaa hamaa
keessaa ba'u akkuma okkotee meetiin irra dibamee
ti. 24 Namni maqaa namaa balleessu tokko arrabuma
ofiitiin nama tolaa of fakkeessa; garaa isaa keessatti
immoo gowwoomsaa guduunfata. 25 Yoo dubbiin isaa
sitti mi'aawe iyyuu isa hin amanin; wanni jibbisiisaan
torba garaa isaa guuteeraatii. 26 Jal'inni isaa sobaan
haguugamee dhokfamuu danda'a; hamminni isaa garuu
fuula waldaa duratti ifatti ba'a. 27 Namni boolla qotu
boolla keessa bu'a; nama dhagaa gangalchus, dhagaan
sun isumatti deebi'a. 28 Arrabni sobu tokko warruma
miidhu sana jibba; afaan saadu tokkos badiisa fida.

27 Ati waa'ee boriitiin hin boonin; waan guyyaan fidu
hin beektuutii. 2 Namni biraa si haa jaju malee ati
afaan keetiin of hin jajin; namni kaan si haa jajuu malee
hidhiin kee si hin jajin. 3 Dhagaan ni ulfaata; cirrachis
ba'aa dha; tuttuqaan gowwaa garuu lachuu caalaa
ulfaata. 4 Dheekkamsi gara jabeessa; aariinis guutee
dhangala'a; hinaaffaa dura garuu eenyutu dhaabachuu
danda'a? 5 Jaalala dhokfamee mannaa ifannaa ifatti ba'e
wayya. 6 Madaan michuun nama madeessu amanamaa
dha; dhungachuun diinaa garuu gowwoomsaa dha. 7
Namni quufe damma illee ni balfa; kan beela'e garuu
wanni hadhaa'u iyyuu itti mi'aawa. 8 Namni mana
isaatii badu tokko, akkuma simbirroo man'ee isheetii
badduu ti. 9 Shittoo fi ixaanni garaa nama gammachiisu;
gorsi michuus garaa nama ciibsa. 10 Michoota keetii fi
michoota abbaa keetii hin gatin; yoo balaan sitti dhufe
mana obboleessa keetii hin dhaqin; obboleessa fagoo
jiru irra ollaa dhi'oo jiru wayya. 11 Yaa ilma ko, ogeessa
ta'iitii garaa koo gammachiisi; ergasii ani nama na
tuffatu hundaaf deebii kennuu nan danda'a. 12 Namni
hubataan balaa argee jalaa dhokata; wallaalaan immoo
ittuma deemee adabama. 13 Nama nama ormaatiif
wabii ta'e irraa uffata isaa fudhadhu; yoo inni dubartii
ormaatiif wabii ta'es uffata sana qabdii qabadhu. 14
Namni tokko ganamaan sagalee ol fudhatee ollaa isaa
yoo eebbise wanni sun akka abaarsaatti fudhatama.
15 Niitiin nyakkiftuun, akkuma bokkaa guyyaa roobaa
dhimmisaa ooluu ti; 16 ishee ittisuun akkuma bubbee
ittisuu ti yookaan akkuma zayitii harkaan qabuu ti. 17
Akkuma sibiilli sibiila qaru, namni tokko nama kaan
qara. 18 Namni muka harbuu eeggatu tokko ija isaa
nyaata; namni gooftaa isaa eeggatus ulfina argata. 19
Akkuma bishaan fuula namaa argisiisu sana garaan
nama tokkoo eenyummaa namichaa argisiisa. 20 Du'aa
fi Badiisni gonkumaa hin quufan; iji namaas akkasuma.
(Sheol h7585) 21 Okkoteen waa itti baqsan meetiif; boolli
ibiddaa immoo warqeef; namni immoo ulfina argatuun
qorama. 22 Gowwaa mooyyee keessatti yoo tumte iyyuu,
akkuma midhaaniitti muka mooyyeetiin isa bulleessite
iyyuu, ati gowwummaa isa irraa hin balleessitu. 23
Haala bushaayeen kee keessa jiran sirriitti beeki; loon
keetiifis xiyyeeffannaa kenni; 24 soorumni bara baraan
itti hin fufuutii; gonfoonis dhaloota irraa dhalootatti
hin darbu. 25 Yeroo okaan haamamee biqilaa haaraan
jalaan biqilee margi tulluu irraa walitti qabamutti, 26
xobbaallaawwaniin daara baata; re'oonni immoo gatii
lafa qotiisaa siif ta'u. 27 Ati ofii keetii fi maatii kee,
xomboreewwan kees ittiin jiraachisuuf aannan re'ootaa
baay'ee ni qabaatta.

28 Namni hamaan utuu namni tokko iyyuu isa hin
ari'in baqata; qajeeltonni garuu akkuma leencaa
ija jabaatu. 2 Biyya fincilu keessa bulchitoota hedduutu
jira; bulchaan hubataanii fi beekaan garuu seera eegsisa.
3 Bulchaan hiyyeessa hacuucu tokko akkuma bokkaa

jabaa midhaan lafa irraa balleessuu ti. **4** Warri seera
didan hamoota jaju; warri seera eegan garuu isaaniin
mormu. **5** Jal'oonni murtii qajeelaa hin hubatan; warri
Waaqayyoon barbaadan immoo guutumaan guutuutti
hubatu. **6** Sooressa karaan isaa jal'aa ta'e mannaa
hiyyeessa adeemsi isaa mudaa hin qabne wayya. **7** Namni
seera eegu ilma ogeessa; michuun albaadhessaa immoo
abbaa isaa qaanessa. **8** Namni dhalaa fi hiiqiidhaan
qabeenya isaa guddifatu kam iyyuu, nama hiyyeessaaf
garaa laafuuf walitti qaba. **9** Nama seeraaf gurra kennuu
didu kam iyyuu, kadhannaan isaa balfamaa dha. **10**
Namni nama tolaa karaa jal'aa irra adeemsisu kam iyyuu
kiyyoo ofii isaa keessa seena; namni balleessaa hin
qabne garuu dhaala gaarii argata. **11** Namni sooressi
ogeessa of se'a; hiyyeessi hubannaa qabu garuu isa
qoree bira ga'a. **12** Yeroo namni qajeelaan mo'atutti
gammachuu guddaatu ta'a; yeroo namni hamaan aangoo
qabatutti garuu namoonni ni dhokatu. **13** Namni
cubbuu ofii dhokfatu hin milkaa'u; kan cubbuu isaa
himatee irraa deebi'u garuu araara argata. **14** Namni
yeroo hunda Waaqayyoon sodaatu eebbifamaa dha;
kan mataa jabaatu garuu rakkoo keessatti kufa. **15**
Namni hamaan hiyyeeyyii bulchu, akkuma leenca aaduu
yookaan amaaketa wayitti ariifatuu ti. **16** Bulchaan akka
malee nama cunqursu hubannaa hin qabu; kan bu'aa
karaa hin malleen argamu jibbu garuu bara dheeraa
jiraata. **17** Namni yakki dhiiga namaa dhangalaasuu isa
irra jiru, boollatti baqata; namni tokko iyyuu isa hin
gargaarin. **18** Namni adeemsi isaa mudaa hin qabne
nagumaan jiraata; kan karaan isaa jal'aa ta'e garuu
boollatti kufa. **19** Namni lafa isaa qotatu nyaata guddaa
argata; kan yaada faayidaa hin qabne duukaa bu'u garuu
hiyyumaan guutama. **20** Namni amanamaan eebba
quufa; kan sooromuutti gaggabu garuu adabbii jalaa
hin ba'u. **21** Nama wal caalchisuun gaarii miti; namni
garuu muraa buddeenaa argachuuf jedhee yakka hojjeta.
22 Namni waa kajeelu sooromuuf jarjara; inni akka
hiyyummaan isa eeggatu hin beeku. **23** Namni nama
ifatu dhuma irratti nama arrabaan nama saadu caalaa
surraa argata. **24** Namni abbaa yookaan haadha isaa
saamee, "Kun balleessaa miti" jedhu garee nama waa
balleessuu ti. **25** Namni wayitti gaggabu lola kakaasa; kan
Waaqayyoon amanatu garuu ni badhaadha. **26** Namni
of amanatu gowwaa dha; kan ogummaadhaan deemu
immoo nagaadhaan jiraata. **27** Namni hiyyeessaaf kennu
waan tokko illee hin dhabu; kan ija dunuunfatu garuu
abaarsa baay'ee argata. **28** Yeroo namni hamaan aangoo
qabatutti namoonni ni dhokatu; yeroo namni hamaan
badutti garuu qajeeltonni ni baay'atu.

29 Namni ifannaa baay'ee booddee mataa jabaatu
kam iyyuu akkuma tasaa caba; hin fayyus. **2**
Yommuu namni qajeelaan aangoo qabatutti, sabni ni
ililcha; yommuu namni hamaan bulchu garuu sabni
ni guunguma. **3** Namni ogummaa jaallatu abbaa isaa
gammachiisa; miiltoon sagaagaltuu garuu qabeenya isaa
barbadeessa. **4** Mootiin murtii qajeelaadhaan biyyaaf
nagaa buusa; kan matta'aaf gaggabu immoo biyya gargar
qoqqooda. **5** Namni ollaa isaa jaju, miilluma isaatiif
kiyyoo kaa'a. **6** Namni hamaan cubbuu ofii isaatiin
qabama; qajeelaan garuu ni faarfata; ni ililchas. **7**
Namni qajeelaan mirga hiyyeessaatiif dhaabata; namni
hamaan garuu dhimma akkanaa hin qabu. **8** Qoostonni
magaalaa jeequ; ogeeyyiin garuu aarii qabbaneessu. **9**
Yoo ogeessi gowwaa wajjin mana murtii dhaqe, gowwaan
sun ni aara yookaan ni kolfa; nagaanis hin jiraatu. **10**
Namoonni dhiiga dheebotan, nama amanamaa jibbu;
nama tolaas ajjeesuu barbaadu. **11** Gowwaan guutumaan
guutuutti aariitti of kenna; ogeessi garuu of qaba. **12**
Yoo bulchaan tokko soba dhaggeeffate, qondaaltonni
isaa hundi ni hammaatu. **13** Hiyyeessaa fi namni nama
cunqursu waan kanaan wal fakkaatu: Waaqayyo ija
lachan isaaniitiifuu agartuu kenna. **14** Yoo mootiin tokko
wal qixxummaadhaan hiyyeeyyiif murtii kenne, teessoon
isaa bara baraan jabaatee dhaabata. **15** Ulee fi ifannaan
ogummaa kennu; daa'imni akkasumatti gad dhiifame
garuu haadha isaa salphisa. **16** Yommuu hamoonni
aangoo qabatan, cubbuutu baay'ata; qajeeltonni garuu
kufaatii jaraa argu. **17** Ilma kee adabadhu, inni nagaa
siif kenna; lubbuu kees ni gammachiisa. **18** Iddoo
mul'anni hin jirretti sabni gad dhiisii ta'a; namni seera
eegu garuu eebbifamaa dha. **19** Garbichi dubbii afaanii
qofaan hin sirreeffamu; inni yoo hubate illee deebii hin
kennuutii. **20** Ati nama jarjarsuun dubbatu argitee? Isa
irra gowwaatu abdii caalu qaba. **21** Nama garbicha ofii
isaa ijoollummaa isaatii jalqabee qanansiisu, galgalli
isaa rakkina. **22** Namni aaru lola kakaasa; kan dafee
aarus cubbuu hedduu hojjeta. **23** Of tuulummaan namaa
isuma gad deebisa; namni hafuuraan gad of qabu garuu
ulfina argata. **24** Namni hattuu wajjin qooddatu lubbuu
ofii isaa jibba; inni ni kakata; garuu waan tokko illee
hin himu. **25** Nama sodaachuun kiyyoo namatti ta'a;
kan Waaqayyoon amanatu garuu nagaadhaan jiraata.
26 Namni hedduun bulchaa biratti surraa argachuu
barbaada; murtiin qajeelaan garuu Waaqayyo biraa
dhufa. **27** Qajeelaan sobduu xireeffata; hamaan immoo
nama tolaa jibba.

30 Jecha Aguur ilma Yaaqee. Dubbiin nama kanaa
akkana jedhee Iitii'eeliitti dubbatame: "Innis
Iitii'eeliittii fi Ukaalitti dubbate: **2** Ani dhugumaan
doofaa nama hundaa gadii ti; ani hubannaa namni
qabu hin qabu. **3** Ani ogummaa hin baranne yookaan
beekumsa Isa Qulqulluu sanaa hin qabu. **4** Eenyutu
samiitti ol ba'ee deebi'ee dhufe? Kan harki isaa bubbee
walitti qabe eenyu? Namni bishaan uffataan mare
eenyu? Kan daarii lafaa hunda jabeessee dhaabe eenyu?
Maqaan isaatii fi maqaan ilma isaa eenyu? Mee yoo
beekte natti himi! **5** "Dubbiin Waaqaa hundinuu hir'ina
hin qabu; warra isatti kooluu galaniif, inni gaachana. **6**
Dubbii isaatti homaa hin dabalin; yoo kanaa achii inni
si ifata; atis sobduu taatee argamta. **7** "Yaa Waaqayyo
ani wantoota lama sin kadhadha; isaanis utuu hamman
jirutti ana hin dhowwatin. **8** Gowwoomsaa fi soba narraa
fageessi; hiyyummaa yookaan sooruma naaf hin kennin;
garuu buddeena koo guyyaa guyyaan naaf kenni. **9** Yoo
kanaa achii ani akka malee quufee si ganee 'Waaqayyo
eenyuu dha?' nan jedha; yookaan hiyyoomee hatee,
akkasiin maqaa Waaqa koo nan salphisa. **10** "Garbicha
tokko gooftaa isaa biratti hin hamatin, yoo kanaa achii

inni si abaaraa; atis waan kanatti ni gaafatamta. **11** “Dhaloota abbaa isaa abaaru kan haadha isaa illee hin eebbifnetu jira; **12** dhaloota qulqulluu of se’u, kan xurii isaa irraa hin qulqulleeffamintu jiru; **13** dhaloota iji isaa akka malee of tuulu, kan baalleen ija isaas nama tuffatutu jira; **14** dhaloota hiyyeeyyii lafa irraa fixuuf rakkattoota illee gidduu namaatii balleessuuf ilkaan isaa goraadee, ha’oon isaa immoo billaa ta’e jira. **15** “Dhulaandhulli intallan, ‘Kenni! Kenni!’ jedhanii iyyan lama qabdi. “Wantoota gonkumaa hin quufne sadiitu jira; kanneen gonkumaa, ‘Nu ga’e!’ hin jenne immoo afurtu jira: **16** isaanis Sii’ool, gadameessa maseene, lafa gonkumaa bishaan hin quufnee fi ibidda gonkumaa, ‘Na ga’e!’ hin jennee dha. **(Sheol h7585)** **17** “Ija abbaatti qoosu, kan ajaja haadhaa tuffatu arraagessa sululaatiin baafama; joobiraanis ni nyaatama. **18** “Wantoonni akka malee na dinqisiisan sadiitu jira; afur immoo ani hin hubadhu; kunis: **19** Karaan risaa samii irra, karaan bofaa kattaa irra, karaan doonii galaana guddaa irra, karaan dhiiraa immoo dubartii wajjin ta’uu isaa ti. **20** “Karaan ejjituu kana: Isheen waa nyaattee afaan haqatti; ergasii immoo, ‘Ani homaa hin balleessine’ jetti. **21** “Lafti waan sadii jalatti hollatti; afur immoo baachuu hin dandeessu; kunis: **22** Garbicha mootii ta’u, gowwaa nyaatee quufu, **23** dubartiin jibbamte yeroo dhirsa argattu, garbittii giiftii ishee dhaaltu. **24** “Wantoonni xixinnoon afur lafa irra jiru; ta’u illee isaan akka malee ogeeyyii dha; isaanis: **25** Goondaawwan tuuta jabina hin qabnee dha; ta’us isaan yeroo bonaa nyaata isaanii walitti qaban; **26** osoleewwan uumamawwan humna hin qabnee dha; garuu kattaa keessa jiraatu; **27** hawwaannisni mootii hin qabu; garuu tarree galee yaa’a; **28** loccuun harkaan qabamuu dandeessi; garuu masaraa mootii keessatti argamti. **29** “Wantoota deemsa tolan sadiitu jira; kanneen tarkaanfii bareedanis afurtu jira; isaanis: **30** Leenca bineensa hunda keessaa jabaa, kan waan tokko illee sodaatee duubatti hin deebine; **31** korma indaanqoo kan kooraa deemu, korbeessa re’eetii fi, mootii loltoota isaa dura deemu. **32** “Ati yoo of jajuudhaan gowwoomte, yookaan yoo hammina malatte, harka kee afaan kee irra kaa’adhu! **33** Akkuma aannan raasuun dhadhaa baasu, funyaan micciiruunis dhiiga baasu sana, aarii kakaasuun lola fida.”

31 Jecha Lemuu’eel mootichaa kan haati isaa isa barsiifte: **2** “Maali yaa ilma ko, maali yaa ilma gadameessa ko, maali yaa ilma wareega ko, **3** humna kee dubartoota irratti, jabina kee warra mootota balleessan irratti hin fixin. **4** “Yaa Lemuu’eel, wanni kun moototaaf hin malu; daadhii wayinii dhuguun moototaaf hin malu; dhugaatii cimaatti gaggabuunis bulchitootaaf hin malu; **5** kunis akka isaan dhuganii waan seerri jedhu dagatanii warra hacuucaman hunda mirga isaanii hin dhowwanneef. **6** Warra baduuf jiraniif dhugaatii cimaa, warra jireenyi itti hadhaa’eef daadhii wayinii kenni; **7** isaan dhuganii hiyyummaa isaanii haa irraanfatan; rakkina isaaniis deebi’anii hin yaadatin. **8** “Warra ofii isaaniitiif dubbachuu hin dandeenyeef, mirga warra gatamaniitiifis falmi. **9** Afaan kee banadhu; murtii qajeelaas kenni; mirga hiyyeeyyiitii fi rakkattootaatiif falmi.” **10** Niitii amala gaarii qabdu eenyutu argachuu danda’a? Isheen lula diimaa caalaa gati qabeettii dha. **11** Dhirsi ishee guddisee ishee amanata; inni waan faayidaa qabu tokko illee hin dhabu. **12** Isheen bara jireenya ishee guutuu waan gaarii isaaf fiddi malee isa hin miitu. **13** Isheen suufii fi quncee talbaa barbaaddee harka ishee kan hojii jaallatuun footi. **14** Isheen akkuma doonii daldalaatti lafa fagoodhaa nyaata ishee fidatti. **15** Isheen utuu lafti hin bari’in hirribaa kaatee maatii isheetiif nyaata kenniti; xomboreewwan isheefis hojii qooddi. **16** Isheen lafa qotiisaa hubattee ilaaltee bitti; waan hojjettee argattu keessaa wayinii dhaabdi. **17** Isheen jabinaan mudhii ishee hidhattee hojiidhaaf irree ishee jabeeffatti. **18** Isheen akka daldalli ishee bu’aa qabu hubatti; ibsaan ishees halkaniin hin dhaamu. **19** Mukni itti jirbii maran harka ishee keessa jira; quba isheetiin immoo calii qabatti. **20** Isheen hiyyeessaaf harka hiixatti; dhabaadhaaf illee harka bal’ifti. **21** Yoo cabbiin bu’e illee isheen maatii isheetiif hin yaaddoftu; isaan hundinuu uffata bildiimaa uffataniiruutii. **22** Isheen wayyaa siree dha’atti; uffata dhiilgee quncee talbaa haphii irraa hojjetames uffatti. **23** Dhirsi ishee yommuu karra magaalaa dura, jaarsolii biyyaa gidduu taa’u ni kabajama. **24** Isheen wayyaa quncee talbaa dhooftee gurgurti; daldaltootaafis sabbata dhi’eessiti. **25** Isheen jabinaa fi ulfina uffatti; bara dhufaa jiruttis kolfuu dandeessi. **26** Afaan ishee ogummaadhaan banatti; gorsi gara laafinaas arraba ishee irra jira. **27** Isheen mana ishee to’atti; isheen buddeena dhibaa’ummaas hin nyaattu. **28** Ijoolleen ishee ka’anii, eebbifamtuu jedhuun; dhirsi ishees akkasuma jedhaan; akkana jedhees ishee jaja: **29** “Dubartoonni hedduun waan gaarii hojjetu; ati garuu isaan hunda caalta.” **30** Simboon nama gowwoomsa; miidhaginnis ni darba; dubartiin Waaqayyoon sodaattu garuu galateeffamtuu dha. **31** Bu’aa harka ishee kennaafii; hojiin ishee karra magaalaa duratti ishee haa jaju.

Lallaba

1 Dubbii lallabaa ilma Daawit, isa Yerusaalem keessaatti
mootii ta'e sanaa: **2** Lallabichi, "Faayidaa hin qabu!
Faayidaa hin qabu! Guutumaan guutuutti faayidaa hin
qabu! Wanni hundinuu faayidaa hin qabu" jedha. **3**
Namni hojii isaa kan aduudhaa gaditti itti dadhabu
hunda keessaa, bu'aa maalii argata? **4** Dhaloonni ni
dhufa; dhaloonni ni darba; lafti garuu bara baraan
jiraatti. **5** Biiftuun ni baati; biiftuun ni lixxi; gara baate
sanatti deebi'uufis ni ariifatti. **6** Bubbeen gara kibbaatti
bubbisa; gara kaabaattis ni deebi'a; innis naanna'uma
naanna'ee deema; karaa isaa irras deddeebi'a. **7** Lagni
hundi galaanatti yaa'a; galaanni garuu hin guutu.
Lageen garuma dhufanitti deebi'anii yaa'u. **8** Wanni
hundinuu hamma namni tokko dubbachuu danda'u
caalaa dadhabsiisaa dha. Iji argee hin quufu; yookaan
gurri dhaga'ee hin guutu. **9** Wanni duraan ture ammas
ni ta'a; wanni duraan hojjetame ammas ni hojjetama;
aduudhaa gaditti wanni haaraan tokko iyyuu hin jiru.
10 Wanni namni tokko, "Ilaa! Wanni kun haaraa dha"
jechuu danda'u kam iyyuu jiraa? Wanni kun duraanuu
bara dheeraan dura as ture; bara keenyaan dura iyyuu
asuma ture. **11** Namoonni bara durii hin yaadataman;
kanneen dhufuuf jiranis warra isaan duubaan dhufaniin
hin yaadataman. **12** Ani Lallabaan, Yerusaalem keessatti
mootii Israa'elin ture. **13** Ani waan samii gaditti
hojjetame hunda ogummaadhaan qu'adhee qoradhee
bira ga'uuf of kenneen ture. Waaqni ba'aa ulfaataa
akkamii nama irra kaa'e! **14** Ani waan aduudhaa
gaditti hojjetame hunda argeera; hundi isaanii iyyuu
faayidaa hin qaban; kun akkuma nama bubbee ari'uu
ti. **15** Wanni jal'ifame tokko deebi'ee hin qajeelfamu;
wanni hin jirres lakkaa'amuu hin danda'u. **16** Anis
akkana jedheen yaade; "Kunoo, ani nama anaan dura
Yerusaalemin bulchaa ture kam iyyuu caalaa guddadhee
ogummaas dabaladheera; ani muuxannoo ogummaatii
fi beekumsaa guddaa argadheera." **17** Kanaafuu ani
ogummaa, maraatummaa fi gowwummaa hubachuufin
of kenne; garuu ani akka wanni kunis bubbee ari'uu
ta'e nan baradhe. **18** Ogummaa guddaa keessa gadda
baay'eetu jiraatii; akkuma beekumsi dabalamuun gaddis
dabalama.

2 Ani garaa koo keessatti, "Ani waan gaarii
barbaaduudhaaf gammachuudhaan sin qoraatii mee
kottu" jedheen yaade. Garuu wanni kunis waan faayidaa
hin qabne ta'uu isaa nan mirkaneeffadhe. **2** Anis,
"Kolfi gowwummaa dha; gammachuunis maal fayyada?"
nan jedhe. **3** Anis utuma qalbiin koo ogummaadhaan
na qajeelchaa jiruu gowwummaa qabadhee daadhii
wayiniitiin of gammachiisu nan yaale. Waan namoonni
bara jireenya isaanii muraasa keessatti samii gaditti
hojjetan arguu nan fedhe. **4** Ani hojii guddaa nan
hojjedhe: Manneen ijaarradhee wayiniis dhaabadhe. **5**
Ani iddoo biqiltuutii fi iddoo bashannanaa qopheeffadhee
mukkeen ija naqatan kanneen gosa hundaa achi keessa
nan dhaabadhe. **6** Bosona mukkeen guddachaa jiranii
ittiin obaafachuufis kuusaa bishaanii nan qopheeffadhe.
7 Ani garboota dhiiraa fi dubartii nan bitadhe; garboota
mana kootti dhalatan biraas nan qabaadhe; nama naan
dura Yerusaalem keessa jiraate kam iyyuu caalaas loonii
fi bushaayee hedduu nan horadhe. **8** Ani meetii fi
warqee, qabeenya moototaatii fi kutaawwan biyyaa
walitti nan qabadhe. Ani faarfattoota dhiiraa fi dubartii
akkasumas saajjatoowwan nama gammachiisan hedduu
qaban ture. **9** Kanaafuu ani akka malee guddadhee
nama anaan dura Yerusaalem keessa ture kam iyyuu
caale. Waan kana hunda keessatti ogummaan koo anuma
wajjin ture. **10** Ani waan iji koo hawwe hunda isa hin
dhowwine; garaa koos gammachuu tokko illee hin lagne.
Garaan koo hojii koo hundatti gammade; kunis dadhabbii
koo hundaaf badhaasa ture. **11** Ta'us ani yeroon waan
harki koo hojjete hundaa fi waanan argachuuf jedhee itti
dadhabe hubadhee ilaaletti, wanni hundi akkuma bubbee
ari'uuti malee faayidaa hin qabu ture; aduudhaa gaditti
bu'aan tokko iyyuu hin turre. **12** Anis yaada koo gara
ogummaa, maraatummaa fi gowwummaa hubachuutti
nan deebifadhe. Namni mootii iddoo bu'u tokko waan
duraan hojjetame caalaa maal gochuu danda'a? **13** Ani
akkuma ifni dukkana irra wayyu sana, akka ogummaan
gowwummaa irra wayyu nan arge. **14** Ogeessi mataa isaa
keessaa ija qaba; gowwaan garuu dukkana keessa deema;
ani garuu akka galgalli isaan lamaanii tokkuma ta'e
nan hubadhe. **15** Ergasii ani akkana jedheen garaa koo
keessatti nan yaade; "Wanni gowwaa quunname, anaanis
ni quunnama; yoos ani ogeessa ta'uudhaan maalan
argadha ree?" Ani garaa koo keessatti, "Kunis faayidaa
hin qabu" nan jedhe. **16** Ogeessi akkuma gowwaa yeroo
dheeraaf hin yaadatamuutii; bara dhufuuf jiru keessa
isaan lachuu ni irraanfatamu. Ogeessis akkuma gowwaa
du'uu qaba! **17** Sababii wanni aduu gaditti hojjetamu
na gaddisiiseef ani jireenya nan jibbe; kun hundinuu
bubbee ari'uu dha; faayidaas hin qabu. **18** Ani sababii
nama ana duubaan dhufuuf waan kana dhiisuu qabuuf,
waanan aduudhaa gaditti itti dadhabe hunda nan jibbe.
19 Eenyutu akka inni ogeessa yookaan gowwaa ta'u
beeka? Ta'us inni hojii ani aduudhaa gaditti yaalii fi
ogummaa koo itti dhangalaase hundatti abbaa ta'a.
Kunis faayidaa hin qabu. **20** Kanaafuu garaan koo sababii
hojii koo dadhabsiisaa ani aduudhaa gaditti itti dadhabe
hundaatiif abdii kutachuu jalqabe. **21** Namni tokko hojii
isaa ogummaan, beekumsaa fi harka toliisaan hojjetee
ergasii immoo waan qabu hunda nama homaa itti hin
dadhabiniif dhiisuu qabaatii. Wanni kunis faayidaa
hin qabu; hammina guddaadhas. **22** Namni tokko
dadhabbii isaatiif yaalii cimaa aduudhaa gaditti godhe
sana hundaaf maal argata? **23** Hojiin isaa bara jireenya
isaa hunda rakkinaa fi gadda; sammuun isaa halkan
iyyuu hin boqotu. Kunis waan faayidaa hin qabnee
dha. **24** Namni nyaatee dhugee hojii isaatti gammaduu
caalaa homaa gochuu hin danda'u. Ani akka wanni kun
harka Waaqaatii dhufe nan arge; **25** Waaqaan malee
eenyutu nyaachuu yookaan gammaduu danda'a? **26**
Waaqni nama isa gammachiisuuf ogummaa, beekumsaa
fi gammachuu kenna; nama cubbamaa garuu akka inni
namicha Waaqa gammachiisuuf kennuuf jedhee hojii

qabeenya walitti qabuutii fi kuusuu hojjetu godha. Kunis
bubbee ari'uu dha; faayidaas hin qabu.

3 Wanni hundinuu yeroo qaba; hojiin samiidhaa
gaditti hojjetamu hundis waqtii qaba: **2** Dhalachuuf
yeroo qaba; du'uufis yeroo qaba; dhaabuuf yeroo
qaba; buqqisuufis yeroo qaba; **3** ajjeesuuf yeroo qaba;
fayyisuufis yeroo qaba; diiguuf yeroo qaba; ijaaruufis
yeroo qaba; **4** boo'uuf yeroo qaba; kolfuufis yeroo qaba;
gadduuf yeroo qaba; sirbuufis yeroo qaba; **5** dhagaa
bittinneessuuf yeroo qaba; walitti qabuufis yeroo qaba;
hammachuuf yeroo qaba; hammachuu dhiisuufis yeroo
qaba; **6** barbaaduuf yeroo qaba; barbaaduu dhiisuufis
yeroo qaba; kaa'uuf yeroo qaba; gatuufis yeroo qaba; **7**
tarsaasuuf yeroo qaba; hodhuufis yeroo qaba; cal'isuuf
yeroo qaba; dubbachuufis yeroo qaba; **8** jaallachuun
yeroo qaba; jibbuufis yeroo qaba; loluuf yeroo qaba;
nagaafis yeroo qaba. **9** Hojjetaan tokko dadhabbii isaa
irraa bu'aa maalii argata? **10** Ani ba'aa Waaqni namoota
irra kaa'e argeera. **11** Inni waan hunda yeruma isaatti
miidhagsee tolcheera. Akkasumas yaada baraa baraa
garaa namootaa keessa kaa'e. Ta'us isaan waan Waaqni
jalqabaa hamma dhumaatti hojjete beekuu hin danda'an.
12 Ani akka namootaaf bara jireenya isaanii keessa wanni
gammaduu fi waan gaarii hojjechuu caalu tokko iyyuu
hin jirre nan beeka. **13** Tokkoon tokkoon namaa nyaatee
dhugee bu'aa hojii isaa hundatti gammaduun kennaa
Waaqaa ti. **14** Ani akka wanni Waaqni hojjetu hundi
bara baraan jiraatu beeka; wanni tokko illee itti hin
dabalamu; wanni tokko iyyuus irraa hin fudhatamu.
Waaqni akka namoonni isa sodataniif waan kana godha.
15 Wanni amma jiru kam iyyuu duraanuu tureera; wanni
dhufuuf jirus duraanuu jira ture; Waaqni waan darbes
deebisee fida. **16** Anis aduudhaa gaditti waan biraa nan
arge; kunis: Iddoo murtiin qajeelaan jiraachuu malu,
hamminatu ture; iddoo qajeelummaan jiraachuu malu
immoo jal'inatu ture. **17** Ani garaa koo keessatti akkana
jedheen yaade; "Waaqni qajeeltotaa fi hamoota, gara
murtiitti ni fida; wanni hundinuu, hojiin hundinuus
yeroo ni qabaatii." **18** Ani amma illee akkana jedhee
garaa koo keessatti nan yaade; "Waaqni akka isaan
akkuma bineensotaa ta'uu isaanii arganiif ilmaan namaa
qora. **19** Wanni nama irra ga'u, bineensota irras ni
ga'a; lachan isaanii iyyuu waanuma tokkotu eeggata;
akkuma inni tokko du'u, inni kaanis ni du'a. Hundi
isaanii hafuuruma tokko qabu; namni bineensa caalaa
faayidaa argatu tokko illee hin qabu. Wanni hundinuu
faayidaa hin qabu. **20** Isaan hundi idduma tokko dhaqu;
hundinuu biyyoo irraa dhufan; hundinuus biyyootti
deebi'u. **21** Akka hafuurri namaa ol ba'ee hafuurri
bineensaa immoo lafa keessa seenu eenyutu beeka?" **22**
Kanaafuu ani sababii wanni sun ixaa isaa ta'eef akka
namaaf wanni hojii isaatti gammaduu caalu tokko iyyuu
hin jirre nan arge. Akka inni waan isa duubaan ta'u
arguuf eenyutu isa fiduu danda'a?

4 Ani ammas ilaalee cunqursaa aduudhaa gaditti
adeemsifamaa jiru hunda nan arge: Ani imimmaan
cunqurfamtootaa nan arge; nama isaan jajjabeessu tokko
illees hin qaban; humni gama cunqursitoota isaanii ture;
isaan nama isaan jajjabeessu tokko illee hin qaban. **2**
Anis akka warri du'an, kanneen kanaan dura du'an,
jiraattota amma lubbuudhaan jiraatan caalan nan labse.
3 Garuu namni hamma ammaatti hin dhalatin kan
hammina aduudhaa gaditti hojjetamu hin argin, lachan
isaanii irra wayya. **4** Anis akka dadhabbiin hojii hundii
fi milkaa'uun hundi hinaaffaa namni ollaa isaa wajjin
qabu irraa burqu nan arga. Kunis bubbee ari'uu dha;
faayidaas hin qabu. **5** Gowwaan harka isaa maratee
taa'a; foonuma ofii isaas nyaata. **6** Dadhabbii fi bubbee
ari'uudhaan konyee lama argachuu irra nagaan konyee
tokko argachuu wayya. **7** Ani amma illee waan faayidaa
hin qabne tokko aduudhaa gaditti nan arge: **8** Nama
kophaa isaa jiraatu tokkotu jira; innis ilma yookaan
obboleessa hin qabu ture. Yeroo hunda hojiitti dadhaba;
ta'us iji isaa qabeenya isaa ilaalee quufe hin jedhu. Innis,
"Ani eenyuuf jedheen dadhaba? Maaliifan gammachuus
of laga?" jedhee gaafate. Kunis faayidaa hin qabu; hojii
bu'aa hin qabnee dha! **9** Isaan sababii hojii isaaniitiif gatii
gaarii waan argataniif nama tokko irra nama lama wayya:
10 Yoo inni tokko kufe, inni kaan ol isa qaba. Garuu namni
kufee kan ol isa kaasu hin qabne garaa nama nyaata!
11 Yoo namoonni lama wajjin ciisan itti ho'a; nama
tokko garuu akkamitti kophaa isaa itti ho'uu danda'a?
12 Namni tokko mo'atamuu danda'a; namoonni lama
garuu of irraa deebisuu danda'u. Funyoon fo'aa sadiin
fo'ame dafee hin citu. **13** Mootii dulloomaa fi gowwaa
si'achi gorsa hin fudhanne irra, dargaggeessa hiyyeessa
ogeessa wayya. **14** Inni yoo hiyyumaan mootummaa
sana keessatti dhalate iyyuu mana hidhaatii ba'ee mootii
ta'uu danda'aatii. **15** Ani akka namni aduudhaa gad
jiraate hundi dargaggeessa mootii dhaalu sana duukaa
bu'e nan arge. **16** Baay'inni nama fuula isaanii dura jiruu
hamma hin qabu ture. Warri duubaan dhufan garuu
dargaggeessa dhaalu sanatti hin gammanne. Kun hundis
bubbee ari'uu dha; faayidaas hin qabu.

5 Ati yeroo gara mana Waaqaa dhaqxu tarkaanfii
kee eeggadhu. Dhaggeeffachuuf dhi'aachuun aarsaa
gowwootaa dhi'eessuu caala; isaan akka hammina
hojjechaa jiran hin beekaniitii. **2** Fuula Waaqaa duratti
waan tokko dubbachuuf afaan keetiin hin jarjarin; garaan
kees hin ariifatin. Waaqni samii keessa jira; ati immoo
lafa irra jirta; kanaafuu dubbiin kee haa gabaabbatu.
3 Abjuun baay'ina hojiitiin dhufa; haasaan gowwaas
baay'ina dubbiitiin beekama. **4** Ati yeroo wareega tokko
Waaqaaf wareegdutti wareega sana of irraa baasuuf lafa
irra hin harkifatin. Inni gowwootatti hin gammadu;
ati wareega kee of irraa baasi. **5** Wareeganii of irraa
baasuu dhiisuu mannaa wareeguu dhiisuu wayya. **6**
Afaan kee cubbuu keessa si hin buusin. Ergamaa mana
qulqullummaatiinis, "Wareegni koo dogoggora ture" hin
jedhin. Waaqni maaliif waan ati jettetti aaree hojii harka
keetii balleessa? **7** Abjuun baay'eenii fi dubbiin baay'een
faayidaa hin qaban. Kanaafuu Waaqa sodaadhu. **8** Ati
yoo hiyyeessa aanaa tokko keessatti hacuucamee murtii
qajeelaa fi mirgi dhowwatame argite, waan akkanaa
hin dinqisiifatin; qondaalli tokko qondaala isaa oliitiin
ilaalaamaatii; isaaniin olittis qondaaltonni biraa jiru.

9 Faayidaan lafa irraa argamu kan nama hundaa ti;
mootichi mataan isaa iyyuu qonna lafaa irraa fayyadama.
10 Nama maallaqa jaalatu kam iyyuu maallaqni isa hin
ga'u; nama qabeenya jaalatu illee galiin isaa isa hin
quubsu. Kunis faayidaa hin qabu. 11 Akkuma qabeenyi
baay'atuun, warri nyaatanis ni baay'atu. Yoos abbootiin
qabeenyaa ijumaan ilaaluu malee faayidaa maalii argatu
ree? 12 Xinnaas nyaatu, guddaas nyaatu, hirribni
hojjetaa tokkoo mi'aawaa dha; baay'inni qabeenyaa
garuu sooressa tokko hirriba dhowwa. 13 Ani aduudhaa
gaditti hammina nama gaddisiisu nan arge; kunis:
qabeenya abbuma isaa miidhuuf kuufame, 14 yookaan
qabeenya milkii dhabuudhaan badee yeroo namichi sun
ilma dhalchetti ilma isaatiif homaa hin hafinii dha. 15
Namni qullaadhuma isaa gadameessa haadha isaatii
ba'a; inni akkuma dhufetti deebi'ee deema. Inni waan
itti dadhabe keessaa waan tokko illee harkatti qabatee
hin deemu. 16 Kunis hammina nama gaddisiisuu dha:
Namni akkuma dhufetti deema; inni waan bubbeedhaaf
dadhabuuf faayidaa maalii argata? 17 Inni bara jireenya
isaa hunda yaaddoo, dhukkubbii fi aarii guddaadhaan
dukkana keessatti nyaata. 18 Anis akka namni bara
jireenya isaa kan Waaqni isaaf kenne gabaabaa kana
keessa nyaatee dhugee hojii isaa kan aduudhaa gaditti
itti dadhabe sanatti illee gammaduun isaaf gaarii fi
barbaachisaa ta'e nan hubadhe; qoodni isaa kanumaatii.
19 Akkasumas Waaqni nama kamiifuu badhaadhummaa
fi qabeenya kennee akka inni itti gammadu, akka inni
qooda ofii isaa fudhatee hojii ofii isaatti gammadu isa
godhuun isaa, kennaa Waaqaa ti. 20 Sababii Waaqni
garaa isaa gammachuudhaan guuteef inni bara jireenya
isaa baay'ee hin yaadatu.

6 Ani aduudhaa gaditti waan hamaa biraa argeera;
kunis akka malee namatti ulfaata: 2 Waaqni akka
namni waan garaa isaatti hawwu tokko iyyuu hin
dhabneef qabeenya, badhaadhummaa fi ulfina isaaf
kenne; Waaqni garuu akka inni itti gammadu hin
goone; qooda namichaa nama ormaatu itti gammada.
Kun waan faayidaa hin qabnee dha; hammina nama
gaddisiisuudhas. 3 Namni tokko ijoollee dhibba qabaatee
waggoota baay'ee jiraachuu danda'a; inni hamma fedhe
jiraatu illee yoo qabeenya isaatti gammaduu baatee
awwaala gaariis argachuu baate, ani, "Isaa mannaa gatata
wayya" nan jedha. 4 Inni akkasumaan dhufa; dukkana
keessa bada; maqaan isaas dukkanaan haguugama. 5
Inni yoo aduu arguu baate iyyuu yookaan yoo homaa
beekuu baate iyyuu boqonnaa namichi sun argatu caalaa
boqonnaa qabaata. 6 Inni waggaa kuma yeroo lama
jiraatu illee yoo jireenya gaarii hin jiraatin, namni hundi
idduma tokko dhaqa mitii? 7 Dadhabbiin nama hundaa
afaanuma isaatiif; fedhiin isaa garuu yoom iyyuu hin
guutu. 8 Ogeessi maaliin gowwaa caala? Hiyyeessi akka
itti fuula namootaa dura jiraatu beekuudhaan faayidaa
maalii argata? 9 Hawwiidhaan jooruu mannaa waan iji
argu wayya. Kunis bubbee ari'uu malee faayidaa hin
qabu. 10 Waan jiru hundaaf duraanuu maqaan ba'eera;
maalummaan namaas beekamaa dha; namni tokko iyyuu
nama isa caalaa humna qabuun morkachuu hin danda'u.
11 Dubbiin akkuma baay'atuun faayidaa dhaba; yoos
wanni sun akkamiin nama kam iyyuu fayyada? 12 Bara
jireenya namaa kan inni akkuma gaaddisaatti keessa
ba'ee darbu gabaabaa faayidaa hin qabne kana keessa
eenyutu waan namaaf gaarii ta'e beeka? Waan erga inni
deemee booddee aduudhaa gaditti ta'us eenyutu isatti
himuu danda'a?

7 Shittoo urgaa'aa irra maqaa gaarii wayya; guyyaa
dhalootaa irra guyyaa du'aa wayya. 2 Mana cidhaa
dhaquu mannaa mana boo'ichaa dhaquu wayya; galgalli
nama hundaa du'umaatii; namni lubbuun jiraatu waan
kana garaatti haa qabatu. 3 Fuulli gaddu waan garaa
gammachiisuuf kolfa irra gadda wayya. 4 Qalbiin
ogeessaa mana boo'ichaa jira, qalbiin gowwaa garuu
mana gammachuu jira. 5 Sirba gowwootaa dhaga'uu
mannaa ifannaa ogeessaa dhaggeeffachuu wayya. 6 Kolfi
gowwaa akkuma qoraattii xuwwee jalaa xaaxa'uu ti.
Kunis faayidaa hin qabu. 7 Cunqursaan ogeessa gowwaa
godha; matta'aanis sammuu nama xureessa. 8 Jalqaba
waan tokkoo irra dhuma isaa wayya; of tuuluu irras
obsa wayya. 9 Hafuura keetiin aaruuf hin ariifatin;
aariin bobaa gowwootaa keessa jiraatii. 10 Ati, "Barri
durii maaliif bara kana caale?" hin jedhin; waan kana
gaafachuun ogummaa miti. 11 Ogummaan akkuma
dhaalaa waan gaarii dha; warra aduu arganiifis bu'aa
qaba. 12 Akkuma maallaqni da'oo ta'e sana ogummaanis
da'oo dha; faayidaan beekumsaa garuu kana: innis
ogummaan warra ishee qabaniif jireenya kennuu ishee
ti. 13 Waan Waaqni hojjete mee ilaali: Waan inni jal'ise
eenyutu qajeelchuu danda'a? 14 Yommuu yeroon gaarii
ta'utti gammadi; yommuu yeroon hammaatu garuu itti
yaadi: Waaqni isa tokko hojjete isa kaanis hojjeteera.
Kanaafuu namni egeree isaa beekuu hin danda'u. 15 Ani
jireenya koo kan faayidaa hin qabne kana keessatti waan
kana lachuu argeera; kunis: Qajeelaan qajeelummaa
isaatiin baduu isaatii fi hamaan immoo hammina isaatiin
bara dheeraa jiraachuu isaa ti. 16 Ati akka malee qajeelaa
hin ta'in; yookaan akka malee ogeessa hin ta'in; maaliif of
galaafatta? 17 Ati akka malee hamaa hin ta'in; gowwaas
hin ta'in; maaliif utuu yeroon kee hin ga'in duuta? 18
Utuu isa kaan gad hin dhiisin waan tokko qabaachuun
gaarii dha. Namni Waaqa sodaatu waan hundaan ni
milkaa'a. 19 Ogummaan, bulchitoota magaalaa tokko
keessa jiran kudhan caalaa nama ogeessa tokko humna
qabeessa gooti. 20 Namni qajeelaan waan qajeelaa malee
cubbuu tokko illee hin hojjenne lafa irra hin jiru. 21
Waan namni jedhu hunda hin dhaggeeffatin; yoo kana
goote utuu hojjetaan kee si abaaruu dhageessaa; 22 ati
mataan kee iyyuu yeroo baay'ee namoota kaan akka
abaarte garaan kee beekaatii. 23 Ani waan kana hunda
ogummaadhaanan qoradhee, "Ani ogeessan ta'a" nan
jedhe. Wanni kun garuu narraa fagoo ture. 24 Wanti
jiru hundi fagoo dha; gad fagoo dha; eenyutu qoratee
bira ga'uu danda'a? 25 Kanaafuu ani gara ogummaa
fi maalummaa wantootaa hubachuutti, sakatta'uutti,
qorachuutti akkasumas hammina gowwummaatii fi
maraatummaa gowwummaa hubachuutti qalbii koo nan
deebifadhe. 26 Ani waan du'a caalaa hadhaa'uu nan arge;
kunis: dubartii kiyyoo taate, kan yaadni ishee kiyyoo,
harki ishee immoo foncaa ta'ee dha. Namni Waaqa

gammachiisu ishee jalaa ni ba'a; cubbamaan garuu
isheedhaan qabama. **27** Lallabaan akkana jedha; "Kunoo
wanni ani qoradhee bira ga'e kanaa dha: "Mala isaa
beekuuf waan tokko fuudhanii waan kaanitti dabaluu
dha; **28** ani ammas nan sakatta'e; garuu hin arganne.
Ani kuma keessaa dhiira qajeelaa tokko nan argadhe;
hunduma isaanii keessaa garuu dubartii qajeeltuu tokko
iyyuu hin arganne. **29** Kunoo ani waan kana qofa nan
argadhe: Waaqni qajeeltota godhee ilmaan namaa uume;
namoonni garuu mala baay'ee barbaacha deeman."

8 Kan akka nama ogeessaa eenyu? Eenyutu hiikkaa
waan tokkoo beeka? Ogummaan fuula namaa ibsa;
nyaara guurames ni hiika. **2** Ati sababii fuula Waaqaa
duratti kakuu galteef ajaja mootii eegi. **3** Fuula mootii
duraa deemuuf hin jarjarin. Waan hamaa keessatti hin
hirmaatin; inni waan fedhe kam iyyuu ni godhaatii. **4**
Sababii dubbiin mootii waan hundaa ol ta'eef eenyutu,
"Ati maal hojjechaa jirta?" isaan jechuu danda'a? **5**
Namni ajaja mootii eegu kam iyyuu hin miidhamu;
qalbiin ogeessaa immoo yeroo fi haala mijaa'aa beeka. **6**
Rakkinni namaa akka malee isatti ulfaatu iyyuu wanni
hundi yeroo fi haala mijaa'aa qabaatii. **7** Sababii namni
tokko iyyuu waan eger ta'u hin beekneef, eenyutu waan
dhufuuf jiru isatti himuu danda'a? **8** Namni tokko iyyuu
hafuura isaa of keessatti dhowwuu hin danda'u; kanaafuu
eenyu iyyuu guyyaa du'a isaa irratti humna hin qabu.
Akkuma namni tokko yeroo waraanaatti duula keessaa
hin ari'amne sana, hamminnis warra isa hojjetu gad hin
dhiisu. **9** Anis qalbii koo gara waan aduudhaa gaditti
hojjetamu hundaatti deebifadhee waan kana hunda
nan arge. Yeroon namni tokko warra kaan humnaan
nan bulcha jedhee ofuma miidhu jira. **10** Ergasiis ani
hamoota iddoo qulqulluu seenanii ba'aa turan sana akka
isaan awwaalaman nan arge; isaanis magaalaa itti waan
akkasii hojjetan keessatti ni jajamu ture. Kunis faayidaa
hin qabu. **11** Sababii yakka hojjetame tokkootiif adabbiin
dafee hin kennamneef, garaan namootaa mala hammina
hojjechuutiin guutama. **12** Cubbamaan tokko yeroo
dhibba yakka hojjetee bara dheeraa jiraatu iyyuu, ani
akka namoonni Waaqa sodaatan kanneen sodaadhaan
fuula isaa dura jiraatan nagaa qabaatan nan beeka. **13**
Ta'us hamoonni sababii Waaqa hin sodaanneef nagaa
hin qabaatan; barri jireenya isaaniis akka gaaddidduu
hin dheeratu. **14** Waan faayidaa hin qabne kan lafa
irratti ta'u tokkotu jira; kunis qajeeltota waan hamootaaf
malu argatanii fi hamoota waan qajeeltotaaf malu
argatanii dha. Ani wanni kun faayidaa hin qabu nan
jedha. **15** Kanaafuu namaaf wanni aduudhaa gaditti
nyaachuu, dhuguu fi gammaduu caalu tokko iyyuu
sababii hin jirreef ani akka namni jireenyatti gammadu
nan gorsa. Akkasiin bara jireenya isaa kan Waaqni
aduudhaa gaditti kenneef hunda keessatti hojii isaa
irratti gammachuun isa duukaa bu'a. **16** Ani yommuun
qalbii koo gara ogummaa beekuu fi hojii namni utuu
iji isaa halkanii fi guyyaa hirriba hin argatin hojjetu
ilaaluutti deebifadhetti, **17** waan Waaqni hojjete hunda
nan arge. Namni tokko iyyuu waan aduudhaa gaditti
ta'aa jiru hubachuu hin danda'u. Namni waan kana
bira ga'uuf tattaaffatu iyyuu hiikkaa isaa argachuu
hin danda'u. Ogeessi waan beeku yoo of se'e illee inni
dhugumaan hubachuu hin danda'u.

9 Kanaafuu ani waan kana hunda garaatti qabadhee
akka qajeelaan, ogeessii fi hojiiwwan isaanii harka
Waaqaa keessa jiran nan hubadhe; garuu namni tokko
iyyuu akka jaalalli yookaan jibbi isa eeggatu hin beeku.
2 Nama qajeelaa fi jal'aa, nama gaarii fi hamaa, nama
qulqulluu fi xuraa'aa, warra aarsaa dhi'eessanii fi
warra hin dhi'eessine hunda galgalli isaanii tokkuma.
Waanuma nama gaarii irra ga'utu, cubbammaa irras
ga'a; waanuma warra kakuu seenan irra ga'utu, warri
kakuu seenuu sodaatan irra ga'a. **3** Hamminni waan
aduudhaa gaditti ta'u hunda keessa jiru kanaa dha:
Galgalli nama hundaa tokkoo dha. Kana malees garaan
namootaa hamminaan guutameera; bara jireenya isaanii
keessas maraatummaatu garaa isaanii keessa jira; ergasii
isaan warra du'anitti dabalamu. **4** Namni warra lubbuun
jiran hundatti dabalamu kam iyyuu abdii qaba. Leenca
du'ee mannaa saree lubbuun jirtu wayyaatii! **5** Warri
lubbuun jiran akka du'an ni beekuutii; warri du'an
garuu homaa hin beekan; isaan si'achi gatii hin qaban;
yaadannoon isaanii iyyuu ni irraanfatama. **6** Jaalalli
isaanii, jibbi isaaniitii fi hinaaffaan isaanii erga badee
tureera; isaan waan aduudhaa gaditti ta'u kam iyyuu
keessatti lammata qooda hin qabaatan. **7** Sababii Waaqni
waan ati hojjettetti gammadeef dhaqiitii nyaata kee
gammachuudhaan nyaadhu; daadhii wayinii keetiis
garaa gammadduun dhugi. **8** Yeroo hunda uffata adii
uffadhu; zayitiinis mataa kee irraa hin dhabamin. **9** Bara
jireenyaa kan faayidaa hin qabne, kan Waaqni aduudhaa
gaditti siif kenne kana hunda bara kee kan faayidaa hin
qabne hunda keessatti haadha manaa kee kan jaallattu
wajjin gammachuudhaan jiraadhu. Jireenyaa fi hojii
ati aduudhaa gaditti itti dadhabde sanaaf qoodni kee
kanumaatii. **10** Waan harki kee hojjechuu danda'u
hunda humna kee guutuudhaan hojjedhu; awwaala
ati itti deemuuf jirtu keessa hojiin yookaan yaadni
yookaan beekumsi yookaan ogummaan hin jiruutii.
(Sheol h7585) **11** Ani aduudhaa gaditti waan biraa argeera:
Fiigichi warra saffisaniif yookaan lolli irree jabeeyyiif
miti; yookaan nyaanni ogeeyyiif yookaan qabeenyi
hubattootaaf yookaan fudhatama argachuun beektotaaf
miti; yeroo fi carraan hunda isaanii argata. **12** Namni
tokko iyyuu yeroon isaa yoom akka ta'e hin beeku:
Akkuma qurxummiin kiyyoo hamaadhaan qabamu,
yookaan akkuma simbirri kiyyoodhaan qabamtu sana
namoonnis bara hamaa akkuma tasaa isaanitti dhufuun
qabamu. **13** Ani amma illee fakkeenya ogummaa kan
akka malee na dinqisiise kana aduudhaa gaditti nan
arge: **14** Magaalaa xinnoo namoonni muraasni keessa
jiraatan tokkotu ture. Mootiin jabaan tokkos isheetti
ba'ee marse; koobii biyyoo guddaa naannessee itti
ijaare. **15** Yeroo sanatti hiyyeessa ogeessa tokkotu
magaalaa sana keessa jiraachaa ture; innis ogummaa
isaatiin magaalattii baraare. Namni tokko iyyuu garuu
hiyyeessa sana hin yaadanne. **16** Kanaafuu ani, "Jabina
irra ogummaa wayya" nan jedhe. Ogummaan hiyyeessa
sanaa garuu ni tuffatame; dubbiin isaas fudhatama

hin arganne. **17** Iyya bulchaa gowwootaa irra hasaasa
ogeessaatu dhaga'ama. **18** Meeshaalee waraanaa irra
ogummaa wayya; cubbamaan tokko garuu waan gaarii
hedduu balleessa.

10 Akkuma tisiisni duute tokko shittoo ajeessitu
sana gowwummaan xinnoon ogummaa fi ulfina
balleessa. **2** Yaadni ogeessaa karaa mirgaa, yaadni
gowwaa immoo karaa bitaa jira. **3** Gowwaan yoo karaa
deemu illee qalbii hin qabu; akka gowwaa ta'es nama
hundatti argisiisa. **4** Yoo dheekkamsi bulchaa tokkoo sitti
hammaate, ati iddoo kee gad hin dhiisin; tasgabbaa'uun
dogoggora guddaa hambisuu danda'aatii. **5** Hamminni
ani aduudhaa gaditti arge tokko jira; kunis dogoggora
bulchaan tokko uumuu dha. **6** Utuma badhaadhonni
iddoo gad aanu qabatanii jiranuu, gowwoonni iddoo
ulfinaa qabatu. **7** Ani utuma ilmaan mootota akka
garbootaa miillaan deemanii garboonni immoo fardaan
utuu deemanii nan arge. **8** Namni boolla qotu kam iyyuu
ofuma isaatii keessa bu'a; nama dallaa cabsee keessaan
ba'u kam iyyuu bofatu idda. **9** Namni dhagaa baasu
kam iyyuu dhagaa sanaan miidhamuu danda'a; namni
jirma baqaqsu hundinuus jirmuma sanaan miidhama.
10 Qottoon doomee afaan isaa yoo hin qaramin, humna
guddaa barbaachisa; ogummaan garuu milkaa'inna fida.
11 Bofti tokko utuu hin raateffamin yoo nama idde,
namichi bofa raatessu sun homaa hin argatu. **12** Dubbiin
afaan ogeessaatii ba'u ulfina qaba; namni gowwaan
immoo hidhii ofii isaatiin bada. **13** Dubbiin isaa jalqabatti
gowwummaa dha; dhuma irratti garuu maraatummaa
hamaa dha; **14** namni gowwaan dubbii baay'isa. Namni
tokko iyyuu waan dhufuuf jiru hin beeku; eenyutu waan
isa duubaan ta'u isatti himuu danda'a? **15** Dadhabbiin
gowwaa isuma butuchiti; inni karaa gara magaalaatti
geessu hin beeku. **16** Yaa biyya mootiin kee mucaa turee,
kan ilmaan mootota kee ganamaan nyaatanii dhugan
siif wayyoo. **17** Yaa biyya mootiin kee sanyii beekamaa
irraa dhalate, kan ilmaan mootota utuu machaa'uuf hin
ta'in, jabina argachuuf jedhanii yeroo malutti nyaatanii
dhugan, ati eebbifamtuu dha. **18** Dhibaa'ummaan, mana
duuffisa; harki hin hojjennes mana dhimmisiisa. **19**
Cidhi kolfaaf qopheeffama; daadhiin wayiniis jireenya
gammachiisa; maallaqni immoo deebii waan hundaa ti.
20 Sababii simbirri samii dubbii kee geessituuf, yookaan
simbirri barrisaa jirtu dhaqxee waan ati jettu himtuuf,
ati yaada kee keessatti mootii hin arrabsin; yookaan
kutaa hirribaa keessatti sooressa hin abaarin.

11 Buddeena kee bishaan gubbaa buusi; guyyaa
baay'ee booddee deebiftee argattaatii. **2** Qabeenya
kee iddoo torbatti yookaan saddeetitti qoodi; balaa
biyyatti dhufuuf jiru hin beektuutii. **3** Duumessi yoo
bishaaniin guutame, bokkaa lafatti gad dhangalaasa.
Mukni tokko yoo kibbatti yookaan kaabatti jige, idduma
itti kufe sana ciisa. **4** Namni qilleensa eeggatu tokko hin
facaafatu; kan duumessa ilaallatus hin haammatu. **5**
Ati akkuma daandii bubbee, yookaan akka itti namni
gadameessa haadhaa keessatti uumamu hin beekne
sana, hojii Waaqaa, Uumaa waan hundaa sana illee
beekuu hin dandeessu. **6** Inni kun yookaan inni sun,
yookaan lachanuu wal qixxee tolu; inni kam akka tolu
hin beektuutii; ati sanyii kee ganamaan facaafadhu;
galgalas harki kee hojii malee hin taa'in. **7** Ifni mi'aawaa
dha; aduu arguunis ija gammachiisa. **8** Namni yoo
hammam waggoota baay'ee jiraate illee, inni hunduma
isaatti gammadaa haa jiraatu. Garuu inni guyyoota
dukkanaa haa yaadatu; isaan ni baay'atuutii. Wanni
dhufuuf jiru hundinuu faayidaa hin qabu. **9** Yaa
dargaggeessa, hamma dargaggummaa keessa jirtutti
gammadi; bara dargaggummaa keetii keessas garaan kee
si haa gammachiisu. Yaada garaa keetii, waanuma iji kee
argu duukaa bu'i; garuu akka Waaqni waan kana hundaaf
gara murtiitti si fidu beekkadhu. **10** Kanaafuu garaa
kee keessaa yaaddoo balleessi; sababii dargaggummaa
fi jabinni faayidaa hin qabneef dhagna kee keessaa
hammina baasii gati.

12 Utuu guyyaan rakkinaa hin dhufin, utuu barri ati
itti, "Ani itti hin gammadu" jettu hin ga'in, bara
dargaggummaa keetii keessa Uumaa kee yaadadhu; **2**
utuu aduu fi ifni, ji'ii fi urjiin hin dukkanaa'in, utuu
duumessi bokkaatti aanee hin deebi'in, **3** yeroo itti
eegdonni manaa hollatanii namoonni jajjaboon immoo
gugguufanitti, yeroo itti warri midhaan daakan sababii
muraasa ta'aniif hojii dhiisanii, kanneen foddaa keessaan
ilaalan arguu dadhabanitti, **4** yeroo itti balballi daandii
guddaatti geessu cufamee sagaleen dhagaa daakuu
immoo gad bu'aa deemutti, yeroo itti namni waca
simbirrootiin dammaqee sirbi ishee hundi garuu gad
bu'aa deemutti, **5** yeroo itti namni lafa ol dheeraa fi
balaa daandii irraa sodaatu, yeroo itti mukni lawuzii
daraaru, yeroo itti korophisni tiratuu fi hawwiin nama
keessaa badutti Uumaa kee yaadadhu. Ergasii namni
mana isaa bara baraatti gala; warri boo'anis daandii irra
deddeebi'u. **6** Utuu funyoon meetii hin citin, yookaan
utuu waciitiin warqee hin cabin isa yaadadhu; utuu
okkoteen burqaa biratti hin caccabin, yookaan utuu
geengoon ittiin bishaan warraaban boolla bishaanii
biratti hin cabin, **7** utuu biyyoon lafa turetti hin
deebi'in, utuu hafuurris Waaqa isa kennetti hin deebi'in
isa yaadadhu. **8** Lallabaanis, "Wanni hundi faayidaa
hin qabu! Faayidaa hin qabu! Wanni hundi faayidaa
hin qabu!" jedha. **9** Lallabaan sun ogeessa qofa utuu
hin ta'in beekumsas namaaf ni qooda ture. Inni itti
yaadee, qoratee fakkeenya baay'ee tartiibaan kaa'eera.
10 Lallabaan kun jecha sirrii argachuuf jedhee qorate;
wanni inni barreesses qajeelaa fi dhugaa dha. **11** Dubbiin
ogeessaa akkuma meeshaa ittiin loon oofanii ti; jechi
isaa kan walitti qabames akkuma mismaara jabeeffamee
rukutamee ti; kanas tiksee tokkotu kenne. **12** Yaa
ilma ko, waan kana irraa hafe hunda of eeggadhu.
Kitaaba hedduu barreessuun hojii dhuma hin qabnee
dha; qu'annaan baay'eenis nama dadhabsiisa. **13** Amma
wanni hundinuu dhaga'ameera; dhumni dubbii kunoo
ti; Waaqa sodaadhuutii seera isaa eegi; wanni namni
hojjechuu malu guddaan isa kanaatii. **14** Waaqni hojii
hunda, waan dhokfame hundas gaarii yookaan hamaa
taanaan murtiitti dhi'eessaatii.

Weedduu

1 Weedduu Weeddotaa Solomoon. **2** Inni dhungoo afaan isaatiin na haa dhungatu; jaalalli kee daadhii wayinii caalaatii. **3** Urgaan shittoo keetii namatti tola; maqaan kee akkuma shittoo dhangalaafamee ti. Kanaafuu dubarran si jaallatu! **4** Na fudhadhuu deemi; si duukaa fiignaa! Mootichi diinqa isaatti ol na galfate. Michoota Nu sitti gammannee ililchina; jaalala kees daadhii wayinii caalaa jajanna. Ishee Si jaallachuun isaanii akkam sirrii dha! **5** Intallan Yerusaalem, ani akkuma dunkaana Qeedaar, akkuma golgaa dunkaana Solomoonis gurraattii dha; garuu bareedduu dha. **6** Sababii ani gurraattii ta'eef, ija babaaftee na hin ilaalin; aduutu na gurraachesseetii. Ilmaan haadha koo natti aaranii akka ani iddoo dhaabaa wayinii eegu na taasisan; ani garuu iddoo dhaabaa wayinii koo hin eegganne. **7** Yaa isa ani si jaalladhu, iddoo bushaayee kee tikfattuu fi iddoo itti guyyaa saafaa hoolota kee boqochiifattu natti himi. Ani maaliifan akka dubartii fuula ishee haguugattee bushaayee michoota keetii bira asii fi achi joortu tokkoo ta'a? **8** Yaa dubartii dubartoota hunda caalaa bareeddu, ati yoo beekuu baatte hoolota duukaa bu'i; ilmoolee re'oota keetiis dunkaana tiksootaa bira tikfadhu. **9** Yaa jaalallee ko, ani akka farda dhalaa fardeen gaarii Fara'oon harkisan keessaa tokkootti sin ilaala. **10** Maddiin kee amartii gurraatiin, mormii kees dirata warqeetiin miidhagfameera. **11** Nu warqee gurraa meetiidhaan wal make siif tolchina. **12** Utuma mootichi maaddiitti dhi'aatee jiruu shittoon koo urgaa isaa kenne. **13** Michuun koo anaaf korojoo qumbii ti; inni guntuta koo gidduu boqota. **14** Michuun koo anaaf hurbuu daraaraa heennaa kan iddoo dhaabaa wayinii Een Gaadiitii dhufee dha. **15** Yaa jaalallee ko, ati akkam bareedda! Dinqii akkam bareedda! Iji kee gugee fakkaata. **16** Yaa michuu ko, ati akkam miidhagda! Dinqii akkam namatti tolta! Margi lalisaan siree keenya. **17** Dareersumaan mana keenyaa birbirsa; dagaleen isaa immoo gaattiraa dha.

2 Ani daraaraa Shaaroon; daraaraa sulula keessaa ti. **2** Jaalalleen koo dubarran kaan gidduu ti akkuma daraaraa qoraattii keessaa ti. **3** Michuun koo dargaggoota gidduutti akkuma muka hudhaa kan mukkeen bosonaa keessa jiruu ti. Ani gaaddisa isaa jala taa'uu nan jaalladha; iji isaas natti mi'aawa. **4** Inni galma cidhaatti na geesse; akeekni inni naaf qabu jaalala. **5** Sababii ani jaalalaan gaggabeef isin bixxillee wayiniitiin na jajjabeessaa; muka hudhaatiinis na haaromsaa. **6** Harki isaa bitaa mataa koo jala jira; harki isaa mirgaa immoo na hammata. **7** Yaa intallan Yerusaalem, ani kuruphee fi borofaan isin kakachiisa; hamma isheen ofumaan feetee kaatutti jaalala hin tuttuqinaa yookaan hin dadammaqsinaa. **8** Sagaleen michuu kootii, tulluuwwan irra utaalee gaarran irras qaari'ee dhufaa jira. **9** Michuun koo akkuma kuruphee yookaan korma gadamsaa ti. Kunoo inni dallaa keenya duuba dhaabatee foddaa keessaan ilaalaa qaawwa keessaanis mimil'achaa jira. **10** Michuun koo dubbatee akkana naan jedhe; "Yaa miidhagduu koo ka'i! Bareedduu koo kottuu na wajjin deemi. **11** Kunoo! Ganni darbeera; bokkaanis caamee sokkeera. **12** Daraaraan lafa irratti mul'ateera; waqtiin sirbaa ga'eera; wacni gugees biyya keenya keessatti dhaga'amaa jira. **13** Mukni harbuu ija jalqabaa baasuu jalqabeera; wayiniin daraares urgaa kenneera. Yaa miidhagduu ko, ka'ii kottu; yaa bareedduu koo na wajjin deemi." **14** Gugee koo kan holqa dhagaa keessaa, kan iddoo dhoksaa tulluu cinaa keessaa, mee fuula kee na argisiisi; mee sagalee kee na dhageessisi; sagaleen kee mi'aawaadhaatii; fuulli kees namatti tola. **15** Mee waangoo, waangoodhuma xixinnoo ishee kanneen iddoo dhaabaa wayinii balleessitu nuuf qabaa; iddoon dhaabaa wayinii keenyaa daraaraa jiraatii. **16** Michuun koo kanuma koo ti; anis kan isaa ti; inni daraaraa keessa dheechifata. **17** Yaa michuu ko, hamma bari'ee gaaddisni baddutti deebi'i; akkuma kuruphee yookaan akkuma korma gadamsaa kan tulluuwwan irra jiruus ta'i.

3 Ani halkan guutuu siree koo irra ciisee nama garaan koo jaallatu sana nan barbaade; ani isa nan barbaade; garuu isa hin arganne. **2** Ani amma ka'een magaalaa keessa, daandiiwwanii fi oobdiiwwan irra nan deema; nama garaan koo jaallatu sana nan barbaada. Kanaafuu ani isa nan barbaade; garuu isa hin arganne. **3** Eegdonni utuu magaalaa keessa naanna'anuu na argan; anis, "Michuu koo argitanii?" jedheen isaan gaafadhe. **4** Ani akkuman xinnoo isaan bira darbeen, nama lubbuun koo jaallattu sana nan argadhe. Anis isa nan qabadhe; hamman mana haadha kootti, diinqa haadha koo ishee garaatti na baatte sanaatti ol galchutti gad isa hin dhiisne. **5** Yaa intallan Yerusaalem, ani kuruphee fi borofaan isin kakachiisa; hamma isheen ofumaan feetee kaatutti, jaalala hin tuttuqinaa yookaan hin dadammaqsinaa. **6** Isheen qumbii fi ixaana urgooftuu daldaltootaa hunda irraa hojjetameen urgeeffamtee akkuma utubaa aaraa gammoojjii keessaa ol baatu kun eenyu? **7** Kunoo! Siree Solomoon kan loltoota jaatama warra Israa'el keessaa bebeekamoo ta'aniin marfamteerti. **8** Hundi isaanii goraadee hidhatu; hundinuu muuxannoo waraanaa qabu; tokkoon tokkoon isaanii goraadee isaanii luqqeettuutti hidhatanii lola halkaniitiif qophaa'an. **9** Solomoon mootichi ofii isaatii gaarii tolfate; innis muka Libaanoon irraa tolfate. **10** Inni utubaa isaa meetiidhaan hojjete; jala isaa garuu warqeedhaan hojjete. Teessoon isaa kirrii diimaa dhiilgeedhaan hojjetame; keessi isaas jaalala intallan Yerusaalemiitiin bareechamee hojjetame. **11** Yaa intallan Xiyoon gad ba'aatii Solomoon Mooticha ilaalaa; inni gonfoo haati isaa gaafa fuudha isaa, guyyaa garaan isaa gammadetti, mataa isaa irra keesseef sana kaa'ateera.

4 Yaa bareedduu ko, ati akkam miidhagda! Dinqii ati akkam bareedda! Iji kee haguuggii kee duubaan gugee fakkaata. Rifeensi mataa keetii akkuma karra re'ootaa kan gaara Gili'aad irraa gad bu'uu ti. **2** Ilkaan kee akkuma karra hoolotaa kan rifeensi irraa haadamee dhiqamee ol dhufaa jiruu ti. Tokkoon tokkoon isaanii lakkuu qabu; isaan keessa maseenni tokko iyyuu hin jiru. **3** Hidhiin kee akkuma kirrii bildiimaa ti; haasaan kee namatti tola. Maddiin kee lamaan haguuggii kee keessatti roomaanii

tokkicha iddoo lamatti qoodame fakkaata. **4** Mormi
kee gamoo Daawit kan mi'a lolaa itti kuusuuf ijaarame
sana fakkaata; isa irratti gaachana kumatu rarraafama;
hundinuu gaachana loltootaa ti. **5** Guntunni kee lamaan
akkuma ilmoolee kuruphee kanneen lakkuu dhalatanii
daraaraa keessa dheedanii ti. **6** Hamma bari'ee gaaddisni
baduutti, ani gara tulluu qumbiitii fi gara gaara ixaanaa
nan dhaqa. **7** Yaa jaalallee ko, ati guutumaan guutuutti
bareedduu dha; ati mudaa tokko illee hin qabdu. **8** Yaa
misirrittii ko, Libaanoonii na wajjin kottu; Libaanoonii
na wajjin kottu. Fiixee Amaanaa irraa, fiixee Seniir, fiixee
Hermoon irraa gad bu'i; holqa leencaa keessaa, tulluu
oolmaa qeerransaa irraas gad bu'i. **9** Yaa obboleettii
ko, yaa misirrittii ko, ati qalbii koo hatteerta; ati mil'uu
ija keetii tokkoon, faaya morma keetii tokkoon qalbii
koo hatteerta. **10** Yaa obboleettii ko, yaa misirrittii
ko, jaalalli kee akkam nama gammachiisa! Jaalalli kee
daadhii wayinii caalaa, urgaan shittoo keetiis urgooftuu
kam iyyuu caalaa akkam namatti tola! **11** Yaa misirrittii
ko, hidhiin kee akkuma dhaaba dammaa nadhii coccobsa;
aannanii fi dammi arraba kee jala jira. Urgaan uffata
keetii akkuma urgaa Libaanoon. **12** Yaa obboleettii ko,
yaa misirrittii ko, ati akkuma iddoo biqiltuu cufamee ti;
ati burqaa dallaan itti ijaaramee fi madda chaappaan
cufamee dha. **13** Biqiltuun kee iddoo roomaanii kan ija
filatamaa heennaa fi naardoos qabuu dha; **14** akkasumas
naardoosii fi marga urgaa'u, qundhii fi qarafaa, muka
ixaanaa gosa garaa garaa, qumbii, argeessaa fi urgooftuu
akka malee gaarii hunda qaba. **15** Ati burqaa biqiltuu
keessaa ti; bishaan boollaa yaa'u kan Libaanoon irraa
gad dhangala'uu dha. **16** Yaa bubbee kaabaa dammaqi;
bubbeen kibbaas kottu! Akka urgaan isaa naannoo hunda
waliin ga'uuf biqiltuu koo irratti bubbisi. Michuun koo
dhufee, biqiltuu seenee ija filatamaa haa nyaatu.

5 Yaa obboleettii ko, misirrittii ko, ani dhufee biqiltuu
koo seeneera; ani qumbii koo urgooftuu koo wajjin
walitti qabadheera. Ani dhaaba damma koo nadhii isaa
wajjin nyaadheera; daadhii wayinii koos aannan koo
wajjin dhugeera. Michoota Yaa michoota, nyaadhaa
dhugaa; jaalalas dhugaa quufaa. **2** Ani rafeera; garaan
koo garuu dammaqeera. Mee dhaggeeffadhaa! Michuun
koo balbala rurrukutaa jiraatii; inni akkana jedha; "Yaa
obboleettii ko, miidhagduu ko, gugee koo kan mudaa
hin qabne, balbala naaf bani. Mataan koo fixeensaan,
rifeensi koos jiidha halkaniitiin tortoreera." **3** Ani uffata
koo of irraa baaseera; akkamittan deebisee uffadha ree?
Miilla koo dhiqadheera; akkamittan deebisee xureessa
ree? **4** Michuun koo qaawwa balbalaatiin harka galche;
lapheen koo isaaf ni dha'ate. **5** Ani michuu kootiif
balbala banuuf nan ka'e; qabannoo balbalaa irrattis
harka koo irraa qumbiin, quba koo irraa immoo qumbiin
dhangala'aan coccobe. **6** Ani michuu kootiif balbala nan
bane; michuun koo garuu achi hin jiru; inni deemeera.
Deemuu isaattis garaan koo ni rifate. Ani isa nan
barbaade; garuu hin arganne. Ani isa nan waame; inni
garuu hin owwaanne. **7** Eegdonni utuu magaalaa keessa
naanna'anuu na argan. Isaanis na reebanii na madeessan;
warri dallaa eegan sunis wayyaa koo narraa baafatan! **8**
Yaa intallan Yerusaalem, isin michuun koo yoo argitan
jaalalaan dhukkubsachuu koo akka isatti naaf himtan
isinan kakachiisa. **9** Yaa ishee dubartoota hunda caalaa
bareeddu, michuun kee maaliin warra kaan caala? Ati
kan akkas nu kakachiiftu, michuun kee maaliin warra
kaan caala? **10** Michuun koo diimaa cululuqaa dha;
inni namoota kuma kudhan keessaa ni mul'ata. **11**
Mataan isaa warqee akka malee qulqulluu dha; rifeensi
mataa isaa jigaa dha; akkuma arraagessaas gurraacha.
12 Iji isaa akkuma gugee burqaa bishaanii biraa kan
aannaniin dhiqamee akka faayaatti kaa'atamuu dha.
13 Maddiin isaa akkuma madabii biqiltuu urgooftuu
kan shittoo baasuu ti. Hidhiin isaa akkuma daraaraa
qumbiin irraa coccobuu ti. **14** Harki isaa ulee warqee
kan biiraleedhaan faayeffamee dha. Dhagni isaa akkuma
ilka arbaa kan sanpeeriin miidhagfamee dha. **15** Miilli
isaa utubaa dhagaa adii kan baattuu warqee qulqulluu
irraa hojjetame irra dhaabamee dha. Bifti isaa akkuma
Libaanoon, akkuma birbirsaa Libaanoon filatamaa dha.
16 Dubbiin isaa waan hunda caalaa mi'aawaa dha;
inni guutumaan guutuutti namatti tola. Yaa intallan
Yerusaalem, kun michuu koo ti; kun michuu koo ti.

6 Yaa ishee dubartoota hunda caalaa bareeddu,
michuun kee eessa dhaqe? Akka nu si wajjin
barbaannuuf michuun kee garamitti gore? **2** Michuun
koo iddoo biqiltuu keessa hoolota isaa tikfachuu fi
daraaraa walitti qabachuuf jedhee gara iddoo biqiltuu,
lafa madabiin biqiltuu urgooftuuwwanii jirutti gad
bu'eera. **3** Ani kan michuu koo ti; michuun koos
kanuma koo ti; inni daraaraa keessa dheechifata. **4**
Yaa jaalallee ko, ati akkuma Tiirzaa bareedduu dha;
akkuma Yerusaalem namatti tolta; akkuma loltoota
faajjii baataniis ulfina qabda. **5** Ija kee narraa buqqisi;
inni na jeeqeeraatii. Rifeensi mataa keetii akkuma
karra re'oota Gili'aad irraa gad bu'anii ti. **6** Ilkaan
kee akkuma karra hoolotaa kan dhiqamee ol dhufaa
jiruu ti. Tokkoon tokkoon isaanii lakkuu qabu; isaan
keessa maseenni tokko iyyuu hin jiru. **7** Maddiin kee
lamaan haguuggii kee keessatti roomaanii tokkicha iddoo
lamatti qoodame fakkaata. **8** Mootittiiwwan jaatamni,
saajjatoon saddeettamnii fi dubarran lakkoobsa hin
qabne qulqulluun jiraachuu danda'u; **9** gugeen koo
kan mudaa tokko iyyuu hin qabne sun kan addaa ti;
isheen haadha isheetiif intala tokkittii dha; haadha
ishee deesseefis filatamtuu dha. Dubarran ishee arganii
ishee eebbisan; mootittiiwwanii fi saajjatoowwanis ishee
jajan. **10** Kan akka boruu baqaquutti mul'attu, kan
akka ji'aa bareeddu, kan akka biiftuu iftu, kan akka
urjiiwwan tooraan yaa'anii ulfina qabdu kun eenyu?
11 Anis daraaraa sulula keessatti dhi'oo biqile arguuf,
akka wayiniin hudhaa baase yookaan akka roomaaniin
daraare ilaaluuf gara lafa qotiisaa ocholooniitti gad nan
bu'e. **12** Utuu ani hin hubatin, lubbuun koo gaarii mootii
saba kootii keessa na teessiste. **13** Yaa Sulaamaaxittii
deebi'i; deebi'i; akka nu si ilaalluuf deebi'i; deebi'i! Isa
Isin akkuma nama sirba Mahanayiim ilaaluutti maaliif
Sulaamaaxittii ilaaltu?

7 Yaa intala ilma mootii, miilli kee kophee keessatti
akkam bareeda! Gudeedni kee miidhagaan sun dooqa

gatii guddaa kan ogeessi hojii harkaa tolche fakkaata. **2**
Handhuurri kee xoofoo geengoo kan takkumaa daadhiin
wayinii wal makaan keessaa hin dhabamin fakkaata.
Mudhiin kee immoo tuullaa qamadii kan daraaraadhaan
marfame fakkaata. **3** Guntunni kee lamaan akkuma
ilmoolee kuruphee kanneen lakkuu dhalatanii ti. **4**
Mormi kee gamoo ilka arbaa fakkaata. Iji kee haroo
Heshboon kan karra Baatrabii biraa fakkaata. Funyaan
kee gamoo Libaanoon kan gara Damaasqoo gad ilaalu
fakkaata. **5** Mataan kee akkuma Tulluu Qarmeloos gonfoo
siif ta'a. Rifeensi mataa keetii afaa mana mootii fakkaata;
mootiin dheerina isaatiin qabamee booji'ama. **6** Yaa
jaalallee ati gammachuu kee wajjin akkam bareedda;
akkamis namatti tolta! **7** Dhaabni kee dhaaba meexxii
fakkaata; guntunni kees hurbuu ijaa fakkaata. **8** Anis,
"Muka meexxii kana nan yaabbadha; ija isaa nan
qabadha" nan jedhe. Guntunni kee akkuma hurbuu
wayinii, urgaan hafuura keetii akkuma urgaa hudhaa ti;
9 afaan kees akkuma daadhii wayinii kan akka malee
gaarii ta'ee ti. Ishee Daadhiin wayinii suutumaan hidhii
fi ilkaan irra gad yaa'ee gara michuu koo haa dhaqu.
10 Ani kan michuu koo ti; hawwiin isaas anumaaf. **11**
Yaa michuu ko, kottu mee gara baadiyyaa haa deemnu;
gandoota achii keessa haa bullu. **12** Akka mukni wayinii
hudhaa baafate, akka daraaraan ija banatee fi akka
roomaaniin daraare ilaaluuf ganama bariin kaanee gara
iddoo dhaabaa wayinii haa deemnu; anis achitti jaalala
koo siif nan kenna. **13** Hudhaan urgaa isaa gad dhiisa;
yaa michuu ko, wanni ani siif kuuse, haaraa fi moofaanis
wanni filatamaan hundi balbala keenya dura jira.

8 Utuu ati akka obboleessa koo kan harma haadha
koo hodhee guddatee naa taatee! Ani yoon alatti si
arge sin dhungadhan ture; namni tokko iyyuu na hin
tuffatu. **2** Anis si dura deemee mana haadha koo ishee
na barsiifte sanaatti sin geessa ture. Akka ati dhugduufis
daadhii wayinii kan mi'eeffame cuunfaa roomaanii koos
siifin kenna ture. **3** Harki isaa bitaa mataa koo jala
jira; harki isaa mirgaa immoo na hammata. **4** Yaa
intallan Yerusaalem, ani isin kakachiisa; hamma isheen
ofumaan feetee kaatutti jaalala hin tuttuqinaa yookaan
hin dadammaqsinaa. **5** Kan michuu isheetti irkattee
gammoojjii keessaa ol dhufaa jirtu kun eenyu? Ishee
Ani muka hudhaa jalatti sin kakaase; haati kee achitti si
ulfoofte; achumattis ciniinsifattee si deesse. **6** Akkuma
chaappaatti laphee kee irra, akkuma chaappaatti irree
kee irra na kaa'adhu; jaalalli akkuma du'aa jabduudhaatii;
hinaaffaan isaas akkuma awwaalaa hamaa dha. Inni
akkuma ibidda balali'uu, akkuma arraba ibidda jabaa
boba'a. **(Sheol h7585)** **7** Bishaan baay'een jaalala dhaamsuu
hin danda'u; lagnis dhiqee isa balleessuu hin danda'u.
Namni tokko qabeenya mana isaa hunda yoo jaalalaaf
kenne qabeenyi sun guutumaan guutuutti ni tuffatama. **8**
Nu obboleettii xinnoo tokko qabna; isheen guntuta iyyuu
hin baafne. Guyyaa isheen heerumaaf kadhatamtutti nu
obboleettii keenyaaf maal goona? **9** Utuu isheen dallaa
dhagaa taatee nu silaa gamoo meetii ishee irratti ijaarra
ture. Utuu isheen balbala taatee nu silaa birbirsaan
ishee marsina. **10** Ani dallaa dhagaa ti; guntunni koos
akkuma gamoo ti. Kanaafuu ani fuula isaa duratti
akkuma nama nagaa fidu tokkootti nan ilaalaman ture.
11 Solomoon Ba'aal Haamoon keessaa iddoo dhaabaa
wayinii qaba ture; innis iddoo dhaabaa wayinii ofii isaa
qottuuwwanitti kiraa kennate. Tokkoon tokkoon isaaniis
ija argatan irraa meetii saqilii kuma tokko fiduufii qabu
ture. **12** Iddoon dhaabaa wayinii kootii, kanuma koo
ti; yaa Solomoon, saqiliin kumni sun sumaaf; dhibbi
lama immoo kan warra ija isaa eeganii ti. **13** Yaa ishee
iddoo biqiltuu keessa jiraattu, michoonni sagalee kee
dhaggeeffachaa jiru; mee anis nan dhaga'a! **14** Yaa
michuu ko, dafii kottu; akka kuruphee yookaan akka
korma gadamsaa kan gaara urgooftuu irra burraaquu
ta'i.

Isaayyaas

1 Mul'ata Isaayyaas ilmi Amoos bara bulchiinsa
Uziyaan, bara Yootaam, bara Aahaazii fi bara
Hisqiyaas keessa waa'ee Yihuudaatii fi Yerusaalem arge.
2 Yaa Samiiwwan dhaga'aa! Yaa lafa dhaggeeffadhu!
Waaqayyo akkana jedhee dubbateeraatii: "Ani ijoollee
horadheen guddifadhe; isaan garuu natti fincilaniiru.
3 Qotiyyoon gooftaa isaa, harreenis gola gooftaa isaa
ni beeka; Israa'el garuu hin beeku; sabni koo hin
hubatu." **4** Yaa saba cubbamaa, uummata balleessaan
itti baay'ate, ilmaan warra waan hamaa hojjetuu,
ijoollee xuraa'ummaadhaan guutamte isiniif wayyoo!
Isaan Waaqayyoon dhiisaniiru; Qulqullicha Israa'el sana
tuffatanii dugda isaanii itti garagalfataniiru. **5** Isin
si'achi maaliif rukutamtu? Maaliif fincila keessa jiraatu?
Mataan keessan guutuun miidhameera; garaan keessan
guutuunis dadhabeera. **6** Faana miilla keessaniitii hamma
gubbee mataa keessaniitti, fayyaa hin qabdan; madaa
fi dirmammuun, madaan dhiigu, kan hin qulqulloofne
yookaan hin maramne yookaan zayitiidhaan hin laafne. **7**
Biyyi keessan duwwaa hafteerti; magaalaawwan keessan
ibiddaan gubamaniiru; alagoonni fuuluma keessan
duratti lafa qotiisaa keessan saamu; akkuma waan ormi
ishee saameettis onti. **8** Intalli Xiyoon akkuma da'annoo
iddoo dhaabaa wayinii keessaatti, akkuma daasii lafa
qotiisa buqqee keessaatti, akkuma magaalaa marfame
tokkootti dhiifamti. **9** Utuu Waaqayyoon Waan Hunda
Danda'u hambaa muraasa nuuf hambisuu baatee, nu silaa
akkuma Sodoom taanee, Gomoraas fakkaanna turre. **10**
Yaa bulchitoota Sodoom dubbii Waaqayyoo dhaga'aa; yaa
saba Gomoraa, Seera Waaqa keenyaa dhaggeeffadhaa!
11 Waaqayyo akkana jedha; "Baay'inni aarsaa keessanii
anaaf maali?" Ani aarsaa gubamu kan korbeeyyii
hoolaatii fi horii gabbifamanii baay'een qaba; ani dhiiga
korommii looniitti, kan xobbaallaawwan hoolaattii fi
re'eetti hin gammadu. **12** Isin yommuu fuula koo
duratti mul'achuuf dhuftan, akka oobdii koo dhidhiittan
eenyutu isin irraa barbaade? **13** Kennaa faayidaa hin
qabne fiduu dhiisaa! Ixaanni keessan na jibbisiisa.
Ayyaana Baatii, Sanbataa fi yaa'ii keessan jechuunis wal
ga'ii keessan hamaa sana ani hin fedhu. **14** Ayyaana
Baatii keessanii fi ayyaanota keessan bebbeekamoo
lubbuun koo ni jibbiti. Isaan ba'aa natti ta'aniiru; anis
obsuu dadhabeera. **15** Yeroo isin kadhannaaf harka
keessan bal'ifattan, ani ija koo isinan dhokfadha; yoo isin
kadhaa baay'ee kadhattan illee ani hin dhaggeeffadhu.
Harki keessan dhiigaan guutameera! **16** Dhiqadhaatii of
qulqulleessaa. Hojii keessan hamaa sana fuula koo duraa
balleessaa! Yakka hojjechuus dhiisaa; **17** waan qajeelaa
hojjechuu baradhaa! Murtii qajeelaa barbaadaa; warra
hacuucame jajjabeessaa. Ijoollee abbaa hin qabneef
falmaa; haadha hiyyeessaatiif dhaabadhaa. **18** Waaqayyo
akkana jedha; "Kottaa wal qorraa; cubbuun keessan yoo
akka bildiimaa ta'e iyyuu, inni addaatee akka cabbii
ni ta'a; yoo akka alalaa diimate iyyuu, akka suufii ni
addaata. **19** Isin yoo fedhii qabaattanii ajajamtan, waan
lafti baaftu filatamaa ni nyaattu; **20** garuu yoo diddanii
finciltan goraadeetu isin nyaata." Afaan Waaqayyoo waan
kana dubbateeraatii. **21** Akka magaalaan amanamtuun
sun sagaagaltuu taate ilaalaa! Isheen dur murtii
qajeelaadhaan guutamtee qajeelummaan ishee keessa
jiraata ture; amma immoo namoota nama ajjeesantu
ishee keessa jiraata! **22** Meetiin kee ligidaa'eera; daadhiin
wayinii kee filatamaan bishaaniin makameera. **23**
Bulchitoonni kee finciltoota; michuu hattuuwwanii
ti; isaan hundinuu matta'aa jaallatu; kennaas akka
malee barbaadu. Isaan ijoollee abbaa hin qabneef hin
falman; himata haadha hiyyeessaa hin dhaggeeffatan. **24**
Kanaafuu Gooftaan, Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u,
Jabaan Israa'el sun akkana jedha: "Ani amajaajota
koo irraa boqonnaa nan argadha; diinota koos haaloo
nan baafadha. **25** Ani harka koo sitti nan deebisa;
ligidaa'ummaa kees akka malutti sirraa nan haqa; xurii
kee hundas sirraa nan balleessa. **26** Ani akkuma bara durii
abbootii murtii iddootti, akkuma jalqabaatti gorsitoota
kee illee siifin deebisa. Ergasii ati magaalaa qajeelummaa,
magaalaa amanamtuu jedhamtee ni waamamta." **27**
Xiyoon murtii qajeelaadhaan, qalbii jijjiirrattoonni ishee
immoo qajeelummaadhaan furamu. **28** Finciltoonnii
fi cubbamoonni garuu ni caccabu; warri Waaqayyoon
dhiisanis ni badu. **29** "Isin sababii muka qilxuu itti
gammaddan sanaatiif ni qaanoftu; sababii iddoo biqiltuu
filattan sanaatiif immoo ni salphattu. **30** Isin akka qilxuu
baalli irraa harca'ee, akka iddoo biqiltuu bishaan hin
qabnee ni taatu. **31** Namni jabaan akkuma huubaa, hojiin
isaas akkuma qaanqee ta'a; isaan lachuu walumaan
gubatu; namni ibidda sana dhaamsus hin jiru."

2 Wanni Isaayyaas ilmi Amoos waa'ee Yihuudaatii fi
Yerusaalem arge kanaa dha: **2** Bara dhumaa keessa,
tulluun mana qulqullummaa Waaqayyoo tulluuwwan
hunda keessaa ol dheeratee dhaabata; inni tulluuwwan
caalaa ol ol jedha; saboonni hundinuu gara isaatti
yaa'u. **3** Namoonni baay'een dhufanii akkana jedhu;
"Kottaa gara tulluu Waaqayyoo, gara mana Waaqa
Yaaqoob ol baanaa. Inni akka nu daandii isaa irra
deemnuuf karaa isaa nu barsiisa." Seerri Xiyoon keessaa,
dubbiin Waaqayyoo immoo Yerusaalem keessaa ni
ba'a. **4** Inni saboota gidduutti murtii kenna; namoota
hedduudhaafis ni murteessa. Isaan goraadee isaanii
tumanii maarashaa tolfatu; eeboo isaaniis tumanii
haamtuu tolfatu. Sabni tokko saba biraatti goraadee
hin luqqifatu; yookaan lolaaf nama hin leenjifatan.
5 Yaa mana Yaaqoob, kottaa ifa Waaqayyoo keessa
deddeebinaa. **6** Kanaafuu saba kee, mana Yaaqoob
dhiifteerta. Isaan bartee Ba'a Biiftuutiin guutamaniiru;
akkuma Filisxeemotaa falfala hojjetu; duudhaa namoota
ormaattis ni cichu. **7** Biyyi isaanii meetii fi warqeen
guutamteerti; qabeenyi isaanii dhuma hin qabu. Biyyi
isaanii fardeeniin guutamteerti; gaariiwwan isaaniis
dhuma hin qaban. **8** Biyyi isaanii waaqota tolfamoodhaan
guutamteerti; isaan hojiidhuma harka isaanii, waanuma
qubni isaanii tolcheef sagadu. **9** Kanaafuu namni gad
qabama; ilmaan namaa gad deebifamu; ati isaaniif hin
dhiisin. **10** Argamuu Waaqayyoo isa sodaachisaa fi
surraa ulfina isaa duraa, kattaa keessa lixu; lafa keessas

dhokadhu! **11** Iji nama of tuuluu gad qabama; of jajuun
namootaas gad deebifama; gaafas Waaqayyo qofatu ol
ol jedha. **12** Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u warra
of jajuu fi warra of tuulu hundaaf, warra ol ol jedhan
hundaaf guyyaa tokko qaba; isaanis gad deebifamu. **13**
Inni birbirsa Libaanoon dheeraa fi guddaa hundaaf,
qilxuu Baashaan hundaaf, **14** tulluuwwan ol dhedheeroo
hundaaf, gaarran ol dhedheeroo hundaaf, **15** gamoo
gurguddaa hundaaf, dallaa dhagaadhaan jabeeffamee
ijaarame hundaaf, **16** doonii daldalaa hundaa fi waan
gatii guddaa qabu hundaaf guyyaa murteeffate tokko
qaba. **17** Of tuulummaan namaa gad qabama; of jajuun
namootaas gad deebifama; gaafas Waaqayyo qofatu ol ol
jedha; **18** waaqonni tolfamoon guutumaan guutuutti ni
barbadeeffamu. **19** Namoonni yommuu inni lafa raasuuf
ka'utti, sodaachisa Waaqayyootii fi surraa isaa ulfina
qabeessa sana duraa gara holqa kattaa keessaattii fi boolla
lafa keessaatti ni baqatu. **20** Gaafas namoonni waaqota
isaanii tolfamoo kanneen waaqeffachuuf jedhanii meetii
fi warqee irraa tolfatan sana tuqaa fi simbira halkaniitiif
darbatu. **21** Isaan yommuu inni lafa raasuuf ka'utti
sodaachisa Waaqayyootii fi surraa ulfina isaa duraa
gara holqa guddaa kattaawwan keessaatii fi baqaqaa
kattaatti ni baqatu. **22** Nama du'a hin oolle, kan hafuurri
isaa funyaan irra jiru abdachuu dhiisaa. Inni maalitti
lakkaa'ama?

3 Kunoo Gooftaan, Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u
Yerusaalemii fi Yihuudaa irraa kennaa fi gargaarsa
isaa kan midhaaniitii fi kan bishaanii hunda irraa
fudhata; **2** gootaa fi loltuu, abbaa murtiitii fi raajii,
hooda himaa fi maanguddoo, **3** ajajaa shantamaatii fi
nama ulfina qabu, gorsituu, ogeessa hojii harkaatii fi
ogeessa waa dawweessuu beeku irraa fudhata. **4** "Ani
dargaggoota qondaaltota isaanii nan godha; ijoolleen
isaan bulchu." **5** Namoonni wal hacuucu; namni tokko
nama kaanitti, ollaanis, ollaa isaatti ka'a. Dargaggeessi
jaarsatti, tuffatamaanis kabajamaatti ka'a. **6** Namni
tokko mana abbaa isaatti, obboloota isaa keessaa tokko
qabee, "Ati qoloo qabda; kanaafuu bulchaa nuuf ta'i;
tuullaa waan diigamee kanattis itti gaafatama fudhu!"
jedha. **7** Inni garuu gaafas, "Ani furmaata ta'uu hin
danda'u. Ani nyaata yookaan uffata tokko illee mana
kootii hin qabu; bulchaa sabaa na hin taasisinaa" jedhee
iyya. **8** Yerusaalem gatantaraa jirti; Yihuudaan immoo
kufteerti; dubbii isaaniitii fi gochi isaanii Waaqayyoon
mormuudhaan ulfina argamuu isaa xureessa. **9** Haalli
fuula isaanii dhugaa isaanitti ba'a; isaan akkuma Sodoom
cubbuu isaanii ifa baasu; isaan cubbuu isaanii hin
dhokfatan. Isaaniif wayyoo! Isaan balaa guddaa ofitti
fidaniiru. **10** Akka wanni kun isaaniif tolu qajeeltotatti
himaa; isaan bu'aa hojii isaanii nyaatu. **11** Hamaadhaaf
wayyoo! Badiisni isatti ni dhufa! Inni gatii harka
isaa ni argata. **12** Dargaggoonni saba koo cunqursu;
dubartoonni isaan bulchu. Yaa saba ko, qajeelchitoonni
keessan karaa irraa isin jal'isaniiru; isaan irraa isin
gorsaniiru. **13** Waaqayyo murtii kennuuf taa'eera;
saba isaattis muruuf ka'eera. **14** Waaqayyo akkana
jedhee maanguddootaa fi hooggantoota saba isaatti
mura: "Kan iddoo dhaabaa wayinii kootii balleesse
isin; wanni hiyyeeyyii irraa saamame mana keessan
jira. **15** Isin saba koo caccabsuun keessan, fuula
hiyyeeyyiis butuchuun keessan maal gochuu keessan?"
jedha Gooftaan, Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u. **16**
Waaqayyo akkana jedha; "Dubartoonni Xiyoon of tuulu;
isaan morma dhereffatanii yaa'u; ijaanis ni waammatu;
faaya miilla isaanii kilillisaa cillaanfachaa deemu. **17**
Kanaafuu Gooftaan mataa intallan Xiyoonitti qaaqee
ni fida; Waaqayyo gubbee mataa isaanii moleessa." **18**
Gaafas Gooftaan faaya miidhagina isaanii: albuu, marata
mataa, faaya mormaa kan baatii fakkaatu, **19** amartii
gurraa, bitawoo, haguuggii fuulaa, **20** Marata mataa,
faaya miillaa, sabbata, bilqaaxxii shittoo, kudhaama,
21 qubeelaa chaappaa, amartii funyaanii **22** wandaboo
filatamaa, koofiyyaa, qoloo, korojoo harkaa, **23** of
ilaaleewwan, wayyaa quncee talbaa irraa hojjetame,
gonfoo dubartootaatii fi uffata mormaa isaan irraa mulqa.
24 Qooda urgaa, ajaa; qooda sabbataa, funyoo; qooda
mataa sirriitti dha'amee, moluu; qooda uffata miidhagaa,
wayyaa gaddaa; qooda miidhaginaa fokkisuutu dhufa. **25**
Namoonni keessan goraadeedhaan, loltoonni keessanis
lola keessatti dhumu. **26** Karri Xiyoon faarsitee boossi;
isheen ontee lafa teessi.

4 Bara sana keessa dubartoonni torba nama tokkicha
qabatanii, "Nu nyaatuma keenya nyaanna; uffata
keenya uffanna; garuu maqaa keetiin haa waamamnu.
Salphina keenya nurraa fageessi!" jedhuun. **2** Bara sana
keessa dameen Waaqayyoo bareedee ulfina qabaata;
iji lafaas hambaa Israa'eliif waan isaan ittiin boonanii
fi ulfina ta'a. **3** Warri Xiyoon keessatti hafan, warri
Yerusaalem keessatti hambifaman, warri namoota
Yerusaalem keessa jiraatan keessatti galmeeffaman
hundi qulqulloota jedhamanii ni waamamu. **4** Gooftaan
xurii dubartoota Xiyoon irraa dhiqa; inni Yerusaalem
irraa hafuura murtiitii fi hafuura ibiddaatiin dhiiga
ni qulqulleessa. **5** Ergasiis Waaqayyo guutummaa
Tulluu Xiyoonii fi warra achitti walitti qabaman hundaa
irratti guyyaadhaan duumessa aaraa, halkaniin immoo
ifa arraba ibiddaa ni uuma; ulfina sana hunda irra
dunkaanatu jiraata. **6** Innis ho'a guyyaa irraa da'oo
fi gaaddisa, iddoo bubbee hamaa fi bokkaa jalaa itti
baqatanii fi iddoo itti dhokatan ta'a.

5 Ani naman jaalladhu sanaaf, faarfannaa waa'ee
iddoo dhaabaa wayinii isaa nan faarfadha: Michuun
koo gaara gabbataa irraa iddoo dhaabaa wayinii qaba.
2 Innis lafa sana qotee isa irraa dhagaa balleessee
wayinii filatamaa isa irra dhaabe. Qooxii eegumsaa isa
keessatti ijaaree boolla wayinii itti cuunfan illee qote.
Ergasii akka lafti qotiisaa sun ija gaarii kennu eeggate;
inni garuu ija hamaa qofa kenne. **3** "Yaa jiraattota
Yerusaalemii fi saba Yihuudaa, mee dubbii anaa fi iddoo
dhaabaa wayinii koo gidduu jiruuf murtii kennaa. **4**
Waan ani godheef kana caalaa wanni iddoo dhaabaa
wayinii kootiif godhamuu malu maali? Yeroo ani ija
wayinii gaarii barbaadetti inni maaliif ija hadhaa'aa qofa
naqate? **5** Ani amma waanan iddoo dhaabaa wayinii koo
gochuuf jiru isinitti nan hima; ani dallaa isaa nan diiga;
innis ni bada; dallaa isaa dhagaa nan jigsa; innis gad

dhidhiitama. 6 Ani isa nan onsa; mukni wayinii isaas
hin qoramu yookaan lafti isaa hin qotamu. Sokorruu fi
qoraattiin achi keessatti guddata. Ani akka bokkaan itti
hin roobneef duumessa nan ajaja." 7 Iddoon dhaabaa
wayinii Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uu mana Israa'el;
namoonni Yihuudaa immoo iddoo biqiltuu inni itti
gammaduu dha. Inni murtii qajeelaa barbaade; garuu
dhiiga dhangalaafamu arge; qajeelummaa barbaade;
garuu iyya warra miidhamee dhaga'e. 8 Isin warra
hamma iddoon tokko iyyuu hin hafnetti mana irratti
mana, lafa qotiisaa irratti lafa qotiisaa dabalattanii
kophuma keessan biyya keessa jiraattaniif wayyoo! 9
Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u utumaa ani dhaga'uu
akkana jedhee dubbate: "Dhugumaan manneen hedduun
ni onu; manneen gurguddaanii fi babbareedoon nama
keessa jiraatu dhabu. 10 Iddoo dhaabaa wayinii cimdii
kudhan irraa daadhii wayinii baadoosii tokko qofatu
galfama; sanyii qoroosii tokkoo irraa midhaan iifii
tokkoo qofatu galfama." 11 Warra dhugaatii barbaachaaf
ganamaan ka'an, kanneen hamma daadhii wayiniitiin
machaa'anitti halkan dheereffataniif wayyoo. 12 Isaan
cidha isaanii irratti baganaa, kiraaraa fi dibbee, ulullee fi
daadhii wayinii qabu; garuu hojii Waaqayyootiif dhimma
hin qaban; hojii harka isaatiifis ulfina hin kennan. 13
Kanaafuu sabni koo sababii hubannaa dhabeef booji'ama;
namoonni isaanii bebbeekamoon beelaan, uummanni
isaaniis dheebuudhaan dhumu. 14 Kanaafuu Sii'ool garaa
isaa bal'ifatee afaan ofii isaa illee hamma malee banata;
namoonni isaanii bebbeekamoonii fi uummanni isaanii
warri wacanii fi warri gammadan hundis achi keessa
bu'u. (Sheol h7585) 15 Kanaafuu namni gad qabama;
ilmaan namaa gad deebifamu; iji of tuultotaas lafa ilaala.
16 Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u garuu murtii
qajeelaa ofii isaatiin ol ol jedha; Waaqni qulqulluun
qajeelummaa ofii isaatiin akka qulqulluu ta'e of argisiisa.
17 Yeroo sanatti hoolonni akkuma waan lafa dheeda
isaanii keessa jiraniitti ni dheedu; xobbaallaawwan
hoolaas iddoo sooreyyiin itti barbadaa'an keessa dheedu.
18 Warra funyoo gowwoomsaatiin cubbuu, funyoo
gaariitiinis hammina harkisan, 19 kanneen, "Waaqni
haa ariifatu; akka nu arginuuf inni hojii ofii isaa haa
saffisiisu, wanni kun haa dhi'aatu; akka nu beeknuufis
karoorri Qulqullicha Israa'el haa dhufu" jedhaniif
wayyoo. 20 Warra hamaadhaan gaarii, gaariidhaan
immoo hamaa jedhaniif, kanneen ifaan dukkana,
dukkanaan immoo ifa jedhaniif, warra mi'aawaadhaan
hadhaa'aa, hadhaa'aadhaan immoo mi'aawaa jedhaniif
wayyoo. 21 Warra akka yaada isaaniitti ogeeyyii, akka
ilaalcha isaaniitti immoo abshaala of se'aniif wayyoo. 22
Warra daadhii wayinii dhuguutti jabaa, dhugaatii walitti
makuuttis goota ta'aniif, 23 warra matta'aa fudhatanii
yakkamaa gad lakkisaniif, murtii nama balleessaa hin
qabnee immoo jal'isaniif wayyoo. 24 Kanaafuu akkuma
arrabni ibiddaa cidii lafa irraa arraabu, akkuma okaan
ibiddaan gubatee badu sana hiddi isaanii ni tortora;
daraaraan isaaniis akkuma awwaaraa bittinnaa'ee bada;
isaan seera Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uu didanii
dubbii Qulqullicha Israa'el tuffataniiruutii. 25 Kanaafuu
dheekkamsi Waaqayyoo saba isaatti ni boba'a; harki
isaa ol ka'ee isaan rukuta. Tulluuwwan ni raafamu;
reeffi isaaniis akkuma kosii daandii irratti gatamee ta'a.
Kana hundaan illee dheekkamsi isaa hin qabbanoofne;
harki isaas akkuma ol kaafametti jira. 26 Inni saboota
fagoo jiraniif faajjii ol qaba; warra moggaa lafaa jiranitti
ni siiqsa. Isaanis kunoo ariifatanii dafanii dhufu. 27
Isaan keessaa namni tokko iyyuu hin dadhabu yookaan
hin gufatu; namni tokko iyyuu hin mugu yookaan hin
rafu; sabbanni mudhii isaanii hin laafu; hidhaan kophee
isaaniis hin citu. 28 Xiyyi isaanii qaramaa dha; iddaan
isaanii hundi qopheeffameera; kotteen fardeen isaanii
akkuma dhagaa qara qabuu ti; gommaan gaarii isaaniis
akkuma bubbee hamaa ti. 29 Aaduun isaanii akkuma
aaduu leencaa ti; isaan akkuma saafela leencaa aadu;
yeroo waan adamsatan qabatanitti ni gururi'u; isaan
waan qabatan fudhatanii deemu; namni isaan harkaa
buusuu danda'us hin jiru. 30 Gaafas isaan akkuma
huursaa galaanaa waan sana irraa huursu. Namni tokko
yoo biyya sana ilaale, inni dukkanaa fi rakkina arga;
aduunis duumessaan dukkaneeffama.

6 Bara Uziyaan Mootichi du'e keessa, ani utuu Gooftaan
teessoo ol dheeraa fi ulfina qabeessa irra taa'ee,
handaarri uffata isaa mana qulqullummaa guutee jiruu
nan arge. 2 Isaa olittis suraafeloota tokkoon tokkoon
isaanii qoochoo ja'a ja'a qabantu ture; isaanis qoochoo
lamaan fuula isaanii haguuggatu; qoochoo lamaan miilla
isaanii haguuggatu; qoochoo lamaan immoo ni barrisu
turan. 3 Isaanis: "Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u
qulqulluu, qulqulluu, qulqulluu dha; lafti hundinuu
ulfina isaatiin guutamteerti" jedhanii walitti lallabaa
turan. 4 Sagalee isaaniitiin hundeen dhaaba balbalaa
ni raafame; manni qulqullummaas aaraan guutame. 5
Anis akkana jedheen iyye; "Anaaf wayyoo! Ani bade! Ani
nama hidhii xuraa'aa kan namoota hidhii xuraa'aa qaban
gidduu jiraatuudhaatii; iji koo Mooticha, Waaqayyoo
Waan Hunda Danda'u argeeraatii." 6 Suraafeloota
keessaa inni tokko cilee boba'u kan qabduudhaan iddoo
aarsaa irraa fuudhe tokko harkatti qabatee gara kootti
barrise. 7 Innis cilee sanaan afaan koo tuqee, "Ilaali,
wanni kun hidhii kee tuqeera; balleessaan kee sirraa
fuudhameera; cubbuun kees siif dhiifameera" jedhe.
8 Anis sagalee Gooftaa kan, "Ani eenyunan ergadha?
Eenyutu nuuf deema?" jedhu nan dhaga'e. Kana irratti
ani, "Kunoo anuu jira. Na ergi!" nan jedhe. 9 Innis,
"Dhaqiitii akkana jedhii saba kanatti himi: "'Dhaga'uu ni
dhageessu; garuu hin hubattan; arguus inuma argitu;
garuu hin qalbeeffattan!' 10 Qalbii saba kanaa doomsi;
gurra isaanii cuqqaali; ija isaaniis cufi. Yoo kanaa
achii isaan ija ofii isaaniitiin arganii gurra isaaniitiin
dhaga'anii qalbii isaaniitiin hubatanii deebi'anii fayyu."
11 Ani, "Yaa Gooftaa, wanni kun hamma yoomiitti
akkana ta'a?" nan jedhe. Innis akkana jedhee deebise:
"Hamma magaalaawwan diigamanii nama isaan keessa
jiraatu dhabanitti, hamma manneen onanii lafti qotiisaas
barbadaa'ee duwwaa hafutti, 12 hamma Waaqayyo
nama hunda fageessee lafti sun guutumaan guutuutti
dagatamutti ta'a. 13 Kudhan keessaa tokko yoo hafe
iyyuu, biyyi sun amma illee deebitee onti. Garuu akkuma
mukni laaftootii fi qilxuu, yoo muran gufuun isaa latu

sana akkasuma sanyiin qulqulluun gufuu ta'ee achitti
hafa."

7 Bara Aahaaz ilmi Yootaam, ilmi Uziyaan Mootii
Yihuudaa turetti, Reziin mootichi Sooriyaatii fi
Pheqaan ilmi Remaaliyaa mootichi Israa'el Yerusaalemiin
loluuf itti duulan; garuu ishee mo'achuu hin dandeenye.
2 Yeroo kanattis, "Sooriyaan Efreem wajjin tokkummaa
uummatteerti" jedhanii mana Daawititti himan;
kanaafuu garaan Aahaaziitii fi garaan saba isaa akkuma
mukni bosonaa bubbeedhaan raafamu sana raafame.
3 Kana irratti Waaqayyo Isaayyaasiin akkana jedhe;
"Atii fi ilmi kee She'ar-Yaashuub dhuma jal'isii Haroo
Ol aanuu kan karaa Lafa qotiisaa namicha wayyaa
miicuutti geessu sana biratti Aahaazin simachuuf gad
ba'aa. **4** Akkana jedhiin; 'Of eeggadhu; cal'isi; hin
sodaatin. Ati sababii gufuuwwan muka ibiddaa kanneen
seeqaa jiran lamaan kanneeniitiif jechuunis sababii
aarii Reziin kan Sooriyaatii fi aarii ilma Remaaliyaa
hamaa sanaatiif jettee abdii hin kutatin. **5** Sooriyaan,
Efreemii fi ilmi Remaaliyaa akkana jedhanii badiisa keetiif
mari'ataniiru; **6** "Kottaa Yihuudaatti duullaa; kottaa
ishee kukkunnee gargar qooddannaa; ilma Xaabi'eelis
ishee irratti moosifannaa." **7** Ta'us Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: "'Wanni kun hin raawwatu; wanni kun
hin ta'u; **8** mataan Sooriyaa Damaasqoodhaatii; mataan
Damaasqoo immoo Reziinii dha. Waggaa jaatamii shan
keessatti, Efreem ni bittinnaa'a; saba tokko ta'uun isaas
ni hafa. **9** Mataan Efreem Samaariyaa dha; mataan
Samaariyaa immoo ilma Remaaliyaa ti. Isin yoo amantii
keessaniin jabaattanii dhaabachuu baattan; yoom iyyuu
hin dhaabattan.'" **10** Waaqayyo amma illee akkana
jedhee Aahaazitti dubbate; **11** "Qilee akka malee gad
fagoo keessatti yookaan samii akka malee ol fagoo
keessatti, Waaqayyoon Waaqa kee mallattoo gaafadhu."
(Sheol h7585) **12** Aahaaz garuu, "Ani hin gaafadhu;
Waaqayyonis hin qoru" jedhe. **13** Isaayyaasis akkana
jedhe; "Yaa mana Daawit mee dhaga'aa! Isin obsa namaa
qoruun isin hanqatee obsa Waaqa koo qortuu? **14**
Kanaafuu Gooftaan mataan isaa mallattoo isiniif kenna:
Kunoo durbi tokko ni ulfoofti; ilma ni deessi; Amaanu'el
jettees isa moggaafti. **15** Inni yeroo waan hamaa lagatee
waan gaarii filachuu beekutti itittuu fi damma nyaata.
16 Garuu utuu mucaan sun waan hamaa lagatee waan
gaarii filachuu hin beekin dura biyyi mootota lamaan
ati sodaatte sanaa ni ona. **17** Waaqayyo erga Efreem
Yihuudaa irraa citee jalqabee bara takkumaa ta'ee hin
beekin tokko sitti, saba keettii fi mana Abbaa keetiitti
ni fida; jechuunis mootii Asoor ni fida." **18** Bara sana
keessa Waaqayyo tisiisota burqaa laga Gibxi keessa
jiranii fi kanniisota biyya Asoor siiqsee waama. **19** Hundi
isaanii dhufanii dhooqa lafaa keessa, holqa kattaa keessa,
daggala qoraattiitii fi boolla bishaanii hunda keessa
qubatu. **20** Bara sana keessa Gooftaan haaduu laga gamaa
kireeffateen jechuunis mootiin Asoor rifeensa mataa
keessanii rifeensa miilla keessaniitii fi areeda keessan ni
haada. **21** Bara sana keessa namni tokko goromsa tokkoo
fi hoolaa lama qabaata. **22** Sababii baay'ina aannan isaan
kennaniif, inni itittuu sooratu qabaata. Namni biyya
sanatti hafu hundinuu itittuu fi damma nyaata. **23** Bara
sana keessa, lafa mukkeen wayinii kumni tokko kanneen
meetii saqilii kuma baasan jiran hunda irra sokorruu fi
qoraattii qofatu jiraata. **24** Sababii lafti sun sokorruu fi
qoraattiin guutameef, namoonni iddaa fi xiyya qabatan
iyyuu achi dhaqu. **25** Ati sababii sokorruu fi qoraattii
sodaattuuf si'achi gara gaarran kanaan dura gasoon
soqamaa turan sanaa hin dhaqxu; isaan lafa loon itti
bobba'anii fi lafa hoolonni keessa burraaqan ta'u.

8 Waaqayyo akkana naan jedhe; "Gabatee guddaa tokko
fuudhiitii isa irratti, 'Maheer-Shaalaal-Haash-Baaz'
jedhii qubee beekamaadhaan barreessi." **2** Anis akka
isaan dhuga baatota amanamoo ta'aniif Uuriyaa lubichaa
fi Zakkaariyaas ilma Yeberekiyaa nan waammadha.
3 Anis raajittii bira nan ga'e; isheenis ulfooftee ilma
deesse. Waaqayyo akkana naan jedhe; "Maqaa isaa
Maheer-Shaalaal-Haash-Baaz jedhii moggaasi. **4** Utuu
mucaan kun 'Aabboo' yookaan 'Aayyoo' jechuu hin beekin
dura qabeenyi Damaasqootii fi boojuun Samaariyaa
mootii Asooriin fudhatama." **5** Waaqayyo ammas
akkana jedhee natti dubbate: **6** "Sabni kun bishaan
Shiloo'aa kan suuta yaa'u sana dhiisee Reziinii fi ilma
Remaaliyaatti gammadeeraatii; **7** kanaafuu Gooftaan,
lolaa guddaa kan laga Efraaxiis jechuunis mootii Asoor
ulfina isaa hunda wajjin saba kanatti fida. Lolaan sunis
guutee bo'oo isaa irra yaa'ee ededa isaa hunda irra
dhangala'a. **8** Lolaan sunis hamma morma ga'utti guutee
irra dhangala'ee keessa darbuudhaan waan hundumaa
haxaa'ee Yihuudaatti geessa. Yaa Amaanu'el! Qoochoon
isaa bal'ifamee guutummaa biyya keetii ni haguuga." **9**
Yaa saboota, burkutaa'aa! Isin warri biyya fagoo jirtan
hundi dhaggeeffadhaa. Waraanaaf hidhadhaa; ta'us
burkutaa'aa! Waraanaaf hidhadhaa; ta'us burkutaa'aa!
10 Mari'adhaa; garuu faayidaa hin qabu; karoorfadhaa;
garuu fiixaan hin ba'u; Waaqni nu wajjin jiraatii. **11**
Waaqayyo harka isaa jabaa sanaan natti dubbatee akka
ani karaa saba kanaa irra hin deemneef akkana jedhee
na akeekkachiiseeraatii: **12** "Isin waan uummanni kun
fincila jedhu hundaan fincila hin jedhinaa; waan isaan
sodaatan hin sodaatinaa; hin raafaminaa. **13** Kan isin
akka qulqulluutti ilaaluu qabdan Waaqayyoo Waan
Hunda Danda'u tokkicha; kan isin sodaachuu qabdan
isuma; kan isin hollachuufii qabdanis isuma. **14** Inni
iddoo qulqulluu ta'a; manneen Israa'el lamaaniif garuu
inni dhagaa nama gufachiisu, kattaa nama kuffisu ta'a.
Saba Yerusaalemitti garuu inni kiyyoo fi futtaasaa ta'a.
15 Hedduun isaanii ni gufatu; isaan kufanii caccabu;
futtaasaa seenanii qabamu." **16** Dhuga ba'umsa kana
walitti qabsiisi; seera kanas barattoota koo gidduutti
chaappaadhaan cufi. **17** Waaqayyo mana Yaaqoob duraa
fuula isaa dhokfate sana nan eeggadha. Ani isa nan
amanadha. **18** Anii fi ijoolleen Waaqayyo naa kenne
kunoo ti. Nu Israa'el keessatti Waaqayyoo Waan Hunda
Danda'u kan Tulluu Xiyoon irra jiraatu sanaaf mallattoo
fi fakkeenya. **19** Yommuu namni tokko dhaqaatii
ilaaltootaa fi eker dubbistoota kanneen hasaasanii fi
guunguman waa gaafadhaa isiniin jedhutti sabni tokko
Waaqa isaa gorsa gaafachuu hin qabuu? Isaan waa'ee
jiraattotaa maaliif warra du'an gaafatu? **20** Akka seeraa

fi dhuga ba'umsa sanaatti jiraadhaa! Isaan yoo akka
dubbii kanaatti dubbachuu baatan ifa barii hin qaban
jechuu dha. 21 Isaan rakkina guddaa fi beelaan biyya
keessa jooru; yommuu beela'anittis akka malee aaranii,
ol ilaalanii mootii isaaniitii fi Waaqa isaanii abaaru. 22
Ergasiis gara lafaa ilaalanii rakkina guddaa, dukkanaa
fi hurrii sodaachisaa argu; isaanis dukkana hamaatti
darbatamu.

9 Warri rakkina guddaa keessa turan garuu si'achi
gadda keessa hin jiraatan. Inni duraan biyya
Zebuuloonii fi biyya Niftaalem gad deebise; gara
fuulduraatti garuu Galiilaa Namoota Ormaa kan
Yordaanosiin gama, qarqara Daandii Galaanaa irra jiran
sana ni kabaja. 2 Sabni dukkana keessa jiraatu ifa guddaa
argeera; warra biyya dukkana limixii keessa jiraataniifis
ifni ba'eera. 3 Ati saba baay'iftee gammachuu isaanii illee
guddifteerta; isaan akkuma uummanni yeroo midhaan
haamamutti gammadu sana, akkuma namoonni yeroo
boojuu qooddatanitti gammadan sana fuula kee duratti
ni ililchu. 4 Ati akkuma bara Midiyaanin mo'atame
sanaa, waanjoo isaanitti ulfaate somaa gatiittii isaanii
irraa ulee cunqursaa isaanii illee caccabsiteerta. 5
Kopheen loltuun ittiin duulte hundi, uffanni dhiiga
keessa cuuphame hundi ibiddaan gubama; qoraan
ibiddaas ta'a. 6 Mucaan nuuf dhalateera; ilmi nuuf
kennameera; mootummaan gatiittii isaa irra jiraata.
Innis Gorsaa Dinqisiisaa, Waaqa Jabaa, Abbaa Bara baraa,
Mootii Nagaa jedhamee ni waamama. 7 Babal'inni
mootummaa isaatii fi nagaan isaa dhuma hin qabu.
Innis murtii qajeelaa fi qajeelummaadhaan hundeessee
jabeessee dhaabuudhaan yeroo sanaa jalqabee bara
baraan teessoo Daawit irra taa'ee mootummaa isaa
bulcha. Hinaaffaan Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uus
waan kana ni raawwata. 8 Gooftaan dhaamsa tokko
Yaaqoobitti ergeera; kunis Israa'el irra bu'a. 9 Uummanni
hundi, Efreemii fi jiraattonni Samaariyaa waan kana
ni beeku; isaanis of tuuluu fi garaa of jajuun akkana
jedhu; 10 "Xuubiiwwan diigamaniiru; nu garuu
dhagaa soofameen deebisnee ijaarra; mukkeen harbuu
murmuramaniiru; nu garuu birbirsa iddoo buusna."
11 Kanaafuu Waaqayyo amajaajota Reziin isaanitti
jabeesse; diinota isaanii illee isaanitti kakaase. 12
Warri Sooriyaa gama ba'aatiin, Filisxeemonni immoo
gama lixaatiin afaan banatanii Israa'elin liqimsan.
Kana hundaan illee dheekkamsi isaa hin qabbanoofne;
harki isaas amma iyyuu akkuma ol kaafametti jira.
13 Sabni sun garuu gara isa isaan dha'e sanaatti hin
deebine yookaan Waaqayyoo Waan Hunda Danda'u hin
barbaaddanne. 14 Kanaafuu Waaqayyo Israa'el irraa
mataa fi eegee kuta; damee meexxiitii fi shambaqqoo
guyyuma tokkoon balleessa; 15 maanguddoonnii fi
kabajamoonni mataa dha; raajonni soba barsiisan
immoo eegee dha. 16 Namoonni saba kana qajeelchan
isaan dogoggorsu; warri isaaniin qajeelfamanis karaa
irraa badu. 17 Kanaafuu Gooftaan dargaggootatti
hin gammadu yookaan ijoollee abbaa hin qabnee fi
haadhota hiyyeessaatiif hin na'u; namni hundinuu kan
Waaqa hin sodaannee fi hamaadhaatii; afaan hundinuus
hamaa dubbata. Kana hundaan illee dheekkamsi isaa
hin qabbanoofne; harki isaas amma iyyuu akkuma
ol kaafametti jira. 18 Hamminni dhugumaan akka
ibiddaa boba'a; inni sokorruu fi qoraattii illee gubee
balleessa, bosona gobbuus ni qabata; akkuma aara ol
ba'uuttis ol ba'a. 19 Dheekkamsa Waaqayyoo Waan
Hunda Danda'uutiin lafti ni gubatti; namoonnis qoraan
ibiddaa ta'u; namni kam iyyuu obboleessa isaa oolchuu
hin danda'u. 20 Karaa mirgaatiin ni butatu; garuu beela
hin ba'an; karaa bitaatiin ni nyaatu; garuu hin quufan.
Tokkoon tokkoon isaanii foon aantee isaa nyaata; 21
Minaaseen Efreemin nyaata; Efreemis Minaasee nyaata;
isaan tokkummaadhaan Yihuudaatti garagalu. Kana
hundaan illee dheekkamsi isaa hin qabbanoofne; harki
isaas amma iyyuu akkuma ol kaafametti jira.

10 Warra seera jal'aa baasan, kanneen labsii
cunqursaa labsaniif wayyoo; 2 isaan murtii
rakkattootaa jal'isu; mirga hiyyeeyyii saba koos ni dhiibu;
haadhota hiyyeessaa boojuu godhatu; ijoollee abbaa hin
qabnes ni saamu. 3 Isin yeroo badiisni fagoodhaa dhufu
guyyaa adabbiitti maal gootu? Gargaarsa argachuuf
eenyutti baqattu? Qabeenya keessan eessatti dhiiftu?
4 Warra booji'aman jala gugguufuu yookaan warra
ajjeefaman jalatti kufuu malee homtuu hin hafu. Kana
hundaan illee dheekkamsi isaa hin qabbanoofne; harki
isaas amma iyyuu akkuma ol kaafametti jira. 5 "Asooricha
isa ulee aarii kootii ta'eef, isa bokkuun dheekkamsa kootii
harka isaa jiruuf wayyoo! 6 Ani akka inni isaan saamuu
fi booji'uuf akka inni akkuma dhoqqee karaa irraa lafatti
isaan dhidhiituuf saba Waaqatti hin bulletti isa nan erga;
uummata na aarsuttis isa nan ajaja. 7 Garuu kun waan
inni yaadu miti; yaadni akkasiis garaa isaa keessa hin jiru;
kaayyoon isaa barbadeessuu dha; saba baay'ees fixuu
dha. 8 Innis akkana jedha; 'Ajajjoonni koo hundinuu
mootota mitii? 9 Kaalnoon akkuma Karkemiish mitii?
Hamaati akkuma Arfaad mitii? Samaariyaanis akkuma
Damaasqoo mitii? 10 Akkuma harki koo mootummoota
waaqota tolfamoo kanneen fakkiiwwan soofamoo kan
Yerusaalemii fi Samaariyaa caalan qabe sana, 11 ani
waanan Samaariyaa fi fakkiiwwan ishee godhe sana
Yerusaalemii fi waaqota ishee tolfamoo hin godhuu?'"
12 Gooftaan yeroo Tulluu Xiyoon irrattii fi Yerusaalem
keessatti hojii isaa hunda fixatutti akkana jedha; "Ani
sababii of jajuu garaa isaatii fi ilaalcha isaa kan of
tuulummaan guutame sanaatiif jedhee mooticha Asoor
nan adaba. 13 Inni akkana jedhaatii: "'Ani jabina harka
kootiin waan kana hojjedheera; ani sababiin hubannaa
qabuuf, ogummaa kootiin hojjedheera. Ani daangaa
sabootaa iddoodhaa buqqiseera; qabeenya isaanii illee
saameera. Akkuma nama jabaa tokkoo ani mootota
isaanii of jala galfadheera. 14 Akkuma namni tokko
man'ee simbiraa keessa harka kaa'u sana anis harka koo
qabeenya sabootaa keessa nan kaa'a; akkuma namoonni
hanqaaquu dagatame walitti qaban sana, anis biyya
hunda walitti nan qabe; kan qoochoo hurgufate, yookaan
wacuuf afaan banate tokko iyyuu hin turre.'" 15 Qottoon
nama ittiin waa murutti ni kooraa? Yookaan wanni
ittiin waa muran nama itti fayyadamutti of jajaa?
Kunis akka waan uleen tokko nama isa qabatutti of

mirmirsuu ti; yookaan akkuma bokkuun tokko akka
waan muka hin ta'iniitti ol of guddisuu ti! **16** Kanaafuu
Gooftaan, Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u, loltoota
gagabbatan kanatti dhukkuba nama huqqisu ni erga;
ulfina isaa jalaanis ibiddi tokko akkuma arraba ibiddaa
ni qabsiifama. **17** Ifni Israa'el ibidda, Qulqullichi isaanii
sunis arraba ibiddaa ta'a; ibiddi sun guyyuma tokkoon
qoraattii isaatii fi sokorruu isaa gubee balleessa. **18**
Akkuma namni tokko yeroo dhukkubsatu huqqatu sana,
ibiddi sun ulfina bosonaa isaatii fi lafa qotiisaa gabbataa,
lubbuu fi foonis ni barbadeessa. **19** Mukkeen bosona
isaa keessatti hafan waan akka malee muraasa ta'aniif
mucaan tokko galmeessuu ni danda'a. **20** Bara sana keessa
hambaan Israa'el, mana Yaaqoob keessaa warri hafan,
dhugumaan Waaqayyo Qulqullicha Israa'el abdatu malee
lammata isa isaan dha'e sana hin abdatan. **21** Hambaan
tokko, hambaan Yaaqoob gara Waaqa Jabaa sanaatti ni
deebi'a. **22** Yaa Israa'el, yoo sabni kee akkuma cirracha
qarqara galaanaa ta'e iyyuu, hambaa qofatu deebi'a.
Badiisni qajeelummaadhaan guutame labsameera. **23**
Gooftaan, Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u badiisa lafa
hundatti labsame ni raawwata. **24** Kanaafuu Gooftaan,
Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u akkana jedha: "Yaa
saba koo warri Xiyoon keessa jiraattan, warra Asoor
kanneen uleedhaan isin rukutan, kanneen akkuma warra
Gibxi bokkuu ol isinitti fudhatan hin sodaatinaa. **25**
Aariin ani isinitti aare dafee qabbanaa'a; dheekkamsi
koos isaan balleessuuf itti garagala." **26** Waaqayyon
Waan Hunda Danda'u sun, akkuma kattaa Hereeb biratti
Midiyaanin qacceen garafe sana, akkuma biyya Gibxi
keessatti godhe sana, ulee isaa bishaan irratti ol fudhata.
27 Gaafas ba'aan isaanii gatiittii keessan irraa, waanjoon
isaaniis morma keessan irraa fuudhama; waan isin akka
malee gabbattaniif waanjoon ni caccaba. **28** Isaan gara
Ayyati seenan; Migroon keessa ba'an; nyaataa fi hidhata
isaaniis Mikmaas keessatti kuuftan. **29** Isaan karaa
qal'aa irra ba'anii, "Nu Gebaa qubannee bulla" jedhan.
Raamaan ni sodaatti; Gibe'aan Saa'olis ni baqatti. **30**
Yaa intala Galiim, iyyi! Yaa Laayishaa dhaggeeffadhu!
Yaa Anaatoot deebii isheef kenni! **31** Maadmenaan
baqataa jirti; uummanni Geebiimis baqachuuf walitti
qabama. **32** Isaan har'a Noob ga'u; isaan tulluu Intala
Xiyoonitti, gaara Yerusaalemitti harka isaanii raasu. **33**
Kunoo Gooftaan, Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u,
humna guddaadhaan dameewwan murmura; mukkeen
gurguddaan ni cicciramu; mukkeen dhedheeroonis gad
qabamu. **34** Inni bosona gobbuu qottoodhaan cira;
Libaanoonis fuula Waaqa Jabaa duratti kufa.

11 Lataan tokko jirma Isseey irraa ni lata; hidda
isaa irraas dameen tokko ija naqata. **2** Hafuurri
Waaqayyoo, Hafuurri ogummaatii fi hubannaa, Hafuurri
gorsaatii fi humnaa, Hafuurri beekumsaatii fi kan
Waaqayyoon sodaachuu isa irra qubata; **3** inni
Waaqayyoon sodaachuutti ni gammada. Inni waanuma
iji isaa arguun murtii hin kennu; yookaan waanuma
gurra isaatiin dhaga'uun hin murteessu; **4** garuu nama
rakkataaf qajeelummaadhaan murteessa; hiyyeeyyii lafa
irraatiifis murtii qajeelaadhaan murtii kenna. Inni ulee
afaan isaatiin lafa rukuta; hafuura afaan isaatii ba'uun
hamoota ni fixa. **5** Qajeelummaan teepha mudhii isaa
ti; amanamummaan immoo sabbata mudhii isaa ti. **6**
Yeeyyiin xobbaallaa hoolaa wajjin jiraata; qeerransi
ilmoo re'ee bira ciisa; jabbiin, leencii fi horiin gabbataan
walii wajjin bobba'u; mucaan xinnaan isaan bobbaasa. **7**
Saan amaaketa wajjin soorata; ilmaan isaanii wal cina
ciciisu; leencis akka sangaa cidii nyaata. **8** Daa'imni boolla
bofaa irra taphata; mucaan xinnaan boolla buutii keessa
harka kaa'a. **9** Isaan tulluuwwan koo qulqulloota hunda
irratti waa hin miidhan yookaan waa hin balleessan;
akkuma bishaan galaana guutu sana lafti Waaqayyoon
beekuudhaan guutamtiitii. **10** Bara sana keessa hiddi
Isseey akkuma faajjiitti uummataaf dhaabata; saboonni
gara isaatti walitti qabamu; lafti inni boqotus ulfina
qabeessa ta'a. **11** Gaafas Gooftaan yeroo lammaffaaf
harka isaa diriirsee Asoor irraa, Gibxi Gadii irraa, Gibxi
Olii irraa, Itoophiyaa irraa, Eelaam irraa, Baabilon irraa,
Hamaatii fi biyyoota bishaan gidduu galaanaa irraa
hambaawwan saba isaa walitti qabata. **12** Inni sabootaaf
faajjii ol kaasee booji'amtoota Israa'el walitti qaba; inni
roga laafaa afran irraa saba Yihuudaa kan bittinnaa'ee
ture walitti qaba. **13** Hinaaffaan Efreem ni bada;
diinonni Yihuudaas ni barbadeeffamu; Efreem gaafas
Yihuudaatti hin hinaafu; yookaan Yihuudaan Efreemitti
hin hammaatu. **14** Isaan karaa lixa biiftuutiin gatiittii
Filisxeemitti gad bu'u; tokko ta'aniis uummata ba'a
biiftuu saamu. Isaan Edoomii fi Mo'aabin qabatu; warri
Amoonis isaan jalatti bulu. **15** Waaqayyo guutumaan
guutuutti, galoo galaana Gibxi ni gogsa; inni bubbee
isaa kan nama waxaluun harka isaa laga Efraaxiis irra
sochoosa. Akka namoonni kopheen ce'aniifis inni laga
torbatti gargar isa qooda. **16** Akkuma gaafa isaan Gibxii
ba'an Israa'eliif ta'e sana, hambaa saba isaa kan Asoor
irraa hafeef karaan guddaan ni argama.

12 Ati gaafas akkana jetta: "Yaa Waaqayyo, ati natti
aartee turte; aariin kees narraa deebi'eera; na
jajjabeessiteertaatii sin galateeffadha. **2** Dhugumaan
Waaqni fayyina koo ti; ani isa nan abdadha; hin
sodaadhus. Waaqayyo, Waaqayyo mataan isaa, jabinaa
fi faarfannaa koo ti; inni fayyina koo ta'eera." **3** Isin
burqaa fayyinaa keessaa gammachuudhaan bishaan
waraabbattu. **4** Isin bara sana keessa akkana jettu:
"Waaqayyoof galata galchaa; maqaa isaa waammadhaa;
waan inni hojjete sabootatti beeksisaa; akka maqaan
isaa ol ol jedhe lallabaa. **5** Inni waan ulfina qabu
hojjeteeraatii Waaqayyoon faarfadhaa; wanni kun
addunyaa hunda keessatti haa beekamu. **6** Yaa saba
Xiyoon, Qulqullichi Israa'el isin gidduutti guddaadhaatii
sagalee ol fudhadhaatii gammachuudhaan faarfadhaa."

13 Raajii waa'ee Baabilon kan Isaayyaas ilmi Amoos
arge: **2** Tulluu homaa itti hin biqilin irratti faajjii
ol kaasaatii isaanitti iyyaa; akka isaan karra namoota
bebeekamootiin ol galaniif harkaan itti himaa. **3** Ani
qulqulloota koo ajajeera; akka isaan dheekkamsa koo hojii
irra naa oolchaniif ani loltoota koo kanneen mo'annoo
kootti gammadan waammadheera. **4** Waca tulluuwwan
irraa, kan akka tuuta guddaa tokkoo dhaggeeffadhaa!
Guungummii mootummootaa kan saboota walitti

qabamanii dhaggeeffadhaa! Waaqayyoon Waan Hunda
Danda'u lolaaf jedhee loltoota qopheeffachaa jira! **5**
Isaan biyya fagoodhaa daarii samiiwwaniitii dhufan;
Waaqayyoo fi mi'a lolaa kan dheekkamsa isaatiin
guutummaa biyyattii balleessuuf dhufu. **6** Waan guyyaan
Waaqayyoo dhi'aateef boo'aa; guyyaan sun akkuma
badiisa Waaqa Waan Hunda Danda'u biraa ergameetti
ni dhufa. **7** Kanaafuu harki hundinuu ni laamsha'a;
onneen nama hundaas ni baqa. **8** Sodaan isaan qabata;
dhukkubbii fi gaddi isaan qabata; akkuma dubartii
ciniinsuun qabeetti wixxirfatu. Isaan rifatanii wal ilaalu;
fuulli isaanii akka ibiddaa diimata. **9** Kunoo guyyaan
Waaqayyoo, guyyaan hamaan, dheekkamsaa fi aarii
sodaachisaadhaan, lafa onsuu fi cubbamoota ishee keessa
jiraatan barbadeessuuf ni dhufa. **10** Urjiiwwan samiitii fi
tuunni isaanii ifa isaanii hin kennan. Aduun baatu ni
dukkanoofti; ji'is ifa ishee hin kennitu. **11** Ani addunyaa
kana sababii jal'ina isaatiif, hamoota sababii cubbuu
isaaniitiif nan adaba. Ani of tuulummaa of jajjootaa
nan balleessa; of guddisuu gara jabeeyyii illee gadin
deebisa. **12** Ani akka namni warqee qulqulluu caalaa gati
qabeessa, warqee Oofiir caalaas muraasa ta'u nan godha.
13 Kanaafuu ani akka samiiwwan hollatan nan godha;
gaafa aariin isaa boba'utti dheekkamsa Waaqayyoo Waan
Hunda Danda'uutiin lafti iddoo isheetii ni raafamti.
14 Namni hundinuu akkuma kuruphee adamsamtuu,
akkuma hoolota tiksee hin qabnee gara saba isaatti
deebi'a; namni kam iyyuu biyya isaatti baqata. **15**
Namni booji'ame hundinuu ni waraanama; kan qabame
kam iyyuu goraadeedhaan du'a. **16** Daa'imman isaanii
fuuluma isaanii duratti ni cicciramu; manneen isaanii
ni saamamu; niitonni isaaniis humnaan gudeedamu.
17 Kunoo ani warra Meedee kanneen meetii irraa
dhimma hin qabne warra warqeen hin gammachiifne
jarattin kakaasa. **18** Iddaan isaanii dargaggoota fixxi;
isaan daa'immaniif hin na'an; ijoolleefis garaa hin
laafan. **19** Baabilon ulfinni moototaa, miidhaginni of
jaja warra Baabilon akkuma Sodoomii fi Gomoraa irree
Waaqaatiin garagalfamti. **20** Namni ishee keessa hin
qubatu; yookaan dhaloota hunda keessatti namni ishee
keessa hin jiraatu; namni Arabaa tokko iyyuu dunkaana
isaa achi hin dhaabbatu; tikseen tokko iyyuu bushaayee
isaa achi hin boqochiifattu. **21** Garuu bineensonni
bosonaa achi ciciisu; waangoowwan mana ishee ni
guutu; urunguun achi jiraatti; re'een diidaa achi keessa
buburraaqxi. **22** Waraabessi da'annoowwan ishee keessaa
yuusa; waangoonis manneen ishee mimmiidhagoo kan
mootummaa keessaa iyyiti. Yeroon ishee ga'eera; barri
ishees hin dheeratu.

14 Waaqayyo Yaaqoobiif garaa ni laafa; inni amma
illee Israa'elin filatee biyya isaanii keessa isaan
qubachiisa. Ormoonni isaanitti dabalamu; mana Yaaqoob
wajjinis tokko ta'u. **2** Saboonni isaan fudhatu; iddoo
ofii isaaniitti isaan deebisu. Manni Israa'el immoo
akkuma hojjettoota dhiiraa fi dubartiitti lafa Waaqayyoo
keessatti dhaala godhanii isaan fudhatu. Isaan boojitoota
isaanii booji'anii warra isaan hacuucanis bulchu. **3**
Guyyaa Waaqayyo itti dhiphina, rakkinaa fi hojii
hamaa isin itti garboomfamtanii turtan sana jalaa
isin boqochiisutti, **4** akkana jettee mootii Baabilonitti
ni qoosta: Cunqursichi akkamitti bade! Aariin isaas
akkamitti isa irraa gale! **5** Waaqayyo ulee hamootaatii
fi bokkuu bulchitootaa, **6** kan dheekkamsa wal irraa
hin cinneetiin uummata rukute; kan gara laafina tokko
malee ari'ee saboota dha'e sana caccabseera. **7** Lafti
hundi boqonnaa fi nagaa argatti; faarfachuuttis kaati.
8 Gaattiraawwanii fi birbirsawwan Libaanoon iyyuu
isinitti burraaqanii, "Amma ati kufteerta; namni tokko
iyyuu nu muruuf hin dhufu" jedhu. **9** Sii'ool isheen
gadii yeroo ati dhuftutti si simachuuf kaati; isheen
akka isaan si dubbisaniif hafuurota warra du'anii,
warra addunyaa irratti hooggantoota turanii hunda
dammaqsiteerti; isheen warra mootota sabootaa turan
hunda teessoo isaanii irraa kaafti. **(Sheol h7585)** **10** Isaan
hundinuu deebisanii akkana jedhu; "Atis akkuma keenya
dadhabdeerta; akkuma keenya taateerta." **11** Ulfinni
kee hundinuu, sagalee baganaa keetii wajjin awwaala
keessa buufameera; ilmaan raammoo si jala afamanii
raammoon si haguugdi. **(Sheol h7585)** **12** Yaa bakkalcha
barii, ilma barii barraaqaa, ati akkamitti samii irraa lafa
dhoofte! Ati kan duraan saboota gad qabde, lafatti gad
darbatamteerta! **13** Ati garaa keetti akkana jette; "Ani
samiitti olin ba'a; ani urjiiwwan Waaqaatii olitti teessoo
koo olin baafadha; ani tulluu wal ga'ii irra, fiixee tulluu
qulqullichaa irra teessoo irra nan taa'a. **14** Ani fiixee
duumessootaa gara irraatti ol nan ba'a; ani akka Waaqa
Waan Hundaa Olii ofin taasisa." **15** Garuu ati sii'ool
keessa, boolla qilee keessa buufamteerta. **(Sheol h7585)** **16**
Warri si argan ija babaasanii si ilaalu; akkana jedhaniis
dinqisiifatu: "Kun namichuma lafa sochoosee akka
mootummoonni raafaman godhe, **17** namicha addunyaa
kana gammoojjii godhe, kan magaalaawwan ishee
gaggaragalchee akka warri booji'aman mana isaaniitti
hin deebine godhe sanaa?" **18** Mootonni sabootaa hundi,
ulfinaan awwaala isaanii keessa ciciisaniiru. **19** Ati garuu
akkuma damee jibbame tokkootti, awwaala kee keessaa
baafamtee gatamteerta; ati warra ajjeefamaniin, warra
goraadeen waraanamaniin, warra gara dhagaa boollaatti
gad bu'aniin haguugamteerta. Akkuma reeffaa miillaan
dhidhiitamteerta; **20** ati sababii biyya kee balleessitee
namoota kee fixxeef, isaan gidduutti hin awwaalamtu.
Maqaan sanyii hamootaa lammata hin dha'amu. **21**
Sababii cubbuu abbootii isaaniitiif iddoo ilmaan isaa
itti qalaman qopheessaa; isaan biyya dhaaluudhaaf,
magaalaawwan isaaniitiinis lafa guutuuf hin ka'an. **22**
"Ani isaanitti nan ka'a," jedha Waaqayyoon Waan Hunda
Danda'u. "Ani Baabilon keessaa maqaa isheetii fi hambaa
ishee, ilmaan isheetii fi sanyii ishee nan balleessa" jedha
Waaqayyo. **23** "Ani iddoo urunguun keessa jiraattuu
fi lafa caffee ishee nan godha; ani hartuu badiisaatiin
ishee nan haxaa'a" jedha Waaqayyoon Waan Hunda
Danda'u. **24** Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u akkana
jedhee kakateera; "Dhugumaan akkuma ani duraan
karoorfadhe sana wanni kun ni ta'a; akkuma ani yaade
sanas ni dhaabata. **25** Ani biyya koo keessatti Asoorota
nan barbadeessa; tulluuwwan koo irratti ani isa gad
dhidhiita. Waanjoon isaa saba koo irraa ni fuudhama;
ba'aan isaas gatiittii isaanii irraa ni bu'a." **26** Karoorri

guutummaa addunyaatiif murtaa'e kanaa dha; kun harka saboota hunda irratti diriirfamee dha. **27** Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u waan kana yaadeeraatii, eenyutu isa garagalcha? Harki isaa diriirfameeraa; eenyutu duubatti isa deebisuu danda'a? **28** Raajiin kun bara Aahaaz mootichi du'e keessa dhufe: **29** Yaa Filisxeemota, uleen isin dha'e waan cabeef, isin hundinuu hin gammadinaa; hidda bofa sanaa keessaa buutiitu ba'a; iji isaa bofa darbatamaa summii qabu ni ta'a. **30** Hiyyeessi gadadamaan iddoo itti bobba'u argata; rakkataanis nagaadhaan ciisa. Hidda kee garuu ani beelaan nan barbadeessa; beellis hambaa kee ni fixa. **31** Yaa karra, ati boo'i! Yaa magaalaa, iyyi! Filisxeemonni hundi baqaatii badaa! Duumessi aaraa tokko karaa kaabaatiin ni dhufa; raayyaa waraana isaa keessas kan citee hafu tokko iyyuu hin jiru. **32** Ergamoota saba sanaatiif deebii akkamiitu kennamuu mala? "Waaqayyo jabeessee Xiyoonin dhaabeera; ishee keessattis namoonni isaa kanneen miidhaman da'annoo ni argatu."

15 Raajii waa'ee Mo'aab: Aari isheen Mo'aab keessaa diigamteerti; halkanuma tokkottis baddeerti! Qiir isheen Mo'aab keessaa diigamteerti; halkanuma tokkottis baddeerti! **2** Diiboon gara mana qulqullummaatti, iddoowwan ol ka'aatti boo'uuf ol ba'a; Mo'aabis Neboo fi Meedebaaf ni boo'a. Mataan hundinuu haadamaa dha; areedni hundinuus cicciramaa dha. **3** Isaan daandii irratti wayyaa gaddaa uffatu; bantii manaatii fi waltajjii sabaa irratti hundi isaanii ni boo'u; imimmaan isaaniis ni dhangalaasu. **4** Heshboonii fi Ele'aaleen ni iyyu; sagaleen isaaniis hamma Yaahaziitti fagaatee dhaga'ame. Kanaafuu loltoonni Mo'aab ni iyyu; lubbuun isaaniis ni rom'ite. **5** Garaan koo Mo'aabiif iyya; kooluu galtoonni ishee hamma Zo'aariitti, hamma Eglaati Sheelishiyaatti baqatu. Isaan boo'aa, gara Luuhiititti ol ba'u; karaa Hooronaayim irrattis, waa'ee badii isaanii faarsanii boo'u. **6** Bishaanonni Niimriim goganiiru; margis coollageera; biqiltuuwwan lafaa badaniiru; wanni magariisni tokko iyyuu hin hafne. **7** Kanaafuu isaan qabeenya argatanii kuufatan sana Laga Alaltuu irraan baatanii dabarfatu. **8** Iyyi isaanii hamma daarii Mo'aabitti dhaga'ame; wawwaachuun isaanii hamma Eglayiimitti faaruun boo'icha isaaniis hamma Be'eer Eeliimiinitti dhaga'ame. **9** Bishaanonni Diimon dhiigaan guutamaniiru; ani immoo waan kana caalu iyyuu Diimonitti nan fida; warra Mo'aab keessaa baqatan kanneen biyya sanatti hafanitti leenca nan erga.

16 Seelaa, gammoojjii gama jirtu sana irraa bulchaa biyyattiitiif, gara tulluu Intala Xiyoonitti xobbaallaawwan hoolaa gibira ergaa. **2** Akkuma simbira man'ee ishee keessaa ari'amtee asii fi achi fiigduu dubartoonni Mo'aabis malkaa laga Arnoonitti akkasuma ta'u. **3** "Gorsa nuuf kennaa; murtii murteessaa. Guyyaa saafaadhaan gaaddidduu keessan akkuma halkanii dukkaneessaa. Baqattootas dhoksaa; kooluu galtoota hin ganinaa. **4** Baqattoonni Mo'aab isin wajjin haa jiraatan; balleessituu irraa da'oo isaaniif ta'aa." Cunqursaan ni bada; badiisnis ni hafa; warri nama miidhan lafa irraa badu. **5** Teessoon jaalalaan hundeeffama; mana Daawit keessaa namni murtii kennuu irratti murtii qajeelaa barbaadu, kan waan qajeelaa hojjechuuf ariifatu tokko amanamummaadhaan teessoo sana irra ni taa'a. **6** Nu of tuulummaa Mo'aab, of guddisuu fi kooruu ishee, of tuuluu fi addaggee ta'uu ishee dhageenyeerra; of jajuun ishee garuu faayidaa hin qabu. **7** Kanaafuu Mo'aabonni ni boo'u; isaan tokkummaadhaan Mo'aabiif boo'u. Namoota Qiir Hareeshetiif faarsanii boo'uudhaan gaddu. **8** Lafti qotiisaa Heshboon, mukni wayinii Sibimaas coollageera. Bulchitoonni sabootaa mukkeen wayinii filatamoo kanneen duraan Ya'izeerin ga'anii gara gammoojjiitti babal'atan dhidhiitaniiru. Lataan isaanii dheeratee hamma galaanaatti diriire. **9** Kanaafuu ani akkuma Ya'izeer boosse sana, mukkeen wayinii Sibimaatiif nan boo'a. Yaa Heshboon, yaa Ele'aalee, ani imimmaan kootiin sin jiisa! Ililleen yeroo midhaan siif ga'eetii fi gammachuun yeroo midhaan siif haamamu ture sun hafeera. **10** Ililchuu fi gammaduun iddoo biqiltuu keessaa badaniiru; namni tokko iyyuu iddoo dhaabaa wayinii keessatti hin faarfatu yookaan hin ililchu: sababii ani ilillee balleesseef namni iddoo wayinii itti cuunfanitti wayinii dhidhiitu tokko hin jiru. **11** Garaan koo akkuma baganaa faarsee Mo'aabiif boo'a; keessi koos Qiir Hareeshetiif boo'a. **12** Mo'aab yoo iddoo ol ka'aatti mul'atte, isheen ofuma dadhabsiifti; yoo kadhannaaf gara iddoo qulqulluu ishee dhaqxe kunis faayidaa tokko illee hin qabu. **13** Kun dubbii Waaqayyo duraanuu waa'ee Mo'aab dubbatee dha. **14** Waaqayyo garuu amma akkana jedha: "Waggaa sadii keessatti, ulfinni Mo'aabii fi namoonni ishee hedduun hundi akkuma hojjetaan tokko guyyaa isaa lakkaa'atu sana ni tuffatamu; kanneen hafanis akka malee muraasaa fi dadhaboo ta'u."

17 Raajii Damaasqoodhaan mormu: "Kunoo, Damaasqoon tuullaa diigamte taati malee si'achi magaalaa hin taatu. **2** Magaalaawwan Aro'eer ni onu; bushaayeen achi ciciisu; wanni isaan sodaachisu tokko iyyuu hin jiru. **3** Magaalaan jabeeffamtee ijaaramte Efreem keessaa, humni mootummaas Damaasqoo keessaa ni bada; hambaan Sooriyaa akka ulfina Israa'elootaa ta'a" jedha Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u. **4** "Bara sana keessa ulfinni Yaaqoob gad deebi'a; furdinni dhagna isaas ni huqqata. **5** Akkuma namni midhaan haamu tokko, midhaan dhaabbatu walitti qabee irree isaatiin haamu sana kunis akkuma yeroo namni tokko Sulula Refaayim keessaa qarmii funaanuu ni ta'a. **6** Ta'us akkuma yeroo mukni ejersaa dha'amuutti, qarmii guuruun amma iyyuu jira; fiixee ol aanu irratti gumaa lama yookaan sadiitu hafa; damee gad aanu irratti gumaa afur yookaan shantu hafa" jedha Waaqayyo, Waaqni Israa'el. **7** Gaafas namoonni gara Uumaa isaanii ilaalu; ija isaaniis gara Qulqullicha Israa'el deebifatu. **8** Isaan gara iddoo aarsaa, gara hojii harka isaanii hin ilaalan; isaan galma waaqeffannaa Aasheeraa, iddoo aarsaa ixaanaa kan quba isaaniitiin tolchanis wayittuu hin lakkaa'an. **9** Gaafas magaalaawwan jajjaboon isaan sababii Israa'elootaatiif keessaa ba'an sun akkuma lafa bosona keessaa kan namni dhiisee deemee ta'u. Hundi ni onu. **10** Ati Fayyisaa kee, Waaqa

irraanfatteerta; ati kattaa, da'oo kee hin yaadanne.
Kanaafuu yoo biqiltuu akka malee gaarii dhaabbattee
muka wayinii kan alaa dhufe biqilfatte iyyuu, **11** yoo
guyyuma dhaabde sana akka inni biqilu goote iyyuu
ganama yeroo dhaabdetti akka inni daraaru goota;
garuu guyyaa dhukkubaa fi dhibee hin fayyineetti
wayinichi homaa hin fayyadu. **12** Saboota baay'ee
kanneen aaraniif wayyoo! Isaan akkuma galaana
aaruutti aaru! Saboota wacaniif wayyoo! Isaan akkuma
bishaan guddaan huursutti huursu. **13** Saboonni akkuma
huursaa bishaan cabsee deemuu yoo huurse iyyuu
yommuu inni isaanitti dheekkamu isaan baqatanii badu;
akkuma habaqiin tulluu irraa fuula bubbee dura ari'amu,
akkuma awwaarri fuula bubbee hamaa duraa bittinnaa'u
isaan ni bittinnaa'u. **14** Galgala sodaan akkuma tasaa
isaan qabatti! Isaan utuu lafti hin bari'in ni dhabamu!
Kun qooda warra nu booji'ee, hiree warra nu saamee ti.

18 Biyya lageen Itoophiyaatiin gamaa kan qoochoo
isheetiin shaakkiftuuf wayyoo; **2** isheen galaana
irra, bidiruu dhallaadduutiin ergamoota bishaan irra
ergiti. Yaa ergamoota ariifattoota, gara saba dhedheeroo
kanneen gogaan isaanii lallaafuu, gara saba fagoo fi
dhi'oottis sodaatamuu, saba jabaa fi afaan isaa hin
beekamne kan biyyi isaanii lageeniin gargar qoodamte
sanaa dhaqaa. **3** Isin uummanni addunyaa hundi, warri
lafa irra jiraattan yeroo mallattoon gaara irratti ol
qabamu ni argitu; yeroo malakanni afuufamus inuma
dhageessu. **4** Waaqayyo akkana naan jedhe: "Ani akkuma
ho'a ifa aduu keessatti calaqqisuu, akkuma duumessa
fixeensaa kan ho'a yeroo midhaan galchaniitti cal'isee
iddoo jireenya kootii nan ilaala." **5** Haamaa midhaaniitiin
dura, yeroo hudhaan daraaree daraaraan sunis ija
wayinii bilchaatee ta'utti inni billaa ittiin qoraniin lataa
isaa ni ciccira; damee babal'ates irraa murmuree ni
balleessa. **6** Isaan hundinuu allaattii tulluu kan waa
adamsuu fi bineensota bosonaatiif dhiifamu; allaattiin
bona guutuu, bineensonni bosonaas ganna guutuu isaan
nyaatu. **7** Gaafas saba dhedheeroo kanneen gogaan
isaanii lallaafu irraa, saba fagoo fi dhi'oottis sodaatamu
irraa, saba jabaa fi afaan isaa hin beekamne kan biyyi
isaanii lageeniin gargar qoodamte irraa Waaqayyoo
Waan Hunda Danda'uuf kennaan ni fidama; kennaan
sunis gara Tulluu Xiyoon, iddoo Maqaan Waaqayyo
Waan hunda danda'u jiraatutti ni fidama.

19 Raajii Gibxiin mormu: kunoo Waaqayyo duumessa
saffisaa yaabbatee gara Gibxi dhufaa jira. Waaqonni
Gibxi tolfamoon fuula isaa duratti hollatu; garaan
warra Gibxis isaan keessatti baqa. **2** "Ani warra
Gibxi walitti nan naqa; obboleessi obboleessa isaa,
ollaan ollaa isaa, magaalaan tokko magaalaa kaan,
mootummaanis mootummaa kaan lola. **3** Hafuurri warra
Gibxi isaan keessatti jeeqama; anis karoora isaanii nan
fashaleessa; isaanis waaqota tolfamoo fi hafuurota warra
du'anii, ilaaltotaa fi eker dubbistoota gorsa gaafatu.
4 Anis dabarsee warra Gibxi humna gooftaa garaa
jabaatu tokkootti nan kenna; mootiin hamaan tokkos
isaan ni bulcha" jedha Gooftaan, Waaqayyoon Waan
Hunda Danda'u. **5** Bishaanonni galaanaa ni gogu;
lagni isaas ni hir'ata; ni gogas. **6** Burqaawwan isaa
ni ajaa'u; lageen Gibxiis qal'atanii gogu. Shambaqqoo
fi dhallaadduun ni coollagu; **7** biqiltuuwwan ededa
Abbayyaa, kanneen qarqara lagichaa jiranis ni coollagu.
Wanni laga Abbayyaa biratti facaafame hundi ni goga;
bubbeedhaan fudhatama; deebi'ees hin argamu. **8**
Qurxummii qabdoonni, warri hokkoo Abbayyaa keessa
buusan hundi aadanii boo'u; warri kiyyoo bishaanitti
darbatanis ni dadhabu. **9** Warri quncee talbaa iddame
qopheessan, wayyaa dhooftonnis abdii kutatu. **10** Warri
wayyaa dha'an mataa buusu; warri mindaadhaan hojjetan
hundis ni gaddu. **11** Qondaaltonni Zoo'aan gowwoota;
gorsitoonni Fara'oon ogeeyyiinis gorsa faayidaa hin
qabne kennu. Isin akkamitti Fara'ooniin, "Ani namoota
ogeeyyii keessaa tokkoo dha; ani barataa mootota
durii ti" jechuu dandeessu? **12** Namoonni keessan
ogeeyyiin amma eessa jiru? Mee isaan waan Waaqayyoon
Waan Hunda Danda'u Gibxiin mormuudhaan karoorfate;
isinitti haa himan; haa beeksisanis. **13** Qondaaltonni
Zoo'aan gowwoota ta'aniiru; bulchitoonni Memfiis
gowwoomfamaniiru; gurguddoonni saba ishee Gibxiin
karaa irraa jal'isaniiru. **14** Waaqayyo hafuura nama
hadoochu isaanitti dhangalaaseera; isaan akkuma
machaa'aan tokko hoqqisaa gatantaru sana biyya Gibxi
waan isheen hojjettu hunda keessatti gatantarsan.
15 Wanni mataan yookaan eegeen, dameen meexxii
yookaan shambaqqoon, Gibxiif gochuu danda'an tokko
iyyuu hin jiru. **16** Bara sana warri Gibxi akka dubartii
ta'u. Harka ol ka'e kan Waaqayyoon Waan Hunda
Danda'u isaanitti ol fudhatu sana arganii sodaan ni
hollatu. **17** Biyyi Yihuudaas warra Gibxi ni naasisa;
namni maqaan Yihuudaa biratti dha'amu hundinuu
sababii waan Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u isaanitti
karoorfachaa jiru sanaatiif ni na'a. **18** Gaafas biyya Gibxi
keessatti magaalaawwan shan afaan Kana'aan dubbatu;
isaanis Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uuf amanamoo
ta'uuf ni kakatu. Isaan keessaa tokko Magaalaa Badiisaa
jedhamti. **19** Gaafas wiirtuu Gibxi keessatti iddoon aarsaa
tokko Waaqayyoof ni hojjetama; daangaa biyyattii irrattis
siidaan tokkoo Waaqayyoof ni dhaabama. **20** Kunis
biyya Gibxi keessatti Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uuf
mallattoo fi dhuga ba'umsa ta'a. Yeroo isaan sababii
cunqursitoota isaaniitiif gara Waaqayyootti iyyatanitti,
inni fayyisaa fi baraaraa tokko ergeefii isaan oolcha. **21**
Kanaafuu Waaqayyo warra Gibxitti of beeksisa; isaanis
gaafas Waaqayyoon ni beeku. Isaanis qalmaa fi kennaa
midhaaniitiin waaqeffatu; Waaqayyoofis ni wareegu;
wareega sanas ni baafatu. **22** Waaqayyo biyya Gibxi ni
rukuta; rukutees ni fayyisa. Isaan gara Waaqayyootti ni
deebi'u; innis kadhannaa isaaniitiif deebii kennee isaan
fayyisa. **23** Gaafas Gibxii hamma Asooritti karaa guddaa
tokkotu jiraata. Warri Asoor gara Gibxi, warri Gibxis
gara Asoor ni dhaqu. Warri Gibxii fi warri Asoor walii
wajjin ni waaqeffatu. **24** Israa'el bara sana keessa Gibxii
fi Asooritti dabalamtee sadaffaa taati; kunis lafa irratti
eebba ta'a. **25** Waaqayyoon Waan Hunda Danda'us,
"Gibxi sabni koo, Asoor hojiin harka kootii fi Israa'el
dhaalli koo haa eebbifaman" jedhee isaan eebbisa.

20 Bara ajajaan muummichi Sargoon mooticha
Asooriin ergame sun gara Ashdood dhufee lolee
ishee qabate sana keessa, **2** yeroodhuma sanatti
Waaqayyo karaa Isaayyaas ilma Amoosiitiin dubbate.
Innis, "Uffata gaddaa dhagna kee irraa, kophees miilla
kee irraa baasi" jedheen. Innis akkasuma godhe; qullaa fi
miilla duwwaa asii fi achi deeme. **3** Kana irratti Waaqayyo
akkana jedhe; "Akkuma garbichi koo Isaayyaas, akka
Gibxii fi Itoophiyaaf mallattoo fi akeekkachiisa ta'uuf
jedhee waggaa sadii qullaa fi miilla duwwaa deeme
sana, **4** akkasuma mootiin Asoor booji'amtoota Gibxii fi
baqattoota Itoophiyaa dargaggeessaa fi jaarsa, qullaa fi
miilla duwwaa hambisee teessuma isaanii illee qullaa
godhee fudhatee deeme; kun warra Gibxiitiif qaanii
dha. **5** Warri Itoophiyaa amanatanii Gibxiin boonan ni
sodaatu; ni qaana'us. **6** Gaafas warri qarqara galaanaa
irra jiraatan akkana jedhu; 'Warra nu itti irkanne, warra
mooticha Asoor jalaa nu baasu jennee gargaarsaaf itti
baqanne sana irra waan ga'e mee ilaalaa! Yoos nu
akkamitti jalaa ba'uu dandeenya?'"

21 Raajii Gammoojjii Galaana bira jirtuun mormu:
Akkuma bubbeen hamaan biyya kibbaa haxaa'u
sana, weeraraan tokko gammoojjiidhaa, biyya
sodaachisaa keessaa ni dhufa. **2** Mul'anni hamaan tokko
natti mul'ateera: gantuun ni ganti; saamtuunis ni saamti.
Yaa Eelaam, ol ba'i! Yaa Meedee marsii qabi! Ani aaduu
isheen fidde hunda nan xumura. **3** Kana irratti dugdi
na cite; akkuma dubartii ciniinsifattuu muddamni na
qabe; ani waanan dhaga'een nan holladhe; waanan
argeenis nan raafame. **4** Qalbiin koo ni raafame; sodaan
na hollachiise; dimimmisni ani hawwe sun sodaatti
na jalaa geeddarame. **5** Isaan maaddii qopheessu;
afaa diriirsu; ni nyaatu, ni dhugu! Isin qondaaltonni
ka'aa; gaachanas zayitii dibaa. **6** Gooftaan akkana
naan jedha: "Dhaqiitii eegduu tokko ramadi; innis
waan argu haa himu. **7** Inni yommuu warra farda
yaabbatan kanneen lama lamaan yaa'an, warra harree
yaabbatan yookaan warra gaala yaabbatan argutti, haa
dammaqu; guutumaan guutuutti haa dammaqu." **8**
Eegduun sunis akkana jedhee iyye; "Yaa gooftaa ko, ani
guyyuma guyyaan qooxii eegumsaa irra nan dhaabadha;
halkan hundas ani hojii koo irra nan tura. **9** Kunoo,
warri farda yaabbatan, lama lamaan dhufaa jiru; inni
akkana jedhee deebise: 'Baabilon jigdeerti; jigdeerti!
Fakkiiwwan waaqota ishee hundinuu burkutaa'anii lafa
dha'aniiru!'" **10** Yaa saba koo warra oobdii midhaanii
irratti dha'amtan, ani waan Waaqayyoon Waan Hunda
Danda'u, Waaqa Israa'el irraa dhaga'e isinittin hima.
11 Raajii Duumaan mormu: Namni tokko See'iirii na
waamee, "Yaa eegduu, halkan kun bari'uuf hammamtu
hafe? Yaa eegduu, halkan kun bari'uuf hammamtu
hafe?" jedhe. **12** Eegduun sunis, "Bari'uu ga'eera; garuu
deebi'ee dhi'a. Yoo gaafachuu barbaaddan gaafadhaa;
garuu deebi'aa kottaa" jedhee deebisa. **13** Raajii biyya
Arabaatiin mormu: Isin imaltoonni Dedaan kanneen
bosona Arabaa keessa qubattan, **14** warra dheeboteef
bishaan fidaa; isin warri Teemaa keessa jiraattan,
baqattootaaf waan nyaatan fidaa. **15** Isaan goraadee jalaa,
goraadee luqqifame jalaa, xiyya aggaamame jalaa, ho'a
waraanaa jalaa baqataniiruutii. **16** Gooftaan akkana naan
jedhe: "Akkuma waggoota hojjetaa qaxaramaa tokkootti
ulfinni Qeedaar hundinuu waggaa tokko keessatti ni
dhuma. **17** Warra xiyya darbatan keessaa kanneen hafan,
gootonni Qeedaar muraasa ta'u." Waaqayyo Waaqni
Israa'el dubbateeraatii.

22 Raajii waa'ee Sulula Mul'ataa: Amma maaltu isin
rakkisee isin hundi fiixee manaatti ol baatan? **2** Yaa
magaalaa wacaan guutamte, yaa magaalaa jeeqamtuu fi
fandalaltuu, namoonni si jalaa qalaman goraadeedhaan
hin ajjeefamne yookaan waraana keessatti hin dhumne.
3 Hooggantoonni kee hundi walumaan baqatan; isaan
utuma xiyya hin darbatin qabaman. Isin utuma diinni
fagoo jiruu baqattan iyyuu warri qabamtan hundi
walumaan mana hidhaatti galfamtaniirtu. **4** Kanaafuu
ani, "Ana irraa garagalaa; ani hiqqifadhee nan boo'a.
Badiisa saba koo irratti na jajjabeessuu hin yaalinaa"
nan jedhe. **5** Gooftaan, Waaqayyoon Waan Hunda
Danda'u, Sulula Mul'ataa keessatti, guyyaa jeequmsaa,
dhidhiitamuutii fi burjaajii, akkasumas guyyaa itti dallaa
diiguutii fi tulluuwwanittis iyyuu qaba. **6** Eelaam man'ee
xiyyaa qabattee gaariiwwanii fi abbootii fardaa fudhattee
baati; Qiiris gaachana ishee qabatti. **7** Sululawwan
kee filatamoon gaariiwwaniin guutamaniiru; abbootiin
fardaas karra magaalattii irratti ramadamaniiru. **8**
Gooftaan ittisa Yihuudaa irraa mulqeera. Atis gaafas
mi'a lolaa kan Masaraa Bosonaa keessa jiru sana
abdatta. **9** Dallaan Magaalaa Daawit karaa baay'ee akka
urame argitaniirtu; Haroo Gad aanaa keessattis bishaan
kuufattaniirtu. **10** Isin manneen Yerusaalem lakkooftan;
dallaa ishee dhagaa jabeessuuf jettaniis manneen sana
diigdan. **11** Bishaan Haroo Moofaatiif dallaa lamaan
gidduutti kuusaa bishaanii tolchitan; garuu isin gara
Isa waan sana hojjetee hin ilaalle; yookaan Isa bara
dheeraan dura waan sana karoorseef ulfina hin kennine.
12 Gooftaan, Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u, akka
ati boossee wawwaattuuf, akka ati rifeensa mataa keetii
of irraa cirtee wayyaa gaddaa uffatuuf guyyaa sana si
waame. **13** Qooda kanaa garuu gammachuu fi fandalaluu,
loon gorra'uu fi hoolota qaluu, foon nyaachuu fi daadhii
wayinii dhuguutu jira! Isin, "Kottaa ni nyaannaa; ni
dhugnas; bor ni duunaatii!" jettu. **14** Waaqayyoon Waan
Hunda Danda'u utuma gurri koo dhaga'uu waan kana naa
ibse: "Hamma guyyaa du'a keessaniitti cubbuun kun isin
irraa hin haqamu" jedha Gooftaan, Waaqayyoon Waan
Hunda Danda'u. **15** Gooftaan, Waaqayyoon Waan Hunda
Danda'u akkana jedha: "Dhaqiitii itti gaafatamaa kanaan,
Shebnaa, bulchaa masaraa mootummaatiin akkana jedhi:
16 Ati maal asii hojjetta? Akka ati iddoo kanatti iddoo
awwaalaa qopheeffattu, akka iddoo ol ka'aa irratti
boolla awwaala keetii qotattu, akka kattaa keessatti
iddoo boqonnaa keetii tolchattu eenyutu eeyyama
siif kenne? **17** "Yaa nama jabaa kunoo, Waaqayyo
jabeessee qabee si darbachuuf jira. **18** Inni akkuma
kubbaa furuursee biyya bal'aa tokko keessa si buusa.
Yaa salphina mana gooftaa keetii, ati achitti duuta;
gaariiwwan kee mimmiidhagoonis achitti hafu! **19** Ani
aangoo kee irraa sin buusa; atis taayitaa kee irraa ni
ari'amta. **20** "Ani gaafas garbicha koo Eliiyaaqiimin

ilma Hilqiyaa nan waama. **21** Ani uffata kee isatti nan
uffisa; sabbata kee mudhii isaatti nan hidha; aangoo kees
dabarsee isaaf nan kenna. Inni warra Yerusaalem keessa
jiraatanii fi mana Yihuudaatiif abbaa ni ta'a. **22** Ani
furtuu mana Daawit gatiittii isaa irra nan kaa'a; waan
inni banu namni tokko iyyuu cufuu hin danda'u; waan
inni cufus namni tokko iyyuu banuu hin danda'u. **23** Ani
akkuma fannoo waa itti fannisan tokkootti iddoo jabaa
irra isa nan dhaaba; innis mana abbaa isaatiif teessoo
ulfinaa ni ta'a. **24** Isaanis kabaja mana abbaa isaa hunda,
ijoollee isaatii fi ijoollee ijoollee isaa, mi'a xixinnaa kan
waciitiidhaa jalqabee hamma okkoteetti jiru hunda isatti
fannisu." **25** Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u akkana
jedha; "Gaafas qofoon iddoo jabaa dhaabame sun ni
buqqa'a; muramee lafa bu'a; ba'aan isatti fannifame sun
harca'ee caccaba." Waaqayyo waan kana dubbateeraatii.

23 Raajii waa'ee Xiiroos: Yaa dooniiwwan Tarshiishi
wawwaadhaa! Xiiroos barbadooftee mana yookaan
buufata doonii malee hafteertii. Biyya Qophroos oduun
isaan qaqqabeera. **2** Isin jiraattoonni qarqara galaanaatii
fi daldaltoonni Siidoonaa, warri galaana irra marmaaran
isin sooromsan cal'isaa. **3** Midhaan Shihoor bishaanota
gurguddaa irraan dhufe; oomishni Abbayyaa Xiiroosiif
galii ture; isheenis lafa gabaa kan sabootaa taate. **4**
Yaa Siidoonaa, yaa da'annoo galaanaa qaana'i; galaanni
akkana jedhee dubbateeraatii: "Ani hin ciniinsifanne
yookaan hin deenye; ilmaan hin horanne yookaan
intallan hin guddifanne." **5** Yeroo oduun gara Gibxi
dhufutti isaan gabaasa Xiiroos irraa dhufuun ni dhiphatu.
6 Isin gara Tarshiishitti ce'aa; yaa warra qarqara galaanaa
jiraattan wawwaadhaa. **7** Magaalaa dulloomtuun durii,
kan miilli ishee ishee fuudhee, akka isheen biyya
fagoo keessa qubattuuf ishee geesse kun, magaalaa
kee ishee fandalaltuudhaa? **8** Xiiroos ishee gonfoo
nama gonfachiiftu kan daldaltoonni ishee ilmaan
moototaa ta'an kan daldaltoonni ishee lafa irratti
kabajamoo ta'anitti eenyutu waan kana karoorfate? **9**
Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u of jaja ishee kan
ulfina ishee hunda keessa jiru gad deebisuu fi warra
lafa irratti kabajaman hunda salphisuuf waan kana
karoorfateera. **10** Yaa Intala Tarshiish, ati si'achi buufata
doonii hin qabaattuutii, lafa kee hamma Abbayyaa
bira ga'utti qotadhu. **11** Waaqayyo harka isaa galaana
irra qabee mootummoota hollachiiseera. Inni akka
da'annoowwan ishee diigamaniif waa'ee Kana'aan
ajaja kenneera. **12** Innis akkana jedha; "Yaa Durba
Siidoonaa, ati kana caalaa hin fandalaltu! "Ka'iitii
gara Qophiroositti ce'i; ati achitti iyyuu boqonnaa hin
argattu." **13** Mee biyya Baabilonotaa ilaali; uummanni
kun amma seenaa hin qabu! Warri Asoor akka isheen
iddoo jireenya uumamawwan gammoojjii taatu godhan;
isaan siree eegumsaa ijaarratan; da'annoowwan ishee
qullaa hambisan; ishees ni barbadeessan. **14** Yaa
dooniiwwan Tarshiish wawwaadhaa; da'annoon keessan
barbadeeffameeraatii! **15** Yeroo sanaa jalqabee Xiiroos
hamma waggaa torbaatamaatti ni dagatamti; kunis bara
jireenya mootii tokkoo ti. Dhuma waggaa torbaatamman
sanaatti garuu akkuma sirba sagaagaltuu tokkoof
sirbame sanaatti Xiiroos irra ga'a: **16** "Yaa sagaagaltuu
irraanfatamtuu, baganaa qabadhuutii magaalaa keessa
naanna'i; ati akka yaadatamtuuf baganaa sirriitti rukuti;
sirba baay'ee sirbi." **17** Dhuma waggaa torbaatamaatti
Waaqayyo Xiiroosin ni yaadata; isheenis gara daldala
isheetti deebitee mootummoota fuula lafaa irra jiran
hunda wajjin sagaagalti. **18** Ta'us bu'aan isheetii fi
wanni isheen argattu Waaqayyoof addaan baafama;
hin kuufamu; walittis hin qabamu. Bu'aan ishees warra
fuula Waaqaa dura jiraataniif nyaata ga'aa fi uffata
babbareedaa ta'a.

24 Kunoo, Waaqayyo lafa ni onsa; ishees ni
barbadeessa; inni ishee gaggaragalchee warra
ishee irra jiraatan bittinneessa; **2** Kan saba irra ga'u luba
irra, kan garbicha irra ga'u gooftaa irra, kan garbittii irra
ga'u giiftii irra, kan bitataa irra ga'u gurgurataa irra, kan
isa ergifatu irra ga'u, isa ergisu irra, kan liqeeffataa irra
ga'u, isa liqeessu ni ga'aatii. **3** Lafti guutumaan guutuutti
ni onti; guutumaan guutuuttis ni saamamti. Waaqayyo
waan kana dubbateeraatii. **4** Lafti ni gogdi; bifti ishees
ni geeddarama; addunyaan ni bututti; bifti ishees ni
geeddarama; gurguddoonni saba lafaas ni bututu. **5** Lafti
saba isheetiin xuroofteerti; isaan seeraaf ajajamuu didan;
sirnaan buluu didanii kakuu bara baraa sana cabsaniiru.
6 Kanaafuu abaarsi lafa balleessa; sabni ishees balleessaa
isaatiif adabama. Kanaafuu jiraattonni lafaa ni gubatu;
nama muraasatu hafa. **7** Daadhiin wayinii haaraan ni
goga; mukni wayiniis ni coollaga; warri gammadan
hundinuu ni aadu. **8** Dibbeen sagaleen isaa namatti tolu
ni cal'isa; wacni fandalaltootaa qabbanaa'eera; baganaan
nama gammachiisus cal'iseera. **9** Isaan si'achi sirbaa
daadhii wayinii hin dhugan; dhugaatiin jabaan warra isa
dhuganitti ni hadhaa'a. **10** Magaalaan diigamte sun ontee
hafti; akka namni tokko iyyuu ol hin seenneef manni
hundi ni cufama. **11** Isaan daadhii wayinii dhabanii
daandii irratti boo'u; gammachuun hundi gaddatti
geeddarama; ililchuun hundis lafa irraa dhabama. **12**
Magaalaan sun diigamtee hafti; karri ishees ni caccaba.
13 Akkuma yeroo mukni ejersaa dha'amuu fi akkuma
yeroo wayiniin galfamutti qarmiin hafu ta'u sana, lafa
irratti saboota gidduuttis akkasuma ni ta'a. **14** Isaan
sagalee ol fudhatanii gammachuun iyyu; gama lixa
biiftuutti ulfina Waaqayyoo labsu. **15** Kanaafuu isin
ba'a biiftuu irraa Waaqayyoof ulfina kennaa; qarqara
galaanaattis maqaa Waaqayyo Waaqa Israa'el leellisaa.
16 Nu moggaa lafaa irraa faarfannaa, "Isa qajeelaa
sanaaf ulfinni haa ta'u" jedhu dhageenya. Ani garuu
akkanan jedhe; "Ani bade, ani bade! Anaaf wayyoo!
Gantoonni ni ganu! Gantoonni gantummaa isaaniitiin
ganu!" **17** Yaa uummata lafa irraa, sodaan, qilee fi
kiyyoon si eeggatu. **18** Namni sagalee goolii baqatu kam
iyyuu qilee keessa bu'a; namni qilee keessaa ol ba'u
kam iyyuu kiyyoodhaan qabama. Foddaan samiiwwanii
banameeraatii hundeewwan lafaa ni raafamu. **19**
Lafti baqaqxeerti; lafti gargar baateerti; lafti akka
malee raafamteerti; **20** Lafti akkuma nama machaa'ee
gatantarti; isheen akkuma daasii bubbeedhaan raafamti;
yakki fincila ishee akka malee itti ulfaateera; isheen
ni jigdi; deebitees hin kaatu. **21** Waaqayyo gaafas
humnoota samii, samii irratti, mootota lafaa immoo lafa

irratti ni adaba. **22** Isaan akkuma hidhamtootaa boolla
keessaatti walitti qabamu; manni hidhaa itti cufamee
guyyaa hedduu booddee adabamu. **23** Ji'i ni burjaajofti;
aduunis ni qaanofti; Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u,
Tulluun Xiyoon irrattii fi Yerusaalem keessatti fuula
maanguddootaa duratti ulfinaan ni mo'aatii.

25 Yaa Waaqayyo, ati Waaqa koo ti; waan ati
amanamummaa kee kan mudaa hin qabneen
wantoota dinqisiisoo bara dheeraan dura karoorfame
hojjetteef, ani ulfina siif nan kenna; maqaa kees nan
leellisa. **2** Ati magaalaa sana tuullaa dhagaa, magaalaa
dallaa jajjabaa qabdu immoo diigamaa goote; magaalaan
da'annoo Namoota Ormaa turte sun si'achi hin jiraattu;
isheen gonkumaa deebitee hin ijaaramtu. **3** Kanaafuu
namoonni jajjaboon si kabaju; magaalaawwan saboota
gara jabeeyyii si sodaatu. **4** Ati hiyyeeyyiif lafa itti
baqatan, rakkataaf immoo dhiphina isaa keessatti da'oo,
bubbee hamaa jalaa iddoo itti baqatu, ho'a jalaa immoo
iddoo itti qabbaneeffatu turte. Hafuurri gara jabeeyyiin
baafatan, akkuma bubbee hamaa dallaa dhagaa dha'uutii
fi **5** akkuma ho'a gammoojjii ti. Ati waca alagootaa
ni cal'isiifta; akkuma ho'i gaaddisa duumessaatiin
qabbanaa'u sana, sirbi gara jabeeyyiis ni qabbanaa'a. **6**
Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u tulluu kana irratti
uummata hundaaf cidha nyaata gaarii, affeerraa daadhii
wayinii gogee, foon coomaa fi daadhii wayinii filatamaa
ni qopheessa. **7** Inni tulluu kana irratti, haguuggii
uummata hundatti haguugame, golgaa saba hundatti
golgame ni balleessa; **8** inni bara baraan du'a ni liqimsa.
Waaqayyo Gooftaan fuula hunda irraa imimmaan ni
haqa; inni lafa hunda irratti salphina saba isaa ni
balleessa. Waaqayyo waan kana dubbateeraatii. **9** Isaan
gaafas akkana jedhu; "Dhugumaan kun Waaqa keenya;
nu isa amananne; innis nu oolche. Kun Waaqayyoo dha;
nu isa amananne; kottaa fayyisuu isaatti gammannaa;
ni ililchinas." **10** Harki Waaqayyoo tulluu kana irra ni
boqota; Mo'aab garuu akkuma cidiin dikee keessatti
dhidhiitamu sana isa jalatti dhidhiitama. **11** Innis
akkuma namni bishaan daaku tokko daakuuf harka
bal'ifatu sana, gaara sana irratti harka isaa ni bal'ifata.
Waaqnis of tuulummaa isaanii, ogummaa harka isaanii
wajjin gad deebisa. **12** Inni dallaa kee ol dheeraa dhagaan
ijaarame sana, akka inni duufu godha; lafatti gad jigsees
biyyootti dabala.

26 Bara sana faarfannaan kun biyya Yihuudaa
keessatti faarfatama: Nu magaalaa jabaa qabna;
Waaqnis fayyina, dallaa eegumsa isheetii fi da'annoo
ishee taasisa. **2** Akka sabni qajeelaan, sabni
amanamummaadhaan jiraatu ol seenuuf, karrawwan
banaa. **3** Inni sitti irkateeraatii, nama yaadni garaa isaa
si wajjin jiru, ati nagaa hir'ina hin qabneen isa eegda. **4**
Sababii Waaqayyo, Waaqayyo mataan isaa, Kattaa bara
baraa ta'eef, bara baraan Waaqayyoon amanadhaa. **5**
Inni warra iddoo ol ka'aa irra jiraatan gad qaba; magaalaa
tabba irra jirtu gad buusa; lafatti gatees awwaaratti
ishee maka. **6** Miilli, miilli warra hacuucamee, faanni
hiyyeeyyii ishee dhidhiita. **7** Daandiin nama qajeelaa wal
qixxaataa dha; yaa Isa Tolaa, ati qajeeltotaaf karaa baafta.
8 Yaa Waaqayyo, nu karaa seera keetii irra deemaa si
eegganna, maqaan keetii fi beekamuun kee hawwii garaa
keenyaa ti. **9** Halkan lubbuun koo si yaaddi; ganamas
hafuurri koo baay'isee si barbaada. Yeroo murtiin kee
gara lafaa dhufutti, uummanni addunyaa qajeelummaa
barata. **10** Namni hamaan gara laafinni godhamuuf
iyyuu, qajeelummaa hin baratu; biyya qajeelummaan
jirutti iyyuu inni ittuma fufee jal'ina hojjeta; surraa
Waaqayyoos hin hubatu. **11** Yaa Waaqayyo, harki kee ol
kaafameera; isaan garuu isa hin argan. Isaan hinaaffaa
ati saba keetiif qabdu arganii haa qaana'an; ibiddi
diinota keetiif kuufame sun isaan haa balleessu. **12**
Yaa Waaqayyo, ati nagaa nuuf kenniteerta; ati hojii
keenya hunda nuuf hojjetteertaatii. **13** Yaa Waaqayyo
Waaqa keenya, si malee gooftonni biraa nu bulchaniiru;
nu garuu maqaa kee qofa ulfeessina. **14** Isaan amma
du'aniiru; si'achi hin jiraatan; isaan gaaddidduu dha;
deebi'aniis hin ka'an. Ati isaan adabde; isaan balleessites;
yaadannoo isaanii hundas ni barbadeessite. **15** Yaa
Waaqayyo, ati saba baay'isteerta; ati saba baay'isteerta;
ati ofii keetiif ulfina argatteerta; daarii biyyaa hunda
bal'ifteerta. **16** Yaa Waaqayyo, isaan yeroo dhiphinaatti si
barbaaddatan; yeroo ati isaan adabdetti isaan kadhannaa
gad roobsan. **17** Akkuma dubartiin ulfaa yeroo da'uu
geessutti, ciniinsuudhaan wixxirfattee iyyitu sana, yaa
Waaqayyo, nus fuula kee duratti akkasuma taaneerra.
18 Nu ulfoofnee, ciniinsuudhaan wixxirfanne; nu garuu
bubbee deenye. Nu lafaaf fayyina hin fidne; nu uummata
addunyaa hin deenye. **19** Garuu namoonni kee kanneen
du'an ni jiraatu; dhagni isaaniis du'aa ni ka'a. Isin warri
biyyoo keessa jiraattan, dammaqaatii gammachuudhaan
ililchaa. Fixeensi kee akkuma fixeensa ganamaa ti; laftis
warra du'an of keessaa baafti. **20** Yaa saba ko, kutaa
mana keetti ol galiitii duubaan balbala ofitti cufi; hamma
dheekkamsi isaa darbutti, yeroo muraasaaf of dhoksi. **21**
Kunoo, Waaqayyo sababii cubbuu isaaniitiif uummata
lafa irraa adabuuf iddoo jireenya isaatii ba'ee dhufaa
jira. Lafti dhiiga ishee irratti dhangalaafame sana ifa
baafti; si'achi warra ishee irratti qalaman hin dhoksitu.

27 Bara sana, Waaqayyo goraadee isaatiin, goraadee
isaa sodaachisaa, guddaa fi jabaa sanaan,
Lewaataan boficha mirmirfamu, Lewaataan boficha
marmaramu sana ni adaba; inni jawwee galaana keessa
jiraatu ni kukkuta. **2** Bara sana akkana jedhama; "Waa'ee
iddoo dhaabaa wayinii kan namatti tolu sanaa faarfadhaa;
3 ani Waaqayyo isa nan eega; ani yeroo hunda bishaan
nan obaasa; akka namni tokko iyyuu isa hin miineef ani
halkanii fi guyyaa isa nan eega. **4** Ani hin aaru. Sokorruu
fi qoraattiin waraanaaf utuu natti ba'anii! Ani silaa
isaanitti nan duula; walitti qabees isaan nan guba. **5** Yoo
kanaa achii isaan kooluu natti haa galan; isaan na wajjin
nagaa haa uuman; eeyyee, isaan na wajjin nagaa haa
uuman." **6** Bara dhufuuf jiru keessa Yaaqoob hidda baasa;
Israa'el latee daraara; ijaanis addunyaa hunda guuta. **7**
Waaqayyo akkuma warra ishee rukutan sana rukute,
ishee illee rukuteeraa? Akkuma warri ishee ajjeesan sun
ajjeefaman, isheenis ajjeefamteertii? **8** Ati waraanuu
fi ari'uudhaan isheedhaan wal falmite; inni guyyaa
bubbeen ba'aa bubbisutti, bubbee isaa sodaachisaa

sanaan ishee balleessa. **9** Yommuu inni dhagoota iddoo
aarsaa hunda akkuma dhagaa nooraa caccabsamee
godhutti, siidaan asheeraa yookaan iddoon aarsaa
ixaanaa tokko iyyuu dhaabatee hin hafu. Akkasiinis
balleessaan Yaaqoob ni haqamaaf; kunis cubbuun isaa
guutumaan guutuutti haqamuu isaa mirkaneessa. **10**
Magaalaan dallaa jabaa qabdu ni onti; akka gammoojjii
gatamteetii fi dhiifamtee taati; jabboonni achi dheeddi;
achis ni ciciifti; jabboonni damee ishee qorqanii qullaa
hambisu. **11** Dameen ishee yeroo gogutti irraa caccaba;
dubartoonnis dhufanii ibiddatti naqatu. Uummanni kun
hubannaa hin qabuutii; kanaafuu Tolchaan isaanii garaa
hin laafuuf; Uumaan isaaniis isaaniif hin araaramu. **12**
Bara sana Waaqayyo Laga Efraaxiisii hamma laga Gibxitti
midhaan dha'a; yaa Israa'eloota, isin tokko tokkoon
walitti ni qabamtu. **13** Bara sana malakanni guddaan
tokko ni afuufama. Warri Asoor keessatti badanii turanii
fi warri Gibxi keessatti faffaca'anii turan dhufanii tulluu
qulqulluu irratti Yerusaalem keessatti Waaqayyoon
waaqeffatu.

28 Gonfoo of tuulummaa kan machooftota Efreem
sanaaf, daraaraa coollagu kan ulfina miidhagina
isaaniitiif, kan mataa sulula gabbataa irra jiruuf,
magaalaa warra daadhii wayiniitiin fudhataman sanaatiif
wayyoo! **2** Kunoo, Gooftaan isa humna qabeessaa
fi jabaa tokko qaba. Inni akkuma cabbiitii fi bubbee
waa balleessuu, akkuma bokkaa jabaatii fi bishaan
guutee irra dhangala'uu, humnaan lafatti gad ishee
darbata. **3** Gonfoon of tuulummaa, machooftonni
Efreem miilla jalatti dhidhiitamu. **4** Daraaraan harca'u,
miidhaginni isaa kabajamaan, kan mataa sulula gabbataa
irra jiru sun, akkuma muka harbuu utuu bonni hin ga'in
bilchaatu sanaa ta'a; namni isa argu hundi akkuma isa
harka keessa galfateen isa nyaatee fixa. **5** Bara sana
Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u hambaa saba isaatiif,
gonfoo ulfinaa, mi'a miidhaginaa ni ta'a. **6** Inni nama
murtii kennuuf taa'uuf hafuura murtii qajeelaa ta'a;
warra karra irraa waraana deebisaniif immoo madda
jabinaa ta'a. **7** Jarri kuni daadhii wayiniitiin gatantaru;
dhugaatii jabaadhaan dogoggoru; luboonnii fi raajonni
dhugaatii jabaadhaan gatantaru; daadhii wayiniitiin
fudhatamu; isaan dhugaatii jabaadhaan karaa irraa
badu; yeroo mul'ata arganittis ni dogoggoru; yeroo
murtii kennanittis ni dogoggoru. **8** Maaddiin hundinuu
diddigaan guutameera; iddoon hin xureeffamin tokko
iyyuu hin jiru. **9** "Namni inni waa barsiisuu yaalu kun
eenyu? Inni eenyuuf ergaa isaa ibsaa jira? Ijoollee aannan
dhiifteef moo ijoollee harma guuteef? **10** Ajaja irratti
ajaja; ajaja irratti ajaja; sirna irratti sirna; sirna irratti
sirna; asitti muraasa; achitti muraasa" ta'aatii. **11** Yoos
Waaqni afaan alagootaatiin, afaan hin beekamneenis
saba kanatti ni dubbata; **12** inni akkana isaaniin jedhe;
"Kun iddoo boqonnaa ti; warri dadhaban haa boqotan;
kun iddoo aara galfannaa ti." Isaan garuu dhaga'uu
didan. **13** Yoo akkasii dubbiin Waaqayyoo akkana
isaanitti ta'a; ajaja irratti ajaja; ajaja irratti ajaja; sirna
irratti sirna; sirna irratti sirna; asitti muraasa; achitti
muraasa; kunis akka isaan dhaqanii dugda duubatti
kufanii fi akka isaan caccabanii kiyyoodhaan qabamaniif.
14 Kanaafuu isin qoostonni warri uummata Yerusaalem
bulchitan dubbii Waaqayyoo dhaga'aa. **15** Isin akkana
jettanii of tuultu; "Nu du'a wajjin kakuu galleerra; sii'ool
wajjinis walii galtee gooneerra. Sababii nu soba da'oo
godhannee, sobas iddoo itti dhokannu godhanneef,
balaan hamaan yeroo dhufee lafa balleessutti nu tuquu
hin danda'u." **(Sheol h7585)** **16** Kanaafuu Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha; "Kunoo ani dhagaa tokko, dhagaa
qoratame, dhagaa golee gati jabeessa tokko hundee
mirkanaa'aadhaaf Xiyoon keessa nan kaa'a; namni
amanu kam iyyuu hin qaana'u. **17** Ani murtii qajeelaa
funyoo ittiin safaran, qajeelummaa immoo madaalii
nan godhadha; soba isin da'oo godhattan sana bokkaan
jabaan ni balleessa; bishaanis lafa isin itti dhokattan
keessa ni lola'a. **18** Kakuun isin du'a wajjin godhattan
ni diigama; walii galteen isin sii'ool wajjin godhattanis
ni barbadeeffama. Yeroo balaan hamaan dhufee lafa
balleessutti isin lafatti gad dhidhiitamtu. **(Sheol h7585)** **19**
Inni yeroo dhufu hunda isin fudhatee deema; ganama
ganama halkanii fi guyyaas, inni waa balleessa." Ergaa
kana hubachuun naasuu guddaa namatti fida. **20** Sireen
irratti diriirfachuuf baay'ee gabaabaa dha; uffata halkanii
ofitti marachuuf baay'ee dhiphaa dha. **21** Waaqayyo
hojii isaa, hojii isaa haaraa sana hojjechuuf, gocha
isaa, gocha isaa kan hin beekamne sana hojjechuuf,
akkuma Tulluu Pheraaziim keessatti godhe sana ni ka'a;
akkuma Sulula Gibe'oonitti godhe sana ni ka'a. **22** Amma
qoosaa keessan dhiisaa; yoo akkas hin ta'in foncaan
keessan isinitti jabaata; Gooftaan, Waaqayyoon Waan
Hunda Danda'u, labsii guutummaa biyyattii balleessuuf
labse natti himeera. **23** Dhaggeeffadhaatii sagalee koo
dhaga'aa; qalbeeffadhaatii waan ani dubbadhu dhaga'aa.
24 Qonnaan bulaan tokko yeroo sanyii facaasuuf lafa
qotatutti, ittuma fufee qotaa? Inni ittuma fufee biyyoo
caccabsee bulleessaa? **25** Inni yeroo lafa wal qixxeessutti
dimbilaalaa fi kamuunii hin facaasuu? Inni qamadii
toora tooraan, garbuu iddoo isaa irratti, honboriis
lafa qotiisaa isaa irratti hin facaasuu? **26** Waaqni
isaa isa barsiisa; karaa qajeelaa irras isa buusa. **27**
Abasuudni gangalchaadhaan hin dha'amu; kamuunii
irras gommaan gaarii hin oofamu; abasuudni uleedhaan,
insilaalli immoo shimalaan dha'ama. **28** Midhaan
buddeena tolchuuf daakamuu qaba; kanaafuu namni
tokko bara baraan midhaan hin dha'u. Inni gommaa
gaarii kan midhaan dha'u midhaan sana irra oofu iyyuu
fardeen isaa midhaanicha hin bulleessan. **29** Wanni
kun hundinuu Waaqayyoo Waan Hunda Danda'u, isa
mariidhaan dinqisiisaa, ogummaadhaanis guddaa ta'e
biraa dhufa.

29 Yaa Arii'eel, yaa Arii'eel, magaalaa Daawit keessa
jiraate, siif wayyoo! Waggaa irratti waggaa dabalaa;
ayyaanonni waggaas ittuma haa fufan. **2** Ta'us ani
Arii'eelin marsee nan qaba; isheen boossee ni wawwaatti;
isheen anaaf akka Arii'eel taati. **3** Ani karaa hundaan
naannoo kee nan qubadha; gamoowwaniinis sin marsa;
tuullaa biyyoos sitti naannessee nan dhaaba. **4**
Ati gad deebifamtee lafa irraa ni dubbatta; haasaan
kee biyyoo keessaa guunguma. Sagaleen kee akka
sagalee ekeraa lafa keessaa ba'a; haasaan kees biyyoo

keessaa hasaasa. **5** Diinonni kee hedduun garuu akka
awwaara bullaa'ee, gara jabeeyyiin baay'eenis akka
habaqii bubbeen fudhatee ta'u. Akkuma tasaa utuu
hin beekaminis, **6** Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u,
bakakkaadhaan, sochii lafaatii fi waca guddaadhaan,
bubbeedhaan, bubbee hamaa fi arraba ibidda waa
fixuutiin ni dhufa. **7** Ergasii tuunni saboota hundaa
kan Arii'eeliin lolu, kan ishee fi da'oo ishee jajjaboo
dha'ee marsee qabu, akkuma abjuu, akkuma mul'ata
halkan keessaa ta'a; **8** kunis akkuma namni beela'e
tokko akka waa nyaachaa jiru abjuudhaan argee yeroo
dammaqutti garuu amma illee beela qabu sana, yookaan
akkuma namni dheebote tokko akka waa dhugaa jiru
abjuudhaan argee yeroo dammaqutti garuu amma
illee dheebuudhaan gaggabu sana ta'a. Tuuta saboota
hundaa kan Tulluu Xiyoon lolu irrattis akkasuma ta'a.
9 Rifadhaa; dinqisiifadhaas; of jaamsaatii nama waa
hin argine ta'aa; machaa'aa; garuu daadhii wayiniitiin
hin ta'in; gatantaraa; garuu dhugaatii jabaadhaan hin
ta'in. **10** Waaqayyo hirriba cimaa isinitti buuseera; ija
keessan raajota, cufeera; mataa keessan ilaaltootas,
haguugeera. **11** Mul'anni kun hundi isiniif dubbii kitaaba
maramaa irratti chaappeffame malee homaa miti. Yoo
isin kitaaba kana nama dubbisuu danda'u tokkotti
kennitanii, "Maaloo mee waan kana dubbisi" jettaniin
inni, "Sababii kitaabichi chaappeffameef ani dubbisuu
hin danda'u" jedhee deebisa. **12** Yookaan yoo isin kitaaba
maramaa kana nama dubbisuu hin dandeenye tokkotti
kennitanii, "Maaloo mee waan kana dubbisi" jettaniin
inni, "Ani akkamitti akkan dubbisu hin beeku" jedhee
deebisa. **13** Gooftaan akkana jedha: "Uummanni kun
afaan isaatiin natti dhi'aata; hidhii isaatiinis na kabaja;
garaan isaa garuu narraa fagoo jira. Waaqeffannaan
isaan na waaqeffatanis seera namni barsiisu qofaan
tolfame. **14** Kanaafuu ani amma illee dinqii irratti dinqii
dabalee uummata kana nan dinqisiisa; ogummaan nama
ogeessaa ni bada; hubannaan hubattootaas ni dhokata."
15 Warra karoora isaanii Waaqayyo duraa dhokfachuuf
jedhanii qileetti gad bu'aniif, warra hojii isaanii dukkana
keessatti hojjetanii, "Eenyutu nu arga? Eenyutu beeka?"
jedhanii yaadaniif wayyoo! **16** Kun jal'ina keessan,
suphee dhooftuu akka supheetti ilaaltu! Wanni tolchame
tokko nama isa tolcheen "Inni na hin tolchine" jedhaa?
Okkoteen tokko suphee dhooftuudhaan, "Inni homaa hin
beeku" jechuu danda'aa? **17** Libaanoon yeroo gabaabaa
keessatti lafa qotiisaa gabbatte hin taatuu? Lafti qonnaa
gabbataan sunis bosona hin fakkaattuu? **18** Gaafas
duudaan dubbii kitaaba maramaa ni dhaga'a; iji nama
jaamaa dimimmisaa fi dukkana keessatti ni arga. **19**
Namni gad of qabu ammas Waaqayyotti ni gammada;
rakkattoonnis Qulqullicha Israa'el sanaan ni gammadu.
20 Gara jabeeyyiin ni badu; warri namatti qoosan
ni barbadaa'u; warri hammina hojjechuu jaallatan
hundinuu ni balleeffamu; **21** warri dubbiin yakkamaa
nama godhan, warri namicha mana murtiitti namaaf
falmu dura kiyyoo kaa'anii sobaan dhugaa ba'uudhaan
murtii qajeelaa nama yakka hin qabnee jal'isan ni
balleeffamu. **22** Kanaafuu Waaqayyo inni Abrahaamin
fure sun mana Yaaqoobiin akkana jedha: "Yaaqoob si'achi
deebi'ee hin qaana'u; fuulli isaas si'achi hin dukkanaa'u.
23 Isaan yeroo gidduu isaaniitti ijoollee isaanii hojii
harka kootii sana arganitti, maqaa koo ni qulqulleessu;
isaan qulqullummaa Qulqullicha Yaaqoob ni beeku;
Waaqa Israa'elis sodaachuudhaan ni jiraatu. **24** Warri
dogoggoran hubannaa ni argatu; warri guungumanis
qajeelfama ni fudhatu."

30 Waaqayyo akkana jedha: "Ijoollee fincilan, kanneen
karoora karoora koo hin ta'in duukaa bu'an,
kanneen fedhii kootiin alatti walii galtee uuman, kanneen
cubbuu irratti cubbuu dabalaniif wayyoo; **2** kanneen utuu
anaan hin mari'atin Gibxitti gad bu'an, kanneen gaaddisa
Gibxi da'oof, eegumsa Fara'oon immoo gargaarsaaf
abdataniif wayyoo. **3** Eegumsi Fara'oon garuu qaanii
isinitti ta'a; gaaddisni Gibxis salphina isinitti fida. **4**
Isaan yoo Zoo'aan keessatti qondaaltota qabaatan iyyuu,
yoo ergamoonni isaaniis Haanees ga'an iyyuu, **5** tokkoon
tokkoon isaanii sababii uummata isaan hin fayyadne
kanneen qaanii fi salphina malee gargaarsa yookaan
bu'aa hin kennine sanaatiif ni qaaneffamu." **6** Raajii
waa'ee bineensota Negeeb dubbatame: Ergamoonni
qabeenya isaanii harreetti, meeshaa isaanii gaalatti
fe'atanii biyya leenci kormii fi leenci dhalaan, bofti
summii qabuu fi bofti darbatamu jiraatan, lafa rakkinaa
fi dhiphinaan guute keessa ba'anii gara biyya homaa hin
fayyadnee **7** gara Gibxi kan gargaarsi ishee gonkumaa
bu'aa hin qabne sanaa dhaqu. Kanaafuu ani, "Ra'aab, kan
homaa hin fayyadne" jedhee ishee nan waama. **8** Amma
dhaqiitii gabatee irratti barreessiif; kitaaba maramaa
irratti katabiif; kunis akka baroota dhufuuf jiran keessa
dhuga ba'umsa bara baraa ta'uuf. **9** Jarri kunneen
uummata fincilaa, ijoollee sobduu dha; ijoollee seera
Waaqayyoo dhaga'uuf fedhii hin qabnee dha. **10** Isaan
mul'ata argitootaan, "Si'achi mul'ata tokko illee hin
arginaa!" jedhu; raajotaanis akkana jedhu; "Isin si'achi
mul'ata qajeelaa ta'e nutti hin himinaa! Waan nama
gammachiisu nutti himaa; gowwoomsaa nuuf raajaa. **11**
Karaa kana gad dhiisaa; daandii kana irraa jal'adhaa;
Qulqullicha Israa'el fuula keenya duraa dhabamsiisaa!"
jedhu. **12** Kanaafuu Qulqullichi Israa'el akkana jedha:
"Sababii isin ergaa kana diddanii nama hacuucuu
abdattanii gowwoomsaatti irkattaniif, **13** cubbuun kun,
akkuma dallaa ol dheeraa dhagaan ijaarame kan baqaqee
bosose kan utuu hin beekamin tasa jiguu isinitti ta'a. **14**
Dallaan sun akkuma mi'a supheetti, hamma wanni ittiin
cilee boba'u iddoo ibiddaatii fuudhan iyyuu hin hafnetti
yookaan hamma wanni ittiin boolla bishaanii keessaa
bishaan budduuqsan hin hafnetti akka malee caccabee
burkutaa'a." **15** Waaqayyo Gooftaan, Qulqullichi Israa'el
akkana jedha: "Deebi'uu fi boqochuudhaan ni fayyitu;
tasgabbaa'uu fi abdachuudhaan ni jabaattu; isin garuu
kana hin goone. **16** Isinis, 'Lakki, nu fardeeniin ni
baqanna' jettu. Kanaafuu isin ni baqattu! Isin, 'Nu
fardeen ariifatanii fiiganiin ni gulufna' jettu. Kanaafuu
warri isin gugsan ni saffisu! **17** Doorsisa nama tokkootiin,
kumatu baqata; doorsisa nama shaniitiin immoo, isin
hamma akkuma muka alaabaa fiixee tulluu irra jiruu,
akkuma faajjii gaara irra jiruu taatanii haftanitti hundi

keessan ni baqattu.” **18** Ta’us Waaqayyo isiniif arjoomuu
barbaada; isiniif na’uufis ni ka’a: Waaqayyo Waaqa
murtii qajeelaa ti. Warri isa eeggatan hundi eebbifamoo
dha. **19** Yaa saba Xiyoon, warri Yerusaalem keessa
jiraattan, isin si’achi hin boossan. Yeroo isin gargaarsa
barbaachaaf gara isaatti iyyattanitti inni dhugumaan
isiniif arjooma! Akkuma dhaga’eenis deebii isiniif kenna.
20 Gooftaan buddeena rakkinaatii fi bishaan dhiphinaa
siif kennu illee barsiisaan kee si’achi hin dhokatu; ati
ijuma keetiin isa argita. **21** Ati yeroo gara mirgaatti
yookaan gara bitaatti gortutti, dugda kee duubaan
sagalee, “Karaan kana; isa irra deemi” jedhu tokko gurri
kee ni dhaga’a. **22** Ati ergasii waaqota kee tolfamoo
kanneen meetiin irra dibamee fi fakkiiwwan kee kanneen
warqeen itti uffifame sana ni xureessita; akkuma huccuu
xuraa’ummaas of irraa isaan darbattee, “Asii badaa!”
jettaan. **23** Inni sanyii ati lafatti facaafattuuf bokkaa
siif kenna; midhaan lafti baaftus kan misee fi kan
akka malee baay’ate ta’a. Bara sana keessa loon kee
lafa dheedaa bal’aa irratti bobba’u. **24** Qotiyyoo fi
harreen qotiisaa okaa filatamaa qorbii fi afarsaadhaan
qulqulleeffame nyaatu. **25** Guyyaa badiisa guddaatti,
yeroo qooxiiwwan eegumsaa jijjiganitti yaa’awwan
bishaanii tulluuwwanii fi gaarran ol dhedheeroo hunda
irra yaa’u. **26** Gaafa Waaqayyo cabaa saba isaa hidhee
warra madeesse illee fayyisutti ji’i akkuma aduu ifa; ifni
aduus akkuma ifa guyyaa torbaa dachaa torba ni ifa. **27**
Kunoo Maqaan Waaqayyoo aarii boba’uu fi duumessa
gobbuu aaraatiin fagoodhaa dhufaa jira; afaan isaa
dheekkamsaan, arrabni isaas ibidda gubee balleessuun
guutameera. **28** Hafuurri inni baafatu akkuma laga
guutee hamma morma ga’utti ol ka’uu ti. Inni gingilchaa
badiisaatiin saboota gingilcha; inni luugama karaa irraa
isaan balleessu ha’oo sabootaa keessa kaa’a. **29** Isin
akkuma halkan ayyaana qulqulluu ayyaaneffattanitti,
faarfannaa ni faarfattu; garaan keessan akkuma yeroo
namoonni ulullee afuufaa gara tulluu Waaqayyootti,
gara Kattaa Israa’elitti ol ba’an sanaa ni gammada. **30**
Waaqayyo akka namoonni sagalee isaa surra qabeessa
sana dhaga’an ni godha; inni akka isaan irree isaa
kan aarii guddaa fi ibidda gubee balleessuun, bokkaa
hamaadhaan, bakakkaa fi cabbiidhaan dhufaa jiru argan
ni godha. **31** Sagaleen Waaqayyoo Asoorin ni caccabsa;
bokkuu isaatiinis isaan barbadeessa. **32** Adabbiin ulee
kan Waaqayyo isaan irra buusu hundi sagalee dibbeetii
fi sagalee kiraaraa of keessaa qaba; innis rukuttaa
irree isaatiin waraana keessatti isaan lola. **33** Toofet
dur qopheeffame; inni mootichaaf qopheeffame. Boolli
ibiddaa isaa gad fageeffamee bal’ifamee hojjetame;
innis ibiddaa fi qoraaniin guutameera; hafuurri afaan
Waaqayyootii ba’us akkuma dinyii dhangala’uu akka
inni boba’u godha.

31 Warra gargaarsa barbaacha gara Gibxitti
gad bu’aniif, warra fardeen abdataniif warra
gaariiwwan isaaniitii fi jabina abbootii fardeen isaanii
amanatanii garuu gara Qulqullicha Israa’el hin ilaalle
yookaan gargaarsa Waaqayyoo hin barbaanneef wayyoo.
2 Ta’us inni ogeessa; balaas fiduu danda’a; inni waan
jedhe irraa duubatti hin deebi’u. Inni mana hamootaatti,
warra namoota hammina hojjetan gargaaraniitti ni
ka’a. **3** Warri Gibxi namootuma malee Waaqa miti;
fardeen isaaniis foonuma malee hafuura miti. Yeroo
Waaqayyo harka isaa diriirfatutti, inni gargaaru ni
gufata; inni gargaaramus ni kufa; isaan lachuu walii
wajjin badu. **4** Waaqayyo akkana naan jedha: “Akkuma
leenci, leenci guddaan tokko waan qabate irratti aadu
sana, tuunni tiksootaa guutuun isatti wal waammatan
iyyuu, inni iyya isaanii hin sodaatu; yookaan waca
isaaniitiin hin raafamu; akkasuma Waaqayyoon Waan
Hunda Danda’u Tulluu Xiyoon irratti waraana banuuf gad
bu’a. **5** Akkuma simbirroon mataa namaa irra naannoftu
sana Waaqayyoon Waan Hunda Danda’u Yerusaalemiif
gaachana ta’a; inni gaachana ta’eefii ishee baraara; ishee
bira darba; ishee oolchas.” **6** Yaa saba Israa’el, gara
Isa akka malee itti finciltan sanaatti deebi’aa. **7** Bara
sana tokkoon tokkoon keessan waaqota tolfamoo harki
keessan cubbamaan sun meetii fi warqee irraa hojjetee
ture sana ni gattuutii. **8** “Asoor goraadee kan namaa hin
ta’iniin kufti; goraadeen nama du’a hin oollees isaan
fixa. Isaan goraadee duraa baqatu; dargaggoonni isaaniis
dirqamaan hojii humnaa hojjetu. **9** Da’oon isaanii sababii
sodaatiif ni jiga; ajajjoonni isaaniis faajjii waraanaa
arganii hollatu” jedha Waaqayyo, inni ibiddi isaa Xiyoon
keessa, kan boolli ibidda isaa immoo Yerusaalem keessa
jiru sun.

32 Kunoo mootiin qajeelummaadhaan mo’a;
bulchitoonnis murtii qajeelaadhaan bulchu. **2**
Tokkoon tokkoon namaa akkuma da’annoo bubbee jalaa
itti da’atanii, akkuma iddoo itti jabaa jalaa baqataniitti,
akkuma bishaan gammoojjii keessa yaa’uutii fi akkuma
gaaddisa kattaa guddaa kan lafa gogaa keessaa ni ta’a.
3 Ergasiis iji warra waa arguu hin dunuunfatu; gurri
warra waa dhaga’uus ni dhaggeeffata. **4** Qalbiin nama
jarjaru tokkoo ni beeka; ni hubata; arrabni giingees
qajeelchee qulqulleessee dubbata. **5** Si’achi gowwaan
ulfina qabeessa hin jedhamu; addaggeenis baay’ee hin
kabajamu. **6** Gowwaan sababii gowwummaa dubbatuuf
qalbiin isaa hammina hojjeta; inni waan Waaqni
hin jaallanne hojjeta; waa’ee Waaqayyoos dogoggora
odeessa; inni nama beela’e beela hin baasu; nama
dheebote illee bishaan dhowwata. **7** Malli addaggee
hammina; inni utuma iyyanni rakkattootaa qajeelaa
ta’ee jiruu sobumaan hiyyeeyyii balleessuuf jedhee
jal’ina yaada. **8** Namni ulfina qabeessi garuu karoora
ulfaataa baasa; hojii ulfina qabeessa sanattis ni jabaata.
9 Yaa dubartoota akka malee boontan ka’aatii na
dhaggeeffadhaa; yaa intallan waan nagaa qabdan of
seetan waan ani jedhu dhaga’aa! **10** Isin warri waan
nagaa qabdan of seetan erga waggaan tokko xinnuma
darbee booddee ni hollattu; wayiniin ija hin kennu;
yeroon itti iji walitti qabamus hin dhufu. **11** Yaa
dubartoota boontuuwwan isin holladhaa; intallan waan
nagaa qabdan of seetanis raafamaa! Uffata keessan
of irraa baasaatii wayyaa gaddaa mudhii keessanitti
hidhadhaa. **12** Lafa qotiisaa gaariif, muka wayinii ija
naqatuufis laphee keessan dha’aa; **13** lafa uummata
koo kan qoraattii fi sokorruun irratti guddatuuf laphee

keessan dha'aa; dhugumaan manneen gammachuu
hundaa fi magaalaa fandalaltuu kanaaf boo'aa. **14**
Da'annoon ni ona; magaalaan namni keessa guutes
duwwaa hafti; magaalaan jabduunii fi qooxiin eegumsaa
bara baraan ni onu; iddoo harreen diidaa keessa
burraaqxuu fi iddoo bushaayeen itti bobba'an ta'u;
15 kunis hamma Hafuurri Qulqulluun gubbaadhaa
nurratti dhangalaafamuu fi hamma gammoojjiin lafa
qotiisaa gabbataa ta'ee lafti qotiisaa gabbataan immoo
bosona fakkaatutti ta'a. **16** Murtii qajeelaan gammoojjii
keessa jiraata; qajeelummaan immoo lafa qotiisaa
gabbataa keessa jiraata. **17** Bu'aan qajeelummaa nagaa
dha; faayidaan qajeelummaa immoo utuu hin bir'atin
tasgabbiin bara baraan jiraachuu dha. **18** Sabni koo
iddoo jireenyaa nagaa qabu, manneen bultii sodaa
hin qabne iddoo boqonnaa jeequmsi hin jirre keessa
jiraata. **19** Yommuu cabbiin bosona irratti bu'u,
magaalattiin guutumaan guutuutti gad deebiti; **20** isin
warri qarqara laga hundaatti sanyii facaafattanii loon
keessanii fi harroota keessan nagaan bobbaafattan
akkam eebbifamoo dha.

33 Yaa barbadeessaa, ati kan hin barbadeeffamin
siif wayyoo! Yaa gantuu, ati kan hin ganamin
siif wayyoo! Ati yommuu barbadeessuu dhiiftutti ni
barbadeeffamta; yommuu ganuu dhiiftuttis ni ganamta.
2 Yaa Waaqayyo, nu maari; nu si eeggannaa. Ati ganama
ganama jabina keenya, yeroo dhiphinaatti immoo
fayyina keenya nuuf ta'i. **3** Sagalee kakawwee keetiitiin,
namoonni baqatu; yeroo ati ol kaatutti, saboonni ni
bittinnaa'u. **4** Yaa saboota, akkuma hawwaannisni
walitti qabamu sana boojuun keessan walitti qabama;
namoonnis akkuma tuuta hawwaannisaa irra u'utaalu. **5**
Waaqayyo ol ol jedha; inni ol gubbaa jiraataatii; inni
murtii qajeelaa fi qajeelummaadhaan Xiyoonin guuta. **6**
Inni bara keetiif hundee amansiisaa, kuusaa fayyinaa,
kan ogummaatii fi kan beekumsaa ta'a; Waaqayyoon
sodaachuun furtuu badhaadhummaa kanaa ti. **7** Kunoo
gootonni isaanii sagalee ol fudhatanii daandii irratti iyyu;
ergamoonni nagaas hiqqifatanii boo'u. **8** Karaawwan
gurguddaan onaniiru; namni karaa irra deemu hin
jiru. Walii galteen diigameera; dhuga baatonni ishee
tuffatamaniiru; namni tokko iyyuu hin kabajamu. **9**
Lafti ni boossi; ni barbadoofti; Libaanoon ni qaanofti; ni
coollagdi; Shaaroon akka gammoojjii taati; Baashaanii fi
Qarmeloos baala isaanii harcaafatu. **10** Waaqayyo akkana
jedha; "Ani amma nan ka'a; ani amma ol ol nan jedha;
ani amma nan kabajama. **11** Isin habaqii ulfooftu; cidii
deessu; hafuurri isin baafattan ibidda gubee isin fixuu
dha. **12** Namoonni akkuma nooraa gubamu; akkuma
qoraattii cirameettis ibiddi itti qabsiifama." **13** Isin
warri fagoo jirtan waan ani hojjedhe dhaga'aa; warri
dhi'oo jirtanis humna koo beekaa! **14** Cubbamoonni
Xiyoon keessaa ni sodaatu; warri Waaqatti hin bulles
hollachaa, "Nu keessaa eenyutu ibidda waa balleessu
wajjin jiraachuu danda'a? Nu keessaa eenyutu ibidda
bara baraan hin dhaamne wajjin jiraachuu danda'a?"
jedhu. **15** Namni qajeelummaan jiraatee dhugaa dubbatu,
kan faayidaa karaa dabaatiin argamu lagatee harka isaa
matta'aa fudhachuu irraa eeggatu, namni marii nama
ajjeesuu irraa gurra isaa cuqqaallatee jal'ina ilaaluu
irraa ija isaa dunuunfatu, **16** iddoo ol ka'aa irra jiraata;
da'annoon isaas kattaa jabaa ta'a. Buddeenni isaaf ni
kennama; bishaanis isatti hin hir'atu. **17** Iji kee mooticha
miidhagummaa isaatiin arga; biyya fagoo jirtu illee ni
ilaala. **18** Atis akkana jettee garaa keetti raafama durii
sana yaadda: "Ajajaan ol aanaan sun eessa jira? Namichi
gibira fuudhu sun eessa jira? Ajajaan itti gaafatamaan
gamoowwanii eessa jira?" **19** Ati si'achi saba hamaa, kan
haasaan isaa namaaf hin galle, kan afaan isaa haaraa
ta'ee fi hin hubatamne hin argitu. **20** Xiyoon, magaalaa
ayyaana keenyaa hubadhuu ilaali; iji kee Yerusaalemin,
iddoo jireenyaa nagaa qabu, dunkaana hin buqqifamne
arga; qofoon ishee hin buqqifamu; yookaan funyoon
ishee tokko iyyuu hin citu. **21** Waaqayyo achitti Humna
keenya ta'a. Iddoon sunis akkuma lageen gurguddaatii fi
burqaawwanii ta'a. Dooniin waraanaa kan batoodhaan
oofamu tokko iyyuu isaan irra hin deemu; dooniin jabaan
tokko iyyuu isaan irra hin qaxxaamuru. **22** Waaqayyo
abbaa murtii keenyaatii; Waaqayyo seera nuuf kenna;
Waaqayyo mootii keenya; inni nu fayyisa. **23** Funyoon
kee laafeera; utubaan isaa jabaatee hin dhaabamne;
sharaanis hin diriirfamne. Ergasii boojuun baay'een ni
qoodama; okkolaan iyyuu boojuu ni fudhata. **24** Namni
Xiyoon keessa jiraatu kam iyyuu, "Na dhukkuba" hin
jedhu; cubbuun warra achi jiraatanis ni dhiifamaaf.

34 Yaa saboota, isin as dhi'aadhaatii dhaggeeffadhaa;
yaa namoota, isinis qalbeeffadhaa! Lafti haa
dhageessu; kan ishee keessa jiraatu hundis, addunyaa fi
wanni ishee keessaa ba'u hundinuu haa dhaga'an! **2**
Waaqayyo saboota hundatti aareera; dheekkamsi isaa
loltoota isaanii hunda irra bu'eera. Inni guutumaan
guutuutti isaan barbadeessa; inni akka qalamaniif
dabarsee isaan kenna. **3** Isaan keessaa warri du'an alatti
gad darbataman; reeffi isaanii ni ajaa'a; tulluuwwan
dhiiga isaaniitiin tortoru. **4** Raayyaawwan samii
hundinuu ni baqu; samiinis akkuma kitaaba maramaa ni
marmarama; raayyaan urjiiwwanii hundinuu akkuma
baala wayinii coollagee, akkuma harbuu muka harbuu
irraa harca'uutti harca'u. **5** Goraadeen koo samii
keessatti hamma quufutti dhugeera; kunoo inni
Edoomitti muruuf, gara saba ani guutumaan guutuutti
barbadeesseetti gad bu'eera. **6** Goraadeen Waaqayyoo
dhiiga keessa cuuphameera; inni coomaan, dhiiga
xobbaallaawwan hoolaatii fi re'ootaatiin, moora kalee
korbeeyyii hoolaatiin haguugameera. Waaqayyo Bozraa
keessatti aarsaa, Edoom keessatti immoo qalma guddaa
qopheesseeraatii. **7** Gafarsi isaan wajjin, jiboonnis
korommii gurguddaa wajjin dhumu. Lafti isaanii dhiigaan
jiiti; biyyoon isaaniis moora quufa. **8** Waaqayyo guyyaa
itti haaloo ba'u, waggaa itti waa'ee Xiyoon falmu qabaatii.
9 Burqaawwan Edoom leeleetti, biyyoon ishees dinyii
boba'utti geeddarama; lafti ishee immoo leelee boba'u
ta'a! **10** Inni halkan yookaan guyyaa hin dhaamu; aarri
isaas bara baraan ol ba'a. Lafti sun dhalootaa hamma
dhalootaatti ontee hafti; namni tokko iyyuu deebi'ee
ishee keessaan hin darbu. **11** Culullen gammoojjiitii fi
dhaddeen lafa sana ni fudhatu; urunguu fi arraagessi
mana isaanii achitti ijaarratu. Waaqni Edoom irra,

funyoo jeequmsaatii fi madaalii badiisaa ni diriirsa.
12 Gurguddoonni ishee waan mootummaa jedhamee
waamamu achii hin qabaatan; ilmaan mootota ishee
hundi ni badu. 13 Masaraa ishee qoraattii, da'annoo ishee
doobbii fi sokorruutu dhaala. Isheen boolla waangoo,
iddoo urunguun jiraattu ni taati. 14 Uumamawwan
gammoojjii waraabessa wajjin wal ga'u; hafuuronni
hamoo re'ee diidaa fakkaatan wal waamu; uumamawwan
halkanii achi boqotan; ofii isaaniitiifis iddoo aara
galfannaa argatu. 15 Urunguun achitti man'ee ijaarrattee
hanqaaquu hanqaaqxi; cuucii yaaftees qoochoo jalatti
kunuunfatti; allaattiinis dhirsaa fi niitii taatee achitti
walitti qabamti. 16 Kitaaba Waaqayyoo keessaa ilaalaatii
kan akkana jedhu dubbifadhaa: Isaan kanneen keessaa
tokko iyyuu hin dhabamu; tokkittiin iyyuu dhirsa ishee
hin dhabdu. Afaan Waaqaa ajajeeraatii; Hafuurri isaas
walitti isaan qaba. 17 Isatu qooda isaanii hiraaf; harki
isaa safartuudhaan isaaniif qooda. Isaan bara baraan
qooda kana ni qabaatu; dhalootaa hamma dhalootaattis
achi jiraatu.

35 Gammoojjii fi lafti gogaan ni gammadu; lafti
onaan ni ililcha; ni daraaras. Akka arfaasee, 2
baay'inaan daraara; akka malee gammadees ililcha.
Ulfinni Libaanoon, surraan Qarmeloosii fi Shaaroon
ni kennamaaf; isaan ulfina Waaqayyoo, surraa Waaqa
keenyaas ni argu. 3 Harka dadhabe jajjabeessaa; jilba
laafes cimsaa; 4 warra garaan isaanii sodaatuun akkana
jedhaa: "Jabaadhaa; hin sodaatinaa; Waaqni keessan ni
dhufa; inni haaloo baasuuf dhufa; gatii malu qabatee
isin oolchuuf ni dhufa." 5 Ergasii iji nama jaamaa ni
banama; gurri nama duudaas ni dhaga'a. 6 Gaafas namni
naafti akkuma gadamsaa utaala; arrabni hidhamaanis
gammachuudhaan faarfata. Bishaan gammoojjii keessaa,
burqaanis gammoojjii keessaa cabsee ba'a. 7 Lafti nama
gubu haroo, lafti gogaan immoo burqaa bishaanii ta'a.
Boolla duraan waangoonni keessa ciisan irratti marga,
shambaqqoo fi dhallaadduutu biqila. 8 Karaan guddaan
tokko achi ni jiraata; innis, Karaa Qulqullinaa jedhamee
waamama; inni warra Karaa sana irra deemaniif ta'a.
"Xuraa'onni" isa irra hin deeman; gowwoonni achiinuu
hin ba'an. 9 Leenci achitti hin argamu; yookaan bineensi
hamaan achi irra hin ba'u; isaan achitti hin argaman.
Garuu warra furaman qofatu achi irra deema; 10 warri
Waaqayyo isaan fure ni deebi'u. Isaan faarfannaadhaan
Xiyoon seenu; gammachuun bara baraa mataa isaanii
irra jiraata. Isaan gammachuu fi ililleedhaan guutamu;
gaddii fi boo'ichi isaan irraa fagaatu.

36 Bara mootummaa Hisqiyaas mootichaa keessa
waggaa kudha afuraffaatti Senaaheriib mootichi
Asoor magaalaawwan Yihuudaa kanneen dallaa jabaa
qaban hunda lolee ni qabate. 2 Ergasii mootichi Asoor,
Raafaasqiis ajajaa waraana isaa loltoota hedduu wajjin
Laakkiishii gara Yerusaalem, Hisqiyaas mootichatti
erge. Ajajaan sunis jal'isii Haroo Ol aanu kan karra
Lafa Qotiisaa Namicha Wayyaa Miicuutti geessu bira
ga'ee dhaabate; 3 Eliiyaaqiim ilmi Hilqiyaa bulchaan
masaraa mootummaa, Shebnaa barreessaanii fi Yoo'aa
ilmi Asaaf galmeessaan gara isaatti gad ba'an. 4 Ajajaan
waraanaa sunis akkana isaaniin jedhe; "Akkana jedhaa
Hisqiyaasitti himaa: "'Mootiin guddaan, mootichi Asoor
akkana jedha: Of amanachuu kee kana maal irratti
hundeeffatte? 5 Ati, "Ani tooftaa fi jabina waraanaa
qaba" jetta; garuu dubbii faayidaa hin qabne dubbatta.
Ati eenyun abdattee natti fincilta? 6 Kunoo ati Gibxin
jechuunis ulee shambaqqoo caccabaa harka nama isatti
irkatu kamii iyyuu waraanee madeessu sana abdatteerta!
Fara'oon Mootichi Gibxis nama isa abdatu hundaaf
akkasuma. 7 Yoo ati, "Nu Waaqayyo Waaqa keenya
abdanna" naan jette, inni isuma Hisqiyaas iddoowwan
sagadaa isaatii fi iddoowwan aarsaa isaa diigee Yihuudaa
fi Yerusaalemiin, "Isin fuula iddoo aarsaa kanaa duratti
waaqeffachuu qabdu" jedhe sana mitii? 8 "'Amma
kottuutii gooftaa koo mooticha Asoor wajjin dubbadhu;
anis yoo ati namoota farda yaabbatan qopheeffachuu
dandeesse fardeen kuma lama siifin kenna! 9 Yoos ati yoo
gaariiwwanii fi abbootii fardaatiif jettee Gibxin abdatte
iyyuu, akkamiin qondaaltota gooftaa kootii keessaa
ajajaa gad aanaa isaa illee of irraa deebisuu dandeessa?
10 Ati waan ani dubbii Waaqayyoo malee biyya kana
lolee barbadeessuuf dhufe seetaa? Waaqayyo mataan
isaa akka ani biyya kanatti duulee ishee barbadeessu
natti dubbateera.'" 11 Kana irratti Eliiyaaqiim, Shebnaa
fi Yoo'aa ajajaa waraanaa sanaan, "Maaloo waan nu
dhageenyuuf afaan warra Araamaayikiitiin garboota
keetti dubbadhu. Utuma namoonni dallaa irra jiran
dhaga'anii afaan Ibrootaatiin nutti hin dubbatin" jedhan.
12 Ajajaan waraanaa sun garuu akkana jedhee deebise;
"Namni gooftaan koo akka ani waan kana itti himuuf
itti na erge gooftaa keessanii fi isin qofaa? Namoota
dallaa irra tataa'an warra akkuma keessan udaan ofii
isaanii nyaatanii fincaan ofii isaanii dhuguu qabaniifis
mitii?" 13 Ergasii ajajaan waraanaa sun ol ka'ee afaan
Ibrootaatiin akkana jedhe; "Dubbii mooticha guddaa,
dubbii mootii Asoor dhaga'aa! 14 Mootichi akkana jedha:
Hisqiyaas isin hin gowwoomsin. Inni isin baasuu hin
danda'u! 15 Hisqiyaas, 'Waaqayyo dhugumaan nu baasa;
magaalaan kunis dabarfamtee harka mooticha Asooritti
hin kennamtu' jechuudhaan akka isin Waaqayyoon
amanattaniif isin hin sossobin. 16 "Hisqiyaasin hin
dhaggeeffatinaa. Mootiin Asoor akkana jedha: Ana wajjin
nagaa buusaatii gara koo kottaa. Ergasii tokkoon tokkoon
keessan muka wayiniitii fi muka harbuu keessan irraa ni
nyaattu; boolla bishaan keessanii keessaas ni dhugdu;
17 kunis hamma ani dhufee gara biyya akkuma biyya
keessanii jirtuu, gara biyya midhaanii fi daadhii wayinii
haaraatti, biyya buddeenaa fi iddoo dhaabaa wayiniitti
isin geessutti ta'a. 18 "Hisqiyaas, 'Waaqayyo nu baraara'
jedhee isin hin dogoggorsin; Waaqni saboota kamii
iyyuu takkumaa harka mooticha Asoor keessaa biyya
ofii baafatee beekaa? 19 Waaqonni Hamaatii fi waaqonni
Arfaad eessa jiru? Waaqonni Seefarwaayim eessa jiru?
Isaan harka koo keessaa Samaariyaa baasaniiruu? 20
Waaqota biyyoota kanneenii hunda keessaa kamtu
biyyoota isaanii harka koo keessaa baasuu danda'e? Yoos
Waaqayyo akkamiin harka koo keessaa Yerusaalemin
baasuu danda'a ree?" 21 Namoonni garuu sababii
mootichi, "Deebii hin kenninaafii" jedhee ajajeef inuma

cal'isan malee deebii tokko iyyuu hin kennine. **22** Kana irratti Eliiyaaqiim ilmi Hilqiyaa bulchaan masaraa mootummaa, Shebnaa barreessaanii fi Yoo'aa ilmi Asaaf galmeessaan, uffata isaanii tatarsaasanii gara Hisqiyaas dhaqanii waan ajajaan waraanaa sun jedhe itti ni himan.

37 Hisqiyaas mootichi yommuu waan kana dhaga'etti, uffata isaa tarsaasee wayyaa gaddaas uffatee mana qulqullummaa Waaqayyoo seene. **2** Innis Eliiyaaqiim bulchaa masaraa mootummaa, Shebnaa barreessaa fi luboota dura bu'oota hundi isaanii wayyaa gaddaa uffatan Isaayyaas raajicha ilma Amoos sanatti erge. **3** Isaanis akkana jedhanii isatti himan; "Hisqiyaas akkana jedha: Guyyaan kun akkuma yeroo daa'imni tokko dhalachuu ga'ee garuu dubartiin humna ittiin ciniinsifattee deessu dhabduutti guyyaa lubbamuu, kan dheekkamsaatii fi kan salphinaa ti. **4** Waaqayyo Waaqni kee dubbii ajajaa waraanaa kan gooftaan isaa mootichi Asoor akka inni Waaqa jiraataatti qoosuuf erge sanaa dhaga'ee dubbii Waaqayyo Waaqni kee dhaga'e sanaaf jedhee isatti dheekkama ta'a. Kanaafuu ati hambaawwan hamma ammaatti jiraniif kadhadhu." **5** Yommuu qondaaltonni Hisqiyaas Mootichaa gara Isaayyaas dhufanitti, **6** Isaayyaas akkana isaaniin jedhe; "Akkana jedhaa gooftaa keessanitti himaa; 'Waaqayyo akkana jedha: Ati waan dhageesse jechuunis dubbii garboonni mootii Asoor ittiin na arrabsan sana hin sodaatin. **7** Dhaggeeffadhaa! Ani akka inni oduu wayii dhaga'ee gara biyya ofii isaatti deebi'uuf hafuura tokko isa keessa nan kaa'a; achittis akka inni goraadeedhaan ajjeefamu nan godha.'" **8** Ajajaan waraanaas yommuu akka mootiin Asoor Laakkiishii ba'ee deeme dhaga'etti, duubatti deebi'ee utuu mootichi Libnaa lolaa jiruu argate. **9** Senaaheriibis akka Tiirhaaq mootichi Itoophiyaa sun isa loluuf dhufaa jiru dhaga'e. Innis yommuu waan kana dhaga'etti, akkana jedhee Hisqiyaasitti ergamoota erge: **10** "Hisqiyaas mooticha Yihuudaatiin akkana jedhaa: Waaqni ati abdattu sun, 'Yerusaalem dabarfamtee harka mootii Asooritti hin kennamtu' jedhee si hin gowwoomsin. **11** Ati waan mootonni Asoor guutumaan guutuutti isaan balleessuudhaan biyyoota hunda godhan dhageesseerta. Ati immoo ni haftaa ree? **12** Waaqonni saboota abbootiin koo barbadeessan sanaa jechuunis waaqonni Goozaan, waaqonni Kaaraan, waaqonni Rezefii fi waaqonni namoota Eden kanneen Telaasaar keessa turan sanaa isaan oolchaniiruu? **13** Mootiin Hamaati yookaan mootiin Arfaad eessa jira? Mootiin magaalaa Seefarwaayim, mootiin Heenaa yookaan mootiin Iwaa eessa jira?" **14** Hisqiyaasis ergamoota sana harkaa xalayaa fuudhee dubbifate. Ergasiis gara mana qulqullummaa Waaqayyootti ol ba'ee xalayaa sana fuula Waaqayyoo duratti diriirse. **15** Hisqiyaas akkana jedhee Waaqayyoon kadhate: **16** "Yaa Waaqayyo Waan Hunda Dandeessu, Waaqa Israa'el, kan Kiirubeel gidduu teessoo irra jirtu, si qofatu mootummoota lafaa hunda irratti Waaqa. Ati samii fi lafa uumteerta. **17** Yaa Waaqayyo, gurra kee as qabiitii dhaga'i; yaa Waaqayyo, ija kees banadhuu ilaali; dubbii Senaaheriib kan inni Waaqa jiraataa arrabsuuf erge kana hunda dhaggeeffadhu. **18** "Yaa Waaqayyo, mootonni Asoor uummata kana hundaa fi biyyoota isaanii balleessuun dhugaa dha. **19** Isaan waaqota jaraa ibiddatti naqanii barbadeessaniiru; waaqonni sun mukaa fi dhagaa harka namaatiin soofaman turan malee waaqota hin turreetii. **20** Kanaafuu yaa Waaqayyo Waaqa keenya, akka mootummoonni lafaa hundinuu akka ati qofti Waaqayyo Waaqa taate beekaniif, harka isaatii nu baasi." **21** Sana booddee Isaayyaas ilmi Amoos akkana jedhee Hisqiyaasitti ergaa erge; "Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana jedha: Sababii ati waa'ee Senaaheriib mooticha Asoor na kadhatteef, **22** dubbiin Waaqayyo isaan mormuudhaan dubbate kunoo kanaa dha: "Intalli Xiyoon durbi qulqullittiin si tuffattee sitti qoosti. Intalli Yerusaalem yeroo ati baqattutti mataa ishee sitti raafti. **23** Kan ati itti qoostee arrabsite sun eenyu? Ati eenyutti sagalee kee ol fudhattee of tuulummaadhaan ija ol qabatte? Qulqullichuma Israa'el sanatti mitii! **24** Ati karaa ergamoota keetiitiin, Gooftaatti qoosteerta. Ati akkanas jetteerta; 'Ani gaariiwwan koo hedduudhaan fiixee tulluuwwaniitti, fiixee Libaanoon kan akka malee ol dheeratuttis ol ba'eera. Ani birbirsawwan isaa akka malee dhedheeroo, gaattiraawwan isaa filatamoo sanas ciccireera. Ani fiixeewwan isaa kanneen akka malee ol fagoo, bosonoota akka malee mimmiidhagoo qaqqabeera. **25** Ani biyya ormaatti boolla bishaanii qotadhee achitti bishaan dhugeera. Ani faana miilla kootiin lageen Gibxi hunda gogseera.' **26** "Ati waan kana hin dhageenyee? Bara dheeraan dura anatu waan kana hojjete. Ani bara durii keessa waan kana nan karoorfadhe; amma immoo hojii irra oolfadheera; kunis akka ati magaalaawwan dallaa jabaa qaban diigdee tuullaa dhagaa gootuu dha. **27** Namoonni isaanii humna dhabanii abdii kutataniis qaana'an. Isaan akkuma biqiltuu diidaa, akkuma biqiltuu kichuu tokkoo, akkuma marga mana gubbaatti biqilu kan utuu hin guddatin gubatee ti. **28** "Ani garuu lafa ati jirtu, yoom akka dhuftuu fi yoom akka deemtu, akka ati akka malee natti aartu illee nan beeka. **29** Sababii ati akka malee natti aartee of tuulummaan kees gurra koo seeneef, ani funyaan keetti hokkoo koo, afaan keetti immoo luugama koo kaa'ee akka ati karuma dhufte sanaan deebitu sin godha. **30** "Yaa Hisqiyaas kun mallattoo siif ta'a: "Isin waggaa kana waan ofumaan biqilu, waggaa lammaffaatti immoo waanuma isa irraa latu nyaattu. Waggaa sadaffaatti garuu facaafadhaa galfadhaa; muka wayiniis dhaabbadhaatii ija isaa nyaadhaa. **31** Ammas hambaan mootummaa Yihuudaa tokko, jalaan hidda baafatee gubbaan immoo ija naqata. **32** Yerusaalem keessaa hambaan tokko, Tulluu Xiyooniitii immoo gareen warra badiisa jalaa ba'e tokkoo ni dhufa. Hinaaffaan Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uu waan kana ni raawwata. **33** "Kanaafuu Waaqayyo waa'ee mooticha Asoor akkana jedha: "Inni magaalaa kana hin seenu, yookaan xiyya tokko illee asitti hin darbatu. Inni gaachana qabatee fuula isaa duratti hin dhi'aatu yookaan tuullaa biyyoo itti hin marsu. **34** Inni karuma dhufe sanaan ni deebi'a; magaalaa kanas hin seenu" jedha Waaqayyo. **35** "Anis sababii ofii kootii fi sababii garbicha koo Daawitiif jedhee magaalaa kana nan eega; nan oolchas!" **36** Ergasii ergamaan Waaqayyoo gad ba'ee qubata warra Asoor keessatti nama kuma dhibba tokkoo

fi saddeettamii shan fixe. Yommuu namoonni guyyaa
itti aanu ganama bariin ka'anitti kunoo reeffi namaa lafa
guutee ture. 37 Kanaafuu Senaaheriib mootichi Asoor
qubata sana keessaa ba'ee baqate; Nanawweetti deebi'ees
achi jiraate. 38 Gaaf tokko utuu inni mana sagadaa
Waaqa isaa Nisrook jedhamuu keessatti waaqeffachaa
jiruu ilmaan isaa Adramelekii fi Sharezer goraadeedhaan
isa ajjeesanii gara biyya Araaraatitti baqatan. Ilmi isaa
Eesarhadoonis iddoo isaa bu'ee mootii ta'e.

38 Bara sana keessa Hisqiyaas dhukkubsatee du'uu
ga'ee ture. Isaayyaas ilmi Amoos raajichi gara isaa
dhaqee, "Waaqayyo akkana jedha: Mana kee tottolfadhu;
ati ni duuta malee hin fayyituutii" jedheen. 2 Hisqiyaasis
fuula isaa gara keenyan manaatti garagalfatee akkana
jedhee Waaqayyoon kadhate; 3 "Yaa Waaqayyo, akka
ani amanamummaa fi garaa tokkoon fuula kee dura
jiraadhee waan fuula kee duratti gaarii ta'es hojjedhe
yaadadhu." Hisqiyaasis hiqqifatee ni boo'e. 4 Ergasiis
dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara Isaayyaas dhufe:
5 "Dhaqiitii akkana jedhii Hisqiyaasitti himi; 'Waaqayyo
Waaqni abbaa kee Daawit akkana jedha: Ani kadhannaa
kee dhaga'eera; imimmaan kees argeera; ani umurii
kee irratti waggaa kudha shan siifan dabala. 6 Ani
si'ii fi magaalaa kana harka mooticha Asooriitii nan
baasa. Ani magaalaa kana nan eega. 7 "'Kun mallattoo
Waaqayyoo kan akka inni waan waadaa gale sana guutu
mirkaneessuuf Waaqayyo biraa siif kennamee dha: 8
Ani akka gaaddidduun aduu tarkaanfii kurnan gulantaa
Aahaaz irraan gad bu'e sana dugda duubatti deebi'u nan
godha.'" Kanaafuu gaaddidduun tarkaanfii kurnan gad
bu'ee ture sun dugda duubatti deebi'e. 9 Barreeffama
Hisqiyaas mootichi Yihuudaa erga dhukkubsatee fayyee
booddee barreesse: 10 Anis, "Walakkaa umurii kootiitti,
ani sii'ool seenuun qabaa? Bara jireenya koo kan
hafes dhabuun qabaa?" nan jedhe. (Sheol h7585) 11
Ani akkanan jedhe; "Ani biyya jiraattotaa keessatti,
lammata Waaqayyoon hin argu; ani si'achi sanyii namaa
hin ilaalu, yookaan warra addunyaa kana irra jiraatan
wajjin hin jiraadhu. 12 Manni koo akkuma dunkaana
tiksootaa buqqifamee narraa fudhatameera. Ani akkuma
wayyaa dhooftuu jireenya koo marmareera; inni mi'a
wayyaa dhooftuu irraa na kuteera; ati halkanii guyyaa
na balleessita. 13 Ani hamma bariitti obsaan nan
eeggadhe; inni garuu akka leencaa lafee koo hunda
caccabse; ati halkanii guyyaas na balleessita. 14 Ani akka
simbirroo yookaan akkuma daalotee nan wace; akka
gugee boossuus nan aade; iji koo gara samii ilaaluudhaan
dadhabe; yaa Gooftaa ani rakkadheeraa kottuu na
gargaari!" 15 Ani garuu maal jechuun danda'a? Inni natti
dubbate; inni mataan isaas waan kana godhe. Ani waa'ee
dhiphinaa lubbuu kootiif umurii koo guutuu gad of
qabee nan jiraadha. 16 Yaa Gooftaa, namoonni waanuma
akkasiitiin jiraatu; hafuurri koos isaanumaan jireenya
argata. Ati na fayyiftee lubbuudhaanis na jiraachifte. 17
Dhugumaan akkas dhiphachuun koo faayidaa kootiif. Ati
jaalala keetiin boolla badiisaa irraa na eegde; cubbuu
koo hundas, dugda kee duubatti gatte. 18 Sii'ool si
galateeffachuu hin danda'utii; duutis si jajachuu hin
danda'u. Warri qileetti gad bu'an, amanamummaa kee
abdachuu hin danda'an. (Sheol h7585) 19 Isaan akkuma ani
har'a gochaa jiru kana yaa jiraataa, yaa jiraataa jedhanii
si jajatu; abbootiin waa'ee amanamummaa keetii ijoollee
isaaniitti ni odeessu. 20 Waaqayyo na baraara; nus
bara jireenya keenyaa guutuu, mana qulqullummaa
Waaqayyoo keessatti mi'a ribuu irraa hojjetameen
faarfanna. 21 Isaayyaas, "Maxinoo harbuu tolchaatii
dhullaa isaa irra kaa'aa; innis ni fayyaa" jedhee ture.
22 Hisqiyaasis, "Akka ani gara mana qulqullummaa
Waaqayyootti ol ba'uuf maaltu mallattoo ta'a?" jedhee
gaafate.

39 Yeroo sanatti Meroodak Baladaan ilmi Baladaan
mootiin Baabilon sababii akka Hisqiyaas
dhukkubsatee fayye dhaga'eef xalayootaa fi kennaa
ergeef. 2 Hisqiyaasis ergamoota sana gammachuudhaan
simatee waan mankuusa isaa keessa ture meetii, warqee,
urgooftuu, zayitii qulqulluu akkasumas kuusaa mi'a lolaa
isaa guutuu fi waan mankuusa isaa keessatti argamu
hunda isaanitti argisiise. Wanni Hisqiyaas masaraa
mootummaa isaa keessaa yookaan mootummaa isaa
hunda keessaa isaanitti hin argisiisin tokko iyyuu hin
turre. 3 Kana irratti Isaayyaas raajichi gara Hisqiyaas
mootichaa dhaqee, "Namoonni sun maal jedhan?
Isaan eessaa dhufan?" jedhee gaafate. Hisqiyaasis,
"Isaan Baabilonii biyya fagoodhaa na bira dhufan"
jedhee deebise. 4 Raajichi, "Jarri masaraa mootummaa
keetii keessatti maal argan?" jedhee gaafate. Hisqiyaas
immoo, "Isaan waan masaraa mootummaa koo keessa
jiru hunda argan; wanni ani mankuusa koo keessaa
isaanitti hin argisiisin tokko iyyuu hin jiru" jedheen.
5 Isaayyaasis kana irratti Hisqiyaasiin akkana jedhe;
"Dubbii Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uu dhaga'i: 6
Yeroon itti wanni masaraa mootummaa keetii keessa jiru
hundii fi wanni abbootiin kee hamma har'aatti kuusan
hundinuu saamamee gara Baabilonitti geeffamu tokko
dhugumaan ni dhufa. Wanni tokko iyyuu hin hafu, jedha
Waaqayyo. 7 Sanyii kee keessaa namoonni tokko tokko,
foonii fi dhiigni kee kanneen siif dhalatan booji'amanii
masaraa mootummaa mooticha Baabilon keessatti
xu'aashiiwwan ta'u." 8 Hisqiyaasis, "Dubbiin Waaqayyoo
kan ati dubbatte kun gaarii dha" jedhee deebise. Inni,
"Bara jireenya koo keessa nagaa fi tasgabbiin ni jiraata"
jedhee yaadee tureetii.

40 Jajjabeessaa; saba koo jajjabeessaa; jedha Waaqni
keessan. 2 Garaa Yerusaalemitti dubbadhaa; hojiin
garbummaa ishee akka dhume, gatiin cubbuu ishee
akka baafameef, isheen cubbuu ishee hundaaf harka
Waaqayyootii adabbii dachaa akka fudhatte isheetti
labsaa. 3 Sagalee akkana jedhee iyyu tokko: "Gammoojjii
keessatti Waaqayyoof karaa qopheessaa; gammoojjii
keessatti Waaqa keenyaaf karaa guddicha qajeelchaa. 4
Sululli hundi ni guutama; tulluu fi gaarri hundinuus
gad deebifama; lafti wal caalu, wal qixxeeffama; lafti
bu'aa ba'iinis dirree ta'a. 5 Ulfinni Waaqayyoo ni
mul'ata; sanyiin namaa hundinuus tokkummaadhaan
ni arga. Afaan Waaqayyoo dubbateeraatii." 6 Sagaleen
tokko "Iyyi" jedha. Anis, "Maal jedheen iyya?" nan
jedhe. "Namni hundi akkuma margaa ti; ulfinni isaa

hundis akkuma daraaraa dirree ti. **7** Sababii hafuurri
Waaqayyo baafatu isaanitti bubbisuuf margi ni coollaga;
daraaraanis ni harca'a. Dhugumaan namni marguma. **8**
Margi ni coollaga; daraaraanis ni harca'a; dubbiin Waaqa
keenyaa garuu bara baraan ni jiraata." **9** Ati kan Xiyooniif
oduu gaarii fiddu, tulluu dheeraatti ol ba'i. Ati kan
Yerusaalemiif oduu gaarii fiddu, sagalee kee ol fudhuutii
iyyi; ol fudhadhuu iyyi; hin sodaatin; magaalaawwan
Yihuudaatiinis, "Waaqni keessan kunoo ti!" jedhi. **10**
Kunoo, Waaqayyo Gooftaan humnaan ni dhufa; irreen
isaa jabaadhaanis ni bulcha. Kunoo, gatiin isaa isa wajjin
jira; gatiin inni namaaf kennu isuma harka jira. **11**
Inni akkuma tiksee tokkootti bushaayee isaa tikfata;
xobbaallaawwan hoolaas irree isaatiin walitti qaba;
ofitti qabees qoma isaatti hammata; haadhota hoolotaa
warra hoosisanis suutuma oofa. **12** Bishaanota konyee
isaatiin kan safare yookaan samiiwwan taakkuu isaatiin
kan safare eenyu? Biyyoo lafaa safartuudhaan walitti
kan qabe yookaan tulluuwwan madaaliidhaan gaarran
immoo madaaliidhaan kan madaale eenyu? **13** Eenyutu
Hafuura Waaqayyoo qajeelchuu danda'e? Yookaan namni
gorsaa isaa ta'ee isa barsiise eenyu? **14** Waaqayyo
hubannaa argachuuf eenyun gorsa gaafate? Daandii
qajeelaas eenyutu isa barsiise? Eenyutu beekumsa isaaf
kennee yookaan daandii hubannaa isa argisiise? **15**
Dhugumaan saboonni akkuma copha baaldii keessaa ti;
isaan akkuma awwaara madaalii irra jiruutti ilaalamu;
inni biyyoota bishaan gidduu illee akkuma biyyoo
bullaa'aatti madaala. **16** Libaanoon qoraan iddoo
aarsaatiif ga'u hin qabdu, yookaan horiin ishee aarsaa
gubamuuf hin ga'an. **17** Fuula isaa duratti saboonni
hundinuu wayittuu hin lakkaa'aman; isaan akka ilaalcha
isaatti homaattuu hin hedaman; gatiis hin qaban. **18**
Yoos Waaqa eenyutti fakkeessitu? Fakkii kam wajjin isa
wal bira qabdu? **19** Waaqa tolfamaa tumtuu sibiilaatu
baqsee tolcha; tumtuun warqees warqee itti uffisa;
foncaa meetiitiinis ni miidhagsa. **20** Hiyyeessi aarsaa
akkasii dhi'eessuu hin dandeenye tokko muka hin
tortorre filata. Waaqa tolfamaa hin jigne dhaabuufis
nama ogummaa hojii harkaa qabu barbaaddata. **21**
Isin hin beektanii? Isin hin dhageenyee? Wanni kun
jalqabumaa kaasee isinitti hin himamnee? Isin erga
lafti hundeeffamtee jalqabee hin hubannee? **22** Inni
geengoo lafaatii ol taa'a; uummanni lafaas akkuma
korophisaa ti. Inni samiiwwan akkuma golgaatti diriirsa;
akka dunkaana keessa jiraataniittis isaan diriirsa. **23**
Inni ilmaan moototaa faayidaa dhabsiisa; bulchitoota
addunyaas harka duwwaa hambisa. **24** Akkuma isaan
dhaabamaniin, akkuma isaan facaafamaniin, akkuma
isaan lafa keessatti hidda yaafataniin, inni isaanitti
bubbise; isaanis ni coollagan; obombolettiinis akkuma
habaqiitti isaan haxaa'e. **25** "Isin eenyutti na fakkeessitu?
Yookaan eenyutu anaan qixxaata?" jedha Qulqullichi. **26**
Ija keessan ol fudhadhaatii samiiwwan ilaalaa: Eenyutu
kanneen hunda uume? Isa tuuta urjiiwwanii tokko
tokkoon fidee tokkoo tokkoo isaanii maqaa maqaadhaan
waamu sanaa dha. Sababii humna isaa cimaa sanaatii fi
jabina isaa guddaa sanaatiif isaan keessaa tokko iyyuu
hin dhabamu. **27** Yaa Yaaqoob, yaa Israa'el, ati maaliif,
"Karaan koo Waaqayyo duraa dhokateera; haajaan
koos fuula Waaqa koo duratti tuffatameera" jettee
guungumta? **28** Ati hin beektuu? Ati hin dhageenyee?
Waaqayyo Waaqa bara baraa ti; inni Uumaa handaara
lafaa ti. Inni hin dadhabu yookaan haara hin galfatu;
hubannaa isaas kan qoree bira ga'u hin jiru. **29** Inni
dadhabdootaaf jabina kenna; nama laafaaf immoo humna
dabala. **30** Ijoolleen iyyuu ni dadhabu; ni bututus;
dargaggoonnis gufatanii kufu; **31** Warri Waaqayyoon
abdatan garuu humna isaanii ni haaromfatu. Isaan
akkuma risaa qoochoodhaan barrisu; ni fiigu; hin
dadhaban; ni deemu; hin bututan.

41 Waaqayyo akkana jedha; "Yaa biyyoota bishaan
gidduu, fuula koo duratti cal'isaa! Saboonni
jabina isaanii haa haaromfatan! Isaan fuula duratti
ba'anii haa dubbatan; walii wajjin murtiidhaaf haa
dhi'aannu. **2** "Kan ba'a biiftuutii nama tokko kakaasee
qajeelummaadhaan tajaajila isaatiif isa waame eenyu?
Inni saboota dabarsee harka isaatti kenna; moototas
isa jalatti bulcha. Inni goraadee isaatiin daaraa, xiyya
isaatiinis habaqii bubbeedhaan bittinnaa'u isaan godha.
3 Inni isaan ari'ee, daandii miilli isaa irra deemee
hin beekne irra nagaan darba. **4** Jalqabaa kaasee
dhaloota waamee waan kana kan tolchee fi hojjete
eenyu? Ani Waaqayyo isa duraa ti; isa dhumaatiifis ani
isuma." **5** Biyyoonni bishaan gidduu arganii sodaatu;
daariiwwan lafaa ni hollatu. Isaanis ni dhi'aatu; gara
fuula duraattis dhufu; **6** tokkoon tokkoon namaa wal
gargaara; obboleessa isaatiinis, "Jabaadhu!" jedha. **7**
Tumtuun sibiilaa tumtuu warqee ni jajjabeessa; inni
burruusaan wal qixxeessus, isa gemmoo irratti sibiila
tumu jajjabeessa. Waa'ee sibiila walitti baqsuu, "Wanni
kun gaarii dha" jedha. Akka inni hin sochooneefis Waaqa
tolfamaa sana mismaaraan walitti qabsiisa. **8** "Ati garuu,
yaa garbicha koo Israa'el, yaa Yaaqoob kan ani filadhe,
sanyii Abrahaam michuu kootii, **9** ani handaara lafaatii
si fudhadhe; golee fagoodhaan si waammadhe. Ani,
'Ati garbicha koo ti' siin jedhe; ani si filadheera; si hin
gannes, **10** Kanaafuu ati hin sodaatin; ani si wajjin
jiraatii; hin raafamin; ani Waaqa keetii. Ani sin jabeessa;
sin gargaaras; ani harka koo mirgaa qajeelaa sanaan
hirkisee ol sin qaba. **11** "Kunoo, warri sitti aaran hundi,
ni qaana'u; ni salphatus; warri siin morman akka waan
hin jirree ta'u; ni badus. **12** Ati diinota kee barbaadduu
iyyuu, isaan hin argattu. Warri waraana sitti banan,
guutumaan guutuutti akka waan hin jirree ta'an. **13** Ani
Waaqayyo Waaqni kee harka kee mirgaa nan qabaatii;
inni, 'Hin sodaatin; ani sin gargaaraa' siin jedhus anuma.
14 Yaa Yaaqoob raammoo nana, Yaa Israa'el xinnoo
nana hin sodaatin; ani mataan koo sin gargaaraatii"
jedha Waaqayyo, Furaan kee, Qulqullichi Israa'el sun. **15**
"Ani kunoo, meeshaa ittiin midhaan dha'an, meeshaa
haaraa fi qaramaa kan ilkaan baay'ee qabu sin taasisa.
Ati tulluuwwan dhooftee caccabsita; gaarran immoo
akka habaqii goota. **16** Ati jara ni afarsita; qilleensis ol
isaan fudhata; bubbeen jabaan isaan bittinneessa. Ati
garuu Waaqayyotti ni gammadda; Qulqullicha Israa'elinis
ulfina argatta. **17** "Hiyyeeyyii fi rakkattoonni bishaan

barbaadu; garuu homaa hin argatan; arrabni isaanii
dheebuudhaan goggogeera. Ani Waaqayyo garuu deebii
nan kennaaf; ani Waaqni Israa'el jara hin gatu. **18**
Lafa ol ka'aa qullaa irra lageen nan yaasa; sululoota
keessa immoo burqaa nan burqisiisa. Gammoojjii haroo
bishaaniitti, lafa goges burqaa bishaaniitti nan geeddara.
19 Gammoojjii keessatti gaattiraa, laaftoo, kusaayee fi
ejersa nan biqilcha. Lafa onaa keessatti immoo, Birbirsa,
qararoo fi hadheessa wal faana nan dhaaba. **20** Kunis akka
namoonni akka harki Waaqayyoo waan kana hojjete, akka
Qulqullichi Israa'el waan kana uume arganii beekaniif,
akkasumas akka hundi isaanii waan kana qalbeeffatanii
hubataniif. **21** "Dhimma keessan dhi'eeffadhaa" jedha
Waaqayyo; "Ragaa keessan fidadhaa" jedha mootiin
Yaaqoob. **22** "Akka isaan waan ta'uuf jiru nutti himaniif,
waaqota keessan tolfamoo fidadhaa. Akka nu isaan
hubannee waan isaan dhuma irratti ta'an beeknuuf,
wantoonni bara dur maal akka turan nutti himaa.
Yookaan wantoota dhufuuf jiran nutti odeessaa; **23**
akka nu akka isin waaqota taatan beeknuuf, waan
fuul duratti ta'uuf jiru nutti himaa. Akka nu rifannee
sodaan guutamnuuf, waan gaarii yookaan waan hamaa
hojjedhaa. **24** Kunoo isin wayittuu hin hedamtan; hojiin
keessanis gonkumaa gatii hin qabu; kan isin filatu kam
iyyuu jibbisiisaa dha. **25** "Ani nama tokko kaabaa nan
kaase; innis dhufa; inni ba'a biiftuutii dhufus maqaa koo
ni waammata. Inni akkuma suphee dhooftuun suphee
dhidhiitu sana, bulchitoota akka dhoqqeetti dhidhiita.
26 Akka nu beekuu dandeenyuuf eenyutu jalqabumaa
kaasee waan kana dubbate? Yookaan akka nu, 'Inni
sirrii dha' jechuu dandeenyuuf eenyutu duraan dursee
waan kana dubbate? Eenyu iyyuu waan kana hin himne;
namni tokko iyyuu duraan dursee hin himne; namni
tokko iyyuu dubbii keessan hin dhageenye. **27** Namni
jalqabatti, 'Kunoo isaan as jiru!' jedhee Xiyoonitti hime
ana ture. Ani nama oduu gaarii himu tokko Yerusaalemiif
kenneera. **28** Ani nan ilaale; garuu homtuu hin turre;
isaan keessaa namni gorsa kennu tokko iyyuu hin jiru;
yommuu ani isaan gaafadhus namni deebii kennu tokko
iyyuu hin jiru. **29** Kunoo, hundi isaanii faayidaa hin
qaban! Hojiin isaaniis gatii hin qabu; fakkiiwwan isaaniis
qilleensuma duwwaa dha.

42 "Tajaajilaan koo inni ani utubee dhaabu, filatamaan
koo kan ani itti gammadu isa kana; ani Hafuura koo
isa irra nan kaa'a; inni sabootaaf murtii qajeelaa ni kenna.
2 Inni hin wacu yookaan hin iyyu; yookaan daandii irratti
sagalee isaa hin dhageessisu. **3** Shambaqqoo buruqe
hin cabsu; fo'aa ibsaa kan seequs hin dhaamsu. Inni
amanamummaadhaan murtii qajeelaa ni fida; **4** hamma
murtii qajeelaa lafa irratti fidutti, inni hin dadhabu;
abdiis hin kutatu. Biyyoonni bishaan gidduu seera isaa ni
abdatu." **5** Waaqayyo Waaqni samiiwwan uumee diriirse,
inni lafaa fi wantoota ishee keessa jiran hunda hojjete,
inni saba isheetiif hafuura baafatan kennee warra ishee
irra jiraataniifis jireenya kenne sun akkana jedha: **6**
"Ani Waaqayyo qajeelummaadhaan si waameera; harka
kees nan qaba. Ani si eegee sabootaaf kakuu, Namoota
Ormaatiif immoo ifa sin taasisa; **7** atis ija jaamotaa ni
banta; mana hidhaatii booji'amtoota ni hiikta; warra
dukkana keessa jiraatanis hidhaadhaa ni baafta. **8** "Ani
Waaqayyo; maqaan koos kanaa dha! Ani ulfina koo kan
biraatiif, galata koos waaqota tolfamoof dabarsee hin
kennu. **9** Kunoo wanni duraanii raawwatameera; anis
waan haaraa nan dubbadha; utuu isaan hin biqilin, ani
waa'ee isaanii sitti nan odeessa." **10** Isin warri galaana
buutanii fi wantoonni achi keessa jiraattan hundi,
biyyoonni bishaan gidduu fi warri achi keessa jiraattan
hundi, faarfannaa haaraa Waaqayyoof faarfadhaa;
handaara lafaatiis galata isaa faarfadhaa. **11** Gammoojjii
fi magaalaawwan ishee sagalee isaanii ol haa fudhatan;
gandoonni Qeedaar keessa jiraatan haa gammadan.
Namoonni Seelaa gammachuudhaan haa faarfatan; fiixee
tulluuwwanii irraa haa iyyan. **12** Isaan Waaqayyoof ulfina
haa kennan; biyyoota bishaan gidduu keessattis galata
isaa haa labsan. **13** Waaqayyo akka nama jabaa tokkootti
ni duula; akka goota tokkoottis onnee isaa kakaasa;
sagalee ol fudhatees ni dhaadata; diinota isaa irrattis ol
aantummaa argata. **14** "Ani yeroo dheeraaf cal'iseera;
ani afaan qabadhee of dhowweera. Amma garuu akka
dubartii ciniinsuun qabeetti nan iyya; nan argana;
hafuurris na cita. **15** Ani tulluuwwanii fi gaarran nan
onsa; biqiltuuwwan isaanii hundas nan gogsa; ani lageen
biyyoota bishaan gidduutti nan geeddara; haroowwanis
nan gogsa. **16** Ani jaamota karaa isaan hin beekne irra
nan qajeelcha; daandii duraan hin beekamin irra nan
deemsisa; ani dukkana fuula isaanii dura jiru ifatti nan
geeddara; lafa bu'aa bayiis wal nan qixxeessa. Wanni ani
hojjedhu kanneenii dha; ani isaan hin dhiisu. **17** Warri
waaqota tolfamoo amanatan, kanneen fakkiiwwaniin,
'Isin waaqota keenya' jedhan garuu duubatti deebi'u; ni
salphatus. **18** "Isin duudota nana, dhaga'aa; jaamota
nana, ilaalaa; argaas! **19** Tajaajilaa koo malee jaamaan
eenyu? Duudaan akka ergamaa ani ergu sanaas eenyu?
Jaamaan akka nama anaaf of kennee, jaamaan akka
Garbicha Waaqayyoo eenyu? **20** Ati waan baay'ee
argite; garuu hin qalbeeffanne; gurri kee banaa dha;
garuu ati waan tokko iyyuu hin dhageessu." **21** Waa'ee
qajeelummaa isaatiif jedhee seera isaa guddisuu fi ulfina
qabeessa gochuun Waaqayyoon gammachiiseera. **22**
Sabni kun garuu saba saamamee booji'amee dha; hundii
isaanii boolla keessatti kiyyoodhaan qabamaniiru; mana
hidhaa keessas dhokfamaniiru. Isaan fudhatamaniiru;
kan isaan baraarus hin jiru; isaan booji'amaniiru; namni,
"Isaan deebisaa" jedhus hin jiru. **23** Isin keessaa eenyutu
waan kana dhaggeeffata? Bara dhufuuf jiru keessas
eenyutu qalbeeffatee dhaga'a? **24** Eenyutu Yaaqoobin
boojuuf, Israa'elinis saamtotatti dabarsee kenne? Kan nu
cubbuu itti hojjenne, Waaqayyo mitii? Isaan sababii karaa
isaa duukaa hin buuneef, seera isaatiif hin ajajamne. **25**
Kanaafuu inni dheekkamsa isaa boba'aa sana, waraana
hamaas isaanitti erge. Arraba ibiddaatiin isaan marse;
isaan garuu hin hubanne; ibiddi sunis isaan gube; isaan
garuu hin qalbeeffanne.

43 Amma garuu yaa Yaaqoob, Waaqayyo inni si uume,
yaa Israa'el, inni si tolche akkana jedha: "Ani si
fureeraatii hin sodaatin; ani maqaa keetiin si waameera;
ati kan koo ti. **2** Yommuu ati bishaan keessa dabartu,

ani si wajjinan jira; yommuu ati lageen ceetus, isaan si
hin liqimsan. Yommuu ibidda keessa deemtu, ati hin
gubattu; arrabni ibiddaas si hin gubu. **3** Ani Waaqayyo
Waaqni kee, Qulqullichi Israa'el Fayyisaa keeti; ani biyya
Gibxi furii keetiif, qooda kee immoo Kuushii fi Saabaa
nan kenna. **4** Waan ati ija koo duratti jaallatamaa fi
kabajamaa taateef, anis waanan si jaalladhuuf, qooda
kee namoota qooda lubbuu keetii immoo saboota nan
kenna. **5** Ani si wajjinan jiraatii hin sodaatin; ani ijoollee
kee ba'a biiftuutii nan fida; lixa biiftuutiis walitti sin
qaba. **6** Ani Kaabaan, 'Isaan gad dhiisi!' Kibbaan immoo
'Isaan hin dhowwin' nan jedha. Ilmaan koo fagoodhaa,
intallan koo immoo handaara lafaatii fidi; **7** kan maqaa
kootiin waamame hunda, kanneen ani ulfina kootiif
uume, warra ani tolchee fi hojjedhe sana fidaa." **8** Warra
utuu ija qabanuu jaamanii utuu gurra qabanuu duudan
gad baasi. **9** Sabni hundi tokkummaadhaan walitti haa
qabamu; namoonnis wal haa ga'an. Isaan keessaa namni
duraan dursee waan kana nutti himee wantoota duraas
nuuf labse eenyu? Akka warri kaan dhaga'anii, "Kun
dhugaa dha" jedhaniif, akka dhugaa qabeeyyii ta'uun
isaanii mirkaneeffamuuf isaan dhuga baatota isaanii
haa dhi'eeffatan. **10** Waaqayyo akkana jedha; "Akka
isin beektanii na amantaniif akka ani isa ta'es akka
hubattaniif isin dhuga baatota koo, garbicha koo kan ani
filadhee dha. Anaan dura waaqni hin hojjetamne; anaan
booddees hin jiraatu. **11** Ana, anuma qofatu Waaqayyo;
ana malees fayyisaan biraa hin jiru. **12** Ani mul'iseera;
fayyiseera; labseeras; ana malee waaqni ormaa gidduu
keessan hin turre. Akka ani Waaqa ta'e, isin dhuga baatota
koo ti" jedha Waaqayyo. **13** "Bara duriitii jalqabee ani
isuma. Namni tokko iyyuu harka kootii waa baasuu hin
danda'u. Ani nan hojjedha; eenyutu dhowwuu danda'a?"
14 Waaqayyo Furiin kee, Qulqullichi Israa'el akkana
jedha: "Ani isiniif jedhee Baabilonitti loltoota ergee
dooniiwwan isaan ittiin boonaniin namoota Baabilon
hunda booji'ee nan fida. **15** Ani Waaqayyo, Qulqullicha
keessan, Uumaa Israa'el, Mootii keessanii dha." **16**
Waaqayyo inni, galaana keessaan karaa, bishaanota
jajjaboo keessaan immoo daandii tolche akkana jedha;
17 inni gaariiwwanii fi fardeen, loltootaa fi gargaartota
isaanii tokkummaadhaan ari'ee baase akkana jedha;
isaan achuma ciciisu; lammatas hin ka'an; akkuma
fo'aa ibsaattis dhaamanii badu; **18** "Wantoota durii
irraanfadhaa; waan darbettis hin cichinaa. **19** Kunoo,
ani waan haaraa tokko nan hojjedhaa! Innis amma ni
biqila; isin hin hubattanii? Ani gammoojjii keessatti
karaa nan qopheessa; lafa onaa keessattis burqaa nan
burqisiisa. **20** Bineensonni bosonaa, waangoowwanii
fi guchiiwwan ulfina naaf kennu; akka sabni koo kan
ani filadhe dhuguuf, ani gammoojjii keessatti bishaan,
lafa onaa keessattis burqaa nan kennaatii; **21** sabni
ani ofii kootiif filadhe akka na galateeffatuuf ture.
22 "Yaa Yaaqoob, ati garuu na hin waammanne; yaa
Israa'el, ati fuula koo duratti dadhabdeerta. **23** Ati aarsaa
gubamuu fi hoolota naaf hin fidne; yookaan aarsaa
keetiin ulfina naaf hin kennine. Ani aarsaa midhaaniitiin
si hin rakkifne; yookaan aarsaa ixaanaa gaafachuudhaan
si hin dadhabsiifne. **24** Ati qundhii urgaa gaarii qabu
naa hin binne; yookaan cooma qalma keetiitiin na
hin quubsine. Garuu ba'aa cubbuu keetii natti feete;
yakka keetiinis na dadhabsiifte. **25** "Kan ofii kootiif
jedhee yakka kee sirraa haqee cubbuu kees deebi'ee
hin yaadanne, ani anuma. **26** Mee waan darbe irra
naa deebi'i; walitti dhufnee dubbii kana irratti haa
falminu; dubbii kee dhi'eeffadhuutii qajeelaa ta'uu kee
mirkaneeffadhu. **27** Abbaan kee kan jalqabaa cubbuu
hojjete; barsiistonni kee natti fincilan. **28** Kanaafuu
ani itti gaafatamtoota mana qulqullummaa keetii nan
salphisa; Yaaqoobin badiisaaf, Israa'elin immoo tuffiif
dabarsee nan kenna.

44 "Amma garuu yaa Yaaqoob garbicha ko, yaa Israa'el
kan ani si filadhe, dhaggeeffadhu. **2** Waaqayyo
inni si uume, kan gadameessa keessatti si tolche, inni si
gargaaru sun akkana jedha: Yaa garbicha koo Yaaqoob,
yaa Yishuruun kan ani si filadhe hin sodaatin. **3** Ani
lafa dheebote irratti bishaan, lafa gogaa irratti burqaa
nan dhangalaasaatii; ani ijoollee kee irratti Hafuura koo,
sanyii kee irratti immoo eebba koo nan dhangalaasa. **4**
Isaan akkuma marga bishaan gidduutii fi akka muka
alaltuu kan qarqara lagaa jiruutti ni lalisu. **5** Namni
tokko, 'Ani kan Waaqayyoo ti' ofiin jedha; kan biraa
maqaa Yaaqoobiin of waama; kaan immoo harka isaa
irratti, 'Ani kan Waaqayyoo ti' jedhee barreeffata; maqaa
Israa'eliinis of waama. **6** "Waaqayyo Mootii fi Furiin
Israa'el Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u akkana jedha:
Ani kan jalqabaa ti; ani kan dhumaatis; ana malee
Waaqni biraa hin jiru. **7** Yoos kan akka koo eenyu?
Mee inni hafuura haa baafatu. Inni waan erga ani
saba koo kan durii hundeessee as ta'e, waan hamma
ammaatti hin ta'in haa dubbatu; fuula koo durattis haa
ibsu; waan gara fuulduraatti ta'u illee duraan dursee
haa himu. **8** Hin rifatinaa; hin sodaatinaa. Ani waan
kana labsee bara dheeraan dura sitti hin himnee? Isin
dhuga baatota koo ti. Ana malee Waaqni biraa jiraa?
Lakkii, Kattaan biraa hin jiru; ani tokko iyyuu hin
beeku." **9** Warri waaqota tolfamoo tolchan hundi gatii
hin qaban; wanni isaan hawwan faayidaa hin qabu.
Warri isaaniif falmanis jaamota; isaan beekumsa hin
qaban; kanaafuu ni qaaneffamu. **10** Eenyutu waaqa
tolfamaa fi fakkii homaa isa hin fayyadne tolcha? **11**
Isaa fi namni akka isaa ni qaaneffama; ogeeyyiin hojii
harkaas namootuma malee homaa miti. Isaan hundi
walitti qabamanii iddoo tokko haa dhaabatan; isaan
ni na'u; ni salphatus. **12** Tumtuun meeshaa ittiin
waa tumu harkatti qabatee cilee boba'u irratti ittiin
hojjeta; inni burruusaan waaqa tolfamaa tolcha; irree
isaa jabaadhaanis ni miidhagsa. Inni ni beela'a; humnas
ni dhaba; bishaan hin dhugu; ni gaggabas. **13** Namni
muka soofu funyoodhaan safara cilaattiidhaan mallattoo
itti godha; qirixiidhaan qiriixee safartuudhaan mallattoo
itti godha. Fakkii namaatiin hojjeta; akka inni galma
waaqeffannaa keessa jiraatuufis miidhagina namaa itti
tolcha. **14** Inni birbirsa mura; gaattiraa yookaan qilxuu
filata. Akka inni mukkeen bosonaa keessatti guddatuuf ni
dhiisa; yookaan hadheessa dhaaba; bokkaanis isa guddisa.
15 Mukni sun qoraan bobeeffamu ta'a; namni muraasa

isaa fudhatee bobeessee qaqqaammata; ibidda qabsiisee
buddeena ittiin tolfata. Waaqa sobaas tolfatee waaqeffata;
waaqa tolfamaas tolfatee gad jedhee sagadaaf. **16**
Gartokkee mukkeen sanaa ni bobeessa; isa irratti nyaata
bilcheeffata; foonis irratti waaddatee hamma quufutti
nyaata. Ibidda qaqqaammachaas, "Ishoo! Ibiddi natti
ho'e; ibidda nan arga" jedha. **17** Mukkeen hafaniin
immoo waaqa sobaa, waaqa isaa tolfamaa tolfata; gad
jedhees ni sagadaaf. Isa kadhatees, "Situ Waaqa koo
ti; na baraari" jedhaan. **18** Isaan homaa hin beekan;
homaa hin hubatanis; akka arguu hin dandeenyeef iji
isaanii haguugameera; akka hin hubanneefis qalbiin
isaanii cufameera. **19** Namni tokko iyyuu itti hin
yaadu; namni tokko iyyuu akkana jechuuf beekumsa
yookaan hubannaa hin qabu; "Ani walakkaa isaa qoraan
godhadheera; cilee isaa irratti buddeena tolfadhee
foon ittiin waaddadhee nyaadheera. Ani amma waan
hafe kanaan waan jibbisiisaa nan hojjedhaa? Ani gad
jedhee jirmaaf sagaduu qabaa?" **20** Inni daaraa nyaata;
garaan gowwoomfames karaa irraa isa jal'iseera; inni
of oolchuu yookaan, "Wanni harka koo mirgaa keessa
jiru kun soba mitii?" jechuu hin danda'u. **21** "Yaa
Yaaqoob, ati waan kana yaadadhu; yaa Israa'el, ati
garbicha koo ti. Ani si tolcheera; atis garbicha koo
ti; yaa Israa'el, ani si hin dagadhu. **22** Ani yakka
kee akkuma duumessaa, cubbuu kees akkuma hurrii
ganamaa haxaa'ee balleesseera. Ani si fureeraatii, ati
gara kootti deebi'i." **23** Yaa samiiwwan, Waaqayyo
waan kana godheeraatii gammachuudhaan faarfadhaa;
yaa qileewwan lafaa, gammachuudhaan iyyaa. Isin yaa
tulluuwwan, bosonoonnii fi mukkeen keessan hundi
ililchaa; Waaqayyo Yaaqoobin furee Israa'el keessatti
ulfina isaa ibseeraatii. **24** "Waaqayyo Furiin kee,
kan gadameessa keessatti si tolche akkana jedha: Ani
Waaqayyo Tolchaan waan hundaa isa samiiwwan diriirse,
isa ofuma kootiin lafa illee diriirsee dha; **25** isa mallattoo
raajota sobaa busheessee ilaaltota raatessu, isa ogeeyyii
duubatti deebisee beekumsa isaanii faayidaa dhabsiisuu
dha; **26** isa dubbii garboota isaa mirkaneessee raajii
ergamoota isaa fiixaan baasu, isa, 'Isheen iddoo jireenyaa
ni taati' jedhee waa'ee Yerusaalem dubbate, isa, 'Isaan
ni ijaaramu, diigamaa isaaniis nan haaromsa' jedhee
waa'ee magaalaawwan Yihuudaa dubbatuu dha; **27** isa
tuujubaan, 'Ati gogi; ani lageen kee nan gogsa' jedhu,
28 isa Qiirosin, 'Inni tiksee koo ti; fedhii koo hundas ni
raawwata; inni waa'ee Yerusaalem, "Isheen deebifamtee
haa ijaaramtu" waa'ee mana qulqullummaa immoo,
"Hundeen isaa haa hundeeffamu" jedhee dubbatu sun
anuma.'

45 "Waaqayyo dibamaa isaa Qiiros, kan ani saboota isa
jalatti bulchuu fi hidhannaa moototaa hiiksisuuf
jedhee harka isaa mirgaa qabee akka karrawwan
hin cufamneef, balbalawwan banuuf sanaan akkana
jedha: **2** Ani fuula kee dura deemee tulluuwwan
wal nan qixxeessa; karrawwan naasii nan caccabsa;
danqaraawwan sibiilaas nan kukkuta. **3** Ati akka ani
Waaqayyo Waaqa Israa'el isa maqaa keetiin si waamu
ta'e akka beektuuf, ani badhaadhummaa dukkana
keessaa, qabeenya lafa dhoksaatti kuufames siif nan
kenna. **4** Ati na beekuu baattu iyyuu, ani garbicha
koo Yaaqoobiif, Israa'el filatamaa kootiif jedhee maqaa
keetiin si waameera; maqaa ulfinaas siif kenneera. **5**
Ani Waaqayyo; ana malee kan biraa hin jiru; ana malee
Waaqni tokko iyyuu hin jiru. Ati na beekuu baattu
iyyuu, ani sin jabeessa; **6** Kunis akka namoonni ba'a
biiftuutii hamma lixa biiftuutti, ana malee kan biraa
akka hin jirre beekaniif. Ani Waaqayyo; ana malee tokko
iyyuu hin jiru. **7** Ani ifa nan tolcha; dukkanas nan
uuma; badhaadhummaa nan fida; balaas nan uuma; ani
Waaqayyo wantoota kanneen hunda nan godha. **8** "Yaa
samiiwwan, isin ol gubbaadhaa qajeelummaa roobsaa;
duumessoonnis gad coccobsaa. Lafti haa banamtu;
fayyinni haa biqilu; qajeelummaanis isa wajjin haa
guddatu; ani Waaqayyo waan kana uumeera. **9** "Qiraacii
qiraaciidhuma lafaa ta'ee Uumaa isaatiin wal loluuf
wayyoo. Supheen, suphee dhooftuudhaan, 'Ati maal
hojjechaa jirta?' jedhaa? Hojiin ati hojjettus, 'Inni
harka hin qabu' siin jedhaa? **10** Nama Abbaadhaan,
'Ati maal dhalchite?' yookaan haadhaan, 'Ati maal
deesse?' jedhuuf wayyoo. **11** "Waaqayyo, Qulqullichi
Israa'el Uumaan ishee sun akkana jedha: Isin waa'ee
wantoota dhufuuf jiranii jechuunis, 'Waa'ee ijoollee
koo na gaafadhaa; yookaan waa'ee hojii harka koo na
ajajaa.' **12** Kan lafa tolchee namas ishee irratti uume
ana. Harki koo samiiwwan diriirseera; raayyaa isaanii
hundas ajajeera. **13** Ani qajeelummaa kootiin Qiirosin
ol nan kaasa: Karaa isaa hundas wal nan qixxeessa.
Inni magaalaa koo deebisee ijaara; booji'amtoota koos
bilisa baasa; garuu gatiidhaan yookaan badhaasaan
miti, jedha Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u." **14**
Waaqayyo akkana jedha: "Qabeenyi Gibxii fi daldalli
Itoophiyaa, namoonni dhedheeroon Saabaa, gara kee ni
dhufu; kan kees ni ta'u; isaan foncaadhaan hidhamanii
dugda duubaan si duukaa bu'u. Fuula kee durattis gad
jedhanii 'Dhugumaan Waaqni si wajjin jira; isa malees
tokko iyyuu hin jiru; isa malees Waaqni biraa hin jiru'
jedhanii si kadhatu." **15** Yaa Waaqi, Fayyisaa Israa'el, ati
dhugumaan Waaqa of dhoksituu dha. **16** Warri waaqota
tolfamoo tolchan hundinuu ni qaana'u; ni salphatu; walii
wajjinis salphina keessa bu'u. **17** Israa'el garuu fayyina
bara baraatiin Waaqayyo ni fayyifama; isin bara baraan
hin qaanoftan; yookaan hin salphattan. **18** Waaqayyo
akkana jedha; kan samiiwwan uume, inni Waaqa; inni
lafa miidhagsee tolchee ishee hundeesse; inni akka
isheen iddoo jireenyaa taatuuf ishee uume malee akka
isheen ona taatuuf ishee hin uumne; inni akkana jedha;
"Ani Waaqayyo; ana malee kan biraa hin jiru. **19** Ani
biyya dukkanaa keessaa dhoksaadhaan hin dubbanne;
ani sanyiiwwan Yaaqoobiin, 'Akkasumaan na barbaadaa'
hin jenne. Ani Waaqayyo dhugaa nan dubbadha; waan
qajeelaas nan labsa. **20** "Walitti qabamaa kottaa; isin
baqattoonni sabootaa wal ga'aa. Warri waaqa tolfamaa
muka irraa hojjetame baatan, kanneen waaqota fayyisuu
hin dandeenye kadhatan homaa beekumsa hin qaban. **21**
Waanan ta'uu qabu dubbadhaa; dhi'eeffadhaas; isaanis
walii wajjin haa mari'atan. Eenyutu waan kana duraan
dursee bara dheeraan dura hime? Duruma iyyuu eenyutu
labse? Anuma Waaqayyo mitii? Ana malee Waaqni

qajeelaa fi Fayyisaan tokko iyyuu hin jiru; ana malee
tokko illee hin jiru. 22 "Isin warri handaara lafaa hundi,
gara kootti deebi'aatii fayyaa; ani Waaqa; ana malee kan
biraa hin jiruutii. 23 Ani mataa kootiin kakadheera;
afaan koos akkana jedhee qajeelummaadhaan dubbii hin
geeddaramne dubbateera; 'Jilbi hundi fuula koo duratti
ni jilbeenfata; arrabni hundis anaan kakata.' 24 Isaanis,
'Qajeelummaa fi jabinni Waaqayyo qofaan argama'
jedhanii waa'ee koo ni dubbatu." Warri aariidhaan isatti
ka'an hundi, gara isaa dhufanii ni qaana'u. 25 Sanyiin
Israa'el hundi garuu, Waaqayyoon qajeeltota taasifamu;
ni kabajamus.

46 Beel gad jedha; Neboo akka malee gugguufa;
waaqonni isaanii tolfamoon kotte duudaa fi horiitti
fe'amaniiru; fakkiiwwan isaan qabatanii jooran ba'aa
dha; horii dadhabeef ba'aa dha. 2 Isaan gugguufanii
walii wajjin gad jedhu; ba'aa sana oolchuu hin danda'an;
isaan iyyuu ni booji'amu. 3 "Yaa mana Yaaqoob,
isin hambaan mana Israa'el hundi, warri ani gaafa
isin gadameessa keessatti uumamtanii jalqabee ol isin
qabee gaafa dhalattanii jalqabees isin baadhe hundi
dhaggeeffadhaa. 4 Hamma dulloomtanii arrii baaftanitti,
ani isa; isuma isin jiraachisuu dha. Ani isin uumeera;
isinan baadhas; ani isinan jiraachisa; isinan baraaras.
5 "Isin eenyuun wal bira na qabdu yookaan eenyuun
wal na qixxeessitu? Akka wal madaalluufis eenyutti na
fakkeessitu? 6 Namoonni tokko tokko korojoo isaanii
keessaa warqee gad naqanii madaalliidhaan meetii
madaalu; Waaqa tolfamaa tolchuuf jedhanii tumtuu
warqee qacaru; isaanis gad jedhanii sagaduuf. 7 Ol
fuudhanii gatiittii isaaniitti ni baatu; iddoo isaatti ni
deebisu; innis achi dhaabata. Inni iddoo sanaa socho'uu
hin danda'u. Yoo namni gara isaatti iyye iyyuu, inni
deebii hin kennu; inni rakkoo isaa keessaa isa baasuu
hin danda'u. 8 "Yaa finciltoota, waan kana yaadadhaa;
qalbiittis qabadhaa; garaa keessan keessas kaa'adhaa. 9
Wantoota darban kanneen bara durii yaadadhaa; ani
Waaqa; kan biraa hin jiru; ani Waaqa; kan akka koo
hin jiru. 10 Ani dhuma waan tokkoo jalqabumatti nan
labsa; waan amma iyyuu dhufuuf jiru, ani durumaa
jalqabee dubbadheera. Ani, 'Kaayoon koo cimee jiraata;
waan na gammachiisu hundas nan hojjedha' nan jedha.
11 Ba'a biiftuutii allaattii waa adamsitu, lafa fagootii
immoo nama kaayyoo koo fiixaan baasu nan waama.
Ani waanan dubbadhe nan guuta; waanan karoorfadhes
nan raawwadha. 12 Yaa mata jabeeyyii, isin warri
qajeelummaa irraa fagoo jirtan na dhaggeeffadhaa. 13
Ani qajeelummaa koo nan dhi'eessa; innis fagoo hin
jiru; fayyisuun koos hin barfatu. Ani Xiyooniif fayyina,
Israa'eliif immoo ulfina koo nan kenna.

47 "Yaa intala Baabilon Durba Qulqullittii, gad
bu'i; awwaara irra taa'i; yaa Intala Baabilonotaa,
teessoo malee lafa taa'i! Ati si'achi bareedduu yookaan
kichuu jedhamtee hin waamamtu. 2 Dhagaa daakuu
fudhadhuutii midhaan daaki; haguuggii kee of irraa
fuudhi. Wandaboo kee soqoladhu; gudeeda kee mul'isi;
laga ce'i. 3 Qullaan kee ifatti ni ba'a; qaaniin kees hin
dhokatu. Ani haaloo nan ba'a; ani nama tokko iyyuu
hin dhiisu." 4 Furiin keenya maqaan isaa Waaqayyoo
Waan Hunda Danda'uu dha; inni Qulqullicha Israa'el.
5 "Yaa Intala Baabilonotaa, cal'isii taa'iitii dukkana
seeni; ati si'achi mootittii mootummootaa jedhamtee
hin waamamtu. 6 Ani saba kootti dheekkameera;
handhuuraa koos xureesseera; ani dabarsee harka keetti
isaan kenneera; atis garaa hin laafneef. Warra dullooman
irra iyyuu waanjoo ulfaataa keesse. 7 Ati, 'Ani bara
baraan itti fufee mootittii bara baraa nan ta'a!' jette.
Ati garuu wantoota kana hin hubanne yookaan dhumni
isaanii maal akka ta'u hin yaadanne. 8 "Ammas yaa ishee
qananiituu, kan nagaan jiraattee garaa kee keessattis,
'Anuma; ana malee tokko iyyuu hin jiru; ani si'achi
haadha hiyyeessaa yookaan nama dhalee dhabe hin
ta'u' ofiin jettu dhaga'i. 9 Wantoonni kunneen lamaan,
dhalanii dhabuu fi haadha hiyyeessaa ta'uun akkuma
tasaa guyyuma tokkotti sitti dhufu. Isaan baay'ina falfala
keetiitii fi tolcha kee cimaa sanaa hunda irraan iyyuu
humna isaanii guutuudhaan sitti dhufu. 10 Ati hammina
kee amanattee, 'Namni tokko iyyuu na hin argu' jette.
Yeroo ati garaa kee keessatti, 'Ana; ana malee namni
biraa hin jiru' jettutti, ogummaa fi beekumsi kee si
dogoggorsu. 11 Wanni hamaan sitti dhufa; ati immoo
eessaa akka inni dhufu hin beektu. Balaan ati of irraa
ittisuu hin dandeenye tokko sitti dhufa; badiisni ati
duraan dursitee hin beekin akkuma tasaa sitti dhufa. 12
"Yoos ati tolcha keetii fi falfala kee baay'ee ijoollummaa
keetii jalqabdee itti dadhabde sana jabeessii eegi. Yoo
akkas ta'e ati ni milkoofta; yoo akkas ta'e nama ni
sodaachifta ta'a. 13 Gorsi ati argatte hundi dadhabbii
qofa sitti fide! Urjii lakkooftonni kee warri ji'a ji'aan
urjii ilaalanii raajan sun, mee waan sitti dhufu duraa
si haa baasan kaa. 14 Dhugumaan isaan akkuma cidii
ti; ibiddi isaan guba. Isaan mataa isaanii iyyuu, humna
arraba ibiddaa jalaa baasuu hin danda'an. Barbadaan
ibiddaa kan namni ho'ifatu tokko iyyuu hin jiru; ibiddi
bira taa'anis hin argamu. 15 Wanni warri ati wajjin
dadhabdee ijoollummaa keetii jalqabdee wajjin daldalte
sun siif gochuu danda'an kanuma. Tokkoon tokkoon
isaanii dogoggora isaanii itti fufan; kan si baasuu danda'u
tokko iyyuu hin jiru.

48 "Yaa mana Yaaqoob, isin warri maqaa Israa'eliin
waamamtan, kanneen sanyii Yihuudaa irraa
argamtan, isin warri maqaa Waaqayyootiin kakattanii
garuu dhugaadhaan yookaan qajeelummaadhaan utuu
hin ta'in maqaa Waaqa Israa'el dhooftan waan
kana dhaggeeffadhaa; 2 isin warri maqaa magaalaa
qulqullittiitiin of waamtan, kanneen Waaqa Israa'elitti
irkattan, waan kana dhaggeeffadhaa; maqaan isaa
Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uu dha: 3 Ani wantoota
durii duraan dursee dubbadheera; isaan afaan kootii
ba'an; 1 anis akka isaan beekaman nan godhe; anis
akkuma tasaa hojjedhe; isaanis ni raawwataman. 4
Ani akka ati mata jabeessa taate beekeen tureetii;
ribuun morma keetii sibiila ture; addi kee naasii ture. 5
Kanaafuu ani wantoota kanneen bara dheeraan dura
sitti himeera; ani akka ati, 'waaqota koo tolfamootu
isaan hojjete; fakkii koo kan muka irraa hojjetamee

fi waaqa sibiila irraa hojjetametu murteesse' jechuu
hin dandeenyeef utuu isaan hin uumaminiin dura sitti
himeera. **6** Ati wantoota kanneen dhageesseerta; isaan
hunda ilaali. Ati isaan amantee hin fudhattuu? "Ani
ammaa jalqabee waan haaraa, waan dhokfamee jiru kan
ati hin beekin sitti nan hima. **7** Isaan amma uumaman
malee bara dheeraan dura miti; ati har'aan dura waa'ee
isaanii hin dhageenye. Kanaafuu ati, 'Kunoo ani waa'ee
isaanii beekeen ture' jechuu hin dandeessu. **8** Ati
takkumaa dhageessee yookaan hubattee hin beektu;
gurri kee durumaa jalqabee hin banamne. Ani akka ati
micciiramaa taate beeka; ati dhaloota keetii jalqabdee
fincilaa jedhamtee waamamte. **9** Ani maqaa kootiif
jedhee dheekkamsa koo nan tursiisa; ani akka si hin
balleessineef galata kootiif jedhee dheekkamsa koo
duubatti harkisa. **10** Kunoo, ani yoo akka meetiitti
ta'uu baate iyyuu si qulqulleesseera; ibidda dhiphinaa
keessattis qoree si ilaaleera. **11** Ani ofii kootiif jedhee,
ofuma kootiif jedhee waan kana nan godha. Maqaan
koo akkamitti baduu danda'a? Ani ulfina koo dabarsee
kan biraatiif hin kennu. **12** "Yaa Yaaqoob, Yaa Israa'el
kan ani si waame, na dhaggeeffadhu: Ani isuma; ani kan
jalqabaa ti; ani kan dhumaa ti. **13** Harki koo hundeewwan
lafaa dhaabe; harki koo mirgaa immoo samiiwwan
diriirse; yommuu ani isaan waamutti, hundi isaanii walii
wajjin dhaabatu. **14** "Hundi keessan walitti qabamaatii
dhaggeeffadhaa; waaqota tolfamoo keessaa kamitu
duraan dursee wantoota kanneen dubbate? Michuun
Waaqayyoo filatamaan kaayyoo Waaqaa Baabilon irratti
fiixaan baasa; irreen isaa Baabilonotatti ka'a. **15** Ani,
ani mataan koo dubbadheera; dhugumaan ani isa
waameera. Ani isa nan fida; innis karaa isaa irratti ni
milkaa'a. **16** "Natti dhi'aadhaatii waan kana dhaga'aa:
"Ani jalqabumaa kaasee dhoksaatti hin dubbanne; yeroo
wanni sun ta'ettis ani achuman ture." Ammas Waaqayyo
Gooftaanii fi Hafuurri isaa na erganiiru. **17** Waaqayyo
Furiin kee, Qulqullichi Israa'el akkana jedha: "Ani
Waaqayyo Waaqa kee, kan waan siif tolu si barsiisu, kan
karaa ati deemuu qabdu irra si qajeelchuu dha. **18** Ati
utuu ajaja koo qalbeeffattee jiraattee, nagaan kee akka
lagaa, qajeelummaan kee immoo akka dha'aa galaanaa
ta'a ture. **19** Sanyiin kee akkuma cirrachaa, ijoolleen kee
akkuma biyyoo lafaa baay'atu ture; maqaan isaanii hin
haqamu; isaanis fuula koo duraa hin dhabaman ture."
20 Baabilon keessaa ba'aa; Baabilonota duraa baqadhaa!
Waan kana iyya gammachuutiin beeksisaa; labsaas.
Hamma handaara lafaatti dabarsaa; "Waaqayyo garbicha
isaa Yaaqoobin fureera" jedhaa. **21** Isaan yommuu inni
lafa gammoojjii keessa isaan qajeelchetti hin dheebonne;
inni kattaa keessaa bishaan burqisiiseef; inni kattaa
dhoosee, bishaanis humnaan cabsee ba'e. **22** "Hamootaaf
nagaan hin jiru" jedha Waaqayyo.

49 Yaa biyyoota bishaan gidduu na dhaggeeffadhaa;
yaa saboota fagoo jiraattan waan kana dhaga'aa:
Utuu ani hin dhalatin dura Waaqayyo na waame;
utuu ani gadameessa haadha koo keessa jiruu maqaa
naa baase. **2** Inni afaan koo akka goraadee qaramee
godhe; gaaddidduu harka isaatiin na dhokse; xiyya
cululuqfame na godhee, man'ee xiyya isaa keessa na
kaa'ate. **3** Innis, "Yaa Israa'el, ati garbicha koo kan
ani ulfina koo isa irratti mul'isuu dha" anaan jedhe. **4**
Ani garuu, "Akkasumaanan itti dadhabe; humna koos
waanuma faayidaa hin qabnettan fixe. Ta'us dhugaan
koo harka Waaqayyoo, gatiin koos Waaqa bira jira"
nan jedhe. **5** Waan ani fuula Waaqayyoo duratti ulfina
argadhee Waaqni koo jabina naa ta'eef, Waaqayyo
inni akka ani Yaaqoobin deebisee gara isaatti fiduuf,
Israa'elin isa biratti walitti qabuuf, akka ani garbicha
isaa ta'uuf gadameessa keessatti na tolche sun akkana
jedha; **6** Innis, "Ati gosoota Yaaqoob deebiftee dhaabuuf,
Israa'eloota ani eege sanas deebiftee fiduuf garbicha
koo ta'uun kee siif baay'ee salphaa dha. Akka fayyinni
koo qarqara lafaa ga'uuf ani Namoota Ormaatiif ibsaa
sin taasisa" jedha. **7** Waaqayyo Furii fi Qulqullichi
Israa'el, isa namaan tuffatamee sabnis jibbe, tajaajilaa
bulchitootaa sanaan akkana jedha: "Sababii Waaqayyo
amanamaa Qulqullicha Israa'el isa si filate sanaatiif
jedhanii mootonni si arganii ol ka'u; ilmaan moototaas
arganii sagadu." **8** Waaqayyo akkana jedha: "Ani yeroo
fudhatama qabutti siifin deebisa; gaafa fayyinaattis sin
gargaara; akka ati dhaala abbaa hin qabne deebiftee
dhaalchiftuuf, ani sin eega; akka ati sabaaf kakuu taatus
sin godha; **9** akka ati warra booji'amaniin, 'Kottaa ba'aa'
warra dukkana keessa jiraataniin immoo, 'Bilisa ba'aa'
jettu sin godha. "Isaan karaa irratti waa nyaatu; gaara
qulqullaa'aa irrattis iddoo qubataa argatu. **10** Isaan
hin beela'an; hin dheebotanis; ho'i gammoojjii yookaan
aduun isaan hin gubu. Inni isaaniif garaa laafu isaan
geggeessa; qarqara burqaa bishaanii irra isaan qajeelcha.
11 Tulluuwwan koo hunda karaatti nan geeddara;
daandiiwwan koo gurguddaanis wal qixxeeffamu. **12**
Kunoo, isaan biyya fagoodhaa ni dhufu; gariin kaabaa,
gariin dhi'aa, kaan immoo biyya Aswaaniitii ni dhufu."
13 Yaa samiiwwan, ililchaa; yaa lafa gammadi; yaa
tulluuwwan, guddisaa faarfadhaa! Waaqayyo saba isaa
ni jajjabeessa; warra rakkataniifis garaa ni laafaatii.
14 Xiyoon garuu, "Waaqayyo na gateera; Gooftaanis
na irraanfateera" jette. **15** "Haati daa'ima ishee kan
hoosiftu irraanfachuu ni dandeessii? Mucaa deesseefis
garaa hin laaftuu? Yoo isheen irraanfatte iyyuu ani si
hin irraanfadhu! **16** Kunoo, ani barruu harka koo irratti
si qirixeera; dallaawwan kee yeroo hunda fuula koo
dura jiru. **17** Ilmaan kee ariitiidhaan ni dacha'u; warri
si diiganis sirraa baqatu. **18** Ija kee ol fudhadhuutii
naannoo kee ilaali; ilmaan kee hundi walitti qabamanii
gara kee ni dhufu. Ani jiraataadhaatii" jedha Waaqayyo.
"Ati isaan kanneen hunda akka faayaatti ni uffatta;
akka misirroottis ittiin miidhagfamta. **19** "Ati diigamtee
ontee biyyi kee barbadaa'u iyyuu amma saba keetti
lafti ni dhiphata; warri si liqimsan sirraa ni fagaatu.
20 Ijoolleen ati yeroo gadda keetiitti deesse, utuma
gurri kee dhaga'uu, 'Lafti kun nutti dhiphateera; lafa
irra jiraannu nuuf kenni' siin jedhu. **21** Ergasii ati
garaa keetti akkana jetta; 'Eenyutu jara kanneen naa
da'e? Ani gadditu fi maseentuun ture; ani baqattuu fi
jibbamtuun ture. Isaan kanneen eenyutu guddise? Ani
kophaatti hafeen ture; yoos, isaan kunneen eessaa dhufan

ree?'" **22** Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: "Kunoo
ani namoota ormaa harkaan nan waama; faajjii koos
uummataaf ol nan qaba; isaan ilmaan kee hammatanii
fidu; intallan kee immoo gatiittii isaaniitti baatu. **23**
Mootonni abbootii kee kanneen si guddisan, niitonni
isaanii immoo haadhota kee kanneen harma si hoosisan
ni ta'u. Isaan adda isaaniitiin lafatti gombifamanii siif
sagadu; awwaara miilla keetii illee ni arraabu. Ergasii ati
akka ani Waaqayyo ta'e ni beekta; warri na abdatan hin
salphatan." **24** Gootota harkaa boojuu fudhachuun, gara
jabeeyyii harkaas boojuu baasuun ni danda'amaa? **25**
Waaqayyo garuu akkana jedha: "Eeyyee, gootota harkaa
booji'amtoonni ni baafamu; gara jabeeyyii harkaas
boojuun ni fudhatama; warra siin falmaniin nan falma;
ijoollee kees nan baraara. **26** Ani akka warri si hacuucan
foon ofii isaanii nyaatan nan godha; isaan akkuma nama
daadhii wayiniitiin machaa'uu dhiiga ofii isaaniitiin
ni machaa'u. Ergasii sanyiin namaa hundi, akka ani
Waaqayyo, Fayyisaan kee, Furiin kee, Jabaa Yaaqoob ta'e
ni beeka."

50 Waaqayyo akkana jedha: "Waraqaan ragaa, kan ani
ittiin haadha keessan hiikee of irraa ittiin ishee
geggeesse meerre? Yookaan namni liqii narraa qabu kan
ani itti isin gurgure eenyu? Isin sababii cubbuu keessaniif
gurguramtaniirtu; sababii yakka keessaniitiifis haati
keessan ari'amteerti. **2** Yeroo ani dhufetti namni maaliif
achi hin jiraatin? Yeroo ani waametti namni owwaatu
maaliif achii dhabame? Harki koo akka furuu hin
dandeenyeef gabaabateeraa? Ani isin baraaruuf humna
dhabeeraa? Ani dheekkamsa qofaan galaana nan gogsa;
lageenis gammoojjiitti nan geeddara; qurxummiiwwan
isaanii bishaan dhabanii ajaa'u; dheebuudhaanis ni
dhumu. **3** Ani samiitti dukkana nan uffisa; wayyaa
gaddaas itti nan haguuga." **4** Akka ani warra dadhaban
jajjabeessuuf, Waaqayyo Gooftaan arraba barate naa
kenneera. Inni ganama ganama na dammaqsa; akka
inni akkuma barataa tokkootti dhaggeeffatuufis gurra
koo dammaqsa. **5** Waaqayyo Gooftaan gurra koo naa
baneera; anis fincilaa hin turre; ani dugda duubatti
hin deebine. **6** Ani warra na rukutanitti dugda koo,
warra areeda narraa buqqisanitti immoo maddii koo
nan kenne; yeroo isaan natti qoosanii hancufa natti
tufanitti, ani fuula koo isaan hin dhokfanne. **7** Sababii
Waaqayyo Gooftaan na gargaaruuf, ani hin salphifamu.
Kanaafuu ani fuula koo akkuma dhagaa gurraachaa
godhadheera; ani akka hin qaaneffamne illee nan beeka.
8 Inni dhugaa naaf baasu dhi'oo jira. Yoos eenyutu
na himata ree? Mee walitti gad haa baanu! Himataan
koo eenyu? Inni mee natti gad haa ba'u! **9** Waaqayyo
Gooftaatu na gargaara. Eenyutu natti mura? Isaan
hundi akkuma wayyaa moofa'u; dholdholeenis isaan
nyaatti. **10** Isin keessaa kan Waaqayyoon sodaatee
dubbii garbicha isaatiif ajajamu eenyu? Namni dukkana
keessa deddeebi'u, kan ifa hin qabne, maqaa Waaqayyoo
amanatee Waaqa isaatti haa irkatu. **11** Amma garuu isin
warri ibidda bobeessitanii guca boba'aa deemu qabattan
hundinuu ifa ibiddaa keessaniitii fi ifa guca bobeessitanii
keessa deemaa. Wanni isin harka koo irraa argattan
kanaa dha; isin dhiphinaan ni ciciiftu.

51 "Isin warri qajeelummaa duukaa buutan, warri
Waaqayyoon barbaaddan na dhaggeeffadhaa: Isin
kattaa irraa argamtan, boolla keessaa baafamtan sana
ilaalaa. **2** Abbaa keessan Abrahaamii fi Saaraa ishee
isin deesse sana ilaalaa. Yeroo ani isa waametti, inni
tokkicha ture; ani isa nan eebbise; nan baay'ises. **3**
Waaqayyo dhugumaan Xiyoonin ni jajjabeessa; diigama
ishee hundas gara laafinaan ni ilaala; inni gammoojjii
ishee goggogaa akka Eeden, lafa onaa ishees akka iddoo
biqiltuu Waaqayyoo ni godha. Ililchuu fi gammaduun,
galannii fi sagaleen faarfannaa ishee keessatti argama. **4**
"Yaa uummata koo na dhaggeeffadhaa; yaa saba koo na
dhaga'aa; seerri na biraa ba'a; murtiin koos sabootaaf
ifa ta'a. **5** Qajeelummaan koo dafee dhi'aata; fayyisuun
koos dhufaa jira; irreen koo mootataaf murtii qajeelaa
fida; biyyoonni bishaan gidduu na eeggatu; irree koos ni
abdatu. **6** Ija keessan gara samiiwwaniitti ol qabadhaa;
lafas gad ilaalaa; samiiwwan akkuma aaraa ni badu; lafti
akkuma wayyaa moofofti. Jiraattonni ishees akkuma
tisiisaa ni du'an. Fayyisuun koo garuu bara baraan
jiraata; qajeelummaan koos hin badu. **7** "Isin warri waan
qajeelaa beektan namoonni seera koo garaa keessaa
qabdan na dhaga'aa; tuffii namootaa hin sodaatinaa;
yookaan arrabsoo isaaniitiin hin raafaminaa. **8** Biliin
akka wayyaatti isaan nyaatti; raammoonis akkuma
rifeensa hoolaatti isaan fixxi. Garuu qajeelummaan koo
bara baraan, fayyisuun koos dhalootaa gara dhalootaatti
itti fufa." **9** Yaa irree Waaqayyoo, ka'i; ka'i! Jabina
uffadhu; akkuma baroota darbanii, akkuma dhaloota
durii keessatti ta'e sana ka'i. Kan Ra'aabin kukkute, kan
jawwee galaanaa waraane sun suma mitii? **10** Inni akka
warri furaman ce'aniif, galaanicha, bishaan tuujuba
guddichaa gogse, kan dhidhima galaanaa keessaan
karaa baase suma mitii? **11** Warri Waaqayyo isaan
fure ni deebi'u. Isaan faarfannaadhaan Xiyoon seenu;
gammachuun bara baraa mataa isaanii irra jiraata.
Isaan gammachuu fi ililleedhaan guutamu; gaddii fi
boo'ichi isaan irraa fagaatu. **12** "Kan isin jajjabeessu
ana; anuma. Yoos maaliif namoota du'a hin oolle,
ilmaan namaa kanneen akkuma margaa ta'an sodaattu
ree? **13** Ati kan Waaqayyo Tolchaa kee, isa samiiwwan
diriirsee hundee lafaa buuse sana dagattu eenyu? Ati kan
sababii dheekkamsa cunqursaa waa balleessuuf qophaa'e
sanaatiif utuu gargar hin kutin guyyaa guyyaan sodaattu
eenyu? Yoos dheekkamsi cunqursaa sanaa meerree? **14**
Booji'amtoonni hidhaman ariitiidhaan gad dhiifamu;
isaan boolla itti hidhaman keessatti hin du'an yookaan
buddeena hin dhaban. **15** Ani Waaqayyo Waaqa kee, kan
akka dha'aan bishaanii huursuuf galaana raasuu dha;
maqaan isaas Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uu dha.
16 Ani kan samiiwwan iddoo isaanii kaa'e, kan hundee
lafaa hundeessee Xiyooniin, 'Ati saba koo ti' jedhe sun,
dubbii koo afaan kee keessa kaa'eera; gaadddidduu harka
kootiinis si haguugeera." **17** Yaa Yerusaalem, ati kan
harka Waaqayyoo irraa, xoofoo dheekkamsa isaa keessaa
dhugde, ati kan xoofoo dhugaatii nama gatantarsuu
keessaa siicoo isaa xuruurfattee dhugde, dammaqi,
dammaqi! Ol ka'i. **18** Ilmaan isheen deesse hunda keessaa,
kan ishee qajeelchu tokko iyyuu hin turre; ilmaan isheen

guddifte hunda keessaas, kan harka ishee qabu tokko
iyyuu hin turre. **19** Balaawwan kunneen dachaadhaan
sitti dhufaniiru; egaa eenyutu si jajjabeessuu danda'a?
Diigamnii fi badiisni, beellii fi goraadeen sitti dhufaniiru;
eegaa eenyutu si jajjabeessuu danda'a? **20** Ijoolleen kee
gaggabaniiru; akkuma borofa kiyyoon qabame tokkoo,
roga karaa irra ciciisu. Isaan dheekkamsa Waaqayyootiin,
ifata Waaqa keetiinis guutamaniiru. **21** Kanaafuu yaa
ishee miidhamte, kan utuu daadhii wayinii hin dhugin
machoofte, waan kana dhaga'i. **22** Waaqayyo Gooftaan
kee, Waaqni kee inni saba isaa eegu akkana jedha:
"Kunoo ani xoofoo dhugaatii nama gatantarsu harka
keetii fuudheera; ati si'achi xoofoo dheekkamsa koo
keessaa deebitee hin dhugdu. **23** Anis xoofoo sana harka
warra si dhiphisan kanneen, 'Akka nu sirra yaanuuf, lafa
irra diriirfami' siin jedhan sanaa keessa nan kaa'a. Ati
immoo dugda kee akkuma lafaa, akkuma daandii namni
irra deemuu goote."

52 Yaa Xiyoon, dammaqi, dammaqi; jabina kee
uffadhu! Yaa Yerusaalem, yaa magaalaa qulqullittii,
wayyaa kee miidhagaa sana uffadhu. Namoonni dhagna
hin qabaminii fi xuraa'onni lammaffaa sitti hin seenan.
2 Yaa Yerusaalem, awwaara of irraa dhadha'adhu; ka'iitii
teessoo irra taa'i. Yaa intala Xiyoon booji'amtittii, foncaa
morma keetii of irraa hiiki. **3** Waaqayyo akkana jedhaatii:
"Isin gatii malee gurguramtanii turtan; amma immoo
maallaqa malee furamtan." **4** Waaqayyo Gooftaan akkana
jedhaatii: "Jalqabatti sabni koo jiraachuuf jedhee Gibxitti
gad bu'e; ergasii Asoor sababii malee isaan cunqurse. **5**
"Yoos ani amma maalan asii qaba?" jedha Waaqayyo.
"Sabni koo sababii malee fudhatameera; warri isaan
bulchanis ni qoosu" jedha Waaqayyo. "Guyyaa guutuus,
maqaan koo ittuma fufee arrabsama. **6** Kanaafuu sabni
koo maqaa koo ni beeka; kanaafuu isaan gaafas kan
duraan dursee waan sana dubbate akka ana ta'e ni
beeku. Eeyyee, inni anuma." **7** Miilli warra wangeela
fidanii, kan nagaa labsanii, kan oduu gammachiisaa
fidanii, kan fayyina labsanii, kan Xiyooniin, "Waaqni kee
mo'eera!" jedhanii tulluuwwan irratti akkam miidhagaa
dha! **8** Dhaggeeffadhu! Eegdonni kee sagalee isaanii ol
fudhataniiru; isaan tokkummaadhaan gammachuudhaan
iyyu. Yeroo Waaqayyo Xiyoonitti deebi'utti, isaan ijuma
isaaniitiin ni argu. **9** Yaa diigamtoota Yerusaalem
tokkummaadhaan faarfannaa gammachuu faarfadhaa;
Waaqayyo uummata isaa jajjabeessee Yerusaaleminis
fureeraa. **10** Waaqayyo fuula saboota hundaa duratti,
irree isaa qulqulluu sana ni mul'isa; handaarri lafaa
hundis fayyisuu Waaqa keenyaa ni argu. **11** Isin warri
mi'a Waaqayyoo baattan, addaan ba'aa; addaan ba'aa;
achii fagaadhaa! Waan xuraa'aa tokko illee hin tuqinaa!
Ishee keessaa ba'aatii qulqulloota ta'a. **12** Isin garuu
ariitiidhaan achii hin baatan; yookaan baqattanii hin
deemtan; Waaqayyo fuula keessan dura deemaatii;
Waaqni Israa'el dugda duubaan isin eega. **13** Kunoo,
garbichi koo ogummaadhaan hojjeta; inni ni kabajama;
ol kaafama; ulfina guddaas ni argata. **14** Namoonni
baay'een waa'ee isaa hamma na'anitti, fuulli isaa
nama hundumaa caalaa golgolaa'eera; bifti isaas nama
hundumaa caalaa badeera; **15** akkasiinis inni saboota
hedduu dinqisiifachiisa; mootonni sababii isaatiif afaan
isaanii qabatu. Isaan waan isaanitti hin himamin arguutii;
waan hin dhaga'inis ni hubatu.

53 Ergaa keenya eenyutu amane? Irreen Waaqayyoos
eenyutti mul'ate? **2** Inni fuula isaa duratti akkuma
biqiltuu kichuu, akkuma hidda lafa gogaa keessaa
ba'u tokkootti guddate. Akka nu isa ilaalluuf, inni
bifa hin tolu, yookaan simboo hin qabu; akka nu isa
hawwinuufis miidhagina hin qabu. **3** Inni nama biratti
tuffatamee jibbame; inni nama gaddaa fi gadadamuun
jiraatuu dha. Akkuma nama namoonni fuula isaanii
irraa garagalfatanii, inni ni tuffatame; nus ulfina hin
kennineef. **4** Dhugumaan inni dhukkuba keenya fudhate;
gadda keenyas baate; nu garuu akka waan Waaqni
isa dha'eetti, akka waan inni rukutee isa miidheetti
isa hedne. **5** Inni garuu sababii yakka keenyaatiif
waraaname; balleessaa keenyaafis caccabsame; nu
adabamuu isaatiin nagaa arganne; madaa'uu isaatiin
immoo fayyine. **6** Hundi keenya akka hoolaa karaa
irraa badnee turre; tokkoon tokkoon keenya gara karaa
keenyaatti gorre; Waaqayyos balleessaa hunda keenyaa
isa irra kaa'e. **7** Inni ni cunqurfame; ni dhiphates;
garuu afaan isaa hin saaqqanne; inni akkuma ilmoo
hoolaa kan iddoo qalmaatti geeffamuu, akkuma hoolaa
fuula nama rifeensa irraa murmuruu duratti cal'isuu,
akkasuma afaan isaa hin saaqqanne. **8** Inni cunqursaa
fi murtiidhaan fudhatame. Eenyutu waa'ee dhaloota
isaa dubbachuu danda'a? Inni biyya jiraattotaa irraa
kutameeraatii; dogoggora saba kootiifis rukutameera.
9 Inni goolii kaasuu baatu iyyuu, yookaan sobni afaan
isaatii ba'uu baatu iyyuu akka awwaalli isaa hamoota
wajjin duuti isaas sooreyyii wajjin ta'u godhan. **10** Ta'us
isa dirmammeessuu fi isa dhiphisuun fedhii Waaqayyoo
ture; Waaqayyo lubbuu isaa aarsaa yakkaa godhu iyyuu
inni sanyii isaa ni arga; umurii isaas ni dheeressa;
fedhiin Waaqayyoos harka isaatti ni raawwatama. **11**
Inni erga lubbuun isaa dhiphatee booddee, ifa ni arga;
ni gammadas; garbichi koo qajeelaan sun beekumsa
isaatiin namoota baay'ee qajeeltota taasisa; yakka
isaaniis ni baata. **12** Kanaafuu ani gurguddoota gidduutti
qooda nan kennaaf; innis jajjaboota wajjin boojuu ni
qooddata; inni lubbuu isaa du'aaf kennee yakkitootatti
lakkaa'ameeraatii. Ta'us inni cubbuu nama hedduu
baatee yakkamtootaaf araara buuseera.

54 "Yaa dubartii dhabduu, kan takkumaa hin da'in,
amma faarfadhu; ati kan takkumaa ciniinsifattee
hin beekin iyyii faarfadhu; guddisiitii ililchi. Ijoollee
dubartii dhirsa qabduu caalaa ijoolleen dubartii gatamtee
ni baay'atu" jedha Waaqayyo. **2** "Iddoo dunkaana
keetii bal'ifadhu; golgaa dunkaana keetii bal'isii diriirsi;
walitti hin dachaasin; funyoo kee dheereffadhu; qofoo
kees jabeeffadhu. **3** Ati gara mirgaattii fi gara bitaatti
ni babal'attaatii; sanyiiwwan kee saboota ni dhaalu;
magaalaawwan isaanii kanneen duwwaa hafan keessas
ni qubatu. **4** "Hin sodaatin; ati hin qaanoftuutii. Hin
yaadda'in; ati hin salphattuutii; Qaanii ijoollummaa
keetii ni dagatta; tuffii dhirsi kee sirraa duunaan sirra

ga'es si'achi hin yaadattu. **5** Uumaan kee dhirsa keeti;
maqaan isaas Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uu dha;
Qulqullichi Israa'el Furii kee ti; innis Waaqa guutummaa
lafaa jedhama. **6** Waaqayyo akka waan ati akkuma niitii
gatamtee garaan ishee gaddee, akka niitii dargaggeessaa
kan jibbamteetti deebisee ofitti si waama" jedha Waaqni
kee. **7** "Ani yeroo muraasaafan si dhiise; garuu gara
laafina guddaadhaan deebisee sin fida. **8** Ani dheekkamsa
guddaadhaan yeroo muraasaaf fuula koo si dhokfadheen
ture; garuu jaalala bara baraatiin, garaa siifin laafa"
jedha Waaqayyo Furiin kee. **9** "Wanni kun anaaf akkuma
bara Nohi, yeroo ani itti bishaan Nohi deebi'ee lafa irra
hin garagalu jedhee kakadhe sanaa ti. Kanaafuu ani
akkan sitti hin aarre, gonkumaas lammata akkan si hin
ifanne kakadheera. **10** Tulluuwwan raafamanii, gaarran
buqqifaman iyyuu, jaalalli hin geeddaramne kan ani
siif qabu garuu hin raafamu; yookaan kakuun koo kan
nagaa hin diigamu" jedha Waaqayyo inni garaa siif laafu
sun. **11** "Yaa magaalaa miidhamte kan dambaliidhaan
garagalfamtee nama si jajjabeessu dhabde, ani dhagaa
gatii guddaatiin si ijaaree sanpeeriidhaanis si hundeessa.
12 Ani fiixee kee lula diimaadhaan, karrawwan kee dooqa
calaqqisuun, dallaa kee hunda immoo dhagaawwan gati
jabeeyyiidhaan nan ijaara. **13** Waaqayyo ilmaan kee
hunda ni barsiisa; nagaan ijoollee keetiis guddaa ta'a. **14**
Ati qajeelummaadhaan hundeeffamta; cunqurfamuun
sirraa fagaata; wanni si sodaachisu tokko iyyuu hin jiru.
Gooliin sirraa fageeffama; sitti iyyuu hin dhi'aatu. **15** Yoo
namni tokko iyyuu lola sitti kaase ani keessaa hin qabu;
namni lola sitti kaasu kam iyyuu harka sitti kennata.
16 "Kunoo, kan tumtuu sibiilaa kan cilee buufee ibidda
bobeessee mi'a waraanaa tumee hojii isaatiif mijeessu
sana uume anuma. Kan nama waa balleessu tokko akka
inni balaa buusuuf uumes anuma; **17** meeshaan si
miidhuuf tolfame kam iyyuu hin milkaa'u; atis arraba si
himatu hunda of irraa deebifta. Kun dhaala tajaajiltoota
Waaqayyoo ti; innis qajeelummaa isaan narraa argatanii
dha" jedha Waaqayyo.

55 "Isin warri dheebottan hundinuu kottaa; gara
bishaanii kottaa; isin warri maallaqa hin qabne,
kottaatii bitadhaa; nyaadhaas! Kottaatii maallaqaa fi
gatii malee daadhii wayiniitii fi aannan bitadhaa. **2**
Isin maaliif waan buddeena hin ta'initti maallaqa
baaftu? Waan nama hin quubsine irrattis maaliif humna
keessan fixxu? Dhaga'aa; na dhaga'aa; waan gaarii
nyaadhaa; lubbuun keessanis coomaan haa gammaddu.
3 Gurra naaf kennaatii gara koo kottaa; akka lubbuun
keessan jiraattuufis na dhaga'aa. Ani kakuu bara
baraa isin wajjin nan gala; innis jaalala amanamaa
isa Daawit abdachiifame sanaa dha; **4** kunoo ani
sabootaaf dhuga baatuu isa godheera; hoogganaa fi
ajajaa sabootaas isa taasiseera. **5** Sababii Waaqayyo
Waaqni kee, Qulqullichi Israa'el sun, ulfina siif kenneef,
ati dhugumaan saboota hin beekne ni waamta; saboonni
si hin beeknes ariitiidhaan gara kee dhufu." **6** Yeroo
inni argamutti Waaqayyoon barbaaddadhaa; yeroo inni
dhi'oo jiruttis isa waammadhaa. **7** Namni hamaan karaa
isaa, namni jal'aan immoo yaada isaa haa dhiisu. Inni
gara Waaqayyootti haa deebi'u; innis ni araaramaaf;
gara Waaqa keenyaatti haa deebi'u; dhiifamni isaa
baay'eedhaatii. **8** "Yaadni koo yaada keessan, karaan
keessanis karaa koo miti" jedha Waaqayyo. **9** "Akkuma
samiiwwan lafa irraa ol fagaatan sana, karaan koo karaa
keessan irraa, yaadni koos yaada keessan irraa ol fagoo
dha. **10** Akkuma bokkaa fi cabbiin samiidhaa roobu
sana, akka lafti biqila biqilchitee isa facaafatuuf sanyii,
isa nyaatuuf immoo buddeena kennituuf malee utuu
ishee hin quubsin hin deebine sana, **11** dubbiin koo
kan afaan kootii ba'us fedhii koo raawwata; kaayyoo
ani isa ergeefis galmaan ga'a malee harka duwwaa gara
kootti hin deebi'u. **12** Isin gammachuudhaan baatu;
nagaadhaan geggeeffamtu; tulluuwwanii fi gaarran,
fuula keessan duratti ililchanii faarfatu; mukkeen dirree
hundinuus harka walitti rukutu. **13** Qooda qoraattii
birbirsi, qooda sokorruus kusaayeen ni biqila. Kunis
Waaqayyoof yaadannoo, mallattoo bara baraa kan hin
badne ta'a."

56 Waaqayyo akkana jedha: Sababii fayyisuun koo
dhi'aatee fi qajeelummaan koo dafee mul'atuuf,
"Murtii qajeelaa eegaa; waan qajeelaas hojjedhaa. **2**
Namni waan kana hojjetu, kan waan kanattis cimu, kan
Sanbata utuu hin xureessin eeguu fi waan hamaa kam
iyyuu hojjechuu irraa harka isaa eeggatu eebbifamaa
dha." **3** Alagaan Waaqayyotti cichee tokko, "Waaqayyo
dhugumaan saba isaa irraa addaan na baasa" hin jedhin.
Xu'aashiin kam iyyuus, "Ani mukuma gogaadha" ofiin hin
jedhin. **4** Waaqayyo akkana jedhaatii: "Xu'aashiiwwan
Sanbatoota koo eegan, kanneen waan na gammachiisu
filatanii fi kakuu koo jabeessanii eeganiif, **5** ani mana
qulqullummaa kootii fi dallaa isaa keessatti yaadannoo fi
maqaa ilmaanii fi intallan caalu tokko nan kennaaf; ani
maqaa bara baraa kan hin haqamne isaaniif nan kenna.
6 Alagoota isa tajaajiluuf, maqaa Waaqayyoo jaallachuuf,
isa waaqeffachuuf Waaqayyotti cichan kanneen Sanbata
utuu hin xureessin eeganii fi kakuu koos cimsanii
eegan hunda, **7** ani gara tulluu koo qulqulluuttii isaan
nan fida; mana kadhannaa koo keessattis gammachuu
isaaniif nan kenna. Aarsaan isaanii kan gubamuu fi
qalmi, iddoo aarsaa koo irratti fudhatama ni argata;
manni koo saboota hundaaf, mana sagadaa jedhamee
waamamaatii." **8** Waaqayyo Gooftaan, inni Israa'eloota
bittinnaa'an walitti qabu sun akkana jedha: "Ani warra
duraan walitti qabaman biratti, warra kaanis gara
isaaniitti walitti nan qaba." **9** Bineensonni dirree hundi,
bineensonni bosonaa hundis kottaatii itti gaggabaa
nyaadhaa! **10** Eegdonni Israa'el jaamota, isaan hundi
beekumsa hin qaban; hundi isaanii saroota duudaa dha;
dutuus hin danda'an; isaan ciisanii abjootu; rafuus ni
jaallatu. **11** Isaan saroota albaadheyyii dha; nyaataniis
hin quufan. Isaan tiksoota hubannaa hin qabnee dha;
hundi isaanii daandii ofii isaanii irra deemu; tokkoon
tokkoon isaanii faayidaa ofii isaanii barbaadu. **12**
Tokkoon tokkoon isaanii akkana jedhu; "Kottaa daadhii
wayinii dhugnaa! Kottaa dhugaatii cimaa dhugnee
quufnaa! Guyyaan borii akkuma har'aa ta'a; yookaan
caaluu iyyuu ni danda'a."

57 Namni qajeelaan ni du'a; kan waan kana yaadatti
qabatu tokko iyyuu hin jiru; warri Waaqaaf of
kennan ni fudhatamu; akka qajeeltonni waan hamaa
jalaa baraaramuuf fudhataman namni tokko iyyuu hin
hubatu. **2** Namni qajeelummaadhaan jiraatu, gara nagaa
seena; isaan siree isaanii irra boqotu. **3** "Isin garuu yaa
ilmaan falfaltittii, isin sanyiin ejjituutii fi sagaagaltuu as
kottaa! **4** Isin eenyutti qoostu? Eenyutti afaan banattu?
Eenyuttis arraba baaftu? Isin ilmaan finciltootaa, sanyii
sobdootaa mitii? **5** Isin mukkeen qilxuu gidduutti,
mukkeen dagaagan hunda jalatti hawwii hamaadhaan
gubattan; sululoota keessatti, holqa kattaa keessattis
ijoollee keessan qaltan. **6** Dhagaawwan cululuqoon sulula
keessaa qooda kee ti; dhugumaan carraan kee isaanuma.
Ati dhibaayyuu isaaniif dhangalaafte; aarsaa midhaanii
isaaniif dhi'eessiteerta. Ani wantoota kanneen cal'isee
nan ilaalaa? **7** Ati siree kee tulluu guddaa fi ol dheeraa irra
dhaabbatteerta; aarsaa kee dhi'eeffachuufis achi ol baate.
8 Ati cufaa keetii fi michichila cufaa keetii duubaan,
yaadannoo kee fannifatteerta. Ana dhiiftee siree kee
saaqqatte; yaabdees bal'iftee banattee keessa seente; ati
warra siree isaanii jaallatte wajjin walii galte sana qullaa
isaanii ilaalte. **9** Ati zayitii ejersaa fudhattee gara Moolek
dhaqxe; shittoo kee illee ni baay'ifatte. Ergamoota
kee biyya fagootti ergite; sii'oolittis gad ergite! **(Sheol
h7585)** **10** Dheerina karaa keetiitiin dadhabdee turte; ati
garuu, 'Wanni kun faayidaa hin qabu' hin jenne. Jabina
haaromfame argatte; kanaafuu ati hin dadhabne. **11** "Ati
akka na sobduuf akka na hin yaadanneef, yookaan akka
waan kana garaatti hin qabanneef, eenyuun sodaattee
akkas naate? Ati sababii ani yeroo dheeraa cal'iseef, na
sodaachuu dhiifte mitii? **12** Ani qajeelummaa keetii fi
hojii kee ifatti nan baasa; isaan garuu si hin fayyadan. **13**
Yeroo ati gargaarsaaf iyyitutti, mee waaqonni tolfamoon
ati walitti qabatte sun si haa baasan! Bubbeen hunda
isaanii fudhatee bada; hafuurri baafatan iyyuu afuufee
isaan balleessa. Namni da'annoo isaa ana godhatu
garuu biyyattii ni dhaala; tulluu koo qulqulluu sana
illee ni dhuunfata." **14** Akkanas ni jedhama: "Tolchaa;
tolchaa; daandii qopheessaa! Karaa saba kootii irraa
gufuuwwan bubuqqisaa." **15** Inni guddaanii fi ol ol
jedhe, kan bara baraan jiraatuu fi kan maqaan isaa
qulqulluu jedhamu sun akkana jedha: "Ani iddoo ol ka'aa
fi iddoo qulqulluu irra nan jiraadha; hafuura warra gad
qabamanii bayyanachiisuuf, garaa warra gad of qabanii
jajjabeessuuf garraamii fi kan hafuuraan gad qabame
wajjinis nan jiraadha. **16** Ani bara baraan namatti hin
falmu; yookaan yeroo hunda hin dheekkamu; yoo akkas
ta'e hafuurri namaa, hafuurri namni ani uume baafatu
ni citaatii. **17** Ani dharraa isaa kan cubbuun guutame
sanattan dheekkame; isa adabees aariidhaan fuula koo
isa duraa nan dhokfadhe; inni garuu karuma fedhii
isaatiin itti fufe. **18** Ani karaa isaa argeera; garuu isa nan
fayyisa; ani isa nan qajeelcha; deebisees nan jajjabeessa;
19 arraba boossuuwwan Israa'el keessa jiraatanii irrattis
galata nan uuma. Warra fagoo jiraataniif nagaan, warra
dhi'oo jiraataniifis nagaan haa ta'u. Anis isaan nan
fayyisa" jedha Waaqayyo. **20** Namoonni hamoon garuu
akkuma galaana olii gadi daddarbatamu, kan boqochuu
hin dandeenye, kan dambaliin isaa laaqii fi dhoqqee
tufuu ti. **21** "Namoota hamoof nagaan hin jiru" jedha
Waaqni koo.

58 "Guddisii iyyi; hin qusatin. Akkuma malakataa
sagalee kee ol fudhadhu. Saba kootti fincila isaanii,
mana Yaaqoobitti immoo cubbuu isaanii labsi. **2** Isaan
guyyuma guyyaan na barbaaduutii; isaan akkuma saba
waan qajeelaa hojjetee ajajawwan Waaqa isaa hin
dhiisin tokkootti waan karaa koo beekuu barbaadan
fakkaatu. Isaan murtii qajeelaa na kadhatu; akka Waaqni
isaanitti dhi'aatus waan hawwan fakkaatu. **3** Isaanis,
'Yoo ati waan kana hin argine, nu maaliif soomne?
Yoo ati waan kana hin qalbeeffanne nu maaliif gad of
qabne?' jedhu. "Ta'us isin guyyaa sooma keessanii waan
feetan gootan; hojjettoota keessan hundas ni hacuuccan.
4 Soomni keessan wal loluu fi wal qoccoluudhaan,
aboottee hamminaatiin wal tumuudhaan raawwata.
Soomni isin har'a soomaa jirtan kun, akka sagaleen
keessan gubbaatti dhaga'amu hin godhu. **5** Soomni ani
filadhe sooma akkanaatii? Namni tokko guyyuma tokko
qofaaf gad of qabaa? Wanni kun akkuma dhallaadduu
mataa gad qabachuu fi wayyaa gaddaatii fi daaraa irra
ciisuu qofaafii? Wanni isin sooma jettaniin guyyaan
fuula Waaqayyoo duratti fudhatama qabu kanaa? **6**
"Soomni ani itti gammadu, kan foncaa jal'inaa furu, kan
funyoo waanjoo hiiku, kan cunqurfamtoota bilisa baasuu
fi waanjoo hunda caccabsu mitii? **7** Akka ati warra
beela'aniif nyaata kee qoodduu fi akka hiyyeeyyii mana
hin qabne mana keetti simattu, akka ati yeroo nama
daare argitutti daara isa baaftuu fi akka nama foonii
fi dhiiga kee ta'etti dugda hin galle mitii? **8** Yoos ifni
kee akka biiftuu ganamaa ni ba'a; fayyinni kees dafee ni
dhufa; qajeelummaan kee fuula kee dura deema; ulfinni
Waaqayyoo immoo duubaan si eega. **9** Yeroo sana ati ni
waammatta; Waaqayyos deebii siif kenna; ati gargaarsa
barbaacha iyyatta; innis, 'Ani asan jira' siin jedha. "Ati yoo
waanjoo cunqursaa, haasa'a hamminaatii fi quba namatti
qabuu of irraa fageessite, **10** ati yoo warra beela'aniif
nyaata kennite, warra rakkatanis rakkinaa baafte, ifni
kee dukkana keessa ni ibsa; halkan kees akka guyyaa
saafaa ta'a. **11** Waaqayyo yeroo hunda si geggeessa;
inni lafa aduudhaan gubate keessatti iyyuu fedhii kee
siif guuta; lafee kees ni jabeessa. Ati akka lafa biqiltuu
bishaan quufee, akka burqaa hin gognees ni taata.
12 Uummanni kee diigamaa durii deebisee ni ijaara;
atis hundee dhaloota baay'ee ol kaasta; atis, Suphaa
Dallaawwan Jijjiganii, Haaromsaa Daandiiwwan Jireenyaa
jedhamtee waamamta. **13** "Ati yoo miilla kee Sanbata
cabsuu irraa eeggattee guyyaa koo qulqulluu waan
jaallattu gochuu dhiifte, ati yoo Sanbataan, 'Gammachuu'
guyyaa qulqullaa'aa Waaqayyootiin immoo, 'Kabajamaa'
jette, yoo daandii ofii keetii deemtuu fi yoo waan feete
gochuu yookaan haasaa faayidaa hin qabne haasa'uu
baattee Sanbata ulfeessite, **14** yeroo sana Waaqayyotti
ni gammadda; anis akka ati lafa ol dheeraa irra guluftu,
dhaala abbaa kee Yaaqoob nyaattee akka quuftus sin
taasisa." Afaan Waaqayyoo dubbateeraatii.

59 Dhugumaan harki Waaqayyoo fayyisuuf gabaabaa
miti; yookaan gurri isaa dhaga'uu hin didne.
2 Yakki keessan garuu Waaqa keessaniin gargar isin
baaseera; akka inni isin hin dhageenyeef, cubbuun
keessan fuula isaa isin duraa dhokseera. **3** Harki keessan
dhiigaan, qubni keessan immoo yakkaan faalameeraatii.
Afaan keessan soba dubbata; arrabni keessan immoo
waan hamaa guunguma. **4** Namni murtii qajeelaa
barbaadu hin jiru; kan himata isaa amanamummaadhaan
dhi'eeffatu tokko iyyuu hin jiru. Isaan waan faayidaa
hin qabne amanatan; soba dubbatan; gowwoomsaa
ulfaa'anii hammina dhalan. **5** Isaan hanqaaquu buutii
yaasan; man'ee sariitii fo'an. Namni hanqaaquu isaanii
nyaatu kam iyyuu ni du'a; yommuu tokkoon isaa cabutti
buutiitu keessaa ba'a. **6** Fo'aan isaanii uffata hin ta'u;
waan tolchaniinis dhagna isaanii haguuggachuu hin
danda'an. Hojiin isaanii hojii hamminaa ti; harka isaanii
keessas hojii fincilaatu jira. **7** Miilli isaanii gara cubbuutti
fiiga; isaan dhiiga qulqulluu dhangalaasuuf ariifatan.
Yaadni isaanii jal'aa dha; diiguu fi barbadeessuun
mallattoo karaa isaanii ti. **8** Isaan karaa nagaa hin
beekan; murtiin qajeelaan karaa isaanii irra hin jiru.
Daandii isaanii jal'isaniiru; namni achi irra deemu
tokko iyyuu nagaa hin beeku. **9** Kanaafuu murtiin
qajeelaan nurraa fagaateera; qajeelummaanis nu bira
hin ga'u. Nu ifa barbaanna; garuu hundinuu dukkana;
ifa guyyaa barbaanna; garuu dimimmisa keessa deemna.
10 Nu akkuma jaamaa dallaa qaqqabachaa deemna;
akkuma warra ija hin qabnee harkaan karaa keenya
barbaaddanna. Akka nama halkaniin deemuu guyyaa
saafaadhaan guggufanne; namoota jajjaboo gidduutti
akka warra du'anii taaneerra. **11** Nu hundi akka
amaaketaa gururiina; akka gugees gaddaan aadna.
Murtii qajeelaa barbaanna; garuu hin arganne; fayyina
barbaanna; inni garuu nurraa fagaateera. **12** Yakki
keenya fuula kee duratti baay'ateeraatii; cubbuun
keenyas dhugaa nutti ba'a. Yakki keenya nu wajjin
jiraata; nus balleessaa keenya ni beekna; **13** nu fincillee
Waaqayyoon sobne; Waaqa keenya duukaa bu'uu irraa
garagalleerra; goolii fi fincila kakaafneerra; soba garaan
keenya yaades dubbanneerra. **14** Kanaafuu murtii
qajeelaan duubatti deebifameera; qajeelummaanis fagoo
dhaabata; dhugaan karaatti gufate; tollis ol seenuu
hin danda'u. **15** Dhugaan eessumattuu hin argamu;
namni cubbuu irraa fagaatus waan hamaaf saaxilama.
Waaqayyo akka murtii qajeelaan hin jirre arge; kunis isa
gaddisiise. **16** Inni akka namni tokko iyyuu hin jirre arge;
kan gara isaatti kadhannaa dhi'eessu waan dhabameefis
ni dinqisiifate. Kanaafuu irreen isaa fayyina isaa fidde;
qajeelummaan ofii isaas isa utube. **17** Qajeelummaa akka
gaachana qomaatti kaa'atee gonfoo fayyinaas mataatti
gombifate; wayyaa ittiin haaloo ba'u uffatee akka nama
waaroo uffatuuttis hinaaffaa ofitti marate. **18** Kanaafuu
inni akkuma hojii isaaniitti, diinota isaatiif dheekkamsa,
amajaajota isaaniitiif immoo adabbii malu ni kenna;
biyyoota bishaan gidduutiifis hojii harka isaanii kennaaf.
19 Namoonni lixa biiftuu maqaa Waaqayyoo sodaatu;
warri ba'a biiftuutti argaman immoo ulfina isaa kabaju.
Inni akkuma lolaa, kan bubbeen Waaqayyoo oofuutti ni
dhufaatii. **20** "Furaan gara Xiyoon, gara warra mana
Yaaqoob keessaa qalbii jijjiirratanii ni dhufa" jedha
Waaqayyo. **21** "Gama kootiin kakuun koo kan ani isaan
wajjin qabu kana" jedha Waaqayyo. "Hafuurri koo kan
sirra jiru, dubbiin koo kan ani afaan kee keessa kaa'e
sun afaan keetii yookaan afaan ijoollee keetiitii yookaan
afaan ijoollee ijoollee isaaniitii har'aa jalqabee bara
baraan hin badu" jedha Waaqayyo.

60 "Ifni kee dhufeeraatii ka'ii ibsi; ulfinni Waaqayyoo
siif ba'eera. **2** Kunoo, dukkanni lafa, dukkanni
hamaan immoo uummattoota haguuga; Waaqayyo garuu
siif ka'eera; ulfinni isaas sirraa mul'ata. **3** Saboonni gara
ifa keetii, mootonni immoo gara ifa kee 2 isa bariitti ni
dhufu. **4** "Ija kee ol fudhadhuutii naannoo kee ilaali;
hundinuu wal ga'anii gara kee ni dhufu; ilmaan kee
fagoodhaa, intallan kees qomatti baatamanii gara kee ni
dhufu. **5** Ergasii ni ilaalta; ni calaqqiftas; lapheen kee
ni dha'ata; gammachuudhaanis ni guutama; qabeenyi
galaanotaa hundinuu gara kee dhufu; badhaadhummaan
sabootaas kan kee ta'a. **6** Gaalli baay'een, ilmaan gaalaa
kan Midiyaanii fi kan Eefaa biyya kee ni guutu. Namoonni
hundi warqee fi ixaana fidanii, galata Waaqayyoo
labsaa biyya Shebaatii ni dhufu. **7** Bushaayeen Qeedaar
hundinuu gara keetti walitti qabamu; korbeeyyiin hoolaa
Nabaayot si tajaajilu; isaan iddoo aarsaa koo irratti
aarsaawwan fudhatama qaban ni ta'u; anis mana ulfina
kootii nan kabaja. **8** "Warri akkuma gugeewwanii
manneen isaaniitti barrisan, kanneen akka duumessaa
gugatan kunneen eenyu fa'i? **9** Dhugumaan biyyoonni
bishaan gidduu na abdatu; sababii inni ulfina sitti
uffiseef, maqaa Waaqayyo Waaqa keetii, Qulqullicha
Israa'eliitiif jedhanii dooniiwwan Tarshiish dursanii,
meetii fi warqee isaanii wajjin ilmaan kee fagoodhaa
ni fidu. **10** "Namoonni ormaa dallaa kee ni ijaaru;
mootonni isaaniis si tajaajilu; Ani aariidhaan si dha'u
illee, gara laafina koo jaalalaan sitti nan argisiisa.
11 Akka namoonni badhaadhina sabootaa gara keetti
fidaniif, akka mootonni isaaniis hiriiraan gara keetti
seenaniif, karrawwan kee yeroo hunda banamaa ta'u;
isaan halkanii guyyaa gonkumaa hin cufaman; **12** Sabni
yookaan mootummaan si hin tajaajille ni barbadaa'uutii;
guutummaan guutuuttis ni balleeffamu. **13** "Ulfinni
Libaanoon, gaattiraan, qararoo fi hadheessi, lafa iddoo
qulqulluu koo miidhagsuuf gara kee ni dhufu; anis
iddoo miilli koo dhaabatu nan kabaja. **14** Ilmaan warra
si cunqursanii siif sagadaa gara kee dhufu; warri si
tuffatan hundinuus miilla keetti kufu; isaanis Magaalaa
Waaqayyoo Xiyoon kan Qulqullicha Israa'el jedhanii si
waamu. **15** "Yoo ati jibbamtee gatamtee namni tokko
iyyuu si keessaan darbuu lagate iyyuu, ani boontuu bara
baraatii fi gammachuu dhaloota hundaa sin taasisa. **16**
Ati aannan sabootaa ni dhugda; harma moototaas ni
hoota. Yommus ani Waaqayyo Jabaan Yaaqoob, Fayyisaa
kee fi Furaa kee akkan ta'e ni beekta. **17** Ani qooda
naasii warqee, qooda sibiilaa immoo, meetii siif nan
fida. Qooda mukaa naasii, qooda dhagaa immoo, sibiila
siif nan fida. Nagaa mootii kee, qajeelummaa immoo,
bulchaa kee nan godha. **18** Si'achi biyya kee keessatti

gooliin, daarii kee keessatti immoo diigamni yookaan
badiisni hin dhaga'amu; ati garuu dallaa kee Fayyina,
karrawwan kee immoo Galata jettee waamta. **19** Si'achi
aduun guyyaadhaan, ifni ji'aas halkaniin ifa kee hin
ta'u; Waaqayyo ifa kee bara baraa ta'aatii; Waaqni kee
ulfina kee ni ta'a. **20** Aduun kee deebitee hin dhiitu;
ji'i kee hin badu; Waaqayyo ifa kee bara baraa ni ta'a;
barri gadda kees ni raawwatama. **21** Yoos uummanni
kee hundi qajeelaa ni ta'a; bara baraanis lafa ni dhaala.
Isaan biqiltuu ani dhaabbadhee dha; hojii harka koo,
kan ani ittiin ulfina koo mul'isuuf jedhee hojjedhee
dha. **22** Maatiin muraasni kuma, gareen xinnaan immoo
saba guddaa ta'a. Ani Waaqayyoo dha; waan kana yeroo
isaatti dafee nan hojjedha."

61 Sababii Waaqayyo akka ani hiyyeeyyiitti oduu
gaarii lallabuuf na dibeef, Hafuurri Waaqayyo
Gooftaa narra jira. Inni akka ani garaa cabe fayyisuuf,
akka ani booji'amtootaaf bilisummaa, warra hidhamaniif
immoo hiikamuu lallabuuf na ergeera; **2** akka ani bara
tola Waaqayyootii fi guyyaa haaloo ba'uu Waaqa keenyaa
labsuuf, akka ani warra boo'an hunda jajjabeessuuf, **3**
akka ani warra Xiyoon keessatti gaddaniif arjoomee,
qooda daaraa miidhagina, qooda boo'ichaa, zayitii
gammachuu, qooda abdii kutachuu immoo, wayyaa
galataa kennuuf na erge. Isaanis qilxuu qajeelummaa,
biqiltuu Waaqayyo, kan inni ittiin kabajamu jedhamanii
waamaman. **4** Isaan waan dur diigame deebisanii ijaaru;
iddoowwan bara dheeraan dura onanii turanis akka
duraatti deebisu; magaalaawwan diigaman, kanneen
dhaloota hedduun dura onanii turan ni haaromsu.
5 Alagoonni bushaayee keessan ni tiksu; ormoonnis
lafa qotiisaa fi iddoo dhaabaa wayinii keessanii keessa
ni hojjetu. **6** Isin luboota Waaqayyoo jedhamtanii ni
waamamtu; tajaajiltoota Waaqa keenyaa jedhamtaniis
ni moggaafamtu. Isin qabeenya sabootaa ni nyaattu;
badhaadhummaa isaaniitiin illee ni boontu. **7** Qooda
qaanii keessanii hiree dachaa ni argattu; qooda salphinaa
isin dhaala keessanitti ni gammaddu; kanaafuu isin biyya
keessan keessatti hiree dachaa ni dhaaltu; gammachuun
bara baraas kan keessan. **8** "Ani Waaqayyo murtii
qajeelaa nan jaalladhaatii; saamichaa fi yakka nan jibba.
Ani amanamummaa kootiin isaan nan badhaasa; kakuu
bara baraas isaan wajjin nan gala. **9** Sanyiin isaanii
saboota gidduutti, ijoolleen isaanii immoo uummata
gidduutti ni beekamu. Warri isaan argan hundi, akka
isaan saba Waaqayyo eebbise ta'an ni beeku." **10** Ani
Waaqayyo itti guddaa nan gammada; lubbuun koos akka
malee Waaqa kootti gammaddi. Inni akkuma misirrichi
akka lubaatti mataa isaa miidhagfatu, misirrittiin immoo
faayaan of bareechitu sana, wayyaa fayyinaa natti
uffiseera uffata qajeelummaa narra buuseeraatii. **11**
Akkuma lafti biqiltuu biqilchitee iddoon biqiltuu immoo
akka sanyiin guddattu godhu sana Waaqayyo Gooftaan
akka qajeelummaa fi galanni fuula saboota hundaa
duratti biqilan ni godha.

62 Hamma qajeelummaan ishee akka barii barraaqaa,
fayyinni ishee akka guca boba'uu ifutti, ani waa'ee
Xiyoon hin cal'isu; waa'ee Yerusaalemis afaan hin
qabadhu. **2** Saboonni qajeelummaa kee, mootonni
hundinuus ulfina kee ni argu; ati maqaa haaraa, kan
afaan Waaqayyoo siif baasuun ni waamamta. **3** Ati harka
Waaqayyoo keessatti gonfoo ulfinaa, harka Waaqa keetii
keessattis marata mootii ni taata. **4** Ati si'achi, Gatamtuu
hin jedhamtu, yookaan biyyi kee Ontuu hin jedhamtu. Ati
garuu, "Ani isheetti nan gammada" jedhamta; biyyi kees
"kan heerumte" jedhamti; Waaqayyo sitti gammadaatii,
biyyi kee ni heerumti. **5** Akkuma dargaggeessi durba
fuudhu, ilmaan kee si fuudhu; akkuma misirrichi
misirrittiitti gammadu, Waaqni kees sitti gammada. **6**
Yaa Yerusaalem, ani dallaawwan kee irratti eegdota
ramadeera; isaan gonkumaa halkanii fi guyyaa hin
cal'isan. Isin warri Waaqayyoon waammattan, ofii
keessaniif boqonnaa hin kenninaa; **7** hamma inni
Yerusaalemin cimsee ijaaree akka isheen lafa irratti
leellifamtuu taatu godhutti boqonnaa isaaf hin kenninaa.
8 Waaqayyo akkana jedhee harka isaa mirgaatii fi irree
isaa jabaa sanaan kakateera; "Ani lammata midhaan
kee nyaata godhee diinota keetiif hin kennu; namoonni
ormaas lammata daadhii wayinii haaraa kan ati itti
dadhabde hin dhugan; **9** garuu warri galfatan midhaan
sana ni nyaatu; Waaqayyoonis ni galateeffatu; warri ija
wayinii guurratanis oobdii iddoo qulqulluu koo keessatti
ni dhugu." **10** Keessa darbaa; karrawwan keessaan
darbaa! Uummataaf karaa qopheessaa. Tolchaa; karaa
guddaa tolchaa! Dhagaawwan bubuqqisaa. Sabootaafis
faajjii ol qabaa. **11** Waaqayyo akkana jedhee hamma
moggaa lafaatti labseera; "Intala Xiyooniin akkana
jedhaa: 'Kunoo Fayyisaan kee ni dhufa! Badhaasni isaa
kunoo isa harka jira; beenyaan inni namaaf baasus isuma
wajjin jira.'" **12** Isaanis Saba Qulqulluu, Furamtoota
Waaqayyoo jedhamanii ni waamamu; atis barbaadamtuu,
Magaalaa Si'achi Hin Onne ni jedhamta.

63 Kan uffata isaa halluu diimaa cuuphee Edoom
keessaa, Bozraadhaa dhufaa jiru kun eenyu? Kan
ulfina uffatee guddina jabina isaatiin fuula duratti
deemaa jiru kun eenyu? "Inni anuma, kan qajeelummaan
dubbatu, kan oolchuufis humna qabu anaa dha." **2**
Uffanni kee maaliif akkuma uffata nama boolla wayinii
itti cuunfan keessatti wayinii dhidhiitu tokkoo diimata?
3 "Ani kophaa koo boolla itti wayinii cuunfan keessatti
wayinii nan dhidhiite; saboota keessaa namni tokko
iyyuu na wajjin hin turre. Ani aarii kootiin isaan irra
dhaabadhee dheekkamsa kootiin gad isaan dhidhiite;
dhiigni isaanii wayyaa kootti faffaca'e; wayyaa koo
hundas ni faale. **4** Guyyaan haaloo ba'uu garaa koo keessa
jiraatii; waggaan ani itti nama furus dhufeera. **5** Anis
mil'adhee nama na gargaaru tokko iyyuu nan dhabe;
gargaarsa tokko iyyuu dhabnaan nan dinqisiifadhe;
kanaafuu irreen koo fayyina naa fide; dheekkamsi koos
na utube. **6** Ani aarii kootiin saboota irra nan dhidhiite;
dheekkamsa kootiinis isaan nan macheesse; dhiiga
isaanii lafa irra nan lolaase." **7** Akkuma waan inni nuuf
hojjete hundaatti ani waa'ee jaalala Waaqayyoo // kan
hin geeddaramne sanaa hojii inni ittiin galateeffamuu
qabu nan odeessa; wantoota gaggaarii inni akkuma
gara laafinaa fi arjummaa isaa hedduu sanaatti mana
Israa'eliif hojjete baay'ee ani dhugumaan nan odeessa.

8 Innis, "Isaan dhugumaan saba koo ti; ijoollee hin
sobnee dha" jedhe; kanaafuu inni Fayyisaa isaanii ta'e.
9 Dhiphina isaanii hunda keessatti, innis ni dhiphate;
ergamaan Waaqayyoo kan fuula isaa dura dhaabatu
isaan baraare. Jaalalaa fi araara isaatiin isaan fure; bara
durii hunda keessa, inni ol fuudhee isaan baate. 10 Isaan
garuu fincilanii Hafuura isaa Qulqulluu gaddisiisan.
Kanaafuu inni deebi'ee diina isaanii ta'e; inni mataan
isaas isaan lole. 11 Kana irratti sabni isaa bara durii,
bara Museetii fi saba isaa yaadatee akkana jedhe: Inni
tiksee bushaayee isaa wajjin galaana keessaa isaan baase
sun eessa jira? Inni Hafuura isaa Qulqulluu gidduu
isaanii buuse, 12 kan akka irreen isaa ulfina qabeessi
jabaan sun, harka mirgaa kan Musee wajjin jiraatuuf
erge, kan maqaa bara baraa ofii isaatiif godhachuudhaaf
fuula isaanii duratti bishaan gargar qoode, 13 kan
tuujuba keessaan isaan qajeelche sun eessa jira? Isaan
akkuma farda biyya bal'aa keessa gulufu tokkoo hin
gufanne; 14 akkuma loon dirreetti bobba'aniitti, Hafuurri
Waaqayyoo boqonnaa isaaniif kenne. Akki ati itti maqaa
ulfina qabu ofii keetiif godhachuudhaaf jettee saba
kee qajeelchite kanaa dha. 15 Ati samii irraa, teessoo
kee qulqulluu fi ulfina qabeessa sana irraa gad ilaali.
Hinaaffaan keetii fi jabinni kee eessa jiru? Jaalallii fi gara
laafinni kee nurraa ittifamaniiru. 16 Yoo Abrahaam nu
beekuu baatee, yookaan Israa'el nu yaadachuu baate
iyyuu, ati dhugumaan abbaa keenya; Yaa Waaqayyo, ati
abbaa keenya; Furaan keenya durumaa jalqabee maqaa
kee ti. 17 Yaa Waaqayyo, ati maaliif akka nu karaa
kee irraa badnuu fi akka garaan keenya jabaatee nu
si sodaachuu didnu nu goota? Sababii garboota kee,
gosoota handhuuraa kee ta'aniitiif jedhii deebi'i. 18
Sabni kee yeroo yartuuf iddoo kee qulqulluu dhaalee
ture; amma garuu diinonni keenya iddoo kee qulqulluu
gad dhidhiitaa jiru. 19 Nu durumaa jalqabnee kanuma
kee ti; ati garuu isaan hin bulchine; isaanis maqaa keetiin
hin waamamne.

64 Akka tulluuwwan fuula kee duratti raafamaniif,
maaloo ati utuu samiiwwan tarsaaftee gad buutee!
2 Akkuma ibiddi hanxaxii gubee, bishaan danfisu sana,
akka maqaan kee diinota kee biratti beekamuuf gad
bu'iitii akka saboonni fuula kee duratti hollatan godhi!
3 Ati yeroo waan sodaachisaa nu hin yaadin hojjettetti
gad buute; tulluuwwanis fuula kee duratti hollatan. 4
Si malee Waaqa warra isa abdataniif dhaabatu, bara
duriitii jalqabee namni tokko iyyuu hin dhageenye;
yookaan gurri tokko iyyuu hin qalbeeffanne; iji tokko
iyyuu hin argine. 5 Ati warra gammachuudhaan waan
tolaa hojjetan kanneen karaa kee yaadatan gargaaruuf
ni dhufta. Garuu yommuu nu ittuma fufnee cubbuu
hojjennetti ati ni dheekkamte. Yoos nu akkamitti fayyuu
dandeenya ree? 6 Hundi keenya akka nama qulqullina
hin qabnee taaneerra; hojiin qajeelummaa keenyaa
hundis akka huccuu xuraa'ummaa ti; hundi keenya
akkuma baalaa coollagne; cubbuun keenyas akkuma
bubbee haxaa'ee nu fudhate. 7 Namni maqaa kee
waammatu tokko iyyuu hin jiru; yookaan namni si
qabachuuf carraaqu hin jiru; ati fuula kee nu dhokfattee
sababii cubbuu keenyaatiifis nu fixxeertaatii. 8 Ta'us yaa
Waaqayyo, ati Abbaa keenya. Nu suphee dha; ati immoo
dhooftuu suphee ti; hundi keenya hojii harka keetii
ti. 9 Yaa Waaqayyo, ati akka malee hin dheekkamin;
cubbuu keenyas bara baraan hin yaadatin. Maaloo si
kadhannaa, fuula kee nuuf deebisi; nu hundinuu saba
keetii. 10 Magaalaawwan kee qulqulloonni onaniiru;
Xiyoon iyyuu onteerti; Yerusaalemis duwwaa hafteerti.
11 Manni qulqullummaa keenya qulqullichii fi ulfina
qabeessi, iddoon abbootiin keenya itti si galateeffatan
sun ibiddaan gubameera; wanni nu itti gammannu
hundis barbadeeffameera. 12 Yaa Waaqayyo, ati wantoota
kanneen hunda cal'uma jettee ilaaltaa? Ati cal'istee akka
malee nu adabdaa?

65 "Ani warra na hin iyyaafatinitti nan mul'adhe;
warri na hin barbaadinis na argatan. Ani saba
maqaa koo hin waammatiniin, 'Ani asan jira; ani asan
jira' nan jedhe. 2 Ani guyyaa guutuu gara uummata didaa
ta'eetti, kan karaa gaarii hin ta'in irra deemu, kan yaada
ofii isaa duukaa bu'uuf harka koo nan diriirfadhe; 3 Isaan
saba iddoo biqiltuu keessatti aarsaa dhi'eessuudhaan,
iddoo aarsaa kan xuubii irrattis ixaana aarsuudhaan,
utuu gargar hin kutin, utuma ani arguu dheekkamsaaf
na kakaasanii dha; 4 isaan warra awwaala gidduu
tataa'anii lafa dhoksaa bulanii dha; warra foon booyyee
nyaatanii okkoteen isaanii bishaan foon xuraa'aa baatuu
dha; 5 isaan warra, 'Achi fagaadhu; natti hin dhi'aatin;
ani si caalaa qulqulluudhaatii!' jedhanii dha. Sabni
akkasii funyaan koo keessatti akkuma aaraa, akkuma
ibidda guyyaa guutuu boba'uu ti. 6 "Kunoo, wanni kun
akkana jedhamee fuula koo duratti barreeffameera:
ani hin cal'isu; garuu gatii hojii isaanii guutuu nan
kennaaf; dhugumaanis qomatti isaan nan baachisa. 7
Kunis cubbuu keessanii fi cubbuu abbootii keessanii
ti" jedha Waaqayyo. "Isaan tulluuwwan irratti aarsaa
dhi'eessanii, gaarran irratti waan na arrabsaniif, ani hojii
isaanii kan duriitiif, kaffaltii guutuu isaaniifin kenna."
8 Waaqayyo akkana jedha: "Akkuma yeroo hurbuu
wayinii keessa cuunfaan jirutti, namoonni, 'Amma iyyuu
eebbatu keessa jiraatii, hin balleessinaa' jedhan sana, anis
tajaajiltoota kootiif akkasuma nan godha; isaan hundas
hin balleessu. 9 Anis Yaaqoob keessaa sanyii tokko,
Yihuudaa keessaa immoo warra tulluuwwan koo dhaalan
nan biqilcha; sabni koo filatamaan tulluuwwan sana
dhaala; tajaajiltoonni koos achi ni jiraatu. 10 Saba koo kan
na barbaaduuf Shaaroon lafa bushaayeen itti bobba'an,
Sululli Aakoor immoo lafa loon boqotan ni ta'an. 11
"Garuu isin warra Waaqayyoon dhiiftanii tulluu koo
qulqulluu dagattan, kanneen waaqa 'Milkii' jedhamuuf
maaddii qopheessitanii, waaqa, 'Hiree' jedhamuuf immoo
dhibaayyuu kubbaayyaatti guuttan, 12 ani irbaata
goraadee isinan godha; isin hundis qalamuuf gad jettu;
ani isin waameen ture; isin garuu na jalaa hin owwaanne;
ani dubbadheen ture; isin garuu na hin dhaggeeffanne.
Isin fuuluma koo duratti waan hamaa hojjettanii waan
na hin gammachiifne filattan." 13 Kanaafuu Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: "Garboonni koo ni nyaatu;
isin garuu ni beeloftu; garboonni koo ni dhugu; isin
garuu ni dheebottu; garboonni koo ni gammadu; isin

garuu ni qaanoftu. **14** Garboonni koo gammachuu garaa
irraa maddeen ni faarfatu; isin garuu, waan garaan
keessan miidhameef ni boossu; waan hafuurri keessan
gaddeef ni wawwaattu. **15** Filatamtoonni koo maqaa isin
dabarfattan sana abaarsaaf itti fayyadamu; Waaqayyo
Gooftaan isin fixa; garboota isaatiif garuu maqaa biraa ni
kenna. **16** Namni lafa irratti eebbifamu kam iyyuu, Waaqa
dhugaatiin eebbifama; namni lafa irratti kakatus, Waaqa
dhugaatiin kakata. Rakkinni durii ni irraanfatama; ija koo
duraas ni dhokataatii. **17** "Kunoo ani, samiiwwan haaraa
fi lafa haaraa nan uuma. Wanni durii hin yaadatamu;
yookaan qalbii namaatti hin dhufu. **18** Isin garuu
waan ani uumutti, bara baraan gammadaa ililchaa; ani
Yerusaalemin gammachuuf, saba ishee immoo ililleef
nan uumaatii. **19** Ani Yerusaalemitti nan gammada; saba
koottis nan gammada; si'achi sagaleen boo'ichaatii fi
iyyaa ishee keessatti hin dhaga'amu. **20** "Si'achi, daa'imni
guyyaa muraasa qofa jiraatu, yookaan jaarsi umuriin isaa
hanqatu tokko iyyuu ishee keessatti hin argamu; namni
waggaa dhibbatti du'u, akka waan dargaggummaan
du'eetti yaadama; namni waggaa dhibba hanqate tokko,
akka waan abaarameetti hedama. **21** Namoonni mana
ni ijaarratu; achi keessas ni jiraatu; wayinii dhaabbatu;
ija isaas ni nyaatu. **22** Si'achi isaan mana ijaaranii
namoonni biraa keessa hin jiraatan; yookaan isaan
biqiltuu dhaabanii namoonni biraa hin nyaatan. Umuriin
saba koo, akkuma umurii mukaa ni ta'a; warri ani
filadhe, hojii harka isaaniitiin bara dheeraa ni gammadu.
23 Isaan akkasumaan hin dadhaban yookaan ijoollee
balaan eeggattu hin dhalchan; isaan sanyii isaanii wajjin
saba Waaqayyo eebbisu ni ta'u. **24** Ani utuu isaan na
hin waammatin nan deebisaaf; utuu isaan dubbatanii
hin fixinis nan dhaga'a. **25** Yeeyyii fi xobbaallaan
hoolaa walii wajjin nyaatu; leenci akka sangaa okaa
nyaata; biyyoon garuu soora bofaa ta'a. Isaan tulluu koo
qulqulluu hunda irratti homaa hin miidhan yookaan
homaa hin balleessan" jedha Waaqayyo.

66 Waaqayyo akkana jedha: "Samiin teessoo koo ti;
laftis ejjeta miilla kootii ti. Manni isin naaf ijaartan
meerre? Lafti boqonnaa kootii eessa? **2** Waan kana hunda
harki koo hin hojjennee? Kanaafuu wantoonni kunneen
hundi kanuma koo ti" jedha Waaqayyo. "Ani garuu
nama gad of qabuu fi kan garaa isaa keessatti gaabbee
dubbii kootiin hollatuu nan ilaala. **3** Garuu namni korma
qalu kam iyyuu akkuma nama nama ajjeesu tokkoo ti;
namni xobbaallaa hoolaa qalu kam iyyuu akkuma nama
morma saree cabsu tokkoo ti; namni aarsaa midhaanii
dhi'eessu kam iyyuu akkuma nama dhiiga booyyee
dhi'eessu tokkoo ti; namni ixaana yaadannoo aarsu
kam iyyuus akkuma nama waaqa tolfamaa waaqeffatu
tokkoo ti. Isaan karaa ofii isaanii filataniiru; lubbuun
isaaniis xuraa'ummaa isaaniitti gammaddi. **4** Kanaafuu
ani gidiraa isaaniif nan fila; waan isaan akka malee
sodaatanis isaanitti nan fida. Yeroo ani waametti
namni tokko iyyuu na jalaa hin owwaanne; yeroo ani
dubbadhetti namni tokko iyyuu hin dhaggeeffanneetii.
Isaan fuula koo duratti waan hamaa hojjetanii waan na
hin gammachiifne illee filatan." **5** Warri dubbii isaatiin
hollattan dubbii Waaqayyoo dhaga'aa: "Obboleeyyan
keessan warri sababii maqaa kootiif isin jibbanii isin
ari'an sun akkana jedhan; 'Akka nu gammachuu keessan
arginuuf, mee Waaqayyo haa ulfaatu!' Ta'us isaan ni
qaana'u. **6** Huursaa magaalaa keessaa sana dhaga'aa;
waca mana qulqullummaa keessaa dhaga'aa! Wanni kun
sagalee Waaqayyoo kan yeroo inni gatii diinota isaa
hundaaf malu isaaniif kennuu ti. **7** "Isheen utuu hin
ciniinsifatin, ni deessi; utuu miixuun da'umsaa ishee hin
qabatin, ilma deessi. **8** Eenyutu takkumaa waan akkasii
dhaga'e? Waan takkumaa akkasii eenyutu arge? Biyyi
tokko guyyuma tokkotti dhalachuu dandeessii? Yookaan
sabni yeruma tokkotti biqiluu danda'aa? Xiyoon garuu
akkuma ciniinsifatteen, ijoollee ishee deesse. **9** Ani
yeroo da'umsaatiin nama ga'ee da'uu nan dhowwaa?"
jedha Waaqayyo. "Ani da'umsaan ga'ee gadameessa nan
cufaa?" jedha Waaqni kee. **10** "Isin warri ishee jaallattan
hundi, Yerusaalem wajjin gammadaa; isheefis ililchaa;
isin warri isheef boossan hundi, guddisaatii ishee wajjin
gammadaa. **11** Isin harma ishee kan nama jajjabeessu
sana hootanii ni quuftuutii; ulfina ishee guddaa sana
irraas gammachuudhaan ni dhugdu." **12** Waaqayyo
akkana jedhaatii: "Kunoo ani nagaa akkuma bishaan
lagaa, badhaadhummaa sabootaas akkuma laga yaa'uu
isheef nan dhangalaasa; isin ni hootu; harka ishee irratti
ni baatamtu; gudeeda ishee irra illee ni taphattu. **13**
Akkuma haati daa'ima ishee urursitu sana, anis isinan
urursa; isinis Yerusaalem keessatti ni ururfamtu." **14**
Isin yommuu waan kana argitanitti garaan keessan ni
gammada; lafeen keessan akka margaa ni haaromfama;
harki Waaqayyoo akka garboota isaa wajjin jirus ni
beekama; dheekkamsi isaa garuu amajaajota isaa irratti
ni mul'ifama. **15** Kunoo, Waaqayyo ibiddaan ni dhufa;
gaariiwwan isaas akkuma bubbee hamaa ti; inni aarii
isaa dha'ichaan, ifannaa isaa immoo arraba ibiddaatiin
gad buusa. **16** Waaqayyo ibiddaa fi goraadee isaatiin
namoota hunda irratti murtii raawwataatii; namoonni
Waaqayyoon ajjeefaman ni baay'atu. **17** "Warri iddoo
biqiltuu seenuuf jedhanii, isa warra foon booyyee,
foon hantuutaatii fi wantoota jibbisiisoo biraa nyaatan
gidduutti argamu duukaa bu'uudhaan addaan of baasanii
of qulqulleessan wajjin barbadeeffamu" jedha Waaqayyo.
18 "Ani waanan hojii fi yaada isaanii beekuuf, sabootaa
fi afaanota hunda walitti qabuuf jedhee nan dhufa;
isaanis dhufanii ulfina koo ni argu. **19** "Ani gidduu
isaanii mallattoo nan kaa'a; hambaawwan keessaa
namoota tokko tokko gara sabootaa jechuunis gara
Tarshiish, Phuulii fi gara Luud warra xiyyaan lolan,
gara Tuubaalii fi Yaawaan akkasumas gara biyyoota
bishaan gidduu fagoo jiran kanneen waa'ee koo hin
dhaga'inii yookaan ulfina koo hin arginiitti nan erga.
Isaanis saboota gidduutti ulfina koo ni labsu. **20** Isaanis
saboota hunda keessaa obboloota keessan hunda akkuma
aarsaa Waaqayyoof dhi'eeffamu tokkootti fardeeniin,
gaariiwwaniin, harrootaan, gaangolii fi gaalawwaniin
gara tulluu koo qulqulluutti, gara Yerusaalem ni fidu"
jedha Waaqayyo. "Isaanis akkuma Israa'eloonni mi'a
akka seeraatti qulqulluu ta'een aarsaa midhaan isaanii
gara mana qulqullummaa Waaqayyootti fidan sanatti
jara fidu. **21** Anis isaan keessaa namoota tokko tokko

akka isaan lubootaa fi Lewwota ta'aniif nan filadha"
jedha Waaqayyo. **22** "Akkuma samiin haaraanii fi lafti
haaraan ani uumu itti fufanii fuula koo dura jiraatan
sana maqaa fi sanyiin keessan itti fufanii jiraatu"
jedha Waaqayyo. **23** "Ayyaana Baatii tokkoo hamma
Ayyaana Baatii kaaniitti, Sanbata tokkoo hamma Sanbata
kaaniittis sanyiin namaa hundi dhufee fuula koo duratti
ni sagada" jedha Waaqayyo. **24** "Isaanis gad ba'anii reeffa
warra natti fincilanii ni ilaalu; raammoon isaanii hin
du'u; ibiddi isaaniis hin dhaamu; isaanis sanyii namaa
hundaaf jibbisiisoo ta'u."

Ermiyaas

1 Kun dubbii Ermiyaas ilma Hilqiyaa kan luboota biyya
Beniyaam keessa magaalaa Anaatoot jiraatan keessaa
tokko ta'e sanaa ti. **2** Dubbiin Waaqayyoo bara Yosiyaas
ilma Aamoon mooticha Yihuudaa keessa waggaa kudha
sadaffaatti gara Ermiyaas dhufe; **3** akkasumas bara
Yehooyaaqiim ilma Yosiyaas mooticha Yihuudaatii
jalqabee hamma dhuma bara Zedeqiyaa ilma Yosiyaas
mooticha Yihuudaa waggaa kudha tokkoffaatti waggaa
sana keessaas hamma ji'a shanaffaatti, yeroo sabni
Yerusaalem booji'ametti dubbiin kun gara isaa dhufaa
ture. **4** Dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo
dhufe: **5** "Ani utuu gadameessa keessatti si hin uumin
dura si beeke; utuu ati hin dhalatin dura addaan si
baafadhe; akka ati sabootaaf raajii taatuufis si muude."
6 Anis, "Wayyoo, yaa Waaqayyo Gooftaa ani akkamitti
akkan dubbadhu hin beeku; ani mucaa xinnoo dha" nan
jedhe. **7** Waaqayyo garuu akkana naan jedhe; "Ati, 'Ani
mucaa xinnoo dha' hin jedhin. Ati gara nama ani itti si
ergu hundaa dhaqxee waan ani si ajaju hunda dubbachuu
qabda. **8** Ati jara hin sodaatin; ani si baasuuf si wajjinan
jiraatii" jedha Waaqayyo. **9** Ergasiis Waaqayyo harka isaa
hiixatee afaan koo tuqee akkana naan jedhe; "Kunoo,
ani dubbii koo afaan kee keessa kaa'eera. **10** Ilaa, ani
akka ati buqqiftuu fi diigduuf, akka barbadeessituu
fi garagalchituuf, akka ijaartuu fi dhaabduuf har'a
sabootaa fi mootummoota irratti si muudeera." **11**
Dubbiin Waaqayyoo gara koo dhufee, "Ermiyaas, ati
maal argaa jirta?" naan jedhe. Anis deebisee, "Damee
muka lawuzii arguuttin jira" jedhe. **12** Waaqayyo immoo,
"Ati sirriitti argite; ani akka dubbiin koo fiixaan ba'uuf
kutadhee ka'eeraatii" naan jedhe. **13** Dubbiin Waaqayyoo
amma illee gara koo dhufee, "Ati maal argaa jirta?"
naan jedhe. Anis deebisee, "Xuwwee danfaa jiru kan
kaaba irraa as garagalee jiru tokko nan arga" jedhe. **14**
Waaqayyo akkana naan jedhe; "Gara kaabaatii balaan
warra biyyattii keessa jiraatan hundatti ni bu'a. **15**
Kunoo saboota mootummoota kaabaa hunda walitti nan
waama" jedhe Waaqayyo. "Mootonni isaanii dhufanii
karrawwan Yerusaalem dura teessoowwan isaanii ni
dhaabbatu; isaan dallaawwan naannoo ishee hundaa
fi magaalaawwan Yihuudaa hunda marsu. **16** Sababii
isaan na dhiisanii waaqota biraaf ixaana aarsuudhaan
waan harki isaanii hojjete waaqeffachuudhaan hammina
hojjetaniif ani saba kootti murtii nan labsa. **17** "Ati garuu
mudhii kee hidhadhuu ka'iitii waan ani si ajaju hunda
isaanitti himi. Ati jara hin sodaatin; ati isaan sodaannaan
ani fuula isaanii duratti sodaa sittin buusaa. **18** Akka ati
guutuu biyyattiitiin jechuunis mootota Yihuudaatiin,
qondaaltota isheetiin, lubootaa fi uummata biyyattiitiin
mormituuf ani har'a magaalaa dallaa jabaan marfamte,
utubaa sibiilaatii fi dallaa naasii si taasiseera. **19** Isaan
si lolu; garuu si hin mo'atan; ani si baasuuf si wajjin
jiraatii" jedha Waaqayyo.

2 Dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe;
2 "Dhaqiitii gurra Yerusaalemiitti akkana jedhii labsi:
"Waaqayyo akkana jedha: '"Ani amanamummaa kee kan
yeroo dargaggummaa, akka ati akkuma misirrittiitti
na jaallattee lafa gammoojjii keessa, lafa midhaan itti
hin facaafamin keessa na duukaa buute nan yaadadha.
3 Israa'el kan Waaqayyoof qulqulloofte sun, mataa
midhaan isaa turte; warri ishee nyaatan hundis akka
nama yakka hojjeteetti ilaalamu ture; badiisnis isaanitti
dhufe'" jedha Waaqayyo. **4** Yaa mana Yaaqoob, isin
maatiiwwan mana Israa'el hundinuus dubbii Waaqayyoo
dhaga'aa. **5** Waaqayyo akkana jedha: "Abbootiin keessan
kan akkas narraa fagaatan balleessaa maalii narratti
arganiitii? Isaan waaqota tolfamoo faayidaa hin qabne
faana bu'anii isaanumtuu warra faayidaa hin qabne ta'an.
6 Isaanis, 'Waaqayyo inni Gibxii nu baasee, gammoojjii
homtuu keessa hin jirre keessaan, lafa gammoojjii fi
dhooqaa keessaan lafa hongee fi dukkanaa, biyya namni
tokko iyyuu keessa hin dabarree fi keessa hin jiraanne
keessaan dabarsee nu fide sun eessa jira?' jedhanii
hin gaafanne. **7** Ani akka isin ija ishee nyaattanii
midhaan isheetti gammaddaniif gara lafa gabbataatti
isin fideera. Isin garuu dhuftanii biyya koo xureessitan;
handhuuraa koos akka jibbamu gootan. **8** Luboonnis,
'Waaqayyo eessa jira?' jedhanii hin gaafanne. Warri
seera wajjin oolanis na hin beekne; bulchitoonni natti
fincilan; raajonnis waaqota faayidaa hin qabne duukaa
bu'anii maqaa Ba'aaliin raajii dubbatan. **9** "Kanaafuu ani
amma iyyuu isin wajjin falmii qaba" jedha Waaqayyo.
"Ijoollee ijoollee keessanii wajjinis falmii nan qabaadha.
10 Mee gara qarqara Kitiimitti ce'aatii ilaalaa; gara
Qeedaarittis nama ergaatii qalbiidhaan qoradhaa; yoo
duraan wanni akkasii ta'ee jiraates ilaalaa. **11** Yoo
isaan waaqota ta'uu baatan iyyuu sabni tokko takkumaa
waaqota isaa geeddaree beekaa? Uummanni koo garuu
ulfina isaa waaqota tolfamoo faayidaa hin qabneen
geeddareera. **12** Yaa samiiwwan, waan kana dinqifadhaa;
naasuu guddaadhaanis holladhaa" jedha Waaqayyo.
13 "Uummanni koo cubbuu lama hojjete: Isaan ana
burqaa bishaan jireenyaa dhiisanii boolla bishaanii ofii
isaanii, boolla bishaanii baqaqaa bishaan qabachuu
hin dandeenye qotataniiru. **14** Israa'el garbaa? Inni
garbicha manatti dhalatee? Yoos inni maaliif booji'ame
ree? **15** Leenconni aadaniiru; isattis gururi'aniiru. Isaan
biyya isaa onsaniiru; magaalaawwan isaas gubamanii
duwwaa hafaniiru. **16** Akkasumas namoonni Memfiisii fi
Tahiphaanhees mataa kee buruqsaniiru. **17** Ati yeroo
inni karaa irra si qajeelchetti, Waaqayyoon Waaqa kee
dhiisuudhaan waan kana ofitti fiddeerta mitii? **18** Egaa
ati maaliif Shihoorii bishaan dhuguuf jettee biyya Gibxi
dhaqxa? Maaliifis bishaan laga Efraaxiis dhuguuf jettee
Asoor dhaqxa? **19** Hamminni kee si adaba; duubatti
deebi'uun kees si ifata. Ati Waaqayyoon Waaqa kee
dhiiftee na sodaachuu diduun kee hammam hamaa fi
hadhaa'aa akka sitti ta'e ilaalii hubadhu" jedha Gooftaan,
Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u. **20** "Ani bara
dheeraan dura waanjoo kee sirraa cabseera; hidhaa kees
sirraa kukkuteera. Ati garuu, 'Ani si hin tajaajilu' jette!
Ati garuu akkuma sagaagaltuu tokkootti tulluuwwan
dhedheeroo hunda irraa fi mukkeen lalisoo hunda jala
ciifte. **21** Ani garuu muka wayinii filatamaa, kan sanyiin
isaa guutumaan guutuutti qulqulluu ta'e godhee si

dhaabbadheen ture. Yoos ati akkamitti wayinii diidaa
taatee natti geeddaramte ree? **22** Ati yoo daaraadhaan
dhiqattee saamunaa hedduutti fayyadamte iyyuu, xuriin
yakka keetii amma illee fuula koo dura jira" jedha
Waaqayyo Gooftaan. **23** "Ati akkamitti, 'Ani hin xuroofne;
Ba'aal duukaas hin buune' jechuu dandeessa? Waan
sulula keessatti ta'aa turte yaadadhu; waan hojjechaa
turtes qalbeeffadhu. Ati gaala dhalaa asii fi achi fiigduu
dha; **24** harree diidaa kan gammoojjii barattee fedhii
kormaatiin qilleensa suufattu tokko, maaltu fedhii ishee
irraa ishee deebisuu danda'a? Kormi ishee barbaadu kam
iyyuu ishee argachuuf hin rakkatu; inni yeroo gaanaatti
ishee argata. **25** Miilla kee kophee malee deemuu
irraa, laagaa kee immoo dheebuu irraa eeggadhu. Ati
garuu, 'Kun waan abdii hin qabnee dha! Ani waaqota
ormaa nan jaalladha; isaan faanas nan bu'a' jette. **26**
"Akkuma hattuun yeroo qabamtu salphifamtu sana
manni Israa'el ni salphifama; isaan, mootonni isaaniitii
fi qondaaltonni isaanii, luboonni isaaniitii fi raajonni
isaanii ni salphifamu. **27** Isaan mukaan, 'Ati abbaa koo ti,'
dhagaadhaan immoo, 'Situ na dhale' jedhu. Isaan dugda
isaanii malee fuula isaanii natti hin deebifanneetii; ta'us
isaan yeroo rakkatanitti, 'Kottuu nu baasi!' jedhu. **28**
Waaqonni ati ofiif tolfatte sun eessa jiru? Isaan yoo si
baasuu danda'an mee yeroo ati rakkina keessa jirtutti
haa dhufan! Yaa Yihuudaa, ati akkuma magaalaa hedduu
qabdu sana waaqota hedduu qabdaatii. **29** "Isin maaliif
na himattu? Isin hundinuu natti finciltaniirtu" jedha
Waaqayyo. **30** "Ani akkasumaanan ijoollee keessan
adabe; isaan sirreeffama fudhachuu didan. Goraadeen
keessan akkuma leenca beela'e tokkootti raajota keessan
fixxe. **31** "Isin dhaloonni ammaa dubbii Waaqayyoo
qalbeeffadhaa: "Ani Israa'eliif gammoojjii yookaan biyya
dukkana hamaan turee? Sabni koo maaliif, 'Nu asii fi
achi jooruu ni dandeenya; si'achi gara kee hin dhufnu'
jedha? **32** Durbi tokko faaya ishee, misirrittiin tokko
immoo mi'a ittiin heerumtu ni irraanfattii? Sabni koo
garuu, guyyaa hamma hin qabne na irraanfateera. **33**
Ati jaalala adamsuutti akkam ogeettii dha! Dubartoota
akka malee hamoo ta'an iyyuu amala kee barsiifteerta.
34 Ati utuu isaan cabsanii seenanuu isaan qabuu baattu
iyyuu, dhiigni hiyyeeyyii balleessaa hin qabnee wayyaa
kee irratti ni argama. Utuma wanni kun hundi ta'ee
jiruu **35** ati, 'Ani balleessaa hin qabu; inni natti hin
dheekkamu' jetta. Ani garuu sababii ati, 'Ani cubbuu hin
hojjenne' jettuuf, sitti nan mura. **36** Ati maaliif karaa kee
geeddaruudhaan, asii fi achi deemuu baay'ifta? Akkuma
Asoor si qaanessite sana Gibxis si qaanessiti. **37** Ati
mataa kee qabattee, iddoo sanaa baata; Waaqayyo warra
ati itti irkatte tuffateeraatii; ati isaaniin hin milkooftu.

3 "Namni tokko yoo niitii isaa hiikee isheenis isa
dhiiftee nama biraatti heerumte, inni lammata
isheetti deebi'aa? Biyyattiinis guutumaan guutuutti hin
xurooftuu? Ati garuu akka sagaagaltuutti sanyoowwan
hedduu wajjin jiraatteerta; ta'us amma gara kootti
deebi'i?" jedha Waaqayyo. **2** "Mee ol mil'adhuutii gaara
duwwaa ilaali. Iddoon ati itti hin sagaagalin tokko
iyyuu jiraa? Ati akkuma godaantuu gammoojjii keessaa
tokkootti warra si jaallatan eeggachuuf qarqara karaa
teesse; sagaagaltummaa fi hammina keetiin biyyattii
xureessiteerta. **3** Kanaafuu tiifuun ni ittifame; birraa
keessa illee bokkaan hin roobne. Ati garuu nyaara
sagaagaltuu qabda; qaana'uus ni didde. **4** Ati amma
iyyuu akkana jettee na hin waamnee? 'Abbaa koo,
ijoollummaa kootii jalqabdee michuu koo, **5** ati yeroo
hunda ni aartaa? Dheekkamsi kee baruma baraan
itti fufaa?' Ati akkasitti dubbatta; garuu waan hamaa
dandeessu hunda ni hojjetta." **6** Waaqayyo bara Yosiyaas
Mootichaa keessa akkana naan jedhe; "Ati waan Israa'el
isheen amanamummaa hin qabne sun hojjette argitee?
Isheen dhaqxee tulluu ol dheeraa hunda irrattii fi
muka lalisaa hunda jalatti sagaagalte. **7** Ani waan
isheen erga wantoota kanneen hunda hojjettee booddee
gara kootti deebitu se'een ture; isheen garuu hin
deebine. Obboleettiin ishee Yihuudaan hin amanamne
sunis waan kana argite. **8** Ani sababii ejjummaa ishee
hundaatiif waraqaa ragaa hiikkaa kenneefiin Israa'el
amanamummaa hin qabne sana of irraa ari'e; ta'u illee ani
akka obboleettiin ishee Yihuudaan amanamummaa hin
qabne sun hin sodaanne nan arge; isheenis dhaqxe ejjite.
9 Israa'el sababii sagaagalummaa ofii akka waan salphaa
tokkootti ilaalteef dhagaa fi muka wajjin ejjuudhaan
biyya xureessite. **10** Isheen waan kana hunda hojjettu
iyyuu obboleettiin ishee Yihuudaan hin amanamne sun
fakkeessuuf malee garaa guutuudhaan gara kootti hin
deebine" jedha Waaqayyo. **11** Waaqayyo akkana naan
jedhe; "Yihuudaa hin amanamne irra Israa'el amantii hin
qabnetu qajeeltuu dha. **12** Dhaqiitii ergaa kana kaabatti
labsi: "'Yaa Israa'el amantii dhabeettii, deebi'i' jedha
Waaqayyo; 'Ani si'achi ija aariitiin si hin ilaalu; ani araara
qabeessaatii' jedha Waaqayyo. 'Ani bara baraan hin
dheekkamu. **13** Ati akka Waaqayyo Waaqa keetti fincilte,
akka mukkeen lalisoo hunda jalatti jaalala kee waaqota
ormaatiif kennitee naa ajajamuu didde, balleessaa kee
sana qofa himadhu'" jedha Waaqayyo. **14** "Yaa saba
amantii hin qabne, deebi'aa" jedha Waaqayyo; "ani
dhirsa keessaniitii. Ani magaalaa tokko irraa nama tokko,
balbala tokko irraa nama lama filadhee Xiyoonitti isin
nan fida. **15** Ergasii ani tiksoota akka garaa kootii ta'an,
kanneen beekumsaa fi hubannaadhaan isin qajeelchan
isinii nan kenna. **16** Bara sana keessa, yeroo baay'inni
keessan biyyattii keessatti akka malee guddatutti,"
jedha Waaqayyo, "Namoonni si'achi, 'Taabota kakuu
Waaqayyoo' hin jedhan." Wanni kun gonkumaa sammuu
isaanii keessa hin seenu, yookaan hin yaadatamu; kan
isa barbaadu hin jiru, yookaan kan biraa hin tolfamu. **17**
Isaan yeroo sanatti Yerusaalemiin Teessoo Waaqayyoo
jedhanii waamu; saboonni hundinuus maqaa Waaqayyoo
ulfeessuuf Yerusaalemitti walitti ni qabamu. Isaan si'achi
mata jabina hammina garaa isaanii duukaa hin bu'an.
18 Bara sana keessa manni Yihuudaa mana Israa'elitti ni
makama; isaanis tokkummaadhaan biyya kaabaatii gara
biyya ani akka dhaalaatti abbootii keessaniif kenne sanaa
ni dhufu. **19** "Ani mataan koo akkana nan jedhe; "'Ani
silaa hamman akkuma ilmaan kootti si fudhadhee biyya
namatti toltu, dhaala akka malee miidhagu kan saba
kamii iyyuu siif nan kenna ture.' Ani waan ati, 'Abbaa
ko' jettee na waamtuuf, waan ati na duukaa bu'uu hin

dhiifne se'ee ture. **20** Yaa mana Israa'el, ati garuu akkuma
niitii dhirsa isheetiif hin amanamne tokkoo, anaaf hin
amanamne turte" jedha Waaqayyo. **21** Isaan karaa isaanii
jal'isanii Waaqayyo Waaqa isaanii waan irraanfataniif
gaara duwwaa irratti iyyi, boo'ichii fi waammannaan saba
Israa'el ni dhaga'ama. **22** "Yaa saba amantii hin qabne
deebi'aa; ani duubatti deebi'uu keessan nan fayyisaatii."
"Kunoo, nu gara kee ni dhufna; Ati Waaqayyo Waaqa
keenyaatii. **23** Dhugumaan wacni gaarranii fi tulluuwwan
irraa gowwoomsaa dha; dhugumaan fayyinni Israa'el
harka Waaqayyo Waaqa keenyaa jira. **24** Ijoollummaa
keenyaa jalqabnee waaqonni nama qaanessan, bu'aa
dadhabbii abbootii keenyaa jechuunis bushaayee fi loon
isaanii, ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii fixaniiru. **25**
Nu qaanii keenyaan haa ciifnuu; salphinni keenyas nu
haa haguugu. Nus abbootiin keenyas Waaqayyo Waaqa
keenyatti cubbuu hojjenneerra; nu ijoollummaa keenyaa
jalqabnee hamma ammaatti Waaqayyo Waaqa keenyaaf
hin ajajamne."

4 "Yaa Israa'el, ati yoo deebite, gara kootti deebi'i" jedha
Waaqayyo. "Yoo ati waaqota kee jibbisiisoo sana fuula
koo duraa balleessitee si'achi karaa irraa jal'achuu baatte,
2 yoo ati, 'Dhugaa Waaqayyo jiraataa' jettee dhugaadhaan,
murtii qajeelaa fi qajeelummaadhaan kakatte, saboonni
isaan ni eebbifamu; isumaanis ni kabajamu." **3** Waaqayyo
namoota Yihuudaatii fi namoota Yerusaalemiin akkana
jedha: "Bajjii keessan qotadhaa; qoraattii keessas hin
facaasinaa. **4** Yaa namoota Yihuudaatii fi uummata
Yerusaalem Waaqayyoof dhagna of qabaa; qola qalbii
keessaniis dhagna qabadhaa; yoo kanaa achii sababii
hammina isin hojjetaniitiif dheekkamsi koo ka'ee akka
ibiddaa ni boba'a; namni isa dhaamsus hin jiru. **5**
"Yihuudaa keessatti beeksisaa; Yerusaalem keessattis
akkana jedhaa labsaa: 'Biyyattii guutuu keessatti
malakata afuufaa! Sagalee ol fudhadhaatii akkana jedhaa:
walitti qabamaa! Kottaa gara magaalaawwan dallaa
jabaa qabaniitti baqannaa!' **6** Xiyoon dhaquuf faajjii ol
qabaa? Dafaa baqadhaa malee duubatti hin harkifatinaa!
Ani karaa kaabaatiin balaa, badiisa suukaneessaas nan
fidaatii." **7** Leenci bosona isaatii ba'eera; barbadeessaan
sabootaa karaa qabateera. Inni biyya kee onsuuf
jedhee iddoo isaatii ka'eera. Magaalaawwan kee onanii
jiraattota malee ni hafu. **8** Kanaafuu isin uffata gaddaa
uffadhaatii boo'aa wawwaadhaa; dheekkamsi Waaqayyoo
sodaachisaan sun nurraa hin deebineetii. **9** Waaqayyo
akkana jedha: "Guyyaa sana mootiinii fi qondaaltonni
onnee dhabu; luboonni akka malee na'u; raajonnis ni
raafamu." **10** Anis akkana nan jedhe; "Yaa Waaqayyo
Gooftaa, ati utuu goraadeen kokkee keenya irra jiruu, 'Isin
nagaa qabaattu' jechuudhaan saba kanaa fi Yerusaalemin
guutumaan guutuutti gowwoomsiteerta?" **11** Yeroo
sanatti saba kanaa fi Yerusaalemitti akkana jedhamee
ni himama; "Bubbeen waa gubu tokko iddoowwan
ol ka'oo qullaa kanneen gammoojjii keessaa irraa
gara saba kootiitti ni bubbisa; garuu afarsuuf yookaan
qulqulleessuuf miti; **12** bubbeen waan sanaaf akka malee
cimaa ta'e tokko na biraa ni dhufa. Anis murtii koo
isaanitti nan labsa." **13** Kunoo, inni akka duumessaatti,
gaariin isaas akka bubbeetti ni dhufa; fardeen isaa
risaa caalaa saffisu. Wayyoo nu baduu keenya! **14**
Yaa Yerusaalem, ati akka fayyituuf qalbii kee keessaa
hammina dhiqadhu. Hamma yoomiitti yaadni hamaan si
keessa jiraata? **15** Sagaleen tokko Daan irraa lallaba;
tulluuwwan Efreem irraas badiisa labsa. **16** "Waan
kana sabootatti himaa; Yerusaalemittis akkana jedhaa
lallabaa: 'Loltoonni marsanii biyya qabatan tokko lafa
fagoodhaa ni dhufu; isaanis magaalaawwan Yihuudaatti
ni iyyu. **17** Sababii isheen natti fincilteef, isaan akkuma
nama lafa qotiisaa eegu tokkootti ishee ni marsu,'"
jedha Waaqayyo. **18** "Amalli keetii fi hojiin kee waan
kana sitti fidaniiru. Adabbiin kee kanaa dha. Innis
hammam hadhaa'a! Onnees hammam waraana!" **19**
Mar'umaan ko, mar'umaan ko! Ani dhukkubbiidhaan
nan wixxirfadha. Onneen koo na keessaa waca; onneen
koo na keessatti dha'ata; ani cal'isuu hin danda'u.
Ani sagalee malakataa dhaga'eeraatii; waca waraanaas
dhaga'eera. **20** Badiisni badiisa irraan dhufa; biyyattiin
guutumaan guutuutti ni onti. Dunkaanni koo akkuma
tasaa, golgaan koos yeroo gabaabaa keessatti bade. **21** Ani
hamma yoomiittin mallattoo waraanaa ilaala? Hamma
yoomiittis sagalee malakataa dhaga'a? **22** "Uummanni
koo gowwaa dha; anas hin beekan. Isaan ijoollee qalbii
hin qabnee dha; hubannaas hin qaban. Isaan waan
hamaa hojjechuutti ogeeyyii dha; waan gaarii hojjechuu
garuu hin beekan." **23** Ani lafa nan ilaale; isheenis bifa
hin qabdu; duwwaas turte; samiiwwanis nan ilaale; ifni
isaanii dhaamee ture. **24** Ani tulluuwwan nan ilaale;
isaan socho'aa turan; gaarran hundinuus raafamaa
turan. **25** Ani nan ilaale; namni tokko iyyuu hin turre;
simbirroonni samii hundis barrisanii badanii turan. **26**
Ani nan ilaale; kunoo biyyi midhaan baaftu ontee turte;
magaalaawwan ishee hundis, fuula Waaqayyoo duratti
dheekkamsa isaa sodaachisaa sanaan diigaman. **27**
Waaqayyo akkana jedha: "Yoo ani guutumaan guutuutti
ishee balleessuu baadhe iyyuu biyyattiin guutumaan
guutuutti ni barbadoofti. **28** Kanaafuu lafti ni boossi;
samiiwwan oliis ni dukkanaa'u; ani dubbadheeraatii hin
gaabbu; murteesseera; dugda duubas hin deebi'u." **29**
Sababii iyya abbootii fardeeniitii fi futtaaftota xiyyaatiin,
tokkoon tokkoon magaalaa ni baqata. Garri tokko
bosona gobbuu seena; kaan immoo kattaatti ol ba'a;
magaalaawwan hundi duwwaa hafaniiru; namni tokko
iyyuu isaan keessa hin jiraatu. **30** Yaa ontuu nana, ati
maal gochaa jirta? Ati maaliif wayyaa bildiimaa uffattee
faaya warqee kaa'atte? Maaliif ija kee kuulatte? Ati
akkasumaan of miidhagsita. Warri jaallatan si tuffatu;
lubbuu kees balleessuu barbaadu. **31** Ani iyya akka
iyya dubartii ciniinsifattu tokkoo, miixuu akka miixuu
dubartii mucaa hangafa deessuu tokko nan dhaga'e;
ani iyya Intala Xiyoon kan yeroo hafuurri ishee citutti
argantee harka ishee facaasuudhaan, "Wayyoo! Ani bade;
lubbuun koo harka warra nama ajjeesuutti dabarfamtee
kennamteerti" jettuu nan dhaga'e.

5 "Daandiiwwan Yerusaalem irra olii gadi deddeebi'aa;
asii fi achi ilaalaatii qalbeeffadhaa; oobdiiwwan ishee
sakatta'aa. Isin yoo nama waan qajeelaa hojjetu, kan
dhugaa barbaadu tokko illee argattan ani magaalaa

kanaaf dhiifama nan godha. **2** Isaan utuma 'Dhugaa
Waaqayyo jiraataa' jedhanuu amma iyyuu sobaan
kakatu." **3** Yaa Waaqayyo, iji kee dhugaa hin barbaaduu?
Ati isaan dhoofte; garuu isaan hin dhukkubne; ati isaan
caccabsite; isaan garuu sirreeffamuu didan. Isaan dhagaa
caalaa mataa jabaatanii qalbii jijjiirrachuu didan. **4**
Anis akkana jedheen yaade; "Jarri kunneen hiyyeeyyii
dha; isaan gowwoota; isaan karaa Waaqayyoo, seera
Waaqa isaanii hin beekaniitii. **5** Kanaafuu ani hangafoota
bira dhaqee isaanitti nan dubbadha; dhugumaan isaan
karaa Waaqayyoo, seera Waaqa isaanis ni beeku."
Isaanis akkasuma waanjoo of irraa caccabsanii hidhaas
of irraa kukkutaniiru. **6** Kanaafuu leenci bosonaa
ba'ee isaan nyaata; yeeyyiin gammoojjiis dhufee isaan
balleessa; qeerransi warra gad ba'an ciccirachuuf
magaalaawwan isaanii biratti riphee eeggata; fincilli
isaanii akka malee guddate; duubatti deebi'uun isaaniis
baay'ateeraatii. **7** "Ani akkamiinan dhiifama isiniif
gochuu danda'a? Ijoolleen kee na dhiisanii waaqota
waaqota hin ta'iiin kakataniiru. Ani waan isaaniif
barbaachisu hunda kenneefiin ture; isaan garuu ni ejjan;
gara manneen sagaagaltuuwwaniitis gugatan. **8** Isaan
korommii fardeenii kanneen akka gaariitti sooramanii
dha; tokkoon tokkoon isaanii niitii namaatti himimsu. **9**
Ani waan kanaaf isaan hin adabuu ree?" jedha Waaqayyo.
"Ani mataan koo saba akka saba kanaa haaloo hin
ba'uu? **10** "Dallaa dhagaa isheetti ol ba'aatii balleessaa;
garuu guutumaan guutuutti miti. Dameewwan ishee
irraa ciraa; sabni kun saba Waaqayyoo miti. **11** Manni
Israa'elii fi manni Yihuudaa, guutumaan guutuutti anaaf
hin amanamne" jedha Waaqayyo. **12** Isaan waa'ee
Waaqayyoo soba dubbatan; akkanas jedhan; "Inni homaa
hin godhu! Miidhaan tokko iyyuu nutti hin dhufu;
goraadee yookaan beela hin arginu. **13** Raajonni bubbee
malee homaa miti; dubbiin isaan keessa hin jiru; wanni
isaan dubbatan isaanumatti haa deebi'u." **14** Kanaafuu
Waaqayyo Waan Hunda Danda'u akkana jedha: "Sabni
kun waan dubbii kana dubbateef, ani dubbii koo afaan
kee keessatti ibidda, saba kana immoo qoraan ibiddi gubu
nan godha. **15** Yaa mana Israa'el," jedha Waaqayyo; "Ani
saba duriitii fi jabaa, saba ati afaan isaa hin beekne, kan
ati dubbii isaa illee hin hubanne tokko biyya fagoodhaa
sitti nan fida. **16** Man'een xiyya isaanii akkuma awwaala
banamaa ti; hundi isaaniis loltoota jajjaboo dha. **17**
Isaan midhaan keetii fi buddeena kee ni nyaatu; ilmaan
keetii fi intallan kee ni ajjeesu; bushaayee fi loon kee
ni nyaatu; wayinii keetii fi mukkeen harbuu keetii ni
nyaatu. Magaalaawwan dallaa jabaa qaban kanneen ati
amanatte sana goraadeedhaan barbadeessu. **18** "Ta'us
ani bara sana keessa iyyuu guutumaan guutuutti isin
hin balleessu" jedha Waaqayyo. **19** "Yommuu namoonni,
'Waaqayyo Waaqni keenya maaliif waan kana hunda nutti
fide?' jedhanii gaafatanitti, ati, 'Isin akkuma na dhiiftanii
biyya keessan keessatti waaqota ormaa tajaajiltan sana,
ammas biyya kan mataa keessanii hin ta'in keessatti
ormoota ni tajaajiltu' jettee isaanitti himta. **20** "Waan
kana mana Yaaqoobitti himaa; Yihuudaa keessattis
labsaa: **21** Isin uummanni gowwaan hubannaa hin
qabne, warri utuu ija qabdanuu hin argine kanneen
utuu gurra qabdanuu hin dhageenye waan kana dhaga'a.
22 Isin na hin sodaattanii?" jedha Waaqayyo. "Fuula koo
duratti hin hollattanii? Ani galaanaaf cirracha daarii
dallaa bara baraa kan inni qaxxaamuruu hin dandeenye
godhee tolcheera. Dha'aan galaanaa yoo itti bu'e iyyuu
isa diiguu hin danda'u; galaanichi yoo huurse iyyuu,
isa cabsee darbuu hin danda'u. **23** Sabni kun garuu
mata jabeessaa fi fincilaa dha; innis karaa irraa jal'atee
badeera. **24** Isaan garaa isaaniitti akkana hin jedhan;
'Kottaa Waaqayyo Waaqa keenya isa bokkaa arfaasaatii
fi bokkaa birraa waqtiidhaan kennu, isa torbanoota itti
midhaan walitti qabannu yeroo isaaniitti nuu kennu
sana haa sodaannu.' **25** Balleessaan keessan waan kana
isin irraa deebiseera; cubbuun keessan waan gaarii isin
dhabsiiseera. **26** "Saba koo gidduu namoota hamoo akka
warra nama qabuuf kiyyoo kaa'aniitti, akkuma nama
kiyyoon simbirroo qabuutti riphanii eeggatantu jira. **27**
Akkuma man'een simbiraan guutamu, manneen isaanii
sobaan guutamu; isaanis sooreyyii fi jajjaboo ta'anii,
28 gabbatanii bareedaniiru; hamminni isaanii dhuma
hin qabu; isaan murtii qajeelaa hin barbaadan. Isaan
dhimma ijoollee abbaa hin qabneetiif hin falman; mirga
hiyyeeyyiitiifis hin dhaabatan. **29** Ani waan kanaaf
isaan hin adabuu?" jedha Waaqayyo. "Ani saba akkasii
haaloo hin baafadhuu? **30** "Wanni suukaneessaan nama
rifachiisu tokko biyyattii keessatti ta'eera: **31** Raajonni
raajii sobaa dubbatu; luboonni humnuma isaaniitiin
biyya bulchu; sabni koos waan akkasii jaallata; isin garuu
dhuma irratti maal gochuuf jirtu?

6 "Yaa saba Beniyaam baqadhaa ba'aa! Yerusaalem
keessaa baqadhaa! Teqoo'aa keessatti malakata
afuufaa! Beet Hakerem irratti mallattoo ol qabaa! Karaa
kaabaatiin balaan, badiisni suukaneessaan ni dhufaatii. **2**
Ani Intala Xiyoon ishee bareedduu fi qananiituu sana nan
galaafadha. **3** Tiksoonni bushaayee isaanii fudhatanii
isheetti dhufu; dunkaana isaaniis isheetti naannessanii
dhaabatu. Tokkoon tokkoon isaaniis iddoo isaaniitti
bobbaafatu." **4** "Isheetti waraana kaasuuf qophaa'aa!
Ka'aa, guyyaa saafaadhaan ishee waraanaa! Wayyoo,
aduun dhi'aa jirti; gaaddisni galgalaas dheerateera. **5**
Kanaafuu ka'aa, halkaniin ishee dhoofnee da'annoowwan
ishee barbadeessinaa!" **6** Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u akkana jedha; "Mukkeen ishee ciraa; naannoo
Yerusaalemitti tuulaa biyyoo tolchaa; magaalaan kun
adabamuu qabdi; isheen cunqursaadhaan guutamteertii.
7 Akkuma boolli bishaanii bishaan yaasu sana, isheenis
hammina ishee gad yaafti; jeequmsii fi badiisni ishee
keessatti ni dhaga'ama. Dhukkubnii fi madaan ishee
yeroo hunda fuula koo dura jiran. **8** Yaa Yerusaalem gorsa
koo dhaga'i; yoo kanaa achii ani sirraa garagalee, akka
namni tokko iyyuu keessa jiraachuu hin dandeenyeef,
biyya kee nan onsa." **9** Waaqayyo Waan Hunda Danda'u
akkana jedha: "Akkuma wayiniin sirriitti funaanamu
sana, isaanis hambaa Israa'el haa funaanan; akkuma
nama ija wayinii ciru tokkootti; ammas harka kee gara
dameewwaniitti hiixadhu." **10** Ani eenyuttin dubbadhee
akeekkachiisuu danda'a? Eenyutu na dhaggeeffata?
Kunoo, gurri isaanii dhagna hin qabanne; dhaga'uus hin

danda'an. Dubbiin Waaqayyoo isaanitti hin tolu; ittis hin
gammadan. **11** Ani garuu dheekkamsa Waaqayyootiin
guutameera; obsuus hin danda'u. "Ijoollee daandii irra
jiran irratti, dargaggoota walitti qabaman irratti, dhirsaa
fi niitii irratti, warra dulloomanittis dheekkamsa nan
dhangalaasa. **12** Yeroo ani harka koo warra biyyattii
keessa jiraatanitti ol fudhadhutti manneen isaanii, lafa
qotiisaa isaaniitii fi niitota isaanii wajjin namoota kaaniif
kennamu" jedha Waaqayyo. **13** "Xinnaadhaa hamma
guddaatti hundi isaanii iyyuu bu'aa argachuuf gaggabu;
raajonnii fi luboonnis akkasuma hundi isaanii nama
gowwoomsu. **14** Isaan madaa saba kootii akkuma waan
xinnaa tokkootti ilaalanii wal'aanu. Utuu nagaan hin
jiraatinis 'Nagaa, nagaa' jedhu. **15** Isaan amala isaanii
jibbisiisaa sanatti ni qaana'uu? Lakkii, isaan qaanii tokko
iyyuu hin qaban; qaana'uun maal akka ta'e iyyuu hin
beekan. Kanaafuu isaan warra kufan wajjin ni kufu;
yeroo ani isaan adabutti gad gatamu" jedha Waaqayyo.
16 Waaqayyo akkana jedha: "Karaa qaxxaamuraa irra
dhaabadhaatii ilaalaa; daandii durii iyyaafadhaa; karaan
gaariin garam akka jiru gaafadhaatii irra deemaa; lubbuu
keessaniif boqonnaa ni argattuutii. Isin garuu, 'Nu
isa irra hin deemnu' jettan. **17** Ani eegdota isinitti
ramadeen 'Sagalee malakataa dhaggeeffadhaa!' jedhe,
isin garuu, 'Hin dhaggeeffannu' jettan. **18** Kanaafuu yaa
saboota dhaga'aa; yaa waldaa, waan isaanitti dhufuuf
jiru hubadhaa. **19** Yaa lafaa dhaga'i: Ani waan isaan
dubbii koo dhaga'uu didanii seera koos tuffataniif,
saba kanatti badiisa nan fida; kunis ija daba isaanii
ti. **20** Ixaanni biyya Shebaatii dhufu, yookaan qayyii
biyya fagootii dhufu maal na fayyada? Aarsaan keessan
kan gubamu fudhatama hin qabu; qalmi keessanis
hin tolu." **21** Kanaafuu Waaqayyo akkana jedha: "Ani
fuula saba kanaa dura gufuu nan kaa'a. Abbootiinii fi
ijoolleen walii wajjin itti gufatu; olloonnii fi michoonni
ni barbadaa'u." **22** Waaqayyo akkana jedha; "Kunoo,
gareen loltootaa tokko biyya kaabaatii dhufaa jira; sabni
guddaan tokkos andaara lafaatii sosocho'aa jira. **23**
Isaan xiyyaa fi eeboo qabataniiru; isaan gara jabeeyyii,
namaafis naasuu hin qabnee dha. Yommuu isaan fardeen
isaanii gulufanitti gigigsuun isaanii akkuma huursaa
galaanaa ti; yaa Intala Xiyoon, isaan akkuma namoota
duulaaf hiriiraniitti si loluuf dhufu." **24** Nu oduu waa'ee
isaanii dhageenyeerra; harki keenyas ni laafe. Dhiphinni
nu qabateera; miixuunis akkuma dubartii ciniinsifattuu
nu qabe. **25** Sababii diinni goraadee qabatee fi sababii
iddoo hunda gooliin jiruuf isin diidatti gad hin ba'inaa;
yookaan karaa irra hin deemnaa. **26** Yaa saba ko, uffata
gaddaa uffadhaatii daaraa keessa gangaladhaa; akka
nama ilma isaa tokkicha dhabeetti hiqqifadhaa boo'aa;
inni nama balleessu sun akkuma tasaa nutti dhufaatii.
27 "Akka ati karaa isaanii qortee beektuuf ani saba
koo gidduutti qorataa si godheera. **28** Hundi isaanii
finciltoota mata jabeeyyii maqaa namaa balleessuuf asii
fi achi jooranii dha. Isaan naasii fi sibiila; isaan hundinuu
malaa maltummaa hojjetu. **29** Buufaan dilaalii ibiddaan
gubee balleessuuf humna guddaan buufa; hojiin ibiddaan
qulqulleessuu kun faayidaa malee hojjetama; namoonni
hamoon hin balleeffamneetii. **30** Sababii Waaqayyo
isaan gateef isaan meetii gatamaa jedhamu."

7 Dubbiin Waaqayyo biraa gara Ermiyaas dhufe isa
kanaa dha; **2** "Balbala mana Waaqayyoo dura
dhaabadhuutii akkana jedhii ergaa kana labsi: "'Isin
sabni Yihuudaa warri Waaqayyoon waaqeffachuuf
balbalawwan kanneeniin ol seentan hundi dubbii
Waaqayyoo dhaga'aa. **3** Waaqayyo Waan Hunda Danda'u,
Waaqni Israa'el akkana jedha: karaa keessanii fi hojii
keessan qajeelfadhaa; anis akka isin iddoo kana jiraattan
nan godha. **4** Isin dubbii sobaa amanattanii, "Kun
mana qulqullummaa Waaqayyoo ti; mana qulqullummaa
Waaqayyoo ti; mana qulqullummaa Waaqayyoo ti!"
hin jedhinaa. **5** Isin utuu dhugumaan karaa keessanii
fi hojii keessan qajeelfattanii murtii qajeelaa waliif
kennitanii, **6** utuu isin alagaa, ijoollee abbaa hin qabne
yookaan haadha hiyyeessaa cunqursuu baattanii iddoo
kanatti dhiiga nama yakka hin qabnee dhangalaasuu
baattanii, utuu waaqota isin balleessan duukaa bu'uu
baattanii, **7** silaa ani akka isin iddoo kana, biyya ani
bara baraan abbootii keessaniif kenne keessa jiraattan
nan godha. **8** Isin garuu dubbii sobaa kan faayidaa
hin qabne amanachaa jirtu. **9** "'Isin hattanii nama
ajjeeftanii, sagaagaltanii, sobaan kakattanii, Ba'aaliif
ixaana aarsitanii, waaqota hin beekin duukaa buutanii,
10 ergasii dhuftanii mana maqaa kootiin waamamu kana
keessatti fuula koo dhaabatanii, utuma amma iyyuu
wantoota jibbisiisoo kanneen hunda hojjechaa jirtanuu,
"Nu keessaa hin qabnu" jettuu? **11** Manni maqaa kootiin
waamame kun holqa saamtotaa isiniif ta'ee? Ani garuu
waan kana ergeera! jedha Waaqayyo. **12** "'Mee gara
Shiiloo iddoo ani jalqabatti iddoo jireenya Maqaa kootiif
godhadhe sanaa dhaqaatii waan ani sababii hammina
saba koo Israa'eliif ishee godhe ilaalaa. **13** Waaqayyo
akkana jedha: Yeroo isin waan kana hunda gootanitti,
ani ammumaa amma isinitti dubbadheera; isin garuu
na hin dhaggeeffanne. Ani isinan waame; isin garuu
hin owwaanne. **14** Kanaafuu ani waanan Shiilootti
fide sana amma mana Maqaa kootiin waamamu, mana
Qulqullummaa kan isin amanattan, iddoo ani isinii fi
abbootii keessaniif kenne kanattis nan fida. **15** Ani
akkuman obboloota keessan jechuunis saba Efreem
hunda fuula koo duraa ari'e sana isiniinis nan ari'a.'
16 "Kanaafuu ati saba kanaaf hin kadhatin; yookaan
waa'ee isaaniitiif hin boo'in yookaan waammata hin
dhi'eessin; ani si hin dhaga'uutii na hin kadhatin. **17**
Ati waan isaan magaalaawwan Yihuudaa keessattii fi
daandiiwwan Yerusaalem irratti hojjetan hin argituu?
18 Ijoolleen qoraan funaanu; abbootiin ibidda qabsiisu;
dubartoonni immoo Mootittii Samiitiif keekii tolchuuf
bukoo bukeessu. Isaan dheekkamsaaf na kakaasuuf
waaqota biraatiif dhibaayyuu dhibaafatu. **19** Garuu kan
isaan dheekkamsaaf kakaasan anaa? jedha Waaqayyo.
Isaan ofuma miidhanii qaana'an mitii? **20** "'Kanaafuu
Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Aarii fi dheekkamsi
koo iddoo kana irratti, namaa fi horii irratti, mukkeen
diidaattii fi waan lafti baaftu irratti ni dhangala'a;
inni inuma boba'a malee hin dhaamu. **21** "'Waaqayyo

Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha:
Aarsaa keessan kan gubamu qalma keessanitti dabalaatii
foon nyaadhaa! 22 Ani yeroon biyya Gibxii abbootii
keessan baasetti waa'ee aarsaa gubamuutii fi qalmaa
isaanitti hin dubbanne yookaan isaan hin ajajne; 23 ani
garuu ajaja kana isaaniif nan kenne: Anaaf ajajamaa;
ani Waaqa keessan nan ta'a; isinis saba koo ni taatu.
Akka isinii toluuf karaa ani isin ajaju hunda irra
deemaa. 24 Isaan garuu hin dhaggeeffanne yookaan
hin qalbeeffanne; qooda kanaa mata jabina fedhii garaa
isaanii duukaa ba'an. Isaan dugda duubatti deebi'an
malee gara fuula duraatti hin deemne. 25 Gaafa abbootiin
keessan biyya Gibxii ba'anii jalqabee hamma ammaatti
ani guyyuma guyyaan, ammumaa amma tajaajiltoota
koo raajota isiniif ergeera. 26 Isaan garuu na hin
dhaggeeffanne yookaan hin qalbeeffanne. Isaan mataa
jabaatanii abbootii isaanii caalaa waan hamaa hojjetan.'
27 "Yeroo ati waan kana hunda isaanitti himtu isaan
si hin dhaga'an; yeroo ati isaan waamtus si jalaa hin
owwaatan. 28 Kanaafuu akkana isaaniin jedhi; 'Sabni
kun saba Waaqayyo Waaqa isaatiif hin ajajamne, kan
adabbii isaa illee hin fudhannee dha. Dhugaan badeera;
afaan isaanii keessaas dhabameera. 29 "'Rifeensa mataa
keetii of irraa cirii gati; iddoo ol ka'aa qullaatti ol ba'ii
boo'i; Waaqayyo dhaloota dheekkamsa isaa jala jiru
kana tuffatee gateeraatii. 30 "'Sabni Yihuudaa fuula koo
duratti waan hamaa hojjeteera; jedha Waaqayyo. Isaan
waaqota isaanii tolfamoo jibbisiisoo mana maqaa kootiin
waamamu keessa dhaabanii manicha xureessaniiru.
31 Isaan ilmaanii fi intallan isaanii achitti ibiddaan
gubuuf jedhanii Sulula Ben Hinoom keessatti iddoo
sagadaa Toofet ijaaran; kun immoo waan ani isaan
hin ajajin yookaan yaada kootti hin dhufinii dha.
32 Kanaafuu beekkadhaa! Barri itti namoonni iddoo
sanaan, si'achi Sulula qalmaa jedhanii waaman malee
Toofet yookaan Sulula Ben Hinoom hin jenne ni dhufa;
isaan hamma iddoon hanqatutti Toofetitti warra du'an
awwaaluutii, jedha Waaqayyo. 33 Reeffi namoota kanaa
simbirroota samiitii fi bineensota lafaatiif nyaata ta'a;
namni sodaachisee irraa isaan ari'u tokko iyyuu hin jiru.
34 Ani magaalaawwan Yihuudaa keessaa fi daandiiwwan
Yerusaalem irra sagalee kolfaatii fi gammachuu, sagalee
misirrichaatii fi misirrittii nan balleessa; biyyattiin ni
ontiitii.

8 "'Bara sana lafeen moototaatii fi qondaaltota
Yihuudaa, lafeen lubootaatii fi raajotaa, lafeen
namoota Yerusaalem awwaala isaanii keessaa ni baafama'
jedha Waaqayyo. 2 'Isaan fuula aduu fi ji'aa duratti,
fuula guutummaa urjiiwwan samii hundaa, kanneen
jaallatanii fi tajaajilanii, kanneen faana bu'anii gorsa
gaafatanii fi waaqeffatan sanaa duratti ni saaxilamu.
Isaan akkuma kosii lafatti gatamee ta'an malee walitti
hin qabaman yookaan hin awwaalaman. 3 Hambaan
saba hamaa kanaa hundi lafa ani itti isaan ari'u hundatti
jireenya irra du'a filata' jedha Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u. 4 "Ati akkana isaaniin jedhi; 'Waaqayyo akkana
jedha: "'Namoonni yoo kufan hin ka'anii? Namni tokko
yoo karaa irraa bade hin deebi'uu? 5 Yoos sabni kun
maaliif karaa irraa jal'ata? Yerusaalem maaliif yeroo
hunda karaa irraa jal'atti? Isaan gowwoomsaatti cichu;
deebi'uus ni didu. 6 Ani qalbeeffadhee dhaggeeffadheera;
isaan garuu waan qajeelaa hin dubbatan. Namni tokko
iyyuu, "Ani maalan balleesse?" jedhee hammina isaa
irraa hin deebi'u. Tokkoon tokkoon isaanii akkuma
farda lolatti gulufuu karaa ofii isaanii irra qajeelu. 7
Huummoon samii keessaa iyyuu waqtii isheef murtaa'e
ni beekti; gugeen, daalotee fi cuquliisnis yeroo godaansa
isaanii ni eegu. Sabni koo garuu seera Waaqayyoo hin
beeku. 8 "'Isin akkamitti, "Nu seera Waaqayyoo waan
qabnuuf ogeeyyii dha" jechuu dandeessu? Garuu kunoo,
qalamni sobaa kan barreessitootaa sobee barreesseera.
9 Namoonni ogeeyyiin ni qaaneffamu; isaan na'anii
kiyyoodhaan ni qabamu; isaan erga dubbii Waaqayyoo
tuffatanii, ogummaa akkamii qabu ree? 10 Kanaafuu ani
niitota isaanii namoota biraatiif, lafa qotiisaa isaanii
immoo mo'attootaaf nan kenna. Xinnaadhaa hamma
guddaatti hundi isaanii iyyuu bu'aa argachuuf gaggabu;
raajonnii fi luboonnis akkasuma hundi isaanii nama
gowwoomsu. 11 Isaan madaa saba kootii, akkuma
waan xinnaa tokkootti ilaalanii wal'aanu. Utuu nagaan
hin jiraatinis "Nagaa, nagaa" jedhu. 12 Isaan amala
isaanii jibbisiisaa sanatti ni qaana'uu? Lakkii, isaan
qaanii tokko iyyuu hin qaban; qaana'uun maal akka
ta'e iyyuu hin beekan. Kanaafuu isaan warra kufan
wajjin ni kufu; yeroo adabamanitti gad gatamu jedha
Waaqayyo. 13 "'Ani guutumaan guutuutti isaan nan
balleessa; jedha Waaqayyo. Wayinii irratti iji hin argamu.
Iji harbuu muka harbuu irratti hin argamu. Baalli isaaniis
ni coollaga. Wanni ani isaaniif kenne isaan irraa ni
fudhatama.'" 14 Nu maaliif as teenya? Walitti qabamaa!
Kottaa gara magaalaawwan dallaa jabaa qabaniitti
baqannee achitti haa dhumnu! Waan nu cubbuu isatti
hojjenneef Waaqayyo Waaqni keenya badiisatti dabarsee
nu kenneeraatii; akka dhugnuufis bishaan summaa'aa
nuu kenneera. 15 Nu nagaa abdanne; garuu wanni gaariin
tokko iyyuu hin dhufne; nu yeroo fayyinaa abdanne;
garuu goolii qofatu ture. 16 Daan keessaa korrisuu
fardeen diinaatu dhaga'ama; guutuun biyyattii himimsuu
korommii fardeen isaaniitiin hollatti. Isaan biyyattii fi
waan ishee keessa jiru hunda, magaalaa fi warra ishee
keessa jiraatan hunda, balleessuuf dhufaniiru. 17 "Ani
kunoo bofa hadhaa qabu, buutii falfalli dawweessuu hin
dandeenye isinitti nan erga; isaanis isin iddu" jedha
Waaqayyo. 18 Yaa isa gadda keessatti na Jajjabeessitu,
onneen koo na keessatti gaggabdeerti. 19 Kunoo, iyyi
saba kootii biyya fagoodhaa ni dhaga'ama: "Waaqayyo
Xiyoon keessa hin jiruu? Mootiin ishee achi hin jiruu?"
"Isaan maaliif fakkiiwwan isaaniitiin, waaqota isaanii
tolfamoo biyya ormaatiin dheekkamsaaf na kakaasu?"
20 "Yeroon itti midhaan galfamu darbeera; bonnis
hobba'eera; nu garuu hin fayyine." 21 Sabni koo waan
miidhameef anis miidhameera; Ani nan boo'e; sodaan
guddaanis na qabate. 22 Qorichi dibatan Gili'aad keessa
hin jiruu? Abbaan qorichaa tokko iyyuu achi hin jiruu?
Yoos madaan intala saba kootii maaliif hin fayyu ree?

9 Akka ani halkanii guyyaa, saba koo dhume sanaaf
boo'uuf, maaloo utuu mataan koo madda bishaanii iji
koo immoo burqaa imimmaanii ta'e! 2 Ani akkan saba

koo dhiisee biraa fagaadhuuf, maaloo utuu gammoojjii keessaa lafa bultii kara deemtotaa qabaadhee! Hundi isaanii sagaagaltoota, tuuta saba hin amanamne tokkoo ti. **3** "Isaan soba darbachuuf arraba isaanii akka xiyyaatti qopheeffatu; isaan biyyattii keessatti dhugaadhaan hin mo'anne. Isaan cubbuu irratti cubbuu dabalu; anaanis hin beekan" jedha Waaqayyo. **4** "Michoota keessan irraa of eegaa; obboleessa hin amaninaa. Obboleessi hundi gowwoomsituu dha, michuun hundis maqa balleessituudhaatii. **5** Michuun michuu gowwoomsa; namni tokko iyyuu dhugaa hin dubbatu. Isaan arraba isaanii soba barsiifataniiru; cubbuu hojjechuudhaanis of dadhabsiisaniiru. **6** Ati gidduu gowwoomsitootaa jiraatta; isaan gowwoomsaa isaanii keessatti na beekuu didan" jedha Waaqayyo. **7** Kanaafuu Waaqayyo Waan Hunda Danda'u akkana jedha: "Kunoo, ani sababii cubbuu saba kootiif baqseen isaan qora; ani sababii intala saba kootiitiif maal gochuun danda'a? **8** Arrabni isaanii xiyya nama galaafatuu dha; inni gowwoomsaa dubbata. Tokkoon tokkoon namaa ollaa isaatti afaan isaatiin nagaa dubbata; garaa isaa keessa garuu kiyyoo kaa'aaf. **9** Ani waan kanaaf isaan hin adabuu ree?" jedha Waaqayyo. "Ani mataan koo saba akka saba kanaa, haaloo hin ba'uu ree?" **10** Ani tulluuwwaniif gadoodee nan boo'a; lafa dheedaa gammoojjiitiifis faarsee nan boo'a. Sababii isaan onanii hafaniif namni tokko iyyuu achiin hin darbu; mar'achuun looniis hin dhaga'amu. Simbirroonni samii achii baqataniiru; bineensonnis godaananiiru. **11** "Ani Yerusaalemin tuullaa waan diigameetii fi boolla waangoo nan godha; akka namni tokko iyyuu achi jiraachuu hin dandeenyeef magaalaawwan Yihuudaa nan onsa." **12** Ogeessi waan kana hubachuu danda'u eenyu? Namni Waaqayyoon qajeelfamee waan kana ibsuu danda'u eenyu? Biyyattiin maaliif akkuma gammoojjii namni tokko iyyuu keessa darbuu hin dandeenye tokkootti diigamtee onte? **13** Waaqayyo akkana jedhe; "Kun sababii isaan seera koo kan ani fuula isaanii dura kaa'e sana dhiisaniifii dha; isaan anaaf hin ajajamne yookaan seera koo duukaa hin buune. **14** Qooda kanaa mata jabinaan fedhii garaa isaanii duukaa bu'an; akkuma abbootiin isaanii isaan barsiisanittis Ba'aal duukaa bu'an." **15** Kanaafuu Waaqayyo Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: "Kunoo, ani akka sabni kun nyaata hadhaa'aa nyaatuu fi akka inni bishaan summaa'aa dhugu nan godha. **16** Ani saboota isaan yookaan abbootiin isaanii hin beekin keessa isaan nan bittinneessa; ani hamman lafa irraa isaan barbadeessuttis goraadeedhaan isaan nan ari'a." **17** Waaqayyo Waan Hunda Danda'u akkana jedha: "Mee qalbeeffadhaa! Akka dubartoonni nama boossisan dhufaniif waamaa; isaan keessaa warra ogummaadhaan caalanitti nama ergaa waamsisaa. **18** Isaan dafanii dhufanii hamma iji keenya imimmaan yaasee bishaanis baallee ija keenyaa keessaa burqutti iyyanii nuuf haa boo'an. **19** Sagaleen boo'ichaa kan, 'Nu hammam badneerra! Qaaniin keenyas hammam guddaa dha! Sababii manneen keenya diigamaniif nu biyya keenya keessaa ba'uu qabna' jedhu tokko Xiyoon keessaa ni dhaga'ama." **20** Yaa dubartoota, egaa dubbii Waaqayyoo dhaga'aa; dubbii afaan isaatii ba'uuf gurra keessan banadhaa. Akka itti boo'an intallan keessan barsiisaa; faaruus wal barsiisaa. **21** Duuti foddaa keenyaan ol lixeera; da'annoowwan keenyas seeneera; innis daandiiwwan irraa ijoollee oobdiiwwan sabaa irraa dargaggoota balleesseera. **22** Ati akkana jedhi: "Waaqayyo akkana jedha: "'Reeffi namootaa akkuma kosii diidatti gatamee, akkuma bissii midhaanii kan nama haamuu duubaan hafee nama walitti qabu dhabeetti ciciisa.'" **23** Waaqayyo akkana jedha: "Ogeessi, ogummaa isaatiin hin boonin; yookaan namni jabaan, jabina isaatiin hin boonin yookaan sooressi, sooroma isaatiin hin boonin; **24** namni boonu garuu, akka ani Waaqayyo garaa namaaf laafu, kan lafa irratti murtii qajeelaa fi qajeelummaa hojjetu ta'e hubatee na beekuu isaatiin haa boonu; ani waan kanatti nan gammadaatii," jedha Waaqayyo. **25** Waaqayyo akkana jedha; "Barri ani itti warra foon isaanii qofaan dhagna qabaman hunda adabu ni dhufa; isaanis: **26** Gibxi, Yihuudaa, Edoom, Amoon, Mo'aabii fi warra gammoojjii keessa iddoo fagoo jiraatan hunda. Saboonni kunneen hundi dhugumaan dhagna hin qabamne; garaan mana Israa'el hundaa iyyuu dhagna hin qabamne."

10 Yaa mana Israa'el, waan Waaqayyo isiniin jedhu dhaga'aa. **2** Waaqayyo akkana jedha: "Isin karaa saboota ormaa hin baratinaa; saboonni ormaa isaan sodaatan iyyuu isin mallattoowwan samii hin sodaatinaa. **3** Barteen uummattootaa faayidaa hin qabu; isaan bosona keessaa muka muru; ogeessi hojii harkaa immoo qottoodhaan bifa itti baasa. **4** Isaanis meetii fi warqeedhaan miidhagsu; akka inni hin sochooneef burruusaa fi mismaaraan walitti qabsiisu. **5** Waaqonni isaanii tolfamoon akkuma fakkeettii ittiin waa sodaachisan kan lafa qotiisaa buqqee keessaa sana dubbachuu hin danda'an; isaan waan deemuu hin dandeenyeef baatamuu qabu. Sababii isaan nama miidhuu yookaan waan gaarii tokko iyyuu hojjechuu hin dandeenyeef isaan hin sodaatinaa." **6** Yaa Waaqayyo kan akka keetii tokko iyyuu hin jiru; ati guddaa dha; maqaan kees humna guddaa qaba. **7** Yaa mootii sabootaa eenyutu si hin sodaanne? Kun siif ni malaatii. Ogeeyyii sabootaa hunda keessaa, mootummoota isaanii hunda keessaas kan akka keetii tokko iyyuu hin jiru. **8** Isaan hundinuu qalbii hin qaban; gowwootas; isaan waaqota tolfamoo mukkeenii kanneen faayidaa hin qabneen qajeelfamu. **9** Meetiin tumame Tarshiishii, warqeen immoo Uufaazii fidama. Wanni ogeessi hojii mukaatii fi tumtuun warqee hojjetan, wanni hojjettoota ogummaa qabaniin hojjetaman hundi halluu cuquliisaa fi diimaa dhiilgee uffifamaniiru. **10** Waaqayyo garuu Waaqa dhugaa ti; inni Waaqa jiraataa, Mootii bara baraa ti. Yeroo inni dheekkamutti lafti ni hollatti; saboonnis dheekkamsa isaa dura dhaabachuu hin danda'an. **11** "Isin waan kana isaanitti himaa; 'Waaqonni samii fi lafa hin uumin kunneen lafa irraa fi samii jalaa ni barbadaa'u.'" **12** Waaqni garuu humna isaatiin lafa uume; ogummaa isaatiin addunyaa hundeesse; hubannaa isaatiinis samiiwwan diriirse. **13** Yommuu inni qaqawweessa'utti bishaanonni samii ni huursu; inni akka duumessoonni daarii lafaatii ol ka'an ni godha.

Inni bokkaa wajjin balaqqee ni erga; mankuusaalee isaa
keessaa immoo bubbee ni fida. **14** Tokkoon tokkoon
namaa gowwaa fi kan beekumsa hin qabnee dha; tokkoon
tokkoon tumtuu warqee waaqota tolfamoo isaatiin
qaaneffama. Fakkiiwwan inni tolchu kan sobaa ti; isaan
hafuura baafatan of keessaa hin qaban. **15** Isaan faayidaa
hin qaban; meeshaa qoosaa ti. Yeroo adabbiin isaanii
ga'utti ni badu. **16** Inni Qooda Yaaqoob ta'e sun garuu
akka warra kanaa miti; inni Uumaa waan hundumaa
ti, Israa'el immoo gosa dhaala isaa ti; maqaan isaas
Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uu dha. **17** Ati kan
marfamtee jirtu, biyyattii keessaa ba'uuf qabeenya kee
walitti qabadhu. **18** Waaqayyo akkana jedhaatii; "Kunoo,
ani amma warra biyyattii keessa jiraatan furguggisee
nan baasa; akka isaan dhiphataniifis rakkina isaanitti
nan fida." **19** Waan ani miidhameef anaaf wayyoo!
Madaan koo kan hin fayyinee dha! Ta'us ani ofii kootiin,
"Kun dhukkuba koo ti; anis isa obsuun qaba" nan jedhe.
20 Dunkaanni koo diigameera; funyoon isaa hundis
cicciteera. Ilmaan koo na dhiisanii sokkaniiru; isaan
hin jiran; namni dunkaana naa dhaabu, yookaan golgaa
naa hidhu tokko iyyuu hin jiru. **21** Tiksoonni qalbii
hin qaban; Waaqayyonis hin barbaaddatan; kanaafuu
isaan hin milkaa'an; bushaayeen isaanii hundinuus
bittinnaa'aniiru. **22** Kunoo, oduun, raafamni guddaan
tokko biyya kaabaatii dhufaa jira! Innis magaalaawwan
Yihuudaa onsee iddoo waangoonni jiraatan godha. **23**
Yaa Waaqayyo, ani akka jireenyi namaa kan mataa
isaa hin ta'in nan beeka; namni adeemsa isaa ofumaan
qajeelfachuu danda'u hin jiru. **24** Yaa Waaqayyo
dheekkamsa keetiin utuu hin ta'in, murtii qajeelaadhaan
na sirreessi; yoo kanaa achii ati na balleessitaatii. **25**
Saboota si hin beeknetti uummata maqaa kee hin
waammannetti dheekkamsa kee dhangalaasi. Isaan
Yaaqoobin nyaataniiruutii; guutumaan guutuuttis isa
nyaatanii; iddoo jireenya isaa illee barbadeessaniiru.

11 Dubbiin Waaqayyo biraa gara Ermiyaas dhufe isa
kanaa dha: **2** "Dubbii kakuu kanaa dhaga'aatii saba
Yihuudaattii fi namoota Yerusaalem keessa jiraatanitti
himaa. **3** Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana jedha,
jedhiitii isaanitti himi; 'Namni dubbii kakuu kanaatiif
hin ajajamne haa abaaramu. **4** Dubbiin kunis dubbii
ani yeroon biyya Gibxi jechuunis boolla ibiddaa kan itti
sibiila baqsan keessaa isaan baasetti abbootii keessan
ajajee dha.' Anis akkanan jedhee, 'Naa ajajamaatii waan
ani isin ajaju hunda hojjedhaa; yoos isin saba koo taatu.
Anis Waaqa keessan nan ta'a. **5** Ergasiis ani kakuu
akka biyya aannanii fi dammii keessaa yaa'u isaaniif
kennuuf abbootii keessaniif kakadhe sana fiixaan nan
baasa;' biyyi sunis biyya isin har'a dhaaltanii jirtanii
dha." Anis "Ameen, Yaa Waaqayyo" nan jedhe. **6**
Waaqayyo akkana naan jedhe; "Dubbii kana hunda
magaalaawwan Yihuudaa keessattii fi daandiiwwan
Yerusaalem irratti akkana jedhii labsi; 'Dubbii kakuu
kanaa hunda dhaga'aatii duukaa bu'aa. **7** Ani gaafan
abbootii keessan biyya Gibxiitii baasee jalqabee hamma
har'aatti, "Naa ajajamaa" jedhee ammumaa amma isaan
akeekkachiisaan ture. **8** Isaan garuu hin dhaggeeffanne
yookaan hin qalbeeffanne; qooda kanaa isaan mata
jabina garaa isaanii hamaa sanaa faana bu'an. Kanaafuu
ani abaarsa kakuu ani akka isaan duukaa bu'aniif
isaan ajajee isaan garuu eeguu didan sanaa hunda
isaanittan fide.'" **9** Ammas Waaqayyo akkana naan
jedhe; "Saba Yihuudaatii fi uummata Yerusaalem jiraatu
gidduutti fincila tokkotu argame. **10** Isaan gara cubbuu
abbootii isaanii kanneen dubbii koo dhaga'uu didan
sanaatti deebi'aniiru. Waaqota biraa tajaajiluudhaaf
jedhaniis isaan faana bu'aniiru. Manni Israa'elii fi manni
Yihuudaa kakuu ani abbootii isaanii wajjin kakadhe sana
cabsaniiru. **11** Kanaafuu Waaqayyo akkana jedha; 'Ani
balaa jarri jalaa ba'uu hin dandeenye tokko isaanitti
nan fida. Yoo isaan natti iyyatan iyyuu ani isaan hin
dhaga'u. **12** Magaalaawwan Yihuudaatii fi namoonni
Yerusaalem dhaqanii waaqota duraan ixaana aarsaniif
sanatti iyyatan; waaqonni sun garuu yeroo rakkinni
isaanitti dhufutti isaan gargaaruu hin danda'an. **13** Yaa
Yihuudaa ati akkuma magaalaawwan baay'ee qabdu sana
waaqota baay'ee qabda; iddoowwan aarsaa kanneen isin
Ba'aal waaqa qaanessaa sanaaf qopheessitanis akkuma
daandiiwwan Yerusaalem baay'atan.' **14** "Sababii ani
yeroo isaan rakkina isaanii keessatti na waammatanitti
isaan hin dhageenyeef ati saba kanaaf hin kadhatin;
waammata yookaan iyyata tokko illee hin dhi'eessiniif.
15 "Michuun koo namoota hedduu wajjin hojii hamaa
hojjechaa mana qulqullummaa koo keessaa maal qabdi?
Foon qulqulleeffamee addaan baafame adabbii kee sirraa
deebisuu ni danda'aa? Gaafa waan hamaa hojjettu, ati
ni gammaddaatii." **16** Waaqayyo duraan, Muka ejersaa
lalisaa miidhagaa ija qabu siin jedhee ture. Amma garuu
huursaa bubbee jabaatiin ibidda itti qabsiisa; dameewwan
isaas ni caccabsamu. **17** Sababii manni Israa'elii fi
manni Yihuudaa waan hamaa hojjetanii, Ba'aaliif ixaana
aarsuudhaan dheekkamsaaf na kakaasaniif Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u inni si dhaabe sun badiisa sitti
labseera. **18** Sababii Waaqayyo mala isaanii naaf ibseef
ani waan sana nan beeke; inni yeroo sanatti waan isaan
hojjechaa jiran natti argisiiseeraatii. **19** Anis akkuma
xobbaallaa hoolaa isa garraamii kan gara qalmaatti
oofamu tokkoon ture; ani akka isaan, "Kottaa muka sanaa
fi ija isaa haa barbadeessinuu; akka maqaan isaa si'achi
hin yaadatamneef, kottaa biyya jiraattotaa keessaa
isa balleessinaa" jechuudhaan natti malatan ani hin
hubannen ture. **20** Garuu yaa Waaqayyoo Waan Hunda
Dandeessu, kan murtii qajeelaa kennitu, kan garaa fi
yaada namaa qortu, ani dhimma koo sitti kennadheeraatii
ati akka haaloo isaanitti baatu na argisiisi. **21** "Kanaafuu
Waaqayyo akkana jedhee waa'ee namoota Anaatoot
warra, 'Ati maqaa Waaqayyootiin raajii hin dubbatin
yoo kanaa achii harka keenyatti duuta' jechuudhaan
si ajjeesuu barbaadan sanaa dubbata. **22** Kanaafuu
Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u akkana jedha: 'Ani
jara nan adaba. Dargaggoonni isaanii goraadeedhaan,
ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii immoo beelaan ni
dhumu. **23** Sababii ani bara isaan itti adabaman keessa
namoota Anaatootitti balaa fiduuf isaan hambaa tokko
iyyuu hin qabaatan.'"

12 Yaa Waaqayyo yommuu ani iyyata koo fuula kee
duratti dhi'eeffadhutti ati yeroo hunda qajeelaa
dha. Ta'u iyyuu ani waa'ee qajeelummaa keetii nan
dubbadha; karaan jal'ootaa maaliif milkaa'a? Warri hin
amanamne hundi maaliif nagaan jiraatu? **2** Ati isaan
dhaabde; isaanis hidda gad fageeffataniiru; ni guddatu;
ijas ni naqatu. Ati yeroo hunda afaan isaaniitii hin
buutu; garaa isaanii irraa garuu fagoo jirta. **3** Ta'us
yaa Waaqayyo ati na beekta; na ilaaltees yaada ani
siif qabu ni qorta. Akka hoolaa qalamuuf deemuutti
harkisii isaan geessi! Guyyaa qalmaatiifis kophaatti
isaan baasi! **4** Biyyattiin hamma yoomiitti boossee
margi dirree hundis goga? Sababii hammina warra
biyyattii keessa jiraataniitii fi sababii namoonni, "Inni
waan nurra ga'aa jiru hin argu" jedhaniif horii fi
simbirroonni dhumaniiru. **5** "Ati namoota lafoo wajjin
fiigdee erga isaan si dadhabsiisanii, fardeen wajjin
akkamitti dorgomuu dandeessa ree? Ati biyya nagaa
keessatti erga gufatte, bosona Yordaanos keessatti akkam
taata ree? **6** Obboloonni kee, maatiin abbaa keetii, isaan
iyyuu si gananiiru; isaan sagalee ol fudhatanii sitti iyyu.
Yoo isaan afaan nagaa sitti dubbatan iyyuu, ati isaan hin
amanin. **7** "Ani mana koo dhiiseera; handhuuraa koos
gateera; ani ishee garaan koo jaallatu sana harka diinota
isheetti dabarsee kenneera. **8** Handhuuraan koo akkuma
leenca bosonaa natti taateerti. Isheen natti aadde;
kanaafuu ani ishee jibbeera. **9** Handhuuraan koo akka
allaattii burree kan allaattiiwwan biraa marsanii miidhan
tokkoo natti hin taanee? Dhaqaatii bineensota bosonaa
hunda walitti qabaa; akka ishee nyaataniifis isaan fidaa.
10 Tiksoonni hedduun iddoo dhaabaa wayinii kootii ni
balleessu; qooda koos ni dhidhiitu; qooda natti tolus ni
onsu. **11** Isaan isa onsu; inni onee gara kootti iyya; namni
dhimma isaa qabus waan hin jirreef lafti guutuun onee
hafa. **12** Lafa ol ka'aa qullaa gammoojjii keessaa hunda
irra balleessitoonni ni raam'isu; goraadeen Waaqayyoo
// moggaa biyyattii tokko irraa hamma moggaa kaaniitti
ni fixaatii; namni tokko iyyuu hin hafu. **13** Isaan qamadii
facaasu garuu qoraatii haammatu; ni dhama'u garuu
homaa hin argatan. Sababii dheekkamsa Waaqayyoo
isa cimaa sanaatiif midhaan galfatanitti ni qaana'u."
14 Waaqayyo akkana jedha; "Ani olloota koo hamoo
kanneen handhuuraa ani saba koo Israa'eliif kenne
qabatan hunda biyya isaanii keessaa nan buqqisa; mana
Yihuudaas isaan gidduudhaa nan buqqisa. **15** Ani ergan
isaan buqqisee booddee deebi'ee na'eefii tokkoo tokkoo
isaanii gara handhuuraa isaaniitii fi gara biyya ofii
isaaniitti nan deebisa. **16** Yoo isaan haala jireenya
saba koo akka gaarii baratanii akkuma duraan saba koo
Ba'aaliin kakachuu barsiisan sana, 'Dhugaa Waaqayyo
jiraataa' jechuudhaan maqaa kootiin kakatan, isaan saba
koo gidduutti ni hundeeffamu. **17** Garuu yoo sabni kam
iyyuu naa ajajamuu dide, ani guutumaan guutuutti isa
nan buqqisa; nan balleessas" jedha Waaqayyo.

13 Waaqayyo akkana naan jedhe: "Dhaqiitii sabbata
quncee talbaa irraa hojjetame bitadhuu mudhii
keetti hidhadhu; garuu bishaan hin tuqsiisin." **2**
Kanaafuu ani akkuma Waaqayyo na ajajetti sabbata
bitadhee mudhii kootti nan hidhadhe. **3** Ergasii dubbiin
Waaqayyoo akkana jedhee yeroo lammaffaa gara koo
dhufe: **4** "Sabbata bitattee mudhiitti hidhatte sana
fuudhiitii gara Laga Efraaxiis dhaqi; sabbata sanas
baqaqaa kattaa keessa dhoksi." **5** Kanaafuu ani akkuma
Waaqayyo na ajajetti dhaqee sabbata sana Laga Efraaxiis
bira nan dhokse. **6** Bultii hedduu booddee Waaqayyo,
"Amma gara Efraaxiis dhaqiitii sabbata ani akka ati achitti
dhoksitu si ajaje sana fudhadhu" naan jedhe. **7** Kanaafuu
ani gara Efraaxiis dhaqee sabbata sana iddoon itti
dhoksee ture sanaa qotee baasee nan fudhadhe; sabbanni
sun garuu yeroo sanatti ciccitee guutumaan guutuutti
horoomaa ba'ee ture. **8** Ergasii dubbiin Waaqayyoo
akkana jedhee gara koo dhufe; **9** "Waaqayyo akkana
jedha; 'Ani haaluma wal fakkaatuun of tuulummaa
Yihuudaatii fi of tuulummaa Yerusaalem guddaa sana
nan balleessa. **10** Sabni hamaan dubbii koo dhaga'uu
didee mata jabina garaa isaa duukaa bu'ee waaqota
biraa tajaajiluu fi waaqeffachuuf isaan faana bu'e kun
akkuma sabbata kanaa ni ta'a; guutumaan guutuuttis
horoomaa ba'a. **11** Akkuma sabbanni tokko mudhii
namaatti hidhamu sana anis akka isaan saba, maqaa,
galataa fi ulfina naa ta'aniif guutummaa mana Israa'elii
fi guutummaa mana Yihuudaa ofitti maxxanseen ture.
Isaan garuu na hin dhaggeeffanne' jedha Waaqayyo. **12**
"Ati akkana isaaniin jedhi: 'Waaqayyo Waaqni Israa'el
akkana jedha: qalqalloon daadhii wayinii hundi daadhii
wayiniitiin guutamuu qaba.' Yoo isaan, 'Nu akka
qalqalloon daadhii wayinii hundi daadhii wayiniitiin
guutamuu qabu hin beeknuu?' siin jedhan, **13** ati
akkana jedhiin; 'Waaqayyo akkana jedha: Ani namoota
biyya kana keessa jiraatan hunda, mootota teessoo
Daawit irra taa'an, luboota, raajotaa fi warra Yerusaalem
keessa jiraatan hunda machiidhaan nan guuta. **14**
Ani tokkoo tokkoo isaanii walittin buusa; abbootii fi
ilmaanis akkasuma walitti nan buusa, jedha Waaqayyo.
Ani isaan nan balleessa malee isaaniif hin na'u yookaan
isaaniif hin araaramu yookaan garaa hin laafuuf.'" **15**
Dhaga'aa; qalbeeffadhaas; of hin tuulinaa; Waaqayyo
dubbateeraatii. **16** Utuu inni dukkana hin fidin, utuu
miilli keessan tulluu dukkanaa'aa jiru irratti hin gufatin
Waaqayyo Waaqa keessaniif ulfina kennaa. Isin ifa
abdattu; inni garuu ifa sana dimimmisatti deebisee
dukkana duudaatti geeddara. **17** Yoo isin dhaga'uu
baattan garuu, sababii of tuulummaa keessaniitiif
lubbuun koo dhoksaatti ni boossi; sababii bushaayeen
Waaqayyoo boojuun fuudhamaniif iji koo akka malee
boossee imimmaan ishee keessaa ni rooba. **18** Mootichaa
fi haadha mootichaatiin, "Teessoo keessan irraa bu'aa;
gonfoon keessan ulfina qabeessi sun mataa keessan
irraa ni bu'aatii" jedhi. **19** Magaalaawwan Negeeb
ni cufamu; namni isaan banu tokko iyyuu hin jiru.
Yihuudaan hundi ni booji'amti; guutumaan guutuuttis
biyyaa fudhatamti. **20** Ija keessan ol fudhadhaatii warra
gama kaabaatii dhufaa jiran ilaalaa. Bushaayeen imaanaa
sitti kennaman, hoolonni ati ittiin boonte sun eessa jiru?
21 Yommuu Waaqayyo warra ati akka isaan michoota
siif ta'aniif leenjifte sana sirratti muudutti ati maal
jetta? Akkuma dubartii ciniinsifattu tokkoo dhiphinni
si hin qabuu? **22** Yoo ati, "Wanni kun maaliif natti

dhufe?" jettee of gaafatte wanni wandaboon kee sirraa
mulqamee dhagni kee salphifameef sababii cubbuu
kee baay'ee sanaatiif. 23 Namni Itoophiyaa tokko bifa
isaa yookaan qeerransi buburrina isaa geeddaruu ni
danda'aa? Isin warri hammina hojjechuu barattanis
waan gaarii hojjechuu hin dandeessan. 24 "Akkuma
bubbeen gammoojjii habaqii bittinneessu sana anis
isin nan bittinneessa. 25 Sababii ati na irraanfattee
waaqota sobaa amanatteef, kun ixaa kee, qooda ani siif
safaree dha" jedha Waaqayyo. 26 "Akka qaaniin kee
mul'atuuf ani wandaboo kee fuula keetti ol nan soqola.
27 Ejjummaa fi himimsuun kee, sagaagalummaan kee
kan qaanii hin qabne sunis ni mul'ata! Ani hojii kee
jibbisiisaa sana gaarran irraa fi bakkee keessatti argeera.
Yaa Yerusaalem, siif wayyoo! Ati hamma yoomiitti
xurooftee hafta?"

14 Dubbiin Waaqayyoo waa'ee hongee akkana
jedhee gara Ermiyaas dhufe: 2 "Yihuudaan ni
boossi; magaalaawwan ishees gad deebi'aa jiru; isaan
biyyattiidhaaf ni wawwaatu; iyyi tokkos Yerusaalemii
dhaga'amaa jira. 3 Namoonni gurguddoonni hojjettoota
isaanii bishaan waraabuuf ergatu; isaanis gara boolla
bishaanii dhaqu; garuu bishaan hin argatan. Isaan
okkotee isaanii duwwaa qabatanii deebi'u; isaan
qaana'anii abdii kutatanii mataa isaanii haguuggatu.
4 Sababii biyyattii keessaa bokkaan dhabameef lafti
ni babbaqaqxe; qonnaan bultoonnis abdii kutatanii
mataa isaanii haguuggatu. 5 Sababii margi hin jirreef,
borofni bakkee iyyuu ilmoo ishee kan reefuu dhalatte
gattee deemti. 6 Harroonni diidaa lafa ol ka'aa qullaa
irra ijaajjanii akkuma waangotaa arganu; sababii waan
dheedan dhabaniif iji isaanii waa arguu dadhabe." 7 Yaa
Waaqayyo, cubbuun keenya nutti dhugaa ba'u iyyuu ati
maqaa keetiif jedhiitii waa nuu godhi. Duubatti deebi'uun
keenya baay'ateera; nu cubbuu sitti hojjenneerra. 8
Yaa abdii Israa'el, Fayyisaa ishee kan yeroo rakkinaa,
ati maaliif akkuma kara deemtuu halkan tokko qofa
bultuu biyyattii keessatti akkuma keessummaa taata?
9 Ati maaliif akka nama waan godhu wallaale tokkoo,
akkuma loltuu nama oolchuu hin dandeenye tokkoo
taata? Yaa Waaqayyo, ati nu gidduu jirta; nu maqaa
keetiin waamamna; ati nu hin gatin. 10 Waaqayyo
waa'ee saba kanaa akkana jedha: "Isaan jooruu jaallatu;
miilla isaanii hin ittifatan. Kanaafuu Waaqayyo isaanitti
hin gammadu; inni amma hammina isaanii ni yaadata;
cubbuu isaaniitiifis isaan adaba." 11 Waaqayyo akkana
naan jedhe; "Akka sabni kun nagaan jiraatu na hin
kadhatin. 12 Yoo isaan sooman iyyuu ani iyya isaanii
hin dhaga'u; yoo isaan aarsaa gubamuu fi aarsaa
midhaanii dhi'eessan iyyuu ani hin fudhadhu. Qooda
kanaa ani goraadeedhaan, beelaa fi dha'ichaan isaan nan
balleessa." 13 Ani garuu akkana nan jedhe; "Wayyoo yaa
Waaqayyo Gooftaa, raajonni saba kanaan, 'Isin goraadee
hin argitan yookaan hin beeloftan. Ani dhugumaan
nagaa dhuma hin qabne iddoo kanatti isiniif nan kenna'
jedhu." 14 Amma illee Waaqayyo akkana naan jedhe;
"Raajonni sun maqaa kootiin soba raaju. Ani isaan hin
ergine yookaan isaan hin muudne yookaan isaanitti
hin dubbanne. Isaan mul'ataa fi raajii sobaa, waaqa
tolfamaa waaqeffachuu fi waan ofuma isaaniitii yaadan
isinitti himu. 15 Kanaafuu Waaqayyo waa'ee raajota
maqaa isaatiin raajan sanaa akkana jedha: ani isaan hin
ergine; isaan garuu, 'Goraadeen yookaan beelli tokko
iyyuu biyya kana hin tuqu' jedhu. Raajonni sun iyyuu
goraadee fi beelaan dhumu. 16 Namoonni isaan raajii
dubbataniif sunis beelaa fi goraadeedhaan daandiiwwan
Yerusaalem irratti harcaafamu. Namni isaan yookaan
niitota isaanii, ilmaan isaanii yookaan intallan isaanii
awwaalu tokko iyyuu hin jiru. Ani badiisa isaaniif malu
isaanitti nan dhangalaasaatii. 17 "Akkana jedhii dubbii
kana isaanitti dubbadhu: "'Iji koo halkanii fi guyyaa
utuu gargar hin kutin imimmaan haa lolaasu; intalli,
Durbi Qulqullittiin saba kootii akka malee madooftee
dha'icha hamaadhaan dha'amte. 18 Ani yoon baadiyyaa
dhaqe, warra goraadeedhaan dhuman nan arga; yoon
magaalaa seene immoo, warra beelaan dhuman nan arga.
Raajonnii fi luboonni biyya hin beekne keessa jooru.'"
19 Ati Yihuudaa guutumaan guutuutti gatteertaa?
Xiyooniinis ni tuffattaa? Ati maaliif akka nu fayyuu
hin dandeenyeef nu miita? Nu nagaa abdanne; garuu
wanni gaariin tokko iyyuu hin dhufne; nu yeroo fayyinaa
abdanne; garuu raafama qofatu jira. 20 Yaa Waaqayyo,
nu hammina keenyaa fi yakka abbootii keenyaa ni
beekna; nu dhugumaan cubbuu sitti hojjenneerra. 21 Ati
maqaa keetiif jedhiitii nu hin tuffatin; teessoo kee ulfina
qabeessa sanas hin qaanessin. Kakuu nu wajjin galte
sana yaadadhu; isas hin cabsin. 22 Waaqota Namoota
Ormaa kanneen faayidaa hin qabne sana keessaa tokko
iyyuu bokkaa ni roobsaa? Samiiwwan mataan isaanii
iyyuu tiifuu gad erguu? Yaa Waaqayyo Waaqni keenya
suma mitii? Kanaafuu abdiin keenya suma; situ waan
kana hunda hojjetaatii.

15 Waaqayyo akkana naan jedhe; "Yoo Musee fi
Saamu'eel fuula koo dura dhaabatan iyyuu garaan
koo gara saba kanaatti hin deebi'u. Fuula koo duraa isaan
ari'i! Isaan haa deeman! 2 Yoo isaan, 'Eessa dhaqna?'
jedhanii si gaafatan immoo akkana jedhii isaanitti himi;
'Waaqayyo akkana jedha: "'Namni du'aaf ramadame
gara du'aa, namni goraadeedhaaf ramadame gara
goraadee, namni beelaaf ramadame gara beelaa, namni
boojuudhaaf ramadame immoo gara boojuu dhaqa.' 3
"Ani waan isaan balleessu gosa afur isaanitti nan erga"
jedha Waaqayyo. "Akka isaan ajjeesuuf goraadee, akka
isaan harkisaniif saroota, akka isaan nyaatanii fixaniif
immoo allaattiiwwan samiitii fi bineensota lafaa isaanitti
nan erga. 4 Ani sababii Minaaseen ilmi Hisqiyaas
mootichi Yihuudaa Yerusaalem keessatti hojjete waan
sanaatiif fuula mootummoota lafa irraa hunda duratti
jibbamtoota isaan nan godha. 5 "Yaa Yerusaalem,
eenyutu garaa siif laafa? Eenyutu siif boo'a? Eenyutu si
dubbisuuf sitti gora? 6 Ati na dhiifteerta; ittuma fuftees
duubatti deebi'aa jirta" jedha Waaqayyo. "Kanaafuu ani
harka koo sitti hiixadhee sin balleessa; ani si'achi siif
na'uu hin danda'u. 7 Ani karrawwan magaalaa biyyattii
duratti, qorbiidhaan qilleensatti isaan nan kenna. Ani
saba kootti gaddaa fi badiisa nan fida; isaan karaa isaanii
irraa hin deebineetii. 8 Ani haadhota hiyyeessaa isaanii
cirracha galaanaa caalaa nan baay'isa. Ani haadhota

dargaggoota isaaniitti, guyyuma saafaadhaan waan
isaan balleessu tokko nan fida; ani goolii fi naasuu
akkuma tasaa isaanitti nan gadhiisa. **9** Haati ilmaan
torbaa gaggabdee hafuura dhumaa baafatti. Aduun ishee
guyyuma adiidhaan dhiiti; isheenis salphattee namaa
gad taati. Ani hambaawwan isaanii fuula diinota isaanii
duratti goraadeef dabarsee nan kenna" jedha Waaqayyo.
10 Wayyoo yaa haadha ko, kan ana nama biyyattii guutuu
loluu fi falmu deesse? Ani hin liqeessine yookaan hin
liqeeffanne; namni hundi garuu na abaara. **11** Waaqayyo
akkana jedhe; "Ani dhugumaan kaayyoo gaariidhaaf sin
baraara; Ani dhugumaan yeroo rakkinaatii fi gidiraatti,
akka diinonni kee si kadhatan nan godha. **12** "Namni kam
iyyuu sibiila, sibiila kaabaa dhufe yookaan naasii cabsuu
ni danda'aa? **13** "Sababii cubbuu kee hunda kan biyya kee
guutuu keessa jiru sanaatiif ani badhaadhummaa keetii
fi qabeenya kee toluma boojuuf nan kenna. **14** Sababii
dheekkamsi koo ibidda ishee gubu qabsiisuuf, ani biyya
ati hin beekne keessatti diinota keetiif sin garboomsa."
15 Yaa Waaqayyo situ beeka; na yaadadhu; na tiksis.
Warra na ari'atan haaloo naaf ba'i. Ati obsa guddaa
qabdaatii na hin balleessin; akka ani siif jedhee tuffatamu
beeki. **16** Dubbiin kee ni argame; anis nan nyaadhe;
innis na gammachiise; gammachuu garaa kootiis ta'e;
yaa Waaqayyo, Gooftaa Waan Hunda Dandeessu, ani
maqaa keetiin nan waamamaatii. **17** Ani gonkumaa tuuta
fandalaltootaa wajjin hin teenye; gonkumaa isaan wajjin
hin gammanne; sababii harki kee narra turee fi sababii
ati aariidhaan na guutteef ani kophaa koo nan taa'e.
18 Rakkinni koo maaliif dhuma dhabe? Madaan koos
maaliif fayyuu dide? Ati akka laga nama gowwoomsuu
akka burqaa goguus natti taataa? **19** Kanaafuu Waaqayyo
akkana jedha: "Yoo ati qalbii jijjiirratte, ani akka ati na
tajaajiltuuf deebisee sin dhaaba; Ati yoo dubbii faayidaa
hin qabne dhiiftee dubbii faayidaa qabu dubbatte afaan
naaf taata. Sabni kun gara keetti haa deebi'uu malee ati
gara isaaniitti deebi'uu hin qabdu. **20** Ani saba kanaaf
dallaa dhagaa, dallaa naasii kan jabeeffamee ijaarame
sin taasisa; isaan si lolu; garuu si hin mo'atan; ani si
baraaruu fi si baasuuf si wajjin jiraatii" jedha Waaqayyo.
21 "Ani harka namoota hamoo jalaa sin baasa; harka
warra gara jabeeyyii jalaas sin fura."

16 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
koo dhufe: **2** "Ati iddoo kanatti niitii fuutee
ilmaan yookaan intallan hin dhalchin." **3** Waaqayyo
waa'ee ilmaanii fi intallan iddoo kanatti dhalatanii,
waa'ee dubartoota haadhota isaanii ta'aniitii fi waa'ee
dhiirota abbootii isaanii ta'anii akkana jedhaatii: **4**
"Isaan dhukkuba nama ajjeesuun dhumu. Isaan akkuma
kosii lafatti gatamee ta'u malee boo'icha hin argatan; hin
awwaalamanis. Isaan goraadee fi beelaan dhumu. Reeffi
isaaniis allaattii samiitii fi bineensota lafaatiif nyaata
ta'a." **5** Waaqayyo akkana jedhaatii: "Ati mana boo'ichaa
hin seenin yookaan dhaqxee hin boo'in yookaan isaan hin
jajjabeessin; ani eebba koo, jaalala kootii fi gara laafina
koo saba kana irraa fudhadheeraatii" jedha Waaqayyo. **6**
"Namni xinnaa fi guddaan biyya kana keessatti ni du'a.
Isaan hin awwaalaman yookaan boo'icha hin argatan;
namni tokko iyyuu isaaniif jedhee of hin murmuru
yookaan mataa hin haaddatu. **7** Namni tokko iyyuu
warra namni irraa du'e jajjabeessuuf jedhee nyaata hin
geessuuf; yookaan namni tokko iyyuu nama abbaan
yookaan haati jalaa duute jajjabeessuuf jedhee dhugaatii
hin geessu. **8** "Mana cidhi jiru hin seenin; nyaachuu fi
dhuguuf jettees isaan wajjin hin taa'in. **9** Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedhaatii: Ani ija
keessan durattii fi bara keessan keessa sagalee ililleetii fi
gammachuu, sagalee misirrittiitii fi misirrichaa iddoo
kanaa nan balleessa. **10** "Yeroo ati waan kana hunda
saba kanatti himtee isaan, 'Waaqayyo maaliif badiisa
guddaa akkanaa nurratti labse? Nu maal balleessine?
Waaqayyo Waaqa keenyattis cubbuu maalii hojjennee?'
jedhanii si gaafatanitti, **11** akkana isaaniin jedhi; 'Kun
sababii abbootiin keessan na dhiisanii waaqota kaan
duukaa bu'anii isaan tajaajilanii fi isaan waaqeffataniif'
jedha Waaqayyo; 'isaan na dhiisan; seera koos hin
eegne. **12** Isin garuu abbootii keessan iyyuu caalaa
hammaattaniirtu. Kunoo tokkoon tokkoon keessan
qooda anaaf ajajamuu mata jabina hammina garaa
keessanii duukaa buutaniirtuutii. **13** Kanaafuu ani biyya
kana keessaa isin baasee, biyya isin yookaan abbootiin
keessan hin beeknetti isin nan gata; isinis achitti halkanii
guyyaa waaqota biraa tajaajiltu; ani isiniif hin na'uutii.'
14 "Ta'us" jedha Waaqayyo, "barri itti namoonni si'achi,
'Dhugaa Waaqayyo jiraataa, isa biyya Gibxii Israa'eloota
baase sanaa' jedhanii hin kakanne ni dhufa, **15** isaan
garuu, 'Dhugaa Waaqayyo jiraataa isa biyya kaabaatii fi
biyyoota itti isaan bittinneesse hunda keessaa baasee
fide sanaa' ni jedhu. Ani biyya abbootii isaaniitiif kenne
sanatti isaan nan deebisaatii. **16** "Amma immoo ani akka
isaan qurxummii qabdoota hedduu fidaniif namoota nan
erga" jedha Waaqayyo; "isaanis jara ni qabu. Ergasii ani
akka isaan adamsitoota hedduu fidaniif namoota nan
erga; isaanis tulluu hundaa fi gaara hunda irra, baqaqaa
kattaa hunda keessas jara ni adamsu. **17** Iji koo karaa
isaanii hunda irra jira; isaanis na duraa hin dhokatan;
cubbuun isaaniis ija koo duraa hin dhokfamu. **18** Sababii
isaan fakkiiwwan isaanii lubbuu dhabeeyyii faayidaa hin
qabne sanaan biyya koo xureessanii, waaqota isaanii
jibbisiisoo sanaanis handhuuraa koo guutaniif ani gatii
hamminaa fi lubbuu isaaniitiif malu harka lama nan
baasaaf." **19** Yaa Waaqayyo, jabina kootii fi da'annoo
ko, da'oo koo kan yeroo rakkinaa, ormoonni handaara
lafaatii gara kee dhufanii akkana jedhu, "Abbootiin
keenya waaqota sobaa, waaqota tolfamoo faayidaa hin
qabne kanneen waan gaarii tokko illee isaaniif hin
goone sana malee homaa hin dhaalle. **20** Namoonni
ofii isaaniitiif waaqota ni tolfatuu? Eeyyee, garuu isaan
waaqota miti!" **21** "Kanaafuu ani isaan nan barsiisa;
yeroo kanatti ani humna koo fi jabina koo isaan nan
barsiisa. Yoos isaan akka maqaan koo Waaqayyo ta'e ni
beeku.

17 "Cubbuun Yihuudaa meeshaa sibiilaatiin
qirixaameera; qara dhagaatiinis gabatee garaa
isaanii irrattii fi gaanfa iddoo aarsaa isaanii irratti
barreeffameera. **2** Ijoolleen isaanii iyyuu iddoowwan
aarsaa isaaniitii fi siidaa Aasheeraa kanneen mukkeen

lalisaa cinaatii fi gaarran ol dheeroo irraa sana yaadatan.
3 Ani sababii cubbuu biyya kee guute sanaatiif tulluu koo
kan biyya keessaa, qabeenya keetii fi badhaadhummaa
kee hunda iddoo ol ka'aa kee wajjin dabarsee boojuuf
nan kenna. 4 Ati dogoggora mataa keetiitiin dhaala
ani siif kenne ni dhabda. Ani biyya ati hin beekne
keessatti diinota keetiif sin garboomsa; ati dheekkamsa
koo qabsiifteertaatii; innis bara baraan ni boba'a."
5 Waaqayyo akkana jedha: "Namni nama amanatu,
kan jabina foonii irree isaa godhatu, kan garaan isaa
Waaqayyo irraa garagalu abaaramaa dha. 6 Inni akka
daggala gammoojjii keessaa ta'a; yeroo wanni gaariin
dhufutti hin argu. Inni gammoojjii keessaa iddoo gogaa
biyya soogiddaa kan namni tokko iyyuu hin jiraanne
keessa jiraata. 7 "Namni Waaqayyoon amanatu, kan
abdiin isaas isuma ta'e garuu eebbifamaa dha. 8 Inni
akkuma muka qarqara bishaanii dhaabame, kan hidda
isaa ededa lagaa irra yaafatuu ta'a. Yommuu ho'i dhufu
hin sodaatu; baalli isaa yeroo hunda lalisaa dha. Mukni
sun bara hongee illee hin yaadda'u; ija naqachuus hin
dhiisu." 9 Garaan namaa waan hunda caalaa haxxee dha;
garmalees hamaa dha. Eenyutu isa hubachuu danda'a?
10 "Ani Waaqayyo nama hundaaf akkuma amala isaatti,
akkuma waan hojii isaatiif maluutti gatii isaaf kennuuf
garaa isaa nan sakatta'a; qalbii isaas nan qora." 11
Namni karaa hin malleen badhaadhummaa walitti
qabatu akkuma gogorrii hanqaaquu hin hanqaaqin
hammattu ti. Walakkaa umurii isaatti badhaadhummaan
sun isa dhiisee bada; dhuma irrattis gowwaa ta'uun isaa
ni mirkaneeffama. 12 Teessoon ulfina qabeessi durumaa
jalqabee ol ol jedhu sun, iddoo qulqullummaa keenyaa
ti. 13 Yaa Waaqayyo, abdii Israa'el, warri si dhiisan
hundi ni qaaneffamu. Warri sirraa garagalan biyyoo
keessatti galmeeffamaniiru; isaan Waaqayyoon burqaa
bishaan jireenyaa dhiisaniiruutii. 14 Yaa Waaqayyo na
fayyisi; anis nan fayyaa; na oolchi, anis nan oolfama; kan
ani jajadhu sumaatii. 15 Isaan ittuma fufanii, "Dubbiin
Waaqayyoo eessa jira? Mee amma haa raawwatamu!"
naan jedhu. 16 Ani tiksee ta'ee si tajaajiluu irraa duubatti
hin deebine; ati akka ani guyyaa badiisaa hin hawwine ni
beekta. Wanni afaan kootii ba'u fuuluma kee dura jira.
17 Ati na hin rifachiisin; guyyaa badiisaatti ati da'oo koo ti.
18 Warri na adamsan haa qaaneffaman; ana garuu qaanii
irraa na oolchi; isaan haa rifatan; ana garuu rifaatii irraa
na eegi. Guyyaa badiisaa isaanitti fidi; badiisa dachaatiin
isaan balleessi. 19 Waaqayyo akkana naan jedhe:
"Dhaqiitii karra uummataa karaa mootonni Yihuudaa
ittiin seenanii ba'an dura dhaabadhu; akkasumas
karrawwan Yerusaalem kaan hunda dura dhaabadhu.
20 Akkanas isaaniin jedhi; 'Yaa mootota Yihuudaa,
sabni Yihuudaa hundii fi namoonni Yerusaalem keessa
jiraattan kanneen karra kanaan ol galtan hundi dubbii
Waaqayyoo dhaga'aa. 21 Waaqayyo akkana jedha:
Akka guyyaa Sanbataatiin ba'aa hin baanne yookaan
karrawwan Yerusaalemiin ol hin galchine of eeggadhaa.
22 Akkuma ani abbootii keessan ajajetti guyyaa Sanbataa
kabajaa malee guyyaa Sanbataatiin mana keessanii
ba'aa gad hin baasinaa yookaan hojii kam iyyuu
hin hojjetinaa. 23 Ta'us isaan hin dhaggeeffanne
yookaan hin qalbeeffanne; garuu akka hin dhageenyee
fi akka qajeelfama hin fudhanneef mataa jabaatan.
24 Waaqayyo akkana jedha; yoo isin na dhageessanii
guyyaa Sanbataatiin ba'aa tokko illee karrawwan
magaalaa kanaatiin ol galchuu dhiiftanii qooda kanaa
gaafas hojii kam iyyuu hojjechuu dhiisuudhaan guyyaa
Sanbataa addaan baaftanii eegdan, 25 mootonni teessoo
Daawit irra taa'an qondaaltota isaanii wajjin karrawwan
magaalaa kanaatiin ol seenu. Isaanis qondaaltota isaanii
wajjin gaariiwwanii fi fardeen yaabbatanii namoota
Yihuudaatii fi warra Yerusaalem keessa jiraatan wajjin
ni dhufu; magaalaan kunis magaalaa namni bara baraan
keessa jiraatu ni ta'a. 26 Namoonnis magaalaawwan
Yihuudaatii fi gandoota naannoo Yerusaalemiitii,
biyya Beniyaamiitii fi biyya gaara keessaatii, biyya
gaaraatii fi Negeebii aarsaa gubamuu fi qalma, aarsaa
midhaanii, ixaanaa fi aarsaa galataa fidanii gara mana
Waaqayyoo ni dhufu. 27 Yoo isin guyyaa Sanbataa
addaan baaftanii eeguuf jettanii guyyaa Sanbataatiin
ba'aa tokko iyyuu baattanii karrawwan Yerusaalemiin ol
seenuu dhiisuudhaan anaaf ajajamuu baattan garuu ani
ibidda hin dhaamne tokko karrawwan Yerusaalemitti
nan qabsiisa; ibiddi sunis da'annoowwan Yerusaalem
gubee barbadeessa.'"

18 Dubbiin Waaqayyo biraa gara Ermiyaas dhufe isa
kanaa dha: 2 "Ka'iitii gara mana namicha suphee
dha'u sanaa dhaqi. Anis achitti dubbii koo sitti nan
hima." 3 Kanaafuu ani gara mana namicha suphee
dha'u sanaatti gad nan bu'e; innis geengoo irratti waa
hojjechaa ture. 4 Okkoteen inni suphee irraa hojjechaa
ture sun garuu harka isaatti fashalaa'e; kanaafuu namichi
suphee dha'u sun akkuma itti toletti suphee sanaan
okkotee kan biraa hojjete. 5 Ergasii dubbiin Waaqayyoo
akkana jedhee gara koo dhufe: 6 "Yaa mana Israa'el, anis
akkuma suphee dhooftuun kun hojjetu isin gochuu hin
danda'uu?" jedha Waaqayyo. "Yaa mana Israa'el, akkuma
supheen harka suphee dhooftuu keessa jiru isinis harka
koo keessa jirtu. 7 Yeroo ani akka sabni yookaan
mootummaan tokko buqqifamu, gargar qoodamuu fi
barbadeeffamu labsutti, 8 yoo sabni ani akeekkachiise
sun hammina isaa irraa deebi'e, ani waan hamaa isatti
fiduuf yaade sana irraa nan deebi'a. 9 Yoo ani yeroo
biraa immoo akka sabni yookaan mootummaan tokko
ijaaramee dhaabamu labse, 10 yoo inni fuula koo
duratti waan hamaa hojjetee anaaf ajajamuu dide, ani
waan gaarii isaaf gochuu barbaade sana nan dhiisa. 11
"Kanaafuu amma saba Yihuudaatii fi warra Yerusaalem
keessa jiraataniin akkana jedhi; 'Waaqayyo akkana jedha:
Kunoo! Ani badiisa isiniif qopheesseen mala isinitti
karoorsaa jira. Kanaafuu tokkoon tokkoon keessan karaa
keessanii fi hojii keessan qajeelfadhaa.' 12 Isaan garuu
akkana jedhanii deebii kennan: 'Kun faayidaa hin qabu.
Nu karooruma keenyaan itti fufna; tokkoon tokkoon
keenya mata jabinaa fi hammina garaa keenyaa duukaa
buuna.'" 13 Kanaafuu Waaqayyo akkana jedha: "Mee
saboota keessa iyyaafadhaa: Eenyutu takkumaa waan
akkanaa dhaga'ee beeka? Israa'el Durbi Qulqullittiin
waan suukaneessaa tokko hojjetteerti. 14 Cabbiin

Libaanoon takkumaa ededa kattaa isaa irraa badee
beekaa? Bishaan isaa diilallaa'aan burqaa fagootii dhufu
sun takkumaa citee beekaa? **15** Sabni koo garuu na
irraanfateera; isaan waaqota tolfamoo faayidaa hin
qabne kanneen karaawwan isaanii irrattii fi daandiiwwan
durii irratti isaan gufachiisaniif ixaana aarsu. Isaan karaa
hin tolfamne irra daandii qal'oo irra isaan deemsisaniiru.
16 Biyyi isaanii ni ona; bara baraanis biyya qoosaa ta'a;
warri achiin darban hundi ni na'u; mataa isaaniis ni
raasu. **17** Akkuma bubbee ba'a biiftuutii dhufuu, ani
fuula diinota isaanii duratti isaan nan bittinneessa; bara
badiisa isaanii keessa, ani dugda koo malee fuula koo
isaanitti hin argisiisu. **18** "Jarris, 'Seerri luba biraa, gorsi
ogeeyyii biraa, dubbiin immoo raajota biraa waan hin
dhabamneef kottaa Ermiyaasitti mari'annaa; kanaafuu
kottaa nu arraba keenyaan isa miinaa; waan inni dubbatu
kam iyyuus hin fudhannu'" jedhan. **19** Yaa Waaqayyo,
na dhaggeeffadhu; waan warri na himatan jedhanis
dhaga'i! **20** Gatiin waan gaarii waan hamaadhaa? Isaan
garuu boolla anaaf qotaniiru. Ani akkan dheekkamsa
kee isaan irraa deebisuuf fuula kee dura dhaabadhee
iddoo isaanii bu'ee dubbadhe yaadadhu. **21** Kanaafuu
ati ijoollee isaanii dabarsii beelatti kenni; jara immoo
dabarsii humna goraadeetti kenni. Niitota isaanii jalaa
ijoollee fi dhirsoonni haa dhuman; dhiironni isaanii haa
ajjeefaman; dargaggoonni isaanii immoo lola keessatti
goraadeedhaan haa qalaman. **22** Yeroo ati akkuma
tasaa weeraartoota isaanitti fiddutti, iyyi mana isaaniitii
haa dhaga'amu; isaan na qabuuf boolla qotanii, miilla
kootiifis kiyyoo kaa'aniiruutii. **23** Yaa Waaqayyo, ati
garuu mala isaan na ajjeesuuf malatan hunda ni beekta.
Yakka isaanii hin dhiisiniif; yookaan cubbuu isaanii fuula
kee duraa hin haqin. Isaan fuula kee duratti lafatti haa
gataman; yeroo dheekkamtuttis isaan adabi.

19 Waaqayyo akkana jedha; "Dhaqiitii suphee
dhooftuu irraa okkotee suphee bitadhu.
Maanguddoota sabaatii fi luboota keessaa namoota
muraasa fudhadhuutii, **2** gara Sulula Ben Hinoomitti
kan balbala karra qiraacii biraa sana dhaqi. Achittis
dubbii ani sitti himu labsi; **3** akkanas jedhi; 'Yaa mootota
Yihuudaatii fi saba Yerusaalem dubbii Waaqayyoo
dhaga'aa. Waaqayyo Waan Hunda Danda'u, Waaqni
Israa'el akkana jedha: Dhaggeeffadhaa! Kunoo, ani balaa
gurra nama waan sana dhaga'u hundatti hin tolle tokko
iddoo kanatti nan fida. **4** Isaan na dhiisanii iddoo kana
iddoo waaqota ormaa godhaniiruutii; iddoo kanattis
waaqota isaanii yookaan abbootiin isaanii yookaan
mootonni Yihuudaa hin beekiniif aarsaa gubamu
dhi'eessaniiru; iddoo kanas dhiiga namoota balleessaa
hin qabneetiin guutaniiru. **5** Isaan ilmaan isaanii aarsaa
ibiddaan gubamu godhanii Ba'aaliif dhi'eessuuf iddoo
ol ka'aa Ba'aaliif ijaaraniiru; kunis waan ani isaan hin
ajajin yookaan maqaa hin dha'in yookaan yaada koo
keessa iyyuu hin turinii dha. **6** Kanaafuu beekkadhaa;
barri itti namoonni iddoo sanaan, si'achi Sulula Qalmaa
jedhanii waamuu malee Toofet yookaan Sulula Ben
Hinoom hin jenne ni dhufa, jedha Waaqayyo. **7** "'Ani
iddoo kanatti karoora Yihuudaatii fi karoora Yerusaalem
nan diiga; akka isaan fuula diinota isaanii duratti,
harka warra lubbuu isaanii galaafachuu barbaadaniitti
goraadeedhaan dhuman nan godha; reeffa isaanii immoo
allaattii samiitii fi bineensota lafaatiif nyaata godhee
nan kenna. **8** Ani magaalaa kana onsee waan sodaa
fi qoosaa nan godha; kan achiin darbu hundi sababii
madaa ishee hundaatiif dinqisiifatee isheetti kolfa. **9**
Ani akka isaan foon ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii
nyaatan nan godha; isaanis yeroo diinonni isaanii
kanneen lubbuu isaanii galaafachuu barbaadan sun
marsanii isaan dhiphisanitti foon walii isaanii nyaatu.'
10 "Ergasii okkotee sana fuula warra si wajjin deemanii
duratti cabsiitii **11** akkana isaaniin jedhi; 'Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u akkana jedha: Akkuma okkoteen
suphee dhooftuu kun erga caccabee booddee deebi'ee
haaromfamuu hin dandeenye sana ani saba kanaa fi
magaalaa kana nan caccabsa; sababii iddoon itti nama
awwaalan biraa hin jirreef namoonni Toofetitti reeffa
awwaalu. **12** Ani iddoo kanaa fi warra as jiraatanitti
waan kana nan fida, jedha Waaqayyo. Magaalaa kanas
akkuma Toofet nan godha. **13** Manneen Yerusaalem
keessaatii fi manneen mootota Yihuudaa jechuunis
manneen jarri bantii isaanii irratti urjiiwwan samii
hundaaf ixaana aarsanii waaqota biraafis dhibaayyuu
dhibaafatan sun hundi akkuma iddoo Toofet kanaa
ni xureeffamu.'" **14** Ermiyaasis ergasii Toofet iddoo
Waaqayyo akka inni achitti raajii dubbatuuf itti isa erge
sanaa deebi'ee oobdii mana qulqullummaa Waaqayyoo
keessa dhaabatee saba hundaan akkana jedhe; **15**
"Waaqayyo Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana
jedha; 'Mee dhaggeeffadhaa! Sababii isaan mata jabeeyyii
ta'anii dubbii koo dhaga'uu didaniif balaa ani isaanitti
labsee ture hunda magaalaa kanaa fi gandoota naannoo
ishee jiranitti nan fida.'"

20 Phaashihuur lubichi, ilmi Imeerii inni mana
qulqullummaa Waaqayyoo keessatti bulchaa
hangafa ture sun yommuu Ermiyaasii waan kana
raaju dhaga'etti, **2** akka Ermiyaas raajichi tumamee
Karra Beniyaam isa ol aanu kan mana Waaqayyoo
biratti argamu sana keessatti miilli isaa jirma lama
gidduu galee hidhamu godhe. **3** Ermiyaasis guyyaa
itti aanu yeroo Phaashihuur jirma lamaan gidduudhaa
isa baasetti akkana jedheen; "Maqaan Waaqayyo siif
baase Maagormiisaabiib malee Phaashihuur miti. **4**
Waaqayyo akkana jedhaatii; 'Ani akka ati ofii keetii fi
michoota keetti sodaachisaa taatu sin godha; yeroo
isaan goraadee diinota isaaniitiin dhuman ijuma keetiin
argita. Ani Yihuudaa hunda dabarsee mootii Baabiloniitti
nan kenna; innis Baabilonitti isaan geessa yookaan
goraadeedhaan isaan fixa. **5** Ani qabeenya magaalaa
kanaa hunda jechuunis oomisha ishee hunda, waan
gatii guddaa qabu hundaa fi badhaadhummaa mootota
Yihuudaa hunda dabarsee diinota isaaniitti nan kenna.
Isaanis booji'anii fudhatanii Baabilonitti isaan geessan.
6 Yaa Phaashihuur ati, warri mana kee jiraatan hundis
booji'amtanii Baabilonitti geeffamtu. Atii fi michoota kee
warri ati raajii sobaa dubbatteef hundi achitti duutanii
awwaalamtu.'" **7** Yaa Waaqayyo, ati na gowwoomsite;
anis nan gowwoomfame; ati humnaan na caaltee na
mo'atte. Ani guyyaa guutuu waan kolfaa nan ta'e; namni

hundis natti qoosa. **8** Ani yeroon dubbadhu hunda
nan iyya; "Goolii, badiisa" jedhees nan labsa. Kanaafuu
dubbiin Waaqayyo guyyaa guutuu arrabsoo fi tuffii natti
fide. **9** Garuu yoo ani, "Ani maqaa isaa hin dha'u yookaan
si'achi maqaa isaatiin hin dubbadhu" jedhe, dubbiin
isaa onnee koo keessatti akka ibiddaa, akkuma ibidda
lafee koo keessatti ukkaamsameera. Ani of keessatti
isa qabachuu nan dadhabe; dhuguma iyyuu ani hin
danda'u. **10** Ani hasaasa, "Karaa hundaan sodaa! Isa
balaaleffadhaa! Isa haa balaaleffannu!" jedhu hedduu nan
dhaga'a. Michoonni koo hundi, "Inni ni gowwoomfama
ta'a; nus ergasii isa ni mo'anna; haaloo keenya illee ni
baafanna" jechaa kufaatii koo eeggatu. **11** Waaqayyo
garuu akkuma goota humna qabeessa tokkootti na wajjin
jira; kanaafuu warri na adamsan ni gufatu malee hin
mo'atan. Isaan baay'ee qaaneffaman; hin milkaa'aniitii;
salphinni isaanii gonkumaa hin irraanfatamu. **12** Yaa
Waaqayyoo Waan Hunda Dandeessu, kan nama qajeelaa
qortu, kan garaa fi yaada namaa keessa argitu, ani falmii
koo sitti kennadheeraatii ati yeroo isaanitti haaloo baatu
na argisiisi. **13** Waaqayyoof faarfadhaa! Waaqayyoon
galateeffadhaa! Inni lubbuu namoota hiyyeeyyii harka
hamootaatii ni baasa. **14** Guyyaan ani dhaladhe haa
abaaramu! Guyyaan haati koo na deesse sunis hin
eebbifamin! **15** Namichi, "Daa'imni tokko jechuunis ilmi
siif dhalatee jira!" jedhee abbaa kootiif oduu fidee akka
malee isa gammachiise sun haa abaaramu! **16** Namichi
sun akkuma magaalaawwan Waaqayyo gara laafina malee
garagalchee haa ta'u. Inni ganamaan wawwaannaa,
saafaan immoo iyya waraanaa haa dhaga'u. **17** Akka
haati koo awwaala naa taatuuf, akka gadameessi ishees
iddoo jireenya bara baraa naaf ta'uuf inni utuu ani
gadameessa keessaa hin ba'in na hin ajjeefneetii. **18** Ani
maaliifan rakkinaa fi gadda arguuf jireenya koos qaaniin
fixuuf gadameessa keessaa ba'e?

21 Yeroo Zedeqiyaa Mootichi Phaashihuur ilma
Malkiyaatii fi Sefaaniyaa lubicha ilma Ma'aseyaa
gara Ermiyaasitti ergetti dubbiin akkana jedhu Waaqayyo
biraa gara Ermiyaas dhufe. Jarri ergamanis akkana
jedhan; **2** "Sababii Nebukadnezar mootichi Baabilon
nu waraanaa jiruuf Waaqayyoon nuu gaafadhu. Tarii
Waaqayyo akkuma duraan godhe sana hojiiwwan dinqii
nuuf hojjetee akka mootichi nurraa deebi'u ni godha
ta'aatii." **3** Ermiyaas garuu akkana isaaniin jedhe;
"Zedeqiyaadhaan akkana jedhaa; **4** 'Waaqayyo Waaqni
Israa'el akkana jedha: Ani mi'oota waraanaa harka
keessan jiran, kanneen isin ittiin mootii Baabilonii fi
Baabilonota isin marsanii dallaan ala jiran loluuf itti
fayyadamtan kana isinitti nan garagalcha. Anis magaalaa
kana keessatti isaan walitti nan qaba. **5** Ani mataan koo
harka diriirfamee fi irree jabaadhaan, aarii boba'uu fi
dheekkamsa guddaadhaan waraana isinitti nan bana. **6**
Ani waan magaalaa kana keessa jiraatu jechuunis namaa
fi horii nan dha'a; isaanis dha'icha hamaadhaan dhumu.
7 Anis ergasii, jedha Waaqayyo, Zedeqiyaa mooticha
Yihuudaa, qondaaltota isaatii fi jiraattota magaalaa
kanaa kanneen dha'icha jalaa, goraadee fi beela jalaa
ba'an Nebukadnezar mooticha Baabilonii fi diinota
isaanii kanneen lubbuu isaanii balleessuu barbaadanitti
dabarsee nan kenna. Mootichis goraadeedhaan isaan
fixa; inni isaaniif hin hilu yookaan hin na'uuf yookaan
garaa hin laafuuf.' **8** "Amma illee akkana jedhii saba
kanatti himi; Waaqayyo akkana jedha: 'kunoo, ani
karaa jireenyaatii fi karaa du'aa fuula keessan dura
nan kaa'a. **9** Namni magaalaa kana keessatti hafu kam
iyyuu goraadeedhaan, beelaan yookaan dha'ichaan du'a.
Namni gad ba'ee Baabilonota isin marsanii jiranitti
harka kennatu kam iyyuu garuu ni jiraata; lubbuu
isaas ni oolfata. **10** Ani magaalaa kanaaf waan gaarii
gochuuf utuu hin ta'in ishee miidhuuf kutadheera,
jedha Waaqayyo. Isheenis dabarfamtee harka mootii
Baabilonitti ni kennamti; inni immoo ibiddaan ishee
barbadeessa.' **11** "Akkasumas mana mootii Yihuudaatiin
akkana jedhi; 'Isin dubbii Waaqayyoo dhaga'aa; **12**
Yaa mana Daawit, Waaqayyo akkana jedha: "'Ganama
hunda murtii qajeelaa kennaa; nama saamame tokko
harka nama isa cunqursuutii baasaa; yoo kanaa achii
sababii jal'ina isin hojjettaniitiif dheekkamsi koo bu'ee
akkuma ibiddaa boba'a; namni isa dhaamsu tokko
iyyuu hin jiraatu. **13** Yaa ishee sulula kanaan ol dirree
kattaa qabu irra jiraattu, ani sitti ka'een jira, jedha
Waaqayyo; isin warri, "Eenyuttu nutti dhufuu danda'a?
Eenyutus da'annoo keenya seenuu danda'a?" jettan, **14**
ani akkuma hojii keessaniif malutti isinan adaba, jedha
Waaqayyo. Ani ibidda waan naannoo keessan jiru hunda
barbadeessu bosona keessanitti nan qabsiisa.'"

22 Waaqayyo akkana jedha: "Gara masaraa Mootii
Yihuudaatti gad bu'iitii akkana jedhii ergaa kana
achitti labsi; **2** 'Yaa Mootii Yihuudaa, ati kan teessoo
Daawit irra teessu, ati, qondaaltonni keetii fi sabni
kee warri karra kanaan ol galtan dubbii Waaqayyoo
dhaga'aa. **3** Waaqayyo akkana jedha: Waan qajeelaa fi
sirrii ta'e hojjedhaa. Nama saamame tokko harka nama
isa cunqursuutii baasaa. Alagaatti, ijoollee abbaa hin
qabnetti yookaan haadha hiyyeessaatti daba yookaan
jal'ina hin hojjetinaa; dhiiga nama balleessaa hin
qabnees iddoo kanatti hin dhangalaasinaa. **4** Yoo isin
ajajawwan kanneen sirriitti eegdan mootonni teessoo
Daawit irra taa'an, qondaaltotaa fi saba isaanii wajjin
gaarii moototaatii fi fardeen yaabbatanii karrawwan
masaraa mootummaa kanaan ol galu. **5** Yoo isin
ajajawwan kanneen eeguu baattan garuu akka masaraan
mootummaa kun barbadeeffamu ani maqaa kootiin
kakadheera, jedha Waaqayyo.'" **6** Waaqayyo waa'ee
masaraa mootii Yihuudaa akkana jedhaatii: "Ati akka
Gili'aad, akka fiixee Libaanoon naaf taate iyyuu, ani
dhugumaan akka gammoojjii, akka magaalaawwan namni
keessa hin jiraannee sin taasisa. **7** Ani balleessitoota
tokkoon tokkoon isaanii mi'a lolaa qabatan, sitti nan
erga; isaanis birbirsa kee filatamaa ni ciru; ibiddattis ni
naqu. **8** "Namoonni biyya hedduus yommuu magaalaa
kana biraan darbanitti, 'Waaqayyo maaliif magaalaa
guddaa kanatti waan akkanaa fide?' jedhanii wal
gaafatu. **9** Isaanis, 'Sababii isaan kakuu Waaqayyo
Waaqa isaanii dhiisanii waaqota biraa waaqeffatanii
tajaajilaniifii dha' jedhanii deebisu." **10** Isin nama
du'eef hin boo'inaa yookaan hin gaddinaa; qooda kanaa

nama booji'ameef hiqqifadhaa boo'aa; inni lammata
hin deebi'u yookaan biyya itti dhalate hin arguutii. **11**
Waaqayyo waa'ee Shaluum ilma Yosiyaas kan qooda
abbaa isaa mootii Yihuudaa ta'ee garuu iddoo kanaa
deeme sanaa akkana jedhaatii: "Inni gonkumaa hin
deebi'u. **12** Inni iddoo booji'amee itti geeffame sanatti
du'a; biyya kanas lammaffaa hin argu." **13** "Nama ollaa
isaa utuu gatii humna isaa hin kenniniif akkasumaan
hojjechiifachuudhaan mana isaa karaa qajeelaa hin
ta'iniin, kutaa isaa kan mana gubbaa immoo karaa
sirrii hin ta'iniin ijaarratuuf wayyoo. **14** Inni, 'Ani
masaraa guddaa tokko, kutaa mana gubbaa bal'aa isaa
wajjin ofii kootiif nan ijaarradha' jedha. Kanaafuu inni
foddaawwan itti baasee muka birbirsaatiin bareechee
halluu diimaadhaan miidhagsa. **15** "Birbirsa hedduu
qabaachuun kee mootii si taasisaa? Abbaan kee nyaataa
dhugaatii hin qabu turee? Inni waan qajeelaa fi haqa
hojjete; kanaafuu wanni hundinuu ni qajeeleef. **16**
Inni hiyyeeyyii fi rakkattootaaf ni falme; kanaafuu
wanni hundi ni qajeeleef. Na beekuu jechuun kanuma
mitii?" jedha Waaqayyo. **17** Iji keetii fi garaan kee garuu
bu'aa karaa hin maliniin argamu irra, dhiiga nama
balleessaa hin qabnee dhangalaasuu irra, cunqursaa fi
goolii kaasuu qofa irra bu'eera. **18** Kanaafuu Waaqayyo
waa'ee Yehooyaaqiim mooticha Yihuudaa, ilma Yosiyaas
akkana jedha: "Isaan, 'Anaaf wayyoo, yaa obboleessa
koo! Anaaf wayyoo, yaa obboleettii koo!' jedhanii hin
boo'aniif. Isaan, 'Anaaf wayyoo, yaa gooftaa koo! Anaaf
wayyoo yaa ulfina isaa!' jedhanii hin boo'aniif. **19** Inni
awwaala harree argata, jechuunis lafa irra harkifamee
karrawwan Yerusaalem keessaa gad baafamee gatama."
20 "Libaanoonitti ol ba'ii iyyi; sagaleen kee Baashaan
keessatti haa dhaga'amu; Abaariim keessaas iyyi;
michoonni kee hundi barbadeeffamaniiruutii. **21** Ani
yeroo ati nagaa qabdutti si akeekkachiiseen ture; ati
garuu, 'Ani hin dhaggeeffadhu!' jette. Kun ijoollummaa
keetii jalqabee amala kee ture; ati naaf hin ajajamne. **22**
Tiksoota kee hunda bubbeen fudhatee sokka; michoonni
kees ni booji'amu. Sababii hammina kee hundaatiif
ati ni qaanofta; ni salphattas. **23** Ati kan Libaanoon
keessa jiraattu, kan muka birbirsaatiin mana ijaarrattu,
yeroo dhiphinni si qabee akkuma dubartii ciniinsifattu
tokkoo miixattutti ati akkam aadda! **24** "Akkuma
ani dhugumaan jiraataa ta'e" jedha Waaqayyo; "Yaa
Yehooyaakiin mooticha Yihuudaa, ilma Yehooyaaqiim,
yoo ati qubeelaa chaappaa harka koo mirgaa taatee
illee ani baaseen si gata. **25** Ani warra lubbuu kee
galaafachuu barbaadanitti, warra ati sodaattu jechuunis
Nebukadnezar mooticha Baabilonii fi Baabilonotatti
dabarsee sin kenna. **26** Ani si'ii fi haadha si deesse biyya
biraatti, biyya tokkoon keessan iyyuu itti hin dhalatinitti
isin nan darbadhaa; isin lachuu achitti duutu. **27** Isin
biyya itti deebi'uu hawwitanitti gonkumaa hin deebitan."
28 Yehooyaakiin kun nama akkuma okkotee cabaa
tuffatame, mi'a namni tokko iyyuu hin barbaanneedhaa?
Ijoolleen isaatii fi inni maaliif darbatamanii biyya hin
beeknetti gatamani? **29** Yaa lafaa, yaa lafaa, yaa lafaa,
dubbii Waaqayyoo dhaga'i! **30** Waaqayyo akkana jedha:
"Namicha kana akka nama ijoollee hin qabne tokkootti,
akka nama bara jireenya isaa keessa hin milkoofne
tokkootti galmeessaa; sanyii isaa keessaa namni tokko
iyyuu hin milkaa'u, namni tokko iyyuu teessoo Daawit
irra hin taa'u, yookaan si'achi Yihuudaa hin bulchuutii."

23 "Tiksoota hoolota karra koo balleessanii
bittinneessiniif wayyoo!" jedha Waaqayyo. **2**
Kanaafuu Waaqayyo Waaqni Israa'el tiksoota saba koo
tiksaniin akkana jedha: "Waan isin bushaayee koo
bittinneessitanii ariitanii fi eegumsa barbaachisu isaaniif
hin godhiniif ani kunoo hammina isin hojjettaniif
adabbii isinittin fida" jedha Waaqayyo. **3** "Ani mataan
koo hambaa bushaayee kootii biyyoota ani itti isaan
ari'ee ture hunda keessaa walitti qabee karra isaaniitti
nan deebisa; isaanis achitti ni horu; ni baay'atus. **4** Anis
tiksoota isaan tiksan isaaniif nan ramada; isaanis si'achi
hin sodaatan; yookaan hin rifatan, yookaan isaan keessaa
tokko iyyuu hin badu" jedha Waaqayyo. **5** "Barri ani itti
Daawitiif damee qajeelaa tokko, mootii ogummaadhaan
bulchuu fi waan sirrii fi qajeelaa ta'e biyya kana keessatti
hojjetu tokko kaasu ni dhufa" jedha Waaqayyo. **6** Bara
isaa keessa Yihuudaan ni fayya; Israa'elis nagaan jiraata;
maqaan inni ittiin waamamus: Waaqayyo Qajeelummaa
Keenya jedhama. **7** "Kanaafuu barri itti namoonni si'achi,
'Dhugaa Waaqayyo jiraataa isa Israa'eloota Gibxii baasee
fide sanaa' hin jenne tokko ni dhufa" jedha Waaqayyo;
8 "Isaan garuu, 'Dhugaa Waaqayyo jiraataa isa biyya
Kaabaatii fi biyyoota itti isaan ari'ee ture hunda keessaa
sanyiiwwan Israa'el baasee fide sanaa' jedhu. Ergasiis
isaan biyya ofii isaanii keessa ni jiraatu." **9** Waa'ee
raajotaa, onneen koo na keessatti cabeera, lafeen koo
hundi ni hollata; sababii Waaqayyootii fi sababii dubbii
isaa qulqulluu sanaatiif ani akkuma nama machaa'ee
akka nama daadhii wayiniitiin mo'atamee nan ta'e. **10**
Biyyattiin ejjitootaan guutamteerti, sababii abaarsaatiif
biyyattiin ni boossi; kaloon gammoojjii keessaas ni goga.
Raajonni karaa hamaa duukaa bu'u; aangoo isaaniittis
karaa malee fayyadamu. **11** "Raajonnis, lubnis Waaqaaf
hin bulan; ani mana koo keessatti iyyuu hammina isaanii
argeera" jedha Waaqayyo. **12** "Kanaafuu karaan isaanii
mucuca ta'a; isaan dukkanatti gad darbatamu; achittis ni
kufu. Bara isaan adabaman keessa, ani badiisa isaanitti
nan fida" jedha Waaqayyo. **13** "Raajota Samaariyaa
gidduutti, ani waan jibbisiisaa kana argeera: Isaan
maqaa Ba'aaliin raajanii saba koo Israa'elin karaa irraa
jal'isan. **14** Raajota Yerusaalem gidduutti ani waan
nama suukaneessu tokko argeera; isaan ni ejju; sobaan
jiraatus. Akka namni tokko iyyuu hammina isaa irraa
hin deebineef isaan harka jal'ootaa jajjabeessu. Isaan
hundi anaaf akkuma Sodoom; sabni Yerusaalem immoo
akkuma Gomoraa ti." **15** Kanaafuu Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u waa'ee raajotaa akkana jedha: "Sababii
raajota Yerusaalemiif, waan xuraa'ummaan biyyattii
keessa guuteef ani akka isaan nyaata hadhaa'aa nyaatanii
bishaan summaa'es dhugan nan godha." **16** Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u akkana jedha: "Waan raajonni
isinii raajan hin dhaggeeffatinaa; isaan abdii sobaatiin
isin guutu. Isaan utuu afaan Waaqayyootii hin ta'in
mul'ata yaada ofii isaanii dubbatu; yaada isaanii keessaa
fuudhanii mul'ata dubbatu. **17** Isaan ittuma fufanii warra

na tuffataniin, ‘Waaqayyo akkana jedha: isin nagaa ni
qabaattu’ jedhu. Warra mata jabina yaada ofii isaanii
duukaa bu’an hundaan immoo, ‘Hamaan isin hin argatu’
jedhu. **18** Garuu isaan keessaa namni dubbii isaa arguuf
yookaan dhaga’uuf waldaa Waaqayyoo keessa dhaabate
eenyu? Namni dubbii isaatiif gurra kennee dhaga’e
eenyu? **19** Kunoo bubbeen Waaqayyoo, dheekkamsaan
ni bu’a; bubbeen hamaanis mataa hamootaa irratti gad
bubbisa. **20** Dheekkamsi Waaqayyoo hamma inni kaayyoo
yaada garaa isaa guutumaan guutuutti raawwatutti
duubatti hin deebi’u. Isin bara dhumaa keessa waan
kana akka gaariitti ni hubattu. **21** Ani raajota kanneen
hin ergine; isaan garuu ergaa ofii isaanii qabatanii
fiiganiiru; ani isaanitti hin dubbanne; isaan garuu
raajii dubbataniiru. **22** Isaan utuu waldaa koo keessa
dhaabatanii jiraatanii silaa dubbii koo saba kootti
labsanii, karaa isaanii jal’aa sanaa fi hojii isaanii hamaa
sana irraa isaan deebisu ture. **23** “Ani Waaqa fagootis
malee Waaqa dhi’oo qofaa?” jedha Waaqayyo. **24** “Namni
tokko iyyuu akka ani isa arguu hin dandeenyeef iddoo
dhoksaa ta’e dhokachuu ni danda’a?” jedha Waaqayyo.
“Ani samii fi lafa illee nan guuta mitii?” jedha Waaqayyo.
25 “Ani waan raajonni maqaa kootiin soba raajan sun
jedhan dhaga’eera; isaanis, ‘Ani abjuu abjoodheera!
Ani abjuu abjoodheera!’ jedhu. **26** Wanni akkasii kun
hamma yoomiitti garaa raajota yaaduma ofii isaanii
keessaa fuudhanii soba dubbatan kanneenii keessa
jiraata? **27** Raajonni kunneen abjuu walitti odeessaniin
akka sabni koos akkuma abbootiin isaanii Ba’aalin
waaqeffachuudhaan maqaa koo irraanfatanii turan sana
maqaa koo irraanfachiisuu yaadu. **28** Raajiin abjuu qabu
abjuu isaa haa dubbatu; namni dubbii koo qabu immoo
amanamummaadhaan haa dubbatu. Cidiin midhaan irraa
maal qaba?” jedha Waaqayyo. **29** “Dubbiin koo akkuma
ibiddaatii fi akkuma burruusa kattaa caccabsu tokkoo
mitii?” jedha Waaqayyo. **30** “Kanaafuu ani kunoo raajota
dubbii koo wal irraa hatan sanaan nan morma” jedha
Waaqayyo. **31** “Kunoo ani raajota afaanuma isaaniitiin,
‘Waaqayyo akkana jedha’ jedhaniin nan morma” jedha
Waaqayyo. **32** “Ani dhugumaan warra abjuu sobaa
raajaniin nan morma” jedha Waaqayyo, “Isaan soba itti
odeessanii saba koo karaa irraa balleessu; ani garuu isaan
hin ergine yookaan isaan hin muudne. Isaan gonkumaa
saba kana hin fayyadan” jedha Waaqayyo. **33** “Yoo sabni
kun yookaan raajiin tokko yookaan lubni tokko, ‘Ba’aan
Waaqayyoo maal?’ jedhee si gaafatutti, ati immoo,
‘Ba’aa maalii? Ani sin gata jedha Waaqayyo’ jedhiin. **34**
Yoo raajiin tokko yookaan lubni tokko yookaan namni
kam iyyuu, ‘Ba’aan Waaqayyoo kanaa dha,’ jedhe, ani
nama sanaa fi warra mana isaa jiraatan nan adaba. **35**
Tokkoon tokkoon namaa michuu isaatiin yookaan fira
isaatiin, ‘Deebiin Waaqayyo kenne maali?’ Yookaan,
‘Waaqayyo maal dubbata?’ jechuu qaba. **36** Egaa isin
lammata, ‘Ba’aa Waaqayyoo,’ jettanii dubbachuu hin
qabdan; dubbiin nama hundaa ba’aa ofii isaa ta’ee isin
immoo dubbii Waaqa keenyaa, Waaqa jiraataa, Waaqayyo
Waan Hunda Danda’u sanaa jal’istuutii. **37** Ati ittuma
fuftee raajii tokkoon, ‘Deebiin Waaqayyo siif kenne
maali?’ Yookaan ‘Waaqayyo maal dubbate?’ jetta. **38**
Isin, ‘Ba’aan Waaqayyo kanaa dha’ yoo jettan iyyuu,
Waaqayyo akkana jedha; ani ‘Ba’aan Waaqayyoo kanaa
dha’ jechuu hin qabdan isiniin jedhu iyyuu isin jecha,
‘Ba’aan Waaqayyoo kanaa dha’ jedhutti fayyadamtu. **39**
Kanaafuu ani dhugumaan isin irraanfadhee magaalaa
isinii fi abbootii keessaniif kenne wajjin fuula koo duraa
isin nan gata. **40** Salphina bara baraa jechuunis qaanii
bara baraa kan hin irraanfatamnes isinitti nan fida.”

24 Erga Nebukadnezar mootichi Baabilon
Yehooyaakiin mooticha Yihuudaa ilma
Yehooyaaqiimii fi qondaaltota Yihuudaa, ogeeyyii hojii
harkaatii fi tumtuuwwan Yihuudaa booji’ee Yerusaalemii
gara Baabilonitti geessee booddee Waaqayyo ija harbuu
guuboo lama fuula mana qulqullummaa Waaqayyoo
duratti na argisiise. **2** Guuboon tokko ija harbuu akka
malee gaarii kan ijaa duraan bilchaate fakkaatu qaba
ture; guuboon kaan immoo ija harbuu akka malee
tortoree, sababii tortoruu isaatiif nyaatamuu hin
dandeenye qaba ture. **3** Waaqayyos, “Yaa Ermiyaas, ati
maal argita?” naan jedhe. Anis, “Ija harbuu nan arga; ija
gaariin akka malee gaarii dha; inni tortoraan immoo
sababii akka malee tortoreef nyaatamuu hin danda’u”
jedheen deebise. **4** Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana
jedhee gara koo dhufe: **5** “Waaqayyo Waaqni Israa’el
akkana jedha; ‘Ani booji’amtoota Yihuudaa warra ani
iddoo kanaa baasee biyya Baabilonotaatti erge sana
akkuma ija gaarii kanaatti ija gaariin nan ilaala. **6** Ani
faayidaa isaaniitiif ija koo isaan irra buufadhee biyya
kanatti deebisee isaan nan fida; ani isaanan ijaara malee
isaan hin diigu; ani isaanan dhaaba malee isaan hin
buqqisu. **7** Ani akka isaan akka ani Waaqayyo isaanii
ta’e beekaniif qalbii nan kennaaf. Isaan saba koo ta’u;
anis Waaqa isaanii nan ta’a; isaan garaa guutuudhaan
gara kootti ni deebi’uutii. **8** “‘Waaqayyo akkana jedha;
ani garuu Zedeqiyaa mooticha Yihuudaa, qondaaltota
isaatii fi hambaawwan Yerusaalem kanneen biyya
kana keessatti hafanii fi warra Gibxi keessa jiraatan
akkuma ija harbuu kan waan akka malee tortoreef
namni nyaachuu hin dandeenye sanaatti nan dhiisa. **9**
Ani fuula mootummoota lafaa hundaa duratti balfamoo
fi jibbamoo isaan nan godha; iddoo ani itti isaan
bittinneessu hundattis tuffatamoo, waan kolfaa, waan
qoosaatii fi waan abaarsaa isaan nan godha. **10** Ani
hamma isaan biyya ani isaanii fi abbootii isaaniitiif
kenne irraa barbadaa’anitti goraadee, beelaa fi dha’icha
isaanitti nan erga.’”

25 Bara Yehooyaaqiim ilmi Yosiyaas mootii Yihuudaa
ture keessaa waggaa afuraffaatti jechuunis bara
mootummaa Nebukadnezar mooticha Baabilon keessa
waggaa tokkoffaatti dubbiin waa’ee saba Yihuudaa
hundaatiif gara Ermiyaas dhufe kanaa dha. **2** Kanaafuu
Ermiyaas raajichi saba Yihuudaa hundaa fi warra
Yerusaalem keessa jiraatan hundaan akkana jedhe: **3**
Waggaa kudha sadaffaa bara mootummaa Yosiyaas ilma
Aamoon mooticha Yihuudaatii jalqabee hamma guyyaa
har’aatti jechuunis waggaa digdamii sadii guutuu dubbiin
Waaqayyoo gara koo dhufeera; anis irra deddeebi’ee
isinitti himeera; isin garuu hin dhaggeeffanne. **4** Yoo

Waaqayyo raajota isaa tajaajiltoota hunda ammumaa
amma isinitti erge iyyuu, isin hin dhaggeeffanne yookaan
xiyyeeffannaa tokko iyyuu hin kennineef. **5** Isaanis
akkana jedhan; "Egaa tokkoon tokkoon keessan karaa
keessan jal'aa fi hojii keessan hamaa sana irraa deebi'aa;
yoos isin biyya Waaqayyo isinii fi abbootii keessaniif bara
baraan kenne keessa jiraachuu ni dandeessu. **6** Isaan
tajaajiluu fi isaan waaqeffachuuf jettanii waaqota biraa
duukaa hin bu'inaa; waanuma harki keessan hojjeteen
dheekkamsaaf na hin kakaasinaa. Yoos ani isin hin
miidhu." **7** "Isin garuu na hin dhaggeeffanne; waanuma
harki keessan hojjeteen dheekkamsaaf na kakaaftan;
mataa keessanittis miidhaa fiddan" jedha Waaqayyo. **8**
Kanaafuu Waaqayyo Waan Hunda Danda'u akkana jedhe:
"Sababii isin dubbii kootiif hin ajajaminiif, **9** ani saboota
biyya kaabaa hundaa fi garbicha koo Nebukadnezar
mooticha Baabilon walitti qabee biyya kanatti, jiraattota
isheettii fi saboota naannoo ishee jiraatan hundatti
nan kaasa; guutumaan guutuutti isaan nan balleessa;
waan qaanii, waan tuffiitii fi waan bara baraan one isaan
nan godha" jedha Waaqayyo. **10** "Ani sagalee ililleetii fi
gammachuu, sagalee misirrittiitii fi misirrichaa sagalee
dhagaa daakuutii fi ifa ibsaa isaan keessaa nan balleessa.
11 Biyyi kun guutuun barbadooftee onti; saboonni
kunneenis waggaa torbaatama mooticha Baabiloniitiif
garboomu. **12** "Garuu erga waggaan torbaatamni sun
dhumee booddee ani mooticha Baabiloniitii fi saba isaa,
biyya Baabilonotaas sababii yakka isaaniitiif nan adaba;
biyyattiis bara baraan nan onsa" jedha Waaqayyo. **13**
"Ani waanan biyyattii irratti dubbadhe hunda, waan
kitaaba kana keessatti barreeffamee fi waan Ermiyaas
saboota hundatti raajii dubbate hunda biyya sanatti nan
fida. **14** Isaan mataan isaanii iyyuu saboota hedduu fi
mootota gurguddoof ni garboomu; anis akkuma hojii
isaaniittii fi akkuma hojii harka isaaniitti gatii isaaniif
malu nan kennaaf." **15** Waaqayyo Waaqni Israa'el
akkana naan jedhe: "Xoofoo daadhii wayinii dheekkamsa
kootiitiin guutame kana ana harkaa fuudhiitii saboota
ani itti si ergu hunda obaasi. **16** Isaanis yeroo isa
dhuganitti ni gatantaru; sababii goraadee ani isaan
gidduutti ergu sanaatiifis ni maraatu." **17** Kanaafuu
ani xoofoo sana harka Waaqayyootii fuudhee akka
saboonni inni itti na erge hundi dhugan nan godhe: **18**
Kunis akka Yerusaalemii fi magaalaawwan Yihuudaa,
mootonnii fi qondaaltonni ishee akkuma har'a ta'anii
jiran kana barbadeeffamanii waan salphinaa, waan
tuffiitii fi waan abaarsaa ta'aniifii dha; **19** Fara'oon
mootichi Gibxi, tajaajiltoonni isaa, qondaaltonni isaatii
fi sabni isaa hundi, **20** namoonni biyya ormaa kanneen
achi jiran hundi, mootonni Uuzi hundi, mootonni
Filisxeemotaa hundi jechuunis warri Eqroon, warri
Gaazaa, warri Ashqaloonii fi sabni Ashdooditti hafee
hundi, **21** Edoom, Mo'aabii fi Amoon, **22** mootonni
Xiirosii fi Siidoonaa hundi, mootonni biyyoota qarqara
galaanaa warri galaana gama jiraatan, **23** Dedaan,
Teemaan, Buuzii fi warri biyya fagoo jiraatan hundi,
24 mootonni Arabaa hundii fi mootonni Namoota
Ormaa kanneen gammoojjii keessa jiraatan hundi, **25**
mootonni Zimrii, kan Eelaamii fi kan Meedee hundi,
26 mootonni biyyoota Kaabaa kanneen dhi'oo fi fagoo,
wal duraa duubaan jechuunis mootonni lafa irra jiran
hundi daadhii sana dhuganiiru. Hunda isaanii booddee
immoo mootiin Sheeshaakiis ni dhuga. **27** "Ergasii
akkana isaaniin jedhi; 'Waaqayyo Waan Hunda Danda'u,
Waaqni Israa'el sun akkana jedha: Sababii goraadee
ani isin gidduutti erguu sanaatiifis dhugaa, machaa'aa,
hoqqisaa; akka lammata ol hin kaaneefis kukkufaa.'
28 Yoo isaan xoofoo kana si harkaa fuudhanii dhuguu
didan garuu akkana jedhiin; 'Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u akkana jedha: Isin dhuguu qabdu! **29** Kunoo,
ani magaalaa Maqaa kootiin waamamutti balaa buusuu
jalqabeera; isin immoo utuu hin adabamin haftuu
ree? Isin utuu hin adabamin hin haftan; ani warra
lafa irra jiraatan hundatti goraadee nan waamaatii,
jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u.' **30** "Kanaafuu
dubbii kana hunda isaanitti raajiitii akkana jedhiin:
"'Waaqayyo ol gubbaadhaa guunguma; iddoo jireenya
isaa qulqulluu sanaa qaqawweessa'ee biyya isaattis
guddisee ni guunguma. Inni akkuma warra ija wayinii
dhidhiitaniitti warra lafa irra jiraatan hundatti ni lallaba.
31 Wacni hamma daarii lafaatti ni dhaga'ama; Waaqayyo
sabootatti ni muraatii; inni sanyii namaa hundatti
murtii fida; hamoota immoo goraadeedhaan fixa'" jedha
Waaqayyo. **32** Waaqayyo Waan Hunda Danda'u akkana
jedha: "Ilaa! Sabaa gara sabaatti balaan babal'achaa jira;
bubbeen hamaan jabaan tokko daarii lafaatii ka'aa jira."
33 Gaafas warri Waaqayyo fixe handaara lafaa tokkoo
hamma kaaniitti firfirfamanii argamu. Isaan akkuma
kosii lafatti gatamu malee boo'icha hin argatan yookaan
walitti hin qabaman yookaan hin awwaalaman. **34** Yaa
tiksoota, boo'aa, wawwaadhaas; eegdonni bushaayees
daaraa irra gangaladhaa. Yeroon isin itti gorra'amtan
dhufeeraatii; isin kuftanii akkuma mi'a suphee miidhagaa
caccabdu. **35** Tiksoonni iddoo itti baqatan, eegdonni
bushaayee immoo iddoo itti miliqan hin qaban. **36** Iyya
tiksootaatii fi wawwaannaa eegdota bushaayee dhaga'aa!
Waaqayyo lafa dheeda isaanii balleessaa jiraatii. **37**
Sababii dheekkamsa Waaqayyoo jabaa sanaatiif, lafti
nagaa qabu ni ona. **38** Sababii goraadee cunqursitootaatii
fi sababii dheekkamsa Waaqayyoo hamaa sanaatiif, inni
akkuma leencaa man'ee isaatii ni ba'a; biyyi isaaniis ni
onti.

26 Jalqaba bara mootummaa Yehooyaaqiim ilma
Yosiyaas mooticha Yihuudaa sanaatti dubbiin
kun Waaqayyo biraa dhufe: **2** "Waaqayyo akkana
jedha: Oobdii mana Waaqayyoo keessa dhaabadhuutii
namoota magaalaawwan Yihuudaa keessaa ba'anii mana
Waaqayyoo keessatti waaqeffachuu dhufan hundatti
dubbadhu. Waan ani si ajaju hunda itti himi; jecha
tokko illee hin hambisin. **3** Tarii isaan dhaga'anii
tokkoon tokkoon namaa karaa isaa hamaa sana irraa
ni deebi'a ta'a. Anis gaabbee badiisa sababii hammina
isaaniitiif isaanitti fiduuf yaadaa ture sana nan hambisa.
4 Atis akkana jedhiin; Waaqayyo akkana jedha; 'Yoo
isin na dhaga'uu diddanii, seera koo kan ani fuula
keessan dura kaa'e sana duukaa bu'uu baattan, **5**
amma illee yoo isin dubbii tajaajiltoota koo raajota ani
utuma isin dhaga'uu diddanuu ammumaa amma isinitti

erge sanaa illee dhaggeeffachuu baattan, **6** ani mana
kana akkuma Shiiloo, magaalaa kana immoo saboota
lafaa hunda keessatti waan abaarsaa nan godha.'" **7**
Luboonni, raajonnii fi sabni hundi Ermiyaasii dubbii
kana mana Waaqayyoo keessatti dubbatu dhaga'an.
8 Garuu akkuma Ermiyaas waan Waaqayyo akka inni
dubbatuuf isa ajaje hunda namoota hundatti, himee
raawwateen luboonni, raajonnii fi namoonni hundi isa
qabanii akkana jedhaniin; "Ati du'uu qabda! **9** Ati maaliif
akka manni kun akkuma Shiiloo ta'uu fi akka magaalaan
kunis onee duwwaa hafu maqaa Waaqayyootiin raajii
dubbatta?" Namoonni hundis mana Waaqayyoo keessatti
Ermiyaasin marsan. **10** Qondaaltonni Yihuudaa yommuu
waan kana dhaga'anitti mana Mootii keessaa gara
mana Waaqayyootti ol ba'anii balbala karra Haaraa
kan mana Waaqayyoo dura tataa'an. **11** Kana irratti
luboonnii fi raajonni sun qondaaltotaa fi namoota
hundaan, "Waan namichi kun magaalaa kana irratti
raajii dubbateef duuti isatti muramuu qaba. Isin waan
kana gurruma keessaniin dhageessaniirtu!" jedhan.
12 Ermiyaas qondaaltota hundaa fi namoota hundaan
akkana jedhe; "Waaqayyo akka ani waan isin dhageessan
kana hunda mana kanaa fi magaalaa kana irratti raajii
dubbadhuuf na erge. **13** Kanaafuu isin amma karaa
keessanii fi hojii keessan qajeelfadhaa; Waaqayyo Waaqa
keessaniif illee ajajamaa. Yoos Waaqayyo gaabbee balaa
isinitti fiduuf yaade sana ni dhiisa. **14** Ani garuu harkuma
keessan keessa nan jira; isin tarkaanfii gaarii fi qajeelaa
isinitti fakkaate narratti fudhadhaa. **15** Garuu isin yoo
na ajjeeftan akka dhiiga nama balleessaa hin qabnee
dhangalaasuu keessaniin ofitti, magaalaa kanattii fi
warra ishee keessa jiraatanitti balaa fiddan beekkadhaa;
Waaqayyo dhugumaan akka ani dubbii isin dhageessan
kana hunda dubbadhuuf isinitti na ergeeraatii." **16**
Kana irratti qondaaltonnii fi namoonni hundi, lubootaa
fi raajotaan, "Namicha kanatti duuti muramuu hin
qabu! Inni maqaa Waaqayyo Waaqa keenyaatiin nutti
dubbatee jiraa" jedhan. **17** Maanguddoota biyyaa
keessaas tokko tokko ka'anii waldaa sabaa guutuudhaan
akkana jedhan; **18** "Bara Hisqiyaas mootii Yihuudaa ture
keessa Miikiyaas namni biyya Mooresheet akkana jedhee
saba Yihuudaa hundatti raajii dubbate; 'Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u akkana jedha: "'Xiyoon akkuma lafa
qotiisaatti qotamti; Yerusaalemis tuullaa waan diigamee
taati; gaarri mana qulqullummaas tabba daggalaan
liqimfame ta'a.' **19** "Hisqiyaas mootichi Yihuudaa
yookaan saba Yihuudaa keessaa namni tokko iyyuu isa
ajjeeseeraa? Hisqiyaas Waaqayyoon sodaatee araara isaa
hin kadhannee? Waaqayyos gaabbee badiisa isaanitti
fiduu yaade sana hin dhiifnee? Nus badiisa hamaa ofitti
fiduu geenyeerra!" **20** Namni maqaa Waaqayyootiin raajii
dubbate kan biraa immoo Uuriyaa ilma Shemaa'iyaa
nama biyya Kiriyaati Ye'aariim ture; innis akkuma
Ermiyaas magaalaa kanaa fi biyya kana irratti raajii
dubbate. **21** Yommuu Yehooyaaqiim mootichi, ajajjoonnii
fi qondaaltonni isaa hundi dubbii Uuriyaa dhaga'anitti
mootichi isa ajjeesisuu barbaade; Uuriyaan garuu waan
kana dhageenyaan sodaatee gara Gibxitti baqate. **22**
Yehooyaaqiim mootichi garuu Elnaataan ilma Akboor
namoota biraa wajjin gara Gibxitti erge. **23** Isaanis
Uuriyaa Gibxii fidanii Yehooyaaqiim mootichatti kennan;
mootichis goraadeedhaan isa ajjeese; reeffa isaa immoo
iddoo namoonni ulfina hin qabne itti awwaalamanitti
gate. **24** Ahiiqaam ilmi Shaafaan garuu Ermiyaasin
deeggare; kanaafuu Ermiyaas ajjeefamuuf dabarfamee
namootatti hin kennamne.

27 Jalqaba bara Zedeqiyaa ilmi Yosiyaas mootii
Yihuudaa turetti dubbiin kun Waaqayyo biraa
gara Ermiyaas dhufe: **2** Waaqayyo akkana naan
jedhe; "Teephaa fi danqaraadhaan waanjoo tolchiitii
morma keetti kaa'adhu. **3** Ergasii karaa ergamoota
Zedeqiyaa mootitcha Yihuudaa bira gara Yerusaalem
dhufaniitiin gara mootii Edoom, mootii Mo'aab, mootii
Amoon, mootii Xiiroosii fi mootii Siidoonaatti dhaamsa
ergi. **4** Gooftota isaaniitiif dhaamsa kana dabarsii
akkana jedhiin; 'Waaqayyo Waan Hunda Danda'u,
Waaqni Israa'el akkana jedha; "Waan kana gooftota
keessanitti himaa. **5** Ani humna koo guddaa fi irree
koo diriirfameen lafa, uummata isheetii fi bineensota
ishee irra jiraatan uumeera; abbaa fedheef illee nan
kenna. **6** Ani amma biyyoota keessan hunda harka
garbicha koo Nebukadnezar mootitcha Baabiloniitti
dabarsee nan kenna. Akka bineensonni bosonaa iyyuu
isa jalatti bulan nan godha. **7** Hamma guyyaan
biyya isaa ga'utti saboonni hundi isa, ilmaan isaatii fi
ilmaan ilmaan isaa tajaajilu; ergasii immoo saboonni
hedduunii fi mootonni gurguddaan isa garboomfatu. **8**
"'"Garuu yoo sabni yookaan mootummaan kam iyyuu
Nebukadnezar mootitcha Baabilon hin tajaajille yookaan
yoo morma isaa waanjoo mootichaatiif gad hin qabanne
ani hamman harkuma isaatiin isaan balleessutti saba
sana goraadeedhaan, beelaa fi dha'ichaan nan adaba,
jedha Waaqayyo. **9** Kanaafuu isin raajota keessan,
ilaaltota keessan, warra abjuu isiniif hiikan, eker
dubbistoota keessanii fi falfaltoota keessan kanneen,
'Isin mootii Baabilon hin tajaajiltan' isiniin jedhan sana
hin dhaga'inaa. **10** Isaan akka isin biyya keessan keessaa
buqqifamtanii fagaattaniif soba isiniif raaju; anis ari'ee
isin nan baasa; isinis ni baddu. **11** Garuu yoo sabni kam
iyyuu morma isaa waanjoo mootii Baabiloniitiif gad
qabatee isa tajaajile, ani akka sabni sun biyya ofii isaa
keessatti hafee lafa qotatee achi jiraatu nan dhiisa, jedha
Waaqayyo."'" **12** Anis Zedeqiyaa mootitcha Yihuudaatti
ergaadhuma kana nan hime. Akkanan jedheen; "Morma
keessan waanjoo mootii Baabiloniitiif gad qabadhaa; isaa
fi saba isaa tajaajilaa; isinis ni jiraattu. **13** Atii fi sabni kee
maaliif goraadee, beelaa fi dha'icha Waaqayyo ittiin saba
mootii Baabilon hin tajaajille kam iyyuu sodaachiseen
duutu? **14** Dubbii raajota, 'Isin mootii Baabilon hin
tajaajiltan' isiniin jedhanii hin dhaga'inaa; isaan raajii
sobaa isinitti dubbatuutii. **15** 'Ani isaan hin ergine' jedha
Waaqayyo. 'Jarri maqaa kootiin soba raaju. Kanaafuu ani
isinii fi raajota isinii raajan illee ari'ee nan baasa; isinis
ni baddu.'" **16** Anis lubootaa fi namoota kana hundaan
akkanan jedhe, "Waaqayyo akkana jedha: raajota, 'Mi'i
mana Waaqayyoo ammuma Baabilonii ni deebifama'
jedhan hin dhaga'inaa. Isaan soba isiniif raaju. **17** Isin

jara hin dhaggeeffatinaa. Mootii Baabilon tajaajilaa;
ni jiraattuutii. Magaalaan kun maaliif diigamti? **18**
Isaan yoo raajota ta'anii fi yoo dubbii Waaqayyoo of
keessaa qabaatan mee akka mi'i mana Waaqayyoo kan
masaraa mootii Yihuudaatii fi Yerusaalem keessatti
hafe sun gara Baabilonitti hin fudhatamneef Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u haa kadhatan. **19** Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u waa'ee utubootaa, waa'ee mi'a
bishaan itti kuusanii, waa'ee baattuuwwaniitii fi waa'ee
mi'oota magaalaa kanatti hafan kanneen biraa akkana
jedhaatii; **20** Nebukadnezar mootiin Baabilon sun gaafa
Yehooyaakiin ilma Yehooyaaqiim mooticha Yihuudaa
sana namoota Yihuudaatii fi Yerusaalem ulfaatoo
hunda wajjin Yerusaalemii gara Baabilonitti booji'e
sana mi'oota kanneen hin fudhanne. **21** Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el waa'ee mi'oota
mana Waaqayyootii fi masaraa mootii Yihuudaatii fi
Yerusaalem keessatti hafanii akkana jedha: **22** 'Isaan
Baabilonitti ni geeffamu; hamma guyyaan ani isaaniif
dhufu ga'uttis achuma turu' jedha Waaqayyo. 'Ergasii
ani deebisee iddoo kanatti isaan nan fida.'"

28 Jalqaba bulchiinsa mootummaa Zedeqiyaa mootii
Yihuudaatti, ji'a shanaffaa waggaa sanaatti,
waggaa afuraffaatti, Hanaaniyaan raajichi ilmi Azuri,
namni Gibe'oon sun mana Waaqayyoo keessatti,
fuula lubootaatii fi uummata hundaa duratti akkana
naan jedhe: **2** "Waaqayyo Waan Hunda Danda'u,
Waaqni Israa'el akkana jedha; 'Ani waanjoo mootii
Baabilon nan cabsa. **3** Ani waggaa lama keessatti
mi'oota mana Waaqayyoo kanneen Nebukadnezar
mootichi Baabilon asii guuree Baabilonitti geesse hunda
iddoo kanatti deebisee nan fida. **4** Ani amma illee
Yehooyaakiin ilma Yehooyaaqiim mooticha Yihuudaa
sanaa fi booji'amtoota Yihuudaadhaa gara Baabilonitti
geeffaman kaan hunda iddoo kanatti deebisee nan
fida; ani waanjoo mootii Baabilon nan cabsaatii' jedha
Waaqayyo." **5** Ermiyaas raajichi fuuluma lubootaatii
fi uummata mana Waaqayyoo keessa dhaabachaa
turan hundaa duratti akkana jedhee Hanaaniyaa
raajichaaf deebii kenne; **6** "Ameen! Waaqayyo waan
kana haa godhu! Waaqayyo mi'a mana Waaqayyootii fi
booji'amtoota booji'aman hunda Baabilonii iddoo kanatti
deebisuudhaan raajii ati dubbatte haa raawwatu. **7** Ta'us
waan ani utuu atii fi namoonni kun hundi dhageessanuu
dubbadhu kana dhaga'i: **8** Raajonni anaa fi siin dura
turan bara duriitii jalqabanii akka biyyoota baay'ee
fi mootummoota gurguddootti waraanni, badiisnii fi
dha'ichi dhufu raajaniiru. **9** Raajiin nagaa raaju garuu
yoo raajiin isaa sun fiixaan ba'e qofa akka Waaqayyo
biraa ergame beekama." **10** Ergasii Hanaaniyaan raajichi
morma Ermiyaas raajichaa irraa waanjoo fuudhee
cabse; **11** innis fuula nama hundaa duratti akkana
jedhe; "Waaqayyo akkana jedha; 'Ani waggaa lama
keessatti waanjoo Nebukadnezar mooticha Baabilon
morma saboota hundaa irraa akkanuma nan cabsa.'"
Kana irratti Ermiyaas raajichi karaa isaa qabatee qajeele.
12 Erga Hanaaniyaan raajichi waanjoo morma Ermiyaas
raajichaa irraa cabsee booddee dubbiin Waaqayyoo
akkana jedhee gara Ermiyaas dhufe: **13** "Dhaqiitii
akkana jedhii Hanaaniyaatti himi; 'Waaqayyo akkana
jedha: Ati waanjoo mukaa cabsiteerta; garuu qooda
isaa waanjoo sibiilaa ni argatta. **14** Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: Ani
akka isaan Nebukadnezar mooticha Baabilon tajaajilan
gochuuf morma saboota kana hundaa irra waanjoo
sibiilaa nan ka'aa; isaanis isa ni tajaajilu. Ani bineensa
irratti illee ol aantummaa isaaf nan kenna.'" **15** Ermiyaas
raajichis Hanaaniyaa raajichaan akkana jedhe: "Yaa
Hanaaniyaa dhaga'i! Waaqayyo si hin ergine; ati garuu
akka sabni kun sobaa abdatu gooteerta. **16** Kanaafuu
Waaqayyo akkana jedha: 'Ani lafa irraa sin balleessa; ati
waan Waaqayyo irratti fincila lallabdeef baruma kana
duuta.'" **17** Hanaaniyaa raajichis wagguma sana keessa
ji'a torbaffaatti du'e.

29 Dubbiin xalayaa kan Ermiyaas raajichi Yerusaalem
irraa gara maanguddoota namoota booji'aman
gidduutti hafaniittii fi lubootatti, raajotattii fi warra
Nebukadnezar Yerusaalemii booji'ee Baabilonitti geesse
kaan hundatti erge sanaa kanaa dha. **2** Kunis
erga Yehooyaakiin mootichii fi haati isaa mootittiin,
xu'aashiiwwan, dura buutota Yihuudaatii fi Yerusaalem,
ogeeyyii hojii mukaatii fi tumtuuwwan Yerusaalemii
booji'amanii deemanii booddee ta'e. **3** Innis xalayaa
sana harka Ele'aasaa ilma Shaafaaniittii fi Gemaariyaa
ilma Hilqiyaa warra Zedeqiyaa mootichi Yihuudaa
gara Nebukadnezar mooticha Baabilonitti erge sanaatti
kenne. Xalayaan sunis akkana jedha: **4** Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el warra boojuudhaan
Yerusaalemii gara Baabilonitti geeffaman hundaan
akkana jedha: **5** "Manneen ijaarradhaatii keessa
jiraadhaa; biqiltuu dhaabbadhaatii ija isaa nyaadhaa.
6 Niitii fuudhaatii ilmaanii fi intallan dhalchaa; akka
isaanis ilmaanii fi intallan dhalchaniif ilmaan keessan
niitii fuusisaa; intallan keessan illee heerumsiisaa.
Isinis achitti baay'adhaa malee hin xinnaatinaa. **7**
Magaalaa ani boojuudhaan itti isin ergeef illee nagaa fi
badhaadhummaa hawwaa. Yoo isheen badhaate, isinis
waan badhaataniif isheedhaaf Waaqayyoon kadhadhaa."
8 Waaqayyo Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el
akkana jedhaatii: "Raajotaa fi ilaaltota isin gidduu
jiraataniin hin gowwoomfaminaa. Abjuu akka isaan
abjootaniif isaan kakaaftan sana hin dhaggeeffatinaa.
9 Isaan maqaa kootiin soba isiniif raaju. Ani isaan hin
ergine" jedha Waaqayyo. **10** Waaqayyo akkana jedha:
"Yeroo Waggaan torbaatamni Baabiloniif kenname sun
xumuramutti ani gara keessan dhufeen waadaa akka
iddoo kanatti isin deebisuuf gale sana nan raawwadha.
11 Yaada ani isiniif qabu anatu beekaatii; innis yaada
nagaati malee yaada hamaa miti; akkasumas yaada
abdiitii fi kan galgala keessaniif toluu dha" jedha
Waaqayyo. **12** "Isinis na waammattu; dhuftaniis na
kadhattu; anis isin nan dhaga'a. **13** Isin yoo garaa
keessan guutuudhaan na barbaaddan, na argattu. **14**
Anis akka isin na argattan nan godha; boojuudhaa
deebisees isin nan fida" jedha Waaqayyo. "Ani sabootaa
fi lafa ani itti isin ari'ee ture hunda keessaa walitti isin
qabee gara biyya ani keessaa baasee isin booji'amsiise
sanaatti deebisee isinan fida" jedha Waaqayyo. **15**

Sababii isin, "Waaqayyo Baabilon keessatti raajota nuu
kaaseera" jettaniif 16 Waaqayyo waa'ee mootii teessoo
Daawit irra taa'uutii fi waa'ee namoota magaalaa kana
keessatti hafan hundaa, firoota keessan kanneen isin
wajjin booji'amanii Baabilonitti hin geeffaminii akkana
jedha; 17 Waaqayyo Waan Hunda Danda'u akkana jedha:
"Ani goraadee, beelaa fi dha'icha isaanitti nan erga;
akka isaan akkuma ija harbuu kan tortoree namni
nyaachuu hin dandeenyee ta'anis isaan nan godha. 18
Ani goraadee, beelaa fi dha'ichaan isaan nan ari'a; akka
isaan saboota ani itti isaan ari'e hunda gidduutti waan
abaarsaatii fi waan sodaachisaa, waan tuffiitii fi waan
fafaa ta'aniif ani fuula mootummoota lafaa hundaa
duratti jibbisiisoo isaan nan godha. 19 Isaan dubbii
koo, dubbii ani ammumaa amma karaa tajaajiltoota
koo raajotaatiin isaanitti erge hin dhaggeeffanneetii"
jedhan Waaqayyo. "Isin warri booji'amtanis akkasuma
hin dhaggeeffanne" jedha Waaqayyo. 20 Kanaafuu isin
booji'amtoonni ani Yerusaalemii baasee gara Baabilonitti
erge hundi dubbii Waaqayyoo dhaga'aa. 21 Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el waa'ee Ahaab
ilma Qolaayaatii fi waa'ee Ma'aseyaa ilma Zedeqiyaa
warra maqaa kootiin raajii sobaa isinitti dubbatan
sanaa akkana jedha: "Ani dabarsee Nebukadnezar
mooticha Baabilonitti isaan kenna; innis ijuma keessan
duratti isaan fixa. 22 Sababii isaaniitiifis booji'amtoonni
Yihuudaa warri biyya Baabilon jiraatan, 'Waaqayyo akka
Zedeqiyaatii fi akka Ahaab warra Nebukadnezar mootichi
Baabilon ibiddaan gube sanaa si haa godhu!' jedhanii wal
abaaru. 23 Isaan waan akka malee hamaa ta'e Israa'el
keessatti hojjetaniiruutii; isaan niitota ollaa isaanii wajjin
ejjaniiru; waan ani akka isaan hojjetan isaanitti hin
himin hojjechuudhaan maqaa kootiin soba dubbataniiru;
ani waan kana nan beeka; dhugaa illee nan ba'a"
jedha Waaqayyo. 24 Shemaa'iyaa namicha Nehelaamiin
akkana jedhi: 25 "Waaqayyo Waan Hunda Danda'u,
Waaqni Israa'el akkana jedha: Ati namoota Yerusaalem
keessa jiraatan hundatti, Sefaaniyaa ilma Ma'aseyaa
lubichaattii fi luboota biraa hundatti maqaa keetiin
xalayaa ergiteerta. Sefaaniyaanis akkana jetteerta; 26
'Waaqayyo akka ati mana Waaqayyoo keessatti itti
gaafatamaa taatuuf iddoo Yehooyaadaa luba godhee si
muudeera; ati maraatuu raajii dubbatu kam iyyuu miilla
isaa jirma gidduu, morma isaa immoo hudhaa sibiilaa
keessa galchitee hidhuu qabda. 27 Yoos ati maaliif
Ermiyaas namicha Anaatoot kan gidduu keessanitti
raajii dubbatu sana ifachuu dhiifte ree? 28 Inni akkana
jedhee dhaamsa kana gara keenya, gara Baabilonitti
ergeera: Barri boojuu ni dheerata. Kanaafuu manneen
ijaarradhaatii keessa jiraadhaa; biqiltuu illee dhaabadhaa
ija isaa nyaadhaa.'" 29 Sefaaniyaa lubichis xalayaa sana
Ermiyaas raajichaaf dubbise. 30 Kana irratti dubbiin
Waaqayyoo akkana jedhee gara Ermiyaas dhufe: 31
"Ergaa kana booji'amtoota hundatti ergi; 'Waaqayyo
waa'ee Shemaa'iyaa namicha Nehelaam sanaa akkana
jedha: Waan Shemaa'iyaan yoo ani isa erguu baadhe
iyyuu raajii isinii dubbatee akka isin soba amanattan
godheef 32 Waaqayyo akkana jedha: ani dhugumaan
Shemaa'iyaa namicha Nehelaam sanaa fi sanyii isaa nan
adaba. Inni saba kana gidduutti hambaa tokko iyyuu
hin qabaatu yookaan waan gaarii ani saba kootiif godhu
hin argu; inni na mormuun fincila lallabeeraatii' jedha
Waaqayyo."

30 Dubbiin Waaqayyo biraa gara Ermiyaas dhufe isa
kanaa dha: 2 "Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana
jedha: 'Dubbii ani sitti dubbadhe hunda kitaabatti
barreessi. 3 Barri tokko ni dhufa' jedha Waaqayyo;
'Innis yeroo ani itti saba koo Israa'elii fi Yihuudaa
boojuudhaa deebisee biyya ani akka isaan dhaalaniif
abbootii isaaniitiif kenne sanatti isaan galchuu dha,'
jedha Waaqayyo." 4 Dubbiin Waaqayyo waa'ee Israa'elii
fi Yihuudaa dubbate kanaa dha: 5 "Waaqayyo akkana
jedha: "'Iyyi sodaa ni dhaga'ama; kun raafama malee
nagaa miti. 6 Mee iyyaafadhaa ilaalaa: Dhiirri tokko
da'uu ni danda'aa? Yoos ani maaliifan dhiira hunda isaa
akkuma dubartii ciniinsifattuu, harka isaa garaa ofii isaa
irra kaa'atee, fuulli isaas akka malee gurraacha'e arga
ree? 7 Guyyaan sun akkam sodaachisaa ta'a! Guyyaan
akka guyyaa sanaa tokko iyyuu hin jiraatu. Guyyaan
sun Yaaqoobiif yeroo rakkinaa ta'a; inni garuu rakkina
sana keessaa ni ba'a. 8 "'Guyyaa sana' jedha Waaqayyoo
Waan Hunda Danda'u, 'Ani morma isaanii irraa waanjoo
nan cabsa; hidhaa isaanii illee nan kukkuta; ergasii
namoonni biyya ormaa isaan hin garboomfatan. 9 Qooda
kanaa isaan Waaqayyo Waaqa isaaniitii fi Daawit mootii
isaanii isa ani isaaniif kaasu ni tajaajilu. 10 "'Kanaafuu
yaa tajaajilaa koo Yaaqoob, ati hin sodaatin; yaa Israa'el
hin rifatin' jedha Waaqayyo. 'Ani dhugumaan biyya
fagootii sin baasa, sanyiiwwan kee immoo biyya isaan
booji'amanii itti geeffamanii nan baasa. Yaaqoob ammas
nagaa fi tasgabbii ni qabaata; namni isa sodaachisu
tokko iyyuu hin jiru. 11 Ani si baasuuf si wajjinan
jiraatii' jedha Waaqayyo; 'Ani sabootan gidduu isaaniitti
si bittinneesse sana guutumaan guutuutti barbadeessu
iyyuu si'i garuu guutumaan guutuutti hin barbadeessu.
Ani karaa sirrii ta'een sin adaba; utuu si hin adabin
akkasumatti si hin dhiisu.' 12 "Waaqayyo akkana jedha:
"'Madaan kee hin fayyu; miidhamni kee waldhaansa
hin qabu. 13 Namni siif falmu tokko iyyuu hin jiru;
madaa keetiif qorichi hin jiru; ati hin fayyitu. 14
Michoonni kee hundi si dagataniiru; isaan dhimma
kee hin qaban. Sababii yakki kee akka malee guddaa
ta'ee cubbuun kees baay'ateef ani akkuma diinaatti
si dha'ee akkuma nama garaa jabaatu tokkoottis si
adabeera. 15 Ati maaliif madaa keetii fi dhukkuba kee
kan hin fayyine sanaaf iyyita? Sababii yakki kee guddatee
cubbuun kees baay'ateef, ani wantoota kanneen sitti
fideera. 16 "'Warri si nyaatan hundi garuu ni nyaatamu;
diinonni kee hundis boojuudhaan ni fudhatamu. Warri
qabeenya kee booji'an ni booji'amu; warri si saaman
hundis ni saamamu. 17 Ani garuu fayyaa kee siifin
deebisa; madaa kees siif nan fayyisa' jedha Waaqayyo.
'Ati Xiyoon gatamtuu kan namni tokko iyyuu dhimma
ishee hin qabne jedhamteertaatii.' 18 "Waaqayyo akkana
jedha: "'Ani hambaa dunkaana Yaaqoob kan booji'amee
deebisee nan dhaaba; iddoo jireenya isaaniitiifis garaa
nan laafa; magaalattiin idduma diigamte sanatti deebitee
ni ijaaramti; masaraanis iddoo isaaf malu ni dhaabata.

19 Faarfannaan galataatii fi sagaleen gammachuu isaan
keessaa ni dhaga'ama. Ani isaan nan baay'isa; isaaniis
hin xinnaatan; ani ulfina nan kennaaf; isaanis hin
tuffataman. 20 Ijoolleen isaanii akka warra jabana
durii ta'u; waldaan isaaniis jabaatee fuula koo dura
ni dhaabata; ani warra isaan cunqursu hunda nan
adaba. 21 Hoogganaan isaanii namuma isaanii ta'a;
bulchaan isaanii isaanuma gidduudhaa ka'a. Ani isa
ofitti nan dhi'eessa; innis natti dhi'aata; yoo kanaa
achii eenyutu natti dhi'aachuuf ija jabaata?' jedha
Waaqayyo. 22 'Akkasiin isin saba koo ni taatu; anis Waaqa
keessan nan ta'a.'" 23 Kunoo, bubbeen Waaqayyoo, inni
jabaan dheekkamsaan ni bu'a; bubbeen hamaanis mataa
hamootaa irratti gad bubbisa. 24 Aariin Waaqayyoo,
sodaachisaan sun hamma inni kaayyoo yaada isaa
guutumaan guutuutti fiixaan baasutti duubatti hin
deebi'u. Isin bara dhumaa keessa waan kana ni hubattu.

31 "Yeroo sanatti" jedha Waaqayyo, "Ani balbala
Israa'el hundaaf Waaqa nan ta'a; isaanis saba
koo ni ta'u." 2 Waaqayyo akkana jedha: "Namoonni
goraadee irraa hafan gammoojjii keessatti fudhatama ni
argatu; anis Israa'eliif boqonnaa kennuuf nan dhufa."
3 Waaqayyo fagoodhaa natti mul'atee akkana jedhe:
"Ani jaalala bara baraatiin si jaalladheera; kanaafuu ani
arjummaa kootiin ofitti si harkiseera. 4 Yaa Israa'el
durba qulqullittii, ani amma illee sin ijaara; atis deebitee
ni ijaaramta. Ati amma illee dibbee kee fudhattee
warra gammadan wajjin shuubbisuuf gad baata. 5
Ati amma illee gaarran Samaariyaa irratti wayinii ni
dhaabbatta; qotee bulaanis wayinii dhaabbatee ija isaa
ni nyaata. 6 Guyyaa itti eegdonni gaarran Efreem irra
dhaabatanii, 'Kottaa gara Xiyoonitti, gara Waaqayyo
Waaqa keenyaatti ol baanaa' jedhanii iyyan tokko
ni dhufa." 7 Waaqayyo akkana jedha: "Yaaqoobiif
gammachuudhaan faarfadhaa; hangafa sabootaatiif
ililchaa. Galata keessan dhageessisaatii, 'Yaa Waaqayyo
saba kee, hambaa Israa'el baraari' jedhaa. 8 Kunoo,
ani biyya kaabaatii isaan nan fida; handaara lafaatiis
walitti isaan nan qaba. Isaan keessattis jaamotaa fi
naafota, haadhota ulfaatii fi dubartoota ciniinsifatantu
argama; saba guddaa ta'aniis ni deebi'u. 9 Isaanis
boo'aa dhufu; yeroo ani deebisee isaan fidutti Waaqa
kadhatu. Waan ani abbaa Israa'el ta'ee fi Efreem immoo
ilma koo hangafa ta'eef, ani qarqara burqaa bishaanii
irra, daandii qajeelaa isaan achi irratti hin gufanne
irra isaan nan qajeelcha. 10 "Yaa saboota, dubbii
Waaqayyo dhaga'aa; isin, 'Inni Israa'elin bittinneesse
sun walitti isaan qabee akkuma tiksee tokkootti
bushaayee isaa ni tiksa' jedhaatii biyyoota qarqara
galaanaa kanneen fagoo jiranitti labsaa. 11 Waaqayyo
Yaaqoobin fureera, warra isa caalaa jajjaboo ta'an
harkaas isa baaseeraatii. 12 Isaan ni dhufanii gaarran
Xiyoon irrattis gammadanii ililchu; isaan arjummaa
Waaqayyootti jechuunis midhaanitti, daadhii wayinii
haaraa fi zayitiitti, ilmoolee bushaayeettii fi jabbootaattis
ni gammadu. Jireenyi isaanii akkuma biqiltuu bishaan
quufee ta'a; isaan si'achi hin gaddan. 13 Ergasiis
shamarran ni shuubbisu; ni gammadu; dargaggoonnii fi
maanguddoonni akkasuma ni gammadu. Ani boo'icha
isaanii gammachuutti nan geeddara; qooda gaddaa
jajjabinaa fi gammachuu nan kennaaf. 14 Ani
arjummaadhaan luboota nan quubsa; sabni koos
badhaadhummaa kootiin ni guutama," jedha Waaqayyo.
15 Waaqayyo akkana jedha: "Sagaleen boo'ichaatii fi
wawwaannaa guddaan tokko Raamaa keessaa dhaga'ame;
sababii isaan hin jirreef, Raahel ijoollee isheetiif boo'aa
jirti; jajjabaachuus ni didde." 16 Waaqayyo akkana jedha:
"Sagalee kee boo'icha irraa, ija kee immoo imimmaan
irraa eeggadhu; hojiin kee ni badhaafamaatii" jedha
Waaqayyo. "Isaan biyya diinaatii ni deebi'u. 17 Kanaafuu
galgalli kee abdii qaba" jedha Waaqayyo. Ijoolleen kee
biyya ofii isaaniitti ni deebi'u. 18 "Ani dhugumaan
Efreemii akkana jedhee boo'u dhaga'eera: 'Ati akkuma
dibicha hin leenjifamin tokkootti na adabdeerta; anis
adabameera. Ati sababii Waaqayyo Waaqa koo taateef, na
deebisi; anis nan deebi'a. 19 Ani ergan duubatti deebi'ee
booddee, qalbii jijjiirradheera; ani ergan hubadhee
booddee, qoma koo nan dha'e. Ani sababiin salphina
dargaggummaa koo baadhuuf, nan qaana'e; gad nan
deebi'es.' 20 Efreem ilma koo jaallatamaa, mucaa ani
itti gammadu mitii? Ani yeroo baay'ee yoon isaan
morme iyyuu amma illee isa nan yaadadha. Kanaafuu
garaan koo isaaf ni yaada; garaas nan laafaaf" jedha
Waaqayyo. 21 "Ati mallattoo daandii dhaabbadhu;
waan karaa nama argisiisu illee kaa'adhu. Karaa irra
deemtu, daandii guddaa sana hubadhu. Yaa Israa'el
durba qulqullittii deebi'i; magaalaawwan keetti deebi'i.
22 Yaa intala hin amanamne, ati hamma yoomiitti asii fi
achi joorta? Waaqayyo waan haaraa tokko lafa irratti ni
uuma; dubartiin dhiira marsiti." 23 Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: "Yeroo
ani booji'amtoota isaanii deebisutti namoonni biyya
Yihuudaatii fi magaalaawwan ishee keessa jiraatan amma
illee yeroo tokko, 'Yaa iddoo murtiin qajeelaan jiraatu,
yaa tulluu qulqulluu, Waaqayyo si haa eebbisu' jedhanii
dubbatu. 24 Biyya Yihuudaatii fi magaalaawwan isaa
hunda keessa namoonni jechuunis qonnaan bultoonnii
fi warri bushaayee fudhatanii asii fi achi nanaanna'an
tokkummaadhaan achi keessa jiraatu. 25 Ani warra
dadhaban nan jajjabeessa; warra gaggaban illee nan
bayyanachiisa." 26 Kana irratti ani dammaqee asii
fi achi nan ilaale. Hirribni koos natti mi'aawee ture.
27 "Barri ani itti mana Israa'elii fi mana Yihuudaa
sanyii namaatii fi sanyii horiitiin guutu tokko ni dhufa"
jedha Waaqayyo. 28 "Ani akkuman isaan buqqisuu fi
diiguuf, isaan garagalchuuf, isaan barbadeessuu fi badiisa
isaanitti fiduuf isaan ilaale sana akkasuma immoo isaan
ijaaruu fi isaan dhaabuuf gara isaanii nan ilaala" jedha
Waaqayyo. 29 "Bara sana keessa namoonni lammata,
"'Abbootiin isaanii ija wayinii dhangaggaa'aa nyaannaan
ilkaan ijoollee hadoode' hin jedhan. 30 Qooda kanaa
tokkoon tokkoon namaa cubbuu ofii isaatiin du'a; nama
ija wayinii dhangaggaa'aa nyaatu kam iyyuu ilkaanuma
isaatu hadooda. 31 "Yeroon ani itti mana Israa'el wajjin,
mana Yihuudaa wajjinis kakuu haaraa galu ni dhufa,"
jedha Waaqayyo. 32 "Kakuun kunis kakuu ani, yeroo
biyya Gibxiitii isaan baasuuf jedhee harka isaanii qabe
sana abbootii isaanii wajjin gale, kakuu koo kan utuma

ani dhirsa isaanii ta'ee jiruu isaan cabsan sanaan tokko
miti" jedha Waaqayyo. **33** "Kakuun ani yeroo sana
booddee mana Israa'el wajjin galu kanaa dha" jedha
Waaqayyo. "Ani seera koo qalbii isaanii keessa nan kaa'a;
garaa isaanii keessattis nan barreessa. Ani Waaqa isaanii
nan ta'a; isaanis saba koo ta'u. **34** Sababii hundi isaanii,
xinnaa hamma guddaatti na beekaniif, si'achi namni kam
iyyuu, 'Waaqayyoon beeki' jedhee ollaa isaa yookaan
obboleessa isaa hin barsiisu" jedha Waaqayyo. "Ani
yakka isaanii nan dhiisaaf; cubbuu isaaniis si'achi hin
yaadadhu." **35** Waaqayyo akkana jedha; inni akka isheen
guyyaan ibsituuf aduu ramadu, inni akka isaan halkaniin
ibsaniif, ji'aa fi urjiiwwan ajaju, inni akka dambaliin isaa
huursuuf galaana raasu sun maqaan isaa Waaqayyoo
Waan Hunda Danda'uu dha: **36** "Yoo seerri kun fuula
koo duraa bade qofa, sanyiin Israa'el, fuula koo duratti
bara baraan saba ta'uun isaa hafa" jedha Waaqayyo. **37**
Waaqayyo akkana jedha: "Yoo samiin gubbaa safaramuu
danda'ee fi hundeen lafaa kan gadii qoratamee argamuu
danda'e qofa ani sanyii Israa'el hunda sababii waan
isaan hojjetan hundaatiif nan gata" jedha Waaqayyo.
38 Waaqayyo akkana jedha: "Barri itti magaalaan kun
gamoo Hanaani'eeliitii jalqabee hamma Karra Goleetti
deebi'ee naaf ijaaramu tokko ni dhufa. **39** Funyoon
safaraas achii ka'ee gara tulluu Gaareebitti qajeelee
gara Go'aatti diriirfama. **40** Sululli reeffii fi daaraan itti
gatamu guutuun, karaa ba'aas sulula Qeedroon qabatee
dirreen hamma Karra Fardaatti jiru hundi Waaqayyoof
ni qulqulleeffama. Magaalaan kun gonkumaa lammaffaa
hin buqqifamtu yookaan hin diigamtu."

32 Bara Zedeqiyaa mooticha Yihuudaa keessa waggaa
kudhannaffaatti bara mootummaa Nebukadnezar
keessa waggaa kudha saddeettaffaatti, dubbiin kun
Waaqayyo biraa gara Ermiyaas dhufe. **2** Yeroo sanatti
loltoonni mootii Baabilon Yerusaalemin marsanii turan;
Ermiyaas raajichi immoo masaraa mootii Yihuudaa
keessatti oobdii eegumsaa keessatti itti cufamee ture.
3 Zedeqiyaa mootichi Yihuudaa akkana jedheenii
isa hiisisee ture; "Ati maaliif akkana jettee raajii
dubbatta? 'Waaqayyo akkana jedha: Ani magaalaa kana
dabarsee mootii Baabilonitti nan kenna; innis ni qabata.
4 Zedeqiyaa mootichi Yihuudaa dabarfamee mootii
Baabilonitti ni kennama malee harka warra Baabilon
jalaa hin ba'u; fuula mootichaa dura dhaabatees isa
wajjin dubbata; ija isaatiinis isa ni arga. **5** Innis Zedeqiyaa
gara Baabilonitti geessa; Zedeqiyaan hamma ani isa
Yaadadhutti achuma tura, jedha Waaqayyo. Isin yoo
Baabilonota loltan hin milkooftan.'" **6** Ermiyaas akkana
jedhe; "Dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo
dhufe: **7** Hanani'eel ilmi eessuma keetii ilmi Shaluum
si bira dhufee, 'Ati sababii lafa kana bitachuuf mirga
aantummaa qabduuf lafa qotiisaa koo kan Anaatoot
keessaa sana bitadhu' siin jedha. **8** "Ergasii akkuma
Waaqayyo dubbate sana Hanani'eel durbiin koo gara
oobdii eegumsaatti na bira dhufee, 'Lafa koo kan biyya
Beniyaam keessa Anaatoot jiru sana bitadhu. Waan mirgi
furuutii fi dhuunfachuu kan kee ta'eef ati ofii keetii
bitadhu' jedhe. "Kana irratti ani akka wanni kun dubbii
Waaqayyoo ture nan beeke; **9** kanaafuu ani lafa qotiisaa
Anaatoot jiru sana durbii koo Hanani'eel irraa bitadhee
meetii saqilii kudha torba safaree kenneef. **10** Anis walii
galtee sana mallatteessee, chaappaa itti godhee, dhuga
baatota waamee meetii sana madaaliitti safareef. **11**
Walii galtee bittaa fi gurgurtaa jechuunis garagalchaa
chaappaa qabu kan akka seeraa fi barteetti hojjetamee
fi kan chaappaa hin qabnee illee nan fudhadhe; **12**
geessees fuula durbii koo Hanani'eelii fi fuula dhuga
baatota walii galtee sana irratti mallatteessaniitii fi
fuula Yihuudoota oobdii eegumsaa keessa tataa'aa turan
hundaa duratti Baaruk ilma Neeriyaa ilma Mahiseyaatti
kenne. **13** "Anis fuuluma isaanii duratti qajeelcha kana
Baarukiif kenne; **14** 'Waaqayyo Waan Hunda Danda'u,
Waaqni Israa'el akkana jedha: walii galtee bittaa fi
gurgurtaa kan chaappaa qabuu fi kan chaappaa hin qabne
fuudhiitii akka isaan bara dheeraa turuu danda'aniif
lachuu okkotee suphee keessa kaa'i. **15** Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedhaatii; biyya
kana keessatti manneen, lafa qotiisaa fi iddoon dhaabaa
wayinii amma illee ni bitamu.' **16** "Anis erga walii galtee
bittaa fi gurgurtaa sana Baaruk ilma Neeriyaatti kennee
booddee akkana jedheen Waaqayyoon kadhadhe: **17**
"Yaa Waaqayyo Gooftaa, ati humna kee guddaa fi irree
kee diriirfame sanaan samiiwwanii fi lafa uumteerta.
Wanti ati hin dandeenye tokko iyyuu hin jiru. **18**
Ati namoota kumaatamatti jaalala ni argisiifta; garuu
sababii cubbuu abbootiitiif jettee ijoollee isaanii kanneen
isaan booddee illee ni adabda. Yaa Waaqa guddaa fi
humna qabeessa maqaan kee Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u dha; **19** kaayyoon kee guddaa dha; hojiin
kees jabaa dha. Iji kee karaa namaa hunda ilaala; ati
tokkoo tokkoo namaatiif gatii karaa isaatii fi hojii
isaatiif malu kennita. **20** Ati Gibxi keessatti mallattoo
fi dinqii hojjettee hamma har'aatti illee Israa'elii fi
sanyii namaa hunda keessatti waan kana ittuma fuftee
maqaa hamma ammaatti qabdu kana argatte. **21** Saba
kee Israa'eliin mallattoo fi dinqiidhaan, harka humna
qabeessaan, irree diriirfamaa fi haala akka malee nama
sodaachisuun Gibxi keessaa baafte. **22** Biyya aannanii
fi damma baasu kan ati abbootii isaaniitiif kennuuf
kakatte kana isaaniif kennite. **23** Isaanis biyyattii
seenanii dhaalan; garuu siif hin ajajamne yookaan seera
kee duukaa hin buune. Waan ati akka isaan hojjetan
ajajjes hin hojjenne. Kanaafuu ati badiisa kana hunda
isaanitti fidde. **24** "Kunoo magaalaa fudhachuuf tuullaan
biyyoo itti marfameera. Sababii goraadee, beelaatii fi
dha'ichaatiif magaalaan kun Baabilonota amma isa lolaa
jiranitti dabarfamee ni kennama. Wanni ati dubbatte sun
akkuma ati amma argitu kana fiixaan ba'eera. **25** Yaa
Waaqayyo Gooftaa, ati yoo magaalattiin kun dabarfamtee
Baabilonotatti kennamte iyyuu 'Meetiidhaan lafa qotiisaa
bitadhuutii bittaa fi gurgurtaa isaa illee ragaa qabaachisi'
naan jetta." **26** Ergasiis dubbiin Waaqayyoo akkana
jedhee gara Ermiyaas dhufe: **27** "Ani Waaqayyo, Waaqa
nama hundaa ti; wanni ani hin dandeenye tokko
iyyuu jiraa? **28** Kanaafuu Waaqayyo akkana jedha: Ani
magaalaa kana dabarsee Baabilonotaa fi Nebukadnezar
mooticha Baabilonitti kennuuf jira; innis ishee ni qabata.

29 Baabilononni magaalaa kana lolaa jiran kunneen
magaalattii seenanii ibidda itti qabsiisu; isaanis manneen
namoonni bantii isaanii irratti Ba'aaliif ixaana aarsuu
fi waaqota biraafis dhibaayyuu dhibaafachuudhaan
dheekkamsaaf na kakaasan sana illee walumaan ni
gubu. 30 "Sabni Israa'elii fi sabni Yihuudaa ijoollummaa
isaaniitii jalqabanii fuula koo duratti waan hamaa
malee homaa hin hojjenne; dhugumaan sabni Israa'el
waan harkuma isaaniitiin hojjetaniin dheekkamsaaf na
kakaasan malee homaa hin hojjenne, jedha Waaqayyo.
31 Magaalattiin kun gaafa ijaaramtee jalqabdee hamma
ammaatti akka ani fuula koo duraa ishee balleessuuf
na aarsitee dheekkamsaaf na kakaaste. 32 Sabni
Israa'elii fi sabni Yihuudaa jechuunis isaan, mootonni
isaaniitii fi qondaaltonni isaanii, luboonni isaaniitii fi
raajonni isaanii, namoonni Yihuudaatii fi namoonni
Yerusaalem hammina hojjetan hundaan dheekkamsaaf
na kakaasaniiru. 33 Isaan fuula isaanii dhiisanii dugda
isaanii natti garagalfatan; yoo ani ammumaa amma
isaan barsiise iyyuu isaan na hin dhaggeeffanne yookaan
qajeelfama kootiin hin geeddaramne. 34 Isaan waaqota
isaanii balfamoo sana mana Maqaa kootiin waamamu
keessa dhaabatanii manicha xureessan. 35 Isaanis
ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii aarsaa godhanii
Moolekiif dhi'eessuuf jedhanii Sulula Ben Hinoom
keessatti Ba'aaliif iddoo sagadaa ijaaran; ani garuu
akka isaan waan jibbisiisaa akkanaa hojjetanii Yihuudaa
illee cubbuu hojjechiisan gonkumaa isaan hin ajajne
yookaan wanni kun qalbii koo keessa illee hin turre. 36
"Ati waa'ee magaalattii kanaa, 'Isheen goraadeedhaan,
beelaa fi dha'ichaan dabarfamtee mooticha Baabilonitti
kennamti' jetta; Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana
jedha: 37 Ani dhugumaan biyyoota ani aarii koo
sodaachisaa fi dheekkamsa koo guddaadhaan itti isaan
ari'e hunda keessaa walitti isaan nan qaba; iddoo kanattis
isaan deebisee nagaan isaan jiraachisa. 38 Isaan saba
koo ta'u; anis Waaqa isaanii nan ta'a. 39 Ani akka
isaanittii fi ijoollee isaanii kanneen isaan booddeettis
jireenyi toluuf jedhanii akka bara baraan na sodaataniif
garaa tokkoo fi karaa tokko isaaniifin kenna. 40 Ani
kakuu bara baraa isaan wajjin nan gala; akka isaan
gonkumaa narraa hin garagalleef ani waan gaarii isaaniif
gochuu hin dhiisu; akka isaan na sodataniifis isaan
nan kakaasa. 41 Ani waan gaarii isaaniif gochuutti
nan gammada; garaa koo fi lubbuu koo guutuudhaan,
amanamummaadhaanis biyya kana keessa isaan nan
dhaaba. 42 "Waaqayyo akkana jedha: Ani akkuman
badiisa guddaa kana hunda saba kanatti fide sana waan
gaarii waadaa isaaniif seene sana hunda nan kennaaf.
43 Biyya isin, 'Biyyattiin kun ontee duwwaa hafteerti;
namni yookaan bineensi ishee keessa hin jiru; isheen
dabarfamtee Baabilonotatti kennamteertiitii' jettanii
waa'ee ishee dubbattan kana keessatti lafti qotiisaa
amma illee ni bitama. 44 Biyya Beniyaam keessatti,
gandoota naannoo Yerusaalem keessatti, magaalaawwan
Yihuudaatii fi magaalaawwan biyya gaaraa keessatti,
magaalaawwan gaarran dhi'aatii fi kan Negeeb keessatti
lafti qotiisaa meetiidhaan ni bitama; walii galteen
bittaa gurgurtaa isaas mallatteeffamee chaappaan itti
godhamee dhuga baatotaan ni rageeffama; ani boojuu
isaanii iddoo duriitti nan deebisaatii, jedha Waaqayyo."

33 Utuu Ermiyaas amma iyyuu oobdii eegumsaa
keessatti hidhamee jiruu, dubbiin Waaqayyoo
yeroo lammaffaa akkana jedhee gara isaa dhufe: 2
"Waaqayyo inni lafa uume, Waaqayyo inni lafa tolchee
jabeessee ishee dhaabe, kan maqaan isaa Waaqayyo
jedhamu sun akkana jedha; 3 'Ati gara kootti iyyadhu;
anis deebii siifin kennaa; waan guddaa fi dhoksaa
ati hin beekne sitti nan hima.' 4 Waaqayyo Waaqni
Israa'el waa'ee manneen magaalaa kanaatii fi waa'ee
masaraa mootota Yihuudaa kanneen ittiin tuulaa
biyyootii fi goraadee of irraa dhowwuuf diigaman
sanaa akkana jedhaatii; 5 Baabilononni loluuf ni dhufu;
'Isaanis magaalaa kana reeffa namoota ani aarii fi
dheekkamsa kootiin fixuutiin ni guutu. Ani sababii
hammina ishee hundaatii fi magaalaa kana duraa
fuula koo dhokfadheeraatii. 6 "'Ta'us ani isaan nan
fayyisa; nan bayyanachiisas; ani saba koo nan fayyisa;
akka isaan nagaa fi tasgabbii guddaan jiraatan nan
godha. 7 Ani Yihuudaa fi Israa'elin boojuudhaa deebisee
akka isaan dur turanitti nan ijaara. 8 Cubbuu isaan
natti hojjetan hunda irraa isaan nan qulqulleessa;
cubbuu isaan natti finciluun hojjetan hundas nan
dhiisaaf. 9 Magaalaan kun fuula saboota lafa irraa
warra waan gaarii ani isheef godhe hunda dhaga'an
hundaa duratti maqaa, gammachuu, galataa fi ulfina naa
taati; isaan sababii badhaadhummaa fi nagaa ani isheef
kennu hundaatiif sodaatanii hollatan.' 10 "Waaqayyo
akkana jedha: 'Isin waa'ee iddoo kanaa, "Biyyattiin
kun ontee duwwaa hafteerti; namni yookaan bineensi
ishee keessa hin jiru" jettu. Ta'u illee magaalaawwan
Yihuudaatii fi daandiiwwan Yerusaalem kanneen
duwwaa hafanii namni yookaan bineensi keessa hin
jirre sana keessatti amma illee, 11 sagaleen ililleetii
fi gammachuu, sagaleen misirrichaatii fi misirrittii,
sagaleen warra mana Waaqayyootti aarsaa dhi'eessanii
kan, "Waaqayyo Waan Hunda Danda'u galateeffadhaa;
Waaqayyo gaariidhaatii; jaalalli isaas bara baraan ni
jiraata" jedhu ni dhaga'ama. Ani booji'amtoota biyyattii
akkuma isaan duraan turanittin deebisaatii' jedha
Waaqayyo. 12 "Waaqayyo Waan Hunda Danda'u akkana
jedha: 'Iddoo onaa namni yookaan horiin keessa hin
jiraanne kanaa fi magaalaawwan ishee hunda keessa
lafti dheedaa kan tiksoonni bushaayee isaanii itti
boqochiifatan ammas ni jiraata. 13 Magaalaawwan
biyya gaaraa keessatti, kanneen gaarran dhi'aatii fi
Negeeb keessatti, biyya Beniyaam keessatti, gandoota
naannoo Yerusaalemii fi magaalaawwan Yihuudaa
keessatti amma illee bushaayeen harka nama isaan
to'atuu jala ni hulluuqu' jedha Waaqayyo. 14 "'Barri
ani' jedha Waaqayyo 'waadaa gaarii ani mana Israa'elii
fi mana Yihuudaatiif seene sana itti fiixaan baasu ni
dhufa.' 15 "'Bara sana keessa, yeroo sanatti ani akka
dameen qajeelaan tokko sanyii Daawit keessaa latu
nan godha; inni waan qajeelaa fi sirrii ta'e biyyattii
keessatti ni hojjeta. 16 Bara sana keessa Yihuudaan ni
fayya; Yerusaalemis nagaan jiraatti. Maqaan isheen ittiin

waamamtus, Waaqayyo qajeelummaa keenya' jedhama.
17 Waaqayyo akkana jedhaatii: 'Daawit gonkumaa nama
teessoo mana Israa'el irra taa'u hin dhabu; 18 yookaan
luboonni warri Lewwota ta'an gonkumaa nama aarsaa
gubamu dhi'eessuuf, kennaa midhaanii gubuu fi qalma
dhi'eessuuf ittuma fufee fuula koo dura dhaabatu hin
dhaban.'" 19 Dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
Ermiyaas dhufe: 20 "Waaqayyo akkana jedha; 'Yoo
isin akka halkanii fi guyyaan yeroo isaanii kennametti
hin dhufneef kakuu ani halkan wajjin galee fi kakuu
ani guyyaa wajjin gale sana cabsuu dandeessan, 21
kakuun ani garbicha koo Daawit wajjin galee fi kakuun
ani Lewwota luboota ta'anii fuula koo dura tajaajilan
wajjin gale sun cabuu danda'a; Daawitis si'achi sanyii
teessoo isaa irra taa'ee bulchu hin qabaatu. 22 Ani
sanyii garbicha koo Daawitii fi Lewwota fuula koo dura
tajaajilan akkuma urjiiwwan samiitii fi akkuma cirracha
qarqara galaanaa kan madaalamuu hin dandeenyee nan
baay'isa.'" 23 Dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
Ermiyaas dhufe: 24 "Ati akka uummanni kun, 'Waaqayyo
mootummoota filatee ture lamaan gateera' jechaa jiru
hin qalbeeffannee? Kanaafuu isaan saba koo tuffataniiru;
si'achis akka saba tokkootti isa hin ilaalan. 25 Waaqayyo
akkana jedha: 'Ani utuu halkanii fi guyyaa wajjin kakuu
koo jabeessee dhaabuu baadhee, samii fi lafaafis seera
kaa'uu baadhee, 26 silaa sanyii Yaaqoobii fi sanyii
tajaajilaa koo Daawit gatee akka inni sanyii Abrahaam,
sanyii Yisihaaqii fi kan Yaaqoob bulchuuf ilmaan isaa
keessaa nama tokko hin filadhu ture. Anis booji'amtoota
isaanii nan deebisa; garaa illee nan laafaaf.'"

34 Yeroo Nebukadnezar mootichi Baabiloniitii fi
loltoonni isaa hundi, mootummoonnii fi saboonni
biyya inni bulchu keessa jiraatan hundi Yerusaalemii
fi magaalaawwan naannoo ishee hunda lolaa turanitti
dubbiin akkana jedhu tokko Waaqayyo biraa gara
Ermiyaas dhufe; 2 "Waaqayyo Waaqni Israa'el akkana
jedha: Gara Zedeqiyaa mooticha Yihuudaa dhaqiitii
akkana jedhiin; 'Waaqayyo akkana jedha: Ani magaalaa
kana dabarsee mootii Baabilonitti nan kenna; innis
ishee guba. 3 Ati dhugumaan qabamtee dabarfamtee
isatti kennamta malee harka isaa jalaa hin miliqxu.
Mootii Baabilon ijuma keetiin ni argita; innis kallattiin
si wajjin ni dubbata. Atis Baabilonitti ni geeffamta. 4
"'Ta'us yaa Zedeqiyaa mooticha Yihuudaa, ati dubbii
Waaqayyoo dhaga'i. Waaqayyo waa'ee kee akkana
jedha: Ati goraadeen hin duutu; 5 garuu nagumaan
duuta. Namoonni akkuma ulfina awwaala abbootii keetii
mootota siin duraatiif ibidda qabsiisan sana ulfina keetiif
ibidda qabsiisanii, "Wayyoo yaa Gooftaa!" jedhanii boo'u.
Ani mataan koo dubbii kana dubbadheeraatii, jedha
Waaqayyo.'" 6 Ermiyaas raajichi Yerusaalem keessatti
waan kana hunda Zedeqiyaa mooticha Yihuudaatti hime;
7 yeroo sanatti loltoonni mootii Baabilon Yerusaalemii
fi magaalaawwan Yihuudaa jechuunis Laakkiishii fi
Azeeqaa lolaa turan. Magaalaawwan Yihuudaa kanneen
dallaa jabaa qaban keessaa kanneen hafan isaanuma kana
qofa turaniitii. 8 Erga Zedeqiyaa mootichi bilisummaa
garbootaa labsuuf jedhee uummata Yerusaalem keessa
jiraatu hunda wajjin kakuu galee booddee dubbiin
tokko Waaqayyo biraa gara Ermiyaas dhufe. 9 Tokkoon
tokkoo namaa garba isaa dhiiraa dubartii sanyii Ibrootaa
ta'an bilisa baasuu qaba ture; namni kam iyyuu
Yihuudii sanyii isaa ta'e tokko garbummaa keessatti
hambisuu hin qabu. 10 Kanaafuu qondaaltonnii fi
namoonni kakuu sana seenan hundi garboota isaanii
dhiirotaa dubartii bilisa baasuu fi akka si'achis isaan hin
garboomfanne walii galan. Isaanis tole jedhanii jara bilisa
baasan. 11 Ergasii garuu yaada isaanii geeddaratanii
garboota bilisa baasanii turan sana deebifatanii amma
illee garboomfatan. 12 Ergasii dubbiin Waaqayyoo
akkana jedhee gara Ermiyaas dhufe: 13 "Waaqayyo
Waaqni Israa'el akkana jedha: Ani yeroon Gibxii biyya
garbummaatii isaan baasetti abbootii keessan wajjin
akkana jedhee kakuu gale; 14 'Tokkoon tokkoon keessan
waggaa torba torbatti nama sanyii Ibrootaa kan isinitti
of gurgure kam iyyuu bilisa baasuu qabdu. Erga inni
waggaa ja'a isin tajaajilee booddee isin gad isa dhiisuu
qabdu.' Abbootiin keessan garuu na hin dhageenye;
gurras naa hin kennine. 15 Isin immoo dhi'oo kana
qalbii jijjiirrattanii waan fuula koo duratti qajeelaa ta'e
gootaniirtu: Tokkoon tokkoon keessanis lammiiwwan
keessaniif bilisummaa labsitaniirtu. Mana Maqaa kootiin
waamamu keessatti fuula koo duratti kakuu galtaniirtu.
16 Amma garuu garagaltanii maqaa koo xureessitan;
tokkoon tokkoon keessan garboota dhiiraa dubartii isin
akka isaan gara fedhan deemaniif bilisa baaftanii turtan
sana deebiftanii fudhattaniirtu. Akka isaan ammas
garboota keessan ta'aniif isaan dirqamsiiftaniirtu. 17
"Kanaafuu Waaqayyo akkana jedha: Isin naaf hin
ajajamne; lammiiwwan keessaniifis bilisummaa hin
labsine. Kanaafuu ani amma, 'Bilisummaa isinii nan
labsa' jedha Waaqayyo; 'Bilisummaan' kunis bilisummaa
goraadeedhaan, dha'ichaa fi beelaan dhumuu ti. Ani
fuula mootummoota lafaa hundaa durattis akka isin
jibbamtan nan godha. 18 Warra kakuu koo cabsanii
walii galtee kakuu fuula koo duratti godhan sanaa hin
eegin immoo akkuma jabbii isaan iddoo lamatti qoodanii
gidduu isaanii ba'anii darban sanaa nan godha. 19 Dura
buutota Yihuudaatii fi Yerusaalem, qondaaltota mana
murtii, lubootaa fi uummata biyyattii kanneen jabbii
gargar qoodame sana gidduu ba'anii darban hunda, 20
dabarsee diinota lubbuu isaanii balleessuu barbaadanitti
nan kenna. Reeffi isaanii allaattii samiitii fi bineensota
lafaatiif nyaata ni ta'a. 21 "Anis Zedeqiyaa mooticha
Yihuudaatii fi qondaaltota isaa dabarsee diinota isaanii
warra lubbuu isaanii balleessuu barbaadanitti, loltoota
mootii Baabilon kanneen isin loluu irraa deebi'anitti
nan kenna. 22 Ani ajaja kennee, gara magaalaa kanaatti
deebisee isaan nan fida jedha Waaqayyo. Isaanis ishee
ni lolu; qabataniis ibiddaan ishee gubu. Anis akka
namni tokko iyyuu keessa hin jiraanneef magaalaawwan
Yihuudaa nan onsa."

35 Dubbiin bara Yehooyaaqiim ilmi Yosiyaas mootii
Yihuudaa turetti Waaqayyo biraa gara Ermiyaas
dhufe akkana jedha: 2 "Gara mana Rekaabotaa dhaqiitii
gara mana Waaqayyootti isaan waami; kutaa manaa
tokkotti ol isaan galchiitii akka dhuganiif daadhii wayinii

kenniif." **3** Anis dhaqeen Yaazaniyaa ilma Ermiyaas,
ilma Habazneyaa, obboloota isaatii fi ilmaan isaa hunda
jechuunis maatii Rekaabotaa guutuu waame. **4** Anis
gara mana Waaqayyootti isaan fidee kutaa mana ilmaan
Haanaan ilma Yigdaaliyaa nama Waaqaa sanaatti ol
galche. Kutaan sunis kutaa qondaaltotaa kan kutaa
Ma'aseyaa ilma Shaluum namicha balbala eegu sanaatii
ol jirutti aana ture. **5** Anis waciitiiwwan daadhii
wayiniitiin guutamanii fi xoofoo fuula Rekaabotaa duratti
dhi'eesseen, "Daadhii wayinii kana dhugaa" jedheen.
6 Isaan garuu akkana jedhanii deebisan: "Nu sababii
abbaan keenya Yoonaadaab ilmi Rekaab akkana jedhee
nu ajajeef daadhii wayinii hin dhugnu: 'Isin yookaan
sanyiin keessan gonkumaa daadhii wayinii hin dhuginaa.
7 Akkasumas isin mana ijaarrachuu, sanyii facaafachuu
yookaan wayinii dhaabbachuu hin qabdan; isin yeroo
hunda dunkaanota keessa jiraachuu qabdu malee waan
kanneen keessaa tokko illee qabaachuu hin qabdan. Yoos
isin biyya itti keessummaa taatan keessa bara dheeraa ni
jiraattu.' **8** Nu waan abbaan keenya Yehoonaadaab ilmi
Rekaab nu ajaje hunda eegneerra. Nu yookaan niitonni
keenya yookaan ilmaanii fi intallan keenya daadhii
wayinii hin dhugne. **9** Yookaan mana keessa jiraannu
yookaan wayinii, lafa qotiisaa yookaan midhaan hin
qabnu. **10** Nu dunkaana keessa jiraannee waan abbaan
keenya Yoonaadaab nu ajaje hunda eegneerra. **11** Garuu
yeroo Nebukadnezar mootichi Baabilon biyya kana
qabatetti nu, 'Kottaa; nu Baabilonotaa fi loltoota Sooriyaa
duraa baqannee Yerusaalemitti galuu qabna' waliin
jenne. Akkasiinis nu Yerusaalem keessatti hafne." **12**
Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara Ermiyaas
dhufe: **13** "Waaqayyo Waan Hunda Danda'u, Waaqni
Israa'el akkana jedha: Dhaqiitii namoota Yihuudaatii fi
saba Yerusaalemiin 'Isin gorsa koo fudhattanii naaf hin
ajajamtanii?' jedhi, jedha Waaqayyo. **14** 'Yehoonaadaab
ilmi Rekaab akka ilmaan isaa daadhii wayinii hin
dhugne ajaje; ajajni kunis eegameera. Isaan sababii
ajaja abbaa isaanii eeganiif hamma har'aatti daadhii
wayinii hin dhugan. Ani garuu ammumaa amma isinitti
dubbadheera; isin immoo naaf hin ajajamne. **15** Ani
tajaajiltoota koo raajota hunda ammumaa amma isinitti
erge. Isaan akkana isiniin jedhan; "Tokkoon tokkoon
keessan karaa keessan hamaa sana irraa deebitanii hojii
keessan qajeelfachuu qabdu. Isaan tajaajiluuf jettanii
waaqota biraa duukaa hin bu'inaa. Yoos isin biyya ani
isinii fi abbootii keessaniif kenne keessa ni jiraattu."
Isin gurra keessan naaf hin kennine, yookaan na hin
dhaggeeffanne. **16** Sanyiin Yehoonaadaab ilma Rekaab
ajaja abbaan isaanii isaaniif kenne eeganiiru; sabni kun
garuu naaf hin ajajamne.' **17** "Kanaafuu Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha:
'Dhaggeeffadhaa! Ani Yihuudaattii fi nama Yerusaalem
keessa jiraatu hundatti balaa nan fida jedhee labse
sana hunda nan fida. Ani isaanitti dubbadheen ture;
isaan garuu hin dhaggeeffanne. Ani isaan waameen
ture; isaan garuu hin owwaanne.'" **18** Ermiyaasis
maatii Rekaabotaatiin akkana jedhe; "Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: 'Isin ajaja
abbaa keessan Yehoonaadaab eegdanii gorsa isaa hunda
illee duukaa buutaniirtu; waan inni isin ajaje hundas
hojjettaniirtu.' **19** Kanaafuu Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: 'Yoonaadaab ilmi
Rekaab gonkumaa nama fuula koo dura dhaabatee na
tajaajilu hin dhabu.'"

36 Bara Yehooyaaqiim ilmi Yosiyaas mootii Yihuudaa
ture keessa waggaa afuraffaatti dubbiin akkana
jedhu Waaqayyo biraa gara Ermiyaas dhufe: **2** "Kitaaba
maramaa fudhadhuutii dubbii ani bara mootummaa
Yosiyaasii jalqabee hamma ammaatti waa'ee Israa'elii
fi waa'ee Yihuudaa, waa'ee saboota kaan hundaas sitti
dubbadhe sana hunda irratti barreessi. **3** Tarii sabni
Yihuudaa yeroo waa'ee badiisa ani isaanitti fiduuf
yaade hundaa dhaga'anitti tokkoon tokkoon isaanii
karaa isaanii hamaa sana irraa ni deebi'u ta'a; yoos ani
hammina isaaniitii fi cubbuu isaanii nan dhiisaaf." **4**
Ermiyaasis Baaruk ilma Neeriyaa waame; Baaruk immoo
dubbii Waaqayyo dubbate sana Ermiyaas irraa dhaga'ee
kitaaba maramaa irratti barreesse. **5** Ermiyaas akkana
jedhee Baarukin ajaje; "Ani mana Waaqayyoo seenuu
dhowwameera. **6** Kanaafuu ati guyyaa soomaa tokko
mana Waaqayyoo dhaqiitii dubbii Waaqayyoo kan narraa
dhageessee barreessite sana kitaaba maramaa irraa
sabaaf dubbisi. Namoota Yihuudaa warra magaalaawwan
isaanii irraa dhufan hundaaf dubbii sana dubbisi. **7**
Tarii isaan kadhannaa isaanii fuula Waaqayyoo duratti
dhi'eeffatanii tokkoon tokkoon isaanii karaa isaanii
hamaa sana irraa ni deebi'u ta'a; aarii fi dheekkamsi
Waaqayyo saba kana irratti labse guddadhaatii." **8**
Baaruk ilmi Neeriyaas waan Ermiyaas raajichi isatti
hime hunda ni hojjete; mana Waaqayyoo keessattis
kitaaba maramaa sana irraa dubbii Waaqayyoo dubbise.
9 Bara Yehooyaaqiim ilmi Yosiyaasi mootii Yihuudaa ture
keessa ji'a saglaffaa waggaa shanaffaatti guyyaan fuula
Waaqayyo duratti sooman tokko saba Yerusaalem keessa
jiraatuu fi warra magaalaawwan Yihuudaatii dhufan
hundaaf ni labsame. **10** Baarukis kutaa Gemaariyaa ilma
Shaafaan barreessaa sanaa kan oobdii ol aanaa keessa
balbala mana qulqullummaa, kan Karra Haaraa jedhamu
biraa sana keessa dhaabatee saba mana qulqullummaa
Waaqayyoo keessa ture hundaaf dubbii Ermiyaas sana
kitaaba maramaa irraa dubbise. **11** Miikiyaas ilmi
Gemaariyaa ilma Shaafaan yeroo dubbii Waaqayyoo
hunda kitaaba maramaa irraa dhaga'etti, **12** gara kutaa
barreessaa kan masaraa mootummaa keessaa, iddoo
qondaaltonni hundi tataa'aa turanitti gad bu'e; isaanis
Eliishaamaa barreessaa, Delaayaa ilma Shemaa'iyaa,
Elnaataan ilma Akboor, Gemaariyaa ilma Shaafaan,
Zedeqiyaas ilma Hanaaniyaatii fi qondaaltota biraa
hundaa dha. **13** Miikiyaas waan yeroo Baaruk kitaaba
maramaa irraa uummataaf dubbisetti dhaga'e sana
hunda isaaniitti hime. **14** Qondaaltonni hundis akka
inni Baarukiin, "Kitaaba maramaa uummataaf dubbifte
sana fidii kottu" jedhuuf Yehuudii ilma Naataaniyaa,
ilma Shelemiyaa, ilma Kuushii ergan. Kanaafuu Baaruk
ilmi Neeriyaa kitaaba maramaa sana harkatti qabatee
gara isaanii dhaqe. **15** Jarris, "Maaloo, taa'iitii kitaabicha
nuu dubbisi" jedhaniin. Kanaafuu Baaruk kitaaba sana
isaaniif dubbise. **16** Isaanis yommuu dubbii kana hunda

dhaga'anitti sodaadhaan wal ilaalanii Baarukiin, "Nu
waan kana hunda mootichatti himuu qabna" jedhan. **17**
Ergasii isaan Baarukiin, "Mee nutti himi; ati akkamitti
waan kana hunda barreessite? Ermiyaasitu sitti himee?"
jedhanii gaafatan. **18** Baarukis, "Eeyyee, Ermiyaasitu
dubbii kana hunda natti hime; ani immoo qalamiidhaan
kitaaba maramaa irratti barreesse" jedhee deebise.
19 Kana irratti qondaaltonni sun Baarukiin, "Atii fi
Ermiyaas dhaqaa dhokadhaa. Namni tokko iyyuu iddoo
isin jirtan hin beekin" jedhan. **20** Isaanis kitaaba
maramaa sana kutaa Eliishaamaa barreessaa sanaa
keessa kaa'anii mooticha bira gara oobdii dhaqanii waan
hunda isatti himan. **21** Mootichis akka inni kitaabicha
fiduuf Yihuudii erge; Yehuudiinis kutaa Eliishaamaa
barreessaa sanaa keessaa kitaabicha fidee mootichaa fi
qondaaltota isa bira dhaabachaa turan hundaaf dubbise.
22 Yeroon sun ji'a saglaffaa ture; mootichis mana itti
yeroo gannaa dabarsu keessa taa'aa ture; ibiddi girgiraa
guddaa irratti boba'us fuula isaa dura ture. **23** Yommuu
Yehuudiin kitaaba maramaa sana keessaa bo'oo sadii
yookaan afur dubbisutti, mootichi hamma kitaabni
sun guutumaan guutuutti gubatee dhumutti haaduu
barreessaatiin kukkutee girgiraa ibiddaatti darbachaa
ture. **24** Ta'u illee mootichii fi tajaajiltoonni isaa kanneen
dubbii kana hunda dhaga'an hundi homaa hin sodaanne
yookaan uffata isaanii hin tarsaafne. **25** Mootichi yoo
Elnaataan, Delaayaa fi Gemaariyaan akka inni kitaabicha
hin gubneef isa kadhatan iyyuu isaan hin dhageenye. **26**
Qooda kanaa mootichi akka isaan Baaruk barreessaa
sanaa fi Ermiyaas raajicha hidhaniif Yerami'eel ilma
mootii, Seraayaa ilma Azrii'eeliitii fi Shelemiyaa ilma
Abdi'eel ajaje. Waaqayyo garuu isaan dhoksee ture.
27 Erga mootichi kitaaba maramaa kan Baaruk dubbii
Ermiyaas irraa dhaga'e itti barreesse sana gubee booddee
dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara Ermiyaas dhufe:
28 "Kitaaba maramaa biraa fuudhiitii dubbii kitaabicha
duraa kan Yehooyaaqiim mootichi Yihuudaa gube irra
ture sana hunda itti barreessi. **29** Yehooyaaqiim mooticha
Yihuudaatiinis akkana jedhi; 'Waaqayyo akkana jedha: Ati
kitaaba maramaa sana gubdee, "Ati maaliif akka mootiin
Baabilon dhugumaan dhufee biyya kana balleessee
namaa fi horii keessaa hobbaasu kitaabicha irratti
barreessite?"' jettee gaafatte. **30** Kanaafuu Waaqayyo
waa'ee Yehooyaaqiim mooticha Yihuudaa akkana jedha:
Inni nama teessoo Daawit irra taa'u hin qabaatu; reeffi
isaas gad darbatamee ho'a guyyaatii fi qorra halkaniitti
ni saaxilama. **31** Ani sababii hammina isaaniitiif isa,
ijoollee isaatii fi tajaajiltoota isaa nan adaba; sababii
isaan na dhaggeeffachuu didaniif ani balaa isaanittin fida
jedhee labse sana hunda isaanitti, namoota Yerusaalem
keessa jiraatanii fi namoota Yihuudaatti nan fida.'" **32**
Ergasii Ermiyaas kitaaba maramaa kan biraa fuudhee
Baaruk ilma Neeriyaa barreessaa sanatti kenne; Baarukis
akkuma Ermiyaas itti himetti dubbii kitaaba maramaa
Yehooyaaqiim mootichi Yihuudaa ibiddaan gube sana
irra ture hunda itti barreesse. Dubbiin dubbii kana
fakkaattu hedduunis itti dabalameera.

37 Nebukadnezar mootichi Baabilon Zedeqiyaa ilma
Yosiyaas mootii Yihuudaa taasise; innis iddoo
Yehooyaakiin ilma Yehooyaaqiim bu'ee mootii ta'e.
2 Garuu inni yookaan tajaajiltoonni isaa yookaan
sabni biyya sanaa dubbii Waaqayyo karaa Ermiyaas
raajichaatiin dubbate sana hin qalbeeffanne. **3** Ta'us
Zedeqiyaa mootichi, "Maaloo Waaqayyo Waaqa keenya
nuu kadhadhu" jedhee Yehuukal ilma Shelemiyaatii
fi Sefaaniyaa lubicha ilma Ma'aseyaa gara Ermiyaas
raajichaatti erge. **4** Ermiyaas waan yeroo sanatti mana
hidhaatti hin galfaminiif sodaa malee saba gidduu ni
deddeebi'a ture. **5** Loltoonni Fara'oon Gibxii ba'anii turan;
Baabilononni Yerusaalemin marsanii turanis yommuu
waan kana dhaga'anitti Yerusaalemin dhiisanii ba'an.
6 Kana irratti dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
Ermiyaas raajichaa dhufe: **7** "Waaqayyo, Waaqni Israa'el
akkana jedha: Mooticha Yihuudaa isa akka isin waa na
gaafattaniif isin erge sanaan akkana jedhaa; 'Loltoonni
Fara'oon kanneen isin gargaaruuf dhufan sun gara biyya
isaanii, gara Gibxitti ni deebi'u. **8** Ergasii Baabilononni
deebi'anii magaalaa kana ni dha'u; ni qabatu; ni
gubus.' **9** "Waaqayyo akkana jedha: 'Baabilononni
dhugumaan nu dhiisanii deemu' jettanii yaaduudhaan
of hin gowwoomsinaa; isaan hin deemaniitii! **10** Utuu
isin loltoota Baabilonotaa kanneen isin lolaa jiran kana
hunda mo'attanii warri madaa'an qofti dunkaana isaanii
keessatti hafanii iyyuu isaan gad ba'anii magaalaa
kana ni gubu." **11** Erga loltoonni Baabilonotaa sababii
waraana Fara'ooniif jedhanii Yerusaalemin dhiisanii
ba'anii as, **12** Ermiyaas saba achi jiraatu keessaa qooda
qabeenyaa kan isa ga'u argachuuf jedhee Yerusaalemii
ka'ee biyya Beniyaam dhaqe. **13** Garuu yeroo inni karra
Beniyaam bira ga'etti Yiriyaan ilmi Shelemiyaa, ilmi
Hanaaniyaa itti gaafatamaan eegumsaa sun, "Ati gara
Baabilonotaatti sokkaa jirta!" jedhee Ermiyaas raajicha
qabee hidhe. **14** Ermiyaas immoo, "Kun dhugaa miti! Ani
gara Baabilonotaatti sokkuutti hin jiru" jedhe. Yiriyaan
garuu isa dhaga'uu dide; qooda kanaa Ermiyaasin qabee
qondaaltotatti dhi'eesse. **15** Isaanis Ermiyaasitti aaranii
isa tuman; mana Yoonaataan barreessaa sanaa kan
mana hidhaa godhatan sana keessatti isa hidhan. **16**
Ermiyaasis kutaa mana boollaa keessa buufame; achis
yeroo dheeraa ture. **17** Ergasii Zedeqiyaa Mootichi nama
itti ergee gara masaraa ofii isaatti isa fichisiise. Achittis
kophaatti baasee, "Dubbiin Waaqayyo biraa dhufe tokko
iyyuu jiraa?" jedhee isa gaafate. Ermiyaasis, "Eeyyee; ati
dabarfamtee mootii Baabiloniitti ni kennamta" jedhee
deebise. **18** Ergasiis Ermiyaas, Zedeqiyaas mootichaan
akkana jedhe; "Ani sitti yookaan qondaaltota keetti
yookaan saba kanatti balleessaa maalii hojjennaan isin
mana hidhaa keessa na buuftan? **19** Raajonni kee warri,
'Mootiin Baabilon si'i yookaan biyya kana hin lollu'
jedhanii raajii siif dubbatan sun eessa jiru? **20** Amma
garuu gooftaa koo yaa mootichaa, maaloo na dhaga'i.
Ani iyyata koo fuula kee duratti nan dhi'eeffadhaatii,
mana Yoonaataan barreessaa sanaatti deebiftee na
hin ergin; yoo ati na ergite ani achumatti du'aatii."
21 Kana irratti Zedeqiyaa Mootichi akka Ermiyaas
oobdii eegumsaa keessa kaa'amuu fi akka isaan hamma

buddeenni magaalaa sanaa dhumutti guyyaa guyyaatti
buddeena tokko tokko warra buddeena tolchan irraa
fuudhanii isaaf kennan ajaje. Akkasiin Ermiyaas oobdii
eegumsaa keessa ture.

38 Shefaaxiyaa ilmi Mataan, Gedaaliyaas ilmi
Phaashihuur, Yuukaal ilmi Shelemiyaatii fi
Phaashihuur ilmi Malkiyaa waan Ermiyaas akkana
jedhee saba hundatti hime dhaga'an; **2** "Waaqayyo
akkana jedha: 'Namni magaalaa kana keessatti hafu
kam iyyuu goraadeen, beelaan yookaan dha'ichaan
ni du'a; namni gara Baabilonotaatti baqatu kam
iyyuu garuu ni jiraata. Inni lubbuu isaatiin ni ba'a;
ni jiraatas.' **3** Waaqayyo akkana jedha: 'Magaalaan
kun dhugumaan dabarfamtee harka waraana mootii
Baabilonitti ni kennamti; innis ishee qabata.'" **4** Kana
irratti qondaaltonni sun mootichaan akkana jedhan;
"Namichi kun ajjeefamuu qaba. Inni waan isaanitti
dubbatuun loltoota magaalaa kana keessatti hafanii fi
namoota hunda onnee dhabsiisa. Namichi kun saba
kanaaf badiisa malee waan gaarii hin hawwu." **5**
Zedeqiyaa Mootichi immoo, "Inni harkuma keessan
keessa jira; mootiin isiniin mormee homaa gochuu hin
danda'u" jedhee deebise. **6** Kanaafuu isaan Ermiyaasin
fuudhanii boolla bishaanii kan Malkiyaa ilma mootichaa
keessa buusan; boolli bishaanii sunis oobdii eegumsaa
keessa ture. Isaan funyoodhaan Ermiyaasin boolla sana
keessa buusan; boolli sun dhoqqee malee bishaan hin
qabu ture; Ermiyaasis dhoqqee keessa dhidhime. **7** Garuu
Ebeed-Melek qondaalli Itoophiyaa kan masaraa mootii
keessa ture sun akka isaan Ermiyaasin boolla bishaanii
keessa buusan dhaga'e. Utuma mootichi Karra Beniyaam
bira taa'ee jiruus, **8** Ebeed-Melek masaraadhaa ba'ee
dhaqee akkana isaan jedhe; **9** "Yaa gooftaa koo mooticha,
jarri kun waan Ermiyaas raajicha godhan hundaan waan
hamaa hojjetaniiru. Isaan akka inni beelaan du'uuf
yeroo buddeenni tokko iyyuu magaalaa keessa hin
jirretti boolla bishaanii keessa isa buusan." **10** Mootichis
ergasii Ebeed-Melek namicha Itoophiyaa sanaan, "Nama
soddoma asii fudhadhuu dhaqiitii utuu inni hin du'in
Ermiyaas raajicha boolla bishaanii keessaa baasi" jedhee
ajaje. **11** Kanaafuu Ebeed-Melek namoota sana fudhatee
gara kutaa mankuusaa masaraa mootichaa keessaatiin
jala jiru sanaa dhaqe. Innis darsaa fi wayyaa moofaa achii
fudhatee funyoon gara boolla bishaaniitti Ermiyaasiif
gad buuse. **12** Ebeed-Melek namichi Itoophiyaa sunis
Ermiyaasiin, "Akka funyoon si hin luqqisneef darsaa
fi wayyaa moofaa bobaa kee jala kaa'adhu" jedhe.
Ermiyaasis akkasuma godhe; **13** isaanis funyoo sanaan ol
harkisanii boolla bishaanii keessaa isa baasan. Ermiyaasis
oobdii eegumsaa keessa ture. **14** Zedeqiyaa Mootichi
Ermiyaasitti nama ergee gara balbala sadaffaa mana
qulqullummaa Waaqayyootti isa fichisiise. Mootichis
Ermiyaasiin, "Ani waa sin gaafadha; ati waan tokko illee
na hin dhoksin" jedhe. **15** Ermiyaasis Zedeqiyaadhaan,
"Yoo ani deebii siif kenne, ati na hin ajjeeftuu? Yoo ani
si gorse iyyuu ati na hin dhageessu" jedhe. **16** Zedeqiyaa
Mootichi garuu, "Dhugaa Waaqayyo jiraataa isa jireenya
nuu kenne sanaa ani si hin ajjeesu; warra lubbuu
kee balleessuu barbaadanittis dabarsee si hin kennu"
jedhee kakuu kana dhoksaatti Ermiyaasiif kakate. **17**
Kana irratti Ermiyaas deebisee Zedeqiyaadhaan akkana
jedhe; "Waaqayyo Waaqni, inni Waan Hunda Danda'u,
Waaqni Israa'el akkana jedha: 'Yoo ati qondaaltota mootii
Baabilonitti harka kennatte lubbuun kee du'a ni oolfamti;
magaalaan kunis hin gubamtu; atii fi maatiin kee ni
jiraattu. **18** Garuu yoo ati qondaaltota mootii Baabilonitti
harka kennachuu baatte magaalaan kun dabarfamtee
Baabilonotatti ni kennamti; isaanis ishee gubu; ati
mataan kee iyyuu isaan jalaa hin baatu.'" **19** Zedeqiyaa
Mootichi Ermiyaasiin, "Ani Yihuudoota Baabilonotatti
galan nan sodaadha; Baabilononni dabarsanii isaanitti
na kennanii isaan immoo natti taphatuutii" jedhe. **20**
Ermiyaasis akkana jedhee deebise; "Isaan dabarsanii
si hin kennan; ati waan ani sitti himu gochuudhaan
Waaqayyoof ajajami. Yoos ati milkooftee lubbuun kees
du'a oolfamti. **21** Garuu yoo ati harka kennachuu didde,
Waaqayyo waan kana naa ibseera: **22** Dubartoonni mana
mootii Yihuudaa keessatti hafan hundi gara qondaaltota
mootii Baabilonitti geeffamu. Dubartoonni sunis akkana
jedhu: "'Michoonni kee kanneen ati amanatte sun, si
gowwoomsanii; si mo'atan. Miilli kee dhoqqee keessa
lixe; michoonni kees si dhiisanii deeman.' **23** "Niitonni
keetii fi ijoolleen kee hundi Baabilonotatti geeffamu. Ati
mataan kee iyyuu mootii Baabiloniin qabamta malee
isaan harkaa hin baatu; magaalaan kunis ni gubamti."
24 Zedeqiyaan Ermiyaasiin akkana jedhe; "Dubbii nu
amma dubbanne kana namni tokko iyyuu hin beekin;
yoo kanaa achii ati ni duutaa. **25** Yoo qondaaltonni akka
ani si wajjin haasa'e dhaga'anii si bira dhufanii, 'Waan
ati mootiidhaan jettee fi waan mootiin siin jedhe nutti
himi; nu hin dhoksin; yoo kanaa achii nu si ajjeefnaa'
siin jedhan, **26** 'Ani akka inni gara mana Yoonaataanitti
deebisee na ergee anis achitti hin duuneef mooticha
kadhachaa ture' jedhiin." **27** Ergasii qondaaltonni hundi
dhufanii Ermiyaasin gaafatan; innis waan mootichi akka
inni dubbatu isa ajaje hunda isaanitti hime. Sababii
namni waan inni mooticha wajjin dubbate dhaga'e tokko
iyyuu hin turiniif, jarri waan kana caalaa homaa isatti
hin dubbanne. **28** Ermiyaasis hamma gaafa Yerusaalem
qabamteetti oobdii eegumsaa sana keessa ture.

39 Akki Yerusaalem itti fudhatamte kana ture: Bara
Zedeqiyaa Mooticha Yihuudaa keessa ji'a kurnaffaa
waggaa saglaffaatti, Nebukadnezar mootichi Baabilon
loltoota isaa hunda wajjin duulee Yerusaalemin marse.
2 Bara Zedeqiyaa keessa bultii saglaffaa ji'a afuraffaa
waggaa kudha tokkoffaatti, dallaan magaalaa sanaa
ni cabsame. **3** Ergasii qondaaltonni mootii Baabilon
hundi dhufanii Karra Giddu Galeessa dura tataa'an;
isaanis Nergaal-Sharezer namicha Samgaar, Neboo-
Sarsekiim ajajaa hangafa, Nergaal-Sharezer shuumii
hangafaa fi qondaaltota mootii Baabilon hundaa dha.
4 Zedeqiyaa Mooticha Yihuudaatii fi loltoonni hundi
yommuu jara arganitti ni baqatan; isaanis halkaniin
karaa biqiltuu mootichaatiin magaalaa keessaa ba'anii
karra dallaa lamaan gidduutiin gara Arabbaatti qajeelan.
5 Loltoonni Baabilonotaa garuu isaan ari'anii dirree
Yerikoo irratti Zedeqiyaa in qaqqaban. Isaanis isa

qabanii Riiblaa Hamaati keessatti gara Nebukadnezar
mooticha Baabilonitti geessan; mootichis achitti isatti
mure. **6** Mootiin Baabilonis achuma Riiblaatti ijuma isaa
duratti ilmaan Zedeqiyaa gorra'ee namoota Yihuudaa
bebeekamoo hundas ajjeese. **7** Innis ergasii Zedeqiyaa
keessaa ija isaa baasee Baabilonitti isa geessuuf
foncaa naasiitiin isa hidhe. **8** Baabilononnis masaraa
mootiitii fi manneen sabaatti ibidda qabsiisanii dallaa
Yerusaalem diigan. **9** Nebuzaradaan ajajaan eegumsaa,
namoota magaalaa keessatti hafan, namoota isatti
harka kennatanii fi namoota kaan wajjin booji'ee
Baabilonitti geesse. **10** Nebuzaradaan ajajaan eegumsaa
sun garuu hiyyeeyyii homaa hin qabne tokko tokko biyya
Yihuudaatti hambise; innis yeroo sanatti iddoo dhaabaa
wayiniitii fi lafa qotiisaa kenneef. **11** Nebukadnezar
mootichi Baabilon akkana jedhee karaa Nebuzaradaan
ajajaa eegumsaa sanaatiin waa'ee Ermiyaas ajaja kenne:
12 "Isa fuudhiitii akka gaarii kunuunsi; waan inni
barbaadu kam iyyuu godhiif malee isa hin miidhin."
13 Kanaafuu Nebuzaradaan ajajaan eegumsaa sun
Nebuushazbaan shuumiin hangafti, Nergaal-Sharezer
shuumiin ol aanaan, akkasumas qondaaltonni mootii
Baabilon kaan hundi **14** ergamanii oobdii eegumsaa
keessaa Ermiyaasin baasisan. Isaanis akka Gedaaliyaas
ilmi Shaafaan, ilmi Ahiiqaam mana isaatti isa geessuuf
imaanaa itti kennan. Ermiyaasis akkasiin saba ofii isaa
keessa jiraate. **15** Utuma Ermiyaas oobdii eegumsaa
keessatti hidhamee jiruu dubbiin Waaqayyoo akkana
jedhee gara isaa dhufe: **16** "Dhaqiitii Ebeed-Melek
namicha Itoophiyaa sanaan akkana jedhi; 'Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha:
Ani dubbii koo waan tolaadhaaf utuu hin ta'in waan
hamaadhaaf magaalaa kana irratti fiixaan nan baasa.
Yeroo sanatti wanni kun ijuma kee duratti fiixaan ba'a.
17 Ani garuu gaafas sin oolcha, jedha Waaqayyo; ati
dabarfamtee warra sodaattu sanatti hin kennamtu.
18 Ani sin baasa; ati waan na amanattuuf lubbuu
keetiin baata malee goraadeedhaan hin duutu, jedha
Waaqayyo.'"

40 Erga Nebuzaradaan ajajaan eegumsaa sun
Raamaatti gad isa dhiisee booddee dubbiin kun
Waaqayyo biraa gara Ermiyaas dhufe. Ajajaan sun isaa
booji'amtoota Yerusaalemii fi Yihuudaadhaa booji'amanii
gara Baabilonitti geeffamaa turan hunda gidduutti
foncaan hidhamee jiru Ermiyaasin arge. **2** Ajajaan
eegumsaa sunis yommuu Ermiyaasin argetti akkana
jedheen; "Waaqayyo Waaqni kee badiisa kana iddoo
kanatti labseera. **3** Waaqayyo amma iyyuu waan kana
fideera; inni akkuma dubbate sana godheera. Sababii isin
Waaqayyotti cubbuu hojjettanii fi isaaf hin ajajaminiif
wanni kun hundi ta'e. **4** Ani garuu har'a foncaa harka
keetii sirraa hiikeera. Ati yoo na wajjin Baabilon dhaquu
feete kottu; anis sin kunuunsaa; yoo fedhuu baatte garuu
hin dhufin. Kunoo biyyattiin guutumaan guutuutti
fuula kee dura jirti; iddoo jaallatte dhaqi." **5** Ta'us
utuu Ermiyaas of irra hin deebi'in Nebuzaradaan itti
dabalee, "Gara Gedaaliyaas ilma Shaafaan ilma Ahiiqaam
isa mootichi Baabilon magaalaawwan Yihuudaa irratti
muude sanaa deebi'iitii isa wajjin saba keessa jiraadhu,
yookaan iddoo jaallatte kam iyyuu dhaqi" jedheen.
Akkasiin ajajaan eegumsaa sun galaa fi kennaa kenneefii
gad isa dhiise. **6** Kanaafuu Ermiyaas gara Gedaaliyaas
ilma Ahiiqaam kan Miisphaa jiraatu sanaa dhaqee
isa wajjin saba biyya sanatti hafe gidduu jiraate. **7**
Ajajjoonni loltootaa hundii fi namoonni isaanii kanneen
hamma yeroo sanaatti ala turan yeroo akka mootichi
Baabilon Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam sana bulchaa
kutaa biyyaa godhee muudee fi akka inni dhiiraa
dubartii fi ijoollee hiyyeeyyii kanneen booji'amanii gara
Baabilonitti hin geeffamin irratti itti gaafatama kenneef
dhaga'anitti, **8** Gedaaliyaas bira gara Miisphaa dhufan.
Isaanis Ishmaa'eel ilma Naataaniyaa, Yoohaanaanii fi
Yoonaataan ilmaan Qaareyaa, Seraayaa ilma Tanhumeeti,
ilmaan Eefayi namicha Netoof sanaatii fi Yezaaniyaa ilma
namicha Ma'akaat, akkasumas namoota isaanii turan.
9 Gedaaliyaas ilmi Shaafaan, ilmi Ahiiqaam akkana
jedhee isaanii fi namoota isaaniitiif kakate; "Baabilonota
tajaajiluu hin sodaatinaa; biyyattii keessa qubadhaatii
mooticha Baabilon tajaajilaa; waan gaariitu isinii ta'aatii.
10 Ani mataan koo fuula Baabilonota gara keenya dhufanii
duratti iddoo keessan bu'uuf Miisphaa keessa nan tura;
isin garuu wayinii, ija bonaatii fi zayitii walitti qabaatii
gombisaatti naqadhaa; magaalaawwan qabattan keessas
jiraadhaa." **11** Yihuudoonni Mo'aab, Amoon, Edoomii fi
biyyoota biraa hunda keessa jiraatan hundi yommuu akka
mootiin Baabilon Yihuudaa keessatti hambaa hambisee
fi akka inni Gedaaliyaas ilma Shaafaan ilma Ahiiqaam
bulchaa godhee isaan irratti muude dhaga'anitti, **12**
hundi isaanii biyyoota itti bittinnaa'an hunda keessaa
ba'anii Yihuudaatti deebi'anii Miisphaatti Gedaaliyaas
bira dhufan. Isaanis wayinii fi ija bonaa baay'ee walitti
qabatan. **13** Yeroo kanatti Yoohaanaan ilmi Qaareyaatii
fi ajajjoonni loltoota ala turanii hundi Gedaaliyaas bira
Miisphaa dhaqanii, **14** akkana jedhaniin; "Ati akka
mootiin Amoonotaa Ba'aaliis jedhamu sun si ajjeesuuf
jedhee, Ishmaa'eel ilma Naataaniyaa erge hin beektuu?"
Gedaaliyaas ilmi Ahiiqaam garuu isaan hin amanne.
15 Kana irratti Yoohaanaan ilmi Qaareyaa Miisphaa
keessatti Gedaaliyaasin kophaatti baasee akkana jedheen;
"Akka ani dhaqee Ishmaa'eel ilma Naataaniyaa sana
ajjeesu naa eeyyami; namni tokko iyyuu waan kana
hin beeku. Inni maaliif si ajjeesee akka Yihuudoonni
naannoo keetti walitti qabaman hundi bittinneeffamanii
hambaan Yihuudaas barbadaa'u godha?" **16** Gedaaliyaas
ilmi Ahiiqaam garuu, Yoohaanaan ilma Qaareyaatiin, "Ati
waan akkasii hin hojjetin! Wanni ati waa'ee Ishmaa'eel
dubbattu kun dhugaa mitii" jedhe.

41 Ji'a torbaffaa keessa Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaa,
ilma Eliishaamaa kan sanyii moototaa irraa
dhalatee fi ajajjoota loltoota mootichaa keessaa tokko
ture sun namoota kudhan wajjin Gedaaliyaas ilma
Ahiiqaam bira Miisphaa dhufe. Achittis utuma wajjin waa
nyaatanuu **2** Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaatii fi namoonni
kurnan isa wajjin turan sun ka'anii goraadeedhaan
Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam, ilma Shaafaan isa mootiin
Baabilon bulchaa kutaa biyyaa godhee muude sana
rukutanii ajjeesan. **3** Ishmaa'eel akkasumas Yihuudoota
Gedaaliyaas wajjin Miisphaa turan hundaa fi loltoota

Baabilonotaa kanneen achi turan illee ni fixe. **4**
Gedaaliyaas ajjeefamee guyyaa itti aanutti utuu namni
tokko iyyuu hin beekin, **5** namoonni areeda isaanii
haaddatanii, wayyaa isaanii tatarsaasanii, of cicciran
Saddeettamni kennaa midhaaniitii fi ixaana qabatanii
Sheekemii, Shiiloo fi Samaariyaadhaa gara mana
Waaqayyoo dhufan. **6** Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaas
jara simachuuf Miisphaadhaa boo'aa gad ba'e. Yommuu
isaan argettis "Gara Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam kottaa"
jedheen. **7** Yeroo isaan magaalaa sana seenanitti immoo
Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaatii fi namoonni isa wajjin
turan jara sana gogorra'anii boolla bishaaniitti gad
darbatan. **8** Namoonni utuu hin ajjeefamin hafan
kudhan garuu Ishmaa'eeliin, "Nu hin ajjeesin! Nu
qamadii fi garbuu, zayitii fi damma lafa qotiisaa
keessa dhokfanne qabnaatii" jedhan. Kanaafuu inni
gad isaan dhiise; warra kaan wajjinis isaan hin
ajjeefne. **9** Boolli bishaanii Ishmaa'eel reeffa namoota
Gedaaliyaas wajjin ajjeefaman sanaa hunda itti naqe
sun boolla bishaanii Aasaan Mootichi ittiin Ba'ishaan
mooticha Israa'el of irraa dhowwuuf hojjetate ture.
Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaa boolla bishaanii sana
reeffa namaatiin guute. **10** Ishmaa'eel namoota
Miisphaa keessaa hafan hunda intallan mootichaatii
fi warra achitti hafan kanneen Nebuzaradaan ajajaan
eegumsaa sun Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam isaan
irratti shuumee ture hunda booji'e. Ishmaa'eel ilmi
Naataaniyaas isaan fudhatee gara Amoonotaatti ce'uuf
ka'ee qajeele. **11** Yoohaanaan ilmi Qaareyaatii fi ajajjoonni
waraanaa kanneen isa wajjin turan hundi yeroo waa'ee
yakka Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaa hojjete hundaa
dhaga'anitti **12** namoota isaanii hunda fudhatanii
Ishmaa'eel ilma Naataaniyaa loluu dhaqan. Isaanis haroo
Gibe'oon guddicha biratti isa qaqqaban. **13** Namoonni
Ishmaa'eel wajjin turan hundi yommuu Yoohaanaan
ilma Qaareyaatii fi ajajjoota loltootaa kanneen isa wajjin
turan arganitti ni gammadan. **14** Namoonni Ishmaa'eel
Miisphaadhaa booji'ee ture hundis isa biraa deebi'anii
gara Yoohaanaan ilma Qaareyaa dhaqan. **15** Garuu
Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaatii fi namoota isaa keessaa
saddeeti Yoohaanaan jalaa miliqanii gara Amoonotaatti
baqatan. **16** Yoohaanaan ilmi Qaareyaatii fi ajajjoonni
loltoota warri isa wajjin turan hundi namoota Miisphaa
warra Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaa erga Gedaaliyaas
ilma Ahiiqaam ajjeesee booddee booji'e kaan hunda
fuudhanii deeman; isaanis loltoota, dubartoota, ijoollee
fi qondaaltota mana murtii kanneen Yoohaanaan
Gibe'oonii deebisee fidee dha. **17** Isaanis achii ka'anii
gara Gibxitti qajeeluudhaan Beetlihem biratti Geeroti
Kimhaam keessa boqotan; **18** kunis Baabilonota jalaa
miliquuf ture. Isaan sababii Ishmaa'eel ilmi Naataaniyaa
sun Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam isa mootiin Baabilon
biyyattii irratti bulchaa godhee shuume sana ajjeeseef
jara sodaatan.

42 Ergasii ajajjoonni waraanaa hundi Yoohaanaan
ilma Qaareyaatii fi Yezaaniyaa ilma Hoosha'iyaa
dabalatee, namni hundi, xinnaa guddaan dhufanii **2**
Ermiyaas raajichaan akkana jedhan; "Maaloo kadhaa
keenya dhaga'iitii hambaa kana hundaaf Waaqayyo
Waaqa kee kadhadhu. Nu dur baay'ee turre; amma
garuu akkuma ati argitu kana nu nama muraasa qofattu
hafe. **3** Akka Waaqayyo Waaqni kee gara nu dhaquu
qabnuu fi waan nu gochuu qabnu nutti himuuf nuu
kadhadhu." **4** Ermiyaas raajichis, "Ani isin dhaga'eera;
akkuma isin na gaafattan sana ani dhugumaan Waaqayyo
Waaqa keessan nan kadhadha. Waan Waaqayyo dubbatu
hundas isinitti nan hima; waan tokko illees isin hin
dhoksu" jedhee deebise. **5** Jarris Ermiyaasiin akkana
jedhan; "Yoo nu akkuma Waaqayyo Waaqni kee akka ati
nutti himtuuf si erge sana gochuu baanne Waaqayyo
mataan isaa dhuga baatuu dhugaatii fi amanamaa nutti
haa ta'u. **6** Akka yeroo nu dubbii Waaqayyo Waaqa
keenyaatiif ajajamnutti wanni hundi nutti toluuf yoo
wanni sun jaallatamaa yookaan jibbamaa ta'e illee nu
dubbii Waaqayyo Waaqa keenyaa kan itti si erganne
sanaatiif ni ajajamna." **7** Dubbiin Waaqayyoos guyyaa
kudhan booddee gara Ermiyaas dhufe. **8** Kanaafuu
inni Yoohaanaan ilma Qaareyaatii fi ajajjoota waraanaa
kanneen isa wajjin turan hunda, akkasumas nama xinnaa
guddaa hunda walitti waame. **9** Innis akkana isaaniin
jedhe; "Waaqayyo Waaqni Israa'el inni isin akka ani
iyyata keessan itti isinii dhi'eessuuf itti na ergitan sun
akkana jedha: **10** 'Yoo biyya kana keessa turtan, ani
isinan ijaara malee isin hin diigu; ani isinan dhaaba
malee isin hin buqqisu; ani badiisa isinitti fide sanaaf
gaabbeeraatii. **11** Mootii Baabilon isa amma sodaattan
kana hin sodaatinaa. Ani isin baraaree harka isaatii isin
baasuuf isin wajjin jiraatii. Isa hin sodaatinaa, jedha
Waaqayyo. **12** Ani akka inni garaa isinii laafee biyya
keessanitti isin deebisuuf garaa isiniif nan laafa.' **13**
"Garuu yoo isin, 'Nu biyya kana keessa hin turru' jettanii
akkasiin Waaqayyo Waaqa keessaniif ajajamuu diddan,
14 amma illee yoo isin, 'Hin ta'u, nu biyya Gibxi keessa
iddoo itti waraana hin argine yookaan malakata hin
dhageenye yookaan iddoo itti hin beelofne sana dhaqnee
achi jiraanna' jettan, **15** egaa yaa hambaa Yihuudaa,
dubbii Waaqayyoo dhaga'aa. Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: 'Yoo isin biyya
Gibxitti galuu barbaaddanii achi jiraachuu dhaqxan, **16**
goraadeen isin sodaattan sun achumatti isin argata;
beelli isin sodaattanis hamma Gibxitti isin faana bu'a;
isinis achitti dhumtu. **17** Dhugumaan warri biyya Gibxitti
galanii achi qubachuu barbaadan hundi goraadeen,
beelaa fi dha'ichaan dhumu; isaan keessaa namni badiisa
ani isaanitti fidu jalaa ba'u yookaan miliqu tokko iyyuu
hin jiru.' **18** Waaqayyo Waan Hunda Danda'u, Waaqni
Israa'el akkana jedha: 'Akkuma aariin koo fi dheekkamsi
koo warra Yerusaalem keessa jiraatan irratti dhangala'e
sana, yoo isin biyya Gibxitti galtan dheekkamsi koo
isin irratti ni dhangala'a. Isinis waan abaarsaa, waan
sodaa, waan yakkaatii fi waan fafaa ni taatu; iddoo
kana illee gonkumaa deebitanii hin argitan.' **19** "Yaa
hambaa Yihuudaa Waaqayyo, 'Biyya Gibxi hin dhaqinaa'
isiniin jedheera. Waan kana qalbeeffadhaa: Ani har'a
isin akeekkachiisaatii; **20** Isin gaafa 'Waaqayyo Waaqa
keenya nuu kadhadhu; waan inni dubbate hundas nutti
himi; nus ni ajajamnaaf' jettanii gara Waaqayyo Waaqa
keessanii na ergitan sana balleessaa guddaa hojjettan.

21 Ani har'a isinitti himeera; isin garuu waan inni akka
ani isinitti himuuf na erge sana hundaan Waaqayyo
Waaqa keessaniif hin ajajamne. 22 Kanaafuu isin amma
waan kana qalbeeffadhaa: Isin iddoo jiraachuu dhaquu
feetan sana keessatti goraadeen, beelaa fi dha'ichaan ni
dhumtu."

43 Erga Ermiyaas dubbii Waaqayyo Waaqa isaanii kan
Waaqayyo akka inni nama hundatti himuuf isa
erge sana dubbatee fixee booddee, 2 Azaariyaa ilmi
Hoosha'iyaa, Yoohaanaan ilmi Qaareyaatii fi namoonni of
tuulan hundi Ermiyaasiin akkana jedhan; "Ati ni sobda!
Waaqayyo Waaqni keenya akka ati, 'Isin achi jiraachuuf
jettanii biyya Gibxi dhaquu hin qabdan' jettuuf si hin
ergine. 3 Baaruk ilmi Neeriyaa garuu akka ati akka isaan
nu fixaniif yookaan booji'anii Baabilonitti nu geessaniif
dabarsitee harka Baabilonotaatti nu kennituuf si
kakaasaa jira." 4 Kanaafuu Yoohaanaan ilmi Qaareyaatii fi
ajajjoonni waraanaa hundii fi sabni hundi ajaja Waaqayyo
akka isaan biyya Yihuudaa turaniif kenneef sana didan.
5 Qooda kanaa Yoohaanaan ilmi Qaareyaatii fi ajajjoonni
waraanaa hundi hambaa Yihuudaa kanneen biyyoota
itti bibittinneeffaman hunda keessaa deebi'anii biyya
Yihuudaa keessa jiraachuuf dhufan hunda fudhatanii
deeman. 6 Akkasumas dhiiraa dubartii, ijoollee fi intallan
mootii kanneen Nebuzaradaan ajajaan eegumsaa sun
Gedaaliyaas ilma Ahiiqaam, ilma Shaafaan, Ermiyaas
raajichaa fi Baaruk ilma Neeriyaa biratti dhiise sana
hunda fudhatanii deeman. 7 Isaanis akkasiin Waaqayyoof
ajajamuu diduudhaan biyya Gibxitti galanii hamma
Tahiphaanhees keessa lixan. 8 Tahiphaanheesittis
dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara Ermiyaas
dhufe: 9 "Dhagaa gurguddaa guuriitii balbala masaraa
Fara'oon kan Tahiphaanhees jiru sanaa biratti utuma
Yihuudoonni ilaalanuu afaa suphee keessatti awwaali.
10 Ergasii akkana isaaniin jedhi; 'Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: Ani tajaajilaa
koo Nebukadnezar mooticha Baabilonitti nama ergee
nan waama; teessoo isaa illee dhagaa asitti awwaale
kana irra nan dhaaba; innis dunkaana mootummaa ofii
isaa isa irratti ni diriirfata. 11 Inni dhufee Gibxin ni
lola; warra du'aaf ramadamanitti du'a, warra boojuuf
ramadamanitti boojuu, warra goraadeef ramadamanitti
goraadee ni fida. 12 Inni manneen waaqeffannaa waaqota
Gibxitti ibidda qabsiisa; manneen waaqeffannaa isaanii
gubee waaqota isaanii tolfamoo illee booji'a. Akkuma
Tikeen tokko wayyaa marxifattu sana innis biyya Gibxi
marxifatee nagumaanis achii deema. 13 Inni achuma
galma waaqeffannaa aduu biyya Gibxi keessatti utuboota
waaqeffannaa caccabsee galma waaqeffannaa waaqota
Gibxii illee ni guba.'"

44 Dubbiin waa'ee Yihuudoota biyya Gibxi keessa
jechuunis Migdool, Tahiphaanhees, Memfiisii fi
Phaxroos keessa jiraatan hundaa dubbatu kun akkana
jedhee gara Ermiyaas dhufe; 2 "Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: Isin
badiisa guddaa ani Yerusaalemii fi magaalaawwan
Yihuudaa hundatti fide sana argitaniirtu. Kunoo, isaan
har'a onaniiru; namni tokko iyyuu isaan keessa hin
jiraatu; 3 kunis sababii hammina isaan hojjetaniitiif
ta'e. Isaan ixaana aarsuu fi waaqota isaan yookaan
isin yookaan abbootiin keessan hin beekin biraa
waaqeffachuudhaan dheekkamsaaf na kakaasan. 4 Anis,
'Waan jibbisiisaa ani hin jaallanne kana hin hojjetinaa!'
jedhee tajaajiltoota koo raajota ammumaa amma isaanitti
erge. 5 Isaan garuu hin dhaggeeffanne yookaan gurra
hin kennineef; isaan hammina isaanii irraa hin deebine
yookaan waaqota biraatiif ixaana aarsuu hin dhiifne. 6
Kanaafuu dheekkamsi koo sodaachisaan sun dhangala'ee
magaalaawwan Yihuudaatii fi daandiiwwan Yerusaalem
irratti boba'e; isaanis akkuma har'a ta'ee jiru kana ni
barbadaa'an; ni onanis. 7 "Ammas Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: Isin
maaliif dhiiraa fi dubartii, ijoollee fi daa'imman Yihuudaa
irraa kuttanii badiisa guddaa akkanaa ofitti fiduudhaan
hambaa malee of hambiftu? 8 Isin maaliif biyya Gibxi,
lafa keessa jiraachuuf dhuftanitti waaqota biraatiif
ixaana aarsuudhaan waanuma harki keessan hojjeteen
dheekkamsaaf na kakaaftu? Isin ofuma balleessitanii
saboota lafa irraa hunda gidduutti waan abaarsaatii fi
waan fafaa of gootu. 9 Isin hammina abbootiin keessan,
mootonni Yihuudaatii fi niitonni isaanii hojjetan,
akkasumas hammina isinii fi niitonni keessan biyya
Yihuudaattii fi daandiiwwan Yerusaalem irratti hojjettan
sana ni irraanfattanii? 10 Isaan hamma har'aatti gad
of hin qabne yookaan na hin sodaanne yookaan seera
kootii fi qajeelfama koo kan ani fuula keessanii fi
fuula abbootii keessanii dura kaa'e sana duukaa hin
buune. 11 "Kanaafuu Waaqayyo Waan Hunda Danda'u,
Waaqni Israa'el akkana jedha: Ani badiisa isinitti fiduu
fi Yihuudaa hunda balleessuuf kutadheera. 12 Ani
hambaa Yihuudaa kanneen biyya Gibxi dhaqanii achi
jiraachuu murteeffatan nan balleessa. Isaan hundi
Gibxitti dhumu; isaan goraadeedhaan kukkufu yookaan
beelaan dhumu. Xinnaa guddaan isaanii goraadeedhaan
yookaan beelaan du'a. Isaan waan abaarsaatii fi waan
sodaa, waan yakkaatii fi waan fafaa ta'u. 13 Ani
akkuma Yerusaalemin adabe sana warra Gibxi keessa
jiraatan illee goraadeedhaan, beelaa fi dha'ichaan nan
adaba. 14 Hambaa Yihuudaa kanneen biyya Gibxi
keessa jiraachuu dhaqan keessaa namni miliqu yookaan
biyya Yihuudaa kan achi jiraachuuf hawwan sanatti
deebi'u tokko iyyuu hin jiru; baqattoota tokko tokko
malee isaan hin deebi'aniitii." 15 Ergasiis namoonni
akka niitonni isaanii waaqota biraatiif ixaana aarsan
beekan hundii fi dubartoonni achi turan, walumatti
waldaan guddaan tokkoo fi namoonni biyya Gibxi keessa
Phaxroos jiraatan hundi Ermiyaasiin akkana jedhan;
16 "Nu dubbii ati maqaa Waaqayyootiin nutti dubbatte
sana hin dhageenyu! 17 Nu waan ni hojjenna jenne
hunda dhugumaan ni hojjenna: Akkuma nuu fi abbootiin
keenya, mootonni keenyaa fi qondaaltonni keenya
magaalaawwan Yihuudaatii fi daandiiwwan Yerusaalem
irratti goone sana nu Mootittii Samiitiif ixaana ni
aarsina; dhibaayyuus ni dhibaafanna. Nu yeroo sanatti
nyaata akka malee baay'ee qabna turre; haala tolaa
keessa jiraanne malee hin miidhamne. 18 Erga Mootittii
Samiitiif ixaana aarsuu fi dhibaayyuu dhibaafachuu

dhiifne garuu nu goraadee fi beelaan dhumaa jirra malee
homaa hin arganne." **19** Dubartoonnis kana irratti,
"Yeroo nu Mootittii Samiitiif ixaana aarsinee dhibaayyuu
illee dhibaafanneef sana akka nu fakkii isheetiin keekii
tolchinee dhibaayuu dhibaafannuuf dhirsoonni keenya
ni beeku mitii?" jedhan. **20** Ermiyaas uummata deebii
isaaf kennaa ture dhiiraa dubartii hundaan akkana jedhe;
21 "Waaqayyo waa'ee ixaana isinii fi abbootiin keessan,
mootonni keessanii fi qondaaltonni keessan, sabni
biyyattiis magaalaawwan Yihuudaatii fi daandiiwwan
Yerusaalem keessatti aarsitan sanaa yaadatee garaatti
hin qabannee? **22** Yeroo Waaqayyo hojii keessan hamaa
fi waan jibbisiisaa isin hojjettan sana argee obsuu
dadhabetti biyyi keessan akkuma amma jirtu kana waan
abaarsaatii fi ona duwwaa namni keessa hin jiraanne
ta'ee hafe. **23** Sababii isin ixaana aarsitanii Waaqayyotti
cubbuu hojjettanii fi isaaf ajajamuu diddaniif yookaan
seera isaa yookaan labsii isaa yookaan qajeelfama isaa
illee duukaa bu'uu diddaniif balaan kun akkuma isin
amma argitan kana isinitti dhufe." **24** Ermiyaasis saba
hundaa fi dubartoota hundaan akkana jedhe; "Isin
sabni Yihuudaa warri biyya Gibxi keessa jiraattan
hundi dubbii Waaqayyoo dhaga'aa. **25** Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: Isinii fi
niitonni keessan waan, 'Nu dhugumaan wareega waaqittii
samiitiif ixaana aarsuu fi dhibaayyuu illee dhibaafachuuf
wareegne sana ni guunna' jettanitti waadaa galtan sana
hojiidhaan argisiiftaniirtu. "Egaa ittuma fufaatii waan
waadaa galtan sana raawwadhaa! Wareega keessanis
guutadhaa! **26** Isin Yihuudoonni biyya Gibxi keessa
jiraattan hundi garuu dubbii Waaqayyoo dhaga'aa:
Waaqayyo akkana jedha; 'Akka namni Yihuudaadhaa
dhufee biyya Gibxi keessa eessa iyyuu jiraatu tokko iyyuu
lammata maqaa koo hin dhoofne yookaan, "Dhugaa
Waaqayyo Goofticha jiraataa" jedhee hin kakanneen
ani maqaa koo guddaadhaan nan kakadha. **27** Ani waan
hamaaf isaan ilaalaan jira malee waan tolaaf isaan ilaalaa
hin jiruutii; Yihuudoonni biyya Gibxi keessa jiraatan
hamma hundi isaanii barbadeeffamanitti goraadee fi
beelaan dhumu. **28** Warri goraadee jalaa miliqanii biyya
Gibxii gara Yihuudaatti deebi'an akka malee xinnoo
ta'u. Gaafas hambaawwan Yihuudaa kanneen biyya
Gibxi keessa jiraachuuf dhufan guutuun akka dubbiin
kootii fi kan isaanii keessaa kan eenyuu fiixaan ba'u ni
beeku. **29** "'Akka ani iddoo kanatti isin adabu wanni kun
mallattoo isiniif ta'a;' jedha Waaqayyo; 'kunis akka isin
akka dubbiin koo dhugumaan isiniin mormee dhaabatu
beektaniif.' **30** Waaqayyo akkana jedha: 'Ani akkuma
Zedeqiyaa Mooticha Yihuudaa dabarsee diina lubbuu
isaa galaafachuu barbaadutti Nebukadnezar mooticha
Baabilonitti kenne sana Fara'oon Hofraa mooticha Gibxi
illee dabarsee diinota isaa warra lubbuu isaa galaafachuu
barbaadanitti nan kenna.'"

45 Bara Yehooyaaqiim ilmi Yosiyaas mootii Yihuudaa
ture keessa waggaa afuraffaatti Baaruk ilmi
Neeriyaa dubbii Ermiyaas irraa dhaga'e kitaaba maramaa
irratti barreesse; dubbiin Ermiyaas raajichi Baarukitti
himes kanaa dha: **2** "Yaa Baaruk, Waaqayyo Waaqni
Israa'el akkana siin jedha: **3** ati, 'Anaaf wayyoo! Waaqayyo
dhibee koo irratti gadda natti dabaleera; ani aaduudhaan
laafee boqonnaa dhabeera' jette. **4** Waaqayyo akkana
jedhe; 'Akkana jedhiin: Waaqayyo akkana jedha; ani
guutummaa biyyattii keessaa waanan ijaare nan diiga;
waanan dhaabe illee nan buqqisa. **5** Egaa ati ofii keetiif
waan gurguddaa ni barbaaddaa? Isaan hin barbaadin.
Ani saba hundatti badiisa nan fida; garuu lafa dhaqxu
hundatti lubbuu kee boojuu godhee siifan kenna, jedha
Waaqayyo.'"

46 Dubbiin Waaqayyoo kan waa'ee sabootaatiif gara
Ermiyaas raajichaa dhufe kanaa dha: **2** Waa'ee
Gibxi: Bara Yehooyaaqiim ilmi Yosiyaas mootii Yihuudaa
ture keessa, waggaa afuraffaatti ergaan kun gara waraana
Fara'oon Nekkoo mooticha Gibxi kan Nebukadnezar
mootichi Baabilon laga Efraaxiis biratti Karkemiishitti
mo'ate sanaa dhufe: **3** "Gaachana keessan xinnaa
fi guddaa qopheeffadhaatii lolaaf ba'aa! **4** Fardeen
fe'adhaa; isaan yaabbadhaas! Qoobii sibiilaa kaa'adhaatii
iddoo iddoo keessan qabadhaa. Eeboo keessan qaradhaa;
qomee sibiilaa illee uffadhaa! **5** Ani maal argaan jira?
Isaan na'anii jiru; dugda duubatti deebi'aa jiru; gootonni
isaanii mo'atamaniiru. Isaan utuu of duuba hin mil'atin
ariitiin baqatu; qixa hundaanuu gooliitu jira" jedha
Waaqayyo. **6** "Fiigaan baqachuu hin danda'u; yookaan
namni jabaan jalaa hin ba'u. Isaan karaa kaabaatiin
Laga Efraaxiis biratti guggufatanii kukkufu. **7** "Kan
akka Abbayyaa, akka laga bishaan isaa cabsee yaa'uu ol
ka'u kun eenyu? **8** Gibxi akkuma Abbayyaa, akkuma
laga bishaan isaa cabsee yaa'uutti ol kaati. Isheenis,
'Ani ol ka'ee lafa nan haguuga; magaalaawwanii fi
saba isaanii nan balleessa' jetti. **9** Yaa fardeen, isin
garmaamaa! Yaa gaariiwwan, isinis guulaa! Yaa gootota
Itoophiyaatii fi Fuuxi warri gaachana baattan, yaa
namoota Luudi warri iddaa qabattan ka'aatii fuula
duratti qajeelaa. **10** Guyyaan sun garuu guyyaa Gooftaa,
kan Waaqayyo Waan Hunda Danda'uu, guyyaa haaloo
ba'uu, kan inni itti diinota isaa haaloo baafatuu dha.
Goraadeen hamma quufutti, hamma dheebuu dhiigaan
ba'utti nyaata. Gooftaan, Waaqayyoon Waan Hunda
Danda'u biyya kaabaa keessatti, Laga Efraaxiis biratti
aarsaa dhi'eessaatii. **11** "Yaa Gibxi durba qulqullittii,
Gili'aaditti ol ba'iitii qoricha fudhadhu. Ati akkasumaan
qoricha hedduutti fayyadamta; garuu hin fayyitu. **12**
Saboonni qaanii kee ni dhaga'u; boo'ichi kee lafa guuta.
Goonni tokko goota kaanitti gufata; isaan lamaanuu
wal qabatanii kufu." **13** "Dubbiin Waaqayyo akka
Nebukadnezar mootiin Baabilon dhufee Gibxi dha'u
Ermiyaas raajichatti dubbate kanaa dha: **14** "Waan kana
Gibxi keessatti dubbadhu; Migdoolittis labsi; Memfiisii
fi Tahiphaanhees keessatti illee akkana jedhaa labsaa:
'Goraadeen warra naannoo keessan jiru ni fixaatii
isin iddoo iddoo keessan qabadhaatii qophaa'aa.' **15**
Gootonni kee maaliif kufanii diriiru? Sababii Waaqayyo
gad isaan qabuuf isaan dhaabachuu hin danda'an. **16**
Isaan ammumaa amma gufatu; wal irrattis kukkufu.
Isaanis, 'Ka'aa goraadee cunqursaa jalaa baanee gara
saba keenyaattii fi biyya itti dhalannetti ni deebinaa'
waliin jedhu. **17** Isaan achitti, 'Fara'oon mootichi Gibxi

waca qofa; inni carraa ofii isaa dhabeera' jedhanii iyyu.
18 "Dhugaa ana jiraataa" jedha mootichi inni maqaan
isaa Waaqayyoo Waan Hunda Danda'u ta'e sun "kan
gaarran keessaa Taaboor fakkaatu, inni galaana cinatti
Qarmeloosin fakkaatu tokko ni dhufa. 19 Ati kan Gibxi
keessa jiraattu, waan qabdu walitti qabadhuutii baqaaf
qophaa'i; Memfiis ontee diigamtee jiraattota malee
haftiitii. 20 "Gibxi goromsa bareedduu dha; garuu
qarxaasaan biyya kaabaatii isheetti ni dhufa. 21 Loltoonni
isheen kiraadhaan bitattee gidduu ishee jiranis akkuma
jiboota cocoomanii ti. Sababii guyyaan badiisaa, yeroon
itti isaan adabaman isaanitti dhufeef isaanis garagalanii
walumaan ni baqatu; iddoo isaanii dhaabatanii of irraa
deebisuu hin danda'an. 22 Gibxi yeroo diinni isheetti
dhufutti akkuma bofa waa baqatuu siiqsiti; isaan akkuma
namoota muka muraniitti qottoo qabatanii isheetti
dhufu. 23 Yoo inni hamma fedhe gobbate iyyuu,
isaan bosona ishee ciranii balleessu" jedha Waaqayyo.
"Isaan hawwaannisa caalaa baay'atu; lakkaa'amuus hin
danda'an. 24 Intalli Gibxi ni qaaneffamti; dabarfamtees
namoota kaabaatti ni kennamti." 25 Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: "Ani
Aamoon Waaqa Tebesitti, Fara'oonitti, Gibxittii fi
Waaqa isheetti, mootota isheettii fi warra Fara'oonin
amanatanitti adabbii nan fida. 26 Ani dabarsee warra
lubbuu isaanii galaafachuu barbaadanitti, jechuunis
Nebukadnezar mooticha Baabilonittii fi qondaaltota
isaatti isaan kenna. Ergasii garuu Gibxi akkuma durii
lafa namni keessa jiraatu ni taati" jedha Waaqayyo.
27 "Yaa Yaaqoob tajaajilaa ko, ati hin sodaatin; yaa
Israa'el atis hin na'in. Ani lafa fagootii sin baasa;
sanyii kee immoo biyya isaan itti booji'amanii nan fida.
Yaaqoob ammas nagaa fi tasgabbii ni qabaata; namni
isa sodaachisu tokko iyyuu hin jiru. 28 Yaa Yaaqoob
garbicha ko, ati hin sodaatin; anis si wajjinan jiraatii"
jedha Waaqayyo. "Ani yoo saboota gidduu isaaniitti
si bittinneesse sana guutumaan guutuutti balleesse
iyyuu ani guutumaan guutuutti si hin balleessu. Ani sin
adaba; garuu qajeelummaa qofaan; akka ati utuu hin
adabaminuu gad dhiifamtu hin godhu."

47 Dubbiin Waaqayyoo kan waa'ee Filisxeemotaa
kan utuu Fara'oon Gaazaa hin dha'in dura gara
Ermiyaas raajichaa dhufe kanaa dha: 2 Waaqayyo akkana
jedha: "Kunoo, karaa kaabaatiin bishaan ol ka'aa jira;
bishaan kunis lolaa guutee irra dhangala'u ta'a. Innis
biyyattii fi waan ishee keessa jiru, magaalaawwanii
fi warra isaan keessa jiraatan hunda irra garagala.
Uummanni ni boo'a; warri ishee keessa jiraatan
hundis ni wawwaatu; 3 kunis sababii didicha kottee
fardeen gulufanii, girrisa gaariiwwan diinaatii fi
qaqawweessa goommaa isaaniitiif. Abbootiin ijoollee
isaanii gargaaruuf duubatti gara hin galan; harki
isaaniis isaan irratti laamsha'a. 4 Filisxeemota hunda
balleessuuf hambaa Xiiroosii fi Siidoonaa gargaaruuf
hafan hundas balleessuuf guyyaan sun dhufeeraatii.
Waaqayyo Filisxeemota, hambaa qarqara Kaftoor
balleessuu ga'eera. 5 Gaazaan gaddaan mataa ishee
haaddatti; Ashqaloon ni cal'isti. Yaa hambaa dirree
irraa isin hamma yoomiitti of ciccirtu? 6 "Isin, 'Yaa
goraadee Waaqayyoo ati hamma yoomiitti hin boqonne?
Man'ee keetti deebi'i; cal'isii taa'i' jettanii iyyitu. 7
Garuu utuu Waaqayyo isa ajajuu, yeroo Waaqni akka
inni Ashqaloonii fi qarqara galaanaa dha'uuf qajeelfama
isaa kennutti inni akkamitti boqochuu danda'a?"

48 Waa'ee Mo'aab: Waaqayyo Waan Hunda Danda'u,
Waaqni Israa'el akkana jedha: "Neboof wayyoo;
isheen ni diigamtiitii. Kiriyaataayimis ni salphatti; ni
qabamti; da'oowwan ishees ni qaaneffamu; ni diigamus.
2 Mo'aab si'achi hin jajamtu; namoonni Heshboon
keessatti, 'Kottaa saba sana ni balleessinaa' jedhanii
waa'ee kufaatii ishee mari'atu. Yaa magaalaa Maadmeen
jedhamtu atis ni cal'ista; goraadeen si ari'aatii. 3 Iyya
Hooronaayimii dhufu, iyya barbadaa'uu fi badiisaa
guddaa dhaga'aa! 4 Mo'aab ni cabdi; ijoolleen ishees
ni boo'u. 5 Isaan akka malee boo'aa, Luuhiitiitti ol
ba'u; karaa gara Hooronaayimitti gad buusu irratti
iyya badiisaa dhaga'u. 6 Baqadhaa! Lubbuu keessan
baafadhaa; akka daggala gammoojjii keessaa ta'aa. 7 Isin
waan hojii keessanii fi qabeenya keessan amanattaniif,
boojuudhaan fudhatamtanii ni deemtu; Kemooshis
luboota isaatii fi qondaaltota isaa wajjin booji'amee
ni fudhatama. 8 Balleessituun sun magaalaa hundatti
ni dhufa; magaalaan tokko iyyuu isa jalaa hin ba'u.
Sababii Waaqayyo dubbateef sululli ni bada; dirreenis ni
barbadeeffama. 9 Mo'aabitti soogidda firfirsi; isheen
ni baddiitii; magaalaawwan ishees nama isaan keessa
jiraatu dhabanii onu. 10 "Namni garaa hir'uudhaan
hojii Waaqayyoo hojjetu abaaramaa haa ta'u! Namni
goraadee isaatiin dhiiga dhangalaasuu didus abaaramaa
haa ta'u! 11 "Mo'aab akkuma daadhii wayinii kan
siicoo isaa irratti hafe kan okkotee tokko keessaa
gara okkotee kaaniitti gara hin galfaminii ijoollummaa
isheetii jalqabdee boqochaa turte; booji'amtees hin
fudhatamne. Kanaafuu isheen akkuma durii mi'oofti;
urgaan ishees hin geeddaramne. 12 Garuu barri ani itti
namoota okkotee keessaa dhangalaasan ergu tokko ni
dhufa. Isaanis gad ishee naqu; okkotee ishee duwwaa
hambisanii gaanii ishee cabsu" jedha Waaqayyo. 13
"Yoos akkuma manni Israa'el yeroo Beet'eelin amanatetti
qaana'e sana Mo'aabis Kemooshitti ni qaana'a. 14 "Isin
akkamiin 'Nu gootota; nu waraana keessatti jajjaboo
dha' jechuu dandeessu? 15 Mo'aab ni barbadoofti;
magaalaawwan ishees ni qabatamu; dargaggoonni ishee
filatamoon gara qalmaatti geeffamu" jedha Mootichi
maqaan isaa Waaqayyoo Waan Hunda Danda'u jedhamu
sun. 16 "Kufaatiin Mo'aab ga'eera; badiisni ishees
dafee ni dhufa. 17 Warri naannoo ishee jiraatan hundi,
warri maqaa ishee beektan hundi 'Bokkuun jabaan sun
akkamitti cabe! Uleen ulfina qabeessi sun akkamitti
cabe!' jedhaa boo'aafii. 18 "Yaa jiraattuu Diiboon,
ulfina kee irraa gad bu'iitii lafa goggogaa irra taa'i!
Barbadeessaan Mo'aab sun sitti dhufee magaalaawwan
kee kanneen dallaa jabaan marfaman ni diigaatii. 19 Ati
kan Aro'eer keessa jiraattu, karaa cina dhaabadhuutii
ilaali. Dhiira baqatuu fi dubartii miliqxu gaafadhu;
'Maaltu dhalate?' jedhii isaan gaafadhu. 20 Mo'aab
waan diigamteef qaanofteerti. Wawwaadhuu boo'i!
Arnoon biratti akka Mo'aab barbadooftee jirtu labsi.

21 Murtiin dirree ol ka'aatti: Hooloonitti, Yaahizaa fi
Meefi'aatti, 22 Diiboonitti, Neboo fi Beet Diblaataayimitti,
23 Kiriyaataayimitti, Beet Gaamulii fi Beet Me'oonitti, 24
Keriiyoottii fi Bozraatti, magaalaawwan Mo'aab kanneen
fagoo fi dhi'oo jiran hundatti dhufeera. 25 Gaanfi
Mo'aab irraa murameera; irreen ishees caccabeera"
jedha Waaqayyo. 26 "Waan isheen Waaqayyotti koorteef
dhugaatiidhaan ishee macheessaa. Mo'aab diddiga ofii
ishee irra haa gangalattu; waan qoosaas haa taatu. 27
Israa'el si duratti waan qoosaa hin turree? Akka ati yeroo
waa'ee ishee dubbattu hunda tuffiidhaan mataa kee
isheetti raaftuuf isheen hattoota gidduutti qabamtee?
28 Isin warri Mo'aab keessa jiraattan, magaalaawwan
keessan keessaa ba'aatii kattaawwan keessa jiraadhaa.
Akkuma gugee mana ishee afaan holqaatti ijaarrattuu
ta'a. 29 "Nu waa'ee of tuulummaa Mo'aab jechuunis
akka malee of guddisuu fi ofiin boonuu ishee, of tuuluu
fi of jajuu ishee, of bokoksuu ishee dhageenyeerra.
30 Ani addaggummaa Mo'aab beeka; garuu faayidaa
hin qabaatu" jedha Waaqayyo; "Of tuuluun ishees
homaa hin fayyaduuf" 31 Kanaafuu ani Mo'aabiif nan
wawwaadha; Mo'aab hundaaf hiqqifadhee boo'a; ani
namoota Qiir Hareeshetiif nan gadda. 32 Yaa muka
wayinii Sibimaa, ani akkuma Ya'izeeriif boo'u sana
siifin boo'a. Dameen kee hamma galaanaatti diriirtee
fagaatte; isheen hamma galaana Ya'izeeritti diriirtee
deemti. Balleessituun sun ija kee bilchaataa fi hurbuu
wayinii keetii irra bu'eera. 33 Lafa biqiltuutii fi lafa
qotiisaa midhaan Mo'aab keessaa ililleе fi gammachuun
badeera. Ani iddoo itti wayinii cuunfan irraa wayinii
kuteera; namni tokko iyyuu gammadaa sirbee isaan hin
cuunfu. Wacni yoo jiraatee illee inni waca gammachuu
miti. 34 "Sababii bishaan Niimriim gogeef, sagaleen
iyya isaanii ol ka'ee, Heshboonii hamma Ele'aaleettii fi
Yaahaziitti, Zo'aarii hamma Hooronaayimittii fi hamma
Eglaati Sheelishiyaatti ni dhaga'ama ture. 35 Ani warra
iddoowwan sagadaa kanneen gaarran irraatti aarsaa
dhi'eessanii waaqota isaaniif ixaana aarsan Mo'aab
keessaa nan balleessa" jedha Waaqayyo. 36 "Kanaafuu
garaan koo akkuma ulullee faarsee Mo'aabiif boo'a;
akkuma ulullee faarsee namoota Qiir Hareeshetiif boo'a.
Qabeenyi isaan horatan duraa badeera. 37 Mataan
hundinuu haadamee hareedni hundinuu cirameera;
harki hundinuu muramee mudhiin hundis wayyaa
gaddaatiin hidhameera. 38 Waan ani akkuma okkotee
namni tokko iyyuu hin feeneetti Mo'aabin caccabseef
bantii mana Mo'aab hunda irraa fi oobdii sabaa keessa
boo'icha malee wanni tokko iyyuu hin jiru" jedha
Waaqayyo. 39 "Isheen akkam akkas caccabde! Isaan
akkam akkas wawwaatu! Mo'aab akkam akkas dugda
ishee qaaniidhaan garagalfatte! Mo'aab waan kolfaa
taatee, warra naannoo ishee jiraatan hundaaf waan sodaa
taateerti." 40 Waaqayyo akkana jedha: "Ilaa! Risaan
tokko Mo'aab irratti qoochoo bal'isee furguggifamaa
gad bu'aa jira. 41 Keriiyooti ni qabamti; da'annoon
ishee jajjaboonis ni fudhatamu. Bara sana keessa garaan
loltoota Mo'aab akkuma garaa dubartii ciniinsifachuutti
jirtu tokkoo ta'a. 42 Mo'aab sababii Waaqayyoon
tuffatteef barbadooftee saba ta'uun ishee ni hafa. 43 Yaa
saba Mo'aab sodaan, boollii fi kiyyoon si eeggata" jedha
Waaqayyo. 44 "Namni sodaa sana duraa baqatu kam
iyyuu boolla keessa bu'a; namni boolla sana keessaa ol
ba'u kam iyyuu kiyyoodhaan qabama; ani Mo'aabitti
waggaa adabamuu ishee nan fidaatii" jedha Waaqayyo.
45 "Baqattoonni waan ta'an dhabanii gaaddisa Heshboon
jala dhadhaabatu; Heshboon keessaa ibiddi tokko, Sihoon
gidduudhaas arrabni ibiddaa ni ka'aatii; inni adda Mo'aab
guba, buqqee mataa of tuultotaas ni guba. 46 Yaa
Mo'aab siif wayyoo! Uummanni Kemoosh barbadaa'eera;
Ilmaan kee booji'amanii fudhatamaniiru; intallan kees
booji'amaniiru. 47 "Ta'u illee ani bara dhufuuf jiru keessa
hambaa Mo'aab deebisee nan dhaaba" jedha Waaqayyo.
Murtiin Mo'aabitti murame sun asitti dhuma.

49 Waa'ee Amoonotaa: Waaqayyo akkana jedha:
"Israa'el ilmaan hin qabuu? Inni nama isa dhaalu
hin qabuu? Yoos Moolek maaliif Gaadin dhalche ree?
Namoonni isaa maaliif magaalaa ishee keessa jiraatu?
2 Garuu barri ani itti Rabbaa Amoonotaatti sagalee
waca waraanaa dhageessisu tokko ni dhufa" jedha
Waaqayyo. "Isheen tuullaa badiisaa ni taati; gandoonni
naannoo ishee jiranis ibiddaan gubamu. Ergasii Israa'el
warra ishee ari'ee baase sana ariitee biyyaa ni baafti,"
jedha Waaqayyo. 3 "Yaa Heshboon wawwaadhu, Aayi
barbadoofteertii! Yaa jiraattota Rabbaa iyyaa! Wayyaa
gaddaa uffadhaatii boo'aa; dallaa keessa asii fi achi fiigaa;
Moolek lubootaa fi qondaaltota isaa wajjin booji'amee
ni fudhatamaatii. 4 Ati maaliif sulula keetiin boonta?
Maaliif sulula kee gabbataa sanaan boonta? Yaa intala
hin amanamne ati sooruma kee abdattee, 'Eenyutu na
tuqa?' jetta. 5 Ani warra naannoo kee jiraatan hunda
irraa sodaa sitti nan fida" jedha Gooftaan, Waaqayyoon
Waan Hunda Danda'u. "Tokkoon tokkoon keessan ni
ari'amtu; namni baqattoota walitti qabu tokko iyyuu hin
jiru. 6 "Ta'u illee ani ergasii hambaawwan Amoonotaa
deebisee nan dhaaba" jedha Waaqayyo. 7 Waa'ee Edoom:
Waaqayyo Waan Hunda Danda'u akkana jedha: "Si'achi
Teemaan keessa ogummaan hin jiruu? Hubattoota duraa
gorsi badeeraa? Ogummaan isaanii sameeraa? 8 Warri
Deedaan keessa jiraattan garagalaa, baqadhaatii holqa
gad fagoo keessa dhokadhaa; ani yeroo Esaawun adabutti
badiisa isatti nan fidaatii. 9 Warri gumaa wayinii guuran
utuu gara kee dhufanii silaa qarmii wayii hin hambisanii?
Hattuun yoo halkan dhufte, Isaan hammuma barbaadan
qofa fudhatanii hin deemanii? 10 Ani garuu Esaawun
qullaa nan hambisa; akka inni itti hin da'anneef ani iddoo
inni itti dhokatu ifatti nan baasa. Ijoolleen isaa, firoonni
isaatii fi olloonni isaa ni badu; innis si'achi hin jiraatu.
11 'Daa'imman kee kanneen warra hin qabne dhiisi;
anatu isaan jiraachisaatii. Haadhonni hiyyeessaa kee
na amanachuu danda'u.'" 12 Waaqayyo akkana jedha:
"Yoo warri xoofoo dhuguun isaaniif hin malin ishee
dhuguu qabaatan, ati maaliif utuu hin adabamin hafta
ree? Ati ishee dhuguu qabda malee utuu hin adabamin
hin haftu. 13 Ani akka Bozraan diigamtee waan sodaa,
waan fafaatii fi waan abaarsaa taatu maqaa kootiin nan
kakadha" jedha Waaqayyo. "Magaalaawwan ishee hundis
bara baraan ni diigamu." 14 Ani ergaa tokko Waaqayyo

irraa dhaga'eera: Ergamaan tokko akkana jechuuf gara
sabootaatti ergame; "Ishee loluuf walitti qabamaa!
Waraanaafis ba'aa!" **15** "Ani amma saboota gidduutti
sin xinneessa; namoota keessatti illee tuffatamaa sin
godha. **16** Ati kan hallayyaa kattaa irra jiraattee
fiixee tulluu qabattee jirtu, sodaan ati odeessituu fi
of tuulummaan garaa keetii si gowwoomseera. Yoo
ati akkuma risaa ol fageessitee mana ijaarrattu iyyuu
ani achii gad sin buusa" jedha Waaqayyo. **17** "Edoom
waan sodaa taati; namni achiin darbu hundis sababii
madaa ishee hundaatiif dinqisiifatee isheetti kolfa. **18**
Isheen akkuma Sodoomii fi Gomoraan magaalaawwan
naannoo isaanii jiran wajjin balleeffaman sana ni taati"
jedha Waaqayyo, "namni tokko iyyuu achi hin jiraatu,
sanyiin namaa tokkos ishee keessa hin qubatu. **19**
"Ani akkuma leenca bosona Yordaanosii ba'ee gara lafa
dheedaa gabbataa dhufu tokkoo dafee Edoomin biyya
isheetii nan ari'a. Filatamaan ani waan kanaaf muudu
eenyu? Kan akka koo eenyu? Eenyutus naan morkuu
danda'a? Tiksee akkamiitu fuula koo dura dhaabachuu
danda'a?" **20** Kanaafuu waan Waaqayyo Edoomitti
karoorfate, waan inni warra Teemaan keessa jiraatanitti
yaades dhaga'aa. Ilmaan bushaayee harkifamanii ni
fudhatamu; innis sababii isaaniitiif jedhee lafa dheeda
isaanii ni barbadeessa. **21** Sagalee kufaatii isaaniitiin
lafti ni raafamti; iyyi isaanii hamma Galaana Diimaatti
ni dhaga'ama. **22** Ilaa! Risaan tokkoo Bozraa irratti
qoochoo bal'isee furguggifamaa gad bu'aa jira. Bara
sana keessa garaan loltota Edoom akkuma garaa
dubartii ciniinsifachuutti jirtu tokkoo ta'a. **23** Waa'ee
Damaasqoo: "Hamaatii fi Arfaad ni raafamu; isaan oduu
hamaa dhaga'aniiruutii. Isaan abdii kutatanii akkuma
galaana boqonnaa hin qabne tokkoo jeeqamaniiru.
24 Damaasqoon dadhabdeerti; isheen baqachuuf gara
galteerti; sodaan guddaan ishee qabateera; akkuma
miixuu dubartii ciniinsifattuu, rakkinaa fi miixuun isa
qabeera. **25** Magaalaan beekamaan, magaalaan ani
itti gammadu sun akkam gatamti! **26** Dhugumaan
dargaggoonni ishee karaa irratti dhumu; loltoonni ishee
hundinuu gaafas afaan qabatu" jedha Waaqayyo. **27** "Ani
dallaawwan Damaasqootti ibidda nan qabsiisa; ibiddi
sunis da'annoo Ben-Hadaad gubee balleessa." **28** Waa'ee
Qeedaariitii fi waa'ee mootummoota Haazoor kanneen
Nebukadnezar mootiin Baabilon lole sanaa: Waaqayyo
akkana jedha: "Ka'aa, Qeedaarin lolaatii saba gama
Ba'a Biiftuu barbadeessaa. **29** Dunkaanonni isaaniitii fi
bushaayeen isaanii ni fudhatamu; golgaawwan isaanii
mi'aa fi gaalawwan isaanii wajjin fudhatamu. Namoonnis,
'Gama hundaan sodaatu jira!' jedhanii iyyu. **30** "Isin warri
Haazoor keessa jiraattan dafaa baqadhaa! Holqa gad fagoo
keessa dhokadhaa" jedha Waaqayyo. "Nebukadnezar
mootiin Baabilon isinitti malateera; inni daba isinitti
yaadeera. **31** "Ka'aatii saba nagaa qabu kan of amanatee
jiraatu saba karra yookaan danqaraa karraa hin qabne
sanatti duulaa; uummanni isaa kophuma ofii isaa
jiraata" jedha Waaqayyo. **32** "Gaalawwan isaanii ni
hatamu, horiin isaanii baay'eenis ni booji'ama. Ani
warra lafa fagoo jiran qilleensatti bittinneessee gama
hundaan balaa isaanitti nan fida" jedha Waaqayyo. **33**
"Haazoor iddoo jireenyaa waangoo, lafa bara baraan
onte taati. Namni tokko iyyuu achi hin jiraatu; namni
tokko iyyuu ishee keessa hin qubatu." **34** Jalqaba
bara mootummaa Zedeqiyaa mooticha Yihuudaa keessa
dubbiin Waaqayyoo waa'ee Eelaam akkana jedhee gara
Ermiyaas raajichaa dhufe: **35** Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u akkana jedha: "Kunoo ani madda jabina isaanii,
iddaa Eelaam nan cabsa. **36** Ani kutaalee samiiwwanii
afran irraa bubbee afran Eelaamittan fida; ani bubbee
afranitti isaan nan bittinneessa; sabni baqattoonni
Eelaam itti hin galle tokko iyyuu hin jiraatu. **37** Ani fuula
diinota isaanii, fuula warra lubbuu isaanii galaafachuu
barbaadanii duratti Eelaamin nan barbadeessa; ani
balaa isaanittan fida; dheekkamsa koo sodaachisaa sanas
isaanittan fida; ani hamma isaan fixutti goraadeedhaan
isaan ari'a" jedha Waaqayyo. **38** "Ani teessoo koo
Eelaam keessa dhaabbadhee mootii fi qondaaltota ishee
nan barbadeessa" jedha Waaqayyo. **39** "Ta'u illee ani
bara dhufuuf jiru keessa hambaa Eelaam deebisee nan
dhaaba" jedha Waaqayyo.

50 Dubbiin Waaqayyo karaa Ermiyaas raajichaatiin
waa'ee Baabilonii fi waa'ee biyya Baabilonotaa
dubbate kanaa dha: **2** "Saboota gidduutti lallabaatii
labsaa; faajjii ol qabaatii labsaa; utuu homaa hin hambisin
akkana jedhaa; 'Baabilon ni qabamti; Beel ni salphifama;
Meroodak gooliidhaan guutama. Fakkiiwwan Baabilon
ni salphifamu; waaqonni ishee tolfamoonis sodaan
guutamu.' **3** Sabni Kaabaa dhufu tokko ishee lolee
lafa ishee duwwaa hambisa. Namni tokko iyyuu ishee
keessa hin jiraatu; namaa fi horiin baqatee keessaa ba'a.
4 "Bara sana keessa, yeroo sanatti, sabni Israa'elii fi
sabni Yihuudaa imimmaaniin Waaqayyo Waaqa isaanii
barbaacha tokkummaadhaan ni dhufu" jedha Waaqayyo;
5 "Isaan karaa gara Xiyoon geessu ni gaafatu; fuula
isaaniis garasitti garagalfatu. Isaan dhufanii kakuu bara
baraa kan gonkumaa hin irraanfatamneen Waaqayyotti
of maxxansu. **6** "Sabni koo hoolota badan ta'aniiru;
tikseen isaanii isaan dogoggorsee akka isaan tulluuwwan
irra jooran godhe. Isaan tulluu fi gaara irra jooranii
lafa boqonnaa isaanii illee wallaalan. **7** Kan isaan argu
hundi isaan liqimse; diinonni isaaniis, 'Nu balleessaa
hin qabnu; isaan Waaqayyo iddoo jireenya isaanii kan
dhugaa ta'e, Waaqayyo abdii abbootii isaaniitti cubbuu
hojjetaniiruutii' jedhan. **8** "Baabilonii baqadhaa ba'aa;
biyya Baabilonotaa keessaa ba'aa; akkuma korbeessa
re'ee kan bushaayee qajeelchuu ta'aa. **9** Ani biyya
kaabaatii garee saboota gurguddaa kaasee Baabilonitti
nan ergaatii. Isaanis hiriiranii isheetti dhufu; isheenis
karaa kaabaatiin ni qabamti. Xiyyi isaanii akkuma
loltoota ogeeyyii harka duwwaa hin deebinee ti. **10**
Baabilonis ni saamamti; warri ishee saaman hundis ni
quufu" jedha Waaqayyo. **11** "Isin warri handhuuraa
koo saamtan waan gammaddanii fi ililchitaniif, akkuma
raadaa marga keessaa burraaqxanii akka korma fardaa
imimsitan illee, **12** haati keessan akka malee qaanofti;
kan isin deesses ni salphatti. Isheen saboota hunda
keessaa gad aantuu, lafa onaa, lafa gogaa fi gammoojjii
taati. **13** Isheen sababii dheekkamsa Waaqayyootiif
guutumaan guutuutti ni onti malee namni ishee keessa

hin jiraatu. Sababii madaa ishee hundaatiif namni
Baabilon keessa darbu hundi ni dinqisiifata; itti qoosas.
14 "Isin warri iddaa luqqifattan hundinuu, naannoo
Baabilonitti hiriiraa. Sababii isheen Waaqayyotti cubbuu
hojjetteef, xiyyawwan itti darbadhaa! Homaa hin
hambisinaa. **15** Karaa hundaan isheetti iyyaa! Isheen
harka kennatti; gamoon ishee ni jiga; dallaan ishee
diigameera. Kun haaloo Waaqayyoo waan ta'eef isheetti
haaloo ba'aa; waanuma isheen warra kaanitti hojjette
isheetti hojjedhaa. **16** Nama sanyii facaasuu fi kan
yeroo midhaan haamamutti haamtuu qabatus Baabilon
keessaa balleessaa. Sababii goraadee cunqursaatiin
tokkoon tokkoon namaa gara saba ofii isaatti haa deebi'u;
tokkoon tokkoon namaa gara biyya ofii isaattis haa
baqatu. **17** "Israa'el hoolaa bittinnaa'ee dha; leenconni
isa ari'an. Kan jalqabatti isa nyaate mootii Asoor; kan
dhuma irratti lafee isaa caccabse immoo Nebukadnezar
mooticha Baabilon ture." **18** Kanaafuu Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha: "Ani
akkuma mootii Asoor adabe sana mootii Baabilonii
fi biyya isaa nan adaba. **19** Israa'elin garuu lafa tika
isaatti nan deebisa; innis Qarmeloosii fi Baashaan irra
ni dheeda; tulluu Efreemii fi Gili'aad irra dheedee ni
quufa. **20** Bara sana keessa, yeroo sanatti, yakki Israa'el
ni barbaadama" jedha Waaqayyo; "garuu tokko iyyuu
hin jiru; cubbuun Yihuudaas ni barbaadama; garuu
tokko iyyuu hin argamu; ani hambaan baraare sanaaf
dhiifama nan godhaatii. **21** "Biyya Meraataayimii fi
jiraattota Pheqood lolaa. Ari'aa, ajjeesaa, guutumaan
guutuutti isaan balleessaa," jedha Waaqayyo. "Waan ani
isin ajaje hunda godhaa. **22** Sagaleen waraanaa, sagaleen
badiisa guddaas biyya sana keessa jira! **23** Burruusni
guutummaa lafaa akkamitti cabe! Akkamittis bullaa'e!
Baabilon saboota gidduutti, akkam onte! **24** Yaa Baabilon,
ani kiyyoo siif diriirseera; atis utuu hin beekin qabamte;
ati sababii Waaqayyoon mormiteef, argamtee qabamte.
25 Waaqayyo mankuusaa mi'a lolaa isaa banee mi'a lola
dheekkamsa isaa gad baafateera; Gooftaan, Waaqayyoon
Waan Hunda Danda'u waan biyya Baabilonotaatti hojjetu
qabaatii. **26** Biyya fagootii isheetti kottaa. Gombisaawwan
ishee diigaa; akkuma tuullaa midhaaniitti ishee tuulaa.
Guutumaan guutuutti ishee balleessaa; waan tokko
illee isheef hin hambisinaa. **27** Korommii ishee hunda
qalaa; isaan gara qalmaatti haa geeffaman! Isaaniif
wayyoo! Yeroon isaan itti adabaman, guyyaan isaanii
dhufeeraatii. **28** Akka Waaqayyo Waaqni keenya haaloo
ba'e, akka inni mana qulqullummaa isaatiif haaloo ba'e,
kooluu galtootaa fi baqattoota Baabilonii dhufanii Xiyoon
keessatti lallaban irraa dhaga'aa. **29** "Namoota Xiyyaan
lolan kanneen iddaa luqqifatan hunda Baabilonitti
waamaa. Naannoo ishee hunda marsaa; namni tokko
iyyuu hin miliqin. Gatii hojii ishee kennaafii; waanuma
isheen warra kaanitti hojjette isheettis hojjedhaa.
Isheen Qulqullicha Israa'el, Waaqayyotti koorteertii.
30 Kanaafuu dargaggoonni ishee karaa irratti dhumu;
gaafas loltoonni ishee hundi ni barbadaa'u" jedha
Waaqayyo. **31** "Yaa koortuu nana, kunoo ani sitti ka'eera"
jedha Gooftaan, Waaqayyoon Waan Hunda danda'u;
"yeroon ati itti adabamtu, guyyaan kee dhufeeraatii. **32**
Koortuun sun gufattee lafa dhoofti; namni gargaaree
ol ishee qabu tokko iyyuu hin jiru; ani magaalaawwan
ishee keessatti ibidda warra naannoo ishee jiru hunda
gubee fixu nan qabsiisa." **33** Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u akkana jedha: "Sabni Israa'el cunqurfameera;
sabni Yihuudaas akkasuma cunqurfameera. Warri isaan
booji'an hundi jabeessanii isaan qabataniiru; isaan gad
dhiisuus didaniiru. **34** Ta'u illee Furaan isaanii jabaa
dha; maqaan isaas Waaqayyo Waan Hunda Danda'uu
dha. Inni biyya isaaniitiif boqonnaa kenne; warra
Baabilon keessa jiraatan garuu boqonnaa dhowwuuf
dhimma isaaniitiif jabeessee ni falma. **35** "Goraadeen
tokko Baabilonotatti dhufe!" jedha Waaqayyo; "warra
Baabilon keessa jiraatanitti, qondaaltotaa fi namoota
ishee ogeeyyiitti dhufeera! **36** Goraadeen raajota ishee
sobdootatti, dhufeera! Isaan gowwoota ta'u. Goraadeen
gootota isheetti dhufeera! Isaanis sodaadhaan guutamu.
37 Goraadeen fardeenii fi gaariiwwan isheetti, Namoota
Ormaa kanneen gidduu ishee jiraatan hundatti dhufe!
Isaan dadhaboo ta'u. Goraadeen qabeenya isheetti dhufe!
Isaan ni saamamu. **38** Caamsaan bishaan isheetti ni
dhufa! Isaanis ni gogu. Isheen biyya waaqota tolfamoo,
kan waaqota tolfamoo sodaadhaan maraataniitii. **39**
"Kanaafuu uumamawwan gammoojjiitii fi waraabeyyiin
achi jiraatu; urunguunis achi jiraatti. Lammata namni
ishee keessa hin jiraatu; yookaan dhalootaa hamma
dhalootaatti namni keessa jiraatu hin jiru. **40** Akkuma
Waaqni Sodoomii fi Gomoraa, magaalaawwan naannoo
isaanii jiran wajjin balleesse sana" jedha Waaqayyo;
"namni tokko iyyuu achi hin jiraatu; sanyiin namaa
tokkos ishee keessa hin qubatu. **41** "Kunoo! Gareen
loltootaa tokko kaaba irraa dhufaa jira; sabni guddaan
tokkoo fi mootonni baay'een moggaa lafaatii sosocho'aa
jiru. **42** Isaan xiyyaa fi eeboo qabataniiru; isaan gara
jabeeyyii namaafis naasuu hin qabnee dha. Yommuu
isaan fardeen isaanii gulufanitti gigigsuun isaanii
akkuma huursaa galaanaa ti; yaa intala Baabilon, isaan
akkuma namoota duulaaf hiriiraniitti si loluuf dhufu. **43**
Mootiin Baabilon oduu waa'ee isaanii dhaga'e; harki isaas
irratti du'e. Dhiphinni isa qabateera; miixuunis akkuma
dubartii ciniinsifattuu isa qabeera. **44** Ani akkuma leenca
bosona Yordaanosii ba'ee gara lafa dheedaa gabbataa
dhufu tokkoo dafee Baabilonin biyya isheetii nan ari'a.
Filatamaan ani waan kanaaf muudu eenyu? Kan akka
koo eenyu? Eenyutus naan morkuu danda'a? Tiksee
akkamiitu fuula koo dura dhaabachuu danda'a?" **45**
Kanaafuu waan Waaqayyo Baabilonitti karoorfate, waan
inni biyya Baabilonotaatti yaades dhaga'aa; Ilmaan
bushaayee harkifamanii ni fudhatamu; innis sababii
isaaniitiif lafa dheeda isaanii guutumaan guutuutti ni
barbadeessa. **46** Waca qabamuu Baabiloniitiin lafti ni
raafamti; iyyi ishees saboota gidduutti ni dhaga'ama.

51 Waaqayyo akkana jedha: "Kunoo ani Baabilonii fi
saba ishee keessa jiraatutti bubbee waa balleessu
nan kaasa. **2** Ani akka isaan gingilchanii ishee
balleessaniif ormoota Baabilonitti nan erga; isaan gaafa
badiisa ishee, karaa hundaanuu isheen mormu. **3** Abbaan
xiyyaa iddaa isaa hin aggaamin, yookaan mi'a lolaa

hin hidhatin. Dargaggoota ishee hin baasinaa; loltoota
ishee illee guutumaan guutuutti barbadeessaa. **4** Isaan
qalamanii Baabilon keessa ni harcaafamu; daandiiwwan
ishee irrattis ni madaa'u. **5** Yoo biyyi isaanii fuula
Qulqullicha Israa'el duratti yakkaan guutamtee jiraatte
iyyuu Waaqni isaanii, Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u
Israa'elii fi Yihuudaa hin ganne. **6** "Baabilon keessaa
baqadhaa! Lubbuu keessan oolfadhaa! Isin sababii
cubbuu isheetiif hin dhuminaa. Yeroon kun yeroo
haaloo ba'uu Waaqayyoo ti; innis gatii isheef malu ni
kennaaf. **7** Baabilon harka Waaqayyoo keessatti xoofoo
warqee turte; isheen guutummaa lafaa ni macheessite.
Saboonni daadhii wayinii ishee dhugan; kanaafuu amma
maraataniiru. **8** Baabilon akkuma tasaa kuftee caccabdi;
isheef boo'aa! Qoricha isheen madaa dibattu fidaafii;
tarii isheen ni fayyiti ta'aatii. **9** "'Nu Baabilonin fayyisu
yaalleerra; isheen garuu fayyuu hin dandeessu; kottaa
tokkoon tokkoon keenya ishee dhiifnee gara biyya ofii
keenyaatti haa qajeellu; murtiin ishee hamma samiitti
ol ba'ee, hamma duumessaatti ol fagaateeraatii.' **10**
"'Waaqayyo qajeelummaa keenya dhugaa nuu ba'eera;
kottaa, waan Waaqayyo Waaqni keenya hojjete Xiyoon
keessatti haa odeessinu.' **11** "Xiyya qaradhaa; gaachana
illee fudhadhaa! Sababii kaayyoon isaa Baabilonin
balleessuu ta'eef Waaqayyo mootota Meedee kakaaseera.
Waaqayyo haaloo ni ba'a; mana qulqullummaa isaatii
haaloo ni ba'a. **12** Dallaa Baabilonitti faajjii kaasaa!
Eegumsa jajjabeessaa; eegduu dhaabaa; warra riphee
eeggatu qopheessaa! Waaqayyo kaayyoo isaa waan saba
Baabilonitti mure sana fiixaan baafata. **13** Ati kan
bishaan baay'ee qabdu, kan qabeenyaanis badhaate,
dhumni kee dhufeera; yeroon ati itti baddu ga'eera. **14**
Waaqayyo Waan Hunda Danda'u ofiin kakateera: Ani
dhugumaan namoota akkuma hoomaa hawwaannisaa
sitti gad dhiisa; isaanis mo'annaadhaan sitti dhaadatu.
15 "Inni humna isaatiin lafa uume; ogummaa isaatiin
addunyaa hundeesse; hubannaa isaatiinis samiiwwan
diriirse. **16** Yommuu inni qaqawweessa'utti bishaanonni
samii ni huursu; inni akka duumessoonni daarii lafaatii
ol ka'an ni godha. Bokkaa wajjin balaqqee ni erga;
mankuusaalee isaa keessaa immoo bubbee ni fida. **17**
"Tokkoon tokkoon namaa gowwaa fi kan beekumsa hin
qabnee dha; tokkoon tokkoon tumtuu warqee waaqota
tolfamoo isaatiin qaaneffama. Fakkiiwwan inni tolchu
kan sobaa ti; isaan hafuura baafatan of keessaa hin
qaban. **18** Isaan faayidaa hin qaban; meeshaa qoosaa ti;
yeroo adabbiin isaanii ga'utti ni badu. **19** Inni qooda
Yaaqoob ta'e sun garuu akka warra kanaa miti; inni
uumaa waan hundumaa ti; Israa'el immoo gosa dhaala
isaa ti; maqaan isaas Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uu
dha. **20** "Ati bokkuu koo kan duulaa mi'a lolaa kootii
ti; ani siin saboota nan caccabsa; siin mootummoota
nan barbadeessa; **21** Ani siin fardaa fi yaabbataa fardaa
nan caccabsa; siin gaarii fi ooftuu isaa nan caccabsa; **22**
ani siin dhiiraa dubartoota nan caccabsa; siin jaarsaa
dargaggeessa nan caccabsa; siin ga'eessaa fi shamarree
nan caccabsa; **23** ani siin tiksee fi bushaayee nan
caccabsa; siin qottuu fi qotiyyoo nan caccabsa; siin
bulchitootaa fi qondaaltota nan caccabsa. **24** "Ani utuma
iji keessan arguu waan isaan Xiyoon godhan hundaaf
Baabilonii fi warra Baabilon keessa jiraatan hundaaf
gatii isaanii nan kenna" jedha Waaqayyo. **25** "Yaa
tulluu barbadeessaa, ati kan lafa hunda balleessitu
ani sitti ka'eera; ani harka koo sitti nan kaafadha;
ededa irraa gad gangalchee tulluu gubamaa sin godha"
jedha Waaqayyo. **26** "Waan ati bara baraan ontuuf,
kattaan dhagaa golee ta'u, yookaan dhagaan hundeef
ta'u tokko iyyuu si keessaa hin fudhatamu" jedha
Waaqayyo. **27** "Biyyattii keessatti faajjii ol qabaa! Saboota
gidduuttis malakata afuufaa! Saboota waraanaaf isheetti
qopheessaa; mootummoota Araaraat, kan Miiniitii fi
Ashkenas isheetti waamaa. Ajajaa waraanaa isheetti
shuumaa; fardeen akka hoomaa hawwaannisaa itti ergaa.
28 Ishee waraanuudhaaf saboota jechuunis, mootota
Meedee bulchitoota isaaniitii fi qondaaltota isaanii
hunda, biyyoota isaan bulchan hundas qopheessaa. **29**
Sababii wanni Waaqayyo akka namni tokko iyyuu achi hin
jiraanneef biyya Baabilon onsuuf Baabilonitti karoorfate
sun jabaatee dhaabatuuf biyyattiin ni raafamti; ni
dhidhiitattis. **30** Gootonni Baabilon lola dhiisaniiru;
isaan da'annoo isaanii keessatti hafaniiru. Jabinni isaanii
dhumeera; isaan akkuma dubartootaa ta'aniiru. Iddoo
jireenya isheetti ibiddi qabsiifameera; danqaraawwan
balbala ishees caccabaniiru. **31** Akka magaalaan isaa
moggaa hamma moggaatti qabamte mootii Baabilonitti
himuuf, fiigduun tokko isa kaan qaqqabuuf, ergamaan
tokkos ergamaa kaan qaqqabuuf fiiga; **32** kunis akka
malkaan qabame, akka da'annoowwan ishee gubamanii
fi akka loltoonni ishee na'an himuudhaaf." **33** Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u, Waaqni Israa'el akkana jedha:
"Intalli Baabilon akkuma oobdii ti; yeroo sanatti isheen
ni dhidhiitamti; yeroon isheen itti haamamtus dafee
ni dhufa." **34** "Nebukadnezar mootiin Baabilon na
nyaateera; inni barbadeesseera; akkuma okkotee duwwaa
na godhe. Inni akkuma jawwee na liqimse; qabeenya koo
filatamaadhaanis garaa guuttate; ergasii immoo na tufe."
35 Jiraattonni Xiyoon, "Dabni foon keenyatti hojjetame
Baabilonitti illee haa dhufu" jedhan. Yerusaalemis,
"Dhiigni keenya warra Baabilon keessa jiraatan haaloo
haa ba'u" jetti. **36** Kanaafuu Waaqayyo akkana jedha:
"Kunoo, ani dubbii kee siif falmee haaloo siifin ba'a;
ani galaana ishee nan gogsa; burqaa ishee illee nan
kuta. **37** Baabilon tuullaa diigame, iddoo waangoonni
keessa burraaqan, waan naasuutii fi qoosaa, lafa namni
tokko iyyuu irra hin jiraanne ni taati. **38** Sabni ishee
hundi akka saafela leencaa ni aada; isaanis akka ilmaan
leencaa gururi'u. **39** Yommuu dhagni isaanii ho'utti,
ani akka isaan kolfaa gammadanii bara baraan rafanii
hin dammaqneef cidha isaaniif qopheessee akka isaan
machaa'an nan godha" jedha Waaqayyo. **40** "Ani akka
ilmoolee hoolaa, akkuma korbeeyyii hoolaatii fi re'ee
gara qalmaatti gad isaan buusa. **41** "Sheeshaak akkamitti
booji'amti! Boonuun lafa hundaas akkamitti qabame!
Baabilon saba gidduutti akkam waan sodaa taati! **42**
Baabilon irra galaanni garagala; dambaliin galaanaas
ishee haguuga. **43** Magaalaawwan ishee onanii biyya
gogaa fi gammoojjii, biyya namni tokko iyyuu keessa
hin jiraanne, kan namni keessa hin dabarre ni ta'u.

44 Ani Baabilon keessatti Beelin nan adaba; waan inni
liqimse illee nan tufsiisa. Saboonni lammata gara isaatti
hin yaa'an; dallaan Baabilonis ni jiga. 45 "Yaa saba
ko, ishee keessaa ba'aa! Lubbuu keessan oolfachuuf
fiigaa! Dheekkamsa Waaqayyoo sodaachisaa sana jalaa
baqadhaa. 46 Yeroo oduun biyya keessatti dhaga'amutti
garaan keessan hin raafamin yookaan hin sodaatin;
akka gooliin biyya keessa jiru, akka bulchaan tokko
bulchaa kaanitti ka'u, oduun tokko barana, kaan immoo
bara dhufu dhaga'ama. 47 Yeroon ani itti waaqota
Baabilon tolfamoo adabu dhugumaan ni dhufaatii; biyyi
ishee guutumaan guutuutti ni salphatti; qalamtoonni
ishee hundis ishee keessatti kukkufu. 48 Ergasii samii
fi lafti, wanni isaan keessa jiru hundis, gammadanii
Baabilonitti ililchu; barbadeessitoonni kaabaa ba'anii
ishee waraanuutii" jedha Waaqayyo. 49 "Akkuma
qalamtoonni lafa irraa hundi sababii Baabiloniif harca'an
sana Baabilonis sababii qalamtoota Israa'eliif harca'uu
qabdi. 50 Isin warri goraadee jalaa miliqxan, deemaa; lafa
irra hin harkifatinaa! Biyya fagootti illee Waaqayyoon
yaadadhaa; waa'ee Yerusaalemis yaadaa." 51 "Sababii
ormoonni iddoo qulqullaa'aa mana Waaqayyootti
qalaniif, nu salphifamneerra; waan arrabsamneefis
qaaniidhaan fuula keenya haguugganne." 52 "Garuu
barri ani itti, waaqota ishee tolfamoo adabuu fi yeroon
guutummaa lafa ishee irratti warri madaa'an aadan
dhufaa jira" jedha Waaqayyo. 53 "Yoo Baabilon samiitti
ol baatee da'annoo ishee ol dheeraa jabeeffatte iyyuu, ani
warra ishee barbadeessan itti nan erga" jedha Waaqayyo.
54 "Baabilonii iyyi, lafa Baabilonotaatii immoo sagaleen
badiisa guddaa ni dhaga'ama. 55 Waaqayyos Baabilonin
ni barbadeessa; inni waca ishee ni cal'isiisa, dambaliin
isaaniis akkuma bishaan guddaa ni huursa; sagaleen
huursaa isaaniis ni dhaga'ama. 56 Barbadeessaan
tokko Baabilonitti ni dhufa; gootonni ishee ni qabamu;
futtaaftuun isaaniis ni caccaba; Waaqayyo, Waaqa haaloo
ba'uudhaatii; inni guutumaan guutuutti gatii ishee
ni deebisaaf. 57 Ani qondaaltotaa fi ogeeyyii ishee,
akkasumas bulchitoota, ajajjoota waraanaatii fi gootota
ishee nan macheessa; isaanis bara baraan ni rafu; hin
dammaqanis," jedha mootichi maqaan isaa Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u, jedhamu sun. 58 Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u akkana jedha; "Dallaan Baabilon
yabbuun sun ni jiga; karrawwan ishee dhedheeroon
ibiddaan gubamu; namoonni akkasumaan of dadhabsiisu;
dadhabbiin sabootaa qoraan ibiddaa qofa ta'a." 59 Yeroo
Seraayaan ilmi Neeriyaa, ilmi Mahiseyaa bara Zedeqiyaa
mooticha Yihuudaa keessa waggaa afuraffaatti mooticha
wajjin gara Baabilon deemetti ajajni Ermiyaas Raajichi
isaaf kenne kanaa dha. 60 Ermiyaas badiisa Baabilonitti
dhufu hunda, jechuunis waa'ee Baabilon kan barreeffame
hunda kitaaba maramaa irratti barreessee ture. 61
Innis Seraayaadhaan akkana jedhe; "Yommuu Baabilon
geessutti dubbii kana hunda sagalee ol fudhattee
dubbisuu hin dagatin. 62 Akkanas jedhi: 'Yaa Waaqayyo,
akka namni yookaan horiin ishee keessa hin jiraanneef
ati akka iddoo kana barbadeessitu dubbatteerta; isheenis
bara baraan ni onti.' 63 Yeroo kitaaba maramaa kana
dubbiftee fixxutti dhagaa itti hidhiitii Laga Efraaxiisitti
darbadhu. 64 Akkanas jedhi; 'Sababii badiisa ani isheetti
fiduutiin akka lammata hin kaaneef Baabilon akkasitti
ni liqimfamti. Uummanni ishees ni harca'a.'" Dubbiin
Ermiyaas as irratti raawwatama.

52 Zedeqiyaa yeroo mootii ta'etti nama umuriin isaa
waggaa digdamii tokkoo ture; innis Yerusaalem
keessa taa'ee waggaa kudha tokko bulche. Maqaan
haadha isaa Hamuutaal ture; isheenis intala Ermiyaas
kan magaalaa Libnaatii dhufte turte. 2 Innis akkuma
Yehooyaaqiim hojjete sana, fuula Waaqayyoo duratti
waan hamaa ni hojjete. 3 Wanni kun hundi sababii
dheekkamsa Waaqayyootiif Yerusaalemii fi Yihuudaa
irra ga'e; dhuma irrattis inni fuula isaa duraa isaan
balleesse. Zedeqiyaa mooticha Baabilonitti fincile. 4
Bara mootummaa Zedeqiyaa keessa waggaa saglaffaatti,
bultii kurnaffaa ji'a kurnaffaatti Nebukadnezar mootiin
Baabilon guutummaa loltoota isaa wajjin Yerusaalemitti
duule; isaanis magaalattiin ala qubatanii naannoo
ishee hundatti tuullaa biyyoo marsan. 5 Magaalaan
sunis hamma waggaa kudha tokkoffaa bara Zedeqiyaa
Mootichaatti akkuma marfamtetti turte. 6 Bultii
saglaffaa ji'a afuraffaatti, magaalattii keessatti beelli
akka malee hammaatee namni waan nyaatu tokko illee
dhabe. 7 Ergasii dallaan magaalattii cabsamee loltoonni
hundinuus ba'anii baqatan. Isaanis utuma Baabilononni
magaalaa sana marsanii jiranuu karaa karra dallaa
iddoo biqiltuu mootichaa bira jiru lamaan gidduu baasu
sanaatiin halkaniin ba'anii baqatan. Isaanis Arabbaatti
baqatan; 8 loltoonni Baabilon garuu Zedeqiyaa Mooticha
ari'anii dirree Yerikoo irratti isa qaqqaban; loltoonni isaa
hundis isa irraa gargar ba'anii bibittinnaa'anii turan; 9
innis ni qabame. Gara mootii Baabilonitti Riiblaa biyya
Hamaati keessaatti geeffame. Achittis itti murame. 10
Mootiin Baabilonis Riiblaatti ijuma isaa duratti ilmaan
Zedeqiyaa gorra'e; qondaaltota Yihuudaa hundas fixe.
11 Innis ergasii Zedeqiyaa keessaa ija isaa baasee foncaa
naasiitiin hidhee Baabilonitti isa geesse; hamma gaafa
inni du'uuttis manuma hidhaa keessa isa tursiise. 12
Bara mootummaa Nebukadnezar mooticha Baabilon
keessa waggaa kudha saglaffaatti, bultii kurnaffaa ji'a
shanaffaatti Nebuzaradaan ajajaan eegumsa mootummaa
inni mootii Baabilon tajaajilu sun gara Yerusaalem dhufe.
13 Innis mana qulqullummaa Waaqayyootti, masaraa
mootummaattii fi manneen Yerusaalem hundatti ibidda
qabsiise; manneen gurguddaa hundas ni gube. 14
Loltoonni Baabilon kanneen ajajaa eegumsa mootummaa
jala turan hundi dallaawwan naannoo Yerusaalem turan
hunda diigan. 15 Nebuzaradaan ajajaan eegumsaa sun
namoota hiyyeeyyii tokko tokkoo fi warra magaalaa
keessatti hafan, warra ogummaa harkaa qabanii fi warra
baqatanii mootii Baabilonitti kooluu galan booji'ee
fudhate. 16 Nebuzaradaan garuu hiyyeeyyii biyyattii
warra hafan akka wayinii kunuunsanii fi lafa qotaniif
achitti dhiise. 17 Baabilononni sun utubaawwan naasii,
baattuuwwan iddoodhaa socho'anii fi Gaanii naasii
irraa hojjetamee mana qulqullummaa Waaqayyoo
keessa ture caccabsanii naasii sana hunda immoo
Baabilonitti geessan. 18 Akkasumas okkoteewwan,
waan ittiin daaraa hammaaran, waan ittiin ibsaa

irraa daaraa dhadha'an, waciitiiwwan ittiin dhiiga
facaasan, caabiiwwanii fi mi'oota naasii irraa hojjetaman
kanneen tajaajila mana qulqullummaatiif oolan hunda
fudhatan. **19** Ajajaan eegumsaa sunis mi'oota warqee
qulqulluu fi meetii irraa hojjetaman hunda jechuunis
caabii dhooqaa, girgiraawwan, waciitiiwwan ittiin
dhiiga facaasan, okkoteewwan, baattuuwwan ibsaa,
caabiiwwanii fi waciitiiwwan ittiin dhibaafatan fudhatee
deeme. **20** Ulfinni naasii kan Solomoon Mootichi
ittiin utubaawwan lamaan, Gaanii fi jiboota kudha
lamaan isa jala jiranii fi baattuuwwan iddoodhaa
socho'aniin mana qulqullummaa Waaqayyootiif hojjetee
ture waan madaalliin madaaluu danda'uu oli turan.
21 Tokkoon tokkoon utubaa sanaa dhundhuma kudha
saddeet ol dheeratee marsaan isaa immoo dhundhuma
kudha lama ture; yabbinni isaa quba afur ta'ee keessi
isaas banaa ture. **22** Guutuun naasii kan utubaa
tokko irraas dhundhuma shan ol dheeratee naannoon
isaa guutuun sibiila wal keessa loofamee tolfamee fi
roomaanii naasiitiin miidhagfamee ture. Utubaan kaanis
roomaanii naasii wajjin kanuma fakkaata ture. **23**
Roomaanoonni bitaa mirgaan turan sagaltamii sagal
turan; walumatti faaya naannoo utubichaa gubbaan jiru
wajjin roomanoota dhibba tokkootu ture. **24** Ajajaan
eegumsaa sun Seraayaa lubicha hangafa, Sefaaniyaa
lubicha Sadarkaan isatti aanuu fi eegdota balbalaa
sadan hidhee fuudhee deeme. **25** Warra amma illee
magaalaa keessatti hafan keessaa ajajaa loltootaatii fi
gorsitoota mootii torba fudhate. Akkasumas barreessaa
qondaala ol aanaa ture kan saba keessaa loltummaaf
namoota filatu sanaa fi namoota magaalaa keessatti
argaman jaatama fudhate. **26** Nebuzaradaan ajajaan
sun hunda isaanii guuree Riiblaatti gara mooticha
Baabilonitti geesse. **27** Mootichis achuma Riiblaat biyya
Hamaati keessatti isaan ni fixe. Yihuudaanis akkasiin
booji'amee biyya isheetii baate. **28** Baay'inni namoota
Nebukadnezar boojuudhaan fudhatee kanaa dha: Waggaa
torbaffaa keessa Yihuudoota 3,023; **29** bara Nebukadnezar
keessa waggaa kudha saddeettaffaatti, Yerusaalemii
namoota 832; **30** waggaa digdamii sadaffaa isaa
keessa Yihuudoonni 745, Nebuzaradaan ajajaa eegumsaa
sanaan boojuudhaan fudhataman. **31** Yehooyaakiin
mootiin Yihuudaa booji'amee waggaa soddomii torbaffaa
isaatti, Eewiil Marodaak mootii Baabilon ta'e; innis
wagguma sana keessa bultii digdamii shanaffaa ji'a
kudha lammaffaatti Yehooyaakiin mooticha Yihuudaa
sana mana hidhaatii gad dhiisee bilisa isa baase. **32**
Afaan tolaadhaanis isatti dubbatee barcuma ulfinaa
kan barcuma mootota isa wajjin Baabilon keessa turan
kaanii caalu kenneef. **33** Kanaafuu Yehooyaakiin uffata
isaa kan mana hidhaatti uffachaa ture sana of irraa
baasee bara jireenya isaa guutuu yeroo hunda maaddii
mootichaa irraa nyaate. **34** Mootiin Baabilonis hamma
inni lubbuudhaan jiraatetti guyyuma guyyaadhaan waan
isaaf barbaachisu Yehooyaakiiniif kennaa ture.

Faaruu

1 Magaalaan dur namaan guutamtee turte sun
akkamitti ontee hafte! Isheen yeroo tokko saboota
gidduutti guddoo turte akkamitti akka haadha hiyyeessaa
taate! Isheen kutaalee biyyaa gidduutti mootii turte
sun amma garbittii taateerti. **2** Isheen halkan halkan
hiqqifattee boossi; maddii ishee irra imimmaantu yaa'a.
Michoota ishee hunda keessaa kan ishee jajjabeessu
tokko iyyuu hin jiru. Michoonni ishee hundinuu ishee
gananiiru; isaan diinota ishee ta'aniiru. **3** Rakkinaa fi
cunqurfama guddaa booddee Yihuudaan booji'amtee
fudhatamteerti. Isheen saboota gidduu jiraatti, lafa itti
boqottu illee hin arganne. Warri ishee ari'an hundi
rakkina ishee keessatti ishee qabatan. **4** Daandiiwwan
Xiyoon ni boo'u; namni ayyaana ishee kan murteeffame
kabajuuf dhufu tokko iyyuu hin jiruutii. Karrawwan ishee
hundi onanii jiru; luboonni ishee ni aadu; shamarran
ishee ni gaddu, isheenis dhiphina guddaa keessa
jirti. **5** Amajaajonni ishee gooftota ishee ta'aniiru;
diinota isheetti toleera. Sababii cubbuu ishee baay'ee
sanaatiif Waaqayyo gadda itti fideera. Ijoolleen ishee
fudhatamanii deemaniiru; fuula amajaajota ishee duratti
booji'amaniiru. **6** Intala Xiyoon irraa miidhaginni hundi
fudhatameera. Ilmaan mootota ishee akkuma gadamsa
lafa dheedaa dhabee ta'aniiru; isaan dadhabbiidhaan
fuula warra isaan ari'anii dura baqatan. **7** Baroota
rakkinaa fi asii achi jooruu ishee keessa Yerusaalem
qabeenya bara durii kan ishee ture hunda ni yaadatti.
Yeroo namoonni ishee harka diinaa seenanitti namni
ishee gargaaru tokko iyyuu hin turre. Diinonni ishee
ishee ilaalanii badiisa isheetti kolfan. **8** Yerusaalem
akka malee cubbuu hojjette; akkasiinis xuroofte. Warri
ulfina kennaniifii turan hundi ishee tuffatan; isaan
qullaatti hafuu ishee arganiiruutii; isheen mataan ishee
guungumtee of irra garagalti. **9** Xuraa'ummaan ishee
wandaboo isheetti maxxane; isheen waan gara duraatti
itti dhufu hin yaadne; kufaatiin ishee nama rifachiisa;
kan ishee jajjabeessu tokko iyyuu hin jiru ture. "Yaa
Waaqayyo rakkina koo ilaali; diinni mo'ateeraatii!" **10**
Qabeenya ishee hundatti diinni harka isaa diriirseera;
isheen Namoota Ormaa warra ati akka isaan waldaa
kee hin seenne dhowwite sana utuu isaan iddoo ishee
qulqulluu seenanuu argite. **11** Namoonni ishee hundinuu
utuma aadanuu buddeena barbaaddatu; isaan lubbuu
ofii isaanii turfachuuf jecha qabeenya isaanii nyaataan
geeddarratu. "Yaa Waaqayyo na ilaali, na yaadadhus; ani
tuffatameeraatii." **12** "Warra karaa irra dabartan hundi,
kun isiniif homaa mitii? Naannoo keessan ilaalaatii
argaa. Rakkinni akka rakkina koo kan ani ittiin rakkadhe,
kan Waaqayyo guyyaa dheekkamsa isaatti natti fide
sanaa jiru tokko iyyuu jiraa? **13** "Inni ol gubbaadhaa
ibidda erge; ibidda sana lafee koo keessa seensisa.
Inni miilla kootiif kiyyoo diriirsee dugda duubatti na
deebise; inni kophaatti na hambisee guyyaa guutuu na
dadhabsiise. **14** "Cubbuun koo waanjootti hidhameera;
isaan harka isaatiin walitti fo'aman. Isaan morma kootti
rarraafaman; gooftaan humna koo dadhabsiise. Inni
warra ani of irraa deebisuu hin dandeenyetti dabarsee
na kenneera. **15** "Gooftaan gootota na keessatti argaman
hunda gateera; inni dargaggoota koo caccabsuuf yaa'ii
waammate. Gooftaan iddoo cuunfaa wayinii isaatti Durba
Qulqullittii Intala Yihuudaa dhidhiiteera. **16** "Wanni
ani boo'ee iji koo imimmaaniin guutameef kanaa dha.
Namni na jajjabeessuuf dhi'oo jiru tokko iyyuu hin jiru;
kan hafuura koo bayyanachiisus hin jiru. Sababii diinni
humna argateef ijoolleen koo harka duwwaa hafan." **17**
Xiyoon harka ishee bal'ifatteerti; garuu namni ishee
jajjabeessu tokko iyyuu hin jiru. Akka olloonni isaa
amajaajota isaa ta'aniif Waaqayyo Yaaqoobitti ajajeera;
Yerusaalemis gidduu isaaniitti waan xuraa'aa taateerti.
18 "Waaqayyo qajeelaa dha; ta'us ani ajajawwan isaatti
fincileen ture. Yaa saboota, hundi keessan dhaga'aa;
rakkina koos ilaalaa. Dargaggoonnii fi shamarran koo
booji'amanii fudhatamaniiru. **19** "Ani tumsitoota koo
nan waammadhe; isaan garuu na ganan. Luboonni koo
fi maanguddoonni koo utuu lubbuu isaanii oolfachuuf
nyaata barbaadatanuu magaalaa keessatti dhuman. **20**
"Yaa Waaqayyo akka ani dhiphadhe ilaali! Ani keessa
kootti dhiphadheera; garaa koo keessatti raafameera; ani
nama akka malee fincilun tureetii. Alaa goraadeen nama
qala; mana keessa immoo du'a qofatu jira. **21** "Namoonni
akka ani aadaa jiru dhaga'aniiru; kan na jajjabeessu
garuu hin jiru. Diinonni koo hundinuu rakkina koo
dhaga'aniiru; isaan waan ati gootetti gammadaniiru.
Akka isaan akkuma koo ta'aniif maaloo ati guyyaa jette
sana fidi. **22** "Hamminni isaanii hundinuu fuula kee
duratti haa dhi'aatu; waanuma sababii cubbuu koo
hundaatiif natti fidde sana isaanitti illee fidi! Aaduun
koo baay'ateeraatii; onneen koos dadhabdeerti."

2 Gooftaan akkamitti duumessa dheekkamsa isaatiin
intala Xiyoon haguuge! Inni ulfina Israa'el samiidhaa
lafatti gad daddarbateera; inni guyyaa dheekkamsa
isaatti ejjeta miilla isaa hin yaadanne. **2** Gooftaan gara
laafina tokko malee iddoo jireenya Yaaqoob hunda
liqimseera; da'annoo intala Yihuudaas dheekkamsa
isaatiin diige. Inni mootummaa isheetii fi bulchitoota
ishee salphisee lafatti gad deebise. **3** Inni dheekkamsa
sodaachisaadhaan gaanfa Israa'el hunda caccabse.
Yommuu diinni dhi'aatettis harka isaa mirgaa duubatti
deebifate. Inni akkuma arraba ibiddaa kan waan naannoo
isaa jiru gubu sanaa Yaaqoob keessatti boba'e. **4** Inni
akkuma diinaatti iddaa isaa dabsate; harki isaa mirgaa
qophaa'eera. Warra ijatti bareedan hunda akkuma
amajaajiitti qale; dunkaana intala Xiyoonitti dheekkamsa
isaa akkuma ibiddaa roobse. **5** Gooftaan akkuma diinaa
ta'e; inni Israa'elin liqimseera. Inni masaraawwan ishee
hunda liqimsee da'annoo ishee jabaa illee diigeera.
Inni Intala Yihuudaatti boo'ichaa fi faaruu boo'ichaa
baay'iseera. **6** Inni lafa jireenya isaa akkuma iddoo
biqiltuu onseera; iddoo wal ga'ii isaas balleesseera.
Waaqayyo akka Xiyoon ayyaana ishee kan murtaa'ee fi
Sanbatoota ishee irraanfattu godheera; inni dheekkamsa
isaa sodaachisaa sanaan mootota fi luboota akka malee
tuffate. **7** Gooftaan iddoo aarsaa isaa tuffateera; iddoo
qulqulluu isaa illee dhiiseera. Dallaawwan masaraawwan
ishee dabarsee harka diinotaatti kenneera; isaan akkuma

guyyaa ayyaana murteeffameetti mana Waaqayyoo
keessatti sagalee ol fudhatanii iyyan. **8** Waaqayyo dallaa
naannoo Intala Xiyoon jiru diiguuf murteesseera. Inni
safartuu diriirseera; barbadeessuu irraas harka isaa
hin deebifanne. Akka dallaan eegumsaatii fi keenyan
faarsanii boo'an godhe; isaanis tokkummaadhaan badan.
9 Karrawwan ishee lafa keessa dhidhimaniiru; inni
danqaraawwan sibiila ishee caccabsee balleesseera.
Mootiin isheetii fi ilmaan mootota ishee booji'amanii
saboota gidduu bibittinnaa'aniiru; seerri si'achi hin
jiraatu; raajonni ishees si'achi Waaqayyo biraa mul'ata
hin argan. **10** Maanguddoonni Intala Xiyoon cal'isanii
lafa tataa'an; isaan daaraa mataatti firfirfatanii uffata
gaddaas uffatan. Shamarran Yerusaalem mataa isaanii
gad qabatan. **11** Iji koo boo'ichaan dadhabeera; keessa
kootti dhiphadheera; sababii sabni koo dhumeef sababii
ijoollee fi daa'imman daandiiwwan magaalaa irratti
gaggabaniif garaan koo gaddaan laafeera. **12** Isaan
yommuu daandiiwwan magaalaa irratti akkuma namoota
madaa'aniitti gaggabanitti, yommuu lubbuun isaanii
hammuu haadha isaanii irratti ba'uuf jirtutti "Buddeennii
fi daadhiin wayinii eessaa jiru?" jedhanii haadhota
isaanii gaafatu. **13** Yaa intala Yerusaalem, ani maal siif
jechuun danda'a? Maaliinan wal si qixxeessa? Yaa Intala
Xiyoon durba qulqullittii ani akkan si jajjabeessuuf
maalittin si fakkeessuu danda'a? Madaan kee akkuma
galaanaa gad fagoo dha. Eenyutu si fayyisuu danda'a?
14 Mul'anni raajota keetii sobaa fi kan faayidaa hin
qabnee dha; isaan booji'amuu kee hambisuuf cubbuu kee
ifa hin baafne. Raajiin isaan siif kennanis sobaa fi kan
karaa irraa nama balleessuu dha. **15** Warri karaa keetiin
darban hundinuu harka isaanii sitti rurrukutu; isaanis
intala Yerusaalemitti qoosuu fi mataa raasuudhaan,
"Magaalaan muummee miidhaginaa gammachuu guutuu
lafaa jedhamtee waamamte sun kanaa?" jedhu. **16**
Diinonni kee hundinuu afaan isaanii sitti banatu;
isaan qoosuu fi ilkaan isaanii qaruudhaan "Nu ishee
liqimsineerra. Guyyaan nu eeggachaa turre sun kanaa
dha; nu waan kana arguuf jiraanneerra" jedhu. **17**
Waaqayyo waan karoorfate hojjeteera; dubbii isaa kan
bara dheeraan dura dubbate sana guuttateera. Inni gara
laafina tokko malee si garagalcheera; akka diinni kee
sitti gammadu godheera; gaanfa amajaajii keetii ol ol
qabeera. **18** Onneen namootaa gara Gooftaatti iyya.
Yaa dallaa Intala Xiyoon halkanii guyyaa imimmaan
kee akka lagaa haa yaa'u; boqonnaa tokko illee ofii
keetiif hin kennin; iji kees hin boqotin. **19** Yommuu
eegumsi halkanii jalqabutti ka'iitii halkaniin iyyi; fuula
Gooftaa duratti onnee kee akka bishaanii dhangalaasi.
Lubbuu ijoollee keetii kanneen fiixee daandii hundaatti
beelaan gaggabaniitiif jedhiitii harka kee gara isaatti
ol qabadhu. **20** "Yaa Waaqayyo, ati ilaali; argis: Ati
takkumaa eenyu irratti waan akkasii gootee beekta?
Haadhonni daa'imman isaanii, ijoollee kunuunsanii
guddisan nyaachuu qabuu? Lubnii fi raajiin, iddoo
qulqulluu kan Gooftaa keessatti ajjeefamuu qabuu?
21 "Dargaggoonnii fi maanguddoonni, walii wajjin
awwaara karaa irra ciisu; dargaggoonnii fi shamarran koo
goraadeedhaan ajjeefamaniiru. Ati gaafa dheekkamsa
keetiitti isaan fixxe; gara laafina tokko malee isaan qalte.
22 "Ati akkuma guyyaa ayyaana murteeffameetti nama
waamtutti qixa hundaanuu sodaa natti waamte. Guyyaa
dheekkamsa Waaqayyootti, homaa hin miliqne yookaan
hin hafne; warra ani da'ee guddise diinni koo na jalaa
balleesseera."

3 Namni ulee dheekkamsa isaatiin rakkina arge anaa
dha. **2** Inni fuula isaa duraa na ari'ee akka ani
qooda ifaa dukkana keessa deemu na godhe; **3**
dhugumaan inni guyyaa guutuu, ammumaa amma harka
isaa natti deebise. **4** Inni foon kootii fi gogaa koo
dulloomseera; lafee koo illee caccabseera. **5** Inni na
marsee hadhaa'ummaa fi gidiraa natti naannesseera. **6**
Akkuma warra dur dhumanii akka ani dukkana keessa
jiraadhu na godhe. **7** Inni akka ani hin miliqneef dallaa
natti ijaare; foncaa ulfaatus natti fe'e. **8** Yommuu ani
waammadhu yookaan gargaarsaaf iyyadhutti illee inni
kadhannaa koo dhaga'uu dida. **9** Karaa koo dhagaa
soofameen cufe; daandii koo illee ni jal'isa. **10** Inni
akkuma amaaketa riphee waa eeggatuu, akkuma leenca
dhokatee jiruu **11** daandii irraa na harkisee na ciccire;
kophaatti na gate. **12** Inni iddaa isaa luqqifatee xiyya
isaa natti qabe. **13** Korojoo isaa keessaa xiyya baasee
onnee koo waraane. **14** Ani saba koo hundaaf waan
kolfaa nan ta'e; isaan guyyaa guutuu faaruudhaan natti
qoosu. **15** Inni waan hadhaa'aa na nyaachise; hadhooftuu
illee na quubse. **16** Inni dhagaadhaan ilkaan koo cabse;
awwaara keessattis na dhidhiite. **17** Ani nagaa nan
dhabe; gammachuun maal akka ta'es nan irraanfadhe.
18 Kanaafuu ani "Ulfinni koo, abdiin ani Waaqayyo irraa
qabu hundinuu badeera" nan jedhe. **19** Ani rakkinaa
fi asii achi jooruu koo, hadhaa'ummaa fi hadhooftuus
nan yaadadha. **20** Lubbuun koo yeroo hunda waan kana
yaaddi; na keessattis gad of qabdi. **21** Ta'us ani waan
kana nan qalbeeffadha; kanaafuu ani abdii qaba. **22** Nu
sababii jaalala Waaqayyoo guddaa sanaatiif hin badnu;
gara laafinni isaa hin dhumuutii. **23** Isaan ganama
hunda haaraa dha; amanamummaan kees guddaa dha.
24 Anis, "Waaqayyo qooda koo ti; kanaafuu ani isa
nan eeggadha" ofiin nan jedha. **25** Waaqayyo warra
isa abdataniif, kanneen isa barbaadaniif gaarii dha;
26 Fayyisuu Waaqayyoo cal'isanii eeggachuun gaarii
dha. **27** Yeroo dargaggummaa isaatti waanjoo baachuun
namaaf gaarii dha. **28** Inni kophaa isaa cal'isee haa
taa'u; Waaqayyo isa baachiseeraatii. **29** Amma illee
abdiin ni jira ta'aatii, inni fuula isaa awwaara keessa
haa suuqqatu. **30** Inni nama isa dha'utti maddii isaa
haa qabu; salphinaanis haa guutamu. **31** Gooftaan bara
baraan nama hin gatuutii. **32** Inni gadda fidu illee
garaa ni laafa; jaalalli isaa kan hin geeddaramne sun
guddaadhaatii. **33** Inni itti yaadee rakkina yookaan
dhiphina sanyii namaatti hin fiduutii. **34** Yommuu
hidhamtoonni biyyattii keessa jiran hundi miilla jalatti
dhidhiitaman, **35** yommuu fuula Waaqa Waan Hundaa
Olii duratti mirgi nama tokkoo dhiibamu, **36** yommuu
murtiin qajeelaan dhabamu, Gooftaan waan akkasii hin
arguu? **37** Yoo Gooftaan ajajuu baate eenyutu dubbatee
waan sana fiixaan baasuu danda'a? **38** Wanni hamaanii
fi wanni gaariin afaanuma Waaqa Waan Hundaa Oliitii

ba'a mitii? **39** Yoos namni lubbuun jiraatu kam iyyuu
maaliif yommuu cubbuu isaatiif adabamutti guunguma
ree? **40** Kottaa nu daandii keenya qorree haa ilaallu;
gara Waaqayyoottis haa deebinu. **41** Nu onnee keenyaa
fi harka keenya gara Waaqa samii keessa jiruutti ol
qabnee akkana haa jennu: **42** "Nu cubbuu hojjenneerra;
fincilleerras; atis nuuf hin dhiifne. **43** "Ati dheekkamsaan
of haguugdee nu ariite; gara laafina malees nu fixxe. **44**
Akka kadhannaan tokko iyyuu gara kee hin dhufneef
ati duumessaan of haguugde. **45** Ati saboota gidduutti
xurii fi kosii nu goote. **46** "Diinonni keenya hundinuu,
afaan nutti banataniiru. **47** Sodaa fi kiyyoon, diigamuu
fi badiisni nutti dhufeera." **48** Sababii uummanni koo
barbadaa'eef lolaan imimmaanii ija koo keessaa yaa'a. **49**
Iji koo boqonnaa malee utuu gargar hin kutin imimmaan
lolaasa; **50** kunis hamma Waaqayyo ol samiidhaa gad
ilaalee argutti. **51** Sababii dubartoota magaalaa koo
hundaatiif wanni ani argu lubbuu koo gaddisiisa. **52**
Warri sababii malee diina natti ta'an akkuma simbiraa
na adamsan. **53** Isaan lubbuu koo boolla keessatti
galaafatanii dhagaa natti garagalchuu yaalan; **54** bishaan
mataa koo irra gara gale; anis, "Baduu koo ti" nan jedhe.
55 Yaa Waaqayyo, ani boolla qilee keessaa maqaa kee
nan waammadha. **56** Ati kadhannaa koo kan, "Iyya ani
gargaarsa barbaachaaf iyyu dhaga'uu hin didin" jedhu
dhageesseerta. **57** Yeroo ani si waammadhetti ati natti
dhi'aattee "Hin sodaatin" naan jette. **58** Yaa gooftaa ati
dubbii koo naa falmite; lubbuu koos ni baraarte. **59** Yaa
Waaqayyo, ati daba natti hojjetame argiteerta; dubbii
koo naa ilaali! **60** Ati haaloo ba'uu isaaniitii fi natti
malachuu isaanii hundas argiteerta. **61** Yaa Waaqayyo,
ati arraba isaaniitii fi natti malachuu isaanii hunda
dhageesseerta; **62** kunis arraba warra natti ka'aniitii fi
waan isaan guyyaa guutuu waa'ee koo hasaasanii dha.
63 Ati isaan ilaali! Isaan taa'anii yookaan dhadhaabatanii
weedduu isaaniitiin natti qoosu. **64** Yaa Waaqayyo,
waan isaaniif malu akkuma hojii harka isaaniitti deebisii
kenniif. **65** Onnee isaanii haguugi; abaarsi kees isaan irra
haa bu'u! **66** Samiiwwan Waaqayyoo jalaa dheekkamsaan
isaan ari'ii isaan balleessis.

4 Warqeen akkamitti boorrajjaa'e? Warqeen
qulqulluunis akkamitti geeddarame! Dhagaawwan
iddoo qulqulluu fiixee daandiiwwan hundaa irratti
bibittinnaa'aniiru. **2** Ilmaan Xiyoon kanneen akka
warqee qulqulluutti ilaalamaa turan sun amma akkamitti
akka okkotee supheetti, akka hojii suphee dhooftuutti
ilaalamu! **3** Waangoonni iyyuu ilmaan isaanii hoosisuuf
harma isaanii ni kennu; sabni koo garuu akkuma
guchii gammoojjii gara jabeessa ta'eera. **4** Sababii
dheebuutiif arrabni daa'immanii laagaatti maxxana;
ijoolleen buddeena kadhatti: garuu namni isaaniif kennu
tokko iyyuu hin jiru. **5** Warri dur cidha nyaachaa turan,
rakkatanii daandii irra jiru. Warri dur uffata diimaa
dhiilgee uffachaa turan har'a tuullaa dikee hammatu.
6 Adabbiin yakka saba koo adabbii yakka Sodoom
kan utuu harki nama ishee gargaaruuf hin tuqin tasa
badde sanaa caalaa guddaa ture. **7** Ilmaan mootota
isaanii cabbii caalaa qulqulluu, aannan caalaa adaadii
turan; dhagni isaanii lula diimaa caalaa diimaa, bifti
isaanii immoo sanpeer fakkaata ture. **8** Amma garuu
qaqaa caalaa gurraacha'aniiru; daandii irrattis namni
isaan hubatu hin jiru. Gogaan isaanii lafee isaaniitti
maxxaneera; akka mukaas gogeera. **9** Warra beelaan
dhumanii mannaa, warra goraadeedhaan ajjeefaman
wayya; Isaan waan nyaatamu lafa qotiisaa irraa dhabanii
beelaan alatti goggoganii dhumu. **10** Yeroo sabni koo
dhumetti dubartoonni gara laafoon harkuma isaaniitiin
akka nyaata isaanii ta'aniif ijoollee ofii affeelan. **11**
Waaqayyo dheekkamsa isaa guutuu gad dhiise; aarii isaa
sodaachisaa sanas ni dhangalaase. Xiyoon keessattis
ibidda hundeewwan ishee barbadeessu qabsiise. **12** Akka
diinonni yookaan amajaajonni karrawwan Yerusaalem
seenuu danda'an, mootonni biyya lafaa yookaan sabni
addunyaa tokko iyyuu hin amanne. **13** Garuu wanni kun
sababii cubbuu raajota isheetii fi balleessaa luboota ishee
kanneen ishee keessatti dhiiga qajeelotaa dhangalaasan
sanaatiif ta'e. **14** Isaan akkuma jaamotaa daandii
irra gatantaru. Hamma namni tokko iyyuu wayyaa
isaanii tuquu hin dandeenyetti akka malee dhiigaan
xuraa'aniiru. **15** Namoonnis, "Isin xuraa'oo dha! Asii
badaa! Badaa! Badaa! Nu hin tuqinaa!" jedhanii isaanitti
iyyu. Yommuu baqatanii asii fi achi jooranittis saboonni
Namoota Ormaa gidduu jiran, "Isaan si'achi as jiraachuu
hin danda'an" jedhu. **16** Waaqayyo mataa isaatu isaan
bittinneesse; inni si'achi isaan hin eegu. Luboonni hin
kabajamne; maanguddoonni surraa hin arganne. **17**
Akkasumaan gargaarsa eeggachuudhaan iji keenya
dadhabe; gamoo keenya irra teenyee saba nu baasuu
hin dandeenye irraa gargaarsa eegganne. **18** Akka nu
daandii keenya irra deemuu hin dandeenyeef namoonni
tarkaanfii keenya eegu. Dhumni keenya dhi'aateera;
guyyoonni keenyas gabaabataniiru; badiisni keenya
dhufeeraatii. **19** Warri nu ari'an risaa samii caalaa
saffisu; isaan tulluuwwan irraa nu ari'anii gammoojjii
keessatti riphanii nu eeggatu. **20** Hafuurri lubbuu
keenyaa kan Waaqayyo dibe, kiyyoo isaaniitiin qabame.
Nu waan gaaddidduu isaa jala, Namoota Ormaa gidduu
jiraannu seenee turre. **21** Yaa Intala Edoom kan biyya
Uuzi keessa jiraattu ati ililchi, gammadis. Garuu xoofoon
sun siifis ni kennama; atis machooftee qullaa kee hafta.
22 Intala Xiyoon adabamuun kee ni dhuma; inni bara
booji'amuu keetii hin dheeressu. Garuu yaa Intala
Edoom, inni cubbuu kee ni adabe; hammina kees ifatti
baasa.

5 Yaa Waaqayyo, waan nurra ga'e yaadadhu; ilaali;
salphina keenyas argi. **2** Handhuuraan keenya
alagootaaf, manneen keenyas Namoota Ormaatiif
dabarfamanii kennamaniiru. **3** Nu ijoollee abbaa hin
qabne taane; haadhonni keenya immoo haadhota
hiyyeessaa ta'aniiru. **4** Nu bishaan dhugnuuf kaffaluu
qabna turre; qoraan illee bittaa qofaan arganna. **5** Warri
nu ari'an koomee keenya bira jiru; nu dadhabneerra;
boqonnaas hin qabnu. **6** Nu buddeena ga'aa argachuuf
jennee warra Gibxittii fi warra Asooritti harka kennine;
7 Abbootiin keenya cubbuu hojjetanii darban; nu immoo
adabbii isaanii baanne. **8** Garbootatu nu bulcha; namni
harka isaaniitii bilisa nu baasu tokko iyyuu hin jiru. **9**
Sababii goraadee gammoojjii jiruutiin lubbuu keenya

balaaf saaxillee buddeena arganna. **10** Gogaan keenya
sababii beelaatiin akkuma badaa ibiddaa ho'a. **11**
Xiyoon keessatti dubartoonni, magaalaawwan Yihuudaa
keessattis dubarran qulqulluun humnaan gudeedaman.
12 Ilmaan mootota harka isaaniitiin fannifamaniiru;
maanguddoonni ulfina hin arganne. **13** Ga'eessonni
akka midhaan daakan dirqisiifaman; ijoolleen dhiiraa
muka baachuun gatantaran. **14** Maanguddoonni karra
magaalaa duraa deemaniiru; dargaggoonnis weedduu
isaanii dhiisaniiru. **15** Gammachuun garaa keenya
keessaa badeera; shuubbisuun keenyas boo'ichatti
geeddarameera. **16** Gonfoon mataa keenya irraa bu'eera.
Nuuf wayyoo; nu cubbuu hojjenneerraatii! **17** Sababii
waan kanaatiif onneen keenya ni gaggabe; sababii waan
kanaatiif immoo iji keenya dadhabe; **18** Tulluun Xiyoon
kan onee hafe sun lafa waangoonni irra burraaqan
ta'eeraatii. **19** Yaa Waaqayyo, ati bara baraan bulchi;
teessoon kees dhalootaa gara dhalootaatti itti fufa. **20**
Ati maaliif guutumaan guutuutti nu irraanfatta? Maaliif
bara dheeraas nu dhiifta? **21** Yaa Waaqayyo, akka nu
deebinuuf ofitti nu deebisi; bara keenya illee akkuma
duriitti haaromsi. **22** Ati yoo guutumaan guutuutti nu
gatuu baatte, yoo akka malees nutti dheekkamuu baatte
waan kana godhi.

Hisqi'eel

1 Waggaa soddommaffaa keessa, bultii shanaffaa ji'a afuraffaatti utuu ani Laga Kebaar biratti booji'amtoota gidduu jiruu samiiwwan ni banaman; anis mul'ata Waaqaa nan arge. **2** Ji'a sana keessaas bultii shanaffaatti jechuunis Yehooyaakiin Mootichi booji'amee waggaa shanaffaatti, **3** dubbiin Waaqayyoo Laga Kebaar biratti biyya Baabilonotaa keessatti gara Hisqi'eel lubicha ilma Buuz dhufe. Achittis harki Waaqayyoo isa irra ture. **4** Anis mil'adhee bubbee hamaa karaa kaabaatiin dhufaa jiru jechuunis duumessa guddaa balaqqeessa ifuu fi ifa guddaan marfame tokkon arge. Wiirtuun ibidda sanaas sibiila ibiddaan diimeffame fakkaata ture; **5** ibidda sana keessas waan uumamawwan jiraatoo afur fakkaatu tokkotu ture. Bifti isaas bifa namaa fakkaata ture; **6** tokkoon tokkoon isaanii fuula afur afurii fi qoochoo afur afur qabu turan. **7** Miilli isaanii qajeelaa dha; faanni isaanii immoo kottee jabbii fakkaatee akka naasii dibameetti ni calaqqisa ture. **8** Qoochoo isaanii jalaanis qixa afraniin harka namaa qabu ture. Afran isaanii hundi fuulaa fi qoochoo qabu turan; **9** qoochoon isaaniis wal tuqa ture. Tokkoon tokkoon isaanii qajeelanii fuula duratti deeman; yeroo deemanittis of duuba hin mil'atan ture. **10** Fuulli isaanii kana fakkaata ture: Afran isaanii iyyuu tokkoon tokkoon isaanii fuula namaa qabu ture; karaa mirgaatiin tokkoon tokkoon isaanii fuula leencaa, karaa bitaatiin immoo fuula qotiyyoo qabu ture; akkasumas tokkoon tokkoon isaanii fuula risaa qabu ture. **11** Egaa fuulli isaanii akkas ture. Qoochoon isaaniis ol diriirfama ture. Tokkoon tokkoon isaanii qoochoo lama lama qabu ture. Qoochoo tokkoo tokkoo isaanii karaa lamaaniinuu qoochoo uumama kaanii tuqa; qoochoon lama immoo dhagna isaa haguuga ture. **12** Tokkoon tokkoon isaanii qajeelanii fuula duratti ni deeman. Isaanis utuu of irra hin mil'atin iddoo hafuurri deemu hunda dhaqu turan. **13** Bifti uumamawwan jiraatoo sanaa cilee ibiddaa kan boba'u yookaan guca boba'u fakkaata ture. Uumamawwan sana gidduus ibiddi asii fi achi sosocho'a ture; ni ifas ture; bakakkaanis isa keessaa ni ba'a ture. **14** Uumamawwan sunis akka ifa bakakkaa asii fi achi darbatamu ture. **15** Anis akkuman uumamawwan jiraatoo sana ilaaleen tokkoo tokkoo uumama fuula afur afur qabu sanaa cinatti geengoo tokko tokko nan arge. **16** Biftii fi haalli geengoowwan sun ittiin hojjetamaniis akkana ture: Isaanis akka dhagaa gati jabeessa biiralee jedhamuu calaqqisu ture; afran isaanii hundinuu wal fakkaatu ture. Tokkoon tokkoon geengoo sanaa waan geengoo kaanitti diramee hojjetame fakkaata ture. **17** Isaanis yommuu deemanitti utuu of irra hin mil'atin kallattii afran kamiin iyyuu deeman; yommuu uumamawwan sun deemanis geengoowwan kallattii hin geeddaratan ture. **18** Qarqarri geengoowwan sanaas ol dheeraa fi sodaachisaa ture; qarqarri geengoowwanii afranuus guutumaan guutuutti ijaan marfamanii turan. **19** Yeroo uumamawwan jiraatoon sun deemanitti geengoowwan isaan cinaan jiranis ni deeman; yommuu uumamawwan jiraatoon ol ka'anitti geengoowwanis ol ka'an. **20** Iddoo hafuurri dhaqu hundas ni dhaqu ture; sababii hafuurri uumamawwan jiraatoo sanaa geengoowwan keessa jiruuf geengoowwanis isaan wajjin ol ka'an. **21** Yommuu uumamawwan sun deemanitti isaanis ni deeman; yommuu uumamawwan dhaabatanitti isaanis ni dhaabatan; sababii hafuurri uumamawwan jiraatoo sanaa geengoowwan keessa jiruuf yommuu uumamawwan sun lafaa ol ka'anitti geengoowwanis isaanuma wajjin ol ka'an. **22** Mataa uumamawwan jiraatoo sanaatiin ol waan akka bantii samii kan akka bilillee calaqqisuu fi kan nama sodaachisu tokkotu diriirfamee ture. **23** Bantii samii sana jalatti qoochoowwan isaaniis walitti diriirfamanii turan; tokkoon tokkoon isaaniis qoochoowwan ittiin dhagna isaanii haguuggatan lama lama qabu turan. **24** Yeroo uumamawwan sun deemanitti ani sagalee qoochoowwan isaanii nan dhaga'e; sagaleen kunis sagalee akka bishaan guutee huursuu, akka sagalee Waaqa Waan Hunda Danda'uutii fi akka waca tuuta loltootaa ture. Isaan yeroo dhaabatan qoochoowwan isaanii gad qabatu ture. **25** Akkuma isaan qoochoo isaanii gad qabatanii dhaabataniinis bantii samii kan mataa isaaniitiin ol jiru sana irraa sagaleen tokko dhufe. **26** Bantii samii kan mataa isaaniitii ol jiru gubbaa waan akka teessoo sanpeer fakkaatu tokkotu ture; teessoo sanaa olittis fakkaattii akka fakkaattii namaa tokkotu ture. **27** Anis waan mudhii isaa fakkaatuun olitti sibiila diimeffamee ibidda fakkaatu kan ibiddaan guutame tokko nan arge; waan mudhii isaa fakkaatu sanaan gadittis inni ibidda fakkaata ture; ifni guddaanis isa marsee ture. **28** Gonfoon ifaa kan naannoo isaa ture sunis bifa sabbata Waaqaa kan guyyaa roobni roobuu fakkaata ture. Kunis bifa fakkaattii ulfina Waaqayyoo ture. Anis yeroon waan kana argetti addaan lafatti gombifamee sagalee waan dubbachaa jiru tokkoo nan dhaga'e.

2 Innis, "Yaa ilma namaa, miilla keetiin dhaabadhu; ani sittan dubbadhaa" naan jedhe. **2** Akkuma inni dubbateenis Hafuurri anatti seenee miilla kootiin na dhaabachiise; anis isaa natti dubbatu nan dhaga'e. **3** Innis akkana naan jedhe: "Yaa ilma namaa, ani gara Israa'elootaatti, gara saba fincilaa kan natti fincile sanaatti sin erga; isaanii fi abbootiin isaanii hamma har'aatti natti fincilaniiru. **4** Sabni ani itti si ergu sun didaa fi mata jabeessa. Atis, 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha' jedhiin. **5** Isaan mana fincilaadhaatii; dhaga'anis dhaga'uu baatanis akka raajiin isaan gidduu jiru ni beeku. **6** Yaa ilma namaa, ati isaan yookaan dubbii isaanii hin sodaatin. Sokorruu fi qoraattiin si marsus, torbaanqabaa gidduu jiraattus hin sodaatin. Isaan mana fincilaa ta'an iyyuu ati waan isaan dubbatan hin sodaatin yookaan isaan si hin rifachiisin. **7** Waan isaan finciltoota ta'aniif, dhaga'anis dhaga'uu baatanis ati dubbii koo isaanitti himuu qabda. **8** Yaa ilma namaa, ati garuu waan ani siin jedhu dhaggeeffadhu; ati akka mana fincilaa sanaa hin fincilin; afaan kee banadhuutii waan ani siif kennu nyaadhu." **9** Kana irratti ani utuu harki tokko natti hiixatuun arge. Harka sana keessas kitaaba maramaa tokkotu ture; **10** innis fuula koo duratti kitaaba sana

diriirse. Kitaaba sana irrattis, duraa duubaan faaruun
boo'ichaa, gaddii fi wawwaannaan barreeffamanii turan.

3 Innis, "Yaa ilma namaa waan fuula kee dura jiru
nyaadhu; kitaaba maramaa kana nyaadhu; ergasii
dhaqiitii mana Israa'elitti himi" naan jedhe. **2** Kanaafuu
ani afaan koon banadhe; innis akka ani nyaadhuuf kitaaba
maramaa sana naa kenne. **3** Innis, "Yaa ilma namaa,
kitaaba maramaa ani siif kennu kana nyaadhu; garaa
kees ittiin guuttadhu" naan jedhe. Anis nan nyaadhe;
afaan koo keessattis akka dammaa natti mi'aawe. **4**
Ergasii immoo akkana naan jedhe: "Yaa ilma namaa,
amma gara mana Israa'el dhaqiitii dubbii koo isaanitti
himi. **5** Ati gara mana Israa'elitti malee gara uummata
haasaan isaa namaa hin gallee fi afaan isaa nama
rakkisuutti hin ergamne; **6** ati gara uummata haasaan
isaanii namaa hin gallee fi afaan isaanii nama rakkisu
kan ati dubbii isaanii illee hubachuu hin dandeenyeetti
hin ergamne. Dhugumaan utuu ani isaanitti si ergee
jiraadhee silaa isaan si dhaggeeffatu ture. **7** Manni
Israa'el garuu sababii ana dhaga'uu hin feeneef siinis
dhaga'uu hin fedhan; manni Israa'el hundi didaa fi mata
jabeeyyiidhaatii. **8** Kunoo, ani fuula kee fuula isaaniitti
jabeesseera; adda kee illee adda isaatiin jabeesseera.
9 Adda kee akka dhagaa akka malee jabaa kan dhagaa
baalcii caalaa jabaatuu nan godha. Isaan mana fincilaa
ta'an iyyuu ati isaan hin sodaatin yookaan isaan si
hin rifachiisin." **10** Innis akkana naan jedhe; "Yaa
ilma namaa, waan ani sitti dubbadhu hunda sirriitti
dhaga'iitii garaatti qabadhu. **11** Amma gara saba kee
warra booji'aman sanaa dhaqiitii isaanitti dubbadhu.
Isaan dhaga'anis dhaga'uu baatanis, 'Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha' jedhiin." **12** Ergasiis Hafuurri ol na kaase;
anis sagalee guddaa gigigsu kan, "Ulfinni Waaqayyoo
iddoo jireenya isaatti haa eebbifamu!" jedhu tokko of
duubaan nan dhaga'e. **13** Sagaleen kunis sagalee guddaa
gigigsu kan yeroo qoochoowwan uumamawwan jiraatoo
sanaa wal riganii fi sagaleen geengoowwan isaan cina
jiran dhageessisan ture. **14** Hafuurris ol na kaasee na
fudhatee deeme; anis hadheeffadhee utuma hafuurri
koo aaree gubatuu nan deeme; harki Waaqayyoo jabaan
sunis ana irra ture. **15** Anis gara booji'amtoota Teel
Abiib keessa Laga Kebaar bira jiraatan sanaan dhufe.
Achittis waanan godhu wallaalee guyyaa torba isaan
gidduu nan taa'e. **16** Dhuma guyyaa torbaffaatti dubbiin
Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe; **17** "Yaa
ilma namaa, ani mana Israa'eliitiif eegduu si godheera;
kanaafuu dubbii ani dubbadhu dhaga'iitii akeekkachiisa
na biraa ba'u isaaniif kenni. **18** Yeroo ani nama hamaa
tokkoon, 'Ati dhugumaan ni duuta' jedhutti, yoo ati isa
akeekkachiisuu yookaan akka inni karaa isaa hamaa
irraa deebi'ee lubbuu isaa oolfatu itti himuu baatte,
namichi hamaan sun sababii cubbuu isaatiin ni du'a;
dhiiga isaa garuu ani harka kee irraa nan barbaada.
19 Garuu yoo ati nama hamaa sana akeekkachiiftee
inni immoo hammina isaa irraa yookaan karaa isaa isa
hamaa sana irraa deebi'uu baate, inni cubbuu isaatiin
ni du'a; ati garuu lubbuu kee ni oolfatta. **20** "Amma
illee yoo namni qajeelaan tokko qajeelummaa isaa irraa
jal'atee hammina hojjete, ani fuula isaa dura gufuu nan
kaa'a; innis ni du'a. Waan ati isa hin akeekkachiisiniif
inni cubbuu isaatiin ni du'a; wanni qajeelaan inni
hojjete sunis isaaf hin herregamu; anis dhiiga isaatiif
sin gaafadha. **21** Garuu yoo ati nama qajeelaa sana
akka inni cubbuu hin hojjenneef isa akeekkachiiftee
innis cubbuu hojjechuu baate, inni sababii akeekkachiisa
sana fudhateef dhugumaan lubbuudhaan ni jiraata; atis
lubbuu kee ni oolfatta." **22** Achittis harki Waaqayyoo
narra ture; innis, "Ka'iitii gara dirreetti ba'i; anis achitti
sitti nan dubbadhaa" naan jedhe. **23** Kanaafuu ani
ka'ee gara dirreetti nan ba'e. Ulfinni Waaqayyoos achi
dhaabatee ture; innis ulfina ani Laga Kebaar biratti
argee ture sana fakkaata; anis adda kootiin lafatti
nan gombifame. **24** Ergasii Hafuurri anatti seenee
miilla kootiin na dhaabachiise. Innis akkana jedhee
natti dubbate: "Mana keetti galiitii ofitti cufi. **25** Yaa
ilma namaa, isaan funyoodhaan si hidhu; ati akka
uummata gidduu deemuu hin dandeenyeef ni hidhamta.
26 Isaan mana fincilaa ta'an iyyuu, ani akka ati hin
dubbannee fi isaanitti dheekkamuu hin dandeenyeef
arraba kee laagaa keetti nan maxxansa. **27** Ani yeroon
sitti dubbadhutti garuu afaan kee siifan bana; atis,
'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha' isaaniin jetta. Namni
dhaga'uu barbaadu kam iyyuu haa dhaga'u; namni
dhaga'uu hin barbaanne kam iyyuu dhaga'uu haa dhiisu;
isaan mana fincilaadhaatii.

4 "Yaa ilma namaa, gabatee suphee tokko fuudhii fuula
kee dura kaa'iitii kaartaa magaalaa Yerusaalem irratti
kaasi. **2** Ergasii waan ittiin marsan itti ijaari; dallaa
dhagaatiin ishee marsi; kaabii itti naannessii tuuli; waan
ittiin dallaa dhagaa jigsanis itti marsii kaa'i. **3** Eelee
sibiilaa fuudhiitii akka dallaa sibiilaatti si'ii fi magaalattii
gidduu dhaabi; fuula kees gara isheetti deebifadhu;
magaalattiin ni marfamti; atis ishee marsita. Kunis
mana Israa'eliif mallattoo ni ta'a. **4** "Ergasii cinaacha
bitaatiin ciisiitii cubbuu mana Israa'el of irra kaa'i.
Guyyaa cinaacha keetiin ciifte sana hundas ati cubbuu
isaanii ni baatta. **5** Ani baay'ina waggoota isaan itti
cubbuu hojjetan sanaa akka guyyootaatti ramadee siif
kenneera. Kanaafuu ati cubbuu mana Israa'el guyyaa
390 ni baatta. **6** "Ati erga waan kana fixxee booddee
amma illee ciisi; yeroo kana immoo cinaacha kee kan
mirgaatiin ciisiitii cubbuu mana Yihuudaa baadhu. Anis
tokkoo tokkoo waggaatiif guyyaa tokko tokko ramadee,
guyyaa 40 siif kenneera. **7** Fuula kee gara marfama
Yerusaalemitti deebifadhuutii irree qullaadhaan isheetti
raajii dubbadhu. **8** Hamma ati guyyoota marfama keetii
fixattutti akka ati cinaacha tokko irraa gara cinaacha
kaaniitti hin garagalleef ani funyoodhaan sin hidha.
9 "Qamadii fi garbuu, baaqelaa fi misira, bisingaa fi
honborii fuudhii okkotee keessa kaa'adhuutii ittiin
buddeena tolfadhu. Buddeena kanas yeroo guyyoota 390
cinaacha keetiin ciiftutti nyaatta. **10** Ati akka guyyaa
guyyaan nyaattuuf nyaata saqilii digdama madaali; isas
yeroo murteeffametti nyaadhu. **11** Akkasuma bishaan
safartuu iinii tokko harka ja'a keessaa harka tokko
safariitii yeroo murteeffametti dhugi. **12** Nyaata sanas
akkuma Maxinoo garbuu nyaattutti nyaadhu; isas udaan

namaa bobeesiitii Maxinoo tolchi." **13** Waaqayyos
"Haala kanaan ijoolleen Israa'el saboota ani itti isaan
bittinneessu keessatti nyaata xuraa'aa nyaatu" jedhe.
14 Anis akkanan jedhe; "Yaa Waaqayyo Gooftaa akkana
miti! Ani takkumaa of xureessee hin beeku. Ijoollummaa
kootii jalqabee hamma ammaatti takkumaa waan ofiin
du'e yookaan waan bineensi ajjeese nyaadhee hin beeku.
Foon qulqulluu hin ta'in gonkumaa afaan koo seenee
hin beeku." **15** Innis, "Kun gaarii dha; ani akka ati qooda
udaan namaatiin buddeena kee tolfattu akka dikee
sa'aatiin tolfattu siifin eeyyama" naan jedhe. **16** Innis
ittuma fufee akkana naan jedhe: "Yaa ilma namaa ani
madda nyaata Yerusaalem nan gogsa; uummanni nyaata
safarame yaaddoodhaan nyaata; bishaan safarames
sodaadhaan dhuga; **17** hanqinni midhaaniitii fi bishaanii
ni jiraataatii. Isaanis naasuudhaan wal ilaalu; sababii
cubbuu isaaniitiinis ni badu.

5 "Yaa ilma namaa, goraadee qara qabu fudhadhuutii
akkuma qarabaa ittiin haaddatanitti mataa keetii
fi areeda kee ittiin haaddadhu. Rifeensa sanas
madaaliidhaan madaaliitii gargar qoodi. **2** Yeroo barri
marfamuu keetii dhumatutti rifeensa sana keessaa
harka sadii keessaa harka tokko magaalattii keessatti
ibiddaan gubi. Harka sadii keessaa harka tokko fuudhii
magaalattii marsiitii goraadeen cicciri. Harka sadii
keessaa harka tokko immoo bubbeetti bittinneessi. Ani
goraadee luqqifameen isaanan ari'aatii. **3** Rifeensa
sana irraa xinnoo fuudhiitii handaara wayyaa keetiitti
guduunfadhu. **4** Ammas kanneen keessaa xinnoo
fuudhiitii ibiddatti naqi; gubis. Ibiddi achii ka'ee
guutummaa mana Israa'el keessa faffaca'a. **5** "Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: Yerusaalem isheen ani biyyoota
itti naannessee saboota walakkaa teessise sun ishee
kanaa dha. **6** Isheenis sabootaa fi biyyoota naannoo
ishee jiraatan caalaa hammina isheetiin seera kootii
fi ajaja kootti fincilteerti; isheen seera koo gatteerti;
ajaja koos duukaa hin buune. **7** "Kanaafuu Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: Isin saboota naannoo keessan
jiraatan caalaa warra hin ajajamne taataniirtu; isin ajaja
koo duukaa hin buune yookaan seera koo hin eegne. Isin
seera saboonni naannoo keessan jiraatan eegani iyyuu
hin eegne. **8** "Kanaafuu Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha: Yaa Yerusaalem, ani mataan koo sittan ka'a; fuula
sabootaa durattis sin adaba. **9** Ani sababii waaqota kee
jibbisiisoo hundaatiif waanan kanaan dura takkumaa
godhee hin beekin, waanan si'achis gonkumaa hin goone
sitti nan fida. **10** Kanaafuu si keessatti abbootiin ijoollee
isaanii ni nyaatu; ijoolleen immoo abbootii isaanii
ni nyaatu. Ani sin adaba; hambaawwan kee hundas
bubbeetti nan bittinneessa. **11** Kanaafuu akkuma ani
dhugumaan jiraataa ta'e, jedha Waaqayyo Gooftaan;
sababii ati fakkiiwwan kee kanneen faayidaa hin qabne
hundaa fi gochawwan kee jibbisiisoo sanaan mana
qulqullummaa koo xureessiteef ani fuula koo sirraa nan
deebiffadha; ani si hin baraaru yookaan garaa siif hin
laafu. **12** Uummanni kee harka sadii keessaa harki tokko
dha'ichaan du'a yookaan beelaan si keessatti dhuma;
harka sadii keessaa harki tokko dallaa keetiin alatti
goraadeedhaan galaafatama; harka sadii keessaa harka
tokko immoo anatu bubbeetti bittinneessa; goraadee
luqqifameenis ari'a. **13** "Ergasii aariin koo narraa gala;
dheekkamsi koo kan isaanitti dhufe sun ni qabbanaa'a;
anis haaloo nan baafadha. Yeroo ani dheekkamsa koo
isaanitti fidetti isaan akka ani Waaqayyo hinaaffaa
kootiin dubbadhe ni beeku. **14** "Saboota naannoo kee
jiraatan gidduutti fuula warra achiin darban hundaa
duratti onaa fi waan fafaa sin godha. **15** Yeroo ani
aariidhaan, dheekkamsaa fi adabbiidhaan si adabutti,
ati fuula saboota naannoo kee jiraatanii duratti waan
fafaa, waan kolfaa, waan ilaalanii quba itti qabanii fi
waan sodaa ni taata. Ani Waaqayyo dubbadheera. **16**
Ani yeroon xiyya beelaa kan nama ajjeesuu fi nama
barbadeessu isinitti darbadhutti isin balleessuuf jedheen
darbadha. Ani beela irratti beela isinittin fida; madda
nyaata keessaniis nan gogsa. **17** Ani beelaa fi bineensa
isinittan erga; isaanis ijoollee malee isin hambisu.
Dha'ichii fi dhangalaafamuun dhiigaa isin haxaa'a; ani
goraadee isinittin fida. Ani Waaqayyo dubbadheera."

6 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo
dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, fuula kee gara tulluuwwan
Israa'elitti deebifadhuutii isaaniin mormuudhaan
raajii dubbadhu; **3** akkanas jedhi; 'Yaa tulluuwwan
Israa'el, dubbii Waaqayyo Gooftaa dhaga'aa. Waaqayyo
Gooftaan tulluuwwanii fi gaarraniin, hallayyaawwanii
fi sululawwaniin akkana jedha: Ani goraadee isinitti
fiduufan jira; iddoowwan sagadaa keessan kanneen
iddoo ol ka'aa irraa illee nan balleessa. **4** Iddoowwan
aarsaa keessan ni diigamu; iddoowwan aarsaa keessanii
kan ixaanaa ni caccabu; anis namoota keessan fuula
waaqota keessan tolfamoo duratti nan gorra'a. **5** Reeffa
Israa'elootaa fuula waaqota isaanii tolfamoo dura nan
ciciibsa; lafee keessanis naannoo iddoo aarsaa keessaniitti
nan bittinneessa. **6** Akka iddoowwan aarsaa keessanii
diigamanii barbadeeffamaniif, akka waaqonni keessan
tolfamoon caccabanii hunkutaa'aniif, akka iddoowwan
aarsaa keessanii kan ixaanaa burkuteeffamanii fi
akka hojiin harka keessanii balleeffamuuf iddoo isin
jiraattan hunda keessatti magaalaawwan keessan ni onu;
iddoowwan sagadaa keessan kanneen iddoowwan ol
ka'oo irraas ni barbadeeffamu. **7** Namoonni keessan
qalamanii gidduu keessanitti harca'u; isinis akka ani
Waaqayyo ta'e ni beektu. **8** "'Ani garuu yommuu isin
biyyootaa fi saboota gidduutti bittinnooftanitti sababii
isin keessaa gariin goraadee jalaa miliqxaniif, namoota
muraasa nan hambisa. **9** Warri miliqan sun saboota
itti booji'aman sana keessa taa'anii yaada isaanii ejjaa
isa narraa garagalee fi ija isaanii isa waaqota isaanii
tolfamoo dharra'e sanaan hammam akka na gaddisiisan
ni yaadatu. Isaanis hammina hojjetanii fi gochawwan
isaanii jibbisiisoo hundaaf of jibbu. **10** Isaanis akka
ani Waaqayyo ta'e ni beeku; ani waan hamaa kana
isaanittin fida jedhee akkasumaan hin dubbanne. **11**
"'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Sababii hamminaatii
fi gochaawwan jibbisiisoo mana Israa'el hundaatiif isaan
goraadeedhaan, beelaa fi dha'ichaan ni dhumuutii harka
kee walitti rukutii, miilla keetiinis lafa dhiitii, "Ani
bade!" jedhii boo'i. **12** Inni fagoo jiru dha'ichaan ni

du'a; kan dhi'oo jirus goraadeedhaan ni galaafatama;
kan hafee fi kan miliqe immoo beelaan du'a. Anis haala
kanaan dheekkamsa koo isaanitti nan roobsa. **13** Isaan
yeroo namoonni isaanii naannoo iddoowwan aarsaa
isaaniitti, waaqota isaanii tolfamoo gidduutti, gaarran ol
dhedheeroo hunda irratti, fiixee tulluuwwanii hunda
irratti, mukkeen lalisoo hunda jalattii fi qilxuu baala
baay'atu hunda jalatti jechuunis iddoowwan isaan itti
waaqota isaanii tolfamoo sanaaf ixaana urgaa'aa aarsan
hundatti gorra'amanii ciciisanitti, akka ani Waaqayyo
ta'e ni beeku. **14** Anis harka koo isaanitti nan kaasa;
iddoo isaan jiraatan hundatti jechuunis gammoojjiidhaa
jalqabee hamma Diblaatiitti biyyattii nan onsa. Isaanis
akka ani Waaqa ta'e ni beeku.'"

7 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo
dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, Waaqayyo Gooftaan
biyya Israa'eliin akkana jedha: "'Dhuma! Golee biyyattii
afranitti dhumni dhufeera. **3** Ammas dhumni kee
ga'eera; dheekkamsa koo sirratti nan dhangalaasa; ani
akkuma amala keetiitti sitti nan mura; gochawwan
kee jibbisiisoo hundaafis ani sin adaba. **4** Ani gara
laafinaan si hin ilaalu yookaan si hin baasu; ani hamma
gochawwan kee jibbisiisoon sun si gidduu jiranitti, amala
keetiif sin adaba. "'Ergasiis isin akka ani Waaqayyo
ta'e ni beektu.' **5** "Waaqayyo Gooftaan akkana jedha:
"'Badii! Badiin takkaa hin dhaga'amin tokko dhufaa jira.
6 Dhumni dhufeera! Dhumni dhufeera! Inni mataan isaa
isinitti ka'eera. Inni dhufeera! **7** Yaa warra biyyattii
keessa jiraattan, badiin isinitti dhufeera. Yeroon ga'eera;
guyyaan dhi'aateera; tulluuwwan irratti gammachuu
utuu hin ta'in jeequmsatu ta'a. **8** Ani dheekkamsa
koo sitti dhangalaasuudhaafan jira; aarii koo illee sitti
nan ba'a; akkuma amala keetiittis sitti nan mura;
gochaawwan kee jibbisiisoo sana hundaafis sin adaba. **9**
Ani gara laafinaan si hin ilaalu yookaan si hin baraaru.
Hamma gochawwan kee jibbisiisoon sun si gidduu
jiranitti ani akkuma amala keetiitti sin adaba. "'Ergasiis
akka kan rukutu sun ana Waaqayyo ta'e isin ni beektu.
10 "'Guyyaan sun kunoo ti! Inni dhufeera! Badiin cabsee
dhufeera; uleen lateera; of tuulummaan daraareera! **11**
Gooliin guddatee ulee hammina adabu ta'eera; isaan
keessaa namni tokko iyyuu hin hafu; waldaa isaanii
keessaa, qabeenya isaaniitii fi waan faayidaa qabu
keessaa tokko iyyuu hin hafu. **12** Yeroon sun dhufeera;
guyyaan sun ga'eera. Inni bitu hin gammadin; kan
gurgurus hin gaddin; dheekkamsi guutummaa isaaniitti
dhufaatii. **13** Hamma lamaan isaanii iyyuu lubbuun
jiranitti inni lafa gurgure hin deebifatu; mul'anni waa'ee
sabaatiif mul'ate duubatti hin deebi'uutii. Sababii cubbuu
isaaniitiif isaan keessaa namni tokko iyyuu lubbuu
ofii isaa hin oolfatu. **14** "'Sababii dheekkamsi koo
waldaa hunda irra jiruuf isaan malakata afuufanii waan
hunda qopheeffatan iyyuu, namni tokko iyyuu gara
adda waraanaa hin dhaqu. **15** Alaan goraadeetu jira;
keessaan immoo dha'ichaa fi beelatu jira; warri baadiyyaa
goraadeedhaan du'u; warri magaalaa keessaa immoo
beelaa fi dha'ichaan dhumu. **16** Baqattoonni warri
miliqan tulluuwwanitti baqatu. Tokkoon tokkoon isaanii
akkuma gugeewwan sululaa sababii cubbuu isaaniitiif ni
aadu. **17** Harki hundi ni naafata; jilbi hundinuus bishaan
ta'a. **18** Isaan wayyaa gaddaa uffatanii sodaadhaan
haguugamu. Fuulli isaanii qaanii uffata; mataan isaaniis
ni haadama. **19** "'Isaan meetii isaanii daandiiwwan
irratti gatu; warqeen isaanii akka waan xuraa'aa ta'a.
Guyyaa dheekkamsa Waaqayyootti meetii fi warqeen
isaanii isaan oolchuu hin danda'u. Isaan nyaatanii
beela hin ba'an yookaan garaa isaanii hin guuttatan;
meetii fi warqeen isaanii isaan gufachiisee cubbuutti
isaan galcheeraatii. **20** Isaan faaya bareedaa isaaniitiin
of tuulanii waaqota isaanii jibbisiisoo fi fakkiiwwan
faayidaa hin qabne sana tolchuuf itti fayyadaman.
Kanaafuu ani wantoota kanneen gara waan xuraa'aatti
isaan duraa nan geeddara. **21** Ani harka namoota biyya
ormaatti boojuudhaaf, hamoota lafaattis saamichaaf
dabarsee ishee nan kenna; isaanis isa ni xureessu.
22 Ani fuula koo isaan irraa nan deebifadha; isaanis
iddoo koo jaallatamaa sana ni xureessu; saamtonnis
itti seenanii ni xureessu. **23** "'Sababii biyyattiin dhiiga
dhangalaasuudhaan, magaalattiin immoo gooliidhaan
guutamteef foncaa qopheessi. **24** Ani akka isaan
manneen isaanii dhaalaniif warra saboota keessaa akka
malee hamoo ta'an nan fida; of tuulummaa namoota
jajjaboo nan cabsa; manneen qulqullummaa isaaniis
nan xureessa. **25** Yeroo raafamni dhufutti isaan nagaa
barbaadu; garuu tokko illee hin argatan. **26** Badiin badii
irratti, oduunis, oduu irratti ni dhufa. Isaan raajii irraa
mul'ata argachuu ni yaalu; seerri luboota biraa, gorsi
immoo maanguddoota biraa ni dhabama. **27** Mootiin
ni boo'a; ilmi mootii abdii kutata; harki uummata
biyyattii ni hollata. Ani akkuma hojii isaaniitti gatii
isaanii nan kennaaf; akkuma seera ofii isaaniittis murtii
nan kennaaf. "'Ergasiis isaan akka ani Waaqayyo ta'e ni
beeku.'"

8 Waggaa ja'affaatti, ji'a ja'affaa keessa guyyaa
shanaffaatti, utuu ani mana koo keessa taa'ee,
maanguddoonni Yihuudaas fuula koo dura tataa'anii
jiranuu achumatti harki Waaqayyo Gooftaa narra bu'e. **2**
Anis mil'adhee fakkaattii akka fakkaattii namaa tokko
nan arge. Innis waan mudhii isaa fakkaatuu gaditti ibidda
fakkaata ture; achii olitti immoo bifti isaa sibiila ibiddaan
diimeffamee ifu fakkaata ture. **3** Innis waan harka
fakkaatu tokkoon hiixatee rifeensa mataa kootii qabe.
Hafuurris lafaa fi samii gidduutti ol na fuudhee mul'ata
Waaqaatiin gara Yerusaalem, gara karra balbala kaabaa
kan oobdii gara keessaatti, iddoo waaqni tolfamaan
hinaaffaaf nama kakaasu sun dhaabatee jiruutti na
geesse. **4** Ulfinni Waaqa Israa'el kan ani mul'ataan
dirree keessatti argee ture sun achittis fuula koo dura
ture. **5** Innis, "Yaa ilma namaa, gara kaabaa ilaali" naan
jedhe; anis mil'adhee karaa karra balbala kaabaa kan
iddoo aarsaatiin waaqa tolfamaa kan hinaaffaa sana
nan arge. **6** Innis akkana naan jedhe; "Yaa ilma namaa,
wantoota akka malee jibbisiisoo kanneen akka ani iddoo
qulqulluu koo irraa fagaadhu na godhan kan manni
Israa'el asitti gochaa jiru kana ni argitaa? Ati garuu
waan waan kana caalaa jibbisiisaa ta'e iyyuu ni argita."

7 Ergasii inni gara karra oobdiitti na fide. Anis mil'adhee
qaawwa keenyan manaa nan arge. 8 Innis, "Yaa ilma
namaa, keenyan manaa uri" naan jedhe. Kanaafuu ani
keenyan manaa sana uree balbala tokko achitti nan
arge. 9 Innis, "Ol seeniitii waan hamaa fi jibbisiisaa
isaan asitti hojjechaa jiran kana ilaali" naan jedhe. 10
Anis ol seeneen ilaale; kunoo ani gosa uumamawwan
lafa irra loo'anii hunda, bineensota jibbisiisoo hundaa
fi waaqota tolfamoo mana Israa'el hunda keenyan
manaa hunda irratti fakkeeffamanii nan arge. 11
Fuula isaanii duras maanguddoonni mana Israa'el
torbaatamni dhadhaabatanii turan; Yaazaniyaan ilmi
Shaafaan immoo gidduu isaanii dhaabatee ture. Tokkoon
tokkoon isaaniis harka isaaniitti girgiraa qabatanii turan;
duumessi aara ixaanaa urgaa'aanis ol ba'a ture. 12
Innis, "Yaa ilma namaa, waan maanguddoonni mana
Israa'el tokkoon tokkoon isaanii galma waaqeffannaa
waaqa isaanii tolfamaa sanaa keessatti dukkana keessa
hojjetan argiteertaa? Isaan, 'Waaqayyo nu hin argu;
Waaqayyo biyyattii dhiiseera' jedhan." 13 Ammas inni,
"Ati wantoota kana caalaa jibbisiisoo ta'an kan isaan
hojjetan iyyuu ni argita" jedhe. 14 Ergasii gara karra
balbala kaabaa kan mana Waaqayyootti na fide; achittis
dubartoota tataa'anii waaqa tolfamaa Tamuuz jedhamuuf
boo'aa jiran nan arge. 15 Innis, "Yaa ilma namaa, kana
argitaa? Ati wantoota kana caalaa jibbisiisoo ta'ani
iyyuu ni argita" naan jedhe. 16 Ergasii immoo gara
oobdii mana Waaqayyoo isa gara keessaatti na fide; achis
balbala mana qulqullummaa dura gardaafoo fi iddoo
aarsaa gidduu namoota gara digdamii shaniitu ture.
Isaanis dugda isaanii mana qulqullummaa Waaqayyootti,
fuula isaanii immoo gara ba'a biiftuutti deebifatanii, gara
ba'aatti garagalanii aduuf sagadaa turan. 17 Innis akkana
naan jedhe; "Yaa ilma namaa, ati waan kana argitaa?
Wantoota jibbisiisoo kanneen asitti hojjechuun isaanii
mana Yihuudaatiif laayyoodhaa? Isaan gooliidhaan
biyyattii guutanii yeroo hunda aariif na kakaasuu qabuu?
Kunoo isaan funyaan isaaniitti damee kaa'ataniiru! 18
Kanaafuu ani dheekkamsaan isaanitti nan dhufa; ija gara
laafinaatiinis isaan hin ilaalu yookaan isaan hin baasu.
Isaan gurra kootti iyyan iyyuu, ani isaan hin dhaga'u."

9 Ergasis ani isaa, "Warra tokkoon tokkoon isaanii mi'a
lolaa harkatti qabatanii magaalattii balleessan as
dhi'eessi" jedhee gurra kootti iyyu nan dhaga'e. 2 Anis
utuu namoonni ja'a kallattii karra ol aanuu kan gara
kaabaa ilaaluun tokkoon tokkoon isaanii meeshaa nama
ajjeesu harkatti qabatanii dhufaa jiranuu nan arge. Isaan
wajjinis nama uffata quncee talbaa irraa hojjetame uffate
kan mudhii isaatti korojoo katabbii hidhate tokkotu ture.
Isaanis ol seenanii iddoo aarsaa naasii bira dhaabatan. 3
Ulfinni Waaqa Israa'elis iddoo irra bu'ee ture kiirubeelii
irraa ka'ee gara gulantaa mana qulqullummaatti qajeele.
Ergasiis Waaqayyo namicha wayyaa quncee talbaa irraa
tolfame uffatee mudhii isaatti korojoo katabbii hidhate
sana waame; 4 innis akkana jedheen; "Guutummaa
magaalaa Yerusaalem keessa deemiitii adda namoota
sababii wantoota jibbisiisoo ishee keessatti hojjetaman
hundaatiif gaddanii boo'an irratti mallattoo godhi." 5
Inni utuma ani dhaga'uu warra kaaniin akkana jedhe;
"Magaalattii keessa isa faana deemaatii utuu garaa
hin laafin yookaan utuu hin mararfatin ajjeesaa. 6
Jaarsota, dargaggeeyyii, shamarran, dubartootaa fi
ijoollee ajjeesaa; nama mallattoo qabu kam iyyuu garuu
hin tuqinaa. Iddoo qulqullummaa koo irraa jalqabaa."
Kanaafuu isaan jaarsota fuula mana qulqullummaa dura
jiran irraa jalqaban. 7 Innis, "Mana qulqullummaa
xureessaa; waltajjichas reeffaan guutaa. Itti ba'aa!"
jedheen. Kanaafuu isaan gad ba'anii magaalattii guutuu
keessatti ajjeesuu jalqaban. 8 Utuu isaan ajjeesaa
jiranii, ani kophaa koo hafee addaan lafatti gombifamee,
"Ani bade yaa Waaqayyo Gooftaa! Ati dheekkamsa
kee Yerusaalem irratti roobsuudhaan hambaawwan
Israa'el hunda balleessuuf jirtaa?" jedheen iyye. 9
Innis akkana jedhee naaf deebise; "Cubbuun mana
Israa'elii fi Yihuudaa akka malee guddaa dha; biyyattiin
dhiiga dhangalaasuudhaan, magaalaan immoo jal'inaan
guutamteerti. Isaan, 'Waaqayyo biyyattii gateera;
Waaqayyo hin argu' jedhu. 10 Kanaafuu ani ija gara
laafinaatiin isaan hin ilaalu yookaan hin hiluufis; garuu
ani waanuma isaan hojjetan mataa isaaniitti nan fida."
11 Ergasii namichi uffata quncee talbaa irraa hojjetame
uffatee korojoo katabbii mudhii isaatti hidhate sun
deebi'ee dhufee, "Ani akkuma ati na ajajje sana godheera"
jedhe.

10 Anis mil'adhee bantii samii gubbaatti mataa
kiirubeeliitiin olitti fakkaattii teessoo sanpeer
tokko nan arge. 2 Waaqayyos namicha wayyaa
quncee talbaa irraa hojjetame uffate sanaan akkana
jedhe; "Geengoowwan kiirubeelii jalaan jiran gidduu
seeni. Barbadaa cilee boba'uu kan kiirubeelii gidduu
jiru sana irraa harka kee guuttadhuutii magaalattii
keessa faffacaasi." Innis utuma ani ilaaluu ol
seene. 3 Yeroo namichi ol seenetti kiirubeeliin
karaa kibba mana qulqullummaatiin dhaabatanii
turan; duumessi oobdii gara keessaa guutee ture.
4 Ulfinni Waaqayyoos kiirubeelii irraa ka'ee gara
gulantaa mana qulqullummaatti qajeele. Duumessis
mana qulqullummaa guute; waltajjichis ifa ulfina
Waaqayyootiin guutame. 5 Sagaleen qoochoowwan
kiirubeelii hamma oobdii gara alaatti akkuma sagalee
yeroo Waaqni Waan Hunda Danda'u dubbatu dhaga'amu
sanaa fagootti dhaga'ama ture. 6 Yeroo Waaqayyo
namicha wayyaa quncee talbaa irraa hojjetame
uffatu sanaan, "Geengoowwan gidduudhaa, kiirubeelii
gidduudhaas ibidda fudhi" jedhee ajajetti namichi ol
seenee geengoo bira dhaabate. 7 Ergasii kiirubeelii
keessaa inni tokko harka isaa gara ibidda isaan
gidduu jiruutti hiixate. Innis ibidda sana irraa xinnoo
fuudhee harka namicha wayyaa quncee talbaa irraa
hojjetame uffate sanaa keessa kaa'e; namichis ibidda
sana fudhatee ba'e. 8 Qoochoowwan kiirubeelii jalaanis
wanni harka namaa fakkaatu tokko ni mul'ata ture. 9
Anis mil'adhee geengoowwan afur kiirubeelii biratti
nan arge; geengoowwan sunis tokkoo tokkoo kiirubeelii
bira turan; geengoowwan sunis akka biiralee calaqqisu
turan. 10 Bifti afranuu wal fakkaata ture; tokkoon
tokkoon geengoo sanaa geengoo kaanitti waan dirame

fakkaata ture. **11** Isaanis yommuu deemanitti utuu of
irra hin mil'atin kallattii afran kiirubeeliin itti gara
galan kamiin iyyuu deeman; geengoowwanis yeroo
kiirubeeliin deemanitti asii fi achi hin socho'an ture.
Kiirubeeliin qixa mataan isaanii itti gara gale kamiin
iyyuu utuu of irra hin mil'atin deeman. **12** Dhagni
isaanii guutuun, dugda isaanii, harka isaaniitii fi qoochoo
isaanii dabalatee akkuma geengoowwan isaanii afran
sanaatti akkuma jiraniin ijaan guutamanii turan. **13**
Geengoowwan sunis utuma ani dhaga'uu, "Geengoowwan
konkolaatan" jedhamanii waamaman. **14** Tokkoon
tokkoon kiirubeelii fuula afur afur qabu ture: fuulli
tokkoffaan fuula kiirubeelii, fuulli lammaffaan fuula
namaa, fuulli sadaffaan fuula leencaa, fuulli afuraffaan
immoo fuula risaa ture. **15** Ergasiis kiirubeeliin ol ba'an;
isaan kunneen uumamawwan jiraatoo ani Laga Kebaar
biratti argee ture sanaa dha. **16** Yeroo kiirubeeliin
deemanitti geengoowwan isaan cina jiranis ni deeman;
yeroo kiirubeeliin lafa irraa ol ka'uuf qoochoowwan
isaanii diriirfatanitti geengoowwanis isaan biraa hin
hafan ture. **17** Yeroo kiirubeeliin dhaabatanitti isaanis ni
dhaabatu turan; yeroo kiirubeeliin ol ka'anittis isaanuma
wajjin ol ka'u turan; hafuurri uumamawwan jiraatoo
sanaa isaan keessa tureetii. **18** Ergasiis ulfinni Waaqayyoo
gulantaa mana qulqullummaa irraa ka'ee kiirubeelii
gubbaadhaan dhaabate. **19** Kiirubeeliin utuma ani arguu
qoochoowwan isaanii diriirffatanii lafaa ol ka'an; yeroo
isaan deemanittis geengoowwan isaan wajjin deeman.
Isaan karra balbala mana Waaqayyoo kan karaa ba'aa irra
dhaabatan; ulfinni Waaqa Israa'elis isaan gubbaadhaan
ture. **20** Isaan kunneen uumamawwan jiraatoo ani Laga
Kebaar biratti Waaqa Israa'el jalatti argee turee dha; anis
akka isaan kiirubeelii ta'an nan hubadhe. **21** Tokkoon
tokkoon isaanii fuula afur afurii fi qoochoowwan afur
afur, qoochoowwan isaanii jalaan immoo waan harka
namaa fakkaatu qabu ture. **22** Bifti fuula isaaniis akkuma
bifa uumamawwan jiraatoo ani Laga Kebaar biratti arge
sanaa ture. Tokkoon tokkoon isaanii qajeelanii fuula
duratti deeman.

11 Hafuurri ol na fuudhee gara balbala mana
Waaqayyoo kan gara ba'aa ilaaluutti na fide. Achis
karra balbala sanaa dura namoota digdamii shantu ture;
anis isaan gidduutti hooggantoota sabaa Yaazaniyaa
ilma Azurii fi Phelaatiyaa ilma Benaayaa nan arge. **2**
Waaqayyos akkana naan jedhe; "Yaa ilma namaa, isaan
kunneen namoota magaalaa kana keessatti hammina
malanii fi gorsa hamaa gorsanii dha. **3** Isaanis, 'Yeroon
itti manneen ijaaraman ga'eera mitii? Magaalattiin
kun okkotee waa itti affeelanii dha; nu immoo ishee
keessatti foon' jedhan. **4** Kanaafuu isaanitti raajii
dubbadhu; yaa ilma namaa raajii dubbadhu." **5** Ergasii
Hafuurri Waaqayyoo narra bu'ee akkana naan jedhe;
"Waaqayyo akkana jedha: Yaa mana Israa'el isin akkas
jettu; ani garuu waan isin qalbii keessanitti yaaddan
nan beeka. **6** Isin magaalaa kana keessatti namoota
hedduu ajjeeftanii daandii ishee reeffaan guuttaniirtu.
7 "Kanaafuu Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Reeffi
isin achitti gattan foon; magaalaan kun immoo okkotee
dha; ani garuu magaalaa kana keessaa isinan baasa. **8**
Isin goraadee sodaattu; wanni ani isinitti fidu immoo
goraadeedha, jedha Waaqayyo Gooftaan. **9** Ani magaalaa
keessaa isin baasee alagaatti dabarsee isin kennee isinan
adaba. **10** Isin goraadeedhaan dhumtu; anis daangaa
Israa'el irratti isinitti mura. Kanaanis akka ani Waaqayyo
ta'e ni beektu. **11** Magaalaan kun okkotee isinii hin
taatu yookaan isin achi keessatti foon hin taatan; anis
daangaa Israa'el irratti isinitti nan mura. **12** Isin akka ani
Waaqayyo ta'e ni beektu; sirna saboota naannoo keessan
jiraatanii duukaa buutan malee seera koo hin eegne
yookaan naamusa koo hin eegneetii." **13** Utuma ani
raajii dubbachaa jiruu Phelaatiyaan ilmi Benaayaa du'e.
Kana irratti ani addaan lafatti gombifamee, "Ani bade
yaa Waaqayyo Gooftaa! Ati hambaa Israa'el guutumaan
guutuutti balleessitaa?" jedheen sagalee guddaadhaan
iyye. **14** Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee
gara koo dhufe; **15** "Yaa ilma namaa, obboloota kee
jechuunis obboloota kee kanneen firoota kee dhiigaatii fi
manni Israa'el guutuun kanneen namoonni Yerusaalem,
'Isaan Waaqayyo irraa fagaataniiru; biyyi kunis akka
handhuuraatti nuuf kennamteerti' jedhaniinii dha. **16**
"Kanaafuu akkana jedhi: 'Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha: Ani saboota gidduutti fageessee isaan ergee
biyyoota keessa isaan faffacaasu iyyuu, amma illee yeroo
xinnoof biyyoota isaan dhaqan keessatti isaaniif iddoo
qulqullummaa ta'eera.' **17** "Kanaafuu akkana jedhi:
'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ani saboota keessaa
walitti isin qabee biyyoota itti bittinnooftan keessaa
deebisee isin nan fida; biyya Israa'elis deebisee isiniif
nan kenna.' **18** "Isaan biyyattiitti deebi'anii wantoota
ishee jibbisiisoo hundaa fi wantoota ishee balfamoo
hunda ishee keessaa ni balleessu. **19** Ani garaa gargar
hin qoodamne isaaniif nan kenna; hafuura haaraas
isaan keessa nan kaa'a; garaa isaanii isa dhagaa isaan
keessaa baasee garaa foonii nan kennaaf. **20** Isaanis
sirna koo duukaa bu'u; seera kootiifis ni ajajamu. Isaan
saba koo ni ta'u; anis Waaqa isaanii nan ta'a. **21** Warra
qalbiin isaanii fakkiiwwan isaanii kanneen faayidaa hin
qabnee fi waaqota isaanii tolfamoo jibbisiisoo sanaan
fudhatame garuu ani waan isaan hojjetan matuma
isaaniitti nan deebisa jedha Waaqayyo Gooftaan." **22**
Ergasiis kiirubeeliin qoochoowwan isaanii diriirfatan;
geengoowwanis isaan cina turan; ulfinni Waaqa Israa'el
immoo isaan gubbaadhaan ture. **23** Ulfinni Waaqayyoos
magaalaa keessaa ol ba'ee tulluu ba'a magaalattiitiin
jiru gubbaadhaan dhaabate. **24** Hafuurri ol na fuudhee
mul'ata Hafuura Waaqaatiin gara booji'amtoota biyya
Baabilon jiraniitti na fide. Ergasiis mul'anni ani argee
ture sun na dhiisee ol ba'e; **25** anis waan Waaqayyo na
argisiise hunda booji'amtootatti nan hime.

12 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo
dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, ati uummata fincilaa
gidduu jiraatta. Isaan arguudhaaf ija qabu; garuu hin
argan; dhaga'uudhaafis gurra qabu; garuu hin dhaga'an;
isaan uummata fincilaadhaatii. **3** "Kanaafuu yaa ilma
namaa, utuma isaan arganuu guyyaa adiidhaan waan
qabdu qopheeffadhuutii booji'amuuf iddoo jirtuu ba'iitii
iddoo biraa deemi. Isaan mana fincilaa ta'ani iyyuu tarii ni
hubatu ta'a. **4** Mi'a kee kan booji'amuuf qopheeffatte sana

utuma isaan arganuu guyyaa adiidhaan baafadhu. Utuma
isaan arganuus galgalaan akkuma warra booji'amuuf
deemaniitti ba'ii deemi. **5** Utuma isaan arganuus dallaa
uriitii mi'a kee achi keessaan baafadhu. **6** Utuma isaan
arganuus dimimmisa galgalaa keessa mi'a sana ol fuudhii
gatiittii keetti baadhuu ba'i. Ati akka biyyattii hin
argineef fuula kee haguuggadhu; ani mana Israa'eliif
mallattoo si godheeraatii." **7** Anis akkuman ajajame
nan godhe. Mi'a koos boojuuf qopheeffadhee guyyaa
adiidhaan baafadhe. Galgalaanis dallaa sana harkuma
kootiin nan ure. Utuma isaan arganuus mi'a koo gatiittii
irratti baadhadhee dimimmisaan nan ba'e. **8** Guyyaa itti
aanu ganamas dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
koo dhufe: **9** "Yaa ilma namaa, manni Israa'el fincilaan
sun, 'Ati maal gochaa jirta?' jedhee si hin gaafannee?
10 "Akkana isaaniin jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha: Raajiin kun waa'ee ilma mootii isa Yerusaalem
keessa jiraatuu fi guutummaa mana Israa'el kan achi
jiraatuu ti.' **11** Atis, 'Ani mallattoo keessan' isaaniin
jedhi. "Wanni ani hojjedhe sun isaan irra ni ga'a.
Isaan booji'amanii ni fudhatamu. **12** "Ilmi mootii inni
gidduu isaanii jiraatu mi'a isaa gatiittii isaatti baadhatee
dimimmisaan ni deema; akka inni keessaan ba'uuf
dallaan ni uramaaf. Akka biyyattii hin argineefis fuula
isaa ni haguuggata. **13** Ani kiyyoo koo nan diriirsaaf;
innis kiyyoo kootiin ni qabama; ani gara Baabilon, biyya
Kaldootaatti isa nan geessa; inni garuu biyyattii hin
argu; achittis ni du'a. **14** Ani warra isa wajjin jiran
hunda gargaartota isaatii fi loltoota isaa hunda bubbeetti
nan bittinneessa; goraadee luqqifameenis isaan nan
ari'a. **15** "Isaan yommuu ani saboota gidduutti isaan
bittinneessee biyyoota keessa isaan faffacaasutti, akka
ani Waaqayyo ta'e ni beeku. **16** Ani garuu akka isaan
saboota itti geeffaman sana keessatti gochawwan isaanii
jibbisiisoo hunda himataniif isaan keessaa namoota
muraasa goraadee irraa, beelaa fi dha'icha irraa nan
hambisa. Isaanis akka ani Waaqayyo ta'e ni beeku."
17 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo
dhufe: **18** "Yaa ilma namaa, raafamuudhaan nyaata kee
nyaadhu; sodaadhaan hollachaa bishaan kee dhugi. **19**
Saboota biyyattiitiin akkana jedhi: 'Waaqayyo Gooftaan
waa'ee warra Yerusaalem keessaa fi biyya Israa'el keessa
jiraatanii akkana jedha: Sababii jeequmsa namoota
achi jiraatan hundaatiif biyyattiin waan ontuuf isaan
nyaata isaanii dhiphinaan nyaatu; bishaan isaanii immoo
sodaadhaan dhugu. **20** Magaalaawwan namoonni keessa
jiraatan ni barbadaa'u; biyyattiin immoo ni onti. Sana
booddee isin akka ani Waaqayyo ta'e ni beektu.'" **21**
Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo
dhufe: **22** "Yaa ilma namaa, fakkeenyi isin biyya
Israa'el keessatti, 'Barri dheerateera; mul'annis faayidaa
dhabeera' jettan kun maali? **23** Akkana isaaniin jedhi;
'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ani fakkeenya kana
nan balleessa; isaan si'achi Israa'el keessatti itti hin
fayyadaman.' Atis, 'Barri itti mul'anni hundi fiixaan
ba'u dhi'aateera, isaaniin jedhi. **24** Si'achi mul'anni
sobaa yookaan raajiin sobaa uummata Israa'el keessa hin
jiraatuutii. **25** Ani Waaqayyo garuu waanan fedhe nan
dubbadha; dubbiin sunis utuu hin turin ni raawwatama.
Isin yaa mana fincilaa nana, ani waanan dubbadhu
hunda bara keessan keessa nan raawwadha, jedha
Waaqayyo Gooftaan.'" **26** Ergasii dubbiin Waaqayyoo
akkana jedhee gara koo dhufe: **27** "Yaa ilma namaa,
manni Israa'el, 'Mul'anni inni argu waan bara dheeraa
booddee raawwatamuu dha; wanni inni raajus waan
bara fagootti guutamuu dha.' **28** "Kanaafuu ati akkana
isaaniin jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Si'achi
dubbiin koo tokko iyyuu lafa irra hin harkifatu; wanni
ani jedhu kam iyyuu ni raawwatama, jedha Waaqayyo
Gooftaan.'"

13 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
koo dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, raajota Israa'el
kanneen amma raajii dubbachaa jiraniin mormuudhaan
raaji. Warra yaaduma ofii isaanii raajaniin akkana jedhi:
'Dubbii Waaqayyoo dhaga'aa! **3** Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: Raajota gowwaa kanneen utuu homaa hin
argin hafuura ofii isaanii duukaa bu'an sanaaf wayyoo!
4 Yaa Israa'el, raajonni kee akkuma waangota waan
diigame gidduu jiraatanii ti. **5** Isin akka dallaan sun
guyyaa waraana Waaqayyootti jabaatee dhaabatuuf
dallaa cabe sana mana Israa'eliif deebiftanii ijaaruudhaaf
jettanii ol hin baane. **6** Mul'anni isaanii soba; raajiin
isaanii soba. Isaan utuu Waaqayyo isaan hin ergin,
"Waaqayyo akkana jedha" jedhu; ta'us isaan akka dubbiin
isaanii raawwatamu eeggatu. **7** Ani dubbachuu baadhu
iyyuu isin, "Waaqayyo akkana jedha" jechuun keessan
mul'ata sobaa arguu keessanii fi raajii sobaa dubbachuu
keessan mitii? **8** "'Kanaafuu Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha: Sababii dubbii sobaa keessaniitii fi mul'ata sobaa
keessaniitiif ani isinitti ka'a, jedha Waaqayyo Gooftaan.
9 Harki koo raajota mul'ata sobaa arganii raajii sobaa
dubbatanitti ni ka'a. Isaan miseensa waldaa saba kootii
hin ta'an yookaan galmee mana Israa'el irratti hin
galmeeffaman yookaan biyya Israa'el hin seenan. Ergasii
isin akka ani Waaqayyo Gooftaa ta'e ni beektu. **10** "'Isaan
yeroo nagaan hin jirretti, "Nagaa dha" jechaa saba koo
karaa irraa waan jal'isanii yeroo namoonni dallaa dhagaa
ijaaranitti nooraa dibaniif, **11** ati akka dallaan sun jigu
warra nooraa itti diban sanatti himi. Bokkaan hamaan ni
rooba; dhagaan cabbii ni bu'a; bubbeen jabaan ni bubbisa.
12 Yeroo dallaan sun jigutti namoonni, "Nooraan isin
itti dibdan sun eessa jira" jedhanii isin hin gaafatanii?
13 "'Kanaafuu Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ani
dheekkamsa kootiin bubbee hamaa nan kaasa; aarii
kootiinis dhagaa cabbii fi bokkaa hamaan badiisa fidu ni
rooba. **14** Ani akka hundeen isaa qullaatti hafuuf dhagaa
isin nooraa dibdan sana diigee lafaan wal nan qixxeessa.
Yommuu inni jigutti isin isa keessatti ni barbadeeffamtu;
akka ani Waaqayyo ta'es ni beektu. **15** Dallaa sanaa fi
warra nooraa itti dibanitti dheekkamsa koo nan roobsa.
Anis akkana isiniin nan jedha; "Dallaan sunii fi warri
dallaa sana nooraa diban sun ni badu; **16** raajonni
Israa'el kanneen Yerusaalemiif raajanii utuu nagaan hin
jiraatin mul'ata nagaa isheef argan sunis ni badu, jedha
Waaqayyo Gooftaan.'" **17** "Ammas yaa ilma namaa, fuula
kee gara intallan saba keetii kanneen waanuma ofii
yaadan raajaniitti deebifadhuutii isaaniin mormuudhaan
raaji; **18** akkanas jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan akkana

jedha: Dubartoota kiyyoo keessa nama galchuuf jedhanii many'ee harka isaanii hundaaf kudhaama hodhatanii haguuggii garaa garaa mataa isaaniitti haguuggataniif wayyoo. Isin lubbuu saba koo kiyyoo keessa galchitanii kan ofii keessanii immoo oolfattuu? **19** Isin garbuu konyee tokkoo fi buddeena cabaa tokkoof jettanii uummata koo gidduutti na xureessitaniirtu. Uummata koo isa soba keessan dhaga'uttis sobuudhaan warra du'uu hin qabne ajjeeftanii warra jiraachuu hin qabne immoo baraartaniirtu. **20** "'Kanaafuu Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Kunoo, ani kudhaama keessan kan isin akkuma simbira kiyyeeffamtuutti uummata ittiin kiyyeessitanitti nan ka'a; harka keessan irraas nan cira; uummata isin akkuma simbirri kiyyeeffamtutti kiyyeessitan sanas kiyyoo keessaa nan baasa. **21** Ani haguuggii keessan tarsaasee saba koo harka keessan keessaa nan baasa; isaan si'achi harka keessan jalatti hin bulan. Ergasii isin akka ani Waaqayyo ta'e ni beektu. **22** Ani isa dirqisiisuu baadhu iyyuu isin waan soba keessaniin nama qajeelaa dirqisiiftanii fi waan akka namni hamaan karaa isaa hamaa sana irraa deebi'ee lubbuu isaa oolfatuuf hin jajjabeessiniif, **23** isin si'achi mul'ata sobaa hin argitan yookaan raajii sobaa hin dubbattan. Anis saba koo harka keessan keessaa nan baasa. Ergasiis isin akka ani Waaqayyo ta'e ni beektu.'"

14 Maanguddoota Israa'elii keessaa tokko tokko na bira dhufanii fuula koo dura tataa'an. **2** Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe; **3** "Yaa ilma namaa, namoonni kunneen waaqota tolfamoo garaa isaanii keessa dhaabbataniiru; fuula isaanii dura immoo dhagaa hamaa nama gufachiisu kaa'aniiru. Ani akka isaan na kadhatan eeyyamuufiin qabaa? **4** Kanaafuu akkana jedhii isaanitti himi; 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Yommuu namni Israa'elii kam iyyuu garaa isaa keessa Waaqa tolfamaa dhaabbatee dhagaa hamaa nama gufachiisu immoo fuula isaa dura kaa'atee raajii bira dhaqutti, ani Waaqayyo akkuma baay'ina waaqota isaa tolfamoo sanaatti nan deebisaaf. **5** Ani qalbii saba Israa'el kanneen waaqota isaanii tolfamoof jedhanii na dhiisan sana hundaa deebisuuf waan kana nan godha.' **6** "Kanaafuu mana Israa'eliin akkana jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: qalbii jijjiirradhaa! Waaqota keessan tolfamoo irraa deebi'aa; hojii keessan jibbisiisaa hundas dhiisaa! **7** "'Yommuu namni Israa'el kam iyyuu yookaan alagaan Israa'el keessa jiraatu kam iyyuu na dhiisee garaa isaa keessa waaqota tolfamoo dhaabbatee fuula isaa dura immoo dhagaa hamaa nama gufachiisu kaa'atee waan ani jedhu gaafachuuf raajii bira dhaqutti, ani Waaqayyo mataan koo deebii nan kennaaf. **8** Ani namicha sana miidhuuf fuula koo isatti garagalfadhee fakkeenya waan kolfaa isa nan godha. Saba koo irraas isa nan kuta. Ergasii isin akka ani Waaqayyo ta'e ni beektu. **9** "'Raajichi yoo raajii dubbachuuf gowwoomfame, ani Waaqayyo raajii sana nan gowwoomsa; harka koos isatti kaafadhee saba koo Israa'el gidduudhaa isa nan balleessa. **10** Isaan yakka isaanii ni baadhatu; raajiin sunis akkuma nama gorsa isa gaafate sanaa yakkamaa ta'a. **11** Kunis akka sabni Israa'el si'achi narraa goree yookaan deebi'ee cubbuu isaa hundaan of hin xureessineef. Isaan saba koo ni ta'u; anis Waaqa isaanii nan ta'a, jedha Waaqayyo Gooftaan.'" **12** Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe; **13** "Yaa ilma namaa, yoo biyyi tokko amanamuu diduudhaan cubbuu natti hojjette ani harka koo isheetti kaasee madda nyaata ishee nan gogsa; beelas itti ergee namoota isheetii fi horii ishee jalaa nan fixa; **14** yoo namoonni sadan kunneen jechuunis Nohi, Daani'elii fi Iyyoob biyya sana keessa jiraatani iyyuu isaan qajeelummaa isaaniitiin mataa ofii isaanii qofa oolfatu, jedha Waaqayyo Gooftaan. **15** "Yookaan yoo ani guutummaa biyya sanaatti bineensa ergee bineensi sun immoo biyya sana ijoollee malee hambise, yoo hamma namni tokko iyyuu sababii bineensa sanaatiif achiin darbuu dadhabutti biyyi sun one, **16** ani jiraataadhaatii, jedha Waaqayyo Gooftaan; yoo namoonni kunneen biyya sana keessa jiraatani iyyuu isaan ilmaan yookaan intallan ofii isaanii oolfachuu hin danda'an. Isaanuma qofatu oolfama; biyyi sun garuu ni onti. **17** "Yookaan yoo ani goraadee biyyattiitti fidee, 'Goraadeen biyyattii keessa haa darbu' jedhee namaa fi horii ishee fixe, **18** ani jiraataadhaatii, jedha Waaqayyo Gooftaan; yoo namoonni kunneen biyya sana keessa jiraatani iyyuu isaan ilmaan yookaan intallan ofii isaanii oolfachuu hin danda'an. Isaanuma qofatu oolfama. **19** "Yookaan yoo ani biyya sanatti dha'icha ergee namaa fi horii ishee fixee dhiiga lolaasuudhaan dheekkamsa koo itti roobse, **20** ani jiraataadhaatii, jedha Waaqayyo Gooftaan; yoo Nohi, Daani'elii fi Iyyoob biyya sana keessa jiraatani iyyuu isaan ilmaan yookaan intallan ofii isaanii oolfachuu hin danda'an. Isaan qajeelummaa isaaniitiin mataa ofii isaanii qofa oolfatu. **21** "Waaqayyo Gooftaan akkana jedhaatii: Yeroo ani namaa fi horii ishee fixuuf murtiiwwan hadhaa'aa afran sana jechuunis goraadee fi beela, bineensaa fi dha'icha Yerusaalemitti ergutti hammam wanni hamaan haa ta'u ree! **22** Ta'us ilmaanii fi intallan isaanii kanneen ishee keessaa baafamanii baraaraman muraasni achi ni jiraatu. Isaanis gara keessan ni dhufu; isin immoo yeroo amala isaaniitii fi gocha isaanii argitanitti sababii ani Yerusaalemitti badiisa fideef jechuunis badiisa ani isheetti fide hundaaf ni jajjabaattu. **23** Isin yeroo amala isaaniitii fi gocha isaanii argitanitti akka ani sababii malee homaa ishee keessatti hin godhin waan beektaniif ni jajjabaattu, jedha Waaqayyo Gooftaan."

15 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, mukni wayinii akkamitti damee muka bosona keessa jiru kamii iyyuu caala? **3** Waan faayidaa qabu tolfachuuf muka wayinii sana irraa takkumaa mukni fudhatamee beekaa? Waa isatti fannifachuuf namoonni isa irratti fannoo ni hojjetuu? **4** Inni erga akkuma qoraan ibiddatti naqamee ibiddi sun fiixee isaa lamaan gubee gidduu xaphi godhee booddee waan tokkoof iyyuu faayidaa qabaa? **5** Inni utuu hin tuqamin faayidaa yoo hin qabaatin, erga ibiddaan gubamee xaphi jedhee immoo hammam faayidaa gad aanaa haa qabaatuu ree? **6** "Kanaafuu Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ani akkuma muka wayinii mukkeen bosonaa gidduu jiru akka inni boba'uuf

ibiddatti naqe sana, uummata Yerusaalem keessa jiraatu
illee akkasuma nan godha. 7 Ani hamminaan fuula
koo isaanitti nan deebisa. Isaan ibidda keessaa ba'an
iyyuu, ibiddi amma iyyuu isaan ni balleessa. Yeroo
ani hamminaan fuula koo isaanitti deebifadhutti, isin
akka ani Waaqayyo ta'e ni beektu. 8 Sababii isaan
amanamuu didaniif ani biyyattii nan onsa, jedha
Waaqayyo Gooftaan."

16 Dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo
dhufe: 2 "Yaa ilma namaa, hojii ishee jibbisiisaa
sana Yerusaalemitti himi; 3 akkanas jedhi; 'Waaqayyo
Gooftaan Yerusaalemiin akkana jedha: Sanyii fi dhaloonni
kee biyya Kana'aanotaa ti; abbaan kee nama Amoor;
haati kee immoo nama Heet. 4 Ati gaafa dhalatte hin
handhuuramne yookaan akka qulqullooftuuf bishaaniin
hin dhiqamne yookaan soogiddaan hin sukkuumamne
yookaan huccuudhaan hin maramne. 5 Namni tokko
iyyuu ija gara laafinaatiin si hin ilaalle yookaan wantoota
kanneen siif gochuuf garaa siif hin laafne. Qooda kanaa
ati dirreetti gatamte; ati gaafa dhalatte tuffatamtee
turteetii. 6 "'Anis utuun achiin darbuu si'ii dhiiga kee
keessa ciiftee dhidhiitattu sin arge; utuma ati achi
dhiiga kee keessa ciiftuu ani, "Jiraadhu!" siinan jedhe. 7
Akkuma biqiltuu dirreettis sin guddise. Atis guddattee
jabaattee lula akka malee miidhagu taate. Ati qullaa
fi harka duwwaa turte, guntuta baaftee rifeensi kees
guddate. 8 "'Ani yeroon deebi'ee achiin darbutti si
ilaaleen akka ati jaalalaaf geesse sin arge; handaara
wayyaa kootiis sirra buuseen qullummaa kee haguuge.
Siif kakadhees si wajjin waadaa nan gale, jedha Waaqayyo
Gooftaan; atis kan koo taate. 9 "'Ergasii ani bishaaniin si
dhiqee dhiiga sirraa miicee zayitii si dibe. 10 Ani uffata
faayeffame sitti uffisee kophee gogaa irraa hojjetame
illee sitti nan kaa'e. Wayyaa miidhagaa quncee talbaa
irraa hojjetame sitti uffisee uffata gatii guddaa immoo
sirra buuse. 11 Ani faayaan si miidhagseera jechuunis
irree keetti bitawoo, morma keetti immoo amartii siif
godheera; 12 ani funyaan keetti qubeelaa, gurra keetti
amartii, mataa keetti immoo gonfoo miidhagaa kaa'eera.
13 Atis akkasiin warqee fi meetiidhaan miidhagfamte;
uffanni kees quncee talbaatii fi haarriidhaan faayeffamee
hojjetamee ture; nyaanni kee daakuu bullaa'aa, dammaa
fi zayitii ejersaa ture. Ati akka malee bareeddee mootittii
ta'uuf kaate. 14 Waa'ee bareedina keetiitiifis maqaan
kee saboota gidduu tamsa'e; surraan ani siif kenne
bareedina kee kan hanqina hin qabne godheeraatii,
jedha Waaqayyo Gooftaan. 15 "'Ati garuu miidhagina
kee amanattee maqaa kee sagaagalummaadhaaf itti
fayyadamte. Kara deemaa kam iyyuu wajjin sagaagaltee
miidhagina kees kenniteef. 16 Uffata kee keessaas tokko
tokko fuutee iddoowwan sagadaa kanneen itti sagaagaltu
sana ittiin miidhagsite. Wanni akkasii takkumaa ta'ee hin
beeku; fuuldurattis hin ta'u. 17 Faayawwan miidhagoo
ani siif kenne kan warqee fi meetii koo irraa hojjetaman
fudhattee korommii waaqota tolfamoo ofii keetiif
hojjetattee isaan wajjin sagaagalte. 18 Uffata kee kan
faayeffamee hojjetames isaanitti uffistee, zayitii fi ixaana
koos fuula isaanii duratti dhi'eessite. 19 Nyaata ani siif
kenne jechuunis daakuu bullaa'aa, zayitii ejersaatii fi
damma ani akka ati nyaattuuf siif kenne sana akka ixaana
urgaa gaarii qabuutti fuula isaanii duratti dhi'eessite.
Wanni akkasii ta'eera, jedha Waaqayyo Gooftaan. 20 "'Ati
ilmaanii fi intallan kee kanneen naaf deesse fuutee akka
isaan nyaata waaqota tolfamoo ta'aniif aarsaa gootee
dhi'eessite. Sagaagalummaan kee hin ga'u turee? 21
Ati ijoollee koo qaltee waaqota tolfamoof aarsaa goote.
22 Ati hojii kee jibbisiisaa fi sagaagalummaa hojjete
hundaan baroota ijoollummaa keetii, yeroo qullaa fi
miilla duwwaa, yeroo dhiiga kee keessa gangalachaa
turte sana hin yaadanne. 23 "'Wayyoo! Siif wayyoo,
jedha Waaqayyo Gooftaan. Jal'ina kee kaan hunda
irratti immoo, 24 ofii keetiif waltajjii qopheeffatte;
oobdiiwwan uummataa hundatti galma waaqeffannaa ol
dheeraa hojjette. 25 Fiixee daandii hundaatti gaarran
sagadaa kee ol dhedheeroo ijaarratte; nama achiin darbu
hundaaf dhagna kee dhi'eessitee sagaagalummaa kee
baay'isuudhaan miidhagina kee busheessite. 26 Ati warra
Gibxi, olloota kee kanneen dhagna guddaa qaban wajjin
sagaagaltee sagaagalummaa kee kan hamma hin qabne
sanaan dheekkamsaaf na kakaafte. 27 Kanaafuu ani
harka koo sitti kaasee qooda kee sirraa nan hir'ise; ani
intallan Filisxeemotaa warra diinota kee ta'an kanneen
amala sagaagalummaa kee saalfatanitti dabarsee si
kenneera. 28 Ati sababii dharraa hin ba'iniif warra Asoor
wajjinis akkasuma sagaagalte; ati amma illee dharraa
hin baane. 29 Ergasiis itti fuftee daldaltoota biyya
Baabilon wajjin sagaagalte; garuu kanaan iyyuu dharraa
hin baane. 30 "'Ati akka sagaagaltuu hin saalfanne
tokkootti waan kana hunda gochuun kee yaada dadhabaa
akkamii qabaatteeti! jedha Waaqayyo Gooftaan. 31
Ati yeroo fiixee daandii hundaatti waltajjii tolfattee
oobdii uummataa hunda irratti iddoowwan sagadaa
keetii ol dhedheeroo ijaarrattetti, ati sababii gatii hin
baasisiniif akka sagaagaltuu tokkoo hin turre. 32 "'Yaa
niitii sagaagaltuu nana! Ati qooda dhirsa keetii kara
deemaa filatta! 33 Sagaagaltuun kam iyyuu gatii fudhatti;
ati garuu michoota kee hundaaf kennaa kennita; akka
isaan iddoo kamii iyyuu gara kee dhufanii si wajjin
sagaagalaniif jettee matta'aa kennitaaf. 34 Kanaafuu
sagaagalummaan kee kan warra kaaniitiin adda; namni
kam iyyuu si argachuuf si faana hin bu'u. Ati gatii kennita
malee waan gatiin siif hin kennamneef ati kan addaa ti.
35 "'Kanaafuu yaa sagaagaltuu nana, dubbii Waaqayyoo
dhaga'i! 36 Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Sababii
ati qabeenya kee dhangalaaftee michoota kee wajjin
sagaagalummaa baay'isuudhaan qullaa kee dhaabatteef,
sababii waaqota kee jibbisiisoo hundaatii fi sababii dhiiga
ijoollee keetii isaaniif kenniteef, 37 ani michoota kee
kanneen ati isaan wajjin bashannante jechuunis warra
ati jaallattus warra ati jibbitus walitti nan qaba. Ani iddoo
hundaatii isaaniin sitti waamee fuula isaanii duratti
qullaa sin dhaaba; isaanis qullaa kee hunda ni argu. 38
Ani adabbii dubartoota sagaagalaniitii fi dhiiga namaa
dhangalaasaniif malu sitti nan murteessa; dheekkamsa
koo fi hinaaffaa kootiinis dhiiga kee nan dhangalaasa. 39
Ergasii ani harka michoota keetiitti dabarsee sin kenna;
isaanis waltajjii kee ni diigu; iddoowwan sagadaa keetii

ol dhedheeroos ni barbadeessu. Isaan wayyaa kee sirraa
baasanii faaya kee miidhagaa sana illee sirraa fudhatu;
qullaa keetii fi harka duwwaas si hambisu. **40** Isaan
jeeqxota sitti kakaasu; jarris dhagaadhaan si tuman;
goraadeedhaanis si kukkutu. **41** Isaan manneen keessan
ni gubu; fuula dubartoota hedduu durattis isin adaban.
Ani sagaagaltummaa kee sin dhiisisa; si'achis michoota
keetiif gatii hin kaffaltu. **42** Yoos dheekkamsi koo sirraa
qabbanaa'a; hinaaffaan koos sirraa ni deebi'a; ani nan
cal'isa; si'achis hin aaru. **43** "'Sababii ati bara ijoollummaa
keetii yaadachuu dhiiftee wantoota kanneen hundaan
na aarsiteef, ani dhugumaan waan ati hojjette matuma
keetti nan deebisa, jedha Waaqayyo Gooftaan. Ati
hojii kee jibbisiisaa kaan hunda irratti wal bira ga'uu
haala hamaadhaan hojjetamu dabalatteerta mitii? **44**
"'Namni mammaaksa mammaaku kam iyyuu, "Intalli
akkuma haadhaa ti" jedhee waa'ee kee mammaaksa
kana mammaaka. **45** Ati intala haadha kee kan dhirsaa fi
ijoollee ishee balfite sanaa ti; ati obboleettii obboleettota
kee kanneen dhirsoota isaaniitii fi ijoollee isaanii balfan
sanaa ti. Haati kee nama Heeti, abbaan kee immoo
nama Amoor turan. **46** Obboleettiin kee hangafni
Samaariyaa ishee intallan ishee wajjin siin gama kaabaa
jiraattu sanaa ti; obboleettiin kee quxisuun Sodoom
ishee intallan ishee wajjin siin gama kibbaa jiraattuu ti.
47 Ati karaa isaanii duukaa buutee hojiiwwan isaanii
jibbisiisoo sana hojjechuu qofa utuu hin ta'in karaa kee
hundumaan daftee isaan caalaa amala badde. **48** Ani
jiraataadhaatii, jedha Waaqayyo Gooftaan; obboleettiin
kee Sodoomii fi intallan ishee iyyuu takkumaa waan atii
fi intallan kee hojjettan kana hin hojjenne. **49** "'Egaa
cubbuun obboleettii kee Sodoom kana ture: Ishee fi
intallan ishee of tuultotaa fi quufoo turan; yaada malees
jiraatan; isaan hiyyeeyyii fi rakkattoota hin gargaarre.
50 Isaan of tuultota turan; fuula koo duratti waan
jibbisiisaa hojjetan. Kanaafuu ani akkuma isin argitan
sana isaan nan balleesse. **51** Samaariyaan cubbuu ati
hojjette sana walakkaa isaa illee hin hojjenne. Ati isaan
caalaa waan jibbisiisaa hojjettee waanuma hojjette kana
hundaan obboleettota kee qajeeltota fakkeessite. **52** Ati
waan obboleettota keetiif falmii qopheessiteef qaanii
kee baadhadhu. Sababii cubbuun kee cubbuu isaanii
caalaa hamaa ta'eef isaan si caalaa qajeeltota fakkaatu.
Kanaafuu qaana'iitii salphina kee baadhadhu; ati akka
obboleettonni kee qajeeltota fakkaatan gooteertaatii.
53 "'Ta'us ani hambaa Sodoomii fi kan intallan ishee,
kan Samaariyaatii fi kan intallan ishee, kan kees kan
isaanii wajjin nan deebisa; **54** kunis akka ati salphina
kee baadhattee waan isaan jajjabeessuuf hojjette sana
hundaan qaanoftuuf. **55** Obboleettonni kee Sodoomii
fi intallan ishee, Samaariyaa fi intallan ishee akkuma
duraan turanitti ni deebi'u; atii fi intallan kees akkuma
duraan turtanitti ni deebitu. **56** Ati bara of tuulaa turte
sana keessa obboleettii kee Sodoomiin maqaa iyyuu
hin dhoofne; **57** kunis utuu hamminni kee ifatti hin
ba'in ture. Ta'us ati amma intallan Edoomiin, olloota
ishee hundaa fi intallan Filisxeemotaa jechuunis warra
naannoo kee jiraatan kanneen si tuffatan hundaan ni
balfamta. **58** Ati gatii wal bira ga'uu haala hamaadhaan
hojjetteetii fi kan hojii kee jibbisiisaa sanaa ni argatta,
jedha Waaqayyo. **59** "'Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha: Sababii ati kakuu cabsuudhaan walii galtee koo
tuffatteef, ani akkuma siif malutti sin adaba. **60** Ta'us
ani kakuun yeroo ijoollummaa keetiitti si wajjin gale
sana nan yaadadha; kakuu bara baraan hin diigamnes
si wajjin nan gala. **61** Ati gaafas yeroo obboleettota
kee hangafaa fi quxisuu simattutti, karaa kee yaadattee
ni qaanofta. Ani intallan taasisee isaan siifan kenna;
garuu kun akka kakuu ani si wajjin gale sanaa miti. **62**
Ani si wajjin kakuu nan gala; atis akka ani Waaqayyo
ta'e ni beekta. **63** Yeroo ani waan ati hojjette hunda
siif dhiisutti, ati sababii salphina keetiitiif yaadattee ni
qaanofta; lammatas afaan hin saaqattu, jedha Waaqayyo
Gooftaan.'"

17 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo
dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, hibboo dubbadhuutii
mana Israa'elitti fakkeenya himi. **3** Akkanas isaaniin
jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Risaan guddaan
qoochoo jabaa, baallee dhedheeraa fi bifa adda addaa
qabu tokko gara Libaanoon dhufe. Innis mataa muka
birbirsaa fudhatee **4** lataa fiixee isaa irraa cabsee
biyya daldaltootaatti geesse; magaalaa daldaltootaa
keessas dhaabe. **5** "'Innis sanyii biyya keetii keessaa
waa fuudhee biyyoo gabbataa keessa kaa'e. Akka muka
qarqara lagaatti biqiluutti bishaan guddaa bira dhaabe;
6 innis biqilee hidda yaafatee muka wayinii dagaage
ta'e. Dameewwan isaa gara isaatti deebi'an; hiddi isaa
garuu isuma jalatti hafe. Inni akkasiin muka wayinii
ta'ee dameewwan baala hedduu qaban baafate. **7**
"'Ergasiis risaa guddaa kan qoochoo guddaa fi baallee
baay'ee qabu kan biraatu ture. Mukti wayinii sunis
bishaan akka argatuuf lafa qotiisaa dhaabamee ture sana
keessaa gara risaa sanaatti hidda yaafatee dameewwanis
bal'ifate. **8** Mukti wayinii sun akka dameewwan baasuuf,
akka ija naqatuu fi akka wayinii itti tole ta'uuf biyyoo
gaarii qarqara bishaan guddaa jiru keessa dhaabamee
ture.' **9** "Akkana isaaniin jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: Inni ni guddataa? Inni akka goguuf
buqqifamee iji isaa irraa harca'a mitii? Lataan isaa
hundinuus ni goga. Hidda isaa wajjin isa buqqisuuf
irree jabaa yookaan nama hedduu hin barbaachisu.
10 Inni utuma iddoo tokkoo buqqifamee iddoo biraa
dhaabamee iyyuu ni guddataa? Inni yeroo bubbeen ba'a
biiftuu itti bubbistutti lafa qotiisaa keessatti biqile sana
irratti guutumaan guutuutti coollagee hin goguu?'"
11 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo
dhufe: **12** "Mana fincilaa kanaan, 'Isin hiikkaa wantoota
kanneenii hin beektanii?' jedhi. Akkana isaaniin jedhi:
'Mootiin Baabilon gara Yerusaalem dhaqee, mootii
isheetii fi namoota ishee ulfaatoo fuudhee Baabilonitti
deebi'e. **13** Ergasii immoo maatii mootichaa keessaa
nama tokko fuudhee kakachiisuudhaan isa wajjin walii
galtee uummate. Akkasumas namoota biyya sanaa
jajjaboo fuudhee deeme; **14** kunis akka mootummaan
sun gad deebi'ee mataa ol qabachuu dadhabee walii
galtee sana qofaan jiraachuu danda'uuf. **15** Mootichi
garuu fardeenii fi loltoota hedduu argachuuf jedhee
ergamoota isaa Gibxitti ergachuudhaan isatti fincile.

Inni amma ni milkaa'aa? Namni waan akkanaa hojjetu
ni miliqaa? Inni walii galtee sana cabsee jalaa ba'uu
danda'aa? **16** "'Ani jiraataadhaatii, jedha Waaqayyo
Gooftaan; inni Baabilon keessatti biyyuma mooticha
teessoo irra isa kaa'e kan inni kakuu isaa tuffatee walii
galtee isaas cabse sanaa keessatti ni du'a. **17** Yeroo
lubbuu hedduu galaafachuuf tuullaan biyyoo tuulamee
da'annoon ijaaramutti, Fara'oon loltoota isaa jajjaboo fi
tuuta nama baay'ee wajjin waraana keessatti homaa isa
hin fayyadu. **18** Inni walii galtee tuffatee kakuu cabse.
Sababii walii galteedhaan harka dha'ee garuu waan kana
hunda hojjeteef inni hin ba'u. **19** "'Kanaafuu Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: Ani jiraataadhaatii, ani kakuu
koo kan inni tuffatee fi walii galtee koo kan inni cabse
sana matuma isaatti nan deebisa. **20** Ani kiyyoo koo isaaf
nan diriirsa; innis kiyyoo kootiin ni qabama. Sababii
inni anaaf amanamuu dideef ani Baabilonitti isa geessee
achitti isatti nan mura. **21** Loltoonni isaa kanneen
baqatan hundinuu goraadeedhaan ajjeefamu; warri
hafan immoo bubbeetti bittinneeffamu. Gaafas isin akka
ani Waaqayyo dubbadhe ni beektu. **22** "'Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: Ani mataan koo mataa birbirsaa
irraa damee tokko kutee nan dhaaba; fiixee isaa irraa
immoo lataa kichuu cabsee tulluu guddaa ol dheeraa
tokko irra nan dhaaba. **23** Anis ol dheerina tulluu Israa'el
irra isa nan dhaaba; inni immoo dameewwan yaafatee,
ija naqatee birbirsa guddaa ta'a. Simbirroonni gosa
hundaas isa irra jiraatu; isaanis gaaddisa dameewwan
isaa jalatti iddoo bultii ni qabaatu. **24** Mukkeen bosonaa
hundinuu akka ani Waaqayyo muka dheeraa gabaabsee
muka gabaabaa immoo dheeressu ni beeku. Ani muka
jiidhaa gogsee muka gogaa immoo akka inni lalisu nan
godha. "'Ani Waaqayyo dubbadheera; waan kana nan
raawwadha.'"

18 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
koo dhufe: **2** "Isin yeroo, "'Abbootiin ija wayinii
dhangaggaa'aa nyaannaan, ilkaan ijoollee hadoode'
jettanii waa'ee biyya Israa'el mammaaktan, maal jechuu
keessan? **3** "Ani jiraataadhaatii, jedha Waaqayyo
Gooftaan; isin si'achi mammaaksa kana Israa'el keessatti
hin mammaaktan. **4** Lubbuun hundi kan koo ti; akkuma
lubbuun abbaa kan koo taate sana lubbuun ilmaas kan
koo ti. Lubbuun cubbuu hojjettu ni duuti. **5** "Mee
nama qajeelaa murtii qajeelaa fi waan qajeelaa hojjetu
tokkotu jira haa jennu. **6** Inni tulluu waaqeffannaa
irratti hin nyaatu yookaan waaqota tolfamoo mana
Israa'el hin abdatu. Inni niitii ollaa isaa hin xureessu
yookaan dubartii xurii qabdu wajjin hin ciisu. **7** Inni
nama tokko illee hin cunqursu; garuu waan qabsiisaan
liqeeffate ni deebisa. Inni nama hin saamu; garuu nyaata
ofii isaa nama beela'eef kenna; uffata isaas nama qullaa
deemutti uffisa. **8** Inni hiiqiidhaan namaaf hin liqeessu
yookaan dhala nama irraa hin fudhatu. Inni waan hamaa
hojjechuu irraa of qusata; nama tokkoo fi nama kaan
gidduuttis murtii qajeelaa kenna. **9** Inni qajeelfama
koo duukaa bu'ee seera koos amanamummaadhaan
eega. Namni akkasii qajeelaa dha; inni dhugumaan
ni jiraata, jedha Waaqayyo Gooftaan. **10** "Mee inni
ilma jeequmsa kaasu kan dhiiga namaa dhangalaasu
yookaan wantoota kanneen fafakkaatan kan biraa hojjetu
qaba haa jennu; **11** abbaan wantoota kanneen keessaa
tokko illee gochuu baatu iyyuu, "Ilmi immoo tulluu
waaqeffannaa irratti nyaata. Niitii ollaa isaa xureessa.
12 Inni hiyyeeyyii fi rakkattoota cunqursa. Nama saama.
Waan qabsiisaan qabate hin deebisu. Gara waaqota
tolfamoo ilaala. Wantoota jibbisiisoo hojjeta. **13** Inni
hiiqiidhaan liqeessee dhala fudhata. Namni akkasii
lubbuun ni jiraataa? Hin jiraatu! Inni sababii wantoota
jibbisiisoo kanneen hunda hojjeteef dhugumaan ni
ajjeefama; dhiigni isaas matuma isaatti deebi'a. **14**
"Ilmi kun garuu yoo ilma dhalchee, ilmi sun immoo
cubbuu abbaan isaa hojjete hunda utuma arguu sodaatee
hojjechuu dhiisa haa jennu: **15** "Inni tulluu waaqeffannaa
irratti hin nyaatu yookaan gara waaqota tolfamoo mana
Israa'el hin ilaalu. Niitii ollaa isaas hin xureessu. **16**
Nama tokko illee hin cunqursu yookaan liqii liqeessuuf
qabsiisa hin gaafatu. Inni nama hin saamu; garuu nyaata
ofii nama beela'eef kenna; nama daares daara baasa.
17 Harka isaa hiyyeeyyii miidhuu irraa eeggata; hiiqii
yookaan dhala hin fudhatu. Inni seera koo ni eega;
ajajawwan koo duukaas ni bu'a. Inni sababii cubbuu
abbaa isaatiif hin du'u; inni dhugumaan ni jiraata. **18**
Abbaan isaa garuu waan nama gowwoomseef, waan
obboleessa isaa saamee uummata isaa gidduutti daba
hojjeteef cubbuudhuma ofii isaatiin du'a. **19** "Isin garuu,
'Ilmi maaliif cubbuu abbaa isaatiin hin adabamne?'
jettanii gaafattu. Ilmi sun waan qajeelaa fi sirrii hojjetee
ajajawwan koo hundas of eeggannoodhaan eegeef inni
dhugumaan lubbuudhaan ni jiraata. **20** Lubbuun cubbuu
hojjettu ni duuti. Ilmi cubbuu abbaa isaatiin hin adabamu
yookaan abbaan cubbuu ilma isaatiin hin adabamu.
Qajeelinni nama qajeelaa isumaaf ta'a; hamminni nama
hamaas isumatti deebi'a. **21** "Namni hamaan tokko garuu
yoo cubbuu hojjete hunda irraa deebi'ee ajajawwan
koo hunda eegee, waan qajeelaa fi waan sirrii hojjete
inni dhugumaan ni jiraata; hin du'us. **22** Balleessaa
inni hojjete keessaa tokko iyyuu isatti hin herregamu.
Sababii wantoota qajeelaa hojjeteef inni lubbuudhaan
ni jiraata. **23** Ani du'a hamootaatti nan gammadaa?
jedha Waaqayyo Gooftaan. Qooda kanaa yoo isaan
cubbuu isaanii irraa deebi'anii lubbuudhaan jiraatan
ani hin gammaduu? **24** "Garuu namni qajeelaan tokko
yoo qajeelummaa isaa irraa deebi'ee cubbuu hojjetee
wantoota jibbisiisoo namichi hamaan sun hojjechaa ture
sana hojjete inni lubbuudhaan ni jiraataa? Waan qajeelaa
inni hojjete keessaa tokko iyyuu isaaf hin yaadatamu.
Inni sababii amanamuu didee cubbuu hojjeteef ni du'a.
25 "Isin garuu, 'Karaan Gooftaa qajeelaa miti' jettu. Yaa
mana Israa'el dhaga'aa: Karaan koo qajeelaa dha mitii?
Jal'aan karaa keessan mitii? **26** Namni qajeelaan yoo
qajeelummaa isaa irraa deebi'ee cubbuu hojjete inni
cubbuu sanaan ni du'a. Inni sababii cubbuu hojjete
sanaatiif ni du'a. **27** Namni hamaan tokko garuu yoo
hammina isaa irraa deebi'ee murtii qajeelaa fi waan
qajeelaa hojjete inni lubbuu isaa ni oolfata. **28** Inni
sababii yakka hojjete hunda hubatee irraa deebi'eef
dhugumaan lubbuudhaan ni jiraata; hin du'us. **29** Ta'u
illee manni Israa'el, 'Karaan Gooftaa qajeelaa miti'

jedha. Yaa mana Israa'el, karaan koo qajeelaa dha mitii?
Jal'aan karaa keessan mitii? 30 "Kanaafuu yaa mana
Israa'el, ani tokkoo tokkoo keessanitti akkuma hojii
keessaniitti nan mura, jedha Waaqayyo Gooftaan. Qalbii
jijjiirradhaa! Yakka keessan hunda irraa deebi'aa; yoos
isin cubbuudhaan hin baddan. 31 Daba natti hojjettan
hunda of irraa gataatii garaa haaraa fi hafuura haaraa
qabaadhaa. Yaa mana Israa'el isin maaliif duutu? 32
Ani du'a nama kamiitti iyyuu hin gammaduutii, jedha
Waaqayyo Gooftaan. Qalbii jijjiirradhaatii lubbuudhaan
jiraadhaa!

19 "Waa'ee ilmaan mootota Israa'eliif faarsii boo'i;
2 akkanas jedhi: "'Haati kee leencota gidduutti,
leenca akkamii turte! Isheen leencota gidduu ciiftee
ilmoolee ishee guddifatte. 3 Ilmoolee ishee keessaas
tokko guddifatte; innis leenca jabaa ta'e. Inni waa
adamsee ciccirachuu barate; namootas nyaate. 4
Saboonni waa'ee isaa dhaga'an; inni boolla isaanii
keessatti qabame. Isaan hokkoodhaan harkisanii gara
biyya Gibxitti isa geessan. 5 "'Isheen yommuu akka
abdiin ishee hin guutamin, akka wanni isheen yaaddes
hin milkaa'in argitetti, ilmoolee ishee keessaa kan
biraa fudhattee leenca jabaa gootee guddifte. 6 Inni
leencota gidduu biddiiqe; leenca jabaa ta'eeraatii. Inni
waa adamsee ciccirachuu barate; namootas nyaate.
7 Inni da'annoo isaanii diige; magaalaawwan isaaniis
onse. Biyyattii fi kanneen ishee keessa jiraatan hundi
aaduu isaatiin raafaman. 8 Ergasii saboonni warri
kutaalee biyya naannoo sanaa jiran isatti ka'an. Isaanis
kiyyoo isaanii isa duratti diriirsan; innis boolla isaanii
keessatti qabame. 9 Isaan hokkoodhaan qabanii mana
shiboo keessa isa kaa'an; gara mootii Baabilonitti isa
fidan. Mana hidhaatti isa galchan; kanaafuu aaduun
isaa tulluuwwan Israa'el irratti ergasii hin dhaga'amne.
10 "'Haati kee akkuma wayinii lafa qotiisaa kee keessa
bishaan bira dhaabatee ti; biqiltuun sunis sababii bishaan
baay'ee argatteef mistee damee hedduu baaffatte. 11
Dameewwan isaas jajjaboo bokkuu bulchaatiif ta'an
turan. Isheen baalawwan gobbatan gidduutti ol dheerina
isheetii fi baay'ina dameewwan isheetiin ol dheerattee
mul'atti turte. 12 Isheen garuu aariidhaan buqqifamtee
lafatti gatamte. Bubbeen ba'a biiftuu ishee gogsee ija
ishee irraa harcaase; dameewwan ishee ciccimoonis ni
coollagan; ibiddis isaan fixe. 13 Amma isheen gammoojjii
keessa, lafa gogaa dheebote irra dhaabamte. 14 Damee
ishee tokko keessaa ibiddi ba'ee ija ishee fixe. Dameen
jabaan bokkuu bulchaatiif ta'u tokko iyyuu ishee irratti
hin hafne.' Kun faaruu boo'ichaa kan boo'ichaaf itti
fayyadamanii dha."

20 Waggaa torbaffaa, ji'a shanaffaa keessa guyyaa
kudhannaffaatti maanguddoota Israa'el keessaa
tokko tokko waan Waaqayyo jedhu gaafachuuf dhufanii
fuula koo dura tataa'an. 2 Ergasii dubbiin Waaqayyoo
akkana jedhee gara koo dhufe; 3 "Yaa ilma namaa, akkana
jedhii maanguddoota Israa'elitti dubbadhu; 'Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: Isin yaada koo gaafachuu
dhuftanii? Ani jiraataadhaatii, ani akka isin yaada
koo gaafattaniif isinii hin eeyyamu, jedha Waaqayyo
Gooftaan.' 4 "Ati isaanitti murtaa? Yaa ilma namaa, ati
isaanitti murtaa? Ergasiis akka isaan hojiiwwan abbootii
isaanii jibbisiisoo sana beekan godhi; 5 akkanas isaaniin
jedhi: 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ani gaafan
Israa'el filadhetti harka koo ol qabadhee sanyii mana
Yaaqoobiif kakachuudhaan biyya Gibxi keessatti isaanitti
of mul'iseera. Harka koo ol kaasee, "Ani Waaqayyo Waaqa
keessan" isaaniin jedheera. 6 Gaafas ani biyya Gibxii
isaan baasee biyya ani isaaniif file kan aannanii fi damma
baastu, biyya biyyoota hunda caalaa miidhagdutti isaan
galchuudhaaf isaaniif nan kakadhe. 7 Anis akkanan
isaaniin jedhe; "Tokkoon tokkoon keessan wantoota
jibbisiisoo kan iji keessan itti gammadu sana balleessaa;
waaqota Gibxiinis of hin xureessinaa. Ani Waaqayyo
Waaqa keessan." 8 "'Isaan garuu natti fincilanii na
dhaga'uu didan; wantoota jibbisiisoo iji isaanii itti
gammade sanas hin balleessine yookaan waaqota Gibxi
tolfamoo sanas hin dhiisne. Kanaafuu ani biyya Gibxi
keessatti aarii koo isaanitti ba'uudhaaf dheekkamsa
koo isaan irratti nan dhangalaasa jedheen ture. 9 Ani
garuu akka maqaan koo fuula saboota Israa'eloonni
gidduu isaanii jiraatan kanneen ani Israa'eloota biyya
Gibxii baasuudhaan fuula isaanii duratti of beeksise
sanaa duratti hin xuroofne gochuudhaaf maqaa kootiif
jedheen hojjedhe. 10 Kanaafuu ani biyya Gibxii isaan
baaseen gammoojjiitti isaan fide. 11 Akka namni isaaniif
ajajamu isaaniin jiraatuuf ani sirnawwan koo isaaniif
nan kenne; seerawwan koos isaanitti nan beeksise.
12 Akkasumas akka isaan akka ani Waaqayyo isaan
qulqulleesse beekaniif, akka anaa fi isaan gidduutti
mallattoo ta'uuf Sanbatoota koo isaaniif nan kenne.
13 "'Manni Israa'el garuu gammoojjii keessatti natti
fincile. Sirna koo isa namni yoo itti bule isaan jiraatu
isa hin eegne; seera koos ni tuffatan. Sanbatoota
koos guutumaan guutuutti xureessan. Kanaafuu ani
dheekkamsa koo isaanitti roobsee gammoojjii keessatti
isaanan barbadeessa jedhen ture. 14 Ani garuu akka
maqaan koo fuula saboota utuma iji isaanii arguu
Israa'elin achii baase sanaa duratti hin xuroofneef maqaa
kootiif jedhee waan kana nan hojjedhe. 15 Akkasumas
biyya ani isaaniif kenne kan biyyoota hunda caalaa
miidhagdu kan aannanii fi damma baastutti akka isaan
hin galchine harka koo ol qabadhee gammoojjii keessatti
isaanitti nan kakadhe; 16 kunis waan isaan seera koo
tuffataniif, sirna koo duukaa hin bu'inii fi Sanbatoota
koo xureessaniif. Yaadni isaanii waaqota isaanii tolfamoo
faana bu'eeraatii. 17 Ta'us ani gara laafinaanan isaan
ilaale malee isaan hin balleessine yookaan gammoojjii
keessatti isaan hin fixne. 18 Ani gammoojjii keessatti
ijoollee isaaniitiin akkana nan jedhe; "Sirna abbootii
keessanii duukaa hin bu'inaa yookaan seera isaanii
hin eeginaa yookaan waaqota isaanii tolfamoon of hin
xureessinaa. 19 Ani Waaqayyo Waaqa keessan; sirna
koo duukaa bu'aa; seera koos of eeggannaadhaan eegaa.
20 Akka inni nu gidduutti mallattoo ta'uuf Sanbata
koo qulqullinaan eegaa. Ergasii isin akka ani Waaqayyo
Waaqa keessan ta'e ni beektu." 21 "'Ijoolleen isaanii
garuu natti fincilan; isaan sirna koo isa, "Namni yoo
itti bule isaan jiraatu" sana duukaa hin buune; seera

koos of eeggannoodhaan hin eegne. Sanbatoota koos
ni xureessan. Kanaafuu ani dheekkamsa koo isaanitti
roobsee gammoojjii keessatti aarii koo isaanitti nan ba'a
jedheen ture. 22 Ani garuu maqaa kootiif jedhee akka
maqaan koo fuula saboota ani utuma isaan ilaalanuu
achii isaan baase sanaa duratti hin xuroofneef harka koo
dachaafadhe. 23 Akkasumas ani gammoojjii keessatti
harka koo ol qabadhee akkan saboota gidduutti isaan
faffacaasuu fi biyyoota keessa isaan bittinneessu fuula
isaanii duratti nan kakadhe; 24 isaan seera kootiif
ajajamuu didan; sirna koos ni tuffatan; Sanbatoota
koos ni xureessan; iji isaaniis waaqota tolfamoo kan
abbootii isaanii duukaa bu'e. 25 Anis sirna gaarii hin
ta'inii fi seera isaan itti hin jiraannetti dabarseen isaan
kenne; 26 anis sodaadhaan isaan guutuufan aarsaa
isaan ilmaan isaanii hangafa dhi'eessuudhaan kennan
sanaan akka isaan xuraa'an nan godha; kanas ani akka
isaan akka ani Waaqayyo ta'e beekaniifan godhe.' 27
"Kanaafuu yaa ilma namaa, akkana jedhii saba Israa'elitti
dubbadhu; 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Kanaanis
abbootiin keessan na gananii na arrabsan; 28 yeroo
ani gara biyya ani isaaniif kennuuf kakadhee ture
sanaatti isaan galchee isaan immoo gaara ol dheeraa kam
iyyuu yookaan muka lalisaa kam iyyuu arganitti, isaan
achitti aarsaa isaaniif dhi'eessan; aariif na kakaasuuf
jedhanii qalma dhi'eessan; ixaana isaanii urgaa'aa
dhi'eessanii dhibaayyuu isaaniis dhibaafatan. 29 Anis
lafti ol dheeraan isin dhaqxan kun maal?' isaaniin jedhe."
Hamma har'aatti lafti sun Baamaa jedhamee waamama.
30 "Kanaaf mana Israa'eliin akkana jedhi: 'Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: Isin akkuma abbootii keessanii
of xureessitanii hawwii wantoota jibbisiisoo isaaniitiin
gubattanii? 31 Isin yeroo kennaa keessan dhi'eessitanii
ilmaan keessan ibiddaan aarsaa gootanitti, hamma
har'aatti ittuma fuftanii waaqota keessan tolfamoo
hundaan of xureessitan. Yaa mana Israa'el, akka isin na
kadhattani ani isiniif nan eeyyamaa? Ani dhugumaan
jiraataadhaatii, jedha Waaqayyo Gooftaan; akka isin na
kadhattan ani isiniif hin eeyyamu. 32 "'Isin, "Nu akka
sabootaa, akka uummata addunyaa kanneen mukaa fi
dhagaadhaaf sagadan sanaa ta'uu feena" jettu. Garuu
wanni isin garaatti yaaddan gonkumaa hin ta'u. 33 Ani
dhugumaan jiraataadhaatii, jedha Waaqayyo Gooftaan;
ani irree jabaa fi harka diriirfameen, dheekkamsa
roobsuudhaan isinan bulcha. 34 Ani harka jabaadhaan,
irree diriirfamee fi dheekkamsa roobeen saboota keessaa
isinan fida; biyyoota isin itti bibittinnooftan keessaas
walitti isinan qaba. 35 Ani gammoojjii sabootaatti
isin fidee achitti ifaan ifatti isinitti nan mura. 36 Ani
akkuman biyya Gibxitti abbootii keessanitti mure sana
isinittis nan mura, jedha Waaqayyo Gooftaan. 37 Ani
akka isin ulee koo jalaan lootan nan godha; hidhaa
kakuuttis isin nan galcha. 38 Warra natti ka'anii natti
fincilan isin keessaa nan baasa. Biyya isaan jiraachaa
turan sana keessaa isaan nan baasa; garuu isaan biyya
Israa'el hin seenan. Kanaanis isin akka ani Waaqayyo ta'e
ni beektu. 39 "'Yaa mana Israa'el waa'ee keessan garuu
Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Tokkoon tokkoon
keessan dhaqaatii waaqota tolfamoo keessan tajaajilaa!
Ergasii garuu dhugumaan na dhaggeeffattu; kennaa fi
waaqota keessaniinis lammata maqaa koo qulqullicha
hin xureessitan. 40 Tulluu koo qulqullicha irratti, tulluu
Israa'el dheeraa sana irratti, jedha Waaqayyo Gooftaan,
achitti guutummaan mana Israa'el na tajaajilu; anis
achitti isaan nan simadha. Achittis buusii keessanii fi
kennaa keessan filatamaa sana aarsaa keessan qulqulluu
hunda wajjin nan barbaada. 41 Ani yeroon saboota
keessaa isin baasee biyyoota isin itti bittinnooftanii
turtan keessaa walitti isin qabutti, ixaana urgaa'aa
godhadhee isin nan simadha; fuula sabootaa durattis
isin gidduutti qulqulluu ta'uu koo of nan mul'isa. 42
Yeroo ani biyya Israa'el, biyya ani abbootii keessaniif
kennuuf harka ol qabadheen kakadhee ture sanatti
isin galchutti isin akka ani Waaqayyo ta'e ni beektu.
43 Achitti isin amala keessanii fi gochawwan ittiin of
xureessitan hunda ni yaadattu; hammina hojjettan
hundaafis of balfitu. 44 Yaa mana Israa'el, yeroo ani
utuu akka hammina keessaniittii fi akka hojii keessan
fokkisaa sanaatti hin ta'in, maqaa kootiif jedhee isinii
araaramutti, isin akka ani Waaqayyo ta'e ni beektu, jedha
Waaqayyo Gooftaan.'" 45 Ergasii dubbiin Waaqayyoo
akkana jedhee gara koo dhufe: 46 "Yaa ilma namaa,
fuula kee gara kibbaatti garagalfadhu; biyya kibbaatti
lallabiitii bosona biyya Negeebiitiin mormuudhaan raajii
dubbadhu. 47 Bosona Negeebiin akkana jedhi: 'Dubbii
Waaqayyoo dhaga'i. Waaqayyo Gooftaan akkana jedha:
Ani ibidda sitti qabsiisuufan jira; innis mukkeen kee
hunda jiidhaa fi goggogaa illee ni fixa. Arrabni isaa hin
dhaamu; wanni kibbaa hamma kaabaatti jiru hundinuus
ni gubama. 48 Namni hundinuus akka ani Waaqayyo
ibidda sana qabsiise ni beeka; ibiddi sunis hin dhaamu.'"
49 Anis, "Yaa Waaqayyo Gooftaa, ani bade! Isaan waa'ee
koo, 'Inni fakkeenya dubbata mitii?' anaan jedhu" jedhe.

21 Dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe:
2 "Yaa ilma namaa, fuula kee gara Yerusaalemitti
garagalfadhuutii iddoo qulqulluu kanaan mormii lallabi.
Biyya Israa'eliinis mormii raajii dubbadhu; 3 akkanas
isheen jedhi: 'Waaqayyo akkana jedha: Ani sitti nan
ka'a. Goraadee koo man'ee isaa keessaa luqqifadhee
nama qajeelaas, hamaas si keessaa nan balleessa. 4
Waan ani nama qajeelaas, nama hamaas balleessuudhaaf
goraadeen koo saba kibbaa hamma kaabaatti jirutti
ni luqqifama. 5 Akka ani Waaqayyo goraadee koo
man'ee isaa keessaa luqqifadhe, namni hundi ni beeka;
innis man'ee isaatti hin deebi'u.' 6 "Kanaafuu yaa
ilma namaa, aadi! Fuula isaanii duratti garaa cabaa
fi gadda hadhaa'aadhaan aadi. 7 Yommuu isaan, 'Ati
maaliif aadda?' jedhanii si gaafatanitti, 'Sababii oduu
dhaga'amaa jiruutiif. Onneen hundi ni baqxi; harki
hundis ni laafa; hafuurri hundi ni gaggaba; jilbi hundis
bishaan ta'a.' Oduuni sun dhaga'amaa jira! Dhugumaanis
ni ta'a, jedha Waaqayyo Gooftaan." 8 Ergasii dubbiin
Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe; 9 "Yaa
ilma namaa, raajii dubbadhuutii, 'Gooftaan akkana
jedha' jedhi: "'Goraadee! Goraadee! Goraadee qaramee
cululuqfame, 10 kan ajjeesuuf qarame, akka balaqqee
calaqqisuudhaaf cululuqfame! "'Nu bokkuu ilma koo
Yihuudaatiin gammannaa? Goraadeen ulee akkasii

hunda tuffata. **11** "'Goraadeen akka harkaan qabatamuuf
cululuqfamuuf ramadameera; harka warra nama qaluutti
kennamuuf qaramee cululuqfameera. **12** Yaa ilma
namaa, kun saba kootti, ilmaan mootota Israa'el hundatti
dhufeeraatii, iyyii wawwaadhu. Isaan saba koo wajjin
goraadeedhaaf kennamaniiru. Kanaafuu ati laphee kee
rukuti. **13** "'Qorumsi dhugumaan ni dhufa. Yoo bokkuun
goraadeen tuffate sun itti fufuu baate hoo? jedha
Waaqayyo Gooftaan.' **14** "Kanaafuu yaa ilma namaa, ati
raajii dubbadhu; harka kees walitti rurrukuti. Goraadeen
yeroo lama, yeroo sadiis haa dha'u. Goraadeen kun
goraadee nama fixu, goraadee akka malee nama fixu,
kan qixa hundaan isaan marsuu dha. **15** Kunis akka
onneen baqxee hedduun isaanii barbadeeffamaniif ani
balbala isaanii hunda dura ajjeechaaf goraadee kaa'eera.
Wayyoo! Inni akka calaqqisuuf haxaa'ameera; inni nama
ajjeesuuf cululuqfame. **16** Yaa goraadee, kallattii qara
keetii hundaan karaa mirgaatiinis, karaa bitaatiinis kuti.
17 Anis harka koo walitti nan rurrukuta; dheekkamsi koos
ni qabbanaa'a. Ani Waaqayyo dubbadheeraa." **18** Dubbiin
Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe: **19** "Yaa ilma
namaa, akka goraadeen mootii Baabilon ittiin dhufuuf
daandii lama baasi; lachanuu biyyuma tokkoo ka'u. Iddoo
daandiin sun gara magaalaatti goru irras mallattoo
dhaabi. **20** Goraadee Rabbaa Amoonotaatti dhufuuf
daandii tokko mallattoo godhadhu; kan Yihuudaa fi
magaalaa Yerusaalem ishee da'annoo qabdu sanatti
dhufu immoo daandii lammaffaa mallattoo godhadhu.
21 Mootiin Baabilon milkii ilaallachuuf jedhee iddoo
daandiin sun wal ga'u irra, fiixee daandiiwwan lamaanii
irra dhaabata; innis xiyyaan ixaa buufata; waaqota isaa
tolfamoo sanaan ni mari'ata; tiruus ni ilaallata. **22**
Akka inni waan ittiin dallaa diigu dhaabuuf, akka ajaja
ajjeechaa kennuuf, akka waca waraanaa dhageessisuuf,
akka waan ittiin dallaa diigan karra dura kaa'uuf, akka
biyyoo tuuluu fi akka da'annoo hojjetuuf harka isaa
mirgaatti ixaan Yerusaalemiif ba'e. **23** Wanni kunis
warra isa wajjin kakuu galaniif milkii sobaa fakkaata; inni
garuu dogoggora isaanii isaan yaadachiisee boojuudhaan
isaan fudhata. **24** "Kanaafuu Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha: 'Isin sababii akka cubbuun keessan waan isin
hojjettan hunda keessatti mul'atuuf, akka balleessaan
keessan hin dhokanne gochuudhaan waan akka yakki
keessan yaadatamu gootaniif jechuunis waan akkana
gootaniif ni booji'amtu. **25** "'Yaa ilma mootii Israa'el
xuraa'aa fi hamaa nana, kan guyyaan kee dhi'aate, kan
yeroon adabama keetii fiixee ga'e, **26** Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: Marata of irraa hiiki; gonfoos of irraa
fuudhi. Wanti akka amma jirutti hafu hin jiru; kan gad
qabame ol qabama; kan ol qabame immoo gad qabama.
27 Diigama! Diigama! Ani ishee nan diiga! Hamma namni
isheen isaaf maltu dhufutti isheen akka kanaan duraa
hin taatu; ishees isaaf nan kenna.' **28** "Yaa ilma namaa,
akkana jedhii raajii dubbadhu; 'Waaqayyo Gooftaan
waa'ee Amoonotaa fi arrabsoo isaanii akkana jedha:
"'Goraadee, goraadee, kan ajjeesuuf luqqifame, akka
fixuu fi akka calaqqisuuf kan haxaa'ame! **29** Mul'anni
sobaa waa'ee keetiif, raajiin sobaa siif jiraatu iyyuu, inni
morma hamoota ajjeefamuu qaban kanneen guyyaan
isaanii dhi'aate, warra yeroon adabbii isaanii ga'e irra ni
kaa'ama. **30** Goraadee man'ee isaatti deebisi; iddoo ati
itti dhalattetti, biyya akaakayyuu keetiitti, ani sitti nan
mura. **31** Ani dheekkamsa koo sirratti nan dhangalaasa;
ibidda aarii kootiis sitti nan buufa; ani namoota hamoo
kanneen balleessuudhaan beekamanitti dabarsee sin
kenna. **32** Ati qoraan ibiddaa taata; dhiigni kee biyya
kee keessatti dhangala'a; si'achi hin yaadatamtu; ani
Waaqayyo dubbadheeraatii.'"

22 Dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe:
2 "Yaa ilma namaa, isheetti murtaa? Magaalaa
dhiiga dhangalaaftu kanatti ni murtaa? Yoos hojii ishee
jibbisiisaa sana itti himi; **3** akkanas jedhi: 'Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: Yaa magaalaa of keessatti
dhiiga dhangalaasuudhaan badii ofitti fiddee waaqota
tolfamoo tolchuudhaan of xureessitu, **4** ati sababii
dhiiga dhangalaafte sanaatiif yakka hojjetteerta; sababii
waaqota tolfamoo tolchiteef immoo xuroofteerta. Ati
bara kee gabaabsiteerta; xumuramuun bara keetiis
dhi'aateera. Kanaafuu ani namoota ormaa biratti
tuffatamtuu, biyyoota hundaaf immoo waan qoosaa sin
taasisa. **5** Yaa magaalaa salphatee gooliin si keessa guute,
warri dhi'oo fi fagoo jiraatan sitti qoosu. **6** "'Akka tokkoon
tokkoon ilmaan mootota kanneen si keessa jiraatan
humna isaaniitti fayyadamanii dhiiga dhangalaasan
ilaali. **7** Abbootii fi haadhonni si keessatti salphifaman;
alagoonni ni hacuucaman; ijoolleen abbaa hin qabnee
fi haadhonni hiyyeessaa si keessatti miidhaman. **8**
Ati mi'oota koo qulqulluu tuffattee Sanbata koos
xureessite. **9** Namoonni dhiiga dhangalaasuuf maqaa
nama balleessan si keessa jiru; warri galma waaqeffannaa
tulluuwwan irraattii nyaatanii fi sagaagalan si keessa
jiru. **10** Namoonni siree abbaa isaanii xureessan si keessa
jiru; namoonni dubartoota xurii ji'aa qaban kanneen
akka seeraatti qulqulluu hin ta'in wajjin ciisanis si
keessa jiru. **11** Si keessatti namni tokko niitii ollaa isaa
wajjin waan jibbisiisaa hojjeta; kaan haala fokkisaadhaan
niitii ilma isaa xureessa; kaan immoo obboleettii isaa,
intaluma abbaa isaa xureessa. **12** Namoonni dhiiga
dhangalaasuuf jedhanii si keessatti matta'aa fudhatu;
atis hiiqii fi dhala fudhachuudhaan ollaa kee irraa bu'aa
hin malle argachaa jirta. Ati na irraanfatteerta, jedha
Waaqayyo Gooftaan. **13** "'Ani dhugumaan bu'aa ati
karaa hin malleen argattee fi dhiiga ati gidduu keetti
dhangalaafte sanaaf harka koo walitti nan rurrukuta. **14**
Gaafa ani si adabutti garaan kee jabaatee dhaabachuu
yookaan harki kee humna qabaachuu danda'aa? Ani
Waaqayyo dubbadheera; waan kanas nan godha. **15**
Ani saboota keessa sin bittinneessa; biyyoota keessas
sin facaasa; xuraa'ummaa kees sirraa nan qulqulleessa.
16 Ati yeroo fuula sabootaa duratti xurooftetti akka
ani Waaqayyo ta'e ni beekta.'" **17** Ergasii dubbiin
Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe: **18** "Yaa ilma
namaa, manni Israa'el udaan sibiilaa natti ta'eera; hundi
isaanii naasii, qorqorroo, sibiilaa fi dilaalii boolla ibiddaa
keessatti dhiifame natti ta'aniiru. Isaan udaanuma
meetiiti malee homaa miti. **19** Kanaafuu Waaqayyo
gooftaan akkana jedha: 'Sababii hundi keessan udaan
sibiilaa taataniif, ani Yerusaalem keessatti walittan

isin qaba. **20** Akkuma namoonni meetii, naasii, sibiila,
dilaalii fi qorqorroo baqsuuf jedhanii boolla ibiddaatti
guuran sana, anis aarii fi dheekkamsa kootiin walitti isin
qabee magaalaa keessatti isinan baqsa. **21** Ani walitti
isin qabee ibidda dheekkamsa kootii isinitti nan buufa;
isinis ishee keessatti ni baqfamtu. **22** Akkuma meetiin
boolla ibiddaa keessatti baqfamu sana, isinis ishee
keessatti ni baqfamtu; akka ani Waaqayyo dheekkamsa
koo isinitti roobses ni beektu.'" **23** Ammas dubbiin
Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe: **24** "Yaa
ilma namaa biyya sanaan, 'Ati biyya hin qulqulleeffamin
yookaan kan bara dheekkamsaa keessa bokkaan itti
hin roobinii dha' jedhi. **25** Ilmaan mootota ishee
akkuma leenca waan adamsate ciccirachaa aaduu ti;
isaan saba nyaatu; qabeenyaa fi mi'oota gatii guddaa
saamuudhaan dubartoota hedduu dhirsa malee hambisu.
26 Luboonni ishee seera koo cabsanii mi'oota koo
qulqulluu xureessu; isaan waan qulqullaa'ee fi waan hin
qulqullaa'in gargar hin baasan; kan hin qulqullaa'inii
fi kan qulqullaa'e gidduu garaa garummaan hin jiru
jedhanii barsiisu; akka ani isaan gidduutti tuffatamuuf
Sanbatoota koo eeguu irraa ija isaanii dunuunfatu. **27**
Ishee keessatti qondaaltonni ishee akkuma yeeyyiiwwan
waan adamsatan ciccirachaa jiranii ti; isaan bu'aa hin
malle argachuuf jedhanii dhiiga dhangalaasu; namootas
ni ajjeesu. **28** Raajonni ishees hojii kana mul'ata sobaatii
fi raajii sobaatiin haguugu. Isaan utuma Waaqayyo hin
dubbatin, 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha' jedhu.
29 Sabni biyya sanaa ni cunqursu; ni saamus; murtii
qajeelaa gananii hiyyeeyyii fi rakkattoota hacuucu;
alagootas ni miidhu. **30** "Nama akka ani biyyattii hin
balleessineef dallaa ijaaree biyyattiidhaaf jedhee karaa
qaawwaatiin fuula koo dura dhaabatu isaan gidduu
nan barbaade; garuu nama tokko illee hin arganne. **31**
Kanaafuu ani dheekkamsa koo isaanitti roobsee ibidda
aarii kootiitiin isaan nan fixa; waan isaan godhan hunda
mataa isaaniitti nan fida, jedha Waaqayyo Gooftaan."

23 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
koo dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, dubartoota lama,
intallan haadha tokkootu ture. **3** Isaanis shamarrummaa
isaaniitii jalqabanii sagaagalummaadhaaf of
kennuudhaan biyya Gibxi keessatti sagaagaltoota ta'an.
Biyya sanattis harmi isaanii ni tuttuqame; fiixeen
guntuta isaanii kan yeroo durbummaa immoo ni
qaqqabatame. **4** Ishee hangafni Oholaa, obboleettiin
ishee immoo Oholaa jedhamte. Isaanis kan koo turan;
ilmaanii fi intallanis da'an. Aholaan Samaariyaa dha;
Oholiibaan immoo Yerusaalemii dha. **5** "Oholaan utuma
kan koo taatee jirtuu sagaagalummaa jalqabde; isheenis
michoota ishee jechuunis loltoota Asoor kajeelte;
6 isaanis loltoota wayyaa bifa cuquliisaa uffatan,
bulchitootaa fi ajajjoota; isaan hundinuus namoota
mimmiidhagoo kanneen farda yaabbatan turan. **7**
Isheenis hayyoota Asoor hundaaf sagaagalummaadhaan
of kennite; waaqota tolfamoo namoota isheen kajeelte
sanaa hundaanis of xureessite. **8** Isheen sagaagalummaa
ishee kan biyya Gibxi keessatti jalqabde sana hin
dhiifne; yeroo shamarrummaa isheetti namoonni ishee
wajjin ciisan fiixee guntuta ishee kan yeroo durbummaa
qaqqabatanii dharraa sagaagalummaa isaanii ishee
irratti dhangalaasan. **9** "Kanaafuu ani michoota ishee,
Asoorota isheen dharraatetti dabarsee ishee nan kenne.
10 Isaanis qullaa ishee mul'isan; ilmaanii fi intallan ishee
ni fudhatan; goraadeedhaanis ishee ajjeesan. Isheen
dubartoota keessatti waan kolfaa taatee murtiin ishee
irratti raawwatame. **11** "Obboleettiin ishee Oholiibaa
waan kana argitee turte; ta'us isheen dharraa isheetii
fi sagaagalummaa isheetiin obboleettii ishee caalaa
xuroofte. **12** Akkasumas isheen Asoorota jechuunis
bulchitootaa fi ajajjoota, loltoota wayyaa irraa fi jalaa
uffatan, namoota farda yaabbatan kanneen hundi isaanii
dargaggeeyyii mimmiidhagoo ta'an dharraate. **13** Ani
akka isheenis of xureessite nan arge; lachan isaanii
iyyuu daandii tokko irra deemu. **14** "Isheen garuu
sagaagalummaa ishee ittuma fufte. Fakkii namootaa
kan keenyan manaa irratti fakkeeffame, fakkiiwwan
Kaldootaa kan halluu diimaadhaan fakkeeffame, **15**
kan mudhii isaanii irraa sabbata, mataa isaanii irraa
immoo marata qaban argite; isaan hundi ajajjoota gaarii
waraanaa kan Baabilonotaa, dhalattoota biyya Kaldootaa
fakkaatu ture. **16** Isheenis akkuma isaan argiteen
isaan dharraatee gara biyya Kaldootaatti ergamoota
isaanitti ergatte. **17** Warri Baabilonis gara ishee,
gara siree jaalalaa seenanii dharraa sagaagalummaa
isaaniitiin ishee xureessan. Isheenis erga isaaniin
xurooftee booddee jibbitee isaan irraa garagalte. **18**
Yeroo isheen ifaan ifatti sagaagalummaa ishee itti
fuftee qullaa of dhaabdetti, ani akkuman obboleettii
ishee irraa gara gale sana jibbaan ishee irraa nan gara
gale. **19** Ta'us isheen akkuma yeroo shamarrummaa
ishee, yeroo biyya Gibxi keessatti sagaagaltuu turte
sana yaadatteen sagaagalummaa ishee ittuma fufte.
20 Isheenis achitti michoota ishee kanneen dhagni
saala isaanii, dhagna hormaata korma harree fakkaatu,
fincaan isaanii kan dhiiraa immoo fincaan korma fardaa
fakkaatu sana dharraate. **21** Kanaafuu ati addaggummaa
yeroo shamarrummaa keetii kan yeroo biyya Gibxi
turtetti harmi kee qaqqabatamee guntunni kee immoo
tuttuqame sana yaadatte. **22** "Kanaafuu yaa Oholiibaa,
Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ani michoota kee
kanneen ati xireeffattee irraa garagalte sana sitti
kaasee qixa hundaan sitti nan fida. **23** Isaan kunneenis
Baabilonotaa fi Kaldoota hunda, namoota Pheqood
kan Shoo'aatii fi Qo'aa turan; isaan wajjinis Asoorota
hundattu ture; Asooronni kunneenis dargaggeeyyii
mimmiidhagoo hundi isaanii bulchitootaa fi ajajjoota
waraanaa, ajajjoota gaarii waraanaatii fi namoota
sadarkaa ol aanaa kanneen hundi isaanii fardaan
deeman turan. **24** Isaanis mi'a lolaatii fi gaarii waraanaa,
gaariiwwan biraatii fi tuuta uummataa wajjin sitti dhufu;
isaanis gaachana guddaa fi xinnaan, gonfoo sibiilaatiin
qixa hundaan sitti hiriiru; ani dabarsee isaanitti adabbiif
sin kenna; isaan akkuma seera isaaniitti si adabu. **25** Ani
dheekkamsa koo sitti nan erga; isaanis aariidhaan sirra
yaa'u. Funyaanii fi gurra kee sirraa kutu; warri si keessaa
hafan iyyuu goraadeedhaan dhumu. Isaan ilmaan keetii
fi intallan kee fudhatanii deemu. Warri si keessaa hafan
immoo ibiddaan barbadeeffamu. **26** Akkasumas wayyaa

kee sirraa baafatanii faaya kee miidhagaa fudhatu. **27** Akkasiin ani addaggummaa fi sagaagalummaa ati biyya Gibxitti jalqabde sana nan dhaaba. Ati dharraadhaan wantoota kanneen hin ilaaltu yookaan lammata biyya Gibxi hin yaadattu. **28** "Waaqayyo Gooftaan akkana jedhaatii: Ani warra ati jibbite, kanneen ati xireeffattee irraa garagalte sanatti dabarsee sin kenna. **29** Isaanis jibbaan sitti dhufanii waan ati itti dadhabde hunda sirraa fudhatu. Qullaa fi harka duwwaa si hambisu; qaaniin sagaagalummaa keetiis ifatti ba'a. Addaggummaan keetii fi halalummaan kee, **30** waan kana sitti fidaniiru; ati saboota ormaa dharraatee waaqota isaanii tolfamoodhaan of xureessiteertaatii. **31** Ati karaa obboleettiin kee deemte irra deemteerta; kanaafuu ani harka kee keessa xoofoo ishee nan kaa'a. **32** "Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: "Atis xoofoo guddaa fi gad fagoo, xoofoo obboleettii keetii ni dhugda; ati arrabsoo fi tuffii ni quufta; xoofoon sun dhugaatii baay'ee qabataatii. **33** Ati xoofoo obboleettii keetii kan Samaariyaatiin, xoofoo diigamuutii fi badiisaatiin, kan machiitii fi gaddaatiin ni guutamta. **34** Ati ni dhugda; keessaas ni fixxa; xoofoo sana ni caccabsita; harma kee of irraa ciccirta. Ani waan kana dubbadheera, jedha Waaqayyo Gooftaan. **35** "Kanaafuu Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ati waan na irraanfattee duubatti na gatteef gatii addaggummaa keetiitii fi sagaagalummaa keetii ni argatta." **36** Waaqayyo akkana naan jedhe: "Yaa ilma namaa, ati Oholaa fi Oholiibaatti ni murtaa? Yoos hojii isaanii jibbisiisaa sana isaanitti himi; **37** isaan sagaagalaniiru; dhiigni harka isaanii irra jira. Isaan waaqota isaanii tolfamoo wajjin sagaagalaniiru; isaan ijoollee naaf da'an iyyuu nyaata godhanii isaaniif aarsaa dhi'eessaniiru. **38** Dabalaniis waan kana narratti raawwatan: Yeruma sana iddoo koo qulqulluu xureessan; Sanbatoota koos ni salphisan. **39** Gaafuma ijoollee isaanii waaqota tolfamoof aarsaa godhanitti iddoo koo qulqulluu seenanii xureessan. Wanni isaan mana koo keessatti godhan kanaa dha. **40** "Akka namoonni biyya fagootii dhufaniif ergamoota itti ergan; isaanis ni dhufan; yommuu isaan dhufanittis ati dhagna kee dhiqattee, ija kee kuulattee faaya kee kaa'atte. **41** Ati siree ulfinaa irra teesse; fuula siree sanaa dura minjaala keesse; minjaala sana irras ixaana kootii fi zayitii koo keesse. **42** "Wacni fandalaltootaa naannoo isheetti dhaga'ame; machooftonni namoota wacan sana wajjin gammoojjiidhaa dhufanis achi turan; isaanis irree dubartii sanaattii fi kan obboleettii isheetti bitawoo, mataa isaaniitti immoo gonfoo miidhagaa kaa'aniif. **43** Anis, 'Namoonni yeroo ishee wajjin sagaagalanitti isaan amma ejja hojjechuu isaaniitii mitii?' nan jedhe. **44** Jarris ishee wajjin ciisan. Isaanis akkuma namoonni sagaagaltoota wajjin ciisan sana Oholaa fi Oholiibaa addaggeewwan sana wajjin ciisan. **45** Sababii isaan ejjitoota ta'anii fi dhiigni harka isaanii irratti argameef, namoonni qajeeltonni adabbii dubartoota ejjitootaa fi dhiiga dhangalaasaniif malu isaanitti muru. **46** "Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ani jeeqxota itti nan kakaasa; raafamaa fi saamichaaf dabarsee isaan nan kenna. **47** Jeeqxonni sunis dhagaan isaan tumanii goraadee isaaniitiin isaan kukkutu; ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii fixanii manneen isaanii immoo ni gubu. **48** "Kanaafuu akka dubartoonni hundi of eeggatanii fi isin duukaa hin buuneef ani biyyattii keessaa addaggummaa nan balleessa. **49** Isin addaggummaa keessaniif ni adabamtu; gatii cubbuu keessan kan waaqota tolfamoo waaqessuudhaan hojjettan sanaa ni argattu. Ergasiis akka ani Waaqayyo Gooftaa ta'e ni beektu."

24 Waggaa saglaffaa, ji'a kurnaffaa keessa bultii kurnaffaatti; dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe: **2** "Yaa ilma namaa guyyaa kana, guyyaa har'aa kana galmeeffadhu; mootiin Baabilon guyyaa har'aa kana Yerusaalemin marseeraatii. **3** Mana fincilaa kanatti akkana jedhii fakkeenya himi: 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: "'Okkotee itti affeelan ibidda irra kaa'i; ibidda irra kaa'iitii bishaan itti naqi. **4** Foon murmuramaa, foon murmuramaa filatamaa hunda jechuunis tafaa fi cinaacha itti naqi. Lafeewwan filatamoodhaanis isa guuti; **5** bushaayee keessaa filatamaa isaa fuudhi. Lafee bilcheessuudhaaf okkotee sana jala qoraan naqi; akka gaariitti affeeli; lafee isaas bilcheessi. **6** "'Waaqayyo Gooftaan akkana jedhaatii: "'Magaalaa dhiiga namaa dhangalaaftuuf, okkotee xuriin itti qabatee xuriin sun irraa hin ba'iniif wayyoo! Utuu ixaa hin buusin gumaa gumaa isaa keessaa fuudhii duwwaa hambisi. **7** "'Dhiigni isheen dhangalaafte ishee keessa jiraatii; isheen kattaa qulullaa'aa irratti dhiiga sana dhangalaafte; isheen dhiiga sanatti biyyoo deebisuuf lafatti hin dhangalaafne. **8** Ani dheekkamsa koo kakaasee haaloo ba'uuf jedhee akka dhiigni sun hin haguugamneef dhiiga ishee kattaa qulullaa'aa irratti nan dhangalaase. **9** "'Kanaafuu Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: "'Magaalaa dhiiga dhangalaaftu sanaaf wayyoo! Anis qoraan ibiddaa nan tuula. **10** Qoraan irra tuuli; ibiddas itti qabsiisi. Urgooftuu itti naqiitii foon isaa akka gaariitti affeeli; lafeen isaas haa gubamu. **11** Ergasii akka xuriin isaa irraa baqee wanni irratti ligidaa'e gubatee baduuf, hamma inni ho'ee sibiilli diimaan isaa baqutti, okkotee duwwaa sana cilee boba'u irra kaa'i. **12** Yaaliin godhame hundi akkasumaan hafe; ligidaa'uun isaas ibiddaan iyyuu gad hin dhiifne. **13** "'Xuraa'ummaan kee addaggummaa dha. Ani si qulqulleessuu yaaleera; ati garuu xuraa'ummaa kee irraa hin qulqulloofne; hamma dheekkamsi koo sirraa deebi'utti ati lammata hin qulqullooftu. **14** "'Ani Waaqayyo dubbadheera. Yeroon ani itti hojjedhu naaf dhufeera. Ani duubatti hin deebi'u; ani garaa hin laafu yookaan hin gaabbu. Akkuma amala keetiittii fi hojii keetiitti sitti murama, jedha Waaqayyo Gooftaan.'" **15** Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe: **16** "Yaa ilma namaa, ani waan iji kee itti gammadu dha'icha tokkoon si duraa nan fuudha. Ta'us ati hin gaddin yookaan hin boo'in yookaan imimmaan tokko iyyuu hin dhangalaasin. **17** Of keessatti aadi; nama du'eef hin boo'in. Marata kee maradhu; kophee kees miilla keetti kaa'adhu; fuula kee gara gadiitiin hin haguuggatin yookaan buddeena warra gaddaa hin nyaatin." **18** Kanaafuu ani ganamaan sabatti nan hime; niitiin koos galgala duute. Guyyaa itti aanu ganama

ani akkuman ajajame sana nan godhe. **19** Namoonnis,
"Waan kana gochuun kee hiikkaa maalii akka nuuf qabu
ati nutti hin himtuu?" jedhanii na gaafatan. **20** Anis
akkanan isaaniin jedhe; "Dubbiin Waaqayyoo akkana
jedhee gara koo dhufe: **21** Mana Israa'eliin akkana
jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ani iddoo
koo qulqulluu jechuunis da'annoo isin ittiin boontan,
waan iji keessan itti gammadu, waan isin jaallattan sana
nan xureessa. Ilmaanii fi intallan keessan kanneen isin
dhiiftanii deemtan immoo goraadeedhaan ni dhumu. **22**
Isinis akkuma ani godhe sana gootu. Fuula keessan gara
gadiitiin hin haguuggattan yookaan buddeena warra
gaddaa hin nyaattu. **23** Maranni keessan mataa keessan
irra, kopheen keessan immoo miilla keessan irra haa
turu. Isin sababii cubbuu keessaniitiif ni huqqattan;
walii wajjinis ni aaddu malee hin gadditan yookaan hin
boossan. **24** Hisqi'eel mallattoo isiniif ta'a; isinis akkuma
inni godhe sana ni gootan. Yeroo wanni kun ta'utti isin
akka ani Waaqayyo Gooftaa ta'e ni beektu.' **25** "Yaa
ilma namaa, gaafa ani da'annoo isaanii, gammachuu
fi ulfina isaanii, waan iji isaanii itti gammadu, waan
garaan isaanii hawwuu fi ilmaanii fi intallan isaanii
fudhadhutti, **26** gaafas namni miliqee ba'e tokko dhufee
oduu sitti hima. **27** Gaafas afaan kee ni banama; atis
isa wajjin ni haasofta; ergasii hin cal'istu. Kanaafuu ati
isaaniif mallattoo ni taata; isaanis akka ani Waaqayyo
ta'e ni beeku."

25 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
koo dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, fuula kee gara
Amoonotaatti garagalfadhuutii isaaniin mormuudhaan
raaji. **3** Akkanas isaaniin jedhi; 'Dubbii Waaqayyo
Gooftaa dhaga'aa. Waaqayyo Gooftaan akkana jedha:
Yeroo iddoon koo qulqulluun xureeffametti, yeroo biyyi
Israa'el onetti, yeroo uummanni Yihuudaa booji'amee
fudhatametti, "Baga!" jettaniirtuutii; **4** kanaafuu ani
saba ba'a biiftuutti handhuuraa godheen dabarsee isin
kenna. Isaan gidduu keessanitti qubata hundeeffatanii
dunkaana isaanii ni dhaabbatu; isaan midhaan keessan
nyaatu; aannan keessanis ni dhugu. **5** Magaalaa Rabbaa
iddoo gaalli dheedu, Amoon immoo iddoo hoolaan
boqotu nan godha. Ergasiis isin akka ani Waaqayyo
ta'e ni beektu. **6** Waaqayyo Gooftaan akkana jedhaatii:
Isin jal'ina garaa keessaniitiin badiisa biyya Israa'elitti
gammaduudhaan harka keessan walitti rurrukuttanii
miilla keessaniin lafa dhidhiittaniirtuutii; **7** kanaafuu
ani harka koo isinitti diriirfadhee boojuuf dabarsee
sabootatti isinan kenna. Ani saboota irraa isin kutee
biyyoota keessaa isinan balleessa. Ani isinan barbadeessa;
isinis akka ani Waaqayyo ta'e ni beektu.'" **8** "Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: 'Mo'aabii fi See'iir, "Kunoo
manni Yihuudaa akkuma saboota biraa hundaa ta'e"
jedhaniiruutii; **9** kanaafuu magaalaawwan daangaa
biyyattii irra jiran kanneen ishee kabajamsiisan jechuunis
Beet Yashiimooti, Ba'aal Me'oonii fi Kiriyaataayimii
jalqabee hamma Mo'aabitti jiran qullaa nan hambisa. **10**
Ani akka Amoononni saboota gidduutti hin yaadatamneef
Mo'aabotaa fi Amoonota handhuuraa godhee uummata
ba'aatti nan kenna; **11** anis Mo'aabin nan adaba. Ergasii
isaan akka ani Waaqayyo ta'e ni beeku.'" **12** "Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: 'Sababii Edoom mana Yihuudaatti
haaloo ba'ee waan kana gochuudhaan yakka guddaa
hojjeteef, **13** Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ani
Edoomitti harka koo diriirfadhee namoota isheetii fi horii
isaanii nan fixa. Ani ishee nan onsa; isaanis Teemaanii
hamma Dedaaniitti goraadeedhaan ni dhumu. **14** Ani
harka saba koo Israa'eliin Edoomitti haaloo nan ba'a;
isaanis akkuma aarii fi dheekkamsa kootiitti Edoomin
adabu; Edoomis haaloo baafachuu koo ni beekti, jedha
Waaqayyo Gooftaan.'" **15** "Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha: 'Sababii Filisxeemonni didhaan kaka'anii garaa
hamminaatiin haaloo ba'anii fi sababii isaan diinummaa
duriitiin Yihuudaa balleessuu barbaadaniif, **16** Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: Ani harka koo diriirfadhee
Filisxeemota nan balleessa; Kereetota nan balleessa;
warra qarqara galaanaatti hafan nan barbadeessa. **17**
Ani haaloo guddaa isaanitti ba'ee dheekkamsa kootiin
isaan nan adaba. Yeroo ani haaloo isaan ba'utti isaan
akka ani Waaqayyo ta'e ni beeku.'"

26 Waggaa kudha tokkoffaatti, ji'a sana keessaa
guyyaa jalqabaatti dubbiin Waaqayyoo akkana
jedhee gara koo dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, Xiiroos
waa'ee Yerusaalem, 'Baga! Karri sabootaa cabeera;
balbalawwan ishees naaf banamaniiru; egaa amma waan
isheen onteef ani nan sooroma' jetteertii; **3** kanaafuu
Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Yaa Xiiroos, kunoo
ani sitti ka'eera; akkuma galaanni dambalii isaa kaasu
sana anis saboota baay'ee sitti nan kaasa. **4** Isaan dallaa
Xiiroos ni diigu; gamoo ishees ni jigsu; ani biyyoo ishee
irraa haxaa'ee kattaa qullaa hafe ishee nan godha. **5**
Isheen galaana keessatti iddoo itti kiyyoo qurxummii
diriirsan ni taati; ani dubbadheeraatii, jedha Waaqayyo
Gooftaan. Isheen sabootaaf boojuu taati; **6** intallan
ishee kanneen walakkaa biyyaa jiranis goraadeedhaan
ajjeefamu. Ergasii isaan akka ani Waaqayyo ta'e ni
beeku. **7** "Waaqayyo Gooftaan akkana jedhaatii: Ani
karaa kaabaatii Nebukadnezar mooticha Baabilon,
mootii moototaa sana fardeenii fi gaariiwwan wajjin,
abbootii fardaatii fi raayyaa waraanaa guddaa isaa
wajjin Xiiroositti nan fida. **8** Innis intallan kee kanneen
biyya walakkaa jiran goraadeedhaan fixa; dallaa ittiin
si marsu ijaarrata; hamma dallaa keetiitti biyyoo ol
tuula; gaachana isaas sitti ol kaafata. **9** Innis jirma
ittiin waa diigan dallaa keetti garagalfata; gamoowwan
kees mi'a lolaatiin diiga. **10** Fardeen isaas hamma
awwaaraan si haguuguu danda'anitti gar malee baay'ee
ta'u. Yeroo inni akkuma namoota magaalaa dallaan ishee
diigame seenaniitti karrawwan keetiin ol seenutti dallaan
kee didichuu fardeen waraanaatiin, kan gaariiwwan
waraanaatii fi kan gaariiwwan kaaniitiin ni raafama. **11**
Kotteewwan fardeen isaa daandiiwwan kee hunda ni
dhidhiitu; innis namoota kee goraadeedhaan ajjeesa;
utubaawwan kee jajjaboonis ni jigu. **12** Isaan qabeenya
kee booji'u; mi'a kee kan daldalaa ni saamu; dallaa
kee ni jigsu; manneen kee mimmiidhagoo ni diigu;
dhagaa kee, jirmaa fi biyyoo kee galaanatti naqu. **13**
Ani sirba kee nan hambisa; sagaleen baganaa keetii
si'achi hin dhaga'amu. **14** Ani kattaa qullaa hafe si

taasisa; atis iddoo itti kiyyoo qurxummii diriirsan
taata. Ati gonkumaa deebifamtee hin ijaaramtu; ani
Waaqayyo dubbadheeraatii, jedha Waaqayyo Gooftaan.
15 "Waaqayyo Gooftaan Xiiroosiin akkana jedha: Yeroo
warri madaa'an aadanii fi yeroo namni si keessatti
qalamutti biyyoonni qarqara galaanaa sagalee jiguu
keetiitiin hin hollatanii? **16** Ilmaan moototaa kanneen
qarqara galaanaa jiraatan hundi teessoo isaanii irraa
ni bu'u; uffata isaanii lafa kaa'u; wayyaa isaanii kan
faayeffames of irraa baasu. Isaan sodaadhaan guutamanii
daaraa irra taa'anii utuu addaan hin kutin waan sirra ga'e
sanaan naasuudhaan hollatu. **17** Isaanis waa'ee keetiif
akkana jedhanii faarsanii siif boo'u: "'Yaa magaalaa
beekamtuu, kan namoota galaanaatiin guutamte ati
akkamitti barbadoofte! Ati lammiiwwan kee wajjin
galaana irratti irree jabeettii turte; warra achi jiraatan
hundas sodaa keetiin guutte. **18** Gaafa ati jigdutti,
biyyoonni qarqara galaanaa ni hollatu; jigaatii keetiinis
biyyoonni bishaan gidduu kanneen galaanaan marfaman
akka malee sodaatan.' **19** "Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha: Yommuu ani akka magaalaawwan namni keessa
hin jiraannee magaalaa onte si taasisutti, yommuu
ani tujuba sirra garagalchee bishaan guddaadhaan si
haguugutti, **20** ani gara namoota duriitti, warra boolla
bu'an wajjin boolla sin buusa. Ani akkuma diigama
duriitti, warra boolla bu'an wajjin akka ati lafa jala
jiraattu sin godha; atis lammata hin deebitu yookaan
biyya warra lubbuun jiranii keessatti iddoo hin argattu.
21 Anis dhuma kee suukaneessaa nan godha; atis si'achi
hin jiraattu. Ati ni barbaadamta; garuu si'achi hin
argamtu, jedha Waaqayyo Gooftaan."

27 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo
dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, waa'ee Xiiroos faarsii
boo'i. **3** Xiiroos ishee balbala galaanaa irra jiraattu, kan
uummata qarqara galaanaa hundaaf daldaltuu taate
sanaan akkana jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha:
"'Yaa Xiiroos, ati, "Ani bareedinaan hir'ina hin qabu"
jetta. **4** Daangaan kee garaa galaanaa keessa; warri
si ijaaran bareedduu hir'ina hin qabne si taasisaniiru.
5 Isaan laaxaa doonii keetii birbirsa Seniirii dhufeen
hojjetan; utubaa doonii siif tolchuufis Libaanoonii
birbirsa fidan. **6** Qilxuu Baashaanii dhufeen batoo kee
hojjetan; muka birbirsaa kan qarqara Qophiroosiitii
dhufeen lafa doonii keessaa ilka arbaatiin miidhagsanii
siif hojjetan. **7** Sharaan doonii keetii quncee talbaa
kan miidhagfamee biyya Gibxii dhufe ture; innis akka
faajjiitti si fayyade; haguuggiin kees bifa cuquliisaa fi
diimaa dhiilgee kan qarqara Eliishaatii dhufe ture. **8**
Mooqxonni kee namoota Siidoonaa fi Arwaadii dhufan
turan; yaa Xiiroos hayyoonni kee ooftota doonii keetii
turan. **9** Ogeeyyiin Gebaal kanneen muuxannoo guddaa
qaban, qaawwa doonii keetii duuchuuf si gidduu turan.
Dooniiwwan galaanaatii fi ooftonni isaanii hundi, si
wajjin daldaluuf gara kee dhufu turan. **10** "'Namoonni
Faaresi, kan Luudii fi kan Fuuxii, loltummaadhaan
loltoota kee gidduu tajaajilan. Isaanis si miidhagsuuf
gaachanawwan isaanii fi gonfoo isaanii si keessatti
fannisan. **11** Namoonni Arwaadii fi Heeleekii dallaa kee
qixa hundaan eegan; namoonni Gamaadii gamoowwan
kee keessa turan. Gaachana isaaniis naannessanii dallaa
keetti fannisan; isaan bareedduu hanqina hin qabne
si taasisan. **12** "'Sababii guddina qabeenya keetiitiif
Tarshiish si wajjin daldalaa turte; isaan meetii, sibiila,
qorqorroo fi dilaalii fidanii si wajjin wal geeddaraa
daldalaa turan. **13** "'Giriik, Tuubaalii fi Meshek si wajjin
daldalan; isaanis mi'oota gurguraa keetiin garbootaa
fi mi'oota naasii geeddaru turan. **14** "'Namoonni Beet
Toogarmaa immoo fardeen fe'iisaa, fardeen lolaatii
fi gaangoliidhaan mi'a kee kan daldalaa geeddaratu
ture. **15** "'Namoonni Dedaanii si wajjin daldalan;
biyyoonni qarqara galaanaa baay'eenis maamiloota
kee turan; isaanis ilka arbaatii fi muka harsammeessaa
siif baasan. **16** "'Sababii ati oomisha guddaa qabduuf
Sooriyaan si wajjin daldalti ture; isaanis maragdiin,
uffata diimaa dhiilgeen, wayyaa faayeffameen, uffata
quncee talbaa irraa hojjetame haphii isaatiin, elellaanii
fi lula diimaadhaan mi'oota kee daldalaa geeddaratan. **17**
"'Yihuudaa fi Israa'elis si wajjin daldalan; isaanis qamadii
biyya Miiniiti, Maxinoo mi'aawaa, damma, zayitii fi
baalmiin mi'a daldalaa kee geeddaratan. **18** "'Sababii
oomisha kee hedduutii fi qabeenya mi'a kee guddaa
sanaatiif Damaasqoon daadhii wayinii Helbooniitii
fi rifeensa hoolaa Zaahariitiin si wajjin daldalteerti.
19 Warri Daanii fi Yaawaan kanneen Oseelii dhufan
mi'a daldalaa kee bitatan; isaanis sibiila baqfamee
hojjetameen burgudii fi qarafaadhaan mi'oota daldalaa
kee ni geeddarratu ture. **20** "'Dedaan immoo uffata
kooraa si wajjin daldalte. **21** "'Biyyi Arabaatii fi ilmaan
mootota Qeedaar hundi maamiloota kee turan. Isaanis
xobbaallaa hoolaa, korbeeyyii hoolaatii fi re'oota si
wajjin daldalu turan. **22** "'Daldaltoonni Shebaatii fi
Ra'imaa si wajjin daldalaniiru; urgooftuuwwan gosa
hundaa, dhagaawwan gati jabeeyyii fi warqeedhaan
mi'oota daldalaa kee geeddarataniiru. **23** "'Kaaraan,
Kaneen, Eden, daldaltoonni Shebaa, Ashuurii fi Kilmaad
si wajjin daldalaa turan. **24** Isaan iddoo gabaa keetii
keessatti uffata mimmiidhagaa, uffata bifa cuquliisaa,
uffata faayeffamee fi afaa halluu garaa garaa kan
kirrii micciiramee jabeeffamee dha'ameen daldalan.
25 "'Dooniiwwan Tarshiish, mi'oota kee kan daldalaa
siif fe'an. Ati walakkaa galaanaatti fe'iisa ulfaataadhaan
guutamteerta. **26** Mooqxonni kee, gara galaana
guddaatti si geessan. Bubbeen ba'a biiftuu garuu galaana
walakkaatti si caccabsa. **27** Gaafa dooniin kee caccabutti
qabeenyi kee, meeshaan keetii fi mi'i daldalaa kee,
namoonni kee kanneen dooniidhaan hojjetan, ooftonni
dooniitii fi warri doonii haaromsan, daldaltoonni keetii
fi loltoonni kee hundi namni doonii irra jiru biraa
hundi garaa galaanaa keessatti gad liqimfamu. **28**
Yeroo ooftonni doonii keetii iyyanitti biyyoonni qarqara
galaanaa ni raafamu. **29** Warri batoo qabatan hundi,
warri doonii irra hojjetanii fi ooftonni doonii, doonii
isaanii irraa bu'anii qarqara galaanaa dhaabatu. **30**
Isaanis sagalee isaanii ol fudhatanii hiqqifatanii siif
boo'u; mataa isaaniittis awwaara firfirsanii daaraa
keessa gangalatu. **31** Waa'ee keetiifis mataa haaddatanii
wayyaa gaddaa uffatu. Lubbuu isaaniitiin akka malee
hiqqifatanii gadda guddaadhaan ni boo'u. **32** Isaanis

yeroo wawwaatanii siif boo'anitti, "Kan akka Xiiroos
galaanaan liqimfamee bade eenyu?" jedhanii faaruu
boo'ichaa siif faarsu. **33** Yeroo mi'i daldalaa kee galaana
irra ergamutti, ati saboota hedduu quufsite; qabeenya
kee guddaa fi mi'a keetiin mootota lafaa sooromsite. **34**
Amma immoo ati galaana keessatti, tujuba bishaanii
keessatti caccabdeerta; mi'oonni keetii fi miiltonni kee
hundi suma wajjin liqimfamaniiru. **35** Warri qarqara
galaanaa jiraatan hundi waa'ee keetiin rifataniiru;
mootonni isaanii sodaadhaan hollatanii fuulli isaaniis
naasuudhaan geeddarameera. **36** Daldaltoonni saboota
gidduu jiran sitti siiqsu; dhumni kee suukaneessaa
ta'eera; ati si'achi bara baraan ni dhabamta.'"

28 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
koo dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, bulchaa Xiiroosiin
akkana jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: "'Ati of
tuulummaa garaa keetiitiin, "Ani waaqa; ani handhuura
galaanaa keessa, teessoo waaqaa irra nan taa'a" jette.
Qaroo akka waaqaa of seetu iyyuu, ati nama malee waaqa
miti. **3** Ati Daani'el caalaa ogeessaa? Icciitiin tokko iyyuu
si jalaa hin dhokatuu? **4** Ati ogummaa fi hubannaa keetiin
qabeenya argatteerta; warqee fi meetii mankuusaa
kee keessatti kuufatteerta. **5** Ati ogummaa guddaa
daldala keessatti qabduun qabeenya kee baay'ifatteerta;
sababii qabeenya keetiitiif immoo garaan kee of
tuulummaadhaan guutameera. **6** "'Kanaafuu Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: "'Sababii ati qaroo akka waaqaa
of seetuuf, **7** ani namoota biyya ormaa saboota akka
malee gara jabeeyyii sitti nan fida; isaan goraadee
isaanii miidhagina keetii fi ogummaa keetti luqqifatanii
ulfina kee guddaa sana balleessu. **8** Isaan boolla keessa
si buusu; atis garaa galaanaa keessatti du'a hamaa
duuta. **9** Yoos ati fuula warra si ajjeesanii duratti,
"Ani waaqa" ni jettaa? Ati harka warra si gorra'anii
keessatti namuma malee waaqa miti. **10** Ati harka
namoota biyya ormaatti du'a nama dhagna hin qabatinii
duuta. Ani dubbadheera, jedha Waaqayyo Gooftaan.'" **11**
Dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe: **12**
"Yaa ilma namaa, waa'ee mootii Xiiroos faarsii boo'iitii
akkana jedhiin: 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: "'Ati
fakkeenya guutummaa ti; ogummaadhaan guutamteerta;
miidhaginaanis hir'ina hin qabdu. **13** Ati iddoo biqiltuu
Waaqaa, Eeden keessa turte; dhagaawwan gati jabeeyyiin
hundi si bareechu; isaanis: lula diimaa, tophaaziyoon,
almaazii fi maragdi, kirisooliixoos, sardooniksii fi
yaasphiidi, sanpeer, baluurii fi biiralee. Diranni keetii
fi faayni kee warqee irraa tolfaman; isaanis guyyaa ati
uumamte qopheeffaman. **14** Ati Kiirubii waa eegu taatee
dibamte; anis kanumaafan si muude. Ati tulluu Waaqaa
qulqullicha sana irra jiraatte; dhagaawwan ibiddaa
gidduus deddeebite. **15** Ati gaafa uumamtee jalqabdee
hamma gaafa hamminni si keessatti argameetti jireenyi
kee hir'ina hin qabu ture. **16** Babal'ina daldala keetiitiin
gooliidhaan guutamtee cubbuu hojjette. Kanaafuu yaa
kiirubii eegumsaa, ani tulluu Waaqaa irraa dhagaawwan
ibiddaa gidduudhaa si salphisee ari'een si baase. **17**
Sababii miidhagina keetiitiif, ati koorteerta; sababii
ulfina keetiitiif, ogummaa kee balleessite. Kanaafuu
ani gara lafaattan si darbadhe; fuula mootota durattis
waan kolfaa si godhe. **18** Ati cubbuu kee hedduu fi
shaqqaba daldala keetiitiin iddoowwan kee qulqulluu
xureessiteerta. Kanaafuu ani akka ibiddi si keessaa ba'u
nan godhe; innis gubee si fixe; anis fuula namoota si
ilaalaa turan hundaa duratti lafa irratti daaraan si taasise.
19 Saboonni si beekan hundinuu si arganii rifatan;
dhumni kee suukaneessaa ta'eera; ati si'achi bara baraan
ni dhabamta.'" **20** Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana
jedhee gara koo dhufe; **21** "Yaa ilma namaa, fuula kee
Siidoonaatti garagalfadhuutii isheedhaan mormuudhaan
raajii dubbadhu; **22** akkanas jedhi: 'Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: "'Yaa Siidoonaa, ani sitti ka'eera; si
keessatti ulfina nan argadha. Yeroo ani ishee adabee
akka ani qulqulluu ta'e ishee keessatti of argisiisuutti,
isaan akka ani Waaqayyo ta'e ni beeku. **23** Ani dha'icha
isheetti ergee akka daandii ishee irra dhiigni lola'u
nan godha. Namoonni goraadee karaa hundaan ishee
marseen gorra'aman ishee keessatti ni harca'u. Ergasiis
isaan akka ani Waaqayyo ta'e ni beeku. **24** "'Sabni Israa'el
si'achi olloota hamoo akka sokorruu nama waraananii
akka qoraattii immoo nama madeessan hin qabaatu.
Ergasiis isaan akka ani Waaqayyo Gooftaa ta'e ni beeku.
25 "'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Yeroo ani mana
Israa'el saboota isaan keessa bibittinnaa'an keessaa
walitti qabutti, ani akkan isaan gidduutti qulqulluu ta'e
fuula sabootaa duratti of nan argisiisa. Ergasii isaan biyya
ofii isaanii kan ani garbicha koo Yaaqoobiif kenne sana
keessa ni jiraatu. **26** Isaan nagaadhaan achi jiraatanii
manneen ijaarratanii wayiniis dhaabbatu; yeroo ani
olloota isaanii kanneen isaan cunqursan adabutti, isaan
nagumaan jiraatu. Ergasii isaan akka ani Waaqayyo
Waaqa isaanii ta'e ni beeku.'"

29 Waggaa kurnaffaatti, ji'a kurnaffaa keessa, guyyaa
kudha lammaffaatti dubbiin Waaqayyoo akkana
jedhee gara koo dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, fuula kee
gara Fara'oon mooticha Gibxitti garagalfadhuutii isaa fi
warra Gibxi hundaan mormuudhaan raajii dubbadhu. **3**
Isatti dubbadhuutii akkana jedhiin: 'Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: "'Ati bineensi guddichi, kan lageen kee
gidduu ciiftu, yaa Fara'oon mooticha Gibxi, ani sitti nan
ka'a. Ati, "Lagni Abbayyaa kan koo ti; anatu ofuma kootiif
isa uummate" jetta. **4** Ani garuu ha'oo kee keessa hokkoo
kaa'ee akka qurxummiiwwan lageen keetii qola keetti
maxxanan nan godha. Ani qurxummiiwwan qola keetti
maxxanan hunda wajjinis lageen kee keessaa harkiseen
si baasa. **5** Si'ii fi qurxummiiwwan lageen keetii hunda
gammoojjiitti nan gata. Ati dirree duwwaa irratti ni
kufta; walitti hin qabamtu; hin awwaalamtus. Ani
bineensota lafaatii fi allaattii samiitiif nyaata godheen
si kenna. **6** Warri Gibxi keessa jiraatan hundis akka
ani Waaqayyo ta'e ni beeku. "'Ati mana Israa'eliif ulee
shambaqqoo taateerta. **7** Yommuu isaan harkaan si
qabatanitti baqaqxee gatiittii isaanii waraante; yommuu
isaan sitti irkatanittis ati caccabdee akka dugdi isaanii
hollatu goote. **8** "'Kanaafuu Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha: Ani goraadee sitti fidee namoota keetii fi horii
isaanii nan fixa. **9** Gibxi duwwaa fi ona taati; isaanis
akka ani Waaqayyo ta'e ni beeku. "'Ati, "Lagni Abbayyaa

kan koo ti; anatu isa uume” jetteertaatii; **10** kanaafuu
ani sitti ka’eera; lageen keettis ka’eera; biyya Gibxis
Migdoolii jalqabee hamma Aswaanitti, hamma daarii
Itoophiyaatti diigamtuu fi ontuu nan godha. **11** Miilli
namaa yookaan kotteen horii karaa sana hin darbu;
namni tokko iyyuu hamma waggaa afurtamaatti ishee
keessa hin jiraatu. **12** Ani biyyoota onan gidduutti biyya
Gibxi nan onsa; magaalaawwan ishees magaalaawwan
diigaman gidduutti waggaa afurtama ni onu. Namoota
Gibxi immoo saboota keessa nan faffacaasa; biyyoota
keessas isaan nan bittinneessa. **13** “‘Ammas Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: Dhuma waggaa afurtamaatti
ani namoota Gibxi saboota isaan itti bittinneeffaman
keessaa walitti nan qaba. **14** Ani boojuudhaa isaan
deebisee Phaxroos biyya abbootii isaaniitti isaan nan
galcha. Achittis isaan mootummaa gad aanaa ni ta’u.
15 Isheenis mootummoota keessaa gad aantuu ni taati;
deebitees saboota kaaniin olitti gonkumaa ol of hin
kaaftu. Anis akka isheen lammata saboota kaan hin
bulchineef ishee nan dadhabsiisa. **16** Biyyi Gibxi si’achi
uummata Israa’eliif irkoo hin taatu; yoo isaan gargaarsaaf
gara isheetti deebi’an garuu isheen yaadannoo cubbuu
isaanii taati. Ergasii isaan akka ani Waaqayyo Gooftaa
ta’e ni beeku.’” **17** Waggaa digdamii torbaffaatti, ji’a
tokkoffaa keessa, guyyaa tokkoffaatti dubbiin Waaqayyoo
akkana jedhee gara koo dhufe: **18** “Yaa ilma namaa,
Nebukadnezar mootiin Baabilon duula jabaadhaan
loltoota isaa Xiiroositti kaaseera; mataan nama hundaa
molaa’eera; gatiittiin nama hundaas luqqa’eera. Ta’us
innii fi loltoonni isaa duula jabaa Xiiroositti kaasaniin
bu’aa tokko illee hin arganne. **19** Kanaafuu Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: Ani biyya Gibxi Nebukadnezar
mootii Baabiloniif nan kenna; innis ishee booji’ee
qabeenya ishee saama. Kunis mindaa loltoota isaa ta’a.
20 Ani Gibxiin gatii dadhabbii isaa godhee isaaf kenneera;
innii fi loltoonni isaa waan kana anaaf hojjetaniiruutii,
jedha Waaqayyo Gooftaan. **21** “Ani Guyyaa sana akka
manni Israa’el gaanfa baasu nan godha; isaan gidduuttis
afaan kee nan saaqa. Isaanis akka ani Waaqayyo ta’e ni
beeku.”

30 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
koo dhufe: **2** “Yaa ilma namaa raaji; akkanas jedhi:
‘Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: “‘Wawwaadhuutii
akkana jedhi; “Guyyaa sanaaf wayyoo!” **3** Guyyaan
sun dhi’oo dha; Guyyaan Waaqayyoo dhi’oo dha; innis
guyyaa duumessaa, sabootaaf immoo yeroo badiisaa
ni ta’a. **4** Gibxitti goraadeen ni dhufa; Itoophiyaatti
immoo dhiphinni ni dhufa. Yommuu warri qalaman
Gibxi keessatti kukkufanitti, qabeenyi ishee saamamee
fudhatama; hundeewwan ishee immoo ni diigamu. **5**
Itoophiyaa fi Fuuxi, Luudii fi biyyi Arabaa hundi, Liibiyaa
fi uummanni biyya kakuu Gibxi wajjin goraadeedhaan ni
dhumu. **6** “‘Waaqayyo akkana jedha: “‘Tumsitoonni Gibxi
ni kufu; humni isheen ittiin boontu ni dadhaba. Migdoolii
hamma Aswaanitti, isaan ishee keessatti goraadeedhaan
ni dhumu, jedha Waaqayyo Gooftaan. **7** Isaan biyyoota
onan gidduutti, onanii hafu; magaalaawwan isaaniis
magaalaawwan diigaman gidduutti argamu. **8** Yommuu
ani Gibxitti ibidda qabsiisee warri ishee gargaaran
hundi barbadaa’anitti, isaan akka ani Waaqayyo ta’e ni
beeku. **9** “‘Gaafas namoota Itoophiyaa kanneen yaaddoo
malee jiraatan sodaachisuuf, ergamoonni dooniidhaan
na biraa ni ba’u. Guyyaa badiisa Gibxitti dhiphinni
isaan qabata; wanni kun dhugumaan ni dhufaatii.
10 “‘Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: “‘Ani harka
Nebukadnezar mooticha Baabiloniin namoota Gibxi
hedduu nan barbadeessa. **11** Innii fi loltoonni isaa
kanneen saboota keessaa akka malee hamoo ta’an,
akka biyyattii balleessaniif ni fidamu. Isaanis goraadee
isaanii Gibxitti luqqifatanii reeffaan biyyattii guutu. **12**
Ani bishaan Abbayyaa nan gogsa; biyyattiis namoota
hamootti nan gurgura; harka alagootaatiin biyyattii fi
waan ishee keessa jiru hunda nan onsa. Ani Waaqayyo
dubbadheera. **13** “‘Waaqayyo Gooftaan akkana jedha:
“‘Ani waaqota tolfamoo nan balleessa; fakkiiwwan
Memfiis keessa jiranis nan facaasa. Si’achi Gibxi keessatti
bulchaan hin argamu; biyyattii guutuu keessas sodaa
nan buusa. **14** Phaxroosin nan onsa; Zoo’aanitti ibidda
nan qabsiisa; Tebesiin immoo nan adaba. **15** Da’annoo
Gibxi jabaa jechuunis Siin irratti dheekkamsa koo
nan dhangalaasa; uummata Tebesi hedduu sana illee
nan balleessa. **16** Ani Gibxitti ibidda nan qabsiisa;
Siin dhiphinaan raafamti. Tebesi dambaliidhaan ni
fudhatamti; Memfiis dhiphina wal irraa hin cinneen
ni dhiphatti. **17** Dargaggoonni Aawwenii fi Phii-Beseti
goraadeedhaan dhumu; magaalaawwan mataan isaanii
iyyuu ni booji’amu. **18** Yommuu ani waanjoo Gibxi
cabsutti, Tahiphaanheesitti guyyaan ni dukkanaa’a;
humni isheen ittiin boontus ni laafa. Isheen hurriidhaan
haguugamti; gandoonni ishee immoo ni booji’amu.
19 Kanaafuu ani Gibxiin nan adaba; isaanis akka ani
Waaqayyo ta’e ni beeku.’” **20** Waggaa kudha tokkoffaatti,
ji’a tokkoffaa keessa, guyyaa torbaffaatti dubbiin
Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe: **21** “Yaa
ilma namaa, ani irree Fara’oon mooticha Gibxi cabseera.
Inni akka fayyuuf hin hidhamne yookaan shambaqqoon
hidhamee akka jabaatee goraadee qabachuu danda’u hin
godhamne. **22** Kanaafuu Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha: Ani Fara’oon mooticha Gibxitti ka’eera. Ani irree
isaa lachanuu, isa fayyaa, isa cabe sana illee cabsee akka
goraadeen harka isaatii bu’u nan godha. **23** Ani namoota
Gibxi saboota gidduutti nan faffacaasa; biyyoota keessas
isaan nan bibittinneessa. **24** Irree mootii Baabilon nan
jabeessa; goraadee koos harka isaa keessa nan kaa’a;
irree Fara’oon garuu nan cabsa; innis fuula isaa duratti
akkuma nama akka malee madaa’eetti ni aada. **25** Irree
mootii Baabilon nan jabeessa; irreen Fara’oon garuu ni
laafa. Yommuu ani goraadee koo harka mootii Baabilon
keessa kaa’ee inni immoo Gibxitti isa mirmirsutti isaan
akka ani Waaqayyo ta’e ni beeku. **26** Ani namoota Gibxi
saboota gidduu nan faffacaasa; biyyoota keessas isaan
nan bibittinneessa. Isaanis akka ani Waaqayyo ta’e ni
beeku.”

31 Waggaa kudha tokkoffaatti, ji’a sadaffaa keessa,
guyyaa tokkoffaatti dubbiin Waaqayyoo akkana
jedhee gara koo dhufe: **2** “Yaa ilma namaa, Fara’oon
mooticha Gibxii fi tuuta namoota isaatiin akkana jedhi:
“‘Surraadhaan eenyutu siin qixxaata? **3** Kunoo Asoor

akka birbirsa Libaanoon kan dameewwan mimmiidhagoo
qabuu fi bosonaaf gaaddisa ta'ee akka malee ol dheeraa
fi kan fiixeen isaa duumessa tuqe ture. **4** Bishaan isa
biqilche; burqaawwan gad fagoon immoo isa guddise;
lageen isaanii hidda isaa hunda marsanii yaa'anii
bishaan isaanii gara mukkeen bosonaa hundaatti ergu.
5 Kanaafuu inni mukkeen bosonaa hundaan olitti akka
malee ol dheerate; lataan isaa ni baay'ate; dameen isaas
ni guddate; inni bishaan baay'ee argatee babal'ateeraatii.
6 Simbirroonni samii hundi damee isaa irratti man'ee
ijaarratan; bineensonni dirree hundi damee isaa jalatti
dhalan; saboonni gurguddaan hundinuus, gaaddisa
isaa jala jiraatan. **7** Inni sababii hidda isaa gara
bishaan baay'eetti gad fageeffateef, dameewwan isaa
kanneen babal'atan wajjin akka malee miidhagaa ture.
8 Gaattiraawwan iddoo biqiltuu Waaqaa keessa jiran
isa gituu hin dandeenye; yookaan mukkeen birbirsaa
dameewwan isaatiin hin qixxaatan; mukni waddeessaas
dameewwan isaatiin hin qixxaatu; mukni iddoo biqiltuu
Waaqaa keessa jiru tokko iyyuu miidhagina isaatiin wal
bira hin qabamu. **9** Ani dameewwan baay'eedhaan isa
nan miidhagse; mukkeen Eeden kanneen iddoo biqiltuu
Waaqaa keessa jiran hundi isatti hinaafan. **10** "'Kanaafuu
Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Sababii inni ol
dheeratee fiixeen isaa duumessa tuqee inni dheerina
isaatiin of tuuleef, **11** akka inni waan hammina isaatiif
malu isaaf kennuuf, ani dabarseen bulchaa sabootaatti isa
kenne. Darbadhees isa nan gate; **12** alagoonni akka malee
hamoonis cicciranii isa gatan. Lataawwan isaa gaarran
irraa fi sululawwan keessatti harca'a; dameewwan isaa
immoo cicciramanii bo'oowwan bishaanii hunda keessa
bu'an. Saboonni lafaa hundi gaaddisa isaa jalaa ba'anii
isa dhiisanii deeman. **13** Simbirroonni samii hundi muka
jige sana irra qubatan; bineensonni dirree hundinuus
dameewwan isaa gidduu turan. **14** Kanaafuu mukni
bishaan bira jiru kam iyyuu akka malee hin guddatu
yookaan fiixeen isaa duumessa hin tuqu. Mukni akkasitti
bishaan quufe kam iyyuu akkas ol dheeratee hin beeku.
Isaan hundi warra du'anii boolla qileetti gad bu'an wajjin
akka du'an itti murteeffameera. **15** "'Waaqayyo Gooftaan
akkana jedhe: Guyyaa inni awwaalametti ani isaaf jedhee
burqaawwan gad fagoo gaddaan nan guute; lageen isaa
nan ittise; bishaan isaa guddichis yaa'uu dhiise. Sababii
isaatiif ani Libaanoonitti dukkana nan uffise; mukkeen
dirree hundis ni gogan. **(Sheol h7585)** **16** Yommuu ani
warra boolla bu'an sanatti dabalee awwaala keessa
isa buusutti sagalee kufaatii isaatiin ani saboota nan
hollachiisa. Ergasiis mukkeen Eeden kanneen Libaanoon
keessaa filatamoo fi kan addaa ta'an hundi, mukkeen
akka gaarii bishaan obaafaman hundi boolla keessatti
jajjabeeffaman. **(Sheol h7585)** **17** Warri gaaddisa isaa jala
jiraatan kanneen saboota gidduudhaa isaaf tumsan,
warra goraadeedhaan ajjeefamanitti makamuuf isa wajjin
awwaala keessa bu'an. **(Sheol h7585)** **18** "'Mukkeen Eeden
keessaa kan ulfinaa fi surraadhaan siin qixxaatu kami?
Ta'u iyyuu mukkeen Eeden wajjin boolla buuta; ati warra
goraadeedhaan ajjeefaman wajjin, namoota dhagna
hin qabatin gidduu ciifta. "'Kun Fara'oonii fi waldaa
uummata isaa hunda, jedha Waaqayyo Gooftaan.'"

32 Waggaa kudha lammaffaatti, ji'a kudha lammaffaa
keessa, guyyaa tokkoffaatti dubbiin Waaqayyoo
akkana jedhee gara koo dhufe: **2** "Yaa ilma namaa,
waa'ee Fara'oon mooticha Gibxi faaruu baasiitii akkana
jedhi: "'Ati saboota gidduutti akka leencaa ti; galaanota
keessatti immoo bineensa akka jawwee ti; ati lageen
borcita; miilla keetiin bishaan ni booressita; lageenis ni
dhoqqeessita. **3** "'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha:
"'Gumii namoota baay'ee keessatti ani kiyyoo koo
sitti nan darbadha; isaanis kiyyoo kootiin harkisanii si
baasu. **4** Ani lafatti sin gata; bakkeettis sin darbadha.
Akka simbirroonni samii hundi sirra qubatan, akka
bineensonni lafaa hundinuus si nyaatanii quufan
nan godha. **5** Ani foon kee tulluuwwan irratti nan
bittinneessa; raqa keetiinis sululawwan nan guuta.
6 Hamma tulluuwwan bira ga'utti dhiiga kee kan
lola'uun biyyattii nan guuta; sululawwanis foon keetiin
ni guutamu. **7** Ani yommuun si balleessutti samiiwwan
nan haguuga; urjiiwwan isaanii immoo nan dukkaneessa;
aduu duumessaan nan haguuga; ji'is ifa isaa hin kennu.
8 Ifawwan calaqqisoo samii irra jiran hunda sitti nan
dukkaneessa; ani biyya kee irra dukkana nan buusa,
jedha Waaqayyo Gooftaan. **9** Ani yeroon boojuu godhee
saboota gidduutti gara biyyoota ati hin beekiniitti si
ergutti garaa saboota hedduu nan dhiphisa. **10** Ani
yeroon goraadee koo fuula isaanii duratti mirmirsutti
akka namoonni hedduun si arganii na'an, akka mootonni
isaaniis waa'ee keetiif sodaadhaan hollatan nan godha.
Guyyaa kufaatii keetii tokkoon tokkoon isaanii yeruma
yeroon lubbuu isaaniitiif ni kirkiru. **11** "'Waaqayyo
Gooftaan akkana jedhaatii: "'Goraadeen mootii Baabilon
sitti dhufa. **12** Ani akka namoonni kee hedduun goraadee
namoota jajjabootiin jechuunis kanneen saboota hunda
keessaa akka malee hamoo ta'an sanaatiin dhuman
nan godha. Isaan of tuulummaa Gibxi ni balleessu;
waldoonni ishee hundinuus ni barbadeeffamu. **13**
Bishaanota baay'ee biraa loon ishee hunda nan fixa;
si'achi miilli namaa hin booressu yookaan kotteen
loonii hin dhoqqeessu. **14** Ergasii bishaan ishee akka
qulqullaa'u, lageen ishee immoo akkuma zayitii akka
dhangala'an nan godha, jedha Waaqayyo Gooftaan.
15 Gaafa ani biyya Gibxi onsee biyyattiin waan ishee
keessa jiru hunda dhabdutti, yommuu ani waan achi
jiraatu hunda dha'utti isaan akka ani Waaqayyo ta'e
ni beeku.' **16** "Faaruun isaan isheef faarsan kana.
Intallan sabootaas ni faarsu; biyyi Gibxii fi waldaan
ishee hundi ni faarsu, jedha Waaqayyo Gooftaan."
17 Waggaa kudha lammaffaatti, ji'a tokkoffaa keessa,
guyyaa kudha shanaffaatti dubbiin Waaqayyoo akkana
jedhee gara koo dhufe: **18** "Yaa ilma namaa, waldaa
namoota Gibxiif wawwaadhu; ishee fi intallan saboota
jajjaboo kanneen boolla bu'anitti dabaliitii qileetti
darbadhu. **19** Akkanas isaaniin jedhi; 'Ati eenyu caalaa
miidhagda? Gad bu'iitii warra dhagna hin qabanne sana
gidduu ciisi.' **20** Isaan warra goraadeedhaan ajjeefaman
gidduutti kufu. Goraadeen luqqifameera; isheen waldaa
namoota ishee hunda wajjin lafa irra haa harkifamtu. **21**
Hooggantoonni jajjaboon awwaala keessaa waa'ee Gibxii
fi waa'ee tumsitoota ishee, 'Isaan gad bu'aniiru; warra

dhagna hin qabatin kanneen goraadeedhaan qalaman
wajjin ciciisaniiru' jedhu. **(Sheol h7585)** **22** "Asoor loltoota
ishee hunda wajjin achi jirti; isheenis awwaala namoota
ishee warra qalaman hundaa kanneen goraadeedhaan
dhuman hundaatiin marfamteerti. **23** Awwaalli isaanii
boolla qilee keessa; loltoonni ishees naannoo awwaala
ishee ciciisaniiru. Warri biyya jiraattotaa keessatti
sodaa faffacaasan hundi gorra'amanii goraadeedhaan
dhumaniiru. **24** "Eelaam waldaa namoota ishee kanneen
naannoo awwaalaa ishee jiran hunda wajjin achi jirti.
Hundi isaanii gorra'amanii goraadeedhaan dhumaniiru.
Warri biyya jiraattotaa keessa sodaa faffacaasan hundi
utuu dhagna hin qabatin qilee keessa bu'aniiru. Isaan
warra boolla bu'an wajjin qaanii isaanii baadhataniiru. **25**
Waldaa namoota ishee kanneen naannoo awwaala ishee
jiran hunda wajjin warra gorra'aman gidduutti sireen
isheedhaaf qopheeffameera. Hundi isaanii warra dhagna
hin qabatin kanneen goraadeen dhumanii dha. Sababii
sodaan isaanii biyya jiraattotaa keessa faffaca'eef, isaan
warra boolla bu'an wajjin qaanii isaanii baadhataniiru;
isaan warra gorra'aman gidduu ciciisaniiru. **26** "Meshekii
fi Tuubaal waldaa namoota ishee kanneen naannoo
awwaala isaanii jiran hunda wajjin achi jiru. Hundi isaanii
iyyuu warra dhagna hin qabatin kanneen sababii biyya
jiraattotaa keessa sodaa faffacaasaniif goraadeedhaan
dhumanii dha. **27** Isaan gootota dhuman kanneen
dhagna hin qabatin kaan, warra mi'a lolaa isaanii
wajjin awwaalaman kanneen goraadeewwan boraafatan
wajjin hin ciciisanii? Sodaachisuun gootota kanneenii
biyya jiraattotaa keessa jiraatu iyyuu adabbiin cubbuu
isaaniitiif malu lafee isaanii irra bu'e. **(Sheol h7585)** **28**
"Yaa Fara'oon, atis cabdee warra dhagna hin qabatin
kanneen goraadeedhaan ajjeefaman gidduu ni ciifta.
29 "Edoom, mootonni isheetii fi bulchitoonni ishee
hundi achi jiru; isaan humna qabaatan iyyuu, warra
goraadeedhaan ajjeefaman wajjin ciciisaniiru. Isaan
warra dhagna hin qabatin kanneen boolla bu'an wajjin
ciciisu. **30** "Bulchitoonni kaabaa hundii fi warri Siidoonaa
hundi achi jiru; isaan warra jabina isaaniitiin goolii
uumaa turan ta'an iyyuu warra gorra'aman wajjin
salphinaan gad bu'an. Utuu dhagna hin qabatin warra
goraadeedhaan ajjeefaman wajjin ciciisu; warra boolla
bu'an wajjinis salphina isaanii baadhatu. **31** "Fara'oonii
fi loltoonni isaa hundi jara argu; waldaan namoota
isaa hundi goraadeedhaan ajjeefamani iyyuu inni of
jajjabeessa, jedha Waaqayyo Gooftaan. **32** Ani akka inni
biyya jiraattotaa keessa goolii faffacaasu godhu iyyuu,
Fara'oonii fi waldaan namoota isaa hundi warra dhagna
hin qabatin kanneen goraadeedhaan ajjeefaman gidduu
ni ciciisu, jedha Waaqayyo Gooftaan."

33 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
koo dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, namoota biyya
keetiitti dubbadhuutii akkana jedhiin: 'Yeroo ani biyya
tokkotti goraadee fidutti, sabni biyya sanaa namoota
isaa keessaa nama tokko filatee eegduu isa godhatee,
3 eegduun sun goraadee biyyattiitti dhufaa jiru argee
uummata akeekkachiisuuf malakata yeroo afuufutti,
4 yoo namni kam iyyuu sagalee malakataa dhaga'ee
garuu akeekkachiisa sana fudhachuu didee goraadeen
sun dhufee lubbuu isaa galaafate, dhiigni isaa matuma
isaatti deebi'a. **5** Inni sagalee malakataa dhaga'ee
garuu akeekkachiisa waan hin fudhatiniif dhiigni isaa
matuma isaatti deebi'a. Inni utuu akeekkachiisa sana
fudhatee jiraatee silaa of baasa ture. **6** Garuu yoo
eegduun sun goraadee dhufaa jiru argee namoota
akeekkachiisuuf malakata afuufuu baatee goraadeen sun
dhufee isaan keessaa lubbuu nama tokkoo galaafate,
namichi sun sababii cubbuu isaatiif ajjeefama; eegduu
sana garuu sababii dhiiga nama sanaatiif nan gaafadha.'
7 "Yaa ilma namaa, ani mana Israa'eliitiif eegduu si
godheera; kanaafuu dubbii ani dubbadhu dhaga'iitii
akeekkachiisa na biraa ba'u isaaniif kenni. **8** Yeroo ani
nama hamaa tokkoon, 'Yaa namicha hamaa nana, ati
dhugumaan ni duuta' jedhutti, yoo ati akka inni qalbii
jijjiirratu akeekkachiisuu baatte namichi hamaan sun
cubbuu isaatiin ni du'a; dhiiga isaa garuu ani harka
kee irraa nan barbaada. **9** Garuu yoo ati nama hamaa
sana akka inni karaa isaa irraa deebi'u akeekkachiiftee
inni immoo deebi'uu baate, inni cubbuu isaatiin ni
du'a; ati garuu lubbuu kee oolfatteerta. **10** "Yaa ilma
namaa, mana Israa'eliin akkana jedhi; 'Isin akkana jettu:
"Yakkii fi cubbuun keenya nutti ulfaateera; nuus sababii
kanaaf nyaatamnee dhumne. Yoos akkamiin jiraachuu
dandeenya ree?"' **11** Akkana isaaniin jedhi; 'Akkuma ani
dhugumaan jiraataa ta'e, ani akka namoonni hamoon
karaa isaanii irraa deebi'anii jiraatan malee du'a isaaniitti
hin gammadu, jedha Waaqayyo Gooftaan. Deebi'aa! Karaa
keessan hamaa sana irraa deebi'aa! Yaa mana Israa'el
isin maaliif duutu?' **12** "Kanaafuu yaa ilma namaa,
namoota biyya keetiitiin akkana jedhi; 'Qajeelummaan
nama qajeelaa yommuu inni ajajamuu didutti isa hin
baasu; hamminni nama hamaas yommuu inni hammina
isaa irraa deebi'utti isa hin balleessu. Namni qajeelaan
yoo cubbuu hojjete sababii qajeelummaa isaa duraatiif
lubbuudhaan hin jiraatu.' **13** Yoo ani nama qajeelaa
tokko akka inni dhugumaan jiraatu itti himee, inni
garuu qajeelummaa isaa amanatee cubbuu hojjete, waan
qajeelaa inni hojjete keessaa tokko iyyuu hin yaadatamu;
inni cubbuu hojjete sanaan ni du'a. **14** Yoo ani nama
cubbamaa tokkoon, 'Ati dhugumaan ni duuta' jedhee
inni garuu cubbuu isaa irraa deebi'ee waan sirrii fi
waan qajeelaa hojjete jechuunis, **15** inni yoo qabdii
waan liqeesse tokkoof fudhate deebise, yoo waan hate
deebise, yoo seera jireenya namaaf kennu duukaa bu'ee
hammina hojjechuu baate, inni dhugumaan ni jiraata;
hin du'us. **16** Cubbuu namichi sun hojjete keessaa
tokko iyyuu isatti hin herregamu. Inni waan sirrii fi
qajeelaa hojjeteeraatii, dhugumaan lubbuudhaan ni
jiraata. **17** "Ta'us namoonni biyya keetii, 'Karaan Gooftaa
qajeelaa miti' jedhu. Garuu karaan qajeelaa hin ta'in
kanuma isaanii ti. **18** Namni qajeelaan yoo qajeelummaa
isaa irraa deebi'ee hammina hojjete, inni hammina
sanaan ni du'a. **19** Namni hamaan tokko immoo yoo
hammina isaa irraa deebi'ee murtii qajeelaa fi waan
qajeelaa hojjete, inni waan kana hojjechuu isaatiin ni
jiraata. **20** Ta'u illee yaa mana Israa'el isin, 'Karaan
Gooftaa qajeelaa miti' jettu. Ani garuu hunda keessanitti
akkuma hojii keessaniitti nan mura." **21** Waggaa kudha

lammaffaa booji'amuu keenyaatti, ji'a kurnaffaa keessa,
bultii shanaffaatti, namichi Yerusaalemii baqatee ba'e
tokko gara koo dhufee, "Magaalattiin kufteerti!" jedhe.
22 Galgala dhufaatii namichaatiin duraa sana harki
Waaqayyoo narra ture; utuu namichi ganamaan gara
koo hin dhufinis Waaqni afaan koo bane. Afaan koo
banameeraatii ani lammata hin cal'isne. 23 Ergasii
dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe:
24 "Yaa ilma namaa, namoonni diigama biyya Israa'el
keessa jiru keessa jiraatan akkana jedhu; 'Abrahaam
namuma tokko ture; ta'us inni biyyattii dhaale. Nu garuu
baay'ee dha; biyyattiinis dhugumaan akka nu dhaalluuf
nuu kennamteerti.' 25 Kanaafuu akkana isaaniin jedhi;
'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Isin foon utuma
dhiigni keessa jiruu nyaattu; waaqota keessan tolfamoo
abdattu; dhiiga namaas dhangalaaftu; yoos isin biyyattii
dhaaluu qabduu? 26 Isin goraadee keessan abdattu;
waan jibbisiisaa hojjettu; tokkoon tokkoon keessan niitii
ollaa keessanii xureessitu. Yoos isin biyyattii dhaaluu
qabduu?' 27 "Akkana isaaniin jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: Ani jiraataadhaatii, warri diigama keessatti
hafan goraadeedhaan dhumu; warra baadiyyaa keessa
jiran akka isaan nyaatamaniif bineensatti dabarsee
nan kenna; warri da'annoo fi holqa keessa jiraatan
immoo dha'ichaan ni dhumu. 28 Ani biyyattii onsee
duwwaa nan hambisa; humni isheen ittiin of jajjus ni
dhuma; gaarran Israa'elis akka namni tokko iyyuu irra
hin qaxxaamurreef qullaa hafu. 29 Yeroo ani sababii
wantoota jibbisiisoo isaan hojjetan hundaatiif biyyattii
onsee duwwaa hambisutti, isaan akka ani Waaqayyo
ta'e ni beeku.' 30 "Waa'ee kee immoo yaa ilma namaa,
namoonni biyya keetii keenyan manaa birattii fi balbala
duratti waa'ee kee dubbachaa, 'Kottaa dhaqnee ergaa
Waaqayyo biraa dhufe dhageenyaa' waliin jedhu. 31
Sabni koo akkuma yeroo kaaniitti gara kee dhufanii
dubbii kee dhaga'uudhaaf fuula kee dura tataa'u; isaan
garuu waan sana hojiidhaan hin argisiisan. Isaan afaan
isaaniitiin jaalala guddaa dubbatu; garaan isaanii garuu
bu'aa hin malle argachuuf gaggaba. 32 Dhugumaan ati
isaaniif nama sagalee gaariidhaan sirba jaalalaa sirbee
meeshaa sirbaa taphatu irra hin jirtuutii; isaan dubbii
kee ni dhaga'u malee hojiidhaan hin argisiisaniitii. 33
"Yeroo wanni kun ta'utti, dhugumaan ni ta'aatii isaan
gaafas akka raajiin gidduu isaanii ture ni beeku."

34 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
koo dhufe: 2 "Yaa ilma namaa, tiksoota Israa'elitti
raajii dubbadhuutii akkana jedhiin: 'Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: Tiksoota Israa'el warra ofuma isaanii
qofa sooraniif wayyoo! Tiksoonni bushaayee sooruu hin
qabanii? 3 Isin cooma ni nyaattu; suufii ni uffattu; horii
gabbataa ni qalattu; bushaayee garuu hin soortan. 4
Isin dadhabaa hin jabeessine yookaan dhukkubsataa
hin fayyifne yookaan cabaa hin wal'aanne. Kanneen
miliqan hin deebifne yookaan kanneen badan hin
barbaanne. Humnaa fi gara jabinaan isaan ajajju. 5
Kanaafuu isaan sababii tikseen hin jirreef bittinnaa'an;
yeroo bittinnaa'anittis bineensota bosonaatiif soora
ta'an. 6 Hoolonni koo gaarran hundaa fi tulluuwwan
ol dhedheeroo hunda irra asii fi achi jooran. Isaan
guutummaa lafaa irra faffaca'an; namni isaan ilaalu
yookaan isaan barbaadu tokko iyyuu hin turre. 7
"'Kanaafuu isin tiksoonni, dubbii Waaqayyoo dhaga'aa:
8 Ani jiraataadhaatii, jedha Waaqayyo Gooftaan; sababii
bushaayeen koo tiksoota dhabanii akkasiin saamamanii
bineensa bosonaatiif nyaata ta'aniif, sababii tiksoonni
koo bushaayee koo barbaaduu didanii qooda bushaayee
ofuma isaanii sooraniif 9 yaa tiksoota, kanaafuu isin
dubbii Waaqayyoo dhaga'aa: 10 Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: Ani tiksootatti nan ka'a; bushaayee koos
harka isaanii irraa nan barbaada. Akka tiksoonni si'achi
of hin soorreef bushaayee tiksuu irraa isaan nan ari'a.
Ani bushaayee koo afaan isaaniitii nan buusa; isaanis
si'achi soora isaanii hin ta'an. 11 "'Waaqayyo Gooftaan
akkana jedhaatii: Ani mataan koo hoolota koo nan
barbaadadha; nan tikfadhas. 12 Akkuma tikseen tokko
yommuu bushaayee isaa bira jirutti hoolota isaa warra
bittinnaa'an barbaaddatu sana anis hoolota koo nan
barbaaddadha. Ani lafa isaan guyyaa duumessaatii fi
guyyaa dukkanaa itti bittinneeffaman hundaa baasee
isaan nan galfadha. 13 Anis saboota keessaa isaan
baasee biyyoota keessaa immoo walitti isaan nan qaba;
biyya isaaniittis isaan nan deebisa. Ani gaarran Israa'el
irra, qarqara burqaawwaniitii fi lafa namni jiraatu
kan biyya sana keessaa hunda isaan nan tikfadha.
14 Ani marga gaarii keessa isaan nan tiksa; tulluun
Israa'elis iddoo dheeda isaanii ta'a. Isaan achitti lafa
dheedaa tolaa isaa irra ciciisu; marga misaa tulluuwwan
Israa'el irraas ni dheedu. 15 Ani mataan koo hoolota
koo nan tikfadha; akka isaan boqotanis nan godha,
jedha Waaqayyo Gooftaan. 16 Kanneen badan nan
barbaada; kanneen miliqan deebisee nan galcha. Kan
cabe nan hidha; kan dadhabe illee nan jajjabeessa;
gabbataa fi jabaa isaa immoo nan balleessa. Ani murtii
qajeelaadhaan bushaayee nan tikfadha. 17 "'Isin garuu
yaa bushaayee ko, Waaqayyo Gooftaan akkana jedha:
Ani hoolaa fi hoolaa gidduutti, korbeessa hoolaatii fi
korbeessa re'ee gidduutti murtii nan kenna. 18 Marga
misaa keessa dheeduun keessan isin hin ga'uu? Isin
marga keessan kan hafe lafatti dhidhiituu qabduu?
Bishaan qulqulluu dhuguun isinitti xinnaatee? Bishaan
hafe immoo miilla keessaniin booressuu qabduu? 19
Bushaayeen koo waan isin lafatti dhidhiittan soorachuu,
waan isin miilla keessaniin dhoqqeessitan immoo
dhuguu qabuu? 20 "'Kanaafuu Waaqayyo Gooftaan
akkana isaaniin jedha: Kunoo, ani mataan koo hoolaa
gabbatee fi hoolaa huqqate gidduutti murtii nan kenna.
21 Sababii isin hoolota dadadhaboo hunda cinaachaa fi
gatiittii keessaniin dhiibdanii, gaanfa keessaniin immoo
jifattanii alatti baaftaniif, 22 ani bushaayee koo nan
oolfadha; isaanis si'achi hin saamaman. Ani hoolaa fi
hoolaa gidduutti murtii nan kenna. 23 Ani tiksee tokko
jechuunis garbicha koo Daawitiin isaanittan ramada;
inni isaan eega; tiksee isaaniis ni ta'a. 24 Ani Waaqayyo
Waaqa isaanii nan ta'a; Daawit garbichi koo immoo
gidduu isaaniitti bulchaa ni ta'a. Ani Waaqayyo waan
kana dubbadheera. 25 "'Ani isaan wajjin kakuu nagaa
nan gala; akka isaan gammoojjii keessa jiraatanii bosona
keessa nagaan ciciisaniif bineensota hamoo biyyattii

keessaa nan baasa. **26** Ani isaanii fi iddoowwan tulluu
koo marsanii jiran nan eebbisa. Bokkaas yeroo isaatti
nan roobsa; roobni sunis rooba eebbaa ni ta'a. **27**
Mukkeen bakkee ija naqatu; laftis midhaan ni baafti;
namoonni biyya isaanii keessatti tasgabbiin ni jiraatu.
Yeroo ani danqaraa waanjoo isaanii cabsee harka warra
isaan garboomfataniitii isaan baasutti, isaan akka ani
Waaqayyo ta'e ni beeku. **28** Isaan si'achi sabootaan
hin saamaman yookaan bineensota bosonaatiin hin
nyaataman. Nagaadhaan jiraatu; wanni isaan sodaachisu
tokko iyyuu hin jiru. **29** Ani lafa midhaan baasuudhaan
beekame isaaniif nan kenna; isaan biyyattii keessatti
si'achi beelaan hin miidhaman yookaan sabootaaf waan
kolfaa hin ta'an. **30** Yommus akka ani Waaqayyo Waaqni
isaanii isaan wajjin jiruu fi akka manni Israa'el saba koo
ta'e isaan ni beeku, jedha Waaqayyo Gooftaan. **31** Isin
hoolonni koo, hoolonni tika koo namoota; anis Waaqa
keessan, jedha Waaqayyo Gooftaan.'"

35 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
koo dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, fuula kee gara
Tulluu See'iirittii deebifadhu; isaan mormuudhaanis
raajii dubbadhu; **3** akkanas jedhiin: 'Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: Yaa Tulluu See'iir ani sitti ka'eera;
ani harka koo sitti hiixadhee onaa fi gatamaa sin
godha. **4** Ani magaalaawwan kee nan diiga; atis ni
onta. Ergasii akka ani Waaqayyo ta'e ni beekta. **5** "'Ati
sababii haaloo diinummaa durii garaatti qabatteef bara
rakkina isaanii keessa jechuunis yeroo adabbiin isaanii
dhuma irra ga'etti Israa'eloota dabarsitee goraadeetti
kennite; **6** kanaafuu ani jiraataadhaatii, jedha Waaqayyo
Gooftaan; ani dhiiga dhangalaasuutti dabarsee sin kenna;
ati dhiiga dhangalaasuu jalaa hin baatu. Ati waan
dhiiga dhangalaasuu hin jibbineef dhiiga dhangalaasuu
jalaa hin baatu. **7** Ani Tulluu See'iir onsee duwwaa
nan hambisa; warra dhaquu fi deebi'u achi irraa nan
kuta. **8** Ani tulluuwwan kee reeffaan nan guuta;
warri goraadeedhaan ajjeefamanis gaarran kee irra,
sululawwan kee keessaa fi lageen kee hunda keessa ni
ciciisu. **9** Ani bara baraan sin onsa; magaalaawwan
kees lafa jireenyaa hin ta'an. Ergasii akka ani Waaqayyo
ta'e ni beektu. **10** "'Sababii ati, "Waaqayyo achi jiraatu
iyyuu, saboonni lamaan kunneenii fi biyyoonni lamaan
kunneen kan koo ni ta'u; nus isaan dhuunfanna"
jetteef, **11** ani jiraataadhaatii, jedha Waaqayyo Gooftaan;
kanaafuu ani akkuma ati aarii fi hinaaffaa jibba isaaniif
qabduun argisiifte sanaatti gatii kee siif nan kenna;
anis yeroon sitti murteessutti isaan gidduutti of nan
beeksisa. **12** Ergasiis akka ani Waaqayyo wantoota ati
tulluuwwan Israa'elitti, "Isaan onanii duwwaa hafaniiru;
akka nu nyaannuufis nuu kennamaniiru" jettee tuffiin
dubbatte hunda dhaga'ee jiru ni beekta. **13** Ati afaan
keetiin natti of jajjee oduu natti baay'ifteerta; anis
waan kana dhaga'eera. **14** Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha: Yommuu guutummaan lafaa gammadutti ani sin
onsa. **15** Sababii ati yeroo dhaalli mana Israa'el onetti
gammaddeef ani akkana sin godha. Yaa Tulluu See'iir ati
ni onta; atii fi guutummaan Edoom ni ontu. Ergasii isaan
akka ani Waaqayyo ta'e ni beeku.'"

36 "Yaa ilma namaa, akkana jedhii tulluuwwan
Israa'eliitiif raaji; 'Yaa tulluuwwan Israa'el, dubbii
Waaqayyoo dhaga'aa. **2** Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha: Diinni waa'ee keessan, "Ishoo! Iddoowwan ol
ka'oon durii dhuunfaa keenya ta'aniiru" jedhe.' **3**
Kanaafuu raajiitii akkana jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: Sababii isaan qixa hundaan marsanii
isin waraananiif, isin saboota kaaniif dhuunfaa taatan;
namootaafis waan mammaaksaatii fi waan qoosaa taatan;
4 kanaafuu yaa tulluuwwan Israa'el, dubbii Waaqayyo
Gooftaa dhaga'aa: Waaqayyo Gooftaan tulluuwwanii
fi gaarraniin, lageenii fi sululawwaniin, onawwan
diigamanii fi magaalaawwan duwwaa hafan kanneen
saboota naannoo keessan jiraniin saamamanii waan
qoosaa ta'aniin akkana jedha: **5** Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: Ani aarii koo kan boba'u sanaan saboota
hafanii fi Edoom hunda irratti dubbadheera; isaan
gammachuu fi tuffii garaadhaa qabaniin lafa dheeda
ishee saamuuf jedhanii biyya koo handhuuraa ofii isaanii
godhatan.' **6** Kanaafuu waa'ee biyya Israa'eliif raajii
dubbadhuutii tulluuwwanii fi gaarraniin, lageenii fi
sululawwaniin akkana jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha: Sababii isin sabootaan tuffatamtaniif, ani hinaaffaa
dheekkamsa kootiitiin nan dubbadha. **7** Kanaafuu
Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ani akka saboonni
naannoo keessan jiraatani tuffatamaniif harka koo ol
qabadhee nan kakadha. **8** "'Yaa tulluuwwan Israa'el,
isin garuu saba koo Israa'eliif dameewwanii fi ijawwan
naqattu; isaan dhi'eenyatti biyyatti ni deebi'uutii. **9**
Ani isiniif nan yaada; gara laafinaanis isinan ilaala;
isin ni qotamtu; sanyiinis isinitti facaafama; **10** ani
lakkoobsa uummataa kan guutummaa mana Israa'el
nan baay'isa. Magaalaawwan namaan ni guutamu;
wanni diigames deebi'ee ni ijaarama. **11** Ani lakkoobsa
namootaatii fi horii irratti nan dabala; isaanis wal
horanii baay'atu. Ani akkuma bara durii sana namoota
isin irra qubachiisee kan durii caalaa isinan sooromsa.
Ergasii isin akka ani Waaqayyo ta'e ni beektu. **12** Ani
akka namoonni jechuunis sabni koo Israa'el isin irra
deemu nan godha. Isaan isin dhuunfatu; isinis dhaala
isaanii ni taatu; lammatas warra ijoollee hin qabne isaan
hin gootan. **13** "'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha:
Namoonni, "Ati nama nyaatta; saba kees ijoollee malee
hambifta" siin jedhu; **14** ati garuu si'achi nama hin
nyaattu yookaan saba kee ijoollee malee hin hambiftu,
jedha Waaqayyo Gooftaan. **15** Ani si'achi akka ati
doorsisa sabootaa dhageessu hin godhu; si'achi ati tuffii
namootaatiin hin dhiphattu yookaan akka sabni kee
gufatu hin gootu, jedha Waaqayyo Gooftaan.'" **16** Ammas
dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe:
17 "Yaa ilma namaa, namoonni Israa'el yeroo biyya
isaanii keessa jiraachaa turanitti amala isaaniitii fi hojii
isaaniitiin biyyattii xureessan. Amalli isaanii fuula koo
duratti akkuma laguu dubartii kan ji'a ji'aan itti dhufu
sanaa ture. **18** Sababii isaan biyyaattii keessatti dhiiga
dhangalaasanii fi sababii waaqota isaanii tolfamoodhaan
biyyattii xureessaniif, ani dheekkamsa koo isaanitti nan
roobse. **19** Ani saboota keessa isaan nan faffacaase;
isaanis biyyoota keessa bittinnaa'an; ani akkuma amala

isaaniitii fi hojii isaaniitti isaanitti nan mure. **20** Iddoo
dhaqan hundatti saboota keessatti maqaa koo qulqulluu
sana xureessan; waa'ee isaanii, 'Jarri kun saba Waaqayyoo
ti; isaan garuu biyya isaatii ba'aniiru' jedhameeraatii.
21 Ani maqaa koo qulqulluu manni Israa'el iddoo
dhaqan hundatti saboota gidduutti xureessan sanaaf
yaadeera. **22** "Kanaafuu mana Israa'eliin akkana jedhi;
'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Yaa mana Israa'el,
ani waa'ee maqaa koo qulqulluu isin iddoo dhaqxanitti
saboota gidduutti xureessitan sanaatiif malee isiniif
jedhee wantoota kanneen hin godhu. **23** Ani qulqullina
maqaa koo guddichaa kan saboota gidduutti xuraa'e kan
isin saboota gidduutti xureessitan sana nan argisiisa.
Yommuu ani karaa keessaniin fuula isaanii duratti
qulqulluu ta'uu koo argisiisutti akka ani Waaqayyo
ta'e saboonni ni beeku, jedha Waaqayyo Gooftaan. **24**
"'Ani saboota keessaa isinan baafadhaatii; ani biyyoota
keessaa walitti isin qabee biyya keessanitti deebisee
isinan fida. **25** Ani bishaan qulqulluu isinitti nan facaasa;
isinis ni qulqullooftu; ani xuraa'ummaa keessan hunda
irraa fi waaqota keessan tolfamoo hunda irraa isinan
qulqulleessa. **26** Ani onnee haaraa isiniif nan kenna;
hafuura haaraas isin keessa nan kaa'a; onnee dhagaa
isin keessaa baasee onnee foonii isiniif nan kenna. **27**
Akka isin dambii koo duukaa buutanii fi seera koo
sirriitti eegdaniif ani Hafuura koo isin keessa nan kaa'a.
28 Isin biyya ani abbootii keessaniif kenne keessa ni
jiraattu; isin saba koo ni taatu; anis Waaqa keessan nan
ta'a. **29** Ani xuraa'ummaa keessan hunda irraa isinan
qulqulleessa. Ani midhaan nan waama; nan baay'isas;
beelas isinitti hin fidu. **30** Akka isin si'achi sababii
beelaatiin fuula sabootaa duratti hin salphanneef, ija
mukkeeniitii fi midhaan lafa qotiisaa nan baay'isa.
31 Ergasiis karaa hammina keessaniitii fi hojii jal'ina
keessanii ni yaadattu; sababii cubbuu keessaniitii fi
hojii keessan jibbisiisaa sanaatiifis of balfitu. **32** Akka
ani waan kana isiniif jedhee hin hojjetin akka beektan
nan barbaada, jedha Waaqayyo Gooftaan. Yaa mana
Israa'el, waa'ee amala keessaniitiif qaana'aa; saalfadhaas!
33 "'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ani gaafan
cubbuu keessan hunda irraa isin qulqulleessutti, akka
magaalaawwan keessan deebi'anii lafa jireenyaa ta'a
nan godha; kanneen diigamanis deebi'anii ijaaramu.
34 Lafti onee ture qooda fuula namoota karaa sanaan
darban hunda duratti onee hafu ni qotama. **35** Isaan,
"Lafti ona ture kun akka lafa biqiltuu Eeden ta'eera;
magaalaawwan diigamanii, onanii barbadaa'anis amma
dallaan itti ijaaramee namaan guutamaniiru" jedhu. **36**
Ergasii namoonni hafan kanneen naannoo kee jiraatan
akka ani Waaqayyo waan barbadaa'e deebisee ijaaree
waan ones deebisee dhaabe ni beeku. Ani Waaqayyo
dubbadheera; nan raawwadhas.' **37** "Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: Ammas kadhannaa mana Israa'el dhaga'ee
waan kana isaaniif nan godha: Namoota isaanii akkuma
hoolotaa nan baay'isa; **38** akkuma bushaayee yeroo
ayyaanaa Yerusaalem keessatti aarsaaf dhi'eeffamaniitti
nan baay'isa. Kanaafuu magaalaawwan diigamanii turan
waldaa namootaatiin ni guutamu. Ergasii isaan akka ani
Waaqayyo ta'e ni beeku."

37 Harki Waaqayyoo narra ture; innis Hafuura
Waaqayyootiin na fuudhee, walakkaa sululaa na
dhaabe; sululli sunis lafeewwaniin guutamee ture. **2**
Isaan gidduus asii fi achi na deddeebise; anis lafeewwan
akka malee baay'ee kanneen akka malee goggogan lafa
sululaa irratti nan arge. **3** Innis, "Yaa ilma namaa,
lafeewwan kunneen jiraachuu danda'uu?" jedhee na
gaafate. Ani immoo, "Yaa Waaqayyo Gooftaa, si qofatu
beeka" nan jedhe. **4** Kana irratti inni akkana naan
jedhe; "Lafeewwan kanneenitti raajiitii akkana jedhiin;
'Yaa lafeewwan goggogoo, dubbii Waaqayyoo dhaga'aa!
5 Waaqayyo Gooftaan lafeewwan kanneeniin akkana
jedha: Ani hafuura isinitti nan galcha; isinis lubbuudhaan
ni jiraattu. **6** Ribuu isinitti nan baasa; akka foon isinitti
ba'u nan godha; gogaas isinitti nan uffisa; hafuuras
isin keessa nan kaa'a; isinis lubbuudhaan ni jiraattu.
Ergasii isin akka ani Waaqayyo ta'e ni beektu.'" **7**
Kanaafuu ani akkuman ajajametti raajii nan dubbadhe.
Utuma ani raajii dubbachaa jiruus sagaleen tokko
dhaga'ame; lafeewwanis walitti dhufan; lafeenis lafeetti
maxxane. **8** Yeroo ani isaan ilaaletti, kunoo ribuun
isaanitti ba'ee ture; foonis isaan irra ture; gogaas
uffatanii turan; hafuurri garuu isaan keessa hin jiru
ture. **9** Ergasii inni akkana naan jedhe; "Yaa ilma namaa,
bubbeetti raajii dubbadhu; akkanas jedhiin; 'Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: Yaa bubbee, bubbeewwan afran
irraa kottu; akka isaan lubbuudhaan jiraataniif warra
gorra'aman kanneenitti bubbisi.'" **10** Kanaafuu ani
akkuma inni na ajajetti raajii nan dubbadhe; hafuurris
isaanitti gale; isaanis lubbuu horatanii miilla isaaniitiin
ka'anii dhadhaabatan; isaanis raayyaa guddaa turan. **11**
Innis akkana naan jedhe: "Yaa ilma namaa, lafeewwan
kunneen guutummaa mana Israa'eli. Jarris, 'Lafeewwan
keenya goggoganiiru; nu abdii hin qabnu; cinneerras'
jedhu. **12** Kanaafuu raajii dubbadhuuttii akkana isaaniin
jedhi: 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Yaa saba koo
ani awwaala kee banee isa keessaa sin baasa; ani biyya
Israa'elitti deebisee sin fida. **13** Isinis yaa saba ko, yeroo
ani awwaala keessan banee isa keessaa isin baasutti,
akka ani Waaqayyo ta'e ni beektu. **14** Ani Hafuura koo
isin keessa nan kaa'a; isinis lubbuudhaan jiraattu; ani
biyyuma keessan keessa isinan qubachiisa. Ergasii isin
akka ani Waaqayyo dubbadhee hojjedhe ni beektu, jedha
Waaqayyo.'" **15** Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana
jedhee gara koo dhufe; **16** "Yaa ilma namaa, ulee mukaa
tokko fuudhiitii, 'Kan Yihuudaatii fi kan Israa'eloota
isa wajjin tumsanii' jedhii isa irratti barreessi. Ulee
mukaa kan biraas fuudhiitii, 'Ulee Efreem, kan Yoosefii
fi kan guutummaa mana Israa'el kanneen isa wajjin
tumsanii' jedhii isa irratti barreessi. **17** Akka isaan
harka kee keessatti tokko ta'aniif uleewwan sana walitti
qabsiis. **18** "Yommuu namoonni biyya keetii, 'Kun
maal jechuu kee akka ta'e nutti hin himtuu?' jedhanii
si gaafatanitti, **19** akkana isaaniin jedhi; 'Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: Ani ulee Yoosef kan harka
Efreem jiru kan gosoota Israa'el kanneen isa wajjin
tumsanii, ulee Yihuudaa wajjin walitti qabsiisee ulee
mukaa tokko nan godha; isaanis harka koo keessatti
tokko ni ta'u.' **20** Fuula isaanii durattis uleewwan isaan

irratti barreessite sana harkatti qabadhuutii **21** akkana
isaaniin jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Ani
saboota isaan keessa turan keessaa Israa'eloota nan
baasa. Qixa hundaa walitti isaan qabee biyya isaaniitti
isaan nan galcha. **22** Ani tulluuwwan Israa'el irratti,
biyyattii keessatti saba tokko isaan nan godha. Isaan
hunda irratti mootii tokkotu mo'a; isaanis gonkumaa
deebi'anii saboota lama hin ta'an yookaan mootummaan
isaanii iddoo lamatti hin qoodamu. **23** Isaan si'achi
waaqota isaanii tolfamoodhaa fi fakkiiwwan faayidaa
hin qabneen yookaan balleessaa isaanii kamiin iyyuu
of hin xureessan; ani cubbuudhaan dugda duubatti
mucucaachuu isaanii hunda irraa deebisee isaan nan
qulqulleessaatii. Isaan saba koo ni ta'u; anis Waaqa isaanii
nan ta'a. **24** "'Daawit garbichi koo isaan irratti mootii
ni ta'a; isaan hundis tiksitee tokko ni qabaatu. Isaan
seera koo duukaa ni bu'u; sirna koos of eeggannaadhaan
ni eegu. **25** Isaan biyya abbootiin keessan jiraatan,
biyya ani Yaaqoobiif kenne keessa ni jiraatu. Isaanii fi
ijoolleen isaanii, ijoolleen ijoollee isaaniis bara baraan
achi ni jiraatu; Daawit garbichi koos bara baraan bulchaa
isaanii ni ta'a. **26** Ani isaan wajjin kakuu nagaa nan
seena; kakuun kunis kakuu bara baraa ni ta'a. Ani
jabeessee isaan nan dhaaba; lakkoobsa isaaniis nan
baay'isa; gidduu isaaniittis iddoo qulqulluu koo bara
baraan nan dhaaba. **27** Iddoon jireenya koo isaan bira
ta'a; ani Waaqa isaanii nan ta'a; isaanis saba koo ni ta'u.
28 Ergasii yommuu iddoon qulqulluun koo bara baraan
isaan gidduu jiraatutti, akka ani Waaqayyo Israa'elin
qulqulleessu saboonni ni beeku.'"

38 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
koo dhufe: **2** "Yaa ilma namaa, fuula kee gara
Googi, bulchaa hangafticha Meshekii fi Tuubaalii kan
biyya Maagoogitti garagalfadhu; isaan mormuudhaanis
raajii dubbadhuutii **3** akkana jedhi: 'Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: Yaa Googi, bulchaa hangafticha Meshekii
fi Tuubaal, ani sitti ka'a. **4** Ani duubatti sin deebisa;
ha'oo kee keessa hokkoo galchee loltoota kee hunda
wajjin, fardeen kee, abbootii fardeenii kee kanneen
hidhata waraanaa guutuu hidhatan, waldaa guddaa
kanneen gaachana gurguddaa fi xixiqqaa qabatanii fi
kanneen hundi isaanii goraadee qabatan wajjin sin
baasa. **5** Faaresi, Itoophiyaa fi Fuuxi kanneen hundi
isaanii gaachanaa fi gonfoo sibiilaa qabatan isaan wajjin
ta'u; **6** akkasumas Goomer loltoota ishee hunda wajjin,
kaaba fagootii Beet Toogarmaa loltoota ishee hunda
wajjin, saboota hedduus sitti dabalee nan baasa. **7**
"'Qophaa'i; atii fi waldaan si biratti walitti qabame
hundi qophaa'aa; ajajaa isaaniis ta'i. **8** Guyyaa hedduu
booddee ati lolaaf ni waamamta. Waggoota fuula duraa
keessa ati biyyattii lola irraa dandamatte, kan namoonni
ishee saboota baay'ee keessaa tulluuwwan Israa'el irratti
walitti qabaman, kan bara dheeraaf ontee turte sana ni
weerarta Isaan saboota keessaa baafamaniiru; amma
hundi isaanii nagaadhaan jiraatu. **9** Atii fi loltoonni kee
hundi, saboonni baay'een si wajjin jiranis akka bubbee
ol ni baatu; ati akka duumessa biyyattii haguuguu ni
taata. **10** "'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Gaafas
yaadni sammuu keetti ni dhufa; atis hammina ni malatta
11 Ati akkana jetta; "Ani biyya gandoonni ishee dallaa
hin qabne tokko nan weerara; ani namoota nagaa fi
tasgabbiidhaan jiraatan jechuunis warra dallaa, balbalaa
fi danqaraawwan hin qabne hunda nan dha'a. **12** Ani
nan booji'a; nan saamas; namoota saboota keessaa
walitti qabamanii iddoowwan diigamanitti deebi'anii
qubatan kanneen horii fi meeshaaleedhaan sooromanii
handhuura biyyattii keessa jiraatanitti harka koo nan
kaasa." **13** Shebaa fi Dedaan, daldaltoonni Tarshiishii fi
gandoonni ishee hundi akkana siin jedhu; "Ati booji'uuf
dhuftee? Ati saamuuf, meetii fi warqee fudhattee
deemuuf, horii fi meeshaalee fudhachuuf, boojuu
hedduus qabachuuf tuuta kee walitti qabattee?"' **14**
"Kanaafuu yaa ilma namaa, raajii dubbadhuutii Googiin
akkana jedhi: 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Gaafas
yeroo sabni koo Israa'el nagaan jiraatutti ati waan kana
hin qalbeeffattuu? **15** Ati iddoo kee kan kaaba fagootii
ni dhufta; saboonni baay'een kanneen hundi isaanii
farda yaabbatan, waldaan guddaan, loltoonni jajjaboon
si wajjin ni dhufu. **16** Ati akkuma duumessa biyya
haguuguutti saba koo Israa'elitti ni kaata. Yaa Googi,
akka saboonni yommuu ani karaa keetiin fuula isaanii
duratti qulqullummaa koo argisiisutti na beekaniif, ani
bara dhufuuf jiru keessa biyya kootti sin kaasa. **17**
"'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Namni ani bara
durii karaa tajaajiltoota koo raajonni Israa'eliin waa'ee
isaa dubbadhe sun si'ii mitii? Yeroo sana isaan akka ani
isaanitti si kaasu bara dheeraaf ni raajan. **18** Gaafas waan
kanatu ta'a; yeroo Googi biyya Israa'el miidhutti aariin
koo ni boba'a, jedha Waaqayyo Gooftaan. **19** Yeroo sana
Israa'el keessatti sochiin lafaa guddaan isaa akka ta'u,
ani hinaaffaa fi dheekkamsa koo boba'aa sanaan nan
dubbadha. **20** Qurxummiin galaanaa, simbirroonni samii,
bineensonni dirree, uumamawwan lafa irra munyuuqan,
namoonni lafa irra jiraatan hundi argamuu kootti ni
hollatu. Tulluuwwan ni jigu; ededni hallayyaa ni fottoqa;
dallaan hundis ni jiga. **21** Ani tulluuwwan koo hunda
irratti Googitti goraadee nan waama, jedha Waaqayyo
Gooftaan. Goraadeen nama hundaa obboleessa isaatti ni
ka'a. **22** Ani adabbii dha'ichaatii fi dhiiga dhangalaasuu
isatti nan mura; isaa fi loltoota isaatti, saboota isa wajjin
jiran hedduuttis bokkaa hamaa, cabbii fi dinyii boba'u
nan roobsa. **23** Kanaanis guddinaa fi qulqullina koo nan
argisiisa; fuula saboota baay'ee durattis of nan beeksisa;
ergasii isaan akka ani Waaqayyo ta'e ni beeku.'

39 "Yaa ilma namaa, Googiin mormuudhaan raajii
dubbadhu; akkanas jedhi: 'Waaqayyo gooftaan
akkana jedha: Yaa Goog, bulchaa hangafticha Meshekii
fi Tuubaal ani sitti ka'eera. **2** Ani dugda duubatti si
deebisee gara fuula duraatti sin oofa. Ani kaaba fagootii si
fidee tulluuwwan Israa'elitti sin erga. **3** Ergasii ani harka
kee bitaa irraa iddaa kee dha'ee harka kee mirgaa irraa
immoo akka xiyyi kee bu'u nan godha. **4** Atii fi loltoonni
kee hundi, saboonni si wajjin jiranis tulluuwwan Israa'el
irratti ni kuftu. Ani allaattii raqaa kan gosa hundaatii
fi bineensota bosonaatiif nyaata godhee sin kenna. **5**
Ati dirree duwwaa irratti ni kufta; ani dubbadheeraatii,

jedha Waaqayyo Gooftaan. **6** Ani Maagoogii fi warra
qarqara galaanaa irra nagaadhaan jiraatanitti ibidda nan
erga; isaanis akka ani Waaqayyo ta'e ni beeku. **7** "'Ani
akka saba koo Israa'el gidduutti maqaan koo qulqulluun
sun beekamu nan godha. Si'achi akka maqaan koo
qulqulluun sun xuraa'u hin godhu; saboonnis akka ani
Waaqayyo Qulqullicha Israa'el ta'e ni beeku. **8** Kunoo,
wanni kun dhufaa jira! Dhugumaanis ni ta'a, jedha
Waaqayyo Gooftaan. Guyyaan ani jedhes kanaa dha. **9**
"'Ergasii warri magaalaawwan Israa'el keessa jiraatan
ba'anii mi'a lolaa jechuunis gaachanawwan xixinnaa fi
gurguddaa, iddaa fi xiyya, bokkuu lolaatii fi eeboo qoraan
godhatanii bobeeffatu. Waggaa torbaafis akka qoraaniitti
itti fayyadamu. **10** Isaan sababii meeshaalee waraanaa
qoraan godhatanii itti fayyadamaniif, dirreedhaa qoraan
funaanuun yookaan bosona keessaa qoraan cabsuun
isaan hin barbaachisu. Isaan warra isaan saaman
ni saamu; warra isaan booji'anis ni booji'u, jedha
Waaqayyo Gooftaan. **11** "'Ani gaafas Israa'el keessaa
sulula karaa deemtotaa kan gama ba'a Galaanaatiin jiru
sana keessatti Googiif lafa awwaalaa nan kenna. Sababii
Googii fi tuunni isaa hundi achitti awwaalamaniif daandii
imaltootaa ni cufu. Kanaafuu inni Sulula Hamoon Goog
jedhamee waamama. **12** "'Manni Israa'elis biyyattii
qulqulleessuuf jedhanii ji'a torba guutuu isaan awwaalu.
13 Namoonni biyyattii hundi isaan awwaalu; guyyaan
ani itti ulfaadhus guyyaa yaadannoo isaaniif ta'a, jedha
Waaqayyo Gooftaan. **14** "'Namoonnis akka biyyattii
qulqulleessaniif yeroo yerootti ni qaxaramu. Namoonni
tokko tokko guutummaa biyyattii keessa deemu; kaan
immoo warra utuu hin awwaalamin hafan awwaalu.
Dhuma ji'a torbaffaattis sakatta'uu jalqabu. **15** Yommuu
isaan biyya keessa deemanitti namni lafee namaa
arge kam iyyuu mallattoo itti godha; kunis hamma
warri awwaala qotan sun Sulula Hamoon Googiitti
awwaalanitti ta'a. **16** Magaalaan Hamoonaa jedhamtu
tokko achi jirti; isaan akkasiin biyya sana qulqulleessu.'
17 "Yaa ilma namaa, Waaqayyo Gooftaan akkana jedha:
Simbirroo gosa hundaa fi bineensota bosonaa hundatti
dubbadhu; akkanas jedhiin: 'Naannoo hundaa walitti
qabamaatii gara aarsaa ani isiniif qopheessuu, aarsaa
guddicha tulluuwwan Israa'el irratti dhi'aatu biratti
wal ga'aa. Achittis foon nyaattu; dhiigas ni dhugdu.
18 Akka waan isaan korbeeyyii fi xobbaallaa hoolaa,
re'ootaa fi jiboota ta'aniitti, isin foon namoota jajjaboo
ni nyaattu; dhiiga bulchitoota lafaas ni dhugdu; hundi
isaaniis horii Baashaan kanneen coomanii dha. **19** Aarsaa
ani isiniif qopheessu irratti hamma quuftanitti cooma
nyaattu; hamma machooftanitti illee dhiiga dhugdu.
20 Maaddii koo irraas hamma quuftanitti fardeenii fi
warra fardeen yaabbatan, namoota jajjaboo fi loltoota
gosa hundaa ni nyaattu' jedha Waaqayyo Gooftaan. **21**
"Ani saboota gidduutti ulfina koo nan argisiisa; saboonni
hundi adabbii ani isaan adabee fi harka koo kan ani isaan
irra kaa'e sana ni argu. **22** Gaafa sanaa jalqabees manni
Israa'el akka ani Waaqayyo Waaqa isaa ta'e ni beeka.
23 Saboonnis akka uummanni Israa'el sababii cubbuu
anaaf amanamuu diduu isaaniitiin hojjetan sanaatiif
booji'aman ni beeku. Kanaafuu ani fuula koo isaan irraa
garagalfadhee diinota isaaniitti dabarsee isaan kenne;
hundi isaanis goraadeedhaan dhuman. **24** Ani akkuma
xuraa'ummaa isaaniittii fi yakka isaaniittis waan kana
isaanitti nan fide; fuula koos isaan duraa dhokfadhe. **25**
"Kanaafuu Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Yaaqoobin
boojuudhaa nan deebisa; uummata Israa'el hundaaf
garaa nan laafa; maqaa koo qulqullichaafis nan hinaafa.
26 Isaan yeroo utuu namni tokko iyyuu isaan hin
sodaachisin nagaadhaan biyya isaanii keessa jiraatanitti
qaanii isaaniitii fi naaf amanamuu diduu isaanii hunda
ni irraanfatu. **27** Ani yeroon saboota keessaa isaan
deebisee biyyoota diinota isaanii keessaa walitti isaan
qabutti, qulqulluu ta'uu koo karaa isaaniitiin fuula
saboota baay'ee duratti nan argisiisa. **28** Ani akka isaan
booji'amanii saboota gidduu jiraataniif isaan ergu iyyuu,
utuu tokkoo isaanii illee duubatti hin hambisin biyya
isaanii keessatti walitti isaan nan qaba; ergasiis isaan
akka ani Waaqayyo Waaqa isaanii ta'e ni beeku. **29**
Si'achi ani fuula koo isaan duraa hin dhokfadhu; ani
Hafuura koo mana Israa'el irratti nan dhangalaasaatii,
jedha Waaqayyo Gooftaan."

40 Waggaa digdamii shanaffaa booji'amuu keenyaa
keessa, waggaa jalqabaatti, ji'a kurnaffaatti,
erga magaalattiin diigamtee booddee waggaa kudha
afuraffaatti, guyyuma sana harki Waaqayyoo narra ture;
innis achi na geesse. **2** Mul'ata Waaqaatiinis gara biyya
Israa'el na geessee tulluu baay'ee ol dheeraa irra na
dhaabe; karaa kibba isaatiinis waan ijaarsa magaalaa
fakkaatanitu ture. **3** Inni achi na geesse; anis nama
bifti isaa naasii fakkaatu tokko nan arge; innis harka
isaatti funyoo fo'aa quncee talbaatii fi ulee safaraa
qabatee balbala dura ijaajjaa ture. **4** Namichi sunis
akkana naan jedhe; "Yaa ilma namaa, ati sababii kanaaf
waan as fidamteef, ija keetiin ilaali; gurra keetiinis
dhaga'iitii waan ani sitti argisiisu hunda hubadhu. Mana
Israa'elittis waan argite hunda himi." **5** Anis dallaa
guutumaan guutuutti lafa mana qulqullummaa marsee
jiru tokko nan arge. Dheerinni ulee ittiin safaran kan
harka namicha sanaa keessa ture dhundhuma ja'aa dha;
tokkoon tokkoon dhundhuma sanaa dhundhuma tokkoo
fi bal'ina barruu harkaa tokko ture. Innis dallaa sana
safare; dallaan sunis ulee safartuu tokko yabbatee ulee
safartuu tokko ol dheerata ture. **6** Ergasii inni gara
balbala gara ba'aa ilaaluutti dhufe. Gulantaawwanitti
ol ba'ee waltajjii balbalaa safare; innis ulee safartuu
tokko gad fagaata ture. **7** Sireewwan eegumsaa ol
dheerinni isaanii ulee tokko, bal'inni isaanii immoo
ulee tokko ture; keenyan manneen gidduu turanis
dhundhuma shan yabbatu ture. Dooyaan karraa kan
gardaafootti aanee gara mana qulqullummaatti garagalu
sunis ulee safartuu tokko gad fagaata ture. **8** Sana
booddee inni gardaafoo balbalaa safare; **9** balballi sunis
dhundhuma saddeet gad fagaatee tuggeewwan isaas
dhundhuma lama furdatu turan. Gardaafoon balbala
sanaa gara mana qulqullummaatti garagala ture. **10**
Karra gara ba'a biiftuu jiru keessa bitaa fi mirgaan
manneen waardiyyootaa sadii sadiitu ture; sadan isaanii
iyyuu wal qixxee turan. Tuggeewwan gama lamaan
jiranis waluma qixxee turan. **11** Ergasii inni bal'ina

balbala ittiin ol seenanii safare; innis dhundhuma
kudhan ture; dheerinni isaa immoo dhundhuma kudha
sadii ture. **12** Tokkoo tokkoo mana waardiyyaa dura
keenyan dhundhuma tokko ol dheeratutu ture; manneen
kunneenis gama lamaaniin dhundhuma ja'a ja'a turan.
13 Ergasiis inni bantii keenyan manichaa kan boroo
irraa jalqabee hamma bantii kaaniitti balbala sana
safare; wal irraa fageenyi isaas balbala tokko irraa
hamma balbala kaaniitti dhundhuma digdamii shan
ture. **14** Akkasumas balbala ittiin ol seenan safare; innis
dhundhuma jaatama ta'e; safarri sunis hamma utubaa
gara oobdii ilaalu sanaatti taasifame. **15** Fageenyi balbala
ol seensisuu jalqabee hamma dhuma gardaafootti jirus
dhundhuma shantama ta'e. **16** Kutaawwan manichaatii
fi keenyan isaa karaa ittiin ol seenaniin foddaa gama
lachuutiin dhiphachaa deemu qabu ture; gardaafoon
sunis akkasuma naanna'ee gara keessaatiin foddaa
qaba ture; utubaawwan sun immoo muka meexxiitiin
faayeffamanii turan. **17** Ergasii inni gara oobdii alaatti na
fide. Achittis dareewwanii fi karaa dhagaadhaan tolfame
tokko naannoo oobdiitti nan arge; qarqara karaa sanaas
daree soddomatu ture. **18** Karaan sunis balbala sana bira
ture; bal'inni isaas hamma ol dheerina balbalawwanii
ture; karaan kunis karaa isa gad aanuu dha. **19** Sana
booddee balbala gad aanu keessaa jalqabee hamma oobdii
isa keessaa kan gara alaatti fageenya isaa safare; innis
karaa ba'aatii fi karaa kaabaatiin dhundhuma dhibba
tokko ture. **20** Ergasii inni lafa irra dheerinaa fi bal'ina
karra gara kaabaa ilaalu kan gara oobdii alaatti baasuu
safare. **21** Safarri utubaawwanii fi gardaafoo manneen
waardiyyaa kanneen bitaa mirgaan dareewwan sadii
sadii qaban sanaas kan karra jalqabaa wajjin wal qixxee
ture. Innis dheerina dhundhuma shantamaatii fi bal'ina
dhundhuma digdamii shanii qaba ture. **22** Foddaawwan
isaanii, gardaafoowwan isaaniitii fi faaya isaanii kan
muka meexxii irraa hojjetame safarri isaanii safara karra
gara ba'aa ilaalu wajjin wal qixxee ture. Gulantaawwan
gara karra sanaatti geessan torbatu ture; fuullee isaanii
immoo gardaafoo isaatu ture. **23** Akkuma karra karaa
ba'aatiin ture sanaa karra gara kaabaa ilaalu kan gara
oobdii keessaatti geessu tokkotu ture. Innis karra tokko
irraa jalqabee hamma karra fuullee isaa jiruutti safare;
innis dhundhuma dhibba tokko ture. **24** Innis gara
kibbaatti na geesse; anis karra gara kibbaa ilaalu nan
arge. Innis utubaawwanii fi gardaafoowwan isaa safare;
safarri isaaniis safara warra kaanii wajjin wal qixxee ture.
25 Karri sunii fi gardaafoon isaa foddaawwan akkuma
foddaawwan kaanii dhidhiphatan naannoo isaaniitii
qabu ture. Innis dheerina dhundhuma shantamaatii
fi bal'ina dhundhuma digdamii shanii qaba ture. **26**
Gulantaawwan gara karra sanaatti geessan torbatu ture;
fuullee isaanii immoo gardaafoo isaatu ture; balballi
sunis fuula utubaawwan sanaa irraa bitaa mirgaan faaya
muka meexxiitiin hojjetame qaba ture. **27** Oobdiin gara
keessaas karra gara kibbaa ilaalu qaba ture; innis karra
kana irraa kaasee hamma karra karaa kibbaa kan gara
alaatiin jiruutti safare; safarri isaas dhundhuma dhibba
tokko ture. **28** Ergasiis inni karaa balbala kibbaatiin
gara oobdii isa keessaatti na fide; innis karra kibbaa
safare; safarri karra sanaas safara karrawwan kaaniitiin
wal qixxee ture. **29** Safarri manneen waardiyyaa
kan utubaawwan isaatii fi kan gardaafoo isaa safara
karrawwan kaanii wajjin wal qixxee ture. Karri sunii fi
gardaafoon isaa foddaawwaniin marfamanii turan. Innis
dheerina dhundhuma shantamaa fi bal'ina dhundhuma
digdamii shanii qaba ture. **30** Gardaafoowwan karraa
kanneen naannoo oobdii gara keessaa jiran lafa irra
dheerinni isaanii dhundhuma digdamii shan, bal'inni
isaanii immoo dhundhuma shan qaba ture. **31** Gardaafoon
isaa gara oobdii alaa ilaala ture; tuggeewwan isaa
muka meexxiitiin faayeffamanii turan; gulantaawwan
saddeetis gara isaa geessu turan. **32** Ergasii inni karaa
ba'aatiin gara oobdii isa keessaatti na fide; innis balbala
sana safare; safarri isaas safara karrawwan kaanii wajjin
wal qixxee ture. **33** Safarri manneen waardiyyaa,
kan utubaawwan isaatii fi kan gardaafoo isaa safara
karrawwan kaanii wajjin wal qixxee ture. Karri sunii fi
gardaafoon isaa foddaawwaniin marfamanii turan. Innis
dheerina dhundhuma shantamaa fi bal'ina dhundhuma
digdamii shanii qaba ture. **34** Gardaafoon isaa gara
oobdii alaa ilaala ture; tuggeen isaa bitaa mirgaan muka
meexxiitiin faayeffamee ture; gulantaawwan saddeetis
gara isaa geessu turan. **35** Ergasii inni gara karra
kaabaatti na fide; isas ni safare. Safarri isaas safara
karrawwan kaanii wajjin wal qixxee ture. **36** Innis
akkuma manneen waardiyyaa isaa, utubaawwan isaatii
fi gardaafoo isaa foddaawwaniin marfamee ture. Innis
dheerina dhundhuma shantamaatii fi bal'ina dhundhuma
digdamii shanii qaba ture. **37** Gardaafoon isaa gara
oobdii alaa ilaala ture; tuggeen isaa bitaa mirgaan muka
meexxiitiin faayeffamee ture; gulantaawwan saddeetis
gara isaa geessu turan. **38** Kutaan balballi isaa gara
gardaafoo karra sanatti ba'u tokko jira ture; innis
lafa aarsaan gubamu itti miicamu ture. **39** Gardaafoo
karraa keessa karaa bitaa fi mirgaatiin minjaalota
lama kanneen aarsaan gubamu, aarsaan cubbuutii fi
aarsaan yakkaa irratti qalamutu ture. **40** Gardaafoo
karraa kan gara alaa jiru cina, gulantaawwan balbalaa
kanneen ittiin gara karra kaabaa seenan bira minjaalota
lamatu ture; gulantaawwan sana irraa qixa kaaniin
minjaalota lamatu ture. **41** Kanaafuu karra sana irraa
gara tokkoon minjaalota afur, gara kaaniin immoo
minjaalota afur, walumatti minjaalota saddeeti kanneen
aarsaan irratti qalamutu ture. **42** Akkasumas minjaalota
dhagaa soofame irraa aarsaa gubamuuf tolfaman afurtu
ture; tokkoon tokkoon isaaniis dheerina dhundhuma
tokkoo fi walakkaa, bal'ina dhundhuma tokkoo fi
walakkaatii fi ol dheerina dhundhuma tokkoo qabu
ture. Isaan irras meeshaalee ittiin aarsaan gubamuu fi
aarsaawwan biraa ittiin qalaman kaa'amanii turan. **43**
Hokkoowwan gaanfa lama lama qaban kanneen tokkoon
tokkoon isaanii dheerina barruu harkaa tokko qaban
itti qabsiifamanii turan. Minjaalonni sunis kan foon
aarsaawwaniitiif qopheeffaman turan. **44** Balbala isa
keessaa duubaan oobdii isa keessaa keessa dareewwan
lamatu ture; tokko karaa balbala kaabaa gara kibbaatti
garagaleera; tokko immoo karaa balbala kibbaa gara
kaabaatti garagaleera. **45** Innis akkana naan jedhe;

“Dareen gara kibbaatti garagalee jiru luboota warra mana
qulqullummaa keessatti ramadamaniifii dha; **46** kan
gara kaabaatti garagalee jiru immoo luboota warra iddoo
aarsaatti ramadamaniifii dha. Warri kunneen ilmaan
Zaadoq; kanneen Lewwota keessaa gara Waaqayyootti
dhi’aatanii fuula isaa dura tajaajilan isaan qofa.” **47** Achii
immoo oobdii safare; innis roga afur kan wal qixxee
ta’ee dheerinni isaa dhundhuma dhibba tokko, bal’inni
isaas dhundhuma dhibba tokkoo ti. Iddoon aarsaas fuula
mana qulqullummaa dura ture. **48** Innis gara gardaafoo
mana qulqullummaatti na fidee tuggeewwan gardaafoo
sanaa safare; isaanis qixa lamaaniin dhundhuma shan
shan babal’atan ture. Bal’inni balbala isaa immoo
dhundhuma kudha afur ture; keenyan isaas qixa
lamaaniin dhundhuma sadii sadii babal’ata ture. **49**
Gardaafoon sun bal’inni isaa dhundhuma digdama,
fuula isaa duraa hamma dugda duubaatti immoo
dhundhuma kudha lama ture. Gulantaawwan gara
mana qulqullummaatti geessan kudhanitu ture; qixa
lamaaniinis tuggeewwan gurguddaan, tuggeewwan
xixinnaa cina turan.

41 Ergasiis gara mana qulqullummaatti na fidee
tuggeewwan isaa safare; bal’inni tuggeewwan
sanaas qixa hundaanuu dhundhuma ja’a ja’a ture. **2**
Bal’inni balbala isaa dhundhuma kudhan, bal’inni isaa
immoo karaa hundaan dhundhuma shan shan ture.
Akkasumas inni karaa mana qulqullummaa kan gara alaa
safare; innis dhundhuma afurtama dheeratee bal’inni
isaa immoo dhundhuma digdama ture. **3** Sana booddee
gara mana qulqullummaa isa gara keessaa seenee
utubaawwan balbalaa safare; tokkoon tokkoon isaaniis
dhundhuma lama lama babal’atu ture. Balballi isaa
dhundhuma ja’a bal’atee qixa hundaanuu dhundhuma
torba torba bal’ata ture. **4** Lafa irra dheerina mana
qulqullummaa isa gara keessaas ni safare; innis fiixee
tokko irraa hamma fiixee kaaniitti dhundhuma digdama
dheeratee bal’inni isaa immoo dhundhuma digdama
ture. Innis, “Kun Iddoo Qulqullummaa kan Hunda
Caaluu dha” naan jedhe. **5** Ergasii immoo keenyan
mana qulqullummaa safare; innis yabbinna dhundhuma
ja’a qaba ture; bal’inni dareewwanii kan naannoo
mana qulqullummaa biraas dhundhuma afur afur
ture. **6** Dareewwan sunis darbii sadiitti qoodamanii
wal irratti ijaaraman; tokkoon tokkoon darbii immoo
dareewwan soddoma soddoma qaba ture. Dareewwan
sana deeggaruufis naannoo keenyan mana qulqullummaa
tuggeewwantu ture; tuggeewwan sun garuu keenyan
mana qulqullummaa deeggaruuf keessa hin suuqamne.
7 Dareewwan mana qulqullummaa bira jiran sunis
darbiidhaa gara darbiitti babal’achaa deemu turan. Ijaarsi
mana qulqullummaa marsee jiru waan gadii gara oliitti
ijaarameef dareewwan sun akkuma ol ba’aa deemaniin
babal’atu turan. Gulantaan tokkos darbii gadiitii jalqabee
darbii walakkaa keessa ba’ee gara darbii oliitti baasa
ture. **8** Akkasumas manni qulqullummaa sun naannoo
isaatii madabii ol ka’aa akka qabu nan arge; madabiin
sunis dareewwan sanaaf hundee ta’e. Hundeen sunis
lafa irra dheerina ulee tokkoo jechuunis dhundhuma
ja’a qaba ture. **9** Keenyan dareewwan sanaa gara
alaatiin dhundhuma shan yabbata ture. Iddoon duwwaan
dareewwan mana qulqullummaatii fi **10** dareewwan
lubootaa gidduu jiru kan naannoo mana qulqullummaa
guutumaan guutuutti dhundhuma digdama bal’ata ture.
11 Iddoo duwwaa sana irraa jalqabees balbalawwan
dareewwan sanatti ol seensisan, tokko karaa kaabaa,
kaan immoo karaa kibbaa turan; madabiin iddoo duwwaa
sana marsee jiru dhundhuma shan bal’ata ture. **12** Ijaarsi
oobdii mana qulqullummaatti garagalee jiruu karaa
dhi’aatiin dhundhuma torbaatama bal’ata. Keenyan
ijaarsa sanaas dhundhuma shan yabbata; dheerinni
isaas dhundhuma sagaltama ture. **13** Ergasii inni
mana qulqullummaa safare; dheerinni isaas dhundhuma
dhibba tokko ture; oobdiin mana qulqullummaatii fi
ijaarsi sun keenyan isaa wajjin dhundhuma dhibba tokko
dheerata ture. **14** Bal’inni oobdii mana qulqullummaa kan
karaa ba’aatiin jiru iddoo fuullee mana qulqullummaa
dabalatee dhundhuma dhibba tokko ture. **15** Ergasiis
inni dheerina ijaarsaa kan gara oobdii isa mana
qulqullummaa duubaatti garagalee jiru keenyan gama
lamaanii dabalatee safare; innis dhundhuma dhibba
tokko ture. Manni qulqullummaa kan gara alaa, kan gara
keessaatii fi gardaafoon gara oobdiitti garagalee jiru, **16**
akkasumas waltajjiiwwan, foddaawwan dhidhiphoonii fi
darbiiwwan naannoo sadan isaanii jiran kan waltajjiin
oliitii fi waltajjiin mataan isaa mukaan haguugamee
ture. Lafti isaa, keenyan hamma foddaawwaniitti jiruu
fi foddaawwan haguugamanii turan. **17** Keessa iddoo
balbala mana qulqullummaa gubbaan jiruu fi naannoo
keenyan mana qulqullummaa kan gara keessaatii fi kan
gara alaa irratti **18** fakkiin kiirubeelii fi mukkeen meexxii
tolfamanii turan. Mukkeen meexxii sunis kiirubeel
gidduutti tolfaman. Tokkoon tokkoon kiirubis fuula
lama lama qaba ture: **19** Fuulli namaa tokko gara muka
meexxii kan gama tokkoon jirutti garagalee ture; fuulli
leencaa immoo gara muka meexxii kan gama kaaniitti
garagalee ture. Isaanis guutumaan guutuutti mana
qulqullummaa irratti marfamanii tolfamanii turan.
20 Lafa mana qulqullummaa keessaa hamma balbala
gubbaa jiruutti kiirubeelii fi mukkeen meexxii keenyan
mana qulqullummaa isa gara alaa irratti tolfamanii
turan. **21** Manni qulqullummaa karaa alaatiin hidhii
balbalaa kan roga afurii qaba ture; hidhiin balbalaa
kan Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’e fuuldura
jirus wal fakkaata ture. **22** Iddoo aarsaa kan muka irraa
tolfame kan ol dheerinni isaa dhundhuma sadii, lafa irra
dheerinni isaa dhundhuma lamaa fi bal’inni isaa immoo
dhundhuma lamaatu ture; goleewwan isaa, madabiin
isaatii fi cinaachi isaa muka irraa tolfame. Namichi
sunis, “Maaddiin kun maaddii fuula Waaqayyoo dura
jiruu dha” naan jedhe. **23** Manni qulqullummaa inni
gara alaatii fi Iddoon Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu
ta’e sun balbala lama lama qabu turan. **24** Tokkoon
tokkoon balbala sanaas saanqaawwan lama lama qaba
ture; tokkoon tokkoon balbala sanaas saanqaawwan
qabsiiftuu qaban lama lama qaba ture. **25** Balbalawwan
mana qulqullummaa isa gara alaa irratti kiirubeelii
fi mukkeen meexxii akkuma keenyan manaa irratti
tolfaman sana tolfamanii turan; gardaafoo sana fuula

duraanis dibaabee mukaa tokkotu ture. **26** Keenyan
bitaa fi mirgaa kan gardaafoo sanaa irra foddaawwan
dhidhiphoo kanneen bitaa mirgaan mukkeen meexxiitiin
faayeffamantu ture. Dareewwan mana qulqullummaa
kanneen bitaa fi mirgaas dibaabeewwan qabu turan.

42 Sana booddee namichi sun karaa kaabaatiin gara
oobdii alaatti na baasee gara fuullee dareewwan
oobdii mana qulqullummaa fi gara fuullee ijaarsa alaa
kan karaa kaabaa jiruutti na fide. **2** Ijaarsi balballi
isaa gara kaabaatti garagalu sun dheerina dhundhuma
dhibba tokkoo fi bal'ina dhundhuma dhibba tokko qaba
ture. **3** Kutaa oobdii isa gara keessaa kan dhundhuma
digdamaa keessaa fi kutaa fuullee madabii oobdii kan
gara alaa jiru keessa sadarkaa sadiin darbiin tokko darbii
kaanitti garagalee ture. **4** Dareewwan sana fuula duraanis
karaan mana keessaan nama baasu kan dhundhuma
kudhan bal'atee dhundhuma dhibba tokko dheeratutu
ture. Balbalawwan isaaniis karaa kaabaatiin turan. **5**
Sababii darbiiwwan sun iddoo dareewwan kanneen
gara gadii irraa fi gamoo isa gidduu irraa qabatan
caalaa dareewwan olii jalaa qabataniif dareewwan olii
dhidhiphoo dha. **6** Dareewwan darbii sadaffaa irra
jiran akka oobdiiwwanii utubaawwan hin qaban ture;
kanaafuu darbiiwwan gara gadiitii fi walakkaa jiran
caalaa lafa xinnaa qabu ture. **7** Keenyan karaa alaa
tokkos dareewwanii fi oobdii gara alaa fuullee jira
ture; innis dareewwan sana fuula duraan dhundhuma
shantamaa dheerata ture. **8** Dheerinni dareewwan
oobdii alaatti aananii tarreedhaan jiranii dhundhuma
shantama, tarreen mana qulqullummaatti aanee jiru
immoo dhundhuma dhibba tokko dheerata ture. **9**
Yommuu oobdii alaatii ol seenanitti, balballi karaa
ba'aatiin gara dareewwan gadiitti nama seensisu tokko
ni argama ture. **10** Karaa kibbaatiinis dheerina dallaa
oobdii gara alaa qabatee, oobdii mana qulqullummaa
qabatee fuullee dallaa gara alaatiin dareewwan **11** fuula
isaanii duraan karaa namni irra darbu qabantu ture.
Dareewwan kunneenis akkuma dareewwan karaa kaabaa
sanaa turan; isaanis dheerinaa fi bal'ina, karaa ittiin gad
ba'anii fi guddina wal fakkaatu qabu turan. Balbalawwan
karaa kaabaa **12** balbalawwan dareewwan karaa kibbaa
wajjin wal fakkaatu turan. Karaa namni irra darbu kan
dallaa gara ba'aatti ijaarameen wal cina deemuun fuullee
jiru kan ittiin dareewwan seenan tokkotu jira ture. **13**
Ergasiis inni akkana naan jedhe; "Dareewwan kaabaatii
fi kibbaa kanneen gara oobdii mana qulqullummaatti
garagalanii jiran sun dareewwan lubootaa, iddoo itti
luboonni warri fuula Waaqayyoo duratti dhi'aatan aarsaa
aarsaa hunda caalaa qulqulluu ta'e nyaatanii dha. Isaanis
aarsaa aarsaa hunda caalaa qulqulluu ta'e jechuunis
kennaa midhaanii, aarsaa cubbuutii fi aarsaa yakkaa achi
kaa'u; iddoon sun qulqulluudhaatii. **14** Luboonni iddoo
qulqulluu sana takkaa seennaan hamma uffata ittiin
tajaajilan sana of irraa baasanitti gara oobdii gara alaatti
hin ba'an; wayyaan sun qulqulluudhaatii. Isaan utuu
iddoo uummataaf ramadametti hin dhi'aatin uffata biraa
uffachuu qabu." **15** Inni erga waan mana qulqullummaa
keessa jiru safaree xumuree booddee karaa balbala
ba'aatiin na baasee naannoo sana hunda safare. **16**
Kallattii ba'aas ulee ittiin safaraniin safare; wanni inni
safares dhundhuma dhibba shan ta'e. **17** Kallattii gara
kaabaas safaree safarri sun ulee safaraatiin dhundhuma
dhibba shan ta'e. **18** Kallattii kibbaatiinis safaree safarri
sun ulee ittiin safaraniin dhundhuma dhibba shan ta'e.
19 Ergasii inni gara kallattii dhi'aatti garagalee safaree,
safarri sun ulee ittiin safaraniin dhundhuma dhibba shan
ta'e. **20** Kanaafuu inni iddoo kallattii afraniin jiru safare.
Iddoon sun dallaa iddoo qulqulluu, iddoo xuraa'aa irraa
addaan baasu kan dheerinni isaa dhundhuma dhibba
shan, bal'inni isaas dhundhuma dhibba shan qaba ture.

43 Ergasii namichi sun gara balbala ba'a biiftuutti
garagaluutti na fide; **2** anis utuu ulfinni Waaqa
Israa'el ba'a biiftuutii dhufuu nan arge. Sagaleen
isaa akka sagalee huursaa bishaan yaa'uu ture; laftis
ulfina isaatiin ifte. **3** Mul'anni ani arges mul'ata ani
yommuu inni magaalaa barbadeesuuf dhufetti argee
fi mul'ata ani Laga Kebaar biratti argee ture sana
fakkaata; anis adda kootiin lafatti nan gombifame. **4**
Ulfinni Waaqayyoo sun karaa balbala gara ba'a biiftuutti
garagaluun mana qulqullummaa seene. **5** Ergasiis
Hafuurri ol na fuudhee gara oobdii gara keessaatti na
fide; ulfinni Waaqayyoos mana qulqullummaa guute. **6**
Utuu namichi sun na bira dhaabatee jiruu, nama wayii
kan mana qulqullummaa keessaa natti dubbatu nan
dhaga'e. **7** Innis akkana naan jedhe: "Yaa ilma namaa,
kun iddoo teessoo kootii fi faanni miilla koo irra ejjetuu
dha. Kunis iddoo ani bara baraan Israa'eloota gidduu
jiraadhuu dha. Manni Israa'el jechuunis isaan yookaan
mootonni isaanii sagaagalummaa isaaniitii fi reeffa
mootota isaaniitiin lammata gaarran waaqeffannaa
isaanii irratti maqaa koo qulqulluu sana hin xureessan.
8 Isaan yommuu anaa fi isaan gidduutti dallaa qofa
hambisanii buusaa balbala isaanii buusaa balbala kootii
bira, michichila balbala isaanii immoo michichila
balbala kootii bira dhaabatanitti hojii isaanii jibbisiisaa
sanaan maqaa koo qulqullicha xureessan. Kanaafuu
ani dheekkamsa kootiin isaanan balleesse. **9** Isaan
amma sagaagalummaa isaaniitii fi reeffa mootota
isaanii sana narraa haa fageessani; anis bara baraan
isaan gidduu nan jiraadha. **10** "Yaa ilma namaa, akka
isaan cubbuu isaaniitiin qaana'aniif namoota Israa'elitti
mana qulqullummaa argisiisi. Isaan karoora isaa haa
hubatan; **11** yoo isaan waan hojjetan hundatti qaana'an,
karoora mana qulqullummaa jechuunis haala inni ittiin
hojjetame, balbala ol seensisuu fi gad baasu, karoora isaa
guutuu jechuunis sirna isaatii fi seera isaa hunda akka
beekan godhi. Akka isaan karoora isaatii fi guutummaa
sirna isaatiif amanamanii fi duukaa bu'aniifis fuula
isaanii duratti waan kana barreessi. **12** "Seerri mana
qulqullummaa kanaa dha: Lafti naannoo fiixee tulluu
jiru hundi waan hunda caalaa qulqulluudhaa. Kun
seera mana qulqullummaa ti. **13** "Lafa irra dheerinni
iddoo aarsaa dhundhuma dheeraadhaan isa kana: Innis
dhundhuma tokkoo fi bal'ina barruu harkaa tokkoo dha;
jalli isaa gad fageenya dhundhuma tokkootii fi bal'ina
dhundhuma tokkoo qaba; naannoon isaa immoo xiyyoo
taakkuu tokkoo qaba. Ol dheerinni iddoo aarsaa sanaa
kana: **14** Jala isaatii kaasee hamma gulantaa gadiitti ol

dheerina dhundhuma lamaatii fi bal'ina dhundhuma
tokkoo qaba; gulantaa xinnaadhaa hamma gulantaa
guddaatti ol dheerina dhundhuma afuriitii fi bal'ina
dhundhuma tokkoo qaba. **15** Iddoon ibiddaa kan iddoo
aarsaa dhundhuma afur ol dheerata; badaan ibiddaa kun
gaanfawwan ol babba'an afur qaba. **16** Iddoon ibiddaa kun
roga wal qixxee afur qaba; dheerinni isaa dhundhuma
kudha lama, bal'inni isaa immoo dhundhuma kudha
lama: **17** Gulantaan ol aanus roga wal qixxee afur
qaba; dheerinni isaa dhundhuma kudha afur, bal'inni
isaas dhundhuma kudha afur; xiyyoon isaa walakkaa
dhundhumaa, naannoon jala isaa immoo dhundhuma
tokkoo dha. Gulantaawwan iddoo aarsaa sanaa gara ba'a
biiftuutti garagalu." **18** Inni akkana naan jedhe; "Yaa
ilma namaa, Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Yeroo
iddoon aarsaa ijaaramutti dambiiwwan ittiin aarsaan
gubamu dhi'eeffamuu fi dhiigni iddoo aarsaa irratti
facaafamu kanaa dha: **19** luboota Lewwota maatii Zaadoq
kanneen na tajaajiluuf fuula koo duratti dhi'aataniif akka
aarsaa cubbuu ta'uuf dibicha kennita, jedha Waaqayyo
Gooftaan. **20** Atis dhiiga isaa irraa xinnoo fudhattee
gaanfa afran kan iddoo aarsaa, goleewwan gulantaa
ol aanuu afranii fi naannoo xiyyoo isaa hunda dibda;
haala kanaanis iddoo aarsaa sana qulqulleessitee araara
buufta. **21** Dibicha sanas aarsaa cubbuutiif fuutee iddoo
qulqulluudhaan alatti, kutaa mana qulqullummaa kan
waan kanaaf ramadame keessatti ni gubda. **22** "Guyyaa
lammaffaatti korbeessa re'ee kan hir'ina hin qabne
aarsaa cubbuutiif dhi'eessita; iddoon aarsaas akkuma
dibichaan qulqulleeffame sanatti qulqulleeffama. **23**
Erga iddoo aarsaa sana qulqulleessitee booddee, horii
keessaa dibichaa fi korbeessa bushaayee kanneen lamaan
isaani iyyuu hir'ina hin qabne dhi'eessita. **24** Ati
fuula Waaqayyoo duratti isaan dhi'eessita; luboonni
immoo soogidda itti facaasanii aarsaa gubamu godhanii
Waaqayyoof isaan dhi'eessu. **25** "Ati guyyaa torbaaf
guyyuma guyyaan korbeessa re'ee aarsaa cubbuutiif
dhi'eessuu qabda; akkasumas horii keessaa dibichaa fi
korbeessa bushaayee kan hir'ina hin qabne dhi'eessuu
qabda. **26** Isaanis guyyaa torbaaf iddoo aarsaatiif
araara buusanii isa qulqulleessuu qabu; akkasittis isa
qulqulleessu. **27** Dhuma guyyoota kanaatti, guyyaa
saddeettaffaa irraa jalqabee luboonni aarsaa keessan
kan gubamuu fi aarsaa keessan kan nagaa iddoo aarsaa
irratti dhi'eessuu qabu. Ergasii ani isinan simadha, jedha
Waaqayyo Gooftaan."

44 Sana booddee namichi sun balbala iddoo qulqulluu
kan karaa alaatiin gara ba'a biiftuutti garagalutti
deebisee na fide; balballi sunis cufamee ture. **2** Waaqayyo
akkana naan jedhe; "Balballi kun cufamee hafa; inni
banamuu hin qabu; namni tokko iyyuu achiin hin
seenu. Sababii Waaqayyo Waaqni Israa'el karaa sanaan
seeneef, balballi sun cufamee hafa. **3** Namni fuula
Waaqayyoo duratti waa nyaachuuf karra ittiin seenan
keessa taa'uu danda'u bulchaa sana qofa. Inni karra ittiin
gardaafoo seenan sanaan ol galee achumaan gad ba'uu
qaba." **4** Namichi sun karra kaabaatiin gara fuullee
mana qulqullummaatti na fide. Anis mil'adheen akka
ulfinni Waaqayyoo mana qulqullummaa Waaqayyoo
guute arge; adda kootiinis lafattan gombifame. **5**
Waaqayyo akkana naan jedhe; "Yaa ilma namaa, waa'ee
danbiiwwan mana qulqullummaa Waaqayyoo waan ani
sitti himu hunda hubadhuu ilaali; sirriitti dhaggeeffadhu;
qalbeeffadhus. Waa'ee karra ittiin mana qulqullummaa
seenaniitii fi karra ittiin iddoo qulqulluudhaa ba'anii
hunda yaadatti qabadhu. **6** Mana Israa'el fincilaa sanaan
akkana jedhi; 'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Yaa
mana Israa'el, hojiin keessan jibbisiisaan sun haa ga'u! **7**
Hojiiwwan keessan jibbisiisoo kaan hundatti dabaltanii
alagoota yaada garaa fi fooniin dhagna hin qabatin iddoo
qulqulluu kootti galchitan; nyaata, coomaa fi dhiiga naaf
dhi'eessuudhaan mana qulqullummaa koo xureessitan;
kakuu koos cabsitan. **8** Isin itti gaafatamummaa wantoota
koo qulqulluu irratti qabdan fiixaan baasuu diddanii
iddoo koo qulqulluu irratti alagoota muuddatan. **9**
Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Alagaan yaada garaa
fi fooniin dhagna hin qabatin iddoo koo qulqulluu
sana seenuu hin qabu; alagoonni Israa'eloota gidduu
jiraatan iyyuu seenuu hin qaban. **10** "'Lewwonni warri
yeroo Israa'eloonni narraa jal'atanitti waaqota isaanii
duukaa bu'uudhaan jooran cubbuu isaaniitti gaafatamuu
qabu. **11** Isaan itti gaafatamummaa karrawwan
mana qulqullummaa qabaachuudhaan, isa keessas
tajaajiluudhaan iddoo qulqulluu koo keessa tajaajiluu
danda'u; qalma gubamu qalanii maqaa uummataatiin
dhi'eessuu, fuula uummataa dura dhaabataniis uummata
tajaajiluu ni danda'u. **12** Garuu sababii isaan fuula
waaqota isaanii duratti uummata tajaajilanii mana
Israa'el cubbuudhaan kuffisaniif ani akka isaan cubbuu
isaaniitti gaafatamaniif harka ol kaafadhee kakadheera,
jedha Waaqayyo Gooftaan. **13** Isaan luboota ta'anii na
tajaajiluuf natti dhi'aachuu hin qaban yookaan wantoota
koo qulqulluu kamitti iyyuu yookaan aarsaawwan koo
kanneen aarsaawwan hunda caalaa qulqulluu ta'anitti
dhi'aachuu hin qaban; qaanii hojiiwwan isaanii jibbisiisoo
baadhachuu qabu. **14** Ta'us ani akka isaan itti gaafatama
mana qulqullummaa qabaataniif, akka isaan hojii isaa
hunda hojjetanii fi waan achi keessatti hojjetamuu qabu
hunda hojjetaniif isaan nan muuda. **15** "'Luboonni
warri Lewwotaa fi sanyii Zaadoq ta'anii fi warri yeroo
Israa'eloonni karaa koo irraa jal'atanitti hojii iddoo
qulqulluu koo amanamummaadhaan deemsisan fuula
koo dura tajaajiluudhaaf dhi'aachuu qabu; coomaa fi
dhiigas aarsaa godhanii dhi'eessuuf fuula koo dura
dhaabachuu qabu, jedha Waaqayyo Gooftaan. **16** Iddoo
qulqulluu koo isaan qofatu seenuu qaba; isaan qofatu
na tajaajiluu fi hojii koo hojjechuuf maaddii kootti
dhi'aachuu qaba. **17** "'Isaan yeroo karra oobdii gara
keessaatiin seenanitti wayyaa quncee talbaa irraa
dha'ame uffachuu qabu; yeroo karra oobdii gara keessaa
dura yookaan mana qulqullummaa keessa tajaajilanitti
wayyaa suufii irraa dha'ame kam iyyuu uffachuu hin
qaban. **18** Isaan marata quncee talbaa irraa dha'ame
mataa isaaniitti maratanii wayyaa jalaa kan quncee
talbaa irraa dha'ame mudhii isaaniitti hidhachuu qabu.
Wayyaa isaan dafqisiisu kam iyyuu uffachuu hin qaban.
19 Isaan yeroo gara oobdii alaa iddoo uummanni jirutti

gad ba'anitti uffata ittiin tajaajilaa turan sana of irraa
baasanii dareewwan qulqulluu keessa kaa'uu qabu;
akka uffata isaaniitiin uummata hin qulqulleessineefis
uffata biraa uffachuu qabu. **20** "'Rifeensa mataa isaanii
haaddachuu yookaan guddisuu hin qaban; garuu rifeensa
mataa isaanii murachuu qabu. **21** Lubni kam iyyuu yeroo
oobdii gara keessaa seenutti daadhii wayinii dhuguu
hin qabu. **22** Isaan haadha hiyyeessaa yookaan niitii
dhirsi hiike fuudhuu hin qaban; durba sanyii Israa'el
yookaan niitii lubni irraa du'e qofa fuudhuu danda'u. **23**
Isaan garaa garummaa waan qulqulluu fi waan qulqulluu
hin ta'in gidduu jiru saba koo barsiisanii akka isaan
waan xuraa'aa fi waan qulqullaa'aa addaan baafatan
itti argisiisuu qabu. **24** "'Falmii kam iyyuu keessatti
luboonni akka abbootii seeraatti haa tajaajilan; akka
sirna koottis haa murteessan. Isaan seera koo fi ajaja
koo kan ayyaana kootiif murteeffame hundaaf kenname
sana eeguu qabu; Sanbatoota koos qulqulleessanii eeguu
qabu. **25** "'Lubni tokko nama du'etti dhi'aachuudhaan of
xureessuu hin qabu; haa ta'u malee yoo namni du'e sun
abbaa isaa yookaan haadha isaa, ilma isaa yookaan intala
isaa, obboleessa isaa yookaan obboleettii isaa kan hin
heerumin ta'e garuu inni of xureessuu danda'a. **26** Inni
erga qulqullaa'ee booddee guyyaa torba eeguu qaba.
27 Innis gaafa iddoo qulqulluu keessa tajaajiluuf oobdii
iddoo qulqulluu isa gara keessaa seenutti aarsaa cubbuu
waa'ee ofii isaatiif dhi'eessuu qaba, jedha Waaqayyo
Gooftaan. **28** "'Dhaalli luboonni qaban anuma qofa. Isin
Israa'el keessatti qabeenya tokko illee isaaniif kennuu
hin qabdan; ani qabeenya isaanii nan ta'a. **29** Isaan
kennaa midhaanii, aarsaa cubbuutii fi aarsaa yakkaa ni
nyaatan; wanni Israa'el keessaa Waaqayyoof kenname
hundi kan isaanii ni ta'a. **30** Mataa oomisha midhaanii
keessaa filatamaan hundii fi kennaan keessan kan addaa
hundinuu kan lubootaa ti. Akka eebbi warra mana
keessan jiraataniif dhufuuf, daakuu keessan keessaa kan
jalqabaa isaaniif kennuu qabdu. **31** Luboonni simbira
yookaan horii, waan du'ee argame yookaan kan bineensi
madeesse kam iyyuu nyaachuu hin qaban.

45 "'Isin yeroo lafa ixaadhaan dhaala godhattanii
qoqqooddattanitti, biyyattii keessaa kutaa
dheerinni isaa dhundhuma 25,000, bal'inni isaa immoo
dhundhuma 20,000 ta'e tokko aanaa qulqulluu gootanii
Waaqayyoof kennuu qabdu; lafti sunis guutumaan
guutuutti qulqulluu ta'a. **2** Kana keessaas lafti rogni isaa
wal qixxee kan lafa irra dheerinni isaa dhundhuma 500,
bal'inni isaas dhundhuma 500 ta'e iddoo qulqulluudhaaf,
dhundhumni 50 immoo iddoo duwwaa naannoo isaatti
hafuuf haa ta'u. **3** Aanaa qulqulluu sana irraas kutaa
lafa irra dheerinni isaa dhundhuma 25,000, bal'inni
isaa immoo dhundhuma 10,000 safari. Isa keessas iddoo
qulqulluu jechuunis Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu
ta'etu jiraachuu qaba. **4** Iddoon kunis lafa sana keessatti
luboota iddoo qulqulluu keessatti tajaajilanii fi kanneen
fuula Waaqayyoo duratti tajaajiluuf dhi'aataniif kutaa
qulqulluu ni ta'a. Innis iddoo manneen isaaniitii fi iddoo
mana qulqullummaa ta'a. **5** Lafti dhundhuma 25,000
dheeratee bal'inni isaa immoo dhundhuma 10,000 ta'e
akka isaan magaalaa keessa jiraatan itti ijaarrataniif
Lewwota mana qulqullummaa keessa tajaajilaniif ta'a. **6**
"'Lafa bal'inni isaa dhundhuma 5,000, dheerinni isaa
immoo dhundhuma 25,000 ta'e kutaa qulqulluu sanatti
aansaatii akka qabeenya ishee ta'uuf magaalaa sanaaf
kennaa; innis mana Israa'el hundaaf ta'a. **7** "'Bulchaan
sunis lafa aanaa qulqulluu sanaatii fi qabeenya magaalaa
gama lamaaniinuu daangessitu tokko qabaata. Lafti
sunis karaa lixaatiin gara lixaatti diriirtee karaa ba'aatiin
immoo gara ba'aatti diriirtee kutaalee lafa gosaa keessaa
tokko biraan daarii lixaatii hamma daarii ba'aatti
dheeratti. **8** Lafti kun Israa'el keessatti handhuuraa isaa
taati. Bulchitoonni koos akka manni Israa'el akkuma gosa
isaaniitti lafa handhuuraa qabaatan godhu malee si'achi
saba koo hin hacuucan. **9** "'Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha: Yaa bulchitoota Israa'el isin seera dabartaniirtu!
Jeequmsaa fi hacuuccaa keessan dhiisaatii waan sirrii
ta'ee fi qajeelaa hojjedhaa. Saba koo hin saaminaa,
jedha Waaqayyo Gooftaan. **10** Isin madaalii sirrii, iifii
sirrii fi baadoosii sirrii ta'etti fayyadamuu qabdu. **11**
Iifii fi baadoosiin wal qixxee ta'uu qabu; baadoosiin
tokko homeerii kudhan keessaa tokko, iifiin tokko
immoo homeerii kudhan keessaa tokko qabata; kanaafuu
homeeriin lachan isaaniitiifuu madaalii walii galaa
ta'a. **12** Saqiliin tokko geeraa digdama qabata; saqiliin
jaatamni immoo minnaanii tokko ta'a. **13** "'Kennaan isin
dhi'eessuu qabdan kanaa dha: Tokkoo tokkoo qamadii
homeerii tokkoo keessaa iifii qooda ja'a keessaa qooda
tokko, tokkoo tokkoo garbuu homeerii tokkoo keessaa
iifii qooda ja'a keessaa qooda tokko. **14** Zayitiin ajajame
yoo baadoosiidhaan safarame, baadoosii qooda kudhan
keessaa qooda tokko kan tokkoo tokkoo qoroosii irraa
fudhatamee dha. Qoroosiin tokko baadoosii kudhan
yookaan homeerii tokko qabaata; baadoosiin kudhan
homeerii tokkoon wal qixxeedhaatii. **15** Akkasumas
lafa tika Israa'el kan bishaan quufe irraa bushaayee
dhibba lama keessaa hoolaa tokko haa fudhatu. Kun
hundi akka sabaaf araarri bu'uuf kennaa midhaanii,
aarsaa gubamuu fi aarsaa nagaatiif ta'a, jedha Waaqayyo
Gooftaan. **16** Sabni biyyattii hundinuu kennaa kana
bulchaa Israa'eliif ni kenna. **17** Yeroo ayyaanotaatti,
yeroo Ayyaana Baatiitti, guyyoota Sanbataatti, yeroo
ayyaanota mana Israa'eliif murteeffaman hunda aarsaa
gubamu, kennaa midhaaniitii fi dhibaayyuu dhi'eessuun
itti gaafatama bulchaa ti. Innis akka mana Israa'eliif
araarri bu'uuf aarsaa cubbuu, kennaa midhaanii, aarsaa
gubamuu fi aarsaa nagaa ni dhi'eessa. **18** "'Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: Guyyaa jalqabaa, ji'a jalqabaatti
dibicha hir'ina hin qabne geessitee mana qulqullummaa
ni qulqulleessita. **19** Lubichis dhiiga aarsaa cubbuu
sana irraa waa fuudhee dhaabawwan balbala mana
qulqullummaa irra, qarqara goleewwan iddoo aarsaa
kanneen ol aannan afranii fi dhaabawwan karra oobdii
kan gara keessaa irra dibuu qaba. **20** Nama utuu itti hin
yaadin yookaan utuu hin beekin cubbuu hojjetu kamiif
iyyuu ji'a sana keessaa bultii torbaffaatti akkasuma
gochuu qabdan; isin akkasitti mana qulqullummaa sanaaf
araara buuftu. **21** "'Ji'a jalqabaa keessa, bultii kudha
afuraffaatti isin Faasiikaa jechuunis ayyaana torban
tokko turu ayyaaneffattu; yeroo kanattis buddeena

raacitii malee tolfame nyaatu. **22** Gaafas bulchaan sun
ofii isaatii fi uummata biyyattii hundaaf dibicha tokko
aarsaa cubbuu godhee dhi'eessuu qaba. **23** Innis yeroo
ayyaana bultii torbaa sana keessa guyyuma guyyaan
korommii loonii torbaa fi korbeeyyii hoolaa torba
kanneen hir'ina hin qabne aarsaa gubamu godhee,
korbeessa re'ee tokko immoo aarsaa cubbuu godhee
Waaqayyoof dhi'eessuu qaba. **24** Tokkoo tokkoo dibicha
looniitiif iifii tokko, tokkoo tokkoo korbeessa hoolaatiifis
iifii tokko kennaa midhaanii godhee, zayitii iinii tokkoos
tokkoo tokkoo iifii sanaatti dabalee qopheessuu qaba. **25**
"'Yeroo ayyaana bultii torba turu kan ji'a torbaffaa keessa
guyyaa kudha shanaffaatti jalqabamu sana keessa illee
aarsaa cubbuutiif, aarsaa gubamuuf, kennaa midhaaniitii
fi kan zayitiitiif akkasuma haa qopheessu.

46 "'Waaqayyo Gooftaan akkana jedha: Karri oobdii
gara keessaa kan ba'a biiftuutti garagalu guyyaa
hojii ja'anuu cufamuu qaba; gaafa Sanbataatii fi guyyaa
Ayyaana Baatii garuu banamuu qaba. **2** Bulchaan sun
karaa gardaafoo balbalaatiin ol galee dhaaba balbalaa
bira dhaabachuu qaba. Luboonni immoo aarsaa isaa
kan gubamuu fi aarsaa isaa kan nagaa dhi'eessuu
qabu. Innis buusaa karraa duratti sagadee ergasii gad
ba'uu qaba; karri sun garuu hamma galgalaatti hin
cufamu. **3** Guyyoota Sanbataattii fi Baatii Haaraatti
sabni biyyattii karra ittiin ol seenan irratti fuula
Waaqayyoo duratti sagaduu qaba. **4** Aarsaan gubamu
kan bulchaan sun guyyaa Sanbataatiin Waaqayyoof
fidu xobbaallaawwan hoolaa ja'aa fi korbeessa hoolaa
tokko, kanneen hundi isaanii mudaa hin qabne ta'uu
qabu. **5** Kennaan midhaanii kan korbeessa hoolaa
wajjin kennamu sun iifii tokko, kennaan midhaanii
kan xobbaallaawwan hoolaa wajjin kennamu immoo
akkuma bulchaan sun fedhetti ta'ee tokkoo tokkoo iifii
sanaatti zayitiin iniin tokko dabalamee dhi'eeffamuu
qaba. **6** Innis guyyaa Baatii Haaraatti dibicha tokko,
xobbaallaawwan hoolaa ja'aa fi korbeessa hoolaa tokko,
kanneen hundi isaanii iyyuu mudaa hin qabne dhi'eessuu
qaba. **7** Iifii tokko korma loonii wajjin, iifii tokko
korbeessa hoolaa wajjin, xobbaallaawwan hoolaa wajjin
immoo akkuma bulchaan sun kennuu fedhetti kennaa
midhaanii godhee tokkoo tokkoo iifii sanaatti zayitii iinii
tokko dabalee dhi'eessuu qaba. **8** Bulchaan sun yeroo
ol seenutti karaa gardaafoo karra sanaatiin seenuu,
karuma sanaanis gad ba'u qaba. **9** "'Yoo sabni biyyattii
guyyaa ayyaana murteeffameetti fuula Waaqayyoo
duratti dhi'aatutti namni waaqeffachuudhaaf karra
gama kaabaatiin ol seenu kam iyyuu, karra gama
kibbaatiin ba'uu qaba; namni karra gama kibbaatiin
seenu kam iyyuus karra gama kaabaatiin ba'uu qaba;
namni kam iyyuu karra karra sanatti dugda galee
jiruun ba'uu qaba malee karra ittiin seene sanaan ba'uu
hin qabu. **10** Bulchaan sunis isaan gidduu jiraachuu
qaba; inni yeroo isaan ol seenanitti seenee yeroo
isaan gad ba'anitti ba'a. **11** "'Guyyoota ayyaanaatii fi
ayyaanota murteeffamaniif, kennaan midhaanii iifii
tokko dibicha tokko wajjin, iifii tokko korbeessa hoolaa
tokko wajjin, xobbaallaawwan hoolaa wajjin immoo
akkuma namichi sun kennuu fedhetti tokkoo tokkoo
iifiitti zayitii iinii tokko dabalee dhi'eessuu qaba. **12**
Yommuu bulchaan fedhii isaatiin Waaqayyoof aarsaa
dhi'eessutti jechuunis yommuu aarsaa gubamu yookaan
aarsaa nagaa dhi'eessutti karri gara ba'a biiftuutti
garagaluu isaaf banamuu qaba. Inni akkuma guyyaa
Sanbataa godhu sana aarsaa isaa kan gubamu yookaan
aarsaa isaa kan nagaa dhi'eessuu qaba. Ergasii inni ba'ee
deema; erga inni deemee booddee karri sun ni cufama.
13 "'Ati guyyuma guyyaan xobbaallaa hoolaa waggaa
tokkoo kan mudaa hin qabne aarsaa gubamu gootee
Waaqayyoof dhi'eessuu qabda; waan kanas ganama
ganama dhi'eessita. **14** Kana wajjinis daakuu midhaanii
iifii ja'a keessaa tokko, daakuu sana jiisuufis zayitii
iinii sadii keessaa tokko itti dabaltee ganama ganama
kennaa midhaanii dhi'eessuu qabda; kennaa midhaanii
kana Waaqayyoof dhi'eessuun sirna baraa baraa ti. **15**
Kanaafuu xobbaallaan hoolaa, kennaan midhaaniitii fi
zayitiin aarsaa gubamu kan yeroo hundaatiif ganama
ganama haa dhi'eeffamu. **16** "'Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: Yoo bulchaan sun dhaala isaa irraa ilmaan
isaa keessaa isa tokkoof kenne dhaalli sun sanyii isaatiifis
ni ta'a; kunis dhaalaan handhuuraa isaanii ta'a. **17** Haa
ta'u malee yoo bulchaan sun dhaala isaa irraa garboota
isaa keessaa isa tokkoof kenne garbichi sun hamma
waggaan inni itti bilisoomu ga'utti kan isaa ti; sana
booddee dhaalli sun bulchaa sanaaf deebi'a. Dhaalli
isaa ilmaan isaa qofaaf ta'a; dhaalli sun kan isaanii ti.
18 Bulchaan sun qabeenya isaa irraa isaan buqqisee
dhaala sabaa kam iyyuu fudhachuu hin qabu. Akka sabni
koo kam iyyuu qabeenya isaa irraa hin buqqifamneefis
inni qabeenya isaa irraa ilmaan isaatiif dhaala isaanii
kennuu qaba.'" **19** Ergasii namichi sun balbala isa karra
gara dareewwan qulqulluu gara kaabaatti garagalanii
jiran kanneen lubootaaf kennamanitti geessu cina jiru
keessaan na baasee moggaa gara dhi'aatiin iddoo tokko
natti argisiise. **20** Innis akkana naan jedhe; "Iddoon kun
iddoo itti luboonni uummata qulqulleessuuf jedhanii
akka aarsaan gara oobdii alaatti gad hin baafamneef
aarsaa yakkaatii fi aarsaa cubbuu bilcheessanii kennaa
midhaanii immoo itti tolchanii dha." **21** Innis ergasii
gara oobdii alaatti na baasee golee isaa afran irra
na naannesse; ani immoo tokkoo tokkoo golee sanaa
keessatti oobdii biraa nan arge. **22** Goleewwan oobdii
alaa afran keessa oobdiiwwan xixinnaatu ture; isaanis
lafa irra dheerina dhundhuma afurtamaa fi bal'ina
dhundhuma soddoma qabu; bal'inni tokkoo tokkoo
oobdiiwwan goleewwan afran keessa jiranii wal qixxee
ture. **23** Naannoo tokkoo tokkoo goleewwan afranii
keessa marsaa dhagaa kan naannoo isaa jalatti iddoon
ibiddaa jiru tokkotu ijaaramee ture. **24** Innis, "Isaan
kunneen manneen warri mana qulqullummaa keessa
tajaajilan aarsaawwan sabaa itti bilcheessanii dha" naan
jedhe.

47 Namichi sun deebisee gara balbala mana
qulqullummaatti na fide; anis bishaan gulantaa
mana qulqullummaa jalaa ba'ee gara ba'a biiftuutti
yaa'u nan arge; manni qulqullummaa sun gara ba'a
biiftuutti garagala tureetii. Bishaan sunis kibba mana

qulqullummaa jalaa ba'ee kibba iddoo aarsaatiin gad
yaa'a ture. **2** Ergasii karaa balbala kaabaatiin na
baasee ala keessa na naannessee gara karra alaa kan
gara ba'a biiftuutti garagalee jiruutti na fide; bishaan
sunis karaa kibbaatiin yaa'a ture. **3** Namichi sunis
funyoo ittiin safaru harkatti qabatee gara ba'a biiftuutti
deemuudhaan dhundhuma kuma tokko safare; ergasiis
bishaan koronyoo ga'u keessa na deemsise. **4** Ammas
dhundhuma kuma tokko safaree bishaan jilba ga'u keessa
na deemsise; itti aansees dhundhuma kuma tokko safaree
bishaan mudhii ga'u keessa na deemsise. **5** Ammas inni
dhundhuma kuma tokko safare; sababii bishaan sun
guutee tureef ani laga sana ce'uu hin dandeenye; lagni
sun daakuudhaaf akka malee gad fagoo waan ta'eef
namni tokko iyyuu ce'uu hin danda'u ture. **6** Innis, "Yaa
ilma namaa, waan kana argitaa?" naan jedhe. Ergasii inni
deebisee gara afaan lagaatti na fide. **7** Anis yommuun
achi ga'etti bitaa fi mirga laga sanaatti mukkeen hedduu
nan arge. **8** Innis akkana naan jedhe; "Bishaan kun
gara biyya ba'a biiftuutti yaa'ee gara Arabbaatti bu'ee
galaanatti makama. Yommuu galaanatti makamuttis
bishaan sun ni qulqullaa'a. **9** Iddoo lagni sun itti yaa'u
hunda uumamawwan lubbuu qabeeyyiin ni jiraatu ture.
Sababii bishaan kun achi yaa'ee bishaan qulqulleessuuf,
qurxummiin baay'inaan argama; kanaafuu lafa bishaan
sun itti yaa'u wanni hundi ni jiraata. **10** Qurxummii
qabdoonni qarqara bishaanii dhadhaabatu; lafti Een
Gaadiidhaa hamma Een Eglayiimiitti jiru lafa itti kiyyoo
diriirsan ta'a; qurxummiin isaas akkuma qurxummii
Galaana Meeditiraaniyaan gosa adda addaa qabaata. **11**
Raaree fi caffaan garuu hin qulqullaa'u; isaanis soogidda
ta'anii hafu. **12** Mukkeen ija naqatan gosti hundinuu bitaa
fi mirga qarqara laga sanaatti ni guddatu. Baalawwan
isaanii hin gogan yookaan ija hin dhaban. Sababii bishaan
iddoo qulqulluudhaa gara isaaniitti yaa'uuf mukkeen
sun ji'a ji'aan ija naqatu. Iji isaanii nyaataaf, baalli isaanii
immoo nama fayyisuuf fayyada." **13** Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha: "Daangaawwan kunneen daangaawwan
isin ittiin biyyattii dhaala gootanii gosoota Israa'el kudha
lamaaniif qoqqoodanii dha; Yoosef qooda lama haa
argatu. **14** Isin wal qixxeessitanii isaaniif qoqqooduu
qabdu. Sababii ani abbootii keessanii kennuuf harka ol
kaafameen kakadheef biyyattiin kun dhaala keessan
ni taati. **15** "Daangaan biyyattii kanaa dha: "Karaa
kaabaatiin Galaana Meeditiraaniyaanii kaasee daandii
Hetilooniitiin karaa Haamaat darbee hamma Zedaadi
ga'utti, **16** Beerootaanii fi Sibraayim isa daangaa
Damaasqootii fi Hamaatii gidduutti argamu irraa
hamma Hazeer Hatiikoon isa daangaa Hawiraanii irratti
argamu sanaa ga'a. **17** Daangaan kun galaana irraa
ka'ee karaa kaabaatiin daangaa Damaasqoo qabatee,
daangaa Hamaatis gara kaabaatti dhiisee hamma Hazar
Eenooniitti deema. Kunis daangaa kaabaa ta'a. **18**
Daangaan sun karaa ba'a biiftuutiin Hawiraanii fi
Damaasqoo gidduu ba'ee Yordaanosin qabatee Gili'aadii fi
biyya Israa'el gidduudhaan karaa Galaana ba'a biiftuutiin
hamma Taamaaritti deema. Kunis daangaa ba'a biiftuu
ni ta'a. **19** Innis karaa kibbaatiin Taamaarii ka'ee hamma
bishaan Mariibaa Qaadeshiitti deema; ergasiis laga
Gibxi qabatee hamma Galaana Guddichaatti deema.
Kun daangaa kibbaa ta'a. **20** Karaa lixaatiin immoo
hamma iddoo fuullee Hamaati jiru tokkootti Galaanni
Meeditiraaniyaan daangaa isaa ni ta'a. Kunis daangaa
lixaa ni ta'a. **21** "Isinis akkuma baay'ina gosoota
Israa'elitti biyya kana ni qoqqooddattu. **22** Isin ofii
keessanii fi alagoota isin gidduu jiraatan kanneen ijoollee
qabaniif biyyattii dhaala godhaatii ixaadhaan qoqoodaa.
Akka dhalattoota Israa'elittis isaan ilaalaa; isaanis isin
wajjin gosoota Israa'el gidduutti ixaadhaan dhaala
qooddachuu qabu. **23** Isin alagaa gosa kam iyyuu keessa
qubateef dhaala isaa kennuufii qabdu" jedha Waaqayyo
Gooftaan.

48 "Gosoonni maqaan isaanii galmeeffame kanneenii
dha: "Karaa daarii kaabaatiin gosti Daan qooda
tokko qabaata; kunis daandii Hetiloon qabatee hamma
qaxxaamura Hamaatitti deema; Hazar Eenaanii fi daariin
Damaasqoo kan gara kaabaa inni Hamaatitti aanee jiru
daarii isaa kan karaa ba'aatii jalqabee hamma karaa lixa
biiftuutti jiruu ta'a. **2** Gosti Aasheer qooda tokko qabaata;
kunis biyya Daan kan ba'aa hamma lixaatti jiru daangessa.
3 Gosti Niftaalem qooda tokko qabaata; kunis biyya
Aasheer kan ba'aa hamma lixaatti jiru daangessa. **4** Gosti
Minaasee qooda tokko qabaata; kunis biyya Niftaalem
kan ba'aa hamma lixaatti jiru daangessa. **5** Gosti Efreem
qooda tokko qabaata; kunis biyya Minaasee kan ba'aa
hamma lixaatti jiru daangessa. **6** Gosti Ruubeen qooda
tokko qabaata; kunis biyya Efreem kan ba'aa hamma
lixaatti jiru daangessa. **7** Gosti Yihuudaa qooda tokko
qabaata; kunis biyya Ruubeen kan ba'aa hamma lixaatti
jiru daangessa. **8** "Biyyi ba'a biiftuutii gara lixa biiftuutti
Yihuudaa daangessu qooda isin kennaa addaa gootanii
dhi'eessuu qabdanii dha. Bal'inni isaas dhundhuma
25,000, dheerinni isaa immoo ba'a biiftuutii gara lixa
biiftuutti qooda gosaa keessaa isa tokko wajjin wal
qixxee ta'a; iddoon qulqulluun sunis biyya sana gidduutti
argama. **9** "Qoodni addaa kan isin Waaqayyoof dhi'eessuu
qabdan dheerinni isaa dhundhuma 25,000, bal'inni isaa
immoo dhundhuma 10,000 ta'a. **10** Kunis lubootaaf
qooda qulqulluu ta'a. Innis karaa kaabaatiin dhundhuma
25,000 dheerata; karaa lixa biiftuutiin dhundhuma 10,000
bal'ata; karaa ba'a biiftuun dhundhuma 10,000 bal'ata;
karaa kibbaatiin immoo dhundhuma 25,000 dheerata.
Manni qulqullummaa Waaqayyoos gidduu isaatti argama.
11 Kunis luboota qulqullaa'oo jechuunis ilmaan Zaadoq
kanneen amanamummaadhaan na tajaajilaa turan
kanneen yeroo Israa'eloonni karaa irraa badanitti akka
Lewwonni karaa irraa badan sana karaa irraa hin badin
sanaaf ta'a. **12** Innis qooda biyyattii isa qulqulluu irraa
jechuunis qooda qulqulluu kan qooda hunda caalaa
qulqulluu ta'e irraa kan biyya Lewwotaa daangessu sun
isaaniif kennaa addaa ta'a. **13** "Biyya lubootaa biraan
Lewwonni lafa dheerinni isaa dhundhuma 25,000, bal'inni
isaa immoo dhundhuma 10,000 qabaatu. Walumaa
galatti dheerinni isaa dhundhuma 25,000 bal'inni isaa
immoo dhundhuma 10,000 ta'a. **14** Isaanis lafa sana
irraa waan tokko illee gurguruu yookaan geeddaruu
hin qaban. Lafti kun biyyattii keessaa filatamaa dha;

sababii Waaqayyoof qulqulluu ta'eefis harka nama
biraatti darbuu hin qabu. **15** "Lafti hafe kan bal'inni isaa
dhundhuma 5,000, dheerinni isaa immoo dhundhuma
25,000 ta'e faayidaa magaalattiitiif oola; kunis ijaarsa
manneeniitii fi lafa dheedaatiif ta'a. Magaalattiin immoo
isa gidduu jiraatti; **16** magaalattiinis karaa kaabaatiin
dhundhuma 4,500, karaa kibbaatiin dhundhuma 4,500,
karaa ba'aatiin dhundhuma 4,500 karaa lixaatiinis
dhundhuma 4,500 bal'atti. **17** Magaalattiin kaabaan
dhundhuma 250, kibbaan dhundhuma 250, ba'aan
dhundhuma 250, dhi'aanis dhundhuma 250 lafa dheedaa
ni qabaatti. **18** Wanni lafa sana irraa hafe kan kutaa
qulqulluu daangessuu fi dheerina lafa sanaa qabatee
jiru karaa ba'aatiin dhundhuma 10,000, karaa dhi'aatiin
illee dhundhuma 10,000 ni ta'a. Oomishni lafa sanaas
hojjettoota magaalattiitiif nyaata ni ta'a. **19** Hojjettoonni
magaalattii kanneen lafa qotatan gosoota Israa'el
hunda keessaa dhufu. **20** Kutaan lafa sanaa hundi
roga wal qixxee afur qabaata; tokkoon tokkoon roga
sanaas dhundhuma 25,000 ta'a. Qabeenya magaalaa
wajjinis akka kennaa addaa ta'uuf kutaa qulqulluu
hambisaa. **21** "Wanni karaa kutaa qulqulluu lamaanii
fi qabeenya magaalattii irraa hafe bulchaa sanaaf ta'a.
Innis karaa ba'aa kutaa qulqulluu kan dhundhuma
25,000 dheeratu sana irraa jalqabee gara daangaa
ba'aatti, karaa dhi'aa immoo lafa dhundhuma 25,000
dheeratu sana irraa jalqabee gara daangaa dhi'aatti
bal'ata. Lafti dheerina qoodawwan gosaa qabatee jiru
sun lamaan bulchaa sanaaf ta'a; kutaan qulqulluun iddoo
qulqulluu kan mana qulqullummaa wajjin jiru sun isaan
gidduutti argama. **22** Kanaafuu qabeenyi Lewwotaatii fi
qabeenyi magaalattii lafa bulchaa sanaaf kenname sana
walakkaatti argama. Lafti bulchaa sanaaf kenname sunis
daangaa Yihuudaatii fi daangaa Beniyaam gidduutti
argama. **23** "Qoodni gosoota hafanii kan armaan gad
jiruu dha: "Gosti Beniyaam qooda tokko qabaata; kunis
gara ba'aatii hamma gara dhi'aatti bal'ata. **24** Gosti
Simi'oon qooda tokko qabaata; kunis ba'aa hamma
lixaatti biyya Beniyaam daangessa. **25** Gosti Yisaakorii
qooda tokko qabaata; kunis ba'aa hamma lixaatti biyya
Simi'oon daangessa. **26** Gosti Zebuuloon qooda tokko
qabaata; kunis ba'aa hamma lixaatti biyya Yisaakor
daangessa. **27** Gosti Gaad qooda tokko qabaata; kunis
ba'aa hamma lixaatti biyya Zebuuloon daangessa. **28**
Daangaan Gaad kan karaa kibbaa sun Taamaarii jalqabee
hamma bishaan Mariibaa Qaadeshiitti, ergasiis ededa
Laga Gibxi irra hamma Galaana Guddichaatti gara
Kaabaa deema. **29** "Kunis biyya isin dhaala gootanii
ixaadhaan gosoota Israa'eliif qoqqooduu qabdanii
dha; isaan kunneenis qoodawwan isaanii ta'an" jedha
Waaqayyo Gooftaan. **30** "Karrawwan magaalaa sana
keessaa ittiin ba'an kanneenii dha: "Karaa kaabaatii
jalqabee kan dhundhuma 4,500 dheeratu, **31** karrawwan
magaalaa sanaa maqaa gosoota Israa'eliin moggaafamu.
Karrawwan sadan karaa kaabaatiin jiran karra gosa
Ruubeen, karra gosa Yihuudaa fi karra gosa Lewwii ta'u.
32 Karaa ba'aa karrawwan dhundhuma 4,500 dheeratan
sadiitu jira; isaanis karra Yoosef, karra Beniyaamii fi
karra Daan. **33** Karaa kibbaa karrawwan dhundhuma
4,500 dheeratan sadiitu jira; isaanis karra Simi'oon,
karra Yisaakorii fi karra Zebuuloon. **34** Karaa dhi'aa
karrawwan dhundhuma 4,500 dheeratan sadiitu jira;
isaanis karra Gaad, karra Aasheerii fi karra Niftaalem.
35 "Naannoon magaalaa sanaa guutumaan guutuutti
dhundhuma 18,000 ta'a. "Maqaan magaalaa sanaas yeroo
sanaa jalqabee, 'Waaqayyo achi jira ta'a.'"

Daani'el

1 Bara Yehooyaaqiim mooticha Yihuudaa keessa,
waggaa sadaffaatti Nebukadnezar mootiin Baabilon
dhufee Yerusaalemin marse. **2** Gooftaanis Yehooyaaqiim
mooticha Yihuudaa mi'oota mana qulqullummaa Waaqaa
tokko tokko wajjin dabarsee harka isaatti kenne. Mi'oota
kanneenis gara mana Waaqa isaa, gara Baabilonitti
geeffatee mankuusaa mana Waaqa isaa keessa kaa'ate. **3**
Mootichis ergasii Ashfenaz itti gaafatamaa qondaaltota
isaa sana waamee akka inni Israa'eloota sanyii
moototaatii fi maatii ulfina qabeeyyii ta'an tokko
tokko ol galchu ajaje; **4** isaanis dargaggeeyyii hir'ina
dhagnaa hin qabne, babbareedoo, kanneen barumsa
gosa kamii iyyuu barachuuf dandeettii ogummaa qaban,
kanneen beekumsaan badhaadhan, kanneen waan hunda
hubachuu danda'anii fi masaraa mootummaa keessa
tajaajiluuf ga'umsa qaban turan. Innis afaanii fi katabbii
Baabilonotaa isaan barsiisuu qaba ture. **5** Mootichis
nyaataa fi daadhii wayinii kan guyyaa guyyaatti
isaan barbaachisu maaddii mootummaa irraa isaaniif
ajaje. Isaanis tajaajila mootichaa seenuuf waggaa sadii
leenjifamuu qabu ture. **6** Isaan kanneen keessaa warri
Yihuudaadhaa dhufan Daani'el, Hanaaniyaa, Miishaa'eelii
fi Azaariyaa turan. **7** Itti gaafatamaan qondaaltotaa
sun Daani'eliin Beelxishaazaar, Hanaaniyaadhaan
Shaadraak, Miishaa'eelin, Meeshak, Azaariyaadhaan
immoo Abdanaagoo jedhee maqaa haaraa baaseef. **8**
Daani'el garuu nyaataa fi daadhii wayinii mootichaatiin
of xureessuu dide; innis akkasiin akka of hin xureessineef
itti gaafatamaa qondaaltotaa sana eeyyama gaafate. **9**
Waaqnis yeroo kanatti akka Daani'el fuula qondaala
sanaa duratti surraa fi gara laafina argatu godhe; **10**
qondaalli sun garuu Daani'eliin, "Ani gooftaa koo isa
nyaataa fi dhugaatii keessan isiniif ramade sana nan
sodaadha; inni maaliif dargaggoota hiriyoota keessan
kaan caalaa huqqattanii isin arga? Kanaan isin mootichi
balaa mataa kootti fiddu" jedhe. **11** Kana irratti Daani'el
waardiyyaa itti gaafatamaan qondaaltotaa sun Daani'elii
fi Hanaaniyaa irratti, Miishaa'eelii fi Azaariyaa irratti
muude Meldaariin akkana jedhe; **12** "Maaloo tajaajiltoota
kee bultii kudhaniif ilaali; biqiltuu nyaatamuu fi bishaan
dhugamu malee waan biraa nuuf hin kennin. **13** Sana
booddee bifa keenyaa fi bifa dargaggoota nyaata mootii
nyaatanii wal biratti ilaali; waan argite irratti hundaa'iitii
tajaajiltoota kee irratti waan feete murteessi." **14** Innis
yaada kana fudhatee bultii kudhan isaan qore. **15**
Dhuma bultii kurnan sanaattis isaan dargaggoota nyaata
mootii nyaatan sana caalaa fayyaaleyyii fi warra dhagni
isaanii furdatee miidhage ta'anii argaman. **16** Kanaafuu
waardiyyaan sun qooda nyaata filatamaa fi daadhii
wayinii kan isaan dhuguu qaban sanaa raafuu qofa
isaaniif kenne. **17** Waaqnis dargaggoota afran kanneeniif
barumsaa fi ogummaa hunda keessatti beekumsaa fi
dandeetii kenneef. Daani'elis mul'ataa fi abjuu hunda
hubachuu danda'a ture. **18** Yommuu guyyaan mootichi
akka isaan gara isaatti dhi'aatan murteesse ga'ettis,
qondaalli hangaftichi fuula Nebukadnezar duratti isaan
dhi'eesse. **19** Mootichis isaan haasofsiise; innis nama
Daani'eliin, Hanaaniyaan, Miishaa'eelii fi Azaariyaan
qixxaatu tokko illee hin arganne; kanaafuu isaan hojii
mootichaa jalqaban. **20** Mootichis waa'ee ogummaa
fi beekumsaa kan isaan gaafate hundaan akka isaan
ilaaltotaa fi falfaltoota biyyattiitti argaman hunda harka
kudhan caalan arge. **21** Daani'elis hamma waggaa
tokkoffaa Qiiros mootichaatti achuma ture.

2 Nebukadnezar bara mootummaa isaa keessa, waggaa
lammaffaatti abjuu abjoote; hafuurri isaa jeeqamee
hirribas rafuu dadhabe. **2** Kanaafuu mootichi akka
isaan abjuu inni abjoote sana itti himaniif tolchitoota,
mortoota, falfaltootaa fi warra urjii ilaalan waamsise;
isaanis ol galanii fuula isaa dura dhadhaabatan; **3**
mootichis, "Ani abjuu na dhiphise tokko nan abjoodhe;
hiikkaa abjuu sanaa maal akka ta'e beekuu nan barbaada"
jedheen. **4** Kana irratti warri urjii ilaalan sun afaan
Araamaayikiitiin mootichaan, "Yaa mootii, bara baraan
jiraadhu! Abjuu kee tajaajiltoota keetti himi; nu siif
hiiknaa" jedhanii mootichaaf deebisan. **5** Mootichis
warra urjii ilaalan sanaan akkana jedhe; "Ani waan
kana murteesseera: Yoo isin abjuu koo fi hiikkaa isaa
natti himuu baattan ani isinan kukkuta; manneen
keessanis tuulaa waan diigamee ta'u. **6** Garuu yoo
abjuu sanaa fi hiikkaa isaa natti himtan isin kennaa,
badhaasaa fi ulfina guddaa narraa argattu. Kanaafuu
abjuu sanaa fi hiikkaa isaa natti himaa." **7** Isaan
amma illee deebisanii, "Mootichi abjuu isaa tajaajiltoota
isaatti haa himu; nu ni hiiknaaf" jedhan. **8** Kana
irratti mootichi akkana jedhee deebiseef; "Ani akka isin
sababii waan ani cimsee murteesse beektaniif, akka isin
yeroo dheeressuu yaalaa jirtan hubadheera: **9** Yoo isin
abjuu sana natti himuu baattan, adabbii tokkotu isin
eeggata. Isin waan haalli geeddaramu seetanii dubbii
dogoggorsaa fi hamaa natti himuu mari'attaniirtu.
Kanaafuu abjuu sana natti himaa; anis akka isin hiikkaa
isaa natti himuu dandeessan kanaan nan beekaa." **10**
Warri urjii ilaalan sunis akkana jedhanii mootichaaf
deebise; "Namni waan mootichi gaafate kana hojjechuu
danda'u tokko iyyuu lafa irratti hin argamu! Mootiin
kam iyyuu hammuma fedhee guddaa fi jabaa ta'u illee
tolchituu, moortuu yookaan warra urjii ilaalu kam iyyuu
gaaffii akkanaa gaafatee hin beeku. **11** Wanni mootichi
gaafate akka malee rakkisaa dha. Waaqota malee namni
tokko iyyuu waan kana mootichaaf ibsuu hin danda'u;
isaan immoo namoota gidduu hin jiraatan." **12** Wanni
kunis mootichaa akka malee aarse; isa dallansiisees akka
inni ogeeyyii Baabilon hundatti murtii du'aa muru
godhe. **13** Kanaafuu akka namoonni ogeeyyiin hundi
ajjeefaman labsiin ba'e; namoonnis akka Daani'elii fi
michoota isaa barbaadanii ajjeesaniif ergaman. **14**
Yommuu Ariyook itti gaafatamaan eegumsa mootichaa
namoota Baabilon ogeeyyii ajjeesuuf ba'etti, Daani'el
ogummaa fi malaan isa haasofsiise. **15** Innis qondaala
mootichaatiin, "Mootichi maaliif labsii cimaa akkasii
baase?" jedhee gaafate. Ariyookis waan sana Daani'elitti
hime. **16** Kana irratti Daani'el ol seenee akka abjuu sana
isaaf hiikuuf akka mootichi yeroo isaa kennu gaafate. **17**

Ergasii Daani'el gara mana isaatti deebi'ee waan sana
michoota isaa Hanaaniyaatti, Miisaa'elii fi Azariyaatti
hime. **18** Kanaafuu akka innii fi michoonni isaa ogeeyyiin
Baabilon kaan hin ajjeefamneef akka isaan waa'ee icciitii
kanaa Waaqa samii araara kadhatan isaan akeekkachiise.
19 Halkan sanas icciitiin sun mul'ataan Daani'elitti
mul'ifame. Ergasiis Daani'el Waaqa samii galateeffatee
20 akkana jedhe: "Maqaan Waaqaa bara baraa hamma
bara baraatti haa eebbifamu; ogummaanii fi humni kan
isaa ti. **21** Inni barootaa fi waqtiilee ni geeddara; mootota
teessoo irra ni teessisa; irraa buusas. Inni ogeeyyiif
ogummaa, beektotaafis hubannaa ni kenna. **22** Inni
waan gad fagoo fi waan dhokfame ni mul'isa; waan
dukkana keessa jiru ni beeka; ifnis isa wajjin jiraata.
23 Yaa Waaqa abbootii ko, ani sin galateeffadha; sin
jajadhas: Ati ogummaa fi humna naa kenniteerta; waan
nu si kadhanne na beeksifteerta; ati abjuu mootichaa nu
beeksifteerta." **24** Daani'elis Ariyook isa mootichi akka
inni ogeeyyii Baabilon ajjeesuuf ajaje sana bira deemee,
"Ati ogeeyyii Baabilon hin ajjeesin. Mooticha biratti na
geessi; ani abjuu isaa nan hiikaaf" jedheen. **25** Ariyookis
Daani'elin mooticha bira geessee, "Ani booji'amtoota
Yihuudaa keessaa nama hiikkaa abjuu mootichaa himuu
danda'u tokko argeera" jedheen. **26** Mootichis Daani'el
isa Beelxishaazaar jedhame sanaan, "Ati abjuu ani argee
fi hiikkaa isaa natti himuu dandeessaa?" jedhe. **27**
Daani'elis deebisee akkana jedhe; "Namni ogeessi kam
iyyuu, mortuun, tolchituun yookaan ilaaltuun icciitii
waan mootichi gaafate sanaa ibsuu danda'u tokko iyyuu
hin jiru; **28** garuu Waaqni icciitii mul'isuu tokko samii
irra jira. Innis wantoota baroota dhufan keessa ta'an
Nebukadnezar mootichatti argisiiseera. Abjuun keetii
fi mul'anni utuu ati siree kee irra ciiftuu yaada keetti
dhufe kanaa dha: **29** "Yaa mooticha utuu ati ciiftee
jirtuu wanni gara fuula duraatti ta'uuf jiru yaada keetti
dhufe; inni icciitii mul'isus waan fuula duratti ta'u sitti
argisiise. **30** Yaa mootii, akka kootti sababiin icciitiin
kun natti mul'ateef ani namoota jiraatoo kaan caalaa
ogummaa qabaadheef utuu hin ta'in, akka ati hiikkaa
isaa beektee waan yaada kee keessa jiru hubattuuf. **31**
"Yaa mootii, ati ni ilaalte; fuula kee duras fakkii guddaa
jechuunis fakkii akka malee guddaa, bifa calaqqisaa
fi sodaachisaa tokkotu ture. **32** Mataan fakkii sanaas
warqee qulqulluu irraa, qomaa fi irreen isaa meetii
irraa, garaa fi tafni isaa naasii irraa hojjetaman; **33**
miilli isaa sibiila irraa, faanni isaa gartokko sibiila irraa,
gartokko immoo suphee irraa hojjetame. **34** Utuma ati
ilaalaa jirtuu dhagaan tokko utuu harki namaa hin tuqin
fottoqe. Innis miilla fakkii sanaa kan sibiilaa fi suphee
irraa hojjetame dha'ee caccabse. **35** Ergasii sibiilli,
supheen, naasiin, meetii fi warqeen sun yeruma tokkotti
caccabanii akkuma habaqii yeroo bonaa oobdii irra jiruu
ta'an. Bubbeenis utuu waan tokko illee hin hambisin
haree deeme. Dhagaan fakkii sana caccabse sun garuu
tulluu guddaa ta'ee lafa hunda guute. **36** "Abjuun sun
kana ture; nus mootichaaf ni hiikna. **37** Yaa mootii,
ati mootii moototaa ti. Waaqni samii mootummaa fi
humna, jabinaa fi ulfina siif kenneera; **38** inni sanyii
namaa, bineensota bosonaatii fi simbirroota samii
dabarsee harka keetti siif kenneera. Lafa isaan jiraatani
kamitti iyyuu hunda isaanii irratti bulchaa si godheera.
Ati mataa warqee ti. **39** "Si'iin duuba mootummaan
mootummaa keetii gadii biraa tokko ni ka'a. Itti aansee
mootummaan Naasii sadaffaan kan tokko guutummaa
lafaa ni bulcha. **40** Dhuma irrattis mootummaan
afuraffaan akkuma sibiilaa jabaa ta'e tokko ni ka'a; sibiilli
waan hunda caccabsee bulleessaatii; mootummaan kunis
akkuma sibiilli waan hunda caccabsee balleessu sana
mootummoota isa duraan turan hunda caccabsee ni
bulleessa. **41** Akkuma ati akka faannii fi qubni miilla isaa
gartokko suphee, gartokko immoo sibiila ta'e argite sana
mootummaan kun mootummaa gargar qoodame ta'a;
ta'us inni akkuma sibiila gartokkeen isaa supheedhaan
makame kan ati argite sanaa jabina sibiilaa of keessaa
ni qabaata. **42** Akkuma qubni miillaa sun gartokko
sibiila, gartokko immoo suphee ta'e sana mootummaan
kunis gartokko jabaa, gartokko immoo dadhabaa ta'a. **43**
Akkuma ati sibiila supheedhaan wal make argite sana
uummanni kunis walmakaa ta'a; innis si'achi sibiilaa fi
supheen walitti makame sana caalaa tokko ta'ee hin
jiraatu. **44** "Bara mootota sanaa keessa, Waaqni samii
mootummaa gonkumaa hin diigamne yookaan saba
biraatiif hin kennamne hundeessa. Innis mootummoota
duraa sana ni barbadeessa; hamma dhumaattis isaan
balleessa; inni mataan isaa garuu bara baraan jabaatee
ni dhaabata. **45** Hiikkaan mul'ata dhagaa utuu harka
namaatiin hin ta'in ofuma isaatiin tulluu irraa fottoqee
sibiila, naasii, suphee, meetii fi warqee caccabse sanaa
kanaa dha. "Waaqni guddaan waan gara fuula duraatti
ta'u mootichatti argisiiseera. Abjuun sun dhugaa dha;
hiikkaan isaas amanamaa dha." **46** Nebukadnezar
mootichi addaan lafatti gombifamee Daani'eliif sagade;
ulfinas kenneef; akka aarsaa fi ixaana isaaf dhi'eessanis
ajaje. **47** Mootichis Daani'eliin, "Ati dhoksaa kana
mul'isuu dandeesseertaatii dhugumaan Waaqni kee
Waaqa waaqotaatii fi Gooftaa moototaa kan dhoksaa
mul'isuu dha" jedhe. **48** Ergasii mootichi Daani'eliif
taayitaa guddaa kennee, kennaa akka malee baay'ees
itti dhangalaase. Bulchaa guutummaa kutaalee biyyaa
Baabilon isa godhee namoota Baabilon hunda irratti
isa muude. **49** Daani'el mooticha kadhannaan mootichi
Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo bulchitoota biyya
Baabilon godhee muude. Daani'el garuu mana mootichaa
keessatti hafe.

3 Nebukadnezar Mootichi fakkii warqee kan dheerinni
isaa dhundhuma jaatamaa fi bal'inni isaa dhundhuma
ja'aa hojjetee kutaa biyyaa Baabilon keessa dirree
Duuraa jedhamu irra dhaabe. **2** Ergasii mootichi akka
isaan eebba fakkii inni dhaabe sanaa irratti argamaniif
ilmaan mootota, muudamoota, bulchitoota gorsitoota,
itti gaafatamtoota mankuusa qabeenyaa, abbootii murtii,
hayyoota seeraatii fi qondaaltota biyya hundaa waame.
3 Kanaafuu eebba fakkii Nebukadnezar Mootichi dhaabe
sanaa irratti argamuuf ilmaan moototaa, muudamoonni,
bulchitoonni, gorsitoonni, itti gaafatamtoonni mankuusa
qabeenyaa, abbootiin murtii hayyoonni seeraa biraatii
fi qondaaltonni biyyaa hundi walitti qabamanii fuula
fakkii sanaa dura dhadhaabatan. **4** Kana irratti labsituun

tokko akkana jedhee sagalee guddaadhaan labse; “Yaa
namoota, sabootaa fi namoonni afaan garaa garaa
dubbattan hundi, wanni isin akka gootan ajajamtan
kanaa dha: **5** Isin akkuma sagalee gaanfaa, ulullee,
masiinqoo, kiraaraa, baganaa, kan faaggaatii fi sirbaa
dhageessaniin addaan lafatti gombifamtanii fakkii
warqee kan Nebukadnezar Mootichi dhaabeef sagaduu
qabdu. **6** Namni addaan lafatti gombifamee hin sagadne
kam iyyuu yoosuma boolla ibiddi keessaa balali’utti
darbatama.” **7** Kanaafuu namoonni, saboonnii fi
namoonni afaan garaa garaa dubbatan hundi yommuu
sagalee gaanfaa, ulullee, masiinqoo, kiraaraa, baganaa fi
sirbaa hunda dhaga’anitti addaan lafatti gombifamanii
fakkii warqee kan Nebukadnezar Mootichi dhaabe sanaaf
sagadan. **8** Yeroo kanatti Kaldoonni tokko tokko gara
fuula duraatti dhufanii dabaan Yihuudoota himatan.
9 Isaanis Nebukadnezar Mootichaan akkana jedhan;
“Yaa mootii, ati bara baraan jiraadhu! **10** Yaa mootii,
ati akka namni kam iyyuu yommuu sagalee gaanfaa,
ulullee, masiinqoo, kiraaraa, baganaa kan faaggaatii fi
kan sirbaa dhaga’u kam iyyuu addaan lafatti gombifamee
fakkii warqee sanaaf sagaduu qabu seera baafteerta;
11 akka namni lafatti gombifamee sagaduu didu kam
iyyuus boolla ibiddi keessaa balali’utti darbatamu seera
baafteerta. **12** Garuu yaa Mooticha, Yihuudoonni ati
dhimma biyya Baabilon irratti muudde tokko tokko
ajaja kee didaniiru; isaanis Shaadraak, Meeshakii fi
Abdanaagoo dha. Isaan waaqota kee hin tajaajilan
yookaan fakkii warqee ati dhaabdeef hin sagadan.” **13**
Nebukadnezaris akka malee aaree Shaadraak, Meeshakii
fi Abdanaagoo waamsise. Kanaafuu namoonni kunneen
mooticha duratti dhi’eeffaman; **14** Nebukadnezaris
akkana isaaniin jedhe; “Yaa Shaadraak, Meeshakii
fi Abdanaagoo, isin dhugumaan waaqota koo hin
tajaajiltanii? Yookaan fakkii warqee ani dhaabeef hin
sagaddanii? **15** Amma isin yeroo sagalee gaanfaa, ulullee,
masiinqoo, kiraaraa, baganaa, kan faaggaatii fi sirba kam
iyyuu dhageessanitti kuftanii fakkii ani dhaabeef yoo
sagaddan gaarii dha. Garuu yoo isin sagaduu baattan,
yoosuma boolla ibiddi keessaa balali’utti darbatamtu.
Egaa waaqa kamitu harka kootii isin baasuu danda’a?”
16 Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoon deebisanii
mootichaan akkana jedhan; “Yaa Nebukadnezar, nu
fuula kee duratti waan kana falmachuu hin barbaannu.
17 Yaa Mootii, nu yoo boolla ibiddi keessaa balali’utti
darbatamne, Waaqni nu isa tajaajillu sun nu oolchuu
danda’a; harka keetii illee nu baasuu danda’a. **18** Yaa
Mootii, yoo inni nu baasuu baate iyyuu nu waaqota kee
akka hin tajaajille yookaan fakkii warqee ati dhaabde
sanaaf akka hin sagadne akka beektu barbaanna.” **19**
Kana irratti Nebukadnezar akka malee aaree fuulli isaa
Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagootti geeddarame.
Akka ibiddi boollaa sunis hamma durii caalaa harka
torba ho’ee finiinu ajaje; **20** akka isaan Shaadraak,
Meeshakii fi Abdanaagoo hidhanii boolla ibiddi keessaa
boba’u sanatti darbataniif loltoota isaa keessaa jajjaboo
tokko tokko ajaje. **21** Kanaafuu namoonni kunneen
akkuma wandaboo isaanii, fiddoo isaanii, marata isaanii
kan mataatii fi uffata biraas uffatanitti hidhamanii boolla
ibiddi keessaa balali’u sanatti darbataman. **22** Ajajni
mootichaa akka malee ariifachiisaa ture; sababii ibiddi
boollaa sun akka malee boba’aa tureef arrabni ibidda
sanaa loltoota Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo
geessan sana fixe; **23** namoonni sadan kunneenis
jabeeffamanii hidhamanii boolla ibiddi keessaa balali’u
sana keessatti kufan. **24** Nebukadnezar Mootichi
dinqisiifachuudhaan utaalee ka’ee, “Namoonni nu hiinee
ibiddatti darbanne sadii hin turree?” jedhee gorsitoota
isaa gaafate. Isaanis, “Yaa Mootii, kun dhuguma” jedhanii
deebisan. **25** Innis, “Ilaa! Ani namoota ibidda keessa
deddeebi’an afur nan arga; isaanis hin hidhamne; hin
miidhamnes; inni afuraffaan immoo ilma waaqotaa
fakkaata” jedheen. **26** Nebukadnezaris gara afaan boolla
ibiddi keessaa boba’utti dhi’aatee sagalee guddaadhaan,
“Yaa Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo, tajaajiltoota
Waaqa Waan Hundaa Olii, kottaa ba’aa! As kottaa” jedhe.
Akkasiin Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoon ibidda
keessaa ba’an; **27** ilmaan moototaa, muudamoonni,
bulchitoonnii fi gorsitoonni mootii naannoo isaaniitti
walitti qabaman. Isaanis akka ibiddi sun dhagna jaraa
hin miidhin yookaan akka rifeensa mataa isaanii keessaa
tokko iyyuu hin gubatin ni argan; wandaboon isaanii
iyyuu homaa hin taane; fooliin ibiddaas isaan irra hin
turre. **28** Kana irratti Nebukadnezar akkana jedhe;
“Waaqa Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo isa ergamaa
isaa ergee tajaajiltoota isaa baraareef galanni haa ta’u!
Isaan isa amanatanii ajaja mootii didanii akka Waaqa
isaanii malee waaqota biraa hin tajaajille yookaan hin
waaqeffanne lubbuu isaanii dabarsanii kennaniiru. **29**
Kanaafuu Waaqni akkasitti nama oolchu kan biraa Waaqa
hin jirreef, ani akka uummanni saba kamii iyyuu yookaan
afaan kamii iyyuu yoo Waaqa Shaadraak, Meeshakii fi
Abdanaagoo irratti waan hamaa dubbate kukkutamu,
akka manni isaas tuullaa waan diigamee ta’u labseera.”
30 Ergasii mootichi Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo
kutaa biyyaa Baabilon irratti muude.

4 Nebukadnezar Mooticha irraa, Sabootaa fi namoota
afaan garaa garaa dubbatan kanneen guutummaa
addunyaa irra jiraatan hundaaf: Nagaan isiniif haa
baay’atu! **2** Mallattoowwanii fi hojiiwwan dinqii
kanneen Waaqni Waan Hundaa Olii naaf godhe isinitti
himuun na gammachiisa. **3** Mallattoowwan isaa akkam
gurguddaa dha; **4** Ani Nebukadnezar natti tolee masaraa
mootummaa koottis qananiidhaan mana koo nan
jiraadhan ture. **5** Ani abjuu na sodaachise tokko nan
arge. Utuu ani siree koo irra ciisee jiruu fakkii fi mul’anni
qalbii koo keessa darbu na sodaachise. **6** Kanaafuu
ani akka isaan abjuu sana naa hiikaniif akka ogeeyyiin
Baabilon hundi fuula koo duratti dhi’eeffaman nan
ajaje. **7** Yommuu tolchitoonni, mortoonni, warri urjii
ilaalanii fi waa himtoonni dhufanitti abjuu sana isaanitti
nan hime; isaan garuu naaf hiikuu hin dandeenye. **8**
Dhuma irratti Daani’el fuula duratti dhi’aate; anis abjuu
sana isatti nan hime. Inni Beelxishaazaari jedhamee
maqaa waaqa kootiin waamama; hafuurri waaqota
qulqulluu isa keessa ture. **9** Anis akkanan jedhe; “Yaa
Beelxishaazaari, hangafa tolchitootaa, ani akka hafuurri
waaqota qulqulluu si keessa jiru nan beeka; icciitiin kam

iyyuu sitti hin ulfaatu. Abjuun ani arge kana; hiikkaa isaa
natti himi. **10** Mul'anni utuun siree koo irra ciisee jiruu
arge isa kanaa dha: Ani nan ilaale; mukni tokko fuula
koo dura walakkaa lafaa dhaabatee ture. Dheerinni isaas
guddaa ture. **11** Mukni sun akka malee guddatee jabaate;
fiixeen isaas samii tuqe; hamma daarii lafaattis ni
mul'ata ture. **12** Baalli isaa bareedaa, iji isaa akka malee
baay'ee ture; mukicha irras nyaata waan hundaaf ta'utu
ture. Bineensonni gaaddisa isaa jala boqotu; simbirroon
samiis dameellee isaa irra jiraatu; lubbuu qabeeyyiin
hundinuus isa irraa nyaatu ture. **13** "Ani mul'ata utuun
siree koo irra ciisee jiruu arge sana keessatti nan ilaale;
fuula koo duras ergamaa qulqulluu samiidhaa gad
bu'aa jiru tokkotu ture. **14** Innis sagalee guddaadhaan
akkana jedhe: 'Mukicha muraa; dameewwan isaa cicciraa;
baala isaa harcaasaa; ija isaa bittinneessaa. Bineensonni
isa jalaa, simbirroonnis dameewwan isaa irraa haa
baqatani. **15** Gufuu fi hiddi isaa garuu sibiilaa fi
naasiidhaan hidhamee lafa keessa, marga dirree keessa
haa turu. "'Inni fixeensa samiitiin haa jiidhu; biqiltuu
keessas bineensota wajjin haa jiraatu. **16** Qalbiin isaas
qalbii namaa irraa geeddaramee qalbiin horii isaaf haa
kennamu; kunis hamma waggaan torba darbutti haa
ta'u. **17** "'Akka namni lubbuun jiraatu hundinuu akka
Waaqni Waan Hundaa Olii mootummoota namootaa
irratti bulchaa ta'ee fi akka inni abbaa barbaadeef isaan
kennee nama namoota hundaa gad ta'e isaanitti muudu
beekaniif ergatamtoonni murtii labsanii qulqulloonni
murtoo lallaban.' **18** "Abjuun ani Nebukadnezar mootiin
arge kanaa dha. Egaa yaa Beelxishaazaari waan namoota
mootummaa kootii qaqqaroo keessaa tokko iyyuu naa
hiikuu hin dandeenyeef abjuun sun maal akka ta'e natti
himi. Ati garuu sababii hafuurri waaqota qulqulluu si
keessa jiruuf ni dandeessa." **19** Ergasii Daani'el inni
Beelxishaazaari jedhamu sun yeroodhaaf akka malee
jeeqamee yaadni isaas isa rifachiise. Kanaafuu mootichi,
"Yaa Beelxishaazaar, abjuun kun yookaan hiikkaan isaa
si hin rifachiisin" jedhe. Beelxishaazaaris akkana jedhee
deebise; "Yaa gooftaa koo abjuun kun warra si jibbaniif,
hiikkaan isaa immoo diinota keetiif haa ta'u! **20** Mukni
ati argite kan akka malee guddatee fi cimaan, kan fiixeen
isaa samii tuqee hamma daarii lafaatti mul'atu, **21** kan
baalli isaa bareedu, kan ija baay'ee qabu, kan iji isaa
waan hundaaf nyaata ta'u, kan bineensotaaf gaaddisa,
kan damee isaa irratti simbirroonni samii mandhee
ijaarratan, **22** yaa Mootii, mukni sun si'i! Ati guddaa
fi jabaa taateerta; guddinni kee hamma samii ga'utti
ol ba'ee bulchiinsi kees hamma daarii lafaatti bal'ata.
23 "Yaa Mootii, ati ergamaa qulqulluu tokko utuu inni,
'Mukicha muraa balleessaa; gufuu fi hidda isaa garuu
sibiilaa fi naasiidhaan hidhaatii lafa keessatti marga
dirree irratti dhiisaa; inni fixeensa samiitiin haa jiidhu;
akka bineensota bosonaatti haa jiraatu; waggaan torbas
isa haa darbu' jechaa samiidhaa bu'u argite. **24** "Yaa
Mootii hiikkaan isaa kana; labsiin Waaqni Waan Hundaa
Olii gooftaa koo irratti baases kana: **25** Ati saba keessaa
ari'amtee bineensota bosonaa wajjin jiraatta; akka loonii
marga nyaatta; fixeensa samiitiinis ni jiita. Ati hamma
akka Waaqni Waan Hundaa Olii mootummoota namootaa
irratti bulchaa ta'ee fi akka inni mootummoota kanas
abbaa barbaadeef kennuu danda'u beektutti waggaan
torba si darba. **26** Ajajni akka gufuun muka sanaa hidda
isaa wajjin hafuuf kenname sunis akka mootummaan
kee yeroo ati ol aantummaan kan samii ta'e beektutti
siif deebifamu argisiisa. **27** Kanaafuu yaa Mootii, gorsa
koo fudhadhu: Waan qajeelaa hojjechuudhaan cubbuu
kee of irraa haqi; hammina kees cunqurfamtootaaf garaa
laafuudhaan of irraa balleessi; yoos barri jireenya keetii
ni dheerataa." **28** Kun hundi Nebukadnezar Mooticha
irra ga'e. **29** Ji'a kudha lama booddee mootichi utuu
gubbaa masaraa mootummaa Baabilon irra asii fi achi
deddeebi'aa jiruu, **30** "Kun Baabilon guddittii ani akka
isheen mana jireenya mootii taatuuf ulfina maqaa kootiif
jedhee humna koo jabaadhaan ijaare sanaa mitii?"
jedhe. **31** Utuu inni dubbii isaa afaanii hin fixatin
sagaleen akkana jedhu tokko samiidhaa dhufe; "Yaa
Nebukadnezar Mooticha, wanni sirratti labsame kana:
Aangoon mootummaa keetii sirraa fudhatameera. **32** Ati
uummata keessaa ari'amtee bineensota bosonaa wajjin
jiraatta. Akka looniis marga nyaatta. Hamma ati akka
Waaqni Waan Hundaa Olii mootummoota namootaa
irratti Gooftaa ta'ee fi akka inni mootummoota sana
abbaa fedheef kennu beektutti waggaan torba si darba."
33 Yommusuma wanni waa'ee Nebukadnezar dubbatame
sun ni raawwatame. Innis uummata keessaa ari'amee
akka loonii marga nyaate. Inni hamma rifeensi isaa akka
baallee risaa guddatee qeensi isaa akka qeensa allaattii
fakkaatutti dhagni isaa fixeensa samiitiin jiidhe. **34**
Dhuma yeroon sanaatti, ani Nebukadnezar gara samii
ol nan ilaale; qalbiin koos naa deebi'e. Anis Waaqa
Waan Hundaa Olii nan galateeffadhe; isa bara baraan
jiraatus nan jajadhe; ulfinas nan kenneef. **35** Uummanni
lafaa hundi **36** Akkuma qalbiin koo naaf deebi'eenis,
ulfina mootummaa kootiitiif ulfinnii fi miidhaginni koo
yommusuma naaf deebi'an. Gorsitoonnii fi qondaaltonni
koo na barbaadan; anis teessoo kootti deebifamee kan
durii caalaas guddaa nan ta'e. **37** Sababii wanni inni
hojjetu hundi dhugaa, karaan isaa hundinuus qajeelaa
ta'eef ani Nebukadnezar, Mooticha samii sana nan
jajadha; isa nan leellisa; ulfinas nan kennaaf. Inni warra
of tuulan gad deebisuu danda'aatii.

5 Beelshaazaar mootichi qondaaltota isaa kuma tokkoof
dhangaa guddaa qopheessee fuula isaanii duratti
daadhii wayinii dhuge. **2** Beelshaazaaris utuu daadhii
wayinii dhugaa jiruu akka innii fi qondaaltonni isaa,
niitonnii fi saajjatoowwan isaa ittiin dhuganiif akka isaan
xoofoo warqeetii fi meetii kan abbaan isaa Nebukadnezar
mana qulqullummaa Yerusaalemii fide sana fidan ajaje. **3**
Kanaafuu isaan xoofoo warqee kan mana qulqullummaa
Waaqaa kan Yerusaalemii fudhataman sana fidan;
mootichi, qondaaltonni, niitonnii fi saajjatoowwan isaa
ittiin dhugan. **4** Isaan utuma daadhii wayinii sana
dhugaa jiranuu, waaqota warqeetii fi meetii, kan naasiitii
fi sibiilaa, kan mukaatii fi dhagaa galateeffatan. **5**
Akkuma tasaa qubni harka namaa mul'atee keenyan
manaa kan masaraa mootii keessa baattuu ibsaa bira
jiru irratti barreesse. Mootichis harka sana utuu inni

barreessuu arge. **6** Fuulli mootichaa ni geeddaramee;
innis sodaadhaan guutamee jilbii isaa hollatee waldha'e;
miilli isaas ni laafe. **7** Mootichis sagalee isaa ol fuudhee
akka mortoota, warra urjii ilaalanii fi ilaaltota ol isaaf
galchan ajaje. Ogeeyyii Baabiloniinis akkana jedhe;
"Nama katabbii kana dubbisee hiikkaa isaa natti himu
kamitti iyyuu uffanni diimaan dhiilgeen uffifamee
morma isaatti faayi warqee ni kaa'amaaf; mootummaa
koo keessattis bulchaa ol aanaa sadaffaa ta'a." **8** Ergasiis
ogeeyyiin mootichaa hundi ol seenan; isaan keessaa
garuu namni katabbii sana dubbisuu yookaan hiikkaa isaa
mootichatti himuu danda'u tokko iyyuu hin argamne. **9**
Kana irratti Beelshaazaar mootichi kan duraa caalaa
sodaatee fuulli isaa geeddarame; qondaaltonni isaas waan
godhan wallaalan. **10** Mootittiinis waca mootichaatii fi
qondaaltota isaa dhageessee galma cidha sanaa ol seente.
Isheenis akkana jette; "Yaa mootii, bara baraan jiraadhu!
Hin rifatin; fuulli kees hin geeddaramin! **11** Mootummaa
kee keessa namichi hafuurri waaqota qulqullootaa
keessa jiru tokko jira. Namichi kun bara abbaa keetii
keessa nama hubannaa, beekumsaa fi ogummaa akkuma
waaqotaa qabu ta'ee argame. Abbaan kee Nebukadnezar
Mootichi, itti gaafatamaa tolchitootaa, mortootaa, kan
warra urjii ilaalaniitii fi ilaaltotaa godhee isa muudee
ture. **12** Daani'el namichi mootichi Beelxishaazaari
jedhee waamu kun nama hafuurri gaariin, beekumsii
fi hubannaan keessa jiru ta'ee argame; innis abjuu,
hibboo fi rakkoo hiikuuf dandeettii addaa qaba ture.
Daani'elin waami; innis hiikkaa katabbii kanaa sitti
himaatii." **13** Kanaafuu Daani'el fuula mootichaa duratti
dhi'eeffame; mootichis akkana jedheen; "Warra abbaan
koo mootichi booji'ee Yihuudaadhaa fide keessaa kan
Daani'el jedhamu si'ii? **14** Ani akka hafuurri waaqotaa si
keessa jiruu fi akka ati hubannaa, beekumsaa fi ogummaa
addaa qabdu dhaga'eera. **15** Ogeeyyiinii fi mortoonni
akka katabbii kana dubbisanii hiikkaa isaa natti himaniif
fuula koo duratti fidamanii turan; isaan garuu ibsuu hin
dandeenye. **16** Ani akka ati hiikkaa kennitee rakkoofis
fala kennuu dandeessu dhaga'eera. Yoo ati katabbii
kana dubbiftee hiikkaa isaa natti himuu dandeesse,
uffata diimaa dhiilgeetu sitti uffifama; faayi warqees
morma keetti siif kaa'ama; mootummaa koo keessattis
bulchaa ol aanaa sadaffaa taata." **17** Kana irratti Daani'el
deebisee mootichaan akkana jedhe; "Kennaan kee sumaaf
haa hafu; badhaasni kee immoo nama biraatiif haa
kennamu. Ta'u iyyuu ani katabbicha dubbisee hiikkaa
isaa mootichatti nan hima. **18** "Yaa mootii, Waaqni Waan
Hundaa Olii abbaa kee Nebukadnezariif surraa fi guddina,
ulfinaa fi kabaja kenne. **19** Sababii ol aantummaa
inni isaaf kenneef saboonnii fi mootummoonni hundi,
namoonni afaan garaa garaa dubbatan ni hollataniif;
isa sodaatanis. Mootichis warra ajjeesuu barbaade ni
ajjeesa; warra oolchuu barbaade ni oolcha, kan muuduu
barbaade ni muuda, kan salphisuu barbaades ni salphisa
ture. **20** Gaafa garaan isaa of tuulee mataa jabaatetti
garuu inni teessoo isaa irraa kaafamee ulfinni isaas isa
irraa fudhatame. **21** Inni uummata keessaa ari'amee
qalbiin horii kennameef; harroota diidaa wajjin jiraatee
akka loonii marga nyaate; inni hamma akka Waaqni
Waan Hundaa Olii mootummoota namootaa irratti
bulchaa ta'ee fi akka inni abbaa fedhe isaan irratti
muudu beekutti dhagni isaa fixeensa samiitiin jiidhe.
22 "Yaa Beelshaazaar, ati ilmi isaa utuma waan kana
hunda beektuu mataa kee gad hin qabanne. **23** Qooda
kanaa ati Gooftaa samii irratti mataa ol qabatte. Ati
xoofoowwan mana qulqullummaa isaatii fichisiiftee atii
fi qondaaltonni kee, niitonnii fi saajjatoowwan kee isaan
keessaa dhugdan. Ati waaqota meetii, warqee, naasii,
sibiilaa, mukaatii fi kan dhagaa kanneen arguu yookaan
dhaga'uu yookaan hubachuu hin dandeenye jajatte.
Waaqa lubbuu keetii fi karaa kee hunda harka isaatti
qabatee jiru garuu hin ulfeessine. **24** Kanaafuu inni harka
katabbii sana barreesse erge. **25** "Katabbiin barreeffamee
tures kana: Maanee, Maanee, Teeqeel, Faares. **26**
"Hiikkaan isaas kana: "Maanee jechuun Waaqni bara kee
murteessee gara dhumaatti fide jechuu dha. **27** "Teeqeel
jechuun ati madaalliidhaan madaalamtee salphattee
argamte jechuu dha. **28** "Faares jechuun mootummaan
kee qoodamee namoota Meedeetii fi Faaresiitiif kenname
jechuu dha." **29** Ergasii ajaja Beelshaazaariin Daani'elitti
uffata diimaa dhiilgee uffisan; morma isaattis faaya
warqee kaa'aniif; mootummaa sana irrattis bulchaa
ol aanaa sadaffaa ta'ee muudame. **30** Halkanuma
sana Beelshaazaar mootiin Baabilonotaa ajjeefame;
31 Daariyoos namichi Meedee umurii isaa jaatamii
lammaffaatti mootummaa sana fudhate.

6 Daariyoos akka isaan guutummaa mootummaa isaa
keessatti bulchitoota ta'aniif ilmaan moototaa 120
muuduu barbaade; **2** innis isaan irratti bulchitoota
ol aantota sadii muude; isaan keessaas tokko Daani'el
ture. Akka mooticha irra rakkinni hin geenyeefis ilmaan
moototaa kunneen bulchitoota ol aantota sadan jalatti
bulu. **3** Mootichi sababii Daani'el ilmaan moototaatii
fi bulchitoota ol aantota kaan caalaa dandeettii addaa
qabuuf isa jaallatee guutummaa mootummaa irratti isa
muuduu barbaade. **4** Sababii kanaaf bulchitoonni ol
aantonnii fi ilmaan moototaa waan hojii mootummaa
ilaaluun Daani'elin himachuuf karaa barbaadan; garuu
akkas gochuu hin dandeenye. Daani'el amanamaa,
of eeggataa fi nama mudaa hin qabne waan ta'eef
isaan isa irratti dogoggora tokko iyyuu argachuu hin
dandeenye. **5** Dhuma irrattis namoonni kunneen, "Yoo
waan seera Waaqa isaatiin wal qabatu ta'e malee waan
ittiin namicha Daani'el jedhamu kana himannu tokko
iyyuu hin argannu" jedhan. **6** Kanaafuu bulchitoonni
ol aantonnii fi ilmaan moototaa tokkummaadhaan
mooticha bira dhaqanii akkana jedhan; "Yaa Daariyoos
mooticha, bara baraan jiraadhu! **7** Yaa mootii, akka
namni hamma bultii soddomaatti si malee Waaqa
yookaan nama kam iyyuu kadhatu kam iyyuu boolla
leencaatti darbatamu, akka mootichi labsii baasee ajajni
isaas cimu bulchitoonni mootummaa, muudamoonni,
ilmaan moototaa, gorsitoonnii fi qondaaltonni hundi
walii galaniiru. **8** Yaa mootii, labsii baasi, akka
seera Meedee fi Faares kan hin geeddaramne sanaas
mallatteessi." **9** Kanaafuu Daariyoos mootichi labsii sana
barreessee baase. **10** Daani'elis yommuu akka labsiin
sun ba'e beeketti kutaa mana isaa kan foddaan isaa

gara Yerusaalemitti garagalutti ol ba'e. Innis akkuma
yeroo kaan godhu guyyaatti yeroo sadii jilbeenfatee
Waaqa isaa kadhate, galatas galcheef. 11 Namoonni
kunneen gareedhaan dhaqanii Daani'elii kadhatuu fi
Waaqa isaa gargaarsa gaafatuu argatan. 12 Kanaafuu
isaan gara mootichaa dhaqanii, "Yaa mootii, ati akka
namni guyyoota soddomman kana keessa si malee Waaqa
yookaan nama tokko iyyuu kadhatu kam iyyuu boolla
leencaatti darbatamu labsii hin baafnee?" jedhanii waa'ee
labsii inni baase sanaa isa gaafatan. Mootichis, "Seerri
sun seera akkuma seera Meedeetii fi Faares kan hin
geeddaramnee dha" jedhee deebise. 13 Isaan mootichaan,
"Yaa mootii, warra Yihuudaadhaa booji'aman keessaa
Daani'el siifis seera ati baafteefis xiyyeeffannaa hin
kennu. Inni ammas guyyaatti yeroo sadii Waaqa isaa
kadhata" jedhan. 14 Mootichi yommuu waan kana
dhaga'etti akka malee gadde; Daani'elin baasuufis
murteeffatee hamma biiftuun lixxutti waan danda'ame
hunda godhe. 15 Ergasii jarri gareedhaan mootichatti
dhi'aatanii, "Yaa mootii, akka seera Meedeetii fi Faares
akka seerri mootiin tokko baase yookaan ajajni inni
kenne geeddaramuu hin dandeenye beeki" jedhaniin.
16 Kanaafuu mootichi ajaja kenne; isaanis Daani'elin
fidanii boolla leencaatti darbatan. Mootichis Daani'eliin,
"Waaqni kee kan ati yeroo hunda isa tajaajiltu si haa
baraaru!" jedhe. 17 Dhagaanis fidamee afaan boolla
leencaa sanatti qadaadame; mootichis akka wanni
Daani'el irratti murtaa'e sun hin geeddaramne chaappaa
mallattoo qubeelaa isaatii fi kan qubeelaa qondaaltota
isaa irratti chaappesse. 18 Ergasiis mootichi gara
masaraa mootummaa isaatti deebi'ee halkan guutuu
utuu waa hin nyaatinii fi gammachuu hin argatin hirriba
malee bule. 19 Barii barraaqaanis mootichi ka'ee gara
boolla leencaatti ariifate. 20 Innis yommuu boolla
sanatti dhi'aatetti sagalee guddaadhaan, "Yaa Daani'el
tajaajilaa Waaqa jiraataa, Waaqni ati yeroo hunda isa
tajaajiltu sun leencota irraa si baraaruu danda'eeraa?"
jedhee Daani'elin waame. 21 Daani'elis deebisee akkana
jedhe; "Yaa mootii bara baraan jiraadhu! 22 Waaqni
koo ergamaa isaa ergee afaan leencotaa cufe. Sababii
ani fuula isaa duratti qulqulluu ta'ee argameef isaan
homaa na hin goone. Yaa Mootii ani fuula kee durattis
yakka tokko illee hin hojjenneetii." 23 Mootichis akka
malee gammadee akka Daani'el boolla keessaa baafamu
ajaje. Daani'elis waan Waaqa isaa amanatee tureef
yommuu boollaa ba'etti madaan tokko iyyuu isa irratti
hin argamne. 24 Warri sobaan Daani'elin himatanis ajaja
mootichaatiin niitotaa fi ijoollee isaanii wajjin fidamanii
boolla leencaatti darbataman. Utuu isaan boolla sana
keessa lafa hin ga'in leenconni isaan cicciratanii lafee
isaanii hunda caccabsan. 25 Kana irratti Daariyoos
Mootichi uummata, sabootaa fi namoota guutummaa
biyyattii keessatti afaan garaa garaa dubbatan hundatti
akkana jedhee barreesse: "Nagaan isiniif haa baay'atu!
26 "Ani akka namni kutaa mootummaa kootii hunda
keessatti Waaqa Daani'el sodaatuu fi akka ulfina isaaf
kennu labsii kana baaseera. 27 Inni ni baraara; ni oolchas;
28 Kanaafuu bara Daariyoosii fi bara mootummaa Qiiros
namicha Faares sanaa keessa Daani'elitti jireenyi ni tole.

7 Bara Beelshaazaar mootii Baabilon keessa waggaa
tokkoffaatti Daani'el utuu siree isaa irra ciisee jiruu
abjuu fi mul'ata arge. Abjuu sanas barreessee waan arges
ibse. 2 Daani'el akkana jedhe; "Ani halkan sana mul'ata
koo keessatti nan ilaale; kunoo qilleensonni samii
afran fuula koo duratti galaana guddaa raasaa turan.
3 Bineensonni gurguddaan tokkoon tokkoon isaanii
wal hin fakkaanne afur galaana sana keessaa ol ba'an.
4 "Inni jalqabaa leenca fakkaata ture; qoochoowwan
risaa qaba ture. Anis hamma qoochoowwan isaa irraa
bubuqqa'anitti nan ilaale; innis lafaa ol qabamee akkuma
namaa miilla lamaan dhaabate; qalbiin namaas ni
kennameef. 5 "Kunoo bineensi lammaffaan amaaketa
fakkaatu fuula koo dura ture. Innis cinaacha isaa tokkoon
ol jedhee ture; afaan isaa keessatti ilkaan isaa gidduutti
lafee cinaachaa sadii qabatee ture. Bineensa sanaanis,
'Ka'iitii hamma quuftutti foon nyaadhu!' jedhan. 6
"Ergasii ani nan ilaale; fuula koo duras bineensa biraa
kan qeerransa fakkaatuttu ture. Dugda isaa irras qoochoo
akka qoochoo simbirroo afurtu ture. Bineensi kun mataa
afur qaba ture; akka bulchuufis aangoon isaa kenname.
7 "Ergasiis ani halkan keessa mul'ata nan arge; kunoo
fuula koo dura bineensa afuraffaa akka malee jabaa,
sodaachisaa nama rifachiisu tokkotu ture. Innis ilkaan
sibiilaa dheeraa qaba ture; innis waan qabate caccabsee
nyaatee kan hafe immoo miilla isaa jalatti dhidhiita
ture. Bineensi kun bineensota duraan turaniin adda
ta'ee gaanfa kudhan qaba ture. 8 "Utuu ani waa'ee
gaanfawwan sanaa yaadaa jiruu gaanfi xinnaan isaan
gidduudhaa ba'e biraa tokko fuula koo duratti mul'ate;
gaanfawwan jalqabaa keessaa sadan isaanii fuula isaa
duratti bubuqqa'an. Gaanfi kunis ija ija namaa fakkaatuu
fi afaan of tuulummaadhaan dubbatu qaba ture. 9
"Utuma ani ilaaluu, "Teessoowwan iddoo iddoo isaanii
kaa'aman; Inni Bara Durii teessoo isaa irra taa'e. Uffanni
Isaa adii akka cabbii ture; rifeensi mataa isaa qulqulluu
akka suufii ture. Teessoon Isaa akka arraba ibiddaa,
geengoowwan isaa hundinuus akka ibidda boba'aa jiruu
turan. 10 Lagni ibiddaa tokko fuula isaa duraa ni yaa'a
ture. Kumni kumaatamni irratti isa tajaajilu turan;
kumni kudhan kan yeroo kuma kudhan baay'atan fuula
isaa dura dhaabatanii turan. Dhaddachi taa'amee ture;
kitaabonnis banamanii turan. 11 "Ani sababii dubbii
of tuulummaa gaanfi sun dubbachaa jiruutiif ilaaluu
koo ittan fufe. Anis amma illee ittuma fufee hamma
bineensi sun qalamee dhagni isaa barbadaa'ee ibidda
boba'utti darbatamutti nan ilaale. 12 Bineensota kaan
irraa immoo aangoon isaanii ni fudhatame; garuu akka
isaan yeroof jiraatan ni eeyyamameef. 13 "Anis mul'ata
halkaniitiin nan ilaale; kunoo fuula koo dura ilma namaa
kan fakkaatu tokkotu duumessa samiitiin dhufaa ture.
Innis gara Isa Bara Duriitti dhufe; fuula isaa durattis isa
dhi'eessan. 14 Isaafis taayitaan, ulfinnii fi mootummaan
ni kenname; uummanni hundi, saboonnii fi namoonni
afaan garaa garaa dubbatanis isa waaqeffatan. Bulchiinsi
isaa bulchiinsa bara baraa kan hin dabarree dha;
mootummaan isaas kan gonkumaa hin badnee dha. 15
"Ani Daani'el hafuura kootiin nan jeeqame; mul'anni
ani arges akka malee na sodaachise. 16 Anis warra achi

dhadhaabachaa turan keessaa isa tokkotti dhi'aadhee
hiikkaa dhugaa kan waan kana hundaa nan gaafadhe.
"Kanaafuu inni natti himee akkana jedhee hiikkaa waan
kanaa anaaf ibse: **17** 'Bineensonni gurguddaan afran
mootota afran ka'anii lafa irratti mo'anii dha. **18** Garuu
qulqulloonni Waaqa Waan Hundaa Olii mootummaa sana
ni fudhatu; bara baraanis ni fudhatu; eeyyee, bara baraa
hamma bara baraatti ni dhaalu.' **19** "Ergasiis ani hiikkaa
dhugaa kan bineensa afuraffaa isa bineensota kaan irraa
adda ta'ee ilkaan sibiilaatii fi qeensa naasii qabu kan
akka malee sodaachisaa ta'e kan waan qabate nyaatuu
fi waan hafe immoo miilla isaa jalatti dhidhiitu sanaa
beekuu nan barbaade. **20** Akkasumas waa'ee gaanfawwan
kurnan mataa isaa irra jiraniitii fi gaanfa ba'e inni biraa
kan isaan kaan fuula isaa duratti kufanii, isa hunda
isaanii caalu kan ijaa fi afaan ittiin of jajaa dubbatu qabu
sanaa beekuu nan barbaade. **21** Gaanfi kunis utuma ani
arguu qulqulloota irratti waraana labsee isaan mo'achaa
ture; **22** kunis hamma Inni Bara Durii dhufee qulqulloota
Waaqa Waan Hundaa Oliitiif murutti ture; yeroon itti
qulqulloonni mootummaa dhaalanis ni dhufe. **23** "Innis
akkana naan jedhe: 'Bineensi afuraffaan sun mootummaa
afuraffaa lafa irratti mul'atuu dha. Inni mootummoota
kaan hunda irraa adda; guutummaa lafaa barbadeessee
gad dhidhiitee daaraa godha. **24** Gaanfawwan kurnan
mootota kurnan mootummaa kana keessaa dhufanii
dha. Isaan booddees mootiin biraa kan warra duraa
irraa adda ta'e tokko ni ka'a; innis mootota sadii of jala
galfata. **25** Inni Waaqa Waan Hundaa Olii mormuudhaan
qulqulloota isaa cunqursee yeroo murteeffameef seera
illee geeddaruuf yaala. Qulqulloonnis bara tokkoof, bara
lamaa fi walakkaa baraatiif dabarfamanii harka isaatti ni
kennamu. **26** "'Garuu dhaddachi ni taa'ama; aangoon
isaas irraa fudhatamee inni bara baraan guutumaan
guutuutti ni barbadeeffama. **27** Ergasiis gooftummaan,
humnii fi guddinni mootummootaa guutummaa samii
gaditti qulqulloota, Waaqa Waan Hundaa Oliitiif ni
kennamu. Mootummaan isaas mootummaa bara baraan
itti fufuu dha; bulchitoonni hundinuu isa waaqeffatu;
ni ajajamuufis.' **28** "Dhumni waan sanaa kana. Ani
Daani'el yaada kootiin akka malee nan dhiphadhe; fuulli
koo ni geeddarame; ani garuu waan sana garaa kootti
qabadheen ture."

8 Bara Beelshaazaar mootichaa keessa waggaa
sadaffaatti, ani Daani'el, mul'ata duraan natti mul'ate
sana booddee mul'ata tokko nan arge. **2** Anis mul'ata
koo keessatti gamoo Suusaa kan kutaa biyyaa Eelaam
keessattan of arge. Ani mul'ata sana keessatti Laga
Uulayi biran ture. **3** Anis ija ol fudhadhee korbeessa
hoolaa gaanfa lama qabu utuu laga cina dhaabatu nan
arge; gaanfi isaas dheeraa ture. Gaanfa isaa keessaa inni
tokko isa kaan irra dheerata; ergasii garuu ni guddate. **4**
Ani utuu korbeessi hoolaa sun gara lixa biiftuutti, gara
kaabaa fi gara kibbaatti jifatuu nan arge; horiin fuula
isaa dura dhaabachuu danda'e tokko iyyuu hin turre;
kan humna isaa jalaa baasuu danda'u tokko iyyuu hin
turre. Inni waanuma barbaade hojjetee guddaa ta'e. **5**
Utuma ani waan kana yaadaa jiruu korbeessi re'ee kan
ija isaa lamaan gidduudhaa gaanfa qabu tokko utuu
lafa hin tuqin guutummaa lafaa qaxxaamuraa akkuma
tasaa lixa biiftuutii dhufe. **6** Innis gara korbeessa hoolaa
kan gaanfa lama qabu kan ani utuu inni laga cina
dhaabatuu arge sanaa dhufee aarii guddaadhaan isa
jifate. **7** Ani utuu inni akka malee aaree isa dha'ee gaanfa
isaa lamaanis isa irraa caccabsuu nan arge. Hoolaan sun
of irraa isa dhowwuuf humna hin qabu ture; re'een sun
lafaan isa dha'ee of jalatti dhidhiite; hoolaa sanas humna
isaa jalaa baasuu kan danda'u tokko iyyuu hin turre. **8**
Re'een sunis akka malee guddate; garuu yeroo humni
isaa jabaatetti gaanfi isaa guddichi isa irraa cabe; qooda
isaas gaanfawwan afur guddatanii gara bubbeewwan
samii afraniitti ba'an. **9** Afran isaanii keessaa isa
tokko keessaa gaanfi biraa ba'e; innis xinnaa fakkaatee
ergasii garuu humnaan jabaatee gara kibbaa, gara lixa
biiftuutii fi Biyya Bareedduu sanaatti guddate. **10** Gaafni
sunis hamma raayyaa samiiwwanii qaqqabee raayyaa
urjiiwwanii keessaa tokko tokko lafatti gad darbatee
of jalatti dhidhiitutti guddate. **11** Akka waan ajajaa
loltoota Waaqaatiin wal qixxaateettis mataa ol qabate;
aarsaa guyyaa guyyaa illee isa irraa fudhate; iddoon
isaa qulqulluunis gad darbatame. **12** Sababii cubbuutiif
raayyaan qulqullootaatii fi aarsaan guyyaa guyyaan
dhi'eeffamu dabarfamanii isaaf kennaman. Inni waan
hojjetu hunda keessatti ni milkaa'e; dhugaanis lafatti
gatame. **13** Anis utuu qulqullichi dubbatuu nan dhaga'e;
qulqulluun kaan, "Mul'anni waa'ee aarsaa guyyaa
guyyaa, kan cubbuu badiisa fiduu, kan iddoo qulqulluutii
fi raayyaawwan akka miilla jalatti dhidhiitamaniif
dabarfamanii kennaman sanaa yoomi raawwata?"
jedheen. **14** Innis, "Wanni sun galgalaa fi ganama
2,300 fudhata; ergasii iddoon qulqulluun deebi'ee ni
qulqulleeffama" naan jedhe. **15** Utuma ani Daani'el
mul'ata sana argee hiikkaa isaa hubachuuf yaalaa jiruu
inni nama fakkaatu tokko fuula koo dura dhaabate. **16**
Anis sagalee nama tokkoo kan "Yaa Gabri'eel, hiikkaa
mul'ata sanaa nama kanatti himi" jedhu tokko Uulayi
nan dhaga'e. **17** Akkuma inni iddoo ani dhaabachaa
ture dhufeen ani rifadheen addaan lafatti gombifame.
Innis, "Yaa ilma namaa, akka mul'anni sun waa'ee bara
dhumaa argisiisu hubadhu" naan jedhe. **18** Yeroo inni
natti dubbachaa turettis, ani addaan lafatti gombifamee
hirriba cimaa keessan ture. Inni garuu na tuqee ol na
qabee miilla kootiin na dhaabe. **19** Innis akkana jedhe;
"Ani waan booddee yeroo dheekkamsaatti dhufuuf jiru
sitti nan hima; mul'anni sun waan bara dhumaa kan
murtaa'e sana keessatti ta'u argisiisaatii. **20** Korbeessi
hoolaa kan gaafa lamaa ati argite sun, mootota Meedee
fi Faares argisiisa. **21** Re'een rifeensa qabu sun mootii
Giriik; gaanfi guddaan ija isaa lamaan gidduu immoo
mootii jalqabaa ti. **22** Gaanfawwan afran gaanfa cabe
tokko iddoo bu'an mootummoota saba isaa keessaa
ba'an afran argisiisan; isaan garuu humna akka isaa
hin qaban. **23** "Dhuma bulchiinsa isaaniitti, yeroo
finciltoonni akka malee hammaachaa deemanitti mootiin
adda jabeessi hibboo hubatu tokko ni ka'a. **24** Innis
akka malee jabaa ta'a; garuu humna isaatiin miti. Inni
badiisa suukaneessaa fida; waan hojjetu hundaan ni
milkaa'a. Namoota jajjaboo fi qulqulloota ni balleessa.

25 Inni badhaadhuuf jedhee gowwoomsaa hojjeta; akka
nama guddaattis of ilaala. Inni yommuu isaan waan
nagaa qaban se'anitti baay'ee isaanii balleessee Mootii
moototaattis ni ka'a. Ta'u illee inni ni bada; garuu
humna namaatiin miti. 26 "Mul'anni galgalaa fi ganama
sitti mul'ifame sunis dhugaa dha; garuu sababii inni
waan bara dheeraa booddee ta'uuf jiru argisiisuuf isa
cufi." 27 Ani Daani'elis akka malee dadhabee guyyoota
baay'ee dhukkubsadheen ciise. Ergasiis ka'ee gara hojii
mootichaa nan dhaqe. Anis mul'atan argee sanaan
rifadheen ture; dubbiin isaas naaf hin galle.

9 Bara Daariyoos ilma Ahashweroos namicha Meedee
kan mootummaa Kaldootaa irratti bulchaa taasifame
sanaa keessa waggaa tokkoffaatti 2 bara mootummaa
isaa keessa waggaa tokkoffaatti ani Daani'el dubbii
Waaqayyoo kan Ermiyaas raajichaaf kenname irraa akka
Yerusaalem waggaa torbaatamaaf ontee turtu kitaabota
qulqulluu irraa nan hubadhe. 3 Kanaafuu ani deebii
barbaadee kadhannaa fi waammataan, soomaan, wayyaa
gaddaa uffachuudhaa fi daaraa keessa taa'uudhaan gara
Waaqayyoo Gooftaatti nan deebi'e. 4 Anis Waaqayyo
Waaqa kootti kadhannaa dhi'eessee akkana jedheen
cubbuu saba kootii himadhe: "Yaa Gooftaa, Waaqa
guddaa fi akka malee sodaachisaa kan warra si jaallatanii
ajaja kee eegan hundaaf kakuu jaalala keetii eegdu, 5
nu cubbuu hojjenneerra; balleessineerras. Nu jal'oota
turre; fincilleerras; ajajaa fi seera kee irraa garagalleerra.
6 Nu tajaajiltoota kee raajota warra maqaa keetiin
mootota keenyatti, ilmaan mootota keenyaatti, abbootii
keenyaa fi saba lafaa hundatti dubbatan sana hin
dhaggeeffanne. 7 "Yaa Gooftaa, ati qajeelaa dha; garuu
nu namoonni Yihuudaa, sabni Yerusaalemii fi Israa'el
kanneen ati sababii amanamummaa dhabuu keenyaatiin
biyyoota dhi'oo fi fagoo keessa bittinneessite hundi
har'a qaaniidhaan haguugamneerra. 8 Yaa Waaqayyo
nuu fi mootonni keenya, ilmaan moototaatii fi abbootiin
keenya waan cubbuu sitti hojjenneef qaaniidhaan
haguugamneerra. 9 Yoo nu isatti fincillee jiraanne iyyuu
Waaqni keenya Gooftichi araara qabeessa; dhiifamas
namaaf godha; 10 nu Waaqayyo Waaqa keenyaaf hin
ajajamne yookaan seera isaa kan inni karaa tajaajiltoota
isaa raajotaatiin nuuf kenne sana hin eegne. 11
Israa'eloonni hundinuu siif ajajamuu diduudhaan seera
kee cabsaniiru; sirraa garagalaniirus. "Kanaafuu sababii
nu cubbuu sitti hojjenneef abaarsaa fi kakuun Seera
Musee garbicha Waaqaa sanaa keessatti barreeffame
nurratti dhangala'e. 12 Ati balaa guddaa nutti fiduudhaan
dubbii nuu fi bulchitoota keenya irratti dubbatame sana
raawwatteerta. Wanni akka waan Yerusaalem irratti ta'e
sanaa takkumaa guutummaa samiitii gaditti ta'ee hin
beeku. 13 Akkuma Seera Musee keessatti barreeffametti
balaan kun hundi nutti dhufeera; ta'u iyyuu nu qalbii
jijjiirrannee dhugaa duukaa bu'uudhaan Waaqayyo
Waaqa keenya irraa araara hin barbaanne. 14 Waaqayyo
balaa nutti fiduu irraa duubatti hin deebine; Waaqayyo
Waaqni keenya waan hojjetu hundaan qajeelaadhaatii;
nu garuu isaaf hin ajajamne. 15 "Egaa amma yaa
Waaqa keenya Gooftaa, kan irree jabaadhaan saba kee
biyya Gibxi baaftee akka maqaan kee akkuma har'a
jiru kana beekamu goote, nu cubbuu hojjenneerra;
balleessineerras. 16 Yaa Gooftaa, akkuma hojii kee
qajeelaa sana hundaatti Yerusaalem magaalaa keetii
fi gaara kee qulqulluu irraa aarii fi dheekkamsa kee
deebisi. Cubbuun keenyaa fi balleessaan abbootii keenyaa
namoota naannoo keenya jiraatan hunda biratti akka
Yerusaalemii fi sabni kee waan kolfaa ta'an godheera.
17 "Egaa yaa Waaqa keenya, kadhannaa fi waammata
garbicha keetii dhaga'i. Yaa Gooftaa, ulfina keetiif
jedhiitii fuula kee gara iddoo kee qulqulluu one sanaatti
deebisi. 18 Yaa Waaqa ko, gurra itti qabii dhaga'i; ija
kee banadhuutii badii keenyaa fi magaalaa Maqaan kee
ittiin waamame sana ilaali. Nu utuu waa'ee qajeelummaa
keenyaatiif hin ta'in sababii araara kee guddaa sanaatiif
si kadhanna. 19 Yaa Gooftaa dhaggeeffadhu! Yaa
Gooftaa dhiifama nuu godhi! Yaa Gooftaa dhaga'iitii waa
hojjedhu! Yaa Waaqa ko, sababii magaalaan keetii fi sabni
kee Maqaa keetiin waamamuuf ati hin turin." 20 Utuu
ani dubbichaa fi kadhachaa, cubbuu kootii fi cubbuu
saba koo Israa'el himachaa, tulluu isaa qulqulluufis
Waaqayyo Waaqa koo gaafachaa jiruu, 21 utuu ani amma
illee kadhannaa irra jiruu, Gabri'eel namichi ani mul'ata
koo duraa keessatti arge sun, yeroo aarsaa galgalaatti
ariitiidhaan barrisaa gara koo dhufe. 22 Innis akkana
jedhee na barsiise; akkanas naan jedhe; "Yaa Daani'el
ani amma ogummaa fi hubannaa siif kennuuf dhufeera.
23 Akkuma ati Waaqa kadhachuu jalqabdeen deebiin
ani sitti himuuf dhufe kun siif kenname; ati akka malee
jaalatamaadhaatii. Kanaafuu ergaa kana qalbeeffadhuutii
mul'ata sana hubadhu: 24 "Dogoggora hambisuuf,
cubbuu balleessuuf, araara yakkaa buusuuf, qajeelummaa
bara baraa fiduuf, mul'ataa fi raajii chaappaadhaan
cufuuf, Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e sana
dibuuf saba keetii fi magaalattii qulqulluu keetiif
'torban' torbaatamni labsameera. 25 "Waan kana beeki;
hubadhus: Gaafa labsiin Yerusaalemin haaromsuu fi
deebisanii ijaaruuf labsame kun ba'ee jalqabee hamma
Masiihichi, Bulchaan dhufutti 'torban' torbaatamaa
fi torban jaatamii lama ta'a. Isheen daandiiwwanii fi
dallaa wajjin ni haaromfamti; garuu wanni kun yeroo
rakkinaa keessa ta'a. 26 'Torban' jaatamii lama booddee
Masiihichi ni ajjeefama; wanni tokko iyyuu isaaf hin
hafu. Namoonni bulchaa dhufuuf jiru tokkoo magaalaa
sanaa fi iddoo qulqulluu ni barbadeessu. Dhumnis
akkuma lolaatti dhufa: Waraanni hamma dhumaatti itti
fufa; badiisnis labsameera. 27 Bulchaan kunis 'Torban'
tokkoof namoota baay'ee wajjin kakuu godhata; walakkaa
'Torban' sanaatti aarsaa fi kennaan akka hafu godha.
Innis hamma wanni labsame sun isa irratti dhangala'utti
waan xuraa'aa badiisa fidu mana qulqullummaa gubbaa
ni dhaaba."

10 Bara Qiiros mooticha Faares keessa waggaa
sadaffaatti Daani'el isa Beelxishaazaar jedhame
sanatti mul'anni tokko mul'ate. Ergaan isaas dhugaa
fi kan waa'ee waraanaa ibsu ture. Hubannaan ergaa
sanaas mul'ataan isaaf kenname. 2 Yeroo sanatti ani
Daani'el torban sadii nan boo'e. 3 Hamma torban sadan
sun raawwatamanitti ani nyaata filatamaa tokko illee
hin nyaanne; fooni yookaan daadhiin wayinii afaan koo

hin seenne; dibata tokko illees hin dibanne. **4** Bultii
digdamii afuraffaa ji'a jalqabaatti ani utuun qarqara laga
guddichaa Laga Xegroos irra dhaabadhee jiruu, **5** ol
ilaalee namicha wayyaa quncee talbaa irraa hojjetame
uffatee sabbata warqee Uufaazii qulqulluu mudhii isaatti
hidhate tokko fuula koo duratti arge. **6** Nafni isaa akka
biiralee, fuulli isaa akka balaqqee, iji isaa akka guca
boba'uu, irree fi miilli isaa akka naasii dibamee cululuqee,
sagaleen isaa immoo akka sagalee namoota baay'ee ture.
7 Namni mul'ata sana arge anuma Daani'el qofa ture;
namoonni na wajjin turan hin argine; garuu sodaan
guddaan isaan qabatee baqatanii dhokatan. **8** Kanaafuu
ani mul'ata guddaa kana ilaalaan kophaatti hafe; humna
nan dhabe; fuulli koos ni geeddarame; nan laafes. **9** Kana
irratti ani utuu inni dubbatuu nan dhaga'e; ani akkuman
isa dhaga'een adda kootiin lafatti gombifamee hirribni
cimaan na qabe. **10** Ergasii garuu harki tokko na qabee
utuu ani holladhuu harkaa fi jilba kootiin na dhaabe.
11 Innis, "Yaa Daani'el, ati kan akka malee jaallatamte
dubbii ani sitti himuuf jiru sirriitti qabadhu; ani gara
keetti ergameeraatii ol ka'i" jedhe. Anis yommuu inni
waan kana naan jedhetti hollachaan ka'ee dhaabadhe. **12**
Ammas akkana naan jedhe; "Yaa Daani'el hin sodaatin.
Guyyaa tokkoffaa gaafa ati hubannaa argachuu fi
fuula Waaqa keetii duratti of xinneessuuf murteessitee
jalqabee dubbiin kee dhaga'ameera; anis deebii isaa
fidee dhufeera. **13** Ergamaan guddichi mootummaa
Faares garuu bultii digdamii tokko naan morme. Sababii
ani ilma mooticha mootummaa Faares wajjin achitti
hafee tureef hangafoota ergamootaa keessaa Miikaa'el
na gargaaruuf dhufe. **14** Ani amma waan gara fuula
duraatti saba kee irra ga'uuf jiru sitti himuuf dhufeera;
mul'anni sun waan yeroon isaa amma illee hin ga'in
argisiisaatii." **15** Utuma inni waan kana natti dubbachaa
jiruu ani mataa gad qabadhee waanan dubbadhus dhabe.
16 Ergasii inni nama fakkaatu tokko hidhii koo tuqe; anis
afaan banadheen dubbachuu jalqabe. Isa fuula koo dura
dhaabachaa ture sanaanis akkanan jedhe; "Yaa gooftaa
ko, ani sababii mul'ata sanaatiif dhiphadheera; humnas
dhabeera. **17** Yaa gooftaa ko, ani garbichi kee akkamittan
si wajjin haasa'uu danda'a? Humni koo dhumeera; ani
hafuura baafachuu illee dadhabeera." **18** Ammas inni
nama fakkaatu sun na tuqee humna naa kenne. **19** Innis,
"Yaa namicha akka malee jaallatamte, hin sodaatin;
nagaan siif haa ta'u! Amma jabaadhu; jajjabaadhus" naan
jedhe. Yeroo inni natti dubbatetti ani nan jajjabaadhee,
"Yaa Gooftaa ko, ati waan na jajjabeessiteef dubbadhu"
isaan jedhe. **20** Kana irratti inni akkana naan jedhe;
"Ati waan ani gara kee dhufeef beektaa? Ani ergamaa
guddicha mootummaa Faares loluuf nan deebi'a; yeroo
ani deemutti immoo ergamaan guddichi mootummaa
Giriik ni dhufa; **21** garuu ani duraan dursee waan Kitaaba
Dhugaa keessatti barreeffame sittin hima. Isaan loluufis
Miikaa'el hangafticha keessan malee kan na gargaaru
kan biraa hin jiru.

11 Anis bara Daariyoos namicha Meedon keessaa
waggaa tokkoffaatti isa jajjabeessuu fi eeguuf isa
bira dhaabadheen ture. **2** "Egaa ani dhugaan sitti hima:
Mootonni biraa sadii Faares keessatti ni ka'u; ergasiis
mootiin afuraffaan warra kaan hunda irra sooressa ta'e
tokko ni ka'a. Innis erga qabeenya isaatiin jabina argatee
booddee tokkoo tokkoo namaa mootummaa Giriik irratti
ni kakaasa. **3** Ergasii mootiin jabaan tokko ni ka'a; innis
humna guddaadhaan ni bulcha; waan fedhes ni hojjeta.
4 Erga inni dhufee booddee mootummaan isaa diigamee
gara qilleensota samii afraniitti gargar qoqqoodama.
Mootummaan isaa buqqa'ee mootota biraatiif waan
kennamuuf sanyii isaatti hin darbu yookaan humna inni
argatee ture sana hin qabaatu. **5** "Mootiin Kibbaa ni
jabaata; ajajjoota loltoota isaa keessaa tokko garuu isa
caalaa iyyuu jabaatee humna guddaadhaan mootummaa
sana bulcha. **6** Waggoota muraasaan booddee isaan
tokko ta'u; walii galtee godhachuufis intalli mooticha
Kibbaa gara mootii Kaabaa ni dhaqxi; garuu humna
ishee qabattee turuu hin dandeessu; innii fi humni
isaa jabaatee hin jiraatu. Bara sana keessa isheen,
qondaaltota ishee, abbaa isheetii fi nama ishee gargaare
wajjin dabarfamtee ni kennamti. **7** "Hidda sanyii ishee
keessaas namni tokko iddoo ishee qabachuuf ni ka'a.
Innis humnoota mootii Kaabaa dha'ee da'annoowwan
isaas cabsee ni seena; lolees isaan mo'ata. **8** Inni waaqota
isaanii, fakkiiwwan isaanii kan sibiilaatii fi mi'oota isaanii
gati jabeeyyii meetii fi warqee booji'ee gara Gibxitti ni
geessa. Waggoota muraasaafis mootii Kaabaa waraanuu
ni dhiisa. **9** Ergasii mootiin Kaabaa daangaa mootii Kibbaa
ni qabata; garuu of irra garagalee biyya isaatti deebi'a.
10 Ilmaan isaa waraanaaf qophaa'anii humna waraanaa
guddaa tokko walitti qabatu; humni kunis akkuma
lolaa namni of irraa deebisuu hin dandeenye tokkootti
hamma da'annoo isaatti duulee lola. **11** "Ergasiis mootiin
Kibbaa aariidhaan duulee mootii Kaabaa kan loltoota
hedduu walitti qabate sana ni waraana; loltoonni
hedduun sun garuu ni mo'amu. **12** Mootiin Kibbaa
sun yommuu loltoota baay'ee booji'utti garaan isaa of
tuulummaadhaan guutamee kuma baay'ees ni gogorra'a;
garuu mo'ichi isaa itti hin fufu. **13** Mootiin kaabaa
humna waraanaa kan isa duraa sana caalaa guddaa
walitti qabataatii; waggoota baay'ee booddees humna
waraanaa guddaa kan guutummaatti hidhate qabatee
ni dhufa. **14** "Yeroo sanatti namoonni baay'een mootii
Kibbaatti ni ka'u. Mul'ata sana raawwachuuf uummata
kee keessaa finciltoonni ni ka'u; garuu ni kufu. **15** Ergasii
mootiin Kaabaa dhufee tuulaa biyyoo hojjetee magaalaa
dallaadhaan marfamte ni qabata. Humnoonni waraana
Kibbaas of irraa deebisuuf humna ni dhabu; loltoonni
isaanii jajjaboon iyyuu isaan dura dhaabachuuf humna
dhabu. **16** Inni itti duule sun waanuma fedhe hojjeta;
namni tokko iyyuu of irraa isa deebisuu hin danda'u. Inni
Biyya Bareedduu sana keessa jabaatee dhaabata; ishee
balleessuufis humna qabaata. **17** Inni jabina mootummaa
isaa guutuudhaan dhufuu murteessa; mootii Kibbaa
wajjinis walii galtee godhata. Inni mootummaa sana
kuffisuuf intala isaa itti heerumsiisa; karoorri isaa kun
garuu hin milkaa'u yookaan isa hin fayyadu. **18** Ergasii
inni gara biyyoota qarqara galaanaa jiraniitti yaada
isaa deebifatee baay'ee isaanii qabata; garuu ajajaan
tokko of tuulummaa isaa ni fashaleessa; of tuulummaa
isaas matuma isaatti deebisa. **19** Kana irratti inni fuula

isaa gara da'annoowwan biyya isaatti deebifata; garuu
gufatee kufa; deebi'ees hin argamu. **20** "Namni iddoo
isaa bu'u ulfina mootummaa eegsisuuf warra gibira
walitti qaban ni erga. Ta'us inni utuu aariidhaan yookaan
waraanaan hin ta'in yeroo gabaabaa keessatti bada.
21 "Iddoo isaas nama tuffatamaa ulfinni mootummaa
hin kennaminiifitu qabata. Inni utuu sabni nagaadhaan
jiraatuu mootummaatti duulee dabaan qabata. **22**
Ergasii raayyaan guddaan tokko fuula isaa duraa ni
haxaa'ama; innii fi hangafni kakuus ni balleeffamu.
23 Inni erga isa wajjin walii galtee godhatee booddee
hojii gowwoomsaa hojjeta; namoota muraasa wajjinis
aangoo qabata. **24** Yeroo kutaawwan biyya sooreyyiin
nagaadhaan jiraatanitti isaanitti duulee waan abbootiin
isaa yookaan akaakileen isaa hin hojjetin hojjeta. Innis
waan booji'ame, waan saamamee fi qabeenya duuka
bu'oota isaatiif ni qoqqooda. Inni da'annoowwan jigsuuf
ni malata; garuu yeroo muraasaaf waan kana godha. **25**
"Inni raayyaa loltootaa guddaadhaan ciminaa fi jabina
isaa mootii Kibbaa irratti ni kakaasa. Mootiin Kibbaas
loltoota akka malee baay'ee fi humna qabaniin waraana
labsa; garuu sababii mariin isa irratti mari'atamuuf of
irraa ittisuu hin danda'u. **26** Warri maaddii mootichaa
irraa nyaachaa turan isa balleessuu yaalu; loltoonni
isaa ni barbadaa'u; baay'een isaaniis waraana keessatti
dhumu. **27** Mootonni garaan isaanii hammina yaadu
lamaan minjaala tokkotti naanna'anii tataa'anii wal
sobu; garuu sababii barri dhumaa yeroo murteeffametti
dhufuuf wanni kun isaaniif hin milkaa'u. **28** Mootiin
Kaabaa qabeenya guddaadhaan gara biyya isaatti deebi'a;
garaan isaa garuu kakuu qulqulluu morma. Waanuma
fedhe itti hojjetee gara biyya isaatti deebi'a. **29** "Yeroo
murteeffamettis deebi'ee Kibba weerara; yeroo kanatti
garuu haalli isaa kan duraa sanaan adda ta'a. **30**
Dooniiwwan Kitiim isa mormu; innis abdii kutata. Ergasii
duubatti deebi'ee kakuu qulqulluutti dheekkamsa isaa
buusa. Deebi'ees warra kakuu qulqulluu dhiisan jaallata.
31 "Humni loltoota isaas dallaa mana qulqullummaa
jabaa sana xureessuuf ni ka'a; aarsaa guyyaa guyyaas
ni hambisa. Ergasiis isaan xuraa'ummaa badiisa fidu
tokko dhaabu. **32** Inni warra kakuu sana dhiisan
gowwoomsee ni dogoggorsa; warri Waaqa isaanii beekan
garuu jabaatanii dhaabachuudhaan isa mormu. **33**
"Ogeeyyiin yoo yeroodhaaf goraadeedhaan dhuman
illee yookaan gubaman illee yookaan booji'aman illee
yookaan saamaman illee namoota hedduu ni barsiisu.
34 Isaan yeroo dhumuu ga'anitti gargaarsa xinnaa
argatu; fakkeessitoonni hedduunis isaan deeggaru. **35**
Ogeeyyii keessaa tokko tokko akka hamma dhumaatti
calalamaniif, akka qulqulleeffamanii warra hir'ina hin
qabne ta'aniif ni gufatu; wanni kun amma iyyuu yeroo
murteeffametti ni dhufaatii. **36** "Mootiin waan jaallate
hojjeta. Inni Waaqa kam iyyuu caalaa ol ol of qabee Waaqa
waaqotaa mormuudhaan waan dhaga'amee hin beekne
dubbata. Inni hamma yeroon dheekkamsaa guutamutti ni
milkaa'a; wanni murteeffame sun guutamuu qabaatii. **37**
Inni waaqota abbootii isaatiif yookaan kan dubartoonni
isa jaallataniif yookaan Waaqa kamiif iyyuu ulfina
hin kennu; garuu hunda isaanii caalaa ol ol of qaba.
38 Qooda isaanii waaqa da'annoowwaniitiif ulfina
kenna; inni waaqa abbootiin isaa hin beekin warqee fi
meetiidhaan, dhagaawwan gati jabeeyyii fi kennaawwan
gati jabeeyyiidhaan ulfeessa. **39** Inni gargaarsa waaqa
ormaatiin da'annoowwan jajjaboo waraana; warra isa
jalatti bulanis akka malee kabaja. Namoota baay'ee
irrattis bulchitoota isaan godhee gatiidhaan lafa qoodaaf.
40 "Bara dhumaa keessa mootiin Kibbaa waraana
itti bana; mootiin Kaabaas fardeen, gaariiwwanii fi
dooniiwwan hedduudhaan akkuma dambalii isa irra
garagala. Biyyoota baay'ee weeraree akkuma lolaa isaan
keessa ba'ee darba. **41** Akkasumas Biyya Bareedduu
weerara. Biyyoonni baay'een harka isaa jala galu; Edoom,
Mo'aabii fi hooggantoonni Amoon garuu isa jalaa ni ba'u.
42 Innis biyyoota baay'ee irratti aangoo isaa ni babal'ifata;
Gibxis hin miliqxu. **43** Qabeenya warqeetii fi meetii,
akkasumas badhaadhummaa Gibxi hunda to'annaa ofii
isaa jala galfata; namoonni Liibiyaatii fi Itoophiyaas isa
jalatti bulu. **44** Garuu oduun ba'aa fi kaabaa dhufu isa
sodaachisa; inni namoota baay'ee balleessuu fi fixuuf
aarii guddaadhaan ni ba'a. **45** Dunkaana mootummaa
isaas galaanotaa fi tulluu bareedaa qulqulluu gidduu ni
dhaabbata. Ta'u illee inni dhuma ofii isaatti ni dhufa;
namni tokko iyyuu isa hin gargaaru.

12 "Yeroo sanatti Miikaa'el hangafni ergamootaa
inni saba kee eegu ni ka'a. Yeroon rakkinaa kan
erga saboonni uumamanii jalqabee hamma gaafasiitti
takkumaa ta'ee hin beekne tokko ni dhufa. Yeroo sanatti
garuu namoonni kee kanneen maqaan isaanii kitaabicha
keessatti galmeeffamee jiru hundi ni baraaramu. **2** Warri
biyyoo lafaa jala ciciisan baay'een ni ka'u: Gariin jireenya
bara baraatiif, kaan immoo qaanii fi salphina bara
baraatiif ka'u. **3** Ogeeyyiin akkuma ifa samiiwwaniitti
calaqqisu; warri nama baay'ee gara qajeelummaatti
fidanis akkuma urjiitti bara baraa hamma bara baraatti
ni ifu. **4** Yaa Daani'el, ati garuu hamma bara dhumaatti
dubbii kitaaba maramaa cufiitii chaappessi. Namoonni
baay'een beekumsa dabalachuuf asii fi achi fiigu." **5**
Ani Daani'el nan ilaale; kunoo fuula koo dura namoonni
biraa lama dhadhaabatanii turan; tokko qarqara lagaa
gamanaan, inni lammaffaan immoo qarqara lagaa
gamasiin ture. **6** Isaan keessaa tokko namicha uffata
quncee talbaa irraa hojjetame uffatee bishaanota lagaatii
ol jiruun, "Waantonni dinqii kunneen raawwatamuuf
yeroo hammamtu hafa?" jedhe. **7** Namichi uffata quncee
talbaa irraa hojjetame uffatee bishaanota lagaatiin ol
ture sun harka isaa mirgaatii fi bitaa ol qabe; anis
isaa, "Wanni kun baraan, barootaaf walakkaa baraatiif
ta'a. Yeroo humni namoota qulqulluu dhuma irratti
cabutti wanni kun hundi fiixaan ba'a" jedhee isa bara
baraan jiraatu sanaan kakatu nan dhaga'e. **8** Anis
nan dhaga'e; garuu hin hubanne. Kanaafuu ani, "Yaa
gooftaa ko, dhumni waan kana hundaa maal ta'a?"
jedheen gaafadhe. **9** Innis akkana jedhee deebise. "Yaa
Daani'el, sababii hamma bara dhumaatti dubbiin sun
chaappaan chaappeffameef ati karaa kee qabadhu. **10**
Namoonni baay'een ni qulqulleeffamu; warra hir'ina
hin qabne ni ta'u; ni calalamus; hamoonni garuu ittuma

fufanii hammaatu. Namoota hamoo keessaa tokko iyyuu
hin hubatan; ogeeyyiin garuu ni hubatu. **11** "Gaafa
aarsaan guyyaa guyyaatti dhi'aatu hambifamee jalqabee
hamma gaafa wanni jibbisiisaan badiisa fidu sun achi
dhaabatuutti guyyoota 1,290 ta'a. **12** Namni obsee
dhuma guyyoota 1,335 qaqqabu eebbifamaa dha. **13**
"Ati garuu hamma dhumaatti karaa kee qabadhu. Ati
ni boqotta; dhuma barootaattis dhaala kee kan siif
qoodame fudhachuuf ni kaata."

Hoose'aa

1 Dubbiin Waaqayyoo kan bara Uziyaan, Yootaam,
Aahaaziitii fi Hisqiyaas mootota Yihuudaa keessa,
akkasumas bara Yerobi'aam ilma Yoo'aash mooticha
Israa'el keessa gara Hoose'aa ilma Bi'eer dhufe kanaa
dha: **2** Yeroo Waaqayyo karaa Hoose'aatiin dubbachuu
jalqabetti Waaqayyo akkana isaan jedhe; "Sababii
biyyattiin Waaqayyo irraa gortee yakka sagaagalummaa
guddaa isaa hojjetteef ati dhaqiitii niitii sagaagaltuu
fi ijoollee hin amanamne ofii keetiif fudhadhu." **3**
Kanaafuu inni dhaqee Goomer intala Diblaayiim fuudhe;
isheenis ulfooftee ilma deesseef. **4** Kana irratti Waaqayyo
Hoose'aatiin akkana jedhe; "Ani sababii dhiiga Yizri'eel
keessatti dhangala'e sanaatiif dafee mana Yehuu waanan
adabuuf Yizri'eel jedhii isa moggaasi; ani mootummaa
Israa'el nan balleessa. **5** Gaafas ani Sulula Yizri'eel
keessatti iddaa Israa'el nan cabsa." **6** Goomer amma illee
ulfooftee intala deesse. Waaqayyo Hoose'aatiin akkana
jedhe; "Sababii ani isaaniif araaramuu fi si'achis mana
Israa'eliif garaa hin laafneef Loo-Ruhaamaa jedhii ishee
moggaasi. **7** Ta'us ani mana Yihuudaatiif garaa nan laafa;
ani xiyyaan yookaan goraadeedhaan yookaan waraanaan
yookaan fardeeniin yookaan abbootii fardaatiin isaan hin
oolchu; garuu ani Waaqayyo Waaqni isaanii isaan nan
oolcha." **8** Goomer erga Loo-Ruhaamaa harma guusiftee
booddee ulfooftee ilma deesse. **9** Ergasiis Waaqayyo
akkana jedhe; "Isin waan saba koo hin ta'inii fi anis
Waaqa keessan hin ta'iniif Loo-Amii jedhii isa moggaasi.
10 "Ta'us Israa'el akkuma cirracha qarqara galaanaa
kan madaalamuu yookaan hedamuu hin danda'amnee
ta'a. Isaan iddoodhuma itti, 'Isin saba koo miti' isaaniin
jedhame sanatti, 'Ilmaan Waaqa jiraataa' jedhamanii ni
waamamu. **11** Guyyaan Yizri'eel waan guddaa ta'uuf,
sabni Yihuudaatii fi sabni Israa'el deebi'anii tokko ta'u;
isaan hoogganaa tokko muuddatanii biyya sana keessaa
ni ba'u.

2 "Obboloota keessaniin, 'Saba koo' obboleettota
keessaniin immoo, 'Jaallatamtuu koo' jedhaa. **2**
"Haadha keessanitti dheekkamaa; isheetti dheekkamaa;
isheen niitii koo mitiitii; anis dhirsa ishee miti. Isheen
fuula ishee irraa ilaalcha ejjummaa haa balleessitu;
amanamummaa dhabuus harma ishee gidduudhaa haa
balleessitu. **3** Yoo kanaa achii ani wayyaa ishee irraa
baasee akkuma guyyaa isheen dhalatte sanaa qullaa ishee
nan hambisaa; akkuma gammoojjii ishee nan godha;
lafa goggogaatti ishee nan geeddara; dheebuudhaanis
ishee nan ajjeesa. **4** Isaan ijoollee ejjummaa waan
ta'aniif, ani ijoollee isheetiif garaa hin laafu. **5** Haati
isaanii amanamummaa dhabdee karaa salphinaatiin
isaan ulfoofte. Isheen, 'Ani warra na jaallatu, warra
nyaata koo fi bishaan koo, warra suufii koo fi wayyaa
quncee talbaa irraa hojjetame, warra dibataa fi dhugaatii
koo naaf kennan duukaa nan bu'a' jette. **6** Kanaafuu
ani haafa qoraattiitiin daandii ishee nan cufa; akka
isheen karaa ittiin baatu hin arganneef dallaa itti nan
ijaara. **7** Isheen michoota ishee duukaa buuti; garuu
isaan hin qaqqabdu; isaan barbaaddi; garuu hin argitu.
Ergasii isheen, 'Ani akkuma duraa gara dhirsa kootti nan
deebi'a; amma caalaa yeroo sana wayya tureetii' jetti.
8 Isheen akka ani midhaan, daadhii wayinii haaraa fi
zayitii isheedhaaf kenne, meetii fi warqee isaan Ba'aliif
dhi'eessanis kan ishee irratti dhangalaase anuma akka
ta'e hin beekne. **9** "Kanaafuu ani yeroo inni bilchaatutti
midhaan koo, daadhii wayinii koo haaraa illee yeroo inni
qophaa'utti irraa nan fudhadha. Ani suufii koo fi wayyaa
koo kan quncee talbaa irraa hojjetame kanan qullaa
ishee dhoksuudhaaf kenneefis amma ishee irraa nan
fudhadha. **10** Ani amma ijuma michoota ishee duratti
addaggummaa ishee nan saaxila; namni tokko iyyuu
harka koo keessaa ishee hin baasu. **11** Ani ayyaana
ishee hunda jechuunis, ayyaana ishee kan waggaa,
ayyaana ishee kan gaafa baatii haaraa, ayyaana ishee
kan Sanbataatii fi ayyaanota ishee kanneen murtaa'an
hunda nan hambisa. **12** Ani muka wayinii isheetii fi
muka harbuu ishee kan isheen michoota kootu naaf
kenne jettu sana nan barbadeessa. Ani daggala isaan nan
godha; bineensi bosonaa isaan dheeda. **13** Ani guyyoota
isheen itti Ba'aliif ixaana aarsite sanaaf ishee nan adaba;
isheen qubeelaa fi faaya garaa garaatiin of miidhagsitee
michoota ishee duukaa butee na irraanfatte" jedha
Waaqayyo. **14** "Kanaafuu ani amma ishee nan sossoba;
gara lafa gammoojjiitti ishee geessee jaalalaan itti nan
dubbadha. **15** Ani iddoo dhaabaa wayinii ishee deebisee
nan kennaaf; Sulula Aakooris balbala abdii nan godha.
Isheen achitti akkuma gaafa shamarrummaa isheetti,
akkuma gaafa biyya Gibxii baateetti sirbiti. **16** "Ati
gaafa sana" jedha Waaqayyo; "'Dhirsa koo' jettee na
waamta; ati lammata deebitee, 'Gooftaa koo' naan hin
jettu. **17** Ani maqaawwan Ba'aal afaan isheetii nan
balleessa; maqaan isaanii lammata hin dha'amu. **18** Ani
gaafas bineensa bosonaatii fi simbirroota samii wajjin,
uumamawwan lafa irra munyuuqan wajjin isaaniif kakuu
nan gala. Ani akka isin nagaadhaan bultaniif xiyya,
goraadee fi waraana lafa irraa nan balleessa. **19** Ani bara
baraan ofii kootiif sin kaadhimadha; ani qajeelummaa fi
dhugaadhaan jaalalaa fi gara laafinaan sin kaadhimadha.
20 Ani amanamummaadhaan sin kaadhimadha; atis
Waaqayyoon ni beekta." **21** Waaqayyo akkana jedha; "Ani
gaafas deebii siif nan kenna; ani samiif deebii nan kenna;
samiinis lafaaf deebii ni kenna; **22** laftis midhaaniif,
daadhii wayinii haaraa fi zayitiif deebii kenniti; isaanis
Yizri'eeliif deebii kennu. **23** Ani ofii kootiif lafa irra
ishee nan dhaabbadha; ani kanan, 'Ati jaalallee koo miti'
jedheen sana nan jaalladha. Ani warra, 'Isin saba koo
miti' jedhaman sanaan, 'Isin saba koo ti' nan jedha;
isaanis, 'Ati Waaqa koo ti' naan jedhu."

3 Waaqayyo akkana naan jedhe; "Namni biraa ishee
jaallatee isheen sagaagaltuu taatu iyyuu, ati dhaqiitii
ammas niitii keetti jaalala kee argisiisi. Akkuma
Waaqayyoo utuma isaan waaqota biraatti deebi'anii
bixxillee wayinii jaallatanuu Israa'eloota jaallate sana
atis ishee jaalladhu." **2** Kanaafuu ani meetii saqilii kudha
shaniin, garbuu hoomeerii tokkoo fi walakkaatiin ishee
nan bitadhe. **3** Ani ergasii akkana nan jedheen; "Ati
bara hedduu na wajjin jiraachuu qabda; ati sagaagaltuu
ta'uu yookaan nama kam iyyuu wajjin tokko ta'uu hin

qabdu; ani si wajjin nan jiraadha." **4** Israa'eloonni mootii
yookaan ilma mootii malee, aarsaa yookaan utubaa
waaqeffannaa malee dirata yookaan waaqota tolfamoo
malee bara baay'ee ni jiraatuutii. **5** Ergasii immoo
Israa'eloonni deebi'anii Waaqayyo Waaqa isaaniitii fi
Daawit mootii isaanii barbaadu. Isaan bara dhumaa
keessa hollachaa gara Waaqayyootii fi gara eebba isaa ni
dhufu.

4 Yaa Israa'eloota, Waaqayyo isin warra biyyattii
keessa jiraattan irratti himata dhi'eeffatu waan
qabuuf dubbii Waaqayyoo dhaga'aa: "Biyyattii keessa
amanamummaan, jaalallii fi Waaqa beekuun hin jiru. **2**
Abaaruu, sobuu fi ajjeesuu, hannaa fi ejja qofatu jira; isaan
kakuu hunda ni cabsu; dhiiga dhangalaasuutu baay'ata.
3 Sababii kanaaf biyyattiin ni gadditi; warri ishee
keessa jiraatan hundis ni badu; bineensonni bosonaa,
simbirroonni samiitii fi qurxummiin galaanaa dhumaa
jiru. **4** "Garuu namni tokko iyyuu dubbii hin kaasin;
namni tokko iyyuu nama kaan hin himatin; sabni keessan
akkuma nama luba himatu tokkoo ti. **5** Ati halkanii fi
guyyaa gufatta; raajonnis isin wajjin gufatu. Kanaafuu
ani haadha kee nan balleessa; **6** sabni koo beekumsa
dhabuudhaan badeera. "Waan ati beekumsa tuffatteef
anis akka ati luba naaf hin taaneef si tuffadheera;
sababii ati seera Waaqa keetii gatteef anis ilmaan kee
nan gata. **7** Luboonni akkuma baay'achaa deemaniin,
akkasuma cubbuu natti hojjechuu baay'isan; isaan ulfina
isaanii salphinatti geeddaraniiru. **8** Isaan cubbuu saba
kootii nyaatu; hammina isaaniis ni hawwu. **9** Wanni
kunis akkuma sabaa, akkuma lubootaa ta'a. Anis sababii
karaa isaaniitiif lachan isaanii iyyuu nan adaba; hojii
isaaniis isaanumatti nan deebisa. **10** "Isaan ni nyaatu;
garuu hin quufan; ni sagaagalu; garuu hin baay'atan;
kunis sababii isaan Waaqayyoon dhiisanii dabarsanii **11**
sagaagaltummaatti, daadhii wayinii moofaa fi haaraa
hubannaa isaanii fudhatetti of kennaniif. **12** Sabni koo
waaqa muka irraa tolfame gorsa gaafata; uleen falfaltuus
isaanitti dubbata. Hafuurri sagaagaltummaa karaa irraa
isaan jal'isa; isaan Waaqa isaaniitiif hin amanaman. **13**
Isaan fiixeewwan tulluu irratti qalma, aarsaa gubamu
immoo gaarran irratti, qilxuu jalatti, alaltuu fi hoomii
gaaddisni isaanii namatti tolu jalatti dhi'eessu. Kanaafuu
intallan keessan sagaagaltummaatti deebi'u; niitonni
ilmaan keessaniis ejjatti deebi'u. **14** "Sababii warri
dhiiraa iyyuu sagaagaltummaatti deebi'anii galma
waaqeffannaa ejjaatti qalma dhi'eessaniif, yommuu
intallan keessan sagaagaltummaatti deebi'anitti yookaan
yommuu niitonni ilmaan keessanii ejjatti deebi'anitti ani
isaan hin adabu; sabni hubannaa hin qabne ni badaatii!
15 "Yaa Israa'el, ati yoo ejja hojjette illee akka Yihuudaan
yakka qabaatu hin godhin. "Isin Gilgaal hin dhaqinaa;
Beet Aawwenittis ol hin ba'inaa. 'Dhugaa Waaqayyo
jiraataa!' jettaniis hin kakatinaa. **16** Israa'eloonni
akkuma goromsa mataa jabaate tokkoo mataa jabeeyyii
ta'aniiru. Yoos Waaqayyo akkamiin akka xobbaallaawwan
hoolaatti kaloo bal'aatti isaan bobbaasuu danda'a ree?
17 Efreem waaqota tolfamootti galeera; isa ittuma
dhiisaa! **18** Dhugaatiin isaanii yoo dhume iyyuu isaan
sagaagaltummaa isaanii ittuma fufu; bulchitoonni isaanii
ulfina irra qaanii jaallatu. **19** Bubbeen hamaan haxaa'ee
isaan balleessa; aarsaan isaaniis qaanii isaanitti fida.

5 "Isin luboonni waan kana dhaga'aa! Israa'eloonnis
qalbeeffadhaa! Yaa mana mootii dhaggeeffadhu!
Murtiin kun isinitti murama: Isin Miisphaatti kiyyoo,
Taaboor irratti immoo xaxoo diriirsaa turtan. **2**
Finciltoonni ajjeechaatti jabaataniiru. Ani isaan hunda
nan adaba. **3** Ani waa'ee Efreem hunda beeka;
Israa'elis na duraa hin dhokattu. Yaa Efreem, ati amma
sagaagaltummaatti deebiteerta; Israa'elis xuraa'eera.
4 "Hojiin isaanii akka isaan gara Waaqa isaaniitti
deebi'an hin eeyyamuuf. Hafuurri sagaagaltummaa garaa
isaanii keessa jira; isaan Waaqayyoon hin beekan. **5** Of
tuulummaan Israa'el dhugaa isaanitti ba'a; Israa'eloonni,
Efreem mataan isaa iyyuu cubbuu isaanii keessatti
gufatu; Yihuudaanis isaan wajjin gufata. **6** Isaan
yommuu Waaqayyoon barbaaduudhaaf bushaayee fi
loon isaanii fudhatanii deemanitti, isa hin argatan;
inni isaan dhiisee deemeeraatii. **7** Isaan Waaqayyoof
amanamoo miti; seeraan ala ijoollee godhatu. Yeroo
isaan Ayyaana Baatii Haaraa ayyaaneffatanitti inni
lafa qotiisaa isaanii ni balleessa. **8** "Gibe'aa keessatti
malakata, Raamaa keessatti immoo gaanfa afuufaa. Beet
Aawwen keessatti iyya lolaa dhageessisaa; yaa Beniyaam,
ati dura qajeeli. **9** Guyyaa ifannaatti Efreem ni ona.
Ani gosoota Israa'el gidduutti waan mirkanaa'e nan
labsa. **10** Bulchitoonni Yihuudaa akkuma nama dhagaa
daarii dhiibu tokkoo ti. Ani akkuma lolaa bishaanii
dheekkamsa koo isaanitti gad nan lolaasa. **11** Efreem
sababii waaqota tolfamoo duukaa bu'uu jaallateef akka
malee hacuucamee murtiidhaan lafatti dhidhiitame.
12 Ani Efreemitti akka bilii, Yihuudaatti immoo akka
daana'oo ti. **13** "Yommuu Efreem dhukkuba isaa,
Yihuudaanis madaa isaa argetti, Efreem gara Asooritti
garagalee mooticha guddaa gargaarsa kadhachuudhaaf
nama itti erge. Inni garuu isin fayyisuu, madaa keessanis
wayyeessuu hin danda'u. **14** Ani Efreemitti akkuma
leencaa, Yihuudaattis akkuma saafela leencaa nan ta'a.
Ani gargar isaan ciccireen biraa deema; ani isaan guureen
deema; namni isaan oolchus hin jiru. **15** Ergasii ani
hamma isaan balleessaa isaanii fudhatanitti iddoo kootti
nan deebi'a. Isaan fuula koo barbaaddatu; rakkoo isaanii
keessatti jabaatanii na barbaaddatu."

6 "Kottaa gara Waaqayyootti deebinaa. Inni nu
ciccireera; garuu nu fayyisa; inni nu madeesseera;
garuu madaa keenya ni waldhaana. **2** Akka nu fuula isaa
dura jiraannuuf, guyyaa lama booddee nu bayyanachiisa;
guyyaa sadaffaatti immoo deebisee nu dhaaba. **3** Kottaa
Waaqayyoon haa beeknu; isa beekuufis haa tattaaffannu.
Akkuma aduun dhugumaan baatu sana inni dhugumaan
ni dhufa; inni akkuma bokkaa gannaa, akkuma bokkaa
birraa kan lafa quubsu sanaatti gara keenya ni dhufa.
4 "Yaa Efreem, ani maalan si godha? Yaa Yihuudaa,
ani maalan si godha? Jaalalli keessan akkuma hurrii
ganamaa, akkuma fixeensa barii baduu ti. **5** Kanaafuu
ani raajota kootiin isin ciccireen dubbii afaan kootiin isin
fixe; murtiin koos akkuma aduu ni ba'a. **6** Ani araaran

fedha malee aarsaa hin fedhuutii; aarsaa gubamu caalaa
Waaqa beekuu nan fedha. **7** Isaan akkuma Addaam kakuu
cabsaniiru; achittis anaaf hin amanamne. **8** Gili'aad
magaalaa hamootaa kan dhiigaan faalamtee dha. **9**
Akkuma saamtuun riphxee nama eeggattu sana, gareen
lubootaas akkasuma godhu; isaan yakka qaanessaa
hojjechuudhaan karaa Sheekem irratti nama ajjeesu. **10**
Ani mana Israa'el keessatti waan suukaneessaa tokko
argeera. Achitti Efreem ni sagaagale; Israa'elis ni xuraa'e.
11 "Yaa Yihuudaa sittis haamamuun murteeffameera.
"Yeroo ani boojuu saba koo deebisutti,

7 yeroo ani Israa'elin fayyisutti cubbuun Efreem
saaxilamee yakki Samaariyaas ifatti baafama. Isaan
nama gowwoomsu; hattuun cabsitee mana seenti;
saamtonni daandii irratti nama saamu; **2** isaan garuu
akka ani jal'ina isaanii hunda yaadadhu hin hubatan.
Cubbuun isaanii isaan marseera; yeroo hundas fuula
koo dura jira. **3** "Isaan hammina isaaniitiin mootii,
soba isaaniitiin immoo ilmaan mootii gammachiisu. **4**
Isaan hundinuu ejjitoota, akkuma badaa ibiddaa kan
tolchituun tokko yeroo bukoo sukkuumanii jalqabee
hamma inni bukaa'utti itti tuttuquu hin barbaannee ti.
5 Guyyaa ayyaana mootii keenyaatti ilmaan moototaa
daadhii wayiniitiin finiinan; innis qoostota wajjin harka
isaa diriirsa. **6** Akkuma badaa ibiddaatti garaa isaanii
qopheessaniiru; isaan dabaan gara isaatti dhi'aatu.
Aariin isaanii halkan guutuu irraa hin galu; ganama
immoo akkuma arraba ibiddaa balali'a. **7** Hundi isaanii
akkuma badaa ibiddaa ho'u; bulchitoota isaaniis ni fixu.
Mootonni isaanii hundinuu ni dhumu; tokkoon isaanii
iyyuu na hin waammatan. **8** "Efreem sabootaan walitti
makama; Efreem maxinoo gara hin galfaminii dha. **9**
Namoonni ormaa humna isaa nyaatan; inni garuu hin
hubatu. Arriin isatti ba'e; inni garuu hin beeku. **10** Of
tuulummaan Israa'el dhugaa isatti ba'a; inni garuu utuu
wanni kun hundi akkana ta'ee jiruu, gara Waaqayyo
Waaqa isaatti hin deebi'u yookaan isa hin barbaaddatu.
11 "Efreem akkuma gugee gowwaa sammuu hin qabnee
ti; isaan Gibxin waammatu; isaan gara Asooritti deebi'u.
12 Yommuu isaan deeman ani kiyyoo koo isaan irra
nan buusa; ani akkuma simbirroo samii gad isaan nan
harkisa. Ani yommuun akka isaan walii wajjin yaa'an
dhaga'utti, isaan nan qaba. **13** Waan narraa goraniif
isaaniif wayyoo! Waan natti fincilaniif badiisni isaaniif
mala! Ani isaan furuu nan barbaada; isaan garuu waa'ee
koo soba dubbatu. **14** Isaan garaa isaanii guutuudhaan
gara kootti hin iyyatan; garuu siree isaanii irra tataa'anii
boo'u. Isaan midhaanii fi daadhii wayiniitiif walitti
qabamu; garuu natti fincilu. **15** Ani leenjiseen irree
isaanii jajjabeesse; isaan garuu waan hamaa natti yaadu.
16 Isaan gara Waaqa Waan Hundaa Oliitti hin deebi'an;
isaan akkuma xiyya jal'atee ti. Hooggantoonni isaanii
sababii soba dubbataniif goraadeedhaan dhumu. Sababii
kanaaf isaan biyya Gibxitti ni tuffatamu.

8 "Malakata afaan keetti kaa'adhu! Sababii namoonni
kakuu koo cabsanii seera kootti fincilaniif risaan
tokko mana Waaqayyootiin ol jira. **2** Israa'el, 'Yaa Waaqa
keenya nu si beekna!' jedhee gara kootti iyyate. **3** Ta'u
iyyuu Israa'el waan gaarii dideera; kanaafuu diinni isa
ari'a. **4** Isaan walii galtee koo malee mootota moosifatan;
utuu ani hin fudhatiniif ilmaan moototaa filatan. Isaan
meetii fi warqee isaaniitiin badiisa isaaniitiif waaqota
tolfamoo ofii isaaniitiif tolfatan. **5** Yaa Samaariyaa, waaqa
kee tolfamaa bifa jabbii sana baasii gati! Dheekkamsi koo
isaanitti boba'a. Isaan hamma yoomiitti qulqullaa'uu
dadhabu? **6** Isaan warra Israa'el! Jabbii kana ogeessa hojii
harkaatu tolche; inni Waaqa miti. Jabbiin Samaariyaa ni
hurraa'a. **7** "Isaan bubbee facaafatanii bubbee hamaa
haammatu. Mukni isaa mataa hin qabu; daraaraas hin
baasu. Utuu inni midhaan naqatee silaa namoonni
ormaa ni nyaatu ture. **8** Israa'el liqimfameera; isaan
amma saboota gidduutti akka waan faayidaa hin qabne
tokkoo ti. **9** Isaan akkuma harree diidaa kan asii fi achi
kophaa jooruu gara Asooriitti ol ba'aniiruutii; Efreemis
michootatti of gurgureera. **10** Isaan saboota gidduutti
yoo of gurguran iyyuu ani amma walitti isaan nan qaba.
Isaan hacuuccaa mooticha jabaa jalatti ni sukkuumamu.
11 "Efreem aarsaa cubbuutiif iddoo aarsaa hedduu
yoo hojjete iyyuu, lafti sun iddoo aarsaa itti cubbuu
hojjechuuf qopheessan ta'eera. **12** Ani waa'ee seera koo
waan baay'ee isaaniif barreesseera; isaan garuu akkuma
waan alaa dhufe tokkootti ilaalu. **13** Isaan aarsaa naaf
kenname dhi'eessu; foon sanas ni nyaatu; Waaqayyo
garuu isaanitti hin gammanne. Inni amma hammina
isaanii yaadatee cubbuu isaanii adaba: Isaan gara Gibxitti
deebi'u. **14** Israa'el Uumaa isaa irraanfatee masaraawwan
mootummaa ijaare; Yihuudaan magaalaawwan hedduutti
dallaa ijaare. Ani garuu ibidda da'annoowwan isaanii
barbadeessu magaalaawwan isaaniitti nan erga."

9 Yaa Israa'el hin ililchin; akka saboota kaanii hin
gammadin. Ati Waaqa keetiif amanamaa hin turreetii;
ati oobdii hunda irratti gatii sagaagaltummaadhaaf
baafamu jaallatteerta. **2** Oobdiiwwanii fi iddoon
cuunfaa wayinii saba hin sooran; daadhiin wayinii
haaraan isaaniif hin tolu. **3** Isaan biyya Waaqayyoo
keessatti hin hafan; Efreem gara Gibxitti deebi'ee Asoor
keessatti nyaata xuraa'e nyaata. **4** Isaan dhibaayyuu
daadhii wayinii Waaqayyoof hin dhibaafatan; yookaan
aarsaan isaanii isa hin gammachiisu. Aarsaan akkasii
akkuma buddeena warra gaddaa isaanitti ta'a; namni
buddeena kana nyaatu hundinuu ni xuraa'a. Nyaanni
kun kanuma mataa isaanii ta'a; mana qulqullummaa
Waaqayyoos ol hin seenu. **5** Isin guyyaa ayyaana
keessan murteeffameetti, guyyoota ayyaana Waaqayyoo
sanatti maal hojjetu? **6** Yoo isaan badiisa jalaa
ba'an iyyuu Gibxi walitti isaan qabdi; Memfiis immoo
isaan awwaala. Qabeenyi meetii isaanii sokorruudhaan
liqimfama; dunkaana isaanii immoo qoraattiitu haguuga.
7 Guyyoonni adabbii dhufaa jiru; guyyoonni itti gatii
baasan dhi'aataniiru. Israa'el waan kana haa beeku.
Sababii cubbuun kee akka malee baay'atee hamminni
kees akka malee guddaa ta'eef, raajiin akka raatuutti
ilaalame; namni Hafuura Waaqaatiin qajeelfamu immoo
akka maraatuutti hedame. **8** Raajichi Waaqa koo wajjin
eegduu Efreem ta'e; ta'us daandii isaa hunda irratti
kiyyoon isa eeggata; mana Waaqa isaa keessattis jibbii
isa eeggata. **9** Isaan akkuma bara Gibe'aa keessatti ta'e

sana xuraa'ummaa keessa dhidhiman. Waaqni hammina
isaanii yaadatee sababii cubbuu isaaniitiif isaan adaba.
10 "Yeroo ani Israa'elin argetti, inni akkuma ija wayinii
gammoojjii keessatti argamee ture; yeroo ani abbootii
keessan argetti, isaan akkuma waan ija jalqabaa harbuu
irratti argamee turan. Isaan garuu yommuu gara Ba'aal
Phe'oor dhufanitti, waaqa tolfamaa qaanessaa sanaaf of
qulqulleessanii akkuma waan jaallatan sanaa jibbisiisoo
ta'an. **11** Ulfinni Efreem akkuma simbirroo barrisee bada;
dhalchuun, garaatti baachuun, ulfaa'uun hin jiru. **12** Yoo
isaan ijoollee guddifatan iyyuu ani jalaa fixee ilmaan
malee isaan nan hambisa. Gaafa ani isaan irraa garagalu
isaaniif wayyoo! **13** Ani Efreemin isaa akkuma Xiiroos
lafa namatti tolu irra dhaabatee jiru nan arge. Sabni
Efreem garuu ijoollee isaa gad baasee warra gogorra'utti
kenna." **14** Yaa Waaqayyo isaaniif kenni; ati maal
isaaniif kennita? Gadameessa ulfa hin baannee fi harma
goggogaa kenniif. **15** "Sababii hammina isaanii kan
Gilgaal keessatti hojjetame sana hundaatiif, ani achitti
isaan nan jibbe. Sababii hojii isaanii kan cubbuudhaan
guutamee sanaatiif ani mana koo keessaa isaan ari'a.
Ani si'achi isaan hin jaalladhu; bulchitoonni isaanii
hundinuu finciltoota. **16** Efreem rukutameera; hiddi
isaanii goggogeera; isaan ija tokko illee hin godhatan.
Yoo isaan ijoollee godhatan iyyuu ani sanyii isaanii
jaallatamoo isaan jalaa nan qala." **17** Sababii isaan isaaf
hin ajajaminiif, Waaqni koo isaan dida; isaan warra asii
fi achi saboota gidduu jooru ta'u.

10 Israa'el muka wayinii dagaage ture; inni matuma
isaatiif ija naqata. Akkuma iji isaa baay'ateen
inni iddoo aarsaa hedduu ijaarrate; akkuma lafti isaa
gabbatteen utubaawwan waaqeffannaa isaa miidhagfate.
2 Garaan isaanii gowwoomsaadhaan guutameera; isaan
amma yakka isaanii baadhachuu qabu. Waaqayyo iddoo
aarsaa isaanii ni diiga; utubaawwan waaqeffannaa
isaaniis ni barbadeessa. **3** Ergasii isaan akkana jedhu;
"Nu sababii Waaqayyoon sodaachuu didneef mootii
hin qabnu. Garuu utuu mootii qabaanne iyyuu inni
silaa maal nuuf godha?" **4** Isaan waan hedduu waadaa
galu; kakuu sobaas seenanii walii galtee uummatu;
kanaafuu seera dhabeeyyiin akkuma aramaa summii
qabu kan lafa qotiisaa keessaatti latu. **5** Namoonni
Samaariyaa keessa jiraatan sababii waaqa tolfamaa
fakkii jabbii kan Beet Aawwen keessaa sanaatiif sodaatu.
Sabni ishee isheedhaaf boo'a. Luboonni ishee ejjitoonni
warri ulfina isheetiin gammadan sunis sababii isheen
isaan irraa booji'amteef ni boo'u. **6** Jabbichis akka
harka fuudhaatti Yaariim mootichaaf Asooritti geeffama.
Efreem ni salphifama; Israa'el waaqota ishee kanneen
muka irraa tolfamaniif ni qaanofti. **7** Samaariyaa
fi mootiin ishee akkuma hoomacha bishaan irraatti
fudhatamanii badu. **8** Iddoowwan sagadaa kanneen
Awween ni barbadeeffamu; kunis cubbuu Israa'el.
Qoraattii fi sokorruun irratti biqilee iddoo aarsaa isaanii
haguuga. Yeroo sana namoonni tulluuwwaniin, "Nurratti
jigaa!" gaarraniin immoo, "Nu dhoksaa!" jedhu. **9**
"Yaa Israa'el isin bara Gibe'aatii jalqabdanii cubbuu
hojjettaniirtu; ammas achumatti haftaniirtu. Gibe'aa
keessatti waraanni ka'ee jal'oota hin fixuu? **10** Ani yoon
fedhe isaan nan adaba; sababii cubbuu isaanii dachaa
sanaatiif hidhaa keessa isaan buusuuf saboonni naannoo
isaaniitti walitti qabamu. **11** Efreem goromsa leenjifame
kan midhaan siribsiisuu jaallatuu dha; kanaafuu ani
morma ishee irra waanjoo nan kaa'a. Ani Efreemin nan
oofa; Yihuudaan lafa qotiisaa qotuu qaba; Yaaqoobis
biyyoo bulleessuu qaba. **12** Ofii keessaniif qajeelummaa
facaafadhaatii ija jaalalaa kan hin dhumne haammadhaa;
lafa keessan kan hin qotamin illee baqaqsaa; yeroon
kun yeroo hamma inni dhufee qajeelummaa isinitti
roobsutti Waaqayyoon barbaaddataniitii. **13** Isin garuu
hammina facaafattanii jal'ina haammattan; isin ija sobaa
nyaattaniirtu. Sababii ati jabina keetii fi loltoota kee
baay'ee sana abdatteef, **14** akkuma Shalmaan gaafa
lolaatti Beet Arbeelin balleessee haadhota ijoollee isaanii
wajjin biyyootti makaman sana, da'annoowwan kee
hundi ni barbadaa'u; huursaan waraanaas saba keetti
ni ka'a. **15** Yaa Beet'eel, sababii hamminni kee akka
malee guddaa ta'eef, wanni akkasii sittis ni dhufti.
Gaafa guyyaan sun bari'utti mootiin Israa'el guutumaan
guutuutti ni barbadeeffama.

11 "Israa'el yeroo daa'ima turetti, ani isa nan jaalladhe;
ani Gibxii ilma koo waameera. **2** Garuu hammuma
ani itti deddeebi'ee isaan waamu, isaan narraa fagaachaa
deeman. Isaan Ba'aaliif aarsaa dhi'eessanii fakkiiwwaniif
ixaana aarsan. **3** Kan irree isaanii qabee Efreemin
miillaan deemuu barsiise anuma; isaan garuu akka ani
isaan fayyise hin hubanne. **4** Ani funyoo gara laafina
namaatiin, hidhaa jaalalaatiinis isaan nan harkise; ani
morma isaanii irraa waanjoo fuudhee isaan sooruuf
gadan jedhe. **5** "Isaan qalbii jijjiirrachuu waan didaniif
Gibxitti hin deebi'an; Asoor garuu isaan bulcha. **6**
Goraadeen magaalaawwan isaanii keessatti balaqqisa;
raajota sobduu isaanii ni barbadeessa; karoora isaaniis
ni fashaleessa. **7** Sabni koo narraa deebi'uuf kutateera.
Yoo isaan Waaqa Waan Hundaa Olii waammatan iyyuu
inni gonkumaa ol isaan hin qabu. **8** "Yaa Efreem
ani akkamiinan danda'ee si dhiisa? Yaa Israa'el ani
akkamiinan dabarsee si kenna? Ani akkamiinan danda'ee
akka Adimaa si godha? Akkamiinan akka Zeboo'iim si
godha? Garaan koo na keessatti geeddarameera; gara
laafinni ani siif qabu guddateera. **9** Ani dheekkamsa koo
sodaachisaa sana gad hin dhiisu; yookaan ani deebi'ee
Efreemin hin balleessu. Ani Waaqa malee nama miti; ani
Isa Qulqulluu gidduu kee jiruu dha. Ani dheekkamsaan
hin dhufu. **10** Isaan Waaqayyoon duukaa bu'u; inni
akkuma leencaa aada; yommuu inni aadutti ilmaan
isaa hollachaa lixa biiftuutii dhufu. **11** Isaan akkuma
simbirroo Gibxi irraa, akkuma gugee ollachaa Asoor irraa
dhufu. Ani mana isaanii keessa isaan nan jiraachisa"
jedha Waaqayyo. **12** Efreem sobaan, manni Israa'el
immoo gowwoomsaadhaan na marse. Yihuudaanis
Waaqatti, amanamaa Qulqullicha Sanatti iyyuu fincile.

12 Efreem bubbee nyaata; inni guyyaa guutuu bubbee
ba'a biiftuu duukaa fiiga; sobaa fi gooliis ni
baay'isa. Inni Asoor wajjin walii galtee godhatee biyya
Gibxiitti zayitii ejersaa erga. **2** Waaqayyo waan Yihuudaa
himatu qaba; inni akkuma amala isaatti Yaaqoobin

adaba; akkuma hojii isaattis gatii isaa kennaaf. **3** Inni
gadameessa keessatti koomee obboleessa isaa qabe;
erga guddatee immoo Waaqa wajjin wal'aansoo qabe. **4**
Inni ergamaa Waaqaa wajjin wal'aansoo qabee mo'ate;
boo'ees surraa kadhate. Inni Beet'eelitti isa argatee
achitti isa wajjin haasa'e. **5** Waaqayyo Waaqa Waan
Hunda Danda'u, maqaan isaa Waaqayyo! **6** Ati garuu
Waaqa keetti deebi'i; jaalalaa fi murtii qajeelaa jabeessii
yeroo hunda Waaqa kee eeggadhu. **7** Daldalaan madaalii
sobaa ofi harkaa qabu nama gowwoomsuu jaallata. **8**
Efreem akkana jedhee boona; "Ani akka malee sooressa;
qabeenya guddaa argadheera. Isaan qabeenya koo kana
hunda keessatti iyyuu balleessaa yookaan cubbuu tokko
illee narratti argachuu hin danda'an." **9** "Ani Waaqayyo
Waaqa kee kan biyya Gibxii si baasee dha; ani akka ati
akkuma guyyaa ayyaanota kee kanneen murteeffaman
sanaatti deebitee dunkaana keessa jiraattu sin godha.
10 Ani raajotatti dubbadhee mul'ata hedduu kenneefii
karaa isaaniitiin fakkeenyaan nan dubbadhe." **11** Gili'aad
hamaadhaa? Sabni ishee faayidaa hin qabu! Isaan Gilgaal
keessatti korma qaluu? Iddoon aarsaa isaanii akkuma
tuullaa dhagaa isa lafa qotiisaa kan qotame irra jiruu
ni ta'a. **12** Yaaqoob gara Sooriyaatti baqate; Israa'el
niitii argachuuf nama tajaajile; gabbara ishee baasuufis
hoolota tikse. **13** Waaqayyo biyya Gibxiitii Israa'elin
baasuuf raajiitti fayyadame; inni karuma raajii sanaatiin
isa kunuunse. **14** Efreem garuu aarii isaa guddicha
kakaase; Gooftaan isaa yakka dhiiga namaa dhangalaasuu
sana isumatti deebisa; arrabsoo isaas matuma isaatti
deebisa.

13 Yeroo Efreem dubbatetti namoonni ni hollatan;
inni Israa'el keessatti ol ol jedhee ture. Garuu
yakka Ba'aalin waaqeffachuutiin du'e. **2** Isaan ammas
itti deddeebi'anii cubbuu hojjetu; meetii ofii isaaniitiin
waaqa tolfamaa tolfatu; fakkii mimmiidhagaa kanneen
hundi isaanii harka ogeeyyiitiin hojjetaman. Waa'ee saba
kanaas, "Isaan nama qalanii aarsaa dhi'eessu; waaqa
tolfamaa jabbiis ni dhungatu!" jedhame. **3** Kanaafuu
isaan akkuma hurrii ganamaa, akkuma fixeensa barii
baduu, akkuma habaqii oobdii midhaan itti dha'an irraa
ka'uu akkuma aara foddaadhaan ba'uu ni ta'u. **4** "Ani
garuu yeroo ati Gibxii baatee jalqabee Waaqayyo Waaqa
kee ti. Ati ana malee Waaqa tokko illee beekuu hin
qabdu; ana malee fayyisaa tokko illee hin qabdu. **5**
Ani gammoojjii keessatti, biyya ho'a gubaa keessatti
si kunuunseera. **6** Yeroo ani isaan sooretti ni quufan;
isaan yeroo quufanitti of tuulan; ergasii immoo na
irraanfatan. **7** Kanaafuu ani akkuma leencaa isaanitti
nan ta'a; akkuma qeerransaa riphee daandii irratti isaan
nan eeggadha. **8** Ani akkuma amaaketa ilmaan ishee jalaa
fudhatamaniitti isaan lolee garaa isaanii nan baqaqsa.
Ani akkuma leencaatti qorqee isaan nan nyaadha;
bineensi bosonaa gargar isaan ciccira. **9** "Yaa Israa'el,
waan ana gargaaraa kee mormiteef ati baddeerta. **10**
Akka si oolchuuf mootiin kee eessa jira? Bulchitoonni
kee warri magaalaa kee hunda keessaa kanneen ati,
'Mootii fi ilmaan moototaa naaf kenni' jettee kadhatte
sun eessa jiru? **11** Ani aarii kootiin mootii siifan kenne;
dheekkamsa kootiin immoo isa sirraa nan fudhadhe.
12 Balleessaan Efreem walitti kuufamee cubbuun isaas
galmeeffameera. **13** Miixuun akkuma dubartii ciniinsuun
qabatteetti isatti dhufa; inni garuu daa'ima wallaalaa
dha; inni yommuu yeroon ga'utti, gadameessa keessaa
ba'uu hin fedhu. **14** "Ani saba kana humna awwaalaa
jalaa nan baraara; du'a jalaa isaan nan baasa. Yaa du'a,
dha'ichi kee meerre? Yaa awwaala, balleessuun kee
meerre? "Ani gara laafina tokko illee hin qabaadhu;
(Sheol h7585) **15** Yoo inni obboloota ofii gidduu jireenya
tolaa jiraate iyyuu, bubbeen ba'aa Waaqayyo biraa ni
dhufa; lafa gammoojjii keessaa ni bubbisa; burqaan isaa
bishaan dhaba; boolli bishaan isaas ni goga. Mankuusni
isaa, qabeenyi inni qabu hundis ni saamama. **16** Sabni
Samaariyaa waan Waaqa isaatti fincileef gatii balleessaa
isaa ni argata. Isaan goraadeedhaan dhumu; daa'imman
isaanii lafatti harcaafamu; dubartoonni isaanii kanneen
ulfa qabanis ni baqaqfamu."

14 Yaa Israa'el, gara Waaqayyo Waaqa keetiitti deebi'i.
Ati sababii cubbuu keetiitiif gufatteetii! **2** Dubbicha
fudhadhuutii gara Waaqayyoo deebi'i. Akkanas jedhiin:
"Cubbuu keenya hunda nuuf dhiisi; akka nu ija arraba
keenyaa siif dhi'eessinuuf, arjummaadhaan nu simadhu.
3 Asoor nu oolchuu hin danda'u; nu fardeen lolaa hin
yaabbannu. Nu si'achi deebinee, waan harki keenya
hojjeteen, 'Waaqota keenya' hin jennu; daa'imman
abbaa hin qabne gara laafina sirraa argatuutii." **4** "Ani
gantummaa isaanii nan fayyisa, toluman isaan jaalladha;
aariin koo isaan irraa deebi'eeraatii. **5** Ani Israa'elitti
akkuma fixeensaa nan ta'a; inni akkuma daraaraa ni
daraara. Inni akkuma gaattiraa Libaanoon hidda isaa
gad fageeffata; **6** dameen isaa ni guddata. Miidhaginni
isaa akkuma muka ejersaa ta'a; urgaan isaa akkuma
gaattiraa Libaanoon. **7** Namoonni ammas deebi'anii
gaaddisa isaa jala jiraatu. Inni akkuma midhaanii lalisa.
Akkuma muka wayinii dagaaga; maqaan isaas akkuma
daadhii wayinii Libaanoon beekama. **8** Yaa Efreem, ani
kana caalaa waaqota tolfamoo wajjin dhimma maaliin
qaba? Kan deebii siif kennee si eegu anuma. Ani akkuma
muka birbirsa lalisaa ti; amanamummaan kee ana irraa
dhufa." **9** Namni ogeessi eenyu? Inni waan kana ni
beeka. Qalbii qabeessi eenyu? Inni waan kana ni hubata.
Karaan Waaqayyoo qajeelaa dha; namni qajeelaan isa
irra deema; finciltoonni garuu isa irratti gufatu.

Yoo'eel

1 Dubbii Waaqayyoo kan gara Yoo'eel ilma Phetuu'eel
dhufe. **2** Yaa maanguddoota, waan kana
dhaga'aa; warri biyyattii keessa jiraattan hundinuu
dhaggeeffadhaa. Wanni akkanaa takkumaa bara keessan
keessa yookaan bara abbootii keessanii keessa ta'ee
beekaa? **3** Isin waan kana ijoollee keessanitti himaa;
ijoolleen keessanis ijoollee ofii isaaniitti haa himan;
ijoolleen isaanii immoo dhaloota itti aanutti haa
dabarsan. **4** Waan tuunni hawwaannisaa dhiise,
hawwaannisni guddaan fixe; waan hawwaannisni
guddaan dhiise, hawwaannisni xixinnaan nyaatee
fixe; waan hawwaannisni xixinnaan dhiise immoo
hawwaannisni biraa dhufee nyaate. **5** Yaa machooftota,
ka'aatii boo'aa! Isin warri daadhii wayinii dhugdan
hundinuu wawwaadhaa; sababii daadhii wayinii
haaraatiif wawwaadhaa; inni afaan keessan irraa
butameeraatii. **6** Sabni jabaan akka malee baay'een
tokko biyya koo weerareera; inni ilkaan leencaa,
qarriffaa leenca dhalaa qaba. **7** Inni muka wayinii
koo onsee harbuu koos barbadeesseera. Inni qola
isaanii irraa quncisee lafatti gatee dameelee isaanii
duwwaa hambise. **8** Isin akkuma durba wayyaa
gaddaa uffattee dhirsa ijoollummaa isheetiif gaddituutti
boo'aa. **9** Kennaan midhaaniitii fi dhibaayyuun
mana Waaqayyoo irraa citaniiru. Luboonni fuula
Waaqayyoo dura tajaajilan boo'aa jiru. **10** Lafti qotiisaa
oneera; laftis gogeera; midhaan barbadaa'eera; daadhiin
wayinii haaraan dhumeera; zayitiinis dhabameera. **11**
Yaa qonnaan bultoota, isin raafamaa; warri wayinii
dhaabbattan boo'aa; sababii midhaan lafa qotiisaa
keessanii barbadaa'eef qamadii fi garbuudhaaf boo'aa.
12 Wayiniin gogeera; harbuunis coollageera; roomaaniin,
meexxii fi hudhaan, mukkeen lafa qotiisaa hundinuu
goganiiru. Dhugumaan gammachuun ilmaan namaa
irraa badeera. **13** Yaa luboota, wayyaa gaddaa
uffadhaatii boo'aa; isin warri iddoo aarsaa dura
tajaajiltan wawwaadhaa. Isin warri fuula Waaqa koo
dura tajaajiltan kottaatii wayyaa gaddaa uffadhaa bulaa;
kennaan midhaaniitii fi dhibaayyuun mana Waaqaa irraa
hambifamaniiruutii. **14** Sooma qulqulluu labsaa; waldaa
qulqulluu waamaa. Maanguddootaa fi warra biyyattii
keessa jiraatan hunda gara mana Waaqayyoo Waaqa
keessaniitti waamaatii Waaqayyootti boo'aa. **15** Badne
kaa! Guyyaan sun dhi'aateera. Guyyaan Waaqayyoo
ga'eeraatii; inni akkuma badiisaatti Waaqa Waan Hunda
Danda'u biraa dhufa. **16** Ijuma keenya duratti nyaanni
cite; ilillee fi gammachuunis mana Waaqa keenyaa
irraa hin cinnee? **17** Sanyiin lafa keessatti tortoree
hafe. Mankuusni diigameera; gombisaan caccabeera;
midhaan gogee hafeeraatii. **18** Loon akkam mar'atu!
Karri loonii sababii waan dheedu dhabeef asii fi achi
joora; bushaayeenis dhiphataniiru. **19** Yaa Waaqayyo
ani sin waammadha; ibiddi lafa dheedaa barbadeessee
arrabni ibiddaa immoo mukkeen diidaa hunda gubee
fixeeraatii. **20** Bineensonni bosonaa sitti gaggabu;
lagni bishaanii gogeera; ibiddis dirree dheedaa gubee
balleesseera.

2 Xiyoon keessatti malakata afuufaa; gaara koo
qulqulluu irratti sagalee akeekkachiisaa dhageessisaa.
Guyyaan Waaqayyoo dhufaa jiraatii; warri lafa irra
jiraatan hundi haa hollatan. Guyyaan sun dhi'aateera;
2 guyyaan dukkanaatii fi dimimmisaa, guyyaan
duumessaatii fi dukkana hamaa ni dhufa. Sabni guddaa
fi jabaan tokko akkuma ifa ganama tulluuwwan irratti
ba'uutti ni dhufa; wanni akkasii takkumaa bara durii
keessa ta'ee hin beeku yookaan dhaloota dhufuuf
jiru keessatti illee hin ta'u. **3** Fuula isaanii duraa
ibiddi ni barbadeessa; dugda isaanii duubaan immoo
arraba ibiddaatu boba'a. Fuula isaanii duraan lafti iddoo
biqiltuu Eeden fakkaata; dugda isaanii duubaan immoo
lafti akkuma gammoojjii onee ti; wanni tokko iyyuu
isaan duraa hin miliqu. **4** Isaan bifa fardeenii qabu;
akkuma fardeen lolaas ni gulufu. **5** Isaan sagalee akka
gaarii waraanaatiin fiixee tulluu irra utaalu; akkuma
ibidda yeroo qarmii gubutti xaaxa'uu, akkuma waraana
jabaa lolaaf ba'e tokkoo ti. **6** Saboonni jara arginii
dhiphatu; fuulli nama hundaas ni gurraacha'a. **7**
Isaan akkuma namoota jajjaboo fiigu; akkuma loltootaa
dallaa yaabbatanii seenu. Hundi isaanii tarree galanii
deemu; isaan keessaa tokko iyyuu daandii isaa irraa
hin jal'atu. **8** Isaan wal hin dhiiban; hundi isaanii
qajeelanii fuula duratti deemu. Utuu toora isaanii hin
dhiisin ittisa cabsanii seenu. **9** Isaan magaalaa keessa
asii fi achi fiigu; dallaa irra fiigu. Isaan mana yaabbatu;
akkuma hattuus foddaadhaan ol seenu. **10** Fuula isaanii
duratti lafti ni sochooti; samiin ni raafama; aduu fi
ji'i ni dukkanaa'u; urjiiwwan deebi'anii hin ibsan. **11**
Waaqayyo fuula loltoota isaa duratti sagalee dhageessisa;
loltoonni isaa akka malee baay'ee dha; warri ajaja isaa
eegan jajjaboo dha. Guyyaan Waaqayyoo guddaa dha;
guyyaan sun akka malee nama sodaachisa. Eenyutu
dura dhaabachuu danda'a? **12** "Amma iyyuu garaa
guutuudhaan, soomaan, boo'ichaa fi gaddaan gara kootti
deebi'aa" jedha Waaqayyo. **13** Isin utuu wayyaa keessan
hin ta'in garaa keessan tarsaasaa. Gara Waaqayyo Waaqa
keessaniitti deebi'aa; inni arjaa fi gara laafessaatii; inni
dafee hin aaru; jaalalli isaa baay'ee dha; inni badiisa
erguu irraa of qusata. **14** Maaltu beeka? Tarii inni deebi'ee
gaabbee eebba, kennaa midhaaniitii fi kennaa dhugaatii
kan Waaqayyo Waaqa keessaniif ta'u isiniif hambisa ta'a.
15 Xiyoon keessatti malakata afuufaa; sooma qulqulluu
labsaa; waldaa qulqulluu waamaa. **16** Saba walitti qabaa;
waldaa sana qulqulleessaa; maanguddoota walitti fidaa;
ijoollee walitti qabaa; daa'imman harma hodhan illee
hin hambisinaa. Misirrichi kutaa isaa keessaa haa ba'u;
misirrittiinis diinqa isheetii haa baatu. **17** Luboonni
fuula Waaqayyoo dura tajaajilan gardaafoo fi iddoo
aarsaa gidduutti haa boo'an. Isaan akkana haa jedhan;
"Yaa Waaqayyo saba kee baraari. Handhuuraa kee waan
qoosaa, saboota gidduuttis waan kolfaa hin godhin.
Isaan maaliif namoota gidduutti, 'Waaqni isaanii eessa
jira?' jedhu?" **18** Waaqayyo biyya isaatiif ni hinaafa;
saba isaatiifis garaa laafa. **19** Waaqayyo akkana jedhee

deebii kennaaf: “Ani midhaan, daadhii wayinii haaraa
fi zayitii ejersaa kan isin quubsu isiniif nan erga; ani
lammata saboota gidduutti waan qoosaa isin hin godhu.
20 “Ani loltoota kaabaa isin duraa balleessee gara lafa
gogaa fi duwwaatti isaan ari’a; loltoonni fuula duraan
yaa’an galaana ba’a biiftuu, kanneen dugda duubaan
yaa’an immoo galaana gama lixa biiftuu seenu. Reeffi
isaanii ni xiraa’a; xiraan isaaniis ol ba’a.” Dhugumaan
inni waan guddaa hojjeteera! **21** Yaa biyya Yihuudaa,
hin sodaatin; gammadiitii ililchi. Waaqayyo dhugumaan
waan guddaa hojjeteera! **22** Yaa bineensota bosonaa,
isinis hin sodaatinaa; dirreen dheedaa gabbachaa jiraatii.
Mukkeen ija naqachaa, harbuu fi wayiniinis ija kennaa
jiru. **23** Yaa uummata Xiyoon gammadi; Waaqayyo
Waaqa keetti gammadi; inni qajeelummaadhaan rooba
arfaasaa siif kenneeraatii. Inni akkuma durii bokkaa
baay’ee, rooba arfaasaa fi kan birraa siif erga. **24** Oobdiin
midhaaniin guutama; boolli itti wayinii cuunfanis
daadhii wayinii haaraa fi zayitiidhaan guutamanii
dhangalaasu. **25** “Ani waan bara hawwaannisni nyaate,
waan hawwaannisni gurguddaa fi xixinnaan nyaate,
waan hawwaannisni kaanii fi tuunni hawwaannisaa
jechuunis loltoonni koo jajjaboon ani gidduu keessanitti
erge sun nyaatan iddoo isiniif nan buusa. **26** Isin waan
hamma quuftanitti nyaattan baay’ee ni qabaattu; maqaa
Waaqayyo Waaqa keessanii kan waan dinqii isiniif hojjete
sanaa ni galateeffattu; uummanni koo lammata hin
qaaneffamu. **27** Ergasii isin akka ani Israa’el keessa
jiru akka ani Waaqayyo Waaqa keessan ta’e, akka ana
malee Waaqni biraa hin jirre ni beektu; uummanni
koo lammata hin qaaneffamu. **28** “Anis kana booddee,
Hafuura koo nama hunda irratti nan dhangalaasa.
Ilmaanii fi intallan keessan raajii dubbatu; jaarsoliin
keessan abjuu abjootu; dargaggoonni keessan mul’ata
argu. **29** Bara sana keessa, garboota koo warra dhiiraa fi
dubartii irratti illee Hafuura koo nan dhangalaasa. **30** Ani
ol samii irratti dinqii, gad lafa irrattis dhiiga, ibiddaa fi
hurrii aaraa nan argisiisa. **31** Utuu guyyaan Waaqayyoo
inni guddichii fi sodaachisaan sun hin dhufin dura,
aduun dukkanatti geeddaramti; ji’i immoo dhiigatti
geeddarama. **32** Namni maqaa Waaqayyoo waammatu
hundinuu ni fayya; akkuma Waaqayyo dubbatettis Tulluu
Xiyoon irraa fi Yerusaalem keessa, furamatu jiraata;
hambaa gidduuttis warri Waaqayyo isaan waame ni
argamu.

3 “Bara sana keessa, yeroo sanatti, ani yommuun boojuu
Yihuudaatii fi Yerusaalem deebisutti, **2** saboota
hunda walitti qabeen gara Sulula Yehooshaafaaxitti gad
isaan nan buusa. Anis achitti sababii dhaala koo, sababii
Israa’eliif isaanitti nan mura; isaan saboota gidduutti saba
koo bittinneessanii biyya koos gargar qooddataniiruutii.
3 Isaan uummata kootti ixaa buufatanii ijoollee dhiiraas
sagaagalummaatti geeddarataniiru; akka dhuganiif
dubara illee daadhii wayiniitti gurguratan. **4** “Yaa
Xiiroosii fi Siidoonaa, isin kutaaleen Filisxeem hundinuu,
amma maal narraa qabdu? Isin waan ani godheef haaloo
na baafachaa jirtuu? Yoo isin haaloo na baafachaa
jirtu ta’e ani dafee ariitiidhaan waan isin hojjettan
sana matuma keessanittin deebisa. **5** Isin meetii fi
warqee koo guurrattanii qabeenya koo filatamaas mana
waaqeffannaa keessanitti geeffattaniirtuutii. **6** Isin biyya
isaanii irraa isaan fageessitanii uummata Yihuudaatii fi
Yerusaalem Giriikotatti gurgurattan. **7** “Kunoo, ani biyya
isin itti isaan gurgurattan keessaa isaan baasee waan
isin hojjettan sana matuma keessanitti nan deebisa.
8 Ani ilmaanii fi intallan keessan saba Yihuudaatti
nan gurgura; isaan immoo saba fagoo jiru kan Saabaa
jedhamutti dabarsanii isaan gurguratu.” Waaqayyo
dubbateeraatii. **9** Waan kana saboota gidduutti labsaa:
Waraanaaf qophaa’aa! Gootota kakaasaa! Loltoonni
hundi dhi’aatanii haa lolan. **10** Maarashaa keessan
tumaatii goraadee godhadhaa; haamtuu keessanis
tumaatii eeboo godhadhaa. Namni laafaan, “Ani jabaa
dha!” haa jedhu. **11** Isin saboonni qixa hundaan dafaa
kottaattii achitti walitti qabamaa. Yaa Waaqayyo, loltoota
kee gad ergi! **12** “Saboonni haa ka’an; isaan dafanii gara
Sulula Yehooshaafaax haa dhufan; ani saboota gama
hundaan jiranitti muruuf achi nan taa’aatii. **13** Midhaan
ga’eeraatii haamtuu itti kaa’aa. Kottaatii ija wayinii
dhidhiitaa; boolli itti wayinii cuunfan guuteeraatii;
sababii hamminni isaanii guddaa ta’eef boolli itti
wayinii cuunfan guutee irra dhangala’eera!” **14** Waldaan
guddaan, waldaan nama baay’ee sulula murtii keessatti
wal ga’eera! Guyyaan Waaqayyoo sulula murtii keessatti
dhufuu ga’eeraatii. **15** Biiftuu fi addeessi ni dukkanaa’u;
urjiiwwanis si’achi ifa hin kennan. **16** Waaqayyo Xiyoon
irraa ni iyya; Yerusaalem keessaas sagalee dhageessisa;
lafaa fi samiin ni raafamu. Waaqayyo garuu saba isaatiif
iddoo itti baqatan, saba Israa’eliif immoo da’oo ni ta’a.
17 “Ergasii isin akka ani Waaqayyo Waaqni keessan
Xiyoon keessa, gaara koo qulqulluu sana irra jiraadhu ni
beektu. Yerusaalem qulqulluu taati; namoonni biyya
alaa gonkumaa lammata ishee hin weeraran. **18**
“Gaafas tulluuwwan daadhii wayinii haaraa ni coccobsu;
gaarranis aannan yaasu; lageen Yihuudaa hundinuu
bishaaniin guutamu. Burqaan tokko mana Waaqayyoo
keessaa burqee sulula Shixiim ni obaasa. **19** Gibxi garuu
ni onti; Edoomis duwwaa hafti; isaan dhiiga nama yakka
hin qabnee biyyattii keessatti dhangalaasuudhaan saba
Yihuudaatti daba hojjetaniiruutii. **20** Yihuudaan bara
baraan, Yerusaalemis dhaloota hundaaf iddoo jireenyaa
ni taati. **21** Ani dhiiga isaanii kan yakka hin qabne sana
utuun haaloo hin ba’in nan dhiisaa? Lakkii, hin dhiisu.”

Amoos

1 Kun mul'ata Amoos inni tikseewwan Teqoo'aa keessaa
tokko ture sun bara Uziyaan mootii Yihuudaa,
Yerobi'aam ilmi Yoo'aash immoo mootii Israa'el turetti,
utuu sochiin lafaa hin ta'in waggaa lama dura waa'ee
Israa'el argee dha. **2** Innis akkana jedhe: "Waaqayyo
Xiyoon keessaa iyya; Yerusaalem keessaa sagalee
dhageessisa; dirreen tiksoonni itti bobbaasan ni goga;
fiixeen gaara Qarmeloosis ni coollaga." **3** Waaqayyo
akkana jedha: "Ani cubbuu Damaasqoo sadiif, afuriifis
dheekkamsa koo duubatti hin deebisu. Sababii isaan
meeshaa ittiin midhaan dha'an kan ilkaan sibiilaa
qabuun Gili'aadin tumaniif, **4** ani ibidda da'annoo
Ben-Hadaad barbadeessu tokko, mana Hazaa'eelitti
nan erga. **5** Ani karra Damaasqoo nan cabsa; mootii
Sulula Aawwen keessa jiruu fi isa Beet Eden keessatti
bokkuu qabatu nan balleessa. Uummanni Sooriyaa
booji'amee Qiiritti ni geeffama" jedha Waaqayyo. **6**
Waaqayyo akkana jedha: "Ani cubbuu Gaazaa sadiif,
afuriifis dheekkamsa koo duubatti hin deebisu. Sababii
isheen hawaasa hunda boojitee Edoomitti gurguratteef,
7 ani ibidda da'annoo ishee barbadeessu tokko dallaa
Gaazaatti nan erga. **8** Ani mootii Ashdoodii fi isa
Ashqaloon keessatti bokkuu qabatu sana nan balleessa.
Ani hamma hambaan Filisxeemotaa du'uutti harka koo
Eqroonitti nan deebifadha" jedha Waaqayyo Gooftaan.
9 Waaqayyo akkana jedha: "Ani cubbuu Xiiroos sadiif,
afuriifis dheekkamsa koo duubatti hin deebisu. Sababii
isheen walii galtee obbolummaa cabsitee hawaasa
booji'ame guutuu Edoomitti gurguratteef **10** ani ibidda
da'annoo ishee barbadeessu tokko dallaa Xiiroositti
nan erga." **11** Waaqayyo akkana jedha: "Ani cubbuu
Edoom sadiif, afuriifis dheekkamsa koo duubatti hin
deebisu. Sababii inni gara laafina hunda gatee obboleessa
isaa goraadeedhaan ari'eef, sababii aariin isaa ittuma
fufee ho'ee dheekkamsi isaas utuu hin dhowwamin
boba'eef, **12** ani ibidda da'annoo Bozraa barbadeessu
tokko Teemaanitti nan erga." **13** Waaqayyo akkana
jedha: "Ani cubbuu Amoon sadiif, afuriifis dheekkamsa
koo duubatti hin deebisu. Sababii inni daangaa isaa
babal'ifachuuf jedhee dubartoota Gili'aad kanneen ulfa
qaban baqaqseef **14** ani guyyaa lolaatti wacaan, guyyaa
qilleensa hamaatti immoo bubbee jabaadhaan ibidda
da'annoo ishee barbadeessu tokko dallaa Rabbaatti nan
erga. **15** Mootiin ishee booji'amee innii fi qondaaltonni
isaa wajjin ni booji'amu" jedha Waaqayyo.

2 Waaqayyo akkana jedha: "Ani cubbuu Mo'aab sadiif,
afuriifis dheekkamsa koo duubatti hin deebisu.
Sababii inni lafee mootii Edoom gubee daaraa godheef,
2 ani ibidda da'annoo Keriiyooti barbadeessu tokko
Mo'aabitti nan erga. Mo'aab iyya waraanaatii fi sagalee
malakataatiin du'a. **3** Ani bulchaa ishee ajjeesee
qondaaltota ishee hundas isa wajjinin fixa" jedha
Waaqayyo. **4** Waaqayyo akkana jedha: "Ani cubbuu
Yihuudaa sadiif, afuriifis dheekkamsa koo duubatti hin
deebisu. Sababii isaan seera Waaqayyoo didanii ajaja
isaas hin eeginiif, sababii isaan waaqota sobaa, waaqota
abbootiin isaanii duukaa bu'an sanaan karaa irraa
jal'ataniif, **5** ani ibidda da'annoo Yerusaalem barbadeessu
tokko Yihuudaatti nan erga." **6** Waaqayyo akkana
jedha: "Ani cubbuu Israa'el sadiif, afuriifis dheekkamsa
koo duubatti hin deebisu. Isaan qajeeltota meetiitti,
rakkattoota immoo kophee cimdii tokkotti gurguratan.
7 Isaan akkuma biyyoo lafaatti mataa hiyyeeyyii irra
ijaajjanii cunqurfamaas murtii qajeelaa dhowwatan.
Abbaa fi ilmi durba tokkotti galanii akkasiin maqaa koo
qulqulluu xureessan. **8** Isaan uffata qabdiidhaan nama
irraa fudhatan irra iddoo aarsaa hunda bira ciciisan. Isaan
daadhii wayinii kan warra adabaman biraa dhufe, mana
waaqa isaanii keessatti dhugu. **9** "Inni akkuma birbirsaa
dheeratee akka qilxuu jabaatu iyyuu, ani namicha Amoor
sana fuula isaanii duratti galaafadheera. Ani gubbaadhaa
ija isaa, jalaan immoo hidda isaa balleesseera. **10**
"Ani biyya Amoorotaa isiniif kennuuf jedhee, biyya
Gibxiitii isin baasee waggaa afurtama gammoojjii keessa
isinan geggeesse. **11** "Akkasumas ani ilmaan keessan
gidduudhaa raajota, dargaggoota keessan gidduudhaa
immoo Naaziroota kaaseera. Yaa saba Israa'el, wanni
kun dhuguma mitii?" jedha Waaqayyo. **12** "Isin garuu
Naaziroota daadhii wayinii obaaftanii akka raajonnis
raajii hin dubbanne ajajjan. **13** "Ani akkuma gaariin
yommuu midhaaniin guutamu caccabu sana, amma
isinan caccabsa. **14** Saffisaan hin miliqu; namoonni
jajjaboon humna isaanii hin jabeeffatan; loltuunis lubbuu
isaa hin oolfatu. **15** Abbaan xiyyaa jabaatee dhaabachuu
hin danda'u; loltuun saffisaan fiigee jalaa hin ba'u;
abbaan fardaas lubbuu isaa oolfachuu hin danda'u. **16**
Loltoonni akka malee jajjaboon iyyuu gaafas qullaa
isaanii baqatu" jedha Waaqayyo.

3 Yaa saba Israa'el, dubbii Waaqayyo isiniin
mormuudhaan, maatii ani biyya Gibxii baasee fide
hundaan mormuudhaan dubbate kana dhaga'aa: **2**
"Ani maatiiwwan lafa irra jiraatan hunda keessaa isin
qofa filadheera; kanaafuu ani cubbuu keessan hundaaf
isinan adaba." **3** Yoo walii galan malee namoonni lama
wajjin ni deemuu? **4** Leenci tokko yoo waan adamsu
hin argatin bosona keessaa ni aadaa? Inni yoo waa
qabate malee holqa isaa keessaa ni aadaa? **5** Simbirri
tokko lafa kiyyoon hin kaa'aminitti kiyyoo keessa ni
seentii? Kiyyoon tokko yoo wanni qabamu hin jirre
akkasumatti lafaa ni utaalaa? **6** Yoo magaalaa keessatti
malakanni afuufame, namoonni hin raafamanii? Balaan
magaalaa tokkotti yoo dhufe, Waaqayyotu waan sana
fide mitii? **7** Dhugumaan Waaqayyo Gooftaan utuu
tajaajiltoota isaa raajotatti hin mul'isin waan tokko illee
hin hojjetu. **8** Leenci aadeera; eenyutu hin sodaanne
ree? Waaqayyo Gooftaan dubbateera; yoos eenyutu raajii
hin dubbanne ree? **9** Da'annoo Ashdoodiitii fi da'annoo
Gibxitti akkana jedhaa labsaa: "Tulluuwwan Samaariyaa
irratti walitti qabamaa; jeequmsa guddaa ishee keessa
jiruu fi cunqursaa uummata ishee keessa jiru ilaalaa."
10 "Warri da'annoo isaanii keessatti waan booji'amee fi
waan saamame kuufatan akka itti waan qajeelaa hojjetan
hin beekan" jedha Waaqayyo. **11** Kanaafuu Waaqayyo
Gooftaan akkana jedha: "Diinni biyya keessan marsa;
jabina keessan gad buusa; da'annoowwan keessanis ni

saama." **12** Waaqayyo akkana jedha: "Akkuma tikseen
tokko lafee miilla lamaanii yookaan fiixee gurraa qofa
afaan leencaatii buusu sana, Israa'eloonni Samaariyaa
keessa, qarqara siree isaanii irra, Damaasqoo keessas
siree isaanii dinkii irra taa'an akkasuma ni baraaramu."
13 "Waan kana dhaga'aatii mana Yaaqoobitti dhugaa
ba'aa" jedha Gooftaan, Waaqayyo Waaqni Waan Hunda
Danda'u. **14** "Guyyaa ani cubbuu isheetiif jedhee
Israa'elin adabutti, iddoowwan aarsaa Beet'eel nan
barbadeessa; gaanfawwan iddoo aarsaas caccabanii
lafatti ni harca'u. **15** Ani mana gannaatii fi mana bonaa
nan diiga; manneen ilka arbaatiin miidhagfaman ni
diigamu; manneen gurguddaanis ni balleeffamu" jedha
Waaqayyo.

4 Isin yaa saawwan Baashaan kanneen Tulluu
Samaariyaa irra jirtan, yaa dubartoota, isin warri
hiyyeeyyii fi rakkattoota cunqursitanii dhirsoota
keessaniin, "Dhugaatii nuuf fidaa!" jettan dubbii
kana dhaga'aa. **2** Waaqayyo Gooftaan akkana jedhee
qulqullummaa isaatiin kakateera: "Yeroon isin itti
hokkoodhaan, isin keessaa namni dhumaa immoo qabduu
qurxummiitiin qabamu tokko dhugumaan ni dhufa. **3**
Isin tokko tokkoon qajeeltanii qaawwa dallaatiin ni baatu;
gara Harmoonittis ni darbatamtu" jedha Waaqayyo. **4**
"Beet'eel dhaqaatii cubbuu hojjedhaa; Gilgaal dhaqaatii
cubbuu baay'ee hojjedhaa. Ganama ganama aarsaa
keessan dhi'eessaa; waggaa sadii sadiitti immoo kennaa
keessan harka kudhan keessaa harka tokko fidaa. **5**
Buddeena raacitii qabu aarsaa galataa godhaatii gubaa;
aarsaa fedhiidhaan kennitan labsaa; beeksisaas; yaa
Israa'eloota, wanni isin hojjechuu jaallattan kanaatii,
ittiin boonaa" jedha Waaqayyo Gooftaan. **6** "Ani magaalaa
hunda keessatti garaa duwwaa isiniif kenneera; magaalaa
hunda keessattis buddeena isin dhabsiiseera; isin garuu
gara kootti hin deebine" jedha Waaqayyo. **7** "Ani yeroo
midhaan haamamuuf ji'i sadii hafutti bokkaa isin irraa
nan kute. Ani magaalaa tokkotti bokkaa ergee kaan
irraa immoo nan dhaabe. Lafti qonnaa tokko bokkaa
argatee kaan garuu homaa dhabee goge. **8** Uummanni
bishaan barbaacha magaalaadhaa gara magaalaatti
joore; garuu waan dhugaatiif isa ga'u hin arganne; ta'us
isin gara kootti hin deebine" jedha Waaqayyo. **9** "Ani
yeroo hedduu iddoo biqiltuutii fi wayinii keessan waagii
fi awwaaroodhaan dha'een balleesse. Hawwaannisni
harbuu fi ejersa keessan barbadeesse; ta'us isin gara
kootti hin deebine" jedha Waaqayyo. **10** "Ani akkuman
biyya Gibxi godhe sana dha'icha isinitti nan erge.
Ani fardeen isin boojitan wajjin dargaggoota keessan
goraadeedhaan nan fixe. Ajaa qubata keessaniitiin
funyaan keessan nan guute; isin garuu gara kootti hin
deebine" jedha Waaqayyo. **11** "Ani akkuman Sodoomii fi
Gomoraa garagalche sana isin keessaa nama tokko tokko
garagalcheera. Isin akkuma muka boba'u kan ibidda
keessaa butamee ti; ta'us isin gara kootti hin deebine"
jedha Waaqayyo. **12** "Kanaafuu yaa Israa'el, ani akkanan
isin godha; sababii ani akkana isin godhuuf yaa Israa'el
Waaqa kee arguuf qophaa'i." **13** Inni tulluuwwan tolchee
bubbee uumee yaada isaa namatti mul'isu sun, inni barii
dukkaneessee iddoowwan lafa ol ka'oo irra ejjetu sun,
maqaan isaa Waaqayyo, Waaqa Waan Hunda Danda'uu
dha.

5 Yaa mana Israa'el dubbii kana, faaruu boo'ichaa kan
ani waa'ee keessaniif boo'u kana dhaga'aa: **2** "Durbi
qulqullittiin Israa'el kufteerti; isheen lammata hin kaatu;
biyyuma ishee keessatti gatamtee nama ol ishee qabu
tokko illee dhabde." **3** Waaqayyo Gooftaan akkana jedha:
"Magaalaa loltoota kuma tokko Israa'eliif bobbaafteef
dhibba tokko qofatu hafa; magaalaa loltoota dhibba
tokko bobbaafteef kudhan qofatu hafa." **4** Waaqayyo
mana Israa'eliin akkana jedha: "Na barbaaddadhaatii
jiraadhaa; **5** Beet'eelin hin barbaaddatinaa; Gilgaal hin
dhaqinaa; Bersheebaattis hin ce'inaa. Gilgaal dhugumaan
ni booji'amti; Beet'eelis ni dhabamti." **6** Waaqayyoon
barbaaddadhaatii jiraadhaa; yoo kanaa achii inni akkuma
ibiddaa mana Yoosef keessa ba'ee haxaa'aa; ibiddi
sun ishee guba; Beet'eelis nama irraa dhaamsu tokko
iyyuu hin qabaattu. **7** Isin warra murtii qajeelaa
hadhaatti geeddartanii qajeelummaas lafatti harcaaftanii
dha. **8** Inni urjiiwwan Torbii fi urjiiwwan Sadee
uume, kan dukkana bariitti geeddaru, inni guyyaa
dukkaneessee halkan godhu, kan galaana keessaa
bishaan ol waamee fuula lafa gogaa irratti dhangalaasu
maqaan isaa Waaqayyoo dha. **9** Inni da'oo jabaatti
badiisa tasaa fida; magaalaa dallaa jabaa qabdus ni
barbadeessa. **10** Isaan nama karra irratti nama ifatu ni
jibbu; kan dhugaa dubbatus ni balfu. **11** Isin hiyyeeyyii
dhidhiittanii akka isaan midhaan isinii kennan dirqisiiftu.
Kanaafuu isin manneen dhagaa yoo ijaarrattan iyyuu
manneen sana keessa hin jiraattan; isin iddoowwan
qotiisaa gaarii keessa wayinii yoo dhaabbattan iyyuu
daadhii wayinii isaanii hin dhugdan. **12** Balleessaan
keessan hammam akka baay'atuu fi cubbuun keessanis
hammam guddaa akka ta'e nan beekaatii. Isaan qajeeltota
hacuucanii matta'aa irraa fudhatu; hiyyeeyyiis mana
murtii keessatti murtii qajeelaa dhowwatu. **13** Kanaafuu
namni qalbeeffataan yeroo akkasiitti afaan qabata;
barri kun bara hamaadhaatii. **14** Akka lubbuudhaan
jiraattaniif waan hamaa dhiisaatii waan gaarii barbaadaa.
Yoos akkuma isin jettan sana Waaqayyo Waaqni Waan
Hunda Danda'u isin wajjin ta'a. **15** Waan hamaa jibbaa;
waan gaarii jaalladhaa; mana murtii keessatti murtii
qajeelaa jabeessaa; Waaqayyo Waaqni Waan Hunda
Danda'u tarii hambaa Yoosefiif garaa laafa ta'aatii. **16**
Kanaafuu Gooftaan, Waaqayyo Waaqni Waan Hunda
Danda'u akkana jedha: "Daandii hunda irra boo'icha,
oobdii uummataa hunda irra immoo iyya dhiphinaatu
jira. Qonnaan bultoonni akka boo'aniif, warri boo'an
immoo akka wawwaataniif ni waamamu. **17** Ani gidduu
keessan waanan darbuuf iddoo dhaabaa wayinii hunda
keessaa boo'ichatu ta'a" jedha Waaqayyo. **18** Isin warra
guyyaa Waaqayyoo arguu hawwitaniif wayyoo! Isin
maaliif guyyaa Waaqayyoo arguu hawwitu! Guyyaan sun
dukkana malee ifa hin ta'uutii. **19** Wanni kun akkuma
nama leenca jalaa ba'ee afaan amaaketaa bu'u tokkoo
ti; yookaan akka nama mana isaa seenee harka isaa
keenyan manaa irra kaa'atee bofti isa idde tokkoo ti. **20**
Guyyaan Waaqayyoo ifa utuu hin ta'in dukkana mitii?

Dukkana hamaa ifa tokko illee of keessaa hin qabne
mitii? 21 “Ani ayyaana amantaa keessanii nan jibba;
nan tuffadhas; waldaa keessanittis hin gammadu. 22
Utuu isin aarsaa gubamuu fi kennaa midhaanii naaf
fiddanii iyyuu ani jaalladhee isin irraa hin fudhadhu.
Utuu isin aarsaa nagaa filatamaa naaf fiddanii iyyuu ani
homaattuu isa hin lakkaa’u. 23 Waca faarfannaa keessanii
asii balleessaa! Ani muuziiqaa baganaa keessanii hin
dhaggeeffadhu. 24 Garuu murtiin qajeelaan akkuma
lagaa, qajeelummaanis akkuma burqaa hin gognee haa
yaa’u! 25 “Yaa mana Israa’el isin waggaa afurtama
gammoojjii keessatti takkumaa aarsaa fi kennaa naaf
fiddaniirtuu? 26 Isin waan harkuma keessaniin tolfattan
jechuunis galma waaqeffannaa mootii keessanii, utubaa
waaqa keessan tolfamaatii fi fakkii urjii waaqa keessanii
ol fuutaniirtu. 27 Kanaafuu ani akka isin booji’amtaniif,
Damaasqoodhaan gamatti isinan erga” jedha Waaqayyo
inni maqaan isaa Waaqa Waan Hunda Danda’u ta’e sun.

6 Yaa warra yaaddoo malee Xiyoon keessa jiraattan,
kanneen Tulluu Samaariyaa irra waan nagaadhaan
jiraatan seetan, isaan namoota ulfaatoo saba durii,
kanneen sabni Israa’el gara isaanii dhufuuf wayyoo!
2 Gara Kaalneetti darbaatii ilaalaa; achii ka’aatii gara
Hamaati guddichaa dhaqaa; ergasii immoo Gaati
Filisxeem keessaatti gad bu’aa. Isaan mootummoota
keessan lamaan caaluu? Biyyi isaanii biyya keessan
caalaa bal’ataa? 3 Isin guyyaa hamaa fageessitanii
bulchiinsa jeequmsaa fiddu. 4 Isin siree ilka arbaatiin
miidhagfame irra ciiftu; siree keessan dinkii irra
boqottu. Isin xobbaallaa hoolaa filatamoo fi jabbii
coccoomoo nyaattu. 5 Isin sagalee baganaatiin weedduu
faayidaa hin qabne weeddiftu; akkuma Daawitis meeshaa
muuziiqaa qaqqajeelfattu. 6 Isin xoofoo keessaa daadhii
wayinii dhugdu; dibata akka malee gaarii dibattu;
garuu badiisa Yoosefiif hin gadditan. 7 Kanaafuu
isin warra jalqabatti booji’aman wajjin booji’amtanii
fudhatamtu; burraaquu fi bashannanuun keessan ni
hafa. 8 Waaqayyo Gooftaan ofii isaatiin kakateera;
Waaqayyo Waaqni Waan Hunda Danda’u akkana jedha:
“Ani of tuulummaa Yaaqoob nan balfa; da’annoo isaas
nan jibba; ani magaalattii fi waan ishee keessa jiru
hunda dabarsee nan kenna.” 9 Namoonni kudhan
yoo mana tokko keessatti hafan isaanis ni dhumu. 10
Yoo firri reeffa baasee gubu tokko mana sana keessaa
baasuuf dhufee nama dhokatee achi jiru kamiin iyyuu,
“Namni tokko iyyuu si wajjin jiraa?” jedhee gaafatee
namichi sun, “Hin jiru” jedheen, inni “Cal’isi! Nu maqaa
Waaqayyoo dha’uu hin qabnu” jedhaan. 11 Kunoo
Waaqayyo ajaja kenneeraatii, manneen gurguddaan ni
barbadaa’u; manneen xixinnoonis ni caccabu. 12 Fardeen
kattaawwan irra ni fiiguu? Namni tokko qotiyyoodhaan
achi ni qotaa? Isin garuu murtii qajeelaa gara summiitti,
ija qajeelummaas gara hadhaatti geeddartaniirtu; 13
isin warra Lodebaar mo’achuutti gammaddanii, “Nu
humna keenyaan Qaarnaayim qabanne mitii?” jettanii
dha. 14 Waaqayyo Waaqni Waan Hunda Danda’u akkana
jedhaatii; “Yaa mana Israa’el, ani saba Leeboo Hamaatii
jalqabee hamma sulula Arabbaatti karaa keessan hunda
irratti isin cunqursu tokko isinittin kaasa.”

7 Waaqayyo Gooftaan waan kana natti argisiise: Inni
erga qoodni mootichaa haamamee booddee, utuma
midhaan lammaffaan ga’aa jiruu tuuta hawwaannisaa
qopheesse. 2 Anis erga hawwaannisni sun lafa
barbadeessee booddee, “Yaa Waaqayyo Gooftaa, nuuf
araarami! Yaaqoob akkamiin danda’ee badiisa irraa hafa?
Inni daa’ima xinnaa dha!” jedheen iyye. 3 Kanaafuu
Waaqayyo ni gaabbe. Waaqayyos, “Wanni kun hin
ta’u” jedhe. 4 Waaqayyo Gooftaan waan kana natti
argisiise; Waaqayyo Gooftaan murtii kennuuf ibidda
waamaa ture; ibiddi sunis tuujuba guddaa gogsee lafas ni
barbadeesse. 5 Kana irratti ani, “Yaa Waaqayyo Gooftaa,
ani sin kadhadhaa, waan kana nurraa dhaabi! Yaaqoob
akkamiin waan kana irraa hafa? Inni daa’ima xinnaa
dha!” jedheen iyye. 6 Kanaafuu Waaqayyo ni gaabbe.
Waaqayyo Gooftaan, “Wanni kunis hin ta’u” jedhe. 7
Inni waan kana na argisiise: Gooftaan tumbii harkatti
qabatee dallaa tumbiidhaan ijaarame bira dhaabachaa
ture. 8 Waaqayyos, “Amoos, ati maal arguutti jirta?”
jedhee na gaafate. Anis, “Tumbii nan arga” jedheen
deebise. Gooftaanis akkana naan jedhe; “Kunoo ani
saba koo Israa’el gidduu tumbii tokko nan kaa’a; ani
si’achi isaan hin baraaru. 9 “Iddoowwan sagadaa
Yisihaaq ni barbadaa’u; iddoon qulqulluun Israa’elis
ni ona; ani goraadee kootiin mana Yerobi’aamitti nan
ka’a.” 10 Ergasii Amasiyaa lubni Beet’eel akkana jedhee
Yerobi’aam mooticha Israa’elitti ergaa tokko erge;
“Amoos garaa Israa’el keessatti sitti malateera. Dubbii
isaa hunda lafti iyyuu baachuu hin dandeessu. 11
Amoos akkana jedheeraatii: “‘Yerobi’aam goraadeedhaan
du’a; Israa’elis dhugumaan booji’amee biyya isaatii ni
fudhatama.’” 12 Kana irratti Amasiyaan Amoosiin akkana
jedhe; “Yaa ilaaltuu nana, sokki! Biyya Yihuudaatti
deebi’i. Achitti buddeena nyaadhu; raajiis dubbadhu.
13 Sababii inni iddoo qulqulluu mootichaatii fi mana
qulqullummaa mootummaa ta’eef ati lammata Beet’eel
keessatti raajii hin dubbatin.” 14 Amoos immoo akkana
jedhee Amasiyaaf deebise; “Ani raajii yookaan ilma
raajii miti; garuu ani tiksee fi eegduu muka harbuun
ture. 15 Waaqayyo garuu tika bushaayee keessaa na
fuudhee, ‘Dhaqii saba koo Israa’elitti raajii dubbadhu’
naan jedhe. 16 Egaa amma dubbii Waaqayyoo dhaga’i.
Ati akkana jetta; “‘Ati Israa’eliin mormuudhaan raajii
hin dubbatin; mana Yisihaaq mormuudhaan lallabuu
dhiisi.’ 17 “Kanaafuu Waaqayyo akkana jedha: “‘Niitiin
kee magaalaa keessatti sagaagaltuu taati; ilmaan keetii fi
intallan kee goraadeedhaan dhumu. Biyyi kee safaramtee
gargar qoodamti; ati mataan kee iyyuu biyya ormaatti
duuta. Israa’el dhugumaan booji’amee biyya isaatii ni
fuudhama.’”

8 Waaqayyo Gooftaan waan kana natti argisiise: kun
guuboo ija bilchaateen guutamee dha. 2 Innis,
“Amoos, ati maal arguutti jirta?” jedhee na gaafate.
Ani immoo, “Guuboo ija bilchaateen guutame tokko”
jedheen deebiseef. Ergasii Waaqayyo akkana naan
jedhe; “Saba koo Israa’elitti yeroon dhufeera; ani si’achi

isaan hin baraaru.” **3** Waaqayyo Gooftaan akkana
jedha; “Gaafas faarfannaan mana qulqullummaa keessaa
boo’ichatti geeddarama. Reeffi akka malee hedduun
lafa hundatti gatama! Cal’isuunis ni ta’a!” **4** Isin warri
rakkattoota dhidhiittanii hiyyeeyyii biyyattii balleessitan
waan kana dhaga’aa; **5** isin akkana jettu; “Akka nu
midhaan gurgurannuuf Baatiin Haaraan yoom goobana?
Akka nu qamadii gabaa baafannuuf Sanbanni yoom
darba?” Isin warri safartuu xinnootti fayyadamtanii
gatii immoo ol kaaftan, madaalii sobaatiin nama
gowwoomsitanii saamtu; **6** hiyyeeyyii meetiidhaan,
rakkataa immoo kophee miilla lamaaniitiin bitattanii
girdiis qamadii wajjin gurgurattu. **7** Waaqayyo akkana
jedhee ulfina Yaaqoobiin kakateera; “Ani gonkumaa
waan isaan hojjetan tokko illee hin irraanfadhu. **8**
“Sababii kanaaf lafti kirkirtee namoonni ishee keessa
jiraatan hundi hin boo’anii? Guutummaan biyya sanaa
akkuma laga Abbayyaa ol ka’a; isheen akkuma laga Gibxi
ol dadarbatamtee liqimfamti.” **9** Waaqayyo Gooftaan
akkana jedha; “Bara sana, “Ani akka aduun saafaadhaan
dhiitee laftis guyyuma adiidhaan dukkanooftu nan
godha. **10** Ani ayyaana amantii keessanii gaddatti, sirba
keessan hundas boo’ichatti nan geeddara. Ani akka
isin hundi wayyaa gaddaa uffattanii mataa keessan
haaddattan nan godha. Ani yeroo sana akkuma boo’icha
ilma tokkichaa, dhuma isaas akka guyyaa hadhaa’aa nan
godha.” **11** Waaqayyo Gooftaan akkana jedha; “Yeroon
ani biyyattiitti beela fidu tokko ni dhufa; innis beela
dubbii Waaqayyoo dhaga’uu ti malee beela nyaataa
yookaan dheebuu bishaanii miti. **12** Namoonni dubbii
Waaqayyoo barbaacha galaanaa gara galaanaatti, kaabaa
gara ba’a biiftuutti ni jooru; garuu hin argatan. **13**
“Bara sana “Shamarran babbareedoo fi dargaggoonni
dhiiraa jajjaboon dheebotanii gaggabu. **14** Warri cubbuu
Samaariyaatiin kakatan yookaan ‘Yaa Daan dhugaa
waaqa kee jiraataa’ jedhan, yookaan warri ‘Dhugaa
waaqa Bersheebaa’ jedhanii kakatan akka lammata hin
kaaneef ni kufu.”

9 Utuu Gooftaan iddoo aarsaa bira dhaabatuu nan
arge; innis akkana jedhe: “Akka buusaawwan balbalaa
raafamaniif fiixee utubaa dha’i. Mataa nama hundaa
irratti gad isaan harcaasi; warra hafe immoo anatu
goraadeedhaan fixa. Tokkoon isaanii iyyuu baqatanii
hin ba’an; isaan keessaa namni tokko iyyuu hin miliqu.
2 Yoo isaan boolla qilee qotatan iyyuu harki koo achii
isaan fuudha. Yoo isaan samiitti ol ba’an iyyuu ani achii
gad isaan nan buusa. **(Sheol h7585)** **3** Yoo isaan fiixee
Qarmeloos irra dhokatan iyyuu, ani achii adamsee qabee
gad isaan nan fida. Yoo isaan galaana jala na dhokatan
iyyuu, ani akka inni achitti isaan idduuf bofa itti nan
ajaja. **4** Yoo diinonni isaanii booji’anii isaan fudhatan,
achitti goraadee isaan fixxu itti nan ajaja. “Ani waan
gaariidhaaf utuu hin ta’in waan hamaadhaaf ija koo isaan
irra nan buusa.” **5** Gooftaan, Waaqayyo Waan Hunda
Danda’u lafa ni tuqa; isheenis ni baqxi; wanni ishee irra
jiraatu hundinuu ni boo’a; biyyattiin guutuun akka laga
Abbayyaa ol kaati; ergasiis akka laga Gibxi gad galti; **6** inni
darbii isaa ol dheeraa samii irratti ijaarratee hundee isaa
lafa irra dhaabbatu, inni bishaanota galaanaa waamee
fuula lafaa irratti gad roobsu sun maqaan isaa Waaqayyo.
7 “Isin Israa’eloonni anaaf akkuma saba Itoophiyaa
mitii?” jedha Waaqayyo. “Ani Israa’eloota biyya Gibxiitii,
Filisxeemota Kaftoorii, warra Sooriyaa immoo Qiirii
baasee hin fidnee? **8** “Dhugumaan iji Waaqayyo Gooftaa
mootummaa cubbamaa irra jira. Ani fuula lafaa irraa
isa nan balleessa; ta’us ani guutumaan guutuutti mana
Yaaqoob hin balleessu” jedha Waaqayyo. **9** “Ani ajaja
kennee akkuma midhaan gingilchaadhaan gingilfamee iji
tokko iyyuu lafa hin buune sana saboota hunda gidduutti
mana Israa’el nan gingilcha. **10** Cubbamoonni saba koo
gidduu jiraatan hundi Warri, ‘Balaan nu hin argatu
yookaan nutti hin dhufu’ jedhan hundi goraadeedhaan
dhumu. **11** “Ani bara sana keessa dunkaana Daawit “Kan
kufe sana deebisee nan dhaaba. Kan tarsa’es walitti nan
supha; diigamaa isaa iddootti deebisee akka duraatti nan
ijaara; **12** kunis akka isaan hambaa Edoomii fi saboota
maqaa kootiin waamaman hunda dhaalaniif” jedha
Waaqayyo, inni waan kana hojjetu. **13** Waaqayyo akkana
jedha; “Kunoo, barri itti namni haamu tokko isa qotu
qaqqabu, “namni wayinii dhaabu immoo isa cuunfu
qaqqabu tokko ni dhufa; Daadhiin wayinii haaraan
tulluuwwan irraa ni coccopha; gaarran hunda keessaas ni
yaa’a. **14** Ani saba koo Israa’elin boojuudhaa nan deebisa.
“Isaanis magaalaawwan diigaman deebisanii ijaaranii
keessa ni jiraatu. Isaan wayinii dhaabanii, daadhii wayinii
isaanii ni dhugu; isaan biqiltuu dhaabbatanii ija isaa ni
nyaatu. **15** Ani Israa’eloota biyya ofii isaanii keessa nan
dhaaba; isaan biyya ani isaaniif kenne keessaa lammata
hin buqqifaman,” jedha Waaqayyo Waaqni kee.

Obaadiyaa

1 Mul'ata Obaadiyaa. Waaqayyo Gooftaan waa'ee
Edoom akkana jedha. Nu ergaa tokko Waaqayyo
irraa dhageenyeerra: Ergamaan tokko, "Ka'aa dhaqnee
ishee lollaa; waraanaafis ba'aa" jechuuf gara sabootaatti
ergame. **2** "Kunoo, ani saboota gidduutti sin xinneessa;
atis akka malee tuffatamta. **3** Ati kan baqaqaa kattaa
keessa jiraattee mana kee lafa ol ka'aa irratti ijaarrattu,
kan, 'Eenyutu lafatti gad na buusa?' ofiin jettu, of
tuulummaan garaa keetii si gowwoomseera. **4** Yoo ati
akkuma risaa ol fagaattee urjiiwwan gidduutti man'ee kee
ijaarratte iyyuu, ani achii gad sin buusa" jedha Waaqayyo.
5 "Hattuun yoo sitti dhuftee saamtuun halkaniin sitti
seente, balaa akkamiitu si eeggata! Isaan hammuma
barbaadan qofa fudhatanii hin deemanii? Warri ija
wayinii guuran utuu gara kee dhufanii, silaa qarmii
wayii hin dhiisanii? **6** Esaawu garuu akkam saamamee
qabeenyi isaa dhokfamaanis jalaa guurame! **7** Gareen
kee hundinuu gara moggaatti si dhiiba; michoonni kee
si gowwoomsanii si mo'atu; warri buddeena kee nyaatan
kiyyoo si dura kaa'u; ati garuu waan kana hin hubattu.
8 "Ani bara sana ogeeyyii Edoom, namoota hubannaa
qaban tulluuwwan Esaaw irraa hin balleessuu?" jedha
Waaqayyo. **9** "Yaa Teemaan qabsaa'onni kee ni rifatu;
namni tulluuwwan Esaawuu irra jiraatu hundinuus
gorra'amee dhuma. **10** Sababii daba obboleessa kee
Yaaqoobitti hojjetameetiif ati qaaniidhaan haguugamta;
bara baraanis ni balleeffamta. **11** Gaafa alagoonni
qabeenya isaa guurratanii namoonni ormaa immoo
karra isaa seenanii Yerusaalemitti ixaa buufatanitti,
atis kophaa dhaabattee isaan keessaa akka isa tokkoo
taate. **12** Gaafa inni milkii dhabetti ati obboleessa
kee tuffachuu hin qabdu turte; yookaan guyyaa badii
isaaniitti saba Yihuudaatti gammaduu hin qabdu turte;
yookaan bara rakkina isaanii keessa akka malee of tuuluu
hin qabdu turte. **13** Bara balaan isaanitti dhufe keessa
karra saba kootiin ol seenuu hin qabdu turte; yookaan
bara dha'ichi isaanitti dhufe keessa rakkina isaanii
keessatti isaan tuffachuu hin qabdu turte; yookaan
bara balaan isaanitti dhufe keessa qabeenya isaanii
saamuu hin qabdu turte. **14** Baqattoota isaa fixuuf jettee
qaxxaamura karaatti isaan eeggachuu hin qabdu turte;
yookaan bara rakkina isaa keessa hambaa isaa dabarsitee
kennuu hin qabdu turte. **15** "Guyyaan Waaqayyoo
saboota hundaaf dhi'aateera. Akkuma ati hojjette sittis
ni hojjetama; hojiin kees matuma keetti deebi'a. **16**
Akkuma isin gaara koo qulqulluu irratti dhugdan sana,
saboonni hundinuu ittuma fufanii ni dhugu; isaan itti
deddeebi'anii dhugu; akka waan gonkumaa hin dhuginii
ta'u. **17** Tulluu Xiyoon irra garuu furamuun ni jiraata;
inni ni qulqullaa'a; manni Yaaqoobis dhaala isaanii ni
dhuunfatu. **18** Manni Yaaqoob ibidda, manni Yoosef
immoo arraba ibiddaa ta'a; manni Esaaw huura ta'a;
isaanis ibidda itti qabsiisanii gubanii barbadeessu. Mana
Esaaw keessaa namni tokko iyyuu hin hafu" jedhee
dubbateera Waaqayyo. **19** Namoonni Negeeb tulluuwwan
Esaaw ni qabatu; namoonni gaarran jala jiraatan immoo
biyya Filisxeemotaa qabatu. Isaan dirree Efreemii fi
Samaariyaa ni qabatu; Beniyaam immoo biyya Gili'aad
qabata. **20** Gareen booji'amtoota Israa'el kan Kana'aan
jiraatu kun biyya hamma Saaraptaatti jiru dhaala;
booji'amtoonni Yerusaalem kanneen Sefaaraad jiraatan
magaalaawwan Negeeb dhaalu. **21** Bilisa baastonni
tulluuwwan Esaaw bulchuudhaaf Tulluu Xiyoonitti ol
ba'u. Mootummaanis kan Waaqayyoo ta'a.

Yoonaas

1 Dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara Yoonaas ilma
Amitaayi dhufe: **2** "Sababii hamminni ishee fuula
koo dura dhufeef, gara Nanawwee magaalaa guddittii
dhaqiitii isheedhaan mormuudhaan itti lallabi." **3**
Yoonaas garuu Waaqayyo duraa baqatee Tarshiishitti
qajeele. Innis Yoopheetti gad bu'ee doonii gara Tarshiish
deemu tokko argate. Erga gatii geejjibaa baasee booddee
Waaqayyo duraa miliquuf jedhee doonii yaabbatee
Tarshiishitti imale. **4** Waaqayyo bubbee jabaa tokko
galaanatti erge; dambaliin akka malee jabaan tokko
kaanaan dooniin sun gargar caccabuu ga'e. **5** Warri
doonii sana oofan hundinuu akka malee sodaatanii
tokkoon tokkoon isaanii waaqa isaaniitti iyyatan. Isaanis
ba'aa xinneessuuf jedhanii doonii irraa fe'iisa galaanatti
gad dadarbatan. Yoonaas garuu garaa doonii seenee
ciisee achitti hirribni guddaan isa qabe. **6** Ajajaan
doonii sanaa gara isaa dhufee, "Ati akkam akkas rafuu
dandeessa? Ka'ii waaqa kee waammadhu! Tarii inni nuu
dhaga'ee nus du'a oolla ta'aatii" jedheen. **7** Warri doonii
oofanis, "Kottaa nama balaa kana nutti fide beekuuf
ixaa buufannaatii" waliin jedhan. Isaan ixaa buufannaan
ixaan sun Yoonaas irra bu'e. **8** Kanaafuu isaan, "Mee
nutti himi; namni balaa nutti dhufe kana hundaaf itti
gaafatamu eenyu? Hojiin kee maali? Ati eessaa dhufte?
Biyyi kee eessa? Ati saba kam keessaa dhalatte?" jedhanii
isa gaafatan. **9** Innis, "Ani Ibricha Waaqayyo, Waaqa
isa samii, galaanaa fi lafa uume sana waaqeffatuu dha"
jedhee deebise. **10** Wanni kun isaan sodaachisnaan, "Ati
maal goote?" jedhanii isa gaafatan. Isaanis sababii inni
duraanuu isaanitti himeef akka inni Waaqayyo duraa
miliquuf baqachuutti jiru beekan. **11** Galaanni sunis
ittuma caalchisee raafamaa dhufe. Kanaafuu isaan, "Nu
amma galaana kana tasgabbeessuuf maal si gochuu
qabna?" jedhanii isa gaafatan. **12** Innis, "Ol na fuudhaatii
galaanatti na darbadhaa; ergasii galaanichi gab jedha. Ani
akka dha'aan galaanaa hamaan kun sababii balleessaa
kootiitiif dhufe nan beeka" jedhee deebise. **13** Namoonni
sun garuu qooda kanaa doonii sana gara qarqaraatti
baasuuf waan danda'an hunda yaalan. Isaan garuu
galaanni sun ittuma caalchisee raafamaa waan dhufeef
baasuu hin dandeenye. **14** Kana irratti isaan, "Yaa
Waaqayyo, ati sababii lubbuu namicha kanaatiif jettee nu
hin fixin. Yaa Waaqayyo ati waan akkuma feete hojjetteef
yakka lubbuu nama balleessaa hin qabnee ajjeesuu nutti
hin herregin" jedhanii gara Waaqayyootti iyyatan. **15**
Akkasiin Yoonaasin fuudhanii doonii irraa gad darbatan;
galaanni raafamaa ture sunis gab jedhe. **16** Kana irratti
namoonni sun akka malee Waaqayyoon sodaatanii
aarsaa Waaqayyoof dhi'eessan; wareegas wareeganiif.
17 Waaqayyo garuu akka inni Yoonaasin liqimsuuf
qurxummii guddaa tokko qopheesse; Yoonaasis guyyaa
sadii fi halkan sadii garaa qurxummii sanaa keessa ture.

2 Yoonaas garaa qurxummii keessaa Waaqayyoon
Waaqa isaa kadhate. **2** Innis akkana jedhe: "Ani
rakkina koo keessatti Waaqayyoon waammadhe; innis
deebii naaf kenne. Ani gargaarsa barbaacha garaa
sii'ool keessaa nan iyye; atis iyya koo naaf dhageesse.
(Sheol h7585) **3** Ati tuujubatti, garaa galaanaatti gad
na darbatte; lolaanis na marse; dambalii fi dha'aan
kee hundinuu narra garagalan. **4** Anis, 'Kunoo ani
fuula kee duraa balleeffameera; ta'us ani deebi'ee gara
mana qulqullummaa keetii qulqulluu sanaan ilaala' nan
jedhe. **5** Bishaanonni na haguugan; tuujubni immoo na
marse; aramaan galaanaas mataatti na marame. **6** Ani
gara hundee tulluuwwaniittin gad liqimfame; balballi
lafa jalaas bara baraan natti cufame. Yaa Waaqayyo
Waaqa ko, ati garuu lubbuu koo boolla keessaa ol
baafte. **7** "Yaa Waaqayyo, yeroo lubbuun koo dadhabdetti
ani sin yaadadhe; kadhannaan koos gara kee gara
mana qulqullummaa kee qulqullichaatti ol ba'e. **8**
"Warri waaqota tolfamoo faayidaa hin qabnetti cichan
araara Waaqaa irraa garagalu. **9** Ani garuu faarfannaa
galataatiin aarsaa siif nan dhi'eessa. Ani wareegan
wareege sanas nan baasa. Anis, 'Fayyinni Waaqayyo
biraa dhufa'" nan jedha. **10** Waaqayyos qurxummii sana
ajaje; qurxummiin sunis lafa gogaa irratti Yoonaasin
tufe.

3 Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee yeroo
lammaffaa gara Yoonaas dhufe: **2** "Gara Nanawwee
magaalaa guddittii sanaa dhaqiitii ergaa ani sitti himu
kana itti lallabi." **3** Yoonaasis dubbii Waaqayyootiif
ajajamee Nanawwee dhaqe. Yeroo sanatti Nanawween
magaalaa akka malee guddoo turte; keessa ba'anii
darbuufis guyyaa sadii fudhata ture. **4** Yoonaas imala
guyyaa tokkoo deemuudhaan magaalattiitti gale. Akkana
jedhees lallabe: "Nanawween guyyaa afurtama keessatti
ni garagalfamti." **5** Warri Nanawwees Waaqatti amanan.
Soomas labsanii hundi isaanii xinnaa fi guddaan uffata
gaddaa uffatan. **6** Yommuu oduun kun mooticha
Nanawwee ga'etti inni teessoo isaa irraa ka'ee uffata
mootii of irraa baase; wayyaa gaddaas uffatee daaraa
keessa taa'e. **7** Ergasii akkana jedhee Nanawwee keessatti
labsii labse: "Ajajni mootichaatii fi qondaaltota isaa
kanaa dha: Akka namni yookaan horiin tokko iyyuu,
karri loonii yookaan bushaayeen waan tokko iyyuu
afaaniin qabu hin eeyyaminaa; akka isaan waa nyaatan
yookaan dhugan hin eeyyaminaa. **8** Garuu namnis,
horiinis wayyaa gaddaa haa uffatan. Namni hundinuu
dafee Waaqa isaa haa waammatu. Isaan karaa isaanii
hamaa sanaa fi yakka harki isaanii hojjetu irraa haa
deebi'an. **9** Maaltu beeka? Tarii Waaqni gaabbee garaa
nuu laafee dheekkamsa isaa sodaachisaa sana nurraa
deebisee, nuus badii oolla ta'aatii." **10** Waaqnis akka
isaan waan hamaa irraa deebi'an hojii isaanii arge;
Waaqnis garaa laafeefii balaa isaanitti erguuf yaade sana
isaanitti fiduu dhiise.

4 Wanni kun Yoonaasin baay'ee hin gammachiifne;
inni ni aare. **2** Akkana jedhees Waaqayyoon kadhate;
"Yaa Waaqayyo wanni ani yeroo biyya koo turetti jedhe
sun kanuma mitii? Wanni ani Tarshiishitti baqachuuf
ariifadheefis kana. Ani akka ati Waaqa arjaa fi garaa
laafessa, kan dafee hin aarree fi kan jaalalli isaa guddaa
ta'e, Waaqa balaa buusuu irraa of qusatu taate nan beeka.
3 Yaa Waaqayyo jiraachuu mannaa du'uu naaf wayyaatii

amma lubbuu koo fudhadhu.” **4** Waaqayyo garuu, “Ati
aaruun kee sirriidhaa?” jedheen. **5** Yoonaasis magaalattii
keessaa ba’ee karaa ba’a magaalattiitiin taa’e. Innis
achitti daasii tokko ijaarratee gaaddisa isaa jala taa’ee
waan magaalattiin ta’uuf jirtu arguuf eege. **6** Waaqayyo
Waaqni biqiltuu qopheessee akka inni Yoonaasiin olitti
guddatee mataa isaa irra gaaddisa buusee akka gaddi itti
qabbanaa’u godhe; Yoonaasis sababii biqiltuu sanaatiif
baay’ee gammade. **7** Borumtaa bariis Waaqni biqiltuun
sun akka goguuf raammoo isa nyaatu itti erge. **8** Yeroo
biiftuun baatettis Waaqni bubbee ba’a biiftuu ho’aa tokko
erge; aduunis akka inni gaggabuuf mataa Yoonaasitti
baate. Innis du’uu barbaadee, “Jiraachuu mannaa du’uu
naaf wayya” jedhe. **9** Waaqni garuu, “Ati waa’ee biqiltuu
sanaatiif aaruun kee sirriidhaa?” jedheen. Yoonaasis,
“Eeyyee. Ani hamma du’aatti utuun aare iyyuu nan
barbaada” jedhe. **10** Waaqayyo garuu akkana jedhe; “Ati
yoo biqiltuu kana eeguu yookaan akka inni guddatu
gochuu baatte illee waa’ee isaa yaaddofteerta. Biqiltuun
kun halkanuma tokkoon guddatee halkanuma tokkoon
du’e. **11** Nanawween garuu namoota bitaa fi mirga
isaanii iyyuu gargar baasanii hin beekne kuma dhibba
tokkoo fi kuma digdamaa fi loon hedduu qabdi. Ani
magaalaa guddoo akkasiitiif yaaduu hin qabuu ree?”

Miikiyaas

1 Bara Yootaam, Aahaazii fi Hisqiyaas mootota
Yihuudaa turan keessa dubbiin Waaqayyoo gara
Miikiyaas namicha Mooresheet dhufe; kunis mul'ata
inni waa'ee Samaariyaatii fi waa'ee Yerusaalem argee
dha. **2** Yaa namoota, isin hundinuu dhaga'aa; lafaa fi
wantoonni ishee irra jiraattan hundinuu dhaggeeffadhaa;
Waaqayyo Gooftichi, Gooftaan mana qulqullummaa
isaa qulqulluu sana keessaa dhugaa isinitti ba'a. **3**
Kunoo! Waaqayyo iddoo jireenya isaatii dhufaa jira;
inni gad dhufee iddoo ol ka'aa lafaa irra ni ejjeta.
4 Akkuma gagaa fuula ibiddaa dura jiruu, akkuma
bishaan tabba irraa gad yaa'uu tulluuwwan isa jalatti
ni baqu; sululawwanis gargar baqaqu. **5** Wanni kun
hundi sababii dogoggora Yaaqoobiif, sababii cubbuu
mana Israa'eliif ta'e. Dogoggorri Yaaqoob maali?
Samaariyaa mitii? Iddoon sagadaa Yihuudaa maali?
Yerusaalem mitii? **6** "Kanaafuu ani Samaariyaa tuullaa
diigamaa, lafa wayinii itti dhaabbatan nan godha. Ani
dhagaawwan ishee sululatti naqee, hundee ishee qullaa
nan hambisa. **7** Waaqonni ishee tolfamoon hundinuu
ni hurreeffamu; kennaawwan mana qulqullummaa
ishee hundinuu ibiddaan gubamu; ani fakkii ishee
hunda nan barbadeessa. Isheen gatii sagaagaltootaa
irraa kennaa ishee walitti waan qabatteef, kennaan sun
ammas gatii sagaagaltootaa ta'ee ni deebi'a." **8** Sababii
waan kanaatiif ani boo'ee nan wawwaadha; ani miilla
duwwaa fi qullaa nan deema. Ani akkuma waangoo iyyee,
akkuma urunguu nan aada. **9** Madaan ishee waan hin
fayyineef, Yihuudaattis darbeera. Karra saba koo dura
ga'eera; Yerusaalemittis dhufeera. **10** Isin waan kana
Gaati keessatti hin dubbatinaa; gonkumaa hin boo'inaa.
Beet Le'afraatti, awwaara keessa gangaladhaa. **11** Isin
warri Shaafiir keessa jiraattan, qullaa fi qaaniidhaan
darbaa. Warri Zanaan keessa jiraatan, gad hin ba'an.
Beet Eezel boo'icha irra jirti; eegumsi ishee isin irraa
fuudhameera. **12** Sababii balaan Waaqayyo biraa dhufee
karra Yerusaalem iyyuu ga'eef, warri Maaroot keessa
jiraatan gargaarsa argachuuf wixxirfatu. **13** Ati Laakkiish
keessa kan jiraattu, fardeen gaariitti hidhadhu. Ati
Intala Xiyooniif jalqaba cubbuu ti; dogoggorri Israa'el si'i
keessatti argamaatii. **14** Kanaafuu ati Mooresheet Gaatiif
kennaa kennita. Manneen Akziib mootota Israa'eliif
gowwoomsitoota ta'u. **15** Ani warra Maareeshaa keessa
jiraattanitti mo'ataa tokko nan fida. Inni ulfina Israa'el
ta'e gara Adulaam ni dhufa. **16** Sababii gadda ijoollee itti
gammadduutiif jedhii mataa kee haaddadhu; akkuma
goggocoroo mataa kee moleeffadhu; isaan boojuudhaan
sirraa fudhatamuutii.

2 Warra daba karoorfatan kanneen siree isaanii irra
ciisanii hammina yaadaniif wayyoo! Sababii waan
kana hojjechuun humna isaanii jala jiruuf isaan ifa
bariitiin ka'anii waan sana hojjetu. **2** Isaan lafa qotiisaa
kajeelanii qabatu; manneenis akkasuma kajeelanii
fudhatu. Isaan gowwoomsaadhaan mana namaa, dhaala
isaas ni fudhatu. **3** Kanaafuu Waaqayyo akkana jedha;
"Kunoo ani balaa isin jalaa ba'uu hin dandeenye
tokko saba kanatti fiduuf karoorfadheen jira. Isin
si'achi of tuulummaadhaan jiraachuu hin dandeessan;
yeroon kun yeroo rakkinaa ta'aatii. **4** Bara sana
keessa namoonni isinitti ga'isu; akkana jedhaniis
faaruu boo'ichaa kanaan isinitti qoosu; 'Nu guutumaan
guutuutti barbadoofneerra; qabeenyi saba kootiis gargar
qooddatameera. Inni narraa fudhata! Lafa qotiisaa
keenya warra nu mo'ataniif kenna.'" **5** Kanaafuu
ati nama ixaadhaan lafa qoodu tokko illee waldaa
Waaqayyoo keessaa hin qabaattu. **6** Raajonni isaanii,
"Isin raajii hin dubbatinaa; waa'ee waan kanaa raajii hin
dubbatinaa; salphinni nutti hin dhufu" jedhu. **7** Yaa
mana Yaaqoob, "Wanni kun akkana jedhamuu qabaa?
Hafuurri Waaqayyoo obsa hin qabuu? Inni waan akkasii
ni hojjetaa?" "Nama karaan isaa qajeelaa ta'eef dubbiin
koo waan gaarii hin hojjetuu? **8** Sabni koo akka diinaatti
ka'eera. Isin namoota yaaddoo malee achiin darban
kanneen duulaa galaa jiran irraa uffata baafattu. **9** Isin
dubartoota saba kootii manneen isaanii babbareedoo
keessaa ariitu. Eebba koos bara baraan ijoollee isaanii
irraa fudhattu. **10** Ka'aatii asii deemaa! Iddoon kun lafa
boqonnaa keessanii miti; isheen xurooftee diigamtee
baddeerti. **11** Namni sobaa fi gowwoomsaan tokko yoo
dhufee, 'Ani waa'ee daadhii wayiniitii fi dhugaatii cimaa
raajii siif nan dubbadha' jedhe; inni raajii saba kanaa
ta'a! **12** "Yaa Yaaqoob, ani dhugumaan isin hunda walitti
nan qaba; ani hambaa Israa'el walitti nan fida. Ani
akkuma hoolota gola keessaatti, akkuma bushaayee lafa
dheedaa jiraniitti walitti isaan nan fida; lafti sunis tuuta
namaatiin guutamti. **13** Inni cabsee karaa baasu fuula
isaanii dura deema; isaan cabsanii karraan ba'u. Mootiin
isaanii isaan dura ba'a; Waaqayyo fuula isaanii dura
deema."

3 Ergasii ani akkanan jedhe; "Isin hooggantoonni
Yaaqoob, bulchitoonni mana Israa'el mee
dhaggeeffadhaa. Isin murtii qajeelaa beekuu hin
qabdanii? **2** Isin warri waan gaarii jibbitanii waan hamaa
jaallattan, warri saba koo irraa gogaa, lafee isaanii irraa
immoo foon baaftan, **3** warri foon saba koo nyaattan,
kanneen gogaa isaanii irraa qunciftanii lafee isaanii
caccabsitan, isin warri akka foon eeleetti waadamuutii fi
okkoteetti affeelamuu isaan ciccirtan murtii qajeelaa
beekuu hin qabdanii?" **4** Ergasii isaan Waaqayyotti
iyyatu; inni garuu deebii hin kennuuf. Yeroo sanatti inni
sababii cubbuu isaan hojjetaniitiif fuula isaa isaan duraa
ni dhokfata. **5** Waaqayyo akkana jedha: "Waa'ee raajota
saba koo karaa irraa jal'isanii, yoo namni tokko nyaata
kenneef isaan 'Nagaa' labsu; yoo inni akkas gochuu baate
immoo lola isatti kaasuuf qophaa'u. **6** Kanaafuu utuu isin
mul'ata hin argin halkan, utuu isin hooda hin dubbatin
immoo dukkanni isinitti dhufa. Aduun raajotatti dhiiti;
guyyaanis isaanitti dukkanaa'a. **7** Ilaaltonni ni qaana'u;
warri hooda dubbatanis ni salphifamu. Sababii deebiin
tokko iyyuu Waaqa biraa hin dhufneef isaan hundi fuula
haguuggatu." **8** Ani garuu Yaaqoobitti balleessaa isaa,
Israa'elittis cubbuu isaa himuuf humnaan guutameera;
Hafuura Waaqayyootiin murtii qajeelaa fi jabinaan
guutameera. **9** Isin hooggantoonni mana Yaaqoob
bulchitoonni mana Israa'el warri murtii qajeelaa

tuffattanii waan sirrii ta'e hunda jal'iftan waan kana
dhaga'aa; **10** warri dhiiga dhangalaasuudhaan Xiyoonin,
hamminaan immoo Yerusaalemin ijaartan waan kana
dhaga'aa. **11** Hooggantoonni ishee matta'aa fudhatanii
murtii kennu; luboonni ishee gatiidhaan barsiisu;
raajonni ishees maallaqa fudhatanii hooda dubbatu.
Ta'us isaan Waaqayyotti irkatanii, "Waaqayyo gidduu
keenya jira mitii? Balaan tokko iyyuu nutti hin dhufu"
jedhu. **12** Kanaafuu sababii keessaniif, Xiyoon akkuma
lafa qotiisaatti qotamti; Yerusaalemis tuullaa waan
diigamee taati; gaarri mana qulqullummaas tabba
daggalaan liqimfame ta'a.

4 Bara dhumaa keessa tulluun mana qulqullummaa
Waaqayyoo tulluuwwan hunda keessaa ol dheeratee
dhaabata; inni gaarran caalaa ol ol jedha; namoonnis
itti yaa'u. **2** Saboonni baay'een dhufanii akkana jedhu;
"Kottaa gara tulluu Waaqayyoo, gara mana Waaqa
Yaaqoob ol baanaa. Inni akka nu daandii isaa irra
deemnuuf karaa isaa nu barsiisa." Seerri Xiyoon keessaa,
dubbiin Waaqayyoo immoo Yerusaalem keessaa dhufa.
3 Inni namoota hedduu gidduutti murtii kennee saboota
jajjaboo gargar fagoo jiranis walitti araarsa. Isaan
goraadee isaanii tumanii maarashaa, eeboo isaanii illee
haamtuu tolfatu. Sabni tokko saba biraatti goraadee hin
luqqifatu yookaan waraanaaf jedhanii si'achi nama hin
leenjisan. **4** Namni hundi muka wayinii isaatii fi muka
harbuu isaa jala taa'a; Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u
dubbateeraatii namni isaan sodaachisu tokko iyyuu hin
jiru. **5** Saboonni hundinuu maqaa waaqota isaaniitiin
deddeebi'u; nu immoo bara baraa hamma bara baraatti
maqaa Waaqayyo Waaqa keenyaatiin deddeebina. **6**
Waaqayyo akkana jedha; "Ani bara sana naafa walittin
qaba; warra booji'amanii fi warra ani gaddisiises walittin
qaba. **7** Ani warra naafa hambaa, warra ari'ame immoo
saba jabaa nan godha. Waaqayyo guyyaa sanaa jalqabee
hamma bara baraatti Tulluu Xiyoon irratti bulchaa
isaanii ta'a. **8** Yaa gamoo eegumsa bushaayee, yaa da'oo
Intala Xiyoon, ol aantummaan durii siif ni deebifama;
mootummaan Intala Yerusaalem ni dhufa." **9** Ati amma
maaliif akkana iyyitee boossa? Ati mootii hin qabduu?
Wanni ati akka dubartii ciniinsuun qabee miixattuuf
gorsaan kee badeetii? **10** Yaa Intala Xiyoon, akkuma
dubartii ciniinsuun qabeetti aadi; ati amma bakkee
keessa qubachuuf magaalaa keessaa ba'uu qabdaatii.
Ati Baabilon dhaqxa; achitti ni baraaramta. Waaqayyo
achitti harka diina keetii keessaa si fura. **11** Amma garuu
saboonni hedduun si marsaniiru. Isaanis, "Isheen haa
xurooftu; iji keenya xiyyeeffatee Xiyoonin haa ilaalu!"
jedhu. **12** Isaan garuu yaada Waaqayyoo hin beekan;
isaan karoora isaa kan inni akkuma bissii oobdiitti walitti
qabe sana hin hubatan. **13** "Yaa Intala Xiyoon ka'iitii
midhaan dha'i; ani gaanfa sibiilaa siif nan kennaatii;
ani kottee naasii siif nan kenna; atis saboota baay'ee
caccabsita." Ati horii isaan karaa hamaadhaan argatan
Waaqayyoof kennita; qabeenya isaaniis Gooftaa lafa
hundaatiif kennita.

5 Yaa magaalaa raayyaa waraanaa, raayyaa kee hiriirsi;
nu marfamneerraatii. Isaan uleedhaan maddii
bulchaa Israa'el dha'u. **2** "Garuu yaa Beetlihem Efraataa,
ati yoo balbala Yihuudaa keessaa xinnoo taate iyyuu,
kan bulchaa Israa'el ta'u, kan jiraachuun isaa durumaa,
kan bara duriitii jalqabee ture tokko si keessaa ba'ee naaf
dhufa." **3** Kanaafuu Israa'el hamma isheen ciniinsifachaa
jirtu deessee obbolooni isaa warri hafan Israa'elootatti
makamuuf deebi'anitti kophaa hafti. **4** Inni jabina
Waaqayyootiin surraa maqaa Waaqayyo, Waaqa isaatiin
dhaabatee bushaayee isaa tikfata. Yeroo sanatti surraan
isaa waan daarii lafaa ga'uuf isaan nagaadhaan jiraatu.
5 Inni nagaa keenya ta'a; yeroo warri Asoor biyya
keenya weeraranii da'annoo keenya keessa ba'anitti nu
tiksoota torbaa fi ajajjuuwwan saddeet itti kakaasna. **6**
Isaan biyya Asoor goraadeedhaan biyya Naamruudis
goraadee luqqifameen bulchu. Yeroo warri Asoor biyya
keenya weeraranii daarii keenya keessa ba'anitti, inni
warra Asoor sana jalaa nu baasa. **7** Hambaan Yaaqoob
namoota hedduu gidduutti akkuma fixeensa Waaqayyo
biraa dhufuu, akkuma tiifuu marga irraa kan nama hin
eegnee yookaan ilmaan namaa hin eeggannee ta'a. **8**
Hambaan Yaaqoob saboota gidduutti, uummata hedduu
gidduuttis, akkuma leenca bineensota bosonaa gidduu
jiruu, akkuma leenca saafela bushaayee gidduu jiru
kan irra ejjetee isaan cicciruutii fi kan namni tokko
iyyuu harkaa buusuu hin dandeenyee ta'a. **9** Harki
kee mo'annaadhaan diinota keetti ka'a; amajaajonni
kee hundinuu ni barbadeeffamu. **10** Waaqayyo akkana
jedha; "Gaafas ani fardeen keessan gidduu keessanii
nan balleessa; gaariiwwan keessan kan waraanaas nan
barbadeessa. **11** Ani magaalaawwan biyya keessanii
nan barbadeessa; da'annoowwan keessan hundas nan
diiga. **12** Ani falfaltoota keessan nan balleessa; isinis
deebitanii hin mortan. **13** Ani fakkiiwwan kee soofamoo
fi utubaawwan waaqeffannaa keetii gidduu keetii nan
balleessa; ati si'achi gad jettee hojii harka keetiitiif hin
sagaddu. **14** Ani siidaa Aasheeraa gidduu keetii buqqisee
magaalaawwan kees nan barbadeessa. **15** Ani saboota
naaf hin ajajamin irratti aarii fi dheekkamsaan haaloo
nan ba'a."

6 Waan Waaqayyo jedhu dhaggeeffadhaa: "Ol
kakka'aatii fuula tulluuwwanii duratti dubbii
keessan dhi'eeffadhaa; gaarranis waan isin jettan haa
dhaga'an. **2** "Yaa tulluuwwan himata Waaqayyoo
dhaga'aa; hundeewwan lafaa kanneen bara baraa
isinis dhaggeeffadhaa. Waaqayyo saba isaa irraa dubbii
qabaatii; inni Israa'el wajjin falmii qaba. **3** "Yaa saba ko,
ani maalan si godhe? Ani maaliinan si dadhabsiise? Mee
deebii naaf kenni. **4** Ani biyya Gibxii sin baasee biyya
garbummaa keessaa sin fure. Ani akka inni si qajeelchuuf
Musee, akkasumas Aroonii fi Miiriyaamin siifan erge. **5**
Yaa saba ko, mee gorsa Baalaaq mootiin Mo'aab gaafatee
fi deebii Bala'aam ilmi Be'oor kenneef yaadadhu. Ati
akka hojii qajeelummaa Waaqayyoo beektuuf karaa ati
Shixiimii hamma Gilgaalitti deemte sana yaadadhu." **6**
Ani maaliinan fuula Waaqayyoo dura dhufee fuula Waaqa
ol gubbaa jiruu duratti sagada? Ani aarsaa gubamuun,
jabbii waggaa tokkootiin fuula isaa duratti dhi'aadhuu?
7 Waaqayyo korbeeyyii hoolaa kuma hedduutti, zayitii
laga kuma kudhaniitti ni gammadaa? Ani ilma koo

hangafa, sababii yakka kootiitiif, sababii cubbuu lubbuu
kootiitiifis dhala garaa koo aarsaa dhi'eessuu? **8** Yaa
nama, inni waan gaarii si argisiiseera. Waaqayyo maal
sirraa barbaada? Murtii qajeelaa kennuu fi araara
jaallachuu, akka ati gad of qabdee Waaqa kee wajjin
deemtu sirraa barbaada mitii? **9** Isin dhaggeeffadhaa!
Waaqayyo akkana jedhee magaalattii waama: Maqaa
kee sodaachuun ogummaa dha; "Ulee fi Isa ulee sana
filate qalbeeffadhaa. **10** Yaa mana hamaa, ani qabeenya
isin dabaan argattanii fi madaalii sobaa abaaramaa sana
irraanfadhaa? **11** Ani nama madaallii sobaatiin hojjetuu
fi kan madaalii sobaa korojootti baatu akkasumatti
dhiisaa? **12** Sooreyyiin ishee jal'oota; uummanni ishee
sobdoota; arrabni isaaniis gowwoomsaa dubbata. **13**
Kanaafuu ani sababii cubbuu keessaniitiif isin diigee,
isin balleessuu jalqabeera. **14** Ati inuma nyaatta; garuu
hin quuftu; garaan kee amma illee duwwaa dha. Ati
ni kaa'atta; garuu homaa siif hin kuufamu; waan ati
kuufattu sana ani goraadeetti kennaatii. **15** Ati ni
facaafatta; garuu hin haammattu; ejersa ni cuunfatta;
garuu zayitii isaa hin dibattu; ija wayinii ni cuunfatta;
garuu daadhii wayinii hin dhugdu. **16** Ati sirna Omriitii
fi hojii mana Ahaab hunda jabeessiteerta; gorsa isaaniis
duukaa buuteerta. Kanaafuu ani si balleessee, uummata
kee nan salphisa; isin tuffii sabootaa ni baattu."

7 Anaaf wayyoo! Ani akkuma nama yeroo qarmii bonaa
funaananitti wayinii walitti qabu tokkoo ta'eera;
hurbuun wayinii kan nyaatamu tokko iyyuu hin jiru; iji
harbuu jalqabaa kan ani dharra'u tokko iyyuu hin jiru.
2 Namni gaariin lafa irraa badeera; namni qajeelaan
tokko iyyuu hin hafne. Namoonni hundinuu dhiiga
dhangalaasuuf riphanii eeggatu; tokkoon tokkoon namaa
kiyyoodhaan obboleessa isaa eeggata. **3** Harki lachuu
waan hamaa hojjechuu barateera; bulchaan kennaa
barbaada; abbaan murtiis matta'aa fudhata; namni
humna qabu waanuma fedhe dubbata; hundi isaanii
walii wajjin malatu. **4** Kan isaan hunda caalaa gaarii
ta'e akka sokorruu ti; inni akka malee qajeelaan immoo
dallaa qoraattii caala. Guyyaan eegdota keetii, guyyaan
itti Waaqni si ilaalu dhufeera. Amma yeroo itti isaan
joonja'anii dha. **5** Ollaa hin amanatin; michuus hin
abdatin. Ishee hammattee ciiftu biratti iyyuu arraba
kee eeggadhu. **6** Ilmi abbaa isaa tuffata; intalli haadha
isheetti, niitiin ilmaas amaatii isheetti kaati; diinonni
namaa miseensotuma mana isaa ta'uutii. **7** Ani garuu
abdiidhaan Waaqayyoon nan eeggadha; fayyisaa koo
Waaqa nan eeggadha; Waaqni koo na dhaga'a. **8** Yaa diina
koo natti hin gammadin! Ani yoon kufe iyyuu nan ka'a.
Ani dukkana keessa taa'u iyyuu Waaqayyo ifa naaf ta'a. **9**
Ani sababiin cubbuu isatti hojjedheef, hamma inni dubbii
koo ilaalee naaf murteessutti dheekkamsa Waaqayyoo
nan baadha. Inni ifatti na baasa; anis qajeelummaa
isaa nan arga. **10** Ergasii diinni koo isheen, "Waaqayyo
Waaqni kee eessa jira?" naan jette sun waan kana
argitee qaaniin haguugamti. Iji koo kufaatii ishee ni
arga; Isheen amma iyyuu miilla jalatti akkuma dhoqqee
daandii irraatti dhidhiitamti. **11** Guyyaan itti dallaan
kee ijaaramu, guyyaan itti daangaan kee bal'ifamu tokko
ni dhufa. **12** Gaafas namoonni Asoorii fi magaalaawwan
Gibxi, Gibxii hamma Efraaxiisitti iyyuu, galaanaa hamma
galaanaatti, tulluudhaa hamma tulluutti jiraatan gara
kee ni dhufu. **13** Sababii jiraattota isheetii fi sababii
waan isaan hojjetaniitiif lafti ni onti. **14** Uummata
kee, bushaayee dhaala keetii kanneen ofumaan bosona
keessa, lafa dheedaa gabbataa irra jiraatan ulee keetiin
tikfadhu. Isaan akkuma bara duriitti Baashaanii fi Gili'aad
keessa haa bobba'an. **15** "Ani akkuma yeroo ati Gibxii
baatee dhufte sanaa dinqii koo isaan nan argisiisa." **16**
Saboonni arganii ni qaana'u; humna ofii hunda iyyuu
ni dhabu. Isaan afaan isaanii qabatu; gurri isaaniis ni
duuda. **17** Isaan akkuma bofaa, akkuma uumamawwan
lafa irra loo'anii biyyoo arraabu. Isaan hollachaa holqa
keessaa ba'anii dhufu; Isaan Waaqayyo Waaqa keenya
sodaachuudhaan deebi'anii fuula kee dura sodaadhaan
dhaabatu. **18** Waaqni akka keetii kan cubbuu namaa bira
darbee balleessaa hambaa dhaala isaa dhiisuuf eenyu?
Ati araara gochuutti gammadda malee bara baraan hin
dheekkamtu. **19** Ati deebitee garaa nuu laafta; cubbuu
keenya miilla kee jalatti dhidhiittee balleessaa keenya
hundas tuujuba galaanaatti gad darbatta. **20** Ati akkuma
bara durii abbootii keenyaaf kakatte sana Yaaqoobiif
amanamaa taata; Abrahaamittis jaalala ni argisiifta.

Naahoom

1 Raajii waa'ee Nanawwee dubbatame. Kitaaba mul'ata
Naahoom Elqooshicha. **2** Waaqayyo Waaqa hinaafuu
fi Waaqa haaloo ba'uu dha; Waaqayyo haaloo ni ba'a;
dheekkamsaanis guutameera. Waaqayyo diinota isaa
haaloo ni ba'a; dheekkamsa isaas amajaajota isaatiif ni
kuusa. **3** Waaqayyo dheekkamuuf hin jarjaru; humni
isaa immoo guddaa dha; Waaqayyo nama balleessaa
qabu utuu hin adabin hin dhiisu. Bubbee hamaa fi
dha'aa galaanaa keessaas karaa qaba; duumessi immoo
awwaara miilla isaa ti. **4** Inni galaanatti dheekkamee
gogsa; akka lagni hundinuu gogu godha. Baashaanii
fi Qarmeloos ni coollagu; daraaraa Libaanoonis ni
harca'a. **5** Fuula isaa duratti tulluuwwan ni kirkiru;
gaarranis baqanii badu. Iddoo inni jirutti lafti ni hollatti;
addunyaa fi wanni addunyaa irra jiraatu hundi ni
hollatu. **6** Eenyutu dheekkamsa isaa dura dhaabachuu
danda'a? Eenyutu dheekkamsa isaa sodaachisaa sana
obsuu danda'a? Dheekkamsi isaa akkuma ibiddaa
dhangala'a; fuula isaa duratti kattaawwan ni burkutaa'u.
7 Waaqayyo gaarii dha; yeroo rakkinaattis da'oo dha.
Inni warra isa amanatan ni beeka; **8** Garuu inni lolaa
jabaadhaan Nanawwee ni balleessa; amajaajota isaas
ari'ee dukkanatti galcha. **9** Wanni isin Waaqayyootti
yaaddan maali? inni guutumaan guutuutti ni balleessa;
rakkoonis lammata hin dhufu. **10** Isaan qoraattii keessatti
xaxamanii daadhii wayinii isaaniitiin machaa'u; akkuma
cidii gogeetti gubatanii dhumu. **11** Yaa Nanawwee,
namni Waaqayyotti hammina malatee waan hamaa
karoorfatu si keessaa argameera. **12** Waaqayyo akkana
jedha: "Isaan jabinaa fi baay'ina yoo qabaatan iyyuu
isaan ni barbadeeffamu; ni badus. Yaa Yihuudaa, ani
yoon duraan si miidhee jiraadhe iyyuu, si'achi si hin
miidhu. **13** Ani amma waanjoo isaanii gurmuu keessan
irraa nan cabsa; hudhaa kees sirraa nan kuta." **14** Yaa
Nanawwee, Waaqayyo akkana jedhee waa'ee kee ajaja
kennee jira: "Ati sanyii maqaan kee ittiin waamamu
hin qabaattu. Ani fakkiiwwan soofamanii fi waaqota
tolfamoo baqfamanii tolfaman kanneen galmawwan
waaqota keetii keessa jiran nan barbadeessa. Waan
ati akka malee balfamaa taateef ani awwaala siif nan
qopheessa." **15** Kunoo, miilli nama oduu gaarii fidu, kan
nagaa labsu tokkoo tulluuwwan irra jira! Yaa Yihuudaa,
ayyaanota kee ayyaaneffadhu; wareega kees baafadhu.
Si'achi hamaan si hin weeraru; inni guutumaan guutuutti
ni barbadeeffama.

2 Yaa Nanawwee, namni si lolu sitti dhufeera. Da'oo
eeggadhu; karaa ilaalladhu. Mudhii kee hidhadhu;
humna kee hunda walitti qabadhu! **2** Yoo balleessitoonni
isaan onsanii mukkeen wayinii isaanii barbadeessan
iyyuu, Waaqayyo akkuma ulfina Israa'el deebise sana
ulfina Yaaqoobis iddootti ni deebisa. **3** Gaachanawwan
loltoota isaa diddiimoo dha; gootonnis uffata bildiimaa
uffataniiru. Guyyaa isaan itti qopheeffaman sana, sibiilli
gaarii lolaa irra jiru ni calaqqisa; eeboon gaattiraa
isaaniis ni mirmirfama. **4** Gaariiwwan lolaa karaa
irra dadarbatamu; oobdiiwwan keessas asii fi achi
gulufu. Isaan guca boba'u fakkaatu; akkuma bakakkaas
ni darbatamu. **5** Inni gootota isaa ni yaadata; isaan
garuu karaatti gufatu. Isaan gara dallaa magaalattiitti
ariifatu; da'oonis qopheeffameefii jira. **6** Balballi
lageenii banamaa dha; masaraan mootummaas ni
jiga. **7** Magaalattiin qullaatti hambaa akka booji'amtu
murteeffameera. Xomboreewwan ishee qoma isaanii
rurrukutanii akka gugee boo'u. **8** Nanawween akkuma
haroo ti; bishaan ishees keessaa yaa'ee dhuma. Isaanis,
"Dhaabadhaa! Dhaabadhaa!" jedhanii iyyu; garuu namni
tokko iyyuu dugda duubatti hin deebi'u. **9** Meetii saamaa!
Warqee saamaa! Maddi ishee, badhaadhummaan kuusaa
qabeenya ishee hundaas dhuma hin qabu! **10** Isheen
duwwaa, qullaa fi ona taateerti! Lapheen baqeera; jilbi
laafeera; dhagni hollateera; fuulli hundis gurraacha'eera.
11 Holqi leencotaa, iddoon isaan itti ilmaan isaanii
sooran, iddoon leenci kormaa fi dhalaan keessa yaa'an,
saafelli isaanis sodaa malee nagaadhaan jiraatan eessa?
12 Leenci waan ilmaan isaatiif ga'u ajjeefate; leenca
dhalaa isaatiifis waa hudhee ajjeese; boolla isaa waan
adamseen, holqa isaa immoo gumaa fooniitiin guuttate.
13 Waaqayyo Waan Hunda Danda'u akkana jedha; "Ani
sitti ka'eera; ani gaariiwwan kee kanneen waraanaa
gubee daaraa nan godha; goraadeen leenca kee saafela
ni fixa. Ani waan ati adamsattu tokko illee lafa irratti
siif hin hambisu. Sagaleen ergamoota keetii lammata
hin dhaga'amu."

3 Magaalattii dhiigaatiif, kan sobaan guutamteef,
kan saamichaan guutamteef, kan warri hammina
hojjetan keessaa hin dhabamne sanaaf wayyoo! **2** Iyyi
qaccee, kakaksuun gommaa, gulufuun fardaa, didichuun
gaarii lolaa ni dhaga'ama! **3** Abbaan fardaa ni gulufa;
goraadeen ni balaqqisa; eeboon ni calaqqisa! Balaan
hedduun nama irra ga'eera; namni baay'een du'eera;
reeffi lakkoobsa hin qabu; namoonnis reeffa isaaniitti
gufatu; **4** kun hundi sababii baay'ina sagaagalummaa
sagaagaltuu, giiftii falfaltootaa, kan sagaagaltummaa
isheetiin saboota, tolcha isheetiin immoo uummata
garboomsite sanaatiin ta'e. **5** Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u akkana jedha: "Ani sitti ka'een jira. Ani uffata
kee fuula keetti ol soqola. Ani sabootatti qullaa kee,
mootummootatti immoo qaanii kee nan mul'isa. **6** Ani
xuriidhaan sin faala; akka malee sin tuffadha; waan
kolfaa illee sin godha. **7** Namni si argu hundi sirraa
baqatee, 'Nanawween baduutti jirti; eenyutu boo'aaf?'
siin jedha. Ani nama si jajjabeessu tokko illee eessaa
argadha?" **8** Ati, Noo'i Amoon biyya laga Abbayyaa
irraa kan bishaaniin marfamte sana caaltaa? Lagni
da'oo ishee ti; bishaanis dallaa ishee ti. **9** Itoophiyaa
fi Gibxi jabina ishee kan dhuma hin qabnee dha;
Fuuxii fi Liibiyaan tumsitoota ishee ti. **10** Ta'us isheen
booji'amtee biyya ormaatti geeffamte. Daa'imman ishee
mataa daandii hundaa irratti miciriqfamanii dhuman.
Namoota ishee ulfaatootti ixaa buufatanii namoonni
ishee gurguddoonni hundinuu foncaadhaan hidhaman.
11 Atis ni machoofta; ni dhokattas; diina jalaa ba'uufis
da'oo barbaaddatta. **12** Da'oon kee hundi mukkeen
harbuu kanneen ija jalqabatti bilchaate qaban fakkaata;
yeroo mukkeen sun hurgufamanitti iji isaanii afaan

nama waa nyaatuu keessa bu'a. **13** Mee raayyaawwan
kee ilaali; isaan hundinuu dubartoota! Karrawwan biyya
keetii diinota keetiif bal'atanii banamanii jiru; ibiddis
danqaraa isaanii gubee fixeera. **14** Utuu hin marfamin
bishaan waraabbadhu; humna hittisaa kee jajjabeeffadhu!
Suphee tolfadhu; dhoqqee suphee dhiittadhu; xuubii
tolfadhu. **15** Achitti ibiddi si fixa; goraadeenis si cicciree
akkuma korophisaas si barbadeessa. Akka korophisaa
hori; akkuma hawwaannisaa baay'adhu. **16** Ati hamma
isaan urjii samii caalaa baay'atanitti daldaltoota kee
baay'ifatteerta; isaan garuu akkuma hawwaannisaa
biyyatii qullaa hambisanii ergasii barrisanii deemu. **17**
Eegdonni kee akkuma hawwaannisaa ti; qondaaltonni
kees akkuma tuuta hawwaannisaa kan guyyaa qabbanaa
dallaa irra qubatuu ti; yeroo aduun baatu garuu barrisanii
badu; namni tokko iyyuu gara isaan dhaqan hin beeku.
18 Yaa mootii Asoor tiksoonni kee ni mugu; namoonni
kee ulfaatoon boqochuuf gad ciciisaniiru. Namoonni kee
nama walitti isaan qabu dhabanii tulluuwwan irratti
bibittinnaa'aniiru. **19** Wanni tokko iyyuu madaa kee
fayyisuu hin danda'u; miidhamni kees kan du'aan si
ga'uu dha. Namni oduu waa'ee keetii dhaga'u hundinuu
kufaatii keetti harka walitti rurrukuta; gara jabina kee
kan dhuma hin qabne sanaan eenyutu hin miidhamin?

Anbaaqoom

1 Raajii Anbaaqoom raajichi arge. **2** Yaa Waaqayyo, ani hamma yoomiittin gargaarsaaf sitti iyyadha? Ati garuu na hin dhaggeeffattu; yookaan ani hamma yoomiitti, "Goolii!" jedhee sitti boo'ee ati garuu na hin oolchitu? **3** Ati maaliif akka ani murtii dabe argu na goota? Ati maaliif balleessaa namaa obsita? Badiisnii fi gooliin fuula koo dura jiru; lollii fi waldhabiinsi baay'ateera. **4** Kanaafuu seerri laamsha'eera; murtiin qajeelaan dabsameera. Akka murtiin qajeelaan jal'ifamuuf; namoonni hamoon qajeelota marsu. **5** "Saboota hubadhaa ilaalaa; akka malees dinqisiifadhaa. Ani bara keessan keessa waan isin yoo isinitti himame illee hin amanne tokko nan hojjedha. **6** Ani warra Baabilon, uummata gara jabeessaa fi ariifataa, kan iddoo jireenya isaa hin ta'in qabachuuf guutummaa lafaa keessa yaa'u sana nan kaasa. **7** Isaan saba sodaatamuu fi naasisuu dha; isaan ofii isaaniitiifuu seera; ulfina isaaniis ni guddifatu. **8** Fardeen isaanii qeerransa caalaa saffisu; yeeyyii galgalaa caalaa sodaachisu. Namoonni isaanii kanneen farda yaabbatan ariitiidhaan gulufu; abbootiin farda isaaniis fagoodhaa dhufu. Isaan akkuma risaa waa nyaachuuf ariifatuu barrisu; **9** isaan hundinuu jeequmsaaf dhufu. Tuunni isaanii akkuma bubbee gammoojjii gara fuula duraatti qajeela; namoota hidhamanis akkuma cirrachaa walitti qaba. **10** Isaan mootota tuffatanii bulchitootatti qoosu. Da'annoo hundatti ni kolfu; biyyoos tuulanii isa qabatu. **11** Ergasii namoonni yakka hojjetan kanneen humna isaanii waaqa isaanii godhatan, akka bubbee lafa haxaa'anii karaa isaanii itti fufu." **12** Yaa Waaqayyo, ati bara baraa jalqabdee jirta mitii? Yaa Waaqa ko, yaa Qulqullicha ko, ati gonkumaa hin duutu. Yaa Waaqayyo, ati akka isaan murtii kennaniif isaan muuddeerta; yaa Kattaa ko, ati akka isaan nama adabaniif isaan ramaddeerta. **13** Iji kee akka waan hamaa hin ilaalleef akka malee qulqulluu dha; ati daba argitee obsaan dhiisuu hin dandeessu. Yoos ati maaliif obsaan namoota hamoo ilaalta? Ati maaliif yeroo namoonni hamoon warra isaan caalaa qajeeloo ta'an liqimsanitti cal'istaa? **14** Ati namoota akka qurxummii galaana keessaa, akka uumamawwan galaanaa kanneen bulchaa hin qabnee gooteerta. **15** Diinni hokkoodhaan isaan hunda ol baasa; kiyyoo isaatiinis isaan harkisa; kiyyoo isaa keessatti walitti isaan qabata; kanaafuu inni ni gammada; ni ililchas. **16** Inni sababii kiyyoo isaatiin bashannanee nyaata isaa filatamaatti gammaduuf kiyyoo isaatiif aarsaa dhi'eessa; kiyyoo isaatiif illee ixaana aarsa. **17** Inni kiyyoo isaa keessaa garagalchuudhaan, gara laafina malee ittuma fufee saboota balleessuu qabaa?

2 Ani iddoo koo dhaabadhee dallaa eegumsaa irra nan tura; mee waan inni naan jedhu arguuf deebii ani guungummii kanaaf kennuu malu beekuuf nan ilaala. **2** Ergasii Waaqayyo akkana jedhee deebii kenne: "Akka namni dubbisu tokko qabatee fiiguuf, mul'ata sana ifa godhii gabatee irratti barreessi. **3** Mul'anni kun yeroo murtaa'e tokko eeggataatii; inni waa'ee dhuma isaa dubbata malee hin sobu. Yoo tures isa eegi; inni dhugumaan ni dhufa; hin turus. **4** "Kunoo inni of bokokseera; hawwiin isaas sirrii miti; namni qajeelaan garuu amantii isaatiin jiraata; **5** dhugumaan inni daadhii wayiniitiin ni gowwoomfama; of tuula; boqonnaas hin qabu. Inni akkuma sii'ool sassata; akka du'aas kan hin quufnee dha. Inni saboota hunda walitti qabata; uummata hundas booji'ee fudhata. **(Sheol h7585)** **6** "Isaan hundi isa tuffatanii itti kolfaa, "'Nama mi'a hatame tuullatee saamichaan of sooromsuuf wayyoo! Wanni kun hamma yoomiitti itti fufa' jedhanii itti hin qoosanii? **7** Warri liqii sirraa qaban akkuma tasaa sitti hin ka'anii? Isaan ka'anii si hin hollachiisanii? Ergasii ati harka isaanii jala galta. **8** Sababii ati saba hedduu saamteef namoonni hafan si saamu. Ati dhiiga namaa dhangalaafteertaatii; ati biyyoota, magaalaawwanii fi namoota isaan keessa jiraatan hunda balleessiteerta. **9** "Nama bu'aa hin malleen mana ijaarratu kan badiisa jalaa ba'uuf jedhee lafa ol ka'aa irratti iddoo jireenyaa tolfatuuf wayyoo! **10** Ati lubbuu nama baay'ee galaafachuudhaaf, waan nama qaanessu mana keetti malattee lubbuu keetti badiisa fidde. **11** Dhagaawwan keenyan keessaa iyyu; demdemoon mukaas jalaa qaba. **12** "Nama dhiiga dhangalaasuudhaan magaalaa ijaaruuf, kan yakkaan magaalaa hundeessuuf wayyoo! **13** Akka dadhabbiin namaa akkuma qoraan ibiddaa ta'e, akka saboonnis akkasumaan of dadhabsiisan Waaqayyoon Waan Hunda Danda'u murteesseera mitii? **14** Akkuma bishaan galaana guutu sana lafti ulfina Waaqayyoon beekuutiin guutamtiitii. **15** "Nama qullaa dhagna ollaa isaa ilaaluuf jedhee hamma inni machaa'utti qalqalloo keessaa daadhii wayinii isaaf buusuuf wayyoo. **16** Ati qooda ulfinaa qaaniidhaan guutamta. Amma dabareen kan kee ti! Akka qullaan kee mul'atuuf dhugi. Xoofoon mirga Waaqayyoo sitti garagala; salphinnis ulfina kee haguuga. **17** Fincilli ati Libaanoonitti hojjete si liqimsa; horii fixuun kee si rifachiisa. Ati dhiiga namaa dhangalaafteertaatii; ati biyyoota, magaalaawwanii fi namoota isaan keessa jiraatan hunda balleessiteerta. **18** "Waaqni tolfamaan ogeessa harkaatiin soofamu yookaan fakkiin soba barsiisu faayidaa maalii qaba? Namni isa tolchu tokko hojiidhuma harka isaa amanataatii; inni waaqota tolfamoo dubbachuu hin dandeenye tolcha. **19** Nama mukaan, 'Dammaqi!' yookaan dhagaa lubbuu hin qabneen, 'Ka'i!' jedhuuf wayyoo. Inni barsiisuu ni danda'aa? Kunoo inni warqee fi meetii dibameera; hafuurri tokko iyyuu isa keessa hin jiru." **20** Waaqayyo garuu mana qulqullummaa isaa qulqulluu sana keessa jira; lafti hundi fuula isaa duratti haa cal'istu.

3 Kadhannaa Anbaaqoom raajichaa shigiyonootiidhaan. **2** Yaa Waaqayyo, ani oduu kee dhaga'eera; yaa Waaqayyo, ani gochawwan kee nan sodaadha. Bara keenya keessa isaan haaromsi; jabana keenya keessa isaan beekkamsiisi; yeroo dheekamtutti araara yaadadhu. **3** Waaqni Teemaan irraa, Inni Qulqullichi Tulluu Phaaraaniitii dhufe. Ulfinni isaa samiiwwan haguuge; galanni isaas lafa guute. **4** Miidhaginni isaa akkuma ba'iisa aduu ti; gaanfawwan lama harka isaatii ba'u; humni isaas achi

dhokateera. **5** Fuula isaa dura dha'ichatu deeme;
golfaanis isa duukaa bu'e. **6** Inni dhaabatee lafa raase;
ilaalee akka saboonni hollatan godhe. Tulluuwwan
durii ni burkutaa'an; gaarran bara hedduu jiraatanis
ni diigaman. Karaan isaa kan bara baraa ti. **7** Ani
utuu dunkaanonni Itoophiyaa dhiphatanuu nan arge;
golgaawwan Midiyaaniis ni hollatu. **8** Yaa Waaqayyo, ati
lageenitti aartee turtee? Burqaawwanittis dheekkamtee?
Ati yeroo fardeen keetiin guluftetti, yeroo gaariiwwan
mo'annaa kee yaabbatetti galaanatti dheekkamtee
turtee? **9** Ati iddaa kee luqqifattee xiyya itti dhaabbatte.
Lafas lageeniin gargar baqaqsite; **10** tulluuwwan si
arganii hollattan. Dha'aawwan bishaanii achiin darban;
tuujubni ni huurse; dambalii isaas ol kaase. **11** Sababii
xiyya kee calaqqisaa fiigu sanaatii fi sababii ifa eeboo
keetii sanaatiif aduu fi ji'i samii keessa dhaabatanii
hafan. **12** Ati dheekkamsaan lafa irra marmaarte;
aariidhaanis saboota lafatti dhidhiitte. **13** Ati saba kee
furuuf, dibamaa kee oolchuuf dhufte. Hoogganaa biyya
hamootaa ni daakte; mataadhaa hamma miillaatti qullaa
isa hambifte. **14** Yeroo loltoonni isaa nu bittinneessuuf
ka'anii, akkuma waan rakkattoota dhokatanii jiran fixuu
ga'aniitti gammadanitti, ati eeboo ofii isaatiin mataa isaa
waraante. **15** Ati fardeen keetiin bishaanota gurguddaa
hoomacheessaa galaana irra deemte. **16** Ani dhaga'een
garaan koo raafame; hidhiin koo sagalee sanaan hollate;
tortorri lafee koo seene; miilli koos ni hollate. Ta'us
ani hamma guyyaan badiisaa saboota nu weeraranitti
dhufutti obsaan nan eeggadha. **17** Yoo mukni harbuu
daraaruu baatee iji wayinii muka wayinii irra jiraachuu
baate iyyuu, yoo mukni ejersaa ija naqachuu didee lafti
qotiisaa midhaan dhowwate iyyuu, yoo hoolonni gola
keessaa, loonis dallaa keessaa dhabaman iyyuu, **18**
ani garuu Waaqayyotti nan gammada; Waaqa isa na
fayyisutti nan gammada. **19** Waaqayyo Gooftaan jabina
koo ti; inni miilla koo akka miilla borofaa godha; lafa
ol ka'aa irras na deemsisa. Dura bu'aa faarfannaatiif.
Meeshaa koo kan ribuutiin kan faarfatame.

Sefaaniyaa

1 Dubbiin Waaqayyoo kan bara Yosiyaas ilmi Aamoon
mootii Yihuudaa ture keessa gara Sefaaniyaa ilma
Kuushii, ilma Gedaaliyaas, ilma Amariyaa, ilma Hisqiyaas
dhufe kanaa dha: **2** "Ani fuula lafaa irraa waan hunda
haxaa'ee nan balleessa" jedha Waaqayyo. **3** "Ani namaa
fi horii haxaa'ee nan balleessa; simbirroota samiitii
fi qurxummii galaanaa, waaqota tolfamoo namoota
hamoo gufachiisan haxaa'ee nan balleessa." "Ani sanyii
namaa lafa irraa nan balleessa" jedha Waaqayyo. **4**
"Ani Yihuudaa fi warra Yerusaalem keessa jiraatan
hundatti harka koo ol nan fudhadha. Ani hambaa
Ba'aal hundaa fi maqaa luboota waaqota tolfamoo
waaqeffatanii iddoo kanaa nan balleessa; **5** warra
raayyaa samii waaqeffachuuf qinaaxxii manaa irratti
sagadan, warra sagadanii fi Waaqayyoon kakatan, warra
Moolekiinis kakatan, **6** warra Waaqayyoon duukaa
bu'uu dhiisanii duubatti deebi'an, warra Waaqayyoon
hin barbaanne yookaan gorsa isaa hin gaafanne nan
balleessa." **7** Guyyaan Waaqayyoo waan dhi'aateef fuula
Waaqayyoo Gooftaa duratti cal'isaa. Waaqayyo aarsaa
tokko qopheesseera; inni warra affeere qulqulleesseera.
8 "Guyyaa aarsaa Waaqayyootti ani qondaaltota ilmaan
mootichaatii fi warra wayyaa ormaa uffatan hunda nan
adaba. **9** Ani gaafas warra buusaa irra utaalan, kanneen
galma waaqota isaanii jeequmsaa fi gowwoomsaadhaan
guutan nan adaba." **10** Waaqayyo akkana jedha; "Gaafas
Karra Qurxummii irraa iyya, Waltajjii Lammaffaa irraa
wawwaannaa, gaarran irraa immoo sagalee diigama
guddaatu dhaga'ama. **11** Isin warri Makteesh keessa
jiraattan wawwaadhaa; daldaltoonni keessan hundi lafa
irraa haxaa'amu; warri meetii daldalan hundinuus ni
barbadaa'u. **12** Ani yeroo sana Yerusaalemin ibsaadhaan
nan sakatta'a; warra qananiidhaan jiraatan, kanneen
akka daadhii wayinii siicoo irratti hafee ta'an, kanneen,
'Waaqayyo waan tolaas ta'u waan hamaa homaa hin
godhu' jedhanii yaadan nan adaba. **13** Qabeenyi isaanii
ni saamama; manni isaanii ni ona. Isaan mana ijaarratu;
garuu keessa hin jiraatan; isaan biqiltuu wayinii ni
dhaabbatu; garuu daadhii wayinii hin dhugan." **14**
Guyyaan Waaqayyoo guddichi dhi'aateera; dhi'aatees
dafee dhufaara. Dhaga'aa! Iyyi guyyaa Waaqayyoo
hadhaa'aa dha; goonni achitti sagalee ol fudhatee iyya. **15**
Guyyaan sun guyyaa dheekkamsaa, guyyaa dhiphinaa fi
gaddaa, guyyaa rakkinaa fi badiisaa, guyyaa dukkanaa fi
dimimmisaa, guyyaa duumessaa fi dukkana hamaa ni ta'a;
16 magaalaawwan dallaa jabaa qabanii fi gamoowwan
ol dhedheeroo irratti guyyaa itti malakata afuufanii
fi iyya waraanaa ta'a. **17** "Sababii isaan Waaqayyootti
cubbuu hojjetaniif, ani akka isaan akkuma jaamotaatti
deemaniif uummatatti dhiphina nan fida. Dhiigni isaanii
akkuma awwaaraa, mi'i garaa isaaniis akkuma kosii
gatama. **18** Guyyaa dheekkamsa Waaqayyootti meetiin
isaanii yookaan warqeen isaanii isaan oolchuu hin
danda'u." Ibidda hinaaffaa isaatiin addunyaan hundi
ni barbadoofti; warra lafa irra jiraatan hundatti inni
badiisa tasaa ni fidaatii.

2 Yaa saba qaanii hin qabne, walitti qabamaa; walitti
qabamaa; **2** utuu yeroon murtaa'e sun ga'ee guyyaan
sun akkuma habaqiitti isin hin haxaa'in, utuu aariin
Waaqayyoo boba'aan sun isinitti hin dhufin, utuu
guyyaan dheekkamsa Waaqayyoo isinitti hin dhufin
walitti qabamaa. **3** Isin garraamonni lafaa kanneen waan
inni ajaju hojjettan hundi Waaqayyoon barbaaddadhaa.
Qajeelummaa barbaadaa; gad of qabiisa barbaadaa;
isin guyyaa dheekkamsa Waaqayyootti ni golbomamtu
ta'aatii. **4** Gaazaan duwwaa hafti; Ashqaloon immoo ni
onti. Sabni Ashdood guyyuma Saafaadhaan ari'amee
ba'a; Eqroon immoo ni buqqifamti. **5** Yaa Kereetota
qarqara galaanaa jiraattan, isiniif wayyoo; yaa Kana'aan,
biyya Filisxeemotaa, dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee
sitti dhufeera; "Ani sin barbadeessa; namni tokko iyyuu
hin hafu." **6** Biyyi qarqara galaanaa, iddoon Kaliitonni
jiraatan, iddoo tiksoonni jiraatanii fi gola bushaayee
ta'a. **7** Innis handhuuraa hambaa mana Yihuudaa ta'a;
isaan achitti lafa dheedaa argatu. Isaan galgala galgala
mana Ashqaloon keessa ciciisu. Waaqayyo Waaqni
isaanii isaan tiksa; boojuu isaaniis ni deebisaaf. **8**
"Ani arrabsoo Mo'aabii fi Qoosaa Amoonotaa, warra
saba koo arrabsanii fi biyya isaanii doorsisan sanaa
dhaga'eera. **9** Kanaafuu akkuma ani dhugumaan jiraataa
ta'e sana" jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u,
Waaqni Israa'el; "Mo'aab dhugumaan akkuma Sodoom,
Amoononnis akka Gomoraa, iddoo aramaatii fi boolla
soogiddaa, lafa bara baraan one ni ta'u. Hambaan
uummata kootii isaan saamu; warri saba koo keessaa
badii jalaa ba'an biyya isaanii ni dhaalu." **10** Kun gatii
isaan of tuulummaa isaaniitiif argatanii dha; isaan
saba Waaqayyoo Waan Hunda Danda'uu arrabsanii itti
qoosaniiruutii. **11** Waaqayyo yeroo waaqota biyyattii
hunda barbadeessutti, akka malee isaan sodaachisa.
Saboonni qarqara galaana hundaa irra jiraatan, namni
biyya isaa keessa jiraatu hundinuus isa waaqeffata.
12 "Yaa warra Itoophiyaa isinis goraadee kootiin ni
gorra'amtu." **13** Inni kaabatti harka ol fudhata; Asoorinis
ni barbadeessa; Nanawwee guutumaan guutuutti ni onsa;
akkuma gammoojjiitti gogsee hambisa. **14** Bushaayee fi
loon, uumamawwan gosa hundaa achi ciciisu. Urunguu
fi dhaddeen utubaa ishee irra boqotu. Sagaleen isaanii
foddaawwan keessaan dhaga'ama; diigamni balbala
isaanii dura jira; demdemoon birbirsaa hundinuu qullaa
hafa. **15** Kun magaalaa of hin eegganne kan garuu
nagumaan jiraattuu dha. Magaalaan kun, "Anuma qofa
malee kan biraa na bira hin jiru" ofiin jette. Isheen
akkam akkas ontee, iddoo bineensi bosonaa jiraatu taate!
Namni ishee bira ba'ee darbu hundinuu ni qoosa; harka
isaas ni raasa.

3 Magaalaa cunqursitootaa, finciltuu fi xurooftuu
sanaaf wayyoo! **2** Isheen nama tokkoof iyyuu
hin ajajamtu; sirreeffama tokko iyyuu hin fudhattu.
Isheen Waaqayyoon hin amanattu; Waaqa isheettis
hin dhi'aattu. **3** Qondaaltonni ishee leenca aaduu
dha; bulchitoonni ishee yeeyyii galgalaa kanneen waan
tokko illee ganamaaf hin bulfannee dha. **4** Raajonni
ishee of tuultota; isaan namoota hin amanamnee dha.
Luboonni ishee iddoo qulqulluu xureessanii seeras

cabsu. **5** Waaqayyo inni ishee keessa jiru qajeelaa dha;
inni dogoggora tokko illee hin hojjetu. Inni ganama
ganama murtii qajeelaa kenna; guyyaa tokko iyyuu waan
kana hojjechuu hin dadhabu; jal'oonni garuu qaanii
tokko iyyuu hin beekan. **6** "Ani saboota nan balleessa;
da'annoowwan isaanii diigamaniiru. Akka namni tokko
iyyuu achiin hin dabarreef ani daandiiwwan ishee
onseera. Magaalaawwan isaanii onanii nama malee,
duwwaa hafu. **7** Ani magaalaa sanaan, 'Ati dhugumaan
na sodaatta; sirreeffamas ni fudhatta!' nan jedhe. Ergasii
iddoon jireenya ishee hin badu yookaan adabbiin koo
hundinuu isheetti hin dhufu. Isaan garuu waan hojjetan
hunda keessatti daba hojjechuutti ciman. **8** Kanaafuu
guyyaa ani itti dhugaa ba'u eeggadhu" jedha Waaqayyo;
"Ani sabootaa fi mootummoota walitti qabee dheekkamsa
kootii fi aarii koo sodaachisaa sana hunda isaanitti
dhangalaasuuf murteesseera. Addunyaan guutuun ibidda
hinaaffaa kootiin gubattee barbadoofti. **9** "Ergasii ani
akka hundi isaanii maqaa Waaqayyoo waammataniif,
akka walii galuudhaan isa tajaajilaniifis afaan namootaa
nan qulqulleessa. **10** Warri anaaf sagadan, intallan
koo kanneen bittinnaa'an lageen Itoophiyaa gamaa
kennaa naaf fidu. **11** Sababii ani warra of tuulummaa
isaaniitti gammadan magaalaa kana keessaa baasuuf,
gaafas yakka ati natti hojjette sana hundaaf salphinni
sitti hin dhufu. Ati lammata gaara koo qulqulluu irratti
of hin tuultu. **12** Ani garuu garraamotaa fi gad of
qabeeyyii kanneen maqaa Waaqayyoo amanatan si
keessatti nan hambisa. **13** Hambaan Israa'el yakka tokko
illee hin hojjetan. Isaan soba hin dubbatan yookaan
gowwoomsaan afaan isaanii keessatti hin argamu. Isaan
nyaatanii boqotu; kan isaan sodaachisus hin jiru." **14**
Yaa Intala Xiyoon ati faarfadhu; yaa Israa'el sagalee ol
fudhadhuu iyyi! Yaa Intala Yerusaalem gammadiitii garaa
kee guutuudhaan ililchi! **15** Waaqayyo adaba kee sirraa
fuudheera; inni diinota kee sirraa deebiseera. Waaqayyo
Mootiin Israa'el, si wajjin jira; ati lammata balaa tokko
illee hin sodaattu. **16** Isaan gaafas Yerusaalemiin akkana
ni jedhu; "Yaa Xiyoon hin sodaatin; harki kees hin
laafin. **17** Waaqayyo Waaqni kee inni si wajjin jiru jabaa
dha. Inni baay'ee sitti gammada; inni jaalala isaatiin
si boqochiisa; faarfannaadhaanis sitti gammada." **18**
"Ani gadda ati ayyaanota murteeffamaniif gadditu sirraa
nan fuudha; isaan boo'ichaa fi salphina sitti ta'u. **19** Ani
yeroo sanatti warra si cunqursan hunda nan adaba; ani
okkolaa nan baraara; warra gatamanis walitti nan qaba.
Ani biyya isaan itti qaaneffaman hunda keessatti maqaa
fi ulfina isaaniifin kennaaf. **20** Ani yeroo sanatti walittin
isin qaba; yeroo sanatti ani biyya keessanitti isin nan
galcha. Ani yeroo utuma isin argitanuu boojuu keessan
deebisutti saba lafaa hunda gidduutti ulfinaa fi maqaa
isiniifin kenna" jedha Waaqayyo.

Haagee

1 Bara bulchiinsa Daariyoos Mootichaa keessaa waggaa
lammaffaatti, guyyaa tokkoffaa ji'a ja'affaatti, dubbiin
Waaqayyoo karaa Haagee Raajichaatiin gara ilma
She'altii'eel gara Zarubaabel bulchaa Yihuudaatii fi
gara Iyyaasuu ilma Yehoozaadaaq lubicha ol aanaa
akkana jedhee dhufe: **2** Waaqayyo Waan Hunda Danda'u
akkana jedhe: "Sabni kun, 'Yeroon itti manni Waaqayyoo
ijaaramu amma illee hin geenye' jedha." **3** Ergasii
dubbiin Waaqayyoo karaa Haagee Raajichaatiin akkana
jedhee dhufe: **4** "Yeroon kun yeroo isin utuu manni kun
diigamee jiruu manneen keessan kanneen miidhagfaman
keessa jiraattaniidhaa?" **5** Ammas Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u akkana jedha: "Yaada keessan karaa
keessan irra kaa'adhaa. **6** Isin sanyii baay'ee facaafattanii
waan xinnoo haammattaniirtu. Isin ni nyaattu; garuu
hin quuftan. Ni dhugdu; garuu dheebuu hin baatan.
Wayyaa ni uffattu; garuu isinitti hin ho'u. Namni
mindaa fudhatu akkuma nama mindaa isaa korojoo
tarsa'aa keessa kaa'atuu ti." **7** Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u akkana jedha: "Karaa keessan hubadhaa. **8**
Tulluutti ol ba'aa; muka fidaa; manicha ijaaraa; anis
isatti nan gammada; nan kabajamas" jedha Waaqayyo.
9 "Isin waan baay'ee abdattan; garuu ni xinnaate.
Isin manatti galfattan ani immoo nan afuufe. Kun
maaliif ta'ee?" jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u.
"Kun sababii utuu manni koo diigamee jiruu tokkoon
tokkoon keessan gara mana keessaniitti fiigdaniif. **10**
Kanaafuu sababii keessaniif samiiwwan fixeensa isaanii
dhowwatan; laftis midhaan ishee dhowwatte. **11** Anis lafa
qotiisaa fi tulluuwwaniitti, midhaanii fi daadhii wayinii
haaraatti, zayitii fi waan lafti kennitu hundatti, namaa
fi loonitti, hojii dadhabbii harka keessaniittis hongee
waameera." **12** Zarubaabel ilmi She'altii'eel, Iyyaasuun
ilmi Yehoozaadaaq lubichi ol aanaanii fi hambaawwan
uummataa hundi sagalee Waaqayyo Waaqa isaaniitii fi
ergaa Haagee raajichaatiif ajajaman; Waaqayyo Waaqni
isaanii isa ergeeraatii. Uummannis Waaqayyoon sodaate.
13 Ergasii Haageen ergamaan Waaqayyoo sun akkana
jedhee ergaa Waaqayyoo kana sabatti hime: "Ani isin
wajjinan jira" jedha Waaqayyo. **14** Akkasiin Waaqayyo
hafuura Zarubaabel ilma She'altii'eel bulchaa Yihuudaa,
hafuura Iyyaasuu ilma Yehoozaadaaq lubicha ol aanaatii
fi hafuura hambaa uummata hundaa kakaase. Isaanis
dhufanii mana Waaqayyo Waan Hunda Danda'uu, mana
Waaqa isaanii ijaaruu jalqaban; **15** kunis bara Daariyoos
mootichaa keessaa waggaa lammaffaatti, bultii digdamii
afuraffaa ji'a ja'affaatti ta'e.

2 Ji'a torbaffaa keessaa, bultii digdamii tokkoffaatti
dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee karaa Haagee
raajichaatiin dhufe; **2** "Zarubaabel ilma She'altii'eel
bulchaa Yihuudaatti, Iyyaasuu ilma Yehoozaadaaq
lubicha ol aanaattii fi hambaa uummataatti dubbadhu.
Akkanas jedhii isaan gaafadhu; **3** 'Isin keessaa namni
mana kana ulfina isaa kan duraa sana argee amma iyyuu
jiru eenyu? Inni amma maal isinitti fakkaata? Waanuma
faayidaa hin qabne tokko isinitti hin fakkaatuu? **4** Yaa
Zarubaabel, egaa amma jabaadhu' jedha Waaqayyo.
'Yaa Iyyaasuu ilma Yehoozaadaaq lubicha ol aanaa atis
jabaadhu. Isinis sabni biyya kanaa hundinuu jabaadhaatii
hojjedhaa' jedha Waaqayyo. 'Ani isin wajjinan jiraatii'
jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u. **5** 'Yeroo isin
biyya Gibxii baatan sanatti, kakuun ani isin wajjin
galee kanaa dha. Hafuurri koo isin gidduu jira. Isin
hin sodaatinaa.' **6** "Waaqayyo Waan Hunda Danda'u
akkana jedha: 'Ani ammas yeroo gabaabaa keessatti
deebi'ee samiiwwanii fi lafa, galaanaa fi lafa goggogaa
nan raasa. **7** Ani saboota hunda nan raasa; qabeenyi
sabootaa hundi ni dhufa; anis mana kana ulfinaan nan
guuta' jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u. **8** 'Meetiin
kan koo ti; warqeenis kan koo ti' jedha Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u. **9** 'Ulfinni mana ammaa kun ulfina
mana duraa sanaa ni caala' jedha Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u. 'Anis iddoo kanatti nagaa nan kenna'
jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u." **10** Waggaa
lammaffaa bulchiinsa Daariyoos keessa, bultii digdamii
afuraffaa ji'a saglaffaatti, dubbiin Waaqayyoo akkana
jedhee gara Haagee raajichaa dhufe; **11** "Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u akkana jedha; 'Waan seerri jedhu luboota
gaafadhu; **12** yoo namni tokko foon qulqulleeffamee
Waaqaaf kenname fuudhee dachaa wayyaa isaa keessatti
baatee wayyaan sun buddeena yookaan ittoo, daadhii
wayinii, zayitii yookaan nyaata gosa biraa tuqe, nyaanni
sun ni qulqulleeffamaa?'" Luboonnis, "Waawuu" jedhanii
deebisaniif. **13** Ergasii Haageen akkana jedhe; "Namni
reeffa tuqee xuraa'e tokko yoo wantoota kanneen keessaa
tokko tuqe wanni sun ni xuraa'aa?" Luboonni sunis,
"Eeyyee, wanni sun ni xuraa'a" jedhanii deebisaniif. **14**
Haageen akkana jedhe; "'Uummanni kunii fi sabni kun
fuula koo duratti akkasuma' jedha Waaqayyo. 'Wanni
isaan hojjetan hundii fi wanni isaan achitti dhi'eessan
hundi xuraa'aa dha. **15** "'Egaa guyyaa kanaa jalqabaatii
of eeggannaadhaan qalbeeffadhaa; mana qulqullummaa
Waaqayyoo keessatti haala utuu dhagaan tokko dhagaa
kaan irra hin kaa'amin dura ture hubadhaa. **16** Namni
kam iyyuu yeroo gara tuullaa safartuu digdamaa dhufetti
safartuu kudhan qofa argate. Namni kam iyyuu yeroo
daadhii wayinii safartuu shantama waraabbachuuf
gara boolla itti wayinii cuunfanii dhaqetti safartuu
digdama qofa argate. **17** Ani hojii harka keessanii hunda
waagiidhaan, awwaaroo fi cabbiidhaan nan rukute; isin
garuu gara kootti hin deebine' jedha Waaqayyo. **18**
Guyyaa kanaa jalqabaatii jechuunis guyyaa digdamii
afuraffaa ji'a saglaffaa kanaa jalqabaatii hamma guyyaa
hundeen mana qulqullummaa Waaqayyoo buufameetti
of eeggannaadhaan qalbeeffadhaa. **19** Amma iyyuu
sanyiin gombisaa keessatti hafe tokko iyyuu jiraa?
Hamma ammaatti mukni wayiniitii fi mukni harbuu,
roomaanii fi mukni ejersaa ija hin naqanne. "'Ani
guyyaa kanaa jalqabee isin nan eebbisa.'" **20** Dubbiin
Waaqayyoo bultii digdamii afuraffaa ji'a sanaatti yeroo
lammaffaa akkana jedhee gara Haagee dhufe; **21**
"Akka ani samiiwwanii fi lafa raasuuf jiru Zarubaabel
bulchaa Yihuudaatti himi. **22** Ani teessoo moototaa
nan garagalcha; humna mootummoota biyya alaas nan
barbadeessa. Ani gaariiwwanii fi ooftota isaanii nan

garagalcha; fardeenii fi warra fardeen yaabbatan ni kufu; tokkoon tokkoon isaanii goraadee obboleessa isaaniitiin ni kufu. **23** "'Guyyaa sana' jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u; 'Yaa tajaajilaa koo Zarubaabel ilma She'altii'eel, ani sin fudhadha' jedha Waaqayyo; 'Ani waanan si filadheef akka qubeelaa chaappaa koo sin godhadha' jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u."

Zakkaariyaas

1 Bara Daariyoos keessa, ji'a saddeettaffaa waggaa
lammaffaatti dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara
Zakkaariyaas raajicha ilma Berekiyaa, ilma Iddoo dhufe:
2 "Waaqayyo akka malee abbootii keessanitti aaree ture.
3 Kanaafuu akkana jedhii sabatti himi; Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u akkana jedha; 'Gara kootti deebi'aa' jedha
Waaqayyo Waan Hunda Danda'u; 'Anis gara keessanitti
nan deebi'aa' jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u.
4 Isin akka abbootii keessan kanneen raajonni durii,
Waaqayyo Waan Hunda Danda'u, 'Karaa keessan hamaa
fi gochawwan keessan hamaa sana irraa deebi'aa' jedha,
jedhanii itti lallaban sanaa hin ta'inaa. Isaan garuu
hin dhaggeeffatan yookaan na hin qalbeeffatan, jedha
Waaqayyo. **5** Abbootiin keessan amma eessa jiru?
Raajonnis bara baraan jiraatuu? **6** Garuu dubbiin koo
fi seerri koo kan ani tajaajiltoota koo raajota ajaje
sun abbootii keessan irra hin geenyee? "Ergasii isaan
qalbii jijjiirratanii, 'Waaqayyo Waan Hunda Danda'u
akkuma gochuuf murteesse sanatti waan karaa keenyaa
fi gochawwan keenyaaf malu nutti godhe' jedhan."
7 Bara Daariyoos keessa, waggaa lammaffaatti, bultii
afuraffaa ji'a kudha tokkoffaa, ji'a Shebaaxi jedhamu
keessa dubbiin Waaqayyoo gara Zakkaariyaas raajichaa
ilma Berekiyaa, ilma Iddoo dhufe. **8** Ani halkan keessa
mul'ataan namicha farda diimaa yaabbatu tokko fuula
koo duratti nan arge! Innis mukkeen kusaayee kanneen
laga keessaa gidduu dhaabatee ture. Dugda isaa duubaan
fardeen diddiimoo, mammagaallanii fi adaadiitu ture.
9 Anis, "Yaa gooftaa ko, wantoonni kunneen maali!"
jedheen gaafadhe. Ergamaan Waaqayyoo kan natti
dubbachaa tures, "Isaan maal akka ta'an ani sin argisiisa"
naan jedhe. **10** Kana irratti namichi mukkeen kusaayee
gidduu dhaabatee jiru sun, "Kunneen warra akka isaan
guutummaa lafaa keessa deemaniif Waaqayyo ergee
dha" jedhee naa ibse. **11** Isaanis, "Nu lafa guutuu irra
naannofnee akka lafti guutuun boqonnaa fi nagaa qabdu
argine" jedhanii ergamaa Waaqayyoo kan mukkeen
kusaayee gidduu dhaabate sanatti himan. **12** Ergamaan
Waaqayyoos, "Yaa Waaqayyo Waan Hunda Dandeessu,
ati Yerusaalemii fi magaalaawwan Yihuudaa kanneen
waggoota torbaatama itti aarteef hamma yoomiitti
hin araaramtu?" jedhe. **13** Waaqayyos dubbii gaarii
fi dubbii jajjabeessuun ergamaa Waaqayyoo kan na
wajjin dubbachaa ture sanatti dubbate. **14** Ergasii
ergamaan Waaqayyoo kan natti dubbachaa ture sun
akkana jedhe; "Dubbii kana labsi: Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u akkana jedha; 'Ani Yerusaalemii fi Xiyooniif akka
malee nan hinaafa; **15** ani garuu saboota waan nagaa
qaban of se'anitti akka malee aareera. Ani xinnuma
aareen ture; isaan garuu ittuma fufanii hamaa hojjetan.'
16 "Kanaafuu Waaqayyo akkana jedha: 'Ani araaraan
Yerusaalemitti nan deebi'a; manni koos deebifamee
ni ijaarama. Funyoon ittiin safaranis Yerusaalem irra
ni diriirfama' jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u.
17 "Ammas ittuma fufiitii Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u akkana jedha, jedhii labsi: 'Magaalaawwan
koo deebi'anii badhaadhummaadhaan ni guutamu;
Waaqayyos Xiyoonin ni jajjabeessa; Yerusaalemis ni
filata.'" **18** Ammas ol nan mil'adhe; kunoo, fuula
koo dura gaanfa afurtu ture! **19** Anis, "Kun maali?"
jedheen ergamaa Waaqayyoo kan natti dubbachaa ture
sana gaafadhe. Innis, "Kunneen gaanfawwan Yihuudaa,
Israa'elii fi Yerusaalemin gargar bittinneessanii dha"
jedhee naaf deebise. **20** Waaqayyos ergasii ogeeyyii
hojii harkaa afur na argisiise. **21** Anis, "Isaan kunneen
maal hojjechuuf dhufan?" jedheen gaafadhe. Innis
akkana jedhee deebise; "Isaan kunneen gaanfawwan
akka namni tokko mataa isaa ol hin qabanneef
Yihuudaa bittinneessanii dha; ogeeyyiin hojii harkaa
kunneen garuu isaan rifachiisuu fi gaanfawwan saboota
uummata ishee bittinneessuuf gaanfawwan isaanii biyya
Yihuudaatti ol fudhatan kanneenii balleessuuf dhufan."

2 Ani ol nan mil'adhe; kunoo, namichi funyoo safaraa
harkatti qabate tokko fuula koo dura ture! **2** Anis,
"Ati garam deemuutti jirta?" jedheen gaafadhe. Innis,
"Ani Yerusaalemin safaree bal'inaa fi dheerina ishee
beekuufan deema" jedhee naaf deebise. **3** Ergasii
ergamaan Waaqayyoo kan natti dubbachaa ture sun
ka'ee deeme; ergamaan Waaqayyoo kan biraa isa arguu
dhufee **4** akkana jedheen: "Dhaqiitii dargaggeessa sanatti
akkana jedhii himi; 'Yerusaalem sababii baay'ina namaa
fi horii ishee keessa jiraataniitiif magaalaa dallaa hin
qabne taati. **5** Ani mataan koo naannoo isheetti dallaa
ibiddaa nan ta'a; ishee keessattis ulfina nan ta'a' jedha
Waaqayyo. **6** "Kottaa! Kottaa! Biyya kaabaa sana keessaa
baqadhaa" jedha Waaqayyo; "Ani bubbee samii afranitti
isin bittinneesseeraatii" jedha Waaqayyo. **7** "Yaa Xiyoon
kottu! Ati kan intala Baabilon keessa jiraattu baqadhu!"
8 Waaqayyo Waan Hunda Danda'u akkana jedhaatii:
"Namni si tuqu kam iyyuu argituu ija isaa waan tuquuf,
erga Inni Ulfina Qabeessi saboota si saaman sanatti na
ergee booddee, **9** akka garboonni isaanii isaan saamaniif
ani dhugumaan harka koo isaanitti ol nan kaafadha.
Ergasii isin akka Waaqayyo Waan Hunda Danda'u na erge
ni beektu. **10** "Yaa Intala Xiyoon gammadii ililchi. Ani
dhufee gidduu kee nan jiraadhaatii" jedha Waaqayyo.
11 "Bara sana saboonni hedduun gara Waaqayyootti
deebi'anii saba koo ta'u. Ani immoo gidduu kee nan
jiraadha; ati akka Waaqayyo Waan Hunda Danda'u sitti
na erge ni beekta. **12** Waaqayyo akkuma qooda isaa
kan biyya qulqulluu keessaatti Yihuudaa ni dhaala;
Yerusaaleminis deebi'ee ni filata. **13** Sababii inni iddoo
jireenya isaa qulqulluu sanaa ol ka'eef, sanyiin namaa
hundi fuula Waaqayyoo duratti cal'isaa."

3 Innis utuu Iyyaasuun lubichi ol aanaan fuula ergamaa
Waaqayyoo dura dhaabatee, Seexanni immoo isa
himachuuf karaa harka mirga isaa dhaabatuu na argisiise.
2 Waaqayyos Seexanaan akkana jedhe; "Seexana nana,
Waaqayyo si haa ifatu! Waaqayyo inni Yerusaalemin
filate si haa ifatu! Namichi kun mukukkula ibidda boba'u
keessaa butame mitii?" **3** Iyyaasuun yeroo ergamaa
Waaqayyoo sana dura dhaabatetti uffata xuraa'aa
uffatee ture. **4** Ergamaan Waaqayyoo sunis warra isa
dura dhaabachaa turan sanaan, "Uffata isaa xuraa'aa

isa irraa baasaa" jedhe. Innis ergasii Iyyaasuudhaan,
"Kunoo ani cubbuu kee sirraa fuudhee uffata miidhagaa
sittin uffisa" jedhe. **5** Anis, "Mataa isaa irra marata
qulqulluu kaa'aafii" nan jedhe. Kanaafuu isaan utuma
ergamaan Waaqayyoo sun achi dhaabatee jiruu, marata
qulqulluu mataa isaa irra kaa'anii uffata itti uffisan. **6**
Ergamaan Waaqayyoo sunis ajaja kana Iyyaasuuf kenne:
7 "Waaqayyo Waan Hunda Danda'u akkana jedha; 'Ati
yoo karaa koo irra deemtee ajaja koo eegde, mana koo ni
bulchita; itti gaafatamaa oobdii koo ni taata; anis warra
as dhadhaabatan kana gidduutti iddoo siif nan kenna.
8 "'Yaa Iyyaasuu lubicha ol aanaa, atii fi gareen kee
warri fuula kee dura tataa'an, namoonni waan dhufuuf
jiruuf mallattoo ta'an waan kana dhaggeeffadhaa. Ani
tajaajilaa koo Damee sana nan fida. **9** Dhagaa ani fuula
Iyyaasuu dura kaa'e ilaalaa! Dhagaa tokkicha sana irra
ija torbatu jira; anis barreeffama isa irratti nan qiriixa'
jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u; 'cubbuu biyya
kanaas guyyuma tokkotti nan balleessa. **10** "'Bara sana
tokkoon tokkoon namaa muka wayiniitii fi muka harbuu
isaa jala taa'uuf ollaa isaa ni waammata' jedha Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u."

4 Ergasii ergamaan Waaqayyoo kan natti dubbachaa
ture sun deebi'ee akkuma nama hirribaa
dammaqfamuutti na dammaqse. **2** Innis, "Ati maal
argita?" jedhee na gaafate. Anis akkana jedheen deebise;
"Ani baattuu ibsaa kan guutumaan guututti warqee ta'e
cuggeen tokkos isa irra dhaabamee, ibsaawwan torba
of irraa qabu kan ibsaawwan sanaaf ujummoowwan
torba qabu tokko nan arga. **3** Akkasumas mukkeen
ejersaa lama, tokko karaa mirga cuggeetiin, kaan immoo
karaa bitaa cuggeetiin jira." **4** Anis, "Yaa gooftaa
wanni kun maali?" jedheen ergamaa Waaqayyoo kan
natti dubbachaa ture sana gaafadhe. **5** Inni immoo,
"Ati isaan maal akka ta'an hin beektuu?" jedhee naaf
deebise. Anis, "Yaa gooftaa ko, ani hin beeku" jedheen
deebise. **6** Kanaafuu inni akkana naan jedhe; "Kun dubbii
Waaqayyoo kan Zarubaabeliif kennamee dha: 'Hafuura
kootiin malee jabinaan yookaan humnaan miti' jedha
Waaqayyo Waan Hunda Danda'u. **7** "Yaa tulluu guddaa
ati maali? Ati fuula Zarubaabel duratti lafa diriiraa
taata. Innis, 'Surraan, surraan isaaf haa ta'u!' jedhanii
iyyaa inni dhagaa xumuraa baasa." **8** Ergasii dubbiin
Waaqayyoo akkana jedhee gara koo dhufe: **9** "Harki
Zarubaabel hundee mana qulqullummaa kanaa buuseera;
harkuma isaatu ijaaree fixa. Ergasii isin akka Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u isinitti na erge ni beektu. **10**
"Eenyutu guyyicha waan xinnoo tuffata? Namoonni
gaafa harka Zarubaabel keessatti tunbii arganitti ni
ililchu. Wantoonni torban kunneen ijawwan Waaqayyoo
kanneen lafa hunda irra nanaanna'anii ilaalanii dha." **11**
Anis, "Mukkeen ejersaa lamaan karaa mirgaa fi bitaa
baattuu ibsaa jiran kunneen maali?" jedheen ergamaa
Waaqayyoo sana gaafadhe. **12** Ammas ani, "Dameen
muka ejersaa lamaan ujummoo warqee lamaan biraa
kanneen zayitii warqee gad dhangalaasan kunneen
maali!" jedheen isa gaafadhe. **13** Innis, "Isaan maal
akka ta'an ati hin beektuu?" naan jedhe. Anis, "Yaa
gooftaa ko, ani hin beeku" nan jedheen. **14** Kanaafuu
inni, "Isaan kunneen warra lamaan akka Gooftaa lafa
hundaa tajaajilaniif dibamanii dha" jedhe.

5 Ani ammas ol mil'adhe; kunoo kitaabni maramaan
barrisu tokko fuula koo dura ture! **2** Ergamaan
Waaqayyoo sunis, "Ati maal argita?" jedhee na gaafate.
Anis, "Kunoo ani kitaaba maramaa dhundhuma digdama
dheeratee dhundhuma kudhan bal'atu tokko nan arga"
jedheen deebise. **3** Kana irratti inni akkana naan
jedhe; "Kun abaarsa lafa hundumatti dhufaa jiruu
dha; akka kitaabicha irratti barreeffametti, hattuun
hundinuu ni barbadoofti; akkuma barreeffamni gama
kaan irraa jedhutti namni sobaan kakatu hundinuu
ni barbadeeffama. **4** Waaqayyo Waan Hunda Danda'u
akkana jedha; 'Ani abaarsa kana gad nan erga; innis
mana hattuutii fi mana nama sobaan maqaa kootiin
kakatuu ni seena. Abaarsi kun mana isaa keessatti hafee,
mana isaa, muka isaatii fi dhagaa isaa ni barbadeessa.'"
5 Ergamaan Waaqayyoo kan natti dubbachaa ture sun
dhufee, "Mee ol jedhii waan dhufaa jiru sana ilaali" naan
jedhe. **6** Anis, "Inni maali?" jedheen gaafadhe. Innis,
"Kun quunnaa ittiin waa safaranii dha" jedhee deebise.
Ammas itti dabalee, "Kun hammina saba guutummaa
lafaa irra jiraatuu ti" jedhe. **7** Ergasii qadaadni dilaalii
irraa hojjetame irraa ol fuudhame; kunoo dubartiin
tokko quunnaa sana keessa teessee turte! **8** Innis, "Kun
hammina" jedhe; ergasii quunnaa keessatti gad ishee
dhiibee qadaada dilaalii irraa hojjetame sana afaan
quunnaatti deebise. **9** Ergasii ani ol nan mil'adhe; kunoo
dubartoonni qoochoo isaanii jalaa bubbee qaban lama
fuula koo dura turan! Isaanis qoochoo akka qoochoo
huummoo qabu ture; quunnaa sanas samii fi lafa
gidduutti ol fuudhan. **10** Anis, "Isaan quunnaa sana
eessatti geessu?" jedheen ergamaa Waaqayyoo kan natti
dubbachaa ture sana gaafadhe. **11** Innis, "Mana ijaaruuf
jedhanii gara biyya Baabilonitti geessu. Yeroo manni
sun ijaaramee qopheeffamutti quunnaa sana fuudhanii
iddoo isaa kaa'u."

6 Ani ammas ol nan mil'adhe; kunoo gaariiwwan
afur kanneen gaarran lama jechuunis tulluuwwan
naasii gidduu gad ba'an nan arge! **2** Gaariin jalqabaa
fardeen didiimoo, lammaffaan gugurraa, **3** sadaffaan
adaadii, afuraffaan immoo farda daamaa qaba ture; isaan
hundinuu jajjaboo turan. **4** Anis, "Yaa gooftaa ko, isaan
kunneen maali?" jedheen ergamaa Waaqayyoo natti
dubbachaa ture sana gaafadhe. **5** Ergamaan Waaqayyoo
sunis akkana jedhee naaf deebise; "Isaan kunneen
hafuurota samii afran fuula Gooftaa lafa hundaa dura
iddoo dhaabachaa turanii gad ba'anii dha. **6** Kan fardeen
gugurraa qabu gara biyya kaabaa deema; kan fardeen
adaadii qabu gara biyya lixa biiftuu deema; kan fardeen
daamaa qabu immoo gara biyya kibbaa deemaa." **7**
Fardeen jajjaboon sun yeroo gad ba'anitti guutummaa
lafaa irra asii fi achi deemuu barbaadanii turan. Innis
"Guutummaa lafaa irra deemaa!" jedheen. Kanaafuu
isaan guutummaa lafaa irra deeman. **8** Ergasii inni
na waamee, "Ilaali, warri gara biyya kaabaa deeman
sun biyya kaabaatti Hafuura koo boqochiisaniiru" naan
jedhe. **9** Ergasii dubbiin Waaqayyoo akkana jedhee gara

koo dhufe; **10** “Booji’amtoota Baabilon irraa dhufan
jechuunis Heldaayi, Xoobbiyaa fi Yedaa’iyaa irraa meetii
fi warqee fuudhi. Gaafasuma gara mana Yosiyaas ilma
Sefaaniyaa dhaqi. **11** Meetii fi warqee sana fuudhiitii
gonfoo tolchi; gonfoo sanas mataa Iyyaasuu lubicha
ol aanaa ilma Yehoozaadaaq irra kaa’i. **12** Waaqayyo
Waan Hunda Danda’u akkana jedha, jedhii itti himi:
‘Kunoo namichi maqaan isaa Damee jedhamu tokko as
jira; innis damee baasee iddoo isaatii dagaagee dhaqee
mana qulqullummaa Waaqayyoo ijaara. **13** Namni mana
qulqullummaa Waaqayyoo ijaaru isa; inni ulfina uffatee
teessoo isaa irra taa’ee ni bulcha. Inni teessoo isaa
irratti luba ta’a. Walii galteen nagaas isaan lamaan
gidduu ni jiraata.’ **14** Gonfoon sunis yaadannoo Heelem,
Xoobbiyaa, Yedaa’iyaatii fi Heeni ilma Sefaaniyaa tiif
mana qulqullummaa Waaqayyoo keessa ni kaa’ama. **15**
Warri fagoo jiraatan dhufanii ijaarsa mana qulqullummaa
Waaqayyoo ni gargaaru; isinis akka Waaqayyo Waan
Hunda Danda’u isinitti na erge ni beektu. Yoo isin akka
gaarii Waaqayyo Waaqa keessaniif ajajamtan wanni kun
ni ta’a.”

7 Bara Daariyoos Mootichaa keessa waggaa afuraffaatti,
bultii afuraffaa ji’a saglaffaa, ji’a Kaaseluu jedhamu
keessa dubbiin Waaqayyoo gara Zakkaariyaas dhufe. **2**
Namoonni Beet’eel akka isaan Waaqayyoon kadhataniif
Sharezerii fi Reege-Meleekin namoota isaanii wajjin
ergan; **3** kunis akka isaan, “Ani akkuman waggoota
hedduu godhe sana ammas ji’a shanaffaa keessa
gaddee soomuu qabaa?” jedhanii luboota mana
qulqullummaa Waaqayyo Waan Hunda Danda’uutii
fi raajota gaafataniif. **4** Dubbiin Waaqayyo Waan
Hunda Danda’uu akkana jedhee gara koo dhufe; **5**
“Uummata biyya kanaatii fi luboota hunda akkana
jedhii gaafadhu; ‘Isin waggoota torbaataman darban
yeroo ji’a shanaffaa fi torbaffaa keessa soomtanii
gadditanitti dhugumaan anaaf soomtanii? **6** Yeroo
nyaattanii fi dhugdanittis ofuma keessaniif nyaattanii
dhugdan mitii? **7** Dubbiin kun isa Waaqayyo gaafa
Yerusaalemii fi magaalaawwan naannoo ishee nagaa
fi badhaadhummaadhaan jiraatanitti, yeroo Negeebii
fi gaarran lixaa bira namoonni jiraachaa turanitti
karaa raajota isaa kanneen duriitiin dubbate mitii?’”
8 Dubbiin Waaqayyoo ammas akkana jedhee gara
Zakkaariyaas dhufe: **9** “Waaqayyo Waan Hunda Danda’u
akkana jedha: ‘Murtii qajeelaadhaan bulchaa; waliif
araaramaa; garaas walii laafaa. **10** Isin haadha hiyyeessaa
yookaan ijoollee abbaa hin qabne yookaan alagaa
yookaan hiyyeeyyii hin hacuucinaa. Garaa keessanitti
hammina walitti hin yaadinaa.’ **11** “Isaan garuu dhaga’uu
didan; mataa jabinaanis dugda isaanii itti gatanii
gurra isaanii cuqqaallatan. **12** Isaan garaa isaanii
akkuma dhagaa jabeeffatanii seera yookaan dubbii
Waaqayyo Waan Hunda Danda’u karaa raajota isaa
kanneen duriitiin Hafuura isaatiin erge dhaggeeffachuu
didan. Kanaafuu Waaqayyo Waan Hunda Danda’u akka
malee aare. **13** “‘Yeroo ani waametti, isaan na hin
dhaggeeffanne; kanaafuu yoo isaan na waammatan ani
isaan hin dhaggeeffadhu’ jedha Waaqayyo Waan Hunda
Danda’u. **14** ‘Ani bubbeedhaan saba isaan hin beekne
hunda gidduutti isaan nan bittinneesse. Biyyi isaanii
hamma namni itti galuu fi keessaan darbu tokko iyyuu
dhabamutti isaan booddee ni onte. Isaan akkasiin biyya
namatti toltu sana onsan.’”

8 Dubbiin Waaqayyo Waan Hunda Danda’uu ammas
gara koo dhufe. **2** Waaqayyo Waan Hunda Danda’u
akkana jedha: “Ani Xiyooniif hinaaffaa guddaa qaba;
hinaaffaa isheetiin guggubachaan jira.” **3** Waaqayyo
akkana jedha: “Ani Xiyoonitti deebi’ee Yerusaalem
keessa nan jiraadha. Yerusaalemis Magaalaa Dhugaa
jedhamti; tulluun Waaqayyo Waan Hunda Danda’uus
Tulluu Qulqulluu jedhamee ni waamama.” **4** Waaqayyo
Waan Hunda Danda’u akkana jedha: “Ammas yeroo tokko
jaarsolii fi jaartoliin daandii Yerusaalem irra ni tataa’u;
tokkoon tokkoon isaanii sababii dulluma isaaniitiif ulee
harkatti qabatu. **5** Daandiin magaalattii ijoollee dhiiraa
fi durbaa kanneen achi taphataniin ni guutama.” **6**
Waaqayyo Waan Hunda Danda’u akkana jedha: “Yeroo
sanatti wanni kun hambaa saba kanaatiif dinqii ta’u
danda’a; anaaf garuu kun dinqii ta’uu danda’aa?” jedha
Waaqayyo Waan Hunda Danda’u. **7** Waaqayyo Waan
Hunda Danda’u akkana jedha: “Ani biyyoota ba’a biiftuutii
fi lixa biiftuu keessaa saba koo nan baasa. **8** Ani akka
isaan Yerusaalem keessa jiraataniif isaan nan deebisa;
isaan saba koo ni ta’u; anis dhugaa fi qajeelummaadhaan
Waaqa isaanii nan ta’a.” **9** Waaqayyo Waan Hunda
Danda’u akkana jedha: “Isin warri amma dubbii raajonni
yeroo hundeen mana Waaqayyo Waan Hunda Danda’uu
buufametti achi turan dubbatan kana dhageessan, akka
manni qulqullummaa ijaaramuuf irreen keessan haa
jabaatu. **10** Yeroo sanaan dura mindaan tokko iyyuu
namaaf yookaan horiif hin baafamu turre. Namni tokko
iyyuu sababii diina isaatiif nagaadhaan hojii isaatiif ba’ee
hin galu ture; ani nama hunda walitti kaaseen tureetii.
11 Garuu ani amma akkan duraan hojjedhe sana hambaa
saba kanaatti hin hojjedhu” jedha Waaqayyo Waan
Hunda Danda’u. **12** “Sanyiin akka gaarii biqila; mukni
wayiniis ija naqata; lafti midhaan kenniti; samiiwwanis
fixeensa isaanii coccobsu. Ani waan kana hunda dhaala
godhee hambaa saba kanaatiif nan kenna. **13** Yaa
Yihuudaa fi Israa’el akkuma isin saboota gidduutti waan
abaarsaa turtan sana, ani isin baasee akka isin eebba
taatan nan godha. Harki keessan haa jabaatuu malee
hin sodaatinaa.” **14** Waaqayyo Waan Hunda Danda’u
akkana jedha: “Ani akkuma gaafa abbootiin keessan
na aarsanitti balaa isinitti fiduu yaadee isinii na’uu
dide sana” jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda’u; **15**
“Kanaafuu ani amma Yerusaalemii fi Yihuudaaf waan
gaarii hojjechuu murteesseera. Isin hin sodaatinaa.
16 Wanni isin gochuu qabdan kana: Dhugaa walitti
dubbadhaa; karra keessan duratti murtii dhugaa fi
nagaa kennaa; **17** ollaa keessanitti waan hamaa hin
malinaa; sobaan kakachuu illee hin jaalatinaa. Ani waan
kana hunda nan jibbaa” jedha Waaqayyo. **18** Ammas
dubbiin Waaqayyo Waan Hunda Danda’uu gara koo
dhufe. **19** Waaqayyo Waan Hunda Danda’u akkana jedha:
“Soomni ji’a afuraffaa, shanaffaa, torbaffaa fi kurnaffaa
Yihuudaaf yeroo gammachuu fi ililchuu, akkasumas
yeroo ayyaana gammachuu ta’a. Kanaafuu dhugaa fi

nagaa jaalladhaa.” **20** Waaqayyo Waan Hunda Danda’u
akkana jedha: “Uummanni hedduunii fi jiraattonni
magaalaa hedduun ammas ni dhufu; **21** jiraattonni
magaalaa tokkoo gara magaalaa biraa dhaqanii, ‘Kottaa
mee Waaqayyo kadhachuu fi Waaqayyo Waan Hunda
Danda’u barbaadachuuf dafnee haa deemnu. Ani mataan
koo iyyuu nan deema’ jedhu. **22** Uummanni baay’eenii fi
saboonni humna qabeeyyiin Waaqayyo Waan Hunda
Danda’u barbaadachuu fi isa kadhachuuf gara Yerusaalem
ni dhufu.” **23** Waaqayyo Waan Hunda Danda’u akkana
jedha: “Bara sana keessa afaanii fi saba hunda keessaa
namoonni kudhan dhufanii handaara wandaboo namicha
Yihuudii tokkoo qabatanii, ‘Nu akka Waaqni isin wajjin
jiru waan dhageenyeef, si wajjin haa deemnu’ jedhuun.”

9 Raajiin dubbii Waaqayyoo biyya Hadraakitti ni dhufa;
Damaasqoo irras ni bu’a; iji namoota hundaa fi
gosoota Israa’el hundaa gara Waaqayyo ni ilaalaatii;
2 akkasumas gara Hamaati ishee daangaa irraa, isaan
ogeeyyii ta’an iyyuu gara Xiiroosii fi Siidoonaas ni
ilaala. **3** Xiiroos da’annoo jabaa ijaarratteerti; meetii
akka awwaaraatti, warqees akkuma kosii daandii irraatti
tuullateerti. **4** Gooftaan garuu qabeenya ishee irraa
fuudhee humna ishee galaana irratti barbadeessa;
isheenis ibiddaan dhumti. **5** Ashqaloon waan kana
argitee ni sodaatti; Gaazaan immoo dhukkubsattee aaddi;
Eqroonis akkasuma taati; abdiin ishee coollageeraatii.
Gaazaan mootii ishee ni dhabdi; Eqroonis ontee hafti.
6 Namoonni ormaa Ashdoodin ni qabatu; anis of
tuulummaa Filisxeemotaa nan balleessa. **7** Ani dhiiga
afaan isaanii keessa jiru, nyaata dhowwames ilkaan
isaanii gidduudhaa nan baasa. Warri hafanis kan Waaqa
keenyaa ta’anii Yihuudaa keessattis bulchitoota ta’u;
Eqroon immoo akka warra Yebuusotaa ni taati. **8** Ani
garuu loltuu cabsitee seentu mana koo irraa nan dhowwa.
Lammata hacuuccuun saba koo irra hin burraaqxu; ani
amma dammaqee nan eegaatii. **9** Yaa Intala Xiyoon ati
guddisii gammadi! Yaa Intala Yerusaalem iyyi! Kunoo
mootiin kee qajeelaan, fayyina qabatee, gad of qabee
harree yaabbatee, ilmoo harree jechuunis harree xinnoo
yaabbatee gara kee dhufaa jira. **10** Ani gaariiwwan lolaa
Efreem keessaa, fardeen lolaas Yerusaalem keessaa nan
balleessa; iddaan waraanaas ni caccaba. Inni sabootatti
nagaa ni labsa; bulchiinsi isaa galaana tokkoo irraa
hamma galaana biraatti, Laga Efraaxiisiitii hamma daarii
lafaatti bal’ata. **11** Si’i immoo, sababii dhiiga kakuu
ani si wajjin qabuutiif hidhamtoota kee ani boolla
bishaan hin qabne keessaa baasee gad nan dhiisa. **12**
Yaa hidhamtoota abdii qabdan, da’annoo keessanitti
deebi’aa; ani ammas harka lama godhee isiniif nan
deebisa. **13** Ani akkan iddaa koo dabsadhutti Yihuudaa
dabsee Efreem keessa nan guuta. Yaa Xiyoon, ani ilmaan
kee ilmaan Giriikitti nan kaasa; si’i immoo akka goraadee
goota tokkoo nan godhadha. **14** Waaqayyo isaan irratti ni
mul’ata; xiyyi isaa akka bakakkaa ni balaqqisa. Waaqayyo
Gooftaan malakata ni afuufa; inni bubbee kibbaatiin
deema; **15** Waaqayyo Waan Hunda Danda’u isaan eega.
Isaan dhagaa furrisaatiin barbadeessanii mo’atu. Isaan
akkuma daadhii wayinii dhuganii akkuma waciitii ittiin
golee iddoo aarsaatti facaasaniitti ni guutamu. **16**
Akkuma tikseen bushaayee isaa oolchu sana, Waaqayyo
Waaqni isaanii gaafas saba isaa ni oolcha. Isaan akkuma
faaya gonfoo irraatti biyya isaa keessatti ni calaqqisu.
17 Isaan akkam nama hawwatu! Akkamis miidhagu!
Midhaan dargaggoota, daadhiin wayinii haaraan immoo
shamarran jajjabeessa.

10 Yeroo bokkaa isa booddeetti akka inni bokkaa
isiniif kennuuf Waaqayyoon kadhadhaa; bakakkaa
kan ergu Waaqayyoo dha. Inni bokkaa lola’u nama
hundaaf, biqiltuu dirree immoo tokkoo tokkoo namaatiif
ni kenna. **2** Waaqonni tolfamoon gowwoomsaa dubbatu;
raajonni mul’ata sobaa argu; isaan abjuu sobaa namatti
himu; waan faayidaa hin qabneen nama jajjabeessu.
Kanaafuu sabni kun akkuma hoolaa tiksee hin qabnee
hacuucamee asii fi achi joora. **3** “Aariin koo tiksootatti
boba’eera; ani re’oota nan adaba; Waaqayyo Waan Hunda
Danda’u bushaayee isaa, mana Yihuudaa ni to’ata; lola
keessattis akka farda jabaa isaan taasisa. **4** Yihuudaa
keessaa dhagaan golee, isa keessaa qofoon dunkaanaa,
isa keessaa iddaan lolaa, isa keessaa bulchaan hundi
ni dhufa. **5** Isaan akkuma namoota jajjaboo waraana
keessatti tokkummaadhaan daandii dhoqqee irra deemu.
Sababii Waaqayyo isaan wajjin jiruuf isaan lolanii
abbootii fardeenii qaanessu. **6** “Ani mana Yihuudaa
nan jajjabeessa; mana Yoosefis nan oolcha. Ani waanan
garaa isaaniif laafuuf deebisee isaan nan dhaaba. Isaan
akkuma waan ani duraanuu isaan hin gatinii ta’u; ani
Waaqayyo Waaqa isaanii ti; deebiis isaaniif nan kenna.
7 Efreemonni akkuma namoota jajjaboo ta’u; garaan
isaaniis akkuma nama daadhii wayiniitiin gammaduu
ni gammada. Ijoolleen isaanii waan kana arganii ni
gammadu; garaan isaanii Waaqayyootti ni gammada.
8 Ani siiqsee walitti isaan nan qaba. Ani dhugumaan
isaan nan fura; isaan akkuma duraa sana ni baay’atu. **9**
Yoo ani saboota gidduutti isaan bittinneesse iyyuu isaan
biyya fagootti na yaadatu. Isaanii fi ijoolleen isaanii
lubbuudhaan ni jiraatu; ni deebi’us. **10** Ani biyya Gibxiitii
deebisee isaan nan fida; Asoor keessaas walittin isaan
qaba. Ani gara Gili’aadii fi Libaanoonitti isaan nan fida;
iddoon isaan ga’us hin argamu. **11** Inni galaana rakkinaa
keessa darba; dha’aa galaanaas ni rukuta; tuujubawwan
Abbayyaa hundinuu ni gogu. Of tuulummaan Asoor gad
deebi’a; bokkuun mootummaa Gibxis ni bada. **12** Ani
Waaqayyoon isaan nan jabeessa; isaanis maqaa isaatiin
deddeebi’u” jedha Waaqayyo.

11 Yaa Libaanoon, akka ibiddi birbirsa kee gubee
fixuuf balbala kee banadhu! **2** Yaa muka gaattiraa,
birbirsi kufeeraatii wawwaadhu; mukkeen ulfina
qaban badaniiru! Yaa qilxuu Baashaan wawwaadhu;
bosonni gobbuun ciramee dhumeera! **3** Wawwaannaa
tiksootaa dhaggeeffadhaa; lafti tika isaanii inni
gabbataan barbadaa’eeraatii! Aaduu leencaa dhaga’aa;
bosonni Yordaanos gobbuun sun barbadaa’eeraatii!
4 Waaqayyo Waaqni koo akkana jedha: “Bushaayee
qalmaaf qopheeffaman tiksi. **5** Warri isaan bitatan,
qalatanii utuu hin adabamin hafu. Warri gurguratanis,
‘Waaqayyoon galanni haa ga’u; ani sooressa!’ jedhu.

Tiksoonni isaanii garaa isaaniif hin laafan. **6** Ani
si'achi uummata biyyattiitiif garaa hin laafuutii" jedha
Waaqayyo. "Ani nama hunda dabarsee ollaa isaatii fi
mootii isaatti nan kenna. Isaan biyyattii ni rukutu;
anis harka isaaniitii isaan hin baasu." **7** Kanaafuu
ani bushaayee qalmaaf qopheeffaman, keessumattuu
kanneen bushaayee cunqurfaman nan tikfadhe. Ergasii
ani ulee lama fudhadhee isa tokkoon Surraa isa kaaniin
immoo Tokkummaa jedheen moggaase; akkasiinis
bushaayee nan tikfadhe. **8** Ani ji'uma tokko keessatti
tiksoota sadan nan balleesse. Lubbuun koo isaan balfite;
lubbuun isaaniis na balfite; **9** akkanas jedheen; "Ani
tiksee keessan hin ta'u. Kan du'u haa du'u; kan badus
haa badu. Kanneen hafanis foon walii haa nyaatan." **10**
Ergasii ani kakuu saboota hunda wajjin gale cabsuudhaaf
ulee koo kan Surraa jedhamu fuudhee nan cabse.
11 Innis guyyuma sana cabe; kanaafuu bushaayeen
dhiphatan kanneen na ilaalaa turan akka wanni kun
dubbii Waaqayyoo ta'e beekan. **12** Anis, "Yoo wanni kun
waan gaarii isinitti fakkaate, gatii koo naaf kennaa; yoo
ta'uu baate immoo dhiisaa" nan jedheen. Kanaafuu isaan
meetii soddoma naaf kennan. **13** Waaqayyos gatii gaarii
isaan itti na shallagan sana, "Mankuusa keessa buusi!"
naan jedhe. Kanaafuu ani meetii soddomman sana
fuudhee mana Waaqayyoo keessatti mankuusa keessa
nan buuse. **14** Ergasii ani obbolummaa Yihuudaatii fi
Israa'el diiguudhaaf ulee koo lammaffaa kan Tokkummaa
jedhamu sana nan cabse. **15** Kana irratti Waaqayyo
akkana naan jedhe; "Ammas mi'a tiksee gowwaa sanaa
fuudhi. **16** Ani kunoo biyyattii keessatti tiksee hoolotaa
nan kaasa; innis isa bade hin yaadatu; isa joore hin
barbaadu; isa cabe hin wal'aanu; isa fayye hin sooru;
garuu foon coomaa ni nyaata; kottee isaaniis ni caccabsa.
17 "Tiksee faayidaa hin qabne kan bushaayee gatee
deemuuf wayyoo! Goraadeen irree isaatii fi ija isaa
mirgaa haa dha'u! Irreen isaa guutumaan guutuutti
haa goggogu; iji isaa mirgaa guutumaan guutuutti haa
jaamu!"

12 Kun raajii dubbii Waaqayyo waa'ee Israa'el
dubbatuu dha. Waaqayyo samiiwwan diriirse, inni
hundee lafaa buuse, inni nama keessatti hafuura namaa
uume sun akkana jedha: **2** "Ani Yerusaalemin namoota
naannoo ishee jiraatan hundatti xoofoo gatantarsu nan
godha. Yihuudaan akkuma Yerusaalem marfamtee ni
qabamti. **3** Gaafas, yeroo saboonni lafaa hundi isheen
mormuudhaan walitti qabamanitti, ani Yerusaalemin
saboota hundatti kattaa hin sochoofamne nan godha.
Warri ishee sochoosuu yaalan hundi of miidhu. **4**
Gaafas ani fardeen hunda nan naasisa; isa yaabbatus nan
maraacha" jedha Waaqayyo. "Ani Yihuudaa eeguuf ija
koo nan banadha; ija fardeen saboota hundaa garuu nan
jaamsa. **5** Ergasii hangafoonni Yihuudaa garaa isaaniitti,
'Jiraatonni Yerusaalem sababii Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u Waaqa isaanii ta'eef jajjaboo dha' jedhu. **6**
"Ani gaafas hangafoota Yihuudaa badaa ibiddaa tuullaa
qoraanii keessaa, akkuma guca ibiddaa bissii keessaa
nan godha. Isaan saboota naannoo isaanii kanneen
mirgaa fi bitaan jiran hunda ni barbadeessu; Yerusaalem
garuu utuu hin miidhamin iddoodhuma isheetti hafti.
7 "Waaqayyo akka ulfinni mana Daawitii fi jiraattota
Yerusaalem ulfina Yihuudaa hin caalleef duraan dursee
iddoo jireenya Yihuudaa ni baraara. **8** Gaafas Waaqayyo
jiraattota Yerusaalemiif ni qolata; guyyaa sana isaan
keessaa inni dadhabaan akka Daawit ta'a; manni Daawitis
akka Waaqaa, akka ergamaa Waaqayyoo isa isaan dura
deemuu ni ta'a. **9** Ani gaafas saboota Yerusaalem lolan
hunda balleessuuf nan ba'a. **10** "Ani mana Daawitii
fi jiraattota Yerusaalem irratti hafuura surraatii fi
kadhannaa nan dhangalaasa. Isaan ana isa waraanan sana
ni ilaalu; isaan akkuma nama ilma tokkichaaf boo'uutti
ni boo'uuf; akkuma nama ilma hangafaaf baay'isee
gadduuttis ni gadduuf. **11** Gaafas boo'ichi Yerusaalem
keessaa akkuma boo'icha dirree Megidoonitti Hadaad
Rimooniif boo'ame sanaa guddaa ta'a. **12** Biyyattiin
ni boossi; tokkoon tokkoon balbalaas niitota isaanii
wajjin ofii isaaniitiif ni boo'u; balballi mana Daawitii fi
niitonni isaanii, balballi mana Naataaniitii fi niitonni
isaanii, **13** balballi mana Lewwii fi niitonni isaanii,
balballi Shime'iitii fi niitonni isaanii, **14** balbalawwan
hafan hundii fi niitonni isaanii ni boo'u.

13 "Gaafas mana Daawitii fi jiraattota Yerusaalem
cubbuu fi xuraa'ummaa irraa akka qulqulleessuuf
burqaan tokko ni banama. **2** "Ani gaafas maqaa waaqota
tolfamoo biyyattii keessaa nan balleessa; isaan lammata
hin yaadataman" jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u.
"Ani raajotaa fi hafuura xuraa'ummaa biyyattii keessaa
nan balleessa. **3** Yoo namni tokko ammas raajii dubbate,
abbaa fi haati isaa, warri isa dhalche, 'Ati maqaa
Waaqayyootiin waan soba dubbatteef du'uu qabda'
jedhuun. Yeroo inni raajii dubbatutti abbaa fi haati
isaa warri isa dhalche isa waraanu. **4** "Guyyaa sana
raajiin hundinuu sababii mul'ata raajii isaatiif ni qaana'a;
inni gowwoomsuudhaaf wayyaa raajii kan rifeensa
irraa hojjetame hin uffatu. **5** Inni, 'Ani qotee bulaadha
malee raajii miti; ijoollummaa kootii jalqabee namni
na gurguree ture' jedha. **6** Yoo namni tokko, 'Madaan
dhagna kee irraa kun maali?' jedhee gaafate, inni,
'Madaan kun madaa ani mana michoota kootti madaa'ee
dha' jedhee deebisa. **7** "Yaa goraadee, tiksee kootti,
nama natti dhi'aatu sanatti ka'i!" jedha Waaqayyoon
Waan Hunda Danda'u. "Ati tiksee rukuti; hoolonni ni
bittinneeffamu; anis harka koo warra xixinnaatti nan
deebifadha. **8** Lafa hunda irratti" jedha Waaqayyo,
"Harka sadii keessaa harki lama rukutamee bada; ta'us
harka sadii keessaa harki tokko achitti hafa. **9** Ani
harka sadaffaa kana ibiddattin naqa; akkuma meetii
baqsee isaan nan qulqulleessa; akka warqeetti isaan nan
qora. Isaan maqaa koo ni waammatu; anis deebii nan
kennaaf; ani, 'Isaan saba koo ti' nan jedha; isaan immoo,
'Waaqayyo Waaqa keenya' jedhu."

14 Kunoo guyyaan Waaqayyoo ni dhufa; boojuun
kees si keessatti ni qoqqoodama. **2** Ani akka
isaan ishee waraananiif saboota hunda Yerusaalemitti
walitti nan qaba; magaalattiin ni qabamti; manneen ni
saamamu; dubartoonni isaanii humnaan gudeedamu.
Gartokkeen magaalattii ni booji'ama; uummanni hafe
garuu magaalattii keessaa hin fudhatamu. **3** Waaqayyo

akkuma guyyaa duulaa dhaqee lolu sana, dhaqee saboota
sana lola. **4** Guyyaa sana miilli isaa Tulluu Ejersaa isa
karaa ba'a Yerusaalemiitiin jiru irra dhaabata; Tulluun
Ejersaas ba'aa gara dhi'aatti sulula guddaa uumee iddoo
lamatti baqaqfama. Tulluun sunis gartokkeen isaa gara
kaabaatti, gartokkeen isaa immoo gara kibbaatti siqa.
5 Isin karaa sulula tulluu kootiin baqattu; inni gara
Aazeelitti diriirfamaatii. Isin akkuma bara Uziyaan
mooticha Yihuudaa keessa sochii lafaa jalaa baqattan
sana ammas ni baqattu. Ergasii Waaqayyo, Waaqni koo
ni dhufa; qulqulloonni hundinuus isa wajjin ni dhufu.
6 Guyyaa sana ifni, dhaamochii fi qorri hin jiraatan.
7 Guyyaan sun guyyaa addaa, guyyaa Waaqayyo qofa
biratti beekamu, yeroo itti garaagarummaan guyyaa
fi halkanii hin beekamne ni ta'a. Yeroo dhi'utti ifa ni
ta'a. **8** Gaafas bishaan jireenyaa Yerusaalem keessaa ni
yaa'a; walakkaan isaa gara galaana ba'aatti, walakkaan
immoo gara galaana lixaatti bonaa fi ganna yaa'a. **9**
Waaqayyo guutummaa lafaa irratti mootii ta'a. Gaafas
Waaqayyo tokko, maqaan isaas maqaa tokko ta'a. **10**
Guutummaan biyyattii Gebaadhaa hamma Rimoon
ishee kibba Yerusaalem jirtuutti akka Arabbaa ta'a.
Yerusaalem garuu Karra Beniyaamii hamma Karra
Jalqabaatti, hamma Karra Goleetti, Gamoo Hanaani'eelii
hamma iddoo cuunfaa wayinii mootichaatti ol kaafamtee
iddoodhuma ishee durii ni turti. **11** Namni ishee
keessa jiraata; isheen si'achi hin diigamtu. Yerusaalem
nagaadhaan jiraatti. **12** Kun dha'icha Waaqayyo ittiin
saboota Yerusaalemin lolan hunda rukutuu dha: Foon
isaanii utuma isaan miilla isaaniitiin dhaabatanii jiranuu
tortora; iji isaanii boolla ija isaanii keessatti tortora;
arrabni isaaniis afaan isaanii keessatti tortora. **13**
Gaafas jeequmsi guddaan Waaqayyo biraa namootatti
ni dhufa. Isaanis harkaan wal qabatanii wal haleelu
14 Yihuudaanis Yerusaalemin lola. Qabeenyi saboota
naannoo ishee jiraatanii hundi warqeen, meetii fi uffanni
baay'een walitti qabama. **15** Dha'ichi akkasii fardeenii
fi gaangolii, gaalaa fi harree, akkasumas horii qubata
keessaa hunda ni rukuta. **16** Ergasii hambaawwan saboota
Yerusaalemin lolan hundaa wagguma waggaadhaan
Mooticha, Waaqayyo Waan Hunda Danda'u waaqeffachuu
fi Ayyaana Daasii ayyaaneffachuuf ol ba'u. **17** Uummanni
lafa irra jiraatu kam iyyuu yoo Mooticha, Waaqayyo
Waan Hunda Danda'u waaqeffachuuf Yerusaalemitti ol
ba'uu baate bokkaa hin argatu. **18** Uummanni Gibxiis yoo
ol ba'ee hirmaachuu baate bokkaa hin argatu. Waaqayyo
dha'icha ittiin saboota Ayyaana Daasii ayyaaneffachuuf ol
hin baane rukutu isaanitti ni fida. **19** Kun adabbii Gibxii
fi adabbii saboota Ayyaana Daasii ayyaaneffachuuf ol hin
baane hundaa ta'a. **20** Gaafas katabbiin, "Waaqayyoof
qulqullaa'e" jedhu bilbila fardeenii irratti ni barreeffama.
Xuwween mana Waaqayyoo keessaas akkuma waciitii
qulqulluu fuula iddoo aarsaa dura jiru sanaa ni ta'a.
21 Xuwween Yerusaalemii fi Yihuudaa keessaa hundi
Waaqayyo Waan Hunda Danda'uuf qulqulluu ta'a; namni
aarsaa dhi'eessuuf dhufu hundinuus xuwweewwan sana
keessaa muraasa ni fudhata. Foon aarsaa itti bilcheeffata.
Gaafas namni Kana'aan tokko iyyuu deebi'ee mana
Waaqayyo Waan Hunda Danda'uu keessatti hin argamu.

Miilkiyaas

1 Raajii dubbii Waaqayyoo kan karaa Miilkiyaasiin
gara Israa'el dhufe. **2** "Ani isin jaalladheera"
jedha Waaqayyo. "Isin immoo, 'Ati akkamitti nu
jaallatte?' jettanii gaafattu. "Esaawu obboleessa
Yaaqoob hin turree?" jedha Waaqayyo. "Ta'us ani
Yaaqoobin jaalladhee, **3** Esaawun garuu jibbeera; ani
tulluuwwan isaa lafa onaa godhee dhaala isaas waangoo
gammoojjiitiif kenneera." **4** Edoomiyaas, "Nu caccabnu
iyyuu, diigama sana deebisnee ni ijaarra" jedha ta'a.
Garuu Waaqayyo Waan Hunda Danda'u akkana jedha:
"Isaan ni ijaaru ta'a; ani garuu nan diiga. Isaan Biyya
Hamaa, saba yeroo hunda dheekkamsa Waaqayyoo jala
jiraatu jedhamanii ni waamamu. **5** Isin waan kana ija
keessaniin argitanii, 'Daarii biyya Israa'eliin gamatti
iyyuu Waaqayyo Guddaa dha!' jettu. **6** "Ilmi abbaa
isaa, garbichis gooftaa isaa ulfeessa. Egaa ergan abbaa
ta'e, ulfinni naaf malu meerre ree? Ergan gooftaa ta'e,
kabajni naaf malu meerree ree?" jedha Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u. "Yaa luboota; isintu maqaa koo tuffata.
"Isin garuu, 'Nu akkamiin maqaa kee tuffanne?' jettanii
gaafattu. **7** "Isin nyaata xuraa'aa iddoo aarsaa koo irratti
dhi'eessitu. "Isin garuu, 'Nu akkamiin si xureessine'
jettanii gaafattu. "Maaddiin Waaqayyoo tuffatamaa
dha jechuudhaan. **8** Isin yoo horii jaamaa aarsaadhaaf
dhi'eessitan, sun balleessaa mitii? Isin yoo horii naafa
yookaan horii dhukkubsataa naaf qaltan, sun balleessaa
mitii? Mee horii sana bulchaa keessaniif kennuu yaalaa!
Inni isinitti ni gammadaa? Inni isin harkaa ni fudhataa?"
jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u. **9** "Egaa mee
akka inni garaa nuu laafuuf Waaqa nuuf kadhadhaa. Isin
yoo aarsaa akkasii qabattanii dhi'aattan inni isin harkaa
ni fudhataa?" jedha Waaqayyo Waan Hunda danda'u. **10**
"Isin keessaa namni tokko akka isin ibidda faayidaa hin
qabne iddoo aarsaa koo irratti hin bobeessineef utuu
balbala mana qulqullummaa cufee jiraatee! Ani isinitti
hin gammadu; aarsaa tokko iyyuu isin harkaa hin fudhu"
jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u. **11** "Maqaan koo
ba'a aduutii kaasee hamma lixa aduutti saboota gidduutti
guddaa ni ta'a. Iddoo hundatti ixaannii fi aarsaan
qulqulluun ni kennama; maqaan koo saboota gidduutti
guddaa ni ta'aatii" jedha Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u. **12** "Isin garuu maaddiin Gooftaa 'xuraa'aa dha'
nyaanni isaas 'tuffatamaa dha' jechuudhaan maqaa koo
xureessitu. **13** 'Kun dadhabbii dha!' jettaniis tuffiidhaan
itti cirriiqfattu" jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u.
"Isin yoo horii hatame, kan naafate yookaan kan
dhukkuba qabu fiddanii aarsaa gootanii dhi'eessitan, ani
isin harkaa fudhachuutu narra jiraa?" jedha Waaqayyo.
14 "Namni bushaayee isaa keessaa korbeessa jaallatamaa
qabu kan korbeessa sana aarsaa dhi'eessuuf wareega
kennee garuu sobee horii hir'ina qabu Gooftaadhaaf
dhi'eessu abaaramaa haa ta'u. Ani mootii guddaadhaatii,
maqaan koo saboota gidduutti sodaatamuu qaba" jedha
Waaqayyo Waan Hunda Danda'u.

2 "Yaa luboota akeekkachiisni kun isiniif kenname.
2 Yoo isin dhaggeeffachuu baattan, yoo isin maqaa
koo kabajuuf garaa keessan qopheessuu baattan, ani
abaarsa isinitti nan erga; eebba keessanis nan abaara"
jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u. "Sababii isin
maqaa koo kabajuuf garaa keessan hin qopheessiniif
dhugumaan ani amma iyyuu eebba keessan abaareera.
3 "Sababii keessaniif ani sanyii keessan nan ifadha;
faandoo aarsaa isin guyyaa ayyaanaa dhi'eessitanii fuula
keessanitti nan facaasa; isa wajjinis ni baddu. **4** Kakuun
ani Lewwii wajjin qabu akka itti fufuuf, ajaja kana isinitti
erguu koo isin ni beektu" jedha Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u. **5** "Kakuun ani isa wajjin gale kakuu jireenyaatii
fi kakuu nagaa ture; isas nan kenneef; kunis kabaja
fide; innis na kabaje; maqaa koo sodaachuudhaanis
ni dhaabate. **6** Gorsi dhugaa afaan isaa keessa ture;
sobni tokko iyyuu hidhii isaa irraa hin argamne. Inni
nagaa fi qajeelummaadhaan na wajjin jiraate; nama
hedduus qalbii jijjiirrachiise. **7** "Sababii inni ergamaa
Waaqayyo Waan Hunda Danda'uu ta'eef, hidhiin luba
tokkoo beekumsa kuufata; namoonnis afaan isaa irraa
gorsa barbaadu. **8** Isin garuu karaa irraa jal'attaniirtu;
barsiisa keessaniinis namoota baay'ee gufachiiftaniirtu;
kakuu Lewwiis cabsitaniirtu" jedha Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u. **9** "Kanaafuu ani akka isin saboota
hunda duratti tuffatamtanii fi salphattan nan godha;
isin waa'ee seeraa keessatti loogii hojjettan malee karaa
koo duukaa hin buuneetii." **10** Nu hundi Abbaa tokko
qabna mitii? Waaquma tokkotu nu uume mitii? Yoos nu
maaliif waliif amanamuu diduudhaan kakuu abbootii
keenyaa xureessina ree? **11** Yihuudaan hin amanamne.
Israa'elii fi Yerusaalem keessatti wanni jibbisiisaan tokko
raawwatameera; Yihuudaan dubartoota waaqa ormaa
waaqeffatan fuudhuudhaan iddoo qulqulluu Waaqayyo
jaallatu xureesseera. **12** Nama waan kana hojjetu abbaa
fedhe illee yoo ta'e, Waaqayyo Waan Hunda Danda'uuf
aarsaa fidu iyyuu dunkaana Yaaqoob keessaa Waaqayyo
isa haa balleessu. **13** Wanni isin hojjettan kan biraas kanaa
dha: iddoo aarsaa Waaqayyoo irra imimmaan lolaaftu.
Sababii inni si'achi aarsaa keessaniif xiyyeeffannoo hin
kennineef yookaan aarsaa keessan gammachuudhaan
isin harkaa hin fudhanneef ni boossu; ni wawwaattus.
14 Isinis, "Kun maaliif ta'e?" jettanii gaafattu. Kun
sababii ati utuma isheen hidhata kee, niitii kee kan
kakuu taatee jirtuu amanamummaa isheef dhabdeef
Waaqayyo si'ii fi niitii qeerrummaa kee gidduutti ragaa
ta'eefii dha. **15** Waaqayyo tokko isaan hin goonee?
Isaan fooniinis hafuuraanis kanuma isaa ti. Inni maaliif
tokko isaan godhe? Sababii inni sanyii Waaqa sodaatu
barbaadaa tureef. Kanaafuu of eeggadhaa; eenyu iyyuu
amanamummaa niitii qeerrummaa isaatiif qabu hin
cabsin. **16** "Ani wal hiikuu dhirsaa fi niitii nan jibba" jedha
Waaqayyo Waaqni Israa'el; "Ani nama wayyaa isaatiin
jal'ina haguugu nan jibba" jedha Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u. Kanaafuu of eeggadhaa; amanamummaas
hin dhabinaa. **17** Isin dubbii keessaniin Waaqayyoon
dadhabsiiftaniirtu. "Nu akkamiin isa dadhabsiifne?"
jettaniis gaafattu. "Warri waan hamaa hojjetan hundinuu
fuula Waaqayyoo duratti gaarii dha; innis isaanitti
gammada" yookaan "Waaqni murtii qajeelaa meerre?"
jechuudhaan.

3 "Kunoo ani ergamaa koo isa fuula koo duraan karaa
naaf qopheessu nan erga. Ergasii Gooftaan isin
eeggattan akkuma tasaa gara mana qulqullummaa
isaa ni dhufa; ergamaan kakuu kan isin hawwitan
sun ni dhufa" jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u.
2 Garuu eenyutu guyyaa dhufaatii isaa sana obsuu
danda'a? Yeroo inni mul'atuttis eenyutu isa dura
dhaabachuu danda'a? Inni akka ibidda nama sibiila
baqsee qulqulleessuu yookaan akka saamunaa nama
wayyaa miicuu ti. **3** Inni akkuma nama meetii
baqsee qulqulleessuu ni ta'a; Lewwotas calalee akka
warqeettii fi meetiitti qulqulleessa. Ergasiis Waaqayyo
namoota qajeelummaadhaan aarsaa isaaf fidan ni
qabaata; **4** akkuma bara darbee, akkuma waggoota
duraa aarsaan Yihuudaatii fi Yerusaalem Waaqayyoon ni
gammachiisa. **5** "Kanaafuu ani murtiif gara keessan nan
dhufa. Ani falfaltootatti, sagaagaltootatti, warra sobaan
kakatanitti, warra mindaa hojjettootaa dhowwatanitti,
warra haadhota hiyyeessaa fi ijoollee abbaa hin
qabne hacuucanitti, warra alagoota murtii qajeelaa
dhowwatanii fi na hin sodaannetti dhugaa ba'uuf nan
ariifadha" jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u. **6**
"Ani Waaqayyo hin geeddaramu. Kanaafuu yaa ilmaan
Yaaqoob isin hin barbadoofne. **7** Isin bara abbootii
keessaniitii jalqabdanii sirna koo irraa jal'attaniirtu; hin
eegnes. Gara kootti deebi'aa; anis gara keessanitti nan
deebi'aa" jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u. "Isin
garuu, 'Nu akkamiin deebina?' jettanii gaafattu. **8** "Namni
Waaqa ni saamaa?" Ta'us isin na saamtan. "Isin garuu,
'Nu akkamiin si saamne?' jettanii gaafattu. "Kudhan
keessaa tokkoo fi aarsaadhaan. **9** Isin guutummaan saba
keessanii sababii na saamtaniif abaarsa jala jirtu. **10**
Akka mana koo keessa nyaanni jiraatuuf, kudhan keessa
tokko guutummaatti gombisaatti galchaa. Kanaan na
qoraatii akka ani karra burqaa samii banee hamma isin
iddoo itti kuufattan dhabdanitti eebba guddaa isiniif
hin roobsine ilaalaa" jedha Waaqayyo Waan Hunda
Danda'u. **11** "Ani akka daana'oon midhaan keessan hin
balleessineef nan ifadha; mukni wayinii lafa qotiisa
keessaniis ija hin harcaafatu" jedha Waaqayyo Waan
Hunda Danda'u. **12** "Ergasii isin biyya gammaddu waan
taataniif, saboonni hundinuu eebbifamtoota isiniin
jedhu" jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u. **13** "Isin
of tuulummaadhaan natti dubbattan" jedha Waaqayyo.
"Ta'us, 'Nu maal siin jenne?' jettanii gaafattu. **14**
"Isin akkana dubbattan; 'Waaqa tajaajiluun faayidaa
hin qabu. Nu fedhii isaa duukaa buunee akkuma
nama boo'uu, fuula Waaqayyo Waan Hunda Danda'uu
dura jooruudhaan maal arganne? **15** Amma garuu
of tuultotaan eebbifamtoota jenna. Dhugumaan warri
hamaa hojjetan ni eebbifamu; warri Waaqa qoranis
ni miliqu.'" **16** Warri Waaqayyoon sodaatan walitti
dubbatan; Waaqayyos isaan dhaggeeffate; ni dhaga'es.
Warra Waaqayyoon sodaatanii fi maqaa isaa kabajaniifis
kitaabni maramaan yaadannoodhaaf fuula isaa duratti
barreeffame. **17** Waaqayyo Waan Hunda Danda'u akkana
jedha; "Guyyaa ani hojjedhutti isaan handhuuraa koo
addaa ni ta'u. Akkuma namni tokko ilma isaa kan isa
tajaajilu baraaru sana ani isa nan baraara. **18** Isin ammas
garaa garummaa nama qajeelaatii fi nama hamaa, garaa
garummaa warra Waaqa tajaajilaniitii fi warra hin
tajaajillee ni argitu.

4 "Dhugumaan guyyaan akka badaa ibiddaa boba'u
ni dhufa. Of tuultonni hundii fi warri hammina
hojjetan hundi cidii ta'u; guyyaan sunis isaan guba"
jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u. "Hiddi yookaan
dameen tokko iyyuu isaaniif hin hafu. **2** Isin warra maqaa
koo kabajjaniif garuu Aduun qajeelummaa qoochoo isaa
jalatti fayyina qabatee ni ba'a. Isinis baatanii akkuma
jabbii golaa gad dhiifamteetti burraaqxu. **3** Ergasii isin
hamoota ni dhidhiittu; isaanis guyyaa ani wantoota
kanneen hojjedhutti faana miilla keessanii jalatti daaraa
ni ta'u" jedha Waaqayyo Waan Hunda Danda'u. **4** "Seera
garbicha koo Musee, sirnaa fi ajaja ani Israa'eloota
hundaaf Kooreebitti isatti kenne sana yaadadhaa. **5**
"Kunoo ani, guyyaan Waaqayyoo inni guddaanii fi
sodaachisaan sun utuu hin dhufin dura Eeliyaas raajicha
isiniif nan erga. **6** Inni qalbii abbootii gara ijoolleetti,
qalbii ijoollee immoo gara abbootiitti ni deebisa; yoo
kanaa achii ani dhufee abaarsaan biyyattii nan rukuta."

NEW TESTAMENT

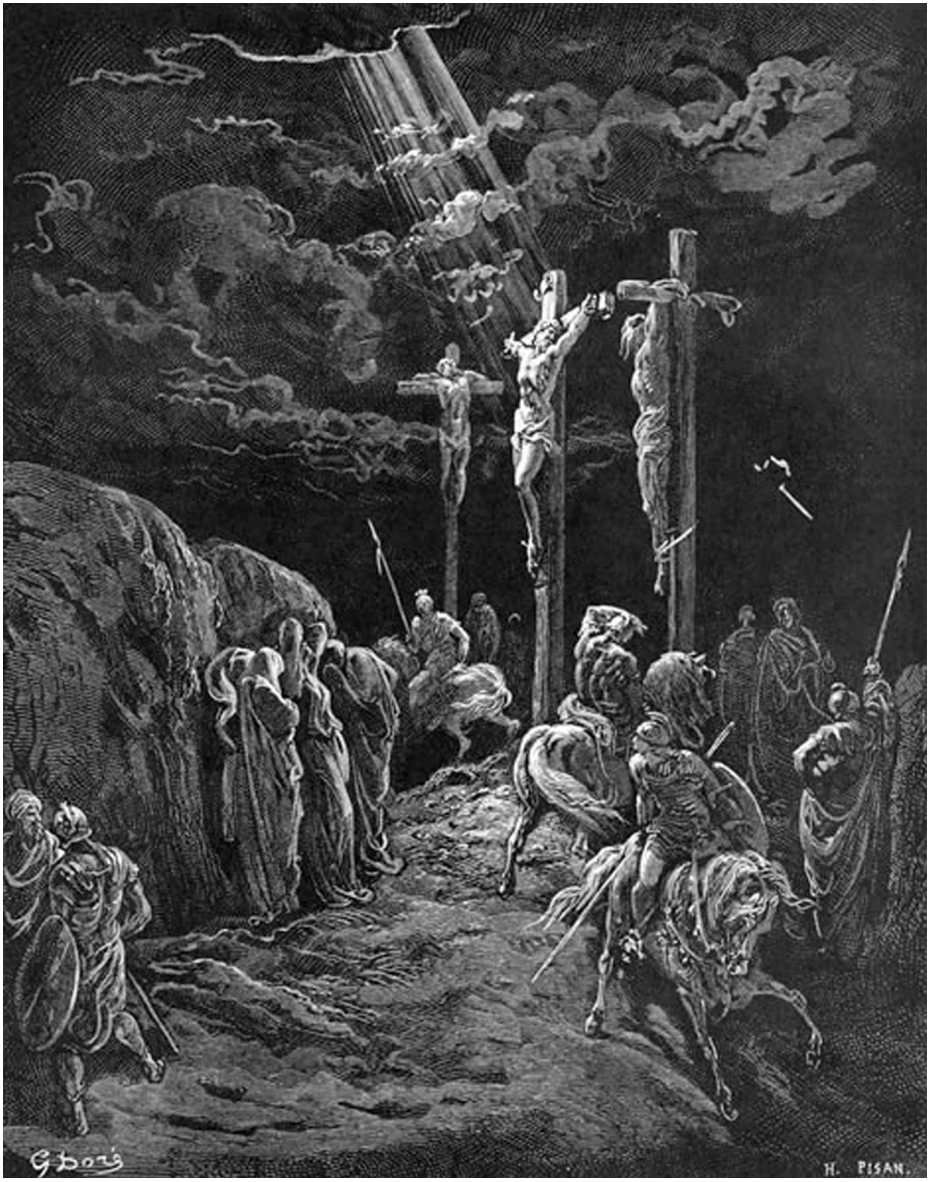

Yesuusis, "Yaa Abbaa, isaan waan hojjetan hin beekaniitii isaaniif dhiisi" jedhe. Isaanis ixaa buufatanii uffata isaa gargar qooddatan.
Luqaas 23:34

Maatewos

1 Hiddi dhaloota Yesuus Kiristoos sanyii Daawit,
sanyii Abrahaam ta'e sanaa kanaa dha: **2** Abrahaam
Yisihaaqin dhalche; Yisihaaq Yaaqoobin dhalche;
Yaaqoob Yihuudaa fi obboloota isaa dhalche; **3**
Yihuudaan Taamaar irraa Faaresii fi Zeraa dhalche;
Faares Hezroonin dhalche; Hezroon Arraamin dhalche;
4 Arraam Amiinaadaabin dhalche; Abiinaadaab
Nahishoonin dhalche; Nahishoon Salmoonin dhalche; **5**
Salmoon Rahaab irraa Bo'eezin dhalche; Bo'eez Ruut
irraa Yoobeedin dhalche; Yoobeed Isseeyin dhalche; **6**
Isseey Daawit Mooticha dhalche. Daawit niitii Uuriyaa
irraa Solomoonin dhalche; **7** Solomoon Rehoobo'aamin
dhalche; Rehoobo'aam Abiyaa dhalche; Abiyaan
Asaafin dhalche; **8** Asaaf Yehooshaafaaxin dhalche;
Yehooshaafaax Yehooraamin dhalche; Yehooraam
Uziyaan dhalche; **9** Uziyaan Yootaamin dhalche; Yootaam
Akaazin dhalche; Akaaz Hisqiyaasin dhalche; **10** Hisqiyaas
Minaasee dhalche; Minaaseen Aamoonin dhalche;
Aamoon Yosiyaasin dhalche; **11** Yosiyaas bara boojuu
Baabilon keessa, Yekooniyaanii fi obboloota isaa dhalche.
12 Boojuu Baabilon booddee, Yekooniyaan She'altii'eelin
dhalche; She'altii'eel Zarubaabelin dhalche; **13**
Zarubaabel Abiyuudin dhalche; Abiyuud Eliyaaqeemin
dhalche; Eliyaaqeem Azoorin dhalche; **14** Azoor Zaadoqin
dhalche; Zaadoq Akiimin dhalche; Akiim Eliyuudin
dhalche; **15** Eliyuud Ele'aazaarin dhalche; Ele'aazaar
Maattaanin dhalche; Maattaan Yaaqoobin dhalche;
16 Yaaqoob Yoosefin dhalche; Yoosef kunis dhirsa
Maariyaam ishee Yesuus isa Kiristoos jedhamu deesse
sanaa ti. **17** Egaa walumaa galatti Abrahaamii hamma
Daawititti dhaloota kudha afur, Daawitii hamma boojuu
Baabilonitti dhaloota kudha afur, boojuu Baabilonii
hamma Kiristoosiitti dhaloota kudha afurtu ture. **18**
Dhalachuun Yesuus Kiristoos akkana ture: Haati isaa
Maariyaam kaadhima Yoosef turte; isheenis utuu Yoosef
wajjin wal bira hin ga'in Hafuura Qulqulluudhaan
ulfooftee argamte. **19** Yoosef kaadhimni ishee sunis
nama qajeelaa waan tureef, dhoksaadhaan ishee dhiisuu
murteesse malee uummata duratti ishee qaanessuu
hin barbaanne. **20** Utuu inni waan kana yaadaa jiruu,
ergamaan Gooftaa abjuu keessa itti mul'atee akkana
jedheen; "Yaa Yoosef ilma Daawit, kaadhimni kee
Maariyaam Hafuura Qulqulluudhaan waan ulfoofteef
ishee fuudhuu hin sodaatin. **21** Isheen ilma deessi; atis
maqaa isaa Yesuus jettee ni moggaafta; inni saba isaa
cubbuu isaanii irraa ni fayyisaatii." **22** Kun hundinuu
akka wanni Gooftaan karaa raajichaatiin dubbate sun
raawwatamuuf ta'e. **23** Innis, "Kunoo, durbi tokko
ni ulfoofti; ilma ni deessi; maqaa isaas Amaanu'el
jedhu" jedha. Amaanu'el jechuunis, "Waaqni nu wajjin
jira" jechuu dha. **24** Yoosefis hirribaa dammaqee
akkuma ergamaan Gooftaa isa ajajetti Maariyaamin
niitummaadhaan mana isaatti fudhate. **25** Garuu inni
hamma isheen ilma deessutti ishee bira hin geenye.
Maqaa isaas, "Yesuus" jedhee moggaase.

2 Bara Heroodis Mootichaa keessa, erga Yesuus
magaalaa Beetlihem Yihuudaatti argamtu keessatti
dhalatee booddee, beektonni ba'a biiftuutii gara
Yerusaalem dhufan; **2** isaanis, "Mootiin Yihuudootaa
inni dhalate sun eessa jira? Nu urjii isaa ba'a biiftuutti
arginee isaaf sagaduu dhufneerra" jedhanii gaafatan.
3 Heroodis Mootichi yommuu waan kana dhaga'etti
ni jeeqame; Yerusaalemis guutummaatti isa wajjin
jeeqamte. **4** Innis luboota hangafootaa fi barsiistota
seeraa hunda saba keessaa walitti qabee, Kiristoos
eessatti akka dhalatu isaan gaafate. **5** Isaanis akkana
jedhanii deebisaniif; "Beetlihem Yihuudaatti dhalata;
kunis dubbii raajichi, "'Yaa Beetlihem ishee biyya
Yihuudaa, ati gonkumaa bulchitoota Yihuudaatii gad
miti; bulchaan saba koo Israa'elin tiksu si keessaa ni
ba'aatii' jedhee barreesse sanaa dha." **7** Ergasii Heroodis
beektota sana dhoksaatti waamee yeroo itti urjiin sun
mul'ate isaan irraa hubate. **8** Innis, "Dhaqaatii jabeessaa
mucicha barbaadaa. Yeroo argitanitti immoo akka anis
dhufee isaaf sagaduuf natti himaa" jedhee Beetlihemitti
isaan erge. **9** Isaanis erga waan mootichi jedhe sana
dhaga'anii booddee karaa isaanii itti fufan; urjiin isaan
ba'a biiftuutti argan sunis hamma iddoo mucichi ture
ga'ee dhaabatutti isaan dura deeme. **10** Isaanis yeroo
urjii sana arganitti akka malee gammadan. **11** Akkuma
mana ol seenaniinis mucicha, haadha isaa Maariyaam
wajjin argan; kufaniis sagadaniif. Qorxii isaaniis bananii
kennaa warqee, ixaanaa fi qumbii dhi'eessaniif. **12**
Beektonnis akka gara Heroodisitti hin deebineef waan
abjuudhaan of eeggachiisni isaaniif kennameef karaa
biraatiin biyya isaaniitti deebi'an. **13** Yommuu beektonni
sun deemanitti, kunoo ergamaan Gooftaa abjuudhaan
Yoosefitti mul'atee, "Sababii Heroodis mucicha ajjeesuu
barbaaduuf ka'iitii mucichaa fi haadha isaa fudhadhuutii
Gibxitti baqadhu. Hamma ani yeroo ati itti deebitu sitti
himutti achuma turi" jedheen. **14** Kanaafuu Yoosef ka'ee
mucichaa fi haadha isaa halkaniin fudhatee Gibxitti
qajeele; **15** hamma Heroodis du'uttis achi jiraate. Kunis
akka wanni Gooftaan karaa raajichaatiin, "Ani Gibxii
ilma koo waameera" jedhe sun raawwatamuuf ta'e. **16**
Heroodis yommuu akka beektonni sun isa gowwoomsan
hubatetti akka malee aare; innis akka yeroo beektota
sana irraa bareetti, ijoollee dhiiraa warra umuriin isaanii
waggaa lamaa fi hammasii gad ta'e kanneen Beetlihemii
fi naannoo ishee keessa jiraatan hunda nama itti ergee
ficcisiise. **17** Kanaanis wanni Ermiyaas raajichi dubbate
ni raawwatame. Innis akkana jedha: **18** "Sagaleen
boo'ichaatii fi wawwaannaa guddaan tokko Raamaa
keessaa dhaga'ame; sababii isaan hin jirreef, Raahel
ijoollee isheetiif boo'aa jirti; jajjabaachuus ni didde." **19**
Erga Heroodis du'ee booddee, ergamaan Gooftaa tokko
Gibxitti abjuudhaan Yoosefitti mul'atee, **20** "Warri lubbuu
mucichaa barbaadan waan du'aniif ka'iitii mucicha
haadha isaa wajjin fudhadhuutii biyya Israa'el dhaqi"
jedheen. **21** Kanaafuu Yoosef ka'ee mucichaa fi haadha
isaa fudhatee biyya Israa'el dhaqe. **22** Garuu yommuu
akka Arkelaawoos iddoo abbaa isaa, iddoo Heroodis
Yihuudaa irratti mo'e dhaga'etti achi dhaquu sodaate;
abjuudhaanis waan of eeggachiisni isaaf kennameef

gara aanaa Galiilaa deeme; **23** achis dhaqee magaalaa
Naazreeti jedhamtu keessa jiraate. Kunis dubbiin, "Inni
Naaziricha jedhamee ni waamama" jedhamee karaa
raajotaatiin dubbatame sun akka raawwatamuuf ta'e.

3 Bara sana Yohannis Cuuphaan gammoojjii Yihuudaa
keessatti lallabaa dhufe; **2** innis, "Mootummaan
samii dhi'aateeraatii qalbii jijjiirradhaa" jedhe. **3** Kunis
isa waa'een isaa karaa Isaayyaas raajichaatiin, "Sagalee
nama, 'Gooftaadhaaf karaa qopheessaa; daandii qajeelaas
isaaf hojjedhaa' jedhee gammoojjii keessaa iyyu tokkoo"
jedhamee dubbatame sanaa dha. **4** Uffanni Yohannis
rifeensa gaalaa irraa hojjetame; innis mudhii isaatti
sabbata teephaa hidhata ture. Nyaanni isaa immoo
hawwaannisaa fi damma bosonaa ture. **5** Namoonnis
Yerusaalem irraa, Yihuudaa hundaa fi biyya naannoo
Yordaanos guutuu irraa gara isaa dhaqaa turan. **6**
Cubbuu isaaniis himachaa, Laga Yordaanos keessatti
isaan cuuphamaa turan. **7** Inni garuu yommuu Fariisotaa
fi Saduuqota keessaa baay'een isaanii utuu gara iddoo
inni itti cuuphaa turee dhufanuu argetti akkana jedheen;
"Isin ijoollee buutii nana! Dheekkamsa dhufu jalaa akka
baqattaniif eenyutu isinitti hime? **8** Egaa ija qalbii
jijjiirrannaa mirkaneessu naqadhaa. **9** Isin, 'Abbaan
keenya Abrahaamii dha' ofiin jechuu waan dandeessan
hin se'inaa. Waaqni dhagoota kanneen irraa Abrahaamiif
ijoollee kaasuu akka danda'u ani isinittan himaatii. **10**
Qottoon amma iyyuu hidda mukkeenii irra kaa'ameera;
mukti ija gaarii hin naqanne hundinuus muramee
ibiddatti darbatama. **11** "Ani qalbii jijjiirrannaadhaafin
bishaaniin isin cuupha. Inni na duubaan dhufu garuu na
caalaa jabaa dha; ani kophee isaa iyyuu baachuuf hin
malu. Inni Hafuura Qulqulluu fi ibiddaan isin cuupha.
12 Inni afarsaa ittiin midhaan qulleessu of harkaa
qaba; qamadii isaa gombisaatti naqata; oobdii isaa ni
qulqulleessa; habaqii garuu ibidda hin dhaamneen guba."
13 Yesuus ergasii Yohannisiin cuuphamuuf Galiilaadhaa
gara Laga Yordaanos dhufe. **14** Yohannis garuu, "Ani
siin cuuphamuu na barbaachisa; ati immoo gara koo
dhuftaa?" jedhee isa dhowwe. **15** Yesuusis deebisee,
"Ammaaf akkanuma haa ta'uu dhiisi; nu qajeelummaa
hunda raawwachuudhaaf waan kana gochuu qabnaatii"
jedheen. Yohannisis isa dhowwuu dhiise. **16** Yesuusis
akkuma cuuphameen bishaan keessaa ol ba'e. Innis
yommusuma samiin banamee, utuu Hafuurri Waaqaa
akkuma gugeetti gad bu'ee isa irras qubatuu arge. **17**
Sagaleen tokkos samii irraa, "Kun Ilma koo isa ani
jaalladhuu dha; isatti baay'ee nan gammada" jedhe.

4 Ergasii Yesuus akka diiyaabiloosiin qoramuuf
Hafuuraan gammoojjiitti geeffame. **2** Innis erga
guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama soomee booddee ni
beela'e. **3** Inni nama qoru sun gara isaa dhufee, "Ati yoo
Ilma Waaqaa taate, akka dhagoonni kunneen buddeena
ta'an ajaji" jedheen. **4** Yesuus immoo deebisee, "'Namni
dubbii afaan Waaqayyootii ba'u hundaan malee buddeena
qofaan hin jiraatu'jedhamee barreeffameera" jedheen.
5 Ergasii diiyaabiloos gara magaalaa qulqulluutti isa
geessee fiixee mana qulqullummaa irra dhaabachiise. **6**
Akkanas jedheen; "Ati yoo Ilma Waaqaa taate, gad of
darbadhu. Akkana jedhamee barreeffameeraatii: "'Inni
ergamoota isaa siif ni ajaja; isaanis akka ati miilla keetiin
dhagaatti hin buuneef, harka isaaniitiin ol si fuudhu.'"
7 Yesuus immoo deebisee, "'Waaqa kee Goofticha hin
qorin'jedhamee barreeffameera" jedheen. **8** Ammas
diiyaabiloos tulluu akka malee ol dheeraa tokkotti ol
isa baasee mootummoota addunyaa hundaa fi ulfina
isaanii isatti argisiise. **9** Akkanas jedheen; "Yoo ati gad
jettee naaf sagadde, waan kana hundumaa siifin kenna."
10 Yesuusis, "Seexana nana, narraa fagaadhu! 'Waaqa
kee Gooftichaaf sagadi; isuma qofa tajaajili'jedhamee
barreeffameeraatii" jedheen. **11** Diiyaabiloosis isa dhiisee
deeme; ergamoonni immoo dhufanii isa tajaajilan.
12 Yesuus yommuu akka Yohannis mana hidhaatti
galfame dhaga'etti Galiilaatti deebi'e. **13** Innis Naazreetii
ba'ee gara Qifirnaahom ishee biyya Zebuuloonii fi
Niftaalem keessatti qarqara galaanaatti argamtu sanaa
dhaqee achi jiraate; **14** kunis akka dubbiin karaa
Isaayyaas raajichaatiin dubbatame sun raawwatamuuf
ta'e; dubbichis akkana jedha: **15** "Biyyi Zebuuloonii
fi biyyi Niftaalem kanneen Yordaanos gama, qarqara
Daandii Galaanaa irra jiran, Galiilaan Namoota Ormaas,
16 sabni dukkana keessa jiraatu, ifa guddaa argeera; warra
biyya gaaddidduu du'aa keessa jiraataniifis, ifni ba'eera."
17 Yesuus yeroo sanaa jalqabee, "Mootummaan samii
dhi'aateeraatii qalbii jijjiirradhaa" jedhee lallabuutti
ka'e. **18** Yesuus utuu qarqara Galaana Galiilaa irra deemaa
jiruu, obboloota lama jechuunis Simoon isa Phexros
jedhamuu fi obboleessa isaa Indiriiyaasin arge. Isaanis
qurxummii qabdoota waan ta'aniif kiyyoo galaanatti
darbachaa turan. **19** Yesuusis, "Kottaa, na duukaa
bu'aa; anis akka isin qabduu namootaa taataniif isin
nan erga" jedheen. **20** Isaanis yommusuma kiyyoo
isaanii dhiisanii isa duukaa bu'an. **21** Innis utuu achii
ka'ee deemuu obboloota gara biraa lama jechuunis
Yaaqoob ilma Zabdewoosii fi obboleessa isaa Yohannisin
arge. Isaanis abbaa isaanii Zabdewoos wajjin kiyyoo
isaanii qopheeffachaa bidiruu keessa turan. Yesuusis
isaan waame; **22** isaanis yommusuma bidiruu sanaa
fi abbaa isaanii dhiisanii isa duukaa bu'an. **23** Yesuus
manneen sagadaa isaanii keessatti barsiisaa, wangeela
mootummaa lallabaa, dhibee fi dhukkuba saba keessa
jiru hunda fayyisaa Galiilaa guutuu keessa deeme. **24**
Oduun waa'ee isaas Sooriyaa hunda keessatti dhaga'ame;
namoonnis warra dhukkuba garaa garaatiin qabaman,
warra dhukkuba hamaan dhiphatan, warra hafuura
hamaan qabaman, warra dhukkuba gaggabdootiin
dhiphatanii fi warra dhagni irratti du'e isatti fidan; innis
isaan fayyise. **25** Tuunni namoota baay'ees Galiilaadhaa,
Magaalaa Kurnanii, Yerusaalemii, Yihuudaa fi biyya
Yordaanos gamaatii isa duukaa bu'e.

5 Yesuus yommuu namoota baay'ee argetti, tulluutti
ol ba'ee taa'e. Barattoonni isaas gara isaa dhufan;
2 innis isaan barsiisuu jalqabe. Akkanas jedhe: **3**
"Warri hafuuraan hiyyeeyyii ta'an eebbifamoo dha;
mootummaan samii kan isaaniitii. **4** Warri gaddan
eebbifamoo dha; jajjabina ni argatuutii. **5** Warri
garraamiin eebbifamoo dha; lafa ni dhaaluutii. **6** Warri
qajeelummaa beela'anii fi dheebotan eebbifamoo dha;

isaan ni quufuutii. **7** Araara qabeeyyiin eebbifamoo
dha; araara ni argatuutii. **8** Warri garaan isaanii
qulqulluu eebbifamoo dha; Waaqa ni arguutii. **9** Warri
nagaa buusan eebbifamoo dha; ijoollee Waaqaa ni
jedhamuutii. **10** Warri qajeelummaadhaaf jedhanii
ari'ataman eebbifamoo dha; mootummaan samii kan
isaaniitii. **11** "Yommuu namoonni sababii kootiif jedhanii
isin arrabsan, yommuu isin ari'atanii fi yommuu waan
hamaa gosa hundaa sobaan isin irratti dubbatan isin
eebbifamoo dha. **12** Sababii gatiin keessan samii keessatti
guddaa ta'eef ililchaa; gammadaas; isaan raajota isin
dura turanis haaluma kanaan ari'ataniiruutii. **13** "Isin
soogidda lafaa ti. Garuu soogiddi yoo mi'aa isaa dhabe,
mi'aan isaa akkamiin deebifamuu danda'a? Gad gatamee
miillaan dhidhiitama malee si'achi waan tokko illee
hin fayyadu. **14** "Isin ifa addunyaa ti. Magaalaan
gaara gubbaa jiru tokko dhokachuu hin danda'u. **15**
Yookaan namoonni ibsaa qabsiisanii gombisaa jala hin
kaa'an. Qooda kanaa baattuu isaa irra kaa'u; ibsaan
sunis namoota mana keessa jiran hundaaf ifa kenna.
16 Akka namoonni hojii keessan isa gaarii arganii
abbaa keessan kan samii irraatiif ulfina kennaniif ifni
keessanis akkasuma fuula namootaa duratti haa ifu.
17 "Isin waan ani Seera yookaan Raajota diiguu dhufe
hin se'inaa; ani isaan raawwachuuf malee diiguuf hin
dhufne. **18** Ani dhuguman isinitti hima; hamma samii
fi lafti darbanitti, Seerri guutummaatti raawwatama
malee seericha keessaa qubeen tokko iyyuu, tuqaan
xinnoon ishee iyyuu gonkumaa hin baddu. **19** Kanaafuu
namni ajajawwan kanneen keessaa xinnaa isaa illee
diigu, kan akka warri kaanis diiganiif barsiisu kam iyyuu
mootummaa samii keessatti xinnaa jedhama; namni
ajajawwan kanneen eeguu fi kan warra kaanis barsiisu
kam iyyuu garuu mootummaa samii keessatti guddaa
jedhama. **20** Ani isinittin hima; qajeelummaan keessan
qajeelummaa Fariisotaatii fi qajeelummaa barsiistota
seeraa yoo caaluu baate isin dhugumaan mootummaa
samiitti hin galtan. **21** "Isin akka bara dheeraan dura
namootaan, 'Hin ajjeesin; nama ajjeese kamitti iyyuu
ni muramaa'jedhame dhageessaniirtu. **22** Ani garuu
isinittin hima; nama obboleessa isaatti dheekkamu
hundumaa murtiitu eeggata. Namni obboleessa isaatiin
'Raatuu' jedhu hundis murtii waldaatti dhi'aata. Nama
obboleessa isaatiin 'Doofaa nana!' jedhu immoo ibidda
gahaannamtu isa eeggata. **(Geenna g1067)** **23** "Kanaafuu
ati yeroo kennaa kee iddoo aarsaatti dhi'eessitutti
yoo akka obboleessi kee komii sirraa qabu yaadatte,
24 kennaa kee achuma iddoo aarsaa duratti dhiisii
dhaqiitii duraan dursii obboleessa keetti araarami;
ergasii kottuutii kennaa kee dhi'eessi. **25** "Amajaajii kee
isa mana murtiitti si geessaa jiru wajjin dafii walii gali.
Kanas utuma isa wajjin karaa jirtuu godhi; yoo kanaa
achii amajaajiin kee dabarsee abbaa seeraatti si kenna;
abbaan seeraa immoo poolisiitti si kenna; atis mana
hidhaatti darbatamta. **26** Ani dhuguman sitti hima;
ati hamma saantima ishee dhumaa baaftutti achii hin
baatu. **27** "Isin akka, 'Hin ejjin'jedhame dhageessaniirtu.
28 Ani garuu isinittin hima; namni hawwiidhaan dubartii
ilaalu hundinuu yaada isaatti ishee wajjin ejjeera. **29**
Yoo iji kee mirgaa si gufachiise, of keessaa baasii
gati. Dhagni kee guutuun gahaannamitti darbatamuu
irra, kutaa dhagna keetii keessaa tokko dhabuu siif
wayyaatii. **(Geenna g1067)** **30** Yoo harki kee mirgaa si
gufachiise of irraa murii gati. Dhagni kee guutuun
gahaannamitti galuu irra, kutaa dhagna keetii keessaa
tokko dhabuu siif wayya. **(Geenna g1067)** **31** "Namni
niitii isaa hiiku kam iyyuu, 'Waraqaa ragaa hiikkaa
haa kennuuf'jedhameera. **32** Ani garuu isinittin hima;
namni utuu isheen halalummaa hin hojjetin niitii isaa
hiiku kam iyyuu akka isheen ejjitu ishee taasisa; namni
dubartii hiikamte fuudhu kam iyyuus ni ejja. **33** "Ammas
akka warra duriitiin, 'Waan kakatte Gooftaadhaaf guuti
malee sobaan hin kakatin'jedhame dhageessaniirtu.
34 Ani garuu isinittin hima; gonkumaa hin kakatinaa:
samiidhaan hin kakatinaa; inni teessoo Waaqaatii; **35**
yookaan lafaan hin kakatinaa; isheen ejjeta miilla isaatii;
yookaan Yerusaalemiin hin kakatinaa; isheen magaalaa
Mooticha Guddaatii. **36** Mataa keetiinis hin kakatin; ati
rifeensa tokko illee addeessuu yookaan gurraachesuu
hin dandeessuutii. **37** Wanni isin jechuu qabdan, 'Eeyyee'
yookaan 'Waawuu' haa ta'u; wanni kanaa achii kam iyyuu
isa hamaa sana irraa dhufa. **38** "'Qooda ijaa, ija; qooda
ilkaanii immoo ilkaan'akka jedhame dhageessaniirtu.
39 Ani garuu isinittin hima. Nama hamaadhaan hin
morkatinaa. Yoo namni tokko maddii kee mirgaa si
kabale, kaanis itti qabi. **40** Yoo namni tokko si himatee
kittaa kee sirraa fudhate, kootii kees kenniif. **41** Yoo
namni tokko akka ati gara kiiloo meetira tokkoo fi
walakkaa isa wajjin deemtu si dirqisiise, ati immoo
gara kiiloo meetira sadii isa wajjin deemi. **42** Nama si
kadhatuuf kenni; nama sirraa liqeeffachuu barbaaduttis
dugda hin garagalchin. **43** "'Ollaa kee jaalladhu; diina
kee jibbi' akka jedhame dhageessaniirtu. **44** Ani garuu
isinittin hima; diinota keessan jaalladhaa; warra isin
ari'ataniifis kadhadhaa; **45** kanaanis abbaa keessan kan
samii irraatiif ijoollee ni taatu. Inni warra hamoo fi
warra gaggaariidhaaf aduu isaa ni baasa; qajeeltotaa fi
jal'ootaafis bokkaa ni roobsa. **46** Isin warra isin jaallatan
qofa yoo jaallattan gatii maalii argattu? Kana immoo
qaraxxoonni iyyuu ni godhu mitii? **47** Isin yoo obboloota
keessan qofa nagaa gaafattan warra kaan caalaa maal
hojjechuutti jirtu? Kana immoo ormoonni iyyuu ni
godhu mitii? **48** Akkuma abbaan keessan inni samii irraa
mudaa hin qabne sana, isinis warra mudaa hin qabne
ta'aa.

6 "Akka isaan isin arganiif jettanii 'Hojii qajeelummaa'
keessan fuula namootaa duratti akka hin hojjenneef
of eeggadhaa. Yoo akkas gootan abbaa keessan kan
samii irraa biraa gatii hin qabaattaniitii. **2** "Kanaafuu
ati yommuu warra rakkataniif waa kennitutti akka
fakkeessitoonni namoota biratti jajamuuf jedhanii
manneen sagadaa keessattii fi karaa irratti godhan sana
malakataan hin labsatin. Ani dhuguman isinitti hima;
isaan gatii isaanii argataniiru. **3** Yeroo ati rakkattootaaf
waa kennitutti garuu waan harki kee mirgaa godhu, harki
kee bitaa hin beekin; **4** kunis akka kennaan kee dhoksaan
ta'uuf. Abbaan kee inni waan dhoksaatti hojjetamu

argu sun ifaan ifatti gatii siif kenna. **5** "Isin yommuu
kadhattan akka fakkeessitootaa hin ta'inaa; isaan namatti
mul'achuuf jedhanii manneen sagadaa keessaa fi golee
karaa irra dhaabatanii kadhachuu jaallatuutii. Ani
dhuguman isinitti hima; isaan gatii isaanii argataniiru.
6 Ati garuu yeroo kadhattu mana keetti ol gali; balbala
cufadhuutii Abbaa kee isa hin mul'anne sana kadhadhu.
Abbaan kee inni waan dhoksaatti hojjetamu argu sun
ifaan ifatti gatii siif kenna. **7** Isinis yommuu kadhattan
akka ormootaa dubbii faayidaa hin qabne irra hin
deddeebi'inaa; isaan baay'ina dubbii isaaniitiin waan
isaaniif dhaga'amu se'u. **8** Isin akka isaanii hin ta'inaa;
abbaan keessan utuma isin hin kadhatin iyyuu waan
isin barbaachisu ni beekaatii. **9** "Egaa akkana jedhaa
kadhadhaa: "'Yaa Abbaa keenya kan samii irra jirtu,
maqaan kee haa qulqullaa'u; **10** mootummaan kee haa
dhufu; fedhiin kee akkuma samii irratti ta'e sana, lafa
irrattis haa ta'u. **11** Buddeena keenya kan guyyuma
guyyaa har'a nuu kenni. **12** Akkuma nu warra yakka nutti
hojjetaniif dhiifnu sana, atis yakka keenya nuuf dhiisi. **13**
Isa hamaa jalaa nu baasi malee qoramatti nu hin galchin.'
Mootummaan, humni, ulfinnis bara baraan kan kee ti.
14 Yoo isin namootaaf cubbuu isaanii dhiiftan, Abbaan
keessan inni samii irraas akkasuma isiniif dhiisaatii.
15 Yoo isin namootaaf cubbuu isaanii dhiisuu baattan
garuu, Abbaan keessanis akkasuma cubbuu keessan
isiniif hin dhiisu. **16** "Isin yommuu soomtanitti akka
fakkeessitootaa fuula hin dukkaneeffatinaa; isaan akka
soomuutti jiran argisiifachuuf jedhanii fuula isaanii
hammeessu. Ani dhuguman isinitti hima; isaan gatii
isaanii argataniiru. **17** Ati garuu yeroo soomtu mataa
kee dibadhu; fuula kees dhiqadhu. **18** Kunis akka
sooma kee sana abbaa kee isa namatti hin mul'anne
malee namni hin beekneefii dha. Abbaan kee inni
waan dhoksaatti hojjetamu argu sun gatii kee ifaan
ifatti siif kenna. **19** "Isin iddoo itti bilii fi daana'oon
balleessituu fi iddoo itti hattuun cabsitee hattu lafa
irratti badhaadhummaa ofii keessaniif hin kuufatinaa.
20 Garuu iddoo itti bilii fi daana'oon nyaattee hin
balleessinee fi iddoo itti hattuun cabsitee hin hanne
samii irratti badhaadhummaa ofii keessaniif kuufadhaa.
21 Idduma badhaadhummaan kee jiru sana garaan kees
jiraatii. **22** "Iji ibsaa dhagnaa ti. Iji kee fayyaa taanaan,
dhagni kee guutuun ifaan guutama. **23** Yoo iji kee fayyaa
hin ta'in garuu, dhagni kee guutuun ni dukkanaa'a.
Erga ifni si keessa jiru sun dukkanaa'ee, dukkanni sun
hammam haa jabaatu ree! **24** "Namni gooftota lama
tajaajiluu danda'u tokko iyyuu hin jiru. Isa tokko jibbitee
isa kaan jaallattaatii; yookaan isa tokkoof of kennitee
isa kaan immoo tuffatta. Isinis Waaqaa fi Maallaqa
tajaajiluu hin dandeessan. **25** "Kanaafuu ani isinittin
hima; 'Maal nyaanna yookaan maal dhugna?' jettanii
waa'ee jireenya keessanii hin yaadda'inaa; yookaan
'maal uffanna?' jettanii waa'ee dhagna keessanii hin
yaadda'inaa. Jireenyi nyaata hin caaluu? Dhagnis uffata
hin caaluu? **26** Mee simbirroota samii ilaalaa; isaan hin
facaafatan yookaan hin haammatan yookaan gombisaatti
hin galfatan; ta'us Abbaan keessan inni samii irraa isaan
soora. Isin immoo isaan caalaa gatii guddaa qabdu mitii?
27 Isin keessaa namni yaadda'uudhaan hojjaa isaa irratti
dhundhuma tokko dabalachuu danda'uu eenyu? **28**
"Isin maaliif waa'ee uffataa yaaddoftu? Daraaraawwan
dirree akkamitti akka guddatan mee ilaalaa. Isaan hin
dhama'an yookaan hin fo'an. **29** Ani garuu isinittin
hima; Solomoon iyyuu ulfina isaa hunda keessatti, akka
tokkoo isaaniitti hin uffanne. **30** Isin yaa warra amantii
xinnoo nana. Waaqni erga marga dirree kan har'a jiruu
fi kan bor immoo ibiddatti naqamutti iyyuu akkasitti
uffisee, isinitti immoo guddaa caalchisee hin uffisuu ree?
31 Kanaafuu, 'Maal nyaanna?' yookaan 'Maal dhugna?'
yookaan 'Maal uffanna?' jettanii hin yaadda'inaa. **32**
Kana hunda ormoonni iyyuu ni barbaaduutii; Abbaan
keessan inni samii irraas akka wanni kun hundinuu
isin barbaachisu ni beeka. **33** Garuu duraan dursaatii
mootummaa isaatii fi qajeelummaa isaa barbaadaa;
wanni kun hundinuu akkasuma isiniif kennama. **34**
Kanaafuu waa'ee boriitiif hin yaadda'inaa; bor ofii isaatiif
ni yaadda'aatii. Hamminni guyyaa sanaa mataan isaa
guyyicha ni ga'a.

7 "Akka isinitti hin muramneef namoota kaanitti hin
murinaa. **2** Murtiidhuma isin namatti murtaniin
isinitti muramaatii; safartuu ittiin safartaniinis isiniif
safarama. **3** "Ati maaliif jirma ija kee keessa jiru arguu
dhiiftee huuba ija obboleessa keetii keessa jiru ilaalta? **4**
Ati utuu jirmi ija kee keessa jiruu akkamitti obboleessa
keetiin, 'Kottu mee ani huuba ija kee keessa jiru siif nan
baasa' jechuu dandeessa? **5** Fakkeessituu nana; duraan
dursiitii jirma ija kee keessa jiru baafadhu; ergasiis huuba
ija obboleessa keetii keessa jiru baasuudhaaf sirriitti
argita. **6** "Waan qulqulluu sarootaaf hin kenninaa;
lula keessanis booyyee dura hin buusinaa. Yoo kana
gootan isaan miilla isaaniitiin dhidhiitu; gara galanis isin
cicciru. **7** "Kadhadhaa, isiniif ni kennamaa; barbaadaa,
ni argattuu; rurrukutaa, balballi isiniif ni banamaa. **8**
Namni kadhatu hundi ni argataatii; namni barbaadu
ni argata; nama rurrukutuufis balballi ni banama. **9**
"Isin keessaa namni yoo ilmi isaa buddeena isa kadhate,
dhagaa kennuuf eenyu? **10** Yookaan yoo inni qurxummii
isa kadhate, bofa kennuuf eenyu? **11** Erga isin warri
hamoon iyyuu kennaa gaarii ijoollee keessaniif kennuu
beektanii, abbaan keessan inni samii irraa immoo
hammam caalchisee warra isa kadhataniif kennaa gaarii
haa kennuu ree! **12** Kanaafuu waan akka namoonni
isiniif godhan barbaaddan hundumaa isinis akkasuma
isaaniif godhaa; Seerris Raajonnis kanumaatii. **13**
"Karra dhiphaadhaan seenaa. Karaan badiisatti geessu
bal'aadhaatii; karri isaas bal'aa dha; namoonni ittiin
seenanis baay'ee dha. **14** Garuu karri isaa dhiphaa dha;
karaan jireenyatti nama geessu qal'aa dha; warri isa
argatanis muraasa. **15** "Raajota sobaa warra kal'ee hoolaa
uffatanii gara keessan dhufan, kanneen keessi isaanii
garuu yeeyyii akka malee beela'ee waa cicciratu ta'e
irraa of eeggadhaa. **16** Isin ija isaaniitiin isaan beektu.
Namoonni qoraattii irraa wayinii yookaan sokorruu
irraa harbuu ni ciruu? **17** Akkasumas mukni gaariin
hundumtuu ija gaarii naqata; mukni gadheen immoo ija
gadhee naqata. **18** Mukni gaariin ija gadhee naqachuu
hin danda'u; mukni gadheenis ija gaarii naqachuu

hin danda'u. **19** Mukni ija gaarii hin naqanne hundi
muramee ibiddatti naqama. **20** Kanaaf isin ija isaaniitiin
isaan beektu. **21** "Nama fedhii Abbaa koo isa samii irraa
raawwatu malee namni, 'Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa' naan
jedhu hundi mootummaa samiitti hin galu. **22** Guyyaa
sana namoonni hedduun, 'Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa, nu
maqaa keetiin raajii dubbanneerra mitii? Maqaa keetiin
hafuurota hamoo baafneerra mitii? Maqaa keetiin dinqii
hedduu hojjenneerra mitii?' naan jedhu. **23** Ani immoo,
'Narraa fagaadhaa! Isin warra hammina hojjettan, ani
gonkumaa isin hin beekne' jedhee ifaan ifatti isaanitti
nan hima. **24** "Kanaafuu namni dubbii koo kana dhaga'ee
hojiidhaan argisiisu hundi, nama ogeessa mana isaa
kattaa irratti ijaarrate fakkaata. **25** Bokkaan roobee,
lolaan lola'ee, bubbeenis bubbisee mana sana dha'e;
manichi garuu waan kattaa irratti hundeeffameef hin
jigne. **26** Namni dubbii koo kana dhaga'ee hojiidhaan
hin argisiifne hundi garuu nama gowwaa mana isaa
cirracha irratti ijaarrate fakkaata. **27** Bokkaan roobee,
lolaan lola'ee, bubbeenis bubbisee manicha dha'e; manni
sunis ni jige; jiguun isaas akka malee hamaa ture." **28**
Yommuu Yesuus dubbii kana dubbatee raawwatetti
namoonni barsiisa isaa ni dinqisiifatan; **29** inni akka
barsiistota seeraatti utuu hin ta'in, akka nama taayitaa
qabu tokkootti isaan barsiisa tureetii.

8 Yeroo Yesuus gaara irraa bu'etti, tuuta namoota
baay'eetu isa duukaa bu'e. **2** Kunoo namichi
lamxaa'aan tokkos dhufee, fuula isaa duratti jilbeenfatee,
"Yaa Gooftaa, yoo fedhii kee ta'e, ati na qulqulleessuu
ni dandeessa" jedheen. **3** Yesuusis harka isaa hiixatee
namicha qaqqabee, "Fedhii koo ti; qulqullaa'i!" jedheen.
Lamxiin isaas yeruma sana qulqullaa'e. **4** Ergasiis Yesuus,
"Nama tokkotti illee akka hin himne beekkadhu. Garuu
dhaqiitii akka isaaniif ragaa ta'uuf lubatti of argisiisi;
kennaa Museen ajaje sana illee dhi'eessi" jedheen. **5**
Yeroo Yesuus Qifirnaahom seenetti, ajajaan dhibbaa
tokko gara isaa dhufee akkana jedhee isa kadhate; **6** "Yaa
Gooftaa, tajaajilaan koo dhagni irratti du'ee mana ciisa;
akka malees dhiphachaa jira." **7** Yesuusis, "Ani dhufeen
isa fayyisa" jedheen. **8** Ajajaan dhibbaa sun immoo
akkana jedhee deebiseef; "Yaa Gooftaa, ati bantii mana
kootii jala seenuun naaf hin malu. Garuu dubbicha qofa
dubbadhu; tajaajilaan koo ni fayyaatii. **9** Ani mataan
koo iyyuu nama taayitaa jala jiruu dha; loltootas of
jalaa qaba. Isa tokkoon, 'Deemi' nan jedha; innis ni
deema; isa kaaniin immoo, 'Kottu' nan jedha; innis ni
dhufa. Tajaajilaa kootiinis, 'Waan kana hojjedhu' nan
jedha; innis ni hojjeta." **10** Yesuus yommuu waan kana
dhaga'etti dinqifatee warra isa duukaa bu'aa turaniin
akkana jedhe; "Ani dhuguma isinittin hima; ani Israa'el
keessatti nama amantii guddaa akkanaa qabu tokko
illee hin arganne. **11** Ani isinittin hima; namoonni
hedduun ba'a biiftuutii fi lixa biiftuutii ni dhufu; isaanis
Abrahaam, Yisihaaqii fi Yaaqoob wajjin mootummaa
samii keessatti maaddiitti ni dhi'aatu. **12** Ijoolleen
mootummaa garuu dukkana alaatti gad darbatamu;
achitti boo'uu fi ilkaan qaruutu ta'a." **13** Yesuusis
deebisee ajajaa dhibbaa sanaan, "Akkuma amantii keetii
siif haa ta'u; deemi!" jedhe. Tajaajilaan isaas yeruma sana
fayye. **14** Yesuus yommuu mana Phexros seenetti, haati
niitii Phexros dhukkuba dhagna gubaadhaan qabamtee
ciiftee arge. **15** Innis harka ishee tuqe; dhagna gubaan
sunis ishee dhiise; isheenis kaatee isa tajaajiluu jalqabde.
16 Galgala sanas namoota hafuurota hamoon qabaman
hedduu gara isaa fidan; innis jecha tokkoon hafuurota
sana baase; dhukkubsattoota hundumaa ni fayyise. **17**
Kunis akka dubbiin karaa Isaayyaas raajichaatiin, "Inni
dhibee keenya nurraa fuudhe; dhukkuba keenyas ni
baate" jedhame sun raawwatamuuf ta'e. **18** Yesuus
yommuu tuuta namoota baay'ee naannoo isaatti argetti
akka gama ce'aniif ajaje. **19** Barsiisaan seeraa tokkos
gara isaa dhufee, "Yaa barsiisaa, ani iddoo ati dhaqxu
hundatti si duukaa nan bu'a" jedhe. **20** Yesuusis deebisee,
"Waangoonni boolla qabu; simbirroonnis man'ee qabu;
Ilmi Namaa garuu iddoo itti mataa isaa irkifatu illee hin
qabu" jedhe. **21** Barattoota isaa keessaas inni tokko, "Yaa
Gooftaa, dura akka ani dhaqee abbaa koo awwaalladhu
naa eeyyami!" jedheen. **22** Yesuus garuu, "Warri du'an
du'aa isaanii haa awwaallatan; ati immoo na duukaa
bu'i" jedheen. **23** Yommuu inni bidiruu yaabbatettis,
barattoonni isaa isa duukaa bu'an. **24** Akkuma tasaa
bubbeen hamaan tokko galaana irratti ka'e; dambaliinis
bidiruu sana irra gara gale. Yesuus garuu rafaa ture.
25 Barattoonni isaa gara isaa dhufanii, "Yaa Gooftaa,
nu oolchi! Nu dhumuufii!" jedhanii isa dammaqsan.
26 Innis deebisee, "Isin warra amantii xinnoo nana;
maaliif akkana sodaattu?" jedheen. Ka'ees bubbee sanaa
fi galaana sana ifate; tasgabbiin guddaanis ni ta'e. **27**
Namoonnis dinqifatanii, "Namni bubbee fi galaanni
ajajamaniif kun nama akkamii ti?" jedhan. **28** Yommuu
Yesuus gama ce'ee biyya Gadareen ga'etti, namoonni
hafuura hamaan qabaman lama iddoo awwaalaatii
ba'anii itti dhufan. Isaanis waan akka malee hamoo
turaniif namni tokko iyyuu karaa sana irra darbuu
hin danda'u ture. **29** Isaanis, "Yaa Ilma Waaqaa, ati
maal nurraa barbaadda? Utuu yeroon sun hin ga'in nu
dhiphisuu dhufte moo?" jedhanii iyyan. **30** Hoomaan
booyyee guddaan isaas xinnoo isaan irraa fagaatee
dheedaa ture. **31** Hafuuronni hamoon sunis, "Yoo nu
baafte, gara hoomaa booyyee sanaatti nu ergi" jedhanii
Yesuusin kadhatan. **32** Innis, "Dhaqaa!" jedheen. Isaanis
namicha keessaa ba'anii hoomaa booyyee sanatti galan;
hoomaan sun guutuunis ededa hallayyaa irraa gad
gugatee galaanatti nam'ee bishaan keessatti dhume. **33**
Warri booyyeewwan tiksan sunis baqatanii magaalaa
seenan; isaanis waan hunda, waan namoota hafuurota
hamoon qabamanii turan irra ga'es ni odeessan. **34**
Magaalaan sun guutuunis Yesuusin arguuf ba'e. Yommuu
isa argettis akka inni biyya isaanii keessaa ba'uuf isa
kadhate.

9 Yesuus bidiruu yaabbatee galaana ce'ee gara magaalaa
isaa dhufe. **2** Kunoo, jarri tokko nama dhagni irratti
du'ee siree irra ciisu tokko gara isaa fidan. Yesuusis
yommuu amantii isaanii argetti namichaan, "Ilma koo
jabaadhu; cubbuun kee siif dhiifameeraatii" jedhe. **3**
Kana irratti barsiistota seeraa keessaa tokko tokko

garaa isaanii keessatti, “Kunoo, namichi kun Waaqa
arrabsa!” jedhan. **4** Yesuusis yaada isaanii beekee akkana
jedhe; “Isin maaliif garaa keessan keessatti waan hamaa
yaaddu? **5** ‘Cubbuun kee siif dhiifameera’ jechuu moo
‘Ka’ii deemi’ jechuutu salphaa dha? **6** Ani garuu akka
Ilmi Namaa cubbuu namaaf dhiisuudhaaf lafa irratti
taayitaa qabu akka beektan nan barbaada.” Kanaafuu
inni namicha dhagni irratti du’e sanaan, “Ka’i; siree
kee fudhadhuutii mana keetti gali” jedhe. **7** Namichis
ka’ee mana isaatti gale. **8** Namoonnis yommuu waan
kana arganitti ni dinqifatan; Waaqa taayitaa akkasii
namaaf kenneefis ulfina kennan. **9** Yesuus achii ka’ee
utuu deemuu namicha Maatewos jedhamu tokko utuu
inni iddoo itti qaraxa walitti qaban taa’uu argee, “Na
duukaa bu’i” jedheen. Maatewosis ka’ee isa duukaa bu’e.
10 Yeroo Yesuus mana Maatewositti irbaata nyaachaa
turetti, qaraxxoonnii fi cubbamoonni baay’een dhufanii
isaa fi barattoota isaa wajjin nyaatan. **11** Fariisonni
yommuu waan kana arganitti, “Barsiisaan keessan
maaliif qaraxxootaa fi cubbamoota wajjin nyaata?”
jedhanii barattoota isaa gaafatan. **12** Yesuus immoo
waan kana dhageenyaan akkana jedhe; “Ogeessi fayyaa
warra dhukkubsataniif malee warra fayyaa qabaniif
hin barbaachisu. **13** Garuu dhaqaatii dubbiin, ‘Ani
araaran fedha malee aarsaa hin fedhu’jedhu sun maal
jechuu akka ta’e hubadhaa. Ani cubbamoota waamuufin
dhufe malee qajeeltota waamuuf hin dhufneetii.” **14**
Barattoonni Yohannis dhufanii, “Sababiin utuu nuu
fi Fariisonni soomnuu, barattoonni kee hin soomneef
maali?” jedhanii isa gaafatan. **15** Yesuus immoo akkana
jedhee deebise; “Keessummoonni misirrichaa akkamiin
utuu inni isaan wajjin jiruu gadduu danda’u? Yeroon
itti misirrichi isaan biraa fudhatamu ni dhufa; isaanis
yeroo sana ni soomu. **16** “Namni uffata moofaa irratti
erbee haaraa erbu tokko illee hin jiru; erbeen sun uffata
sana irraa tarsaasaatii; tarsa’aan sunis isa duraa ni
caala. **17** Akkasuma immoo namoonni daadhii wayinii
haaraa qalqalloo moofaatti hin naqan. Yoo isaan itti
naqan qalqallichi ni dho’a; daadhiinis ni dhangala’a;
qalqalloonis horoomaa ba’a. Daadhiin wayinii haaraan
garuu yoo qalqalloo haaraatti naqame lachanuu yeroo
dheeraa turu.” **18** Utuu inni waan kana dubbachaa
jiruu, bulchaan mana sagadaa tokko dhufee fuula isaa
duratti jilbeenfatee, “Intalli koo ammuma na duraa
duute. Garuu kottuutii harka kee ishee irra kaa’i; isheenis
ni jiraattii” jedheen. **19** Yesuus ka’ee barattoota isaa
wajjin isa duukaa bu’e. **20** Kunoo, dubartiin dhiigni
ishee waggaa kudha lama dhangala’aa ture tokko dugda
isaa duubaan dhuftee handaara uffata isaa tuqxe. **21**
Isheenis garaa ishee keessatti, “Ani yoon uffatuma
isaa illee tuqe nan fayya” jettee yaaddee turteetii. **22**
Yesuusis garagalee ishee ilaalee, “Yaa intalaa, amantiin
kee si fayyiseeraatii jabaadhu!” jedheen. Dubartiin sunis
yeruma sana fayyite. **23** Yesuusis yommuu mana bulchaa
mana sagadaa sanaa seenee warra ulullee afuufanii fi
uummata wacu argetti, **24** “Asii deemaa! Intalattiin
rafteerti malee hin duunee” jedhe. Isaan garuu isatti
kolfan. **25** Erga namoonni gad baafamanii booddees
inni ol seenee harka intalattii qabe; isheenis kaatee
dhaabatte. **26** Oduun waa’ee kanaas biyya sana guutuu
keessa faca’e. **27** Yesuus utuu achii ka’ee deemaa jiruu,
jaamonni lama isa duukaa bu’anii, “Yaa Ilma Daawit
nu maari!” jedhanii iyyan. **28** Yommuu inni mana
seenettis jaamonni sun gara isaa dhufan; innis, “Akka
ani waan kana gochuu danda’u ni amantuu ree?” jedhee
isaan gaafate. Isaanis, “Eeyyee, yaa Gooftaa!” jedhanii
deebisaniif. **29** Yesuusis ija isaanii qaqqabee, “Akkuma
amantii keessanii isiniif haa ta’u” jedheen. **30** Iji isaaniis
ni baname. Yesuusis, “Akka namni tokko iyyuu waan
kana hin beekne of eeggadhaa” jedhee jabeessee isaan
akeekkachiise. **31** Jarri garuu achii ba’anii biyya sana
hunda keessatti waa’ee isaa odeessan. **32** Utuu isaan gad
ba’uutti jiranuu jarri tokko nama hafuura hamaadhaan
qabamee dubbachuu hin dandeenye tokko Yesuusitti
fidan. **33** Namichi sunis erga hafuurri hamaan isa keessaa
baafamee booddee ni dubbate. Namoonnis, “Wanni
akkanaa gonkumaa Israa’el keessatti hin argamne”
jedhanii dinqifatan. **34** Fariisonni garuu, “Inni hangafa
hafuurota hamootiin hafuurota hamoo baasa” jedhan.
35 Yesuus manneen sagadaa isaanii keessatti barsiisaa,
wangeela mootummaa lallabaa, akkasumas dhibee fi
dhukkuba hunda irraa namoota fayyisaa magaalaawwanii
fi gandoota hunda keessa deeme. **36** Innis yommuu tuuta
namootaa argetti garaa laafeef; isaan akkuma hoolota
tiksee hin qabneetti dhiphatanii, gatamaniis turaniitii.
37 Barattoota isaatiinis akkana jedhe; “Midhaan walitti
qabamu baay’ee dha; hojjettoonni garuu muraasa. **38**
Kanaaf akka Gooftaan midhaan sanaa gara lafa qotiisaa
midhaan isaatti hojjettoota erguuf isa kadhadhaa.”

10 Yesuus barattoota isaa kudha lamaan ofitti waamee
akka isaan hafuurota xuraa’oo baasaniif, dhibee fi
dhukkuba hundumaa akka fayyisaniif taayitaa kenneef.
2 Maqaan ergamoota kudha lamaaniis kana: Jalqabatti
Simoon isa Phexros jedhamuu fi obboleessa isaa
Indiriiyaas, Yaaqoob ilma Zabdewoosii fi obboleessa
isaa Yohannis, **3** Fiiliphoos, Bartaloomewoos, Toomaas,
Maatewos isa qaraxa walitti qabu, Yaaqoob ilma
Alfewoosii fi Taadewoos, **4** Simoon Hinaafticha, Yihuudaa
Keeriyoticha isa Yesuusin dabarsee kenne. **5** Yesuusis
warra kudha lamaan kanneen erge; akkanas jedhee
isaan ajaje; “Gara Namoota Ormaa hin dhaqinaa;
magaalaawwan Samaariyaa tokko illee hin seeninaa.
6 Qooda kanaa gara hoolota mana Israa’el kanneen
badan sanaa dhaqaa. **7** Yommuu dhaqxanittis,
‘mootummaan samii dhi’aateera’ jedhaa lallabaa. **8**
Dhukkubsattoota fayyisaa; warra du’an kaasaa; warra
lamxaa’an qulqulleessaa; hafuurota hamoo baasaa. Tola
waan argattaniif toluma kennaa. **9** “Sabbata keessanitti
warqee yookaan meetii yookaan sibiila diimaa hin
qabatinaa; **10** karaa keessaniif korojoo yookaan kittaa
lama yookaan kophee yookaan ulee hin qabatinaa;
hojjetaaf waan isa barbaachisu argachuun ni malaatii.
11 Magaalaa yookaan ganda seentan kam iyyuu keessa
nama malu barbaadaa; hamma achii baatanittis manuma
isaa turaa. **12** Yommuu mana sana seentanittis nagaa
gaafadhaa. **13** Nagaan keessan yoo mana sanaaf male,
mana sanaaf haa ta’u; yoo isaaf hin malin garuu nagaan

keessan isiniif haa deebi'u. **14** Yoo namni tokko illee
isin simachuu baate yookaan dubbii keessan dhaga'uu
baate, yeroo mana yookaan magaalaa sanaa baatanitti
awwaara miilla keessanii dhadha'adhaa. **15** Ani dhuguma
isinittin hima; guyyaa murtiitti magaalaa sana irra
Sodoomii fi Gomoraaf ni salphata. **16** "Kunoo, ani akka
hoolotaa gara gidduu yeeyyiittin isin erga. Kanaafuu
akka bofaa ogeeyyii, akka gugee garraamii ta'aa. **17**
Namoota irraa of eeggadhaa; isin dabarfamtanii yaa'iitti
ni kennamtu; manneen sagadaa keessattis ni garafamtu.
18 Isinis akka isaanii fi Namoota Ormaatti dhuga baatota
taataniif anaaf jettanii fuula bulchitootaatii fi moototaa
duratti ni dhi'eeffamtu. **19** Yommuu dabarsanii isin
kennanis akkamitti akka dubbattan yookaan maal
akka dubbattan hin yaadda'inaa. Wanni isin dubbattan
yeruma sanatti isiniif kennama; **20** Hafuura Abbaa
keessaniitu isin keessaa dubbata malee isintu dubbata
mitii. **21** "Obboleessi dabarsee obboleessa du'atti
kenna; abbaan dabarsee ijoollee isaa du'atti kenna;
ijoolleenis warra isaaniitti ka'anii isaan ajjeesu. **22**
Namni hundinuu sababii kootiif isin jibba; kan hamma
dhumaatti jabaatee dhaabatu garuu ni fayya. **23** Yommuu
magaalaa tokko keessatti isin ari'atanitti, gara magaalaa
kaaniitti baqadhaa; ani dhuguma isinittin hima; hamma
Ilmi Namaa dhufutti magaalaawwan Israa'el hundumaa
keessa naannoftanii waliin hin geessan. **24** "Barataan
barsiisaa isaatii ol miti; garbichis gooftaa isaatii ol
miti. **25** Barataan tokko akka barsiisaa isaa ta'uun,
garbichi tokko immoo akka gooftaa isaa ta'uun ni ga'a.
Erga abbaa manaatiin 'Bi'eelzebuul' jedhanii, warra
mana isaa jiraataniin immoo hammam kana caalaa haa
jedhan ree! **26** "Kanaafuu isaan hin sodaatinaa. Wanni
haguugamee utuu hin mul'ifamin hafu yookaan wanni
dhokfamee utuu hin beekamin hafu tokko iyyuu hin
jiruutii. **27** Waan ani dukkana keessatti isinitti himu
guyyaa adiin odeessaa; waan gurratti isinitti hasaasan,
bantii manaa irraa labsaa. **28** Warra foon malee lubbuu
ajjeesuu hin dandeenye hin sodaatinaa. Qooda kanaa Isa
gahaannam keessatti foonii fi lubbuu balleessuu danda'u
sana sodaadhaa. **(Geenna g1067)** **29** Daaloteen lama
saantima tokkotti gurguramu mitii? Isaan keessaa garuu
tokko iyyuu fedhii Abbaa keessanii malee lafa hin buutu.
30 Rifeensi mataa keessanii hundis lakkaa'ameera. **31**
Kanaaf hin sodaatinaa; isin daalotee hedduu caalaa gatii
qabduutii. **32** "Kanaafuu nama fuula namootaa duratti
dhugaa naa ba'u kamiif iyyuu, anis fuula Abbaa koo isa
samii irraa duratti dhugaa nan ba'a. **33** Nama fuula
namootaa duratti na ganu kam iyyuu garuu anis fuula
Abbaa koo isa samii irraa duratti nan gana. **34** "Isin
waan ani lafa irratti nagaa buusuuf dhufe hin se'inaa.
Ani goraadee fiduuf malee nagaa buusuuf hin dhufne. **35**
Ani, "'Nama abbaa isaatti, intala immoo haadha isheetti,
niitii ilmaas amaatii isheetti kaasuuf dhufeeraatii; **36**
diinonni namaa, miseensotuma mana isaatii.' **37** "Namni
abbaa isaa yookaan haadha isaa na caalchisee jaallatu
kam iyyuu naaf hin malu; namni ilma isaa yookaan intala
isaa na caalchisee jaallatu kam iyyuu naaf hin malu.
38 Namni fannoo ofii isaa baadhatee na duukaa hin
buune kam iyyuu naaf hin malu. **39** Namni lubbuu isaa
oolfatu kam iyyuu lubbuu isaa ni dhaba; garuu namni
naaf jedhee lubbuu isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa
ni argata. **40** "Namni isin simatu na simata; namni na
simatu immoo isa na erge sana simata. **41** Namni raajii
tokko sababii inni raajii ta'eef simatu kam iyyuu gatii
raajii ni argata; namni nama qajeelaa tokko sababii inni
nama qajeelaa ta'eef simatu gatii nama qajeelaa tokkoo
ni argata. **42** Ani dhuguman isinitti hima; namni kam
iyyuu yoo warra xixinnaa kanneen keessaa isa tokkoof
sababii inni barataa koo ta'eef bishaan qabbanaa'aa
budduuqsaa tokkoo illee kenne, inni dhugumaan gatii
isaa hin dhabu."

11 Yesuus erga barattoota isaa kudha lamaaniif
ajaja kennuu raawwatee booddee magaalaawwan
Galiilaa keessatti barsiisuu fi lallabuuf jedhee achii
ka'ee karaa isaa itti fufe. **2** Yohannis mana hidhaa
taa'ee yommuu waan Kiristoos hojjechaa ture dhaga'etti
barattoota isaa ergee, **3** "Inni dhufuuf jiru sun si'i moo
yookaan kan biraa eegganna?" jedhee isa gaafate. **4**
Yesuusis akkana jedhee deebiseef; "Deebi'aatii waan
dhageessanii fi waan argitan Yohannisitti himaa; **5**
jaamonni ni argu; warri naafatan ni deemu; warri
lamxaa'an ni qulqullaa'u; warri duudan ni dhaga'u; warri
du'an ni ka'u; hiyyeeyyiifis wangeelli ni lallabama. **6**
Namni natti hin gufanne kam iyyuu eebbifamaa dha."
7 Akkuma barattoonni Yohannis ba'anii qajeelaniin,
Yesuus akkana jedhee waa'ee Yohannis namootatti
himuu jalqabe; "Isin maal arguuf gammoojjiitti gad
baatan? Shambaqqoo qilleensi raasu moo? **8** Yoos maal
arguu baatan ree? Nama uffata miidhagaa uffate moo?
Lakki, warri uffata miidhagaa uffatan masaraa moototaa
jiru. **9** Yoos maal arguu baatan ree? Raajii moo? Eeyyee;
ani isinittin hima; kan raajii iyyuu caalu. **10** Kunis
isa waa'een isaa akkana jedhamee barreeffamee dha.
"'Kunoo, ani ergamaa koo isa fuula kee duraan karaa
kee qopheessu, si dura nan erga.' **11** Ani dhuguma
isinittin hima; namoota dubartoota irraa dhalatan
keessaa namni Yohannis Cuuphaa caalu tokko iyyuu
hin kaane; namni mootummaa samii keessatti nama
hundumaa gad ta'e kam iyyuu garuu isa ni caala. **12**
Mootummaan samii bara Yohannis Cuuphaatii jalqabee
hamma ammaatti humnaan dhiibbachaa jira; namoonni
dhiibbatanis humnaan mootummaa sana argatu. **13**
Raajonni hundinuu, Seerris hamma Yohannis Cuuphaatti
raajii dubbataniiruutii. **14** Isinis kana fudhachuuf yoo
fedhii qabaattan, inni Eeliyaas isa dhufuuf jiruu dha. **15**
Namni gurra dhaga'u qabu haa dhaga'u. **16** "Ani dhaloota
kana maaliinan wal fakkeessuu danda'a? Isaan akkuma
ijoollee iddoo gabaa taa'anii warra kaan waamanii
akkana jedhanii ti: **17** "'Nu ulullee isinii afuufne; isin
garuu hin sirbine; faaruu boo'ichaas faarsine; isin garuu
hin boonye.' **18** Yohannis yeroo dhufetti hin nyaatu,
hin dhugus tureetii; isaan immoo, 'Inni hafuura hamaa
qaba' jedhu. **19** Ilmi Namaa nyaachaa, dhugaas dhufe;
isaan immoo, 'Kunoo albaadhessaa fi machaa'aa, michuu
qaraxxootaatii fi cubbamootaa' jedhu. Ogummaan garuu
hojii isheetiin mirkaneeffamti." **20** Ergasii Yesuus
sababii magaalaawwan inni itti hojii dinqii isaa gara

caalu hojjete sun qalbii hin jijjiirratiniif akkana jedhee
isaan balaaleffachuu jalqabe. **21** “Yaa Koraaziin siif
wayyoo! Yaa Beetisayidaa siif wayyoo! Hojiin dinqii
isin keessatti hojjetame sun utuu Xiiroosii fi Siidoonaa
keessatti hojjetamee jiraatee, isaan silaa yeroo dheeraan
dura uffata gaddaa uffatanii, daaraas ofitti firfirsanii
qalbii jijjiirratu turan. **22** Ani garuu isinittin hima;
guyyaa murtiitti isin irra Xiiroosii fi Siidoonaaf ni
salphata. **23** Atis yaa Qifirnaahom, hamma samiitti ol
kaafamtaa? Lakki, sii’oolitti gad buuta. Hojiin dinqii
kan si keessatti hojjetame sun utuu Sodoom keessatti
hojjetamee jiraatee, isheen silaa hamma har’aatti ni
jiraatti turte. **(Hadēs g86)** **24** Ani garuu sittin hima;
guyyaa murtiitti sirra Sodoomiif ni salphata.” **25**
Yesuus yeroo sana akkana jedhe; “Yaa Abbaa, Gooftaa
samiitii fi lafaa, sababii ati wantoota kanneen ogeeyyii
fi hubattoota jalaa dhoksitee daa’immanitti mul’ifteef
ani sin galateeffadha. **26** Eeyyee yaa Abbaa, ati waan
kana gochuutti gammaddeertaatii. **27** “Abbaan koo waan
hunda dabarsee natti kenneera. Abbaa malee namni
tokko iyyuu Ilma hin beeku; Ilmaa fi nama Ilmi isa itti
mul’isuu fedhu malee namni tokko iyyuu Abbaa hin
beeku. **28** “Isin dadhabdoonni, warri ba’aan isinitti
ulfaate hundinuu gara koo kottaa; ani isinan boqochiisa.
29 Waanjoo koo baadhaa; narraas baradhaa; waan ani
garraamii fi gad of qabeessa ta’eef isin lubbuu keessaniif
boqonnaa ni argattu. **30** Waanjoon koo laafaa dha;
ba’aan koos salphaa dha.”

12 Yesuus yeroo sana guyyaa Sanbataatiin lafa
qotiisaa midhaanii keessa darbe. Barattoonni
isaas beela’anii asheetii midhaanii ciratanii nyaachuu
jalqaban. **2** Fariisonni yommuu waan kana arganitti,
“Ilaa! Barattoonni kee waan guyyaa Sanbataatiin
hojjechuun seeraan hin eeyyamamne hojjetu” jedhaniin.
3 Innis akkana jedhee deebise; “Yeroo Daawitii fi warri
isa wajjin turan beela’anitti waan Daawit godhe isin
hin dubbifnee? **4** Inni mana Waaqaa seene; innii fi
warri isa wajjin turanis buddeena kennaa nyaatan;
buddeenni sun immoo luboota qofaaf malee isaaniif
hin eeyyamamu ture. **5** Yookaan akka luboonni mana
qulqullummaa keessaa guyyaa Sanbataatiin Sanbata
xureessan, ta’us akka yakka ta’ee isaanitti hin hedamne
isin Seera keessatti hin dubbifnee? **6** Ani isinitti nan
hima; kan mana qulqullummaa caalu as jira. **7** Isin, utuu
dubbiin, ‘Ani araaran fedha malee aarsaa hin fedhu’jedhu
sun maal jechuu akka ta’e beektanii jiraattanii silaa
warra yakka hin qabnetti hin murtan ture. **8** Ilmi Namaa
Gooftaa Sanbataatii.” **9** Innis achii ka’ee mana sagadaa
isaanii seene; **10** kunoo, namichi harki irratti goge
tokkos achi ture. Isaanis sababii ittiin Yesuusin himatan
barbaadaa waan turaniif, “Guyyaa Sanbataatiin nama
fayyisuun seeraa?” jedhanii isa gaafatan. **11** Yesuus
immoo akkana isaaniin jedhe; “Isin keessaa namni
hoolaa tokko qabu, yoo hoolaan sun guyyaa Sanbataatiin
boolla keessa bu’e, kan harkisee hin baafanne jiraa?
12 Namni immoo hammam hoolaa caalaa gatii guddaa
haa qabaatu ree! Kanaafuu Sanbataan waan gaarii
hojjechuun eeyyamamaa dha.” **13** Namichaanis, “Harka
kee diriirfadhu” jedhe. Namichis harka diriirfate; harki
isaas guutummaatti fayyee akkuma isa kaanii ta’e. **14**
Fariisonni garuu gad ba’anii akka ittiin Yesuusin ajjeesan
mari’atan. **15** Yesuus waan kana beekee iddoo sanaa ka’ee
deeme. Namoonni baay’eenis isa duukaa bu’an; innis
dhukkubsattoota isaanii hunda fayyise; **16** akka isaan
akka inni beekamu hin goones isaan ajaje. **17** Kunis akka
wanni Isaayyaas raajichi dubbate sun raawwatamuuf ta’e;
innis akkana jedha: **18** “Tajaajilaan koo inni ani filadhe,
inni ani jaalladhuu fi inni ani itti gammadu isa kana; ani
Hafuura koo isa irra nan kaa’a; innis sabootatti murtii
qajeelaa ni labsa. **19** Inni hin wacu yookaan hin iyyu;
namni tokko illee sagalee isaa karaa irratti hin dhaga’u.
20 Inni hamma akka murtiin qajeelaan mo’u godhutti,
shambaqqoo buruqe hin cabsu; fo’aa ibsaa kan seequs
hin dhaamsu. **21** Saboonnis maqaa isaa ni abdatu.” **22**
Yeroo sanatti namicha hafuura hamaan qabame, kan iji
isaa jaamee arrabni isaas dubbachuu dide tokko gara
isaa fidan; Yesuusis namicha sana fayyise; namichis
dubbachuu fi arguu danda’e. **23** Namoonni hundinuus
dinqifatanii, “Kun Ilma Daawit ta’innaa?” jedhan. **24**
Fariisonni garuu yommuu kana dhaga’anitti, “Namichi
kun Bi’eelzebuul, hangafa hafuurota hamoo qofaan
hafuurota hamoo baasa” jedhan. **25** Yesuusis yaada
isaanii beekee akkana jedheen; “Mootummaan gargar
of qoodu hundinuu ni diigama; magaalaan yookaan
maatiin gargar of qoodu hundinuus hin dhaabatu. **26**
Seexannis Seexana baafnaan, inni gargar of qooda. Yoos
mootummaan isaa akkamitti dhaabachuu danda’a ree?
27 Erga ani Bi’eelzebuuliin hafuurota hamoo baasee,
ijoolleen keessan immoo maaliin baasu ree? Kanaafuu
isaan abbootii murtii isinitti ta’u. **28** Garuu ani Hafuura
Waaqaatiin hafuurota hamoo baasa taanaan, yoos
mootummaan Waaqaa isinitti dhufeera. **29** “Yookaan
namni kam iyyuu yoo duraan dursee nama jabaa tokko
hidhe malee akkamitti mana nama jabaa sanaa seenee
qabeenya isaa saamuu danda’a? Ergasii inni mana
isaa saamuu danda’a. **30** “Namni na wajjin hin jirre
kam iyyuu naan morma; namni na wajjin walitti hin
qabne kam iyyuus ni bittinneessa. **31** Kanaafuu ani
isinittin hima; cubbuu fi arrabsoon hundinuu namaaf
ni dhiifama; Hafuura Qulqulluu arrabsuun garuu hin
dhiifamu. **32** Nama Ilma Namaatiin mormee jecha
tokko dubbatu kamiif iyyuu ni dhiifama; nama Hafuura
Qulqulluudhaan mormee dubbatu kamiif iyyuu garuu,
addunyaa kana irratti yookaan addunyaa dhufuuf
jiru irratti hin dhiifamu. **(aiōn g165)** **33** “Muka gaarii
qabaadhaa; iji isaa gaarii ta’aa; muka gadhee qabaadhaa;
iji isaa gadhee ta’aa; mukni ija isaatiin beekamaatii.
34 Isin yaa ijoollee buutii nana, isin warri hamoon
akkamitti waan gaarii dubbachuu dandeessu? Waan
garaa guute afaan dubbataatii. **35** Namni gaariin waan
gaarii garaa isaa keessa jiru keessaa waan gaarii baasa;
namni hamaan immoo waan hamaa garaa isaa keessa
jiru keessaa waan hamaa baasa. **36** Ani garuu isinittin
hima; guyyaa murtiitti namoonni dubbii akkuma argan
dubbatan hundumatti ni gaafatamu. **37** Dubbii keetiin
qajeelaa taasifamtaatii; dubbii keetiinis sitti murama.”
38 Ergasii barsiistonni seeraatii fi Fariisonni tokko tokko,
“Yaa barsiisaa, nu mallattoo sirraa arguu barbaanna”

jedhaniin. **39** Innis deebisee akkana isaaniin jedhe;
"Dhaloonni hamaa fi ejjaan mallattoo barbaada! Garuu
mallattoo Yoonaas raajichaa sana malee mallattoon
tokko iyyuu hin kennamuuf. **40** Akkuma Yoonaas guyyaa
sadii fi halkan sadii garaa qurxummii guddaa tokkoo
keessa ture sana, Ilmi Namaas guyyaa sadii fi halkan sadii
garaa lafaa keessa ni turaatii. **41** Namoonni Nanawwee
guyyaa murtiitti dhaloota kana wajjin ka'anii itti muru;
isaan lallaba Yoonaasiin qalbii jijjiirrataniitii; kunoo,
kan Yoonaasin caalu as jira. **42** Mootittiin kibbaa guyyaa
murtiitti dhaloota kana wajjin kaatee itti murti; isheen
ogummaa Solomoon dhaga'uuf jettee daarii lafaatii
dhufteetii; kunoo, kan Solomoonin caalu as jira. **43**
"Hafuurri xuraa'aan yommuu nama keessaa ba'utti,
boqonnaa barbaacha lafa gogaa keessa joora; garuu hin
argatu. **44** Innis, 'Mana koo isa ani keessaa ba'e sanatti
nan deebi'a' jedha. Yommuu achi ga'uttis manicha
duwwaa ta'ee, haramee qulqulleeffamee, qopheeffames
argata. **45** Ergasiis dhaqee hafuurota biraa torba kanneen
isa caalaa hamoo ta'an fudhatee dhufa; isaanis itti
galanii achi jiraatu. Haalli namicha sanaa kan dhumaa
isa jalqabaa caalaa hammaata. Dhaloonni hamaan kunis
akkasuma ta'a." **46** Utuu Yesuus amma iyyuu namootatti
dubbachaa jiruu kunoo, haatii fi obboloonni isaa isa
wajjin haasa'uu barbaadanii ala dhadhaabachaa turan.
47 Namni tokkos, "Haati keetii fi obboloonni kee si
wajjin haasa'uu barbaadanii ala dhadhaabatu" jedhee
isatti hime. **48** Innis deebiseefii, "Haati koo eenyu?
Obboloonni koos eenyu fa'i?" jedheen. **49** Harka isaas
gara barattoota isaatti qabee akkana jedhe; "Haati kootii
fi obboloonni koo kunoo ti. **50** Namni fedhii Abbaa
koo isa samii irraa guutu kam iyyuu obboleessa koo ti;
obboleettii koo ti; haadha kootis."

13 Guyyuma sana Yesuus manaa ba'ee galaana bira
taa'e. **2** Tuunni namootaa guddaan naannoo
isaatti walitti qabame; utuu namoonni hundi qarqara
galaanichaa dhadhaabachaa jiranuu, inni bidiruu
yaabbatee taa'e. **3** Innis akkana jedhee waan baay'ee
fakkeenyaan isaanitti hime; "Kunoo, namichi sanyii
facaasu tokko sanyii facaafachuu ba'e. **4** Utuu inni
facaasaa jiruus sanyiin tokko tokko karaa irra bu'e;
simbirroonnis dhufanii nyaatanii fixan. **5** Kaan immoo
lafa kattaa, iddoo biyyoo baay'ee hin qabne irra bu'e.
Sanyiin sunis sababii biyyoon sun gad fageenya hin
qabaatiniif dafee biqile. **6** Yommuu aduun baatetti
garuu biqiltuun sun ni coollage; waan hidda hin
qabaatiniifis ni goge. **7** Sanyiin biraas qoraattii keessa
bu'e; qoraattiin sunis guddatee biqiltuu sana hudhe.
8 Ammas sanyiin kaan biyyoo gaarii irra bu'ee achitti
ija naqate; garri tokko dachaa dhibba, kaan dachaa
jaatama, kaan immoo dachaa soddoma naqate. **9** Namni
gurra qabu kam iyyuu haa dhaga'u." **10** Barattoonnis
gara isaa dhufanii, "Ati maaliif fakkeenyaan namootatti
dubbatta?" jedhanii isa gaafatan. **11** Innis akkana jedhee
deebiseef; "Icciitii mootummaa samii beekuun isiniif
kennameera; isaaniif garuu hin kennamne. **12** Kan
qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni kennama; irraa
hafaas ni qabaata. Kan hin qabne garuu wanni inni
qabu iyyuu irraa fudhatama. **13** Wanni ani akkana
jedhee fakkeenyaan isaanitti dubbadhuufis kana: "Isaan
utuma ilaalanuu hin argan; utuma dhaggeeffatanuus
hin dhaga'an yookaan hin hubatan. **14** Raajiin Isaayyaas
dubbate sun isaan irratti raawwatameera; innis akkana
jedha: "'Dhaga'uu inuma dhageessu; garuu hin hubattan;
ilaaluus inuma ilaaltu; garuu hin qalbeeffattan. **15**
Qalbiin saba kanaa doomeeraatii; gurri isaanii sirriitti
hin dhaga'u; ija isaaniis dunuunfataniiru. Utuu akkas
ta'uu baatee silaa ija isaaniitiin arganii, gurra isaaniitiin
dhaga'anii, qalbii isaaniitiinis hubatanii ni deebi'u
turan; anis isaan nan fayyisa ture.' **16** Iji keessan
garuu waan arguuf eebbifamaa dha; gurri keessanis
waan dhaga'uuf eebbifamaa dha. **17** Ani dhuguma
isinittin himaatii; raajonnii fi qajeeltonni baay'een
waan isin argitan kana arguu hawwan; garuu hin
argine; waan isin dhageessan kanas dhaga'uu hawwan;
garuu hin dhageenye. **18** "Egaa fakkeenyi namicha
sanyii facaasuu maal akka ta'e dhaga'aa: **19** Yoo
namni kam iyyuu dubbii mootummichaa dhaga'ee
hubachuu baate, inni hamaan sun dhufee waan garaa isaa
keessatti facaafame sana butata. Kun sanyii karaa irratti
facaafamee dha. **20** Sanyiin lafa kattaa irratti facaafame,
nama dubbicha dhaga'ee yommusuma gammachuun
fudhatuu dha. **21** Garuu inni waan hidda hin qabneef
yeroo gabaabaa qofa tura. Yeroo rakkinni yookaan
ari'atamni sababii dubbichaatiif dhufutti inni dafee
gufata. **22** Sanyiin qoraattii keessatti facaafame sunis
nama dubbicha dhaga'u argisiisa; garuu yaaddoon
addunyaa kanaatii fi gowwoomsaan qabeenyaa dubbicha
hudhee ija naqachuu dhowwa. **(aiōn g165)** **23** Sanyiin
biyyoo gaarii irratti facaafame garuu nama dubbicha
dhaga'ee hubatu argisiisa. Innis ija kenna; garri tokko
dhibba, kaan jaatama, kaan immoo soddoma naqata."
24 Yesuus akkana jedhee fakkeenya biraa isaanitti hime;
"Mootummaan samii nama lafa qotiisaa isaa keessatti
sanyii gaarii facaafate tokko fakkaata. **25** Garuu utuu
namoonni rafanuu diinni isaa dhufee qamadii keessatti
inkirdaada facaasee deeme. **26** Yeroo qamadiin sun
guddatee ija naqatetti inkirdaadnis ni mul'ate. **27**
"Garboonni abbaa lafa qotiisaa sanaas gara isaa dhufanii,
'Gooftaa, ati lafa qotiisaa kee keessatti sanyii gaarii
hin facaafnee? Yoos inkirdaadni eessaa dhufe ree?'
jedhaniin. **28** "Innis deebisee, 'Diinatu kana hojjete' jedhe.
"Garboonnis, 'Akka nu dhaqnee buqqifnu ni barbaaddaa?'
jedhanii isa gaafatan. **29** "Namichi garuu akkana jedhee
deebiseef; 'Lakki, utuu inkirdaada buqqiftanuu, akka isa
wajjin qamadii hin buqqifneef dhiisaa. **30** Hamma yeroo
haamaatti lachanuu walumaan haa guddatan. Anis yeroo
sana warra midhaan haamaniin, "Jalqabatti inkirdaada
sana buqqisaa; akka gubamuufis bissii bissiidhaan
hidhaa; qamadii garuu walitti qabaatii gombisaa kootti
naa naqaa" jedhee isaanitti nan hima.'" **31** Innis akkana
jedhee fakkeenya biraa isaanitti hime; "Mootummaan
samii sanyii sanaaficaa kan namni fuudhee lafa qotiisaa
isaa keessatti facaase tokko fakkaata. **32** Inni dhugumaan
sanyii hunda irra xinnaa dha; erga guddatee garuu
biqiltuu hunda caalee muka ta'a; simbirroonnis dhufanii
dameewwan isaa irra jiraatu." **33** Amma illee akkana
jedhee fakkeenya biraa isaanitti hime; "Mootummaan

samii raacitii dubartiin tokko fuutee hamma inni
guutummaatti bukeessutti daakuu safartuu sadiitti
makte fakkaata." **34** Yesuus waan kana hundumaa
fakkeenyaan namootatti dubbate; innis fakkeenyaan
malee waan tokko illee isaanitti hin dubbanne. **35** Kunis
akka wanni raajichi, "Ani fakkeenyaan afaan koo nan
banadha; waan gaafa addunyaan uumamee jalqabee
dhokfames nan dubbadha" jedhe sun raawwatamuuf
ta'e. **36** Yesuusis tuuta namootaa achumatti dhiisee
mana ol seene. Barattoonni isaas gara isaa dhufanii,
"Hiikkaa fakkeenya inkirdaada lafa qotiisaa keessaa sana
nutti himi" jedhaniin. **37** Innis akkana jedhee deebise;
"Namichi sanyii gaarii facaase sun Ilma Namaa ti. **38**
Lafti qotiisaa sun addunyaa dha; sanyiin gaariinis ijoollee
mootummichaa ti. Inkirdaadni sun ijoollee isa hamaa
sanaa ti; **39** diinni inkirdaada facaase immoo diiyaabiloos
dha. Haamaan dhuma addunyaa ti; warri haaman
immoo ergamoota Waaqaa ti. **(aiōn g165)** **40** "Akkuma
inkirdaadni walitti qabamee ibiddaan gubamu sana,
dhuma addunyaattis akkasuma ta'a. **(aiōn g165)** **41** Ilmi
Namaa ergamoota isaa ni erga; isaanis waan cubbuutti
nama geessu hundaa fi warra waan hamaa hojjetan
hunda mootummaa isaa keessaa baasanii walitti qabu.
42 Boolla ibiddaattis isaan darbatu; achittis wawwaannaa
fi ilkaan qaruutu ta'a. **43** Yeroo sana qajeeltonni
mootummaa Abbaa isaanii keessatti akka aduu ni ifu.
Namni gurra qabu haa dhaga'u. **44** "Mootummaan samii
qabeenya lafa qotiisaa keessa dhokfame fakkaata. Namni
tokkos qabeenya kana argatee deebisee dhokse; innis
waan gammadeef dhaqee waan qabu hunda gurguree
lafa qotiisaa sana bitate. **45** "Akkasumas mootummaan
samii daldalaa lula gaarii barbaadu tokko fakkaata.
46 Daldalaan sunis lula gatii guddaa tokko argate;
innis dhaqee waan qabu hundumaa gurguree lula sana
bitate. **47** "Akkasumas mootummaan samii kiyyoo
galaanatti darbatamee qurxummii gosa hundaa walitti
qabe fakkaata. **48** Yeroo kiyyoon sun guutamettis
qurxummii qabdoonni gara qarqara galaanaatti isa
harkisan. Ergasiis tataa'anii qurxummii gaarii filanii
qodaa isaaniitti naqatan; qurxummii gadhee immoo
ni gatan. **49** Dhuma addunyaattis akkasuma ta'a.
Ergamoonni dhufanii warra hamoo warra qajeeltota
irraa gargar baasu; **(aiōn g165)** **50** boolla ibiddaattis
isaan darbatu; achittis wawwaannaa fi ilkaan qaruutu
ta'a." **51** Yesuusis, "Waan kana hunda hubattaniirtuu?"
jedhee isaan gaafate. Isaanis, "Eeyyee" jedhanii deebisan.
52 Innis, "Kanaafuu barsiisaan seeraa kan barataa
mootummaa samii ta'e kam iyyuu abbaa manaa kan
qabeenya haaraa fi moofaa mana mi'a isaa keessaa gad
baasu tokko fakkaata" jedheen. **53** Yesuus erga fakkeenya
kana dubbatee raawwatee booddee achii ka'ee deeme.
54 Innis gara magaalaa itti dhalatee dhaqee mana sagadaa
isaanii keessatti namoota barsiisuu jalqabe; isaanis ni
dinqisiifatan. Akkana jedhaniis gaafatan; "Namichi kun
ogummaa kanaa fi hojiiwwan dinqii kanneen eessaa
argate? **55** Inni ilma namicha muka soofu sanaati mitii?
Maqaan haadha isaas Maariyaam mitii? Obboloonni
isaas Yaaqoob, Yoosef, Simoonii fi Yihuudaa mitii? **56**
Obboleettonni isaa hundinuu nu bira jiru mitii? Yoos
namichi kun waan kana hundumaa eessaa argate?" **57**
Isaanis isatti gufatan. Yesuus garuu, "Raajiin magaalaa
itti dhalatee fi mana isaatti malee kabaja hin dhabu"
jedheen. **58** Innis sababii amantii dhabuu isaaniitiif hojii
dinqii hedduu achitti hin hojjenne.

14 Bara sana Heroodis bulchaan oduu waa'ee Yesuus
dhaga'e; **2** innis tajaajiltoota isaatiin, "Kun
Yohannis Cuuphaa dha; inni warra du'an keessaa
kaafameera! Sababiin hojiin dinqii isaan hojjetamuufis
kanuma" jedhe. **3** Heroodis sababii niitii obboleessa isaa
Fiiliphoos, sababii Heroodiyaasiitiif jedhee Yohannisin
qabee, hidhee mana hidhaatti galchee tureetii. **4** Kunis
sababii Yohannis Heroodisiin, "Ati ishee fuudhuun
kee seera miti" jechaa tureef. **5** Inni immoo
Yohannisin ajjeesuu barbaade; garuu sababii namoonni
Yohannisin akka raajiitti ilaalaa turaniif isaan sodaate.
6 Intalli Heroodiyaas guyyaa dhaloota Heroodisitti
keessummoota duratti sirbitee Heroodisin gammachiifte;
7 kanaafuu inni waan isheen gaafatte kam iyyuu
isheef kennuuf kakuudhaan waadaa gale. **8** Isheenis
haadha isheetiin gorfamtee, "Mataa Yohannis Cuuphaa
gabatee irra kaa'ii naa kenni" jette. **9** Mootichis ni
gadde; garuu sababii kakuu isaatii fi sababii warra
isa wajjin maaddiitti dhi'aataniitiif jedhee akka wanni
isheen barbaadde sun isheef kennamu ajaje; **10** innis
nama ergee mana hidhaa keessatti mataa Yohannis
isa irraa kute. **11** Mataan isaas gabatee irra kaa'amee
fidamee intalattiitti kenname; isheenis haadha isheetti
geessite. **12** Barattoonni Yohannisis dhufanii reeffa isaa
fuudhanii awwaalan. Isaanis dhaqanii Yesuusitti himan.
13 Yesuus yommuu waan kana dhaga'etti achii ka'ee
kophaa isaa bidiruudhaan iddoo namni hin jirre tokko
dhaqe. Namoonnis yommuu waan kana dhaga'anitti
magaalaawwanii ba'anii miillaan isa duukaa bu'an. **14**
Yesuus yommuu bidiruu irraa bu'etti tuuta guddaa
tokko arge; innis garaa laafeefii dhukkubsattoota isaanii
fayyiseef. **15** Yommuu galgalaa'etti barattoonni gara
isaa dhufanii, "Iddoon kun gammoojjii dha; aduunis
dhiiteerti. Namoonni kunneen gara gandootaa dhaqanii
akka nyaata bitataniif isaan gad dhiisi" jedhaniin. **16**
Yesuus garuu, "Deemuun isaan hin barbaachisu. Isinuu
waan isaan nyaatan kennaafii" jedhee deebise. **17**
Isaanis, "Nu buddeena shanii fi qurxummii lama qofa
asii qabna" jedhanii deebisan. **18** Yesuusis, "Isuma natti
fidaa" jedhe. **19** Innis akka namoonni marga irra tataa'an
ajajee buddeena shananii fi qurxummii lamaan sana
fuudhee, gara samii ol ilaalee galata galchee buddeena
sana caccabsees barattootatti kenne; barattoonni immoo
namootaaf kennan. **20** Isaan hundi nyaatanii quufan;
barattoonnis hurraa'aa hambifame gundoo kudha lama
guutuu walitti qaban. **21** Warri nyaatanis dubartootaa fi
ijoollee malee gara dhiira kuma shanii turan. **22** Yesuus
yommusuma akka barattoonni bidiruu yaabbatanii
hamma inni tuuta sana of irraa geggeessutti isa dura
gamatti darbaniif isaan dirqisiise. **23** Innis erga namoota
of irraa geggeessee booddee kadhachuuf kophaa isaa
gaaratti ol ba'e. Yommuu galgalaa'ettis kophaa isaa
achi ture; **24** yeroo kanatti immoo bidiruun sun lafa
irraa xinnoo achi hiiqxee turte; sababii bubbeen fuula

duraan itti bubbiseef bidiruun sun dambaliidhaan asii fi
achi raafamaa turte. **25** Yesuusis halkan keessaa kutaa
afuraffaatti galaana irra deemaa gara isaanii dhufe.
26 Barattoonnis yommuu galaana irra deemuu isaa
arganitti akka malee rifatan. Sodaataniis, “Kun ekeraa
dha” jedhanii iyyan. **27** Yesuus garuu yommusuma,
“Jabaadhaa! Anumaatii hin sodaatinaa” jedhee isaanitti
dubbate. **28** Phexros immoo, “Yaa Gooftaa! Egaa si
taanaan, akka ani bishaan irra deemee gara kee dhufu
na ajaji” jedhee deebiseef. **29** Yesuusis, “Kottu” jedheen.
Phexros immoo bidiruu sana irraa bu’ee bishaan irra
deemaa gara Yesuus dhufe. **30** Yommuu bubbee jabaa
sana argetti garuu ni sodaate; liqimfamuu jalqabnaanis,
“Yaa Gooftaa na oolchi!” jedhee iyye. **31** Yesuus
yommusuma harka isaa hiixatee isa qabee, “Yaa namicha
amantii xinnoo nana, ati maaliif mamte?” jedheen.
32 Yommuu isaan bidiruu yaabbatanittis bubbeen sun
gab jedhe. **33** Warri bidiruu sana keessa turanis, “Ati
dhuguma Ilma Waaqaa ti!” jedhanii isaaf sagadan. **34**
Isaanis yommuu gama ce’anitti Geensereexitti bidiruu
irraa bu’an. **35** Namoonni iddoo sanaas yommuu
Yesuusin beekanitti biyya naannoo sanaa hundatti
dhaamsa ergan. Namoonnis dhukkubsattoota isaanii
hunda isatti fidan; **36** akka dhukkubsattoonni sun
handaara wayyaa isaa illee tuqaniif isa kadhatan; warri
handaara wayyaa isaa tuqan hundinuus ni fayyan.

15 Ergasii Fariisonnii fi barsiistonni seeraa tokko
tokko Yerusaalemii gara Yesuus dhufanii, **2**
“Barattoonni kee maaliif duudhaa maanguddootaa
cabsu? Isaan yommuu buddeena nyaatanitti harka hin
dhiqataniitii!” jedhan. **3** Yesuusis akkana jedhee deebise;
“Isinis maaliif duudhaa keessaniif jettanii ajaja Waaqaa
cabsitu? **4** Waaqni, ‘Abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina
kenni; namni abbaa isaa yookaan haadha isaa arrabsu
kam iyyuu haa ajjeefamu’jedheeraatii. **5** Isin garuu
yoo namni kam iyyuu akka wanni silaa abbaa isaatiif
yookaan haadha isaatiif kennamuu malu ‘Waaqaaf
kennameera’ jedhee dubbate, **6** inni waan sanaan abbaa
isaatiif yookaan haadha isaatiif ulfina kennuu hin qabu
jettu. Akkanaanis isin duudhaa keessaniif jettanii dubbii
Waaqaa busheessitu. **7** Yaa fakkeessitoota! Isaayyaas
yommuu waa’ee keessan raajii dubbatetti sirrii ture;
innis akkana jedhe: **8** “‘Uumanni kun hidhii isaatiin
na kabaja; garaan isaa garuu narraa fagoo jira. **9** Isaan
akkanumaan na waaqeffatu; barsiisni isaaniis sirnuma
namaa ti.’” **10** Yesuusis tuuta sana ofitti waamee akkana
jedheen; “Dhaga’aa; hubadhaas. **11** Waan afaan namaa
keessaa ba’utu nama xureessa malee wanni afaan namaa
seenu nama hin xureessu.” **12** Ergasii barattoonni gara
isaa dhufanii, “Ati akka Fariisonni dubbii kana dhaga’anii
mufatan beektaa?” jedhanii gaafatan. **13** Innis deebisee
akkana jedhe; “Biqiltuun abbaan koo inni samii irraa hin
dhaabin hundinuu ni buqqifama. **14** Isaan dhiisaa; isaan
qajeelchitoota jaamota. Jaamaan yoo jaamaa qajeelche,
isaan lachuu boolla keessa bu’u.” **15** Phexrosis, “Mee
hiikkaa fakkeenya kanaa nuu ibsi” jedheen. **16** Yesuus
immoo akkana jedhee isaan gaafate; “Isinis hamma
ammaatti hin hubattanii? **17** Akka wanni afaan seenu
kam iyyuu garaa seenee achumaan darbee dhagna
keessaa ba’u hin argitanii? **18** Wanni afaan namaatii
ba’u garuu nama keessaa ba’a; namichas ni xureessa.
19 Sababiin isaas yaadni hamaan jechuunis ajjeesuun,
ejjummaan, halalummaan, hanni, sobaan dhugaa ba’uun,
maqaa nama balleessuun garaa namaa keessaa ba’aatii.
20 Wantoota kanneentu nama ‘xureessa’ malee utuu
harka hin dhiqatin nyaachuun nama hin xureessu.”
21 Yesuusis iddoo sanaa ka’ee gara biyya Xiiroosii fi
Siidoonaatti qajeele. **22** Kunoo, dubartiin Kana’aan tokko
naannoo sanaa gara isaa dhuftee iyyaa, “Yaa Gooftaa, yaa
Ilma Daawit, intalli koo hafuura hamaadhaan qabamtee
akka malee dhiphachaa jirti; na maari!” jette. **23** Yesuus
garuu deebii tokko illee hin kennineef. Barattoonni
isaas gara isaa dhufanii, “Kunoo isheen iyyaa nu faana
deemtiitii achi deebisi” jedhanii isa kadhatan. **24** Inni
immoo, “Ani hoolota mana Israa’el kanneen badan
sana qofaafan ergame” jedhee deebise. **25** Dubartiin
sunis dhuftee sagaddeefii, “Yaa Gooftaa na gargaari!”
jette. **26** Innis, “Buddeena ijoollee fuudhanii saroota
dura buusuun sirrii miti” jedhee deebise. **27** Isheenis,
“Eeyyee yaa Gooftaa, saroonni iyyuu hambaa maaddii
gooftota isaanii irraa harca’u nyaatu” jettee deebifteef.
28 Yesuusis, “Dubartii nana, amantiin kee guddaa dha!
Akkuma fedhii keetii siif haa ta’u” jedhee deebise. Intalli
ishees sa’aatiidhuma sana fayyite. **29** Yesuus achii ka’ee
gara Galaana Galiilaa dhaqe. Gaarattis ol ba’ee taa’e. **30**
Namoonni hedduunis warra okkolan, warra jaaman,
warra naafatan, warra arrabni isaanii dubbachuu didee fi
kanneen biraa hedduu fidanii miilla Yesuus jala kaa’an;
innis isaan fayyise. **31** Namoonni sunis yommuu akka
warri arrabni hin dubbanne dubbatan, warri naafatan
fayyan, warri okkolan deeman, warra jaamaniif immoo
akka iji isaanii baname arganitti ni dinqifatan. Waaqa
Israa’eliifis ulfina kennan. **32** Yesuus barattoota isaa
ofitti waamee, “Ani namoota kanneeniif garaa nan laafa;
isaan guyyaa sadii na bira turan; waan nyaatan tokko
illee hin qaban. Akka isaan karaa irratti hin gaggabneefis
ani agabuu isaanii gad isaan dhiisuu hin barbaadu”
jedhe. **33** Barattoonni isaas deebisanii, “Buddeena
tuuta guddaa akkanaa ga’u gammoojjii kana keessatti
eessaa argachuu dandeenya?” jedhan. **34** Yesuus immoo,
“Isin buddeena meeqa qabdu?” jedhee gaafate. Isaanis
deebisanii, “Buddeena torbaa fi qurxummii xixinnoo
muraasa qabna” jedhan. **35** Innis akka namoonni sun
lafa tataa’an itti hime. **36** Ergasii buddeena torbanii fi
qurxummii sana fuudhee erga galateeffatee booddee
kukkutee barattootatti kenne; isaanis namootaaf kennan.
37 Isaan hundi nyaatanii quufan. Ergasiis barattoonni
hambaa gundoo torba guutuu walitti qaban. **38** Baay’inni
warra nyaataniis ijoollee fi dubartoota malee dhiira kuma
afur ture. **39** Yesuus erga tuuta sana of irraa geggeessee
booddee bidiruu yaabbatee naannoo Magadaan dhaqe.

16 Fariisonnii fi Saduuqonni gara Yesuus dhufanii
akka inni samii irraa mallattoo isaan argisiisu
gaafachuudhaan isa qoran. **2** Innis akkana jedhee
deebise; “Isin yeroo galgalaa’utti, ‘Samiin diimateera;
caama ta’a’ jettu; **3** ganama immoo, ‘Samiin diimatee
duumessaa’eeraatii har’a bokkaan jabaan ni rooba’ jettu.

Isin bifa samii addaan baasuu ni beektu; garuu mallattoo
baraa addaan baasuu hin dandeessan. **4** Dhaloonni
hamaa fi ejjaan mallattoo barbaada; garuu mallattoo
Yoonaas malee mallattoon hin kennamuuf.” Yesuusis
isaan dhiisee deeme. **5** Barattoonni yommuu galaanicha
ce’anitti buddeena fudhachuu irraanfatan. **6** Yesuusis,
“Beekkadhaa; raacitii Fariisotaatii fi Saduuqotaa irraa
of eeggadhaa” isaaniin jedhe. **7** Isaanis, “Kun sababii
nu buddeena hin fidatiniif” jedhanii waan kana walii
wajjin haasa’an. **8** Yesuusis waan isaan haasa’an beekee
akkana jedhee gaafate; “Yaa warra amantii xinnoo nana,
isin maaliif waa’ee buddeena dhabuu keessanii walii
wajjin dudubbattu? **9** Isin amma iyyuu hin hubattanii?
Buddeenni shan nama kuma shaniif dhi’eeffamee
gundoo hammam guutuu akka walitti qabdan hin
yaadattanii? **10** Yookaan buddeenni torba nama kuma
afuriif dhi’eeffamee hambaa gundoo hammam guutuu
akka walitti qabdan hin yaadattanii? **11** Akka ani
waa’ee buddeenaa isinitti dubbachaa hin turin isin
akkamitti hin hubanne? Garuu raacitii Fariisotaatii fi
Saduuqotaa irraa of eeggadhaa.” **12** Isaanis ergasii akka
inni akka isaan raacitii buddeenaa irraa of eeggataniif
utuu hin ta’in akka barsiisa Fariisotaatii fi Saduuqotaa
irraa of eeggataniif isaanitti himaa ture hubatan. **13**
Yesuus yeroo gara biyya Fiiliphoos Qiisaariyaa dhufetti,
“Namoonni Ilma Namaatiin eenyu jedhu?” jedhee
barattoota isaa gaafate. **14** Isaanis, “Namoonni tokko
tokko inni Yohannis Cuuphaa dha jedhu; warri kaan
inni Eeliyaas jedhu; kaan immoo inni Ermiyaas yookaan
raajota keessaa isa tokko dha jedhu” jedhanii deebisan.
15 Innis, “Isin hoo? Eenyu anaan jettu?” jedhee gaafate.
16 Simoon Phexrosis, “Ati Kiristoos, Ilma Waaqa jiraataa
ti” jedhee deebise. **17** Yesuus immoo akkana jedhee
deebiseef; “Yaa Simoon ilma Yoonaa, ati eebbifamaa
dha; kana abbaa koo isa samii irraatu siif ibse malee
nama miti. **18** Ani sittin hima; ati Phexrosii dha;
kattaa kana irratti waldaa kiristaanaa koo nan ijaara;
karri gahaannamis ishee hin mo’atu. **(Hadēs g86)** **19**
Ani furtuu mootummaa samii siifin kenna; wanni ati
lafa irratti hiitu kam iyyuu samii irratti ni hidhama;
wanni ati lafa irratti hiiktu kam iyyuu samii irrattis
ni hiikama.” **20** Ergasiis akka isaan akka inni Kiristoos
ta’e nama tokkotti illee hin himneef barattoota isaa
akeekkachiise. **21** Yesuus yeroo sanaa jalqabee akka
Yerusaalem dhaqee harka maanguddootaatti, harka
luboota hangafootaattii fi harka barsiistota seeraatti
waan hedduun dhiphachuu qabu, akka ajjeefamuu
qabuu fi akka guyyaa sadaffaatti immoo du’aa kaafamu
barattoota isaatiif ibsuu jalqabe. **22** Phexrosis kophaatti
baasee, “Yaa Gooftaa, kun gonkumaa hin ta’in! Kun
sirraa haa fagaatu!” jedhee isa ifachuu jalqabe. **23**
Yesuus garuu of irra garagalee Phexrosiin, “Yaa Seexana
nana! Na duubatti deebi’i! Ati gufuu natti taateerta; ati
kan namaa yaadda malee kan Waaqaa hin yaadduutii”
jedhe. **24** Ergasii Yesuus barattoota isaatiin akkana
jedhe; “Namni kam iyyuu yoo na faana dhufuu barbaade,
inni of haa ganu. Fannoo ofii isaa baadhatees na duukaa
haa bu’u. **25** Namni lubbuu isaa oolfachuu barbaadu kam
iyyuu lubbuu isaa ni dhabaatii; garuu namni naaf jedhee
lubbuu isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa ni argata. **26**
Namni yoo addunyaa guutuu argatee lubbuu isaa immoo
dhabe, bu’aan isaa maali? Yookaan namni qooda lubbuu
isaa maal kennuu danda’a? **27** Ilmi Namaa ulfina Abbaa
isaatiin ergamoota isaa wajjin dhufuuf jiraatii; innis
yeroo sana tokkoo tokkoo namaatiif akkuma hojii isaatti
gatii isaa ni kenna. **28** “Ani dhuguman isinitti hima;
warra as dhadhaabachaa jiran keessaa namoonni tokko
tokko hamma utuu Ilmi Namaa mootummaa isaatiin
dhufuu arganitti du’a hin dhandhaman.”

17 Yesuus guyyaa ja’a booddee Phexrosin, Yaaqoobii
fi Yohannis obboleessa Yaaqoob fudhatee kophaa
isaanii tulluu dheeraa tokkotti ol baase. **2** Innis achitti
fuula isaanii duratti geeddarame. Fuulli isaa akka aduu
ife; uffanni isaas akkuma ifaa addaate. **3** Kunoo Musee
fi Eeliyaas utuu Yesuus wajjin haasa’anuu isaanitti
mul’atan. **4** Phexrosis Yesuusiin, “Yaa Gooftaa, as
jiraachuun nuuf gaarii dha. Yoo fedhii kee ta’e, ani
daasii sadii jechuunis tokko siif, tokko Museef, tokko
immoo Eeliyaasiif asitti nan ijaara” jedhe. **5** Utuma
inni dubbachaa jiruu kunoo, duumessi ifaan tokko isaan
haguuge; duumessicha keessaas sagaleen tokko, “Kun
Ilma koo isa ani jaalladhuu dha; ani isatti baay’ee nan
gammada. Isinis isa dhaga’aa!” jedhe. **6** Barattoonnis
yommuu waan kana dhaga’anitti akka malee sodaatanii
adda isaaniitiin lafatti gombifaman. **7** Yesuus garuu itti
dhi’aatee isaan tuqee, “Ka’aa! Hin sodaatinaa” jedheen.
8 Isaanis yommuu ol jedhanii ilaalanitti Yesuusin malee
nama tokko illee hin argine. **9** Utuu tulluu sana
irraa bu’uutti jiranuus Yesuus, “Hamma Ilmi Namaa
warra du’an keessaa kaafamutti waan argitan sana
nama tokkotti illee hin himinaa” jedhee isaan seerrate.
10 Barattoonnis, “Yoos barsiistonni seeraa maaliif
Eeliyaas akka duraan dursee dhufuu qabu dubbatu ree?”
jedhanii isa gaafatan. **11** Yesuus akkana jedhee deebise;
“Dhugumaan, Eeliyaas waan hunda iddootti deebisuuf
jedhee duraan dursee ni dhufa. **12** Ani garuu isinittin
hima; Eeliyaas amma iyyuu dhufeera; isaanis isa hin
hubanne; garuu waanuma fedhan hunda isatti hojjetan.
Ilmi Namaas akkasuma harka isaaniitti dhiphachuuf
jira.” **13** Barattoonnis ergasii akka wanni inni isaanitti
dubbachaa ture sun waa’ee Yohannis Cuuphaa ta’e
hubatan. **14** Yommuu isaan gara tuuta sanaa dhufanittis
namichi tokko Yesuusitti dhi’aatee fuula isaa duratti
jilbeenfate; **15** akkanas jedhe; “Yaa Gooftaa, ilmi koo
gaggabdoodhaan qabamee akka malee rakkachaa jiraatii
naaf maari. Yeroo hedduu ibidda keessatti yookaan
bishaan keessatti kufa. **16** Ani barattoota keetti isa
nan fide; isaan garuu isa fayyisuu hin dandeenye.”
17 Yesuusis deebisee, “Isin dhaloota hin amannee fi
jal’aa nana; ani hamma yoomiittin isin wajjin jiraadha?
Hamma yoomiittis ani isinii obsa? Mee gurbicha as
natti fidaa!” jedhe. **18** Yesuusis hafuura hamaa sana
ifate; hafuurri hamaan sunis gurbaa sana keessaa ba’e;
gurbichis yommusuma fayye. **19** Ergasiis barattoonni
kophaa isaanii gara Yesuus dhufanii, “Nu maaliif hafuura
hamaa sana baasuu dadhabne?” jedhanii isa gaafatan.
20 Innis akkana jedhee deebise; “Sababii amantiin
keessan xinnaateefii dha. Ani dhuguman isinitti hima;

isin utuu amantii xinnoo hamma sanyii sanaaficaa
qabaattanii silaa tulluu kanaan, ‘Asii ka’ii achi darbi’
jechuu ni dandeessu; innis ni darba. Wanni isiniif hin
danda’amne tokko iyyuu hin jiru. [**21** Hafuurri hamaan
akkanaa garuu soomaa fi kadhannaadhaan malee hin
ba’u.”] **22** Yeroo isaan Galiilaatti walitti qabamanitti inni
akkana isaaniin jedhe; “Ilmi Namaa dabarfamee harka
namootaatti ni kennama. **23** Isaanis isa ni ajjeesu; inni
immoo guyyaa sadaffaatti ni kaafama.” Barattoonnis
akka malee gaddan. **24** Yommuu Yesuusii fi barattoonni
isaa Qifirnaahom ga’anitti qaraxxoonni gara Phexros
dhufanii, “Barsiisaan keessan gibira hin kaffaluu?”
jedhanii gaafatan. **25** Innis deebisee, “Ni kaffala” jedheen.
Yesuus yommuu Phexros mana seenetti duraan dursee,
“Yaa Simoon ati maal yaadda? Mootonni lafaa eenyu
irraa qaraxaa fi gibira walitti qabu? Ijoollee isaanii
irraa moo keessummoota irraa walitti qabu?” jedhee
gaafate. **26** Phexrosis deebisee, “Keessummoota irraa
walitti qabu” jedhe. Yesuusis akkana jedhee deebiseef;
“Yoos ijoolleen isaanii bilisa. **27** Garuu nu akka isaan
hin mufachiifneef dhaqiitii okkoo galaanatti darbadhu.
Qurxummii jalqabatti qabdus fuudhi; yommuu afaan
isaa bantuttis maallaqa argatta. Maallaqa sanas geessiitii
anaa fi ofii keetiif isaanitti kenni.”

18 Yeruma sana barattoonni gara Yesuus dhufanii,
“Yoos mootummaa samii keessatti kan hundumaa
caalu eenyu?” jedhanii gaafatan. **2** Innis mucaa xinnaa
tokko ofitti waamee isaan gidduu dhaabe. **3** Akkanas
jedhe: “Ani dhuguman isinitti hima; isin yoo deebitanii
akkuma ijoollee taatan malee gonkumaa mootummaa
samiitti hin galtan. **4** Kanaaf namni akka daa’ima kanaa
gad of qabu kam iyyuu mootummaa samii keessatti nama
hunda caala. **5** Namni daa’ima akkanaa tokko maqaa
kootiin simatu kam iyyuu na simata. **6** “Namni kam iyyuu
warra natti amanan xixinnaa kanneen keessaa tokko
illee yoo gufachiise, dhagaan daakuu guddaan morma
isaatti hidhamee tuujuba galaanaa keessa dhidhimuu
isaaf wayya ture. **7** Sababii wantoota akka namoonni
gufatan godhan sanaatiif addunyaaf wayyoo! Wantoonni
akkanaa dhufuu qabu; garuu nama wantoonni kunneen
karaa isaatiin dhufan sanaaf wayyoo! **8** Yoo harki
kee yookaan miilli kee si gufachiise, of irraa kutii
gati. Harka lama yookaan miilla lama qabaattee ibidda
bara baraatti darbatamuu irra, dooluu taatee yookaan
laamshoftee jireenyatti galuu siif wayya. **(aiōnios g166)** **9**
Yoo iji kee si gufachiise of keessaa baasii gati. Ija lama
qabaattee ibidda gahaannamiitti darbatamuu irra ija
tokko qabaattee jireenyatti galuu siif wayya. **(Geenna
g1067)** **10** “Warra xixinnaa kanneen keessaa tokko illee
akka hin tuffanneef of eeggadhaa. Ani isinitti nan hima;
ergamoonni isaanii samii irratti yeroo hunda fuula
Abbaa koo isa samii irraa ni arguutii. [**11** Ilmi Namaa
isa bade oolchuudhaaf dhufeetii.] **12** “Isin maal seetu?
Namni tokko yoo hoolota dhibba qabaatee hoolota sana
keessaas tokko bade, namichi sun sagaltamii sagallan
hafan kaan tulluuwwan irratti dhiisee tokkicha bade
sana barbaaduu hin dhaquu? **13** Ani dhuguman isinitti
hima; inni yoo hoolaa sana argate, hoolota sagaltamii
sagallan hin badin irra hoolaa tokkicha sanatti caalaa
ni gammada. **14** Akkasuma immoo isaan xixinnoo
kanneen keessaa tokko iyyuu akka badu fedhii Abbaa
keessan isa samii irraa miti. **15** “Yoo obboleessi kee
cubbuu sitti hojjete, dhaqiitii iddoo isin lamaan qofti
jirtanitti balleessaa isaa itti himi. Yoo inni si dhaga’e
ati obboleessa kee deebifatteerta. **16** Yoo si dhaga’uu
baate garuu ‘dubbiin hundinuu dhuga baatota lamaan
yookaan sadiin waan mirkaneeffamuuf’ nama biraa
tokko yookaan nama lama fudhadhuu dhaqi. **17** Yoo
inni jara dhaga’uu dide waldaa kiristaanaatti himi; yoo
inni waldaa kiristaanaa iyyuu dhaga’uu dide akka nama
ormaattii fi akka qaraxxuutti isa fudhadhu. **18** “Ani
dhuguman isinitti hima; wanni isin lafa irratti hiitan
kam iyyuu samii irratti ni hidhama; wanni isin lafa irratti
hiiktan kam iyyuu samii irrattis ni hiikama. **19** “Ammas
ani isinitti nan hima; isin keessaa yoo namoonni lama
lafa irratti waa’ee waan kadhatan kamii iyyuu walii galan
Abbaan koo inni samii irraa isaaniif taasisa. **20** Iddoo
itti namoonni lama yookaan sadii maqaa kootiin walitti
qabamanitti ani gidduu isaaniitti nan argamaatii.” **21**
Ergasii Phexros gara Yesuus dhufee, “Yaa Gooftaa, yoo
obboleessi koo cubbuu natti hojjete ani yeroo hammam
dhiisaaf? Hamma yeroo torbaattii?” jedhee gaafate. **22**
Yesuusis akkana jedhee deebiseef; “Ani sitti nan hima;
yeroo torbaatamii torba malee yeroo torba miti. **23**
“Kanaafuu mootummaan samii mootii herrega garboota
isaa harka jiru to’achuu barbaade tokko fakkaata. **24**
Akkuma inni herrega isaa to’achuu jalqabeenis nama
mootichi taalaantii kuma kudhan irraa qabu tokko itti
fidan. **25** Namichi sun waan baasu dhabnaan gooftaan
isaa akka inni, niitiin isaa, ijoolleen isaatii fi wanni inni
qabu hundinuu gurguramanii gatiin sun kaffalamu ajaje.
26 “Garbichi sunis miilla isaatti kufee, ‘Yaa gooftaa, naaf
obsi; hunduma isaa iyyuu siif nan kaffalaa’ jedhee isa
kadhate. **27** Gooftaan garbicha sanaas garaa laafeef; gatii
isa irraa qabus dhiiseefii gad isa lakkise. **28** “Garbichi sun
garuu akkuma achii ba’een garbicha akka isaa kan gatii
diinaariidhibbaa irraa qabu tokko arge. Innis morma
namichaa hudhee qabee, ‘Waan ani sirraa qabu naa
kaffali’ jedheen. **29** “Garbichi akka isaa sunis miilla isaatti
kufee, ‘Naaf obsi; waan narra jiru siif nan kaffalaa’ jedhee
isa kadhate. **30** “Inni garuu ni dide; qooda kanaa hamma
inni gatii isaa kaffalutti mana hidhaatti isa galchisiise.
31 Garboonni kaan yommuu waan ta’e sana arganitti
akka malee gaddan; dhaqaniis waan ta’e hundumaa
gooftaa isaaniitti himan. **32** “Gooftichis garbicha sana
ofitti waamee akkana jedheen; ‘Yaa garbicha hamaa!
Ani sababii ati na kadhatteef gatii sirra ture hunda siif
dhiise. **33** Akkuma ani garaa siif laafe sana atis garbicha
akka keetiitiif garaa laafuu hin qabduu?’ **34** Gooftaan
isaas aariidhaan hamma inni gatii sana hunda kaffalutti
warra isa dhiphisanitti dabarsee isa kenne. **35** “Isinis
yoo garaa keessan guutuudhaan obboleessa keessaniif
dhiisuu baattan Abbaan koo inni samii irraa tokkoo
tokkoo keessan akkanuma godha.”

19 Yesuus erga dubbii kana dubbatee fixatee booddee,
Galiilaadhaa ka’ee gama Yordaanos gara biyya
Yihuudaa dhaqe. **2** Namoonni baay’eenis isa duukaa

bu'an; innis achitti isaan fayyise. **3** Fariisonni tokko
tokkos isa qoruuf gara isaa dhufanii, "Namni tokko
waanuma argeen niitii isaa hiikuun ni eeyyamamaa?"
jedhanii gaafatan. **4** Yesuusis akkana jedhee deebise; "Isin
akka inni jalqabatti isaan uume sun, 'dhiiraa fi dubartii
taasisee isaan uume'hin dubbifnee? **5** Inni akkana jedhe;
'Sababii kanaaf namni abbaa fi haadha isaa dhiisee niitii
isaatti maxxana; lamaan isaanii iyyuu foon tokko ta'u.' **6**
Egaa isaan si'achi foon tokko malee lama miti. Kanaafuu
waan Waaqni tokko taasise namni gargar hin baasin." **7**
Isaanis, "Yoos Museen maaliif akka namni tokko waraqaa
ragaa hiikkaa kenneefii niitii isaa of irraa geggeessu
ajaje ree?" jedhanii isa gaafatan. **8** Yesuusis akkana
jedhee deebise; "Museen sababii mata jabina keessaniitiif
jedhee akka isin niitota keessan hiiktan isiniif eeyyame.
Jalqabatti garuu akkana hin turre. **9** Ani isinittin hima;
namni utuu isheen halalummaa hin hojjetin niitii isaa
hiikee dubartii biraa fuudhu kam iyyuu ejja raawwata."
10 Barattoonni isaas, "Haalli dhirsaa fi niitii akkana
taanaan fuudhuu dhiisuu wayya" jedhaniin. **11** Yesuusis
akkana jedheen; "Waan kana warra isaaniif kenname
qofa malee namni hundi fudhachuu hin danda'u. **12**
Warri xu'aashii ta'anii gadameessa haadha isaaniitii
dhalatan jiruutii; warri harka namaatiin xu'aashii ta'anis
jiru; kanneen mootummaa samiitiif jedhanii xu'aashii
of taasisanis jiru; namni kana fudhachuu danda'u haa
fudhatu." **13** Ergasii akka inni harka isaan irra kaa'ee
isaaniif kadhatuuf ijoollee xixinnoo Yesuusitti fidan.
Barattoonni garuu isaan ifatan. **14** Yesuusis, "Ijoolleen
xixinnoon gara koo haa dhufaniitii hin dhowwinaa;
mootummaan samii kan warra akkanaatii" jedhe. **15**
Innis erga harka isaa isaan irra kaa'ee booddee achii
deeme. **16** Kunoo namichi tokko gara Yesuus dhufee,
"Yaa barsiisaa, jireenya bara baraa argachuuf wanni
gaariin ani gochuu qabu maali?" jedhee gaafate. **(aiōnios
g166)** **17** Yesuus immoo, "Ati maaliif waa'ee waan
gaarii na gaafatta? Gaariin Isa Tokkicha qofatu jira.
Ati yoo jireenyatti galuu barbaadde ajajawwan eegi"
jedhee deebise. **18** Namichis, "Ajajawwan kami?" jedhee
gaafate. Yesuus immoo akkana jedhee deebise; "'Hin
ajjeesin; hin ejjin; hin hatin; sobaan dhugaa hin ba'in;
19 abbaa keetii fi haadha kee kabaji; ollaa kee akkuma
ofii keetiitti jaalladhu.'" **20** Dargaggeessi sunis, "Ani
ajajawwan kanneen hunda eegeera. Yoos maaltu amma
iyyuu na duraa hir'ata ree?" jedheen. **21** Yesuusis, "Ati
yoo nama hir'ina hin qabne ta'uu barbaadde, dhaqiitii
waan qabdu gurgurii hiyyeeyyiif kenni; samii keessatti
badhaadhummaa ni qabaattaa. Ergasii kottuu na duukaa
bu'i" jedhee deebiseef. **22** Dargaggeessi sunis yommuu
waan kana dhaga'etti gaddee achii deeme; inni qabeenya
guddaa qaba tureetii. **23** Yesuusis barattoota isaatiin
akkana jedhe; "Ani dhuguma isinittin hima; mootummaa
samiitti galuun nama sooressaaf rakkisaa dha. **24**
Ammas isinittin hima; namni sooressi mootummaa
Waaqaatti galuu irra qaawwa lilmoo keessa ba'uutu
gaalaaf salphata." **25** Barattoonni yommuu waan kana
dhaga'anitti akka malee raajeffatanii, "Yoos eenyutu
fayyuu danda'a ree?" jedhanii gaafatan. **26** Yesuusis
isaan ilaalee, "Kun namaaf hin danda'amu; Waaqaaf
garuu wanni hundinuu ni danda'ama" jedhe. **27** Kana
irratti Phexros, "Kunoo, nu waan hunda dhiifnee si
duukaa buuneerra! Egaa maal arganna ree?" jedhee
deebise. **28** Yesuus immoo akkana isaaniin jedhe; "Ani
dhuguma isinittin hima; addunyaa haaraa keessatti,
yeroo Ilmi Namaa teessoo isaa ulfina qabeessa sana
irra taa'utti, isin warri na duukaa buutanis akkasuma
teessoowwan kudha lama irra teessanii gosoota Israa'el
kudha lamaanitti murtu. **29** Namni maqaa kootiif jedhee
manneen yookaan obboloota yookaan obboleettota
yookaan abbaa yookaan haadha yookaan niitii yookaan
ijoollee yookaan lafa qotiisaa dhiise hundi dachaa dhibba
ni argata; jireenya bara baraas ni dhaala. **(aiōnios g166)**
30 Garuu warri jalqabaa hedduun warra dhumaa ni ta'u;
warri dhumaa hedduun immoo warra jalqabaa ni ta'u.

20 "Mootummaan samiis abbaa lafaa kan iddoo
dhaabaa wayinii isaatti hojjettoota qacarachuuf
jedhee barii obboroo manaa ba'e tokko fakkaata. **2**
Innis guyyaatti diinaariitokko tokko isaanii kaffaluuf
hojjettoota sanaan walii galee gara iddoo dhaabaa
wayinii isaatti isaan erge. **3** "Namichi sunis gara
sa'aatii sadiitti gad ba'ee namoota hojii malee iddoo
gabaa dhadhaabatan kanneen biraa arge. **4** 'Isinis
dhaqaatii iddoo dhaabaa wayinii kootii keessa hojjedhaa;
anis waan isiniif malu isiniifin kaffalaa' jedheen. **5**
Isaanis ni dhaqan. "Ammas gara sa'aatii ja'aa fi gara
sa'aatii sagaliitti gad ba'ee akkasuma godhe. **6** Naannoo
sa'aatii kudha tokkoottis gad ba'ee namoota hojii malee
dhadhaabatan biraa argee, 'Isin maaliif guyyaa guutuu
hojii malee as dhadhaabattu?' jedhee isaan gaafate. **7**
"Isaanis, 'Sababii namni tokko illee nu hin qacaratiniif'
jedhanii deebisan. "Inni immoo, 'Isinis dhaqaatii iddoo
dhaabaa wayinii kootii keessa hojjedhaa' jedheen. **8**
"Yommuu galgalaa'etti abbaan iddoo dhaabaa wayinii
sanaa hoogganaa hojii isaatiin, 'Hojjettoota waami;
warra gara dhumaatti qacaramanii jalqabii hamma warra
dura qacaramaniitti mindaa isaanii kaffaliif' jedheen. **9**
"Warri gara sa'aatii kudha tokkootti qacaraman sunis
dhufanii tokkoon tokkoon isaanii diinaarii tokko tokko
fudhatan. **10** Warri jalqabatti qacaraman yommuu
dhufanitti waan warra kaan caalaa argatan se'an. Garuu
tokkoon tokkoon isaanii diinaarii tokko tokko fudhatan.
11 Isaan yommuu diinaarii sana fudhatanitti abbaa lafaa
sanatti guunguman. **12** Isaanis, 'Warri gara dhumaatti
qacaraman kunneen sa'aatii tokko qofa hojjetan; ati
garuu nu warra dadhabbii hojichaatii fi ho'a guyyaa
obsine isaaniin wal qixxeessite' jedhaniin. **13** "Inni garuu
hojjettoota sana keessaa isa tokkoon, 'Yaa michuu ko,
ani waan tokkoon illee si hin miine. Ati diinaarii tokkoon
naan walii hin gallee? **14** Qooda kee fudhadhuu deemi; ani
namicha isa gara dhumaa kanaafis hammuma siif kenne
sana kennuufii nan barbaada. **15** Ani qarshii kootiin waan
barbaade gochuuf mirga hin qabuu? Yookaan sababii
ani arjaa ta'eef hinaaftaa?' jedhe. **16** "Akkasuma warri
dhumaa warra jalqabaa ni ta'u; warri jalqabaa immoo
warra dhumaa ni ta'u." **17** Yesuus utuu Yerusaalemitti
ol ba'aa jiruu barattoota kudha lamaan kophaatti baasee
akkana jedheen: **18** "Kunoo nu Yerusaalemitti ol ba'aa
jirra; Ilmi Namaas dabarfamee luboota hangafootattii

fi barsiistota seeraatti ni kennama. Isaanis du'a itti
muru; **19** akka isaan itti qoosaniif, isa garafanii fi isa
fannisaniifis dabarsanii Namoota Ormaatti isa kennu.
Innis guyyaa sadaffaatti du'aa ni kaafama!" **20** Ergasiis
haati ilmaan Zabdewoos ilmaan ishee wajjin gara Yesuus
dhuftee jilbeenfattee waa isa kadhatte. **21** Yesuusis,
"Ati maal barbaadda?" jedheen. Isheenis, "Akka ilmaan
koo kunneen lamaan mootummaa kee keessatti inni
tokko mirga keetiin, inni kaan immoo bitaa keetiin
taa'u naa godhi" jetteen. **22** Yesuus immoo, "Isin waan
kadhattan hin beektan; xoofoo ani dhuguuf jiru dhuguu
ni dandeessuu?" jedheen. Isaanis, "Ni dandeenya"
jedhanii deebisan. **23** Yesuusis, "Dhugumaan xoofoo
koo irraa illee ni dhugdu; garuu mirga kootii fi bitaa
kootiin taa'uu kan kennu ana miti. Iddoon kun kan
warra Abbaan koo isaaniif qopheesse sanaa ti" jedheen.
24 Warri kurnan yommuu waan kana dhaga'anitti
obboloota lamaanitti aaran. **25** Yesuusis walitti isaan
waamee akkana jedhe; "Isin akka bulchitoonni Namoota
Ormaa isaan irratti gooftummaa mul'isan, gurguddoonni
isaaniis akka isaan irratti taayitaa argisiisan ni beektu.
26 Isin biratti akkas miti. Qooda kanaa namni isin keessaa
nama guddaa ta'uu barbaadu kam iyyuu tajaajilaa
keessan ta'uu qaba; **27** namni nama jalqabaa ta'uu
barbaadu kam iyyuu garbicha keessan ta'uu qaba; **28**
Ilmi Namaa iyyuu tajaajiluu fi lubbuu isaa immoo
namoota baay'eedhaaf furii godhee kennuuf dhufe
malee tajaajilamuuf hin dhufneetii." **29** Utuu Yesuusii
fi barattoonni isaa Yerikoodhaa ba'aa jiranuu, tuunni
namootaa guddaan isa duukaa bu'e. **30** Kunoo, jaamonni
lama qarqara karaa tataa'aa turan; isaanis yommuu
akka Yesuus achiin darbaa jiru dhaga'anitti iyyanii,
"Gooftaa, yaa Ilma Daawit nu maari!" jedhan. **31** Tuunni
sunis akka isaan cal'isaniif isaan ifate; isaan garuu, "Yaa
Gooftaa, yaa Ilma Daawit nu maari!" jedhanii ittuma
caalchisanii iyyan. **32** Yesuusis dhaabatee isaan waamee,
"Akka ani maal isinii godhu barbaaddu?" jedhee isaan
gaafate. **33** Isaan immoo, "Yaa Gooftaa, akka iji keenya
nuuf banamu barbaanna" jedhanii deebisan. **34** Yesuusis
garaa laafeefii ija isaanii qaqqabe. Isaanis yeruma sana
arganii isa duukaa bu'an.

21 Akkuma isaan Yerusaalemitti dhi'aatanii
Beetfaagee ishee Gaara Ejersaa irraa sana ga'aniin
Yesuus barattoota lama erge; **2** akkanas isaaniin jedhe;
"Gara ganda fuula keessan dura jiru sanaa dhaqaa;
yommusuma harree hidhamte tokko ilmoo ishee wajjin
ni argattu. Lachan isaanii hiikaatii naa fidaa. **3** Yoo namni
tokko iyyuu waan tokko isiniin jedhe, 'Gooftaatu isaan
barbaada' jedhaa; innis yommusuma erga." **4** Kunis akka
wanni karaa raajichaatiin dubbatame sun raawwatamuuf
ta'e; innis akkana jedha: **5** "Akkana jedhaa Intala
Xiyoonitti himaa; 'Kunoo, mootiin kee gad of qabee,
harree yaabbatee, ilmoo harree jechuunis harree xinnoo
yaabbatee, gara kee dhufa.'" **6** Barattoonnis dhaqanii
akkuma Yesuus isaan ajaje godhan. **7** Isaanis harree
fi ilmoo harree sana fidan; uffata isaaniis isaan irra
buusan; Yesuusis isaan irra taa'e. **8** Namoonni akka
malee baay'een uffata isaanii karaa irra afan; warri
kaan immoo dameewwan mukaa kukkutanii karaa
irra bubuusan. **9** Namoonni isa dura deemaa turanii
fi warri isa duukaa bu'aa turan iyyanii, "Hoosaa'inaa
Ilma Daawitiif!" "Inni maqaa Gooftaatiin dhufu
eebbifamaa dha!" "Hoosaa'inaa ol gubbaatti!" jedhan.
10 Yommuu Yesuus Yerusaalem seenetti, magaalaan sun
guutummaatti raafamtee, "Kun eenyu?" jette. **11** Tuunni
sun immoo, "Kun Yesuus, raajicha Naazreeti Galiilaati"
jedhee deebise. **12** Yesuus mana qulqullummaa
seenee warra mana qulqullummaa keessatti bitatanii fi
gurguratan hundumaa ari'e. Minjaala warra maallaqa
geeddaratanitii fi barcuma warra gugee gurguratanii
garagalche. **13** Innis, "'Manni koo mana kadhannaa
jedhama'jedhamee barreeffameera; isin garuu holqa
saamtotaa gootaniirtu" isaaniin jedhe. **14** Jaamonnii fi
warri naafatan mana qulqullummaa keessatti gara isaa
dhufan; innis isaan fayyise. **15** Luboonni hangafoonnii
fi barsiistonni seeraa yommuu hojii dinqisiisaa inni
hojjete arganii ijoollee mana qulqullummaa keessatti,
"Hoosaa'inaa ilma Daawitiif" jedhanii iyyan dhaga'anitti
ni aaran. **16** Isaanis, "Ati waan ijoolleen kunneen
jedhan dhageessaa?" jedhanii isa gaafatan. Yesuus
immoo, "Eeyyee;" isin waan, "'Yaa Gooftaa, ati afaan
daa'immaniitii fi mucoolii harma hodhanii irraa, galata
qopheessiteerta' jedhu sana takkumaa hin dubbifnee?"
jedhee deebise. **17** Innis isaan biraa deemee magaalaa
sanaa ba'e; Biitaaniyaa dhaqee achi bule. **18** Yesuus
ganama barii utuu gara magaalattiitti deebi'uu beela'e.
19 Muka harbuu tokkos karaa biratti argee itti gore;
garuu baala malee waa tokko illee hin arganne. Innis, "Iji
bara baraan sirratti hin argamin!" jedheen. Mukni sunis
yeruma sana goge. **(aiōn g165)** **20** Barattoonnis yommuu
waan kana arganitti ni dinqisiifatan. Isaanis, "Harbuun
sun akkamitti yommusuma goge?" jedhanii gaafatan. **21**
Yesuusis akkana jedhee deebise; "Ani dhuguman isinitti
hima; yoo amantii qabaattan, yoo mamuu baattanis,
waan muka harbuu sana irratti ta'e qofa utuu hin ta'in,
tulluu kanaan illee, 'Ka'i! Galaanatti darbatami!' yoo
jettan ni ta'a. **22** Isin yoo amantii qabaattan waan
kadhannaadhaan gaafattan hunda ni argattu." **23** Utuu
Yesuus mana qulqullummaa seenee barsiisaa jiruu
luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni sabaa gara
isaa dhufanii, "Ati taayitaa maaliitiin wantoota kanneen
hojjetta? Eenyutu taayitaa kana siif kenne?" jedhanii
gaafatan. **24** Yesuusis akkana jedhee deebise; "Anis
gaaffii tokkon isin gaafadha; yoo isin naaf deebiftan, anis
taayitaa maaliitiin wantoota kanneen akkan hojjedhu
isinittin hima. **25** Cuuphaan Yohannis eessaa dhufe?
Samii irraa moo nama biraa dhufe?" Isaanis waliin
mari'atanii akkana jedhan; "Yoo nu, 'Samii irraa dhufe'
jenne, inni immoo, 'Yoos isin maaliif isa hin amanin
ree?' nuun jedha. **26** Yoo nu, 'Nama biraa dhufe' jenne
garuu namoota sodaanna; isaan hundinuu Yohannisin
akka raajiitti ilaaluutii." **27** Kanaaf isaan, "Hin beeknu!"
jedhanii Yesuusiif deebisan. Inni immoo akkana jedhe;
"Anis taayitaa maaliitiin akkan wantoota kanneen
hojjedhu isinitti hin himu." **28** "Maal seetu? Nama
ilmaan lama qabu tokkotu ture; innis gara ilma isaa
hangafaa dhaqee, 'Yaa ilma ko, har'a dhaqiitii iddoo

dhaabaa wayinii keessa hojjedhu' jedheen. **29** "Ilmi
sunis deebisee, 'Ani hin dhaqu' jedhe; ergasii garuu
gaabbee dhaqe. **30** "Namichis gara ilma isaa isa kaanii
dhaqee akkasuma jedheen. Ilmi isaa sunis, 'Yaa gooftaa
nan dhaqa' jedhee deebiseef; garuu hin dhaqne. **31**
"Ilmaan lamaan keessaa isa kamtu fedhii abbaa isaa
guute?" Isaanis, "Isa jalqabaa ti" jedhan. Yesuusis
akkana isaaniin jedhe; "Ani dhuguman isinitti hima;
qaraxxoonnii fi sagaagaltoonni isin dura mootummaa
Waaqaatti ni galu. **32** Yohannis karaa qajeelummaa
isinitti argisiisuu dhufeetii; isin immoo isa hin amanne.
Qaraxxoonnii fi sagaagaltoonni garuu isa amanan; isin
erguma waan kana argitan illee qalbii jijjiirrattanii isatti
hin amanne. **33** "Fakkeenya biraa tokko dhaga'aa; abbaa
lafaa kan iddoo dhaabaa wayinii irra wayinii dhaabbate
tokkotu ture. Innis naannoo isaatti dallaa ijaaree,
achi keessatti boolla itti wayinii cuunfan qotee qooxii
eegumsaa ijaare. Ergasiis lafa wayinii sana qonnaan
bultootatti kiraa kennatee biyya fagoo dhaqe. **34** Innis
yeroon itti midhaan walitti qaban geenyaan akka isaan
ija isaa fidaniifiif garboota isaa qottuuwwan sanatti
ergate. **35** "Qottuuwwan sunis garboota namichaa
qabanii, isa tokko ni dhaanan; isa kaan ni ajjeesan; isa
sadaffaa immoo dhagaan tuman. **36** Ammas garboota
warra duraa caalaa baay'atan biraa ergate; qonnaan
bultoonni sunis akkuma sana isaan godhan. **37** Dhuma
irrattis inni, 'Ilma koo ni kabaju' jedhee ilma isaa
isaanitti ergate. **38** "Qottoonni sun garuu yommuu ilma
sana arganitti, 'Dhaaltuun isa kana. Kottaa isa ajjeefnee
dhaala isaa fudhannaa!' waliin jedhan. **39** Kanaafuu
isaan fuudhanii iddoo dhaabaa wayinii keessaa gad
baasanii isa ajjeesan. **40** "Egaa abbaan iddoo dhaabaa
wayinii sanaa yommuu dhufutti qottuuwwan sana maal
godhinna laata?" **41** Isaanis, "Inni namoota hamoo sana
haala hamaadhaan ni balleessa; iddoo dhaabaa wayinii
sanas qottuuwwan yeroo midhaan walitti qabamutti
qooda midhaan isaa kennaniif kanneen biraatti dabarsee
ni kenna" jedhanii deebisan. **42** Yesuusis akkana isaaniin
jedhe; "Isin dubbii Katabbiiwwan Qulqulluu keessatti,
"'Dhagaan ijaartonni tuffatan, dhagaa golee ta'eera;
kanas Gooftaatu godhe; kun immoo ija keenyatti dinqii
dha'jedhu sana gonkumaa hin dubbifnee? **43** "Kanaafuu
ani isinittin hima; mootummaan Waaqaa isin irraa
fudhatamee saba ija isaa godhatutti ni kennama. **44**
Namni dhagaa kana irratti kufu kam iyyuu caccabee
bututa; namni dhagichi irratti kufu kam iyyuu ni
daakama." **45** Luboonni hangafoonnii fi Fariisonni
yommuu fakkeenyawwan Yesuus dhaga'anitti akka inni
waa'ee isaanii dubbate beekan. **46** Isaanis isa qabuu
barbaadan; garuu sababii namoonni Yesuusin akka
raajiitti ilaalaa turaniif namoota sana sodaatan.

22 Yesuus ammas akkana jedhee fakkeenyaan deebii
kenneef: **2** "Mootummaan samii mootii ilma
isaatiif cidha fuudhaa qopheesse tokko fakkaata. **3** Innis
akka isaan warra cidha sanatti affeeraman waamaniif
garboota isaa erge; warri waamaman sun garuu dhufuu
hin barbaanne. **4** "Ammas akkana jedhee garboota biraa
erge; 'Kunoo ani irbaata koo qopheesseera: Sangoonni
koo, horiin koo coccoomoonis qalamanii wanni hundinuu
qopheeffameera. Gara cidha fuudhaa fi heerumaa kottaa
jedhaatii warra affeeraman sanatti himaa.' **5** "Isaan
garuu tuffatanii, inni tokko gara lafa qotiisaa isaa,
kaan immoo gara daldala isaa dhaqe. **6** Warri hafan
immoo garboota isaa qabanii salphisan; ni ajjeesanis. **7**
Mootichis ni aare. Loltoota isaas ergee warra garboota
isaa ajjeesan sana balleesse; magaalaa isaaniis ni gube. **8**
"Ergasii inni garboota isaatiin akkana jedhe; 'Dhangaan
cidha fuudhaa qopheeffameera; warri affeeraman garuu
cidha kanaaf hin malle. **9** Kanaafuu gara qaxxaamura
karaatti ba'aatii nama argitan hunda gara cidhaatti
affeeraa.' **10** Garboonni sunis karaatti ba'anii nama
argan hunda, hamaas gaariis walitti qaban; galmi cidhaa
sunis keessummootaan guutame. **11** "Mootichi yommuu
keessummoota ilaaluuf ol seenetti, nama uffata cidhaa
hin uffatin tokko achitti arge. **12** Innis, 'Yaa michuu
ko, ati akkamitti utuu uffata cidhaa hin uffatin as
seente?' jedhee isa gaafate. Namichi garuu waan dubbatu
dhabe. **13** "Mootichis tajaajiltoota isaatiin, 'Namicha
kana harkaa fi miilla hidhaatii dukkana alaatti gad
darbadhaa; achittis boo'uu fi ilkaan qaruutu ta'a' jedhe.
14 "Warri affeeraman baay'eedhaatii; warri filataman
garuu muraasa." **15** Ergasiis Fariisonni waanuma inni
dubbatuun isa qabuuf gad ba'anii Yesuusitti mari'atan.
16 Isaanis barattoota isaanii garee Heroodis wajjin isatti
ergan. Akkanas jedhan; "Yaa barsiisaa, akka ati nama
dhugaa taate, akka ati dhugaadhaan karaa Waaqaa
barsiiftu beekna. Ati nama wal hin caalchiftu; fuula
namaas hin ilaaltu. **17** Egaa mee nutti himi; yaadni
kee maali? Qeesaariif gibira kaffaluun eeyyamameera
moo hin eeyyamamne?" **18** Yesuus garuu hammina
isaanii beekee akkana jedhe; "Yaa fakkeessitoota nana,
isin maaliif na qortu? **19** Mee maallaqa gibira kaffaltan
natti argisiisaa." Isaanis diinaarii tokko isatti fidan; **20**
inni immoo, "Fakkiin kun kan eenyuu ti? Katabbiin
kunis kan eenyuu ti?" jedhee isaan gaafate. **21** Isaanis,
"Kan Qeesaari" jedhanii deebisan. Kana irratti inni,
"Yoos kan Qeesaar Qeesaariif, kan Waaqaa immoo
Waaqaaf kennaa" jedheen. **22** Isaanis yommuu waan
kana dhaga'anitti ni dinqifatan. Kanaaf isa dhiisanii
qajeelan. **23** Guyyuma sana Saduuqonni warri du'aa
ka'uun hin jiru jedhan tokko tokko gara isaa dhufanii
gaaffii isa gaafatan. **24** Akkanas jedhan; "Yaa barsiisaa,
Museen, 'Namni tokko niitii fuudhee utuu ijoollee hin
dhalchin yoo du'e obboleessi isaa niitii sana dhaalee
obboleessa isaatiif sanyii haa dhaabu' jedhee nutti
himeera. **25** Kunoo obboloota torbatu nu bira ture.
Inni jalqabaa niitii fuudhee utuu ijoollee hin qabaatin
niitii isaa obboleessa isaatti dhiisee du'e. **26** Obboleessa
lammaffaa fi sadaffaa irratti, hamma isa torbaffaattis
waanuma sanatu ta'e. **27** Dhuma irratti dubartittiinis
ni duute. **28** Egaa guyyaa du'aa ka'uutti, torban isaanii
keessaa isheen niitii isa kamii taati? Hundi isaanii
iyyuu ishee fuudhaniiruutii." **29** Yesuus immoo akkana
jedhee deebise; "Isin waan Katabbiiwwan Qulqulluu
yookaan humna Waaqaa hin beekneef dogoggortu.
30 Guyyaa du'aa ka'uutti namoonni akka ergamoota
samii ta'u malee hin fuudhan; hin heerumanis. **31**
Garuu isin waan Waaqni waa'ee du'aa ka'uu warra

du'anii isiniin jedhe hin dubbifnee? Innis akkana jedha;
32 'Ani Waaqa Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa
Yaaqoob.'Inni Waaqa warra jiraataniiti malee Waaqa
warra du'anii miti." **33** Namoonni yommuu waan kana
dhaga'anitti, barsiisa isaa dinqifatan. **34** Fariisonni
yommuu akka Yesuus Saduuqota afaan qabachiise
dhaga'anitti walitti qabaman. **35** Isaan keessaas hayyuun
seeraa tokko akkana jedhee gaaffii kanaan isa qore: **36**
"Yaa barsiisaa, seera keessaa ajajni guddaan isa kami?"
37 Yesuusis akkana jedheen; "Waaqa kee Goofticha garaa
kee guutuudhaan, lubbuu kee guutuudhaan, yaada kee
guutuudhaan jaalladhu. **38** Kunis ajaja jalqabaatii fi
guddicha. **39** Ajajni lammaffaanis isuma fakkaata: 'Ollaa
kee akkuma ofii keetiitti jaalladhu'jedha. **40** Seerrii fi
Raajonni hundinuu ajajawwan kanneen lamaan irratti
hundeeffamu." **41** Utuu Fariisonni walitti qabamanii
jiranuu Yesuus gaaffii tokko isaan gaafate; **42** innis, "Isin
waa'ee Kiristoos maal yaaddu? Inni ilma eenyuu ti?"
jedhe. Isaanis, "Inni Ilma Daawit" jedhanii deebisan.
43 Innis akkana isaaniin jedhe; "Yoos Daawit akkamitti
Hafuuraan geggeeffamee, 'Gooftaa' isaan jedha ree?
Inni akkana jedhaatii: **44** "'Gooftaan Gooftaa kootiin:
"Hamma ani diinota kee miilla kee jala siif galchutti
gara mirga koo taa'i"jedhe.' **45** Erga Daawit, 'Gooftaa'
jedhee isa waame, yoos inni akkamitti ilma isaa ta'uu
danda'a ree?" **46** Namni tokko iyyuu waan tokko isaaf
deebisuu hin dandeenye; gaafasii jalqabee namni tokko
iyyuu deebi'ee gaaffii isa gaafachuuf ija hin jabaanne.

23 Yesuusis ergasii uummataa fi barattoota isaatiin
akkana jedhe: **2** "Barsiistonni seeraatii fi Fariisonni
barcuma Musee irra taa'aniiru. **3** Kanaafuu waan
isaan isinitti himan hundumaa godhaa; eegaas. Garuu
waan isaan hojjetan hin hojjetinaa; isaan ni dubbatu
malee waan dubbatan sana hin hojjetaniitii. **4** Isaan
ba'aa ulfaataa hidhanii gatiittii namaa irra kaa'u; ofii
isaaniitii garuu ba'aa sana sochoosuuf qubaan illee
tuquu hin barbaadan. **5** "Isaan waan hojjetan hundumaa
namootatti of argisiisuuf hojjetu: Kudhaama isaanii ni
bal'ifatuutii; handaara uffata isaaniis ni dheereffatu. **6**
Iddoo cidhaatti iddoo ulfinaa, manneen sagadaa keessatti
immoo taa'umsa ulfinaa jaallatu. **7** Gabaa keessattis akka
namoonni nagaa isaan gaafatanii fi akka 'Yaa barsiisaa'
jedhanii isaan waaman jaallatu. **8** "Isin garuu, 'Barsiisaa'
jedhamtanii hin waamaminaa; Barsiisaa tokko qofa
qabduutii. Isin hundis obboloota walii keessanii ti. **9**
Lafa irratti nama tokkoon illee 'Abbaa' hin jedhinaa; isin
Abbaa tokko qofa qabduutii; innis isa samii irraa ti. **10**
'Gooftota' jedhamtanii hin waamaminaa; isin Gooftaa
tokko qofa qabduutii; innis Kiristoos. **11** Isin keessaa
namni hunda keessan caalu tajaajilaa keessan haa ta'u. **12**
Namni ol of qabu kam iyyuu gad qabamaatii; namni gad
of qabu kam iyyuu garuu ol qabama. **13** "Yaa barsiistota
seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo!
Isin mootummaa samii namoota duraa cuftuutii. Ofii
keessanii hin seentan; warra seenuu yaalanis akka isaan
seenan hin gootan. [**14** Yaa barsiistota seeraatii fi
Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Mana
haadha hiyyeessaa saamtanii onsituutii; itti fakkeessuuf
kadhannaa ni dheeressitu; kanaafuu murtii caalutu
isinitti murama.] **15** "Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota
fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Nama tokko amantii
keessanitti galfachuuf jettanii lafaa fi galaana irra joortu;
yommuu inni amanuttis akka inni isin caalaa dachaa
lama ilma gahaannam ta'u isa gootu. **(Geenna g1067)**
16 "Qajeelchitoota jaamota nana, isiniif wayyoo! Isin,
'Namni kam iyyuu yoo mana qulqullummaatiin kakate,
kun homaa miti; namni kam iyyuu yoo warqee mana
qulqullummaatiin kakate garuu kakuun sun isa qaba'
jettu. **17** Isin gowwootaa fi jaamota nana, warqee moo
mana qulqullummaa kan warqee sana qulqulleessutu
caala? **18** Akkasumas isin, 'Namni kam iyyuu yoo iddoo
aarsaatiin kakate, kun homaa miti; yoo kennaa iddoo
aarsaa irra jiru sanaan kakate garuu kakuun sun isa
qaba' jettu. **19** Isin jaamota nana, kennaa sana moo
iddoo aarsaa isa kennaa sana qulqulleessutu caala? **20**
Kanaafuu namni iddoo aarsaatiin kakatu, iddoo aarsaatii
fi waan isa irra jiru hundumaan ni kakata. **21** Namni
mana qulqullummaatiin kakatu, mana qulqullummaatii
fi isa mana qulqullummaa keessa jiraatuun kakata.
22 Namni samiidhaan kakatu, teessoo Waaqaatii fi isa
teessoo sana irra taa'uun kakata. **23** "Yaa barsiistota
seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo!
Isin abasuuda, insilaalaa fi kamuunii kudhan keessaa
tokko ni kennitu. Garuu seera keessaa waan caalaatti
barbaachisaa ta'e jechuunis murtii qajeelaa, araaraa
fi amanamummaa dhiiftaniirtu. Silaa utuu isa duraa
hin dhiisin isa duubaa hojii irra oolchuu qabdu ture.
24 Isin qajeelchitoota jaamota nana! Bookee ni calaltu;
gaala immoo ni liqimsitu. **25** "Yaa barsiistota seeraatii
fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Duuba
xoofootii fi caabii ni qulqulleessitu; keessi isaanii garuu
saamichaa fi ofittummaadhaan guutameera. **26** Yaa
Fariisicha jaamaa nana! Jalqabatti keessa xoofootii fi
caabii qulqulleessi; ergasii duubni isaas ni qulqullaa'aa.
27 "Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota
nana, isiniif wayyoo! Isin akkuma awwaala nooraa
dibame kan duubni isaa bareedaa fakkaatee keessi
isaa immoo lafee namoota du'aniitiin, xuraa'ummaa
hundaanis guutamee ti. **28** Isinis akkasuma duubaan
qajeeltota fakkaattanii namootatti mul'attu; keessi
keessan garuu fakkeessuu fi hamminaan guutameera.
29 "Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota
nana, isiniif wayyoo! Isin raajotaaf awwaala ijaartuutii;
soodduu qajeeltotaas ni bareechitu. **30** Isin, 'Nu utuu bara
abbootii keenyaa sana jiraannee silaa dhiiga raajotaa
dhangalaasuu keessatti isaan wajjin hin hirmaannu
ture' jettu. **31** Kanaafuu isin akka sanyii warra raajota
ajjeesan sanaa taatan ofuma keessanitti dhugaa baatu.
32 Egaa safartuu cubbuu abbootii keessanii guutaa! **33**
"Bofoota nana! Ijoollee buutii nana! Isin akkamitti murtii
gahaannam jalaa ba'uu dandeessu? **(Geenna g1067)** **34**
Kanaafuu, kunoo ani raajotaa fi ogeeyyii, barsiistotas
gara keessanitti nan erga. Isinis isaan keessaa gartokko
ni ajjeeftu; ni fanniftu; warra kaan immoo manneen
sagadaa keessan keessatti garaftu; magaalaa tokko
irraa gara magaalaa biraattis isaan ariitu. **35** Kanaaf
dhiiga Abeel nama qajeelaa sanaatii jalqabee hamma
dhiiga Zakkaariyaas ilma Baraakiyuu isa isin mana

qulqullummaatii fi iddoo aarsaa gidduutti ajjeeftaniitti,
dhiiga qulqulluu lafatti dhangalaafame hundumatti
ni gaafatamtu. **36** Ani dhuguma isinittin hima; kun
hundinuu dhaloota kanatti ni dhufa. **37** "Yaa Yerusaalem,
yaa Yerusaalem, ati kan raajota ajjeeftu, warra gara keetti
ergamanis kan dhagaadhaan tumtu, akkuma indaanqoon
cuucii ishee qoochoo ishee jalatti walitti qabattu sana
anis ijoollee kee walitti qabuuf yeroo meeqan hawwe!
Isin garuu hin barbaanne. **38** Kunoo, manni keessan
onee isinii hafa. **39** Ani isinittin himaatii; isin hamma,
'Inni maqaa Gooftaatiin dhufu sun eebbifamaa dha'
jettanitti lammata na hin argitan."

24 Utuu Yesuus mana qulqullummaatii ba'ee
deemaa jiruu barattoonni isaa gamoowwan mana
qulqullummaa isatti argisiisuuf gara isaa dhufan. **2** Innis,
"Waan kana hunda argituu? Ani dhuguma isinittin hima;
asitti dhagaan dhagaa irratti hafu tokko hin jiru; hundi
isaa iyyuu ni diigama" jedhee deebiseef. **3** Utuu Yesuus
Tulluu Ejersaa irra taa'ee jiruu, barattoonni isaa kophaa
isaanii gara isaa dhufanii, "Mee nutti himi; wanni kun
yoom ta'a? Mallattoon dhufa keetii fi mallattoon dhuma
barichaa maali?" jedhan. **(aiōn g165)** **4** Yesuusis akkana
jedhee deebiseef; "Akka namni tokko iyyuu isin hin
gowwoomsineef of eeggadhaa. **5** Namoonni hedduun,
'Ani Kiristoos' jedhanii maqaa kootiin ni dhufuutii; nama
hedduus ni gowwoomsu. **6** Isin waa'ee waraanaatii fi
oduu waraanaa ni dhageessu; garuu akka hin rifanne of
eeggadhaa. Wanni akkanaa ta'uu qabaatii; dhumni garuu
amma iyyuu hin geenye. **7** Sabni sabatti, mootummaanis
mootummaatti ni ka'a. Beellii fi sochiin lafaa iddoo garaa
garaatti ni ta'a. **8** Garuu kun hundinuu jalqaba ciniinsuu
da'umsaa ti. **9** "Isaan dabarsanii dhiphinatti isin kennu;
isin ajjeesus; sababii maqaa kootiifis saba hundaan ni
jibbamtu. **10** Yeroo sanatti namoonni baay'een ni gufatu;
dabarsanii wal kennu; wal jibbus; **11** raajonni sobaa
hedduun ni dhufu; nama hedduus ni gowwoomsu. **12**
Sababii baay'ina hamminaatiif jaalalli namoota baay'ee
ni qabbanaa'a; **13** namni hamma dhumaatti jabaatee
dhaabatu garuu ni fayya. **14** Wangeelli mootummaa
kunis akka saba hundaaf dhuga ba'umsa ta'uuf addunyaa
hunda keessatti ni lallabama; ergasiis dhumni sun ni
dhufa. **15** "Kanaafuu, 'Isin yommuu wanni jibbisiisaan
badiisa fidu'kan Daani'el raajichi waa'ee isaa dubbate sun
iddoo qulqulluu dhaabatee argitanitti, namni dubbisu
haa hubatu; **16** yommus warri Yihuudaa keessa jiran
tulluuwwanitti haa baqatan. **17** Namni bantii manaa
irra jiru tokko iyyuu waan tokko illee mana isaatii
fudhachuuf gad hin bu'in. **18** Namni lafa qotiisaa keessa
jiru tokko iyyuu uffata isaa fudhachuuf duubatti hin
deebi'in. **19** Bara sana keessa dubartoota ulfaatii fi
haadhota hoosisaniif wayyoo! **20** Garuu akka baqachuun
keessan ganna keessa yookaan Guyyaa Sanbataatiin
hin taaneef kadhadhaa. **21** Yeroo sanatti dhiphinni
guddaan isaa ni dhufaatii; dhiphinni akkasiis uumama
addunyaatii jalqabee hamma ammaatti hin dhufne;
si'achis gonkumaa hin dhufu. **22** "Utuu guyyoonni sun
gabaabbachuu baatanii silaa namni tokko iyyuu hin hafu
ture; garuu sababii filatamtootaatiif guyyoonni sun ni
gabaabbatu. **23** Yeroo sana yoo namni kam iyyuu, 'Ilaa,
Kiristoos as jira!' yookaan 'Achi jira!' isiniin jedhe, hin
amaninaa. **24** Kiristoosonni sobaatii fi raajonni sobaa
ni ka'uutii; isaanis yoo danda'ameef filatamtoota illee
gowwoomsuuf jedhanii mallattoo gurguddaa fi dinqii ni
hojjetu. **25** Kunoo ani duraan dursee isinitti himeera.
26 "Kanaafuu yoo isaan, 'Kuunnoo, inni gammoojjii
keessa jira' isiniin jedhan achi hin dhaqinaa; yookaan
yoo isaan, 'Kunoo, mana keessa gola jira' isiniin jedhan
hin amaninaa. **27** Akkuma bakakkaan ba'a biiftuutii
bu'ee hamma lixa biiftuutti mul'atu sana dhufaatiin Ilma
Namaas akkasuma ta'a. **28** Iddoo raqni jiru kamitti iyyuu
gogocorroowwan walitti qabamu. **29** "Akkuma dhiphinni
bara sanaa darbeen, '"Aduun ni dukkanoofti; ji'is ifa
ishee hin kennitu; urjiiwwan samii irraa ni harca'u;
humnoonni samiis ni raafamu.' **30** "Ergasii mallattoon
Ilma Namaa samii irratti ni mul'ata; saboonni addunyaa
hundinuus ni boo'u. Isaanis utuu Ilmi Namaa duumessa
samiitiin humnaa fi ulfina guddaadhaan dhufuu ni
argu. **31** Innis ergamoota isaa sagalee malakataa guddaa
isaatiin erga; isaanis filatamtoota isaa kanneen handaara
samiiwwanii tokko irraa hamma isa kaaniitti jiran
bubbeewwan afran irraa walitti qabu. **32** "Fakkeenya
kana muka harbuu irraa baradhaa; yommuu dameen isaa
latee baala baafatutti akka bonni dhi'aate ni beektu. **33**
Akkasuma isinis yommuu waan kana hunda argitanitti
akka inni dhi'aate, akka balbala irras ga'e ni beektu. **34**
Ani dhuguma isinittin hima; hamma wanni kun hundi
ta'utti dhaloonni kun hin darbu. **35** Samii fi lafti ni
darbu; dubbiin koo garuu gonkumaa hin darbu. **36**
"Waa'ee guyyaa sanaa yookaan waa'ee sa'aatii sanaa
garuu Abbaa qofatu beeka malee namni tokko iyyuu
hin beeku; ergamoonni samii irraa iyyuu hin beekan;
yookaan Ilmi iyyuu hin beeku. **37** Akkuma bara Nohi ta'e
sana yeroo dhufaatii Ilma Namaattis akkasuma ni ta'a. **38**
Bara bishaan badiisaatiin dura ture sana, hamma gaafa
Nohi doonii seeneetti namoonni nyaachaa, dhugaa,
fuudhaa, heerumaas turaniitii. **39** Isaanis hamma bishaan
badiisaa dhufee hunda isaanii fudhatetti waan dhufuuf
jiru hin beekne. Yeroo Ilmi Namaa dhufuttis akkasuma
ta'a. **40** Gaafas namoonni lama lafa qotiisaa keessa
hojjetu; inni tokko ni fudhatama; kaan immoo ni hafa.
41 Dubartoonni lama dhagaa daakuutiin daaku; tokko
ni fudhatamti; kaan immoo ni hafti. **42** "Kanaafuu
isin dammaqaa; Gooftaan keessan guyyaa kam akka
dhufu hin beektaniitii. **43** Garuu waan kana hubadhaa:
Abbichi manaa utuu yeroo kamitti akka hattuun dhuftu
beekee silaa dammaqee eeggata malee akka manni isaa
cabsamee seenamu itti hin dhiisu ture. **44** Kanaafuu
isinis akkasuma qophaa'uu qabdu; Ilmi Namaa sa'aatii
isin hin eegnetti dhufaatii. **45** "Egaa garbichi amanamaa
fi ogeessi kan gooftaan isaa akka inni nyaata isaanii
yeroo malutti isaanii kennuuf jedhee garboota mana isaa
jiraatan irratti isa muudu eenyu? **46** Garbichi gooftaan
isaa yommuu deebi'utti utuu inni akkasuma hojjetuu
isa argu sun eebbifamaa dha. **47** Ani dhuguma isinitti
nan hima; inni qabeenya isaa hunda irratti isa muuda.
48 Garbichi sun garuu yoo hamaa ta'e, 'Gooftaan koo
yeroo dheeraa tura' ofiin jedhee **49** garboota isa wajjin

tajaajilan tumuu, machooftota wajjin immoo nyaachuu fi
dhuguu jalqaba. **50** Gooftaan garbicha sanaa guyyaa inni
isa hin eegnee fi sa'aatii inni hin beeknetti ni dhufa. **51**
Innis isa kukkuta; fakkeessitoota keessattis isa ramada;
achittis boo'ichaa fi ilkaan qaruutu ta'a.

25 "Yeroo sanatti mootummaan samii dubarran
kudhan kanneen ibsaa isaanii fudhatanii misirricha
simachuudhaaf gad ba'an fakkaata. **2** Isaan keessaas
shan gowwoota, shan immoo ogeeyyii turan. **3** Warri
gowwoonni ibsaa isaanii fudhatan malee zayitii hin
fudhanne. **4** Warri ogeeyyiin garuu ibsaa isaanii
wajjin zayitii qodaatti qabatanii turan. **5** Misirrichi
sun turraan hundumti isaanii mugan; ni rafanis.
6 "Halkan walakkaattis sagaleen guddaan, 'Kunoo,
misirrichi dhufeera! Ba'aatii isa simadhaa!' jedhu tokko
dhaga'ame. **7** "Dubarri sun hundinuus ka'anii ibsaa
isaanii qopheeffatan. **8** Warri gowwoonni sun warra
ogeeyyiidhaan, 'Ibsaan keenya nu duraa dhaamuutti
jiraatii zayitii keessan irraa xinnoo nuu kennaa' jedhan.
9 "Warri ogeeyyiinis deebisanii, 'Hin kenninu; tarii
wanni nuu fi isin ga'u hin jiru ta'aatii. Qooda kanaa
warra gurguran bira dhaqaatii ofii keessaniif bitadhaa'
jedhaniin. **10** "Garuu utuma isaan zayitii bitachuu
dhaquutti jiranuu misirrichi dhufe. Dubarri qophaa'anis
isa wajjin galma cidha fuudhaatti ol galan. Balballis
ni cufame. **11** "Ergasii dubarran kaanis dhufanii, 'Yaa
Gooftaa, yaa Gooftaa, balbala nuuf bani!' jedhaniin. **12**
"Inni garuu deebisee, 'Dhuguman isinitti hima; ani isin
hin beeku' jedheen. **13** "Kanaafuu isin sababii guyyaa
sana yookaan sa'aatii sana hin beekneef dammaqaa.
14 "Ammas mootummaan samii nama biyya fagoo
dhaqu tokko fakkaata; namichis garboota isaa waamee
qabeenya isaa imaanaa itti kennate. **15** Tokkoo tokkoo
isaaniittis akkuma dandeettii isaaniitti, isa tokkotti
taalaantii shan, isa kaanitti taalaantii lama, isa kaanitti
immoo taalaantii tokko kennee ka'ee deeme. **16** Namichi
taalaantii shan fudhate sun, yeroodhuma sana dhaqee
ittiin daldalee taalaantii biraa shan irraa buufate. **17**
Inni taalaantii lama fudhates akkasuma taalaantii biraa
lama irraa buufate. **18** Namichi taalaantii tokko fudhate
garuu dhaqee lafa qotee maallaqa gooftaa isaa dhokse.
19 "Yeroo dheeraa booddee gooftaan garboota sanaa
deebi'ee herrega isaan bira jiru herregate. **20** Namichi
taalaantii shan fudhatee ture sun taalaantii biraa shan
fidee, 'Yaa gooftaa, ati taalaantii shan imaanaa natti
kennitee turte. Ani immoo kunoo, taalaantii shan irraa
buufadheera' jedheen. **21** "Gooftaan isaas deebisee, 'Yaa
garbicha gaarii fi amanamaa, waan gaarii hojjette! Ati
waan akka malee xinnoo irratti amanamaa taateerta;
ani immoo waan baay'ee irratti sin muuda. Kottuutii
gammachuu gooftaa keetiitti gali!' jedheen. **22** "Namichi
taalaantii lama fudhatee tures dhufee, 'Yaa gooftaa, ati
taalaantii lama imaanaa natti kennitee turte; ani immoo
kunoo, taalaantii biraa lama irraa buufadheera' jedheen.
23 "Gooftaan isaas deebisee, 'Yaa garbicha gaarii fi
amanamaa, waan gaarii hojjette! Ati waan xinnoo irratti
amanamaa taateerta; ani immoo waan baay'ee irratti
sin muuda. Kottuutii gammachuu gooftaa keetiitti gali!'
jedheen. **24** "Namichi taalaantii tokkicha fudhatee
tures dhufee akkana jedhe; 'Yaa gooftaa, ati nama
gara jabeessa iddoo itti hin facaasinii galfattu, iddoo
itti hin bittinneessiniis walitti qabattu akka taate nan
beeka. **25** Kanaafuu ani sodaadhee dhaqeen taalaantii
kee lafa keessa dhokse. Taalaantiin kee kunoo ti.' **26**
"Gooftaan isaas deebisee akkana jedhe; 'Yaa garbicha
hamaa dhibaa'aa! Ati akka ani iddoon itti hin facaasinii
galfadhu, iddoon itti hin bittinneessiniis walitti qabadhu
beektaa? **27** Yoos akka ani yommuun deebi'utti dhala
isaa wajjin fudhadhuuf silaa maallaqa koo warra baankii
bira naa kaa'uu qabda ture. **28** "'Kanaaf taalaanticha isa
harkaa fuudhaatii namicha taalaantii kudhan qabuuf
kennaa. **29** Kan qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni
kennama; irraa hafaas ni qabaataatii. Kan hin qabne
garuu wanni inni qabu iyyuu irraa fudhatama. **30**
Garbicha faayidaa hin qabne kana dukkana alaatti gad
darbadhaa; achittis boo'ichaa fi ilkaan qaruutu ta'a.' **31**
"Ilmi Namaa yommuu ulfina isaatiin ergamoota Waaqaa
hunda wajjin dhufutti, teessoo isaa kan ulfinaa irra ni
taa'a. **32** Saboonni hundinuu fuula isaa duratti walitti
qabamu; innis akkuma tikseen tokko hoolotaa fi re'oota
gargar footu sana namoota gargar ni fo'a. **33** Inni hoolota
karaa mirga isaa, re'oota immoo karaa bitaa isaa ni
dhaabachiisa. **34** "Yeroo sana Mootichi warra mirga isaa
jiraniin akkana jedha; 'Isin warri Abbaan koo eebbise
kottaa mootumicha uumamuu addunyaatii jalqabee
isinii qopheeffame sana dhaalaa. **35** Sababiin isaas ani
beelofnaan isin nyaata naaf kennitan; dheebonnaan
waan ani dhugu naaf kennitan; ani keessummaan ture;
isin immoo na simattan; **36** ani daarraan daara na
baaftan; dhukkubsannaan na gaafattan; hidhamnaan
dhuftanii na ilaaltan.' **37** "Qajeeltonni sunis deebisanii
akkana jedhaniin; 'Yaa Gooftaa, yoom beeloftee si arginee
waan ati nyaattu siif kennine? Yookaan yoom dheebottee
si arginee waan ati dhugdu siif kennine? **38** Yoom
keessummaa ta'uu kee arginee si simanne? Yookaan
yoom daartee si arginee daara si baafne? **39** Yoom
dhukkubsattee yookaan hidhamtee si arginee dhufnee
si ilaalle?' **40** "Mootiin sunis deebisee, 'Ani dhuguman
isinitti hima; waan obboloota koo warra nama hundumaa
gad ta'an kanneen keessaa isa tokkoof gootan kam iyyuu
naaf gootan' jedhaan. **41** "Ergasiis warra bitaa isaa
jiraniin akkana jedha; 'Isin yaa abaaramoo, na duraa
badaatii ibidda bara baraa isa diiyaabiloosii fi ergamoota
isaatiif qopheeffametti galaa. **(aiōnios g166)** **42** Ani
beelofnaan isin waan ani nyaadhu naaf hin kennineetii;
ani dheebonnaan waan ani dhugu naaf hin kennineetii;
43 ani keessummaan ture; isin na hin simanne; ani
daarraan isin daara na hin baafne; dhukkubsannaan
yookaan hidhamnaan dhuftanii na hin ilaalle.' **44**
"Isaanis, 'Yaa Gooftaa, ati yoom beeloftee yookaan
dheebottee yookaan keessummaa taatee yookaan daartee
yookaan dhukkubsattee yookaan hidhamtee si arginee si
gargaaruu didne?' jedhanii deebisu. **45** "Innis deebisee,
'Ani dhuguman isinitti hima; waan obboloota koo warra
nama hundaa gad ta'an kanneen keessaa isa tokkoof
hin godhin naafis hin goone' jedha. **46** "Isaan kunneen
adabbii bara baraatti, qajeeltonni immoo jireenya bara
baraatti galu." **(aiōnios g166)**

26 Yesuus erga waan kana hunda dubbatee raawwatee
booddee barattoota isaatiin akkana jedhe; **2**
"Akkuma isin beektan Faasiikaaf guyyaa lamatu hafa;
Ilmi Namaas fannifamuuf dabarfamee ni kennama."
3 Ergasii luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni
uummataa dallaa luba ol aanaa isa Qayyaaffaa jedhamuu
keessatti walitti qabaman. **4** Isaanis haxxummaadhaan
Yesuusin qabuu fi ajjeesuuf mari'atan. **5** Isaanis, "Garuu
akka namoota gidduutti gooliin hin kaaneef yeroo
ayyaanaatti hin ta'in" jedhan. **6** Utuu Yesuus Biitaaniyaa
keessa mana Simoon isa lamxaa'aa sanaa jiruu, **7**
dubartiin tokko shittoo gatiin isaa akka malee guddaa
ta'e bilqaaxxii albaasxiroositti qabattee gara isaa dhufte;
akkuma inni maaddiitti dhi'aateenis shittoo sana mataa
isaatti dhangalaafte. **8** Barattoonnis yommuu waan
kana arganitti aaranii akkana jedhan; "Waan kana
balleessuun maaliif? **9** Silaa shittoon kun gatii guddaatti
gurguramee maallaqa isaa hiyyeeyyiif kennuun ni
danda'ama tureetii." **10** Yesuusis kana hubatee akkana
isaaniin jedhe; "Isin maaliif dubartii kana rakkiftu?
Isheen waan gaarii naaf gooteerti. **11** Hiyyeeyyii yeroo
hunda of biraa qabdu; ana garuu yeroo hunda of
biraa hin qabdan. **12** Dubartiin kun yommuu shittoo
kana dhagna koo irrati dhangalaaftetti awwaalaaf na
qopheessuudhaaf waan kana goote. **13** Ani dhuguma
isinittin hima; addunyaa hunda irratti, iddoo wangeelli
kun itti lallabamu kamitti iyyuu wanni isheen gootes
yaadannoo isheetiif ni odeeffama." **14** Ergasiis warra
Kudha Lamaan keessaa namichi Yihuudaa Keeriyotii
jedhamu tokko gara luboota hangafootaa dhaqee, **15**
"Yoo ani isa dabarsee isinitti kenne isin maal naaf
kennitu?" jedhee gaafate. Isaanis meetii soddomaan walii
galan. **16** Yihuudaanis yeroo sanaa jalqabee Yesuusin
dabarsee kennuuf haala mijaa'aa eeggachaa ture. **17**
Guyyaa jalqaba Ayyaana Maxinootti barattoonni gara
Yesuus dhufanii, "Akka ati Faasiikaa nyaattuuf eessatti
akka siif qopheessinu barbaadda?" jedhanii gaafatan. **18**
Innis deebisee akkana jedhe; "Magaalaa seenaatii nama
wayiitiin, 'Barsiisaan, yeroon koo ga'eera; ani barattoota
koo wajjin Ayyaana Faasiikaa mana keetti nan kabaja
siin jedha' jedhaa." **19** Barattoonnis akkuma Yesuus
isaan ajaje sana godhan; Faasiikaas ni qopheessan. **20**
Yesuusis yommuu galgalaa'etti warra Kudha Lamaan
wajjin maaddiitti dhi'aate. **21** Innis utuma nyaachaa
jiranuu, "Ani dhuguma isinitti nan hima; isin keessaa
tokko dabarsee na kenna" jedhe. **22** Isaanis akka malee
gaddanii tokko tokkoon, "Yaa Gooftaa, na ta'innaa
laata?" jedhanii gaafachuu jalqaban. **23** Yesuusis akkana
jedhee deebise; "Namichi na wajjin gabatee keessa harka
kaa'ee cuuphate dabarsee na kenna. **24** Ilmi Namaa
akkuma waa'een isaa barreeffame sanatti ni deema.
Garuu namicha dabarsee Ilma Namaa kennu sanaaf
wayyoo! Inni utuu dhalachuu baatee isaaf wayya ture."
25 Yihuudaan inni dabarsee isa kennuuf jiru sunis, "Yaa
Barsiisaa, na ta'innaa laata?" jedhe. Yesuusis, "Atuu jette
kaa!" jedhee deebise. **26** Utuu nyaachaa jiranuus Yesuus
buddeena fuudhee eebbise; caccabsees, "Fudhadhaa
nyaadhaa; kun foon koo ti" jedhee barattoota isaatiif
kenne. **27** Xoofoos fuudhee galata galchee isaaniif kenne;
akkanas jedhe; "Hundi keessan kana irraa dhugaa. **28**
Kun dhiiga koo, dhiiga kakuu haaraa kan dhiifama
cubbuu namoota baay'eetiif dhangalaafamuu dha. **29**
Ani isinitti nan hima; ani hamman guyyaa isin wajjin
mootummaa Abbaa koo keessatti deebi'ee dhugutti
ammaa jalqabee ija wayinii kana irraa hin dhugu."
30 Isaanis erga faarfannaa faarfatanii booddee Tulluu
Ejersaatti qajeelan. **31** Ergasii Yesuus akkana isaaniin
jedhe; "Hundi keessan edana sababii kootiif ni gufattu;
akkana jedhamee barreeffameeraatii: '"Ani tiksee nan
rukuta; hoolonni karra sanaas ni bittinneeffamu.' **32**
Ani garuu ergan du'aa ka'ee booddee isin dura Galiilaa
nan dhaqa." **33** Phexros immoo deebisee, "Yoo namni
hundinuu sababii keetiif gufate iyyuu ani gonkumaa
hin gufadhu" jedheen. **34** Yesuus immoo deebisee, "Ani
dhuguma sitti nan hima; ati edana utuu indaanqoon hin
iyyin yeroo sadii na ganta" jedheen. **35** Phexros garuu,
"Ani yoon si wajjin du'uu qabaadhe illee gonkumaa si
hin ganu" jedheen. Barattoonni hundinuus akkasuma
jedhan. **36** Ergasiis Yesuus barattoota isaa wajjin iddoo
Geetesemaanee jedhamu tokko dhaqe; innis, "Hamma ani
achi dhaqee kadhadhutti isin as taa'aa" jedheen. **37** Innis
Phexrosii fi ilmaan Zabdewoos lamaan of faana fudhatee
deeme; gadduu fi yaadda'uus jalqabe. **38** Ergasiis inni,
"Lubbuun koo akka malee gadditee du'uu geesseerti. Isin
asuma turaatii na wajjin dammaqaa" jedheen. **39** Innis
xinnoo achi hiiqee adda isaatiin lafatti gombifamee, "Yaa
Abbaa ko, yoo danda'ame xoofoon kun narra haa darbu.
Garuu akka fedhii keetii malee akka fedhii kootii hin
ta'in" jedhee kadhate. **40** Innis gara barattoota isaatti
deebi'ee utuu rafanuu isaan arge. Phexrosiinis akkana
jedhe; "Jarana, isin sa'aatii tokkitti illee dammaqxanii na
wajjin turuu hin dandeenyee? **41** Isin akka qorumsatti
hin galleef dammaqaa kadhadhaa. Hafuurri qophaa'aa
dha; foon garuu dadhabaa dha." **42** Ammas yeroo
lammaffaa achi hiiqee, "Yaa Abbaa ko, xoofoon kun
utuu ani hin dhugin yoo narra darbuu hin dandeenye
akkuma fedhii keetii haa ta'u" jedhee kadhate. **43** Inni
yommuu deebi'ee dhufetti, ammas utuu rafanuu isaan
arge; iji isaanii itti ulfaatee tureetii. **44** Ammas isaan
dhiisee achi hiiqee waanuma kanaan dura kadhate sana
irra deebi'ee yeroo sadaffaa kadhate. **45** Innis gara
barattootaatti deebi'ee akkana jedheen; "Isin amma
iyyuu raftanii boqochaa jirtuu? Kunoo, sa'aatiin sun
ga'eera; Ilmi Namaas dabarfamee harka cubbamootaatti
ni kennama. **46** Ka'aa ni deemnaa! Kunoo, namichi
dabarsee na kennu sun dhufaa jira." **47** Utuma inni
amma iyyuu dubbachaa jiruu, Yihuudaan namichi warra
Kudha Lamaan keessaa tokko ta'e sun dhufe. Tuunni
luboota hangafootaa fi maanguddoota uummataa biraa
ergame guddaanis goraadee fi bokkuu qabatee isa
wajjin dhufe. **48** Inni dabarsee Yesuusin kennu sunis,
"Namichi ani dhungadhu isa; isinis isa qabaa" jedhee
mallattoo kenneefii ture. **49** Yihuudaanis yommusuma
Yesuusitti dhi'aatee, "Nagumaa yaa barsiisaa!" jedhee
isa dhungate. **50** Yesuusis deebisee, "Yaa michuu ko,
waan dhufteef sana raawwadhu kaa!" jedhe. Namoonni
sun itti dhi'aatanii Yesuusin qabanii hidhan. **51** Kunoo,
warra Yesuus wajjin turan keessaa inni tokko goraadee

isaa luqqifatee garbicha luba ol aanaa dha'ee gurra isaa
irraa kute. **52** Yesuus immoo akkana jedheen; "Goraadee
kee iddoo isaatti deebisi; warri goraadee luqqifatan
hundinuu goraadeedhaan balleeffamuutii. **53** Ati waan
ani Abbaa kootti iyyachuu hin dandeenye, waan innis
yeruma sana ergamoota Waaqaa LeegewooniiKudha
Lamaa olii naa hin ergine seetaa? **54** Utuu akkas ta'ee
immoo wanni Katabbiiwwan Qulqulluun karaa kanaan
ta'uu qaba jedhan sun silaa akkamitti raawwatama
ree?" **55** Sa'aatii sanatti Yesuus tuuta sanaan akkana
jedhe; "Isin goraadee fi bokkuu qabattanii akka nama
hattuu qabuutti na qabuu dhuftanii? Ani guyyuma
guyyaan mana qulqullummaa keessa taa'ee barsiisaan
ture; isinis na hin qabne. **56** Kun hundinuu garuu
akka Katabbiiwwan raajotaa Qulqulluun raawwatamaniif
ta'e." Barattoonni hundinuus isa dhiisanii baqatan. **57**
Warri Yesuusin qaban sunis gara mana luba ol aanaa
isa Qayyaaffaa jedhamuu iddoo barsiistonni seeraatii fi
maanguddoonni itti walitti qabamaniitti isa geessan. **58**
Phexros garuu hamma dallaa mana lubicha ol aanaatti
fagootti isa duukaa bu'e. Innis waan ta'uuf jiru arguuf
jedhee ol lixee waardiyyoota wajjin taa'e. **59** Luboonni
hangafoonnii fi yaa'iin Yihuudootaa guutuun Yesuusin
ajjeesuuf jedhanii ragaa sobaa isatti barbaadaa turan.
60 Isaan garuu yoo dhuga baatonni sobaa hedduun
dhi'aatan illee homaa hin arganne. Dhuma irratti dhuga
baatonni lama dhufanii, **61** "Namichi kun, 'Ani mana
qulqullummaa Waaqaa diiguu, guyyaa sadii keessatti
deebisee ijaaruu nan danda'a' jedheera" jedhan. **62**
Lubichi ol aanaanis ka'ee dhaabatee, "Ati deebii tokko
illee hin kennituu? Wanni namoonni kunneen dhugaa
sitti ba'an kun maali?" jedhee Yesuusin gaafate. **63**
Yesuus garuu inuma cal'ise. Lubichi ol aanaan, "Ani
Waaqa jiraataadhaan sin kakachiisa: Ati yoo Kiristoos
Ilma Waaqaa taate mee nutti himi" jedheen. **64** Yesuusis
deebisee, "Atuu jetteerta. Ani garuu isinitti nan hima;
isin si'achi utuu Ilmi Namaa mirga isa Humna qabeessa
sanaatiin taa'ee, duumessa samiitiin dhufuu ni argitu"
jedhe. **65** Kana irratti lubichi ol aanaan uffata isaa
tarsaasee akkana jedhe; "Inni Waaqa arrabseera! Kana
caalaa dhuga baatota maalii nu barbaachisa? Kunoo,
Waaqa arrabsuu isaa isin iyyuu amma dhageessaniirtu.
66 Maal isinitti fakkaata?" Isaanis, "Du'atu isaaf mala"
jedhanii deebisan. **67** Ergasii isaan fuula isaatti tufan;
abootteenis isa rukutan. Warri kaan immoo isa kabalanii,
68 "Yaa Kiristoos! Eenyutu si rukute? Mee raajii nutti
dubbadhu" jedhaniin. **69** Phexrosis dallaa keessa ala
taa'aa ture; xomboreen tokko isatti dhi'aattee, "Atis
Yesuus namicha Galiilaa sana wajjin turte!" jetteen. **70**
Inni garuu, "Ani waan ati dubbachuutti jirtu hin beeku"
jedhee hunduma isaanii duratti gane. **71** Utuu inni
gara karra dallaa sanaatti deemaa jiruus xomboreen
biraa tokko isa argitee, "Namichi kun Yesuus nama
Naazreeti wajjin ture" jettee warra achi turanitti himte.
72 Innis kakatee, "Ani namicha kana hin beeku!" jedhee
ammas gane. **73** Yeroo xinnoo booddee warri achi
dhadhaabachaa turan Phexrositti dhi'aatanii, "Atis
dhuguma iyyuu jara keessaa tokkoo dha; loqodni kee
si saaxilaatii" jedhan. **74** Yommus inni, "Ani namicha
kana hin beeku" jedhee of abaaruu fi kakachuu jalqabe.
Yommusuma indaanqoon iyye. **75** Phexrosis dubbii
Yesuus, "Ati utuu indaanqoon hin iyyin yeroo sadii na
ganta" jedhee ture sana yaadate. Gad ba'ees hiqqifatee
boo'e.

27 Ganama barii luboonni hangafoonnii fi
maanguddoonni sabaa hundinuu Yesuusin
ajjeesuuf walii wajjin mari'atan. **2** Isaanis isa hidhanii
geessanii Phiilaaxoos bulchaatti dabarsanii kennan.
3 Yihuudaan inni Yesuusin dabarsee kenne sun
yommuu akka Yesuusitti murame argetti ni gaabbe;
meetii soddoma sanas luboota hangafootattii fi
maanguddootatti deebise. **4** Innis, "Ani dhiiga qulqulluu
dabarsee kennuudhaan cubbuu hojjedheera" jedhe.
Isaanis deebisanii, "Maaltu nu dhibe ree? Situ itti
gaafatama!" jedhaniin. **5** Yihuudaanis meetii sana
mana qulqullummaa keessatti gatee gad ba'e; dhaqees
of fannise. **6** Luboonni hangafoonnis meetii sana
fuudhanii, "Meetiin kun waan gatii dhiigaa ta'eef
meetii mana qulqullummaatti dabaluun seera miti"
jedhan. **7** Isaanis walii wajjin mari'atanii akka namoota
biyya ormaatiif iddoo awwaalaa ta'uuf meetii sanaan
lafa namicha suphee dha'u tokkoo bitan. **8** Kanaaf
lafti sun hamma har'aatti, "Lafa Dhiigaa" jedhamee
waamama. **9** Kanaanis wanni Ermiyaas raajichi dubbate
sun ni raawwatame: Innis akkana jedha; "Isaan meetii
soddomman, gatii isaa kan ijoolleen Israa'el isatti
shallagan sana fuudhanii, **10** akkuma Gooftaan na
ajajetti lafa namicha suphee dha'u sanaa ittiin bitan."
11 Yeroo sanatti Yesuus fuula bulchaa dura dhaabate;
bulchaan sunis, "Ati mootii Yihuudootaatii?" jedhee isa
gaafate. Yesuus immoo, "Atuu jette kaa!" jedhee deebise.
12 Inni yeroo luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni
isa himatanittis deebii tokko illee hin kennine. **13**
Phiilaaxoosis, "Ati akka isaan waan meeqa sirratti
dhugaa ba'an hin dhageessuu?" jedhee isa gaafate.
14 Yesuus garuu himata tokkoof illee deebii tokko
iyyuu hin kennine; bulchaan sunis akka malee waan
kana dinqisiifate. **15** Bulchaan sun nama hidhame
tokko ayyaanaan akkuma fedhii sabaatti gad dhiisuu
bartee godhatee ture. **16** Yeroo sana namichi Barabbaas
jedhamu beekamaan tokko hidhamee ture. **17** Kanaafuu
yommuu isaan walitti qabamanitti Phiilaaxoos, "Akka
ani isa kam gad isinii dhiisu barbaaddu? Barabbaas
moo Yesuus isa Kiristoos jedhamu sana?" jedhee
isaan gaafate. **18** Akka isaan hinaaffaadhaan Yesuusin
dabarsanii isatti kennan ni beeka tureetii. **19** Utuu
Phiilaaxoos barcuma murtii irra taa'uu niitiin isaa,
"Namicha qajeelaa sana hin tuqin; ani eda sababii isaatiif
abjuudhaan akka malee dhiphadheeraatii" jettee itti
dhaamte. **20** Luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni
garuu akka Barabbaas gad dhiifamee, Yesuus immoo
ajjeefamu akka isa kadhataniif namoota sossoban. **21**
Bulchaan sun, "Isaan lamaan kanneen keessaa akka ani
isa kam gad isinii dhiisu barbaaddu?" jedhee ammas
gaafate. Isaanis, "Barabbaasin" jedhanii deebisan. **22**
Phiilaaxoosis, "Yesuus isa Kiristoos jedhamu immoo
ani maal godhu ree?" jedhee gaafate. Hundi isaaniis,
"Isa fannisi!" jedhanii deebisan. **23** Phiilaaxoos immoo,

“Maaliif? Inni yakka maalii hojjete?” jedhee gaafate.
Isaan garuu ittuma caalchisanii, “Isa fannisi!” jedhanii
iyyan. **24** Phiilaaxoos yommuu akka wanni kun goolii
kaasuu malee faayidaa tokko illee hin qabne argetti,
“Ani dhiiga nama kanaa irraa qulqulluu dha; isintu itti
gaafatama!” jedhee bishaan fudhatee fuula namootaa
duratti harka isaa dhiqate. **25** Namoonni hundinuus,
“Dhiigni isaa nuu fi ijoollee keenya irra haa ga’u!”
jedhanii deebisan. **26** Ergasii inni Barabbaasin gad
isaaniif dhiise. Yesuusin garuu garafsiisee akka inni
fannifamuuf dabarsee kenne. **27** Ergasii loltoonni
bulchaa sanaa Yesuusin mana bulchaatti ol galchan;
raayyaa loltootaa hundas naannoo Yesuusitti walitti
qaban. **28** Isaanis uffata isaa irraa baasanii uffata
bildiimaa itti uffisan; **29** gonfoo qoraattii micciiranii
dha’anii mataa isaa irra kaa’an. Harka isaa mirgaa
keessas ulee kaa’an. Fuula isaa durattis jilbeenfatanii,
“Akkam ree, yaa mootii Yihuudootaa!” jedhanii isatti
qoosan. **30** Isaanis isatti tufan; ulee sanas fuudhanii
mataa isaa rukutan. **31** Erga itti qoosanii booddee uffata
sana irraa baasanii wayyaa isaa deebisanii isatti uffisan.
Fannisuufis isa fuudhanii deeman. **32** Utuu gad ba’anuus
namicha Qareenaa kan Simoon jedhamu tokko arganii
akka inni fannoo sana baatuuf isa dirqisiisan. **33** Isaanis
iddoo Golgootaa jedhamu ga’an; Golgootaa jechuun
“Iddoo buqqee mataa” jechuu dha. **34** Achittis akka inni
dhuguuf daadhii wayinii kan hadhooftuun itti makame
kennaniif; inni garuu afaaniin qabee dhuguu dide. **35**
Isaanis erga isa fannisanii booddee ixaa buufatanii
uffata isaa gargar qooddatan. **36** Isaanis achi taa’anii isa
eegaa turan. **37** Katabbiin waan inni ittiin himatamees
mataa isaatii ol kaa’amee ture; katabbiin sunis, Kun
Yesuus Mooticha Yihuudootaa ti, jedha. **38** Hattoonni
lamas, inni tokko mirga isaatiin, kaan immoo bitaa
isaatiin isa wajjin fannifaman. **39** Warri achiin darbanis
isa arrabsan; mataa isaaniis raasanii, **40** “Ati kan mana
qulqullummaa diigdee guyyaa sadiitti ijaartu, mee of
oolchi! Ati yoo Ilma Waaqaa taate fannoo irraa gad
bu’i!” jedhan. **41** Akkasumas luboonni hangafoonni,
barsiistonni seeraatii fi maanguddoonni isatti qoosan.
Akkanas jedhan; **42** “Inni warra kaan oolcheera; ofii isaa
garuu oolchuu hin danda’u! Inni yoo mootii Israa’el
ta’e amma fannoo irraa gad haa bu’u; nuus isatti ni
amannaatii. **43** Inni Waaqa amanata; Waaqni yoo isa
jaallate, mee amma isa haa oolchu; inni, ‘Ani Ilma
Waaqaa ti’ jedheeraatii.” **44** Akkasuma hattoonni isa
wajjin fannifamanis isa arrabsan. **45** Sa’aatii ja’aa
jalqabee hamma sa’aatii sagaliitti dukkanni lafa hunda
irra bu’e. **46** Gara Sa’aatii sagaliitti Yesuus sagalee
guddaadhaan, “Eloohee, Eloohee, laamaa sabaqtaanii?”
jedhee iyye; hiikkaan isaas, “Yaa Waaqa ko, yaa Waaqa
ko, ati maaliif na dhiifte?” jechuu dha. **47** Warra achi
dhadhaabatan keessaa tokko tokko yommuu waan kana
dhaga’anitti, “Namichi kun Eeliyaasin waama” jedhan.
48 Yommusuma isaan keessaa namichi tokko fiigee
dhaqee ispoonjii daadhii wayinii dhangaggaa’aadhaan
guutee, uleetti kaa’e; akka inni dhuguufis Yesuusiif
kenne. **49** Warri kaan garuu, “Mee isa dhiisaa. Akka
Eeliyaas dhufee isa oolchu arginaatii” jedhan. **50**
Yesuus ammas sagalee guddaadhaan iyyee hafuura isaa
kenne. **51** Yeruma sana golgaan mana qulqullummaa
olii hamma gadiitti iddoo lamatti tarsa’e. Lafti ni
sochoote; kattaawwanis ni babbaqaqan. **52** Awwaalonnis
banamanii dhagnawwan qulqullootaa kanneen du’anii
turan hedduun du’aa kaafaman. **53** Isaanis du’aa ka’uu
Yesuus booddee awwaala keessaa ba’anii magaalattii
qulqulluu seenan. Namoota hedduuttis mul’atan. **54**
Ajajaan dhibbaa sunii fi warri isa wajjin Yesuusin
eegaa turan yommuu sochii lafaatii fi waan achitti ta’e
hunda arganitti akka malee sodaatanii, “Dhugumaanuu
inni Ilma Waaqaa ture!” jedhan. **55** Dubartoonni
Yesuusin tajaajiluuf jedhanii Galiilaadhaa isa duukaa
bu’an baay’eenis fagoo dhaabatanii ilaalaa turan. **56**
Isaan keessaas Maariyaam ishee Magdalaa, Maariyaam
haadha Yaaqoobii fi Yoosef, akkasumas haadha ilmaan
Zabdewoos turan. **57** Yommuu galgalaa’ettis namichi
sooressi Yoosef jedhamu tokko Armaatiyaa dhufe;
inni mataan isaas barataa Yesuus ture. **58** Innis gara
Phiilaaxoos dhaqee reeffa Yesuus kadhate; Phiilaaxoosis
akka reeffi sun isaaf kennamu ajaje. **59** Yoosefis
reeffa sana fudhatee huccuu quncee talbaa irraa
hojjetame qulqulluudhaan kafane; **60** innis awwaala
ofii isaa kan garaa kattaa keessatti qotate haaraa tokko
keessa kaa’e. Dhagaa guddaa tokkos balbala awwaala
sanaatti gangalchee biraa deeme. **61** Maariyaam isheen
Magdalaatii fi Maariyaam isheen kaan fuullee awwaala
sanaa tataa’aa turan. **62** Guyyaa itti aanutti jechuunis
guyyaa qophii booddee luboonni hangafoonnii fi
Fariisonni fuula Phiilaaxoos duratti walitti qabaman.
63 Isaanis akkana jedhan; “Gooftaa! Akka namichi
gowwoomsaan sun utuu lubbuudhaan jiruu, ‘Ani guyyaa
sadii booddee du’aa nan ka’a’ jedhe nu ni yaadanna. **64**
Kanaafuu akka awwaalli sun hamma guyyaa sadaffaatti
eegamu ajaji. Yoo kun ta’uu baate barattoonni isaa
dhaqanii reeffa isaa hatanii, ‘Inni warra du’an keessaa
ka’eera’ jedhanii namatti odeessu. Gowwoomsaan
dhumaa kun immoo isa duraa caalaa ni hammaata.”
65 Phiilaaxoosis deebisee, “Waardiyyaa fudhadhaa
dhaqaatii akkuma beektanitti awwaalicha eegsifadhaa”
jedheen. **66** Kanaaf isaan dhaqanii dhagicha irratti
mallattoo godhan; waardiyyaas ramadanii awwaala sana
eegsisan.

28 Sanbata booddee, guyyaa jalqaba torban sanaa
Maariyaam isheen Magdalaatii fi Maariyaam
isheen kaan barii barraaqaan awwaala ilaaluu dhaqan.
2 Kunoo, sababii ergamaan Gooftaa samii irraa gad
bu’ee gara awwaalaa dhaqee balbala awwaalaa irraa
dhagaa sana garagalchee irra taa’eef, sochiin lafaa
guddaan ta’e. **3** Bifti isaa ifaa akka bakakkaa, uffanni
isaa immoo adii akka cabbii ture. **4** Waardiyyoonni
sunis sababii isa sodaataniif hollatanii akkuma nama
du’ee ta’an. **5** Ergamaan sunis dubartoota sanaan
akkana jedhe; “Hin sodaatinaa! Akka isin Yesuus isa
fannifamee ture sana barbaaddan anuu beeka. **6**
Inni as hin jiru; akkuma jedhe sana du’aa ka’eeraatii.
Kottaatii iddoo inni ciisaa ture ilaalaa. **7** Egaa dafaa
dhaqaatii akkana jedhaa barattoota isaatti himaa; ‘Inni
warra du’an keessaa ka’eera; kunoo, inni isin dursee

Galiilaa ni dhaqa. Achittis isa ni argitu.' Kunoo ani
isinitti himeera." **8** Dubartoonni sunis sodaatanii, ta'us
gammachuu guddaan guutamanii ariitiidhaan awwaala
sana biraa deeman; barattoota isaatti himuufis fiigan. **9**
Yeruma sana kunoo Yesuus isaanitti dhufee, nagaa isaan
gaafate. Isaanis isatti dhi'aatanii miilla isaa qabatanii
sagadaniif. **10** Yesuusis, "Hin sodaatinaa! Dhaqaatii akka
isaan gara Galiilaa deemaniif obboloota kootti himaa;
isaanis achitti na argu" jedheen. **11** Utuu dubartoonni
sun karaa jiranuu waardiyyoota sana keessaa tokko
tokko magaalaa seenanii waan ta'e hunda luboota
hangafootatti himan. **12** Luboonni hangafoonnis erga
maanguddoota wajjin walitti qabamanii mari'atanii
booddee loltootaaf maallaqa hedduu kennan. **13** Akkanas
jedhaniin; "'Utuu nu rafnuu barattoonni isaa halkaniin
dhufanii isa hatan' jedhaatii namootatti himaa. **14** Yoo
wanni kun gurra bulchaa seene nu isa amansiifnee
rakkina jalaa isin baafnaa." **15** Loltoonnis maallaqa
sana fudhatanii akkuma ajajaman godhan. Oduun kunis
hamma har'aatti Yihuudoota biratti odeeffamaa jira. **16**
Barattoonni kudha tokkoon sun gara biyya Galiilaa, gara
tulluu Yesuus dhaqaa isaaniin jedhee ture sanaa dhaqan.
17 Isaanis yommuu isa arganitti ni sagadaniif; isaan
keessaa tokko tokko garuu ni maman. **18** Yesuus immoo
isaanitti dhi'aatee akkana jedhe; "Taayitaan hundinuu
samii fi lafa irratti naa kennameera. **19** Kanaaf dhaqaatii
saba hundumaa maqaa Abbaatti, maqaa Ilmaatti, maqaa
Hafuura Qulqulluuttis cuuphaatii barattoota taasisaa; **20**
akka waan ani isin ajaje hunda eeganiifis isaan barsiisaa.
Kunoo, ani hamma dhuma addunyaatti guyyaa hunda
isin wajjinan jira." **(aiōn g165)**

Maarqos

1 Jalqaba wangeela Yesuus Kiristoos Ilma Waaqaa.
2 Kitaaba Isaayyaas raajichaa keessatti akkana
jedhamee barreeffameera: “Kunoo, ani ergamaa koo isa
karaa kee qopheessu, si dura nan erga;” **3** “Sagalee nama,
‘Gooftaaf karaa qopheessaa; daandii qajeelaas isaaf
hojjedhaa’ jedhee gammoojjii keessaa iyyu tokkoo.” **4**
Kanaafuu Yohannis gammoojjii keessatti nama cuuphaa,
dhiifama cubbuutiif immoo cuuphaa qalbii jijjiirrannaa
lallabaa dhufe. **5** Biyyi Yihuudaa guutuunii fi namoonni
Yerusaalem hundinuus gara isaa dhaqanii cubbuu isaanii
himachaa, Laga Yordaanos keessatti isaan cuuphamaa
turan. **6** Yohannis uffata rifeensa gaalaa irraa hojjetame
uffatee, mudhii isaas sabbata teephaatiin hidhata ture;
inni hawwaannisaa fi damma bosonaa nyaata ture. **7**
Innis akkana jedhee lallabaa ture; “Kan na caalaa jabaa
ta’e, hidhaa kophee isaa illee gad jedhee hiikuun kan naaf
hin malle tokko na duubaan ni dhufa. **8** Ani bishaaniinan
isin cuupha; inni garuu Hafuura Qulqulluudhaan isin
cuupha.” **9** Yeroo sana Yesuus Naazreeti ishee Galiilaatii
dhufee Laga Yordaanos keessatti Yohannisiin cuuphame.
10 Yesuus utuma bishaan keessaa ol ba’aa jiruu, samiin
banamee utuu Hafuurri akkuma gugeetti isa irratti gad
bu’uu arge. **11** Sagaleen, “Ati Ilma koo isa ani jaalladhuu
dha; ani baay’ee sitti nan gammada” jedhu tokkos samii
irraa dhufe. **12** Yeruma sana Hafuurri gammoojjiitti isa
baase; **13** inni guyyaa afurtama Seexanaan qoramaa
gammoojjii keessa ture. Inni bineensota wajjin ture;
ergamoonnis isa tajaajilan. **14** Erga Yohannis mana
hidhaatti galfamee booddee, Yesuus wangeela Waaqaa
lallabaa Galiilaa seene. **15** Innis, “Barri sun ga’eera;
mootummaan Waaqaas dhi’aateera; qalbii jijjiirradhaatii
wangeelatti amanaa!” jedhe. **16** Yesuus utuu qarqara
Galaana Galiilaa irra deemaa jiruu Simoonii fi obboleessa
isaa Indiriiyaas utuu isaan kiyyoo galaanatti darbachaa
jiranuu arge; isaan qurxummii qabdoota turaniitii. **17**
Yesuusis, “Kottaa, na duukaa bu’aa; anis akka isin qabduu
namootaa taataniif isin nan erga” jedheen. **18** Isaanis
yommusuma kiyyoo isaanii dhiisanii isa duukaa bu’an.
19 Innis yommuu xinnoo achi hiiqetti Yaaqoob ilma
Zabdewoosii fi obboleessa isaa Yohannis utuu isaan
bidiruu keessatti kiyyoowwan isaanii qopheeffatanuu
arge. **20** Innis yommusuma isaan waame; isaanis
abbaa isaanii Zabdewoosin hojjettoota qacaraman wajjin
bidiruu sana keessatti dhiisanii isa duukaa bu’an. **21**
Isaan gara Qifirnaahom dhaqan; innis yommusuma
Sanbataan mana sagadaa seenee barsiise. **22** Inni
akka barsiistota seeraatti utuu hin ta’in akka nama
taayitaa qabu tokkootti waan barsiisaa tureef namoonni
barsiisa isaa ni dinqisiifatan. **23** Yeruma sana namichi
mana sagadaa isaanii keessaa kan hafuura xuraa’aan
qabame tokko iyyee **24** akkana jedhe; “Yaa Yesuus
nama Naazreeti, ati maal nurraa qabda? Nu balleessuu
dhufte moo? Ati eenyu akka taate ani nan beeka,
yaa Qulqullicha Waaqaa!” **25** Yesuus immoo, “Cal’isii
isa keessaa ba’i!” jedhee ifate. **26** Hafuurri xuraa’aan
sunis namicha dhidhiitachiisee, sagalee guddaadhaan
iyyee keessaa ba’e. **27** Namoonni hundinuu baay’ee
dinqifatanii, “Kun maalii? Inni taayitaadhaan barsiisa
haaraa barsiisa! Hafuurota xuraa’oo illee ni ajaja; isaanis
ni ajajamuuf” waliin jedhan. **28** Oduun waa’ee isaas
dafee biyya Galiilaa guutuu keessa faffaca’e. **29** Isaanis
akkuma mana sagadaatii ba’aniin Yaaqoobii fi Yohannis
wajjin mana Simoonii fi Indiriiyaas dhaqan. **30** Haati
niitii Simoonis dhukkuba dhagna gubaadhaan qabamtee
ciifti turte; isaanis yommusuma waa’ee ishee Yesuusitti
himan. **31** Innis dhaqee harka qabee ishee kaase. Dhagna
gubaan sunis ishee dhiise; isheenis isaan tajaajiluu
jalqabde. **32** Namoonnis galgala sana erga biiftuun lixxee
booddee, dhukkubsattootaa fi warra hafuurota hamoon
qabaman hunda Yesuusitti fidan. **33** Magaalaan sun
guutuunis balbala duratti walitti qabame. **34** Yesuusis
namoota dhibee garaa garaa qaban hedduu fayyise;
hafuurota hamoo baay’ees ni baase; garuu inni sababii
hafuuronni hamoon sun eenyummaa isaa beekaniif akka
isaan dubbatan hin eeyyamneef. **35** Yesuus ganama
barii dimimmisaan ka’ee manaa ba’ee iddoo namni
hin jirre tokko dhaqee achitti kadhate. **36** Simoonii
fi warri isa wajjin turan isa barbaaduu deeman; **37**
isaanis yommuu isa argatanitti, “Namni hundinuu si
barbaadaa jira!” jedhaniin. **38** Yesuus immoo deebisee,
“Akka ani achittis lallabuuf kottaa gara magaalaawwan
dhi’oo jiran kaanii dhaqnaa. Sababiin ani dhufeefis
kanuma” jedhe. **39** Kanaafuu inni manneen sagadaa
isaanii keessatti lallabaa, hafuurota hamoos baasaa,
Galiilaa guutuu keessa deeme. **40** Namichi lamxaa’aan
tokko gara isaa dhufee jilbeenfatee, “Yoo fedhii kee ta’e,
ati na qulqulleessuu ni dandeessa” jedhee isa kadhate.
41 Yesuusis garaa laafeefii, harka isaa hiixatee namicha
qaqqabee, “Fedhii koo ti; qulqullaa’i!” jedheen. **42**
Yeruma sana lamxiin sun namicha irraa bade; namichis
ni qulqullaa’e. **43** Yesuusis of eeggannoo jabaa kenneefii
yommusuma gad isa dhiise. **44** Akkanas jedheen;
“Ati waan kana nama tokkotti illee akka hin himne
beekkadhu; garuu dhaqiitii akka isaaniif ragaa ta’uuf
lubatti of argisiisi; qulqullaa’uu keetiifis aarsaawwan
Museen ajaje sana dhi’eessi.” **45** Namichi garuu achii
ba’ee baay’isee odeessuu jalqabe. Kanaafis Yesuus ergasii
magaalaan ala, lafa namni hin jirre ture malee ifaan
ifatti magaalattii seenuu hin dandeenye. Namoonni
garuu iddoo hundatti isa bira dhufaa turan.

2 Yesuus guyyaa muraasa booddee Qifirnaahomitti
deebi’e; namoonnis akka inni mana jiru dhaga’an.
2 Namoonni akka malee baay’atan walitti qabamnaan
iddoon dhabamee balballi durris dhiphate; innis
dubbicha isaanitti lallabaa ture. **3** Jarri tokko nama
dhagni irratti du’e kan namoota afuriin baatame tokko
gara isaa fidan. **4** Isaanis sababii baay’ina namaatiif
namicha sana Yesuusitti dhi’eessuu dadhabanii qixa
Yesuus tureen bantii manaa saaqanii siree namichi
dhagni irratti du’e irra ciise sana gad buusan. **5**
Yesuusis yommuu amantii isaanii argetti namicha
dhagni irratti du’e sanaan, “Gurbaa, cubbuun kee siif
dhiifameera” jedhe. **6** Barsiistota seeraa keessaa tokko
tokko achi tataa’anii garaa isaanii keessatti, **7** “Namichi
kun maaliif akkana dubbata? Inni Waaqa arrabsa!

Waaqa tokkicha malee eenyutu cubbuu namaaf dhiisuu
danda'a?" jedhanii yaadan. **8** Yesuusis yeruma sana akka
wanni isaan garaa isaanii keessatti yaadaa turan kana
ta'e hafuuraan beekee akkana jedheen; "Isin maaliif
waan kana yaaddu? **9** Namicha dhagni irratti du'e
kanaan, 'Cubbuun kee siif dhiifameera' jechuu moo
'Ka'ii siree kee fudhadhuu deemi' jechuutu salphaa
dha? **10** Ani garuu akka Ilmi Namaa cubbuu namaaf
dhiisuudhaaf lafa irratti taayitaa qabu akka beektan nan
barbaada." Kanaafuu inni namicha sanaan, **11** "Ani sitti
nan hima; ka'i; siree kee fudhadhuutii mana keetti gali"
jedhe. **12** Innis ka'ee, yommusuma siree isaa fudhatee
utuma isaan hundinuu arganuu ba'e deeme. Kunis
hunda isaanii dinqisiise; isaanis, "Nu takkumaa waan
akkanaa arginee hin beeknu!" jedhanii Waaqa jajan. **13**
Yesuus amma illee gara qarqara galaanichaatti gad ba'e.
Namoonni baay'eenis isa biratti walitti qabaman; innis
isaan barsiisuu jalqabe. **14** Innis utuu achiin darbaa
jiruu, Lewwii ilma Alfewoos utuu inni iddoo itti qaraxa
walitti qaban taa'uu argee, "Na duukaa bu'i" jedheen.
Lewwiinis ka'ee isa duukaa bu'e. **15** Yeroo Yesuus mana
Lewwiitti irbaata nyaachaa turetti, qaraxxoonnii fi
cubbamoonni baay'een isaa fi barattoota isaa wajjin
nyaachaa turan; namoonni isa duukaa bu'an baay'ee
turaniitii. **16** Barsiistonni seeraa warri Fariisota turan
yommuu isaa cubbamootaa fi qaraxxoota wajjin nyaatu
arganitti, "Inni maaliif qaraxxootaa fi cubbamoota wajjin
nyaata?" jedhanii barattoota isaa gaafatan. **17** Yesuus
immoo waan kana dhageenyaan, "Ogeessi fayyaa tokko
warra dhukkubsataniif malee warra fayyaa qabaniif hin
barbaachisu. Ani cubbamoota waamuufin dhufe malee
qajeeltota waamuuf hin dhufne" jedheen. **18** Barattoonni
Yohannisii fi Fariisonni ni soomu turan. Namoonni tokko
tokko dhufanii, "Barattoonni Yohannisii fi barattoonni
Fariisotaa ni soomu; barattoonni kee garuu maaliif hin
soomne?" jedhanii Yesuusin gaafatan. **19** Yesuus immoo
akkana jedhee deebise; "Keessummoonni misirrichaa
akkamiin utuu inni isaan wajjin jiruu soomuu danda'u?
Isaan hamma isa of biraa qabanitti soomuu hin danda'an.
20 Garuu yeroon itti misirrichi isaan biraa fudhatamu
ni dhufa; isaanis gaafas ni soomu. **21** "Namni uffata
moofaa irratti erbee haaraa erbu tokko iyyuu hin jiru.
Yoo kun godhame, erbeen haaraan sun uffata sana
irraa tarsaasa; tarsa'aan sunis isa duraa ni caala. **22**
Namni daadhii wayinii haaraa qalqalloo moofaatti naqu
tokko iyyuu hin jiru. Yoo itti naqe immoo daadhiin
sun qalqalloo sana dhoosa; daadhichii fi qalqallichi
horoomaa ba'u. Qooda kanaa daadhiin wayinii haaraan
qalqalloo haaraatti naqamuu qaba." **23** Guyyaa Sanbataa
tokko Yesuus lafa qotiisaa midhaanii keessa darbaa ture;
barattoonni isaas utuu isa wajjin deemaa jiranuu asheetii
midhaanii cirachuu jalqaban. **24** Fariisonnis, "Ilaa, isaan
maaliif waan Sanbataan hojjechuun hin eeyyamamne
hojjetu?" jedhaniin. **25** Innis akkana jedhee deebise;
"Isin waan Daawit yeroo innii fi miiltonni isaa beela'anii
fi rakkatanitti godhe sana takkumaa hin dubbifnee?
26 Bara Abiyaataar luba ol aanaa ture keessa, inni
mana Waaqaa seenee buddeena qulqulleeffame kan
akka luboonni qofti nyaataniif eeyyamame sana nyaate.
Warra isa wajjin jiraniifis ni kenne." **27** Yesuusis akkana
jedheen; "Sanbatatu namaaf uumame malee namni
Sanbataaf hin uumamne. **28** Kanaafuu Ilmi Namaa
Sanbataaf illee Gooftaa dha."

3 Ammas Yesuus mana sagadaa seene; namichi harki
irratti goge tokkos achi ture. **2** Isaan keessaas
namoonni tokko tokko Yesuusin himachuuf jedhanii
sababa barbaadaa turan; kanaafuu akka inni Sanbataan
namicha fayyisu ilaaluuf isa gaadan. **3** Yesuusis namicha
harki irratti goge sanaan, "Ka'ii fuula nama hundaa
dura dhaabadhu" jedhe. **4** Yesuusis, "Sanbataan isa
kamtu eeyyamamaa dha? Waan gaarii hojjechuu moo
waan hamaa hojjechuu? Lubbuu oolchuu moo ajjeesuu?"
jedhee isaan gaafate. Isaan garuu ni cal'isan. **5** Innis
mata jabina isaaniitti akka malee gaddee, aariidhaan
garagalee isaan ilaale; namicha sanaanis, "Harka kee
diriirfadhu!" jedhe. Namichis harka diriirfate; harki isaas
guutumaan guutuutti fayye. **6** Fariisonnis gad ba'anii
akka ittiin Yesuusin ajjeesuu danda'an garee Heroodis
wajjin mari'achuu jalqaban. **7** Yesuus barattoota isaa
wajjin achii ka'ee gara galaanichaatti qajeele; tuunni
namoota baay'ees Galiilaadhaa isa duukaa bu'e. **8**
Namoonni baay'eenis yommuu waan inni hojjechaa
ture hunda dhaga'anitti Yihuudaadhaa, Yerusaalemii,
Edoomiyaasii, biyya Yordaanos gamaatii, naannoo
Xiiroosiitii fi Siidoonaatii gara isaa dhufan. **9** Innis
akka baay'ina namaatiin hin dhiibamneef akka isaan
bidiruu xinnoo tokko isaaf qopheessan barattoota isaatti
hime. **10** Sababii inni nama baay'ee fayyisee tureef,
warri dhukkubsatan hundinuu isa tuquuf jedhanii
irratti wal cabsaa turan. **11** Hafuuronni xuraa'oonis
yeroo isa argan fuula isaa duratti kufanii, "Ati Ilma
Waaqaa ti!" jedhanii iyyu turan. **12** Inni garuu akka
isaan akka inni beekamu hin goone jabeessee isaan
ajaje. **13** Yesuusis tulluutti ol ba'ee warra ofii isaatii
barbaade ofitti waame; isaanis gara isaa dhufan. **14**
Innis akka isaan isa wajjin jiraatanii fi akka lallabaaf
isaan erguuf namoota kudha lama muudee barattoota
jedhee moggaase; **15** akka isaan hafuurota hamoo
baasaniifis taayitaa kenneef. **16** Warri kudha lamaan inni
muudes isaan kana: Simoon isa inni "Phexros" jedhee
moggaase, **17** Yaaqoob ilma Zabdewoosii fi obboleessa
isaa Yohannis warra inni "Bo'anergees" jedhee moggaase;
Bo'anergees jechuun ilmaan "Kakawwee" jechuu dha;
18 Indiriiyaas, Fiiliphoos, Bartaloomewoos, Maatewos,
Toomaas, Yaaqoob ilma Alfewoos, Taadewoos, Simoon
Hinaafticha, **19** Yihuudaa Keeriyoticha isa Yesuusin
dabarsee kenne. **20** Yesuusis mana tokko seene;
sababii namoonni akka malee baay'atan ammas walitti
qabamaniif innii fi barattoonni isaa waa nyaachuu illee
hin dandeenye. **21** Firoonni isaas yommuu waan kana
dhaga'anitti isa qabuu dhaqan; namoonni, "Inni qalbii
dabarseera" jechaa turaniitii. **22** Barsiistonni seeraa
warri Yerusaalemii gad bu'an, "Inni Bi'eelzebuuliin
qabameera! Hangafa hafuurota hamootiin hafuurota
hamoo baasaa jira" jedhan. **23** Yesuus immoo ofitti isaan
waamee akkana jedhee fakkeenyaan isaanitti dubbate:
"Seexanni akkamitti Seexana baasuu danda'a? **24**
Mootummaan tokko yoo gargar of qoode, mootummaan

sun dhaabachuu hin danda'u. **25** Manni tokko yoo
gargar of qoode, manni sun dhaabachuu hin danda'u.
26 Seexannis yoo gargar of qoode, inni dhaabachuu
hin danda'u; dhumni isaa ga'eeraatii. **27** Dhugumaan
namni kam iyyuu utuu duraan dursee nama jabaa
tokko hin hidhin, mana nama jabaa sanaa seenee
qabeenya isaa saamuu hin danda'u. Ergasii inni mana
namicha jabaa sanaa saamuu danda'a. **28** Ani dhuguma
isinittin hima; cubbuun isaanii hundii fi arrabsoon isaan
dubbatan hundi namootaaf dhiifamuu ni danda'a; **29**
namni Hafuura Qulqulluu arrabsu kam iyyuu garuu
gonkumaa dhiifama hin argatu; inni itti gaafatamaa
cubbuu bara baraa ti." **(aiōn g165, aiōnios g166)** **30** Yesuusis
sababii isaan, "Inni hafuura xuraa'aa qaba" jechaa
turaniif waan kana dubbate. **31** Haatii fi obboloonni
isaa dhufanii, ala dhaabatanii nama itti erganii isa
waamsisan. **32** Namoonni baay'eenis isatti naanna'anii
taa'aa turan; isaanis, "Haati keetii fi obboloonni kee
ala dhadhaabatanii si iyyaafachaa jiru" jedhanii isatti
himan. **33** Inni immoo, "Haati kootii fi obboloonni koo
eenyu?" jedhee gaafate. **34** Innis warra naannoo isaa
marsanii tataa'an ilaalee akkana jedhe; "Haati kootii
fi obboloonni koo kunoo ti! **35** Namni fedhii Waaqaa
raawwatu kam iyyuu obboleessa koo ti; obboleettii koo
ti; haadha kootis."

4 Yesuus ammas qarqara galaanichaatti barsiisuu
jalqabe. Tuunni naannoo isaatti walitti qabame
akka malee guddaa ture; utuu namoonni hundi
qarqara galaanichaa irra afaan bishaanii jiranuu, inni
bidiruu yaabbatee galaanicha irra achi hiiqee taa'e.
2 Fakkeenyaanis waan baay'ee isaan barsiise; barsiisa
isaa keessattis akkana jedhe: **3** "Mee dhaga'aa! Kunoo,
namichi sanyii facaasu tokko sanyii facaafachuu ba'e. **4**
Utuu inni facaasaa jiruus sanyiin tokko tokko karaa irra
bu'e; simbirroonnis dhufanii nyaatanii fixan. **5** Kaan
immoo lafa kattaa, iddoo biyyoo baay'ee hin qabne irra
bu'e. Sanyiin sunis sababii biyyoon sun gad fageenya hin
qabaatiniif dafee biqile. **6** Yommuu aduun baatetti garuu
biqiltuun sun ni coollage; waan hidda hin qabaatiniifis
ni goge. **7** Sanyiin biraas qoraattii keessa bu'e; qoraattiin
sunis guddatee biqiltuu sana hudhe; biqiltuun sunis
ija hin naqanne. **8** Ammas sanyiin kaan biyyoo gaarii
irra bu'e. Ni biqile; ni guddate; ijas ni naqate. Inni
tokko soddoma, kaan jaatama, kaan immoo dhibba
naqate." **9** Yesuusis, "Namni gurra dhaga'u qabu kam
iyyuu haa dhaga'u" jedhe. **10** Yeroo inni kophaa turettis
warri Kudha Lamaanii fi namoonni naannoo isaa turan
biraa waa'ee fakkeenya sanaa isa gaafatan. **11** Innis
akkana jedheen; "Icciitiin mootummaa Waaqaa isiniif
kennameera. Warra ala jiranitti garuu wanni hundinuu
fakkeenyaan himama; **12** kunis, "'Isaan akka hin deebinee
fi akka dhiifama hin arganneef, arguu inuma argu, garuu
hin qalbeeffatan; dhaga'uus inuma dhaga'u, garuu hin
hubatan.'" **13** Yesuusis akkana isaaniin jedhe; "Isin
fakkeenya kana hin hubattanii? Yoos isin akkamitti
fakkeenya hunda hubattu ree? **14** Namichi sanyii facaasu
sun dubbicha facaasa. **15** Namoonni tokko tokko sanyii
karaa irraa, lafa dubbichi itti facaafame sana fakkaatu.
Akkuma isaan dubbicha dhaga'aniin Seexanni dhufee
dubbicha isaan keessatti facaafame sana fudhata. **16**
Warri kaan akkuma sanyii lafa kattaa irratti facaafamee
ti; isaan yommuu dubbicha dhaga'anitti yommusuma
gammachuun fudhatu. **17** Garuu isaan waan hidda
hin qabneef yeroo gabaabaa qofa turu. Yeroo rakkinni
yookaan ari'atamni sababii dubbichaatiif dhufutti isaan
dafanii gufatu. **18** Ammas warri kaan sanyii qoraattii
keessatti facaafame fakkaatu; isaanis warra dubbicha
dhaga'anii dha; **19** garuu yaaddoon addunyaa kanaa,
gowwoomsaan qabeenyaatii fi hawwiin waan garaa
garaa isaan seenee dubbicha hudhee ija naqachuu
dhowwa. **(aiōn g165)** **20** Warri kaanis sanyii biyyoo
gaarii irratti facaafame fakkaatu; isaanis dubbicha ni
dhaga'u; ni fudhatu; ijas ni naqatu; inni tokko soddoma,
kaan jaatama, kaan immoo dhibba naqata." **21** Innis
akkana isaaniin jedhe; "Isin ibsaa gombisaa jala yookaan
siree jala kaa'uuf fidduu? Qooda kanaa baattuu isaa
irra keessu mitii? **22** Wanni dhokfame kam iyyuu
mul'ifamuuf jiraatii; wanni haguugame kam iyyuus ifatti
baafamuuf jiraatii. **23** Namni kam iyyuu yoo gurra
dhaga'u qabaate haa dhaga'u." **24** Innis itti fufee akkana
jedheen; "Waan dhageessan qalbeeffadhaa. Safartuu
ittiin safartaniinis, hammas caalaa iyyuu isiniif safarama.
25 Kan qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni kennama;
kan hin qabne garuu wanni inni qabu iyyuu irraa
fudhatama." **26** Ammas akkana jedhe; "Mootummaan
Waaqaa nama lafa isaa irratti sanyii facaasu tokko
fakkaata. **27** Akkamitti akka ta'e namichi beekuu baatu
illee, inni rafus yookaan dammaqus, sanyiin sun halkanii
guyyaa ni biqila; ni guddatas. **28** Lafti ofuma isheetiin
midhaan baafti; jalqabatti biqila, itti aansee hudhaa
midhaanii, ergasii immoo midhaan guutuu baafti. **29**
Namichis akkuma midhaanichi bilchaateen haamuu
jalqaba; yeroon haamaa ga'eeraatii." **30** Ammas inni
akkana jedhe; "Mootummaan Waaqaa maal fakkaata
jechuu dandeenya? Yookaan fakkeenya maaliitiin isa
ibsina? **31** Inni sanyii sanaaficaa kan sanyiiwwan lafa
irra jiran hunda irra xinnaa ta'e fakkaata. **32** Erga
facaafamee booddee garuu guddatee biqiltuu hunda
caala; dameewwan gurguddaa simbirroonnis gaaddisa
isaa jala jiraachuu danda'anis qabaata." **33** Yesuusis
fakkeenyawwan akkanaa baay'eedhaan hamma isaan
dhaga'uu danda'an dubbicha isaanitti dubbate. **34**
Innis fakkeenyaan malee waan tokko illee isaanitti
hin dubbanne. Yeroo kophaa turanitti garuu waan
hunda barattoota isaatiif ni ibse. **35** Inni gaafas, yeroo
galgalaa'etti, "Kottaa gama ceenaa" isaaniin jedhe. **36**
Isaanis tuuta namootaa sana achitti dhiisanii Yesuusin
akkuma inni bidiruu keessa jirutti fuudhanii deeman.
Bidiruuwwan biraas isa wajjin turan. **37** Bubbeen hamaan
tokko ni ka'e; dambaliinis bidiruu sana dha'ee bidiruun
sun bishaaniin guutamuu ga'e. **38** Yesuusis bidiruu
sana keessa karaa duubaa boraatii tokko irra rafaa ture.
Barattoonnis isa dammaqsanii, "Yaa barsiisaa, dhumuun
keenya homaa si hin dhibuu?" jedhaniin. **39** Innis
ka'ee bubbee sana ifate; dambalii sanaanis, "Cal'isi!
Gab jedhis!" jedhe. Bubbeen sunis ni cal'ise; tasgabbiin
guddaanis ni ta'e. **40** Innis barattoota isaatiin, "Isin

maaliif akkana sodaattu? Isin amma iyyuu amantii hin
qabdanii?" jedhe. **41** Isaanis akka malee sodaatanii,
"Namichi bubbee fi dambaliin iyyuu ajajamaniif kun
eenyu?" jedhanii wal gaafatan.

5 Isaanis galaanicha ce'anii biyya Gergeesenoon
dhaqan. **2** Yommuu Yesuus bidiruu irraa bu'etti,
yommusuma namichi hafuura xuraa'aadhaan qabame
tokko iddoo awwaalaatii ba'ee isatti dhufe. **3** Namichi
kun iddoo awwaalaa jiraata ture; namni tokko iyyuu
foncaan illee lammata isa hidhuu hin dandeenye. **4** Inni
yeroo baay'ee funyoo sibiilaatii fi foncaadhaan hidhama
ture; garuu foncaa sana kukkutee funyoo sibiilaa sanas
caccabsa tureetii. Namni gad isa qabuu danda'u tokko
iyyuu hin turre. **5** Innis yeroo hundumaa, halkanii
guyyaa iddoo awwaalaa keessattii fi gaarran gubbaatti
iyyaa, dhagna isaas dhagaadhaan murmuraa ture. **6**
Innis yommuu Yesuusin fagootti argetti itti fiigee, fuula
isaa duratti jilbeenfate. **7** Sagalee ol fudhatee iyyees,
"Yaa Yesuus Ilma Waaqa Waan Hundaa Olii, ati maal
narraa barbaadda? Maqaa Waaqaatiin sin kadhadhaatii
maaloo na hin dhiphisin!" jedheen. **8** Yesuusis, "Yaa
hafuura xuraa'aa, namicha kana keessaa ba'i!" jedheenii
tureetii. **9** Yesuusis, "Maqaan kee eenyu?" jedhee isa
gaafate. Innis, "Nu waan baay'ee taaneef, maqaan koo
Leegewoon" jedhee deebise. **10** Akka inni biyya sana
keessaa isaan hin ariineefis guddisee Yesuusin kadhate.
11 Hoomaan booyyee guddaan isaas gaara bira dheedaa
ture. **12** Hafuuronni hamoon sunis, "Gara hoomaa
booyyee sanaatti nu ergi; akka itti galluufis nuu eeyyami"
jedhanii Yesuusin kadhatan. **13** Innis ni eeyyameef;
hafuuronni xuraa'oon sun ba'anii booyyee sanatti galan.
Hoomaan gara booyyee kuma lamaa of keessaa qabu
sunis ededa hallayyaa irraa gad furguggifamee galaanatti
nam'ee liqimfame. **14** Warri booyyeewwan tiksan
sunis baqatanii magaalaa fi baadiyyaatti waan kana
odeessan; namoonnis waan ta'e sana ilaaluu yaa'an.
15 Isaanis yommuu gara Yesuus dhufanitti namicha
Leegewoonii hafuurota hamootiin qabamee ture sana
wayyaa uffatee, qalbii isaattis deebi'ee achi taa'ee argan;
ni sodaatanis. **16** Warri waan kana arganii turanis waan
namicha hafuurota hamoon qabamee ture sanaaf ta'ee fi
waa'ee hoomaa booyyees namootatti odeessan. **17** Kana
irratti jarri akka Yesuus biyya isaanii keessaa ba'uuf isa
kadhachuu jalqaban. **18** Utuu Yesuus bidiruu yaabbachaa
jiruu namichi hafuura hamaan qabamee ture sun isa
wajjin deemuuf isa kadhate. **19** Yesuus garuu, "Gara
mana keetii, warra keetti galiitii waan guddaa Gooftaan
siif godhee fi akkamitti akka inni si maares isaanitti
odeessi!" jedheen malee hin eeyyamneef. **20** Kanaafuu
namichi sun dhaqee waan Yesuus isaaf godhe Magaalaa
Kurnan keessatti odeessuu jalqabe. Namoonni hundinuus
ni dinqifatan. **21** Yommuu Yesuus bidiruudhaan ammas
gara gama galaanaatti ce'etti namoonni hedduun isa
biratti walitti qabaman; innis qarqara galaanaa ture. **22**
Hooggantoota mana sagadaa keessaas namichi Yaa'iiros
jedhamu tokko dhufe; innis yommuu Yesuusin argetti,
miilla isaa irratti kufee, **23** "Intalli koo xinnoon du'uu
geesseerti. Akka isheen fayyitee jiraattuuf, maaloo
kottuutii harka kee ishee irra ka'i" jedhee jabeessee
isa kadhate. **24** Kanaafuu Yesuus isa wajjin dhaqe.
Namoonni baay'eenis isa duukaa bu'an; gara isaattis
wal dhiibaa turan. **25** Dubartiin dhiigni ishee waggaa
kudha lama dhangala'aa ture tokkos achi turte. **26**
Isheenis ogeeyyii fayyaa baay'ee biratti akka malee
dhiphatte; waan qabdu hundumas of harkaa fixxe; garuu
ittuma hammaachaa deeme malee itti hin wayyoofne.
27 Isheenis yommuu waa'ee Yesuus dhageessetti dugda
isaa duubaan namoota gidduudhaan dhuftee uffata isaa
tuqxe. **28** Isheen, "Ani yoon uffatuma isaa illee tuqe
nan fayya" jettee yaaddee turteetii. **29** Dhiigni ishees
yommusuma cite; isheenis akka dhiphina ishee irraa
fayyite dhagna ishee keessatti hubatte. **30** Yesuusis
yommusuma akka humni isa keessaa ba'e hubate. Innis
namoota keessa garagalee, "Eenyutu uffata koo tuqe?"
jedhee gaafate. **31** Barattoonni isaas deebisanii, "Akka
namoonni si dhiibaa jiran utuma argituu, 'Eenyutu
na tuqe?' jettee gaafattaa?" jedhan. **32** Yesuus garuu
namni waan kana godhe eenyuu akka ta'e arguuf
jedhee garagalee ilaale. **33** Dubartittiinis waan isheef
godhame hubattee sodaadhaan hollachaa dhuftee miilla
isaa irratti kufte; dhugaa hundumas isatti himte. **34**
Innis, "Yaa intalaa, amantiin kee si fayyiseera. Nagaan
deemi; dhiphina kee irraas fayyi" jedheen. **35** Utuu
Yesuus dubbachaa jiruus namoonni tokko tokko mana
Yaa'iiroos bulchaa mana sagadaatii dhufanii, "Intalli
kee duuteerti; ati si'achi maaliif barsiisicha rakkifta?"
jedhan. **36** Yesuus garuu waan isaan jedhan jalaa qabuu
didee bulchaa mana sagadaa sanaan, "Amani malee
hin sodaatin!" jedhe. **37** Innis Phexros, Yaaqoobii fi
Yohannis obboleessa Yaaqoob malee akka namni tokko
iyyuu isa faana deemu hin eeyyamne. **38** Yommuu mana
hoogganaa mana sagadaa sanaa bira ga'anittis Yesuus
uummata wacu, namoota boo'anii fi wawwaatan arge.
39 Innis ol seenee, "Wacnii fi boo'ichi kun hundi maali?
Intalattiin ni rafti malee hin duune" jedheen. **40** Isaan
garuu isatti kolfan. Innis erga hunda isaanii gad baasee
booddee, abbaa fi haadha intalattii, barattoota isa wajjin
turanis fudhatee iddoo intalattiin jirtu seene. **41** Innis
harka ishee qabee, "Xaaliitaa quumii!" jedheen; kunis,
"Yaa mucattii xinnoo, ani siin nan jedha, ka'i!" jechuu
dha. **42** Mucattiinis yommusuma kaatee dhaabatte; asii
fi achis deemuu jalqabde. Umuriin ishee waggaa kudha
lama ture. Isaanis yommusuma akka malee dinqifatan.
43 Innis akka namni tokko iyyuu waan kana hin beekneef
ajaja cimaa kenne; akka isaan waan isheen nyaattu
isheef kennan isaanitti hime.

6 Yesuus achii ba'ee gara magaalaa itti dhalatee dhaqe;
barattoonni isaas isa wajjin dhaqan. **2** Innis guyyaan
Sanbataa geenyaan mana sagadaatti barsiisuu jalqabe;
warri isa dhaga'an baay'eenis ni dinqisiifatan. Isaanis
akkana jedhanii gaafatan; "Namichi kun wantoota
kanneen eessaa argate? Ogummaan isaaf kenname
kun maali? Hojiiwwan dinqisiisoon harka isaatiin
hojjetaman kanneen akkanaa maali? **3** Namichi kun
sooftuu mukaa mitii? Inni ilma Maariyaam, obboleessa
Yaaqoob, kan Yoosaa, kan Yihuudaa fi kan Simoon
mitii? Obboleettonni isaa as nu bira jiru mitii?" Isaanis

isatti gufatan. **4** Yesuus immoo, “Raajiin magaalaa itti
dhalatetii, firoota isaa keessattii fi mana isaatti malee
kabaja hin dhabu” jedheen. **5** Innis dhukkubsattoota
muraasa irra harka isaa kaa’ee fayyisuu malee hojii
dinqisiisaa tokko illee achitti hojjechuu hin dandeenye.
6 Innis amantii dhabuu isaaniitiif dinqifate. Yesuusis
namoota barsiisaa ganda tokko irraa gara ganda biraatti
naanna’aa ture. **7** Warra Kudha Lamaan ofitti waamee
lama lamaan isaan erguu jalqabe; hafuurota xuraa’oo
irrattis taayitaa kenneef. **8** Akkana jedhees isaan
ajaje: “Adeemsa keessaniif ulee malee waan tokko illee
jechuunis buddeenaa fi korojoo hin qabatinaa; sabbata
keessanitti immoo maallaqa hin guduunfatinaa. **9**
Kophee kaa’adhaa; garuu kittaa lama hin uffatinaa. **10**
Yeroo mana tokko seentan kam iyyuu, hamma magaalaa
sanaa baatanitti manuma sana turaa. **11** Yoo iddoon
kam iyyuu isin simachuu baate yookaan isin dhaga’uu
baate, iddoo sanaa ba’aatii akka ragaa isaanitti ta’uuf
awwaara miilla keessanii dhadha’adhaa.” **12** Isaanis
achii ba’anii akka namoonni qalbii jijjiirrataniif lallaban.
13 Hafuurota hamoo baay’ee baasan; dhukkubsattoota
baay’ees zayitii dibanii fayyisan. **14** Heroodis mootichi
waa’ee waan kanaa dhaga’e; maqaan Yesuus sirriitti
beekamee tureetii. Namoonni tokko tokko, “Yohannis
cuuphaan warra du’an keessaa kaafameera; sababiin
hojiin dinqii isaan hojjetamuufis kanuma” jedhan.
15 Warri kaan, “Inni Eeliyaas” jedhan. Kaan immoo,
“Inni raajota durii keessaa akka isa tokkoo ti” jedhan.
16 Heroodis garuu yommuu waan kana dhaga’etti,
“Yohannis isa ani mataa isaa irraa kutetu warra du’an
keessaa kaafame!” jedhe. **17** Heroodis mataan isaa
akka Yohannis qabamee, hidhamee mana hidhaatti
galfamu ajajee tureetii. Innis sababii niitii obboleessa ofii
isaa Fiiliphoos, sababii Heroodiyaas ishee ofii fuudhee
ture sanaatiif jedhee waan kana godhe. **18** Yohannisis
Heroodisiin, “Ati niitii obboleessa keetii fuudhuun kee
seera miti” jedhaanii tureetii. **19** Kanaafuu Heroodiyaas
Yohannisitti haaloo qabattee isa ajjeesuu barbaadde.
Garuu isheen hin dandeenye; **20** Heroodis akka Yohannis
nama qajeelaa fi nama qulqulluu ta’e beekee, isa sodaatee,
eegumsa isaaf gochaa tureetii. Heroodis yommuu waan
Yohannis dubbatu dhaga’etti akka malee rifate; ta’us
gammachuudhaan isa dhaggeeffachuu barbaade. **21**
Dhuma irrattis yeroon mijaa’aan argame. Heroodis
guyyaa dhaloota isaatti qondaaltota gurguddootaaf,
ajajjoota loltootaatii fi namoota Galiilaa keessatti
beekamaniif irbaata qopheesse. **22** Intalli Heroodiyaas
yommuu ol seentee sirbitetti Heroodisii fi keessummoota
isaa warra irbaata affeeraman gammachiifte. Mootichis
intalattiidhaan, “Waanuma barbaadde na kadhadhu;
ani siif nan kenna!” jedhe. **23** Innis, “Hamma walakkaa
mootummaa kootti illee waan ati na kadhattu kam
iyyuu siif nan kenna!” jedhee kakuudhaan waadaa
galeef. **24** Isheenis gad baatee haadha isheetiin, “Maal
kadhadhu?” jette. Haati immoo, “Mataa Yohannis
Cuuphaa” jettee deebifteef. **25** Intalattiinis yommusuma
ariitiidhaan gara mootichaatti ol seentee, “Akka ati
ammuma mataa Yohannis Cuuphaa gabatee irra keessee
naa kennitu nan barbaada” jetteen. **26** Mootichis akka
malee gadde; garuu sababii kakuu isaatii fi sababii warra
isa wajjin maaddiitti dhi’aataniitiif jedhee ishee diduu
hin barbaanne. **27** Innis yommusuma loltuu tokko
akka inni mataa Yohannis fiduuf ajajee erge. Loltuun
sunis dhaqee mana hidhaa keessatti mataa Yohannis
isa irraa kute; **28** mataa isaas gabatee irra kaa’ee fidee
intalattiitti kenne. Isheenis haadha isheetti kennite.
29 Barattoonni Yohannisis waan kana dhageenyaan
dhufanii reeffa isaa fuudhanii awwaala keessa kaa’an.
30 Ergamoonnis Yesuus biratti walitti qabamanii waan
hojjetanii turanii fi waan barsiisanii turan hunda isatti
himan. **31** Innis, “Kophaa keessan gara iddoo namni hin
jirre tokkoo kottaatii takka boqodhaa” jedheen; isaan
sababii namoonni baay’een dhufaa, deemaas turaniif
carraa itti waa nyaatan illee hin qaban tureetii. **32**
Isaanis kophaa isaanii bidiruudhaan iddoo namni hin
jirre tokko dhaqan. **33** Namoonni deemuu isaanii argan
baay’een garuu isaan beekan; magaalaawwan hunda
keessaa ba’anii miillaan fiiganii isaan dursanii iddoo sana
ga’an. **34** Yesuus yommuu bidiruu irraa bu’etti tuuta
guddaa tokko arge; innis sababii isaan akkuma hoolota
tiksee hin qabnee turaniif garaa laafeef. Kanaafuu inni
waan baay’ee isaan barsiisuu jalqabe. **35** Yeroo kanatti
galgalaa’ee ture; kanaafuu barattoonni isaa gara isaa
dhufanii akkana jedhaniin; “Iddoon kun gammoojjii dha;
aduunis dhiiteerti. **36** Akka isaan gara baadiyyaatii fi
gandoota naannoo kana jiranii dhaqanii waan nyaatan
bitataniif namoota kanneen gad dhiisi.” **37** Inni garuu,
“Isinuu waan isaan nyaatan kennaafii” jedhee deebise.
Isaanis, “Dhaqnee buddeena diinaarii dhibba lamaa
binnee akka nyaataniif isaaniif kenninuu ree?” jedhaniin.
38 Innis, “Buddeena meeqa qabdu? Mee dhaqaa ilaalaa!”
jedheen. Isaanis yommuu arganitti, “Buddeena shanii
fi qurxummii lama” jedhan. **39** Yesuusis akka isaan
namoota hundumaa garee gareedhaan marga lalisaa irra
teteessisan isaan ajaje. **40** Kanaafuu namoonni dhibba
dhibbaa fi shantama shantamaan garee gareedhaan
tataa’an. **41** Innis buddeena shananii fi qurxummii
lamaan sana fuudhee, gara samii ol ilaalee galata
galchee buddeena sana caccabse. Akka isaan namootaaf
dhi’eessaniifis barattoota isaatti kenne. Qurxummii
lamaanis hunduma isaaniitiif qoqqoode. **42** Isaan
hundi nyaatanii quufan; **43** barattoonnis hurraa’aa
buddeenaatii fi qurxummii gundoo kudha lama guutuu
walitti qaban. **44** Warri nyaatanis dhiira kuma shan
turan. **45** Yesuus yommusuma akka barattoonni isaa
bidiruu yaabbatanii hamma inni tuuta sana of irraa
geggeessutti isa dura gara Beetisayidaatti darbaniif isaan
dirqisiise. **46** Innis erga namoota of irraa geggeessee
booddee kadhachuuf gaaratti ol ba’e. **47** Yommuu
galgalaa’ettis bidiruun sun galaana walakkaa ture;
Yesuus immoo kophaa isaa lafa irra ture. **48** Innis
utuu barattoonni sababii bubbeen fuula isaanii duraan
itti dhufeef bishaan mooquudhaan dhiphatanuu arge.
Innis halkan keessaa kutaa afuraffaatti galaana irra
deemaa gara isaanii dhufe. Innis waan isaan bira darbu
fakkaate; **49** isaan garuu yommuu galaana irra deemuu
isaa arganitti ekeraa se’anii iyyan; **50** isaan hundi isa
arganii akka malee na’aniitii. Inni immoo, “Jabaadhaa!

Anumaatii hin sodaatinaa" jedhee yommusuma isaanitti
dubbate. **51** Innis isaan wajjin bidiruu yaabbate; bubbeen
sunis gab jedhe. Isaanis akka malee dinqisiifatan; **52**
isaan waa'ee buddeennan sanaa hin hubanneetii; mata
jabeeyyiis turan. **53** Isaanis yommuu gama ce'anitti
Geensereexitti bidiruu irraa bu'an; bidiruu sanas achitti
hidhan. **54** Akkuma isaan bidiruu irraa bu'aniinis
namoonni Yesuusin beekan. **55** Namoonni sunis biyya
sana guutuu keessa asii fi achi fiiganii iddoo Yesuus
achi jira jechuu dhaga'an hundumatti dhukkubsattoota
sireedhaan baatanii fiduu jalqaban. **56** Iddoo inni
dhaqe kam illee jechuunis gandoota, magaalaawwan
yookaan baadiyyaa hundatti warra dhukkubsatan fidanii
lafa gabaa kaa'an. Isaanis akka dhukkubsattoonni sun
handaara wayyaa isaa illee tuqaniif isa kadhatan; warri
handaaruma wayyaa isaa tuqan hundinuus ni fayyan.

7 Fariisotaa fi barsiistota seeraa keessaa warri
Yerusaalemii dhufan tokko tokko Yesuus biratti
walitti qabamanii **2** barattoota isaa keessaa tokko tokko
harka, "Hin qulqulleeffaminiin" jechuunis utuu harka hin
dhiqatin buddeena nyaachuu isaanii argan. **3** Sababiin
isaas Fariisonni, Yihuudoonni hundinuus duudhaa
maanguddootaa eeguuf jedhanii utuu harka hin dhiqatin
hin nyaataniitii. **4** Yommuu gabaadhaa galanittis utuu
of hin qulqulleessin hin nyaatan. Dudhaa biraa baay'ees
kan akka xoofoo dhiquu, okkotee fi huuroo dhiquu ni
eegu. **5** Kanaafuu Fariisonnii fi barsiistonni seeraa,
"Barattoonni kee qooda harka 'Hin qulqulleeffaminiin'
nyaatan maaliif akkuma duudhaa maanguddootaatti hin
jiraanne?" jedhanii Yesuusin gaafatan. **6** Innis akkana
jedhee deebise; "Yaa fakkeessitoota, Isaayyaas yommuu
waa'ee keessan raajii dubbatetti sirrii ture; kunis akkuma
akkana jedhamee barreeffamee dha: "'Uumanni kun
hidhii isaatiin na kabaja; garaan isaa garuu narraa
fagoo jira. **7** Isaan akkanumaan na waaqeffatu; barsiisni
isaaniis sirnuma namaa ti.' **8** Isin ajaja Waaqaa dhiiftanii,
duudhaa namootaa jabeessitanii eegdu." **9** Innis ittuma
fufee akkana jedheen; "Isin duudhaa ofii keessanii
eeguuf jettanii ajaja Waaqaa tuffachuuf mala gaarii
qabdu! **10** Museen, 'Abbaa keetii fi haadha keetiif
ulfina kenni; namni abbaa isaa yookaan haadha isaa
arrabsu kam iyyuu haa ajjeefamu'jedheeraatii. **11** Isin
garuu yoo namni kam iyyuu akka wanni silaa abbaa
isaa yookaan haadha isaa gargaaruuf oolu Qurbaana
jechuunis Waaqaaf kennameera jedhee dubbate, **12** isin
akka inni abbaa isaatiif yookaan haadha isaatiif waan
tokko illee godhu si'achi hin eeyyamtaniif. **13** Akkanaanis
duudhaa keessan isa walitti dabarsitan sanaan dubbii
Waaqaa busheessitu. Waan akkanaa baay'ees ni hojjetu."
14 Yesuus ammas namoota sana ofitti waamee akkana
jedheen; "Isin hundi na dhaga'aa; kanas hubadhaa.
15 Waan nama keessaa ba'utu nama 'xureessa' malee
wanni alaa namatti seenee nama 'xureessuu' danda'u
tokko iyyuu hin jiru. [**16** Namni kam iyyuu yoo gurra
dhaga'u qabaate haa dhaga'u."] **17** Erga inni namoota
biraa mana ol seenee booddee barattoonni isaa waa'ee
fakkeenya sanaa isa gaafatan. **18** Innis akkana jedhee
gaafate; "Isin hin hubattanii? Akka wanni alaa namatti
seenu tokko iyyuu nama 'xureessuu' hin dandeenye hin
qalbeeffattanii? **19** Wanni sun garaa isaa seenee ergasii
dhagna isaa keessaa gad ba'a malee yaada garaaisaa hin
seenuutii." Yesuusis kana jechuudhaan akka nyaanni
hundinuu qulqulluu ta'e labse. **20** Innis itti fufee akkana
jedhe: "Wanni nama 'xureessu' waan nama keessaa
ba'uu dha. **21** Yaadni hamaan keessa namaatii, garaa
namaa keessaa ba'aatii; innis halalummaa, hanna, nama
ajjeesuu, ejja, **22** doqnummaa, hammina, gowwoomsaa,
jireenya gad dhiisii, hinaaffaa, maqaa nama balleessuu,
of tuulummaa fi gowwummaa. **23** Wantoonni hamoon
kunneen hundinuu nama keessaa ba'u; namas 'ni
xureessu.'" **24** Yesuus iddoo sanaa ka'ee aanaa Xiirooositti
qajeele. Mana tokkos ol seene; innis akka namni tokko
iyyuu achi jiraachuu isaa beeku hin barbaanne; garuu
dhokachuu hin dandeenye. **25** Dubartiin intalli ishee
hafuura xuraa'aan qabamte tokko akkuma waa'ee
isaa dhageesseen dhuftee miilla isaa irratti kufte. **26**
Dubartittiinis nama Giriik, kan biyya Sooriyaa keessatti
Finiiqeetti dhalatee dha. Isheen akka inni intala ishee
keessaa hafuura hamaa sana baasuuf Yesuusin kadhatte.
27 Innis, "Dura ijoolleen haa quuftu; buddeena ijoollee
fuudhanii saroota dura buusuun sirrii miti" jedheen.
28 Isheen garuu, "Eeyyee yaa Gooftaa, saroonni iyyuu
maaddii jalaa hambaa ijoolleen harcaaftu nyaatuu" jettee
deebifteef. **29** Yesuusis, "Jecha kee kanaaf gali; hafuurri
hamaan sun intala kee keessaa ba'eera" jedheen. **30**
Isheenis yommuu manatti galtetti intalli ishee siree irra
ciiftee, hafuurri hamaan sunis keessaa ba'ee argatte.
31 Ergasiis Yesuus biyya Xiirooositii ka'ee Siidoonaa
keessa darbee, kutaa Magaalaa Kurnanii keessa ba'ee
gara galaana Galiilaa dhufe. **32** Jarri tokkos namicha
gurra duudaa fi arrab-didaa tokko isatti fidanii akka inni
harka isa irra kaa'uuf kadhatan. **33** Yesuusis namicha
sana tuuta keessaa kophaatti baasee quba isaa gurra
namichaa keessa kaa'e. Hancufa tufees arraba namichaa
tuqe. **34** Gara samiis ol ilaalee, hafuura guddaa baafatee,
"Eftaah!" jedheen; kana jechuunis "Banami!" jechuu
dha. **35** Gurri namichaas yommusuma baname; arrabni
isaas hiikamee rakkina tokko malee dubbachuu jalqabe.
36 Yesuusis akka isaan nama tokkotti illee hin himneef
namoota sana ajaje. Hammuma inni cimsee isaan ajaje
sana, isaanis ittuma caalchisanii odeessan. **37** Warri
oduu sana dhaga'anis akka malee dinqifatanii, "Inni
waan hunda gaarii godheera; warri duudaanis akka
dhaga'an, warri arrabni isaanii dubbachuu dides akka
dubbatan ni godha" jedhan.

8 Gidduu sana tuunni biraa guddaan isaa ammas walitti
qabame. Yesuusis sababii tuunni sun waan nyaatu hin
qabaatiniif barattoota isaa ofitti waamee akkana jedhe; **2**
"Sababii isaan guyyaa sadii na bira turanii waan nyaatan
tokko illee hin qabneef, ani namoota kanneeniif garaa
nan laafa. **3** Yoo ani agabuu isaanii gad isaan dhiise,
isaan karaa irratti ni gaggabu; isaan keessaa tokko tokko
fagoodhaa dhufaniitii." **4** Barattoonni isaas deebisanii,
"Namni kam iyyuu gammoojjii kana keessatti buddeena
isaan ga'u eessaa argachuu danda'a?" jedhan. **5** Yesuus
immoo, "Isin buddeena meeqa qabdu?" jedhee gaafate.
Isaanis, "Torba" jedhan. **6** Innis akka namoonni sun

lafa tataa'an itti hime. Buddeena torban fuudhee erga
galateeffatee booddee kukkutee akka isaan namootaaf
dhi'eessaniif barattoota isaatti kenne; isaanis namootaaf
dhi'eessan. **7** Akkasumas qurxummii xixinnoo muraasa
qabu turan; qurxummii sanas eebbisee akka isaan
namootaaf hiraniif barattoota isaatti hime. **8** Namoonnis
nyaatanii quufan. Ergasiis barattoonni hambaa gundoo
torba guutuu walitti qaban. **9** Isaanis gara nama kuma
afurii turan. Innis erga of irraa isaan geggeessee booddee,
10 barattoota isaa wajjin yommusuma bidiruu yaabbatee
biyya Daalmaanutaa dhaqe. **11** Fariisonnis dhufanii
Yesuusitti falmuu jalqaban; isa qoruuf jedhaniis mallattoo
samii irraa isa irraa barbaadan. **12** Innis hafuura dheeraa
baafatee, "Dhaloonni kun maaliif mallattoo barbaada?
Ani dhuguma isinitti hima; mallattoon tokko iyyuu
dhaloota kanaaf hin kennamu" jedheen. **13** Innis isaan
dhiisee bidiruutti deebi'ee gama ce'e. **14** Barattoonnis
buddeena tokkicha bidiruu keessaa of biraa qaban sana
malee buddeena fudhachuu irraanfatanii turan. **15**
Yesuusis, "Beekkadhaa; raacitii Fariisotaatii fi raacitii
Heroodis irraa of eeggadhaa" jedhee isaan akeekkachiise.
16 Isaanis, "Kun sababii nu buddeena hin qabneef"
jedhanii walii wajjin haasa'an. **17** Yesuusis waan isaan
haasa'an beekee akkana jedhee isaan gaafate; "Isin
maaliif waa'ee buddeena dhabuu keessanii dudubbattu?
Isin amma iyyuu hin argitanii? Yookaan hin hubattanii?
Mataa jabaattanii? **18** Isin utuma ija qabdanuu hin
argitanii? Utuma gurra qabdanuus hin dhageessanii? Hin
yaadattanii? **19** Yeroo ani buddeena shanan sana nama
kuma shaniif caccabsetti isin hurraa'aa gundoo meeqa
guutuu kaaftan?" Isaanis, "Kudha lama" jedhaniin. **20**
Innis, "Yeroo ani buddeena torba nama kuma afuriif
caccabsetti hambaa gundoo meeqa guutuu walitti
qabdan?" jedhee gaafate. Isaanis, "Torba" jedhaniin.
21 Innis, "Isin amma iyyuu hin hubattanii?" jedheen.
22 Isaanis Beetisayidaa dhaqan; jarri tokkos namicha
jaamaa tokko fidanii akka inni isa qaqqabuuf Yesuusin
kadhatan. **23** Innis namicha jaamaa sana harka qabee
ganda sana keessaa baase. Ija isaattis tufee, harka isaas
irra kaa'ee, "Waa arguu dandeessaa?" jedhee gaafate. **24**
Namichis ol ilaalee, "Namoota nan arga; isaan muka
deemu natti fakkaatu" jedhe. **25** Yesuus amma illee
harka isaa ija namichaa irra kaa'e. Iji namichaas ni
baname; agartuun isaa ni deebi'eef; waan hundas sirriitti
arge. **26** Yesuusis namichaan, "Gara ganda sanaa seentee
waan kana nama tokkotti illee hin himin" jedhee gara
mana isaatti isa erge. **27** Yesuusii fi barattoonni isaa
gara gandoota naannoo Fiiliphoos Qiisaariyaa jiraniitti
darban. Innis, "Namoonni anaan eenyu jedhu?" jedhee
karaa irratti isaan gaafate. **28** Isaanis, "Namoonni tokko
tokko, 'Inni Yohannis Cuuphaa dha' jedhu; warri kaan,
'inni Eeliyaas' jedhu; kaan immoo, 'inni raajota keessaa
isa tokkoo dha' jedhu" jedhanii deebisan. **29** Innis,
"Isin eenyu anaan jettu?" jedhee gaafate. Phexrosis,
"Ati Kiristoos" jedhee deebise. **30** Yesuusis akka isaan
waa'ee isaa nama tokkotti illee hin himneef isaan
akeekkachiise. **31** Yesuusis akka Ilmi Namaa waan
hedduun dhiphachuu qabu, akka maanguddootaan,
luboota hangafootaa fi barsiistota seeraatiin tuffatamuu
qabuu fi akka ajjeefamuu qabu, guyyaa sadii booddee
immoo akka du'aa ka'u isaan barsiisuu jalqabe. **32** Innis
waa'ee kanaa ifatti baasee dubbate; Phexrosis kophaatti
baasee isa ifachuu jalqabe. **33** Yesuus garuu of irra
garagalee barattoota isaa ilaale; Phexrosiinis, "Seexana
nana! Na duubatti deebi'i! Ati kan namaa yaadda malee
kan Waaqaa hin yaadduutii" jedhee ifate. **34** Ergasii
inni tuuta sanaa fi barattoota isaa ofitti waamee akkana
jedhe; "Namni kam iyyuu yoo na faana dhufuu barbaade,
inni of haa ganu; fannoo isaa baadhatees na duukaa
haa bu'u. **35** Namni lubbuu isaa oolfachuu barbaadu
kam iyyuu lubbuu isaa ni dhabaatii; garuu namni anaa
fi wangeelaaf jedhee lubbuu isaa dhabu kam iyyuu
lubbuu isaa ni oolfata. **36** Namni yoo addunyaa guutuu
argatee lubbuu isaa immoo dhabe bu'aa maalii argata?
37 Yookaan namni qooda lubbuu isaa maal kennuu
danda'a? **38** Yoo namni kam iyyuu dhaloota ejjaa fi
cubbamaa kana keessatti anaa fi dubbii kootti qaana'e,
Ilmi Namaa yommuu ulfina Abbaa isaatiin ergamoota
qulqulluu wajjin dhufutti isatti ni qaana'a."

9 Innis, "Ani dhuguman isinitti hima; warra as
dhadhaabachaa jiran keessaa namoonni tokko tokko
hamma mootummaan Waaqaa humnaan dhufee arganitti
du'a hin dhandhaman" isaaniin jedhe. **2** Yesuus guyyaa
ja'a booddee Phexrosin, Yaaqoobii fi Yohannisin fudhatee
tulluu dheeraa tokkotti iddoo isaan hundi kophaa turuu
danda'anitti ol isaan baase. Innis achitti fuula isaanii
duratti geeddarame. **3** Uffanni isaas uffata namni
addunyaa kanaa kam iyyuu miicee addeessuu danda'u
caalaa akka malee addaate. **4** Eeliyaasii fi Museenis
isaanitti mul'atan; isaanis Yesuus wajjin haasa'aa turan.
5 Phexrosis Yesuusiin, "Yaa Barsiisaa, as jiraachuun nuuf
gaarii dha; daasii sadii, tokko siif, tokko Museef, tokko
immoo Eeliyaasiif ni ijaarra" jedhe. **6** Inni waan dubbatu
hin beeku ture; isaan akka malee sodaatanii turaniitii. **7**
Duumessis dhufee isaan haguuge; sagaleen, "Kun Ilma
koo isa ani jaalladhuu dha. Isinis isa dhaga'aa!" jedhu
tokko duumessicha keessaa dhufe. **8** Isaanis yommuu
akkuma tasaa naannoo isaanii ilaalanitti Yesuusin malee
nama tokko illee of biratti hin argine. **9** Utuu tulluu
sana irraa bu'uutti jiranuus Yesuus akka isaan hamma
Ilmi Namaa warra du'an keessaa ka'utti waan argan
sana nama tokkotti illee hin himne isaan ajaje. **10**
Isaanis "warra du'an keessaa ka'uun" maal akka ta'e wal
gaggaafachaa dubbicha garaatti qabatan. **11** Isaanis,
"Barsiistonni seeraa maaliif Eeliyaas akka duraan dursee
dhufuu qabu dubbatu?" jedhanii isa gaafatan. **12** Yesuus
akkana jedhee deebise; "Dhugumaan Eeliyaas duraan
dursee ni dhufa; waan hundas iddootti deebisa. Yoos
maaliif Ilmi Namaa akka malee dhiphachuu fi tuffatamuu
qaba jedhamee barreeffame ree? **13** Ani garuu isinittin
hima; Eeliyaas dhufeera; isaanis akkuma waa'ee isaa
barreeffame sanatti waanuma fedhan hunda isatti
hojjetan." **14** Isaanis yommuu gara barattoota kaanii
dhufanitti, namoonni hedduun isaanitti naanna'anii,
barsiistonni seeraa immoo utuu isaanitti falmanuu argan.
15 Namoonni hundinuus akkuma Yesuusin arganiin akka
malee dinqifatanii isa dubbisuudhaaf itti fiigan. **16** Innis,
"Isin maal isaanitti falmitu?" jedhee isaan gaafate. **17**

Namoota sana keessaas namichi tokko akkana jedhee
deebise; “Yaa barsiisaa, ani ilma koo kan hafuura arraba
didaadhaan qabame sitti fideera. **18** Hafuurichi yeroo
itti ka’u kam iyyuu, darbatee lafaan isa dha’a. Gurbichis
hoomacha afaaniin baasa; ilkaan qara; ni kokottaa’as. Ani
akka hafuura sana baasaniif barattoota kee nan gaafadhe;
isaan garuu hin dandeenye.” **19** Yesuusis deebisee, “Isin
dhaloota hin amanne nana; ani hamma yoomiittin isin
wajjin jiraadha? Hamma yoomiittis ani isinii obsa? Mee
gurbicha natti fidaa” jedhe. **20** Isaanis gurbicha isatti
fidan. Hafuurichis akkuma Yesuusin argeen gurbicha
dhidhiitachiise; gurbichis lafa dha’ee hoomacha afaaniin
baasee gangalate. **21** Yesuusis, “Wanni kun erga isa
qabee hammam ture?” jedhee abbaa gurbichaa gaafate.
Innis akkana jedhe; “Ijoollummaadhaa jalqabee ti. **22** Isa
ajjeesuuf jedhees yeroo baay’ee ibidda keessa yookaan
bishaan keessa isa buuseera. Ati garuu yoo waanuma
tokko illee gochuu dandeesse garaa nuu laafiitii nu
gargaari.” **23** Yesuusis, “‘Yoo dandeesse’ jettaa? Nama
amanuuf wanni hundi ni danda’ama” jedheen. **24**
Yommusuma abbaan mucaa sanaa, “Ani nan amana;
amantii dhabuu koo na gargaari” jedhee iyye. **25**
Yesuusis yommuu namoota girrisanii dhufan argetti,
“Yaa hafuura duudaa fi arrab-didaa nana, akka ati isa
keessaa baatu, deebitees akka isatti hin galle sin ajaja”
jedhee hafuura xuraa’aa sana ifate. **26** Hafuurri sun
iyyee, akka malees isa dhidhiitachiisee keessaa ba’e.
Gurbichis akkuma reeffaa ta’e; namoonni baay’eenis,
“Inni du’eera” jedhan. **27** Yesuus garuu harka qabee
ol isa kaase; gurbaan sunis ka’ee dhaabate. **28** Erga
Yesuus manatti ol galee booddee barattoonni isaa,
“Nu maaliif hafuura hamaa sana baasuu dadhabne?”
jedhanii kophaatti isa gaafatan. **29** Innis deebisee, “Inni
akkanaa kun kadhannaa fi sooma qofaan ba’a malee
waan biraatiin hin ba’u” jedheen. **30** Isaan achii ka’anii
Galiilaa keessa darban. Yesuusis akka namni tokko iyyuu
kana beeku hin barbaanne; **31** sababiin isaas, “Ilmi
Namaa dabarfamee harka namootaatti ni kennama.
Isaanis isa ni ajjeesu; innis guyyaa sadii booddee du’aa
ni ka’a” jedhee barattoota isaa barsiisaa ture. **32** Isaan
garuu waan inni jedhe hin hubanne; isa gaafachuus ni
sodaatan. **33** Isaanis Qifirnaahom dhaqan. Innis yeroo
mana keessa turetti, “Isin karaatti maal walitti falmaa
turtan?” jedhee isaan gaafate. **34** Isaan garuu eenyu
akka nama hundumaa caalu karaatti waan walitti falmaa
turaniif ni cal’isan. **35** Yesuusis taa’ee warra kudha
lamaan waamee, “Namni nama jalqabaa ta’uu barbaadu
kam iyyuu nama hundaa gadii fi tajaajilaa nama hundaa
ta’uu qaba” jedheen. **36** Innis mucaa xinnaa tokko fidee
isaan gidduu dhaabe. Hammatees akkana isaaniin jedhe;
37 “Namni ijoollee xixinnoo kanneen keessaa tokko
maqaa kootiin simatu kam iyyuu na simata; namni
na simatu kam iyyuus isa na erge sana simata malee
na qofa hin simatu.” **38** Yohannisis, “Yaa barsiisaa,
nu utuu namni tokko maqaa keetiin hafuurota hamoo
baasuu arginee waan inni nu duukaa hin buuneef isa
dhowwine” jedhe. **39** Yesuus garuu akkana jedhe; “Isa
hin dhowwinaa; namni maqaa kootiin dinqii hojjetu kan
ergasii immoo dafee waa’ee koo waan hamaa dubbachuu
danda’u tokko iyyuu hin jiruutii. **40** Namni nuun
hin mormine kam iyyuu kanuma keenyaatii. **41** Ani
dhuguman isinitti hima; namni sababii isin kan Kiristoos
taataniif jedhee bishaan budduuqsaa tokkoo isinii kennu
kam iyyuu dhugumaan gatii isaa hin dhabu. **42** “Namni
kam iyyuu warra natti amanan xixinnaa kanneen keessaa
tokko gufachiisuu irra, utuu dhagaan daakuu guddaan
isaa morma isaatti hidhamee galaanatti darbatamee
isaaf wayya ture. **43** Yoo harki kee si gufachiise,
of irraa muri. Harka lama qabaattee gahaannamitti,
iddoo ibiddi isaa hin dhaamnetti galuu irra, harka
dooluudhaan jireenyatti galuu siif wayya. [**(Geenna g1067)**
44 Gahaannamis iddoo, “‘raammoon isaanii hin duune,
ibiddis hin dhaamnee dha.’] **(questioned)** **45** Yoo miilli
kee si gufachiise of irraa muri. Miilla lama qabaattee
gahaannamitti darbatamuu irra, laamshoftee jireenyatti
galuu siif wayya. [**(Geenna g1067)** **46** Gahaannamis iddoo,
“‘raammoon isaanii hin duune, ibiddis hin dhaamnee
dha.’] **(questioned)** **47** Yoo iji kee si gufachiise, of keessaa
baasi. Ija lama qabaattee gahaannamiitti darbatamuu
irra ija tokkoon mootummaa Waaqaatti galuu siif wayya.
(Geenna g1067) **48** Gahaannamis iddoo, “‘raammoon
isaanii hin duune, ibiddis hin dhaamnee dha.’ **(questioned)**
49 Namni hundinuu ibiddaan mi’eeffama. **50** “Soogiddi
gaarii dha; garuu yoo mi’aa isaa dhabe, mi’aa isaa
akkamiin deebisuufii dandeessu? Isinis soogidda of
keessaa qabaadhaa; walii wajjinis nagaan jiraadhaa.”

10 Yesuusis achii ka’ee gara biyya Yihuudaatii fi
Yordaanos gamaa dhaqe. Amma illee namoonni
isa biratti walitti qabaman; innis akkuma bartee isaatti
isaan barsiise. **2** Fariisonni dhufanii, “Namni tokko niitii
isaa hiikuun ni eeyyamamaa?” jedhanii gaafachuudhaan
isa qoran. **3** Innis deebisee, “Museen maal isin ajaje?”
jedheen. **4** Isaanis, “Namni tokko akka waraqaa
ragaa hiikkaa barreesseefii niitii isaa hiiku Museen
eeyyameera” jedhan. **5** Yesuusis akkana jedhee deebise;
“Museen sababii mata jabina keessaniitiif jedhee seera
kana isiniif barreesse. **6** Jalqaba uumamaatii kaasee
garuu Waaqni, ‘Dhiiraa fi dubartii isaan taasise.’ **7**
‘Kanaafis namni abbaa isaatii fi haadha isaa ni dhiisa;
niitii isaa wajjinis tokko ta’a; **8** lamaan isaanii iyyuu
foon tokko ni ta’u.’Egaa isaan si’achi foon tokko malee
lama miti. **9** Kanaafuu waan Waaqni tokko taasise
namni gargar hin baasin.” **10** Utuu ammas mana
jiranuu barattoonni waa’ee dubbii kanaa Yesuusin
gaafatan. **11** Innis akkana jedhee deebiseef; “Namni
niitii isaa hiikee dubartii biraa fuudhu kam iyyuu ishee
irratti ejja raawwata. **12** Isheenis yoo dhirsa ishee
hiiktee nama biraatti heerumte ejja raawwatti.” **13**
Namoonni akka inni harka isaan irra kaa’uuf ijoollee
xixinnoo Yesuusitti fidaa turan; barattoonni garuu
isaan ifatan. **14** Yesuus yommuu waan kana argetti
aaree akkana isaaniin jedhe; “Ijoolleen xixinnoon gara
koo haa dhufaniitii hin dhowwinaa; mootummaan
Waaqaa kan warra akkanaatii. **15** Ani dhuguman isinitti
hima; namni akkuma ijoolleetti mootummaa Waaqaa
hin simanne kam iyyuu gonkumaa itti hin galu.” **16**
Innis ijoollee sana fuudhee ofitti qabe; harka isaas
isaan irra kaa’ee isaan eebbise. **17** Akkuma Yesuus

deemuuf karaa qabateen namichi tokko fiigaa dhufee
fuula isaa duratti jilbeenfatee, “Yaa barsiisaa gaarii,
ani jireenya bara baraa dhaaluuf maal gochuun qaba?”
jedhee gaafate. **(aiōnios g166)** **18** Yesuusis akkana jedhee
deebise; “Ati maaliif gaarii naan jetta? Waaqa tokkicha
malee gaariin hin jiru. **19** Ati ajajawwan ni beekta; ‘Hin
ajjeesin; hin ejjin; hin hatin; sobaan dhugaa hin ba’in;
hin gowwoomsin; abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina
kenni.’” **20** Namichis, “Yaa barsiisaa, ani ijoollummaa
kootii jalqabee ajajawwan kanneen hunda eegeera”
jedhe. **21** Yesuus namicha ilaalee isa jaallatee, “Waan
tokkotu si duraa hir’ata; dhaqiitii waan qabdu hunda
gurgurii hiyyeeyyiif kenni; samii irratti badhaadhummaa
ni qabaattaa. Ergasii kottuu na duukaa bu’i” jedheen. **22**
Kana irratti fuulli namichaa ni geeddarame. Inni gaddee
achii deeme; qabeenya guddaa qaba tureetii. **23** Yesuusis
naannoo isaa ilaalee barattoota isaatiin, “Mootummaa
Waaqaatti galuun sooreyyiif akkam rakkisaa dha!” jedhe.
24 Barattoonnis dubbii isaa ni dinqisiifatan. Yesuus
garuu ammas akkana jedheen; “Ijoolle, mootummaa
Waaqaatti galuun akkam rakkisaa dha! **25** Namni
sooressi mootummaa Waaqaatti galuu irra qaawwa
lilmoo keessa ba’uutu gaalaaf salphata.” **26** Barattoonnis
akka malee raajeffatanii, “Yoos eenyutu fayyuu danda’a
ree?” waliin jedhan. **27** Yesuusis isaan ilaalee, “Kun
garuu Waaqaaf malee namaaf hin danda’amu; Waaqaaf
wanni hundinuu ni danda’amaatii” jedhe. **28** Kana
irratti Phexros, “Kunoo, nu waan hunda dhiifnee si
duukaa buuneerra!” jedhe. **29** Yesuusis deebisee akkana
jedheen; “Ani dhuguma isinitti nan hima; namni anaa fi
wangeelaaf jedhee mana yookaan obboloota yookaan
obboleettota yookaan haadha yookaan abbaa yookaan
ijoollee yookaan lafa qotiisaa dhiise kam iyyuu, **30** kan
bara ammaa kana keessa ari’atama wajjin manneen,
obboloota, obboleettota, haadhota, ijoollee fi lafa qotiisaa
dachaa dhibba hin arganne, kan bara dhufuttis jireenya
bara baraa hin dhaalle tokko iyyuu hin jiru. **(aiōn g165,**
aiōnios g166) **31** Garuu warri jalqabaa hedduun warra
dhumaa, warri dhumaa immoo warra jalqabaa ni ta’u.” **32**
Isaanis Yerusaalemitti ol ba’uuf jedhanii karaa irra turan;
Yesuus immoo isaan dura deemaa ture; barattoonnis
ni dinqisiifatan; warri duukaa bu’aa turan immoo ni
sodaatan. Yesuus amma illee warra kudha lamaan
kophaatti baasee waan isatti dhufuuf jiru isaanitti hime.
33 Akkanas jedhe; “Kunoo, nu Yerusaalemitti ol ba’aa
jirra; Ilmi Namaas dabarfamee luboota hangafootattii fi
barsiistota seeraatti ni kennama. Isaanis du’a itti muru;
akkasumas dabarsanii Namoota Ormaatti isa kennu; **34**
isaanis isatti qoosu; isatti tufu; isa garafu; isa ajjeesus.
Inni garuu guyyaa sadii booddee du’aa ni ka’a.” **35**
Ilmaan Zabdewoos jechuunis Yaaqoobii fi Yohannis gara
Yesuus dhufanii, “Yaa Barsiisaa, akka ati waan nu si
kadhannu kam iyyuu nuu gootu barbaanna” jedhan.
36 Innis, “Akka ani maal isiniif godhu barbaaddu?”
jedheen. **37** Isaanis deebisanii, “Yeroo ulfina keetiitti,
tokkoon keenya mirga keetiin, tokkoon keenya immoo
bitaa keetiin akka teenyuuf nuuf eeyyami” jedhanii
deebisan. **38** Yesuusis, “Isin waan kadhattan hin
beektan; xoofoo ani dhugu, dhuguu yookaan cuuphaa
ani cuuphamu, cuuphamuu ni dandeessuu?” jedheen.
39 Isaanis, “Ni dandeenya” jedhanii deebisan. Yesuusis
akkana jedheen; “Xoofoo ani dhugu ni dhugdu; cuuphaa
ani cuuphamus ni cuuphamtu; **40** garuu mirga koo
yookaan bitaa koo taa’uu kan kennu ana miti. Iddoon
kun kan warra isaaniif jedhamee qopheeffame sanaa
ti.” **41** Warri kurnan yommuu waan kana dhaga’anitti
Yaaqoobii fi Yohannisitti aaran. **42** Yesuusis walitti
isaan waamee akkana jedhe; “Isin akka warri akka
bulchitoota Namoota Ormaatti ilaalaman sun isaan
irratti gooftummaa mul’isan, gurguddoonni isaaniis akka
isaan irratti taayitaa argisiisan ni beektu. **43** Isin biratti
akkas miti. Qooda kanaa namni isin keessaa nama guddaa
ta’uu barbaadu kam iyyuu tajaajilaa keessan ta’uu qaba;
44 namni nama jalqabaa ta’uu barbaadu kam iyyuu
garbicha nama hundaa ta’uu qaba. **45** Ilmi Namaa iyyuu
tajaajiluu fi lubbuu isaa immoo namoota baay’eedhaaf
furii godhee kennuuf dhufe malee tajaajilamuuf hin
dhufneetii.” **46** Isaanis Yerikoo dhufan. Utuu Yesuus
barattoota isaatii fi tuuta namootaa guddaa isaa wajjin
Yerikoodhaa ba’aa jiruu, namichi jaamaan Barxiimewos
jedhamu ilmi Ximeewos karaa irra taa’ee kadhachaa
ture. **47** Barxiimewosis yommuu akka inni Yesuus isa
Naazreeti ta’e dhaga’etti, “Yesuus, yaa ilma Daawit na
maari!” jedhee iyyuu jalqabe. **48** Namoonni baay’een
akka inni cal’isuuf ifatan; inni garuu, “Yaa ilma Daawit
na maari!” jedhee ittuma caalchisee iyye. **49** Yesuusis
dhaabatee, “Isa waamaa” jedhe. Isaanis, “Jabaadhu!
Ka’i inni si waamaatii” jedhanii namicha jaamaa sana
waaman. **50** Innis wayyaa isaa of irraa darbatee, utaalee
ka’ee gara Yesuus dhufe. **51** Yesuusis, “Akka ani maal siif
godhu barbaadda?” jedhee isa gaafate. Namichi jaamaan
sunis, “Yaa barsiisaa, ani arguun barbaada” jedheen. **52**
Yesuusis, “Amantiin kee si fayyiseeraa deemi” jedheen.
Innis yeruma sana argee karaa irra bu’ee Yesuus duukaa
bu’e.

11 Akkuma isaan Yerusaalemitti dhi’aatanii,
Beetfaagee fi Biitaaniyaa kanneen Tulluu Ejersaa
biraa sana ga’aniin Yesuus Barattoota isaa keessaa
lama erge; **2** akkanas isaaniin jedhe; “Gara ganda
fuula keessan dura jiru sanaa dhaqaa; akkuma achi
seentaniinis, ilmoo harree kan namni tokko iyyuu
takkumaa hin yaabbatin tokko achitti hidhamee jiru
ni argattu; isa hiikaatii as fidaa. **3** Yoo namni tokko
iyyuu, ‘Isin maaliif waan kana gootu?’ jedhee isin
gaafate, ‘Gooftaatu isa barbaada; dafees deebisee ni erga’
jedhaa.” **4** Isaanis dhaqanii ilmoo harree kan balbala
duratti, karaa irratti hidhame tokko argan. Akkuma
isaan hiikaniinis, **5** namoonni achi dhadhaabachaa turan
tokko tokko, “Maal gochuuf ilmoo harree sana hiiktu?”
jedhanii isaan gaafatan. **6** Isaanis akkuma Yesuus
isaaniin jedhe sanatti deebisaniif; namoonni sunis akka
isaan deeman isaan dhiisan. **7** Ilmoo harree sanas
Yesuusitti fidan; uffata isaaniis ilmoo harree irra buusan;
innis irra taa’e. **8** Namoonni baay’een uffata isaanii
karaa irra afan; warri kaan immoo dameewwan baala
qaban kanneen alaa kukkutan sana karaa irra bubuusan.
9 Warri dura deemaa turanii fi warri duukaa bu’aa turan

iyyanii akkana jedhan; “Hoosaa’inaa!” “Inni maqaa
Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!” 10 “Mootummaan
abbaa keenya Daawit inni dhufu sun eebbifamaa dha!”
“Hoosaa’inaa ol gubbaatti!” 11 Yesuusis Yerusaalem
seenee mana qulqullummaatti ol gale. Gara galees
waan hundumaa ilaale; sababii galgalaa’ee tureefis
warra Kudha Lamaan wajjin ba’ee Biitaaniyaa dhaqe.
12 Guyyaa itti aanutti utuu Biitaaniyaadhaa ba’anuu
Yesuus beela’e. 13 Innis muka harbuu baala qabu tokko
fagootti argee ija qabaachuu fi qabaachuu baachuu
isaa ilaaluu dhaqe. Garuu waan yeroon sun waqtii
harbuu hin ta’iniif inni yommuu muka sana bira ga’etti
baala malee waa tokko illee hin arganne. 14 Yesuusis
muka sanaan, “Namni tokko iyyuu deebi’ee ija sirraa
hin nyaatin” jedhe. Barattoonni isaas ni dhaga’an.
(aiōn g165) 15 Yommuu Yerusaalem ga’anittis Yesuus
mana qulqullummaa seenee warra achitti bitatanii fi
gurguratan ari’uu jalqabe. Minjaala warra maallaqa
geeddarataniitii fi barcuma warra gugee gurguratanii
garagalche. 16 Akka namni tokko iyyuu waan tokko
illee baatee mana qulqullummaa keessa darbus hin
eeyyamne. 17 Innis akkana jedhee isaan barsiise;
“‘Manni koo saba hundumaaf mana kadhannaa ni
jedhama’jedhamee hin barreeffamnee? Isin garuu ‘Holqa
saamtotaa’gootaniirtu.” 18 Luboonni hangafoonnii fi
barsiistonni seeraa waan kana dhaga’anii karaa ittiin isa
ajjeesan barbaaduu jalqaban; isaan sababii namoonni
hundinuu barsiisa isaa dinqisiifataniif isa sodaatanii
turaniitii. 19 Isaanis yommuu galgalaa’etti magaalaa
sana keessaa ba’an. 20 Isaanis ganamaan utuu karaa sana
darbanuu akka mukti harbuu sun hidda isaatii jalqabee
goge argan. 21 Phexrosis yaadatee Yesuusiin, “Yaa
barsiisaa ilaa! Harbuun ati abaarte sun gogeera!” jedhe.
22 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; “Waaqatti
amanaa. 23 Ani dhuguman isinitti hima; eenyu iyyuu
yoo tulluu kanaan ‘Buqqa’iitii galaanatti darbatami’
jedhe, yoo garaa isaattis mamuu baatee akka wanni inni
jedhe sun ta’u amane, wanni sun ni ta’aaf. 24 Kanaafuu
ani isinittin hima; waan kadhannaadhaan gaafattan
hunda akka argattan amanaa; innis isiniif ni ta’a. 25
Yeroo kadhachuuf dhaabattan, akka Abbaan keessan inni
samii irraa cubbuu keessan isiniif dhiisuuf, isinis yoo
waanuma tokko illee nama kam iyyuu irraa qabaattan
dhiisaafii. [26 Yoo dhiisuufii baattan garuu Abbaan
keessan inni samii irraas cubbuu keessan isiniif hin
dhiisu.”] 27 Isaanis deebi’anii gara Yerusaalem dhufan;
utuu Yesuus mana qulqullummaa keessa deddeebi’aa
jiruu luboonni hangafoonni, barsiistonni seeraatii fi
maanguddoonni gara isaa dhufan. 28 Isaanis, “Ati
taayitaa maaliitiin wantoota kanneen hojjetta? Akka
wantoota kanneen hojjettuufis eenyutu taayitaa siif
kenne?” jedhaniin. 29 Yesuusis akkana jedhee deebise;
“Anis gaaffii tokkon isin gaafadha. Isin immoo deebii
naaf kennaa; anis taayitaa maaliitiin wantoota kanneen
akkan hojjedhu isinittin hima. 30 Cuuphaan Yohannis
samii irraa dhufe moo nama biraa dhufe? Mee natti
himaa!” 31 Isaanis waliin mari’atanii akkana jedhan;
“Yoo nu, ‘Samii irraa dhufe’ jenne inni immoo, ‘Yoos
isin maaliif isa hin amanin ree?’ jedhee nu gaafata; 32
Yookaan, ‘Nama biraa dhufe’ jennuu?” jedhan. Sababii
namni hundinuu dhugumaan Yohannisin akka raajiitti
ilaaleef uummata sodaatan. 33 Kanaaf isaan, “Hin
beeknu” jedhanii Yesuusiif deebisan. Yesuus immoo,
“Anis taayitaa maaliitiin akkan wantoota kanneen
hojjedhu isinitti hin himu” jedheen.

12 Yesuusis akkana jedhee fakkeenyaan isaanitti
dubbachuu jalqabe; “Namichi tokko iddoo dhaabaa
wayinii irra wayinii dhaabbate. Innis naannoo isaatti
dallaa ijaaree, boolla itti wayinii cuunfan qotee qooxii
eegumsaa ijaare. Ergasiis iddoo dhaabaa wayinii sana
qonnaan bultootatti kiraa kennatee biyya fagoo dhaqe.
2 Innis yeroo midhaan walitti qabamutti akka inni ija
iddoo dhaabaa wayinii irraa waa fiduufiif garbicha tokko
qottuuwwan sanatti ergate. 3 Isaan garuu qabanii,
tumanii harka duwwaa of irraa isa deebisan. 4 Ammas
garbicha biraa isaanitti ergate; isaanis mataa isaa
buruqsanii isa qaanessan. 5 Amma illee garbicha biraa
ergate; isas ni ajjeesan. Garboota biraa baay’ees ergate;
isaanis gartokko ni tuman; kaan immoo ni ajjeesan. 6
“Amma iyyuu inni nama ergu tokko qaba ture; innis
ilma isaa jaallatamaa dha. Namichis, ‘Ilma koo ni
kabaju’ jedhee dhuma irratti isa ergate. 7 “Qottoonni
sun garuu, ‘Dhaaltuun isa kana. Kottaa isa ajjeefnaa;
dhaalli sun keenya ta’aatii’ waliin jedhan. 8 Kanaafuu
isaan fuudhanii isa ajjeesan; iddoo dhaabaa wayinii
keessaas gad baasanii isa gatan. 9 “Egaa abbaan iddoo
dhaabaa wayinii sanaa maal godhinna laata? Inni dhufee
qottuuwwan sana ni ajjeesa; iddoo dhaabaa wayinii sanas
namoota biraatti kennata. 10 Isin Katabbii Qulqulluu
hin dubbifnee? Innis akkana jedha: “‘Dhagaan ijaartonni
tuffatan, dhagaa golee ta’eera; 11 kanas Gooftaatu godhe;
kunis ija keenyatti dinqii dha.’” 12 Isaanis akka inni
isaaniin mormuudhaan fakkeenya sana dubbate waan
beekaniif isa qabuu barbaadan. Garuu namoota sana
sodaatan; kanaafuu isa dhiisanii qajeelan. 13 Ergasii
waan inni dubbatuun isa qabuuf jedhanii Fariisotaa
fi garee Heroodis keessaa jara tokko Yesuusitti ergan.
14 Isaanis gara isaa dhufanii akkana jedhaniin; “Yaa
barsiisaa, akka ati nama dhugaa taate beekna. Ati waan
fuula namaa hin ilaalleef namni kam iyyuu karaa irraa
si hin jal’isuutii; garuu ati dhugaadhaan karaa Waaqaa
barsiifta. Qeesaariif gibira baasuun eeyyamameera moo
hin eeyyamamne? 15 Haa baasnu moo haa dhiifnuu?”
Yesuus garuu fakkeessitummaa isaanii beekee, “Isin
maaliif na qortu? Mee diinaariitokko natti fidaa nan
ilaalaa” jedheen. 16 Isaanis diinaarii tokko isatti fidan;
innis, “Fakkiin kun kan eenyuu ti? Katabbiin kunis
kan eenyuu ti?” jedhee isaan gaafate. Isaanis, “Kan
Qeesaari” jedhanii deebisan. 17 Kana irratti Yesuus, “Kan
Qeesaar Qeesaariif, kan Waaqaa immoo Waaqaaf kennaa”
jedheen. Isaanis isa dinqifatan. 18 Ergasii Saduuqonni,
du’aa ka’uun hin jiru jedhan gara Yesuus dhufanii akkana
jedhanii gaaffii tokko isa gaafatan; 19 “Yaa barsiisaa yoo
obboleessi nama tokkoo niitii fuudhee utuu ijoollee hin
dhalchin niitii isaa irraa du’e, obboleessi isaa niitii sana
dhaalee obboleessa isaatiif sanyii haa dhaabuu jedhee
Museen nuu barreesseera. 20 Kunoo obboloota torbatu
ture. Inni jalqabaa niitii fuudhee utuu ijoollee hin

dhalchin du'e. **21** Inni lammaffaanis ishee fuudhee utuu
ijoollee hin dhalchin du'e. Inni sadaffaanis akkasuma
ta'e. **22** Torban isaanii iyyuu ijoollee hin dhalchine.
Dhuma irratti dubartittiinis ni duute. **23** Guyyaa du'aa
ka'uutti isheen niitii isa kamii taati? Torban isaanii iyyuu
ishee fuudhaniiruutii." **24** Yesuus immoo akkana jedhee
deebise; "Isin waan Katabbiiwwan Qulqulluu yookaan
humna Waaqaa hin beekneef dogoggortu mitii? **25** Warri
du'an yommuu du'aa ka'anitti akka ergamoota samii
ta'u malee hin fuudhan; hin heerumanis. **26** Waa'ee
warri du'an du'aa ka'uu garuu akka Waaqni Kitaaba
Musee keessatti, daggala boba'u biratti, 'Ani Waaqa
Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa Yaaqoob'jedhee
isatti dubbate isin hin dubbifnee? **27** Inni Waaqa warra
jiraataniiti malee Waaqa warra du'anii miti. Isin akka
malee dogoggortaniirtu!" **28** Barsiistota seeraa keessaa
inni tokko dhufee wal falmuu isaanii dhaga'e. Innis
akka Yesuus deebii gaarii isaaniif kenne hubatee, "Ajajni
ajajawwan hunda caalu isa kami?" jedhee isa gaafate. **29**
Yesuusis akkana jedhee deebise; "Ajajni ajajawwan hunda
caalu isa kana; 'Yaa Israa'el dhaga'i! Waaqayyo Gooftaan
keenya Gooftaa tokkicha. **30** Waaqa kee Goofticha garaa
kee guutuudhaan, lubbuu kee guutuudhaan, yaada kee
guutuudhaan, humna kee guutuudhaan jaalladhu.' **31**
Inni lammaffaan immoo, isa kana; 'Ollaa kee akkuma
ofii keetiitti jaalladhu.'Ajajni ajajawwan kanneen caalu
tokko iyyuu hin jiru." **32** Barsiisaan seeraa sunis akkana
jedhee deebise; "Yaa barsiisaa, ati dhugaa jette; Waaqa
tokkicha malee Waaqni biraa hin jiruutii. **33** Garaa
kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan, humna kee
guutuudhaan isa jaallachuun, ollaa kees akkuma ofii
keetiitti jaallachuun, qalma gubamuu fi aarsaa hunda
caala." **34** Yesuusis yommuu akka inni hubannaadhaan
deebise argetti, "Ati mootummaa Waaqaa irraa fagoo
hin jirtu" jedheen. Ergasii namni tokko iyyuu deebi'ee
gaaffii isa gaafachuuf ija hin jabaanne. **35** Yesuus utuu
mana qulqullummaa keessatti barsiisaa jiruu akkana
jedhee gaafate; "Barsiistonni seeraa maaliif Kiristoos
ilma Daawit jedhu? **36** Daawit mataan isaa iyyuu
Hafuura Qulqulluudhaan geggeeffamee akkana jedhe:
"'Gooftichi Gooftaa kootiin, "Hamma ani diinota kee,
miilla kee jala siif galchutti, gara mirga koo taa'i."' **37**
Daawit mataan isaa iyyuu 'Gooftaa' jedhee isa waama.
Yoos inni akkamitti ilma isaa ta'uu danda'a ree?"
Tuunni guddaan sunis gammachuudhaan isa dhaga'e. **38**
Yesuusis utuu barsiisuu akkana jedhe; "Barsiistota seeraa
irraa of eeggadhaa. Isaan uffata dhedheeraa uffatanii
nanaanna'uu fi gabaa keessattis nagaa gaafatamuu
jaallatu; **39** manneen sagadaa keessatti taa'umsa ulfinaa,
lafa cidhaatti immoo iddoo ulfinaa jaallatu. **40** Isaanis
mana haadha hiyyeessaa saamanii onsu; of argisiisuuf
jedhaniis kadhannaa dheeressu. Namoonni kunneen
adaba guddaa adabamu." **41** Yesuusis fuullee iddoo
kennaan kaa'amuu taa'ee namoota maallaqa isaanii mi'a
buusii keessa buusan ilaala ture. Sooreyyiin baay'eenis
maallaqa baay'ee mi'a sana keessa buusaa turan. **42**
Haati hiyyeessaa hiyyeettiin tokko dhuftee saantima
sibiila diimaa xixinnoo lama kan gatiin isaa gara
saantima tokkoo ta'e mi'a sana keessa buufte. **43**
Yesuusis barattoota isaa ofitti waamee akkana jedhe; "Ani
dhuguman isinitti hima; haati hiyyeessaa hiyyeettiin
kun warra mi'a buusii kana keessa kennaa buusan hunda
caalaa buufteerti. **44** Isaan hundi qabeenya isaanii irraa
kennan; isheen garuu hiyyuma ishee keessaa waan
hunda, waan ittiin jiraattu hunda kennite."

13 Utuu Yesuus mana qulqullummaatii ba'aa jiruu
barattoota isaa keessaa inni tokko, "Yaa Barsiisaa!
Dhagaawwan gurguddaa kanneenii fi gamoowwan
babbareedoo kanneen mee ilaali!" jedheen. **2** Yesuusis,
"Gamoowwan gurguddaa kanneen argitaa? Ni diigama
malee asitti dhagaan dhagaa irratti hin hafu" jedheen.
3 Utuu Yesuus Tulluu Ejersaa irra fuullee mana
qulqullummaa taa'ee jiruu Phexros, Yaaqoob, Yohannisii
fi Indiriiyaas akkana jedhanii kophaatti isa gaafatan;
4 "Mee nutti himi; wantoonni kunneen yoom ta'u?
Mallattoon yeroo wantoonni kunneen hundi itti
raawwatamanii maali?" **5** Yesuusis akkana isaaniin
jechuu jalqabe; "Akka namni tokko iyyuu isin hin
gowwoomsineef of eeggadhaa. **6** Namoonni hedduun,
'Ani isa' jechaa maqaa kootiin ni dhufu; nama hedduus
ni gowwoomsu. **7** Isin yommuu waa'ee waraanaatii
fi oduu waraanaa dhageessanitti hin rifatinaa. Wanni
akkanaa ta'uu qabaatii; dhumni garuu amma iyyuu hin
geenye. **8** Sabni sabatti, mootummaanis mootummaatti
ni ka'a. Sochiin lafaa iddoo garaa garaatti ni ta'a; beellis
ni bu'a. Kunis jalqaba ciniinsuu da'umsaa ti. **9** "Isin
of eeggachuu qabdu. Isin dabarfamtanii yaa'iitti ni
kennamtu; manneen sagadaa keessattis ni garafamtu.
Isinis akka isaanitti dhuga baatota taataniif anaaf
jettanii fuula bulchitootaatii fi moototaa dura ni
dhaabattu. **10** Duraan dursee wangeelli saba hundatti
lallabamuu qaba. **11** Yommuu qabamtanii qorumsaaf
dhi'eeffamtanitti waa'ee waan dubbattanii duraan
dursitanii hin yaadda'inaa. Waanuma yeroo sana isinii
kennamu dubbadhaa; kan dubbatu Hafuura Qulqulluudha
malee isin miti. **12** "Obboleessi dabarsee obboleessa
du'atti kenna; abbaan dabarsee ijoollee isaa du'atti
kenna. Ijoolleenis warra isaaniitti ka'anii isaan ajjeesu.
13 Namni hundinuu sababii maqaa kootiif isin jibba; kan
hamma dhumaatti jabaatee dhaabatu garuu ni fayya.
14 "'Isin yommuu wanni jibbisiisaan badiisa fidu'sun
iddoo isaaf hin malle dhaabatee argitanitti, namni
dubbisu haa hubatu; yommus warri Yihuudaa keessa
jiran tulluuwwanitti haa baqatan. **15** Namni bantii
manaa irra jiru tokko iyyuu waan tokko illee fudhachuuf
gad hin bu'in yookaan mana hin seenin. **16** Namni
lafa qotiisaa jiru tokko iyyuu uffata isaa fudhachuuf
duubatti hin deebi'in. **17** Bara sana keessa dubartoota
ulfaatii fi haadhota hoosisaniif wayyoo! **18** Kunis akka
gannakeessa hin taaneef kadhadhaa. **19** Guyyoota sana
keessa dhiphinni jalqaba uumama Waaqni uumee kaasee
hamma ammaatti hin dhufin, kan gara fuula duraattis
hin dhufne ni dhufaatii. **20** "Utuu Gooftaan guyyoota
sana gabaabsuu baatee silaa namni tokko iyyuu hin hafu
ture. Garuu inni sababii filatamtoota filateetiif jedhee
guyyoota sana gabaabseera. **21** Yeroo sana yoo namni
kam iyyuu, 'Ilaa Kiristoos as jira!' yookaan 'Ilaa, inni achi
jira!' isiniin jedhe hin amaninaa. **22** Kiristoosonni sobaatii

fi raajonni sobaa ni ka'uutii; isaanis yoo danda'ameef,
filatamtoota illee gowwoomsuuf jedhanii mallattoo
fi dinqii ni hojjetu. 23 Isin garuu of eeggadhaa! Ani
waan hunda duraan dursee isinitti himeera. 24 "Bara
sana keessa garuu dhiphina sana booddee, "'Aduun ni
dukkanoofti; ji'is ifa ishee hin kennitu; 25 urjiiwwan
samii irraa ni harca'u; humnoonni samiis ni raafamu.' 26
"Yeroo sana namoonni utuu Ilmi Namaa humna guddaa fi
ulfinaan duumessaan dhufuu ni argu. 27 Innis Ergamoota
isaa ergee filatamtoota isaa kanneen handaarawwan
lafaa irraa hamma handaarawwan samiiwwaniitti jiran
bubbeewwan afran irraa walitti qaba. 28 "Fakkeenya
kana muka harbuu irraa baradhaa; yommuu dameen
isaa latee baala baafatutti akka bonni dhi'aate ni beektu.
29 Akkasuma isinis yommuu wanni kun raawwatamuu
isaa argitanitti akka inni dhi'aate, akka balbala irras
ga'e ni beektu. 30 Ani dhuguma isinittin hima; hamma
wanni kun hundi ta'utti dhaloonni kun hin darbu. 31
Samii fi lafti ni darbu; dubbiin koo garuu gonkumaa hin
darbu. 32 "Waa'ee guyyaa sanaa yookaan waa'ee sa'aatii
sanaa garuu Abbaa qofatu beeka malee namni tokko
iyyuu hin beeku; ergamoonni samii irraa iyyuu hin
beekan; yookaan ilmi iyyuu hin beeku. 33 Of eeggadhaa!
Dammaqaas! Yeroon sun yoom akka ta'e hin beektaniitii.
34 Innis nama garboota isaatti taayitaa kennee, tokkoo
tokkoo isaaniittis hojii isaa kennee, akka garbichi karra
eegu immoo dammaqee eegu ajajee, mana isaa dhiisee
karaa dheeraa deeme tokko fakkaata. 35 "Kanaafuu
isin dammaqaa; yeroo itti abbaan mana sanaa deebi'u,
jechuunis galgala yookaan halkan walakkaa yookaan
iyya indaanqoo yookaan barii obboroo ta'uu isaa hin
beektaniitii. 36 Kunis akka inni akkuma tasaa dhufee
utuu raftanuus isin hin arganneef. 37 Ani waanan isiniin
jedhu nama hundumaan nan jedha; 'dammaqaa!'"

14 Egaa Faasiikaa fi Ayyaana Maxinootiif guyyaa lama
qofatu hafe; luboonni hangafoonnii fi barsiistonni
seeraa haxxummaadhaan Yesuusin qabanii ajjeesuuf
mari'achaa turan. 2 Isaanis, "Garuu akka namoonni
goolii hin kaafneef yeroo ayyaanaatti hin ta'in" jedhan. 3
Utuu inni Biitaaniyaa keessa mana Simoon isa lamxaa'aa
sanaatti maaddiitti dhi'aatee jiruu, dubartiin tokko
shittoo gatiin isaa guddaa ta'e kan naardoos qulqulluu
irraa qopheeffame bilqaaxxii albaasxiroositti qabattee
dhufte. Isheenis bilqaaxxicha cabsitee shittoo sana
mataa isaatti dhangalaafte. 4 Namoota achi turan
keessaa tokko tokko aaranii akkana waliin jedhan;
"Shittoo kana balleessuun maaliif? 5 Silaa shittoon kun
diinaarii dhibba sadii olitti gurguramee maallaqa isaa
hiyyeeyyiif kennuun ni danda'ama tureetii." Isaanis
isheetti dheekkaman. 6 Yesuus garuu akkana jedhe;
"Ishee dhiisaa. Maaliif ishee rakkiftu? Isheen waan
gaarii naaf gooteerti. 7 Hiyyeeyyii yeroo hunda of
biraa qabdu; isin yeroo feetan kamitti iyyuu isaan
gargaaruu ni dandeessu. Ana garuu yeroo hunda of
biraa hin qabdan. 8 Isheen waan dandeessu hojjette.
Isheen duraan dursitee dhagna koo awwaalaaf dibde. 9
Ani dhuguma isinittin hima; addunyaa hunda irratti,
iddoo wangeelli itti lallabamu kamitti iyyuu wanni
isheen gootes yaadannoo isheetiif ni odeeffama." 10
Ergasiis warra Kudha Lamaan keessaa tokko, Yihuudaa
Keeriyotichi, Yesuusin dabarsee isaanitti kennuuf jedhee
gara luboota hangafootaa dhaqe. 11 Isaanis yommuu
waan kana dhaga'anitti gammadanii, maallaqa isaaf
kennuuf waadaa galan. Kanaafuu Yihuudaan dabarsee isa
kennuuf haala mijaa'aa eeggachaa ture. 12 Guyyaa jalqaba
Ayyaana Maxinoo, yeroo itti hoolaan Faasiikaa qalamutti
barattoonni Yesuus, "Akka ati Faasiikaa nyaattuuf nu
eessa dhaqnee akka siif qopheessinu barbaadda?"
jedhanii isa gaafatan. 13 Innis barattoota isaa keessaa
nama lama erge; akkanas isaaniin jedhe; "Magaalaa
seenaa; namichi okkotee bishaanii baatu tokko isinitti
dhufa; isa duukaa bu'aa. 14 Abbaa mana namichi sun
seenuutiinis, 'Barsiisaan, manni keessumaa ko, iddoon
ani itti barattoota koo wajjin Faasiikaa nyaadhu eessa?
jedhee gaafata' jedhaa. 15 Abbaan manaa sunis darbii
bal'aa miidhagfamee qopheeffame tokko isinitti argisiisa.
Isinis achitti nuuf qopheessaa." 16 Barattoonnis ka'anii
magaalaa sana seenanii akkuma Yesuus isaanitti hime
sanatti argatan. Faasiikaas ni qopheessan. 17 Yesuusis
yommuu galgalaa'etti warra Kudha Lamaan wajjin achi
ga'e. 18 Utuu isaan maaddiitti dhi'aatanii jiranuu Yesuus,
"Ani dhuguma isinitti nan hima; isin keessaa tokko, kan
amma na wajjin nyaachuutti jiru dabarsee na kenna"
jedheen. 19 Isaanis gaddanii, tokko tokkoon, "Na ta'innaa
laata?" jechuu jalqaban. 20 Innis akkana jedhee deebise;
"Namichi sun warra kudha Lamaan keessaa tokkoo dha.
Innis isa na wajjin gabatee keessaa cuuphatuu dha. 21
Ilmi Namaa akkuma waa'een isaa barreeffame sanatti
ni deema. Garuu namicha dabarsee Ilma Namaa kennu
sanaaf wayyoo! Inni utuu dhalachuu baatee isaaf wayya
ture." 22 Utuu nyaachaa jiranuus Yesuus buddeena
fuudhee eebbise; caccabsees, "Fudhadhaa; kun foon
koo ti" jedhee isaaniif kenne. 23 Xoofoos fuudhee
galata galchee isaaniif kenne; hundi isaaniis xoofoo
sana irraa dhugan. 24 Innis akkana isaaniin jedhe; "Kun
dhiiga ko, dhiiga kakuu haaraa kan namoota baay'eef
dhangalaafamuu dha. 25 Ani dhuguma isinitti nan hima;
ani hamman guyyaa sana mootummaa Waaqaa keessatti
deebi'ee dhugutti ija wayinii kana irraa deebi'ee hin
dhugu." 26 Isaanis erga faarfannaa faarfatanii booddee
Tulluu Ejersaatti qajeelan. 27 Yesuus akkana isaaniin
jedhe; "Hundi keessan ni gufattu; akkana jedhamee
barreeffameeraatii: "'Ani tiksee nan rukuta; hoolonnis ni
bittinneeffamu.' 28 Ani garuu ergan du'aa ka'ee booddee
isin dura Galiilaa nan dhaqa." 29 Phexros garuu, "Yoo
namni hundinuu gufate iyyuu ani hin gufadhu" jedheen.
30 Yesuus immoo deebisee, "Ani dhuguma sitti nan hima;
ati har'a, edanuma utuu indaanqoon yeroo lama hin
iyyin, yeroo sadii na ganta" jedheen. 31 Phexros garuu,
"Ani yoon si wajjin du'uu qabaadhe illee gonkumaa si
hin ganu" jedhee jabeessee dubbate. Hundi isaaniis
akkasuma jedhan. 32 Isaanis iddoo Geetesemaanee
jedhamu tokko dhaqan; Yesuusis barattoota isaatiin,
"Hamma ani kadhadhutti isin as taa'aa" jedhe. 33 Innis
Phexrosin, Yaaqoobii fi Yohannisin of faana fudhatee,
akka malee dhiphachuu fi yaadda'uus jalqabe. 34 Innis,
"Lubbuun koo akka malee gadditee du'uu geesseerti. Isin
asuma turaatii dammaqaa" jedheen. 35 Innis xinnoo achi

hiiqee lafatti gombifamee, yoo danda'ame akka sa'aatiin
sun isa irra darbituuf kadhate. **36** Innis, "Aabbaa, yaa
Abbaa, wanni hundinuu siif ni danda'ama. Xoofoo kana
narraa fuudhi. Garuu akka fedhii keetii malee akka
fedhii kootii hin ta'in" jedhe. **37** Innis gara barattoota
isaatti deebi'ee utuu rafanuu isaan arge. Phexrosiinis
akkana jedhe; "Simoon, ati amma illee inuma raftaa?
Sa'aatii tokkittii illee dammaquu hin dandeenyee? **38**
Isin akka qorumsatti hin galleef dammaqaa kadhadhaa.
Hafuurri qophaa'aa dha; foon garuu dadhabaa dha."
39 Ammas achi hiiqee waanuma duraan kadhate sana
kadhate. **40** Inni yommuu deebi'ee dhufetti, ammas utuu
rafanuu isaan arge; iji isaanii itti ulfaatee tureetii. Isaanis
akka maal jedhanii deebisaniif hin beekne. **41** Yeroo
sadaffaas deebi'ee akkana jedheen; "Isin amma iyyuu
raftanii boqochaa jirtuu? Ni ga'a! Sa'aatiin sun ga'eera.
Kunoo, Ilmi Namaa dabarfamee harka cubbamootaatti
ni kennama. **42** Ka'aa ni deemnaa! Kunoo, namichi
dabarsee na kennu sun dhufaa jira." **43** Utuma inni
dubbachaa jiruus, Yihuudaan namichi warra Kudha
Lamaan keessaa tokko ta'e sun dhufe. Tuunni luboota
hangafoota, barsiistota seeraatii fi maanguddoota biraa
ergames goraadee fi bokkuu qabatee isa wajjin dhufe.
44 Inni dabarsee Yesuusin kennu sunis, "Namichi ani
dhungadhu isa; isinis isa qabaatii eegaa isa fuudhaa
deemaa" jedhee mallattoo kenneefii ture. **45** Yihuudaanis
yommusuma Yesuusitti dhi'aatee, "Yaa Barsiisaa!" jedhee
isa dhungate. **46** Namoonni sun Yesuusin qabanii
hidhan. **47** Warra achi dhadhaabachaa turan keessaa
inni tokko garuu goraadee isaa luqqifatee garbicha
luba ol aanaa dha'ee gurra isaa irraa kute. **48** Yesuusis
akkana jedhe; "Isin goraadee fi bokkuu qabattanii
akka nama hattuu qabuutti na qabuu dhuftanii? **49**
Ani guyyuma guyyaan mana qulqullummaa keessatti
barsiisaa isin wajjin ture; isinis na hin qabne. Garuu
Katabbiiwwan Qulqulluun raawwatamuu qabu." **50**
Isaan hundinuus isa dhiisanii baqatan. **51** Dargaggeessi
tokkos uffata quncee talbaa irraa hojjetame tokko qullaa
isaa irra buufatee Yesuus faana deemaa ture. Yeroo isa
qabanittis, **52** dargaggeessi sun uffata isaa dhiisee, qullaa
isaa harkaa ba'e. **53** Isaanis Yesuusin luba ol aanaatti
geessan; luboonni hangafoonni, maanguddoonnii fi
barsiistonni seeraa hundinuu walitti qabaman. **54**
Phexrosis hamma dallaa luba ol aanaa keessaatti fagootti
isa duukaa bu'e. Innis waardiyyoota wajjin ibidda bira
taa'ee qaqqaammachaa ture. **55** Luboonni hangafoonnii
fi yaa'iin guutuun Yesuusin ajjeesuuf jedhanii ragaa
isatti barbaadaa turan; isaan garuu homaa hin arganne.
56 Namoonni baay'een sobaan isatti dhugaa ba'an;
dhuga ba'umsi isaanii garuu tokko hin taane. **57** Tokko
tokko immoo ka'anii akkana jedhaanii sobaan isatti
dhugaa ba'an: **58** "'Mana qulqullummaa kan harka
namaatiin ijaarame kana diigee kan biraa kan harka
namaatiin hin ijaaramin guyyaa sadii keessatti deebisee
nan ijaara' jechuu isaa dhageenyeerra." **59** Haa ta'uu
malee dhuga ba'umsi isaanii amma illee tokko hin
taane. **60** Lubichi ol aanaanis ka'ee fuula isaanii dura
dhaabatee, "Ati deebii tokko illee hin kennituu? Wanni
namoonni kunneen dhugaa sitti ba'an kun maali?"
jedhee Yesuusin gaafate. **61** Yesuus garuu inuma cal'ise
malee deebii tokko illee hin kennine. Lubichi ol aanaan
ammas, "Kiristoos Ilmi isa Eebbifamaa Sanaa sii?"
jedhee isa gaafate. **62** Yesuusis, "Eeyyee ana; isin utuu
Ilmi Namaa karaa mirga Humna Qabeessa sanaatiin
taa'ee, duumessa samiitiin dhufuu ni argitu" jedhe. **63**
Lubichi ol aanaan uffata isaa tarsaasee akkana jedhe;
"Kana caalaa dhuga baatota maalii nu barbaachisa?
64 Waaqa arrabsuu isaa isini iyyuu dhageessaniirtu.
Maal isinitti fakkaata?" Hundi isaaniis du'atu isaaf mala
jedhanii isatti muran. **65** Namoonni tokko tokko isatti
tufuu jalqaban; fuula isaas haguuganii abootteen isa
rukutanii, "Mee raajii dubbadhu!" jedhan. Eegdonnis
fuudhanii isa kakkabalan. **66** Utuu Phexros dallaa sana
keessa gara gadii jiruu xomboreewwan luba ol aanaa
keessaa tokko dhufte. **67** Isheen utuu Phexros ibidda
qaqqaammatuu argite; hubattees isa ilaalte. Isheenis,
"Atis Yesuus nama Naazreeti sana wajjin turte" jetteen.
68 Inni garuu, "Ani waan ati jettu hin beeku; naaf
hin galus" jedhee gane. Karra dallaatiinis gad ba'e;
indaanqoonis ni iyye. **69** Xomboreen sun ammas isa
argitee warra achi dhadhaabataniin, "Namichi kun jara
keessaa tokkoo dha" jette. **70** Inni garuu ammas ni gane.
Yeroo xinnoo booddee immoo warri achi dhadhaabachaa
turan Phexrosiin, "Atis nama Galiilaa waan taateef
dhuguma iyyuu jara keessaa tokkoo dha!" jedhaniin.
71 Innis, "Ani namicha isin waa'ee isaa dubbattan kana
hin beeku" jedhee of abaaruu fi kakachuu jalqabe.
72 Yommusuma indaanqoon lammata iyye. Phexrosis
dubbii Yesuus, "Utuu indaanqoon yeroo lama hin iyyin,
ati yeroo sadii na ganta" isaan jedhee ture sana yaadatee
boo'e.

15 Ganama barii luboonni hangafoonni,
maanguddoota, barsiistota seeraatii fi guutummaa
yaa'ii Yihuudootaa wajjin mari'atanii Yesuusin
hidhanii, geessanii Phiilaaxoositti dabarsanii kennan.
2 Phiilaaxoosis, "Ati mootii Yihuudootaatii?" jedhee
isa gaafate. Yesuus immoo, "Atuu jette kaa!" jedhee
deebise. **3** Luboonni hangafoonni waan baay'eedhaan
isa himatan. **4** Phiilaaxoos amma illee, "Ati deebii
hin kennituu? Isaan waan meeqaan akka si himatan
mee ilaali" jedhee isa gaafate. **5** Yesuus garuu amma
illee deebii tokko iyyuu hin kennine; Phiilaaxoosis ni
dinqisiifate. **6** Innis nama hidhame kan sabni gaafate
tokko Guyyaa Ayyaanaa hunda gad dhiisa ture. **7**
Namichi Barabbaas jedhamu tokko finciltoota goolii
kaasanii nama ajjeesan wajjin mana hidhaa keessa
ture. **8** Uummanni sunis Phiilaaxoos bira dhaqee
akka inni waan duraan gochaafii ture sana isaanii
godhu isa kadhate. **9** Phiilaaxoos garuu, "Akka ani
mootii Yihuudootaa gad isinii dhiisu barbaadduu?"
jedhee gaafate; **10** inni akka luboonni hangafoonni
hinaaffaadhaan Yesuusin dabarsanii isatti kennan ni
beeka tureetii. **11** Luboonni hangafoonni garuu akka
Phiilaaxoos qooda Yesuus Barabbaasin gad dhiisu akka
isa kadhataniif namoota kakaasan. **12** Phiilaaxoosis,
"Yoos namicha isin mootii Yihuudootaa jettaniin kana
maal godhu ree?" jedhee amma illee isaan gaafate.
13 Isaan amma illee, "Isa fannisi!" jedhanii iyyan. **14**

Phiilaaxoos immoo, “Maaliif? Inni yakka maalii hojjete?”
jedhee gaafate. Isaan garuu ittuma caalchisanii, “Isa
fannisi!” jedhanii iyyan. **15** Kanaafuu Phiilaaxoos
namoota gammachiisuuf jedhee Barabbaasin gad isaaniif
dhiise. Yesuusin garuu garafsiisee akka inni fannifamuuf
dabarsee kenne. **16** Ergasii loltoonni Yesuusin mana
bulchaatti, jechuunis Piraayitooriyoonitti ol galchan;
raayyaa loltootaa hundas walitti waaman. **17** Uffata
dhiilgee itti uffisan; gonfoo qoraattiis micciiranii
dha’anii isa irra kaa’an. **18** Isaanis, “Akkam ree, yaa
mootii Yihuudootaa!” jedhanii nagaa isa gaafachuu
jalqaban. **19** Uleedhaanis mataa isaa rukutan; isattis
tufan. Jilbeenfataniis sagadaniif. **20** Erga itti qoosanii
booddee uffata diimaa dhiilgee sana irraa baasanii
wayyaa isaa deebisanii isatti uffisan. Fannisuufis isa
fuudhanii deeman. **21** Isaanis namicha Qareenaa kan
Simoon jedhamu tokko utuu inni baadiyyaadhaa dhufee
achiin darbaa jiruu arganii akka inni fannoo Yesuus
baatuuf isa dirqisiisan. Namichi kunis abbaa Iskindiroosii
fi Ruufoosii ti. **22** Isaanis iddoo Golgootaa jedhamutti
Yesuusin geessan; Golgootaa jechuun “Iddoo buqqee
mataa” jechuu dha. **23** Jarris akka inni daadhii wayinii
kan qumbiin walitti makame dhuguuf kennaniif; inni
garuu fudhachuu dide. **24** Isaanis isa fannisan. Uffata
isaas gargar qoodatanii tokkoon tokkoon namaa maal
akka argatu murteessuuf ixaa buufatan. **25** Yeroon
isaan itti isa fannisanis ganama sa’aatii sadii ture. **26**
Katabbiin waan inni ittiin himatamee kan, Mooticha
Yihuudootaa, jedhu mataa isaatiin ol ture. **27** Hattoota
lamas, isa tokko mirga isaatiin, kaan immoo bitaa
isaatiin isa wajjin fannisan. [**28** Kanaanis dubbiin
kitaabni, “Inni akka seera cabsitootaatti lakkaa’ame”
jedhu sun ni raawwatame.] **29** Warri achiin darbanis
isa arrabsan; mataa isaaniis raasanii, “Muu! Ati kan
mana qulqullummaa diigdee guyyaa sadiitti ijaartu,
30 mee fannoo irraa gad bu’iitii of oolchi!” jedhan. **31**
Akkasumas luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa
wajjin itti qoosan. Akkanas jedhan; “Inni warra kaan
oolcheera; ofii isaa garuu oolchuu hin danda’u! **32** Akka
nu arginee amannuuf Kiristoos mootichi Israa’el kun
mee amma fannoo irraa gad haa bu’u.” Warri isa wajjin
fannifamanis isa arrabsan. **33** Sa’aatii ja’aa jalqabee,
hamma sa’aatii sagaliitti dukkanni lafa hunda irra
bu’e. **34** Sa’aatii sagalittis Yesuus sagalee guddaadhaan,
“Eloohee! Eloohee! Laamaa Sabaqtaanii?” jedhee iyye.
Hiikkaan isaas, “Yaa Waaqa ko! Yaa Waaqa ko! Ati maaliif
na dhiifte?” jechuu dha. **35** Warra achi dhadhaabatan
keessaa tokko tokko yommuu waan kana dhaga’anitti,
“Ilaa, inni Eeliyaasin waamaa” jedhan. **36** Namichi tokkos
fiigee, ispoonjii dhangaggaa’aadhaan guutee, uleetti
kaa’e; akka inni dhuguufis Yesuusiif kennee, “Mee isa
dhiisaa. Akka Eeliyaas dhufee gad isa buusu arginaatii”
jedhe. **37** Yesuusis sagalee guddaadhaan iyyee hafuura
dhumaa baafate. **38** Golgaan mana qulqullummaas
olii hamma gadiitti iddoo lamatti tarsa’e. **39** Ajajaan
dhibbaa kan fuula Yesuus dura dhaabachaa tures
yommuu iyyuu Yesuus dhaga’ee akka inni itti hafuura
dhumaa baafate argetti, “Dhugumaanuu namichi kun
Ilma Waaqaa ture!” jedhe. **40** Dubartoonni tokko tokkos
fagoodhaa ilaalaa turan. Isaan keessaas Maariyaam ishee
Magdalaa, Maariyaam haadha Yaaqoob isa quxisuutii fi
Yoosaa akkasumas Saloomee turan. **41** Isaanis yeroo
inni Galiilaa turetti isa duukaa bu’anii isa tajaajilaa
turan. Dubartoonni isa wajjin Yerusaalemitti ol ba’an
baay’een kaanis achi turan. **42** Guyyaan sun Guyyaa
Qophii jechuunis guyyaa Sanbataan duraa ture. Yommuu
galgalaa’ettis, **43** Yoosef namni Armaatiyaa, miseensi
yaa’ii beekamaan kan mataan isaa mootummaa Waaqaa
eeggachaa ture tokko ija jabinaan gara Phiilaaxoos
dhaqee reeffa Yesuus kadhate. **44** Phiilaaxoosis yommuu
akka inni du’e dhaga’etti ni dinqifate. Ajajaa dhibbaa
sanas ofitti waamee Yesuus erga du’ee turuu fi turuu
baachuu isaa gaafate. **45** Akka inni du’es ajajaa dhibbaa
sana irraa erga mirkaneeffatee booddee reeffa sana
Yoosefiif kenne. **46** Yoosefis huccuu quncee talbaa
irraa hojjetame bitee, reeffa sana gad buusee, huccuu
sanaan kafanee awwaala garaa kattaa keessatti qotate
keessa kaa’e. Dhagaa tokkos balbala awwaala sanaatti
gangalchee cufe. **47** Maariyaam isheen Magdalaatii fi
Maariyaam haati Yoosaa lafa inni kaa’ame ni argan.

16 Erga Sanbanni darbee booddee Maariyaam isheen
Magdalaa, Maariyaam haati Yaaqoobii fi Saloomeen
dhaqanii reeffa Yesuus dibuuf jedhanii urgooftuu bitan.
2 Isaanis guyyaa jalqaba torbaan sanaa ganama barii,
akkuma biiftuun baateen gara awwaalaa dhaqan; **3**
isaanis, “Eenyutu balbala awwaalaa irraa dhagaa sana
nuu gangalcha?” waliin jedhan. **4** Yommuu mil’atanii
ilaalanitti garuu akka dhagaan baay’ee guddaan sun
afaan awwaalaa irraa gangalfame argan. **5** Isaanis
awwaala keessa seenanii dargaggeessa uffata adii uffate
tokko karaa mirgaatiin taa’ee arganii rifatan. **6** Innis
akkana isaaniin jedhe; “Hin rifatinaa! Isin Yesuus Nama
Naazreeti isa fannifamee ture barbaaddu. Inni ka’eera!
As hin jiru. Mee iddoo isaan isa kaa’anii turan ilaalaa. **7**
Garuu dhaqaatii barattoota isaatii fi Phexrositti, ‘Inni
isin dursee Galiilaa ni dhaqa. Akkuma isinitti hime sanas
achitti isa ni argitu’ jedhaatii himaa.” **8** Dubartoonni
sunis hollachaa fi dinqisiifachaa gad ba’anii awwaalicha
biraa baqatan. Sababii sodaataniifis nama tokkotti illee
homaa hin himne. [**9 (note: The most reliable and earliest
manuscripts do not include Mark 16:9-20.)** Yesuusis barii
guyyaa jalqaba torban sanaa yeroo du’aa ka’etti duraan
dursee Maariyaam ishee Magdalaatti mul’ate; Maariyaam
kunis kan inni hafuurota hamoo torba ishee keessaa
baasee turee dha. **10** Isheenis dhaqxee utuu warri isa
wajjin turan wawwaachuu fi boo’uutti jiranuu isaanitti
himte. **11** Isaan garuu yommuu akka Yesuus jiraataa
ta’ee fi akka isheen isa argite dhaga’anitti waan sana hin
amanne. **12** Ergasiis isaan keessaa utuu namoonni lama
baadiyyaa dhaqaa jiranuu Yesuus bifa biraatiin isaanitti
mul’ate. **13** Jarris deebi’anii warra hafanitti himan;
isaan garuu warra kanas hin amanne. **14** Ergasiis Yesuus
utuu isaan maaddiitti dhi’aatanii jiranuu warra Kudha
Tokkotti mul’ate; innis sababii isaan warra erga inni du’aa
ka’e isa argan sana amanuu didaniif, amantii dhabuu
isaaniitii fi mata jabina isaaniitiif isaan ifate. **15** Innis
akkana isaaniin jedhe; “Gara addunyaa hundaa dhaqaa;
uumama hundumattis wangeela lallabaa. **16** Namni

amanuu fi cuuphamu kam iyyuu ni fayya; nama hin
amannetti garuu ni murama. **17** Mallattoon kunis warra
amanan irraa mul'ata; isaan maqaa kootiin hafuurota
hamoo baasu; afaan haaraadhaan dubbatu; **18** harka
isaaniitiin bofa ni qabu; yoo summii nama ajjeesu dhugan
isaan hin miidhu; harka isaanii namoota dhukkubsatan
irra ni kaa'u; namoonnis ni fayyu." **19** Yesuus Gooftaan
erga isaanitti dubbatee booddee samiitti ol fudhatamee
gara mirga Waaqaatiin taa'e. **20** Barattoonnis achii
ba'anii iddoo hundatti lallaban; Gooftaanis isaan wajjin
hojjechaa ture; dubbii isaas dinqiiwwan hojjetamaniin
ni mirkaneessa ture.]

Luqaas

1 Namoonni baay'een seenaa wantoota nu gidduutti
raawwatame sanaa barreessuu yaalaniiru; **2** kunis
akka warri jalqabaa kaasanii ijaan arganii fi tajaajiltoota
dubbichaa turan sun nutti dabarsanii kennanitti. **3**
Kanaafuu yaa Tewofilos kabajamaa, anis jalqabumaa
kaasee waan hundumaa sirriitti ergan qoradhee booddee
seenaa sana wal duraa duubaan siif barreessuun
waan gaarii natti fakkaateera. **4** Kunis akka wanni
ati baratte sun dhugaa ta'e akka beektuuf. **5** Bara
Heroodis mootii Yihuudaa turetti ramaddii lubummaa
Abiyaa keessaa luba Zakkaariyaas jedhamu tokkotu
ture; niitiin isaa Elsaabeexis sanyii Aroon. **6** Lamaan
isaanii iyyuu ajajaa fi seera Gooftaa hunda mudaa
malee eeguudhaan fuula Waaqaa duratti qajeeltota
turan. **7** Garuu Elsaabeex waan dhabduu turteef ijoollee
hin qaban ture; lamaan isaanii iyyuu dulloomanii
turan. **8** Zakkaariyaasis dabareen garee isaa geenyaan
utuu fuula Waaqaa duratti tajaajila lubummaa isaa
kennaa jiruu, **9** akkuma duudhaa lubummaatti akka
mana qulqullummaa Gooftaa seenee ixaana aarsuuf
ixaadhaan filatame. **10** Yeroo ixaanni aarfamuttis
namoonni baay'een alatti kadhachaa turan. **11** Ergamaan
Gooftaas iddoo aarsaa ixaanaatiin mirga dhaabatee
Zakkaariyaasitti mul'ate. **12** Zakkaariyaasis yommuu
isa argetti ni rifate; sodaanis isa qabate. **13** Ergamaan
sun garuu akkana isaan jedhe; "Yaa Zakkaariyaas, hin
sodaatin; kadhannaan kee dhaga'ameera. Niitiin kee
Elsaabeex ilma siif deessi; atis maqaa isaa Yohannis
jedhii moggaasi. **14** Ati ililleе fi gammachuu ni qabaatta;
namoonni baay'eenis dhalachuu isaatti ni gammadu; **15**
inni fuula Gooftaa duratti guddaa ta'aatii. Daadhii wayinii
yookaan dhugaatii nama macheessu gonkumaa dhuguu
hin qabu; utuma garaa haadha isaa keessa jiruus Hafuura
Qulqulluudhaan ni guutama. **16** Saba Israa'el keessaas
namoota baay'ee gara Gooftaa, gara Waaqa isaaniitti
ni deebisa. **17** Innis saba Gooftaaf qophaa'e tokko
kurfeessuuf jedhee garaa abbootii gara ijoollee isaaniitti,
warra hin ajajamne immoo gara ogummaa qajeeltotaatti
deebisuuf hafuuraa fi humna Eeliyaasiin fuula Gooftaa
dura ni deema." **18** Zakkaariyaasis, "Ani akkamittin
kana beeka? Ani dulloomeera; umuriin niitii kootiis
deemee jira" jedhee ergamaa sana gaafate. **19** Ergamaan
sunis akkana jedhee deebiseef; "Ani Gabri'eel isa fuula
Waaqaa dura dhaabatuu dha; anis sitti dubbachuu fi
oduu gammachiisaa kana sitti himuuf ergameera. **20**
Kunoo, ati sababii dubbii koo isa yeroo isaatti mirkanaa'u
hin amaniniif hamma gaafa wanni kun ta'uutti ni
duudda; dubbachuus hin dandeessu." **21** Uummannis
yeroo sana sababii Zakkaariyaas yeroo akkas dheeratu
mana qulqullummaa keessa tureef dinqifachaa isa
eegaa ture. **22** Garuu Zakkaariyaas yommuu gad ba'etti
waan isaanitti dubbachuu hin danda'iiniif isaan akka
inni mana qulqullummaa keessatti mul'ata wayii arge
hubatan; innis mallattoon isaanitti himaa ture malee
dubbachuu hin dandeenye. **23** Innis yommuu yeroon
tajaajila isaa raawwatetti gara mana isaatti deebi'e.
24 Ergasii niitiin isaa Elsaabeex ulfooftee hamma ji'a
shaniitti manaa hin baane. **25** Isheenis, "Gooftaan
salphina namoota gidduutti narra ture narraa kaasuuf
jedhee guyyaa arjummaan na yaadatetti waan kana
naa godhe" jette. **26** Ji'a ja'affaattis Gabri'eel Ergamichi
Waaqa biraa gara magaalaa Naazreeti ishee Galiilaa
keessatti argamtuutti ergame; **27** innis gara durba
namichi sanyii Daawit irraa dhalate kan maqaan isaa
Yoosef jedhamu tokkoof kaadhimamtee dhufe. Maqaan
durba qulqullittii sanaas Maariyaam ture. **28** Ergamaan
Waaqaa sunis gara ishee dhaqee, "Yaa ishee surraa
argatte; nagaan siif haa ta'u! Gooftaan si wajjin jira"
jedhe. **29** Maariyaam garuu dubbii ergamaa sanaatiin
akka malee jeeqamtee, "Kun nagaa akkamiitii?" jettee
yaadde. **30** Ergamichi garuu akkana isheedhaan jedhe;
"Yaa Maariyaam, hin sodaatin; ati Waaqa biraa surraa
argatteertaatii. **31** Kunoo ni ulfoofta; Ilmas ni deessa;
maqaa isaas Yesuus jettee moggaafta. **32** Innis guddaa
ni ta'a; Ilma Waaqa Waan Hundaa Olii jedhamees ni
waamama. Waaqni Gooftaanis teessoo Abbaa isaa Daawit
ni kennaaf; **33** inni mana Yaaqoob irratti bara baraan ni
mo'a; mootummaan isaas dhuma hin qabu." **(aiōn g165)**
34 Maariyaamis, "Ani durba; yoos wanni kun akkamitti
ta'uu danda'a ree?" jettee ergamaa sana gaafatte. **35**
Ergamaan sunis akkana jedhee deebiseef; "Hafuurri
Qulqulluun sirra bu'a; humni Waaqa Waan Hundaa Oliis
si golbooba. Kanaaf inni qulqulluun dhalatu sun Ilma
Waaqaa ni jedhama. **36** Kunoo, firri kee Elsaabeexi
iyyuu dulluma ishee keessa ilma ulfoofteerti; isheen
dhabduu jedhamaa turte sun ji'a ja'affaa qabatteerti.
37 Wanni Waaqaaf hin danda'amne hin jiruutii." **38**
Maariyaamis, "Kunoo, ani garbittii Gooftaa ti. Akkuma
ati dubbatte naaf haa ta'u" jetteen. Ergamichis ishee
dhiisee deeme. **39** Yeroo sana Maariyaam kaatee
ariitiidhaan gara magaalaa baddaa biyya Yihuudaa
tokkoo dhaqxe. **40** Isheenis mana Zakkaariyaas
seentee Elsaabeexin nagaa gaafatte. **41** Elsaabeexis
yommuu nagaa Maariyaam dhageessetti mucaan sun
gadameessa ishee keessa u'utaale. Elsaabeexis Hafuura
Qulqulluudhaan ni guutamte. **42** Isheenis sagalee ishee
ol fudhattee iyyitee akkana jette; "Ati dubartoota keessaa
eebbifamtuu dha; mucaan ati deessus eebbifamaa dha.
43 Garuu akka haati Gooftaa koo gara koo dhuftuuf
arjummaan akkanaa akkamitti naa godhame? **44** Kunoo,
akkuma sagaleen nagaa keetii gurra koo seeneen ulfi
gadameessa koo keessa jiru gammachuun utaaleera.
45 Wanni Gooftaan isheetti dubbate akka raawwatamu
kan amante isheen eebbifamtuu dha!" **46** Maariyaamis
akkana jette: "Lubbuun koo Gooftaadhaaf ulfina kenniti;
47 hafuurri koos fayyisaa koo Waaqatti ni gammada;
48 inni salphina garbittii isaa argeeraatii. Kunoo
ammaa jalqabee dhaloonni hundinuu eebbifamtuu
naan jedha; **49** Inni humna qabeessi sun waan guddaa
naa godheeraatii; maqaan isaa qulqulluu dha. **50**
Araarri isaas warra isa sodaataniif dhalootaa hamma
dhalootaatti itti fufa. **51** Inni irree isaatiin hojiiwwan
gurguddaa hojjeteera; of tuultotas yaada garaa isaaniitiin
bittinneesseera. **52** Bulchitoota teessoo isaanii irraa
buuseera; gad of qabeeyyii garuu ol kaaseera. **53** Warra

beela'an waan gaariidhaan quufseera; sooreyyii garuu
harka duwwaa deebiseera. **54** Inni araara qabeessa ta'uu
isaa yaadachaa garbicha isaa Israa'elin gargaareera; **55**
kunis akkuma inni abbootii keenyaaf, Abrahaamii fi
sanyii isaatiif bara baraan waadaa galetti." **(aiōn g165)**
56 Maariyaamis gara ji'a sadii Elsaabeexi bira turtee
gara mana ofii isheetti deebite. **57** Elsaabeexi yeroon
da'umsa ishee geenyaan ilma deesse. **58** Olloonni isheetii
fi firoonni ishee akka Gooftaan araara guddaa isheef
godhe dhaga'anii ishee wajjin gammadan. **59** Isaanis
guyyaa saddeettaffaatti daa'ima sana dhagna qabuu
dhufan; Zakkaariyaas jedhaniis maqaa abbaa isaatiin
isa moggaasuu fedhan. **60** Haati isaa garuu, "Lakkii!
Inni Yohannis jedhamee waamamuu qaba" jette. **61**
Isaanis, "Firoota kee keessa namni maqaa akkanaa qabu
tokko iyyuu hin jiru" jedhaniin. **62** Namoonni sunis
akka Zakkaariyaas eenyu jedhee daa'ima sana waamuu
barbaadu beekuuf jedhanii mallattoon isa gaafatan. **63**
Innis gabatee irratti barreessu kadhatee, "Maqaan isaa
Yohannis" jedhee barreesse; hundi isaaniis ni dinqifatan.
64 Yommusuma afaan isaa banamee arrabni isaa hiikame;
innis Waaqa galateeffachuudhaan dubbachuu jalqabe.
65 Olloonni isaanii hundinuu sodaadhaan guutaman;
wanni kunis baddaa biyya Yihuudaa hunda keessatti
odeeffame. **66** Warri kana dhaga'an hundinuus, "Yoos
daa'imni kun nama akkamii ta'inna laata?" jedhanii garaa
isaaniitti dinqifatan. Harki Gooftaa isa wajjin tureetii. **67**
Zakkaariyaas abbaan Yohannis Hafuura Qulqulluudhaan
guutamee akkana jedhees raajii dubbate: **68** "Sababii
dhufee saba isaa fureef Gooftaan, Waaqni Israa'el haa
eebbifamu. **69** Inni mana garbicha isaa mana Daawit
keessatti gaanfa fayyinaa nuuf kaaseera; **70** akkuma
afaan raajota isaa qulqulloota duriitiin dubbatetti **(aiōn
g165)** **71** diinota keenya jalaa, harka warra nu jibban
hundumaa keessaas nu baasuuf jedhee **72** araara abbootii
keenyaaf waadaa gale sana raawwachuudhaaf, kakuu
isaa qulqulluu, **73** inni abbaa keenya Abrahaamiif kakate
yaadachuudhaaf, **74** harka diinota keenyaa keessaa
nu baasuudhaaf, akka nu sodaa malee isa tajaajillu nu
dandeessisuudhaaf, **75** akka nu bara jireenya keenyaa
guutuu qulqullinaa fi qajeelinaan, fuula isaa duratti
tajaajilluuf waan kana godhe. **76** "Yaa mucaa ko, ati raajii
Waaqa Waan Hundaa Olii ni jedhamta; ati karaa isaa
qopheessuuf fuula Gooftaa dura ni deemtaatii; **77** kunis
akka ati dhiifama cubbuu argachuu isaaniitiin beekumsa
fayyinaa saba isaatiif kennituuf; **78** sababii araara Waaqa
keenyaa kan gara laafinaan guutame kan bariin fayyinaa
samii irraa ittiin nuu bari'uu, **79** warra dukkana keessa,
gaaddidduu du'aa jala jiraniif akka ifa kennuuf; miilla
keenyas karaa nagaa irra deemsisuuf." **80** Mucichis
guddatee hafuuraan jabaachaa deeme; hamma guyyaa
saba Israa'elitti mul'ateettis gammoojjii keessa jiraate.

2 Bara sana keessa akka addunyaan Roomaa hundi
galmeeffamuuf Awugisxoos Qeesaar biraa labsiin
ba'e. **2** Lakkoobsi sabaa kunis bara Qereenewoos bulchaa
biyya Sooriyaa turetti yeroo jalqabaatiif taasifame. **3**
Namni hundinuu galmeeffamuuf gara magaalaa itti
dhalatee dhaqe. **4** Yoosefis manaa fi sanyii Daawit
keessaa waan dhalateef magaalaa Naazreeti ishee Galiilaa
keessaatii ka'ee gara magaalaa Daawit ishee Yihuudaa
keessaa kan Beetlihem jedhamtuutti ol ba'e. **5** Innis
kaadhima isaa Maariyaam ishee ulfa turte sana wajjin
galmeeffamuu dhaqe. **6** Utuma isaan achi jiranuus yeroon
da'umsa ishee ga'e. **7** Isheenis ilma ishee isa hangafa
deesse. Waan mana bultii keessummootaa keessa iddoon
hin jiraatiniif huccuudhaan martee bidiruu keessa isa
ciibsite. **8** Tiksoota halkan halkan ala bulanii bushaayee
isaanii tikfatanitu biyya sana ture. **9** Ergamaan Gooftaa
isaanitti mul'ate; ulfinni Gooftaas naannoo isaaniitti
ibse; isaanis akka malee sodaatan. **10** Ergamaan sun
garuu akkana isaaniin jedhe; "Hin sodaatinaa. Kunoo,
ani oduu gaarii baay'ee nama gammachiisu kan saba
hundumaaf ta'u isinii fideeraatii. **11** Har'a magaalaa
Daawit keessatti fayyisaan isiniif dhalateera; innis
Kiristoos Goofticha. **12** Kunis mallattoo isiniif ta'a:
Daa'ima huccuudhaan maramee bidiruu keessa ciisu
tokko ni argitu." **13** Ergamaa sana wajjinis raayyaan
samii irraa baay'een akkuma tasaa mul'atanii Waaqa
galateeffachaa akkana jedhan; **14** "Samii gubbaatti
ulfinni Waaqaaf, lafa irrattis nagaan namoota inni itti
gammaduuf haa ta'u." **15** Erga Ergamoonni tiksoota
dhiisanii gara samiitti ol ba'anii booddee tiksoonni sun,
"Kottaa Beetlihemin dhaqnee waan ta'e kan Gooftaan
nutti hime kana ilaalaa" waliin jedhan. **16** Isaanis dafanii
dhaqanii Maariyaamii fi Yoosefin, daa'ima bidiruu
keessa ciisus argan. **17** Yommuu isa arganitti waan
waa'ee mucichaa isaanitti himame sana odeessan; **18**
warri waan kana dhaga'an hundinuu waan tiksoonni
isaanitti himan sana ni dinqifatan. **19** Maariyaam garuu
waan kana hunda garaatti qabattee itti yaadaa turte.
20 Tiksoonnis sababii waan dhaga'anii fi arganiitiif
Waaqaaf ulfina kennaa, isa jajachaas deebi'an; wanni
hundinuu akkuma isaanitti himame sana tureetii. **21**
Innis guyyaa saddeettaffaatti, akkuma yeroon dhagna
qabaa isaa ga'een maqaa utuu haati isaa iyyuu isa
hin ulfaa'iniin dura ergamaan Waaqaa isaaf baaseen
Yesuus jedhamee moggaafame. **22** Akka Seera Museetti
yeroon qulqullaa'ummaa isaanii geenyaan Yoosefii fi
Maariyaam daa'ima sana Gooftaa duratti dhi'eessuuf
jedhanii isa fudhatanii Yerusaalemitti ol ba'an. **23**
Akkuma Seera Gooftaa keessatti barreeffametti, "Dhiirri
hangafni hundinuu gooftaaf ni qulqulleeffama." **24**
Isaanis akkuma Seerri Gooftaa jedhutti, "Gugee lama
yookaan gugee sosookkee lama" aarsaa dhi'eessuu
dhaqan. **25** Kunoo, namichi qajeelaan Waaqa sodaatu kan
maqaan isaa Simi'oon jedhamu tokko Yerusaalem keessa
ture. Innis jajjabeeffama Israa'el eeggachaa ture; Hafuurri
Qulqulluunis isa irra ture. **26** Hafuurri Qulqulluunis
akka inni utuu Kiristoos Goofticha hin argin hin duune
isatti mul'isee ture. **27** Innis Hafuuraan qajeelfamee
mana qulqullummaa seene. Abbaa fi haati Yesuus
yommuu akka duudhaa seerichaatti waan barbaachisu
isaaf guutuuf jedhanii Yesuus mucicha baadhatanii
ol seenanitti, **28** Simi'oon fuudhee isa hammatee
akkana jedhee Waaqa galateeffate: **29** "Yaa Gooftaa,
akkuma dubbii keetiitti, ati garbicha kee amma nagaan
geggeessis. **30** Iji koo fayyina kee isa ati **31** saba

hundumaa duratti qopheessite argeera; **32** innis mul'ata
Namoota Ormaatiif ifa; saba kee Israa'eliif immoo ulfina."
33 Abbaa fi haati isaas waan waa'ee isaa dubbatame
sana ni dinqifatan. **34** Simi'oonis isaan eebbise; haadha
daa'ima sanaa Maariyaamiinis akkana jedhe; "Daa'imni
kun Israa'el keessatti kufaatiidhaa fi ka'umsa namoota
baay'eetiif sababii, mormii isa irratti dubbatamuufis
mallattoo akka ta'u murteeffameera; **35** kunis akka
yaadni garaa namoota baay'ee ifatti ba'uuf. Goraadeen
lubbuu kee ni waraana." **36** Gosa Aasheer keessaas
raajittii Haannaa jedhamtu tokkotu ture. Isheenis intala
Faanu'el turte; baay'ees jaartee turte; dhirsa ishee
kan durbummaadhaan itti heerumte wajjin waggaa
torba jiraatte; **37** isheenis hamma umuriin ishee
waggaa 84 guuteetti haadha hiyyeessaa taatee jiraatte.
Utuu mana qulqullummaatii hin dhabaminis soomaa
fi kadhannaadhaan halkanii guyyaa waaqeffachaa
turte. **38** Yeruma sanas isaanitti dhi'aattee Waaqaaf
galata galchite; warra furama Yerusaalem eeggachaa
turan hundattis waa'ee daa'ima sanaa odeessite. **39**
Yoosefii fi Maariyaamis waan seerri Gooftaa ajaju
hunda raawwatanii gara Galiilaatti gara magaalaa isaanii
Naazreetitti deebi'an. **40** Mucichis guddatee jabaachaa
deeme; ogummaadhaanis ni guutame; ayyaanni Waaqaas
isa irra ture. **41** Abbaa fi haati isaa wagguma waggaan
Ayyaana Faasiikaatiif jedhanii Yerusaalem dhaqaa turan.
42 Yommuu umuriin mucaa sanaa waggaa kudha lama
guutettis akkuma sirna Ayyaanichaatti Yerusaalemitti ol
ba'an. **43** Erga ayyaanichi raawwatee booddee utuu abbaa
fi haati isaa gara mana isaaniitti deebi'aa jiranuu, Yesuus
mucichi Yerusaalemitti isaan biraa hafe; isaan garuu
waan kana hin hubanne. **44** Isaanis waan inni miiltoo
isaanii wajjin jiru se'anii guyyaa tokko deeman. Ergasiis
firoota isaaniitii fi michoota isaanii keessa isa barbaaduu
jalqaban. **45** Yommuu isa dhabanittis, isa barbaaduuf
Yerusaalemitti deebi'an. **46** Guyyaa sadii booddee utuu
inni barsiistota gidduu taa'ee isaan dhaggeeffatuu,
gaaffiis isaan gaafatuu mana qulqullummaa keessatti isa
argatan. **47** Warri isa dhaga'an hundinuus hubannaa
isaatii fi deebii inni kennu ni dinqifatan. **48** Abbaa fi
haati isaas yommuu isa arganitti ni raajeffatan. Haati
isaas, "Gurbaa, maaliif akkana nu goote? Kunoo, anii fi
abbaan kee yaaddoo guddaadhaan si barbaadaa turree!"
jetteen. **49** Innis deebisee, "Maaliif na barbaaddan?
Akka ani mana Abbaa kootti argamuu qabu hin beekne
moo?" isaaniin jedhe. **50** Isaan garuu dubbii inni
isaanitti dubbate hin hubanne. **51** Innis isaan wajjin
Naazreetitti gad bu'e; isaaniifis ni ajajama ture. Haati isaa
garuu waan kana hunda garaatti qabatte. **52** Yesuusis
ogummaadhaan, hojjaa fi surraadhaan fuula Waaqaatii
fi fuula namaa duratti guddachaa deeme.

3 Xibeeriyoos Qeesaar mo'ee waggaa kudha shanaffaatti
jechuunis yommuu Phonxoos Phiilaaxoos bulchaa
Yihuudaa turetti, Heroodis bulchaa Galiilaa ture;
obboleessi isaa Fiiliphoos bulchaa Ixuriyaasii fi
Xiraakonitiis, Lisaaniiyaas immoo bulchaa Abileeniis
turan; **2** yeroo sana Haannaasii fi Qayyaaffaan luboota
ol aantota turan. Dubbiin Waaqaa gammoojjii keessatti
gara Yohannis ilma Zakkaariyaas dhufe. **3** Innis dhiifama
cubbuutiif cuuphaa qalbii jijjiirrannaa lallabaa biyya
naannoo Yordaanos hunda keessa deeme. **4** Kunis isa
kitaaba dubbii Isaayyaas raajichaa keessatti akkana
jedhamee barreeffamee dha: "Sagalee nama gammoojjii
keessaa iyyu tokkoo: 'Karaa Gooftaa qopheessaa; daandii
isaas qajeelchaa. **5** Sululli hundi ni guutama; tulluu
fi gaarri hundinuus gad deebifamu. Karaan jal'aan ni
qajeela; daandiin bu'aa ba'iinis wal qixxeeffama. **6**
Sanyiin namaa hundinuus fayyisuu Waaqaa ni arga.'" **7**
Yohannisis warra harka isaatti cuuphamuuf dhufaniin
akkana jedhe; "Isin ijoollee buutii nana! Dheekkamsa
dhufu jalaa akka baqattaniif eenyutu isinitti hime?
8 Egaa ija qalbii jijjiirrannaa mirkaneessu naqadhaa.
Isin, 'Abbaan keenya Abrahaamii dha' ofiin jechuu hin
jalqabinaa. Waaqni dhagoota kanneen irraa Abrahaamiif
ijoollee kaasuu akka danda'u ani isinittan himaatii. **9**
Qottoon amma iyyuu hidda mukkeenii irra kaa'ameera;
mukti ija gaarii hin naqanne hundinuus muramee
ibiddatti darbatama." **10** Namoonni sunis, "Yoos maal
haa goonuu ree?" jedhanii isa gaafatan. **11** Yohannisis
deebisee, "Namni uffata lama qabu isa homaa hin
qabneef haa qoodu; kan nyaata qabus akkasuma haa
godhu" jedheen. **12** Qaraxxoonni cuuphamuu dhufanii,
"Yaa barsiisaa, nu hoo maal haa goonu?" jedhanii isa
gaafatan. **13** Innis, "Waan ajajamtan caalaa walitti
hin qabinaa" jedheen. **14** Loltoonnis akkasuma, "Nu
immoo maal haa goonu ree?" jedhanii isa gaafatan.
Innis, "Humnaan nama irraa maallaqa hin fudhatinaa;
sobaan nama hin himatinaa; mindaan keessan isin haa
ga'u" jedheen. **15** Namoonni sun hawwiidhaan eegaa
turan; hundi isaaniis, "Yohannis kun inni Kiristoos
ta'innaa laata?" jedhanii garaa isaaniitti yaadaa turan.
16 Yohannis akkana jedhee isaan hundaaf deebii kenne;
"Ani bishaaniin isin cuupha. Garuu kan na caalaa jabaa
ta'e tokko ni dhufa; ani hidhaa kophee isaa illee hiikuun
naaf hin malu. Inni Hafuura Qulqulluu fi ibiddaan isin
cuupha. **17** Innis oobdii isaa qulqulleessee gombisaa
isaatti qamadii galfachuudhaaf afarsaan isaa harka isaa
jira; habaqii garuu ibidda hin dhaamneen guba." **18**
Yohannisis dubbii biraa baay'eedhaan namoota gorsee
wangeelas isaanitti lallabe. **19** Heroodis bulchaan garuu
yommuu sababii inni niitii obboleessa isaa Heroodiyaas
fuudhee fi sababii hammina inni hojjetee ture kaan
hundaatiif Yohannis isa ifate, **20** hammina isaa hunda
irratti dabalee Yohannisin mana hidhaatti galchee
itti cufe. **21** Yeroo namoonni hundinuu cuuphamaa
turanitti, Yesuusis ni cuuphame. Utuu inni kadhachaa
jiruu samiin banamee, **22** Hafuurri Qulqulluun bifa
gugeetiin mul'atee isa irratti gad bu'e. Sagaleen, "Ati Ilma
koo isa ani jalladhuu dha; ani sitti nan gammada" jedhu
tokkos samii irraa ni dhufe. **23** Yesuus yeroo tajaajila
isaa jalqabetti umuriin isaa gara waggaa soddomaa
ture. Innis akka waan ilma Yoosef tureetti yaadamaa
ture: ilma Eelii, **24** ilma Maataat, ilma Lewwii, ilma
Melkii, ilma Yaanaa, ilma Yoosef, **25** ilma Maataatiyaas,
ilma Amoos, ilma Naahoom, ilma Asiiliim, ilma Naagee,
26 ilma Maa'at, ilma Maataatiyaas, ilma Semee'i, ilma
Yoosef, ilma Yoodaa, **27** ilma Yoonaan, ilma Resaa,
ilma Zarubaabel, ilma She'altii'eel, ilma Neeri, **28** ilma

Melkii, ilma Hadii, ilma Qoosaam, ilma Elmaadaam, ilma
Eer, **29** ilma Iyyaasuu, ilma Elii'ezer, ilma Yoorim, ilma
Maataat, ilma Lewwii, **30** ilma Simi'oon, ilma Yihuudaa,
ilma Yoosef, ilma Yoonaan, ilma Eliyaaqeem, **31** ilma
Meeleyaa, ilma Mennaa, ilma Maataataa, ilma Naataan,
ilma Daawit, **32** ilma Isseey, ilma Yoobeed, ilma Bo'eez,
ilma Salmoon, ilma Nahishoon, **33** ilma Amiinaadaab,
ilma Aaraam, ilma Hezroon, ilma Faares, ilma Yihuudaa,
34 ilma Yaaqoob, ilma Yisihaaq, ilma Abrahaam, ilma
Taaraa, ilma Naahoor, **35** ilma Seruug, ilma Re'uu, ilma
Feleg, ilma Eeber, ilma Saalaa, **36** ilma Qaayinaam ilma
Arfaaksaad, ilma Seem, ilma Nohi, ilma Laamehi, **37** ilma
Matuuselaa, ilma Henook, ilma Yaared, ilma Mahalaleel,
ilma Keenaan, **38** ilma Enoos, ilma Seeti, ilma Addaam,
ilma Waaqaa.

4 Yesuus Hafuura Qulqulluudhaan guutamee
Yordaanosii ka'ee Hafuuruma sanaan gammoojjiitti
geeffame; **2** achittis guyyaa afurtama diiyaabiloosiin
qorame. Innis guyyoota sana keessa homaa hin nyaanne;
dhuma irrattis ni beela'e. **3** Diiyaabiloosis, "Ati yoo
Ilma Waaqaa taate, akka dhagaan kun buddeena ta'u
ajaji" jedheen. **4** Yesuus immoo deebisee, "'Namni
buddeena qofaan hin jiraatu'jedhamee barreeffameera"
jedheen. **5** Diiyaabiloosis gaara dheeraa tokkotti ol isa
baasee hamma liphsuu ijaatti mootummoota addunyaa
hunda isatti argisiise. **6** Akkanas jedheen; "Ani taayitaa
isaaniitii fi ulfina isaanii hundumaa siifin kenna;
taayitaa fi ulfinni kun waan naa kennameef ani abbaa
kennuufii barbaadeef kennuu nan danda'a. **7** Yoo ati naa
sagadde, wanni kun hundinuu kan kee ta'a." **8** Yesuus
immoo, "'Waaqa kee Gooftichaaf sagadi, isuma qofa
tajaajili'jedhamee barreeffameera" jedhee deebiseef. **9**
Diiyaabiloosis Yerusaalemitti isa geessee, fiixee mana
qulqullummaa irra dhaabachiise. Akkanas jedheen;
"Ati yoo Ilma Waaqaa taate, asii gad of darbadhu. **10**
Akkana jedhamee barreeffameeraatii: "'Inni akka isaan
sirriitti si eeganiif, ergamoota isaa siif ni ajaja; **11** isaanis
akka ati miilla keetiin dhagaatti hin buuneef, harka
isaaniitiin ol si fuudhu.'" **12** Yesuus immoo deebisee,
"'Waaqa kee Goofticha hin qorin'jedhameera" jedheen.
13 Diiyaabiloos immoo erga qorumsa kana hunda
raawwatee booddee hamma yeroo mijaa'aa argatutti
isa dhiisee deeme. **14** Yesuus humna Hafuuraatiin
Galiilaatti deebi'e; oduun waa'ee isaas baadiyyaa guutuu
keessa faffaca'e. **15** Inni manneen sagadaa isaanii
keessatti barsiisaa ture; namni hundinuus isa jaje.
16 Innis Naazreeti iddoo itti guddate dhaqe; guyyaa
Sanbataas akkuma amala isaa mana sagadaa seene.
Kitaaba dubbisuufis ka'ee dhaabate; **17** kitaabni raajicha
Isaayyaas isatti kenname. Innis kitaabicha banee kutaa
akkana jedhamee barreeffame argate: **18** "Hafuurri
Gooftaa narra jira; akka ani hiyyeeyyiitti oduu gaarii
lallabuuf, inni na dibeeraatii. Inni akka ani akka warri
hidhaman hiikaman, akka warri jaaman argan, akka
warri cunqurfamanis bilisa ba'an lallabuuf na ergeera;
19 inni akka ani bara tola Gooftaa labsuufis na ergeera."
20 Innis kitaabicha cufee tajaajiltichatti deebisee kennee
taa'e; warri mana sagadaa sana keessa turan hundinuus
xiyyeeffatanii isa ilaalaa turan. **21** Innis, "Barreeffamni
kun har'a gurra keessanitti raawwatame" isaaniin
jechuu jalqabe. **22** Hundi isaanii waa'ee isaa waan gaarii
dubbachaa turan; dubbii ayyaan qabeessa afaan isaatii
ba'us ni dinqisiifatan. Isaanis, "Kun ilma Yoosef mitii?"
jedhanii gaafatan. **23** Yesuusis, "Akka isin, 'Yaa abbaa
qorichaa, of fayyisi! Waan Qifirnaahomitti hojjechuu kee
dhageenye sana as biyya keettis hojjedhu' jettanii natti
mammaaktan ani shakkii hin qabu" isaaniin jedhe. **24**
Innis itti fufee akkana jedhe; "Ani dhuguma isinitti nan
hima; raajiin tokko iyyuu iddoo itti dhalatetti fudhatama
hin qabu. **25** Ani dhuguman isiniin jedha; bara Eeliyaas
yeroo samiin waggaa sadii fi walakkaa cufamee beelli
hamaan bu'eetti haadhota hiyyeessaa baay'eetu Israa'el
keessa ture. **26** Ta'us Eeliyaas gara haadha hiyyeessaa
magaalaa Saraaphtaa biyya Siidoon keessa jiraattu
tokkootti ergame malee haadhota hiyyeessaa sana
keessaa gara tokkoo isaaniitti illee hin ergamne. **27** Bara
Elsaa'i raajichaas namoota lamxaa'an hedduutu Israa'el
keessa ture; garuu Na'amaan, namicha Sooriyaa tokkicha
sana malee warra kaan keessaa namni tokko iyyuu hin
qulqulloofne ture." **28** Namoonni manicha sagadaa
keessa turan hundinuu yommuu waan kana dhaga'anitti
akka malee aaran. **29** Isaanis ka'anii magaalaa sana
keessaa gad isa baasan; gad isa darbachuuf jedhaniis
ededa tulluu magaalaan isaanii irratti ijaaramteetti
ol isa baasan. **30** Inni garuu gidduudhuma isaanii
ba'ee deeme. **31** Innis gara Qifirnaahom, magaalaa
Galiilaa keessaatti gad bu'e; guyyaa Sanbataas namoota
barsiise. **32** Isaanis waan dubbiin isaa taayitaa qabuuf
barsiisa isaa ni dinqisiifatan. **33** Namichi hafuura
hamaa xuraa'aadhaan qabame tokko mana sagadaa
keessa ture. Innis sagalee guddaadhaan iyyee akkana
jedhe; **34** "Uffi! Yaa Yesuus nama Naazreeti, ati maal
nurraa qabda? Nu balleessuu dhufte moo? Ati eenyu
akka taate ani nan beeka, yaa Qulqullicha Waaqaa!"
35 Yesuus immoo, "Cal'isii isa keessaa ba'i!" jedhee
ifate. Hafuurri hamaan sunis isaan hunda duratti
namicha kuffisee utuu hin miidhin isa keessaa ba'e.
36 Namoonni hundinuu dinqifatanii, "Maal barsiisni
akkanaa! Inni taayitaadhaan, humnaanis hafuurota
xuraa'oo ni ajaja; isaanis ni ba'u" waliin jedhan. **37**
Oduun waa'ee isaas biyya naannoo sanaa guutuu keessa
faffaca'e. **38** Yesuus mana sagadaatii ba'ee mana Simoon
dhaqe. Haati niitii Simoonis dhukkuba dhagna gubaa
hamaadhaan qabamtee dhiphachaa turte; isaanis akka
Yesuus ishee gargaaru isa kadhatan. **39** Innis isheetti
gad jedhee, dhagna gubaa sana ifate; dhagna gubaan
sunis ishee dhiise. Isheenis yeruma sana kaatee isaan
tajaajiluu jalqabde. **40** Namoonnis yeroo aduun lixxetti
namoota dhukkuba gosa garaa garaa qaban hunda gara
Yesuus fidan; innis tokkoo tokkoo isaanii irra harka
isaa kaa'ee isaan fayyise. **41** Akkasumas hafuuronni
hamoon iyyanii, "Ati Ilma Waaqaa ti!" jedhanii namoota
baay'ee keessaa ba'an. Inni garuu sababii isaan akka
inni Kiristoos ta'e beekaniif isaan ifate; akka isaan
dubbatanis hin eeyyamneef. **42** Yommuu bari'ettis
Yesuus achii ba'ee, iddoo namni hin jirre tokko dhaqe.
Namoonnis isa barbaadaa turan; yommuu gara isaa
dhufanittis akka inni isaan dhiisee hin deemneef isa

dhowwuu yaalan. **43** Inni garuu, “Ani magaalaawwan
kaanittis wangeela mootummaa Waaqaa lallabuun qaba;
sababiin ani ergameefis kanuma” jedhe. **44** Innis ittuma
fufee manneen sagadaa Yihuudaa keessatti lallabaa
ture.

5 Gaaf tokko Yesuus utuu Haroo Geensereex bira
dhaabatee jiruu, utuu namoonnis isatti naanna’anii
dubbii Waaqaa dhaga’aa jiranuu, **2** bidiruuwwan
lama ededa bishaanichaa irratti arge; qurxummii
qabdoonni garuu keessaa ba’anii kiyyoo isaanii miicachaa
turan. **3** Innis bidiruuwwan sana gidduudhaa ishee
kan Simoon taate tokko yaabbate; akka inni qarqara
lafaa irraa gara gidduu bishaaniitti xinnoo achi
butus isa kadhate. Yesuusis bidiruu sana irra taa’ee
namoota barsiisuu jalqabe. **4** Innis yommuu dubbatee
fixetti Simooniin, “Gara tuujuba bishaaniitti achi siqi;
qurxummii qabuufis kiyyoo keessan darbadhaa” jedhe.
5 Simoonis deebisee, “Yaa barsiisaa, nu halkan guutuu
akka malee itti dadhabnee waa tokko illee hin qabne.
Ani garuu waan ati jetteef kiyyoo nan darbadha”
jedhe. **6** Isaanis kiyyoo isaanii darbatanii hamma
kiyyoon isaanii ciccituu jalqabutti qurxummii akka
malee baay’ee qabatan. **7** Kanaafuu akka michoonni
isaanii warri bidiruu kaan keessa turan dhufanii isaan
gargaaraniif mallattoon waammatan; isaanis dhufanii
bidiruu lachuu qurxummiidhaan guutan; bidiruuwwan
sunis liqimfamuu jalqaban. **8** Simoon Phexrosis yommuu
waan kana argetti jilba Yesuusitti kufee, “Yaa Gooftaa, ani
nama cubbamaa dha; narraa fagaadhu!” jedhe. **9** Kunis
sababii qurxummiin baay’een qabame sun Sim’oonii fi
warra isa wajjin turan hunda dinqisiiseef; **10** ilmaan
Zabdewoos warri michoota Simoon turan jechuunis
Yaaqoobii fi Yohannis akkasuma dinqisiifatan. Yesuusis
Sim’ooniin, “Hin sodaatin; ati ammaa jalqabdee qabduu
namootaa ni taataa” jedhe. **11** Isaanis bidiruuwwan
isaanii gara qarqaraatti ol baasanii waan hunda dhiisanii
isa duukaa bu’an. **12** Utuu Yesuus magaalaawwan sana
keessaa isa tokko keessa jiruu namichi dhagni isaa
guutuun lamxaa’e tokko gara isaa dhufe. Innis yommuu
Yesuusin argetti adda isaatiin lafatti gombifamee, “Yaa
Gooftaa, yoo fedhii kee ta’e, ati na qulqulleessuu ni
dandeessa” jedhee isa kadhate. **13** Yesuusis harka isaa
hiixatee namicha qaqqabee, “Fedhii koo ti; qulqullaa’i!”
jedheen; lamxiin sunis yeruma sana namicha irraa
bade. **14** Yesuusis, “Nama tokkotti illee hin himin; garuu
dhaqiitii akka isaaniif ragaa ta’uuf lubatti of argisiisi;
qulqullaa’uu keetiifis aarsaawwan Museen ajaje sana
dhi’eessi” jedhee isa ajaje. **15** Haa ta’uu malee oduun
waa’ee isaa ittuma caalee faca’e; namoonni hedduunis isa
dhaga’uu fi dhukkuba isaanii irraa fayyuuf jedhanii gara
isaa dhufaa turan. **16** Yesuus garuu yeroo baay’ee lafa
namni hin jirre dhaqee kadhachaa ture. **17** Gaaf tokko
Yesuus utuu barsiisaa jiruu, Fariisonnii fi barsiistonni
seeraa warri gandoota Galiilaatii fi Yihuudaa hunda
keessaa akkasumas Yerusaalemii dhufan achi tataa’aa
turan. Akka inni dhukkubsattoota fayyisuufis humni
Gooftaa isa wajjin ture. **18** Jarri tokko nama dhagni
irratti du’e tokko sireedhaan baatanii dhufan; isaanis
fuula Yesuus dura isa kaa’uuf jedhanii manatti ol isa
galchuu yaalan. **19** Sababii baay’ina namaatiifis karaa
ittiin ol isa galchan dhabnaan bantii manaatti ol ba’anii
qadaada bantii manaa saaqanii walakkaa namootaatiin
fuula Yesuus duratti siree isaatiin gad isa buusan. **20**
Yesuusis yommuu amantii isaanii argetti, “Namichoo,
cubbuun kee siif dhiifameera” jedhe. **21** Fariisonnii
fi barsiistonni seeraas, “Namichi Waaqa arrabsu kun
eenyu? Waaqa tokkicha malee eenyutu cubbuu namaaf
dhiisuu danda’a?” jedhanii garaa isaaniitti yaaduu
jalqaban. **22** Yesuusis waan isaan yaadaa turan beekee
akkana jedhee gaafate; “Isin maaliif garaa keessan
keessatti waan kana yaaddu? **23** ‘Cubbuun kee siif
dhiifameera’ jechuu moo ‘Ka’ii deemi’ jechuutu salphaa
dha? **24** Ani garuu akka Ilmi Namaa cubbuu namaaf
dhiisuudhaaf lafa irratti taayitaa qabu akka beektan nan
barbaada.” Kanaafuu inni namicha dhagni irratti du’e
sanaan, “Ani sitti nan hima; ka’i; siree kee fudhadhuutii
mana keetti gali” jedhe. **25** Innis yeruma sana ka’ee fuula
isaanii dura dhaabate; waan irra ciisaa tures fudhatee
Waaqa jajachaa mana ofii isaatti qajeele. **26** Hundi isaaniis
dinqifatanii Waaqa jajan. Sodaadhaanis guutamanii, “Nu
har’a waan takkumaa hin ta’in argine” jedhan. **27** Ergasii
Yesuus achii ba’ee qaraxxuu Lewwii jedhamu tokko
utuu inni iddoo itti qaraxa walitti qaban taa’uu arge.
Yesuusis, “Na duukaa bu’i” jedheen. **28** Lewwiinis waan
hunda dhiisee ka’ee isa duukaa bu’e. **29** Lewwiinis mana
isaatti cidha guddaa Yesuusiif qopheesse; qaraxxoonnii fi
namoonni kaan baay’eenis isaan wajjin nyaachaa turan.
30 Fariisonnii fi Barsiistonni seeraa kanneen garee isaanii
ta’an garuu, “Isin maaliif qaraxxootaa fi cubbamoota
wajjin nyaattanii dhugdu?” jedhanii barattoota isaatti
guunguman. **31** Yesuus immoo deebisee akkana isaaniin
jedhe; “Ogeessi fayyaa tokko warra dhukkubsataniif
malee warra fayyaa qabaniif hin barbaachisu. **32** Ani
cubbamoota gara qalbii jijjiirrannaatti waamuufin dhufe
malee qajeeltota waamuuf hin dhufne.” **33** Isaanis,
“Barattoonni Yohannis yeroo baay’ee ni soomu; ni
kadhatus; barattoonni Fariisotaas akkasuma godhu;
barattoonni kee garuu ni nyaatu; ni dhugus” jedhaniin.
34 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; “Isin utuu
inni isaan wajjin jiruu michoota misirrichaa soomsisuu
ni dandeessuu? **35** Garuu yeroon itti misirrichi isaan
biraa fudhatamu ni dhufa; isaanis yeroo sana ni soomu.”
36 Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime;
“Namni uffata moofaa erbuuf jedhee huccuu uffata
haaraa tarsaasu tokko iyyuu hin jiru. Yoo kun godhame,
isaan uffata haaraa sana tarsaasaniiru; erbeen haaraan
sunis uffata moofaa wajjin wal hin fudhatu. **37** Namni
daadhii wayinii haaraaqalqalloo moofaatti naqu tokko
iyyuu hin jiru. Yoo itti naqe immoo daadhiin haaraan sun
qalqalloo sana ni dhoosa; daadhiin sun ni dhangala’a;
qalqallichis horoomaa ba’a. **38** Qooda kanaa daadhiin
wayinii haaraan qalqalloo daadhii wayinii haaraatti
naqamuu qaba. **39** Namni kam iyyuu erga daadhii
wayinii kan goge dhugee booddee daadhii wayinii haaraa
hin barbaadu; isaan, ‘Daadhii wayinii kan goge wayya’
jedhuutii.”

6 Guyyaa Sanbataa tokko Yesuus lafa qotiisaa midhaanii
keessa darbaa ture; barattoonni isaas asheetii
midhaanii ciratanii harka isaaniitiin sukkuummatanii
nyaachuu jalqaban. **2** Fariisota keessaas tokko tokko, "Isin
maaliif waan Sanbataan hojjechuun hin eeyyamamne
hojjettu?" jedhanii gaafatan. **3** Yesuusis akkana jedhee
deebiseef; "Isin waan Daawit yeroo innii fi miiltonni
isaa beela'anitti godhe sana takkumaa hin dubbifnee? **4**
Inni mana Waaqaa seenee buddeena qulqulleeffamekan
luboota qofaaf eeyyamame fudhatee nyaate. Warra
isa wajjin jiraniifis kenne." **5** Yesuusis, "Ilmi Namaa
Gooftaa Sanbataa ti" isaaniin jedhe. **6** Sanbata biraas
inni mana sagadaa seenee barsiisaa ture; namichi harki
isaa mirgaa irratti goge tokkos achi ture. **7** Fariisonnii
fi barsiistonni seeraa Yesuusin himachuuf jedhanii
sababa barbaadaa turan; kanaafuu akka inni Sanbataan
nama fayyisu ilaaluuf isa gaadan. **8** Yesuus garuu waan
isaan yaadan beekee namicha harki irratti goge sanaan,
"Ka'ii fuula nama hundaa dura dhaabadhu" jedhe. Innis
ka'ee achi dhaabate. **9** Yesuusis, "Anis isinan gaafadha;
Sanbataan isa kamtu eeyyamamaa dha? Waan gaarii
hojjechuu moo waan hamaa hojjechuu? Lubbuu oolchuu
moo balleessuu?" isaaniin jedhe. **10** Gara galees hunda
isaanii ilaalee namichaan, "Harka kee diriirfadhu" jedhe.
Innis akkasuma godhe; harki isaas guutumaan guutuutti
fayye. **11** Fariisonnii fi barsiistonni seeraa garuu akka
malee aaranii Yesuusin maal gochuu akka danda'an
waliin mari'achuu jalqaban. **12** Yesuusis guyyoota
sana keessaa gaaf tokko kadhannaadhaaf tulluutti ol
ba'e; halkan guutuus Waaqa kadhachaa bule. **13** Innis
yommuu lafti bari'etti barattoota isaa ofitti waamee
nama kudha lama isaan keessaa filate; ergamoota
jedhees isaan moggaase. **14** Isaanis Simoon isa inni
Phexros jedhee moggaase, obboleessa isaa Indiriiyaas,
Yaaqoob, Yohannis, Fiiliphoos, Bartaloomewoos, **15**
Maatewos, Toomaas, Yaaqoob ilma Alfewoos, Simoon
isa Hinaafticha jedhamee waamame, **16** Yihuudaa
ilma Yaaqoob, Yihuudaa Keeriyoticha isa Yesuusin
dabarsee kenne. **17** Innis isaan wajjin gad bu'ee iddoo
diriiraa tokko irra dhaabate. Tuunni barattoota isaa
guddaanis achi ture; namoonni Yihuudaa hunda keessaa,
Yerusaalem keessaa, biyya qarqara galaanaa kan naannoo
Xiiroosii fi Siidoonaatii dhufan baay'een, **18** warri isa
dhaga'uu fi dhukkuba isaanii irraa fayyuuf dhufanis
achi turan. Warri hafuurota xuraa'oon dhiphachaa
turanis ni fayyan; **19** sababii humni isa keessaa ba'ee
hunduma isaanii fayyisaa tureef, namoonni hundinuu
isa tuquuf carraaqaa turan. **20** Innis barattoota isaa
ilaalee akkana jedhe: "Isin warri hiyyeeyyiin eebbifamoo
dha; mootummaan Waaqaa kan keessaniitii. **21** Isin
warri amma beeloftan eebbifamoo dha; ni quuftuutii.
Isin warri amma boossan eebbifamoo dha; ni kolfituutii.
22 Yommuu namoonni sababii Ilma Namaatiif jedhanii
isin jibban, yommuu isaan of keessaa isin baasanii fi
isin arrabsan, yommuu isaan maqaa keessan akka waan
hamaa tokkootti tuffatan, isin eebbifamoo dha. **23**
"Sababii gatiin keessan samii keessatti guddaa ta'eef
gaafa sana ililchaatii gammachuudhaan buburraaqaa.
Abbootiin isaanii iyyuu akkasuma raajota godhaniitii.
24 "Garuu warri sooreyyiin isiniif wayyoo; isin jajjabina
keessan argattaniirtuutii. **25** Warri amma quuftan isiniif
wayyoo, beela'uuf jirtuutii, warri amma kolfitan isiniif
wayyoo; wawwaachuu fi boo'uuf jirtuutii. **26** Yommuu
namni hundinuu isin saadu isiniif wayyoo; abbootiin
isaanii iyyuu akkanuma raajota sobaa saadaa turaniitii.
27 "Ani garuu isin warra na dhageessanitti nan hima;
diinota keessan jaalladhaa; warra isin jibbaniif waan
gaarii hojjedhaa; **28** warra isin abaaran eebbisaa; warra
isin miidhaniifis kadhadhaa. **29** Yoo namni tokko maddii
tokko si kabale, maddii kaanis itti qabi. Yoo namni tokko
kootii kee sirraa baafate immoo, kittaa kee illee hin
dhowwatin. **30** Nama si kadhatu hundumaaf kenni;
yoo namni kam iyyuu waan kan kee ta'e fudhate, akka
wanni sun siif deebifamu hin gaafatin. **31** Isinis akkuma
namoonni kaan akka isiniif godhan barbaaddan sana
isaaniif godhaa. **32** "Isin warra isin jaallatan qofa yoo
jaallattan, kun galata maalii isinii qaba? Cubbamoonni
iyyuu warra isaan jaallatan ni jaallatuutii. **33** Isin
yoo warra waan gaarii isinii godhaniif waan gaarii
gootan, kun galata maalii isiniif qaba? Kana immoo
cubbamoonni iyyuu ni godhuutii. **34** Warruma akka
isiniif deebisan abdattaniif yoo liqeessitan galata maalii
argattu? 'Cubbamoonni iyyuu' hammuma liqeessan
sana deebisanii argachuuf jedhanii cubbamootaaf ni
liqeessuutii. **35** Isin garuu diinota keessan jaalladhaa;
waan gaariis isaaniif hojjedhaa; utuu waan isinii deebi'u
tokko illee hin abdatin isaaniif liqeessaa. Yoos gatiin
keessan guddaa ni ta'a; isinis ijoollee Waaqa Waan
Hundaa Olii ni taatu; inni warra hin galateeffannee fi
hamootaaf illee arjaadhaatii. **36** Akkuma abbaan keessan
araara qabeessa ta'e sana, isinis araara qabeeyyii ta'aa.
37 "Namatti hin murinaa; isinittis hin muramuutii.
Nama hin yakkinaa; isinis hin yakkamtanii. Dhiifamas
godhaa; dhiifamni isinii godhamaatii. **38** Kennaa;
isiniifis ni kennamaa. Safartuun gaariin itti hudumame,
kan sochoofamee fi guutamee irra dhangala'e bobaa
keessanitti isinii naqama. Safartuu ittiin safartaniinis
isiniif safaramaatii." **39** Innis akkana jedhee fakkeenya
kana isaanitti hime; "Jaamaan tokko jaamaa qajeelchuu
ni danda'aa? Isaan lachuu boolla keessa hin bu'anii?
40 Barataan barsiisaa isaatii ol miti; namni guutumaan
guutuutti leenjifame hundinuu garuu akka barsiisaa isaa
ni ta'a. **41** "Ati maaliif jirma ija kee keessa jiru arguu
dhiiftee huuba ija obboleessa keetii keessa jiru ilaalta?
42 Ati utuu ofii keetii jirma ija kee keessa jiru arguu hin
danda'in, akkamitti obboleessa keetiin, 'Obboleessaa,
kottu mee ani huuba ija kee keessa jiru siif nan baasa'
jechuu dandeessa? Fakkeessituu nana, duraan dursiitii
jirma ija kee keessa jiru baafadhu; ergasiis huuba ija
obboleessa keetii keessa jiru baasuudhaaf sirriitti argita.
43 "Mukni gaariin ija gadhee naqatu tokko iyyuu hin
jiru; mukni gadheenis ija gaarii hin naqatu. **44** Tokkoon
tokkoon mukaa ija isaatiin beekama. Namoonni muka
qoraattii irraa harbuu, yookaan sokorruu irraa wayinii
hin ciran. **45** Namni gaariin waan gaarii garaa isaa
keessatti kuufate keessaa waan gaarii baasa; namni
hamaan immoo waan hamaa garaa isaa keessatti kuufate
keessaa waan hamaa baasa. Waan garaa guute afaan

dubbataatii. **46** “Isin waan ani jedhu hin hojjettan; yoos
maaliif, ‘Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa’ naan jettu? **47** Namni
gara koo dhufu, kan dubbii koo dhaga’ee hojiidhaan
argisiisu hundi maal akka fakkaatu ani isinitti nan
argisiisa. **48** Isaan nama mana ijaaru, kan boolla gad
fageessee qotee hundee mana sanaa kattaa irra dhaabe
tokko fakkaatu. Sababii manichi sirriitti ijaarameef,
lolaan yeroo lola’ee humnaan itti bu’etti mana sana
sochoosuu hin dandeenye. **49** Namni dubbii koo dhaga’ee
hojiidhaan hin argisiifne garuu nama lafa irratti mana
hundee hin qabne ijaarratu tokko fakkaata. Yeroo lolaan
humnaan itti bu’etti manni sun ni jige; guutumaan
guutuuttis diigame.”

7 Yesuus yeroo waan kana hundumaa namoota isa
dhaggeeffachaa turanitti himee fixatetti, Qifirnaahom
seene. **2** Achis tajaajilaan ajajaa dhibbaa kan gooftaan
isaa akka malee isa jaallatu tokko dhukkubsatee du’uu
ga’ee ture. **3** Ajajaan dhibbaa sunis waa’ee Yesuus
dhaga’ee akka inni dhufee garbicha isaa fayyisuuf
maanguddoota Yihuudootaa isatti ergee kadhate. **4**
Isaanis yommuu gara Yesuus dhufanitti akkana jedhanii
jabeessanii isa kadhatan; “Ati waan kana isaaf gochuun
namicha kanaaf ni mala; **5** inni saba keenya ni jaallataatii;
mana sagadaas nuuf ijaareera.” **6** Kanaafuu Yesuus isaan
wajjin deeme. Yeroo inni manichatti dhi’aatetti ajajaan
dhibbaa sun akkana jedhee michoota isaa Yesuusitti erge;
“Yaa gooftaa of hin rakkisin; ati bantii mana koo jala
seenuun naaf hin maluutii. **7** Sababiin ani ofii koo akka
nama gara kee dhufuun maluufitti hin ilaaliniif iyyuu
kanuma. Garuu dubbicha qofa dubbadhu; tajaajilaan koo
ni fayyaatii. **8** Ani mataan koo iyyuu nama taayitaa jala
jiruu dha; loltootas of jalaa qaba. Isa tokkoon, ‘Deemi’
nan jedha; innis ni deema; isa kaaniin immoo, ‘Kottu’
nan jedha; innis ni dhufa. Tajaajilaa kootiinis, ‘Waan
kana hojjedhu’ nan jedha; innis ni hojjeta.” **9** Yesuus
yommuu waan kana dhaga’etti isa dinqifate; namoota
isa duukaa bu’aa turanittis garagalee, “Ani isinittin hima;
ani amantii guddaa akkanaa Israa’el keessatti iyyuu
hin arganne” jedhe. **10** Yommuu namoonni ergamanii
turan manatti deebi’anitti garbichi sun fayyee isaan
eege. **11** Yesuus ergasii magaalaa Naayin jedhamtu tokko
dhaqe; barattoonni isaatii fi namoonni baay’eenis isa
wajjin dhaqan. **12** Yommuu inni karra magaalattiitti
dhi’aatetti jarri tokko nama du’e tokko baatanii isatti
dhufan; namichi du’e sunis haadha isaatiif ilma tokkicha
ture; haati isaas haadha hiyyeessaa turte. Namoonni
magaalattii baay’eenis ishee wajjin turan. **13** Gooftaanis
yommuu ishee argetti na’eefii, “Hin boo’in” jedheen.
14 Innis itti dhi’aatee wasaasaa reeffa sanaa tuqe;
warri reeffa baatanis ni dhaabatan. Innis, “Gurbayyoo,
ani siin nan jedhaa, ka’i!” jedheen. **15** Gurbaan du’e
sunis ka’ee taa’ee dubbachuu jalqabe; Yesuusis deebisee
haadha isaatti isa kenne. **16** Hundi isaanii ni sodaatan;
“Raajiin guddaan nu keessaa argameera. Waaqnis saba
isaa gargaaruuf dhufeera” jedhanii Waaqaaf ulfina
kennan. **17** Oduun waa’ee Yesuus kunis Yihuudaa
guutuu fi biyya naannoo sana jiru hundumaa keessa
faffaca’e. **18** Barattoonni Yohannis waa’ee waan kana
hundaa isatti himan. Yohannisis isaan keessaa nama
lama ofitti waamee, **19** “Inni dhufuuf jiru si’i moo
yookaan kan biraa eegganna?” jedhee gaafachuudhaaf
Gooftaatti isaan erge. **20** Namoonni sunis yommuu
gara Yesuus dhufanitti, “Yohannis cuuphaan, ‘Inni
dhufuuf jiru sun si’i moo yookaan kan biraa eegganna?’
jedhee gaafachuudhaaf sitti nu ergeera” jedhaniin. **21**
Yesuusis yeruma sana namoota dhibee, dhukkubaa fi
hafuura hamaa qaban hedduu fayyise; warra jaamaa
turan baay’eedhaafis agartuu deebise. **22** Innis akkana
jedhee ergamoota sanaaf deebii kenne; “Deebi’aatii
waan argitanii fi waan dhageessan Yohannisitti himaa;
jaamonni ni argu; warri naafatan ni deemu; warri
lamxaa’an ni qulqullaa’u; warri duudan ni dhaga’u; warri
du’an ni ka’u; hiyyeeyyiifis wangeelli ni lallabama. **23**
Namni natti hin gufanne kam iyyuu eebbifamaa dha.”
24 Erga ergamoonni Yohannis ba’anii qajeelanii booddee
Yesuus akkana jedhee waa’ee Yohannis namootatti
himuu jalqabe; “Isin maal arguuf gammoojjiitti gad
baatan? Shambaqqoo qilleensi raasu moo? **25** Yoos maal
arguu baatan ree? Nama uffata miidhagaa uffate moo?
Lakki, warri uffata miidhagaa uffatanii qananiidhaan
jiraatan masaraawwan keessa jiru. **26** Garuu isin maal
arguu baatan? Raajii moo? Eeyyee; ani isinittin hima;
kan raajii iyyuu caalu. **27** Kunis isa waa’een isaa akkana
jedhamee barreeffamee dha: “‘Kunoo, ani ergamaa
koo isa fuula kee duraan karaa kee qopheessu, fuula
kee dura nan erga.’ **28** Ani isinittin hima; namoota
dubartoota irraa dhalatan keessaa namni Yohannis
cuuphaa caalu tokko iyyuu hin jiru; namni mootummaa
Waaqaa keessatti nama hundumaa gad ta’e garuu isa ni
caala.” **29** Namoonni hundi, qaraxxoonni iyyuu waan
harka Yohannisitti cuuphamanii turaniif yommuu dubbii
Yesuus dhaga’anitti, karaan Waaqaa qajeelaa ta’uu isaa
mirkaneessan. **30** Fariisonnii fi beektonni seeraa garuu
sababii harka Yohannisitti hin cuuphaminiif kaayyoo
Waaqni isaaniif qabu fudhachuu didan. **31** Yesuus
itti fufee akkana jedhe; “Yoos ani namoota dhaloota
kanaa maaliinan wal fakkeessuu danda’a ree? Isaan
maal fakkaatu? **32** Isaan akkuma ijoollee iddoo gabaa
taa’anii wal waamanii akkana jedhanii ti: “‘Nu ulullee
isinii afuufne; isin garuu hin sirbine; faaruu boo’ichaas
faarsine; isin garuu hin boonye.’ **33** Yohannis cuuphaan
yeroo dhufetti buddeena hin nyaatu, daadhii wayiniis
hin dhugu tureetii; isin immoo, ‘Inni hafuura hamaa
qaba’ jettu. **34** Ilmi Namaa nyaachaa, dhugaas dhufe;
isin immoo, ‘Kunoo albaadhessaa fi machaa’aa, michuu
qaraxxootaatii fi cubbamootaa’ jettu. **35** Ogummaan
garuu ijoollee ishee hundumaan mirkaneeffamti.” **36**
Fariisota keessaa namichi tokko akka inni isa wajjin
nyaatuuf Yesuusin affeere; innis mana Fariisichaa dhaqee
maaddiitti dhi’aate. **37** Dubartiin cubbamtuun magaalaa
sanaa tokkos yommuu akka Yesuus mana Fariisichaatti
waa nyaachaa jiru bartetti bilqaaxxii albaasxiroositti
shittoo qabattee dhufte. **38** Isheenis boo’aa dugda isaa
duubaan miilla isaa bira dhaabattee imimmaan isheetiin
miilla isaa jiisuu jalqabde. Rifeensa mataa isheetiinis
miilla isaa haqxee, dhungattees miilla isaa shittoo dibde.
39 Fariisichi isa affeere sunis waan kana argee, “Namichi

kun utuu raajii ta'ee, dubartiin isa tuqxu kun eenyu akka
taate, nama akkamiis akka taate ni beeka ture; isheen
cubbamtuudhaatii" jedhee garaa isaa keessatti yaade.
40 Yesuus immoo, "Yaa Simoon, ani waanan sitti himu
tokko qaba" jedheen. Innis, "Yaa barsiisaa natti himi"
jedhe. **41** Yesuusis akkana jedheen; "Namoonni lama
nama maallaqa liqeessu tokko irraa maallaqa liqeeffatan.
Inni tokko diinaarii dhibba shan liqeeffate; kaan immoo
diinaarii shantama liqeeffate. **42** Jarri lachuu waan isaaf
kaffalan dhabnaan dhiiseef. Egaa jara lamaan keessaa
kamtu caalaa isa jaallata?" **43** Simoonis deebisee, "Isa
liqiin guddaan dhiifameef sana natti fakkaata" jedheen.
Yesuusis, "Ati dhugaa dubbatte" isaan jedhe. **44** Innis
gara dubartittiitti garagalee Simooniin akkana jedhe;
"Dubartii kana argitaa? Ani mana kee nan dhufe. Ati
bishaan miillaa illee naaf hin kennine; isheen garuu
imimmaan isheetiin miilla koo dhiqxee rifeensa mataa
isheetiin haqxe. **45** Ati na hin dhunganne; dubartiin
kun garuu yeroo ani ol seenee jalqabdee miilla koo
dhungachuu hin dhiifne. **46** Ati Zayitii iyyuu mataa koo
hin dibne; isheen garuu miilla koo shittoo dibde. **47**
Kanaafuu ani sittin hima; sababii jaalalli ishee guddaa
ta'eef cubbuun ishee baay'een sun isheef dhiifameera.
Kan xinnoon dhiifameef garuu jaalalli isaa xinnoo
dha." **48** Yesuusis dubartittiidhaan, "Cubbuun kee siif
dhiifameera" jedhe. **49** Warri isa wajjin maaddiitti
dhi'aatanii turanis, "Namni cubbuu iyyuu namaa dhiisu
kun eenyu?" jedhanii garaa isaaniitti yaaduu jalqaban.
50 Yesuusis dubartittiidhaan, "Amantiin kee si fayyiseera;
nagaan deemi" jedhe.

8 Yesuusis ergasii wangeela mootummaa Waaqaa
lallabaa magaalaa tokko irraa gara magaalaa biraatti,
ganda tokko irraas gara ganda biraatti naanna'aa ture.
Warri Kudha Lamaanis isa wajjin turan; **2** dubartoonni
hafuurota hamoo fi dhibee irraa fayyifaman tokko tokkos
isa wajjin turan; isaanis Maariyaam ishee Magdalaa
kan hafuuronni hamoon torba ishee keessaa ba'an, **3**
Yohaanaa niitii Kuuzaa isa eegduu mana Heroodis turee,
Suusanaa fi dubartoota biraa baay'ee turan. Dubartoonni
kunneenis waan qabaniin Yesuusii fi barattoota isaa
tajaajilaa turan. **4** Yeroo tuunni guddaan walitti qabamee
namoonnis magaalaa gara garaatii gara isaa dhufanitti
Yesuus akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime: **5**
"Namichi sanyii facaasu tokko sanyii facaafachuu ba'e.
Utuu inni facaasaa jiruus sanyiin tokko tokko karaa irra
bu'ee irra ejjetame; simbirroonnis nyaatanii fixan. **6**
Kaan immoo lafa kattaa irra bu'e; innis waan jiidha
hin qabneef yeroo biqiletti ni goge. **7** Sanyiin biraas
qoraattii keessa bu'e; qoraattiin sunis biqiltuu sana
wajjin guddatee isa hudhe. **8** Ammas sanyiin kaan biyyoo
gaarii irra bu'e. Ni biqile; ijas dachaa dhibba naqate."
Innis yommuu waan kana dubbatetti lallabee, "Namni
gurra dhaga'u qabu haa dhaga'u" jedhe. **9** Barattoonni
isaas hiikkaan fakkeenya kanaa maal akka ta'e isa
gaafatan. **10** Innis akkana jedhe; "Icciitii mootummaa
Waaqaa beekuun isinii kennameera; warra kaanitti
garuu ani fakkeenyaan nan dubbadha; kunis, "'Akka
isaan utuma ilaalanuu hin argineef, utuma dhaga'anuus,
hin hubanneef.' **11** "Hiikkaan fakkeenyichaa kanaa dha:
Sanyiin sun dubbii Waaqaa ti. **12** Sanyiin karaa irraa
sun namoota dubbicha dhaga'anii garuu akka isaan
amananii hin fayyineef diiyaabiloos dhufee dubbicha
garaa isaanii keessaa fudhatuu dha. **13** Sanyiin lafa
kattaa irraa sunis warra yommuu dubbicha dhaga'anitti
gammachuudhaan fudhatanii dha; isaan garuu hidda
hin qaban. Yeroof amanu malee yeroo qorumsaatti ni
ganu. **14** Sanyiin qoraattii keessa bu'es warra dubbicha
dhaga'anii dha; isaanis akkuma karaa isaanii itti fufaniin
yaaddoo jireenyaatiin, badhaadhummaa fi qananiidhaan
hudhamu; hin bilchaatanis. **15** Sanyiin biyyoo gaarii
irraa garuu warra garaa tolaa fi gaariidhaan dubbicha
dhaga'anii jabeessanii qabatanii obsaan ija naqatan
argisiisa. **16** "Namni kam iyyuu ibsaa qabsiisee okkotee
keessa hin dhoksu yookaan siree jala hin kaa'u. Qooda
kanaa akka warri ol seenan ifa arguu danda'aniif
baattuu ibsaa irra kaa'u. **17** Wanni dhokfamee utuu hin
mul'ifamin hafu, wanni haguugamee utuu hin beekamin
hafu yookaan utuu ifatti hin baafamin hafu tokko iyyuu
hin jiruutii. **18** Kanaaf akkamitti akka dhaggeeffattan
qalbeeffadhaa. Kan qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni
kennama; kan hin qabne kam iyyuu garuu wanni inni
waan qabu of se'u iyyuu isa irraa fudhatama." **19** Haatii
fi obboloonni Yesuus isa arguu dhufan; garuu sababii
baay'ina namaatiif isa bira ga'uu hin dandeenye. **20**
Namni tokkos, "Haati keetii fi obboloonni kee si arguu
barbaadanii ala dhadhaabatanii jiru" jedhee isatti hime.
21 Innis, "Haati kootii fi obboloonni koo warra dubbii
Waaqaa dhaga'anii hojii irra oolchanii dha" jedhee
deebise. **22** Gaaf tokko Yesuus barattoota isaatiin, "Kottaa
galaana gama ceenaa" jedhe. Kanaafuu isaan bidiruu
yaabbatanii qajeelan. **23** Inni utuu isaan bidiruudhaan
deemaa jiranuu hirribni qabee rafe. Bubbeen tokkos
galaana sana irratti ka'ee, bidiruun sun bishaaniin
guutamuu jalqabe; isaanis balaa guddaa keessa seenan.
24 Barattoonnis dhaqanii, "Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa, nu
dhumuuf jirra!" jedhanii isa dammaqsan. Innis ka'ee
bubbee fi bishaan raafamaa ture sana ifate; bubbeen
sunis gab jedhe; wanni hundinuus ni tasgabbaa'e. **25**
Barattoota isaas, "Amantiin keessan eessa jira?" jedhee
gaafate. Isaanis sodaa fi dinqifannaadhaan, "Namichi
bubbee fi bishaan illee ajaju kun eenyu? Isaanis ni
ajajamuuf" jedhanii wal gaafatan. **26** Isaanis gara biyya
Gergeesenoon ishee galaanaan gama fuullee Galiilaatti
argamtuutti bidiruudhaan ce'an. **27** Yommuu Yesuus
qarqara galaanaatti bu'ettis namichi magaalaa sanaa
kan hafuura hamaadhaan qabamee ture tokko isatti
dhufe. Namichi kun yeroo dheeraadhaaf uffata hin
uffatu ture; awwaala gidduu jiraata malee mana keessa
hin jiraatu ture. **28** Innis yommuu Yesuusin argetti
iyyee miilla isaa irratti kufe; sagalee ol fudhatee iyyees,
"Yaa Yesuus Ilma Waaqa Waan Hundaa Olii, ati maal
narraa barbaadda? Ani sin kadhadha; na hin dhiphisin!"
jedhe. **29** Yesuus akka hafuurri xuraa'aan sun namicha
keessaa ba'u ajajee tureetii. Hafuurri sunis yeroo baay'ee
itti ka'aa ture; namichi sun yoo harkaa fi miilli isaa
foncaan hidhamee eegamaa ture iyyuu, hidhaa isaa of
irraa kukkutee, hafuura hamaa sanaan gara lafa namni

hin jirreetti geeffamaa ture. **30** Yesuusis, “Maqaan kee
eenyu?” jedhee isa gaafate. Innis sababii hafuuronni
hamoon baay’een isatti galanii turaniif, “Leegewoon”
jedhee deebise. **31** Hafuuronni hamoon sunis akka
inni akka isaan Qilee keessa bu’an isaan hin ajajneef
Yesuusin kadhatan. **(Abyssos g12)** **32** Hoomaan booyyee
guddaan isaas gaara irra achi dheedaa ture. Hafuuronni
hamoon sunis akka inni akka isaan booyyeewwan
sanatti galaniif isaanii eeyyamu Yesuusin kadhatan;
innis ni eeyyameef. **33** Yommuu hafuuronni hamoon
sun namicha keessaa ba’anii booyyeewwanitti galanitti,
hoomaan sun ededa hallayyaa irraa gad furguggifamee
galaanatti nam’ee liqimfame. **34** Warri booyyeewwan
tiksan sunis yommuu waan ta’e sana arganitti, baqatanii
magaalaa fi baadiyyaatti waan kana odeessan; **35**
namoonnis waan ta’e sana ilaaluu ba’an. Isaanis yommuu
gara Yesuus dhufanitti namicha hafuuronni hamoon
keessaa ba’an sana wayyaa uffatee, qalbii isaattis deebi’ee
miilla Yesuus jala taa’ee argan; ni sodaatanis. **36** Warri
waan kana arganii turanis namichi hafuura hamaan
qabame sun akkamitti akka fayye namootatti odeessan.
37 Kana irratti namoonni biyya Gergeesenoon hundinuu
waan sodaadhaan guutamaniif akka Yesuus isaan biraa
deemu isa kadhatan. Innis bidiruu yaabbatee achii deeme.
38 Namichi hafuuronni hamoon keessaa ba’an sun Yesuus
wajjin deemuuf isa kadhate; Yesuus garuu akkana jedhee
of biraa isa deebise; **39** “Mana keetti deebi’iitii wanni
Waaqni siif godhe hammam guddaa akka ta’e odeessi.”
Namichis dhaqee wanni Yesuus isaaf godhe hammam
guddaa akka ta’e magaalaa sana hunda keessatti odeesse.
40 Yommuu Yesuus deebi’etti namoonni baay’een isa
simatan. Hundi isaanii isa eeggachaa turaniitii. **41**
Namichi Yaa’iiros jedhamu, bulchaan mana sagadaa
tokko dhufee miilla Yesuus irratti kufee akka inni mana
isaa dhaqu isa kadhate; **42** sababiin isaas intalli isaa
tokkittiin, durbi umuriin ishee gara waggaa kudha lamaa
ta’u tokko du’uu geessee turte. Utuu Yesuus deemaa jiruu
namoonni qixa hundaan dhiibanii hafuura isa kutuu
ga’an. **43** Dubartiin dhiigni ishee waggaa kudha lama
dhangala’aa ture tokkos achi turte; garuu namni tokko
iyyuu ishee fayyisuu hin dandeenye. **44** Isheenis dugda
isaa duubaan dhuftee handaara uffata isaa tuqxe; dhiigni
ishees yommusuma cite. **45** Yesuusis, “Eenyutu na
tuqe?” jedhee gaafate. Yommuu hundi isaanii haalanitti
Phexros, “Yaa barsiisaa namoonni tuutta’anii si dhiibaa
jiru” jedhe. **46** Yesuus garuu, “Namni wayii na tuqeera;
ani akka humni na keessaa ba’e nan beekaa” jedhe.
47 Dubartittiinis akka utuu hin beekamin deemuu hin
dandeenye hubannaan hollachaa dhuftee miilla isaa
irratti kufte. Isheenis maaliif akka isa tuqxee fi akkamittis
akka yommusuma fayyite namoota sana hunda duratti
dubbate. **48** Kana irratti inni, “Yaa intalaa, amantiin
kee si fayyiseera. Nagaan deemi” jedheen. **49** Utuu
Yesuus dubbachaa jiruus namni tokko mana Yaa’iiroos
bulchaa mana sagadaatii dhufee, “Intalli kee duuteerti;
ati si’achi barsiisicha hin rakkisin” jedhe. **50** Yesuus
garuu yommuu dhaga’etti Yaa’iiroosiin, “Amani malee
hin sodaatin; isheen ni fayyitii” jedhe. **51** Inni yommuu
mana Yaa’iiroos ga’etti Phexros, Yohannisii fi Yaaqoob
akkasumas abbaa fi haadha intalattii malee akka namni
tokko iyyuu isa wajjin ol seenu hin eeyyamne. **52** Kana
irratti namoonni hundinuu isheef wawwaachaa, faarsaas
turan. Yesuus garuu, “Hin boo’inaa; isheen ni rafti malee
hin duuneetii” jedhe. **53** Isaan immoo akka isheen duute
waan beekaniif isatti kolfan. **54** Inni garuu harka ishee
qabee, “Intala ko, ka’i!” jedhe. **55** Hafuurri ishees ni
deebi’e; isheenis yommusuma kaatee dhaabatte. Ergasii
Yesuus akka isaan waan isheen nyaattu isheef kennan
isaanitti hime. **56** Abbaa fi haati ishees ni dinqifatan;
inni garuu akka isaan waan ta’e sana nama tokkotti illee
hin himne isaan ajaje.

9 Yesuus warra Kudha Lamaan walitti waamee, akka
isaan hafuurota hamoo hunda baasanii fi akka
dhibeewwan fayyisaniif humnaa fi taayitaa kenneef; **2**
inni akka isaan mootummaa Waaqaa labsanii fi akka
dhukkubsattoota fayyisaniif isaan erge. **3** Akkanas
isaaniin jedhe; “Adeemsa keessaniif waan tokko illee
jechuunis ulee yookaan korojoo yookaan buddeena
yookaan maallaqa akkanumas kittaa lama hin qabatinaa.
4 Mana seentan kam iyyuu keessa hamma magaalaa
sanaa baatanitti achuma turaa. **5** Yoo namoonni isin
simachuu baatan, magaalaa isaaniitii ba’aatii akka ragaa
isaanitti ta’uuf awwaara miilla keessanii dhadha’adhaa.”
6 Isaanis achii ba’anii iddoo hundatti wangeela lallabaa,
namootas fayyisaa ganda tokko irraa gara ganda kaanii
deemaa turan. **7** Heroodis bulchaan waa’ee waan ta’aa
ture hundaa dhaga’e. Innis waan namoonni tokko tokko
Yohannis cuuphaan warra du’an keessaa kaafameera
jechaa turaniif, **8** warri kaanis Eeliyaas mul’ateera jechaa
waan turaniif, warri kaan immoo raajota durii keessaa
inni tokko du’aa ka’eera jechaa waan turaniif akka malee
burjaaja’e. **9** Heroodis garuu, “Ani Yohannisin mataa isaa
kuteen ture. Yoos namichi ani waa’ee isaa waan akkanaa
dhaga’u kun eenyu ree?” jedhe. Yesuusin arguufis ni
hawwa ture. **10** Ergamoonnis yommuu deebi’anitti waan
hojjetanii turan Yesuusitti himan. Innis ofitti isaan
fudhate; isaanis ofumaan gara magaalaa Beetisayidaa
jedhamtuu dhaqan; **11** namoonni baay’een garuu waan
kana beekanii isa duukaa bu’an. Innis isaan simatee
waa’ee mootummaa Waaqaa isaanitti hime; warra
fayyuun isaan barbaachises ni fayyise. **12** Gara galgalaatti
warri Kudha Lamaan gara isaa dhufanii, “Waan nu as
gammoojjii keessa jirruuf, akka namoonni kunneen
gara gandootaatii fi baadiyyaa naannoo kana jiranii
dhaqanii waan nyaatanii fi iddoo bultii barbaadataniif
isaan gad dhiisi” jedhaniin. **13** Inni immoo, “Isinuu waan
isaan nyaatan kennaafii” jedhee deebise. Isaanis, “Nama
kana hundaaf nyaata yoo dhaqnee binne malee nu
buddeena shanii fi qurxummii lama qofa qabna” jedhanii
deebisan. **14** Dhiira gara kuma shantu achi ture. Inni
garuu barattoota isaatiin, “Garee tokkoon tokkoon isaa
gara nama shantama shantamaa qabuun isaan teessisaa”
jedhe. **15** Barattoonnis akkasuma godhan; namni hundis
ni taa’e. **16** Innis buddeena shananii fi qurxummii
lamaan fuudhee, gara samii ol ilaalee galata galchee
caccabse. Ergasii akka isaan namootaaf dhi’eessaniif
barattootatti kenne. **17** Isaan hundi nyaatanii quufan;

barattoonnis hurraa'aa hambifame gundoo kudha lama
guutuu walitti qaban. **18** Gaaf tokko Yesuus kophaa
isaa kadhannaa irra ture; barattoonni isaas isa wajjin
turan. Innis, "Namoonni anaan eenyu jedhu?" jedhee
isaan gaafate. **19** Isaanis, "Namoonni tokko tokko inni
Yohannis Cuuphaa dha jedhu; warri kaan inni Eeliyaas
jedhu; kaan immoo raajota durii keessaa isa tokkotu du'aa
ka'e jedhu" jedhanii deebisan. **20** Innis, "Isin hoo? Eenyu
anaan jettu?" jedhee gaafate. Phexrosis, "Ati Kiristoos
Waaqaa ti" jedhee deebise. **21** Yesuusis akka isaan waan
kana nama tokkotti illee hin himneef jabeessee isaan
akeekkachiise. **22** Innis, "Ilmi Namaa waan hedduun
dhiphachuu, maanguddootaan, luboota hangafootaa fi
barsiistota seeraatiin tuffatamuu, ajjeefamuu fi guyyaa
sadaffaatti immoo du'aa ka'uu qaba" jedhe. **23** Ergasii
inni hunduma isaaniitiin akkana jedhe; "Namni kam
iyyuu yoo na faana dhufuu barbaade, inni of haa ganu;
fannoo isaa guyyuma guyyaan baadhatees na duukaa
haa bu'u. **24** Namni lubbuu isaa oolfachuu barbaadu
kam iyyuu lubbuu isaa ni dhabaatii; garuu namni naaf
jedhee lubbuu isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa ni
oolfata. **25** Namni yoo addunyaa guutuu argatee ofii
isaa immoo dhabe yookaan yoo gatame inni bu'aa
maalii argata? **26** Nama anattii fi dubbii kootti qaana'u
kam iyyuu Ilmi Namaa yommuu ulfina isaatiin, ulfina
Abbaatii fi ulfina ergamoota qulqulluutiin dhufutti
isatti ni qaana'a. **27** "Ani dhuguman isinitti hima;
warra as dhadhaabachaa jiran keessaa namoonni tokko
tokko utuu mootummaa Waaqaa hin argin du'a hin
dhandhaman." **28** Yesuus erga waan kana dubbatee
gara guyyaa saddeetii booddee Phexros, Yohannisii fi
Yaaqoobin fudhatee kadhannaadhaaf tulluu tokkotti
ol ba'e. **29** Utuu inni kadhachaa jiruus bifti fuula isaa
geeddarame; uffanni isaas adii calaqqisu ta'e. **30** Kunoo
namoonni lama jechuunis Musee fi Eeliyaas, ulfina
guddaadhaan mul'atanii Yesuus wajjin haasa'aa turan.
31 Isaanis ulfinaan mul'atanii waa'ee addunyaa kana
irraa deemuu isaa kan inni Yerusaalemitti raawwachuuf
jiru sanaa dudubbachaa turan. **32** Phexrosii fi warri
isa wajjin turan garuu akka malee mugan; yeroo
dammaqanitti immoo ulfina Yesuusii fi namoota Yesuus
wajjin dhadhaabachaa turan lamaan argan. **33** Phexrosis
akkuma namoonni sun Yesuus biraa deemuu jalqabaniin,
"Yaa Gooftaa, as jiraachuun nuuf gaarii dha. Daasii
sadii jechuunis tokko siif, tokko Museef, tokko immoo
Eeliyaasiif ni ijaarra" jedhe. Inni waan dubbatu hin
beeku ture. **34** Utuma inni dubbachaa jiruu duumessi
tokko dhufee isaan haguuge; isaanis yommuu duumessa
sana keessa seenanitti ni sodaatan. **35** Sagaleen, "Kun
Ilma koo isa ani filadhee dha; isinis isa dhaga'aa"
jedhu tokko duumessicha keessaa dhufe. **36** Yommuu
sagaleen sun dubbatetti, Yesuus kophaa isaa argame.
Barattoonnis ni cal'isan malee waan argan keessaa
tokko illee yeroo sanatti nama tokkottuu hin himne.
37 Guyyaa itti aanu, yommuu isaan tulluu irraa gad
bu'anitti namoonni baay'een isatti dhufan. **38** Namoota
sana keessaas namichi tokko iyyee akkana jedhe; "Yaa
Barsiisaa akka ati ilma koo naa ilaaltu sin kadhadha; inni
anaaf mucaa tokkichaatii. **39** Hafuurri wayii itti ka'a;
gurbichis akkuma tasaa iyya; hafuurri sun lafaan dha'ee
isa dhidhiitachiisa. Gurbichis hoomacha afaaniin baasa;
hafuurichi dafee irraa hin galu; yeroo hundas isa miidha.
40 Ani akka hafuura sana baasaniif barattoota kee nan
kadhadhe; isaan garuu hin dandeenye." **41** Yesuusis
deebisee, "Isin dhaloota hin amannee fi jal'aa nana; ani
hamma yoomiitti isin wajjin jiraadha? Hamma yoomiittis
isinii obsa?" jedhe. Namichaanis, "Mee ilma kee as fidi"
jedhe. **42** Utuma gurbaan sun gara Yesuus dhufaa jiruus,
hafuurri hamaan sun lafaan dha'ee isa dhidhiitachiise.
Yesuus garuu hafuura xuraa'aa sana ifate; gurbichas
fayyisee abbaa isaatiif kenne. **43** Hundumti isaaniis
humna Waaqaa isa jabaa sana ni dinqifatan. Utuu hundi
isaanii waan Yesuus hojjete sana dinqisiifachaa jiranuu
inni barattoota isaatiin akkana jedhe; **44** "Waan ani
isinitti himuuf jiru of eeggannaadhaan dhaggeeffadhaa:
Ilmi Namaa dabarfamee harka namootaatti ni kennama."
45 Isaan garuu dubbii kana hin hubanne. Akka isaaniif
hin galleefis isaan jalaa dhokfamee ture; isaan waa'ee
waan kanaa isa gaafachuus ni sodaatan. **46** Isaan keessaa
namni nama hundumaa caalu eenyu akka ta'e barattoota
gidduutti wal falmiin ka'e. **47** Yesuusis waan isaan
garaatti yaadan beekee mucaa xinnaa tokko fidee of
bira dhaabe; **48** akkanas isaaniin jedhe; "Namni mucaa
xinnaa kana maqaa kootiin simatu kam iyyuu na simata;
namni na simatus isa na erge sana simata; namni isin
hundaa gad ta'e inni hunda caalaatii." **49** Yohannisis,
"Yaa Barsiisaa, nu utuu namni tokko maqaa keetiin
hafuurota hamoo baasuu arginee waan inni nu duukaa
hin buuneef isa dhowwine" jedhe. **50** Yesuus garuu, "Isa
hin dhowwinaa; namni isiniin hin mormine kam iyyuu
gara keessan jiraatii" jedhe. **51** Yesuusis yommuu yeroon
inni itti gara samiitti ol fudhatamu ga'etti Yerusaalem
dhaquuf hidhatee ka'e. **52** Innis ergamoota of dura erge;
isaanis waan isa barbaachisu qopheessuudhaaf ganda
Samaariyaa tokko seenan. **53** Namoonni naannoo sanaa
garuu sababii inni fuula isaa Yerusaalemitti deebifatee
deemaa tureef isa hin simanne. **54** Barattoonni isaa
jechuunis Yaaqoobii fi Yohannis yommuu waan kana
arganitti, "Yaa Gooftaa, akka inni isaan balleessuuf, akka
nu samii irraa ibidda gad waamnu barbaaddaa?" jedhan.
55 Yesuus garuu garagalee isaan ifate. **56** Isaanis darbanii
ganda biraa dhaqan. **57** Utuu isaan karaa deemaa
jiranuus namichi tokko Yesuusiin, "Ani iddoo ati dhaqxu
hundatti si duukaa nan bu'a" jedhe. **58** Yesuusis deebisee,
"Waangoonni boolla qabu; simbirroonnis man'ee qabu;
Ilmi Namaa garuu iddoo itti mataa isaa irkifatu illee
hin qabu" jedhe. **59** Nama biraatiinis, "Na duukaa bu'i!"
jedhe. Namichi garuu, "Yaa Gooftaa, dura akka ani
dhaqee abbaa koo awwaalladhu naa eeyyami" jedhee
deebise. **60** Yesuusis, "Warri du'an du'aa isaanii haa
awwaallatan; ati garuu dhaqiitii mootummaa Waaqaa
lallabi" jedheen. **61** Ammas namni biraa, "Yaa Gooftaa,
anis si duukaa nan bu'a; garuu dura akka ani dhaqee
maatii kootti nagaa dhaamadhu naa eeyyami" jedhe.
62 Yesuusis deebisee, "Namni harkaan hordaa qabatee
of duuba ilaalu kam iyyuu mootummaa Waaqaatiif hin
malu" jedhe.

10 Kana booddee Gooftaan namoota biraa 72 muudee
gara magaalaawwanii fi lafa ofii dhaquuf ture
hundaatti lama lamaan of dura isaan erge. **2** Akkanas
isaaniin jedhe; “Midhaan walitti qabamu baay’ee dha;
hojjettoonni garuu muraasa. Kanaaf akka Gooftaan
midhaan sanaa gara lafa qotiisaa midhaan isaatti
hojjettoota erguuf isa kadhadhaa. **3** Deemaa! Ani akka
ilmoolee hoolaa gara gidduu yeeyyiitti isin erga. **4** Borsaa
yookaan korojoo yookaan kophee hin qabatinaa; karaa
irrattis nama tokko illee nagaa hin gaafatinaa. **5** “Yeroo
mana tokko seentanitti dursaatii, ‘Nagaan mana kanaaf
haa ta’u’ jedhaa. **6** Yoo namni nagaa achi jiraate, nagaan
keessan isaaf ta’a; yoo kanaa achii nagaan keessan isiniif
deebi’a. **7** Waan isaan isinii kennan hunda nyaachaa,
dhugaas achuma turaa; hojjetaaf mindaa isaa argachuun
ni malaatii. Manaa gara manaatti hin labinaa. **8** “Yeroo
magaalaa tokko seentanii simatamtanitti waanuma
isinii dhi’aate nyaadhaa. **9** Dhukkubsattoota achi jiran
fayyisaatii, ‘Mootummaan Waaqaa isinitti dhi’aateera’
jedhaa isaanitti himaa. **10** Yoo magaalaa tokko seentanii
isin simachuu baatan garuu gara daandii magaalaatti
ba’aatii akkana jedhaa; **11** ‘Nu akka akeekkachiisa
isinii ta’uuf awwaara magaalaa keessanii illee miilla
keenya irraa dhadha’anna. Ta’us waan kana beekaa:
Mootummaan Waaqaa dhi’aateera.’ **12** Ani isinittin
hima; gaafas magaalaa sana irra Sodoomiif ni salphata.
13 “Yaa Koraaziin siif wayyoo! Yaa Beetisayidaa siif
wayyoo! Hojiin dinqii kan isin keessatti hojjetame
sun utuu Xiiroosii fi Siidoonaa keessatti hojjetamee
jiraatee isaan silaa yeroo dheeraan dura uffata gaddaa
uffatanii, daaraa keessas tataa’anii qalbii jijjiirratu
turan. **14** Garuu guyyaa murtiitti isin irra Xiiroosii
fi Siidoonaaf ni salphata. **15** Atis yaa Qifirnaahom,
hamma samiitti ol kaafamtaa? Lakki, Sii’oolitti gad
buuta. **(Hadēs g86)** **16** “Namni isin dhaga’u kam iyyuu
na dhaga’a; namni isin dhaga’uu didu anas dhaga’uu
dida; namni na dhaga’uu didu immoo isa na erge sana
dhaga’uu dida.” **17** Namoonni torbaatamii lamaan sunis
gammachuudhaan deebi’anii, “Yaa Gooftaa, hafuuronni
hamoon iyyuu maqaa keetiin nuu ajajamaniiru” jedhan.
18 Yesuusis deebisee akkana jedhe; “Ani utuu Seexanni
akkuma balaqqeetti samii irraa bu’uu nan arge. **19**
Kunoo, ani akka isin bofaa fi torbaanqabaa lafatti
dhidhiittanii fi akka humna diinaa hundas mo’attaniif
aangoo isinii kenneera; wanni kam iyyuu isin hin
miidhu. **20** Garuu sababii maqaan keessan samii keessatti
barreeffameef gammadaa malee sababii hafuuronni isinii
ajajamaniif hin gammadinaa.” **21** Yesuus yeroo sana
Hafuura Qulqulluudhaan gammachuun guutamee akkana
jedhe; “Yaa Abbaa, Gooftaa samiitii fi lafaa, sababii ati
wantoota kanneen ogeeyyii fi hubattoota jalaa dhoksitee
daa’immanitti mul’ifteef ani sin galateeffadha. Eeyyee
yaa Abbaa, ati waan kana gochuutti gammaddeertaatii.
22 “Abbaan koo waan hunda dabarsee natti kenneera.
Abbaa malee namni tokko iyyuu Ilmi eenyu akka
ta’e hin beeku; Ilmaa fi nama Ilmi isa itti mul’isuu
fedhu malee namni tokko iyyuu Abbaan eenyu akka
ta’e hin beeku.” **23** Barattoota isaattis garagalee
kophaatti akkana jedheen; “Iji waan isin argitan argu
eebbifamaa dha. **24** Ani isinittin himaatii raajonnii
fi mootonni baay’een waan isin argitan kana arguu
barbaadan; garuu hin argine. Waan isin dhageessan
kanas dhaga’uu barbaadan; garuu hin dhageenye.” **25**
Gaaf tokko, hayyuun seeraa tokko Yesuusin qoruuf
jedhee ka’ee dhaabate. Innis, “Yaa Barsiisaa, ani jireenya
bara baraa dhaaluudhaaf maal gochuun qaba?” jedhee
gaafate. **(aiōnios g166)** **26** Yesuusis deebisee, “Seera
keessatti maaltu barreeffame? Atis akkamitti dubbifta?”
jedheen. **27** Namichis, “‘Waaqa kee Goofticha garaa kee
guutuudhaan, lubbuu kee guutuudhaan, humna kee
guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan jaalladhu; ollaa
kees akkuma ofii keetiitti jaalladhu’” jedhee deebise.
28 Yesuusis, “Sirriitti deebifteerta; atis kanuma godhi
ni jiraattaa” jedheen. **29** Namichi sun garuu qajeelaa
of gochuu barbaadee, “Ollaan koo eenyu?” jedhee
Yesuusin gaafate. **30** Yesuusis deebisee akkana jedhe;
“Namichi tokko utuu Yerusaalemii ba’ee Yerikootti gad
bu’aa jiruu harka saamtotaa seene. Isaanis uffata isaa
irraa baafatanii, tumanii, du’aa fi jireenya gidduutti isa
dhiisanii deeman. **31** Lubni tokko utuu akkuma tasaa
karaa sanaan gad bu’uu namicha argee irraa goree darbe.
32 Akkasumas namichi gosa Lewwii tokko yommuu iddoo
sana ga’eetti namicha sana argee irraa goree darbe. **33**
Namichi Samaariyaa tokko garuu utuu deemaa jiruu
iddoo namichi sun jiru ga’e; yommuu isa argettis garaa
laafeef. **34** Innis itti dhi’aatee zayitii fi daadhii wayinii
madaa isaatti naqee hidheef; harree isaa irras kaa’ee,
mana boqonnaa keessummootaatti isa geesse; achittis
isa gargaare. **35** Guyyaa itti aanutti diinaarii lama
baasee abbaa mana boqonnaa sanaatti kennee, ‘Namicha
kana ittiin naa wal’aani; yoo kana caalaa baaftes ani
yeroon deebi’ee dhufutti siifin kenna’ jedheen. **36**
“Egaa jara sadan kanneen keessaa ollaan namicha harka
saamtotaa seene sanaa isa kam seeta?” **37** Hayyuun
seeraa sunis, “Isa garaa laafeef sana” jedheen. Yesuusis,
“Atis dhaqiitii akkasuma godhi” jedheen. **38** Utuu karaa
deemaa jiranuu Yesuus ganda tokko seene; dubartiin
Maartaa jedhamtu tokkos mana isheetti isa simatte. **39**
Isheenis obboleettii Maariyaam jedhamtu tokko qabdi
turte; Maariyaamis miilla Gooftaa jala teessee waan inni
jedhu dhaggeeffachaa turte. **40** Maartaan garuu baay’ina
hojiitiin waan dadhabaa turteef gara isaa dhuftee, “Yaa
Gooftaa, obboleettiin koo akka ani hojii hunda kophaa
koo hojjedhu natti dhiisuun ishee si hin gaddisiisuu?
Akka isheen na gargaartu itti himi!” jette. **41** Gooftaanis
deebisee akkana jedheen; “Yaa Maartaa, yaa Maartaa, ati
waa’ee waan baay’ee yaaddofta; ni raafamtas. **42** Wanni
barbaachisu garuu waanuma tokko qofa; Maariyaam isa
caalu filatteerti; innis ishee irraa hin fudhatamu.”

11 Gaaf tokko Yesuus iddoo tokkotti kadhachaa
ture; yommuu inni fixatettis, barattoota isaa
keessaa namni tokko, “Yaa Barsiisaa, akkuma Yohannis
barattoota isaa barsiise sana, atis kadhachuu nu barsiisi”
jedheen. **2** Innis akkana isaaniin jedhe; “Isin yommuu
kadhattan akkana jedhaa: “‘Yaa Abbaa, maqaan kee haa
qulqullaa’u; mootummaan kee haa dhufu. **3** Buddeena
keenya kan guyyuma guyyaa, guyyuma guyyaan nuu
kenni. **4** Akkuma nus warra cubbuu nutti hojjetaniif

dhiifnu sana atis cubbuu keenya nuu dhiisi; qoramatti
nu hin galchin.'" 5 Innis akkana isaaniin jedhe; "Mee
isin keessaa namni tokko michuu qaba haa jennuu;
innis halkan walakkaa michuu isaa sana bira dhaqee,
'Yaa michuu ko, mee buddeena sadii naa liqeessi; 6
michuun koo kan karaa deemu tokko natti goreeraatii;
anis waanan dhi'eessuuf tokko illee hin qabu' haa
jedhu. 7 Namichi mana keessaa sunis, 'Na hin rakkisin;
balballi cufameera; ijoolleen koos na wajjin siree irra
jiru; ani ka'ee waan tokko illee siif kennuu hin danda'u'
jedhaanii? 8 Ani isinittin hima; sababii inni michuu isaa
ta'eef jedhee ka'ee buddeena sana isaaf kennuu baatu
illee, sababii ija jabina namicha sanaatiif jedhee ka'ee
waan isa barbaachisu hunda ni kennaaf. 9 "Kanaafuu
ani isinittin hima: Kadhadhaa, isiniif ni kennamaa;
barbaadaa, ni argattuu; rurrukutaa, balballi isiniif ni
banamaa. 10 Namni kadhatu hundi ni argataatii; namni
barbaadu ni argata; nama rurrukutuufis balballi ni
banama. 11 "Yaa abbootii, isin keessaa namni yoo
ilmi isaa qurxummii isa kadhate, qooda qurxummii
bofa kennuuf eenyu? 12 Yookaan namni yoo ilmi isaa
hanqaaquu isa kadhate torbaanqabaa kennuuf eenyu?
13 Erga isin warri hamoon iyyuu kennaa gaarii ijoollee
keessaniif kennuu beektanii, Abbaan keessan inni samii
irraa immoo hammam caalchisee warra isa kadhataniif
Hafuura Qulqulluu haa kennuu ree!" 14 Yesuusis
hafuura hamaa arrab-didaa ta'e tokko baasaa ture.
Yommuu hafuurri hamaan sun ba'etti arrab-didaan sun
ni dubbate; namoonnis ni dinqifatan. 15 Isaan keessaa
namoonni tokko tokko garuu, "Inni Bi'eelzebuuliin,
hangafa hafuurota hamootiin hafuurota hamoo baasaa
jira" jedhan. 16 Warri kaan immoo mallattoo samii
irraa isa gaafachuudhaan isa qoran. 17 Yesuusis yaada
isaanii beekee akkana jedheen; "Mootummaan gargar of
qoodu kam iyyuu ni diigama; manni gargar of qoodus ni
jiga. 18 Seexanni yoo gargar of qoode, mootummaan
isaa akkamitti dhaabachuu danda'a? Wanni ani akkana
jedhuuf sababii isin akka waan ani Bi'eelzebuuliin
hafuurota hamoo baasuu dubbattaniif. 19 Egaa yoo ani
Bi'eelzebuuliin hafuurota hamoo baasee, ilmaan keessan
immoo maaliin baasu ree? Kanaafuu isaan abbootii
murtii isinitti ta'u. 20 Garuu ani quba Waaqaatiin
hafuurota hamoo baasa taanaan, yoos mootummaan
Waaqaa isinitti dhufeera. 21 "Yommuu namni jabaan
guutummaatti mi'a lolaa hidhate tokko mana isaa
eeggatutti, qabeenyi isaa nagaadhaan taa'aaf. 22 Garuu
namni jabinaan isa caalu tokko yoo lolee isa mo'ate,
mi'a lolaa kan namichi sun amanate sana isa irraa
fudhatee boojuu isaas qoqqooda. 23 "Namni na wajjin
hin jirre kam iyyuu naan morma; namni na wajjin walitti
hin qabne kam iyyuus ni bittinneessa. 24 "Hafuurri
xuraa'aan yommuu nama keessaa ba'utti, boqonnaa
barbaacha lafa gogaakeessa joora; garuu hin argatu.
Innis, 'Mana koo isa ani keessaa ba'e sanatti nan deebi'a'
jedha. 25 Yommuu achi ga'uttis manicha haramee
qulqulleeffamee argata. 26 Ergasiis dhaqee hafuurota
biraa torba kanneen isa caalaa hamoo ta'an fudhatee
dhufa; isaanis itti galanii achi jiraatu. Haalli namicha
sanaa kan dhumaa isa jalqabaa caalaa hammaata." 27
Utuu Yesuus waan kana dubbachaa jiruu, dubartiin
tokko namoota gidduudhaa sagalee ishee ol fudhattee,
"Garaan si baate, harmi ati hootes eebbifamaa dha"
jette. 28 Inni garuu deebisee, "Kana caalaa iyyuu, warri
dubbii Waaqaa dhaga'anii ajajamaniif eebbifamoo dha"
jedhe. 29 Akkuma baay'inni namootaa dabalameen
Yesuus akkana jedhe; "Dhaloonni kun dhaloota hamaa
dha. Inni mallattoo barbaada; garuu mallattoo Yoonaas
malee mallattoon tokko iyyuu isaaf hin kennamu. 30
Akkuma Yoonaas mallattoo saba Nanawwee ture sana,
Ilmi Namaas mallattoo dhaloota kanaa ni ta'aatii. 31
Mootittiin kibbaa guyyaa murtiitti namoota dhaloota
kanaa wajjin kaatee isaanitti murti; isheen ogummaa
Solomoon dhaga'uuf jettee daarii lafaatii dhufteetii.
Kunoo kan Solomoonin caalu as jira. 32 Namoonni
Nanawwee guyyaa murtiitti dhaloota kana wajjin ka'anii
itti muru; isaan lallaba Yoonaasiin qalbii jijjiirrataniitii;
kunoo kan Yoonaasin caalu as jira. 33 "Namni kam iyyuu
ibsaa qabsiisee iddoo hin mul'anne yookaan gombisaa
jala hin kaa'u. Qooda kanaa akka warri ol seenan ifa isaa
arganiif baattuu isaa irra kaa'u. 34 Iji kee ibsaa dhagna
keetii ti. Iji kee fayyaa taanaan, dhagni kee guutuun
ifaan guutama. Yoo iji kee fayyaa hin ta'in garuu dhagni
kees dukkanaan guutama. 35 Kanaafuu akka ifni si
keessaa dukkana hin taaneef of eeggadhu. 36 Egaa yoo
dhagni kee hundinuu ifaan guutame, yoo kutaan tokko
iyyuu dukkana hin qabaatin, akkuma waan ifni ibsaa
tokkoo ifa isaatiin siif ibsuutti dhagni kee guutummaatti
ifa ni qabaata." 37 Akkuma Yesuus haasaa isaa fixateen
Fariisota keessaa namichi tokko akka Yesuus isa wajjin
nyaata nyaatuuf mana isaatti isa waame; Yesuusis ol
seenee maaddiitti dhi'aate. 38 Fariisichi garuu akka
Yesuus nyaataan dura hin dhiqatin argee dinqisiifate.
39 Gooftaanis akkana isaan jedhe; "Isin Fariisonni duuba
xoofootii fi caabii ni qulqulleessitu; keessi keessan
garuu saamichaa fi hamminaan guutameera. 40 Yaa
namoota gowwoota! Inni duuba isaa uume sun keessa
isaa immoo hin uumnee? 41 Isin garuu waan xoofoo
fi caabii keessa jiru hiyyeeyyiif kennaa; yoos wanni
hundinuu isinii qulqullaa'aa. 42 "Fariisota nana isiniif
wayyoo! Isin insilaala, cilaaddaamaa fi biqiltuu gosa
hundaa kudhan keessaa tokko Waaqaaf ni kennitu;
murtii qajeelaa fi jaalala Waaqaa garuu ni tuffattu.
Silaa utuu isa duraa hin dhiisin isa booddee hojii irra
oolchuu qabdu ture. 43 "Yaa Fariisota, isiniif wayyoo!
Isin manneen sagadaa keessatti taa'umsa ulfinaa, gabaa
keessattis nagaa gaafatamuu jaallattu. 44 "Isin sababii
awwaala mallattoo hin qabne kan namoonni utuu hin
beekin irra deeman fakkaattaniif isinii wayyoo!" 45
Hayyoota seeraa keessaas tokko deebisee, "Yaa Barsiisaa,
ati yommuu waan kana jettutti nuus arrabsaa jirta!"
jedheen. 46 Yesuus immoo akkana jedhee deebise;
"Hayyoota seeraa, isiniifis wayyoo! Isin ba'aa namni
baachuu hin dandeenye isaanitti feetu; ofii keessanii
garuu isaan gargaaruudhaaf qubaan illee hin tuqxan. 47
"Isiniif wayyoo! Isin raajotaaf awwaala ijaartuutii; kan
isaan ajjeeses abbootuma keessan. 48 Kanaafuu isin akka
waanuma abbootiin keessan hojjetan sana deeggartan
dhugaa baatu; isaan raajota ajjeesan; isin immoo awwaala

raajotaa ijaartu. **49** Sababii kanaaf Waaqni ogummaa
isaatiin, ‘Ani raajotaa fi ergamoota isaanittin erga;
namoonni sunis isaan keessaa tokko tokko ni ajjeesu;
kaan immoo ni ari’atu’ jedhe. **50** Kanaaf dhaloonni
kun dhiiga raajota hundaa kan uumama addunyaatii
jalqabee dhangala’etti ni gaafatama; **51** dhiiga Abeel irraa
jalqabee hamma dhiiga Zakkaariyaas isa iddoo aarsaatii
fi mana qulqullummaa gidduutti ajjeefame sanaatti
ni gaafatama. Eeyyee ani isinittin hima; dhaloonni
kun waan kana hundumatti ni gaafatama. **52** “Yaa
hayyoota seeraa, isiniif wayyoo! Isin furtuu beekumsaa
fudhattaniirtu. Ofii keessanii hin seenne; warra seenaa
turanis dhowwitaniirtu.” **53** Yommuu Yesuus achii
deemetti, Fariisonnii fi barsiistonni seeraa jabeessanii
isaan mormuu, akka inni waan baay’ee dubbatuufis isa
tuttuquu jalqaban. **54** Waan afaan isaatii ba’uun isa
qabuufis eeggachaa turan.

12 Gidduu sana yommuu tuunni namoota kuma
hedduu tokko hamma isaan wal irra ejjetanitti
walitti qabametti, Yesuus duraan dursee barattoota
isaatiin akkana jechuu jalqabe; “Raacitii Fariisotaa
irraa of eeggadhaa; kunis fakkeessitummaa dha. **2**
Wanni haguugamee utuu hin mul’ifamin hafu yookaan
wanni dhokfamee utuu hin beekamin hafu tokko iyyuu
hin jiru. **3** Wanni isin dukkana keessatti dubbattan,
ifa guyyaatiin dhaga’ama; wanni isin gola keessatti
gurratti hasaastanis bantii manaa irraa labsama. **4**
“Yaa michoota ko, ani isinittin hima; warra dhagna
ajjeesanii ergasii immoo kana caalaa homaa gochuu
hin dandeenye hin sodaatinaa. **5** Ani garuu kan isin
sodaachuu qabdan isinittin argisiisa; isa erga ajjeesee
booddee gahaannamitti darbachuudhaaf taayitaa qabu
sana sodaadhaa; eeyyee, ani isinittin hima; isa sodaadhaa.
(Geenna g1067) **6** Daaloteen shan saantima lamatti
gurguramu mitii? Isaan keessaa garuu tokko iyyuu
Waaqni hin irraanfatu. **7** Dhugumaanuu rifeensi mataa
keessanii hundi lakkaa’ameera. Hin sodaatinaa; isin
daalotee hedduu caalaa gatii qabduutii. **8** “Ani isinittin
hima; nama fuula namootaa duratti ifaan ifatti dhugaa
naa ba’u kamiif iyyuu, Ilmi Namaas fuula ergamoota
Waaqaa duratti dhugaa ni ba’a. **9** Namni fuula namootaa
duratti na ganu kam iyyuu garuu fuula ergamoota
Waaqaa duratti ni ganama. **10** Nama Ilma Namaatiin
mormee jecha tokko dubbatu hundaaf ni dhiifama; nama
Hafuura Qulqulluudhaan mormee dubbatu kamiif iyyuu
garuu hin dhiifamu. **11** “Yommuu manneen sagadaa,
bulchitootaa fi abbootii taayitaa duratti dhi’eeffamtanitti
akkamitti akka falmattan yookaan maal akka jettan hin
yaadda’inaa. **12** Hafuurri Qulqulluun yeruma sana Waan
isin jechuu qabdan isin barsiisaatii.” **13** Tuuta sana
keessaa namichi tokko, “Yaa Barsiisaa, akka obboleessi
koo dhaala naa hiruuf maaloo itti naa dubbadhu”
jedheen. **14** Yesuus garuu deebisee, “Namana, eenyutu
isin gidduutti abbaa murtii yookaan hirtuu dhaalaa na
godhe?” jedheen. **15** Innis, “Ilaalladhaa! Doqnummaa
hunda irraas of eegaa; jireenyi nama tokkoo baay’ina
qabeenya isaatiin hin murteeffamuutii” jedheen. **16**
Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime;
“Lafti qotiisaa namicha sooressa tokkoo midhaan guddaa
kenneef. **17** Namichi sunis, ‘Ani waan lafan itti midhaan
koo galfadhu hin qabneef maal gochuu naa wayya?’
jedhee garaa isaatti yaade. **18** “Innis akkana jedhe;
‘Wanni ani godhu kana; gombisaa koo diigee guddaa
isaa nan ijaarradha; midhaan koo fi mi’a koo hunda
achittin kuufadha. **19** Lubbuu kootiinis, “Yaa lubbuu ko,
ati waan gaarii hedduu kan waggaa baay’eef kuufame
qabda; boqodhu; nyaadhu; dhugi; gammadis” nan jedha.’
20 “Waaqni garuu, ‘Yaa gowwicha, edanuma lubbuu kee
sirraa fudhachuu barbaadu; egaa wanni ati walitti qabatte
sun kan eenyuu ta’a?’ jedheen. **21** “Kanaafuu namni
ofii isaatiif badhaadhummaa kuufatee fuula Waaqaa
duratti immoo hin sooromin kam iyyuu akkasuma
ta’a.” **22** Yesuusis barattoota isaatiin akkana jedhe;
“Kanaafuu ani isinittin hima; ‘maal nyaanna?’ jettanii
waa’ee jireenya keessanii hin yaadda’inaa; yookaan
‘maal uffanna?’ jettanii waa’ee dhagna keessanii hin
yaadda’inaa. **23** Jireenyi nyaata caala; dhagnis uffata
caalaatii. **24** Mee arraageyyii ilaalaa: Isaan hin facaafatan
yookaan hin haammatan; gombisaa yookaan gumbii hin
qaban; ta’us Waaqni isaan soora. Isin immoo hammam
simbirroota caalaa gatii guddaa qabdu! **25** Isin keessaa
namni yaadda’uudhaan hojjaa isaa irratti dhundhuma
tokko dabalachuu danda’u eenyu? **26** Yoos isin erga
waan xinnoo akkasii illee godhachuu hin dandeenye,
maaliif waan biraaf yaaddoftu ree? **27** “Daraaraawwan
bosonaa akkamitti akka guddatan mee ilaalaa; isaan
hin dhama’an yookaan hin fo’an. Ani garuu isinittin
hima; Solomoon iyyuu ulfina isaa hunda keessatti,
akka tokkoo isaaniitti hin uffanne. **28** Isin yaa warra
amantii xinnoo nana! Waaqni erga marga dirree kan
har’a jiruu fi kan bor immoo ibiddatti naqamutti iyyuu
akkasitti uffisee, isinitti immoo hammam kana caalaa
haa uffisuu ree. **29** Qalbii keessan waan nyaattan irra
yookaan waan dhugdan irra hin kaa’atinaa; waa’ee isaas
hin yaadda’inaa. **30** Addunyaan ormootaa waan kana
hunda ni barbaaduutii; Abbaan keessan akka wanni
kun hundinuu isin barbaachisu ni beeka. **31** Garuu
mootummaa isaa barbaadaa; wanni kun akkasuma
isiniif kennama. **32** “Isin karra xinnoo nana, hin
sodaatinaa; Abbaan keessan mootummaa isinii kennuu
jaallateeraatii. **33** Waan qabdan gurguraatii hiyyeeyyiif
kennaa. Korojoo hin moofofne, qabeenya dhuma hin
qabnes samii irratti, iddoo hattuun itti hin dhi’aannee
fi biliinis hin balleessinetti ofii keessaniif kuufadhaa.
34 Idduma badhaadhummaan keessan jiru sana garaan
keessanis jiraatii. **35** “Tajaajilaaf hidhadhaatii qophaa’aa;
ibsaa keessanis ibsadhaa; **36** akkuma namoota yommuu
Gooftaan isaanii cidha fuudhaa fi heerumaatii galee
balbala dhadha’utti dafanii isaaf banuuf jedhanii
qophaa’anii isa eeganii ta’aa. **37** Garboonni gooftaan
isaanii yeroo galutti isaanii dammaqanii jiran argu
sun eebbifamoo dha; ani dhuguman isinitti hima;
inni marxifatee akka isaan nyaataaf taa’an ni godha;
dhufees isaan tajaajila. **38** Garboonni gooftaan isaanii
halkanicha keessaa kutaa lammaffaatti yookaan kutaa
sadaffaatti dhufee akkasuma isaanii dammaqanii jiran
isaan argu sun eebbifamoo dha. **39** Garuu waan kana
hubadhaa: Abbichi manaa utuu sa’aatii kamitti akka

hattuun dhuftu beekee, silaa akka manni isaa cabsamee
seenamu itti hin dhiisu ture. **40** Isinis akkasuma
qophaa'uu qabdu; Ilmi Namaa sa'aatii isin hin eegnetti
dhufaatii." **41** Phexrosis, "Yaa Gooftaa, ati fakkeenya
kana nu qofatti moo nama hundumatti himta?" jedhee
gaafate. **42** Gooftaanis akkana jedhee deebise; "Egaa hojii
adeemsisaan amanamaa fi ogeessi kan gooftaan isaa akka
inni nyaata isaanii yeroo malutti isaanii kennuuf jedhee
garboota isaa irratti isa muudu eenyu? **43** Garbichi
gooftaan isaa yommuu deebi'utti utuu inni akkasuma
hojjetuu isa argu sun eebbifamaa dha. **44** Ani dhuguma
isinitti nan hima; inni qabeenya isaa hunda irratti isa
muuda. **45** Garbichi sun garuu yoo, 'Gooftaan koo dhufuuf
yeroo dheeraa tura' ofiin jedhee, garboota dhiiraatii
fi dubartootaa tumuu jalqabe, yoo nyaatee dhugee
machaa'e, **46** gooftaan garbicha sanaa guyyaa inni isa
hin eegnee fi sa'aatii inni hin beeknetti ni dhufa. Innis
isa kukkuta; warra hin amanne keessattis isa ramada. **47**
"Garbichi utuu fedhii gooftaa isaa beekuu hin qophoofne
yookaan waan gooftaan isaa barbaadu hin hojjenne sun
akka malee tumama. **48** Nama utuu hin beekin waan
isa adabamsiisu hojjete garuu adaba salphaatu isa irra
ga'a. Nama wanni baay'een itti kenname hunda irraa
waan baay'eetu eegama; nama imaanaan guddaan itti
kenname irraa immoo kan caalutu barbaadama. **49** "Ani
ibidda lafa irra buusuufin dhufe; utuu inni ammuma
iyyuu qabatee ani akkam hawwa! **50** Garuu cuuphaa
ani cuuphamu tokkotu jira; hamma inni raawwatamutti
ani akka malee nan dhiphadha! **51** Isin waan ani lafa
irratti nagaa buusuuf dhufe seetuu? Akkas miti; ani
isinittin hima; ani gargar ba'uu fiduufan dhufe malee
nagaa buusuuf hin dhufne. **52** Si'achi maatiin nama
shan qabu tokko gargar qoodama; namni sadii nama
lamatti ka'a; namni lama immoo nama sadiitti ka'a.
53 Abbaan ilmatti, ilmi abbaatti, haati intalatti, intalli
haadhatti, amaatiin niitii ilmaatti, niitiin ilmaas amaatii
isheetti ka'uudhaan gargar ba'u." **54** Yesuusis tuuta
sanaan akkana jedhe; "Isin yommuu duumessa karaa
lixa biiftuutiin ol ba'u argitanitti yeruma sana, 'Bokkaan
ni rooba' jettu; innis ni rooba. **55** Yommuu bubbeen
kibbaa bubbisutti immoo, 'Ni ho'a' jettu; innis ni ho'a.
56 Fakkeessitoota nana! Isin bifa lafaatii fi samiitiif
hiikkaa kennuu ni beektu. Bara ammaa kanaaf immoo
hiikkaa kennuu akkamitti wallaaltu? **57** "Isin maaliif
ofuma keessanii waan qajeelaa hin murteessine? **58**
Ati yommuu amajaajii kee wajjin gara abbaa murtii
dhaqxutti, karuma irratti isaan walitti araaramuu cimsii
yaali; yoo kanaa achii amajaajiin kee abbaa seeraatti
si geessa; abbaan seeraas dabarsee poolisiitti si kenna;
poolisiin immoo mana hidhaatti si darbata. **59** Ani sitti
nan hima; ati hamma saantima ishee dhumaa of irraa
baaftutti achii hin baatu."

13 Yeroo sana namoonni waa'ee warra Galiilaa
kanneen Phiilaaxoos dhiiga isaanii aarsaa isaaniitti
make sanaa Yesuusitti himan tokko tokko achi turan. **2**
Yesuusis deebisee akkana jedheen; "Sababiin namoonni
Galiilaa kunneen akkas dhiphataniif waan isaan saba
Galiilaa kaan hunda irra cubbamoota turaniif seetuu?
3 Ani isinittin hima; akkas miti; garuu isinis qalbii
jijjiirrachuu baannaan hundi keessan akkasuma baddu. **4**
Yookaan namoonni kudha saddeettan gamoon Saliihoom
isaan irratti jigee isaan fixe sun warra Yerusaalem keessa
jiraatan kaan hunda irra waan yakka hojjetan seetuu?
5 Ani isinittin hima; akkas miti. Garuu isinis qalbii
jijjiirrachuu baannaan, hundi keessan akkasuma baddu."
6 Innis akkana jedhee fakkeenya kana dubbate; "Namichi
tokko muka harbuu kan iddoo dhaabaa wayinii isaa
keessa dhaabame tokko qaba ture; innis muka sana irra
ija barbaaduu dhaqee waan tokko illee dhabe. **7** Innis
hojjetaa iddoo dhaaba wayinichaatiin, 'Ani waggaa sadan
darban kana muka harbuu kana irraa ija barbaadachuuf
jedhee marmaaraan ture; garuu waan tokko illee irraa
hin arganne; muriitii gati! Inni maaliif lafa balleessa?'
jedhe. **8** "Namichi sunis deebisee akkana jedheen; 'Yaa
Gooftaa, anuu naannoo isaa qoteen xaa'oo itti naqaatii
mee wagguma tokko haa turu. **9** Yoo inni waggaa dhufu
ija naqate, gaarii dha! Yoo kanaa achii murtee gatuu
dandeessa.'" **10** Yesuus guyyaa Sanbataa tokko manneen
sagadaa keessaa isa tokkotti barsiisaa ture. **11** Dubartiin
hafuurri hamaan waggaa kudha saddeeti dugda ishee
goophesse tokkos achi turte; isheenis waan gad gogdeef
gonkumaa ol jechuu hin dandeessu turte. **12** Yesuusis
yommuu ishee argetti ofitti ishee waamee, "Dubartii
nana, ati dhukkuba kee irraa fayyiteerta" jedheen, **13**
Innis harka isaa ishee irra kaa'e; isheenis yeruma sana ol
jettee Waaqa galateeffatte. **14** Bulchaan mana sagadaas
sababii Yesuus guyyaa Sanbataatiin nama fayyiseef
aaree namootaan, "Guyyaan hojii ja'atu jira; guyyoota
sana kottaatii fayyifamaa malee guyyaa Sanbataa hin
dhufinaa" jedhe. **15** Gooftaan immoo akkana jedhee
deebiseef; "Yaa fakkeessitoota! Isin keessaa namni
guyyaa Sanbataa qotiyyoo isaa yookaan harree isaa
dallaa keessaa hiikee bishaan obaasuu hin geessine
jiraa? **16** Yoos dubartiin kun intalli Abrahaam kan
Seexanni waggaa kudha saddeeti guutuu hidhee ture kun
guyyaa Sanbataatiin hidhaa kana irraa hiikamuun isheef
hin maluu?" **17** Yommuu inni waan kana dubbatetti
mormitoonni isaa hundi ni qaana'an; namoonni garuu
hojjiiwwan dinqii kanneen inni hojjechaa ture hundatti
ni gammadan. **18** Yesuusis akkana jedhee gaafate;
"Mootummaan Waaqaa maal fakkaata? Anis maaliinan
wal isa fakkeessa? **19** Mootummaan Waaqaa sanyii
sanaaficaa kan namni tokko fuudhee lafa qotiisaa isaa
keessatti facaase fakkaata. Sanyiin sunis guddatee muka
ta'e; simbirroonnis dameewwan isaa irra jiraatan." **20**
Amma illee akkana jedhee gaafate; "Ani mootummaa
Waaqaa maaliinan wal fakkeessa? **21** Inni raacitii
dubartiin tokko fuutee hamma inni guutummaatti
bukeessutti daakuu safartuu sadiitti makte fakkaata."
22 Yesuusis utuu gara Yerusaalem deemuu namoota
barsiisaa magaalaawwanii fi gandoota keessa darbaa
ture. **23** Namichi tokkos, "Yaa Gooftaa warri fayyifaman
namoota muraasa qofaa?" jedhee isa gaafate. Innis
akkana isaaniin jedhe; **24** "Balbala dhiphaadhaan seenuuf
tattaaffadhaa; ani isinittin hima; namoonni baay'een
seenuu ni yaaluutii; garuu hin danda'an. **25** Abbaan
mana sanaa takkaa ka'ee balbalicha cufannaan isin ala

dhaabatanii balbala rurrukutaa, ‘Yaa Gooftaa balbala
nuu bani’ jettanii kadhattu. “Inni garuu deebisee, ‘Ani
isin hin beeku yookaan eessaa akka dhuftan hin beeku’
isiniin jedha. **26** “Isin immoo, ‘Nu si wajjin nyaannee
dhugneerra; atis daandii keenya irratti barsiifteerta’
jettuun. **27** “Inni garuu deebisee, ‘Ani isin hin beeku
yookaan eessaa akka dhuftan hin beeku. Isin warri
hammina hojjettan hundinuu na biraa badaa!’ jedha.
28 “Yommuu Abrahaam, Yisihaaq, Yaaqoobii fi raajota
hunda mootummaa Waaqaa keessatti argitanii, ofii
keessanii immoo gad darbatamtan, achitti boo’uu fi
ilkaan qaruutu ta’a. **29** Namoonnis ba’a biiftuutii fi lixa
biiftuutii, kaabaa fi kibbaa dhufanii mootummaa Waaqaa
keessatti maaddiitti ni dhi’aatu. **30** Dhugumaanuu
kanneen warra dhumaa ta’an keessaa kanneen warra
jalqabaa, kanneen warra jalqabaa ta’an keessaa immoo
warra dhumaa ta’an jiru.” **31** Yeroo sana Fariisota keessaa
namoonni tokko tokko gara Yesuus dhufanii, “Sababii
Heroodis si ajjeesuu barbaaduuf asii deemii iddoo biraa
dhaqi” jedhaniin. **32** Innis akkana jedhee deebise;
“Dhaqaatii waangoo sanaan, ‘Kunoo, ani har’aa fi bori
hafuurota hamoo nan baasa; namoota dhukkubsatanis
nan fayyisa; guyyaa sadaffaatti immoo hojii koo nan
fixadha’ jedhaa. **33** Waan fedhe iyyuu taanaan, ani
har’aa fi bori, iftaanis adeemsa koo itti fufuutu naa mala;
raajiin Yerusaalemiin alatti du’uu hin qabuutii! **34** “Yaa
Yerusaalem, yaa Yerusaalem, ati kan raajota ajjeeftu,
warra gara keetti ergamanis kan dhagaadhaan tumtu,
akkuma indaanqoon cuucii ishee qoochoo ishee jalatti
walitti qabattu sana anis ijoollee kee walitti qabuuf
yeroo meeqan hawwe! Isin garuu hin barbaanne. **35**
Kunoo, manni keessan onee isinii hafa. Ani isinittin
hima; isin hamma, ‘Inni maqaa Gooftaatiin dhufu sun
eebbifamaa dha’jettanitti lammata na hin argitan.”

14 Guyyaa Sanbataa tokko yommuu Yesuus buddeena
nyaachuuf mana Fariisicha beekamaa tokkoo
dhaqetti, namoonni xiyyeeffatanii isa ilaalaa turan. **2**
Namichi dhagni isaa dhiita’e tokkos fuula isaa dura ture.
3 Yesuusis, “Guyyaa Sanbataatiin nama fayyisuun ni
eeyyamama moo hin eeyyamamu?” jedhee Fariisotaa fi
hayyoota seeraa gaafate. **4** Isaan garuu ni cal’isan; innis
namicha harkaan qaqqabee fayyisee gad isa lakkise.
5 Innis, “Isin keessaa namni tokko yoo ilma yookaan
qotiyyoo guyyaa Sanbataatiin boolla keessa bu’e qabaate,
inni yeruma sana harkisee boolla keessaa hin baasuu?”
jedhee isaan gaafate. **6** Isaan garuu deebii kennuu hin
dandeenye. **7** Innis yommuu akka keessumoonni sun
iddoo ulfinaa filatan hubatetti akkana jedhee fakkeenya
kana isaanitti hime; **8** “Yoo namni tokko cidha fuudhaa
fi heerumaatti si waame, iddoo ulfinaa hin taa’in;
tarii namni si caalaa ulfina qabu tokko waamameera
ta’aatii. **9** Namichi isin lamaanuu waame sun dhufee,
‘Namicha kanaaf ka’i’ siin jedha; atis qaanoftee dhaqxee
lafa iddoo hundumaa gad ta’e teessa. **10** Ati garuu
yommuu waamamtu akka namichi si waame sun yeroo
dhufutti, ‘Yaa michuu koo iddoo ol aanutti hiiqi’ siin
jedhuuf dhaqii lafa iddoo hundumaa gad ta’e taa’i; yoos
fuula warra si wajjin maaddiitti dhi’aatan hundumaa
duratti ulfina argattaatii. **11** Namni ol of qabu hundinuu
gad qabamaatii; namni gad of qabu hundinuu immoo
ol qabama.” **12** Yesuusis namicha isa waame sanaan
akkana jedhe; “Ati yommuu laaqana yookaan irbaata
qopheessitu michoota kee yookaan obboloota kee,
yookaan firoota kee, yookaan olloota kee warra sooreyyii
hin waamin; yoo akkas goote isaanis deebisanii si waamu;
gatiin kees siif deebifama. **13** Garuu yommuu cidha
qopheessitu hiyyeeyyii, naafa, okkolaa fi jaamaa waami.
14 Sababii isaan waan siif deebisan hin qabneef ati ni
eebbifamta; gatiin kee guyyaa du’aa ka’uu qajeeltotaatti
siif deebifamaatii.” **15** Warra isa wajjin maaddiitti
dhi’aatan keessaa namichi tokko yommuu waan kana
dhaga’etti Yesuusiin, “Namni mootummaa Waaqaa
keessatti maaddiitti dhi’aatu eebbifamaa dha” jedhe.
16 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; “Namichi
tokko cidha guddaa qopheessee keessumoota hedduu
affeere. **17** Namichi sunis sa’aatii nyaataatti akka inni,
‘Kunoo, wanni hundinuu qopheeffameeraatii kottaa’
jedhee warra affeeraman sanatti himuuf garbicha isaa
erge. **18** “Garuu isaan hundi bifuma tokkoon sababa
dhi’eeffachuu jalqaban; inni jalqabaa, ‘Ani lafa qotiisaa
bitadheera; kanaafuu dhaqeen ilaaluu qabaatii maaloo
na hin komatin’ jedheen. **19** “Inni kaan, ‘Ani qotiyyoo
cimdii shan bitadheera; isaan leenjisuuf deemuuttin
jiraatii, maaloo na hin komatin’ jedheen. **20** “Amma
illee inni kaan, ‘Ani dhi’oon niitii fuudhe; kanaafuu
dhufuu hin danda’u’ jedheen. **21** “Garbichi sunis deebi’ee
waan kana gooftaa isaatti hime. Abbaan mana sanaas
aaree, ‘Dafii karaa guddaa fi daandii qal’aa magaalaatti
achi ba’iitii hiyyeeyyii, naafa, jaamaa fi okkolaa fidii ol
seensis’ jedhee garbicha isaa ajaje. **22** “Garbichi sunis,
‘Yaa gooftaa, wanni ati ajajje hundi raawwateera; garuu
amma illee iddoon jira’ jedheen. **23** “Gooftichis garbicha
isaatiin akkana jedhe; ‘Akka manni koo guutamuuf
karaa guddaa fi daandii baadiyyaatti achi ba’iitii akka
isaan ol galan dirqisiisi. **24** Ani isinittin hima; namoota
waamaman sana keessaa namni tokko iyyuu maaddii
koo irraa afaaniin hin qabu.’” **25** Namoonni baay’een
Yesuus wajjin deemaa turan; innis garagalee akkana
isaaniin jedhe; **26** “Namni gara koo dhufu kam iyyuu
yoo abbaa isaatii fi haadha isaa, niitii isaatii fi ijoollee
isaa, obboloota isaatii fi obboleettota isaa akkasumas
lubbuu isaa illee hin jibbine inni barataa koo ta’uu hin
danda’u. **27** Namni fannoo ofii isaa baadhatee na duukaa
hin buune kam iyyuus barataa koo ta’uu hin danda’u.
28 “Mee isin keessaa namni tokko gamoo ijaarrachuu
barbaada haa jennuu; namichi sun gamoo sana ijaaree
fixuuf horii ga’aa qabaachuu fi qabaachuu baachuu isaa
beekuuf duraan dursee taa’ee gatii isaa hin herregatuu?
29 Yoo kanaa achii yommuu inni hundee kaa’ee fixuu
dadhabutti, namoonni argan hundi itti qoosu. **30** Isaanis,
‘Namichi kun ijaaruu jalqabee fixuu dadhabe’ jedhu. **31**
“Yookaan mee mootiin tokko mootii biraa loluu dhaqa
haa jennuu; inni mootii loltoota kuma digdamaan isatti
dhufu tokko loltoota kuma kudhaniin of irraa loluu
danda’uu fi danda’uu baachuu isaa duraan dursee taa’ee
itti hin yaaduu? **32** Yoo hin dandeenye immoo utuu
mootichi kaan isa irraa fagoo jiruu bakka bu’oota itti
ergee akka nagaan bu’u kadhata. **33** Akkanumas isin

keessaa namni waan qabu hunda hin dhiifne kam iyyuu
barataa koo ta'uu hin danda'u. **34** "Soogiddi gaarii dha;
garuu yoo inni mi'aa isaa dhabe, mi'aan isaa akkamiin
deebifamuu danda'a? **35** Inni biyyoof yookaan tuulaa
kosiitiif faayidaa hin qabu; inni gad gatama. "Namni
gurra dhaga'u qabu kam iyyuu haa dhaga'u."

15 Gaaf tokko warri qaraxa fuudhanii fi cubbamoonni
hundi Yesuusin dhaggeeffachuudhaaf isa biratti
walitti qabamaa turan. **2** Fariisonnii fi barsiistonni
seeraa garuu, "Namichi kun cubbamoota simata; isaan
wajjinis ni nyaata" jedhanii guunguman. **3** Yesuusis
akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime; **4** "Isin
keessaa namni hoolota dhibba qabu tokko yoo hoolaan
tokko jalaa bade, hoolota sagaltamii sagallan kaan lafa
tikaatti dhiisee hamma hoolaa bade sana argatutti kan
barbaaduu hin deemne eenyu? **5** Yommuu argatus
gammadee gatiittii isaa irratti baatee, **6** mana isaatti
gala. Innis michoota isaatii fi olloota isaa walitti waamee,
'Ani hoolaa koo kan bade sana argadheeraatii na wajjin
gammadaa' jedha. **7** Ani isinittin hima; sababii qajeeltota
qalbii jijjiirrachuun isaan hin barbaachifne sagaltamii
sagalii irra sababii cubbamaa qalbii jijjiirratu tokkootiif
samii keessatti gammachuun guddaan akkasuma ni ta'a.
8 "Yookaan mee dubartii saantima meetii kudhan qabdu
jalaa tokko badeera haa jennuu; isheen ibsaa qabsiifattee,
manas hartee hamma saantima sana argatutti jabeessitee
hin barbaaddattuu? **9** Isheenis yommuu argatutti
michoota isheetii fi olloota ishee walitti waamtee, 'Ani
saantima koo kan bade sana argadheeraatii na wajjin
gammadaa' jetti. **10** Ani isinittin hima; sababii cubbamaa
qalbii jijjiirratu tokkootiif ergamoonni Waaqaa akkasuma
ni gammadu." **11** Yesuus ittuma fufee akkana jedhe;
"Namicha ilmaan lama qabu tokkotu ture. **12** Ilmi
quxisuun abbaa isaatiin 'Yaa abbaa ko, qabeenya kee
irraa qooda na ga'u naa kenni' jedhe. Abbaanis qabeenya
isaa lamaan isaaniitiif ni hire. **13** "Ilmi quxisuun
sunis utuu hin turin waan qabu hunda walitti qabatee
biyya fagoo dhaqe; achittis qabeenya isaa jireenya
bashannanuu irratti balleesse. **14** Erga inni waan hunda
fixee booddee beelli hamaan biyya sanatti bu'e; innis
rakkachuu jalqabe. **15** Kanaafuu dhaqee lammiiwwan
biyyasii keessaa isa tokkotti gale; namichi sunis akka
inni booyyee tiksuuf lafa tikaatti isa erge. **16** Gurbichis
qola booyyeen nyaattu sana nyaatee garaa guutachuu
kajeela ture; garuu namni tokko iyyuu waa isatti hin
kennu ture. **17** "Innis yommuu of beeketti akkana
jedhe; 'Tajaajiltoonni mana abbaa kootti qacaraman
hammamitu buddeena ga'ee irraa hafu qaba! Ani garuu
asitti beelaan nan du'a. **18** Ani ka'een abbaa kootti
deebi'ee akkana jedhaan; "Yaa abbaa ko, ani samii fi sitti
cubbuu hojjedheera. **19** Si'achi ilma kee jedhamuun naaf
hin malu; tajaajiltoota kee keessaa akka isa tokkootti na
ilaali."' **20** Innis ka'ee gara abbaa isaa dhaqe. "Garuu utuu
inni fagoo jiruu abbaan isaa isa argee akka malee garaa
laafeef; gara ilma isaattis fiigee itti marmee dhungate.
21 "Gurbichis, 'Yaa abbaa ko, ani samii fi sitti cubbuu
hojjedheera; si'achi ilma kee jedhamuun naaf hin malu'
jedheen. **22** "Abbaan isaa garuu garboota isaatiin akkana
jedhe; 'Dafaatii uffata uffata hunda caalu fidaa isatti
uffisaa; quba isaatti qubeelaa, miilla isaattis kophee
kaa'aa. **23** Dibicha gabbataa fidaatii qalaa; haa nyaannuu;
haa gammannus. **24** Ilmi koo kun du'ee tureetii; amma
immoo jireenyatti deebi'eeraa. Badees ture; amma
immoo argameera.' Isaanis gammaduu jalqaban. **25**
"Yeroo sanatti ilmi inni hangafti lafa qotiisaa ture; innis
yeroo dhufee manatti dhi'aatetti muuziiqaa fi sirba
dhaga'e. **26** Kanaafuu tajaajiltoota keessaa nama tokko
waamee waan ta'aa jiru gaafate. **27** Tajaajilaan sunis
deebisee, 'Obboleessi kee galeera; abbaan kees waan ilma
isaa nagaa fi fayyaadhaan argateef dibicha gabbataa
qale' jedheen. **28** "Obboleessi hangafni garuu aaree ol
seenuu dide; kanaaf abbaan isaa gad ba'ee isa kadhate.
29 Inni immoo deebisee abbaa isaatiin akkana jedhe;
'Ilaa ani waggoota kanneen hunda akkuma garbaatti siif
hojjechaan ture; ajaja kee illee didee hin beeku. Ati garuu
akka ani michoota koo wajjin gammaduuf takkumaa
ilmoo re'ee tokko illee naa hin kennine. **30** Garuu ilmi
kee inni sagaagaltoota wajjin qabeenya kee balleesse
kun deebi'ee manatti gallaan dibicha gabbataa qalteef!'
31 "Abbaan isaas akkana jedheen; 'Yaa ilma koo ati yeroo
hunda anuma wajjin jirta; wanni ani qabu hundinuus
kanuma kee ti. **32** Garuu obboleessi kee inni du'ee ture
kun waan jireenyatti deebi'eef nu gammaduu fi ililchuu
qabna. Inni badee ture; amma immoo argameera.'"

16 Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe; "Namicha
sooressa nama hojii isaa adeemsisuuf qabu tokkotu
ture; akka hojii adeemsisaan sun qabeenya isaa jalaa
balleessaa jirus sooressa sanatti himan. **2** Sooressi
sunis hojii adeemsisaa sana ofitti waamee, 'Wanni ani
waa'ee kee dhaga'u kun maalii? Ati si'achi waan hojii
adeemsisaa ta'uu hin dandeenyeef, hojii adeemsisaa
turte sana irratti gabaasa naa dhi'eessi' jedheen. **3** "Hojii
adeemsisaan sunis garaa isaa keessatti akkana jedhe;
'Waan gooftaan koo hojii keessaa na baasuuf, maal naa
wayya? Lafa qotuuf humna hin qabu; kadhachuu immoo
nan qaana'a. **4** Akka yeroo ani hojii keessaa ari'amutti
namoonni mana isaaniitti na simataniif waanan godhu
anuu beeka.' **5** "Innis warra gatiin gooftaa isaa irra jiru
tokko tokkoon waamee, isa jalqabaatiin, 'Idaan gooftaa
koo hammamitu sirra jira?' jedhee gaafate. **6** "Namichis,
'Zayitii ejersaa hubboo dhibba saddeeti' jedhee deebise.
"Hojii adeemsisaan sunis, 'Waraqaa walii galtee kee
hoo'u; dafii taa'iitii dhibba afur jedhii barreessi' jedheen.
7 "Isa lammaffaadhaanis, 'Sirra immoo hammamitu jira?'
jedhee gaafate. "Innis, 'Qamadii guuboo kuma tokkoo'
jedheen. "Hojii adeemsisaan sunis, 'Waraqaa walii galtee
kee hoo'uutii, 80 jedhii barreessi' jedheen. **8** "Hojii
adeemsisaan hin amanamne sun waan abshaala ta'eef
gooftichi isa jaje; namoonni addunyaa kanaa warra akka
isaanii wajjin haajaa isaanii guutachuu irratti namoota
ifaa caalaa abshaalotaatii. **(aiōn g165)** **9** Ani isinittin
hima; akka isaan yeroo qabeenyi sun dhumutti mana
bara baraatti isin simataniif qabeenya addunyaatiin ofii
keessaniif michoota horadhaa. **(aiōnios g166)** **10** "Namni
waan xinnootti amanamu kam iyyuu waan baay'eettis
ni amanama; namni waan xinnootti hin amanamne
kam iyyuu immoo waan baay'eettis hin amanamu. **11**

Yoos isin yoo qabeenya addunyaatti hin amanamne,
qabeenya dhugaatti immoo eenyutu isin amana ree? **12**
Yoo isin qabeenya nama biraa irratti hin amanamne,
qabeenya mataa keessanii immoo eenyutu isinii kenna
ree? **13** "Namni gooftota lama tajaajiluu danda'u tokko
iyyuu hin jiru. Isa tokko jibbitee isa kaan jaallattaatii;
yookaan isa tokkoof of kennitee isa kaan immoo tuffatta.
Isinis Waaqaa fi maallaqa tajaajiluu hin dandeessan." **14**
Fariisonni warri maallaqa jaallatan waan kana hunda
dhaga'anii Yesuusitti qoosan. **15** Innis akkana isaaniin
jedhe; "Isin warra fuula namootaa duratti qajeeltota
of gootanii dha; Waaqni garuu garaa keessan beeka.
Wanni nama biratti akka malee kabajamu fuula Waaqaa
duratti jibbisiisaadhaatii. **16** "Seerrii fi raajonni hamma
Yohannisitti labsaman. Yeroo sanaa jalqabee wangeelli
mootummaa Waaqaa lallabamaa jira; namni hundinuus
itti galuuf wal dhiiba. **17** Seera keessaa tuqaan hundumaa
gadii dhabamuu irra samii fi lafti dhabamuutu salphata.
18 "Namni niitii isaa hiikee dubartii biraa fuudhu kam
iyyuu ejja raawwata; namni dubartii dhirsa ishee hiikte
fuudhus ejja raawwata. **19** "Namicha sooressa uffata
dhiilgee haphii kan quncee talbaa irraa hojjetame
uffatee, guyyuma guyyaan qananiidhaan jiraatu tokkotu
ture. **20** Karra isaa dura immoo namichi hiyyeessi
Al'aazaar jedhamu kan dhagni isaa hundi mammadaa'e
tokko ciisaa ture. **21** Innis hambaa maaddii sooressa
sanaa irraa harca'u illee nyaachuu ni kajeela ture;
saroonni iyyuu dhufanii madaa isaa arraabu turan. **22**
"Gaaf tokko namichi hiyyeessi sun duunaan ergamoonni
Waaqaa isa baatanii gara bobaa Abrahaamitti isa geessan;
sooressichis du'ee awwaalame. **23** Utuu Sii'ool keessatti
dhiphachaa jiruus ol mil'atee Abrahaamin fagootti,
Al'aazaarin immoo bobaa Abrahaam keessatti arge. **(Hadēs
g86)** **24** Innis iyyee, 'Yaa Abbaa koo Abrahaam, waan ani
ibidda kana keessatti dhiphachaa jiruuf maaloo garaa
naa laafiitii akka inni fiixee quba isaa bishaan keessa
cuuphee arraba koo naa qabbaneessuuf Al'aazaarin
naa ergi' jedheen. **25** "Abrahaam garuu akkana jedhee
deebise; 'Yaa ilma ko, ati bara jireenya keetiitti waan
gaarii akka argatte, Al'aazaar immoo waan hamaa akka
argate yaadadhu; amma garuu asitti isatti toleera; ati
immoo dhiphachaa jirta. **26** Waan kana hunda irrattis,
akka warri nu biraa gara keessan dhufuu barbaadan
dhufuu hin dandeenyeef yookaan akka warri isin biraa
gara keenyatti ce'uu hin dandeenyeef nuu fi isin gidduu
boolla guddaatu jira.' **27** "Dureessi sunis akkana jedhee
deebise; 'Yoos yaa Abbaa, akka ati gara mana abbaa
kootti Al'aazaarin naa ergitu sin kadhadha; **28** ani
obboloota shan qabaatii; akka isaanis iddoo dhiphinaa
kana hin dhufneef inni dhaqee isaan haa akeekkachiisu.'
29 "Abrahaam garuu, 'Isaan Musee fi raajota qabu;
isaanuma haa dhaga'an' jedhe. **30** "Dureessichis, 'Akkas
miti; yaa abbaa koo Abrahaam; yoo warra du'an keessaa
namni tokko gara isaanii dhaqe garuu, isaan qalbii ni
jijjiirratu' jedheen. **31** "Abrahaamis, 'Isaan yoo Musee fi
raajota hin dhageenye, yoo namni tokko warra du'an
keessaa ka'e illee hin amanan' jedheen."

17 Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe;
"Wantoonni akka namoonni gufatan godhan
dhufuun hin oolu; garuu nama wantoonni kunneen karaa
isaatiin dhufaniif wayyoo! **2** Inni warra xixinnaa kanneen
keessaa tokko illee gufachiisuu mannaa dhagaan daakuu
morma isaatti hidhamee galaanatti utuu darbatamee isaa
wayya ture. **3** Kanaafuu of eeggadhaa. "Yoo obboleessi
kee yakka sitti hojjete isa ifadhu; yoo inni qalbii jijjiirrate
immoo dhiifama godhiif. **4** Yoo inni guyyaa tokkotti
yeroo torba cubbuu sitti hojjetee yeroo torbanuu sitti
deebi'ee, 'Ani qalbii nan jijjiirradha' siin jedhe dhiifama
godhiif." **5** Ergamoonnis Gooftaadhaan, "Amantii keenya
nuu guddisi" jedhan. **6** Innis akkana jedhee deebise;
"Isin amantii xinnoo hamma ija sanaaficaa illee yoo
qabaattan, muka qilxuu kanaan, 'Buqqa'iitii galaana
keessa dhaabami!' jechuu dandeessu; innis isinii ajajama.
7 "Isin keessaa namni tokko garbicha lafa qotu yookaan
kan hoolota tiksu qaba haa jennu; inni yeroo garbichi
sun alaa galutti, 'Dafii kottuutii taa'ii waa nyaadhu'
jedhaanii? **8** Qooda kanaa inni garbicha sanaan,
'Irbaata naa qopheessi; hamma ani nyaadhee dhugutti
marxifadhuutii na tajaajili; sana booddee ati ni nyaattaa;
ni dhugdas' hin jedhuunii? **9** Namichis sababii garbichi
sun waan ajajame sana raawwateef isa ni galateeffataa?
10 Kanaafuu isinis yommuu waan ajajamtan hunda
raawwattanitti, 'Nu garboota faayidaa hin qabnee dha;
waanuma hojjechuu qabnu qofa hojjenne' jedhaa." **11**
Yesuus utuu Yerusaalem dhaquu Samaariyaa fi Galiilaa
gidduu darbaa ture. **12** Akkuma inni ganda tokko
seeneenis, namoonni lamxaa'an kudhan isatti dhufan.
Isaanis fagoo dhadhaabatanii, **13** sagalee isaanii ol
fudhatanii, "Yesuus yaa Gooftaa, nuu na'i!" jedhan.
14 Innis yommuu isaan argetti, "Dhaqaatii lubootatti
of argisiisaa!" jedheen; isaanis utuma deemaa jiranuu
qulqullaa'an. **15** Isaan keessaas inni tokko yommuu
fayyuu isaa argetti sagalee guddaadhaan Waaqaaf
ulfina kennaa deebi'ee dhufe. **16** Adda isaatiinis miilla
Yesuus irratti gombifamee isa galateeffate; innis nama
Samaariyaa ture. **17** Yesuusis akkana jedhee gaafate;
"Kurnanuu qulqullaa'aniiru mitii? Yoos warri hafan
sagallan eessa dhaqan? **18** Nama ormaa kana malee
namni deebi'ee Waaqaaf galata galchu tokko iyyuu hin
argamnee?" **19** Yesuusis, "Ka'ii deemi; amantiin kee si
fayyiseeraatii" jedheen. **20** Fariisonnis mootummaan
Waaqaa yoom akka dhufu Yesuusin gaafatan; innis
akkana jedhee deebiseef; "Mootummaan Waaqaa namatti
mul'achaa hin dhufu; **21** namoonnis, 'Mootummaan
Waaqaa kunoo as jira' yookaan 'Kuunnoo achi jira' hin
jedhan; mootummaan Waaqaa isin gidduu jiraatii." **22**
Innis barattoota isaatiin akkana jedhe; "Yeroon isin itti
guyyoota Ilma Namaa keessaa isa tokko arguu hawwitan
ni dhufa; garuu hin argitan. **23** Namoonni, 'Inni kuunnoo
achi jira!' yookaan 'Kunoo as jira' isiniin jedhu; isin garuu
hin dhaqinaa; isaan duukaas hin bu'inaa. **24** Ilmi Namaa
guyyaa isaatti akkuma balaqqeessi balaqqeessa'ee gama
tokkoo hamma gama kaaniitti samii ibsuu ni ta'aatii.
25 Inni garuu duraan dursee akka malee dhiphachuu fi
dhaloota kanaan tuffatamuu qaba. **26** "Akkuma bara
Nohi ta'e sana, yeroo Ilma Namaattis akkasuma ni

ta'a. **27** Hamma gaafa Nohi doonii seeneetti namoonni
nyaachaa, dhugaa, fuudhaa, heerumaas turan. Bishaan
badiisaas dhufee hunda isaanii balleesse. **28** "Bara Looxis
akkasuma ture; namoonni nyaachaa, dhugaa, bitachaa,
gurgurachaa, biqiltuu dhaabbachaa, manas ijaarrachaa
turan. **29** Guyyaa Looxi Sodoomii ba'etti garuu ibiddii
fi dinyiin samii irraa roobee hunda isaanii balleesse.
30 "Guyyaa Ilmi Namaa mul'atuttis akkasuma ta'a. **31**
Guyyaa sana namni bantii manaa irra jiru kan mana
keessaa mi'a qabu mi'a sana fudhachuuf gad bu'uu hin
malu. Akkasuma immoo namni lafa qotiisaa keessa jiru
tokko iyyuu waan tokkoof illee manatti hin deebi'in. **32**
Niitii Looxi yaadadhaa! **33** Namni lubbuu isaa eeggachuu
yaalu kam iyyuu lubbuu isaa ni dhaba; namni lubbuu
isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa ni turfata. **34** Ani
isinittin hima; halkan sana namoonni lama siree tokko
irra ni rafu; inni tokko ni fudhatama; kaan immoo
ni hafa. **35** Dubartoonni lama walii wajjin midhaan
daaku; isheen tokko ni fudhatamti; kaan immoo ni
hafti. [**36** Namoonni lama lafa qotiisaa keessa jiru;
tokko ni fudhatama; kaan immoo ni hafa."] **37** Isaanis,
"Yaa Gooftaa, eessatti?" jedhanii gaafatan. Innis, "Iddoo
raqni jirutti gogocorroowwan walitti qabamu" jedhee
deebiseef.

18 Yesuusis akka isaan yeroo hunda kadhachuu
qabanii fi akka isaan abdii hin kutanne isaan
barsiisuuf jedhee fakkeenya tokko barattoota isaatti
hime. **2** Innis akkana jedhe; "Magaalaa tokko keessa
abbaa murtii kan Waaqa hin sodaanne, namas kan
hin kabajne tokkotu ture. **3** Haati hiyyeessaa tokkos
magaalaa sana keessa turte; isheenis, 'Diina koo irratti
murtii qajeelaa naa kenni' jettee isatti deddeebi'aa
turte. **4** "Innis yeroo gabaabaaf didee ture; ergasii garuu
akkana jedhee garaa isaatti yaade; 'Ani yoon Waaqa
hin sodaanne illee, yoon namas hin kabajne illee, **5**
sababii niitiin kun deddeebitee na rakkiftuuf murtii
qajeelaa nan kennaaf; yoo kanaa achii deddeebitee
na dadhabsiifti.'" **6** Gooftaanis akkana jedhe; "Egaa
waan abbichii murtii dabaan sun jedhu dhaga'aa; **7**
Waaqni immoo filatamtoota isaa warra halkanii guyyaa
gara isaatti iyyataniif murtii qajeelaa hin kennuu?
Isaan duraa tursaa ree? **8** Ani isinittin hima; inni
dafee murtii qajeelaa kennaaf; garuu Ilmi Namaa gaafa
dhufu lafa irratti amantii ni argataa?" **9** Yesuusis
namoota qajeelummaa ofiitti amananii warra kaan
immoo tuffatanitti akkana jedhee fakkeenya kana hime.
10 "Namoonni lama Waaqa kadhachuuf gara mana
qulqullummaatti ol ba'an; isaanis Fariisicha tokkoo fi
nama qaraxa walitti qabu tokko turan. **11** Fariisichi ka'ee
dhaabatee, waa'ee mataa isaa akkana jedhee kadhate;
'Yaa Waaqayyo, ani akka namoota kaanii jechuunis akka
saamtotaa, jal'ootaa fi sagaagaltootaa keessumattuu
waan akka namicha qaraxa walitti qabu kanaa hin ta'iniif
sin galateeffadha. **12** Ani torbanitti yeroo lama nan
sooma; waanan argadhu hundumaa irraas harka kudhan
keessaa tokko nan kenna.' **13** "Namichi qaraxa walitti
qabu sun garuu fagoo dhaabate, qoma isaa dhadha'aa,
'Yaa Waaqayyo, ani nama cubbamaadhaatii naa na'i!'
jedhe malee ija isaatiin illee ol jedhee gara samii hin
ilaalle. **14** "Ani isinittin hima; namichi kun namicha
duraa irra fuula Waaqaa duratti qajeelaa ta'ee mana
isaatti gale. Namni ol of qabu hundinuu gad qabamaatii;
namni gad of qabu garuu ol qabama." **15** Namoonni akka
inni harka isaan irra kaa'uuf daa'immanis Yesuusitti
fidaa turan. Barattoonni garuu yommuu waan kana
arganitti isaan ifatan. **16** Yesuus garuu ijoollee sana ofitti
waamee akkana jedhe; "Ijoolleen xixinnoon gara koo haa
dhufaniitii hin dhowwinaa; mootummaan Waaqaa kan
warra akkanaatii. **17** Ani dhuguman isinitti hima; namni
akkuma ijoolleetti mootummaa Waaqaa hin simanne
kam iyyuu gonkumaa itti hin galu." **18** Bulchaan tokko,
"Yaa Barsiisaa gaarii, ani jireenya bara baraa dhaaluuf
maal gochuun qaba?" jedhee isa gaafate. **(aiōnios g166)**
19 Yesuusis akkana jedhee deebise; "Ati maaliif gaarii
naan jetta? Waaqa tokkicha malee gaariin hin jiru. **20**
Ati ajajawwan ni beekta; 'Hin ejjin; hin ajjeesin; hin
hatin; sobaan dhugaa hin ba'in; abbaa keetii fi haadha
keetiif ulfina kenni.'" **21** Namichis, "Ani ijoollummaa
kootii jalqabee ajajawwan kanneen hunda eegeera"
jedhe. **22** Yesuusis yommuu waan kana dhaga'etti,
"Amma illee waan tokkotu si duraa hir'ata; waan
qabdu hunda gurgurii hiyyeeyyiif kenni; samii keessatti
badhaadhummaa ni qabaattaa. Ergasii kottuu na duukaa
bu'i" jedheen. **23** Inni yommuu waan kana dhaga'etti
baay'ee gadde; akka malee sooressa tureetii. **24** Yesuusis
isa ilaalee akkana jedhe; "Mootummaa Waaqaatti galuun
sooreyyiif akkam rakkisaa dha! **25** Dhugumaan namni
sooressi mootummaa Waaqaatti galuu irra qaawwa
lilmoo keessa ba'uutu gaalaaf salphata." **26** Warri waan
kana dhaga'anis, "Yoos eenyutu fayyuu danda'a ree?"
jedhanii gaafatan. **27** Yesuusis, "Wanni namaaf hin
danda'amne, Waaqaaf ni danda'ama" jedhee deebise.
28 Phexrosis, "Kunoo, nu waan qabnu hunda dhiifnee
si duukaa buuneerra" jedheen. **29** Yesuus immoo
akkana isaaniin jedhe; "Ani dhuguman isinitti hima;
namni sababii mootummaa Waaqaatiif jedhee mana
yookaan niitii yookaan obboloota yookaan haadhaa fi
abbaa yookaan ijoollee dhiisee, **30** bara kana keessa
dachaa baay'ee, bara dhufuuf jiru keessa immoo jireenya
bara baraa utuu hin argatin hafu tokko iyyuu hin
jiru." **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31** Yesuus warra kudha
lamaan kophaatti baasee akkana jedheen; "Kunoo nu
Yerusaalemitti ol ba'aa jirra; wanni raajonni waa'ee Ilma
Namaa barreessan hundinuus ni raawwatama. **32** Inni
dabarfamee Namoota Ormaatti ni kennama. Isaanis isatti
qoosu; isa arrabsu; isatti tufu; isa garafu; isa ajjeesus. **33**
Innis guyyaa sadaffaatti du'aa ni ka'a." **34** Barattoonni
garuu waan kana hunda keessaa tokko illee hin hubanne;
hiikkaan isaas isaan duraa dhokfamee ture. Inni maal
akka dubbachaa tures isaaniif hin galle. **35** Yeroo Yesuus
Yerikootti dhi'aatetti, namichi jaamaan tokko qarqara
karaa taa'ee kadhachaa ture. **36** Innis akka tuunni
namootaa karaa sana darbaa jiru dhageenyaan, waan
ta'aa ture gaafate. **37** Isaanis, "Yesuus nama Naazreetitu
asiin darbaa jira" jedhanii isatti himan. **38** Innis, "Yesuus,
yaa ilma Daawit, na maari!" jedhee iyye. **39** Namoonni
fuula dura deemaa turanis akka inni cal'isuuf isa ifatan;

inni garuu, “Yaa ilma Daawit na maari!” jedhee ittuma
caalchisee iyye. **40** Yesuusis dhaabatee akka isaan
namicha gara isaa fidan ajaje. Yommuu inni gara isaatti
dhi’aatetti Yesuus akkana jedhee isa gaafate; **41** “Akka
ani maal siif godhu barbaadda?” Namichis, “Yaa Gooftaa,
ani arguun barbaada” jedhee deebise. **42** Yesuusis,
“Argi; amantiin kee si fayyiseeraa” jedheen. **43** Innis
yeruma sana argee Waaqa jajachaa Yesuus duukaa bu’e.
Namoonni hundinuus yommuu waan kana arganitti
Waaqa jajan.

19 Yesuus Yerikoo seenee achi keessa darbaa ture.
2 Namichi Zakkewoos jedhamu tokkos achi ture;
innis hangafa warra qaraxa walitti qabaniitii fi sooressa
ture. **3** Innis Yesuus nama akkamii akka ta’e arguu
barbaade; garuu gabaabaa waan tureef, sababii baay’ina
namootaatiif isa arguu hin dandeenye. **4** Yesuus waan
karaa sana irra darbaa tureef, Zakkewoos isa arguuf
jedhee fiigee dura darbee muka qilxuu tokko yaabe.
5 Yesuus yommuu iddoo sana ga’etti ol mil’atee, “Yaa
Zakkewoos, har’a mana kee ooluun narra jiraatii dafii
gad bu’i” jedheen. **6** Innis yommusuma gad bu’ee
gammachuudhaan isa simate. **7** Namoonni hundinuu
yommuu waan kana arganitti, “Inni keessummaa ‘Nama
cubbamaa’ ta’uu dhaqe!” jedhanii guungumuu jalqaban.
8 Zakkewoos garuu ka’ee dhaabatee Gooftaadhaan, “Yaa
Gooftaa kunoo, ani walakkaa qabeenya koo hiyyeeyyiif
nan kenna; ani yoon nama tokko illee gowwoomsee
saamee jiraadhe, waanan fudhadhe sana harka afur
godhee nan deebisa” jedhe. **9** Yesuus deebisee akkana
jedheen; “Namichi kunis waan ilma Abrahaam ta’eef,
har’a fayyinni mana kanaaf dhufeera. **10** Ilmi Namaa
isa bade barbaaduu fi fayyisuudhaaf dhufeetii.” **11**
Yesuusis utuma isaan waan kana dhaga’aa jiranuu itti
fufee, fakkeenya tokko isaanitti hime; kanas sababii
inni Yerusaalemitti dhi’aatee fi sababii namoonni waan
mootummaan Waaqaa yeruma sana mul’atu se’aniif
dubbate. **12** Innis akkana jedhe; “Namichi sanyii mootii
tokko muudamee mootii ta’ee deebi’uuf biyya fagoo
dhaqe. **13** Namichi sunis garboota isaa keessaa nama
kudhan waamee, ‘Hamma ani deebi’utti maallaqa kanaan
daldalaa’ jedhee minnaanii kudhan isaanitti kenne. **14**
“Namoonni biyya isaa garuu isa jibbanii, ‘Akka namichi
kun nurratti mootii ta’u hin feenu!’ jedhanii bakka
bu’oota isaanii isa duubaan ergatan. **15** “Innis erga
muudamee mootii ta’ee deebi’ee booddee garboonni inni
maallaqa itti kennee ture sun ittiin daldalanii maal akka
argatan beekuuf jedhee nama itti ergee isaan waamsise.
16 “Garbichi jalqabaa dhufee, ‘Yaa Gooftaa, minnaaniin
kee minnaanii gara biraa kudhan dhaleera’ jedheen. **17**
“Gooftaan isaas deebisee, ‘Yaa garbicha gaarii, ati waan
gaarii hojjette. Sababii ati waan akka malee xinnoo irratti
amanamaa taateef, magaalaa kudhan irratti taayitaa
qabaadhu’ jedheen. **18** “Garbichi lammaffaanis dhufee,
‘Yaa Gooftaa, minnaaniin kee minnaanii gara biraa shan
dhaleera’ jedheen. **19** “Gooftaan isaas deebisee, ‘Atis
magaalaa shan irratti mo’i’ jedheen. **20** “Inni sadaffaan
immoo dhufee akkana jedhe; ‘Yaa Gooftaa, minnaaniin
kee kunoo ti; ani huccuudhaan maree dhokseen ture. **21**
Ati gara jabeessa waan taateef ani sin sodaadhe; ati waan
hin kaa’atin fudhatta; waan hin facaasinis haammatta.’
22 “Gooftaan isaas deebisee akkana jedhe; ‘Yaa garbicha
hamaa nana; ani dubbuma afaan keetiitiin sittin mura;
ati akka ani nama dabaa waan hin kaa’atin fudhatu,
waan hin facaasinis haammatu ta’e beekta mitii? **23**
Yoos akka ani yommuun deebi’utti dhala isaa wajjin
fudhadhuuf maaliif maallaqa koo mana baankii naa hin
kaa’in ree?’ **24** “Gooftichis warra achi dhadhaabataniin,
‘Minnaanii sana isa harkaa fuudhaatii namicha minnaanii
kudhan qabuuf kennaa’ jedhe. **25** “Isaanis deebisanii,
‘Yaa Gooftaa, inni duraanuu minnaanii kudhan qaba’
jedhaniin. **26** “Inni immoo deebisee akkana jedhe; ‘Ani
isinittin hima; kan qabu hundaafuu itti dabalamee ni
kennama; kan hin qabne garuu wanni inni qabu iyyuu
irraa fudhatama; **27** diinota koo kanneen akka ani
isaan irratti mootii ta’u hin barbaadin immoo as fidaatii
fuula koo duratti isaan gogorra’aa.’” **28** Yesuus erga
waan kana dubbatee booddee Yerusaalemitti ol ba’uuf
isaan dura deemaa ture. **29** Innis akkuma Beetfaagee fi
Biitaaniyaa kanneen tulluu Gaara Ejersaa jedhamu biraa
sanatti dhi’aateen barattoota isaa keessaa lama erge;
30 akkanas isaaniin jedhe; “Gara ganda fuula keessan
dura jiru sanaa dhaqaa; akkuma achi seentaniinis, ilmoo
harree kan namni tokko iyyuu takkumaa hin yaabbatin
tokko achitti hidhamee jiru ni argattu. Isa hiikaatii as
fidaa. **31** Yoo namni tokko iyyuu, ‘Isin maaliif hiiktu?’
jedhee isin gaafate, ‘Gooftaatu isa barbaada’ jedhaa.”
32 Warri ergamanis dhaqanii waan hunda akkuma inni
isaanitti himetti argatan. **33** Utuu isaan ilmoo harree
sana hiikaa jiranuus warri harree sanaa, “Ilmoo harree
kana maaliif hiiktu?” jedhanii isaan gaafatan. **34** Isaanis,
“Gooftaatu isa barbaada” jedhanii deebisan. **35** Ilmoo
harree sanas Yesuusitti fidan; uffata isaaniis harree
sana irra buusan; Yesuusinis irra teessisan. **36** Utuu
inni deemuus namoonni uffata isaanii karaa irra afan.
37 Yeroo inni daandii Tulluu Ejersaa irraa gad bu’utti
dhi’aatettis, barattoonni hundi hojii dinqii arganii turan
hundatti gammadanii, sagalee guddaan akkana jedhanii
Waaqa galateeffachuu jalqaban. **38** “Mootiin maqaa
Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!” “Nagaan samii
irratti, ulfinnis ol gubbaatti!” **39** Namoota achi turan
keessaas Fariisonni tokko tokko Yesuusiin, “Yaa Barsiisaa,
barattoota kee ifadhu!” jedhan. **40** Innis deebisee, “Ani
isinittin hima; yoo isaan cal’isan illee dhagoonni ni
iyyu” jedheen. **41** Yesuusis yommuu Yerusaalemitti
dhi’aatee magaalattii argetti ni boo’eef; **42** akkanas
jedhe; “Utuu atumti waan har’a nagaa siif kennu beektee
gaarii ture! Amma garuu ija kee duraa dhokfameera.
43 Guyyoonni itti diinonni kee koobii sitti ijaaranii,
si marsanii, karaa hundaanis ba’uu si dhowwan sitti
ni dhufuutii. **44** Diinonni si’ii fi ijoollee kee warra
dallaa kee keessa jiraatan biyyootti maku. Isaan dhagaa
tokko dhagaa kaan irratti hin dhiisan; ati yeroo itti
Waaqni gara kee dhufu hin beekneetii.” **45** Yesuus mana
qulqullummaa seenee warra gurgurachaa turan ari’uu
jalqabe. **46** Innis, “‘Manni koo mana kadhannaa ta’a’
jedhamee barreeffameera; isin garuu ‘Holqa saamtotaa’
gootaniirtu” isaaniin jedhe. **47** Guyyuma guyyaanis
mana qulqullummaa keessatti barsiisaa ture; luboonni

hangafoonni, barsiistonni seeraatii fi dura bu'oonni
sabaa garuu isa ajjeesuudhaaf jabeessanii barbaadaa
turan. **48** Ta'us isaan karaa ittiin isa ajjeesan hin arganne;
namoonni hundinuu yaada tokkoon waan inni dubbate
dhaggeeffachaa turaniitii.

20 Gaaf tokko utuu Yesuus mana qulqullummaa
keessatti namoota barsiisuu, utuu wangeelas
lallabuu luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa
maanguddoota wajjin gara isaa dhufan. **2** Isaanis,
"Ati akka taayitaa maaliitiin waan kana hojjettu nutti
himi. Eenyutu taayitaa kana siif kenne" jedhan. **3**
Innis akkana jedhee deebise; "Anis gaaffii tokkon isin
gaafadha. Isin immoo natti himaa: **4** Cuuphaan Yohannis
samii irraa dhufe moo nama biraa dhufe?" **5** Isaanis
waliin mari'atanii akkana jedhan; "Yoo nu, 'Samii
irraa dhufe' jenne inni immoo, 'Isin maaliif isa hin
amanin ree?' jedhee nu gaafata. **6** Yoo nu, 'Nama biraa
dhufe' jenne garuu namoonni hundinuu akka Yohannis
raajii ta'e waan amananiif dhagaadhaan nu tumu." **7**
Kanaaf isaan, "Inni eessaa akka dhufe nu hin beeknu"
jedhan. **8** Yesuus immoo, "Anis taayitaa maaliitiin
akkan waan kana hojjedhu isinitti hin himu" jedheen. **9**
Innis akkana jedhee fakkeenya kana namootatti himuu
jalqabe; "Namichi tokko iddoo dhaabaa wayinii irra
wayinii dhaabbatee, qonnaan bultootatti kiraa kennatee
biyya fagoo dhaqee yeroo dheeraa ture. **10** Innis yeroo
midhaan walitti qabamutti akka isaan ija iddoo dhaabaa
wayinii irraa waa kennaniif garbicha tokko qottuuwwan
sanatti ergate. Qottuuwwan sun garuu tumanii harka
duwwaa of irraa isa deebisan. **11** Innis garbicha biraa
ergate; isaan garuu isas tumanii, qaanessaniis harka
duwwaa of irraa isa deebisan. **12** Amma illee garbicha
sadaffaa ergate; isaan immoo isas madeessanii gad isa
darbatan. **13** "Ergasii abbichi iddoo dhaabaa wayinii,
'Maal gochuu naa wayya? Ka'een ilma koo jaallatamaa
itti erga; tarii isa ni kabaju ta'aatii' jedhe. **14** "Qottoonni
sun garuu yommuu isa arganitti, 'Dhaaltuun isa kana;
kottaa isa ajjeefnaa; dhaalli sun kan keenya ta'aatii'
jedhanii walii wajjin dudubbatan. **15** Kanaafuu isaan
iddoo dhaabaa wayinii keessaa gad baasanii isa ajjeesan.
"Egaa abbaan iddoo dhaabaa wayinii sanaa maal isaan
godhinna laata? **16** Inni dhufee qottuuwwan sana ni
ajjeesa; iddoo dhaabaa wayinii sanas namoota biraatti
kennata." Namoonnis yommuu waan kana dhaga'anitti,
"Waaqni waan kana hin fidin!" jedhan. **17** Yesuusis isaan
ilaalee, akkana jedhe; "Egaa inni, "'Dhagaan ijaartonni
tuffatan dhagaa golee ta'eera jedhamee barreeffame
maal jechuu isaati ree'? **18** Namni dhagaa sana irratti
kufu hundinuu caccabee bututa; namni dhagichi irratti
kufu kam iyyuu ni daakama." **19** Barsiistonni seeraatii fi
luboonni hangafoonni akka inni fakkeenya kana isaaniin
mormuun dubbate waan beekaniif yeruma sana isa
qabuu barbaadan. Garuu namoota sana sodaatan. **20**
Jarris isa gaadaa, akka isaan waan inni dubbatuun isa
qabanii dabarsanii humnaa fi taayitaa bulchaatti isa
kennaniif jedhanii basaastota nama nagaa of fakkeessan
ergan. **21** Basaastonni sunis akkana jedhanii isa gaafatan;
"Yaa Barsiisaa, nu akka ati waan qajeelaa dubbatuu
fi waanuma qajeelaa barsiiftu, akkasumas akka ati
dhugaadhaan karaa Waaqaa barsiisuu malee nama wal
hin caalchifne beekna. **22** Qeesaariif gibira kaffaluun
eeyyamameera moo hin eeyyamamne?" **23** Inni garuu
haxxummaa isaanii argee akkana isaaniin jedhe; **24**
"Mee diinaarii tokko natti argisiisaa. Fakkii fi katabbii
eenyuutu isa irra jira?" Isaanis, "Kan Qeesaar" jedhanii
deebisan. **25** Kana irratti inni, "Yoos kan Qeesaar
Qeesaariif, kan Waaqaa immoo Waaqaaf kennaa" jedheen.
26 Isaanis waan inni dubbateen fuula namootaa duratti
isa qabuu hin dandeenye. Deebii isaas dinqisiifatanii
cal'isan. **27** Saduuqota du'aa ka'uun hin jiru jedhan
keessaa tokko tokko waa gaafachuuf jedhanii gara Yesuus
dhufan; **28** akkanas jedhan; "Yaa Barsiisaa yoo obboleessi
nama tokkoo niitii fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin
du'e, akka namichi sun niitii sana dhaalee ijoollee
dhalchee obboleessa isaatiif sanyii dabarsu Museen nuu
barreesseera. **29** Kunoo obboloota torbatu ture. Inni
hangafni niitii fuudhee ijoollee malee du'e. **30** Inni
lammaffaan, **31** inni sadaffaanis ishee fuudhan; haaluma
wal fakkaatuun isaan torbanuu utuu ijoollee hin dhalchin
du'an. **32** Dhuma irratti dubartittiinis ni duute. **33** Egaa
guyyaa du'aa ka'uutti isheen niitii isa kamii taati? Torban
isaanii iyyuu ishee fuudhaniiruutii." **34** Yesuusis akkana
jedhee deebiseef; "Namoonni addunyaa kanaa ni fuudhu;
ni heerumus. **(aiōn g165)** **35** Warri addunyaa dhufuuf
jiruu fi du'aa ka'uu keessatti hirmaachuun isaanii malu
garuu hin fuudhan; hin heerumanis. **(aiōn g165)** **36** Isaan
waan akka ergamootaa ta'aniif deebi'anii hin du'an;
waan ijoollee du'aa ka'uu ta'aniifis isaan ijoollee Waaqaa
ti. **37** Garuu Museen iyyuu seenaa waa'ee daggalaa
keessatti akka warri du'an du'aa ka'an argisiiseera; inni
Gooftaadhaan, 'Waaqa Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi
Waaqa Yaaqoob'jedhee waamaatii. **38** Inni Waaqa warra
jiraataniiti malee Waaqa warra du'anii miti; hundinuu
isaaf jiraatoodhaatii." **39** Barsiistota seeraa keessaa tokko
tokko, "Yaa Barsiisaa, dhugaa jette!" jedhanii deebisan.
40 Namni tokko iyyuu deebi'ee gaaffii isa gaafachuuf
ija hin jabaanne. **41** Yesuusis akkana isaaniin jedhe;
"Isaan akkamitti Kiristoosilma Daawit jechuu danda'u?
42 Daawit mataan isaa iyyuu kitaaba faarfannaa keessatti
akkana jedha; "'Gooftichi Gooftaa kootiin akkana jedhe;
"Karaa mirga koo taa'i; **43** hamma ani diinota kee,
ejjeta miilla keetii siif godhutti."' **44** Daawit 'Gooftaa'
jedhee isa waama. Yoos inni akkamitti ilma isaa ta'uu
danda'a ree?" **45** Utuu namoonni hundinuu isa dhaga'aa
jiranuu, Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe; **46**
"Barsiistota seeraa irraa of eeggadhaa. Isaan uffata
dhedheeraa uffatanii nanaanna'uu fi gabaa keessattis
nagaa gaafatamuu, manneen sagadaa keessatti taa'umsa
ulfinaa, lafa cidhaatti immoo iddoo ulfinaa jaallatu.
47 Isaanis mana haadha hiyyeessaa saamanii onsu; of
argisiisuuf jedhaniis kadhannaa dheeressu. Namoonni
kunneen adaba guddaa adabamu."

21 Yesuusis ol mil'atee sooreyyii kennaa isaanii mi'a
buusii keessa buusaa jiran arge. **2** Akkasumas
haadha hiyyeessaa hiyyeettii tokko saantima sibiila
diimaa xixinnoo lama buusuu ishee arge. **3** Innis
akkana jedhe; "Ani dhuguman isinitti hima; haati

hiyyeessaa hiyyeettiin kun warra kaan hunda caalaa
buufteerti. **4** Namoonni kunneen hundi qabeenya isaanii
irraa kennan; isheen garuu hiyyuma ishee keessaa
waan ittiin jiraattu hunda kennite." **5** Barattoota isaa
keessaas tokko tokko waa'ee mana qulqullummaa, haala
manni qulqullummaa sun dhagaawwan babbareedanii fi
kennaawwan Waaqaaf kennamaniin itti miidhagfame
dudubbachaa turan. Yesuus garuu akkana jedhe; **6**
"Yeroon itti wanni isin ilaaltan kun hundinuu, utuu
dhagaan tokko iyyuu wal irratti hin hafin diigamu tokko
ni dhufa." **7** Isaanis, "Yaa barsiisaa, wanni kun yoom
ta'a? Mallattoon yeroo wanni kun itti fiixaan ba'uu
ga'uu maali?" jedhanii gaafatan. **8** Innis akkana jedhee
deebise; "Isin akka hin gowwoomfamneef of eeggadha.
Namoonni hedduun, 'Ani isa; yeroon sun dhi'aateera'
jechaa maqaa kootiin ni dhufuutii. Isin garuu isaan
duukaa hin bu'inaa. **9** Yommuu waa'ee waraanaatii fi
waa'ee fincilaa dhageessanitti, hin sodaatinaa. Wanni
kun duraan dursee ta'uu qabaatii; dhumni garuu yeruma
sana hin ta'u." **10** Innis akkana isaaniin jedhe; "Sabni
sabatti, mootummaanis mootummaatti ni ka'a. **11**
Iddoo garaa garaatti sochiin lafaa guddaan, beellii fi
golfaan ni ta'a; samii irrattis wanni sodaachisaanii
fi mallattoon gurguddaan ni ta'a. **12** "Kana hunda
dura garuu isaan isin qabu; isin ari'atus. Dabarsanii
manneen sagadaatti isin kennu; mana hidhaa keessas
isin buusu; isin maqaa kootiif jettanii fuula mootootaatii
fi bulchitootaa duratti ni dhi'eeffamtu. **13** Akkasiin
isin anaaf dhugaa baatu. **14** Isin garuu akkamitti akka
falmattan duraan dursitanii akka hin yaaddofne yaadatti
qabadhaa. **15** Anuu afaanii fi ogummaa diinonni keessan
tokko iyyuu danda'anii dura hin dhaabanne yookaan
hin mormine isiniif nan kennaatii. **16** Abbaa fi haati,
obboloonni, firoonnii fi michoonni dabarsanii isin
kennu; isin keessaas tokko tokko ni ajjeesu. **17** Namni
hundinuu sababii maqaa kootiif isin jibba. **18** Garuu
rifeensi mataa keessanii tokko iyyuu hin badu. **19** Isin
jabaadhaa dhaabadhaa; yoos lubbuu keessan ni oolfattu.
20 "Isin yommuu Yerusaalem loltootaan marfamtee
argitanitti akka badiin ishee dhi'aate beekaa. **21** Yommus
warri Yihuudaa keessa jiran gaarranitti haa baqatan;
warri magaalaa keessa jiranis achii haa ba'an; warri
baadiyyaa jiran immoo magaalaa hin seenin. **22** Akka
wanni barreeffame hundinuu raawwatamuuf yeroon kun
yeroo haaloo baasuutii. **23** Bara sana keessa dubartoota
ulfaatii fi haadhota hoosisaniif wayyoo! Lafa irratti
dhiphinni guddaan, saba kanatti immoo dheekkamsi
ni dhufaatii. **24** Isaanis goraadeedhaan ajjeefamu;
booji'amaniis biyyoota ormaa hundatti ni geeffamu;
hamma barri Namoota Ormaa dhumutti Yerusaalem
Namoota Ormaatiin dhidhiitamti. **25** "Aduu irratti, ji'a
irratti, urjiiwwan irrattis mallattoon ni ta'a. Lafa irrattis
sababii huursaatii fi dha'aa galaanaatiif saboonni ni
muddamu; waan ta'anis ni wallaalu. **26** Namoonnis
sababii humnoonni samii irraa raafamaniif, waan
addunyaa kanatti dhufuuf jiru yaadda'anii sodaadhaan
ni gaggabu. **27** Isaanis yeroo sana utuu Ilmi Namaa
humnaa fi ulfina guddaadhaan duumessaan dhufuu ni
argu. **28** Yommuu wanni kun ta'uu jalqabutti mataa
keessan ol qabadhaa; olis ilaalaa; furamuun keessan
dhi'aateeraatii." **29** Innis akkana jedhee fakkeenya
kana isaanitti hime; "Mee muka harbuutii fi muka
hunda ilaalaa. **30** Yommuu isaan baala baafatanitti isin
mataan keessan iyyuu ilaaltanii akka bonni dhi'aate
beekuu dandeessu. **31** Akkasuma isinis yommuu wanni
kun raawwatamuu isaa argitanitti akka mootummaan
Waaqaa dhi'aate ni beektu. **32** "Ani dhuguma isinittin
hima; hamma wanni kun hundi ta'utti dhaloonni kun
hin darbu. **33** Samii fi lafti ni darbu; dubbiin koo garuu
gonkumaa hin darbu. **34** "Isin of eeggadhaa; yoo kanaa
achii qalbiin keessan qananiidhaan, machii fi yaaddoo
jireenyaatiin fudhatamee guyyaan sunis utuu isin hin
beekin akkuma kiyyoo isin qabata. **35** Guyyaan sun warra
lafa irra jiraatan hundatti ni dhufaatii. **36** Kanaafuu
akka waan dhufuuf jiru hunda jalaa baataniif, akka fuula
Ilma Namaa duras dhaabachuu dandeessaniif yeroo
hunda dammaqaa; kadhadhaas." **37** Yesuus guyyuma
guyyaan mana qulqullummaa keessatti barsiisaa ture;
halkan halkan immoo tulluu Gaara Ejersaa jedhamu irra
bula ture. **38** Namoonni hundinuus isa dhaggeeffachuuf
jedhanii barii barraaqaan mana qulqullummaa dhufu
turan.

22 Yeroo sana Ayyaanni Maxinoo kan Faasiikaa
jedhamu dhi'aate ture; **2** luboonni hangafoonnii
fi barsiistonni seeraa waan namoota sodataniif, mala
ittiin Yesuusin ajjeesan barbaadaa turan. **3** Ergasiis
seexanni namicha Yihuudaa Keeriyoticha jedhamu kan
jara Kudha Lamaan keessaa tokko ture sanatti gale. **4**
Yihuudaanis gara luboota hangafootaatii fi ajajjoota
waardiyyaa mana qulqullummaa dhaqee haala ittiin
Yesuusin dabarsee kennu irratti isaan wajjin mari'ate.
5 Isaanis gammadanii maallaqa isaaf kennuuf walii
galan. **6** Innis tole jedhee yeroo namoonni hin jirretti
Yesuusin dabarsee isaanitti kennuudhaaf haala mijaa'aa
eeggachaa ture. **7** Guyyaan Ayyaana Maxinoo kan
hoolaan Faasiikaa itti qalamuu qabu ga'ee ture. **8**
Yesuusis, "Akka Faasiikaa nyaannuuf dhaqaatii nuu
qopheessaa" jedhee Phexrosii fi Yohannisin erge. **9**
Isaanis, "Akka nu eessatti qopheessinu barbaadda?"
jedhanii isa gaafatan. **10** Inni immoo deebisee akkana
jedhe; "Akkuma isin magaalaa seentaniin, namichi
okkotee bishaanii baatu tokko isinitti dhufa. Gara mana
inni seenuutti isa duukaa bu'aatii, **11** abbaa mana
sanaatiin, 'Barsiisaan, "Manni keessummaa, iddoon ani
itti barattoota koo wajjin Faasiikaa nyaadhu eessaa?"
siin jedha' jedhaa. **12** Abbaan manaa sunis darbii bal'aa
mi'a manaatiin guutame tokko isinitti argisiisa. Isinis
achitti qopheessaa." **13** Isaanis dhaqanii akkuma Yesuus
isaanitti hime sanatti argatan. Faasiikaas ni qopheessan.
14 Yommuu sa'aatiin sun ga'etti Yesuusii fi ergamoonni
isaa maaddiitti dhi'aatan. **15** Innis akkana isaaniin jedhe;
"Ani utuu hin dhiphatiniin dura isin wajjin Faasiikaa kana
nyaachuu akka malee hawween ture. **16** Ani isinittin
himaatii; hamma Faasiikaan kun mootummaa Waaqaa
keessatti raawwatamutti ani deebi'ee isa hin nyaadhu."
17 Innis erga xoofoo fuudhee galata galchee booddee
akkana jedhe; "Kana fudhadhaatii gargar qooddadhaa.
18 Ani isinitti nan himaatii; ani hamma mootummaan

Waaqaa dhufutti ija wayinii kana irraa deebi'ee hin
dhugu" jedhe. **19** Innis buddeena fuudhee galata galchee,
caccabsee isaaniif kennee, "Kun foon koo kan isiniif
kennamuu dha; kanas yaadannoo kootiif godhadhaa"
jedheen. **20** Akkasumas irbaata booddee xoofoo sana
fuudhee akkana jedhe; "Xoofoon kun Kakuu Haaraa
dhiiga koo kan isiniif dhangalaafamuun ta'uu dha. **21**
Garuu harki namicha dabarsee na kennu sanaa kunoo
harka koo wajjin maaddii irra jira. **22** Ilmi Namaa
akkuma murteeffame sanatti ni deema. Garuu namicha
dabarsee isa kennu sanaaf wayyoo!" **23** Isaanis namni
isaan keessaa waan kana gochuuf jiru eenyu akka
ta'e wal gaggaafachuu jalqaban. **24** Akkasumas isaan
keessaa namni akka nama nama hundumaa caaluutti
ilaalamu eenyu akka ta'e irratti wal falmiin gidduu
isaaniitti ka'e. **25** Yesuusis akkana isaaniin jedhe;
"Mootonni Namoota Ormaa isaan irratti gooftummaa
mul'isu; warri isaan irratti taayitaa argisiisan immoo
Gargaartota ofiin jedhu. **26** Isin garuu akkas ta'uu
hin qabdan. Qooda kanaa isin keessaa namni nama
hunda caalu, akka quxisuu nama hundaa, bulchaan
immoo akka tajaajilaa haa ta'u. **27** Eenyutu guddaa dha?
Nama maaddiitti dhi'aatu moo nama tajaajilu? Nama
maaddiitti dhi'aatu mitii? Ani garuu isin gidduutti akka
tajaajilaa tokkoo ti. **28** Isin immoo warra yeroo qorama
koo na wajjin turtanii dha. **29** Akkuma Abbaan koo
mootummaa natti kenne, anis akkasuma isinittin kenna;
30 kunis akka isin mootummaa koo keessatti maaddii
koo irraa nyaattanii fi dhugdan, akka teessoowwan irra
teessanii gosoota Israa'el kudha lamaanitti murtaniif.
31 "Yaa Simoon, yaa Simoon; kunoo, Seexanni akkuma
qamadiitti isin gingilchuuf kadhateera. **32** Yaa Simoon,
ani garuu akka amantiin kee hin dadhabneef siif
kadhadheera; atis yommuu deebitutti, obboloota kee
jajjabeessi." **33** Sim'oon garuu deebisee, "Yaa Gooftaa,
ani si wajjin hidhamuu fi du'uuf illee qophaa'eera"
jedhe. **34** Yesuus, "Yaa Phexros, ani sittin hima; ati
har'a utuu indaanqoon hin iyyin akkuma na beektu illee
yeroo sadii ni ganta" jedhee deebise. **35** Yesuusis, "Yeroo
ani borsaa, korojoo yookaan kophee malee isin erge
sana waa isin duraa hir'ateeraa?" jedhee isaan gaafate.
Isaanis deebisanii, "Wanni tokko iyyuu hin hir'anne"
jedhan. **36** Inni immoo akkana isaaniin jedhe; "Amma
garuu yoo borsaa qabaattan fudhadhaa; yoo korojoo
qabaattanis fudhadhaa; yoo goraadee hin qabaannes
uffata keessan gurguraatii goraadee bitadhaa. **37** Wanni,
'Inni yakkitootatti lakkaa'ame'jedhamee barreeffame sun
akka narratti raawwatamuu qabu ani isinitti hima; wanni
waa'ee koo barreeffame raawwatamuu ga'eeraatii." **38**
Barattoonnis, "Yaa Gooftaa, kunoo goraadee lamatu
as jira" jedhan. Innis, "Ni ga'a" jedhee deebiseef. **39**
Yesuusis achii ba'ee, akkuma amala isaa gara Tulluu
Ejersaa dhaqe; barattoonni isaas isa duukaa bu'an. **40**
Innis akkuma iddoo sana ga'een, "Isin akka qorumsatti
hin galleef kadhadhaa" isaaniin jedhe. **41** Innis hamma
darbata dhagaa tokkoo achi hiiqee, jilbeenfatees akkana
jedhee kadhate; **42** "Yaa Abbaa, yoo fedhii kee ta'e,
xoofoo kana narraa fuudhi; garuu akka fedhii keetii
malee akka fedhii kootii hin ta'in." **43** Ergamaan Waaqaa
tokkos samii irraa isatti mul'atee isa jajjabeesse. **44**
Innis lubbamee jabeessee kadhate; dafqi isaas akka
coccopha dhiigaa lafatti cophaa ture. **45** Innis yommuu
kadhannaa irraa ka'ee gara barattootaatti deebi'etti,
isaanii gaddaan bututanii rafaa jiran isaan arge. **46**
Innis, "Isin maaliif raftu? Isin akka qorumsatti hin
galleef ka'aatii kadhadhaa" isaaniin jedhe. **47** Utuma
inni amma iyyuu dubbachaa jiruus, tuunni namootaa
tokko dhufe; namichi Yihuudaa jedhamu kan warra
Kudha Lamaan keessaa tokko ta'e sunis isaan dura
deemaa ture. Innis Yesuusin dhungachuuf itti dhi'aate;
48 Yesuus garuu, "Yaa Yihuudaa, ati dhungoodhaan Ilma
Namaa dabarsitee kennitaa?" jedhee gaafate. **49** Warri
isa wajjin turanis yommuu waan ta'uuf jiru arganitti,
"Yaa Gooftaa, goraadeedhaan isaan dhoofnuu" jedhan.
50 Isaan keessaas namni tokko garbicha luba ol aanaa
dha'ee gurra isaa mirgaa irraa kute. **51** Yesuusis deebisee,
"Dhiisaa! Waan akkanaa itti hin deebi'inaa" jedhe;
gurra namichaas tuttuqee fayyise. **52** Ergasiis Yesuus
luboota hangafoota, dura bu'oota mana qulqullummaatii
fi maanguddoota isa qabuu dhufaniin akkana jedhe;
"Isin goraadee fi bokkuu qabattanii akka nama hattuu
qabuutti dhuftanii? **53** Ani guyyuma guyyaan mana
qulqullummaa keessa isin wajjinan ture; isin harkaanuu
na hin tuqne. Garuu sa'aatiin kun sa'aatii keessan; innis
yeroo itti dukkanni mo'uu dha." **54** Isaanis isa qabanii
fuudhanii deeman; fidaniis mana luba ol aanaa ol isa
seensisan. Phexros immoo fagootti duukaa bu'aa ture.
55 Yommuu isaan walakkaa lafa dallaa keessaatti ibidda
qabsiisanii walii wajjin tataa'anitti Phexrosis isaan wajjin
taa'e. **56** Xomboreen tokkos utuu inni ifa ibiddaa keessa
taa'ee jiruu isa argite. Isheenis hubattee isa ilaaltee,
"Namichi kunis isa wajjin ture" jette. **57** Inni garuu,
"Dubartii nana, ani isa hin beeku" jedhee gane. **58**
Yeroo xinnoo booddee namni biraa isa argee, "Atis jara
keessaa tokkoo dha" jedhe. Phexros garuu, "Namichoo,
ana miti" jedhee deebise. **59** Gara Sa'aatii tokkoo
booddee namni biraa, "Namichi kunis waan nama Galiilaa
ta'eef dhuguma iyyuu isa wajjin ture" jedhee jabeessee
dubbate. **60** Phexros immoo deebisee, "Namichoo,
ani waan ati jettu kana hin beeku" jedhe. Utuma
inni dubbachaa jiruus indaanqoon iyye. **61** Gooftaanis
garagalee Phexrosin ilaale. Phexrosis waan Gooftaan,
"Ati har'a utuu indaanqoon hin iyyin yeroo sadii na
ganta" isaan jedhee ture sana yaadate. **62** Innis gad ba'ee
hiqqifatee boo'e. **63** Namoonni Yesuusin eegaa turan
sun isatti qoosuu fi isa tumuu jalqaban. **64** Isaanis isa
haguuganii, "Mee raajii dubbadhu! Eenyutu si rukute?"
jedhanii isa gaafatan. **65** Isaanis isa arrabsaa waan
hedduu isaan jedhan. **66** Yommuu lafti bari'ettis yaa'iin
maanguddoota sabaa akkasumas luboonni hangafoonnii
fi barsiistonni seeraa walitti qabaman; yaa'ii isaanii
durattis Yesuusin dhi'eessanii, **67** "Ati yoo Kiristoos
taate mee nutti himi" jedhaniin. Yesuusis akkana jedhee
deebise; "Yoo ani isinitti hime isin na hin amantan;
68 yoo ani isin gaafadhes hin deebiftan. **69** Garuu
si'achi Ilmi Namaa karaa mirga humna Waaqaatiin ni
taa'a." **70** Hundi isaaniis, "Yoos ati Ilma Waaqaatii
ree?" jedhanii gaafatan. Innis deebisee, "Akka ana ta'e

isinuu ni dubbattu!” jedhe. **71** Kana irratti isaan, “Kana
caalaa dhuga ba’umsa maalii nu barbaachisa? Nu mataan
keenya iyyuu afaanuma isaa irraa dhageenyeerraatii”
jedhan.

23 Ergasii yaa’iin sun guutuun ka’ee Yesuusin gara
Phiilaaxoositti geesse. **2** Isaanis, “Nu utuu namichi
kun saba keenya karaa irraa jal’isuu, utuu inni akka
Gibirri Qeesaariif hin baafamne godhuu, akkasumas
utuu inni akka mataan isaa Kiristoos mooticha ta’e
dubbatuu argineerra” jedhanii isa himachuu jalqaban.
3 Kanaafuu Phiilaaxoos, “Ati mootii Yihuudootaatii?”
jedhee Yesuusin gaafate. Yesuus immoo, “Atuu jette kaa!”
jedhee deebise. **4** Phiilaaxoosis luboota hangafootaa fi
tuuta namootaatiin, “Ani namicha kana irratti yakka
tokko illee hin arganne” jedhe. **5** Isaan garuu ittuma
caalchisanii, “Inni Galiilaa irraa jalqabee Yihuudaa
hunda keessatti barsiisa isaatiin saba jeeqaa hamma
asiitti illee dhufeera” jedhan. **6** Phiilaaxoosis yommuu
waan kana dhaga’etti, “Namichi kun nama Galiilaatii?”
jedhee gaafate. **7** Innis yommuu akka Yesuus nama
kutaa Heroodis bulchuu ta’e beeketti Heroodisitti isa
erge; Heroodisis yeroo sana Yerusaalem keessa ture.
8 Heroodis yommuu Yesuusin argetti akka malee
gammade; inni sababii waa’ee Yesuus dhaga’aa fi hojii
dinqii kan inni hojjetu tokko tokko akka arguu abdachaa
tureef yeroo dheeraaf isa arguu barbaadaa ture. **9**
Innis Gaaffii baay’ee isa gaafate; Yesuus garuu deebii
tokko illee hin kennineef. **10** Luboonni hangafoonnii
fi barsiistonni seeraa achi dhadhaabatanii cimsanii isa
himachaa turan. **11** Heroodisii fi loltoonni isaa isa
tuffatan; isatti qoosanis. Isaanis uffata miidhagaa isatti
uffisanii deebisanii Phiilaaxoositti isa ergan. **12** Guyyuma
sana Heroodisii fi Phiilaaxoos walitti michooman; isaan
duraan diina walii turaniitii. **13** Phiilaaxoosis luboota
hangafoota, bulchitootaa fi saba walitti waamee, **14**
akkana isaaniin jedhe; “Isin namichi kun, ‘karaa irraa
saba jal’isa’ jettanii isa natti fiddan; anis fuuluma keessan
duratti isa qoree akka inni waan isin ittiin isa himattan
sana keessaa tokko illee hojjete hin argine. **15** Heroodisis
waan tokko illee isa irratti hin argine; inni deebisee isa
nutti ergeeraatii. Akkuma isin argitan kana namichi
kun waan du’aan isa ga’u tokko illee hin hojjenne. **16**
Kanaafuu ani namicha kana adabeen gad isa dhiisa.” [
17 Phiilaaxoosis guyyaa ayyaanaatiin nama tokko mana
hidhaatii gad isaanii dhiisuun dirqama ture.] **18** Isaan
garuu sagalee tokkoon iyyanii, “Namicha kana balleessi!
Barabbaasin gad nuu dhiisi!” jedhan. **19** Barabbaas
sababii fincila magaalaa keessatti ka’eetii fi ajjeechaa
namaatiin mana hidhaa keessa buufamee ture. **20**
Phiilaaxoosis Yesuusin gad dhiisuu barbaadee amma
illee isaanitti dubbate. **21** Isaan garuu, “Isa fannisi! Isa
fannisi!” jedhanii iyyaa turan. **22** Innis yeroo sadaffaa,
“Maaliif? Namichi kun yakka maalii hojjete? Ani yakka
du’aan isa ga’u isa irratti hin arganne. Kanaafuu ani isa
adabeen gad isa dhiisa” isaaniin jedhe. **23** Isaan garuu
akka inni fannifamuuf sagalee guddaadhaan ittuma
cichanii gaafatan; iyyi isaaniis ittuma jabaate. **24** Kanaaf
Phiilaaxoos waan isaan kadhatan sana isaaniif kennuu
murteesse. **25** Innis namicha sababii fincilaatii fi sababii
ajjeechaa namaatiin mana hidhaa keessa buufame kan
isaan akka inni hiikamuuf kadhatan sana gad dhiise;
Yesuusin immoo dabarsee fedhii isaaniitti kenne. **26**
Isaanis utuu Yesuusin geessaa jiranuu Simoon namicha
Qareenaa tokko utuu inni baadiyyaadhaa dhufaa jiruu
qaban; fannoo sanas isa irra kaa’anii akka inni baatee
Yesuus duubaan deemu isa dirqisiisan. **27** Namoonni
baay’een, dubartoota keessaas warri isaaf gaddaa fi
boo’aa turan isa duukaa bu’an. **28** Yesuusis isaanitti
garagalee akkana jedhe; “Yaa durboota Yerusaalem,
ofii keessanii fi ijoollee keessaniif boo’aa malee naaf
hin boo’inaa. **29** Kunoo guyyoonni itti namoonni,
‘dubartoonni dhabdoonni, garaan takkumaa ulfa hin
baatinii fi harmi takkumaa hin hoosisin eebbifamoo
dha’ jedhan ni dhufuutii. **30** Yeroo sana, “‘Namoonni
gaarraniin, “Nurratti jigaa!” tulluuwwaniin immoo, “Nu
dhoksaa!”ni jedhu.’ **31** Isaan erga muka jiidhaa akkana
godhanii muka gogaa immoo akkam haa godhan?” **32**
Namoonni biraa kanneen yakkitoota turan lamas isa
wajjin ajjeefamuuf geeffaman. **33** Yommuu iddoo Buqqee
Mataa jedhamu ga’anitti achitti isa fannisan; yakkitoota
sanas, isa tokko mirga isaatiin, kaan immoo bitaa
isaatiin fannisan. **34** Yesuusis, “Yaa Abbaa, isaan waan
hojjetan hin beekaniitii isaaniif dhiisi” jedhe. Isaanis ixaa
buufatanii uffata isaa gargar qooddatan. **35** Namoonnis
achi dhadhaabatanii ilaalaa turan; bulchitoonni garuu,
“Inni warra kaan oolcheera. Inni yoo dhuguma Kiristoos
Waaqaa isa Filatamaa sana ta’e mee of haa oolchuu!”
jedhanii isatti qoosan. **36** Loltoonnis isatti dhi’aatanii
itti qoosaa daadhii wayinii dhangaggaa’aa kennaniifii,
37 “Ati yoo mootii Yihuudootaa taate mee of oolchi”
jedhan. **38** Katabbiin, Kun Mooticha Yihuudootaa ti,
jedhu tokkos mataa isaatii ol ture. **39** Yakkitoota achitti
fannifaman keessaa tokko, “Ati Kiristoos mitii? Mee of
oolchi; nu illee oolchi!” jedhee isa arrabse. **40** Yakkituun
kaan garuu akkana jedhee isa ifate; “Atis waan murtii
wal fakkaatu jala jirtuuf, Waaqa illee hin sodaattuu? **41**
Nu adabbii sirrii adabamaa jirra; gatii hojii keenyaaf
malu argachaa jirraatii. Namichi kun garuu yakka tokko
illee hin hojjenne.” **42** Yesuusiinis, “Yaa Yesuus, yeroo
mootummaa keetiin dhuftutti na yaadadhu” jedhe. **43**
Yesuusis deebisee, “Ani dhuguman sitti hima; ati har’a na
wajjin jannatatti ni galta” jedheen. **44** Yeroon sun gara
sa’aatii ja’aa ture; hamma sa’aatii sagaliitti dukkanni
lafa hunda irra bu’e; **45** aduun ifa dhowwatteetii.
Golgaan mana qulqullummaas iddoo lamatti ni tarsa’e.
46 Yesuusis sagalee guddaadhaan iyyee, “Yaa Abbaa,
ani hafuura koo dabarsee harka keettin kennadha”
jedhe. Kana jedhees hafuura dhumaa baafate. **47** Ajajaan
dhibbaa sunis yommuu waan ta’e sana argetti Waaqaaf
ulfina kennee, “Dhugumaanuu namichi kun nama
qajeelaa ture” jedhe. **48** Namoonni waan kana ilaaluuf
iddoo sanatti walitti qabaman hundi yommuu waan ta’e
sana arganitti qoma isaanii rurrukutaa achii deeman.
49 Warri isa beekan hundi, dubartoonni Galiilaadhaa
isa duukaa bu’anis fagoo dhaabatanii waan kana ilaalaa
turan. **50** Kunoo namicha miseensa waldaa Yihuudootaa
kan Yoosef jedhamu tokkotu ture; inni nama gaarii
fi qajeelaa ture; **51** innis murtii fi hojii isaanii irratti

jaraan walii hin galle. Yoosef magaalaa Yihuudaa kan
Armaatiyaa jedhamtuu dhufe; innis mootummaa Waaqaa
eeggachaa ture. **52** Namichi kun gara Phiilaaxoos
dhaqee reeffa Yesuus kadhate. **53** Reeffa sanas gad
buusee huccuu quncee talbaa irraa hojjetameen kafanee
awwaala garaa kattaa keessatti qotame kan namni tokko
iyyuu duraan itti hin awwaalamin tokko keessa kaa'e.
54 Guyyaan sun Guyyaa qophii ture; Sanbannis seenuu
ga'eera. **55** Dubartoonni Yesuus wajjin Galiilaadhaa
dhufanis Yoosef duukaa bu'anii awwaala sanaa fi akka
itti reeffi Yesuus awwaala keessa kaa'ame argan. **56**
Achii deebi'aniis qayyaa fi shittoo qopheessan. Guyyaa
Sanbataa garuu seeraaf ajajamuuf jedhanii boqotan.

24 Guyyaa jalqaba torban sanaa ganama barii,
dubartoonni sun urgooftuu qopheessan sana
fudhatanii gara awwaalaa dhaqan. **2** Isaanis dhagaa
sana balbala awwaalaa irraa gara galfamee argan; **3**
yommuu seenanitti garuu reeffa Gooftaa Yesuus hin
arganne. **4** Utuma isaan waa'ee kanaa dinqisiifachaa
jiranuu, namoonni uffata caccalaqqisaa uffatan lama
isaan bira dhadhaabatan. **5** Dubartoonni sunis sodaatanii
mataa buusanii lafa ilaalan; namoonni sun garuu akkana
isaaniin jedhan; "Isin maaliif warra du'an keessa isa
jiraataa barbaaddu? **6** Inni as hin jiru; ka'eera! Waan
inni yeroo isin wajjin Galiilaa turetti isinitti hime
sana yaadadhaa. **7** 'Ilmi Namaa dabarfamee harka
cubbamootaatti ni kennama; ni fannifama; guyyaa
sadaffaatti immoo ni kaafama' jedhee tureetii." **8**
Dubartoonnis dubbii isaa yaadatan. **9** Isaanis yommuu
iddoo awwaalaatii deebi'anitti waan kana hunda
barattoota kudha tokkottii fi namoota hafan hundatti
himan. **10** Warri waan kana ergamootatti himanis
Maariyaam ishee Magdalaa, Yohaanaa, Maariyaam
haadha Yaaqoobii fi dubartoota biraa warra isaan wajjin
turanii dha. **11** Isaan garuu sababii dubbichi oduu sobaa
itti fakkaateef dubartoota sana hin amanne. **12** Ta'us
Phexros ka'ee gara awwaala sanaatti fiige. Yommuu gad
jedhee ilaalettis huccuu quncee talbaa irraa hojjetame
qofa arge; innis waan arge sana dinqifachaa deebi'e.
13 Guyyuma sana isaan keessaa namoonni lama ganda
Emaa'uus jedhamu dhaqaa turan; Emaa'uusis Yerusaalem
irraa gara kiiloo meetira kudha tokkoo fagaata. **14** Isaanis
waa'ee waan ta'e sana hundaa walitti dudubbachaa
turan. **15** Utuma isaan walitti dudubbachaa fi wajjin
haasa'aa jiranuus Yesuus mataan isaa itti dhi'aatee isaan
wajjin deemuu jalqabe. **16** Garuu akka isaan isa hin
hubanneef iji isaanii qabamee ture. **17** Innis, "Wanni isin
dudubbachaa deemtan kun maali?" jedhee isaan gaafate.
Isaanis gaddanii achuma dhadhaabatan. **18** Isaan keessaa
namichi Qileyoophaa jedhamu tokko immoo deebisee,
"Waan gidduu kana achitti ta'e kan hin beekne ati
Yerusaalemiif keessummaadhaa?" jedheen. **19** Innis,
"Maal faatu ta'e?" jedhee gaafate. Isaanis deebisanii
akkana jedhan, "Waa'ee Yesuus nama Naazreeti; inni
raajii ture; fuula Waaqaatii fi fuula nama hundaa
durattis dubbii fi hojiidhaan jabaa ture. **20** Luboonni
hangafoonnii fi bulchitoonni keenya akka duuti itti
muramuuf dabarsanii isa kennan; isa fannisanis. **21**
Nu garuu namni Israa'elin furu isa jennee abdannee
turre. Kana irratti immoo erga wanni kun hundi ta'ee
har'a guyyaa sadaffaa dha. **22** Akkasumas dubartoota
keenya keessaa tokko tokko nu dinqisiisaniiru; isaanis
barii barraaqaan gara awwaala sanaa dhaqanii, **23** reeffa
isaa achii dhaban. Dubartoonni sunis deebi'anii akka
ergamoonni isaanitti mul'atanii, Yesuus jiraataa ta'uu
isaa isaanitti himan nutti odeessan. **24** Warra nu wajjin
turan keessaas namoonni tokko tokko gara awwaalaa
dhaqanii akka wanni sun akkuma dubartoonni nutti
odeessan sana ta'e argan; isa garuu hin argine." **25** Innis
akkana isaaniin jedhe; "Isin yaa warra hin hubannee fi
warra waan raajonni dubbatan hunda amanuuttis mataa
jabaattan! **26** Kiristooswaan kana hundaan dhiphatee
ergasii immoo ulfina isaatti galuu hin qabu turee?"
27 Innis Musee fi raajota hunda irraa jalqabee waan
Katabbiiwwan Qulqulluu hunda keessatti waa'ee isaa
dubbatame isaaniif ibse. **28** Yommuu ganda dhaqaa
turan sanatti dhi'aatanittis Yesuus waan darbee deemu
of fakkeesse. **29** Isaan garuu, "Sababii galgalaa'uu ga'ee fi
dukkanaa'aa jiruuf, nu bira buli" jedhanii jabeessanii isa
kadhatan. Innis isaan bira buluuf gore. **30** Innis yommuu
isaan wajjin maaddiitti dhi'aatetti buddeena fuudhee,
eebbisee, caccabsees isaaniif kenne. **31** Iji isaanii ni
baname; isas ni beekan; innis ija isaanii duraa dhokate. **32**
Isaanis, "Yeroo inni karaatti nu wajjin dubbachaa turee fi
yeroo inni Katabbiiwwan Qulqulluu nuu ibsaa ture sana,
garaan keenya nu keessatti boba'aa hin turree?" jedhanii
wal gaafatan. **33** Yeruma sanas ka'anii Yerusaalemitti
deebi'an; achitti immoo barattoota kudha tokkoo fi
namoota isaan wajjin turan sana walitti qabamanii
argan. **34** Warri walitti qabaman sunis, "Dhugumaan
Gooftaan du'aa ka'eera; Simoonittis mul'ateera" jechaa
turan. **35** Namoonni lamaan sunis waan karaa irratti
ta'e hundumaa fi yeroo Yesuus buddeena caccabse
sana akkamitti akka isa beekan odeessan. **36** Utuu
isaan waan kana dudubbachaa jiranuu, Yesuus mataan
isaa isaan gidduu dhaabatee, "Nagaan isiniif haa ta'u"
jedheen. **37** Isaan garuu waan ekeraa argan se'anii
na'an; ni sodaatanis. **38** Innis akkana isaaniin jedhe;
"Maaliif sodaattu? Mamiinis maaliif garaa keessan
keessatti uumama? **39** Akka anuma mataa koo ta'e
mee harka koo fi miilla koo ilaalaa! Qaqqabadhaatii
na ilaalaa; ekeraan foonii fi lafee hin qabu; ani garuu
akkuma isin argitan kana foonii fi lafee qaba." **40**
Innis waan kana dubbatee harka isaatii fi miilla isaa
isaanitti argisiise. **41** Utuma isaan sababii gammachuutii
fi sababii dinqifannaatiif amma illee hin amanin, "Isin
waan nyaatamu asii qabduu?" jedhee isaan gaafate.
42 Isaanis qurxummii waadame kennaniif; **43** innis
fudhatee fuuluma isaanii duratti nyaate. **44** Innis, "Yeroo
ani isin bira turetti, 'Wanni seera Musee keessatti,
kitaabota raajotaatii fi kitaaba faarfannaa keessatti
waa'ee koo barreeffame hundi raawwatamuu qaba'
jedhee isinitti hime sun isa kana" jedheen. **45** Innis akka
isaan Katabbiiwwan Qulqulluu hubataniif qalbii isaanii
baneef. **46** Akkanas isaaniin jedhe; "Wanni barreeffame
akkana jedha; 'Kiristoos ni dhiphata; guyyaa sadaffaatti
immoo warra du'an keessaa ni ka'a; **47** maqaa isaatiinis

qalbii jijjiirrachuunii fi dhiifamni cubbuu Yerusaalemii
jalqabee saba hundatti ni lallabama.’ **48** Isinis dhuga
baatota waan kanaa ti. **49** Kunoo ani waan Abbaan koo
waadaa isinii gale sana isiniif nan erga; isin garuu hamma
olii humna uffattanitti magaalaa Yerusaalem keessa
turaa.” **50** Innis achii baasee hamma Biitaaniyaatti isaan
geesse; harka isaa lamaanis ol kaafatee isaan eebbise.
51 Utuma isaan eebbisaa jiruus isaan dhiisee samiitti
ol fudhatame. **52** Isaanis isaaf sagadanii gammachuu
guddaadhaan Yerusaalemitti deebi’an. **53** Yeroo hundas
mana qulqullummaa keessatti Waaqa galateeffachaa
turan.

Yohannis

1 Jalqabatti dubbiitu ture; dubbichis Waaqa wajjin ture;
dubbiin sunis Waaqa ture. **2** Innis jalqabatti Waaqa
wajjin ture. **3** Wanni hundinuu isaan ta'e; waan ta'e
hunda keessaas wanni isa malee ta'e tokko iyyuu hin jiru.
4 Jireenyi isa keessa ture; jireenyi sunis ifa namootaa
ture. **5** Ifni sun dukkana keessatti ni ibsa; dukkanni
garuu isa hin mo'anne. **6** Nama Waaqa biraa ergame
kan maqaan isaa Yohannis jedhamu tokkotu ture. **7**
Innis akka namni hundinuu karaa isaatiin amanuuf
dhuga baatuu ta'ee waa'ee ifa sanaa dhugaa ba'uuf
dhufe. **8** Waa'ee ifa sanaa dhugaa ba'uu dhufe malee
inni mataan isaa ifa hin turre. **9** Ifni dhugaa kan nama
hundaaf ifa kennu sun gara addunyaa dhufaa ture. **10**
Inni addunyaa keessa ture; addunyaan isaan uumame;
addunyaan garuu isa hin beekne. **11** Innis gara saba isaa
dhufe; sabni isaa garuu isa hin fudhanne. **12** Warra isa
fudhatanii maqaa isaatti amananiif garuu akka ijoollee
Waaqaa ta'aniif mirga kenne. **13** Isaanis Waaqa irraa
dhalatan malee dhiiga irraa yookaan fedhii foonii irraa
yookaan fedhii dhiiraa irraa hin dhalanne. **14** Dubbiin
foon ta'ee nu gidduu jiraate. Nus ulfina isaa, ulfina Ilma
Tokkicha ayyaanaa fi dhugaadhaan guutamee Abbaa
biraa dhufe sanaa argineerra. **15** Yohannisis waa'ee isaa
dhugaa ba'e. Sagalee isaas ol fudhatee akkana jedhe;
"Inni ani, 'Inni na duubaan dhufu na caala; inni na
dura tureetii' jedhee waa'ee isaa dubbadhe sun isa
kana." **16** Guutama isaa irraas hundi keenya ayyaana
irratti ayyaana arganneerra. **17** Seerri karaa Museetiin
kennameetii; ayyaannii fi dhugaan garuu karaa Yesuus
Kiristoosiitiin dhufe. **18** Eenyu iyyuu takkumaa Waaqa
hin argine; garuu Ilma Tokkicha Abbaa bira jiru sanatu
isa beeksise. **19** Yommuu Yihuudoonni lubootaa fi
Lewwota Yerusaalem Yohannisitti erganii, "Ati eenyu?"
jedhanii gaafachiisanitti dhuga ba'umsi Yohannis kenne
kana ture. **20** Inni dhugaa ba'e malee hin ganne; "Ani
Kiristoos miti" jedhee dhugaa ba'e. **21** Isaanis, "Yoos ati
eenyu ree? Eeliyaas moo?" jedhanii isa gaafatan. Innis,
"Lakki, ani isa miti" jedhee deebiseef. Isaanis, "Yoos ati
Raajichaa ree?" jedhaniin. Inni immoo, "Lakki" jedheen.
22 Isaanis, "Ati eenyu ree? Akka warra nu erganiif
deebii kenninuuf ati eenyu ofiin jetta?" jedhaniin. **23**
Yohannisis dubbii Isaayyaas raajichi dubbate sanaan
deebisee, "Ani sagalee gammoojjii keessaa, 'Gooftaaf
karaa qajeelchaa' jedhee iyyu sanaa dha" jedheen. **24**
Fariisonni ergaman tokko tokkos, **25** akkana jedhanii isa
gaafatan; "Ati erga Kiristoos yookaan Eeliyaas yookaan
raajicha ta'uu baattee maaliif cuuphxa ree?" **26** Yohannis
immoo akkana jedhee deebiseef; "Ani bishaaniin nan
cuupha; namni isin isa hin beekne tokko garuu isin
gidduu dhaabata. **27** Innis isa na duubaan dhufu kan ani
hidhaa kophee isaa iyyuu hiikuufii hin mallee dha." **28**
Wanni kun hundi Yordaanos gama iddoo Yohannis itti
cuuphaa ture Biitaaniyaa keessatti ta'e. **29** Guyyaa itti
aanutti Yohannis utuu Yesuus gara isaa dhufuu argee
akkana jedhe; "Ilaa Hoolaa Waaqaa isa cubbuu addunyaa
balleessu! **30** Inni ani, 'Namni na duubaan dhufu na
caala; inni na dura tureetii' jedhee waa'ee isaa dubbadhe
sun isa kana. **31** Ani mataan koo iyyuu isa hin beekun
ture; sababiin ani bishaaniin cuuphaa dhufeef garuu
akka inni saba Israa'elitti mul'ifamuuf." **32** Yohannis itti
fufee akkana jedhee dhugaa ba'e; "Ani utuu Hafuurri
akkuma gugeetti samii irraa gad bu'ee isa irra jiraatuu
nan arge. **33** Inni akka ani bishaaniin cuuphuuf na
erge sun, 'Namichi ati utuu Hafuurri gad bu'ee isa
irra jiraatuu argitu sun, isa Hafuura Qulqulluudhaan
cuuphu dha' jedhee utuu natti himuu baatee silaa ani
iyyuu isa hin beeku ture. **34** Anis argeera; akka inni
Ilma Waaqaa ta'es dhugaa ba'eera." **35** Guyyaa itti
aanutti Yohannis ammas barattoota isaa keessaa lama
wajjin achi ture. **36** Innis utuu Yesuus achi irra darbuu
argee, "Ilaa, Hoolaa Waaqaa!" jedhe. **37** Barattoonni
lamaanis waan kana dubbachuu isaa dhaga'anii Yesuus
duukaa bu'an. **38** Yesuusis of irra garagalee isa duukaa
bu'uu isaanii argee, "Isin maal barbaaddu?" jedheen.
Isaanis, "Rabbii, ati eessa jiraatta?" jedhaniin. Rabbii
jechuun Barsiisaa jechuu dha. **39** Innis, "Kottaatii
ilaalaa" jedheen. Isaanis dhaqanii akka inni eessa jiraatu
argan; gaafa sana isa wajjin oolan. Yeroon sunis gara
sa'aatii kurnaffaa ture. **40** Warra waan Yohannis dubbate
dhaga'anii Yesuus duukaa bu'an lamaan keessaa inni
tokko Indiriiyaas obboleessa Simoon Phexros ture. **41**
Innis duraan dursee obboleessa isaa Simoonin argatee,
"Nu Masiihicha arganneerra" jedheen; Masiihii jechuun
Kiristoos jechuu dha. **42** Indiriiyaasis Sim'oonin gara
Yesuusitti fide. Yesuusis isa ilaalee, "Ati Simoon ilma
Yohannis, Keefaa jedhamtee ni waamamta" jedheen.
Keefaa jechuun Phexros jechuu dha. **43** Yesuusis guyyaa
itti aanutti Galiilaa dhaquu barbaade. Innis Fiiliphoosin
argee, "Na duukaa bu'i" jedheen. **44** Fiiliphoosis akkuma
Indiriiyaasii fi Phexros nama magaalaa Beetisayidaa
ture. **45** Fiiliphoos Naatnaa'elin argee, "Isa Museen
kitaaba Seeraa keessatti waa'ee isaa barreessee fi isa
raajonnis waa'ee isaa barreessan, ilma Yoosef, Yesuus
nama Naazreeti arganneerra" jedheen. **46** Naatnaa'elis,
"Naazreeti keessaa wanni gaariin ba'uu ni danda'aa?"
jedhee gaafate. Fiiliphoosis, "Kottuutii ilaali" jedheen.
47 Yesuusis utuu Naatnaa'el gara isaa dhufuu argee, "Ilaa
Israa'elicha dhugaa kan haxxummaan keessa hin jirre!"
jedhee waa'ee isaa dubbate. **48** Naatnaa'elis, "Ati eessatti
na beekta?" jedheen. Yesuusis, "Utuu Fiiliphoos si hin
waamin dura yeroo ati muka harbuu jala turtettin si
arge" jedhee deebiseef. **49** Naatnaa'elis, "Yaa Barsiisaa,
ati Ilma Waaqaa ti! Ati Mootii Israa'el" jedheen. **50**
Yesuus immoo akkana jedheen; "Ati sababii ani muka
harbuu jalattan si arge siin jedheef amantee? Waan kana
caalu iyyuu arguuf jirta." **51** Innis itti dabalee, "Ani
dhuguman, dhuguman isiniin jedha; samiin banamee
utuu ergamoonni Waaqaa Ilma Namaa irra ol ba'anii gad
bu'anuu ni argitu" jedheen.

2 Guyyaa sadaffaatti Qaanaa Galiilaa keessa cidha
gaa'elaatu ture. Haati Yesuusiis achi turte; **2** Yesuusii
fi barattoonni isaa gara cidha sanaatti waamamanii
turan. **3** Yommuu Daadhiin wayinii dhumetti haati
Yesuus, "Jarri daadhii wayinii hin qaban" isaan jette. **4**

Yesuus immoo deebisee, “Dubartii nana! Maal godhi
naan jetta? Yeroon koo amma illee hin geenye”
jedheen. **5** Haati isaas tajaajiltootaan, “Waanuma inni
isinitti himu hunda godhaa” jette. **6** Gaaniiwwan
dhagaa ja’a sirna qulqulleessuu Yihuudootaatiif achi
dhaabamanii turan; tokkoon tokkoon isaaniis gara
liitiroo 75 hamma 115 qabata ture. **7** Yesuus
tajaajiltootaan, “Gaaniiwwanitti bishaan guutaa” jedhe;
isaanis hamma afaan gaaniiwwaniitti guutan. **8** Innis,
“Egaa budduuqsaatii abbaa cidhaatti kennaa” jedheen.
Isaanis akkasuma godhan; **9** abbaan cidhaas bishaan
gara daadhii wayiniitti geeddarame sana afaaniin
qabee ilaale. Daadhiin wayinii sun eessaa akka dhufe
tajaajiltoota bishaan waraabanitu beeka malee abbaan
cidhaa sun hin beeku ture. Innis misirricha waamee
10 akkana jedheen; “Namni hundi daadhii wayinii
isa gaarii jalqabatti dhi’eessee, erga keessumoonni
machaa’anii booddee immoo daadhii isa laafaa dhi’eessa;
ati garuu daadhii gaarii hamma ammaatti tursite.” **11**
Yesuus mallattoowwan isaa keessaa isa jalqabaa kana
Qaanaa Galiilaa keessatti hojjete. Ulfina isaas ni mul’ise;
barattoonni isaas isatti amanan. **12** Kana booddees inni
haadha isaa, obboloota isaatii fi barattoota isaa wajjin
Qifirnaahomitti gad bu’e. Isaanis guyyoota muraasa
achi turan. **13** Yesuusis waan Faasiikaan Yihuudootaa
dhi’aateef Yerusaalemitti ol ba’e. **14** Mana qulqullummaa
keessattis warra loon, hoolotaa fi gugee gurguratanii fi
warra taa’anii maallaqa geeddaran arge. **15** Innis quncee
irraa qaccee dha’atee nama hundumaa hoolotaa fi loon
wajjin mana qulqullummaa keessaa ari’e; saantima
warra maallaqa geeddaraniis bittinneesse; minjaala
isaaniis garagalche. **16** Warra gugee gurguraniinis, “Kana
hunda asii baasaa! Mana Abbaa koo mana daldalaa hin
godhinaa!” jedhe. **17** Barattoonni isaas, “Hinaaffaan
mana keetii na gugguba” jedhamee akka barreeffame
yaadatan. **18** Yihuudoonnis deebisanii, “Kana hunda
hojjechuuf akka taayitaa qabdu mirkaneessuuf mallattoo
maalii nutti argisiisuu dandeessa?” jedhanii isa gaafatan.
19 Yesuus, “Mana qulqullummaa kana jigsaa; ani immoo
guyyaa sadiitti olin dhaabaa” jedhee deebiseef. **20**
Yihuudoonnis deebisanii, “Mana qulqullummaa kana
ijaaruun waggaa afurtamii ja’a fudhate; ati immoo
guyyaa sadii keessatti ol dhaabdaa?” jedhaniin. **21**
Manni qulqullummaa kan inni waa’ee isaa dubbate sun
garuu dhagna isaa ti. **22** Erga inni du’aa ka’ee booddee
barattoonni isaa waan inni dubbatee ture sana yaadatan.
Isaanis Katabbii Qulqulluu fi dubbii Yesuus dubbate
amanan. **23** Yeroo inni Ayyaana Faasiikaatiif jedhee
Yerusaalem turetti namoonni baay’een mallattoo inni
hojjete arganii maqaa isaatti amanan. **24** Yesuus garuu
waan nama hunda beekuuf, amanee isaanitti of hin
dhiifne. **25** Akka namni tokko iyyuu waa’ee namaa
isaaf dhugaa ba’u isa hin barbaachifne; inni waan nama
keessa jiru beeka tureetii.

3 Fariisicha Niqoodemoos jedhamu bulchaa
Yihuudootaa tokkotu ture. **2** Innis halkaniin Yesuus
bira dhaqee, “Yaa barsiisaa, akka ati barsiisaa Waaqa
biraa dhufte taate nu beekna; nama Waaqni isa wajjin
jiru malee namni mallattoo ati hojjettu kana hojjechuu
danda’u tokko iyyuu hin jiruutii” jedheen. **3** Yesuusis
deebisee, “Ani dhuguman, dhuguman sitti hima; namni
yoo lammata dhalate malee mootummaa Waaqaa arguu
hin danda’u” jedheen. **4** Niqoodemoos immoo, “Namni
erga dulloomee booddee akkamitti dhalachuu danda’a?
Dhalachuuf jedhee lammata gadameessa haadha isaa
keessa seenuu danda’aa?” jedhee gaafate. **5** Yesuusis
akkana jedhee deebise; “Ani dhuguman, dhuguman sitti
hima; namni yoo bishaanii fi Hafuura irraa dhalate
malee mootummaa Waaqaatti galuu hin danda’u. **6**
Kan foon irraa dhalate foon; kan Hafuura irraa dhalate
garuu hafuura. **7** Jecha ani, ‘Ati lammata dhalachuu si
barbaachisa siin jedhe hin dinqifatin.’ **8** Bubbeen gara
fedhetti bubbisa. Atis huursuu isaa dhageessa malee
akka inni eessaa dhufee fi akka inni garamitti deemu
hin beektu; namni Hafuura irraa dhalate hundinuus
akkanuma.” **9** Niqoodemoosis, “Kun akkamitti ta’uu
danda’a?” jedhee gaafate. **10** Yesuus akkana jedhee
deebiseef; “Ati utuu barsiisaa Israa’el taatee jirtuu
waan kana hin beektuu? **11** Ani dhuguman, dhuguman
sitti hima; nu waan beeknu dubbanna; waan argines
dhugaa ni baana; isin garuu dhugaa ba’umsa keenya
hin fudhattan. **12** Isin yoo ani waan addunyaa isinitti
himnaan hin amanin, yoo ani waan samii isinitti hime
akkamitti amantu ree? **13** Ilma Namaa isa samii irraa
gad bu’e malee eenyu iyyuu samiitti ol hin baane. **14**
Akkuma Museen gammoojjii keessatti bofa fannisesana
Ilmi Namaas fannifamuu qaba. **15** Kunis akka namni
isatti amanu hundi jireenya bara baraa qabaatuuf.”
(aiōnios g166) **16** Kan isatti amanu hundi jireenya
bara baraa akka qabaatuuf malee akka hin badneef,
Waaqni hamma Ilma isaa tokkicha kennutti addunyaa
jaallateeraatii. **(aiōnios g166)** **17** Waaqni karaa isaatiin
addunyaa fayyisuudhaaf malee addunyaatti muruuf
Ilma isaa gara addunyaatti hin ergineetii. **18** Kan isatti
amanutti hin muramu; kan isatti hin amanne garuu
waan inni maqaa Ilma Waaqaa tokkichaatti hin amaniniif
ammuma iyyuu itti murameera. **19** Murtiin sunis isa
kana: Ifni gara addunyaa dhufe; namoonni garuu waan
hojiin isaanii hamaa tureef ifa caalaa dukkana jaallatan.
20 Namni waan hamaa hojjetu kam iyyuu ifa jibba; akka
hojiin isaa ifatti hin baafamneefis gara ifaa hin dhufu.
21 Namni dhugaa hojjetu kam iyyuu garuu akka hojiin
isaa akka fedhii Waaqaatti hojjetamuun isaa mul’atuuf
gara ifaa dhufa. **22** Ergasiis Yesuusii fi barattoonni isaa
gara biyya Yihuudaa dhaqan; innis isaan wajjin achi
ture; ni cuuphes. **23** Yohannisis naannoo Saalem iddoo
Enoon jedhamutti ni cuupha ture; bishaan baay’een achi
tureetii; namoonnis achi dhaqanii cuuphamu turan.
24 Kunis utuu Yohannis mana hidhaatti hin galfamin
ta’e. **25** Yommus barattoota Yohannisii fi Yihuudii
tokko gidduutti waa’ee qulqulleeffamuu irratti wal
falmiin uumame. **26** Isaanis Yohannis bira dhufanii,
“Yaa barsiisaa, namichi si wajjin Yordaanos gama ture,
kan ati waa’ee isaa dhugaa baate sun kunoo cuuphuutti
jira; namni hundis gara isaa dhaquutti jira” jedhaniin.
27 Yohannisis akkana jedhee deebise; “Namni yoo
samii irraa isaaf kenname malee homaa fudhachuu
hin danda’u. **28** Akka ani, ‘Ani Kiristoos miti; garuu

isa dura nan ergame' jedhe isin mataan keessan iyyuu
dhugaa naa baatu. **29** Misirrittiin kan misirrichaa ti.
Miinjeen misirricha bira dhaabatuu fi isa dhaggeeffatu,
yommuu sagalee misirrichaa dhaga'utti akka malee
gammada. Gammachuun sun kan koo ti; gammachuun
koos amma guutuu ta'eera. **30** Inni guddaa ta'uu qaba;
ani immoo xinnaa ta'uun qaba. **31** "Kan olii dhufu
inni hundumaa oli; inni lafaa immoo kanuma lafaa ti;
waanuma lafaa dubbatas. Kan samii irraa dhufu inni
hundumaa oli. **32** Inni waan argee fi waan dhaga'e
dhugaa ba'a; dhuga ba'umsa isaa garuu eenyu iyyuu hin
fudhatu. **33** Namni dhuga ba'umsa kana fudhates akka
Waaqni dhugaa ta'e mirkaneesse. **34** Inni Waaqni erge
dubbii Waaqaa dubbata; Waaqnis safara malee Hafuura
isaa ni kennaatii. **35** Abbaan Ilma ni jaallata; waan
hundas harka isaatti kenneera. **36** Namni Ilmatti amanu
jireenya bara baraa qaba; namni Ilmaaf hin ajajamne
garuu dheekkamsa Waaqaatu isa irra jiraata malee
jireenya hin argu." **(aiōnios g166)**

4 Egaa Yesuus Yohannis caalaa barattoota akka
baay'ifatee fi akka cuuphe Fariisonni dhaga'uu isaanii
Gooftaan ni beeke; **2** ta'us barattoota isaatu cuuphaa
ture malee Yesuus ofii isaatii hin cuuphine. **3** Inni
Yihuudaa dhiisee amma illee Galiilaatti deebi'e. **4** Innis
Samaariyaa keessa darbuu qaba ture. **5** Kanaafuu gara
magaalaa Samaariyaa kan Siikaar jedhamu tokkoo dhufe;
magaalaan sunis lafa Yaaqoob ilma isaa Yoosefiif kenne
sanatti dhi'oo dha. **6** Boolli bishaanii kan Yaaqoob
tokko achi ture; Yesuusis waan karaa deemuudhaan
dadhabeef boolla bishaanii sana bira taa'e. Yeroonis
gara sa'aatii ja'aa ture. **7** Dubartiin Samaariyaa tokkos
bishaan waraabbachuu dhufte; Yesuusis, "Mee na obaasi"
jedheen. **8** Barattoonni isaa nyaata bituuf gara magaalaa
dhaqanii turaniitii. **9** Dubartiin Samaariyaa sunis
Yesuusiin, "Ati utuu Yihuudii taatee jirtuu akkamitti
'na obaasi' jettee ana dubartii Samaariyaa kadhatta?"
jetteen. Yihuudoonni warra Samaariyaa wajjin walitti
dhufeenya hin qaban tureetii. **10** Yesuusis deebisee,
"Kennaa Waaqaatii fi inni, 'na obaasi' siin jedhu kun
eenyu akka ta'e utuu beektee silaa situ isa kadhata ture;
innis bishaan jireenyaa siif kenna ture" jedheen. **11**
Dubartittiinis akkana jetteen; "Yaa gooftaa, ati waan
ittiin waraabbattu hin qabdu; boolli bishaanii kunis gad
fagoo dha. Yoos bishaan jireenyaa eessaa argatta? **12**
Ati abbaa keenya Yaaqoob isa boolla bishaanii kana
nuu kenne caalta moo? Inni mataan isaa, ijoolleen
isaatii fi horiin isaa boolla bishaanii kana keessaa
dhugaa turan." **13** Yesuus immoo akkana jedhee deebise;
"Namni bishaan kana dhugu hundinuu deebi'ee ni
dheebota; **14** garuu namni bishaan ani isaaf kennu
dhugu kam iyyuu gonkumaa hin dheebotu. Bishaan ani
isaaf kennu isa keessatti burqaa bishaanii isa jireenya
bara baraatiif burqu ni ta'a." **(aiōn g165, aiōnios g166)** **15**
Dubartittiinis, "Yaa Gooftaa, akka ani hin dheebonneef,
bishaan waraabuufis akka ani as hin dhufneef bishaan
sana naa kenni" jetteen. **16** Yesuus immoo, "Dhaqiitii
dhirsa kee waamii kottu!" jedheen. **17** Dubartittiin,
"Ani dhirsa hin qabu" jetteen. Yesuusis akkana jedheen;
"Dhirsa hin qabu jechuun kee sirrii dha; **18** ati dhirsoota
shan qabda turteetii; namichi amma si wajjin jirus
dhirsa kee miti. Wanni ati amma dubbate dhugaa
dha." **19** Dubartittiinis akkana jette; "Yaa Gooftaa,
akka ati raajii taate nan hubadha. **20** Abbootiin keenya
tulluu kana irratti sagadaa turan; isin Yihuudoonni
garuu iddoon namni itti waaqeffachuu qabu Yerusaalem
jettu." **21** Yesuusis akkana jedheen; "Dubartii nana, na
amani; yeroon isin itti tulluu kana irrattis ta'u yookaan
Yerusaalemitti Abbaa hin waaqeffanne tokko ni dhufa.
22 Isin waan hin beekne waaqeffattu; nu sababii fayyinni
Yihuudoota keessaa dhufuuf kan beeknu waaqeffanna.
23 Warri dhugaan waaqeffatan yeroon isaan itti hafuuraa
fi dhugaadhaan Abbaa waaqeffatan tokko ni dhufa; amma
iyyuu dhufeera; Abbaan warra akkasitti isa waaqeffatan
barbaada. **24** Waaqni hafuura; warri isa waaqeffatanis
Hafuuraa fi dhugaadhaan waaqeffachuu qabu." **25**
Dubartittiinis, "Ani akka Masiihiin Kiristoos jedhamu
dhufu nan beeka. Inni yommuu dhufutti waan hunda
nutti hima" jetteen. **26** Yesuusis, "Ani, namni amma sitti
dubbachaa jiru kun isuma" jedheen. **27** Barattoonni isaa
yommusuma deebi'anii utuu inni dubartii tokko wajjin
dubbatuu arganii dinqisiifatan. Garuu namni, "Maal
barbaadda?" yookaan "Maaliif ishee wajjin haasofta?"
jedhee isa gaafatu tokko iyyuu hin turre. **28** Dubartiin
sunis okkotee ishee dhiiftee gara magaalaatti deebite;
namootaanis akkana jette; **29** "Kottaatii nama waan
ani hojjedhe hunda natti hime tokko ilaalaa! Tarii inni
Kiristoos ta'innaa?" **30** Isaanis magaalaa keessaa ba'anii
Yesuus bira dhufan. **31** Kana gidduutti barattoonni
isaa, "Yaa barsiisaa, mee waa nyaadhu!" jedhanii isa
kadhatan. **32** Inni garuu, "Ani nyaata isin hin beekne
kanan nyaadhu qaba" jedheen. **33** Barattoonni isaas,
"Namatu nyaata fideefii laata?" jedhanii wal gaafatan.
34 Yesuus immoo akkana jedheen; "Nyaanni koo fedhii
isa na ergee guutuu fi hojii isaa raawwachuu dha. **35**
Isin, 'Ji'a afurtu hafe; ergasii midhaan walitti qabama'
jettu mitii? Kunoo, ani isinittan hima; akka midhaan
bilchaatee walitti qabamuu ga'e mee ol jedhaatii lafa
qotiisaa ilaalaa! **36** Inni midhaan haamu amma iyyuu
mindaa ni argata; jireenya bara baraatiif ija walitti
ni qaba; kunis akka inni facaasuu fi inni walitti qabu
waliin gammadaniif. **(aiōnios g166)** **37** Haala kanaan
mammaaksi, 'Inni tokko ni facaasa; kaan immoo ni
haama' jedhu sun dhugaa dha. **38** Ani akka isin waan
itti hin dadhabin haammattaniifan isin erge. Warri
kaan itti dadhabaniiru; isin garuu bu'aa dadhabbii
isaanii galfattu." **39** Sababii dubartittiin, "Inni waan
ani hojjedhe hunda natti hime" jettee dhugaa baateef
namoonni Samaariyaa warri magaalaa sanaa baay'een
isatti amanan. **40** Kanaafuu namoonni Samaariyaa
yommuu gara isaa dhufanitti akka inni isaan wajjin
turuuf isa kadhatan; innis guyyaa lama achi ture. **41**
Sababii dubbii isaatiinis namoonni biraa baay'een isatti
amanan. **42** Isaanis dubartittiidhaan, "Si'achi wanni nu
amannuuf sababii dubbii ati nutti himte sanaatiif miti;
nu mataan keenya iyyuu isa dhageenyeerraatii; akka
inni dhugumaan Fayyisaa addunyaa ta'es beekneerra"
jedhan. **43** Guyyaa lamaan sana booddee Yesuus Galiilaa

dhaqe. **44** Yesuus mataan isaa iyyuu akka raajiin tokko
biyya isaa keessatti kabaja hin qabne dubbatee tureetii.
45 Yommuu inni Galiilaa ga'ettis warri Galiilaa isa
simatan. Isaanis sababii Yerusaalem turaniif waan inni
yeroo Ayyaana Faasiikaatti achitti hojjete hunda arganii
turan. **46** Kanaafuu inni deebi'ee gara Qaanaa ishee
Galiilaa keessaa iddoo itti bishaan gara daadhii wayiniitti
geeddaree ture sanaa dhaqe. Qondaalli mootii kan ilmi
isaa dhukkubsate tokkos Qifirnaahom keessa ture. **47**
Namichi kunis yommuu akka Yesuus Yihuudaadhaa ka'ee
Galiilaa dhufe dhaga'etti isa bira dhaqee akka inni dhufee
ilma isaa kan du'uu ga'e sana fayyisu isa kadhate. **48**
Kana irratti Yesuus, "Isin yoo mallattoo fi dinqii argitan
malee hin amantan!" isaan jedhe. **49** Qondaaltichis, "Yaa
Gooftaa, maaloo utuu mucaan koo hin du'in naa qaqqabi"
jedheen. **50** Yesuusis, "Ilmi kee ni jiraataatii gali!"
jedheen. Namichis waan Yesuus isatti dubbate amanee
deeme. **51** Utuu inni deemaa jiruus tajaajiltoonni isaa
itti dhufanii akka ilmi isaa lubbuun jiru itti himan. **52**
Innis yeroo itti mucaa isaatti wayyaa'e gaafate; isaanis,
"Kaleessa sa'aatii torbatti dhagna gubaan isa dhiise"
jedhaniin. **53** Abbaan mucichaas akka yeroon sun yeroo
Yesuus itti, "Ilmi kee ni jiraata" jedheen ta'e hubate.
Kanaafuu innis, warri mana isaa hundinuus ni amanan.
54 Kun mallattoo lammaffaa Yesuus erga Yihuudaadhaa
Galiilaa dhufee hojjetee dha.

5 Yeroo xinnoo booddee ayyaana Yihuudootaa tokkotu
ture; Yesuusis Yerusaalemitti ol ba'e. **2** Yerusaalem
keessa Karra Hoolaa bira haroo afaan Ibraayisxiitiin
Beetizaataa jedhamu tokkotu jira; haroon sun gardaafoo
shan qaba. **3** Gardaafoowwan sana keessas namoonni
dhukkubsatan, jechuunis jaamonni, warri naafatanii
fi warri dhagni irratti du'e baay'een ciisanii raafama
bishaanii eeggachaa turan. [**4** Ergamaan Gooftaa yeroo
yerootti gad bu'ee bishaanicha ni raasa ture; raafama
bishaanichaa booddee namni jalqabatti bishaan sana
keessa seenu kam iyyuu dhukkuba qabu hunda irraa
ni fayya ture.] **5** Namichi waggaa soddomii saddeeti
dhukkubsate tokko achi ture. **6** Yesuusis yommuu isaa
achi ciisu argee akka inni yeroo dheeraa haala kana
keessa ture beeketti, "Ati fayyuu barbaaddaa?" jedhee isa
gaafate. **7** Dhukkubsataan sunis, "Yaa Gooftaa, ani nama
na gargaaree yommuu bishaanichi raafamutti haroo sana
keessa na buusu hin qabu. Yeroo ani seenuu yaaluttis
namni biraa na dursee seena" jedheen. **8** Kana irratti
Yesuus, "Ka'i! Siree kee fudhadhuutii deemi" jedheen.
9 Namichis yeruma sana fayye; siree isaas fudhatee
deeme. Guyyaan wanni kun ta'e sunis Sanbata ture; **10**
Yihuudoonnis namicha fayye sanaan, "Har'a Sanbata;
seerri siree kee baachuu si dhowwa" jedhaniin. **11** Inni
garuu, "Namicha na fayyisetu 'Siree kee fudhadhuu
deemi' naan jedhe" jedheen. **12** Isaanis, "Namichi siree
kee fudhadhuu deemi siin jedhe sun eenyu?" jedhanii
isa gaafatan. **13** Namichi fayye sun sababii Yesuus achi
hiiqee tuuta iddoo sana ture keessa seeneef inni eenyu
akka ta'e hin beekne. **14** Yesuusis ergasii namicha sana
mana qulqullummaa keessatti argee, "Ati kunoo amma
fayyiteerta. Wanni kana caalu akka sitti hin dhufneef
si'achi cubbuu hin hojjetin" jedheen. **15** Namichis dhaqee
kan isa fayyise Yesuus akka ta'e Yihuudootatti hime. **16**
Kanaafuu sababii inni Sanbataan waan kana hojjeteef,
Yihuudoonni Yesuusin ari'achuu jalqaban. **17** Yesuus
garuu, "Abbaan koo hamma ammaatti hojjechaa jira;
anis hojjechaan jira" isaaniin jedhe. **18** Sababii kanaaf
Yihuudoonni ittuma caalchisanii isa ajjeesuu barbaadan;
inni Waaqaan of qixxeessuudhaan Waaqa iyyuu Abbaa
ofii isaa godhee waamaa ture malee Sanbata qofa hin
cabsine. **19** Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; "Ani
dhuguman, dhuguman isinitti hima; Ilmi ofii isaatiin
waan tokko illee hojjechuu hin danda'u; inni waanuma
utuu Abbaan isaa hojjetuu arge qofa hojjechuu danda'a;
waanuma Abbaan hojjetu Ilmis akkasuma hojjetaatii. **20**
Abbaan Ilma ni jaallataatii; waan hojjetu hundumas isatti
ni argisiisa. Akka isin dinqisiifattaniifis inni hojiiwwan
hojiiwwan kanneen caalan iyyuu isatti ni argisiisa. **21**
Akkuma Abbaan warra du'an du'aa kaasee jireenya
kennuuf sana, Ilmis akkasuma abbaa fedheef jireenya
ni kenna. **22** Abbaan eenyutti illee hin muru; murtii
hunda garuu Ilmatti kenneera; **23** kunis akka namni
hundi akkuma Abbaaf ulfina kennutti Ilmaafis ulfina
kennuuf. Namni Ilmaaf ulfina hin kennine, Abbaa isa
Ilma ergeefis ulfina hin kennu. **24** "Ani dhuguman,
dhuguman isinitti hima; namni dubbii koo dhaga'u, isa
na ergettis kan amanu hundi jireenya bara baraa qaba;
murtiittis hin dhi'aatu; inni du'a jalaa gara jireenyaatti
darbeera. **(aiōnios g166)** **25** Ani dhuguman, dhuguman
isinitti hima; yeroon warri du'an itti sagalee Ilma Waaqaa
dhaga'an tokko ni dhufa; ammuma iyyuu dhufeera; warri
dhaga'anis ni jiraatu. **26** Akkuma Abbaan ofuma isaatiin
jireenya qabu sana, Ilmis akkasuma akka ofuma isaatiin
jireenya qabaatuuf isaaf kenneeraatii. **27** Sababii inni
Ilma Namaa ta'eefis Abbaan akka inni murtii kennuuf
taayitaa isaaf kenneera. **28** "Kana hin dinqisiifatinaa;
sa'aatiin itti warri awwaala keessa jiran hundi sagalee
isaa dhaga'an tokko ni dhufaatii. **29** Warri waan gaarii
hojjetan du'aa ka'uu jireenyaatiif, warri waan hamaa
hojjetan immoo du'aa ka'uu murtiitiif du'aa ni ka'u. **30**
Ani ofii kootiin waan tokko illee gochuu hin danda'u;
ani akkuman dhaga'utti nan murteessa; ani fedhii isa na
ergee malee fedhii mataa kootii waan hin barbaanneef
murtiin koo qajeelaa dha. **31** "Ani yoon waa'ee ofii
kootii dhugaa ba'e, dhuga ba'umsi koo dhugaa miti. **32**
Garuu kan waa'ee koo dhugaa ba'u biraa jira; anis akka
dhuga ba'umsi inni waa'ee koo kennu sun dhugaa ta'e
beeka. **33** "Isin Yohannisitti ergitaniirtu; innis dhugaa
sanaaf, dhugaa ba'eera. **34** Ani dhuga ba'umsa namaa hin
fudhadhu; garuu akka isin fayyitaniif wantoota kanneen
nan dubbadha. **35** Yohannis ibsaa boba'ee ifa kennu ture;
isinis yeroo xinnoo ifa isaatti gammaduu barbaaddan.
36 "Ani garuu dhuga ba'umsa, dhuga ba'umsa Yohannis
sana caalu qaba. Hojiin akka ani raawwadhuuf Abbaan
natti kenne, kan ani hojjedhu kun iyyuu akka Abbaan
na erge mirkaneessaatii. **37** Abbaan inni na erges ofii
isaatii waa'ee koo dhugaa ba'eera. Isin takkumaa sagalee
isaa hin dhageenye; bifa isaas takkumaa hin argine. **38**
Isin sababii isa inni erge hin amaniniif dubbiin isaa isin
keessa hin jiraatu. **39** Isin Katabbiiwwan Qulqulluudhaan
jireenya bara baraa arganna jettanii waan yaaddaniif

Katabbiiwwan Qulqulluu sana qorattu. Katabbiiwwan
Qulqulluun kunneenis waa'ee koo dhugaa ba'u; **(aiōnios g166)** **40** isin garuu jireenya argachuudhaaf gara koo
dhufuu hin barbaaddan. **41** "Ani nama irraa ulfina hin
fudhadhu; **42** garuu akka isin jaalala Waaqaa of keessaa
hin qabne nan beeka. **43** Ani maqaa Abbaa kootiin
dhufeera; isin na hin simattan; utuu namni biraa maqaa
ofii isaatiin dhufee garuu isa ni simattu. **44** Isin yoo wal
irraa ulfina argattanii ulfina Waaqa tokkicha biraa dhufu
garuu hin barbaanne akkamitti amanuu dandeessu ree?
45 "Waan ani Abbaa duratti isin himadhu hin se'inaa. Kan
isin himatu tokko jira; innis Musee isin abdattan sana.
46 Utuu Musee amantanii silaa anas ni amantu ture;
inni waa'ee koo barreesseetii. **47** Isin erga waan inni
barreesse hin amannee, dubbii koo immoo akkamitti
amantu ree?"

6 Wantoota kanneen booddee Yesuus Galaana Galiilaa
isa Galaana Xibeeriyaas jedhamu gama ce'e; **2**
namoonni baay'eenis sababii mallattoo inni warra
dhukkubsatan fayyisuudhaan hojjete arganiif isa duukaa
bu'an. **3** Yesuusis barattoota isaa wajjin gaaratti ol ba'ee
taa'e. **4** Yeroo sana Ayyaanni Yihuudootaa, Faasiikaan
dhi'aatee ture. **5** Yesuus yommuu ol ilaaletti tuuta
guddaa gara isaa dhufaa jiru tokko arge; Fiiliphoosiinis,
"Namoota kanneeniif buddeena isaan nyaatan eessaa
bitanna?" jedhe. **6** Kanas Fiiliphoosin qoruudhaaf jedhee
gaafate; inni mataan isaa waan gochuu qabu beeka
tureetii. **7** Fiiliphoos immoo, "Akka tokkoon tokkoon
isaanii waanuma xinnoo illee argataniif buddeena
ga'u bituuf diinaarii dhibba lama fudhata" jedhee
deebiseef. **8** Barattoota isaa keessaa tokko Indiriiyaas,
obboleessi Simoon Phexros akkana jedheen; **9** "Gurbaan
buddeena garbuu shanii fi qurxummii lama qabu tokko
kunoo ti; garuu nama akkana baay'atu kanaaf kun
maali?" **10** Yesuusis, "Namoota teessisaa" jedhe. Iddoo
sanas marga baay'eetu ture; namoonnis ni tataa'an;
dhiira gara kuma shantu achi ture. **11** Yesuusis ergasii
buddeena fuudhee, galata galchee warra tataa'aniif
hamma isaan barbaadan qoqqoode. Qurxummii sana illee
akkasuma godhe. **12** Innis yommuu isaan hundi nyaatanii
quufanitti barattoota isaatiin, "Hurraa'aa hambifame
walitti qabaa. Wanni tokko iyyuu hin badin" jedhe. **13**
Kanaafuu isaan hurraa'aa buddeena garbuu shananii
kan namoonni nyaatanii hambisan walitti qabanii
gundoo kudha lama guutan. **14** Namoonnis yommuu
mallattoo Yesuus hojjete arganitti, "Kun dhugumaanuu
Raajii gara addunyaa dhufuuf jiru" jedhan. **15** Yesuusis
akka namoonni sun dhufanii humnaan qabanii mootii
isa gochuu yaadan hubatee ammas kophaa isaa gara
tulluu deeme. **16** Yommuu galgalaa'etti barattoonni
isaa gara galaanaatti gad bu'an; **17** achittis bidiruu
yaabbatanii galaana irra gama Qifirnaahomitti qajeelan.
Yeroon sun dukkana ture; Yesuus amma iyyuu gara
isaanii hin dhufne ture. **18** Bubbeen jabaan isaa waan
bubbisaa tureef bishaanichi ni raafame. **19** Isaanis
erga gara kiiloo meetira shanii yookaan ja'aa mooqanii
booddee utuu Yesuus galaana irra deemaa, bidiruu
sanattis dhi'aachaa jiruu argan; ni sodaatanis. **20** Inni
garuu, "Anumaatii hin sodaatinaa" jedheen. **21** Isaanis
bidiruutti ol isa fudhachuu barbaadan; bidiruun sunis
yommusuma lafa isaan dhaqaa turan sana ga'e. **22**
Guyyaa itti aanutti namoonni galaanicha gamatti hafanii
turan akka bidiruun tokko qofti achi ture, akka Yesuus
barattoota isaa wajjin bidiruu hin yaabbatinii fi akka
isaan kophaa isaanii deeman hubatan. **23** Bidiruuwwan
biraa Xibeeriyaasii ka'anii iddoo itti Gooftaan galata
galchee isaanis itti buddeena nyaatan sana bira ga'an. **24**
Namoonni sunis yommuu akka Yesuusii fi barattoonni
isaa achi hin jirre baranitti bidiruuwwan yaabbatanii
Yesuusin barbaaduuf Qifirnaahom dhaqan. **25** Namoonni
yommuu galaanicha gamatti isa arganitti, "Yaa Barsiisaa,
ati yoom as dhufte?" jedhanii isa gaafatan. **26** Yesuusis
akkana jedhee deebise; "Ani dhuguman, dhuguman
isinitti hima; isin waan mallattoo argitaniif utuu hin ta'in,
waan buddeena nyaattanii quuftaniif na barbaaddu. **27**
Nyaata jireenya bara baraatiif ta'u kan Ilmi Namaa isinii
kennuuf dadhabaa malee nyaata baduuf hin dadhabinaa.
Waaqni Abbaan chaappaa isaa kan mirkaneessu Ilma
irratti rukuteeraatii." **(aiōnios g166)** **28** Isaanis, "Nu akka
hojii Waaqaa hojjennuuf maal gochuu qabna?" jedhanii
isa gaafatan. **29** Yesuusis, "Isa inni ergetti amanuun
keessan kun hojii Waaqaa ti" jedhee deebiseef. **30**
Kanaafuu isaan akkana jedhanii isa gaafatan; "Akka nu
isa arginee si amannuuf, mallattoo maalii argisiifta?
Maal hojjettas? **31** 'Akka isaan nyaataniif samii irraa
buddeena isaaniif kenne' jedhamee akkuma barreeffame,
abbootiin keenya gammoojjii keessatti mannaa nyaatan."
32 Yesuusis akkana jedheen; "Ani dhuguman isinitti
hima; kan samii irraa buddeena isinii kenne Musee
miti; kan samii irraa buddeena dhugaa isiniif kennu
garuu Abbaa koo ti. **33** Buddeenni Waaqaa isa samii
irraa gad bu'ee addunyaaf jireenya kennu sanaatii."
34 Isaanis, "Yaa Gooftaa, yeroo hunda buddeena kana
nuu kenni" jedhaniin. **35** Yesuusis akkana isaaniin
jedhe; "Buddeenni jireenyaa ana. Namni gara koo dhufu
gonkumaa hin beela'u; kan anatti amanus gonkumaa
hin dheebotu. **36** Akkuma ani isinitti hime isin na
argitaniirtu; garuu amma iyyuu hin amantan. **37** Kan
Abbaan naa kennu hundi gara koo ni dhufa; anis kan
gara koo dhufu gonkumaa alatti hin ari'u. **38** Ani fedhii
isa na erge sanaa guutuuf malee, fedhii koo guutachuuf
samii irraa gad hin buuneetii. **39** Fedhiin isa na ergees
akka ani warra inni natti kenne hunda guyyaa dhumaatti
du'aa kaasuuf malee akka ani isaan keessaa tokko illee
balleessuuf miti. **40** Fedhiin Abbaa kootiis akka namni
Ilma ilaalee isatti amanu hundi jireenya bara baraa
qabaatuuf; anis guyyaa dhumaatti du'aa isa nan kaasa."
(aiōnios g166) **41** Kana irratti Yihuudoonni sababii inni,
"Ani buddeena samii irraa gad bu'ee dha" jedheef isatti
guungumuu jalqaban. **42** Isaanis, "Kun Yesuus ilma
Yoosef, isa nu abbaa fi haadha isaa beeknu sana mitii?
Yoos inni akkamitti, 'Ani samii irraa gad bu'eera' jedha
ree?" jedhan. **43** Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef;
"Walitti hin guunguminaa. **44** Abbaan na erge sun isa
harkisuu baannaan namni kam iyyuu gara koo dhufuu
hin danda'u; anis guyyaa dhumaatti du'aa isa nan kaasa.
45 Raajota keessatti, 'Isaan hundi warra Waaqa irraa
baratan ni ta'u'jedhamee barreeffameera. Namni Abbaa

irraa dhaga'ee fi kan isa irraa barate hundi gara koo
ni dhufa. 46 Isa Waaqa biraa dhufe sana malee namni
tokko iyyuu Abbaa hin argine; isa qofatu Abbaa arge.
47 Ani dhuguman isinitti hima; kan amanu jireenya
bara baraa qaba. (aiōnios g166) 48 Buddeenni jireenyaa
ana. 49 Abbootiin keessan gammoojjii keessatti mannaa
nyaatan; ta'us ni du'an. 50 Buddeenni samii irraa gad
bu'e garuu isa kana; namni isa nyaatu gonkumaa hin
du'u. 51 Buddeenni jiraataan samii irraa bu'e ana.
Namni kam iyyuu yoo buddeena kana irraa nyaate bara
baraan ni jiraata. Buddeenni ani jireenya addunyaatiif
kennus foon koo ti." (aiōn g165) 52 Yihuudoonnis,
"Namichi kun akkamitti akka nu nyaannuuf foon isaa
nuu kennuu danda'a?" jedhanii wal falman. 53 Yesuus
immoo akkana jedheen; "Ani dhuguman isinitti hima;
isin foon Ilma Namaa nyaachuu baannaan, dhiiga isaas
dhuguu baannaan ofii keessaniin jireenya hin qabdan.
54 Namni foon koo nyaatuu fi dhiiga koo dhugu jireenya
bara baraa qaba. Anis guyyaa dhumaatti du'aa isa nan
kaasa. (aiōnios g166) 55 Foon koo nyaata dhugaatii;
dhiigni koos dhugaatii dhugaa ti. 56 Namni foon koo
nyaatuu fi dhiiga koo dhugu hundi na keessa jiraata; anis
isa keessa nan jiraadha. 57 Akkuma Abbaan jiraataan na
ergee anis sababii Abbaatiin jiraadhu sana, namni na
nyaatus sababii kootiin ni jiraata. 58 Buddeenni samii
irraa bu'e isa kana; innis kan akka mannaa Abbootiin
keessan nyaatanii du'an sanaa miti; namni buddeena
kana nyaatu bara baraan ni jiraata." (aiōn g165) 59
Innis Qifirnaahomitti utuu mana sagadaa keessatti
barsiisaa jiruu waan kana dubbate. 60 Barattoota isaa
keessaa baay'een yommuu waan kana dhaga'anitti,
"Barsiisni kun cimaa dha; eenyutu fudhachuu danda'a?"
jedhan. 61 Yesuusis akka barattoonni isaa waa'ee waan
kanaa guunguman hubatee akkana jedheen; "Kun isin
gufachiisaa ree? 62 Yoos yoo utuu Ilmi Namaa iddoo
dur turetti ol ba'uu argitan akkam ta'inna ree? 63 Kan
jireenya kennu Hafuura; foon faayidaa hin qabu. Dubbiin
ani isinitti dubbadhe Hafuura; jireenyas. 64 Isin keessas
warri hin amanne tokko tokko jiru." Yesuus jalqabumaa
kaasee isaan keessaa eenyu akka hin amaninii fi eenyu
akka dabarsee isa kennu ni beeka tureetii. 65 Innis
ittuma fufee, "Sababiin ani, 'Yoo Abbaa biraa isaaf
kenname malee namni kam iyyuu gara koo dhufuu
hin danda'u' isiniin jedheefis kanuma" jedhe. 66 Yeroo
kanaa jalqabee barattoota isaa keessaa baay'een duubatti
deebi'an; ergasiis isa wajjin hin deemne. 67 Yesuusis
warra Kudha Lamaaniin, "Isinis deemuu barbaadduu?"
jedhee gaafate. 68 Simoon Phexrosis akkana jedhee
deebise; "Yaa Gooftaa, gara eenyuu deemna? Ati dubbii
jireenya bara baraa qabdaa. (aiōnios g166) 69 Nu akka ati
Qulqullicha Waaqaa taate amanneerra; beekneerras." 70
Yesuusis deebisee, "Anumatu Kudha Lamaan keessan
filate mitii? Ta'us isin keessaa inni tokko diiyaabiloosii
dha!" jedhe. 71 Innis waa'ee Yihuudaa ilma Simoon
Keeriyotichaa dubbate; Yihuudaan warra Kudha Lamaan
keessaa tokko ta'us Yesuusin dabarsee kennuuf tureetii!

7 Kana booddee Yesuus Galiilaa keessa deddeebi'aa
ture; sababii Yihuudoonni isa ajjeesuu barbaadaniif
inni Yihuudaa keessa hin deddeebine. 2 Ayyaanni Daasii
Yihuudootaa dhi'aatee ture. 3 Obboloonni isaas akkana
jedhaniin; "Akka barattoonni kee warri achii waan
ati hojjettu arganiif ka'iitii Yihuudaa dhaqi. 4 Namni
utuu ifaan ifatti beekamuu barbaaduu dhoksaatti waa
hojjetu hin jiruutii. Atis sababii waan kana hojjettuuf
addunyaatti of mul'isi." 5 Obboloonni isaa iyyuu isatti
hin amanne tureetii. 6 Yesuusis akkana jedheen; "Yeroon
koo amma illee hin geenye; isiniif garuu yeroon hundi
mijaa'aa dha. 7 Addunyaan isin jibbuu hin danda'u; ana
garuu akka hojiin isaa hamaa ta'e waanan itti dhugaa
ba'uuf na jibba. 8 Isin gara Ayyaana sanaa dhaqaa. Ani
garuu waan yeroon koo amma illee hin ga'iniif gara
Ayyaanichaatti ol hin ba'u." 9 Inni waan kana isaanitti
dubbatee Galiilaatti hafe. 10 Garuu erga obboloonni isaa
gara Ayyaanichaatti ol ba'anii booddee innis utuu ifaan
ifatti hin ta'in dhoksaadhaan ol ba'e. 11 Yihuudoonnis
Ayyaanicha irratti, "Namichi sun eessa jira?" jedhanii
gaafachaa isa barbaadaa turan. 12 Namoota gidduuttis
waa'ee isaa guungummii guddaatu ture. Namoonni
tokko tokko, "Inni nama gaarii dha" jedhan. Warri kaan
immoo, "Akkas miti; inni nama dogoggorsa" jedhan.
13 Garuu waan Yihuudoota sodaataniif namni tokko
iyyuu ifaan ifatti waa'ee isaa hin dubbanne. 14 Gara
walakkaa Ayyaanichaattis Yesuus mana qulqullummaa
seenee barsiisuu jalqabe. 15 Yihuudoonnis dinqifatanii,
"Namichi kun akkamitti utuu hin baratin beekumsa
akkanaa qabaate?" jedhan. 16 Yesuusis akkana jedhee
deebiseef; "Barsiisni koo kan isa na ergeeti malee kan
koo miti. 17 Namni fedhii Waaqaa gochuu barbaadu
kam iyyuu barsiisni koo Waaqa biraa dhufuu fi dhufuu
baachuu isaa yookaan ani ofuma kootiin dubbachuu
fi dubbachuu baachuu koo ni beeka. 18 Namni ofuma
isaatiin dubbatu inni ofuma isaatii ulfina argachuu
barbaada; namni ulfina kan isa erge sanaa barbaadu
garuu inni nama dhugaa ti; jal'innis isa keessa hin jiru.
19 Museen seera isinii kenneera mitii? Isin keessaa
garuu namni tokko iyyuu seera sana hin eegu. Isin
maaliif na ajjeesuu barbaaddu?" 20 Jarris deebisanii,
"Hafuura hamaatu si keessa jira; eenyutu si ajjeesuu
barbaada?" jedhaniin. 21 Yesuusis deebisee akkana
jedheen; "Ani hojii tokko hojjennaan hundi keessan
dinqifattan. 22 Museen seera dhagna qabaa isinii kenne;
dhagna qabaa garuu abbootiitu jalqabe malee Musee
miti; isinis Sanbataan nama dhagna qabdu. 23 Akka
seerri Musee hin cabneef erga namni tokko Sanbataan
dhagna qabachuu danda'ee, isin maaliif sababii ani
Sanbataan dhagna namaa guutuu fayyiseef natti aartu?
24 Murtii qajeelaa kennaa malee, bifa qofa ilaaltanii hin
murteessinaa." 25 Kana irratti namoota Yerusaalem
keessaa tokko tokko akkana jedhan; "Inni kun namicha
isaan ajjeesuuf barbaadan sana mitii? 26 Kunoo inni
ifatti ba'ee dubbata; isaanis homaa isaan hin jenne.
Abbootiin taayitaa akka inni Kiristoos ta'e sirriitti
beekaniiruu laata? 27 Ta'us namichi kun nama eessaa
akka ta'e nu beekna. Kiristoos yommuu dhufutti garuu
inni eessaa akka dhufu namni tokko iyyuu hin beeku."
28 Yesuus utuu mana qulqullummaa keessatti barsiisuu
sagalee isaa ol fudhatee akkana jedhe; "Isin na beektu;
akka ani eessaa dhufe illee beektu. Ani ofii kootiin

hin dhufne; inni na erge sun dhuga qabeessa. Isin
garuu isa hin beektan; **29** ani garuu sababiin isa biraa
dhufee fi sababii inni na ergeef isa nan beeka." **30** Kana
irratti isaan isa qabuu yaalan; garuu waan sa'aatiin
isaa hin ga'iniif namni tokko iyyuu harkaan isa hin
tuqne. **31** Ta'us namoonni baay'een isatti amanan.
Isaanis, "Kiristoos yommuu dhufutti namicha kana
caalaa mallattoo hojjetaa?" jedhan. **32** Fariisonnis utuu
namoonni waa'ee isaa waan akkanaa guungumanuu
dhaga'an. Luboonni hangafoonnii fi Fariisonni Yesuusin
qabsiisuudhaaf eegdota mana qulqullummaa ergan.
33 Yesuusis akkana jedheen; "Ani yeroo gabaabaa isin
wajjin jira; ergasii gara isa na erge sanaa nan dhaqa. **34**
Isin na barbaaddu; garuu na hin argattan; iddoo ani jirus
dhufuu hin dandeessan." **35** Yihuudoonnis akkana waliin
jedhan; "Namichi kun akka nu isa hin argineef eessa
dhaquu yaade laata? Gara saba keenya warra Giriikota
keessa faffaca'anii dhaqee Giriikota barsiisaa? **36** 'Isin na
barbaaddu; garuu na hin argattan; iddoo ani jirus dhufuu
hin dandeessan' jechuun isaas maal jechuu isaatii?" **37**
Guyyaa Ayyaanichi itti hobba'u, guyyaa guddaa sana,
Yesuus ka'ee dhaabatee sagalee guddaadhaan akkana
jedhe; "Eenyu iyyuu yoo dheebote, gara koo dhufee haa
dhugu. **38** Akkuma Katabbiin Qulqulluun jedhe nama
natti amanu kam iyyuu laga bishaan jireenyaatu garaa
isaa keessaa burqa." **39** Kunis waa'ee Hafuura Qulqulluu
warri isatti amanan argachuuf jiranii dubbachuu isaa
ti. Sababii Yesuus amma illee ulfina hin argatiniif
Hafuuri Qulqulluun hamma yeroo sanaatti hin kennamne
tureetii. **40** Namoota sana keessaa tokko tokko yommuu
dubbii kana dhaga'anitti, "Kun dhugumaanuu Raajicha"
jedhan. **41** Warri kaan immoo, "Inni Kiristoosii dha"
jedhan. Namoonni kaanis akkana jedhan; "Kiristoos
Galiilaadhaa dhufaa? **42** Akka Kiristoos sanyii Daawit
keessaa dhalatuu fi akka inni Beetlihemii, ganda Daawitii
dhufu Katabbiin Qulqulluun ni dubbata mitii?" **43**
Akkasiin waa'ee Yesuus irratti garaa garummaan waldaa
gidduutti uumame. **44** Isaan keessaas tokko tokko isa
qabuu barbaadan; garuu namni tokko iyyuu harkaan isa
hin tuqne. **45** Eegdonni sun gara luboota hangafootaatii
fi gara Fariisotaatti deebi'an; isaanis, "Isin maaliif isa hin
fidin?" jedhanii eegdota sana gaafatan. **46** Eegdonnis,
"Takkumaa namni akka namicha kanaatti hin dubbanne"
jedhanii deebisan. **47** Fariisonnis deebisanii akkana
jedhan, "Isinis gowwoomfamtaniirtuu? **48** Bulchitoota
keessaa yookaan Fariisota keessaa namni tokko iyyuu
isatti amaneeraa? **49** Sabni seera hin beekne kun garuu
abaaramaa dha." **50** Niqoodemoos inni duraan Yesuus
bira dhaqee fi isaan keessaas tokko ta'e sun akkana
isaaniin jedhe; **51** "Seerri keenya utuu isa irraa hin
dhaga'in, waan inni hojjetes utuu hin beekin nama
tokkotti ni muraa?" **52** Isaanis, "Atis nama Galiilaatii?
Akka raajiin Galiilaadhaa hin kaane qoradhuu bira
ga'i" jedhaniin. [**53** Ergasii isaan hundinuu gara mana
isaaniitti galan.

8 Yesuus garuu gara Tulluu Ejersaa dhaqe. **2** Ganama
bariis deebi'ee mana qulqullummaa dhufe; innis
namni hundumtuu isa biratti walitti qabamnaan taa'ee
isaan barsiise. **3** Barsiistonni seeraatii fi Fariisonni
dubartii ejja irratti qabamte tokko isatti fidan. Gidduu
isaaniis dhaabachiisanii, **4** Yesuusiin akkana jedhan; "Yaa
barsiisaa, dubartiin kun utuu ejja hojjettuu qabamte. **5**
Museen Seera keessatti akka warri akkanaa dhagaadhaan
tumaman nu ajajeera. Ati immoo maal jetta?" **6**
Isaanis waan ittiin isa himatan argachuuf jedhanii isa
qoruudhaaf waan kana gaafatan. Yesuus garuu gad
jedhee quba isaatiin lafa irratti barreessuu jalqabe.
7 Isaanis ittuma fufanii isa gaafannaan ol jedhee,
"Isin keessaa namni cubbuu hin qabne dursee isheetti
dhagaa haa darbatu" jedheen. **8** Ammas gad jedhee lafa
irratti barreesse. **9** Isaanis yommuu kana dhaga'anitti
maanguddootaa jalqabanii tokko tokkoon ba'anii sokkan;
Yesuus immoo dubartittii achuma dhaabattee jirtu
wajjin kophaa hafe. **10** Yesuusis ol jedhee, "Dubartii
nana, warri si himatan meerre? Namni tokko iyyuu
sitti hin murree?" jedheen. **11** Isheenis, "Yaa Gooftaa,
namni tokko iyyuu natti hin murre" jetteen. Yesuusis,
"Anis sitti hin muruu deemi; garuu si'achi cubbuu hin
hojjetin" jedheen.] **12** Yesuus ammas, "Ani ifa addunyaa
ti. Namni na duukaa bu'u kam iyyuu ifa jireenyaa
qabaata malee dukkana keessa hin deddeebi'u" jedhee
isaanitti dubbate. **13** Fariisonnis, "Ati waa'ee mataa
keetii dhugaa baata; dhuga ba'umsi kee immoo dhugaa
miti" jedhaniin. **14** Yesuusis akkana jedhee deebise;
"Ani yoon ofii kootiif dhugaa ba'e illee ani akkan eessaa
dhufee fi akkan garam deemu waanan beekuuf dhuga
ba'umsi koo dhugaa dha. Isin garuu akka ani eessaa
dhufe yookaan akka ani garam deemu hin beektan. **15**
Isin akka yaada fooniitti murteessitu; ani nama tokkotti
illee hin muru. **16** Garuu ani yoon mure illee murtiin koo
dhugaa dha; kan murus na qofa miti. Ani Abbaa na erge
sana wajjinan jiraatii. **17** Dhuga ba'umsi nama lamaa
akka dhugaa ta'e Seera keessan keessatti barreeffameera.
18 Ani ofii kootiif dhugaa nan ba'a; Abbaan na erges
waa'ee koo dhugaa ba'a." **19** Isaanis, "Abbaan kee eessa
jira?" jedhanii isa gaafatan. Yesuus immoo deebisee,
"Isin anas, Abbaa koos hin beektan; utuu na beektanii
silaa Abbaa koos ni beektu turtan" jedhe. **20** Yesuus
utuu mana qulqullummaa keessatti, kutaa buusiin itti
kuufamu keessatti barsiisaa jiruu dubbii kana dubbate.
Garuu waan sa'aatiin isaa hin ga'iniif namni tokko
iyyuu isa hin qabne. **21** Yesuus amma illee, "Ani nan
deema; isin na barbaaddu; cubbuu keessaniinis ni duutu.
Isin iddoo ani dhaqu dhufuu hin dandeessan" isaaniin
jedhe. **22** Yihuudoonnis, "'Isin iddoo ani dhaqu dhufuu
hin dandeessan' jechuun isaa of ajjeesuufii laata?"
jedhan. **23** Innis ittuma fufee akkana jedhe; "Isin kan
gadii ti; ani kan olii ti. Isin kan addunyaa kanaa ti; ani
immoo kan addunyaa kanaa miti. **24** Akka isin cubbuu
keessaniin duutan ani isinitti himeera; isin yoo akka ani
isa ta'e amanuu baattan, cubbuu keessaniin ni duutu."
25 Isaanis, "Ati eenyu?" jedhanii isa gaafatan. Yesuus
immoo akkana jedhee deebise; "Ani isuma jalqabaa
kaasee isinitti dubbachaa turee dha. **26** Ani waa'ee
keessan waanan jedhuu fi waanan murteessu baay'een
qaba. Garuu inni na erge dhugaa qabeessa; anis waanan
isa irraa dhaga'e addunyaatti nan hima." **27** Isaan garuu
akka inni waa'ee Abbaa isaa isaanitti himaa ture hin

hubanne. **28** Kanaafuu Yesuus akkana isaaniin jedhe;
"Yommuu Ilma Namaa ol fuutanitti akka ani isa ta'e,
waanuma Abbaan na barsiisen dubbadha malee akka ani
ofii kootiin homaa hin hojjennees ni beektu. **29** Inni
na erge na wajjin jira; sababii ani yeroo hunda waan
isa gammachiisu hojjedhuuf, inni kophaa koo na hin
dhiifne." **30** Utuma inni dubbatuus, namoonni baay'een
isatti amanan. **31** Yesuus Yihuudoota isatti amananiin
akkana jedhe; "Yoo dubbii kootti cichitanii jiraattan
isin dhuguma barattoota koo ti. **32** Dhugaas ni beektu;
dhugaanis bilisa isin baasa." **33** Isaanis, "Nu sanyii
Abrahaam; nu eenyumaafuu takkumaa hin garboomne.
Yoos ati akkamitti bilisa baatu nuun jetta ree?" jedhaniin.
34 Yesuusis deebisee akkana jedhe; "Ani dhuguman,
dhuguman isinitti hima; namni cubbuu hojjetu hundi
garbicha cubbuu ti. **35** Garbichi bara baraan mana hin
jiraatu; ilmi garuu bara baraan ni jiraata. **(aiōn g165)** **36**
Kanaafuu yoo Ilmi bilisa isin baase, isin dhugumaan
bilisa ni baatu. **37** Isin sanyii Abrahaam ta'uu keessan
anuu beeka. Garuu sababii dubbiin koo isin keessatti
iddoo hin qabneef na ajjeesuu barbaaddu. **38** Ani waanan
Abbaa koo biratti argen dubbadha; isinis waanuma
abbaa keessan irraa dhageessan hojjettu." **39** Isaanis,
"Abbaan keenya Abrahaam" jedhan. Yesuus immoo
akkana jedhe; "Isin utuu ijoollee Abrahaam taatanii
silaa hojii Abrahaam hojjete ni hojjettu turtan. **40** Isin
garuu ana nama dhugaa Waaqa irraa dhaga'e isinitti
hime ajjeesuu barbaaddu. Abrahaam waan akkasii hin
hojjenne. **41** Isin waan abbaan keessan hojjete hojjettu."
Isaanis, "Nu ejjaan hin dhalanne. Abbaa tokkicha qabna;
innis Waaqa" jedhaniin. **42** Yesuusis akkana isaaniin
jedhe; "Isin utuu Waaqni abbaa keessan ta'ee silaa na
jaallattu turtan; ani Waaqa biraa ba'een dhufeetii. Isatu
na erge malee ani ofii kootiin hin dhufne. **43** Wanni
ani dubbadhu maaliif isinii hin galu? Sababiin isaas
waan isin waan ani jedhu fudhachuu hin feeneef. **44**
Isin ijoollee abbaa keessanii ijoollee diiyaabiloos; fedhiin
keessanis hawwii abbaa keessanii raawwachuu dha. Inni
jalqabumaa kaasee nama ajjeesaa ture; waan dhugaan
isa keessa hin jirreef inni dhugaadhaan hin jiraatu.
Inni sobduu fi abbaa sobaa waan ta'eef yommuu soba
dubbatutti ofuma keessaa fuudhee dubbata. **45** Isin
garuu waan ani dhugaa dubbadhuuf na hin amantan!
46 Isin keessaa namni cubbuudhaan na himatu eenyu?
Erga ani dhugaa dubbadhee, isin maaliif na hin amanne?
47 Namni kan Waaqaa ta'e kam iyyuu dubbii Waaqaa
ni dhaga'a. Isin waan kan Waaqaa hin ta'iniif hin
dhageessan." **48** Yihuudoonnis deebisanii, "Ati nama
Samaariyaa ti; hafuura hamaatu si keessa jira jechuun
keenya dhugaa mitii?" jedhaniin. **49** Yesuus immoo
akkana jedhe; "Hafuurri hamaan na keessa hin jiru;
ani Abbaa koo nan kabaja; isin garuu na hin kabajjan.
50 Ani ulfina mataa koo hin barbaadu; garuu kan isa
barbaadu tokkotu jira; innis Abbaa murtii ti. **51** Ani
dhuguman, dhuguman isinitti hima; eenyu iyyuu yoo
dubbii koo eege bara baraan du'a hin argu." **(aiōn g165)** **52**
Yihuudoonnis akkana jedhaniin; "Akka hafuurri hamaan
si keessa jiru nu amma barreerra. Abrahaam du'eera;
raajonnis du'aniiru; ati garuu, 'Eenyu iyyuu yoo dubbii
koo eege bara baraan du'a hin dhandhamu' jetta. **(aiōn
g165)** **53** Ati abbaa keenya Abrahaam caaltaa? Inni
du'eera; raajonnis du'aniiru. Egaa ati eenyu ofiin jetta
ree?" **54** Yesuus akkana jedhee deebise; "Ani yoon ofii
kootiif ulfina kenne, ulfinni koo gatii hin qabu. Kan
ulfina naa kennu Abbaa koo isuma isin Waaqa keenya
jettaniin sanaa dha. **55** Yoo isin isa beekuu baattan
illee ani isa beeka. Ani utuu isa hin beeku jedhee silaa
akkuma keessan sobduu nan ta'a ture. Ani garuu isa
beeka; dubbii isaa illee nan eega. **56** Abbaan keessan
Abrahaam guyyaa koo arguuf gammadee ture; innis ni
arge; ni gammades." **57** Yihuudoonnis, "Umuriin kee
waggaa shantama iyyuu hin guunne; yoos Abrahaamin
argiteertaa?" jedhaniin. **58** Yesuusis, "Ani dhuguman,
dhuguman isinitti hima; utuu Abrahaam hin dhalatin
iyyuu ani anuma" isaaniin jedhe. **59** Kana irratti isaan
isa dha'uuf jedhanii dhagaa guurratan; Yesuus garuu
dhokatee mana qulqullummaatii ba'ee deeme.

9 Yesuus utuu darbuu namicha dhalootuma isaatii
jalqabee jaamaa ture tokko arge. **2** Barattoonni isaas,
"Yaa barsiisaa, akka namichi kun jaamaa ta'ee dhalatuuf
eenyutu cubbuu hojjete? Isuma moo abbaa fi haadha
isaa ti?" jedhanii isa gaafatan. **3** Yesuusis akkana jedhee
deebise; "Akka hojiin Waaqaa isaan mul'atuuf malee inni
yookaan abbaa fi haati isaa cubbuu hojjetanii miti. **4**
Utuu guyyaa ta'ee jiruu hojii isa na ergee hojjechuun
qabna. Halkan namni tokko iyyuu itti hojjechuu hin
dandeenye ni dhufa. **5** Ani yommuun addunyaa irra
jiru, ifa addunyaa ti." **6** Innis erga waan kana dubbatee
booddee lafatti tufee dhoqqee tolche; dhoqqee sanas ija
namichaatti dibe. **7** Innis namicha sanaan, "Dhaqiitii
Haroo Saliihoomitti dhiqadhu" jedhe. Saliihoom jechuun
kan ergame jechuu dha. Namichis dhaqee dhiqate;
argaas deebi'ee dhufe. **8** Olloonni isaatii fi namoonni
duraan utuu inni kadhatuu argan, "Namichi kun isuma
taa'ee kadhachaa ture sana mitii?" jedhan. **9** Namoonni
tokko tokko, "Eeyyee, isa" jedhan. Kaan immoo, "Miti,
isa fakkaata malee" jedhan. Inni garuu, "Namichi sun
anuma" jedhe. **10** Jarris, "Iji kee akkamitti baname
ree?" jedhaniin. **11** Innis deebisee, "Namicha Yesuus
jedhamutu dhoqqee tolchee ija koo dibee, 'Gara Haroo
Saliihoom dhaqiitii dhiqadhu' naan jedhe; anis dhaqeen
dhiqadhe; arguus nan danda'e." **12** Isaanis, "Namichi sun
eessa jira?" jedhanii isa gaafatan. Inni immoo, "Ani hin
beeku" jedheen. **13** Isaanis namicha jaamaa ture sana
Fariisotatti geessan. **14** Guyyaan itti Yesuus dhoqqee
tolchee ija namichaa bane Sanbata ture. **15** Fariisonnis
namichi akkamitti akka arguu danda'e isa gaafatan;
namichis, "Inni dhoqqee tolchee ija koo dibe; anis nan
dhiqadhe; nan arges" jedheen. **16** Fariisota keessaas
tokko tokko, "Namichi kun waan Sanbata hin eegneef,
inni Waaqa biraa hin dhufne" jedhan. Warri kaan garuu,
"Cubbamaan tokko akkamitti dinqii akkanaa hojjechuu
danda'a?" jedhan. Garaa garummaanis isaan gidduutti
uumame. **17** Isaanis amma illee namicha jaamaa ture
sanaan, "Waa'ee namicha ija kee siif bane sanaa maal
jetta?" jedhan. Namichis deebisee, "Inni raajii dha"
jedhe. **18** Yihuudoonnis hamma abbaa fi haadha namicha

agartuu isaa argate sanaa waamanitti akka inni jaamaa
turee fi akka inni agartuu isaa argate amma illee hin
amanne. **19** Isaanis, “Inni kun ilma keessan isuma isin
jaamaa ta’ee dhalate jettan sanaa? Yoos amma immoo
akkamitti arguu danda’a ree?” jedhanii gaafatan. **20**
Abbaa fi haati namichaas deebisanii akkana jedhan; “Akka
inni ilma keenya ta’ee fi akka inni jaamaa ta’ee dhalate
ni beekna. **21** Garuu amma akkamitti akka arguu danda’e
yookaan ija isaa eenyu akka baneef nu hin beeknu.
Inni nama ga’aa dha; waa’ee mataa isaa dubbachuu ni
danda’a; isuma gaafadhaa.” **22** Abbaa fi haati isaa sababii
Yihuudoota sodaataniif waan kana jedhan; namni kam
iyyuu yoo Yesuus inni Kiristoos jedhee dhugaa ba’e akka
mana sagadaa keessaa ari’amu Yihuudoonni kanaan dura
walii galanii murteessanii turaniitii. **23** Kanaafuu abbaa
fi haati isaa, “Inni nama ga’aa dha; isuma gaafadhaa”
jedhan. **24** Isaanis yeroo lammaffaa namicha jaamaa
ture sana waamanii, “Waaqaaf ulfina kenni. Namichi kun
cubbamaa ta’uu isaa nu ni beekna” jedhaniin. **25** Innis,
“Cubbamaa ta’uu fi ta’uu baachuu isaa ani hin beeku. Ani
waan tokkon beeka. Ani jaamaan ture; amma garuu nan
arga!” jedhee deebise. **26** Isaanis, “Inni maal siif godhe?
Ija kees akkamitti siif bane?” jedhanii isa gaafatan. **27**
Inni immoo, “Ani kanaan dura isinitti himeera; isinis hin
dhageenye. Ammas maaliif dhaga’uu barbaaddu? Isinis
barattoota isaa ta’uu barbaadduu?” jedheen. **28** Isaanis
akkana jedhanii isa arrabsan; “Barataan namicha kanaa
si’i! Nu barattoota Musee ti! **29** Akka Waaqni Museetti
dubbate nu beekna; namichi kun garuu eessaa akka
dhufe iyyuu hin beeknu.” **30** Namichis deebisee akkana
jedhe; “Inni eessaa akka dhufe wallaaluun keessan waan
nama dinquu dha; garuu inni ija koo naa bane. **31** Akka
Waaqni cubbamoota hin dhageenye ni beekna. Inni
nama isa waaqeffatuu fi fedhii isaa guutu dhaga’a. **32**
Eenyu iyyuu ija nama jaamaa ta’ee dhalate tokkoo akka
bane uumama addunyaatii jalqabee hin dhaga’amne.
(aiōn g165) **33** Namichi kun utuu Waaqa biraa ta’uu
baatee silaa homaa gochuu hin danda’u ture.” **34** Isaanis
deebisanii, “Ati kan guutummaatti cubbuun dhalatte,
situ nu barsiisaa?” jedhaniin. Alattis gad isa baasan. **35**
Yesuusis akka isaan gad isa baasan dhaga’e; yommuu isa
argettis, “Ati Ilma Namaatti ni amantaa?” jedheen. **36**
Namichis, “Yaa gooftaa, akka ani isatti amanuuf inni
eenyu?” jedhe. **37** Yesuusis, “Ati amma isa argiteerta;
inni si wajjin haasa’aa jiru isuma” jedheen. **38** Namichi
sunis, “Yaa Gooftaa, ani nan amana” jedhe; ni sagadeefis.
39 Yesuus immoo, “Warri hin argine akka arganiif, warri
argan immoo akka jaamaniif ani murtiif gara addunyaa
kanaa dhufeera” jedhe. **40** Fariisota isa wajjin turan
keessaa tokko tokko waan kana jechuu isaa dhaga’anii,
“Nus jaamota mitii ree?” jedhanii gaafatan. **41** Yesuusis,
“Utuu jaamota taatanii silaa cubbuu hin qabdan ture;
isin garuu, ‘Ni argina’ jettu; cubbuun keessan ni jiraata”
jedheen.

10 “Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; namni
balbalaan gola hoolotaa hin seennee, garuu karaa
biraatiin koree seenu inni hattuu fi saamtuu dha. **2**
Namni balbalaan seenu immoo tiksee hoolotaa ti. **3**
Eegduunis balbala isaaf bana; hoolonnis sagalee isaa ni
dhaga’u. Innis hoolota isaa maqaa maqaan waamee gad
yaasa. **4** Erga warra kan isaa ta’an hunda gad yaasee
booddee isaan dura deema; hoolonni isaas waan sagalee
isaa beekaniif isa faana bu’u. **5** Orma garuu ni baqatu
malee faana hin bu’an; sagalee ormaa hin beekaniitii.”
6 Yesuus fakkeenya kana isaanitti hime; isaan garuu
akka inni maal isaanitti himaa ture hin hubanne. **7**
Kanaafuu Yesuus ammas akkana jedheen; “Dhuguman,
dhuguman isinitti hima; ani balbala hoolotaa ti. **8**
Warri na dura dhufan hundi hattootaa fi saamtota;
hoolonni garuu isaan hin dhageenye. **9** Balballi ana;
namni karaa kootiin ol seenu kam iyyuu ni fayya.
Inni ni seena; ni ba’as; lafa dheedaas ni argata. **10**
Hattichi hatuuf, ajjeesuu fi balleessuu qofaaf dhufa;
ani garuu akka isaan jireenya qabaataniif, jireenya
irraa hafaas akka qabaataniif dhufeera. **11** “Tikseen
gaariin ana. Tikseen gaariin hoolota isaatiif jedhee
lubbuu isaa dabarsee kenna. **12** Namni qacaramaan
kan tiksee hin ta’in garuu waan hoolonni kan isaa hin
ta’iniif yommuu dhufaatii yeeyyii argutti hoolota dhiisee
baqata. Yeeyyiinis bushaayee ni butata; ni bittinneessas.
13 Namichi waan qacaramaa ta’eef ni baqata; dhimma
hoolotaas hin qabu. **14** “Tikseen gaariin ana; ani hoolota
koo beeka; hoolonni koos na beeku; **15** kunis akkuma
Abbaan na beekuttii fi akkuma ani Abbaa beekutti.
Anis lubbuu koo hoolotaaf nan kenna. **16** Ani warra
gola kanatti galan malees hoolota gara biraan qaba.
Isaanis fiduun qaba. Isaanis sagalee koo ni dhaga’u;
karra tokkos ni ta’u; tikseen isaaniis tokko ta’a. **17**
Kanaafuu Abbaan waan ani deebisee fudhachuuf lubbuu
koo dabarsee kennuuf na jaallata. **18** Lubbuu koo
anumatu ofii kootiin dabarsee kenna malee eenyu iyyuu
narraa hin fudhatu. Ani lubbuu koo dabarsee kennuuf
taayitaan qaba; deebisee fudhachuufis taayitaan qaba.
Ajaja kanas Abbaa koo biraa fudhadheera.” **19** Amma
illee sababii dubbii kanaatiif Yihuudoota gidduutti
garaa garummaan uumame. **20** Baay’een isaaniis,
“Hafuura hamaatu isa keessa jira; inni maraateera. Isin
maaliif isa dhageessu?” jedhan. **21** Warri kaan immoo,
“Kun jecha nama hafuura hamaadhaan qabame miti.
Hafuurri hamaan ija nama jaamaa banuu ni danda’aa?”
jedhan. **22** Yeroo sana Ayyaanni mana qulqullummaa
haaromsuu Yerusaalemitti ayyaaneffamee ture. Yeroon
sunis ganna ture; **23** Yesuusis mana qulqullummaa
keessa gardaafoo Solomoon keessa deddeebi’aa ture. **24**
Yihuudoonnis isa marsanii, “Hamma yoomiitti qalbii
nu rarraaftaa? Ati yoo Kiristoos taate ifatti baasii nutti
himi” jedhaniin. **25** Yesuusis akkana jedhee deebiseef;
“Ani isinitti himeera; isin garuu hin amantan. Hojiin
ani maqaa Abbaa kootiitiin hojjedhu waa’ee koo dhugaa
ba’a. **26** Isin garuu waan hoolota koo hin ta’iniif hin
amantan. **27** Hoolonni koo sagalee koo ni dhaga’u; anis
isaan beeka; isaanis na faana bu’u. **28** Anis jireenya bara
baraa nan kennaaf; isaanis gonkumaa hin badan. Eenyu
iyyuu harka koo keessaa isaan hin butatu. **(aiōn g165,
aiōnios g166)** **29** Abbaan koo kan natti isaan kenne sun
hunduma caala; namni tokko iyyuu harka Abbaa kootii
keessaa isaan butachuu hin danda’u. **30** Anii fi Abbaan
tokkuma.” **31** Yihuudoonni isa dha’uuf jedhanii ammas

dhagaa guurratan. **32** Yesuusis, “Ani hojii Abbaa kootii
gaarii baay’ee isinitti argisiiseera. Hojii kana keessaa
isin sababii isa kamiitiif dhagaadhaan na dhooftu?”
jedheen. **33** Yihuudoonnis, “Nu hojii gaariif jennee
dhagaadhaan si hin dhoofnu; garuu waan ati Waaqa
arrabsitee utumaa nama taatee jirtuu Waaqa of gooteef si
dhoofna” jedhanii deebisaniif. **34** Yesuus immoo akkana
jedhee deebiseef; “Seera keessan keessatti, ‘Anuu isin,
“waaqota” jedheera’jedhamee barreeffameera mitii?
35 Inni erga warra dubbiin Waaqaa isaaniif dhufeen
‘waaqota’ jedhee, Katabbiin Qulqulluun immoo waan hin
diigamneef, **36** sababii ani, ‘Ani ilma Waaqaa ti’ jedheef,
isin maaliif isa Abbaan qulqulleessee gara addunyaatti
erge sanaan ‘Ati Waaqa arrabsita’ jettu? **37** Yoo ani
hojii Abbaa kootii hojjechuu baadhe na hin amaninaa.
38 Yoo ani hojii sana hojjedhe garuu yoo na amanuu
baattan illee hojicha amanaa; kunis akka Abbaan na
keessa jiru, akka anis Abbaa keessa jiru beektanii akka
hubattaniif.” **39** Isaan amma illee isa qabuu barbaadan;
inni garuu isaan harkaa miliqe. **40** Yesuus ergasii deebi’ee
Yordaanos gama iddoo Yohannis jalqabatti itti cuuphaa
ture sana dhaqee achis ture. **41** Namoonni baay’eenis
gara isaa dhufanii, “Yohannis mallattoo tokko illee
hin hojjenne; garuu wanni inni waa’ee namicha kanaa
dubbate hundinuu dhugaa dha” jedhan. **42** Achittis
namoonni hedduun Yesuusitti amanan.

11 Namichi Al’aazaar jedhamu kan Biitaaniyaa keessa
jiraatu tokko dhukkubsatee ture. Biitaaniyaan
ganda Maariyaamii fi obboleettiin ishee Maartaan
keessa jiraatanii dha. **2** Maariyaam isheen obboleessi
ishee Al’aazaar dhukkubsate kun, isheedhuma Gooftaa
shittoo dibdee rifeensa mataa isheetiin miilla isaa
haqxee sanaa dha. **3** Kanaaf obboleettonni isaa, “Yaa
Gooftaa, inni ati jaallattu kunoo dhukkubsatee jira”
jedhanii Yesuusitti dhaaman. **4** Yesuusis yommuu waan
kana dhaga’etti, “Dhibeen kun akka Ilmi Waaqaa ittiin
ulfaatuuf, ulfina Waaqaatiif dhufe malee du’aan hin
ga’u” jedhe. **5** Yesuusis Maartaa fi obboleettii ishee,
Al’aazaarinis ni jaallata ture. **6** Innis yommuu akka
Al’aazaar dhukkubsate dhaga’etti guyyaa lama idduma
jiru sana ture. **7** Innis ergasii barattoota isaatiin,
“Kottaa Yihuudaatti deebinaa” jedhe. **8** Barattoonni isaa
immoo, “Yaa Barsiisaa, Yihuudoonni dhi’eenya kana
dhagaadhaan si tumuu barbaadaa turan; ati amma illee
deebitee achi dhaqxaa?” jedhaniin. **9** Yesuusis akkana
jedhee deebiseef; “Guyyaan tokko sa’aatii kudha lama
qaba mitii? Namni guyyaan deemu waan ifa addunyaa
kanaatiin arguuf hin gufatu. **10** Kan halkaniin deemu
garuu sababii ifni isa keessa hin jirreef ni gufata.” **11**
Innis erga waan kana dubbatee booddee, “Michuun
keenya Al’aazaar rafeera; ani garuu hirribaa isa kaasuu
nan dhaqa” isaaniin jedhe. **12** Barattoonni isaas, “Yaa
Gooftaa, yoo rafee jiraate ni fayya” jedhaniin. **13** Yesuus
waa’ee du’a Al’aazaar dubbate; barattoonni isaa garuu
waan inni waa’ee rafiitii hirribaa dubbate se’an. **14**
Kanaafuu Yesuus akkana jedhee ifatti baasee isaanitti
hime; “Al’aazaar du’eera; **15** akka isin amantaniif ani
waan achi hin turiniif waa’ee keessaniif nan gammada.
Ta’us kottaa gara isaa dhaqnaa.” **16** Toomaas inni
Didimoos jedhamu immoo barattoota kaaniin, “Nus akka
isa wajjin duunuuf ka’aa ni dhaqnaa” jedhe. **17** Yesuus
yommuu achi ga’etti Al’aazaar erga awwaalamee guyyaa
afur akka ture beeke. **18** Biitaaniyaan Yerusaalem irraa
gara kiiloo meetira sadii fagaatti turte; **19** Yihuudoonni
baay’een Maartaa fi Maariyaamin sababii obboleessa
isaaniitiif isaan jajjabeessuu dhaqanii turan. **20** Maartaan
yommuu dhufaatii Yesuus dhageessetti isa simachuu
gad baate; Maariyaam garuu mana teesse. **21** Maartaanis
Yesuusiin akkana jette; “Yaa Gooftaa, utuu ati as jiraattee
silaa obboleessi koo hin du’u ture. **22** Ammas taanaan
akka waan ati Waaqa kadhattu hunda Waaqni siif kennu
nan beeka.” **23** Yesuusis, “Obboleessi kee ni ka’a”
jedheen. **24** Maartaanis deebiftee, “Akka inni du’aa ka’uu
guyyaa dhumaa sanatti ka’u anuu beeka” jetteen. **25**
Yesuus immoo akkana isheedhaan jedhe; “Du’aa ka’uu fi
jireenyi ana. Namni natti amanu yoo du’e iyyuu ni jiraata;
26 kan na keessa jiraatuu fi kan natti amanu hundinuu
bara baraan hin du’u. Kana ni amantaa ree?” **(aiōn g165)**
27 Isheenis, “Eeyyee yaa Gooftaa, akka ati Kiristoos Ilma
Waaqaa kan gara addunyaa dhufu sana taate nan amana”
jetteen. **28** Isheenis erga akkas jettee dhaqxee obboleettii
ishee Maariyaamin kophaatti waamtee, “Barsiisaan
dhufeera; si waamas” jetteen. **29** Maariyaamis yommuu
waan kana dhageessetti ariitiin kaatee gara isaa dhaqxe.
30 Yesuus yeroo sana iddoo Maartaan itti isa simatte
ture malee amma illee ganda sana hin seenne. **31**
Yihuudoonni Maariyaamin jajjabeessaa mana keessa
ishee wajjin turanis yommuu akka isheen ariitiidhaan
kaatee gad baate arganitti waan isheen achitti boo’uuf
jettee gara awwaalaa dhaqxu se’anii ishee duukaa
bu’an. **32** Maariyaamis yommuu iddoo Yesuus ture
sana geessee isa argitetti, miilla isaa irratti kuftee, “Yaa
Gooftaa utuu ati as jiraattee silaa obboleessi koo hin
du’u ture” jetteen. **33** Yesuusis yommuu boo’uu ishee,
Yihuudoonni ishee wajjin dhufanis boo’uu isaanii argetti
hafuuraan akka malee jeeqame; ni dhiphates. **34** Innis,
“Eessa isa keessan?” jedhee isaan gaafate. Isaanis, “Yaa
Gooftaa, kottuu ilaali” jedhaniin. **35** Yesuusis imimmaan
dhangalaase. **36** Yihuudoonnis, “Inni hammam akka isa
jaallatu mee ilaalaa!” jedhan. **37** Isaan keessaa tokko
tokko garuu, “Inni kan ija namicha jaamaa sanaa bane,
akka namichi kunis hin duune gochuu hin danda’u
turee?” jedhan. **38** Yesuus ammas akka malee jeeqamee
gara awwaala sanaa dhaqe. Awwaalli sunis holqa balballi
isaa dhagaadhaan cufame tokko ture. **39** Yesuusis,
“Dhagaa kana achi irraa fuudhaa!” jedhe. Maartaan
obboleettiin isa du’e sanaa garuu, “Yaa Gooftaa, inni
erga awwaalamee waan guyyaa afur tureef yoona ni
ajaa’a” jetteen. **40** Yesuus immoo, “Ati yoo amante akka
ulfina Waaqaa argitu ani sitti hin himnee?” jedheen. **41**
Kanaafuu isaan dhagicha irraa kaasan. Yesuusis ol ilaalee
akkana jedhe; “Yaa Abbaa, waan ati na dhageesseef sin
galateeffadha. **42** Akka ati yeroo hunda na dhageessu
ani beekeera; garuu akka namoonni as dhadhaabatan
kunneen akka ati na ergite amananiif ani isaaniif jedheen
waan kana dubbadhe.” **43** Yesuusis waan kana dubbatee,
“Al’aazaar, as ba’i!” jedhee sagalee guddaadhaan iyye.
44 Namichi du’e sunis akkuma harki isaatii fi miilli

isaa huccuudhaan kafanamee, fuulli isaas wayyaadhaan
marametti gad ba'e. Yesuusis, "Isa hiikaa, haa deemu"
isaaniin jedhe. **45** Kanaafuu Yihuudoota gara Maariyaam
dhufanii waan Yesuus hojjete argan keessaa hedduun
isatti amanan. **46** Isaan keessaa tokko tokko garuu
Fariisota bira dhaqanii waan Yesuus hojjete itti himan.
47 Kana irratti luboonni hangafoonnii fi Fariisonni yaa'ii
Yihuudootaa waaman. Isaanis akkana jedhanii gaafatan;
"Namichi kun mallattoo baay'ee argisiisaa jira. Maal haa
goonu? **48** Yoo akkasumatti isa dhiifne namni hundi
isatti amana; warri Roomaas dhufanii iddoo keenyaa fi
saba keenya nurraa fudhatu." **49** Isaan keessaas namichi
Qayyaaffaa jedhamu kan bara sana luba ol aanaa ture
tokko akkana isaaniin jedhe; "Isin waan tokko illee hin
beektan! **50** Sabni guutummaatti dhumuu irra namni
tokko sabaaf du'uun akka isinii wayyu hin hubattan."
51 Inni bara sana waan luba ol aanaa tureef, akka
Yesuus saba sanaaf du'u raajii dubbachuu isaati malee
dubbii kana of keessaa fuudhee hin dubbanne; **52** kunis
ijoollee Waaqaa kanneen bittinnaa'an walitti qabee
tokko gochuuf malee saba sana qofaaf miti. **53** Kanaafuu
isaan gaafasii jalqabanii isa ajjeesuuf malachaa turan.
54 Kanaafuu Yesuus ifatti ba'ee Yihuudoota gidduu hin
deddeebine. Achii ka'ee gara magaalaa Efreem jedhamu
kan gammoojjiitti dhi'aatu tokkoo dhaqe; barattoota
isaa wajjinis achi ture. **55** Faasiikaan Yihuudootaa waan
dhi'aatee tureef, namoonni hedduun utuu Faasiikaan
hin ga'in of qulqulleessuuf jedhanii baadiyyaadhaa
Yerusaalemitti ol ba'an. **56** Isaanis Yesuusin barbaadaa
turan; mana qulqullummaa keessas dhaabatanii, "Isin
maal seetu? Inni gara Ayyaana kanaa hin dhufuu laata?"
waliin jedhan. **57** Luboonni hangafoonnii fi Fariisonni
garuu Yesuusin qabuuf jedhanii namni iddoo inni jiru
beeku yoo jiraate akka isaanitti himuuf ajaja kennanii
turan.

12 Faasiikaa dura guyyaa ja'affaatti Yesuus gara
Biitaaniyaa ganda Al'aazaar, kan Yesuus du'aa
isa kaase sun jiraachaa turee dhaqe. **2** Achitti irbaata
qopheessaniif. Maartaanis ni tajaajilti turte; Al'aazaaris
warra isa wajjin irbaatatti dhi'aatan keessaa tokko ture.
3 Maariyaamis shittoo Naardoos qulqulluu gatiin isaa
guddaa kan gara liitirii walakkaa ta'u fiddee miilla
Yesuus dibde; rifeensa mataa isheetiinis miilla isaa
haqxe. Manichis urgaa shittoo sanaatiin guutame.
4 Barattoota isaa keessaa tokko kan dabarsee isa
kennuuf jiru Yihuudaa Keeriyotichi garuu akkana
jedhe; **5** "Shittoon kun maaliif diinaarii dhibba sadiitti
gurguramee hiyyeeyyiif hin kennamne?" **6** Akkana
jechuun isaa waan hattuu tureef malee hiyyeeyyiif yaade
miti. Innis sababii korojoon maallaqaa harka isaa tureef,
waan achi keessa buufamu irraa ofii isaatii fudhachaa
ture. **7** Yesuusis deebisee akkana jedhe; "Isheen shittoo
kana guyyaa awwaala kootiitiif haa tursituutii ishee
dhiisaa. **8** Hiyyeeyyii yeroo hunda of biraa qabdu; ana
garuu yeroo hunda of biraa hin qabdan." **9** Yihuudoonni
baay'een akka Yesuus achi jiru beekanii Yesuus qofaaf
jedhaanii utuu hin ta'in, Al'aazaar isa inni du'aa kaases
ilaaluuf dhufan. **10** Kanaafuu luboonni hangafoonni
Al'aazaarinis ajjeesuuf mari'atan; **11** Yihuudoota keessaa
namoonni baay'een sababii isaatiif dhaqanii Yesuusitti
amanaa turaniitii. **12** Guyyaa itti aanutti namoonni
Ayyaanichaaf dhufanii turan baay'een akka Yesuus gara
Yerusaalem dhufaa jiru dhaga'an. **13** Isaanis damee
meexxii harkatti qabatanii isa simachuu ba'an; iyyaniis
akkana jedhan; "Hoosaa'inaa!" "Inni maqaa Gooftaatiin
dhufu eebbifamaa dha!" "Mootiin Israa'el eebbifamaa
dha!" **14** Yesuusis ilmoo harree tokko argatee yaabbate;
kunis akkuma akkana jedhamee barreeffamee dha; **15**
"Yaa Intala Xiyoon, hin sodaatin; kunoo, mootiin kee,
ilmoo harree yaabbatee dhufuutti jira." **16** Barattoonni
isaa jalqabatti waan kana hin hubanne. Erga Yesuus
ulfina argatee booddee garuu akka wanni barreeffame
kun waa'ee isaa ta'ee fi akka isaanis waanuma kana
isaaf godhan yaadatan. **17** Namoonni baay'een yommuu
inni Al'aazaarin awwaala keessaa waamee du'aa kaasetti
isa wajjin turanis ittuma fufanii dhugaa ba'an. **18**
Namoonni baay'eenis sababii mallattoo kana gochuu isaa
dhaga'aniif isa simachuu ba'an. **19** Kanaafuu Fariisonni,
"Isin akka waa tokko illee gochuu hin dandeenye
argitanii? Ilaa, addunyaan guutuun akkamitti akka isa
duukaa bu'e ilaalaa!" waliin jedhan. **20** Warra yeroo
Ayyaanichaatti waaqeffachuuf ol ba'an keessaa tokko
tokko Giriikota turan. **21** Isaanis Fiiliphoos namicha
Beetisayidaa Galiilaatii dhufe sanatti dhi'aatanii, "Yaa
gooftaa, Yesuusin arguu barbaanna" jedhaniin. **22**
Fiiliphoosis dhaqee Indiriiyaasitti hime; Indiriiyaasii fi
Fiiliphoos immoo dhaqanii Yesuusitti himan. **23** Yesuus
immoo akkana jedhee isaaniif deebise; "Sa'aatiin Ilmi
Namaa itti ulfina argatu ga'eera. **24** Ani dhuguman,
dhuguman isinitti hima; iji qamadii tokko yoo lafa bu'ee
du'uu baate kophaa isaa hafa. Yoo du'e garuu ija baay'ee
naqata. **25** Namni lubbuu isaa jaallatu kam iyyuu lubbuu
isaa ni dhaba; kan addunyaa kana irratti lubbuu isaa
jibbu immoo jireenya bara baraatiif lubbuu isaa kaa'ata.
(aiōnios g166) **26** Namni na tajaajilu kam iyyuu na faana
haa bu'u; iddoo ani jiru tajaajilaan koos ni jiraata. Abbaan
koo nama na tajaajilu kamiif iyyuu ulfina ni kenna. **27**
"Amma lubbuun koo dhiphatteerti; egaa ani maal jedhu
ree? 'Yaa Abbaa, sa'aatii kana jalaa na baasi;' garuu
ani sababii kanaafan gara sa'aatii kanaa dhufe. **28** Yaa
Abbaa, maqaa kee ulfeessi!" Ergasii sagaleen, "Ani isa
ulfeesseera; ammas nan ulfeessa" jedhu tokko samiidhaa
dhufe. **29** Tuunni achi dhaabachaa ture yommuu sagalee
kana dhaga'etti, "Ni kakawwise" jedhe. Warri kaan
immoo, "Ergamaa Waaqaatu isatti dubbate" jedhan. **30**
Yesuus akkana jedhee deebise; "Sagaleen kun sababii
keessaniif dhufe malee sababii kootiif miti. **31** Yeroon itti
addunyaa kanatti muramu amma; bulchaan addunyaa
kanaas amma gad gatama. **32** Ani garuu yeroon lafa
irraa ol fuudhamutti nama hunda ofitti nan harkisa."
33 Innis akka du'a akkamii du'uuf jiru argisiisuuf kana
jedhe. **34** Tuunnis deebisee, "Akka Kiristoos bara baraan
jiraatu nu Seera irraa dhageenyeerra; yoos ati akkamitti,
'Ilmi Namaa ol fuudhamuu qaba' jetta? 'Ilmi Namaa'
kunis eenyu?" jedheen. **(aiōn g165)** **35** Yesuus immoo
akkana jedheen; "Ifni yeroo gabaabaadhaaf isin bira jira.
Akka dukkanni isin hin liqimsineef utuu ifa qabdanuu

deddeebi'aa. Namni dukkana keessa deddeebi'u eessa
akka dhaqu hin beekuutii. **36** Ijoollee ifaa akka taataniif
utuu ifa qabdanuu ifa sanatti amanaa." Yesuusis erga
waan kana dubbatee fixee booddee iddoo sanaa ka'ee
isaan duraa dhokate. **37** Yesuus fuula isaanii duratti
mallattoo hedduu hojjetu iyyuu, isaan isatti hin amanne.
38 Kunis dubbiin Isaayyaas raajichaa kan: "Yaa Gooftaa,
ergaa keenya eenyutu amane? Irreen Gooftaas eenyutti
mul'ate?" jedhu sun akka raawwatamuuf ture. **39** Sababii
kanaaf isaan amanuu hin dandeenye; Isaayyaas iddoo
biraatti akkana jedheeraatii; **40** "Ija isaaniitiin akka hin
argineef, qalbii isaaniitiin akka hin hubanneef, akka ani
isaan fayyisuufis akka gara kootti hin deebineef, inni
ija isaanii jaamseeraatii; garaa isaaniis jabeesseera." **41**
Isaayyaas sababii ulfina isaa argee waa'ee isaas dubbateef
waan kana jedhe. **42** Ta'us hooggantoota keessaa iyyuu
namoonni baay'een isatti amanan. Garuu waan mana
sagadaatii nu baasu jedhanii Fariisota sodaataniif amantii
isaanii ifatti hin baafne; **43** isaan ulfina Waaqaa irra
ulfina namaa jaallataniiruutii. **44** Yesuusis iyyee akkana
jedhe; "Namni natti amanu isa na erge sanatti amana
malee natti miti. **45** Kan na argus isa na erge sana arga.
46 Akka namni natti amanu hundinuu dukkana keessa
hin jiraanneef ani ifa ta'ee gara addunyaa dhufeera. **47**
"Namni yoo dubbii koo dhaga'ee eeguu baate kan isatti
muru ana miti; ani addunyaa fayyisuufin dhufe malee
itti muruuf hin dhufneetii. **48** Namni na didu kan dubbii
koos hin fudhanne abbaa murtii tokko qaba; dubbiin ani
dubbadhe sun guyyaa dhumaatti isatti mura. **49** Garuu
Abbaa isuma na erge sanatu akka ani waanan dubbadhe
sana jedhu na ajaje malee ani ofii kootiin hin dubbanne.
50 Akka ajajni isaa jireenya bara baraa ta'e nan beeka.
Kanaafuu wanni ani dubbadhu kam iyyuu waan akka ani
dubbadhuuf Abbaan natti himee dha." **(aiōnios g166)**

13 Yeroon sun Ayyaana Faasiikaatiin dura ture.
Yesuusis akka addunyaa kana keessaa gara Abbaa
dhaquudhaaf sa'aatiin isaa ga'e ni beeke. Innis warra
kan isaa ta'an kanneen addunyaa keessa turan ni
jaallate; hamma dhumaattis isaan jaallate. **2** Yeroo
irbaataatti diiyaabiloos akka inni Yesuusin dabarsee
kennuuf Yihuudaa Keeriyoticha ilma Simoon keessa
duraan dursee yaada kaa'e. **3** Yesuusis akka Abbaan waan
hunda harka isaatti kenne, akka Waaqa biraa dhufee fi
akka gara Waaqaatti deebi'u illee beeka ture; **4** kanaaf
irbaata irraa ka'ee, wayyaa isaa kan irraan uffate of irraa
fuudhee lafa kaa'e; fooxaas mudhiitti hidhate. **5** Ergasii
gabateetti bishaan naqatee miilla barattootaa dhiquu fi
fooxaa mudhiitti hidhate sanaanis haquu jalqabe. **6** Inni
gara Simoon Phexros dhufe; Phexrosis, "Yaa Gooftaa,
situ miilla koo naa dhiqaa?" jedheen. **7** Yesuus immoo
deebisee, "Waan ani hojjechaa jiru ati amma hin beektu;
booddee garuu ni hubatta" jedheen. **8** Phexrosis, "Hin
ta'u; ati gonkumaa miilla koo naa hin dhiqxu" jedheen.
Yesuusis deebisee, "Yoo ani siif dhiquu baadhe ati na
biraa qooda hin qabaattu" jedheen. **(aiōn g165)** **9** Simoon
Phexrosis deebisee, "Yaa Gooftaa, yoos harka koo fi
mataa koos malee miilla koo qofa hin ta'in" jedheen. **10**
Yesuusis, "Namni dhagna isaa dhiqate tokko miilla isaa
qofa dhiqachuu isa barbaachisa; dhagni isaa guutuun
qulqulluu dha. Isin qulqulluu dha; garuu hunda keessan
miti" jedheen. **11** Innis nama dabarsee isa kennuuf
jiru beeka tureetii; sababiin inni, "Qulqulluun hunda
keessan miti" jedheefis kanuma. **12** Innis erga miilla
isaanii dhiqee booddee, uffata isaa uffatee iddoo isaatti
deebi'ee taa'e. Akkanas jedheen; "Isin waan ani isiniif
godhe hubattanii? **13** Isin, 'Barsiisaa', 'Gooftaas' naan
jettu; anis waan isuma isin jettan ta'eef isin dhuguma
jettan. **14** Yoos erga ani Gooftaa fi Barsiisaan keessan
miilla keessan isinii dhiqee, isinis akkasuma miilla walii
dhiquu qabdu. **15** Akkuma ani isinii godhe kana isinis
akka gootaniif ani fakkeenya isinii kenneera. **16** Ani
dhuguman, dhuguman isinitti hima; garbichi gooftaa
isaa hin caalu; ergamaanis kan isa erge hin caalu. **17**
Egaa isin yoo waan kana beektanii hojii irra oolchitan
isin eebbifamoo dha. **18** "Ani waa'ee hunda keessanii
dubbachaa hin jiru; ani warran filadhe nan beeka. Kun
garuu dubbiin Katabbii Qulqulluu kan, 'Inni buddeena
koo nyaate koomee isaa natti ol fudhate'jedhu sun akka
guutamuuf. **19** "Isin yommuu wanni kun ta'utti akka
ani Isa ta'e akka amantaniif utuu inni hin ta'in amma
isinitti nan hima. **20** Ani dhuguman, dhuguman isinitti
hima; kan nama ani ergu kam iyyuu simatu hundinuu na
simata; kan na simatu hundis isa na erge sana simata."
21 Yesuusis erga kana dubbatee booddee hafuuraan
jeeqamee, "Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; isin
keessaa tokko dabarsee na kenna" jedhee dhugaa ba'e. **22**
Barattoonni akka inni waa'ee eenyuu dubbate wallaalanii
wal ilaalan. **23** Barattoota keessaas inni Yesuus isa
jaallatu tokko Yesuusitti irkatee maaddiitti dhi'aatee
ture. **24** Simoon Phexrosis, "Mee eenyuu jechuu isaa akka
ta'e isa gaafadhu!" jedhee nyaaraan barataa sanatti hime.
25 Innis qoma Yesuusiitti hirkatee, "Yaa Gooftaa, eenyu
innii?" jedhee gaafate. **26** Yesuusis deebisee, "Namichi
ani buddeena afaan kaa'ata tokkoo caabii keessa cuuphee
kennuuf isa" jedhe. Innis buddeena caabii keessa cuuphee
Yihuudaa ilma Simoon Keeriyotichaatiif kenne. **27**
Yihuudaas akkuma inni buddeenicha fudhateen Seexanni
itti gale. Yesuusis, "Waan gochuuf jirtu dafii godhi" isaan
jedhe. **28** Warra nyaataaf tataa'an keessaas namni tokko
iyyuu waan inni akkas isaan jedheef hin hubanne. **29**
Sababii Yihuudaan korojoo maallaqaa baachaa tureefis
isaan keessaa namoonni tokko tokko waan Yesuus, akka
inni waan Ayyaanaaf barbaachisu bitu yookaan akka inni
hiyyeeyyiif waa kennu isatti hime se'an. **30** Yihuudaanis
akkuma buddeena sana fudhateen gad ba'e. Yeroon
sunis halkan ture. **31** Erga Yihuudaan gad ba'ee booddee
Yesuus akkana jedhe; "Amma Ilmi Namaa ulfaateera;
Waaqnis isaan ulfina argateera. **32** Waaqni erga isaan
ulfina argatee, Waaqni ofuma isaatiin Ilma ulfeessa;
inni takkumaan isa ulfeessa. **33** "Yaa ijoolle, ani yeroo
gabaabaaf isin wajjinan jira. Isin na barbaaddu; ani
akkuma Yihuudootaan, 'Iddoo ani dhaqu isin dhufuu
hin dandeessan' jedhe sana ammas isiniin nan jedha.
34 "Akka isin wal jaallattaniif ani ajaja haaraa isiniifin
kenna. Akkuma ani isin jaalladhetti isinis akkasuma
wal jaalladhaa. **35** Yoo isin jaalala waliif qabaattan
namoonni hundinuu akka isin barattoota koo taatan
kanaan ni beeku." **36** Simoon Phexrosis, "Yaa Gooftaa,

eessa dhaqxa?" jedhee isa gaafate. Yesuusis, "Ati amma
iddoo ani dhaqu na faana dhaquu hin dandeessu; gara
booddeetti garuu na duukaa buuta" jedhee deebiseef. **37**
Phexrosis, "Yaa Gooftaa, ani maaliifan amma si duukaa
bu'uu hin dandeenye? Ani siif jedhee lubbuu koo nan
kenna" jedheen. **38** Yesuusis deebisee, "Ati dhuguma
naaf jettee lubbuu kee ni kennitaa? Ani dhuguman,
dhuguman sitti hima; ati utuu indaanqoon hin iyyin
yeroo sadii na ganta" jedheen.

14 "Garaan keessan hin raafamin. Waaqatti amanaa;
nattis amanaa. **2** Mana Abbaa koo keessa iddoo
jireenyaa baay'eetu jira; utuu akkana ta'uu baatee silaa
isinittin hima ture. Ani iddoo isinii qopheessuuf achin
dhaqaatii. **3** Anis yoon dhaqee iddoo isinii qopheesse,
akka isinis iddoo ani jiru jiraattaniif deebi'ee dhufeen
ofitti isin fudhadha. **4** Isinis karaa iddoo ani dhaquu
ni beektu." **5** Toomaasis, "Yaa Gooftaa, ati eessa akka
dhaqxu nu hin beeknu; yoos akkamitti karaa sana beekuu
dandeenya ree?" jedheen. **6** Yesuusis akkana jedhee
deebiseef; "Karaa fi dhugaan, jireenyis anuma. Yoo
anaan ta'e malee eenyu iyyuu gara Abbaa hin dhufu. **7**
Utuu na beektanii silaa Abbaa koos akkasuma ni beektu
turtan; ammaa jalqabdaniis isa beektu; isas argitaniirtu."
8 Fiiliphoos, "Yaa Gooftaa, Abbaa nutti argisiisi; kun
nu ga'aatii" jedheen. **9** Yesuusis akkana isaan jedhe;
"Yaa Fiiliphoos, ani yeroo dheeraa akkanaa isin wajjin
jiraadhee, ati amma illee na hin beeknee? Namni na
arge Abbaas argeera. Yoos ati akkamitti, 'Abbaa nutti
argisiisi' jechuu dandeessa ree? **10** Akka ani Abbaa keessa
jiru, Abbaanis akka na keessa jiru ati hin amantuu?
Ani dubbii isinitti dubbadhu kana ofuma kootiin hin
dubbadhu. Garuu Abbaa isa na keessa jiraatutu hojii
isaa hojjeta. **11** Akka ani Abbaa keessa jiru, Abbaanis
akka na keessa jiru na amanaa; yookaan sababii hojii
sanaatiif na amanaa. **12** Ani dhuguman, dhuguman
isinitti hima; namni natti amanu hojii ani hojjedhu ni
hojjeta. Ani waanan gara Abbaa dhaquuf inni waan
kana caalu iyyuu ni hojjeta. **13** Akka Abbaan Ilmaan
ulfina argatuuf ani waan isin maqaa kootiin kadhattan
kam iyyuu nan raawwadha. **14** Yoo isin maqaa kootiin
waan kam iyyuu na kadhattan ani nan raawwadha. **15**
"Isin yoo na jaallattan ajaja koo eegaa. **16** Ani Abbaa
nan kadhadha; innis akka inni bara baraan isin wajjin
jiraatuuf Jajjabeessaa biraa isinii kenna; **(aiōn g165)** **17**
inni Hafuura dhugaa ti. Addunyaan waan isa hin arginee
fi waan isa hin beekneef isa fudhachuu hin danda'u.
Isin garuu waan inni isin wajjin jiraatuuf, isin keessas
waan jiruuf isa ni beektu. **18** Ani akka ijoollee haadhaa
fi abbaa hin qabneetti isin hin dhiisu; gara keessan nan
dhufa. **19** Yeroo muraasa booddee addunyaan deebi'ee
na hin argu; isin garuu na argitu. Sababii ani jiraadhuuf
isinis ni jiraattu. **20** Akka ani Abbaa koo keessa jiru,
akka isin na keessa jirtan akka anis isin keessa jiru
gaafas ni beektu. **21** Namni ajajawwan koo qabu, isaanis
kan eegu, inni na jaallata. Nama na jaallatu Abbaan
koo ni jaallata; anis isa nan jaalladha; isattis of nan
mul'isa." **22** Yihuudaa Keeriyoticha utuu hin ta'in inni
Yihuudaan kaan, "Yaa Gooftaa, ati maaliif addunyaatti
utuu hin ta'in nutti of mul'isuu barbaadda?" jedheen. **23**
Yesuusis akkana jedhee deebiseef; "Namni na jaallatu
kam iyyuu dubbii koo ni eega. Abbaan koo isa ni jaallata;
nus gara isaa ni dhufna; iddoo jireenyaas isa wajjin ni
godhanna. **24** Namni na hin jaallanne dubbii koo hin
eegu. Dubbiin isin dhageessan kunis kan Abbaa na erge
sanaati malee kan koo miti. **25** "Ani utuman isin wajjin
jiruu waan kana isinitti dubbadheera. **26** Jajjabeessaan
sun, Hafuurri Qulqulluun kan Abbaan maqaa kootiin
ergu garuu waan hunda isin barsiisa; waan ani isinitti
hime hundas isin yaadachiisa. **27** Ani nagaa isin biratti
nan hambisa; nagaa koos isiniif nan kenna. Ani akka
addunyaan kennutti isiniif hin kennu. Garaan keessan
hin raafamin; hin sodaatinis. **28** "Isin akka ani, 'Ani
nan deema; deebi'ees gara keessan nan dhufa' jedhe
dhageessaniirtu. Utuu na jaallattanii silaa gara Abbaa
dhaquu kootti ni gammaddu turtan; Abbaan na caalaatii.
29 Akka yommuu wanni kun ta'utti isin amantaniif utuu
wanni kun hin ta'in ani amma duraan dursee isinitti
himeera. **30** Waan bulchaan addunyaa kanaa dhufuuf,
ani si'achi isin wajjin baay'ee hin dubbadhu; inni narraa
homaa hin qabu; **31** garuu akka ani Abbaa jaalladhu
addunyaan akka beekuuf, ani akkuma Abbaan na ajajetti
nan hojjedha. "Ka'aa, asii ni deemnaa.

15 "Ani muka wayinii dhugaa ti; kan dhaabes Abbaa
koo ti. **2** Inni damee koo kan ija hin naqanne
hunda muree gata; damee ija naqatu immoo akka inni
caalaatti naqatuuf irraa qora. **3** Isin dubbii ani isinitti
dubbadheen amma qulqulluu dha. **4** Na keessa jiraadhaa;
anis isin keessa nan jiraadhaa. Akkuma dameen yoo muka
wayiniitti jiraate malee ofuma isaatiin ija naqachuu
hin dandeenye, isinis yoo na keessa jiraattan malee
ija naqachuu hin dandeessan. **5** "Ani muka wayinii
ti; isini immoo dameewwan. Namni yoo na keessa
jiraate, anis yoon isa keessa jiraadhe inni ija baay'ee
naqata; isin narraa gargar baatanii homaa gochuu hin
dandeessaniitii. **6** Namni na keessa hin jiraanne akka
damee gad gatamee goguu ti. Dameewwan akkanaa
walitti qabamanii ibiddatti naqamu; ni gubamus. **7**
Isin yoo na keessa jiraattan, dubbiin koos yoo isin
keessa jiraate, waanuma feetan kadhadhaa; innis isiniif
ni kennama. **8** Isin yoo ija baay'ee naqattanii fi yoo
barattoota koo taatan, kanaan Abbaan koo ulfina argata.
9 "Akkuma Abbaan na jaallatetti anis akkasuma isin
jaalladheera. Egaa jaalala koo keessa jiraadhaa. **10**
Akkuma ani ajajawwan Abbaa kootii eegee jaalala isaa
keessa jiraadhu, isinis yoo ajajawwan koo eegdan jaalala
koo keessa ni jiraattu. **11** Akka gammachuun koo isin
keessa jiraatuu fi akka gammachuun keessanis guutuu
ta'uuf ani waan kana isinitti himeera. **12** Ajajni koo isa
kana: Akkuma ani isin jaalladhetti isinis wal jaalladhaa.
13 Eenyu iyyuu jaalala guddaa kan namni lubbuu isaa
dabarsee michoota isaatiif kennu sana irra caalu hin
qabu. **14** Waan ani isin ajaje yoo raawwattan isin
michoota koo ti. **15** Garbichi waan gooftaan isaa hojjetu
waan hin beekneef, ani si'achi garboota isiniin hin jedhu.
Qooda kanaa ani michoota isiniin jedheera; ani waanan
Abbaa koo irraa dhaga'e hundumaa isin beeksiseeraatii.
16 Isinis akka dhaqxanii ija naqattaniif, iji keessanis akka
jiraatuuf anatu isin filatee isin muude malee isin na hin

filanne. Kunis akka Abbaan waan isin maqaa kootiin
kadhattan kam iyyuu isinii kennuuf. **17** Ajajni koo isa
kana: Wal jaalladhaa. **18** “Yoo addunyaan isin jibbe, akka
inni isin dura na jibbe beekaa. **19** Utuu isin kan addunyaa
taatanii silaa addunyaan kan ofii isaa ni jaallata ture.
Amma garuu waan ani addunyaa keessaa isin filadheef
isin kan addunyaa miti. Kanaafuu addunyaan isin jibba.
20 Dubbii ani, ‘Garbichi gooftaa isaa hin caalu’jedhee
isinitti hime sana yaadadhaa. Isaan erga na ari’atanii,
isinis ni ari’atu. Yoo dubbii kootiif ajajaman, dubbii
keessaniifis ni ajajamu. **21** Isaan waan Isa na erge sana
hin beekneef, sababii maqaa kootiitiif waan kana hunda
isin irratti raawwatu. **22** Utuu ani dhufee isaanitti himuu
baadhee silaa cubbuu isaanitti hin ta’u ture. Amma
garuu cubbuu isaaniitiif sababii dhi’eeffatan hin qaban.
23 Namni na jibbu Abbaa koos ni jibba. **24** Utuu ani hojii
namni biraa tokko iyyuu hin hojjetin gidduu isaaniitti
hojjechuu baadhee silaa cubbuu isaanitti hin ta’u ture.
Amma garuu utuma waan ani hojjedhe arganuu anas
Abbaa koos jibbaniiru. **25** Kunis akka dubbiin Seera
isaanii keessatti, ‘Isaan akkasumaan na jibban’jedhamee
barreeffame sun raawwatamuuf ta’e. **26** “Jajjabeessaan
ani Abbaa biraa isinii ergu, jechuunis Hafuurri Dhugaa
inni Abbaa keessaa ba’u sun yommuu dhufutti waa’ee
koo dhugaa ba’a. **27** Isinis jalqabaa kaaftanii waan na
wajjin turtaniif dhugaa baatu.

16 “Ani akka isin hin gufanneef jedhee wantoota
kanneen isinitti himeera. **2** Isaan mana sagadaa
keessaa isin ari’u; dhugumaan yeroon itti namni isin
ajjeesu kam iyyuu akka waan Waaqa tajaajiluutti yaadu
tokko ni dhufa. **3** Isaanis waan Abbaa yookaan na hin
beekiniif wantoota kanneen godhu. **4** Anis akka isin
yommuu yeroon sun ga’utti isaan yaadattaniif wantoota
kanneen isinitti himeera. Ani waanan isin wajjin tureef
jalqabatti wantoota kanneen isinitti hin himne. **5** “Amma
garuu ani gara isa na ergee nan dhaqa; ta’us isin keessaa
namni, ‘Ati eessa dhaqxa?’ jedhee na gaafatu tokko
iyyuu hin jiru. **6** Garuu waan ani wantoota kanneen
isinitti himeef garaan keessan gaddaan guutameera. **7**
Ani garuu dhuguman isinitti hima; deemuun koo bu’aa
isiniif qaba; yoo ani deeme malee Jajjabeessaan sun gara
keessan hin dhufu; ani yoon deeme garuu isa isiniif
nan erga. **8** Innis yommuu dhufutti akka addunyaan
waa’ee cubbuu, waa’ee qajeelummaatii fi waa’ee murtii
dogoggoree jiru mirkaneessa; **9** waa’ee cubbuu, sababii
namoonni natti hin amanneef; **10** waa’ee qajeelummaa,
sababii ani gara Abbaa dhaquu fi sababii isinis si’achi na
hin argineef; **11** waa’ee murtii immoo sababii bulchaa
addunyaa kanaatti murameef. **12** “Ani amma iyyuu
waanan isinitti himu baay’ee qaba; isin garuu amma
baachuu hin dandeessan. **13** Hafuurri dhugaa sun
yommuu dhufutti gara dhugaa hundaatti isin geessa.
Inni waan dhaga’u qofa dubbata malee ofuma isaatiin
hin dubbatu; waan dhufuuf jirus isinitti hima. **14** Inni
sababii waanuma koo fuudhee isinitti beeksisuuf ulfina
naa kenna. **15** Wanni Abbaan qabu hundinuu kan koo ti.
Inni waanuma koo fuudhee isinitti beeksisa jechuun
koos kanumaaf. **16** “Isin yeroo muraasa booddee na hin
argitan; yeroo muraasa booddee immoo deebitanii na
argitu.” **17** Barattoota isaa keessaas tokko tokko, “Inni,
‘Isin yeroo muraasaaf na hin argitan; yeroo muraasaaf
immoo deebitanii na argitu’ akkanumas ‘Ani waanan
gara Abbaa dhaquuf’ nuun jechuun isaa maal jechuu
isaa ti?” waliin jedhan. **18** Isaanis, “‘Yeroo muraasaaf’
jechuun isaa maal jechuu isaa ti? Maal jechuu isaa akka
ta’e nu hin beeknu” jedhan. **19** Yesuus immoo akka
isaan isa gaafachuu barbaadan beekee akkana jedheen;
“Wanni ani, ‘Isin yeroo muraasaaf na hin argitan; yeroo
muraasaaf immoo deebitanii na argitu’ jedhe sun maal
jechuu koo akka ta’e wal gaafachaa jirtuu? **20** Ani
dhuguman, dhuguman isinitti hima; isin ni boossu; ni
gadittus. Addunyaan garuu ni gammada. Isin ni gadditu;
gaddi keessan garuu gammachuutti ni geeddarama. **21**
Dubartiin yommuu ciniinsifattu, waan yeroon ishee
ga’eef ni gadditi; erga daa’ima deessee booddee garuu
waan addunyaa irratti namni dhalateef, isheenis waan
gammadduuf dhiphina sana hin yaadattu. **22** Isinis
akkasuma amma gadditaniirtu; ani garuu deebi’een
isin ilaala; garaan keessanis ni gammada. Gammachuu
keessanis eenyu iyyuu isin irraa hin fudhatu. **23** Gaafas
isin homaa na hin kadhattan. Ani dhuguman, dhuguman
isinitti hima; Abbaan waan isin maqaa kootiin kadhattan
kam iyyuu isinii kenna. **24** Isin hamma ammaatti maqaa
kootiin homaa hin kadhanne. Akka gammachuun keessan
guutuu ta’uuf kadhadhaa ni argattu. **25** “Ani wantoota
kanneen fakkeenyaan isinitti himeera; garuu yeroon ani
deebi’ee fakkeenyaan isinitti hin dubbanne ni dhufa;
yommus ani waa’ee Abbaa koo ifaan ifatti isinittin hima.
26 Isin gaafas maqaa kootiin ni kadhattu. Ani Abbaa
isiniif nan kadhadha isiniin hin jedhu. **27** Isin waan na
jaallattaniif, Waaqa biraa ba’uu koo waan amantaniif
Abbaan mataan isaa isin jaallata. **28** Ani Abbaa biraa
ba’ee gara addunyaa dhufeera; ammas addunyaa dhiisee
gara Abbaa nan dhaqa.” **29** Barattoonni isaas akkana
jedhan; “Kunoo, ati amma iyyuu fakkeenyaan utuu hin
ta’in ifaan ifatti dubbachaa jirta. **30** Akka ati waan hunda
beektuu fi akka namni tokko iyyuu gaaffii si gaafachuu
hin barbaachifne nu amma ni beekna. Kanaanis nu
akka ati Waaqa biraa baate ni amanna.” **31** Yesuusis
deebisee akkana jedheen; “Isin amma ni amantuu? **32**
Kunoo yeroon isin itti kophaatti na dhiiftanii tokkoon
tokkoon keessan gara feetanitti bittinnooftan tokko ni
dhufa. Ammuma iyyuu dhufeera. Garuu waan Abbaan
koo na wajjin jiruuf ani kophaa koo miti. **33** “Akka isin
anaan nagaa qabaattaniif ani wantoota kanneen isinitti
himeera. Addunyaa kana irratti rakkinni isin argata.
Garuu jabaadhaa! Ani addunyaa mo’adheeraa.”

17 Yesuus wantoota kanneen dubbatee gara samii
ol ilaalee akkana jedhe: “Yaa Abbaa, sa’aatiin sun
ga’eera. Akka Ilmi kees ulfina siif kennuuf, ati Ilma keetiif
ulfina kenni. **2** Akka inni warra ati isaaf kennite hundaaf
jireenya bara baraa kennuuf, nama hunda irratti taayitaa
isaaf kenniteertaatii. **(aiōnios g166)** **3** Jireenyi bara baraas
kana: innis akka isaan si’i Waaqa dhugaa tokkichaa fi
Yesuus Kiristoos isa ati ergite sana beekaniif. **(aiōnios
g166)** **4** Ani hojii ati akka ani hojjedhuuf natti kennite
sana raawwachuudhaan lafa irratti ulfina siif kenneera.
5 Yaa Abbaa, amma immoo ati ulfina ani utuu addunyaan

hin uumaminiin dura si biratti qabaadhe sanaan of
biratti na ulfeessi. 6 “Ani namoota ati addunyaa keessaa
naa kennitetti maqaa kee beeksiseera. Isaan kan kee
turan; ati isaan naa kennite; isaanis dubbii kee eeganiiru.
7 Isaan akka wanni ati anaaf kennite hundumtuu si biraa
dhufe amma beekaniiru. 8 Ani dubbii ati anaaf kennite
isaaniif kenneeraatii; isaanis fudhataniiru. Akka ani si
biraa ba’es dhugumaan beekaniiru; akka ati na ergites
amananiiru. 9 Ani isaaniif nan kadhadha. Warri ati
naa kennite waan kan kee ta’aniif isaaniifin kadhadha
malee addunyaaf hin kadhadhu. 10 Wanni ani qabu
hundinuu kan kee ti; wanni ati qabdu hundinuus kan
koo ti. Anis kanaan ulfina nan argadha. 11 Ani si’achi
addunyaa keessa hin turu; isaan garuu amma iyyuu
addunyaa keessa jiru; ani gara kee nan dhufa. Yaa Abbaa
Qulqulluu, akkuma nu tokko taane sana isaanis tokko
akka ta’aniif maqaa kee kan naa kennite sanaan isaan
eegi. 12 Ani yeroo isaan wajjin turetti, maqaa kee kan
ati naa kennite sanaan isaan nan eege; isaan eegeeras.
Akka Katabbiin Qulqulluun raawwatamuufis ilma badii
sana malee isaan keessaa namni tokko iyyuu hin badne.
13 “Amma garuu ani gara kee nan dhufa; gammachuun
koos akka isaan keessatti guutuu ta’uuf, ani amma iyyuu
utuman addunyaa keessa jiruu wantoota kanneen nan
dubbadha. 14 Ani dubbii kee isaaniif kenneera; akkuma
ani kan addunyaa hin ta’in, isaanis waan kan addunyaa
hin ta’iniif, addunyaan isaan jibbeera. 15 Ani akka ati isa
hamaa sana isaan irraa eegduuf malee akka ati addunyaa
keessaa isaan baaftuuf si hin kadhadhu. 16 Akkuma ani
kan addunyaa hin ta’in isaanis akkasuma kan addunyaa
miti. 17 Dhugaadhaan isaan qulqulleessi; dubbiin kee
dhugaa dha. 18 Akkuma ati gara addunyaatti na ergite
sana anis gara addunyaatti isaan ergeera. 19 Akka
isaanis dhugumaan qulqullaa’aniif, ani isaaniif jedhee
of nan qulqulleessa. 20 “Ani warra dubbii isaaniitiin
natti amananiifis malee isaan kana qofaaf hin kadhadhu;
21 kunis yaa Abbaa, akkuma ati na keessa jirtu, anis
si keessa jiru sana, akka hundi isaanii tokko ta’aniif.
Akka ati na ergite addunyaan akka amanuuf isaanis nu
keessa haa jiraatan. 22 Akkuma nu tokko taane isaanis
tokko akka ta’aniif, ulfina ati naaf kennite sana anis
isaaniif kenneera; 23 kunis akka isaan guutummaatti
tokko ta’aniif ani isaan keessa nan jiraadha; ati immoo
na keessa jiraatta. Yoos akka ati na ergitee fi akkuma na
jaallattetti akka isaanis jaallatte addunyaan ni beeka.
24 “Yaa Abbaa, akka warri ati naa kennite kunneen
iddoo ani jiru na wajjin jiraatanii fi akka isaan ulfina
koo kan ati utuu addunyaan hin uumaminiin dura waan
na jaallatteef naa kennite sana arganis nan barbaada.
25 “Yaa Abbaa Qajeelticha, addunyaan si hin beeku;
ani garuu sin beeka; isaan kunis akka ati na ergite ni
beeku. 26 Akkan jaalalli ati ittiin na jaallatte sun isaan
keessa jiraatuuf, anis akka isaan keessa jiraadhuuf ani
akka maqaan kee isaan biratti beekamu godheera; akka
beekamus nan godha.”

18 Yesuus wantoota kanneen dubbatee barattoota
isaa wajjin Sulula Qeediroon gama iddoo biqiltuun
ture tokkotti ce’e; innis, barattoonni isaas achi keessa
seenan. 2 Yesuus yeroo baay’ee barattoota isaa wajjin
achitti wal argaa waan tureef, Yihuudaan inni Yesuusin
dabarsee kennu sunis iddoo sana beeka ture. 3 Kanaafuu
Yihuudaan tuuta loltootaatii fi qondaaltota luboota
hangafootaa fi Fariisota biraa ergaman dura deemaa achi
dhufe. Isaanis guca, ibsaa fi mi’a lolaa qabatanii turan. 4
Yesuusis waan isa irra ga’uuf jiru hunda beeknaan gad
ba’ee, “Isin eenyun barbaaddu?” jedhee isaan gaafate. 5
Isaanis deebisanii, “Yesuus isa Naazreeti” jedhan. Yesuus
immoo, “Ani isaa dha” jedhe. Yihuudaan inni dabarsee
isa kennu sunis jara wajjin achi dhaabachaa ture. 6
Yommuu Yesuus, “Ani isaa dha” isaaniin jedhetti dugda
duubatti deebi’anii lafatti kukkufan. 7 Inni ammas,
“Isin eenyun barbaaddu?” jedhee isaan gaafate. Isaanis,
“Yesuus isa Naazreeti” jedhan. 8 Yesuusis deebisee, “Ani,
‘Ani isaa dha’ isiniin jedheera. Kanaafuu, isin yoo na
barbaaddan namoota kanneen dhiisaa haa deemanii!”
jedhe. 9 Kunis akka dubbiin inni, “Ani warra ati naa
kennite keessaa tokko illee hin ganne” jedhee dubbate
sun raawwatamuuf ta’e. 10 Simoon Phexros goraadee
qabu luqqifatee garbicha luba ol aanaa dha’ee gurra isaa
mirgaa irraa kute. Maqaan garbicha sanaas Maalkoosii
dha. 11 Yesuusis Phexrosiin, “Goraadee kee man’ee isaatti
deebisi! Ani xoofoo Abbaan naa kenne hin dhuguu?”
jedhe. 12 Tuunni loltootaa, ajajaan isaaniitii fi eegdonni
Yihuudootaas Yesuusin qabanii hidhan. 13 Isaanis
duraan dursanii Haannaasitti isa geessan; Haannaas
abbaa niitii Qayyaaffaa ti; Qayyaaffaan immoo bara sana
luba ol aanaa ture. 14 Qayyaaffaan isa akka namni tokko
uummataaf du’uun wayyu Yihuudoota gorsee turee dha.
15 Simoon Phexrosii fi barataan biraa Yesuus faana bu’an.
Barataan sunis waan luba ol aanaa biratti beekamaa
tureef, Yesuus wajjin dallaa luba ol aanaa keessa seene;
16 Phexros garuu balbala dura ala dhaabachaa ture.
Barataan luba ol aanaa biratti beekamaa ture kaan
gad ba’ee intala balbala eegdutti himee Phexrosin ol
seensise. 17 Intalli balbala eegdu sunis Phexrosiin, “Atis
barattoota namicha kanaa keessaa tokko mitii?” jette.
Inni immoo deebisee, “Ana miti” jedhe. 18 Yeroon
isaa waan dhaamocha tureef garboonnii fi eegdonni
ibidda qabsiifatanii dhadhaabatanii qaqqaammachaa
turan. Phexrosis isaan wajjin dhaabatee qaqqaammachaa
ture. 19 Yommus lubni ol aanaan Yesuusin waa’ee
barattoota isaatii fi waa’ee barsiisa isaa gaafate. 20
Yesuusis akkana jedhee deebiseef; “Ani ifaan ifatti
addunyaatti dubbadheera; iddoo Yihuudoonni hundi
itti walitti qabamanitti, manneen sagadaattii fi mana
qulqullummaa keessattis ani yeroo hunda barsiisaan
ture. Ani waan tokko illee icciitiidhaan hin dubbanne.
21 Ati maaliif na gaafatta? Warra waan ani isaaniin
jedhe dhaga’an gaafadhu. Kunoo isaan waan ani jedhe
beeku.” 22 Yommuu Yesuus wantoota kanneen jedhetti
qondaaltota achi ijaajjaa turan keessaa tokko, “Luba ol
aanaaf akkana deebiftaa?” jedhee isa kabale. 23 Yesuusis
deebisee, “Yoo ani waan hamaa dubbadhee jiraadhe,
waan hamaa sana dhugaa ba’i. Yoo ani waan qajeelaa
dubbadhee jiraadhe garuu ati maaliif na rukutta?”
jedhe. 24 Haannaasis Yesuusin akkuma inni hidhamee
jirutti gara lubicha ol aanaa, gara Qayyaaffaatti erge.
25 Simoon Phexros dhaabatee ibidda qaqqaammachaa

ture. Kanaafuu isaan, “Atis barattoota isaa keessaa tokko
mitii?” jedhaniin. Inni immoo, “Ana mitii” jedhee haale.
26 Garboota luba ol aanaa keessaas firri namicha Phexros
gurra isaa irraa kute sanaa tokko, “Ani iddoo biqiltuutti
isa wajjin si hin arginee?” jedheen. **27** Phexros ammas ni
gane; yommusuma indaanqoon iyye. **28** Yihuudoonnis
Yesuusin mana Qayyaaffaatii fuudhanii masaraa bulchaa
warra Roomaatti geessan. Yeroon sun ganama barii ture;
Yihuudoonnis akka hin xuroofneef jedhanii masaraa ol
hin seenne; kunis akka Faasiikaa nyaachuu danda’aniif.
29 Kanaafuu Phiilaaxoos gara isaaniitti gad ba’ee,
“Himanni isin namicha kana irratti dhi’eessitan maali?”
jedhee gaafate. **30** Isaanis, “Utuu namichi kun yakka
hojjechuu baatee nu silaa isa dabarsinee sitti hin
kenninu ture” jedhanii deebisaniif. **31** Phiilaaxoosis, “Isin
ofuma keessanii isa fuudhaatii akka seera keessaniitti
itti muraa” jedheen. Yihuudoonnis, “Nu garuu nama
tokko illee ajjeesuuf mirga hin qabnu” jedhaniin. **32**
Kunis wanni Yesuus akka du’a akkamiitiin du’uuf jiru
argisiisuuf jedhee dubbate sun akka raawwatamuuf
ta’e. **33** Phiilaaxoos ammas masaraa mootummaa seene;
Yesuusinis ofitti waamee, “Ati mootii Yihuudootaatii?”
jedhee isa gaafate. **34** Yesuusis, “Waan kana sumatu jedhe
moo namoota biraatu waa’ee koo sitti hime?” jedhee
gaafate. **35** Phiilaaxoosis deebisee, “Anatu Yihuudiidhaa
ree? Kan dabarsee natti si kenne sabuma keetii fi luboota
hangafoota. Garuu ati maali gooteeti?” jedheen. **36**
Yesuusis, “Mootummaan koo kan addunyaa kanaati miti.
Utuu kan addunyaa kanaa ta’ee silaa akka ani dabarfamee
Yihuudootatti hin kennamneef tajaajiltoonni koo naa
lolu turan. Amma garuu mootummaan koo kan addunyaa
kanaa miti” jedhe. **37** Phiilaaxoosis, “Yoos ati mootii
dha kaa!” jedheen. Yesuus immoo, “Akka ani mootii
ta’e atuu jette. Dhugumaan wanni ani dhaladhee gara
addunyaa dhufeefis dhugaadhaaf dhugaa ba’uuf. Namni
dhugaaf dhaabatu hundinuu sagalee koo dhaga’a” jedhee
deebise. **38** Phiilaaxoosis, “Dhugaan maal inni?” jedheen.
Innis erga waan kana dubbatee booddee amma illee
Yihuudootatti gad ba’ee akkana jedheen; “Ani balleessaa
tokko illee isa irratti hin arganne. **39** Garuu isin akka ani
yeroo Faasiikaatti nama tokko gad isinii dhiisu bartee
godhattaniirtu. Kanaafuu akka ani, ‘Mootii Yihuudootaa’
gad isiniif dhiisu barbaadduu?” **40** Isaan amma illee
iyyanii, “Lakki, Barabbaas malee isa miti!” jedhan.
Barbaas kun saamtuu ture.

19 Phiilaaxoosis Yesuusin fuudhee garafsiise. **2**
Loltoonnis gonfoo qoraattii micciiranii dha’anii
mataa isaa irra kaa’an. Isaanis uffata dhiilgee isatti
uffisanii, **3** “Akkam ree, yaa Mootii Yihuudootaa!”
jechaa gara isaatti deddeebi’aa turan. Isas ni kabalan. **4**
Phiilaaxoos amma illee gad ba’ee Yihuudootaan, “Akka
ani balleessaa tokko illee isa irratti hin argatin akka
beektaniif kunoo ani isa gad isiniifin baasa” jedhe. **5**
Yesuusis gonfoo qoraattii kaa’atee, wayyaa dhiilgees
uffatee gad ba’e; Phiilaaxoosis, “Namichi kunoo ti!”
isaaniin jedhe. **6** Luboonni hangafoonnii fi qondaaltonni
isaanii yommuu isa arganitti, “Fannisi! Fannisi!” jedhanii
iyyan. Phiilaaxoos immoo deebisee, “Isin ofuma keessanii
fuudhaatii isa fannisaa malee ani balleessaa tokko
iyyuu isa irratti hin arganne” jedheen. **7** Yihuudoonnis
deebisanii, “Nu seera qabna; namichi kun waan Ilma
Waaqaa of godheef akka seera keenyaatti du’uu qaba”
jedhan. **8** Phiilaaxoosis yommuu dubbii kana dhaga’etti
ittuma caalchisee sodaate. **9** Innis masaraatti ol deebi’ee,
“Ati nama eessaati?” jedhee Yesuusin gaafate. Yesuus
garuu deebii tokko iyyuu hin kennineef. **10** Phiilaaxoosis,
“Ati na jalaa dubbachuu diddaa? Akka ani gad si dhiisuuf
taayitaa qabuu fi akka ani si fannisuuf taayitaa qabu
ati hin beektuu?” jedheen. **11** Yesuus immoo, “Ati utuu
olii siif kennamuu baatee silaa taayitaa tokko illee
narratti hin qabdu ture. Kanaaf inni dabarsee sitti na
kenne sun cubbuu cubbuu caalu qaba” jedhee deebiseef.
12 Phiilaaxoosis yeroo sanaa jalqabee Yesuusin gad
dhiisuu barbaada ture; Yihuudoonni garuu, “Ati yoo
namicha kana gad dhiifte michuu Qeesaar miti. Namni
mootii of godhu kam iyyuu Qeesaariin morma” jedhanii
iyyan. **13** Phiilaaxoosis yommuu dubbii kana dhaga’etti
Yesuusin gad baasee, iddoo “Dhagaa Afamaa” kan afaan
Ibraayisxiitiin “Gabataa” jedhamutti barcuma murtii
irra taa’e. **14** Guyyaan sunis guyyaa Qophii Faasiikaa
ture; yeroon isaas gara sa’aatii ja’aa ture. Phiilaaxoosis
Yihuudootaan, “Mootiin keessan kunoo ti!” jedhe. **15**
Isaan garuu, “Isa balleessi! Isa balleessi! Isa fannisi!”
jedhanii iyyan. Phiilaaxoos immoo, “Mootii keessan
fannisu moo?” jedhee gaafate. Luboonni hangafoonnis,
“Nu Qeesaar malee mootii biraa hin qabnu” jedhanii
deebisaniif. **16** Kanaaf Phiilaaxoos akka inni fannifamuuf
dabarsee isaanitti kenne. Isaanis Yesuusin fuudhanii
deeman. **17** Innis fannoo ofii isaa baadhatee iddoo
Buqqee Mataa kan afaan Ibraayisxiitiin Golgootaa
jedhamutti ol ba’e. **18** Isaanis achitti isa fannisan;
isa wajjinis namoota biraa lama, isa tokko garanaan,
kaan immoo garasiin, Yesuusin immoo gidduu isaaniitti
fannisan. **19** Phiilaaxoosis Katabbii, Yesuus Isa Naazreeti,
Mooticha Yihuudootaa, jedhu tokko barreessee fannoo
sanatti maxxanse. **20** Iddoon Yesuus itti fannifame
waan magaalaatti dhi’oo tureef Yihuudoonni hedduun
katabbii sana dubbisaniiru; katabbiin sunis afaan
Ibraayisxiitiin, Laatiinii fi Giriikiin barreeffame. **21**
Luboonni Yihuudootaa hangafoonni Phiilaaxoosiin,
“Namichi kun, ‘“Ani mootii Yihuudootaa ti” jedheera’
jedhii barreessi malee, ‘Inni Mootii Yihuudootaa ti’
jettee hin barreessin” jedhan. **22** Phiilaaxoosis, “Ani
waanan barreesse, barreesseera” jedhee deebise. **23**
Loltoonni sunis erga Yesuusin fannisanii booddee kittaa
isaa hambisanii wayyaa isaa fuudhanii akka tokko tokko
isaan ga’uuf iddoo afuritti hiratan. Kittaan sun hin
hodhamne; olii hamma gadiittis dha’aa tokko ture. **24**
Kanaafuu isaan, “Kottaa hin tarsaasnuu; garuu ixaa
buufannee akka inni kan eenyuu ta’u ilaallaa” waliin
jedhan. Kunis akka Katabbiin Qulqulluun, “Isaan wayyaa
koo hiratan; uffata koottis ixaa buufatan” jedhu sun
raawwatamuuf ta’e. Wanni loltoonni godhanis kanuma.
25 Fannoo Yesuus biras haati isaa, obboleettiin haadha
isaa, Maariyaam niitiin Qilophaatii fi Maariyaam isheen
Magdalaa dhaabatanii turan. **26** Yesuusis yommuu
haadha isaatii fi barataa inni jaallatu sana utuu inni
ishee cina dhaabatuu argetti haadha isaatiin, “Dubartii

nana! Kunoo, ilma kee" jedhe. **27** Barataa sanaan illee,
"Kunoo haadha kee" jedhe; barataan sunis sa'aatii sanaa
jalqabee gara mana isaatti ishee fudhate. **28** Ergasii
Yesuus akka wanni hundinuu raawwatame beekee akka
Katabbiin Qulqulluun raawwatamuuf, "Nan dheebodhe"
jedhe. **29** Qodaan dhangaggaa'aa qabu tokko achi ture;
isaanis dhangaggaa'aa sana keessa ispoonjii cuuphanii
hiisophiitti kaa'anii afaan isaatti qaban. **30** Yesuusis
dhangaggaa'aa sana fudhatee, "Raawwateera" jedhe.
Mataa buusees hafuura isaa kenne. **31** Guyyaan sun
guyyaa Qophii ture; guyyaan itti aanus Sanbataa addaa
ture. Kanaafuu akka reeffi isaanii Sanbataan fannoo irra
hin oolle gochuuf jedhanii akka miilli isaanii cabsamee
fannoo irraa gad buufamuuf Yihuudoonni Phiilaaxoosin
kadhatan. **32** Kanaafuu loltoonni dhaqanii miilla namicha
jalqabaa, miilla namicha Yesuus wajjin fannifame kaaniis
cabsan. **33** Yommuu gara Yesuus dhufanitti garuu inni
du'e waan arganiif miilla isaa hin cabsine. **34** Loltoota
sana keessaa inni tokko garuu eeboodhaan cinaacha
isaa waraane; yeruma sana dhiignii fi bishaan ba'e. **35**
Namni waan kana arge rageesseera; ragaan isaas dhugaa
dha. Inni akka dhugaa dubbatu ni beeka; inni akka
isinis amantaniif dubbata. **36** Kunis wanni Katabbiin
Qulqulluun, "Lafeen isaa tokko iyyuu hin cabsamu"
jedhe sun akka raawwatamuuf ta'e. **37** Ammas Katabbiin
Qulqulluun biraa, "Isaanis isa waraanan sana ni ilaalu"
jedha. **38** Ergasii Yoosef namni Armaatiyaa kan sababii
Yihuudoota sodaateef dhoksaan barataa Yesuus ture
sun reeffa Yesuus fudhachuuf Phiilaaxoosin kadhate.
Phiilaaxoosis isaaf eeyyame; kanaafuu inni dhaqee reeffa
Yesuus fudhate. **39** Niqoodemoos inni duraan halkaniin
gara Yesuus dhufee tures walmakaa qumbiitii fi argeessa
gara kiiloo giraamii soddomii afur ulfaatu qabatee
dhufe. **40** Isaanis reeffa Yesuus fuudhanii akka duudhaa
Yihuudootaatti awwaaluuf urgooftuu wajjin huccuu
quncee talbaa irraa hojjetameen kafanan. **41** Iddoo
Yesuus itti fannifames lafa biqiltuu tokkotu ture; lafa
biqiltuu sana keessas iddoo awwaalaa haaraa kan namni
tokko iyyuu duraan itti hin awwaalamin tokkotu ture. **42**
Sababii guyyaan sun guyyaa Qophii Yihuudootaa turee
fi iddoon awwaalaa sunis waan dhi'oo tureef Yesuusin
achi keessa kaa'an.

20 Guyyaa jalqaba torban sanaa ganama barii utuma
dukkanaa'ee jiruu Maariyaam isheen Magdalaa
gara awwaalaa dhaqxee akka dhagaan afaan awwaala
sanaa irraa fuudhame argite. **2** Kanaafuu isheen fiigaa
gara Simoon Phexrosii fi gara barataa biraa kan Yesuus
isa jaallate sanaa dhaqxee, "Gooftaa awwaala keessaa
fudhataniiru; eessa akka isa kaa'anis hin beeknu!"
jetteen. **3** Kanaafuu Phexrosii fi barataan kaan ba'anii
gara awwaalichaa dhaqan. **4** Lachan isaanii iyyuu ni
fiigu turan; barataan kaan garuu Phexros bira darbee
fiiguudhaan dursee iddoo awwaalaa sana ga'e. **5** Innis
gad jedhee ilaalee huccuu quncee talbaa irraa hojjetame
lafatti arge malee awwaalicha keessa hin seenne. **6**
Simoon Phexros immoo isa duubaan dhufee awwaalicha
keessa seene. Huccuu sanas lafatti arge; **7** akkanumas
huccuu mataa Yesuusitti maramee ture arge. Huccuun
sunis kophaa isaa dachaafamee iddoo biraa ture malee
huccuu quncee talbaa irraa hojjetame sana bira hin turre.
8 Ergasiis barataan biraa inni jalqabatti awwaalicha bira
ga'e sun keessa seene. Innis argee amane. **9** Isaan akka
Yesuus warra du'an keessaa ka'u Katabbii Qulqulluu
irraa amma iyyuu hin beekne tureetii. **10** Barattoonni
sunis gara mana isaaniitti deebi'an. **11** Maariyaam garuu
alaan awwaala bira dhaabattee boo'aa turte. Utuma
boossuus awwaallatti gad jettee ilaalte; **12** isheenis
ergamoota lama kanneen uffata adaadii uffatanii iddoo
reeffi Yesuus kaa'amee ture sana, inni tokko mataa
duraan, kaan immoo miilla jalaan taa'an argite. **13**
Isaanis, "Dubartii nana, maaliif boossa?" jedhaniin.
Isheen immoo, "Gooftaa koo fudhataniiru; eessa akka
isa kaa'anis ani hin beeku" jetteen. **14** Yommuu waan
kana dubbattee of irra gara galtettis Yesuusin isaa
achi dhaabatu argite; garuu Yesuus ta'uu isaa hin
beekne. **15** Yesuusis, "Dubartii nana, maaliif boossa?
Eenyun barbaadda?" jedheen. Isheen immoo, nama iddoo
biqiltuu keessa hojjetu seetee, "Yaa gooftaa, ati yoo isa
fuutee jiraatte, akka ani dhaqee fudhadhuuf eessa akka
isa keesse natti himi" jetteen. **16** Yesuusis, "Maariyaam!"
jedheen. Isheenis isatti gara galtee afaan Ibraayisxiitiin,
"Rabbuunii!" jetteen. Hiikkaan isaas "Barsiisaa" jechuu
dha. **17** Yesuus immoo, "Ani amma illee waan gara
Abbaatti ol hin ba'iniif na hin tuqin. Garuu obboloota
koo bira dhaqiitii, 'Ani gara Abbaa kootii fi Abbaa
keessaniitti, gara Waaqa kootii fi Waaqa keessaniitti ol
nan ba'a' jedheera jedhiitii isaanitti himi" jedheen. **18**
Maariyaam isheen Magdalaas gara barattootaa dhaqxee,
"Ani Gooftaa argeera!" jette. Akka inni waan kana isheen
jedhes isaanitti himte. **19** Guyyaa jalqaba torban sanaa
galgala utuu barattoonni waan Yihuudoota sodaataniif
balbala cufatanii walitti qabamanii jiranuu Yesuus
dhufee isaan gidduu dhaabatee, "Nagaan isiniif haa
ta'u" jedheen. **20** Innis erga waan kana dubbatee
booddee harka isaatii fi cinaacha isaa isaanitti argisiise.
Barattoonnis yommuu Gooftaa arganitti akka malee
gammadan. **21** Yesuus amma illee, "Nagaan isiniif haa
ta'u! Akkuma Abbaan na erge sana anis isinan erga"
jedheen. **22** Innis erga waan kana jedhee booddee
Hafuura isaanitti baafatee akkana jedheen; "Hafuura
Qulqulluu fudhadhaa. **23** Yoo isin namootaaf cubbuu
isaanii dhiiftan isaaniif ni dhiifama; yoo isaaniif dhiisuu
baattan immoo isaaniif hin dhiifamu." **24** Garuu yeroo
Yesuus dhufetti warra Kudha Lamaan keessaa Toomaas
inni Didimoos jedhamu tokko barattoota wajjin hin
turre. **25** Kanaafuu barattoonni warri kaan, "Nu Gooftaa
argineerra!" jedhanii isatti himan. Inni garuu, "Ani iddoo
mismaaraan waraaname harka isaa irratti argu malee,
quba koo iddoo mismaaraa sana keessa kaa'u malee,
harka koos cinaacha isaa keessa kaa'u malee hin amanu"
jedheen. **26** Guyyaa saddeeti booddee barattoonni isaa
ammas mana keessa turan; Toomaasis isaan wajjin ture.
Utuma balbalichi cufamee jiruus Yesuus ol galee isaan
gidduu dhaabatee, "Nagaan isiniif haa ta'u!" jedheen. **27**
Innis Toomaasiin, "Quba kee as fidi; harka koo ilaali.
Harka kee diriirfadhuutii cinaacha koo keessa kaa'i.
Amani malee amantii hin dhabin" jedhe. **28** Toomaas

immoo, “Gooftaa koo! Waaqa koo!” jedheen. **29** Yesuusis,
“Ati waan na argiteef amante; warri utuu hin argin
amanan eebbifamoo dha” jedheen. **30** Yesuus barattoota
isaa duratti mallattoowwan biraa kanneen kitaaba
kana keessatti hin barreeffamin hedduu hojjete. **31**
Wantoonni kunneen garuu akka Yesuus inni Kiristoos
Ilma Waaqaa ta’e akka amantaniif, amanuudhaanis akka
maqaa isaatiin jireenya qabaattaniif barreeffame.

21 Wantoota kanneen booddee Yesuus ammas
galaana Xibeeriyaas biratti barattoota isaatti of
mul’ise. Haalli inni ittiin of mul’ises akkana ture: **2**
Simoon Phexros, Toomaas inni Didimoos jedhamu,
Naatnaa’el namichi Qaanaa Galiilaa, ilmaan Zabdewoosii
fi barattoonni biraa lama walii wajjin turan. **3** Simoon
Phexrosis, “Ani qurxummii qabuu nan dhaqa” isaaniin
jedhe; isaanis, “Nus si wajjin dhaqna” jedhaniin. Gad
ba’aniis bidiruu yaabbatan; halkan sana garuu homaa
hin qabne. **4** Ganama bariidhaanis Yesuus qarqara
galaanichaa irra dhaabachaa ture; barattoonni garuu
akka inni Yesuus ta’e hin beekne. **5** Innis isaan waamee,
“Ijoolle, qurxummii tokko illee hin qabdanii?” jedhee
gaafate. Isaan immoo, “Hin qabnu” jedhanii deebisan. **6**
Innis, “Karaa mirga bidiruutiin kiyyoo gad darbadhaa;
qurxummii ni argattuu” jedheen. Kanaafuu isaan kiyyoo
sana gad darbatan; sababii baay’ina qurxummiitiifis
kiyyoo sana harkisuu dadhaban. **7** Barataan inni Yesuus
isa jaallachaa ture sunis, “Inni Gooftaa dha!” jedhee
Phexrositti hime. Kanaafuu Simoon Phexros yommuu
“Inni Gooftaa dha” jechuu isaa dhaga’etti waan marxoo
isaa of irraa baasee tureef, marxoo isaa marxifatee
bishaanitti gad utaale. **8** Barattoonni kaan garuu
waan qarqara galaanaa irraa dhundhuma dhibba lama
caalaa hin fagaatiniif kiyyoo qurxummiin keessa guute
sana harkisaa bidiruudhaan dhufan. **9** Yommuu lafatti
ba’anittis ibidda cilee kan qurxummiin irra jiruu fi
buddeena achitti argan. **10** Yesuusis, “Mee qurxummii
amma qabdan irraa waa fidaa!” isaaniin jedhe. **11** Simoon
Phexrosis bidiruu sana yaabbatee kiyyoo qurxummiin
gurguddaan 153 guute sana gara lafaatti harkise. Kiyyoon
sunis qurxummii akkas baay’attuun guutamu illee hin
tarsaane. **12** Yesuusis, “Kottaa ciree nyaadhaa!” isaaniin
jedhe. Barattoota keessaas namni ija jabaatee, “Ati
eenyu?” jedhee isa gaafate tokko iyyuu hin turre. Isaan
akka inni Gooftaa ta’e beekaniiruutii. **13** Yesuusis dhufee
buddeena sana fuudhee isaaniif kenne; qurxummichas
akkasuma godhe. **14** Egaa Yesuus erga du’aa kaafamee,
kana wajjin yeroo sadaffaa barattoota isaatti mul’ate.
15 Yesuus erga isaan ciree nyaatanii booddee Sim’oon
Phexrosiin, “Yaa Simoon ilma Yohannis, ati warra
kana caalaa na jaallattaa?” jedhe. Innis, “Eeyyee, yaa
Gooftaa; akka ani si jaalladhu atuu ni beekta” jedheen.
Yesuusis, “Ilmoolee hoolaa koo soori” jedheen. **16**
Yesuus amma illee, “Yaa Simoon ilma Yohannis, ati
na jaallattaa?” jedheen. Innis deebisee, “Eeyyee, yaa
Gooftaa, akka ani si jaalladhu atuu ni beekta” jedheen.
Yesuus immoo, “Hoolota koo tiksi” jedheen. **17** Yeroo
sadaffaas, “Yaa Simoon ilma Yohannis, ati na jaallattaa?”
jedheen. Phexrosis sababii Yesuus yeroo sadaffaa, “Ati na
jaallattaa?” jedhee isa gaafateef gaddee, “Yaa Gooftaa,
ati waan hunda beekta; akka ani si jaalladhus ni
beekta” jedheen. Yesuusis akkana jedheen; “Hoolota
koo soori. **18** Ani dhuguman, dhuguman sitti hima;
ati yeroo dargaggeessa turtetti, ofuma keetiin mudhii
kee hidhattee lafa barbaadde dhaqxa turte; yeroo
dulloomtutti garuu harka kee ni diriirfatta; namni
biraas mudhii kee siif hidhee lafa ati hin barbaannetti
si geessa.” **19** Yesuusis akka Phexros du’a akkamiitiin
Waaqa ulfeessu argisiisuuf jedhee waan kana dubbate;
ergasii, “Na duukaa bu’i” jedheen. **20** Phexrosis garagalee
utuu barataan inni Yesuus isa jaallatu sun isaan duukaa
bu’uu arge. Barataan kunis isa yeroo irbaataatti qoma
Yesuusiitti irkatee, “Yaa Gooftaa, inni dabarsee si kennu
eenyu?” jedhe sanaa dha. **21** Phexrosis yommuu isa
argetti, “Yaa Gooftaa, namichi kun hoo?” jedhee Yesuusin
gaafate. **22** Yesuusis deebisee, “Hamma ani dhufutti
akka inni jiraatu yoo fedhii koo ta’e, maaltu si dhibe? Ati
na duukaa bu’i” jedheen. **23** Kanaaf oduun, “Barataan
kun hin du’u” jedhu obboloota gidduutti odeeffame.
Yesuus garuu, “Hamma ani dhufutti akka inni jiraatu yoo
fedhii koo ta’e maaltu si dhibe?” jedhe malee, “Inni hin
du’u” hin jenne. **24** Inni dubbii kana dhugaa ba’u, kan
waan kanas barreesse barataadhuma kana. Akka dhuga
ba’umsi isaa dhugaa ta’es nu beekna. **25** Kana malees
Yesuus waan biraa baay’ee hojjeteera. Utuu tokkoon
tokkoon isaanii barreeffamanii jiraatanii silaa ani waan
addunyaan mataan ishee iyyuu kitaabota barreeffaman
sanaaf iddoo ga’u qabdu hin se’u.

Hojii

1 Yaa Tewofilos, ani waan Yesuus hojjechuu fi barsiisuu
jalqabe hunda kitaaba koo kan jalqabaa keessatti
barreesseera. **2** Wanni kunis waan erga Yesuus
ergamoota filate sanaaf karaa hafuura qulqulluutiin
ajaja kennee booddee hamma gaafa inni Samiitti ol
fudhatameetti ta'ee dha. **3** Innis du'a isaa booddee
namoota kanatti of argisiisee waan akka inni jiraataa
ta'e mirkaneessu baay'ees dhi'eesse; bultii afurtama
isaanitti mul'atee waa'ee mootummaa Waaqaa dubbate.
4 Utuu isaan wajjin jiruus akkana jedhee isaan ajaje;
"Waadaa Abbaa kootii kan waa'ee isaa narraa dhageessan
sana eeggadhaa malee Yerusaalemii hin ba'inaa. **5**
Yohannis bishaaniin cuupheetii; isin garuu bultii xinnoo
booddee Hafuura Qulqulluudhaan ni cuuphamtu." **6**
Isaanis yommuu walitti qabamanitti, "Yaa Gooftaa, ati
yeroo kanatti Israa'eliif mootummaa ni deebiftaa?"
jedhanii isa gaafatan. **7** Inni immoo akkana isaaniin
jedhe; "Yeroo yookaan guyyaa Abbaan aangoo isaatiin
murteesse beekuun hojii keessan miti. **8** Yeroo hafuurri
Qulqulluun isin irra bu'utti garuu humna ni argattu; isinis
Yerusaalem keessatti, Yihuudaa hundaa fi Samaariyaa
keessatti, hamma qarqara lafaattis dhuga baatota koo ni
taatu." **9** Erga inni waan kana dubbatee booddee utuma
isaan ilaalanuu ol fudhatame; duumessis ija isaanii
duraa isa dhokse. **10** Yeroo inni ol ba'aa turettis, utuma
isaan xiyyeeffatanii gara Samii ilaalaa jiranuu namoonni
uffata adaadii uffatan lama isaan bira dhadhaabatan. **11**
Akkanas jedhaniin; "Yaa namoota Galiilaa, isin maaliif
as dhadhaabattanii gara Samii ilaaltu? Yesuus innumti
isin biraa samiitti ol fudhatame kun, akkuma isin
utuu inni samiitti ol ba'uu argitan kana deebi'ee ni
dhufa." **12** Isaanis gaara Tulluu Ejersaa jedhamu irraa
Yerusaalemitti deebi'an; gaarri kunis Yerusaalem irraa
gara deemsa guyyaa Sanbata tokkoo fagaata. **13** Isaanis
yommuu Yerusaalem ga'anitti kutaa darbii kan keessa
jiraachaa turan sanatti ol ba'an; isaanis: Phexrosii
fi Yohannis, Yaaqoobii fi Indiriiyaas, Fiiliphoosii fi
Toomaas, Bartaloomewoosii fi Maatewos, Yaaqoob ilma
Alfewoos, Simoon isa Hinaafticha jedhamuu fi Yihuudaa
ilma Yaaqoob turan. **14** Hundi isaaniis dubartootaa fi
Maariyaam haadha Yesuus wajjin, obboloota isaa wajjinis
utuu gargar hin kutin yaada tokkoon kadhannaatti
jabaachaa turan. **15** Gidduma sana Phexros ka'ee
amantoota gara 120 ta'an gidduu dhaabate. **16** Akkanas
jedhe; "Yaa obboloota, dubbiin kitaabaa kan Hafuurri
Qulqulluun yeroo dheeraan dura waa'ee Yihuudaa isa
warra Yesuusin qaban fide sanaa afaan Daawitiitiin
dubbate sun raawwatamuu qaba. **17** Innis miseensa
keenyaa fi nama akka tajaajila kana keessatti qooda
qabaatuuf filatame ture." **18** Yihuudaan horii hammina
hojjetee argate sanaan lafa bitate; innis mataan kufee
qixxee lamaanitti tarsa'e; mar'umaan isaa hundinuus
keessaa jige. **19** Namoonni Yerusaalem keessa jiraatan
hundinuus waan kana dhaga'an; lafa sanas afaan
isaaniitiin Akeldaamaa jedhanii waaman. Akeldaamaa
jechuun "Lafa Dhiigaa" jechuu dha. **20** Phexrosis akkana
jedhe; "Kitaaba faarfannaa keessatti akkana jedhamee
barreeffameeraatii: "'Qe'een isaa haa onu; namni keessa
jiraatu tokko iyyuus hin hafin' akkasumas "'Aangoo
isaa namni biraa haa fudhatu.' **21** Kanaaf warra yeroo
gooftaa Yesuus nu gidduu ba'ee galaa ture hundumaa nu
wajjin turan keessaa nama tokko filachuun barbaachisaa
dha; **22** namni filatamu kun nama cuuphaa Yohannisii
jalqabee hamma gaafa Yesuus nu biraa samiitti ol
fudhatameetti nu wajjin ture ta'uu qaba. Namoota
kanneen keessaa tokko nu wajjin dhuga baatuu du'aa
ka'uu Yesuus ta'uu qabaatii." **23** Kanaafis namoota lama
dhi'eessan; isaanis Yoosef isa Barsaabaas jedhamu kan
Yoosxoos jedhamee beekamu tokkoo fi Maatiyaas. **24**
Akkanas jedhanii Waaqa kadhatan; "Yaa Gooftaa garaa
nama hundumaa beektu, ati namoota kanneen lamaan
keessaa isa kam akka filatte nutti argisiisi; **25** kunis akka
inni tajaajilaa fi ergamtummaa Yihuudaan dhiisee gara
iddoo ofii isaatti gara gale sana fudhatuuf." **26** Isaanis
ixaa buusan; ixaan sunis Maatiyaasiif ba'e. Kanaafuu
inni ergamoota kudha tokkotti dabalame.

2 Yeroo guyyaan Pheenxeqoosxee ga'etti, hundi isaanii
iddoo tokkotti walitti qabamanii turan. **2** Akkuma
tasaas sagaleen akka bubbee jabaa bubbisu tokko samii
irraa dhufee mana isaan keessa tataa'aa turan sana
hunda guute. **3** Isaanis waan akka arraba ibiddaa tokko
isaa gargar qoodamee dhufee tokkoo tokkoo isaanii irra
bubbu'u argan. **4** Hundi isaaniis Hafuura Qulqulluudhaan
guutamanii akkuma hafuurri sun isaan dandeessisetti
afaan gara biraatiin dubbachuu jalqaban. **5** Yeroo sana
Yihuudoonni Waaqa sodaatan saboota samii jala jiran
hunda keessaa dhufanii Yerusaalem keessa jiraachaa
turan. **6** Yeroo sagaleen sun dhaga'amettis namoonni
hedduun waan jedhan dhabanii walitti qabaman; warri
Hafuuraan guutaman sun afaan tokkoo tokkoo namoota
sanaatiin dubbachaa turaniitii. **7** Isaanis akka malee
dinqifatanii akkana jedhan; "Namoonni dudubbatan
kunneen hundi warra Galiilaati mitii? **8** Yoos akkamiin
tokkoon tokkoon keenya isaanii afaanuma keenya
kan nu itti dhalanne dubbatan dhageenya ree? **9** Nu
warri Phartee, warri Meedii fi warri Elaam, jiraattonni
Mesophotaamiyaa, warri Yihuudaa fi Qaphadooqiyaa
akkasumas jiraattonni Phonxoosii fi Asiyaa, **10** Firiigiyaa
fi Phamfiliyaa, Gibxii fi kutaawwan biyya Liibiyaa
kanneen naannoo Qareenaatti argaman, nu warri
Roomaadhaa dhufne, **11** nu Yihuudoonnii fi warri amantii
Yihuudootaa fudhanne lamaan, namoonni Qareexii fi
Araboonni kunoo yommuu namoonni kunneen afaanuma
keenyaan dinqii Waaqaa dubbatan dhageenya!" **12** Hundi
isaaniis dinqifatanii, waan jedhanis wallaalanii, "Kun
maal jechuu dha?" jedhanii wal gaafatan. **13** Namoonni
tokko tokko garuu, "Isaan daadhii wayinii baay'ee
dhuganiiru" jedhanii isaanitti qoosan. **14** Phexrosis
ergamoota Kudha Tokkoo sana wajjin ka'ee dhaabate;
sagalee isaas ol fudhatee tuuta sanaan akkana jedhe;
"Isin yaa namoota Yihuudaatii fi warri Yerusaalem
keessa jiraattan hundi, mee waan kana beekaa; waan ani
isinitti himu kana hubadhaa dhaga'aa. **15** Yeroon kun
waan guyyaa keessaa sa'aatii sadaffaa ta'eef namoonni
kunneen akka isin yaaddan sana hin machoofne! **16**

Kun garuu waan Yoo'eel raajichi dubbatee dha; innis
akkana jedha: **17** "'Bara dhumaa keessa, jedha Waaqayyo,
ani Hafuura koo nama hunda irratti nan dhangalaasa;
ilmaanii fi intallan keessan raajii dubbatu; dargaggoonni
keessan mul'ata argu; jaarsoliin keessan abjuu abjootu.
18 Bara sana keessa garboota koo warra dhiiraa fi
dubartii irratti illee, Hafuura koo nan dhangalaasa;
isaanis raajii ni dubbatu. **19** Ani ol samii irratti dinqii,
gad lafa irrattis mallattoo, dhiiga, ibiddaa fi hurrii aaraa
nan argisiisa. **20** Utuu guyyaan Gooftaa inni guddichii fi
ulfina qabeessi sun hin dhufin dura, aduun dukkanatti
geeddaramti; ji'i immoo dhiigatti geeddarama. **21** Namni
maqaa Gooftaa waammatu, hundinuu ni fayya.' **22**
"Yaa namoota Israa'el, dubbii kana dhaga'aa; akkuma
isinuu beektan, Yesuus namni Naazreeti nama Waaqni
dinqii, raajii fi mallattoo karaa isaatiin isin gidduutti
hojjeteen isinii mirkaneessee dha. **23** Namicha kana
Waaqatu akkuma dur murteessee fi akkuma duraan
dursee beeku sanatti dabarsee isinitti kenne. Isinis
namoota hamoo wajjin tokko taatanii fanniftanii isa
ajjeeftan. **24** Waaqni garuu dhiphina keessaa isa baasee,
warra du'an keessaa isa kaase; duuti isa irratti aangoo
qabaachuu hin dandeenyeetii. **25** Daawitis akkana jedhee
waa'ee isaa dubbate: "'Ani yeroo hunda Gooftaa of
duratti nan argan ture. Waan inni mirga koo jiruuf, ani
hin raafamu. **26** Kanaaf garaan koo ni gammada; arrabni
koos ni ililcha; foon koos abdiidhaan jiraata. **27** Ati sii'ool
keessatti na hin dhiiftuutii; qulqullichi kee akka tortoru
hin gootu. **(Hadēs g86)** **28** Karaa jireenyaa na barsiifteerta;
fuula kee durattis gammachuudhaan na guutta.' **29** "Yaa
obboloota, akka Daawit hangafni abbootii durii sun du'ee
awwaalame, awwaalli isaas hamma har'aatti asuma akka
jiru ani ija jabaadhee isinitti himuu nan danda'a. **30**
Innis waan raajii tureef akka Waaqni sanyii isaa keessaa
nama tokko teessoo isaa irra teessisuuf akka kakatee
waadaa galeefii ture beeke. **31** Innis waa'ee du'aa ka'uu
Kiristoos, lubbuun isaa sii'ool keessatti akka hin hafin,
yookaan foon isaas akka hin tortorin duraan dursee
argee dubbate. **(Hadēs g86)** **32** Yesuusuma kana Waaqni
du'aa kaaseera; nu hundinuu dhuga baatota waan kanaa
ti. **33** Kanaaf inni gara mirga Waaqaatti ol ol jedhee,
abdii Hafuura Qulqulluu Abbaa biraa fuudhee waan isin
amma argitanii fi dhageessan kana dhangalaase. **34**
Daawit gara samiitti ol hin baaneetii; inni mataan isaa
garuu akkana jedha: "'Gooftaan Gooftaa kootiin akkana
jedhe; "Gara mirga koo taa'i; **35** hamma ani diinota
kee ejjeta miilla keetii siif godhutti."' **36** "Kanaafuu
Yesuusuma isin fanniftan kana akka Waaqni Gooftaa fi
Kiristoos isa godhe manni Israa'el hundi dhugumaan
haa beeku." **37** Namoonni sunis yommuu waan kana
dhaga'anitti, garaan isaanii raafamee Phexrosii fi
ergamoota kaaniin, "Yaa obboloota, yoos maal haa
goonu?" jedhan. **38** Phexrosis akkana jedhee deebise:
"Tokkoon tokkoon keessan qalbii jijjiirradhaa; dhiifama
cubbuu keessaniitiifis maqaa Yesuus Kiristoosiitiin
cuuphamaa; kennaa Hafuura Qulqulluus ni argattu.
39 Abdiin kunis isinii fi ijoollee keessaniif, akkasumas
warra Waaqni Gooftaan keenya ofitti waamu kanneen
fagoo jiran hundaaf kenname." **40** Innis dubbii biraa
baay'eedhaan dhugaa ba'ee, "Dhaloota jal'aa kana duraa
of oolchaa" jedhee isaan gorse. **41** Warri dubbii isaa
fudhatanis ni cuuphaman; gaafas nama gara kuma sadiitu
isaanitti dabalame. **42** Isaanis barsiisa ergamootaatti,
jireenya tokkummaatti, buddeena caccabsuutti, Waaqa
kadhachuuttis ni jabaatan. **43** Namni hundinuus sodaan
guutame; dinqii fi mallattoon baay'een ergamootaan
hojjetame. **44** Amantoonni hundinuus wajjin turan;
waan hundas walumaan qabu turan. **45** Qabeenya
isaaniitii fi mi'a isaaniis gurguranii nama rakkina qabu
kamiif iyyuu qoodaa turan. **46** Isaanis guyyuma guyyaan
mana qulqullummaatti wal ga'aa turan; mana tokkoo
tokkoo isaaniittis buddeena kukkutanii, gammachuu fi
garaa qulqulluudhaan wajjin nyaachaa turan. **47** Waaqas
galateeffachaa turan. Namoota hunda durattis ulfina
qabu turan. Gooftaanis guyyuma guyyaan warra fayyan
waldaa isaaniitti dabalaa ture.

3 Gaaf tokko Phexrosii fi Yohannis yeroo kadhannaatti
jechuunis waaree booddee sa'aatii sagalitti mana
qulqullummaatti ol ba'aa turan. **2** Namoonnis akka
inni warra mana qulqullummaa seenan waa kadhatuuf
jedhanii namicha dhalootuma isaatii jalqabee naafa
ture tokko guyyuma guyyaan baatanii gara karra
mana qulqullummaa kan "Miidhagaa" jedhamuutti
geessu turan. **3** Innis utuu Phexrosii fi Yohannis mana
qulqullummaa seenanuu argee horii isaan kadhate. **4**
Phexrosis Yohannis wajjin namicha hubatee ilaalee,
"Mee nu ilaali!" jedheen. **5** Namichis waa isaan irraa
argachuu abdatee hubatee isaan ilaale. **6** Phexrosis,
"Ani meetii yookaan warqee hin qabu; ani garuu
waan qabu siifin kenna. Maqaa Yesuus Kiristoos isa
Naazreetiin ol ka'ii deemi!" jedhe. **7** Phexrosis harka
isaa mirgaa qabee ol isa kaase; yeruma sana miillaa
fi gulubiin isaa ni jabaate. **8** Innis utaalee ka'ee
miillaan deemuu jalqabe; deemaa, utaalaa, Waaqas
galateeffachaa isaan wajjin mana qulqullummaa seene.
9 Namoonni hundinuu yommuu deemuu isaatii fi Waaqa
galateeffachuu isaa arganitti, **10** akka inni namicha
karra mana qulqullummaa kan, "Miidhagaa" jedhamu
sana bira taa'ee kadhachaa ture sana ta'e hubatan;
isaanis waan isaaf ta'e sanaaf akka malee raajeffatan;
ni dinqifatanis. **11** Namoonni hundinuu yeroo namichi
fayye sun Phexrosii fi Yohannis biraa deebi'uu didetti
dinqisiifatanii utuu isaan iddoo gardaafoo Solomoon
jedhamu keessa jiranuu fiigaa isaanitti dhufan. **12**
Phexrosis yommuu waan kana argetti akkana isaaniin
jedhe; "Yaa namoota Israa'el wanni kun maaliif isin
dinqa? Akka waan nu humna yookaan qulqullummaa
mataa keenyaatiin akka namichi kun deemu gooneetti
maaliif ija nutti babaaftu? **13** Waaqni abbootii keenyaa,
Waaqni Abrahaam, Waaqni Yisihaaqii fi Waaqni Yaaqoob
tajaajilaa isaa Yesuusin kabajeera. Isin garuu akka inni
ajjeefamuuf dabarsitanii isa kennitan; Phiilaaxoos gad
isa dhiisuu murteessu iyyuu isin fuuluma Phiilaaxoos
duratti isa haaltan. **14** Isinis isa qulqulluu fi qajeelaa
sana gantanii akka namichi nama ajjeese sun gad isinii
dhiifamu kadhattan. **15** Isin burqaa jireenyaa ajjeeftan;
Waaqni garuu warra du'an keessaa isa kaase; nus dhuga
baatota waan kanaa ti. **16** Namichi isin argitanii fi isa

beektan kun maqaa Yesuusitti amanuudhaan jabaate.
Maqaa Yesuusii fi amantii karaa isaatiin dhufutu akkuma
isin hundi argitan kana namicha kanaaf fayyaa guutuu
kenne. **17** “Ammas yaa obboloota, akka isinis utuu
hin beekin akkuma bulchitoonni keessan gochaa turan
sana gootan ani nan beeka. **18** Waaqni garuu waan
akka Kiristoos dhiphachuuf jiru duraan dursee karaa
raajota hundaatiin dubbate sana akkanaan raawwate.
19 Egaa akka cubbuun keessan haqamuuf, akka barri
haaromfamaa Gooftaa biraa dhufuuf qalbii jijjiirradhaa
gara Waaqaatti deebi’aa; **20** kunis akka inni Kiristoos
isiniif filatame sana jechuunis Yesuusin erguuf. **21**
Innis hamma yeroon Waaqni itti waan hunda iddootti
deebisu sun ga’utti samii irra turuu qaba; Waaqnis bara
dheeraadhaan dura karaa raajota isaa qulqullootaatiin
waan kana dubbatee ture. **(aiōn g165)** **22** Museen akkana
jedheeraatii; ‘Waaqni keessan Gooftaan sabuma keessan
keessaa raajii akka kootii tokko isinii kaasa; isinis waan
inni isinitti himu hunda dhaga’aa. **23** Namni raajii sana
hin dhageenye kam iyyuu saba isaa keessaa baafamee
ni balleeffama.’ **24** “Saamu’eel irraa jalqabee raajonni
isa duubaan dhufanii waa dubbatan hundi duraan
dursanii waa’ee yeroo sanaa labsaniiru. **25** Isin immoo
ilmaan raajotaatii fi ilmaan kakuu Waaqni abbootii
keessan wajjin seene sanaa ti. Innis Abrahaamiin, ‘Sabni
lafa irraa hundi karaa sanyii keetiitiin ni eebbifama’
jedhe. **26** Waaqni yeroo Ilma isaa du’aa kaasetti, tokkoo
tokkoo keessan hammina irraa isin deebisuudhaan isin
eebbisuuf jedhee jalqabatti gara keessanitti isa erge.”

4 Utuu Phexrosii fi Yohannis namootatti dubbachaa
jiranuu, luboonni, ajajaan eegdota mana
qulqullummaatii fi Saduuqonni isaanitti dhufan. **2**
Sababii ergamoonni sun namoota barsiisanii du’aa
ka’uu karaa Yesuusiitiin argamu labsaniifis akka malee
aaran. **3** Isaanis Phexrosii fi Yohannisin qabanii hamma
guyyaa itti aanuutti mana hidhaatti isaan galchan;
galgalaa’ee tureetii. **4** Warra dubbicha dhaga’an keessaas
baay’eetu amane; baay’inni warra amanees gara kuma
shaniitti ol ka’e. **5** Guyyaa itti aanuttis bulchitoonni,
maanguddoonnii fi barsiistonni seeraa Yerusaalemitti
wal ga’an. **6** Haannaas lubichi ol aanaan, isa wajjin
immoo Qayyaaffaan, Yohannis, Iskindiroosii fi namoonni
maatii lubicha ol aanaa ta’an kaan hundi achi turan. **7**
Isaanis Phexrosii fi Yohannisin gidduu isaanii dhaabanii,
“Isin humna maaliitiin yookaan maqaa eenyuutiin
waan kana gootan?” jedhanii gaafachuu jalqaban. **8**
Phexrosis Hafuura Qulqulluudhaan guutamee akkana
isaaniin jedhe; “Isin yaa bulchitootaa fi maanguddoota
uummataa! **9** Har’a waa’ee waan gaarii nama naafa
tokkoof godhameetii fi akka inni itti fayyifame yoo nu
gaafattan, **10** isinii fi namoonni Israa’el hundinuu waan
kana beekaa; namichi kun maqaa Yesuus Kiristoos nama
Naazreeti kan isin fanniftanii Waaqni immoo warra
du’an keessaa isa kaase sanaatiin fayyee fuula keessan
dura dhaabata. **11** Yesuusis, “‘Dhagaa isin ijaartonni
tuffattan kan dhagaa golee ta’ee dha.’ **12** Fayyinni
nama biraa tokko irraa iyyuu hin argamu; maqaan
nu ittiin fayyifamnu kan samii gaditti namootaaf
kenname biraa tokko iyyuu hin jiruutii.” **13** Namoonni
sunis yommuu ija jabina Phexrosii fi Yohannis arganii
akka isaan warra barumsa hin qabnee fi warra hin
beekamne ta’an hubatanitti ni dinqisiifatan; akka
isaan Yesuus wajjin turanis ni qalbeeffatan. **14** Garuu
namicha fayyifame sana isaa isaanuma wajjin achi
dhaabatu arganii waan dubbatan dhaban. **15** Kanaaf
akka isaan waldaa keessaa gad ba’an ajajanii wajjin
mari’achuu jalqaban. **16** Akkanas jedhan; “Jara kana
maal haa goonu? Akka isaan dinqii guddaa hojjetan
namni Yerusaalem keessa jiraatu hundi ni beeka; nus
waan kana waakkachuu hin dandeenyu. **17** Garuu
akka wanni kun hammana caalaa uummata keessa hin
babal’anneef nu akka jarri kun si’achi maqaa kanaan
nama tokkotti illee hin dubbanne isaan of eeggachiisuu
qabna.” **18** Isaanis jara waamanii akka isaan gonkumaa
maqaa Yesuusiitiin hin dubbanne yookaan hin barsiifne
isaan ajajan. **19** Phexrosii fi Yohannis garuu deebisanii
akkana jedhan; “Qooda Waaqaa isiniif ajajamuun
fuula Waaqaa duratti akka qajeelaa ta’ee fi akka hin
ta’in mee isinuu ilaalaa! **20** Nu waan arginee fi waan
dhageenye dubbachuu dhiisuu hin dandeenyuutii.” **21**
Isaanis erga ittuma fufanii doorsisanii booddee jara
gad dhiisan. Waan namoonni sababii waan hojjetame
sanaatiif Waaqa galateeffachaa turaniifis akka itti jara
adaban murteeffachuu hin dandeenye. **22** Umuriin
namicha karaa dinqiitiin fayyifame sanaa waggaa
afurtamaa ol tureetii. **23** Phexrosii fi Yohannis yeroo
gad dhiifamanitti gara saba isaanii dhaqanii waan
luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni jedhaniin
hundumaa isaanitti himan. **24** Isaanis yommuu waan
kana dhaga’anitti kadhannaadhaan sagalee isaanii
tokkummaan Waaqatti ol fuudhanii akkana jedhan; “Yaa
Gooftaa Waan Hundaa Olii, situ samii, lafa, galaanaa fi
waan isaan keessa jiru hunda uume. **25** Ati Hafuura
Qulqulluun karaa afaan tajaajilaa kee abbaa keenya
Daawitiitiin akkana jettee dubbatteerta; “‘Namoonni
maaliif akkanumaan mari’atu? Saboonnis maaliif waan
faayidaa hin qabne yaadu? **26** Mootonni lafaa ka’anii,
bulchitoonnis Gooftichaa fi dibamaa isaatiin mormuuf
walitti qabaman.’ **27** Dhugumaan Heroodisii fi Phonxoos
Phiilaaxoos Namoota Ormaatii fi uummata Israa’el
wajjin hojjetaa kee isa qulqulluu, Yesuus isa ati dibdetti
mari’achuuf jedhanii magaalaa kana keessatti walitti
qabaman. **28** Isaanis waanuma humnii fi fedhiin kee
akka wanni kun ta’uuf duraan dursanii murteessan sana
hojjetan. **29** Yaa Gooftaa, egaa doorsisa isaanii ilaaliitii
akka garboonni kee ija jabinaan dubbii kee dubbataniif
dandeettii kenniif. **30** Nama fayyisuu fi maqaa tajaajilaa
kee qulqullichaa, maqaa Yesuusiitiin mallattoo fi dinqii
hojjechuuf harka kee diriirfadhu.” **31** Erga isaan Waaqa
kadhatanii booddee lafti isaan itti wal ga’an sun ni
sosochoote; isaan hundinuus hafuura qulqulluudhaan
guutamanii ija jabinaan dubbii Waaqaa dubbatan. **32**
Amantoonni hundinuus garaa tokkoo fi yaada tokko
qabu turan; waan qaban hundas walumaan qoodachaa
turan malee namni tokko iyyuu akka waan qabeenyi
inni qabu kam iyyuu kan mataa isaa qofa ta’eetti hin
lakkoofne. **33** Ergamoonnis du’aa ka’uu Gooftaa Yesuus

humna guddaadhaan dhugaa ba'aa turan; ayyaanni
guddaanis hunduma isaanii irra ture. **34** Rakkataan
tokko iyyuu isaan gidduu hin turre. Warri lafa yookaan
mana qaban hundinuu gurguranii maallaqa fidanii, **35**
miilla ergamootaa bira kaa'u turan; maallaqni sunis
nama rakkina qabu kamiif iyyuu ni qoodama ture. **36**
Yoosef namni gosa Lewwii kan Qophiroositti dhalate,
inni ergamoonni Barnaabaas jedhaniin tokkos achi ture.
Barnaabaas jechuun "ilma jajjabinaa" jechuu dha. **37**
Innis lafa qotiisaa ofii isaa gurguree horii isaa fidee
miilla ergamootaa bira kaa'e.

5 Namni Anaaniyaas jedhamu tokko niitii isaa Safiiraa
wajjin lafa gurgurate. **2** Innis utuma niitiin isaa
beektuu horii sana irraa gartokko ofii isaatii hambifatee
kan hafe immoo geessee miilla ergamootaa bira kaa'e. **3**
Phexros garuu akkana jedhe; "Yaa Anaaniyaas, akka ati
Hafuura Qulqulluu sobdee horii lafa gurgurattee argate
irraa gartokko hambifattuuf seexanni maaliif akkas garaa
kee guute? **4** Lafti sun utuu hin gurguramin iyyuu kan
kee ture mitii? Erga gurguramee booddees horiin sun
harkuma kee hin turree? Yoos akka ati waan akkasii gootu
maalitu si yaachise? Ati Waaqa sobde malee nama hin
sobne." **5** Anaaniyaasis yommuu waan kana dhaga'etti
kufee du'e. Warri waan kana dhaga'an hundinuus sodaa
guddaan qabaman. **6** Dargaggoonnis dhufanii, reeffa
isaa kafanan; gad baasaniis isa awwaalan. **7** Gara sa'aatii
sadii booddee niitiin isaa utuu waan ta'e hin beekin
dhuftee ol seente. **8** Phexrosis, "Gatiin isin Anaaniyaas
wajjin lafa gurgurattan sana irraa argattan kanumaa?
Mee natti himi!" jedhee ishee gaafate. Isheenis, "Eeyyee
kanuma" jette. **9** Phexrosis, "Isin akkam Hafuura
Gooftaa qoruuf walii galuu dandeessan? Ilaa! miilli
warra dhirsa kee awwaalanii balbala dura ga'eera; sis
gad si baasu" jedheen. **10** Isheenis yeruma sana miilla
isaa jalatti lafa dhooftee duute; dargaggoonni sunis ol
seenanii reeffa ishee argan; gad baasaniis dhirsa ishee
biratti ishee awwaalan. **11** Waldaan kiristaanaa hundi,
warri waan kana dhaga'an hundinuus sodaa guddaan
qabaman. **12** Ergamoonnis mallattoo fi dinqii baay'ee
uummata gidduutti hojjetan. Amantoonni hundinuus
iddoo gardaafoo Solomoon jedhamutti walitti qabamu
turan. **13** Warra hafan keessaa namni tokko iyyuu
isaanitti dabalamuuf ija hin jabaanne, uummanni garuu
akka malee isaan ulfeessa ture. **14** Hamma duraa caalaas
dhiironnii fi dubartoonni hedduun Gooftaatti amananii
amantootatti dabalaman. **15** Kanaafis akka yommuu
Phexros achiin darbutti gaaddiddumti isaa iyyuu isaan
keessaa tokko tokko irra bu'uuf jedhanii namoonni
dhukkubsattoota karaatti baasanii siree fi itillee irra
ciciibsan. **16** Namoonnis magaalaawwan naannoo
Yerusaalem jiran keessaa warra dhukkubsatanii fi warra
hafuura xuraa'aan dhiphatan fidanii achitti wal ga'an;
warri geeffaman hundinuus ni fayyifaman. **17** Lubni
ol aanaanii fi miseensonni garee Saduuqotaa warri isa
wajjin turan hundinuu hinaaffaan guutaman. **18** Isaanis
ergamoota qabanii mana hidhaa uummataa keessa
buusan. **19** Garuu ergamaan Gooftaa tokko halkaniin
balbala mana hidhaa banee gad isaan baase. **20** Innis,
"Dhaqaa mana qulqullummaa keessa dhadhaabadhaatii,
dubbii jireenya haaraa kana hunda isaa uummatatti
himaa" jedheen. **21** Isaanis akkuma isaanitti himame
sanatti ganama barii mana qulqullummaa seenanii
uummata barsiisuu jalqaban. Lubni ol aanaanii fi
warri isa wajjin turan yommuu achi ga'anitti waldaa
Yihuudootaatii fi yaa'ii maanguddoota Israa'el walitti
waaman; akka ergamoota sana fidaniifis mana hidhaatti
namoota ergan. **22** Qondaaltonni ergaman sun garuu
yommuu mana hidhaa ga'anitti jara achitti hin arganne;
kanaafis deebi'anii, **23** "Mana hidhaa sana isaa sirriitti
qollofamee jiru, eegdotas, utuu isaan balbala dura
dhaabatanii jiranuu argine; yeroo bannetti garuu nama
tokko illee achi keessatti hin arganne" jedhan. **24** Ajajaan
eegdota mana qulqullummaatii fi luboonni hangafoonni
yommuu oduu kana dhaga'anitti dinqifachuudhaan waan
jedhan wallaalanii, "Maaltu dhalate immoo?" jedhan.
25 Yommus namichi tokko dhufee, "Jarri isin mana
hidhaatti galchitan sun kunoo, mana qulqullummaa
keessa dhadhaabatanii uummata barsiisaa jiru!" jedhe.
26 Kana irratti ajajaan sun qondaaltota wajjin dhaqee
ergamoota sana fide; isaanis sababii uummanni dhagaan
nu tuma jedhanii sodaataniif humnatti hin fayyadamne.
27 Ergamootas fidanii, akka lubni ol aanaan isaan qoruuf
fuula yaa'ii Yihuudootaa dura isaan dhadhaabachiisan.
28 Lubichi ol aanaanis, "Nu akka isin maqaa kanaan
hin barsiisne jabeessinee isin ajajnee turre; isin garuu
barsiisa keessaniin Yerusaalem guuttaniirtu; akka nu
itti gaafatamtoota dhiiga namicha kanaa taanu nu
gochuu barbaaddu" jedhe. **29** Phexrosii fi ergamoonni
kaan garuu akkana jedhanii deebisan; "Nu namaaf
ajajamuu irra Waaqaaf ajajamuu qabna! **30** Yesuus isa
isin fannoo irratti fanniftanii ajjeeftan sana Waaqni
abbootii keenyaa warra du'an keessaa isa kaaseera. **31**
Waaqni akka inni Israa'eliif qalbii jijjiirrachuu fi dhiifama
cubbuu kennuuf jedhee bulchaa fi Fayyisaa godhee
mirga ofiitti ol ol isa qabe. **32** Nu dhuga baatota waan
kanaa ti; akkasumas Hafuurri Qulqulluun Waaqni warra
isaaf ajajamaniif kenne sun dhuga ba'aa waan kanaa
ti." **33** Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti akka
malee aariidhaan guggubatanii ergamoota ajjeesuuf
mari'atan. **34** Fariisichi Gamaaliyaal jedhamu, barsiisaan
seeraa kan namni hundi kabaju tokko garuu waldaa
Yihuudootaa keessa dhaabatee akka ergamoonni sun
yeroof gad baafaman ajaje. **35** Innis akkana isaaniin
jedhe; "Yaa namoota Israa'el, waan jara kana gochuuf
deemtan keessatti of eeggadhaa. **36** Bara dheeraan dura
Toyidaas akka waan nama guddaa ta'eetti of ilaalee
kaanaan namoonni gara dhibba afuriitti hedaman isa
faana bu'an; inni ni ajjeefame; duuka buutonni isaa
ni bittinneeffaman; akkasumaan badanis. **37** Namicha
kana booddee immoo Yihuudaan, namni Galiilaa bara
lakkoobsa sabaa keessa ka'ee nama baay'ee ofitti kutate;
innis ni ajjeefame; warri isa faana bu'anis ni bittinnaa'an.
38 Kanaafuu dubbii kana keessatti ani isinittin hima;
namoota kana gad dhiisaa! Haa deemani! Mariin isaanii
yookaan hojiin isaanii kun yoo waan nama irraa dhufe
ta'e ni bada. **39** Yoo waan Waaqa irraa dhufe ta'e garuu
jara kana dhowwuu hin dandeessan; isin mataan keessan
iyyuu akka utuu Waaqaan wal loltanuu hin argamne of

eeggadhaa!” **40** Isaanis gorsa isaa fudhatan; ergamoota
sanas ol waamanii garafan; akka isaan maqaa Yesuusiitiin
waa hin dubbannes ajajanii gad isaan dhiisan. **41**
Ergamoonnis akka maqaa sanaaf jedhanii qaana’aniif
waan ga’umsa argataniif akka malee gammadaa fuula
waldaa duraa deeman. **42** Isaanis guyyuma guyyaan
mana qulqullummaatti, mana namaattis utuu gargar
hin kutin akka Yesuus Kiristoos ta’e barsiisaa, lallabaas
turan.

6 Bara sana keessa yommuu baay’inni barattootaa
dabalamaa deemetti Yihuudoonni Giriikota keessa
jiraatan Ibrootatti guunguman; haadhonni hiyyeessaa
Yihuudootaa nyaata guyyaa guyyaan hiramu keessatti
hacuucamanii turaniitii. **2** Kanaaf ergamoonni kudha
lamaan barattoota hunda walitti qabanii akkana
jedhaniin; “Maaddii tajaajiluuf jennee dubbii Waaqaa
barsiisuu dhiisuun nuuf qajeelaa miti. **3** Kanaaf yaa
obboloota isin namoota maqaa gaarii qaban kanneen
Hafuura Qulqulluu fi ogummaan guutaman torba gidduu
keessanii filadhaa. Nus itti gaafatama kana isaanitti
kenninee, **4** Waaqa kadhachuu fi dubbii isaa barsiisuutti
jabaannaa.” **5** Wanni isaan jedhanis tuuta sana hunda
gammachiise. Isaanis Isxifaanos namicha amantii fi
Hafuura Qulqulluudhaan guutame tokko, akkasumas
Fiiliphoosii fi Phirookoroosin, Niiqaaroonaa fi Xiimoonaa,
Pharmeenaa fi Niqoolaas namicha Anxookiiyaa isa
amantii Yihuudootaatti gale sana filatan. **6** Isaanis jara
kana fuula ergamootaa dura dhaaban; ergamoonnis
Waaqa kadhataniifii harka isaan irra kaa’an. **7** Dubbiin
Waaqaa ni babal’ate; baay’inni barattootaas Yerusaalem
keessatti akka malee dabalame; luboonni hedduun
amantii kanaaf ajajaman. **8** Isxifaanos ayyaanaa fi humna
Waaqaatiin guutamee dinqii fi mallattoo gurguddaa
namoota gidduutti hojjette. **9** Miseensonni mana
sagadaa warra, “Namoota bilisooman” jedhamanii,
jechuunis Yihuudoonni Qareenaa fi Iskindiriyaadhaa
dhufan akkasumas Yihuudoonni Kiilqiyaa fi Asiyaadhaa
dhufan tokko tokko Isxifaanosiin mormuu jalqaban. **10**
Isaan garuu ogummaa isaa yookaan Hafuura Qulqulluu
inni ittiin dubbatu sanaan mormuu hin dandeenye.
11 Kanaafuu akka isaan, “Nu utuu Isxifaanos Musee fi
Waaqa irratti dubbii arrabsoo dubbatuu dhageenyeerra”
jedhaniif dhoksaan namoota tokko tokko sossobatan.
12 Isaanis uummata, maanguddootaa fi barsiistota
seeraa kakaasan. Isxifaanosiinis qabanii fuula waldaa
Yihuudootaa duratti isa dhi’eessan. **13** Dhuga baatota
sobduus qopheeffatan; isaanis akkana jedhan; “Namichi
kun iddoo qulqulluu kanaa fi seeraan mormuu takkumaa
hin dhiifne. **14** Nu isaa, ‘Yesuus namni Naazreeti kun
iddoo kana ni diiga; seera Museen nuu kennes ni
geeddara’ jedhu dhageenyeerra.” **15** Warri waldaa sana
keessa turan hundi ija babaasanii Isxifaanosin ilaalanii
akka fuuli isaa akkuma fuula ergamaa Waaqaa ta’e
argan.

7 Lubni ol aanaanis, “Wanni kun dhugumaa?” jedhee
isa gaafate. **2** Innis akkana jedhee deebise;
“Yaa obbolootaa fi yaa abbootii, mee na dhaga’aa!
Waaqni ulfinaa, yeroo abbaan keenya Abrahaam
Mesophotaamiyaa turetti, utuu inni biyya Kaaraan hin
dhaqin isatti mul’ate. **3** Waaqnis, ‘Biyya keetii fi saba
kee dhiisiitii gara biyya ani si argisiisuu dhaqi’ jedheen.
4 “Innis biyya Kaldootaatii ba’ee dhaqee Kaaraan keessa
jiraate. Erga abbaan isaa du’e immoo Waaqni achii isa
baasee biyya isin amma keessa jiraattan kanatti isa erge.
5 Ta’us Waaqni dhaala tokko illee, lafa taakkuu tokkittii
illee biyya sana keessatti hin kennineef; garuu Waaqni
akka Abrahaamii fi sanyii isaa warra isaan booddeetiif
biyya sana akkuma qabeenyaatti kennuuf waadaa galeef.
Abrahaam yeroo sana ijoollee tokko illee hin qabu ture.
6 Waaqni akkana jedhee karaa kanaan isatti dubbate;
‘Sanyiin kee biyya kan isaa hin ta’in keessatti alagaa ta’a;
waggaa dhibba afuris ni garboomfama; ni cunqurfamas.’
7 Waaqni akkana jedhe; ‘Ani garuu saba isaan akkuma
garbootaatti tajaajilan sana nan adaba; ergasii immoo
isaan biyya sanaa ba’anii lafa kanatti na waaqeffatu.’
8 Waaqnis kakuu dhagna qabaa Abrahaamiif kenne;
Abrahaamis abbaa Yisihaaq ta’ee guyyaa saddeettaffaatti
dhagna isa qabe; Yisihaaqis ergasii abbaa Yaaqoob ta’e;
Yaaqoob immoo abbaa abbootii gosoota kudha lamaanii
ta’e. **9** “Abbootiin sunis waan Yoosefitti hinaafaniif
akka inni biyya Gibxitti garba ta’uuf isa gurguran;
Waaqni garuu isa wajjin ture; **10** rakkina isaa hunda
keessaa isa baase; Waaqnis fuula Fara’oon mooticha Gibxi
duratti ulfinaa fi ogummaa Yoosefiif kenne; Fara’oonis
biyya Gibxii fi mana mootummaa isaa hunda irratti
bulchaa isa godhe. **11** “Baruma sana biyya Gibxii fi biyya
Kana’aan hundatti beelli bu’ee rakkina guddaa fide;
abbootiin keenyas waan nyaatan tokko illee argachuu
hin dandeenye. **12** Yaaqoobis akka Gibxi keessa midhaan
jiru dhageenyaan yeroo jalqabaatiif abbootii keenya
achi erge. **13** Imala isaanii lammaffaa irrattis Yoosef
eenyummaa isaa obboloota isaatti hime; Fara’oonis
waa’ee obboloota Yoosef beeke. **14** Yoosefis ergasii nama
ergee abbaa isaa Yaaqoobii fi maatii isaa hunda jechuunis
walumatti qabaatti nama 75 waamsise. **15** Yaaqoobis
Gibxitti gad bu’e; innis, abbootiin keenyas achitti du’an.
16 Reeffi isaaniis Sheekemitti geeffamee lafa awwaalaa
kan Abrahaam ijoollee Hamoori irraa horii wayiitiin bitee
ture sanatti awwaalame. **17** “Akkuma yeroon waadaa
Waaqni Abrahaamiif gale sun itti raawwatamu dhi’aachaa
dhufeen baay’inni saba keenyaa Gibxi keessatti akka
malee guddate. **18** Ergasii ‘Mootiin waa’ee Yoosef hin
beekin haaraan tokko bulchaa Gibxi ta’e.’ **19** Innis
akka malee saba keenya cunqurse; abbootii keenyas
akka daa’imman isaanii dhumaniif akka isaan gad gatan
dirqisiise. **20** “Yeroon Museen dhalates yeruma kana
ture; innis fuula Waaqaa duratti miidhagaa ture; ji’a
sadiifis mana abbaa isaatti kunuunfamee guddate. **21**
Yommuu inni alatti gatametti intalli Fara’oon fudhattee
akka ilma isheetti isa guddifatte. **22** Museen ogummaa
warra Gibxi hunda barate; innis dubbii isaatii fi hojii
isaatiin jabaa ture. **23** “Museen yommuu umuriin
isaa waggaa 40 guutetti dhaqee obboloota isaa ijoollee
Israa’el ilaaluu murteesse. **24** Museenis utuu namni
Gibxi tokko nama isaanii tokko miidhuu arge. Kanaafis
nama isaanii gargaaruu dhaqee namicha Gibxi sana
ajjeesuun haaloo baaseef. **25** Museen waan sabni isaa

akka Waaqni karaa isaatiin saba Israa'el furu hubatu
se'ee ture; sabni sun garuu hin hubanne. **26** Guyyaa
itti aanutti immoo utuu namoonni Israa'el lama wal
lolanuu itti dhufee, 'Jarana, isin obbooloota walii ti;
yoos maaliif wal miitu ree?' jedhee walitti araarsuu
yaale. **27** "Namichi hiriyaa isaa miidhaa ture sun garuu
Musee achi of irraa darbatee akkana jedhe; 'Eenyutu
nurratti bulchaa fi abbaa murtii si godhe? **28** Akkuma
kaleessa namicha Gibxi ajjeefte sana ana illee ajjeesuu
barbaaddaa?' **29** Museenis waan kana dhageenyaan biyya
Midiyaanitti baqatee galtuu ta'ee achi jiraate; achittis
ilmaan lama dhalche. **30** "Erga waggaan afurtamni
darbee booddees ergamaan Waaqaa tokko gammoojjii
naannoo Tulluu Siinaa keessatti daggala boba'u keessaa
arraba ibiddaa keessaan Museetti mul'ate. **31** Innis
waan kana arginaan waan arge sana dinqifate. Yommuu
ilaaluuf itti dhi'aatettis sagalee Gooftaa dhaga'e. **32**
Sagaleen sunis, 'Ani Waaqa abbootii keetii, Waaqa
Abrahaam, kan Yisihaaqii fi kan Yaaqoob' jedheen.
Museenis ni hollate; ilaaluus ni sodaate. **33** "Gooftaan
immoo akkana jedheen; 'Sababii iddoon ati dhaabatu kun
qulqulluu ta'eef kophee kee baafadhu. **34** Ani akka sabni
koo biyya Gibxi keessatti cunqurfamaa jiru dhugumaan
argeera; boo'icha isaaniis dhaga'ee isaan bilisoomsuuf
jedhee gad bu'eera; egaa kottu Gibxittin deebisee si
ergaatii.' **35** "Namni isaan, 'Eenyutu bulchaa fi abbaa
murtii si godhe?' jedhanii tuffatan sun Museedhuma
kana. Isas Waaqni akka inni bulchaa fi furaa isaanii
ta'uuf harka ergamaa Waaqaa kan daggala keessaan
isatti mul'ate sanaatiin erge. **36** Innis Gibxi keessatti,
galaana diimaa irratti akkasumas waggaa 40 gammoojjii
keessatti dinqii fi mallattoo hojjechaa Gibxi keessaa
isaan baase. **37** "Museen kun isuma saba Israa'eliitiin,
'Waaqni sabuma keessan keessaa raajii akka kootii
tokko isinii kaasa' jedhe sanaa dha. **38** Innis, Ergamaa
Waaqaa kan Tulluu Siinaa irratti isatti dubbate sanaa
fi abbootii keenya wajjin gammoojjii keessatti waldaa
keessa ture; dubbii jiraataas nutti kennuuf fudhate. **39**
"Abbootiin keenya garuu isaaf ajajamuu didan; qooda
ajajamuu isa tuffatanii garaa isaaniitiinis gara Gibxitti
deebi'an. **40** Arooniinis, 'Waaqota nu dura deeman
nuu tolchi; Museen Gibxii nu baase sun maal akka
ta'e hin beeknuutii!' jedhan. **41** Yeroon isaan Waaqa
tolfamaa bifa jabbiitiin qopheeffatanis baruma sana;
isaanis Waaqa sanaaf aarsaa dhi'eessanii waanuma harka
isaaniitiin tolfame sanaaf ayyaana ulfinaa ayyaaneffatan.
42 Waaqni garuu isaan irraa garagalee akka isaan
humnoota samii irraa waaqeffataniif isaan dhiise. Kunis
waan kitaaba raajotaa keessatti barreeffame sanaan
wal fakkaata; innis akkana jedha; "'Yaa mana Israa'el
isin waggaa afurtama gammoojjii keessatti takkumaa
aarsaa fi kennaa naaf fiddaniirtuu? **43** Isin fakkii
waaqota waaqeffachuuf tolfattanii jechuunis dunkaana
Moolekiitii fi urjii waaqa keessan Reefaan ol qabdaniirtu.
Kanaafuu ani biyya Baabiloniin gamaattin isin ari'a.'
44 "Abbootiin keenya gammoojjii keessatti dunkaana
dhuga ba'umsaa of biraa qabu turan. Dunkaanni sunis
akkuma Waaqni akka Museen akkuma bifa arge sanaatti
hojjetuuf isa qajeelchetti hojjetamee ture. **45** Abbootiin
keenyas dunkaanicha fudhatanii biyya saba Waaqni
isaan duraa ari'ee baase sanaatti Iyyaasuu wajjin galan;
dunkaanni sun hamma bara Daawitiitti biyya sana ture.
46 Daawitis fuula Waaqaa duratti fudhatama argatee
Waaqa Yaaqoobiitiif mana jireenyaa ijaaruuf kadhate.
47 Garuu kan mana sana ijaareef Solomoon ture. **48**
"Ta'us Waaqni Waan Hundaa Olii mana harki namaa
ijaare keessa hin jiraatu; kunis akkuma raajichi akkana
jedhee dubbatee dha: **49** "'Samiin teessoo koo ti; laftis
ejjeta miilla kootii ti. Yoos isin mana akkamii naaf
ijaartu ree? jedha Gooftaan. Yookaan lafti boqonnaa
kootii eessa ta'a? **50** Waan kana hunda harki koo hin
hojjennee?' **51** "Yaa namoota mata jabeeyyii nana!
garaan keessan hin amanu; gurri keessanis hin dhaga'u!
Isin yeroo hunda Hafuura Qulqulluun mormitu; akkuma
abbootiin keessan godhan sana isinis gootu. **52** Raajiin
abbootiin keessan hin ari'atin tokko iyyuu jiraa? Isaan
warra duraan dursanii dhufaatii isa qajeelaa sanaa
himan illee ni ajjeesan; isinis amma isa dabarsitanii
kennitanii ajjeeftaniirtu; **53** warri karaa ergamoota
Waaqaatiin seera fudhattanii seera sanaaf ajajamuu
diddanis isinuma." **54** Isaanis yommuu waan kana
dhaga'anitti aariin guggubatanii isatti ciniinnatan. **55**
Isxifaanos garuu Hafuura Qulqulluun guutamee gara
samii ol ilaalee ulfina Waaqaatii fi Yesuusinis isaa mirga
Waaqaa dhaabatee jiru arge. **56** Innis, "Ani kunoo samiin
banamee, Ilma Namaas isaa mirga Waaqaa dhaabatee
jiru nan arga" jedhe. **57** Kana irratti isaan hundi gurra
isaanii qabatanii sagalee guddaan iyyaa isatti girrisan.
58 Magaalaa keessaas gad isa baasanii dhagaan isa tumuu
jalqaban. Yeroo sana dhuga baatonni uffata isaanii miilla
dargaggeessa Saa'ol jedhamu tokkoo jala kaa'atan. **59**
Isxifaanosis utuu isaan dhagaan isa tumaa jiranuu, "Yaa
Gooftaa Yesuus, hafuura koo fudhadhu" jedhee kadhate.
60 Jilbeenfatees sagalee guddaadhaan, "Yaa Gooftaa,
cubbuu kana isaanitti hin lakkaa'in!" jedhee iyye; innis
erga waan kana dubbatee booddee ni du'e.

8 Saa'olis ajjeefamuu Isxifaanos irratti namootaan
walii galee ture. Guyyuma sana waldaa Kiristaanaa
ishee Yerusaalem jirtutti ari'atamni guddaan ka'e;
ergamoota malee warri kaan hundinuu biyya Yihuudaatii
fi Samaariyaa hunda keessa bibittinnaa'an. **2** Namoonni
Waaqa sodaatanis Isxifaanosin awwaalan; boo'icha
guddaas boo'aniif. **3** Saa'ol garuu waldaa kiristaanaa
balleessuu jalqabe; innis mana tokko irraa gara mana
biraa dhaqee dhiiraa fi dubartii lafa irra harkisee
mana hidhaatti galchaa ture. **4** Warri bittinnaa'an
sun lafa dhaqan hundatti dubbii sana lallaban. **5**
Fiiliphoosis gara magaalaa Samaariyaa tokkootti gad
bu'ee achitti Kiristoos lallabe. **6** Namoonni sunis
yommuu waan Fiiliphoos dubbatu dhaga'anii dinqii
inni hojjetu arganitti hundi isaanii qalbeeffatanii isa
dhaga'an. **7** Hafuurri xuraa'aanis sagalee guddaan iyyee
nama hedduu keessaa ba'e; warri laamsha'anii fi warri
naafatan baay'eenis ni fayyan. **8** Kanaafis gammachuu
guddaatu magaalaa sana keessatti ta'e. **9** Garuu yeroo
sanaan dura namichi Simoon jedhamu tokko magaalaa
sana keessatti falfala hojjetee namoota Samaariyaa
hunda dinqisiisaa ture; innis akka waan nama guddaa

ta'eetti of hedaa ture. **10** Namoonni hundinuu xinnaa guddaan qalbii isaanii gara isaatti deebifatanii, "Namichi kun humna Waaqaa isa 'humna guddaa' jedhamu sanaa dha" jedhanii isa saadan. **11** Namoonni sunis sababii inni yeroo dheeraa falfala isaatiin isaan dinqisiiseef qalbii isaanii gara isaatti deebifatan. **12** Garuu yommuu Fiiliphoos wangeela waa'ee mootummaa Waaqaatii fi maqaa Yesuus Kiristoos lallabetti amananii dhiiraa dubartiin cuuphaman. **13** Simoon mataan isaa iyyuu amanee cuuphame. Innis mallattoo fi dinqii arge sana dinqifachaa Fiiliphoos wajjin deeme. **14** Ergamoonni Yerusaalem turan akka warri Samaariyaa dubbii Waaqaa fudhatan dhaga'anii Phexrosii fi Yohannisin isaanitti ergan. **15** Ergamoonni sunis yommuu achi ga'anitti akka isaan Hafuura Qulqulluu argataniif ni kadhataniif; **16** Hafuuri Qulqulluun isaan keessaa nama tokko irra illee hin buune tureetii; isaan maqaa Gooftaa Yesuus qofaan cuuphamanii turan. **17** Phexrosii fi Yohannis harka isaanii jara sana irra kakaa'an; isaanis Hafuura Qulqulluu argatan. **18** Simoon falfaltichis akka yeroo ergamoonni harka isaanii nama irra kaa'an Hafuurri Qulqulluun namaa kennamu arginaan ergamootaaf horii kennee, **19** "Akka namni ani harka irra kaa'u hundi Hafuura Qulqulluu argatuuf dandeettii kana anaaf illee kennaa" jedheen. **20** Phexros garuu akkana jedhee deebiseef; "Sababii ati kennaa Waaqaa waan horiin bitachuu dandeessu seeteef horiin kee suma wajjin haa badu! **21** Garaan kee fuula Waaqaa duratti waan qajeelaa hin ta'iniif ati tajaajila kana keessatti qooda yookaan carraa hin qabdu. **22** Kanaaf hammina kee kana irraa deebi'iitii gooftaa kadhadhu; inni yaada garaa keetii kana siif dhiisa ta'aatii. **23** Ani akka ati yaada hadhaa'aan guutamtee fi akka ati garbicha cubbuu taate nan arga." **24** Simoonis, "Akka wanni isin jettan kun tokko iyyuu narra hin geenyeef Gooftaa naa kadhadhaa" jedhee deebise. **25** Phexrosii fi Yohannis erga dhugaa ba'anii dubbii Gooftaas labsanii booddee gandoota Samaariyaa hedduu keessatti wangeela lallabaa Yerusaalemitti deebi'an. **26** Ergamaan Gooftaa tokko Fiiliphoosiin, "Ka'iitii karaa Kibbaatiin gara daandii Yerusaalemii ba'ee Gaazaatti gad bu'u sanaa dhaqi" jedhe; daandiin sunis daandii gammoojjii ti. **27** Innis ka'ee deeme; karaa isaa irrattis xu'aashii Itoophiyaa tokko jechuunis qondaalticha Kandakee mootittii saba Itoophiyaa kan qabeenya ishee hunda irratti itti gaafatamaa ta'e arge; qondaalli sun sagaduuf jedhee Yerusaalem dhaqee ture. **28** Innis yeroo biyya isaatti deebi'u gaarii isaa irra taa'ee kitaaba Isaayyaas raajichaa dubbifachaa ture. **29** Hafuurri Qulqulluunis Fiiliphoosiin, "Dhaqiitii gaarii sanatti dhi'aadhu" jedhe. **30** Fiiliphoosis gaarii sanatti fiigee utuu namichi sun kitaaba Isaayyaas raajichaa dubbifatuu dhaga'ee, "Ati waan dubbiftu kana ni hubattaa?" jedhee gaafate. **31** Namichis, "Yoo namni naa hin ibsin ani akkamiin hubachuu danda'a?" jedhe. Innis akka Fiiliphoos ol ba'ee isa bira taa'uuf waammate. **32** Kutaan kitaabaa kan xu'aashiin sun dubbisaa ture isa kana: "Inni akkuma hoolaa iddoo qalmaatti geeffamee, yookaan akkuma ilmoo hoolaa kan fuula nama rifeensa irraa murmuruu duratti cal'isuu akkasuma afaan isaa hin saaqqanne. **33** Inni cunqurfamuu isaatiin murtii qajeelaa dhowwatame; eenyutu waa'ee sanyii isaa dubbachuu danda'a? Jireenyi isaa lafa irraa fudhatameeraatii." **34** Xu'aashiin sunis Fiiliphoosiin, "Raajiin sun waa'ee eenyuu dubbata? Waa'ee mataa isaa moo waa'ee nama biraa ti? Maaloo mee natti himi!" jedhee gaafate. **35** Fiiliphoosis kutaadhuma kitaabaa sanaan afaan saaqatee oduu gaarii waa'ee Yesuus isatti hime. **36** Isaanis utuu karaa deemanuu bishaanitti ba'an; xu'aashiin sunis, "Kunoo bishaan as jira; yoos maaltu cuuphamuu na dhowwa ree?" jedheen. [**37** Fiiliphoosis, "Ati yoo garaa kee guutuun amante cuuphamuu ni dandeessa" jedheen. Namichis deebisee, "Akka Yesuus Kiristoos ilma Waaqaa ta'e ani nan amana" jedhe.] **38** Innis akka gaariin sun dhaabatu ajaje; isaan lamaanuu dhaqanii bishaan seenan; Fiiliphoosis isa cuuphe. **39** Yommuu isaan bishaan keessaa ba'anittis Hafuurri Gooftaa Fiiliphoosin fudhate; xu'aashiin sunis ergasii isa hin argine; garuu gammadaa karaa isaa itti fufe. **40** Fiiliphoos immoo Azooxoonitti argame; innis hamma Qiisaariyaa ga'utti magaalaawwan hunda keessatti wangeela lallabaa darbe.

9 Gidduudhuma sana Saa'ol barattoota Gooftaa ajjeesuuf dhaadachaa gara luba ol aanaa dhaqee, **2** nama karaa kana irra jiru kam iyyuu dhiiras dubartiis yoo argate akka hidhee Yerusaalemitti geessuuf akka lubni sun gara manneen sagadaa kanneen Damaasqoo jiraniitti xalayaawwan isaaf barreessuuf isa kadhate. **3** Utuu inni deemaa jiruu akkuma Damaasqootti dhi'aateen akkuma tasaa ifni tokko samii irraa naannoo isaatti balaqqise. **4** Innis lafatti kufee sagalee, "Yaa Saa'ol, Yaa Saa'ol, ati maaliif na ari'atta?" isaan jedhu tokko dhaga'e. **5** Saa'olis, "Yaa Gooftaa, ati eenyu?" jedhee gaafate. Innis akkana jedhee deebiseef; "Ani Yesuus isa ati ari'attuu dha. Arfii wayii dhiituun suma miidha. **6** Amma ka'ii magaalaa seeni; wanni ati gootu sitti himamaatii" jedheen. **7** Namoonni Saa'ol wajjin deemaa turanis waan dubbatan dhabanii dhadhaabatan; isaanis sagalee dhaga'an malee nama tokko illee hin argine. **8** Saa'olis lafaa ka'e; innis yommuu iji isaa banametti homaa arguu hin dandeenye; isaanis harka isaa qabanii Damaasqootti isa geessan. **9** Iji isaas Guyyaa sadii guutuu arguu hin dandeenye; innis homaa hin nyaanne; homaas hin dhugne. **10** Damaasqoo keessa barataa Anaaniyaas jedhamu tokkotu ture. Gooftaanis mul'ataan, "Yaa Anaaniyaas!" jedhee isa waame. Innis, "Yaa Gooftaa, kunoo ani asin jira" jedhee deebise. **11** Gooftaanis akkana jedheen; "Ka'ii gara daandii 'Qajeelaa' jedhamu sanaa mana Yihuudaa dhaqiitii nama Saa'ol jedhamu kan Xarseesii dhufe tokko iyyaafadhu; inni kadhannaa irra jiraatii. **12** Saa'olis nama Anaaniyaas jedhamu tokko isaa dhufee akka agartuun isaa deebi'uufiif harka isa irra kaa'u mul'ataan arge." **13** Anaaniyaasis deebisee akkana jedhe; "Yaa Gooftaa, ani waa'ee namicha kanaa, miidhaa inni qulqulloota kee warra Yerusaalem jiraatan irratti hojjete hundumaa dhaga'eera. **14** Ammas warra maqaa kee waammatan hunda hidhuuf jedhee luboota hangafoota irraa aangoo fudhatee dhufeera." **15** Gooftaan garuu Anaaniyaasiin akkana jedhe; "Namichi kun mi'a koo kan ani akka inni namoota Ormaatii fi mootota isaanii duratti, saba

Israa'el durattis maqaa koo baatuuf jedhee filadhe waan
ta'eef ka'ii dhaqi! **16** Ani akka inni maqaa kootiif jedhee
rakkachuu qabu isattin argisiisa." **17** Anaaniyaasis
dhaqee mana sana seene. Harka isaas Saa'ol irra kaa'ee,
"Yaa obboleessa koo Saa'ol, Gooftaa Yesuus inni utuu
ati as dhuftuu karaa irratti sitti mul'ate sun akka ati
argituu fi akka ati Hafuura Qulqulluun guutamtuuf
na ergeera" jedhe. **18** Yommusuma wanni akka qolaa
ija Saa'ol irraa harca'e; inni ammas arguu danda'e.
Ka'ees cuuphame. **19** Nyaatas nyaatee jajjabaate. Saa'ol
bultii gabaabduudhaaf barattoota Damaasqoo jiran bira
bubbule. **20** Innis akka Yesuus ilma Waaqaa ta'e yeruma
sana manneen sagadaa keessatti lallabuu jalqabe. **21**
Warri isa dhaga'an hundinuus dinqifatanii akkana
jedhan; "Namichi kun isuma Yerusaalem keessatti warra
maqaa kana waammatan balleesse sana mitii? Ammas
hidhee luboota hangafootatti isaan geessuuf dhufe
mitii?" **22** Saa'ol garuu ittuma jabaachaa deeme; innis
akka Yesuus kun Kiristoos ta'e mirkaneessuudhaan
Yihuudoota Damaasqoo keessa jiraatan afaan qabachiise.
23 Erga guyyaan hedduun darbee booddees Yihuudoonni
isa ajjeesuuf mari'atan. **24** Saa'ol garuu marii isaanii
kana beeke; isaanis isa ajjeesuuf jedhanii halkanii guyyaa
balbala magaalaa sanaa jabeessanii eegaa turan. **25**
Barattoonni isaa garuu halkaniin fuudhanii guuboodhaan
dallaa irraan dabarsanii gad isa buusan. **26** Innis yommuu
gara Yerusaalem dhufetti barattootatti dabalamuu
yaale; isaanis waan barataa ta'uu isaa hin amaniniif
hundi isaanii isa sodaatan. **27** Barnaabaas immoo
fuudhee ergamootatti isa geesse; akka Saa'ol itti karaatti
gooftaa arge, akka itti gooftaan isatti dubbatee fi
akka inni sodaa malee Damaasqoo keessatti maqaa
Yesuusiitiin lallabe isaanitti hime. **28** Saa'olis isaan wajjin
jiraatee Yerusaalem keessa sodaa malee ba'ee galaa ture;
maqaa Gooftaatiinis ija jabinaan lallabe. **29** Yihuudoota
Giriikota keessa jiraatan wajjinis dubbachaa isaaniinis
morkachaa ture; isaan garuu isa ajjeesuu barbaadan. **30**
Obboloonnis yommuu waan kana beekanitti fuudhanii
Qiisaariyaatti gad isa buusan; gara Xarsees isa ergan.
31 Kanaafis waldaan kiristaanaa Yihuudaa, Galiilaa fi
Samaariyaa keessa jirtu guutummaatti nagaa argatte; ni
cimtes. Isheenis Hafuura Qulqulluudhaan jajjabaatee
sodaa Gooftaatiin jiraachuudhaan baay'inaan guddachaa
deemte. **32** Phexros utuu biyya sana keessa naanna'aa
jiruu qulqulloota Liidaa keessa jiraatan ilaaluuf gad
bu'e. **33** Achittis namicha laamsha'aa Eeniyaa jedhamu
kan waggaa saddeeti siree irratti hafee ture tokko
arge. **34** Phexrosis, "Yaa Eeniyaa, Yesuus Kiristoos si
fayyisa; ka'iitii siree kee afadhu" jedheen. Eeniyaanis
yommusuma ka'e. **35** Namoonni Liidaa fi Shaaroon
keessa jiraatan hundinuu isa arganii Gooftaatti deebi'an.
36 Yoophee keessas barattuu Xaabiitaa jedhamtu
tokkotu ture; Xaabiitaa jechuun Doorqaa jechuu dha.
Isheenis yeroo hunda waan gaarii hojjetti; hiyyeeyyiis
ni gargaarti turte. **37** Isheenis baruma sana keessa
dhukkubsattee duute; reeffa ishees dhiqanii kutaa darbii
tokko keessa kaa'an. **38** Liidaan kun Yoopheetti dhi'oo
turte; barattoonnis yommuu akka Phexros Liidaa jiru
dhaga'anitti nama lama isatti erganii, "Maaloo dafii nu
bira ga'i!" jedhanii isa kadhatan. **39** Phexrosis ka'ee
isaan wajjin deeme; akkuma inni achi ga'eenis gara
kutaa darbii sanaatti isa geessan. Haadhonni hiyyeessaa
hundinuu isa bira dhaabatanii kootii fi wayyaa biraa
kan Doorqaan yeroo isaan wajjin turte hojjette sana
isatti argisiisanii boo'aa turan. **40** Phexrosis hunda
isaanii gad baasee jilbeenfatee Waaqa kadhate; reeffa
sanattis garagalee, "Xaabiitaa ka'i!" jedhe. Isheenis ija
ishee banattee Phexrosin argite; kaatees ni teesse. **41**
Innis harka qabee ishee kaase; amantootaa fi haadhota
hiyyeessaa waamee jiraattuu taatee isaan fuuldura
dhaabe. **42** Kunis Yoophee hunda keessatti beekame;
namoonni baay'eenis Gooftaatti amanan. **43** Phexrosis
Yoophee keessa gogaa duugduu Simoon jedhamu tokko
bira guyyaa hedduu ture.

10 Namichi Qorneelewoos jedhamu tokko Qiisaariyaa
keessa ture; innis kutaa, "Humna waraana
Iixaaliyaa" jedhamu keessatti ajajaa dhibbaa ture. **2**
Qorneelewoosii fi maatiin isaa hundinuu warra Waaqaaf
bulanii fi warra Waaqa sodaatan turan; innis warra
rakkataniif arjummaadhaan kenna ture; yeroo hundas
Waaqa kadhata ture. **3** Innis gaafa tokko ergamaa
Waaqaa tokko isaa gara isaa dhufee, "Yaa Qorneelewoos!"
jedhuun guyyaa keessaa gara sa'aatii sagaliitti ifaan ifatti
mul'ataan arge. **4** Qorneelewoosis sodaan ija babaasee isa
ilaalee, "Yaa Gooftaa, maal barbaadda?" jedhee gaafate.
Ergamaan Waaqaa sun immoo akkana jedhee deebise;
"Kadhannaa keetii fi kennaan ati hiyyeeyyiidhaaf kennitu
aarsaa yaadachaa ta'ee fuula Waaqaa duratti ol ba'eera.
5 Amma Yoopheetti nama ergiitii Simoon isa Phexros
jedhamu sana as fichisiisi. **6** Innis namicha gogaa duugu
kan Simoon jedhamu kan manni isaa qarqara galaanaatti
argamu tokko bira jira." **7** Qorneelewoosis yommuu
ergamaan Waaqaa kan isatti dubbate sun deemetti
tajaajiltoota isaa keessaa nama lama, warra isa eegan
keessaa immoo loltuu Waaqaaf bulu tokko waamee,
8 waan kana hunda itti himee Yoopheetti isaan erge.
9 Guyyaa itti aanuttis utuu warri ergaman sun karaa
jiranuu, yeroo isaan magaalaatti dhi'aatanitti Phexros
gara sa'aatii ja'aatti kadhannaaf bantii manaatti ol ba'e.
10 Innis beela'ee waan nyaatu barbaade; utuu isaan
qopheessaafii jiranuus akka waan yaadaan fudhatamee
ta'e. **11** Samii banamee fi waan akka wayyaa bal'aa
tokkos isaa roga isaa afraniin qabamee lafatti gad
buufamu arge. **12** Wayyaan sunis bineensota miilla
afurii, uumamawwan lafa irra loo'anii fi simbirroota
samii kanneen gosa hundaa of keessaa qaba ture.
13 Sagaleen tokkos, "Yaa Phexros, ka'iitii qaladhuu
nyaadhu" jedheen. **14** Phexros garuu deebisee, "Yaa
Gooftaa, hin ta'u! Ani takkumaa waan balfamaa yookaan
waan xuraa'aa hin nyaanne" jedhe. **15** Sagaleen sunis
yeroo lammaffaa, "Ati waan Waaqni qulqulleesseen
xuraa'aa hin jedhin" jedheen. **16** Wanni kunis yeroo
sadii ta'e; wayyaan sunis yommusuma deebi'ee samiitti
ol fudhatame. **17** Utuu Phexros waa'ee hiikkaa mul'ata
sanaa dinqisiifachaa jiruus namoonni Qorneelewoos
erge sun mana Simoon iyyaafachaa dhufanii karra
dura dhaabatan. **18** Isaanis lallabanii, "Simoon inni
Phexros jedhamu tokko as jiraa?" jedhanii gaafatan. **19**

Ammas utuu Phexros waa'ee mul'ata sanaa yaadaa jiruu,
Hafuurri Qulqulluun akkana isaan jedhe; "Yaa Simoon,
kunoo namoonni sadii si barbaaduutti jiru. **20** Ka'iitii
gad bu'i. Isaan wajjin deemuus hin shakkin; anatu isaan
ergeetii." **21** Phexrosis gara namoota sanaatti gad bu'ee,
"Namni isin barbaadaa jirtan ana; maaliif dhuftani?"
jedheen. **22** Jarri sunis akkana jedhanii deebisan; "Nu
ajajaa dhibbaa kan Qorneelewoos jedhamu tokko biraa
dhufne; inni nama qajeelaa fi nama Waaqa sodaatu kan
Yihuudoota hunda birattis kabajamuu dha; ergamaan
Waaqaa qulqulluun tokko akka inni mana isaatti si
waamsisee waan ati jettu dhaga'uuf isatti dubbate." **23**
Phexrosis namoota sana manatti ol galchee keessumsiise.
Guyyaa itti aanutti Phexros ka'ee isaan wajjin deeme;
obboloonni tokko tokkos Yoopheedhaa ka'anii isa wajjin
deeman. **24** Isaanis guyyaa itti aanu Qiisaariyaatti
galan; Qorneelewoosis firoota isaatii fi michoota isaa
warra isatti dhi'aatan walitti waamee isaan eegaa ture.
25 Akkuma Phexros mana seeneen Qorneelewoos isa
simatee isaaf sagaduuf jedhee miilla isaa irratti kufe.
26 Phexros garuu, "Ka'i! Anis namumaatii" jedhee ol
isa qabe. **27** Phexrosis isa wajjin dududbachaa mana
seenee namoota walitti qabaman hedduu arge. **28** Innis
akkana isaaniin jedhe; "Akka Yihuudiin tokko nama
ormaa wajjin tokkummaa qabaachuu fi itti dhi'aachuun
seera keenya hin ta'in isin mataan keessan iyyuu beektu;
garuu Waaqni akka ani nama tokkoonuu jibbamaa
yookaan xuraa'aa hin jenne natti argisiiseera. **29** Kanaaf
yommuu isin nama natti ergitanitti ani mormii tokko
malee dhufe; egaa waan isin na waamtaniif beekuu nan
barbaada." **30** Qorneelewoosis akkana jedhee deebise:
"Bultii afuriin dura, sa'aatiidhuma kanatti, ani sa'aatii
sagalitti mana kootti kadhachaan ture. Akkuma tasaa
namichi wayyaa adii qaanqee uffatu tokko na dura
dhaabatee **31** akkana jedhe; 'Yaa Qorneelewoos, Waaqni
kadhannaa kee dhaga'eera; kennaa ati hiyyeeyyiif
kennitus yaadateera. **32** Yoopheetti nama ergiitii Simoon
isa Phexros jedhamu sana waamsisi. Inni mana Simoon
namicha gogaa duugu kan qarqara galaanaa jiraatu
sanaa jira.' **33** Kanaaf ani yeruma sana nama ergeen si
waamsise; atis baga dhufte. Egaa nu hundinuu waan
akka ati nutti himtu Gooftaan si ajaje hunda dhaga'uuf
jennee as fuula Waaqaa dura jirra." **34** Phexrosis akkana
jedhee dubbachuu jalqabe; "Ani amma akka Waaqni
nama Wal hin caalchifne dhugumaan nan hubadha.
35 Garuu saba hundumaa keessaa namni isa sodaatuu
fi namni waan qajeelaa hojjetu kam iyyuu fuula isaa
duratti fudhatamaa dha. **36** Isin ergaa Waaqni karaa
Yesuus Kiristoosiin nagaa labsuudhaan saba Israa'elitti
erge sana beektu; Yesuus Kiristoos kun Gooftaa waan
hundaa ti. **37** Isin waan Cuuphaa Yohannis lallabee
booddee Galiilaadhaa jalqabee Yihuudaa hunda keessatti
ta'e sana ni beektu. **38** Kunis akka Waaqni Yesuus
nama Naazreeti sana Hafuura Qulqulluu fi humnaan
dibee fi akka Yesuus waan gaarii hojjechaa fi warra
humna diiyaabiloos jala turan fayyisaa biyya hunda
keessa nanaanna'ee dha; Waaqni isa wajjin tureetii.
39 "Nus waan inni biyya Yihuudootaatii fi Yerusaalem
keessatti hojjete hundaaf dhuga baatota. Isaanis fannoo
irratti fannisanii isa ajjeesan. **40** Waaqni immoo guyyaa
sadaffaatti warra du'an keessaa isa kaase; akka inni
namatti mul'atus godhe. **41** Inni nama hundatti hin
mul'anne; garuu nu dhuga baatota Waaqni duraan
dursee filatettii fi erga inni warra du'an keessaa ka'ee
booddee isa wajjin nyaannee dhugnetti mul'ate. **42**
Innis akka nu namootatti lallabnuu fi akka inni nama
Waaqni warra jiranii fi warra du'an irratti abbaa murtii
godhee muude ta'e akka dhugaa baanuuf nu ajaje. **43**
Raajonni hundinuu akka namni isatti amanu hundi
maqaa isaatiin dhiifama cubbuu argatu waa'ee isaa
dhugaa ba'u." **44** Utuma Phexros amma illee waan kana
dubbachaa jiruu, Hafuurri Qulqulluun warra dubbii sana
dhaga'aa turan hunda irra bu'e. **45** Amantoonni dhagna
qabatan kanneen Phexros wajjin dhufan sun waan
kennaan Hafuura Qulqulluu Namoota Ormaa irrati illee
dhangala'eef ni dinqifatan; **46** isaan jaraa afaan haaraa
dubbatanii fi Waaqas jajatan dhaga'aniiruutii. Phexrosis
akkana jedhe; **47** "Akka namoonni akkuma keenya
Hafuura Qulqulluu argatan kunneen hin cuuphamneef
namni bishaan dhowwachuu danda'u eenyu?" **48** Innis
akka isaan maqaa Yesuus Kiristoositti cuuphaman ajaje;
isaanis akka Phexros bultii xinnoo isaan bira turuuf isa
kadhatan.

11 Ergamoonnii fi obboloonni Yihuudaa keessa jiran
akka Namoonni Ormaas dubbii Waaqaa fudhatan
dhaga'an. **2** Kanaaf yommuu Phexros Yerusaalemitti ol
ba'etti amantoonni dhagna qabatan isaan morman; **3**
akkanas jedhan; "Ati maaliif mana namoota dhagna hin
qabatinii dhaqxee isaan wajjin nyaatte?" **4** Phexrosis
akkana jedhee waan ta'e sana tokko tokkoon isaanii ibsuu
jalqabe. **5** "Ani magaalaa Yoophee keessatti kadhannaa
irran ture; akka waan yaadaan fudhatamuus ta'ee waan
akka wayyaa bal'aa tokko isaa roga isaa afraniin qabamee
samii irraa gad buufamu mul'ataan arge. Innis iddoo ani
turetti gad dhufe. **6** Anis xiyyeeffadhee ilaalee bineensota
miilla afurii, bineensota bosonaa, uumamawwan lafa irra
loo'anii fi simbirroota samii nan arge. **7** Anis sagalee,
'Yaa Phexros, ka'iitii qaladhuu nyaadhu' naan jedhu
tokkon dhaga'e. **8** "Ani garuu deebisee, 'Yaa Gooftaa,
hin ta'u! Takkumaa wanni balfamaan yookaan wanni
xuraa'aan tokko iyyuu afaan koo hin seenne' jedhe. **9**
"Sagaleen sunis yeroo lammaffaa samii irraa, 'Ati waan
Waaqni qulqulleesseen xuraa'aa hin jedhin' jedhe. **10**
Wanni kunis yeroo sadii ta'e; kana booddees hundumti
isaa amma illee samiitti ol fudhatame. **11** "Yommusuma
namoonni Qiisaariyaadhaa natti ergaman sadii mana
ani jiraachaa ture sana dura dhaabatan. **12** Hafuurri
Qulqulluunis akka ani shakkii tokko malee isaan wajjin
deemu natti hime. Obboloonni kunneen ja'aanis na
wajjin deeman; nus mana namichaa ol seenne. **13**
Innis akka ergamaa Waaqaa kan mana isaa keessatti itti
mul'ate tokko arge nutti hime; ergamaan sunis akkana
isaan jedhe; 'Yoopheetti nama ergiitii Simoon isa Phexros
jedhamu sana waamsisi; **14** inni ergaa sii fi namoonni
mana keetii hundinuu ittiin fayyitan sitti hima.' **15**
"Akkuma ani dubbachuu jalqabeen, Hafuurri Qulqulluun
akkuma jalqabatti nurra bu'e sana isaan irras bu'e. **16** Anis

waan Gooftaan, ‘Yohannis bishaaniin cuuphe; isin garuu
Hafuura Qulqulluudhaan cuuphamtu’ jedhee ture sana
nan yaadadhe. **17** Kanaafuu erga Waaqni kennaadhuma
yeroo nu gooftaa Yesuus Kiristoositti amanne nuu
kenne sana isaaniifis kennee Waaqaan mormuuf ani
eenyu?” **18** Isaanis waan kana dhaga’anii cal’isan; “Yoos
Waaqni qalbii jijjiirratanii jiraachuu Namoota Ormaatiifis
kenneera” jedhanii Waaqa galateeffatan. **19** Warri
sababii ari’atama Isxifaanositti ka’eetiin bittinnaa’anii
turan sun ergaa sana Yihuudoota qofatti himaa hamma
Finiiqee, Qophiroosii fi Anxookiiyaatti deeman. **20** Isaan
keessaa namoonni Qophiroosii fi Qareenaa irraa dhufan
tokko tokko garuu Anxookiiyaa dhaqanii oduu gaarii
waa’ee Gooftaa Yesuus Giriikotattis himuu jalqaban. **21**
Harki Gooftaa isaan wajjin ture; namoonni hedduunis
amananii Gooftaatti deebi’an. **22** Oduun kunis gurra
waldaa kiristaanaa ishee Yerusaalem jirtuu seene; isaanis
Barnaabaasin Anxookiiyaatti ergan. **23** Innis yommuu
achi ga’ee Ayyaana Waaqaa argetti ni gammade; akka
isaan garaa tokkoon Gooftaaf amanamanii jiraataniifis
isaan hunda jajjabeesse. **24** Inni nama gaarii Hafuura
Qulqulluu fi amantiidhaan guutame ture; namoonni
baay’eenis Gooftaatti dabalaman. **25** Barnaabaasis
Saa’olin barbaaduuf jedhee Xarsees dhaqe; **26** Yommuu
isa argettis Anxookiiyaatti isa geesse. Isaanis waggaa
tokko guutuu waldaa sanaan wal ga’anii namoota baay’ee
barsiisan. Barattoonnis yeroo jalqabaatiif Anxookiiyaatti,
“Kiristaana” jedhaman. **27** Gidduudhuma sana raajonni
tokko tokko Yerusaalemii ka’anii Anxookiiyaatti gad
bu’an. **28** Isaan keessaas namichi Agaaboos jedhamu
tokko ka’ee dhaabatee akka beelli guddaan isaa addunyaa
hunda irratti bu’u Hafuuraan dubbate. Wanni kunis
bara mo’umsa Qilaawudewoos Qeesaar keessa ta’e. **29**
Barattoonnis tokkoon tokkoon isaanii akkuma dandeettii
isaaniitti obboloota Yihuudaa keessa jiraatan gargaaruu
murteessan. **30** Isaanis harka Barnaabaasii fi harka
Saa’olitti gargaarsa isaanii maanguddootaatti erguun
gargaarsa kennan.

12 Baruma sana keessa Heroodis mootichi isaan
ari’achuuf jedhee miseensota waldaa kiristaanaa
tokko tokko qabe. **2** Innis Yaaqoob obboleessa
Yohannis goraadeen ajjeese. **3** Yommuu akka wanni
kun Yihuudoota gammachiise argettis, ittuma fufee
Phexrosinis qabsiise. Wanni kunis yeroo Ayyaana
Maxinoo keessa ta’e. **4** Erga isa qabee booddee akka isaan
isa eeganiif jedhee gareewwan loltootaa afur kanneen
tokkoon tokkoon isaanii loltoota afur afur of keessaa
qabanitti dabarsee isa kennuudhaan, mana hidhaa
keessa isa buuse; kanas ayyaana Faasiikaa booddee
fuula uummataa duratti dhi’eessee isa qoruuf godhe. **5**
Kanaafuu Phexros mana hidhaa keessatti eegamaa ture;
waldaan kiristaanaa garuu jabeessitee waa’ee isaatiif
Waaqa kadhachaa turte. **6** Edumtii guyyaa Heroodis
itti Phexrosin dhi’eessuuf ture sanaa Phexros foncaa
lamaan hidhamee loltoota lama gidduu rafaa ture;
loltoonni kaanis balbala dura dhaabatanii mana hidhaa
sana eegaa turan. **7** Akkuma tasaas, ergamaan Gooftaa
tokko mul’ate; kutaa mana hidhaa sana keessattis
ifni ife; ergamaan sunis cinaacha Phexros tuqee isa
dammaqsuudhaan, “Dafii ka’i!” jedheen. Foncaan sunis
harka isaa irraa harca’e. **8** Ergamaan Waaqaa sunis,
“Uffata kee uffadhu; kophee kees kaa’adhu” jedheen.
Phexrosis akkasuma godhe. Ergamaan sunis, “Wayyaa
kee marxifadhuutii na faana bu’i” jedheen. **9** Phexrosis
isa duukaa bu’ee mana hidhaatii ba’e; innis waan mul’ata
argu se’e malee akka wanni ergamaan Waaqaa hojjechaa
ture sun dhugaa ta’e hin beekne. **10** Isaanis waardiyyaa
duraatii fi isa lammaffaa bira darbanii balbala sibiilaa
kan magaalaatti gad baasu bira ga’an; balballi sunis
ofumaan banameef; isaanis gad ba’anii utuu daandii
tokko irra gad bu’aa jiranuu ergamaan sun isa biraa
sokke. **11** Phexrosis qalbii isaatti deebi’ee, “Ani amma
akka Gooftaan ergamaa isaa ergee harka Heroodisii
fi waan Yihuudoonni natti yaadaa turan hunda jalaa
na baase shakkii malee beekeera” jedhe. **12** Innis
erga waan kana hubatee booddee mana Maariyaam
haadha Yohannis isa Maarqos jedhamu sanaa iddoo itti
namoonni baay’een walitti qabamanii kadhachaa turan
dhaqe. **13** Yommuu Phexros balbala alaa rurrukutetti
intalli hojjettuun Roodaa jedhamtu tokko ilaaluu dhufte.
14 Isheenis yommuu sagalee Phexros hubattetti akka
malee gammadde; balbala banuu dhiiftees fiigdee ol
deebitee akka Phexros balbala dura dhaabatu himte.
15 Isaanis, “Ati maraatteerta!” jedhaniin; isheen garuu
cimsitee akka wanni kun akkasuma ta’e dubbatte; isaan
immoo, “Yoos ergamaa isaa ti!” jedhan. **16** Phexros garuu
ittuma fufee balbalicha rurrukute; isaanis yommuu
bananitti, isa arganii dinqifatan. **17** Phexrosis akka
isaan cal’isaniif harkaan itti hime; akka itti Gooftaan
mana hidhaatii isa baases isaanitti odeesse; innis, “Waan
kana Yaaqoobii fi obbolootatti himaa” isaaniin jedhe;
achii ka’ees lafa biraa dhaqe. **18** Yommuu bari’etti
raafamni guddaan isaa loltoota gidduutti uumame;
isaanis, “Phexros maal ta’e?” jedhanii wal gaggaafatan. **19**
Heroodisis cimsee barbaadee isa dhabnaan eegdota sana
jabeessee qoree akka isaan ajjeefaman ajaje. Heroodis
Yihuudaadhaa ka’ee Qiisaariyaatti gad bu’ee xinnoo
achi jiraate. **20** Innis warra Xiiroosii fi Siidoonaatti
akka malee aare; isaanis tajaajilaa mootichaa amanamaa
Bilaasxoos jedhamu tokko michoomfatanii tokkummaan
gara mootichaa dhaqanii araara kadhatan; biyyi isaanii
biyya mooticha sanaa irraa midhaan nyaataa argachaa
jiraatteetii. **21** Guyyaa beellamaattis Heroodis uffata
mootii uffatee teessoo isaa irra taa’e; uummatattis
dubbate. **22** Namoonnis, “Kun sagalee Waaqaati malee
sagalee namaa miti” jedhanii iyyan. **23** Heroodisis waan
Waaqaaf ulfina hin kenniniif yeruma sana ergamaan
Waaqaa tokko isa dha’e; innis raammoodhaan nyaatamee
du’e. **24** Dubbiin Waaqaa garuu ittuma fufee guddachaa,
babal’achaas deeme. **25** Barnaabaasii fi Saa’ol erga
ergama isaanii fixatanii booddee Yohannis isa Maarqos
jedhamu sana fudhatanii Yerusaalemii deebi’an.

13 Waldaa kiristaanaa Anxookiiyaa keessa Raajotaa fi
barsiistotatu ture; isaanis Barnaabaas, Simi’oon isa
Niiger jedhamu, Luukiyoos nama Qareenaa, Maanaa’en
isa Heroodis bulchaa sana wajjin guddatee fi Saa’ol
fa’a. **2** Utuu isaan Gooftaa tajaajilaa, soomaas jiranuu

Hafuurri Qulqulluun, “Barnaabaasii fi Saa’olin hojii ani
itti isaan waammadheef naa filaa” jedhe. **3** Kanaaf
isaan erga soomanii kadhatanii booddee harka isaanii
jara irra kaa’anii isaan ergan. **4** Isaan lachuu Hafuura
Qulqulluudhaan ergamanii Seluuqiyaatti gad bu’an;
achiis ka’anii dooniin Qophiroos dhaqan. **5** Yommuu
Salaamiis ga’anittis manneen sagadaa Yihuudootaa
keessatti dubbii Waaqaa lallaban; Yohannisis isaan
gargaaruuf isaan bira ture. **6** Isaanis yommuu biyyoota
bishaaniin marfaman sana hundumaa keessa ba’anii
hamma Phaafoositti dhufanitti, Yihuudii falfaltichaa
fi raajii sobaa kan maqaan isaa Baaryesuus jedhamu
tokkotti dhufan. **7** Innis namicha hubataa bulchaa biyyaa
ta’e kan Sergiyoos Phaawulos jedhamu tokko wajjin ture.
Bulchaan sunis waan dubbii Waaqaa dhaga’uu barbaadeef
nama ergee Barnaabaasii fi Saa’olin waamsifate. **8**
Eliimaas falfaltichi kan hiikkaan maqaa isaa afaan
Giriikiin akkasuma ta’e sun garuu bulchaa biyyaa sana
amantii irraa deebisuuf jedhee isaaniin morme. **9**
Saa’ol inni Phaawulos jedhamu sun garuu Hafuura
Qulqulluudhaan guutamee Eelimaasin hubatee ilaalee
akkana jedheen; **10** “Ati ilma diiyaabiloosii fi diina
qajeelummaa hundaa ti! Sobaa fi gowwoomsaa gosa
hundaatiinis guutamteerta. Ati karaa Gooftaa isa qajeelaa
sana jal’isuu hin dhiiftuu? **11** Kunoo amma harki Gooftaa
sitti ka’eera; atis jaamtee yeroof ifa aduu arguu ni
dadhabda.” Yeruma sana hurrii fi dukkanni isa irra
bu’e; innis nama harka qabee isa qajeelchu barbaaduu
jalqabe. **12** Bulchaan biyyaa sunis waan kana arginaan
amane; barsiisa waa’ee Gooftaa dinqifatee tureetii. **13**
Phaawulosii fi miiltonni isaa Phaafoosii bidiruudhaan
ka’anii Phergeen ishee Phamfiliyaa sana dhaqan;
Yohannisis achitti isaan dhiisee Yerusaalemitti deebi’e.
14 Isaan garuu Phergeenii ka’anii gara Anxookiiyaa
ishee Phisiidiyaatti argamtuu dhufan; guyyaa Sanbataas
mana sagadaa seenanii tataa’an. **15** Bulchitoonni mana
sagadaa sanaas erga kitaabonni Seeraatii fi Raajotaa
dubbifamanii booddee nama isaanitti erganii, “Yaa
obboloota, yoo dubbii gorsaa uummataaf qabaattan mee
dubbadhaa” jedhaniin. **16** Phaawulos ka’ee dhaabatee
harkaan mallattoo argisiisee akkana jedhe; “Yaa namoota
Israa’el, isin warri Waaqa sodaattanis mee na dhaga’aa!
17 Waaqni saba Israa’el abbootii keenya filate; innis yeroo
isaan biyya Gibxi jiraachaa turanitti sabicha saba guddaa
godhe; irree jabaanis achii isaan baase; **18** gammoojjii
keessattis gara waggaa afurtamaa isaanii obse. **19** Biyya
Kana’aan keessaas saboota torba balleessee lafa isaanii
akka dhaalaatti saba isaatiif kenne. **20** Wanni kun
hundinuu gara waggaa 450 fudhatte. “Kana booddees
Waaqni hamma bara Saamu’eel raajichaatti abbootii
murtii isaaniif kenne. **21** Yommuu isaan akka inni
mootii kennuufiif isa kadhatanitti Waaqni gosa Beniyaam
keessaa Saa’ol ilma Qiishi isaaniif kenne; Saa’olis waggaa
40 isaan bulche. **22** Waaqni Saa’olin mootummaa irraa
buusee Daawitin mootii isaanii godhe; innis, ‘Ani nama
akka garaa koo Daawit ilma Isseey argadheera; inni
waan ani akka inni hojjetu fedhu hunda ni hojjeta’
jedhee waa’ee Daawit rageesseera. **23** “Waaqnis akkuma
abdachiise sana, sanyii nama kanaa keessaa Yesuus
fayyisaa saba Israa’eliif fide. **24** Yohannis dhufaatii
Yesuus duratti cuuphaa qalbii jijjiirrannaa saba Israa’el
hundumatti lallabee ture. **25** Yohannisis utuu ergama
isaa guutachaa jiruu, ‘Isin eenyu na seetu? Ani isa isin
eeggachaa jirtan miti. Garuu namni ani kophee isaa illee
hiikuu hin malle tokko na duubaan ni dhufa’ jedhe. **26**
“Obboloota, yaa ijoollee Abrahaam, isin warri Waaqa
sodaattanis, dubbiin fayyina kanaa nuu ergame. **27** Warra
Yerusaalem keessa jiraatanii fi bulchitoonni isaanii
waan Yesuusin hin beekiniif yookaan dubbii raajotaa isa
Sanbata Sanbata dubbifamu waan hin hubatiniif isatti
muruudhaan dubbii raajotaa sana guutan. **28** Isaanis yoo
sababii du’a isatti mursiisuu danda’u argachuu baatan
illee akka Yesuus ajjeefamuuf Phiilaaxoosin kadhatan.
29 Erga waan waa’ee isaa barreeffame hunda guutatanii
booddees fannoo irraa gad buusanii awwaala keessa isa
kaa’an. **30** Waaqni garuu warra du’an keessaa isa kaase.
31 Innis warra isa wajjin Galiilaadhaa gara Yerusaalemitti
ol ba’anitti guyyaa hedduu mul’ate; isaanis amma saba
keenya duratti dhuga baatota isaa ti. **32** “Nus oduu
nama gammachiisu isinitti odeessina; oduun kunis:
Waaqni waan abbootii keenya abdachiise sana, **33**
Yesuusin du’aa kaasuudhaan nuu ijoollee isaaniitiif
guuteera. Kunis akkuma faarfannaa lammaffaa keessatti
akkana jedhamee barreeffamee dha; “‘Ati ilma koo ti;
ani har’a si dhalcheera.’ **34** Wanni Waaqni, akka inni
gonkumaa hin tortorreef jedhee warra du’an keessaa
isa kaaseef akkana jedhamee dubbii kana keessatti
barreeffameera; “‘Ani eebba qulqulluu fi mirkanaa’aa,
isa Daawit abdachiifame sana isiniif nan kenna.’ **35**
Akkasumas iddoo biraatti akkana jedha: “‘Qulqullichi
kee akka tortoru hin gootu.’ **36** “Daawitis bara isaa
keessa fedhii Waaqaa tajaajilee boqote; abbootii isaa
biratti awwaalame; dhagni isaas ni tortore. **37** Inni
Waaqni warra du’an keessaa isa kaase sun garuu hin
tortorre. **38** “Kanaaf yaa obboloota ko, isin akka karaa
Yesuusiitiin dhiifamni cubbuu isinitti lallabame akka
beektan nan fedha. **39** Namni amanu hundinuu waan
seera Museetiin furamuu hin danda’in hunda irraa
karaa Yesuusiitiin furamuu ni danda’a. **40** Isinis akka
wanni raajonni dubbatan sun isin irra hin geenyeef
of eeggadhaa; innis akkana jedha: **41** “‘Ilaalaa, isin
qoostota nana; dinqisiifadhaa; dhumaas; ani bara keessan
keessa waan isin yoo namni tokko isinitti hime illee hin
amanne tokko nan hojjedha.’” **42** Utuu Phaawulosii fi
Barnaabaas mana sagadaatii ba’uutti jiranuu namoonni
sun akka isaan Sanbata itti aanu illee deebi’anii dubbii
sana lallabaniif isaan kadhatan. **43** Erga wal ga’iin
mana sagadaa bittinnaa’ee booddee, Yihuudoonnii
fi namoonni amantii Yihuudootaa fudhatanii itti
bulan baay’een isaan duukaa bu’an; Phaawulosii fi
Barnaabaasis jara sana wajjin dududbatanii akka isaan
ayyaana Waaqaatti jiraataniif cimsanii isaan gorsan. **44**
Sanbata itti aanutti nama muraasa malee uummanni
magaalaa sanaa guutuun dubbii Gooftaa dhaga’uuf walitti
qabame. **45** Yihuudoonni garuu uummata baay’ee arganii
hinaaffaan guutaman; Phaawulosinis arrabsanii waan
inni dubbateen morman. **46** Phaawulosii fi Barnaabaasis
akkana jedhanii sodaa malee deebii kennaniif; “Nu

duraan dursinee dubbii Waaqaa isinitti himuu qabna
ture; isin garuu dubbii sana diddanii akka jireenyi bara
baraa isiniif hin malleetti waan of heddaniif kunoo,
nu amma gara Namoota Ormaatti gara galla. **(aiōnios g166)** **47** Gooftaan akkana jedhee nu ajajeeraatii; "'Ani
akka ati Namoota Ormaatiif ifa taatee, hamma qarqara
lafaatti fayyina geessituuf si filadheera.'" **48** Namoonni
Ormaas yommuu waan kana dhaga'anitti gammadanii
dubbii Gooftaa ulfeessan; warri jireenya bara baraatiif
filataman hundinuus ni amanan. **(aiōnios g166)** **49** Dubbiin
Gooftaas naannoo sana hunda keessatti facaafame. **50**
Yihuudoonni garuu dubartoota bebeekamoo Waaqa
sodaatanii fi dura bu'oota magaalattii isaanitti tuttuqan;
isaanis Phaawulosii fi Barnaabaas irratti ari'atama
kaasanii biyya isaanii keessaa isaan baasan. **51** Isaan
garuu akka akeekkachiisa isaaniif ta'uuf, awwaara
miilla isaanii dhadha'atanii Iqooniyoonitti qajeelan. **52**
Barattoonnis gammachuu fi Hafuura Qulqulluudhaan
guutaman.

14 Phaawulosii fi Barnaabaas akkuma amala isaanii
Iqooniyoonitti mana sagadaa Yihuudootaa seenan;
achittis waan akka gaarii dubbataniif Yihuudoonnii
fi Giriikonni hedduun ni amanan. **2** Yihuudoonni
hin amanin garuu Namoota Ormaa kakaasanii
akka isaan obbolootaan mormaniif yaada isaanii
hammeessan. **3** Phaawulosii fi Barnaabaas sodaa malee
waa'ee Gooftaa dubbachaa yeroo dheeraa achi turan;
Gooftaanis akka isaan mallattoo fi dinqii hojjetan isaan
dandeessisuudhaan dubbii ayyaana isaa mirkaneesse.
4 Uummanni magaalaa sanaas gargar qoodame; garri
tokko Yihuudoota wajjin, kaan immoo ergamoota
wajjin dhaabate. **5** Namoonni Ormaatii fi Yihuudoonni
bulchitoota isaanii wajjin isaan dhiphisuu fi dhagaadhaan
isaan tumuuf mari'atan. **6** Jarri garuu waan kana
beekkatanii magaalaawwan Liqaa'ooniyaa kanneen
Lisxiraanii fi Darbeen jedhamanitti, gara biyya naannoo
sanaattis baqatan. **7** Achittis wangeela lallabuu itti
fufan. **8** Lisxiraan keessa namichi miilli isaa laamsha'e,
kan dhaloota isaatii jalqabee naafa turee fi takkumaa
miillaan deemee hin beekin tokko taa'aa ture. **9** Innis
yeroo Phaawulos dubbatutti isa dhaggeeffachaa ture;
Phaawulosis hubatee isa ilaalee akka namichi sun fayyuuf
amantii qabu arge; **10** sagalee guddaadhaanis, "Ka'ii
miilla keetiin dhaabadhu!" jedheen. Namichi sunis ol
utaalee ka'e; miillaan deemuus jalqabe. **11** Namoonnis
yommuu waan Phaawulos hojjete arganitti, sagalee
isaanii ol fudhatanii afaan Liqaa'ooniyaatiin, "Waaqonni
bifa namaatiin nutti gad bu'aniiru!" jedhan. **12** Isaanis
Barnaabaasiin, "Ze'oos" jedhan; Phaawulos immoo waan
inni dubbataa hangafa tureef, "Hermeen" jedhaniin. **13**
Lubni Ze'oos uummata wajjin aarsaa isaanii dhi'eessuu
barbaadee sangootaa fi daraaraa fo'ame gara balbala
magaalaatti fide; manni qulqullummaa Diyaas magaalaa
sanaan alatti argama ture. **14** Ergamoonni jechuunis
Barnaabaasii fi Phaawulos garuu yommuu waan kana
dhaga'anitti wayyaa isaanii tarsaasanii iyyaa fiiganii
uummata keessa seenan; akkanas jedhan; **15** "Yaa jarana,
isin maaliif waan kana gootan? Nus namuma akka
keessanii ti. Akka isin waan faayidaa hin qabne kana
irraa deebitanii Waaqa jiraataa isa samii, lafa, galaanaa
fi waan isaan keessa jiru hunda uumetti deebitaniif nu
oduu gaarii isinitti himna. **16** Inni bara durii keessa akka
saboonni hundinuu akkuma fedhanitti jiraatan isaan
dhiise; **17** ta'us dhuga ba'umsa malee of hin dhiifne.
Bokkaa samii irraa roobsee midhaanis yeroo isaatti isinii
kennee, garaa laafummaa isaa argisiiseera; soora hedduus
isinii kennee garaa keessan gammachuudhaan guuta."
18 Jarri garuu dubbii kanaan iyyuu rakkina guddaadhaan
akka tuunni sun aarsaa isaaniif hin dhi'eessine of irraa
deebisan. **19** Yihuudoonni tokko tokko Anxookiiyaa
fi Iqooniyoonii dhufanii uummata gara ofii isaaniitti
deebifatan. Phaawulosin dhagaadhaan tumanii waan
inni du'e se'aniis lafa irra harkisaa magaalaa keessaa
gad isa baasan. **20** Inni garuu yeroo barattoonni isatti
naanna'anitti ka'ee magaalaa seene; guyyaa itti aanutti
immoo Barnaabaas wajjin magaalaa Darbeenitti qajeele.
21 Isaanis erga magaalaa sanatti wangeela lallabanii
namoota hedduu barattoota godhatanii booddee
Lisxiraanitti, Iqooniyoonii fi Anxookiiyaatti deebi'an. **22**
Isaanis, "Nu mootummaa Waaqaatti galuudhaaf rakkina
baay'ee keessa darbuu qabna" jedhanii barattoota
jajjabeessaa, akka isaan amantiitti cimaniifis gorsaa
turan. **23** Phaawulosii fi Barnaabaas tokkoo tokkoo
waldaa kiristaanaa keessatti maanguddoota muudaniifii
kadhaa fi soomaan Goofticha isaan itti amananitti
dabarsanii isaan kennan. **24** Phisiidiyaa keessa darbanii
Phamfiliyaa seenan. **25** Phergeenitti dubbicha lallabanii
Axaaliyaatti gad bu'an. **26** Axaaliyaadhaa ka'anii gara
iddoo itti hojii amma fixatan kanaaf ayyaana Waaqaatti
imaanaa kennamanii turanii Anxookiiyaatti dooniin
deebi'an. **27** Akkuma achi ga'aniinis waldaa kiristaanaa
walitti qabanii waan Waaqni karaa isaaniitiin hojjete
hundaa fi akkamitti akka inni Namoota Ormaatiif balbala
amantii banes isaanitti himan. **28** Isaanis barattoota
wajjin yeroo dheeraa achi turan.

15 Namoonni tokko tokko Yihuudaa gara
Anxookiiyaatti gad bu'anii, "Isin yoo akkuma
seera Museetti dhagna qabachuu baattan fayyuu hin
dandeessan" jedhanii obboloota barsiisaa turan. **2**
Kunis akka Phaawulosii fi Barnaabaas jara wajjin
wal diddaa fi wal morkii cimaa keessa seenan isaan
godhe; kanaaf Phaawulosii fi Barnaabaas waa'ee
dubbii kanaatiif jedhanii akka Yerusaalemitti ol ba'anii
ergamootaa fi maanguddoota bira dhaqaniif amantoota
tokko tokko wajjin filataman. **3** Waldaan kiristaanaas
isaan ergite; isaanis akka Namoonni Ormaa Waaqatti
deebi'an odeessaa Finiiqee fi Samaariyaa keessa
darban. Oduun kunis obboloota hunda akka malee
gammachiise. **4** Yommuu isaan Yerusaalem ga'anitti
waldaan kiristaanaa, ergamoonnii fi maanguddoonni
isaan simatan; isaanis waan Waaqni karaa isaaniitiin
hojjete hunda jaratti himan. **5** Amantoonni garee
Fariisotaa tokko tokko garuu ka'anii dhaabatanii,
"Namoonni Ormaa dhagna qabachuu qaban; akka
seera Musee eeganiifis itti himamuu qaba" jedhan. **6**
Ergamoonnii fi maanguddoonni dubbii kana ilaaluuf
walitti qabaman. **7** Phexrosis falmii guddaan booddee

ka'ee dhaabatee akkana isaaniin jedhe; "Yaa obboloota,
isin akka Waaqni yeroo gabaabaan dura akka Namoonni
Ormaa afaan koo irraa dubbii wangeelaa dhaga'anii
amananiif jedhee isinuma keessaa na filate beektu. **8**
Waaqni yaada garaa namaa beeku sun akkuma nuuf
kenne sanatti isaaniifis Hafuura Qulqulluu kennuudhaan
akka isaan simate mirkaneesse. **9** Innis sababii garaa
isaanii amantiin qulqulleesseef, nuu fi isaan gidduutti
garaa garummaa tokko illee hin goone. **10** Yoos
maaliif waanjoo nus abbootiin keenyas baachuu hin
danda'in morma barattootaa irra kaa'uudhaan Waaqa
qortu ree? **11** Nu akka ayyaana Gooftaa keenya
Yesuusiitiin fayyinu ni amanna; isaanis akkasuma ni
fayyu." **12** Yommuu Barnaabaasii fi Phaawulos waa'ee
mallattoo fi dinqii Waaqni harka isaaniitiin Namoota
Ormaa keessatti hojjete sanaa dubbatanitti yaa'iin
guutuun cal'isee isaan dhaga'aa ture. **13** Erga isaan
dubbatanii fixanii booddees Yaaqoob akkana jedhe;
"Yaa obboloota, mee na dhaggeeffadhaa! **14** Simoonis
akka Waaqni duraan dursee Namoota Ormaa keessaa
saba tokko ofii isaatii filachuun jaalala isaa argisiise
nutti himeera. **15** Dubbiin raajotaas waan kana wajjin
walii gala; innis akkana jedhamee barreeffameera: **16**
"'Kana booddee ani nan deebi'a; dunkaana Daawit kan
kufe sana deebisee nan ijaara; diigamaa isaa immoo
deebisee nan ijaara; deebisees nan dhaaba; **17** kunis
akka namoonni hafan jechuunis, Namoonni Ormaa
warri maqaa kootiin waamaman hundinuu gooftaa
barbaadaniif' **18** jedha Gooftichi waan bara dheeraaf
beekame hojjete sun. **(aiōn g165)** **19** "Kanaaf nu akka
murtii kootiitti Namoota Ormaa kanneen Waaqatti
deebi'an rakkisuu hin qabnu. **20** Qooda kanaa akka isaan
nyaata waaqonni tolfamoon xureessan, sagaagalummaa,
foon horii hudhamee du'eetii fi dhiiga lagataniif xalayaa
barreessinee itti himuu qabna. **21** Seerri Musee dhaloota
duriitii jalqabee magaalaa hunda keessatti lallabamaa
ture; manneen sagadaa keessattis Sanbata Sanbata ni
dubbifama." **22** Yommus ergamoonnii fi maanguddoonni
miseensota waldaa kiristaanaa guutuu wajjin tokko
ta'anii namoota isaanii keessaa tokko tokko filatanii
Phaawulosii fi Barnaabaas wajjin gara Anxookiiyaatti
erguu murteessan; isaanis namoota lama jechuunis
Yihuudaa isa Barsiyaan jedhamuu fi Siilaas kanneen
obboloota keessatti dura bu'oota turan sana filatan. **23**
Xalayaa armaan gad jiru kanas isaanitti ergan: Obboloota
keessan, ergamootaa fi maanguddoota irraa; Gara
Namoota Ormaa kanneen amanan warra Anxookiiyaa,
Sooriyaa fi Kiilqiyaa keessa jiraataniitti; Nagaa isinii
dhaamna. **24** Nu akka namoonni tokko tokko eeyyama
keenya malee nu biraa ba'anii waan dubbataniin qalbii
isin raasanii isin jeeqan dhageenyeerra. **25** Kanaafuu nu
hundi namoota tokko tokko filannee obboloota keenya
jaallatamoo Barnaabaasii fi Phaawulos jechuunis **26**
namoota maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiitiif
jedhanii jireenya isaanii kennan isinitti erguuf walii
galle. **27** Kanaafuu akka isaan waanuma nu barreessine
sana dubbii afaaniitiin isinii mirkaneessaniif jennee
Yihuudaa fi Siilaasin ergineerra. **28** Waan barbaachisaa
armaan gad jiru kana malee akka nu ba'aa tokko illee
isin irra hin keenye Hafuurri Qulqulluun jaallateera;
nus itti gammanneerra; **29** kunis akka isin nyaata
waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffamu, dhiiga, foon horii
hudhamee du'eetii fi sagaagalummaa lagattanii dha. Isin
yoo waan kana irraa of eegdan, waan qajeelaa hojjettan.
Nagaatti. **30** Jarri sunis ergamanii Anxookiiyaatti gad
bu'an; achittis amantoota walitti qabanii xalayaa sana
itti kennan. **31** Amantoonnis yommuu xalayaa sana
dubbisanitti gorsa jajjabeessaa sanatti ni gammadan.
32 Yihuudaa fi Siilaas warri mataan isaanii iyyuu
raajota turan sun dubbii baay'een obboloota gorsanii
jajjabeessan. **33** Erga isaan yeroo gabaabaa achi turanii
booddees, obboloonni akka isaan warra isaan erganitti
deebi'aniif nagaan isaan geggeessan. [**34** Siilaas
immoo achumatti hafuu murteesse.] **35** Phaawulosii fi
Barnaabaas garuu Anxookiiyaatti hafanii namoota biraa
hedduu wajjin dubbii Gooftaa barsiisan; ni lallabanis. **36**
Phaawulosis bultii gabaabduu booddee Barnaabaasiin,
"Mee kottu, magaalaawwan itti dubbii Gooftaa lallabne
hundatti deebinee obboloota dubbifnaa; haala isaan
keessa jiranis ni ilaallaa!" jedhe. **37** Barnaabaasis
Yohannis isa Maarqos jedhamu sana isaan wajjin
fudhatee deemuu barbaade. **38** Phaawulos garuu sababii
Maarqos isaan wajjin hojiitti fufuu didee Phamfiliyaatti
isaan dhiisee deemeef akka inni isaan wajjin deemu
hin jaallanne. **39** Kana irratti waldhabiisni guddaan
gidduu isaaniitti uumamnaan gargar ba'an; Barnaabaasis
Maarqosin fudhatee dooniidhaan Qophiroositti qajeele.
40 Phaawulos immoo Siilaasin filatee erga obboloonni
dabarsanii ayyaana gooftaatti isa kennanii booddee
ka'ee deeme. **41** Innis waldoota kiristaanaa jajjabeessaa
Sooriyaa fi Kiilqiyaa keessa darbe.

16 Phaawulos ittuma fufee gara Darbeenii fi
Lisxiraanii dhaqe; barataan Xiimotewos jedhamu
kan haati isaa Yihuudii amantuu taate tokkos achi ture;
abbaan isaa garuu nama Giriik ture. **2** Obboloonni
Lisxiraanii fi Iqooniyoon keessa jiraatan waa'ee isaa waan
gaarii dubbatan. **3** Phaawulos akka Xiimotewos isa faana
deemu barbaade; kanaaf sababii Yihuudoota naannoo
sana jiraataniitiif jedhee dhagna isa qabe; isaan hundinuu
akka abbaan Xiimotewos nama Giriik ta'e beeku turaniitii.
4 Isaanis akkuma magaalaa tokkoo gara magaalaa
kaaniitti darbaniin akka namoonni ajajamaniif jedhanii
murtii ergamoonnii fi maanguddoonni Yerusaalem
keessa jiraatan murteessan sana namootatti himan.
5 Kanaafuu waldoonni kiristaanaa amantiitti cimaa,
baay'inaanis guyyuma guyyaan itti dabalamaa deeman.
6 Isaanis Hafuurri Qulqulluun akka isaan biyya Asiyaa
keessatti dubbicha hin lallabne isaan dhowwinaan
biyya Firiigiyaatii fi Galaatiyaa keessa darban. **7**
Yommuu Miisiyaa ga'anittis Biitaaniyaa seenuu yaalan;
Hafuurri Yesuus garuu isaanii hin eeyyamne. **8** Kanaaf
Miisiyaa keessa ba'anii Xiroo'aasitti gad bu'an. **9**
Phaawulosis halkan sana namicha Maqedooniyaa tokko
isaa dhaabatee, "Maqedooniyaa kottuutii nu gargaari"
jedhee isa kadhatu mul'ataan arge. **10** Nus erga
Phaawulos mul'ata sana argee booddee, Waaqni akka nu
wangeela isaanitti lallabnuuf nu waamuu isaati jennee
Maqedooniyaa dhaquuf qophoofnee kaane. **11** Xiroo'aasii

dooniidhaan kaanee Saamotraaqeetti fuula deebifannee
qajeelle; guyyaa itti aanu immoo Ne'aphoolisitti
dabarre. **12** Achii kaanees Fiiliphisiyuus dhaqne; isheenis
magaalaa beekamtuu aanaa Maqedooniyaa kan kolonii
mootummaa Roomaa jala turtee dha; nus magaalattii
keessa guyyaa muraasa turre. **13** Guyyaa Sanbataa
immoo magaalattii keessaa baanee gara lagaa iddoo
akka lafa kadhannaa itti argannu abdanne tokkootti gad
buune; teteenyees dubartoota achitti walitti qabamanitti
dubbachuu jalqabne. **14** Warra nu dhaggeeffachaa turan
keessaas dubartii Liidiyaa jedhamtu tokkotu ture; isheen
daldaltuu wayyaa dhiilgee kan magaalaa Tiyaatiraatii
dhuftee, Waaqas waaqeffattu turte. Gooftaan akka isheen
waan Phaawulos dubbatu qalbeeffattuuf qalbii ishee
baneef. **15** Isheenis erga warra mana ishee jiraatan wajjin
cuuphamtee booddee, "Yoo akka nama Gooftaatti amanu
tokkootti na ilaaltan, kottaatii mana koo turaa" jettee
nu waamte; jabeessitees nu kadhatte. **16** Gaaf tokko
utuu iddoo itti kadhatan dhaqnuu xomboree hafuura
waa himsiisuun guutamte tokkoon walitti dhufne;
isheen waa namaa himuun gooftota isheetiif maallaqa
guddaa galchiti turte. **17** Isheenis, "Namoonni kunneen
tajaajiltoota Waaqa Waan Hundaa Olii kanneen karaa
fayyinaa isinitti himanii dha" jettee iyyaa Phaawulosii
fi nu duukaa buute. **18** Waan kanas guyyaa hedduu
itti fufte; Phaawulos garuu waan akka malee aareef
itti garagalee hafuura sanaan, "Ani akka ati ishee
keessaa baatu maqaa Yesuus Kiristoosiitiin sin ajaja"
jedhe; hafuurichis yommusuma ishee keessaa ba'e. **19**
Gooftonni xomboree sanaas yommuu akka abdiin galii
isaanii citte hubatanitti Phaawulosii fi Siilaasin qabanii
fuula abbootii taayitaa duratti dhi'eessuuf jedhanii lafa
irra harkisaa iddoo gabaatti isaan geessan. **20** Fuula
qondaaltotaa durattis isaan dhi'eessanii akkana jedhan;
"Namoonni kunneen Yihuudoota; magaalaa keenyas
jeequutti jiru. **21** Isaanis duudhaa fudhachuun yookaan
itti buluun nuu warra Roomaatiif hin eeyyamamne
barsiisu." **22** Namoonnis tokkummaadhaan Phaawulosii
fi Siilaasitti ka'an; qondaaltonni sunis akka wayyaan
isaan irraa baafamee uleedhaan tumaman ajajan. **23**
Jarris erga akka malee garafamanii booddee mana
hidhaatti darbataman; eegduun mana hidhaa sanaas akka
jabeessee isaan eegu ajajame. **24** Innis ajaja kana fudhatee
gola mana hidhaa keessa isaan galche; miilla isaaniis
jirma gidduu galchee hidhe. **25** Gara halkan walakkaatti
Phaawulosii fi Siilaas kadhachaa, faarfannaadhaanis
Waaqa galateeffachaa turan; hidhamtoonni kaanis isaan
dhaggeeffachaa turan. **26** Akkuma tasaa sochiin lafaa
cimaan tokko ta'e; kanaanis hundeen mana hidhaa sanaa
raafame; yommusuma balballi hundinuu ni baname;
foncaan nama hundaas ni hiikame. **27** Eegduun mana
hidhaa sunis yommuu dammaqee akka balballi mana
hidhaa baname argetti waan hidhamtoonni ba'anii
badan se'ee of ajjeesuuf goraadee isaa luqqifate. **28**
Phaawulos garuu sagalee guddaadhaan iyyee, "Nu hundi
asuma jirraatii of hin miidhin" jedheen. **29** Eegduun
sunis ibsaa fichisiifatee fiigaa ol gale; sodaadhaanis
hollachaa Phaawulosii fi Siilaas duratti kufe; **30** gad
isaan baasees, "Yaa Gooftota ko, ani akka fayyuuf maal
gochuun qaba?" jedhee gaafate. **31** Isaanis deebisanii,
"Gooftaa Yesuusitti amani; ati ni fayyitaa; warri mana
kee jiraatanis ni fayyuutii" jedhan. **32** Dubbii Gooftaas
isaa fi warra mana isaa jiraatan hundatti himan. **33**
Eegduun mana hidhaa sunis sa'aatuma halkanii sana
isaan fuudhee madaa isaanii dhiqeef; yommusumas
innii fi maatiin isaa hundinuu cuuphaman. **34** Eegduun
sunis mana isaatti isaan geessee nyaata dhi'eesseef;
sababii maatiin isaa hundi gara Waaqa amanuutti
dhufaniif warri mana isaa jiraatan hundi akka malee
gammadan. **35** Yommuu bari'etti qondaaltonni sun,
"Namoota sana gad dhiisi" jedhanii eegduu mana hidhaa
sanatti poolisii ergan. **36** Eegduun sunis, "Qondaaltonni
akka isin hiikamtan ajajaniiru; kanaaf amma deemuu ni
dandeessu; nagaan galaa" jedhee Phaawulositti hime. **37**
Phaawulos garuu poolisoota sanaan akkana jedhe; "Isaan
utuma nu lammiiwwan Roomaa taanee jirruu, murtii
tokko malee nu garafanii mana hidhaatti nu darbatan;
amma immoo dhoksaan nu baasuu barbaaduu? Kun hin
ta'u! Isaanumti mataan isaanii dhufanii nu haa baasanii!"
jedhe. **38** Poolisoonnis dubbii kana qondaaltotatti himan;
qondaaltonnis yommuu akka Phaawulosii fi Siilaas
lammiiwwan Roomaa ta'an dhaga'anitti ni rifatan. **39**
Isaanis dhufanii dhiifama isaan gaafatan; mana hidhaatii
isaan baasanii akka isaan magaalattii keessaa ba'anii
deemaniif isaan kadhatan. **40** Phaawulosii fi Siilaas
mana hidhaatii ba'anii mana Liidiyaa dhaqan; isaanis
yommuu obboloota arganitti isaan jajjabeessan; achiis
ba'anii deeman.

17 Isaanis Amfiipholiisii fi Apholooniyaa keessa
darbanii Tasaloniiqee iddoo manni sagadaa
Yihuudootaa ture dhufan. **2** Phaawulosis akkuma
amala isaa mana sagadaa seenee guyyaa Sanbataa
sadii dubbii kitaabaa irratti isaan wajjin dudubbachaa,
3 akka Kiristoos dhiphachuu fi warra du'an keessaa
ka'uu qabu addeessaa, mirkaneessaas ture. Innis,
"Yesuus ani amma isinitti himu kun Kiristoosii dha"
jedhe. **4** Yihuudoota keessaa tokko tokko, Giriikota
Waaqa sodaatan keessaas namoonni akka malee
baay'atanii fi dubartoonni bebeekamoon hedduun
amananii Phaawulosii fi Siilaasitti dabalaman. **5**
Yihuudoonni garuu hinaaffaan guutaman; isaanis iddoo
gabaatii kashlabboota tokko tokko walitti qabatanii,
uummatas kakaasanii magaalaa keessatti goolii uuman;
Phaawulosii fi Siilaasinis fuula uummataa duratti
dhi'eessuuf jedhanii isaan barbaacha mana Yaasonitti
fiigan. **6** Yommuu jara dhabanitti immoo Yaasonii
fi obboloota tokko tokko harkisaa fuula qondaaltota
magaalaa duratti dhi'eessanii akkana jedhanii iyyan;
"Namoonni addunyaa hunda rakkisaa turan kunneen
amma kunoo as dhufaniiru; **7** Yaasonis mana isaatti
isaan simateera. Hundi isaaniis, 'Mootiin biraa kan
Yesuus jedhamu tokko jira' jedhanii labsii Qeesaariin
mormu." **8** Uummannii fi qondaaltonni magaalaa sanaas
yommuu waan kana dhaga'anitti ni raafaman. **9** Isaanis
Yaasonii fi warra kaan irraa qabsiisa fuudhanii gad isaan
dhiisan. **10** Obboloonnis yeruma sana Phaawulosii fi
Siilaasin halkaniin Beeriyaatti ergan; isaanis yommuu

achi ga'anitti mana sagadaa Yihuudootaa seenan.
11 Yihuudoonni Beeriyaa Yihuudoota Tasaloniiqee
irra qalbii qabeeyyii turan; isaanis fedhii guddaan
dubbii sana fudhatanii akka wanni Phaawulos jedhe
sun dhugaa ta'ee fi akka dhugaa hin ta'in ilaaluuf
jedhanii guyyuma guyyaan Katabbiiwwan Qulqulluu
qorachaa turaniitii. 12 Kanaaf Yihuudoota keessaa
baay'een ni amanan; akkasumas dubartoonni Giriik
beekamoon hedduunii fi dhiironni Giriik hedduun
ni amanan. 13 Yihuudoonni Tasaloniiqee yommuu
akka Phaawulos Beeriyaa keessattis dubbii Waaqaa
lallabaa ture dhaga'anitti achis dhaqanii rakkoo uumanii
uummata kakaasan. 14 Obboloonni immoo yommusuma
Phaawulosin gara qarqara galaanaatti ergan; Siilaasii
fi Xiimotewos garuu Beeriyaatti hafan. 15 Namoonni
Phaawulosin geggeessanis Ateenaan isa ga'anii akka
Siilaasii fi Xiimotewos hamma isaanii danda'ametti
dafanii Phaawulos bira dhaqaniif ajaja fuudhaniifii
deebi'an. 16 Phaawulos utuu Ateenaa keessatti isaan
eegaa jiruu akka magaalaan sun waaqota tolfamoodhaan
guutamte argee akka malee gadde. 17 Kanaaf mana
sagadaa keessatti Yihuudootaa fi Giriikota Waaqa
sodaatan wajjin, iddoo gabaatti immoo guyyuma guyyaan
warra achitti argaman wajjin falmaa ture. 18 Gareen
falaasamtoota Efiiqoroosiitii fi Isto'iki tokkos isaan
falmaa ture; isaan keessaa tokko tokko, "Namichi
legellegaan kun maal jedha?" jedhan. Warri kaan
immoo, "Inni waa'ee waaqota ormaa labsa fakkaata"
jedhan. Phaawulos waa'ee Yesuusii fi waa'ee du'aa ka'uu
lallabaa tureetii. 19 Isaanis isa qabanii gara wal ga'ii
Ariyoosphaagositti geessan; achittis akkana jedhaniin;
"Barsiisni haaraan ati fidde kun maal akka ta'e beekuu
dandeenyaa? 20 Ati waan nu takkumaa hin dhaga'in
nutti himaa jirta; kanaaf nu akka wanni kun maal
jechuu ta'e beekuu feena." 21 Warri Ateenaa hundii fi
namoonni biyya ormaa kanneen achi jiraatan yeroo
isaanii waan haaraa dhaga'uu fi odeessuu irratti malee
waan biraa irratti hin balleessan ture. 22 Phaawulosis
wal ga'ii Ariyoosphaagos walakkaa dhaabatee akkana
jedhe; "Yaa namoota Ateenaa! Ani akka isin karaa
hundaanuu warra amantaa taatan nan hubadha. 23 Ani
yommuun nanaanna'ee waan isin waaqeffattan ilaaletti
iddoo aarsaa kan katabbii, Waaqa hin Beekamneef, jedhu
of irraa qabu argeeraatii. Egaa amma waan isin utuu hin
beekin waaqeffattan kana isinittin hima. 24 "Waaqni
addunyaa fi waan ishee keessa jiru hunda uume sun
Gooftaa samiitii fi lafaa ti; inni mana qulqullummaa
kan harka namaatiin hojjetame keessa hin jiraatu. 25
Inni mataan isaa sababii jireenya hafuura baafatamuu fi
waan biraa hunda nama hundaaf kennuuf akka waan
waa dhabeetti harka namaatiin hin tajaajilamu. 26
Inni saboota hunda nama tokko irraa uumee akka
isaan lafa hunda irra jiraatan godhe; bara jireenyaa
kan isaanii kennamee fi daarii lafa isaan jiraatanii
murteesse. 27 Waaqni yoo tokkoo tokkoo keenya
irraa fagoo jiraachuu baate iyyuu akka namoonni isa
barbaadanii, tarii carraaqaniis isa argataniif jedhee waan
kana godhe. 28 Akkuma beektonni keessan tokko tokko,
'Nu ilmaan isaa ti' jedhan sana 'Nu isa keessa jiraanna; isa
keessa sochoona; eenyummaa keenya illee isa keessatti
qabaannaatii.' 29 "Kanaafuu nu waan ilmaan Waaqaa
taaneef Waaqni waan akka warqee yookaan meetii
yookaan dhagaa jechuunis waan ogummaa fi beekumsa
namaatiin hojjetame fakkaata jennee yaaduu hin qabnu.
30 Waaqni bara wallaalummaa durii hin ilaalu ture;
amma garuu akka namni iddoo hunda jiru hundi qalbii
jijjiirratu ajaja. 31 Innis guyyaa itti harka namicha
filate sanaatiin qajeelummaadhaan addunyaatti muru
murteesseeraatii; kanas warra du'an keessaa isa kaasuun
nama hundumaaf mirkaneesseera." 32 Isaan keessaa
namoonni tokko tokko yommuu waa'ee du'aa ka'uu
warra du'anii dhaga'anitti ni qoosan; warri kaan immoo,
"Nu ammas dubbii kana sirraa dhaga'uu barbaanna"
jedhan. 33 Kana irratti Phaawulos isaan keessaa ba'ee
deeme. 34 Namoonni tokko tokko garuu gama Phaawulos
goranii amanan; isaan keessaas namichi Diiyonaasiyoos
jedhamu kan miseensa Ariyoosphaagos ture tokko,
dubartiin Damaariis jedhamtuu fi namoonni biraas isaan
wajjin turan.

18 Kana booddee Phaawulos Ateenaa ka'ee Qorontos
dhaqe. 2 Achittis Yihuudii Aqiilaa jedhamu kan
biyya Phonxoositti dhalate tokko argate; Aqiilaan kunis
sababii Qilaawudewoos akka Yihuudoonni hundinuu
biyya Roomaa keessaa ba'an ajajeef dhi'oo niitii isaa
Phirisqilaa wajjin Iixaaliyaadhaa dhufe. Phaawulosis
isaan ilaaluu dhaqe. 3 Innis waan akkuma isaanii
hojjetaa dunkaanaa tureef achi jiraatee isaan wajjin
hojjete. 4 Guyyaa Sanbataa hundas mana sagadaa
keessatti falmee Yihuudootaa fi Giriikota amansiisa
ture. 5 Phaawulos yeroo Siilaasii fi Xiimotewos
Maqedooniyaadhaa dhufanitti akka Yesuus kun Kiristoos
ta'e Yihuudootaaf dhugaa ba'aa dubbicha lallabuutti ni
jabaata ture. 6 Yommuu Yihuudoonni isaan mormanii
isa arrabsanittis garuu Phaawulos uffata isaa hurgufatee,
"Dhiigni keessan matuma keessan irra haa jiraatu! Ani
qulqulluu dha; ammaa jalqabee gara Namoota Ormaa
nan dhaqa" jedheen. 7 Innis achii ba'ee mana namicha
Waaqa waaqeffatu kan maqaan isaa Tiitoo jedhamu
tokkoo dhaqe; manni namicha sanaas mana sagadaatti
aana ture. 8 Kiriisphoos bulchaan mana sagadaa sanaas
warra mana isaa jiraatan hunda wajjin Gooftaatti amane;
namoota Qorontos kanneen Phaawulosin dhaga'an
keessaa baay'een isaanii amananii cuuphaman. 9 Halkan
tokko Gooftaan akkana jedhee mul'ataan Phaawulositti
dubbate; "Hin sodaatin; dubbadhu malees hin cal'isin. 10
Sababii ani si wajjin jiruuf namni tokko iyyuu si miidhuuf
jedhee si hin tuqu; ani magaalaa kana keessaa nama
baay'ee qabaatii." 11 Kanaafuu Phaawulos dubbii Waaqaa
isaan barsiisaa waggaa tokkoo fi walakkaa achi ture. 12
Yeroo Gaaliyoon bulchaa Akaayaa turetti Yihuudoonni
tokkummaadhaan Phaawulositti ka'anii mana murtiitti
isa dhi'eessan. 13 Isaanis, "Namichi kun akka isaan
karaa seeraan ala ta'een Waaqa waaqeffataniif namoota
sossobaa jira" jedhanii isa himatan. 14 Utuu Phaawulos
dubbachuuf jedhee afaan banachuutti jiruu Gaaliyoon
Yihuudootaan akkana jedhe; "Yaa Yihuudoota, utuu
dubbiin kun waa'ee balleessaa hojjechuu yookaan waa'ee
yakka guddaa ta'ee ani silaa obsaan isinan dhaga'a ture.

15 Gaaffiin keessan garuu waan waa'ee jechootaa, waa'ee
maqaawwaniitii fi waa'ee seera keessanii ta'eef kana
isinuu fixadhaa; ani waan akkanaatiif abbaa murtii hin
ta'uutii." **16** Kanaafuu mana murtii keessaa gad isaan
baase. **17** Isaan hundi bulchaa mana sagadaa sanatti
jechuunis Soosteenesitti garagalanii fuula mana murtii
duratti isa tumuu jalqaban. Wanni kun garuu xinnuma
illee Gaaliyoo hin yaaddessine. **18** Phaawulos yeroo
muraasa Qorontos keessa ture. Ergasiis obboloota biraa
deemee Phirisqilaa fi Aqiilaa wajjin dooniidhaan Sooriyaa
dhaqe; innis waan wareega qabuuf utuu hin deemin
Kanchire'aatti mataa haaddate. **19** Phaawulosis yeroo
Efesoon ga'anitti Phirisqilaa fi Aqiilaa achitti dhiisee
ofii isaatii garuu mana sagadaa seenee Yihuudootaan
mormaa ture. **20** Yommuu isaan akka inni yeroo dheeraa
isaan bira turu kadhatanitti immoo dhaga'uu dide.
21 Garuu akkuma isaan biraa deemeen, "Yoo Waaqni
jedhe ani deebi'ee nan dhufa" jedheen; dooniidhaanis
Efesoonii ka'ee deeme. **22** Innis Qiisaariyaa geenyaan ol
ba'ee waldaa kiristaanaa dubbise; ergasiis Anxookiiyaatti
gad bu'e. **23** Phaawulos erga Anxookiiyaa keessa
takka bubbulee booddee achii ka'ee barattoota hunda
jajjabeessaa biyya Galaatiyaatii fi Firiigiyaa hunda keessa
iddoo tokko irraa iddoo kaanitti nanaanna'aa ture. **24**
Gidduudhuma sana Yihuudiin Iskindiriyaatti dhalate
kan Apholoos jedhamu tokko gara Efesoon dhufe; innis
nama arraba qajeelu, kan Katabbiiwwan Qulqulluu gad
fageenyaan beeku ture. **25** Namichi kun duraan karaa
Gooftaa baratee ture; inni yoo cuuphaa Yohannis qofa
beeke illee hafuura ho'aadhaan waa'ee Yesuus qajeelchee
dubbachaa, barsiisaas ture. **26** Mana sagadaa keessattis
sodaa malee dubbachuu jalqabe; Phirisqilaa fi Aqiilaanis
yommuu isa dhaga'anitti mana isaaniitti isa waamanii
karaa Waaqaa isa duraa caalaatti sirriitti addeessaniif. **27**
Yeroo Apholoos Akaayaa dhaquu barbaadetti obboloonni
isa jajjabeessanii akka barattoonni achi jiran sun isa
simataniif xalayaa barreessaniif. Innis achi ga'ee warra
ayyaana Waaqaatiin amananii turaniif gargaarsa guddaa
ta'e. **28** Inni akka Yesuus kun Kiristoos ta'e Katabbiiwwan
Qulqulluudhaan mirkaneessaa, jabaatee ifaan ifatti
Yihuudootaan mormee amansiisaa tureetii.

19 Utuu Apholoos Qorontos keessa jiruu Phaawulos
immoo biyya ol aanu keessa ba'ee Efesoon dhufe;
achittis barattoota tokko tokko argate. **2** Innis, "Isin
yeroo amantanitti Hafuura Qulqulluu argattaniirtuu?"
jedhee gaafate. Isaan immoo deebisanii, "Hin arganne;
nu akka Hafuurri Qulqulluun jiru iyyuu takkumaa hin
dhageenye" jedhan. **3** Phaawulosis, "Yoos cuuphaa kami
cuuphamtan ree?" jedhee gaafate. Isaanis, "Cuuphaa
Yohannis" jedhan. **4** Phaawulosis, "Cuuphaan Yohannis
cuuphaa qalbii jijjiirrannaa ti; Yohannis akka isaan
kan isa duubaan dhufaa jirutti, jechuunis Yesuusitti
amananiif namootatti hima ture" jedhe. **5** Isaanis waan
kana dhaga'anii maqaa Gooftaa Yesuusitti cuuphaman.
6 Yommuu Phaawulos harka isaan irra kaa'etti Hafuurri
Qulqulluun isaan irra bu'e; isaanis afaan haaraadhaan
dubbatan; raajiis ni dubbatan. **7** Isaanis walumatti
gara nama kudha lamaa turan. **8** Phaawulosis mana
sagadaa seenee waa'ee mootummaa Waaqaa isaan wajjin
falmaa, akka isaan amananiifis yaalaa, ji'a sadii sodaa
malee dubbachaa ture. **9** Isaan keessaa tokko tokko
garuu mata jabeeyyii ta'an; amanuus didanii waa'ee
karaa sanaa uummata duratti waan hamaa dubbatan;
kanaaf Phaawulos isaan dhiisee deeme; barattootas
ofitti fudhatee mana barumsaa Xiraanoos keessatti
guyyuma guyyaan isaan wajjin mari'achaa ture. **10**
Kunis waggaa lama itti fufe; kanaaf Yihuudoonnii fi
Giriikonni biyya Asiyaa keessa jiraatan hundinuu dubbii
Gooftaa dhaga'an. **11** Waaqni harka Phaawulosiitiin
hojii dinqii kan akka malee dinqisiisu hojjechaa ture.
12 Kanaaf maarrabiin yookaan marxoon dhagna isaa
tuqe iyyuu dhukkubsattootatti geeffama ture; isaanis
ni fayyu; hafuurri hamaanis isaan keessaa ba'a ture.
13 Yihuudoonni biyya keessa nanaanna'anii hafuurota
xuraa'oo nama keessaa baasan tokko tokkos namoota
hafuura hamaan qabaman irratti maqaa Gooftaa Yesuus
waamuu yaalan; isaanis, "Ani maqaa Yesuus kan
Phaawulos lallabu sanaan sin ajaja" jedhan. **14** Ilmaan
Iskoyaas, isa luba hangafa Yihuudootaa ture sanaa
torbanis waan kana hojjetaniiru. **15** Hafuurri hamaan
sun garuu, "Ani Yesuusin beeka; waa'ee Phaawulosis
beeka; isin immoo eenyu?" jedhee deebiseef. **16**
Namichi hafuura hamaan qabame sunis isaanitti utaale;
hunda isaaniis mo'ate; ni tumes; isaanis madaa'anii
qullaa isaanii mana keessaa ba'anii baqatan. **17** Kunis
Yihuudootaa fi Giriikota Efesoon keessa jiraatan hunda
biratti beekame; isaan hundis sodaan guutaman; maqaan
Gooftaa Yesuusis baay'ee kabajame. **18** Warra amanan
keessaas baay'een isaanii dhufanii hojii isaanii hamaa
sana ifatti baasanii himachaa turan. **19** Warra falfala
hojjechaa turan keessaas namoonni baay'een kitaabota
isaanii walitti qabanii fuula uummataa duratti guban;
gatiin kitaabota sanaas yommuu shallagametti gara
meetii kuma shantama ta'e. **20** Haala kanaanis dubbiin
Gooftaa akka malee babal'ate; humnaanis guddate. **21**
Erga wanni kun hundinuu ta'ee booddee Phaawulos
Maqedooniyaa fi Akaayaa keessa darbee Yerusaalem
dhaquu murteeffate; innis, "Ani ergan achi ga'ee booddee
Roomaas dhaquun qaba" jedhe. **22** Innis gargaartota
isaa keessaa nama lama jechuunis Xiimotewosii fi
Erisxoosin Maqedooniyaatti ergee ofii immoo yeroof
biyya Asiyaa keessa ture. **23** Gidduma sana waa'ee
karaa sanaa irratti gooliin guddaan uumame. **24**
Tumtuun meetii kan Dimeexiroos jedhamu tokko fakkii
mana qulqullummaa Arxemiisi meetii irraa hojjechuun
ogeeyyii hojii harkaatiif galii guddaa galchaa ture.
25 Innis isaan hundaa fi namoota hojii akkasii qaban
kaan walitti waamee akkana jedheen; "Yaa namoota
nana, akka nu hojii kana irraa galii guddaa argannu ni
beektu. **26** Isin akka namichi Phaawulos jedhamu kun
utuu Efesoon qofatti hin ta'in guutummaa biyya Asiyaa
gara caalu keessattis akka waaqonni harka namaatiin
tolfaman waaqota hin ta'in dubbachuudhaan nama
hedduu amansiisee karaa irraa balleesse ni argitu; ni
dhageessus. **27** Kanaafuu akka maqaan hojii keenyaa
inni gaariin sun badu sodaan jira; garuu kana qofa utuu
hin ta'in manni sagadaa Arxemiisi waaqittii guddoo

sanaa iyyuu ni salphata; waaqittiin biyya Asiyaa guutuu
fi addunyaa keessatti waaqeffatamtu mataan ishee
iyyuu ulfina waaqummaa ishee ni dhabdi." **28** Isaanis
yommuu waan kana dhaga'anitti akka malee aaranii,
"Arxemiisiin warra Efesoon guddoo dha!" jedhanii iyyan.
29 Yommusuma magaalattiin ni raafamte; namoonni
sunis miiltota Phaawulos kanneen Maqedooniyaadhaa
dhufan jechuunis Gaayoosii fi Arisxirokoosin qabanii
akkuma nama tokkootti gara iddoo itti tapha argisiisanii
girrisanii fiigan. **30** Phaawulos uummatatti mul'achuu
barbaade; barattoonni garuu hin eeyyamneef. **31**
Qondaaltota biyya Asiyaa warra michoota Phaawulos
turan keessaas tokko tokko nama isatti erganii akka
inni iddoo itti tapha argisiisan sana hin dhaqne isa
kadhatan. **32** Yaa'ichis wacaan guutame: Garri tokko
waan tokko, garri kaan waan biraa iyye. Garri caalaan
isaanii immoo waan achitti walitti qabamaniif illee
hin beekne. **33** Yihuudoonnis Iskindiroosin dhiibanii
fuula uummataa duratti baafnaan, namoonni tokko
tokko uummata keessaa iyyanii gorsa kennaniif; innis
uummata duratti falmachuuf jedhee akka namoonni
cal'isaniif harkaan mallattoo kenne. **34** Yommuu akka
inni Yihuudii ta'e hubatanitti garuu isaan hundinuu
sagalee tokkoon, "Arxemiisiin warra Efesoon guddoo
dha!" jedhanii gara sa'aatii lamaa iyyaa turan. **35**
Barreessaan magaalaa sanaas uummata cal'isiisee akkana
jedhe; "Yaa namoota Efesoon, akka magaalaan Efesoon
kun eegduu mana sagadaa Arxemiisi guddittiitii fi fakkii
ishee kan samii irraa bu'e sanaa taate namni hin beekne
jiraa? **36** Kanaaf waan namni dhugaa kana falmu hin
jirreef isin cal'isuu qabdu; waan tokko illee jarjarsuun
hojjechuu hin qabdan. **37** Isaan mana sagadaa saamuu
yookaan waaqittii keenya arrabsuu baatan illee isin
jara kana as fiddaniirtu. **38** Kanaaf Dimeexiroosii fi
ogeeyyiin isa wajjin jiran sun yoo waan ittiin nama tokko
iyyuu himatan qabaatan manneen murtii banaa dha;
bulchitoonni biyyaas jiru. Isaan himata qaban achitti haa
dhi'eeffatan. **39** Yoo wanni biraa kan isin dhi'eeffachuu
barbaaddan tokko iyyuu jiraate garuu wanni sun yaa'ii
seera qabeessa irratti ilaalama. **40** Nu wal ga'ii kanaaf
sababii dhi'eeffachuu dandeenyu waan hin qabneef
goolii har'a ta'e kanatti akka gaafatamnu sodaa qabna."
41 Innis erga waan kana dubbatee booddee waldaa sana
gad lakkise.

20 Phaawulos erga gooliin qabbanaa'ee booddee
barattoota waamsisee isaan jajjabeesse; "Nagaatti"
isaaniin jedhees Maqedooniyaa dhaquuf ka'e. **2**
Innis dubbii nama jajjabeessu baay'ee uummatatti
dubbachaa naannoo sana keessa darbee dhuma irratti
Giriik ga'e; **3** achis ji'a sadii ture. Akkuma inni
dooniin Sooriyaa dhaquuf ka'eenis sababii Yihuudoonni
isatti malataniif karaa Maqedooniyaatiin deebi'uuf
kutate. **4** Beeriyaadhaa Soophaaxroos ilma Phiiyiroos,
Tasaloniiqeedhaa Arisxirokoosii fi Sekunduus, Darbeenii
immoo Gaayoos isa wajjin deeman; akkasumas
Xiimotewos, biyya Asiyaatii immoo Xikiqoosii fi
Xiroofiimoos isa wajjin deeman. **5** Namoonni kunneen
nu dura darbanii Xiroo'aasitti nu eegan. **6** Ayyaana
Maxinoo booddee garuu Fiiliphisiyuusii dooniin kaanee
bultii shan booddee warra kaan wajjin Xiroo'aasitti wal
arganne; achis guyyaa torba turre. **7** Nus guyyaa jalqaba
torban sanaatti buddeena caccabsuuf jennee walitti
qabamne; Phaawulos namootatti haasa'e. Innis waan
guyyaa itti aanutti deemuu barbaadeef hamma halkan
walakkaatti haasaa dheeresse. **8** Gulantaa darbii iddoo
nu itti walitti qabamne keessa ibsaa baay'eetu ture. **9**
Dargaggeessi Awuxekiis jedhamu tokkos foddaa irra
taa'aa ture; yommuu Phaawulos haasaa dheeressettis
hirribni cimaan isa fudhate; utuu hirribaan of wallaalee
jiruus darbii sadaffaa irraa kufe; isaanis reeffa isaa lafaa
fuudhan. **10** Phaawulosis gad bu'ee dargaggeessa sana
irratti gombifamee isa hammachuudhaan, "Lubbuun
keessa jirtiitii hin rifatinaa!" jedhe. **11** Innis darbii
sanatti ol deebi'ee buddeena caccabsee nyaate; hamma
lafti bariituttis yeroo dheeraa isaan wajjin haasa'e
achii deeme. **12** Namoonnis dargaggeessa sana jiraataa
ta'ee manatti geessan; baay'ees ni jajjabaatan. **13** Nus
Phaawulosin achii fuudhuuf jennee duraan dursinee
gara doonii dhaqnee dooniidhaan Asoositti qajeelle;
Phaawulos miillaan deemuuf jedhee ofuma isaatii waan
kana karoorfatee tureetii. **14** Asoosittis isaan wal
arginee dooniidhaan Miixiiliinitti dabarre. **15** Guyyaa
itti aanuttis dooniin achii kaanee fuullee Kiiyos geenye;
guyyaa tokko booddees Saamoositti baane; guyyaa
itti aanu immoo Miilexoos geenye. **16** Phaawulosis
yoo danda'ameef waan guyyaa Pheenxeqoosxeetiin
Yerusaalem ga'uuf ariifateef akka biyya Asiyaa keessatti
yeroon isa duraa hin dhumneef jedhee dooniidhaan
Efesoon bira darbee deemuu murteeffatee ture. **17**
Innis Miilexoosii Efesoonitti nama ergee jaarsolii waldaa
kiristaanaa ofitti waamsise. **18** Isaan gara isaa dhufnaan
akkana jedheen; "Ani gaafan biyya Asiyaa dhufe kan
duraatii jalqabee yeroon isin wajjin jiraachaa ture sana
hunda haala akkam keessa akka ani jiraachaa ture
isin mataan keessan iyyuu beektu. **19** Ani yoon mala
Yihuudootaatiin akka malee qorame illee gad of qabiisa
guddaa fi imimmaaniin Gooftaa tajaajileera. **20** Utuu
waan faayidaa isinii qabu tokko illee lallabuu irraa of hin
qusatin akka ani mana tokkoo gara mana kaanii deemee
ifatti baasee isin barsiise isinuu beektu. **21** Ani akka
Yihuudoonnii fi Giriikonni qalbii jijjiirrachuudhaan gara
Waaqaatti deebi'anii fi akka isaan Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoositti amanan isaanitti himeera. **22** "Ammas ani
utuu waan achitti narra ga'uuf jiru hin beekin Hafuuraan
dirqamee Yerusaalem dhaquuttin jira. **23** Hafuurri
Qulqulluun immoo akka hidhamuu fi rakkachuun na
eeggatu magaalaa hunda keessatti dhugaa naa ba'a. **24**
Ta'us ani fiigicha sana xumuruu fi hojii Gooftaa Yesuus
natti kenne sana hobbaafachuuf jedhee jireenya koo akka
waan faayidaa hin qabneetti nan lakkaa'a; hojiin kunis
wangeela ayyaana Waaqaatiif dhugaa ba'uu dha. **25** "Ani
akka isin warra ani keessa nanaanna'ee mootummaa
Waaqaa lallabe kanneen keessaa namni tokko iyyuu
lammata na hin argine nan beeka. **26** Kanaafuu ani
dhiiga nama hundaa irraa qulqulluu ta'uu koo har'a
isinitti nan hima. **27** Ani fedhii Waaqaa hunda isinitti
himuu irraa of hin qusanneetii. **28** Isin of eegaa; karra
hoolota Hafuurri Qulqulluun irratti Phaaphaasota isin

godhe sanaa hundas eegaa. Waldaa Kiristaanaa Waaqaa
kan inni dhiiga ofii isaatiin bitate sanaafis tiksoota
ta'aa. **29** Erga ani deemee booddee akka yeeyyiiwwan
hamoon dhufanii gidduu keessan seenan, akka isaan
karra hoolotaa sana keessaa tokko illee hin hambifnes ani
beeka. **30** Isinuma keessaa iyyuu namoonni barattoota of
faana fudhachuuf jedhanii dubbii micciiramaa dubbatan
ni ka'u. **31** Kanaafuu isin of eeggadhaa! Akka ani waggaa
sadii halkanii guyyaa utuu gargar hin kutin imimmaaniin
tokkoo tokkoo keessan gorsaa ture yaadadhaa. **32** "Ani
amma Waaqatti, akkasumas dubbii ayyaana isaa kan
isin ijaaruu danda'uu fi kan warra qulqullaa'an hunda
keessatti dhaala isinii kennuu danda'u sanatti isinin
kennadha. **33** Ani meetii yookaan warqee yookaan uffata
nama tokkoo iyyuu hin kajeelle. **34** Akka ani harkuma
koo kanaan hojjedhee waan naa fi warra na wajjin jiraniif
barbaachisu argamsiise isin mataan keessan iyyuu ni
beektu. **35** Ani waan hojjedhe hunda keessatti nu dubbii
Gooftaa Yesuus mataan isaa, 'Fudhachuu irra kennuutu
eebba qaba' jedhee dubbate sana yaadachaa hojii jabaa
akkanaatiin akka warra dadhabaa gargaaruu qabnu isin
argisiiseera." **36** Innis waan kana dubbatee isaan hunda
wajjin jilbeenfatee Waaqa kadhate. **37** Hundi isaaniis
akka malee boo'aa morma Phaawulositti marmanii isa
dhungatan. **38** Wanni akka malee isaan gaddisiise akka
isaan yeroo sanaa jalqabanii lammata isa hin argine
dubbachuu isaa ti. Ergasii isaan hamma dooniitti isa
geggeessan.

21 Erga isaaniin gargar baanee booddees dooniidhaan
kaanee utuu mirgaa bitaatti hin gorin Qoositti
qajeelle. Guyyaa itti aanutti Roodees dhaqnee achii
immoo Phaaxaraatti dabarre. **2** Doonii Finiiqeetti ce'u
tokkos argannee isa yaabbannee adeemsa itti fufne. **3**
Yommuu Qophiroosin arguu dandeenyetti, harka bitaatti
ishee dhiifnee Sooriyaatti qajeelle; nus iddoo dooniin
keenya fe'iisa isaa itti buufachuuf ture Xiiroositti irraa
buune. **4** Achitti barattoota argannee guyyaa torba
isaan bira turre. Isaanis akka Phaawulos Yerusaalem
hin dhaqneef Hafuura Qulqulluun isa akeekkachiisan. **5**
Garuu yeroon keenya dhumnaan achii kaanee deemsa
keenya itti fufne; barattoonni hundinuu niitota isaaniitii
fi ijoollee isaanii wajjin magaalattii keessaa nu baasanii
nu geggeessan; nus qarqara galaanaatti jilbeenfannee
kadhanne. **6** Erga nagaatti waliin jennee booddees
doonii yaabbanne; isaan immoo mana isaaniitti deebi'an.
7 Xiiroosii kaanee adeemsa keenya itti fufuudhaan
Phitolemaayisitti galle; achittis obboloota dubbifnee
guyyaa tokko isaan bira oolle. **8** Guyyaa itti aanutti
achii kaanee Qiisaariyaa geenye; achittis mana lallabaa
wangeelaa tokkoo mana Fiiliphoos isa warra torbaan
keessaa tokko ture sanaa dhaqnee isa bira turre. **9**
Innis ijoollee durbaa kanneen hin heerumin afur qaba
ture; isaanis raajii dubbatu turan. **10** Erga nu guyyaa
hedduu achi turree booddee raajiin Agaaboos jedhamu
tokko Yihuudaadhaa gad bu'e. **11** Innis gara keenya
dhufee sabbata Phaawulos fuudhee harkaa fi miilla
ofii isaa hidhee, "Hafuurri Qulqulluun, 'Yihuudoonni
Yerusaalem jiraatan abbaa sabbata kanaa akkanatti
hidhanii dabarsanii Namoota Ormaatti isa kennu' jedha"
jedhe. **12** Nus yommuu waan kana dhageenyetti akka
Phaawulos Yerusaalemitti ol hin baaneef namoota achi
jiran wajjin isa kadhanne. **13** Phaawulos immoo deebisee,
"Isin maaliif boossanii garaa na raaftu? Ani maqaa
Gooftaa Yesuusiitiif jedhee Yerusaalemitti hidhamuu
qofa utuu hin ta'in du'uuf illee qophaa'eeraatii" jedhe.
14 Yommuu inni nuu sarmuu didettis, "Fedhiin Gooftaa
haa ta'u" jennee dhiifne. **15** Guyyoota kanneen booddees
qophoofnee Yerusaalemitti ol baane. **16** Barattoonni
Qiisaariyaa keessaa tokko tokko nu miiltessanii gara
mana Minaason nu geessan; innis nama Qophiroos kan
barattoota durii keessaa tokko turee dha. **17** Yommuu
nu Yerusaalem geenyetti obboloonni gammachuudhaan
nu simatan. **18** Guyyaa itti aanuttis Phaawulos nu wajjin
Yaaqoob bira dhaqe; jaarsoliin hundinuus achi turan. **19**
Phaawulosis nagaa isaan gaafatee waan Waaqni tajaajila
inni kenneen Namoota Ormaa keessatti hojjete hunda
tokko tokkoon isaanii ibse. **20** Isaan yommuu waan kana
dhaga'anitti Waaqa galateeffatan. Phaawulosiinis akkana
jedhan; "Yaa obboleessa, ati akka Yihuudoonni kuma
hedduun amanan ni argita; hundi isaaniis hinaaffaa
seeraaf qabu. **21** Ati akka Yihuudoonni Namoota Ormaa
keessa jiraatan hundinuu ilmaan isaanii dhagna hin
qabnee fi akka isaan akka duudhaa keenyaatti hin
jiraanne itti himtee akka isaan seera Musee irraa gara
galan barsiisuun kee isaanitti himameera. **22** Isaan
akka ati dhufte dhugumaan ni dhaga'u; egaa maal
gochuu wayya? **23** Kanaaf ati waan nu sitti himnu
godhi; namoonni wareega of irraa qaban afur nu bira
jiru. **24** Akka isaan mataa isaanii haaddataniif namoota
kanneen ofitti fuudhiitii isaan wajjin of qulqulleessiitii
baasii isaanii ati baasi. Kanaanis namoonni hundinuu
akka oduun waa'ee kee odeeffame sun dhugaa hin ta'in,
akka ati mataan kee iyyuu seeraaf ajajamtee jiraattu ni
beeku. **25** Waa'ee Namoota Ormaa kanneen amananii
immoo akka isaan nyaata waaqota tolfamoof aarsaa
dhi'eeffame, dhiiga, foon horii hudhamee du'eetii fi
sagaagalummaa lagataniif nu murtii keenya isaaniif
barreessineerra." **26** Phaawulosis guyyaa itti aanutti
namoota sana ofitti fuudhee isaan wajjin of qulqulleesse;
ergasii immoo gaafa guyyoonni qulqullaa'ummaa sun
itti xumuramanii fi yeroo itti aarsaan maqaa tokkoo
tokkoo isaaniitiin dhi'eeffamuu malu beeksisuuf mana
qulqullummaa seene. **27** Yommuu guyyoonni torban
sun xumuramuu ga'anitti Yihuudoonni biyya Asiyaatii
dhufan tokko tokko Phaawulosin mana qulqullummaa
keessatti argan. Isaanis nama hundumaa kakaasanii
isa qaban. **28** Iyyaniis, "Yaa namoota Israa'el nu
gargaaraa! Namichi kun nama saba keenyaan mormaa,
seera keenyaa fi mana qulqullummaa mormaa nama
hunda iddoo hundatti barsiisuu dha. Kana malees
inni Giriikota mana qulqullummaatti ol galchee iddoo
qulqulluu kana xureesseera" jedhan. **29** Isaan waan
duraan namicha Efesoon kan maqaan isaa Xiroofiimoos
jedhamu tokko Phaawulos biratti magaalaa keessatti
arganii turaniif, waan Phaawulos mana qulqullummaatti
ol isa galche se'aniitii. **30** Magaalaan sunis guutummaatti
ni raafamte; namoonnis karaa hundumaan fiigaa dhufan.
Isaanis Phaawulosin qabanii lafa irra harkisaa mana

qulqullummaatii gad baasan; yommusuma karroonni cufaman. **31** Utuu isaan isa ajjeesuu yaalanuu akka magaalaan Yerusaalem guutummaatti raafamaa jirtu oduun ajajaa waraana Roomaa ga'e. **32** Innis yeruma sana loltootaa fi ajajjuuwwan dhibbaa tokko tokko fudhatee fiigichaan isaanitti gad bu'e. Isaanis yommuu ajajaa sanaa fi loltoota isaa arganitti Phaawulosin tumuu dhiisan. **33** Ajajaan sunis dhufee isa qabe; akka inni foncaa lamaan hidhamus ajaje; akka inni eenyu ta'ee fi akka inni maal hojjechaa tures isa gaafate. **34** Tuuta sana keessaas garri tokko waan tokko jedhanii iyyaa, garri kaan immoo waan biraa jedhanii iyyaa turan; ajajaan sunis sababii waca namaatiif waan mirkana ta'e argachuu waan dadhabeef akka Phaawulos gara qubata loltootaatti geeffamu ajaje. **35** Phaawulos gulantaa ittiin gad ba'an bira geenyaan sababii goolii namootaatiif loltoonni isa baatan. **36** Namoonni hedduunis, "Isa ajjeesi!" jedhanii iyyaa duukaa bu'an. **37** Phaawulos yommuu loltoonni isa fuudhanii qubata loltootaatti ol isa galchuuf jedhanitti, ajajaa sanaan, "Akka ani waa sitti himu naa eeyyamtaa?" jedhee gaafate. Ajajaan sun immoo deebisee akkana jedhe; "Ati afaan Giriik ni dubbattaa? **38** Ati namicha biyya Gibxi kan dhi'eenya kana goolii kaasee shororkeessitoota 4,000 fudhatee gammoojjiitti gale sana mitii?" **39** Phaawulosis, "Ani Yihuudii Xarsees magaalaa beekamtuu Kiilqiyaa keessaa sanaa ti. Maaloo, akka ani namoota kanatti dubbadhu naa eeyyami" jedhee deebise. **40** Phaawulos akkuma eeyyama ajajaa sanaa argateen gulantaa sana irra dhaabatee akka namoonni cal'isaniif harkaan mallattoo kenne; yommuu isaan hundinuu cal'isanitti immoo afaan Araamaayikiitiin akkana jedheen.

22 "Yaa obbolootaa fi abbootii, falmata ani amma isin duratti dhi'eeffadhu kana mee naa dhaga'aa." **2** Jarris yommuu isaa afaan Ibraayisxiitiin isaanitti dubbatu dhaga'anitti kan duraa illee caalaa cal'isan. Phaawulosis akkana jedhe; **3** "Ani Yihuudii dha; magaalaa Xarsees ishee biyya Kiilqiyaa keessaa sanattin dhaladhe; garuu Yerusaalemittin guddadhe. Miilla Gamaaliyaal jalattis seera Abbootii keenyaa akka gaariitti baradhee, akkuma isin hundi har'a hinaaftan kana anis Waaqaaf nan hinaafa ture. **4** Dhiiraa fi dubartii qabee, mana hidhaa keessa isaan buusuudhaan duuka buutota karaa kanaa hamma du'aatti ari'adheera; **5** waan kanas lubni ol aanaanii fi waldaan jaarsolii guutuun ragaa naa ba'u. Anis xalayoota isaan gara obboloota warra Damaasqoo jiraniitti barreessan fudhadheen akka namoonni kunneen adabamaniif hidhee Yerusaalemitti isaan fiduuf achi nan dhaqe. **6** "Gara saafaatti, akkuma ani Damaasqootti dhi'aadheen ifni guddaan isaa akkuma tasaa samii irraa naannoo kootti balaqqise. **7** Anis lafatti kufeen sagalee, 'Yaa Saa'ol! Yaa Saa'ol! Ati maaliif na ari'atta?' naan jedhu tokkon dhaga'e. **8** "Anis, 'Yaa Gooftaa ati eenyu?' jedheen gaafadhe. "Inni immoo deebisee, 'Ani Yesuus nama Naazreeti isa ati ari'attuu dha' naan jedhe. **9** Warri na wajjin turanis ifa sana argan malee sagalee isa natti dubbachaa ture sanaa hin hubanne. **10** "Anis, 'Yaa Gooftaa, ani maal godhu ree?' jedhee gaafadhe. "Gooftaanis, 'Ka'ii Damaasqoo seeni. Wanni akka ati hojjettuuf siif kaa'ame hundinuu achitti sitti himamaatii' naan jedhe. **11** Anis sababii calaqqisa ifa sanaatiif homaa arguu dadhabnaan, warri na wajjin turan harka qabanii Damaasqootti na geessan. **12** "Namichi Anaaniyaas jedhamu kan sirriitti seera eegu tokko Yihuudoota achi jiraatan hunda biratti maqaa gaarii qaba ture. **13** Innis gara koo dhufee na bira dhaabatee, 'Yaa obboleessa koo Saa'ol, agartuun kee siif haa deebi'u!' naan jedhe; agartuun koos yeruma sana naa deebi'e. Anis isa arguu danda'e. **14** "Innis akkana jedhe; 'Waaqni abbootii keenyaa akka ati fedhii isaa beektu, akka ati Isa Qajeelaa sana argituu fi akka afaan isaa irraa dubbii dhageessuuf si filateera. **15** Atis waan argitee fi waan dhageesse sana fuula nama hundumaa duratti isaaf dhugaa ni baata. **16** Egaa amma maal eegda ree? Ka'ii maqaa isaa waammachaa cuuphamiitii cubbuu kee of irraa dhiqi.' **17** "Anis Yerusaalemitti deebi'ee utuu mana qulqullummaa keessatti kadhannaatti jiruu akka waan of wallaaluu nan ta'e. **18** Gooftaa illee isaa, 'Jarri kun waan ati waa'ee koo dhugaa baatu hin fudhataniitii dafii ammuma Yerusaalem keessaa ba'i!' jedhee natti dubbatu nan arge. **19** "Anis deebiseen akkana jedhe; 'Yaa Gooftaa jarri kun akka ani warra sitti amanan hidhuu fi tumuuf jedhee mana sagadaa tokko irraa gara isa biraatti darbaa ture beeku. **20** Yeroo dhiigni dhuga baatuu keetii, dhiigni Isxifaanos dhangalaafamettis ani ajjeefamuu isaatti namootaan walii galee achi dhaabadheen uffata warra isa ajjeesanii eegaa ture.' **21** "Gooftaanis, 'Ani fagootti, gara Namoota Ormaatti sin ergaatii deemi' naan jedhe." **22** Namoonni sunis hamma inni dubbii kana dubbatutti isa dhaga'aa turan; ergasiis sagalee isaanii ol fudhatanii, "Namni akkanaa jiraachuu hin qabuutii lafa irraa balleessaa!" jedhanii iyyan. **23** Utuu isaan uffata isaanii dadarbatanii, awwaaras qilleensa keessa bibittinneessanii iyyanuu, **24** ajajaan sun akka Phaawulos qubata loltootaatti ol galfamuu ajaje; innis waan namoonni akkas isatti iyyaniif beekuuf jedhee akka Phaawulos garafamee qoratamu ajaje. **25** Phaawulos immoo yommuu isaan isa garafuuf jedhanii teephaan isa hidhanitti ajajaa dhibbaa kan isa bira dhaabachaa tureen, "Lammii Roomaa tokko murtii malee garafuun isiniif ni eeyyamamaa?" jedhe. **26** Ajajaan dhibbaa sunis yommuu waan kana dhaga'etti gara ajajaa kumaa sanaa dhaqee, "Namichi kunoo lammii Roomaatii ati maal gochuu yaadda?" jedheen. **27** Ajajaan kumaa sunis Phaawulos bira dhaqee, "Mee natti himi; ati lammii Roomaatii?" jedhee gaafate. Innis, "Eeyyee" jedhee deebise. **28** Ajajaan kumaa sunis, "Ani lammummaa kana argachuudhaaf gatii guddaa baase" jedhe. Phaawulos immoo deebisee, "Ani garuu ittin dhaladhe" jedhe. **29** Warri isa qoruuf yaadanis yommusuma isa irraa deebi'an; ajajaan kumaa sunis yommuu akka Phaawulos lammii Roomaa ta'ee fi akka ofii isaatii immoo Phaawulosin foncaan hidhe hubatetti ni rifate. **30** Ajajaan kumaa sun sababii Yihuudoonni Phaawulosin himataniif sirriitti beekuu fedhee guyyaa itti aanu isa hiikee akka luboonni hangafoonnii fi waldaan Yihuudootaa hundi walitti qabaman ajaje. Ergasii immoo Phaawulosin fidee akka inni fuula isaanii duratti dhi'aatu godhe.

23 Phaawulos xiyyeeffatee yaa'ii sana ilaalee, "Yaa
obboloota ko, ani hamma guyyaa har'aatti fuula
Waaqaa dura yaada gaariidhaan jiraadheera" jedhe.
2 Kana irratti Anaaniyaas lubni ol aanaan akka warri
Phaawulos bira dhaabachaa turan sun afaan isaa keessa
dha'an ajaje. **3** Phaawulosis deebisee, "Ati keenyan
nooraa dibame, Waaqni si rukuta! Seeraan natti muruuf
jettee achi teessee atumti mataan kee immoo akka
ani dha'amu ajajuudhaan seera cabsitaa?" jedhe. **4**
Warri Phaawulos bira dhaabachaa turanis; "Ati akkam
luba Waaqaa ol aanaa tokko arrabsita?" jedhaniin.
5 Phaawulos immoo deebisee, "Yaa obboloota, ani
akka inni lubicha ol aanaa ta'e hin beekne; 'Waa'ee
bulchaa saba keetii hamaa hin dubbatin' jedhamee
barreeffameeraatii" jedhe. **6** Phaawulos yommuu
akka isaan keessaa garri tokko Saduuqota, garri kaan
immoo Fariisota ta'an beeketti, "Yaa obboloota ko,
ani Fariisicha ilma Fariisii ti. Ani sababii akka warri
du'an du'aa ka'an abdadhuuf qoramuuf dhi'aadheera"
jedhe. **7** Yommuu inni waan kana dubbatetti Fariisotaa
fi Saduuqota gidduutti falmiin uumame; yaa'iin sun
gargar qoodame. **8** Saduuqonni, "Du'aa ka'uun hin jiru,
ergamoonnis, hafuuronnis hin jiran" jedhu; Fariisonni
garuu akka kunneen hundinuu jiran amanu. **9** Wacni
guddaanis uumame; barsiistonni seeraa tokko tokkos
garee Fariisotaa keessaa ka'anii, "Nu balleessaa tokko
illee namicha kana irratti hin arganne; Hafuura yookaan
ergamaa Waaqaatu isatti dubbate ta'innaa?" jedhanii
cimsanii dubbatan. **10** Ajajaan kumaa sunis yommuu
falmiin jabaachaa deemetti jarri kun Phaawulosin cicciru
jedhee sodaate. Kanaaf akka loltoonni dhaqanii humnaan
achii isa fuudhanii qubata loltootaatti ol galchan ajaje.
11 Gooftaanis halkan itti aanutti Phaawulositti mul'atee,
"Jabaadhu! Akkuma Yerusaalem keessatti waa'ee koo
dhugaa baate sana Roomaa keessattis dhugaa ba'uu
qabdaatii" jedheen. **12** Yihuudoonni tokko tokko barii
guyyaa itti aanuu mari'atanii akka hamma Phaawulosin
ajjeesanitti waa hin nyaanne yookaan waa hin dhugne
walii kakatan. **13** Namoota afurtamaa oltu maree kana
irratti hirmaate. **14** Isaanis gara luboota hangafootaatii
fi gara maanguddootaa dhaqanii akkana jedhan; "Nu
hamma Phaawulosin ajjeefnutti akka homaa afaaniin
hin qabne jabeessinee kakanneerra. **15** Kanaafuu isinii fi
waldaan Yihuudootaa waan waa'ee Phaawulos sirriitti
cimsitanii qorachuu barbaaddan fakkeessaatii akka
ajajaan kumaa sun Phaawulosin gara keessanitti gad
ergu kadhadhaa; nu utuu inni achi hin ga'in isa ajjeesuuf
qophoofneerraatii." **16** Garuu ilmi obboleettii Phaawulos
yommuu maree kana dhaga'etti qubata loltootaatti ol
galee Phaawulositti hime. **17** Phaawulosis ajajjuuwwan
dhibbaa keessaa nama tokko waamee, "Dargaggeessi
kun waan isatti himu qabaatii mee ajajaa kumaatti isa
geessi" jedheen. **18** Innis ajajaa kumaa sanatti isa geesse.
Ajajaan dhibbaa sunis, "Phaawulos inni mana hidhaa
jiru sun na waamsisee waan dargaggeessi kun waan sitti
himu qabuuf akka ani isa sitti fidu na kadhate" jedheen.
19 Ajajaan kumaas dargaggeessa sana harka qabee
kophaatti baasee, "Wanni ati natti himuu barbaaddu
maali?" jedhee gaafate. **20** Dargaggeessi sunis akkana
jedhe; "Yihuudoonni waan waa'ee isaa sirriitti cimsanii
qoruu barbaadan fakkeessanii akka ati Phaawulosin bori
gara yaa'ii Yihuudootaatti gad ergitu si kadhachuuf walii
galaniiru. **21** Waan isaan keessaa namoonni afurtamaa
oli ta'an riphanii isa eeggachaa jiraniif ati isaan jalaa
hin qabin. Isaan akka hamma isa ajjeesanitti homaa hin
nyaanne yookaan hin dhugne kakataniiru; qophaa'aniis
eeyyama kee eeggachaa jiru." **22** Ajajaan kumaa sunis,
"Ati akka waan kana natti himte nama tokkotti iyyuu hin
dubbatin" jedhee dargaggeessa sana akeekkachiisee gad
dhiise. **23** Ergasii inni ajajjuuwwan dhibbaa keessaa nama
lama waamee akkana jedhee ajaje; "Akka loltoonni dhibbi
lama, abbootiin fardaa torbaatamnii fi warri eeboo
qabatan dhibbi lama edana sa'aatii sadiitti Qiisaariyaa
dhaqaniif qopheessaa. **24** Phaawulosiifis farda inni
yaabbatu qopheessaatii gara Feeliksi Bulchaa Biyyaatti
nagaan geessaa." **25** Innis akkana jedhee xalayaa tokko
barreesse. **26** Qilaawudewoos Liisiiyaas irraa, Gara
bulchaa kabajamaa, gara Feeliksi: Nagaa jirtaa. **27**
Yihuudoonni namicha kana qabanii ajjeesuu barbaadaa
turan; ani garuu akka inni lammii Roomaa ta'e beekee
loltoota koo wajjin dhaqee isa baase. **28** Anis waan
isaan isa himataniif beekuu barbaadeen fuula waldaa
isaanii duratti isa dhi'eesse. **29** Ani akka inni waa'ee
gaaffii seera isaaniitiin himatame arge malee akka inni
waan du'aan yookaan hidhaan isa ga'u tokkumaanuu
himatame hin argine. **30** Ani yeroo akka isaan namicha
sanatti mari'atan dhaga'etti dafee isa sitti erge. Warra isa
himatanis akka isaan himata isaanii sittan dhi'eeffatan
ajajeera. **31** Kanaaf loltoonni sun akkuma ajajaman
sana Phaawulosin fuudhanii halkaniin Antiiphaaxriisitti
geessan. **32** Isaanis guyyaa itti aanutti akka abbootiin
fardaa isa wajjin deeman godhanii ofii immoo qubata
loltootaatti deebi'an. **33** Abbootiin fardaa sunis yommuu
Qiisaariyaa ga'anitti xalayaa sana bulchaatti kennan;
Phaawulosinis fuula isaa dura dhi'eessan. **34** Bulchaan
sunis erga xalayaa sana dubbifatee booddee, akka inni
biyya kamii dhufe isa gaafate. Yommuu akka inni
Kiilqiyaadhaa dhufe beekettis, **35** "Ani yeroo himattoonni
kee as ga'anitti dubbii kee nan dhaga'a" jedhe. Innis
ergasii akka Phaawulos masaraa Heroodis keessatti
eegamus ajaje.

24 Guyyaa shan booddee Anaaniyaas lubni ol
aanaan maanguddoota tokko tokkoo fi abukaattoo
Xerxuloos jedhamu tokko wajjin Qiisaariyaatti gad
bu'e; isaanis waan ittiin Phaawulosin himatan bulchaa
duratti dhi'eeffatan. **2** Yommuu Phaawulos waamamee
ol galetti, Xerxuloos akkana jedhee himata isaa Feeliksi
duratti dhi'eeffate; "Yaa Feeliksi kabajamaa, nu bara kee
keessa yeroo dheeraa nagaan jiraanneera; ogummaan
kees saba kanaaf geeddarama fideera. **3** Yaa Feeliksi
kabajamaa, nu waan kana karaa hundumaa fi iddoo
hundatti galata guddaadhaan ni fudhanna. **4** Garuu
ani akka hammana irra si hin dadhabsiifneef akka
ati gabaabumatti gara laafinaan nu dhageessu sin
kadhadha. **5** "Nu akka namichi kun dhukkuba hamaa
ta'ee Yihuudoota addunyaa guutuu irra jiran hunda
keessatti goolii kaasaa jiru argineerra. Inni hoogganaa

garee Naazirootaa ti. **6** Inni mana qulqullummaa iyyuu
xureessuu yaaleera; nu immoo akka seera keenyaatti
itti muruuf jennee isa qabne. [**7** Garuu Luusiyoos
ajajaan kumaa sun dhufee humna guddaan harka keenya
keessaa isa baase; akka himattoonni isaa fuula kee
duratti dhi'aatanis ni ajaje.] **8** Ati mataan kee iyyuu
isa qoruudhaan waa'ee waan nu isa himannu kanaa
hunda beekuu ni dandeessa." **9** Yihuudoonnis akka
dubbiin kun dhugaa ta'e mirkaneessanii himata sana
deeggaran. **10** Phaawulosis yommuu bulchaan sun akka
inni dubbatuuf harkaan mallattoo kenneefitti akkana
jedhee deebii kenne; "Ani waan akka ati waggoota
hedduuf abbaa murtii saba kanaa taate beekuuf falmii
koo gammachuudhaan nan dhi'eeffadha. **11** Akkuma
ati rakkoo malee mirkaneeffachuu dandeessu ani
waaqeffachuuf jedhee Yerusaalemitti ol ba'uun koo
guyyaa kudha lama hin caalu. **12** Warri na himatan kun
anaa mana qulqullummaa keessatti yookaan manneen
sagadaa keessatti yookaan magaalaa keessatti nama
tokkoon illee falmu yookaan uummata kakaasu na hin
arganne. **13** Isaan waan amma ittiin na himachaa jiran
kanas siif mirkaneessuu hin danda'an. **14** Ta'us ani akka
nama karaa isaan garee mormitootaa jedhaniin sana
duukaa bu'u tokkootti akka Waaqa abbootii keenyaa
waaqeffadhu fuula kee duratti nan amana. Waan seera
Museetiin walii galuu fi waan kitaabota raajotaa keessatti
barreeffame hundas nan amana. **15** Anis akkuma jara
kanaa akka du'aa ka'uun qajeeltotaatii fi hamootaa
jiraatu Waaqa nan abdadha. **16** Kanaafuu ani akka yeroo
hunda Waaqaa fi nama duratti yaada qulqulluu qabaadhu
nan tattaaffadha. **17** "Anis bara baay'ee hiyyeeyyii
saba kootiitiif gargaarsa kennuuf, Waaqaafis aarsaa
dhi'eessuuf jedhee Yerusaalem dhufe. **18** Yeroo ani waan
kana hojjechaa turettis isaan anaa qulqullaa'ee jiru mana
qulqullummaa keessatti na argan. Tuunni tokko iyyuu
na bira hin turre; anis goolii keessatti hin hirmaanne.
19 Garuu Yihuudoonni biyya Asiyaa kanneen yoo waan
ittiin na himatan tokko illee narraa qabaatan si duratti
as dhi'aatanii na himachuu malan tokko tokko jiru.
20 Yookaan warri as jiran kunneen yakka yeroo ani
fuula Waldaa Yihuudootaa dura dhaabadhe sana narratti
argan haa himan; **21** waan ani yeroo fuula isaanii dura
dhaabadhe sana iyyee, 'Ani har'a waa'ee du'aa ka'uu
warra du'anii irratti qoramuuf jedhee fuula keessan
dura dhaabadheera' jedhe tokkicha sana malee yoo
jiraate haa himan." **22** Feeliksi garuu waan waa'ee Karaa
sanaa sirriitti beekuuf, "Ani gaafa Liisiiyaas ajajaan
kumaa sun dhufutti dubbii keessan nan murteessa"
jedhee yeroo biraatti dabarse. **23** Innis akka ajajaan
dhibbaa sun Phaawulosin eegumsa jala tursu, garuu
akka haala isaa itti furuu fi akka michoonni isaas waan
isa barbaachisu kam iyyuu isaaf dhi'eessan eeyyamuuf
ajaje. **24** Feeliksis bultii muraasa booddee niitii isaa
Diruusiilaa ishee Yihuudii turte wajjin dhufe; innis
Phaawulosin waamsisee isaa waa'ee Kiristoos Yesuusitti
amanuu dubbatu dhaggeeffate. **25** Yommuu Phaawulos
waa'ee qajeelummaa, waa'ee of qabuutii fi waa'ee murtii
kan dhufuuf jiru sanaa dubbatetti Feeliksi sodaatee,
"Ammaaf ni ga'aatii deemi! Yommuu naa mijaa'utti
anuu sin waamsisaatii" jedhe. **26** Yeroodhuma sanattis
inni akka waan Phaawulos matta'aa isaaf kennuutti
waan abdachaa tureef ammuma amma waamsisee isa
wajjin haasa'aa ture. **27** Phoorqiyoos Fesxoos erga
waggaan lama darbee booddee iddoo Feeliksi qabate;
Feeliksis waan Yihuudoota gammachiisuu barbaadeef
Phaawulosin manuma hidhaatti dhiise.

25 Fesxoosis biyya sana ga'ee guyyaa sadii booddee
Qiisaariyaadhaa Yerusaalemitti ol ba'e; **2** achittis
luboonni hangafoonnii fi dura bu'oonni Yihuudootaa
fuula isaa duratti dhi'aatanii himata Phaawulos irraa
qaban dhi'eeffatan. **3** Isaanis waan karaatti riphanii
Phaawulosin ajjeesuuf qophaa'aa turaniif akka Fesxoos
isaan deeggaree nama ergee gara Yerusaalem isa
fichisiisu kadhatan. **4** Fesxoos immoo akkana jedhee
deebise; "Phaawulos Qiisaariyaatti eegamaa jira; ani
mataan koo iyyuu dhi'eenyatti achi nan dhaqa. **5**
Kanaafuu abbootii taayitaa keessan keessaa tokko
tokko na wajjin deemanii yoo namichi sun balleessaa
wayii qabaate achitti isa haa himatan." **6** Innis erga
guyyaa saddeeti yookaan kudhan isaan bira bubbulee
booddee Qiisaariyaatti gad bu'e; guyyaa itti aanuttis
barcuma murtii irra taa'ee akka Phaawulos fuula
isaa duratti dhi'eeffamu ajaje. **7** Yommuu Phaawulos
dhi'aatettis Yihuudoonni Yerusaalemii gad bu'an sun
isatti naanna'anii dhaabachuun himata ciccimaa hedduu
isa irratti dhi'eessan; garuu amansiisuu hin dandeenye.
8 Phaawulosis, "Ani seera Yihuudootaa irratti yookaan
mana qulqullummaa irratti yookaan Qeesaar irratti yakka
tokko illee hin hojjenne" jedhee falmate. **9** Fesxoosis
Yihuudoota gammachiisuuf jedhee Phaawulosiin, "Ati
Yerusaalemitti ol baatee himata kana irratti fuula koo
duratti qoratamuu ni feetaa?" jedhe. **10** Phaawulos
garuu akkana jedhee deebise; "Ani amma barcuma murtii
Qeesaar dura, iddoo itti qoratamuu qabu dhaabadheen
jira; akkuma ati mataan kee iyyuu sirriitti beektu ani
yakka tokko illee Yihuudoota irratti hin hojjenne. **11**
Ta'us ani utuu balleessaa du'a natti mursiisu tokko illee
hojjedhee silaa du'a jalaa ba'uuf hin carraaqu; garuu
yoo wanni Yihuudoonni kunneen ittiin na himatan
dhugaa hin ta'in, namni tokko iyyuu dabarsee harka
isaaniitti na kennuuf mirga hin qabu. Ani Qeesaaritti
oli nan iyyadha!" **12** Fesxoosis erga gorsitoota isaa
wajjin mari'atee booddee, "Ati Qeesaaritti ol iyyatteerta;
gara Qeesaar ni dhaqxa!" jedhe. **13** Bultii muraasa
booddee Agriiphaa mootichii fi Barniiqeen Fesxoos
simachuuf Qiisaariyaa dhaqan. **14** Fesxoosis isaan guyyaa
hedduu achi bubbullaan akkana jedhee waa'ee himata
Phaawulos mooticha wajjin dubbate; "Namichi Feeliksi
mana hidhaa keessatti dhiisee deeme tokko as jira. **15**
Yeroo ani Yerusaalem turetti luboonni hangafoonnii fi
maanguddoonni Yihuudootaa isa himatanii akka itti
muramu kadhatan. **16** "Anis akka namni kam iyyuu akka
seera biyya Roomaatti utuu fuula himattoota isaa duratti
dhi'aatee himata sana mormachuuf carraa hin argatin
dabarfamee kennamuu hin qabne isaanitti himeera. **17**
Kanaafuu ani yommuu isaan na wajjin as dhufanitti
barcuma murtii irra taa'een akka namicha natti fidan

ajaje malee dubbii sana lafa irra hin harkifne. **18** Himattoonni isaas yommuu dubbachuuf ka'anitti yakka ani ittiin isa himatu jedhee eege keessaa tokko illee isa irratti hin dhi'eessine. **19** Garuu isaan waa'ee amantaa isaaniitii fi waa'ee namicha du'e kan Yesuus jedhamu isa Phaawulos immoo, 'Inni jiraataa dha' jedhee falmuu tokkoo irratti wal dhaban. **20** Anis akka itti dubbii sana qoradhu wallaale; kanaaf inni Yerusaalem dhaqee himata kana irratti qoratamuuf fedhii qabuu fi akka inni hin qabne isa gaafadhe. **21** Garuu yommuu Phaawulos murtii Awugisxoos Qeesaar argachuuf jedhee turfamuu kadhatetti ani akka inni hamma ani Qeesaaritti isa ergutti eegamu nan ajaje." **22** Agriiphaanis Fesxoosiin, "Ani mataan koo namicha kana dhaga'uu nan barbaada" jedhe. Inni immoo deebisee, "Bori isa dhageessa" jedheen. **23** Guyyaa itti aanuttis Agriiphaa fi Barniiqeen ulfina guddaan dhufanii Ajajjuuwwan kumaatii fi gurguddoota magaalaa wajjin galma wal ga'ii seenan. Fesxoos ajajnaan Phaawulosin ol galchan. **24** Fesxoosis akkana jedhe; "Yaa Agriiphaa mooticha, warri nu wajjin as jirtan hundinuus isin namicha kana ni argitu! Hawaasni Yihuudootaa guutummaatti, 'Namichi kun si'achi jiraachuu hin qabu' jedhanii waa'ee isaa Yerusaalemittii fi as Qiisaariyaatti iyyanii na kadhatan. **25** Ani waan du'aan isa ga'u kan inni hojjete tokko illee hin argine; ani garuu sababii inni Awugisxoositti ol iyyateef gara Roomaatti isa erguu nan murteesse. **26** Ani waa'ee namicha kanaa waan ifatti ba'e kan gooftaa kootiif barreessu tokko illee hin qabu; kanaafuu ani erga isa qorannee booddee akka waan barreessu argadhuuf jedhee fuula hunda keessanii duratti, keessumattuu yaa Agriiphaa mooticha, fuula kee duratti isa dhi'eesseera. **27** Ani nama hidhame tokko utuu waan inni ittiin himatame ifatti hin baasin ol dabarsuu qajeela hin se'uutii."

26 Agriiphaan Phaawulosiin, "Akka ati ofii keetiif dubbattu siif eeyyamameera" jedhe. Phaawulosis harkaan mallattoo kennee akkana jedhee falmachuu jalqabe; **2** "Yaa Agriiphaa Mooticha, ani sababii waan Yihuudoonni ittiin na himatan hunda falmachuudhaaf jedhee har'a fuula kee dura dhaabadhuuf akka ayyaantuu tokkoottin of ilaala. **3** Kunis waan ati duudhaa fi wal mormii Yihuudootaa hunda keessa beektuufii dha. Kanaafuu ani akka ati obsaan na dhaggeeffattu sin kadhadha. **4** "Ani ijoollummaa kootii jalqabee saba koo keessatti, Yerusaalem keessattis akkamitti akka jiraachaa ture Yihuudoonni hundinuu ni beeku. **5** Akka ani akka Fariisicha tokkootti akkuma sirna garee akka malee amantaa keenyatti cichu sanaatti jiraadhe isaanuu bara dheeraa waan na beekaniif, yoo fedhii qabaatan dhugaa ba'uu ni danda'u. **6** Ammas ani waadaa Waaqni abbootii keenyaaf gale sana waan abdadhuuf qoratamuuf dhi'aadheen as jira. **7** Waadaan kun isuma gosoonni keenya kudha lamaan halkanii guyyaa Waaqa tajaajiluutti jabaatanii raawwatamuu isaa arguu hawwan sanaa dha. Yaa Agriiphaa Mooticha, Yihuudoonnis sababuma abdii kanaatiif na himachaa jiru. **8** Akka Waaqni warra du'an du'aa kaasu isin maaliif akka waan hin amanamne tokkootti herregdu? **9** "Ani mataan koo iyyuu maqaa Yesuus nama Naazreetiitiin mormuudhaaf akka waan danda'amu hunda gochuu qabu nan amana ture. **10** Wanni ani Yerusaalem keessatti hojjedhes kanuma; ani taayitaa luboota hangafoota irraa argadheen qulqulloota baay'ee mana hidhaatti naquu qofa utuu hin ta'in yeroo isaan ajjeefaman iyyuu dubbicha irratti walii galaan ture. **11** Anis akka isaan adabamaniif yeroo baay'ee mana sagadaa tokko irraa gara mana sagadaa biraatti darbaa, akka isaan amantii isaanii arrabsaniifis isaan dirqisiisaan ture. Ani waan akka malee isaanitti aaraa tureef hamma magaalaawwan biyya alaatti illee deemee isaan ari'achaan ture. **12** "Anis gaafa tokko kanumaaf jedhee taayitaa fi ergama luboota hangafoota biraa fudhadhee utuun Damaasqoo deemaa jiruu, **13** yaa mooticha, ani utuman karaa deemaa jiruu gara saafaatti ifa ifa aduu caalaa ibsu tokko isaa samii irraa naannoo koottii fi naannoo warra na wajjin deemaniitti ibsu arge. **14** Hundi keenya lafatti kukkufne; anis sagalee afaan Ibraayisxiitiin 'Yaa Saa'ol, yaa Saa'ol, ati maaliif na ari'atta? Arfii wayii dhiituun suma miidha' naan jedhu tokkon dhaga'e. **15** "Anis, 'Yaa Gooftaa ati Eenyu?' jedheen gaafadhe. "Gooftaanis deebisee akkana jedhe; 'Ani Yesuus isa ati ari'attuu dha. **16** Amma ka'ii miilla keetiin dhaabadhu. Ani akka ati tajaajilaa koo taatee, waa'ee koos waan argitee fi waan ani sitti mul'isuuf jiru dhugaa baatuuf si muuduuf jedhee sitti mul'adheera. **17** Ani saba keetii fi Namoota Ormaa kanneen gara isaaniitti si ergu jalaa sin baasa. **18** Atis ija isaanii bantee dukkana keessaa gara ifaatti, humna Seexanaa jalaas gara Waaqaatti isaan deebifta; kunis akka isaan dhiifama cubbuu argatanii fi akka isaan warra natti amanuun qulqullaa'an gidduutti dhaala argataniif.' **19** "Kanaafuu yaa Agriiphaa Mooticha, ani mul'ata samii irraa dhufe sanaaf ajajamuu hin didne. **20** Anis akka isaan qalbii jijjiirratanii gara Waaqaatti deebi'aniif, qalbii jijjiirrachuu isaaniis akka hojiidhaan mirkaneessaniif jalqabatti warra Damaasqootti, warra Yerusaalemiitti, warra Yihuudaa guutuutti akkasumas Namoota Ormaatti lallabeera. **21** Sababiin Yihuudoonni mana qulqullummaa keessatti na qabanii na ajjeesuu yaalaniifis kanuma. **22** Ani garuu hamma guyyaa har'aatti gargaarsa Waaqaa qaba; kanaafuu ani dhaabadhee xinnaa guddaaf dhugaa ba'aan jira. Ani waan raajonnii fi Museen 'Ni ta'a' jedhanii dubbataniin alatti waan tokko illee hin dubbadhu. **23** Kunis akka Kiristoos dhiphachuu qabu, akka inni warra du'an keessaa ka'uudhaan kan jalqabaa ta'ee saba isaatii fi Namoota Ormaatiif ifa labsuu dha." **24** Utuma Phaawulos akkasitti falmachaa jiruu Fesxoos sagalee guddaan, "Phaawulos, ati maraatteerta! Barumsi kee guddaan sun si maraachisaa jira" jedheen. **25** Phaawulosis akkana jedhee deebise; "Yaa Fesxoos kabajamaa, ani hin maraanne; wanni ani dubbachaa jirus dhugaa dha; sirrii dhas. **26** Sababii mootichi waan kana beekuuf, ani ifatti baasee isatti himuu nan danda'a. Sababii wanni kun suuqatti hin hojjetaminiif ani akka waan kana keessaa tokko iyyuu isa duraa hin dhokatin nan amana. **27** Yaa Agriiphaa Mooticha, ati raajota ni amantaa? Akka ati amantu ani iyyuu beeka." **28** Agriiphaanis Phaawulosiin, "Ati yeruma gabaabaa keessatti Kiristaana na gochuu yaaddaa?"

jedhe. **29** Phaawulosis deebisee, “Yeroo gabaabaattis
ta’u dheeraatti, si qofa utuu hin ta’in akka warri na
dhaga’aa jiran hundinuu foncaa kanaan hidhamuu
malee akkuma koo akka ta’an ani Waaqa nan kadhadha”
jedhe. **30** Kana irratti mootichi, bulchaanii fi Barniiqeen,
akkasumas warri isaan wajjin tataa’aa turan ol ka’an. **31**
Isaanis yeroo gad ba’anitti, “Namichi kun waan du’aan
yookaan hidhaan isa ga’u tokko illee hin hojjenne”
wajjin jedhan. **32** Agriiphaanis Fesxoosiin, “Namichi kun
utuu Qeesaaritti ol iyyachuu baatee silaa ni hiikama
ture” jedhe.

27 Yommuu dooniin Iixaaliyaa dhaquun keenya
murteeffametti, Phaawulosii fi warri hidhaman
biraa ajajaa dhibbaa kan Yuuliyoos jedhamu tokkotti
dabarfamanii kennaman; innis miseensa kutaa waraanaa
“Awugisxoos” jedhamu tokkoo ture. **2** Nus doonii
Adraamiixoosii ka’ee gara buufatawwan doonii kanneen
qarqara galaana biyya Asiyaa dhaquuf ka’e tokko
yaabbannee deemuu jalqabne. Arisxirokoos namichi
Maqedooniyaa kan Tasaloniiqee jiraatu tokkos nu wajjin
ture. **3** Guyyaa itti aanutti Siidoonaatti galle; Yuuliyoosis
Phaawulosiif garaa laafee akka inni michoota isaa bira
dhaqee waan isa barbaachisu argatu eeyyameef. **4** Nus
dooniin achii kaanee waan bubbeen fuula keenya duraan
nutti bubbisaa tureef Qophiroosiin da’annee dabarre.
5 Erga galaana Kiilqiyaa fi Phamfiliyaa irra dooniin
darbinee booddee magaalaa Miiraa kan Luuqiiyaa
keessatti argamtu geenye. **6** Ajajaan dhibbaa sunis doonii
Iskindiriyaa kan Iixaaliyaa dhaquutti jiru tokko achitti
argatee nu yaabbachiise. **7** Nus guyyaa hedduu suuta
jennee dooniin deemnee rakkinaan naannoo Kiniidoos
geenye; yommuu bubbeen karaa sana irra darbuu nu
dhowwettis Salmoonee biraan gara da’oo Qareexitti
qajeelle. **8** Rakkina guddaadhaanis qarqara galaanichaa
irra darbinee iddoo “Buufata doonii gaarii” jedhamu
kan magaalaa Laasiyaa biraa tokkotti baane. **9** Yeroon
dheeraan badeera; sababii yeroon sun erga Soomni
darbee ta’eef dooniidhaan karaa deemuun sodaachisaa
ta’eera; kanaafuu Phaawulos akkana jedhee isaan
akeekkachiise; **10** “Yaa jarana, ani akka karaan keenya
kun badiisa of keessaa qabu, akka inni doonichattii
fi mi’a qofatti utuu hin ta’in jireenya keenyatti illee
balaa guddaa fiduuf deemu nan arga.” **11** Ajajaan
dhibbaa sun garuu qooda waan Phaawulos jedhe dhaga’u
gorsa ooftuu dooniitii fi gorsa abbaa doonii fudhate.
12 Sababii buufanni doonii sun ganna achi turuuf
mijaa’aa hin ta’iniif baay’een isaanii Finiiqeetti galanii
ganna achitti dabarsuu abdatanii akka nu ittuma fufnee
dooniin deemnu murteessan. Buufanni Qareexi kun
fuulli isaa gara kibba dhi’aattii fi gara kaaba dhi’aatti
deebi’ee ture. **13** Yeroo bubbeen kibbaa suuta bubbisuu
jalqabetti waan kaayyoo isaanii guutachuu danda’an
se’anii hiituu doonii hiikanii Qareexi biraan qarqara
galaana irra darban. **14** Utuu hin turinis bubbeen
hamaan, “Awuraaqiis” jedhamu tokko biyya bishaaniin
marfamte sana irraa gad bubbise. **15** Dooniin sunis
bubbeedhaan qabamee gara bubbee sanaatti deemuu
dadhabe; kanaafuu akka inni bubbeen fudhatamuuf
ittuma dhiifne. **16** Nus biyya bishaaniin marfamte
xinnoo Qeedaa jedhamtu tokkoon da’annee rakkina
guddaadhaan bidiruu doonichaa oolchuu dandeenye. **17**
Namoonni sunis bidiruu sana dooniitti ol baasanii akka
dooniin sun gargar hin diigamneef funyoon xaxanii
walitti hidhan. Isaanis tima cirracha Sirtiisitti bu’uu
sodaatanii hiituu doonii galaanatti gad buusanii akka
dooniin sun bubbeen oofamtuuf ittuma dhiisan. **18** Waan
bubbeen sun akka malee nutti jabaachaa deemeef isaan
guyyaa itti aanutti doonii sana irraa fe’iisa guuranii
bishaanitti dadarbachuu jalqaban. **19** Guyyaa sadaffaatti
immoo mi’a doonii sanaa harkuma ofii isaaniitiin
dadarbatan. **20** Nu waan utuu aduu yookaan urjii hin
argin guyyaa hedduu turree fi waan bubbeen nutti
jabaateef dhuma irratti abdii badiisa ooluuf qabnu
hunda ni kutanne. **21** Phaawulosis erga namoonni
sun agabuu isaanii yeroo dheeraa turanii booddee
gidduu isaanii dhaabatee akkana jedhe; “Yaa jarana,
isin utuu gorsa koo dhageessanii Qareexii ka’uu hin
qabdan ture; silaa balaa fi badiisa kana hundumaa
irraa of oolchitu turtan. **22** Amma garuu ani akka isin
jabaattan isinan gorsa; doonicha malee isin keessaa
lubbuun nama tokkoo iyyuu hin baduutii. **23** Ergamaan
Waaqa ani kan isaa ta’ee fi isa tajaajilu sanaa tokko
eda dhufee na cina dhaabatee, **24** ‘Yaa Phaawulos, hin
sodaatin; ati Qeesaar dura dhaabachuu qabdaatii; kunoo,
Waaqni warra si wajjin deemaa jiran hunda gaarummaa
isaatiin sitti kenneera’ naan jedhe. **25** Kanaaf yaa jarana
jabaadhaa! Ani akka wanni kun akkuma natti himame
sana ta’u Waaqa nan amanaatii. **26** Ta’us biyya bishaaniin
marfamte tokkotti bu’uun keenya hin oolu.” **27** Halkan
kudha afuraffaatti utuu galaana Adiriyaa irra asii fi achi
oofamaa jirruu gara halkan walakkaatti warri doonii
irra hojjetan sun waan gara lafaatti dhi’aatan se’an.
28 Isaan funyoo ittiin gad fageenya galaanaa ilaalan
gad buusanii akka galaanni sun meetira soddomii torba
gad fagaatu argan; yeroo gabaabaa booddee ammas
funyoo sana gad buusanii akka gad fageenyi galaanichaa
meetira digdamii saddeet ta’e argan. **29** Isaanis kattaatti
buuna jedhanii sodaatanii hiituu doonii afur dugda
duubaan doonii irraa gad buusan. Akka lafti bariituufis
kadhatan. **30** Warri doonii irra hojjetanis bidiruu
keessaa baqachuuf jedhanii waan fuula doonii duraan
hiituu doonii buusan fakkaatanii bidiruu sana galaana
keessa buusan. **31** Phaawulos immoo ajajaa dhibbaatii fi
loltootaan, “Yoo namoonni kunneen doonii keessatti
hafan malee isin badii ooluu hin dandeessan” jedhe. **32**
Kanaafuu loltoonni sun funyoo bidirichi ittiin hidhamee
ture sana irraa kutanii galaanatti gad ishee dhiisan. **33**
Gara barii lafaattis Phaawulos akka namoonni hundinuu
waa nyaataniif isaan kadhate; akkanas jedheen; “Isin
bultii kudha afran darban yaadda’aa, utuu waa tokko
illee hin nyaatin agabuu keessan ooltanii bultaniirtu.
34 Kanaaf ani akka isin waa nyaattaniif isin kadhadha.
Nyaanni jiraachuuf isin barbaachisaatii. Isin keessaa
nama kam iyyuu rifeensa mataa isaa keessaa tokko
iyyuu hin baduutii.” **35** Innis erga waan kana dubbatee
booddee buddeena fuudhee hunduma isaanii duratti
Waaqa galateeffate; kutatees nyaachuu jalqabe. **36**
Isaan hundinuu jajjabaatanii ofumaan waa nyaatan.

37 Walumatti nu nama 276 taanee doonii sana keessa
ture. **38** Isaanis erga nyaatanii quufanii booddee qamadii
fe'amee ture sana galaanatti naqanii akka dooniin
salphatu godhan. **39** Isaanis yommuu lafti bariitetti
galoo galaanaa kan kuufama cirrachaa qabu tokko argan
malee biyyi fuula isaanii dura jiru sun eessa akka ta'e hin
hubanne; doonii sanas yoo isaanii danda'ame dhiibanii
qarqara galaanaatti baasuu murteessan. **40** Kanaafuu
funyoo hiituu doonii kutanii galaana keessatti gad
dhiisan; yeruma sana funyoo batoon ittiin hidhame sana
hiikan; ergasiis sharaa karaa fuula doonii duraan jiru
sana qilleensatti ol fuudhanii gara kuufama cirrachaatti
qajeelan. **41** Garuu dooniin sun iddoo itti galaanni lama
wal ga'utti tima cirrachaatti bu'ee lafa tuqe. Mataan
isaa achitti qabamee socho'uu dide; dudga duubni isaa
immoo humna dha'aa galaanaatiin dha'amee caccabe.
42 Loltoonnis akka warra hidhaman sana keessaa namni
tokko iyyuu bishaan daakee baqatee jalaa hin baaneef
isaan ajjeesuuf karoorfatan. **43** Garuu ajajaan dhibbaa
sun waan Phaawulosin du'a oolchuu fedheef akka isaan
waan karoorfatan sana hin goone dhowwe; innis akka
warri bishaan daakuu danda'an duraan dursanii doonii
irraa utaalanii gara lafaatti ba'an ajaje. **44** Akka warri
hafan immoo saanqaa yookaan caccabaa dooniitiin achi
ga'an ajaje; haala kanaan hundi isaanii nagaan lafatti
ba'an.

28 Nus nagumaan qarqara galaanaatti baanee
akka biyyi bishaaniin marfamte sun Malaaxiyaa
jedhamtu beekne. **2** Namoonni biyya bishaaniin
marfamte sana irra jiraatanis gara laafina dinqisiisaa nu
argisiisan. Isaanis sababii roobnii fi dhaamochi tureef
ibidda bobeessanii hunda keenya simatan. **3** Utuu
Phaawulos hanxaxii qoraanii walitti qabee ibiddatti
naqaa jiruu buutiin sababii ho'aatiin gad baate tokko
harka isaatti maxxantee gad dhiisuu didde. **4** Warri biyya
bishaaniin marfamte sana irra jiraatan sunis buutii harka
isaatti rarraatu arganii, "Namichi kun nama nama ajjeese
ta'uu hin oolu; inni yoo balaa galaanaa jalaa ba'e illee
Murtiin Qajeelaan akka inni jiraatu hin eeyyamneef"
waliin jedhan. **5** Phaawulos buutii sana ibidda keessa of
irraa buuse; miidhaa tokko malees hafe. **6** Namoonni
sunis, "Inni ni dhiita'a yookaan akkuma tasaa kufee
du'a" jedhanii eegan; garuu yommuu yeroo dheeraa
eeganii akka inni waa tokko illee hin ta'in arganitti yaada
geeddaratanii, "Inni waaqa" jedhan. **7** Bulchaan biyya
bishaaniin marfamtee kan Phubiliyoos jedhamu tokkos
naannoo sanaa lafa qotiisaa qaba ture; innis mana isaatti
nu simatee guyyaa sadii jaalalaan nu keessumsiise. **8**
Abbaan Phubiliyoos dhukkuba dhagna nama gubuu fi
garaa nama kaasuun qabamee ciisaa ture; Phaawulosis
isa gaafachuuf ol seenee erga kadhatee booddee harka
irra kaa'ee isa fayyise. **9** Yommuu wanni kun ta'etti
dhukkubsattoonni biyya bishaaniin marfamte sana irra
jiraatan biraa hundi dhufanii fayyan. **10** Isaanis karaa
baay'eedhaan ulfina nuu kennan; yommuu nu dooniin
deemuuf kaanettis waan nu barbaachisu hunda nuuf
kennan. **11** Nus ji'a sadii booddee doonii Iskindiriyaa kan
biyya bishaaniin marfamte sana irratti yeroo gannaa
dabarse tokkoon kaanee deemsa jalqabne; dooniin sunis
asxaa waaqota lakkuu Kastoorii fi Paaluksi adda isaa
irraa qaba ture. **12** Seraakuus geenyees bultii sadii achi
turre. **13** Achiis kaanee Reegiyuumitti galle; guyyaa
tokko booddees waan bubbeen kibbaa bubbiseef guyyaa
itti aanutti Putiyooluus geenye. **14** Achitti obboloota
tokko tokko arganne; isaanis akka nu bultii torba
isaan bira turru nu kadhatan. Nus akkasiin Roomaatti
galle. **15** Obboloonni achi turanis yommuu dhufaatii
keenya dhaga'anitti hamma iddoo gabaa Aphiyuusiittii
fi iddoo "Lafa Bultoo Sadii" jedhamuutti nu simachuu
dhufan; Phaawulosis isaan argee Waaqa galateeffate; ofii
isaatiis ni jajjabaate. **16** Yommuu nu Roomaa geenyetti
Phaawulos akka loltuu isa eegu tokko wajjin kophaa
isaa jiraatu eeyyamameef. **17** Phaawulosis guyyaa sadii
booddee dura bu'oota Yihuudootaa walitti waame;
yommuu isaan walitti qabamanittis akkana jedheen;
"Yaa obboloota ko, ani utuu waan saba keenyaan yookaan
duudhaa abbootii keenyaatiin mormu tokko illee hin
hojjetin Yerusaalem keessatti qabamee dabarfamee
harka warra Roomaatti kennameera. **18** Isaanis erga na
qoranii booddee sababii ani yakka du'a namatti mursiisu
tokko illee hin qabaatiniif gad na dhiisuu barbaadan. **19**
Ani garuu yoo waan ittiin saba koo himadhu tokko iyyuu
hin qabaatin illee yommuu Yihuudoonni mormanitti
akka Qeesaaritti ol iyyadhu nan dirqame. **20** Wanni ani
isin arguu fi isin wajjin haasa'uu kadhadheefis kanuma.
Ani sababuma abdii Israa'eliif jedhee foncaa kanaan
hidhameera." **21** Isaanis akkana jedhanii deebisan; "Nu
xalayaa waa'ee kee dubbatu tokko illee biyya Yihuudaatii
hin arganne; obboloota achii dhufan keessaas namni
tokko iyyuu waa'ee kee waan hamaa hin dubbanne;
nuttis hin himne. **22** Nu garuu yaadni kee maal akka
ta'e sirraa dhaga'uu barbaanna; nu akka namoonni
iddoo hunda jiran garee kanaan morman ni beeknaatii."
23 Isaanis guyyaa itti Phaawulos wajjin wal argan
qabatanii, akka malee baay'atanii lafa inni jiraachaa
ture dhaqan; innis ganamaa jalqabee hamma galgalaatti
waa'ee mootummaa Waaqaa isaanii ibsaa, lallabaas ture;
waa'ee Yesuusiis Seera Museetii fi Kitaabota Raajotaa
keessaa eeree isaan amansiisuu yaalaa ture. **24** Isaan
keessaa warri tokko tokko waan inni jedhe ni fudhatan;
warri kaan immoo amanuu didan. **25** Isaan gidduutti
waldhabiisni uumamnaan ka'anii deemuu jalqaban;
kunis erga Phaawulos akkana jedhee dubbii dhumaa
dubbatee booddee; "Hafuurri Qulqulluun yeroo karaa
Isaayyaas raajichaatiin abbootii keessanitti dubbate
sana dhugaa isaa dubbate; innis akkana jedhe: **26**
"'Gara saba kanaa dhaqiitii akkana jedhi; "Dhaga'uu
inuma dhageessu; garuu hin hubattan; ilaaluus inuma
ilaaltu; garuu hin qalbeeffattan." **27** Qalbiin saba kanaa
doomeeraatii; gurri isaanii sirriitti hin dhaga'u; ija
isaaniis dunuunfataniiru; utuu akkas ta'uu baatee silaa
ija isaaniitiin arganii, gurra isaaniitiin dhaga'anii, qalbii
isaaniitiinis hubatanii, ni deebi'u turan; anis isaan nan
fayyisa ture.' **28** "Kanaafuu ani akka fayyisuun Waaqaa
gara Namoota Ormaatti ergame akka isin beektan nan
barbaada! Isaanis ni dhaga'u." [**29** Yihuudoonnis erga
inni waan kana dubbatee booddee jabeessanii waliin
mormaa achii deeman.] **30** Phaawulosis waggaa lama

guutuu mana ofii isaatii kireeffate keessa jiraachaa,
warra isa dubbisuu dhufan hundas simachaa ture. **31**
Innis ija jabinaan, gufuu tokko malees mootummaa
Waaqaa lallabaa, waa'ee Gooftaa Yesuus Kiristoosis
barsiisaa ture.

Roomaa

1 Phaawulos tajaajilaa Kiristoos Yesuus, kan ergamaa
ta'uuf waamamee fi akka wangeela Waaqaa lallabuuf
addaan baafame irraa: **2** Wangeelli kunis kan Waaqni
duraan dursee karaa raajota isaatiin Katabbiiwwan
Qulqulluu keessatti waadaa galee dha. **3** Wangeelichis
waa'ee ilma isaa kan akka namummaatti sanyii Daawit
irraa dhalatee, **4** akka Hafuura qulqullummaatti immoo
warra du'an keessaa ka'uu isaatiin Ilma Waaqaa humna
qabeessa ta'uun isaa labsamee dha; innis Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoos. **5** Nus karaa isaatiin, maqaa isaatiif
jecha ormoota hunda keessaa akka gara ajajamuu
amantii irraa dhufuutti namoota waamnuuf ayyaanaa
fi ergamtummaa arganneerra. **6** Isinis warra akka
kan Yesuus Kiristoos ta'aniif waamaman sana keessa
jirtu. **7** Warra Waaqaan jaallatamtanii qulqulloota
ta'uuf waamamtan kanneen Roomaa jirtan hundaaf: **8**
Sababii amantiin keessan guutummaa addunyaa irratti
odeeffamaa jiruuf, ani duraan dursee waa'ee hunda
keessaniitiif karaa Yesuus Kiristoosiin Waaqa koo nan
galateeffadha. **9** Akka ani kadhannaa koo keessatti utuu
wal irraa hin kutin isin yaadadhu Waaqni ani wangeela
Ilma isaa lallabuudhaan hafuura kootiin isa tajaajilu
sun dhuga baatuu koo ti; **10** ani akka ammas dhuma
irratti gara keessan dhufuuf fedhii Waaqaatiin karaan
naa banamu nan kadhadha. **11** Akka isin jabaattaniifis
kennaa hafuuraa isinii hiruuf isin arguu baay'ee nan
hawwa; **12** kunis akka isinii fi ani amantii keenyaan
wal jajjabeessinuuf. **13** Yaa obboloota ko, ani akkuma
Namoota Ormaa kaan keessatti ija qabaadhe sana isin
keessattis akkasuma akkan qabaadhuuf yeroo baay'ee
gara keessan dhufuu yaadaa turuu ko, garuu hamma
ammaatti dhowwamuu koo akka isin beekuu dhabdan
hin barbaadu. **14** Ani namoota Giriikii fi warra nama
Giriik hin ta'iniif, beektotaa fi wallaaltotaaf gatii of irraa
nan qaba. **15** Sababiin ani isin warra Roomaa jirtanittis
wangeela lallabuuf akka malee hawwuuf kanuma. **16** Ani
wangeelatti hin qaana'u; kunis sababii wangeelli humna
Waaqaa kan warra amanan hunda fayyisu ta'eef; innis
jalqabatti Yihuudootaaf, itti aansee immoo Giriikotaaf.
17 Wangeela keessatti qajeelummaan Waaqaa amantii
irraa gara amantiitti mul'ateeraatii; kunis akkuma,
"Namni qajeelaan amantiidhaan jiraata" jedhamee
barreeffamee dha. **18** Dheekkamsi Waaqaa, Waaqa
malee jiraachuu fi hammina namootaa hunda irratti
samii irraa ni mul'ata; namoonni kunneen hammina
isaaniitiin dhugaa ukkaamsu; **19** kunis sababii wanni
waa'ee Waaqaa beekamuu malu isaaniif ifa ta'eef; Waaqni
isaaniif ibseeraatii. **20** Amalli Waaqaa kan hin mul'anne
jechuunis humni isaa kan bara baraatii fi waaqummaan
isaa uumama addunyaatii jalqabee wantoota uumaman
irraa ifaan ifatti mul'ataatii; kanaafuu isaan waan
itti qabatan hin qaban. **(aïdios g126)** **21** Isaan yoo
Waaqa beekan illee akka waaqummaa isaatti ulfina
hin kennineef; galatas hin galchineef. Garuu yaadni
isaanii waan faayidaa hin qabne ta'e; qalbiin isaanii
kan hin hubannes ni dukkanaa'e. **22** Isaan yoo ogeeyyii
ofiin jedhan iyyuu gowwoota ta'an; **23** ulfina Waaqa
hin duunees nama du'utti, simbiratti, horii miilla
afuriitti akkasumas uumamawwan lafa irra loo'anitti
fakkeessuudhaan geeddaran. **24** Kanaafuu Waaqni akka
isaan dhagna walii isaanii salphisaniif hawwii garaa
isaanii hamaadhaan dabarsee xuraa'ummaatti isaan
kenne. **25** Isaanis dhugaa Waaqaa sobatti geeddaran;
Uumaa dhiisanii uumama waaqeffatan; ni tajaajilanis.
Uumaan bara baraan eebbifamaa dha. Ameen. **(aiōn g165)**
26 Sababii kanaaf Waaqni dabarsee hawwii jibbisiisaatti
isaan kenne. Dubartoonni isaaniis karaa ittiin fedhii
fooniitiif dhiira wajjin wal bira ga'an isa uumamaan
kennameef dhiisanii, gara isa uumamaan isaaniif hin
kennaminitti geeddaran. **27** Warri dhiiraas akkasuma
karaa ittiin fedhii fooniitiif dubartoota wajjin wal bira
ga'an isa uumamaan kennameef dhiisanii kajeellaa walii
isaaniitiin gubatan. Warri dhiiraa, dhiira biraa wajjin
gocha jibbisiisaa raawwatan; dogoggora isaanii kanaafis
adaba isaaniif malu ofuma isaaniitiin fudhatan. **28**
Sababii isaan Waaqa beekuu akka waan faayidaa hin
qabneetti fudhataniif, Waaqni immoo akka isaan waan
hojjetamuu hin malle hojjetaniif qalbii faayidaa hin
qabnetti dabarsee isaan kenne. **29** Isaanis hammina gosa
hundaatiin, jal'inaan, sassattummaan, amala baduun,
hinaaffaan, nama ajjeesuun, wal loluun, gowwoomsuu fi
dabaan guutaman. Isaan hamattoota, **30** warra maqaa
nama balleessan, warra Waaqa jibban, warra nama
arrabsan, warra of jajanii fi warra of tuulanii dha; isaan
warra karaa ittiin jal'ina hojjetan yaadan, warra abbaa fi
haadha isaaniitiif hin ajajamnee dha; **31** isaan warra
hubannaa hin qabne, warra walii galtee diigan, warra
jaalala hin qabnee fi warra namaaf garaa hin laafnee
dha. **32** Isaan seera Waaqaa kan, "Warra waan akkanaa
hojjetan du'uutu isaaniif mala" jedhu sana yoo beekan
iyyuu ofii isaaniitiif waan akkanaa hojjechuu qofa utuu
hin ta'in warra waan kana hojjetan iyyuu ni jajjabeessu.

2 Kanaafuu yaa namichoo, ati yoo abbaa fedhe illee
taate kan nama kaanitti murtu waan itti qabattu hin
qabdu; waan ittiin namatti murtu hundaan ofittis ni
murtaatii; ati kan murtii kennitu iyyuu ofii keetiis isuma
hojjettaatii. **2** Nu akka murtiin Waaqaa kan warra waan
akkanaa hojjetan irratti murteeffamu dhugaa irratti
hundaa'e ni beekna. **3** Yaa namichoo, ati yommuu warra
waan akkanaa hojjetanitti murtee ofii keetii immoo
waanuma akkasii hojjettu waan murtii Waaqaa jalaa
baatu seetaa? **4** Yookaan ati akka gara laafummaan
Waaqaa gara qalbii jijjiirrannaatti si geessu utuu hin
beekin baay'ina gara laafummaa isaa, gara bal'ina isaatii
fi obsa isaa ni tuffattaa? **5** Ati garuu sababii mata
jabina keetiitii fi garaa kee isa qalbii hin jijjiirranne
sanaatiif guyyaa dheekkamsa Waaqaa kan murtiin
qajeelaan itti mul'atu sanaaf dheekkamsa of irratti
kuusaa jirta. **6** Waaqni, "Nama hundaaf akkuma hojii
isaatti gatii isaa ni kenna." **7** Inni warra obsaan waan
gaarii hojjechaa kabaja, ulfinaa fi jireenya hin dabarre
barbaadaniif jireenya bara baraa ni kenna. **(aiōnios g166)**
8 Warra ofittoo kanneen dhugaadhaaf ajajamuu didanii
hammina duukaa bu'an garuu dheekkamsaa fi aariitu

isaan eeggata. **9** Nama hammina hojjetu hunda irratti,
jalqabatti Yihuudii irratti, ergasii immoo Nama Ormaa
irratti dhiphinnii fi rakkinni ni dhufa. **10** Garuu nama
waan gaarii hojjetu hundaaf, jalqabatti Yihuudiif, ergasii
immoo Nama Ormaatiif kabajni, ulfinnii fi nagaan ni
ta'a. **11** Waaqni nama wal hin caalchisuutii. **12** Warri
utuu seera hin qabaatin cubbuu hojjetan hundinuu
seera malee barbadaa'u; warra utuu seera qabanuu
cubbuu hojjetan hundattis seeruma sanaan murama. **13**
Sababiin isaas warra seeraaf ajajamanitu fuula Waaqaa
duratti qajeeltota taasifama malee warri seera dhaga'an
qajeeltota miti. **14** Namoonni Ormaa warri seera hin
qabne yoo uumamaan waan seerri ajaju hojjetan, yoo
seera qabaachuu baatan illee isaan ofii isaaniitiifuu
seera. **15** Isaan waan qalbiin isaanii dhugaa ba'uuf,
waan yaadni isaaniis yeroo tokko isaan himatee yeroo
kaan immoo isaaniif falmuuf, akka ajajni seeraa garaa
isaanii keessatti barreeffame ni argisiisu. **16** Akka
wangeela ani lallabuutti wanni kun gaafa Waaqni icciitii
namootaa karaa Yesuus Kiristoosiin murtii itti kennutti
ta'a. **17** Ati yoo Yihuudii ofiin jette, yoo seera amanatte,
yoo kan Waaqaanis of jajju taate, **18** yoo fedhii isaa
beekte, yoo seera sanaanis qajeelfamtee waan hunda
caalu mirkaneeffatte, **19** warra iji isaanii jaameef dura
deemaa, warra dukkana keessa jiraniif immoo ifa ta'uu
kee yoo amante, **20** karaa seeraatiinis beekumsaa fi
dhugaa qabduun yoo wallaaltota gorsite, daa'immanis
yoo barsiifte, **21** egaa ati kan warra kaan barsiiftu,
ofii kee immoo hin barsiiftuu? Kan "Hin hatin" jettee
barsiiftu ofii keetii immoo ni hattaa? **22** Ati kan, "Namni
ejjuu hin qabu" jettu ofii keetii ni ejjitaa? Kan waaqota
tolfamoo akka malee jibbitu mana qulqullummaa ni
saamtaa? **23** Ati kan Seeraan of jajju seera cabsuudhaan
Waaqa ni salphiftaa? **24** "Sababii keessaniif maqaan
Waaqaa Namoota Ormaa gidduutti arrabsama" jedhamee
barreeffameeraatii. **25** Yoo ati seera eegde dhagna
qabaan faayidaa qaba; yoo seera cabsite garuu akka
waan dhagna hin qabatinii taateerta. **26** Warri dhagna
hin qabatin yoo waan seerri ajaju eegan, akka waan
dhagna qabataniitti hin ilaalamanii ree? **27** Namni utuu
fooniin dhagna hin qabatin seera eegu tokko si nama
seera barreeffame qabaattee dhagnas qabattee seera
cabsitutti ni mura. **28** Namni waan alaan mul'atu qofaan
Yihuudii hin ta'u; dhagna qabachuunis waan alaan
mul'atu qofa miti. **29** Garuu nama keessa namummaa
isaatiin Yihuudii ta'etu Yihuudii dha; dhagna qabaanis
dhagna qabaa yaada garaa kan Hafuuraan ta'uudha
malee seera barreeffameen miti. Namni akkasii Waaqa
biratti malee nama biratti hin jajamu.

3 Egaa Yihuudii ta'uun faayidaa maalii qaba?
Yookaan bu'aan dhagna qabaa maalii? **2** Karaa
hundaanuu bu'aa guddaa qaba! Jalqabatti dubbiin
Waaqaa Yihuudootatti imaanaa kenname. **3** Isaan
keessaa tokko tokko yoo hin amanin maal ree? Amantii
dhabuun isaanii amanamummaa Waaqaa ni balleessaa?
4 Gonkumaa hin ta'u! Namoonni hundinuu sobdoota,
Waaqni immoo dhugaa qabeessa haa ta'u. Kunis
akkuma, "Akka ati dubbii keetiin dhuga qabeessa
taatuuf, yommuu murtiitti dhi'aattuttis akka mo'attuuf"
jedhamee barreeffamee dha. **5** Yoo jal'inni keenya
qajeelina Waaqaa ifa baase garuu maal jenna ree? Waaqni
dheekkamsa isaa nutti fiduun isaa qajeelina dhabeetii?
Kanas ani akka namaattin dubbadha. **6** Gonkumaa
hin ta'u! Utuu akkas ta'ee silaa Waaqni akkamitti
addunyaatti muruu danda'a ree? **7** Namni tokko, "Yoo
soba kootiin dhuga qabeessummaan Waaqaa guddatee
ulfinni isaas baay'ate maaliif hamma ammaatti akka
cubbamaa tokkootti natti murama ree?" jedhee falma
ta'a. **8** Kunis isa namoonni tokko tokko, "Isaan, 'Akka
wanni gaariin dhufuuf hammina haa hojjennu?' jedhu"
jedhanii nurratti odeessisanii dha. Murtiin isaanitti
muramus waanuma maluu dha! **9** Egaa maal jenna
ree? Nu Yihuudoonni warra kaan caallaa? Gonkumaa
akkas miti! Akka Yihuudoonnii fi Giriikonni hundinuu
cubbuu jala jiran duraan dursinee mirkaneessineerraatii.
10 Kunis kan akkana jedhamee barreeffamee dha:
"Qajeelaan tokko iyyuu hin jiru; namni tokko iyyuu;
11 namni hubannaa qabu, kan Waaqa barbaadu tokko
iyyuu hin jiru. **12** Hundinuu dogoggoraniiru; walumatti
warra faayidaa hin qabne ta'aniiru; namni waan gaarii
hojjetu tokko iyyuu hin jiru; tokkumti iyyuu hin
jiru." **13** "Laagaan isaanii awwaala banamaa dha;
arraba isaaniitiin ni gowwoomsu." "Hadhaan buutii
hidhii isaanii jala jira." **14** "Afaan isaanii abaarsaa fi
hadhaa'ummaan guutame." **15** "Miilli isaanii dhiiga
dhangalaasuutti ariifata; **16** badiisaa fi gadadootu karaa
isaanii irra jira; **17** karaa nagaas hin beekan." **18** "Waaqa
sodaachuun ija isaanii dura hin jiru." **19** Akka afaan
hundi cufamuu fi akka addunyaan hundinuu murtii
Waaqaa jala galuuf, wanni seerri jedhu hundinuu akka
warra seera jala jiraniif dubbatu ni beekna. **20** Kanaafis
eenyu iyyuu seera eeguudhaan fuula Waaqaa duratti
qajeelaa hin ta'u; seeratu cubbuu nu hubachiisaatii. **21**
Amma garuu qajeelummaan Waaqaan kennamu kan
seeraan adda ta'e, kan Seerrii fi Raajonni dhugaa ba'aniif
mul'ateera. **22** Qajeelummaan Waaqaa kun amantiidhaan
warra Yesuus Kiristoositti amanan hundaaf kennama;
nama wal caalchisuun hin jiru; **23** sababii hundi
isaanii iyyuu cubbuu hojjetaniif isaan ulfina Waaqaa
irraa citaniiruutii; **24** isaanis ayyaana Waaqaa isa
furama karaa Kiristoos Yesuusiin toluma kennameefiin
qajeeltota taasifamaniiru. **25** Dhiiga isaatti amantii
qabaachuudhaanis akka inni aarsaa araaraa ta'uuf
Waaqni isa dhi'eesse. Waan kana gochuun isaas cubbuu
kanaan dura hojjetame utuu hin adabin waan obsaan
bira darbeef qajeelina isaa argisiisuuf jedhee ti; **26**
Waaqni yeroo ammaa qajeelummaa isaa argisiisuu
fi akka nama Yesuusitti amanus qajeelaa ta'uu isaa
labsuuf waan kana godhe. **27** Yoos of tuuluun eessa
jira ree? Inni hafeera. Seera kamiin? Seera eeguudhaan
moo? Miti; seera amantiitiin malee. **28** Nu akka
namni seera eeguudhaan utuu hin ta'in amantiidhaan
qajeelaa taasifamu ni amannaatii. **29** Waaqni Waaqa
Yihuudootaa qofa moo? Inni Waaqa Namoota Ormaas
mitii? Eeyyee, inni Waaqa Namoota Ormaatis; **30** egaa
kan dhagna qabates amantiin, kan dhagna hin qabatinis
amantiidhuma sanaan qajeelaa kan taasisu Waaquma

tokkicha. **31** Yoos nu amantii kanaan seera sana cabsinaa
ree? Gonkumaa akkas miti! Seericha ni cimsina malee.

4 Egaa Abrahaam inni fooniin abbaa keenya ta'e sun
haala kanaan maal argate jenna ree? **2** Abrahaam
utuu hojiin qajeelaa taasifamee jiraatee silaa waan ittiin
of jaju qaba ture; fuula Waaqaa duratti garuu akkas
miti. **3** Katabbiin Qulqulluun maal jedha? "Abrahaam
Waaqa amane; kunis qajeelummaatti lakkaa'ameef." **4**
Nama hojjetu tokkoof Mindaan gatiidha malee akka
kennaa tolaatti hin hedamu. **5** Ta'us nama hin hojjenne,
kan Waaqa isa nama hamaa qajeelaa taasisu amanatu
garuu amantiin isaa qajeelummaatti lakkaa'amaaf. **6**
Daawitis akka namni Waaqni qajeelummaa hojii malee
argamu lakkaa'uuf eebbifamaa ta'e yommuu dubbatu
akkana jedha: **7** "Warri yakki isaanii dhiifameef, kanneen
cubbuun isaanii haguugameef eebbifamoo dha. **8** Namni
Gooftaan cubbuu isaa itti hin lakkoofne eebbifamaa dha."
9 Eebbi kun warra dhagna qabatan qofaaf moo warra
dhagna hin qabatiniifis? Abrahaamiif amantiin isaa
qajeelummaatti lakkaa'ame jenneerraatii. **10** Kun egaa
akkamitti isaaf lakkaa'ame ree? Erga inni dhagna qabatee
moo duraanii? Durumaan malee erga dhagna qabate
miti! **11** Inni mallattoo dhagna qabaa fudhate; kunis
chaappaa qajeelummaa inni utuu dhagna hin qabatin
dura amantiin argate sanaa ti. Kanaafis inni warra
utuu dhagna hin qabatin amanan kanneen amantiin
isaanii qajeelummaatti lakkaa'ameef hundaaf abbaa
dha. **12** Akkasumas inni warra dhagna qabataniif,
dhagna qabachuu qofas utuu hin ta'in warra karaa
amantii abbaan keenya Abrahaam utuu dhagna hin
qabatiniin dura fudhate sana duukaa bu'an hundaaf
abbaa dha. **13** Abrahaamii fi sanyiin isaa waadaa
akka inni dhaaltuu addunyaa ta'u kenname sana karaa
qajeelummaa amantiin dhufuutiin argatan malee karaa
seeraatiin miti. **14** Yoo warri seeratti bulan dhaaltota
ta'an, amantiin gatii hin qabu; waadaanis homaa hin
fayyaduutii; **15** kunis sababii seerri dheekkamsa fiduuf.
Lafa seerri hin jirre yakki hin jiruutii. **16** Kanaafuu
waadaan kun akka ayyaanaan ta'uu fi akka sanyii isaa
hundaaf wabii ta'uuf amantii irratti hundeeffame; innis
warra akka Abrahaam amananiif malee warra seeratti
bulan qofaaf miti; Abrahaam abbaa hunduma keenyaa
ti. **17** Kunis akkuma, "Ani abbaa saboota baay'ee si
taasiseera" jedhamee barreeffamee dha. Abrahaam
Waaqa amanate; innis Waaqa warra du'aniif jireenya
kennuu fi isa waan hin jirre akka waan jiruutti waamu
sana duratti abbaa keenya. **18** Abrahaamis akkuma,
"Sanyiin kee akkas ni ta'a" jedhametti utuu abdiin
tokko iyyuu hin jiraatin abdiidhaan amanee abbaa
saboota baay'ee ta'e. **19** Innis akka umuriin isaa gara
waggaa dhibbaa ga'ee dhagni isaa du'e, akkasumas akka
gadameessi Saaraa du'e beeku illee amantii isaatti hin
laafne. **20** Inni amantii isaatti jabaachuun Waaqaaf
ulfina kenne malee amantii dhabuun waadaa Waaqaa hin
shakkine; **21** akka Waaqni waan waadaa gale raawwachuu
danda'us guutumaan guutuutti hubateera. **22** Kanaafuu,
"Amantiin isaa qajeelummaatti isaaf lakkaa'ame." **23**
Dubbiin, "Qajeelummaatti isaaf lakkaa'ame" jedhu kun
Abrahaam qofaaf hin barreeffamne; **24** nuufis, warra
Waaqa Gooftaa keenya Yesuusin warra du'an keessaa
kaase sanatti amannuufis, qajeelummaatti ni lakkaa'ama.
25 Yesuus cubbuu keenyaaf dabarfamee du'atti kenname;
qajeeltota nu taasisuuf immoo du'aa kaafame.

5 Kanaafuu amantiidhaan qajeeltota erga taasifamnee
nu karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin Waaqa
wajjin nagaa qabna. **2** Ayyaana amma jabaannee ittiin
dhaabannu kanattis karaa isaatiin amantiin galuuf carraa
arganneerra. Abdii ulfina Waaqaattis ni gammanna. **3**
Kana qofa miti; nu dhiphina keenyattis ni gammanna;
akka dhiphinni obsa fidu ni beeknaatii; **4** obsi jabaatanii
dhaabachuu, jabaatanii dhaabachuun immoo abdii fida.
5 Jaalalli Waaqaa karaa Hafuura Qulqulluu nuu kennamee
sanaatiin garaa keenya keessatti waan dhangalaafameef
abdiin nu hin qaanessu. **6** Utuu nu amma illee
dadhabdoota taanee jirruu yeroo malutti Kiristoos
cubbamootaaf jedhee du'e. **7** Yoo namni tokko nama
gaariif du'uuf ija jabaachuu danda'e iyyuu, namni nama
qajeelaaf du'u akka malee muraasa. **8** Garuu utuma nu
cubbamoota taanee jirruu Kiristoos nuuf jedhee du'e;
kunis jaalala Waaqni nuuf qabu argisiisa. **9** Egaa nu
amma erga dhiiga isaatiin qajeeltota taasifamnee, akkam
karuma isaatiin dheekkamsa Waaqaa jalaa hin baane
ree! **10** Nu utuu diinota Waaqaa taanee jirruu erga du'a
ilma isaatiin isatti araaramnee, erga isatti araaramnee
booddee immoo hammam caalaa jireenya isaatiin hin
fayyinu ree! **11** Kana qofa miti; nu garuu Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoos isa ittiin amma araara arganne sanaan
Waaqatti ni gammanna. **12** Kanaaf akkuma cubbuun
karaa nama tokkootiin addunyaa seene, duuti immoo
karaa cubbuutiin seene; sababii namni hundinuu cubbuu
hojjeteefis duuti nama hundatti dhufe. **13** Utuu seerri
hin kennaminiin dura iyyuu cubbuun addunyaa keessa
tureetii; yeroo seerri hin jirretti garuu cubbuun hin
lakkaa'amu. **14** Ta'us duuti bara Addaam irraa jalqabee
hamma bara Museetti warra dogoggora akka Addaam
hin hojjetin irratti illee mo'ee ture; Addaamis Isa dhufuuf
jiru sanaaf fakkeenya ture. **15** Kennaan tolaa sun garuu
akka balleessaa sanaa miti. Erga sababii balleessaa
nama tokkootiin namoonni baay'een du'anii, ayyaanni
Waaqaatii fi kennaan karaa ayyaana nama tokkootiin
jechuunis kennaan karaa Yesuus Kiristoosiitiin dhufe sun
immoo hammam caalaa namootaaf haa baay'atu ree! **16**
Kennaan Waaqaa miidhaa cubbuun namni tokko hojjete
fiduun tokko miti: Murtiin cubbuu tokkichaaf kenname
yakkamtummaa fideera; kennaan tolaa kan balleessaa
baay'ee irratti kenname garuu qajeelummaa fide. **17**
Erga sababii balleessaa nama tokkootiin karaa namicha
sanaatiin duuti mo'ee, warri ayyaana baay'atee irraa
hafaa ta'ee fi kennaa qajeeltota nama taasisu argatan
immoo karaa nama tokkoo karaa Yesuus Kiristoosiitiin
hammam caalaa jireenyaan hin mo'an ree! **18** Kanaafuu
akkuma balleessaan tokko nama hundatti yakka mursiise,
akkasuma immoo hojiin qajeelummaa tokko nama
hundaaf qajeelummaa jireenya fidu ta'e. **19** Akkuma
ajajamuu diduu nama tokkootiin namoonni baay'een
cubbamoota ta'an, akkasuma immoo ajajamuu nama
tokkootiin namoonni baay'een qajeeltota ni taasifamu.

20 Seerris akka cubbuun baay'atuuf dhufe. Lafa cubbuun
baay'atetti garuu ayyaanni akka malee baay'ate; 21 kunis
akkuma cubbuun karaa du'aatiin mo'e sana ayyaannis
karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiitiin akka jireenya
bara baraa fiduuf karaa qajeelinaatiin akka mo'uuf.
(aiōnios g166)

6 Egaa maal jenna ree? Akka ayyaanni baay'atuuf
ittuma fufnee cubbuu haa hojjennuu? 2 Gonkumaa
hin ta'u! Nu warri cubbuuf duune, si'achi akkamitti
cubbuu jala jiraanna? 3 Yookaan nu warri Kiristoos
Yesuusitti cuuphamne hundi akka du'a isaattis
cuuphamne isin hin beektanii? 4 Kanaafuu akkuma
Kiristoos ulfina Abbaatiin warra du'an keessaa kaafame
sana nus akka jireenya haaraa jiraannuuf cuuphaadhaan
du'a isaa keessatti hirmaannee isa wajjin awwaalamne.
5 Nu erga du'a isaatiin akkasitti isa wajjin tokko taane,
du'aa ka'uu isaatiinis akkasuma isa wajjin tokko ni taana.
6 Akka dhagni cubbamaan balleeffamuuf, nus akka
si'achi garboota cubbuu hin taaneef akka namummaan
keenya moofaan sun isa wajjin fannifame ni beekna; 7
namni du'e cubbuu irraa bilisoomeeraatii. 8 Egaa nu
yoo Kiristoos wajjin duune, akka isa wajjin jiraannus
ni amanna. 9 Kiristoos warra du'an keessaa waan
ka'eef, akka inni deebi'ee hin duune ni beeknaatii;
duutis si'achi isa irratti gooftummaa hin qabu. 10
Inni du'a du'e sana si'a tokko yeroo hundaaf cubbuuf
du'e; jireenya jiraatu sana garuu Waaqaaf jiraata. 11
Isinis akkasuma akka cubbuuf duutanitti, Kiristoos
Yesuusiin garuu akka Waaqaaf jiraattota taatanitti of
hedaa. 12 Kanaafuu isin akka fedhii isaa hamaadhaaf
hin ajajamneef dhagna keessan kan du'a hin oolle irratti
cubbuu hin moosisinaa. 13 Akka warra du'a irraa gara
jireenyaatti fidamaniitti Waaqaaf of dhi'eessaa malee
kutaa dhagna keessanii mi'a jal'inaa gootanii cubbuuf
hin dhi'eessinaa; garuu kutaa dhagna keessanii mi'a
qajeelinaa godhaatii Waaqaaf dhi'eessaa. 14 Isin ayyaana
jala jirtu malee waan seera jala hin jirreef, cubbuun isin
irratti gooftummaa hin qabaatu. 15 Egaa maal haa ta'u
ree? Nu sababii ayyaana jala malee seera jala hin jirreef
cubbuu haa hojjennuu? Gonkumaa hin ta'u! 16 Cubbuu
gara du'aatti nama geessuufis ta'u yookaan ajajamuu
gara qajeelummaatti nama geessuuf, yommuu akka
garbootaatti nama tokkoof ajajamuuf of kennitanitti,
nama ajajamtaniif sanaaf akka garboota taatan hin
beektanii? 17 Isin yoo garboota cubbuu turtan illee
amma garuu barumsa itti kennamtan sanaaf waan garaa
guutuun ajajamtaniif Waaqaaf galanni haa ta'u. 18
Isin cubbuu irraa bilisoomtanii garboota qajeelummaa
taataniirtu. 19 Sababii isin uumamaanuu dadhaboo
taataniif ani jecha namaa galuun nan dubbadha; akkuma
kutaa dhagna keessanii xuraa'ummaa fi hammina
guddachaa deemuuf garba gootanii dhi'eessaa turtan
sana ammas kutaa dhagna keessanii qajeelummaa gara
qulqullummaatti geessuuf garba godhaatii dhi'eessaa.
20 Isin yeroo garboota cubbuu turtanitti, qajeelummaa
irraa bilisa turtan. 21 Waan amma itti qaanoftan kana
irraa yeroo sana bu'aa maalii argattan ree? Dhumni
waan sanaa du'aatii! 22 Amma garuu waan cubbuu irraa
bilisoomtanii garboota Waaqaa taataniif faayidaan isin
argattan gara qulqullummaatti isin geessa; dhumni isaas
jireenya bara baraa ti. (aiōnios g166) 23 Mindaan cubbuu
du'aatii; kennaan Waaqaa garuu karaa Gooftaa keenya
Kiristoos Yesuusiin jireenya bara baraa ti. (aiōnios g166)

7 Yaa obboloota, ani warra seera beekanitti nan
dubbadhaatii; seerri nama tokko irratti taayitaa
kan qabaatu hamma namichi sun lubbuun jiru qofa
akka ta'e isin hin beektanii ree? 2 Dubartiin heerumte
tokko hamma inni lubbuudhaan jirutti seeraan dhirsa
isheetti hidhamteerti; yoo dhirsi ishee du'e garuu seera
fuudhaa fi heerumaa sana irraa hiikamteerti. 3 Kanaafuu
utuu dhirsi ishee lubbuudhaan jiruu yoo nama biraatti
heerumte isheen ejjituu jedhamti. Yoo dhirsi ishee du'e
garuu waan seera sana irraa hiikamteef yoo nama biraatti
heerumte illee ejjitu miti. 4 Kanaafuu yaa obboloota
ko, isinis akkasuma karaa dhagna Kiristoosiin seeraaf
duutaniirtu; kunis akka isin kan biraa, kan isa warra
du'an keessaa kaafame sanaa taataniif; kun immoo akka
nu Waaqaaf ija naqannuuf. 5 Yeroo nu akka namummaa
cubbamaatti jiraachaa turretti, hawwiin cubbuu kan
seeraan kakaafame sun akka nu du'aaf ija naqannuuf
dhagna keenya keessatti hojjechaa ture. 6 Amma garuu
waan duraan nu hidhee ture sanaaf du'uudhaan seera
irraa hiikamneerra; kunis akka seera moofaa barreeffame
sana jalatti tajaajilluuf utuu hin ta'in akka jireenya
Hafuuraa haaraa sanaan tajaajilluuf. 7 Egaa maal jenna
ree? Seerri cubbuudhaa? Gonkumaa akkas miti! Garuu
ani utuu seeraan ta'uu baatee cubbuun maal akka
ta'e hin beeku ture. Utuu seerri "Hin hawwin" jechuu
baatee ani silaa hawwiin maal akka ta'e dhugumaan hin
beeku ture. 8 Cubbuun garuu carraa ajajni argamsiiseen
hawwii hamaa gosa hundaa na keessatti uume. Lafa
seerri hin jirretti cubbuun du'aadhaatii. 9 Ani dur seera
malee jiraachaan ture; yommuu ajajni dhufetti garuu
cubbuun ni bayyanatte; anis nan du'e. 10 Ajajni jireenya
fida jedhamee eegame sunis akka du'a natti fide nan
hubadhe. 11 Cubbuun carraa ajajni argamsiiseen na
gowwoomse; ajajuma sanaanis na ajjeese. 12 Kanaafuu
seerri qulqulluu dha; ajajni sunis qulqulluu dha; qajeelaa
dha; gaarii dhas. 13 Egaa waan gaarii sanatu du'a
natti ta'ee ree? Gonkumaa akkas miti! Cubbuunis akka
cubbuutti akka ilaalamuuf, akka karaa ajajaatiin ittuma
caalee cubbuu ta'uufis cubbuun karaa waan gaarii
sanaatiin du'a natti fide. 14 Nus akka seerri sun seera
hafuuraa ta'e ni beekna; ani garuu nama foonii kan
akkuma garbaatti cubbuutti gurguramee dha. 15 Ani
waanan hojjedhu hin beeku. Ani waanan jibbun hojjedha
malee waanan hojjechuu barbaadu hin hojjedhuutii. 16
Ani erga waanan hojjechuu hin barbaanne hojjedhee,
akka seerri sun gaarii ta'e walii nan gala. 17 Yoos, si'achi
cubbuu na keessa jiraatutu waan kana hojjeta malee ana
miti. 18 Na keessa jechuunis namummaa koo cubbamaa
keessa akka wanni gaariin tokko iyyuu hin jirre nan
beeka. Ani waan gaarii hojjechuu nan hawwa; garuu
hojjechuu hin danda'u. 19 Wanti ani hojjedhu waan
hamaa ani hojjechuu hin barbaanne malee waan gaarii
ani hojjechuu barbaadu mitiitii. 20 Egaa ani waanan
hojjechuu hin barbaanne yoon hojjedhe, si'achi cubbuu
na keessa jiraatu sanatu waan kana hojjeta malee ana

miti. **21** Kanaafuu akka seerri sun hojjechaa jiru nan
hubadha; yommuu ani waan gaarii hojjechuu barbaadu
hamminni na biratti argama. **22** Ani keessa namummaa
kootti seera Waaqaattin nan gammadaatii; **23** ani garuu
utuu seerri biraa seera qalbii koo wajjin kutaa dhagna
koo keessatti wal lolee seera cubbuu kan kutaa dhagna
koo keessa jiruuf na booji'uu nan arga. **24** Ani nama
gadadamaa akkamii ti! Dhagna du'u kana jalaa eenyutu
na baasa? **25** Karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin
galanni Waaqaaf haa ta'u! Kanaafuu ani mataan koo
qalbii kootiin garbicha seera Waaqaa ti; namummaa koo
cubbamaadhaan garuu ani garbicha seera cubbuu ti.

8 Egaa amma murtiin warra Kiristoos Yesuus keessa
jiraatanitti muramu hin jiru; **2** seerri Hafuura
jireenyaa karaa Kiristoos Yesuusiin seera cubbuutii
fi seera du'aa jalaa na bilisoomseeraatii. **3** Waan
seerri sababii fooniitiin dadhabsiifameef hojjechuu hin
danda'in, Waaqni Ilma ofii isaa bifa foon cubbamaatiin
aarsaa cubbuu akka ta'uuf erguun hojjeteeraatii.
Kanaanis inni fooniin cubbuutti mure. **4** Kunis
akka qajeelummaan seeraa sun nu warra utuu akka
namummaa cubbamaatti hin ta'in akka Hafuuraatti
jiraannu keessatti raawwatamuufii dha. **5** Warri
akka fooniitti jiraatan waan foonii yaadu; warri akka
Hafuuraatti jiraatan garuu waan Hafuuraa yaadu. **6**
Yaadni foonii du'a; yaadni Hafuuraa garuu jireenyaa
fi nagaa dha. **7** Yaadni foonii diina Waaqaa ti; seera
Waaqaatiifis hin bulu. Buluus hin danda'u. **8** Warri akka
fooniitti jiraatan Waaqa gammachiisuu hin danda'an. **9**
Isin garuu yoo Hafuurri Waaqaa isin keessa jiraate akka
Hafuuraatti jiraattu malee akka fooniitti hin jiraattan.
Eenyu iyyuu yoo Hafuura Kiristoos qabaachuu baate
inni kan Kiristoos miti. **10** Yoo Kiristoos isin keessa
jiraate garuu dhagni keessan sababii cubbuutiin du'aa
dha; hafuurri keessan immoo sababii qajeelummaatiin
jiraataa dha. **11** Hafuurri Waaqaa inni Yesuusin warra
du'an keessaa kaase sun yoo isin keessa jiraate garuu,
inni Kiristoos Yesuusin warra du'an keessaa kaase sun
karaa Hafuura isaa kan isin keessa jiruutiin dhagna
keessan isa du'uufis jireenya kenna. **12** Egaa yaa
obboloota, nu gatii of irraa qabna; garuu fooniif miti;
akka fooniitti jiraachuufis miti. **13** Isin yoo akka fooniitti
jiraattan ni duutuutii; yoo Hafuuraan hojii foon keessanii
ajjeeftan garuu ni jiraattu. **14** Warri Hafuura Waaqaatiin
qajeelfaman hundinuu ilmaan Waaqaatii. **15** Isin Hafuura
ilmummaa isa nu ittiin, "Aabbaa, yaa Abbaa" jennee
waammannu sana argattan malee Hafuura garbummaa
kan gara sodaatti isin deebisu hin arganne. **16** Akka
nu ijoollee Waaqaa taane kan hafuura keenya wajjin
dhugaa ba'us Hafuuruma sana. **17** Yoo ijoollee taane
immoo nu dhaaltota; akka hirmaattota ulfina isaa
taanuufis yoo hirmaattota dhiphina isaa taane, nu
dhaaltota Waaqaa ti; Kiristoos wajjinis ni dhaalla.
18 Dhiphinni keenya kan ammaa kun ulfina nutti
mul'achuuf jiruun yommuu wal bira qabamu akka waan
tokkottuu hin lakkaa'amne ani nan yaada. **19** Uumamni
mul'achuu ijoollee Waaqaa hawwiidhaan eeggachaa jira.
20 Uumamni utuu filannoo isaatiin hin ta'in, fedhii isa
dabarsee isa kenne sanaatiin abdiidhaan waan faayidaa
hin qabnetti saaxilameeraatii; **21** kunis akka uumamni
mataan isaa garbummaa tortoruu jalaa ba'ee bilisummaa
ulfina qabeessa ijoollee Waaqaatti galuuf. **22** Uumamni
hundinuu hamma ammaatti akkuma dhiphina yeroo
ciniinsuutti akka aadaa jiru ni beekna. **23** Uumama qofa
utuu hin ta'in nu mataan keenya warri ija Hafuuraa kan
jalqabaa qabnu iyyuu furii dhagna keenyaa ilmummaatti
guddifamuu eeggachaa of keessatti ni aadna. **24** Nu
abdii kanaan fayyineetii. Abdiin argamu garuu abdii
miti; namni waan amma iyyuu qabu abdatu eenyu ree?
25 Nu yoo waan amma hin qabne abdanne garuu obsaan
eegganna. **26** Akkasumas Hafuurri dadhabbii keenya
irratti nu gargaara. Nu waan kadhachuu qabnu hin
beeknuutii; hafuurri mataan isaa garuu aaduu ibsamuu
hin danda'amneen nuuf kadhata. **27** Inni garaa keenya
qoru sun yaada Hafuuraas ni beeka; Hafuurri akka fedhii
Waaqaatti qulqullootaaf kadhataatii. **28** Waaqni warra
isa jaallatanii akka kaayyoo isaatti waamamaniif akka
wanti hundinuu gaarii ta'uuf hojjetu ni beekna. **29**
Akka inni obboloota baay'ee keessatti hangafa ta'uuf
Waaqni warra duraan dursee beeke akka bifa ilma
isaa fakkaataniif duraan dursee murteesseeraatii. **30**
Inni warra duraan dursee murteesse sana ni waame;
warra waame sanas qajeeltota taasise; warra qajeeltota
taasiseef immoo ulfina kenne. **31** Egaa kana irratti
maal jenna ree? Erga Waaqni nu wajjin ta'ee eenyutu
nuun mormuu danda'a? **32** Waaqni Ilma isaa illee utuu
hin mararfatin hunduma keenyaaf dabarsee kenne sun
akkamitti waan biraa hundumas isa wajjin akkasuma
arjummaan nuuf hin kennu ree? **33** Warra Waaqni filate
eenyutu himata? Kan qajeelaa nama taasisu Waaqa. **34**
Kan itti muru eenyu? Kiristoos Yesuus isuma nuuf du'ee,
kana caalaa immoo warra du'an keessaa ka'ee mirga
Waaqaa jiruu fi nuuf kadhatu sanaa dha. **35** Jaalala
Kiristoos irraa eenyutu gargar nu baasa? Dhiphina
moo rakkina, ari'atama moo beela, daaruu moo balaa
yookaan goraadee? **36** Kunis akkuma, "Nu siif jennee
guyyaa guutuu ni ajjeefamna; akka hoolota qalamuuf
jiraniittis lakkaa'amneerra" jedhamee barreeffamee
dha. **37** Kana hunda keessatti garuu nu isa nu jaallate
sanaan mo'attoota ni caalla. **38** Duuti yookaan jireenyi,
ergamoonni yookaan bulchitoonni, hangafoonni, wanni
ammaa yookaan wanni dhufuuf jiru yookaan humni
tokko iyyuu, **39** ol dheerinni yookaan gad fageenyi
yookaan uumamni biraa kam iyyuu jaalala Waaqaa kan
Kiristoos Yesuus Gooftaa keenyaa irraa akka gargar nu
baasuu hin dandeenye ani amaneera.

9 Ani Kiristoosiin dhugaa nan dubbadha; ani hin
sobu; yaadni koos Hafuura Qulqulluudhaan naa
mirkaneessa; **2** ani gadda guddaa fi dhiphina wal irraa
hin cinne garaa koo keessaa qaba. **3** Ani iyyuu obboloota
koo warra akka fooniitti sanyii koo ta'aniif jedhee utuun
Kiristoos irraa gargar ba'ee abaaramee nan hawwa
tureetii; **4** isaan saba Israa'el. Ilmummaan, ulfinni,
kakuun, seera fudhachuun, tajaajiluu fi waadaan kan
isaanii ti. **5** Abbootiin kan isaanii ti; Kiristoosis isaan
irraa fooniin dhalate; inni waan hunda irratti Waaqa;
inni bara baraan haa eebbifamu! Ameen. **(aiōn g165)** **6**

Kun garuu dubbiin Waaqaa diigameera jechuu miti. Kan
Israa'el irraa dhalate hundi Israa'el miti. **7** Yookaan isaan
sababii sanyii Abrahaam ta'aniif hundi isaanii ijoollee
isaa miti. Garuu, "Sanyiin kee Yisihaaqiin siif waamama"
jedhameera. **8** Kana jechuunis ijoollee waadaatu sanyiitti
lakkaa'ama malee ijoolleen foon irraa dhalatan ijoollee
Waaqaa miti. **9** Dubbiin waadaa sunis kan, "Ani yeroo
murteeffametti deebi'ee nan dhufa; Saaraanis ilma ni
deessi" jedhu tureetii. **10** Kana qofa miti; Ribqaan yeroo
namuma tokkoof, abbaa keenya Yisihaaqiif ulfooftetti,
11 ijoolleen sun utuu hin dhalatin yookaan utuu waan
gaarii yookaan waan hamaa hin hojjetin akka kaayyoon
filannoo Waaqaa raawwatamuuf, **12** utuu hojiin hin ta'in
isa waamicha Waaqaatiin, "Inni hangafni isa quxisuu
tajaajila" jedhamee isheetti himame. **13** Kunis akkuma,
"Yaaqoobin nan jaalladhe; Esaawun garuu nan jibbe"
jedhamee barreeffamee dha. **14** Egaa maal jenna ree?
Waaqni jal'aadhaa? Gonkumaa akkas miti! **15** Inni
Museedhaan, "Ani kanan maaru nan maara; kanan garaa
laafuufiis garaa nan laafa" jedhaatii. **16** Kanaafuu wanti
kun araara Waaqaatiin malee hawwii yookaan carraaqqii
namaatiin miti. **17** Katabbiin qulqulluun Fara'ooniin,
"Ani humna koo sirratti argisiisuuf, maqaan koos akka
lafa hunda irratti labsamuuf kaayyoo kanaaf si kaaseera"
jedhaatii. **18** Kanaaf Waaqni kan maaruu barbaadu ni
maara; kan mata jabeessa gochuu barbaadu immoo mata
jabeessa godha. **19** Isinis, "Yoos Waaqni maaliif amma
iyyuu dogoggora nurra barbaada? Fedhii isaas eenyutu
mormuu danda'a?" naan jettu. **20** Garuu yaa namichoo,
Waaqaan mormuuf ati eenyu? "Wanti tolfame tokko kan
isa tolcheen, 'Ati maaliif akkanatti na tolchite?'" jedhaa?
21 Suphee dhooftuun tokko dhoqqee suphee kan bukaa'e
irraa qodaa ulfinaa fi salphinaaf oolu tolchuuf mirga hin
qabuu? **22** Waaqni dheekkamsa isaa argisiisuu fi humna
isaas beeksisuuf jedhee yoo mi'a dheekkamsaa kanneen
badiisaaf qopheeffaman obsa guddaan bira darbe hoo?
23 Inni badhaadhummaa ulfina isaa yoo mi'a araara isaa
kanneen duraan dursee ulfinaaf qopheessetti beeksisuuf
jedhee waan kana godhe hoo? **24** Nus warra waamaman
keessaa tokkoo dha; inni Yihuudoota qofa keessaa
utuu hin ta'in Namoota Ormaa keessaas waameera.
25 Inni kitaaba Hoose'aa keessatti akkana jedha: "Ani
warra saba koo hin ta'iniin, 'saba koo' nan jedha;
ishee jaallatamtuu hin ta'iniin immoo, 'jaallatamtuu'
nan jedha." **26** Akkasumas isaan, "Iddoodhuma itti,
'Isin saba koo miti' isaaniin jedhame sanatti, 'ilmaan
Waaqa jiraataa' jedhamanii ni waamamu." **27** Isaayyaas
akkana jedhee waa'ee Israa'el iyya: "Baay'inni ilmaan
Israa'el yoo akkuma cirracha qarqara galaanaa ta'e
iyyuu, hambaa qofatu fayya. **28** Gooftaan utuu hin
turin, yeroo dhumaatiif lafa irratti ni muraatii." **29**
Kunis akkuma Isaayyaas duraan dursee akkana jedhee
dubbatee dha: "Utuu Gooftaan Waan Hunda Danda'u,
sanyii nuuf hambisuu baatee, nu silaa akkuma Sodoom
taanee, Gomoraas fakkaanna turre." **30** Egaa maal jenna
ree? Namoonni Ormaa kan qajeelummaa duukaa hin
bu'in qajeelummaa karaa amantiitiin ta'e argataniiru.
31 Israa'eloonni seera qajeelummaa duukaa bu'an garuu
qajeelummaa hin arganne. **32** Maaliif dhaban? Kunis
sababii isaan utuu karaa amantiitiin hin ta'in hojiidhaan
qajeelummaa argachuu barbaadaniif; isaanis dhagaa
nama gufachiisuun gufatan. **33** Kunis akkuma, "Kunoo,
ani dhagaa nama gufachiisu, kattaa nama kuffisu Xiyoon
keessa nan kaa'a; namni isatti amanu gonkumaa hin
qaana'u" jedhamee barreeffame sanaa dha.

10 Yaa obboloota, hawwiin garaa kootii fi wanni
ani Israa'elootaaf Waaqa kadhadhu akka isaan
fayyaniif. **2** Ani akka isaan Waaqaaf hinaaffaa qaban
dhugaa nan ba'a; hinaaffaan isaanii garuu kan beekumsa
irratti hundeeffame miti. **3** Isaan waan qajeelummaa
Waaqa biraa dhufu hin beekinii fi waan qajeelummaa ofii
isaanii uumachuu barbaadaniif qajeelummaa Waaqaatiif
hin bulle. **4** Akka namni amanu hundinuu qajeelummaa
argatuuf Kiristoos raawwii seeraatii. **5** Museen waa'ee
qajeelummaa seeraan argamuu, "Namni waan seerri ajaju
godhu ittiin jiraata" jedhee waan kana barreesseeraatii.
6 Qajeelummaan amantiidhaan argamu garuu akkana
jedha; "Ati garaa kee keessatti, 'Eenyutu gara samiitti
ol ba'a?' hin jedhin;" Kun Kiristoosin gad buusuuf; **7**
"Yookaan, 'Eenyutu qileetti gad bu'a?' hin jedhin;" kun
Kiristoosin warra du'an keessaa ol baasuuf. **(Abyssos
g12)** **8** Inni garuu maal jedha? "Dubbichi si bira jira;
afaan keetii fi garaa kee keessa jira;" innis dubbii
amantii isa nu lallabnuu dha; **9** kunis yoo ati, "Yesuus
Gooftaa dha" jettee afaan keetiin dhugaa baatee akka
Waaqni warra du'an keessaa isa kaase garaa keetti
amante, ati ni fayyita. **10** Namni garaa isaatiin amanee
qajeelaa taasifamaatii; afaan isaatiinis dhugaa ba'ee
fayya. **11** Katabbiin Qulqulluun, "Namni isatti amanu kam
iyyuu gonkumaa hin qaana'u" jedhaatii. **12** Yihuudii fi
Giriikii gidduu garaa garummaan hin jiruutii; Gooftuma
tokkicha sanatu Gooftaa hundaa ti; innis warra isa
waammatan hunda eebba isaatiin badhaasa. **13** "Namni
maqaa Gooftaa waammatu hundinuu ni fayyaatii." **14**
Yoos isaan akkamitti isa itti hin amanin waammachuu
danda'u ree? Isa waa'ee isaa hin dhaga'inittis akkamitti
amanuu danda'u ree? Utuu namni isaanitti hin lallabinis
akkamitti dhaga'uu danda'u ree? **15** Isaanis utuu hin
ergamin akkamitti lallabuu danda'u? Kunis isa, "Miilli
warra wangeela fidanii akkam miidhagaa dha!" jedhamee
barreeffamee dha. **16** Oduu gaarii sanas kan fudhate
Israa'eloota hunda miti. Isaayyaas, "Yaa Gooftaa, ergaa
keenya eenyutu amane?" jedhaatii. **17** Egaa amantiin
ergaa dhaga'uudhaan dhufa; ergaan kunis karaa dubbii
waa'ee Kiristoosiin dhaga'ama. **18** Ani garuu: Isaan hin
dhageenye moo? jedhee nan gaafadha; dhugumaanuu
isaan dhaga'aniiru: "Sagaleen isaanii lafa hunda, dubbiin
isaaniis handaara addunyaa ga'e." **19** Ammas ani: Israa'el
hin hubanne moo? jedheen gaafadha. Museen duraan
dursee, "Ani warra saba hin ta'iniin akka isin hinaaftan
nan godha; saba hubannaa hin qabneenis isin nan
aarsaa" jedha. **20** Isaayyaasis ija jabinaan, "Warri na hin
barbaadin na argatan; warra na hin iyyaafatinittis nan
mul'adhe" jedha. **21** Waa'ee Israa'el garuu, "Ani guyyaa
guutuu gara uummata hin ajajamnee fi didaa ta'eetti
harka koo nan diriirfadhe" jedha.

11 Anis, “Egaa Waaqni saba isaa ni gatee ree?” jedhee
nan gaafadha. Kun gonkumaa akkas miti! Ani iyyuu
Israa’elicha, sanyii Abrahaam keessaa gosa Beniyaam.
2 Waaqni saba isaa warra duraan dursee beeke sana
hin ganne; isin waa’ee Eeliyaas, inni akkamitti Waaqa
duratti akka Israa’elin himate Katabbiin Qulqulluun
maal akka jedhu hin beektanii? Innis akkana jedha:
3 “Yaa Gooftaa isaan raajota kee ajjeesaniiru; iddoo
aarsaa keetii illee diiganiiru; anuma qofatu hafe; anas
ajjeesuu barbaadu.” **4** Garuu deebiin Waaqni isaaf
kenne maal ture? “Ani ofii kootiif namoota Ba’aaliif
hin jilbeenfatin 7,000 hambifadheera.” **5** Akkasuma
yeroo ammaas hambaawwan ayyaanaan filataman
jiru. **6** Erga ayyaanaan ta’e immoo si’achi hojiin miti;
utuu hojiin ta’ee immoo ayyaanni silaa ayyaana hin
ta’u ture. **7** Egaa maali ree? Israa’el waan jabeessee
barbaade sana hin arganne; warri filataman garuu
argataniiru. Warri kaan immoo mataa jabaatan. **8**
Kunis isa, “Waaqni hamma guyyaa har’aatti, akka iji
isaanii hin argineef, akka gurri isaaniis hin dhageenyeef,
hafuura nama dawweessu isaaniif kenne” jedhamee
barreeffamee dha. **9** Daawitis akkana jedha; “Maaddiin
isaanii iddaa fi kiyyoo, gufuu nama gufachiisuu fi adaba
isaanitti haa ta’u. **10** Akka arguu hin dandeenyeef iji
isaanii haa haguuggamu; dugdi isaaniis bara baraan haa
goophatu.” **11** Anis deebisee, “Isaan hamma kufanii
ka’uu hin dandeenyetti gufatanii?” jedheen gaafadha.
Kun gonkumaa akkas miti! Garuu akka sabni Israa’el
hinaafuuf sababii balleessaa isaaniitiif fayyinni Namoota
Ormaatiif dhufe. **12** Yoos erga balleessaan isaanii
addunyaaf badhaadhummaa fidee, kufaatiin isaaniis erga
Namoota Ormaatiif badhaadhummaa fidee, guutummaan
isaanii immoo hammam caalaa badhaadhummaa haa
fiduu ree? **13** Yaa Namoota Ormaa, ani isinittin
dubbadha. Ani waanan ergamaa Namoota Ormaa ta’eef,
tajaajila koo nan kabaja. **14** Kanaanis ani tarii saba koo
hinaaffaaf kakaasee isaan keessaa tokko tokko fayyisuu
abdadhee ti. **15** Erga gatamuun isaanii addunyaaf araara
fidee, fudhatamuun isaanii immoo warra du’an keessaa
jireenyatti kaafamuu malee maal fida ree? **16** Kutaan
bukoo kan akka kennaa hangafaatti dhi’eeffame tokko
erga qulqulluu ta’ee, bukoon guutuun qulqulluu dha;
hiddi erga qulqulluu ta’ee, dameewwan isaas akkasuma
qulqulloota. **17** Dameewwan sana keessaa tokko tokko
caccabsamnaan ati utuma lataa ejersa bosonaa taatee
jirtuu iddoo dameewwan caccabaniitti fayyifamtee soora
hidda ejersaa irraa argamu kan qooddattu taanaan, **18**
dameewwan sanatti hin koorin. Yoo of jajje garuu hidda
sanatu si baata malee akka ati hidda sana hin baanne
hubadhu. **19** Atis, “Akka ani itti fayyifamuuf dameewwan
sun caccabsaman” ni jetta. **20** Kun dhuguma. Isaan
waan amantii hin qabneef caccabsaman; ati garuu
amantiidhaan dhaabatteerta. Kanaafuu sodaadhu malee
of hin tuulin. **21** Waaqni yoo dameewwan uumamaatiif
hin hilin siifis hin hiluutii. **22** Egaa arjummaa fi gara
jabina Waaqaa hubadhu: gara jabinni isaa warra kufan
irratti; arjummaan isaa garuu hamma ati arjummaa
isaa keessa jiraattutti siif; yoo kanaa achii atis ni
kutamta. **23** Isaanis yoo amantii dhabuutti fufuu baatan
itti fayyifamu; Waaqni deebisee itti isaan fayyisuu ni
danda’aatii. **24** Ati muka uumamaan ejersa bosonaa ta’e
irraa muramtee karaa seera uumamaatiin ala ta’een
muka ejersaa kan dhaabame irratti erga fayyifamtee,
dameewwan uumamaa kunneen hammam caalaa muka
ejersa isaanii irratti deebifamanii hin fayyifaman ree!
25 Yaa obboloota, ani akka isin ogeeyyii of seetanii
icciitii kana wallaaltan hin barbaadu; hamma lakkoobsi
Namoota Ormaa guutuun seenutti Israa’el gariin mata
jabinaan jiraachaa turan. **26** Kanaafuu Israa’el hundi ni
fayyu; akkana jedhamee barreeffameeraatii: “Inni furu
Xiyoonii ni dhufa; Yaaqoob irraas Waaqa malee jiraachuu
ni balleessa. **27** Yommuu ani cubbuu isaanii isaan irraa
fuudhutti, kakuun koo kan ani isaan wajjin qabu kana.”
28 Akka wangeelaatti isiniif jecha isaan diinota; akka
filannootti garuu abbootiif jecha isaan jaallatamoo dha;
29 kennaan Waaqaatii fi waamichi isaa gaabbii hin
qabuutii. **30** Akkuma isin kanaan dura Waaqaaf ajajamuu
diddanii amma garuu ajajamuu diduu isaaniitiin araara
argattan sana **31** isaanis akkasuma araara Waaqaa kan
isin argattaniin akka araara argataniif amma ajajamuu
didan. **32** Waaqni hunduma isaaniitiif araara buusuuf
jedhee namoota hunda ajajamuu diduu jala galche.
(eleēsē g1653) **33** Badhaadhummaan ogummaatii fi
beekumsa Waaqaa hammam gad fagaata! Murtiin isaa
qoramee bira hin ga’amu! Karaan isaas barbaadamee
itti hin ba’amu! **34** “Eenyutu yaada garaa Gooftaa
beeke? Yookaan eenyutu gorsaa isaa ture?” **35** “Yookaan
akka Waaqni deebisee isaaf kennuuf jedhee, eenyutu
takkumaa Waaqaaf waa kenne?” **36** Wanti hundinuu isa
irraa dhufe; isumaan dhufe; isaaf dhufe. Bara baraan
ulfinni isaaf haa ta’u! Ameen. **(aiōn g165)**

12 Kanaafuu yaa obboloota, akka isin dhagna
keessan aarsaa jiraataa, qulqullaa’aa fi kan
Waaqa gammachiisu gootanii dhi’eessitaniif ani gara
laafina Waaqaatiin isin kadhadha; kunis waaqeffannaa
keessan kan hafuuraa ti. **2** Fedhiin Waaqaa gaariin,
gammachiisaanii fi kan mudaa hin qabne maal
akka ta’e qorattanii akka mirkaneessuu dandeessaniif
haaromfamuu qalbii keessaniitiin geeddaramaa malee
addunyaa kana hin fakkaatinaa. **(aiōn g165)** **3** Ani ayyaana
naa kennameen tokkoo tokkoo keessan nan gorsaatii:
Akka madaalii amantii kan Waaqni isinii kenne sanaatti
qalbeeffannaadhaan waa’ee ofii keessanii yaadaa malee
hamma yaaduu qabdanii olitti hin yaadinaa. **4** Akkuma
dhagni keenya kutaa baay’ee qabu, akkuma kutaawwan
kunneenis hojii wal fakkaatu hin qabaatin sana **5**
akkasuma immoo nu warri baay’ee taane Kiristoosiin
dhagna tokkoo dha; tokkoon tokkoon kutaa dhagnaa kan
walii isaanii ti. **6** Nu akkuma ayyaana nuu kennameetti
kennaa garaa garaa qabna. Yoo kennaan nama tokkoo
raajii dubbachuu ta’e, inni akkuma amantii isaatitti haa
dubbatu. **7** Yoo tajaajiluu ta’e, haa tajaajilu; yoo barsiisuu
ta’e, haa barsiisu; **8** yoo jajjabeessuu ta’e, haa jajjabeessu;
yoo warra rakkataniif kennuu ta’e, arjummaadhaan
haa kennu; yoo bulchuu ta’e, jabaatee haa bulchu; yoo
maaruu ta’e, gammachuun haa maaru. **9** Jaalalli keessan
itti fakkeessuudhaan hin ta’in. Waan hamaa jibbaa; waan
gaariitti maxxanaa. **10** Jaalala obbolummaatiin jabeessaa

wal jaalladhaa. Ulfina walii kennuutti wal dorgomaa. **11** Gooftaa tajaajiluu keessatti hafuura gubaa qabaadhaa malee hinaaffaa hin dhabinaa. **12** Abdiidhaan gammadaa; dhiphina obsaa; kadhannaatti cimaa. **13** Qulqulloota rakkataniif waa gumaachaa. Keessummoota simadhaa. **14** Warra isin ari'atan eebbisaa; eebbisaa malee hin abaarinaa. **15** Warra gammadan wajjin gammadaa; warra boo'an wajjin boo'aa. **16** Walii galteedhaan wajjin jiraadhaa. Warra jireenya gad aanaa jiraatan wajjin jiraadhaa malee hin koorinaa. Of hin tuulinaa. **17** Nama kamiif iyyuu hammina hamminaan hin deebisinaa. Nama hunda duratti waan gaarii hojjedhaa. **18** Yoo danda'ame, gama keessaniin nama hunda wajjin nagaan jiraadhaa. **19** Yaa jaallatamtoota, dheekkamsa Waaqaatiif iddoo kennaa malee haaloo hin ba'inaa; Gooftaan, "Haaloo baasuun kan koo ti; ani gatii nan deebisa" jedha, jedhamee barreeffameeraatii. **20** Garuu, "Yoo diinni kee beela'e, beela baasi; yoo inni dheebotes, waan inni dhugu kenniif. Kana gochuu keetiin barbadaa ibiddaa mataa isaa irra tuulta." **21** Gaarummaan hammina mo'i malee hamminaan hin mo'amin.

13 Namni kam iyyuu warra taayitaa bulchiinsaa irra jiran jalatti buluu qaba; yoo Waaqa irraa ta'e malee taayitaa qabaachuun hin danda'amuutii. Warra taayitaa qaban Waaqatu muude. **2** Kanaafuu namni abbootii taayitaatiin mormu sirna Waaqaatiin morma; warri akkas godhanis murtii ofitti fidu. **3** Bulchitoonni warra waan hamaa hojjetan malee warra waan gaarii hojjetan hin sodaachisan. Ati akka nama taayitaa qabu hin sodaanne ni barbaaddaa? Egaa waan gaarii hojjedhu; inni iyyuu si galateeffataatii. **4** Inni waan gaarii siif gochuudhaaf tajaajilaa Waaqaatii. Ati garuu yoo waan hamaa hojjette sodaadhu; inni akkasumaan goraadee hin qabatuutii. Inni tajaajilaa Waaqaa kan warra waan hamaa hojjetan irratti dheekkamsa fiduun haaloo baasuu dha. **5** Kanaafuu sababii dheekkamsaa qofaaf utuu hin ta'in, yaada qulqulluudhaan warra taayitaa irra jiran jalatti buluun barbaachisaa dha. **6** Isinis kanumaaf qaraxa baaftu; abbootiin taayitaa tajaajiltoota Waaqaa warra yeroo isaanii guutuu hojii bulchiinsaatiif kennaniidhaatii. **7** Waan nama hundaaf kennuun isin irra jiru kennaa; yoo qaraxa ta'e qaraxa, yoo gibira ta'e immoo gibira baasaa; yoo sodaachuu ta'e sodaadhaa; yoo ulfina kennuu ta'es, ulfina kennaa. **8** Isin wal jaallachuu malee gatii tokko illee of irraa hin qabaatinaa; namni nama biraa jaallatu kam iyyuu seera raawwateeraatii. **9** Ajajawwan, "Hin ejjin; hin ajjeesin; hin hatin; hin hawwin" jedhanii fi ajajni biraas seera, "Ollaa kee akkuma ofii keetiitti jaalladhu" jedhu kanaan walitti guduunfamu. **10** Jaalalli ollaa isaa hin miidhu. Kanaafuu jaalalli raawwii seeraa ti. **11** Yeroon isin hirribaa dammaqxan amma akka ta'e hubadhaa. Yeroo nu itti amanne sana caalaa fayyinni keenya amma nutti dhi'aateeraatii. **12** Halkan bari'uu ga'eera; guyyaanis dhi'aateera. Kanaafuu hojii dukkanaa of irraa gannee mi'a lolaa kan ifaa haa hidhannu. **13** Kottaa akka yeroo guyyaatti amala gaariin haa jiraannu; addaggummaa fi machiidhaan miti; jireenya sagaagalummaa fi gad dhiisiitiin miti; wal loluu fi hinaaffaadhaan miti. **14** Qooda kanaa Yesuus Kiristoos Goofticha uffadhaa; akka itti hawwii foonii gammachiiftan hin yaadinaa.

14 Nama amantiitti dadhabaa ta'e ofitti qabaa; waan wal nama falmisiisu irrattis itti hin murinaa. **2** Namni tokko akka waan hunda nyaachuu danda'u amana; namni amantiin isaa dadhabaa ta'e kaan garuu biqiltuu qofa nyaata. **3** Namni nyaatu kan hin nyaatin hin tuffatin; inni hin nyaatinis kan nyaatutti hin murin; Waaqni isa ofitti qabeeraatii. **4** Hojjetaa nama kaaniitti kan murtu ati eenyu? Inni yoo dhaabates yoo kufes gooftaa isaatiif. Waan Gooftaan isa dhaabachiisuu danda'uufis ni dhaabata. **5** Namni tokko akka waan guyyaan tokko guyyaa kaan caaluutti yaada; namni kaan immoo guyyaan hundi tokkuma jedhee yaada. Namni kam iyyuu yaada ofii isaa guutummaatti amanee haa fudhatu. **6** Namni guyyicha kabaju Gooftaaf jedhee kabaja; kan guyyicha hin kabajnes Gooftaaf jedhee hin kabaju. Kan nyaatu Gooftaaf jedhee nyaata; inni Waaqa galateeffataatii; kan hin nyaannes Gooftaaf jedhee hin nyaatu; Waaqas ni galateeffata. **7** Nu keessaa namni mataa isaatiif jiraatu, kan mataa isaatiif du'us hin jiruutii. **8** Nu yoo jiraanne Gooftaaf jiraanna; yoo duunes Gooftaaf duuna. Kanaafuu yoo jiraannes yoo duunes nu kan Gooftaa ti. **9** Sababii kanaaf Kiristoos Gooftaa du'aaleyyiitii fi jiraatoo ta'uuf du'e; deebi'ees jiraataa ta'e. **10** Yoos ati maaliif obboleessa keetti murta ree? Yookaan maaliif obboleessa kee tuffatta ree? Nu hundi teessoo murtii Waaqaa dura ni dhaabannaatii. **11** Kunis: "'Ani jiraataadhaatii; jilbi hundi anaaf ni jilbeenfata; arrabni hundi Waaqaaf dhugaa ba'a' jedha Gooftaan" jedhamee barreeffameeraatii. **12** Kanaafis tokkoon tokkoon keenya waa'ee mataa keenyaa fuula Waaqaa duratti deebii ni kennina. **13** Kanaafuu nu walitti muruu haa dhiifnu. Qooda kanaa akka karaa obboleessa keessanii irra gufuu yookaan waan gufachiisu tokko illee hin keenye murteeffadhaa. **14** Akka wanni ofuma isaatiin xuraa'aa ta'e tokko iyyuu hin jirre ani karaa Gooftaa Yesuus nan beeka; nan amanas. Nama wanni tokko xuraa'aadha jedhee yaaduuf garuu wanni sun isaaf xuraa'aa dha. **15** Yoo wanni ati nyaattu obboleessa kee miidhe, ati jaalalaan jiraachaa hin jirtu. Ati waan nyaattuun obboleessa kee isa Kiristoos isaaf du'e hin balleessin. **16** Kanaafuu wanti isin gaariidha jettan akka arrabsamu hin godhinaa. **17** Mootummaan Waaqaa qajeelummaa, nagaa fi gammachuu Hafuura Qulqulluun ta'eedha malee waa'ee nyaataa fi dhugaatii mitiitii. **18** Namni haala kanaan Kiristoosin tajaajilu Waaqa gammachiisaatii; namoota birattis fudhatama argata. **19** Kanaaf waan nagaa fidu gochuu fi wal ijaaruuf haa tattaaffannu. **20** Nyaataaf jettee hojii Waaqaa hin balleessin. Nyaanni hundi qulqulluu dha; garuu waan nama biraa gufachiisu kam iyyuu nyaachuun nama tokkoof dogoggora. **21** Akka obboleessi kee hin gufanneef, foon nyaachuu dhiisuun yookaan daadhii wayinii dhuguu dhiisuun yookaan waan biraa kam iyyuu gochuu dhiisuun gaarii dha. **22** Kanaafuu ati amantii waan kana irratti qabdu kam iyyuu fuula Waaqaa duratti ofumaa keetii qabaadhu. Namni waan amanee fudhate

irratti ofitti hin murre eebbifamaa dha. **23** Namni shakkii
qabu garuu nyaachuun isaa waan amantiin hin ta'iniif
yoo nyaate isatti murama; wanni amantiin hin ta'in kam
iyyuu cubbuudhaatii.

15 Nu warri jajjaboo taane, dadhabbii warra dadhaboo
baachuu qabna malee ofuma gammachiisuu hin
qabnu. **2** Tokkoon tokkoon keenya ollaa keenya ijaaruuf,
akka isatti toluuf waan isa gammachiisu gochuu qabna.
3 Kiristoos iyyuu ofii isaa hin gammachiifneetii; kun
garuu akkuma, "Arrabsoon warra si arrabsanii narra
ga'eera" jedhamee barreeffamee dha. **4** Nu akka
obsaa fi jajjabina Katabbiiwwan Qulqulluun kennaniin
abdii qabaannuuf wanti duraan barreeffame hundi
barumsa keenyaaf barreeffameetii. **5** Waaqni obsaa fi
jajjabina namaa kennu sun akka isin yaaduma Kiristoos
Yesuus qabaate sana walii qabaattan isin haa gargaaru.
6 Kunis akka isin yaada tokkoo fi afaan tokkoon
Waaqaaf, Abbaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiif ulfina
kennitaniif. **7** Kanaaf akkuma Kiristoos ulfina Waaqaatiif
jedhee isin simatetti isinis wal simadhaa. **8** Kiristoos
dhugaa Waaqaatiif jedhee waadaa abbootiif kenname
mirkaneessuuf akka tajaajilaa warra dhagna qabatanii
ta'e ani isinittin himaatii; **9** kunis akka Namoonni
Ormaa sababii araara isaatiif Waaqa ulfeessaniif. Innis
akkuma, "Kanaafuu ani Namoota Ormaa gidduutti
sin jajadha; maqaa keetiifis nan faarfadha" jedhamee
barreeffamee dha. **10** Amma illee, "Yaa Namoota Ormaa,
isin saba isaa wajjin gammadaa" jedha. **11** Amma
illee, "Yaa Namoota Ormaa, hundi keessan Gooftaa
jajadhaa; namoonni hundinuus faarfannaadhaan isa
leellisaa" jedha. **12** Akkasumas Isaayyaas, "Hiddi Isseey
kan saboota bulchuuf ka'u tokko ni dhufa; Namoonni
Ormaas isa abdatu" jedha. **13** Isinis akka humna Hafuura
Qulqulluutiin abdiitti akka malee guddattaniif, Waaqni
abdii sun isa amanachuu keessaniin gammachuu fi nagaa
hundumaan isin haa guutu. **14** Yaa obboloota ko, isin ofii
keessanii akka gaarummaadhaan guutuu taatan, akka
beekumsaan guutamtanii fi akka wal gorsuu dandeessan
ani iyyuu hubadheera. **15** Ani sababii ayyaana Waaqni
naaf kenneetiif waan tokko tokko isin yaadachiisuuf
jedhee ija jabinaan isinii barreesseera; **16** kunis akka
Namoonni Ormaa Hafuura Qulqulluun Qulqulleeffamanii
fuula Waaqaa duratti aarsaa fudhatama qabu ta'anii
fi akka ani lubummaa wangeela Waaqaa lallabuutiin
Namoota Ormaatiif tajaajilaa Kiristoos Yesuus ta'uuf.
17 Kanaafuu ani Waaqa tajaajiluu kootiin Kiristoos
Yesuusiin nan boona. **18** Ani waan Kiristoos waan ani
jedhee fi hojjedheen akka Namoonni Ormaa Waaqaaf
ajajaman gochuudhaan karaa kootiin raawwateen alatti
homaa dubbachuuf ija hin jabaadhu; **19** kunis humna
mallattoo fi dinqiitiin, humna Hafuura Qulqulluutiinis
raawwatame. Kanaafuu ani Yerusaalemii jalqabee
naanna'uun hamma Ilwaariqoonitti guutummaatti
wangeela Kiristoos lallabeera. **20** Ani akka hundee
namni biraa buuse irratti hin ijaarreef lafa Kiristoos
itti hin beekaminitti wangeela lallabuuf yeroo hunda
tattaaffadheera. **21** Kunis isa, "Warri waa'een isaa itti
hin himamin ni argu; warri hin dhaga'inis ni hubatu"
jedhamee barreeffamee dha. **22** Anis kan yeroo baay'ee
gara keessan dhufuu dhowwameef kanuma. **23** Amma
garuu naannoowwan kanneenitti iddoon itti hojjedhu
waan hin jirree fi anis waan isin arguuf waggaa baay'ee
hawwaa tureef, **24** yeroo Isphaaniyaa dhaqu isinitti
goruu nan yaada. Anis yeroo achi irra darbu erga
isin argee xinnoo isin wajjin gammadee booddee akka
imala koo irratti na gargaartan nan abdadha. **25** Amma
garuu ani qulqulloota tajaajiluuf Yerusaalem dhaquuttin
jira. **26** Warri Maqedooniyaatii fi Akaayaa qulqulloota
Yerusaalem jiraatan keessaa kanneen hiyyeeyyii ta'aniif
buusii gochuutti gammadaniiruutii. **27** Isaan waan kana
gochuuf ni gammadan; dhugumaanuu waan kana isaaniif
gochuun dirqama isaanii ti. Namoonni Ormaa erga eebba
hafuuraa Yihuudoota irraa qooddatanii, eebba isaanii
kan foonii immoo Yihuudootaaf qooduun dirqama isaanii
ti. **28** Kanaaf ani ergan waan kana raawwadhee, akka
isaan buusii kana fudhatan mirkaneeffadhee booddee
goree isin ilaalee Isphaaniyaa nan dhaqa. **29** Ani yommuu
gara keessan dhufu akka eebba Kiristoosiin guutamee
dhufu nan beeka. **30** Yaa obboloota, akka isin kadhannaa
Waaqa kadhattan keessatti naaf kadhachuudhaan na
wajjin dhamaatan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin,
jaalala Hafuura Qulqulluutiinis isinin kadhadha. **31** Akka
ani namoota Yihuudaa keessa jiraatan kanneen hin
amanin jalaa ba'uu fi akka tajaajilli koos Yerusaalem
keessatti qulqulloota achi jiraatan biratti fudhatama
argatu naaf kadhadhaa; **32** kunis akka ani fedhii
Waaqaatiin, gammachuudhaan isin bira dhufee isin
wajjin boqodhuuf. **33** Waaqni nagaa hunduma keessan
wajjin haa ta'u. Ameen.

16 Obboleettii keenya Feebeen tajaajiltuu waldaa
kiristaanaa ishee Kanchire'aa imaanaa isinitti
nan kennadha. **2** Isheen namoota baay'eef, anaafis
gargaarsa guddaa waan taateef akka isin simannaa
qulqullootaaf maluun Gooftaadhaan ishee simattanii fi
akka gargaarsa isheen isin irraa barbaaddu kam iyyuu
isheef gootan isinin kadhadhaa. **3** Phirisqilaa fi Aqiilaa,
warra Kiristoos Yesuusiin na wajjin tajaajilanitti nagaa
naa himaa. **4** Isaan naa jedhanii lubbuu isaanii balaaf
saaxilan. Utuu ana qofa hin ta'in Waldaaleen Kiristaanaa
Namoota Ormaa hundinuus isaan galateeffatu. **5** Waldaa
Kiristaanaa kan mana isaaniitti walitti qabamtuttis nagaa
naa himaa. Biyya Asiyaa keessaa Kiristoositti amanuutti
hangafa kan ta'e michuu koo jaallatamaa Axeenexoonittis
nagaa naa himaa. **6** Maariyaam ishee baay'ee isinii
dhamaatettis nagaa naa himaa. **7** Firoota koo warra
na wajjin hidhaman Androoniqoosii fi Yuuniyaanittis
nagaa naa himaa. Isaan warra ergamoota keessaa maqaa
gaarii qaban kanneen na dura Kiristoositti amananii
dha. **8** Amphiliyaaxos isa ani Gooftaadhaan jaalladhutti
nagaa naa himaa. **9** Urbaanos isa Kiristoosin nu
wajjin tajaajiluu fi michuu koo jaallatamaa Isxaakisittis
nagaa naa himaa. **10** Apheelees isa Kiristoositti
amanamuun isaa qoramee mirkaneeffametti nagaa
naa himaa. Warra mana Arisxoobuluu jiraatanittis
nagaa naa himaa. **11** Fira koo Heroodiyoonaatti,
nagaa naa himaa. Warra mana Naarkisoos jiraatan
kanneen Gooftaatti amananittis nagaa naa himaa. **12**

Warra Gooftaatti amananii dhama'an Tiriifeenaa fi
Tiriifoosaatti nagaa naa himaa. Pharsiis jaallatamtuu
hojii Gooftaatti amantee baay'ee dhamaatettis nagaa
naa himaa. **13** Ruufoos isa Gooftaadhaan filatamee fi
haadha isaa ishee anaafis haadha taatetti nagaa naa
himaa. **14** Asinqiriixoositti, Fileegoonitti, Hermeesitti,
Phaaxroobaasitti, Hermaasittii fi obboloota isaan wajjin
jiranitti nagaa naa himaa. **15** Filologoonitti, Yuuliyaatti,
Neeriyoosittii fi obboleettii isaatti, Olimphaasittii fi
qulqulloota isaan wajjin jiran hundattis nagaa naa himaa.
16 Dhungoo qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa.
Waldaaleen Kiristoos hundinuu nagaa isinii dhaamu. **17**
Yaa obboloota, ani akka isin warra gargar ba'uu uumanii
barumsa isin barattaniinis mormuudhaan karaa keessan
irra gufuu kaa'an irraa of eeggattan isin kadhadha.
Isaan irraa fagaadhaa. **18** Namoonni akkasii garaa ofii
malee Gooftaa keenya Kiristoosin hin tajaajilaniitii. Isaan
afaan toluu fi saaduudhaan qalbii namoota garraamii ni
hatu. **19** Waa'een ajajamuu keessanii nama hundumaa
biratti dhaga'ameera; anis isinitti nan gammada; garuu
akka isin waan gaariif ogeeyyii, waan hamaaf immoo
garraamota taatan nan barbaada. **20** Waaqni nagaa
dafee Seexana miilla keessan jalatti ni burkuteessa.
Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus isin wajjin haa ta'u. **21**
Xiimotewos inni na wajjin tajaajilu, akkasumas firoonni
koo Luukiyoos, Yaasonii fi Soosiiphaaxroos nagaa isinii
dhaamu. **22** Ani Xerxiwoos barreessaan xalayaa kanaa
Gooftaadhaan nagaa isinii dhaama. **23** Gaayoos inni
anaa fi waldaa Kiristaanaa guutuu keessumsiisus nagaa
isinii dhaama. Bulchaan maallaqaa kan magaalaa kanaa
Erisxoos, akkasumas obboleessi keenya Qu'asxiroos
nagaa isinii dhaamu. [**24** Ayyaanni Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoos isin hunda wajjin haa ta'u.] **25**
Egaa Waaqni akka wangeela koottii fi lallaba waa'ee
Yesuus Kiristoositti, akka mul'ata icciitii bara dheeraaf
dhokfamee tureettis jabeessee isin dhaabuu ni danda'a;
(aiōnios g166) **26** amma garuu akka saboonni hundinuu
Waaqatti amananii fi isaaf ajajamaniif icciitiin sun ajaja
Waaqa bara baraatiin katabbiiwwan raajotaatiin ifatti
baafameera; beeksifameeras. **(aiōnios g166)** **27** Waaqa
kophaa isaa ogeessa ta'e sanaaf karaa Yesuus Kiristoosiin
ulfinni bara baraan haa ta'u! Ameen. **(aiōn g165)**

1 Qorontos

1 Phaawulos isa akka ergamaa Kiristoos Yesuus
ta'uuf fedhii Waaqaatiin waamamee fi obboleessa
keenya Soosteenes irraa, **2** Gara waldaa Waaqaa ishee
Qorontos keessa jirtuutti, gara warra Kiristoos Yesuusiin
qulqulleeffamanii fi warra lafa hundaa kanneen maqaa
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isa Gooftaa isaaniitii
fi Gooftaa keenyas ta'e sanaa waammatan hunda
wajjin qulqulloota ta'uuf waamamaniitti: **3** Ayyaannii
fi nagaan Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos
Gooftaa irraa isiniif haa ta'u. **4** Ani yeroo hunda
ayyaana Waaqaa isa Kiristoos Yesuusiin isinii kennameef
waa'ee keessaniif Waaqa nan galateeffadha. **5** Isinis
karaa hundaan jechuunis dubbii fi beekumsa hundaan
isaan badhaataniirtu; **6** wanti nu waa'ee Kiristoos
dhugaa baane sun isin gidduutti mirkaneeffameeraatii.
7 Kanaafuu utuu mul'achuu Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos eeggachaa jirtanuu kennaan hafuuraa tokko
iyyuu isin jalaa hin hir'atu. **8** Akka isin guyyaa Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoositti warra mudaa hin qabne
taataniifis inni hamma dhumaatti jabeessee isin eega.
9 Waaqni gara tokkummaa Ilma isaa Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoositti isin waame sun amanamaa dha. **10**
Yaa obboloota, ani akka isin gidduu gargar ba'uun hin
jiraannee fi akka qalbii fi yaada tokko qabaattanii hundi
keessan walii galtaniif maqaa Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoosiin isin kadhadha. **11** Yaa obboloota ko, akka isin
gidduu lolli jiru warri mana Kilo'ee jiraatan tokko tokko
natti himaniiru. **12** Wanti ani jedhus kana: Isin keessaa
namni tokko, "Ani kan Phaawulos" jedha; inni kaan, "Ani
kan Apholoos" jedha; kaanis, "Ani kan Keefaa ti" jedha;
kaan immoo, "Ani kan Kiristoos" jedha. **13** Kiristoos
gargar qoodameeraa? Phaawulositu isinii fannifame ree?
Yookaan maqaa Phaawulosiin cuuphamtanii? **14** Ani
Kiriisphoosii fi Gaayoosin malee isin keessaa nama tokko
illee waan hin cuuphiniif Waaqa nan galateeffadha. **15**
Kanaaf namni akka isin maqaa kootiin cuuphamtan
dubbachuu danda'u tokko iyyuu hin jiru. **16** Eeyyee, ani
warra mana Isxiifaanaas jiraatanis akkasuma cuupheera;
sanaan alatti nama biraa tokko illee cuuphuu koo hin
yaadadhu. **17** Kiristoos akka ani wangeela lallabuuf
malee akka ani cuuphuuf na hin ergineetii; anis akka
fannoon Kiristoos humna hin dhabneef dubbii ogummaa
namaatiin hin lallabu. **18** Dubbiin fannoo warra baduuf
jiraniif gowwummaadhaatii; nu warra fayyinuuf garuu
humna Waaqaa ti. **19** Kunis, "Ani ogummaa ogeeyyii
nan balleessa; hubannaa hubattootaas nan fashaleessa"
jedhamee barreeffameera. **20** Namni ogeessi eessa jira?
Hayyuun eessa jira? Falaasamaan bara kanaa eessa
jira? Waaqni ogummaa addunyaa kanaa gowwummaa
hin goonee ree? **(aiōn g165)** **21** Sababii ogummaa
Waaqaatiin addunyaan karaa ogummaa isheetiin Waaqa
waan hin beekiniif, Waaqni gowwummaa lallabaatiin
warra amanan fayyisuu jaallate. **22** Yihuudoonni
mallattoo fedhu; Giriikonni immoo ogummaa barbaadu;
23 nu garuu Kiristoos isa fannifame sana lallabna;
innis Yihuudootatti gufuu dha; Namoota Ormaatiif
immoo gowwummaa dha; **24** warra waamamaniif
garuu Yihuudootaafis ta'u Giriikotaaf Kiristoos humna
Waaqaatii fi ogummaa Waaqaa ti. **25** Gowwummaan
Waaqaa ogummaa namaa caalaa ogeessaatii; dadhabbiin
Waaqaas jabina namaa irra jabaa dha. **26** Yaa obboloota,
isin yeroo waamamtanitti maal akka turtan yaadadhaa.
Akka ilaalcha namaatti baay'een keessan ogeeyyii hin
turre; baay'een keessanis beekamoo hin turre; baay'een
keessan immoo sanyii warra gurguddaa irraa hin
dhalanne. **27** Waaqni garuu ogeeyyii qaanessuuf jedhee
waan addunyaa irratti gowwaa ta'e filate; Waaqni warra
jajjabeeyyii qaanessuuf jedhee waan addunyaa irratti
dadhabaa ta'e filate. **28** Waaqni waan jiru waan hin
jirre gochuuf, waan addunyaa kana irratti gad aanaa
fi tuffatamaa ta'e, waan iddoo hin qabnes filate; **29**
kunis akka eenyu iyyuu isa duratti of hin jajneef. **30**
Isin sababii isaatiin kan Kiristoos Yesuus taatan; inni
ogummaa keenya kan Waaqa biraa dhufe jechuunis
qajeelummaa keenya, qulqullummaa fi furii keenyaa
dha. **31** Kunis akkuma, "Namni boonu Gooftaadhaan haa
boonu" jedhamee barreeffamee dha.

2 Yaa obboloota, ani yeroon gara keessan dhufetti,
afaan toluun yookaan ogummaa guddaadhaan dhuga
ba'umsa waa'ee Waaqaa lallabaa hin dhufne. **2** Ani yeroon
isin bira turetti Yesuus Kiristoos isa fannifame sana malee
akka waan tokko illee hin beekne murteesseen tureetii.
3 Ani dadhabbiin, sodaa fi hollannaa guddaadhaan gara
keessan dhufe. **4** Ergaan koo fi lallabni koo Hafuuraa
fi humna argisiisuudhaan malee dubbii ogummaa fi
sossobbii of keessaa qabuun hin turre; **5** kunis akka
amantiin keessan humna Waaqaa irratti malee ogummaa
namaa irratti hin hundeeffamneef. **6** Haa ta'uu malee
nu warra bilchaatan gidduutti ogummaa dubbanna;
garuu ogummaa addunyaa kanaa yookaan ogummaa
bulchitoota addunyaa kanaa kanneen baduuf jiranii miti.
(aiōn g165) **7** Garuu nu ogummaa Waaqaa, ogummaa
dhokfamee ture, isa Waaqni uumama addunyaatiin dura
ulfina keenyaaf jedhee murteesse sanaa icciitiidhaan
dubbanna. **(aiōn g165)** **8** Bulchitoota addunyaa kanaa
keessaa tokko iyyuu ogummaa kana hin hubanne;
isaan utuu hubatanii jiraatanii silaa Gooftaa ulfinaa
hin fannisan tureetii. **(aiōn g165)** **9** Ta'u iyyuu akkuma,
"Waan Waaqni warra isa jaallataniif qopheesse iji
hin argine, gurri hin dhageenye, garaa namaattis hin
yaadamne" jedhamee barreeffame sana, **10** Waaqni
garuu Hafuura isaatiin waan kana nutti mul'iseera.
Hafuurri wantoota hunda, wantoota Waaqaa kanneen
gad fagoo ta'an illee ni qora. **11** Hafuura isa keessa jiru
malee yaada nama tokkoo eenyutu beeka? Akkasuma
immoo Hafuura Waaqaa malee kan yaada Waaqaa
beeku tokko iyyuu hin jiru. **12** Nu akka waan Waaqni
toluma nuu kenne hubannuuf Hafuura Waaqa irraa
dhufe arganne malee hafuura addunyaa hin arganne.
13 Wanni nu dubbannus kana; nu dubbii Hafuurri nu
barsiisuun malee dubbii ogummaan namaa barsiisuun
hin dubbannu; dhugaa Hafuuraas dubbii Hafuuraatiin
ibsina. **14** Namni foonii wantoota Hafuura Waaqaa
hin fudhatu; kun isaaf gowwummaadhaatii; wantoonni
Hafuuraa waan Hafuuraan qoramaniif inni hubachuu hin

danda'u. **15** Namni Hafuuraa waan hundumaa ni qora;
ofii isaatii garuu eenyuun iyyuu hin qoramu. **16** "Akka
isa barsiisuuf, eenyutu yaada garaa Gooftaa beeke?" Nu
garuu yaada garaa Kiristoos qabna.

3 Yaa obboloota, ani akka namoota foonii warra
Kiristoositti daa'imman taataniitti malee akka
namoota Hafuuraatti isinitti dubbachuu hin dandeenye.
2 Waan isin nyaata jabaa nyaachuu hin ga'iniif ani
aannan isiniif kenne malee nyaata cimaa isinii hin
kennine. Dhugumaan isin amma iyyuu nyaachuu hin
dandeenye. **3** Isin amma iyyuu nama foonii ti. Sababii
hinaaffaa fi wal qoccoluun isin gidduu jiruuf isin nama
foonii mitii? Akkuma namoota kaaniitti jiraattu mitii? **4**
Namni tokko, "Ani kan Phaawulos" jedhee, inni kaan
immoo, "Ani kan Apholoos" yoo jedhe isin namuma
qofa mitii ree? **5** Egaa Apholoos eenyu? Phaawulosis
eenyu? Isaan warra akkuma hojii Gooftaan tokkoo
tokkoo isaaniitiif kenneetti tajaajilanii dha; isin immoo
karaa isaaniitiin amantan. **6** Ani nan dhaabe; Apholoos
bishaan obaase; Waaqni garuu ni guddise. **7** Kanaafuu
Waaqa isa guddisu sana malee namichi dhaabu yookaan
inni bishaan obaasu sun homaa miti. **8** Inni dhaabus,
inni bishaan obaasus tokkuma; tokkoon tokkoon isaaniis
akkuma dadhabbii isaaniitti gatii ni argatu. **9** Nu warra
Waaqa wajjin hojjennuu dha; isin lafa qotiisaa Waaqaa ti;
ijaarsa Waaqaatis. **10** Anis ayyaana Waaqni naa kenneen
akkuma ogeessa ijaarsaa tokkootti hundee buuseera;
namni kaan immoo isa irratti ijaaraa jira. Garuu tokkoon
tokkoon namaa akkamitti akka ijaaru of eeggachuu
qaba. **11** Namni tokko iyyuu hundee duraan buufame
sana malee kan biraa buusuu hin danda'uutii; hundeen
sunis Yesuus Kiristoos. **12** Namni kam iyyuu yoo hundee
sana irratti warqeen, meetiin, dhagaa gatii guddaatiin,
mukaan, citaan yookaan hoffaan ijaare, **13** guyyaan
sun waan ifatti isa baasuuf hojiin isaa maal akka ta'e
ni beekama. Innis ibiddaan ifatti baafama; ibiddi sunis
qulqullina hojii nama hundaa ni qora. **14** Yoo wanni
inni ijaare utuu hin gubatin hafeef inni gatii isaa ni
argata. **15** Namni hojiin isaa jalaa gubate kam iyyuu
gatii isaa ni dhaba; inni mataan isaa garuu ni oolfama;
ta'us akka nama ibidda keessa darbeetti oolfama. **16**
Isin akka mana qulqullummaa Waaqaa taatanii fi akka
Hafuurri Waaqaa isin keessa jiraatu hin beektanii?
17 Eenyu iyyuu yoo mana qulqullummaa Waaqaa
balleesse, Waaqni isa ni balleessa; manni qulqullummaa
Waaqaa qulqulluudhaatii; manni qulqullummaa sunis
isin. **18** Eenyu iyyuu of hin gowwoomsin. Isin keessaa
namni tokko yoo addunyaa kana irratti ogeessa of
se'e, inni akka ogeessa ta'uuf gowwaa haa ta'u. **(aiōn
g165)** **19** Ogummaan addunyaa kanaa fuula Waaqaa
duratti gowwummaadhaatii. Kunis isa, "Inni ogeeyyii
haxxummaa isaaniitiin qaba" jedhamee barreeffamee
dha. **20** Akkasumas, "Gooftaan akka yaadni ogeeyyii
faayidaa hin qabne ni beeka" jedhameera. **21** Kanaafuu
eenyu iyyuu namaan hin booniin! Wanni hundinuu
keessaniitii; **22** Phaawulosis ta'u Apholoos yookaan
Keefaan yookaan addunyaan yookaan jireenyi yookaan
duuti yookaan wanti amma jirus ta'u wanti dhufu
hundinuu keessan; **23** isin kan Kiristoos; Kiristoos immoo
kan Waaqaa ti.

4 Kanaafuu namni akka tajaajiltoota Kiristoosii fi akka
warra icciitiin Waaqaa imaanaa itti kennameetti
nu ilaaluu qaba. **2** Warra imaanaan itti kenname
sanas amanamoo ta'uutu irraa eegama. **3** Yoo isiniin
yookaan nama kaaniin natti murame ani homaattuu hin
lakkaa'u; dhugumaan anuu ofitti hin muru. **4** Yaadni
garaa koo qulqulluu dha; kun garuu qulqullina koo hin
mirkaneessu. Kan natti muru Gooftaa dha. **5** Kanaafuu
isin utuu yeroon murteeffame sun hin ga'in murtii tokko
iyyuu hin kenninaa; hamma Gooftaan dhufutti eegaa.
Inni waan dukkana keessatti dhokfame ifatti ni baasa;
hawwii garaa namaas ni mul'isa. Yeroo sana namni
hundinuu Waaqa biraa galata ni argata. **6** Egaa yaa
obboloota, ani akka isin jechi, "Waan barreeffame irra
hin darbin" jedhu sun maal jechuu akka ta'e nurraa
barattaniif bu'aa keessaniif jedhee waan kana hunda
Apholoosii fi ofii kootti fakkeesseera; kunis akka isin
nama tokko isa kaan caalchiftanii hin koorreef. **7**
Eenyutu akka ati warra kaan caaltu si godhe? Wanni
Waaqni siif hin kennin kan ati qabdu maal faatu
jira? Erga siif kennamee immoo akka waan kennaa
hin ta'iniitti maaliif boonta ree? **8** Amma isin waan
barbaaddan hundumaa argattaniirtu! Sooromtaniirtus!
Nurraa gargar baatanii mootota taataniirtu! Nus akka
isin wajjin mootota taanuuf utuu isin mootota taatanii
ani akkaman hawwa ture! **9** Waaqni, nu ergamoota akka
namoota duuti itti murtaa'eetti waan dhuma hiriiraa
nu taasise natti fakkaataatii. Nu addunyaa duratti,
ergamootaa fi namoota durattis waan daawwatamu
taaneerra. **10** Nu Kiristoosiif jennee gowwoota; isin
garuu Kiristoosiin ogeeyyii dha! Nu dadhaboo dha; isin
immoo jajjabeeyyii dha! Isin kabajamtoota; nu immoo
tuffatamtoota! **11** Hamma sa'aatii ammaatti ni beelofna;
ni dheebonna; ni daarra; ni reebamna; mana jireenyaas
hin qabnu. **12** Harkuma keenyaan hojjechuudhaanis ni
dadhabna. Yommuu abaaramnu ni eebbifna; yommuu
ari'atamnus ni obsina. **13** Yommuu arrabsamnu, waan
gaarii deebifna; hamma yeroo kanaattis xurii lafaatii fi
kosii addunyaa taaneerra. **14** Kanas isinii barreessuun
koo akka ijoollee koo kanneen jaallatamaniitti isin
gorsuudhaaf malee isin qaanessuuf miti. **15** Isin yoo karaa
Kiristoosiin guddiftoota kuma kudhan qabaattan iyyuu,
abbootii baay'ee hin qabdan; ani Kiristoos Yesuusiin
karaa wangeelaatiin abbaa keessan ta'eeraatii. **16**
Kanaaf ani akka isin fakkeenya koo duukaa buutan
isinan kadhadha. **17** Sababii kanaafis ani ilma koo isan
jaalladhu, kan Gooftaattis amanamaa ta'e Xiimotewosin
gara keessanitti ergeera. Innis haala jireenya koo kan
ani Kiristoos Yesuusiin argadhe kan waan ani iddoo
hundatti waldaa kiristaanaa hunda keessatti barsiisu
wajjin deemu sana isin yaadachiisa. **18** Isin keessaa
namoonni tokko tokko waan ani gara keessan hin dhufne
se'anii of tuulanii jiru. **19** Yoo fedhii Waaqaa ta'e garuu
ani dafee gara keessan nan dhufa; ergasii waan of
tuultonni kunneen dubbatan qofa utuu hin ta'in humna
isaan qabanis beekuu nan barbaada. **20** Mootummaan

Waaqaa humnaan malee dubbiidhaan miti. **21** Isin maal
barbaaddu? Ani ulee qabadhee moo jaalalaa fi hafuura
gad of qabuutiin gara keessan dhufa?

5 Akka halalummaan ormoota keessatti illee hin
beekamin isin gidduu jiru odeeffamaa jira: namni
niitii abbaa isaa wajjin ciise tokko jiraatii. **2** Isinis
of tuultaniirtu! Qooda kanaa akka malee gadditanii
namicha waan akkasii hojjete sana tokkummaa keessan
keessaa baasuun isin irra hin jiruu? **3** Ani fooniin isin
biratti argamuu baadhu illee hafuuraan isin wajjinan jira.
Ani akka waan isin wajjin jiruutti namicha waan akkasii
hojjetetti ammuma mureera. **4** Yommuu isin maqaa
Gooftaa keenya Yesuusiin walitti qabamtanitti anis yeroo
hafuuraan isin wajjin ta'uuttii fi humna Gooftaa keenya
Yesuus arganutti, **5** akka foon isaa balleeffamuuf, akka
hafuurri isaa immoo guyyaa Gooftaatti fayyuuf namicha
kana dabarsaatii Seexanatti kennaa. **6** Of tuuluun keessan
gaarii miti. Isin akka raacitiin xinnoon bukoo guutuu
bukeessitu hin beektanii? **7** Isin waan bukoo raacitii
hin qabne taataniif akka Maxinoo haaraa taataniif
raacitii moofaa of keessaa baasaatii gataa; hoolaan
Faasiikaa keenya, Kiristoos aarsaa nuuf ta'eeraatii.
8 Kanaafuu kottaa raacitii moofaa yookaan raacitii
jal'inaatii fi hamminaatiin utuu hin ta'in Buddeena Hin
bukaa'in kan qulqullinaa fi dhugaa of keessaa qabuun
ayyaanicha ayyaaneffannaa. **9** Ani akka isin namoota
halalummaadhaan jiraatan wajjin walitti dhufeenya
hin qabaanneef xalayaa koo keessatti isinii barreesseen
ture; **10** kunis gonkumaa namoota halalummaadhaan
addunyaa kana irra jiraatan yookaan doqnootaa fi
saamtota yookaan warra Waaqa tolfamaa waaqeffatan
jechuu koo miti. Utuu akkas ta'ee immoo silaa addunyaa
kana keessaa ba'uu qabdu ture. **11** Ani garuu akka
isin nama, "Ani obboleessa" ofiin jechaa halalummaan
jiraatu yookaan doqna yookaan nama Waaqa tolfamaa
waaqeffatu yookaan maqaa nama balleessu yookaan
machooftuu yookaan saamtuu wajjin walitti dhufeenya
hin qabaanneef amma isinii barreessa. Nama akkasii
wajjin nyaata iyyuu hin nyaatinaa! **12** Warra ala jiranitti
muruun hojii kootii? Isin warra keessa jiranitti muruu
hin qabdanii? **13** Waaqni warra ala jiranitti ni mura;
"Nama hamaa of keessaa baasaa!"

6 Isin keessaa namni kam iyyuu yoo nama biraa irraa
falmii qabaate, dhimma isaa qulqulloota duratti
dhi'eeffachuu irra akkamitti warra Waaqatti hin amanin
duratti murtiif dhi'eeffachuuf ija jabaata? **2** Isin akka
qulqulloonni addunyaatti muran hin beektanii? Erga
kan addunyaatti murtan taatanii waan xixinnootti
muruu hin dandeessanii? **3** Isin akka nu ergamoota
Waaqaatti murru hin beektanii? Yoos hammam caalaa
waan jireenya addunyaa kanaatti haa murru ree? **4**
Egaa yoo falmii dhimma akkasii qabaattan maaliif
namoota waldaa Kiristaanaa keessatti tuffataman duratti
dhi'eeffattu ree? **5** Anis isin qaanessuuf waan kana nan
dubbadha. Namni beekaan falmii amantoota gidduu
jiruuf murtii kennuu danda'u tokko iyyuu hin jiru
jechuudhaa? **6** Obboleessi tokko obboleessa kaan
himachuuf jedhee mana murtii dhaqa; kunis fuula
warra hin amannee duratti! **7** Wal himachuun keessan
amma iyyuu guutumaatti mo'atamuu keessan argisiisa.
Qooda kanaa dabni isinitti hojjetamuu hin wayyuu?
Gowwoomfamuu isinii hin wayyuu? **8** Garuu isin mataan
keessan iyyuu ni gowwoomsitu; dabas ni hojjettu; kanas
obbolootuma keessanitti hojjettu. **9** Isin akka jal'oonni
mootummaa Waaqaa hin dhaalle hin beektanii? Hin
gowwoominaa: halaleewwan yookaan warri Waaqa
tolfamaa waaqeffatan yookaan ejjitoonni yookaan
dhiironni sagaagaltoonni yookaan dhiironni dhiira wajjin
sagaagalan, **10** yookaan hattoonni yookaan doqnoonni
yookaan machooftonni yookaan warri maqaa nama
balleessan yookaan saamtonni mootummaa Waaqaa
hin dhaalan. **11** Gariin keessan akkas turtan. Ta'us isin
maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosii fi Hafuura
Waaqa keenyaatiin dhiqamtaniirtu; qulqullooftaniirtu;
qajeeltotas taasifamtaniirtu. **12** "Wanti hundinuu naaf
eeyyamameera;" kan faayidaa qabu garuu hunda isaa
miti; "Wanti hundinuu naaf eeyyamameera;" garuu wanti
tokko iyyuu na hin mo'atu. **13** "Nyaanni garaadhaaf;
garaanis nyaataaf;" Waaqni garuu lachan isaanii iyyuu
ni balleessa. Dhagni Gooftaa tajaajiluudhaaf malee
halalummaaf miti; Gooftaanis dhagnaaf. **14** Waaqni
humna isaatiin warra du'an keessaa Gooftaa kaaseera;
nus akkasuma ni kaasa. **15** Isin akka dhagni keessan
kutaa dhagna Kiristoos ta'e hin beektanii? Yoos ani kutaa
dhagna Kiristoos fuudhee kutaa dhagna sagaagaltuu
godhuu ree? Gonkumaa hin ta'u! **16** Isin akka namni
sagaagaltuu wajjin wal qunnamtii qabu tokko ishee wajjin
dhagna tokko ta'u hin beektanii? "Lamaan isaanii iyyuu
foon tokko ni ta'u" jedhameeraatii. **17** Namni Gooftaa
wajjin tokko ta'e garuu Gooftaa wajjin hafuuraan tokko.
18 Halalummaa irraa baqadhaa. Namni cubbuu biraa
hunda dhagna isaatii alatti hojjeta; namni halalummaa
hojjetu garuu dhagnuma ofii isaatti cubbuu hojjeta. **19**
Isin akka dhagni keessan mana qulqullummaa Hafuura
Qulqulluu isin keessa jiraatu, kan Waaqa irraa argattan
sanaa ta'e hin beektanii? Isin kan ofii keessanii miti;
20 isin gatiin bitamtan; kanaafuu dhagna keessaniin
Waaqaaf ulfina kennaa.

7 Waa'ee waan isin naa barreessitan sanaa, namni
tokko utuu fuudhuu baatee isaaf gaarii dha. **2**
Garuu waan halalummaan jiruuf dhiirri hundi niitii
ofii isaa haa qabaatu; dubartiin hundis dhirsa ofii ishee
haa qabaattu. **3** Dhirsi waan niitii isaatiif malu haa
guutuuf; niitiinis akkasuma dhirsa isheetiif haa guuttu.
4 Niitiin dhagna ofii ishee irratti aangoo hin qabdu; kan
aangoo qabu dhirsa. Akkasuma immoo dhirsi dhagna
ofii isaa irratti aangoo hin qabu; kan aangoo qabdu
niitii dha. **5** Yoo kadhannaatti jabaachuuf jettanii yeroof
itti walii galtan malee wal hin didinaa. Ergasiis akka of
qabuu dadhabuu keessaniin Seexanni isin hin qorreef
deebi'aa wajjin jiraadhaa. **6** Kanas ani eeyyamaan malee
ajajaaf hin dubbadhu. **7** Ani utuu namni hundumtuu
akkuma koo ta'ee nan hawwa ture. Garuu namni hundi
kennaa ofii isaa kan Waaqni isaaf kenne qaba; inni
tokko kennaa tokko, kaan immoo kennaa biraa qaba.
8 Ani warra hin fuudhinii fi warra hin heeruminiin,
haadhota hiyyeessaatiin illee akkanan jedha: Isaan yoo

akkuma koo fuudhaa fi heeruma malee hafan isaaniif
wayya. **9** Yoo of qabuu dadhaban garuu haa fuudhan
yookaan haa heeruman; hawwiin gubachuu irra fuudhuu
yookaan heerumuu wayyaatii. **10** Warra fuudhanii fi
warra heerumaniifis ajajni ani kennu kana: Ajaja kanas
Gooftaatu kenna malee ana miti; niitiin dhirsa isheetiin
gargar hin ba'in. **11** Yoo gargar baate garuu utuu hin
heerumin haa jiraattu; yoo kanaa achii dhirsa isheetti
haa araaramtu. Dhirsis niitii isaa hin hiikin. **12** Warra
hafaniinis ani akkanan jedha: Kana immoo anatu jedha
malee Gooftaa miti; obboleessi kam iyyuu yoo niitii
amantii hin qabne qabaate, yoo isheenis isa wajjin
jiraachuuf fedhii qabaatte, inni ishee hin hiikin. **13**
Dubartiin tokkos yoo dhirsa amantii hin qabne qabaatte,
yoo innis ishee wajjin jiraachuuf fedhii qabaate, isheen
isa hin hiikin. **14** Dhirsi amantii hin qabne karaa niitii
isaatiin qulqulleeffameeraatii; niitiin amantii hin qabnes
karaa dhirsa isheetiin qulqulleeffamteertii. Yoo kanaa
achii ijoolleen keessan xuraa'oo ta'u; amma garuu
qulqulloota. **15** Namni amantii hin qabne garuu yoo
gargar ba'uu fedhe gargar haa ba'u. Obboleessi tokko
yookaan obboleettiin tokko haala akkasii keessatti hin
hidhaman; Waaqni akka isin nagaan jiraattaniif isin
waameeraatii. **16** Yaa niitii, ati dhirsa kee ni fayyifta
ta'aatii maal beekta? Yookaan yaa dhirsa, ati niitii kee ni
fayyifta ta'aatii maal beekta? **17** Tokkoon tokkoon namaa
garuu akkuma jireenya Gooftaan kenneefiitti, akkuma
Waaqni isa waamettis haa jiraatu. Waldoota Kiristaanaa
hunda keessattis ajajni koo kanuma. **18** Namni tokko
waamamuu isaatiin dura dhagna qabatee ture? Inni
nama dhagna hin qabatin ta'uu hin qabu. Namni tokko
waamamuu isaatiin dura dhagna hin qabannee? Inni
dhagna hin qabatin. **19** Ajaja Waaqaa eeguutu faayidaa
qaba malee dhagna qabachuun yookaan qabachuu
baachuun faayidaa hin qabu. **20** Tokkoon tokkoon
namaa haaluma yeroo Waaqni isa waametti keessa
ture keessa haa jiraatu. **21** Ati yeroo waamamtetti
garba turtee? Yoo akkas ta'e inni si hin yaaddessin;
yoo bilisa ba'uu dandeesse garuu itti fayyadami. **22**
Namni yeroo Gooftaadhaan waamametti garba ture
inni gooftaadhaaf bilisa; akkasuma immoo namni yeroo
waamametti bilisa ture inni garbicha Kiristoos. **23** Isin
gatiidhaan bitamtan; garboota namootaa hin ta'inaa. **24**
Yaa obboloota, tokkoon tokkoon namaa haaluma yeroo
itti waamametti keessa tureen fuula Waaqaa dura haa
jiraatu. **25** Ani waa'ee dubarran qulqulluu ajaja Gooftaan
natti kenne hin qabu; garuu akka nama amanamaa
ta'uuf araara Gooftaa argate tokkootti yaada koo nan
kenna. **26** Sababii rakkina ammaatiif jettanii akkuma
jirtanitti turuun isiniif gaarii natti fakkaata. **27** Ati
niitiiitti hidhamteertaa? Ishee hiikuu hin barbaadin.
Ati niitii irraa hiikamteertaa? Niitii hin barbaadin.
28 Ati garuu yoo fuute cubbuu hojjechuu kee miti;
durbis yoo heerumte cubbuu hojjechuu ishee miti.
Ta'us addunyaa kana irratti warra fuudhanii fi warra
heeruman rakkinatu argata; ani immoo rakkina kana
jalaa isin baasuun barbaada. **29** Yaa obboloota, wanti
ani jedhu kana; yeroon murteeffame sun gabaabateera;
si'achi warri niitii qaban akka waan hin qabaatiniitti
haa jiraatan; **30** warri boo'an akka waan hin boo'iniitti,
warri gammadan akka waan hin gammadiniitti, warri
waa bitatan akka waan wanni bitatan sun kan isaanii hin
ta'iniitti, **31** warri waan addunyaa kanaatti fayyadamanis
akka waan itti hin fayyadaminiitti haa hedan. Bifti
addunyaa kanaa ni badaatii. **32** Ani akka isin yaaddoo
malee jiraattan nan hawwa. Namni hin fuudhin tokko
Gooftaa gammachiisuuf dhimma Gooftaatti dhimma.
33 Namni fuudhe garuu niitii isaa gammachiisuuf
dhimma addunyaatti dhimma; **34** fedhiin isaas gargar
qoodameera. Dubartiin hin heerumin yookaan durbi
qulqulluun dhagnaa fi hafuuraan qulqulluu ta'uuf
dhimma Gooftaatti dhimmiti. Dubartiin heerumte
garuu dhirsa ishee gammachiisuuf dhimma addunyaatti
dhimmiti. **35** Kana jechuun koos isin fayyaduuf malee
kiyyootti isin galchuuf miti; qooda kanaa akka isin
yaada gargar hin hiraminiin karaa qajeelaa irra Gooftaaf
jiraattan nan hawwa. **36** Namni kam iyyuu yoo durba
kaadhimate sirriitti qabuu baate, yoo umuriin ishee
dabalaa deemee innis akka ishee fuudhuu qabu yaade,
akkuma fedhii isaa haa godhu. Inni cubbuu hojjechuu
isaa miti. Isaan wal fuudhuu qabu. **37** Garuu namni waan
kana yaada ofii isaatiin murteesse, kan dirqama tokko
illee jala hin jirree fedhii ofii isaa mo'achuu danda'u,
kan akka durba sana hin fuune murteeffate, innis waan
qajeelaa hojjete. **38** Kanaafuu namni durba fuudhu
waan qajeelaa hojjete; kan ishee fuudhuu dhiise immoo
caalaa waan qajeelaa hojjete. **39** Dubartiin tokko hamma
dhirsi ishee jirutti isatti hidhamteerti. Yoo dhirsi ishee
du'e garuu isheen abbaa barbaaddetti heerumuuf bilisa;
garuu inni nama Gooftaa ta'uu qaba. **40** Akka yaada
kootti garuu isheen yoo utuu hin heerumin hafte caalaa
gammaddi; anis Hafuura Waaqaa of keessaa nan qaba
jedheen yaada.

8 Waa'ee nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffamee
akka nu hundinuu beekumsa qabnu beekna. Beekumsi
of nama tuulchisa; jaalalli garuu nama ijaara. **2** Namni
waan waa beeku of se'u inni amma illee akka beekuun
isa irra jirutti hin beeku. **3** Namni Waaqa jaallatu garuu
Waaqaan beekameera. **4** Egaa waa'ee nyaata waaqota
tolfamoof aarsaa dhi'eeffame nyaachuu irratti, "Akka
addunyaa kana irratti Waaqni tolfamaan homaa hin
fayyadne, Waaqa tokkicha malees akka Waaqni biraa
hin jirre" beekna. **5** Dhugumaan akkuma waaqonni
baay'eenii fi gooftonni baay'een jiran sana wantoonni
waaqota jedhaman samii irra yookaan lafa irra jiraatan
iyyuu, **6** garuu Waaqa tokkicha, Abbaa, kan wanni hundi
isa biraa dhufe, kan nus isaaf jiraannu qabna; akkasumas
Gooftaa tokkicha, Yesuus Kiristoos kan wanni hundi
karaa isaatiin dhufee fi kan nuus karaa isaatiin jiraannutu
jira. **7** Garuu namni beekumsa kana qabu nama hunda
miti. Namoonni tokko tokko waaqota tolfamoo waan
baraniif yommuu nyaata akkanaa nyaatanitti akka waan
Waaqa tolfamaaf dhi'eeffameetti hedu; yaadni garaa
isaaniis waan dadhabaa ta'eef ni xuraa'a. **8** Nyaanni
garuu Waaqatti nu hin dhi'eessu; yoo nyaachuu baanne
wanni nutti hammaatu, yoo nyaannes wanni nutti
tolu hin jiru. **9** Ta'us akka mirgi keessan kun warra
dadhabootti gufuu hin taaneef of eeggadhaa. **10** Namni

yaada dadhabaa qabu tokko yoo utuu ati iyyuu namni
beekumsa qabdu mana qulqullummaa Waaqa tolfamaa
keessatti nyaattuu si arge inni waan waaqota tolfamoof
dhi'eeffame sana nyaachuuf ija hin jabaatuu? **11** Akkasiin
obboleessi dadhabaan Kiristoos isaaf jedhee du'e kun
beekumsa keetiin bada. **12** Isinis yoo karaa kanaan
obbooloota keessanitti cubbuu hojjettan, yaada isaanii isa
dadhabaas yoo madeessitan, isin Kiristoositti cubbuu
hojjettu. **13** Kanaafuu yoo wanni ani nyaadhu obboleessa
koo gufachiise, ani akka obboleessi koo hin gufanneef
gonkumaa deebi'ee foon hin nyaadhu. **(aiōn g165)**

9 Ani bilisa mitii? Ani ergamaa mitii? Ani Gooftaa
keenya Yesuusin hin arginee? Isin bu'aa hojii ani
Gooftaaf hojjedhee mitii? **2** Ani yoon warra kaaniif
ergamaa ta'uu baadhe iyyuu isiniif dhugumaan ergamaa
dha! Isin Gooftaadhaan chaappaa ergamtummaa koo ti. **3**
Deebiin ani warra na qoraniif kennu kana. **4** Nu nyaachuu
fi dhuguuf mirga hin qabnuu? **5** Nu akkuma ergamoota
kaanii, akkuma obbooloota Gooftaatii fi akkuma Keefaa
niitii amantu tokko of faana fudhannee deemuuf mirga
hin qabnuu? **6** Yookaan anaa fi Barnaabaas qofatu hojii
dhiisuuf mirga hin qabnee? **7** Namni baasii ofii isaatiin
loltuu ta'ee tajaajilu eenyu? Namni iddoo dhaabaa
wayinii irra wayinii dhaabee ija isaa hin nyaanne
eenyu? Namni bushaayee tiksaa aannan hin dhugne
eenyu? **8** Kanas ani akka taayitaa namaa qofaanan
dubbadhaa? Seerris kanuma dubbata mitii? **9** Seera
Musee keessatti, "Qotiyyoo midhaan siribsiisuutti jiru
afaan hin hidhin" jedhamee barreeffameeraatii. Egaa
Waaqni qotiyyoodhaaf yaaduu isaatii ree? **10** Inni
guutummaatti sababii keenyaaf dubbachuu isaa mitii?
Eeyyee, kun sababii keenyaaf barreeffame; sababiin
isaa inni qotu qotuun isaa, inni midhaan siribsiisus
siribsiisuun isaa akka midhaan sana keessaa qooddatu
abdachaa hojjechuu qaba. **11** Nu waan hafuuraa
isin keessatti facaafnee yoo waan foonii isin irraa
haammanne kun ni guddataa? **12** Erga warri kaan
mirga gargaarsaa kana isin irraa qabaattanii, nu immoo
kan caalu hin qabaannuu ree? Nu garuu mirga kanatti
hin fayyadamne. Nu wangeela Kiristoositti gufuu ta'uu
mannaa waanuma hunda obsuu qabna. **13** Isin akka
warri mana qulqullummaa keessa wantoota qulqulluu
irra tajaajilan nyaata isaanii mana qulqullummaa irraa
argatan, akka warri iddoo aarsaa tajaajilan immoo waan
iddoo aarsaa irratti dhi'eeffamu irraa qooddatan hin
beektanii? **14** Akkasuma immoo akka warri wangeela
lallaban waan ittiin jiraatan wangeela irraa argatan
Gooftaan ajajeera. **15** Ani garuu mirga kana keessaa
tokkotti illee hin fayyadamne. Kanas isiniif barreessuun
koo waan akkasii naa gootu jedhee abdadhee miti. Namni
tokko waan ani ittiin of jaju kana na jalaa busheessuu
mannaa ani du'uu naa wayya! **16** Ani yoon wangeela
lallabe of jajuu hin danda'u; lallabuun dirqama kootii.
Yoon wangeela lallabuu baadhe anaaf wayyoo! **17**
Ani yoon fedhii kootiin lallabe badhaasa qaba; yoon
fedhii kootiin hin ta'in garuu ani imaanaadhuma natti
kenname sana raawwachuu koo ti. **18** Yoos badhaasni
koo maali ree? Badhaasni koo, lallaba koo keessatti ani
mirga wangeelaan qabutti guutuumaan guutuutti utuu
hin fayyadamin kaffaltii malee wangeela lallabuu koo
ti. **19** Ani nama hunda irraa bilisa ta'u iyyuu nama
gara caaluuf bu'aa buusuuf jedhee nama hundaaf of
garboomse. **20** Ani Yihuudootaaf bu'aa buusuuf jedhee
Yihuudootaaf akka Yihuudii nan ta'e. Yoon ofii kootii
seera jala jiraachuu baadhe iyyuu, warra seera jala
jiraniif bu'aa buusuuf jedhee akka nama seera jala
jiruu nan ta'e. **21** Ani utuun seera Waaqaatiin ala hin
ta'in, garuu utuman seera Kiristoos jala jiruu, warra
seera hin qabneef bu'aa buusuuf jedhee warra seera
hin qabneef akka nama seera hin qabneen ta'e. **22** Ani
warra dadhaboof bu'aa buusuuf jedhee warra dadhaboo
biratti dadhabaan ta'e. Ani karaa danda'amu hundaan
namoota tokko tokko fayyisuuf jedhee nama hunda
biratti waanuma hunda nan ta'e. **23** Akkan wangeela
keessatti hirmaadhuufis sababii wangeelaatiif jedhee
waan kana hunda nan hojjedha. **24** Dorgommii fiigichaa
keessatti akka warri fiigan hundinuu dorgoman, garuu
akka namni tokko qofti badhaasa argatu hin beektanii?
Isinis akkasuma akka badhaasa argattaniif fiigaa! **25**
Namni dorgommii keessatti dorgomu hundinuu leenjii
cimaa keessa darba. Isaan gonfoo badu argachuuf waan
kana godhu; nu garuu gonfoo hin badne argachuuf waan
kana goona. **26** Kanaafuu ani akka nama kaayyoo malee
fiiguutti hin fiigu; akka nama qilleensa rukutuutti hin
lolu. **27** Ani garuu warra kaaniif lallabee akka ofii kootii
immoo nama gatame hin taaneef dhagna koo adabee
akka inni naa ajajamu nan godha.

10 Yaa obbooloota, akka abbootiin keenya hundi
duumessa jala turan, akka hundi isaaniis galaana
keessa darban akka isin utuu hin beekin haftan ani hin
barbaadu. **2** Hundi isaaniis kan Musee ta'uuf duumessaa
fi galaanaan cuuphaman. **3** Hundi isaaniis nyaata
hafuuraa tokkicha nyaatan. **4** Hundi isaaniis dhugaatii
hafuuraa tokkicha dhugan. Isaan kattaa hafuuraa isa
isaan wajjin deemaa ture irraa dhuganiiruutii; kattaan
sunis Kiristoos ture. **5** Ta'u iyyuu waan Waaqni hedduu
isaaniitti hin gammadiniif isaan lafa gammoojjii keessatti
dhuman. **6** Wantoonni kunneen akka nu akkuma isaanii
waan hamaa hin hawwineef fakkeenya nuu ta'an. **7**
Akka isaan keessaa namoonni tokko tokko godhan sana
isin waaqota tolfamoo hin waaqeffatinaa; kunis akkuma,
"Namoonni nyaachuu fi dhuguuf tataa'an; sirbuufis
ka'an" jedhamee barreeffamee dha. **8** Akka isaan keessaa
namoonni tokko tokko halalummaa raawwatanii guyyaa
tokkotti namoonni 23,000 dhuman sana, nu halalummaa
raawwachuu hin qabnu. **9** Akka isaan keessaa tokko
tokko Gooftaa qoranii bofaan ajjeefaman sana nu Gooftaa
qoruu hin qabnu. **10** Isin akka isaan keessaa tokko tokko
guungumanii isa nama balleessuun balleeffaman sana
hin guunguminaa. **11** Kun hundi akka fakkeenya ta'uuf
isaan irratti raawwatame; nuu warra dhumni baraa itti
dhufeef immoo akka of eeggannaa ta'uuf barreeffame.
(aiōn g165) **12** Kanaafuu namni waan dhaabate of se'u
akka hin kufneef of haa eeggatu. **13** Qorama nama irra
ga'u malee qoramni tokko iyyuu isinitti hin dhufne.
Waaqnis amanamaa dha; inni akka isin waan baachuu
hin dandeenyeen qoramtan isin hin godhu. Yommuu
qoramtanitti garuu inni akka isin obsuu dandeessaniif

karaa ittiin keessaa baatan isiniif qopheessa. **14** Kanaafuu
yaa michoota ko, isin waaqota tolfamoo waaqeffachuu
irraa baqadhaa. **15** Ani namoota hubannaa qabanittin
dubbadha; waan ani dubbadhu isinuu murteessaa. **16**
Xoofoon eebbaa kan nu eebbifnu sun dhiiga Kiristoos
wajjin tokkummaa qaba mitii? Buddeenni nu caccabsinu
sunis foon Kiristoos wajjin tokkummaa qaba mitii? **17**
Waan buddeenni tokko qofti jiruuf, nu baay'ee taanu
iyyuu dhagnuma tokko; hundi keenya buddeenuma
tokkicha sana irraa hirmaannaatii. **18** Mee saba Israa'el
ilaalaa: Warri aarsaa irraa nyaatan sun iddoo aarsaa irraa
qooda qabu mitii? **19** Egaa maal jechuu koo ti? Nyaanni
waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffamu wayi moo ree
yookaan Waaqni tolfamaan wayi moo ree jechuu kootii?
20 Akkas miti; aarsaan namoonni ormaa dhi'eessan
hafuurota hamoodhaaf malee Waaqaaf miti; ani akka
isin hafuurota hamoo wajjin tokkummaa qabaattan hin
barbaadu. **21** Isin xoofoo Gooftaatii fi xoofoo hafuurota
hamoo dhuguu hin dandeessan; maaddii Gooftaatii
fi maaddii hafuurota hamoo irrattis hirmaachuu hin
dandeessan. **22** Nu Gooftaa hinaaffaaf kakaafnaa? Nu
isa caalaas jabaannaa? **23** "Wanni hundinuu anaaf
eeyyamamaa dha;" kan faayidaa qabu garuu waan hunda
miti. "Wanni hundinuu anaaf eeyyamamaa dha;" kan
nama fayyadu garuu waan hunda miti. **24** Namni tokko
iyyuu waan warra kaaniif gaarii ta'e barbaaduu qaba
malee waan ofii isaatiif gaarii ta'e barbaaduu hin qabu.
25 Utuu gaaffii qalbii keessaa tokko illee hin kaasin waan
gabaa fooniitti gurguramu kam iyyuu nyaadhaa; **26**
"Laftii fi wanni lafa irra jiru hundinuu kan Gooftaatii."
27 Warra hin amanin keessaa yoo namni tokko nyaataaf
isin affeere, isinis yoo dhaquu barbaaddan dhaqaa; utuu
gaaffii qalbii keessaa tokko illee hin kaasin waan isin
duratti dhi'eeffame kam iyyuu nyaadhaa. **28** Garuu yoo
namni tokko, "Kun waaqota tolfamoodhaaf dhi'eeffame"
isiniin jedhe, sababii namicha isinitti hime sanaatii fi
sababii qalbiitiif waan sana hin nyaatinaa. **29** Kanas
qalbii namicha sanaati malee kan keeti jechuu koo
miti. Maaliif qalbii nama biraatiin bilisummaa kootti
murama ree? **30** Ani ergan galateeffachuudhaan nyaata
sana irratti hirmaadhee maaliifan waan ittiin Waaqa
galateeffadhuun balaaleffatama ree? **31** Kanaafuu yoo
nyaattan yookaan yoo dhugdan yookaan yoo waanuma
fedhe illee hojjettan waan hunda ulfina Waaqaatiif
hojjedhaa. **32** Yihuudoota yookaan Giriikota yookaan
waldaa kiristaanaa kan Waaqaa hin gufachiisinaa;
33 kunis akkuma ani nama hunda karaa hundaan
gammachiisuuf yaalii godhutti jechuu dha. Ani akka
isaan fayyaniif bu'aa namoota baay'eetiif malee bu'aa
kootiif jedhee waan kana hin godhu.

11 Akkuma ani Kiristoosin fakkaadhu, isinis na
fakkaadhaa. **2** Ani sababii isin waan hundaan
na yaadattanii fi waan duudhaa ani dabarsee isinitti
kennes jabeessitanii qabattaniif isinin galateeffadha.
3 Ani akka mataan dhiira hundumaa Kiristoos ta'e,
akka mataan dubartii dhiira ta'e, akka mataan Kiristoos
immoo Waaqa ta'e akka beektan nan barbaada. **4** Dhiirri
mataa isaa haguuggatee kadhatu yookaan raajii dubbatu
hundinuu mataa ofii isaa salphisa. **5** Dubartiin utuu
mataa ishee hin haguuggatin kadhattu yookaan raajii
dubbattu kam iyyuu mataa ofii ishee salphifti; kun
akka waan mataan ishee haaddameetti hedamaatii. **6**
Dubartiin tokko yoo mataa ishee haguuggachuu baatte
rifeensa mataa ishee murachuu qabdi; dubartiin rifeensa
mataa ishee murachuun yookaan haaddachuun yoo
qaanii itti ta'e immoo mataa ishee haguuggachuu qabdi.
7 Dhiirri fakkaattii fi ulfina Waaqaa waan ta'eef mataa
isaa haguuggachuu hin qabu; dubartiin garuu ulfina
dhiiraa ti. **8** Dubartiitu dhiira irraa argame malee
dhiirri dubartii irraa hin argamneetii; **9** dubartiitu
dhiiraaf uumame malee dhiirri dubartiif hin uumamne.
10 Kanaafuu dubartiin sababii ergamoota Waaqaatiif
mallattoo taayitaa mataa ishee irraa qabaachuu qabdi.
11 Ta'us Gooftaa biratti dubartiin dhiira malee yookaan
dhiirri dubartii malee hin ta'u. **12** Akkuma dubartiin
dhiira irraa argamte akkasuma immoo dhiirri dubartii
irraa dhalataatii; wanni hundi garuu Waaqa biraa
argama. **13** Mee isinuu murteessaa; dubartiin utuu mataa
ishee hin haguuggatin Waaqa kadhachuun sirriidhaa?
14 Akka dhiirri rifeensa mataa dheereffachuun isaaf
salphina ta'e uumamni iyyuu isin hin barsiisuu? **15**
Dubartiin garuu yoo rifeensa dheeraa qabaatte, inni
isheef ulfina mitii? Rifeensi dheeraan akka haguuggiitti
isheef kennameeraatii. **16** Garuu yoo abbaan fedhe
iyyuu waa'ee kanaa mormuu barbaade, nu yookaan
waldaaleen kiristaanaa Waaqaa duudhaa akkasii hin
qabnu. **17** Walitti qabamuun keessan waan waa balleessu
malee waa tolchu hin ta'iniif ani ajaja kana keessatti
isin hin jaju. **18** Waan hunda dura, yommuu isin
akka waldaatti walitti qabamtanitti akka gargar ba'uun
gidduu keessan jiru nan dhaga'a; kanas karaa tokkoon
ani nan amana. **19** Warra isin keessaa Waaqa biratti
fudhatama qaban ifatti baasuuf, garaa garummaan isin
gidduu jiraachuu qaba. **20** Yommuu walitti qabamtanitti
wanti isin nyaattan Irbaata Gooftaa miti; **21** yeroo
nyaataatti namni hundinuu irbaata ofii isaa nyaata.
Inni tokko ni beela'a; kaan immoo ni machaa'a. **22**
Isin mana itti nyaattanii fi itti dhugdan hin qabdan
moo? Yookaan waldaa Kiristaanaa Waaqaa tuffattanii
warra homaa hin qabne qaanessitu? Ani maalan isiniin
jedha? Isin jajuu ree? Ani kanaan isin hin jaju! **23**
Ani waanan dabarsee isinitti kenne kana Gooftaa irraa
fudhadheeraatii; Gooftaa Yesuus halkan dabarfamee
kenname sana buddeena fuudhee, **24** galata galche;
buddeena sanas caccabsee, "Kun foon koo kan isiniif
ta'uu dha; kanas yaadannoo kootiif godhadhaa" jedhe. **25**
Akkasumas irbaata booddee xoofoo fuudhee, "Xoofoon
kun kakuu haaraa dhiiga kootiin ta'uu dha; yeroo isa
dhugdan hunda na yaadachuuf godhadhaa" jedhe. **26**
Isinis hamma Gooftaan dhufutti yeroo buddeena kana
nyaattanii xoofoo kana dhugdan hunda du'a isaa ni
labsitu. **27** Kanaafuu namni haala hin malleen buddeena
sana nyaatu yookaan xoofoo Gooftaa dhugu kam iyyuu
foonii fi dhiiga Gooftaatti ni gaafatama. **28** Namni tokko
utuu buddeena sana irraa hin nyaatin, utuu xoofoo sana
irraas hin dhugin dura of qoruu qaba. **29** Namni utuu
foon Gooftaa addaan baasee hin hubatin nyaatee dhugu,
inni ofii isaatti murtii nyaatee dhugaatii. **30** Kanaafis

isin keessaa hedduun dadhabaniiru; dhukkubsataniirus;
hedduunis boqotaniiru. **31** Utuu of qorree garuu nutti
hin muramu ture. **32** Gooftaan yommuu nutti muru
garuu akka addunyaa wajjin nutti hin muramneef nu
adaba. **33** Kanaafuu yaa obboloota ko, isin yommuu
nyaachuuf walitti qabamtan wal eegaa. **34** Akka walitti
qabamuun keessan murtii isinitti hin fidneef eenyu
iyyuu yoo beela'e mana isaatti haa nyaatu! Waan hafe
irratti immoo ani yommuun dhufutti qajeelcha nan
kenna.

12 Yaa obboloota ko, egaa ani akka isin waa'ee
kennaawwan hafuuraa wallaaltan hin barbaadu. **2**
Isin yeroo ormoota turtanitti akka gowwoomfamtanii
gara waaqota tolfamoo dubbachuu hin dandeenyeetti
geeffamtanii turtan ni beektu. **3** Kanaafuu namni
Hafuura Waaqaatiin dubbatu kam iyyuu akka, "Yesuus
abaaramaa dha" hin jenne, akka eenyu iyyuu yoo
Hafuura Qulqulluudhaan ta'e malee, "Yesuus Gooftaa
dha" jechuu hin dandeenye ani isinittin hima. **4**
Kennaawwan gosa garaa garaatu jira; Hafuurri garuu
tokkuma. **5** Tajaajila gosa garaa garaatu jira; Gooftaan
garuu tokkuma. **6** Hojii gosa garaa garaatu jira; waan
hundumaa garuu Waaqa tokkichatu nama hundumaan
hojjeta. **7** Mul'anni Hafuura Qulqulluu garuu faayidaa
waliitiif tokkoo tokkoo namaatiif kennama. **8** Isa tokkoof
karaa Hafuuraatiin dubbii ogummaatu kennama; isa
kaaniif immoo Hafuuruma sanaan dubbii beekumsaatu
kennama; **9** isa kaaniif Hafuuruma sanaan amantiitu
kennama; isa kaaniif immoo Hafuuruma tokkicha sanaan
kennaawwan warra dhukkubsatan fayyisuutu kennama;
10 isa tokkoof dinqiiwwan hojjechuu, isa kaaniif raajii
dubbachuu, isa kaaniif hafuurota addaan baasee beekuu,
isa kaaniifis afaan haaraa gosa adda addaa dubbachuu,
isa kaaniif immoo afaan haaraa sana hiikuutu kennama.
11 Waan kana hundas Hafuuruma tokkicha sanatu
akkuma fedhii ofii isaatti tokkoo tokkoo namaatiif
dhuunfaatti hiruudhaan hojjeta. **12** Dhagni kutaa
baay'ee qabaatu illee dhagnuma tokko; kutaawwan
dhagnaa yoo baay'atani illee hundi isaanii dhagnuma
tokko ta'u. Kiristoosis akkasuma. **13** Nu Yihuudoota
yookaan Giriikota, garboota yookaan warra bilisooman
taanus hundi keenya Hafuura tokkoon dhagna tokkotti
cuuphamneerraatii; hundi keenyas, akka dhugnuuf
Hafuurri tokkichi sun nuu kennameera. **14** Dhagni kutaa
tokko qofa utuu hin ta'in kutaawwan baay'eedhaatii.
15 Miilli yoo, "Ani waanan harka hin ta'iniif, ani kutaa
dhagnaa mitii" jedhe, sababii kanaaf kutaa dhagnaa
ta'uun isaa hin hafu. **16** Gurris yoo, "Ani waanan ija
hin ta'iniif, ani kutaa dhagnaa miti" jedhe, sababii
kanaaf kutaa dhagnaa ta'uun isaa hin hafu. **17** Utuu
dhagni guutumaatti ija ta'ee jiraatee silaa dhaga'uun
eessa jira? Utuu dhagni guutumaatti gurra ta'ee jiraatee
silaa fuunfachuun eessa jira? **18** Amma garuu Waaqni
akkuma ofii barbaadetti kutaawwan sana adduma addaan
dhagna keessa kaa'eera. **19** Utuu hundi isaanii kutaa
dhagnaa tokkicha ta'anii silaa dhagni eessa jira? **20**
Egaa kutaawwan dhagnaa baay'ee dha; dhagni garuu
tokkuma. **21** Iji harkaan, "Ati na hin barbaachiftu!"
jechuu hin danda'u; yookaan mataan miillaan, "Ati na
hin barbaachiftu!" jechuu hin danda'u. **22** Dhugumaanuu
kutaawwan dhagnaa kanneen dadhaboo fakkaatan
akka malee barbaachisoo dha; **23** kutaawwan dhagnaa
kanneen tuffatamoo nutti fakkaataniifis ulfina addaa
ni kennina. Kutaawwan dhagnaa kanneen nu itti
qaanofnuuf immoo ulfinni addaa ni kennama; **24**
kutaawwan dhagna keenyaa kanneen nu itti hin
qaanofne waan kana hin barbaadan. Waaqni garuu
kutaawwan dhagnaa walitti fayyisee kutaawwan nu itti
qaanofnuuf ulfina caalu kenne; **25** kunis akka kutaawwan
haaluma tokkoon walii yaadanii fi akka dhagna keessa
gargar ba'uun hin jiraanneef. **26** Yoo kutaan dhagnaa
tokko rakkate kutaawwan hundinuu isa wajjin rakkatu;
yoo kutaan tokko ulfina argate kutaawwan hundi isa
wajjin gammadu. **27** Isin amma dhagna Kiristoos;
tokkoon tokkoon keessanis kutaa dhagna sanaa ti.
28 Waaqni waldaa Kiristaanaa keessatti tokkoffaa
ergamoota, lammaffaa raajota, sadaffaa barsiistota,
ergasiis warra hojii dinqii hojjetan, itti aansees warra
kennaa dhukkubsattoota fayyisuu qaban, warra namoota
gargaaruu danda'an, warra kennaa bulchiinsaa qabanii
fi warra afaan haaraa gosa addaa addaa dubbatan
filateera. **29** Hundumatu ergamootaa? Hundumatu
raajotaa? Hundumatu barsiistotaa? Hundinuu hojii
dinqii hojjetuu? **30** Hundumatu kennaa dhukkubsattoota
fayyisuu qabaa? Hundumatu afaan haaraa dubbataa?
Hundumatu afaan sana hiikaa? **31** Isin garuu jabeessaatii
kennaa caalu barbaadaa. Amma illee ani karaa karaa
hundumaa caalu isinitti nan argisiisa.

13 Ani yoon afaan namootaatii fi afaan ergamoota
Waaqaa dubbadhe, garuu jaalala qabaachuu
baannaan akkuma sibiila iyyuu yookaan akka kililleе
qillisu tokkoo ti. **2** Ani yoon kennaa raajii dubbachuu
qabaadhe, icciitii hundaa fi beekumsa hunda hubachuu
yoon danda'e, amantii gaara buqqisuu danda'us yoon
qabaadhe, garuu jaalala qabaachuu baannaan ani homaa
miti. **3** Ani yoon waanan qabu hunda hiyyeeyyiif kenne,
dhagna koos akka gubamuuf yoon kenne, garuu jaalala
qabaachuu baannaan homaa na hin fayyadu. **4** Jaalalli
obsa qaba; jaalalli arjaa dha. Inni hin hinaafu; hin
kooru; ofis hin tuulu. **5** Jaalalli waan hin malle hin
hojjetu; ofittoo miti; dafee hin aaru; hammina namatti
hin lakkaa'u. **6** Jaalalli dhugaatti gammada malee
waan hamaatti hin gammadu. **7** Jaalalli waan hunda
ni obsa; waan hunda ni amana; waan hunda abdata;
waan hunda keessattis jabaatee dhaabata. **8** Jaalalli
gonkumaa hin badu. Raajii taanaan ni darba; afaan
haaraa taanaan ni hafa; beekumsas taanaan ni bada. **9** Nu
beekumsa irraa gara tokko beeknaatii; raajiis gara tokko
dubbanna; **10** yommuu inni guutuun dhufutti garuu
inni gartokkeen ni bada. **11** Ani yeroon ijoollee turetti,
akka ijoolleettin dubbadha ture; akka ijoolleettin yaada
ture; akka ijoolleetti nan herrega ture; ani ergan nama
guddaa ta'ee garuu ijoollummaa dhiiseera. **12** Amma of-
ilaalee keessaan bifa dimimmisaa'aa arginaatii; yeroo
sana garuu ifaan ifatti ni argina. Ani amma gartokkon
beeka; yeroo sana garuu ani akkuma guutummaatti
beekame sana guutummaatti beekuufin jira. **13** Egaa

amantiin, abdii fi jaalalli sadan isaanii iyyuu ni jiraatu.
Isaan keessaa garuu jaalalatu caala.

14 Karaa jaalalaa duukaa bu'aa; kennaawwan
Hafuuraa, keessumattuu kennaa raajii cimsaatii
barbaadaa. **2** Namni afaan haaraan dubbatu kam iyyuu
Waaqatti malee namootatti hin dubbatuutii. Dhugumaan
namni tokko iyyuu isa hin hubatu; inni Hafuuraan icciitii
dubbata. **3** Namni raajii dubbatu garuu isaan ijaaruuf,
gorsuu fi jajjabeessuuf jedhee namootatti dubbata.
4 Namni afaan haaraan dubbatu ofuma isaa cimsa;
kan raajii dubbatu garuu waldaa kiristaanaa cimsa. **5**
Ani akka hundi keessan afaan haaraan dubbattan nan
barbaada; caalaatti garuu akka raajii dubbatan nan
jaalladha. Namni afaan haaraan dubbatu tokko akka
waldaan kiristaanaa ittiin jajjabaattuuf jedhee waan
dubbatu sana yoo hiikuu baate isa afaan haaraan dubbatu
irra isa raajii dubbatutu caala. **6** Egaa yaa obboloota, ani
yoon mul'ata yookaan beekumsa yookaan raajii yookaan
barsiisa tokko tokko isinitti hime malee yoon afaan
haaraa qofa dubbachaa gara keessan dhufe maal isin
fayyada? **7** Kunis meeshaa lubbuu hin qabne kan akka
ululleetii fi kiraaraa kanneen sagalee kennan biratti
illee akkanuma; ululleen afuufamee yookaan kiraarri
rukutamee yoo sagaleen isaa gargar baafame malee
namni tokko akkamitti addaan baasee beekuu danda'a?
8 Yoo sagaleen malakataa addaan baafamee beekame
malees eenyutu lolaaf qophaa'a? **9** Isinis akkasuma. Yoo
afaan keessaniin dubbii hubatamaa dubbattan malee
namni tokko akkamitti waan isin jettan sana beekuu
danda'a? Qilleensatti dubbachuu keessaniitii. **10** Akka
afaan gosa garaa garaa addunyaa irra jiran hin shakkamu.
Garuu isaan keessaa kan hiikkaa hin qabne tokko iyyuu
hin jiru. **11** Kanaafuu ani yoon hiikkaa waan namni tokko
dubbatuu hubachuu baadhe ani namicha dubbatu sanatti
alagaa dha. Namichi dubbatu sunis anatti alagaa dha. **12**
Isinis akkasuma. Isin waan jabeessitanii kennaawwan
Hafuuraa qabaachuu barbaaddaniif, kennaawwan waldaa
kiristaanaa cimsan jabeessaatii barbaadaa. **13** Kanaaf
namni afaan haaraan dubbatu tokko akka waan dubbatu
sana hiikuu danda'uuf kadhachuu qaba. **14** Yoo ani afaan
haaraan kadhadhe hafuurri koo ni kadhataatii; qalbiin
koo garuu hin hirmaatu. **15** Yoos ani maalan godha
ree? Hafuura kootiin nan kadhadha; qalbii kootiinis
nan kadhadha; hafuura kootiin nan faarfadha; qalbii
kootiinis nan faarfadha. **16** Yoo kanaa achii utuu ati
hafuura keetiin Waaqa galateeffachuutti jirtuu, namni
iddoo warra hin baratinii taa'e tokko waan ati dubbattu
waan hin beekiniif akkamitti galata ati dhi'eessitu
sanaaf "Ameen" jechuu danda'aa? **17** Ati dhugumaan
sirriitti galateeffata ta'a; namni kaan garuu ittiin hin
jajjabeeffamu. **18** Ani waanan hunduma keessan caalaa
afaan haaraan dubbadhuuf Waaqa nan galateeffadha.
19 Waldaa kiristaanaa keessatti garuu dubbii kuma
kudhan afaan haaraan dubbachuu irra warra kaan
barsiisuuf dubbii hubatamaa shan dubbachuu nan
barbaada. **20** Yaa obboloota, akka ijoolleetti yaaduu
dhiisaa; waan hamaaf daa'imman ta'aa; hubannaadhaan
garuu nama guddaa ta'aa. **21** Seera keessatti akkana
jedhamee barreeffameera: "Ani afaan biraatiin, afaan
alagootaatiinis saba kanatti nan dubbadha; isaan garuu
yeroo sanatti illee na hin dhaga'an, jedha Gooftaan."
22 Kanaafuu afaan haaraan dubbachuun warra hin
amaniniif mallattoo ta'a malee warra amananiif miti;
raajii dubbachuun garuu warra amananiif malee warra
hin amaniniif miti. **23** Egaa waldaan amantootaa
guutuun walitti qabamee yoo hundi isaanii afaan
haaraan dubbatan, yoo namoonni hin baratin yookaan
namoonni hin amanne ol seenan isin maraattaniirtu
isiniin hin jedhanii? **24** Utuu namni hundi raajii
dubbachaa jiruu yoo namni hin amanne tokko yookaan
namni hin baratin tokko ol seene inni akka cubbamaa
ta'e nama hundaan ni amansiifama; nama hundaanis
isatti murama; **25** icciitiin garaa isaa keessaas ifatti
ni baafama. Innis, "Waaqni dhugumaan isin gidduu
jira" jedhee dubbachaa addaan lafatti gombifamee
Waaqa waaqeffata. **26** Yaa obboloota, egaa maal jenna
ree? Yommuu isin walitti qabamtanitti namni hundi
faarfannaa yookaan barsiisa yookaan mul'ata yookaan
afaan haaraa yookaan hiikkaa afaan haaraa sanaa qaba.
Wanni hundinuu waldaa kiristaanaa cimsuuf hojjetamuu
qabu. **27** Namni afaan haaraan dubbatu yoo jiraate lama
yookaan yoo baay'ate sadii ta'anii dabaree dabareen
haa dubbatan; namni tokko immoo haa hiiku. **28** Yoo
namni hiiku jiraachuu baate garuu namichi dubbatu
sun waldaa kiristaanaa keessatti cal'isee ofii isaattii
fi Waaqatti haa dubbatu. **29** Raajonnis lama yookaan
sadii ta'anii haa dubbatan; warri kaan immoo waan
dubbatamu sana haa madaalan. **30** Yoo warra achi
taa'an keessaa isa tokkoof mul'anni dhufe, namichi
duraan dubbachaa ture sun haa cal'isu. **31** Namni hundi
akka baratuuf, hundinuus akka jajjabeeffamuuf dabaree
dabareedhaan raajii dubbachuu ni dandeessuutii. **32**
Hafuuronni raajotaa raajotaaf ni ajajamu. **33** Waaqni
akka waldoota qulqullootaa hundumaa keessatti ta'aa
jiru kana Waaqa jeequmsaa utuu hin ta'in Waaqa nagaa
ti. **34** Dubartoonni waldaa kiristaanaa keessatti haa
cal'isan. Akka seerri jedhutti isaan akka ajajaman malee
akka dubbatan hin eeyyamamneefiitii. **35** Wanti isaan
beekuu barbaadan yoo jiraate manatti dhirsa isaanii haa
gaafatan; dubartiin tokko waldaa kiristaanaa keessatti
dubbachuun qaaniidhaatii. **36** Dubbiin Waaqaa isin
keessaa argamee? Yookaan isinuma qofa bira ga'ee? **37**
Eenyu iyyuu yoo raajii yookaan nama Hafuuraa of se'e
akka wanni ani amma isiniif barreessu kun ajaja Gooftaa
ta'e haa beeku. **38** Namni kam iyyuu yoo waan kana
beekuu baate, inni hin beekin. **39** Kanaaf yaa obboloota
ko, raajii dubbachuu jabeessaatii hawwaa; afaan haaraan
dubbachuus hin dhowwinaa. **40** Wanti hundinuu garuu
karaa qajeelaa fi sirna qabeessa ta'een hojjetamuu qaba.

15 Ammas yaa obboloota, ani waa'ee wangeela
ani isinitti lallabe, kan isin fudhattanii ittiin
dhaabatan sanaa isin yaadachiisuu nan barbaada. **2**
Isin yoo dubbii ani isinitti lallabe sana jabeessitanii
qabattan wangeeluma kanaan ni fayyitu. Yoo kanaa
achii akkasumaan amantan jechuu dha. **3** Anis waanan
fudhadhe duraan dursee dabarseen isinitti kenneeraatii;
akka Katabbiiwwan Qulqulluun dubbatanitti, Kiristoos

cubbuu keenyaaf jedhee du'e; **4** ni awwaalames;
akka Katabbiiwwan Qulqulluun dubbatanitti guyyaa
sadaffaatti du'aa kaafame. **5** Inni duraan dursee Keefaatti,
ergasiis warra Kudha Lamaanitti mul'ate. **6** Sana booddee
yeroo tokkotti obboloota dhibba shanii ol ta'anitti
mul'ate; isaan keessaas yoo muraasni boqotan iyyuu
hedduun isaanii hamma ammaatti ni jiru. **7** Ergasiis
Yaaqoobitti, itti aansee ergamoota hundatti mul'ate; **8**
dhuma irratti immoo ana kan akka gatataatti dhalateetti
lakkaa'amutti mul'ate. **9** Ani ergamoota hundaa gadi;
ergamaa jedhamee waamamuun iyyuu naaf hin malu;
ani waldaa kiristaanaa Waaqaa ari'achaan tureetii. **10**
Garuu ani ayyaana Waaqaatiin akkuman jiru kana jira;
ayyaanni isaa kan naa kennames akkasumaan hin hafne.
Ani hunduma isaanii caalaa jabaadhee hojjedheera;
kanas utuu ana hin ta'in ayyaana Waaqaa kan na wajjin
jirutu hojjete. **11** Egaa anas ta'u yookaan isaan, wanni
nu lallabnu, wanni isin amantanis kanuma. **12** Kiristoos
warra du'an keessaa akka kaafame erga lallabamee, isin
keessaa namoonni tokko tokko akkamitti du'aa ka'uun
warra du'anii hin jiru jechuu danda'u ree? **13** Erga
du'aa ka'uun warra du'anii hin jirre, Kiristoos iyyuu
du'aa hin kaafamne jechuudha kaa! **14** Erga Kiristoos
du'aa hin kaafamin immoo lallabni keenya faayidaa
hin qabu; amantiin keessanis faayidaa hin qabu. **15**
Kana malees Waaqni Kiristoosin du'aa kaaseera jennee
waa'ee Waaqaa waan dhugaa baaneef, nu waa'ee Waaqaa
dhuga baatota sobaa taanee argamneerra. Garuu erga
warri du'an hin kaafamin inni Kiristoosin hin kaafne
jechuu dha. **16** Yoo warri du'an kaafamuu baatan,
Kiristoosis du'aa hin kaafamneetii. **17** Erga Kiristoos
du'aa hin kaafamin amantiin keessan faayidaa hin
qabu; isinis ammuma iyyuu cubbuu keessa jirtu. **18**
Yoos warri utuu Kiristoositti jiranuu boqotan baduu
isaanii ti. **19** Yoo jireenya ammaa qofaaf Kiristoosin
abdanne nu warra namni hundi na'uuf ta'uu keenya.
20 Amma garuu Kiristoos warra boqotaniif hangafa
ta'ee dhugumaan warra du'an keessaa kaafameera. **21**
Akkuma duuti karaa nama tokkootiin dhufe, akkasuma
immoo du'aa ka'uun warra du'anii karaa nama tokkootiin
dhufeetii. **22** Akkuma hundinuu Addaamiin du'an,
hundinuu Kiristoosiin jiraatoo ni taasifamuutii. **23**
Kun hundinuus yeroo dabaree isaatti ni ta'a; Kiristoos
hangafticha, ergasii immoo yeroo inni deebi'ee dhufutti
warra kan Kiristoos ta'an. **24** Innis erga bulchiinsa
hunda, taayitaa fi humna hunda balleessee booddee,
yeroo Waaqa Abbaatti mootummaa dabarsee kennutti
dhumni ni ta'a. **25** Inni hamma diinota isaa hunda
miilla isaa jala galfatutti mo'uu qabaatii. **26** Diinni
dhumaa kan barbadeeffamuu qabu du'a. **27** Inni, "Waan
hunda miilla isaa jala galcheeraatii." Garuu "Wanni
hundi" isa jala galfameera jechuun akka isa waan hunda
isa jala galche sana hin dabalatin beekamaa dha. **28**
Erga waan kana godhee booddee akka Waaqni waan
hundumaan hundumaa ta'uuf Ilmi mataan isaa iyyuu
isa waan hundumaa miilla isaa jala galche sanaaf ni
bula. **29** Yoo du'aa ka'uun jiraachuu baate namoonni
warra du'aniif jedhanii cuuphaman maal gochuu isaanii
ti? Warri du'anis yoo du'aa hin kaafamin namoonni
maaliif qooda isaanii cuuphamu ree? **30** Nu maaliif
sa'aatii hunda balaaf of saaxilla? **31** Yaa obboloota, ani
guyyuma guyyaan akkan du'u of jajuu karaa Gooftaa
keenya Kiristoos Yesuusiin isin irratti qabuun nan
kakadha. **32** Ani akka namaatti Efesoonitti bineensa
wajjin wal loluun koo, erga warri du'an hin kaafamnee,
maal na fayyada? "Kottaa ni nyaannaa; ni dhugnas;
bor ni duunaatii." **33** Hin gowwoomfaminaa: "Hiriyaan
hamaan amala gaarii balleessa." **34** Gara qalbii keessan
isa qajeelaatti deebi'aa; cubbuu hojjechuus dhiisaa;
namoonni Waaqa hin beekne tokko tokko isin gidduu
jiruutii. Anis isin qaanessuufin waan kana dubbadha. **35**
Garuu namni tokko, "Warri du'an akkamitti kaafamu?
Dhagna akkamiitiin dhufu?" jedhee ni gaafata ta'a. **36**
Yaa gowwaa! Wanni ati facaaftu yoo du'e malee jireenya
hin argatu. **37** Wanni ati facaaftu sanyiidhuma, jechuunis
sanyii qamadii yookaan sanyii midhaan biraati malee
dhagna midhaan biqilee guddachuuf jiru sanaa miti.
38 Waaqni garuu akkuma fedhetti dhagna isaaf kenna;
tokkoo tokkoo gosa sanyiitiifis dhagna mataa isaa kenna.
39 Foon hundinuu tokko miti; namni foon gosa tokkoo
qaba; horiin foon gosa biraa, simbirroon foon gosa
biraa, qurxummiinis foon gosa biraa qabu. **40** Akkasuma
immoo dhagnawwan samii irraa ni jiru; dhagnawwan lafa
irraas ni jiru; garuu ulfinni dhagnawwan samii irraa gosa
tokko; ulfinni dhagnawwan lafa irraa immoo gosa biraa
ti. **41** Aduun ulfina gosa tokkoo qabdi; ji'is ulfina gosa
biraa, urjiiwwanis ulfina gosa biraa qabu; urjiin tokko
ulfinaan urjii biraatiin addaatii. **42** Du'aa ka'uun warra
du'aniis akkasuma. Dhagni facaafamu kan baduu dha;
kan hin badne ta'ee immoo kaafama. **43** Inni salphinaan
facaafama; ulfinaan kaafama; dadhabbiin facaafama;
humnaan kaafama; **44** dhagna fooniitu facaafama;
dhagna hafuuraatu kaafama. Erga dhagni foonii jiraate,
dhagni hafuuraas ni jira. **45** Kanaaf, "Addaam namichi
jalqabaa lubbuu jiraataa ta'e" jedhamee barreeffameera;
Addaam inni dhumaa immoo hafuura jireenya kennu
ta'e. **46** Inni jalqabatti dhufe garuu isa hafuuraa utuu hin
ta'in isa foonii ti; inni hafuuraa immoo ergasii dhufe. **47**
Namichi duraa lafa irraa dhufe; inni kan lafaa ti; namichi
lammaffaan immoo samii irraa dhufe. **48** Warri kan
lafaa ta'an akkuma namicha lafa irraa sanaa ti; warri kan
samii ta'an immoo akkuma namicha samii irraa dhufe
sanaa ti. **49** Nu akkuma bifa namicha lafaa sanaa uffanne,
akkasuma immoo bifa namicha samii sanaa ni uffanna.
50 Yaa obboloota, akka foonii fi dhiigni mootummaa
Waaqaa dhaaluu hin dandeenye yookaan akka inni badu
isa hin badne dhaaluu hin dandeenye ani isinitti nan
hima. **51** Kunoo, ani icciitii tokko isinittin hima: Hundi
keenya hin duunu; nu hundi garuu ni geeddaramna;
52 kunis yeroo malakanni dhumaa afuufamu yeruma
sanatti hamma liphsuu ijaatti raawwatama. Malakanni
ni afuufamaatii; warri du'anis kanneen hin badne ta'anii
ni kaafamu; nus ni geeddaramna. **53** Inni badu kun
isa hin badne, inni du'u kun immoo isa hin duune
uffachuu qabaatii. **54** Yeroo inni badu isa hin badne
uffatee, inni du'u immoo isa hin duune uffatutti dubbiin
akkana jedhamee barreeffame sun ni raawwatama;
"Duuti mo'ichaan liqimfameera." Akkasumas, **55** "Yaa

du'a, mo'ichi kee meerre? Yaa du'a, ilkeen kee meerre?"
(Hadēs g86) **56** Ilkeen du'aa cubbuu dha; humni cubbuu
immoo seera. **57** Waaqa karaa Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoosiin mo'icha nuu kennuuf garuu galanni haa ta'u!
58 Kanaafuu yaa obboloota koo jaallatamoo, jabaadhaa
dhaabadhaa. Wanni tokko isin hin sochoosin; akka
dadhabbiin keessan Gooftaa biratti faayidaa malee hin
hafne waan beektaniif yeroo hunda hojii Gooftaatiif
guutummaatti of kennaa.

16 Egaa waa'ee buusii qulqullootaaf walitti qabamuu,
isinis akkuma ani waldoota kiristaanaa kanneen
Galaatiyaa ajaje sanatti raawwadhaa. **2** Akka buusii
walitti qabuun yeroo ani dhufutti hin taaneef tokkoon
tokkoon keessan akkuma galii keessaniitti torbanuma
torbaniin guyyaa jalqabaa waa kophaatti baasaatii
kaa'aa. **3** Anis yeroon isin bira dhufutti akka namoonni
isin filattan kennaa keessan geessaniif xalayaa ittiin
beekaman kenneefii Yerusaalemitti isaan nan erga. **4**
Yoo dhaquun koo barbaachisaa ta'e immoo isaan na
wajjin dhaqu. **5** Ani waanan Maqedooniyaa keessa
darbuuf, yeroon Maqedooniyaa keessa darbutti isin
bira nan dhufa. **6** Akka isin iddoo ani dhaqu hundatti
karaa koo irratti na gargaaruu dandeessaniif tarii yeroo
xinnoo isin bira nan tura ta'a; yookaan ganna isin
bira nan tura ta'a. **7** Yoo Gooftaan jedhe ani waanan
yeroo muraasa isin bira turuu abdadhuuf, amma utuun
darbuu goree isin arguu hin barbaadu. **8** Hamma
guyyaa Pheenxeqoosxeetti garuu Efesoon keessa nan
tura. **9** Balballi guddaanii fi bu'aa qabeessi tokko naa
banameeraatii; mormitoonnis baay'ee dha. **10** Yoo
Xiimotewos gara keessan dhufe waan innis akkuma koo
hojii Gooftaa hojjetuuf yeroo inni isin bira turutti akka
inni waa tokko iyyuu hin sodaanne godhaa. **11** Kanaaf
namni tokko iyyuu isa hin tuffatin; akka inni gara kootti
deebi'uufis nagaadhaan ergaa; ani obboloota wajjin isa
eegaan jiraatii. **12** Waa'ee obboleessa keenya Apholoos
immoo akka inni obboloota kaan wajjin gara keessan
dhufuuf ani jabeessee isa kadhadheen ture. Inni garuu
amma dhufuuf gonkumaa fedhii hin qabu; yeroo isaaf
mijaa'utti garuu ni dhufa. **13** Dammaqaa; amantiitti
cimaatii dhaabadhaa; jajjabaadhaa; cimaas. **14** Wanni isin
hojjettan hundinuu jaalalaan haa ta'u. **15** Yaa obboloota,
akka warri mana Isxiifaanaas jiraatan Akaayaa keessaa
warra jalqabatti amanan ta'an isin ni beektu; isaanis
qulqulloota tajaajiluuf of kennaniiru. **16** Anis akka
isin namoota akkasiitiif, warra isaan wajjin hojjetanii
fi dadhaban hundaaf ajajamtan isinin kadhadha. **17**
Isxiifaanaas, Fartunaaxoosii fi Akaayiqos na bira dhufuu
isaaniitti ani gammadeera; isaan waan asii dhabamuu
keessaniin hir'ate guutaniiruutii. **18** Isaan hafuura
koo fi hafuura keessan boqochiisaniiruutii. Kanaaf isin
namoota akkanaatiif beekamtii kennaa. **19** Waldoonni
kiristaanaa kanneen biyya Asiyaa nagaa isiniif dhaamu.
Aqiilaa fi Phirisqillaan, waldaan kiristaanaa kan mana
isaanii jirtus Gooftaadhaan nagaa guddaa isiniif dhaamu.
20 Obboloonni hundinuu nagaa isinii dhaamu. Dhungoo
qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa. **21** Ani Phaawulos,
xalayaa nagaa kana harkuma kootiin barreessa. **22**
Namni Gooftaa hin jaallanne kam iyyuu haa abaaramu.
Yaa Gooftaa kottu. **23** Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus
isin wajjin haa ta'u. **24** Jaalalli koo Kiristoos Yesuusiin
hunduma keessan wajjin haa ta'u. Ameen.

2 Qorontos

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos
Yesuus ta'ee fi obboleessa keenya Xiimotewos
irraa, **2** Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos
Gooftaa irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u. **3**
Waaqnii fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos,
Abbaan araaraatii fi Waaqni jajjabina hundaa haa
eebbifamu; **4** inni akka nu jajjabina Waaqa biraa
arganne sanaan warra dhiphina adda addaa keessa
jiran jajjabeessuu dandeenyuuf dhiphina keenya hunda
keessatti nu jajjabeessa. **5** Akkuma nu dhiphina
Kiristoos keessatti baay'ee hirmaannu, akkasuma immoo
karaa Kiristoosiin jajjabinni nuu baay'ata. **6** Nu yoo
dhiphanne jajjabinaa fi fayyina keessaniif ta'a; nu yoo
jajjabaanne jajjabina keessaniif ta'a; jajjabinni kunis
kan isin yeroo dhiphina nu dhiphannu kana keessa
dabartanitti obsaan dhaabachuudhaan argattanii dha.
7 Abdiin nu waa'ee keessaniif qabnu cimaa dha; isin
akkuma dhiphina keenya keessatti hirmaattan amma
immoo jajjabina keenya keessatti akka hirmaattan
beeknaatii. **8** Yaa obboloota, isin waa'ee dhiphina biyya
Asiyaatti nurra ga'ee akka wallaaltan hin barbaannu.
Hamma lubbuudhaan jiraachuuf illee abdii kutannutti
dhiphinni baachuudhaaf humna keenyaa ol ta'e nurra
ga'ee tureetii. **9** Dhugumaanuu murtiin du'aa nutti
dhaga'amee turre. Kun garuu akka nu Waaqa warra
du'an kaasutti malee ofii keenyatti hin amananneef ta'e.
10 Inni balaa du'a akkasii jalaa nu baaseera; nu baasas.
Inni ittuma fufee akka nu baasu abdii keenya isa irra
kaa'anneerra. **11** Akkuma isin kadhannaa keessaniin
nu gargaartan, ayyaana kadhannaa namoota baay'eetiif
deebii ta'ee nuu kenname sanaaf namoonni baay'een
nuuf galateeffatu. **12** Egaa wanti nu ittiin of jajnu kanaa
dha: Akka nu qulqullummaa fi amanamummaa Waaqa
biraa argameen fooniin keessumattuu hariiroo isin
wajjin qabnuun jiraachaa turre yaadni garaa keenyaa
dhugaa nuuf ba'a. Kanas akka ayyaana Waaqaatti goone
malee akka ogummaa addunyaatti miti. **13** Nu waan
isin dubbisuu yookaan hubachuu hin dandeenye tokko
illee isinii hin barreessinuutii. Ani akka isin hamma
dhumaatti hubattan nan abdadha; **14** innis akkuma
isin gara tokko nu hubattan kana, akka guyyaa Gooftaa
Yesuusitti akkuma nu isiniin of jajnu sana isinis nuun
of jajuu dandeessan guutummaatti hubattanii dha. **15**
Anis sababiin waan kana amaneef akka isin ayyaana
lammaffaa qabaattaniif jedhee jalqabatti gara keessan
dhufuu barbaade. **16** Ani yeroon Maqedooniyaa dhaqutti
isin ilaaluu fi yeroon Maqedooniyaadhaa deebi'uttis
gara keessan dhufee, akka isin yeroo ani Yihuudaa
dhaqutti na ergitan barbaade. **17** Ani yeroon waan kana
karoorfadhetti akka salphaattin hojjedhee? Yookaan
akka yaada fooniitti yeruma tokkotti, "Eeyyee, eeyyee"
fi "Waawuu, waawuu" jechuufan karoora baafadhaa
ree? **18** Akkuma Waaqni amanamaa ta'e dubbiin nu
isinitti dubbannus "Eeyyee" fi "Waawuu" miti. **19**
Yesuus Kiristoos Ilmi Waaqaa inni nu jechuunis ani,
Silwaanosii fi Xiimotewos isin gidduutti lallabne sun,
"Eeyyee" fi "Waawuu" hin turreetii; isa keessa "Eeyyeetu"
jira. **20** Waadaawwan Waaqaa hundinuu Kiristoosiin
"Eeyyeedhaatii". Kanaafuu nu karaa isaatiin ulfina
Waaqaatiif "Ameen" jenna. **21** Egaa kan akka nu isin
wajjin Kiristoositti jabaannee dhaabannu godhuu fi kan
nu dibe Waaqa; **22** innis chaappaa nutti chaappessee,
qabdii Hafuura Qulqulluu garaa keenya keessa kaa'e. **23**
Ani garuu isin qusachuudhaaf jecha Qorontositti hin
deebine; anis akka inni dhugaa natti ba'uuf Waaqa ofitti
nan waama. **24** Nu gammachuu keessaniif isin wajjin
hojjenna malee amantii keessan irratti gooftummaa hin
qabnu; isin amantiin jabaattanii dhaabattaniitii.

2 Ani akkan lammata gaddaan gara keessan hin dhufne
murteeffadheera. **2** Yoo ani isin gaddisiise, isinuma
warra ani gaddisiisu sana malee eenyutu na gammachiisa
ree? **3** Akkasitti barreessuun koo akka yommuu ani
dhufutti namoonni na gammachiisuu qaban na hin
gaddisiisneefi. Akka gammachuun koo gammachuu
hunda keessanii ta'e ani hunda keessan nan amana ture.
4 Ani dhiphina guddaa, yaaddoo garaatii fi imimmaan
baay'eedhaan isinii barreesseetii; kunis jaalalli ani isiniif
qabu hammam guddaa akka ta'e akka beektaniif malee
isin gaddisiisuuf miti. **5** Eenyu iyyuu yoo nama gaddisiise
utuu dubbii ho'isuuf hin ta'in inni karaa tokko hunduma
keessan gaddisiisuu isaati malee na gaddisiisuu isaa
miti. **6** Nama akkanaa irratti adabbiin harki caalaan
keessan adabdan ni ga'a. **7** Qooda kanaa akka inni gadda
guddaan hin liqimfamneef dhiifama isaaf gochuu fi
isa jajjabeessuutu isin irra jira. **8** Kanaafuu ani akka
isin jaalala isaaf qabdan cimsitan isinan kadhadha. **9**
Anis akka isin waan hunda irratti ajajamtoota taatan
mirkaneeffachuufin waan kana isinii barreesse. **10** Nama
isin dhiifama gootaniif, anis dhiifama nan godha. Yoo
wanti ani dhiifama godhe tokko iyyuu jiraates ani isiniif
jedhee fuula Kiristoos duratti dhiifama godheera; **11**
kunis akka Seexanni nu hin gowwoomsineefi. Nu mala
isaa hin wallaalluutii. **12** Yeroo ani wangeela Kiristoos
lallabuuf Xiroo'aas dhaqee Gooftaan balbala naa banetti,
13 waan ani obboleessa koo Tiitoo hin argatiniif, hafuurri
koo boqonnaa hin arganne. Kanaafuu ani nagaatti
isaaniin jedhee Maqedooniyaatti darbe. **14** Waaqa yeroo
hunda akka nu Kiristoosiin mo'annoo qabaannu nu
taasisee urgaa beekumsa isaa karaa keenyaan iddoo
hundatti facaasuuf galanni haa ta'u. **15** Nu warra
fayyifamaa jiranii fi warra baduutti jiran gidduutti
Waaqaaf urgaa Kiristoos. **16** Nu isa tokkoof urgaa du'aa
ti; isa kaaniif immoo urgaa jireenyaa ti. Egaa eenyutu
waan kanaaf ga'aa ta'a? **17** Nu garuu akka namoota
Waaqa biraa ergamaniitti Kiristoosiin fuula Waaqaa
duratti garaa qulqulluudhaan dubbanna malee akka
namoota hedduu kanneen bu'aa argachuuf jedhanii
dubbii Waaqaa gurguratan sanaa miti.

3 Nu ammas of galateeffachuu jalqabnaa ree? Yookaan
akka namoota tokko tokkoo xalayaa deeggarsaa
gara keessanitti fiduu yookaan isin biraa argachuu
nu barbaachisaa ree? **2** Xalayaan keenya kan namni
hundinuu beekuu fi dubbisu kan garaa keenya keessatti
barreeffame isinuma. **3** Isin akka xalayaa Kiristoos, bu'aa

tajaajila keenyaa taatan ifa; xalayaan kunis qalamiidhaan
utuu hin ta'in Hafuura Waaqa jiraataatiin, gabatee
dhagaa irratti utuu hin ta'in gabatee garaa namaa
irratti kan barreeffamee dha. **4** Amantiin nu karaa
Kiristoosiin fuula Waaqaa duratti qabnus kan akkanaa
ti. **5** Nu waan tokko illee ofii keenyaan hojjechuuf
dandeettii qabna jennee miti; dandeettiin keenya garuu
Waaqa irraa dhufa. **6** Innis akka nu tajaajiltoota kakuu
haaraa taanuuf dandeettii nuu kenneera; kakuun kunis
kan qubee utuu hin ta'in kan Hafuuraa ti; qubeen ni
ajjeesa; Hafuurri garuu jireenya kenna. **7** Erga tajaajilli
du'a fide kan qubeedhaan dhagaa irratti qirixame sun
hamma Israa'eloonni sababii ulfina isaa kan irraa badaa
deemu sanaatiif xiyyeeffatanii fuula Musee ilaaluu hin
dandeenyetti ulfinaan dhufee, **8** tajaajilli Hafuuraa
immoo hammam caalaa ulfina haa qabaatuu ree? **9** Erga
tajaajilli murtii namatti fidu ulfina qabaatee, tajaajilli
qajeelummaa fidu immoo hammam caalaa ulfina haa
qabaatu ree! **10** Wanni ulfina qabeessa ture sun yommuu
ulfina caalu biratti ilaalamu amma ulfina hin qabuutii.
11 Erga wanni yeroodhaaf jiraatu sun ulfinaan dhufee,
ulfinni isa bara baraan jiraatuu immoo hammam caalaa
guddaa haa ta'u ree! **12** Kanaafuu nu abdii akkasii
waan qabnuuf baay'ee ija jabaanna. **13** Nu warra akka
Musee isa akka sabni Israa'el dhuma waan badaa deemu
sanaa hin argineef jedhee haguuggiidhaan fuula isaa
haguuggatee miti. **14** Yaadni isaanii garuu hadoodeera;
isaan hamma har'aatti iyyuu yommuu kakuu moofaa
dubbisanitti haguuggiin sun isaan irraa hin fuudhamne.
Inni Kiristoos qofaan irraa fuudhamaatii. **15** Hamma
har'aatti illee yeroo isaan seera Musee dubbisanitti
haguuggiin yaada garaa isaanii ni haguuga. **16** Yeroo
namni kam iyyuu gara Gooftaatti deebi'utti garuu
haguuggiin sun irraa fuudhama. **17** Gooftaan Hafuura.
Iddoo Hafuurri Gooftaa jiru immoo bilisummaatu jira.
18 Nu warri utuu fuulli keenya hin haguugamin ulfina
Gooftaa calaqqisnu hundi ulfina ittuma caalee guddachaa
deemu kan Gooftaa Hafuura ta'e irraa dhufuun gara bifa
isaatti geeddaramaa jirra.

4 Kanaafuu nu araara Waaqaatiin tajaajila kana waan
qabnuuf abdii hin kutannu. **2** Nu waan dhoksaa
ta'ee fi waan nama qaanessu dhiifneerra; namas hin
gowwoomsinu; dubbii Waaqaas hin micciirru. Garuu
dhugaa ifatti baafnee dubbachuudhaan fuula Waaqaa
duratti qalbii nama hundumaatti of dhi'eessina. **3**
Wangeelli keenya yoo haguugame illee warra baduutti
jiran jalaa haguugama; **4** Waaqni addunyaa kanaa akka
namoonni hin amanin ifa wangeela ulfina Kiristoos isa
fakkaattii Waaqaa ta'e sanaa arguu hin dandeenyeef
qalbii isaanii jaamseera. **(aiōn g165)** **5** Nu akka Yesuus
Kiristoos Gooftaa ta'e lallabna malee of hin lallabnu; nu
mataan keenya Yesuusiif jennee tajaajiltoota keessan.
6 Waaqni, "Dukkana keessaa ifni haa ifu" jedhe
sun akka fuula Kiristoos irraa ifa beekumsa ulfina
Waaqaa nuu kennuuf ifa isaa garaa keenya keessatti
ibseeraatii. **7** Garuu akka humni waan hunda caalu kun
Waaqa irraa malee nu biraa hin dhufin argisiisuuf nu
badhaadhummaa kana qodaa suphee keessaa qabna. **8**
Nu karaa hundaan ni dhiibamna; garuu hin caccabnu; ni
burjaajofna; garuu abdii hin kutannu; **9** ni ari'atamna,
garuu hin gatamnu; lafaan dha'amna, garuu hin badnu.
10 Akka jireenyi Yesuus dhagna keenyaan mul'ifamuuf
nu yeroo hunda du'a Yesuus dhagna keenyatti baannee
deemna. **11** Nu warri lubbuun jirru akka jireenyi isaa
foon keenya kan du'u keessaan mul'ifamuuf yeroo hunda
Yesuusiif jennee du'atti dabarfamnee kennamnaatii.
12 Egaa duuti nu keessatti hojjeta; jireenyi immoo
isin keessatti hojjeta. **13** "Ani amaneera; kanaafis
dubbadheera" jedhamee barreeffameera. Nu immoo
sababii hafuura amantii sanaan ni amanna; kanaafis ni
dubbanna; **14** inni Gooftaa Yesuusin warra du'an keessaa
kaase sun nuus Yesuus wajjin kaasee isin wajjinis fuula
isaa duratti akka nu dhi'eessu ni beekna. **15** Ayyaanni
namoota hedduu waliin ga'aa jiru kun ulfina Waaqaatiif
galata guutee dhangala'u akka fiduuf wanni kun hundi
bu'aa keessaniif ta'e. **16** Kanaafuu nu abdii hin kutannu.
Yoo namummaan keenya inni alaan mul'atu dhumaa
deeme iyyuu, namummaan keenya inni keessaa garuu
guyyuma guyyaan haaromfamaa deema. **17** Dhiphinni
keenya inni salphaanii fi yeroodhaaf turu kun ulfina
bara baraa kan waan hunda caalu nuuf fida. **(aiōnios g166)**
18 Kanaafuu nu waan hin mul'anne ilaalla malee waan
mul'atu hin ilaallu. Wanti mul'atu waan yeroo ti; wanti
hin mul'anne garuu waan bara baraatii. **(aiōnios g166)**

5 Yoo dunkaanni lafa irraa kan nu keessa jiraannu
kun diigame mana Waaqni ijaare, mana bara baraa
kan harka namaatiin hin ijaaramin samii irraa akka
qabnu beekna. **(aiōnios g166)** **2** Hammasitti mana keenya
kan samii irraa sana uffachuu hawwuudhaan ni aadna;
3 nu yommuu isa ufannutti qullaa hin argamnuutii.
4 Nu utuma dunkaana kana keessa jirruu ni aadna;
ba'aanis nutti ulfaateera; nu garuu wanni du'a hin oolle
jireenyaan akka liqimfamuuf mana keenya kan samii
irraa uffachuu malee akka uffanni nurraa baafamu hin
barbaannuutii. **5** Kan kaayyoo kanaaf nu qopheesses
Waaqa isa Hafuura Qulqulluu wabii waan dhufuuf jiruu
godhee akka qabdiitti nuu kenne sanaa dha. **6** Kanaaf nu
yeroo hunda ija jabina qabna; hamma dhagna fooniitiin
jirrutti Gooftaa irraa fagoo akka jirru beekna. **7** Nu
amantiidhaan jiraanna malee arguun miti. **8** Nu ija
jabina qabna; dhagna foonii kana irraa addaan baanee
Gooftaa wajjin jiraachuu filanna. **9** Kanaaf nu dhagna
fooniitiin jiraannus, dhagna foonii irraa fagaannus
kaayyoon keenya Isa gammachiisuu dha. **10** Tokkoon
tokkoon namaa yeroo dhagna fooniitiin jiraachaa turetti
akka hojii tolaa yookaan hamaa hojjeteef gatii isaa
argatuuf hundi keenya barcuma murtii Kiristoos duratti
dhi'aachuu qabnaatii. **11** Nu Gooftaa sodaachuun maal
akka ta'e waan beeknuuf namoota amansiisuuf yaalii
goona. Eenyummaan keenya Waaqa biratti beekamaa
dha; yaada garaa keessaniitiifis beekamaa akka ta'e nan
abdadha. **12** Nu akka isin nuun boontaniif carraa isinii
kennuuf malee amma illee isin biratti of galateeffachuuf
miti; kunis isin warra waan garaa keessa jiru caalaa
waan ijatti mul'atuun boonaniif deebii kennuu akka
dandeessaniif. **13** Nu yoo akka namoonni tokko tokko
jedhan sana "qalbii dabarsine," Waaqaaf jennee ti; yoo

qalbii qabeeyyii taane immoo isiniif jennee ti. **14** Jaalalli
Kiristoos nu dirqisiisaatii; sababiin isaas waan namni
tokko nama hundaaf du'eef namni hundi kan du'e ta'uu
isaa amansiifamneerra. **15** Innis akka warri lubbuun
jiran si'achi isa isaaniif jedhee du'ee du'aa kaafame
sanaaf malee akka ofii isaaniitiif hin jiraanneef nama
hundumaaf du'e. **16** Kanaafuu nu ammaa jalqabnee
nama tokko iyyuu akka ilaalcha fooniitti hin ilaallu.
Yoo kanaan dura akka ilaalcha addunyaatti Kiristoosin
ilaalaa turre iyyuu, si'achi akkas hin goonu. **17** Kanaafuu
eenyu iyyuu yoo Kiristoositti jiraate inni uumama haaraa
dha; wanni moofaan darbeera; kunoo wanni haaraan
dhufeera. **18** Kun hundinuus Waaqa Kiristoosiin ofitti nu
araarsee fi tajaajila araaraa nuu kenne sana irraa dhufe;
19 kunis, Waaqni cubbuu namootaa isaanitti lakkaa'uu
dhiisuudhaan Kiristoosiin addunyaa ofitti araarsaa ture
jechuu dha. Innis ergaa araaraa sana imaanaa nutti
kenneera. **20** Kanaafuu nu bakka bu'oota Kiristoos;
Waaqnis karaa keenyaan isin sossobata; nus akka isin
Waaqatti araaramtaniif qooda Kiristoos taanee isin
kadhanna. **21** Akka nu isumaan qajeelummaa Waaqaa
taanuuf Waaqni nuuf jedhee Kiristoos isa cubbuu hin
qabne sana cubbuu godhe.

6 Egaa nu warri Waaqa wajjin hojjennu, akka isin
ayyaana Waaqaa akka waan gatii hin qabneetti
hin fudhanne isin kadhanna. **2** Inni, "Ani yeroo
fudhatama qabutti si dhaga'eera; guyyaa fayyinaattis
si gargaareera" jedhaatii. Kunoo yeroon fudhatama
qabu amma; guyyaan fayyinaas amma. **3** Nu akka
tajaajilli keenya hin tuffatamneef, karaa nama kamii
irra iyyuu gufuu hin keenyu. **4** Qooda kanaa
nu karaa hundaan akka tajaajiltoota Waaqaatti of
dhi'eessina; obsa guddaadhaan, dhiphinaan, gidiraa fi
yaaddoon, **5** garafamuun, mana hidhaatti galfamuun,
jeequmsaan, hojii dadhabsiisaa hojjechuun, hirriba
dhabuun, beela'uun, **6** qulqullaa'ummaan, hubannaan,
obsaa fi gara laafinaan, Hafuura Qulqulluu fi jaalala
of tuulummaa hin qabneen, **7** dubbii dhugaatii fi
humna Waaqaatiin, mi'a waraanaa kan qajeelinaa harka
mirgaatii fi harka bitaatti qabachuun, **8** ulfinaa fi
salphinaan, maqaa baduu fi maqaa toluun jiraanneerra;
akkasumas utuu dhugaa qabeeyyii taanee jirruu, sobduu
jedhamneerra; **9** beekamtoota turre; garuu akka warra
hin beekaminiitti hedamne; nu du'aa jirra; garuu kunoo
ni jiraanna; ni tumamna; garuu hin ajjeefamnu; **10** ni
gaddina; garuu yeroo hunda ni gammanna; hiyyeeyyii
dha; garuu namoota hedduu sooromsina; homaa hin
qabnu; garuu waan hunda qabna. **11** Yaa warra Qorontos,
nu afaan guunnee isinitti dubbanneerra; garaan keenyas
isiniif banamaa dha. **12** Isinitu garaa nu dhokfate
malee nu garaa isin hin dhokfanne. **13** Ani akka waan
isin ijoollee koo taataniittin isinitti dubbadha; isinis
akkasuma garaa keessan bal'isaa nuu banaa. **14** Warra
hin amanneen walitti hin camadaminaa. Qajeelummaa
fi jal'inni maal wal irraa qabu? Yookaan ifni dukkana
wajjin tokkummaa maalii qaba? **15** Kiristoosii fi Belhor
gidduu walii galtee maaliitu jira? Namni amanu tokko
nama hin amanne wajjin maal wal irraa qaba? **16** Manni
qulqullummaa Waaqaa waaqota tolfamoo wajjin walii
galtee maalii qaba? Nu mana qulqullummaa Waaqa
jiraataa ti. Waaqnis akkana jedhee dubbateera; "Ani
isaan wajjin nan jiraadha; isaan gidduus nan deddeebi'a.
Ani Waaqa isaanii nan ta'a; isaanis saba koo ni ta'u."
17 Kanaafuu, "Isaan keessaa ba'aa; isaan irraas gargar
fo'amaa; jedha Gooftaan. Waan xuraa'aa hin tuqinaa,
anis isinan simadha." **18** Amma illee, "Ani Abbaa isiniif
nan ta'a; isinis ilmaanii fi intallan koo ni taatu; jedha
Gooftaan Waan Hunda Danda'u."

7 Kanaafuu yaa jaallatamtoota, nu waan waadaawwan
kanneen qabnuuf kottaa Waaqa sodaachaa qulqullina
fiixaan baasuudhaan waan foonii fi hafuura xureessu
hundumaa irraa of qulqulleessinaa. **2** Isin garaa nuu
bal'adhaa. Nu nama tokko illee hin yakkine; nama
tokko illee amala hin balleessine; nama tokko illee
gowwoomsinee waa irraa hin fudhanne. **3** Kana jechuun
koos isinitti muruuf miti; nu isin wajjin du'uu fi jiraachuuf
akka isin garaa keenya keessa jirtan ani duraan dursee
himeeraatii. **4** Ani guddiseen isin amanadha; guddisees
isiniin nan boona. Ani baay'ee jajjabeeffameera; rakkina
keenya hunda keessattis gammachuun koo hamma
hin qabu. **5** Yeroo Maqedooniyaa dhufnettis nu qixa
hundaan dhiphachaa turre malee foon keenya kun
boqonnaa hin arganne; alaan lola, keessaan immoo
sodaatu nurra ture. **6** Waaqni warra gaddan jajjabeessu
garuu dhufaatii Tiitootiin nu jajjabeesse; **7** kun immoo
isin isa jajjabeessuu keessaniinis malee dhufaatii isaa
qofaan miti. Innis na yaaduu keessan, gadduu keessan,
hinaaffaa isin naaf qabdan nutti himeera; kanaafuu ani
hamma duraa caalaa gammadeera. **8** Ani yoon xalayaa
kootiin isin gaddisiise illee waan kana gochuu kootiif
hin gaabbu. Ani yoon gaabbe illee akka xalayaan sun
isin gaddisiise nan hubadha; ta'us isin gaddisiisuun
isaa yeruma gabaabaaf; **9** amma garuu sababii isin
gadditaniif utuu hin ta'in sababii gaddi keessan gara
qalbii jijjiirrachuutti isin geesseef ani nan gammada.
Isin akka fedhii Waaqaatti gadditaniitii; kanaafuu isin
karaa kamiin iyyuu nuun hin miidhamne. **10** Gaddi akka
fedhii Waaqaatti ta'u qalbii jijjiirrannaa gara fayyinaatti
nama geessu fida malee gaabbii hin fidu; gaddi akka
fedhii addunyaatti ta'u garuu du'a fida. **11** Gaddi akka
fedhii Waaqaatti ta'e kun tattaaffii akkamii, dandeettii
falmachuu akkamii, dheekkamsa akkamii, sodaa akkamii,
namaa yaaduu akkamii, hinaaffaa qajeelaa akkamii,
murtii qajeelaa akkamii isin keessatti akka uume mee
ilaalaa! Isin waan kana irratti karaa hundaan akka
qulqulloota taatan mirkaneeffattaniirtu. **12** Kanaafuu ani
isinii barreessu iyyuu, isin fuula Waaqaa duratti hammam
akka nuuf of kennitan akka ofuma keessaniin argitaniif
malee sababii namicha nama miidheetiif yookaan sababii
namicha miidhameetiif miti. **13** Nuus kana hundaanuu ni
jajjabaanna. Jajjabina keenyatti dabalees keessumattuu
Tiitoon gammaduu isaa arginee gammanneerra; hafuurri
isaa isin hundaan haaromfameeraatii. **14** Ani isiniin
isatti booneen ture; isinis na hin qaanessine. Garuu
akkuma wanni nu isinitti himne sun hundi dhugaa ta'e,
waa'ee keessan Tiitootti boonuun keenyas akkasuma
dhugaa ta'uun isaa mirkanaa'eera. **15** Innis ajajamuu
hunda keessanii akkasumas sodaa fi hollannaa isin ittiin

isa simattan sana yeroo yaadatutti jaalalli inni isiniif
qabu isa durii caalaa dabalama. **16** Ani abdii guutuu isin
irraa qaba; kanaafuu nan gammada.

8 Yaa obboloota, waa'ee ayyaana Waaqni waldoota
kiristaanaa Maqedooniyaatiif kennee isin akka
beektan ni barbaanna. **2** Isaanis utuu dhiphina baay'een
qoramuutti jiranuu, baay'inni gammachuu isaaniitii fi
akka malee deeguun isaanii arjummaa isaanii baay'iseera.
3 Ani akka isaan hamma dandeettii isaanii, dandeettii
isaaniitii olis fedhii isaaniitiin kennan dhugaa nan
ba'aatii. Isaan guutumaan guutuutti ofuma isaaniitiin
4 carraa qulqulloota tajaajiluu kana keessatti akka
hirmaatan cimsanii nu kadhatan. **5** Isaan garuu duraan
dursanii Gooftaaf, ergasii immoo fedhii Waaqaatiin
nuuf of kennan malee akka nu eegne hin goone. **6**
Kanaafuu Tiitoon akkuma duraan jalqabe sana hojii
arjummaa kana gama keessaniin akka fiixaan baasuuf
isa kadhanne. **7** Isin garuu akkuma waan hundaan
jechuunis amantiin, dubbiin, beekumsaan, tattaaffii
guutuu fi jaalala nuuf qabdaniin caaltan sana, kennaa
arjummaa kaaniinis akka caaltan mirkaneessaa. **8** Ani
tattaaffii namoota kaaniitiin wal bira qabee jaalalli
keessan dhugaa ta'uu isaa qoruu barbaadeeti malee
isin ajajaa hin jiru. **9** Isin ayyaana Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoos ni beektuutii; inni utuu sooressa ta'ee
jiruu akka isin hiyyummaa isaatiin sooromtaniif isiniif
jedhee hiyyoome. **10** Waan kana irratti gorsi ani waa'ee
waan hunda caalaa isiniif wayyuu irratti kennu kanaa
dha. Isin waggaa darbe kennuu qofaan utuu hin ta'in
fedhii kennuuf qabdaniinis kanneen jalqabaa turtan.
11 Ammas fedhiin cimaan isin hojii sanaaf qabdan isa
fiixa baasuu keessaniin akka mirkanaa'uuf waanuma
qabdaniin hojii sana fiixaan baasaa. **12** Erga fedhiin
jiraate kennaan sun akkuma waan namni qabuutti
fudhatama malee akka waan namni hin qabneetti miti.
13 Fedhiin keenya akka isin rakkattanii warra kaanitti
immoo toluuf utuu hin ta'in akka wal qixxummaan
jiraatuuf. **14** Akka wanti isaan irraa hafu hir'ina keessan
guutuuf, yeroo ammaa wanti isin irraa hafu hir'ina
isaanii ni guuta. Yoos wal qixxummaan ni jiraata; **15**
kunis akkuma, "Isa baay'ee walitti qabateef baay'een hin
hafne; isa xinnoo walitti qabatettis wanni tokko iyyuu
hin hir'anne" jedhamee barreeffamee dha. **16** Waaqa
yaaduma ani isiniif qabu garaa Tiitoo keessa kaa'e sana
nan galateeffadha. **17** Tiitoon gorsa keenya fudhachuu
qofaan utuu hin ta'in fedhii guddaan ofuma isaatiin
ka'ee gara keessan dhufaa jiraatii. **18** Nus obboleessa
tajaajila wangeelaatiin waldoota kiristaanaa hundaan
jajame sana isa wajjin ni ergina. **19** Kana malees inni
hojii nu ulfina Gooftaatii fi fedhii gaarii qabnu mul'isuuf
hojjennu keessatti akka nu wajjin deemuuf waldoota
kiristaanaatiin filatameera. **20** Nu kennaa arjummaa
kana hojii irra oolchuu keessatti akka namni kam iyyuu
maqaa nu hin balleessine of eegganna. **21** Nu utuu fuula
Gooftaa qofa duratti hin ta'in fuula namootaa durattis
waan qajeelaa hojjechuuf tattaaffanna. **22** Kana malees
obboleessa keenya isa nu yeroo baay'ee waan hedduun
qorree nama hisataa ta'uu isaa mirkaneeffanne sana
isaan wajjin ergineerra; innis waan amantii guddaa isin
irraa qabuuf kan duraa caalaa ni yaada. **23** Waa'ee Tiitoo
irratti, inni garee koo kan na wajjin isin gidduu hojjetuu
dha; waa'ee obboloota keenyaa immoo isaan bakka
bu'oota waldoota kiristaanaatii fi ulfina Kiristoos. **24**
Kanaafuu akka waldoonni kiristaanaa arguu danda'aniif
dhugaa jaalala keessaniitii fi sababii nu isiniin of jajnuuf
namoota kanneenitti argisiisaa.

9 Waa'ee tajaajila qulqullootaaf kennamu kanaa isinii
barreessuu na hin barbaachisu. **2** Ani akka isin
gargaaruuf hinaaftan nan beekaatii; anis, "Warri
Akaayaa bara darbee jalqabanii gargaarsa kennuuf
qophaa'aniiru" jedhee namoota Maqedooniyaa biratti of
jajeen ture; fedhiin keessanis isaan keessaa namoota
baay'ee hojiif kakaaseera. **3** Egaa ani akkuman "Isaan
qophaa'aniiru" jedhee dubbadhe sanatti, akka isin
qophooftanii argamtaniif malee waa'ee kanaatiif isiniin
of jajuun keenya waan akkasumaan dubbatame akka
hin taane ani obboloota ergeera. **4** Yoo namoonni
Maqedooniyaa kam iyyuu na wajjin dhufanii akka isin
hin qophaa'in argan, nu warri akkas isin amananne
iyyuu waa'ee keessan waan jennu dhabnee ni qaanofna.
5 Kanaafuu akka obboloonni kunneen duraan dursanii
gara keessan dhufanii kennaa arjummaa kan isin waadaa
galtan sana qopheessaniif isaan gorsuun barbaachisaa
natti fakkaate. Yoos kennaan sun akka dirqamaatti utuu
hin ta'in akka kennaa arjummaatti qopheeffama. **6** Waan
kana yaadadhaa: Namni harka isaa utuu hin guutin
facaasu utuu harka isaa hin guutin galfata; namni harka
isaa guutee facaasu immoo harka isaa guutee galfata.
7 Tokkoon tokkoon namaa utuu sassataan yookaan
dirqamaan hin ta'in waan kennuuf garaa keessatti
yaade haa kennu; Waaqni nama gammachuun kennu
jaallataatii. **8** Isin yeroo hundumaa waan hundumaan
waan isin barbaachisu hunda qabaattanii hojii gaarii
hundumaan akka guutamtaniifis Waaqni ayyaana hunda
isinii baay'isuu ni danda'a. **9** Kunis akkuma, "Inni
ni bittinneesse; hiyyeeyyiif ni kenne; qajeelummaan
isaa bara baraan ni jiraata" jedhamee barreeffamee
dha. **(aiōn g165)** **10** Inni namicha facaasuuf sanyii,
kan nyaatuuf immoo buddeena kennu sun isinis akka
facaafattaniif sanyii isinii kenna; isinii baay'isas; ija
qajeelummaa keessaniis ni baay'isa. **11** Isinis yeroo
hunda akka arjoomtaniif karaa hundaan ni sooromfamtu;
arjummaan keessanis karaa keenyaan Waaqaaf galata
fida. **12** Tajaajilli isin kennitan kun waan qulqullootaaf
barbaachisu guutuu qofa utuu hin ta'in, akka galanni
baay'een guutee Waaqaaf irra dhangala'u taasisa. **13**
Sababii tajaajila isin ittiin of mirkaneessitan sanaatiin,
wangeela Kiristoos lallabuun ajajamuu keessanii fi
arjummaan keessan kan isin isaanii fi warra kaan
hundaaf arjoomtan sanaaf namoonni Waaqa jajatu. **14**
Isaanis kadhannaa isiniif kadhatan keessatti sababii
ayyaana guddaa kan Waaqni isinii kenne sanaatiif isin
yaadu. **15** Kennaa isaa kan ibsamuu hin dandeenye
sanaaf galanni Waaqaaf haa ta'u!

10 Ani Phaawulos kan yeroon isin bira jiru "Ija
laafessa" yeroon isin irraa fagaadhu immoo "Ija
jabeessa" ta'e garraamummaa fi gara laafina Kiristoosiin

isinan kadhadha! **2** Ani yeroon gara keessan dhufutti
akka isin ija jabina ani warra waan nu akka yaada
fooniitti jiraannu se'an sana irratti nan qabaadha
jedhee yaadu sana qabaadhu akka isin na hin goone
isin kadhadha. **3** Nu yoo fooniin jiraanne iyyuu akka
yaada fooniitti hin lollu. **4** Mi'i waraanaa kan nu
ittiin lollu kan da'annoo jigsuudhaaf humna Waaqaa
qabuudha malee mi'a waraana foonii miti. **5** Mormii fi
of tuulummaa beekumsa Waaqaa irratti ka'u hunda ni
diigna; yaada hundas boojinee Kiristoosiif akka ajajamu
ni goona. **6** Yommuu isin guutummaatti ajajamuu
keessan raawwattanitti, nu immoo ajajamuu diduu hunda
haaloo ba'uuf ni qophoofna. **7** Isin waanuma isinitti
mul'atu qofa ilaaltu. Eenyu iyyuu yoo kan Kiristoos
ta'uu isaatti amane akkuma inni kan Kiristoos ta'e, nus
kan Kiristoos ta'uu keenya haa hubatu. **8** Ani taayitaa
keenya kan Gooftaan akka ittiin isin diignuuf utuu hin
ta'in akka ittiin isin ijaarruuf nuu kenne sanaan caalaatti
yoon boone iyyuu itti hin qaana'u. **9** Ani waanan ergaa
kootiin isin sodaachisuu yaalu fakkaachuu hin barbaadu.
10 Namoonni tokko tokko, "Ergaan isaa ulfaataa fi cimaa
dha; inni yeroo qaamaan argamutti garuu dadhabaa
dha; dubbiin isaas tuffatamaa dha" jedhu. **11** Warri
akkasii akka wanni nu fagoo jiraannee barreessinuu fi
wanni nu yeroo isaan wajjin jirrutti hojjennu tokkuma
ta'e haa hubatan. **12** Nu warra of saadan tokko tokkotti
of ramaduuf yookaan isaaniin of qixxeessuuf ija hin
jabaannu. Isaan yeroo walii isaaniitti of madaalanii
fi walii isaaniitti of qixxeessan hin hubatan. **13** Nu
garuu hamma daangaa Waaqni nuu ramade kan isin
bira ga'uutti malee dandeettii keenyaa olitti of hin
jajnu. **14** Nu waan wangeela Kiristoos lallabaa gara
keessan dhufneef, akka waan isin bira hin ga'iniitti
baay'ee hin hiixannuutii. **15** Nu hojii warra kaaniin
hojjetameen baay'ee of hin jajnu. Akkuma amantiin
keessan guddachaa deemuun akka iddoon hojii keenyaa
kan isin gidduutti argamu akka malee babal'atu ni
abdanna; **16** kunis akka nu hojii duraan dursee biyya
nama biraa keessatti hojjetameen utuu of hin jajin
biyyoota isinii achi jiran keessatti wangeela lallabuu
dandeenyuuf. **17** Garuu, "Namni boonu Gooftaadhaan
haa boonu." **18** Nama Gooftaan galateessutu fudhatama
argata malee namni of galateessu fudhatama hin
argatuutii.

11 Ani gowwummaa koo ishee xinnoo naa obsitu
jedheen abdadha; duraanuu naa obsitaniirtu. **2**
Ani hinaaffaa Waaqaatiin isiniif nan hinaafa. Ani akka
durba tokkootti fuula isaa duratti isin dhi'eessuuf dhirsa
tokko jechuunis Kiristoosiif isin kaadhimeeraatii. **3**
Garuu akkuma bofti haxxummaa isaatiin Hewaanin
gowwoomse sana yaadni keessanis akkasuma dhugaa
fi qulqullina ittiin Kiristoosiif of kennitan sana irraa
ni dogoggorfama jedheen sodaadha. **4** Namni tokko
gara keessan dhufee yoo Yesuus nu isinii lallabne malee
Yesuus kan biraa isinii lallabe, yookaan Hafuura nu isinii
lallabne malee hafuura kan biraa yoo fudhattan, yookaan
wangeela nu isinii lallabne malee wangeela kan biraa
yoo fudhattan ni obsitu. **5** Ani, "Ergamoota hangafoota"
sanaa gaditti of hin ilaalu. **6** Ani dubbiitti leenjii hin
qabu; garuu beekumsa qaba. Kanas karaa hundaan
sirriitti isinii ibsineerra. **7** Wangeela Waaqaa gatii malee
isinitti lallabuudhaan akka isin ol ol jettaniif ani gad
of qabuun koo cubbuu turee? **8** Ani isin tajaajiluuf
jedhee gargaarsa isaan irraa fudhachuudhaan waldoota
kiristaanaa kaan saameera. **9** Ani yeroon isin bira
turee fi yeroo waa na barbaachisetti eenyutti illee
ba'aa hin taane; obboloonni Maqedooniyaa irraa dhufan
waan na barbaachisuun na gargaaraa turaniitii. Anis
waanuma tokkoon illee akka ba'aa isinitti hin taaneef of
eeggachaan ture; amma illee ittuma fufee ofin eeggadha.
10 Hamma dhugaan Kiristoos na keessa jirutti boonuu
koo kana kutaalee biyya Akaayaa keessatti eenyu iyyuu
na dhowwuu hin danda'u. **11** Maaliif? Ani waan isin
hin jaallanneef moo? Isin jaallachuu koo Waaqni ni
beeka! **12** Warra waan ittiin boonaniin nuun qixxaachuuf
jedhanii carraa barbaaddatan carraa dhowwachuuf ani
waanan amma hojjedhu ittuma fufee nan hojjedha. **13**
Namoonni akkanaa ergamoota sobaa, hojjettoota nama
gowwoomsan, warra ergamoota Kiristoos fakkaachuuf
of geeddaranii dha. **14** Seexanni mataan isaa ergamaa
ifaa fakkaachuuf waan of geeddaruuf kun nama hin
dinqu. **15** Egaa tajaajiltoonni isaas yoo tajaajiltoota
qajeelummaa fakkaachuuf of geeddaran kun waan nama
dinqu miti. Dhumni isaaniis akkuma hojii isaanii ta'a. **16**
Ani ammas irra deebi'ee nan dubbadha: Namni tokko
iyyuu gowwaa na hin se'in. Isin yoo gowwaa na seetan
ani xinnoo akkan boonuuf akkuma gowwaa tokkootti na
fudhadhaa. **17** Ani of amanadhee boonuu kana keessatti
akka gowwaa tokkoottin dubbadha malee akka Gooftaan
dubbatutti hin dubbadhu. **18** Waan namoonni hedduun
akkuma yaada fooniitti boonaniif, anis nan boona. **19** Isin
ogeeyyii waan taataniif gammachuudhaan gowwootaaf
obsitu! **20** Yoo eenyu iyyuu isin garboomfate yookaan
yoo isin irraa nyaate yookaan yoo faayidaa ofiitiif isinitti
fayyadame yookaan yoo koore yookaan yoo isin kabale
ni obsituutii. **21** Akka nu waan akkasii irratti dadhaboo
turre ani qaana'aa nan dubbadha. Ani akka gowwaa
tokkoottin dubbadha; waan namni kam iyyuu ittiin
of jajuu fi ija jabaatu sana anis ittiin of jajuuf ija nan
jabaa dha. **22** Isaan Ibrootaa? Anis akkasuma. Isaan
Israa'elootaa? Anis akkasuma. Isaan sanyii Abrahaamii?
Anis akkasuma. **23** Isaan tajaajiltoota Kiristoosii? Ani
akka nama qalbii dabarseettin dubbadhaatii ani nan
caala. Ani caalchisee baay'ee itti dadhabeera; caalchisee
yeroo baay'ee hidhameera; caalchisee akka malee
garafameera; ammumaa ammas du'aaf saaxilameera. **24**
Harka Yihuudootaattis si'a shan afurtama jechuu tokko
hanquu garafameera. **25** Si'a sadii uleen dhaanameera;
si'a tokko dhagaadhaan tumameera; si'a sadii dooniin
na jalaa caccabeera; halkan tokkoo fi guyyaa tokko
galaana keessa tureera; **26** ani utuun wal irraa hin
kutin deemsa irra ture. Balaan lagaa, balaan saamtotaa,
balaan saba kootii, balaan Namoota Ormaa, magaalaa
keessatti balaan, gammoojjii keessatti balaan, galaana
irratti balaan, obboloota sobaa irraas balaan na mudatee
ture. **27** Ani baay'ee hojjedhee bututeera; halkan
baay'ee hirriba dhabeera; beela'eera; dheebodheera;
yeroo baay'ee soomeera; dhaamodheera; daareeras. **28**

Kana hundumaa caalaa yaaddoo ani waldoota kiristaanaa
hundumaaf qabutu guyyaa guyyaan natti ulfaata. **29**
Eenyutu dadhabaa dha? Ani hin dadhabuu ree? Eenyutu
hin gufanne? Ani aaree hin gubadhuu ree? **30** Ani yoon
of jajuu qabaadhe waan dadhabbii koo mul'isuun of nan
jaja. **31** Waaqaa fi Abbaan Gooftaa Yesuus inni bara
baraan eebbifamu sun akka ani hin sobne ni beeka. **(aiōn
g165)** **32** Damaasqoo keessatti namichi mooticha Areexaas
jalatti bulchaa biyyaa ture na qabsiisuuf jedhee magaalaa
namoota Damaasqoo eegsisaa ture. **33** Ani garuu foddaa
dallaa keessaan guuboodhaan gad buufamee harka isaa
jalaa ba'e.

12 Yoo bu'aa qabaachuu baate iyyuu ani nan boona.
Ani gara waan Gooftaan na argisiiseetii fi mul'ata
isa biraa dhufeetti nan qajeela. **2** Namichi Kiristoositi
jiru tokko waggaa kudha afur dura gara samii sadaffaatti
ol fudhatamuu isaa nan beeka. Innis dhagna fooniitiin
ta'uu fi ta'uu baachuu isaa Waaqatu beeka malee ani
hin beeku. **3** Ani nama akkanaa nan beeka; dhagna
fooniitiin ta'uu fi ta'uu baachuu isaa ani hin beeku;
Waaqatu beeka; **4** innis gara jannataatti ol fudhatamee
waan hin dubbatamne kan akka namni himuuf hin
eeyyamamne dhaga'e. **5** Ani waa'ee nama akkasiitiif
nan boona; garuu waa'ee dadhabbii kootii malee waa'ee
ofii kootii hin boonu. **6** Ani waanan dhugaa dubbachaa
jiruuf yoon boonuu filadhe iyyuu hin gowwoomu.
Garuu namni tokko iyyuu waan narratti arguu fi waan
narraa dhaga'u caalaa akka waa'ee koo hin yaadneef
ani waan akkasii irraa ofin qusadha; **7** akka ani mul'ata
akka malee guddaa kanaan of hin tuulleef qoraattiin
foon koo waraanu tokko, ergamaan Seexanaa akka na
dhiphisuuf naa kenname. **8** Wanni kun akka narraa
fagaatuuf si'a sadii Gooftaa nan kadhadhe. **9** Inni
garuu, "Ayyaanni koo si ga'a; humni koo dadhabbii
keessatti guutuu ta'aatii" naan jedhe. Kanaafuu humni
Kiristoos akka narra boqotuuf waa'ee dadhabbii kootii
caalchisee gammaduudhaan akka malee nan boona.
10 Ani waa'ee Kiristoosiif jedhee dadhabbii keessatti,
arrabsoo keessatti, gidiraa keessatti, ari'atama keessatti,
rakkina keessattis gammaduun koo kanumaaf. Yoos
ani yeroon dadhabutti nan jabaadhaatii. **11** Ani of
gowwoomseera; waan kanatti garuu isinitu na dhiibe.
Ani yoon waanuma tokkotti illee hedamuu baadhe, waan
"Ergamoota hangafoota" sanaa gad hin taaneef silaa
isin naa dubbachuu qabdu turtan. **12** Mallattoowwan
ergamaa dhugaa tokko jechuunis mallattoon, hojiin
dinqiitii fi raajiin isin gidduutti obsa guddaadhaan
hojjetamaniiru. **13** Ani utuu ba'aa isinitti hin ta'in hafuu
kootiin alatti wanti isin ittiin waldoota kiristaanaa kaanii
gad taatan maali? Yakka kana naa dhiisaa! **14** Ani si'a
sadaffaaf gara keessan dhufuuf qophaa'eera; ani isinuma
malee qabeenya keessan waan hin barbaanneef ba'aa
isinitti hin ta'u. Warratu ijoollee isaaniitiif qabeenya
kuusuu qaba malee ijoolleen warra isaaniitiif kuusuu
hin qaban. **15** Ani waanan qabu hunda gammachuun
isiniif nan kenna; ofii koo illee isiniif nan kenna. Sababii
ani baay'isee isin jaalladhuuf isin immoo xinneessitanii
na jaallattuu ree? **16** Haa ta'uu malee ani ba'aa isinitti
hin taane. Ani garuu waanan abshaala ta'eef malaan isin
qabadhe. **17** Ani namoota isinitti erge keessaa karaa
isa tokkootiin illee waa isin irraa nyaadheeraa? **18**
Ani akka Tiitoon gara keessan dhufuuf isa kadhadhe;
obboleessa tokkos isa wajjin ergeera. Tiitoon waa isin
irraa nyaateeraa? Nu hafuura tokkoon, karuma tokko
irra deddeebi'aa hin turree? **19** Isin waan nu hamma
ammaatti fuula keessan duratti ofii keenyaaf falmannu
seetanii? Nu akka warra Kiristoositi jiraataniitti fuula
Waaqaa duratti dubbanna; yaa michoota, waan kana
hunda hojjechuun keenya isinuma jajjabeessuuf. **20**
Yeroo ani gara keessan dhufutti isin akka ani fedhu
taatanii hin argamtan ta'a. Yookaan ani akka isin feetan
ta'ee hin argamu ta'a jedheen sodaadhaatii. Wal loluun,
hinaaffaan, aariin boba'uun, wal qooduun, maqaa nama
balleessuun, hamiin, of tuulummaanii fi jeequmsi isin
gidduu jiraata jedheen sodaadha. **21** Yeroo ani deebi'ee
gara keessan dhufutti Waaqni koo fuula keessan duratti
gad na deebisa; anis waa'ee namoota baay'ee kanneen
kanaan dura cubbuu hojjetanii fi xuraa'ummaa irraa,
halalummaa fi jireenya gad dhiisii hamaa irraa hin
deebi'iniif nan gadda jedheen sodaadha.

13 Ani kanaan walitti si'a sadaffaa gara keessan
dhufuu koo ti. "Dubbiin hundinuu dhuga baatota
lamaan yookaan sadiin mirkaneeffamuu qaba." **2** Ani
duraanuu yommuun si'a lammaffaa isin bira turetti
isin akeekkachiiseera. Amma illee fagoo taa'ee isuma
irra nan deebi'a; ani yeroon deebi'ee dhufutti warra
kanaan dura cubbuu hojjetaniifis ta'u warra kaan
hundaaf garaa hin laafu; **3** kunis isin akka Kiristoos
karaa kootiin dubbatu ragaa waan barbaaddaniif. Inni
isin gidduutti cimaadha malee waa'ee keessan irratti
dadhabaa miti. **4** Inni dadhabbiidhaan fannifamu iyyuu,
humna Waaqaatiin garuu ni jiraata. Nus akkasuma isatti
dadhabdoota; ta'us isin tajaajiluuf humna Waaqaatiin
isa wajjin ni jiraanna. **5** Isin amantiidhaan jiraachuu fi
jiraachuu baachuu keessan beekuuf of qoraa; of ilaalaas.
Dhugumaan isin yoo qormaaticha kuftan malee akka
Yesuus Kiristoos isin keessa jiru hin beektanii? **6** Anis
akka nu qormaaticha hin kufin isin akka hubattan
nan amana. **7** Nu ammas akka isin waan hamaa tokko
illee hin hojjenneef Waaqa kadhanna. Kunis nu yoo
waan qormaata kufne fakkaanne illee akka isin waan
qajeelaa hojjettaniif malee akka namoonni qormaaticha
keessatti cimnee dhaabachuu keenya arganiif miti. **8** Nu
dhugaaf hojjenna malee, dhugaa mormuudhaan homaa
hojjechuu hin dandeenyuutii. **9** Yommuu nu dadhabnee
isin immoo jabaattanitti ni gammanna; kadhannaan
keenyas akka isin warra hir'ina hin qabne taataniif. **10**
Wanni ani yeroo fagoo jirutti barreessuuf kanaa dha;
kunis akka ani yeroon gara keessan dhufutti taayitaa
Gooftaan akka ani ittiin isin diiguuf utuu hin ta'in,
akka ani ittiin isin ijaaruuf naa kennetti fayyadamee
isinitti hin jabaanneef. **11** Egaa yaa obboloota nagaatti.
Haaromfamaa; wal jajjabeessaa; yaada tokko qabaadhaa;
nagaadhaan jiraadhaa. Waaqni jaalalaatii fi nagaa isin
wajjin ni ta'a. **12** Dhungoo qulqulluudhaan nagaa
wal gaafadhaa. **13** Sabni Waaqaa hundinuu nagaa
isinii dhaamu. **14** Ayyaanni Gooftaa Yesuus Kiristoos,

jaalalli Waaqaa, tokkummaan Hafuura Qulqulluus hunda keessan wajjin haa ta'u.

Galaatiyaa

1 Phaawulos ergamticha isa utuu namoota biraa
yookaan namaan hin ta'in garuu Yesuus Kiristoosii fi
Waaqa Abbaa isa Yesuusin warra du'an keessaa kaaseen
ergamee fi **2** obboloota na wajjin jiran hundumaa irraa,
3 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa
irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u; **4** inni akka
fedhii Abbaa keenyaa fi Waaqa keenyaatti bara hamaa
kana jalaa nu oolchuuf jedhee cubbuu keenyaaf of
kenne; **(aiōn g165)** **5** ulfinni bara baraa hamma bara
baraatti isaaf haa ta'u. Ameen. **(aiōn g165)** **6** Akkana
ariifattanii isa karaa ayyaana Kiristoosiin isin waame
sana dhiisuudhaan wangeela biraa duukaa bu'uun
keessan baay'ee na dinqeera; **7** wangeelli biraa illee
hin jiru. Garuu namoonni isin dogoggorsanii wangeela
Kiristoos jal'isuu yaalan tokko tokko jiru. **8** Nus taanaan
yookaan yoo ergamaan Waaqaa samii irraa dhufe tokko
wangeela nu kanaan dura isinitti lallabne sana irraa
adda ta'e isinitti lallabe, inni bara baraan haa abaaramu!
9 Akkuma nu kanaan dura jenne ani ammas irra deebi'ee
nan dubbadha; yoo eenyu iyyuu wangeela isin kanaan
dura fudhattan sana irraa adda ta'e isinitti lallabe inni
abaaramaa haa ta'u! **10** Ani amma nama biratti moo
Waaqa biratti fudhatama argachuu yaalaan jira? Yookaan
nama gammachiisuu nan yaalaa? Ani utuun hamma
ammaatti nama gammachiisuu yaalee silaa tajaajilaa
Kiristoos hin ta'u ture. **11** Yaa obboloota, wangeelli ani
lallabe sun nama irraa akka hin dhufin isin akka beektan
nan barbaada. **12** Ani wangeelicha mul'ataan Yesuus
Kiristoos irraa fudhadhe malee nama tokko irraa illee
hin fudhanne; yookaan namni na hin barsiifne. **13** Akka
ani yeroon amantii Yihuudootaa duukaa bu'aa turetti
waldaa kiristaanaa Waaqaa akka malee ari'achaa fi
balleessuufis yaalaa ture dhageessaniirtu. **14** Ani amantii
Yihuudootaatiin warra saba koo keessaa hiriyoota koo
ta'an baay'ee nan caala ture; duudhaa abbootii kootiifis
akka malee nan hinaafa ture. **15** Garuu yommuu Waaqni
gadameessa haadha kootii jalqabee na filatee fi ayyaana
isaatiin na waame sun, **16** akka ani Namoota Ormaa
gidduutti waa'ee Ilma isaa lallabuuf isa natti mul'isuu
jaallatetti ani nama tokkoon iyyuu hin mari'anne. **17** Ani
warra anaan dura ergamoota turan arguuf Yerusaalemitti
ol hin baane; garuu yeruma sana biyya Arabaan dhaqe.
Ergasiis Damaasqoottin deebi'e. **18** Ergasiis anis waggaa
sadii booddee Keefaan wal baruuf jedhee Yerusaalemitti
ol ba'e; guyyaa kudha shanis isa biran ture. **19** Ani
garuu Yaaqoob obboleessa Gooftaa malee ergamoota
kaan keessaa tokko illee hin argine. **20** Wanti ani isinii
barreessu akka soba hin ta'in kunoo fuula Waaqaa duratti
isiniifin mirkaneessa. **21** Ergasiis ani gara Sooriyaa
fi biyya Kiilqiyaan dhaqe. **22** Waldoonni Kiristaanaa
Yihuudaa kanneen Kiristoositti jiranis fuula koo arganii
hin beekan. **23** Isaanis oduu, "Namichi duraan nu
ari'achaa ture sun amma immoo amantiidhuma dur
balleessuuf yaalaa ture sana lallabaa jira" jedhu qofa
dhaga'an. **24** Isaanis sababii kootiif Waaqaaf ulfina
kennan.

2 Ani waggaa kudha afur booddee deebi'ee
Yerusaalemitti ol ba'e; ani yeroo kana Barnaabaas
wajjinin ture. Tiitoo illee of duukaa fudhadhee dhaqe.
2 Ani mul'ataanin ol ba'e; wangeela Namoota Ormaa
gidduutti lallabus isaaniif nan ibse. Kanas akka fiigichi
koo kan duraa, kan ammaas akkasumaan hin hafne waan
sodaadheef kophaatti warra dura bu'oota fakkaatanittin
hime. **3** Garuu Tiitoon inni ana wajjin ture iyyuu
utuma nama Giriik ta'ee jiruu akka dhagna qabatu
hin dirqisiifamne. **4** Kunis sababii obboloota sobaa
tokko tokko bilisummaa nu karaa Kiristoos Yesuusiin
arganne basaasuu fi nu garboomfachuuf dhokatanii nu
gidduu galaniif ta'e. **5** Nus akka dhugaan wangeelaa
isin bira jiraatuuf jennee battala tokkoof illee isaaniif
hin ajajamne. **6** Waa'een warra gurguddaa fakkaatan
sanaa yoo isaan waanuma fedhan ta'an iyyuu anaaf
homaa miti; Waaqni fuula namaa ilaalee nama wal hin
caalchisu; namoonni kunneen ergaa koo irratti waan
tokko hin daballe. **7** Karaa kaaniin immoo isaan akkuma
Phexros warra dhagna qabatanitti wangeela lallabuuf
imaanaan itti kenname sana, anis akka warra dhagna hin
qabannetti wangeela lallabuuf imaanaan natti kenname
argan. **8** Waaqni akka Phexros ergamaa ta'ee warra
dhagna qabatan tajaajilu hojjete sun akka anis ergamaa
ta'ee Namoota Ormaa tajaajilu hojjeteeraatii. **9** Yaaqoob,
Keefaa fi Yohannis warri akka "Utubaatti" ilaalaman
sun yommuu ayyaana naa kenname hubatanitti anaa fi
Barnaabaasiif harka mirgaa kan tokkummaa kennanii
akka nu gara Namoota Ormaa deemnu, isaan immoo
akka gara warra dhagna qabatanii dhaqan walii galan. **10**
Wanni isaan nu kadhatanis akka nu hiyyeeyyii yaadannu
qofa ture; kun immoo waanuma ani gochuuf hawwaa
turee dha. **11** Keefaan waan dogoggoree tureef yeroo
inni Anxookiiyaa dhufetti ani ifaan ifattin isaan morme.
12 Utuu jarri tokko Yaaqoob biraa hin dhufin dura
inni Namoota Ormaa wajjin nyaachaa ture. Yommuu
isaan achi ga'anitti garuu waan garee warra dhagna
qabatanii sodaateef dugda duubatti deebi'ee Namoota
Ormaa irraa gargar ba'e. **13** Yihuudoonni kaanis itti
fakkeessummaa isaa duukaa bu'an; Barnaabaas iyyuu itti
fakkeessummaa isaaniitiin dogoggorfamee ture. **14** Anis
yommuu akka isaan daandii dhugaa wangeelaa irra hin
deemne argetti hunda isaanii duratti Keefaan akkana
jedhe; "Ati Yihuudii dha; garuu utuu akka Yihuudiitti
hin ta'in akka Nama Ormaatti jiraatta; yoos ati akkamitti
akka Namoonni Ormaa bartee Yihuudootaa duukaa bu'an
dirqisiifta ree? **15** "Nu dhalootaan Yihuudoota malee
Namoota Ormaa cubbamoota miti; **16** namni Yesuus
Kiristoositti amanuun malee akka seera eeguun qajeelaa
hin taasifamne beekna. Kanaafuu seera eeguudhaan utuu
hin ta'in amantii Kiristoos irratti qabnuun qajeeltota
akka taanuuf Kiristoos Yesuusitti amanneerra; eenyu
iyyuu seera eeguudhaan qajeelaa hin ta'uutii. **17**
"Egaa nu utuu karaa Kiristoosiin qajeeltota taasifamuu
barbaannuu nu mataan keenya iyyuu cubbamoota taanee
yoo argamnee Kiristoos tajaajilaa cubbuuti jechuudhaa
ree? Kun gonkumaa akkas miti! **18** Ani yoon waanan diige
deebisee ijaare akkan seera cabsituu ta'en mirkaneessa.
19 "Ani akkan Waaqaaf jiraadhuuf, karaa seeraatiin

seeraaf du'eeraatii. **20** Ani Kiristoos wajjin fannifameera;
si'achi Kiristoositu na keessa jiraata malee kan jiraatu
ana miti. Ani jireenya amma fooniin jiraadhu kana
amantii Ilma Waaqaa isa na jaallatee naaf jedhee of
kennetti qabuun nan jiraadha. **21** Ani ayyaana Waaqaa
gatii hin dhabsiisu; utuu qajeelummaan karaa seeraatiin
argamee Kiristoos akkanumaan du'e jechuu dha kaa!"

3 Yaa warra Galaatiyaa gowwoota! Eenyutu falfala
isinitti hojjete? Yesuus Kiristoos akka waan ijuma
keessan duratti fannifameetti mul'ifamee hin turree? **2**
Ani waan tokko qofa isin irraa barachuu nan barbaada:
Isin seera eeguun moo waan dhageessan amanuun
Hafuura Qulqulluu argattan? **3** Isin akkas gowwaadhaa?
Hafuura Qulqulluudhaan jalqabdanii amma immoo
fooniin fixxuu ree? **4** Kun dhugumaan iyyuu waan
hin fayyadne taanaan isin waanuma hin fayyadneef
hammana dhiphattanii ree? **5** Wanni Waaqni Hafuura
isaa isinii kennee hojii dinqii gidduu keessanitti hojjetuuf
sababii isin seera eegdaniif moo sababii isin waan
dhageessan amantaniif? **6** Akkasumas Abrahaam, "Waaqa
amane; kunis qajeelummaatti lakkaa'ameef." **7** Kanaafuu
warri amanan ijoollee Abrahaam akka ta'an hubadhaa.
8 Katabbiin Qulqulluun akka Waaqni amantiin Namoota
Ormaa qajeeltota taasisu duraan dursee argee, "Sabni
hundinuu karaa keetiin eebbifama" jedhee duraan
dursee Abrahaamitti wangeela lallabe. **9** Kanaaf warri
amantii qaban, Abrahaam nama amantii sana wajjin
eebbifaman. **10** Warri seera eeguu isaanii abdatan
hundinuu abaarsa jala jiru; "Namni waan Kitaaba Seeraa
keessatti barreeffame hundaaf itti fufee hin ajajamne
kam iyyuu abaaramaa dha" jedhamee barreeffameeraatii.
11 Waan, "Namni qajeelaan amantiidhaan jiraatuuf"
akka eenyu iyyuu fuula Waaqaa duratti seeraan qajeelaa
hin taasifamne ifa. **12** Seerri amantii irratti hin
hundeeffamne; inni garuu, "Namni waan seerri ajaju
godhu ittiin jiraata" jedha. **13** Waan, "Namni muka
irratti fannifamu kam iyyuu abaaramaa dha" jedhamee
barreeffameef, Kiristoos nuuf jedhee abaarsa ta'uudhaan
abaarsa seeraa irraa nu fure. **14** Inni akka nu amantiin
Hafuura Qulqulluu waadaa kenname sana argannuuf,
akka eebbi Abrahaamiif kenname sun karaa Kiristoos
Yesuusiin gara Namoota Ormaa dhufuuf nu fure.
15 Yaa obboloota, ani akka namaattin dubbadha.
Kakuun namaa iyyuu erga yeroo tokko mirkaneeffamee
booddee eenyu iyyuu hin tuffatu yookaan itti hin
dabalu. **16** Egaa Abrahaamii fi sanyii isaatiif waadaan
galameera. Katabbiin Qulqulluun, akka waan nama
hedduuf dubbatameetti, "Sanyiiwwan" hin jedhu; garuu
akka waan nama tokkoof dubbatameetti, "Sanyii keetiif"
jedha; innis Kiristoos. **17** Wanni ani jedhus kana:
Seerri waggaa 430 booddee dhufe sun kakuu Waaqni
duraan dursee gale diigee akkasiin waadaa sana hin
balleessu. **18** Dhaalli utuu karaa seeraatiin ta'ee si'achi
waadaadhaan hin ta'u ture; Waaqni garuu ayyaana
isaatiin waadaadhaan Abrahaamiif dhaala kenne. **19** Yoos
seerri maaliif kenname ree? Seerri sababii yakka hamma
Sanyiin waadaan kennameef sun dhufutti tureetiif
kenname. Seerri sunis karaa ergamootaatiin harka
araarsaa gidduu galeessa tokkootiin hojii irra oolfame. **20**
Ta'us araarsaan gidduu galeessi tokko garee tokko qofaaf
hin dhaabatu; Waaqni garuu tokkichuma. **21** Kanaafuu
seerri waadaa Waaqaatiin mormaa ree? Gonkumaa akkas
miti! Utuu seerri jireenya kennuu danda'u kennamee
jiraatee silaa qajeelummaan dhugumaan seeraan argama
tureetii. **22** Katabbiin Qulqulluun garuu akka wanni karaa
Yesuus Kiristoositti amanuutiin waadaa galame sun
warra amananiif kennamuuf waan hundumaa cubbuu
akka hidhamaa godhe labsa. **23** Utuu amantiin hin
dhufiniin dura hamma amantiin mul'ifamutti seera
jalatti hidhamnee nutti cufamee turre. **24** Kanaafuu akka
nu amantiin qajeeltota taasifamnuuf Kiristoositti nu
geessuuf seerri guddiftuu keenya ture. **25** Amma garuu
waan amantiin dhufeef nu si'achi guddiftuu jala hin
jiraannu. **26** Hundi keessan amantii Kiristoos Yesuusitti
qabdaniin ijoollee Waaqaa ti; **27** isin warri Kiristoositti
cuuphamtan hundi Kiristoosin uffattaniirtuutii. **28**
Yihuudii yookaan Giriik, garba yookaan birmaduu,
dhiira yookaan dubartii jechuun hin jiru; hundi keessan
Kiristoos Yesuusiin tokkumaatii. **29** Erga kan Kiristoos
taatanii yoos isin sanyii Abrahaam; akka waadaattis
dhaaltota.

4 Wanni ani jedhu kana; dhaaltuun yoo qabeenyi hundi
kan isaa ta'e iyyuu inni hamma daa'ima ta'ee jirutti
garba irraa adda miti. **2** Inni hamma guyyaan abbaan
isaa murteesse sun ga'utti warra isa eeganii fi warra
isa guddisan jala jira. **3** Nus akkasuma bara daa'imman
turretti garbummaa sirna addunyaa jala turre. **4** Yommuu
yeroon murteeffame sun ga'etti garuu Waaqni Ilma isaa
isa dubartii irraa dhalate, kan seera jalatti dhalate sana
erge; **5** kunis akka nu mirga ilmummaa argannuuf warra
seera jala jiran furuuf. **6** Sababii isin ilmaan taataniifis
Waaqni Hafuura Ilma isaa kan, "Aabbaa, yaa Abbaa"
jedhee waamu sana gara keessa garaa keenyaatti erge.
7 Kanaaf ati si'achi ilma malee garba miti; erga ilma
taatee immoo Waaqni dhaaltuu si taasiseera. **8** Isin utuu
Waaqa hin beekiniin dura, waaqota uumama isaaniitiin
waaqota hin ta'iif garboomtanii turtan. **9** Amma garuu
isin erga Waaqa beektanii, keessumattuu erga Waaqa
biratti beekamtanii booddee akkamitti gara sirnoota
dadhaboo fi sirnoota faayidaa hin qabneetti deebitu ree?
Isin ammas isaaniif garboomuu barbaadduu? **10** Isin
guyyoota, ji'oota, waqtiilee fi waggoota addaa kabajju!
11 Ani akkasumaan isinitti dadhabe jedheen isiniif
sodaadha. **12** Yaa obboloota, akkuma ani isin fakkaadhe,
isinis akka na fakkaattan isin kadhadha. Isin balleessaa
tokko illee natti hin hojjenne. **13** Yeroo jalqabaatti akka
ani sababii dhukkubaatiin wangeela isinitti lallabe ni
beektu; **14** yoo dhukkubni koo qoramsa isinitti ta'e
iyyuu, isin akka waan ani ergamaa Waaqaa ta'eetti,
akka waan ani Kiristoos Yesuus matuma isaa ta'eetti
na simattan malee na hin tuffanne yookaan na hin
balfine. **15** Eebbi keessan sun hundi eessa jira? Utuu
danda'amee ija keessan illee akka of keessaa baaftanii
naa kennuun fedhii keessan ture ani dhugaa ba'uu nan
danda'a. **16** Egaa ani waan dhugaa isinitti himeef diina
keessan ta'ee ree? **17** Namoonni sun ofitti isin deebisuuf
hinaafu; garuu waan gaariif miti. Isaan akka isin isaaniif

hinaaftaniif nurraa gargar isin baasuu barbaadu. **18** Yeroo ani isin bira jiru qofa utuu hin ta'in yeroo hundumaa kaayyoo gaariif hinaaffaa qabaachuun gaarii dha. **19** Yaa ijoollee ko, ani hamma Kiristoos isin keessatti mul'atutti ammas isiniif jedhee nan ciniinsifadha; **20** ani waa'ee keessaniif waan shakkii keessa jiruuf utuu isin biratti argamee sagalee koo geeddaradhee akkam hawwan ture! **21** Warri seera jala jiraachuu barbaaddan mee natti himaa; isin waan seerri jedhu hin dhageenyee? **22** "Abrahaam ilmaan lama qaba ture; tokko dubartii garbittii irraa, kaan immoo dubartii birmaduu irraa dhalate" jedhamee barreeffameeraatii. **23** Ilmi isaa inni dubartii garbittii irraa dhalate akka fedhii fooniitti dhalate; inni dubartii birmaduu irraa dhalate immoo akka waadaatti dhalate. **24** Kunis akka fakkeenyaatti fudhatamuu danda'a; dubartoonni kunneen kakuuwwan lamaan argisiisu. Kakuun tokko kan Tulluu Siinaa ti; kunis garbummaaf ijoollee horti; isheenis Aggaar. **25** Egaa Aggaar akka Tulluu Siinaa isa biyya Arabaa keessaa ti; isheenis magaalaa Yerusaalem ishee yeroo ammaatti fakkeeffamti; magaalaan kun ijoollee ishee wajjin garbummaa keessa jirtiitii. **26** Yerusaalem isheen samii irraa garuu birmaduu dha; isheenis haadha keenya. **27** Akkana jedhamee barreeffameeraatii: "Yaa dubartii dhabduu kan ijoollee tokko illee hin da'in ati gammadi; atis kan ciniinsifattee hin beekne guddisiitii ililchi; ijoollee dubartii dhirsa qabduu caalaa, ijoolleen dubartii gatamtee ni baay'atu." **28** Yaa obboloota, isinis akkuma Yisihaaq ijoollee waadaa ti. **29** Yeroo sana ilmi akka fedhii fooniitti dhalate sun ilma humna Hafuuraatiin dhalate ari'ate. Amma illee akkasuma. **30** Garuu Katabbiin Qulqulluun maal jedha? "Garbittii sanaa fi ilma ishee ari'i; ilmi garbittii sun ilma dubartittii birmaduu wajjin hin dhaaluutii" jedha. **31** Kanaafuu yaa obboloota, nu ilmaan dubartii birmaduu sanaati malee ilmaan garbittii miti.

5 Akka bilisummaan jiraannuuf Kiristoos bilisa nu baase. Kanaafuu jabaadhaa dhaabadhaa! Deebitaniis waanjoo garbummaatiin hin qabaminaa. **2** Kunoo, dhagna yoo qabattan Kiristoos waan tokko akka isin hin fayyadne ani Phaawulos isinitti nan hima. **3** Namni dhagna qabatu hundinuu akka guutummaatti seera eeguun dirqama isaa ta'e ani amma illee nan mirkaneessaaf. **4** Isin warri seeraan qajeeltota taasifamuu barbaaddan Kiristoos irraa gargar baataniirtu; ayyaana irraas kuftaniirtu. **5** Nu garuu qajeelummaa abdannu sana karaa Hafuuraatiin hawwiidhaan amantiin eegganna. **6** Kiristoos Yesuusitti jiraannaan dhagna qabachuun yookaan qabachuu baachuun faayidaa tokko illee hin qabuutii. Wanni gatii qabu amantii jaalalaan of mul'isu qofa. **7** Isin fiigicha gaarii fiigaa turtan. Eenyutu gufuu isinitti ta'ee dhugaadhaaf ajajamuu isin dhowwe ree? **8** Sossobbiin akkasii isa isin waame sana biraa hin dhufu. **9** "Raacitiin xinnoon bukoo guutuu ni bukeessa." **10** Ani akka isin yaada biraa hin qabaanne karaa Gooftaatiin isin amanadha. Abbaa fedhe illee taanaan namni isin jeequu murtii ni argata. **11** Yaa obboloota, ani amma iyyuu yoon dhagna qabaa lallabaa jiraadhee ani amma iyyuu maaliifin ari'atama ree? Yoo akkas ta'ee immoo fannoon gufuu ta'uun isaa ni hafa ture! **12** Warri isin jeeqan sun dhagna qabachuu qofa utuu hin ta'in utuu of irraa muranii iyyuu nan hawwa! **13** Yaa obboloota ko, isin akka bilisa taataniif waamamtan. Jaalalaan wal tajaajilaa malee bilisummaa keessan fedhii foonii guutuuf hin oolchinaa. **14** Seerri guutuun ajaja tokkicha, "Ollaa kee akka ofii keetiitti jaalladhu" jedhuun xumurameeraatii. **15** Garuu isin yoo wal ciniinuu fi wal nyaachuutti fuftan akka wal hin balleessineef of eeggadhaa. **16** Kanaafuu ani, "Hafuuraan jiraadhaa; yoos hawwii foonii hin guuttaniitii" jedha. **17** Foon Hafuuraan ni mormaatii; Hafuurris fooniin ni morma. Isaan akka isin waan hojjechuu barbaaddan hin hojjenneef wal mormu. **18** Isin garuu Hafuuraan yoo geggeeffamtan seera jala hin jirtan. **19** Hojiiwwan fooniis beekamoo dha; isaanis halalummaa, xuraa'ummaa fi jireenya gad dhiisii, **20** waaqota tolfamoo waaqeffachuu, falfala hojjechuu, jibba, aarii, hinaaffaa, dheekkamsa, ofittummaa, wal loluu, gargar ba'uu, **21** weennoo, machii, addaggummaa fi kanneen kana fakkaatan. Ani akkuman kanaan dura godhe sana akka warri waan akkanaa hojjetan mootummaa Waaqaa hin dhaalle isinin akeekkachiisa. **22** Iji Hafuuraa garuu jaalala, gammachuu, nagaa, obsa, arjummaa, gaarummaa, amanamummaa, **23** garraamummaa fi of qabuu dha. Seerri waan akkanaa mormus hin jiru. **24** Warri kan Kiristoos Yesuus ta'an immoo foon fedhii isaatii fi hawwii isaa wajjin fannisaniiru. **25** Nu erga Hafuuraan jiraannee kottaa Hafuuraan haa deddeebinu. **26** Kottaa of hin tuulluu; wal hin aarsinuu; walittis hin hinaafnuu.

6 Yaa obboloota, yoo namni tokko cubbuu keessa seene, isin warri hafuuraan jiraattan garraamummaan isa deebisuu qabdu. Garuu atis akka hin qoramneef of eeggadhu. **2** Isin ba'aa walii baadhaa; akkasiin isin seera Kiristoos ni eegdu. **3** Namni tokko utuu waan tokko iyyuu hin ta'in, waan waa tokko ta'e yoo of se'e, inni of gowwoomsa. **4** Tokkoon tokkoon namaa hojii mataa isaa haa qoru. Ergasiis utuu nama kaanitti of hin madaalin of qofa jajuu ni danda'a; **5** tokkoon tokkoon namaa ba'aa ofii isaa baadhachuu qabaatii. **6** Namni dubbicha baratu kam iyyuu waan gaarii hundumaa barsiisaa isaa wajjin haa qoodatu. **7** Hin gowwoominaa; Waaqaatti qoosuun hin danda'amu. Namni waanuma facaafate haammataatii. **8** Namni foonitti facaasu foon irraa badiisa galfata; namni Hafuuratti facaasu immoo Hafuura irraa jireenya bara baraa haammata. **(aiōnios g166)** **9** Kottaa waan gaarii hojjechuu hin dadhabnu; yoo abdii kutachuu baanne gaafa yeroon isaa ga'e midhaan isaa ni haammannaatii. **10** Kanaaf kottaa, carraa qabnuun nama hundaaf, keessumattuu warra maatii amantootaa ta'aniif waan gaarii goonaa. **11** Akka ani harkuma kootiin qubee gurguddaa hammam ga'uun isinii barreesse mee ilaalaa! **12** Warri fooniin gaarii ta'anii mul'achuu barbaadan akka isin dhagna qabattan isin dirqisiisuu yaalu. Isaanis fannoo Kiristoosiif jedhanii akka hin ari'atamne qofaaf waan kana godhu. **13** Warri dhagna qabatan mataan isaanii iyyuu seera hin eegan; ta'us isaan dhagna qabaa keessan kan fooniitiin boonuuf

jedhanii akka isin dhagna qabattan barbaadu. **14** Fannoo
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos kan ittiin addunyaan
naaf fannifame, kan anis ittiin addunyaaf fannifame
sana malee waan biraatiin of jajuun narraa haa fagaatu.
15 Uumama haaraa ta'uutu faayidaa qaba malee dhagna
qabachuun yookaan qabachuu baachuun faayidaa hin
qabu. **16** Nagaa fi araarri warra seera kana duukaa bu'an
hundaaf, Israa'el Waaqaatiifis haa ta'u. **17** Ani dhagna
koo irraa godaannisa Yesuus qabaatii si'achi namni
tokko iyyuu na hin rakkisin. **18** Yaa obboloota, ayyaanni
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos hafuura keessan wajjin
haa ta'u. Ameen.

Efesoon

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos
Yesuus ta'e irraa, **2** Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus
Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa
ta'u. **3** Waaqnii fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos inni Kiristoosiin eebba hafuuraa hundumaan
samii irratti nu eebbise sun haa eebbifamu. **4** Inni nu
fuula isaa duratti qulqullootaa fi warra mudaa hin qabne
akka taanuuf utuu addunyaan hin uumaminiin dura
isaan nu filateeraatii. Jaalalaanis **5** akka kaayyoo fedhii
isaatti akka nu karaa Yesuus Kiristoosiin ilmaan isaa
taanuuf duraan dursee nu murteesse; **6** kunis akka
ulfinni ayyaana isaa kan inni Ilma isaa jaallatamaa
sanaan toluma nuu kenne sun jajamuuf. **7** Nus isumaan
akkuma badhaadhummaa ayyaana Waaqaatti dhiiga
isaatiin furama jechuunis, dhiifama cubbuu arganneerra;
8 ayyaana isaas ogummaa fi hubannaa hunda wajjin nuu
baay'ise. **9** Innis akka nu icciitii fedhii isaa kan akka
yaada isaa isa gaarii inni karaa Kiristoosiin karoorfate
sana beeknu godhe; **10** yaadni isaas yeroo barri murtaa'e
sun guutuutti wantoota samii keessaa fi lafa irra jiran
hunda Kiristoos jalatti walitti qabuuf jedhee ti. **11** Nus
akkuma karoora isa waan hundumaa akka kaayyoo
fedhii isaatti hojjetu sanaatti duraan dursee waan
murteeffamneef Kiristoosiin dhaala arganneerra; **12**
kunis akka nu warri Kiristoosin abdachuutti kanneen
jalqabaa taane galata ulfina isaa taanuuf. **13** Isinis
dubbii dhugaa jechuunis wangeela fayyina keessanii
dhageessanii Kiristoositti amantanii, Hafuura Qulqulluu
waadaa galame sanaan chaappeffamtan; **14** innis
warri kan Waaqayyoo ta'an galata ulfina isaatiif yeroo
furamanitti wanta nu argachuuf jirruuf qabdii keenya.
15 Kanaafuu ani waa'ee amantii isin Gooftaa Yesuusitti
qabdanii fi jaalala isin qulqulloota hundaaf qabdanii
dhaga'ee **16** kadhannaa koo keessatti isin yaadachaa
waa'ee keessaniif galateeffachuu hin dhiifne. **17** Waaqni
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos, Abbaan ulfinaa, akka
isin guutummaatti isa beektaniif Hafuura ogummaa fi
mul'ataa akka isinii kennu nan kadhadha. **18** Abdiin
inni itti isin waame maal akka ta'e, badhaadhummaan
dhaala qulqullootaa ulfina qabeessi maal akka ta'e akka
beektaniif iji qalbii keessanii akka isinii banamu Waaqa
nan kadhadha; **19** akkasumas humni isaa inni nu warra
amannu keessatti hojjetu hammam guddaa akka ta'e
akka beektaniifis nan kadhadha. Humni sunis akkuma
jabina guddaa **20** kan inni ittiin Kiristoosin warra du'an
keessaa kaasee samii irratti mirga ofii teessise sana
mul'isee dha; **21** isas ol aantummaa, taayitaa, humna,
gooftummaa hundaa fi bara ammaa qofa utuu hin ta'in
bara dhufuuf jiru keessa illee maqaa kennamu hundaa
olitti mirga ofii teessise. **(aiōn g165)** **22** Waaqnis waan
hunda miilla isaa jala galche; waldaa kiristaanaatiifis
mataa waan hundaa godhee isa kenne; **23** waldaan
kiristaanaa dhagna isaa ti; isheenis guutama isaa kan
inni waan hunda karaa hundaan guutuu dha.

2 Isin irra daddarbaa keessanii fi cubbuu keessaniin
duutanii turtan; **2** kunis isuma isin yeroo jireenya
addunyaa kanaatii fi bulchaa mootummaa qilleensaa
jechuunis hafuura amma iyyuu warra hin ajajamne
keessatti hojjetu duukaa buutanitti keessa jiraachaa
turtanii dha. **(aiōn g165)** **3** Hundi keenyas yeroo tokko
dharraa foon keenyaa guutaa, hawwii fi yaada isaa
duukaa bu'aa isaan gidduu jiraanne. Uumama keenyaanis
akkuma warra kaanii dheekkamsa jala turre. **4** Garuu
Waaqni araaraan guutame sun sababii jaalala guddaa
nuu qabuuf, **5** yeroo nu irra daddarbaa keenyaan duunee
turretti illee Kiristoos wajjin jiraattota nu taasise; isinis
ayyaanaan fayyina argattan. **6** Waaqnis Kiristoos wajjin
du'aa nu kaase; karaa Kiristoos Yesuusiinis isa wajjin
iddoo samii irra nu teessise; **7** innis bara dhufuuf
jiru keessa badhaadhummaa ayyaana isaa kan gita hin
qabne sana arjummaa karaa Kiristoos Yesuusiin nuuf
qabu argisiisuuf jedhee waan kana godhe. **(aiōn g165)**
8 Isinis ayyaanaan karaa amantiitiin fayyitaniirtuutii;
kunis kennaa Waaqaati malee hojii ofii keessanii miti; **9**
akka namni tokko iyyuu of hin jajneefis kun hojiidhaan
miti. **10** Nu hojii harka isaatii; hojii gaarii Waaqni
duraan dursee akka nu hojjennuuf qopheesse sana akka
hojjennuufis karaa Kiristoos Yesuusiin uumamne. **11**
Kanaaf isin warri durumaa dhalootaan Namoota Ormaa
taatan akka warra dhagna qabaa harka namaatiin dhagna
namaa irratti hojjetamuun, "Nu warra dhagna qabatee
dha" ofiin jedhan biratti "Warra dhagna hin qabatin"
jedhamtanii waamamtan sana yaadadhaa; **12** isin akka
yeroo sana Kiristoos irraa cittanii, lammummaa Israa'el
keessaa baafamtanii, kakuu waadaatiifis keessumoota
taatanii, abdii malee, Waaqa malees addunyaa keessa
turtan yaadadhaa. **13** Amma garuu isin warri yeroo tokko
fagoo turtan Kiristoos Yesuusiin dhiiga Kiristoosiin
dhi'eeffamtaniirtu. **14** Kiristoos nagaa keenyaatii; innis
dallaa diinummaa kan gargar baasu sana diigee jara
lamaanuu tokko godheera; **15** inni foon ofiitiin seera
ajajaa fi sirna isaa wajjin diigeera. Kaayyoon isaas jara
lamaan keessaa ofuma isaatiin nama haaraa tokko
uumee akkasiin nagaa buusuudhaan **16** fannoo ittiin
diinummaa isaanii ajjeese sanaan lamaan isaanii iyyuu
dhagna tokko godhee Waaqatti araarse. **17** Innis dhufee
isin warra fagoo turtanitti nagaa, warra dhi'oo turanittis
nagaa lallabe. **18** Nu lamaanuu karaa isaatiin Hafuura
tokkicha sanaan akka itti Abbaa bira geenyu qabnaatii.
19 Kanaafuu isin si'achi saba Waaqaa wajjin lammii
fi miseensota warra mana Waaqaa jiraataniiti malee
ormaa fi alagoota miti; **20** isin hundee ergamootaa
fi raajotaa irratti ijaaramtaniirtu; Kiristoos Yesuus
ofii isaatii mataa dhagaa golee ti. **21** Karaa isaas
ijaarsi sun guutuun tokkummaan wal qabatee mana
qulqullummaa qulqulluu ta'uuf Gooftaadhaan guddata.
22 Isinis isumaan mana Waaqni Hafuura isaatiin keessa
jiraatu taatanii tokkummaadhaan ijaaramaa jirtu.

3 Sababii kanaaf ani Phaawulos isin Namoota Ormaatiif
jedhee hidhamaa Kiristoos Yesuus ta'eera. **2** Isin
dhugumaan waa'ee hojii ayyaana Waaqaa kan isiniif
jedhamee natti kenname sanaa dhageessaniirtu; **3** kunis
akkuma ani kanaan dura gabaabsee isinii barreessetti
icciitii mul'ataatiin natti beeksifame. **4** Isin yommuu

waan kana dubbiftanitti akka ani waa'ee icciitii Kiristoos
beekumsa qabu hubachuu ni dandeessu; **5** icciitiin
kunis akka amma Hafuuraan ergamootaa fi raajota
qulqulloota Waaqaatti mul'ifametti dhaloota kaanitti hin
beeksifamne. **6** Icciitiin kunis Namoonni Ormaa karaa
wangeelaatiin saba Israa'el wajjin dhaaltota, isaanuma
wajjin dhagna tokko, waadaa Kiristoos Yesuusiin
kename keessatti immoo hirmaattota ta'uu isaanii
ti. **7** Anis kennaa ayyaana Waaqaa kan karaa hojii
humna isaatiin naa kennameen tajaajilaa wangeela
kanaa ta'eera. **8** Ani qulqulloota hundaa gad ta'u
iyyuu akka badhaadhummaa Kiristoos kan qoramee
bira hin ga'amne sana Namoota Ormaatti lallabuuf
ayyaanni kun naa kennameera; **9** akkasumas icciitiin
bara dheeraaf Waaqa waan hunda uumeen dhokfamee
ture kun maal akka ta'e ani namoota hundaaf akka
ibsuuf. **(aiōn g165)** **10** Kaayyoon isaas akka ogummaan
Waaqaa inni dachaa hedduu qabu sun amma karaa
waldaa kiristaanaatiin bulchitootaa fi abbootii taayitaa
kanneen samii irra jiranitti beeksifamuuf; **11** kunis
akkuma kaayyoo isaa kan bara baraa kan inni karaa
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin raawwate sanaatti
ture. **(aiōn g165)** **12** Nus isaan, amantii isa irratti
qabnuun, ija jabinaa fi amanachuudhaan Waaqatti
dhi'aachuu dandeenya. **13** Kanaafuu sababii ani isiniif
dhiphachaa jiruuf jettanii akka abdii hin kutanne isin
kadhadha; dhiphachuun koo ulfinuma keessan. **14**
Sababii kanaaf ani fuula Abbaa duratti nan jilbeenfadha;
15 maatiin isaa warri samii irraa fi warri lafa irraa
hundinuu maqaa isaanii isa irraa argatu. **16** Inni akkuma
badhaadhummaa ulfina isaatti karaa Hafuura isaatiin
namummaa keessan kan keessaa humnaan akka cimsuuf
nan kadhadha; **17** akka Kiristoosis karaa amantiitiin
garaa keessan keessa jiraatuuf nan kadhadha. Akka
isin hidda gad fageeffattanii jaalalaan dhaabattaniifis
nan kadhadha; **18** isinis jaalalli Kiristoos hammam
akka bal'atu, hammam akka dheeratu, hammam akka
ol fagaatuu fi hammam akka gad fagaatu qulqulloota
hunda wajjin hubachuudhaaf akka humna qabaattaniif,
19 akka guutama Waaqaa hundaan guutamtaniifis jaalala
Kiristoos kan beekumsaa ol ta'e sana akka beektaniif nan
kadhadha. **20** Waaqa isa humna isaa kan nu keessatti
hojjetu sanaan hamma nu kadhannu yookaan hamma nu
yaadnu hundumaa olitti akka malee hojjechuu danda'u
sanaaf, **21** waldaa kiristaanaa keessatti, dhaloota hunda
keessattis karaa Kiristoos Yesuusiin bara baraa hamma
bara baraatti ulfinni isaaf haa ta'u! Ameen. **(aiōn g165)**

4 Kanaafuu ani kan Gooftaaf jedhee hidhame, isin
waamicha itti waamamtan sanaaf akka malutti akka
jiraattan isin nan kadhadha. **2** Guutumaan guutuutti gad
of qabaa; garraamota ta'aa; obsa qabaadhaa; jaalalaanis
wal danda'aa. **3** Hidhaa nagaatiin tokkummaa Hafuuraa
eeguuf carraaqaa. **4** Akkuma yeroo waamamtanitti gara
abdii tokkootti waamamtan sana, dhagna tokkoo fi
Hafuura tokkotu jira; **5** Gooftaa tokko, amantii tokkoo fi
cuuphaa tokkotu jira; **6** Waaqaa fi Abbaan waan hundaa,
inni waan hundaa ol ta'e, kan waan hunda keessatti
hojjetuu fi kan waan hunda keessa jiru tokkichatu jira. **7**
Garuu akkuma safara kennaa Kiristoositti tokkoo tokkoo
keenyaaf ayyaanni kennameera. **8** Kanaafuu, "Inni
yommuu ol gubbaa ba'etti, boojuu booji'e; namootaafis
kennaa kenne" jedha. **9** Egaa, "Inni ol ba'e" jechuun isaa
dhidhima lafaatti gad bu'e jechuu malee maal jechuu isaa
ti? **10** Inni gad bu'e sun isuma waan hunda guutuuf jedhee
samiiwwan hundaa olitti ol ba'ee dha. **11** Innis namoota
tokko tokko ergamoota, kaan raajota, kaan lallabdoota
wangeelaa, kaan immoo tiksootaa fi barsiistota taasisee
kenne; **12** waan kanas akka dhagni Kiristoos ijaaramuuf
qulqulloota hojii tajaajilaatiif qopheessuuf jedhee godhe;
13 kunis waan hamma hundi keenya tokkummaa
amantiitii fi tokkummaa Ilma Waaqaa beekuu bira
geenyutti, akka guddannee sadarkaa guutama Kiristoos
bira ga'uudhaan namoota bilchaatoo taanuuf. **14**
Egaa nu si'achi duraa duubatti dadarbatamaa bubbee
barsiisa gosa hundaatiin, haxxummaa fi jal'ina marii
gowwoomsitootaatiin asii fi achi oofamaa daa'imman hin
taanu. **15** Qooda kanaa jaalalaan dhugaa dubbachaa gara
isa mataa ta'e sanaatti waan hundaan ni guddanna; innis
Kiristoos. **16** Isumaanis kutaaleen dhagnaa guutuun
ribuu walitti isaan qabuun hidhamaniiru; yommuu
kutaaleen dhagnaa sun hundi hojii isaanii hojjetanittis
dhagni sun jaalalaan guddatee of ijaara. **17** Kanaafuu
ani waan kana isinitti nan hima; maqaa Gooftaatiinis
jabeessee isinitti nan dubbadha; isin si'achi akka
Namoonni Ormaa warri yaadni isaanii faayidaa hin
qabne sun jiraatanitti hin jiraatinaa. **18** Sababii mata
jabina isaaniitiinis waan wallaalummaan isaan keessa
jiruuf hubannaan isaanii dukkaneeffameera; jireenya
Waaqaa keessaas ba'aniiru. **19** Isaanis waan qalbiin
isaanii hadoodeef hamma xuraa'ummaa gosa hundaa
keessa galanitti sassattummaan guutaman. **20** Isin garuu
akkasitti Kiristoosin hin barre; **21** isin dhugumaan
akkuma dhugaa Yesuus keessa jiru sanaatti waa'ee
Kiristoos dhageessanii isumaanis barsiifamtaniirtu.
22 Haala jireenya keessan kan durii, eenyummaa
keessan moofaa hawwii gowwoomsaa isaatiin xuraa'e
sana dhabamsiisaa; **23** hafuura yaada keessaniitiinis
haaromfamaa; **24** namummaa haaraa isa qajeelummaa fi
qulqullina dhugaatiin fakkeenya Waaqaatiin uumame
sana uffadhaa. **25** Kanaafuu waan nu hundi miseensa
walii taaneef tokkoon tokkoon keessan soba of keessaa
baastanii ollaa keessanitti dhugaa dubbachuu qabdu. **26**
"Aaraa malee cubbuu hin hojjetinaa;" utuma aartanii
jirtaniis aduun hin lixin; **27** diiyaabiloosiifis carraa hin
kenninaa. **28** Namni kanaan dura hataa ture si'achi
hin hatin; qooda kanaa akka warra rakkatan gargaaruu
danda'uuf harkuma ofii isaatiin waan faayidaa qabu
haa hojjetu. **29** Waan nama ijaaruuf gargaaru, akkuma
barbaachisaa ta'ettis waan warra dhaggeeffataniif
ayyaana kennu malee dubbiin hamaan tokko iyyuu
afaan keessanii hin ba'in. **30** Hafuura Qulqulluu Waaqaa
kan guyyaa furamaatiif ittiin chaappeffamtan sana hin
gaddisiisinaa. **31** Hadhaa'ummaan, dheekkamsii fi aariin,
wacnii fi maqaa nama balleessuun hundinuu hammina
hundumaa wajjin isin irraa haa fagaatu. **32** Akkuma
Waaqni karaa Kiristoosiin dhiifama isinii godhe sana,

isinis dhiifama walii godhaa; walii na'aa; garaas walii laafaa.

5 Kanaaf akkuma ijoollee jaallatamootti fakkeenya Waaqaa duukaa bu'aa; **2** akkuma Kiristoos nu jaallatee nuufis jedhee akka aarsaa fi qalma urgaa'uutti Waaqaaf of kenne sana isinis jaalalaan deddeebi'aa. **3** Garuu waa'een halalummaa yookaan xuraa'ummaa gosa kamii iyyuu yookaan waa'een doqnummaa gidduu keessanitti hin dhaga'amin; wanni akkasii qulqulloota Waaqaa biratti hin barbaachisuutii. **4** Galateeffachuu malee haasaan qaanii yookaan dubbiin gowwummaa kan faayidaa hin qabne yookaan qoosaan namatti hin tolle isin gidduu hin jiraatin. **5** Halaleen yookaan xuraa'aan yookaan sassattuun jechuunis kan Waaqa tolfamaa waaqeffatu mootummaa Kiristoosii fi kan Waaqaa keessaa akka dhaala tokko illee hin qabne beekaa. **6** Namni tokko iyyuu dubbii faayidaa hin qabneen isin hin gowwoomsin; sababii waan akkanaatiif dheekkamsi Waaqaa warra hin ajajamnetti ni dhufaatii. **7** Kanaafuu isin waan isaan hojjetan keessatti hin hirmaatinaa. **8** Isin dur dukkana turtaniitii; amma garuu Gooftaadhaan ifa taataniirtu. Akka ijoollee ifaatti jiraadhaa; **9** iji ifaa gaarummaa, qajeelummaa fi dhugaa hunda keessatti argamaatii; **10** waan Gooftaa gammachiisu qoradhaa bira ga'aa. **11** Hojii dukkanaa kan ija hin qabne saaxilaa malee irratti hin hirmaatinaa. **12** Waan isaan icciitiin hojjetan dubbachuun iyyuu qaaniidhaatii. **13** Wanni ifni sun saaxilu hundinuu garuu ni mul'ata; **14** kanaafis, "Ati yaa isa raftu, dammaqi; warra du'an keessaas ka'i; Kiristoos siif ibsaatii" jedhameera. **15** Egaa isin akkamitti akka jiraattan jabeessaa of eeggadhaa! Akka ogeeyyiitti jiraadhaa malee akka warra ogeeyyii hin ta'iniitti hin jiraatinaa; **16** waan guyyoonni kunneen hamoo ta'aniif baricha furaa. **17** Kanaafuu fedhiin Gooftaa maal akka ta'e hubadhaa malee gowwaa hin ta'inaa. **18** Daadhii wayiniitiin hin machaa'inaa; kun jireenya gad dhiisiitti geessaatii. Qooda kanaa Hafuuraan guutamaa; **19** faarfannaadhaan, weedduu galataatii fi faarfannaa Hafuuraatiin wal jalaa qabaa. Garaa keessan keessatti Gooftaaf faarfadhaatii muuziiqaa dhageessisaa; **20** yeroo hundas waan hundaaf maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin Waaqa Abbaa galateeffadhaa. **21** Sodaa Kiristoosiif qabdaniin waliif ajajamaa. **22** Yaa niitota, akkuma Gooftaaf ajajamtanitti dhirsoota keessaniif ajajamaa. **23** Akkuma Kiristoos waldaa kiristaanaatiif mataa ta'e sana dhirsi niitiif mataadhaatii; Kiristoos Fayyisaa waldaa kiristaanaa ti; waldaan kiristaanaa immoo dhagna isaa ti. **24** Egaa akkuma waldaan kiristaanaa Kiristoosiif ajajamtu, niitonnis waan hundaan dhirsoota isaaniitiif haa ajajaman. **25** Yaa dhirsoota, akkuma Kiristoos waldaa kiristaanaa jaallatee isheef of kenne sana isinis niitota keessan jaalladhaa; **26** innis karaa dubbii isaatiin bishaaniin ishee dhiqee qulleessee akka isheen qulqulluu taatuuf, **27** waldaa kiristaanaa ulfina qabeettii, mudaa yookaan suntuura yookaan waan akkanaa tokko illee hin qabnee garuu qulqullooftuu mudaa hin qabne godhee ofitti ishee dhi'eessuuf waan kana godhe. **28** Akkasuma immoo dhirsoonni niitota isaanii akkuma dhagna ofii isaaniitti jaallachuu qabu. Namni niitii ofii jaallatu of jaallata. **29** Akkuma Kiristoos waldaa kiristaanaatiif godhu sana namni kam iyyuu foon ofii ni soora; ni kunuunsas malee foon ofii hin jibbu; **30** nu kutaalee dhagna isaatii. **31** "Sababii kanaaf namni abbaa fi haadha isaa dhiisee niitii isaatti ni maxxana; lamaan isaanii iyyuu foon tokko ni ta'u." **32** Kun icciitii guddaa dha; ani garuu waa'ee Kiristoosii fi waa'ee waldaa kiristaanaa dubbadha. **33** Ta'us isin keessaa tokkoon tokkoon namaa akkuma of jaallatutti niitii ofii haa jaallatu; niitiinis dhirsa ofii haa kabajju.

6 Yaa ijoolle, Gooftaaf jedhaatii abbootii fi haadhota keessaniif ajajamaa; kun qajeelaadhaatii. **2** Ajajni jalqabaa kan waadaa qabu, "Abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina kenni" jedha; **3** kunis, "Akka sitti toluu fi akka lafa irra bara dheeraa jiraattuuf." **4** Yaa abbootii, isinis ijoollee keessan barsiisaa fi gorsa Gooftaatiin guddisaa malee hin aarsinaa. **5** Yaa garboota, akkuma Kiristoosiif ajajamtanitti kabajaa fi sodaadhaan, garaa qulqulluunis gooftota keessan warra addunyaa kanaatiif ajajamaa. **6** Yeroo iji isaanii isin argutti isaan biratti fudhatama argachuu qofaaf utuu hin ta'in garaa guutuun fedhii Waaqaa raawwachaa akka garboota Kiristoositti isaaniif ajajamaa. **7** Akka waan nama tajaajiltaniitti utuu hin ta'in akka waan Gooftaa tajaajiltaniitti garaa guutuun hojjedhaa; **8** sababiin isaas isin akka Gooftaan tokkoo tokkoo namaatiif garbas ta'u yookaan birmaduu, waan gaarii inni hojjetu kamiif iyyuu gatii kennu ni beektu. **9** Yaa gooftota, isinis garboota keessaniif akkasuma godhaa. Isin akka inni isaanii fi isiniif Gooftaa ta'e sun samii irra jiruu fi akka nama wal caalchisuunis isa bira hin jirre waan beektaniif isaan hin doorsisinaa. **10** Kanaa achi Gooftaa fi humna isaa jabaa sanaan cimaa. **11** Haxxummaa diiyaabiloosiin akka mormuu dandeessaniif mi'a lolaa kan Waaqaa guutuu hidhadhaa. **12** Wal'aansoon keenya bulchitoota wajjin, abbootii taayitaa wajjin, humnoota addunyaa dukkanaa kanaa fi humnoota hafuura hamaa iddoo samii keessa jiruu wajjin malee foonii fi dhiiga wajjin mitii. **(aiōn g165)** **13** Kanaafuu akka yommuu guyyaan hamaan sun dhufutti obsaan dhaabachuu dandeessaniif, waan kana hunda gochuunis akka jabaattanii dhaabattaniif mi'a lolaa kan Waaqaa guutuu hidhadhaa. **14** Egaa mudhii keessan dhugaan hidhadhaatii, qomee sibiilaa kan qajeelummaas uffadhaatii jabaadhaa dhaabadhaa; **15** qophaa'ummaa wangeela nagaa akka kopheetti miilla keessanitti kaa'adhaa dhaabadhaa. **16** Kana hundumaa irrattis gaachana amantii kan xiyya boba'aa hamaa sanaa hunda ittiin dhaamsuu dandeessan qabadhaa. **17** Qoobii sibiilaa kan fayyinaa kaa'adhaa; goraadee Hafuuraas qabadhaa; innis dubbii Waaqaa ti. **18** Kadhannaa fi waammata gosa hundaa keessatti yeroo hunda Hafuuraan kadhadhaa. Kanas yaadatti qabachaa yeroo hunda dammaqaatii qulqulloota hundaaf jabaadhaa kadhadhaa. **19** Yommuun afaan saaqqadhu hunda ija jabinaan icciitii wangeelaa akkan beeksisuuf dubbiin akka naa kennamu anaafis kadhadhaa; **20** wangeelli kunis isuma ani isaaf jedhee ergamaa ta'ee foncaan hidhamee dha. Isinis akka ani akkuma narraa eegamutti sodaa malee isa lallabuu

danda'uuf naa kadhadhaa. **21** Xikiqoos obboleessi
jaallatamaan, Gooftaattis tajaajilaan amanamaan haala
ani keessa jiruu fi maal akka ani hojjechaa jiru akka
beektaniif waan hundumaa isinitti hima. **22** Anis
akka isin haala nu keessa jirru beektanii fi akka inni
isin jajjabeessuuf, waanuma kanaaf jedhee ani gara
keessanitti isa ergeera. **23** Waaqa Abbaa fi Yesuus
Kiristoos Gooftaa irraa nagaan, jaalallis amantii wajjin
obboloota hundaaf haa ta'u. **24** Warra jaalala hin
badneen Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosin jaallatan
hundaaf ayyaanni haa ta'u.

Fiiliphisiyuus

1 Phaawulosii fi Xiimotewos tajaajiltoota Kiristoos
Yesuus irraa, **2** Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus
Kiristoos Gooftaa biraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa
ta'u. **3** Ani yeroo isin yaadadhu hunda Waaqa koo
nan galateeffadha. **4** Ani kadhannaa hunda keessaniif
kadhadhu keessatti yeroo hunda gammachuun nan
kadhadha; **5** isin guyyaa jalqabaatii hamma ammaatti
wangeela lallabuu keessatti hirmaattaniirtuutii; **6** inni
hojii gaarii isin keessatti jalqabe sun hamma guyyaa
Kiristoos Yesuusitti akka raawwatu nan amana. **7** Waan
isin garaa koo keessa jirtaniif ani waa'ee hunda keessanii
akkanatti yaaduun koo anaaf sirrii dha; hidhamuu koo
keessattis ta'u yookaan wangeelaaf falmuu kootii fi
akka wangeelli cimee dhaabatu gochuu koo keessatti
hundi keessan na wajjin ayyaana Waaqaa keessatti
hirmaatuutii. **8** Akka ani jaalala Kiristoos Yesuusiin
hammam hunda keessan yaadu Waaqayyo dhuga baatu
koo ti. **9** Kadhannaan koo kanaa dha: kunis akka jaalalli
keessan beekumsaa fi hubannaa hundaan ittuma fufee
baay'atu, **10** akka isin isa waan hundumaa caalu addaan
baaftanii beekuu dandeessanii fi akka isin hamma
guyyaa Kiristoosittis qulqullootaa fi warra mudaa hin
qabne taataniif, **11** akka ulfinaa fi galata Waaqaatiifis
iji qajeelinaa kan karaa Yesuus Kiristoosiin argamuun
guutamtaniif. **12** Yaa obboloota, wanti narra ga'e kun
dhugumaan wangeela babal'isuuf gargaaruu isaa akka
beektan nan barbaada. **13** Kanaanis Kiristoosiif jedhee
hidhamuun koo guutummaa masaraatii fi namoota kaan
hunda biratti beekameera. **14** Sababii ani hidhameefis
obboloota keessaa garri caalaan Gooftaa amanatanii,
dubbii Waaqaa sodaa malee dubbachuuf ija jabina guddaa
argataniiru. **15** Namoonni tokko tokko dhugumaan
weennoo fi morkiidhaan Kiristoosin lallabu; warri
kaan garuu yaada gaariidhaan lallabu. **16** Warri yaada
gaariidhaan lallaban kunneen, akka ani wangeelaaf
falmuuf jedhee as kaa'ame beekanii jaalalaan lallabu. **17**
Warri weennoo fi morkiidhaan lallaban immoo utuu
garaa qulqulluun hin ta'in, mana hidhaa keessatti
rakkina natti cimsuuf jedhanii fedhii ofittummaatiin
Kiristoosin lallabu. **18** Yoos wanni kun maal qaba
ree? Wanni barbaachisaan fakkeessuunis ta'u yookaan
dhugaan karaa kam iyyuu Kiristoos lallabamuu isaa
ti. Sababii kanaaf ani akka malee nan gammada.
Eeyyee ani ittuma fufee nan gammada; **19** akka wanni
narra ga'e kun karaa kadhannaa keessaniitii fi karaa
gargaarsa Hafuura Yesuus Kiristoosiin gara furamaatti
naa geeddaramu nan beekaatii. **20** Ani akkuma yeroo
kaanii ammas jireenyaanis ta'u yookaan du'aan ija
jabinaan dubbachuun koo akka Kiristoos dhagna koo
keessatti ulfina argatuuf malee karaa kamiin iyyuu akka
hin qaanofneef baay'isee nan hawwa; nan abdadhas.
21 Anaaf jiraachuun Kiristoos; du'uunis bu'aa dha. **22**
Ani yoo fooniin jiraadhe kun anaaf hojii bu'a qabeessa;
garuu maalan filadha? Ani hin beeku! **23** Ani yaada kana
lamaan gidduutti rarra'eera; ani deemee Kiristoos wajjin
jiraachuu nan hawwa; kun waan hunda caalaatii; **24**
isiniif garuu fooniin turuun koo caalaa barbaachisaa dha.
25 Anis kana amanadhee akka isin amantiin guddattanii
fi akka isin gammaddaniif hunda keessan bira akka turu,
isin wajjinis akka jiraadhun beeka. **26** Kunis ani ammas
isin biratti argamuu kootiin of jajuun isin Kiristoos
Yesuusitti qabdan sababii kootiin akka baay'atuuf.
27 Waan fedhe iyyuu ta'u akka wangeela Kiristoosiif
malutti jiraadhaa. Yoos ani dhufee isin arguunis ta'u
yookaan fagoo taa'ee waa'ee keessan dhaga'uu qofaan,
akka isin amantii wangeelaatiif jettanii akkuma nama
tokkootti tattaaffachuun hafuura tokkoon jabaattanii
dhaabattan nan beeka. **28** Isin waanuma tokkoon illee
mormitoota keessaniin hin raafaminaa. Kun isaaniif
mallattoo badiisaa ti; isiniif immoo mallattoo fayyinaa ti;
kunis hojii Waaqaa ti. **29** Isin akka Kiristoositti amantan
qofa utuu hin ta'in akka isaaf jettanii dhiphattaniifis kun
isaaf jechaa isinii kennameeraatii; **30** kunis wal'aansoo
ani keessa ture isa argitan sanaa fi isa ani amma iyyuu
keessa jiru kan dhageessan kana keessa darbuutti waan
jirtaniifii dha.

2 Kanaafuu gorsa Kiristoosiin qabdan kam iyyuu
taanaan, jaalalaan wal jajjabeessuu kam iyyuu
taanaan, tokkummaa Hafuuraa kam iyyuu taanaan,
araaraa fi gara laafina kam iyyuu taanaan, **2** gammachuu
koo naa guutaa; yaadaan tokko ta'aa; jaalala tokko
qabaadhaa; hafuuraa fi kaayyoon tokko ta'aa. **3** Isin gad of
qabuudhaan akka waan warri kaan isin caalaniitti ilaalaa
malee fedhii ofittummaatiin yookaan of tuulummaatiin
waanuma tokko illee hin hojjetinaa. **4** Tokkoon tokkoon
keessan waan warra kaaniifis ta'u malee waan isin
qofaaf ta'u hin ilaalinaa. **5** Yaadni Kiristoos Yesuus
keessa ture sun, isin keessas haa jiraatu. **6** Inni utuma
bifa Waaqaatiin jiruu, wal qixxummaa Waaqa wajjin
qabu akka waan irraa fudhatameetti hin lakkoofne; **7**
qooda kanaa inni bifa garbaa uffatee fakkaattii namaa
fudhachuudhaan duwwaa of godhe. **8** Bifa namaa uffatee
argamuudhaanis, gad of deebise; du'aaf jechuunis du'a
fannoo irraatiif iyyuu ni ajajame! **9** Kanaafuu Waaqni
akka malee ol isa qabe; maqaa maqaa hunda caalus
isaaf kenne. **10** Kunis akka jilbi hundinuu samii fi lafa
irratti, lafa jalattis, maqaa Yesuusiif jilbeenfatuuf. **11**
Akka arrabni hundinuus ulfina Waaqa Abbaatiif jedhee
Yesuus Kiristoos Gooftaa ta'uu isaa dhugaa ba'uuf.
12 Kanaafuu yaa jaallatamoo, akkuma yeroo hunda
ajajamtan sana, yeroo ani isin bira jiru qofa utuu hin
ta'in amma yeroo ani isin bira hin jirretti caalchisaatii
sodaa fi hollannaan fayyina keessan fiixaan baasuuf itti
fufaa; **13** akkuma kaayyoo isaa gaarii sanaatti fedhuu fi
hojjechuu isin keessatti kan raawwatu Waaqaatii. **14**
Waan hunda guungummii fi falmii malee hojjedhaa;
15 kunis akka isin dhaloota micciiramaa fi jal'aa kana
gidduutti akkuma ifaa addunyaa keessatti ibsitaniif,
akka warra mudaa hin qabnee fi qulqullaa'oo, ijoollee
Waaqaa warra yakka hin qabnes taataniif, **16** yoo isin
dubbii jireenyaa jabeessitanii qabattan ani akkasumaan
akka hin fiigin yookaan akkasumaan akka hin dadhabin
guyyaa Kiristoositti of jajuu nan danda'a. **17** Ani
utuu aarsaa fi tajaajila amantii keessanii irratti akka
dhibaayyuutti dhangalaafamee iyyuu nan gammada;

hunda keessan wajjinis nan gammada. **18** Kanaafuu
isinis na wajjin gammaduu fi ililchuu qabdu. **19** Ani
oduu waa'ee keessanii dhaga'ee gammaduuf, akka ani
dafee Xiimotewosin gara keessanitti erguu danda'u
Gooftaa Yesuusin nan abdadha. **20** Ani nama biraa
kan akka isaa waa'ee keessan garaa qulqulluun yaadu
tokko illee hin qabu. **21** Sababiin isaas warri kaan hundi
utuu fedhii Yesuus Kiristoosiif hin ta'in fedhii mataa
isaaniitiif yaaduutii. **22** Xiimotewos garuu akkuma
ilmi abbaa isaa tajaajilutti hojii wangeelaa keessatti
na wajjin tajaajiluu isaa akka of mirkaneesse isinuu
beektu. **23** Kanaaf ani akkuma haala koo hubadheen
isa erguuf nan abdadha. **24** Ani mataan koo iyyuu
dafee dhufuuf Gooftaa nan amanadha. **25** Ani garuu
obboleessa koo Ephafroodiixuu hojjetaa hidhata koo
ta'ee fi loltuu hidhata koo ta'e, ergamaa keessan kan isin
akka inni waan na barbaachisuun na tajaajiluuf ergitan
sana deebisee gara keessan erguun barbaachisaa natti
fakkaata. **26** Inni hunda keessan yaadaatii; isin akka inni
dhukkubsatee ture waan dhageessaniifis dhiphachaa
jira. **27** Inni dhugumaan dhukkubsatee du'uu ga'ee ture.
Waaqni garuu isa maareera; utuu isa qofa hin ta'in
akka gaddi gadda irratti natti hin dabalamneef anas
baraareera. **28** Kanaafuu isin akka yommuu lammata
isa argitanitti gammaddanii fi akka yaaddoon koos naa
salphatuuf dafee gara keessanitti isa erguu guddaa nan
hawwa. **29** Isinis Gooftaadhaan gammachuu guddaan isa
simadhaa; namoota akkasiis kabajaa; **30** inni gargaarsa
isin naa kennuu hin danda'in naa kennuuf, jireenya isaa
illee dabarsee kennuun, hojii Kiristoosiif jedhee du'uu
iyyuu ga'ee tureetii.

3 Dhuma irrattis yaa obboloota ko, Gooftaatti
gammadaa! Ani waanuma kanaan duraa irra deebi'ee
isinii barreessuun na hin dhibu; kun isiniif eegumsa. **2**
Saroota irraa of eeggadhaa; namoota hammina hojjetan
irraa of eeggadhaa; dhagna qabaa sobaa irraas of
eeggadhaa. **3** Sababiin isaa nu warri Hafuura Waaqaatiin
waaqeffannu, warri Kiristoos Yesuusiin of jajnuu fi warri
foon hin amananne dhagna qabanneerraatii; **4** ta'us
ani mataan koo amanachuu akkanaatiif sababii qaba.
Namni biraa kam iyyuu foon amanachuuf waan sababii
qabu yoo of se'e, ani immoo isa caalaa qaba: **5** Ani
dhaladhee guyyaa saddeettaffaattin dhagna qabadhe;
sanyii Israa'el keessaas gosa Beniyaam irraa dhaladhe;
warra Ibrootaa keessaas Ibricha tokkoo dha; akka
seeraattis ani Fariisota keessaa tokko dha; **6** waa'ee
hinaaffaa, ani waldaa kiristaanaa ari'achaan ture; waa'ee
qajeelummaa seera eeguun argamuus ani mudaa hin
qabu ture. **7** Garuu waan na fayyadaa ture amma
Kiristoosiif jedhee akka waan gatii hin qabneetti nan
ilaala. **8** Dhugumaanuu sababii Gooftaa koo Kiristoos
Yesuus isa waan hundumaa caalu sana beekuutiif ani
waan hundumaa akka waan gatii hin qabneetti nan ilaala.
Ani isaaf jedhee waan hundumaa dhabeera; Kiristoosin
argachuufis waan hundumaa akka kosiitti nan ilaala; **9**
kunis qajeelummaa mataa koo kan seera eeguun argamu
utuu hin ta'in qajeelummaa Kiristoositti amanuun
argamu jechuunis akka ani qajeelummaa Waaqa biraa
amantiidhaan dhufu qabaadhee isa keessa jiraadhuuf.
10 Ani Kiristoosii fi humna du'aa ka'uu isaa beekuu,
dhiphina isaa keessatti hirmaachuu fi du'a isaatiinis isa
fakkaachuu nan barbaada; **11** akkasiinis ani du'aa ka'uu
warra du'anii argachuu nan danda'a. **12** Kiristoos Yesuus
waan kan ofii isaa na godhateef anis waan kana harkatti
galfachuuf nan fiiga jechuudha malee waan kana hunda
argadheera yookaan nama hir'ina hin qabne ta'eera
jechuu miti. **13** Yaa obboloota, ani akka waan harkatti
isa galfadheetti hin ilaalu. Waan tokko garuu nan godha:
Waan na duuba jiru irraanfadhee gara waan fuula koo
dura jiruutti nan hiixadha; **14** badhaasa Waaqni Kiristoos
Yesuusiin ol samiitti itti na waame sana argachuuf gara
kaayyoo sanaatti nan fiiga. **15** Nu warri bilchaatoon
hundinuu waan akkanaa haa yaadnu. Yoo waan tokko
tokko irratti yaada garaa garaa qabaattan garuu kanas
Waaqni isinii ibsa. **16** Ta'us waanuma kanaan dura
irra geenye sanaan haa jiraannu. **17** Yaa obboloota,
fakkeenya koo duukaa bu'uudhaan warra kaaniin tokko
ta'aa; warra fakkeenya nu isinii kennineen jiraatanis
hubadhaa. **18** Akkuma ani yeroo hedduu isinitti himee
fi akkuma ani amma illee imimmaaniin iyyuu isinitti
himu, namoonni baay'een diinota fannoo Kiristoos
ta'anii jiraatuutii. **19** Dhumni isaanii badiisa; Waaqni
isaanii garaa isaanii ti; ulfinni isaanii salphina isaaniitiin.
Yaadni isaaniis waanuma lafaa irratti hundeeffama. **20**
Nu garuu biyyi keenya samii irra. Fayyisaa achii dhufu,
Gooftaa Yesuus Kiristoos eegganna; **21** innis humna
waan hunda of jala galfachuu isa dandeessisu sanaan
akka dhagni keenya inni dadhabaan dhagna isaa ulfina
qabeessa sana fakkaatuuf dhagna keenya ni geeddara.

4 Kanaafuu yaa obboloota ko, isin warri ani jaalladhuu
fi warri ani yaadu, warri gammachuu kootii fi gonfoo
koos taatan, yaa michoota ko, akkanatti Gooftaatti
jabaadhaa dhaabadhaa! **2** Ani akka isaan Gooftaadhaan
yaada tokko qabaataniif Ewoodiyaanin nan kadhadha;
Sinxiikeenis nan kadhadha. **3** Yaa hidhata dhugaa,
dubartoonni kunneen Qaleeminxoosii fi warra na wajjin
hojjetan kanneen maqaan isaanii kitaaba jireenyaa
keessatti barreeffame kaan wajjin waan hojii wangeelaa
keessatti na wajjin dadhabaniif akka ati isaan gargaartuuf
sin kadhadha. **4** Isin yeroo hunda Gooftaatti gammadaa.
Ammas ani irra deebi'ee nan jedha, gammadaa! **5**
Garraamummaan keessan nama hundumaa biratti haa
beekamu. Gooftaan dhi'oo jira. **6** Waan hundumaa
keessatti Waaqa kadhachuu fi waammataan, galata
wajjinis gaaffii keessan Waaqatti dhi'eeffadhaa malee
waan tokko illee hin yaadda'inaa. **7** Nagaan Waaqaa kan
hubannaa hundaa ol ta'e sun karaa Kiristoos Yesuusiin
qalbii fi yaada keessan ni eega. **8** Dhuma irrattis
yaa obboloota, wanni dhugaa ta'e kam iyyuu, wanni
ulfina qabeessa ta'e kam iyyuu, wanni qajeelaa ta'e
kam iyyuu, wanni qulqulluu ta'e kam iyyuu, wanni
jaallatamaa ta'e kam iyyuu, wanni gurra namaatti tolu
kam iyyuu, wanni gaarii ta'e yookaan galateeffamaa
ta'e kam iyyuu yoo jiraate isin waan akkanaa yaadaa.
9 Isin waan narraa barattan yookaan narraa argattan
yookaan narraa dhageessan yookaan narratti argitan
hunda isinis akkasuma godhaa. Waaqni nagaa isin wajjin

ni ta'a. **10** Sababii isin dhuma irratti deebitanii naa
yaaduu jalqabdaniif ani Gooftaatti baay'ee nan gammada.
Dhugumaanuu carraa ittiin argisiiftan dhabdaniiti malee
isin durumaanuu naa yaadaa turtan. **11** Ani waan waa
dhabeef akkana jechaa hin jiru; haala kam iyyuu keessatti
na ga'a jechuu baradheeraatii. **12** Ani dhabuun maal akka
ta'e beeka; baay'ee qabaachuunis maal akka ta'e nan
beeka. Haala kam iyyuu keessatti, waan hunda keessattis
icciitii quufuutii fi beela'uu, baay'ee qabaachuutii fi
dhabuu baradheera. **13** Ani isa humna naa kennu
sanaan waan hunda gochuu nan danda'a. **14** Haa ta'uu
malee rakkina koo keessatti hirmaachuun keessan waan
gaarii gochuu keessan ture. **15** Kana malees isin warri
Fiiliphisiyuus akkuma beektan, jalqabatti yeroo ani
wangeela isinitti lallabetti, yeroo ani Maqedooniyaadhaa
ka'etti isin qofa malee waldaan kiristaanaa tokko iyyuu
waa'ee kennuu fi fudhachuu keessatti na wajjin hin
hirmaanne. **16** Yeroo ani Tasaloniiqee turetti illee
yommuu ani rakkadhetti isin yeroo tokkoo ol gargaarsa
naaf ergitaniituutii. **17** Kunis akka bu'aan isiniif baay'atu
barbaadeen malee ani kennaa keessan barbaadee miti. **18**
Ani kaffaltii guutuu argadhee caalaa iyyuu qabaadheera;
kennaa isin ergitanis Ephafroodiixuu harkaa fudhadhee
hamma na ga'u argadheera. Kunis kennaa urgaa'aa fi
qalma fudhatamaa Waaqa gammachiisuu dha. **19** Waaqni
koos akkuma badhaadhummaa isaa ulfina qabeessa
sanaatti waan isin barbaachisu hunda Kiristoos Yesuusiin
isiniif guuta. **20** Waaqa keenyaa fi Abbaa keenyaaf bara
baraa hamma bara baraatti ulfinni haa ta'u. Ameen.
(aiōn g165) **21** Kiristoos Yesuusiin qulqulloota hundatti
nagaa naa himaa. Obboloonni na wajjin jiranis nagaa
isinii dhaamu. **22** Qulqulloonni hundinuu, keessumattuu
warri mana Qeesaarii jiraatan nagaa isinii dhaamu.
23 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos hafuura
keessan wajjin haa ta'u. Ameen.

Qolosaayis

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos
Yesuus ta'ee fi obboleessa keenya Xiimotewos irraa,
2 Gara qulqulloota, obboloota Kiristoosiin amanamoo
ta'an kanneen Qolosaayis jiraataniitti: **3** Nu yommuu
isiniif kadhannutti Waaqa, Abbaa Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoos yeroo hunda ni galateeffanna; **4**
amantii isin Kiristoos Yesuusitti qabdanii fi jaalala isin
qulqulloota hundaaf qabdan sana dhageenyeerraatii;
5 kunis sababii abdii samii keessatti isinii kuufame
sanaatiif; isin waa'ee abdii kanaa duraanuu dubbii
dhugaa, wangeela keessatti dhageessaniirtu; **6** wangeelli
kunis isin bira ga'eera. Wangeelli kunis gaafa isin isa
dhageessanii dhugumaan ayyaana Waaqaa hubattanii
jalqabee akkuma isin gidduutti hojjechaa ture sana
addunyaa guutuu keessattis ija naqachaa fi guddachaa
jira. **7** Kanas tajaajilaa jaallatamaa hidhata keenya
ta'e Ephaafiraa irraa barattaniirtu; innis Kiristoosiif
tajaajilaa amanamaa ta'ee iddoo keenya kan bu'ee
dha; **8** inni waa'ee jaalala keessan kan Hafuurri isinii
kenne sanaas nutti himeera. **9** Sababii kanaaf nu gaafa
waa'ee keessan dhageenyee jalqabnee isinii kadhachuu
fi akka Waaqni karaa ogummaatii fi hubannaa hafuuraa
hundaan beekumsa fedhii isaatiin isin guutu kadhachuu
hin dhiifne. **10** Kunis akka isin hojii gaarii hundaan ija
naqachaa, Waaqa beekuudhaanis guddachaa, jireenya
Gooftaaf maluu fi kan karaa hundaan isa gammachiisu
jiraattaniif; **11** isinis jajjabinaa fi obsa guddaa akka
qabaattaniif, akkuma aangoo isaa ulfina qabeessa sanaatti
humna hundaan jabaachaa, gammadaas **12** Waaqa Abbaa
kan akka isin mootummaa ifaa keessatti qulqulloota
wajjin dhaala keessatti hirmaattan isin dandeessise
sana galateeffadhaa. **13** Inni taayitaa dukkanaa jalaa
nu baasee gara mootummaa Ilma inni jaallatuutti nu
dabarseeraatii; **14** nus isumaan furama, jechuunis
dhiifama cubbuu arganneerra. **15** Inni fakkaattii Waaqa
hin mul'anne sanaa ti; uumama hundaafis hangafa. **16**
Wanni hundinuu isumaan uumameetii: Wanni samii
keessaa fi lafa irraa, wanni mul'atuu fi hin mul'anne,
teessoowwan yookaan humnoonni yookaan bulchitoonni
yookaan taayitaawwan, wanni hundinuu isumaan,
isumaaf uumaman. **17** Inni waan hunda dura jira; wanni
hundinuu isumaan wal qabatee dhaabata. **18** Inni mataa
dhagna isaa, mataa waldaa kiristaanaa ti; waan hunda
irratti ol aantummaa akka qabaatuufis inni kan jalqabaa
ti; warra du'an keessaa kaafamuudhaanis hangafa. **19**
Waaqni guutummaan isaa hundi isa keessa jiraachuu
isaatti gammadeeraatii; **20** dhiiga isaa kan fannoo irratti
dhangala'e sanaanis nagaa buusuudhaan waan lafa
irra jiru yookaan waan samii keessa jiru hunda karaa
isaatiin ofitti araarseeraatii. **21** Isinis dur amala keessan
hamaa sanaan Waaqatti orma taatanii yaada keessaniinis
diinota turtan. **22** Amma garuu qulqulloota mudaa hin
qabnee fi warra hir'ina hin qabne godhee fuula isaa
duratti isin dhi'eessuuf dhagna foon Kiristoosiin, karaa
du'a isaatiin isin araarseera; **23** kunis yoo isin amantii
keessaniin itti fuftan, yoo jabaattanii dhaabattanii fi yoo
isin abdii wangeelaa irraa hin sochoone ta'a. Wangeelli
kunis isuma isin dhageessanii fi isuma samii gaditti
uumama hundatti lallabamee dha; ani Phaawulosis
wangeeluma kanaaf tajaajilaa ta'eera. **24** Ani amma
isiniif dhiphachuu kootti nan gammada; waan dhiphina
Kiristoos dhagna isaatiif jechuunis waldaa kiristaanaatiif
jedhee dhiphate sana keessaa hir'ates ani foon kootiin
nan guuta. **25** Ergama Waaqni natti kenneen ani akka
dubbii Waaqaa guutummaatti isinii dhi'eessuuf tajaajilaa
waldaa kiristaanaa ta'eera; **26** dubbiin kunis icciitii
barootaa fi dhaloota jalaa dhokfamee turee dha; amma
garuu qulqulloota isaatti mul'ifameera. **(aiōn g165)** **27**
Waaqni badhaadhummaan ulfina icciitii kanaa hammam
guddaa akka ta'e Namoota Ormaa gidduutti qulqulloota
isaatti beeksisuu filateera; icciitiin kunis Kiristoos, abdii
ulfinaa isa isin keessa jiruu dha. **28** Nus isuma lallabna;
nama hunda kan guutumaan guutuutti Kiristoositti
bilchaataa ta'e akka dhi'eessinuuf, tokkoo tokkoo namaa
ogummaa hundaan gorsaa barsiisna. **29** Kanaafuu ani
akkuma hojii humna isaa kan ciminaan na keessatti
hojjetu sanaatti carraaqaa nan dhimma.

2 Akka ani isiniif, warra Lodooqiyaa jiranii fi warra
fooniin fuula koo hin argin hundaafis jedhee hammam
carraaqaa jiru isin akka beektan nan barbaada. **2**
Kunis akka isaan jaalalaan tokko ta'anii garaan isaanii
jajjabeeffamuuf, akka isaan badhaadhummaa hubannaa
guutuu qabaatanii icciitii Waaqaa jechuunis Kiristoosin
beekaniif; **3** badhaadhummaan ogummaa fi beekumsaa
hundinuus isuma keessa dhokfameera. **4** Anis akka
namni tokko iyyuu afaan tolee isin hin gowwoomsineef
waan kana isinittin hima. **5** Ani yoon fooniin isin
irraa fagaadhe illee hafuuraan isin wajjin waanan
jiruuf, isin hammam naamusa qabeeyyii akka taatanii
fi amantiin isin Kiristoositti qabdanis hammam cimaa
akka ta'e arguu kootiif nan gammada. **6** Yoos akkuma
Kiristoos Yesuus Goofticha fudhattanitti isatti jiraadhaa;
7 akkuma barattan sanatti hidda keessan isa keessatti
gad fageeffadhaatii isa irratti ijaaramaa; amantiittis
jabaadhaa; galata guutee dhangala'us dhi'eessaa. **8** Eenyu
iyyuu barsiisa waa'ee Kiristoos irratti hundeeffameen
utuu hin ta'in falaasama faayidaa hin qabnee fi
gowwoomsaa, kan bartee namaatii fi qajeelfama
addunyaa kanaa irratti hundeeffameen akka isin hin
boojine of eeggadhaa. **9** Guutummaan Waaqummaa
hundinuu fooniin Kiristoos keessa jiraataatii; **10** isinis
Kiristoos isa humnaa fi taayitaa hunda irratti mataa ta'e
sanaan guutamtaniirtu. **11** Isumaanis foon cubbamaa
ta'e sana of irraa gattanii dhagna qabattaniirtu; dhagna
qabaan kunis dhagna qabaa harka namaatiin ta'e utuu hin
ta'in kan Kiristoosiin ta'ee dha; **12** isinis cuuphaadhaan
isa wajjin awwaalamtanii humna Waaqaa kan Kiristoosin
warra du'an keessaa isa kaasetti amanuu keessaniin
cuuphaadhuma sanaan isa wajjin kaafamtaniirtu. **13**
Yeroo isin cubbuu keessanii fi foon keessan kan dhagna
hin qabamin sanaan duutanii turtanitti Waaqni Kiristoos
wajjin jiraattota isin taasise. Cubbuu keenya hundas nuu
dhiise; **14** innis himata idaa keenya kan seeraa kan nuun
mormuu fi nutti muru sana haqee mismaaraan fannootti
diree dhabamsiise. **15** Innis humnootaa fi taayitaawwan

fannoodhaan mo'ate hidhannoo hiikkachiisuudhaan ifa
baasee uummatatti isaan argisiise. **16** Kanaafuu eenyu
iyyuu waan nyaattanii fi waan dhugdaniin yookaan
waa'ee ayyaanaatiin yookaan waa'ee Baatii Haaraatiin
yookaan waa'ee Sanbataatiin isinitti hin murin. **17** Isaan
kunneen gaaddidduu waan dhufuuf jiruu ti; dhugaan
isaa garuu Kiristoos keessa jira. **18** Namni sobee gad of
qabuu fi ergamoota waaqeffachuu jaallatu kam iyyuu
badhaasa isin hin dhabsiisin. Namni akkasii waan arge
hunda baay'isee odeessa; sababii malee yaada foon
isaatiin of tuula. **19** Innis mataa isa dhagni guutuun ittiin
soorame, hiddaa fi ribuu isaatiinis walitti hidhamee
guddina Waaqni kennuufiin guddatu sana irraa citeera.
20 Isin erga Kiristoos wajjin qajeelfama hundee kan
addunyaa kanaatiif duutanii maaliif akka waan amma
iyyuu kan addunyaa taataniitti sirna isaatiif bultu
ree? **21** Innis, "Harkaan hin qabatin! Hin dhandhamin!
Hin tuqin!" jedha. **22** Isaanis waan ajajaa fi barsiisa
namaa irratti hundeeffamaniif yeroo hojii irra oolanitti
baduuf murteeffamaniiru. **23** Sirni kunis dhugumaan of
dirqisiisuun waaqeffachuu isaanii, gad of qabuu sobaatii
fi foon isaanii miidhuu isaaniitiin bifa ogummaa qaba;
hawwii foonii dhowwuuf garuu faayidaa tokko illee hin
qabu.

3 Egaa isin erga Kiristoos wajjin kaafamtanii waan ol
gubbaa, mirga Waaqaa iddoo Kiristoos taa'u sana
jiru barbaadaa. **2** Waan ol gubbaa yaadaa malee waan
lafa irraa hin yaadinaa. **3** Duutaniirtuutii; jireenyi
keessanis Kiristoos wajjin Waaqa keessa dhokfameera.
4 Yommuu Kiristoos inni jireenya keessan ta'e sun
mul'atutti isinis isa wajjin ulfinaan ni mul'attu. **5**
Kanaaf hawwii addunyaa isa isin keessatti hojjechaa jiru
hundumaa ajjeesaa; kunis halalummaa, xuraa'ummaa,
dharraa foonii, hawwii hamaa fi sassattummaa isa waaqa
tolfamaa waaqeffachuu ta'e sanaa dha. **6** Sababii kanaafis
dheekkamsi Waaqaa warra hin ajajamnetti ni dhufa. **7**
Isinis jireenya dur jiraattan keessatti karuma akkasii
irra deddeebi'aa turtan. **8** Amma garuu waan akkasii
hunda: aarii, dheekkamsa, hamminaa fi maqaa nama
balleessuu of irraa fageessaa; dubbiin gadheenis afaan
keessanii hin ba'in. **9** Wal hin sobinaa; isin eenyummaa
keessan isa moofaa sana hojii isaa wajjin of irraa
baaftanii **10** eenyummaa haaraa kan beekumsa fakkaattii
Uumaa isaatiin haaromfamaa jirus uffattaniirtu. **11**
Sababii kanaaf, nama Giriik yookaan Yihuudii, nama
dhagna qabate yookaan kan dhagna hin qabatin, nama
wallaalaa, nama jireenya isaa hin qajeelfatin, garba
yookaan birmaduu jechuun hin jiru; Kiristoos garuu
hunduma; hunduma keessas jira. **12** Kanaafuu isin
akkuma warra Waaqaaf filatamanii qulqullaa'anii fi
jaallatamaniitti, gara laafummaa, arjummaa, gad of
qabiisa, garraamummaa fi obsa qabaadhaa. **13** Wal
danda'aa; yoo eenyu iyyuu nama tokko illee irraa
komii qabaate walii dhiisaa. Akkuma Gooftaan isinii
dhiise sana isinis walii dhiisaa. **14** Kana hundumaa
irrattis jaalala waan hundumaa tokkummaa hir'ina
hin qabneen walitti hidhu qabaadhaa. **15** Nagaan
Kiristoos kan isin akkuma kutaa dhagna tokkootti itti
waamamtan sun garaa keessan keessatti haa mo'u. Warra
galateeffattanis ta'aa. **16** Dubbiin Kiristoos baay'inaan
isin keessa haa jiraatu; ogummaa hundaan wal barsiisaa;
wal gorsaas; faarfannaadhaan, weedduu galataatii fi
faarfannaa Hafuuraatiin garaa keessan keessatti Waaqa
galateeffadhaa. **17** Dubbiinis ta'u hojiidhaan, waan
hojjettan kam iyyuu maqaa Gooftaa Yesuusiin hojjedhaa;
isumaanis Waaqa Abbaa galateeffadhaa. **18** Yaa niitota,
akka Gooftaaf ta'utti dhirsoota keessaniif ajajamaa. **19**
Yaa dhirsoota, isinis niitota keessan jaalladhaa; isaanittis
hin hammaatinaa. **20** Yaa ijoolle, waan hundumaan
abbootii fi haadhota keessaniif ajajamaa; kun Gooftaa
gammachiisaatii. **21** Yaa abbootii, isinis akka ijoolleen
keessan abdii hin kutanneef tuttuqxanii isaan hin
aarsinaa. **22** Yaa garboota, isinis warra fooniin gooftota
keessan ta'aniif waan hundaan ajajamaa; kanas yeroo
isaan isin ilaalan qofa isaan gammachiisuuf utuu hin
ta'in garaa qulqulluu fi Gooftaa sodaachuudhaan godhaa.
23 Waan hojjettan hunda akka waan namaaf hojjettaniitti
utuu hin ta'in akka waan Gooftaaf hojjettaniitti garaa
guutuudhaan hojjedhaa; **24** kunis sababii isin akka
Gooftaa biraa badhaasa dhaalaa argattan beektaniif.
Kan isin tajaajilaa jirtan Kiristoos Goofticha. **25** Namni
balleessaa hojjetu kam iyyuu gatii balleessaa isaa ni
argataatii; nama wal caalchisuunis hin jiru.

4 Yaa gooftota, isinis akka samii irraa Gooftaa qabdan
waan beektaniif, garboota keessan qajeelummaa fi
wal qixxummaadhaan bulchaa. **2** Warra dammaqanii
galateeffatan ta'uudhaan kadhannaatti jabaadhaa. **3**
Nu icciitii Kiristoos kan ani isaaf jedhee hidhamee
jiru sana akka lallabnuuf Waaqni balbala dubbichaa
akka nuu banu nuufis kadhadhaa. **4** Anis akka narraa
eegamutti ibsee akkan lallabuuf naa kadhadhaa. **5**
Baricha furuudhaan warra alaa wajjin hubannaadhaan
jiraadhaa. **6** Tokkoo tokkoo namaatiif akkamitti akka
deebii kennitan akka beektaniif dubbiin keessan yeroo
hunda ayyaanaan kan guutame, soogiddaanis kan
mi'eeffame haa ta'u. **7** Xikiqoos oduu waa'ee kootii
hunda isinitti ni hima. Inni obboleessa jaallatamaa,
tajaajilaa amanamaa fi Gooftaatti garbicha hidhata koo
ta'ee dha. **8** Anis akka isin haala nu keessa jirru beektanii
fi akka inni garaa keessan jajjabeessuuf gara keessanitti
isa ergeera. **9** Innis obboleessa keenya amanamaa
fi jaallatamaa isa garee keessan keessaa tokko ta'e
Oneesimoos wajjin dhufa. Isaanis waan asitti ta'aa jiru
hundumaa isinitti himu. **10** Arisxirokoos inni na wajjin
hidhamee jiru nagaa isinii dhaama; Maarqos durbiin
Barnaabaasis akkanuma nagaa isinii dhaama. Waa'ee
isaas ajajni, "Yoo inni gara keessan dhufe isa simadhaa"
jedhu isin ga'eera. **11** Yesuus inni Yoosxoos jedhamus
akkasuma nagaa isinii dhaama. Warra dhagna qabatan
keessaas kanneen na wajjin mootummaa Waaqaatiif
hojjetan isaanuma qofa; isaanis jajjabina guddaa naa
ta'aniiru. **12** Ephaafiraan inni isin keessaa tokko ta'ee
fi tajaajilaan Kiristoos Yesuus nagaa isinii dhaama.
Innis akka isin fedhii Waaqaa hundaan bilchaatoo fi
guutuu taatanii jabaattanii dhaabattaniif yeroo hunda
kadhannaadhaan isinii dadhabaa jira. **13** Ani akka

inni isiniif, warra Lodooqiyaa fi magaalaa Heraapoolis
jiraniifis hinaaffaa gaarii qabu dhugaa nan ba'aaf. **14**
Luqaas ogeessi fayyaa michuun keenya jaallatamaanii
fi Deemaas nagaa isinii dhaamu. **15** Obboloota
Lodooqiyaa jiranitti, akkasumas Niimfaa fi waldaa
kiristaanaa kan mana ishee jirtutti nagaa naa himaa. **16**
Erga xalayaan kun isinii dubbifamee booddee waldaa
Kiristaanaa Lodooqiyaatti akka dubbifamu godhaa;
isinis xalayaa Lodooqiyaadhaa dhufu dubbifadhaa. **17**
Arkiphaadhaanis, "Hojii Gooftaadhaan sitti kenname
sana akka xumurtu mirkaneeffadhu" jedhaa. **18**
Ani Phaawulos, xalayaa nagaa kana harkuma kootiin
barreessa. Hidhamuu koo yaadadhaa. Ayyaanni isin
wajjin haa ta'u.

1 Tasaloniiqee

1 Phaawulos, Silwaanosii fi Xiimotewos irraa,
2 Nu kadhannaa keenya keessatti maqaa keessan
dhoofnee yeroo hunda waa'ee hunda keessaniitiif
Waaqa ni galateeffanna. **3** Nu hojii amantii keessanii,
dadhabbii jaalala keessanii fi obsa abdii keessanii kan
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoositti qabdan sana Waaqa
keenyaa fi Abbaa keenya duratti ittuma fufnee ni
yaadanna. **4** Yaa obboloota Waaqaan jaallatamtan, nu
akka inni isin filate beeknaatii; **5** wangeelli keenya
humnaan, Hafuura Qulqulluu fi amansiisa guddaan
malee dubbii afaanii qofaan gara keessan hin dhufneetii.
Nu isiniif jennee akkamitti akka isin gidduu jiraanne
ni beektu. **6** Isinis fakkeenya keenyaa fi fakkeenya
Gooftaa duukaa buutaniirtu; utuma dhiphina guddaa
keessa jirtanuus gammachuu Hafuurri Qulqulluun
isinii kennuun dubbicha fudhattaniirtu. **7** Kanaanis
amantoota Maqedooniyaa fi Akaayaa jiran hundaaf
fakkeenya taatanii jirtan. **8** Dubbiin Gooftaa isin
biraa ba'ee Maqedooniyaa fi Akaayaa qofatti hin
dhaga'amne; amantiin isin Waaqatti qabdanis lafa hunda
ga'eera. Kanaafuu waa'ee isaa homaa dubbachuu nu hin
barbaachisu; **9** isin simannaa akkamii akka nuu gootan
isaanuu ni dubbatuutii. Isaan akkamitti akka isin Waaqa
jiraataa fi Waaqa dhugaa tajaajiluuf jettanii waaqota
tolfamoo irraa gara Waaqaatti deebitanis ni himu; **10**
akkasumas Ilma isaa isa inni warra du'an keessaa kaase
jechuunis Yesuus isa dheekkamsa dhufu jalaa nu baasu
sana akka samii irraa eeggattan ni himu.

2 Yaa obboloota, isin bira dhufuun keenya sun
akkasumaan akka hin ta'in isinuu ni beektu. **2**
Akkuma isin beektan nu kanaan dura Fiiliphisiyuusitti
dhiphanneerra; akka malees qaaneffamneerra. Garuu
yoo mormiin cimaan nu qunname illee gargaarsa Waaqa
keenyaatiin wangeela isaa isinitti himuudhaaf ija jabina
arganneerra. **3** Gorsi nu kenninus kan dogoggora
yookaan xuraa'ummaa yookaan gowwoomsaa irraa
dhufe miti. **4** Qooda kanaa nu akka warra Waaqni
wangeela imaanaa itti kennuuf qoratee fudhateetti
dubbanna. Yaaliin keenyas Waaqa garaa keenya qoru
sana gammachiisuuf malee nama gammachiisuuf miti. **5**
Akkuma isin beektanii fi akkuma Waaqnis dhugaa ba'u
sana nu dubbii sossobbiitti hin fayyadamne; doqnummaa
dhokfachuufis haguuggannee gara keessan hin dhufne.
6 Nu namoota irraa, isin irraas ta'u yookaan warra
kaan irraa ulfina hin barbaanne. Nu akka ergamoota
Kiristoosiitti ba'aa isinitti ta'uu ni dandeenya ture; **7** nu
garuu akkuma haadha daa'imman ishee kunuunfattu
tokkoo taane. Garraamummaadhaan gidduu keessan
jiraanne. **8** Nu waan akka malee isin jaallanneef wangeela
Waaqaa qofa utuu hin ta'in lubbuu keenya illee isinii
kennuun fedhii keenya ture; isin nu biratti akka malee
jaallatamoo turtaniitii. **9** Yaa obboloota, isin dadhabbii
fi dhiphina keenya ni yaadattuutii; nu yeroo wangeela
Waaqaa isinii lallabnetti nama tokkotti illee akka ba'aa
hin taaneef halkanii guyyaa hojjechaa turre. **10** Nu
hammam qulqullummaan, qajeelummaa fi mudaa malee
isin warra amantan gidduu akka jiraanne isin dhugaa ni
baatu; Waaqnis dhugaa ba'a. **11** Isin akka nu akkuma
abbaan ijoollee isaa gorsee jajjabeessutti tokkoo tokkoo
keessaniif taane ni beektuutii; **12** kunis akka isin jireenya
Waaqa isa mootummaa isaattii fi ulfina isaatti isin
waamu sanaaf malu jiraattaniif. **13** Isinis yommuu
dubbii Waaqaa kan nurraa dhageessan sana fudhattanitti
akkuma inni jirutti, akka dubbii Waaqaa kan isin warra
amantan keessatti hojjetuutti fudhattan malee akka
dubbii namaatti waan hin fudhatiniif nu utuu gargar
hin kutin Waaqa galateeffanna. **14** Yaa obboloota,
isin fakkeenya waldoota kiristaanaa Waaqaa warra
Kiristoos Yesuusitti jiran kanneen biyya Yihuudaa jiranii
duukaa buutaniirtu; akkuma waldoonni kunneen harka
Yihuudootaatti dhiphatan sana isinis harka namoota
biyya keessaniitti dhiphattaniirtu; **15** Yihuudoonni
kunneen warra Gooftaa Yesuusii fi raajota ajjeesanii
nu illee ari'atanii dha. Isaan Waaqa hin gammachiisan;
nama hundattis diina ta'u; **16** isaanis cubbuu isaanii
guuttachuuf jedhanii akka nu akka Namoonni Ormaa
fayyifamaniif itti hin dubbanne nu dhowwu. Dhuma
irratti garuu dheekkamsi Waaqaa isaanitti dhufeera. **17**
Garuu yaa obboloota, erga yaadaan utuu hin ta'in fooniin
yeroo gabaabaaf isin irraa gargar baanee jalqabnee
fuula keessan arguuf hawwii guddaan caalchifnee
dhamaane. **18** Nu gara keessan dhufuu barbaannee
turreetii; dhugumaanuu ani Phaawulos yeroo baay'ee
gara keessan dhufuu yaaleera; garuu Seexanatu nu
dhowwe. **19** Yommuu Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos
dhufutti fuula isaa duratti abdiin keenya yookaan
gammachuun keenya yookaan gonfoon nu ittiin of jajnu
eenyu? Isinuma mitii? **20** Isin ulfinaa fi gammachuu
keenyaatii.

3 Kanaafuu nu waan hammana caalaa obsuu
dadhabneef kophaa keenya Ateenaatti hafuun gaarii
nutti fakkaate. **2** Nus obboleessa keenya Xiimotewos,
tajaajilaa Waaqaa isa wangeela Kiristoosiitti hojjetaa
hidhata keenya ta'e sana, akka inni amantii keessanitti
isin cimsuu fi isin jajjabeessuuf ergineerra; **3** kunis akka
namni tokko iyyuu dhiphina kanaan hin jeeqamneef.
Isinis akka nu waan kanaaf filatamne sirriitti beektu.
4 Yeroo isin bira turretti akka dhiphinni nurra ga'u
isinitti himaa turreetii. Innis akkuma isin beektan sana
ta'e. **5** Sababii kanaaf ani yommuun kana caalaa obsuu
dadhabetti waa'ee amantii keessanii baruuf jedheen isa
erge. Tarii inni nama qoru sun isin qoree dadhabbiin
keenyas faayidaa malee hafeera jedheen sodaadhe. **6**
Amma garuu Xiimotewos isin biraa gara keenya dhufee
waa'ee amantii keessaniitii fi waa'ee jaalala keessanii
oduu gaarii nutti himeera. Akkasumas akka isin yeroo
hunda yaada gaariidhaan nu yaaddanii fi akkuma nu
isin arguu hawwinu sana akka isinis nu arguu hawwitan
nutti himeera. **7** Kanaaf yaa obboloota, nu dhiphinaa fi
ari'atama keenya hunda keessatti amantii keessaniin
waa'ee keessan jajjabaanneerra. **8** Yoo isin Gooftaatti
cimtanii dhaabatan nu dhugumaan ni jiraannaatii. **9**
Gammachuu sababii keessaniin fuula Waaqa keenyaa
duratti qabnu hundaaf waa'ee keessaniif hammam Waaqa
galateeffachuu dandeenya? **10** Nu akka deebinee isin

arginuu fi waan amantii keessan keessaa hir'ates akka
isinii guutuu dandeenyuuf halkanii guyyaa cimsinee
kadhanna. **11** Ammas Waaqni keenyaa fi Abbaan keenya
mataan isaa, Gooftaan keenya Yesuusis akka nu gara
keessan dhufnu karaa nuuf haa qajeelchu. **12** Akkuma
jaalalli nu isinii qabnu dabalaa deemu sana Gooftaan
jaalala isin walii keessanii fi nama hundaaf qabdan isinii
haa guddisuu; haa baay'isus. **13** Akka isin yommuu
Gooftaan keenya Yesuus qulqulloota isaa hunda wajjin
dhufutti fuula Waaqa keenyaatii fi Abbaa keenyaa duratti
warra mudaa hin qabnee fi qulqulloota taataniifis inni
garaa keessan haa jajjabeessu.

4 Kana malees yaa obboloota, Waaqa gammachiisuuf
akkamitti akka jiraachuu qabdan nu isin barsiifneerra;
isinis akkuma sanatti jiraachaa jirtu. Ammas akka ittuma
caalchiftanii waan kana gootan Gooftaa Yesuusiin isin
kadhanna; isin gorsinas. **2** Nu taayitaa Gooftaa Yesuusiin
ajaja maalii akka isinii kennine beektuutii. **3** Fedhiin
Waaqaa akka isin qulqullooftanii dha; kunis akka isin
halalummaa irraa fagaattaniif; **4** tokkoon tokkoon
keessan akkamitti akka karaa qulqulluu fi ulfina qabeessa
ta'een dhagna keessan eeggattan beekuu qabdu; **5** kunis
akka ormoota Waaqa hin beekneetti hawwii fooniitiin
hin ta'in; **6** waan kanaanis namni tokko iyyuu obboleessa
isaa hin miidhin yookaan hin gowwoomsin. Akkuma nu
kanaan dura isinitti himnee isin akeekkachiifne sana,
Gooftaan warra cubbuu akkasii hojjetan hunda haaloo
ba'a. **7** Waaqni akka nu jireenya qulqulluu jiraannuuf
malee akka xuroofnuuf nu hin waamneetii. **8** Kanaafuu
namni gorsa kana tuffatu Waaqa Hafuura isaa Qulqulluu
isinii kennu sana tuffata malee nama hin tuffatu. **9**
Egaa waan Waaqni akka isin wal jaallattan isin barsiiseef
waa'ee jaalala obbolummaa isinii barreessuu nu hin
barbaachisu. **10** Dhugumaan isin obboloota guutummaa
Maqedooniyaa keessa jiran hunda ni jaallattu. Yaa
obboloota, nu garuu akka kana caalaa isaan jaallattan
isin gorsina; **11** akkuma nu kanaan dura isin ajajnetti
tasgabbiin jiraachuuf tattaaffadhaa; harkuma keessaniin
hojii keessan hojjetadhaa; **12** kunis akka isin warra alaa
biratti ulfina argattanii fi akka harka nama tokko illee
hin eegganneef. **13** Yaa obboloota, nu akka isin waa'ee
warra rafan sanaa wallaaltan yookaan akka namoota
abdii hin qabne kaaniitti gadditan hin barbaannu. **14** Nu
erga akka Yesuus du'ee du'aa ka'e amannee akkasuma
immoo Waaqni warra Yesuusitti amananii rafan sana
akka isuma wajjin kaasu ni amanna. **15** Wanni nu akka
dubbii Gooftaatti isinitti himnu kana; nu warri lubbuun
jirru kanneen hamma dhufaatii Gooftaatti jiraannu
gonkumaa warra rafan sana hin dursinu. **16** Gooftaan
mataan isaa ajajaan, sagalee ergamaa hangafaatii fi
sagalee malakata Waaqaatiin samii irraa ni bu'a; warri
Kiristoositti amananii du'anis jalqabatti ni ka'u. **17**
Ergasii immoo nu warri hafnee lubbuun jirru qilleensa
irratti Gooftaa simachuuf isaan wajjin duumessaan ol
fudhatamna. Akkasumas bara baraan Gooftaa wajjin ni
jiraanna. **18** Kanaafuu dubbii kanaan wal jajjabeessaa.

5 Egaa yaa obboloota, waa'ee barootaatii fi waa'ee
waqtiilee waan tokko iyyuu isinii barreessuu nu
hin barbaachisu; **2** akka guyyaan Gooftaa akkuma
hattuutti halkaniin dhufu isinuu sirriitti beektuutii. **3**
Utuma namoonni, "Nagaa dha; qabbanas" jedhanuu
akkuma ciniinsuun dubartii ulfaatti dhufu badiisni akka
tasaa isaanitti dhufa; jalaas hin ba'an. **4** Isin garuu yaa
obboloota, akka guyyaan sun akkuma hattuutti isinitti
hin dhufneef isin warra dukkana keessa jirtan miti. **5**
Isin hundi ijoollee ifaa ti; ijoollee guyyaatis. Nu warra
halkanii yookaan warra dukkanaa miti. **6** Egaa kottaa nu
akka warra kaanii hin rafnuu; qooda kanaa kottaa ni
dammaqnaa; of qabnas. **7** Warri rafan halkaniin rafuutii;
warri machaa'anis halkaniin machaa'u. **8** Nu garuu
waan warra guyyaa taaneef kottaa amantii fi jaalala akka
qomee sibiilaatti uffannee, abdii fayyinaa immoo akka
qoobii sibiilaatti kaa'annee of qabnaa. **9** Waaqni akka
nu karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin fayyina
argannuuf malee dheekkamsaaf nu hin filanneetii. **10**
Nu yoo dammaqne yookaan yoo rafne akka isa wajjin
tokkummaan jiraannuuf inni nuuf du'e. **11** Kanaafuu
akkuma amma gochaa jirtan kana wal jajjabeessaa;
wal ijaaraas. **12** Egaa yaa obboloota, nu akka isin
warra gidduu keessanitti cimanii hojjetan, kanneen
karaa Gooftaatiin isin hooggananiin fi isin gorsan sana
kabajjan isin kadhanna. **13** Sababii hojii isaaniitiifis
jaalalaan ulfina guddaa isaaniif kennaa. Nagaadhaanis
walii wajjin jiraadhaa. **14** Yaa obboloota, nu akka isin
warra hojii hojjechuu hin jaallanne akeekkachiiftan,
sodaattota jajjabeessitan, dadhaboo gargaartan, akka
nama hundumaafis obsitan isin gorsina. **15** Akka namni
tokko iyyuu waan hamaaf deebii hamaa hin deebifne
of eeggadhaa; qooda kanaa yeroo hunda waliif, nama
hundaafis waan gaarii gochuuf carraaqaa. **16** Yeroo
hunda gammadaa; **17** utuu gargar hin kutin kadhadhaa.
18 Haala hundumaa keessatti Waaqa galateeffadhaa;
fedhiin Waaqni Kiristoos Yesuusitti isiniif qabu kanaatii.
19 Hafuura hin dhaamsinaa; **20** raajii hin tuffatinaa; **21**
waan hunda qoraa. Isa gaarii jabeessaatii qabadhaa. **22**
Hammina gosa hundumaa irraa fagaadhaa. **23** Waaqni
mataan isaa, Waaqni nagaa guutumaan guutuutti isin
haa qulqulleessu. Hafuurri keessan, lubbuun keessanii
fi dhagni keessan guutuun guyyaa Gooftaan keenya
Yesuus Kiristoos dhufutti mudaa irraa haa eegaman.
24 Inni isin waamu sun amanamaa dha; waan kanas ni
godha. **25** Yaa obboloota, nuufis kadhadhaa. **26** Dhungoo
qulqulluudhaanis obboloota hunda nagaa gaafadhaa. **27**
Ani akka xalayaan kun obboloota hundaaf dubbifamu
fuula Gooftaa duratti isin ajaja. **28** Ayyaanni Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoos isin wajjin haa ta'u.

2 Tasaloniiqee

1 Phaawulos, Silwaanosii fi Xiimotewos irraa, **2**
Ayyaannii fi nagaan Waaqa Abbaa fi Gooftaa Yesuus
Kiristoos irraa isiniif haa ta'u. **3** Yaa obboloota, sababii
amantiin keessan baay'ee guddachaa, jaalalli hundi
keessan walii keessaniif qabdanis ittuma dabalaa jiruuf
nu yeroo hunda waa'ee keessaniif akka malutti Waaqa
galateeffachuu qabna. **4** Kanaafuu nu qorumsa isin
obsitan sanaaf, ari'atama hunda keessatti jabaattanii
dhaabachuu keessanii fi amantii keessaniin waldoota
Kiristaanaa Waaqaa keessatti sababii keessaniin of jajna.
5 Kun hundinuu akka murtiin Waaqaa qajeelaa ta'e
mul'isa; sababii kanaafis isin warra mootummaa isaa kan
dhiphachaafii jirtan sanaaf maltan ni taatu. **6** Waaqni
qajeelaa dha: Inni warra isin rakkisan ni rakkisa; **7** isin
warra rakkattaniif, nuufis boqonnaa ni kenna. Kunis
yommuu Gooftaan Yesuus ibidda balali'uun ergamoota
isaa humna qabeeyyii wajjin samii irraa mul'atutti ta'a. **8**
Inni warra Waaqa hin beeknee fi warra wangeela Gooftaa
keenya Yesuusiif hin ajajamne ni adaba. **9** Isaanis fuula
Gooftaa duraa fi ulfina humna isaa irraa fageeffamanii
badiisa bara baraatiin ni adabamu; **(aiōnios g166)** **10** kunis
guyyaa inni qulqulloota isaatiin kabajamuu fi warra
amanan hundumaa gidduutti dinqisiifatamuuf dhufutti
ta'a. Isinis waan dhuga ba'umsa keenya amantaniif
isaanitti lakkaa'amtu. **11** Nus waan kana yaadatti
qabachaa, akka Waaqni keenya warra waamicha isaatiif
malan isin godhuuf, humna isaatiinis kaayyoo keessan
gaarii hundaa fi akka hojii amantii keessanii hunda
fiixaan isinii baasuuf utuu gargar hin kutin isinii
kadhanna. **12** Nus akkuma ayyaana Waaqa keenyaattii
fi Gooftaa Yesuus Kiristoosiitti akka maqaan Gooftaa
keenya Yesuus isiniin kabajamuu fi akka isinis isaan
kabajamtaniif waan kana kadhanna.

2 Yaa obboloota, waa'ee dhufaatii Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoosii fi waa'ee isa biratti walitti qabamuu
keenyaa wanni nu isin kadhannu kana; **2** kunis raajii
yookaan dubbii yookaan xalayaa akka waan nu biraa
dhufeetti hedamuun akka isin guyyaan Gooftaa ammuma
iyyuu dhufeera jettanii daftanii hin raafamneef yookaan
hin jeeqamneef. **3** Namni tokko iyyuu karaa kamiin iyyuu
isin hin gowwoomsin; utuu fincilli dursee hin dhufin,
namni cubbuu, ilmi badiisaa sun utuu hin mul'atin
guyyaan sun hin dhufuutii. **4** Innis waan Waaqa jedhamu
yookaan waan waaqeffatamu hundumaan mormee isaan
irratti ol ol of qaba; "Ani Waaqa" ofiin jechuudhaanis
mana qulqullummaa Waaqaa keessa taa'a. **5** Isin akka
ani yeroo isin bira turetti waan kana isinitti himaa
ture hin yaadattanii? **6** Akka inni yeroo murteeffame
sanatti mul'atuufis waan amma isa dhowwu ni beektu.
7 Icciitiin humna fincila sanaa amma iyyuu hojiitti
jiraatii; garuu inni amma humna sana duubatti deebisu
sun hamma karaa irraa fuudhamutti ittuma fufee isa
dhowwa. **8** Inni Hamaan sun ni mul'ata; Yesuus Gooftaan
immoo hafuuruma afaan ofii isaatiin isa galaafata;
ifa dhufaatii isaatiinis isa barbadeessa. **9** Dhufaatiin
namicha isa hamaa sanaa akkuma hojii Seexanaatti
humna hundaa fi mallattoon, dinqii sobaatiinis ni ta'a;
10 innis gowwoomsaa gosa hundaa kan warra badan sana
ittiin gowwoomsuun mul'ata. Warri badan sunis sababii
dhugaa silaa ittiin fayyan sana jaallachuu didaniif badu.
11 Kanaafuu Waaqni akka isaan soba amananiif waan
nama wallaalchisu isaanitti erga; **12** kunis akka warra
dhugaatti amanuu didanii jal'inatti gammadan hundatti
murtaa'uuf. **13** Nu garuu yaa obboloota Gooftaan
jaallatamtan, sababii Waaqni warra jalqabaa godhee
akka isin karaa Hafuuraan qulqulleeffamuutii fi karaa
dhugaatti amanuutiin fayyitaniif isin filateef yeroo
hunda Waaqa galateeffachuu qabna. **14** Innis akka
isin ulfina Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos keessatti
hirmaattaniif karaa wangeela keenyaatiin kaayyoo
kanaaf isin waame. **15** Egaa yaa obboloota, jabaadhaatii
dhaabadhaa; barsiisa nu karaa dubbii afaaniitiin yookaan
xalayaan isin barsiifne sana jabeessaatii qabadhaa. **16**
Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos mataan isaa, Waaqni
Abbaan keenya inni nu jaallatee karaa ayyaana isaatiin
jajjabina bara baraatii fi abdii gaarii nuu kenne sun,
(aiōnios g166) **17** hojii fi dubbii gaarii hunda keessatti
garaa keessan haa jajjabeessu; isin haa cimsus.

3 Egaa yaa obboloota, akka dubbiin Gooftaa akkuma
isin biratti ta'e sana dafee iddoo hunda ga'uu fi
akka ulfinas qabaatu nuuf kadhadhaa. **2** Akka nu harka
namoota hamootii fi jal'ootaa jalaa baanuufis nuuf
kadhadhaa; amantii kan qabu nama hunda mitii. **3**
Gooftaan garuu amanamaa dha; inni isin cimsa; isa
hamaa irraas isin eega. **4** Nu akka isin waan nu isin ajajne
sana hojjechaa jirtan, akka ittuma fuftaniis hojjetan
Gooftaa ni amananna. **5** Gooftaan garaa keessan gara
jaalala Waaqaatii fi gara obsa Kiristoositti haa qajeelchu.
6 Yaa obboloota, isin obboleessa dhibaa'aa fi kan akka
bartee isin nurraa argattan sanaattis hin jiraanne
hunda irraa akka fagaattaniif maqaa Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoosiin isin ajajna. **7** Isin mataan keessan
akkamitti akka fakkeenya keenya duukaa bu'uu qabdan
ni beektuutii. Nu yeroo isin bira turretti dhibaa'ota
hin turre; **8** nus akka isin keessaa nama tokkotti illee
ba'aa hin taaneef jennee, dadhabbii fi tattaaffii guddaan
halkanii guyyaa hojjechaa turre malee buddeena nama
tokkoo illee tola hin nyaanne. **9** Nu fakkeenya isinii ta'uuf
waan kana goone malee waan aangoo hin qabneef miti.
10 Nu yommuu isin bira turretti ajaja, "Namni hojjechuu
hin barbaanne kam iyyuu hin nyaatin" jedhu isinii
kenninee turreetii. **11** Akka isin keessaa namoonni tokko
tokko dhibaa'ota ta'anii jiraatan dhageenyeerraatii. Isaan
dhimma nama biraa keessa galuu malee ofii isaaniitii
waan tokko illee hin hojjetan. **12** Namoonni akkanaa
akka gab jedhanii hojii hojjetanii fi akka buddeena
ofii isaanii nyaataniif Gooftaa Yesuus Kiristoosiin isaan
ajajna; ni gorsinas. **13** Isin garuu yaa obboloota, waan
gaarii hojjechuutti hin laafinaa. **14** Yoo namni kam
iyyuu dubbii keenya kan xalayaa kana keessaatiif hin
ajajamne, nama kana yaadatti qabadhaa. Akka inni
qaana'uufis isa wajjin tokkummaa hin qabaatinaa. **15**
Ta'us akka obboleessaatti isa gorsaa malee akka diinaatti
isa hin ilaalinaa. **16** Gooftaan nagaa mataan isaas yeroo
hunda, karaa hundaan nagaa isinii haa kennu. Gooftaan

hunduma keessan wajjin haa ta'u. **17** Ani Phaawulos
xalayaa kana harkuma kootiin barreessa; kunis mallattoo
xalayoota koo hundaa ti. Akki ani itti barreessus kanuma.
18 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isin hunda
wajjin haa ta'u.

1 Xiimotewos

1 Phaawulos isa ajaja fayyisaa keenya Waaqaatii fi abdii
keenya Kiristoos Yesuusiin ergamaa Kiristoos Yesuus
ta'e irraa, **2** Gara Xiimotewos isa amantiidhaan ilma
koo dhugaa ta'eetti: **3** Akkuma ani yeroo Maqedooniyaa
dhaqetti si gorse sana ati akka namoonni tokko tokko
barsiisa addaa hin barsiifne akka ajajjuuf achuma Efesoon
turi; **4** akkasumas akka isaan oduu hundee hin qabnee
fi hidda dhalootaa kan dhuma hin qabne sanaan hin
fudhatamne isaan ajaji. Wanni kun hojii Waaqaa kan
amantiin ta'u guddisuu irra mormii kakaasaatii. **5**
Kaayyoon ajaja kanaas jaalala garaa qulqulluu, qalbii
gaarii fi amantii itti fakkeessuu hin qabne keessaa ba'uu
dha. **6** Namoonni tokko tokko karaa kana irraa badanii
gara dubbii faayidaa hin qabneetti gara galaniiru. **7**
Isaanis maal akka jedhan yookaan akka waa'ee maalii
cimsanii dubbatan utuu hin hubatin barsiistota seeraa
ta'uu barbaadu. **8** Yoo namni sirriitti itti fayyadame
seerri gaarii akka ta'e ni beekna. **9** Seerri warra seera
cabsanii fi finciltootaaf, warra Waaqa malee jiraatanii fi
cubbamootaaf, warra qulqulluu hin ta'inii fi xuraa'otaaf,
warra abbaa isaaniitii fi haadha isaanii ajjeesanii fi warra
nama ajjeesaniif malee akka qajeeltotaaf hin tumamin
ni beekna; **10** akkanumas seerri ejjitootaa fi dhiirota
dhiira wajjin sagaagalaniif, warra garba daldalanii fi
warra soba dubbataniif, warra sobaan dhugaa ba'anii
fi warra barsiisa dhugaatiin morman hundumaaf akka
tumame ni beekna; **11** kunis wangeela ulfina qabeessa
kan Waaqa eebbifamaa irraa imaanaa natti kenname
sana wajjin walii gala. **12** Waan inni tajaajila isaatiif
na filatee akka nama amanamaatti na lakkaa'eef, ani
Gooftaa keenya Kiristoos Yesuus isa jabina naa kenne
sana nan galateeffadha. **13** Ani kanaan dura nama nama
arrabsu, kan nama ari'atuu fi kan nama miidhu ta'u
iyyuu sababii ani wallaalummaa fi amantii dhabuun
waan kana hojjedheef araara argadhe. **14** Ayyaanni
Gooftaa keenyaas amantii fi jaalala Kiristoos Yesuusiin
argamu wajjin baay'inaan narratti dhangalaafame. **15**
Dubbiin, "Kiristoos Yesuus cubbamoota fayyisuudhaaf
gara addunyaa dhufe" jedhu sun amanamaa dha; namni
hundinuus kana fudhachuu qaba; cubbamoota sana
keessaas cubbamaan cubbamoota hunda caalu ana.
16 Ta'us sababuma kanaaf Yesuus Kiristoos akka ani
warra jireenya bara baraa argachuuf isatti amananiif
fakkeenya ta'uuf ana nama cubbamoota hunda caalaa
cubbamaa ta'een obsa isaa kan dhuma hin qabne sana
mul'isuuf jedhee naa araarame. **(aiōnios g166)** **17** Egaa
Mootii bara baraa, isa hin duune, isa ijatti hin mul'anne
Waaqa tokkicha sanaaf bara baraa hamma bara baraatti
ulfinnii fi galanni haa ta'u. Ameen. **(aiōn g165)** **18** Yaa
ilma koo Xiimotewos, akkuma raajii kanaan dura waa'ee
kee dubbatame sanaatti, akka ati lola gaarii loltuuf ani
ajaja kana siifin kenna; **19** waan kanas amantii fi qalbii
qajeelaa qabaachuudhaan godhi. Namoonni tokko tokko
waan kana gochuu didanii amantii isaanii balleessaniiru.
20 Himenewoosii fi Iskindiroos warri ani akka isaan
Waaqa arrabsuu dhiisuu barataniif dabarsee Seexanatti
kenne sun isaan keessatti argamu.

2 Egaa ani akka waammachuun, kadhannaan, namaaf
kadhachuu fi galanni maqaa nama hundaatiin
dhi'eeffamu duraan dursee nan gorsa; **2** nus akka Waaqa
sodaachuu hundumaan, ulfinaanis jireenya nagaatii fi
tasgabbiin jiraannuuf moototaa fi warra taayitaa qaban
hundumaafis akkasuma haa godhamu. **3** Kunis gaarii
dha; fuula Fayyisaa keenya Waaqaa durattis fudhatamaa
dha; **4** Waaqni akka namni hundinuu fayyuu fi akka
dhugaa beekuu biras ga'u barbaada. **5** Waaqni tokkicha;
Waaqaa fi nama gidduu immoo gidduu galeessa tokkotu
jira; innis Kiristoos Yesuus isa nama ta'ee dha; **6** Yesuus
kunis isa furii ta'ee nama hundaaf dabarsee of kennee
dha; kunis yeroo isaatti mirkaneeffameera. **7** Sababii
kanaaf ani lallabaa fi ergamaa, Namoota Ormaatiif
immoo barsiisaa amantii dhugaa ta'ee muudameen jira.
Ani dhugaa dubbadha; hin sobu. **8** Kanaafuu ani akka
dhiironni iddoo hundatti dheekkamsaa fi wal mormii
malee harka qulqullaa'aa ol fudhatanii kadhatan nan
barbaada. **9** Akkasumas dubartoonni akka hin malletti
mataa dha'achuun, warqee yookaan lula naqachuun
yookaan uffata gatii guddaa uffachuun utuu hin ta'in
akka of qabuu fi naamusaaf ta'utti uffatanii akka of
miidhagsan nan barbaada; **10** isaanis akkuma dubartoota,
"Nu Waaqa sodaanna" jedhaniitti waan gaarii haa
hojjetan. **11** Dubartiin waan hundaan ajajamuun cal'istee
haa barattu. **12** Ani akka dubartiin cal'istu malee
akka barsiiftu yookaan akka dhiira irratti taayitaa
qabaattu hin eeyyamu. **13** Sababiin isaas Addaam
jalqabatti uumame; Hewaan immoo ergasii uumamte.
14 Addaam hin gowwoomfamne; dubartittiin garuu
gowwoomfamtee seera cabsite. **15** Ta'us dubartoonni yoo
amantiin, jaalalaa fi qulqullinaan, naamusaan jiraatan
ijoollee da'uudhaan ni fayyu.

3 Jechi, "Eenyu iyyuu yoo Phaaphaasii ta'uu hawwe,
hojii gaarii hawwa" jedhu kun amanamaa dha. **2** Egaa
Phaaphaasiin kan mudaa hin qabne, kan niitii tokkittii
qabu, amala qabeessa, kan of qabu, kabajamaa, kan
keessummaa simatu, kan barsiisuu danda'u, **3** kan hin
machoofne, kan goolii kaasu utuu hin ta'in obsa qabeessa,
kan lola hin jaallannee fi kan maallaqa hin jaallanne
ta'uu qaba. **4** Innis maatii ofii isaa sirriitti bulfatee akka
ijoolleen isaa kabaja maluun isaaf ajajaman mirkaneessuu
qaba. **5** Namni tokko yoo maatii ofii isaa akka itti bulfatu
hin beekne inni akkamitti waldaa kiristaanaa Waaqaa
eeguu danda'aa? **6** Inni akka of jajuudhaan afuufamee
murtii diiyaabiloos keessatti hin kufneef nama dhi'oo
amane hin ta'in. **7** Innis akka hin tuffatamnee fi akka
kiyyoo diiyaabiloos keessattis hin kufneef warra alaa
biratti maqaa gaarii haa qabaatu. **8** Daaqonoonnis
akkasuma namoota kabajaman, warra afaan lama hin
dubbanne, warra dhugaatii daadhii wayiniitiin hin
fudhatamnee fi warra bu'aa hin malle argachuuf hin
tattaaffanne ta'uu qabu. **9** Yaada qulqulluunis icciitii
amantii jabeessanii qabachuu qabu. **10** Isaanis duraan
dursanii haa qorataman; ergasiis yoo mudaan tokko
iyyuu isaan irratti hin argamin daaqonoota ta'anii haa

tajaajilan. **11** Akkasumas dubartoonni isaanii kabajamoo,
kanneen maqaa nama hin balleessine, amala qabeeyyii
fi waan hundaan amanamoo ta'uu qabu. **12** Daaqoniin
tokko dhirsa niitii tokkittii, kan ijoollee isaatii fi warra
mana isaa jiraatan sirriitti bulchu ta'uu qaba. **13** Warri
daaqonummaan sirriitti tajaajilan ulfina guddaa, amantii
Kiristoos Yesuusitti qabaniin immoo ija jabina guddaa
argatu. **14** Ani akkan dafee gara kee dhufu abdadhee
qajeelfama kana siif nan barreessa; **15** kanas tarii yoo
ani ture, namni tokko akkamitti akka mana Waaqaa
keessa jiraachuu qabu akka beektuufin siif barreessa;
manni Waaqaa kunis waldaa Waaqa jiraataa isa utubaa fi
hundee dhugaa ta'ee dha. **16** Waaqatti buluun shakkii
tokko malee icciitii guddaa of keessaa qaba; kunis, Inni
fooniin mul'ate; Hafuuraan mirkaneeffame; ergamoota
Waaqaatu isa arge; saboota keessatti lallabame; addunyaa
irratti itti amaname; ulfinaan ol fudhatame.

4 Akka bara dhufuuf jiru keessa namoonni tokko
tokko hafuurota sobaatii fi barsiisa hafuurota hamoo
duukaa bu'uudhaan amantii dhiisan Hafuurri Qulqulluun
ifa baasee dubbata. **2** Barsiisni akkasiis karaa namoota
fakkeessuudhaan sobanii warra qalbiin isaanii akka
waan gubaan gubameetti hadoodeetiin dhufa. **3** Isaanis
fuudhaa fi heeruma dhowwu; nyaata Waaqni akka
warri amananii fi warri dhugaa beekan galataan
fudhatanii nyaataniif jedhee uume sanas akka namoonni
lagatan ajaju. **4** Wanni Waaqni uume hundinuu waan
gaarii ta'eef yoo galataan fudhatame wanni gatamu
tokko iyyuu hin jiru; **5** inni dubbii Waaqaatii fi
kadhannaadhaan qulqulleeffameeraatii. **6** Atis yoo
wantoota kanneen obbolootatti himte, dubbii amantiitii
fi barsiisa gaarii duukaa bu'aa turte sanaan bilchaattee
tajaajilaa gaarii kan Kiristoos Yesuus taata. **7** Oduu
xuraa'aa fi mammaaksa beeraa irraa fagaadhu; qooda
kanaa nama Waaqaa ta'uuf of leenjisi. **8** Leenjiin dhagnaa
faayidaa xinnaa qabaatii; Waaqatti buluun garuu jireenya
ammaatiifis jireenya dhufuuf jiruufis waan waadaa of
keessaa qabuuf waan hundaaf fayyada. **9** Jechi kun
amanamaa fi kan guutumaan guutuutti fudhatamuu
maluu dha. **10** Sababii abdii keenya Waaqa jiraataa isa
Fayyisaa nama hundaa keessumattuu kan warra isatti
amananii ta'e sana irra kaa'anneef nuus kanaaf jennee ni
dadhabna; ni tattaaffannas. **11** Wantoota kanneen ajaji;
barsiisis. **12** Ati dubbiidhaan, amalaan, jaalalaan, amantii
fi qulqullinaan warra amananiif fakkeenya ta'i malee
namni tokko iyyuu dargaggummaa kee hin tuffatin.
13 Hamma ani dhufutti Katabbii Qulqulluu namootaaf
dubbisuutti, gorsuu fi barsiisuutti jabaadhu. **14** Kennaa
kee isa yommuu jaarsoliin harka isaanii sirra kaa'anitti
karaa raajiitiin siif kenname sana hin dagatin. **15** Waan
kanattis jabaadhu; akka namni hundinuu guddachuu kee
arguufis guutumaan guututti itti of kenni. **16** Jireenya
keetii fi barsiisa kee eeggadhu. Ittis jabaadhu; waan
kana gochuu keetiinis ofii keetii fi warra si dhaga'an ni
fayyiftaatii.

5 Nama dulloome tokko akka waan inni abbaa
kee ta'eetti gorsi malee hin ifatin. Dargaggootas
akka obbolootaatti ilaali; **2** dubartoota dullooman
akka haadhotiitti, dubartoota shamarran akka
obboleettotaatti qulqullummaa guutuun ilaali. **3**
Haadhota hiyyeessaa kanneen dhugumaan rakkattoota
ta'an kabaji. **4** Garuu haati hiyyeessaa tokko yoo ijoollee
yookaan akkoowwan qabaatte ijoolleen kunneen maatii
isaanii gargaaruu fi warra isaaniitiif gatii deebisuudhaan
amantii isaanii hojiin mul'isuuf duraan dursanii barachuu
qabu; kun Waaqa gammachiisaatii. **5** Haati hiyyeessaa kan
dhugumaan rakkattuu taatee kophaa ishee hafte abdii
ishee Waaqa irra kaa'attee halkanii guyyaa kadhannaa fi
gargaarsa Waaqaa gaafachuu itti fufti. **6** Haati hiyyeessaa
kan jireenya gammachuutti of gattu garuu utuma jirtuu
iyyuu duuteerti. **7** Akka namni tokko iyyuu mudaa
hin qabaanneef ajaja kana kenni. **8** Namni firoota isaa
keessumattuu miseensota maatii isaa warra isatti aannan
hin gargaarre kam iyyuu amantii ganeera; inni nama hin
amanne caalaattis hamaa dha. **9** Haati hiyyeessaa tokko
yoo umuriin ishee waggaa jaatamaa ol ta'ee akkasumas
niitii dhirsa tokkichaa turte taate malee maqaan ishee
galmee haadhota hiyyeessaa irratti hin galmeeffamin; **10**
akkasumas isheen hojii gaarii hojjechuudhaan jechuunis
ijoollee guddisuudhaan, keessummaa simachuudhaan,
miilla qulqullootaa dhiquudhaan, warra rakkatan
gargaaruudhaan, karaa hundumaanis hojii gaarii
hojjechuu keessatti of kennuudhaan kan beekamte ta'uu
qabdi. **11** Haadhota hiyyeessaa kanneen shamarran
ta'an garuu hin galmeessin. Isaan yommuu hawwiin
foonii Kiristoos irraa gargar isaan baasutti deebi'anii
heerumuu barbaaduutii. **12** Kanaanis isaan waan
kakuu isaanii kan jalqabaa cabsaniif murtii ofitti
fidu. **13** Kana malees manaa gara manaatti labanii
dhibaa'ummaa baratu. Dhibaa'ummaa qofa utuu hin ta'in
waan dubbachuun isaaniif hin malle dubbachuudhaan
nama hamatu; dhimma namaa keessas galu. **14** Kanaafuu
haadhonni hiyyeessaa kanneen ijoollummaa qaban
akka carraa maqaa nu balleessuu diinaaf hin kennineef
ani akka isaan heeruman, akka ijoollee da'anii fi akka
mana isaanii bulfatan nan gorsa. **15** Namoonni tokko
tokko Seexana duukaa bu'uuf jedhanii duraanuu karaa
irraa goraniiru. **16** Dubartiin amantu kam iyyuu yoo
haadhota hiyyeessaa maatii ishee keessaa qabaatte,
akka waldaan kiristaanaa haadhota hiyyeessaa kanneen
dhugumaan rakkattoota ta'an gargaartuuf isheen isaan
haa gargaartuu malee akka waldaa kiristaanaatti ba'aa
ta'an hin godhin. **17** Jaarsoliin sirriitti waldaa kiristaanaa
bulchan keessumattuu warri hojiin isaanii lallabuu
fi barsiisuu ta'e ulfina dachaa argachuu qabu. **18**
Katabbiin Qulqulluun, "Qotiyyoo midhaan siribsiisuutti
jiru afaan hin hidhin;" akkasumas, "Hojjetaaf mindaa
isaa argachuun ni mala" jedhaatii. **19** Yoo dhuga baatota
lamaan yookaan sadiin mirkaneeffame malee himata
jaarsa tokko mormuun dhi'eeffamu kam iyyuu hin
fudhatin. **20** Akka warri kaan sodaataniif namoota
cubbuu hojjetan fuula namoota hundaa duratti itti
dheekkami. **21** Ani akka ati waan tokko iyyuu loogiidhaan
hin goonee fi akka wal caalchisuu malee ajajawwan
kanneen eegduuf fuula Waaqaatii fi fuula Kiristoos
Yesuus duratti, fuula ergamoota filatamanii durattis
sin gorsa. **22** Eenyu irra iyyuu harka kaa'uuf hin

ariifatin; cubbuu nama biraa keessatti hin hirmaatin.
Qulqullummaadhaanis of eeggadhu. **23** Sababii garaa
keetiitii fi dhukkuba ammumaa amma sitti ka'u sanaatiif
daadhii wayinii xinnoo ishee dhugi malee bishaan qofa
hin dhugin. **24** Cubbuun namoota tokko tokkoo duraan
dursee ifatti mul'ata; isaan dura darbees lafa murtii ga'a;
cubbuun warra kaanii garuu duuba irratti beekama. **25**
Hojiin gaariinis akkasuma ifatti mul'ata; kan ifatti hin
mul'annes dhokfamee hafuu hin danda'u.

6 Akka maqaan Waaqaatii fi barsiisni keenya hin
arrabsamneef warri waanjoo garbummaa jala jiran
hundinuu akka ulfinni guutuun gooftota isaaniitiif
malutti haa ilaalan. **2** Warri gooftota amanan qabanis
sababii isaan obboloota ta'aniif isaan hin tuffatin.
Qooda kanaa warri tajaajila isaaniitiin fayyadaman sun
waan isaan amantootaa fi jaallatamtoota ta'aniif ittuma
cimsanii isaan haa tajaajilan. Atis waan kana barsiisi;
gorsis. **3** Eenyu iyyuu yoo barsiisa addaa barsiise, yoo
dubbii dhugaa kan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosii
fi barsiisa nama Waaqaa ta'uuf fayyaduun walii hin
galle, **4** inni of tuulummaan guutameera; waan tokko
iyyuus hin hubatu. Inni waa'ee jechootaa irratti morkii
fi lolaaf fedhii hamaa qaba; kunis hinaaffaa, wal dhabuu,
arrabsoo fi shakkii hamaa fida; **5** namoota qalbiin isaanii
badee dhugaanis irraa fudhatame kanneen Waaqatti
buluu karaa ittiin maallaqni argamu se'an gidduuttis
walitti bu'iisa dhuma hin qabnetu uumama. **6** Waaqatti
buluun, "Wanni ani qabu na ga'a" jechuu of keessaa
qabaannaan kun dhugumaan faayidaa guddaa qaba. **7**
Nu waan tokko illee gara addunyaatti waan hin fidiniif,
waan tokko illee addunyaa keessaa fudhachuu hin
dandeenyu. **8** Garuu waan nyaannuu fi waan uffannu
qabaannaan nu ga'a. **9** Warri sooromuu barbaadan
garuu qorumsaa fi kiyyoo, hawwii gowwummaa fi
miidhaa baay'ee fidu kan diigamaa fi badiisatti nama
dhidhimsu keessatti kufu. **10** Maallaqa jaallachuun
hidda hammina gosa hundumaatii. Namoonni tokko
tokko akka malee maallaqa jaallachuun amantii irraa
badanii dhiphina baay'een of waraananiiru. **11** Ati garuu
yaa nama Waaqaa, waan kana hunda irraa baqadhu;
qajeelummaa, Waaqatti buluu, amantii, jaalala, obsaa
fi garraamummaa duukaa bu'i. **12** Wal'aansoo amantii
gaarii sana qabi. Jireenya bara baraa kan yeroo fuula
dhuga baatota baay'ee duratti akka gaarii beeksiftetti
itti waamamte sana jabeessii qabadhu. **(aiōnios g166)**
13 Ani fuula Waaqa waan hundaaf jireenya kennuu
duratti, fuula Kiristoos Yesuus kan yommuu Phonxoos
Phiilaaxoos duratti dhugaa ba'etti akka gaarii beeksise
sanaa durattis, **14** akka ati hamma dhufaatii Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoositti ajaja kana xurii fi mudaa
malee eegdus sin gorsa. **15** Waaqni eebbifamaanii
fi Bulchaan tokkichi, Mootiin mootota fi Gooftaan
gooftotaa yeroo isaatti waan kana ni mul'isa; **16** kan
hin duune isa qofa; innis ifa namni tokko iyyuu itti
dhi'aachuu hin dandeenye keessa jiraata; eenyu iyyuu
isa hin argine; isa arguus hin danda'u. Ulfinii fi humni
bara baraan isaaf haa ta'u. Ameen. **(aiōnios g166)** **17** Ati
akka sooreyyiin addunyaa kanaa of tuuluu yookaan
qabeenya badu abdachuu dhiisanii Waaqa akka nu itti
gammannuuf jedhee waan hunda baay'isee nuu kennu
sana abdataniif isaan ajaji. **(aiōn g165)** **18** Akka isaan waan
gaarii hojjetan, akka badhaadhummaan isaanii hojii
gaarii ta'u, akka arjooman, akka waan qabanis qooduuf
fedhii qabaatan isaan ajaji. **19** Isaanis karaa kanaan
jireenya dhugumaan jireenya ta'e qabaachuuf jedhanii
badhaadhummaa hundee jabaa ta'u bara dhufuuf jiruuf
ofii isaaniitii kuufatu. **20** Yaa Xiimotewos, waan imaanaa
sitti kenname jabeessii eegi. Oduu Waaqni hin jaallannee
fi yaada mormii kan sobaan "Beekumsa" jedhamu irraa
fagaadhu; **21** namoonni tokko tokko, "Nu beekumsa
akkasii qabna" jechuun amantii irraa badaniiruutii.
Ayyaanni isin wajjin haa ta'u.

2 Xiimotewos

1 Phaawulos isa akkuma waadaa jireenya karaa
Kiristoos Yesuusiin galame sanaatti fedhii Waaqaatiin
ergamaa Kiristoos Yesuus ta'e irraa, **2** Gara Xiimotewos,
ilma koo jaallatamaatti: **3** Ani yommuu utuu gargar
hin kutin halkanii guyyaa kadhannaa koo keessatti si
yaadadhutti Waaqa akkuma abbootii kootii anis yaada
qulqulluun isa waaqeffadhu sana nan galateeffadha.
4 Ani yommuun imimmaan kee yaadadhutti akka
gammachuudhaan guutamuuf guddisee si arguu nan
hawwa. **5** Ani amantii kee isa dhugaa sana nan yaadadha;
amantiin kunis jalqabatti akkoo kee Loo'isii fi haadha kee
Ewuunqee keessa ture; amma immoo akka si keessa jiru
nan amana. **6** Sababii kanaaf ani akka ati kennaa Waaqaa
kan yeroo ani harka koo sirra kaa'etti siif kenname
sana akka ibiddaatti akka qabsiiftuuf sin yaadachiisa.
7 Waaqni hafuura humnaa, kan jaalalaatii fi kan of
dhowwuu nuu kenne malee hafuura sodaa nuuf hin
kennineetii. **8** Kanaafuu waa'ee Gooftaa keenyaa dhugaa
ba'uutti yookaan ana nama isaaf jedhee hidhametti hin
qaana'in. Wangeelaaf dhiphachuu keessatti garuu humna
Waaqaatiin na wajjin hirmaadhu; **9** Waaqni sababii
kaayyoo isaatii fi sababii ayyaana isaatiif nu fayyisee
gara jireenya qulqulluutti nu waame malee sababii
hojii nu hojjenne kamiif iyyuu miti. Ayyaanni kunis
uumama addunyaatiin dura karaa Kiristoos Yesuusiin
nuu kenname; **(aiōnios g166)** **10** amma garuu ayyaanni
sun dhufaatii Fayyisaa keenya Kiristoos Yesuus isa karaa
wangeelaatiin du'a balleessee jireenyaa fi badiisa ooluu
ifatti baase sanaatiin mul'ifameera. **11** Anis wangeela
kanaaf lallabaa, ergamaa fi barsiisaa ta'ee muudameera.
12 Anis akka amma jiru kanatti dhiphachuun koo
kanumaaf. Ani garuu eenyun akka amane waan beekuuf
hin qaana'u; akka inni waan ani imaanaa itti kennadhe
hamma guyyaa sanaatti eeguu danda'us nan amana. **13**
Waan narraa dhageesse sana akka fakkeenya barsiisa
dhugaatti amantii fi jaalala Kiristoos Yesuusiin qabdu
jabeessii qabadhu. **14** Waan gaarii imaanaa sitti kenname
sana gargaarsa Hafuura Qulqulluu nu keessa jiraatu
sanaatiin eegi. **15** Namoonni biyya Asiyaa keessa jiraatan
hundinuu akka narraa gara galan ni beekta; Fiigeloosii fi
Hermoogenees isaan keessa jiru. **16** Oneesifooros yeroo
baay'ee waan na boqochiiseef Gooftaan warra mana
isaa jiraataniif araara haa buusu; inni hidhamuu kootti
illee hin qaanofneetii. **17** Akkasumas inni yeroo Roomaa
dhufetti hamma na argutti dhimmee na barbaadaa ture.
18 Akka inni guyyaa sanatti Gooftaa irraa araara argatuuf
fedhii Gooftaa haa ta'u! Inni Efesoon keessatti karaa
baay'een akka na tajaajile ati iyyuu sirriitti beekta.

2 Kanaafuu yaa ilma ko, ayyaana Kiristoos Yesuusiin
jabaadhu. **2** Waan fuula dhuga baatota baay'ee duratti
narraa dhageesse sana namoota amanamoo kanneen
warra kaan barsiisuu danda'anitti imaanaa kenni. **3**
Atis akkuma loltuu jabaa kan Kiristoos Yesuusiitti nu
wajjin dhiphadhu. **4** Namni loltummaan tajaajilu kam
iyyuu ajajaa isaa gammachiisuu yaala malee dhimma
jireenyaatiin of hin xaxu. **5** Akkasumas dorgomaan tokko
yoo akka malutti dorgome malee gonfoo hin argatu.
6 Qonnaan bulaan jabaatee hojjetus ija qooddachuutti
nama jalqabaa ta'uu qaba. **7** Waan ani sitti himu kana
qalbeeffadhu; Gooftaan waan hunda keessatti hubannaa
siif kennaatii. **8** Yesuus Kiristoos isa warra du'an keessaa
kaafame, isa sanyii Daawit irraa dhalate yaadadhu.
Kun wangeela koo **9** kan ani isaaf jedhee akka nama
yakka hojjete tokkootti hamma foncaan hidhamuutti
dhiphachaafii jiruu dha. Dubbiin Waaqaa garuu hin
hidhamu. **10** Kanaafuu akka warri filataman fayyina
Kiristoos Yesuusiin ta'e sana ulfina bara baraa wajjin
argataniif ani isaaniif jedhee waan hundumaa nan obsa.
(aiōnios g166) **11** Dubbichi amanamaan akkana jedha: Nu
isa wajjin yoo duune, isa wajjin ni jiraanna; **12** nu yoo
obsine, isa wajjin ni moona. Nu yoo isa ganne, innis nu
gana. **13** Nu yoo amanamoo ta'uu baanne, inni amanamaa
ta'ee jiraata; inni of ganuu hin danda'uutii. **14** Wantoota
kanneen isaan yaadachiisi; waa'ee jechootaatiinis akka
wal hin lolleef fuula Waaqaa duratti isaan akeekkachiisi;
wanni akkasii warra dhaga'an ni diiga malee waa tokko
illee hin fayyaduutii. **15** Atis dubbii dhugaa sana sirriitti
qabachuudhaan hojjetaa qoratamee fudhatame kan itti
hin qaanofne ta'iitii fuula Waaqaa duratti of dhi'eessuuf
tattaaffadhu. **16** Garuu dubbii faayidaa hin qabne
irraa fagaadhu; dubbiin akkasii ittuma caalchisee nama
Waaqaa ta'uu irraa nama fageessaatii. **17** Barsiisni
isaaniis akka dhukkuba gaangiriinii babal'achaa deema.
Himenewoosii fi Filexoosis isaan keessatti argamu; **18**
isaanis du'aa ka'uun ta'ee darbeera jechuudhaan dhugaa
irraa fagaataniiru. Amantii namoota tokko tokkoos ni
balleessu. **19** Garuu hundeen Waaqaa hin sochoofamne
kan chaappaa, "Gooftaan warra kan isaa ta'an ni beeka,"
akkanumas "Namni maqaa Gooftaa waammatu hundi
hammina irraa haa deebi'u" jedhuun chaappeffame
jabaatee dhaabateera. **20** Mana guddaa tokko keessa
mi'a warqeetii fi meetii qofa utuu hin ta'in, mi'i mukaatii
fi suphees jira; kana keessaas tokko tokko ulfinaaf,
kaan immoo salphinaaf oola. **21** Namni tokko yoo
salphina kana irraa of qulqulleesse, inni mi'a ulfinaa
kan qulqulleeffame, kan Gooftaa isaa fayyaduu fi kan
hojii gaarii kam iyyuu hojjechuuf qopheeffame ta'a. **22**
Atis hawwii hamaa yeroo dargaggummaa irraa baqadhu;
warra garaa qulqulluun Gooftaa waammatan wajjin
qajeelummaa, amantii, jaalalaa fi nagaa duukaa bu'i. **23**
Falmii faayidaa hin qabnee fi gowwummaa keessa hin
seenin; kun akka lola fidu atuu ni beektaatii. **24** Garbichi
Gooftaa kan nama hundumaaf garaa laafu, kan barsiisuu
danda'uu fi obsa qabeessa ta'uu qaba malee kan namaan
wal lolu ta'uu hin qabu. **25** Innis akka Waaqni qalbii
jijjiirrannaa gara dhugaa beekuutti isaan geessu isaaniif
kennu abdachaa warra isaan morman garraamummaan
sirreessuu qaba; **26** akkasiinis isaan qalbii horatanii
kiyyoo diiyaabiloos kan akka isaan fedhii isaa guutaniif
isaan booji'e sana jalaa ba'u.

3 Garuu guyyoota dhumaa keessa yeroon rakkinaa
akka dhufu hubadhu. **2** Namoonni of jaallattoota,
jaallattoota maallaqaa, of jajjoota, of tuultota, warra
Waaqa arrabsan, warra abbaa fi haadha isaaniitiif hin
ajajamne, warra hin galateeffanne, warra qulqullummaa

hin qabne, **3** warra jaalala hin qabne, warra dhiifama
hin goone, warra maqaa nama balleessan, warra of
hin qabne, gara jabeeyyii, warra waan gaarii hin
jaallanne, **4** gantoota, warra akka malee jarjaran, warra
of bokoksan, warra Waaqa jaallachuu irra waan isaan
gammachiisu jaallatan ni ta'u; **5** warra Waaqaaf bulan ni
fakkaatu; garuu humna isaa ni ganu. Ati warra akkasii
irraa fagaadhu. **6** Isaan warra manneen seenuudhaan
dubartoota dadhaboo warra cubbuun isaan irra tuulamee
fi warra hawwii gosa hundaatiin asii fi achi raafaman
booji'anii dha; **7** dubartoonni kunneen yeroo hunda ni
baratu; garuu gonkumaa dhugaa beekuutti dhufuu hin
danda'an. **8** Akkuma Yaaneesii fi Yaambirees Museen
morman sana namoonni qalbiin isaanii badee waa'ee
amantiitti fudhatama dhaban kunneenis dhugaadhaan
ni mormu. **9** Ta'us gowwummaan isaanii waan akkuma
namoota sanaa nama hunda biratti ifatti ba'uuf isaan
fagoo hin deeman. **10** Ati garuu barsiisa ko, haala jireenya
koo, kaayyoo koo, amantii koo, obsa koo, jaalala koo,
jabaadhee dhaabachuu koo hundumaa duukaa buuteerta;
11 ari'atamuu koo, rakkina kootii fi waan Anxookiiyaatti,
Iqooniyoonii fi Lisxiraanitti narra ga'e, ari'atama garaa
garaa kan ani obsaan keessa darbes duukaa buuteerta.
Gooftaan garuu waan kana hunda jalaa na baase. **12**
Dhugumaanuu namni Kiristoos Yesuusiin nama Waaqaa
ta'ee jiraachuu barbaadu kam iyyuu ni ari'atama; **13**
namoonni hamoonii fi gowwoomsitoonni garuu nama
gowwoomsaa, of illee gowwoomfamaa hamminaan
ittuma caalaa deemu. **14** Ati garuu waan barattee
fi waan hubatte sanatti jabaadhu; eenyu irraa akka
baratte beektaatii; **15** akkasumas ati ijoollummaa keetii
jalqabdee Katabbiiwwan Qulqulluu kanneen waa'ee
fayyina karaa Kiristoos Yesuusitti amanuutiin argamu
sanaaf ogeessa si taasisuu danda'an akkamitti akka
baratte ni beekta. **16** Katabbiin Qulqulluun hundi hafuura
afaan Waaqaatii ba'een kennaman; isaanis barsiisuuf,
akeekkachiisuuf, sirreessuu fi qajeelummaan leenjisuuf
ni fayyadu; **17** kunis akka namni Waaqaa hojii gaarii
hundumaaf guutummaatti hidhatee qophaa'uuf.

4 Ani fuula Waaqaa duratti, fuula Kiristoos Yesuus
isa warra jiraatanii fi warra du'anitti muruuf jiruu
durattis mul'achuu isaatii fi mootummaa isaatiin sin
gorsa. **2** Dubbicha lallabi; yeroo mijaa'aattis ta'u yeroo
hin mijoofnetti qophaa'i; obsa guddaa fi barsiisa of
eeggannaatiin sirreessi; ifadhu; jajjabeessis. **3** Yeroon itti
namoonni barsiisa dhugaa dhaga'uuf obsa hin qabaanne
ni dhufaatii. Qooda kanaa akka waan gurri isaanii inni
hooqsisu sun dhaga'uu barbaadu itti himaniif hawwii
isaanii guutachuuf barsiistota baay'ee ofii isaaniitiif
walitti qabatu. **4** Gurra isaaniis dhugaa dhaga'uu irraa
garagalchanii gara oduu hundee hin qabneetti deebisu.
5 Ati garuu waan hunda keessatti ilaallachaa deemi;
rakkina obsi; hojii tajaajilaan wangeelaa tokko hojjetu
hojjedhu; tajaajila kees fiixaan baasi. **6** Ani ammuma
iyyuu akka dhibaayyuutti dhangalaafamuuf qophaa'eera;
yeroon deemsa koos ga'eera. **7** Ani lola gaarii loleera;
dorgommii xumureera; amantiis eegeera. **8** Amma
gonfoon qajeelummaa na eeggata; isas Abbaa Murtii
qajeelaa, Gooftichatu guyyaa sana naa kenna; kanas
warra mul'achuu isaa jaallatan hundaaf kenna malee
ana qofaaf miti. **9** Dafii gara koo kottu; **10** Deemaas
addunyaa kana jaallatee na dhiisee gara Tasaloniiqee
deemeeraatii. Qeerqis gara Galaatiyaa, Tiitoon immoo
gara Dilmaaxiyaa deemaniiru. **(aiōn g165)** **11** Luqaas
qofatu na bira jira. Maarqos waan tajaajila koo keessatti
na gargaaruuf isa of duukaa fidii kottu. **12** Ani Xikiqoosin
Efesoonitti ergeera. **13** Ati yommuu dhuftutti waaroo
ani Xiroo'aasitti Kaariphoos biratti dhiisee fi kitaabota
maramoo, keessumattuu kitaabota gogaa duugamaa
sana naa fidi. **14** Iskindiroos tumtuun naasii sun akka
malee natti hammaate. Gooftaan akka hojii isaatti ni
deebisaaf. **15** Namichi kun waan akka malee ergaa
keenya mormeef atis isa irraa of eeggachuu qabda. **16**
Yeroo ani falmata koo kan jalqabaa dhi'eeffadhetti hundi
isaanii iyyuu na dhiisanii deeman malee namni tokko
iyyuu na hin gargaarre. Anis akka wanni kun isaanitti
hin lakkaa'amneef Waaqa nan kadhadha. **17** Garuu akka
karaa kootiin ergaan guutummaatti lallabamuu fi akka
Namoonni Ormaa hundi dhaga'aniif Gooftaan na bira
dhaabatee na jajjabeesse. Anis afaan leencaa jalaa nan
baafame. **18** Gooftaan waan hamaa hunda jalaa na baasee
mootummaa isaa kan samiiti nagumaan na galcha.
Bara baraa hamma bara baraatti ulfinni isaaf haa ta'u.
Ameen. **(aiōn g165)** **19** Phirisqilaa fi Aqiilaatti, warra mana
Oneesifooros jiraatanittis nagaa naa himi. **20** Erisxoos
Qorontositti hafe; Xiroofiimoos immoo dhukkubsannaan
ani Miilexoositti isa dhiise. **21** Gannaan dura dafii
kottu. Ewugiloos nagaa siif dhaama; Phuudeniis, Liinoos,
Qilaawudiyaa fi obboloonni hundinuus akkasuma nagaa
siif dhaamu. **22** Gooftaan hafuura kee wajjin haa ta'u.
Ayyaanni si wajjin haa ta'u.

Tiitoo

1 Phaawulos isa amantii filatamtoota Waaqaatii fi
dhugaa beekuu gara Waaqaaf buluutti nama geessuuf
garbicha Waaqaatii fi ergamaa Yesuus Kiristoos ta'e
irraa; **2** kunis abdii jireenya bara baraa isa Waaqni
hin sobne sun jalqaba addunyaatiin dura waadaa gale
irratti kan hundeeffamee dha; **(aiōnios g166)** **3** innis
yommuu yeroon murteeffame sun ga'etti karaa lallaba
isa ajaja Fayyisaa keenya Waaqaatiin imaanaa natti
kennameetiin dubbii isaa ifatti baaseera, **4** Gara Tiitoo
isa amantii walii wajjin qabnuun ilma koo dhugaa
ta'eetti: **5** Sababiin ani Qareexitti si hambiseef akka
ati waan utuu hin xumuramin hafe toora qabsiiftuu fi
akkuma ani si ajajettis magaalaawwan hunda keessatti
jaarsolii muudduuf ture. **6** Jaarsi tokko kan mudaa
hin qabne, dhirsa niitii tokkittii, kan ijoolleen isaa
amananii jireenya gad dhiisiitii fi ajajamuu diduun
maqaan isaanii hin badin ta'uu qaba. **7** Phaaphaasiin
tokko sababii hojiin Waaqaa imaanaa isatti kennameef
inni nama mudaa hin qabne ta'uu qaba malee kan of
tuulu, kan dafee aaru, kan machaa'u, kan lola jaallatuu
fi kan karaa hin malleen bu'aa argachuuf tattaaffatu
ta'uu hin qabu. **8** Qooda kanaa inni nama keessumaa
simatu, nama waan gaarii jaallatu, kan of qabu, qajeelaa,
qulqulluu fi nama naamusa qabu ta'uu qaba. **9** Inni
akka barsiisa dhugaatiin warra kaan gorsuu, warra
barsiisa sanaan morman immoo akka dogoggora isaanii
itti himee amansiisuu danda'uuf akkuma barsiifametti
dubbii amanamaa sana jabeessee qabachuu qaba.
10 Finciltoonni baay'een, warri dubbii faayidaa hin
qabne dubbatanii fi gowwoomsitoonni keessumattuu
miseensonni garee warra dhagna qabatanii hedduutu
jiraatii. **11** Isaan bu'aa hin malle argachuuf jedhanii
waan barsiisuun isaan irra hin jirre barsiisuudhaan
waan maatii guutuu diiganiif afaan qabachiifamuu qabu.
12 Raajota isaanii keessaa tokko, "Warri Qareexi yeroo
hunda sobdoota; bineensota hamoo dha; albaadheyyii
dhibaa'oo dha" jedheera. **13** Dhuga ba'umsi kun dhugaa
dha. Kanaafuu akka isaan amantii dhugaa qabaataniif
jabeessii isaan ifadhu. **14** Akka isaan mammaaksa
Yihuudootaa kan hundee hin qabne yookaan ajaja warra
dhugaadhaan mormanii duukaa hin buuneefis jabeessii
isaan ifadhu. **15** Warra qulqullaa'oof wanni hundinuu
qulqulluu dha; warra xuraa'oo fi warra hin amanneef
garuu wanni tokko iyyuu qulqulluu miti. Dhugumaanuu
yaadni isaaniitii fi qalbiin isaanii xuraa'eera. **16** Isaan nu
Waaqa beekna jedhu; hojii isaaniitiin garuu isa ganu.
Isaan jibbamoo dha; warra hin ajajamnee fi warra waan
gaarii tokko iyyuu hojjechuuf ga'umsa hin qabnee dha.

2 Ati garuu waan barsiisa dhugaa wajjin deemu barsiisi.
2 Jaarsoliin akka amala qabeeyyii, kabajamoo fi
warra of qaban ta'aniif, akkasumas akka warra amantii
dhugaa, jaalalaa fi obsa qabaatan barsiisi. **3** Akkasuma
immoo jaartoliin akka jireenya isaaniitiin kabajamoo
ta'an, akka waan gaariis barsiisan malee akka maqaa
nama hin balleessine yookaan akka dhugaatii daadhii
wayinii baay'eetiin hin fudhatamne isaan barsiisi. **4**
Yoos isaan akka dubartoonni shamarran dhirsoota
isaanii fi ijoollee isaanii jaallatan barsiisuu ni danda'u;
5 akka dubbiin Waaqaa hin tuffatamneefis akka of
qaban, akka qulqullaa'an, akka hojii mana keessaatiin
qabaman, akka arjoota ta'an, akka dhirsoota isaaniitiif
ajajaman ni barsiisu. **6** Akkasumas dargaggoonni akka
of qabaniif gorsi. **7** Waan hunda keessatti waan gaarii
hojjechuun fakkeenya isaaniif ta'i. Barsiisa kee keessatti
amanamaa, kabajamaa fi nama akka salphaatti hin
ilaalamne ta'i; **8** akka warri siin morman waa'ee keenya
waan hamaa dubbatan tokko illee dhabanii qaana'aniifis
dubbii dhugaa kan tuffatamuu hin dandeenye dubbadhu.
9 Garboonni waan hundaan akka gooftota isaaniitiif
ajajaman, akka gooftota isaanii gammachiisuu yaalan,
akka waan gooftonni isaanii dubbataniif deebii mormii
hin deebifne barsiisi; **10** akka isaan gooftota isaanii
jalaa hin hanne, garuu akka barsiisni Fayyisaa keenya
Waaqaa karaa hundumaan hawwataa ta'u gochuuf akka
isaan amanamummaa guutuu argisiisan barsiisi. **11**
Ayyaanni Waaqaa kan fayyina fidu nama hundatti
mul'ifameeraatii. **12** Ayyaanni kunis Waaqa malee
jiraachuu fi hawwii addunyaa ganuun bara kana keessa
jireenya of qabiisaa, jireenya qajeelummaatii fi jireenya
Waaqatti buluu akka jiraannu nu barsiisa; **(aiōn g165)** **13**
kunis yommuu nu abdii keenya isa eebbifamaa jechuunis
mul'achuu ulfina Waaqa keenya guddichaatii fi Fayyisaa
keenya Yesuus Kiristoos eeggachaa jirrutti ta'a; **14** innis
hammina hunda irraa nu furuu fi saba ofii isaa warra
waan gaarii hojjechuuf hinaafan ofiif qulqulleeffachuuf
jedhee of dabarsee nuuf kenneera. **15** Egaa wantoonni
ati barsiisuu qabdu kanneenii dha. Taayitaa guutuun
jajjabeessi; ifadhus. Namni tokko iyyuu si hin tuffatin.

3 Ati akka namoonni bulchitootaa fi abbootii
taayitaatiif bulan, akka ajajamanii fi akka waan gaarii
kam iyyuu hojjechuuf qophaa'oo ta'an yaadachiisi; **2**
akka isaan maqaa nama tokko illee hin balleessine,
akka namoota nagaatii fi obsa qabeeyyii ta'an, akka
nama hundaaf garraamummaa argisiisanis yaadachiisi.
3 Nu mataan keenyas duraan warra gowwoota, warra
hin ajajamne, warra gowwoomfamnee fi warra dharraa
hamaa fi gammachuu gosa hundaatiif garboomfamne
turre. Namootaan jibbamaa fi walis jibbaa, hamminaa
fi hinaaffaan jiraachaa turre. **4** Yommuu gaarummaa
fi jaalalli Fayyisaa keenya Waaqaa mul'atetti garuu,
5 inni sababii qajeelummaa nu hojjenneetiif utuu
hin ta'in sababii araara isaatiif jedhee nu fayyise.
Inni dhiqannaa lammata dhalachuutii fi haaromsuu
Hafuura Qulqulluutiin nu fayyise; **6** hafuurri kunis
isa Waaqni karaa Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoosiin
arjummaadhaan nurratti dhangalaase sana; **7** kunis
akka nu ayyaana isaatiin qajeeltota taasifamnee abdii
jireenya bara baraa qabaachuun dhaaltota taanuuf.
(aiōnios g166) **8** Jechi kunis amanamaa dha. Warri Waaqa
amanatan akka waan gaarii hojjechuuf of eeggannaan
of kennan, akka ati cimsitee waan kana dubbattu nan
barbaada. Kunis waan akka malee gaarii fi waan nama
hundumaa fayyaduu dha. **9** Ati garuu falmii faayidaa
hin qabnee fi hidda dhalootaa lakkaa'uu irraa, waa'ee
seeraa irratti wal mormuu fi wal loluu irraa fagaadhu;

kun waan bu'aa hin qabnee fi waan hin fayyadnee
dhaatii. **10** Nama gargar ba'uu fidu tokko yeroo tokko
akeekkachiisi; yeroo lammaffaas akeekkachiisi. Ergasii
immoo isa irraa fagaadhu. **11** Namni akkasii akka
micciiramaa fi cubbamaa ta'e atuu beekta; inni nama
ofuma isaatti muruu dha. **12** Ani waanan yeroo gannaa
Niqoophiliyoonitti dabarsuuf murteesseef akkuma ani
Arxemaas yookaan Xikiqoosin sitti ergeen dafii kottu. **13**
Zenaas abukaattichaa fi Apholoosin imala isaanii irratti
gargaaruuf waan dandeessu hunda godhi; waan isaan
barbaachisu hunda qabaachuu isaanii illee mirkaneessi.
14 Namoonni keenya akka waan guyyaa guyyaatti isaan
barbaachisu hojjetanii argatanii fi akka jireenya bu'aa hin
qabne hin jiraanneefis waan gaarii hojjechuuf of kennuu
barachuu qabu. **15** Warri na wajjin jiran hundinuu nagaa
siif dhaamu. Warra amantiin nu jaallatanitti nagaa nuuf
himi. Ayyaanni hunda keessan wajjin haa ta'u.

Fiilmoonaa

1 Phaawulos isa Kiristoos Yesuusiif jedhee hidhamee
fi obboleessa keenya Xiimotewos irraa, **2** akkanumas
gara obboleettii keenya Aphifiyaatti, gara Arkiphaa isa nu
wajjin loltuu ta'eetti, gara waldaa kiristaanaa ishee mana
keetti walitti qabamtuuttis: **3** Abbaa keenya Waaqaa
fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii fi nagaan
isiniif haa ta'u. **4** Ani yeroo kadhannaa koo keessatti
si yaadadhu hunda Waaqa koo nan galateeffadha; **5**
ani waa'ee amantii kee kan ati Gooftaa Yesuusitti
qabduu fi waa'ee jaalala kee kan ati qulqulloota isaa
hundaaf qabduu nan dhaga'aatii. **6** Ani akka ati waa'ee
waan gaarii nu Kiristoosiin qabnu hundumaa hubannaa
guutuu qabaattee amantii kee namaan ga'uuf jabaattu
nan kadhadha. **7** Yaa obboleessa, waan ati garaa
qulqullootaa qabbaneessiteef jaalalli kee gammachuu
fi jajjabina guddaa naa kenneera. **8** Kanaafuu ani
akka ati waan hojjechuu qabdu hojjetu si ajajuuf yoo
Kiristoosiin ija jabina qabaadhe illee, **9** sababii jaalalaatiif
cimseen si kadhadha. Egaa ani Phaawulos jaarsichii fi
ammas Kiristoos Yesuusiif kanan hidhame, **10** ilma koo
Oneesimoos isa ani hidhamuu kootiin dhalche sanaaf
sin kadhadha. **11** Inni kanaan dura nama homaa si hin
fayyadne ture; amma garuu siifis anaafis nama faayidaa
qabu ta'eera. **12** Ani isa, nama akka garaa kootii sana
deebisee gara keetti nan erga. **13** Ani yeroon wangeelaaf
hidhametti inni iddoo kee bu'ee akka na tajaajiluuf of
biratti isa hambifachuu barbaadeen ture. **14** Ani garuu
gaarummaan kee utuu dirqamaan hin ta'in fedhiidhaan
akka ta'uuf waanuma tokko illee eeyyama kee malee
gochuu hin barbaanne. **15** Tarii inni yeroo gabaabaaf
siin gargar ba'uun isaa akka ati deebiftee isa simattee
hamma dhumaatti of bira tursituuf ta'a; **(aiōnios g166)**
16 atis si'achi akka garbichaatti utuu hin ta'in, akka
obboleessa jaallatamaa garbicha caalu tokkootti isa
simadhu. Inni keessumattuu erga anaaf akkas jaallatamaa
ta'e siif immoo fooniinis Gooftaadhaanis hammam
caalaa jaallatamaa haa ta'u ree? **17** Egaa ati yoo akka
michuu keetiitti na ilaalte akkuma na simatutti isas
simadhu. **18** Yoo inni waanuma tokkoon illee si yakkee
jiraate yookaan ati yoo waanuma tokko illee isa irraa
qabaatte natti lakkaa'i. **19** Ani Phaawulos siifan kaffala
jedhee harkuma kootiin barreesseera. Akka ati mataan
kee iyyuu kan koo taate ani homaa sitti hin himu. **20**
Egaa yaa obboleessa, ani Gooftaadhaan faayidaa kana
sirraa argachuu nan barbaada; Kiristoositti garaa koo
naa qabbaneessi. **21** Akka ati waan ani si kadhadhu
caalaa naa gootu beekuudhaan ajajamuu kee amanadhee
siifan barreessa. **22** Kana malees ani kadhannaa
keessaniin akkan isiniif kennamu waanan abdadhuuf
mana boqonnaa naa qopheessi. **23** Ephaafiraan inni
Kiristoos Yesuusiif jedhee na wajjin hidhame nagaa
siif dhaama. **24** Akkasumas warri na wajjin hojjetan
Maarqos, Arisxirokoos, Deemaasii fi Luqaas nagaa siif
dhaamu. **25** Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos
hafuura keessan wajjin haa ta'u.

Ibroota

1 Bara durii Waaqni yeroo baay'ee fi karaa adda
addaatiin raajotaan abbootii keenyatti dubbatee
ture; **2** bara dhumaa kana keessa garuu Ilma isaa kan
inni dhaaltuu waan hundumaa godhee muudeen nutti
dubbate; isumaanis addunyaawwan uume. **(aiōn g165)** **3**
Ilmi calaqqisa ulfina Waaqaa ti; eenyummaa Waaqaas
akkuma jirutti mul'isa; dubbii isaa humna qabeessa
sanaanis waan hunda hirkisee baata. Innis erga cubbuu
keenya nurraa qulqulleessee booddee samii irra mirga
Waaqa ulfina qabeessa sanaa taa'e. **4** Akkuma maqaan
inni dhaale sun kan ergamootaa caalaa guddaa ta'e
sana innis ergamoota caalaa guddaa dha. **5** Waaqni
ergamoota keessaa isa kamiin, "Ati Ilma koo ti; ani har'a
si dhalcheera" Yookaan isa kamiin, "Ani isaaf Abbaa nan
ta'a; innis Ilma naa ta'a" jedhee beeka? **6** Akkasumas
Waaqni yommuu Ilma isaa hangafa gara addunyaa
kanaatti ergutti, "Ergamoonni Waaqaa hundi isa haa
waaqeffatan" jedha. **7** Yommuu waa'ee ergamootaa
dubbatus, "Inni ergamoota isaa hafuurota, tajaajiltoota
isaa immoo arraba ibiddaa godha" jedha. **8** Waa'ee
Ilmaa garuu akkana jedha; "Yaa Waaqayyo, teessoon
kee bara baraa hamma bara baraatti ni jiraata; bokkuun
qajeelummaas bokkuu mootummaa keetii ni ta'a. **(aiōn
g165)** **9** Ati qajeelummaa jaallatte; jal'ina immoo ni jibbite;
kanaafuu Waaqayyo Waaqni kee zayitii gammachuutiin
si dibee, hiriyoota kee si caalchise." **10** Akkasumas
inni akkana jedha; "Yaa Gooftaa, ati jalqabatti lafa
hundeessite; samiiwwanis hojii harka keetii ti. **11** Isaan
ni badu; ati garuu ni jiraatta; hundumti isaanii akkuma
uffataa ni moofa'u; **12** ati akkuma wayyaatti isaan marta;
isaan akkuma uffataatti geeddaramu; ati garuu sanuma;
umuriin kees gonkumaa dhuma hin qabu." **13** Waaqni
ergamoota keessaa isa kamiin, "Hamma ani diinota kee
ejjeta miilla keetii godhutti, gara mirga koo taa'i" jedhe?
14 Ergamoonni hundinuu hafuurota tajaajilan kanneen
warra fayyina dhaalan tajaajiluuf ergaman mitii?

2 Kanaafuu nu akka waan dhageenye irraa hin
jal'anneef waan sana irratti xiyyeeffannoo guddaa
gochuu qabna. **2** Sababiin isaas erga dubbiin
ergamootaan dubbatame sun eegamuu qabaatee,
seera cabsuu fi ajajamuu diduun hundis erga adabbii
malu argatanii, **3** yoos nu yoo fayyina guddaa
akkanaa tuffanne, akkamitti adabbii kana jalaa baana
ree? Fayyinni jalqabatti Gooftaadhaan labsame kun
warra dhaga'aniin nuuf mirkaneeffame. **4** Waaqni
mallattoon, raajii fi hojii dinqii adda addaatiin akkasumas
kennaawwan Hafuura Qulqulluu kanneen akka fedhii
isaatti kennamaniin dhugaa ba'eera. **5** Inni addunyaa
dhufuuf jiru, kan nu waa'ee isaa dubbannu sana
ergamoota jala hin galchine. **6** Namni tokko garuu iddoo
tokkotti akkana jedhee dhugaa ba'eera; "Akka ati isaaf
yaadduuf namni maali? Akka isaaf dhimmituuf ilmi
namaa maali? **7** Ati xinnoo ishee ergamootaa gad isa
goote; ulfinaa fi kabajaan isa gonfite; hojii harka keetii
irrattis isa muudde. **8** Waan hundas miilla isaa jala
galchite." Inni yommuu waan hunda isa jala galchetti
wanni inni utuu isa jala hin galchin hambise tokko iyyuu
hin jiru. Ta'us yeroo ammaa wanni hundinuu isa jala galee
hin arginu. **9** Garuu Yesuus inni ayyaana Waaqaatiin
nama hundaaf du'a dhandhamuuf jedhee xinnoo ishee
ergamootaa gad ta'ee ture sun dhiphina du'aa waan
dhiphateef amma ulfinaa fi kabajaan gonfamee argina.
10 Waaqni wanni hundi isaaf jiraatuu fi isaan jiraatu sun
ilmaan baay'ee gara ulfinaatti geessuuf jedhee mataa
fayyina isaanii dhiphina kan hir'ina hin qabne gochuun
isaaf ni mala ture. **11** Inni namoota qulqulleessuu fi
kanneen qulqulleeffaman hundi kanuma abbaa tokkoo
ti. Kanaafuu Yesuus obboloota jedhee isaan waamuu
hin qaana'u. **12** Inni, "Maqaa kee obboloota kootti nan
labsa; waldaa kiristaanaa keessattis faarfannaadhaan sin
jajadha" jedha. **13** Akkasumas, "Ani isa nan amanadha"
jedha. Ammas inni, "Anii fi ijoolleen Waaqayyo naa
kenne kunoo ti" jedha. **14** Sababii ijoolleen sun foonii fi
dhiiga qabaniif, Yesuusis du'a ofii isaatiin diiyaabiloos
isa du'a irratti humna qabu sana balleessuuf jedhee
namummaa isaanii qoodate; **15** innis warra bara jireenya
isaanii hunda garbummaa sodaa du'aatiin hidhamanii
turan bilisa baasuuf jedhee waan kana godhe. **16**
Inni dhugumaanuu sanyii Abrahaam gargaaruuf malee
ergamoota Waaqaa gargaaruuf miti. **17** Kanaafuu
inni Waaqa tajaajiluu keessatti akka luba ol aanaa
araara qabeessaa fi amanamaa ta'uuf, akka cubbuu
namootaatiif araara buusuuf waan hundaan obboloota
isaa fakkaachuutu isa irra ture. **18** Inni mataan isaa
waan dhiphina keessatti qorameef warra qoramaa jiran
gargaaruu ni danda'a.

3 Kanaafuu yaa obboloota qulqulloota, warra waamicha
samii keessatti hirmaattan, Yesuus ergamaa fi luba ol
aanaa amantii keenyaa sana ilaalaa. **2** Akkuma Museen
mana Waaqaa hunda keessatti amanamaa ture sana innis
isa isa muudeef amanamaa ture. **3** Akkuma namni mana
ijaaru tokko mana sana caalaa kabaja guddaa qabu, innis
Musee caalaa kabaja guddaa qaba. **4** Tokkoon tokkoon
manaa namaan ijaaramaatii; kan waan hunda ijaare
garuu Waaqa. **5** Museen waan fuul duratti dubbatamuuf
jiru dhugaa ba'uuf akka tajaajilaa tokkootti mana Waaqaa
hunda keessatti amanamaa ture. **6** Kiristoos garuu
akka Ilmaatti mana Waaqaa irratti amanamaa dha.
Nus yoo ija jabina keenyaa fi abdii ittiin boonnu sana
jabeessinee qabanne, nu mana isaa ti. **7** Kanaafuu akkuma
Hafuurri Qulqulluun jedhu: "Isin yoo har'a sagalee isaa
dhageessan, **8** akka yeroo qorumsaa gammoojjii keessatti
finciluun gootan sana, mataa hin jabaatinaa; **9** abbootiin
keessan achitti na qoranii na ilaalan; waggaa afurtamas
waan ani hojjedhe argan. **10** Kanaafuu ani dhaloota
sanatti aaree, 'Yeroo hunda qalbii isaaniitiin dogoggoru;
isaan karaa koo hin beekne' jedhe. **11** Kanaafuu ani
dheekkamsa kootiin, 'Isaan boqonnaa kootti hin galan'
jedhee kakadhe." **12** Yaa obboloota, akka isin keessaa
namni tokko iyyuu garaa hamaa fi hin amanne kan
Waaqa jiraataa irraa nama fageessu hin qabaanneef of
eeggadhaa. **13** Garuu isin keessaa akka namni tokko iyyuu
gowwoomsaa cubbuutiin mata jabeessa hin taaneef
utuu "Har'a" jedhamaa jiruu guyyuma guyyaan wal

jajjabeessaa. **14** Nus yoo amantii keenya isa jalqabaa
sana hamma dhumaatti jabeessinee qabanne Kiristoos
wajjin hirmaattota ni taanaatii. **15** Kunis akkuma, "Isin
yoo har'a sagalee isaa dhageessan, akka yeroo fincilaa
sana, mataa hin jabaatinaa" jedhamee barreeffamee
dha. **16** Warri dhaga'anii fincilan sun eenyu? Warra
Museen qajeelchee Gibxii baase sana hunda mitii? **17**
Waaqni waggaa afurtama eenyu faatti aare? Warruma
cubbuu hojjetanii reeffi isaanii gammoojjii keessatti
kukkufe sanatti mitii? **18** Yoo warruma ajajamuu didan
sana ta'e malee Waaqni akka isaan gonkumaa boqonnaa
isaatti hin galleef eenyu faatti kakate ree? **19** Kanaafuu
akka isaan sababii amantii dhabuu isaaniitiif boqonnaa
sanatti galuu hin danda'in argina.

4 Kanaaf waadaan boqonnaa isaatti galuu sun amma
iyyuu waan jiruuf isin keessaa namni kam iyyuu
utuu boqonnaa sanatti hin galin akka hin hafne of
haa eeggannu. **2** Wangeelli isaanitti lallabame nuttis
lallabameeraatii; garuu dubbiin lallabame sun waan
amantii isaaniitiin wal hin fudhanneef warra dhaga'an
sanaaf faayidaa tokko illee hin kennine. **3** Nu warri
amanne boqonnaa sanatti ni galla; kunis akkuma inni,
"Kanaafuu ani dheekkamsa kootiin, 'Isaan boqonnaa
kootti hin galan' jedhee kakadhe" jedhu sanaa dha. Ta'us
hojiin isaa uumama addunyaatii jalqabee xumurameera.
4 Innis iddoo tokkotti waa'ee guyyaa torbaffaa; "Waaqni
guyyaa torbaffaatti hojii isaa hundumaa irraa boqote"
jedhee dubbate. **5** Ammas inni iddoodhuma kanatti,
"Isaan boqonnaa kootti hin galan" jedha. **6** Amma
iyyuu akka namoonni tokko tokko itti galaniif iddoon
boqonnaa sun hambifameera; warri duraan wangeelli
itti lallabame sun immoo sababii ajajamuu didaniif
boqonnaa sanatti hin galle. **7** Kanaafuu Waaqni deebisee
guyyaa tokko "Har'a" jedhee waamuudhaan murteesse.
Innis akkuma kanaan dura dubbatame sana bara dheeraa
booddee karaa Daawitiitiin, "Isin yoo har'a sagalee
isaa dhageessan, mataa hin jabaatinaa" jedha. **8** Utuu
Iyyaasuun boqonnaa sanatti isaan galchee jiraatee,
silaa Waaqni ergasii waa'ee guyyaa biraa hin dubbatu
tureetii. **9** Kanaafuu boqonnaan Sanbataa saba Waaqaatiif
kaa'ameera; **10** namni boqonnaa Waaqaatti galu kam
iyyuu akkuma Waaqni hojii isaa irraa boqote sana, innis
hojii isaa irraa ni boqota. **11** Kanaafuu akka namni
tokko illee fakkeenya ajajamuu diduu jara sanaa duukaa
bu'ee boqonnaa sanatti galuu hin dhabneef kottaa
boqonnaa sanatti galuuf ni tattaaffannaa. **12** Dubbiin
Waaqaa jiraataa fi kan hojjetuudhaatii. Goraadee qara
lama qabu kam iyyuu caalaa qaramaa dha; hamma
lubbuu fi hafuura, buusaa fi dhuka gargar baasutti
waraanee seena; yaadaa fi fedhii garaa namaas ni qora.
13 Uumama hunda keessaa wanti fuula Waaqaa duraa
dhokatu tokko illee hin jiru. Wanti hundi ija isaa duratti
qullaa fi saaqamaa dha; nus waa'ee mataa keenyaa deebii
kennuufii qabna. **14** Egaa luba ol aanaa guddicha isa
samiiwwan keessa darbe, Yesuus Ilma Waaqaa waan
qabnuuf kottaa amantii keenya jabeessinee qabannaa.
15 Nu luba ol aanaa dadhabbii keenya keessatti garaa
nuu hin laafne hin qabnuutii; garuu kan waan hundaan
akkuma keenya qorame qabna; ta'us inni cubbuu hin
hojjenne. **16** Kanaafuu akka araara argannuu fi akka
ayyaana yeroo nu barbaachisutti nu gargaaru argannuuf
kottaa gara teessoo ayyaanaatti sodaa malee dhi'aannaa.

5 Tokkoon tokkoon luba ol aanaa namoota gidduudhaa
filatamee waan Waaqa ilaallatu irratti namoota iddoo
bu'ee sababii cubbuutiif kennaa fi aarsaa dhi'eessuuf
muudama. **2** Inni mataan isaa iyyuu waan dadhabbii
keessa jiruuf wallaaltotaa fi warra karaa irraa jallataniif
garaa laafuu ni danda'a. **3** Sababii kanaaf inni cubbuu
ofii isaatiif, akkasumas cubbuu namootaatiif aarsaa
dhi'eessuu qaba. **4** Nama akkuma Aroonitti Waaqaan
waamame malee, namni kam iyyuu ulfina kana ofii
isaatiif hin fudhatu. **5** Kiristoosis akkasuma luba ol aanaa
ta'uuf of hin ulfeessine. Waaqni garuu, "Ati Ilma koo
ti; ani har'a si dhalcheera" jedheen. **6** Iddoo biraattis,
"Akkuma sirna Malkiiseedeqitti, ati luba bara baraa ti"
jedha. **(aiōn g165)** **7** Yesuus yeroo lafa irra jiraachaa
turetti iyya guddaa fi imimmaaniin isa du'a isa oolchuu
danda'u sanatti kadhannaa fi waammata dhi'eeffate;
sababii inni sodaa Waaqaa qabuufis kadhannaan isaa
ni dhaga'ameef. **8** Inni Ilma ta'u iyyuu dhiphina isaa
sana irraa ajajamuu barate; **9** erga kan mudaa hin
qabne taasifamee immoo warra isaaf ajajaman hundaaf
burqaa fayyina bara baraa ta'e. **(aiōnios g166)** **10** Akka
sirna Malkiiseedeqittis luba ol aanaa jedhamee Waaqaan
waamame. **11** Nu waa'ee isaa waan jennu baay'ee qabna;
isin garuu waan hubachuutti dadhaboo taataniif isinii
ibsuun rakkisaa dha. **12** Isin yeroo kanatti barsiistota
ta'uu qabdu ture; isin immoo nama waa'ee dhugaa
dubbii Waaqaa kan jalqabaa irra deebi'ee isin barsiisutu
isin barbaachisa. Nyaata jabaataas utuu hin ta'in aannan
isin barbaachisa. **13** Namni aannaniin jiraatu kam iyyuu
waan amma illee daa'ima ta'eef dubbii qajeelummaa hin
beeku. **14** Nyaanni jabaataan garuu namoota bilchaatoo
kanneen waan gaarii fi waan hamaa gargar baasanii
beekuuf of leenjisaniif ta'a.

6 Kanaafuu kottaa barsiisa waa'ee Kiristoos isa jalqabaa
sana dhiifnee gara bilchinaatti dabarraa; waa'ee
hojii gara du'aatti nama geessuu irraa deebi'uu fi
waa'ee Waaqatti amanuu lammata hundee hin buufnu;
2 akkasumas barsiisa waa'ee cuuphaa, waa'ee harka
nama irra kaa'uu, waa'ee du'aa ka'uu warra du'aniitii fi
waa'ee murtii bara baraa ammas hundee hin buufnu.
(aiōnios g166) **3** Nus yoo Waaqni jedhe waan kana
ni goona. **4** Warra yeroo tokko ifni ifeefii kennaa
samii dhandhamatan, kanneen Hafuura Qulqulluu irraa
qooddatan, **5** warra gaarummaa dubbii Waaqaatii fi
humna bara dhufuuf jiru sanaa dhandhamatanii **(aiōn
g165)** **6** ergasii garuu amantii irraa gara galan, gara qalbii
jijjiirrannaatti isaan fiduun hin danda'amu; sababiin
isaas isaan fedhuma isaaniitiin deebisanii Ilma Waaqaa
ni fannisu; fuula namootaa durattis salphinatti isa
saaxilu. **7** Lafti bokkaa yeroo baay'ee irratti roobu
dhugdee warra ishee qotataniif midhaan fayyadu kennitu
eebba Waaqaa argatti. **8** Lafti qoraattii fi sokorruu
biqilchitu garuu faayidaa hin qabdu; abaaramuus
geesseerti. Dhumni ishees gubamuu dha. **9** Yaa michoota

jaallatamtoota, nu yoo akkana dubbanne illee waa'ee
keessan waan wayyu, waan fayyina wajjin deemus akka
qabdan mirkaneeffanneerra. **10** Waaqni qulqulloota
tajaajiluu keessanii fi ammas tajaajiluu keessaniin
hojii isin hojjettanii fi jaalala maqaa isaatiif argisiiftan
irraanfachuuf jal'aa mitiitii. **11** Nus akka tokkoon
tokkoon keessan abdii keessan mirkaneessitanii hamma
dhumaatti tattaaffii akkanaa argisiiftan barbaanna. **12**
Nu akka isin fakkeenya warra amantii fi obsaan waan
waadaa galame sana dhaalanii duukaa buutan barbaanna
malee akka isin dhibaa'oo taatan hin barbaannu. **13**
Waaqni yeroo Abrahaamiif waadaa galetti kan isa caalu
kan inni ittiin kakatu tokko iyyuu waan hin jirreef
matuma ofiitiin kakate. **14** Innis, "Ani dhugumaan eebba,
sin eebbisa; baay'isuus si baay'isa" jedha. **15** Kanaafuu
Abrahaam obsaan eeggatee waan waadaa galame sana
argate. **16** Namoonni kan isaan caaluun kakatu; kakuun
sunis waan jedhame sana mirkaneessee akka falmiin
hundumtuu fiixaan ba'u godha. **17** Waaqni haala kaayyoo
isaa kan hin geeddaramne sana caalaatti ibsee warra
waadaa dhaalanitti argisiisuu waan barbaadeef waadaa
sana kakuudhaan cimse. **18** Egaa waan hin geeddaramne
kan Waaqni waa'ee isaanii sobuu hin dandeenye lamatu
jira; kanaafuu nu warri isatti baqanne abdii fuula keenya
dura kaa'ame sana jabeessinee qabachuuf jajjabina
guddaa qabna. **19** Nus abdii kana akka hiituu dooniitti
lubbuuf qabna. Abdiin kunis iddoo qulqulluu golgaa
duuba jiru sana ol seena; **20** iddoon kunis kan Yesuus
iddoo keenya bu'ee nu dursee itti ol seenee dha. Innis
akka sirna Malkiiseedeqitti luba ol aanaa bara baraa
ta'eera. **(aiōn g165)**

7 Malkiiseedeq mootii Saalemiitii fi luba Waaqa Waan
Hundaa Olii ture. Innis utuu Abrahaam mootota
mo'atee deebi'uu itti dhufee isa eebbise; **2** Abrahaamis
waan hundumaa kudhan keessaa tokko isaaf kenne.
Jalqabatti maqaan isaa, "Mootii qajeelummaa" jechuu
dha; ergasii immoo, "Mootii Saalem" jechuunis, "Mootii
nagaa" jechuu dha. **3** Inni abbaa yookaan haadha hin
qabu; hidda dhalootaas hin qabu; jalqaba guyyootaa
yookaan dhuma jireenyaas hin qabu; inni akkuma Ilma
Waaqaatti luba bara baraa ta'ee jiraata. **4** Egaa Abrahaam
hangafni abbootii iyyuu erga waan booji'e irraa kudhan
keessaa tokko isaaf kennee, Malkiiseedeq hammam
guddaa akka ta'e mee ilaalaa! **5** Ilmaan Lewwii warri
luboota ta'an yoo obboloonni isaanii sanyii Abrahaam
ta'an iyyuu namoota irraa jechuunis obbolootuma isaanii
irraa kudhan keessaa tokko akka fudhatan seerri ni
ajaja. **6** Namichi sanyii isaanii irraa hin ta'in kun garuu
Abrahaam isa waadaan galameef sana irraa kudhan
keessaa tokko fudhatee isa eebbise. **7** Inni xinnaan
akka isa guddaadhaan eebbifamu shakkii hin qabu. **8**
Karaa tokkoon kudhan keessaa tokko namoota du'a
hin oolleen walitti qabama; karaa kaaniin immoo isa
jiraataa ta'uun isaa dhugaa ba'ameef sanaan walitti
qabama. **9** Lewwiin inni kudhan keessaa tokko walitti
qabu mataan isaa iyyuu kudhan keessaa harka tokko
karaa Abrahaamiitiin baaseera jechuun ni danda'ama;
10 Malkiiseedeq yommuu Abrahaamin simatetti Lewwiin
mudhii abbaa ofii isaa keessa tureetii. **11** Utuu sirni
lubummaa Lewwii kan hir'ina hin qabne ta'ee, silaa lubni
biraa kan akka sirna lubummaa Aroonitti utuu hin ta'in
lubni akka sirna lubummaa Malkiiseedeqitti filatame
dhufuun isaa maaliif barbaachise ree? Seerri sirna
lubummaa Lewwii kana irratti hundeeffamee sabaaf
kennameetii. **12** Yommuu lubummaan geeddaramu
seerichis akkasuma geeddaramaatii. **13** Inni wanni
kun waa'ee isaa dubbatame sun gosti isaa kan biraa ti;
gosa kana keessaas namni tokko iyyuu takkumaa iddoo
aarsaa hin tajaajille. **14** Gooftaan keenya akka sanyii
Yihuudaa irraa dhalate beekamaadhaatii; Museenis
gosa sana ilaalchisee waa'ee lubummaa homaa hin
dubbanne. **15** Yommuu lubni akka Malkiiseedeqi kan
biraa ka'utti, wanni nu dubbanne sun ittuma caalee
ifa ta'a; **16** innis utuu ajaja fooniitiin hin ta'in humna
jireenya hin badneetiin luba ta'e. **17** Waa'ee isaas,
"Akkuma sirna Malkiiseedeqitti, ati luba bara baraa
ti" jedhamee dhugaa ba'ameeraafiitii. **(aiōn g165)** **18**
Ajajni duraa sun waan dadhabaa fi kan hin fayyadne
tureef diigameera. **19** Sababii seerri waanuma tokko
illee kan mudaa hin qabne hin godhiniif abdiin caalu
kan nu ittiin gara Waaqaatti dhi'aannu tokko dhufeera.
20 Kunis kakaa malee hin taane! Warri kaan immoo
kakaa tokko malee luboota ta'an; **21** inni garuu yeroo
Waaqni, "Gooftaan, 'Ati luba bara baraa ti' jedhee
kakateera; inni yaada isaa hin geeddaru" isaan jedhetti
kakaadhaan luba ta'e. **(aiōn g165)** **22** Yesuus sababii kakaa
kanaatiif kakuu caaluuf wabii ta'eera. **23** Luboonni durii
sababii duuti akka isaan tajaajila itti hin fufneef isaan
dhowweef baay'ee turan; **24** Yesuus garuu waan bara
baraan jiraatuuf lubummaa hin geeddaramne qaba. **(aiōn
g165)** **25** Kanaaf inni yeroo hundumaa waan isaaniif
kadhachuuf jiraatuuf warra karaa isaatiin gara Waaqaa
dhufan guutumaan guutuutti fayyisuu ni danda'a. **26**
Egaa luba ol aanaa qulqulluu, kan mudaa hin qabne,
kan xurii hin qabne, kan cubbamoota irraa adda ta'e,
samii olittis kan kabajame akkasii qabaachuun nu
barbaachisa. **27** Inni akka luboota ol aantota kaaniitti
guyyuma guyyaan duraan dursee cubbuu ofii isaatiif,
ergasii immoo cubbuu namootaatiif aarsaa dhi'eessuun
isa hin barbaachisu. Inni yommuu of kenne sanatti
al tokko yeroo hundaaf cubbuu namootaatiif aarsaa
dhi'eesseeraatii. **28** Seerichi namoota dadhaboo, luboota
ol aantota godhee muudaatii; dubbiin kakaa kan seera
booddee dhufe garuu, Ilma Waaqaa isa bara baraan
mudaa hin qabne sana muuda. **(aiōn g165)**

8 Waan nu dubbannu keessaa ijoon kana: Nu luba
ol aanaa samii irra karaa mirga teessoo Isa Ulfina
Qabeessa Samii keessaa sanaa taa'e akkasii qabna. **2**
Innis iddoo qulqullummaa fi dunkaana isa dhugaa
kan utuu namaan hin ta'in Gooftaadhaan dhaabame
keessa tajaajila. **3** Lubni ol aanaan kam iyyuu kennaa
fi aarsaa dhi'eessuuf muudama; kanaafuu lubni kun
waan dhi'eessu tokko qabaachuu qaba. **4** Waan luboonni
akka seeraatti kennaa dhi'eessan duraanuu jiraniif,
inni utuu lafa irra jiraatee silaa luba hin ta'u ture.
5 Isaanis iddoo qulqullummaa kan fakkeenyaa fi
gaaddidduu wantoota samii tajaajilu. Waaqnis yommuu

Museen dunkaana qulqulluu dhaabuuf ka'etti, "Waan
hunda akkuma fakkeenya tulluu irratti sitti argisiifame
sanaatti hojjechuu kee mirkaneeffadhu!" jedhee isa
akeekkachiisuun isaa kanumaaf. **6** Garuu akkuma kakuun
inni Yesuus gidduu galeessa ta'eef sun kakuu moofaa
akka malee caalu sana tajaajilli inni fudhates tajaajila
isaanii irra guddaa dha; kakuun haaraan waadaa caalu
irratti hundeeffameetii. **7** Utuu kakuun jalqabaa sun
mudaa qabaachuu baatee silaa kakuun lammaffaan hin
barbaachisu ture. **8** Waaqni garuu saba sana irratti
balleessaa argee akkana jedha; "Yeroon ani itti mana
Israa'el wajjin, mana Yihuudaa wajjinis, kakuu haaraa
galu ni dhufa jedha Gooftaan. **9** Kakuun kunis kakuu ani,
yeroo biyya Gibxiitii isaan baasuuf jedhee harka isaanii
qabe sana abbootii isaanii wajjin gale sanaan tokko miti;
isaan kakuu kootti jabaatanii waan hin dhaabatiniif, ani
isaan irraa gara galeera, jedha Gooftaan. **10** Kakuun ani
yeroo sana booddee mana Israa'el wajjin galu kanaa dha,
jedha Gooftaan. Ani seera koo qalbii isaanii keessa nan
kaa'a; garaa isaanii keessattis nan barreessa. Ani Waaqa
isaanii nan ta'a; isaanis saba koo ni ta'u. **11** Sababii hundi
isaanii, xinnaa hamma guddaatti na beekaniif, si'achi
namni kam iyyuu, 'Gooftaa beeki' jedhee, ollaa isaa
yookaan obboleessa isaa hin barsiisu. **12** Ani daba isaanii
nan dhiisaaf; cubbuu isaaniis si'achi hin yaadadhu." **13**
Innis kakuu kanaan "haaraa" jedhee kakuu jalqabaa
sana moofesseera; wanni moofa'ee fi wanni dulloome
dafee bada.

9 Kakuun jalqabaa sun iyyuu sirna waaqeffannaatii fi
iddoo qulqulluu isa lafa irraa qaba ture. **2** Dunkaanni
qulqulluun dhaabamee ture. Kutaan dunkaana sanaa kan
jalqabaa, "Iddoo Qulqulluu" jedhama ture; kutaa kana
keessas baattuu ibsaatii fi minjaala akkasumas buddeena
qulqulleeffametu ture. **3** Golgaa lammaffaa duubaan
immoo kutaa, "Iddoo Hundumaa Caalaa Qulqulluu"
jedhamu tokkotu ture. **4** Achis iddoo aarsaa ixaanaa
kan warqee irraa hojjetamee fi taabota kakuu kan
karaa hundaan warqee dibametu ture. Taabota sana
keessas okkotee warqee kan mannaa baatu, ulee Aroon
inni latee fi gabatee dhagaa kan kakuun sun irratti
barreeffametu kaa'ame. **5** Taaboticha gubbaadhaanis
kiirubeeliin Ulfinaa teessoo araaraa irra golboobanii
turan. Amma garuu waa'ee kanaa gad fageenyaan
dubbachuu hin dandeenyu. **6** Luboonni yommuu wanni
hundinuu haala kanaan qopheeffametti tajaajila kennuuf
jedhanii yeroo hunda dunkaana qulqulluu isa jalqabaa
seenu turan. **7** Dunkaana isa lammaffaa garuu luba ol
aanaa qofatu waggaatti yeroo tokko qofa seena; innis
dhiiga cubbuu ofii isaatiif dhi'eessuu fi dhiiga cubbuu
namoonni utuu hin beekin hojjetaniif dhi'eessu qabatu
malee hin seenu ture. **8** Hafuurri Qulqulluunis hamma
dunkaanni jalqabaa sun dhaabatee jirutti akka karaan
gara Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'eetti geessu
sun amma illee hin mul'ifamin haala kanaan argisiisaa
ture. **9** Kunis fakkeenya bara ammaa ti; innis akka
kennaa fi aarsaan dhi'eeffamu sun qalbii waaqeffataa
tokkoo qulqulleessuu hin dandeenye mul'isa. **10** Innis
waa'ee nyaataatii fi dhugaatii, waa'ee sirna dhiqannaa
garaa garaa jechuunis sirna foonii isa hamma seerichi
haaromfamutti faayidaa kennaa ture qofa. **11** Kiristoos
garuu yommuu waan gaarii dhufuuf jiruuf luba ol aanaa
ta'ee dhufetti, dunkaanicha guddaa mudaa hin qabne,
kan harka namaatiin hin hojjetamin jechuunis kan
uumama kana irraa hin dhufin sana keessa darbe. **12**
Dhiiga re'ootaatii fi dhiiga jabbootaatiin hin seenne;
garuu furii bara baraa nuu fiduudhaan dhiiguma ofiitiin
yeroo tokko bara baraan gara Iddoo Iddoo Hunda
Caalaa Qulqulluu ta'e sanaatti seene. **(aiōnios g166)** **13**
Erga dhiigni re'ootaa, dhiigni korommiitii fi daaraan
goromsaa kan warra xuraa'anitti facaafamu akka isaan
fooniin qulqullaa'an godhee, **14** yoos dhiigni Kiristoos
isa karaa Hafuura bara baraatiin aarsaa hir'ina hin qabne
ta'ee Waaqaaf of dhi'eesse sanaa akka nu Waaqa jiraataa
tajaajilluuf hammam caalaa hojii gara du'aatti nama
geessu irraa qalbii keenya haa qulqulleessuu ree! **(aiōnios
g166)** **15** Sababii kanaaf akka warri waamaman dhaala
bara baraa isa abdii kenname sana argataniif Kiristoos
araarsaa gidduu galeessa kakuu haaraa ti; inni cubbuu
isaan yeroo kakuu jalqabaa jala turanitti hojjetan irraa
isaan bilisoomsuuf jedhee furii ta'ee du'eeraatii. **(aiōnios
g166)** **16** Iddoo dhaamsi dhaalaa jirutti du'a namicha
dhaamate sanaa mirkaneessuun barbaachisaa dha; **17**
dhaamsi dhaalaa yommuu namni dhaamate sun du'u
qofa hojii irra oola malee utuu inni lubbuun jiruu hin
hojjetuutii. **18** Sababiin kakuun jalqabaa iyyuu dhiiga
malee hojii irra hin ooliniifis kanuma. **19** Museen erga
ajaja seera sanaa tokko tokkoon saba sana hundatti
himee booddeetti, dhiiga jabbootaatii fi dhiiga re'ootaa
bishaan wajjin, rifeensa hoolaa bildiimaa fi hiisophii
fuudhee kitaaba maramaa fi saba hundatti facaase. **20**
Innis, "Kun dhiiga kakuu kan Waaqni isiniif ajajee dha"
jedhe. **21** Haaluma wal fakkaatuunis dunkaanichattii
fi mi'a dunkaanicha keessatti sirna waaqeffannaatiif
itti fayyadaman hundumatti dhiiga sana facaase. **22**
Dhugumaan akka seeraatti wantoota muraasa malee
wanni hundinuu dhiigaan qulqulleeffama; dhiigni
dhangalaafamu malees dhiifamni cubbuu hin jiru. **23**
Kanaafuu fakkeenyawwan waan samii irraa aarsaawwan
kanneeniin qulqulleeffamuun barbaachisaa ture; wanni
samii irraa mataan isaa garuu aarsaawwan waan kanneen
caalaniin qulqulleeffamuu isaan barbaachisa. **24** Kiristoos
amma iddoo keenya bu'ee fuula Waaqaa duratti argamuuf
samii seene malee iddoo qulqulluu kan harka namaatiin
ijaarame isa fakkeenya iddoo qulqulluu kan dhugaa ta'e
hin seenne. **25** Yookaan inni akkuma luba ol aanaa
wagguma waggaan dhiiga kan isaa hin ta'in qabatee
Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e seenu sanaatti
yeroo baay'ee of dhi'eessuuf samii hin seenne. **26**
Utuu akkas ta'ee silaa Kiristoos uumama addunyaatii
jalqabee yeroo baay'ee dhiphachuu qaba ture. Amma
garuu inni ofii isaa aarsaa godhee cubbuu balleessuuf
dhuma baraatti yeroo tokko bara baraan mul'ateera.
(aiōn g165) **27** Akkuma yeroo tokko du'uun ergasii immoo
murtiitti dhi'aachuun namatti murteeffame sana **28**
akkasuma immoo Kiristoos cubbuu namoota baay'ee
baachuuf jedhee yeroo tokko aarsaa ta'eera; yeroo
lammaffaa immoo cubbuu baachuuf utuu hin ta'in warra
isa eeggachaa jiraniif fayyina fiduuf ni mul'ata.

10 Seerri gaaddidduu waan gaarii dhufuuf jiruu qofa
malee bifa dhugaa miti. Kanaafuu seerichi aarsaa
utuu wal irraa hin citin wagguma waggaan dhi'eeffamu
sanaan gonkumaa namoota waaqeffachuuf dhi'aatan
sana warra mudaa hin qabne gochuu hin danda'u. **2**
Utuu isaan waan kana gochuu danda'anii silaa aarsaan
dhi'eeffamuun isaa ni hafa ture mitii? Waaqeffattoonnis
si'a tokko yeroo hundaaf ni qulqulleeffamu turaniitii;
ergasii sababii cubbuu isaaniitiif yakki isaanitti hin
dhaga'amu ture. **3** Aarsaawwan kunneen garuu wagguma
waggaan cubbuu nama yaadachiisu. **4** Sababiin isaas
dhiigni korommiitii fi dhiigni re'ootaa gonkumaa
cubbuu dhabamsiisuu hin danda'uutii. **5** Kanaafuu
Kiristoos yommuu gara addunyaa dhufetti akkana
jedhe: "Ati aarsaa fi kennaa hin feene; garuu dhagna
naa qopheessite; **6** ati aarsaa gubamuu fi kennaa
sababii cubbuutiif dhi'eeffamutti hin gammanne. **7**
Yeroo sana ani, 'Ani kunoo ti; waa'een koo kitaaba
maramaa keessatti barreeffameera; yaa Waaqa ko, ani
fedhii kee raawwachuuf dhufeera' nan jedhe." **8** Isaan
akka seeraatti dhi'eeffaman iyyuu inni jalqabatti, "Ati
qalmawwanii fi aarsaawwan, aarsaawwan gubamanii fi
aarsaawwan cubbuuf dhi'eeffaman hin feene yookaan itti
hin gammanne" jedhe. **9** Ergasiis inni, "Ani kunoo fedhii
kee raawwachuuf dhufeera" jedhe. Innis isa lammaffaa
dhaabuuf jedhee isa jalqabaa dhabamsiise. **10** Fedhii
sanaanis nu aarsaa dhagna Yesuus Kiristoos isa si'a tokko
yeroo hundaaf dhi'eeffameen qulqulleeffamneerra. **11**
Lubni hundinuu guyyuma guyyaan dhaabatee tajaajila
isaa raawwata; aarsaa gonkumaa cubbuu dhabamsiisuu
hin dandeenye sanas yeroo hunda dhi'eessa. **12** Lubni
kun garuu erga aarsaa tokkicha bara baraan cubbuudhaaf
dhi'eessee booddee gara mirga Waaqaa taa'e. **13** Yeroo
sanaa jalqabees hamma diinonni isaa ejjeta miilla isaa
taasifamanitti ni eeggata; **14** inni aarsaa tokkicha
sanaan warra qulqulleeffamuutti jiran kanneen bara
baraan mudaa hin qabne godheeraatii. **15** Hafuurri
Qulqulluunis waa'ee kanaa dhugaa nuu ba'a. Innis
jalqabatti akkana jedha: **16** "Kakuun ani yeroo sana
booddee isaan wajjin galu kanaa dha, jedha Gooftaan.
Ani seera koo qalbii isaanii keessa nan kaa'a; garaa
isaanii keessattis nan barreessa." **17** Ammas, "Ani
cubbuu fi yakka isaanii si'achi hin yaadadhu" jedha. **18**
Iddoo isaan kunneen itti dhiifama argatanitti si'achi
sababii cubbuutiif aarsaa dhi'eessuu hin barbaachisu. **19**
Kanaafuu yaa obboloota, nu dhiiga Yesuusiin gara Iddoo
Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'eetti galuuf ija jabina
waan qabnuuf **20** karaa haaraa fi jiraataa golgaa keessaan
jechuunis karaa foon isaatiin nuu baname sanaan **21**
waan luba guddaa mana Waaqaa irratti qabnuuf, **22**
kottaa akka qalbiin keenya yaada yakka qabaachuu
irraa qulqulleeffamuuf garaa keenyatti nuu facaafamee,
dhagna keenyas bishaan qulqulluun dhiqannee garaa
qulqulluu amantii mirkanaa'aa guutuu qabuun Waaqatti
dhi'aannaa. **23** Inni waadaa gale sun waan amanamaa
ta'eef kottaa nu utuu hin raafamin abdii dhugaa baanu
sana jabeessinee qabannaa. **24** Kottaa jaalalaa fi hojii
gaariif wal kakaasuuf itti yaadnaa. **25** Akka namoonni
tokko tokko walitti qabamuu dhiisan sana kottaa nu
walitti qabamuu hin dhiifnuu; qooda kanaa akka guyyaan
sun dhi'aate waan argitaniif ittuma caalchifnee wal haa
jajjabeessinu. **26** Nu erga beekumsa dhugaa argannee
booddee yoo beekaa ittuma fufnee cubbuu hojjenne,
si'achi aarsaan cubbuuf dhi'eeffamu hin jiraatu; **27** garuu
murtii fi ibidda hamaa diinota Waaqaa barbadeessu
sodaan eeggachuu qofatu jiraata. **28** Namni seera Musee
tuffate kam iyyuu dhuga baatota lamaan yookaan sadiin
gara laafina malee ajjeefama. **29** Nama Ilma Waaqaa
irra ejjete, nama dhiiga kakuu kan ittiin qulqulleeffame
sana akka waan qulqulluu hin ta'iniitti hedee fi nama
Hafuura ayyaanaa arrabse tokko adabbii hammam caalaa
guddaatu isaaf mala seetu? **30** Nu isa, "Haaloo baasuun
kan koo ti; ani gatii nan deebisa" jedhe sana beeknaatii;
akkasumas, "Gooftaan saba isaatti ni mura" jedhe. **31**
Harka Waaqa jiraataatti kufuun sodaachisaa dha. **32**
Bara duraa yeroo erga ifni isinii ifee booddee wal'aansoo
dhiphinaa guddaa obsitanii keessa dhaabattan sana
yaadadhaa. **33** Isin yeroo tokko tokko fuula namootaa
duratti arrabsoo fi ari'atamaaf saaxilamtanii turtan;
yeroo kaan immoo namoota rakkinni akkasii irra ga'e
wajjin hirmaachaa turtan. **34** Isin mataan keessan
akka qabeenya wayyu kan hin dabarre qabdan waan
beektaniif warra hidhaman wajjin dhiphattaniirtu;
yommuu qabeenyi keessan saamamus gammachuudhaan
fudhattaniirtu. **35** Kanaafuu ija jabina keessan isa gatii
guddaa qabu sana hin gatinaa. **36** Yommuu fedhii
Waaqaa raawwattanittis akka waan inni waadaa gale sana
argattaniif obsuu isin barbaachisaatii. **37** "Yeroo xinnoo
keessatti, inni dhufuuf jiru ni dhufa; hin turus." **38**
Akkasumas, "Qajeelaan koo garuu amantiidhaan jiraata.
Kan duubatti harkifatu immoo ani itti hin gammadu."
39 Nu garuu warra amananii lubbuu ofii oolfatan malee
warra gara badiisaatti harkifatan miti.

11 Amantiin waan abdannu tokko dhugumaan ni ta'a
jennee fudhachuu dha; waan ijaan hin argine tokko
immoo qabatamaadha jennee heduu dha. **2** Jaarsoliifis
kanaan dhugaa ba'ameetii. **3** Addunyaawwan akka
ajaja Waaqaatiin uumaman, wanni mul'atus akka waan
mul'atu irraa hin hojjetamin nu amantiidhaan hubanna.
(aiōn g165) **4** Abeel amantiidhaan aarsaa isa Qaayin
dhi'eesse caalu Waaqaaf dhi'eesse. Inni yommuu Waaqni
waa'ee kennaa isaa dhugaa ba'ameefitti nama qajeelaa
ta'uun isaa amantiidhaan dhugaa ba'ameef. Abeel du'u
iyyuu hamma ammaatti amantiidhaan dubbachaa jira. **5**
Henook akka du'a hin argineef amantiidhaan fudhatame;
waan Waaqni isa fudhateef inni hin argamne. Inni utuu
hin fudhatamin dura akka nama Waaqa gammachiiseetti
dhugaa ba'ameefii tureetii. **6** Amantiidhaan malee
Waaqa gammachiisuun hin danda'amu; sababiin isaas
namni gara isaa dhufu kam iyyuu akka inni jiruu fi
akka inni warra isa barbaadaniif gatii kennu amanuu
qaba. **7** Nohi waa'ee waan amma illee ijaan hin
argaminii Waaqni isa akeekkachiifnaan sodaatee warra
mana isaa jiraatan oolfachuuf jedhee amantiin doonii
tolche. Amantii isaatiinis addunyaatti mure; dhaaltu
qajeelummaa amantiin argamuus ta'e. **8** Abrahaam gara
iddoo dhaaluuf jiruu akka dhaqu yommuu waamametti,
amantiidhaan ajajame; eessa akka dhaqu iyyuu utuu

hin beekin ka'ee deeme. **9** Innis akka keessummaa
biyya ormaa jiruutti biyya isaaf waadaa galame sana
keessa amantiidhaan qubate; akkuma warra isa wajjin
waadaadhuma sana dhaalan, akkuma Yisihaaqii fi
Yaaqoob dunkaana keessa jiraate. **10** Inni magaalaa
hundee qabdu kan Waaqni ijaaree fi tolche eeggachaa
tureetii. **11** Saaraan yoo umurii da'umsaa dabartee,
dhabduu turte illee isheen waan Waaqa waadaa isheef
gale sana amanamaa gootee fudhatteef, amantiidhaan
mucaa da'u dandeesse. **12** Kanaaf namicha akka waan
du'eetti ilaalamu tokkicha kana irraa sanyiin akka urjii
samii baay'attuu fi akka cirracha qarqara galaanaa
kan hin lakkaa'amne dhalate. **13** Namoonni kunneen
hundinuu utuu waan waadaa galameef sana hin argatin
amantii isaanii immoo utuu hin dhiisin du'an. Waadaa
sanas fagootti ilaalanii simatan. Isaanis lafa irratti akka
keessummootaa fi godaantota turan beekaniiru. **14** Warri
waan akkasii jedhan kunneen akka biyya ofii isaanii
eeggachaa jiran mul'isu. **15** Isaan utuu waa'ee biyya
keessaa ba'an sanaa yaadaa turanii silaa, biyya isaaniitti
deebi'uuf carraa ni argatu turan. **16** Qooda kanaa
isaan biyya wayyu tokko jechuunis biyya samii irraa
sana hawwaa turan. Kanaafuu Waaqayyo Waaqa isaanii
jedhamee waamamuutti hin qaana'u; inni magaalaa
isaaniif qopheesseeraatii. **17** Abrahaam yeroo Waaqni isa
qoretti amantiidhaan Yisihaaqin aarsaadhaaf dhi'eesse.
Isuma waadaa argate sanatu ilma isaa tokkicha aarsaa
godhee dhi'eessuuf qophaa'e; **18** innis isuma Waaqni,
"Sanyiin kee Yisihaaqiin siif waamama" jedheen sana.
19 Abrahaam akka Waaqni warra du'an keessaa nama
kaasuu danda'u illee hubatee ture; kunis karaa tokkoon
inni ilma isaa Yisihaaqin warra du'an keessaa deebisee
argate jechuu dha. **20** Yisihaaq amantiidhaan waan
dhufuuf jiru irratti Yaaqoobii fi Esaawun eebbise. **21**
Yaaqoob yeroo du'etti amantiidhaan ilmaan Yoosef tokko
tokkoon eebbise; mataa ulee isaatti irkatees sagade.
22 Yoosefis yeroo du'etti amantiidhaan waa'ee Gibxi
keessaa ba'uu ijoollee Israa'el dubbate; waa'ee lafee
isaas ajaja kenne. **23** Yeroo Museen dhalatetti abbaa
fi haati isaa mucaa miidhagaa ta'uu isaa arganii utuu
labsii mootichaa hin sodaatin amantiidhaan ji'a sadii
isa dhoksan. **24** Museen yeroo guddatetti ilma intala
Fara'oon jedhamee waamamuu amantiidhaan dide. **25**
Inni gammachuu cubbuutiin yeroo gabaabaaf gammaduu
irra saba Waaqaa wajjin dhiphachuu filate. **26** Inni waan
badhaasa isaa of duratti ilaaleef, Kiristoosiif jedhee
salphachuu akka qabeenya Gibxi caalaa gatii guddaa
qabuutti fudhate. **27** Innis utuu dheekkamsa mootichaa
hin sodaatin amantiidhaan Gibxi keessaa ba'e; isa hin
mul'anne sana akka waan argeetti obsee eeggate. **28**
Akka ergamaan hangafa ajjeesu sun hangafoota saba
Israa'el hin tuqneefis amantiidhaan akka Faasiikaan
ayyaaneffamu, dhiignis akka facaafamu godhe. **29** Sabni
Israa'el akkuma nama lafa gogaa irra deemuutti amantiin
Galaana Diimaa ce'e; warri Gibxi garuu yommuu akkuma
sanatti ce'uu yaalanitti ni liqimfaman. **30** Dallaan Yerikoo
erga guyyaa torba marfamee booddee amantiidhaan
jige. **31** Sagaagaltuun Rahaab jedhamtu basaastota
simachuu isheetiin amantiidhaan hafte malee warra
hin amanin wajjin hin ajjeefamne. **32** Ani egaa kana
caalaa maalin jedha ree? Waa'ee Gedewoon, waa'ee
Baaraq, waa'ee Saamsoon, waa'ee Yiftaa, waa'ee Daawit,
waa'ee Saamu'eelii fi waa'ee raajotaa odeessuuf ani
yeroo hin qabu; **33** isaan amantiidhaan mootummoota
mo'atan; murtii qajeelaa kennan; waan waadaa galame
argatan; afaan leencotaa cufan; **34** amantiidhaan ibidda
jabaa dhaamsan; qara goraadee jalaa ba'an; dadhabbiin
isaanii jabinatti geeddarame; waraana keessatti humna
argatanii loltoota diinaa ari'an. **35** Dubartoonnis
namoonni isaanii kanneen du'an du'aa kaafamaniifii
deebisanii fudhatan. Warri kaanis du'aa ka'uu wayyu
argachuuf jedhanii gad dhiifamuu didanii dhiphatan. **36**
Warra kaanitti ni qoosame; ni garafamanis; akkasumas
foncaan hidhamanii mana hidhaatti darbataman. **37**
Dhagaadhaanis ni tumaman; iddoo lamatti baqaqfaman;
goraadeedhaan ajjeefaman. Deeguudhaan, ari'atamuu fi
dhiphachuudhaan gogaa hoolotaatii fi re'ootaa uffatanii
jooran; **38** addunyaan isaaniif hin maleetii. Isaanis
gammoojjii fi gaara irra, holqaa fi boolla keessa jooraa
turan. **39** Warri kunneen hundinuu yoo sababii amantii
isaaniitiif jajaman iyyuu isaan keessaa namni tokko
iyyuu waan waadaa galame sana hin arganne. **40** Waaqni
akka isaan nu qofa wajjin warra mudaa hin qabne ta'aniif
duraan dursee waan nuuf wayyu argeera.

12 Kanaafuu nu waan dhuga baatota akka duumessa
guddaa akkanaatiin marfamneef kottaa ba'aa
hunda, cubbuu xaxee nu qabates of irraa baafnee
gannaa; dorgommii fuula keenya dura jirus obsaan
jabaannee fiignaa; **2** kottaa Yesuus isa jalqabaa fi
fiixaan baasaa amantii keenyaa ta'e sana irra ija keenya
kaa'annaa. Innis gammachuu fuula isaa dura jiruuf
jedhee qaanii fannoo tuffachuun fannoo obsee mirga
teessoo Waaqaa taa'e. **3** Isin akka dadhabdanii abdii
hin kutanneef isa mormii cubbamoota isa irra ga'e
akkasii obse sana yaadatti qabadhaa. **4** Isin amma
iyyuu wal'aansoo cubbuu wajjin gootan keessatti hamma
dhiiga dhangalaasuutti jabaattanii hin mormine. **5**
Dubbii jajjabinaa kan akkuma ilmaaniitti isinitti dubbatu
sana irraanfattaniirtu; innis akkana jedha: "Yaa ilma ko,
adabbii Gooftaa hin tuffatin; yommuu inni si ifatus abdii
hin kutatin; **6** Gooftaan warra jaallatu ni adabaatii; inni
nama akka ilmaatti ilaalu kam iyyuu ni adaba." **7** Rakkina
akkuma adabbiitti obsaa; Waaqni akka ilmaan isaatti isin
adabaatii. Ilmi abbaan isaa hin adabne ilma akkamii ti?
8 Isin yoo adabbii ijoolleen hundinuu ittiin adabaman
keessatti hin hirmaanne isin diqaalota malee ijoollee
dhugaa miti. **9** Kana malees nu hundinuu abbootii
foonii kanneen nu adaban qabna turre; isaan kabajnas
turre. Yoos Abbaa hafuurotaatiif immoo hammam caalaa
ajajamnee jiraachuu qabna ree! **10** Abbootiin keenya
akkuma isaanitti gaarii fakkaatetti yeroo gabaabaaf nu
adabaa turan; Waaqni garuu akka nu qulqullummaa
isaa keessatti hirmaannuuf faayidaa keenyaaf jedhee nu
adaba. **11** Adabbiin hundinuu yeroo sana waan nama
gaddisiisu malee waan nama gammachiisu hin fakkaatu.
Ergasii garuu warra adabbii sanaan leenjifamaniif ija
qajeelummaa fi nagaa kenna. **12** Kanaafuu irree laafee

fi jilba dadhabe jabeessaa. **13** Naafti akka fayyuuf
malee akka karaa irraa hin jal'anneef, "Miilla keessaniif
daandii qajeelaa baafadhaa." **14** Nama hunda wajjin
nagaadhaan jiraachuu fi qulqulluu ta'uuf tattaaffadhaa;
qulqullummaan malee namni kam iyyuu Gooftaa arguu
hin danda'uutii. **15** Nama kamitti iyyuu ayyaanni Waaqaa
akka hin hir'anne of eeggadhaa; hiddi hadhaa'aan biqilee
rakkina akka hin uumnee fi namoota baay'ees hin
xureessineef of eeggadhaa. **16** Namni kam iyyuu akka
Esaawu isa mirga hangafummaa isaa nyaata tokkittiitti
gurgurate sanaa sagaagaltuu yookaan nama Waaqatti
hin bulle hin taaneef of eeggadhaa. **17** Inni ergasii yeroo
eebba sana dhaaluu barbaadetti akka didame isin ni
beektu. Inni yoo eebba sana imimmaaniin barbaade illee
geeddarama tokko illee fiduu hin dandeenye. **18** Isin
gara tulluu tuqamuu danda'uu fi ibiddi irraa boba'u, gara
dukkanaa, gara dimimmisaa fi bubbee hin geenye; **19**
gara sagalee malakataatii fi gara sagalee dubbii dubbatuu
hin geenye; warri isa dhaga'anis akka dubbiin biraa
dabalamee isaanitti hin dubbatamne kadhatan. **20** Isaan
waan, "Bineensi iyyuu yoo tulluu sana tuqe dhagaadhaan
tumamee haa ajjeefamu" jedhamee ajajame sana obsuu
hin dandeenyeetii. **21** Wanti achitti mul'ates waan
sodaachisaa ta'eef Museen, "Ani sodaadhaan hollachaan
jira" jedhe. **22** Isin garuu gara Tulluu Xiyoon, gara
magaalaa Waaqa jiraataa jechuunis Yerusaalem ishee
samii keessaa dhuftaniirtu. Gara ergamoota kumaatama
gammachuun walitti qabamanii dhuftaniirtu; **23** gara
waldaa kiristaanaa hangafoota maqaan isaanii samii
keessatti barreeffamee dhuftaniirtu. Gara Waaqa Abbaa
Murtii waan hundaa, gara hafuurota namoota qajeeltota
warra mudaa hin qabne taasifamanii, **24** gara Yesuus
araarsaa gidduu galeessa kakuu haaraa, gara dhiiga
facaafame kan dubbii dhiigni Abeel dubbatu sana caalaa
dubbatuu dhuftaniirtu. **25** Isinis akka isa dubbachaa jiru
sana hin didneef of eeggadhaa. Erga isaan yeroo isa lafa
irratti isaan akeekkachiise sana didanitti jalaa hin ba'in,
nu immoo yoo isa samii irraa nu akeekkachiisu sana
irraa gara galle akkamitti jalaa ba'uu dandeenya ree? **26**
Yeroo sanatti sagaleen isaa lafa sochoose; amma garuu
inni, "Ani ammas yeroo tokko lafa qofa utuu hin ta'in
samiiwwanis nan sochoosa" jedhee waadaa galeera. **27**
Dubbiin, "Ammas yeroo tokko" jedhu kun akka wanni
hin sochoofamne hafee jiraatuuf, wanni sochoofamu
jechuunis wanni uumame baduu isaa argisiisa. **28**
Kanaafuu nu waan mootummaa hin sochoone argannuuf
kottaa haa galateeffannu! Kabajaa fi sodaadhaanis karaa
fudhatamaa ta'een Waaqa haa waaqeffannu; **29** Waaqni
keenya ibidda gubee balleessuudhaatii.

13 Akka obbolootaatti wal jaallachuu itti fufaa.
2 Keessumoota simachuu hin irraanfatinaa;
namoonni tokko tokko akkasiin utuu hin beekin
ergamoota Waaqaa simataniiruutii. **3** Warra mana hidhaa
jiran akka waan isaan wajjin hidhamtaniitti, warra
dhiphina keessa jiranis akka waan ofii dhiphattaniitti
yaadadhaa. **4** Fuudhaa fi heerumni nama hunda
biratti haa kabajamu; sireen fuudhaa fi heerumaas
qulqulluu haa ta'u; Waaqni ejjitootaa fi sagaagaltootatti
ni muraatii. **5** Jireenya keessan jaalala maallaqaa irraa
jabeessaa eeggadhaa; wanni qabdan isin haa ga'u;
Waaqni, "Ani gonkumaa si hin dhiisu; gonkumaas si hin
gatu" jedheeraatii. **6** Kanaaf nu ija jabinaan, "Gooftaan
gargaaraa koo ti; ani hin sodaadhu. Namni maal na
gochuu danda'a?" jenna. **7** Hooggantoota keessan warra
dubbii Waaqaa isinitti himanii turan sana yaadadhaa.
Waan jireenya isaanii irraa argames ilaalaa; amantii
isaanii duukaa bu'aa. **8** Yesuus Kiristoos kaleessa,
har'a, bara baraanis sanuma. **(aiōn g165)** **9** Barsiisa gosa
hundumaa kan keessummaa ta'een hin fudhataminaa.
Garaan keenyas sirna waa'ee nyaataatiin utuu hin ta'in
ayyaanaan jabina argachuu qaba; sirni waa'ee nyaataa
warra isa kabajan iyyuu hin fayyadu. **10** Nu iddoo aarsaa
kan warri dunkaana qulqulluu keessa tajaajilan irraa
nyaachuuf mirga hin qabne tokko qabna. **11** Lubni ol
aanaan dhiiga horii qabatee sababii cubbuutiif aarsaa
dhi'eessuuf jedhee Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu
ta'e sana seena; foon horii sanaas qubata keessaa gad
baafamee gubama. **12** Kanaafuu Yesuusis dhiiga ofiitiin
saba qulqulleessuuf jedhee karra magaalattiitiin alatti
dhiphate. **13** Egaa kottaa nus salphina inni baate sana
baannee iddoo qubataatiin ala gara isaa haa dhaqnu. **14**
Nu magaalaa dhufuuf jirtu eegganna malee magaalaa
bara baraa asii hin qabnuutii. **15** Kanaafuu kottaa
utuu gargar hin kutin karaa Yesuusiitiin aarsaa galataa
Waaqaaf haa dhi'eessinu; aarsaan kunis dubbii maqaa
isaa beeksisuuf afaan keenya keessaa ba'uu dha. **16**
Waan gaarii gochuu fi waan qabdanis namaan ga'uu
hin dhiisinaa; Waaqni aarsaa akkasiitti gammadaatii.
17 Hooggantoota keessaniif ajajamaa; isaaniifis bulaa.
Isaan waan itti gaafatamtoota lubbuu keessanii ta'aniif
isin eegu; kanas utuu gaddaan hin ta'in akka isaan
gammachuun hojjetaniif isaaniif ajajamaa; yoo isaan
gaddaan hojjetan isin hin fayyaduutii. **18** Isin Waaqa
nuu kadhadhaa. Nu akka karaa hundumaan qalbii
qulqulluu qabnuu fi akka jireenya kabajamaa jiraachuu
hawwinu mirkaneeffanneerra. **19** Keessumattuu akka
ani dafee deebi'ee gara keessan dhufuuf akka Waaqa
kadhattan isin gorsa. **20** Waaqni nagaa inni karaa dhiiga
kakuu bara baraatiin Gooftaa keenya Yesuus, Tiksee
hoolotaa guddicha sana warra du'an keessaa kaase sun,
(aiōnios g166) **21** akka isin fedhii isaa raawwattaniif waan
gaarii hundaan isin haa qopheessu; innis karaa Yesuus
Kiristoosiitiin waan isa gammachiisu nu keessatti haa
hojjetu; ulfinni bara baraa hamma bara baraatti Yesuus
Kiristoosiif haa ta'u. Ameen. **(aiōn g165)** **22** Yaa obboloota
nana, ani waan xalayaa gabaabaa isinii barreesseef,
akka isin ergaa gorsaa kana obsaan fudhattan isin
kadhadha. **23** Akka obboleessi keenya Xiimotewos mana
hidhaatii hiikame akka beektan nan barbaada. Yoo inni
dafee as dhufe ani isin arguuf isa wajjin nan dhufa. **24**
Hooggantoota keessan hundaa fi qulqulloota hundatti
nagaa naa himaa. Warri Iixaaliyaa irraa dhufanis nagaa
isinii dhaamu. **25** Ayyaanni isin hunda wajjin haa ta'u.

Yaaqoob

1 Yaaqoob garbicha Waaqaatii fi kan Yesuus Kiristoos
Gooftichaa irraa, **2** Yaa obboloota ko, yommuu
qorumsi adda addaa isin irra ga'utti akka gammachuu
guutuutti fudhadhaa; **3** amantiin keessan qoramuun
isaa akka obsa isiniif argamsiisu beektuutii. **4** Akka
isin bilchaatoo fi guutuu, warra hir'ina tokko iyyuu
hin qabne taataniif obsi hojii isaa haa raawwatu. **5**
Isin keessaa namni tokko iyyuu hanqina ogummaa yoo
qabaate, Waaqa utuu hin tuffatin nama hundumaaf
arjummaan kennu haa kadhatu; isaafis ni kennama. **6**
Inni garuu yommuu kadhatu amantiin haa kadhatu; hin
shakkinis; namni shakku akka dambalii galaanaa kan
bubbeen dha'amee oofamuu ti. **7** Namni sun waan tokko
illee Gooftaa biraa nan argadha jedhee hin eeggatin; **8**
inni nama yaada lamaa ti; iddoo tokkos hin dhaabatu.
9 Obboleessi gad qabame ol qabamuu isaatiin of haa
jaju. **10** Sooressi garuu gad qabamuu isaatti of haa
jaju; inni akkuma daraaraa margaa ni harca'aatii. **11**
Aduun ho'a gubuun baatee marga gogsitiitii; daraaraan
biqiltuu sanaas ni harca'a; miidhaginni isaas ni bada.
Sooressis utuma hojii isaatiif olii gad fiiguu bada. **12**
Namni qorumsa obsu eebbifamaa dha; inni yommuu
qorametti jabaatee waan dhaabateef gonfoo jireenyaa
kan Waaqni warra isa jaallataniif waadaa gale sana ni
argataatii. **13** Namni kam iyyuu yommuu qoramutti,
"Waaqatu na qoraa jira" hin jedhin. Waaqni hamaadhaan
hin qoramuutii; innis nama tokko illee hin qoru; **14**
tokkoon tokkoon namaa garuu yommuu hawwii ofii isaa
hamaa sanaan harkifamee gowwoomfamutti qorama. **15**
Hawwiinis yommuu ulfooftetti cubbuu dhalti; cubbuun
immoo yommuu guutumaan guutuutti guddattetti
du'a dhalti. **16** Yaa obboloota koo jaallatamoo, hin
dogoggorinaa. **17** Kennaan gaariin hundinuu, kennaan
mudaa hin qabne hundinuus Abbaa ifaa isa akka
gaaddidduu hin geeddaramne sana biraa gubbaadhaa
gad bu'a. **18** Innis akka nu uumama isaa hundumaaf gosa
hangafa taanuuf akkuma fedhii isaatti dubbii dhugaatiin
nu dhalche. **19** Yaa obboloota koo jaallatamoo, waan kana
hubadhaa: Namni hundinuu dhaga'uutti haa ariifatu;
dubbachuuf suuta haa jedhu; aaruuttis suuta haa jedhu;
20 aariin namaa qajeelummaa Waaqaa hin hojjetuutii.
21 Kanaaf xuraa'ummaa hundaa fi hammina isin keessa
jiraatu hunda of irraa fageessaa; dubbii lubbuu keessan
fayyisuu danda'u kan isin keessatti facaafame sana
garraamummaan fudhadhaa. **22** Isin garuu warra
dubbicha hojii irra oolchitan ta'aa malee warra dhaga'uu
qofaan of gowwoomsitan hin ta'inaa. **23** Namni dubbicha
dhaga'ee hojii irra hin oolchine kam iyyuu nama of-
ilaalee keessatti fuula isaa ilaallatu fakkaata; **24** innis
erga of ilaalee booddee ni deema; yommusuma maal
akka fakkaatu ni irraanfata. **25** Garuu namni seera
bilisaa kan hir'ina hin qabne sana hubatee ilaalu, kan
akka seera sanaattis jiraatu, kan waan dhaga'es hojii
irra oolchuu malee hin irraanfanne sun waan hojjetu
keessatti ni eebbifama. **26** Namni waan amantaa qabu of
se'u, kan garuu arraba isaa hin luugamanne yoo jiraate
inni of gowwoomsa; amantaan isaas faayidaa hin qabu.
27 Amantaan Waaqa Abbaa keenya duratti qulqulluu
ta'ee fi kan mudaa hin qabne isa kana: kunis ijoollee
abbaa fi haadha hin qabnee fi haadhota hiyyeessaa
rakkina isaanii keessatti kunuunsuu fi xuraa'ummaa
addunyaa irraa of eeggachuu dha.

2 Yaa obboloota ko, isin waan Gooftaa keenya kan
ulfinaa Yesuus Kiristoositti amantaniif nama wal hin
caalchisinaa. **2** Namni qubeelaa warqee kaa'atee uffata
bareedaas uffatu tokko gara wal ga'ii keessanii dhufa haa
jennu; akkasumas hiyyeessi darsa uffatu ni dhufa haa
jennu. **3** Isinis yoo namicha uffata bareedaa uffatu sanaaf
ulfina addaa kennitanii, "Maaloo kottuu iddoo gaarii
taa'i!" jettan, yoo namicha hiyyeessa sanaan immoo,
"Ati achi dhaabadhu" yookaan "Kottuutii miilla koo bira
taa'i!" jettan, **4** isin gidduu keessanitti garaa garummaa
uumtanii warra yaada hamaan murteessitan hin taanee?
5 Yaa obboloota koo jaallatamoo, mee dhaga'aa! Waaqni
akka isaan amantiitti sooreyyii ta'anii fi akka isaan
mootummaa inni warra isa jaallataniif waadaa gale
sana dhaalaniif hiyyeeyyii addunyaa kanaa filateera
mitii? **6** Isin garuu hiyyeeyyii salphiftaniirtu. Warri isin
qisaasuutti jiran warruma sooreyyii sana mitii? Kanneen
gara mana murtiitti isin harkisaa jiranis isaanuma
mitii? **7** Maqaa kabajamaa isin ittiin waamamtan sanas
kan arrabsan isaanuma mitii? **8** Seera mootii kan
Katabbii Qulqulluu keessatti, "Ollaa kee garuu akka ofii
keetti jaalladhu" jedhu sana yoo dhugumaan eegdan
isin waan qajeelaa gochaa jirtu. **9** Yoo nama wal
caalchiftan garuu isin cubbuu hojjettan; seera durattis
akka seera cabsitootaatti isinitti murama. **10** Sababiin
isaas namni seera guutummaatti eegee waan tokko
qofa cabse kam iyyuu akka waan seera hunda cabseetti
ilaalamaatii. **11** Inni, "Hin ejjin" jedhe sun akkasuma
immoo, "Hin ajjeesin" jedheeraatii. Ati yoo ejjuu baatte
illee nama ajjeefnaan seera cabsiteerta. **12** Isin akka warra
seera nama bilisoomsuun itti muramuutti dubbadhaa;
hojjedhaas; **13** nama namaaf hin araaramnetti murtii
araara hin qabnetu murama. Araarri murtii mo'a. **14**
Yaa obboloota ko, namni tokko yoo, "Ani amantii qaba"
jedhee garuu hojiin argisiisuu baate, kun faayidaa maalii
qaba? Amantiin akkanaa isa fayyisuu danda'aa ree?
15 Fakkeenyaaf obboleessi tokko yookaan obboleettiin
tokko uffataa fi waan guyyaa guyyaan nyaatan hin qaban
haa jennu. **16** Isin keessaa yoo namni tokko, "Nagaan
deemaa; isinitti haa ho'u; quufaas" isaaniin jedhee
garuu waan foon isaaniitiif barbaachisu tokko illee hin
kenniniif, kun faayidaa maalii qaba ree? **17** Akkasumas
amantiin hojiin hin mul'ifamne ofiinuu du'aa dha. **18**
Namni tokko garuu, "Ati amantii qabda; ani immoo hojii
qaba" jedha. Ati amantii kee hojii malee na argisiisi; anis
hojii kootiin amantii koo sin argisiisa. **19** Akka Waaqni
tokkichi jiru ati ni amanta. Kun gaarii dha! Hafuuronni
hamoon iyyuu waan kana ni amanu; sodaadhaanis
ni hollatu. **20** Yaa namicha gowwaa nana, ati akka
amantiin hojii of keessaa hin qabne du'aa ta'e beekuu
barbaaddaa? **21** Abbaan keenya Abrahaam yommuu
ilma isaa Yisihaaqin iddoo aarsaa irratti dhi'eessetti
waan hojjete sanaaf qajeelaa ta'ee hin lakkaa'amnee

ree? **22** Akka amantiin isaatii fi hojiin isaa tokkummaan hojjechaa turan ni argita; waan inni hojjeteenis amantiin isaa guutuu ta'e. **23** Kanaanis wanni katabbii qulqulluu keessatti, "Abrahaam Waaqa amane; kunis qajeelummaatti lakkaa'ameef" jedhu ni raawwatame; innis michuu Waaqaa jedhame. **24** Egaa akka namni hojiidhaanis malee amantii qofaan qajeelaatti hin lakkaa'amne ni argitu. **25** Akkasuma immoo sagaagaltuun Rahaab jedhamtu yommuu basaastota simattee karaa kaaniin isaan geggeessitetti waan hojjetteen qajeeltuutti hin lakkaa'amnee ree? **26** Akkuma dhagni hafuura hin qabne du'aa ta'e sana, amantiin hojii hin qabnes du'aa dha.

3 Yaa obboloota ko, baay'een keessan barsiistota hin ta'inaa; nu warra barsiisnutti murtii cimaan akka muramu ni beektuutii. **2** Nu hundinuu karaa baay'eedhaan gufanna. Namni waan dubbatu keessatti hin gufanne kam iyyuu nama hir'ina hin qabnee dha; dhagna isaas guutummaatti to'achuu danda'a. **3** Fardi akka nuuf ajajamuuf yoo afaan isaa luugamne dhagna isaa guutuu gara barbaanne geessuu dandeenya. **4** Mee doonii illee ilaalaa! Dooniin yoo akka malee guddaa ta'ee bubbee jabaadhaan oofame illee namichi isa oofu batoo xinnoo isheetiin gara barbaadetti geessa. **5** Akkasuma immoo arrabni kutaa dhagnaa xinnoo dha; waan gurguddaadhaan of jaja. Bosonni hammam guddaa ta'u iyyuu qaanqee ibiddaa xinnaadhaan akka gubatu hubadhaa. **6** Arrabni ibidda; kutaawwan dhagnaa keessattis addunyaa hamminaa ti. Inni dhagna guutuu xureessa; adeemsa uumamaattis ibidda qabsiisa; ofii isaatii immoo ibidda gahaannamiitiin gubama. **(Geenna g1067)** **7** Bineensonni gosa hundaa, simbirroonni, uumamawwan lafa irra loo'anii fi galaana keessa jiraatan hundinuu namaan madaqfamu; madaqfamaniirus; **8** arraba garuu namni tokko iyyuu leenjisuu hin danda'u. Arrabni hamaa boqonnaa hin qabnee dha; summii nama ajjeesuunis kan guutamee dha. **9** Nu arrabaan Gooftaa fi Abbaa eebbifna; isumaan immoo nama bifa Waaqaatiin uumame abaarra. **10** Afaanuma tokko keessaa eebbii fi abaarsi ba'a. Yaa obboloota ko, wanni kun akkas ta'uu hin qabu. **11** Bishaan mi'aawaa fi hadhaa'aan burqaa tokko keessaa ni ba'aa? **12** Yaa obboloota ko, mukni harbuu ija ejersaa naqachuu yookaan wayiniin ija harbuu naqachuu danda'aa? Akkasuma immoo burqaan bishaan soogiddaa bishaan mi'aawaa kennuu hin danda'u. **13** Isin keessaa ogeessii fi hubataan eenyu? Kanas inni jireenya isaa gaariidhaan, hojii ogummaa kan gad of qabuudhaan hojjetamuun haa argisiisu. **14** Isin garuu yoo hinaaffaa hadhaa'aa fi hawwii ofittummaa garaa keessan keessaa qabaattan of hin jajinaa; dhugaa irrattis soba hin dubbatinaa. **15** Ogummaan kun kan lafaa ti; kan foonii ti; kan hafuura hamaati malee kan samii irraa dhufu miti. **16** Iddoo hinaaffaa fi hawwiin ofittummaa jiru, jeequmsaa fi hojii hamminaa hundumatu jira. **17** Ogummaan samii irraa dhufu garuu duraan dursee qulqulluu dha; akkasumas nagaa qabeessa; garraamii dha; ajajamaa dha; kan araaraa fi ija gaariin guutamee dha; wal caalchisuu fi itti fakkeessuus of keessaa hin qabu. **18** Iji qajeelummaa warra nagaa buusaniin nagaadhaan facaafama.

4 Wanni lolaa fi walitti bu'uu isin gidduutti kaasu maali? Isaan hawwii isin keessatti wal lolan irraa dhufu mitii? **2** Isin ni hawwitu; garuu hin argattan. Kanaaf ni ajjeeftu; ni hinaaftus. Garuu waan barbaaddan sana argachuu hin dandeessan. Kanaafis walitti buutu; wal loltus. Isin waan Waaqa hin kadhanneef hin qabaattan. **3** Isin dharraa keessan hamaa guutachuuf jettanii yaada hamaan waan kadhattaniif yommuu kadhattan hin argattan. **4** Yaa ejjitoota, addunyaatti michoomuun Waaqatti diina ta'uu akka ta'e hin beektanii? Namni michuu addunyaa ta'u kam iyyuu diina Waaqaa ta'a. **5** Yookaan wanni Katabbiin Qulqulluun, "Hafuurri nu keessa jiraatu sun hinaaffaadhaan hawwa" jedhu akkasumaan dubbatama seetuu ree? **6** Inni garuu ayyaana caalu nuuf kenna. Sababiin Katabbiin Qulqulluun, "Waaqni of tuultotaan ni morma; warra gad of qabaniif immoo ayyaana kenna" jedhuufis kanuma. **7** Kanaafuu Waaqaaf bulaa. Diiyaabiloosiin immoo mormaa; innis isin baqataa. **8** Waaqatti dhi'aadhaa; innis isinitti ni dhi'aataa. Isin cubbamoonni harka keessan dhiqadhaa; warri yaada lama qabdanis garaa keessan qulqulleeffadhaa. **9** Dhiphadhaa; gaddaa; boo'aas. Kolfi keessan boo'ichatti, gammachuun keessan immoo gaddatti haa geeddaramu. **10** Fuula Gooftaa duratti gad of qabaa; inni immoo ol isin qabaa. **11** Yaa obboloota, wal hin hammeessinaa. Namni obboleessa isaa hammeessu yookaan obboleessa isaatti muru kam iyyuu seera hammeessa; seerattis ni mura. Garuu ati yoo seeratti murte seera sanatti muraa jirta malee isaaf ajajamaa hin jirtu. **12** Inni seera tumuu fi Abbaan Murtii tokkichuma; innis isa fayyisuu fi balleessuu danda'uu dha. Garuu nama kaanitti muruuf ati eenyu? **13** Egaa isin warri, "Har'a yookaan bor magaalaa kana yookaan magaalaa sana dhaqnee waggaa tokko achi turra; daldallees bu'aa arganna" jettan mee dhaga'aa. **14** Isin waan bor ta'uuf jiru iyyuu hin beektan. Jireenyi keessan maal innii? Isin hurrii yeroo xinnoof mul'attee ergasii immoo badduu dha. **15** Qooda kanaa isin, "Yoo Gooftaan jedhe, nu ni jiraanna; waan kana yookaan waan sana ni hojjenna" jechuu qabdu. **16** Amma garuu isin of jajuu keessanitti gammaddu. Gammachuun akkasii hundi hamaa dha. **17** Egaa namni kam iyyuu waan gaarii hojjechuu qabu utuma beekuu yoo hojjechuu baate kun cubbuu isatti ta'a.

5 Isin yaa sooreyyii, sababii dhiphinni isinitti dhufuuf jiruutiif boo'aa; wawwaadhaas. **2** Qabeenyi keessan tortoreera; biliinis uffata keessan nyaateera. **3** Warqee fi meetiin keessan sameera. Dandaa'uun isaaniis isinitti dhugaa ba'a; akkuma ibiddaattis foon keessan nyaata. Isin bara dhumaatiif qabeenya walitti qabattaniirtu. **4** Kunoo, mindaan isin warra midhaan keessan haaman dhowwattan sun ni iyya. Iyyi warra midhaan keessan walitti qabaniis gurra Gooftaa Waan Hunda Danda'u sanaa seeneera. **5** Isin qananii fi gammachuun lafa irra jiraattaniirtu. Guyyaa qalmaatiifis of gabbiftaniirtu. **6** Nama qajeelaa isiniin hin morminetti murtanii ajjeeftu. **7** Kanaafuu yaa obboloota, hamma dhufaatii

Gooftaatti obsaa. Qonnaan bulaan tokko lafa irraa
midhaan gaarii argachuuf hammam akka eeggatu,
bokkaa duraatii fi kan dhumaa hamma argattuttis
hammam akka obsu hubadhaa. **8** Isinis akkasuma
obsaa; jabaadhaa dhaabadhaas; dhufaatiin Gooftaa
dhi'aateeraatii. **9** Yaa obboloota, akka isinitti hin
muramneef walitti hin guunguminaa. Kunoo, Abbaan
Murtii balbala dura dhaabateera. **10** Yaa obboloota,
raajota maqaa Gooftaatiin dubbachaa turan sana akka
fakkeenya dhiphinaa fi obsaatti fudhadhaa. **11** Kunoo, nu
warra obsaan jabaattanii dhaabatan sanaan eebbifamoo
jenna; Iyyoob obsuu isaa dhageessaniirtu; waan Gooftaan
dhuma irratti isaaf godhes argitaniirtu. Gooftaan gara
laafinaa fi araaraan kan guutamee dha. **12** Hundumaa
caalaa immoo yaa obboloota ko, hin kakatinaa; samiin
yookaan lafaan yookaan waan biraa tokkoon illee hin
kakatinaa. Wanni isin jechuu qabdan, "Eeyyee" yookaan
"waawuu" haa ta'u. Yoo kanaa achii isinitti murama.
13 Isin keessaa namni dhiphachaa jiru jiraa? Inni haa
kadhatu. Namni gammadu jiraa? Inni faarfannaa galataa
haa faarfatu. **14** Isin keessaa namni dhukkubsatu jiraa?
Inni jaarsolii waldaa kiristaanaa haa waamsifatu; isaanis
maqaa Gooftaatiin zayitii isa dibanii haa kadhataniif. **15**
Kadhannaan amantiin godhamu nama dhukkubsatu ni
fayyisa; Gooftaanis isa ni kaasa. Yoo inni cubbuu hojjetee
jiraates ni dhiifamaaf. **16** Kanaafuu akka fayyitaniif
cubbuu keessan walitti himadhaatii walii kadhadhaa.
Kadhannaan nama qajeelaa humna qaba; waan guddaas
ni hojjeta. **17** Eeliyaas namuma akka keenyaa ture.
Innis akka bokkaan hin roobneef jabeessee kadhate;
bokkaanis waggaa sadii fi ji'a ja'a lafa irratti hin roobne.
18 Ammas deebi'ee kadhate; samiin bokkaa kenne; laftis
midhaan baafte. **19** Yaa obboloota ko, isin keessaa namni
tokko yoo dhugaa irraa fagaate, namni biraa immoo yoo
isa deebise, **20** inni nama cubbamaa karaa jal'aa irraa
deebisu lubbuu namicha sanaa akka du'a jalaa baasu,
cubbuu baay'ees akka dhoksu haa beeku.

1 Phexros

1 Phexros ergamaa Yesuus Kiristoos irraa, **2** kanneen akka beekumsa Waaqa Abbaatti, karaa hojii
qulqulleessuu Hafuuraatiin, akka Yesuus Kiristoosiif
ajajamanii fi akka dhiigni isaa isaanitti facaafamuuf
filatamaniitti: **3** Waaqaa fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos haa eebbifamu! Inni araara isaa guddaa sanaan,
warra du'an keessaa ka'uu Yesuus Kiristoosiin abdii
jiraataadhaaf lammata nu dhalche; **4** akkasumas dhaala
hin badne, kan hin xuroofne yookaan hin geeddaramnetti
nu galche; dhaalli kunis samii keessa isinii kaa'ameera;
5 isin warra karaa amantiitiin hamma fayyina bara
dhumaatti mul'achuudhaaf qophaa'e sanaatti humna
Waaqaatiin eegamtanii dha. **6** Isinis yoo amma yeroo
gabaabaaf qorumsa gosa garaa garaa keessa darbuu
qabaattan iyyuu waan kanaan akka malee gammaddan.
7 Wanni kunis akka amantiin keessan kan warqee yoo
ibiddaan qulqulleeffame iyyuu badu sana caalu sun
dhugaa ta'uun isaa mirkaneeffamee, yeroo itti Yesuus
Kiristoos mul'atutti galata, ulfinaa fi kabaja fiduuf ta'e. **8**
Isin utuu isa hin argin isa jaallattu; amma yoo isa arguu
baattan iyyuu isatti amantu; gammachuu ibsamuu hin
dandeenyee fi ulfina qabeessaanis guutamtaniirtu; **9**
isin bu'aa amantii keessanii jechuunis fayyina lubbuu
keessanii argachaa jirtuutii. **10** Raajonni waa'ee ayyaana
isinii kennamuuf jiru sanaa dubbatan sun itti jabaatanii
waa'ee fayyina kanaa qorachaa, iyyaafachaas turan; **11**
isaanis yommuu Hafuurri Kiristoos inni isaan keessa
ture sun waa'ee dhiphina Kiristoosiitii fi waa'ee ulfina
itti aanu sanaa duraan dursee dubbatetti yoomii fi
haala akkamii keessa akka ta'u beekuuf yaalaa turan. **12**
Namoonni Hafuura Qulqulluu isa samiidhaa ergameen
wangeela isinitti lallaban sun waan amma isinitti
himan keessatti utuu ofii isaanii hin ta'in isin akka
tajaajilan ifa ni ta'eef; waan kana ergamoonni iyyuu
gad fageenyaan arguu hawwu. **13** Kanaafuu mudhii
qalbii keessanii hidhadhaa; warra of qaban ta'aa; abdii
keessanis guutumaan guutuutti ayyaana yeroo Yesuus
Kiristoos mul'atutti isinii kennamu sana irra kaa'adhaa.
14 Akka ijoollee ajajamanii ta'aa malee hawwii hamaa
bara wallaalummaa keessanii sana duukaa hin bu'inaa.
15 Qooda kanaa akkuma inni isin waame sun qulqulluu
ta'e, isinis waan hojjetan hundumaan qulqulloota
ta'aa; **16** "Ani qulqulluudhaatii isinis qulqulloota ta'aa"
jedhamee barreeffameeraatii. **17** Isin erga isa utuu
wal hin caalchisin nama hunda akkuma hojii isaatti
itti muru sana "Abbaa" jettanii waammattanii bara
keessummummaa keessan isa sodaachaa jiraadhaa. **18**
Isin akka jireenya faayidaa hin qabne kan abbootii
keessan irraa dhaaltan irraa waan baduu danda'u kan
akka meetiitii fi warqeetiin hin furamin beektuutii.
19 Garuu dhiiga gatii guddaa qabu, dhiiga Kiristoos
jechuunis hoolaa mudaa yookaan hanqina hin qabne
sanaatiin furamtaniirtu. **20** Inni utuu addunyaan hin
uumamin duraan dursee beekame; garuu isiniif jedhee
bara dhumaa kana keessa mul'ate. **21** Isinis karaa
isaatiin Waaqa warra du'an keessaa isa kaasee ulfina
isaaf kenne sanatti amantu; kunis akka amantii fi abdiin
keessan Waaqayyo ta'uuf. **22** Egaa isin waan akka
obboloota keessaniif jaalala dhugaa qabaattaniif jettanii
dhugaadhaaf ajajamuun of qulqulleessitaniif, cimsaatii
garaa qulqulluudhaan wal jaalladhaa. **23** Isin karaa
dubbii Waaqaa isa jiraatuu fi cimee dhaabatu sanaatiin
sanyii hin badne irraa lammata dhalattan malee sanyii
badu irraa miti. **(aiōn g165)** **24** "Foon hundi akkuma
margaa ti; ulfinni isaa hundis akkuma daraaraa margaa
ti; margi ni coollaga; daraaraanis ni harca'a; **25** dubbiin
Gooftaa garuu bara baraan ni jiraata." Dubbiin kunis
wangeela isinitti lallabame sana. **(aiōn g165)**

2 Kanaafuu hammina hunda, gowwoomsaa hunda, itti
fakkeessummaa, weennoo fi maqaa nama balleessuu
hunda of irraa fageessaa. **2** Akka ittiin fayyina keessaniin
guddattaniifis akkuma daa'imman reefuu dhalataniitti
aannan hafuuraa qulqullaa'aa sana jabeessaa dharra'aa;
3 isin gaarummaa Gooftaa dhandhamattaniirtuutii. **4** Isin
erga gara isaa, gara Dhagaa jiraataa namoonni tuffatanii
Waaqni garuu filate gati jabeessa sanaa dhuftanii, **5** isinis
akkuma aarsaa hafuuraa kan karaa Yesuus Kiristoosiin
Waaqa biratti fudhatamaa ta'e dhi'eessuudhaan luboota
qulqullaa'oo ta'uuf akkuma dhagaawwan jiraatootti
mana hafuuraa taatanii ijaaramaa jirtu. **6** Katabbiin
Qulqulluun, "Kunoo, ani Xiyoon keessa, dhagaa tokko,
dhagaa golee filatamaa gati jabeessa nan kaa'a; namni isa
amanatu kam iyyuu hin qaana'u" jedhaatii. **7** Kanaafuu
dhagaan kun isin warra amantaniif dhagaa gati jabeessaa
dha. Warra hin amanneef garuu, "Dhagaan ijaartonni
tuffatan, dhagaa golee ta'eera." **8** Akkasumas, "Dhagaa
nama gufachiisu, kattaa nama kuffisu ta'e" jedhameera.
Isaanis waan dubbii sanaaf ajajamuu didaniif gufatan;
dhugumaanuu isaan kanumaaf ramadaman. **9** Isin
garuu akka galata isa dukkana keessaa gara ifa isaa
dinqisiisaatti isin waame sanaa labsitaniif dhaloota
filatame, luboota mootii, saba qulqulluu, saba Waaqaa
kan addaa taataniirtu. **10** Isin dur saba Waaqaa hin
turre; amma garuu saba Waaqaa ti; isin dur araara
hin arganne; amma garuu araara argattaniirtu. **11** Yaa
michoota jaallatamoo, isin waan addunyaa keessatti
alagootaa fi keessummoota taataniif akka hawwii foonii
kan lubbuu keessan lolu irraa fagaattan ani isinin gorsa.
12 Akka ormoonni akka waan isin hammina hojjetaniitti
maqaa isin balleessan sun, hojii keessan isa gaarii arganii
guyyaa Waaqni nu ilaaluu dhufutti ulfina isaaf kennaniif
isaan gidduutti amala gaarii qabaadhaa. **13** Gooftaadhaaf
jedhaatii taayitaa namaa hunda jalatti bulaa; mootii
taayitaa ol aanaa qabu **14** yookaan bulchitoota inni
akka isaan namoota balleessaa hojjetan adabanii warra
waan qajeelaa hojjetan immoo galateeffataniif erge
hundumaa jalattis bulaa. **15** Waaqni akka isin waan
gaarii hojjechuudhaan haasaa wallaalummaa namoota
gowwaa afaan qabachiiftan fedhaatii. **16** Akka warra
bilisummaa qabaniitti jiraadhaa; bilisummaa keessan
immoo hammina dhoksuuf itti hin fayyadaminaa; garuu
akka tajaajiltoota Waaqaatti jiraadhaa. **17** Nama hunda
kabajaa; obbolummaa amantootaa jaalladhaa; Waaqa
sodaadhaa; mootiifis ulfina kennaa. **18** Yaa garboota,

isinis gooftota keessan warra gaarii fi toloota qofa utuu
hin ta'in warra jal'ootas sodaa hundaan jalatti bulaa. **19**
Namni tokko yoo Waaqaaf jedhee dhiphina dabaan isatti
dhufe obse galata qaba. **20** Isin yoo sababii balleessaa
hojjettaniif dhaanamtanii obsitan galata maalii argattu?
Garuu yoo sababii waan qajeelaa hojjettaniif dhiphattanii
obsitan kun fuula Waaqaa duratti galata qaba. **21** Wanni
isin waamamtaniifis kanuma. Kiristoos akka isin faana
isaa duukaa buutaniif jedhee isiniif dhiphachuudhaan
fakkeenya isinii kenneeraatii. **22** "Inni cubbuu
hin hojjenne; sobni afaan isaatii hin baane." **23**
Yeroo isaan isa arrabsanitti inni isaan hin arrabsine;
yeroo dhiphatettis nama hin doorsifne. Garuu isa
qajeelummaan muru sanatti imaanaa of kenne. **24** Inni
mataan isaa akka nu cubbuuf duunee qajeelummaaf
immoo jiraannuuf jedhee dhagna isaatiin cubbuu keenya
fannoo irratti baate; isinis madaa isaatiin fayyitaniirtu. **25**
Isin dur akkuma hoolota karaa irraa badanii turtan; amma
garuu gara Tiksee fi Phaaphaasii lubbuu keessaniitti
deebitaniirtu.

3 Yaa niitota, yoo dhirsoonni dubbicha hin amanne
tokko tokko jiraatan akka isaan dubbii tokko malee
amaluma niitota isaaniitiin booji'amaniif isinis akkasuma
dhirsoota keessaniif ajajamaa; **2** isaanis yommuu
qulqullinaa fi sodaa isin jireenya keessan keessatti
qabdan arganitti ni booji'amu. **3** Miidhaginni keessan
faaya alaan mul'atuun jechuunis shurrubbaa dha'achuu,
warqee kaa'achuu fi uffata bareedaa uffachuun hin ta'in;
4 qooda kanaa miidhaginni keessan miidhagina keessa
namummaa keessanii haa ta'u; innis miidhagina hafuura
garraamii fi tasgabbaa'aa, kan hin badne, kan fuula
Waaqaa duratti gatii guddaa qabu haa ta'u. **5** Dubartoonni
qulqulloonni durii warri Waaqa abdatanis akkasuma
dhirsoota isaaniitiif ajajamuudhaan of miidhagsan; **6**
Saaraanis Abrahaamiin "Gooftaa" jettee waamaa isaaf
ajajamaa turte. Isinis yoo waan qajeelaa hojjettanii fi
sodaachuu baattan intallan ishee ti. **7** Yaa dhirsoota,
isinis akkasuma akka isaan dadhaboo ta'an hubadhaatii
ulfina isaaniif kennuudhaan niitota keessan wajjin
jiraadhaa; kanas sababii isaanis isin wajjin ayyaana
jireenyaa dhaalaniif akka wanni tokko iyyuu kadhaa
keessan hin gufachiifneef jedhaatii godhaa. **8** Dhuma
irratti hundi keessan yaada tokko qabaadhaa; walii
na'aa; akka obbolootaatti wal jaalladhaa; garaa laafotaa
fi warra gad of qabanis ta'aa. **9** Hamaa, hamaadhaan
hin deebisinaa; yookaan arrabsoo, arrabsoodhaan hin
deebisinaa; qooda kanaa eebbisaa. Isinis akka eebba
dhaaltaniif kanumaaf waamamtaniitii. **10** "Namni
jireenya jaallatu, kan bara gaariis arguu hawwu kam
iyyuu, arraba isaa hammina irraa, hidhii isaa immoo
soba dubbachuu irraa haa eeggatu. **11** Inni hammina
irraa deebi'ee gaarii haa hojjetu; nagaa haa barbaadu;
duukaa haa bu'us. **12** Iji Gooftaa qajeeltota irra jiraatii;
gurri isaas kadhata isaaniitiif banamaa dha; garuu fuulli
Gooftaa warra hamaa hojjetanitti ni hammaata." **13** Isin
gaarii hojjechuuf yoo hinaaftan, eenyutu isin miidha?
14 Garuu yoo qajeelummaaf jettanii dhiphattan isin
eebbifamoo dha. "Sodaachisuu isaanii hin sodaatinaa;
hin jeeqaminaas." **15** Garuu garaa keessan keessatti
Kiristoos Gooftichaaf ulfina guddaa kennaa. Nama sababii
abdii isin qabdan sanaa isin gaafatu kamiif iyyuu deebii
kennuuf yeroo hunda qophaa'aa. Waan kana immoo
garraamummaa fi sodaan godhaa; **16** isinis yommuu
namoonni waa'ee keessan waan hamaa dubbatanitti
akka warri amala gaarii isin Kiristoos keessatti qabdan
sana arrabsan qaana'aniif yaada gaarii qabaadhaa. **17**
Dhiphachuun keessan fedhii Waaqaa yoo ta'e, hamaa
hojjettanii dhiphachuu irra gaarii hojjettanii dhiphachuu
wayya. **18** Kiristoosis Waaqatti isin fiduuf jedhee inni
qajeelaan, warra qajeeltota hin ta'iniif si'a tokko cubbuuf
dhiphateeraatii. Inni fooniin ni ajjeefame; Hafuuraan
garuu jiraataa taasifame; **19** erga jiraataa taasifamee
immoo dhaqee hafuurota mana hidhaa jiranitti lallabe;
20 isaanis bara Nohi keessa utuu dooniin ijaaramaa
jiruu, yeroo Waaqni obsaan eegetti warra hin ajajaminii
dha. Doonii kanaanis nama muraasa, walumatti nama
saddeeti qofatu badiisa bishaanii jalaa ba'e; **21** bishaan
kun fakkeenya cuuphaa amma iyyuu isin fayyisuu ti;
kunis dhagna irraa xurii baasuu utuu hin ta'in qalbii
qulqulluun Waaqaaf waadaa galuu dha. Innis du'aa
ka'uu Yesuus Kiristoosiin isin fayyisa; **22** Kiristoos
samiitti ol ba'ee mirga Waaqaa jira; ergamoonni Waaqaa,
aangoowwanii fi humnoonni hundinuu isa jalatti bulu.

4 Kanaafuu waan Kiristoos foon isaatiin dhiphateef
isinis yaaduma akkasiitiin hidhadhaa; sababiin isaas
inni fooniin dhiphate cubbuu dhiiseera. **2** Kanaafuu
inni bara jireenya isaa kan foonii isa hafe sana akka
fedhii Waaqaatti jiraata malee akka hawwii namaatti hin
jiraatu. **3** Yeroon isin duraan waan ormoonni hojjechuu
jaallatan sana jechuunis jireenya gad dhiisii irratti,
hawwii foonii irratti, machii irratti, addaggummaa
irratti, gar malee dhuguu fi waaqeffannaa waaqota
tolfamoo kan jibbisiisaa ta'e irratti balleessitan sun haa
ga'u. **4** Isaanis sababii isin gara jireenya gad dhiisii
akkasiitti isaan wajjin hin fiigneef ni dinqisiifatu; isin
arrabsus. **5** Garuu isaan Waaqa warra jiranii fi warra
du'anitti muruuf qophaa'e sana duratti deebii ni kennu. **6**
Kanaafuu karaa fooniitiin akkuma namaatti akka isaanitti
muramuuf, karaa hafuuraatiin immoo akka Waaqaatti
akka jiraataniif wangeelli warra du'anii jiranitti iyyuu
lallabameera. **7** Dhumni waan hundaa dhi'aateera. Kanaaf
akka Waaqa kadhachuu dandeessaniif dammaqaa; warra
of qabanis ta'aa. **8** Waan hunda caalaatti jaalala ho'aa
waliif qabaadhaa; jaalalli cubbuu baay'ee dhoksaatii.
9 Guungummii malee wal keessumsiisaa. **10** Tokkoon
tokkoon namaa kennaa warra kaan tajaajiluuf argate kam
iyyuu akkuma abbaa imaanaa amanamaa kan ayyaana
Waaqaa bifa garaa gaaraatiin jiru sanaa tokkootti itti
fayyadamuu qaba. **11** Namni dubbatu kam iyyuu akka
nama dubbii Waaqaa dubbatuutti haa dubbatu. Namni
tajaajilu kam iyyuu akka Waaqni waan hunda keessatti
karaa Yesuus Kiristoosiin galateeffamuuf jedhee jabina
Waaqni isaaf kenneen haa tajaajilu. Ulfinnii fi humni
bara baraa hamma bara baraatti isaaf haa ta'u. Ameen.
(aiōn g165) **12** Yaa michoota jaallatamoo, qorama akka
ibiddaa kan amma ittiin dhiphachaa jirtan kana akka
waan wanni haaraan isinitti dhufeetti hin dinqisiifatinaa.

13 Garuu isin yeroo ulfinni isaa mul'atutti akka baay'ee
gammaddaniif waan dhiphina Kiristoos keessatti qooda
fudhattaniif gammadaa. 14 Yoo maqaa Kiristoosiitiif
jettanii arrabsamtan isin eebbifamoo dha; Hafuurri
ulfinaatii fi Hafuurri Waaqaa isin irra boqotaatii. 15 Isin
keessaa namni kam iyyuu akka nama nama ajjeesuutti
yookaan akka hattuutti yookaan akka nama yakka
hojjetuutti yookaan akka nama dubbii namaa keessa
seenuutti hin dhiphatin. 16 Garuu namni tokko yoo
sababii Kiristaana ta'eef dhiphate maqaa sanaan Waaqa
haa galateeffatu malee hin qaana'in. 17 Yeroon itti
murtiin mana Waaqaatii jalqabu dhi'aateeraatii; murtiin
kun yoo nurratti jalqaba ta'e dhumni warra wangeela
Waaqaatiif hin ajajamnee akkam haa ta'u ree? 18 "Erga
qajeeltonni fayyuun rakkisaa ta'e, namni Waaqatti hin
bullee fi cubbamaan maal haa ta'u ree?" 19 Kanaafuu
warri akka fedhii Waaqaatti dhiphatan lubbuu isaanii
Uumaa isaanii amanamaa sanatti imaanaa kennatanii
waan gaarii hojjechuutti haa fufan.

5 Ani akka maanguddoo akkuma isaanii tokkootti, akka
dhuga baatuu dhiphina Kiristoosii fi akka nama ulfina
mul'achuuf jiru sana keessatti qooda qabu tokkootti
akkana jedhee maanguddoota isin gidduu jiran sana nan
gorsa; 2 karra hoolotaa Waaqaa kan tika keessan jala jiru
eeguudhaan tiksoota ta'aa; kanas sababii dirqamtaniif
utuu hin ta'in fedhiidhuma keessaniin akka Waaqni akka
isin taatan barbaadutti, bu'aa nama qaanessu argachuuf
utuu hin ta'in hawwii guddaa tajaajilaaf qabdaniin
godhaa; 3 karra hoolotaatiif fakkeenya ta'aa malee warra
imaanaa isinitti kennaman sana humnaan hin bulchinaa.
4 Isinis yommuu hangafni tiksootaa mul'atutti gonfoo
ulfinaa kan miidhaginni isaa irraa hin badne argattu.
5 Yaa dargaggoota, isinis akkasuma maanguddoota
jalatti bulaa. Hundi keessanis tokkoo tokkoo keessaniif
gad of qabiisa akka wayyaatti uffadhaa; "Waaqni of
tuultotaan ni morma; warra gad of qabaniif immoo
ayyaana kennaatii." 6 Kanaafuu akka Waaqni yeroo
malutti ol isin qabuuf, harka isaa humna qabeessa sana
jalatti gad of qabaa. 7 Inni isiniif waan yaaduuf, yaaddoo
keessan hunda isa irra kaa'adhaa. 8 Warra of qaban
ta'a; dammaqaas. Diiyaabiloos diinni keessan nama
liqimsu barbaadee akkuma leenca aaduu nanaanna'aatii.
9 Sababii akka obboloonni keessan warri addunyaa
guutuu keessa jiraatan dhiphina akkasii dhiphachaa
jiran beektaniif amantiitti jabaadhaatii isaan mormaa.
10 Waaqni ayyaana hundaa karaa Kiristoosiin gara ulfina
isaa kan bara baraatti isin waame sun erga isin yeroo
gabaabaaf dhiphattanii booddee inni mataan isaa guutuu
isin taasisa; isin dhaaba; isin jabeessas. (aiōnios g166)
11 Bara baraa hamma bara baraatti humni isaaf haa
ta'u. Ameen. (aiōn g165) 12 Anis isin jajjabeessuudhaaf,
akka wanni kun ayyaana Waaqaa isa dhugaa ta'e sana
dhugaa ba'uuf harka Silwaanos isa ani akka obboleessa
amanamaatti hedu sanaatiin gabaabumatti barreessee
isinii ergeera. Ayyaana kanaan jabaadhaa dhaabadhaa.
13 Waldaan kiristaanaa isheen isin wajjin filatamtee
Baabilon keessa jirtu sun nagaa isinii dhaamti; ilmi koo
Maarqosis akkasuma nagaa isinii dhaama. 14 Dhungoo
jaalalaatiin nagaa wal gaafadhaa. Isin warra kan Kiristoos
taatan hundaaf nagaan haa ta'u.

2 Phexros

1 Simoon Phexros garbichaa fi ergamaa Yesuus
Kiristoos irraa, **2** Beekumsa Waaqaatii fi beekumsa
Gooftaa keenya Yesuusiin ayyaannii fi nagaan isiniif
haa baay'atu. **3** Humni waaqummaa isaa karaa isa
ulfina isaatii fi gaarummaa isaatiin nu waame sana
beekuu keenyaatiin waan jireenyaa fi Waaqatti buluuf
nu barbaachisu hundumaa nuuf kenneera. **4** Kennaa
kanaanis isin badiisa sababii hawwii hamaatiin addunyaa
keessa jiru jalaa baatanii akka amala waaqummaa
isaa sana keessatti hirmaattaniif jedhee karaa kennaa
kanaatiin waadaa isaa guddaa fi kan gatii guddaa qabu
nuuf galeera. **5** Sababuma kanaaf amantii keessan irratti
gaarummaa, gaarummaa irrattis beekumsa dabalachuuf
waan isinii danda'ame hunda godhaa; **6** akkasuma
beekumsa irratti of qabuu, of qabuu irratti obsaan
dhaabachuu, obsaan dhaabachuu irratti Waaqatti buluu,
7 Waaqatti buluu irratti jaalala obbolummaa, jaalala
obbolummaa irratti immoo jaalala dhugaa dabaladhaa.
8 Yoo isin waan kana hunda qabaattanii ittuma
isinii baay'achaa deeme, wanni kun akka isin Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoos beekuu keessatti dadhaboo
fi bu'aa dhabeeyyii hin taane isin godha. **9** Garuu
namni waan kana hin qabne kam iyyuu jaamaa dha;
fagoottis arguu hin danda'u; cubbuu isaa durii sana
irraa qulqulleeffamuu isaa irraanfateera. **10** Kanaaf
yaa obboloota ko, waamamuu fi filatamuu keessan
mirkaneeffachuuf caalaatti hinaaffaa qabaadhaa. Yoo
waan kana gootan isin hin gufattan; **11** akkasiin gara
mootummaa bara baraa kan Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa
keenya Yesuus Kiristoositti galuun guutummaatti isiniif
kennama. **(aiōnios g166)** **12** Kanaafuu isin wantoota
kanneen beektanii, dhugaa amma qabdan kanatti
jabaatanii dhaabattanii iyyuu ani yeroo hunda wantoota
kanneen isin yaadachiisuu nan barbaada. **13** Ani
hamman dunkaana kana keessa jirutti waan kana isin
yaadachiisuudhaan isin dammaqsuu koo qajeelaa nan
se'a; **14** ani akka Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos
naaf ibsetti, dunkaana koo kana akkan dafee of irraa
baasu beekaatii. **15** Ani akka isin erguma ani isin biraa
godaanee booddee yeroo hunda waan kana yaadachuu
dandeessan gochuuf nan carraaqa. **16** Nu yommuu waa'ee
humnaa fi dhufaatii Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos
isinitti himnetti, surraa isaa ijuma keenyaan argineeti
malee oduu haxxummaadhaan uumame duukaa buunee
miti. **17** Innis yommuu sagaleen, "Kun Ilma koo isa
ani jaalladhuu dha; ani isatti baay'ee nan gammada"
jedhu sun Ulfina Surra qabeessa sana biraa dhufeefitti,
Waaqa Abbaa biraa kabajaa fi ulfina argateeraatii. **18** Nu
mataan keenya iyyuu yeroo isa wajjin tulluu qulqulluu
irra turretti, utuu sagaleen kun samii irraa dhufuu
dhageenye. **19** Kanaafuu dubbiin raajonni dubbatan sun
ittuma caalee nuuf mirkaneeffame; isinis hamma boruun
baqaqee bakkalchi barii garaa keessan keessatti ba'utti
yoo akkuma ibsaa dukkana keessatti ibsuutti dubbii
kanaaf xiyyeeffannoo kennitan waan gaarii gochuu
keessan. **20** Raajiin Katabbii Qulqulluu kam iyyuu hiikkaa
raajichaa kan mataa isaatiin akka hin dhufin duraan
dursitanii beekuu qabdu. **21** Raajiin takkumaa fedhii
namaatiin hin dhufneetii; garuu namoota Waaqaatu
Hafuura Qulqulluudhaan geggeeffamee dubbate.

2 Akkuma raajonni sobduun saba gidduu turan
sana, barsiistonni sobduun isin gidduu ni jiraatu.
Isaan Goofticha isaan fure sana ganani, barsiisa
sobaa kan nama balleessu dhoksanii galchu; kanaanis
badiisa ariifatu ofitti fidu. **2** Namoonni baay'eenis
amala isaanii isa qaanessaa sana duukaa bu'u; sababii
isaaniitiinis karaan dhugaa ni arrabsama. **3** Barsiistonni
kunneen doqnummaa isaaniitiin oduu ofumaan uumanii
odeessaniin isin qisaasu. Murtiin bara dheeraan dura
isaanitti murame sun amma illee hojjechaa jira; badiisni
isaaniis hin mugu. **4** Waaqni yeroo ergamoonni cubbuu
hojjetanitti utuu isaanii hin hilin akka isaan guyyaa
murtiitiif turfamaniif foncaadhaan dukkana keessatti
hidhee gahaannamitti erga isaan darbatee, **(Tartaroō
g5020)** **5** utuu addunyaa duriitiif hin hilin Nohi isa
qajeelummaa lallabu namoota biraa torba wajjin oolchee
warra Waaqatti hin bulletti bishaan badiisaa erga fidee,
6 magaalaawwan Sodoomii fi Gomoraas hamma isaan
daaraa ta'anitti gubuudhaan itti muree, fakkeenya
waan warra Waaqaaf hin bulletti dhufuuf jiruu erga
isaan godhee, **7** namicha qajeelaa jechuunis Looxi
isa jireenya xuraa'aa finciltootaatiin dhiphachaa ture
sana erga badiisa oolchee, **8** namichi qajeelaan sun
yeroo gidduu isaanii jiraachaa turetti guyyuma guyyaan
fincila isaanii sana arguu fi dhaga'uudhaan lubbuun
isaa qajeeltuun sun isa keessatti dhiphachaa turtee, **9**
wanni kun akkas ta'ee Gooftaan akkamitti akka warra
Waaqaaf bulan qorumsa keessaa baasuu fi akka itti
warra jal'aa hamma guyyaa murtiitti adabbiif tursu
beeka. **10** Wanni kun keessumattuu warra hawwii
foonii xuraa'aa sana duukaa bu'anii fi warra abbootii
taayitaa tuffatanitti ni cima. Namoonni kunneen ija
jabeeyyii fi of tuultota; isaan ulfina qabeeyyii samii
arrabsuu hin sodaatan; **11** ergamoonni iyyuu yoo
isaan caalaa jajjaboo fi humna qabeeyyii ta'an iyyuu
fuula Gooftaa duratti uumamawwan akkasii arrabsanii
hin himatan. **12** Namoonni kunneen garuu waanuma
hin hubanne arrabsu. Isaan akkuma bineensota qalbii
hin qabnee ti; akkuma uumamawwan miira isaaniitiin
qajeelfaman kanneen qabamuu fi ajjeefamuu qofaaf
dhalatanii ti; akkuma bineensonni sun badanitti jarris ni
badu. **13** Miidhaa isaan hojjetaniif miidhaatu deebi'aaf.
Isaan guyyaa adiidhaan gara malee machaa'uu akka
gammachuutti fudhatu. Yeroo isin wajjin nyaataa fi
dhugaatiitti dhi'aatanittis isaan gowwoomsaa isaaniitiin
gidduu keessanitti xurii fi waan fafaa ta'u. **14** Waan
iji isaanii ejjaan guutameef isaan cubbuu hojjechuu
hin dhiisan; warra hin jabaatin gowwoomsu; garaan
isaanii doqnummaa barateera; isaan ijoollee abaaramanii
dha! **15** Karaa qajeelaa dhiisanii karaa Bala'aam
ilma Bosoor isa gatii jal'inaa jaallate sanaa duukaa
bu'uuf karaa irraa badan. **16** Bala'aam garuu sababii
dogoggora isaatiif harreen isa ifatte; horiin duudaan
afaan namaa dubbattee maraatummaa raajii sanaa
ittifte. **17** Namoonni kunneen burqaa bishaan hin qabnee

fi hurrii bubbeen oofamuu dha. Dukkanni limixiin isaaniif kaa'ameera. **(questioned)** **18** Isaan dubbii faayidaa hin qabnee fi dubbii of tuulummaa odeessu; warra namoota jireenya dogoggoraa keessa jiraatan keessaa baqatanii ba'an hawwii foonii hamaadhaan gowwoomsu. **19** Isaan utuma ofii isaaniitii iyyuu garboota badiisaa ta'anii jiranuu birmadummaa isaan abdachiisu; namni tokko waan isa mo'ate kamiifuu ni garboomaatii. **20** Isaan erga Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoos beekuudhaan xuraa'ummaa addunyaa keessaa ba'anii booddee yoo amma illee deebi'anii xuraa'ummaa sanaan qabamanii fudhataman haalli isaanii kan dhumaa isa jalqabaa sana caalaa hammaata. **21** Isaan karaa qajeelinaa beekanii ajaja qulqulluu isaanii kenname sanatti dugda galuu irra utuu duraanuu karaa qajeelinaa sana beekuu baatanii isaaniif wayya ture. **22** Mammaaksi, "Sareen diddiga isheetti deebiti" akkasumas, "Booyyeen dhiqamte dhoqqee keessa gangalachuu isheetti deebiti" jedhu sun isaan irratti mirkaneeffame.

3 Yaa michoota jaallatamoo, ani amma xalayaa lammaffaa isiniif barreessuu koo ti. Lamaan isaanii iyyuu keessatti isin yaadachiisuudhaan qalbii keessan qulqulluu sana nan kakaasa. **2** Isin dubbii dur raajota qulqulluudhaan dubbatamee fi ajaja Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa keenyaa kan karaa ergamoota keessaniitiin dubbatame sana akka yaadattan nan barbaada. **3** Akka bara dhumaa keessa ga'istoonni ga'isaa hawwii hamaa kan ofii isaanii duukaa bu'aa dhufan duraan dursaatii beekaa. **4** Isaanis, "'dhufaatiin' inni waadaa gale kun meerre? Wanni hundinuu erga abbootiin keenya du'anii jalqabee akkuma yeroo jalqaba uumamaatti itti fufeeraatii" jedhu. **5** Garuu isaan akka samiiwwan bara baay'een dura dubbii Waaqaatiin uumaman, akka laftis bishaan irraa fi bishaaniin tolfamte utuma beekanuu didan. **6** Addunyaan yeroo sanaas bishaanuma kanaan liqimfamee bade. **7** Dubbiidhuma kanaanis samiiwwanii fi lafti yeroo ammaa jiran kunneen guyyaa murtii, kan badiisa namoota Waaqaaf hin bulleetiif kaa'amanii ibiddaaf turfamaniiru. **8** Yaa michoota jaallatamoo, isin garuu waan tokkicha kana hin irraanfatinaa. Gooftaa biratti guyyaan tokko akka waggaa kumaa, waggaan kumnis akka guyyaa tokkoo ti. **9** Gooftaan akka namoonni tokko tokko lafa irra harkifata jedhanii yaadan sana, waadaa isaa guutuu irratti lafa irra hin harkifatu. Inni akka namni hundinuu qalbii jijjiirrachuuf jedhee isinii obsa malee akka namni tokko iyyuu badu barbaadee miti. **10** Guyyaan Gooftaa garuu akkuma hattuutti dhufa. Samiiwwan sagalee guddaadhaan dhabamu; wanni samiiwwan keessa jiru hundinuus ho'a guddaadhaan baqa; laftii fi wanni ishee irra jiru hundinuus ni gubata. **11** Wanni hundinuu akkasitti bada erga ta'ee, isin nama akkamii ta'uu qabdu ree? Jireenya qulqulluu fi Waaqaaf bulu jiraachuu qabdu; **12** kanas guyyaa Waaqaa eeggachaa, dhufaatii isaas ariifachiisaa gochuu qabdu. Guyyaa sana samiiwwan ibiddaan badu; wanni samiiwwan keessa jirus ho'aan baqa. **13** Nu garuu akkuma waadaa isaatti samiiwwan haaraa fi lafa haaraa qajeelinni keessa jiraatu eegganna. **14** Kanaafuu yaa michoota jaallatamoo, isinis sababii waanuma kana eeggataniif akka warra xurii fi hir'ina hin qabne, warra nagaan isa wajjin jiraatan taataniif yaalii isinii danda'ame hunda godhaa. **15** Akkuma Phaawulos obboleessi keenya jaallatamaan sun ogummaa Waaqni kenneefiin isinii barreesse sana akka obsi Gooftaa keenyaa fayyina ta'e yaadatti qabadhaa. **16** Innis waa'ee waan kanaa dubbatee xalayoota isaa hunda keessatti haaluma kanaan barreessa. Xalayoota isaa keessas waan hubachuun nama rakkisu tokko tokkotu jira; wallaaltonnii fi warri jabaatanii hin dhaabanne akkuma Katabbiiwwan Qulqulluu kaan jal'isan sana kanas badiidhuma ofii isaaniitiif ni jal'isu. **17** Kanaaf yaa michoota jaallatamoo, isin sababii duraan dursitanii waan kana beektaniif akka dogoggora finciltootaatiin fudhatamnii hundee jabaattanii irra dhaabattan irraa hin kufneef of eeggadhaa. **18** Garuu ayyaanaa fi beekumsa Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoosiin guddadhaa. Ammas, bara baraanis ulfinni isaaf haa ta'u! Ameen. **(aiōn g165)**

1 Yohannis

1 Nu waa'ee Dubbii jireenyaa kan jalqabaa kaasee
ture, kan dhageenye, kan ija keenyaan argine, kan
ilaallee fi kan harki keenyas qaqqabe kana labsina.
2 Jireenyi mul'ateera; nus isa argineerra; dhugaas ni
baanaaf; nu jireenya bara baraa isa Abbaa wajjin turee
fi isa nutti mul'ate sana isinitti labsina. **(aiōnios g166)**
3 Akka isinis nu wajjin tokkummaa qabaattaniif waan
arginee fi waan dhageenye isinitti labsina. Tokkummaan
keenyas Abbaa fi Ilma isaa Yesuus Kiristoos wajjin. **4**
Nus akka gammachuun keenya guutuu ta'uuf waan
kana barreessina. **5** Ergaan nu isa irraa dhageenye, kan
isinittis labsinu isa kana: Kunis akka Waaqni ifa ta'ee fi
akka dukkanni gonkumaa isa keessa hin jirree dha. **6** Nu
isa wajjin tokkummaa qabna jennee yoo dukkana keessa
deddeebine ni sobna; dhugaa sanaanis hin jiraannu. **7**
Garuu akkuma inni ifa keessa jiru sana, nus yoo ifa keessa
deddeebine walii wajjin tokkummaa qabna; dhiigni Ilma
isaa Yesuus cubbuu hundumaa irraa nu qulqulleessa.
8 Nu yoo cubbuu hin qabnu jenne of gowwoomsina;
dhugaanis nu keessa hin jiru. **9** Yoo cubbuu keenya
himanne, inni cubbuu keenya nuu dhiisuuf amanamaa fi
qajeelaa dha; jal'ina hunda irraas nu qulqulleessa. **10**
Nu yoo cubbuu hin hojjennee jenne immoo sobduu isa
goona; dubbiin isaas nu keessa hin jiru.

2 Yaa ijoollee ko, ani akka isin cubbuu hin hojjenneef
kana isiniifan barreessa. Garuu yoo namni kam
iyyuu cubbuu hojjete nu Abbaa biraa abukaattoo qabna;
innis Yesuus Kiristoos Isa Qajeelaa sana. **2** Inni aarsaa
cubbuu keenyaaf araara buusuu dha; cubbuu addunyaa
hundaatiifis malee cubbuu keenya qofaaf miti. **3** Nu
yoo ajaja isaa eegne, kanaan akka isa beekne ni beekna.
4 Namni, "Ani isa nan beeka" jedhu kan garuu ajaja
isaa hin eegne kam iyyuu sobduu dha; dhugaanis isa
keessa hin jiru. **5** Garuu yoo namni kam iyyuu dubbii
isaatiif ajajame, jaalalli Waaqaa dhugumaan isa keessatti
guutuu ta'a. Kanaanis nu akka isa keessa jirru ni beekna;
6 namni ani isaanan jiraadha ofiin jedhu kam iyyuu
akkuma Yesuus jiraate sanatti jiraachuu qaba. **7** Yaa
obboloota, ani ajaja moofaa isuma jalqabaa kaasee isin
bira ture sana malee ajaja haaraa isinii hin barreessu.
Ajajni moofaan kunis ergaadhuma isin dhageessan sana.
8 Ta'us ani ajaja haaraa tokko isiniif nan barreessa;
sababiin isaas dukkanichi darbaa, ifni dhugaa immoo
waan amma iyyuu ifaa jiruuf dhugaan isaa isa keessattii fi
isin keessatti ni mul'ata. **9** Namni ani ifa keessa jira ofiin
jechaa obboleessa isaa immoo jibbu kam iyyuu amma
illee dukkana keessa jira. **10** Namni obboleessa isaa
jaallatu hundinuu ifa keessa jiraata; wanni isa gufachiisu
tokko iyyuu isa keessa hin jiru. **11** Namni obboleessa
isaa jibbu garuu dukkana keessa jira; dukkanuma keessa
jiraatas; inni waan dukkanni sun isa jaamseef gara itti
adeemu hin beeku. **12** Yaa ijoolle, cubbuun keessan
sababii maqaa isaatiif waan isinii dhiifameef ani isiniifin
barreessa. **13** Yaa abbootii, isin waan isa jalqabumaa
kaasee jiru sana beektaniif ani isiniifin barreessa. Yaa
dargaggoota, isin waan isa hamaa sana mo'attaniif,
ani isiniifin barreessa. **14** Yaa ijoolle, isin waan Abbaa
beektaniif, ani isiniifin barreessa. Yaa abbootii, isin waan
isa jalqabumaa kaasee jiru sana beektaniif, ani isiniifin
barreessa. Yaa dargaggoota, isin waan jajjaboo taataniif,
waan dubbiin Waaqaa isin keessa jiraatuuf, waan isa
hamaa sanas mo'attaniif, ani isiniifin barreessa. **15**
Addunyaa yookaan waan addunyaa keessa jiru tokko
illee hin jaallatinaa. Eenyu iyyuu yoo addunyaa jaallate,
jaalalli Abbaa isa keessa hin jiru. **16** Wanni addunyaa
keessa jiru hundinuu jechuunis hawwiin foonii, hawwiin
ijaa, akkasumas waan qabaniin kooruun kan addunyaati
malee kan Abbaa miti. **17** Addunyaa fi hawwiin ishee
ni badu; namni fedhii Waaqaa raawwatu garuu bara
baraan jiraata. **(aiōn g165)** **18** Yaa ijoolle, sa'aatiin kun
sa'aatii dhumaa ti; akka farri Kiristoos sun dhufu akkuma
dhageessan sana ammuma iyyuu farroonni Kiristoos
baay'een dhufaniiru. Kanaanis nu akka sa'aatiin kun
sa'aatii dhumaa ta'e beekna. **19** Isaan nu keessaa ba'an
malee dhugumaan kan keenya hin turre. Utuu kan
keenya ta'anii silaa nu biratti hafu turan; nu biraa
deemuun isaanii garuu akka tokkoon isaanii iyyuu
keenya hin ta'in mul'ise. **20** Isin garuu Isa Qulqulluu
sanaan dibamtaniirtu; isin hundis dhugaa ni beektu.
21 Sababiin ani isinii barreessuuf waan isin dhugaa
beektanii fi akka sobni tokko iyyuu dhugaa keessa hin
jirres beektaniif malee waan isin dhugaa hin beekneef
miti. **22** Nama Yesuus kun Kiristoos miti jedhee ganu
malee sobduun eenyu ree? Namni akkasii farra Kiristoos;
inni Abbaa fi Ilma ni gana. **23** Namni Ilma ganu kam
iyyuu Abbaa illee hin qabu; namni waa'ee Ilmaa dhugaa
ba'u hundinuu Abbaas qaba. **24** Wanni isin jalqabaa
kaaftanii dhageessan sun isin keessa haa jiraatu. Yoo
wanni jalqabaa kaaftanii dhageessan isin keessa jiraate,
isinis Ilmaa fi Abbaadhaan ni jiraattu. **25** Wanni inni
waadaa nuu gale kanaa dha; kunis jireenya bara baraa
ti. **(aiōnios g166)** **26** Ani waa'ee warra karaa irraa isin
jal'isuu yaalan sanaatiif waan kana isiniifin barreessa.
27 Garuu dibanni isin isa irraa argattan sun waan
isin keessa jiraatuuf namni tokko iyyuu isin barsiisuu
hin barbaachisu; dibanni isaa sun garuu waan waa'ee
hundumaa isin barsiisuuf, dibanni sun waan dhugaa
malee soba hin ta'iniif akkuma inni isin barsiise sanatti
isumaan jiraadhaa. **28** Ammas yaa ijoolle, akka yommuu
inni mul'atutti ija jabina qabaannuuf, akka nu guyyaa
dhufaatii isaattis fuula isaa duratti hin qaanofneef isaan
jiraadhaa. **29** Isin yoo akka inni qajeelaa ta'e beektan,
akka namni waan qajeelaa hojjetu hundinuu isa irraa
dhalate ni beektu.

3 Nu akka ijoollee Waaqaa jedhamnee waamamnuuf
jaalalli Abbaan nurratti dhangalaase akkam guddaa
dha! Nus akkasuma ijoollee isaa ti! Addunyaan waan isa
hin beekiniif nu hin beeku. **2** Yaa michoota jaallatamoo,
nu amma ijoollee Waaqaa ti; gara fuula duraatti immoo
maal akka taanu amma hin ibsamne. Garuu yommuu
inni mul'atutti sababii akkuma inni jirutti isa arginuuf
nu akkuma isaa akka taanu ni beekna. **3** Namni akkasitti
isa abdatu hundinuu akkuma inni qulqulluu ta'e sana of
qulqulleessa. **4** Namni cubbuu hojjetu kam iyyuu seeratti
ni fincila; cubbuun finciluudhaatii. **5** Isin garuu akka inni

cubbuu keenya balleessuudhaaf mul'ate ni beektu. Isa
keessa cubbuun hin jiru. **6** Namni isaan jiraatu kam iyyuu
cubbuu hin hojjetu. Namni cubbuu hojjetu kam iyyuu isa
hin argine yookaan isa hin beekne. **7** Yaa ijoolle, namni
tokko iyyuu isin hin gowwoomsin. Akkuma inni qajeelaa
ta'e sana namni waan qajeelaa hojjetus qajeelaa dha. **8**
Namni cubbuu hojjetu kan diiyaabiloos; diiyaabiloos
jalqabumaa kaasee cubbuu hojjetaatii. Ilmi Waaqaa
hojii diiyaabiloos diiguudhaaf mul'ateetii. **9** Namni
Waaqa irraa dhalate kam iyyuu waan sanyiin Waaqaa isa
keessa jiraatuuf cubbuu hojjechuutti hin fufu; inni waan
Waaqa irraa dhalateef cubbuu hojjechuu hin danda'u.
10 Ijoolleen Waaqaatii fi ijoolleen diiyaabiloos kanaan
gargar baafamanii beekamu: Namni waan qajeelaa hin
hojjenne yookaan obboleessa isaa hin jaallanne kam
iyyuu kan Waaqaa miti. **11** Ergaan isin jalqabaa kaaftanii
dhageessan isa, "Nu wal jaallachuu qabna" jedhuu
dha. **12** Isin akka Qaayin isa kan isa hamaa sanaa ta'ee
obboleessa isaa ajjeese sanaa hin ta'inaa; inni maaliif
obboleessa isaa ajjeese? Sababii hojiin isaa jal'aa ta'ee,
kan obboleessa isaa immoo qajeelaa ta'eef. **13** Yaa
obboloota ko, yoo addunyaan isin jibbe isin hin dinqin.
14 Nu sababii obboloota jaallannuuf du'a keessaa gara
jireenyaatti akka ceene ni beekna. Namni obboleessa isaa
hin jaallanne du'a keessa jiraata. **15** Namni obboleessa
isaa jibbu kam iyyuu nama nama ajjeesuu dha; isinis
akka namni nama ajjeesu jireenya bara baraa of keessaa
hin qabne beektu. **(aiōnios g166)** **16** Yesuus Kiristoos
lubbuu isaa dabarsee nuuf kenneera: Jaalalli maal akka
ta'es kanaan beekna; nus akkasuma lubbuu keenya
dabarsinee obboloota keenyaaf kennuu qabna. **17** Namni
qabeenya addunyaa qabu kam iyyuu yoo obboleessa
isaa rakkataa argee garaa itti jabaate jaalalli Waaqaa
akkamitti isa keessa jiraachuu danda'a? **18** Yaa ijoollee
jaallatamoo, kottaa dubbiin yookaan afaan qofaan utuu
hin ta'in hojii fi dhugaadhaan jaallannaa. **19** Nus kan
dhugaa ta'uu keenya kanaan beekna; fuula isaa durattis
garaa keenya boqochiifna. **20** Yeroo garaan keenya
nutti murutti Waaqni garaa keenya caalaa guddaa akka
ta'e ni beeknaatii; inni waan hunda ni beeka. **21** Yaa
michoota, yoo garaan keenya nutti muruu baate nu fuula
Waaqaa duratti ija jabina qabna. **22** Nus sababii ajaja
isaa eegnuu fi sababii waan isa gammachiisu hojjennuuf
waan kadhannu hunda isa irraa ni arganna. **23** Ajajni
isaas kana: kunis nu maqaa Ilma isaa Yesuus Kiristoositti
akka amannuu fi akkuma inni nu ajajetti akka wal
jaallannuuf. **24** Namni ajaja isaa eegu isa keessa jiraata;
innis isa keessa jiraata. Kanaanis akka inni nu keessa
jiraatu nu Hafuura inni nuu kenneen ni beekna.

4 Yaa michoota, hafuuronni kan Waaqaa ta'uu fi ta'uu
baachuu isaanii ilaaluuf qoradhaa malee hafuurota
hunda hin amaninaa; raajonni sobduun hedduun
addunyaa seenaniiru. **2** Haalli isin ittiin Hafuura Waaqaa
beektanis kanuma: Hafuurri akka Yesuus Kiristoos
fooniin dhufe dhugaa ba'u hundi kan Waaqaa ti; **3**
hafuurri akka Yesuus Kiristoos fooniin dhufe dhugaa
hin baane hundi kan Waaqaa miti. Inni hafuura farra
Kiristoos, kan isin akka inni dhufu dhageessan sanaa ti;
innis ammuma iyyuu addunyaa keessa jira. **4** Yaa ijoolle,
isin kan Waaqaa ti; jaras mo'attaniirtu; inni isin keessa
jiru kan addunyaa keessa jiru sana caalaa guddaadhaatii.
5 Isaan kan addunyaa ti; kanaaf wanni isaan dubbatanis
kanuma addunyaa ti; addunyaanis isaan dhaggeeffata. **6**
Nu kan Waaqaa ti; namni Waaqa beeku hundinuus nu
dhaggeeffata; namni kan Waaqaa hin ta'in garuu nu hin
dhaggeeffatu. Kanaanis Hafuura dhugaatii fi hafuura
sobaa addaan baafnee ni beekna. **7** Yaa michoota, jaalalli
kan Waaqaa waan ta'eef kottaa wal jaallannaa. Namni
jaallatu hundi Waaqa irraa dhalate; Waaqas ni beeka.
8 Sababii Waaqni jaalala ta'eef, namni hin jaallanne
hundi Waaqa hin beeku. **9** Waaqni akka nu karaa
isaatiin jireenya argannuuf jedhee Ilma isaa tokkicha
sana gara addunyaatti erge. Kanaanis jaalalli Waaqaa
nu gidduutti mul'ateera. **10** Jaalalli isa kana: Kunis nu
Waaqa jaallannee miti; garuu Waaqatu nu jaallatee akka
inni aarsaa cubbuu keenyaaf araara buusu ta'uuf Ilma
isaa erge. **11** Yaa michoota, erga Waaqni akkana nu
jaallatee nus wal jaallachuu qabna. **12** Namni tokko
iyyuu takkumaa Waaqa hin argine; yoo wal jaallanne
garuu Waaqni nu keessa jiraata; jaalalli isaas nu keessatti
guutuu ta'a. **13** Inni waan Hafuura isaa irraa nu
kenneef nu akka isa keessa jiraannuu fi akka innis nu
keessa jiraatu kanaan ni beekna. **14** Akka inni Fayyisaa
addunyaa ta'uuf jedhee Abbaan Ilma isaa akka erge
argineerra; dhugaa baanas. **15** Yoo namni kam iyyuu
Yesuus Ilma Waaqaa akka ta'e dhugaa ba'e, Waaqni isa
keessa jiraata; innis Waaqa keessa jiraata. **16** Kanaafuu
jaalala Waaqni nuuf qabu beekneerra; amanneerras.
Waaqni jaalala. Namni jaalalaan jiraatu Waaqa keessa
jiraata; Waaqnis isa keessa jiraata. **17** Nus akka guyyaa
murtiitti ija jabina qabaannuuf karaa kanaan jaalalli
nu gidduutti guutuu ta'eera; nu addunyaa kana irratti
Yesuusin fakkaannaatii. **18** Jaalala keessa sodaan hin jiru.
Sodaan waan adabbii wajjin wal qabatee jiruuf jaalalli
mudaa hin qabne sodaa of keessaa baasee gata. Namni
sodaatu tokko jaalalli isaa guutuu miti. **19** Nu sababii
inni duraan dursee nu jaallateef isa jaallanna. **20** Namni,
"Ani Waaqa nan jaalladha" jechaa obboleessa isaa immoo
jibbu kam iyyuu sobduu dha. Namni obboleessa isaa kan
arge sana hin jaallanne kam iyyuu Waaqa hin argin sana
jaallachuu hin danda'u. **21** Inni ajaja kana nuu kenneera:
Namni Waaqa jaallatu kam iyyuu obboleessa ofii isaa
jaallachuu qaba.

5 Yesuus kun Kiristoos akka ta'e namni amanu
hundinuu Waaqa irraa dhalate; namni Abbaa jaallatu
hundinuus kan Abbaa irraa dhalates ni jaallata. **2** Nu
yommuu Waaqa jaallannuu fi yommuu ajaja isaa eegnutti
akka ijoollee Waaqaa jaallannu kanaan beekna. **3** Waaqa
jaallachuun ajaja isaa eeguu dha. Ajajni isaas hin ulfaatu.
4 Namni Waaqa irraa dhalatu hundinuu addunyaa ni
mo'ataatii. Kan addunyaa mo'atus amantii keenya. **5**
Yesuus Ilma Waaqaa ta'uu isaa nama amanu malee
eenyutu addunyaa mo'ata? **6** Inni bishaanii fi dhiigaan
dhufe isa kana; innis Yesuus Kiristoos. Inni bishaanii
fi dhiigaan dhufe malee bishaan qofaan hin dhufne.
Kanas Hafuuratu dhugaa ba'a; Hafuurri dhugaadhaatii.
7 Dhuga baatota sadiitu jira: **8** Isaanis Hafuura, bishaanii
fi dhiiga; sadanuus walii galu. **9** Dhuga ba'umsa namaa

ni fudhanna; dhuga ba'umsi Waaqaa garuu kana caalaa
guddaa dha; dhuga ba'umsi kun isa Waaqni waa'ee Ilma
isaa dhugaa ba'e sana. **10** Namni Ilma Waaqaatti amanu
kam iyyuu dhuga ba'umsa kana garaa isaa keessaa
qaba. Namni Waaqa hin amanne garuu waan isa Waaqni
waa'ee Ilma isaa dhugaa ba'e sana hin amaniniif inni
Waaqa sobduu godheera. **11** Dhuga ba'umsi sunis isa
kana: Waaqni jireenya bara baraa nuu kenneera; jireenyi
sunis Ilma isaa keessa jira. **(aiōnios g166)** **12** Namni
Ilma sana qabu jireenya qaba; namni Ilma Waaqaa hin
qabne immoo jireenya hin qabu. **13** Isin warri maqaa
Ilma Waaqaatti amantan jireenya bara baraa qabaachuu
keessan akka beektaniif ani waan kana isinii barreessa.
(aiōnios g166) **14** Ija jabinni nu fuula Waaqaa duratti
qabnu isa kana: yoo nu akka fedhii isaatti waan hunda isa
kadhanne inni nuuf dhaga'a. **15** Nu yoo akka inni waan
nu kadhannu hunda nuuf dhaga'u beekne, akka waan
isa kadhannes argannu ni beekna. **16** Namni kam iyyuu
utuu obboleessi isaa cubbuu gara du'aatti hin geessine
hojjetuu yoo arge Waaqa kadhachufii qaba; Waaqnis
warra cubbuun isaanii gara du'aatti isaan hin geessineef
jireenya ni kenna. Cubbuun gara du'aatti nama geessu
jira; anis waan akkasiitiif inni haa kadhatu jechuu koo
miti. **17** Jal'inni hundinuu cubbuu dha; cubbuun gara
du'aatti nama hin geessines jira. **18** Namni Waaqa irraa
dhalate kam iyyuu akka cubbuu hojjechuutti hin fufne
ni beekna; Inni Waaqa irraa dhalate sun isa eega; inni
hamaan isa tuquu hin danda'u. **19** Nu ijoollee Waaqaa
akka taane, addunyaan guutuunis to'annaa isa hamaa
sanaa jala akka jiru ni beekna. **20** Akkasumas akka Ilmi
Waaqaa dhufee akka isa dhugaa ta'e sanas beeknuuf
hubannaa nuu kenne ni beekna. Nus Ilma isaa isa dhugaa
sana, jechuunis Yesuus Kiristoositti jirra. Inni Waaqa
dhugaa ti; jireenya bara baraatis. **(aiōnios g166)** **21** Yaa
ijoolle, waaqota tolfamoo irraa of eegaa.

2 Yohannis

1 Jaarsicha irraa, **2** kunis sababii dhugaa nu keessa
jiraatuu fi isa bara baraan nu wajjin jiraatu sanaatiif:
(aiōn g165) **3** Ayyaanni, araarrii fi nagaan Waaqa Abbaa
biraa, Yesuus Kiristoos Ilma Abbaa biraas, dhugaa fi
jaalalaan nu wajjin ni ta'a. **4** Ani waan ijoollee kee keessaa
tokko tokko akka isaan akkuma Abbaan nu ajajetti
dhugaan jiraatan argeef baay'ee gammadeera. **5** Ammas
yaa giiftii jaallatamtuu, ani ajaja durumaa jalqabee nuuf
kenname sana malee ajaja haaraa siif barreessuutti hin
jiru. Akka wal jaallannuufis sin kadhadha. **6** Jaalallis
kana: kunis ajaja isaa eegnee jiraachuu dha. Akkuma
isin durumaa jalqabdanii dhageessan sana ajajni isaa
akka isin jaalalaan jiraattanii dha. **7** Gowwoomsitoonni
akka Yesuus Kiristoos fooniin dhufe hin amanne
hedduun addunyaa seenaniiru. Namni akkanaa kam
iyyuu gowwoomsituu fi farra Kiristoos. **8** Isin akka gatii
guutuu argattan malee akka waan hojjettan sana hin
dhabneef of eeggadhaa. **9** Namni barsiisa Kiristoosiin
hin jiraanne kan barsiisa sana keessaa ba'u kam iyyuu
Waaqa hin qabu; namni barsiisa Kiristoosiin jiraatu
hundinuu immoo Abbaas Ilmas qaba. **10** Isin yoo namni
kam iyyuu gara keessan dhufee garuu barsiisa kana hin
fidin, mana keessanitti ol isa hin galchinaa yookaan isa
hin simatinaa. **11** Namni isa simatu kam iyyuu hojii
isaa hamaa sana keessatti qooda qabaataatii. **12** Ani
waanan isiniif barreessu baay'ee qaba; ta'us waraqaa fi
qalamiitti fayyadamuu hin barbaadu. Qooda kanaa akka
gammachuun keenya guutuu ta'uuf ani gara keessan
dhufee ifaan ifatti haasofnu abdiin qaba. **13** Ijoolleen
obboleettii kee kan filatamte sanaas nagaa siif dhaamu.

3 Yohannis

1 Jaarsicha irraa, **2** Yaa michuu ko, akkuma lubbuu
keetti tole sana akka wanni hundinuu sitti toluu fi
akka ati fayyaa qabaattuuf nan kadhadha. **3** Obboloonni
tokko tokko dhufanii akka ati dhugaaf amanamaa taatee
fi akka ati dhugaadhaan jiraattu natti himnaan ani akka
malee gammade. **4** Ijoolleen koo dhugaadhaan jiraachuu
isaanii dhaga'uu caalaa ani gammachuu guddaa hin qabu.
5 Yaa michuu ko, yoo isaan keessummoota sitti ta'an
illee ati waan obbolootaaf gootu keessatti amanamaa
dha. **6** Isaan waa'ee jaalala keetii waldaa kiristaanaatti
himaniiru. Maaloo haala Waaqatti toluun karaan isaanii
irratti isaan gargaari. **7** Isaan Maqaa isaatiif jedhanii
utuu ormoota irraa gargaarsa tokko illee hin argatin
ba'aniiruutii. **8** Kanaafuu nu akka isaan wajjin dhugaaf
hojjennuuf namoota akkasii simannee gargaaruu qabna.
9 Ani waldaa kiristaanaatiif barreesseera; garuu isaan
keessaa Diiyoxiraaxiis inni duree ta'uu barbaadu nu hin
simatu. **10** Kanaafuu ani yoon dhufe waan inni maqaa
keenya balleessuudhaan hojjechaa jiru ifatti nan baasa.
Akka waan wanni kun isa hanqateetti inni obboloota
simachuu dida. Warra isaan simachuu barbaadanis ni
dhowwa; waldaa kiristaanaa keessaas isaan ari'a. **11**
Yaa michuu ko, waan gaarii duukaa bu'i malee waan
hamaa duukaa hin bu'in. Namni waan gaarii hojjetu
kam iyyuu kan Waaqaa ti. Namni waan hamaa hojjetu
garuu takkumaa Waaqa hin argine. **12** Namni hundi
Dimeexiroosiif dhugaa ba'a; dhugaan mataan ishee iyyuu
dhugaa baati. Nus dhugaa baanaaf; isinis akka dhuga
ba'umsi keenya dhugaa ta'e ni beektu. **13** Ani waanan
siif barreessu baay'ee qaba; garuu biirii fi qalamiidhaan
barreessuu hin barbaadu. **14** Qooda kanaa ani dhi'ootti
si arguuf abdii qaba; nus ifaan ifatti ni haasofna. Nagaan
siif haa ta'u. Michoonni as jiran nagaa siif dhaamu. Atis
michoota achi jiran tokko tokkoon maqaa dha'iitii nagaa
itti nuu himi.

Yihuudaa

1 Yihuudaa obboleessa Yaaqoob garbicha Yesuus
Kiristoos irraa, **2** Araarri, nagaanii fi jaalalli isiniif
haa baay'atu. **3** Yaa michoota, ani waa'ee fayyina
nu walii wajjin qooddannu kanaa isiniif barreessuuf
guddisee nan hawwan ture; garuu akka isin amantii
yeroo tokko bara baraan qulqulloota Waaqaatti imaanaa
kenname sanaaf jabaattanii loltaniif isiniif barreessee
isin gorsuun barbaachisaa natti fakkaate. **4** Namoonni
bara dheeraan dura murtii kanaaf murteeffaman tokko
tokko loo'anii gidduu keessan seenaniiruutii. Isaanis
namoota Waaqaaf hin bulle, warra ayyaana Waaqa
keenyaa gara halalummaatti geeddaran kanneen Gooftaa
Ol aanaa tokkicha jechuunis Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoosin gananii dha. **5** Yoo isin duraanuu waan
kana hunda beektan illee, ani akka Gooftaan yeroo
tokko saba isaa Gibxii baasee ergasii immoo warra
hin amanin balleesse isin yaadachiisuu nan barbaada.
6 Innis ergamoota sadarkaa taayitaa isaanii irra hin
turin, kanneen lafa jireenya isaanii dhiisan sana foncaa
bara baraatiin hidhee hamma murtii Guyyaa guddaa
sanaatti dukkana keessa turseera. **(aïdios g126)** **7** Sodoomii
fi Gomoraan, magaalaawwan naannoo isaanii jiranis
akkasuma halalummaa fi hawwii foonii kan haala
uumamaatiin ala ta'etti dabarsanii of kennaniiru. Isaanis
warra adaba ibidda bara baraatiin adabamaniif fakkeenya
ta'aniiru. **(aiōnios g166)** **8** Haaluma wal fakkaatuunis
namoonni abjootan kunneen foon ofii isaanii xureessu;
gooftummaa ni tuffatu; ulfina qabeeyyii illee ni arrabsu.
9 Garuu Miikaa'el hangafni ergamoota Waaqaa iyyuu
yeroo waa'ee reeffa Musee irratti diiyaabiloosiin walitti
falmanitti, "Gooftaan si haa ifatu!" jedhe malee isa
arrabsuudhaan itti muruuf ija hin jabaanne. **10** Namoonni
kunneen garuu waanuma hin hubanne arrabsu; waan
isaan akkuma bineensota waa yaaduu hin dandeenyeetti
miiraan hubatantu isaan balleessa. **11** Isaaniif wayyoo!
Isaan karaa Qaayin irra deeman; faayidaa argachuuf
jedhanii dogoggora Bala'aam keessa of buusan; fincila
Qooraahiitiinis ni barbadaa'an. **12** Namoonni kunneen
utuma xuraa'oo ta'anii jiranuu qaanii tokko malee
cidha jaalalaa isin wajjin nyaatu; isaan tiksoota ofuma
isaanii qofa sooranii dha. Isaan akkuma duumessa
bokkaa hin qabne kan bubbeen asii fi achi oofuu ti;
akkuma muka yeroo itti ija naqachuu qabutti ija dhabee
buqqifamee dachaa lama du'ee ti. **13** Isaan warra akka
dambalii galaanaa hoomacha qaanii isaanii baasanii
dha; akkuma urjiiwwan asii fi achi jooran kanneen
dukkanni limixiin hamma bara baraatti isaanii kaa'amee
ti. **(aiōn g165)** **14** Henook inni Addaam irraa jalqabee
torbaffaa ture sun akkana jedhee waa'ee namoota kanaa
raajii dubbateera: "Kunoo, Gooftaan qulqulloota isaa
kumaatama wajjin ni dhufa; **15** innis nama hundatti
muruuf, warra Waaqaaf hin bulle kanneen karaa Waaqni
hin jaallanneen waan Waaqni hin jaallanne hojjetan
hundaa fi dubbii hamaa cubbamoonni Waaqaaf hin bulle
hundinuu isa irratti dubbatan hundatti isaan gaafachuuf
ni dhufa." **16** Namoonni kunneen yeroo hunda ni
guungumu; komiis ni qabaatu; hawwii isaanii isa hamaa
duukaa bu'u; of jaju; faayidaa argachuuf jedhaniis nama
saadu. **17** Yaa michoota, isin garuu waan ergamoonni
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos duraan dursanii himan
sana yaadadhaa. **18** Isaanis, "Qoostonni hawwii fedhii
Waaqaatiin ala ta'e duukaa bu'an bara dhumaa keessa
ni dhufu" isiniin jedhan. **19** Namoonni kunneen warra
gargar ba'uu uuman, warra hawwii foonii duukaa bu'anii
fi warra Hafuura Qulqulluu hin qabnee dha. **20** Isin
garuu yaa michoota, amantii keessan kan waan hunda
irra qulqulluu ta'e sana irratti of ijaaraa; Hafuura
Qulqulluudhaanis kadhadhaa. **21** Araarri Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoos jireenya bara baraatti akka isin geessu
eeggachaa jaalala Waaqaatiin of eegaa. **(aiōnios g166)**
22 Warra shakkii qabaniif garaa laafaa; **23** Warra kaan
ibidda keessaa butaatii oolchaa; kaan immoo uffata
hawwii fooniitiin xureeffame iyyuu balfaatii sodaadhaan
isaan maaraa. **24** Isa gufachuu isin oolchuu danda'uu fi
isa fuula ulfina isaa duratti hir'ina malee, gammachuu
guddaadhaan isin dhi'eessuu danda'u sanaaf, **25** Fayyisaa
keenya Waaqa tokkichaaf ulfinni, surraan, humnii fi
taayitaan karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin bara
hundumaan dura, amma, bara baraanis haa ta'u! Ameen.
(aiōn g165)

Mul’ata

1 Kun mul’ata Yesuus Kiristoos, kan akka inni waan
dhi’ootti ta’uu qabu garboota isaatti argisiisuuf
jedhee Waaqni isaaf kennee dha. Innis ergamaa isaa
gara garbicha isaa Yohannisitti ergee akka mul’anni sun
beekamu godhe; **2** Yohannis isa waan arge hundumaa
jechuunis dubbii Waaqaatii fi dhuga ba’umsa Yesuus
Kiristoos dhugaa ba’uu dha. **3** Namni dubbii raajii kana
dubbisu eebbifamaa dha; warri waan raajii sana keessatti
barreeffame dhaga’anii eeganis eebbifamoo dha; barichi
dhi’aateeraatii. **4** Yohannis irraa, **5** akkasumas Yesuus
Kiristoos dhuga baatuu amanamaa, hangafa warra
du’aniitii fi bulchaa mootota lafaa ta’e sana irraa
ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta’u. Isa nu jaallatuu fi
isa dhiiga isaatiin cubbuu keenya irraa bilisa nu baase,
6 isa akka nu Waaqa isaatii fi Abbaa isaa tajaajilluuf
mootummaa fi luboota nu taasise sanaaf ulfinnii fi
humni bara baraa hamma bara baraatti haa ta’u! Ameen.
(aiōn g165) **7** “Kunoo, inni duumessa wajjin dhufa;
iji hundinuu, warri isa waraanan iyyuu isa ni argu;”
saboonni lafaa hundinuus “sababii isaatiif ni wawwaatu.”
8 Waaqni Gooftaan Waan Hunda Danda’u, “Ani Alfaa
fi Omeegaa dha; isa jiru, isa turee fi isa dhufuuf jiruu
dha” jedha. **9** Ani obboleessi keessan Yohannis dhiphina
keessatti, mootummaa fi obsa Yesuus Kiristoos keessattis
isin wajjin kan hirmaadhu sababii dubbii Waaqaatii fi
sababii dhuga ba’umsa Yesuus Kiristoosiif Phaaximoos
biyya bishaaniin marfamte irran ture. **10** Anis guyyaa
Gooftaatti Hafuuraanin ture; dugda koo duubaanis
sagalee guddaa akka malakataa tokko nan dhaga’e;
11 sagaleen sunis, “Waan argitu kitaaba maramaa
irratti barreessiitii gara waldoota kiristaanaa torbaniitti
jechuunis Efesoonitti, Samirnaatti, Phergaamoonitti,
Tiyaatiraatti, Sardeesitti, Filaadelfiyaattii fi Lodooqiyaatti
ergi” jedhe. **12** Anis sagalee natti dubbachaa ture sana
ilaaluuf jedheen of irra gara gale. Ani yommuun of irra
gara galetti baattuuwwan ibsaa kanneen warqee irraa
hojjetaman torba nan arge; **13** baattuuwwan ibsaa sana
gidduus kan, “ilma namaa fakkaatu” tokkotu ture; innis
uffata dheeraa miilla ga’u uffatee, naannoo qoma isaatti
immoo sabbata warqee hidhatee ture. **14** Mataan isaatii
fi rifeensi mataa isaa adii akka rifeensa hoolaa, adii
akka cabbii ture; iji isaas akka arraba ibiddaa turte. **15**
Miilli isaas naasii boolla ibiddaa keessatti diimeffame
fakkaata ture; sagaleen isaa immoo akkuma sagalee
bishaan baay’ee ti. **16** Harka isaa mirgaatiin urjiiwwan
torba qabatee ture; afaan isaa keessaas goraadee qara
lama qabutu ba’aa ture. Fuulli isaas biiftuu humna
guutuun iftu fakkaata ture. **17** Ani yommuun isa argetti
akka nama du’ee miilla isaa jalattin kufe. Inni immoo
harka isaa mirgaa narra kaa’ee akkana naan jedhe:
“Hin sodaatin. Ani kan Jalqabaatii fi kan Dhumaa ti. **18**
Isa jiraataa dhas; ani du’een ture; kunoo, bara baraa
hamma bara baraatti nan jiraadha! Furtuu du’aatii fi
kan Sii’oolis qaba. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19** “Kanaafuu ati
waan argite, waan amma jiruu fi waan gara fuulduraatti
ta’u barreessi. **20** Icciitiin urjiiwwan torbaa kanneen ati
harka koo mirgaa keessatti argiteetii fi baattuuwwan
ibsaa kanneen warqee irraa hojjetaman torbanii isa
kana: Urjiiwwan torban ergamoota waldaa kiristaanaa
torbaa ti; baattuuwwan ibsaa torban immoo waldoota
kiristaanaa torbanii dha.

2 “Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa
Efesoonittiakkana jedhii barreessi: Inni urjiiwwan
torba harka isaa mirgaatti qabatee baattuuwwan ibsaa
kanneen warqee irraa hojjetaman gidduu deddeebi’u
sun akkana jedha. **2** Ani hojii kee, dadhabbii keetii
fi obsaan dhaabachuu kee beeka. Akka ati cal’iftee
namoota hamoo hin dhiifne, warra utuu ergamoota hin
ta’in ergamoota ofiin jedhan qortee akka isaan sobduu
ta’an mirkaneessites nan beeka. **3** Ati maqaa kootiif
jettee obsaan dhaabatteerta; rakkina obsiteerta; hin
dadhabnes. **4** Ta’us jaalala kee isa jalqabaa dhiisuu keetiif
ani waan sirraa jibbu xinnoo qaba. **5** Kanaaf ati maal
irraa akka kufte yaadadhu! Qalbii jijjiirradhuutii hojii
kee kan duraa sana hojjedhu. Yoo ati qalbii jijjiirrachuu
baatte immoo ani sittin dhufa; baattuu ibsaa keetiis
iddoo isaatii nan fuudha. **6** Garuu waan gaarii tokko
qabda: Hojii Niqolaawotaa kan ani jibbu sana atis ni
jibbita. **7** Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota
kiristaanaatiin jedhu haa dhaga’u. Nama mo’atu
akka inni muka jireenyaa kan jannata Waaqaa keessa
jiru irraa nyaatuuf mirga nan kennaaf. **8** “Ergamaa
Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Samirnaattiakkana
jedhii barreessi: Inni Jalqabaatii fi inni Dhumaa, inni
du’ee turee fi amma immoo jiraataa ta’e sun akkana
jedha. **9** Ani rakkinaa fi hiyyummaa kee beeka; ta’us
ati sooressa! Arrabsoo warra utuu Yihuudoota hin
ta’in Yihuudoota ofiin jedhan sanaas nan beeka; isaan
garuu waldaa Seexanaa ti. **10** Dhiphina sirra ga’uuf jiru
hin sodaatin. Kunoo, akka qoramtaniif diiyaabiloos
isin keessaa namoota tokko tokko mana hidhaatti ni
galcha. Guyyaa kudhanis ni dhiphattu. Ati hamma
du’aatti amanamaa ta’i; ani gonfoo jireenyaa siifin
kennaatii. **11** Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota
kiristaanaatiin jedhu haa dhaga’u. Namni mo’atu du’a
lammaffaan hin miidhamu. **12** “Ergamaa Waaqaa
kan waldaa kiristaanaa Phergaamoonittiakkana jedhii
barreessi: Inni goraadee qaramaa afaan lamaa qabu
sun akkana jedha. **13** Ani iddoo ati jiraattu beeka;
innis iddoo teessoon Seexanaa jiruu dha. Ta’us ati
maqaa koo jabeessitee qabatteerta. Bara Antiiphaas
dhuga baatuun koo amanamaan magaalaa keessan
keessatti iddoo Seexanni jiraatutti ajjeefame illee ati
amantii narratti qabdu hin dhiifne. **14** Haa ta’uu malee
sababii ati namoota barsiisa Bala’aamduukaa bu’an achii
qabduuf ani waan sirraa jibbu xinnoo qaba; namni
akka inni saba Israa’el dura gufuu kaa’ee akka isaan
nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi’eeffame nyaatanii
fi akka isaan halalummaadhaan jiraatan godhuuf jedhee
Baalaaqin barsiise Bala’aam tureetii. **15** Akkasumas
namoota barsiisa Niqolaawotaa duukaa bu’an tokko
tokko of biraa qabda. **16** Kanaafuu qalbii jijjiirradhu!
Yoo kanaa achii ani dafeen sitti dhufa; goraadee afaan
kootiitiinis jara sana nan lola. **17** Namni gurra qabu
waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa

dhaga'u. Nama mo'atuuf mannaa dhokfame irraa nan
kenna. Akkasumas dhagaa adii maqaan haaraan irratti
barreeffame tokko nan kennaaf; maqaa sanas namicha
isa fudhatu sana malee namni tokko iyyuu hin beeku. **18**
"Ergamaa Waaqaa kan Waaqaa kan waldaa Kiristaanaa
Tiyaatiraattiakkana jedhii barreessi: Ilmi Waaqaa inni
iji isaa arraba ibiddaa fakkaatu, kan miilli isaa immoo
naasii baqfamee qulqulleeffame fakkaatu sun akkana
jedha. **19** Ani hojii kee, jaalalaa fi amantii kee, tajaajilaa
fi obsaan dhaabachuu kee beeka; akkasumas akka
hojiin kee inni ammaa kun isa duraa caalu nan beeka.
20 Haa ta'uu malee sababii ati dubartittii raajii ofiin
jettu Iizaabelin cal'iftee ilaaltuuf ani waan sirraa jibbu
xinnoo qaba. Isheenis barsiisa isheetiin tajaajiltoota
koo gowwoomsitee akka isaan halalummaa hojjetanii fi
akka isaan nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffame
nyaatan gooti. **21** Ani akka isheen halalummaa ishee
irraa qalbii jijjiirrattuuf yeroo kenneefiin ture; isheen
garuu ni didde. **22** Kanaafuu ani siree dhiphinaa irratti
ishee nan gata; warra ishee wajjin ejjanis yoo isaan
karaa ishee irraa qalbii jijjiirrachuu baatan rakkina
guddaa keessa isaan nan buusa. **23** Ijoollee ishee
immoo dha'ichaan nan ajjeesa. Waldoonni kiristaanaa
hundinuus akka ani kalee fi onnee qoru ni beeku; anis
tokkoo tokkoo keessaniif akkuma hojii keessaniitti
gatii keessan isinii nan kenna. **24** Isin warra Tiyaatiraa
keessa jiraattan kanneen barsiisa ishee duukaa hin
bu'inii fi warra barsiisa Seexanaa kan dhoksaa gad fagoo
jedhamu sana hin baratiniin akkana nan jedha; 'Ani
ba'aa biraa isinitti hin fe'u; **25** isin garuu hamma ani
dhufutti waan qabdan sana jabeessaa qabadhaa.' **26**
Ani nama mo'atuuf, kan hamma dhumaattis fedhii
koo guutuuf saboota irratti taayitaa nan kenna. **27**
'Inni bokkuu sibiilaatiin isaan bulcha; akkuma qodaa
supheettisisaan hurreessa;' kunis akkuma ani itti Abbaa
koo biraa taayitaa argadhe sanaan. **28** Ani immoo
bakkalcha barii nan kennaaf. **29** Namni gurra qabu waan
Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u.

3 "Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa
Sardeesittiakkana jedhii barreessi: Inni Hafuurota
Waaqaa torbaa fi urjiiwwan torba qabu sun akkana
jedha. Ani hojii kee beeka; ati maqumaaf jirta malee
duuteerta. **2** Dammaqi! Ani fuula Waaqa kootii duratti
hojiin kee guutuu ta'uu isaa hin argineetii waan du'uu
ga'e sana jajjabeessi. **3** Kanaafuu waan fudhattee fi waan
dhageesse yaadadhu; waan dhageesse sanaaf ajajami;
qalbiis jijjiirradhu. Yoo ati dammaquu baatte garuu
ani akkuma hattuutti sitti nan dhufa; sa'aatii kamitti
akka ani sitti dhufus ati hin beektu. **4** Ta'u iyyuu ati
namoota uffata isaanii hin xureessin muraasa Sardees
keessaa qabda. Isaanis uffata adaadii uffatanii na wajjin
ni deemu; isaan kanaaf warra malanii dha. **5** Namni
mo'u akkuma isaanii uffata adaadii ni uffata. Anis maqaa
isaa kitaaba jireenyaa keessaa gonkumaa hin haqu; fuula
Abbaa kootii fi ergamoota isaa durattis maqaa isaa nan
beeksisa. **6** Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota
kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u. **7** "Ergamaa Waaqaa
kan waldaa kiristaanaa Filaadelfiyaattiakkana jedhii
barreessi: Inni qulqulluun, inni dhugaan, inni furtuu
Daawit harka isaatii qabu, kan waan inni banu eenyu
iyyuu cufuu hin dandeenyee fi waan inni cufus eenyu
iyyuu banuu hin dandeenye sun akkana jedha. **8** Ani
hojii kee beeka. Kunoo, ani balbala banamaa namni
cufuu hin dandeenye tokko fuula kee dura kaa'eera.
Akka ati humna xinnoo qabdus beeka; ta'us dubbii koo
eegdeerta; maqaa koos hin ganne. **9** Kunoo, ani warra
waldaa Seexanaa ta'an kanneen utuu Yihuudoota hin
ta'in Yihuudoota ofiin jedhanii soban keessaa tokko
tokko akka isaan dhufanii miilla kee irratti kufanii
sagadanii fi akka isaan akka ani si jaalladhe beekan nan
godha. **10** Ajaja ani akka ati obsaan dhaabattuuf siif
kenne sana waan eegdeef, anis sa'aatii qorumsaa kan
warra lafa irra jiraatan qoruuf addunyaa guutuutti
dhufuuf jiru sana irraa si oolcha. **11** Ani dafeen dhufa.
Atis akka namni tokko iyyuu gonfoo kee hin fudhanneef
waan qabdu jabeessii qabadhu. **12** Nama mo'atus mana
qulqullummaa Waaqa koo keessatti utubaa nan godha.
Innis achi keessaa gonkumaa hin ba'u. Anis maqaa
Waaqa kootii fi maqaa magaalaa Waaqa koo, maqaa
Yerusaalem ishee haaraa, ishee Waaqa koo biraa samii
irraa gad buutu sanaa isa irratti nan barreessa; maqaa
koo haaraas isa irratti nan barreessa. **13** Namni gurra
qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa
dhaga'u. **14** "Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa
Lodooqiyaattiakkana jedhii barreessi: Ameen, inni
amanamaan, dhuga baatuun dhugaatii fi jalqabaan
uumama Waaqaa sun akkana jedha. **15** Akka ati
qabbanaa'aa yookaan ho'aa hin ta'in ani hojii kee beeka!
Ani utuu ati qabbanaa'aa yookaan ho'aa taatee silaa
nan hawwa ture. **16** Kanaafuu ati waan laphiitaateef,
ho'aa yookaan qabbanaa'aa waan hin ta'iiif ani afaan
kootii si tufuu ga'eera. **17** Ati, 'Ani sooressa; qabeenya
argadheera; wanni na barbaachisu tokko iyyuu hin
jiru' jetta. Garuu ati deegaa, rakkataa, hiyyeessa,
jaamaa fi qullaa ta'uu kee hin beektu. **18** Kanaafuu
ati akka sooromtuuf, warqee ibiddaan qulqulleeffame
akka narraa bitattu, akka qullaa kee qaanessaa sana
haguuggattuufis uffata adii uffattu akka narraa bitattu,
akka arguu dandeessuuf immoo kuulii ijatti naqattu
akka narraa bitattu sin gorsa. **19** Ani warran jaalladhu
nan ifadha; nan adabas. Kanaafuu jabaadhu; qalbii
jijjiirradhus. **20** Kunoo, ani balbala dura dhaabadheen
balbala rurrukuta. Yoo namni kam iyyuu sagalee koo
dhaga'ee balbala naaf bane, ani ol seenee isa wajjin
irbaata nan nyaadha; innis na wajjin ni nyaata. **21**
Akkuma ani mo'adhee Abbaa koo wajjin teessoo isaa irra
taa'e sana, namni mo'atus akka inni na wajjin teessoo
koo irra taa'uuf mirga nan kennaaf. **22** Namni gurra
qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa
dhaga'u."

4 Anis ergasii nan ilaale; kunoo balballi banamaan
tokko fuula koo dura samii keessa ture. Sagaleen
jalqabaa kan ani utuu inni akka malakataatti natti
dubbatuu dhaga'e sun, "As ol kottu; anis waan asiin
booddee ta'uu qabu sittin argisiisaa" jedhe. **2** Anis
yommusuma Hafuuraanan ture; kunoo, teessoon namni
tokko irra taa'e tokko samii keessa ture. **3** Inni achi taa'es
dhagaa gatii guddaa yaasphiidiitii fi sardiyoon fakkaata

ture. Naannoo teessoo sanaas sabbata Waaqaa kan
bifti isaa dhagaa maragdi fakkaatutu ture. **4** Naannoo
teessoo sanaas teessoowwan biraa digdamii afurtu ture.
Teessoowwan sana irras maanguddoonni digdamii afur
uffata adaadii uffatanii, mataa isaaniitti immoo gonfoo
warqee kaa'atanii tataa'anii turan. **5** Teessoo sana
keessaas ifni balaqqee ni mul'ate; kakawwee fi sagaleen ni
dhaga'ame. Teessoo sana fuuldurattis guci torba boba'aa
ture. Isaan kunneenis Hafuurota Waaqaa torbanii dha. **6**
Akkasumas wanni galaana bilillee fakkaatu kan akka
of-ilaalee qulqullaa'e tokko teessoo sana fuuldura ture.
Walakkaa naannoo teessoo sanaas uumamawwan lubbuu
qabeeyyii afurtu ture; isaanis duraa fi duubaan ijaan
guutamanii turan. **7** Uumamni lubbuu qabeessi jalqabaa
leenca, inni lammaffaan sangaa fakkaata ture; inni
sadaffaan fuula akka fuula namaa qaba ture; afuraffaan
immoo risaa barrisu fakkaata ture. **8** Tokkoon tokkoon
uumamawwan lubbuu qabeeyyii afranii qoochoo ja'a
ja'a qabu turan; duubni isaaniitii fi keessi isaaniis ijaan
guutamee ture. Isaanis utuu aara hin galfatin halkanii
guyyaa, "'Waaqni Gooftaan Waan Hunda Danda'u' inni
ture, inni jiruu fi inni dhufuuf jiru, 'Qulqulluu, qulqulluu,
qulqulluu dha'" jedhanii faarfachuu hin dhiisan. **9**
Uumamawwan lubbuu qabeeyyiin sun isa teessoo irra
taa'ee jiru kan bara baraa hamma bara baraatti jiraatu
sanaaf ulfina, kabajaa fi galata yommuu kennanitti, **(aiōn
g165)** **10** maanguddoonni digdamii afran sunis fuula isa
teessoo irra taa'ee jiru sanaa duratti kufanii isa bara
baraa hamma bara baraatti jiraatu sanaaf ni sagadan.
Gonfoowwan isaaniis fuula teessoo sanaa dura kakaa'anii
akkana jedhu: **(aiōn g165)** **11** "Yaa Gooftaa fi Waaqa
keenya, ati waan hunda waan uumteef, isaan fedhii
keetiin waan uumamaniif, waan jiraataniifis, ulfina,
kabajaa fi humna fudhachuun siif ni mala."

5 Anis harka mirga isa teessoo irra taa'e sanaa
irratti kitaaba maramaa keessaa fi duubaan itti
barreeffamee chaappaa torbaan cufame tokko nan arge.
2 Anis ergamaa Waaqaa isa jabaa sagalee guddaadhaan,
"Chaappaa hiikuun, kitaaba maramaas banuun kan
maluuf eenyu inni?" jedhee labsu tokko nan arge.
3 Garuu namni tokko iyyuu samii keessaa yookaan
lafa irraa yookaan lafa jalaa kitaaba maramaa banuu
yookaan keessa isaa iyyuu ilaaluu hin dandeenye. **4** Anis
waan namni kitaaba maramaa banuun yookaan keessa
isaa ilaaluun maluuf tokko iyyuu dhabameef baay'isee
nan boo'e. **5** Ergasiis maanguddoota sana keessaa
inni tokko, "Hin boo'in! Kunoo, Leenci gosa Yihuudaa,
Hiddi Daawit mo'ateera. Inni kitaabicha maramaa
banuu, chaappaa isaa torbanuus hiikuu ni danda'a"
naan jedhe. **6** Anis Hoolaa waan qalame fakkaatee
teessoo walakkaa uumamawwan lubbuu qabeeyyii
afranii fi maanguddootaan marfamee dhaabatu tokko
arge. Hoolichis gaanfa torbaa fi ija torba qaba ture; iji
torban kunneenis Hafuurota Waaqaa kanneen gara lafa
hundaatti ergaman torbanii dha. **7** Innis dhufee harka
mirgaa isa teessoo irra taa'ee jiru sanaa irraa kitaaba
maramaa fudhate. **8** Yommuu inni kitaaba maramaa sana
fudhatettis uumamawwan lubbuu qabeeyyii afranii fi
maanguddoonni digdamii afran fuula Hoolichaa duratti
kufan. Tokkoon tokkoon isaanii baganaa qabu turan;
isaanis mi'a ixaanaa kan warqee irraa hojjetamee fi
kan ixaanni keessa guute harkaa qabu turan; ixaanni
kunis kadhannaa qulqullootaa ti. **9** Isaanis akkana
jedhanii faarfannaa haaraa faarfatan; "Kitaaba maramaa
fuudhuun, chaappaa kitaabicha maramaas hiikuun siif
mala; sababiin isaas ati qalamtee, gosa hundumaa
keessaa, afaan hunda keessaa, saba hunda keessaa,
sanyii hunda keessaa, namoota dhiiga keetiin Waaqaaf
bitteertaatii. **10** Akka isaan mootummaa fi luboota Waaqa
keenyaa ta'anis gooteerta; isaanis lafa irratti ni mo'u."
11 Anis ilaalee sagalee ergamoota baay'ee dhaga'e;
baay'inni isaaniis kumaatamaa fi kuma kumaatama
ture. Isaanis teessoo sanatti, uumamawwan lubbuu
qabeeyyii fi maanguddootatti naanna'anii turan. **12**
Isaanis akkana jedhanii sagalee guddaadhaan faarfatan;
"Hoolaa qalame sanaaf, humnaa fi qabeenya, ogummaa
fi jabina, kabajaa fi ulfina, galatas argachuun ni mala!"
13 Anis ergasii uumamni samii keessa jiru, kan lafa
irra jiru, kan lafa jala jiruu fi kan galaana keessa jiru
hundi, uumamni isaan keessa jiru hundinuus, "Isa
teessoo irra taa'u sanaa fi Hoolichaaf, galannii fi kabajni,
ulfinnii fi humni, bara baraa hamma bara baraatti haa
ta'u!" jedhanii utuu faarfatanuu nan dhaga'e. **(aiōn g165)**
14 Uumamawwan lubbuu qabeeyyiin afran, "Ameen"
jedhan; maanguddoonnis kufanii sagadan.

6 Anis yommuu Hoolichi chaappaawwan torban keessaa
isa jalqabaa banu nan arge. Ergasiis uumamawwan
lubbuu qabeeyyii keessaa inni tokko sagalee akka
kakawweetiin, "Kottu!" jechuu isaa nan dhaga'e. **2**
Anis nan ilaale; kunoo, fardi adiin tokko fuula koo
dura ture! Inni farda sana yaabbates iddaa harkatti
qabatee ture; gonfoonis ni kennameef; innis mo'achaa,
ammas mo'achuuf ba'e. **3** Yommuu Hoolichi chaappaa
lammaffaa banettis uumamni jiraataan inni lammaffaan,
"Kottu!" jechuu isaa nan dhaga'e. **4** Fardi biraa daamaan
tokkos ni dhufe. Isa fardicha yaabbatuufis akka inni
nagaa lafa irraa balleessuu fi akka namoonni wal gorra'an
akka godhuuf humni kennameef; goraadeen guddaan
tokkos ni kennameef. **5** Yommuu Hoolichi chaappaa
sadaffaa banettis uumamni jiraataan inni sadaffaan,
"Kottu!" jechuu isaa nan dhaga'e; nan ilaales; kunoo,
fardi gurraachi tokko fuula koo dura ture! Inni fardicha
yaabbatus madaalii of harkaa qaba ture. **6** Anis waan
akka sagalee uumamawwan lubbuu qabeeyyii afran
gidduu dubbatame fakkaatu tokko, "Qamadiin safartuu
tokkoo mindaa guyyaa tokkootiif, garbuun safartuu
sadiis mindaa guyyaa tokkootiif haa ta'u; garuu zayitii fi
daadhii wayinii hin miidhin!" jechuu isaa nan dhaga'e.
7 Yommuu Hoolichi chaappaa afuraffaa banetti sagalee
uumama jiraataa afuraffaa kan, "Kottu!" jedhu nan
dhaga'e. **8** Anis nan ilaale; kunoo, fardi daalachi tokko
fuula koo dura ture! Inni fardicha yaabbatus maqaan isaa
Du'a jedhama ture; Sii'oolis dugda duubaan itti dhi'aatee
isa duukaa bu'aa ture. Isaanis goraadeen, beelaan, balaa
fi bineensota lafaatiin akka ajjeesaniif kurmaana lafaa
irratti humni ni kennameef. **(Hadēs g86)** **9** Yommuu
inni chaappaa shanaffaa banetti ani iddoo aarsaa
jalatti lubbuuwwan warra sababii dubbii Waaqaatii fi

sababii dhuga ba'umsa eegan sanaatiif gorra'amanii nan
arge. **10** Isaanis sagalee guddaadhaan, "Yaa Gooftaa
Waan Hundaa Olii, qulqullichaa fi dhugaa, ati warra
lafa irra jiraatanitti utuu hin murin hamma yoomiitti
turta? Hamma yoomiittis dhiiga keenyaaf haaloo hin
baatu?" jedhanii iyyan. **11** Tokkoo tokkoo isaaniitiifis
uffanni adaadiin ni kenname; hamma lakkoobsi warra
isaan wajjin tajaajilaniitii fi lakkoobsi obboloota isaanii
kanneen akkuma isaaniitti ajjeefamuuf jiran sanaa
guutamutti akka yeroo xinnoo obsan isaanitti himame.
12 Yommuu inni chaappaa ja'affaa banettis nan arge.
Sochii lafaa guddaa tokkotu ture. Aduun akka uffata
gaddaa gurraachofte; ji'is akkuma dhiigaa diimate; **13**
urjiiwwan samiis akkuma iji muka harbuu yommuu
qilleensa jabaan raafamutti harca'u sana lafatti gad
harca'an. **14** Samiin akkuma kitaaba maramaatti marame;
tulluu fi biyyi bishaaniin marfamtes iddoo isaaniitii
buqqifaman. **15** Mootonni lafa irraa, bulchitoonnii fi
abbootiin duulaa, sooreyyii fi namoonni jajjaboonni,
namoonni kaan hundi, garbas ta'u birmaduun holqa
keessaa fi kattaawwan tulluuwwanii gidduutti dhokatan.
16 Isaanis tulluuwwanii fi kattaawwan waammatanii
akkana jedhu; "Nurratti kufaa; fuula isa teessoo irra taa'u
sanaatii fi dheekkamsa Hoolichaa duraa nu dhoksaa! **17**
Guyyaan dheekkamsa isaa guddaan sun ga'eeraatii; egaa
eenyutu guyyaa sana dura dhaabachuu danda'a ree?"

7 Ergasiis ani utuu ergamoonni afur golee lafaa
afran irra dhaabatanii akka bubbeen lafatti yookaan
galaanatti yookaan muka kamitti iyyuu hin bubbifne
bubbee lafaa afran dhowwanuu nan arge. **2** Ergamaan
chaappaa Waaqa jiraataa qabu kaan immoo utuu karaa
ba'a biiftuutiin ol ba'uu nan arge. Innis ergamoota afran
akka isaan lafaa fi galaana miidhaniif humni kennameef
sana sagalee guddaadhaan waamee, **3** "Hamma nu adda
tajaajiltoota Waaqa keenyaa irratti chaappaa goonutti
lafa yookaan galaana yookaan muka hin miidhinaa"
jedhe. **4** Anis baay'ina warra chaappeffamanii dhaga'e:
gosa Israa'el hunda keessaa 144,000 ture. **5** Gosa
Yihuudaa keessaa 12,000, gosa Ruubeen keessaa 12,000,
gosa Gaad keessaa 12,000, **6** gosa Aasheer keessaa
12,000, gosa Niftaalem keessaa 12,000, gosa Minaasee
keessaa 12,000, **7** gosa Simi'oon keessaa 12,000, gosa
Lewwii keessaa 12,000, gosa Yisaakor keessaa 12,000,
8 gosa Zebuuloon keessaa 12,000, gosa Yoosef keessaa
12,000, gosa Beniyaam keessaa 12,000 turan. **9** Anis kana
booddee nan ilaale; kunoo, tuunni guddaan namni tokko
iyyuu lakkaa'uu hin dandeenye kan saba hundumaa,
gosa hundumaa, nama hundumaa fi afaan hundumaa
keessaa walitti qabame tokko teessoo sana duraa fi fuula
Hoolichaa dura dhaabatee ture. Isaanis uffata adaadii
uffatanii, damee meexxiis harkatti qabatanii turan.
10 Isaanis sagalee guddaadhaan, "Fayyinni kan Waaqa
keenya isa teessoo irra taa'uutii fi kan Hoolichaati"
jedhanii iyyan. **11** Ergamoonni hundinuu teessichatti,
maanguddootaa fi uumamawwan lubbuu qabeeyyii
afranitti naanna'anii dhadhaabachaa turan. Isaanis adda
isaaniitiin fuula teessoo sanaa duratti gombifamanii
Waaqaaf sagadan; **12** akkanas jedhan: "Ameen! Eebbii fi
ulfinni, ogummaan, galanni, kabajni, humnii fi jabinni,
bara baraa hamma bara baraatti Waaqa keenyaaf haa
ta'u. Ameen!" **(aiōn g165)** **13** Maanguddoota keessaas inni
tokko, "Warri uffata adaadii uffatan kunneen eenyu fa'i?
Eessaa dhufan?" jedhee na gaafate. **14** Anis, "Yaa Gooftaa,
situ beeka" jedheen deebiseef. Inni immoo akkana
naan jedhe; "Isaan kunneen warra dhiphina guddaa
keessaa ba'anii dhufanii dha; isaanis dhiiga Hoolichaatiin
uffata isaanii miicatanii addeeffataniiru. **15** Kanaafuu,
"Isaan teessoo Waaqaa dura jiru; halkanii guyyaas mana
qulqullummaa isaa keessatti isa tajaajilu; inni teessicha
irra taa'ee jiru sunis isaan gidduu jiraata. **16** 'Isaanis
si'achi gonkumaa hin beela'an; si'achis gonkumaa hin
dheebotan. Aduun isaan hin dha'u;' ho'i finiinaanis isaan
hin gubu. **17** Hoolichi walakkaa teessoo sanaa jiru tiksee
isaanii ni ta'aatii; 'inni gara burqaa bishaan jireenyaatti
isaan geessa.' 'Waaqnis imimmaan hunda ija isaanii irraa
ni haqa.'"

8 Yommuu Hoolichi chaappaa torbaffaa banetti gara
walakkaa sa'aatii tokkoo samii keessa tasgabbiitu
ture. **2** Anis ergamoota fuula Waaqaa dura dhadhaabatan
torban arge; isaaniifis malakanni torba ni kenname.
3 Ergamaan biraa kan girgiraa warqee qabu tokko
dhufee iddoo aarsaa bira dhaabate. Innis iddoo aarsaa
warqee kan fuula teessichaa dura jiru sana irratti akka
kadhannaa qulqulloota hundumaa wajjin dhi'eessuuf
ixaanni baay'een isaaf ni kenname. **4** Aarri ixaana
sanaas kadhannaa qulqullootaa wajjin harka ergamaa
sanaa keessaa fuula Waaqaa duratti ol ba'e. **5** Ergamaan
sunis girgiraa fuudhee iddoo aarsaa irraa ibidda itti
guutee lafatti gad darbate; ergasiis sagaleen kakawwee,
balaqqeessaa fi sochii lafaa ni dhaga'ame. **6** Ergamoonni
Waaqaa torban warri malakata torban qabanis malakata
afuufuuf ni qophaa'an. **7** Ergamaan jalqabaa malakata
isaa afuufe; cabbii fi ibiddi dhiigaan makames lafatti
gad darbatame. Lafti harka sadii keessaa harki tokko
ni gubatte; muktis harka sadii keessaa harki tokko ni
gubate; margi lalisaan hundinuus ni gubate. **8** Ergamaan
lammaffaanis malakata isaa afuufe; wanni tulluu guddaa
fakkaatu kan ibiddaan gubachaa jiru tokkos galaanatti
gad darbatame. Galaannis harka sadii keessaa harki
tokko dhiiga ta'e; **9** uumamawwan lubbuu qabeeyyiin
galaana keessaa harka sadii keessaa harki tokko ni
dhuman; dooniiwwan harka sadii keessaas harki tokko
ni barbadaa'an. **10** Ergamaan sadaffaanis malakata isaa
afuufe; urjiin guddaan akka gucaa boba'u tokkos samii
irraa lafa dha'e; innis lageen harka sadii keessaa harka
tokko irratti, burqaawwan bishaanii irrattis kufe; **11**
maqaan urjii sanaas "Hadheessaa" jedhama. Bishaan
sunis harka sadii keessaa harki tokko ni hadhaa'e;
sababii bishaan sun hadheeffameefis namoonni baay'een
bishaaniin dhuman. **12** Ergamaan afuraffaanis malakata
isaa afuufe; aduun harka sadii keessaa harki tokko, ji'i
harka sadii keessaa harki tokko, urjiinis harka sadii
keessaa harki tokko ni rukutaman; kanaanis ifni isaanii
harka sadii keessaa harki tokko ni dukkanaa'e. Guyyaan
harka sadii keessaa harki tokko akkasumas halkan harka
sadii keessaa harki tokko ifa malee hafe. **13** Anis ilaalee
risaa samii walakkaa barrisaa sagalee guddaadhaan,
"Sababii sagalee malakataa kan ergamoota biraa sadaniin

dhageessifamuuf jiru sanaatiif warra lafa irra jiraataniif
Wayyoo! Wayyoo! Wayyoo!" jedhee iyyu tokko nan
dhaga'e.

9 Ergamaan shanaffaan malakata isaa afuufe; anis
urjii samii irraa lafa dha'e tokko nan arge. Urjii
sanaafis furtuun "Boolla Qilee" ni kenname. **(Abyssos**
g12) **2** Yommuu inni Boolla Qilee sana banettis aarri
tokko akkuma aara boolla ibiddaa guddaa keessaa
ba'uutti ol ba'e. Aduu fi samiinis aara Boolla Qilee
keessaa ba'u sanaan ni dukkanaa'an. **(Abyssos g12)**
3 Aara sana keessaas hawwaannisa baay'eetu lafatti
yaa'e; hawwaannisoota sanaafis taayitaan akka taayitaa
torbaanqabaa lafaa ni kenname. **4** Isaanis akka marga
lafaa yookaan biqiltuu yookaan muka tokko illee miidhan
utuu hin ta'in akka namoota adda isaanii irraa chaappaa
Waaqaa hin qabaatin qofa miidhan ajajaman. **5** Isaanis
akka namoota sana ji'a shan dhiphisaniif eeyyamameef
malee akka jara ajjeesaniif miti. Dhiphinni kunis akkuma
dhiphina isa yommuu torbaanqabaan nama iddutti
dhiphatanii ti. **6** Guyyoota sana keessa namoonni
du'a barbaadu; garuu hin argatan. Du'uus ni hawwu;
duuti garuu isaan baqata. **7** Bifti hawwaannisoota
sanaas fardeen duulaaf qopheeffaman fakkaata ture.
Mataa isaaniittis waan akka gonfoo warqee kaa'atanii
turan; fuulli isaaniis fuula namaa fakkaata ture. **8**
Rifeensi isaanii rifeensa mataa dubartootaa fakkaata
ture; ilkaan isaaniis ilkaan leencaa fakkaata ture. **9**
Isaanis maddaa maddaa sibiilaa fakkaatu qabu turan;
sagaleen qoochoo isaaniis sagalee fardeenii fi gaariiwwan
baay'ee kanneen gara duulaatti didichanii fakkaata ture.
10 Isaanis akkuma torbaanqabaa eegee fi ilkee qabu
turan; eegee isaanii keessaa immoo taayitaa ittiin ji'a
shan nama dhiphisan qabu turan. **11** Isaanis mootii
qabu turan; innis ergamaa Boolla Qilee ti; maqaan isaas
afaan Ibraayisxiitiin Abadoon, afaan Giriikiin immoo
Aphooliyoon jedhama ture. **(Abyssos g12)** **12** Wayyoon
inni duraa darbeera; kunoo, wayyoowwan biraa lamatu
dhufuuf jira. **13** Ergamaan ja'affaanis malakata isaa
afuufe; anis gaanfa afran kanneen iddoo aarsaa warqee
irraa hojjetamee fuula Waaqaa dura jiru irraa sagalee
tokko nan dhaga'e. **14** Sagaleen sunis ergamaa ja'affaa
malakata qabu sanaan, "Ergamoota afran kanneen laga
Efraaxiisi guddicha biratti hidhaman sana gad dhiisi"
jedhe. **15** Ergamoonni afran sa'aatii kanaaf, guyyaa
kanaaf, ji'aa fi waggaa kanaaf qopheeffamanii turanis
sanyii namaa harka sadii keessaa harka tokko fixuuf gad
dhiifaman. **16** Baay'inni loltoota fardeeniin duulanii
miliyoona dhibba lama ture. Anis baay'ina isaaniis nan
dhaga'e. **17** Anis mul'ata koo keessatti fardeenii fi
namoota farda yaabbatan nan arge: Isaanis maddaa
diimaa akka ibiddaa, sanpeerii fi keelloo akka dinyii qabu
turan. Mataan fardeen sanaas mataa leencaa fakkaata
ture; afaan isaanii keessaas ibidda, aaraa fi dinyiitu
ba'e. **18** Dha'icha sadan kanaan jechuunis ibidda, aaraa
fi dinyii afaan isaaniitii ba'een sanyiin namaa harka
sadii keessaa harki tokko ni ajjeefame. **19** Taayitaan
fardeen sanaas afaan isaaniitii fi eegee isaanii keessa
ture; eegeen isaanii akkuma bofaa mataa qaba tureetii;
isaanis mataa sanaan nama miidhu turan. **20** Namoonni
dha'icha sanaan ajjeefamuu jalaa ba'anis amma iyyuu
qalbii jijjiirratanii hojii harka isaanii irraa hin deebine;
hafuurota hamoo waaqeffachuu fi waaqota tolfamoo
warqee irraa, meetii irraa, naasii irraa, dhagaa fi muka
irraa hojjetaman kanneen arguu yookaan dhaga'uu
yookaan deemuu hin dandeenye waaqeffachuu hin
dhiifne. **21** Akkasumas gaabbanii nama ajjeesuu isaanii
irraa yookaan falfala hojjechuu isaanii irraa yookaan
halalummaa isaanii irraa yookaan hanna isaanii irraa
hin deebine.

10 Anis utuu ergamaan Waaqaa inni jabaan biraa
tokko samii irraa gad bu'uu nan arge. Innis
duumessa uffatee ture; mataa isaa irraan immoo sabbata
Waaqaatu ture; fuulli isaa akka aduu, miilli isaas
akka utubaa ibiddaa ture. **2** Innis kitaaba maramaa
xinnaa baname tokko harkatti qabatee ture. Miilla isaa
mirgaa galaana irra, miilla isaa bitaa immoo lafa irra
dhaabee ture; **3** innis akkuma leenca aaduutti sagalee
guddaadhaan iyye. Yommuu inni iyyettis bakakkaawwan
torban ni dubbatan. **4** Yommuu bakakkaawwan torban
dubbatanittis ani barreessuuf qophaa'een ture; garuu
sagalee, "Waan bakakkaawwan torban jedhan sana
chaappaan cufi malee hin barreessin" jedhu tokko
samii irraa nan dhaga'e. **5** Ergamaan ani utuu inni
galaanaa fi lafa irra dhaabatuu argee ture sunis harka
isaa mirgaa samiitti ol qabe. **6** Innis isa bara baraa
hamma bara baraatti jiraatu, isa samiiwwanii fi waan
isaan keessa jiru hundumaa, lafaa fi waan isa keessa jiru
hundumaa, galaanaa fi waan isa keessa jiru hundumaa
uume sanaan kakatee akkana jedhe; "Ammaan achi lafa
irra harkisuun hin jiru! **(aiōn g165)** **7** Garuu guyyoota
ergamaan torbaffaan malakata isaa afuufutti icciitiin
Waaqaa akkuma inni raajota warra hojjettoota isaa
ta'anitti labse sanatti ni raawwatama." **8** Sagaleen ani
samii irraa dhaga'ee ture sun ammas deebi'ee, "Dhaqiitii
kitaaba maramaa banamee ergamaa galaanaa fi lafa
irra dhaabatu harka jiru sana fudhadhu" naan jedhe. **9**
Kanaafuu ani gara ergamichaa dhaqee akka inni kitaaba
maramaa xinnaa sana naa kennuuf isa gaafadhe. Innis,
"Fudhadhuutii nyaadhu; kitaabni kun garaa kee ni
hadheessa; 'afaan kee keessatti garuu akka dammaa
mi'aawa'" naan jedhe. **10** Anis kitaaba maramaa xinnaa
sana ergamicha harkaa fudhadhee nan nyaadhe. Innis
afaan koo keessatti akkuma dammaa mi'aawe; erga
ani nyaadhe garuu garaan koo ni hadheeffame. **11**
Ergasii immoo, "Ati waa'ee saba baay'ee, sanyii baay'ee,
afaan baay'eetii fi waa'ee mootota baay'ee ammas raajii
dubbachuu qabda" jedhamee natti himame.

11 Shambaqqoon ulee safartuu fakkaatu tokko
naa kennamee akkana jedhamee natti himame;
"Dhaqiitii mana qulqullummaa Waaqaatii fi iddoo aarsaa
safari; warra achitti waaqeffatanis lakkaa'i. **2** Oobdii
mana qulqullummaatii ala ta'e garuu hin safarin; oobdiin
sun waan Namoota Ormaatiif kennameef isa itti hin
dabalin. Isaanis magaalaa qulqulluu sana ji'a 42 lafatti
dhidhiitu. **3** Anis dhuga baatota koo lamaaniif humna
nan kenna; isaanis uffata gaddaa uffatanii guyyaa
1,260 raajii ni dubbatu." **4** Isaan kunneenis mukkeen

ejersaa lamaanii fi baattuuwwan ibsaa lamaan fuula
Gooftaa lafaa dura dhaabatanii dha. **5** Namni kam
iyyuu isaan miidhuu yaallaan ibiddi afaan isaaniitii
ba'ee diinota isaanii ni balleessa. Kunis haala namni
isaan miidhuu barbaadu kam iyyuu ittiin ajjeefamuu
qabuu dha. **6** Isaan yeroo raajii dubbatanitti akka
bokkaan hin roobneef humna ittiin samii cufan qabu;
akkasumas bishaanota dhiigatti geeddaruudhaa fi yeroo
barbaadanitti dha'icha gosa hundaatiin lafa rukutuuf
taayitaa qabu. **7** Yommuu isaan dhuga ba'umsa isaanii
xumuranittis bineensi Boolla Qilee keessaa ol ba'u sun
lola isaanitti kaasa; isaan mo'ata; isaan ajjeesas. **(Abyssos
g12)** **8** Reeffi isaaniis daandii magaalaa guddoo irra ni
ciciisa; magaalattiin kunis ishee hiikkaa hafuuraatiin
Sodoomii fi Gibxi jedhamtu kan Gooftaan isaaniis itti
fannifamee turee dha. **9** Namoonni saba hunda keessaa,
gosa hunda keessaa, afaanii fi sanyii hunda keessaa
dhufanis guyyaa sadii fi walakkaa reeffa isaanii ilaalu;
akka hin awwaalamnes ni dhowwu. **10** Raajonni lamaan
kunneen waan warra lafa irra jiraatan dhiphisaa turaniif
warri lafa irra jiraatan isaanitti gammadu; ni ililchus;
kennaas walii ergu. **11** Guyyaa sadii fi walakkaa booddee
garuu hafuurri jireenyaa Waaqa biraa dhufee isaan
seene; isaanis ka'anii miilla isaaniitiin dhaabatan; warri
isaan arganis akka malee sodaatan. **12** Isaanis sagalee
guddaa, "As ol kottaa!" isaaniin jedhu tokko samii irraa
dhaga'an. Utuma diinonni isaanii ilaalanuus duumessaan
gara samiitti ol ba'an. **13** Yeroo sanattis sochii lafaa
guddaa isaatu ture; magaalaan sunis kudhan keessaa
tokko ni barbadaa'e. Namoonni kumni torbas sochii
lafaa sanaan dhuman; warri hafan immoo sodaatanii
Waaqa samiitiif ulfina kennan. **14** Wayyoon lammaffaan
darbeera; kunoo, wayyoon sadaffaan dafee ni dhufa. **15**
Ergamaan torbaffaanis malakata isaa afuufe; sagaleen
guddaan, "Mootummaan addunyaa amma mootummaa
Gooftaa keenyaatii fi mootummaa Kiristoos ta'eera; innis
bara baraa hamma bara baraatti ni mo'a" jedhu samii
keessa ture. **(aiōn g165)** **16** Maanguddoonni digdamii
afran fuula Waaqaa dura teessoo isaanii irra tataa'anii
turan sunis adda isaaniitiin gombifamanii Waaqaaf ni
sagadan; **17** akkanas jedhan: "Yaa Waaqayyoo Gooftaa
Waan Hunda Dandeessu, Kan jirtuu fi kan turte, ati
humna kee isa guddaa fudhattee waan mo'uu jalqabdeef
galata siif dhi'eessina. **18** Saboonni ni aaran; dheekkamsi
kees dhufeera. Yeroon warri du'an itti murtii argatan
ga'eera; yeroon ati itti raajota tajaajiltoota kee ta'aniif,
qulqulloota keetii fi warra maqaa kee sodaatan xinnaafis
ta'u guddaaf badhaasa kennitu ga'eera; yeroon ati itti
warra lafa balleessan balleessitus ga'eera." **19** Manni
qulqullummaa Waaqaa kan samii keessaas ni baname;
taabonni kakuu isaas mana qulqullummaa isaa keessatti
mul'ate. Ergasiis ifa balaqqee, sagalee, bakakkaa, sochii
lafaatii fi bokkaa cabbii guddaa isaatu ture.

12 Mallattoon guddaan tokko samii keessatti mul'ate:
dubartii biiftuu uffattee miilla ishee jalaa ji'a
qabdu kan mataa ishee irraa gonfoo urjiiwwan kudha
lamaa qabdu tokkotu ture. **2** Isheenis ulfa turte; yommuu
da'umsi ishee ga'ettis ciniinsuudhaan qabamtee iyyite.
3 Mallattoon biraas samii keessatti mul'ate; kunoo,
bineensa jawwee fakkaatu diimaa guddaa, mataa torbaa
fi gaanfa kudhan qabu, kan mataa isaa irraa gonfoo
torba qabu tokkotu ture. **4** Eegeen isaas urjiiwwan samii
irra jiran harka sadii keessaa harka tokko haxaa'ee lafatti
gad darbate. Bineensi jawwee fakkaatu sunis yeroo
dubartittiin deessutti mucaa ishee liqimsuuf jedhee fuula
dubartii da'uuf jirtu sanaa dura dhaabate. **5** Isheen ilma
bokkuu sibiilaatiin saba hundumaa bulchuuf jiru tokko
deesse; daa'imni ishees gara Waaqaatti, gara teessoo
isaattis ol butame. **6** Dubartittiinis gara lafa gammoojjii
iddoo akka isheen guyyaa 1,260 achitti gabbifamtuuf
jedhee Waaqni isheef qopheesseetti baqatte. **7** Lollis
samii keessatti ka'e. Miikaa'elii fi ergamoonni isaa
bineensa jawwee fakkaatu sana lolan; bineensi jawwee
fakkaatu sunii fi ergamoonni isaas of irraa lolan. **8**
Isaan garuu mo'achuu hin dandeenye; ergasiis iddoo
isaanii kan samii keessaa sana ni dhaban. **9** Bineensi
guddaan jawwee fakkaatu sunis gad darbatame; innis
bofa durii isa diiyaabiloos yookaan Seexana jedhamu,
isa addunyaa guutuu karaa irraa jal'isu sanaa dha.
Inni lafatti gad darbatame; ergamoonni isaas isa wajjin
darbataman. **10** Anis sagalee guddaa tokko samii keessaa
nan dhaga'e; innis akkana jedha: "Amma fayyinni,
humnii fi mootummaan Waaqa keenyaa, taayitaan
Kiristoos isaas dhufeera. Himataan obboloota keenyaa
inni halkanii guyyaa fuula Waaqaa duratti, isaan
himatu sun gad darbatameeraatii. **11** Isaanis dhiiga
Hoolichaatiin, dubbii dhuga ba'umsa isaaniitiinis, isa
mo'atan; isaan hamma du'aatti illee taanaan lubbuu
isaanii hin mararfanne. **12** Kanaafuu yaa samiiwwan,
isin warri isaan keessa jiraattanis gammadaa! Garuu yaa
lafaa fi yaa galaana isiniif wayyoo! Diiyaabiloos gara
keessanitti gad bu'eeraatii! Innis akka yeroo gabaabaa
qabu waan beekuuf baay'ee aareera." **13** Bineensi jawwee
fakkaatu sunis yommuu akka lafatti gad darbatame
argetti, dubartittii daa'ima dhiiraa deesse sana ari'achuu
jalqabe. **14** Dubartittiin garuu akka gara gammoojjii
iddoo isheef qopheeffametti boficha jalaa barriftuuf,
achittis baraaf, barootaa fi walakkaa baraatiif akka
gabbifamtuuf baalleen risaa guddaan lama isheedhaaf
ni kenname. **15** Bofichis akka dubartittiin lolaadhaan
fudhatamtuuf jedhee dugda ishee duubaan bishaan
akka lagaa afaan isaa keessaa dhangalaase. **16** Lafti
garuu afaan bantee laga bineensi jawwee fakkaatu sun
afaan isaa keessaa dhangalaase sana liqimsuudhaan
dubartittii gargaarte. **17** Bineensi jawwee fakkaatu sun
dubartittiitti aaree sanyii ishee warra hafanitti lola
kaasuu dhaqe; isaanis warra ajaja Waaqaa eeganii fi
warra dhuga ba'umsa Yesuus jabeessanii qabatanii dha.

13 Bineensi jawwee fakkaatu sunis cirracha galaanaa
irra dhaabate. Bineensa tokkos utuu inni galaana
keessaa ba'uu nan arge. Innis gaanfa kudhanii fi
mataa torba qaba ture; gaanfawwan isaa irratti gonfoo
kudhan, tokkoo tokkoo mataa isaa irratti immoo maqaa
arrabsoo qaba ture. **2** Bineensi ani arge sunis qeerransa
fakkaata ture. Miilli isaa miilla amaaketaa, afaan isaa
immoo afaan leencaa fakkaata ture. Bineensi jawwee
fakkaatu sunis humna isaa, teessoo isaatii fi taayitaa

guddaas bineensichaaf kenne. **3** Mataa bineensichaa
torban keessaa inni tokko waan madaa du'a fidu qabu
fakkaata ture; madaan du'a fidu sun garuu fayyee
ture. Addunyaan guutuunis dinqisiifatee bineensicha
duukaa bu'e. **4** Namoonni sababii inni taayitaa isaa
bineensa sanaaf kenneef bineensa jawwee fakkaatu
sanaaf ni sagadan; akkasumas, "Kan akka bineensichaa
eenyuu? Eenyutus lola isatti kaasuu danda'a?" jedhanii
bineensichaaf sagadan. **5** Akka bineensichi dubbii of
tuulummaatii fi arrabsoo dubbatuuf afaan ni kennameef;
ji'a afurtamii lamaaf akka ittiin hojjetuufis taayitaan
isaaf kenname. **6** Innis Waaqa arrabsuuf, Waaqaa fi iddoo
jireenya isaa, akkasumas warra samii keessa jiraatan
maqaa balleessuuf jedhee afaan banate. **7** Akka inni
qulqullootatti waraana kaasee isaan mo'atuufis humni
ni kennameef. Gosa hunda, saba hunda, afaanii fi sanyii
hunda irrattis taayitaan ni kennameef. **8** Warri lafa
irra jiraatan hundinuu jechuunis warri maqaan isaanii
erga addunyaan uumamee jalqabee kitaaba jireenyaa
kan Hoolicha qalame sanaa keessatti hin galmeeffamin
hundinuu bineensichaaf ni sagadu. **9** Namni gurra qabu
kam iyyuu haa dhaga'u. **10** "Namni booji'amuuf jiru
kam iyyuu inni ni booji'ama. Namni goraadeedhaan
ajjeefamuuf jiru kam iyyuu goraadeedhaan ni ajjeefama."
Kunis obsaa fi amanamummaa qulqullootaa argisiisa.
11 Bineensa biraas utuu inni lafa keessaa ba'uu nan
arge. Innis akka hoolaa gaanfa lama qaba ture; akka
bineensa jawwee fakkaatuuttis dubbata ture. **12** Innis
taayitaa bineensicha jalqabaa hundaan fuula isaa duratti
hojjechaa ture; akka laftii fi warri lafa irra jiraatan
bineensicha jalqabaa isa madaan du'a fidu fayyeef
sanaaf sagadanis godhe. **13** Innis hamma akka ibiddi
samii irraa lafatti gad bu'u godhutti ija namaa duratti
dinqii gurguddaa hojjete. **14** Mallattoo akka inni iddoo
bineensichi jalqabaa jirutti hojjetuuf eeyyamameef
sanaanis namoota lafa irra jiraatan ni gowwoomse.
Akka isaan ulfina bineensicha goraadeedhaan madaa'ee
ergasii immoo jiraate sanaatiif fakkii dhaaban ajaje.
15 Fakkiin bineensa jalqabaa sunis akka dubbachuu
danda'uu fi warra fakkii sanaaf sagaduu didan hundas
akka ajjeesisuuf bineensi inni lammaffaan akka fakkii
sanaaf lubbuu kennuuf humni kennameef. **16** Akkasumas
namni hundinuu xinnaa fi guddaan, sooressii fi hiyyeessi,
birmaduu fi garbi harka mirgaa irratti yookaan adda
irratti akka mallattoo qabaatu dirqisiise; **17** kunis akka
namni mallattoo kana jechuunis maqaa bineensichaa
yookaan lakkoobsa maqaa isaa hin qabaatin kam iyyuu
bitachuu yookaan gurgurachuu hin dandeenyeef. **18**
Ogummaan as jira. Lakkoobsichi waan lakkoobsa namaa
ta'eef namni hubannaa qabu kam iyyuu lakkoobsa
bineensichaa haa herregu. Lakkoobsi isaas 666.

14 Anis nan ilaale; kunoo, Hoolichi Tulluu Xiyoon
irra dhaabachaa ture; namoonni 144,000, kanneen
maqaan isaatii fi maqaan Abbaa isaa adda isaanii irratti
barreeffames isa wajjin turan. **2** Anis sagalee akka
sagalee bishaan baay'eetii fi akka sagalee kakawwee
guddaa samii irraa nan dhaga'e. Sagaleen ani dhaga'e
sunis akka sagalee baganaa kan namoonni baganaa
taphatan dhageessisanii ture. **3** Isaanis fuula teessichaa
duratti, fuula uumamawwan lubbuu qabeeyyii afraniitii
fi fuula maanguddootaa duratti faarfannaa haaraa tokko
faarfatan. Faarfannaa sanas namoota 144,000 warra lafa
irraa furaman sana malee namni tokko iyyuu barachuu
hin dandeenye. **4** Isaan kunneen waan qulqullinaan of
eegganiif warra dubartootaan of hin xureessinii dha.
Isaanis iddoo Hoolichi dhaqu hundumatti isa duukaa
bu'u. Sanyii namaa keessaas hangafa ta'anii Waaqaa fi
Hoolichaaf ni furaman. **5** Sobni tokko iyyuu afaan isaanii
keessatti hin argamne; isaan mudaa hin qaban. **6** Anis
ergamaa biraa kan warra lafa irra jiraatanitti jechuunis
saba hundatti, gosa hundatti, afaanii fi sanyii hundatti
lallabuuf jedhee wangeela bara baraa qabatee samii
walakkaa barrisu tokko nan arge. **(aiōnios g166)** **7** Innis
sagalee guddaadhaan akkana jedhe; "Sa'aatiin murtii isaa
waan dhi'aateef Waaqa sodaadhaa; ulfinas isaaf kennaa.
Isa samii fi lafa, galaanaa fi burqaawwan bishaanii uume
sanaaf sagadaa." **8** Ergamaan lammaffaanis itti aansee,
"'Kufteerti! Baabilon guddittiin' isheen akka sabni hundi
daadhii wayinii dheekkamsa sagaagala ishee dhugu
goote sun kufteerti" jedhe. **9** Ergamaan Waaqaa inni
sadaffaanis isaanitti aansee sagalee guddaadhaan akkana
jedhe; "Namni kam iyyuu bineensichaa fi fakkii isaatiif
yoo sagade, mallattoo isaas adda isaa irratti yookaan
harka isaa irratti yoo fudhate, **10** innis akkasuma daadhii
wayinii dheekkamsa Waaqaa isa utuu homtuu itti hin
makamin xoofoo aarii isaatti buufame irraa ni dhuga.
Fuula ergamoota qulqullootaatii fi fuula Hoolichaa
durattis ibiddaa fi dinyiidhaan ni dhiphata. **11** Aarri
dhiphina isaaniis bara baraa hamma bara baraatti ol ba'a.
Warri bineensichaa fi fakkii isaatiif sagadan yookaan
warri mallattoo maqaa isaa fudhatan hundi halkanii
guyyaa boqonnaa hin qabaatan." **(aiōn g165)** **12** Kun
obsa qulqulloota ajaja Waaqaa eeganiitii fi Yesuusiif
amanamanii jiraatanii gaafata. **13** Anis sagalee, "Waan
kana barreessi: Si'achi warri utuu Gooftaadhaan jiranuu
du'an eebbifamoo dha" jedhu tokko samii irraa nan
dhaga'e. Hafuurri Qulqulluunis, "Eeyyee; hojiin isaaniis
waan isaan duukaa bu'uuf isaan dadhabbii isaanii irraa
ni boqotu" jedha. **14** Anis nan ilaale; kunoo, duumessa
adii tokkotu ture; inni "ilma namaa fakkaatu" tokkos
gonfoo warqee mataa isaatti kaa'atee, haamtuu qaramaa
harkatti qabatee duumessa irra taa'ee ture. **15** Ergamaan
Waaqaa kan biraas mana qulqullummaatii ba'ee sagalee
guddaadhaan isa duumessa irra taa'e sanaan, "Midhaan
lafaa waan bilchaateef, yeroon haamaas waan ga'eef
haamtuu kee fudhadhuutii haami" jedhee iyye. **16**
Kanaafis inni duumessa irra taa'e sun haamtuu isaa
lafatti dhaabe; laftis ni haamamte. **17** Ergamaan Waaqaa
kan biraas mana qulqullummaa isa samii keessaatii
ba'e; innis akkasuma haamtuu qaramaa qaba ture.
18 Ammas ergamaan Waaqaa kan biraa inni ibidda
irratti taayitaa qabu tokko iddoo aarsaa biraa dhufee,
sagalee guddaadhaan ergamaa haamtuu qaramaa qabu
sanaan, "Hurbuun wayinii waan bilchaateef haamtuu kee
qaramaa sana fudhadhuutii hurbuu wayinii lafaa walitti
qabi" jedhe. **19** Ergamichis haamtuu isaa lafatti dhaabe;
hurbuu wayinii lafaas walitti qabee gara iddoo cuunfaa
wayinii dheekkamsa Waaqaa isa guddaatti darbate. **20**

Isaanis iddoo cuunfaa wayinii kan magaalaan ala jiru keessatti dhidhiitaman; iddoo cuunfaa sana keessaas dhiigni hamma luugama fardaatti ol ka'ee fageenya gara kiiloo meetira 300 lola'e.

15 Anis mallattoo guddaa fi dinqisiisaa biraa samii keessattin arge; mallattoon kunis ergamoota torban kanneen dha'icha dhumaa torba qaban ture; dha'ichi torban kunneenis sababii dheekkamsi Waaqaa isaaniin raawwatamuuf dha'icha dhumaa jedhaman. **2** Anis waan galaana bilillee ibiddaan makamee fakkaatu tokko nan arge; warri bineensichaa fi fakkii isaa, lakkoobsa maqaa isaas mo'atan baganaa Waaqni isaaniif kenne harkatti qabatanii galaanicha bira dhadhaabachaa turan. **3** Isaanis faarfannaa Musee garbicha Waaqaatii fi faarfannaa Hoolichaa akkana jedhanii faarfatan: "Yaa Waaqa Gooftaa Waan Hundumaa Dandeessu, hojiin kee guddaa fi dinqisiisaa dha. Yaa Mootii sabootaa, karaan kee qajeelaa fi dhugaa dha. **4** Yaa Gooftaa, namni si hin sodaanne, kan maqaa kees hin ulfeessine eenyu? Si qofatu qulqulluudhaatii. Hojiin qajeelummaa keetii waan mul'ifameef, saboonni hundinuu ni dhufu; fuula kee durattis ni sagadu." **5** Ergasiis nan ilaale; manni qulqullummaa inni samii jechuunis dunkaanni dhuga ba'uu ni baname. **6** Mana qulqullummaa sana keessaas ergamoonni torban dha'icha torba qaban ni ba'an. Isaanis uffata qulqulluu fi calaqqisaa quncee talbaa irraa hojjetame uffatanii naannoo qoma isaaniittis sabbata warqee hidhatanii turan. **7** Uumamawwan lubbuu qabeeyyii afran keessaas inni tokko waciitiiwwan warqee torba kanneen dheekkamsa Waaqa isa bara baraa hamma bara baraatti jiraatuutiin guutaman ergamoota torbaniif kenne. **(aiōn g165)** **8** Manni qulqullummaa sunis aara ulfinaa fi humna Waaqaa keessaa ba'uun guutame; hamma dha'ichi torban ergamoota torbanii raawwatamuttis eenyu iyyuu mana qulqullummaa sana seenuu hin dandeenye.

16 Anis sagalee guddaa, ergamoota torbaniin, "Dhaqaatii, waciitiiwwan dheekkamsa Waaqaa torban keessaa lafa irratti dhangalaasaa" jedhu tokko mana qulqullummaa keessaa nan dhaga'e. **2** Ergamaan Waaqaa inni jalqabaa dhaqee waciitii isaa keessaa lafa irratti dhangalaase; namoota mallattoo bineensichaa of irraa qabanii fi fakkii isaatiif sagadanittis madaan hamaanii fi dhukkubsaan ni yaa'e. **3** Ergamaan lammaffaan waciitii isaa keessaa galaanatti dhangalaase; galaanichis dhiiga akka dhiiga nama du'ee ta'e; lubbuu qabeeyyiin galaana sana keessaa hundinuus ni du'an. **4** Ergamaan sadaffaan waciitii isaa keessaa lageenii fi burqaawwan bishaanii irratti dhangalaase; isaanis dhiiga ta'an. **5** Ergamaan bishaanota irratti itti gaafatamummaa qabus utuu akkana jedhuu nan dhaga'e: "Yaa Isa Qulqulluu, kan jirtu, kan turte, sababii wantoota kanneen murteessiteef, ati qajeelaa dha; **6** Waan isaan dhiiga qulqullootaatii fi dhiiga raajotaa dhangalaasaniif, ati immoo akka isaan dhuganiif dhiiga isaaniif kenniteerta; kun isaaniif ni malaatii." **7** Anis utuu iddoon aarsaa, "Eeyyee yaa Waaqayyo Gooftaa Waan Hunda Dandeessu, murtiin kee dhugaa fi qajeelaa dha" jedhuu nan dhaga'e. **8** Ergamaan afuraffaanis waciitii isaa keessaa aduu irratti dhangalaase; aduudhaafis akka isheen ibiddaan nama gubduuf humni ni kenname. **9** Namoonnis ho'a guddaa sanaan ni gubatan; maqaa Waaqa dha'icha kanneen irratti humna qabu sanaas ni abaaran; qalbii jijjiirrachuu fi ulfina isaaf kennuus ni didan. **10** Ergamaan shanaffaanis waciitii isaa keessaa teessoo bineensichaa irratti dhangalaase; mootummaan bineensichaas dukkanaan liqimfame. Namoonnis dhiphachuudhaan arraba isaanii cicciniinan; **11** sababii dhukkubbii fi madaa isaaniitiifis Waaqa samii ni abaaran; garuu hojii isaanii irraa qalbii hin jijjiirranne. **12** Ergamaan ja'affaanis waciitii isaa keessaa Efraaxiis lagicha guddaa irratti dhangalaase; bishaan laga sanaas mootota Ba'a Biiftuutii dhufaniif akka karaan qopheeffamuuf ni goge. **13** Ergasii afaan bineensa jawwee fakkaatu sanaa keessaa, afaan bineensichaa keessaa fi afaan raajii sobaa keessaa hafuuronni xuraa'oon fattee fakkaatan sadii utuu ba'anuu nan arge. **14** Isaanis hafuurota hafuura hamaa kanneen hojiiwwan dinqii hojjetanii dha; isaanis lola guyyaa guddichaa kan Waaqa Waan Hunda Danda'u sanaatiif walitti isaan qabuuf gara mootota addunyaa hundaatti kan ba'anii dha. **15** "Kunoo, ani akka hattuutti nan dhufa! Namni akka qullaa hin deemneef, akka qaaniin isaas hin mul'anneef dammaqee uffata isaa eeggatu eebbifamaa dha." **16** Isaanis iddoo afaan Ibraayisxiitiin Armaageedon jedhamutti mootota sana walitti qaban. **17** Ergamaan torbaffaanis waciitii isaa keessaa qilleensa keessatti dhangalaase; sagaleen guddaan, "Raawwatameera!" jedhu tokkos mana qulqullummaatii teessoo keessaa ba'e. **18** Ergasiis balaqqeen, sagaleen, kakawweetii fi sochiin lafaa hamaan tokko ni ta'e. Sochiin lafaa kan akkanaas erga namni lafa irra jiraachuu jalqabee kaasee takkumaa ta'ee hin beeku; sochiin lafaa sunis akka malee guddaa ture. **19** Magaalattiin guddoon iddoo sadiitti gargar qoodamte; magaalaawwan sabootaas ni kufan. Waaqnis Baabilon Gudditti ni yaadate; xoofoo daadhii wayinii dheekkamsa isaa sodaachisaadhaan guutames ni kenneef. **20** Biyyoonni bishaaniin marfaman hundinuu ni baqatan; tulluuwwanis argamuu hin dandeenye. **21** Dhagaan cabbii gurguddaan tokkoon tokkoon isaa gara kiiloo giraamii afurtamii shanii ulfaatu samii irraa namoota irra bubbu'e. Dha'ichi sunis waan akka malee hamaa tureef namoonni sababii dha'icha cabbii sanaatiif Waaqa ni abaaran.

17 Ergamoota torban waciitiiwwan torba qaban keessaa inni tokko gara koo dhufee akkana naan jedhe; "Kottu! Adaba sagaagaltittii guddittii ishee bishaanota baay'ee irra teessu sana irratti raawwatamuuf jiru sittin argisiisaa. **2** Mootonni lafaa ishee wajjin sagaagalaniiru; warri lafa irra jiraatanis daadhii wayinii sagaagala isheetiin machaa'aniiru." **3** Ergamaan Waaqaa sunis Hafuura Qulqulluudhaan na fuudhee gammoojjiitti na geesse. Achittis dubartii bineensa bildiimaa maqaa arrabsootiin guutame tokko irra teessu nan arge; bineensichis mataa torbaa fi gaanfa kudhan qaba ture. **4** Dubartittiinis uffata dhiilgee fi bildiimaa uffattee warqeen, dhagaa gatii guddaatii fi lulaan miidhagfamtee turte. Harka isheettis xoofoo warqee kan waan jibbisiisaa

fi xuraa'ummaa sagaagala isheetiin guutame qabattee
turte. **5** Adda ishee irrattis maqaan icciitii kan akkana
jedhu tokko barreeffamee ture: Baabilon Guddittii,
Haadha Sagaagaltootaa fi, Haadha waan Jibbisiisaa
Lafaa. **6** Akka dubartittiin dhiiga qulqullootaatii fi dhiiga
warra Yesuusiif dhugaa ba'aniitiin machoofte nan arge.
Anis yommuu ishee argetti baay'een dinqifadhe. **7**
Ergamichis akkana naan jedhe; "Ati maaliif dinqifatta?
Icciitii dubartittii fi icciitii bineensicha ishee baatu
kan mataa torbaa fi gaanfa kudhan qabu sanaa sitti
nan hima. **8** Bineensi ati argite sun dur ture; amma
garuu hin jiru; booddee garuu Boolla Qilee keessaa ol
ba'ee gara badiisa isaa ni dhaqa. Warri lafa irra jiraatan
kanneen maqaan isaanii uumama addunyaatii jalqabee
kitaaba jireenyaa keessatti hin galmeeffamin yommuu
bineensicha arganitti ni dinqisiifatu; sababiin isaas
bineensichi dur ture; amma garuu hin jiru; booddee
garuu ni dhufa. **(Abyssos g12)** **9** "Kunis sammuu ogummaa
qabu gaafata. Mataawwan torban sunis tulluuwwan
torban dubartittiin irra teessuu dha. **10** Akkasumas
mataawwan torban sun mootota torba. Isaan keessaas
shan kufaniiru; inni tokko jira; inni kaan immoo
amma illee hin dhufne; yommuu dhufutti garuu yeroo
gabaabaaf turuu qaba. **11** Bineensichi duraan turee
amma immoo hin jirre sun mootii saddeettaffaa dha.
Inni mootota torban keessaa tokkoo dha; gara badiisa
isaas ni dhaqa. **12** "Gaanfawwan kurnan ati argite sun
mootota kurnan warra amma illee mootummaa hin
argatinii dha; ta'us isaan bineensicha wajjin sa'aatii
tokko akka moototaatti mo'uuf taayitaa ni fudhatu. **13**
Isaanis yaaduma tokko qabu; humna isaaniitii fi taayitaa
isaaniis dabarsanii bineensichaaf ni kennu. **14** Isaanis
Hoolichatti lola ni kaasu; Hoolichi garuu waan Gooftaa
gooftotaatii fi Mootii mootota ta'eef isaan mo'ata;
warri isa wajjin jiranis warra isaaf waamaman, warra
isaaf filatamanii fi warra isaaf amanamanii dha." **15**
Ergamaan sunis akkana naan jedhe; "Bishaanonni ati
argite kanneen sagaagaltittiin irra teessu sun saboota,
namoota, sanyiiwwanii fi afaanota. **16** Bineensichii fi
gaanfawwan kurnan ati argite sun sagaagaltittii ni jibbu.
Isaanis ishee onsanii qullaa ishee hambisu; foon ishee
ni nyaatu; ibiddaanis ishee gubu. **17** Isaanis hamma
dubbiin Waaqaa fiixaan ba'utti walii galuudhaan taayitaa
isaanii dabarsanii bineensichaaf kennuudhaan akka
kaayyoo Waaqaa raawwataniif Waaqni yaada kana garaa
isaanii keessa kaa'eeraatii. **18** Dubartittiin ati argite sun
magaalattii guddoo mootota lafaa bulchituu dha."

18 Ergasiis utuu ergamaan biraa samii irraa gad bu'uu
nan arge. Innis taayitaa guddaa qaba ture; ulfina
isaatiinis lafti ni ifte. **2** Innis akkana jedhee sagalee
guddaadhaan iyye: "'Kufteerti! Baabilon guddittiin
kufteerti!' Lafa jireenya hafuurota hamoo, lafa qubata
hafuurota xuraa'oo hundaa, iddoo jireenya simbirroota
xuraa'oo, iddoo jireenya bineensota xuraa'oo fi jibbisiisoo
hundaa taateerti. **3** Saboonni hundinuus, daadhii
wayinii dheekkamsa sagaagala ishee dhuganiiruutii.
Mootonni lafaas ishee wajjin sagaagalaniiru; daldaltoonni
addunyaas qananii ishee guddaa sanaan sooromaniiru."
4 Sagalee biraas samii irraa nan dhaga'e; innis akkana
jedha: "'Yaa saba ko, isin akka cubbuu ishee keessatti
hin hirmaanneef, balaa ishee irra ga'us akka hin
qoodanneef, kottaa ishee keessaa ba'aa;' **5** cubbuun
ishee hamma samiitti ol tuulameeraatii; Waaqnis yakka
ishee yaadateera. **6** Akkuma isheen kennitetti isinis
isheef kennaa; akkuma hojii isheettis dachaa lama
godhaatii isheef deebisaa. Xoofoo isheen itti bulbultettis
dachaa lama godhaatii isheef bulbulaa. **7** Hammuma
isheen ulfina ofii kennitee qananii guddaadhaan jiraatte
sana, qixxeedhuma isaa dhiphinaa fi gadda isheef
kennaa. Isheenis garaa ishee keessatti, 'Ani akka
mootittii tokkootti nan taa'a; ani haadha hiyyeessaa
miti; gonkumaas hin gaddu' jettee of jajji. **8** Kanaafuu
dha'ichi garaa garaa jechuunis, duuti, gaddii fi beelli
guyyuma tokkotti ishee irra ni ga'a. Waaqni Gooftaan
isheetti murteessu sun waan jabaa ta'eef, isheen ibiddaan
ni gubamti. **9** "Mootonni lafaa warri ishee wajjin
sagaagalanii fi warri qananii guddaadhaan ishee wajjin
jiraatan yommuu aara gubamuu ishee arganitti isheef ni
boo'u; ni wawwaatus. **10** Isaanis dhiphina ishee waan
sodaataniif fagoo dhaabatanii, "'Wayyoo! Wayyoo! Yaa
magaalaa guddittii, yaa Baabilon magaalattii jabduu!
Badiin kee sa'aatuma tokko keessatti dhufeeraatii!'
jedhu. **11** "Daldaltoonni lafaas si'achi waan namni tokko
iyyuu mi'a daldala isaanii hin binneef isheef ni boo'u;
ni wawwaatus. **12** Mi'i daldala isaaniis warqee, meetii,
dhagaawwan gatii guddaatii fi lula, uffata haphii quncee
talbaa irraa hojjetame, uffata dhiilgee, uffata haarriitii fi
bildiimaa, muka urgaa'aa gosa hundaa, mi'a ilka arbaa
irraa hojjetame hunda, mi'a muka gatii guddaa irraa
hojjetame hunda, mi'a naasii irraa hojjetame hunda, mi'a
sibiilaatii fi mi'a dhagaa adii irraa hojjetame hundaa fi
13 qarafaa fi urgooftuu, ixaana, qumbii, haphee urgaa'aa,
daadhii wayiniitii fi zayitii ejersaa, daakuu bullaa'aa fi
qamadii, loowwanii fi hoolota, fardeenii fi gaariiwwan,
akkasumas garbootaa fi lubbuuwwan namootaa fa'a. **14**
"Isaanis, 'Iji waan ati hawwite sanaa si duraa badeera.
Badhaadhummaa fi bareedinni kee hundinuu sirraa
badeera; gonkumaas deebitee hin argattu' isheedhaan
jedhu. **15** Daldaltoonni mi'a kanneen gurguratanii
ishee irraa badhaadhummaa argatanis dhiphina ishee
sodaatanii fagoo dhaabatu. Isaanis boo'aa, wawwaachaas,
16 sagalee guddaadhaan akkana jedhu: "'Wayyoo!
Wayyoo, yaa magaalaa guddittii; yaa ishee uffata
haphii quncee talbaa irraa hojjetame, uffata dhiilgee
fi uffata bildiimaa uffatte, yaa ishee warqeedhaan,
dhagaa gatii guddaatii fi lulaan miidhagfamte! **17**
Badhaadhummaan guddaan akkanaa sa'aatuma tokko
keessatti barbadaa'e!' "Ajajjuun doonii hundinuu, warri
dooniin imala deeman hundinuu, warri doonii irra
hojjetanii fi warri galaana irra hojjechuun jiraatan
hundinuu fagaatanii ni dhaabatu. **18** Isaan yommuu aara
gubamuu ishee arganitti, 'Magaalaan akka magaalaa
guddittii kanaa jiraattee beektii?' jedhanii iyyu. **19** Isaanis
awwaara mataatti firfirfatanii boo'aa, wawwaachaas
akkana jedhanii iyyu: "'Wayyoo! Wayyoo, yaa magaalaa
guddittii, yaa ishee warri galaana irraa dooniiwwan
qaban hundinuu qabeenya isheetiin sooroman! Ishee

sa'aatuma tokko keessatti barbadoofte!' **20** "Yaa samii
kufaatii isheetti gammadi! Isin sabni Waaqaa gammadaa!
Ergamoonnii fi raajonni gammadaa! Waaqni ishee irratti
isiniif mureeraatii." **21** Ergamaan jabaan tokkos dhagaa
hamma dhagaa daakuu ga'u tokko fuudhee galaanatti gad
darbatee akkana jedhe: "Baabilon magaalaa gudditiin,
akkasuma furguggifamtee ni darbatamti; gonkumaas
deebitee hin argamtu. **22** Sagaleen warra baganaa
fi muuziiqaa taphatanii, sagaleen warra ululee fi
malakata afuufanii si'achi si keessatti hin dhaga'amu.
Ogeessi hojii harkaa tokko iyyuu, si'achi si keessatti
hin argamu. Sagaleen dhagaa daakuus, si'achi si
keessatti hin dhaga'amu. **23** Ifni ibsaa, lammata si
keessatti hin ifu. Sagaleen misirrichaatii fi misirrittii,
lammata si keessatti hin dhaga'amu. Daldaltoonni kee
namoota gurguddaa addunyaa turan. Falfala keetiin
sabni hundinuu gowwoomfameera. **24** Dhiigni raajotaatii
fi dhiigni qulqullootaa, dhiigni warra lafa irratti
gorra'aman hundumaas ishee keessatti argame."

19 Kana booddee waan akka huursaa sagalee tuuta
namootaa guddaa tokko samii irraa nan dhaga'e;
innis akkana jedha: "Haalleluuyaa! Fayyinni, ulfinnii
fi humni kan Waaqa keenyaa ti; **2** murtiin isaa
dhugaa fi qajeelaadhaatii. Inni sagaagaltittii guddoo,
ishee sagaagaltummaa isheetiin lafa xureessite sanatti
mureera; dhiiga garboota isaatiifis isheetti haaloo
ba'eera." **3** Ammas, "Haalleluuyaa! Aarri ishees bara
baraa hamma bara baraatti ol ni ba'a" jedhanii iyyan. **(aiōn
g165)** **4** Maanguddoonni digdamii afranii fi uumamawwan
lubbuu qabeeyyiin afran kufanii Waaqa teessoo irra
taa'ee jiru sanaaf sagadan; sagalee guddaadhaanis,
"Ameen; Haalleluuyaa!" jedhan. **5** Ergasiis sagaleen,
"Isin garboonni isaa hundinuu, warri isa sodaattan,
xinnaanis guddaanis, Waaqa keenya jajadhaa" jedhu
tokko teessicha keessaa ni ba'e. **6** Anis utuu sagaleen
akka sagalee tuuta nama baay'ee, akka sagalee bishaan
baay'eetii fi akka sagalee kakawwee guddaan tokko
akkana jedhuu nan dhaga'e: "Haalleluuyaa! Waaqni
keenya Gooftaan Waan Hunda Danda'u mo'eeraatii.
7 Kottaa ni gammannaa; ni ililchinas; ulfinas isaaf
ni kennina! Yeroon fuudha Hoolichaa ga'eeraatii;
misirrittiin isaas of qopheessiteerti. **8** Akka uffattuufis
uffanni haphiin quncee talbaa irraa hojjetame, adii fi
qulqulluun isheedhaaf kennameera." Uffanni haphiin
quncee talbaa irraa hojjetame sun hojii qulqullootaa isa
qajeelaa sana argisiisa. **9** Ergamaan Waaqaa sunis, "'Warri
gara irbaata cidha fuudha Hoolichaatti affeeraman
eebbifamoo dha!' jedhii barreessi" naan jedhe; innis,
"Dubbiin kun dubbii Waaqaa isa dhugaa dha" naan
jedhe. **10** Anis isaaf sagaduuf jedhee miilla isaa irrattin
kufe. Inni garuu akkana naan jedhe; "Naaf hin sagadin!
Anis garbicha si'ii fi obboloota kee warra Yesuusiif
dhugaa ba'an wajjin tajaajiluu dha. Waaqaaf sagadi!
Dhuga ba'umsi Yesuus hafuura raajiitii." **11** Anis samii
baname nan arge; kunoo, farda adii tokkotu ture; inni
farda sana yaabbatus Amanamaa fi Dhugaa jedhama.
Innis qajeelummaadhaan murteessa; waraana kaasas. **12**
Iji isaa akka arraba ibiddaa ti; mataa isaa irras gonfoo
baay'eetu jira. Innis maqaa isa irratti barreeffame kan
isa malee namni tokko iyyuu hin beekne tokko qaba.
13 Innis uffata dhiiga keessa cuuphame tokko uffata;
maqaan isaas Dubbii Waaqaa jedhama. **14** Loltoonni
samii irraas uffata haphii quncee talbaa irraa hojjetame
adaadii fi qulqulluu uffatanii, fardeen adaadii yaabbatanii
isa duukaa bu'an. **15** Afaan isaa keessaas goraadee
qaramaa inni ittiin saboota dha'u tokkotu ba'a; "Innis
bokkuu sibiilaatiin isaan bulcha." Iddoo cuunfaa wayinii
dheekkamsa sodaachisaa Waaqa Waan Hunda Danda'u
sanaas ni dhidhiita. **16** Innis uffata isaatii fi gudeeda isaa
irratti maqaa barreeffame tokko qaba; maqaan sunis
akkana jedha: Mootii Moototaa fi Gooftaa Gooftotaa. **17**
Ergamaa tokkos utuu inni aduu irra dhaabatuu nan arge;
innis sagalee guddaadhaan simbirroota samii walakkaa
barrisanitti akkana jedhee iyye; "Kottaa, irbaata Waaqaa
isa guddaaf walitti qabamaa; **18** kunis akka isin foon
moototaa, foon ajajjoota waraanaa, foon namoota
jajjaboo, foon fardeeniitii fi foon warra farda yaabbatanii
akkasumas foon nama hundaa jechuunis foon nama
birmaduu ta'eetii fi garbaa, foon xinnaatii fi guddaa
nyaattaniif." **19** Yeroo sanas bineensichi, mootonni
lafaatii fi loltoonni isaanii namicha farda yaabbatu
sanaa fi loltoota isaatti waraana kaasuuf jedhanii utuu
walitti qabamanuu nan arge. **20** Bineensichi garuu ni
qabame; raajichi sobaa kan fuula bineensichaa duratti
hojiiwwan dinqii hojjechaa ture sunis isa wajjin qabame.
Innis hojiiwwan dinqii kanneeniin warra mallattoo
bineensichaa fudhatanii fi warra fakkii isaatiif sagadan
ni gowwoomse. Isaan lachuu utuma lubbuun jiranuu
haroo ibiddaa kan dinyiidhaan boba'u keessatti gad
darbataman. **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **21** Warri hafan
immoo goraadee afaan isa farda yaabbatu sanaa keessaa
ba'een ajjeefaman; allaattiin hundinuus foon isaanii
nyaatanii quufan.

20 Utuu ergamaan tokko furtuu Boolla Qileetii fi
foncaa guddaa tokko harkatti qabatee samii irraa
gad bu'uu nan arge. **(Abyssos g12)** **2** Ergamaan sunis
bineensicha jawwee fakkaatu, bofa durii sana jechuunis
diiyaabiloos yookaan Seexana qabee waggaa kuma tokko
hidhe. **3** Hamma waggaan kumaa sun dhumuttis akka
inni deebi'ee saboota hin gowwoomsineef Boolla Qileetti
gad isa darbatee itti cufe. Chaappaas irratti chaappesse;
ergasii immoo yeroo gabaabaadhaaf hiikamuu qaba.
(Abyssos g12) **4** Anis teessoowwan nan arge; warri akka
murtii kennaniif taayitaan kennameef teessoowwan
sana irra taa'anii turan. Lubbuuwwan namoota sababii
Yesuusiif dhugaa ba'anii fi sababii dubbii Waaqaatiif
jedhanii gorra'amaniis nan arge. Isaanis bineensichaaf
yookaan fakkii bineensichaatiif hin sagadne; mallattoo
isaas adda isaanii irratti yookaan harka isaanii irratti hin
fudhanne. Isaanis du'aa ka'anii Kiristoos wajjin waggaa
kuma tokko mo'an. **5** Warri du'an kaan garuu hamma
waggaan kumni sun dhumutti deebi'anii lubbuudhaan
hin jiraanne. Kunis du'aa ka'uu jalqabaa ti. **6** Warri
du'aa ka'uu jalqabaa keessatti qooda qaban eebbifamoo
fi qulqulloota. Warri akkasii luboota Waaqaatii fi luboota
Kiristoos ta'anii waggaa kuma tokko isa wajjin mo'u

malee duuti lammaffaan isaan irratti taayitaa hin qabu.
7 Yommuu waggaan kumni sun dhumutti Seexanni iddoo
itti hidhamee ture keessaa gad dhiifama; **8** innis saboota
golee lafaa afran jiran jechuunis Googii fi Maagoogin
gowwoomsuuf ni ba'a; hunduma isaaniis waraanaaf
walitti ni qaba. Baay'inni isaaniis akka cirracha qarqara
galaanaa ti. **9** Isaanis lafa hunda irratti faffaca'anii qubata
qulqullootaatii fi magaalattii jaallatamtuu marsan. Garuu
ibiddi samii irraa gad bu'ee isaan fixe. **10** Diiyaabiloos
inni isaan gowwoomse sunis gara haroo dinyii boba'uutti
iddoo bineensichii fi raajichi sobaa itti darbataman
sanatti gad darbatame. Isaanis bara baraa hamma bara
baraatti halkanii guyyaa ni dhiphifamu. **(aiōn g165,
Limnē Pyr g3041 g4442)** **11** Anis teessoo adii guddaa
tokkoo fi isa teessicha irra taa'e nan arge. Laftii fi
samiin fuula isaa duraa ni baqatan; iddoonis isaaniif
hin argamne. **12** Warri du'anis xinnaa guddaan fuula
teessichaa dura dhaabatanii nan arge; kitaabonnis ni
banaman; akkasumas kitaabni biraa jechuunis kitaabni
jireenyaa ni baname. Warra du'anis akkuma kitaabota
keessatti galmeeffametti, akkuma hojii isaan duraan
hojjetaniitti murtiin ni kennameef. **13** Galaannis warra
du'an kanneen isa keessa turan of keessaa baasee kenne;
duutii fi Sii'oolis warra du'an kanneen isaan keessa
turan of keessaa baasanii kennan; namni hundis akkuma
hojii isaatti murtii argate. **(Hadēs g86)** **14** Ergasiis duutii
fi Sii'ool haroo ibiddaatti gad darbataman. Haroon
ibiddaa kunis du'a lammaffaa ti. **(Hadēs g86, Limnē Pyr
g3041 g4442)** **15** Namni maqaan isaa kitaaba jireenyaa
keessatti hin galmeeffamin kam iyyuu haroo ibiddaatti
gad darbatame. **(Limnē Pyr g3041 g4442)**

21 Anis ergasii samii haaraa fi lafa haaraa nan arge;
samiin duraatii fi lafti duraa sun badaniiruutii;
galaannis si'achi hin jiraatu. **2** Anis magaalaa
qulqullittiin Yerusaalem haaraan akkuma misirroo
dhirsa isheetiif miidhagfamteetti qophooftee samii
keessaa Waaqa biraa utuu gad buutuu nan arge. **3**
Sagalee guddaa teessoo keessaa akkana jedhu tokkos
nan dhaga'e; "Kunoo, iddoon Waaqni jiraatu namoota
gidduu dha; innis isaan wajjin jiraata. Isaan saba isaa
ni ta'u; Waaqni mataan isaas isaan wajjin ni jiraata;
Waaqa isaaniis ni ta'a. **4** Inni imimmaan hunda ija
isaanii irraa ni haqa. Si'achi duuti yookaan gaddi
yookaan boo'ichi yookaan dhiphinni hin jiraatu; sirni
moofaan sun darbeeraatii." **5** Inni teessoo sana irra
taa'es, "Kunoo, ani waan hundumaa nan haaromsa!"
jedhe; innis, "Dubbiin kun waan amanamaa fi dhugaa
ta'eef, kana barreessi" naan jedhe. **6** Innis akkana naan
jedhe: "Raawwatameera. Alfaa fi Omeegaan, Jalqabaa fi
Dhumni anuma. Ani nama dheeboteef burqaa bishaan
jireenyaa irraa tola nan kenna. **7** Inni mo'u waan
kana hunda ni dhaala; ani Waaqa isaa nan ta'aaf; innis
ilma koo ni ta'a. **8** Garuu qoodni sodaattotaa, kan
warra amantii hin qabnee, kan xuraa'otaa, kan warra
nama ajjeesanii, kan halaleewwanii, kan warra falfala
hojjetanii, kan warra waaqota tolfamoo waaqeffataniitii
fi kan sobduuwwan hundaa haroo ibiddaatii fi dinyii
boba'uu keessa ta'a; kunis du'a lammaffaa ti." **(Limnē
Pyr g3041 g4442)** **9** Ergamoota torban warra waciitii
torban dha'icha dhumaa torbaniin guutaman qaban
keessaas inni tokko dhufee, "Kottu, misirrittii niitii
Hoolichaa sitti nan argisiisaatii" naan jedhe. **10** Innis
Hafuuraan na fuudhee tulluu guddaa fi dheeraa tokkotti
na geesse; utuu Yerusaalem Magaalaa Qulqullittiin samii
keessaa Waaqa biraa gad buutuu natti argisiise. **11**
Isheenis ulfina Waaqaatiin ni ibsiti turte; cululuqni
ishees akkuma cululuqa dhagaa gatii guddaa, akka
dhagaa yaasphiidii qulqulluu akka bilillee ture. **12**
Magaalattiinis dallaa guddaa fi ol dheeraa karra kudha
lama qabu qabdi turte. Karrawwan sana irras ergamoota
kudha lamatu dhaabatee ture; karra kudha lamaan
sana irrattis maqaan gosoota Israa'el kudha lamaanii
barreeffamee ture. **13** Karaa ba'a biiftuutiin karra sadii,
karaa kaabaatiin karra sadii, karaa kibbaatiin karra
sadii, karaa lixa biiftuutiinis karra sadiitu ture. **14**
Dallaan magaalattiis hundee kudha lama qaba ture;
hundeewwan sana irrattis maqaan ergamoota Hoolichaa
kudha lamaanii barreeffamee ture. **15** Ergamaan
natti dubbate sunis magaalattii, karrawwan isheetii
fi dallaawwan ishee safaruudhaaf ulee safartuu kan
warqee qaba ture. **16** Magaalaan sunis golee afur qabdi
turte; dheerinni isheetii fi garaan ishee wal qixxee ture.
Ergamaan sunis ulee isaatiin magaalattii safare; bal'inni
ishees gara kiiloo meetira 2,200 ta'e; dheerinni ishee,
garaan isheetii fi ol dheerinni ishees wal qixxee ture. **17**
Dallaa magaalattiis ni safare; innis akka safara namaa
kan ergamichi ittiin safaraa ture sanaatti dhundhuma
144 ta'e. **18** Dallaan sun dhagaa yaasphiidiitiin ijaarame;
magaalaan sun immoo warqee qulqulluu akka bilillee
qulqulluu ta'een ijaaramte. **19** Hundeewwan dallaa
magaalaa sanaas dhagaa gatii guddaa gosa hundumaatiin
miidhagfaman. Hundeen jalqabaa yaasphiidiin,
lammaffaan sanpeeriin, sadaffaan keelqedooniin,
afuraffaan immoo maragdiin miidhagfame; **20** Inni
shanaffaan sardooniksiin, ja'affaan sardiyooniin,
torbaffaan kiristolobeen, saddeettaffaan biiraleen,
saglaffaan wuraawureen, kurnaffaan kirisphiraasisiin,
kudha tokkoffaan yaakintiin, kudha lammaffaan immoo
ametiisxinosiin miidhagfame. **21** Karrawwan kudha
lamaan lula kudha lama turan; tokkoon tokkoon karra
sanaas lula tokko irraa hojjetame. Daandiin magaalaa
sanaas warqee qulqulluu akkuma bilillee keessaan waa
argamuu ti. **22** Waaqni Gooftaan Waan Hunda Danda'uu
fi Hoolichi mana qulqullummaa ishee waan ta'aniif
ani magaalattii keessatti mana qulqullummaa tokko
illee hin argine. **23** Aduun yookaan ji'i magaalattiif
ibsuun hin barbaachisu; ulfinni Waaqaa ifa kennaafiitii;
Hoolichis ibsaa ishee ti. **24** Saboonni ifa isheetiin
deddeebi'u; mootonni lafaas ulfina isaanii gara isheetti
fidu. **25** Sababii halkan achi hin jirreef karrawwan
magaalattii gonkumaa guyyaa tokko iyyuu hin cufaman.
26 Ulfinaa fi kabaja sabootaa gara ishee ni fidu. **27**
Warra maqaan isaanii kitaaba jireenyaa kan Hoolichaa
keessatti galmeeffame malee wanni xuraa'aan tokko
iyyuu yookaan namni waan jibbisiisaa hojjetu yookaan
namni nama sobu kam iyyuu magaalaa sana hin seenu.

22 Ergamaan sunis laga bishaan jireenyaa, qulqulluu
akka bilillee kan teessoo Waaqaatii fi Hoolichaa
keessaa burqu tokko natti argisiise; **2** bishaan sunis
walakkaa daandii magaalattii irra yaa'aa ture. Gamaa
gamana lagichaa irras mukni jireenyaa ija gosa kudha
lama naqatu dhaabatee ture; innis ji'uma ji'aan ija naqata
ture. Baalli muka sanaas saboota fayyisa ture. **3** Si'achi
abaarsi tokko iyyuu hin jiraatu. Teessoon Waaqaatii fi
Hoolichaa magaalattii keessatti argama; garboonni isaas
isa tajaajilu. **4** Isaan fuula isaa ni argu; maqaan isaas
adda isaanii irratti ni argama. **5** Si'achi halkan hin jiru.
Ifni ibsaa yookaan ifni biiftuu isaan hin barbaachisu;
Waaqni Gooftaan ifa isaaniif kennaatii. Isaanis bara
baraa hamma bara baraatti ni mo'u. **(aiōn g165)** **6**
Ergamaan Waaqaa sunis, "Dubbiin kun amanamaa fi
dhugaa dha. Gooftaan, Waaqni hafuurota raajotaa sun
waan dafee ta'uu qabu garboota isaatti argisiisuuf jedhee
ergamaa isaa ergeera" naan jedhe. **7** "Kunoo, ani dafee
nan dhufa! Namni dubbii raajii kitaaba kana keessa
jiruu eegu eebbifamaa dha." **8** Kan wantoota kanneen
dhaga'ee fi arge ana Yohannis. Anis yommuu wantoota
kanneen dhaga'ee argetti ergamaa wantoota kanneen
natti argisiisaa ture sanaaf sagaduudhaaf miilla isaa
irrattin kufe. **9** Inni garuu, "Kana hin godhin! Anis
garbicha si'ii fi obboloota kee raajota wajjin, akkasumas
warra dubbii kitaaba kanaa eegan wajjin tajaajiluu
dha. Waaqaaf sagadi!" naan jedhe. **10** Inni akkana
naan jedhe; "Sababii yeroon sun dhi'aateef dubbii raajii
kitaaba kanaa chaappaadhaan hin cufin. **11** Jal'aan jal'ina
isaatti haa fufu; xuraa'aan xuraa'ummaa isaatti haa fufu;
qajeelaanis qajeelummaa isaatti haa fufu; qulqulluun
immoo qulqullummaa isaatti haa fufu." **12** "Kunoo,
ani dafee nan dhufa! Gatiin koo na bira jira; tokkoo
tokkoo namaatiifis akkuma hojii isaatti nan kenna. **13**
Ani Alfaa fi Omeegaa dha; isa Duraatii fi isa Booddee ti;
isa Jalqabaatii fi isa Dhumaatis. **14** "Warri akka muka
jireenyaa irratti mirga qabaatanii fi akka karrawwaniin
magaalattii seenaniif uffata isaanii miicatan eebbifamoo
dha. **15** Garuu saroonni, falfaltoonni, halaleewwan, warri
nama ajjeesanii fi warri waaqota tolfamoo waaqeffatan
akkasumas warri soba jaallatanii fi warri soba dubbatan
hundinuu alatti hafu. **16** "Ani Yesuus, akka inni wantoota
kanneen waldoota kiristaanaa keessatti dhugaa isinii
ba'uuf ergamaa koo ergeera. Ani Hiddaa fi Sanyii
Daawit, Bakkalcha Barii kan ifuu dha." **17** Hafuurichii fi
misirrittiin, "Kottu!" jedhu; namni dhaga'us, "Kottu!"
haa jedhu; namni dheebote haa dhufu; kan barbaadu
bishaan jireenyaa tola haa fudhatu. **18** Nama dubbii raajii
kitaaba kanaa dhaga'u hunda nan akeekkachiisa: Yoo
namni kam iyyuu dubbii kanatti waan tokko illee dabale,
Waaqni dha'ichawwan kitaaba kana keessatti ibsaman
isatti dabala. **19** Namni kam iyyuu yoo dubbii kitaaba
raajii kana keessaa waan tokko illee hir'ise, Waaqni
muka jireenyaatii fi magaalattii qulqulluu kitaaba kana
keessatti ibsaman keessaa qooda isaa hir'isa. **20** Inni
waan kana dhugaa ba'us, "Eeyyee, ani dafee nan dhufa"
jedha. Ameen. Yaa Gooftaa Yesuus kottu. **21** Ayyaanni
Gooftaa Yesuus qulqulloota hundumaa wajjin haa ta'u.
Ameen.

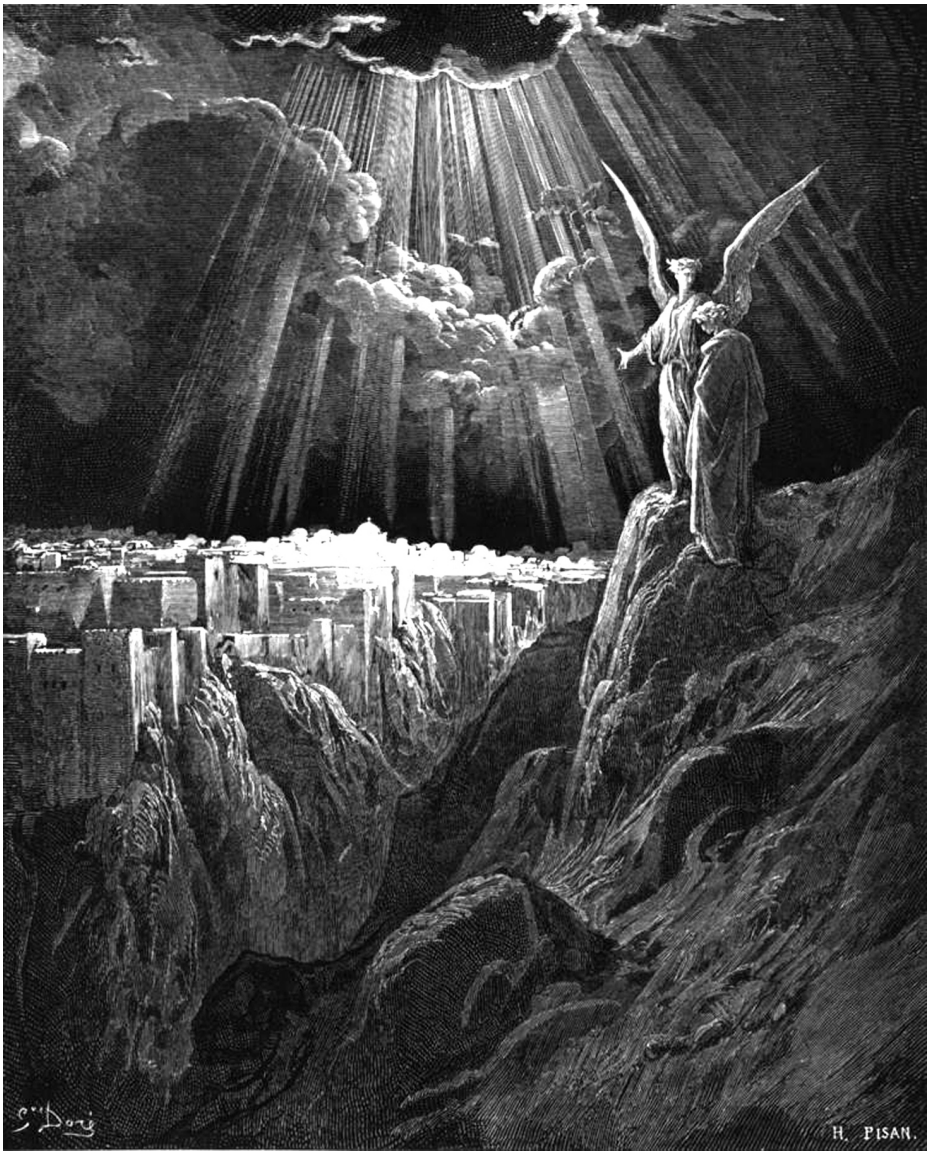

Anis magaalaa qulqullittiin Yerusaalem haaraan akkuma misirroo dhirsa isheetiif miidhagfamteetti qophooftee samii keessaa Waaqa biraa utuu gad buutuu nan arge. Sagalee guddaa teessoo keessaa akkana jedhu tokkos nan dhaga'e; "Kunoo, iddoon Waaqni jiraatu namoota gidduu dha; innis isaan wajjin jiraata. Isaan saba isaa ni ta'u; Waaqni mataan isaas isaan wajjin ni jiraata; Waaqa isaaniis ni ta'a.

Mul'ata 21:2-3

Reader's Guide

Afaan Oromoo at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Afaan Oromoo at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Oromo---New-World/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luqaas 8:31
Roomaa 10:7
Mul'ata 9:1
Mul'ata 9:2
Mul'ata 9:11
Mul'ata 11:7
Mul'ata 17:8
Mul'ata 20:1
Mul'ata 20:3

aïdios

Roomaa 1:20
Yihuudaa 1:6

aiōn

Maatewos 12:32
Maatewos 13:22
Maatewos 13:39
Maatewos 13:40
Maatewos 13:49
Maatewos 21:19
Maatewos 24:3
Maatewos 28:20
Maarqos 3:29
Maarqos 4:19
Maarqos 10:30
Maarqos 11:14
Luqaas 1:33
Luqaas 1:55
Luqaas 1:70
Luqaas 16:8
Luqaas 18:30
Luqaas 20:34
Luqaas 20:35
Yohannis 4:14
Yohannis 6:51
Yohannis 6:58
Yohannis 8:35
Yohannis 8:51
Yohannis 8:52
Yohannis 9:32
Yohannis 10:28
Yohannis 11:26
Yohannis 12:34
Yohannis 13:8
Yohannis 14:16
Hojii 3:21
Hojii 15:18
Roomaa 1:25
Roomaa 9:5
Roomaa 11:36
Roomaa 12:2
Roomaa 16:27
1 Qorontos 1:20
1 Qorontos 2:6
1 Qorontos 2:7
1 Qorontos 2:8
1 Qorontos 3:18
1 Qorontos 8:13
1 Qorontos 10:11
2 Qorontos 4:4
2 Qorontos 9:9
2 Qorontos 11:31
Galaatiyaa 1:4
Galaatiyaa 1:5
Efesoon 1:21
Efesoon 2:2
Efesoon 2:7
Efesoon 3:9
Efesoon 3:11
Efesoon 3:21
Efesoon 6:12
Fiiliphisiyuus 4:20
Qolosaayis 1:26
1 Xiimotewos 1:17
1 Xiimotewos 6:17
2 Xiimotewos 4:10
2 Xiimotewos 4:18
Tiitoo 2:12
Ibroota 1:2
Ibroota 1:8
Ibroota 5:6
Ibroota 6:5
Ibroota 6:20
Ibroota 7:17
Ibroota 7:21
Ibroota 7:24
Ibroota 7:28
Ibroota 9:26
Ibroota 11:3
Ibroota 13:8
Ibroota 13:21
1 Phexros 1:23
1 Phexros 1:25
1 Phexros 4:11
1 Phexros 5:11
2 Phexros 3:18
1 Yohannis 2:17
2 Yohannis 1:2
Yihuudaa 1:13
Yihuudaa 1:25
Mul'ata 1:6
Mul'ata 1:18
Mul'ata 4:9
Mul'ata 4:10
Mul'ata 5:13
Mul'ata 7:12
Mul'ata 10:6
Mul'ata 11:15
Mul'ata 14:11
Mul'ata 15:7
Mul'ata 19:3
Mul'ata 20:10
Mul'ata 22:5

aiōnios

Maatewos 18:8
Maatewos 19:16
Maatewos 19:29
Maatewos 25:41
Maatewos 25:46
Maarqos 3:29
Maarqos 10:17
Maarqos 10:30
Luqaas 10:25
Luqaas 16:9
Luqaas 18:18
Luqaas 18:30
Yohannis 3:15
Yohannis 3:16
Yohannis 3:36
Yohannis 4:14
Yohannis 4:36
Yohannis 5:24
Yohannis 5:39
Yohannis 6:27
Yohannis 6:40
Yohannis 6:47
Yohannis 6:54
Yohannis 6:68

Yohannis 10:28
Yohannis 12:25
Yohannis 12:50
Yohannis 17:2
Yohannis 17:3
Hojii 13:46
Hojii 13:48
Roomaa 2:7
Roomaa 5:21
Roomaa 6:22
Roomaa 6:23
Roomaa 16:25
Roomaa 16:26
2 Qorontos 4:17
2 Qorontos 4:18
2 Qorontos 5:1
Galaatiyaa 6:8
2 Tasaloniiqee 1:9
2 Tasaloniiqee 2:16
1 Xiimotewos 1:16
1 Xiimotewos 6:12
1 Xiimotewos 6:16
2 Xiimotewos 1:9
2 Xiimotewos 2:10
Tiitoo 1:2
Tiitoo 3:7
Fiilmoonaa 1:15
Ibroota 5:9
Ibroota 6:2
Ibroota 9:12
Ibroota 9:14
Ibroota 9:15
Ibroota 13:20
1 Phexros 5:10
2 Phexros 1:11
1 Yohannis 1:2
1 Yohannis 2:25
1 Yohannis 3:15
1 Yohannis 5:11
1 Yohannis 5:13
1 Yohannis 5:20
Yihuudaa 1:7
Yihuudaa 1:21
Mul'ata 14:6

eleēsē

Roomaa 11:32

Geenna

Maatewos 5:22
Maatewos 5:29
Maatewos 5:30
Maatewos 10:28
Maatewos 18:9
Maatewos 23:15
Maatewos 23:33
Maarqos 9:43
Maarqos 9:45
Maarqos 9:47
Luqaas 12:5
Yaaqoob 3:6

Hadēs

Maatewos 11:23
Maatewos 16:18
Luqaas 10:15
Luqaas 16:23
Hojii 2:27
Hojii 2:31
1 Qorontos 15:55
Mul'ata 1:18
Mul'ata 6:8
Mul'ata 20:13
Mul'ata 20:14

Limnē Pyr

Mul'ata 19:20
Mul'ata 20:10
Mul'ata 20:14
Mul'ata 20:15
Mul'ata 21:8

Sheol

Uumama 37:35
Uumama 42:38
Uumama 44:29
Uumama 44:31
Lakkoobsa 16:30
Lakkoobsa 16:33
Keessa Deebii 32:22
1 Saamu'eel 2:6
2 Saamu'eel 22:6
1 Mootota 2:6
1 Mootota 2:9
Iyyoob 7:9
Iyyoob 11:8
Iyyoob 14:13
Iyyoob 17:13
Iyyoob 17:16
Iyyoob 21:13
Iyyoob 24:19
Iyyoob 26:6
Faarfannaa 6:5
Faarfannaa 9:17
Faarfannaa 16:10
Faarfannaa 18:5
Faarfannaa 30:3
Faarfannaa 31:17
Faarfannaa 49:14
Faarfannaa 49:15
Faarfannaa 55:15
Faarfannaa 86:13
Faarfannaa 88:3
Faarfannaa 89:48
Faarfannaa 116:3
Faarfannaa 139:8
Faarfannaa 141:7
Fakkeenya 1:12
Fakkeenya 5:5
Fakkeenya 7:27
Fakkeenya 9:18
Fakkeenya 15:11
Fakkeenya 15:24
Fakkeenya 23:14
Fakkeenya 27:20
Fakkeenya 30:16
Lallaba 9:10
Weedduu 8:6
Isaayyaas 5:14
Isaayyaas 7:11
Isaayyaas 14:9
Isaayyaas 14:11
Isaayyaas 14:15
Isaayyaas 28:15
Isaayyaas 28:18
Isaayyaas 38:10
Isaayyaas 38:18
Isaayyaas 57:9
Hisqi'eel 31:15
Hisqi'eel 31:16
Hisqi'eel 31:17
Hisqi'eel 32:21
Hisqi'eel 32:27
Hoose'aa 13:14
Amoos 9:2
Yoonaas 2:2
Anbaaqoom 2:5

Tartaroō

2 Phexros 2:4

Questioned

Maarqos 9:44
Maarqos 9:46
Maarqos 9:48
2 Phexros 2:17

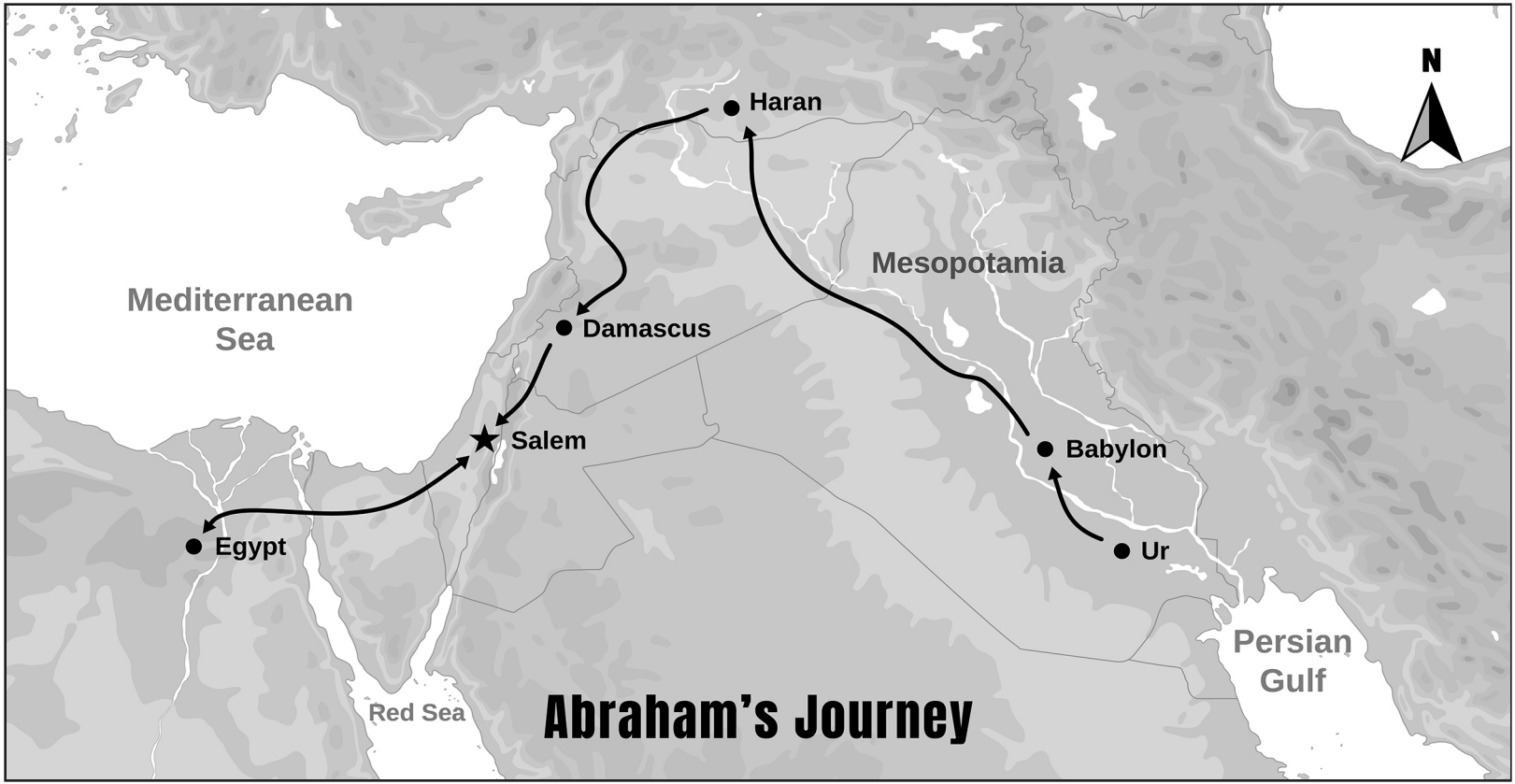

Abrahaam gara iddoo dhaaluuf jiruu akka dhaqu yommuu waamametti, amantiidhaan ajajame; eessa akka dhaqu iyyuu utuu hin beekin ka'ee deeme. - Ibroota 11:8

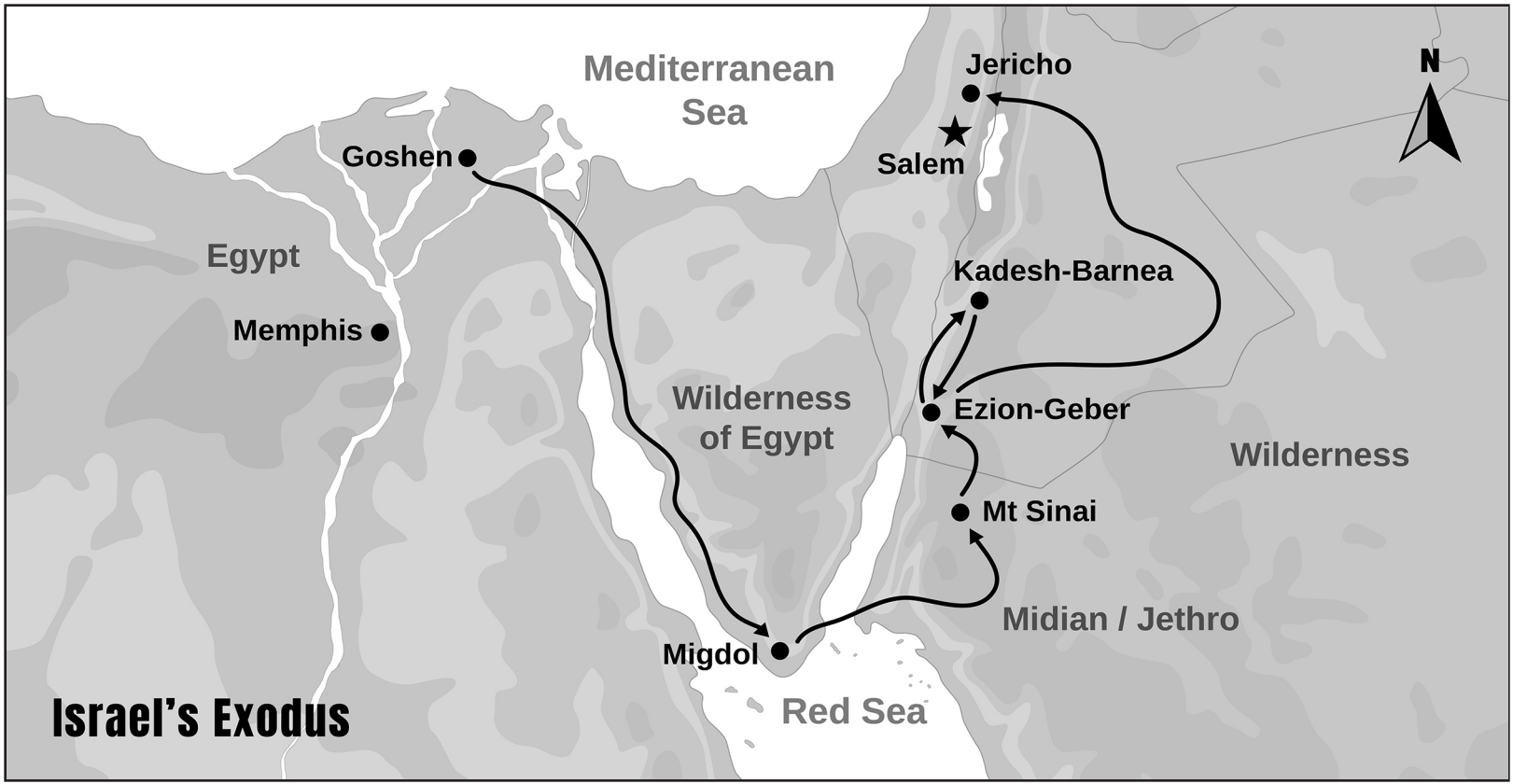

Yeroo Fara'oon saba sana gad dhiisetti karichi gabaabaa ta'u iyyuu Waaqni karaa biyya Filisxeem irra isaan hin qajeelchine; sababiin isaas Waaqni, "Isaan yoo waraanni isaan mudate yaada geeddarratanii Gibxitti deebi'uu danda'an" jedhee ti. - Ba'uu 13:17

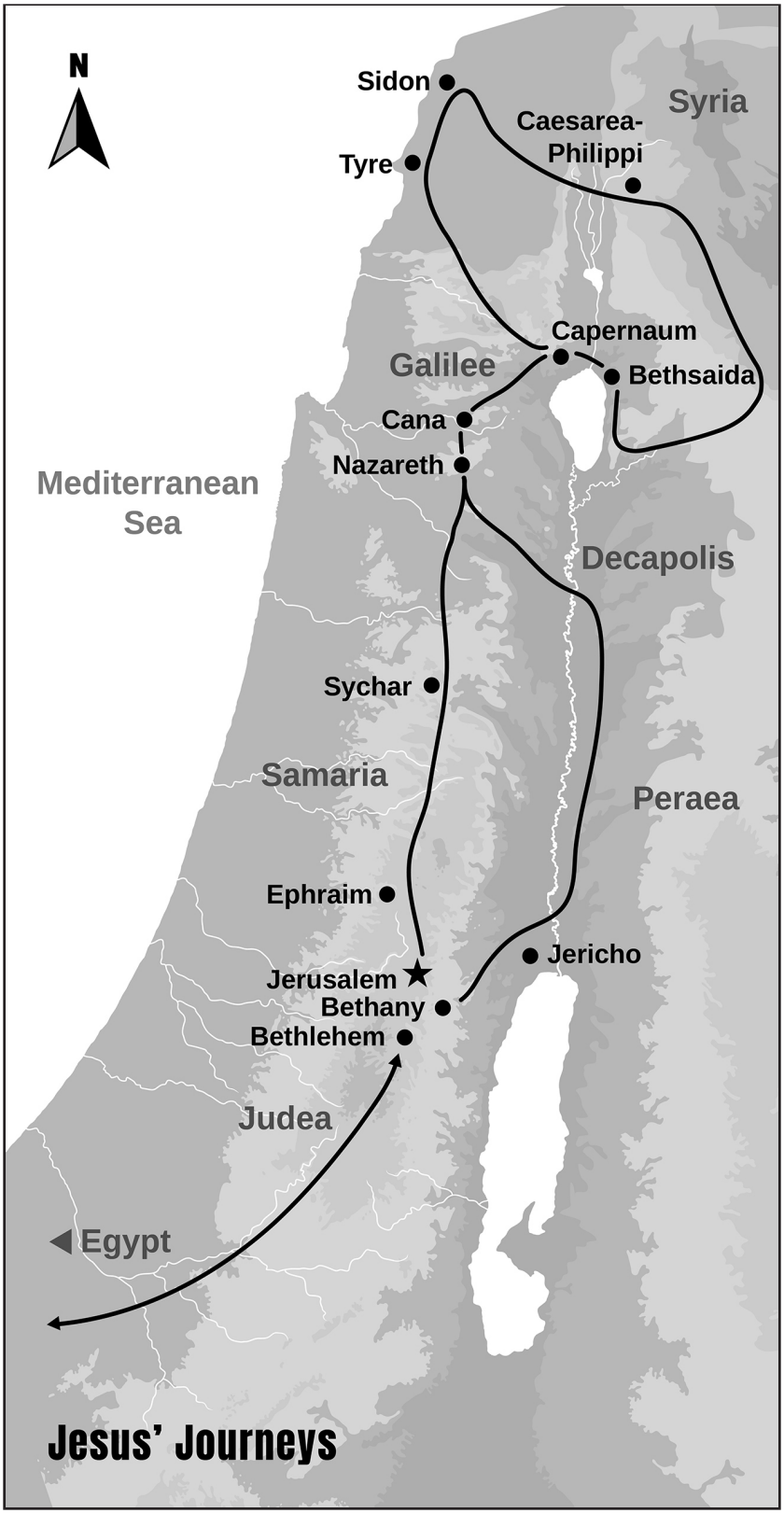

Ilmi Namaa iyyuu tajaajiluu fi lubbuu isaa immoo namoota baay'eedhaaf furii godhee kennuuf dhufe malee tajaajilamuuf hin dhufneetii. - Maarqos 10:45

Phaawulos tajaajilaa Kiristoos Yesuus, kan ergamaa ta'uuf waamamee fi akka wangeela Waaqaa lallabuuf addaan baafame irraa: - Roomaa 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td rowspan="3" colspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Afaan Oromoo at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

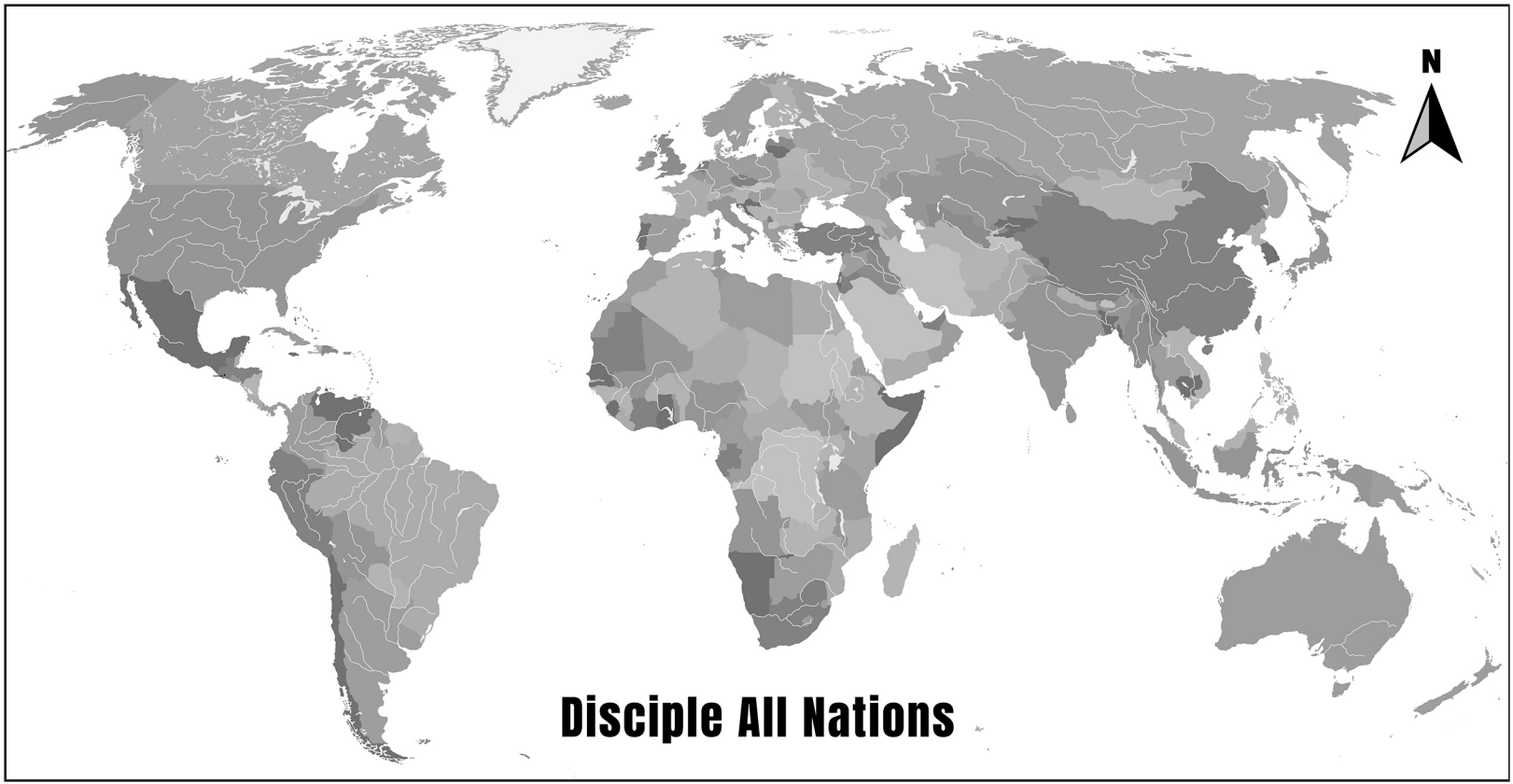

Kanaaf dhaqaatii saba hundumaa maqaa Abbaatti, maqaa Ilmaatti, maqaa Hafuura Qulqulluuttis cuuphaatii barattoota taasisaa; - Maatewos 28:19